Holy Bible

Aionian Edition®

Święta Biblia

Polish Updated Gdansk Bible

Holy Bible Aionian Edition ®
Święta Biblia
Polish Updated Gdansk Bible

Creative Commons Attribution NoDerivatives 4.0, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution NoDerivatives 4.0
Fundacja Wrota Nadziei, 2018

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Additional Information:

© 2019 Gate of Hope Foundation: The publisher authorizes all copying and distribution of this work both in part and in its entirety, under the condition that it is done completely free of charge and that the content remains completely unchanged. Distribution for commercial purposes requires written permission from the Foundation. Gate of Hope Foundation // ul. Armii Ludowej 71b lok. 26 // 87-100 Toruń, Polska // wrotanadziei.org

© 2019 Fundacja Wrota Nadziei: Wydawca wyraża zgodę na kopiowanie i rozpowszechnianie całości lub części publikacji, jednak bez czerpania z tego korzyści finansowych i bez wprowadzania jakichkolwiek zmian. Powielanie do celów komercyjnych wymaga pisemnej zgody Fundacji. Fundacja Wrota Nadziei // ul. Armii Ludowej 71b lok. 26 // 87-100 Toruń, Polska // wrotanadziei.org

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Przedmowa

Polskie at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Polskie at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Spis treści

STARY TESTAMENT

Rodzaju 1
Wyjścia 35
Kapłańska 63
Liczb 85
Powtórzonego 114
Jozuego 139
Księga Sędziów 156
Rut 173
I Samuela 176
II Samuela 198
I Królewska 217
II Królewska 239
I Kronik 260
II Kronik 279
Ezdrasza 303
Nehemiasza 310
Estery 320
Hioba 326
Psalmów 343
Przysłów 385
Kaznodziei 399
Pieśń nad Pieśniami 405
Izajasza 408
Jeremiasza 441
Lamentacje 479
Ezechiela 483
Daniela 518
Ozeasza 529
Joela 534
Amosa 536
Abdiasza 540
Jonasza 541
Micheasza 543
Nahuma 546
Habakuka 548
Sofoniasza 550
Aggeusza 552
Zachariasza 554
Malachiasza 560

NOWY TESTAMENT

Mateusza 565
Marka 587
Łukasza 601
Jana 624
Dzieje 642
Rzymian 665
I Koryntian 675
II Koryntian 684
Galacjan 691
Efezjan 695
Filipian 699
Kolosan 702
I Tesaloniczan 704
II Tesaloniczan 706
I Tymoteusza 708
II Tymoteusza 711
Tytusa 713
Filemona 715
Hebrajczyków 716
Jakuba 723
I Piotra 726
II Piotra 729
I Jana 731
II Jana 734
III Jana 735
Judy 736
Objawienie 737

DODATEK

Przewodnik dla Czytelników
Słownik
Mapy
Przeznaczenie
Ilustracje, Doré

STARY TESTAMENT

[Tak] wygnał człowieka i postawił na wschód od ogrodu Eden cherubinów i płomienisty miecz obracający się we wszystkie strony, aby strzegły drogi [do] drzewa życia.
Rodzaju 3:24

Rodzaju

1 Na początku Bóg stworzył niebo i ziemię. **2** A
ziemia była bezkształtna i pusta i ciemność była
nad głębią, a Duch Boży unosił się nad wodami. **3** I
Bóg powiedział: Niech stanie się światłość. I stała się
światłość. **4** Bóg widział, że światłość [była] dobra.
I oddzielił Bóg światłość od ciemności. **5** I nazwał
Bóg światłość dniem, a ciemność nazwał nocą. I
nastał wieczór i poranek, dzień pierwszy. **6** Potem Bóg
powiedział: Niech stanie się firmament pośrodku wód i
niech oddzieli wody od wód. **7** I uczynił Bóg firmament,
i oddzielił wody, które [są] pod firmamentem, od wód,
które są nad firmamentem. I tak się stało. **8** I Bóg
nazwał firmament niebem. I nastał wieczór i poranek,
dzień drugi. **9** Potem Bóg powiedział: Niech się zbiorą
w jednym miejscu wody, [które są] pod niebem, i niech
się ukaże sucha [powierzchnia]. I tak się stało. **10** I Bóg
nazwał suchą [powierzchnię] ziemią, a zbiorowisko wód
– morzami. I Bóg widział, że [to było] dobre. **11** Potem
Bóg powiedział: Niech ziemia zrodzi trawę, rośliny
wydające nasiona i drzewo urodzajne przynoszące
owoc według swego rodzaju, którego nasienie będzie
w nim na ziemi. I tak się stało. **12** I ziemia wydała
trawę, rośliny wydające nasienie według swego rodzaju
i drzewo przynoszące owoc, w którym było nasienie
według swego rodzaju. I Bóg widział, że to było dobre.
13 I nastał wieczór i poranek, dzień trzeci. **14** Potem
Bóg powiedział: Niech się staną światła na firmamencie
nieba, by oddzielały dzień od nocy, i niech stanowią
znaki, pory [roku], dni i lata. **15** I niech będą światłami
na firmamencie nieba, aby świeciły nad ziemią. I tak
się stało. **16** I Bóg uczynił dwa wielkie światła: światło
większe, aby rządziło dniem, i światło mniejsze, aby
rządziło nocą, oraz gwiazdy. **17** I Bóg umieścił je
na firmamencie nieba, aby świeciły nad ziemią; **18**
I żeby rządziły dniem i nocą, i oddzielały światłość
od ciemności. I Bóg widział, że to było dobre. **19** I
nastał wieczór i poranek, dzień czwarty. **20** Potem Bóg
powiedział: Niech wody hojnie wydadzą żywe istoty, a
ptactwo niech lata nad ziemią, pod firmamentem nieba.
21 I Bóg stworzył wielkie wieloryby i wszelkie pływające
istoty żywe, które hojnie wydały wody, według ich
rodzaju oraz wszelkie ptactwo skrzydlate według jego
rodzaju. I Bóg widział, że [to było] dobre. **22** Bóg
błogosławił je, mówiąc: Bądźcie płodne i rozmnażajcie
się, i wypełniajcie wody morskie, a ptactwo niech się
rozmnaża na ziemi. **23** I nastał wieczór i poranek,
dzień piąty. **24** Bóg powiedział też: Niech ziemia wyda
istoty żywe według swego rodzaju: bydło, zwierzęta
pełzające i zwierzęta ziemi według swego rodzaju.
I tak się stało. **25** I Bóg uczynił zwierzęta ziemi
według swego rodzaju i bydło według swego rodzaju,
i wszelkie zwierzęta, które pełzają po ziemi według
swego rodzaju. I Bóg widział, że [to było] dobre. **26**
Potem Bóg powiedział: Uczyńmy człowieka na nasz
obraz według naszego podobieństwa; niech panuje
nad rybami morskimi i ptactwem niebieskim, nad
bydłem i całą ziemią oraz nad wszelkimi zwierzętami
pełzającymi, które pełzają po ziemi. **27** Stworzył więc
Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boga go
stworzył; stworzył ich mężczyzną i kobietą. **28** I Bóg
błogosławił im. Potem Bóg powiedział do nich: Bądźcie
płodni i rozmnażajcie się, napełniajcie ziemię i czyńcie
ją sobie poddaną; panujcie nad rybami morskimi i nad
ptactwem niebieskim, i nad wszelkimi zwierzętami,
które poruszają się po ziemi. **29** I Bóg powiedział:
Oto dałem wam wszelkie rośliny wydające z siebie
nasienie, które są na powierzchni całej ziemi, i wszelkie
drzewo mające owoc drzewa, wydające [z siebie]
nasienie – będą one dla was pokarmem. **30** I wszelkim
zwierzętom ziemi, i wszelkiemu ptactwu niebieskiemu,
i wszystkiemu, co pełza po ziemi i [ma] w sobie życie,
pokarmem [będą] wszelkie rośliny zielone. I tak się
stało. **31** I Bóg widział wszystko, co uczynił, a [było] to
bardzo dobre. I nastał wieczór i poranek, dzień szósty.

2 Tak ukończone zostały niebiosa i ziemia oraz
wszystkie ich zastępy. **2** W siódmym dniu Bóg
ukończył swe dzieło, które uczynił; i odpoczął siódmego
dnia od wszelkiego swego dzieła, które stworzył. **3**
I Bóg błogosławił siódmy dzień, i poświęcił go, bo
w nim odpoczął od wszelkiego swego dzieła, które
Bóg stworzył i uczynił. **4** Takie [są] dzieje stworzenia
niebios i ziemi w dniu, w którym PAN Bóg uczynił
ziemię i niebiosa; **5** Wszelkie krzewy polne, zanim były
na ziemi, i wszelkie rośliny polne, nim wzeszły. Bo
PAN Bóg [jeszcze] nie spuścił deszczu na ziemię i nie
było człowieka, który by uprawiał ziemię. **6** Ale z ziemi
wychodziła para, która nawilżała całą powierzchnię
ziemi. **7** Wtedy PAN Bóg ukształtował człowieka z
prochu ziemi i tchnął w jego nozdrza tchnienie życia.
I człowiek stał się żywą duszą. **8** PAN Bóg zasadził
też ogród w Edenie, na wschodzie, i umieścił tam
człowieka, którego ukształtował. **9** I wywiódł PAN Bóg
z ziemi wszelkie drzewa miłe dla oka i których [owoce]
były dobre do jedzenia oraz drzewo życia pośrodku
ogrodu i drzewo poznania dobra i zła. **10** A z Edenu
wypływała rzeka, aby nawadniać ogród; i stamtąd
dzieliła się na cztery główne [rzeki]. **11** Nazwa pierwszej
– Piszon; to ta, która okrąża całą ziemię Chawila, gdzie
[znajduje się] złoto. **12** A złoto tej ziemi [jest] wyborne.
Tam też jest bdellium i kamień onyksowy. **13** Nazwa
drugiej rzeki – Gichon; ta okrąża całą ziemię Kusz. **14**

Nazwa zaś trzeciej rzeki – Chiddekel; płynie ona na
wschód ku Asyrii. A czwarta rzeka to Eufrat. 15 PAN
Bóg wziął więc człowieka i umieścił go w ogrodzie
Eden, aby go uprawiał i strzegł. 16 I rozkazał PAN Bóg
człowiekowi: Możesz jeść do woli z każdego drzewa
ogrodu; 17 Ale z drzewa poznania dobra i zła jeść nie
będziesz, bo tego dnia, kiedy zjesz z niego, na pewno
umrzesz. 18 PAN Bóg powiedział też: Niedobrze,
by człowiek był sam; uczynię mu odpowiednią dla
niego pomoc. 19 I ukształtował PAN Bóg z ziemi
wszelkie zwierzęta polne i wszelkie ptactwo niebieskie,
i przyprowadził [je] do Adama, aby zobaczyć, jak je
nazwie; a jak Adam nazwał każdą istotę żywą, [taka]
była jej nazwa. 20 I Adam nadał nazwy wszelkiemu
bydłu i ptactwu niebieskiemu, i wszelkim zwierzętom
polnym. Dla Adama jednak nie znalazła się pomoc
odpowiednia dla niego. 21 Wtedy PAN Bóg zesłał
głęboki sen na Adama; a gdy zasnął, wyjął jedno z
jego żeber i zapełnił ciałem miejsce po nim. 22 I z tego
żebra, które PAN Bóg wyjął z Adama, utworzył kobietę
i przyprowadził ją do Adama. 23 I Adam powiedział: To
[teraz jest] kość z moich kości i ciało z mojego ciała;
dlatego będzie nazwana kobietą, bo z mężczyzny
została wzięta. 24 Dlatego opuści mężczyzna swojego
ojca i swoją matkę i połączy się ze swoją żoną, i będą
jednym ciałem. 25 I oboje, Adam i jego żona, byli
nadzy, a nie wstydzili się.

3 A wąż był bardziej przebiegły niż wszystkie zwierzęta
polne, które PAN Bóg uczynił. Powiedział on do
kobiety: Czy Bóg rzeczywiście powiedział: Nie wolno
wam jeść ze wszystkich drzew [tego] ogrodu? 2 I
kobieta odpowiedziała wężowi: Możemy jeść owoce
z drzew [tego] ogrodu; 3 Ale o owocu drzewa, które
jest pośrodku ogrodu, Bóg powiedział: Nie będziecie z
niego jeść ani go dotykać, abyście nie umarli. 4 I wąż
powiedział do kobiety: Na pewno nie umrzecie; 5 Ale
Bóg wie, że tego dnia, gdy z niego zjecie, otworzą się
wasze oczy i będziecie jak bogowie znający dobro i
zło. 6 A gdy kobieta spostrzegła, że [owoc] drzewa
[był] dobry do jedzenia i miły dla oka, a drzewo godne
pożądania dla [zdobycia] wiedzy, wzięła z niego owoc i
zjadła; dała też swemu mężowi, który był z nią; i on
zjadł. 7 I otworzyły się im obojgu oczy i poznali, że są
nadzy. Spletli więc liście figowe i zrobili sobie przepaski.
8 [Wtedy] usłyszeli głos PANA Boga chodzącego po
ogrodzie w powiewie dziennym. I Adam, i jego żona
ukryli się przed obliczem PANA Boga wśród drzew
ogrodu. 9 I PAN Bóg zawołał na Adama, i zapytał
go: Gdzie jesteś? 10 On odpowiedział: Usłyszałem
twój głos w ogrodzie i zląkłem się, gdyż jestem nagi,
i ukryłem się. 11 [Bóg] zapytał: Kto ci powiedział,
że [jesteś] nagi? Czy zjadłeś z drzewa, z którego
zakazałem ci jeść? 12 Adam odpowiedział: Kobieta,
którą mi dałeś, [aby była] ze mną, ona dała mi z tego
drzewa i zjadłem. 13 PAN Bóg zapytał kobietę: Co
zrobiłaś? I odpowiedziała kobieta: Wąż mnie zwiódł
i zjadłam. 14 Wtedy PAN Bóg powiedział do węża:
Ponieważ to uczyniłeś, będziesz przeklęty wśród
wszelkiego bydła i wśród wszelkich zwierząt polnych.
Na brzuchu będziesz się czołgać i proch będziesz
jeść po wszystkie dni swego życia. 15 I wprowadzę
nieprzyjaźń między tobą a kobietą, między twoim
potomstwem a jej potomstwem. Ono zrani ci głowę,
a ty zranisz mu piętę. 16 A do kobiety powiedział:
Wielce pomnożę twoje cierpienia i twoje poczęcia, w
bólu będziesz rodzić dzieci. Twoje pragnienie będzie
ku twemu mężowi, a on będzie nad tobą panować.
17 Do Adama zaś powiedział: Ponieważ usłuchałeś
głosu swojej żony i zjadłeś z drzewa, o którym ci
przykazałem, mówiąc: Nie będziesz z niego jadł –
przeklęta [będzie] ziemia z twego powodu, w trudzie
będziesz z niej spożywać po wszystkie dni twego
życia. 18 [Ona] będzie ci rodzić ciernie i oset i będziesz
spożywał rośliny polne. 19 W pocie czoła będziesz
spożywał chleb, aż wrócisz do ziemi, gdyż z niej
zostałeś wzięty. Bo jesteś prochem i w proch się
obrócisz. 20 I Adam nadał swojej żonie imię Ewa, bo
ona była matką wszystkich żyjących. 21 I PAN Bóg
sporządził dla Adama i jego żony odzienie ze skór i
przyodział ich. 22 Wtedy PAN Bóg powiedział: Oto
człowiek stał się jak jeden z nas, znający dobro i zło.
[Wygnajmy go] więc, aby nie wyciągnął swej ręki i
nie wziął z drzewa życia, by jeść i żyć na wieki. 23
PAN Bóg wydalił go więc z ogrodu Eden, aby uprawiał
ziemię, z której został wzięty. 24 [Tak] wygnał człowieka
i postawił na wschód od ogrodu Eden cherubinów i
płomienisty miecz obracający się we wszystkie strony,
aby strzegły drogi [do] drzewa życia.

4 Potem Adam obcował ze swoją żoną Ewą, a ta
poczęła i urodziła Kaina. I powiedziała: Otrzymałam
mężczyznę od PANA. 2 I urodziła jeszcze jego brata
Abla. Abel był pasterzem owiec, a Kain był rolnikiem.
3 Z biegiem czasu zdarzyło się, że Kain przyniósł
PANU ofiarę z plonów ziemi. 4 Także Abel przyniósł
z pierworodnych swej trzody i z ich tłuszczu. A PAN
wejrzał na Abla i jego ofiarę. 5 Lecz na Kaina i
jego ofiarę nie wejrzał. Kain rozgniewał się bardzo i
spochmurniała jego twarz. 6 Wtedy PAN zapytał Kaina:
Dlaczego się rozgniewałeś? Czemu spochmurniała
twoja twarz? 7 Jeśli będziesz dobrze czynił, czy nie
zostaniesz wywyższony? A jeśli nie będziesz dobrze
czynił, grzech leży u drzwi; a do ciebie [będzie] jego
pragnienie, a ty będziesz nad nim panować. 8 I Kain
rozmawiał ze swoim bratem Ablem. A gdy byli na polu,

Kain powstał przeciwko swemu bratu Ablowi i zabił go.
9 Wtedy PAN zapytał Kaina: Gdzie jest twój brat Abel?
On odpowiedział: Nie wiem. Czy ja jestem stróżem
mego brata? 10 [Bóg] zapytał: Cóż uczyniłeś? Głos
krwi twego brata woła do mnie z ziemi. 11 Teraz więc
przeklęty będziesz na ziemi, która otworzyła swe usta,
aby przyjąć krew twego brata [przelaną] przez twoją
rękę. 12 Gdy będziesz uprawiał ziemię, nie da ci już
swego plonu. Tułaczem i zbiegiem będziesz na ziemi.
13 Wtedy Kain powiedział do PANA: Zbyt ciężka jest
moja kara, bym mógł ją znieść. 14 Oto wyganiasz mnie
dziś z powierzchni ziemi, a przed twoją twarzą będę
ukryty. Będę tułaczem i zbiegiem na ziemi, a stanie się
[tak, że] ktokolwiek mnie spotka, zabije mnie. 15 PAN
mu odpowiedział: Zaprawdę, ktokolwiek zabije Kaina,
poniesie siedmiokrotną zemstę. I nałożył PAN na Kaina
piętno, aby nie zabił go nikt, kto by go spotkał. 16
Wtedy odszedł Kain sprzed oblicza PANA i zamieszkał
w ziemi Nod, na wschód od Edenu. 17 I Kain obcował
ze swoją żoną, a ona poczęła i urodziła Henocha.
Zbudował też miasto i nazwał je imieniem swego
syna – Henoch. 18 Henochowi urodził się Irad, a Irad
spłodził Mechujaela, a Mechujael spłodził Matuszaela,
a Matuszael spłodził Lameka. 19 I Lamek pojął sobie
dwie żony. Imię jednej [było] Ada, a drugiej – Silla. 20
Ada urodziła Jabala, który był ojcem mieszkających
w namiotach i pasterzy. 21 Jego brat [miał] na imię
Jubal, a był on ojcem wszystkich grających na harfie
i na flecie. 22 Silla urodziła Tubalkaina, [który był]
rzemieślnikiem wszelkiej roboty od miedzi i żelaza.
Siostrą Tubalkaina była Noema. 23 I Lamek powiedział
swym żonom, Adzie i Silli: Słuchajcie mego głosu, żony
Lameka, posłuchajcie moich słów; zabiłem mężczyznę
za zranienie mnie i młodzieńca za siniec. 24 Jeśli
Kain ma być pomszczony siedem razy, to Lamek
siedemdziesiąt siedem razy. 25 I Adam znów obcował
ze swoją żoną, a ona urodziła syna i nadała mu imię
Set, [mówiąc]: Dał mi Bóg inne potomstwo za Abla,
którego zabił Kain. 26 Setowi też urodził się syn i nadał
mu imię Enosz. Wtedy zaczęto wzywać imienia PANA.

5 To jest księga rodu Adama. W dniu, w którym Bóg
stworzył człowieka, uczynił go na podobieństwo
Boga. 2 Stworzył ich mężczyzną i kobietą; błogosławił
ich i nadał im imię Adam w dniu, w którym zostali
stworzeni. 3 Adam żył sto trzydzieści lat i spłodził
[syna] na swoje podobieństwo, na swój obraz, i nadał
mu imię Set. 4 A dni Adama po spłodzeniu Seta było
osiemset lat i spłodził synów i córki. 5 A [tak] wszystkich
dni, które żył Adam, było dziewięćset trzydzieści lat i
umarł. 6 Set żył sto pięć lat i spłodził Enosza. 7 Po
spłodzeniu Enosza Set żył osiemset siedem lat i spłodził
synów i córki. 8 Wszystkich dni Seta było dziewięćset
dwanaście lat i umarł. 9 Enosz żył dziewięćdziesiąt
lat i spłodził Kenana. 10 Po spłodzeniu Kenana
Enosz żył osiemset piętnaście lat i spłodził synów
i córki. 11 Wszystkich dni Enosza było dziewięćset
pięć lat i umarł. 12 Kenan żył siedemdziesiąt lat i
spłodził Mahalaleela. 13 Po spłodzeniu Mahalaleela
Kenan żył osiemset czterdzieści lat i spłodził synów
i córki. 14 Wszystkich dni Kenana było dziewięćset
dziesięć lat i umarł. 15 Mahalaleel żył sześćdziesiąt
pięć lat i spłodził Jareda. 16 Po spłodzeniu Jareda
Mahalaleel żył osiemset trzydzieści lat i spłodził
synów i córki. 17 Wszystkich dni Mahalaleela było
osiemset dziewięćdziesiąt pięć lat i umarł. 18 Jared
żył sto sześćdziesiąt dwa lata i spłodził Henocha.
19 Po spłodzeniu Henocha Jared żył osiemset lat i
spłodził synów i córki. 20 Wszystkich dni Jareda było
dziewięćset sześćdziesiąt dwa lata i umarł. 21 Henoch
żył sześćdziesiąt pięć lat i spłodził Matuzalema. 22
Po spłodzeniu Matuzalema Henoch chodził z Bogiem
trzysta lat i spłodził synów i córki. 23 Wszystkich dni
Henocha było trzysta sześćdziesiąt pięć lat. 24 Henoch
chodził z Bogiem, a potem [już] go nie było, bo Bóg go
zabrał. 25 Matuzalem żył sto osiemdziesiąt siedem lat i
spłodził Lameka. 26 Po spłodzeniu Lameka Matuzalem
żył siedemset osiemdziesiąt dwa lata i spłodził synów i
córki. 27 Wszystkich dni Matuzalema było dziewięćset
sześćdziesiąt dziewięć lat i umarł. 28 Lamek żył sto
osiemdziesiąt dwa lata i spłodził syna. 29 I nadał mu
imię Noe, mówiąc: Ten nas pocieszy w naszej pracy
i w trudzie naszych rąk, z powodu ziemi, którą PAN
przeklął. 30 Po spłodzeniu Noego Lamek żył pięćset
dziewięćdziesiąt pięć lat i spłodził synów i córki. 31
Wszystkich dni Lameka było siedemset siedemdziesiąt
siedem lat i umarł. 32 A gdy Noe miał pięćset lat,
spłodził Sema, Chama i Jafeta.

6 Gdy ludzie zaczęli się mnożyć na ziemi i rodziły
im się córki; 2 Synowie Boży, widząc, że córki
ludzkie były piękne, brali sobie za żony wszystkie,
które sobie upodobali. 3 I powiedział PAN: Mój duch
nie będzie na zawsze się spierał z człowiekiem, bo jest
on ciałem. Będzie więc jego dni sto dwadzieścia lat. 4
A w tych dniach byli na ziemi olbrzymi; nawet i potem,
gdy synowie Boży zbliżali się do córek ludzkich, a
one rodziły im [synów]. To [są] mocarze, którzy od
dawna [byli] sławnymi mężczyznami. 5 A gdy PAN
widział, że wielka jest niegodziwość ludzi na ziemi i
wszystkie zamysły [i] myśli ich serca były tylko złe po
wszystkie dni; 6 Żałował PAN, że uczynił człowieka
na ziemi, i ubolewał nad tym całym sercem. 7 I PAN
powiedział: Zgładzę z powierzchni ziemi człowieka,
którego stworzyłem, zarówno człowieka, jak i bydło,
zwierzęta pełzające i ptactwo niebieskie, bo żałuję,

że ich uczyniłem. 8 Ale Noe znalazł łaskę w oczach
PANA. 9 To są dzieje rodu Noego: Noe był człowiekiem
sprawiedliwym i doskonałym w swoich czasach. I Noe
chodził z Bogiem. 10 A Noe spłodził trzech synów:
Sema, Chama i Jafeta. 11 Ale ziemia zepsuła się w
oczach Boga i napełniła się nieprawością. 12 Wtedy
Bóg wejrzał na ziemię, a oto była zepsuta, bo wszelkie
ciało wypaczyło swoją drogę na ziemi. 13 I Bóg
powiedział do Noego: Nadszedł koniec wszelkiego
ciała przed moim obliczem, bo ziemia przez nie jest
pełna nieprawości; wytracę je więc wraz z ziemią.
14 Zbuduj sobie arkę z drewna gofer, zrobisz w arce
przegrody i oblejesz ją wewnątrz i na zewnątrz smołą.
15 A zbudujesz ją w ten [sposób]: Długość arki [będzie]
na trzysta łokci, pięćdziesiąt łokci – jej szerokość,
a trzydzieści łokci – jej wysokość. 16 Zrobisz okno
w arce, a zakończysz je na łokieć od góry. Drzwi
umieścisz z boku arki, zrobisz w niej dolne, drugie i
trzecie piętro. 17 A ja, oto ja sprowadzę potop wód
na ziemię, aby wytracić wszelkie ciało, w którym jest
tchnienie życia pod niebem. Wszystko, co jest na
ziemi, zginie. 18 Ale z tobą zawrę moje przymierze;
i wejdziesz do arki, ty i twoi synowie, i twoja żona, i
żony twoich synów z tobą. 19 I ze wszystkich zwierząt
wszelkiego ciała po [jednej] parze wprowadzisz do
arki, aby uchowały się z tobą żywe, będą to samiec i
samica. 20 Z ptactwa według jego rodzaju i z bydła
według jego rodzaju, [i] z wszelkich ziemskich zwierząt
pełzających według ich rodzaju, po parze z każdego
[rodzaju] wejdą z tobą, aby żywe zostały. 21 A ty
weźmiesz ze sobą wszelki pokarm, który się nadaje do
jedzenia, i zabierzesz do siebie, i będzie tobie i im na
pokarm. 22 I Noe tak uczynił. Zrobił wszystko tak, jak
mu Bóg rozkazał.

7 Potem PAN powiedział do Noego: Wejdź ty wraz
z całym twoim domem do arki, gdyż widziałem cię,
że jesteś sprawiedliwy przede mną w tym pokoleniu.
2 Z każdego zwierzęcia czystego weź sobie po
siedem par, samca i samicę jego; ale ze zwierząt
nieczystych – po [jednej] parze, samca i samicę
jego. 3 Także z ptactwa niebieskiego po siedem
par, samca i samicę, aby zachować przy życiu ich
potomstwo na całej powierzchni ziemi. 4 Pozostaje
bowiem jeszcze siedem dni, a [potem] spuszczę deszcz
na ziemię, na czterdzieści dni i czterdzieści nocy, i
zgładzę z powierzchni ziemi wszelkie stworzenie, które
uczyniłem. 5 Noe uczynił więc wszystko, co mu PAN
rozkazał. 6 Noe miał sześćset lat, gdy przyszedł potop
wód na ziemię. 7 I wszedł Noe, a z nim jego synowie,
jego żona i żony jego synów do arki ze względu na
wody potopu. 8 Ze zwierząt czystych i nieczystych i z
ptactwa, i ze wszystkiego, co pełza po ziemi; 9 Po
parze weszło do Noego do arki, samiec i samica, jak
Bóg rozkazał Noemu. 10 A po siedmiu dniach wody
potopu spadły na ziemię. 11 W sześćsetnym roku życia
Noego, w drugim miesiącu, siedemnastego dnia [tego]
miesiąca, w tym właśnie dniu, przerwały się wszystkie
źródła wielkiej głębi i otworzyły się okna nieba. 12 I
deszcz padał na ziemię czterdzieści dni i czterdzieści
nocy. 13 W tym właśnie dniu weszli do arki Noe oraz
jego synowie – Sem, Cham i Jafet, a z nimi żona Noego
i trzy żony jego synów. 14 Oni i wszelkie zwierzęta
według swego rodzaju, wszelkie bydło według swego
rodzaju, wszelkie zwierzęta pełzające, które pełzają po
ziemi według swego rodzaju, wszelkie ptaki według
swego rodzaju [i] wszelkie stworzenia skrzydlate. 15
I tak weszły do Noego do arki, po parze z każdego
ciała, w którym [było] tchnienie życia. 16 A te, które
weszły, samiec i samica z każdego ciała weszły, jak
mu Bóg rozkazał. I zamknął PAN za nim [drzwi]. 17 A
potop trwał na ziemi czterdzieści dni i wody wezbrały,
i podniosły arkę, i unosiła się nad ziemią. 18 Wody
wzmogły się i wezbrały bardzo nad ziemią, i pływała
arka po wodach. 19 I wody bardzo się wzmogły nad
ziemią, i zakryły wszystkie wysokie góry, które [były]
pod całym niebem. 20 Wody wezbrały na piętnaście
łokci wzwyż i góry zostały zakryte. 21 Zginęło więc
wszelkie ciało poruszające się na ziemi: ptactwo,
bydło, zwierzęta i wszelkie zwierzęta pełzające, które
pełzają po ziemi, i wszyscy ludzie. 22 Wszystko, co
[miało] w nozdrzach tchnienie życia, wszystko, co żyło
na suchym lądzie, zginęło. 23 Tak zostało zgładzone
wszelkie stworzenie, które [było] na powierzchni ziemi,
od człowieka aż do bydła, zwierząt pełzających i
ptactwa niebieskiego. Wszystko to zostało zgładzone z
ziemi. Pozostał tylko Noe i ci, którzy z nim byli w arce.
24 A wody wezbrały nad ziemią sto pięćdziesiąt dni.

8 Bóg pamiętał jednak o Noem i wszystkich
zwierzętach, i wszelkim bydle, które [było] z nim w
arce, i sprowadził Bóg wiatr na ziemię, a wody zaczęły
opadać. 2 I źródła głębi i okna nieba zamknęły się, i
deszcz z nieba został zatrzymany. 3 Wody stopniowo
ustępowały z powierzchni ziemi, a po upływie stu
pięćdziesięciu dni wody opadły. 4 I arka osiadła na
górach Ararat w siódmym miesiącu, siedemnastego
dnia [tego] miesiąca. 5 A wody opadały nadal aż
do dziesiątego miesiąca. I w dziesiątym miesiącu,
pierwszego dnia, ukazały się szczyty gór. 6 Po upływie
czterdziestu dni Noe otworzył okno arki, które zrobił. 7
I wypuścił kruka, który wylatywał i wracał, aż wyschły
wody na ziemi. 8 Potem wypuścił gołębicę, aby
zobaczyć, czy wody opadły z powierzchni ziemi. 9 A
gdy gołębica nie znalazła dla siebie miejsca spoczynku,
wróciła do niego do arki, bo wody [były] jeszcze na

całej powierzchni ziemi. Wyciągnął więc swoją rękę,
pochwycił ją i wziął do siebie do arki. 10 A gdy odczekał
jeszcze drugie siedem dni, ponownie wypuścił gołębicę
z arki. 11 I gołębica wróciła do niego pod wieczór, a
oto w dziobie zerwany liść oliwny. Tak Noe poznał,
że wody opadły z powierzchni ziemi. 12 Odczekał
jeszcze drugie siedem dni i wypuścił gołębicę, ale już
do niego nie wróciła. 13 W sześćset pierwszym roku,
w pierwszym miesiącu, pierwszego [dnia], wyschły
wody na ziemi. Wtedy Noe zdjął przykrycie arki i
zobaczył, że powierzchnia ziemi była sucha. 14 A w
drugim miesiącu, dwudziestego siódmego dnia [tego]
miesiąca, wyschła ziemia. 15 I Bóg powiedział do
Noego: 16 Wyjdź z arki, ty i z tobą twoja żona, twoi
synowie i żony twoich synów. 17 Wyprowadź ze sobą
wszystkie zwierzęta, które [są] z tobą, z wszelkiego
ciała, ptactwa, bydła i wszelkich zwierząt pełzających,
które pełzają po ziemi, i niech się rozrodzą na ziemi,
niech będą płodne i niech się rozmnażają na ziemi. 18
Wyszedł więc Noe i z nim jego synowie, jego żona
i żony jego synów. 19 Wyszły także z arki wszelkie
bydlęta, wszelkie zwierzęta pełzające, wszelkie ptactwo
oraz wszystko, co pełza po ziemi, według swoich
rodzajów. 20 Potem Noe zbudował ołtarz dla PANA
i wziął z każdego czystego zwierzęcia i z każdego
czystego ptactwa, i złożył całopalenia na tym ołtarzu.
21 I PAN poczuł miłą woń, i PAN powiedział w swoim
sercu: Nie będę więcej przeklinał ziemi z powodu
człowieka, bo myśl serca człowieka [jest] zła od jego
młodości. Nie wytracę więcej wszystkiego, co żyje, jak
[teraz] uczyniłem. 22 Póki ziemia będzie trwać, nie
ustaną siew i żniwo, zimno i gorąco, lato i zima, dzień i
noc.

9 I Bóg błogosławił Noego i jego synów, i powiedział
im: Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, i napełniajcie
ziemię. 2 A strach i lęk przed wami będzie nad
wszelkim zwierzęciem ziemi, nad wszelkim ptactwem
nieba, nad wszystkim, co się porusza na ziemi, i nad
wszelkimi rybami morza; oddane są w wasze ręce.
3 Wszystko, co się porusza [i] żyje, będzie dla was
pokarmem, podobnie jak rośliny zielone, daję wam
to wszystko. 4 Lecz nie będziecie jeść mięsa z jego
życiem, to jest z jego krwią. 5 A ja będę żądał waszej
krwi, to jest waszego życia; od każdego zwierzęcia
będę jej żądał, jak i od ręki człowieka; od ręki każdego
brata jego będę żądał życia człowieka. 6 Kto przeleje
krew człowieka, przez człowieka będzie przelana jego
krew, bo na obraz Boga człowiek został stworzony. 7
Wy zaś bądźcie płodni i rozmnażajcie się; rozradzajcie
się na ziemi i rozmnażajcie się na niej. 8 Potem Bóg
powiedział do Noego i do jego synów z nim: 9 A ja, oto
ja ustanawiam moje przymierze z wami i z waszym
potomstwem po was; 10 I z wszelką żywą istotą, która
[jest] z wami, z ptactwem, bydłem oraz z wszelkim
zwierzęciem ziemi, [które jest] z wami, od wszystkich,
które wyszły z arki, [aż] do każdego zwierzęcia ziemi.
11 Ustanowię moje przymierze z wami. Nie będzie już
więcej zgładzone wszelkie ciało wodami potopu ani
nie będzie już więcej potopu, który miałby zniszczyć
ziemię. 12 I Bóg powiedział: To [jest] znak przymierza,
które ja ustanawiam między mną a wami i między
wszelką żywą istotą, która jest z wami, na wieczne
pokolenia. 13 Kładę na obłoku mój łuk, który będzie
[na] znak przymierza między mną a ziemią. 14 I stanie
się, gdy wzbudzę obłok nad ziemią, że ukaże się łuk
na obłoku; 15 I wspomnę na moje przymierze, które
[jest] między mną a wami oraz wszelką żywą istotą
cielesną. Nie będzie już więcej wód potopu, który
miałby zniszczyć wszelkie ciało. 16 Będzie więc [ten]
łuk na obłoku i spojrzę na niego, aby przypomnieć
sobie wieczne przymierze między Bogiem a wszelką
żywą istotą cielesną, która [jest] na ziemi. 17 I Bóg
powiedział do Noego: To [jest] znak przymierza, które
ustanowiłem między mną a wszelkim ciałem, które
[jest] na ziemi. 18 A synami Noego, którzy wyszli z arki,
byli: Sem, Cham i Jafet. Cham jest ojcem Kanaana. 19
To [są] trzej synowie Noego, przez których napełniła
się ludem cała ziemia. 20 Wtedy Noe zaczął uprawiać
ziemię i zasadził winnicę. 21 Potem pił wino i upił się; i
leżał odkryty w swoim namiocie. 22 A Cham, ojciec
Kanaana, zobaczył nagość swego ojca i opowiedział o
tym dwom swoim braciom na dworze. 23 Wtedy Sem i
Jafet wzięli szatę, założyli ją sobie na ramiona, weszli
tyłem i zakryli nagość swego ojca; a ich twarze [były]
odwrócone, tak że nie widzieli nagości swego ojca.
24 A gdy Noe obudził się po winie, dowiedział się, co
mu zrobił jego młodszy syn; 25 I powiedział: [Niech
będzie] przeklęty Kanaan, będzie sługą sług swoich
braci. 26 Potem dodał: [Niech będzie] błogosławiony
PAN Bóg Sema, a niech Kanaan będzie jego sługą. 27
Niech Bóg rozprzestrzeni Jafeta i niech mieszka [on] w
namiotach Sema, a niech będzie Kanaan jego sługą.
28 I Noe żył po potopie trzysta pięćdziesiąt lat. 29 I
wszystkich dni Noego było dziewięćset pięćdziesiąt lat
i umarł.

10 Oto dzieje rodu synów Noego: Sema, Chama
i Jafeta, którym po potopie urodzili się synowie.
2 Synowie Jafeta: Gomer, Magog, Madaj, Jawan,
Tubal, Meszek i Tiras. 3 Synowie Gomera: Aszkenaz,
Rifat i Togarma. 4 Synowie Jawana: Elisza, Tarszisz,
Kittim i Dodanim. 5 Od nich rozdzielone zostały wyspy
narodów po swych ziemiach; każdy według swojego
języka i według swoich rodów, w swoich narodach.
6 A synowie Chama: Kusz, Misraim, Put i Kanaan.

7 Synowie zaś Kusza: Seba, Chawila, Sabta, Rama
i Sabteka. Synowie Ramy: Szeba i Dedan. 8 Kusz
spłodził Nimroda, który zaczął być mocarzem na ziemi.
9 Ten był mocarnym myśliwym przed PANEM. Dlatego
mówi się: Tak jak Nimrod, mocarny myśliwy przed
PANEM. 10 Początkiem jego królestwa były Babel,
Erek, Akkad i Kalne w ziemi Szinear. 11 Z tej ziemi
wyszedł Assur i zbudował Niniwę i miasto Rechobot,
i Kalach. 12 Także wielkie miasto Resan pomiędzy
Niniwą i Kalach. 13 Misraim zaś spłodził Ludima,
Ananima, Lahabima i Naftuchima; 14 Oraz Patrusyma,
Kasluchima (z których pochodzą Filistyni) i Kaftoryma.
15 Kanaan zaś spłodził Sydona, swego pierworodnego,
i Cheta; 16 I Jebusytów, Amorytów, i Girgaszytów;
17 I Chiwwitów, Arkitów, i Sinitów; 18 I Arwadytów,
Semarytów, i Chamatytów. A potem rozproszyły się
rody Kananejczyków. 19 A granica Kananejczyków
biegła od Sydonu w kierunku Gerary aż do Gazy, w
kierunku Sodomy i Gomory, Adamy i Seboima aż do
Leszy. 20 To [są] synowie Chama według ich rodów i
języków, w ich ziemiach i narodach. 21 A Semowi,
ojcu wszystkich synów Ebera, bratu Jafeta, który był
starszy, urodzili się synowie. 22 [Synowie] Sema:
Elam, Assur, Arpachszad, Lud i Aram. 23 Synowie
Arama: Us, Chul, Geter i Masz. 24 Arpachszad zaś
spłodził Szelacha, a Szelach spłodził Ebera. 25 Eberowi
urodzili się dwaj synowie: imię jednego – Peleg, gdyż
za jego dni ziemia została rozdzielona; a imię jego
brata – Joktan. 26 Joktan spłodził Almodada, Szelefa,
Chasarmaweta i Jeracha; 27 Hadorama, Uzala i Diklę;
28 Obala, Abimaela i Szeba; 29 Ofira, Chawilę i Jobaba;
ci wszyscy [byli] synami Joktana. 30 A obszar ich
zamieszkania ciągnął się od Meszy w kierunku Sefar,
wschodniej góry. 31 To [są] synowie Sema według
ich rodów i języków, w ich ziemiach i narodach. 32
To [są] rody synów Noego według ich pokoleń i w
ich narodach. Od nich [wywodzą się] narody, które
rozprzestrzeniły się na ziemi po potopie.

11 Na całej ziemi był jeden język i jedna mowa. 2
A gdy wędrowali od wschodu, znaleźli równinę
w ziemi Szinear i tam mieszkali. 3 I mówili jeden do
drugiego: Chodźcie, zróbmy cegły i wypalmy je w
ogniu; i mieli cegłę zamiast kamienia, a smołę zamiast
zaprawy. 4 Potem powiedzieli: Chodźcie, zbudujmy
sobie miasto i wieżę, której szczyt [sięgałby] do nieba,
i uczyńmy sobie imię, abyśmy się nie rozproszyli po
powierzchni całej ziemi. 5 A PAN zstąpił, aby zobaczyć
miasto i wieżę, które synowie ludzcy budowali. 6 I PAN
powiedział: Oto lud jest jeden i wszyscy mają jeden
język, a [jest] to dopiero początek ich dzieła. Teraz nic
nie powstrzyma ich od wykonania tego, co zamierzają
uczynić. 7 Zstąpmy więc i pomieszajmy tam ich język,
aby jeden nie zrozumiał języka drugiego. 8 I tak PAN
rozproszył ich stamtąd po całej powierzchni ziemi; i
przestali budować miasto. 9 Dlatego nazwano je Babel,
bo tam PAN pomieszał język całej ziemi. I stamtąd
PAN rozproszył ich po całej powierzchni ziemi. 10 To
[są] dzieje rodu Sema: Gdy Sem miał sto lat, spłodził
Arpachszada, dwa lata po potopie. 11 Po spłodzeniu
Arpachszada Sem żył pięćset lat i spłodził synów i
córki. 12 Arpachszad żył trzydzieści pięć lat i spłodził
Szelacha. 13 Po spłodzeniu Szelacha Arpachszad żył
czterysta trzy lata i spłodził synów i córki. 14 Szelach
żył trzydzieści lat i spłodził Ebera. 15 Po spłodzeniu
Ebera Szelach żył czterysta trzy lata i spłodził synów
i córki. 16 Eber żył trzydzieści cztery lata i spłodził
Pelega. 17 Po spłodzeniu Pelega Eber żył czterysta
trzydzieści lat i spłodził synów i córki. 18 Peleg żył
trzydzieści lat i spłodził Reu. 19 Po spłodzeniu Reu
Peleg żył dwieście dziewięć lat i spłodził synów i córki.
20 Reu żył trzydzieści dwa lata i spłodził Seruga. 21
Po spłodzeniu Seruga Reu żył dwieście siedem lat i
spłodził synów i córki. 22 Serug żył trzydzieści lat i
spłodził Nachora. 23 Po spłodzeniu Nachora Serug
żył dwieście lat i spłodził synów i córki. 24 Nachor
żył dwadzieścia dziewięć lat i spłodził Teracha. 25 Po
spłodzeniu Teracha Nachor żył sto dziewiętnaście lat i
spłodził synów i córki. 26 Terach żył siedemdziesiąt lat
i spłodził Abrama, Nachora i Harana. 27 A to są rody
Teracha: Terach spłodził Abrama, Nachora i Harana.
Haran zaś spłodził Lota. 28 I Haran umarł za życia
swego ojca Teracha w ziemi swego urodzenia, w Ur
chaldejskim. 29 I Abram, i Nachor pojęli sobie żony:
imię żony Abrama [było] Saraj, a imię żony Nachora –
Milka. Była ona córką Harana, ojca Milki i Jeski. 30
A Saraj była niepłodna, nie miała dzieci. 31 I Terach
wziął swego syna Abrama i swego wnuka Lota, syna
Harana, i swoją synową Saraj, żonę swego syna
Abrama; i wyruszyli razem z Ur chaldejskiego, aby
udać się do ziemi Kanaan. Gdy przybyli do Charanu,
zamieszkali tam. 32 I dni Teracha było dwieście pięć
lat, i umarł w Charanie.

12 I PAN powiedział do Abrama: Wyjdź z twojej
ziemi i od twojej rodziny, i z domu twego ojca
do ziemi, którą ci pokażę. 2 A uczynię z ciebie wielki
naród, będę ci błogosławił i rozsławię twoje imię, i
będziesz błogosławieństwem. 3 I będę błogosławił tym,
którzy tobie będą błogosławić; a tych, którzy przeklinają
ciebie, będę przeklinać. W tobie będą błogosławione
wszystkie narody ziemi. 4 Wyszedł więc Abram, jak
mu PAN rozkazał, poszedł z nim też Lot. Abram miał
siedemdziesiąt pięć lat, gdy wyszedł z Charanu. 5 I
Abram wziął swoją żonę Saraj, Lota, syna brata swego,
i cały dobytek, który zgromadzili, i dusze, które nabyli

w Charanie, i wyszli, aby udać się do ziemi Kanaan;
i przybyli do ziemi Kanaan. 6 Abram przeszedł tę
ziemię aż do miejsca Sychem, do równiny More. Na tej
ziemi [byli] wówczas Kananejczycy. 7 I PAN ukazał się
Abramowi, i powiedział: Twemu potomstwu dam tę
ziemię. I [Abram] zbudował tam ołtarz dla PANA, który
mu się ukazał. 8 A stamtąd przeniósł się do góry na
wschód od Betel i tam rozbił swój namiot [między] Betel
od zachodu i Aj od wschodu. Tam również zbudował
ołtarz dla PANA i wzywał imienia PANA. 9 Potem
Abram wyruszył, idąc ku południu. 10 A nastał głód
na [tej] ziemi. Abram zstąpił więc do Egiptu, aby tam
gościć; ciężki bowiem był głód na ziemi. 11 A gdy
zbliżał się do Egiptu, powiedział do swej żony Saraj:
Oto wiem, że jesteś piękną kobietą. 12 Gdy Egipcjanie
cię zobaczą, powiedzą: To jego żona; i zabiją mnie, a
ciebie zostawią przy życiu. 13 Mów, proszę, [że] jesteś
moją siostrą, aby mi się dobrze wiodło ze względu na
ciebie i abym dzięki tobie pozostał przy życiu. 14 Gdy
Abram wszedł do Egiptu, Egipcjanie zobaczyli, że ta
kobieta jest bardzo piękna. 15 Ujrzeli ją też dostojnicy
faraona i chwalili ją przed nim. I zabrano tę kobietę
do domu faraona. 16 Ten dobrze traktował Abrama
ze względu na nią. [Abram] miał więc owce, woły,
osły, służących i służące, oślice i wielbłądy. 17 PAN
jednak dotknął faraona i jego dom wielkimi plagami z
powodu Saraj, żony Abrama. 18 Faraon wezwał więc
Abrama i powiedział: Coś ty mi zrobił? Czemu mi nie
powiedziałeś, że ona jest twoją żoną? 19 Dlaczego
mówiłeś: Ona jest moją siostrą, tak że mogłem ją wziąć
sobie za żonę? A teraz – oto twoja żona, weź [ją] i idź.
20 I faraon rozkazał o nim swoim ludziom, i odprawili
go wraz z żoną i wszystkim, co [było] jego.

13 Tak więc Abram wyszedł z Egiptu, on i jego żona,
i wszystko, co miał, i Lot z nim, [i udali się] ku
południu. 2 A Abram był bardzo bogaty w bydło, srebro i
złoto. 3 I szedł, robiąc postoje, od południa aż do Betel,
do tego miejsca, gdzie poprzednio był jego namiot,
między Betel a Aj; 4 Do miejsca, gdzie poprzednio
zbudował ołtarz. Tam wezwał Abram imienia PANA. 5
Lot, który szedł z Abramem, również miał owce, woły
i namioty. 6 A ziemia ta nie [mogła] ich pomieścić,
żeby mieszkali razem, bo ich majątek był tak wielki,
że nie mogli mieszkać razem. 7 I wynikła sprzeczka
między pasterzami stad Abrama a pasterzami stad
Lota. Kananejczycy i Peryzzyci mieszkali wówczas na
tej ziemi. 8 Abram powiedział więc do Lota: Proszę,
niech nie będzie sporu między mną a tobą, także
między moimi pasterzami a twoimi pasterzami, bo
jesteśmy braćmi. 9 Czyż cała ziemia nie stoi przed
tobą? Odłącz się, proszę, ode mnie. Jeśli [pójdziesz]
w lewo, ja pójdę w prawo, a jeśli [ty pójdziesz] w
prawo, ja pójdę w lewo. 10 Wtedy Lot podniósł swe
oczy i zobaczył, że cała równina nad Jordanem [była]
dobrze nawodniona – zanim PAN zniszczył Sodomę
i Gomorę – jak ogród PANA, jak ziemia Egiptu, aż
do Zoar. 11 Lot wybrał więc sobie całą tę równinę
nad Jordanem i udał się na wschód. I rozłączyli się
bracia jeden od drugiego. 12 Abram mieszkał w ziemi
Kanaan, a Lot mieszkał w miastach tej równiny i rozbił
swój namiot aż do Sodomy. 13 Ale mężczyźni Sodomy
[byli] źli i wielkimi grzesznikami przed PANEM. 14 I
PAN powiedział do Abrama, gdy Lot już odłączył się
od niego: Podnieś teraz swe oczy i spójrz z miejsca,
na którym [teraz] jesteś, na północ i na południe,
na wschód i na zachód. 15 Bo całą ziemię, którą
widzisz, dam tobie i twemu potomstwu na wieki. 16 I
rozmnożę twoje potomstwo jak proch ziemi, [tak że]
jeśli ktoś będzie mógł zliczyć proch ziemi, to również
twoje potomstwo będzie policzone. 17 Wstań i przejdź
tę ziemię wzdłuż i wszerz, bo dam ci ją. 18 Abram
zwinął więc namiot, przyszedł i mieszkał na równinach
Mamre, które [są] w Hebronie, i tam zbudował ołtarz
dla PANA.

14 Za dni Amrafela, króla Szinearu, Arioka, króla
Ellasaru, Kedorlaomera, króla Elamu i Tidala,
króla narodów; 2 Prowadzili wojnę z Berą, królem
Sodomy, z Birszą, królem Gomory, z Szinabem, królem
Admy, z Szemeberem, królem Seboim, i z królem
miasta Beli, czyli Soaru. 3 Wszyscy oni połączyli się
w dolinie Siddim, gdzie [dziś jest] Morze Słone. 4
Dwanaście lat służyli Kedorlaomerowi, a w trzynastym
roku zbuntowali się. 5 I tak w roku czternastym
nadciągnął Kedorlaomer z królami, którzy z nim [byli], i
pobił Rafaitów w Asztarot-Karnaim, Zuzytów w Ham,
Emitów w Szawe-Kiriataim; 6 I Chorytów na ich górze
Seir aż do równiny Paran, która [jest] przy pustyni. 7
Potem zawrócili i przybyli do En-Miszpat, czyli Kadesz,
i wybili całą krainę Amalekitów, a także Amorytów
mieszkających w Chasason-Tamar. 8 Wtedy wyruszyli
król Sodomy oraz król Gomory, król Admy, król Seboim
i król Beli, czyli Soaru, i ustawili się do bitwy z nimi w
dolinie Siddim. 9 Z Kedorlaomerem, królem Elamu,
Tidalem, królem narodów, Amrafelem, królem Szinearu
i Ariokiem, królem Ellasaru – czterech królów przeciw
pięciu. 10 A dolina Siddim [była] pełna dołów ze smołą.
Gdy uciekali królowie Sodomy i Gomory, wpadli tam, a
pozostali uciekli na górę. 11 A [tamci] zabrali wszelkie
mienie Sodomy i Gomory oraz całą ich żywność i
odeszli. 12 Zabrali też Lota, bratanka Abrama, wraz
z jego mieniem i odeszli. Mieszkał on bowiem w
Sodomie. 13 I przyszedł jeden zbieg, i oznajmił [to]
Abramowi Hebrajczykowi, który mieszkał na równinach

Mamrego Amoryty, brata Eszkola i Anera. Oni bowiem
byli sprzymierzeni z Abramem. 14 Gdy Abram usłyszał,
że jego brat został pojmany, wyprawił swoich trzystu
osiemnastu wyszkolonych sług, urodzonych w jego
domu, i ścigał [ich] aż do Dan. 15 W nocy podzielili się,
on i jego słudzy, [napadli] na nich i pobili ich. Potem
ścigali ich aż do Choby, która [leży] po lewej stronie
Damaszku. 16 Odzyskał całe mienie i odbił swego
brata Lota wraz z jego mieniem, a także kobiety i ludzi.
17 Gdy wracał po pobiciu Kedorlaomera i królów, którzy
z nim [byli], król Sodomy wyszedł mu na spotkanie
w dolinie Szawe, czyli w dolinie królewskiej. 18 A
Melchisedek, król Salemu, wyniósł chleb i wino. [Był]
on kapłanem Boga Najwyższego. 19 I błogosławił mu,
mówiąc: [Niech będzie] błogosławiony Abram [przez]
Boga Najwyższego, właściciela nieba i ziemi. 20 I
[niech będzie] błogosławiony Bóg Najwyższy, który
wydał twoich wrogów w twoje ręce. I [Abram] dał
mu dziesięcinę ze wszystkiego. 21 A król Sodomy
powiedział do Abrama: Oddaj mi ludzi, a mienie weź dla
siebie. 22 Lecz Abram odpowiedział królowi Sodomy:
Podniosłem swą rękę do PANA Boga Najwyższego,
właściciela nieba i ziemi; 23 Że nie wezmę najmniejszej
nitki ani rzemyka od obuwia, ani niczego, co należy do
ciebie, abyś nie powiedział: Ja wzbogaciłem Abrama.
24 Tylko to, co moi słudzy zjedli, oraz przydział
mężczyzn, którzy poszli ze mną: Anera, Eszkola i
Mamrego; niech oni wezmą swój przydział.

15 Po tych wydarzeniach słowo PANA doszło do
Abrama w widzeniu: Nie bój się, Abramie. Ja
jestem twoją tarczą i twoją niezmiernie obfitą nagrodą.
2 I Abram powiedział: Panie BOŻE, co mi dasz, skoro
ja jestem bezdzietny, a szafarzem mego domu [jest]
ten Damasceńczyk Eliezer? 3 Abram dodał: Oto nie
dałeś mi potomka, a sługa [urodzony] w moim domu
będzie moim dziedzicem. 4 A oto [dotarło] do niego
słowo PANA: Nie on będzie twoim dziedzicem, lecz
ten, który wyjdzie z twego wnętrza, będzie twoim
dziedzicem. 5 Potem wyprowadził go na dwór i
powiedział: Spójrz teraz na niebo i policz gwiazdy, jeśli
będziesz mógł je policzyć; i powiedział mu: Takie będzie
twoje potomstwo. 6 I uwierzył PANU, i poczytano
mu [to] za sprawiedliwość. 7 Potem powiedział do
niego: Ja jestem PANEM, który cię wyprowadził z
Ur chaldejskiego, aby ci dać tę ziemię w posiadanie.
8 [Abram] zapytał: Panie BOŻE, po czym poznam,
że ją odziedziczę? 9 I odpowiedział mu: Weź dla
mnie trzyletnią jałówkę, trzyletnią kozę i trzyletniego
barana, a także synogarlicę i pisklę gołębia. 10 Wziął
więc to wszystko i rozciął na połowy; a jedną część
położył naprzeciwko drugiej, ale ptaków nie rozcinał.
11 Kiedy zleciało się ptactwo do tej padliny, Abram
je odganiał. 12 [Gdy] słońce zachodziło, głęboki sen
ogarnął Abrama i oto groza wielkiej ciemności zapadła
na niego. 13 I [PAN] powiedział do Abrama: Wiedz o
tym dobrze, że twoje potomstwo będzie przybyszem w
cudzej ziemi i wezmą je w niewolę, i będzie uciskane
[przez] czterysta lat. 14 A ja osądzę ten naród, któremu
będą służyć; a potem wyjdą [stamtąd] z wielkim
dobytkiem. 15 Ale ty odejdziesz w pokoju do twoich
ojców i będziesz pochowany w dobrej starości. 16
A w czwartym pokoleniu wrócą tutaj, bo jeszcze nie
dopełniła się nieprawość Amorytów. 17 Gdy słońce
zaszło i nastała ciemność, oto [ukazał się] dymiący piec
i ognista pochodnia, która przechodziła między tymi
połowami [zwierząt]. 18 W tym właśnie dniu PAN zawarł
przymierze z Abramem, mówiąc: Twemu potomstwu
dam tę ziemię, od rzeki Egiptu aż do wielkiej rzeki,
rzeki Eufrat; 19 Kenitów, Kenizytów i Kadmonitów;
20 Chetytów, Peryzzytów i Refaitów; 21 Amorytów,
Kananejczyków, Girgaszytów i Jebusytów.

16 Saraj, żona Abrama, nie urodziła mu [dzieci].
Miała zaś służącą Egipcjankę, która miała na imię
Hagar. 2 I powiedziała Saraj do Abrama: Oto PAN nie
pozwolił mi urodzić. Wejdź, proszę, do mojej służącej,
może z niej będę miała dzieci. I Abram usłuchał głosu
Saraj. 3 Wzięła więc Saraj, żona Abrama, swoją
służącą Hagar, Egipcjankę, i dała ją swemu mężowi
Abramowi za żonę po dziesięciu latach zamieszkania
Abrama w ziemi Kanaan. 4 Obcował więc z Hagar,
a ona poczęła. A gdy spostrzegła, że poczęła, ze
wzgardą patrzyła na swoją panią. 5 I Saraj powiedziała
do Abrama: Jesteś winien mojej krzywdy. Dałam moją
służącą w twe ramiona. [Ona] jednak, widząc, że
poczęła, patrzyła na mnie ze wzgardą. Niech PAN
rozsądzi między mną a tobą. 6 Abram powiedział do
Saraj: Oto twoja służąca jest w twoim ręku, zrób z
nią, co uważasz za słuszne. I gdy Saraj dręczyła ją,
uciekła od niej. 7 I Anioł PANA znalazł ją u źródła
wód na pustyni, u źródła przy drodze do Szur. 8 I
zapytał: Hagar, służąco Saraj, skąd przyszłaś i dokąd
idziesz? [Ona] odpowiedziała: Uciekam od swojej pani
Saraj. 9 Anioł PANA powiedział jej: Wróć do swojej
pani i poddaj się pod jej władzę. 10 Powiedział jej też
Anioł PANA: Rozmnożę twoje potomstwo tak bardzo,
że z powodu jego mnogości nie będzie go [można]
policzyć. 11 Potem Anioł PANA powiedział jej: Oto
poczęłaś i urodzisz syna, a nadasz mu imię Izmael, bo
PAN usłyszał twoje cierpienie. 12 Będzie on dzikim
człowiekiem: jego ręka [będzie] przeciwko wszystkim,
a ręka wszystkich przeciwko jemu; i będzie mieszkać w
obecności wszystkich swoich braci. 13 I nazwała PANA,
który mówił do niej: Ty jesteś Bogiem, który mnie widzi.
Powiedziała bowiem: Czyż tu nie spoglądałam na tego,

który widzi mnie? 14 Dlatego nazwała [tę] studnię
studnią Żyjącego, który widzi mnie. Jest ona między
Kadesz i Bered. 15 Potem Hagar urodziła Abramowi
syna. I nadał Abram swemu synowi, którego urodziła
Hagar, imię Izmael. 16 A Abram miał osiemdziesiąt
sześć lat, gdy Hagar urodziła mu Izmaela.

17 Gdy Abram miał dziewięćdziesiąt dziewięć lat,
PAN ukazał się Abramowi i powiedział do niego:
Ja [jestem] Bogiem Wszechmogącym. Chodź przed
moim obliczem i bądź doskonały. 2 A zawrę moje
przymierze między mną a tobą i rozmnożę cię bardzo
obficie. 3 Wtedy Abram upadł na twarz, a Bóg
powiedział do niego: 4 Oto ja [ustanawiam] moje
przymierze z tobą i będziesz ojcem wielu narodów. 5
Nie będziesz już się nazywał Abram, ale twoje imię
będzie Abraham, bo ustanowiłem cię ojcem wielu
narodów. 6 Uczynię cię niezmiernie płodnym i od ciebie
wywiodę narody, i od ciebie będą pochodzić królowie.
7 I utwierdzę moje przymierze między mną a tobą oraz
twoim potomstwem po tobie przez wszystkie pokolenia
jako wieczne przymierze, abym był ci Bogiem i twemu
potomstwu po tobie. 8 Dam tobie i twemu potomstwu
po tobie ziemię, w której teraz przebywasz, całą ziemię
Kanaan, jako własność na wieki, i będę ich Bogiem. 9
Potem Bóg powiedział Abrahamowi: Ty zaś zachowuj
moje przymierze, ty i twoje potomstwo po tobie przez
wszystkie pokolenia. 10 [A] takie [jest] moje przymierze,
które będziecie zachowywać, między mną a wami i
między twoim potomstwem po tobie: Każdy mężczyzna
wśród was ma być obrzezany. 11 Obrzezacie więc ciało
waszego napletka; [to] będzie znakiem przymierza
między mną a wami. 12 Każdy syn wśród was w ósmym
dniu [życia] będzie obrzezany, każdy mężczyzna przez
wszystkie pokolenia, tak narodzony w domu, [jak] i
nabyty za pieniądze od jakiegokolwiek cudzoziemca,
który nie pochodzi z twego potomstwa. 13 Urodzony
w twoim domu i nabyty za twoje pieniądze musi być
obrzezany. A moje przymierze będzie na waszym
ciele jako wieczne przymierze. 14 A nieobrzezany
mężczyzna, któremu nie obrzezano ciała jego napletka,
ta dusza będzie wykluczona ze swego ludu, [bo]
złamała moje przymierze. 15 Potem Bóg powiedział
do Abrahama: Twojej żony Saraj nie będziesz już
nazywał imieniem Saraj, ale jej imię będzie Sara. 16
I będę jej błogosławił, i dam ci z niej syna. Będę jej
błogosławił i będzie [matką] narodów, i od niej będą
pochodzić królowie narodów. 17 Wtedy Abraham upadł
na twarz i roześmiał się, i mówił w swoim sercu: Czy
stuletniemu człowiekowi urodzi się [syn]? I czy Sara
w wieku dziewięćdziesięciu lat urodzi? 18 I Abraham
powiedział do Boga: Oby [tylko] Izmael żył przed
twoim obliczem! 19 A Bóg powiedział: Naprawdę,
twoja żona Sara urodzi ci syna i nadasz mu imię
Izaak. I utwierdzę moje przymierze z nim jako wieczne
przymierze [i] z jego potomstwem po nim. 20 Co
do Izmaela też cię wysłuchałem. Oto błogosławiłem
mu i uczynię go płodnym, i rozmnożę go bardzo
obficie. Spłodzi on dwunastu książąt i uczynię go
wielkim narodem. 21 Ale moje przymierze utwierdzę z
Izaakiem, którego Sara urodzi ci za rok o tej porze.
22 Gdy skończył z nim rozmowę, Bóg wzniósł się
nad Abrahama. 23 Wtedy Abraham wziął swego
syna Izmaela, wszystkich urodzonych w swym domu
oraz wszystkich nabytych za pieniądze, wszystkich
mężczyzn wśród domowników Abrahama, i obrzezał
ciała ich napletków tego samego dnia, jak Bóg mu
mówił. 24 Abraham miał dziewięćdziesiąt dziewięć
lat, gdy obrzezano ciało jego napletka. 25 A jego syn
Izmael miał trzynaście lat, gdy obrzezano ciało jego
napletka. 26 Tego samego dnia obrzezano Abrahama
i jego syna Izmaela. 27 I wszyscy mężczyźni jego
domu, urodzeni w domu i nabyci za pieniądze od
cudzoziemców, zostali obrzezani z nim.

18 Potem PAN ukazał mu się na równinie Mamre,
a on siedział u wejścia do [swego] namiotu w
najgorętszej porze dnia. 2 I podniósł swe oczy, i
zobaczył, że naprzeciwko niego stanęli trzej mężczyźni.
Gdy ich ujrzał, pobiegł od wejścia do namiotu na ich
spotkanie i skłonił się do ziemi. 3 I powiedział: Mój
Panie, jeśli znalazłem teraz łaskę w twoich oczach, nie
omijaj, proszę, swego sługi. 4 Pozwól, by przyniesiono
trochę wody, abyście mogli obmyć sobie nogi, potem
odpoczniecie pod drzewem. 5 I przyniosę kęs chleba,
abyście posilili swoje serca. Potem odejdziecie, po
to bowiem przyszliście do [mnie], swego sługi. A oni
powiedzieli: Uczyń tak, jak powiedziałeś. 6 Abraham
pospieszył do namiotu, do Sary, i powiedział: Przygotuj
szybko trzy miarki najlepszej mąki i zrób podpłomyki. 7
Abraham zaś poszedł do stada, wziął młode i wyborne
cielę i dał je słudze, który szybko je przyrządził. 8
Wziął też masło, mleko i cielę, które przyrządził, i
postawił przed nimi. A gdy oni jedli, on stał przy
nich pod drzewem. 9 I zapytali go: Gdzie [jest] twoja
żona Sara? A on odpowiedział: [Jest] w namiocie. 10
Wtedy powiedział [PAN]: Na pewno wrócę do ciebie
[za rok] o tej porze, a oto twoja żona Sara [będzie
miała] syna. A Sara przysłuchiwała się u wejścia do
namiotu, które było za nim. 11 Abraham i Sara byli
starzy, w podeszłym wieku. I przestało już u Sary
bywać według zwyczaju kobiet. 12 Sara roześmiała się
więc w sobie, mówiąc: Teraz, gdy się zestarzałam i
mój pan jest starcem, mam doznawać rozkoszy? 13
Wtedy PAN powiedział do Abrahama: Dlaczego Sara
roześmiała się, mówiąc: Czy naprawdę urodzę, gdy się

zestarzałam? 14 Czy jakakolwiek rzecz jest za trudna
dla PANA? W przyszłym roku o tej porze wrócę do
ciebie, a Sara będzie miała syna. 15 I Sara zaparła się,
mówiąc: Nie śmiałam się – bo się bała. A on powiedział:
Przeciwnie, śmiałaś się. 16 Potem ci mężczyźni wstali
stamtąd i skierowali wzrok ku Sodomie. Abraham zaś
szedł z nimi, aby ich odprowadzić. 17 Wtedy PAN
powiedział: Czy mam zataić przed Abrahamem, co
zamierzam uczynić? 18 Przecież Abraham na pewno
[rozmnoży się] w lud wielki i możny, a w nim będą
błogosławione wszystkie narody ziemi. 19 Znam go
bowiem [i wiem], że będzie nakazywał swoim synom
i swemu domowi po sobie, aby strzegli drogi PANA
oraz czynili sprawiedliwość i sąd; aby PAN sprowadził
na Abrahama to, co mu powiedział. 20 Potem PAN
powiedział: Ponieważ okrzyk Sodomy i Gomory jest
wielki i ich grzech jest bardzo ciężki; 21 Zstąpię teraz i
zobaczę, czy postępują według tego okrzyku, który
doszedł do mnie. A jeśli nie, dowiem się. 22 Wtedy
ci mężczyźni odwrócili wzrok i poszli stamtąd do
Sodomy, ale Abraham jeszcze stał przed PANEM.
23 I Abraham zbliżył się, i powiedział: Czy wytracisz
sprawiedliwego razem z niegodziwym? 24 Jeśli będzie
pięćdziesięciu sprawiedliwych w tym mieście, czy je
wytracisz i nie oszczędzisz [tego] miejsca ze względu
na pięćdziesięciu sprawiedliwych, którzy w nim [są]?
25 Niech to będzie dalekie od ciebie, byś miał uczynić
coś takiego i zabić sprawiedliwego z niegodziwym,
żeby sprawiedliwy był jak niegodziwy. Niech to będzie
dalekie od ciebie! Czy Sędzia całej ziemi nie postąpi
sprawiedliwie? 26 Wtedy PAN odpowiedział: Jeśli
znajdę w Sodomie pięćdziesięciu sprawiedliwych w
samym mieście, oszczędzę całe miejsce ze względu
na nich. 27 A Abraham odpowiedział: Oto ośmielam
się teraz mówić do mojego Pana, choć jestem
prochem i popiołem. 28 Gdyby do tych pięćdziesięciu
sprawiedliwych zabrakło pięciu, czy z powodu braku
tych pięciu zniszczysz całe miasto? I odrzekł: Nie
zniszczę, jeśli znajdę tam czterdziestu pięciu. 29
Odezwał się ponownie do niego i powiedział: A gdyby
znalazło się tam czterdziestu? I odpowiedział: Nie
uczynię [tego] ze względu na tych czterdziestu. 30 I
[Abraham] powiedział: Niech się nie gniewa mój Pan,
że zapytam: A gdyby znalazło się tam trzydziestu?
Odpowiedział: Nie uczynię [tego], jeśli znajdę tam
trzydziestu. 31 Rzekł [jeszcze]: Oto ośmielam się
teraz mówić do mego Pana: [A] gdyby znalazło się
tam dwudziestu? Odpowiedział: Nie zniszczę [go] ze
względu na tych dwudziestu. 32 Powiedział: Niech się
nie gniewa mój Pan, że jeszcze tylko raz przemówię:
A gdyby znalazło się tam dziesięciu? Odpowiedział:
Nie zniszczę [go] ze względu na tych dziesięciu. 33
Gdy PAN skończył rozmowę z Abrahamem, odszedł.
Abraham zaś wrócił do siebie.

19 I dwaj aniołowie przyszli wieczorem do Sodomy,
a Lot siedział w bramie Sodomy. [Gdy] Lot
[ich] zobaczył, wstał i wyszedł im naprzeciw, i
skłonił się twarzą do ziemi. 2 I powiedział: Oto
proszę, moi panowie, wstąpcie teraz do domu swego
sługi, przenocujcie i umyjcie sobie nogi. Potem
rano wstaniecie i pójdziecie w swoją drogę. Oni
odpowiedzieli: Nie, przenocujemy na ulicy. 3 Gdy
bardzo na nich nalegał, zboczyli do niego i weszli
do jego domu. Wtedy wyprawił im ucztę i napiekł
przaśnego [chleba], i jedli. 4 Lecz zanim się położyli,
mężczyźni z miasta, mężczyźni z Sodomy, młodzi i
starzy, mieszkańcy ze wszystkich stron, otoczyli dom.
5 I wołali do Lota, i zapytali go: Gdzie [są] ci mężczyźni,
którzy przyszli do ciebie w nocy? Wyprowadź ich do
nas, abyśmy z nimi obcowali. 6 Wtedy Lot wyszedł
do nich do wejścia i zamknął za sobą drzwi. 7 I
powiedział: Moi bracia, proszę [was], nie czyńcie [tak]
niegodziwie. 8 Mam dwie córki, które jeszcze nie
obcowały z mężczyzną. Pozwólcie, że wyprowadzę je
do was, a czyńcie z nimi, co się wam podoba. Tylko
tym mężczyznom nic nie czyńcie, bo dlatego weszli
pod cień mego dachu. 9 A [oni] odpowiedzieli: Odsuń
się! I dodali: [Ten] przyszedł tu jako przybysz, a nas
chce sądzić? Z tobą postąpimy gorzej niż z nimi. I
napierali gwałtownie na tego mężczyznę, na Lota, i
przybliżyli się, aby wyważyć drzwi. 10 Ale ci mężczyźni
wysunęli ręce, wciągnęli Lota do siebie, do domu, i
zamknęli drzwi. 11 Mężczyzn zaś, którzy byli u drzwi
domu, od najmniejszego aż do największego, porazili
ślepotą, [tak] że na próżno usiłowali znaleźć drzwi. 12
Potem ci mężczyźni powiedzieli do Lota: Jeśli masz tu
kogoś jeszcze, zięcia, synów i córki lub kogokolwiek
innego w mieście, wyprowadź ich z [tego] miejsca. 13
Zniszczymy bowiem to miejsce, ponieważ ich okrzyk
wzmógł się przed PANEM i PAN posłał nas, abyśmy je
zniszczyli. 14 Lot wyszedł więc i powiedział do swoich
zięciów, którzy mieli poślubić jego córki: Wstańcie,
wyjdźcie z tego miejsca, bo PAN zniszczy [to] miasto.
Ale jego zięciom wydawało się, że żartuje. 15 A gdy już
zaczynało świtać, aniołowie ponaglali Lota, mówiąc:
Wstań, weź swoją żonę i swoje dwie córki, które tu są,
abyś nie zginął z powodu nieprawości [tego] miasta.
16 A gdy się ociągał, ci mężczyźni chwycili jego rękę,
rękę jego żony i ręce jego dwóch córek – PAN bowiem
ulitował się nad nim – i wyprowadzili go, i pozostawili
go poza miastem. 17 I gdy wyprowadzili ich stamtąd,
[on] powiedział: Uciekaj, abyś ocalił swoje życie. Nie
oglądaj się wstecz ani nie zatrzymuj się nigdzie na
tej równinie. Uciekaj na górę, abyś nie zginął. 18 A

Lot powiedział do nich: O nie, Panie! **19** Oto twój
sługa znalazł łaskę w twoich oczach i pomnożyłeś
swoje miłosierdzie, które mi wyświadczyłeś, ratując
mi życie; ale ja nie mogę uciec na tę górę, bo może
dosięgnie mnie jakieś nieszczęście i zginę. **20** Oto [jest
tu] w pobliżu miasto, do którego mógłbym uciec, i jest
małe. Proszę, pozwól mi tam uciec (czyż nie jest ono
małe?), a moja dusza będzie żyć. **21** Odpowiedział
mu: Oto wysłuchałem cię w tej sprawie. Nie zniszczę
tego miasta, o którym mówiłeś. **22** Spiesz się i uchodź
tam, bo nie będę mógł nic uczynić, dopóki tam nie
dojdziesz. Dlatego dano temu miastu nazwę Soar. **23**
Słońce wzeszło nad ziemią, gdy Lot wszedł do Soaru.
24 Wtedy PAN spuścił deszcz siarki i ognia od PANA z
nieba na Sodomę i Gomorę. **25** I zniszczył te miasta,
całą tę równinę i wszystkich mieszkańców tych miast,
a także roślinność tej ziemi. **26** Lecz żona Lota, idąc
za nim, obejrzała się wstecz i stała się słupem soli.
27 Abraham zaś wstał rano i udał się na to miejsce,
gdzie stał przed PANEM. **28** Gdy spojrzał w stronę
Sodomy i Gomory, i całej ziemi tej równiny, zobaczył,
że dym unosił się nad tą ziemią jak dym z pieca. **29** A
gdy Bóg zniszczył miasta tej równiny, pamiętał Bóg o
Abrahamie i wybawił Lota z samego środka zagłady,
kiedy zniszczył te miasta, w których Lot mieszkał.
30 Potem Lot wyszedł z Soaru i mieszkał na górze
ze swoimi dwiema córkami, bo bał się mieszkać w
Soarze. Zamieszkał więc w jaskini, on i jego dwie córki.
31 I starsza powiedziała do młodszej: Nasz ojciec
[jest] stary, a nie ma na ziemi mężczyzny, który by
obcował z nami według zwyczaju całej ziemi. **32** Chodź,
upójmy naszego ojca winem i położymy się z nim,
abyśmy zachowały potomstwo naszego ojca. **33** Upoiły
więc swego ojca winem tej nocy. I starsza weszła i
spała ze swym ojcem, ale on nie spostrzegł ani kiedy
się położyła, ani kiedy wstała. **34** Nazajutrz starsza
powiedziała do młodszej: Oto zeszłej nocy spałam ze
swym ojcem, upójmy go winem także tej nocy, wtedy
wejdź ty i połóż się z nim, a tak zachowamy potomstwo
naszego ojca. **35** Upoiły więc swego ojca winem także
i tej nocy. Wtedy młodsza poszła i spała z nim, ale on
nie spostrzegł ani kiedy się położyła, ani kiedy wstała.
36 Tak obie córki Lota poczęły ze swego ojca. **37** Gdy
starsza urodziła syna, nadała mu imię Moab. On [jest]
ojcem dzisiejszych Moabitów. **38** Młodsza również
urodziła syna i nadała mu imię Ben-Ammi. [On] jest
ojcem synów dzisiejszych Ammonitów.

20 Potem Abraham wyruszył stamtąd do ziemi
południowej i zamieszkał między Kadesz a Szur, i
był przybyszem w Gerarze. **2** Tam Abraham powiedział
o swej żonie Sarze: Ona jest moją siostrą. Dlatego
Abimelek, król Geraru, posłał po Sarę i wziął ją. **3**
Lecz Bóg przyszedł do Abimeleka we śnie w nocy i
powiedział mu: Umrzesz z powodu tej kobiety, którą
wziąłeś, bo ona ma męża. **4** Ale Abimelek jeszcze nie
zbliżył się do niej i powiedział: Panie, czy zabijesz też
lud sprawiedliwy? **5** Czy on sam nie mówił mi: Ona
jest moją siostrą? I czy ona również nie mówiła: On
jest moim bratem? Uczyniłem to w prostocie mego
serca i z czystymi rękami. **6** Wtedy Bóg powiedział
mu we śnie: Wiem, że uczyniłeś to w prostocie swego
serca. Dlatego powstrzymałem cię, abyś nie zgrzeszył
przeciwko mnie, i nie dopuściłem, abyś jej dotknął. **7**
Teraz więc zwróć żonę mężowi, bo on jest prorokiem
i będzie się modlił za ciebie, a będziesz żył. Jeśli
jej nie zwrócisz, wiedz, że na pewno umrzesz, ty
i wszystko, co jest twoje. **8** Abimelek wstał zatem
wcześnie rano, zwołał wszystkie swoje sługi i do
ich uszu opowiedział wszystko. Gdy ci mężczyźni to
usłyszeli, bardzo się przestraszyli. **9** Potem Abimelek
wezwał Abrahama i powiedział mu: Co nam uczyniłeś?
W czym zgrzeszyłem przeciwko tobie, że sprowadziłeś
na mnie i na moje królestwo tak wielki grzech?
Postąpiłeś ze mną tak, jak nie należy postępować. **10**
Abimelek zapytał [jeszcze] Abrahama: Co widziałeś,
że tak postąpiłeś? **11** Abraham odpowiedział: Bo
myślałem – na pewno nie ma w tym miejscu bojaźni
Bożej i zabiją mnie z powodu mojej żony. **12** Zresztą
ona naprawdę [jest] moją siostrą, córką mego ojca,
choć nie córką mojej matki. I została moją żoną. **13**
Gdy więc Bóg wyprawił mnie na wędrówkę z domu
mego ojca, powiedziałem do niej: Oto przysługa, jaką
mi wyświadczysz – w każdym miejscu, do którego
przyjdziemy, mów o mnie: [To] jest mój brat. **14** Wtedy
Abimelek wziął owce i woły oraz służących i służące
i dał Abrahamowi, i zwrócił mu jego żonę Sarę. **15**
I Abimelek powiedział: Oto moja ziemia jest przed
tobą. Zamieszkaj, gdzie ci się podoba. **16** A do Sary
powiedział: Dałem twemu bratu tysiąc srebrników. Oto
on [jest] zasłoną twoich oczu u wszystkich, którzy [są]
z tobą, i u wszystkich innych. O tym [Sara] została
pouczona. **17** Wtedy Abraham modlił się do Boga i Bóg
uzdrowił Abimeleka, a także jego żonę i jego służące, i
one rodziły. **18** PAN bowiem zamknął wszystkie łona
domu Abimeleka z powodu Sary, żony Abrahama.

21 A PAN nawiedził Sarę, jak powiedział, i uczynił
PAN Sarze, jak zapowiedział. **2** Sara poczęła
bowiem i urodziła Abrahamowi syna w jego starości w
tym czasie, który przepowiedział mu Bóg. **3** Abraham
nadał swemu synowi, który mu się urodził, którego
mu urodziła Sara, imię Izaak. **4** I Abraham obrzezał
swego syna Izaaka, gdy ten miał osiem dni, jak Bóg
mu rozkazał. **5** A Abraham miał sto lat, gdy mu się
urodził jego syn Izaak. **6** Wtedy Sara powiedziała:

Bóg dał mi powód do śmiechu; ktokolwiek [o tym]
usłyszy, będzie się śmiał ze mną. 7 I dodała: Kto by
powiedział Abrahamowi, że Sara będzie karmiła piersią
dzieci? Gdyż urodziłam mu syna w jego starości. 8
Dziecko rosło i zostało odstawione od piersi. I Abraham
wyprawił wielką ucztę w dniu odstawienia Izaaka. 9
Gdy Sara zobaczyła syna Egipcjanki Hagar, którego
ta urodziła Abrahamowi, szydzącego; 10 Powiedziała
do Abrahama: Wyrzuć tę niewolnicę i jej syna, bo
syn tej niewolnicy nie będzie dziedziczyć z moim
synem Izaakiem. 11 Słowa te wydały się Abrahamowi
bardzo przykre ze względu na jego syna. 12 Wtedy
Bóg powiedział do Abrahama: Niech ci nie będzie
przykro z powodu chłopca i twojej niewolnicy. Posłuchaj
wszystkiego, co Sara mówi do ciebie, bo w Izaaku
będzie nazwane twoje potomstwo. 13 Syna zaś [tej]
niewolnicy również uczynię narodem, bo jest on twoim
potomstwem. 14 Abraham wstał więc wcześnie rano,
wziął chleb i bukłak wody i dał Hagar, wkładając jej
to na ramię, oraz [wziął] dziecko i odprawił ją. Ona
zaś odeszła i błąkała się po pustyni Beer-Szeby. 15 A
gdy skończyła się woda w bukłaku, porzuciła dziecko
pod jednym z krzewów. 16 Potem odeszła i usiadła
naprzeciw niego w odległości strzału z łuku. Mówiła
bowiem: Nie będę patrzyła na śmierć dziecka. Usiadła
więc naprzeciw niego i zaczęła głośno płakać. 17 I Bóg
usłyszał głos chłopca, i Anioł Boga zawołał na Hagar z
nieba: Co ci jest, Hagar? Nie bój się, bo Bóg usłyszał
głos chłopca [tam], gdzie jest. 18 Wstań, podnieś
chłopca i weź go za rękę, bo uczynię go wielkim
narodem. 19 Wtedy Bóg otworzył jej oczy i zobaczyła
studnię z wodą. Poszła więc, napełniła bukłak wodą
i dała chłopcu pić. 20 I Bóg był z chłopcem. Urósł
i mieszkał na pustyni, i stał się łucznikiem. 21 A
mieszkał na pustyni Paran. I jego matka wzięła dla
niego żonę z ziemi Egiptu. 22 W tym czasie Abimelek
wraz z dowódcą swego wojska Pikolem powiedział
do Abrahama: Bóg jest z tobą we wszystkim, co
czynisz. 23 Teraz [więc] przysięgnij mi tu na Boga,
że nie postąpisz zdradliwie wobec mnie ani mego
syna, ani mego wnuka. [Ale] według miłosierdzia,
które ci okazałem, postąpisz ze mną i z ziemią, w
której jesteś przybyszem. 24 Abraham odpowiedział:
Przysięgam. 25 I Abraham poskarżył się Abimelekowi
z powodu studni z wodą, którą mu przemocą zabrali
słudzy Abimeleka. 26 Abimelek powiedział: Nie wiem,
kto to uczynił. Ani nie powiedziałeś mi o tym, ani nie
słyszałem o tym aż dopiero dziś. 27 Abraham wziął
więc owce i woły i dał je Abimelekowi, i obaj zawarli
przymierze. 28 I Abraham wydzielił z trzody siedmioro
jagniąt. 29 Abimelek zapytał Abrahama: Po co te
siedmioro jagniąt, które postawiłeś osobno? 30 A [on]
odpowiedział: Te siedem owiec weźmiesz z moich rąk,
aby były świadectwem, że wykopałem tę studnię. 31
Dlatego nazwano to miejsce Beer-Szeba, bo tam obaj
sobie przysięgli. 32 Tak zawarli przymierze w Beer-
Szebie. Potem Abimelek i Pikol, dowódca jego wojska,
wstali i wrócili do ziemi Filistynów. 33 [Abraham] zaś
zasadził drzewa w Beer-Szebie i wzywał tam imienia
PANA, Boga wiecznego. 34 I Abraham gościł w ziemi
Filistynów przez wiele dni.

22 Po tych wydarzeniach Bóg wystawił Abrahama
na próbę i powiedział do niego: Abrahamie! A on
odpowiedział: Oto jestem. 2 I [Bóg] powiedział: Weź
teraz swego syna, twego jedynego, którego miłujesz,
Izaaka, idź do ziemi Moria i tam złóż go na ofiarę
całopalną na jednej górze, o której ci powiem. 3
Abraham wstał więc wcześnie rano, osiodłał swego
osła i wziął ze sobą dwóch służących i swego syna
Izaaka, narąbał drew na ofiarę całopalną, wstał i
poszedł na miejsce, o którym mu Bóg powiedział. 4 A
trzeciego dnia Abraham podniósł swe oczy i zobaczył
z daleka to miejsce. 5 Wtedy Abraham powiedział do
swoich służących: Zostańcie tu z osłem, a ja i chłopiec
pójdziemy tam, oddamy cześć [Bogu] i wrócimy do
was. 6 Wziął więc Abraham drwa na ofiarę całopalną i
włożył je na swego syna Izaaka, [a sam] wziął do ręki
ogień i nóż i poszli obaj razem. 7 I Izaak powiedział do
swego ojca Abrahama: Mój ojcze! A [on] odpowiedział:
Oto jestem, mój synu. I [Izaak] zapytał: Oto ogień i
drwa, a gdzie jest baranek na ofiarę całopalną? 8
Abraham odpowiedział: Bóg sobie upatrzy baranka
na ofiarę całopalną, mój synu. I szli obaj razem. 9 A
gdy przyszli na miejsce, o którym mu Bóg powiedział,
Abraham zbudował tam ołtarz, ułożył na nim drwa,
związał swego syna Izaaka i położył go na ołtarzu na
drwach. 10 Potem Abraham wyciągnął rękę i wziął
nóż, aby zabić swego syna. 11 Lecz Anioł PANA
zawołał do niego z nieba: Abrahamie, Abrahamie! A
[on] odpowiedział: Oto jestem. 12 [Anioł] powiedział:
Nie podnoś ręki na chłopca i nic mu nie czyń, bo teraz
wiem, że boisz się Boga i nie odmówiłeś mi swego
jedynego syna. 13 A Abraham podniósł swe oczy i
spojrzał, a oto za nim baran zaplątał się rogami w
zaroślach. Abraham poszedł więc i wziął barana, i
złożył go na ofiarę całopalną zamiast swego syna. 14 I
Abraham nadał temu miejscu nazwę: PAN upatrzy.
Dlatego po dziś dzień mówią: Na górze PANA będzie
upatrzony. 15 Wtedy Anioł PANA ponownie zawołał z
nieba na Abrahama: 16 Przysiągłem na siebie samego,
mówi PAN: Ponieważ to uczyniłeś i nie odmówiłeś
mi swego syna, twego jedynego; 17 Błogosławiąc,
będę ci błogosławić, a rozmnażając, rozmnożę twoje

potomstwo jak gwiazdy na niebie i jak piasek na
brzegu morza; a twoje potomstwo odziedziczy bramy
swoich nieprzyjaciół. 18 I w twoim potomstwie będą
błogosławione wszystkie narody ziemi, dlatego że
posłuchałeś mojego głosu. 19 Abraham wrócił więc do
swoich służących i wstali, i wspólnie udali się do Beer-
Szeby. Abraham bowiem mieszkał w Beer-Szebie. 20
Po tych wydarzeniach doniesiono Abrahamowi: Oto
Milka również urodziła dzieci twemu bratu Nachorowi;
21 Usa, jego pierworodnego, Buza, jego brata, i
Kemuela, ojca Arama; 22 I Keseda, Chazo, Pildasza,
Jidlafa i Betuela. 23 Betuel zaś spłodził Rebekę. Tych
ośmiu urodziła Milka Nachorowi, bratu Abrahama. 24
A jego nałożnica, której imię było Reuma, urodziła też
Tebacha, Gachama, Tachasza i Maakę.

23 A Sara dożyła stu dwudziestu siedmiu lat. [Tyle
było] lat życia Sary. 2 Sara umarła w mieście
Kiriat-Arba, czyli w Hebronie, w ziemi Kanaan. I
Abraham przyszedł, aby odbyć żałobę po Sarze i
opłakiwać ją. 3 Potem Abraham wstał od swej zmarłej
i powiedział do synów Cheta: 4 Jestem wśród was
przybyszem i przychodniem. Dajcie mi na własność
grób między wami, abym pogrzebał moją zmarłą
sprzed mojego oblicza. 5 Synowie Cheta odpowiedzieli
Abrahamowi: 6 Słuchaj nas, mój panie: [Jesteś]
księciem Boga wśród nas. Pochowaj swoją zmarłą w
naszych najlepszych grobach. Nikt z nas nie odmówi
ci swego grobu, abyś pochował swoją zmarłą. 7
Wtedy Abraham wstał, pokłonił się ludowi tej ziemi,
czyli synom Cheta; 8 I powiedział do nich: Jeśli
zgadzacie się, abym pochował moją zmarłą sprzed
mojego oblicza, posłuchajcie mnie i wstawcie się za
mną do Efrona, syna Sochara; 9 Aby mi ustąpił swą
jaskinię Makpela, która znajduje się na końcu jego
pola. Niech mi ją odda za odpowiednią cenę jako
grób na własność wśród was. 10 A Efron siedział
wśród synów Cheta. Odpowiedział więc Efron Chetyta
Abrahamowi w obecności synów Cheta i wszystkich,
którzy wchodzili w bramę jego miasta: 11 Nie, panie
mój, posłuchaj mnie. Daję ci to pole i jaskinię, która na
nim [jest]. Daję ją tobie w obecności synów mego ludu.
Pochowaj swoją zmarłą. 12 Wtedy Abraham pokłonił
się przed ludem tej ziemi; 13 I powiedział do Efrona w
obecności ludu tej ziemi: Raczej jeśli [się da], proszę,
posłuchaj mnie. Dam ci pieniądze za pole, weź [je]
ode mnie, a pochowam tam moją zmarłą. 14 Efron
odpowiedział Abrahamowi: 15 Mój panie, posłuchaj
mnie. Ta ziemia jest warta czterysta syklów srebra,
ale cóż to jest między mną a tobą? Pochowaj swoją
zmarłą. 16 I Abraham wysłuchał Efrona. Odważył
więc Abraham Efronowi srebro, które ten wymienił w
obecności synów Cheta: czterysta syklów srebra, jakie
były w obiegu u kupców. 17 Tak więc pole Efrona, które
[jest] w Makpelu naprzeciw Mamre, pole i jaskinia,
która na nim [jest], i wszystkie drzewa, które [były] na
polu i wkoło na wszystkich jego granicach, przeszły;
18 Na własność Abrahama w obecności synów Cheta i
wszystkich, którzy wchodzili w bramę tego miasta. 19
Potem Abraham pochował swoją żonę Sarę w jaskini
pola w Makpelu naprzeciwko Mamre, czyli Hebronie, w
ziemi Kanaan. 20 I zostały oddane Abrahamowi pole i
jaskinia, która [była] na nim, jako grób na własność,
przez synów Cheta.

24 A Abraham był stary, w podeszłym wieku, a
PAN błogosławił mu we wszystkim. 2 I Abraham
powiedział do swego starszego sługi w swym domu,
który zarządzał wszystkim, co miał: Połóż, proszę,
swą rękę pod moje biodro; 3 I przysięgnij mi na
PANA, Boga nieba i Boga ziemi, że nie weźmiesz
dla mego syna żony z córek Kananejczyków, wśród
których mieszkam; 4 Ale pójdziesz do mojej ziemi
i do mojej rodziny i [stamtąd] weźmiesz żonę dla
mego syna Izaaka. 5 Sługa mu odpowiedział: A jeśli
kobieta nie zechce pójść ze mną do tej ziemi, czy
wtedy mam zaprowadzić twego syna do ziemi, z której
wyszedłeś? 6 Abraham mu odpowiedział: Strzeż się,
abyś tam nie zaprowadził mego syna. 7 PAN Bóg
nieba, który mnie wziął z domu mego ojca i z ziemi
mojej rodziny i który mówił ze mną, i przysiągł mi:
Twemu potomstwu dam tę ziemię; on pośle przed tobą
swego anioła i weźmiesz stamtąd żonę dla mego syna.
8 A jeśli ta kobieta nie zechce pójść z tobą, będziesz
zwolniony z mojej przysięgi. Tylko nie prowadź tam
mego syna. 9 Wtedy sługa podłożył rękę pod biodro
swego pana Abrahama i przysiągł mu to. 10 Potem
ów sługa wziął dziesięć wielbłądów z wielbłądów
swego pana i poszedł – bo [miał] w swych rękach
wszystkie dobra swego pana. Wstał i udał się do Aram-
Naharaim, do miasta Nachora. 11 I dał wielbłądom
odpocząć przy studni poza miastem w wieczornej
porze, [w tym] czasie, kiedy kobiety zwykły wychodzić
czerpać wodę. 12 I powiedział: PANIE, Boże mego
pana Abrahama, daj mi, proszę, pomyślne spotkanie i
okaż łaskę mojemu panu Abrahamowi. 13 Oto stoję
przy studni, a córki mieszkańców tego miasta wyjdą
czerpać wodę; 14 Niech dziewczyna, której powiem:
Przechyl, proszę, twój dzban, abym mógł się napić,
a ona odpowie: Pij i napoję także twoje wielbłądy –
[będzie tą], którą przeznaczyłeś dla twego sługi Izaaka;
a po tym poznam, że okazałeś łaskę mojemu panu. 15
I zanim przestał mówić, oto wyszła Rebeka, która się
urodziła Betuelowi, synowi Milki, żony Nachora, brata
Abrahama, z dzbanem na ramieniu. 16 Była ona bardzo

piękną dziewczyną, dziewicą, z którą nie obcował
żaden mężczyzna. Zeszła do studni, napełniła swój
dzban i wracała. 17 Wtedy ów sługa wybiegł do niej i
powiedział: Proszę, pozwól mi się napić trochę wody z
twego dzbana. 18 A [ona] odpowiedziała: Pij, panie
mój. I szybko pochyliła swój dzban na swoją rękę, i
dała mu pić. 19 A gdy dała mu się napić, powiedziała:
Naczerpię [wody] także dla twoich wielbłądów, aby
napiły się do woli. 20 Wylała prędko [wodę] ze swego
dzbana w koryto i pobiegła znowu do studni czerpać
[wodę], i naczerpała dla wszystkich jego wielbłądów.
21 A ów mężczyzna zdumiewał się nią, zastanawiając
się w milczeniu, czy PAN poszczęścił jego podróży, czy
nie. 22 Gdy więc wielbłądy się napiły, ów mężczyzna
wyjął [i dał] na jej ręce złoty kolczyk ważący pół sykla i
dwie bransolety ważące dziesięć syklów złota. 23 I
zapytał: Czyją jesteś córką? Powiedz mi, proszę. Czy
jest w domu twego ojca miejsce [dla] nas na nocleg?
24 A ona mu odpowiedziała: Jestem córką Betuela,
syna Milki, którego urodziła Nachorowi. 25 Po czym
dodała: Jest u nas dosyć słomy i paszy oraz miejsce
na nocleg. 26 I ów mężczyzna uklęknął i oddał pokłon
PANU; 27 I powiedział: Błogosławiony PAN, Bóg mego
pana Abrahama, który nie oddalił swego miłosierdzia
i swojej prawdy od mego pana, [bo] gdy byłem w
drodze, PAN przyprowadził mnie do domu braci mego
pana. 28 I dziewczyna pobiegła, i w domu swej matki
oznajmiła, co się stało. 29 A Rebeka miała brata
imieniem Laban. I Laban wybiegł do tego człowieka, do
studni. 30 Gdy zobaczył kolczyk i bransolety na rękach
swej siostry i usłyszał słowa swej siostry Rebeki:
Tak mówił do mnie ten człowiek, podszedł do tego
człowieka, a oto on stał przy wielbłądach u studni. 31
I powiedział [do niego]: Wejdź, błogosławiony przez
PANA. Czemu stoisz na dworze? Przygotowałem już
dom i miejsce dla wielbłądów. 32 Wszedł więc ów
człowiek do domu. I [Laban] rozsiodłał wielbłądy, i
dał słomy i paszy wielbłądom, i wody do umycia jego
nóg oraz nóg tych mężczyzn, którzy z nim byli. 33 I
położył przed nim jedzenie, aby jadł, ale on powiedział:
Nie będę jadł, dopóki nie przedstawię swojej sprawy.
Laban powiedział: Mów. 34 I powiedział: Jestem sługą
Abrahama. 35 PAN pobłogosławił bardzo mego pana
i stał się on zamożny. Dał mu bowiem owce i woły,
srebra i złota, służących i służące, wielbłądy i osły.
36 A Sara, żona mego pana, urodziła memu panu w
jego starości syna, któremu dał wszystko, co ma. 37 I
mój pan kazał mi przysiąc, mówiąc: Nie weźmiesz dla
mego syna żony z córek Kananejczyków, w których
ziemi mieszkam; 38 Ale pójdziesz do domu mego ojca
i do moich krewnych i [stamtąd] weźmiesz żonę dla
mojego syna. 39 I zapytałem mego pana: A jeśli ta
kobieta nie zechce pójść ze mną? 40 Odpowiedział
mi: PAN, przed którym chodzę, pośle swego anioła z
tobą i poszczęści twojej drodze; i weźmiesz dla mego
syna żonę spośród moich krewnych i z domu mego
ojca. 41 Będziesz jednak zwolniony z mojej przysięgi,
jeśli przyjdziesz do moich krewnych, a oni ci jej nie
dadzą. Wtedy będziesz wolny od mojej przysięgi.
42 Przyszedłem więc dziś do studni i powiedziałem:
PANIE, Boże mego pana Abrahama, jeśli teraz chcesz
poszczęścić mojej podróży, którą odbywam; 43 Oto
stoję przy studni wody. Niech panna, która wyjdzie
czerpać wodę, a której powiem: Daj mi, proszę, napić
się trochę wody z twego dzbana; 44 A ona odpowie mi:
I ty pij, naczerpię też dla twoich wielbłądów – [niech]
ona [będzie] żoną, którą przeznaczył PAN dla syna
mego pana. 45 Zanim przestałem mówić w swym sercu,
oto przyszła Rebeka, niosąc swój dzban na ramieniu,
i zeszła do studni, i czerpała. Powiedziałem do niej:
Proszę, daj mi pić. 46 A ona szybko zdjęła swój dzban
i powiedziała: Pij, a twoje wielbłądy też napoję. Piłem
więc, a [ona] napoiła też wielbłądy. 47 I zapytałem ją:
Czyją jesteś córką? Odpowiedziała: [Jestem] córką
Betuela, syna Nachora, którego urodziła mu Milka.
Wtedy włożyłem kolczyk na jej twarz i bransolety na jej
ręce. 48 Potem uklęknąłem i oddałem pokłon PANU, i
błogosławiłem PANA, Boga mego pana Abrahama,
który mnie prowadził właściwą drogą, abym wziął córkę
brata mego pana dla jego syna. 49 Teraz więc, jeśli
chcecie postąpić życzliwie i właściwie wobec mojego
pana, powiedzcie mi. A jeśli nie, to też mi powiedzcie,
żebym zwrócił się w prawo lub w lewo. 50 Wtedy
Laban i Betuel odpowiedzieli: Ta sprawa pochodzi od
PANA. My nie możemy ci powiedzieć ani dobrze, ani
źle. 51 Oto przed tobą Rebeka, weź [ją] i idź, niech
będzie żoną syna twego pana, jak powiedział PAN. 52
Gdy sługa Abrahama usłyszał ich słowa, [uklęknął] na
ziemi i oddał pokłon PANU. 53 Następnie ów sługa
wyjął srebrne i złote klejnoty, i szaty i oddał je Rebece.
Dał też kosztowności jej bratu i matce. 54 Potem jedli
i pili, on i mężczyźni, którzy z nim byli, i zostali tam
na noc. A gdy wstali rano, on powiedział: Odprawcie
mnie do mego pana. 55 Jej brat i matka powiedzieli:
Niech dziewczyna zostanie z nami chociaż dziesięć
dni, a potem pójdzie. 56 A [on] powiedział do nich:
Nie zatrzymujcie mnie, skoro PAN poszczęścił mojej
drodze; odprawcie mnie, abym jechał do mego pana.
57 Odpowiedzieli: Zawołajmy dziewczynę i spytajmy,
co na to powie. 58 Zawołali więc Rebekę i zapytali
ją: Czy chcesz jechać z tym człowiekiem? A ona
odpowiedziała: Pojadę. 59 Wtedy wyprawili swoją
siostrę Rebekę, jej mamkę, sługę Abrahama i jego
ludzi. 60 I błogosławili Rebece, mówiąc jej: Jesteś

naszą siostrą, rozmnóż się w tysiąc tysięcy, a twoje
potomstwo niech posiądzie bramy swych nieprzyjaciół.
61 Potem Rebeka ze swymi służącymi wstała i wsiadła
na wielbłądy, i jechały za tym mężczyzną. Sługa
ów wziął Rebekę i odjechał. 62 A Izaak właśnie
wracał od studni Lachaj-Roj, bo mieszkał w ziemi
południowej. 63 I wyszedł Izaak na pole pod wieczór,
aby rozmyślać. Gdy podniósł swe oczy, zobaczył
zbliżające się wielbłądy. 64 Rebeka też podniosła swe
oczy i zobaczyła Izaaka, i zsiadła z wielbłąda; 65 Bo
zapytała sługę: Kim jest ten mężczyzna, który idzie do
nas przez pole? I sługa odpowiedział: To jest mój pan.
A ona wzięła zasłonę i nakryła się. 66 I opowiedział
ów sługa Izaakowi o wszystkim, co zrobił. 67 A Izaak
wprowadził ją do namiotu swojej matki Sary i wziął
Rebekę za żonę, i kochał ją. I Izaak pocieszył się po
[śmierci] swojej matki.

25 Potem Abraham pojął [drugą] żonę, której było
na imię Ketura. 2 Ona urodziła mu Zimrana,
Jokszana, Medana, Midiana, Jiszbaka i Szuacha. 3
Jokszan spłodził Szebę i Dedana. A synami Dedana
byli Aszszurim, Letuszim i Leummim. 4 Synami Midiana
byli: Efa, Efer, Henoch, Abida i Eldaa. Wszyscy oni [byli]
synami Ketury. 5 I Abraham dał Izaakowi wszystko,
co miał. 6 A synom nałożnic, które miał, Abraham
dał upominki i jeszcze za swojego życia wyprawił
ich z dala od swego syna Izaaka ku wschodowi, do
ziemi wschodniej. 7 Oto liczba lat życia, których dożył
Abraham: sto siedemdziesiąt pięć lat. 8 Abraham
oddał ducha i umarł w dobrej starości, podeszły w
latach i syty [życia]; i został przyłączony do swego
ludu. 9 I jego synowie, Izaak i Izmael, pochowali
go w jaskini Makpela, na polu Efrona, syna Sochara
Chetyty, które [było] naprzeciwko Mamre; 10 Na polu,
które Abraham kupił od synów Cheta. Tam zostali
pochowani Abraham i Sara, jego żona. 11 A po śmierci
Abrahama Bóg błogosławił jego synowi Izaakowi,
a Izaak mieszkał przy studni Lachaj-Roj. 12 To są
dzieje rodu Izmaela, syna Abrahama, którego urodziła
Abrahamowi Hagar, Egipcjanka, służąca Sary. 13 I to
są imiona synów Izmaela według ich rodów: Nebajot,
pierworodny Izmaela, po nim Kedar, Abdeel i Mibsam;
14 Miszma, Duma i Massa; 15 Chadar, Tema, Jetur,
Nafisz i Kedma. 16 To są synowie Izmaela, a to ich
imiona według ich miasteczek i zamków; dwunastu
książąt w ich narodach. 17 A lat życia Izmaela było
sto trzydzieści siedem. Oddał ducha i umarł, i został
przyłączony do swego ludu. 18 I mieszkali od Chawila
aż do Szur, który leży naprzeciwko Egiptu, na drodze
do Asyrii. I umarł w obecności wszystkich swych braci.
19 To zaś są dzieje rodu Izaaka, syna Abrahama:
Abraham spłodził Izaaka. 20 Izaak miał czterdzieści lat,
gdy pojął za żonę Rebekę, córkę Betuela Syryjczyka,
z Paddan-Aram, siostrę Labana, Syryjczyka. 21 A
Izaak modlił się do PANA za swoją żonę, gdyż była
niepłodna. I PAN go wysłuchał, i jego żona Rebeka
poczęła. 22 A [gdy] dzieci walczyły ze sobą w jej
łonie, powiedziała: Jeśli tak [się zdarza], dlaczego
[poczęłam]? Poszła więc, aby zapytać PANA. 23 I
PAN jej odpowiedział: Dwa narody są w twoim łonie i
dwa ludy wyjdą z twego wnętrza. Jeden lud będzie
mocniejszy niż drugi i starszy będzie służył młodszemu.
24 A gdy nadszedł czas porodu, okazało się, że w
jej łonie [były] bliźnięta. 25 I wyszedł pierwszy [syn]
czerwony [i] cały pokryty owłosieniem jak szatą; i
nadali mu imię Ezaw. 26 A potem wyszedł jego brat,
trzymając swą ręką za piętę Ezawa, i nadano mu
imię Jakub. Izaak miał sześćdziesiąt lat, gdy oni mu
się urodzili. 27 A [gdy] dzieci urosły, Ezaw został
człowiekiem biegłym w myślistwie i człowiekiem pola.
Jakub zaś był człowiekiem spokojnym, mieszkającym
w namiotach. 28 I Izaak kochał Ezawa, bo jadał z
jego łowu, Rebeka zaś kochała Jakuba. 29 I Jakub
ugotował [sobie] potrawę, a [w tym czasie] przyszedł
Ezaw z pola spracowany. 30 Ezaw powiedział więc
do Jakuba: Daj mi jeść, proszę cię, z tej czerwonej
[potrawy], bo jestem spracowany. Dlatego nadano mu
imię Edom. 31 Jakub powiedział: Sprzedaj mi dziś
twoje pierworództwo. 32 A Ezaw odpowiedział: Oto
jestem bliski śmierci, na cóż mi pierworództwo? 33
Jakub powiedział: Przysięgnij mi dziś. Przysiągł mu
więc i sprzedał Jakubowi swoje pierworództwo. 34
Jakub dał więc Ezawowi chleba i potrawę z soczewicy,
a on jadł i pił, a potem powstał i poszedł. W ten sposób
Ezaw pogardził [swoim] pierworództwem.

26 Potem nastał głód na ziemi, po tym pierwszym
głodzie, który był za dni Abrahama. Izaak udał
się więc do Abimeleka, króla Filistynów, do Geraru.
2 Wtedy PAN ukazał mu się i powiedział: Nie idź
do Egiptu, [ale] mieszkaj w ziemi, którą ci wskażę.
3 Bądź przybyszem w tej ziemi, a ja będę z tobą i
będę ci błogosławił. Tobie bowiem i twemu potomstwu
dam te wszystkie krainy i dotrzymam przysięgi, którą
złożyłem twemu ojcu Abrahamowi. 4 I rozmnożę
twoje potomstwo jak gwiazdy na niebie, i dam twemu
potomstwu wszystkie te krainy. A będą błogosławione
w twoim potomstwie wszystkie narody ziemi; 5 Dlatego
że Abraham posłuchał mego głosu i strzegł mego
nakazu, moich przykazań, moich ustaw i moich praw.
6 Izaak zamieszkał więc w Gerarze. 7 A gdy mężczyźni
tego miejsca pytali o jego żonę, odpowiedział: To
moja siostra. Bał się bowiem mówić: To moja żona,
by mężczyźni tego miejsca nie zabili go z powodu
Rebeki, bo była bardzo piękna. 8 Gdy mieszkał tam już

dłuższy czas, król Filistynów Abimelek wyjrzał przez
okno i zobaczył, że Izaak pieścił swą żonę Rebekę. 9
Abimelek wezwał więc Izaaka i powiedział: To jest na
pewno twoja żona. Dlaczego mówiłeś: To moja siostra?
Izaak mu odpowiedział: Bo mówiłem [sobie]: Abym
nie umarł z jej powodu. 10 Abimelek powiedział: Coś
ty nam zrobił? Mało brakowało, a ktoś z ludu spałby
z twoją żoną i tak sprowadziłbyś na nas grzech. 11
Rozkazał więc Abimelek całemu ludowi: Kto by dotknął
tego człowieka albo jego żony, na pewno umrze. 12
Wówczas Izaak posiał w tej ziemi i zebrał w tym roku
stokrotny plon, bo PAN mu błogosławił. 13 I wzbogacił
się ów człowiek, i rozwijał się coraz bardziej, aż stał się
bardzo zamożny. 14 Miał trzody owiec i stada wołów
oraz wiele sług, tak że Filistyni mu zazdrościli. 15 I
wszystkie studnie, które wykopali słudzy jego ojca, za
dni jego ojca Abrahama, Filistyni zasypali i napełnili je
ziemią. 16 I Abimelek powiedział do Izaaka: Odejdź od
nas, bo jesteś dużo zamożniejszy od nas. 17 Izaak
odszedł więc stamtąd i rozbił namioty w dolinie Gerar,
i tam zamieszkał. 18 Potem Izaak na nowo odkopał
studnie, które wykopali za dni jego ojca Abrahama, a
które Filistyni zasypali po śmierci Abrahama, i nadał im
[te same] nazwy, jakie nadał im jego ojciec. 19 Wtedy
słudzy Izaaka kopali w tej dolinie i znaleźli tam studnię
ze źródlaną wodą. 20 Lecz pasterze z Geraru kłócili
się z pasterzami Izaaka, mówiąc: To nasza woda.
Nazwał więc tę studnię Esek, bo spierali się z nim.
21 Gdy wykopali drugą studnię, również kłócili się o
nią. Dlatego nazwał ją Sitna. 22 Potem przeniósł się
stamtąd i wykopał kolejną studnię, o którą już nie było
sporu. Nazwał ją więc Rechobot i mówił: Oto teraz PAN
dał nam miejsce, abyśmy się rozmnażali na ziemi. 23 I
wyruszył stamtąd do Beer-Szeby. 24 Tej nocy ukazał
mu się PAN i powiedział: Ja [jestem] Bogiem twego
ojca Abrahama. Nie bój się, bo jestem z tobą. Będę ci
błogosławił i rozmnożę twoje potomstwo ze względu
na mego sługę Abrahama. 25 Zbudował więc tam
ołtarz i wzywał imienia PANA, i rozbił tam swój namiot.
Tam też słudzy Izaaka wykopali studnię. 26 Wtedy
przybyli do niego z Geraru Abimelek i Achuzat, jeden z
jego przyjaciół, oraz dowódca jego wojska Pikol. 27
Izaak zapytał ich: Po co przybyliście do mnie, skoro
mnie nienawidzicie i wypędziliście mnie od siebie?
28 A oni odpowiedzieli: Zobaczyliśmy naprawdę, że
PAN jest z tobą, więc powiedzieliśmy: Niech będzie
teraz przysięga między nami, między nami a tobą, i
ustanowimy przymierze z tobą; 29 Abyś nam nie czynił
nic złego, jak i my też nie dotknęliśmy ciebie i tylko
dobrze ci czyniliśmy, i pozwoliliśmy ci odejść w pokoju;
[a] ty teraz jesteś błogosławiony przez PANA. 30 Wtedy
wyprawił im ucztę; jedli więc i pili. 31 Nazajutrz wstali
wcześnie rano i złożyli sobie wzajemnie przysięgę.
Potem Izaak pożegnał się z nimi i odeszli od niego w
pokoju. 32 Tego samego dnia słudzy Izaaka przyszli i
opowiedzieli mu o studni, którą wykopali: Znaleźliśmy
wodę. 33 I nazwał ją Szibea. Dlatego to miasto nazywa
się Beer-Szeba aż do dzisiaj. 34 Gdy Ezaw miał
czterdzieści lat, pojął sobie za żonę Judytę, córkę
Beeriego Chetyty, i Bosmat, córkę Elona Chetyty. 35
Były one przyczyną utrapień Izaaka i Rebeki.

27 A gdy Izaak się zestarzał i jego oczy osłabły, tak
że nie mógł widzieć, wezwał swego starszego
syna Ezawa i powiedział do niego: Synu mój! A on
odpowiedział: Oto jestem. 2 [Izaak] powiedział: Oto
zestarzałem się już i nie znam dnia swojej śmierci.
3 Teraz więc weź, proszę, swoją broń, kołczan i łuk,
wyjdź na pole i upoluj mi zwierzynę. 4 I przygotuj
mi smaczną potrawę, jaką lubię, i przynieś mi ją, a
będę jadł, aby moja dusza błogosławiła ci, zanim
umrę. 5 A Rebeka słyszała, gdy Izaak mówił do swego
syna Ezawa. I Ezaw wyszedł na pole, aby upolować
zwierzynę i [ją] przynieść. 6 I Rebeka powiedziała do
swego syna Jakuba: Słyszałam, jak twój ojciec mówił
do twego brata Ezawa: 7 Przynieś mi zwierzynę i
przygotuj mi smaczną potrawę, abym jadł i błogosławił
ci przed PANEM, zanim umrę. 8 Teraz więc, mój
synu, posłuchaj mego głosu w tym, co ci każę. 9
Idź do trzody i przynieś mi stamtąd dwoje dobrych
koźląt, a przygotuję z nich dla twego ojca smaczną
potrawę, jaką lubi. 10 I zaniesiesz twemu ojcu, i
będzie jadł, aby ci błogosławił, zanim umrze. 11 Wtedy
Jakub powiedział do swej matki Rebeki: Przecież mój
brat Ezaw jest człowiekiem owłosionym, a ja jestem
człowiekiem gładkim; 12 Jeśli mój ojciec mnie dotknie,
okażę się w jego oczach oszustem, ściągnę na siebie
przekleństwo, a nie błogosławieństwo. 13 Jego matka
odpowiedziała mu: Mój synu, [niech] na mnie [spadnie]
twoje przekleństwo. Tylko posłuchaj mego głosu, idź i
przynieś mi [je]. 14 Poszedł więc, wziął i przyniósł [je]
swej matce, a ona przygotowała smaczną potrawę, jaką
lubił jego ojciec. 15 Potem Rebeka wzięła szaty swego
starszego syna Ezawa, najcenniejsze, jakie [miała]
u siebie w domu, i ubrała w nie swego młodszego
syna Jakuba. 16 A skórkami koźląt owinęła mu ręce
i gładką szyję. 17 I dała chleb i smaczną potrawę,
którą przygotowała, w ręce swego syna Jakuba. 18 A
[on] poszedł do swego ojca i powiedział: Mój ojcze!
A on odpowiedział: Oto jestem. Kto ty [jesteś], mój
synu? 19 Jakub odpowiedział swemu ojcu: Ja [jestem]
Ezaw, twój pierworodny. Zrobiłem, jak mi kazałeś.
Podnieś się, proszę, siądź i jedz z mojej zwierzyny,
aby mi błogosławiła twoja dusza. 20 Izaak zapytał

swego syna: Jakże tak szybko to znalazłeś, mój synu?
A on odpowiedział: To PAN, twój Bóg, sprawił, że
mi się udało. 21 Potem Izaak powiedział do Jakuba:
Zbliż się, proszę, abym cię dotknął, mój synu, czy
ty jesteś moim synem Ezawem, czy nie. 22 Jakub
podszedł więc do swego ojca Izaaka, który dotknął
go i powiedział: Głos jest głosem Jakuba, ale ręce są
rękami Ezawa. 23 I nie rozpoznał go, bo jego ręce
były owłosione jak ręce jego brata Ezawa. I błogosławił
mu. 24 I zapytał: Czy ty jesteś moim synem Ezawem?
A [on] odpowiedział: Jestem. 25 Potem powiedział:
Podaj mi, żebym jadł ze zwierzyny mego syna, aby
błogosławiła ci moja dusza. Wtedy podał mu i jadł.
Przyniósł mu też wina, a on pił. 26 Jego ojciec Izaak
powiedział mu: Podejdź teraz i pocałuj mnie, mój synu.
27 Podszedł więc i pocałował go. [Gdy] poczuł zapach
jego szat, błogosławił mu, mówiąc: Oto zapach mego
syna jak zapach pola, które PAN błogosławił. 28 Niech
Bóg da ci z rosy nieba i żyzność ziemi oraz obfitość
zboża i wina. 29 Niech ludzie ci służą i niech ci się
kłaniają narody. Bądź panem twoich braci i niech ci się
kłaniają synowie twojej matki. Niech będzie przeklęty,
kto cię przeklina, a niech będzie błogosławiony, kto cię
błogosławi. 30 Gdy Izaak skończył błogosławić Jakuba
i ledwie Jakub odszedł sprzed oblicza swego ojca
Izaaka, jego brat Ezaw wszedł z łowów. 31 On także
przygotował smaczną potrawę, przyniósł ją swemu
ojcu i powiedział mu: Podnieś się, mój ojcze, i jedz
ze zwierzyny twego syna, aby błogosławiła mi twoja
dusza. 32 Jego ojciec Izaak zapytał go: Kim jesteś?
A on odpowiedział: [Jestem] twoim synem, twoim
pierworodnym, Ezawem. 33 Wtedy Izaak bardzo się
przeraził i zapytał: Któż [to]? A gdzie jest ten, co ułowił
zwierzynę i przyniósł mi, a ja jadłem ze wszystkiego,
zanim ty przyszedłeś, i błogosławiłem mu? Będzie
więc błogosławionym. 34 A gdy Ezaw usłyszał słowa
swego ojca, podniósł donośny krzyk pełen goryczy i
powiedział swemu ojcu: Błogosław też [i] mi, mój ojcze.
35 A on mu powiedział: Twój brat podstępnie przyszedł i
wziął twoje błogosławieństwo. 36 Ezaw powiedział: Czy
nie słusznie nadano mu imię Jakub? Podszedł mnie
bowiem już dwukrotnie: wziął moje pierworództwo, a
teraz zabrał moje błogosławieństwo. I zapytał: Czy
nie zachowałeś dla mnie błogosławieństwa? 37 Izaak
odpowiedział Ezawowi: Ustanowiłem go panem nad
tobą i wszystkich jego braci dałem mu za sługi, i
zapewniłem mu zboże i wino. Cóż więc mogę dla
ciebie zrobić, mój synu? 38 I Ezaw powiedział do
swego ojca: Czy masz [tylko] jedno błogosławieństwo,
mój ojcze? Błogosław także [i] mnie, mój ojcze. I
Ezaw podniósł głos i zapłakał. 39 I jego ojciec Izaak
odpowiedział mu: Twoje mieszkanie będzie z żyznej
ziemi i z rosy nieba z góry. 40 A będziesz żył z twego
miecza i będziesz służył twemu bratu. Ale gdy stanie
się, że będziesz panował, zrzucisz jego jarzmo z twojej
szyi. 41 Dlatego Ezaw nienawidził Jakuba z powodu
błogosławieństwa, którym mu błogosławił jego ojciec.
I Ezaw mówił w swym sercu: Zbliżają się dni żałoby
po moim ojcu, wtedy zabiję mego brata Jakuba. 42
I doniesiono Rebece o słowach jej starszego syna
Ezawa. Kazała więc przywołać swego młodszego
syna Jakuba i powiedziała do niego: Oto twój brat
Ezaw pociesza się tym, że cię zabije. 43 Teraz więc,
mój synu, posłuchaj mego głosu, wstań i uciekaj do
mego brata Labana, do Charanu; 44 Pozostań u niego
przez pewien czas, aż ucichnie gniew twego brata;
45 Aż ustąpi zapalczywość twego brata na ciebie i
zapomni o tym, co mu zrobiłeś. Wtedy każę cię stamtąd
sprowadzić. Czemu mam być pozbawiona was obu
w jednym dniu? 46 I Rebeka powiedziała do Izaaka:
Obrzydło mi życie z powodu córek Cheta. Jeśli Jakub
[też] weźmie sobie żonę z córek Cheta, jakie są na tej
ziemi, po co mi życie?

28 Wtedy Izaak wezwał Jakuba i błogosławił mu, i
rozkazał: Nie bierz sobie żony z córek Kanaanu.
2 [Ale] wstań i idź do krainy Paddan-Aram, do domu
Betuela, ojca twojej matki, i weź sobie stamtąd
żonę z córek Labana, brata twojej matki. 3 A Bóg
Wszechmogący niech ci błogosławi i niech cię uczyni
płodnym i rozmnoży, abyś stał się licznym ludem; 4 I
niech ci da błogosławieństwo Abrahama, tobie i twemu
potomstwu z tobą, abyś odziedziczył ziemię, na której
jesteś przybyszem, którą Bóg dał Abrahamowi. 5 I tak
Izaak wysłał Jakuba, który udał się do krainy Paddan-
Aram, do Labana, syna Betuela, Syryjczyka, brata
Rebeki, matki Jakuba i Ezawa. 6 A Ezaw widział,
że Izaak błogosławił Jakubowi i posłał go do krainy
Paddan-Aram, aby stamtąd wziął sobie żonę, [i że]
błogosławiąc mu, przykazał: Nie weźmiesz żony z
córek Kanaanu; 7 I że Jakub był posłuszny swemu ojcu
oraz swojej matce, i poszedł do krainy Paddan-Aram;
8 Widział też Ezaw, że córki Kanaanu nie podobają się
jego ojcu Izaakowi; 9 Wtedy Ezaw poszedł do Izmaela
i oprócz żon, które już miał, wziął za żonę Machalat,
córkę Izmaela, syna Abrahama, siostrę Nebajota. 10 A
Jakub wyszedł z Beer-Szeby i udał się do Charanu. 11
Przyszedł na pewne miejsce i tam nocował, bo słońce
już zaszło. Wziął [jeden] z kamieni z tego miejsca,
podłożył go sobie pod głowę i zasnął na tym miejscu.
12 I śniło mu się, że na ziemi stała drabina, a jej
szczyt sięgał nieba. A oto aniołowie Boży wstępowali i
zstępowali po niej. 13 A PAN stał nad nią i powiedział:
Ja jestem PAN, Bóg twego ojca Abrahama i Bóg
Izaaka. Ziemię, na której leżysz, dam tobie i twemu

potomstwu. 14 A twoje potomstwo będzie jak proch
ziemi i rozprzestrzenisz się na zachód i na wschód, na
północ i na południe. A w tobie i w twoim potomstwie
będą błogosławione wszystkie narody ziemi. 15 Oto
ja [jestem] z tobą i będę cię strzegł, gdziekolwiek
pójdziesz, i przyprowadzę cię z powrotem do tej ziemi.
Bo nie opuszczę cię, aż spełnię to, co ci obiecałem. 16
Gdy Jakub zbudził się ze snu, powiedział: Naprawdę
PAN jest na tym miejscu, a ja [o tym] nie wiedziałem.
17 I przestraszył się, i powiedział: O, jakie straszne to
miejsce! To nie może być nic [innego] jak dom Boży i
brama nieba. 18 I Jakub wstał wcześnie rano, wziął
kamień, który podłożył sobie pod głowę i postawił go
na znak, i nalał oliwy na jego wierzch. 19 I nadał temu
miejscu nazwę Betel, lecz przedtem miasto nazywało
się Luz. 20 Wtedy Jakub złożył ślub, mówiąc: Jeśli Bóg
będzie ze mną i będzie mnie strzegł na tej drodze,
którą idę, [jeśli] da mi chleb do jedzenia i odzież do
ubrania; 21 I [jeśli] wrócę w pokoju do domu mego
ojca, to PAN będzie moim Bogiem. 22 A ten kamień,
który postawiłem [na] znak, będzie domem Bożym. I ze
wszystkiego, co mi dasz, będę ci na pewno oddawał
dziesięcinę.

29 Wtedy Jakub wyruszył w drogę i poszedł do
ziemi ludów Wschodu. 2 I spojrzał, a oto w
polu studnia i trzy stada owiec leżących przy niej.
Z tej studni pojono bowiem stada, a wielki kamień
[przykrywał] wierzch tej studni. 3 A gdy schodziły się
wszystkie stada, odsuwano kamień z wierzchu studni
i pojono owce. Potem znów zasuwano kamień na
wierzch studni na jego miejsce. 4 Jakub zapytał ich:
Moi bracia, skąd jesteście? I odpowiedzieli: Jesteśmy
z Charanu. 5 Zapytał ich: Czy znacie Labana, syna
Nachora? Odpowiedzieli: Znamy. 6 Potem zapytał:
Czy dobrze się miewa? A oni odpowiedzieli: Dobrze.
Oto właśnie jego córka Rachela nadchodzi ze stadem.
7 Wtedy powiedział: Oto jeszcze jest jasny dzień i nie
czas zganiać stada. Napójcie owce i idźcie, popaście
je. 8 Oni odpowiedzieli: Nie możemy, dopóki nie zbiorą
się wszystkie stada i nie odsuną kamienia z wierzchu
studni. Wtedy napoimy stada. 9 A gdy jeszcze tak z
nimi rozmawiał, nadeszła Rachela z owcami swego
ojca, bo [je] pasła. 10 I gdy Jakub ujrzał Rachelę,
córkę Labana, brata swej matki, z owcami Labana,
brata swej matki, podszedł, odsunął kamień z wierzchu
studni i napoił owce Labana, brata swojej matki. 11
Potem Jakub pocałował Rachelę i głośno zapłakał. 12
I Jakub powiedział Racheli, że jest bratem jej ojca i
że jest synem Rebeki. Ona pobiegła więc i oznajmiła
to swemu ojcu. 13 A gdy Laban usłyszał wieść o
Jakubie, synu swojej siostry, wybiegł mu naprzeciw,
objął go, ucałował i zaprowadził do swego domu. A [on]
opowiedział Labanowi o wszystkim. 14 Wtedy Laban
powiedział mu: Ty naprawdę [jesteś] z moich kości i z
mojego ciała. I [Jakub] mieszkał u niego przez cały
miesiąc. 15 Potem Laban powiedział do Jakuba: Czyż
dlatego, że jesteś moim bratem, będziesz mi służyć
za darmo? Powiedz mi, jaka [ma być] twoja zapłata.
16 A Laban miał dwie córki: starsza miała na imię
Lea, młodsza zaś Rachela. 17 Lea miała czułe oczy,
Rachela zaś była piękna i miła dla oka. 18 Jakub kochał
Rachelę i powiedział: Będę ci służył siedem lat za twoją
młodszą córkę Rachelę. 19 Laban odpowiedział: Lepiej
mi ją dać tobie niż innemu mężczyźnie. Zamieszkaj ze
mną. 20 I Jakub służył za Rachelę siedem lat, które
wydawały mu się jak kilka dni, bo ją kochał. 21 Potem
Jakub powiedział do Labana: Daj mi moją żonę, bo
wypełniły się moje dni, abym z nią obcował. 22 Wtedy
Laban zebrał wszystkich mężczyzn tego miejsca i
wyprawił ucztę. 23 A gdy nastał wieczór, wziął swoją
córkę Leę i wprowadził ją do [Jakuba], a on obcował z
nią. 24 Laban dał też swoją służącą Zilpę swej córce
Lei za służącą. 25 Rano okazało się, że to była Lea.
Powiedział więc do Labana: Cóż mi zrobiłeś? Czy nie
za Rachelę ci służyłem? Dlaczego mnie oszukałeś?
26 Laban odpowiedział: Nie ma u nas zwyczaju, aby
młodszą wydawać za mąż przed starszą. 27 Dopełnij
jej tydzień, a dam ci i tę za służbę, którą mi odsłużysz
drugie siedem lat. 28 I Jakub tak zrobił, i dopełnił jej
tydzień. Potem [Laban] dał mu swoją córkę Rachelę za
żonę. 29 Laban dał też swoją służącą Bilhę swej córce
Racheli za służącą. 30 Wtedy [Jakub] obcował też z
Rachelą i kochał Rachelę bardziej niż Leę, [i] służył
mu jeszcze drugie siedem lat. 31 A gdy PAN widział,
że Lea była znienawidzona, otworzył jej łono. Rachela
zaś [była] bezpłodna. 32 Lea poczęła więc i urodziła
syna, i nadała mu imię Ruben. Powiedziała bowiem:
PAN naprawdę wejrzał na moje utrapienie. Dlatego
teraz mój mąż będzie mnie kochać. 33 Gdy znów
poczęła i urodziła syna, powiedziała: PAN usłyszał,
że byłam znienawidzona. Dlatego dał mi także tego
[syna]. I nadała mu imię Symeon. 34 Potem znów
poczęła i urodziła syna, i powiedziała: Tym razem mój
mąż przywiąże się do mnie, bo urodziłam mu trzech
synów. Dlatego nadała mu imię Lewi. 35 Gdy jeszcze
raz poczęła i urodziła syna, powiedziała: Teraz już
będę chwalić PANA. Dlatego nadała mu imię Juda. I
przestała rodzić.

30 Gdy Rachela widziała, że nie rodzi dzieci
Jakubowi, zazdrościła swej siostrze i powiedziała
do Jakuba: Daj mi dzieci, bo inaczej umrę. 2 Jakub
rozgniewał się na Rachelę i powiedział: Czy ja jestem
Bogiem, który odmówił ci owocu twego łona? 3 A
[ona] odpowiedziała: Oto moja służąca Bilha. Obcuj

z nią i urodzi na moich kolanach, i będę miała z niej
dzieci. 4 Dała mu więc swoją służącą Bilhę za żonę,
a Jakub z nią obcował. 5 Bilha poczęła i urodziła
Jakubowi syna. 6 I Rachela powiedziała: Bóg mnie
osądził i usłyszał mój głos, i dał mi syna. Dlatego
nadała mu imię Dan. 7 Potem Bilha, służąca Racheli,
znowu poczęła i urodziła Jakubowi drugiego syna. 8
Wtedy Rachela powiedziała: Dzielnie walczyłam z moją
siostrą i zwyciężyłam. I nadała mu imię Neftali. 9 A gdy
Lea widziała, że przestała rodzić, wzięła swoją służącą
Zilpę i dała ją Jakubowi za żonę. 10 I Zilpa, służąca Lei,
urodziła Jakubowi syna. 11 Wtedy Lea powiedziała:
Przyszedł oddział. I nadała mu imię Gad. 12 Potem
Zilpa, służąca Lei, urodziła Jakubowi drugiego syna.
13 I Lea powiedziała: To na moje szczęście, bo kobiety
będą mnie nazywać szczęśliwą. I nadała mu imię
Aszer. 14 A w czasie żniwa pszenicznego Ruben
wyszedł i znalazł na polu mandragory, i przyniósł je
do swojej matki Lei. Wtedy Rachela powiedziała do
Lei: Daj mi, proszę, z mandragor twego syna. 15 A
ona jej odpowiedziała: Mało ci, że zabrałaś mi mojego
męża, to teraz chcesz też zabrać mandragory mego
syna? Wtedy Rachela powiedziała: Niech śpi z tobą
tej nocy za mandragory twego syna. 16 A gdy Jakub
wracał wieczorem z pola, Lea wyszła mu naprzeciw i
powiedziała: Masz do mnie przyjść, bo nabyłam cię za
mandragory mego syna. I spał z nią tej nocy. 17 A Bóg
wysłuchał Leę i poczęła, i urodziła Jakubowi piątego
syna. 18 I Lea powiedziała: Bóg [mi] oddał moją zapłatę
za to, że dałam moją służącą swemu mężowi. I nadała
mu imię Issachar. 19 Potem Lea znowu poczęła i
urodziła Jakubowi szóstego syna. 20 I Lea mówiła:
Bóg obdarzył mnie wspaniałym darem. Teraz mój mąż
będzie ze mną mieszkał, bo urodziłam mu sześciu
synów. I nadała mu imię Zebulon. 21 Potem urodziła
córkę i nadała jej imię Dina. 22 Bóg wspomniał też
na Rachelę i wysłuchał ją Bóg, i otworzył jej łono. 23
Poczęła więc i urodziła syna, i powiedziała: Bóg zabrał
moją hańbę. 24 Nadała mu imię Józef i powiedziała:
Niech PAN da mi drugiego syna. 25 Gdy Rachela
urodziła Józefa, Jakub powiedział do Labana: Puść
mnie, abym wrócił do mego miejsca i do mojej ziemi.
26 Daj mi moje żony i moje dzieci, za które ci służyłem,
abym mógł iść. Wiesz przecież, jak ci służyłem. 27 I
Laban powiedział do niego: Proszę, jeśli znalazłem
łaskę w twoich oczach, [zostań ze mną]. Doznałem
[bowiem] tego, że PAN mi błogosławił ze względu na
ciebie. 28 Mówił dalej: Wyznacz swoją zapłatę, a dam
ci ją. 29 Wtedy [Jakub] mu odpowiedział: Ty wiesz,
jak ci służyłem i jaki stał się przy mnie twój dobytek.
30 Miałeś bowiem niewiele przed moim przyjściem, a
bardzo się to pomnożyło i PAN błogosławił ci, odkąd tu
jestem. Kiedy jednak mam się starać o swój dom? 31 I
[Laban] zapytał: Cóż mam ci dać? Jakub odpowiedział:
Nic mi nie dasz. Ale jeśli zrobisz to, [co ci powiem],
wtedy wrócę i będę pasł twoje stado, i strzegł go. 32
Obejdę dziś wszystkie twoje stada i odłączę z nich
każde bydło pstre i nakrapiane i każde bydło ciemne
wśród owiec, a nakrapiane i pstre wśród kóz. To
będzie moja zapłata. 33 Potem moja sprawiedliwość
da świadectwo o mnie, gdy przyjdzie czas, abyś mi
zapłacił. Wszystko, co nie będzie pstre i nakrapiane
wśród kóz, a ciemne wśród owiec, niech będzie mi
[poczytane] za kradzież. 34 Laban powiedział: Niech
się stanie według twego słowa. 35 W tym dniu odłączył
kozły prążkowane i nakrapiane i wszystkie kozy pstre i
nakrapiane, i wszystkie, które miały jakąś białą plamkę,
także i czarne wśród owiec, i oddał [je] w ręce swych
synów. 36 I [Laban] odłączył się od Jakuba na odległość
trzech dni drogi. A Jakub pasł resztę stada Labana.
37 Wtedy Jakub nabrał zielonych prętów topolowych,
laskowych i kasztanowych i [miejscami] poobdzierał je
z kory do białego, obnażając białość, która [była] na
prętach. 38 Gdy stada przychodziły pić, przed stadami
nakładł do rynien i koryt z wodą tych prętów, które
poobdzierał z kory, aby parzyły się stada, przychodząc
pić. 39 I stada parzyły się przy tych prętach i rodziły
jagnięta prążkowane, pstre i nakrapiane. 40 I Jakub
odłączył jagnięta, a owce stawiał przodem do [jagniąt]
prążkowanych i do wszystkich ciemnych w stadzie
Labana, a swoje stada stawiał osobno i nie łączył
ich ze stadem Labana. 41 A gdy silniejsze zwierzęta
się parzyły, Jakub kładł pręty w koryta, przed oczy
zwierząt, aby parzyły się przed prętami. 42 Lecz gdy
przychodziły słabsze zwierzęta, nie kładł [ich]. I słabsze
były Labana, a silniejsze Jakuba. 43 I tak wzbogacił się
bardzo ten człowiek, i miał wiele stad, a także służące
i służących oraz wielbłądy i osły.

31 Potem [Jakub] usłyszał, jak synowie Labana
mówili: Jakub zabrał wszystko, co należało do
naszego ojca, i z tego, co było naszego ojca, zdobył
całe to bogactwo. 2 Jakub widział też oblicze Labana,
że nie było w stosunku do niego takie jak wcześniej.
3 Wtedy PAN powiedział do Jakuba: Wróć do ziemi
swoich ojców i do swojej rodziny, a będę z tobą. 4
Jakub kazał więc przywołać Rachelę i Leę na pole
do swojego stada. 5 I powiedział im: Widzę oblicze
waszego ojca, że nie jest w stosunku do mnie takie
jak wcześniej, ale Bóg mego ojca był ze mną. 6 Wy
też same wiecie, że ze wszystkich moich sił służyłem
waszemu ojcu; 7 Ale wasz ojciec oszukał mnie i
dziesięć razy zmieniał moją zapłatę. Bóg jednak nie
pozwolił mu skrzywdzić mnie. 8 Jeśli powiedział:
Pstre będą twoją zapłatą, to wszystkie stada rodziły

pstre; a gdy mówił: Prążkowane będą twoją zapłatą, to
wszystkie stada rodziły prążkowane. 9 W ten sposób
Bóg odebrał dobytek waszemu ojcu i dał [go] mnie. 10
Gdy bowiem był czas parzenia się stad, podniosłem
swe oczy i widziałem we śnie, że samce łączyły się z
bydłami prążkowanymi, pstrymi i biało nakrapianymi.
11 Wtedy Anioł Boga powiedział mi we śnie: Jakubie! A
ja odpowiedziałem: Oto jestem. 12 Potem powiedział:
Podnieś teraz swe oczy i zobacz wszystkie samce
łączące się z owcami prążkowanymi, pstrymi i biało
nakrapianymi. Widziałem bowiem wszystko, co Laban
ci uczynił. 13 Ja jestem Bogiem z Betel, gdzie
namaściłeś kamień i gdzie złożyłeś mi ślub. Teraz więc
wstań, wyjdź z tej ziemi i wróć do ziemi twojej rodziny.
14 I Rachela, i Lea odpowiedziały mu: Czy mamy
jeszcze [jakąś] cząstkę i dziedzictwo w domu naszego
ojca? 15 Czy nie jesteśmy uważane u niego za obce?
Sprzedał nas bowiem i jeszcze przejadł nasz majątek.
16 Bo całe bogactwo, które Bóg odebrał naszemu
ojcu, jest nasze i naszych synów. Dlatego teraz zrób
wszystko, co ci Bóg rozkazał. 17 Jakub wstał więc
i wsadził swych synów i swe żony na wielbłądy. 18
I zabrał całe swoje stado i cały swój majątek, który
zdobył, swój dobytek, który nabył w Paddan-Aram, aby
wrócić do swego ojca Izaaka, do ziemi Kanaan. 19 Gdy
Laban odszedł strzyc swoje owce, Rachela ukradła
posążki należące do jej ojca. 20 I Jakub wykradł się
potajemnie od Labana Syryjczyka, nie oznajmiając
mu, że ucieka. 21 Uciekł więc ze wszystkim, co miał.
Wstał i przeprawił się przez rzekę, i udał się [ku] górze
Gilead. 22 A trzeciego dnia doniesiono Labanowi, że
Jakub uciekł. 23 Wziął więc ze sobą swoich braci,
gonił go przez siedem dni i doścignął go na górze
Gilead. 24 Lecz Bóg przyszedł do Labana Syryjczyka
tej nocy we śnie i powiedział mu: Strzeż się, abyś
nie mówił do Jakuba ani dobrze, ani źle. 25 Laban
dogonił Jakuba, gdy Jakub rozbił swój namiot na
górze. Laban ze swoimi braćmi też rozbił namiot na
górze Gilead. 26 Wtedy Laban powiedział do Jakuba:
Coś ty zrobił, że się wykradłeś potajemnie ode mnie i
uprowadziłeś moje córki jak pojmane mieczem? 27
Dlaczego potajemnie uciekłeś i wykradłeś się ode
mnie, i nic mi nie powiedziałeś, abym mógł wyprawić
cię z radością, z pieśniami, z bębnem i harfą? 28 I nie
pozwoliłeś mi ucałować moich synów i moich córek?
Naprawdę głupio postąpiłeś. 29 Jest to w mocy mojej
ręki, aby zrobić wam coś złego, ale Bóg waszego ojca
powiedział mi zeszłej nocy: Strzeż się, abyś nie mówił
do Jakuba ani dobrze, ani źle. 30 A teraz, gdy chciałeś
odejść, bo bardzo tęskniłeś za domem twego ojca,
dlaczego ukradłeś moje bożki? 31 I Jakub odpowiedział
Labanowi: Bałem się, bo myślałem, że siłą odbierzesz
mi twoje córki. 32 Lecz ten, u kogo znajdziesz twoje
bożki, niech umrze. Sprawdź w obecności naszych
braci, czy coś twojego jest u mnie, i weź sobie. Jakub
nie wiedział bowiem, że Rachela je ukradła. 33 Laban
wszedł więc do namiotu Jakuba i do namiotu Lei, a
także do namiotu obu służących, ale [nic] nie znalazł.
Gdy wyszedł z namiotu Lei, wszedł do namiotu Racheli.
34 A Rachela wzięła posążki, włożyła je pod siodło
wielbłądzie i usiadła na nich. Laban przeszukał cały
namiot, ale [nic] nie znalazł. 35 Powiedziała do swego
ojca: Niech się mój pan nie gniewa, że nie mogę wstać
przed tobą, bo [mam] kobiecą przypadłość. I szukał,
ale nie znalazł posążków. 36 Wtedy Jakub rozgniewał
się i zganił Labana. I Jakub powiedział do Labana:
Jakie jest moje przestępstwo i jaki mój grzech, że
goniłeś mnie w gniewie? 37 Oto przeszukałeś wszystkie
moje rzeczy. Co znalazłeś z rzeczy należących do
twego domu? Połóż [to] tutaj przed moimi i twoimi
braćmi i niech rozsądzą między nami dwoma. 38
Dwadzieścia lat mieszkałem z tobą. Twoje owce i twoje
kozy nie roniły, a baranów z twego stada nie jadłem.
39 Rozszarpanego [przez zwierzę] nie przynosiłem
do ciebie, wynagradzałem ci szkodę; z mojej ręki
domagałeś się tego, co było ukradzione we dnie i
co było ukradzione w nocy. 40 Bywało, [że] we dnie
męczył mnie upał, a mróz w nocy, tak że sen odchodził
od moich oczu. 41 Dwadzieścia lat ci służyłem w twoim
domu: czternaście lat za twoje dwie córki, a sześć lat
za twoje bydło. A po dziesięć razy zmieniałeś moją
zapłatę. 42 Gdyby Bóg mojego ojca, Bóg Abrahama i
bojaźń Izaaka, nie był ze mną, pewnie byś mnie teraz
odprawił z niczym. [Ale] Bóg wejrzał na moje utrapienie
i na pracę moich rąk i przestrzegł cię zeszłej nocy.
43 Wtedy Laban odpowiedział Jakubowi: Córki te są
moimi córkami i dzieci te są moimi dziećmi, i dobytek
[ten] to mój dobytek, i wszystko, co widzisz, jest moje.
Ale cóż mogę dziś uczynić tym moim córkom albo
dzieciom, które urodziły? 44 Chodź więc, zawrzyjmy
przymierze, ja i ty, i niech to będzie świadectwem
między mną a tobą. 45 I Jakub wziął kamień, i postawił
go jako pomnik. 46 Potem Jakub powiedział do swoich
braci: Nazbierajcie kamieni. Wzięli więc kamienie i
zrobili stos, i jedli tam na tym stosie. 47 I Laban nazwał
go Jegar Sahaduta, a Jakub go nazwał Galed. 48 Bo
Laban mówił: Ten stos [niech będzie] dziś świadkiem
między mną a tobą. Dlatego [Jakub] nazwał go Galed;
49 I Myspa, bo [Laban] powiedział: Niech PAN czuwa
nade mną i nad tobą, gdy się oddalimy od siebie. 50
Jeśli będziesz krzywdził moje córki i jeśli pojmiesz
inne żony oprócz moich córek, [to choć] nie ma tu z
nami nikogo, patrz: Bóg [jest] świadkiem między mną
a tobą. 51 I Laban mówił dalej do Jakuba: Oto ten stos

[kamieni] i oto ten pomnik, który postawiłem między
mną a tobą. 52 Ten stos jest świadkiem i ten pomnik
[jest] świadkiem [tego], że ja do ciebie nie pójdę dalej
za ten stos i ty też nie pójdziesz do mnie za ten stos i
pomnik w złym [zamiarze]. 53 Bóg Abrahama i Bóg
Nachora, Bóg ich ojca, niech rozsądzi między nami.
Jakub przysiągł więc przez bojaźń swego ojca Izaaka.
54 Potem Jakub złożył na wzgórzu ofiarę i wezwał
swych braci do jedzenia chleba. Jedli więc chleb i
nocowali na [tym] wzgórzu. 55 Nazajutrz wcześnie
rano Laban wstał, ucałował swoich synów i swoje córki
i błogosławił im. A Laban odszedł i wrócił na swoje
miejsce.

32 Jakub też poszedł swoją drogą i spotkali
go aniołowie Boga. 2 Gdy Jakub ich ujrzał,
powiedział: To obóz Boga. I nadał temu miejscu
nazwę Machanaim. 3 Potem Jakub wysłał przed sobą
posłańców do swego brata Ezawa, do ziemi Seir,
do krainy Edomu. 4 I rozkazał im: Tak powiecie do
mego pana Ezawa: To mówi twój sługa Jakub: Byłem
gościem u Labana i przebywałem z nim aż do tego
czasu. 5 Mam woły, osły i owce, służących i służące,
a posyłam oznajmić to memu panu, żebym znalazł
łaskę w twoich oczach. 6 Posłańcy wrócili do Jakuba i
mówili: Przyszliśmy do twego brata Ezawa, a on też
idzie naprzeciwko ciebie, a z nim czterystu mężów. 7
Jakub bardzo się przestraszył i ogarnęła go trwoga.
Podzielił więc lud, który z nim [był], oraz owce, woły i
wielbłądy na dwa obozy. 8 I powiedział: Jeśli Ezaw
przyjdzie do jednego obozu i uderzy na niego, to drugi
obóz ocaleje. 9 Potem Jakub powiedział: Boże mego
ojca Abrahama i Boże mego ojca Izaaka, PANIE,
który do mnie powiedziałeś: Wróć do twojej ziemi i
do twojej rodziny, a będę ci wyświadczał dobro. 10
Nie jestem godzien wszelkiego miłosierdzia i całej
wierności, które okazałeś swemu słudze. Bo tylko o
lasce przeszedłem ten Jordan, a teraz mam dwa obozy.
11 Wyrwij mnie, proszę, z ręki mego brata, z ręki Ezawa,
bo się go boję, że przyjdzie i zabije mnie [i] matki z
dziećmi. 12 Ty bowiem powiedziałeś: Na pewno będę
ci wyświadczał dobro i rozmnożę twoje potomstwo jak
piasek morski, który nie może być zliczony z powodu
jego mnóstwa. 13 I przenocował tam tej nocy, i wziął z
tego, co miał pod ręką, dar dla swego brata Ezawa; 14
Dwieście kóz i dwadzieścia kozłów, dwieście owiec
i dwadzieścia baranów; 15 Trzydzieści karmiących
wielbłądzic z młodymi, czterdzieści krów i dziesięć
wołów, dwadzieścia oślic i dziesięcioro osląt. 16 I
oddał [je] w ręce swoich sług, każde stado oddzielnie,
i powiedział do swoich sług: Idźcie przede mną i
zachowajcie odstęp między stadami. 17 I rozkazał
pierwszemu: Gdy spotka cię mój brat Ezaw, a spyta
cię: Czyj jesteś? I dokąd idziesz? A czyje to [stado]
przed tobą? 18 Wtedy odpowiesz: To jest dar od twego
sługi Jakuba, posłany memu panu Ezawowi. A oto on
sam [idzie] za nami. 19 Tak też rozkazał drugiemu
i trzeciemu, i wszystkim idącym za tymi stadami:
Tymi słowy mówcie do Ezawa, gdy go spotkacie. 20
Powiecie [mu] też: Oto twój sługa Jakub [idzie] za
nami. Myślał bowiem: Przebłagam go darem, który
idzie przede mną, a potem zobaczę jego oblicze. Może
mnie przyjmie łaskawie. 21 I poszedł przed nim ten
dar, a sam przenocował tej nocy ze [swoim] obozem.
22 Wstał tej nocy, wziął obie swe żony i dwie swoje
służebnice oraz jedenastu swoich synów i przeszedł
przez bród Jabboku. 23 I wziął ich, przeprawił przez tę
rzekę i przeprowadził [wszystko], co miał. 24 Jakub zaś
został sam. I walczył z nim [pewien] mężczyzna aż do
wzejścia zorzy. 25 A widząc, że nie może go pokonać,
dotknął go w staw biodrowy i wytrącił biodro Jakubowi
ze stawu, gdy się z nim mocował. 26 I powiedział:
Puść mnie, bo już wzeszła zorza. Odpowiedział: Nie
puszczę cię, aż mi pobłogosławisz. 27 Wtedy mu
powiedział: Jakie jest twoje imię? I odpowiedział:
Jakub. 28 I powiedział: Twoim imieniem nie będzie już
Jakub, ale Izrael, bo mężnie zmagałeś się z Bogiem
i z ludźmi i zwyciężyłeś. 29 I Jakub spytał: Powiedz
mi, proszę, twoje imię. A on odpowiedział: Czemu
pytasz o moje imię? I tam mu błogosławił. 30 Jakub
nadał więc temu miejscu nazwę Penuel, [mówiąc]:
Widziałem bowiem Boga twarzą w twarz, a moja dusza
została zachowana. 31 I kiedy minął [miejsce] Penuel,
wzeszło słońce, a on utykał z powodu swojego biodra.
32 Dlatego do dziś synowie Izraela nie jadają ścięgna,
które jest w stawie biodrowym, gdyż dotknął Jakuba w
staw biodrowy, w ścięgno, które się skurczyło.

33 Potem Jakub podniósł oczy i zobaczył, że Ezaw
nadchodzi, a z nim czterystu mężczyzn. Podzielił
więc dzieci między Leę, Rachelę a dwie służące. 2
I postawił na przodzie służące i ich dzieci, za nimi
Leę i jej dzieci, a na końcu Rachelę z Józefem. 3
Sam zaś wyszedł przed nich i pokłonił się siedem
razy aż do ziemi, zanim doszedł do swego brata. 4
Ale Ezaw wybiegł mu naprzeciw, objął go, rzucił mu
się na szyję i całował go. I płakali. 5 Potem podniósł
oczy, zobaczył żony i dzieci i zapytał: [A] kim [są]
ci przy tobie? I odpowiedział: [To są] dzieci, które
Bóg w swej łaskawości dał twemu słudze. 6 Wtedy
przybliżyły się służące ze swoimi dziećmi i pokłoniły
się. 7 Przybliżyła się też Lea ze swoimi dziećmi i
pokłoniły się. Potem przybliżyli się Józef i Rachela i
pokłonili się. 8 I [Ezaw] zapytał: Co znaczy cały ten
obóz, z którym się spotkałem? [Jakub] odpowiedział:
Abym znalazł łaskę w oczach mego pana. 9 Wtedy

Ezaw powiedział: Ja mam dosyć, mój bracie, zatrzymaj
to, co twoje. 10 I Jakub powiedział: Nie, proszę, jeśli
znalazłem teraz łaskę w twoich oczach, przyjmij dar z
mojej ręki, bo gdy zobaczyłem twoje oblicze, to jakbym
widział oblicze Boga, i ty łaskawie mnie przyjąłeś. 11
Przyjmij, proszę, mój dar, który ci przyniosłem, bo Bóg
hojnie mi błogosławił, a mam dość wszystkiego. I tak
nalegał na niego, że to przyjął. 12 [Ezaw] powiedział:
Ruszajmy w drogę i chodźmy, a ja pójdę przed tobą.
13 I [Jakub] mu odpowiedział: Mój pan wie, że mam
ze sobą dzieci wątłe, a owce i krowy karmią młode.
Jeśli popędzi się je przez cały dzień, zginie całe stado.
14 Niech mój pan, proszę, idzie przed swoim sługą,
a ja będę szedł powoli, jak nadąży stado, które jest
przede mną, i jak nadążą dzieci, aż przyjdę do mego
pana do Seiru. 15 Wtedy Ezaw powiedział: Zostawię
więc przy tobie [część] ludzi, którzy są ze mną. A
on odpowiedział: A na cóż to? Obym znalazł łaskę
w oczach mego pana. 16 I tego dnia Ezaw wrócił
swą drogą do Seiru. 17 A Jakub wyruszył do Sukkot
i zbudował sobie dom, i zrobił szałasy dla swoich
stad. Dlatego nazwał to miejsce Sukkot. 18 I Jakub
przyszedł szczęśliwie do miasta Sychem, które było
w ziemi Kanaan, gdy wrócił z Paddan-Aram, i rozbił
obóz przed miastem. 19 I za sto monet kupił od synów
Hemora, ojca Sychema, część pola, na którym rozbił
swój namiot. 20 Tam też postawił ołtarz i nazwał go:
Mocny Bóg Izraela.

34 I Dina, córka Lei, którą urodziła Jakubowi, wyszła,
aby zobaczyć córki tej ziemi. 2 A gdy zobaczył
ją Sychem, syn Chamora Chiwwity, książę tej ziemi,
porwał ją, spał z nią i ją zhańbił. 3 I przylgnęła
jego dusza do Diny, córki Jakuba, a zakochał się w
dziewczynie i czule do niej mówił. 4 Potem Sychem
powiedział do swego ojca Chamora: Weź mi tę
dziewczynę za żonę. 5 A Jakub usłyszał, że jego
córka Dina została zhańbiona, a jego synowie byli
przy jego stadach na polu. Jakub więc milczał aż
do ich przyjścia. 6 Wtedy Chamor, ojciec Sychema,
wyszedł do Jakuba, aby z nim porozmawiać. 7 A
[gdy] synowie Jakuba przyszli z pola [i to] usłyszeli,
ubolewali nad tym i bardzo się rozgniewali, że dopuścił
się haniebnego czynu w Izraelu, śpiąc z córką Jakuba,
czego nie wolno robić. 8 I Chamor powiedział do
nich: Mój syn Sychem przylgnął duszą do waszej
córki. Dajcie mu ją, proszę, za żonę. 9 Spowinowaćcie
się z nami. Dajcie nam wasze córki i bierzcie sobie
nasze córki. 10 I będziecie z nami mieszkać, a ziemia
będzie przed wami. Mieszkajcie i handlujcie w niej, i
osadzajcie się w niej. 11 I Sychem mówił też do jej
ojca i braci: Niech znajdę łaskę w waszych oczach, a
co mi powiecie, to dam. 12 Zażądajcie ode mnie jak
największego wiana i darów, a dam, jak mi powiecie;
tylko dajcie mi tę dziewczynę za żonę. 13 Wtedy
synowie Jakuba odpowiedzieli Sychemowi i jego ojcu
Chamorowi, mówiąc podstępnie, bo zhańbił ich siostrę
Dinę. 14 I powiedzieli im: Nie możemy dać naszej
siostry nieobrzezanemu mężczyźnie, gdyż [byłaby to]
dla nas hańba. 15 Zgodzimy się z wami tylko w ten
sposób, jeśli zechcecie być do nas podobni i każdy
z waszych mężczyzn będzie obrzezany. 16 Wtedy
damy wam nasze córki, a wasze córki weźmiemy
sobie. Zamieszkamy z wami i staniemy się jednym
ludem. 17 Ale jeśli nas nie usłuchacie i nie dacie się
obrzezać, weźmiemy naszą córkę i odejdziemy. 18
I słowa ich spodobały się Chamorowi i jego synowi
Sychemowi. 19 Młodzieniec nie odkładał więc tego, bo
zakochał się w córce Jakuba. A był on ze wszystkich
najbardziej szanowany w domu swego ojca. 20 Gdy
Chamor i jego syn Sychem przyszli do bramy swego
miasta, powiedzieli do mężczyzn swego miasta: 21 Ci
mężczyźni spokojnie z nami żyją. Niech więc mieszkają
w tej ziemi i handlują w niej, bo oto [nasza] ziemia
jest dość przestronna dla nich. Będziemy brać sobie
ich córki za żony, a nasze córki będziemy im dawać.
22 Zgodzą się ci mężczyźni mieszkać z nami, byśmy
byli jednym ludem, ale pod warunkiem, że każdy
mężczyzna u nas będzie obrzezany, tak jak i oni [są]
obrzezani. 23 Czyż ich stada i dobytek oraz wszelkie
ich bydło nie będą nasze? [Na to] tylko im pozwólmy, a
zamieszkają z nami. 24 I usłuchali Chamora i jego syna
Sychema wszyscy wychodzący z bramy swego miasta.
I został obrzezany każdy mężczyzna, który wychodził
z bramy swego miasta. 25 A trzeciego dnia, gdy
[najbardziej] cierpieli, dwaj synowie Jakuba, Symeon i
Lewi, bracia Diny, wzięli swoje miecze i śmiało weszli
do miasta, i pomordowali wszystkich mężczyzn. 26
Zabili ostrzem miecza także Chamora oraz jego syna
Sychema i zabrali Dinę z domu Sychema, i odeszli. 27
Synowie Jakuba wpadli do pomordowanych i złupili
miasto [za to], że zhańbili ich siostrę. 28 Zabrali ich
owce, woły i osły oraz to, co było w mieście i na polu.
29 Cały ich majątek, wszystkie ich dzieci i żony wzięli
do niewoli i zrabowali wszystko, co było w domach.
30 Wtedy Jakub powiedział do Symeona i Lewiego:
Zaniepokoiliście mnie, czyniąc mnie obrzydliwym u
mieszkańców tej ziemi, u Kananejczyków i Peryzzytów.
Ja mam niewielką liczbę ludzi, a oni zbiorą się
przeciwko mnie i uderzą na mnie. I [tak] zginę ja i mój
dom. 31 A [oni] odpowiedzieli: Czyż miał traktować
naszą siostrę jak nierządnicę?

35 Potem Bóg powiedział do Jakuba: Wstań, wstąp
do Betel i tam zamieszkaj. Zbuduj tam ołtarz
Bogu, który ci się ukazał, gdy uciekałeś przed swoim

bratem Ezawem. 2 Wtedy Jakub powiedział do swych
domowników i do wszystkich, którzy z nim [byli]:
Usuńcie obcych bogów, którzy są wśród was, oczyśćcie
się i zmieńcie swoje szaty. 3 Wstańmy i pójdźmy do
Betel; tam zbuduję ołtarz Bogu, który mnie wysłuchał
w dniu mego utrapienia i był ze mną w drodze, którą
chodziłem. 4 Oddali więc Jakubowi wszystkich obcych
bogów, których mieli, i kolczyki, które [mieli] w uszach, i
Jakub zakopał je pod tym dębem, który [był] niedaleko
Sychem. 5 Potem wyruszyli [w drogę]. A strach Boży
padł na okoliczne miasta i nie ścigali synów Jakuba.
6 Jakub przyszedł więc do Luz, które jest w ziemi
Kanaan, czyli do Betel, on i cały lud, który z nim był. 7
I zbudował tam ołtarz, a nazwał to miejsce El-Betel,
bo tam ukazał mu się Bóg, gdy uciekał przed swoim
bratem. 8 Wtedy umarła Debora, mamka Rebeki, i
została pogrzebana przy Betel pod dębem. I nazwano
go Allon-Bachut. 9 I Bóg znowu ukazał się Jakubowi,
gdy ten wracał z Paddan-Aram, i błogosławił mu. 10
I powiedział mu Bóg: Twoje imię [jest] Jakub. Nie
będziesz już [jednak] zwany Jakubem, ale twoim
imieniem będzie Izrael. I nadał mu imię Izrael. 11 I
Bóg mu powiedział: Ja [jestem] Bóg Wszechmogący.
Bądź płodny i rozmnażaj się. Z ciebie powstanie naród
i wiele narodów, a z twoich bioder wyjdą królowie.
12 Ziemię, którą dałem Abrahamowi i Izaakowi, dam
tobie i twemu potomstwu po tobie dam tę ziemię.
13 I Bóg odszedł od niego z miejsca, na którym z
nim rozmawiał. 14 Potem Jakub postawił pomnik na
[tym] miejscu, gdzie [Bóg] z nim rozmawiał, pomnik
kamienny, i wylał na nim ofiarę z płynów, i polał go
oliwą. 15 I Jakub nadał temu miejscu, gdzie Bóg z nim
rozmawiał, nazwę Betel. 16 Potem wyruszyli z Betel i
gdy mieli kawałek drogi do Efraty, Rachela zaczęła
rodzić, a poród miała ciężki. 17 Gdy rodziła w wielkich
bólach, położna powiedziała do niej: Nie bój się, bo i
tego syna będziesz miała. 18 Kiedy uchodziła z niej
dusza, bo [tam] umarła, nadała mu imię Benoni; ale
jego ojciec nazwał go Beniamin. 19 [Tak] to umarła
Rachela i została pogrzebana na drodze do Efraty, czyli
Betlejem. 20 I Jakub postawił pomnik na jej grobie. To
[jest] pomnik grobu Racheli aż do dziś. 21 Potem Izrael
wyruszył [stamtąd] i rozbił swój namiot za wieżą Eder.
22 A gdy Izrael mieszkał w tej krainie, Ruben poszedł i
spał z Bilhą, nałożnicą swego ojca, i Izrael usłyszał [o
tym]. A synów Jakuba było dwunastu. 23 Synowie Lei:
Ruben, pierworodny Jakuba, potem Symeon, Lewi,
Juda, Issachar i Zebulon. 24 Synowie Racheli: Józef
i Beniamin. 25 A synowie Bilhy, służącej Racheli:
Dan i Neftali. 26 Synowie Zilpy, służącej Lei: Gad i
Aszer. To [są] synowie Jakuba, którzy mu się urodzili w
Paddan-Aram. 27 I Jakub przyszedł do swego ojca
Izaaka, do Mamre, do miasta Arba, czyli Hebronu,
gdzie przebywali Abraham i Izaak. 28 A dni Izaaka
było sto osiemdziesiąt lat. 29 I Izaak oddał ducha, i
umarł, i został przyłączony do swego ludu, stary i syty
dni; a pogrzebali go jego synowie, Ezaw i Jakub.

36 To są dzieje rodu Ezawa, czyli Edomu. 2 Ezaw
pojął swoje żony z córek Kanaanu: Adę, córkę
Elona Chetyty, Oholibamę, córkę Any, córki Sibeona
Chiwwity; 3 I Basmat, córkę Izmaela, siostrę Nebajota.
4 I Ada urodziła Ezawowi Elifaza, a Basmat urodziła
Rehuela. 5 Oholibama urodziła Jeusza, Jalama i
Koracha. To [są] synowie Ezawa, którzy mu się urodzili
w ziemi Kanaan. 6 I Ezaw wziął swoje żony, synów,
córki i wszystkich domowników, swoje stada, wszystkie
bydła i całe swoje mienie, które zdobył w ziemi Kanaan,
i odszedł od swego brata Jakuba do [innej] ziemi; 7
Bo ich majątek był tak wielki, że nie mogli mieszkać
razem, i ziemia, na której przebywali, nie mogła ich
utrzymać z powodu [mnóstwa] ich stad. 8 I Ezaw
zamieszkał na górze Seir. Ezaw to Edom. 9 A to są
dzieje rodu Ezawa, ojca Edomitów, na górze Seir. 10
I to są imiona synów Ezawa: Elifaz, syn Ady, żony
Ezawa, Rehuel, syn Basmat, żony Ezawa. 11 Synami
zaś Elifaza byli: Teman, Omar, Sefo, Gatam i Kenaz.
12 A Timna była nałożnicą Elifaza, syna Ezawa, i
urodziła Elifazowi Amaleka. To [są] synowie Ady, żony
Ezawa. 13 To [są] synowie Rehuela: Nachat, Zerach,
Szamma i Mizza. Byli oni synami Basmat, żony Ezawa.
14 A ci byli synami żony Ezawa Oholibamy, córki Any,
córki Sibeona. Urodziła ona Ezawowi Jeusza, Jalama i
Koracha. 15 To [są] książęta spośród synów Ezawa,
synowie Elifaza, pierworodnego Ezawa: książę Teman,
książę Omar, książę Sefo, książę Kenaz. 16 Książę
Korach, książę Gatam, książę Amalek. Ci książęta
[pochodzą] z Elifaza, w ziemi Edom, to [są] synowie
Ady. 17 To [są] synowie Rehuela, syna Ezawa: książę
Nachat, książę Zerach, książę Szamma, książę Mizza.
Ci książęta [pochodzą] z Rehuela, w ziemi Edom. Oni
[są] synami Basmat, żony Ezawa. 18 A to [są] synowie
Oholibamy, żony Ezawa: książę Jeusz, książę Jalam,
książę Korach. Ci książęta [pochodzą] z Oholibamy,
córki Any, żony Ezawa. 19 To [są] synowie Ezawa,
czyli Edom, i to [są] ich książęta. 20 A to [są] synowie
Seira, Choryty, mieszkańcy tej ziemi: Lotan, Szobal,
Sibeon i Ana; 21 Diszon, Eser i Diszan. To [są] książęta
Chorytów, synowie Seira w ziemi Edom. 22 Synami
Lotana byli: Chori i Hemam; a siostrą Lotana była
Tamna. 23 Synowie zaś Szobala: Alwan, Manachat,
Ebal, Szefo i Onam. 24 Synami Sibeona [są] Ajja i
Ana. To ten Ana, który znalazł muły na pustyni, gdy
pasł osły swego ojca Sibeona. 25 A to [są] dzieci
Any: Diszon i Oholibama, córka Any. 26 I synowie

Diszona: Chemdan, Eszban, Jitran i Keran. 27 To są
synowie Esera: Bilhan, Zaawan i Akan. 28 I synowie
Diszana: Us i Aran. 29 To są książęta Chorytów: książę
Lotan, książę Szobal, książę Sibeon, książę Ana. 30
Książę Diszon, książę Eser, książę Diszan. [Są] to
książęta Chorytów, według ich księstw, w ziemi Seir.
31 To [są] królowie, którzy panowali w ziemi Edom,
zanim panował król nad synami Izraela. 32 W Edomie
panował Bela, syn Beora, a nazwa jego miasta –
Dinhaba. 33 I Bela umarł, a w jego miejsce panował
Jobab, syn Zeracha z Bosry. 34 Jobab umarł, a w
jego miejsce panował Chuszam z ziemi Temanitów. 35
Chuszam umarł, a w jego miejsce panował Hadad, syn
Bedada, który pokonał Midianitów na polu Moab, a
nazwa jego miasta – Awit. 36 Hadad umarł, a w jego
miejsce panował Samla z Masreki. 37 Samla umarł, a
w jego miejsce panował Saul z Rechobot nad Rzeką.
38 Saul umarł, a w jego miejsce panował Baalchanan,
syn Akbora. 39 Baalchanan, syn Akbora, umarł, a w
jego miejsce panował Hadar, a nazwa jego miasta –
Pahu, a imię jego żony [to] Mehetabel, [była to] córka
Matredy, córki Mezahaba. 40 To [są] imiona książąt
Ezawa, według ich rodów i miejscowości i według
ich imion: książę Timna, książę Alwa, książę Jetet.
41 Książę Oholibama, książę Ela, książę Pinon. 42
Książę Kenaz, książę Teman, książę Mibsar. 43 Książę
Magdiel, książę Iram. To [są] książęta Edomu według
miejsca ich zamieszkania w ziemi ich posiadłości. To
[jest] Ezaw, ojciec Edomitów.

37 Jakub mieszkał w ziemi, gdzie jego ojciec był
przybyszem, w ziemi Kanaan. 2 To są dzieje
rodu Jakuba: Gdy Józef miał siedemnaście lat, pasł
stada ze swoimi braćmi; młodzieniec był z synami
Bilhy i z synami Zilpy, żony swego ojca. I Józef
donosił ojcu o ich złej sławie. 3 A Izrael kochał Józefa
najbardziej ze wszystkich swoich synów, [bo] urodził
mu się w starości. I zrobił mu szatę wielobarwną. 4
Gdy jego bracia widzieli, że ojciec kocha go bardziej
niż wszystkich jego braci, znienawidzili go i nie potrafili
przyjaźnie z nim rozmawiać. 5 Pewnego razu Józefowi
przyśnił się sen, a [gdy] opowiedział go swoim braciom,
tym bardziej go znienawidzili. 6 Bo powiedział im:
Posłuchajcie, proszę, snu, który mi się przyśnił. 7
Wiązaliśmy snopy na polu, a oto mój snop podniósł
się i stanął, a wasze snopy otoczyły go i pokłoniły się
mojemu snopowi. 8 I odpowiedzieli mu jego bracia:
Czyżbyś miał królować nad nami? Czyż miałbyś nami
rządzić? I jeszcze bardziej go znienawidzili z powodu
snów i słów jego. 9 Śnił mu się jeszcze drugi sen i
opowiedział go swoim braciom: Znowu śnił mi się sen,
a oto słońce, księżyc i jedenaście gwiazd pokłoniły
mi się. 10 Gdy opowiedział [to] swemu ojcu i swoim
braciom, jego ojciec zgromił go i powiedział mu: Cóż
to za sen, który ci się śnił? Czy ja i twoja matka
przyjdziemy z twoimi braćmi, aby ci się kłaniać aż
do ziemi? 11 I jego bracia zazdrościli mu, ale jego
ojciec rozważał tę sprawę. 12 Potem jego bracia
odeszli, aby paść trzody swego ojca w Sychem. 13 I
Izrael powiedział do Józefa: Czy twoi bracia nie pasą
[trzody] w Sychem? Chodź, a poślę cię do nich. A
on odpowiedział: Oto jestem. 14 Wtedy powiedział
mu: Idź teraz i dowiedz się, jak się mają twoi bracia
i co się dzieje z trzodami, i daj mi znać. Wysłał go
więc z doliny Hebronu, a on przyszedł do Sychem.
15 I spotkał go [pewien] człowiek, gdy błąkał się po
polu. I człowiek ten zapytał go: Czego szukasz? 16
A on odpowiedział: Szukam moich braci. Powiedz
mi, proszę, gdzie oni pasą trzody. 17 Człowiek ten
odpowiedział: Odeszli stąd, bo słyszałem, jak mówili:
Pójdźmy do Dotan. I Józef poszedł za swoimi braćmi i
znalazł ich w Dotan. 18 Gdy ujrzeli go z daleka, zanim
do nich przyszedł, naradzali się, aby go zabić. 19 I
mówili jeden do drugiego: Oto idzie mistrz od snów. 20
Teraz więc chodźcie, zabijmy go i wrzućmy do jakiejś
studni, i powiemy: Pożarł go zły zwierz. I zobaczymy,
co będzie z jego snów. 21 Ruben, gdy to usłyszał,
chciał go wybawić z ich rąk i powiedział: Nie zabijajmy
go. 22 Ruben powiedział też do nich: Nie wylewajcie
krwi, [ale] wrzućcie go do tej studni, która [jest] na
pustyni, i nie podnoście na niego ręki. [A mówił to],
aby go wybawić z ich rąk i przywrócić go swemu ojcu.
23 Gdy Józef przyszedł do swoich braci, obdarli go
z jego szaty, z szaty wielobarwnej, którą [miał] na
sobie. 24 Następnie chwycili go i wrzucili do studni,
która [była] pusta, bez wody. 25 Potem usiedli, aby
jeść chleb, a gdy podnieśli swoje oczy, zobaczyli grupę
Izmaelitów idących z Gileadu. Ich wielbłądy niosły
wonne korzenie, kadzidło i mirrę, a szły, aby to zanieść
do Egiptu. 26 Wtedy Juda powiedział do swoich braci:
Jaki pożytek będzie z tego, że zabijemy naszego brata
i zataimy jego krew? 27 Chodźcie, sprzedajmy go
Izmaelitom, a nie podnośmy na niego naszej ręki, bo
to jest nasz brat i nasze ciało. I bracia go usłuchali. 28
A gdy przechodzili Midianici, kupcy, wyciągnęli Józefa
ze studni i sprzedali go Izmaelitom za dwadzieścia
srebrników, a oni zaprowadzili Józefa do Egiptu. 29
Gdy Ruben wrócił do tej studni, Józefa już w studni
nie było. I rozdarł swoje szaty. 30 Potem wrócił do
swoich braci i powiedział: Nie ma chłopca, a ja dokąd
pójdę? 31 Wtedy wzięli szatę Józefa, zabili kozła i
umoczyli szatę we krwi. 32 I posłali tę wielobarwną
szatę, aby ją zaniesiono do jego ojca, i powiedzieli:
Znaleźliśmy to. Zobacz, czy to szata twego syna, czy
nie. 33 A [on] rozpoznał ją i powiedział: To [jest] szata

mego syna, pożarł go zły zwierz. Józef na pewno
został rozszarpany. 34 Wtedy Jakub rozdarł swoje
szaty, włożył wór na biodra i opłakiwał swego syna
przez wiele dni. 35 I zeszli się wszyscy jego synowie i
wszystkie jego córki, aby go pocieszyć, lecz nie dał
się pocieszyć, ale mówił: Naprawdę zstąpię za moim
synem do grobu. I opłakiwał go jego ojciec. (Sheol h7585)
36 A Midianici sprzedali Józefa do Egiptu Potifarowi,
dworzaninowi faraona, dowódcy straży.

38 W tym czasie Juda odszedł od swoich braci
i wstąpił do [pewnego] mieszkańca Adullam,
który miał na imię Chira. 2 I Juda zobaczył tam córkę
Kananejczyka, który miał na imię Szua; pojął ją i
obcował z nią. 3 A [ona] poczęła i urodziła syna, i
nadał mu imię Er. 4 I znów poczęła i urodziła syna, i
nadała mu imię Onan. 5 Potem znowu urodziła syna i
nadała mu imię Szela. A [Juda] był w Kezib, gdy mu
go urodziła. 6 I Juda wziął dla swojego pierworodnego
syna Era żonę imieniem Tamar. 7 A Er, pierworodny
Judy, był zły w oczach PANA, więc PAN go zabił.
8 Wtedy Juda powiedział do Onana: Obcuj z żoną
twego brata i ożeń się z nią, i wzbudź twemu bratu
potomstwo. 9 Lecz Onan wiedział, że to potomstwo
nie miało być jego; gdy obcował z żoną swego brata,
wyrzucał swoje [nasienie] na ziemię, aby nie wzbudzić
potomstwa swemu bratu. 10 I nie podobało się PANU
to, co [Onan] robił, dlatego i jego PAN zabił. 11 Wtedy
Juda powiedział do swojej synowej Tamar: Mieszkaj w
domu twego ojca jako wdowa, aż dorośnie mój syn
Szela. Powiedział bowiem: Oby on też nie umarł jak
jego bracia. I Tamar odeszła, i mieszkała w domu
swego ojca. 12 Po długim czasie umarła córka Szuy,
żona Judy. Gdy Juda już pocieszył się, poszedł wraz
ze swoim przyjacielem Chirą Adullamitą do Timny,
do tych, co strzygli jego owce. 13 I powiedziano
o tym Tamarze: Oto twój teść idzie do Timny, aby
strzyc swoje owce. 14 Zdjęła więc z siebie wdowie
szaty, okryła się welonem i tak zasłonięta usiadła na
rozstaju drogi, która prowadziła do Timny. Widziała
bowiem, że Szela dorósł, a ona nie została mu dana
za żonę. 15 A gdy Juda zobaczył ją, pomyślał, że
to nierządnica, bo zakryła swoją twarz. 16 Zszedł
więc do niej z drogi i powiedział: Proszę, pozwól mi
obcować z tobą. Nie wiedział bowiem, że to była jego
synowa. I powiedziała: Co mi dasz, abyś mógł ze
mną obcować? 17 I odpowiedział: Poślę ci koźlątko
ze stada. A ona rzekła: Dasz mi zastaw, dopóki nie
przyślesz? 18 I powiedział: Cóż mam ci dać w zastaw?
A ona odpowiedziała: Twój pierścień, twój sznur i twoją
laskę, którą masz w ręce. Dał jej więc i obcował z
nią; a ona poczęła z niego. 19 Potem wstała, odeszła,
zdjęła z siebie welon i włożyła wdowie szaty. 20 A Juda
posłał koźlątko przez swego przyjaciela Adullamitę,
aby odebrał zastaw z ręki tej kobiety, ale ten jej nie
znalazł. 21 I pytał ludzi w tym miejscu: Gdzie jest
ta nierządnica, która [była] na rozstaju tej drogi?
Oni odpowiedzieli: Nie było tu [żadnej] nierządnicy.
22 Wrócił więc do Judy i powiedział: Nie znalazłem
jej. I ludzie w tym miejscu powiedzieli: Nie było tu
[żadnej] nierządnicy. 23 Wtedy Juda powiedział: Niech
sobie zatrzyma ten [zastaw], abyśmy nie stali się
pośmiewiskiem. Oto posyłałem to koźlątko, a ty jej
nie znalazłeś. 24 Po upływie około trzech miesięcy
powiedziano Judzie: Twoja synowa Tamar stała się
nierządnicą i oto jest brzemienna z nierządu. Wtedy
Juda powiedział: Wyprowadźcie ją i niech będzie
spalona. 25 A gdy została wyprowadzona, posłała
do swego teścia [wiadomość]: Jestem brzemienna z
mężczyzny, do którego należą te rzeczy. Powiedziała
przy tym: Rozpoznaj, proszę, czyj to pierścień, sznur i
laska. 26 Wtedy Juda rozpoznał [je] i powiedział: Ona
jest sprawiedliwsza ode mnie, ponieważ nie dałem jej
memu synowi Szeli. I więcej z nią nie obcował. 27 Gdy
nadszedł czas jej porodu, okazało się, że w jej łonie
[są] bliźnięta. 28 A gdy rodziła, [jedno dziecko] wytknęło
rękę, a położna ujęła ją i zawiązała na ręce czerwoną
nić, mówiąc: Ten wyszedł pierwszy. 29 Gdy [on] cofnął
swoją rękę, oto wyszedł jego brat i powiedziała: Jak
się przedarłeś? Na tobie [niech będzie] rozerwanie. I
nadała mu imię Peres. 30 A potem wyszedł jego brat,
na którego ręce była czerwona nić. I nadała mu imię
Zerach.

39 A Józef został zaprowadzony do Egiptu. I Potifar,
dworzanin faraona, dowódca straży, Egipcjanin,
kupił go od Izmaelitów, którzy go tam zaprowadzili.
2 PAN był z Józefem, tak że stał się człowiekiem,
któremu się dobrze powodziło, i mieszkał w domu
swego pana Egipcjanina. 3 Jego pan widział, że PAN
jest z nim i że PAN szczęści mu we wszystkim, co on
czyni. 4 I Józef znalazł łaskę w jego oczach, i służył
mu. Uczynił go zarządcą swego domu i wszystko, co
miał, oddał w jego ręce. 5 A od tego czasu, gdy uczynił
go zarządcą swego domu i wszystkiego, co miał, PAN
błogosławił domowi Egipcjanina ze względu na Józefa.
I błogosławieństwo PANA było nad wszystkim, co miał
w domu i na polu. 6 Dlatego oddał wszystko, co miał,
w ręce Józefa i o niczym u siebie nie wiedział, tylko o
chlebie, który spożywał. A Józef był przystojny i miły dla
oka. 7 Po tych wydarzeniach żona jego pana zwróciła
swe oczy na Józefa i powiedziała: Połóż się ze mną. 8
Ale odmówił i powiedział do żony swego pana: Mój
pan nie wie tak dobrze jak ja, co [jest] w jego domu, bo
wszystko, co miał, oddał w moje ręce. 9 I nie ma w tym

domu nikogo większego ode mnie, i nie zabronił mi
niczego oprócz ciebie, bo ty jesteś jego żoną. Jak więc
mógłbym popełnić tak wielkie zło i zgrzeszyć przeciwko
Bogu? 10 I chociaż namawiała Józefa dzień w dzień,
on nie zgadzał się z nią położyć [ani] z nią być. 11
Pewnego dnia, gdy wszedł do domu, aby wykonać
swoje obowiązki, a nie było tam nikogo z domowników;
12 Uchwyciła go za szatę i powiedziała: Połóż się ze
mną. Ale on zostawił swoją szatę w jej ręku, uciekł
i wyszedł na zewnątrz. 13 A gdy ona zobaczyła, że
zostawił szatę w jej ręku i uciekł na zewnątrz; 14
Zawołała swoich domowników i powiedziała do nich:
Patrzcie, [pan] sprowadził do nas Hebrajczyka, aby nas
zelżył. Przyszedł [bowiem] do mnie, aby się ze mną
położyć, ale krzyknęłam donośnym głosem. 15 A gdy
usłyszał, że podnoszę swój głos i wołam, zostawił szatę
u mnie, uciekł i wyszedł na zewnątrz. 16 I zatrzymała u
siebie jego szatę, aż przyszedł do domu jego pan; 17
I powiedziała do niego te słowa: Przyszedł do mnie
sługa, ten Hebrajczyk, którego przyprowadziłeś do
nas, aby mnie zelżyć. 18 A gdy podniosłam swój
głos i zawołałam, zostawił szatę u mnie i uciekł na
zewnątrz. 19 Gdy jego pan usłyszał słowa swojej
żony, które do niego powiedziała: Tak mi uczynił twój
sługa, rozgniewał się bardzo. 20 Potem pan Józefa
wziął go i oddał do więzienia, tam gdzie sadzano
więźniów królewskich. I przebywał tam w więzieniu. 21
A PAN był z Józefem, okazał mu miłosierdzie i dał mu
łaskę w oczach przełożonego więzienia. 22 Przełożony
więzienia oddał więc pod władzę Józefa wszystkich
więźniów, którzy byli w więzieniu; a wszystkim, co tam
się działo, on zarządzał. 23 A przełożony więzienia nie
doglądał tego, co mu powierzył, bo PAN był z nim, i co
on czynił, to PAN szczęścił.

40 Po tych wydarzeniach podczaszy króla Egiptu i
[jego] piekarz dopuścili się wykroczenia przeciwko
swojemu panu, królowi Egiptu. 2 Faraon więc
rozgniewał się na obu swoich dworzan, na przełożonego
podczaszych i na przełożonego piekarzy. 3 I oddał
ich do więzienia w domu dowódcy straży, na miejsce,
gdzie Józef był więźniem. 4 A dowódca straży oddał
ich [pod nadzór] Józefa, który im służył. I przebywali
jakiś czas w więzieniu. 5 Pewnej nocy obydwaj –
podczaszy i piekarz króla Egiptu, którzy byli więźniami
w więzieniu – mieli sen, każdy inny, według swego
tłumaczenia. 6 A Józef przyszedł do nich rano i
spostrzegł, że są smutni. 7 I zapytał dworzan faraona,
którzy [byli] z nim w więzieniu, w domu jego pana:
Czemu macie dziś tak smutne twarze? 8 I odpowiedzieli
mu: Śnił się nam sen, a nie ma nikogo, kto by
go wytłumaczył. Józef powiedział do nich: Czy nie
do Boga [należą] wytłumaczenia? Opowiedzcie mi,
proszę. 9 Wtedy przełożony podczaszych opowiedział
swój sen Józefowi: Śniło mi się, że przede mną była
winorośl; 10 I na winorośli [były] trzy gałązki. A ona
jakby wypuszczała pąki i wychodził jej kwiat, i jej grona
wydały dojrzałe winogrona. 11 A kubek faraona był w
mojej ręce. Wziąłem więc winogrona i wyciskałem je do
kubka faraona, i podawałem kubek w ręce faraona. 12
Wtedy Józef powiedział mu: Takie [jest] wytłumaczenie
tego snu: Trzy gałązki to trzy dni. 13 Po trzech dniach
faraon wywyższy twą głowę i przywróci cię na twój
urząd, i będziesz podawał kubek faraona w jego rękę
jak dawniej, gdy byłeś jego podczaszym. 14 Tylko
wspomnij na mnie, gdy się będziesz miał dobrze,
i wyświadcz mi, proszę, tę przysługę i wspomnij o
mnie faraonowi, i uwolnij mnie z tego domu; 15 Bo
siłą uprowadzono mnie z ziemi hebrajskiej, a do tego
nic [złego] tu nie zrobiłem, żeby mnie wrzucono do
tego więzienia. 16 A przełożony piekarzy, widząc, że
dobrze wytłumaczył [sen], powiedział do Józefa: Ja też
[miałem] sen, a oto trzy białe kosze na mojej głowie; 17
A w najwyższym koszu były wszelkie rodzaje pieczywa
dla faraona, a ptaki jadły je z kosza, [który był] na
mojej głowie. 18 Wtedy Józef odpowiedział: Takie
jest wytłumaczenie [snu]: Trzy kosze to trzy dni. 19
Po trzech dniach faraon zetnie ci głowę i powiesi
cię na drzewie, a ptaki będą jadły twoje ciało. 20 A
trzeciego dnia, w dniu urodzin faraona, urządził on
ucztę dla wszystkich swoich sług i w ich obecności kazał
sprowadzić przełożonego podczaszych i przełożonego
piekarzy. 21 I przywrócił przełożonego podczaszych
na jego urząd, aby podawał kubek do rąk faraona.
22 A przełożonego piekarzy powiesił, jak im Józef
wytłumaczył. 23 Jednak przełożony podczaszych nie
pamiętał o Józefie, ale zapomniał o nim.

41 Po upływie dwóch lat śniło się faraonowi, że stał
nad rzeką. 2 A oto z rzeki wychodziło siedem
pięknych i tłustych krów, które się pasły na łące. 3 Oto
też za nimi wychodziło z rzeki siedem innych krów,
brzydkich i chudych, które stanęły obok [pierwszych]
krów nad brzegiem rzeki. 4 I te brzydkie i chude
krowy pożarły siedem pięknych i tłustych krów. Wtedy
faraon się obudził. 5 A gdy usnął, śnił po raz drugi.
A oto siedem pełnych i cudnych kłosów wyrastało z
jednego źdźbła. 6 Oto też siedem kłosów cienkich
i wysuszonych od wiatru wschodniego wyrastało za
nimi. 7 I te cienkie kłosy pożarły siedem pięknych
i pełnych kłosów. Wtedy faraon się obudził, a [był]
to sen. 8 A gdy nastał ranek, był zaniepokojony w
duchu i kazał wezwać wszystkich wróżbitów i mędrców
Egiptu. I opowiedział im faraon swoje sny, ale nie było
nikogo, kto by potrafił je faraonowi wytłumaczyć. 9
Wtedy przełożony podczaszych powiedział do faraona:

Przypominam [sobie] dziś moje grzechy. 10 Faraon
rozgniewał się na swoje sługi i oddał mnie pod straż w
domu dowódcy straży, mnie i przełożonego piekarzy.
11 Tam jednej nocy śnił się nam sen, mnie i jemu;
każdemu śnił się sen według jego wytłumaczenia.
12 A był tam z nami młodzieniec, Hebrajczyk, sługa
dowódcy straży, któremu opowiedzieliśmy nasze sny,
a on wytłumaczył je nam, każdemu według jego
snu. 13 I stało się tak, jak nam wytłumaczył: Mnie
[faraon] przywrócił na moje miejsce, a tamtego powiesił.
14 Faraon kazał więc wezwać Józefa i prędko go
wyprowadzono z więzienia. Ostrzygł się, zmienił szaty i
przyszedł do faraona. 15 I faraon powiedział do Józefa:
Śnił mi się sen, a nie ma nikogo, kto potrafi mi go
wytłumaczyć. Ale słyszałem, jak mówiono o tobie, że
gdy usłyszysz sen, umiesz go wytłumaczyć. 16 Józef
odpowiedział faraonowi: To nie ja, ale Bóg da faraonowi
szczęśliwą odpowiedź. 17 Faraon powiedział więc
do Józefa: Oto w moim śnie stałem na brzegu rzeki.
18 A z rzeki wychodziło siedem tłustych i pięknych
krów i pasły się na łące. 19 Za nimi zaś wychodziło
siedem innych krów, nędznych, szpetnych i chudych;
w całej ziemi Egiptu nie widziałem tak brzydkich. 20
I chude i szpetne krowy pożarły siedem pierwszych
tłustych krów. 21 A choć je zjadły, nie było widać, że
zjadły, [ale] były szpetne jak i przedtem. I obudziłem
się. 22 Potem widziałem we śnie, jak oto siedem
kłosów, pełnych i dorodnych, wyrastało z jednego
źdźbła. 23 A za nimi wyrastało siedem kłosów suchych,
cienkich i wyschniętych od wschodniego wiatru. 24 I te
cienkie kłosy pożarły tych siedem dorodnych kłosów.
I opowiedziałem [to] wróżbitom, ale nie było nikogo,
kto by potrafił mi to wytłumaczyć. 25 Wtedy Józef
powiedział do faraona: Sen faraona jest jeden – Bóg
oznajmił faraonowi, co uczyni. 26 Siedem pięknych
krów to siedem lat, a siedem dorodnych kłosów to
[też] siedem lat. Jest to jeden sen. 27 Siedem zaś
chudych i szpetnych krów, które wychodziły za nimi, to
siedem lat; a siedem pustych kłosów i wyschniętych
od wschodniego wiatru to będzie siedem lat głodu.
28 [A] oto, co powiedziałem faraonowi: Bóg ukazał
faraonowi, co uczyni. 29 Nadchodzi siedem lat wielkiej
obfitości w całej ziemi Egiptu. 30 A po nich nastąpi
siedem lat głodu i cała obfitość ziemi Egiptu pójdzie w
zapomnienie, i głód wytrawi ziemię; 31 Tak że obfitość
ziemi nie będzie znana z powodu przyszłego głodu, bo
będzie bardzo ciężki. 32 A skoro sen śnił się faraonowi
dwukrotnie, [oznacza] to, że ta rzecz jest postanowiona
przez Boga i Bóg śpieszy ją wykonać. 33 Teraz więc
niech faraon znajdzie roztropnego i mądrego człowieka
i postawi go nad ziemią Egiptu. 34 Niech faraon tak
postąpi i ustanowi urzędników nad ziemią, i zbierze
piątą część [plonów] ziemi Egiptu przez [te] siedem lat
obfitości. 35 Niech zbierają wszelką żywność w tych
nadchodzących dobrych latach i zgromadzą zboża do
dyspozycji faraona, i niech przechowują żywność w
miastach. 36 Żywność ta będzie zapasem dla ziemi
na te siedem lat głodu, które będą w ziemi Egiptu,
aby ziemia nie niszczała od głodu. 37 I podobało
się to faraonowi i wszystkim jego sługom. 38 Faraon
zapytał więc swoje sługi: Czy znajdziemy człowieka
mu podobnego, w którym jest Duch Boży? 39 Potem
faraon powiedział do Józefa: Skoro Bóg oznajmił ci to
wszystko, nie ma żadnego tak rozumnego i mądrego
jak ty. 40 Ty będziesz nad moim domem, a cały mój
lud będzie postępować według rozkazu twoich ust.
Tylko tronem będę większy od ciebie. 41 Faraon
powiedział jeszcze do Józefa: Oto ustanowiłem cię
nad całą ziemią Egiptu. 42 Zdjął więc faraon pierścień
z ręki i włożył go na rękę Józefa, oblekł go też w szatę
bisiorową, a na szyję włożył mu złoty łańcuch. 43 I
kazał go wozić na swoim drugim rydwanie, i wołano
przed nim: Na kolana! I ustanowił go [rządcą] całej
ziemi Egiptu. 44 Potem faraon powiedział do Józefa:
Ja jestem faraonem, a bez twego pozwolenia nikt na
całej ziemi Egiptu nie podniesie ani ręki, ani nogi. 45
I faraon nadał Józefowi imię Safnat Paneach, i dał
mu za żonę Asenat, córkę Poti-Fery, kapłana z On.
I Józef wyjechał na [całą] ziemię Egiptu. 46 Józef
miał trzydzieści lat, gdy stanął przed faraonem, królem
Egiptu. Potem Józef odszedł od faraona i objechał całą
ziemię Egiptu. 47 A przez tych siedem urodzajnych
lat ziemia rodziła obficie. 48 I [Józef] zgromadził całą
żywność tych siedmiu lat, która była w ziemi Egiptu,
i składał żywność w miastach. Składał w miastach
urodzajne plony z otaczających je pól. 49 Józef więc
nagromadził zboża tak wiele jak piasku morskiego, aż
przestano je liczyć, bo [było] go bez liku. 50 A zanim
nastały lata głodu, Józefowi urodzili się dwaj synowie,
których mu urodziła Asenat, córka Poti-Fery, kapłana z
On. 51 Józef nadał pierworodnemu imię Manasses,
gdyż [mówił]: Bóg dał mi zapomnieć o całej mojej
udręce i o całym domu mego ojca. 52 A drugiemu
nadał imię Efraim, [gdyż] mówił: Bóg rozmnożył mnie
w ziemi mego utrapienia. 53 I skończyło się siedem
lat obfitości, która była w ziemi Egiptu. 54 I nadeszło
siedem lat głodu, tak jak Józef przepowiedział. I głód
był we wszystkich krainach, ale w całej ziemi Egiptu
był chleb. 55 Gdy [jednak] na całej ziemi Egiptu był
głód, lud wołał do faraona o chleb. I faraon powiedział
wszystkim Egipcjanom: Idźcie do Józefa, a co wam
powie, zróbcie. 56 I na całej ziemi był głód. Józef
otworzył więc wszystkie spichlerze, w których [było
zboże], i sprzedawał Egipcjanom, bo głód wzmógł się

w ziemi Egiptu. 57 I ze wszystkich krajów przyjeżdżano
do Egiptu, by kupować [żywność] od Józefa, bo wzmógł
się głód na całej ziemi.

42 Gdy Jakub dowiedział się, że w Egipcie jest
zboże, powiedział do swoich synów: Czemu
się patrzycie jeden na drugiego? 2 I mówił [im]: Oto
słyszałem, że w Egipcie jest zboże. Jedźcie tam i
kupcie [je] nam stamtąd, abyśmy żyli, a nie pomarli.
3 Dziesięciu braci Józefa wyruszyło więc do Egiptu,
aby kupić zboże. 4 Ale Jakub nie posłał Beniamina,
brata Józefa, z jego braćmi, bo powiedział: By nie
spotkało go jakieś nieszczęście. 5 Synowie Izraela
przybyli więc wraz z innymi, aby kupić [zboże], gdyż
był głód w ziemi Kanaan. 6 A Józef był rządcą tej ziemi
i to on sprzedawał [zboża] całej ludności tej ziemi. A
gdy przyszli bracia Józefa, pokłonili mu się twarzą
do ziemi. 7 Gdy Józef ujrzał swych braci, poznał ich,
lecz udawał przed nimi obcego i rozmawiał z nimi
surowo. Zapytał ich: Skąd przyszliście? Odpowiedzieli:
Z ziemi Kanaan, aby nakupić żywności. 8 Józef
rozpoznał swoich braci, ale oni go nie poznali. 9 I
Józef przypomniał sobie sny, które mu się śniły o nich,
i powiedział im: Jesteście szpiegami i przyszliście,
aby wypatrzyć nieobronne miejsca tej ziemi. 10 A
[oni] mu odpowiedzieli: Nie, mój panie. Twoi słudzy
przyszli, aby nakupić żywności. 11 Wszyscy jesteśmy
synami jednego człowieka. [Jesteśmy] uczciwi. Twoi
słudzy nie są szpiegami. 12 A [on] powiedział do nich:
Nie, ale przyszliście wypatrzyć nieobronne miejsca tej
ziemi. 13 Powiedzieli: [Było] nas, twoich sług, dwunastu
braci, synów jednego człowieka w ziemi Kanaan.
Najmłodszy [jest] z naszym ojcem [w domu], a jednego
już nie ma. 14 Józef rzekł im: [Jest] tak, jak wam
powiedziałem – jesteście szpiegami. 15 Zostaniecie co
do tego wybadani: Na życie faraona, nie wyjdziecie
stąd, dopóki nie przyjdzie tu wasz młodszy brat. 16
Wyślijcie jednego z was, aby przyprowadził waszego
brata, a wy zostaniecie w więzieniu, aż wasze słowa
się potwierdzą, czy mówicie prawdę. A jeśli nie, na
życie faraona, jesteście szpiegami. 17 I oddał ich pod
straż na trzy dni. 18 A trzeciego dnia Józef powiedział
do nich: Zróbcie tak, a będziecie żyć, [bo] ja się
boję Boga. 19 Jeśli jesteście uczciwi, niech jeden z
waszych braci pozostanie związany tu w więzieniu; a
wy jedźcie i odnieście zboże, aby się pozbyć głodu
z waszych domów. 20 I przyprowadźcie do mnie
waszego najmłodszego brata, a wasze słowa sprawdzą
się i nie umrzecie. I tak zrobili. 21 Mówili jeden do
drugiego: Naprawdę zgrzeszyliśmy przeciwko naszemu
bratu, bo widząc strapienie jego duszy, gdy nas błagał,
nie wysłuchaliśmy go. Dlatego przyszło na nas to
utrapienie. 22 Wtedy Ruben odpowiedział im: Czyż nie
mówiłem wam: Nie grzeszcie przeciw chłopcu? A nie
usłuchaliście. Oto teraz żąda się odpowiedzialności
za jego krew. 23 Lecz oni nie wiedzieli, że Józef
rozumie, bo rozmawiał z nimi przez tłumacza. 24
Wtedy odwrócił się od nich i zapłakał. Potem obrócił
się do nich i rozmawiał z nimi. Wziął spośród nich
Symeona i związał go na ich oczach. 25 Potem Józef
rozkazał, aby napełniono ich wory zbożem i każdemu
z nich wrzucono do jego wora pieniądze, i [żeby] dano
im żywność na drogę. I tak zrobiono. 26 Wtedy oni
włożyli zboża na swoje osły i odjechali stamtąd. 27 I
gdy [jeden z nich] rozwiązał swój wór, aby w gospodzie
dać karmę swemu osłu, zobaczył swoje pieniądze;
były bowiem na wierzchu jego wora. 28 I powiedział do
swoich braci: Zwrócono mi pieniądze, oto są w moim
worze. Wtedy zamarło im serce i przerazili się, mówiąc
jeden do drugiego: Cóż to nam Bóg uczynił? 29 Potem
przyszli do swego ojca Jakuba, do ziemi Kanaan, i
opowiedzieli mu wszystko, co im się przydarzyło: 30
Ten człowiek, pan tej ziemi, rozmawiał z nami surowo i
wziął nas za szpiegów ziemi; 31 Powiedzieliśmy mu:
Jesteśmy uczciwi, nie jesteśmy szpiegami; 32 Było nas
dwunastu braci, synów naszego ojca; jednego już nie
ma, a najmłodszy [jest] teraz z naszym ojcem w ziemi
Kanaan. 33 I ten człowiek, pan tej ziemi, powiedział do
nas: Po tym poznam, że jesteście uczciwi; zostawcie
jednego z waszych braci u mnie, weźcie zboże, aby
pozbyć się głodu z waszych domów, i idźcie; 34 Potem
przyprowadźcie waszego najmłodszego brata do mnie,
abym poznał, że nie jesteście szpiegami, ale [ludźmi]
uczciwymi. Wtedy oddam wam waszego brata, a w tej
ziemi będziecie mogli handlować. 35 A gdy opróżniali
swoje wory, każdy [znalazł] w swoim worze węzeł
pieniędzy. Gdy wraz ze swoim ojcem zobaczyli węzły z
pieniędzmi, przerazili się. 36 Wtedy ich ojciec Jakub
powiedział im: Osierociliście mnie. Nie ma Józefa i
Symeona, a weźmiecie Beniamina; całe [zło] się na
mnie zwaliło. 37 Ruben powiedział do swego ojca:
Zabij moich dwóch synów, jeśli go z powrotem nie
przyprowadzę. Oddaj go pod moją opiekę, a ja ci go
zwrócę. 38 Ale on powiedział: Mój syn nie pójdzie z
wami, gdyż jego brat umarł i tylko on jeden został.
Jeśli przydarzy mu się nieszczęście na drodze, którą
pójdziecie, w żalu doprowadzicie mnie, osiwiałego, do
grobu. **(Sheol h7585)**

43 A ciężki głód [panował] w tej ziemi. 2 I gdy
zużyli zboże, które przynieśli z Egiptu, ich ojciec
powiedział do nich: Idźcie znowu [i] kupcie nam trochę
żywności. 3 Juda powiedział do niego: Ten człowiek
uroczyście nam oświadczył: Nie zobaczycie mojej
twarzy, jeśli nie będzie z wami waszego brata. 4
Jeśli [więc] poślesz naszego brata z nami, pojedziemy

i nakupimy ci żywności; 5 Ale jeśli nie poślesz,
nie pojedziemy, bo ten człowiek mówił do nas: Nie
zobaczycie mojej twarzy, jeśli nie będzie z wami
waszego brata. 6 Izrael zapytał: Dlaczego sprawiliście
mi ból, mówiąc temu człowiekowi, że macie jeszcze
brata? 7 Odpowiedzieli: Ten człowiek dokładnie się
wypytał o nas i naszą rodzinę: Żyje jeszcze wasz ojciec?
Macie [jeszcze jakiegoś] brata? I odpowiedzieliśmy
mu na jego pytania. Skąd mogliśmy wiedzieć, że
powie: Przyprowadźcie mi tu waszego brata? 8 I Juda
powiedział do swego ojca Izraela: Poślij chłopca ze
mną. Powstaniemy i pojedziemy, abyśmy żyli, a nie
pomarli [z głodu], tak my, jak i ty, i nasze dzieci. 9 Ja
biorę odpowiedzialność za niego, ode mnie się go
domagaj. Jeśli nie przyprowadzę go do ciebie i nie
stawię go przed tobą, na zawsze będę ponosił [za to]
winę. 10 Gdybyśmy bowiem nie zwlekali, wrócilibyśmy
już dwa razy. 11 Wtedy Izrael, ich ojciec, powiedział
do nich: Jeśli tak [musi być], zróbcie w ten sposób:
weźcie z najlepszych owoców ziemi w wasze naczynia
i zanieście je temu człowiekowi w darze – trochę
balsamu, trochę miodu, wonności, mirry, orzechów
i migdałów. 12 Weźcie też ze sobą podwójną sumę
pieniędzy, a pieniądze wrzucone na wierzch waszych
worów zabierzcie ze sobą, bo może to była pomyłka. 13
Weźcie także waszego brata, wstańcie i jedźcie znowu
do tego człowieka; 14 A niech Bóg Wszechmogący da
wam miłosierdzie przed tym człowiekiem, aby wam
wypuścił waszego drugiego brata i Beniamina. A jeśli
mam stracić swoje dzieci, to je stracę. 15 Mężczyźni
wzięli więc ten dar, zabrali ze sobą podwójną sumę
pieniędzy oraz Beniamina, wstali i pojechali do Egiptu,
i stanęli przed Józefem. 16 A gdy Józef zobaczył z
nimi Beniamina, powiedział do zarządcy jego domu:
Wprowadź tych ludzi do domu, zabij [bydlę] i przyrządź,
bo ci ludzie w południe będą jedli ze mną. 17 Człowiek
ten zrobił, jak mu Józef rozkazał, i wprowadził tych
ludzi do domu Józefa. 18 Gdy zostali wprowadzeni
do domu Józefa, bali się i mówili: Wprowadzono
nas tu z powodu tych pieniędzy, które za pierwszym
razem włożono do naszych worów, aby rzucić na nas
[oszczerstwo], napaść na nas i wziąć w niewolę nas i
nasze osły. 19 Podeszli do zarządcy domu Józefa i
rozmawiali z nim w drzwiach domu. 20 I powiedzieli:
[Pozwól], panie. Przyjechaliśmy za pierwszym razem
kupić żywności. 21 A gdy przyjechaliśmy do gospody i
rozwiązaliśmy nasze wory, pieniądze każdego [były] na
wierzchu jego wora, nasze pieniądze w pełnej wadze.
Przywieźliśmy je więc ze sobą. 22 Przywieźliśmy
też inne pieniądze ze sobą, aby nakupić żywności.
Nie wiemy, kto włożył nasze pieniądze do naszych
worów. 23 A [on] powiedział: Pokój wam, nie bójcie
się. Bóg wasz, Bóg waszego ojca, dał wam skarb do
waszych worów. Wasze pieniądze doszły do mnie.
I wyprowadził do nich Symeona. 24 Człowiek ten
wprowadził tych ludzi do domu Józefa, dał im wody,
aby umyli sobie nogi; dał też karmę ich osłom. 25
Potem przygotowali dar, zanim Józef przyszedł w
południe. Słyszeli bowiem, że tam mieli jeść chleb.
26 A gdy Józef wszedł do domu, przynieśli mu dar,
który [mieli] ze sobą w tym domu, i pokłonili mu się
aż do ziemi. 27 I dowiadywał się, jak się im powodzi,
i zapytał: Czy wasz ojciec jest zdrowy, ten starzec,
o którym mi opowiadaliście? Czy jeszcze żyje? 28
A oni odpowiedzieli: Twój sługa, nasz ojciec, jest
zdrowy, jeszcze żyje. I uklękli, i pokłonili mu się. 29
Wtedy podniósł swe oczy i zobaczył swego brata
Beniamina, syna swej matki, i zapytał: Czy to [jest]
wasz najmłodszy brat, o którym mi opowiadaliście?
I powiedział mu: Niech Bóg będzie ci miłosierny,
miły synu. 30 I nagle Józef [wyszedł], bo wzruszył
się do głębi swym bratem, i szukał [miejsca], gdzie
mógłby zapłakać. Wszedł więc do komnaty i tam
płakał. 31 Potem umył swoją twarz, wyszedł i gdy się
opanował, powiedział: Kładźcie chleb. 32 Położono
jemu osobno, im osobno i osobno Egipcjanom, którzy
z nim jedli. Egipcjanie bowiem nie mogą jeść chleba
z Hebrajczykami, gdyż to budzi odrazę u Egipcjan.
33 I usiedli przed nim, pierworodny według swego
pierworództwa, a młodszy według swej młodości. I
dziwili się ci mężczyźni, [patrząc] jeden na drugiego. 34
Potem brał potrawy sprzed siebie i kazał im zanieść. A
porcja Beniamina była pięciokrotnie większa od porcji
ich wszystkich. Pili i podpili sobie z nim.

44 Wtedy [Józef] rozkazał zarządcy swego domu:
Napełnij wory tych ludzi zbożem, ile tylko mogą
unieść, a pieniądze każdego włóż na wierzch jego
wora. 2 Mój kielich też, kielich srebrny, włóż na wierzch
wora najmłodszego razem z pieniędzmi za zboże. I
zrobił według słów Józefa, jak mu rozkazał. 3 O świcie
wyprawiono tych ludzi razem z ich osłami. 4 Gdy
wyszli z miasta i byli niedaleko, Józef powiedział do
zarządcy swego domu: Wstań, goń tych ludzi, a gdy
ich dogonisz, powiedz do nich: Czemu oddaliście złem
za dobro? 5 Czy to nie jest [kielich], z którego pija mój
pan i z którego wróży? Źle postąpiliście, dopuszczając
się tego. 6 [Ten] dogonił ich więc i powiedział do nich te
słowa. 7 Ale [oni] mu odpowiedzieli: Dlaczego mój pan
mówi takie słowa? Nie daj Boże, aby twoi słudzy mieli
tak postąpić. 8 Przecież pieniądze, które znaleźliśmy
na wierzchu naszych worów, przynieśliśmy do ciebie z
powrotem z ziemi Kanaan. Jakże mielibyśmy kraść
z domu twego pana srebro lub złoto? 9 U którego
z twoich sług to się znajdzie, niech umrze, a my

będziemy niewolnikami mego pana. 10 [On] powiedział:
Niech będzie tak, jak mówicie. Przy którym znajdzie
się kielich, ten będzie niewolnikiem, a wy będziecie
niewinni. 11 Wtedy każdy szybko zdjął swój wór na
ziemię i rozwiązał go. 12 I szukał, zaczynając od
starszego, a kończąc na najmłodszym. I znalazł kielich
w worze Beniamina. 13 Wtedy rozdarli swoje szaty,
każdy załadował swego osła i wrócili do miasta. 14
Przyszedł więc Juda i jego bracia do domu Józefa,
który tam jeszcze był. I upadli przed nim na ziemię. 15 I
Józef zapytał ich: Co zrobiliście? Czy nie wiedzieliście,
że [taki] człowiek jak ja potrafi wróżyć? 16 Wtedy Juda
odpowiedział: Cóż możemy odpowiedzieć memu panu?
Co możemy mówić i jak mamy się usprawiedliwić?
Bóg znalazł nieprawość u twoich sług. Oto jesteśmy
niewolnikami mego pana, zarówno my, jak i ten, u
którego znalazł się kielich. 17 A on odpowiedział: Nie
daj Boże, abym miał tak uczynić. Człowiek, w którego
ręku znaleziono kielich, będzie moim niewolnikiem.
Wy zaś jedźcie w pokoju do waszego ojca. 18 Wtedy
Juda podszedł do niego i powiedział: Mój panie!
[Pozwól] twemu słudze mówić słowo do uszu mego
pana, a niech nie zapala się twój gniew na twego
sługę, gdyż ty jesteś jak sam faraon. 19 Mój pan
pytał swoich sług: Czy macie ojca albo brata? 20
Wtedy odpowiedzieliśmy memu panu: Mamy ojca,
starca, i chłopca małego [spłodzonego] w jego starości.
Jego brat umarł i tylko on został [po] swej matce, i
jego ojciec go kocha. 21 Potem mówiłeś [do nas],
swoich sług: Przyprowadźcie go do mnie, abym mógł
go zobaczyć własnymi oczyma. 22 I mówiliśmy do
mego pana: Chłopiec nie będzie mógł opuścić swego
ojca, bo gdyby opuścił swego ojca, ten by umarł. 23
Wtedy powiedziałeś do swoich sług: Jeśli nie przyjdzie
z wami wasz najmłodszy brat, więcej nie zobaczycie
mojej twarzy. 24 Gdy więc przyszliśmy do twego sługi,
mego ojca, powtórzyliśmy mu te słowa mego pana.
25 Wtedy nasz ojciec powiedział: Jedźcie znowu i
kupcie nam trochę żywności. 26 I powiedzieliśmy: Nie
możemy [tam] iść. Lecz jeśli [będzie] z nami nasz
najmłodszy brat, wtedy pojedziemy. Bo nie będziemy
mogli zobaczyć twarzy tego człowieka, jeśli nie będzie
z nami naszego najmłodszego brata. 27 I twój sługa,
mój ojciec, powiedział do nas: Wy wiecie, że moja żona
urodziła mi dwóch [synów]. 28 Jeden wyszedł ode
mnie i powiedziałem: Na pewno został rozszarpany
[przez zwierzę] i nie widziałem go do dziś. 29 A jeśli
zabierzecie mi też tego i spotka go nieszczęście, wtedy
w żalu doprowadzicie mnie, osiwiałego, do grobu.
(Sheol h7585) 30 Dlatego jeśli przyjdę do twego sługi,
mojego ojca, a nie będzie z nami chłopca, z którym
jest bardzo związany; 31 Stanie się tak, że jak tylko
zobaczy, że chłopca nie ma, umrze. A twoi słudzy
doprowadzą twego sługę, naszego ojca, osiwiałego, z
żalu do grobu. (Sheol h7585) 32 Bo twój sługa wziął na
siebie odpowiedzialność przed ojcem i mówił: Jeśli
go nie przyprowadzę, będę po wszystkie dni winien
grzechu przeciw mojemu ojcu. 33 Teraz więc, proszę,
niech twój sługa zostanie niewolnikiem mego pana
zamiast tego chłopca, a niech chłopak idzie ze swymi
braćmi. 34 Bo jak ja mam wrócić do mego ojca, gdy nie
będzie ze mną tego chłopca? Nie chciałbym patrzeć
na rozpacz, która by dotknęła mego ojca.

45 Wtedy Józef nie mógł się dalej powstrzymać
przed wszystkimi, którzy stali przed nim, i zawołał:
Wyprowadźcie wszystkich ode mnie. I nikt przy nim
nie został, gdy Józef dał się poznać swoim braciom.
2 I wybuchnął tak głośnym płaczem, że słyszeli
to Egipcjanie, słyszał też dom faraona. 3 I Józef
powiedział do swoich braci: Ja [jestem] Józef. Czy
mój ojciec jeszcze żyje? A [jego] bracia nie mogli
mu odpowiedzieć, bo zatrwożyli się wobec niego. 4
Wtedy Józef powiedział do swoich braci: Zbliżcie się,
proszę, do mnie. A gdy zbliżyli się, powiedział: Ja
[jestem] Józef, wasz brat, którego sprzedaliście do
Egiptu. 5 Jednak teraz nie smućcie się ani się nie
bójcie, że sprzedaliście mnie tutaj. Bóg bowiem posłał
mnie przed wami dla zachowania waszego życia. 6 Bo
już dwa lata [trwa] głód na ziemi, a jeszcze pięć lat
[zostaje], w których nie będzie ani orki, ani żniwa. 7
Bóg posłał mnie więc przed wami, aby zachować wam
potomność na ziemi i żeby ocalić wam życie dzięki
wielkiemu wybawieniu. 8 Tak więc nie wy mnie tu
posłaliście, ale Bóg, który mnie ustanowił ojcem dla
faraona i panem całego jego domu oraz władcą nad
całą ziemią Egiptu. 9 Idźcie więc szybko do mego ojca
i powiedzcie do niego: Tak mówi twój syn Józef: Bóg
uczynił mnie panem całego Egiptu, przyjedź do mnie,
nie zwlekaj. 10 Będziesz mieszkał w ziemi Goszen i
będziesz blisko mnie, ty, twoi synowie i synowie twoich
synów, twoje owce i woły, i wszystko, co masz. 11
Będę cię tam żywił, bo [będzie] jeszcze pięć lat głodu,
byś nie zginął z niedostatku ty, twój dom i wszystko,
co masz. 12 A oto wasze oczy i oczy mego brata
Beniamina widzą, że moje usta do was mówią. 13
Opowiedzcie też memu ojcu o całej mojej chwale w
Egipcie i o wszystkim, co widzieliście; spieszcie się
więc i przyprowadźcie tu mego ojca. 14 Potem rzucił
się na szyję swemu bratu Beniaminowi i zapłakał.
Beniamin też płakał na jego szyi. 15 I pocałował
wszystkich swoich braci, i płakał nad nimi. Potem jego
bracia rozmawiali z nim. 16 I rozgłoszono tę wieść w
domu faraona: Przyjechali bracia Józefa. I podobało

się to faraonowi i jego sługom. 17 Wtedy faraon
powiedział do Józefa: Powiedz swoim braciom: Zróbcie
tak: Załadujcie swoje zwierzęta i idźcie, wróćcie do
ziemi Kanaan. 18 Zabierzcie waszego ojca i waszych
domowników i przyjedźcie do mnie. A dam wam dobre
miejsce w ziemi Egiptu i będziecie się żywić tym, co
najlepsze z tej ziemi. 19 I rozkaż im: Tak zróbcie:
Weźcie sobie z ziemi Egiptu wozy dla waszych dzieci i
dla waszych żon, weźcie też waszego ojca i przyjedźcie
tutaj. 20 Nie żałujcie waszych sprzętów, gdyż dobro
całej ziemi Egiptu będzie wasze. 21 Tak zrobili więc
synowie Izraela. Józef dał im wozy zgodnie z rozkazem
faraona, dał im też żywności na drogę. 22 Dał każdemu
z nich szaty na zmianę, a Beniaminowi dał trzysta
srebrników i pięć szat na zmianę. 23 Posłał też swemu
ojcu takie rzeczy: dziesięć osłów niosących najlepsze
płody Egiptu i dziesięć oślic niosących zboże, chleb i
żywność na drogę dla jego ojca. 24 Wyprawił więc
swoich braci i gdy odjeżdżali, powiedział do nich:
Nie kłóćcie się po drodze. 25 Wyjechali z Egiptu i
przyjechali do ziemi Kanaan, do swego ojca Jakuba.
26 I oznajmili mu: Józef jeszcze żyje i jest władcą nad
całą ziemią Egiptu. I zasłabło jego serce, bo im nie
wierzył. 27 Lecz [oni] powtórzyli mu wszystkie słowa
Józefa, które im powiedział. A kiedy zobaczył wozy,
które Józef posłał, aby go [na nich] przywieziono, ożył
duch ich ojca Jakuba. 28 I Izrael powiedział: To mi
wystarczy. Mój syn Józef jeszcze żyje. Pójdę i zobaczę
go, zanim umrę.

46 Tak więc Izrael wyruszył [w drogę] ze wszystkim,
co miał; a gdy przybył do Beer-Szeby, złożył
ofiary Bogu swego ojca Izaaka. 2 Wtedy Bóg powiedział
do Izraela w nocnym widzeniu: Jakubie, Jakubie!
A on odpowiedział: Oto jestem. 3 I powiedział: Ja
[jestem] Bogiem, Bogiem twego ojca. Nie bój się zejść
do Egiptu, bo tam cię rozmnożę w wielki naród. 4
Pójdę z tobą do Egiptu i wyprowadzę cię stamtąd [z
powrotem], a Józef położy swoją rękę na twoje oczy.
5 I Jakub wyruszył z Beer-Szeby. I synowie Izraela
wzięli swego ojca Jakuba, swoje dzieci i swe żony
na wozy, które faraon posłał, aby go przywieziono. 6
Zebrali też swe stada i swój dobytek, który zdobyli w
ziemi Kanaan, i przyjechali do Egiptu, Jakub i całe
jego potomstwo razem z nim; 7 Swych synów i synów
swoich synów, swoje córki i córki swoich synów oraz
całe swoje potomstwo prowadził ze sobą do Egiptu. 8
A to [są] imiona synów Izraela, którzy weszli do Egiptu
– Jakub i jego synowie: pierworodny Jakuba, Ruben. 9
Synowie Rubena: Henoch, Pallu, Chesron i Karmi.
10 Synowie Symeona: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin,
Sochar i Szaul, syn [kobiety] Kananejki. 11 Synowie
Lewiego: Gerszon, Kehat i Merari. 12 Synowie Judy:
Er, Onan, Szela, Peres i Zerach. Lecz Er i Onan umarli
w ziemi Kanaan. A synami Peresa byli: Chesron i
Chamul. 13 Synowie Issachara: Tola, Puwwa, Job i
Szimron. 14 Synowie Zebulona: Sered, Elon i Jachleel.
15 A to są synowie Lei, których – jak i córkę Dinę,
urodziła Jakubowi w Paddan-Aram. Wszystkich dusz
jego synów i córek było trzydzieści trzy. 16 Synowie
Gada: Sifion, Chaggi, Szuni, Esbon, Eri, Arodi i Areli.
17 Synowie Aszera: Jimna, Jiszwa, Jiszwi, Beria i
siostra ich Serach. A synowie Berii: Cheber i Malkiel.
18 To [są] synowie Zilpy, którą Laban dał swej córce
Lei, których ona urodziła Jakubowi – szesnaście dusz.
19 Synowie Racheli, żony Jakuba: Józef i Beniamin. 20
Józefowi zaś urodzili się w ziemi Egiptu Manasses
i Efraim, których urodziła Asenat, córka Poti-Fery,
kapłana z On. 21 Synowie Beniamina: Bela, Beker,
Aszbel, Gera, Naaman, Echi, Rosz, Muppim, Chuppim
i Ard. 22 To [są] synowie Racheli, którzy się urodzili
Jakubowi. Wszystkich dusz – czternaście. 23 Synowie
Dana: Chuszim. 24 Synowie Neftalego: Jachseel, Guni,
Jeser i Szillem. 25 To [są] synowie Bilhy, którą Laban
dał swej córce Racheli, i których urodziła Jakubowi.
Wszystkich dusz – siedem. 26 Wszystkich, którzy
przyszli z Jakubem do Egiptu, pochodzących z jego
lędźwi, oprócz żon synów Jakuba, wszystkich dusz było
sześćdziesiąt sześć. 27 A synów Józefa, którzy mu się
urodzili w Egipcie, były dwie dusze. [I tak] wszystkich
dusz z domu Jakuba, które weszły do Egiptu, [było]
siedemdziesiąt. 28 I [Jakub] posłał przed sobą Judę do
Józefa, aby go uprzedził, zanim przybędzie do Goszen.
I przybyli do ziemi Goszen. 29 I Józef zaprzągł swój
wóz, i wyjechał naprzeciw swemu ojcu Izraelowi do
Goszen. A gdy go zobaczył, rzucił mu się na szyję i
długo płakał na jego szyi. 30 Wtedy Izrael powiedział
do Józefa: Mogę już umrzeć, skoro ujrzałem twoją
twarz, że jeszcze żyjesz. 31 Józef powiedział do
swoich braci i do domu swego ojca: Pójdę zawiadomić
faraona i powiem mu: Moi bracia i dom mego ojca,
którzy byli w ziemi Kanaan, przyjechali do mnie; 32
A [ci] mężczyźni [są] pasterzami, bo zajmowali się
hodowlą bydła. Przyprowadzili więc swoje owce i woły,
i wszystko, co mieli. 33 A gdy wezwie was faraon i
zapyta: Czym się zajmujecie? 34 Odpowiecie: Twoi
słudzy od swego dzieciństwa aż do dziś są pasterzami,
my i nasi ojcowie. [W ten sposób] będziecie mogli
mieszkać w ziemi Goszen, bo Egipcjanie brzydzą się
każdym pasterzem.

47 Józef więc przyszedł i powiedział faraonowi: Mój
ojciec i moi bracia ze swymi owcami, wołami
i ze wszystkim, co mają, przybyli z ziemi Kanaan;
oto są w ziemi Goszen. 2 A spośród swych braci
wziął pięciu mężczyzn i przedstawił ich faraonowi. 3 I

faraon zapytał jego braci: Czym się zajmujecie? A [oni]
odpowiedzieli faraonowi: Twoi słudzy [są] pasterzami,
my i nasi ojcowie. 4 Powiedzieli jeszcze do faraona:
Przyszliśmy, aby przebywać w tej ziemi, bo nie ma
paszy dla stad, które [mają] twoi słudzy, gdyż ciężki
głód [panuje] w ziemi Kanaan. Teraz prosimy, pozwól,
aby twoi słudzy mieszkali w ziemi Goszen. 5 Wtedy
faraon powiedział do Józefa: Twój ojciec i twoi bracia
przybyli do ciebie. 6 Ziemia Egiptu jest przed tobą. W
najlepszym [miejscu] tej ziemi osadź twego ojca i twoich
braci, niech mieszkają w ziemi Goszen. A jeśli wiesz,
że są wśród nich dzielni ludzie, uczyń ich przełożonymi
nad moimi stadami. 7 I Józef przyprowadził swego
ojca Jakuba, i postawił go przed faraonem. A Jakub
błogosławił faraona. 8 Faraon zapytał Jakuba: Ile lat
życia sobie liczysz? 9 Jakub odpowiedział faraonowi:
Liczba lat mego pielgrzymowania to sto trzydzieści.
Krótkie i złe były lata mego życia i nie osiągnąłem
wieku moich ojców podczas ich pielgrzymowania. 10
Potem Jakub pobłogosławił faraona i odszedł sprzed
jego oblicza. 11 Wtedy Józef osiedlił swego ojca i
swoich braci i dał im posiadłość w ziemi Egiptu, w
najlepszym [miejscu] tej krainy, w ziemi Ramses, jak
rozkazał faraon. 12 I Józef żywił chlebem swego
ojca i swoich braci, i cały dom swego ojca, aż do
najmniejszego. 13 A w całej ziemi nie [było] chleba,
bo panował bardzo ciężki głód i była utrapiona przez
głód ziemia Egiptu i ziemia Kanaan. 14 Józef zebrał
więc wszystkie pieniądze, które znajdowały się w
ziemi Egiptu i w ziemi Kanaan, za żywność, którą
kupowano. I Józef wniósł te pieniądze do skarbu
faraona. 15 A gdy zabrakło pieniędzy w ziemi Egiptu
i w ziemi Kanaan, wszyscy Egipcjanie przyszli do
Józefa i powiedzieli: Daj nam chleba. Dlaczego mamy
umierać na twoich oczach? Gdyż nam już zabrakło
pieniędzy. 16 Józef na to odpowiedział: Dajcie wasze
bydła, a dam wam [żywność] za wasze bydła, skoro
zabrakło [wam] pieniędzy. 17 Przyprowadzili więc
swoje bydła do Józefa; i Józef dał im chleb za konie,
za trzody owiec, za stada wołów i za osły. W tym roku
zaopatrywał ich w żywność w zamian za wszelkie
ich bydło. 18 A gdy minął ten rok, przyszli do niego
w następnym roku i powiedzieli: Nie ukryjemy przed
naszym panem, że już skończyły się nam pieniądze, a
stada bydła [należą] do naszego pana. Nie zostaje
[nam] nic przed naszym panem jak tylko nasze ciała i
nasze pole. 19 Dlaczego mamy umierać na twoich
oczach, zarówno my, jak i nasza ziemia? Kupuj za
chleb nas i nasze pole, a my i nasza ziemia będziemy
w niewoli u faraona. Daj [nam] tylko ziarno, abyśmy
żyli, a nie pomarli, i by ziemia nie opustoszała. 20 I tak
kupił Józef [całą] ziemię Egiptu dla faraona, bo każdy
Egipcjanin sprzedał swoje pole, gdyż wzmógł się wśród
nich głód. I cała ziemia stała się [własnością] faraona.
21 I przeniósł lud do miast, od jednego krańca Egiptu
do drugiego. 22 Nie kupił tylko ziemi kapłanów, bo
kapłani mieli [żywność] przydzieloną im przez faraona i
żywili się swoją żywnością, którą dał im faraon. Dlatego
nie sprzedali swej ziemi. 23 Potem Józef powiedział
do ludu: Oto teraz kupiłem was i waszą ziemię dla
faraona. Macie tu ziarno, obsiejcie nim pola. 24 A piątą
część [waszych] plonów oddacie faraonowi, cztery zaś
części będą wasze – na obsianie pól i na żywność dla
tych, którzy są w waszych domach, i na żywność [dla]
waszych dzieci. 25 Wtedy odpowiedzieli: Uratowałeś
nam życie! Obyśmy znaleźli łaskę w oczach swego
pana, a będziemy niewolnikami faraona. 26 I Józef
ustanowił to jako prawo aż do dziś w ziemi Egiptu,
aby faraonowi [oddawano] piątą część [plonów]. Tylko
ziemia samych kapłanów nie stała się [własnością]
faraona. 27 Izrael mieszkał w ziemi Egiptu, w ziemi
Goszen. Nabywali w niej posiadłości na własność,
byli płodni i bardzo się rozmnożyli. 28 I Jakub żył
w ziemi Egiptu siedemnaście lat. A w sumie Jakub
przeżył sto czterdzieści siedem lat. 29 I zbliżył się
czas śmierci Izraela. Wezwał więc swego syna Józefa
i powiedział do niego: Jeśli teraz znalazłem łaskę w
twoich oczach, połóż, proszę, twoją rękę pod moje
biodro, a wyświadcz mi tę łaskę i wierność: Proszę,
nie chowaj mnie w Egipcie; 30 Ale [gdy] zasnę z
moimi ojcami, wywieziesz mnie z Egiptu i pochowasz
mnie w ich grobie. A on powiedział: Uczynię według
twego słowa. 31 A [Jakub] powiedział: Przysięgnij mi. I
przysiągł mu. Potem Izrael pokłonił się na wezgłowie
łoża.

48 Gdy to się stało, dano znać Józefowi: Oto twój
ojciec zachorował. Wziął więc ze sobą swoich
dwóch synów, Manassesa i Efraima. 2 I powiedziano
Jakubowi: Oto twój syn Józef idzie do ciebie. A Izrael
zebrał siłę i usiadł na łożu. 3 Wtedy Jakub powiedział
do Józefa: Bóg Wszechmogący ukazał mi się w Luz, w
ziemi Kanaan, i błogosławił mi. 4 I powiedział do mnie:
Oto ja uczynię cię płodnym i rozmnożę cię, i wywiodę
z ciebie wielki lud. I dam tę ziemię twemu potomstwu
po tobie w wieczne dziedzictwo. 5 Dlatego teraz twoi
dwaj synowie, Efraim i Manasses, którzy urodzili ci się
w ziemi Egiptu, zanim przyszedłem tu do ciebie do
Egiptu, są moimi. Będą moi jak Ruben i Symeon. 6 Ale
twoje dzieci, które spłodzisz po nich, będą twoje; będą
zwane w swych posiadłościach imieniem swoich braci.
7 A gdy wracałem z Paddan, umarła mi Rachela w ziemi
Kanaan, w drodze, gdy byłem jeszcze w niewielkiej
odległości od Efraty, i pogrzebałem ją tam przy drodze
do Efraty, czyli Betlejem. 8 A gdy Izrael zobaczył synów

Józefa, zapytał: Czyi oni są? 9 Józef odpowiedział
swemu ojcu: To są moi synowie, których Bóg dał mi
tutaj. A [on] powiedział: Proszę, przyprowadź ich do
mnie, abym im błogosławił. 10 A oczy Izraela były tak
słabe ze starości, że nie mógł widzieć. I przyprowadził
ich do niego, a [Jakub] ich pocałował i uścisnął. 11
Potem Izrael powiedział do Józefa: Nie spodziewałem
się, że będę jeszcze oglądał twoją twarz, a oto Bóg dał
mi widzieć nawet twoje potomstwo. 12 Wtedy Józef
odsunął ich od jego kolan i pokłonił się twarzą aż
do ziemi. 13 Potem Józef wziął obydwu i [postawił]
Efraima po swojej prawej ręce, czyli po lewej stronie
Izraela; a Manassesa po swojej lewej ręce, czyli po
prawej stronie Izraela, i przyprowadził ich do niego. 14
Izrael wyciągnął swoją prawą rękę, położył ją na głowę
Efraima, który był młodszy, a swoją lewą rękę na głowę
Manassesa, umyślnie pokładając swoje ręce, choć
pierworodny był Manasses. 15 I błogosławił Józefowi,
mówiąc: Bóg, przed którego obliczem chodzili moi
ojcowie, Abraham i Izaak, Bóg, który mnie żywił od mej
młodości aż do dziś; 16 Anioł, który wybawił mnie ze
wszelkiego zła, niech błogosławi tym chłopcom i niech
będą nazywani [od] mego imienia i od imienia moich
ojców, Abrahama i Izaaka, i niech się rozmnożą na
ziemi. 17 A gdy Józef zobaczył, że jego ojciec położył
swoją prawą rękę na głowę Efraima, nie podobało mu
się to. Wziął więc rękę swego ojca, aby ją przenieść
z głowy Efraima na głowę Manassesa. 18 I Józef
powiedział do swego ojca: Nie tak, mój ojcze. Ten
bowiem [jest] pierworodny, połóż swoją prawą rękę na
jego głowę. 19 Ale jego ojciec wzbraniał się i powiedział:
Wiem, mój synu, wiem. Ten też stanie się ludem i
on też urośnie, ale jego młodszy brat go przewyższy,
a z jego potomstwa wyjdzie mnóstwo narodów. 20
Błogosławił im więc tego dnia, mówiąc: Przez ciebie
Izrael będzie błogosławił, mówiąc: Niech Bóg cię uczyni
jak Efraim i jak Manasses. Tak wyróżnił Efraima przed
Manassesem. 21 Potem Izrael powiedział do Józefa:
Oto ja umieram, ale Bóg będzie z wami i przywróci
was do ziemi waszych ojców. 22 Oto daję ci jedną
część więcej niż twoim braciom, którą nabyłem moim
mieczem i moim łukiem z ręki Amorytów.

49 Potem Jakub wezwał swoich synów i powiedział:
Zbierzcie się, a oznajmię wam, co was spotka w
[waszych] ostatnich dniach. 2 Zbierzcie się i słuchajcie,
synowie Jakuba, a słuchajcie waszego ojca Izraela.
3 Rubenie, mój pierworodny, ty jesteś moją mocą
i początkiem mojej siły, pierwszy dostojeństwem i
pierwszy męstwem. 4 Niestabilny jak woda, nie
będziesz przodować, bo wstąpiłeś do łoża twego
ojca; wstępując do mojego posłania, zbezcześciłeś
je. 5 Symeon i Lewi, bracia, ich miecze to narzędzia
przemocy. 6 Niech moja dusza nie wchodzi w ich radę,
niech moja sława nie jednoczy się z ich zgromadzeniem,
bo w swej zapalczywości zabili człowieka, a w samowoli
wywrócili mur. 7 Przeklęta ich zapalczywość, bo uparta,
i ich gniew, bo zatwardziały. Rozdzielę ich w Jakubie,
a rozproszę ich w Izraelu. 8 Judo, to ciebie będą
chwalić twoi bracia, twoja ręka będzie na karku twoich
nieprzyjaciół, synowie twego ojca będą ci się kłaniać. 9
Judo, szczenię lwie, wróciłeś od łupu, mój synu. Skłonił
się i położył się jak lew i jak lwica. Któż go obudzi?
10 Nie będzie odjęte berło od Judy ani prawodawca
spomiędzy jego nóg, aż przyjdzie Szylo i jemu będą
posłuszne narody. 11 Przywiąże do winorośli swoje
oślę, a do wybornej winorośli – oślątko swojej oślicy.
Wypierze w winie swoją szatę, a we krwi winogron –
swoje odzienie. 12 Jego oczy czerwone od wina, a
zęby białe od mleka. 13 Zebulon [będzie] mieszkać na
morskim brzegu, przy porcie okrętów, a jego granice
[będą] aż do Sydonu. 14 Issachar [jak] osioł kościsty
leżący między dwoma brzemionami. 15 Zobaczył, że
spoczynek jest dobry i ziemię, że [jest] urocza, nachylił
swe ramię, by dźwigać, i stał się sługą składającym
daninę. 16 Dan będzie sądzić swój lud jako jedno z
pokoleń Izraela. 17 Dan będzie wężem na drodze,
żmiją na ścieżce kąsającą końskie pięty, tak że jeździec
spadnie do tyłu. 18 Oczekuję twego zbawienia, PANIE!
19 Gad będzie zwyciężony przez wojsko, ale on na
koniec zwycięży. 20 Od Aszera [będzie] tłusty chleb, a
on dostarczy przysmaków królewskich. 21 Neftali [jak]
wypuszczona łania, mówiący piękne słowa. 22 Józef,
latorośl płodna, latorośl płodna przy źródle, a [jej]
szczepy rozchodzą się po murze. 23 Choć napoili go
goryczą i strzelali do niego, i nienawidzili go strzelcy; 24
Jednak jego łuk został potężny i wzmocniły się ramiona
jego rąk dzięki rękom mocnego [Boga] Jakuba, stamtąd
pasterz i opoka Izraela. 25 Od Boga twego ojca, który
[będzie] cię wspomagał, i od Wszechmogącego, który
ci pobłogosławi błogosławieństwami nieba z wysoka
[i] błogosławieństwami głębin leżących na dole, [i]
błogosławieństwami piersi i łona. 26 Błogosławieństwa
twego ojca będą mocniejsze niż błogosławieństwa
moich przodków aż do granic pagórków wiecznych.
Będą nad głową Józefa i nad wierzchem głowy
odłączonego od swych braci. 27 Beniamin [jak]
drapieżny wilk, rano będzie jeść zdobycz, a wieczorem
będzie dzielił łupy. 28 Oto wszystkich dwanaście
pokoleń Izraela i to, co im powiedział ich ojciec, gdy im
błogosławił. Każdemu według jego błogosławieństwa
błogosławił. 29 Potem im nakazał: Ja będę przyłączony
do mojego ludu. Pogrzebcie mnie z moimi ojcami w
jaskini, która jest na polu Efrona Chetyty; 30 W jaskini,
która [jest] na polu Makpela naprzeciwko Mamre w

ziemi Kanaan. Kupił ją wraz z polem Abraham od Efrona
Chetyty jako grób na własność. 31 Tam pogrzebano
Abrahama i jego żonę Sarę, tam pogrzebano Izaaka i
jego żonę Rebekę. Tam też pogrzebałem Leę. 32 Pole
to i jaskinię na nim kupiono od synów Cheta. 33 A gdy
Jakub przestał mówić do swoich synów, złożył swoje
nogi na łoże i umarł, i został przyłączony do swego
ludu.

50 Wtedy Józef przypadł do twarzy swego ojca i
płakał nad nim, i całował go. 2 Potem Józef
rozkazał swoim sługom, lekarzom, aby zabalsamowali
jego ojca. I lekarze zabalsamowali Izraela. 3 I minęło
czterdzieści dni, bo tyle trwa balsamowanie. Egipcjanie
opłakiwali go przez siedemdziesiąt dni. 4 Po upływie dni
żałoby Józef powiedział do domowników faraona: Jeśli
znalazłem teraz łaskę w waszych oczach, powiedzcie,
proszę, do uszu faraona: 5 Mój ojciec zobowiązał mnie
przysięgą i powiedział: Oto ja umieram. Pogrzebiesz
mnie w moim grobie, który sobie wykopałem w ziemi
Kanaan. Teraz, proszę, pozwól mi pojechać i pogrzebać
mego ojca, a potem wrócę. 6 Faraon powiedział: Jedź
i pogrzeb twego ojca, jak cię zobowiązał przysięgą.
7 Józef pojechał więc, aby pogrzebać swego ojca.
Jechali też z nim wszyscy słudzy faraona, także starsi
jego domu i wszyscy starsi ziemi Egiptu; 8 I cały dom
Józefa, jego bracia i dom jego ojca. Tylko swoje dzieci,
swoje owce i swoje woły zostawili w ziemi Goszen. 9
Wyruszyły też z nimi wozy i wyruszyli jeźdźcy. A orszak
był bardzo wielki. 10 I przyjechali aż do klepiska Atad,
które jest za Jordanem, i tam opłakiwali go wielkim i
bardzo głębokim lamentem. Józef przez siedem dni
obchodził żałobę po swym ojcu. 11 A gdy obywatele
ziemi Kanaan zobaczyli tę żałobę na klepisku Atad,
mówili: To ciężka żałoba Egipcjan. Dlatego nazwano to
miejsce Ebel-Misraim; leży ono za Jordanem. 12 Jego
synowie uczynili więc z nim tak, jak im rozkazał. 13
Jego synowie zawieźli go do ziemi Kanaan i pogrzebali
go w jaskini na polu Makpela naprzeciwko Mamre,
którą kupił Abraham wraz z polem od Efrona Chetyty
jako grób na własność. 14 Po pogrzebie swego ojca
Józef wrócił do Egiptu wraz ze swymi braćmi i ze
wszystkimi, którzy pojechali z nim na pogrzeb jego
ojca. 15 A bracia Józefa, widząc, że ich ojciec umarł,
mówili: Może Józef będzie nas nienawidził i odpłaci
nam sowicie za to wszystko zło, które mu uczyniliśmy.
16 Kazali więc powiedzieć do Józefa: Twój ojciec,
zanim umarł, nakazał: 17 Tak powiedzcie Józefowi:
Proszę, wybacz teraz przestępstwo twoich braci i ich
grzech, że wyrządzili ci zło. Proszę, wybacz teraz
występek sługom Boga twego ojca. I Józef płakał, gdy
to mówili do niego. 18 I jego bracia podeszli, i upadli
przed nim, mówiąc: Oto jesteśmy twoimi sługami. 19
Józef powiedział do nich: Nie bójcie się. Czyż ja jestem
na miejscu Boga? 20 Obmyśliliście zło przeciwko mnie,
ale Bóg obrócił to w dobro, żeby sprawić to, co się dziś
dzieje, aby zachować tak wielki lud. 21 Teraz więc nie
bójcie się. Ja będę żywić was i wasze dzieci. I tak ich
pocieszał, i serdecznie z nimi rozmawiał. 22 I Józef
mieszkał w Egipcie, on sam i dom jego ojca. A Józef
żył sto dziesięć lat. 23 Józef oglądał synów Efraima aż
do trzeciego pokolenia. Także synowie Makira, syna
Manassesa, wychowali się na kolanach Józefa. 24
Potem Józef powiedział do swoich braci: Ja umrę,
ale Bóg na pewno was nawiedzi i wyprowadzi z tej
ziemi do ziemi, którą przysiągł Abrahamowi, Izaakowi i
Jakubowi. 25 Józef zobowiązał więc przysięgą synów
Izraela i powiedział: Bóg na pewno was nawiedzi, a
wtedy zabierzcie stąd moje kości. 26 I Józef umarł,
mając sto dziesięć lat. Zabalsamowano go i złożono
do trumny w Egipcie.

Wyjścia

1 Oto imiona synów Izraela, którzy przybyli z Jakubem
do Egiptu; każdy przybył ze swoją rodziną: **2** Ruben,
Symeon, Lewi i Juda; **3** Issachar, Zebulon i Beniamin;
4 Dan, Neftali, Gad i Aszer. **5** A wszystkich dusz, które
wyszły z bioder Jakuba, było siedemdziesiąt. Józef
zaś [już] był w Egipcie. **6** Potem umarli Józef, wszyscy
jego bracia i całe to pokolenie. **7** A synowie Izraela byli
płodni, rozrodzili się, rozmnożyli i bardzo umacniali, a
ziemia była ich pełna. **8** Wówczas nastał nad Egiptem
nowy król, który nie znał Józefa. **9** I powiedział do
swego ludu: Oto lud synów Izraela stał się liczniejszy i
potężniejszy od nas. **10** Postąpmy więc z nimi mądrze,
by się nie rozmnożyli, bo gdyby przyszła wojna,
mogliby przyłączyć się do naszych wrogów i walczyć
przeciwko nam, i opuścić ziemię. **11** Ustanowiono więc
nad nimi nadzorców, aby ich gnębili ciężarami. I [lud
Izraela] zbudował dla faraona miasta na składy: Pitom
i Ramzes. **12** Ale im bardziej ich gnębili, tym bardziej
się rozmnażali i rośli, tak że zatrwożyli się z powodu
synów Izraela. **13** I Egipcjanie zmuszali synów Izraela
do ciężkiej pracy. **14** I uprzykrzali [im] życie uciążliwą
pracą przy glinie i przy cegłach, i przy każdej robocie
na polu. Do wszelkiej pracy zmuszali ich bez litości. **15**
I król Egiptu rozkazał hebrajskim położnym, z których
jedna miała na imię Szifra, a druga Pua; **16** Powiedział:
Gdy będziecie przy porodach hebrajskich [kobiet] i
zobaczycie, że urodził się syn, zabijcie go, a jeśli
córka, niech zostanie przy życiu. **17** Lecz położne bały
się Boga i nie robiły tak, jak im rozkazał król Egiptu,
ale pozostawiały chłopców przy życiu. **18** Wtedy król
Egiptu wezwał położne i powiedział do nich: Dlaczego
tak postąpiłyście, że pozostawiłyście chłopców przy
życiu? **19** Położne odpowiedziały faraonowi: Hebrajskie
kobiety nie [są] takie jak egipskie [kobiety]. Są bowiem
żywotne, rodzą wcześniej, zanim przyjdzie do nich
położna. **20** I Bóg dobrze czynił tym położnym, a lud
się mnożył i bardzo się wzmocnił. **21** A ponieważ
położne bały się Boga, zbudował im domy. **22** Wtedy
faraon rozkazał całemu swemu ludowi: Każdego syna,
który się urodzi, wrzućcie do rzeki, a każdą córkę
pozostawcie przy życiu.

2 [Pewien] mężczyzna z rodu Lewiego pojął [za żonę]
córkę z [rodu] Lewiego. **2** Kobieta ta poczęła i
urodziła syna, a gdy zobaczyła, że jest piękny, ukrywała
go przez trzy miesiące. **3** Ale [gdy] nie mogła go
dłużej ukrywać, wzięła koszyk z sitowia, wysmarowała
żywicą i smołą, włożyła do niego dziecko i umieściła
między trzcinami na brzegu rzeki. **4** A jego siostra
stała daleko, aby wiedzieć, co się z nim stanie. **5**
Wtedy zeszła do rzeki córka faraona, aby się wykąpać,
a jej służące przechadzały się po brzegu rzeki. Gdy
zobaczyła koszyk w trzcinie, posłała swą służącą,
aby go wzięła. **6** Kiedy [go] otworzyła, zobaczyła
dziecko, a chłopiec płakał. Ulitowała się nad nim i
powiedziała: To jedno z hebrajskich dzieci. **7** Wówczas
jego siostra zapytała córkę faraona: Czy mam pójść i
zawołać ci mamkę spośród hebrajskich kobiet, aby ci
wykarmiła to dziecko? **8** Córka faraona odpowiedziała
jej: Idź. Dziewczynka poszła więc i zawołała matkę
[tego] dziecka. **9** Do niej powiedziała córka faraona:
Weź to dziecko i wykarm mi je, a ja dam [ci] należną
zapłatę. Kobieta wzięła więc dziecko i wykarmiła
je. **10** A [gdy] dziecko podrosło, przyprowadziła je
do córki faraona i stało się jej synem. I nadała mu
imię Mojżesz, bo mówiła: Wyciągnęłam go z wody.
11 Kiedy Mojżesz dorósł, wyszedł do swych braci i
widział ich ciężary. Zobaczył też Egipcjanina, który bił
Hebrajczyka, jednego z jego braci. **12** Rozejrzał się na
wszystkie strony, a gdy zobaczył, że nikogo nie ma,
zabił Egipcjanina i ukrył go w piasku. **13** A gdy wyszedł
następnego dnia, oto kłócili się dwaj Hebrajczycy.
Wtedy zapytał tego, który wyrządzał krzywdę: Dlaczego
bijesz swego bliźniego? **14** Ten [mu] odpowiedział:
Któż cię ustanowił przełożonym i sędzią nad nami?
Czy zamierzasz mnie zabić, jak zabiłeś Egipcjanina?
Wtedy Mojżesz zląkł się i powiedział: Na pewno sprawa
wyszła na jaw. **15** Gdy faraon usłyszał o sprawie,
usiłował zabić Mojżesza. Lecz Mojżesz uciekł przed
faraonem i zamieszkał w ziemi Midian. I zatrzymał
się tam przy pewnej studni. **16** A kapłan Midianitów
miał siedem córek. Przyszły one, naczerpały [wody]
i napełniły koryta, aby napoić stado swego ojca; **17**
Ale nadeszli pasterze i odganiali je. Wtedy Mojżesz
wstał, obronił je i napoił ich bydło. **18** Gdy wróciły
do swego ojca Reuela, ten zapytał: Dlaczego dziś
przyszłyście tak szybko? **19** One odpowiedziały: Jakiś
Egipcjanin wybawił nas z rąk pasterzy, naczerpał nam
też [wody] i napoił stado. **20** Wtedy zapytał swoje
córki: A gdzie on jest? Dlaczego zostawiłyście tego
człowieka? Zawołajcie go, aby zjadł chleb. **21** Mojżesz
zgodził się zamieszkać u tego człowieka, a ten dał
Mojżeszowi swoją córkę Seforę. **22** Ta urodziła [mu]
syna, któremu nadał imię Gerszom, bo mówił: Byłem
przybyszem w obcej ziemi. **23** Po dłuższym czasie
umarł król Egiptu, a synowie Izraela wzdychali i wołali
z powodu niewoli. Ich wołanie z powodu niewoli dotarło
do Boga. **24** Bóg usłyszał ich jęk i wspomniał Bóg na
swoje przymierze z Abrahamem, Izaakiem i Jakubem.
25 I spojrzał Bóg na synów Izraela, i miał Bóg [na nich]
wzgląd.

3 Mojżesz pasał stado swego teścia Jetra, kapłana
Midianitów. Zaprowadził stado na drugą stronę
pustyni i przyszedł do góry Bożej, do Horebu. **2** I Anioł
PANA ukazał mu się w płomieniu ognia, ze środka
krzewu. Spojrzał, a oto krzew płonął ogniem, lecz
nie spłonął. **3** Wtedy Mojżesz powiedział: Podejdę
i zobaczę to wielkie zjawisko, dlaczego ten krzew
się nie spala. **4** A gdy PAN widział, że podchodził,
aby to zobaczyć, zawołał do niego Bóg ze środka
tego krzewu: Mojżeszu, Mojżeszu! A on odpowiedział:
Oto jestem. **5** Wtedy powiedział: Nie zbliżaj się tu.
Zdejmij buty z nóg, bo miejsce, na którym stoisz, jest
ziemią świętą. **6** I dodał: Ja jestem Bogiem twego
ojca, Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem
Jakuba. I Mojżesz zakrył twarz, bo bał się patrzeć na
Boga. **7** PAN powiedział: Przyjrzałem się utrapieniom
mojego ludu, który jest w Egipcie, i słyszałem ich krzyk
z powodu nadzorców, gdyż znam jego cierpienia. **8**
Dlatego zstąpiłem, aby wybawić go z ręki Egipcjan i
wyprowadzić z tej ziemi do ziemi dobrej i przestronnej,
do ziemi opływającej mlekiem i miodem, na miejsce
Kananejczyków, Chetytów, Amorytów, Peryzzytów,
Chiwwitów i Jebusytów. **9** Teraz oto dotarł do mnie
krzyk synów Izraela. Widziałem też ucisk, jakim dręczą
ich Egipcjanie. **10** Dlatego teraz idź, poślę cię do
faraona, abyś wyprowadził mój lud, synów Izraela,
z Egiptu. **11** Mojżesz powiedział do Boga: Kimże
ja jestem, abym miał iść do faraona i wyprowadzić
synów Izraela z Egiptu? **12** Bóg odpowiedział: Oto
ja będę z tobą, a to będzie znakiem dla ciebie, że
ja cię posłałem: gdy wyprowadzisz ten lud z Egiptu,
będziecie służyć Bogu na tej górze. **13** Mojżesz
powiedział do Boga: Kiedy pójdę do synów Izraela
i powiem im: Bóg waszych ojców posłał mnie do
was, a oni zapytają mnie, jakie jest jego imię, cóż
im odpowiem? **14** Wtedy Bóg odrzekł do Mojżesza:
JESTEM, KTÓRY JESTEM. I dodał: Tak powiesz
synom Izraela: JESTEM posłał mnie do was. **15** I
mówił jeszcze Bóg do Mojżesza: Tak powiesz synom
Izraela: PAN, Bóg waszych ojców, Bóg Abrahama,
Bóg Izaaka i Bóg Jakuba, posłał mnie do was. To jest
moje imię na wieki i takim ma pozostać w pamięci
po wszystkie pokolenia. **16** Idź, zgromadź starszych
Izraela i mów do nich: Ukazał mi się PAN, Bóg waszych
ojców, Bóg Abrahama, Izaaka i Jakuba, i powiedział:
Nawiedziłem was i [widziałem], co wam uczyniono
w Egipcie. **17** I postanowiłem: Wyprowadzę was z
utrapienia Egiptu do ziemi Kananejczyków, Chetytów,
Amorytów, Peryzzytów, Chiwwitów i Jebusytów, do
ziemi opływającej mlekiem i miodem. **18** Wtedy
usłuchają twego głosu. I pójdziesz ty i starsi Izraela
do króla Egiptu i powiecie do niego: PAN, Bóg
Hebrajczyków, spotkał się z nami. Dlatego teraz pozwól
nam pójść, proszę, w trzy dni drogi na pustynię, aby
złożyć ofiarę PANU, naszemu Bogu. **19** Wiem, że
król Egiptu nie pozwoli wam odejść, chyba że przez
potężną rękę. **20** Wyciągnę więc rękę i uderzę Egipt
wszystkimi moimi cudami, które będę czynił pośród
niego. A potem was wypuści. **21** Sprawię, że ten lud
znajdzie przychylność w oczach Egipcjan. I stanie
się tak, gdy będziecie wychodzić, [że] nie wyjdziecie
z pustymi rękami. **22** Ale każda kobieta pożyczy od
swojej sąsiadki i od tej, która u niej przebywa, srebrne
i złote przedmioty oraz szaty. Włożycie je na waszych
synów i na wasze córki i złupicie Egipt.

4 Potem Mojżesz odpowiedział: Lecz oni mi nie
uwierzą i nie usłuchają mego głosu, bo powiedzą:
PAN ci się nie ukazał. **2** PAN zapytał go: Co masz w
swojej ręce? Odpowiedział: Laskę. **3** I rozkazał: Rzuć
ją na ziemię. Rzucił ją więc na ziemię i zamieniła się
w węża; i Mojżesz przed nim uciekał. **4** Następnie
PAN powiedział do Mojżesza: Wyciągnij rękę i chwyć
go za ogon. Wyciągnął więc rękę i chwycił go, i ten
zamienił się w laskę w jego ręce. **5** [Uczyń tak], aby
uwierzyli, że ukazał ci się PAN, Bóg ich ojców, Bóg
Abrahama, Bóg Izaaka i Bóg Jakuba. **6** PAN powiedział
mu jeszcze: Włóż teraz rękę w zanadrze. Włożył więc
rękę w zanadrze, a gdy ją wyjął, była pokryta trądem
jak śniegiem. **7** I powiedział: Włóż ponownie rękę w
zanadrze. I włożył znowu rękę w zanadrze, [a gdy] ją
wyjął, stała się znowu jak [reszta] jego ciała. **8** Jeśli
więc ci nie uwierzą i nie usłuchają głosu pierwszego
znaku, to uwierzą głosowi drugiego znaku. **9** A jeśli nie
uwierzą obu tym znakom i nie usłuchają twego głosu,
to weźmiesz wody z rzeki i wylejesz [ją] na ziemię.
Wtedy ta woda, którą weźmiesz z rzeki, zamieni się na
ziemi w krew. **10** Mojżesz powiedział do PANA: Proszę,
Panie, nie jestem wymowny – ani przedtem, ani odkąd
przemówiłeś do twego sługi, bo mam powolną mowę i
ociężały język. **11** PAN mu odpowiedział: Któż uczynił
usta człowieka? Albo kto czyni niemego lub głuchego,
widzącego lub ślepego? Czyż nie ja, PAN? **12** Teraz
więc idź, a ja będę przy twoich ustach i pouczę cię, co
masz mówić. **13** [Mojżesz] powiedział: Proszę, Panie,
poślij tego, kogo masz posłać. **14** Wtedy zapalił się
gniew PANA na Mojżesza i powiedział: Czyż Aaron,
Lewita, nie jest twoim bratem? Wiem, że on potrafi
dobrze mówić. Oto on wyjdzie ci na spotkanie, a gdy
cię zobaczy, uraduje się w swoim sercu. **15** Ty będziesz
mówił do niego i włożysz słowa w jego usta. A ja będę
przy twoich ustach i przy jego ustach i pouczę was,
co macie czynić. **16** On będzie mówił za ciebie do
ludu. On będzie dla ciebie jakby ustami, a ty dla niego
będziesz jakby Bogiem. **17** I weź w rękę tę laskę,

którą będziesz czynił znaki. 18 Odszedł więc Mojżesz i
wrócił do swego teścia Jetra, i powiedział do niego:
Pozwól mi wrócić do moich braci, którzy [są] w Egipcie,
aby zobaczyć, czy jeszcze żyją. Jetro odpowiedział
Mojżeszowi: Idź w pokoju. 19 PAN rzekł do Mojżesza
[w ziemi] Midian: Idź, wróć do Egiptu, bo pomarli
wszyscy, którzy czyhali na twoje życie. 20 Mojżesz
więc wziął swoją żonę i swoich synów, wsadził ich na
osła i wyruszył do ziemi Egiptu. Wziął też Mojżesz
laskę Boga do ręki. 21 PAN powiedział do Mojżesza:
Gdy pójdziesz i wrócisz do Egiptu, dopilnuj, [abyś]
wszystkich cudów, które dałem ci do ręki, dokonał
przed faraonem. A ja zatwardzę jego serce, tak że
nie wypuści ludu. 22 I powiesz do faraona: Tak mówi
PAN: Izrael [jest] moim synem, moim pierworodnym.
23 Mówię ci: Wypuść mego syna, aby mi służył. [Jeśli]
będziesz się wzbraniał wypuścić go, zabiję twojego
syna, twego pierworodnego. 24 A w czasie drogi, w
gospodzie, PAN zastąpił drogę [Mojżeszowi] i chciał
go zabić. 25 Wtedy Sefora wzięła [ostry] kamień,
odcięła napletek swego syna i rzuciła do jego stóp, i
powiedziała: Naprawdę jesteś dla mnie oblubieńcem
krwi. 26 I [PAN] odstąpił od niego. Wtedy nazwała
go oblubieńcem krwi z powodu obrzezania. 27 A do
Aarona PAN powiedział: Wyjdź naprzeciw Mojżeszowi
na pustynię. Wyszedł więc i spotkał go na górze Boga,
i pocałował go. 28 Wtedy Mojżesz powtórzył Aaronowi
wszystkie słowa PANA, który go posłał, i wszystkie
znaki, które nakazał mu [uczynić]. 29 Mojżesz i Aaron
poszli więc i zebrali wszystkich starszych synów
Izraela. 30 I Aaron powiedział wszystkie słowa, które
PAN mówił do Mojżesza, a [Mojżesz] czynił znaki na
oczach ludu. 31 I lud uwierzył. I gdy usłyszeli, że PAN
nawiedził synów Izraela i że wejrzał na ich utrapienie,
pochylili się i oddali pokłon.

5 Potem Mojżesz i Aaron przyszli do faraona i
powiedzieli: Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Wypuść
mój lud, aby dla mnie obchodził święto na pustyni. 2
Faraon odparł: Któż to [jest] PAN, abym miał słuchać
jego głosu i wypuścić Izraela? Nie znam PANA, a
Izraela też nie wypuszczę. 3 I odpowiedzieli: Bóg
Hebrajczyków ukazał się nam. Pozwól nam iść trzy
dni drogą na pustynię i złożyć ofiarę PANU, naszemu
Bogu, by nie nawiedził nas zarazą albo mieczem.
4 Król Egiptu zapytał ich: Dlaczego wy, Mojżeszu i
Aaronie, odrywacie lud od pracy? Idźcie do waszych
robót. 5 I faraon dodał: Oto lud tej ziemi jest teraz
liczny, a wy go odrywacie od robót. 6 Rozkazał więc
faraon tego dnia nadzorcom ludu i jego przełożonym:
7 Już więcej nie będziecie dawać ludowi słomy do
wyrobu cegły, jak dotychczas. Niech sami idą i zbierają
sobie słomę. 8 Wyznaczcie im [tę samą] liczbę
cegieł, jaką wyrabiali poprzednio, nic nie zmniejszajcie.
Próżnują bowiem i dlatego wołają: Pozwól nam pójść
i złożyć ofiarę naszemu Bogu. 9 Niech praca tych
ludzi będzie cięższa, aby byli nią zajęci, a nie ufali
kłamliwym słowom. 10 Wtedy wyszli nadzorcy ludu i
jego przełożeni i powiedzieli do ludu: Tak mówi faraon:
Nie będę wam dawał słomy. 11 Sami idźcie, zbierajcie
sobie słomę, gdzie ją możecie znaleźć. Mimo to nic nie
będzie odjęte z waszej pracy. 12 Lud rozproszył się
więc po całej ziemi Egiptu, aby zbierać ścierń zamiast
słomy. 13 A nadzorcy przynaglali, mówiąc: Wykonujcie
wasze roboty, codzienną pracę jak wtedy, gdy wam
[dawano] słomę. 14 I bito przełożonych spośród synów
Izraela, których nadzorcy faraona postawili nad nimi,
i pytano ich: Dlaczego ani wczoraj, ani dzisiaj nie
wykonaliście tej ilości cegieł jak poprzednio? 15
Przełożeni spośród synów Izraela przyszli więc do
faraona i wołali: Czemu postępujesz tak ze swoimi
sługami? 16 Nie dają twoim sługom słomy, a mówią:
Róbcie cegłę. I oto biją twe sługi, a to wina twojego
ludu. 17 On odpowiedział: Próżnujecie, próżnujecie
i dlatego mówicie: Pozwól nam pójść i złożyć ofiarę
PANU. 18 Teraz więc idźcie i pracujcie. Słomy wam nie
dadzą, ale macie dostarczać taką samą ilość cegieł. 19
A przełożeni spośród synów Izraela zobaczyli, że są w
złym położeniu, [ponieważ] mówiono: Nie zmniejszacie
nic z dziennego wyrobu cegieł. 20 Gdy wychodzili od
faraona, spotkali Mojżesza i Aarona, którzy na nich
czekali. 21 I powiedzieli do nich: Niech PAN wejrzy na
was i osądzi, bo sprawiliście, że staliśmy się wstrętni w
oczach faraona i w oczach jego sług, i daliście im do
ręki miecz, aby nas zabili. 22 Wtedy Mojżesz wrócił
do PANA i powiedział: Panie, dlaczego wyrządziłeś to
zło twojemu ludowi? Dlaczego mnie [tu] posłałeś? 23
Odkąd bowiem poszedłem do faraona, aby mówić w
twoim imieniu, gorzej się obchodzi z tym ludem; a ty
nie wybawiłeś swego ludu.

6 Wtedy PAN powiedział do Mojżesza: Teraz
zobaczysz, co uczynię faraonowi. Mocną ręką
bowiem wypuści ich i mocną ręką wypędzi ich ze swojej
ziemi. 2 Nadto Bóg mówił do Mojżesza: Ja jestem
PANEM. 3 Objawiłem się Abrahamowi, Izaakowi i
Jakubowi [pod tym imieniem]: Bóg Wszechmogący,
ale z mojego imienia JEHOWA nie byłem przez nich
poznany. 4 Ustanowiłem też z nimi moje przymierze,
aby dać im ziemię Kanaan, ziemię ich pielgrzymowania,
w której przebywali jako obcy. 5 Usłyszałem także jęk
synów Izraela, których Egipcjanie trzymają w niewoli, i
wspomniałem na moje przymierze. 6 Dlatego powiedz
synom Izraela: Ja jestem PAN, wyprowadzę was spod
ciężarów Egipcjan, wyrwę was z ich niewoli i wybawię

was wyciągniętym ramieniem i przez wielkie sądy. 7
Wezmę was sobie za lud i będę wam Bogiem. Poznacie,
że ja jestem PAN, wasz Bóg, który was wyprowadza
spod ciężarów Egipcjan. 8 I wprowadzę was do
ziemi, którą przysiągłem dać Abrahamowi, Izaakowi i
Jakubowi; i dam ją wam w dziedzictwo. Ja [jestem]
PAN. 9 I Mojżesz mówił tak do synów Izraela, ale nie
usłuchali go z powodu udręki ducha i ciężkiej niewoli.
10 Wtedy PAN powiedział do Mojżesza: 11 Idź, powiedz
faraonowi, królowi Egiptu, żeby wypuścił synów Izraela
ze swej ziemi. 12 Mojżesz zaś odpowiedział przed
PANEM: Oto synowie Izraela nie posłuchali mnie,
jakże więc posłucha mnie faraon? Jestem przecież
nieobrzezanych warg. 13 Wtedy PAN przemówił do
Mojżesza i Aarona i dał im rozkaz dla synów Izraela
i dla faraona, króla Egiptu, aby wyprowadzili synów
Izraela z ziemi Egiptu. 14 Oto naczelnicy domów
ich ojców: synowie Rubena, pierworodnego Izraela:
Henoch, Pallu, Chesron i Karmi. To są rodziny Rubena.
15 Synowie Symeona: Jemuel, Jamin, Ohad, Jakin,
Sochar i Szaul, syn Kananejki. To są rodziny Symeona.
16 Oto imiona synów Lewiego według ich pokoleń:
Gerszon, Kehat i Merari. A lat życia Lewiego [było]
sto trzydzieści siedem. 17 Synowie Gerszona: Libni i
Szimei, według ich rodzin. 18 Synowie Kehata: Amram,
Ishar, Chebron i Uzziel. A lat życia Kehata [było]
sto trzydzieści trzy. 19 Synowie Merariego: Machli i
Muszi. To są rodziny Lewiego według ich pokoleń.
20 I Amram pojął za żonę Jokebed, swoją ciotkę,
która urodziła mu Aarona i Mojżesza. A lat życia
Amrama [było] sto trzydzieści siedem. 21 Synowie
Ishara: Korach, Nefeg i Zikri. 22 Synowie Uzziela:
Miszael, Elsafan i Sitri. 23 I Aaron pojął za żonę
Eliszebę, córkę Aminadaba, siostrę Nachszona. Ona
mu urodziła Nadaba, Abihu, Eleazara i Itamara. 24
A synowie Koracha: Assir, Elkana i Abiasaf. To są
rodziny Korachitów. 25 I Eleazar, syn Aarona, pojął za
żonę jedną z córek Putiela. Ona mu urodziła Pinchasa.
Oto [są] naczelnicy ojców Lewitów według ich rodzin.
26 To [są] ci właśnie Aaron i Mojżesz, do których mówił
PAN: Wyprowadźcie synów Izraela z ziemi Egiptu
według ich zastępów. 27 To oni mówili do faraona,
króla Egiptu, aby wyprowadzić synów Izraela z Egiptu.
[To jest] właśnie Mojżesz i Aaron. 28 A w tym dniu,
kiedy PAN mówił do Mojżesza w ziemi Egiptu; 29
PAN powiedział do niego: Ja jestem PAN. Mów do
faraona, króla Egiptu, wszystko, co do ciebie mówię. 30
Mojżesz zaś odpowiedział przed PANEM: Oto jestem
nieobrzezanych warg, jakże posłucha mnie faraon?

7 I PAN powiedział do Mojżesza: Oto ustanowiłem cię
bogiem dla faraona, a twój brat Aaron będzie twoim
prorokiem. 2 Ty powiesz wszystko, co ci rozkażę. A
twój brat Aaron będzie mówił do faraona, aby wypuścił
synów Izraela ze swojej ziemi. 3 A ja zatwardzę
serce faraona i pomnożę moje znaki i cuda w ziemi
Egiptu. 4 Faraon was nie posłucha, lecz [ja] położę
moją rękę na Egipcie i wyprowadzę moje zastępy,
mój lud, synów Izraela, z ziemi Egiptu przez wielkie
sądy. 5 A Egipcjanie poznają, że ja jestem PAN, gdy
wyciągnę rękę na Egipt i wyprowadzę synów Izraela
spośród nich. 6 Mojżesz i Aaron uczynili więc, jak
im PAN przykazał; tak właśnie uczynili. 7 Mojżesz
miał osiemdziesiąt lat, a Aaron osiemdziesiąt trzy lata,
gdy mówili do faraona. 8 Wtedy PAN powiedział do
Mojżesza i Aarona: 9 Gdy faraon powie wam: Uczyńcie
[jakiś] cud, wtedy powiesz do Aarona: Weź swą laskę
i rzuć ją przed faraonem, a zamieni się w węża. 10
Mojżesz i Aaron przyszli do faraona i uczynili tak, jak
PAN rozkazał. Aaron rzucił swoją laskę przed faraonem
i jego sługami, a ona zamieniła się w węża. 11 Wtedy
faraon wezwał mędrców i czarowników. I ci egipscy
czarownicy uczynili to samo swoimi czarami. 12 Każdy
z nich rzucił swoją laskę, a zamieniły się w węże. Lecz
laska Aarona pożarła ich laski. 13 Serce faraona stało
się jednak zatwardziałe i nie posłuchał ich, jak PAN
zapowiedział. 14 Potem PAN powiedział do Mojżesza:
Serce faraona jest zatwardziałe, wzbrania się wypuścić
lud. 15 Idź do faraona rankiem, kiedy wyjdzie nad
wodę. Staniesz naprzeciwko niego nad brzegiem rzeki
i weźmiesz do ręki laskę, która się zamieniła w węża;
16 I powiesz mu: PAN, Bóg Hebrajczyków, posłał mnie
do ciebie, mówiąc: Wypuść mój lud, aby mi służył na
pustyni, a oto dotąd nie posłuchałeś. 17 [Dlatego] tak
mówi PAN: Po tym poznasz, że ja [jestem] PAN. Oto
uderzę laską, która [jest] w mojej ręce, w wody, które
[są] w rzece, a one zamienią się w krew. 18 Ryby,
które są w rzece, pozdychają i rzeka będzie cuchnąć.
Egipcjanie się zmęczą [poszukiwaniem] wody z rzeki
do picia. 19 PAN mówił dalej do Mojżesza: Powiedz
Aaronowi: Weź swoją laskę i wyciągnij rękę nad wody
Egiptu, nad ich rzeki, nad ich strugi, nad ich jeziora
i nad wszelkie zbiorowiska wód, a one zamienią się
w krew. Krew będzie na całej ziemi Egiptu, tak w
[naczyniach] drewnianych, jak i w kamiennych. 20
Mojżesz i Aaron uczynili tak, jak PAN rozkazał. [Aaron]
podniósł laskę i uderzył wody rzeki na oczach faraona i
jego sług. I wszystkie wody rzeki zamieniły się w krew.
21 Ryby, które były w rzece, pozdychały i rzeka zaczęła
cuchnąć, tak że Egipcjanie nie mogli pić z niej wody.
A krew była w całej ziemi Egiptu. 22 Lecz egipscy
czarownicy uczynili to samo swoimi czarami. Pozostało
więc zatwardziałe serce faraona i nie posłuchał ich, jak
PAN zapowiedział. 23 Faraon odwrócił się i poszedł
do swego domu, i tego również nie wziął sobie do

serca. 24 I wszyscy Egipcjanie kopali wokół rzeki [w
poszukiwaniu] wody do picia, bo nie mogli pić wody
z rzeki. 25 I upłynęło siedem dni od chwili, gdy PAN
uderzył rzekę.

8 Potem PAN powiedział do Mojżesza: Idź do faraona
i powiedz mu: Tak mówi PAN: Wypuść mój lud, aby
mi służył. 2 A jeśli będziesz się wzbraniał wypuścić
go, oto dotknę żabami wszystkich twoich granic. 3
Rzeka zaroi się od żab, które wypełzną i wedrą się
do twego domu, do twej sypialni, na twoje łoże, do
domu twoich sług, między twój lud, do twoich pieców i
w twoje dzieże. 4 Żaby wpełzną zarówno na ciebie,
jak i na twój lud i na wszystkie twoje sługi. 5 PAN
dalej mówił do Mojżesza: Powiedz Aaronowi: Wyciągnij
rękę ze swą laską nad rzeki, nad strugi i nad jeziora i
sprowadź żaby na ziemię Egiptu. 6 Aaron wyciągnął
więc rękę nad wody Egiptu, a żaby wypełzły i pokryły
ziemię Egiptu. 7 Lecz czarownicy uczynili to samo
swoimi czarami i sprowadzili żaby na ziemię Egiptu. 8
Potem faraon wezwał Mojżesza i Aarona i powiedział:
Módlcie się do PANA, aby oddalił żaby ode mnie i
od mojego ludu, a wypuszczę lud, aby złożył ofiarę
PANU. 9 Mojżesz odpowiedział faraonowi: Dam ci
ten zaszczyt. [Powiedz], kiedy mam się modlić za
ciebie, za twoje sługi i za twój lud, aby wyginęły żaby
u ciebie i w twoich domach, [a] zostały tylko te w
rzece. 10 A [on] powiedział: Jutro. Wtedy [Mojżesz]
odpowiedział: [Stanie się] według twego słowa, abyś
wiedział, że nie ma nikogo jak PAN, nasz Bóg. 11
Żaby odejdą od ciebie, z twoich domów, od twoich
sług i twego ludu, zostaną tylko w rzece. 12 Wtedy
Mojżesz i Aaron wyszli od faraona. I Mojżesz zawołał
do PANA z powodu żab, które zesłał na faraona. 13 I
PAN uczynił według słowa Mojżesza, że żaby wyginęły
z domów, ze wsi i z pól. 14 Zbierano je na stosy i
ziemia zaczęła cuchnąć. 15 Gdy faraon zauważył,
że nadeszło wytchnienie, zatwardził swoje serce i
nie posłuchał ich, jak PAN zapowiedział. 16 I PAN
powiedział do Mojżesza: Powiedz Aaronowi: Wyciągnij
swoją laskę i uderz pył ziemi, aby zamienił się we
wszy na całej ziemi Egiptu. 17 I tak uczynili. Aaron
wyciągnął rękę ze swoją laską i uderzył pył ziemi,
który zamienił się we wszy na ludziach i na bydle.
Wszelki pył ziemi zamienił się we wszy na całej ziemi
Egiptu. 18 Czarownicy czynili to samo swoimi czarami,
aby sprowadzić wszy, ale nie mogli. I wszy były na
ludziach i na bydle. 19 Wtedy czarownicy powiedzieli
do faraona: [To] jest palec Boży. Ale serce faraona
pozostało zatwardziałe i nie posłuchał ich, jak PAN
zapowiedział. 20 I PAN powiedział do Mojżesza: Wstań
rano i stań przed faraonem, kiedy wyjdzie nad wodę,
i powiedz mu: Tak mówi PAN: Wypuść mój lud, aby
mi służył; 21 Bo jeśli nie wypuścisz mego ludu, ześlę
rozmaite muchy na ciebie, na twe sługi, na twój lud i
na twoje domy. I domy Egipcjan, a także ziemia, na
której [są], będą pełne rozmaitych much. 22 W owym
dniu oddzielę ziemię Goszen, w której mieszka mój
lud, aby tam nie było rozmaitych much. I poznasz, że
ja jestem PAN pośrodku ziemi. 23 Oddzielę [znakiem]
odkupienia mój lud od twojego ludu. Jutro ten znak
nastąpi. 24 I PAN tak uczynił. Rozmaite uciążliwe
muchy naszły dom faraona, domy jego sług i całą
ziemię Egiptu. [I] ziemia została zniszczona przez
rozmaite muchy. 25 Faraon wezwał wówczas Mojżesza
i Aarona i powiedział: Idźcie, złóżcie na tej ziemi ofiarę
waszemu Bogu. 26 Mojżesz odpowiedział: Nie godzi
się tak czynić; bo to, co złożylibyśmy w ofierze PANU,
naszemu Bogu, byłoby zgorszeniem dla Egipcjan. A
gdybyśmy na oczach Egipcjan złożyli w ofierze to, co
jest zgorszeniem, czyż nie ukamienowaliby nas? 27
Pójdziemy w trzy dni drogi na pustynię i złożymy ofiarę
PANU, naszemu Bogu, jak nam rozkaże. 28 Faraon
odpowiedział: Wypuszczę was, abyście mogli złożyć
ofiarę PANU, waszemu Bogu, na pustyni, tylko nie
oddalajcie się zbytnio. Wstawcie się też za mną. 29
Mojżesz powiedział: Wychodzę od ciebie i wstawię się
za tobą u PANA, aby rozmaite muchy odeszły jutro
od faraona, od jego sług i od jego ludu. Tylko niech
faraon już więcej nie oszukuje, nie chcąc wypuścić
ludu, by złożył ofiarę PANU. 30 Mojżesz wyszedł więc
od faraona i wstawił się u PANA. 31 I PAN uczynił
według słowa Mojżesza, i oddalił rozmaite muchy od
faraona, od jego sług i od jego ludu. Nie została ani
jedna. 32 Jednak faraon i tym razem zatwardził swe
serce i nie wypuścił ludu.

9 Potem PAN powiedział do Mojżesza: Idź do faraona
i powiedz mu: Tak mówi PAN, Bóg Hebrajczyków:
Wypuść mój lud, aby mi służył; 2 Bo jeśli będziesz się
wzbraniał go wypuścić i nadal będziesz go zatrzymywał;
3 Oto ręka PANA będzie na twoje stada, które [są] na
polu, na koniach, na osłach, na wielbłądach, na wołach
i na owcach. [Będzie] bardzo ciężka zaraza. 4 PAN
rozdzieli stada Izraela i stada Egiptu, aby nie zdechło
nic ze wszystkiego, co należy do synów Izraela. 5 I
PAN wyznaczył czas, mówiąc: Jutro PAN to uczyni na
[tej] ziemi. 6 Nazajutrz PAN tak uczynił. Pozdychały
wszystkie stada Egiptu, lecz ze stad synów Izraela nie
zdechło ani jedno. 7 Faraon posłał więc [na zwiady], a
oto z bydła Izraela nie zdechło ani jedno. Ale serce
faraona pozostało zatwardziałe i nie wypuścił ludu. 8
Potem PAN powiedział do Mojżesza i Aarona: Weźcie
pełne garści popiołu z pieca i niech Mojżesz rozrzuci
go ku niebu na oczach faraona. 9 Zamieni się w
pył na całej ziemi Egiptu, który spowoduje wrzody

pęczniejące ropą na ludziach i na zwierzętach na całej
ziemi Egiptu. 10 Wzięli więc popiół z pieca i stanęli
przed faraonem, a Mojżesz rozrzucił popiół ku niebu i
powstały wrzody pęczniejące ropą na ludziach i na
zwierzętach. 11 Czarownicy zaś nie mogli stanąć przed
Mojżeszem z powodu wrzodów, bo wrzody były na nich
i na wszystkich Egipcjanach. 12 I PAN zatwardził serce
faraona, i [ten] nie posłuchał ich, jak PAN zapowiedział
Mojżeszowi. 13 PAN powiedział do Mojżesza: Wstań
rano, stań przed faraonem i powiedz mu: Tak mówi
PAN, Bóg Hebrajczyków: Wypuść mój lud, aby mi
służył; 14 Tym razem bowiem ześlę wszystkie moje
plagi na twoje serce, na twoje sługi i na twój lud, abyś
wiedział, że nie ma równego mi na całej ziemi. 15 Bo
teraz wyciągnę rękę i uderzę ciebie i twój lud zarazą,
i będziesz wytracony z ziemi. 16 Lecz dlatego cię
postawiłem, aby okazać na tobie moją moc i żeby
rozgłaszano moje imię na całej ziemi. 17 A ty jeszcze
się wynosisz [i stajesz] przeciw memu ludowi, nie
chcąc go wypuścić? 18 Jutro o tej porze spuszczę
bardzo ciężki grad, jakiego nie było w Egipcie od dnia
jego założenia aż do tego czasu. 19 Poślij więc teraz i
zgromadź swoje bydło i wszystko, co masz na polu;
[bo] każdy człowiek i każde zwierzę, które znajdzie się
na polu, a nie zostanie zegnane do domu, zginie, gdy
na nich spadnie grad. 20 Kto więc ze sług faraona
uląkł się słowa PANA, kazał uciekać swym sługom
wraz z bydłem do domu; 21 Ale kto nie wziął do serca
słowa PANA, ten zostawił swe sługi i bydło na polu.
22 PAN powiedział do Mojżesza: Wyciągnij rękę ku
niebu, by spadł grad na całej ziemi Egiptu, na ludzi,
na bydło i na wszelkie rośliny polne w ziemi Egiptu.
23 I Mojżesz wyciągnął swą laskę ku niebu, a PAN
zesłał grzmoty i grad i na ziemię zstąpił ogień. PAN
spuścił grad na ziemię Egiptu. 24 I był grad i ogień
zmieszany z bardzo ciężkim gradem, jakiego nie było
w całej ziemi Egiptu, odkąd stał się narodem. 25 Grad
poraził na całej ziemi Egiptu cokolwiek było na polu,
od człowieka aż do zwierzęcia. Poraził też wszelkie
rośliny polne i połamał wszystkie drzewa na polu;
26 Tylko w ziemi Goszen, gdzie mieszkali synowie
Izraela, nie było gradu. 27 Faraon kazał więc wezwać
Mojżesza i Aarona i powiedział do nich: Tym razem
zgrzeszyłem. PAN jest sprawiedliwy, a ja i mój lud
jesteśmy niegodziwi. 28 Wstawcie się u PANA, aby
ustały Boże grzmoty i grad, bo [już] dość. Wypuszczę
was i nie będziecie [tu] dłużej mieszkać. 29 Mojżesz
powiedział do niego: Gdy wyjdę z miasta, wyciągnę
ręce do PANA, a grzmoty ustaną i nie będzie więcej
gradu, abyś wiedział, że ziemia należy do PANA. 30 Ale
wiem, że ty i twoi słudzy jeszcze nie boicie się PANA
Boga. 31 Len i jęczmień zostały zbite, bo jęczmień miał
już kłosy, a len zakwitł. 32 Pszenica jednak i żyto nie
zostały zbite, bo były późniejsze. 33 Mojżesz wyszedł
więc od faraona za miasto i wyciągnął ręce do PANA.
Ustały wtedy grzmoty i grad, a deszcz nie padał na
ziemię. 34 Kiedy faraon zobaczył, że deszcz, grad i
grzmoty ustały, jeszcze bardziej zgrzeszył i zatwardził
serce, on i jego słudzy. 35 I serce faraona pozostało
zatwardziałe i nie wypuścił synów Izraela, jak PAN
zapowiedział przez Mojżesza.

10 Potem PAN powiedział do Mojżesza: Idź do
faraona, bo zatwardziłem jego serce i serca
jego sług, abym czynił te moje znaki wśród nich; 2
I abyś opowiadał do uszu swoich synów i wnuków,
co uczyniłem w Egipcie i o moich znakach, których
wśród nich dokonałem, abyście wiedzieli, że ja jestem
PAN. 3 Mojżesz i Aaron poszli więc do faraona i mówili
mu: Tak mówi PAN, Bóg Hebrajczyków: Jak długo
będziesz się wzbraniał uniżyć przede mną? Wypuść
mój lud, aby mi służył. 4 Bo jeśli będziesz się wzbraniał
wypuścić mój lud, oto sprowadzę jutro szarańczę w
twoje granice. 5 Ona przykryje powierzchnię ziemi
tak, że nie będzie jej widać, i pożre resztki, jakie wam
zostały po gradzie, i strawi każde drzewo rosnące na
polu. 6 Napełni twoje domy, domy wszystkich twoich
sług i domy wszystkich Egipcjan, czego nie widzieli
twoi ojcowie ani ojcowie twoich ojców od początku
swego pobytu na ziemi aż do tego dnia. Potem odwrócił
się i wyszedł od faraona. 7 Wtedy słudzy faraona
powiedzieli do niego: Jak długo ten [człowiek] będzie
dla nas sidłem? Wypuść tych ludzi, aby służyli PANU,
swemu Bogu. Czy jeszcze nie wiesz, że Egipt został
zniszczony? 8 Wezwano więc ponownie Mojżesza z
Aaronem do faraona, a on powiedział do nich: Idźcie,
służcie PANU, waszemu Bogu. Którzy to mają iść? 9
Mojżesz odpowiedział: Pójdziemy z naszymi dziećmi
i starcami, z naszymi synami i córkami, z naszymi
trzodami i bydłem, bo musimy [obchodzić] święto dla
PANA. 10 Powiedział im: Niech PAN tak będzie z wami,
jak ja wypuszczę was i wasze dzieci. Patrzcie, bo
[coś] złego macie przed sobą. 11 Nie tak! Idźcie [sami]
mężczyźni i służcie PANU, tego właśnie chcieliście.
I wypędzono ich sprzed oblicza faraona. 12 Potem
PAN powiedział do Mojżesza: Wyciągnij rękę nad
ziemię Egiptu po szarańczę, aby spadła na ziemię
Egiptu i pożarła wszelkie rośliny ziemi, wszystko to,
co pozostało po gradzie. 13 I Mojżesz wyciągnął
swoją laskę nad ziemię Egiptu, a PAN sprowadził
na ziemię wschodni wiatr na cały ten dzień i całą
noc. Gdy nadszedł ranek, wschodni wiatr przyniósł
szarańczę. 14 Szarańcza pojawiła się na całej ziemi
Egiptu i obsiadła wszystkie granice Egiptu. Była ona tak

uciążliwa, że podobnej szarańczy nigdy przedtem nie
było i po niej takiej nie będzie. 15 Pokryła powierzchnię
całej ziemi, tak że ziemia pociemniała. Pożarła całą
roślinność ziemi i wszelkie owoce drzew, które zostały
po gradzie. Nie pozostało nic zielonego na drzewach
ani z roślinności polnej w całej ziemi Egiptu. 16 Dlatego
faraon czym prędzej wezwał Mojżesza i Aarona i
powiedział: Zgrzeszyłem [przeciwko] PANU, waszemu
Bogu, i [przeciwko] wam. 17 Teraz więc wybaczcie,
proszę, mój grzech jeszcze ten raz i wstawcie się u
PANA, waszego Boga, aby tylko oddalił ode mnie tę
śmierć. 18 I [Mojżesz] wyszedł od faraona i wstawił
się u PANA. 19 A PAN odwrócił bardzo silny wiatr
zachodni, który porwał szarańczę i wrzucił ją do Morza
Czerwonego. Nie została ani jedna szarańcza we
wszystkich granicach Egiptu. 20 PAN jednak zatwardził
serce faraona i ten nie wypuścił synów Izraela. 21
Wtedy PAN powiedział do Mojżesza: Wyciągnij rękę
ku niebu, a nastanie na ziemi Egiptu taka ciemność,
że będzie można jej dotknąć. 22 I Mojżesz wyciągnął
rękę ku niebu, i nastała gęsta ciemność w całej ziemi
Egiptu, która trwała trzy dni. 23 Jeden nie widział
drugiego i nikt przez [te] trzy dni nie podniósł się ze
swego miejsca. Lecz w domach wszystkich synów
Izraela było światło. 24 A faraon wezwał Mojżesza i
powiedział: Idźcie, służcie PANU. Tylko niech wasze
trzody i bydła zostaną i niech idą z wami wasze dzieci.
25 I Mojżesz odpowiedział: Dasz nam także ofiary i
całopalenia, które złożymy w ofierze PANU, naszemu
Bogu. 26 Pójdzie więc też z nami nasz dobytek, nie
zostanie [nawet] kopyto. Z niego bowiem weźmiemy,
aby służyć PANU, naszemu Bogu, gdyż nie wiemy,
czym mamy służyć PANU, dopóki tam nie przyjdziemy.
27 Lecz PAN zatwardził serce faraona i ten nie chciał
ich wypuścić. 28 Faraon powiedział do [Mojżesza]: Idź
ode mnie i strzeż się, abyś więcej nie widział mego
oblicza. Tego dnia bowiem, w którym zobaczysz moje
oblicze, umrzesz. 29 Mojżesz odpowiedział: Dobrze
powiedziałeś. Nie zobaczę więcej twego oblicza.

11 I PAN powiedział do Mojżesza: Sprowadzę
jeszcze jedną plagę na faraona i na Egipt, potem
wypuści was stąd. A gdy was wypuści, całkowicie was
stąd wypędzi. 2 Powiedz teraz do uszu ludu, aby każdy
mężczyzna pożyczył od swego sąsiada i każda kobieta
od swej sąsiadki srebrne i złote przedmioty. 3 A PAN
dał ludowi łaskę w oczach Egipcjan. Mojżesz także był
bardzo wielkim mężem w ziemi Egiptu w oczach sług
faraona i w oczach ludu. 4 Wtedy Mojżesz powiedział:
Tak mówi PAN: O północy przejdę przez Egipt. 5 I
umrze wszystko, co pierworodne w ziemi Egiptu, od
pierworodnego [syna] faraona, który miał zasiadać
na jego tronie, aż do pierworodnego niewolnicy, która
[jest] przy żarnach, i wszelkie pierworodne bydła. 6 I
będzie wielki krzyk w całej ziemi Egiptu, jakiego nigdy
przedtem nie było i jakiego potem nie będzie. 7 Ale na
nikogo z synów Izraela pies nie ruszy swym językiem,
ani na człowieka, ani na bydlę, abyście wiedzieli, że
PAN uczynił różnicę między Egipcjanami a Izraelem.
8 I przyjdą do mnie wszyscy twoi słudzy, i będą mi
się kłaniać, mówiąc: Wyjdź ty i cały lud, który jest
pod twoim przywództwem. Potem wyjdę. I wyszedł
od faraona z wielkim gniewem. 9 PAN powiedział do
Mojżesza: Faraon nie posłucha was, aby mnożyły
się moje cuda w ziemi Egiptu. 10 Mojżesz i Aaron
czynili więc te wszystkie cuda przed faraonem. Lecz
PAN zatwardził serce faraona i ten nie wypuścił synów
Izraela ze swojej ziemi.

12 PAN powiedział jeszcze do Mojżesza i Aarona
w ziemi Egiptu: 2 Ten miesiąc [będzie] dla
was początkiem miesięcy, będzie dla was pierwszym
miesiącem roku. 3 Powiedzcie całemu zgromadzeniu
Izraela: Dziesiątego [dnia] tego miesiąca każdy weźmie
sobie baranka dla rodziny, jednego baranka dla domu.
4 A jeśli rodzina jest zbyt mała, aby zjeść baranka, niech
dobierze go razem z sąsiadem, który jest najbliższy jej
domu, według liczby dusz, naliczywszy [tyle osób],
ile mogłoby zjeść baranka. 5 Wasz baranek ma
być bez skazy, jednoroczny samiec. Weźmiecie go
spośród owiec albo kóz. 6 Będziecie go strzegli aż
do czternastego dnia tego miesiąca, a [wtedy] całe
zgromadzenie Izraela zabije go pod wieczór. 7 Potem
wezmą z jego krwi i pokropią oba węgary i nadproże
domu, w którym będą go spożywać. 8 I będą jeść
tej nocy mięso pieczone przy ogniu i przaśny chleb;
będą je jeść [z] gorzkimi [ziołami]. 9 Nie jedzcie z
niego nic surowego ani ugotowanego w wodzie, lecz
[tylko] upieczone przy ogniu, z jego głową, nogami i
wnętrznościami. 10 Nie zostawicie z niego [niczego]
do rana; a jeśliby coś z niego zostało do rana, spalicie
to w ogniu. 11 Tak oto będziecie go spożywać: Wasze
biodra będą przepasane, obuwie na waszych nogach i
laska w waszym ręku. Będziecie go jeść pośpiesznie.
To Pascha PANA. 12 Gdyż tej nocy przejdę przez
ziemię Egiptu i zabiję wszystko, co pierworodne w
ziemi Egiptu, od człowieka aż do zwierzęcia, a nad
wszystkimi bogami Egiptu dokonam sądu, ja, PAN.
13 A ta krew będzie dla was znakiem na domach,
w których będziecie. Gdy bowiem ujrzę krew, ominę
was i nie dotknie was plaga zniszczenia, gdy będę
zabijał w ziemi Egiptu. 14 Ten dzień będzie dla was
pamiątką i będziecie go obchodzić jako święto dla
PANA po wszystkie pokolenia. Będziecie go obchodzić
jako ustawę wieczną. 15 Przez siedem dni będziecie

jeść przaśny chleb. Już w pierwszym dniu usuniecie
zakwas z waszych domów, bo ktokolwiek będzie jadł
coś kwaszonego, od pierwszego dnia aż do siódmego,
ta dusza zostanie wykluczona z Izraela. 16 W tym
pierwszym dniu będzie święte zgromadzenie, także
siódmego dnia będziecie mieć święte zgromadzenie.
W tych dniach nie będziecie wykonywać żadnej
pracy. Będzie wam tylko wolno przygotować to,
czego każdy potrzebuje do jedzenia. 17 I będziecie
obchodzić Święto Przaśników, bo w tym właśnie dniu
wyprowadziłem wasze zastępy z ziemi Egiptu. Dlatego
będziecie obchodzić ten dzień po wszystkie pokolenia
jako ustawę wieczną. 18 W pierwszym miesiącu,
od wieczora czternastego dnia tego miesiąca do
wieczora dnia dwudziestego pierwszego tego miesiąca,
będziecie jeść przaśny chleb. 19 Przez siedem dni
nie znajdzie się żaden zakwas w waszych domach.
Ktokolwiek bowiem będzie jadł coś kwaszonego, ta
dusza zostanie wykluczona ze zgromadzenia Izraela,
zarówno przybysz, jak i urodzony w tej ziemi. 20
Nie będziecie jeść nic kwaszonego; we wszystkich
waszych domach będziecie jeść przaśne chleby. 21
Wtedy Mojżesz wezwał wszystkich starszych Izraela i
powiedział im: Wybierzcie i weźcie sobie baranka dla
swych rodzin i zabijcie go jako paschę. 22 Weźmiecie
też wiązkę hizopu i zanurzycie we krwi, która jest w
misie, i pokropicie nadproże i oba węgary tą krwią, która
jest w misie. Niech nikt z was nie wychodzi za drzwi
swego domu aż do rana. 23 PAN bowiem przejdzie,
aby zabijać Egipcjan, a gdy ujrzy krew na nadprożu
i na obu węgarach, PAN ominie drzwi i nie pozwoli
niszczycielowi wejść do waszych domów, aby [was]
zabić. 24 Będziecie przestrzegać tego jako ustawy dla
ciebie i twoich synów aż na wieki. 25 Kiedy wejdziecie
do ziemi, którą da wam PAN, jak to obiecał, będziecie
przestrzegać tego obrzędu. 26 A gdy wasi synowie
zapytają was: Co oznacza ten wasz obrzęd? 27 Wtedy
odpowiecie: To ofiara paschy PANA, który ominął
domy synów Izraela w Egipcie, gdy zabijał Egipcjan,
a nasze domy ocalił. Potem lud schylił się i oddał
pokłon. 28 I synowie Izraela odeszli, i uczynili, jak PAN
rozkazał Mojżeszowi i Aaronowi, tak właśnie zrobili.
29 A o północy PAN zabił wszystko, co pierworodne
w ziemi Egiptu, od pierworodnego [syna] faraona,
zasiadającego na jego tronie, aż do pierworodnego
więźnia, który był w więzieniu, oraz wszystko, co
pierworodne z bydła. 30 Wstał tej nocy faraon, a z
nim wszyscy jego słudzy oraz wszyscy Egipcjanie; i
podniósł się w Egipcie wielki krzyk, bo nie było domu,
w którym nie byłoby umarłego. 31 [Faraon] wezwał
Mojżesza i Aarona w nocy i powiedział: Wstańcie,
wyjdźcie spośród mego ludu, wy i synowie Izraela.
Idźcie i służcie PANU, jak mówiliście. 32 Zabierzcie też
swoje trzody i bydła, jak żądaliście, i idźcie. Mnie też
błogosławcie. 33 I Egipcjanie przynaglali lud, aby ich
jak najszybciej wyprawić z ziemi, bo mówili: Wszyscy
pomrzemy. 34 Wziął więc lud swoje ciasto, zanim się
zakwasiło, i dzieże owinięte w swoje szaty i [kładli
je] na swoje ramiona. 35 Synowie Izraela postąpili
według nakazu Mojżesza i pożyczyli od Egipcjan
srebrne i złote przedmioty oraz szaty. 36 A PAN dał
ludowi łaskę w oczach Egipcjan, tak że im pożyczyli. I
złupili Egipcjan. 37 Wyruszyli więc synowie Izraela z
Ramzes do Sukkot, około sześciuset tysięcy pieszych
mężczyzn, nie licząc dzieci. 38 Ale szło z nimi też
mnóstwo obcego ludu oraz owce i bydło, bardzo liczny
dobytek. 39 I popiekli przaśne placki z ciasta, które
wynieśli z Egiptu, bo nie było zakwaszone. Ponieważ
zostali wygnani z Egiptu, nie mogli zwlekać i nie
przygotowali sobie też żadnej żywności. 40 A [czas]
przebywania synów Izraela, którzy mieszkali w Egipcie,
[wynosił] czterysta trzydzieści lat. 41 I stało się tak,
że po upływie czterystu trzydziestu lat, tego samego
dnia, wszystkie zastępy PANA wyszły z ziemi Egiptu.
42 Ta noc ma być obchodzona dla PANA, dlatego że
wyprowadził ich z ziemi Egiptu. Ta noc ma być więc
obchodzona dla PANA przez wszystkich synów Izraela
po wszystkie ich pokolenia. 43 I PAN powiedział do
Mojżesza i Aarona: Taka jest ustawa Paschy: Żaden
obcy nie będzie z niej spożywał. 44 Każdy jednak
wasz sługa nabyty za pieniądze będzie mógł z niej
spożywać, jeśli tylko go obrzezacie. 45 Cudzoziemiec
i najemnik nie będą z niej spożywać. 46 W jednym
domu będzie spożywany [baranek]. Nie wyniesiesz
z domu [nic] z jego mięsa i nie złamiecie jego kości.
47 Całe zgromadzenie Izraela [tak] z nim postąpi.
48 A jeśli jakiś cudzoziemiec będzie twoim gościem
i będzie chciał obchodzić Paschę dla PANA, niech
[najpierw] zostanie obrzezany każdy mężczyzna jego
[domu], a potem niech przystąpi i obchodzi ją. Wtedy
będzie jak urodzony w tej ziemi. A ktokolwiek nie jest
obrzezany, nie będzie z niej spożywał. 49 Jedno prawo
będzie dla urodzonego w ziemi i dla cudzoziemca,
który jest gościem wśród was. 50 Wszyscy synowie
Izraela uczynili więc, jak PAN rozkazał Mojżeszowi i
Aaronowi, tak właśnie uczynili. 51 Tego samego dnia
PAN wyprowadził synów Izraela z ziemi Egiptu według
ich zastępów.

13 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Poświęć mi
wszystko, co pierworodne. Wszystko, co otwiera
łono u synów Izraela, tak wśród ludzi, jak i wśród bydła.
To należy do mnie. 3 Mojżesz powiedział więc do ludu:
Pamiętajcie ten dzień, w którym wyszliście z Egiptu, z
domu niewoli. PAN bowiem potężną ręką wyprowadził

was stamtąd. Nie będziecie jeść nic kwaszonego. 4
Dziś wychodzicie, w miesiącu Abib. 5 A gdy PAN
wprowadzi cię do ziemi Kananejczyków, Chetytów,
Amorytów, Chiwwitów i Jebusytów, którą przysiągł dać
waszym ojcom, ziemię opływającą mlekiem i miodem,
wtedy będziesz obchodził ten obrzęd w tym samym
miesiącu. 6 Przez siedem dni będziesz jeść przaśny
chleb, a siódmego dnia [będzie] święto dla PANA. 7
Będziesz jadł przaśny chleb przez siedem dni i nie
może znaleźć się u ciebie nic kwaszonego ani żaden
zakwas nie może być widziany we wszystkich twoich
granicach. 8 W tym dniu opowiesz swemu synowi:
[Obchodzę to] ze względu na to, co PAN dla mnie
uczynił, gdy wychodziłem z Egiptu. 9 To będzie jako
znak na twojej ręce i jako pamiątka przed twoimi
oczyma, aby prawo PANA było na twoich ustach. PAN
bowiem potężną ręką wyprowadził cię z Egiptu. 10
Będziesz przestrzegał tej ustawy w wyznaczonym
czasie, z roku na rok. 11 A gdy PAN wprowadzi cię do
ziemi Kanaan, jak przysiągł tobie i twoim ojcom, i da ją
tobie; 12 Wtedy przeznaczysz dla PANA wszystko, co
otwiera łono, i każdy płód otwierający łono z twojego
bydła, [każdy] samiec [będzie] dla PANA. 13 Każde
zaś pierworodne oślę wykupisz barankiem, a jeśli nie
wykupisz, złamiesz mu kark. Wykupisz też każdego
pierworodnego człowieka wśród twoich synów. 14 A
gdy w przyszłości twój syn cię zapyta: Cóż to jest?
Wtedy odpowiesz mu: PAN wyprowadził nas potężną
ręką z Egiptu, z domu niewoli. 15 Gdy bowiem faraon
stał się twardy i wzbraniał się nas wypuścić, wtedy
PAN zabił wszystko, co pierworodne w ziemi Egiptu, od
pierworodnego z ludzi aż do pierworodnego z bydła.
Dlatego składam w ofierze PANU wszystkie samce
otwierające łono, ale każdego pierworodnego z moich
synów wykupuję. 16 [To] będzie jako znak na twojej
ręce i jako przepaska ozdobna między twoimi oczyma,
że PAN potężną ręką wyprowadził nas z Egiptu. 17
A stało się tak, że gdy faraon wypuścił lud, Bóg nie
prowadził go drogą przez ziemię Filistynów, chociaż
była bliższa. Bóg bowiem powiedział: Żeby lud na
widok wojny nie żałował i nie wrócił do Egiptu. 18 Ale
Bóg prowadził lud okrężną drogą przez pustynię nad
Morzem Czerwonym. I synowie Izraela wyszli z ziemi
Egiptu w bojowym szyku. 19 Mojżesz wziął też ze
sobą kości Józefa, gdyż ten zobowiązał synów Izraela
przysięgą, mówiąc: Na pewno Bóg was nawiedzi.
Zabierzcie więc stąd ze sobą moje kości. 20 Wyruszyli
z Sukkot i rozbili obóz w Etam, na skraju pustyni. 21
A PAN szedł przed nimi za dnia w słupie obłoku, by
prowadzić ich drogą, a nocą w słupie ognia, by im
świecić, żeby mogli iść dniem i nocą. 22 Nie oddalał od
ludu ani słupa obłoku za dnia, ani słupa ognia nocą.

14 PAN powiedział do Mojżesza: 2 Powiedz synom
Izraela, aby zawrócili i rozbili obóz przed Pi-
Hachirot, pomiędzy Migdol a morzem, naprzeciw
Baal-Sefon. Rozbijcie obóz naprzeciw niego nad
morzem. 3 Faraon bowiem powie o synach Izraela:
Pobłądzili w ziemi, pustynia ich zamknęła. 4 I zatwardzę
serce faraona, tak że będzie ich ścigać. I będę
wysławiony dzięki faraonowi i dzięki całemu jego
wojsku, a Egipcjanie poznają, że ja jestem PAN. I
tak uczynili. 5 Gdy doniesiono królowi Egiptu, że lud
ucieka, odmieniło się serce faraona i jego sług przeciw
ludowi i powiedzieli: Co zrobiliśmy, że zwolniliśmy
Izraela od służenia nam? 6 Zaprzągł więc swój rydwan
i wziął ze sobą swoich ludzi. 7 Wziął też sześćset
wyborowych rydwanów i wszystkie rydwany Egiptu oraz
przełożonych nad każdym z nich. 8 I PAN zatwardził
serce faraona, króla Egiptu, który ścigał synów Izraela,
synowie Izraela wyszli jednak pod potężną ręką. 9
I Egipcjanie ścigali ich: wszystkie konie i rydwany
faraona, jego jeźdźcy i wojska, i dogonili ich w obozie
nad morzem, niedaleko Pi-Hachirot, naprzeciw Baal-
Sefon. 10 A gdy faraon zbliżył się, synowie Izraela
podnieśli swe oczy i [spostrzegli, że] oto Egipcjanie
ciągną za nimi, i bardzo się przerazili. Wtedy synowie
Izraela wołali do PANA. 11 I mówili do Mojżesza: Czy
dlatego, że nie [było] grobów w Egipcie, wyprowadziłeś
nas, abyśmy pomarli na pustyni? Dlaczego nam to
uczyniłeś, że nas wyprowadziłeś z Egiptu? 12 Czyż nie
mówiliśmy ci tego w Egipcie: Zostaw nas w spokoju,
abyśmy służyli Egipcjanom? Bo lepiej nam było służyć
Egipcjanom, niż umierać na pustyni. 13 Mojżesz
odpowiedział ludowi: Nie bójcie się, stójcie i patrzcie
na wybawienie PANA, które wam dziś okaże. Egipcjan
bowiem, których teraz widzicie, nie zobaczycie nigdy
więcej. 14 PAN będzie za was walczył, a wy będziecie
milczeć. 15 I PAN powiedział do Mojżesza: Dlaczego
wołasz do mnie? Powiedz synom Izraela, aby ruszyli;
16 Ty zaś podnieś swą laskę, wyciągnij rękę nad morze
i rozdziel je. A synowie Izraela niech idą środkiem
morza po suchej [ziemi]. 17 A oto ja, ja zatwardzę
serca Egipcjan, że wejdą za nimi. I będę wysławiony
dzięki faraonowi i całemu jego wojsku, jego rydwanom
i jeźdźcom. 18 I Egipcjanie poznają, że ja jestem PAN,
gdy będę wysławiony dzięki faraonowi, jego rydwanom
i jeźdźcom. 19 Wówczas Anioł Boga, który szedł przed
obozem Izraela, przeszedł na jego tyły. Słup obłoku
również odszedł sprzed niego i stanął za nim. 20
Wszedł więc między obóz Egipcjan i obóz Izraela. Ten
był [dla Egipcjan] obłokiem ciemności, ale [Izraelitom]
oświetlał noc. W ten sposób jedni do drugich nie zbliżyli
się przez całą noc. 21 Wtedy Mojżesz wyciągnął rękę
nad morze, a PAN rozpędził morze silnym wiatrem

wschodnim, który wiał przez całą noc, i osuszył morze,
a wody się rozstąpiły. 22 I synowie Izraela szli środkiem
morza po suchej [ziemi]. Wody były dla nich murem,
po ich prawej i lewej stronie. 23 Egipcjanie zaś ścigali
ich i weszli za nimi, wszystkie konie faraona, jego
rydwany i jeźdźcy, w sam środek morza. 24 O straży
porannej PAN spojrzał na obóz Egipcjan ze słupa ognia
i obłoku i pomieszał wojsko Egipcjan. 25 I odrywał koła
ich rydwanów, tak że z trudem je wlekli. Egipcjanie
powiedzieli więc: Uciekajmy przed Izraelem, gdyż
PAN walczy za niego przeciw Egipcjanom. 26 PAN
powiedział do Mojżesza: Wyciągnij rękę nad morze,
aby wody wróciły na Egipcjan, na ich rydwany i na ich
jeźdźców. 27 Mojżesz wyciągnął więc rękę nad morze,
a ono o poranku powróciło do swojej mocy, Egipcjanie
zaś uciekali mu naprzeciw. Tak PAN pogrążył Egipcjan
w środku morza. 28 Wtedy wody wróciły i okryły
rydwany i jeźdźców, i całe wojsko faraona, które weszło
za nimi w morze. Nie pozostał ani jeden z nich. 29
Lecz synowie Izraela szli po suchej [ziemi] środkiem
morza, a wody były dla nich murem, po ich prawej i
lewej stronie. 30 Tak PAN w tym dniu wybawił Izraela z
ręki Egipcjan. I Izraelici widzieli martwych Egipcjan
na brzegu morza. 31 Izrael widział to wielkie dzieło,
którego PAN dokonał nad Egipcjanami. I lud się bał
PANA, i uwierzył PANU oraz Mojżeszowi, jego słudze.

15 Wówczas Mojżesz i synowie Izraela zaśpiewali
PANU tę pieśń: Będę śpiewał PANU, bo bardzo
się wywyższył. Konia i jego jeźdźca wrzucił w morze.
2 PAN moją mocą i moją chwałą, bo stał się dla
mnie zbawieniem. To mój Bóg, dlatego zbuduję mu
przybytek, [to] Bóg mego ojca, dlatego będę go
wywyższał. 3 PAN jest wojownikiem, PAN to jego imię.
4 Rydwany faraona i jego wojsko wrzucił w morze,
a jego wyborni wodzowie zostali potopieni w Morzu
Czerwonym. 5 Okryły ich głębiny, poszli w głębię jak
kamień. 6 Twoja prawica, PANIE, jest uwielbiona w
mocy. Twoja prawica, PANIE, starła nieprzyjaciela.
7 A w wielkości twego majestatu powaliłeś swoich
przeciwników. Zesłałeś swój gniew, który pożarł ich
jak słomę. 8 Pod tchnieniem twoich nozdrzy zebrały
się wody, cieknące wody stanęły jak wał i głębiny
osiadły pośrodku morza. 9 Nieprzyjaciel mówił: Będę
ścigał, dogonię, będę dzielił łupy; nasyci się nimi moja
dusza, dobędę swój miecz, zgładzi ich moja ręka. 10
Powiałeś swoim wiatrem, okryło ich morze. Zatonęli
jak ołów w potężnych wodach. 11 Któż jest podobny
do ciebie wśród bogów, PANIE? Któż [jest] jak ty,
wspaniały w świętości, straszliwy w chwale, czyniący
cuda? 12 Wyciągnąłeś swoją prawicę, pochłonęła ich
ziemia. 13 Wiedziesz w swoim miłosierdziu ten lud,
który odkupiłeś. Prowadzisz w swej potędze do swego
świętego przybytku. 14 Usłyszą [o tym] narody i zadrżą.
Smutek przejmie obywateli Filistei. 15 Wtedy zlękną
się książęta Edomu, mocarzy Moabu ogarnie strach;
struchleją wszyscy obywatele Kanaanu. 16 Padnie
na nich strach i lęk; z powodu potęgi twego ramienia
zamilkną jak kamień, aż przejdzie twój lud, PANIE, aż
przejdzie lud, który [sobie] nabyłeś. 17 Wprowadzisz
go i zasadzisz na górze twego dziedzictwa, [na]
miejscu, PANIE, [które] uczyniłeś swoim mieszkaniem,
w świątyni, Panie, którą umocniły twoje ręce. 18 PAN
będzie królował na wieki wieków. 19 Weszły bowiem
konie faraona z jego rydwanami i z jego jeźdźcami w
morze, a PAN skierował na nich wody morskie; synowie
Izraela zaś szli po suchej [ziemi] środkiem morza. 20
Wtedy prorokini Miriam, siostra Aarona, wzięła bęben
w rękę, a wszystkie kobiety wyszły za nią z bębnami i
w pląsach. 21 I Miriam powiedziała do nich: Śpiewajcie
PANU, bo jest bardzo wywyższony; konia i jego jeźdźca
wrzucił do morza. 22 Potem Mojżesz poprowadził
Izraela znad Morza Czerwonego i wyszli na pustynię
Szur. Szli trzy dni przez pustynię i nie znaleźli wody.
23 A gdy przybyli do Mary, nie mogli pić z wód Mary,
bo były gorzkie. Dlatego nazwano to [miejsce] Mara.
24 Wtedy lud szemrał przeciw Mojżeszowi, mówiąc:
Cóż będziemy pić? 25 I [Mojżesz] wołał do PANA, a
PAN wskazał mu drzewo, które on wrzucił do wody, a
woda stała się słodka. Tam ustanowił dla nich ustawę i
prawo i tam ich wystawił na próbę; 26 I powiedział:
Jeśli będziesz pilnie słuchał głosu PANA, twego Boga,
i będziesz robił to, co prawe w jego oczach, i nakłonisz
uszy ku jego przykazaniom, i będziesz przestrzegał
wszystkich jego ustaw, to nie ześlę na ciebie żadnej
choroby, jaką zesłałem na Egipt, gdyż ja jestem PAN,
który cię uzdrawia. 27 I przybyli do Elim, gdzie było
dwanaście źródeł wody i siedemdziesiąt palm; tam
rozbili obóz nad wodami.

16 Potem wyruszyli z Elim i całe zgromadzenie
synów Izraela przybyło na pustynię Sin, która
[leży] między Elim a Synajem, piętnastego dnia
drugiego miesiąca po ich wyjściu z ziemi Egiptu. 2 I
całe zgromadzenie synów Izraela szemrało przeciw
Mojżeszowi i Aaronowi na pustyni. 3 Synowie Izraela
mówili do nich: Obyśmy pomarli z ręki PANA w ziemi
Egiptu, gdy siadaliśmy nad garncami mięsa, gdy
najadaliśmy się chleba do syta! Bo wyprowadziliście
nas na tę pustynię, by całą tę rzeszę zamorzyć
głodem. 4 Wtedy PAN powiedział do Mojżesza:
Oto spuszczę wam jak deszcz chleb z nieba. Lud
będzie wychodził i każdego dnia będzie zbierał według
potrzeby dziennej, abym mógł go wystawić na próbę,

czy będzie postępował zgodnie z moim prawem, czy
nie. 5 A szóstego dnia przyrządzą [to], co przyniosą, a
będzie tego dwa razy tyle, co zbierają codziennie. 6
Mojżesz i Aaron mówili do wszystkich synów Izraela:
Wieczorem poznacie, że PAN wyprowadził was z
ziemi Egiptu; 7 A rano ujrzycie chwałę PANA, usłyszał
bowiem wasze szemrania przeciw PANU. A my,
czym jesteśmy, że szemrzecie przeciwko nam? 8
Mojżesz mówił dalej: PAN da wam wieczorem mięso
do jedzenia, a rano chleb do syta. PAN bowiem
usłyszał wasze szemrania, które podnosicie przeciw
niemu. A my, czym jesteśmy? Wasze szemrania nie
[są] przeciwko nam, ale przeciwko PANU. 9 Mojżesz
powiedział do Aarona: Powiedz całemu zgromadzeniu
synów Izraela: Zbliżcie się przed oblicze PANA, gdyż
usłyszał wasze szemranie. 10 Gdy Aaron mówił
do całego zgromadzenia synów Izraela, spojrzeli w
stronę pustyni, a oto chwała PANA ukazała się w
obłoku. 11 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 12
Usłyszałem szemranie synów Izraela. Powiedz do nich:
Pod wieczór będziecie jeść mięso, a rano będziecie
nasyceni chlebem. I poznacie, że ja jestem PAN,
wasz Bóg. 13 Wieczorem stało się tak, że zleciały się
przepiórki i pokryły obóz, a rano dokoła obozu leżała
rosa; 14 A gdy warstwa rosy się uniosła, ukazało się na
[powierzchni] pustyni [coś] bardzo małego, okrągłego,
drobnego jak szron na ziemi. 15 Gdy synowie Izraela
to zobaczyli, mówili jeden do drugiego: To manna,
gdyż nie wiedzieli, co to było. I Mojżesz powiedział do
nich: To [jest] chleb, który PAN dał wam do jedzenia.
16 Oto co PAN rozkazał: Niech każdy zbiera z niego
tyle, ile trzeba do jedzenia, omer na osobę, [według]
liczby osób. Niech każdy zbiera dla tych, którzy są
w jego namiocie. 17 I synowie Izraela tak uczynili,
i zbierali jedni więcej, drudzy mniej. 18 A gdy [to]
mierzyli omerem, to [ten], kto nazbierał więcej, nie
miał nadmiaru, [temu] zaś, kto nazbierał mało, nie
zabrakło. Każdy zbierał według tego, co mógł zjeść. 19
Mojżesz mówił też do nich: Niech nikt nie pozostawia z
tego nic do rana. 20 Jednak nie usłuchali Mojżesza
i zostawili niektórzy z tego aż do rana, i zamieniło
się w robaki, i cuchnęło. I Mojżesz rozgniewał się na
nich. 21 Zbierali to więc każdego ranka, każdy według
[tego], co mógł zjeść. A gdy słońce zaczynało grzać,
topniało. 22 A gdy nastał szósty dzień, zbierali dwa razy
więcej chleba, po dwa omery na każdego. I wszyscy
przełożeni zgromadzenia przyszli i powiedzieli o tym
Mojżeszowi. 23 On zaś powiedział im: Oto co PAN
mówił: Jutro [będzie] odpoczynek, święty szabat dla
PANA. Upieczcie, co macie upiec, ugotujcie, co macie
ugotować, a co zostanie, zostawcie sobie i zachowajcie
do jutra. 24 Zostawili więc to do rana, jak Mojżesz
rozkazał, i nie cuchnęło ani nie było w tym robaków.
25 I Mojżesz powiedział: Jedzcie to dziś, bo dziś jest
szabat dla PANA. Dziś nie znajdziecie tego na polu. 26
Przez sześć dni będziecie to zbierać, a w siódmym
dniu jest szabat, w nim tego nie będzie. 27 A siódmego
dnia [niektórzy] z ludu wyszli, aby zbierać, ale nic nie
znaleźli. 28 Wtedy PAN powiedział do Mojżesza: Jak
długo będziecie się wzbraniać przed przestrzeganiem
moich przykazań i moich praw? 29 Patrzcie, PAN dał
wam szabat, dlatego w szóstym dniu daje wam chleb
na dwa dni. Niech każdy zostanie na swoim miejscu,
niech nikt nie wychodzi ze swego miejsca w siódmym
dniu. 30 Odpoczywał więc lud siódmego dnia. 31 I dom
Izraela nadał temu [pokarmowi] nazwę manna. Była jak
nasienie kolendry, biała, o smaku placków z miodem.
32 Mojżesz powiedział: Tak rozkazał PAN: Napełnij
nim omer na przechowanie dla waszych [przyszłych]
pokoleń, aby widziały ten chleb, którym was karmiłem
na pustyni, gdy wyprowadziłem was z ziemi Egiptu. 33
Potem Mojżesz powiedział do Aarona: Weź naczynie,
wsyp do niego pełen omer manny i postaw je przed
PANEM na przechowanie dla waszych [przyszłych]
pokoleń. 34 Jak PAN przykazał Mojżeszowi, tak Aaron
postawił je przed Świadectwem na przechowanie. 35
A synowie Izraela jedli mannę przez czterdzieści lat,
aż przybyli do ziemi zamieszkałej. Jedli mannę, aż
przybyli do granic ziemi Kanaan. 36 A omer to dziesiąta
część efy.

17 Całe zgromadzenie synów Izraela wyruszyło
z pustyni Sin, robiąc postoje, według rozkazu
PANA, i rozbili obóz w Refidim, gdzie nie było wody,
aby lud mógł się napić. 2 Dlatego lud spierał się z
Mojżeszem, mówiąc: Dajcie nam wody, abyśmy się
napili. Mojżesz odpowiedział im: Dlaczego kłócicie
się ze mną? Czemu wystawiacie PANA na próbę?
3 Lud zaś pragnął tam wody i szemrał przeciwko
Mojżeszowi, mówiąc: Po co wyprowadziłeś nas z
Egiptu, aby uśmiercić nas, nasze dzieci i nasze bydło
pragnieniem? 4 Wtedy Mojżesz zawołał do PANA:
Cóż mam uczynić z tym ludem? Jeszcze trochę, a
mnie ukamienują. 5 I PAN powiedział do Mojżesza: Idź
przed ludem i weź ze sobą [niektórych] ze starszych
Izraela. Weź także w rękę swoją laskę, którą uderzyłeś
w rzekę, i idź. 6 Oto stanę przed tobą tam, na skale na
Horebie, i uderzysz w skałę, a wypłynie z niej woda,
którą lud będzie pił. I Mojżesz uczynił tak na oczach
starszych Izraela. 7 I nadał temu miejscu nazwę Massa
i Meriba z powodu kłótni synów Izraela i dlatego, że
wystawili na próbę PANA, mówiąc: Czy PAN jest wśród
nas, czy nie? 8 Tymczasem Amalek nadciągnął, aby
walczyć z Izraelem w Refidim. 9 I Mojżesz powiedział
do Jozuego: Wybierz nam mężczyzn, wyrusz i stocz

bitwę z Amalekiem. Ja zaś jutro stanę na szczycie
wzgórza z laską Boga w ręku. 10 Jozue uczynił więc,
jak mu Mojżesz rozkazał, i stoczył bitwę z Amalekiem.
A Mojżesz, Aaron i Chur weszli na szczyt wzgórza.
11 Gdy Mojżesz podnosił rękę, przeważał Izrael, a
gdy opuszczał rękę, przeważał Amalek. 12 Ale ręce
Mojżesza [były] ociężałe. Wzięli więc kamień i podłożyli
pod niego, i usiadł na nim. A Aaron i Chur podpierali
jego ręce, jeden z jednej, drugi z drugiej strony. I jego
ręce były stale podniesione aż do zachodu słońca.
13 Jozue rozgromił więc Amaleka i jego lud ostrzem
miecza. 14 Wtedy PAN powiedział do Mojżesza: Zapisz
to na pamiątkę w księdze i powtórz do uszu Jozuego,
że wymażę zupełnie pamięć o Amaleku pod niebem.
15 Potem Mojżesz zbudował ołtarz i nadał mu nazwę:
PAN moją chorągwią; 16 Bo powiedział: Ręka tronu
PANA i wojna PANA będzie przeciwko Amalekowi z
pokolenia na pokolenie.

18 A gdy teść Mojżesza Jetro, kapłan Midianitów,
usłyszał o wszystkim, co Bóg uczynił dla Mojżesza
i swego ludu Izraela, że PAN wyprowadził Izraela z
Egiptu; 2 Wtedy Jetro, teść Mojżesza, wziął żonę
Mojżesza Seforę, którą ten wcześniej odesłał; 3 Oraz
jej dwóch synów, z których jednemu było na imię
Gerszom, bo [Mojżesz] powiedział: Jestem przybyszem
w cudzej ziemi; 4 Drugi zaś miał na imię Eliezer, bo
[mówił]: Bóg mego ojca był moją pomocą i wybawił
mnie od miecza faraona. 5 Jetro, teść Mojżesza,
przybył wraz z jego synami i żoną do Mojżesza na
pustynię, gdzie obozował przy górze Boga. 6 I kazał
powiedzieć Mojżeszowi: Ja, twój teść Jetro, idę do
ciebie wraz z twoją żoną i z oboma jej synami. 7
Mojżesz wyszedł więc swemu teściowi naprzeciw,
pokłonił się i ucałował go. Potem wypytywali się
wzajemnie o powodzenie i weszli do namiotu. 8
Mojżesz opowiedział swemu teściowi wszystko, co
PAN uczynił faraonowi i Egipcjanom ze względu na
Izraela, o całym trudzie, który ich spotkał w drodze, i
[jak] PAN ich wybawił. 9 Jetro cieszył się ze wszelkiego
dobra, które PAN uczynił Izraelowi, że wybawił go
z ręki Egipcjan. 10 I Jetro powiedział: Niech będzie
błogosławiony PAN, który was wybawił z ręki Egipcjan
i z ręki faraona i który wybawił lud z niewoli egipskiej.
11 Teraz wiem, że PAN jest większy od wszystkich
bogów, bo gdy oni zuchwale powstawali przeciwko
niemu, [to od tego poginęli]. 12 Potem Jetro, teść
Mojżesza, wziął całopalenie i ofiary dla Boga. Przyszedł
też Aaron i wszyscy starsi Izraela, aby jeść chleb z
teściem Mojżesza przed Bogiem. 13 Nazajutrz Mojżesz
usiadł, aby sądzić lud. I lud stał przed Mojżeszem od
rana aż do wieczora. 14 Gdy teść Mojżesza zobaczył
wszystko, co on czynił dla ludu, powiedział: Cóż to
jest, co ty czynisz dla ludu? Dlaczego ty siedzisz sam,
a cały lud stoi przed tobą od rana aż do wieczora? 15
Wtedy Mojżesz odpowiedział swemu teściowi: Bo lud
przychodzi do mnie, aby się radzić Boga. 16 Gdy mają
[jakąś] sprawę, przychodzą do mnie, a ja rozsądzam
między nimi i oznajmiam ustawy Boga i jego prawa.
17 Teść Mojżesza powiedział do niego: Niedobra to rzecz,
którą czynisz. 18 Zamęczycie się i ty, i ten lud, który
[jest] z tobą, bo ta sprawa jest zbyt ciężka dla ciebie.
Sam jej nie podołasz. 19 [Dlatego] posłuchaj teraz
mego głosu, poradzę ci, a Bóg będzie z tobą. Wstawiaj
się za ludem przed Bogiem i zanoś sprawy Bogu; 20
Nauczaj go też ustaw i praw, wskazuj im drogę, którą
mają chodzić, i czyny, które mają spełniać. 21 Upatrz
też sobie wśród całego ludu mężczyzn dzielnych i
bojących się Boga, mężczyzn prawdomównych, którzy
nienawidzą chciwości, i ustanów ich przełożonymi
nad tysiącem, nad setką, nad pięćdziesiątką i nad
dziesiątką. 22 Niech oni sądzą lud w każdym czasie. A
gdy będzie ważniejsza sprawa, zaniosą ją do ciebie,
ale każdą mniej ważną sprawę sami będą sądzić. W
ten sposób ulżysz sobie, gdy poniosą [ciężar] z tobą.
23 Jeśli tak uczynisz, a Bóg tak ci nakaże, wytrwasz i
cały ten lud będzie wracać na swoje miejsce w pokoju.
24 Mojżesz usłuchał więc rady swego teścia i uczynił
wszystko, jak mu powiedział. 25 I Mojżesz wybrał z
całego Izraela dzielnych mężczyzn, i ustanowił ich
przełożonymi nad ludem, nad tysiącem, nad setką,
nad pięćdziesiątką i nad dziesiątką; 26 I sądzili lud w
każdym czasie. Trudne sprawy zanosili do Mojżesza,
a każdą drobniejszą sprawę sami sądzili. 27 Potem
Mojżesz odprawił swego teścia, który odszedł do swej
ziemi.

19 W trzecim miesiącu od wyjścia synów Izraela
z ziemi Egiptu, w tym samym dniu, przyszli
na pustynię Synaj. 2 Bo wyruszyli z Refidim i po
przybyciu na pustynię Synaj rozbili obóz na pustyni;
tam Izrael obozował naprzeciw góry. 3 A Mojżesz
wstąpił do Boga i PAN zawołał do niego z góry: Tak
powiesz domowi Jakuba i oznajmisz synom Izraela: 4
Widzieliście, co uczyniłem Egipcjanom i jak niosłem
was na skrzydłach orłów, i przyprowadziłem was do
siebie. 5 Dlatego teraz, jeśli posłuchacie mego głosu i
będziecie przestrzegać mojego przymierza, będziecie
moją szczególną własnością ponad wszystkie narody,
bo do mnie należy cała ziemia. 6 A wy będziecie
mi królestwem kapłanów i narodem świętym. To są
słowa, które będziesz mówić do synów Izraela. 7
Wtedy Mojżesz przyszedł i zwołał starszych ludu, i
wyłożył im wszystkie te słowa, które mu PAN nakazał.
8 Cały lud odpowiedział wspólnie: Uczynimy wszystko,
co PAN powiedział. I Mojżesz zaniósł słowa ludu do

PANA. 9 PAN powiedział do Mojżesza: Oto przyjdę do
ciebie w gęstym obłoku, aby lud słyszał, gdy będę z
tobą rozmawiał, i uwierzył ci na zawsze. A Mojżesz
przekazał PANU słowa ludu. 10 PAN zaś mówił do
Mojżesza: Idź do ludu i uświęć ich dziś i jutro, i niech
wypiorą swoje szaty. 11 Niech będą gotowi na trzeci
dzień. Trzeciego dnia bowiem PAN zstąpi na oczach
całego ludu na górę Synaj. 12 I wyznaczysz ludowi
granice dokoła, mówiąc: Strzeżcie się, abyście nie
wstępowali na górę ani nie dotykali jej podnóża. Każdy,
kto dotknie góry, poniesie śmierć. 13 Nie dotknie go
ręka, ale ukamienują [go] albo przeszyją strzałami; czy
to zwierzę, czy człowiek, nie będzie żyć. Gdy przeciągle
będą trąbić, niech podejdą do góry. 14 Mojżesz zstąpił
więc z góry do ludu i uświęcił lud, a oni uprali swoje
szaty. 15 I mówił do ludu: Bądźcie gotowi na trzeci
dzień, nie zbliżajcie się do żon. 16 Trzeciego dnia o
poranku pojawiły się grzmoty i błyskawice, i gęsty obłok
nad górą, i bardzo potężny głos trąby, tak że cały lud,
który był w obozie, zadrżał. 17 I Mojżesz wyprowadził
lud z obozu na spotkanie z Bogiem, i stanęli u stóp
góry. 18 A góra Synaj cała dymiła, gdyż PAN zstąpił na
nią w ogniu. Dym unosił się z niej jak dym z pieca i
cała góra bardzo się trzęsła. 19 A gdy głos trąby się
przeciągał i coraz bardziej się rozlegał, Mojżesz mówił,
a Bóg odpowiadał mu głosem. 20 I PAN zstąpił na górę
Synaj, na szczyt góry. Wtedy PAN wezwał Mojżesza
na szczyt góry i Mojżesz [tam] wstąpił. 21 Potem PAN
powiedział do Mojżesza: Zejdź, przestrzeż lud, by nie
przekroczył granicy, aby zobaczyć PANA, i aby wielu z
nich nie zginęło. 22 Nawet kapłani, którzy zbliżają się
do PANA, niech się uświęcą, by ich PAN nie wytracił.
23 I Mojżesz powiedział do PANA: Lud nie może wejść
na górę Synaj, ponieważ ty nas przestrzegłeś, mówiąc:
Wyznacz granice wokół góry i uświęć ją. 24 PAN
powiedział do niego: Idź, zejdź, a [potem] wstąpisz ty i
Aaron z tobą. Lecz kapłani i lud niech nie przekraczają
[granicy], by wstąpić do PANA, aby ich nie wytracił. 25
Mojżesz zszedł więc do ludu i powiedział im to.

20 I Bóg mówił te wszystkie słowa: 2 Ja [jestem]
PAN, twój Bóg, który cię wyprowadził z ziemi
Egiptu, z domu niewoli. 3 Nie będziesz miał innych
bogów przede mną. 4 Nie będziesz czynił sobie
żadnego rzeźbionego posągu ani żadnej podobizny
[czegokolwiek], co jest w górze na niebie, co jest
nisko na ziemi ani co jest w wodach pod ziemią. 5
Nie będziesz oddawał im pokłonu ani nie będziesz im
służył, bo ja jestem PAN, twój Bóg, Bóg zazdrosny,
nawiedzający nieprawość ojców na synach do trzeciego
i czwartego [pokolenia] tych, którzy mnie nienawidzą;
6 A okazujący miłosierdzie tysiącom tych, którzy mnie
miłują i strzegą moich przykazań. 7 Nie będziesz
brał imienia PANA, twego Boga, nadaremnie, gdyż
PAN nie zostawi bez kary tego, który bierze jego
imię nadaremnie. 8 Pamiętaj o dniu szabatu, aby go
święcić. 9 Sześć dni będziesz pracować i wykonywać
wszystkie swoje prace; 10 Ale siódmy dzień [jest]
szabatem PANA, twego Boga. W tym dniu nie będziesz
wykonywał żadnej pracy – ani ty, ani twój syn, ani twoja
córka, ani twój sługa, ani twoja służąca, ani twoje bydło,
ani twój gość, który jest w obrębie twoich bram. 11 PAN
bowiem przez sześć dni stworzył niebo i ziemię, morze
i wszystko, co jest w nich, a siódmego dnia odpoczął.
Dlatego PAN błogosławił dzień szabatu i uświęcił go.
12 Czcij swego ojca i swoją matkę, aby twoje dni były
długie na ziemi, którą PAN, twój Bóg, da tobie. 13 Nie
będziesz zabijał. 14 Nie będziesz cudzołożył. 15 Nie
będziesz kradł. 16 Nie będziesz fałszywie świadczył
przeciw twemu bliźniemu. 17 Nie będziesz pożądał
domu twego bliźniego ani nie będziesz pożądał żony
twego bliźniego, ani jego sługi, ani jego służącej, ani
jego wołu, ani jego osła, ani żadnej rzeczy, która należy
do twego bliźniego. 18 Wtedy cały lud widział gromy i
błyskawice i [słyszał] głos trąby, i [dostrzegał] dymiącą
górę. Gdy lud to widział, cofnął się i stanął z daleka.
19 I mówił do Mojżesza: Ty mów do nas, a będziemy
słuchać, ale niech Bóg do nas nie mówi, byśmy nie
pomarli. 20 Mojżesz odpowiedział ludowi: Nie bójcie
się. Bóg bowiem przyszedł, aby was wystawić na próbę
i żeby jego bojaźń była przed waszym obliczem, byście
nie grzeszyli. 21 Stał więc lud z daleka, a Mojżesz
zbliżył się do gęstego mroku, w którym był Bóg. 22
I PAN powiedział do Mojżesza: Tak powiesz synom
Izraela: Widzieliście, że mówiłem do was z nieba. 23
Nie będziecie czynić przy mnie bogów ze srebra ani
bogów ze złota nie będziecie sobie czynić. 24 Uczynisz
mi ołtarz z ziemi i będziesz składać na nim twoje
całopalenia i [twoje ofiary] pojednawcze, twoje owce i
twoje bydło. Na każdym miejscu, gdzie upamiętnię
swoje imię, przyjdę do ciebie i będę ci błogosławił.
25 A jeśli uczynisz mi ołtarz kamienny, nie buduj go
z ciosanego [kamienia]. Jeśli bowiem przyłożysz do
niego żelazne narzędzie, zbezcześcisz go. 26 Nie
będziesz wstępował po stopniach do mojego ołtarza,
aby twoja nagość nie była przy nim odkryta.

21 A oto prawa, które im przedstawisz. 2 Jeśli kupisz
niewolnika – Hebrajczyka, sześć lat będzie [ci]
służyć, a w siódmym roku wyjdzie na wolność bez
wykupu. 3 Jeśli sam przyszedł, sam odejdzie; a jeśli
miał żonę, jego żona odejdzie z nim. 4 Jeśli jego
pan dał mu żonę, a ona urodziła mu synów lub córki,
to jego żona i dzieci będą należały do jego pana, a
on odejdzie sam. 5 A jeśli niewolnik powie: Kocham

mojego pana, moją żonę i moich synów, nie wyjdę na
wolność; 6 Wtedy jego pan zaprowadzi go do sędziów i
przyprowadzi go do drzwi albo do ich słupka; i jego pan
szydłem przekłuje mu ucho, i będzie jego niewolnikiem
na zawsze. 7 Jeśli zaś kto sprzeda swoją córkę,
aby była niewolnicą, nie odejdzie ona, jak odchodzą
niewolnicy. 8 Jeśli się nie spodoba swemu panu,
który zamierzał ją poślubić, niech pozwoli, aby została
odkupiona. Nie ma prawa sprzedać jej obcemu ludowi,
ponieważ zrobiłby jej krzywdę. 9 A jeśli przeznaczył
ją dla swego syna, to postąpi z nią według prawa
córek. 10 Jeśli weźmie sobie za żonę jeszcze inną,
nie umniejszy jej pożywienia, jej ubrania ani prawa
małżeńskiego. 11 A jeśli nie zapewni jej tych trzech
rzeczy, wtedy wyjdzie ona darmo bez okupu. 12 Kto
uderzy człowieka tak, że ten umrze, poniesie śmierć;
13 A jeśli nie czyhał na niego, ale Bóg podał go w jego
rękę, wyznaczę miejsce, do którego będzie mógł uciec.
14 Ale jeśli ktoś czyha na swego bliźniego i podstępnie
go zabija, to nawet od mojego ołtarza go weźmiesz,
aby umarł. 15 Kto uderzy swego ojca albo swoją
matkę, poniesie śmierć. 16 Kto uprowadzi człowieka i
sprzeda go lub zostanie on znaleziony w jego ręku,
poniesie śmierć. 17 Kto złorzeczy swemu ojcu lub
swojej matce, poniesie śmierć. 18 A jeśli mężczyźni
się pokłócą i jeden uderzy drugiego kamieniem lub
pięścią, tak że ten nie umrze, ale musi położyć się
w łóżku; 19 To jeśli wstanie i będzie mógł chodzić
po ulicy o lasce, ten, który uderzył, będzie niewinny;
wypłaci mu tylko odszkodowanie i będzie łożyć na
jego leczenie. 20 Jeśli zaś ktoś uderzy kijem swego
niewolnika lub swoją niewolnicę tak, że umrą pod jego
ręką, musi ponieść karę; 21 Jeśli jednak [niewolnik]
zostaje [przy życiu] dzień lub dwa, nie będzie karany;
bo niewolnik to jego pieniądze. 22 Jeśli mężczyźni się
pokłócą i uderzą kobietę brzemienną, tak że wyjdzie z
niej płód, jednak bez żadnej szkody, to musi ponieść
karę, jaką nałoży na niego mąż tej kobiety, a da według
[uznania] sędziów. 23 Jeśli jednak dojdzie do szkody,
wtedy dasz życie za życie; 24 Oko za oko, ząb za
ząb, rękę za rękę, nogę za nogę; 25 Oparzenie za
oparzenie, ranę za ranę, siniec za siniec. 26 Jeśli
ktoś uderzy w oko swego niewolnika lub w oko swojej
niewolnicy, tak że je wybije, za jego oko wypuści go
na wolność. 27 Jeśli też [ktoś] wybije ząb swemu
niewolnikowi lub ząb swojej niewolnicy, za jego ząb
wypuści go na wolność. 28 Jeśli czyjś wół ubodzie na
śmierć mężczyznę lub kobietę, ten wół musi zostać
ukamienowany, a jego mięsa nie wolno jeść. Właściciel
wołu zaś będzie niewinny. 29 Jeśli jednak wół bódł
przedtem i ostrzegano o tym jego właściciela, ten zaś
nie pilnował go, i [wół] zabił mężczyznę lub kobietę,
wół będzie ukamienowany i jego właściciel poniesie
śmierć. 30 Jeśli nałożono mu karę pieniężną, wtedy
da za swoją duszę okup, jaki na niego nałożą. 31
Choćby ubódł syna lub córkę, postąpią z nim według
tego samego prawa. 32 Jeśli wół ubodzie niewolnika
lub niewolnicę, da ich panu trzydzieści syklów srebra,
a wół będzie ukamienowany. 33 Jeśli ktoś zostawi
studnię odkrytą lub jeśli ktoś wykopie studnię i nie
nakryje jej, a wpadnie w nią wół lub osioł; 34 Właściciel
tej studni musi wyrównać stratę [i] wynagrodzi ich
właścicielowi, a zdechłe [zwierzę] będzie należeć do
niego. 35 Także jeśli czyjś wół ubodzie na śmierć
wołu jego sąsiada, wtedy sprzedadzą żywego wołu i
podzielą się zapłatą za niego; podzielą się też tym
zdechłym. 36 Ale jeśli było wiadomo, że ten wół bódł
przedtem, a jego właściciel nie pilnował go, musi oddać
wołu za wołu, a zdechłe [zwierzę] będzie należeć do
niego.

22 Jeśli ktoś ukradnie wołu lub owcę i zabije je albo
sprzeda, odda pięć wołów za [jednego] wołu i
cztery owce za [jedną] owcę. 2 Jeśli złodziej zostanie
przyłapany przy włamaniu i tak pobity, że umrze, ten,
[kto zabił], nie będzie winien [przelanej] krwi. 3 Jeśli
to [zrobi] po wschodzie słońca, będzie winien krwi,
gdyż [złodziej] powinien wypłacić odszkodowanie. Jeśli
nic nie ma, będzie sprzedany za swoją kradzież. 4
Jeśli zostaną znalezione w jego ręku skradzione dobra
jeszcze żywe, czy to wół, czy osioł, czy owca, zwróci
podwójnie. 5 Gdyby ktoś wypasł pole lub winnicę,
bo puścił swoje bydło, aby się pasło na cudzym
polu, wypłaci odszkodowanie z najlepszych [plonów]
swego pola i z najlepszych [plonów] swej winnicy. 6
Jeśli wybuchnie ogień, a trafi na ciernie i spali stóg
lub zboże na pniu, lub samo pole, ten, co wzniecił
ogień, musi wypłacić odszkodowanie. 7 Jeśli ktoś
da swemu bliźniemu pieniądze lub przedmioty do
przechowania i zostanie to ukradzione z domu tego
człowieka, to jeśli złodziej zostanie znaleziony, zwróci
podwójnie. 8 Jeśli złodziej nie zostanie znaleziony,
pan tego domu stawi się przed sędziami, by [okazało
się], czy nie wyciągnął ręki po własność swego
bliźniego. 9 W każdej spornej sprawie o wołu, osła,
owcę, szatę czy jakąkolwiek zgubę, gdyby ktoś
powiedział, że to jest [jego], sprawa obydwu ma
trafić do sędziów; kogo sędziowie uznają winnym,
ten wynagrodzi podwójnie swemu bliźniemu. 10 Jeśli
ktoś odda swemu bliźniemu na przechowanie osła,
wołu, owcę lub inne zwierzę, a ono zdechnie, zostanie
okaleczone lub uprowadzone i nikt tego nie zobaczy; 11
Wówczas przysięga przed PANEM rozstrzygnie między
obydwoma, że nie wyciągnął ręki po własność swego
bliźniego. Właściciel przyjmie tę [przysięgę], a [drugi]

nie wypłaci odszkodowania. 12 Jeśli jednak to zostało
mu skradzione, wypłaci właścicielowi odszkodowanie.
13 Jeśli zostało rozszarpane, to przyniesie [je jako]
dowód, a za rozszarpane nie zapłaci. 14 Jeśli ktoś
pożyczy [zwierzę] od swego bliźniego, a [ono] zostanie
okaleczone lub zdechnie podczas nieobecności jego
właściciela, musi wypłacić odszkodowanie. 15 Jeśli
jego właściciel był przy nim, nie zapłaci; a jeśli było
wynajęte, zapłaci tylko za wynajem. 16 Jeśli ktoś
uwiedzie dziewicę, która nie jest poślubiona, i położy
się z nią, musi jej dać posag [i] weźmie ją sobie
za żonę. 17 Jeśli jej ojciec żadną miarą nie zgodzi
się dać mu jej, odważy pieniądze według [zwyczaju]
panieńskiego posagu. 18 Nie zostawisz czarownicy
przy życiu. 19 Każdy, kto spółkuje ze zwierzęciem,
poniesie śmierć. 20 Kto składa ofiary bogom, poza
samym PANEM, zostanie stracony. 21 Nie zrobisz
krzywdy przybyszowi ani nie będziesz go uciskać,
gdyż i wy byliście przybyszami w ziemi Egiptu. 22 Nie
będziecie dręczyć żadnej wdowy ani sieroty. 23 Jeśli
będziesz je dręczył, a one będą wołać do mnie, na
pewno wysłucham ich wołania. 24 Wtedy rozpali się
mój gniew i pobiję was mieczem, i wasze żony będą
wdowami, a wasi synowie sierotami. 25 Jeśli pożyczysz
pieniądze ubogiemu z mego ludu, który mieszka wśród
was, nie postąpisz wobec niego jak lichwiarz, nie
będziesz go obciążać lichwą. 26 Jeśli weźmiesz w
zastaw szatę twego bliźniego, oddasz mu ją przed
zachodem słońca; 27 Bo to ubranie jest jedynym
okryciem jego ciała, w tym też śpi. Jeśli będzie do
mnie wołał, wysłucham go, bo jestem litościwy. 28 Nie
będziesz złorzeczyć sędziom, a przełożonego twego
ludu nie będziesz przeklinać. 29 Nie będziesz zwlekał
[ze złożeniem] pierwocin twego [zboża] i płynnych
zbiorów. Oddasz mi pierworodnego z twoich synów. 30
To samo zrobisz z twoimi wołami i owcami. Siedem
dni [pierworodny] będzie ze swoją matką, a ósmego
dnia oddasz mi go. 31 Będziecie dla mnie świętym
ludem i nie będziecie jeść mięsa rozszarpanego na
polu; wyrzucicie je psom.

23 Nie będziesz rozgłaszał fałszywych wieści. Nie
wchodź w spółkę z bezbożnym, by być fałszywym
świadkiem. 2 Nie idź za większością, aby wyrządzić zło,
i nie zeznawaj w sprawie, ulegając [zdaniu] większości,
by naginać [sąd]. 3 I nie okazuj przychylności ubogiemu
w jego sprawie. 4 Jeśli napotkasz błądzącego wołu
swego wroga lub jego osła, musisz odprowadzić go
do niego. 5 Jeśli zobaczysz, że osioł tego, który cię
nienawidzi, leży pod swoim ciężarem, nie odmówisz mu
pomocy. Owszem, masz mu z nim pomóc. 6 Nie naginaj
sądu twego ubogiego w jego sprawie. 7 Trzymaj się z
dala od nieuczciwej sprawy. Nie zabijaj niewinnego i
sprawiedliwego, bo nie usprawiedliwię bezbożnego. 8
Nie będziesz też brać darów, ponieważ dar zaślepia
mądrych i wypacza słowa sprawiedliwych. 9 Nie uciskaj
również przybysza, bo sami wiecie, jak się czuje
przybysz, gdyż byliście przybyszami w ziemi Egiptu.
10 Przez sześć lat będziesz obsiewał swoją ziemię i
zbierał jej plony; 11 A w siódmym [roku] zostawisz ją
odłogiem, żeby odpoczęła, aby jedli ubodzy twego ludu,
a co zostanie po nich, zjedzą zwierzęta polne. Tak też
postąpisz ze swoją winnicą i swoim sadem oliwnym.
12 Przez sześć dni będziesz wykonywać swoją pracę,
ale siódmego dnia odpoczniesz, aby odpoczął twój wół
i twój osioł i [żeby] odetchnął syn twojej niewolnicy i
przybysz. 13 A we wszystkim, co wam powiedziałem,
bądźcie ostrożni. Nie wspominajcie też imienia obcych
bogów, niech nie będzie słyszane z twoich ust. 14
Trzy razy w roku będziesz obchodzić dla mnie święto.
15 Będziesz obchodzić Święto Przaśników. Siedem
dni będziesz jeść przaśniki, jak ci nakazałem, w
miesiącu Abib, bo w nim wyszedłeś z Egiptu. Nie
pokażecie się przede mną z pustymi rękami. 16 I
Święto Żniw, pierwocin twojej pracy, tego, co posiałeś
na polu. I także Święto Zbiorów pod koniec roku, gdy
zbierzesz z pola [owoce] swojej pracy. 17 Trzy razy
w roku wszyscy twoi mężczyźni mają się pokazać
przed Panem BOGIEM. 18 Nie będziesz ofiarował
krwi mojej ofiary z chlebem kwaszonym, a tłuszcz
mojej ofiary nie zostanie przez noc aż do poranka. 19
Przyniesiesz do domu PANA, twego Boga, pierwociny z
pierwszych plonów swojej ziemi. Nie będziesz gotował
koźlęcia w mleku jego matki. 20 Oto posyłam Anioła
przed tobą, aby cię strzegł w drodze i doprowadził do
miejsca, które przygotowałem. 21 Zważaj na niego
i słuchaj jego głosu; nie pobudzaj go do gniewu,
bo nie przebaczy waszych przestępstw, gdyż moje
imię jest w nim. 22 Bo jeśli będziesz pilnie słuchać
jego głosu i uczynisz wszystko, co powiem, będę
wrogiem twoich wrogów i będę dręczyć tych, którzy
cię dręczyli. 23 Mój Anioł bowiem pójdzie przed tobą i
wprowadzi cię do Amorytów, Chetytów, Peryzzytów,
Kananejczyków, Chiwwitów i Jebusytów, i wytracę
ich. 24 Nie będziesz oddawał pokłonu ich bogom ani
nie będziesz im służył, ani nie postępuj według ich
czynów, ale do gruntu zburz ich i doszczętnie pokrusz
ich posągi. 25 Będziecie służyć PANU, waszemu Bogu,
a on będzie błogosławić twój chleb i twoją wodę; i
oddalę od ciebie chorobę. 26 Nie będzie w twojej ziemi
roniącej ani niepłodnej. Dopełnię liczbę twoich dni. 27
Poślę mój strach przed tobą i strwożę wszelki lud,
przeciw któremu pójdziesz, i sprawię, że wszyscy twoi
wrogowie uciekną przed tobą. 28 Poślę też przed tobą
szerszenie, które wypędzą Chiwwitów, Kananejczyków

i Chetytów sprzed twego oblicza. 29 Nie wypędzę ich
sprzed twojego oblicza w jednym roku, by ziemia nie
zmieniła się w pustynię i nie namnożył się przeciwko
tobie dziki zwierz. 30 Pomału będę ich wypędzał sprzed
twego oblicza, aż się rozmnożysz i posiądziesz ziemię.
31 A ustanowię twoje granice od Morza Czerwonego
aż do Morza Filistynów, od pustyni aż do rzeki. Oddam
bowiem w wasze ręce mieszkańców tej ziemi, a ty
wypędzisz ich sprzed twego oblicza. 32 Nie zawrzesz
przymierza z nimi ani z ich bogami. 33 Nie wolno im
mieszkać w twojej ziemi, by cię nie doprowadzili do
grzechu przeciwko mnie. Jeśli bowiem będziesz służył
ich bogom, będzie to dla ciebie sidłem.

24 I powiedział do Mojżesza: Wstąpcie do PANA
ty i Aaron, Nadab i Abihu oraz siedemdziesięciu
ze starszych Izraela i oddajcie pokłon z daleka. 2
Tylko sam Mojżesz zbliży się do PANA. Oni zaś
nie zbliżą się ani lud nie wstąpi z nim. 3 Mojżesz
przyszedł więc i opowiedział ludowi wszystkie słowa
PANA i wszystkie prawa. I cały lud odpowiedział
jednym głosem: Wypełnimy wszystkie słowa, które
PAN powiedział. 4 Wtedy Mojżesz spisał wszystkie
słowa PANA. A kiedy rano wstał, zbudował ołtarz u
stóp góry i [ustawił] dwanaście słupów, według [liczby]
dwunastu pokoleń Izraela. 5 I posłał młodzieńców z
synów Izraela, i ci ofiarowali całopalenia, i złożyli PANU
cielce [jako] ofiary pojednawcze. 6 Potem Mojżesz
wziął połowę krwi i wlał do czaszy, a drugą połową
pokropił ołtarz. 7 Następnie wziął księgę przymierza i
czytał ludowi, a oni powiedzieli: Wypełnimy wszystko,
co PAN mówił, i będziemy posłuszni. 8 Mojżesz wziął
też krew i pokropił lud, mówiąc: Oto krew przymierza,
które PAN zawarł z wami, według wszystkich tych
słów. 9 I wstąpili Mojżesz, Aaron, Nadab i Abihu oraz
siedemdziesięciu ze starszych Izraela; 10 I widzieli
Boga Izraela, [a] pod jego nogami [było] jakby dzieło z
szafirowego kamienia jak niebo, gdy jest jasne. 11 A
na przywódców synów Izraela [PAN] nie wyciągnął
swej ręki, choć widzieli Boga, jedli i pili. 12 Wtedy PAN
powiedział do Mojżesza: Wstąp do mnie na górę i bądź
tam, a dam ci kamienne tablice, prawo i przykazania,
które napisałem, abyś ich nauczał. 13 Mojżesz wstał
więc wraz z Jozuem, swoim sługą; i Mojżesz wstąpił
na górę Boga. 14 A do starszych powiedział: Zostańcie
tu, aż wrócimy do was. A oto Aaron i Chur [będą] z
wami. Kto by miał [jakąś] sprawę, niech idzie do nich.
15 Wtedy Mojżesz wstąpił na górę, a obłok zakrył górę.
16 I chwała PANA spoczęła na górze Synaj, a obłok
okrywał ją przez sześć dni. W siódmym dniu [PAN]
zawołał na Mojżesza spośród obłoku. 17 A wygląd
chwały PANA w oczach synów Izraela był jak ogień
pożerający na szczycie góry. 18 I Mojżesz wszedł w
środek obłoku, i wstąpił na górę. A był Mojżesz na
górze czterdzieści dni i czterdzieści nocy.

25 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Powiedz
synom Izraela, aby przynieśli mi dar. Od każdego
człowieka, który daje dobrowolnie ze swego serca,
zbierzcie dar dla mnie. 3 A to są dary, które zbierzecie
od nich: złoto, srebro i miedź; 4 Błękitna [tkanina],
purpura, karmazyn, bisior i sierść kozia; 5 Skóry
baranie farbowane na czerwono, skóry borsucze i
drewno akacjowe; 6 Oliwa do oświetlenia, wonności
na olejek do namaszczania i na wonne kadzidło; 7
Kamienie onyksowe i kamienie do osadzenia efodu i
pektorału. 8 I zbudują mi świątynię, abym mieszkał
pośród nich. 9 Według wszystkiego, co ci ukażę,
[według] wzoru przybytku i wzoru wszystkich jego
naczyń, tak uczynicie. 10 Uczynią też arkę z drewna
akacjowego. Jej długość [będzie] na dwa i pół łokcia,
jej szerokość – na półtora łokcia, a jej wysokość –
na półtora łokcia. 11 I pokryjesz ją szczerym złotem,
wewnątrz i na zewnątrz pokryjesz ją, a na niej dokoła
uczynisz złotą listwę. 12 Odlejesz też do niej cztery
złote pierścienie, które przymocujesz do czterech jej
narożników: dwa pierścienie do jednego jej boku i
dwa pierścienie do drugiego jej boku. 13 Uczynisz
drążki z drewna akacjowego i pokryjesz je złotem.
14 I włożysz drążki w pierścienie na bokach arki,
aby na nich noszono arkę. 15 Drążki te pozostaną
w pierścieniach arki; nie będą z niej wyjmowane.
16 W arkę włożysz świadectwo, które ci dam. 17
Uczynisz też przebłagalnię ze szczerego złota. Jej
długość będzie na dwa i pół łokcia, a jej szerokość –
na półtora łokcia. 18 I uczynisz dwa złote cherubiny:
wykujesz je ze złota na obu końcach przebłagalni.
19 Jednego cherubina uczynisz na jednym końcu,
a drugiego cherubina na drugim końcu. Z samej
przebłagalni uczynicie cherubiny na obu jej końcach.
20 A cherubiny będą mieć skrzydła rozpostarte ku
górze, zakrywając swymi skrzydłami przebłagalnię.
Ich twarze zaś [będą zwrócone] ku sobie, twarze
cherubinów będą [zwrócone] ku przebłagalni. 21 I
położysz przebłagalnię na wierzchu arki, a w arkę
włożysz świadectwo, które ci dam. 22 Tam będę się
z tobą spotykać i sponad przebłagalni, spomiędzy
dwóch cherubinów, którzy są nad arką świadectwa,
będę z tobą rozmawiać o wszystkim, co ci rozkażę
dla synów Izraela. 23 Uczynisz też stół z drewna
akacjowego. Jego długość będzie na dwa łokcie, jego
szerokość – na [jeden] łokieć, a jego wysokość – na
półtora łokcia. 24 I pokryjesz go szczerym złotem,
i uczynisz dokoła niego złotą listwę. 25 Uczynisz
też dokoła niego obramowanie szerokie na cztery
palce i złotą listwę dokoła obramowania. 26 Uczynisz

też do niego cztery złote pierścienie i przymocujesz
je na czterech narożnikach, które [są] przy jego
czterech nogach. 27 Przy tym obramowaniu będą
pierścienie, przez które przewloką drążki do noszenia
stołu. 28 A te drążki uczynisz z drewna akacjowego
i pokryjesz je złotem, i będzie na nich noszony stół.
29 Uczynisz też jego misy, czasze, przykrycia i kubki
do nalewania; wykonasz je ze szczerego złota. 30
I na [ten] stół nieustannie będziesz kłaść przede
mną chleby pokładne. 31 Uczynisz też świecznik ze
szczerego złota. Ów świecznik będzie wykuty: jego
podstawa, ramiona, kielichy, gałki i kwiaty będą z tej
samej [bryły]. 32 Z jego boków będzie wychodzić
sześć ramion: trzy ramiona świecznika z jednego boku
i trzy ramiona świecznika z drugiego boku. 33 Trzy
kielichy na kształt migdału na jednym ramieniu, [wraz
z] gałką i kwiatem; i trzy kielichy na kształt migdału na
drugim ramieniu, [wraz z] gałką i kwiatem. Tak [będzie]
na wszystkich sześciu ramionach wychodzących ze
świecznika. 34 Ale na trzonie świecznika [będą] cztery
kielichy na kształt migdału, z gałkami i kwiatami. 35
I [będzie] gałka pod dwoma jego ramionami, także
gałka pod [następnymi] dwoma ramionami i gałka pod
[innymi] dwoma ramionami: [tak będzie] pod sześcioma
ramionami wychodzącymi ze świecznika. 36 Z niego
samego będą [wychodzić] gałki i ramiona, wszystko
to w całości [będzie] wykute ze szczerego złota. 37
Uczynisz też do niego siedem lamp i zapalisz je, aby
świeciły w przeciwległą stronę. 38 Także jego szczypce
i naczynia na popiół [mają być] ze szczerego złota. 39
Uczynisz go i wszystkie naczynia z talentu szczerego
złota. 40 Uważaj, abyś uczynił [wszystko] według wzoru
tego, co ci ukazano na górze.

26 Uczynisz też przybytek z dziesięciu zasłon ze
skręconego bisioru, z błękitnej [tkaniny] oraz
z purpury i karmazynu, [na których] wyhaftujesz
cherubiny. 2 Długość jednej zasłony [ma wynosić]
dwadzieścia osiem łokci, a szerokość jednej zasłony –
cztery łokcie. Wszystkie zasłony będą miały jednakowe
wymiary. 3 Pięć zasłon będzie spiętych jedna z drugą;
także [drugie] pięć zasłon będzie spiętych jedna z
drugą. 4 I uczynisz błękitne pętle na brzegu jednej
zasłony, gdzie skraje mają się spinać. Uczynisz je
też na brzegu drugiej zasłony, gdzie skraje mają
się spinać. 5 Pięćdziesiąt pętli uczynisz na jednej
zasłonie i pięćdziesiąt pętli uczynisz na brzegu drugiej
zasłony, w miejscu, gdzie ma być spięta z drugą.
Pętle będą jedna naprzeciw drugiej. 6 Uczynisz też
pięćdziesiąt złotych haczyków i złączysz jedną zasłonę
z drugą [tymi] haczykami. I tak przybytek będzie
stanowił jedną [całość]. 7 Uczynisz też zasłony z koziej
sierści do przykrycia przybytku z wierzchu. Uczynisz
jedenaście takich zasłon. 8 Długość jednej zasłony
[ma wynosić] trzydzieści łokci, a szerokość jednej
zasłony – cztery łokcie. Wszystkie jedenaście zasłon
[będzie mieć] jednakowe wymiary. 9 I zepniesz pięć
zasłon osobno, a sześć zasłon osobno. Szóstą zasłonę
złożysz we dwoje na przodzie namiotu. 10 Uczynisz
też pięćdziesiąt pętli na brzegu jednej zasłony, na
końcu, gdzie ma być spięta, i pięćdziesiąt pętli z
brzegu [drugiej] zasłony do spinania drugiego [brzegu].
11 Uczynisz też pięćdziesiąt miedzianych haczyków
i włożysz haczyki w pętle, i zepniesz namiot, aby
stanowił jedną [całość]. 12 A część, która zbywa z
zasłon namiotu, [to jest] pozostała połowa zasłony,
będzie zwisać z tyłu przybytku. 13 A łokieć z jednej i
łokieć z drugiej strony, który zbywa z długości zasłon
namiotu, będzie wisiał po obu stronach przybytku, po
jednej i drugiej, żeby go okrywać. 14 Uczynisz też
przykrycie na namiot ze skór baranich farbowanych na
czerwono i przykrycie ze skór borsuczych na wierzch.
15 Uczynisz też do przybytku prosto stojące deski z
drewna akacjowego. 16 Długość jednej deski [ma
wynosić] dziesięć łokci, a szerokość jednej deski –
półtora łokcia. 17 Jedna deska [będzie miała] dwa
czopy, ułożone jeden naprzeciw drugiego. Tak uczynisz
przy wszystkich deskach przybytku. 18 Uczynisz więc
deski do przybytku: dwadzieścia desek na stronę
południową, ku południu. 19 Uczynisz też czterdzieści
srebrnych podstawek pod [tych] dwadzieścia desek;
dwie podstawki pod jedną deskę do dwóch jej czopów,
także do drugiej deski dwie podstawki do dwóch jej
czopów. 20 Na drugim boku przybytku od strony
północnej [uczynisz] dwadzieścia desek. 21 A do nich
czterdzieści srebrnych podstawek: dwie podstawki pod
jedną deskę i dwie podstawki pod drugą deskę. 22 A
na zachodnią stronę przybytku uczynisz sześć desek.
23 Uczynisz dwie deski jako narożniki przybytku po
obydwu stronach. 24 Będą one złączone od spodu,
będą także złączone u góry do jednego pierścienia.
Tak będzie przy tych obu, będą dla dwóch narożników.
25 I tak będzie osiem desek, a ich srebrnych podstawek
szesnaście, dwie podstawki pod jedną deską i dwie
podstawki pod drugą deską. 26 Uczynisz też drążki
z drewna akacjowego: [będzie ich] pięć do desek
jednej strony przybytku; 27 Pięć także drążków do
desek drugiej strony przybytku, a także pięć drążków
do desek zachodniej strony przybytku. 28 Środkowy
drążek w połowie wysokości desek będzie przechodzić
od jednego końca do drugiego. 29 Deski pokryjesz
złotem i uczynisz do nich złote pierścienie, przez które
mają przechodzić drążki. Drążki też pokryjesz złotem.
30 Wystawisz więc przybytek według wzoru, który ci
ukazano na górze. 31 Uczynisz też zasłonę z błękitnej

[tkaniny], purpury, karmazynu i skręconego bisioru; na
niej wyhaftujesz cherubiny. 32 I zawiesisz ją na czterech
słupach [z drewna] akacjowego pokrytych złotem –
ich haki też będą złote – [stojących] na czterech
srebrnych podstawkach. 33 A zasłonę zawiesisz na
haczykach i wniesiesz za zasłonę arkę świadectwa,
a [ta] zasłona będzie oddzielać wam Miejsce Święte
od Najświętszego. 34 Położysz też przebłagalnię
na arce świadectwa w Miejscu Najświętszym. 35
A przed zasłoną postawisz stół, a naprzeciw stołu,
po południowej stronie przybytku – świecznik, a stół
postawisz po stronie północnej. 36 Uczynisz też do
wejścia namiotu zasłonę z błękitnej [tkaniny], purpury,
karmazynu i skręconego bisioru, haftowaną. 37 A
do [tej] zasłony uczynisz pięć słupów [z drewna]
akacjowego, które pokryjesz złotem, i ich haki będą
złote. I ulejesz do nich pięć miedzianych podstawek.

27 Uczynisz też ołtarz z drewna akacjowego, długi
na pięć łokci i szeroki na pięć łokci. Ołtarz będzie
kwadratowy i wysoki na trzy łokcie. 2 I uczynisz
rogi na jego czterech narożnikach; jego rogi będą
z tego samego. I pokryjesz go miedzią. 3 Uczynisz
też do niego kociołki do zsypywania popiołu oraz
szufle, miednice, widełki i łopaty [na rozżarzone węgle].
Wszystkie naczynia do niego uczynisz z miedzi. 4
Uczynisz też do niego miedzianą kratę na kształt
sieci, a na tej kracie, na czterech jej narożnikach,
uczynisz cztery miedziane pierścienie. 5 I umieścisz
ją u dołu pod obramowaniem ołtarza, tak aby krata
sięgała do połowy ołtarza. 6 Uczynisz też drążki do
ołtarza, drążki z drewna akacjowego, i pokryjesz je
miedzią. 7 Drążki te będą włożone w pierścienie i
będą one na obydwu stronach ołtarza, aby można
go było nosić. 8 Uczynisz go z desek, aby był pusty
[wewnątrz]. Niech go uczynią tak, jak ci pokazano
na górze. 9 Uczynisz też dziedziniec przybytku. Na
południu po prawej stronie zasłony dziedzińca będą
ze skręconego bisioru o długości stu łokci na jedną
stronę. 10 Do tego dwadzieścia słupów i dwadzieścia
miedzianych podstawek. Haczyki na słupach i ich
klamry [będą ze] srebra. 11 Podobnie wzdłuż strony
północnej będą zasłony o długości stu [łokci], do
tego dwadzieścia słupów i dwadzieścia miedzianych
podstawek. Haczyki na słupach i ich klamry [będą
ze] srebra. 12 A [na] szerokości dziedzińca od strony
zachodniej [będą] zasłony na pięćdziesiąt łokci, a
do tego dziesięć słupów i dziesięć podstawek. 13
Szerokość dziedzińca z przodu, po stronie wschodniej,
[będzie wynosić] pięćdziesiąt łokci. 14 Po jednej stronie
[wejścia] będą zasłony na piętnaście łokci, a do tego
trzy słupy i trzy podstawki. 15 Po drugiej stronie będą
zasłony na piętnaście [łokci], a do tego trzy słupy i trzy
podstawki. 16 A do wejścia dziedzińca będzie zasłona
na dwadzieścia łokci z błękitnej [tkaniny], z purpury i
karmazynu oraz skręconego bisioru, haftowana. Do
tego cztery słupy i cztery podstawki. 17 Wszystkie
słupy dokoła dziedzińca będą miały srebrne klamry.
Ich haczyki będą ze srebra, a ich podstawki – z
miedzi. 18 Długość dziedzińca [będzie wynosić] sto
łokci, a szerokość – pięćdziesiąt, wszędzie jednakowa,
a wysokość – pięć łokci, [zasłony będą] ze skręconego
bisioru, jej podstawki zaś z miedzi. 19 Wszystkie
naczynia przybytku do wszelkiej służby w nim i
wszystkie jego kołki, i wszystkie kołki dziedzińca będą
z miedzi. 20 Rozkażesz synom Izraela, aby przynieśli
do ciebie czystą, wytłoczoną oliwę do oświetlenia, aby
lampy zawsze się paliły. 21 W Namiocie Zgromadzenia
przed zasłoną, za którą jest arka świadectwa, Aaron
i jego synowie będą je stawiać przed PANEM od
wieczora aż do poranka. [Będzie] to wieczna ustawa
wśród ich potomków dla synów Izraela.

28 Przywołaj do siebie twego brata Aarona i wraz
z nim jego synów, spośród synów Izraela, aby
sprawowali dla mnie urząd kapłański: Aarona, Nadaba
i Abihu, Eleazara i Itamara, synów Aarona. 2 Uczynisz
święte szaty dla twego brata Aarona, na cześć i na
ozdobę. 3 Porozmawiasz też ze wszystkimi zdolnymi
[rzemieślnikami], których napełniłem duchem mądrości,
aby wykonali szaty dla Aarona na jego poświęcenie,
aby mi sprawował urząd kapłański. 4 Oto szaty, które
wykonają: pektorał, efod, ornat, tunika haftowana, mitra
i pas. I uczynią te święte szaty dla twego brata Aarona
i jego synów, aby mi sprawowali urząd kapłański. 5 I
wezmą złoto, błękitną [tkaninę], purpurę, karmazyn i
bisior. 6 I uczynią efod ze złota, błękitnej [tkaniny],
purpury, karmazynu i skręconego bisioru, haftowany. 7
Będzie on miał dwa naramienniki zszyte na dwóch
końcach i tak będą razem połączone. 8 A pas, którym
będzie przepasany efod, [zostanie] podobnie uczyniony
ze złota, błękitnej [tkaniny], purpury, karmazynu i
skręconego bisioru. 9 I weźmiesz dwa kamienie onyksu
i wyryjesz na nich imiona synów Izraela; 10 Sześć
ich imion na jednym kamieniu i sześć pozostałych
imion na drugim kamieniu, według [kolejności] ich
narodzenia. 11 Tak jak rytownik, który wykuwa pieczęć,
wyryjesz na obu kamieniach imiona synów Izraela i
osadzisz je w złotych oprawach. 12 I umieścisz te
dwa kamienie na naramiennikach efodu jako kamienie
pamiątkowe [dla] synów Izraela. I Aaron będzie nosić
ich imiona przed PANEM na obu swych ramionach
na pamiątkę. 13 Uczynisz też złote oprawy; 14 A
także dwa łańcuszki ze szczerego złota. Upleciesz
je i przymocujesz te plecione łańcuszki do opraw.
15 Uczynisz też pektorał wyrokowania, wyhaftowany,

podobnie jak efod. Uczynisz go ze złota, błękitnej
[tkaniny], purpury, karmazynu i skręconego bisioru.
16 Będzie kwadratowy, złożony we dwoje, na piędź
długości i na piędź szerokości. 17 I uczynisz w nim
oprawy dla kamieni, cztery rzędy kamieni, [w tym]
porządku: karneol, topaz i szmaragd w pierwszym
rzędzie; 18 W drugim zaś rzędzie: karbunkuł, szafir i
diament; 19 W trzecim rzędzie: hiacynt, agat i ametyst;
20 W czwartym rzędzie: beryl, onyks i jaspis. Będą
[one] osadzone w złotych oprawach. 21 A tych kamieni
z imionami synów Izraela [będzie] dwanaście, według
ich imion. Będą ryte jak na pieczęci, każdy z własnym
imieniem, według dwunastu pokoleń. 22 Uczynisz
do pektorału łańcuszki plecione ze szczerego złota.
23 Do pektorału uczynisz też dwa złote pierścienie i
przymocujesz te dwa pierścienie do obu jego rogów.
24 I przewleczesz dwa złote łańcuszki przez oba
pierścienie na rogach pektorału. 25 Drugie zaś końce
obu łańcuszków przymocujesz do dwóch opraw i
przytwierdzisz z przodu do naramienników efodu. 26
Uczynisz też dwa złote pierścienie, które przymocujesz
do dwóch rogów pektorału na wewnętrznym brzegu,
który jest od strony efodu. 27 Do tego uczynisz [kolejne]
dwa złote pierścienie, które przymocujesz do dwóch
stron efodu u dołu, naprzeciwko jego połączenia,
powyżej pasa efodu. 28 Te pierścienie zwiążą pektorał
z pierścieniami efodu sznurem z błękitnej [tkaniny],
aby był nad pasem efodu, żeby pektorał nie odstawał
od efodu. 29 I Aaron będzie nosił imiona synów Izraela
na pektorale wyrokowania, na swych piersiach, gdy
będzie wchodził do Miejsca Świętego, na wieczną
pamiątkę przed PANEM. 30 Włożysz też do pektorału
wyrokowania Urim i Tummim, które będą na sercu
Aarona, gdy będzie wchodził przed PANA. I Aaron
nieustannie będzie nosił na sercu przed PANEM sąd
synów Izraela. 31 Uczynisz też ornat pod efod, cały z
błękitnej [tkaniny]. 32 A na wierzchu w środku będzie
miał otwór. Dokoła otworu będzie pleciona obwódka na
wzór pancerza, aby się nie rozdzierał. 33 Uczynisz też
u jego dołu jabłka granatu z błękitnej [tkaniny], purpury
i karmazynu dokoła brzegu, a między nimi dokoła
złote dzwonki; 34 Złoty dzwonek i jabłko granatu i
[znowu] złoty dzwonek i jabłko granatu, dokoła dolnego
brzegu ornatu. 35 I Aaron będzie to miał na sobie
podczas służby, aby słychać było jego dźwięk, gdy
będzie wchodził do Miejsca Świętego przed PANA i
gdy będzie wychodzić, żeby nie umarł. 36 Uczynisz
też blaszkę ze szczerego złota, a na niej wyryjesz
jak na pieczęci: Świętość PANU. 37 Przymocujesz
ją do sznura z błękitnej [tkaniny] i będzie na mitrze,
będzie na przodzie mitry. 38 I będzie na czole Aarona,
aby nosił Aaron nieprawość poświęconych rzeczy,
które synowie Izraela poświęcać będą przy wszystkich
świętych darach. Będzie nieustannie na jego czole,
aby im zjednał łaskę u PANA. 39 Utkasz tunikę z
bisioru, mitrę także uczynisz z bisioru, wyhaftujesz też
pas. 40 Również dla synów Aarona wykonasz szaty,
też pasy i mitry uczynisz im na cześć i na ozdobę. 41 I
ubierzesz w nie twego brata Aarona i wraz z nim jego
synów. Namaścisz ich, poświęcisz i uświęcisz, aby
mi sprawowali urząd kapłański. 42 Wykonasz im też
lniane spodnie dla zakrycia nagości ciała. Będą od
bioder aż po uda. 43 A będą one na Aaronie i na jego
synach, gdy będą wchodzić do Namiotu Zgromadzenia
lub gdy będą przystępować do ołtarza, aby służyć w
Miejscu Świętym, aby nie ściągnęli na siebie winy i nie
pomarli. [Będzie] to wieczna ustawa dla niego i jego
potomstwa po nim.

29 Oto co masz uczynić, aby poświęcić ich do
sprawowania mi urzędu kapłańskiego: Weź
jednego młodego cielca i dwa barany bez skazy; 2
I przaśne chleby, przaśne placki zaprawione oliwą i
przaśne podpłomyki posmarowane oliwą. Uczynisz je
z wybornej mąki pszennej. 3 Włożysz je do jednego
kosza i przyniesiesz je w tym koszu z cielcem i z dwoma
baranami. 4 Aaronowi i jego synom każesz zbliżyć się
do wejścia do Namiotu Zgromadzenia i obmyjesz ich
wodą. 5 Potem weźmiesz szaty i ubierzesz Aarona w
tunikę, w ornat [pod] efod, w efod i pektorał i opaszesz
go pasem efodu; 6 I włożysz mu na głowę mitrę, a na
mitrę wstawisz świętą koronę. 7 Następnie weźmiesz
olejek do namaszczenia i wylejesz na jego głowę, i
namaścisz go. 8 Potem każesz się przybliżyć jego
synom i ubierzesz ich w szaty; 9 I przepaszesz ich
pasem, Aarona i jego synów, i włożysz na nich mitry, i
będzie do nich należało kapłaństwo na mocy wiecznej
ustawy. Poświęcisz też Aarona i jego synów. 10
Przyprowadzisz też cielca przed Namiot Zgromadzenia
i Aaron oraz jego synowie włożą swoje ręce na głowę
cielca. 11 I zabijesz cielca przed PANEM u wejścia
do Namiotu Zgromadzenia. 12 Potem weźmiesz krew
cielca i pomażesz swym palcem rogi ołtarza, a resztkę
krwi wylejesz u podnóża ołtarza. 13 Weźmiesz też
cały tłuszcz okrywający wnętrzności, płat wątroby i
obie nerki z tłuszczem na nich i spalisz to na ołtarzu.
14 A mięso cielca, jego skórę i jego odchody spalisz
w ogniu za obozem, bo to jest ofiara za grzech. 15
Weźmiesz także jednego barana, na którego głowę
Aaron i jego synowie włożą swoje ręce. 16 Następnie
zabijesz tego barana i weźmiesz jego krew, i pokropisz
dokoła wierzch ołtarza. 17 Barana porąbiesz na części,
opłuczesz jego trzewia i nogi i położysz je na jego
częściach i na jego głowie. 18 I spalisz całego tego
barana na ołtarzu. [Jest] to całopalenie dla PANA, miła

woń, ofiara spalona dla PANA. 19 Potem weźmiesz
drugiego barana, a Aaron i jego synowie włożą swoje
ręce na głowę barana. 20 Wtedy zabijesz tego barana,
weźmiesz nieco z jego krwi i posmarujesz koniec ucha
Aarona, końce prawych uszu jego synów i wielkie
palce ich prawych rąk, także wielkie palce ich prawych
stóp, i pokropisz tą krwią ołtarz dokoła. 21 Weźmiesz
też nieco z krwi, która jest na ołtarzu, także z olejku do
namaszczenia, i pokropisz Aarona, jego szaty oraz
jego synów i szaty jego synów wraz z nim. Tak zostanie
poświęcony on i jego szaty, a wraz z nim jego synowie
i szaty jego synów. 22 Potem weźmiesz z barana łój,
ogon, tłuszcz okrywający wnętrzności, płat wątroby,
obie nerki, łój, który [jest] na nich, i prawą łopatkę, bo
to jest baran poświęcenia; 23 I jeden bochen chleba,
jeden placek chlebowy na oliwie i jeden podpłomyk
z kosza przaśników, który [jest] przed PANEM. 24
To wszystko położysz na ręce Aarona i na ręce jego
synów i będziesz tym kołysać jako ofiarą kołysania
przed PANEM. 25 Potem weźmiesz to z ich rąk i
spalisz na ołtarzu jako całopalenie, na miłą woń przed
PANEM. Jest to ofiara spalona dla PANA. 26 Weźmiesz
też pierś barana poświęcenia Aarona i będziesz ją
kołysać jako ofiarą kołysania przed PANEM. A [to]
będzie twój dział. 27 Poświęcisz też pierś kołysania i
łopatkę wzniesienia, którą kołysano i którą wznoszono,
z barana poświęcenia dla Aarona i dla jego synów.
28 A będzie to dla Aarona i jego synów od synów
Izraela na mocy wiecznej ustawy, gdyż jest to [ofiara]
wzniesienia. Ofiara wzniesienia będzie [wzięta] od
synów Izraela z ich ofiar pojednawczych. To będzie
ich ofiara wzniesienia dla PANA. 29 A święte szaty
Aarona będą należeć po nim do jego synów, aby
byli w nich namaszczeni i poświęceni. 30 Siedem
dni będzie w nich chodził kapłan, jego syn, [który
zajmie] jego miejsce, gdy będzie wchodził do Namiotu
Zgromadzenia, aby służyć w Miejscu Świętym. 31
Weźmiesz też barana poświęcenia i ugotujesz jego
mięso w miejscu świętym. 32 Aaron i jego synowie
będą jeść mięso tego barana i chleb, który jest w
koszu, przy wejściu do Namiotu Zgromadzenia. 33
Będą jeść to, czym dokonano przebłagania, gdy ich
poświęcono i uświęcono. Obcy zaś nie będzie z tego
jadł, bo jest to rzecz święta. 34 A jeśli zostałoby coś
z mięsa poświęcenia lub z chleba aż do poranka,
spalisz resztki w ogniu. Nie wolno tego jeść, bo jest to
rzecz święta. 35 Tak więc postąpisz z Aaronem i jego
synami według wszystkiego, co ci przykazałem. Przez
siedem dni będziesz ich poświęcać. 36 [Każdego] dnia
złożysz cielca na ofiarę za grzech dla przebłagania.
Oczyścisz ołtarz, dokonując na nim przebłagania,
i namaścisz go, aby go poświęcić. 37 Siedem dni
będziesz dokonywał przebłagania za ołtarz i poświęcisz
go, i będzie to ołtarz najświętszy. Ktokolwiek dotknie
się ołtarza, musi być poświęcony. 38 Oto co masz
składać na ołtarzu: dwa roczne baranki, codziennie i
ustawicznie. 39 Jednego baranka złożysz w ofierze
rano, a drugiego baranka złożysz w ofierze wieczorem;
40 I wraz z pierwszym barankiem dziesiątą część
efy mąki pszennej zmieszanej z czwartą częścią
hinu wytłoczonej oliwy, a na ofiarę z płynów czwartą
część hinu wina. 41 A drugiego baranka złożysz w
ofierze wieczorem według [obrzędu] porannej ofiary
i według ofiary z płynów, jako miłą woń i spaloną
ofiarę dla PANA. 42 To [będzie] nieustanne całopalenie
przez wszystkie pokolenia u wejścia do Namiotu
Zgromadzenia przed PANEM, gdzie będę się z wami
spotykać, aby tam z tobą rozmawiać. 43 Tam też będę
się spotykać z synami Izraela i [to] miejsce zostanie
poświęcone moją chwałą. 44 Bo poświęcę Namiot
Zgromadzenia i ołtarz, poświęcę też Aarona i jego
synów, aby mi sprawowali urząd kapłański. 45 I będę
mieszkał pośród synów Izraela, i będę ich Bogiem. 46 I
poznają, że ja jestem PAN, ich Bóg, który wyprowadził
ich z ziemi Egiptu, aby mieszkać pośród nich, ja, PAN,
ich Bóg.

30 Uczynisz też ołtarz do spalania kadzidła. Uczynisz
go z drewna akacjowego. 2 Na łokieć długi i
na łokieć szeroki, będzie kwadratowy, na dwa łokcie
wysoki. Jego rogi [będą] z tego samego. 3 Pokryjesz
go szczerym złotem, jego wierzch i ściany wokoło
oraz rogi. Uczynisz też dokoła niego złotą listwę. 4
Pod listwą, na dwóch jego narożnikach, po obu jego
stronach, uczynisz też dwa złote pierścienie, a przez
nie przewleczesz drążki, aby był na nich noszony. 5
Drążki te uczynisz z drewna akacjowego i pokryjesz
je złotem. 6 Następnie postawisz go przed zasłoną,
za którą jest arka świadectwa, przed przebłagalnią,
która jest nad świadectwem, gdzie będę się z tobą
spotykać. 7 I każdego poranka Aaron będzie spalał
na nim wonne kadzidło. Gdy będzie przygotowywał
lampy, będzie je spalał. 8 Także wieczorem, gdy
Aaron rozpali lampy, będzie spalał kadzidło, [będzie to]
ustawiczne kadzenie przed PANEM przez wszystkie
wasze pokolenia. 9 Nie składajcie na nim obcego
kadzidła ani całopalenia, ani ofiary pokarmowej, nie
będziecie też na nim składać ofiary z płynów. 10 Tylko
raz do roku Aaron dokona na jego rogach przebłagania
krwią z ofiary na przebłaganie grzechu. Raz do
roku odprawi przebłaganie na nim przez wszystkie
wasze pokolenia. Będzie to najświętsza rzecz dla
PANA. 11 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 12
Gdy przeliczysz synów Izraela podlegających spisowi,

każdy da PANU okup za swą duszę podczas spisu,
aby nie dotknęła ich plaga, gdy będą zliczeni. 13 To
będzie dawać każdy, kto podlega spisowi: pół sykla
według sykla świątynnego – sykl to dwadzieścia ger.
Pół sykla wyniesie więc ofiara dla PANA. 14 Każdy
podległy spisowi, od dwudziestego roku życia wzwyż,
odda PANU ofiarę. 15 Bogaty nie da więcej, a ubogi
nie da mniej niż pół sykla, gdy będą dawać PANU
ofiarę na przebłaganie za swoje dusze. 16 A weźmiesz
pieniądze przebłagania od synów Izraela i dasz je na
służbę Namiotu Zgromadzenia. Będzie to dla synów
Izraela pamiątką przed PANEM, na przebłaganie za
wasze dusze. 17 Potem PAN powiedział do Mojżesza:
18 Uczynisz też miedzianą kadź do obmywania i
do niej miedzianą podstawę i postawisz ją między
Namiotem Zgromadzenia a ołtarzem, i nalejesz do niej
wody. 19 Aaron i jego synowie będą w niej obmywać
swoje ręce i nogi. 20 Gdy będą wchodzić do Namiotu
Zgromadzenia, obmyją się wodą, aby nie pomarli.
Podobnie gdy będą przystępować do ołtarza, aby
służyć i spalać ofiarę ogniową dla PANA; 21 Obmyją
swoje ręce i nogi, aby nie pomarli. Będzie to dla nich
wieczną ustawą, dla niego i jego potomstwa, przez
wszystkie ich pokolenia. 22 PAN powiedział jeszcze
do Mojżesza: 23 Weź sobie też najlepsze wonności:
pięćset [syklów] najczystszej mirry, połowę tego, czyli
dwieście pięćdziesiąt [syklów], wonnego cynamonu
i dwieście pięćdziesiąt [syklów] ziela tataraku; 24
Pięćset [syklów] kasji według sykla świątynnego i hin
oliwy z oliwek. 25 Uczynisz z tego święty olejek do
namaszczenia, wyborną maść, dzieło zielarza. Będzie
[to] święty olejek do namaszczenia. 26 Namaścisz
nim Namiot Zgromadzenia i arkę świadectwa; 27 I stół
wraz ze wszystkimi jego naczyniami, świecznik i jego
przybory oraz ołtarz kadzenia; 28 Ołtarz [do] całopalenia
ze wszystkimi jego naczyniami i kadź z jej podstawą.
29 I poświęcisz je, aby stały się najświętsze. Ktokolwiek
się ich dotknie, musi być poświęcony. 30 Namaścisz
też Aarona i jego synów i poświęcisz ich, aby mi
sprawowali urząd kapłański. 31 Synom Izraela powiesz:
To będzie dla mnie świętym olejkiem namaszczenia
przez wszystkie wasze pokolenia; 32 Nie wolno go
wylewać na ciało człowieka i nie wolno sporządzić
[innego] o podobnym składzie, [bo] jest święty i dla
was będzie święty. 33 Ktokolwiek sporządzi podobny i
namaści nim [kogoś] obcego, będzie wykluczony ze
swego ludu. 34 I PAN powiedział do Mojżesza: Weź
sobie wonności: balsam, onychę, wonne galbanum i
czyste kadzidło, wszystko o takiej samej wadze; 35 I
uczynisz z tego wonne kadzidło, dzieło zielarza, dobrze
mieszane, czyste i święte. 36 [Część] z niego zetrzesz
[na proszek] i będziesz go kłaść przed świadectwem
w Namiocie Zgromadzenia, gdzie będę się z tobą
spotykać. Będzie to najświętsze. 37 Kadzideł, które
sporządzicie według tego składu, nie sporządzicie dla
siebie. Będzie to święte dla PANA. 38 Ktokolwiek by
uczynił coś podobnego, aby rozkoszować się jego
wonią, będzie wykluczony ze swego ludu.

31 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Oto
powołałem po imieniu Besalela, syna Uriego,
syna Chura, z pokolenia Judy; 3 I napełniłem go
Duchem Bożym, mądrością, rozumem, wiedzą i
[znajomością] we wszelkim rzemiośle; 4 Aby umiejętnie
obmyślał projekty, do wyrobu ze złota, srebra i miedzi; 5
Do obrabiania kamieni do oprawy i do ciosania drewna,
aby wykonał wszelkie rodzaje dzieła. 6 Oto dałem
mu Oholiaba, syna Achisamaka, z pokolenia Dana.
Wlałem też mądrość w serce każdego uzdolnionego,
aby uczynili wszystko, co ci przykazałem: 7 Namiot
Zgromadzenia, arkę świadectwa, przebłagalnię, która
[ma być] nad nią, i wszystkie sprzęty namiotu; 8
Stół i naczynia do niego, szczerozłoty świecznik ze
wszystkimi naczyniami do niego i ołtarz kadzenia; 9
Ołtarz całopalenia ze wszystkimi naczyniami do niego i
kadź wraz z jej podstawą; 10 Szaty do służby, święte
szaty dla Aarona, kapłana, i szaty dla jego synów do
sprawowania kapłaństwa; 11 Olejek namaszczenia
i wonne kadzidło do Miejsca Świętego. Wykonają
według wszystkiego, co ci przykazałem. 12 Potem PAN
powiedział do Mojżesza: 13 Powiedz też synom Izraela:
Koniecznie macie przestrzegać moich szabatów, bo to
jest znak między mną a wami przez wszystkie wasze
pokolenia, abyście wiedzieli, że ja jestem PAN, który
was uświęca. 14 Przestrzegajcie więc szabatu, gdyż
jest on dla was święty. Kto by go naruszył, poniesie
śmierć. Każdy bowiem, kto wykonuje pracę w tym dniu,
zostanie wytracony spośród swego ludu. 15 Przez
sześć dni będzie się wykonywać pracę, ale siódmy
dzień [jest] szabatem odpoczynku, świętym dla PANA.
Ktokolwiek wykona pracę w dniu szabatu, poniesie
śmierć. 16 Dlatego synowie Izraela będą przestrzegać
szabatu, zachowując szabat przez wszystkie pokolenia
jako wieczną ustawę. 17 [Jest] on wiecznym znakiem
między mną a synami Izraela, bo w sześć dni PAN
uczynił niebo i ziemię, a siódmego dnia przestał i
odpoczął. 18 A gdy dokończył rozmowę z Mojżeszem
na górze Synaj, [PAN] dał mu dwie tablice świadectwa,
tablice kamienne napisane palcem Boga.

32 A gdy lud widział, że Mojżesz opóźnia swoje
zejście z góry, zebrał się przed Aaronem i mówił
do niego: Wstań, zrób nam bogów, którzy by szli przed
nami, bo nie wiemy, co się stało z Mojżeszem, tym
mężem, który nas wyprowadził z ziemi Egiptu. 2 Wtedy

Aaron im powiedział: Zdejmijcie złote kolczyki, które
są w uszach waszych żon, waszych synów i córek, i
przynieście do mnie. 3 I cały lud pozdejmował złote
kolczyki, które [były] w ich uszach, i zanieśli [je] do
Aarona. 4 Gdy on przyjął je z ich rąk, ukształtował je
rylcem i uczynił z nich odlanego cielca. I powiedzieli:
Oto są twoi bogowie, Izraelu, którzy cię wyprowadzili
z ziemi Egiptu. 5 Widząc to, Aaron zbudował przed
nim ołtarz i zawołał: Jutro [będzie] święto PANA. 6 A
nazajutrz wstali wcześnie rano, ofiarowali całopalenia i
przynieśli ofiary pojednawcze. I lud usiadł, aby jeść i
pić, i wstał, aby się bawić. 7 Wtedy PAN powiedział do
Mojżesza: Idź, zejdź na dół, bo zepsuł się twój lud,
który wyprowadziłeś z ziemi Egiptu. 8 Szybko zboczyli
z drogi, którą im przykazałem. Zrobili sobie odlanego
cielca, oddali mu pokłon i złożyli mu ofiary, mówiąc:
Oto [są] twoi bogowie, Izraelu, którzy cię wyprowadzili
z ziemi Egiptu. 9 PAN mówił dalej do Mojżesza:
Widziałem ten lud, a oto [jest] on ludem twardego
karku. 10 Teraz więc zostaw mnie, aby się rozpalił mój
gniew na nich i abym ich zgładził, a z ciebie uczynię
wielki naród. 11 I Mojżesz modlił się do PANA, swego
Boga, i powiedział: Dlaczego, PANIE, rozpala się twój
gniew przeciwko twemu ludowi, który wyprowadziłeś z
ziemi Egiptu wielką mocą i potężną ręką? 12 Dlaczego
Egipcjanie mieliby mówić: Wyprowadził ich ku złemu,
aby ich pozabijać w górach i aby zgładzić ich z
powierzchni ziemi? Odwróć się od zapalczywości
twojego gniewu i żałuj nieszczęścia, [jakie chcesz
zesłać] na twój lud. 13 Wspomnij na Abrahama, Izaaka
i Izraela, twoje sługi, którym przysiągłeś na samego
siebie i mówiłeś do nich: Rozmnożę wasze potomstwo
jak gwiazdy na niebie i całą tę ziemię, o której mówiłem,
dam waszemu potomstwu i odziedziczą [ją] na wieki. 14
I PAN żałował nieszczęścia, które miał zesłać na swój
lud. 15 Mojżesz odwrócił się więc i zszedł z góry, mając
w ręku dwie tablice świadectwa, tablice zapisane po
obu stronach. [Były] zapisane i na jednej, i na drugiej
stronie. 16 Tablice te były dziełem Boga, a pismo też
było pismem Boga wyrytym na tablicach. 17 Gdy Jozue
usłyszał głos wołającego ludu, powiedział do Mojżesza:
Odgłosy bitwy w obozie. 18 On odpowiedział: Nie jest
to głos zwyciężających ani głos pokonanych. Słyszę
raczej głos śpiewających. 19 Gdy się przybliżył do
obozu, zobaczył cielca i tańce. Mojżesz wówczas
rozgniewał się bardzo, rzucił z rąk tablice i stłukł je pod
górą. 20 Wziął też cielca, którego zrobili, spalił go w
ogniu, skruszył na proch, wysypał na wodę i kazał [ją]
pić synom Izraela. 21 Potem Mojżesz powiedział do
Aarona: Cóż ci ten lud zrobił, że sprowadziłeś na niego
tak wielki grzech? 22 Aaron odpowiedział: Niech się
nie rozpala gniew mego pana. Ty znasz [ten] lud [i
wiesz], jak jest [skłonny] do zła. 23 Mówili mi bowiem:
Zrób nam bogów, którzy by szli przed nami, gdyż nie
wiemy, co się stało z Mojżeszem, tym mężem, który
nas wyprowadził z ziemi Egiptu. 24 I odpowiedziałem
im: Kto ma złoto, niech je zdejmie z siebie. Dali mi [je]
i wrzuciłem je w ogień, i tak powstał ten cielec. 25 Gdy
Mojżesz widział obnażony lud, bo Aaron uczynił go
nagim ku jego hańbie wobec jego wrogów; 26 Wtedy
Mojżesz stanął w bramie obozu i powiedział: Kto jest
za PANEM, niech [przystąpi] do mnie. I zebrali się
przy nim wszyscy synowie Lewiego. 27 I powiedział
do nich: Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Niech każdy
przypasze swój miecz do swojego boku. Przejdźcie
przez obóz tam i z powrotem, od jednej bramy do
drugiej, i zabijajcie każdy swego brata i każdy swego
przyjaciela, i każdy swego bliźniego. 28 I synowie
Lewiego postąpili według słowa Mojżesza. Tego dnia
poległo z ludu około trzech tysięcy mężczyzn. 29 Bo
Mojżesz powiedział: Poświęćcie dziś PANU swoje
ręce, każdy na swego syna i na swego brata, aby dał
wam dziś błogosławieństwo. 30 Nazajutrz zaś Mojżesz
powiedział do ludu: Popełniliście wielki grzech. Wstąpię
teraz do PANA, może go przebłagam za wasz grzech.
31 Mojżesz więc wrócił do PANA i powiedział: Proszę,
ten lud popełnił wielki grzech, bo zrobił sobie bogów ze
złota. 32 Teraz jednak przebacz ich grzech, a jeśli nie,
wymaż mnie, proszę, z twojej księgi, którą napisałeś.
33 PAN powiedział do Mojżesza: Tego wymażę z mojej
księgi, kto zgrzeszył przeciwko mnie. 34 Idź teraz,
prowadź ten lud, gdzie ci rozkazałem. Oto mój Anioł
pójdzie przed tobą. Ale w dniu mego nawiedzenia ich
też nawiedzę za ich grzech. 35 PAN ukarał więc lud za
to, że zrobił cielca, którego sporządził Aaron.

33 Potem PAN mówił do Mojżesza: Idź, wyrusz
stąd, ty i lud, który wyprowadziłeś z ziemi Egiptu,
do ziemi, którą przysiągłem Abrahamowi, Izaakowi i
Jakubowi, mówiąc: Dam ją twemu potomstwu. 2 Poślę
przed tobą Anioła i wyrzucę Kananejczyka, Amorytę,
Chetytę, Peryzzytę, Chiwwitę i Jebusytę; 3 Do ziemi
opływającej mlekiem i miodem. Lecz [sam] nie pójdę
z tobą, bo [jesteś] ludem twardego karku, bym cię w
drodze nie wytracił. 4 Gdy lud usłyszał te złe wieści,
zasmucił się i nikt nie włożył na siebie swoich ozdób. 5
PAN bowiem powiedział do Mojżesza: Powiedz synom
Izraela: Jesteście ludem twardego karku. Przyjdę
niespodziewanie pośród ciebie i wytracę cię. Teraz
więc zdejmij z siebie swoje ozdoby, abym wiedział,
co mam ci uczynić. 6 I synowie Izraela zdjęli swoje
ozdoby przy górze Horeb. 7 A Mojżesz wziął namiot i
rozbił [go] poza obozem, z dala od obozu, i nazwał
go Namiotem Zgromadzenia. Każdy, kto chciał się
poradzić PANA, wychodził do Namiotu Zgromadzenia,

który był poza obozem. 8 A gdy Mojżesz wychodził do
namiotu, cały lud powstawał i każdy stał u wejścia do
swego namiotu, i patrzył na Mojżesza, aż wszedł do
namiotu. 9 Gdy Mojżesz wchodził do namiotu, słup
obłoku zstępował i stawał u wejścia do namiotu, i
[PAN] rozmawiał z Mojżeszem. 10 A cały lud widział
słup obłoku stojący u wejścia do namiotu. Wtedy cały
lud powstawał i oddawał pokłon, każdy u wejścia do
swego namiotu. 11 I PAN rozmawiał z Mojżeszem
twarzą w twarz, jak człowiek rozmawia ze swoim
przyjacielem. Potem [Mojżesz] wracał do obozu, a jego
sługa Jozue, syn Nuna, młodzieniec, nie opuszczał
namiotu. 12 I Mojżesz powiedział do PANA: Oto
mówisz mi: Prowadź ten lud, a nie oznajmiłeś mi, kogo
poślesz ze mną. Ponadto powiedziałeś: Znam cię po
imieniu, znalazłeś też łaskę w moich oczach. 13 Teraz
więc, jeśli znalazłem łaskę w twoich oczach, ukaż mi,
proszę, twoją drogę, żebym cię poznał i żebym znalazł
łaskę w twoich oczach. Zważ także, że ten naród jest
twoim ludem. 14 I PAN odpowiedział: Moje oblicze
pójdzie przed tobą i dam ci odpoczynek. 15 [Mojżesz]
powiedział do niego: Jeśli twoje oblicze nie pójdzie [z
nami], nie wyprowadzaj nas stąd. 16 Po czym bowiem
będzie można poznać, że ja i twój lud znaleźliśmy łaskę
w twoich oczach? Czy nie [po tym], że pójdziesz z
nami? W ten sposób ja i twój lud będziemy wyróżnieni
spośród wszystkich ludów, które są na ziemi. 17 I PAN
powiedział do Mojżesza: Uczynię także to, o czym
mówiłeś, bo znalazłeś łaskę w moich oczach i znam
cię po imieniu. 18 [Mojżesz] powiedział też: Ukaż mi,
proszę, twoją chwałę. 19 A [on] odpowiedział: Sprawię,
że cała moja dobroć przejdzie przed twoją twarzą, i
wypowiem imię PANA przed tobą. Zmiłuję się, nad kim
się zmiłuję, i zlituję się, nad kim się zlituję. 20 I dodał:
Nie będziesz mógł widzieć mego oblicza, bo nie może
człowiek ujrzeć mnie i pozostać przy życiu. 21 PAN
mówił dalej: Oto miejsce przy mnie, staniesz na skale.
22 A gdy będzie przechodzić moja chwała, postawię
cię w rozpadlinie skalnej i zakryję cię swoją dłonią, aż
przejdę. 23 Potem odejmę dłoń i ujrzysz mnie od tyłu,
ale moje oblicze nie będzie widziane.

34 I PAN powiedział do Mojżesza: Wyciosaj sobie
dwie kamienne tablice, podobne do pierwszych,
a napiszę na tych tablicach słowa, które były na
pierwszych tablicach, które stłukłeś. 2 A bądź gotów
[jutro] rano i wstąp rankiem na górę Synaj; staniesz
przede mną na szczycie tej góry. 3 Ale niech nikt nie
wchodzi z tobą, niech nikt też nie będzie widziany na
całej górze; również owce i woły niech się nie pasą
naprzeciwko tej góry. 4 Mojżesz wyciosał więc dwie
kamienne tablice podobne do pierwszych, a gdy wstał
rano, wstąpił na górę Synaj, jak PAN mu rozkazał, i
wziął w ręce dwie kamienne tablice. 5 I PAN zstąpił w
obłoku, stanął tam z nim, i wypowiedział imię PANA.
6 Wtedy przechodził PAN przed nim i wołał: PAN,
PAN, Bóg miłosierny i litościwy, nieskory do gniewu,
a bogaty w miłosierdzie i prawdę; 7 Zachowujący
miłosierdzie nad tysiącami, przebaczający nieprawość,
przestępstwo i grzech, lecz nieusprawiedliwiający
winnego, nawiedzający nieprawość ojców na synach i
na synach ich synów do trzeciego i czwartego pokolenia.
8 Mojżesz więc spiesznie pochylił się do ziemi i oddał
pokłon; 9 I powiedział: Jeśli znalazłem teraz łaskę w
twoich oczach, Panie, niech Pan idzie, proszę, pośród
nas, bo ten lud jest twardego karku. Wybacz nasze
nieprawości i nasz grzech, a weź nas za dziedzictwo.
10 Odpowiedział: Oto ustanowię przymierze. Przed
całym twoim ludem będę czynił cuda, jakie nie były
dokonane na całej ziemi i w żadnym narodzie. I cały lud,
wśród którego przebywasz, zobaczy dzieło PANA, gdyż
straszne będzie to, co uczynię z tobą. 11 Przestrzegaj
tego, co dziś ci rozkazuję: Oto wypędzę sprzed
twojego oblicza Amorytę, Kananejczyka, Chetytę,
Peryzzytę, Chiwwitę i Jebusytę. 12 Strzeż się, abyś nie
zawarł przymierza z obywatelami tej ziemi, do której
wejdziesz, żeby to nie było sidłem pośród ciebie. 13
Dlatego zburzycie ich ołtarze, połamiecie ich bożki i
wyrąbiecie ich [święte] gaje. 14 Nie będziesz oddawał
pokłonu innemu bogu, bo PAN, którego imię [jest]
Zazdrosny, jest Bogiem zazdrosnym; 15 Abyś nie
zawierał przymierza z mieszkańcami tej ziemi, abyś –
gdy oni popełniają nierząd ze swymi bogami i składają
ofiary swym bogom – nie został zawołany, by jeść
z ich ofiar; 16 I nie brał spośród ich córek [żony]
dla swych synów, a [wtedy] cudzołożyłyby ich córki
ze swymi bogami i doprowadziłyby twoich synów do
nierządu ze swymi bogami. 17 Nie będziesz czynił
sobie odlewanych bożków. 18 Będziesz zachowywał
Święto Przaśników. Przez siedem dni będziesz jeść
przaśniki, jak ci rozkazałem, w miesiącu Abib, gdyż w
miesiącu Abib wyszedłeś z Egiptu. 19 Wszystko, co
otwiera łono, jest moje, a także każdy pierworodny
samiec z twego dobytku, zarówno spośród owiec, jak
i wołów; 20 Ale pierworodne oślę odkupisz owcą, a
jeśli go nie odkupisz, złamiesz mu kark. Odkupisz
każdego pierworodnego z twych synów i nie pokażą
się przede mną z pustymi [rękami]. 21 Sześć dni
będziesz pracować, a siódmego dnia odpoczniesz;
odpoczniesz w czasie orania i w czasie żniwa. 22
Będziesz obchodził też Święto Tygodni, pierwociny
żniwa pszenicy, i Święto Zbiorów na koniec roku. 23
Trzy razy do roku wszyscy twoi mężczyźni pokażą
się przed obliczem Pana BOGA, Boga Izraela. 24 Bo

wypędzę przed tobą narody i rozszerzę twoje granice;
nikt nie będzie pożądał twojej ziemi, gdy trzy razy
do roku pójdziesz, aby pokazać się przed obliczem
PANA, twego Boga. 25 Nie będziesz składał krwi mojej
ofiary razem z zakwasem i nic z ofiary obchodu święta
Paschy nie zostanie do rana. 26 Przyniesiesz do domu
PANA, twego Boga, pierwociny plonów twej ziemi. Nie
będziesz gotował koźlęcia w mleku jego matki. 27
Potem PAN powiedział do Mojżesza: Zapisz sobie te
słowa, bo według tych słów ustanowiłem przymierze z
tobą i Izraelem. 28 I był tam z PANEM czterdzieści
dni i czterdzieści nocy, nie jadł chleba i nie pił wody. I
[PAN] napisał na tablicach słowa przymierza, dziesięć
przykazań. 29 I gdy Mojżesz zstępował z góry Synaj –
a [miał] Mojżesz w ręku dwie tablice świadectwa, gdy
zstępował z góry – Mojżesz nie wiedział, że skóra jego
twarzy lśniła, gdy PAN z nim rozmawiał. 30 Aaron i
wszyscy synowie Izraela zobaczyli Mojżesza, a oto
skóra jego twarzy lśniła, i bali się zbliżyć do niego.
31 Ale Mojżesz zawołał ich i Aaron oraz wszyscy
przywódcy zgromadzenia Izraela wrócili do niego. I
Mojżesz rozmawiał z nimi. 32 Potem podeszli też
wszyscy synowie Izraela, a on przykazał im wszystko,
o czym PAN z nim rozmawiał na górze Synaj. 33 A
póki Mojżesz z nimi rozmawiał, miał na swojej twarzy
zasłonę; 34 Ale gdy Mojżesz wchodził przed oblicze
PANA, aby z nim rozmawiać, zdejmował zasłonę, póki
nie wyszedł. Gdy zaś wyszedł, mówił do synów Izraela,
co mu nakazano. 35 I synowie Izraela patrzyli na twarz
Mojżesza, a skóra twarzy Mojżesza lśniła. I Mojżesz
znowu kładł zasłonę na swoją twarz, póki nie wszedł,
aby z nim rozmawiać.

35 Potem Mojżesz zebrał całe zgromadzenie synów
Izraela i mówił do nich: Oto są słowa, które
PAN rozkazał, abyście je wypełnili. 2 Przez sześć dni
będzie wykonywana praca, ale siódmy dzień będzie
dla was świętem, szabatem odpoczynku dla PANA.
Kto w nim wykona pracę, poniesie śmierć. 3 Nie
rozniecicie ognia w żadnym z waszych mieszkań w
dzień szabatu. 4 Mojżesz powiedział też do całego
zgromadzenia synów Izraela: Oto słowo, które PAN
przykazał: 5 Złóżcie PANU dar od siebie: każdy, kto
jest ochotnego serca, niech przyniesie PANU dar:
złoto, srebro i miedź; 6 Błękitną [tkaninę], purpurę,
karmazyn, bisior i kozią sierść; 7 I skóry baranie
farbowane na czerwono i skóry borsucze, i drewno
akacjowe; 8 Oliwę do oświetlenia, wonności na olejek
do namaszczania i na wonne kadzidło; 9 Kamienie
onyksu i kamienie do osadzenia efodu i pektorału.
10 A wszyscy spośród was, którzy są uzdolnieni,
przyjdą i będą robić wszystko, co PAN rozkazał: 11
Przybytek, jego namiot i przykrycie, haczyki do niego i
deski, drążki do niego, słupy i podstawki; 12 Arkę i
drążki do niej, przebłagalnię i zasłonę [do] osłonięcia;
13 Stół i drążki do niego, wszystkie jego naczynia i
chleby pokładne; 14 Świecznik do oświetlenia i jego
przybory, lampy do niego i oliwę do świecenia. 15
Także ołtarz kadzenia z drążkami do niego, olejek do
namaszczania, wonne kadzidło i zasłonę do wejścia do
przybytku; 16 Ołtarz całopalenia, miedzianą kratę do
niego, drążki i wszystkie naczynia do niego, kadź i jej
podstawę; 17 Zasłony do dziedzińca, słupy i podstawki
do nich, zasłonę do wejścia na dziedziniec. 18 Kołki
do przybytku i kołki do dziedzińca z ich sznurami. 19
Szaty służebne do usługiwania w Miejscu Świętym,
święte szaty kapłana Aarona i szaty dla jego synów,
do sprawowania urzędu kapłańskiego. 20 Wtedy całe
zgromadzenie synów Izraela odeszło od Mojżesza. 21
I przyszedł każdy, kogo serce pobudziło, i każdy, w
którym duch był ochoczy; [i] przynieśli PANU dar do
wykonania Namiotu Zgromadzenia, na wszelką służbę
w nim i na święte szaty. 22 Przychodzili więc mężczyźni
i kobiety, każdy, kto był ochotnego serca, [i] przynosili
bransoletki, kolczyki, pierścienie, naszyjniki [i] wszelkie
złote przedmioty i każdy przynosił PANU ofiarę ze
złota. 23 Każdy też, kto miał błękitną [tkaninę], purpurę,
karmazyn, bisior, kozią sierść, skóry baranie farbowane
na czerwono i skóry borsucze, przynosił [je]. 24 Każdy,
kto ofiarował dar ze srebra i miedzi, przynosił na
ofiarę dla PANA; każdy też, kto miał drewno akacjowe,
do wszelkiej pracy tej służby, przynosił [je]. 25 I
wszystkie uzdolnione kobiety przędły swymi rękami
i przynosiły to, co naprzędły: z błękitnej [tkaniny],
purpury, karmazynu i bisioru. 26 A wszystkie kobiety,
których serca były obdarzone zdolnością, przędły
kozią sierść. 27 Przełożeni zaś przynosili kamienie
onyksu i kamienie do osadzenia efodu i pektorału;
28 Także wonności i oliwę do świecenia i na olejek
do namaszczania, i na wonne kadzidła. 29 Wszyscy
synowie Izraela przynosili PANU dobrowolną ofiarę,
każdy mężczyzna i każda kobieta, w których było serce
ochocze do składania ofiar na każde dzieło, które PAN
przez Mojżesza rozkazał wykonać. 30 Potem Mojżesz
powiedział do synów Izraela: Oto PAN powołał po
imieniu Besalela, syna Uriego, syna Chura, z pokolenia
Judy; 31 I napełnił go Duchem Bożym, mądrością,
rozumem i umiejętnością we wszelkim rzemiośle; 32
Aby umiejętnie wymyślał wzory, aby wyrabiał ze złota,
srebra i miedzi; 33 Do obrabiania kamieni do oprawy,
do ciosania drewna, aby wykonał wszelkie rodzaje
dzieła. 34 Włożył mu w serce też [zdolność], aby
mógł uczyć [innych], on, i Oholiab, syn Achisamaka, z
pokolenia Dana. 35 Napełnił ich mądrością serca, aby
wykonywali wszelkie rzemiosło rytownicze, obmyślania

projektów, hafciarskie z błękitnej [tkaniny], purpury,
karmazynu i bisioru i tkackie, aby obmyślali i zręcznie
wykonywali każdą pracę.

36 Tak więc wykonali Besalel i Oholiab, i wszyscy
uzdolnieni mężczyźni, którym Bóg dał mądrość
i rozum, aby umieli wykonać każdą pracę do służby
w świątyni, według wszystkiego, co PAN rozkazał.
2 I Mojżesz wezwał Besalela i Oholiaba, i każdego
uzdolnionego mężczyznę, któremu PAN włożył w serce
mądrość, którego serce pobudziło, aby przystąpić
do wykonywania tej pracy. **3** I wzięli od Mojżesza
wszystkie dary, które synowie Izraela przynieśli na
dzieło służby w świątyni, aby ją wykonać. Oni zaś
nadal przynosili mu dobrowolne dary każdego poranka.
4 Przyszli więc wszyscy uzdolnieni, którzy wykonywali
wszelką pracę przy świątyni, każdy od swojej pracy,
którą wykonywał; **5** I powiedzieli do Mojżesza: Lud
przynosi dużo więcej niż potrzeba do wykonania
tej służby, którą PAN rozkazał uczynić. **6** Mojżesz
rozkazał więc, aby ogłoszono w obozie: Niech już
[ani] mężczyzna, ani kobieta nie przynosi więcej
ofiar na budowę świątyni. I powstrzymano lud od
ich przynoszenia. **7** Bo to, co mieli, wystarczyło
do wykonania wszelkiej pracy, a nawet zbywało. **8**
I wszyscy uzdolnieni rzemieślnicy wykonali pracę
przybytku: dziesięć zasłon ze skręconego bisioru,
błękitnej [tkaniny], purpury i karmazynu. Zrobili je z
haftowanymi cherubinami. **9** Długość jednej zasłony
[była] na dwadzieścia osiem łokci, a jej szerokość –
na cztery łokcie. Wszystkie zasłony miały jednakowe
wymiary. **10** I spięli pięć zasłon jedną z drugą, także
drugie pięć zasłon spięli jedną z drugą. **11** Porobili też
pętle z błękitnej [tkaniny] na brzegu jednej zasłony, na
końcu, gdzie mają się spinać. Zrobili je także na brzegu
drugiej zasłony, na końcu, gdzie mają się spinać. **12**
Pięćdziesiąt pętli zrobili na jednej zasłonie i pięćdziesiąt
pętli zrobili na brzegu zasłony, w miejscu, gdzie ma być
spięta z drugą. Pętle były jedna naprzeciw drugiej. **13**
Zrobili też pięćdziesiąt złotych haczyków i spięli jedną
zasłonę z drugą [tymi] haczykami. I [tak] przybytek
stanowił jedną całość. **14** Wykonali też zasłony z
koziej sierści na namiot [do przykrycia] przybytku z
wierzchu, zrobili jedenaście zasłon. **15** Długość jednej
zasłony [była] na trzydzieści łokci, a jej szerokość –
na cztery łokcie. Jedenaście zasłon miało jednakowe
wymiary. **16** I spięli pięć zasłon osobno, a sześć zasłon
osobno. **17** Zrobili też pięćdziesiąt pętli na brzegu
[jednej] zasłony, na końcu, gdzie ma być spięta, i
pięćdziesiąt pętli zrobili na brzegu drugiej zasłony
do spięcia. **18** Zrobili też pięćdziesiąt miedzianych
haczyków do spięcia namiotu, aby stanowił jedną
całość. **19** Zrobili ponadto przykrycie na namiot ze
skór baranich czerwono farbowanych i przykrycie ze
skór borsuczych na wierzch. **20** Zrobili też prosto
stojące deski do przybytku z drewna akacjowego. **21**
Długość jednej deski wynosiła dziesięć łokci, a jej
szerokość – półtora łokcia. **22** Jedna deska [miała]
dwa czopy ułożone jeden naprzeciw drugiego. Tak
zrobili przy wszystkich deskach przybytku. **23** Zrobili
też deski do przybytku, dwadzieścia desek na stronę
południową, ku południowemu wiatrowi. **24** I zrobili
ze srebra czterdzieści podstawek pod dwadzieścia
desek: dwie podstawki pod jedną deskę do dwóch jej
czopów, także dwie podstawki pod drugą deskę do
dwóch jej czopów. **25** Także na drugim boku przybytku
od strony północnej zrobili dwadzieścia desek; **26** I do
nich czterdzieści srebrnych podstawek: dwie podstawki
pod jedną deskę i dwie podstawki pod drugą deskę.
27 Ale po zachodniej stronie przybytku zrobili sześć
desek. **28** Dwie deski zrobili na narożniki przybytku
po obydwu stronach; **29** A były złączone od spodu,
były też złączone u góry do jednego pierścienia. Tak
zrobili po obu stronach na dwóch narożnikach. **30**
Było więc osiem desek i do nich szesnaście srebrnych
podstawek, po dwie podstawki pod każdą deską. **31**
Zrobili też drążki z drewna akacjowego; pięć do desek
jednej strony przybytku; **32** A także pięć drążków do
desek drugiej strony przybytku, również pięć drążków
do desek zachodniej strony przybytku. **33** I zrobili też
środkowy drążek, aby przechodził przez środek desek
od końca do końca. **34** A deski pokryli złotem i zrobili
do nich pierścienie ze złota jako uchwyty dla drążków,
i drążki pokryli złotem. **35** Zrobili też zasłonę z błękitnej
[tkaniny], purpury, karmazynu i skręconego bisioru.
Zrobili ją z misternie wyhaftowanymi cherubinami. **36**
A do niej zrobili cztery słupy [z drewna] akacjowego
i pokryli je złotem, haki do nich też były ze złota, i
odlali do nich cztery srebrne podstawki. **37** Zrobili też
zasłonę do wejścia do namiotu z błękitnej [tkaniny],
purpury, karmazynu i skręconego bisioru, haftowaną;
38 A do niej pięć słupów z haczykami i pokryli złotem
ich głowice i klamry, a pięć podstawek do nich [było] z
miedzi.

37 I Besalel zrobił arkę z drewna akacjowego, [a] jej
długość [była] na dwa i pół łokcia, a jej szerokość
– na półtora łokcia, także jej wysokość to półtora łokcia.
2 I pokrył ją szczerym złotem wewnątrz i na zewnątrz
i zrobił wokół niej złotą listwę. **3** Odlał też do niej
cztery złote pierścienie do czterech jej narożników:
dwa pierścienie po jednej jej stronie, a dwa pierścienie
po drugiej jej stronie. **4** Zrobił również drążki z drewna
akacjowego i pokrył je złotem. **5** I włożył drążki w
pierścienie po obu stronach arki, aby arka była na nich

noszona. 6 Zrobił też przebłagalnię ze szczerego złota:
jej długość [była] na dwa i pół łokcia, a jej szerokość
– na półtora łokcia. 7 Zrobił dwa cherubiny wykute
ze złota na obu końcach przebłagalni. 8 Jednego
cherubina na jednym końcu, a drugiego cherubina na
drugim końcu. Zrobił cherubiny z przebłagalni wystające
na obu jej końcach. 9 A cherubiny miały rozpostarte
skrzydła, z wierzchu zakrywały swymi skrzydłami
przebłagalnię, a ich twarze były zwrócone ku sobie,
twarze cherubinów były zwrócone ku przebłagalni. 10
Zrobił też stół z drewna akacjowego, jego długość
[była] na dwa łokcie, jego szerokość – na [jeden] łokieć,
a wysokość – na półtora łokcia. 11 I pokrył go szczerym
złotem, i zrobił wokół niego złotą listwę. 12 Zrobił wokół
niego też listwę o szerokości dłoni; zrobił również złote
obramowanie wokoło tej listwy. 13 I odlał do niego
cztery złote pierścienie, i przyprawił je do czterech
narożników u jego czterech nóg. 14 Naprzeciwko
tej listwy były pierścienie, przez które przewleczono
drążki do noszenia stołu. 15 Porobił drążki z drewna
akacjowego do noszenia stołu i powlókł je złotem. 16
Zrobił też ze szczerego złota naczynia do stołu, misy
do niego, czasze, przykrycia i kubki do nalewania. 17
Zrobił także świecznik ze szczerego złota. Wykuł [ze
złota ten] świecznik. Jego podstawa, ramiona, kielichy,
gałki i kwiaty były z tej samej [bryły]. 18 Sześć ramion
wychodziło z obu boków: trzy ramiona z jednego boku
świecznika i trzy ramiona z drugiego boku świecznika.
19 Trzy kielichy na kształt migdała na jednym ramieniu,
[także] gałka i kwiat; i trzy kielichy na kształt migdała
na drugim ramieniu, [także] gałka i kwiat. Tak [było]
na wszystkich sześciu ramionach wychodzących ze
świecznika. 20 Ale na samym świeczniku [były] cztery
kielichy na kształt migdała, jego gałki i jego kwiaty. 21 I
była gałka pod dwoma jego ramionami, także gałka
[pod następnymi] dwoma jego ramionami, i znów gałka
pod dwoma [innymi] jego ramionami. [Tak było] pod
sześcioma ramionami wychodzącymi z niego. 22 Ich
gałki i ramiona były z tej samej [bryły]. Wszystko to
w całości było wykute ze szczerego złota. 23 Zrobił
też do niego siedem lamp oraz szczypce i naczynia
na popiół ze szczerego złota. 24 Zrobił go i wszystkie
naczynia do niego z talentu szczerego złota. 25 Zrobił
także ołtarz do kadzenia z drewna akacjowego, na
łokieć długi i na łokieć szeroki, kwadratowy, na dwa
łokcie wysoki, a z niego wychodziły rogi. 26 I pokrył go
szczerym złotem – jego wierzch, jego ściany wokoło i
jego rogi. Zrobił też dokoła niego złotą listwę. 27 Zrobił
dwa złote pierścienie do niego, pod jego listwą, na
dwóch jego narożnikach, po obu bokach, przez które
przewleczono drążki, aby był na nich noszony. 28 Zrobił
także drążki z drewna akacjowego i pokrył je złotem.
29 Sporządził też olejek do świętego namaszczenia i
wonne kadzidło, tak jak się robi wonności.

38 Zrobił również ołtarz do całopalenia z drewna
akacjowego, na pięć łokci długi i na pięć łokci
szeroki, kwadratowy, na trzy łokcie wysoki. 2 I zrobił
rogi na jego czterech narożnikach, rogi wychodziły
z niego. I pokrył go miedzią. 3 Zrobił też wszystkie
naczynia do ołtarza, kociołki, szufle, miednice, widełki
i łopaty [na rozżarzone węgle]. Wszystkie naczynia
do niego zrobił z miedzi. 4 Zrobił także do ołtarza
miedzianą kratę na kształt sieci pod obramowaniem,
od spodu aż do połowy wysokości. 5 I odlał cztery
pierścienie na czterech rogach miedzianej kraty jako
uchwyty na drążki. 6 Porobił również drążki z drewna
akacjowego i pokrył je miedzią. 7 I włożył drążki w
te pierścienie po obu bokach ołtarza, aby był na nich
noszony; zrobił go z desek, [wewnątrz był] pusty. 8
Zrobił też kadź z miedzi i do niej miedzianą podstawę
ze zwierciadeł [kobiet], które gromadnie przychodziły
przed wejście do Namiotu Zgromadzenia. 9 Zrobił także
dziedziniec: na południu po prawej stronie zasłony
dziedzińca [były] ze skręconego bisioru, na sto łokci;
10 Do nich dwadzieścia słupów, a do nich dwadzieścia
miedzianych podstawek; haki na słupach i ich klamry
ze srebra. 11 Także po stronie północnej [zasłony]
na sto łokci; do nich dwadzieścia słupów i do nich
dwadzieścia miedzianych podstawek; haki na słupach
i ich klamry ze srebra. 12 A od zachodniej strony [były]
zasłony na pięćdziesiąt łokci; do nich dziesięć słupów
i do nich dziesięć podstawek; haki na słupach i ich
klamry ze srebra. 13 A z przodu po stronie wschodniej
były [zasłony] na pięćdziesiąt łokci. 14 Zasłony na
piętnaście łokci [były] po [jednej] stronie, do nich trzy
słupy i trzy podstawki. 15 I po drugiej stronie bramy
dziedzińca, z jednej i z drugiej strony, piętnaście łokci
zasłon, do nich trzy słupy i trzy podstawki. 16 Wszystkie
zasłony dziedzińca wokoło [były] ze skręconego bisioru;
17 A podstawki słupów z miedzi, haki na słupach i
klamry ze srebra, także pokrycia ich głowic ze srebra;
wszystkie słupy dziedzińca były oklamrowane srebrem.
18 Zasłona do bramy dziedzińca [była] haftowana, z
błękitnej [tkaniny], purpury, karmazynu i skręconego
bisioru; długa na dwadzieścia łokci, wysoka na pięć
łokci jak inne zasłony dziedzińca. 19 A do nich
cztery słupy i cztery miedziane podstawki; haki do
nich [były] ze srebra, pokrycia ich głowic i klamry
też były ze srebra. 20 Wszystkie kołki przybytku i
dziedzińca wokoło [były] z miedzi. 21 Oto obliczenie
rzeczy do przybytku, [do] Przybytku Świadectwa,
które zostały obliczone na rozkaz Mojżesza przez
Itamara, syna kapłana Aarona, do służby Lewitów. 22
A Besalel, syn Uriego, syna Chura, z pokolenia Judy,

zrobił wszystko, co PAN rozkazał Mojżeszowi; 23 A
z nim Oholiab, syn Achisamaka, z pokolenia Dana,
rytownik, wybitny rzemieślnik i haftujący na błękitnej
[tkaninie], na purpurze, na karmazynie i na bisiorze. 24
Całego złota zużytego na wykonanie wszelkich robót
świątyni – złota z darów – [było] dwadzieścia dziewięć
talentów i siedemset trzydzieści syklów według sykla
świątynnego. 25 Srebra zaś od przeliczonych spośród
zgromadzenia [było] sto talentów i tysiąc siedemset
siedemdziesiąt pięć syklów według sykla świątynnego.
26 Od każdej głowy pół sykla według sykla świątynnego,
od wszystkich, którzy zostali policzeni, od dwudziestu
lat i wyżej, a [ludzi tych] było sześćset trzy tysiące
pięciuset pięćdziesięciu. 27 A było sto talentów srebra
do odlewania podstawek świątyni i podstawek zasłony;
sto podstawek ze stu talentów; talent na podstawkę. 28
A z tysiąca siedmiuset siedemdziesięciu pięciu [syklów]
zrobił haki na słupy i pokrył ich głowice, i oklamrował je.
29 Miedzi zaś złożonej w ofierze [było] siedemdziesiąt
talentów i dwa tysiące czterysta syklów. 30 I odlał z
niej podstawki do wejścia do Namiotu Zgromadzenia
i miedziany ołtarz, i do niego miedzianą kratę oraz
wszystkie naczynia [do] ołtarza. 31 I podstawki do
dziedzińca wokoło, podstawki do bramy dziedzińca,
wszystkie kołki przybytku oraz kołki dziedzińca wokoło.

39 Także z błękitnej [tkaniny], purpury i karmazynu
zrobili szaty do służby, do posługiwania w
świątyni. Zrobili też święte szaty dla Aarona, jak
PAN rozkazał Mojżeszowi. 2 I zrobili efod ze złota,
błękitnej [tkaniny], purpury, karmazynu i skręconego
bisioru. 3 Naklepali też złote blaszki i nacięli z nich
nici do przetykania haftem błękitnej [tkaniny], purpury,
karmazynu i bisioru. 4 Zrobili do niego naramienniki, aby
się jeden z drugim mógł złączyć. Łączyły się na dwóch
końcach. 5 Także pas do efodu, który był na nim, z
tego samego był i tak samo zrobiony: ze złota, błękitnej
[tkaniny], purpury, karmazynu i skręconego bisioru, jak
PAN rozkazał Mojżeszowi. 6 Do tego obrobili kamienie
onyksu osadzone w złotych oprawkach, wyryte tak
jak pieczęci bywają ryte, z imionami synów Izraela.
7 I umieścili je na naramiennikach efodu, [aby były]
kamieniami pamiątkowymi dla synów Izraela, jak PAN
rozkazał Mojżeszowi. 8 Zrobili też haftowany pektorał
podobnie jak efod: ze złota, błękitnej [tkaniny], purpury,
karmazynu i skręconego bisioru. 9 Był kwadratowy;
zrobili podwójny pektorał, na piędź długości i na piędź
szerokości, złożony we dwoje. 10 I osadzili w nim
cztery rzędy kamieni w [tym] porządku: karneol, topaz
i szmaragd w pierwszym rzędzie. 11 A w drugim
rzędzie: karbunkuł, szafir i diament. 12 A w trzecim
rzędzie: hiacynt, agat i ametyst. 13 A w czwartym
rzędzie: beryl, onyks i jaspis, wszystkie osadzone w
złotych oprawach. 14 A tych kamieni z imionami synów
Izraela było dwanaście, według ich imion, [które] ryte
[były] jak na pieczęci; każdy według swego imienia,
według dwunastu pokoleń. 15 Zrobili też do pektorału
łańcuszki plecione ze szczerego złota. 16 Zrobili także
dwie złote oprawki i dwa złote pierścienie i przyczepili
te dwa pierścienie do obu rogów pektorału. 17 I
włożyli te dwa złote łańcuszki w oba pierścienie u
rogów pektorału. 18 Drugie zaś końce obu łańcuszków
przymocowali do tych dwóch oprawek i przyprawili z
przodu do naramienników efodu. 19 Zrobili również
dwa złote pierścienie, które przymocowali do dwóch
rogów pektorału na jego wewnętrznym brzegu, który
był od strony efodu. 20 Zrobili jeszcze dwa złote
pierścienie, które przyprawili na dwie strony efodu,
u dołu, naprzeciwko jego spojenia, ponad pasem
efodu. 21 I przywiązali pektorał jego pierścieniami do
pierścieni efodu sznurem błękitnym, aby był nad pasem
efodu, żeby pektorał nie odstawał od efodu, jak PAN
rozkazał Mojżeszowi. 22 Zrobili także tkany płaszcz
pod efod, cały z błękitnej [tkaniny]; 23 A pośrodku
płaszcza otwór, jak otwór w pancerzu, i obwódkę
dokoła brzegu, aby się nie rozdzierał. 24 Także u
dołu tego płaszcza zrobili jabłka granatu z błękitnej
[tkaniny], purpury, karmazynu i skręconego [bisioru].
25 Zrobili też dzwonki ze szczerego złota i pozawieszali
te dzwonki między te jabłka granatu u dołu dokoła
płaszcza, pośród jabłek granatu; 26 Dzwonek, a potem
jabłko granatu i znów dzwonek, i jabłko granatu, u
dołu dokoła płaszcza do usługiwania, jak PAN rozkazał
Mojżeszowi. 27 Zrobili też dla Aarona i jego synów
szaty tkane z bisioru. 28 Mitrę także z bisioru i ozdobne
mitry z bisioru, i spodnie ze skręconego bisioru. 29
Pas także ze skręconego bisioru, błękitnej [tkaniny],
purpury i karmazynu, haftowany, jak PAN rozkazał
Mojżeszowi. 30 Zrobili też blaszkę do świętej korony ze
szczerego złota i wyryli na niej napis jak na pieczęci:
Świętość PANU. 31 A przymocowali do niej sznur z
błękitnej [tkaniny], aby była przywiązana na przodzie
mitry, jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 32 I tak skończyły
się wszystkie prace około przybytku, [czyli] Namiotu
Zgromadzenia. I synowie Izraela zrobili wszystko, jak
PAN rozkazał Mojżeszowi; tak zrobili. 33 I przynieśli ten
przybytek do Mojżesza, namiot i wszystkie naczynia
do niego, jego haki, deski, drążki, słupy i podstawki; 34
Przykrycie ze skór baranich farbowanych na czerwono,
przykrycie ze skór borsuczych i zasłonę do osłonięcia;
35 Arkę świadectwa i drążki do niej, i przebłagalnię; 36
Stół, wszystkie naczynia do niego i chleb pokładny;
37 Szczerozłoty świecznik, lampy do niego – lampy
ustawione w porządku – i wszystkie naczynia do niego,
i oliwę do świecenia; 38 Także złoty ołtarz, olejek do

namaszczania, wonne kadzidło i zasłonę do wejścia
do namiotu; 39 Miedziany ołtarz i do niego miedzianą
kratę, drążki i wszystkie naczynia do niego, kadź i
podstawę do niej. 40 Zasłony do dziedzińca, słupy i
podstawki do niego, zasłonę do bramy dziedzińca,
sznury i kołki do niej i wszelkie naczynia do służby w
przybytku, [czyli] do Namiotu Zgromadzenia; 41 Szaty
do służby w posługiwaniu w świątyni, święte szaty dla
kapłana Aarona i szaty jego synów do sprawowania
urzędu kapłańskiego. 42 Według wszystkiego, co PAN
rozkazał Mojżeszowi, tak synowie Izraela wykonali
całą tę pracę. 43 I Mojżesz obejrzał tę całą robotę,
a zrobili ją, jak PAN rozkazał; tak właśnie zrobili. I
Mojżesz im błogosławił.

40 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2
W pierwszym [dniu], pierwszego miesiąca,
wystawisz przybytek, [czyli] Namiot Zgromadzenia.
3 I postawisz tam arkę świadectwa, i zakryjesz ją
zasłoną. 4 Wstawisz stół i ustawisz na nim to, co
należy; wniesiesz także świecznik i zapalisz jego
lampy. 5 Postawisz też złoty ołtarz do kadzenia przed
arką świadectwa i zawiesisz zasłonę przy wejściu do
przybytku. 6 Postawisz także ołtarz całopalenia przed
wejściem do przybytku, do Namiotu Zgromadzenia. 7
Postawisz też kadź między Namiotem Zgromadzenia a
ołtarzem i nalejesz do niej wody. 8 Wystawisz również
i dziedziniec wokoło i zawiesisz zasłonę w bramie
dziedzińca. 9 Potem weźmiesz olejek do namaszczania
i namaścisz przybytek i wszystko, co w nim jest,
i poświęcisz go ze wszystkimi jego naczyniami, a
będzie święty. 10 Namaścisz też ołtarz całopalenia i
wszystkie jego naczynia i poświęcisz ołtarz, a stanie
się najświętszym ołtarzem. 11 I namaścisz kadź i jej
podstawę, i poświęcisz ją. 12 Potem każesz podejść
Aaronowi i jego synom przed wejście do Namiotu
Zgromadzenia i umyjesz ich wodą. 13 Obleczesz
Aarona w święte szaty i namaścisz go, i poświęcisz
go, aby mi sprawował urząd kapłański. 14 Także
jego synom każesz podejść i obleczesz ich w szaty;
15 I namaścisz ich, jak namaściłeś ich ojca, aby mi
sprawowali urząd kapłański. A ich namaszczenie
będzie dla nich wiecznym kapłaństwem po wszystkie
ich pokolenia. 16 Mojżesz uczynił więc wszystko, jak
mu PAN rozkazał; tak uczynił. 17 I tak pierwszego
miesiąca, drugiego roku, pierwszego dnia miesiąca,
został wzniesiony przybytek. 18 I Mojżesz wystawił
przybytek, podstawił jego podstawki, postawił deski,
włożył drążki i postawił jego słupy. 19 Rozciągnął też
namiot nad przybytkiem i z wierzchu nałożył przykrycie
namiotu nad nim, jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 20
Potem wziął świadectwo i włożył je do arki, i włożył
drążki u arki, i umieścił przebłagalnię z wierzchu
na arce. 21 I wniósł arkę do przybytku, i zawiesił
zasłonę zakrywającą, i zasłonił arkę świadectwa, jak
PAN rozkazał Mojżeszowi. 22 Postawił też stół w
Namiocie Zgromadzenia po północnej stronie przybytku
przed zasłoną. 23 I poukładał na nim chleby przed
PANEM, jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 24 Postawił
też świecznik w Namiocie Zgromadzenia naprzeciwko
stołu, po południowej stronie przybytku. 25 Zapalił też
lampy przed PANEM, jak PAN rozkazał Mojżeszowi.
26 Ustawił i złoty ołtarz w Namiocie Zgromadzenia
przed zasłoną; 27 I zapalił na nim wonne kadzidło,
jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 28 Potem zawiesił
zasłonę u wejścia do przybytku. 29 Postawił też ołtarz
całopalenia u wejścia do przybytku, [czyli] do Namiotu
Zgromadzenia, i złożył na nim całopalenie i ofiarę
pokarmową, jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 30 Potem
umieścił kadź między Namiotem Zgromadzenia a
ołtarzem i nalał do niej wody do obmywania. 31 I
Mojżesz, Aaron i jego synowie obmyli w niej swoje ręce
i nogi. 32 Gdy wchodzili do Namiotu Zgromadzenia i gdy
zbliżali się do ołtarza, obmywali się, jak PAN rozkazał
Mojżeszowi. 33 Na koniec wystawił dziedziniec dokoła
przybytku i ołtarza oraz zawiesił zasłonę w bramie
dziedzińca. I tak Mojżesz zakończył tę pracę. 34 Wtedy
obłok okrył Namiot Zgromadzenia, a chwała PANA
napełniła przybytek. 35 I Mojżesz nie mógł wejść do
Namiotu Zgromadzenia, bo spoczywał nad nim obłok,
a chwała PANA napełniła przybytek. 36 A gdy obłok
wznosił się znad przybytku, synowie Izraela wyruszali
w swoje wędrówki. 37 A jeśli obłok nie wznosił się,
nie wyruszali aż do dnia, kiedy się unosił. 38 A obłok
PANA był nad przybytkiem w ciągu dnia, w nocy zaś
ogień był nad nim na oczach całego domu Izraela, w
czasie całej ich wędrówki.

Kapłańska

1 I PAN zawołał do Mojżesza, i powiedział do niego
z Namiotu Zgromadzenia: **2** Przemów do synów
Izraela i powiedz im: Jeśli ktoś z was zechce złożyć
PANU ofiarę, niech złoży ją z bydła, ze stada albo
z trzody. **3** Jeśli jego ofiara całopalna [będzie] ze
stada, niech złoży samca bez skazy. Niech go złoży
dobrowolnie przed PANEM u wejścia do Namiotu
Zgromadzenia. **4** I położy swą rękę na głowie ofiary
całopalnej, a zostanie przyjęta jako przebłaganie za
niego. **5** Potem zabije tego cielca przed PANEM.
A kapłani, synowie Aarona, ofiarują krew i pokropią
tą krwią z wierzchu dokoła ołtarz, który [jest] przed
wejściem do Namiotu Zgromadzenia. **6** I obedrze
ofiarę całopalną ze skóry, i pokroi ją na części. **7**
Wtedy synowie kapłana Aarona położą ogień na
ołtarzu i ułożą drwa na ogniu. **8** Potem kapłani,
synowie Aarona, porządnie ułożą te części oraz głowę
i tłuszcz na drwach leżących na ogniu na ołtarzu.
9 A jego wnętrzności i nogi obmyje wodą. I kapłan
spali to wszystko na ołtarzu. To jest całopalenie, ofiara
ogniowa, miła woń dla PANA. **10** A jeśli jego ofiara
na całopalenie będzie z trzody, owiec lub kóz, niech
weźmie samca bez skazy; **11** I zabije go obok ołtarza
po północnej stronie przed PANEM. A kapłani, synowie
Aarona, pokropią jego krwią z wierzchu ołtarz dokoła.
12 Potem pokroi go na części wraz z jego głową i
tłuszczem. A kapłan ułoży je porządnie na drwach
leżących na ogniu na ołtarzu. **13** Wnętrzności zaś i
nogi obmyje wodą. I kapłan weźmie to wszystko, i spali
na ołtarzu. To jest całopalenie, ofiara ogniowa, miła
woń dla PANA. **14** A jeśli jego ofiara na całopalenie dla
PANA będzie z ptactwa, niech weźmie swoją ofiarę z
synogarlic albo z młodych gołębi. **15** Kapłan przyniesie
go do ołtarza, ukręci mu głowę i spali na ołtarzu, a jego
krew wyciśnie na ścianę ołtarza. **16** I usunie wole wraz
z jego pierzem i wyrzuci je na popielisko, obok ołtarza
po wschodniej stronie; **17** I naderwie jego skrzydła,
[ale ich] nie oderwie. I kapłan spali to na ołtarzu, na
drwach leżących na ogniu. To jest całopalenie, ofiara
ogniowa, miła woń dla PANA.

2 Gdy ktoś zechce złożyć PANU ofiarę pokarmową,
niech jego ofiara będzie z mąki pszennej. Niech
poleje ją oliwą i położy na niej kadzidła. **2** I przyniesie
ją do synów Aarona, kapłanów, a [kapłan] weźmie
stamtąd pełną garść tej mąki pszennej wraz z oliwą i
całym kadzidłem i spali to na ołtarzu jako pamiątkę.
To jest ofiara ogniowa, miła woń dla PANA. **3** To
zaś, co zostanie z tej ofiary pokarmowej, będzie dla
Aarona i jego synów. Jest to najświętsza część z
ofiar ogniowych dla PANA. **4** A jeśli będziesz składał
ofiarę pokarmową upieczoną w piecu, [niech] to [będą]
przaśne placki z mąki pszennej zmieszane z oliwą
albo przaśne podpłomyki skropione oliwą. **5** Jeśli zaś
będziesz składał ofiarę pokarmową smażoną na patelni,
niech będzie [ona] z mąki pszennej niezakwaszonej,
zmieszanej z oliwą. **6** Połamiesz ją na kawałki i polejesz
oliwą. To [jest] ofiara pokarmowa. **7** A jeśli będziesz
składał ofiarę pokarmową gotowaną w rondlu, niech
ona będzie z mąki pszennej z oliwą. **8** I przyniesiesz
PANU ofiarę pokarmową tak przyrządzoną. Oddasz
ją kapłanowi, a on odniesie ją do ołtarza. **9** I kapłan
weźmie z tej ofiary pokarmowej część na pamiątkę i
spali na ołtarzu. To jest ofiara ogniowa, miła woń dla
PANA. **10** To zaś, co pozostanie z ofiary pokarmowej,
[będzie należeć] do Aarona i jego synów. Jest to
najświętsza część z ofiar ogniowych dla PANA. **11**
Żadna ofiara pokarmowa, jaką będziecie składać
PANU, nie będzie przygotowywana z zakwasem, bo
żadnego zakwasu ani żadnego miodu nie będziecie
spalać na ofiarę ogniową dla PANA. **12** Możecie je
składać PANU jako ofiarę pierwocin, ale nie będziecie
ich kłaść na ołtarzu na miłą woń. **13** Każdą z ofiar
pokarmowych posolisz i nie pozbawisz soli przymierza
twego Boga swej ofiary pokarmowej. Przy każdej twojej
ofierze złożysz sól. **14** A jeśli będziesz składał PANU
ofiarę pokarmową z pierwocin, to złożysz świeże kłosy
prażone na ogniu, zboże wykruszone ze świeżych
kłosów jako ofiarę pokarmową z twoich pierwszych
plonów; **15** Nalejesz na nią oliwy i położysz na nią
kadzidła. To jest ofiara pokarmowa. **16** Wtedy kapłan
spali na pamiątkę trochę jej wykruszonego zboża i
oliwy wraz z całym jej kadzidłem. To jest ofiara ogniowa
dla PANA.

3 A jeśli ktoś będzie chciał złożyć ofiarę pojednawczą,
a byłaby ze stada – czy to samca, czy samicę –
niech złoży ją bez skazy przed PANEM. **2** I położy
rękę na głowie swojej ofiary, i zabije ją przed wejściem
do Namiotu Zgromadzenia. I synowie Aarona, kapłani,
pokropią krwią z wierzchu dokoła ołtarz. **3** Potem
z ofiary pojednawczej złoży PANU ofiarę ogniową:
tłuszcz okrywający wnętrzności i cały tłuszcz, który
jest na nich; **4** Obie nerki z tłuszczem, który jest
na nich i na lędźwiach, i płat tłuszczu na wątrobie
oddzieli wraz z nerkami. **5** I synowie Aarona spalą
to na ołtarzu razem z ofiarą całopalną, która jest na
drwach leżących na ogniu. To jest ofiara ogniowa na
miłą woń dla PANA. **6** Jeśli zaś jego ofiara na ofiarę
pojednawczą dla PANA będzie z trzody, czy to samiec,
czy samica, niech złoży ją bez skazy. **7** Jeśli składa
owcę na swoją ofiarę, niech złoży ją przed PANEM.
8 I położy rękę na głowie swojej ofiary, i zabije ją

przed Namiotem Zgromadzenia. I synowie Aarona
pokropią jej krwią z wierzchu dokoła ołtarz. 9 I z ofiary
pojednawczej złoży PANU ofiarę ogniową: jej tłuszcz,
cały ogon, który odetnie przy samej kości ogonowej,
tłuszcz okrywający wnętrzności oraz cały tłuszcz na
wnętrznościach; 10 Obie nerki z tłuszczem, który jest
na nich i na lędźwiach, i płat tłuszczu na wątrobie, który
oddzieli wraz z nerkami. 11 I kapłan spali to na ołtarzu.
To [jest] pokarm ofiary ogniowej dla PANA. 12 Jeśli zaś
jego ofiara będzie kozą, niech złoży ją przed PANEM.
13 Położy rękę na jej głowie i zabije ją przed Namiotem
Zgromadzenia. I synowie Aarona pokropią jej krwią
ołtarz dokoła. 14 I złoży z niej PANU swoją ofiarę na
ofiarę ogniową: tłuszcz okrywający wnętrzności i cały
tłuszcz na wnętrznościach; 15 Obie nerki z tłuszczem,
który jest na nich i na lędźwiach, i płat tłuszczu na
wątrobie, który oddzieli wraz z nerkami. 16 I kapłan
spali to na ołtarzu. To [jest] pokarm ofiary ogniowej na
miłą woń. Wszelki [bowiem] tłuszcz należy do PANA.
17 To jest wieczna ustawa dla waszych pokoleń, we
wszystkich waszych mieszkaniach: Nie będziecie jeść
żadnego tłuszczu ani żadnej krwi.

4 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Przemów do
synów Izraela i powiedz im: Gdyby ktoś zgrzeszył
nieświadomie przeciw [któremuś] z przykazań PANA
i [zrobił coś], czego nie wolno robić, i przekroczyłby
jedno z nich: 3 Jeśli to namaszczony kapłan zgrzeszył
jak ktoś z ludu, niech złoży PANU za swój grzech,
którego się dopuścił, młodego cielca bez skazy jako
ofiarę za grzech. 4 I przyprowadzi tego cielca przed
wejście do Namiotu Zgromadzenia przed PANA, położy
rękę na głowie tego cielca i zabije go przed PANEM.
5 I namaszczony kapłan weźmie nieco krwi tego
cielca, i wniesie ją do Namiotu Zgromadzenia. 6
Potem kapłan umoczy swój palec we krwi i siedem
razy pokropi tą krwią przed PANEM, przed zasłoną
Miejsca Świętego. 7 I kapłan pomaże tą krwią rogi
ołtarza wonnego kadzidła, który jest przed PANEM w
Namiocie Zgromadzenia; resztę zaś krwi tego cielca
wyleje u podstawy ołtarza całopalenia, który jest
przy wejściu do Namiotu Zgromadzenia. 8 A cały
tłuszcz wyjmie z cielca na ofiarę za grzech: tłuszcz
okrywający wnętrzności i cały tłuszcz, który jest na
wnętrznościach; 9 Obie nerki z tłuszczem, który [jest]
na nich i na lędźwiach, i płat tłuszczu na wątrobie,
który oddzieli wraz z nerkami; 10 Tak jak wyjmuje się
go z cielca ofiary pojednawczej. I kapłan spali to na
ołtarzu całopalenia. 11 Skórę zaś tego cielca i całe
jego mięso wraz z głową i nogami, jego wnętrzności
i odchody; 12 A więc całego cielca, wyniesie poza
obóz na miejsce czyste, gdzie wysypuje się popiół, i
spali go na drwach, na ogniu. Będzie spalony tam,
gdzie wysypują popiół. 13 Gdyby całe zgromadzenie
Izraela zgrzeszyło nieświadomie, a sprawa była ukryta
przed oczami zgromadzenia, i uczynili coś przeciw
któremuś z przykazań PANA, czego nie wolno czynić, i
w ten sposób zawinili; 14 Kiedy grzech, którego się
dopuścili, wyjdzie na jaw, wtedy zgromadzenie złoży
młodego cielca jako ofiarę za grzech i przyprowadzi go
przed Namiot Zgromadzenia; 15 A starsi zgromadzenia
włożą ręce na głowę cielca przed PANEM. I zabiją tego
cielca przed PANEM. 16 Wtedy namaszczony kapłan
wniesie nieco krwi cielca do Namiotu Zgromadzenia.
17 I kapłan umoczy swój palec w tej krwi, i pokropi nią
siedem razy przed PANEM, przed zasłoną. 18 Potem
pomaże tą krwią rogi ołtarza, który jest przed PANEM
w Namiocie Zgromadzenia; resztę zaś krwi wyleje u
podstawy ołtarza całopalenia, który jest przy wejściu
do Namiotu Zgromadzenia. 19 Cały tłuszcz wyjmie z
niego i spali na ołtarzu. 20 I postąpi z tym cielcem tak
samo jak postąpił z cielcem złożonym za grzech; tak
właśnie z nim postąpi. W ten sposób kapłan dokona
za nich przebłagania i będzie im przebaczone. 21
Potem wyniesie tego cielca poza obóz i spali go, tak
jak spalił pierwszego cielca. To jest ofiara za grzech
zgromadzenia. 22 Gdyby przełożony ludu zgrzeszył
nieświadomie i przekroczył jedno z przykazań PANA,
swego Boga, czyniąc coś, czego nie wolno czynić, i w
ten sposób zawinił; 23 Lub gdyby uświadomił sobie
swój grzech, który popełnił, to przyprowadzi na ofiarę
kozła z kóz, samca bez skazy; 24 Położy rękę na
głowie tego kozła i zabije go na tym miejscu, gdzie się
zabija ofiary całopalne przed PANEM. To [jest] ofiara za
grzech. 25 I kapłan weźmie na palec nieco krwi ofiary
za grzech, i pomaże rogi ołtarza całopalenia, a [resztę]
krwi wyleje u podstawy ołtarza całopalenia. 26 Cały
zaś jego tłuszcz spali na ołtarzu, tak jak tłuszcz ofiary
pojednawczej. W ten sposób kapłan dokona za niego
przebłagania za jego grzech i będzie mu przebaczony.
27 Gdyby ktoś spośród ludu zgrzeszył nieświadomie
i przekroczył jedno z przykazań PANA, czyniąc coś,
czego nie wolno czynić, i w ten sposób zawinił; 28 Lub
gdyby uświadomił sobie swój grzech, który popełnił,
to przyprowadzi na ofiarę kozę z kóz, samicę bez
skazy, za swój grzech, którego się dopuścił. 29 Potem
położy rękę na głowie tej ofiary za grzech i zabije ją na
miejscu ofiar całopalnych. 30 Kapłan zaś weźmie na
palec nieco jej krwi i pomaże rogi ołtarza całopalenia,
a resztę krwi wyleje u podstawy ołtarza. 31 Cały jej
tłuszcz oddzieli – tak jak oddziela się tłuszcz z ofiary
pojednawczej – i kapłan spali to na ołtarzu na miłą woń
dla PANA. Tak kapłan dokona przebłagania za niego i
będzie mu przebaczone. 32 A jeśli przyprowadzi owcę

na ofiarę za grzech, niech przyprowadzi samicę bez
skazy. 33 I położy rękę na głowie tej ofiary za grzech, i
zabije ją jako ofiarę za grzech na tym miejscu, gdzie
się zabija ofiary całopalne. 34 Potem kapłan weźmie
na palec nieco krwi ofiary za grzech i pomaże rogi
ołtarza całopalenia, a resztę krwi wyleje u podstawy
ołtarza. 35 I cały jej tłuszcz oddzieli – tak jak oddziela
się tłuszcz z owcy ofiary pojednawczej – i kapłan spali
to na ołtarzu, na ofiarach całopalnych dla PANA. W ten
sposób kapłan dokona za niego przebłagania za jego
grzech, którego się dopuścił, i będzie mu przebaczony.

5 Gdyby ktoś zgrzeszył przez to, że usłyszał
przekleństwo i był [tego] świadkiem lub widział
czy dowiedział się o tym, a tego nie oznajmił,
będzie obciążony nieprawością; 2 Albo jeśli ktoś
dotknął czegoś nieczystego, czy to padliny nieczystego
zwierzęcia, czy padliny nieczystego bydlęcia, czy
padliny nieczystego zwierzęcia pełzającego, a nie
jest tego świadomy, i tak będzie nieczysty i winny;
3 Lub jeśli ktoś dotknął jakiejkolwiek nieczystości
ludzkiej, przez którą stanie się nieczysty, a nie jest tego
świadomy, a potem się o tym dowie, będzie winny;
4 Albo jeśli ktoś przysiągł, mówiąc wargami, że źle
lub dobrze uczyni w czymkolwiek, co ów człowiek
powie w przysiędze, a nie jest tego świadomy, lecz
[potem] sobie uświadomi, będzie winny w jednej z tych
rzeczy. 5 Jeśli więc jest winny jednej z tych rzeczy, ma
wyznać swój grzech; 6 I przyprowadzi PANU ofiarę za
przewinienie z powodu swego grzechu, który popełnił:
samicę z trzody, owcę albo kozę na ofiarę za grzech, a
kapłan dokona za niego przebłagania za jego grzech.
7 A jeśli nie stać go na owcę, niech przyniesie PANU
jako ofiarę za swoje przewinienie, które popełnił, dwie
synogarlice lub dwa młode gołębie: jednego na ofiarę
za grzech, a drugiego na całopalenie; 8 I przyniesie
je do kapłana, a [on] najpierw złoży [to], co ma być
na ofiarę za grzech, i ukręci jego głowę przy szyi, ale
jej nie oddzieli. 9 I pokropi krwią tej ofiary za grzech
ścianę ołtarza, a resztę krwi wyciśnie u podstawy
ołtarza. To [jest] ofiara za grzech. 10 Drugiego zaś
złoży jako całopalenie według przepisu. W ten sposób
kapłan dokona za niego przebłagania za jego grzech,
który popełnił, i będzie mu przebaczony. 11 A jeśli nie
stać go na dwie synogarlice lub dwa młode gołębie,
niech ten, który zgrzeszył, przyniesie na swoją ofiarę
dziesiątą część efy mąki pszennej na ofiarę za swój
grzech. Nie naleje jednak na nią oliwy ani nie położy
na nią kadzidła, gdyż jest to ofiara za grzech. 12
Przyniesie ją do kapłana, a kapłan nabierze z niej pełną
garść jako pamiątkę i spali ją na ołtarzu na ofiarach
całopalnych dla PANA. To [jest] ofiara za grzech. 13 I
kapłan dokona za niego przebłagania za jego grzech,
który popełnił w jednej z tych spraw, i będzie mu
przebaczony. [Reszta] zaś będzie dla kapłana, jak przy
ofierze pokarmowej. 14 PAN powiedział jeszcze do
Mojżesza: 15 Jeśli ktoś popełni przewinienie i zgrzeszy
nieświadomie [przy] rzeczach poświęconych PANU, to
przyprowadzi PANU jako ofiarę za swoje przewinienie
barana bez skazy z trzody oraz twoje oszacowanie w
syklach srebra według sykla świątynnego na ofiarę
za przewinienie. 16 I odda kapłanowi za to, czym
przewinił przy rzeczach poświęconych, i dołoży do tego
jedną piątą. I kapłan dokona za niego przebłagania
baranem, będącym ofiarą za przewinienie, a będzie
mu przebaczone. 17 Jeśli ktoś zgrzeszy i przekroczy
nieświadomie którekolwiek z przykazań PANA, czyniąc
to, czego nie wolno, stanie się winny i będzie obciążony
nieprawością. 18 Przyprowadzi do kapłana barana
z trzody bez skazy według twojego oszacowania na
ofiarę za przewinienie. A kapłan dokona za niego
przebłagania za jego uchybienie, którego nieświadomie
się dopuścił, i będzie mu przebaczone. 19 Jest to
ofiara za przewinienie, gdyż w istocie zawinił przeciwko
PANU.

6 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Jeśli
ktoś zgrzeszy i popełni przewinienie przeciwko
PANU przez to, że zaprze się wobec bliźniego
rzeczy powierzonej lub oddanej do przechowania, lub
zrabowanej, albo [przez to, że] oszukał bliźniego; 3
Albo jeśli znalazł rzecz zgubioną i zaprzeczał temu
lub przysięgał fałszywie w jakiejkolwiek z tych spraw,
które człowiek czyni, i przez to grzeszy; 4 Skoro
więc tak zgrzeszył i stał się winnym, zwróci to, co
zrabował lub zdobył przez oszustwo, lub to, co mu
powierzono, lub rzecz zgubioną, którą znalazł; 5 Albo
to, o czymkolwiek fałszywie przysięgał. Zwróci całą
należność i dołoży [do niej] jedną piątą, i odda temu, do
kogo to należało, w dniu swojej ofiary za przewinienie.
6 A do kapłana przyprowadzi PANU ofiarę za swoje
przewinienie: barana z trzody bez skazy według twego
oszacowania na ofiarę za przewinienie. 7 I kapłan
dokona za niego przebłagania przed PANEM, i będzie
mu przebaczone, cokolwiek uczynił, przez co stał się
winny. 8 I PAN powiedział do Mojżesza: 9 Rozkaż
Aaronowi i jego synom: Takie [jest] prawo całopalenia:
Jest to całopalenie, bo będzie palone na ołtarzu przez
całą noc aż do rana; a ogień na ołtarzu nieustannie
będzie płonął. 10 I kapłan włoży swoją lnianą szatę i
na swoje ciało lniane spodnie oraz zbierze popiół z
całopalenia, które ogień strawił na ołtarzu, i wysypie go
obok ołtarza. 11 Potem zdejmie swe szaty i ubierze się
w inne, i wyniesie popiół za obóz, na czyste miejsce.
12 A ogień na ołtarzu będzie płonął [nieustannie], nie

będzie gaszony. Kapłan rozpali na nim drwa każdego
ranka i położy na nim ofiarę całopalną, i spali na
nim tłuszcz ofiar pojednawczych. 13 Ogień będzie
płonął na ołtarzu nieustannie, nie będzie gaszony. 14
Takie jest prawo ofiary pokarmowej: Synowie Aarona
będą ją składać przed PANEM, przed ołtarzem. 15
[Kapłan] weźmie garść mąki z ofiary pokarmowej wraz
z oliwą i całym kadzidłem, które będzie na ofierze
pokarmowej, i spali to na ołtarzu jako pamiątkę na
miłą woń dla PANA. 16 A to, co z niej zostanie, będą
jeść Aaron i jego synowie. Będzie [to] spożywane
bez zakwasu na miejscu świętym, spożyją to na
dziedzińcu Namiotu Zgromadzenia. 17 Nie będą tego
piec na zakwasie. Dałem to im bowiem jako ich dział
z moich ofiar ogniowych; jest to rzecz najświętsza,
tak jak ofiara za grzech i ofiara za przewinienie. 18
Każdy mężczyzna spośród synów Aarona będzie
to spożywać. Jest to ustawa wieczna dla waszych
pokoleń, dotycząca ofiar ogniowych PANA. Każdy,
kto ich dotknie, będzie poświęcony. 19 Potem PAN
powiedział do Mojżesza: 20 Taka jest ofiara Aarona i
jego synów, którą będą składać PANU w dniu swego
namaszczenia: dziesiąta część efy mąki pszennej
jako nieustanna ofiara pokarmowa, połowa jej rano, a
połowa wieczorem. 21 Będzie ona przyrządzona na
patelni z oliwą. Przyniesiesz ją smażoną i będziesz
składać w kawałkach jako ofiarę pokarmową na miłą
woń dla PANA. 22 Kapłan namaszczony na jego miejsce
spośród jego synów będzie ją składać. Jest to ustawa
wieczna dla PANA, cała będzie spalona. 23 I każda
kapłańska ofiara pokarmowa będzie spalona w całości.
Nie może być spożywana. 24 Potem PAN powiedział
do Mojżesza: 25 Powiedz Aaronowi i jego synom:
Takie jest prawo ofiary za grzech: Na miejscu, gdzie
będzie zabijana ofiara całopalna, zostanie zabita przed
PANEM ofiara za grzech. Jest to rzecz najświętsza.
26 Kapłan, który będzie ją składał za grzech, będzie
ją jeść. Będzie spożywana na miejscu świętym, na
dziedzińcu Namiotu Zgromadzenia. 27 Każdy, kto
dotknie jej mięsa, będzie poświęcony. A jeśli szata
będzie opryskana jej krwią, wypierzesz na miejscu
świętym to, co zostało opryskane. 28 A naczynie
gliniane, w którym ją gotowano, zostanie stłuczone. A
jeśli była gotowana w naczyniu miedzianym, zostanie
wyszorowane i wypłukane wodą. 29 Każdy mężczyzna
spośród kapłanów będzie ją jeść. Jest to rzecz
najświętsza. 30 A żadna ofiara za grzech, której krew
wnosi się do Namiotu Zgromadzenia dla oczyszczenia
w świątyni, nie będzie jedzona, lecz zostanie spalona
w ogniu.

7 Takie jest prawo ofiary za przewinienie: jest to rzecz
najświętsza. 2 Na miejscu, gdzie zabijają ofiarę
całopalną, zabiją ofiarę za przewinienie, a pokropią
jej krwią z wierzchu dokoła ołtarz. 3 I [kapłan] złoży
w ofierze cały jej tłuszcz, ogon i tłuszcz pokrywający
wnętrzności; 4 Obie nerki z tłuszczem, który jest
na nich i na lędźwiach, i płat tłuszczu na wątrobie,
który oddzieli wraz z nerkami. 5 I kapłan spali to na
ołtarzu jako ofiarę ogniową dla PANA. To jest ofiara za
przewinienie. 6 Każdy mężczyzna spośród kapłanów
będzie z niej jeść, będzie spożywana na miejscu
świętym. Jest to rzecz najświętsza. 7 Zarówno do ofiary
za grzech, jak i do ofiary za przewinienie odnosi się
jednakowe prawo: będą one [należeć] do tego kapłana,
który dokonuje przebłagania. 8 Do kapłana, który
składa czyjąś ofiarę całopalną, będzie [należeć] skóra
tej ofiary, którą złożył. 9 Także każda ofiara pokarmowa
upieczona w piecu i wszystko, co przyrządzone w
rondlu albo na patelni, będzie [należeć] do kapłana,
który je składa. 10 Lecz każda ofiara pokarmowa
zmieszana z oliwą albo sucha będzie należeć do
wszystkich synów Aarona, do każdego w równej
części. 11 A takie jest prawo ofiary pojednawczej, którą
będzie się składać PANU. 12 Jeśli [ktoś] składa ją
jako ofiarę dziękczynną, złoży z ofiarą dziękczynną
przaśne placki zmieszane z oliwą, przaśne podpłomyki
pomazane oliwą i placki z mąki pszennej zmieszane z
oliwą i smażone. 13 Oprócz tych placków złoży jako
ofiarę chleb zakwaszony wraz z ofiarą dziękczynną
ze swoich ofiar pojednawczych. 14 I z niego będzie
składał PANU po jednym [chlebie] z każdej ofiary jako
ofiarę wzniesienia. Będzie to [należeć] do kapłana,
który kropi krwią [ofiar] pojednawczych. 15 Mięso z
dziękczynnej ofiary pojednawczej należy spożyć w
dniu składania jego ofiary; nic z niego nie zostawią do
rana. 16 A jeśli jego ofiara jest darem ślubowanym lub
dobrowolnym, należy ją spożyć w dniu jej złożenia;
a to, co z niej zostanie, spożyją nazajutrz. 17 Lecz
jeśli coś z mięsa tej ofiary zostanie do trzeciego dnia,
będzie spalone w ogniu. 18 A jeśli ktoś zje mięso
tej ofiary pojednawczej trzeciego dnia, nie zostanie
przyjęta ani nie zostanie policzona temu, który ją
złożył. Będzie to obrzydliwością, a kto ją spożyje,
będzie obciążony nieprawością. 19 Mięso, które
dotknie czegoś nieczystego, nie będzie spożywane,
ale zostanie spalone w ogniu. Inne mięso zaś może
jeść każdy, kto jest czysty. 20 A ktokolwiek spożyje
mięso z ofiary pojednawczej, która należy do PANA,
będąc nieczysty, to taki człowiek zostanie wykluczony
ze swego ludu. 21 A kto dotknie czegoś nieczystego:
nieczystości ludzkiej [lub] nieczystego zwierzęcia lub
jakiejkolwiek nieczystej obrzydliwości, a spożyje mięso
z ofiary pojednawczej, która należy do PANA, to taki
człowiek zostanie wykluczony ze swego ludu. 22 PAN

powiedział jeszcze do Mojżesza: 23 Powiedz synom
Izraela: Nie będziecie jedli żadnego tłuszczu wołu, owcy
ani kozy; 24 Tłuszcz [zwierzęcia] padłego lub tłuszcz
rozszarpanego może być używany do wszelkich celów,
ale spożywać go nie wolno. 25 Ktokolwiek bowiem
spożyje tłuszcz zwierzęcia złożonego PANU jako ofiarę
ogniową, ten zostanie wykluczony ze swego ludu. 26
Żadnej krwi nie będziecie jeść we wszystkich waszych
mieszkaniach – ani z ptaków, ani ze zwierząt. 27 Każdy
człowiek, który spożyje jakąkolwiek krew, zostanie
wykluczony ze swego ludu. 28 PAN powiedział jeszcze
do Mojżesza: 29 Powiedz synom Izraela: Kto będzie
składał PANU ofiarę pojednawczą, niech przyniesie
PANU swoją ofiarę ze swoich ofiar pojednawczych.
30 Własnoręcznie przyniesie PANU ofiarę ogniową;
przyniesie tłuszcz wraz z mostkiem, aby kołysać nim
jako ofiarą kołysaną przed PANEM. 31 Potem kapłan
spali tłuszcz na ołtarzu, a mostek będzie należał do
Aarona i jego synów. 32 A prawą łopatkę oddacie
kapłanowi jako ofiarę wzniesienia z waszych ofiar
pojednawczych. 33 Kto spośród synów Aarona będzie
składał krew ofiar pojednawczych i tłuszcz, weźmie
jako swoją część prawą łopatkę. 34 Gdyż mostek
kołysania i łopatkę wzniesienia wziąłem od synów
Izraela z ich ofiar pojednawczych i dałem je kapłanowi
Aaronowi oraz jego synom od synów Izraela na mocy
wiecznej ustawy. 35 To jest część z ofiar ogniowych
PANA [z powodu] namaszczenia Aarona i jego synów
od dnia, kiedy przyprowadził ich, aby pełnili służbę
kapłańską dla PANA; 36 O którym PAN rozkazał, aby
im dawano od synów Izraela w dniu, w którym ich
namaścił, na mocy wiecznej ustawy dla ich pokoleń. 37
Takie jest prawo całopalenia, ofiary pokarmowej, ofiary
za grzech, ofiary za przewinienie, ofiary poświęcenia i
ofiary pojednawczej; 38 Które PAN nadał Mojżeszowi
na górze Synaj w dniu, kiedy nakazał synom Izraela,
aby składali swoje ofiary PANU na pustyni Synaj.

8 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Weź
Aarona i z nim jego synów, [ich] szaty, oliwę do
namaszczenia, cielca na ofiarę za grzech, dwa barany
i kosz przaśnych [chlebów]; 3 I zgromadź cały lud przy
wejściu do Namiotu Zgromadzenia. 4 I Mojżesz zrobił
tak, jak mu PAN rozkazał; i zgromadził się cały lud przy
wejściu do Namiotu Zgromadzenia. 5 Wtedy Mojżesz
powiedział do zgromadzenia: Oto co PAN rozkazał
uczynić. 6 I kazał Mojżesz zbliżyć się Aaronowi i
jego synom, i obmył ich wodą; 7 Potem włożył tunikę
na niego i przepasał go pasem, ubrał go w płaszcz,
nałożył na niego efod i przepasał go pasem efodu, i
przymocował go nim. 8 Włożył też na niego pektorał i
do pektorału włożył Urim i Tummim. 9 Włożył także na
jego głowę mitrę, a na mitrze z przodu umieścił złotą
blaszkę, świętą koronę, jak PAN rozkazał Mojżeszowi.
10 Mojżesz wziął też oliwę do namaszczenia i namaścił
przybytek oraz wszystkie rzeczy, które w nim były, i
poświęcił je. 11 Potem pokropił nią ołtarz siedem razy i
namaścił ołtarz wraz ze wszystkimi jego przyborami,
również kadź i jej podstawę, aby je poświęcić. 12
Wylał także oliwę do namaszczenia na głowę Aarona i
namaścił go, aby go poświęcić. 13 Potem Mojżesz
kazał zbliżyć się synom Aarona, włożył na nich tuniki,
przepasał ich pasami i włożył im [na głowy] mitry,
jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 14 Przyprowadził też
cielca na ofiarę za grzech, a Aaron i jego synowie
włożyli ręce na głowę cielca ofiary za grzech. 15
Następnie Mojżesz zabił go, wziął jego krew i pomazał
palcem rogi ołtarza dokoła, i oczyścił ołtarz. [Resztę]
zaś krwi wylał u podstawy ołtarza i poświęcił go dla
dokonywania na nim przebłagania. 16 Potem wziął
cały tłuszcz pokrywający wnętrzności, płat tłuszczu
na wątrobie i obie nerki razem z ich tłuszczem i spalił
to Mojżesz na ołtarzu. 17 A cielca, jego skórę, mięso
i odchody spalił w ogniu poza obozem, tak jak PAN
rozkazał Mojżeszowi. 18 Potem przyprowadził barana
na całopalenie. I Aaron, i jego synowie włożyli ręce
na głowę tego barana. 19 Mojżesz zabił go i pokropił
jego krwią ołtarz dokoła. 20 Potem podzielił barana
na części i spalił Mojżesz głowę, części i tłuszcz.
21 Wnętrzności zaś i nogi opłukał wodą; i Mojżesz
spalił całego barana na ołtarzu. Jest to całopalenie na
miłą woń, ofiara ogniowa dla PANA, jak PAN rozkazał
Mojżeszowi. 22 Potem kazał przyprowadzić drugiego
barana, barana poświęcenia. I Aaron, i jego synowie
włożyli ręce na głowę [tego] barana. 23 I Mojżesz
zabił go, wziął nieco z jego krwi i pomazał nią koniec
prawego ucha Aarona, kciuk jego prawej ręki i wielki
palec jego prawej nogi. 24 Kazał też zbliżyć się synom
Aarona i pomazał Mojżesz tą krwią koniec ich prawego
ucha, kciuki ich prawej ręki i wielkie palce ich prawej
nogi. I Mojżesz pokropił krwią dokoła ołtarza. 25
Potem wziął tłuszcz, ogon, cały tłuszcz pokrywający
wnętrzności, płat tłuszczu na wątrobie oraz obie nerki
z ich tłuszczem i prawą łopatkę. 26 Także z kosza
przaśnych chlebów, który był przed PANEM, wziął
jeden przaśny placek, jeden placek chleba z oliwą oraz
jeden podpłomyk i położył je na kawałki tłuszczu i na
prawej łopatce. 27 I dał to wszystko do rąk Aarona i
do rąk jego synów i kołysał to jako ofiarę kołysaną
przed PANEM. 28 Następnie Mojżesz wziął to z ich
rąk i spalił na ołtarzu na ofierze całopalnej. To [była]
ofiara poświęcenia na miłą woń, ofiara ogniowa dla
PANA. 29 Mojżesz wziął też mostek i kołysał go jako
ofiarę kołysaną przed PANEM. Była to bowiem część

Mojżesza z barana poświęcenia, jak mu PAN rozkazał.
30 Wziął też Mojżesz trochę oliwy do namaszczenia
i nieco krwi z ołtarza, i pokropił nimi Aarona i jego
szaty, a także jego synów i ich szaty. Tak poświęcił
Aarona i jego szaty, jego synów i ich szaty. 31 I
Mojżesz powiedział do Aarona i jego synów: Ugotujcie
to mięso przy wejściu do Namiotu Zgromadzenia i tam
je spożywajcie wraz z chlebem, który jest w koszu
poświęcenia, jak przykazałem: Aaron i jego synowie
będą to spożywać. 32 A to, co pozostanie z mięsa i
chleba, spalicie w ogniu. 33 Nie odchodźcie od wejścia
do Namiotu Zgromadzenia przez siedem dni, aż do
dnia, kiedy wypełni się czas waszego poświęcenia.
Przez siedem dni bowiem będziecie poświęcani. 34
Tak jak dziś uczyniono, [tak] PAN nakazał czynić, aby
dokonać za was przebłagania. 35 Dlatego przy wejściu
do Namiotu Zgromadzenia będziecie przebywać dzień
i noc przez siedem dni i będziecie pełnili straż PANA,
abyście nie pomarli. Tak mi bowiem rozkazano. 36 I
Aaron oraz jego synowie uczynili to wszystko, co [im]
PAN rozkazał przez Mojżesza.

9 A ósmego dnia Mojżesz wezwał Aarona, jego
synów i starszych Izraela. 2 I powiedział do Aarona:
Weź sobie młodego cielca na ofiarę za grzech i barana
na całopalenie, [oba] bez skazy, i złóż je w ofierze
przed PANEM. 3 A do synów Izraela powiesz: Weźcie
kozła z kóz na ofiarę za grzech oraz cielca i barana,
jednoroczne i bez skazy, na całopalenie; 4 Także wołu
i barana na ofiary pojednawcze, by złożyć je przed
PANEM, i ofiarę pokarmową zmieszaną z oliwą; bo
dziś PAN wam się ukaże. 5 I przyprowadzili to, co
Mojżesz rozkazał, przed Namiot Zgromadzenia. A cały
lud zbliżył się i stanął przed PANEM. 6 Wtedy Mojżesz
powiedział: Oto co PAN nakazał wam uczynić; a ukaże
się wam chwała PANA. 7 Do Aarona zaś Mojżesz
powiedział: Zbliż się do ołtarza i złóż swoją ofiarę za
grzech i swoje całopalenie, i dokonaj przebłagania za
siebie i lud. Złóż też ofiarę ludu i dokonaj za niego
przebłagania, jak PAN rozkazał. 8 Aaron zbliżył się
więc do ołtarza i zabił cielca na ofiarę za grzech
za siebie. 9 I synowie Aarona podali mu krew, a
on umoczył swój palec we krwi i pomazał [nią] rogi
ołtarza, a [resztę] krwi wylał u podstawy ołtarza;
10 Ale tłuszcz, nerki i płat tłuszczu na wątrobie z
ofiary za grzech spalił na ołtarzu, jak PAN rozkazał
Mojżeszowi; 11 Mięso zaś i skórę spalił w ogniu poza
obozem. 12 Zabił też ofiarę całopalną, a synowie
Aarona podali mu krew, którą pokropił ołtarz dokoła.
13 Przynieśli mu też ofiarę całopalną [podzieloną] na
części wraz z głową, a [on] spalił to na ołtarzu; 14
Obmył też wnętrzności oraz nogi i spalił je z ofiarą
całopalną na ołtarzu. 15 Potem przyprowadził ofiarę
ludu. Wziął kozła przeznaczonego na ofiarę za grzech
za lud, zabił go i złożył na ofiarę za grzech, tak jak
poprzednio. 16 Przyprowadził też ofiarę całopalną i
uczynił z nią według przepisu. 17 Przyprowadził też
ofiarę pokarmową. Wziął z niej pełną garść i spalił na
ołtarzu, oprócz ofiary całopalnej porannej. 18 Zabił
też wołu i barana jako ofiarę pojednawczą za lud. I
synowie Aarona podali mu krew, którą pokropił ołtarz
dokoła. 19 [Podali] mu także tłuszcz z wołu i barana,
ogon, tłuszcz pokrywający [wnętrzności] oraz nerki i
płat tłuszczu na wątrobie. 20 Włożyli też tłuszcz na
mostkach, a [on] spalił tłuszcz na ołtarzu; 21 Mostki
zaś i prawą łopatkę Aaron kołysał na ofiarę kołysaną
przed PANEM, jak Mojżesz nakazał. 22 Potem Aaron
podniósł ręce w stronę ludu i pobłogosławił go, a po
złożeniu ofiary za grzech, ofiary całopalnej i ofiary
pojednawczej zszedł na dół. 23 Wtedy Mojżesz i
Aaron weszli do Namiotu Zgromadzenia, potem wyszli
i pobłogosławili lud. I chwała PANA ukazała się całemu
ludowi. 24 I wyszedł ogień sprzed PANA, i strawił na
ołtarzu ofiarę całopalną oraz tłuszcz. A gdy cały lud to
ujrzał, krzyknął z radości i upadł na twarz.

10 A Nadab i Abihu, synowie Aarona, wzięli każdy
swoją kadzielnicę, włożyli do nich ogień, nałożyli
na nie kadzidła i ofiarowali przed PANEM obcy ogień,
którego im nie nakazał. 2 Wtedy wyszedł ogień sprzed
PANA i pochłonął ich, i pomarli przed PANEM. 3
Wówczas Mojżesz powiedział do Aarona: Oto co PAN
powiedział: W tych, którzy zbliżają się do mnie, będę
uświęcony i będę uwielbiony przed całym ludem. I
Aaron zamilkł. 4 Mojżesz wezwał Miszaela i Elsafana,
synów Uzziela, stryja Aarona, i powiedział do nich:
Zbliżcie się i wynieście waszych braci sprzed świątyni
poza obóz. 5 Podeszli więc i wynieśli ich w ich tunikach
poza obóz, jak Mojżesz nakazał. 6 Potem Mojżesz
powiedział do Aarona i jego synów, Eleazara i Itamara:
Nie obnażajcie swoich głów ani nie rozdzierajcie swoich
szat, abyście nie pomarli i aby [Bóg] nie rozgniewał
się na całe zgromadzenie. Lecz wasi bracia, cały
dom Izraela, niech opłakują ten pożar, który PAN
rozpalił. 7 Nie odchodźcie od wejścia do Namiotu
Zgromadzenia, abyście nie pomarli, ponieważ oliwa
namaszczenia PANA jest na was. I postąpili według
słowa Mojżesza. 8 Następnie PAN powiedział do
Aarona: 9 Nie pij wina ani mocnego napoju, ani ty,
ani twoi synowie z tobą, gdy będziecie wchodzić do
Namiotu Zgromadzenia, abyście nie pomarli. To będzie
ustawa wieczna dla wszystkich waszych pokoleń; 10
Abyście mogli rozróżniać między tym, co święte, a
tym, co pospolite, między tym, co nieczyste, a tym, co
czyste; 11 I abyście nauczali synów Izraela wszystkich

ustaw, które PAN nakazał im przez Mojżesza. 12 I
Mojżesz powiedział do Aarona oraz jego pozostałych
synów, Eleazara i Itamara: Weźcie ofiarę pokarmową,
która pozostała z ofiar ogniowych PANA, i jedzcie
ją bez zakwasu przy ołtarzu. Jest to bowiem rzecz
najświętsza. 13 Będziecie ją spożywać w miejscu
świętym, bo jest to część należna tobie i twoim synom
z ofiar ogniowych PANA. Tak mi bowiem rozkazano. 14
Także mostek kołysania i łopatkę wzniesienia będziecie
spożywać w miejscu czystym, ty, twoi synowie i twoje
córki z tobą. To bowiem należy się tobie, a także twoim
synom, dane [wam] z ofiar pojednawczych synów
Izraela. 15 Przyniosą łopatkę wzniesienia i mostek
kołysania wraz z tłuszczem z ofiar ogniowych, aby
kołysać je przed PANEM; a będzie [to] dla ciebie i
twoich synów z tobą na mocy ustawy wiecznej, tak jak
PAN rozkazał. 16 Potem Mojżesz pilnie szukał kozła
na ofiarę za grzech, ale okazało się, że został on [już]
spalony. I rozgniewał się na synów Aarona, Eleazara i
Itamara, którzy mu pozostali, i mówił: 17 Dlaczego nie
zjedliście ofiary za grzech w miejscu świętym? Przecież
jest ona rzeczą najświętszą, którą dano wam, abyście
nosili nieprawość [całego] ludu, abyście dokonali za
niego przebłagania przed PANEM. 18 Oto jej krwi nie
wniesiono do wnętrza miejsca świętego. Powinniście
byli ją jeść na miejscu świętym, jak nakazałem. 19
Wtedy Aaron odpowiedział Mojżeszowi: Oto dziś złożyli
swoją ofiarę za grzech i swoją ofiarę całopalną przed
PANEM, a taka rzecz mnie spotkała. Gdybym dziś
spożył ofiarę za grzech, czy to by się spodobało PANU?
20 Gdy Mojżesz to usłyszał, uznał to za słuszne.

11 Potem PAN przemówił do Mojżesza i Aarona
tymi słowy: 2 Powiedzcie synom Izraela: Oto
są zwierzęta, które będziecie mogli jeść spośród
wszystkich zwierząt, które są na ziemi; 3 Wszystkie
zwierzęta, które mają rozdzielone kopyta i racice oraz
przeżuwają – je możecie jeść. 4 Jednak spośród tych,
które przeżuwają albo mają [tylko] rozdzielone kopyta,
nie będziecie jedli: wielbłąda, który choć przeżuwa,
ale nie ma rozdzielonego kopyta – będzie dla was
nieczysty. 5 Także królika, który choć przeżuwa, ale nie
ma rozdzielonego kopyta – będzie dla was nieczysty.
6 Również zająca, który choć przeżuwa, ale nie ma
rozdzielonego kopyta – będzie dla was nieczysty.
7 Świni, która choć ma rozdzielone kopyto i racice,
ale nie przeżuwa – będzie dla was nieczysta. 8 Nie
będziecie jeść ich mięsa ani dotykać ich padliny –
będą dla was nieczyste. 9 To będziecie jeść spośród
wszystkiego, co żyje w wodach: wszystko, co w
wodach – w morzach i rzekach – ma płetwy i łuski.
To będziecie jeść. 10 Wszystko zaś, co nie ma płetw
ani łusek w morzach i rzekach spośród wszystkiego,
co się porusza w wodach, i spośród wszystkich
stworzeń wodnych, będzie dla was obrzydliwością.
11 Będą dla was obrzydliwością; nie będziecie jedli
ich mięsa, a ich padliną będziecie się brzydzić. 12
Wszystko w wodach, co nie ma płetw ani łusek,
będzie dla was obrzydliwością. 13 Tymi zaś będziecie
się brzydzić z ptactwa [i] jeść [ich] nie będziecie,
[bo] są obrzydliwością: orzeł, orłosęp i rybołów; 14
Sęp i kania według ich rodzaju; 15 Wszelki kruk
według jego rodzaju; 16 Struś, sowa, mewa i jastrząb
według ich rodzaju; 17 Puszczyk, kormoran i puchacz;
18 Łabędź, pelikan i ścierwnik; 19 Bocian, czapla
według jej rodzaju, dudek i nietoperz. 20 Wszelkie
skrzydlate owady chodzące na czterech odnóżach
będą dla was obrzydliwością. 21 Jednak spośród
wszystkich skrzydlatych owadów, które mają cztery
odnóża, możecie jeść te, które mają z tyłu przedłużone
odnóża do skakania po ziemi. 22 Te z nich możecie
jeść: szarańcza według jej rodzaju, szarańcza pustynna
według jej rodzaju, skoczek według jego rodzaju i
konik polny według jego rodzaju. 23 Wszelkie zaś
inne skrzydlate pełzające istoty mające cztery odnóża
będą dla was obrzydliwością. 24 Przez nie staniecie
się nieczyści. Każdy, kto dotknie ich padliny, będzie
nieczysty aż do wieczora; 25 A ktokolwiek będzie nosił
ich padlinę, upierze swoje szaty i będzie nieczysty aż
do wieczora. 26 [Padlina] wszystkich zwierząt, które
mają rozdzielone kopyto, ale nie mają racicy i nie
przeżuwają, będzie dla was nieczysta. Każdy, kto jej
dotknie, będzie nieczysty. 27 A wszystko, co chodzi
na łapach spośród wszystkich zwierząt chodzących
na czterech nogach, będzie dla was nieczyste. Kto
dotknie ich padliny, będzie nieczysty aż do wieczora.
28 A kto będzie nosił ich padlinę, upierze swoje szaty
i będzie nieczysty aż do wieczora. Są one dla was
nieczyste. 29 Także spośród zwierząt, które pełzają
po ziemi, będą dla was nieczyste: łasica, mysz i żółw
według ich rodzaju; 30 Jeż, jaszczurka, tchórz, ślimak i
kret. 31 Te będą dla was nieczyste spośród wszystkich
pełzających zwierząt. Kto ich dotknie, gdy są martwe,
będzie nieczysty aż do wieczora. 32 A każda rzecz, na
którą upadnie coś zdechłego z nich, będzie nieczysta,
zarówno drewniane naczynie, jak i szata, a także
skóra, worek lub jakikolwiek inny przedmiot, którym
wykonuje się pracę; należy [je] włożyć do wody i będzie
nieczyste aż do wieczora. Potem będzie czyste. 33
Wszelkie zaś gliniane naczynie, do którego wpadnie
którekolwiek z nich, wraz ze wszystkim, co znajduje
się w nim, będzie nieczyste, a [naczynie] rozbijecie. 34
Każdy pokarm, który się spożywa, do którego dostanie
się woda [z tego naczynia], będzie nieczysty. I wszelki
napój, który by się piło z [takiego] naczynia, będzie

nieczysty. 35 Wszystko, na co upadnie cokolwiek z ich
padlin, będzie nieczyste, czy to piec, czy palenisko;
mają być zniszczone. Są [bowiem] nieczyste i będą dla
was nieczyste. 36 Lecz źródło i studnie, zbiorniki wody,
będą czyste. Cokolwiek jednak dotknie ich padliny,
będzie nieczyste. 37 A jeśli coś z ich padliny upadnie
na jakiekolwiek ziarno przeznaczone do siewu, to
pozostanie czyste. 38 Jeśli jednak coś z ich padliny
upadnie na ziarno zmoczone wodą, będzie ono dla was
nieczyste. 39 Jeśli zdechnie zwierzę, które możecie
jeść, to ten, kto dotknie jego padliny, będzie nieczysty
aż do wieczora. 40 A kto by jadł jego padlinę, upierze
swoje szaty i będzie nieczysty aż do wieczora. Ten, kto
by wynosił tę padlinę, upierze swoje szaty i będzie
nieczysty aż do wieczora. 41 Także wszelkie zwierzęta
pełzające po ziemi są obrzydliwością; nie będziecie
ich jeść. 42 Niczego, co pełza na brzuchu, i niczego,
co chodzi na czterech lub więcej odnóżach spośród
wszystkich zwierząt pełzających po ziemi, nie będziecie
jeść, bo są obrzydliwością. 43 Nie plugawcie siebie
samych przez wszelkie te zwierzęta pełzające po
ziemi i nie zanieczyszczajcie się nimi, byście nie
stali się nieczyści; 44 Gdyż ja jestem PAN, wasz
Bóg. Uświęcajcie się więc i bądźcie świętymi, bo ja
jestem święty. I nie zanieczyszczajcie się żadnym
zwierzęciem pełzającym po ziemi. 45 Gdyż ja [jestem]
PAN, który was wyprowadził z ziemi Egiptu, aby [być]
waszym Bogiem. Bądźcie więc świętymi, bo ja jestem
święty. 46 To jest prawo [dotyczące] zwierząt, ptactwa i
wszelkich żywych istot poruszających się w wodach,
a także wszelkich istot pełzających po ziemi; 47 Dla
rozróżnienia między nieczystym a czystym, między
zwierzętami, które można jeść, a których jeść nie
wolno.

12 I PAN przemówił do Mojżesza: 2 Powiedz synom
Izraela: Jeśli kobieta pocznie i urodzi chłopca,
będzie nieczysta przez siedem dni; jak w dniach jej
odłączenia z powodu swej miesięcznej słabości, będzie
nieczysta. 3 A ósmego dnia zostanie obrzezany jego
napletek. 4 Potem [ona] pozostanie przez trzydzieści
trzy dni we krwi swego oczyszczenia; nie dotknie
żadnej świętej rzeczy ani nie wejdzie do świątyni, aż
wypełnią się dni jej oczyszczenia. 5 A jeśli urodzi
dziewczynkę, będzie nieczysta przez dwa tygodnie,
jak podczas jej odłączenia. Potem pozostanie przez
sześćdziesiąt sześć dni we krwi [swego] oczyszczenia.
6 A gdy wypełnią się dni [jej] oczyszczenia po synu
lub po córce, przyniesie do kapłana przed wejście
do Namiotu Zgromadzenia rocznego baranka na
całopalenie i młodego gołębia lub synogarlicę na ofiarę
za grzech; 7 Ten złoży to w ofierze przed PANEM i
dokona za nią przebłagania; i tak będzie oczyszczona
od upływu swojej krwi. Takie jest prawo dla tej, która
urodziła chłopca lub dziewczynkę. 8 A jeśli nie może
[przynieść] baranka, to przyniesie dwie synogarlice
lub dwa młode gołębie: jednego na całopalenie, a
drugiego na ofiarę za grzech. I kapłan dokona za nią
przebłagania i będzie czysta.

13 PAN powiedział dalej do Mojżesza i Aarona:
2 Gdyby człowiek miał na skórze swego ciała
nabrzmienie, wysypkę lub białą plamę i będzie to
wyglądało na skórze jego ciała jak plaga trądu, zostanie
przyprowadzony do kapłana Aarona lub do któregoś
z jego synów, kapłanów. 3 Wtedy kapłan obejrzy
chore miejsce na skórze jego ciała. Jeśli włos w tym
miejscu zbielał i to miejsce zdaje się być bardziej
wklęsłe niż [pozostała] skóra ciała, to jest to plaga
trądu. Gdy kapłan go obejrzy, uzna go za nieczystego.
4 A jeśli plama na skórze jego ciała jest biała i z
wyglądu nie jest głębsza niż skóra, i włosy na niej nie
zbielały, wtedy kapłan odosobni chorego na siedem
dni. 5 Potem kapłan obejrzy go siódmego dnia. Jeśli
wydaje mu się, że chore miejsce zatrzymało się i nie
rozszerzyło na skórze, wtedy kapłan odosobni go na
kolejne siedem dni. 6 I kapłan ponownie obejrzy go
siódmego dnia. Jeśli chore miejsce przyciemniało i nie
rozszerzyło się na skórze, wtedy kapłan uzna go za
czystego. Jest to wysypka. Wypierze on swoje szaty
i będzie czysty. 7 Jeśli jednak wysypka mocno się
rozszerzyła na skórze po obejrzeniu przez kapłana
w celu oczyszczenia, pokaże się znowu kapłanowi.
8 Jeśli kapłan zobaczy, że wysypka rozszerzyła się
na skórze, uzna go za nieczystego. Jest to trąd. 9
Gdy plaga trądu pojawi się na człowieku, zostanie
przyprowadzony do kapłana; 10 I kapłan obejrzy go.
A jeśli jest na skórze białe nabrzmienie, przez które
włosy zbielały, i na tym nabrzmieniu [jest] żywe mięso;
11 Jest to zastarzały trąd na skórze jego ciała; i kapłan
uzna go za nieczystego, a nie odosobni go, gdyż jest
nieczysty. 12 A jeśli trąd rozszerza się na skórze i
pokryje całą skórę zarażonego od głowy aż do stóp,
gdziekolwiek kapłan spojrzy; 13 Wtedy kapłan obejrzy;
a jeśli trąd pokrył całe jego ciało, uzna zarażonego za
czystego. Cały zbielał, [więc] jest czysty. 14 Jednak
w dniu, gdy ukaże się na nim żywe mięso, będzie
nieczysty. 15 I kapłan obejrzy żywe mięso i uzna go
za nieczystego. Żywe mięso bowiem jest nieczyste.
Jest to trąd. 16 Jeśli jednak żywe mięso ustąpi i stanie
się białe, wtedy przyjdzie do kapłana. 17 I kapłan
obejrzy go. Jeśli chore miejsce zbielało, kapłan uzna
zarażonego za czystego. Jest on czysty. 18 Jeśli zaś
na skórze pojawił się wrzód, a potem się zagoił; 19 A
na miejscu tego wrzodu pojawi się białe nabrzmienie
lub białoczerwonawa plama, wtedy zostanie pokazana

kapłanowi. 20 I kapłan obejrzy ją, a jeśli z wyglądu jest
głębsza niż skóra i włosy na niej zbielały, kapłan uzna
go za nieczystego. Jest to plaga trądu, która rozwinęła
się na wrzodzie. 21 Jeśli jednak kapłan zobaczy, że
nie ma na niej białych włosów i że nie jest głębsza
niż skóra, ale pociemniała, wtedy kapłan odosobni
go na siedem dni. 22 A jeśli rozszerza się mocno na
skórze, kapłan uzna go za nieczystego. Jest to plaga
[trądu]. 23 Jeśli jednak ta biała plama pozostanie na
swoim miejscu i nie rozszerzy się, jest to zapalenie
wrzodu; i kapłan uzna go za czystego. 24 Jeśli ktoś
ma na skórze oparzelinę i na żywym [mięsie] pojawi
się plama białoczerwonawa lub biała; 25 To kapłan
obejrzy ją. Jeśli włos na plamie zbielał i z wyglądu jest
ona głębsza niż skóra, jest to trąd, który rozwinął się
na oparzelinie. Kapłan uzna go więc za nieczystego.
Jest to plaga trądu. 26 A jeśli kapłan zobaczy, że na tej
plamie nie ma białych włosów ani nie jest ona głębsza
niż skóra, ale pociemniała, to kapłan odosobni go na
siedem dni. 27 W siódmym dniu kapłan go obejrzy.
Jeśli mocno rozszerzyła się na skórze, kapłan uzna
go za nieczystego. Jest to plaga trądu. 28 A jeśli ta
plama pozostanie na swoim miejscu, a nie rozszerzyła
się na skórze, ale pociemniała, jest to nabrzmienie
po oparzeniu; i kapłan uzna go za czystego. Jest to
zapalenie po oparzeniu. 29 Jeśli na głowie lub brodzie
mężczyzny albo kobiety pojawi się chore miejsce; 30
To kapłan obejrzy to miejsce. Jeśli z wyglądu jest
głębsze niż skóra i włos na niej jest żółty i cienki,
wtedy kapłan uzna takiego za nieczystego. Jest to
łuszczyca, trąd na głowie lub na brodzie. 31 Jeśli
jednak kapłan obejrzy miejsce tego liszaju, a z wyglądu
nie jest ono głębsze niż skóra i nie ma na nim czarnych
włosów, to kapłan odosobni [dotkniętego] plagą liszaju
na siedem dni. 32 W siódmym dniu kapłan obejrzy
to miejsce. Jeśli liszaj nie rozszerzył się i nie ma na
nim żółtych włosów, i liszaj z wyglądu nie jest głębszy
niż skóra; 33 To ten [człowiek] będzie ogolony, ale
liszaju nie będzie golić; i kapłan odosobni dotkniętego
liszajem na kolejne siedem dni. 34 Siódmego dnia
kapłan obejrzy ten liszaj. Jeśli liszaj nie rozszerzył
się na skórze i z wyglądu nie jest głębszy niż skóra,
kapłan uzna go za czystego, a [on] wypierze swoje
ubranie i będzie czysty. 35 A jeśli liszaj mocno się
rozszerzył na skórze po jego oczyszczeniu; 36 To
kapłan obejrzy go. Jeśli liszaj rozszerza się na skórze,
kapłan nie będzie już szukał żółtego włosa, jest on
nieczysty. 37 Jeśli jednak wydaje mu się, że liszaj
pozostał bez zmiany i wyrosły na nim czarne włosy, to
liszaj został wyleczony, jest on czysty i kapłan uzna
go za czystego. 38 Jeśli u mężczyzny lub kobiety
ukażą się na skórze ciała białe plamy; 39 To kapłan
je obejrzy. Jeśli te białe plamy na skórze ich ciała są
przyciemnione, jest to wyrzut, który się rozwinął na
skórze; jest on czysty. 40 Także mężczyzna, któremu
włosy wypadły z głowy, jest łysy, ale czysty. 41 A jeśli
wypadły mu włosy z przodu głowy, to ma łyse czoło,
ale jest czysty. 42 Jeśli jednak na łysinie albo na łysym
czole pojawi się białoczerwonawa rana, jest to trąd,
który się rozwinął na jego łysinie albo na łysym czole.
43 I kapłan go obejrzy. Jeśli nabrzmienie rany jest
białoczerwonawe na jego łysinie albo na łysym czole,
jak wygląda trąd na skórze ciała; 44 To [taki] człowiek
jest trędowaty, jest on nieczysty. I kapłan uzna go za
całkowicie nieczystego, [bo] na jego głowie jest jego
trąd. 45 Trędowaty zaś, który ma na sobie tę plagę,
będzie miał rozdarte szaty, jego głowa będzie odkryta,
zakryje sobie usta i będzie wołał: Nieczysty! Nieczysty!
46 Przez wszystkie dni, póki jest na nim plaga, będzie
skalany, [bo] jest nieczysty. Będzie mieszkał sam;
jego mieszkanie będzie poza obozem. 47 Jeśli też na
szacie będzie plaga trądu, na szacie wełnianej lub
lnianej; 48 Czy to na osnowie, czy na wątku z lnu lub
wełny, czy też na skórze, czy na jakimkolwiek wyrobie
skórzanym; 49 A będzie to plaga zielonkawa albo
czerwonawa na szacie lub na skórze, na osnowie lub
na wątku, lub na jakimkolwiek przedmiocie skórzanym,
jest to plaga trądu i będzie pokazana kapłanowi. 50
Kapłan obejrzy tę plagę i odosobni zarażoną rzecz
na siedem dni. 51 W siódmym dniu obejrzy tę plagę.
Jeśli plaga rozszerzyła się na szacie czy na osnowie
albo wątku, na skórze lub na jakimś przedmiocie
wykonanym ze skóry, jest to plaga trądu złośliwego,
przedmiot jest nieczysty. 52 Spali więc tę szatę czy
osnowę albo wątek, czy to z wełny, czy z lnu, czy z
jakiegokolwiek przedmiotu skórzanego, na którym jest
plaga. Jest to bowiem trąd złośliwy, będzie spalony
w ogniu. 53 Jeśli jednak kapłan zobaczy, że ta plaga
nie rozszerzyła się na szacie ani na osnowie, ani na
wątku, ani na jakimkolwiek przedmiocie skórzanym;
54 To kapłan rozkaże, aby wyprano to, na czym jest
plaga, i odosobni to na kolejne siedem dni. 55 I kapłan
obejrzy plagę po wypraniu. Jeśli ta plaga nie zmieniła
swojej barwy, choćby plaga nie rozszerzyła się, to
jest to [rzecz] nieczysta, spalisz ją w ogniu; rzecz
jest przeżarta bądź z wierzchniej, bądź ze spodniej
strony. 56 Jeśli jednak kapłan zobaczy, że po wypraniu
plaga pociemniała, oderwie ją z szaty lub ze skóry
czy z osnowy, czy z wątku. 57 A jeśli nadal będzie
widoczna na szacie czy na osnowie lub na wątku, albo
na jakimś przedmiocie skórzanym, jest to szerzący
się trąd. Spalisz w ogniu to, na czym jest ta plaga. 58
Szatę zaś lub osnowę czy wątek albo każdy przedmiot
skórzany, z którego po wypraniu odeszłaby plaga,

wypierzesz powtórnie i będzie to czyste. 59 To jest
prawo dotyczące plagi trądu na szacie wełnianej lub
lnianej czy na osnowie, czy wątku albo na jakimkolwiek
przedmiocie skórzanym, aby uznać je za czyste lub
nieczyste.

14 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Takie
będzie prawo dotyczące trędowatego w dniu jego
oczyszczenia: będzie przyprowadzony do kapłana. 3
A kapłan wyjdzie poza obóz. Jeśli kapłan zobaczy,
że plaga trądu została uleczona na trędowatym; 4 To
kapłan każe, by wziąć dla oczyszczającego się dwa
żywe i czyste ptaki, drewno cedrowe, karmazyn i hizop.
5 I kapłan każe zabić jednego ptaka nad naczyniem
glinianym, nad wodą źródlaną. 6 [Następnie] weźmie
żywego ptaka, drewno cedrowe, karmazyn i hizop i
umoczy to [wszystko] z żywym ptakiem we krwi ptaka
zabitego nad źródlaną wodą. 7 I pokropi siedem razy
oczyszczającego się od trądu, i uzna go za czystego,
a żywego ptaka wypuści na [otwarte] pole. 8 Ten,
który się poddaje oczyszczeniu, upierze swoje szaty,
ogoli wszystkie swoje włosy, umyje się wodą i będzie
czysty. Potem wejdzie do obozu i będzie mieszkał
przez siedem dni poza swoim namiotem. 9 A siódmego
dnia ogoli wszystkie swoje włosy, głowę, brodę i
brwi nad swoimi oczami i ogoli wszystkie inne włosy.
Potem wypierze swoje szaty i obmyje swoje ciało w
wodzie, i będzie czysty. 10 Ósmego dnia weźmie
dwa baranki bez skazy i jedną owcę jednoroczną bez
skazy, trzy dziesiąte efy mąki pszennej zmieszanej
z oliwą na ofiarę pokarmową i jeden log oliwy. 11 A
kapłan dokonujący oczyszczenia postawi człowieka,
który ma być oczyszczony, oraz to [wszystko] przed
PANEM, u wejścia do Namiotu Zgromadzenia. 12
Potem kapłan weźmie jednego baranka i złoży go
w ofierze za przewinienie [wraz z] logiem oliwy, i
będzie to kołysał na ofiarę kołysania przed PANEM.
13 Potem zabije [tego] baranka na miejscu, gdzie się
zabija ofiarę za grzech i ofiarę całopalną, na miejscu
świętym. Zarówno bowiem ofiara za grzech, [jak] i
ofiara za przewinienie należą do kapłana. Jest to rzecz
najświętsza. 14 Następnie kapłan weźmie nieco krwi
z ofiary za przewinienie i pomaże [nią] koniuszek
prawego ucha oczyszczającego się, kciuk jego prawej
ręki i wielki palec jego prawej nogi. 15 Kapłan weźmie
też nieco z logu oliwy i wyleje na swoją lewą dłoń;
16 I umoczy swój prawy palec w oliwie, która jest na
jego lewej dłoni, i tym palcem pokropi oliwą siedem
razy przed PANEM. 17 A z reszty oliwy, która jest na
jego dłoni, kapłan pomaże koniuszek prawego ucha
oczyszczającego się, kciuk jego prawej ręki i wielki
palec jego prawej nogi nad miejscem pomazanym
krwią ofiary za przewinienie. 18 A resztę oliwy, która
jest na dłoni kapłana, wyleje na głowę oczyszczającego
się. Tak kapłan dokona za niego przebłagania przed
PANEM. 19 Kapłan złoży także ofiarę za grzech i
dokona przebłagania za oczyszczającego się ze swojej
nieczystości, po czym zabije ofiarę całopalną. 20
I kapłan złoży na ołtarzu ofiarę całopalną i ofiarę
pokarmową. Tak kapłan dokona za niego przebłagania
i będzie [on] czysty. 21 Jeśli jednak jest on tak ubogi,
że nie stać go na to, wtedy weźmie jednego baranka
na ofiarę za przewinienie, na kołysanie, by dokonano
za niego przebłagania, i jedną dziesiątą efy mąki
pszennej zmieszanej z oliwą na ofiarę pokarmową
oraz log oliwy; 22 I dwie synogarlice albo dwa młode
gołębie, na co go stać; jeden będzie na ofiarę za
grzech, a drugi na ofiarę całopalną; 23 I przyniesie
je ósmego dnia dla swego oczyszczenia do kapłana,
przed wejście do Namiotu Zgromadzenia przed PANA.
24 Kapłan weźmie baranka na ofiarę za przewinienie
oraz log oliwy i kapłan będzie to kołysał [na ofiarę]
kołysania przed PANEM. 25 Potem zabije baranka na
ofiarę za przewinienie i kapłan weźmie nieco krwi ofiary
za przewinienie, i pomaże koniuszek prawego ucha
oczyszczającego się, kciuk jego prawej ręki i wielki
palec jego prawej nogi. 26 Kapłan naleje także oliwy
na swoją lewą dłoń. 27 I oliwą, która jest na jego lewej
dłoni, kapłan będzie kropić siedem razy swoim prawym
palcem przed PANEM. 28 Kapłan też pomaże tą oliwą,
która jest na jego dłoni, koniuszek prawego ucha
oczyszczającego się, kciuk jego prawej ręki i wielki
palec jego prawej nogi nad miejscem pomazanym
krwią ofiary za przewinienie. 29 A resztą oliwy, która jest
na dłoni kapłana, pomaże głowę oczyszczającego się,
aby dokonać za niego przebłagania przed PANEM. 30
Potem złoży jedną synogarlicę albo jednego młodego
gołębia, na co go było stać. 31 Z tego, na co go
stać, jedno będzie na ofiarę za grzech, a drugie na
ofiarę całopalną razem z ofiarą pokarmową. I tak
kapłan dokona przebłagania za oczyszczającego się
przed PANEM. 32 To jest prawo dotyczące tego,
na którym będzie plaga trądu, a którego nie stać
[na ofiarę] za swoje oczyszczenie. 33 Potem PAN
powiedział do Mojżesza i Aarona: 34 Gdy wejdziecie
do ziemi Kanaan, którą daję wam w posiadanie, a
ja dopuszczę plagę trądu na jakimś domu z waszej
posiadłości; 35 To właściciel domu przyjdzie i powie
kapłanowi: Zdaje mi się, jakby plaga [trądu] jest w
moim domu. 36 Wówczas kapłan każe opróżnić dom,
zanim sam wejdzie, aby obejrzeć tę plagę, żeby się
nie zanieczyściło to wszystko, co jest w domu. Potem
kapłan wejdzie, aby obejrzeć ten dom. 37 I obejrzy
tę plagę. Jeśli zobaczy na ścianach domu, że plaga
występuje jak dołki zielonkawe lub czerwonawe, które

wydają się być głębsze niż ściana; 38 Wtedy kapłan
wyjdzie przed drzwi tego domu i zamknie ten dom na
siedem dni. 39 Siódmego dnia kapłan wróci i obejrzy.
Jeśli plaga rozszerzyła się na ścianach tego domu; 40
Kapłan każe wyrwać te kamienie, na których jest plaga,
i wyrzucić je poza miasto na miejsce nieczyste; 41 A
dom każe oskrobać wewnątrz dokoła; i wysypią proch,
który oskrobali, poza miasto na miejsce nieczyste; 42
Potem wezmą inne kamienie i wstawią je na miejsce
tamtych kamieni; wezmą też inny tynk i otynkują dom.
43 A jeśli ta plaga się odnowi i rozszerzy się w domu
po wyrzuceniu kamienia, po oskrobaniu domu i po
[jego] otynkowaniu; 44 Wtedy wejdzie kapłan i obejrzy.
Jeśli zobaczy, że plaga się rozszerzyła w domu, jest
to złośliwy trąd w [tym] domu. Jest on nieczysty. 45
Potem zburzy ten dom, jego kamienie, jego drewno i
cały tynk tego domu, i wyniesie poza miasto na miejsce
nieczyste. 46 A kto by wszedł do tego domu podczas
jego zamknięcia, będzie nieczysty aż do wieczora. 47
Kto by spał w tym domu, wypierze swoje szaty, a kto
by jadł w tym domu, wypierze swoje szaty. 48 Lecz
jeśli kapłan wejdzie i zobaczy, że plaga nie szerzy
się w domu po jego tynkowaniu, to kapłan uzna, że
ten dom jest czysty, gdyż plaga została uleczona.
49 A weźmie na oczyszczenie tego domu dwa ptaki,
drewno cedrowe, karmazyn i hizop; 50 I zabije jednego
ptaka nad glinianym naczyniem, nad wodą źródlaną;
51 Potem weźmie drewno cedrowe, hizop, karmazyn
oraz żywego ptaka i umoczy to [wszystko] we krwi
zabitego ptaka i w źródlanej wodzie i pokropi ten
dom siedem razy. 52 I tak oczyści ten dom krwią
tego ptaka, źródlaną wodą, żywym ptakiem, drewnem
cedrowym, hizopem i karmazynem. 53 Żywego zaś
ptaka wypuści poza miasto na [otwarte] pole. Tak
dokona przebłagania za ten dom i będzie [on] czysty.
54 Takie jest prawo dotyczące każdej plagi trądu i
liszaju: 55 Trądu na ubraniu i w domu; 56 Nabrzmienia,
wysypki i białej plamy; 57 Aby pouczać, kiedy coś jest
nieczyste, a kiedy czyste. To jest prawo [dotyczące]
trądu.

15 Potem PAN powiedział do Mojżesza i Aarona:
2 Przemówcie do synów Izraela i powiedzcie im:
Jeśli mężczyzna ma wyciek ze swego ciała, to jest on
nieczysty. 3 A na tym będzie polegała nieczystość jego
wycieku: Jeśli jego ciało wypuszcza wyciek albo jeśli
jego ciało zatrzymuje wyciek, to jest jego nieczystość.
4 Każde posłanie, na którym będzie leżał chory na
wyciek, będzie nieczyste, i wszystko, na czym usiądzie,
będzie nieczyste. 5 Kto dotknie jego posłania, wypierze
swoje szaty i umyje się w wodzie, i będzie nieczysty
aż do wieczora. 6 A kto usiądzie na tym, na czym
siedział chory na wyciek, wypierze swoje szaty i umyje
się w wodzie, i będzie nieczysty aż do wieczora. 7
A kto dotknie ciała mężczyzny chorego na wyciek,
wypierze swoje szaty i umyje się w wodzie, i będzie
nieczysty aż do wieczora. 8 A jeśli chory na wyciek
plunie na człowieka czystego, ten wypierze swoje
szaty i umyje się w wodzie, i będzie nieczysty aż
do wieczora. 9 Każde też siodło, na którym będzie
siedział chory na wyciek, będzie nieczyste. 10 Kto
dotknie jakiejkolwiek rzeczy, która była pod nim, będzie
nieczysty aż do wieczora. A kto przenosi cokolwiek
z tego, wypierze swoje szaty i umyje się w wodzie, i
będzie nieczysty aż do wieczora. 11 Każdy też, kogo
dotknie chory na wyciek, który nie umył swoich rąk w
wodzie, wypierze swoje szaty i umyje się w wodzie,
i będzie nieczysty aż do wieczora. 12 A naczynie
gliniane, którego dotknie chory na wyciek, będzie
stłuczone, a każde drewniane naczynie będzie umyte
wodą. 13 A gdy chory na wyciek zostanie oczyszczony
od swego wycieku, odliczy sobie siedem dni na swoje
oczyszczenie, wypierze swe szaty i obmyje swoje
ciało źródlaną wodą, i będzie czysty. 14 Ósmego
dnia weźmie sobie dwie synogarlice albo dwa młode
gołębie, przyjdzie przed PANA do wejścia do Namiotu
Zgromadzenia i odda je kapłanowi. 15 A kapłan złoży
je w ofierze: jednego na ofiarę za grzech, a drugiego
na ofiarę całopalną. Tak dokona kapłan przebłagania
za niego przed PANEM z powodu jego wycieku. 16
Jeśli mężczyźnie wypłynie nasienie obcowania, obmyje
w wodzie całe swe ciało i będzie nieczysty aż do
wieczora. 17 Każda też szata i każda skóra, na których
będzie nasienie obcowania, będą wyprane wodą i będą
nieczyste aż do wieczora. 18 Dotyczy to także kobiety,
z którą obcuje mężczyzna mający wypływ nasienia
obcowania: [oboje] umyją się w wodzie i będą nieczyści
aż do wieczora. 19 A jeśli kobieta ma upływ, a jest
to upływ krwi z jej ciała, to przez siedem dni będzie
w swojej nieczystości. Każdy, kto jej dotknie, będzie
nieczysty aż do wieczora. 20 Wszystko, na czym się
położy w trakcie swojej nieczystości, będzie nieczyste.
Wszystko, na czym usiądzie, będzie nieczyste. 21
Każdy, kto dotknie jej posłania, wypierze swoje szaty i
umyje się wodą, i będzie nieczysty aż do wieczora. 22
Każdy, kto dotknie tego, na czym siedziała, wypierze
swoje szaty i umyje się wodą, i będzie nieczysty aż
do wieczora. 23 Jeśli coś było na jej posłaniu albo na
czymkolwiek siedziała, a ktoś tego dotknie, będzie
nieczysty aż do wieczora. 24 A jeśli mężczyzna położy
się z nią, a jej nieczystość będzie na nim, to będzie
on nieczysty przez siedem dni i każde posłanie, na
którym się położy, będzie nieczyste. 25 Jeśli kobieta
będzie miała upływ krwi przez wiele dni poza czasem
swej nieczystości albo jeśli upływ krwi będzie trwał

dłużej niż czas jej odłączenia, [wtedy] będzie nieczysta
przez wszystkie dni upływu jej nieczystości jak w
czasie jej odłączenia. 26 Każde posłanie, na którym
się położy przez wszystkie dni swojego upływu, będzie
dla niej jak posłanie jej odłączenia. I wszystko, na
czym usiądzie, będzie nieczyste tak jak nieczystość
jej odłączenia. 27 Ktokolwiek dotknie tych rzeczy,
będzie nieczysty, i wypierze swoje szaty, i umyje się
w wodzie, i będzie nieczysty aż do wieczora. 28 A
gdy będzie oczyszczona ze swego upływu, odliczy
sobie siedem dni, a potem będzie czysta. 29 A dnia
ósmego weźmie sobie dwie synogarlice lub dwa młode
gołębie i przyniesie je kapłanowi przed wejście do
Namiotu Zgromadzenia. 30 A kapłan złoży jednego
na ofiarę za grzech i drugiego na ofiarę całopalną:
tak dokona kapłan przebłagania za nią przed PANEM
z powodu upływu jej nieczystości. 31 Tak będziecie
odłączać synów Izraela od ich nieczystości, aby nie
pomarli w swojej nieczystości, gdy zanieczyszczają
mój przybytek, który jest wśród nich. 32 Takie jest
prawo dotyczące tego, który ma wyciek i z którego
wypływa nasienie spółkowania, przez co staje się
nieczysty; 33 Oraz [kobiety] w czasie jej nieczystości i
osoby, która ma wyciek, tak mężczyzny, jak i niewiasty,
i mężczyzny, który się położy z kobietą nieczystą.

16 Potem PAN mówił do Mojżesza po śmierci dwóch
synów Aarona, którzy umarli, gdy złożyli ofiarę
przed PANEM. 2 I PAN powiedział do Mojżesza:
Powiedz swojemu bratu Aaronowi, żeby nie wchodził
w każdym czasie do Miejsca Świętego poza zasłonę
przed przebłagalnią, która jest na arce, aby nie
umarł. W obłoku bowiem będę się ukazywać nad
przebłagalnią. 3 Oto w taki sposób Aaron będzie
wchodzić do Świętego Miejsca: z młodym cielcem
na ofiarę za grzech i z baranem na całopalenie. 4
Ubierze się w świętą lnianą tunikę, na ciele będzie miał
lniane spodnie, opasze się lnianym pasem i włoży [na
głowę] lnianą mitrę. To są święte szaty; obmyje więc
swoje ciało w wodzie i założy je. 5 A od zgromadzenia
synów Izraela weźmie dwa kozły na ofiarę za grzech i
jednego baranka na całopalenie. 6 I Aaron złoży swego
cielca na ofiarę za grzech za siebie samego, i dokona
przebłagania za siebie i swój dom. 7 Weźmie też dwa
kozły i postawi je przed PANEM u wejścia do Namiotu
Zgromadzenia. 8 I Aaron rzuci losy o dwa kozły,
jeden los dla PANA, a drugi los dla kozła ofiarnego.
9 I przyprowadzi Aaron [tego] kozła, na którego padł
los dla PANA, i złoży go w ofierze za grzech. 10
Ale kozła, na którego padł los dla kozła ofiarnego,
postawi żywego przed PANEM, aby nim dokonać
przebłagania i wypuścić go na pustynię jako kozła
ofiarnego. 11 I przyprowadzi Aaron cielca na ofiarę za
grzech za siebie samego, i dokona przebłagania za
siebie i swój dom, i zabije cielca na ofiarę za grzech za
siebie samego. 12 Następnie weźmie pełną kadzielnicę
węgla rozpalonego z ołtarza przed PANEM oraz dwie
pełne garści wonnego utłuczonego kadzidła i wniesie
poza zasłonę. 13 I nasypie kadzidło na ogień przed
PANEM, aby obłok kadzidła okrył przebłagalnię, która
jest nad arką, aby nie umarł. 14 Potem weźmie z krwi
tego cielca i pokropi swym palcem nad przebłagalnią
ku wschodowi. Przed przebłagalnią będzie kropić
tą krwią siedem razy swym palcem. 15 Następnie
zabije kozła na ofiarę za grzech za lud i wniesie
jego krew poza zasłonę, i uczyni z jego krwią, jak
uczynił z krwią cielca: pokropi nią nad przebłagalnią i
przed przebłagalnią. 16 Tak dokona przebłagania nad
Miejscem Świętym za nieczystości synów Izraela, za
ich przestępstwa i za wszystkie ich grzechy. Tak też
uczyni z Namiotem Zgromadzenia, który jest wśród
nich, pośrodku ich nieczystości. 17 A żaden człowiek
nie może przebywać w Namiocie Zgromadzenia, gdy
on będzie wchodzić do Miejsca Świętego, by dokonać
przebłagania, aż wyjdzie i dokona przebłagania sam
za siebie, swój dom i za całe zgromadzenie Izraela. 18
Potem wyjdzie do ołtarza, który jest przed PANEM,
i dokona za niego przebłagania: weźmie nieco krwi
cielca i krwi kozła i pomaże rogi ołtarza dokoła. 19
Pokropi go z wierzchu tą krwią swym palcem siedem
razy, oczyści go i poświęci go od nieczystości synów
Izraela. 20 A gdy dokona przebłagania za Miejsce
Święte, Namiot Zgromadzenia i ołtarz, przyprowadzi
żywego kozła. 21 I Aaron położy obie ręce na głowie
żywego kozła, wyznawać będzie nad nim wszystkie
nieprawości synów Izraela i wszystkie ich przestępstwa
ze wszystkimi ich grzechami i złoży je na głowę tego
kozła, i wypuści [go] przez wyznaczonego człowieka
na pustynię. 22 Tak poniesie ten kozioł na sobie
wszystkie ich nieprawości do ziemi pustej. I wypuści
tego kozła na pustynię. 23 Potem Aaron wejdzie
do Namiotu Zgromadzenia, zdejmie z siebie lniane
szaty, które włożył, gdy wszedł do Miejsca Świętego, i
zostawi je tam. 24 Obmyje też swoje ciało w wodzie
na Miejscu Świętym i włoży swoje szaty, wyjdzie i
złoży swoje całopalenie i całopalenie ludu i dokona
przebłagania za siebie i za lud. 25 A tłuszcz ofiary za
grzech spali na ołtarzu. 26 A ten, który wypuścił kozła
jako kozła ofiarnego, wypierze swoje szaty i obmyje
swoje ciało w wodzie, potem wejdzie do obozu. 27
Cielca zaś ofiary za grzech i kozła ofiary za grzech,
których krew została wniesiona do Miejsca Świętego
dla przebłagania, wyniosą poza obóz i spalą w ogniu
ich skóry, ich mięso i ich gnój. 28 A ten, który je spali,
wypierze swoje szaty i obmyje swoje ciało w wodzie,

potem wejdzie do obozu. 29 To będzie dla was wieczną
ustawą: W dziesiątym [dniu tego] siódmego miesiąca
będziecie trapić swoje dusze i nie będziecie wykonywać
żadnej pracy, zarówno rodowity mieszkaniec, jak
i przybysz, który gości wśród was; 30 Bo w tym
dniu kapłan dokona za was przebłagania, aby was
oczyścić od wszystkich waszych grzechów, abyście
byli oczyszczeni przed PANEM. 31 Będzie to dla was
szabatem odpoczynku i będziecie trapić wasze dusze
ustawą wieczną. 32 A dokona przebłagania kapłan,
który jest namaszczony i poświęcony do pełnienia
służby na miejsce swego ojca, a włoży lniane szaty,
szaty święte; 33 I dokona przebłagania za Miejsce
Najświętsze i Namiot Zgromadzenia, i za ołtarz, dokona
też przebłagania za kapłanów i cały lud zgromadzenia.
34 I będzie to dla was wieczną ustawą, aby raz w
roku dokonywać za synów Izraela przebłagania za
wszystkie ich grzechy. I uczynił Mojżesz tak, jak mu
PAN rozkazał.

17 Wtedy PAN powiedział do Mojżesza: 2 Mów do
Aarona i do jego synów, i do wszystkich synów
Izraela i powiedz im: Oto co PAN nakazał: 3 Ktokolwiek
z domu Izraela zabije wołu, owcę albo kozę w obozie
lub zabije [je] poza obozem; 4 A nie przyprowadzi
tego przed wejście do Namiotu Zgromadzenia, aby
złożyć w ofierze PANU przed przybytkiem PANA, to
będzie on winien krwi, bo przelał krew. Ten człowiek
zostanie wykluczony spośród swego ludu. 5 Ma tak
być, aby synowie Izraela przyprowadzili swoje ofiary,
które [dotychczas] zabijali na polu, by przyprowadzili je
do PANA przed wejście do Namiotu Zgromadzenia, do
kapłana, i złożyli je jako ofiary pojednawcze PANU. 6
Kapłan pokropi krwią ołtarz PANA u wejścia do Namiotu
Zgromadzenia, a tłuszcz spali jako miłą woń dla PANA.
7 I nie będą już więcej składać swoich ofiar demonom,
z którymi uprawiali nierząd. To będzie dla nich wieczna
ustawa przez wszystkie ich pokolenia. 8 Powiedz
im jeszcze: Jeśli ktokolwiek z domu Izraela albo z
przybyszów mieszkających wśród was będzie składał
całopalenie [lub inną] ofiarę; 9 A nie przyprowadzi
jej przed wejście do Namiotu Zgromadzenia, aby ją
złożyć PANU, to człowiek ten będzie wykluczony ze
swego ludu. 10 A gdyby ktokolwiek z domu Izraela lub
z przybyszów, którzy goszczą wśród was, spożywał
jakąkolwiek krew, to zwrócę swoje oblicze przeciw
człowiekowi, który spożywa krew, i wykluczę go spośród
jego ludu. 11 Życie [wszelkiego] ciała bowiem jest
we krwi. Ja dałem ją wam na ołtarz dla dokonywania
przebłagania za wasze dusze, gdyż to krew dokonuje
przebłagania za duszę. 12 Dlatego powiedziałem
synom Izraela: Żadna dusza wśród was nie będzie
spożywała krwi ani żaden przybysz, który gości wśród
was, nie będzie spożywał krwi. 13 I ktokolwiek z synów
Izraela lub z przybyszów, którzy goszczą wśród was,
upoluje jakieś zwierzę lub ptaka, które wolno jeść, to
wypuści jego krew i przykryje ją piaskiem. 14 Gdyż to
[jest] życie wszelkiego ciała, krew [stanowi] jego życie.
Dlatego powiedziałem synom Izraela: Krwi wszelkiego
ciała spożywać nie będziecie, bo życiem wszelkiego
ciała [jest] jego krew. Ktokolwiek ją spożywa, zostanie
wytracony. 15 Każda dusza, która spożywa zwierzę
padłe lub rozszarpane, czy to rodowity mieszkaniec,
czy przybysz, wypierze swoje szaty i obmyje się w
wodzie, i będzie nieczysta aż do wieczora. Potem
będzie czysta. 16 Ale jeśli nie wypierze [swoich szat]
ani nie obmyje swego ciała, obciąży się nieprawością.

18 PAN powiedział jeszcze do Mojżesza: 2 Przemów
do synów Izraela i powiedz im: Ja jestem PAN,
wasz Bóg. 3 Nie czyńcie według zwyczajów ziemi
Egiptu, w której mieszkaliście, ani według zwyczajów
ziemi Kanaan, do której was prowadzę, też nie czyńcie,
a według ich ustaw nie postępujcie. 4 Wypełniajcie
moje prawa i przestrzegajcie moich ustaw, abyście
postępowali według nich. Ja jestem PAN, wasz Bóg. 5
Przestrzegajcie więc moich ustaw i moich praw, bo
jeśli człowiek je wypełnia, będzie przez nie żył. Ja
jestem PAN. 6 Nikt z was nie będzie zbliżał się do
swojego krewnego, by odsłonić jego nagość. Ja jestem
PAN. 7 Nie będziesz odsłaniał nagości swego ojca lub
matki; ona jest twoją matką, nie odkryjesz jej nagości.
8 Nie będziesz odsłaniał nagości żony twego ojca;
to jest nagość twego ojca. 9 Nie będziesz odsłaniał
nagości córki twego ojca lub córki twojej matki, czy
urodziła się w domu, czy poza domem – nie odkryjesz
ich nagości. 10 Nie będziesz odsłaniał nagości córki
twego syna lub nagości córki twojej córki, bo są one
twoją nagością. 11 Nie będziesz odsłaniał nagości
córki żony twego ojca, która się narodziła z twego ojca,
bo ona jest twoją siostrą, nie odkryjesz jej nagości. 12
Nie będziesz odsłaniał nagości siostry twego ojca, bo
jest ona bliską krewną twego ojca. 13 Nie będziesz
odsłaniał nagości siostry twojej matki, bo ona jest
bliską krewną twojej matki. 14 Nie będziesz odsłaniał
nagości brata twego ojca, nie zbliżysz się do jego
żony; ona jest twoją ciocią. 15 Nie będziesz odsłaniał
nagości twojej synowej; ona jest żoną twego syna,
nie odkryjesz jej nagości. 16 Nie będziesz odsłaniał
nagości żony twego brata, bo to jest nagość twego
brata. 17 Nie będziesz odsłaniał nagości kobiety i jej
córki; nie weźmiesz córki jej syna ani córki jej córki, aby
odkryć jej nagość, bo są one jej bliskimi krewnymi. Jest
to niegodziwość. 18 Nie weźmiesz siostry twej żony,
abyś jej nie trapił, odsłaniając jej nagość za jej życia.
19 Nie zbliżaj się do kobiety, aby odsłaniać jej nagość

w czasie jej odłączenia z powodu nieczystości. 20 Nie
będziesz obcował z żoną twego bliźniego, bo stałbyś
się nią nieczysty. 21 Nie pozwalaj żadnemu z twoich
potomków przejść przez ogień dla Molocha, abyś nie
bezcześcił imienia twego Boga. Ja jestem PAN. 22
Nie będziesz obcował z mężczyzną jak z kobietą.
Jest [to] obrzydliwość. 23 Nie będziesz też obcował z
żadnym zwierzęciem, bo stałbyś się tym nieczysty.
Kobieta nie będzie stawać przed zwierzęciem w celu
obcowania z nim. Jest to zboczenie. 24 Nie kalajcie
się tym wszystkim, gdyż tym wszystkim kalały się
narody, które wypędzam przed wami. 25 Także i ziemia
stała się skalana. Nawiedziłem więc jej nieprawość
w niej i ziemia zwymiotowała swoich mieszkańców.
26 Przestrzegajcie więc moich ustaw i moich praw i
nie dopuszczajcie się żadnych z tych obrzydliwości,
ani rodowity mieszkaniec, ani przybysz, który gości
wśród was; 27 (Wszystkich bowiem tych obrzydliwości
dopuszczali się ludzie tej ziemi, którzy [byli] przed
wami, i ziemia stała się skalana); 28 Aby was ziemia nie
zwymiotowała, gdy ją zanieczyścicie, jak zwymiotowała
narody, które były przed wami. 29 Bo ktokolwiek
dopuści się jakiejś z tych wszystkich obrzydliwości,
wszyscy, którzy tak czynią, zostaną wykluczeni spośród
swego ludu. 30 Przestrzegajcie więc moich ustaw, aby
nie czynić żadnego z obrzydliwych zwyczajów, które
były czynione przed wami, abyście nie skalali się nimi.
Ja jestem PAN, wasz Bóg.

19 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Przemów
do całego zgromadzenia synów Izraela i powiedz
im: Bądźcie święci, bo ja, PAN, wasz Bóg, [jestem]
święty. 3 Niech każdy z was boi się swojej matki i
swojego ojca i niech przestrzega moich szabatów.
Ja jestem PAN, wasz Bóg. 4 Nie będziecie się
zwracać do bożków i nie czyńcie sobie odlewanych
bogów. Ja jestem PAN, wasz Bóg. 5 A gdy będziecie
składać PANU ofiarę pojednawczą, składajcie ją
dobrowolnie. 6 Będziecie [ją] spożywali w dniu, w
którym ją złożycie w ofierze, i nazajutrz. A co pozostanie
do trzeciego dnia, będzie spalone w ogniu. 7 A jeśli
spożyjecie ją trzeciego dnia, będzie obrzydliwa i nie
zostanie przyjęta. 8 Ktokolwiek ją spożyje, obciąży
się nieprawością, bo zbezcześcił świętość PANA. Ta
dusza będzie wykluczona spośród swego ludu. 9
Gdy będziecie żąć zboża waszej ziemi, nie będziesz
żął swego pola do samego skraju ani nie będziesz
zbierał pokłosia po swoim żniwie. 10 Także gron swej
winnicy nie będziesz obierał całkowicie i nie zbieraj
z winnicy winogron, [które upadły]; zostawisz je dla
ubogiego i przybysza. Ja jestem PAN, wasz Bóg. 11
Nie będziecie kraść, nie będziecie oszukiwać i nie
będziecie okłamywać jeden drugiego. 12 Nie będziecie
przysięgać fałszywie na moje imię i nie będziecie
bezcześcić imienia swego Boga. Ja jestem PAN. 13
Nie będziesz uciskać swego bliźniego i nie będziesz go
wyzyskiwać. Zapłata najemnika nie zostanie u ciebie
aż do rana. 14 Nie będziesz złorzeczył głuchemu,
a przed ślepym nie będziesz stawiał przeszkody,
ale będziesz się bał swego Boga. Ja jestem PAN.
15 Nie będziesz postępował niesłusznie w sądzie.
Nie będziesz miał względu na osobę ubogiego i nie
wyróżniaj osoby bogatego. Sprawiedliwie będziesz
sądził swego bliźniego. 16 Nie będziesz szerzył
oszczerstw wśród swego ludu. Nie będziesz nastawał
na krew swego bliźniego. Ja jestem PAN. 17 Nie
będziesz w swoim sercu nienawidził swego brata.
Będziesz upominał swego bliźniego i nie zniesiesz
u niego grzechu. 18 Nie będziesz się mścił i nie
będziesz chować urazy do synów swego ludu, lecz
będziesz miłował swego bliźniego jak samego siebie.
Ja jestem PAN. 19 Będziesz przestrzegać moich
ustaw. Nie będziesz parzył swego bydła [z bydłem]
innego rodzaju. Nie będziesz obsiewał swego pola
dwoma rodzajami ziarna. Także nie będziesz wkładał
na siebie szaty utkanej z [dwóch] różnych [przędzy],
jak z wełny i lnu. 20 Jeśli mężczyzna obcuje z kobietą,
która jest niewolnicą, poślubioną mężowi, lecz jeszcze
niewykupioną ani nieobdarzoną wolnością, [oboje]
będą karani, ale nie zostaną zabici, ponieważ nie
była wolna. 21 I przyprowadzi PANU ofiarę za swoje
przewinienie przed wejście do Namiotu Zgromadzenia,
[to jest] barana za przewinienie. 22 Wówczas kapłan
dokona przed PANEM przebłagania za niego przez
barana za przewinienie za jego grzech, którego się
dopuścił. I będzie mu odpuszczony jego grzech, który
popełnił. 23 A gdy wejdziecie do ziemi i zasadzicie
wszelkie drzewa dające owoc, wtedy będziecie uważać
ich owoce za nieobrzezane. Przez trzy lata będziecie
je mieć za nieobrzezane, nie będziecie ich jeść. 24
Lecz w czwartym roku wszystkie ich owoce będą
poświęcone jako ofiara na chwałę PANA. 25 A w
piątym roku będziecie jeść ich owoc, aby mnożył się
wam jego urodzaj. Ja jestem PAN, wasz Bóg. 26
Nie będziecie jeść niczego z krwią. Nie będziecie
uprawiać wróżbiarstwa ani czarów. 27 Nie będziecie
obcinać włosów dokoła waszej głowy ani nie będziecie
przycinać końców swojej brody. 28 Nie będziecie robić
żadnych nacięć na swoim ciele za umarłych ani czynić
[żadnego] piętna na sobie. Ja jestem PAN. 29 Nie
będziesz hańbił swojej córki, nakłaniając ją do nierządu,
aby ziemia nie uległa nierządowi i nie napełniła się
rozpustą. 30 Będziecie przestrzegać moich szabatów i
moją świątynię będziecie czcić. Ja jestem PAN. 31
Nie będziecie się zwracać do czarowników ani szukać

rady u wróżbitów, abyście się przez nich nie skalali. Ja
jestem PAN, wasz Bóg. 32 Przed siwizną wstaniesz i
uczcisz osobę starca, i bój się swego Boga. Ja jestem
PAN. 33 Jeśli przybysz będzie mieszkał z tobą w waszej
ziemi, nie czyńcie mu krzywdy; 34 Przybysz, który
gości u was, będzie jak jeden urodzony wśród was.
Będziesz go miłować jak samego siebie, bo i wy byliście
przybyszami w ziemi Egiptu. Ja jestem PAN, wasz Bóg.
35 Nie czyńcie nieprawości w sądzie, w miarach, w
wagach i w objętości. 36 Wagi sprawiedliwe, odważniki
sprawiedliwe, efę sprawiedliwą i kwartę sprawiedliwą
będziecie mieć. Ja jestem PAN, wasz Bóg, który
wyprowadził was z ziemi Egiptu. 37 Będziecie więc
przestrzegać wszystkich moich ustaw i wszystkich
moich praw i będziecie je wypełniać. Ja jestem PAN.

20 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Powiedz
synom Izraela: Ktokolwiek z synów Izraela
albo z przybyszów mieszkających w Izraelu złoży
Molochowi w ofierze [kogoś] ze swego potomstwa,
poniesie śmierć. Lud tej ziemi go ukamienuje. 3 I ja
zwrócę moje oblicze przeciwko temu człowiekowi i
wyłączę go spośród jego ludu, dlatego że złożył ofiarę
Molochowi ze swego potomstwa, by zanieczyścić
moją świątynię i zbezcześcić moje święte imię. 4
A jeśli lud tej ziemi zasłoni swe oczy przed takim
człowiekiem, który złożył Molochowi ofiarę ze swego
potomstwa, i nie zabije go; 5 To zwrócę swoje oblicze
przeciw temu człowiekowi i przeciw jego domowi i
wyłączę go oraz wszystkich, którzy cudzołożyli za jego
przykładem, by uprawiać nierząd z Molochem, spośród
ich ludu. 6 Przeciwko człowiekowi, który zwróci się
do czarowników i wróżbitów, by cudzołożyć za ich
przykładem, zwrócę swoje oblicze i wyłączę go spośród
jego ludu. 7 Uświęcajcie się więc i bądźcie święci, bo
ja jestem PAN, wasz Bóg. 8 Będziecie przestrzegać
moich ustaw i wypełniać je. Ja jestem PAN, który was
uświęca. 9 Ktokolwiek [bowiem] złorzeczy swemu
ojcu albo swej matce, poniesie śmierć. Złorzeczył
swemu ojcu i swej matce, [więc] jego krew [spadnie] na
niego. 10 Mężczyzna, który dopuści się cudzołóstwa
z czyjąś żoną, ponieważ cudzołożył z żoną swego
bliźniego, poniesie śmierć, zarówno cudzołożnik, jak i
cudzołożnica. 11 Mężczyzna, który położy się z żoną
swego ojca, odsłonił nagość swego ojca: oboje poniosą
śmierć, ich krew [spadnie] na nich. 12 Jeśli mężczyzna
położy się ze swoją synową, oboje poniosą śmierć.
Dopuścili się zboczenia, ich krew [spadnie] na nich. 13
Także jeśli mężczyzna obcuje z mężczyzną tak jak z
kobietą, to obaj popełnili obrzydliwość. Poniosą śmierć,
ich krew spadnie na nich. 14 Jeśli mężczyzna pojmie
za żonę kobietę i jej matkę, to jest to niegodziwość. W
ogniu spalą i jego, i je, aby nie było tej niegodziwości
wśród was. 15 Także mężczyzna, jeśli się położy ze
zwierzęciem, poniesie śmierć. Zwierzę też zabijecie.
16 Jeśli kobieta zbliża się do jakiegoś zwierzęcia, aby
się z nim położyć, zabijesz kobietę i zwierzę. Poniosą
śmierć, ich krew będzie na nich. 17 Jeśli mężczyzna
pojmie swoją siostrę, córkę swego ojca albo córkę
swej matki i zobaczy jej nagość, i ona zobaczy jego
nagość, to jest to hańba. Będą wytraceni na oczach
swego ludu. Odsłonił nagość swej siostry, obciążył się
swoją nieprawością. 18 A jeśli mężczyzna położy się
z kobietą w czasie jej słabości i odkryje jej nagość,
i obnaży jej źródło, a ona też odsłoni źródło swojej
krwi, to oboje zostaną wykluczeni spośród swego ludu.
19 Nie będziesz odsłaniał nagości siostry swej matki
ani siostry swego ojca, bo [kto] obnaża swoją krewną,
obciąża się swoją nieprawością. 20 Jeśli mężczyzna
kładzie się z żoną swego stryja, odsłania nagość swego
stryja. Obciążą się swoim grzechem, umrą bez dzieci.
21 Także jeśli mężczyzna pojmie żonę swego brata, to
jest to nieczystość. Odsłania nagość swego brata, będą
bezdzietni. 22 Przestrzegajcie więc wszystkich moich
ustaw i wszystkich moich praw i wypełniajcie je, aby
was nie wyrzuciła ziemia, do której was wprowadzę,
abyście w niej mieszkali. 23 A nie postępujcie według
obyczajów tego narodu, który wypędzam przed wami.
To wszystko bowiem czynili i obrzydziłem ich sobie. 24
Wam zaś powiedziałem: Wy posiądziecie ich ziemię
i dam ją wam jako posiadłość – ziemię opływającą
mlekiem i miodem. Ja jestem PAN, wasz Bóg, który
oddzielił was od [innych] narodów. 25 Będziecie więc
rozróżniać między zwierzęciem czystym a nieczystym i
między ptakiem nieczystym a czystym. Nie kalajcie
waszych dusz przez zwierzęta i ptactwo, i wszystko, co
pełza po ziemi, co oddzieliłem od was jako nieczyste.
26 I będziecie dla mnie święci, bo ja, PAN, jestem
święty i oddzieliłem was od [innych] narodów, abyście
byli moimi. 27 Mężczyzna lub kobieta, w których będzie
duch czarownika albo wróżbity, poniosą śmierć: będą
ukamienowani, ich krew [spadnie] na nich.

21 PAN powiedział też do Mojżesza: Mów do
kapłanów, synów Aarona i powiedz im: Niech nikt
z was nie zanieczyści się z powodu umarłych spośród
swego ludu; 2 Z wyjątkiem najbliższych krewnych,
czyli swej matki, swego ojca, swego syna, swej córki i
swego brata; 3 A także swej siostry dziewicy, bliskiej
mu, która nie miała męża; z jej powodu może się
zanieczyścić. 4 Jako przełożony wśród swego ludu nie
zanieczyści się, tak żeby był skalany. 5 Nie będą sobie
czynili łysiny na swej głowie ani nie będą golić skrajów
swej brody, ani nie będą nacinać swego ciała. 6 Będą
święci dla swego Boga i nie będą bezcześcili imienia

swego Boga, składają bowiem ofiary PANA spalane w
ogniu oraz chleb swego Boga. Będą więc święci. 7
Nie pojmą sobie za żonę nierządnicy lub naruszonej
[w panieństwie]; nie będą także pojmować kobiety
oddalonej przez jej męża, gdyż każdy [z nich] jest
święty dla swego Boga. 8 Miej go więc za świętego, bo
on składa w ofierze chleb twego Boga; dlatego będzie
święty dla ciebie, bo ja, PAN, który was poświęca,
jestem święty. 9 Jeśli córka kapłana zbezcześci się
przez nierząd, zbezcześci swego ojca. Będzie spalona
w ogniu. 10 Najwyższy kapłan wśród swoich braci, na
którego głowę została wylana oliwa namaszczenia i
który został poświęcony, aby wkładać [na siebie święte]
szaty, nie będzie odsłaniał swej głowy i nie rozedrze
swoich szat; 11 I nie zbliży się do żadnego zmarłego,
[nawet] nie zanieczyści się z powodu swego ojca lub
z powodu swej matki. 12 Nie wyjdzie ze świątyni i
nie zbezcześci świątyni swego Boga, gdyż korona
oliwy namaszczenia swego Boga [jest] na nim: Ja
jestem PAN. 13 I weźmie sobie dziewicę za żonę.
14 Nie weźmie sobie ani wdowy, ani oddalonej, ani
zhańbionej, ani nierządnicy, lecz weźmie sobie za żonę
dziewicę ze swego ludu. 15 I nie zbezcześci swego
potomstwa wśród swego ludu, bo ja jestem PAN, który
go uświęca. 16 Przemówił dalej PAN do Mojżesza,
mówiąc: 17 Powiedz Aaronowi tymi słowy: Ktokolwiek
z twego potomstwa w ich pokoleniach miał jakąś
wadę, niech nie zbliża się, aby składać w ofierze chleb
swego Boga. 18 Żaden mężczyzna, który ma jakąś
wadę, nie zbliży się: ani niewidomy, ani chromy, ani
mający płaski nos, ani nieproporcjonalnie zbudowany;
19 Ani ten, który ma złamaną nogę lub rękę; 20 Ani
garbaty, ani z bielmem na oku, ani chory na świerzb,
ani pokryty liszajami, ani eunuch: 21 Żaden mężczyzna
z potomków kapłana Aarona, który ma jakąś wadę, nie
zbliży się, by składać ofiary PANA spalane w ogniu.
Ma wadę, więc nie zbliży się, aby składać w ofierze
chleb swego Boga. 22 Może [jednak] spożywać chleb
swego Boga, zarówno święty, jak i najświętszy. 23
Lecz nie może wchodzić poza zasłonę ani zbliżać się
do ołtarza, bo ma wadę, żeby nie zbezcześcił mojej
świątyni. Ja bowiem jestem PAN, który ją poświęca.
24 I Mojżesz powiedział to Aaronowi, jego synom i
wszystkim synom Izraela.

22 I powiedział PAN do Mojżesza: 2 Powiedz
Aaronowi i jego synom, aby powstrzymywali się
od świętych rzeczy synów Izraela i nie zbezcześcili
mojego świętego imienia [w tym], co mi poświęcają. Ja
[jestem] PAN. 3 Powiedz im: Ktokolwiek z waszego
potomstwa w waszych pokoleniach zbliży się do
świętych [rzeczy], które synowie Izraela poświęcają
PANU, będąc nieczystym, ten będzie wytracony sprzed
mego oblicza. Ja [jestem] PAN. 4 Ktokolwiek z
potomstwa Aarona będzie trędowaty albo będzie
cierpiał na wyciek, nie będzie spożywał z rzeczy
poświęconych, dopóki nie stanie się czysty. A kto
dotknie jakiejś nieczystości z powodu zmarłego lub
tego, z którego wypływa nasienie; 5 Lub kto dotknie
czegoś, co pełza po ziemi, przez co stanie się nieczysty,
lub człowieka, który uczyni go nieczystym z powodu
jakiejkolwiek jego nieczystości; 6 Ten, kto dotknie
czegoś takiego, będzie nieczysty aż do wieczora i
nie będzie jadł z rzeczy poświęconych, aż obmyje
swoje ciało w wodzie. 7 Po zachodzie słońca będzie
czysty i potem będzie jeść z rzeczy poświęconych,
bo to jest jego pokarm. 8 Nie będzie jadł padliny
ani [mięsa] rozszarpanego [przez zwierzę], aby się
tym nie zanieczyścić. Ja jestem PAN. 9 Będą więc
przestrzegać mojego nakazu, aby nie obciążyli się
grzechem i nie umarli za to, że go zbezcześcili. Ja
jestem PAN, który ich poświęca. 10 Żaden obcy nie
będzie jadł z rzeczy świętych: ani gość kapłana, ani
jego najemnik nie będzie jadł z rzeczy świętych. 11 A
jeśli kapłan kupi człowieka za swoje pieniądze, to ten
może je jeść, również urodzony w jego domu; oni mogą
jeść z jego pokarmów. 12 A jeśli córka kapłana wyjdzie
za mąż za obcego, to nie będzie ona jeść z ofiar rzeczy
świętych. 13 Jeśli zaś córka kapłana zostanie wdową
albo [zostanie] oddalona [przez męża] i nie ma dzieci,
a wróci do domu swego ojca jak w swojej młodości, to
będzie mogła jeść chleb swego ojca, lecz żaden obcy
nie będzie z niego jadł. 14 A jeśli ktoś przez nieuwagę
zje z rzeczy świętych, to doda do tego jedną piątą i
odda kapłanowi wraz z rzeczą świętą. 15 Nie będą
bezcześcić rzeczy świętych, które synowie Izraela
ofiarują PANU; 16 I [tak] obciążać ich nieprawością
za występek, gdy będą jedli ich święte rzeczy, gdyż
ja, PAN, ich uświęcam. 17 Potem PAN powiedział
do Mojżesza: 18 Przemów do Aarona, jego synów i
wszystkich synów Izraela i powiedz im: Ktokolwiek z
domu Izraela lub spośród przybyszów w Izraelu złoży
swoją ofiarę zgodnie ze wszystkimi swoimi ślubami lub
wszystkimi dobrowolnymi darami, które złoży PANU na
ofiarę całopalenia; 19 To [złoży] ze swojej woli samca
bez skazy, z bydła, owiec lub kóz. 20 Nie będziecie
ofiarować niczego, co ma wadę, bo nie zostanie
przyjęte od was. 21 Jeśli ktoś składa PANU ofiarę
pojednawczą, wypełniając ślub lub jako dobrowolny
dar z bydła albo z trzody, musi to być bez wady, aby
zostało przyjęte. Nie będzie na nim żadnej zmazy. 22
Nie będziecie ofiarowywać PANU [zwierzęcia] ślepego,
kulawego, okaleczonego, owrzodzonego, chorego na
świerzb, pokrytego liszajami. Nie będziecie też składać
go PANU na ołtarz jako ofiary spalanej. 23 Wołu albo

jagnię niekształtne lub niewyrośnięte możesz złożyć
jako ofiarę dobrowolną, ale jako ofiara ślubowana nie
będą przyjęte. 24 Nie będziecie ofiarowywać PANU
[nic] zgniecionego, posiniaczonego, rozerwanego lub
skaleczonego. Nie będziecie tego czynić w waszej
ziemi. 25 Nie będziecie też ofiarowywać na chleb
waszego Boga z ręki cudzoziemca takich [zwierząt], bo
jest w nich skaza, mają wadę. Nie zostaną przyjęte od
was. 26 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 27 Gdy
się urodzi wół, owca lub koza, to będzie przez siedem
dni przy swej matce, a od ósmego dnia i dalej będzie
przyjęte jako ofiara spalona dla PANA. 28 Nie zabijajcie
w tym samym dniu krowy lub owcy wraz z jej małym.
29 A gdy będziecie składali PANU ofiarę dziękczynną,
będziecie ją składać z własnej woli. 30 Tego samego
dnia zostanie spożyta; nie zostawicie z niej nic do rana.
Ja jestem PAN. 31 Dlatego będziecie przestrzegać
moich przykazań i wypełniać je. Ja jestem PAN. 32 I
nie będziecie bezcześcić mojego świętego imienia, bo
będę uświęcony pośród synów Izraela. Ja jestem PAN,
który was uświęca; 33 Który was wyprowadził z ziemi
Egiptu, aby być waszym Bogiem. Ja jestem PAN.

23 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Przemów
do synów Izraela i powiedz im: Uroczyste
święta PANA, które będziecie ogłaszać jako święte
zgromadzenia. One są moimi uroczystymi świętami.
3 Przez sześć dni będziecie wykonywać pracę, ale
siódmy dzień będzie szabatem odpoczynku, świętym
zgromadzeniem, nie będziecie wykonywać [wtedy]
żadnej pracy. Jest to szabat PANA we wszystkich
waszych domach. 4 Oto uroczyste święta PANA,
święte zgromadzenia, które będziecie ogłaszać w
ich oznaczonych porach: 5 W pierwszym miesiącu,
czternastego dnia [tego miesiąca], o zmierzchu, jest
Pascha PANA. 6 A piętnastego dnia tego miesiąca
[będzie] Święto Przaśników dla PANA. Przez siedem
dni będziecie jeść przaśne chleby. 7 Pierwszego dnia
będziecie mieć święte zgromadzenie. Nie będziecie
wykonywać żadnej uciążliwej pracy. 8 Lecz będziecie
składali PANU ofiarę spalaną przez siedem dni.
Siódmego dnia będzie święte zgromadzenie. Nie
będziecie wykonywać żadnej ciężkiej pracy. 9 I PAN
powiedział do Mojżesza: 10 Przemów do synów Izraela
i powiedz im: Gdy wejdziecie do ziemi, którą wam
daję, i będziecie zbierać plony, wtedy przyniesiecie
do kapłana snop z pierwocin waszego plonu. 11 I on
będzie kołysał tym snopem przed PANEM, aby był
przyjęty za was. Nazajutrz po sabacie kapłan będzie
nim kołysał. 12 W dniu kołysania tym snopem złożycie
w ofierze rocznego baranka bez skazy jako całopalenie
dla PANA; 13 Wraz z nim na ofiarę pokarmową
dwie dziesiąte efy mąki pszennej zmieszanej z oliwą
jako ofiarę spalaną PANU na miłą woń, a do tego
także ofiarę z płynów, jedną czwartą hinu wina. 14
Nie będziecie jeść chleba ani prażonego ziarna, ani
świeżych kłosów aż do dnia, w którym przyniesiecie
ofiarę waszemu Bogu. Będzie to wieczna ustawa przez
wszystkie wasze pokolenia, we wszystkich waszych
mieszkaniach. 15 I odliczycie sobie od pierwszego
dnia po szabacie, od dnia, w którym przynieśliście
snop kołysania, siedem pełnych tygodni. 16 Aż do
pierwszego dnia po siódmym szabacie odliczycie
pięćdziesiąt dni i wtedy złożycie PANU nową ofiarę
pokarmową. 17 Przyniesiecie z waszych domów
dwa chleby na [ofiarę] kołysania. Będą one z dwóch
dziesiątych efy mąki pszennej, upieczone na zakwasie;
[to] będą pierwociny dla PANA. 18 Razem z tym
chlebem złożycie w ofierze siedem rocznych baranków
bez skazy, jednego młodego cielca i dwa barany.
Będą one na ofiarę całopalenia dla PANA wraz z
ich ofiarą pokarmową i ofiarami z płynów. Będzie to
ofiara spalana na miłą woń dla PANA. 19 Złożycie
też jednego kozła na ofiarę za grzech i dwa roczne
baranki na ofiarę pojednawczą. 20 I kapłan będzie je
kołysał razem z chlebem pierwocin na ofiarę kołysania
przed PANEM wraz z dwoma barankami. One będą
poświęcone PANU, [przeznaczone] dla kapłana. 21
I ogłosicie w tym dniu święto; będzie to dla was
święte zgromadzenie. Nie będziecie wykonywać żadnej
uciążliwej pracy. [To będzie] wieczysta ustawa we
wszystkich waszych domach, przez wszystkie wasze
pokolenia. 22 A gdy będziecie zbierać plony waszej
ziemi, nie będziesz wycinać doszczętnie skraju twego
pola i nie będziesz zbierać pokłosia twoich plonów.
Zostawisz je dla ubogiego i przybysza. Ja jestem
PAN, wasz Bóg. 23 PAN dalej mówił do Mojżesza: 24
Przemów do synów Izraela i powiedz im: W siódmym
miesiącu, pierwszego [dnia] tego miesiąca, będziecie
mieli szabat, upamiętnienie przez trąbienie, święte
zgromadzenie. 25 Nie będziecie wykonywać żadnej
uciążliwej pracy, lecz złożycie PANU ofiarę spalaną.
26 PAN powiedział jeszcze do Mojżesza: 27 Lecz
dziesiątego dnia tego siódmego miesiąca będzie Dzień
Przebłagania. Będzie to dla was święte zgromadzenie;
będziecie trapić swoje dusze i składać PANU ofiarę
spalaną. 28 W tym dniu nie będziecie wykonywać
żadnej pracy, gdyż jest to Dzień Przebłagania, żeby
dokonano dla was przebłagania przed PANEM, waszym
Bogiem. 29 Każdy bowiem człowiek, który nie będzie
trapił swojej duszy tego dnia, zostanie wykluczony ze
swego ludu. 30 Także każdego, kto będzie wykonywał
jakąkolwiek pracę w tym dniu, zgładzę spośród jego
ludu. 31 Nie będziecie wykonywać żadnej pracy;

będzie to wieczysta ustawa przez wszystkie wasze
pokolenia, we wszystkich waszych domach. 32 Będzie
to dla was szabat odpoczynku i będziecie trapić swoje
dusze. Dziewiątego dnia tego miesiąca, wieczorem,
od wieczora aż do wieczora, będziecie obchodzić
wasz szabat. 33 PAN dalej mówił do Mojżesza: 34
Przemów do synów Izraela i powiedz im: Piętnastego
dnia tego siódmego miesiąca będzie Święto Namiotów
przez siedem dni dla PANA. 35 Pierwszego dnia
będzie święte zgromadzenie. Nie będziecie wykonywać
żadnej uciążliwej pracy. 36 Przez siedem dni będziecie
składać PANU ofiarę spalaną. Ósmego dnia będziecie
mieć święte zgromadzenie i będziecie składać PANU
ofiarę spalaną. Jest to święto, żadnej uciążliwej
pracy nie będziecie wykonywać. 37 To są święta
PANA, które ogłosicie jako święte zgromadzenia,
abyście składali PANU ofiarę spalaną, całopalenie,
ofiarę pokarmową, ofiarę [pojednawczą] i ofiary z
płynów, każdą w swój dzień; 38 Oprócz szabatów
PANA, oprócz waszych darów, oprócz wszystkich
waszych ślubów i wszystkich waszych dobrowolnych
ofiar, które będziecie składać PANU. 39 Piętnastego
dnia siódmego miesiąca, gdy zbierzecie plony ziemi,
będziecie obchodzili święto dla PANA przez siedem
dni; w pierwszym dniu będzie odpoczynek, także w
ósmym dniu będzie odpoczynek. 40 Pierwszego dnia
weźmiecie sobie owoce z najlepszych drzew, gałązki
palmowe, gałązki gęstych drzew i wierzbiny znad
potoku i będziecie się weselić przed PANEM, waszym
Bogiem, przez siedem dni. 41 Będziecie obchodzić to
święto dla PANA przez siedem dni, co rok. Będzie to
wieczysta ustawa przez wszystkie wasze pokolenia. W
siódmym miesiącu będziecie je obchodzić. 42 Przez
siedem dni będziecie mieszkać w szałasach. Wszyscy
urodzeni Izraelici będą mieszkać w szałasach; 43 Aby
wasze pokolenia wiedziały, że kazałem synom Izraela
mieszkać w szałasach, gdy wyprowadziłem ich z ziemi
Egiptu. Ja jestem PAN, wasz Bóg. 44 I ogłosił Mojżesz
synom Izraela te święta PANA.

24 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Rozkaż synom
Izraela, aby przynieśli ci czystą, wyciśniętą oliwę
z oliwek, na oświetlenie, aby lampy ciągle się paliły. 3
Aaron sporządzi je na zewnątrz zasłony Świadectwa,
w Namiocie Zgromadzenia, [aby się paliły] od wieczora
aż do poranka przed PANEM nieustannie. Będzie to
wieczysta ustawa przez wszystkie wasze pokolenia. 4
Będzie ustawiał lampy na czystym świeczniku przed
PANEM nieustannie. 5 Weźmiesz też mąki pszennej
i upieczesz z niej dwanaście placków, każdy placek
będzie z dwóch dziesiątych efy. 6 Potem ułożysz
je w dwóch rzędach, po sześć w [każdym] rzędzie,
na czystym stole przed PANEM. 7 Na [każdy] rząd
położysz czystego kadzidła, aby było pamiątką na
chlebie, ofiarą spaloną dla PANA. 8 W każdy dzień
szabatu [kapłan] będzie je nieustannie układać przed
PANEM, biorąc je od synów Izraela jako wieczne
przymierze. 9 I będą [należały] do Aarona i jego
synów: będą je jeść w miejscu świętym, gdyż jest to
dla nich najświętsza rzecz ze spalanych ofiar PANA
jako wieczysta ustawa. 10 W tym czasie syn Izraelitki,
którego ojcem był Egipcjanin, wyszedł między synów
Izraela. I pokłócił się w obozie syn [tej] Izraelitki z
pewnym Izraelitą. 11 I syn Izraelitki bluźnił imieniu
[PANA] i przeklinał. Przyprowadzono go więc do
Mojżesza. A jego matce było na imię Szelomit, [była]
córką Dibriego, z pokolenia Dana. 12 I osadzili go
pod strażą, żeby im oznajmiono, co PAN rozkaże
uczynić. 13 Wtedy PAN powiedział do Mojżesza: 14
Wyprowadź bluźniercę poza obóz i niech wszyscy,
którzy to słyszeli, położą swoje ręce na jego głowie i
niech ukamienuje go całe zgromadzenie. 15 A synom
Izraela powiedz tak: Ktokolwiek przeklnie swego Boga,
obciąży się swym grzechem. 16 Ten również, kto
zbluźnił imieniu PANA, poniesie śmierć: Ukamienuje go
całe zgromadzenie. Zarówno przybysz, jak i rodowity
mieszkaniec, jeśli zbluźni imieniu PANA, poniesie
śmierć. 17 Każdy, kto zabije jakiegokolwiek człowieka,
poniesie śmierć. 18 A kto zabije zwierzę, zwróci inne:
zwierzę za zwierzę. 19 Kto też ranił swego bliźniego,
niech mu uczynią tak, jak on uczynił. 20 Złamanie za
złamanie, oko za oko, ząb za ząb; jak ranił człowieka,
tak niech mu oddadzą. 21 Kto zabije zwierzę, zwróci
inne; lecz kto zabije człowieka, poniesie śmierć. 22
Będziecie mieli jedno prawo zarówno dla przybysza,
jak i dla rodowitego mieszkańca, gdyż ja jestem PAN,
wasz Bóg. 23 I Mojżesz przemówił do synów Izraela,
a wyprowadzili bluźniercę poza obóz i ukamienowali
go. I synowie Izraela uczynili tak, jak PAN przykazał
Mojżeszowi.

25 Potem PAN powiedział do Mojżesza na górze
Synaj: 2 Przemów do synów Izraela i powiedz im:
Gdy wejdziecie do ziemi, którą wam daję, wtedy ziemia
będzie obchodzić szabat dla PANA. 3 Przez sześć lat
będziesz obsiewał swoje pole i przez sześć lat będziesz
obcinał swoją winnicę, i zbierał z niej plony; 4 Lecz w
siódmym roku ziemia będzie mieć szabat odpoczynku,
szabat dla PANA. Nie będziesz obsiewał swego pola
ani obcinał swojej winnicy. 5 Nie będziesz żął tego, co
samo wyrośnie po twoich żniwach, ani nie będziesz
zbierał winogron twojej zaniechanej winnicy. To będzie
rok odpoczynku dla ziemi. 6 I szabat ziemi będzie
dla was pokarmem: dla ciebie, dla twego sługi, dla
twojej służącej, dla twego najemnika i dla przybysza,

który mieszka u ciebie. 7 Także dla twego bydła i
zwierząt, które są w twojej ziemi; cały jej plon będzie
służyć za pokarm. 8 Policzysz też sobie siedem lat
szabatowych, [to jest] siedem razy po siedem lat; okres
siedmiu szabatowych lat będzie wynosił czterdzieści
dziewięć lat. 9 Wtedy [w] dziesiątym [dniu] siódmego
miesiąca każesz zatrąbić w trąbę o donośnym dźwięku;
w Dniu Przebłagania zatrąbicie po całej waszej ziemi.
10 Poświęcicie pięćdziesiąty rok i ogłosicie wolność
w ziemi wszystkim jej mieszkańcom. Będzie to dla
was rok jubileuszowy. Każdy z was wróci do swojej
posiadłości i do swojej rodziny. 11 Rok pięćdziesiąty
będzie dla was rokiem jubileuszowym. Nie będziecie
siać ani żąć tego, co samo wyrosło, ani zbierać
winogron z winnic zaniechanych. 12 Jest to bowiem rok
jubileuszowy, będzie dla was święty. Będziecie jeść to,
co na polu urośnie. 13 W tym roku jubileuszowym każdy
z was wróci do swojej posiadłości. 14 Jeśli sprzedasz
coś swemu bliźniemu albo kupisz coś od niego, niech
jeden nie oszukuje drugiego. 15 Według liczby lat
po roku jubileuszowym kupisz od swego bliźniego i
według liczby lat plonów on sprzeda tobie. 16 Im więcej
będzie lat, tym wyższa będzie cena, a im mniej będzie
lat, tym niższa będzie cena, ponieważ on sprzedaje ci
ilość rocznych plonów. 17 Nie będziecie oszukiwać
jeden drugiego, lecz będziesz się bał swego Boga,
gdyż ja jestem PAN, wasz Bóg. 18 Wykonujcie moje
ustawy i przestrzegajcie moich praw, i wypełniajcie
je, a będziecie mieszkać w tej ziemi bezpiecznie.
19 Ziemia wyda swój plon i będziecie jedli do syta,
i będziecie bezpiecznie w niej mieszkać. 20 A jeśli
powiecie: Cóż będziemy jeść w siódmym roku, jeśli
nie będziemy siać ani zbierać naszych plonów? 21
Wtedy rozkażę, żeby moje błogosławieństwo [przyszło]
na was w szóstym roku i wyda plon na trzy lata. 22
I będziecie siać w ósmym roku, ale będziecie jeść
ze starego plonu aż do dziewiątego roku; dopóki nie
nadejdą jego plony, będziecie jeść stare. 23 Ziemia
nie będzie sprzedawana na zawsze, gdyż ziemia
należy do mnie, a wy jesteście u mnie gośćmi i
przybyszami. 24 A w całej ziemi waszej posiadłości
ustanowicie dla ziemi prawo wykupu. 25 Jeśli twój
brat zubożeje, a sprzeda [coś] ze swojej własności i
przyjdzie najbliższy krewny, mający prawo wykupu, to
niech wykupi, co jego brat sprzedał. 26 A jeśli ktoś nie
ma nikogo, kto może to wykupić, lecz sam będzie mógł
i znajdzie środki na wykup; 27 To odliczy lat od swojej
sprzedaży, zwróci resztę temu, komu sprzedał, i wróci
do swojej posiadłości. 28 Lecz jeśli nie ma środków,
aby zwrócić, to pozostanie to, co sprzedał, w ręku
tego, który to kupił aż do roku jubileuszowego. W roku
jubileuszowym zwolni mu to, a ten wróci do swojej
posiadłości. 29 Jeśli ktoś sprzeda dom mieszkalny w
mieście otoczonym murami, będzie miał prawo wykupu
do końca roku sprzedaży; będzie miał prawo wykupu
przez cały rok. 30 A jeśli nie zostanie wykupiony do
końca roku, wtedy ten dom w mieście otoczonym
murami zostanie własnością na zawsze tego, który go
kupił, oraz jego potomków. Nie będzie zwolniony w
roku jubileuszowym. 31 Ale domy we wsiach, które
nie są otoczone murami, będą traktowane na równi
z polami ziemi. Będą podlegały prawu wykupu i w
roku jubileuszowym zostaną zwolnione. 32 Co do
miast Lewitów i domów w miastach ich posiadłości, to
Lewitom zawsze przysługuje prawo wykupu. 33 A jeśli
ktoś kupuje od Lewitów, to kupiony dom lub miejska
posiadłość zostaną zwolnione w roku jubileuszowym,
gdyż domy miast Lewitów są ich posiadłością pośród
synów Izraela. 34 Ale pole wokół ich miast nie będzie
sprzedawane, gdyż jest ich wieczystą posiadłością. 35
Jeśli twój brat zubożeje i jego ręka osłabnie przy tobie,
wspomożesz go, aby mógł żyć przy tobie jako gość lub
przybysz. 36 Nie bierz od niego lichwy ani odsetek,
lecz bój się swego Boga, aby twój brat mógł się żywić
przy tobie. 37 Nie dasz mu swoich pieniędzy na lichwę
ani nie pożyczysz mu swojej żywności dla zysku. 38
Ja jestem PAN, wasz Bóg, który was wyprowadził
z ziemi Egiptu, aby dać wam ziemię Kanaan i być
waszym Bogiem. 39 Jeśli też zubożeje twój brat przy
tobie i zaprzeda się tobie, nie będziesz go obarczał
niewolniczą pracą; 40 Będzie u ciebie jako najemnik i
jako przybysz; aż do roku jubileuszowego będzie ci
służyć. 41 Potem odejdzie od ciebie, on i jego dzieci z
nim, i wróci do swojej rodziny i do posiadłości swoich
przodków. 42 Oni bowiem są moimi sługami, których
wyprowadziłem z ziemi Egiptu. Nie będą sprzedawani
jako niewolnicy. 43 Nie będziesz srogo panował nad
nimi, ale będziesz się bał swego Boga. 44 Twój
niewolnik i twoja niewolnica, których będziesz miał,
[będą] z tych narodów, które są wokoło was; od nich
będziecie kupować niewolnika i niewolnicę. 45 Także
spośród synów przybyszów mieszkających wśród was
będziecie kupować i z potomstwa tych, którzy są z
wami, urodzonych w waszej ziemi. Oni będą waszą
własnością. 46 Będziecie ich przekazywać waszym
dzieciom w dziedzictwie, na dziedziczną własność;
będą wam służyć na zawsze. Lecz nad waszymi
braćmi, synami Izraela, nikt z was nie będzie srogo
panował. 47 A jeśli gość lub przybysz wzbogaci się
przy tobie, a twój brat zubożeje przy nim i sprzeda się
gościowi lub przybyszowi przy tobie lub potomstwu
rodziny przybysza; 48 To po sprzedaniu może zostać
wykupiony; ktokolwiek z jego braci może go wykupić;
49 Albo jego stryj, albo syn jego stryja może go wykupić,

albo ktokolwiek z jego bliskich krewnych z jego rodziny
może go wykupić, albo jeśli go stać, sam siebie wykupi.
50 I rozliczy się ze swoim nabywcą od roku swego
sprzedania aż do roku jubileuszowego; a pieniądze, za
które się sprzedał, zostaną obliczone według liczby
lat; postąpi z nim jak z najemnikiem. 51 Jeśli zostało
jeszcze wiele lat, to według ich liczby zwróci swój
wykup z pieniędzy, za które został kupiony. 52 A jeśli do
roku jubileuszowego zostało niewiele lat, to rozliczy się
z nim i według ich liczby tych lat zwróci swój wykup. 53
Będzie u niego jako najemnik, rok po roku; nie będzie
nad nim srogo panował na twoich oczach. 54 A jeśli
nie zostanie wykupiony tymi sposobami, wtedy wyjdzie
wolny w roku jubileuszowym, on razem ze swoimi
dziećmi; 55 Bo synowie Izraela są moimi sługami. Są
moimi sługami, których wyprowadziłem z ziemi Egiptu.
Ja jestem PAN, wasz Bóg.

26 Nie czyńcie sobie bożków ani rzeźbionego
posągu ani nie stawiajcie stel, ani kamiennych
rzeźb w waszej ziemi, by im oddawać pokłon, bo ja
jestem PAN, wasz Bóg. 2 Będziecie zachowywać
moje szabaty i czcić moją świątynię. Ja jestem PAN.
3 Jeśli będziecie postępować według moich ustaw
i przestrzegać moich przykazań, i wykonywać je;
4 To ześlę wam deszcze we właściwym czasie i
ziemia wyda swój plon, i drzewa polne wydadzą
swój owoc; 5 Młocka będzie trwać do winobrania, a
winobranie do siewu; będziecie jeść swój chleb do syta
i mieszkać bezpiecznie w swojej ziemi. 6 Udzielę ziemi
pokoju, położycie się i nikt was nie będzie straszył.
Usunę z ziemi groźne zwierzę i miecz nie przejdzie
przez waszą ziemię. 7 Będziecie ścigać waszych
wrogów i upadną przed wami od miecza. 8 Pięciu
z was będzie ścigać stu, a stu z was będzie ścigać
dziesięć tysięcy. I wasi wrogowie padną przed wami
od miecza. 9 Zwrócę się bowiem ku wam i rozplenię
was, rozmnożę was i utwierdzę moje przymierze
z wami. 10 I będziecie jedli [zboże] z poprzednich
zbiorów, potem wyniesiecie stare, gdy nastaną nowe.
11 Umieszczę też mój przybytek wśród was i moja
dusza nie obrzydzi was sobie. 12 I będę przechadzał
się wśród was, i będę waszym Bogiem, a wy będziecie
moim ludem. 13 Ja jestem PAN, wasz Bóg, który
wyprowadził was z ziemi Egiptu, abyście już nie byli
ich niewolnikami; i połamałem więzy waszego jarzma,
abyście chodzili wyprostowani. 14 Jeśli jednak nie
posłuchacie mnie i nie wykonacie wszystkich tych
przykazań; 15 I jeśli wzgardzicie moimi ustawami, i
wasza dusza będzie się brzydzić moimi sądami, tak że
nie wykonacie wszystkich moich przykazań i złamiecie
moje przymierze; 16 To i ja z wami tak postąpię:
Dotknę was przerażeniem, wycieńczeniem i gorączką,
które wyniszczą wam oczy i napełnią wasze dusze
boleścią. Na próżno będziecie siać wasze ziarno, bo
zjedzą je wasi wrogowie; 17 I zwrócę moje oblicze
przeciwko wam, i zostaniecie pobici przez waszych
wrogów. Ci, którzy was nienawidzą, będą panować
nad wami i będziecie uciekali, choć nikt was nie będzie
ścigać. 18 A jeśli mimo to nie posłuchacie mnie, będę
karał was siedem razy więcej za wasze grzechy; 19
Złamię pychę waszej potęgi i niebo nad wami uczynię
jak z żelaza, a waszą ziemię jak z miedzi; 20 I wasza
praca będzie szła na próżno, bo wasza ziemia nie
wyda swego plonu, a drzewa ziemi nie wydadzą
swego owocu. 21 A jeśli będziecie postępować na
przekór mnie i nie zechcecie mnie słuchać, to przydam
wam siedem razy więcej plag za wasze grzechy. 22
Ześlę też na was dzikie zwierzęta, które was osierocą,
wyniszczą wasze bydło i zmniejszą waszą liczbę, tak
że opustoszeją wasze drogi. 23 A jeśli przez to nie
poprawicie się, ale będziecie postępować na przekór
mnie; 24 To i ja postąpię na przekór wam i będę was
karał siedmiokrotnie za wasze grzechy; 25 I sprowadzę
na was miecz, który pomści [złamane] przymierze; [gdy]
zbierzecie się w swych miastach, wtedy ześlę zarazę
pomiędzy was i będziecie wydani w ręce wroga. 26 A
gdy złamię podporę waszego chleba, dziesięć kobiet
będzie piec wasz chleb w jednym piecu i będą wam
wydzielać wasz chleb na wagę; będziecie jeść, lecz
się nie nasycicie. 27 A jeśli mimo to nie posłuchacie
mnie, ale będziecie postępować na przekór mnie; 28
To ja też postąpię na przekór wam z gniewem; też
będę was karać siedmiokrotnie za wasze grzechy. 29 I
będziecie jeść ciało waszych synów i ciało waszych
córek. 30 Zniszczę wasze wyżyny, zburzę wasze
posągi i rzucę wasze szczątki na szczątki waszych
bożków, a moja dusza będzie się wami brzydzić. 31
I zamienię wasze miasta w ruiny, i zburzę wasze
świątynie, i więcej nie przyjmę waszych wdzięcznych
wonności. 32 I spustoszę ziemię tak, że zdumieją się
nad nią wasi wrogowie, którzy w niej mieszkają. 33
A was rozproszę między narodami i dobędę miecz
za wami; wasza ziemia będzie spustoszona i wasze
miasta zburzone. 34 Wtedy ziemia ucieszy się swoimi
szabatami przez wszystkie dni swojego spustoszenia,
a wy będziecie w ziemi waszych wrogów. Wtedy
ziemia odpocznie i ucieszy się swoimi szabatami. 35
Przez wszystkie dni swojego spustoszenia będzie
odpoczywać, gdyż nie odpoczywała w czasie waszych
szabatów, kiedy w niej mieszkaliście. 36 A tym, którzy
z was pozostaną, ześlę do ich serc lękliwość w
ziemiach ich wrogów, tak że będzie ich ścigać szelest
opadającego liścia i będą uciekać [jak] przed mieczem,
i będą padać, chociaż nikt nie będzie ich ścigać. 37

I padną jeden na drugiego jakby od miecza, choć
nikt ich nie będzie ścigać. Nie będziecie mogli się
ostać przed waszymi wrogami. 38 Zginiecie wśród
narodów i pożre was ziemia waszych wrogów. 39
A ci z was, którzy zostaną, zgniją z powodu swojej
nieprawości w ziemi swoich wrogów; także z powodu
nieprawości swoich ojców zgniją wraz z nimi. 40 Ale
jeśli wyznają swoją nieprawość i nieprawość swoich
ojców oraz przewinienie, którymi wystąpili przeciwko
mnie, oraz to, że postępowali na przekór mnie; 41 I
że ja postępowałem na przekór im, i wprowadziłem
ich do ziemi ich wrogów; jeśli wtedy ukorzą się ich
nieobrzezane serca i będą znosić [karę za] swoje
nieprawości; 42 Wtedy wspomnę na moje przymierze
z Jakubem i na moje przymierze z Izaakiem, wspomnę
też na moje przymierze z Abrahamem, wspomnę i na
tę ziemię. 43 A ziemia będzie przez nich opuszczona i
ucieszy się swoimi szabatami, gdy będzie spustoszona
z ich powodu. Będą cierpliwie nosić [karę za] swoją
nieprawość, ponieważ wzgardzili moimi sądami i ich
dusza obrzydziła sobie moje ustawy. 44 Lecz mimo
tego wszystkiego, gdy będą w ziemi swoich wrogów,
nie odrzucę ich ani nie obrzydzę ich sobie tak, by
ich wytępić i złamać moje przymierze z nimi, gdyż ja
jestem PAN, ich Bóg. 45 Ale dla nich wspomnę na
przymierze ich przodków, których wyprowadziłem z
ziemi Egiptu na oczach pogan, aby być ich Bogiem.
Ja jestem PAN. 46 To są ustawy, sądy i prawa, które
ustanowił PAN między sobą a synami Izraela na górze
Synaj za pośrednictwem Mojżesza.

27 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Przemów
do synów Izraela i powiedz im: Jeśli ktoś złoży
PANU szczególny ślub, [da okup] według twojego
oszacowania. 3 A [takie] będzie twoje oszacowanie: Za
mężczyznę w wieku od dwudziestu do sześćdziesięciu
lat będzie wynosiło pięćdziesiąt syklów srebra według
sykla świątynnego. 4 A jeśli to jest kobieta, twoje
oszacowanie będzie wynosiło trzydzieści syklów; 5 A
jeśli to będzie ktoś w wieku od pięciu do dwudziestu
lat, wtedy twoje oszacowanie za osobę płci męskiej
będzie wynosiło dwadzieścia syklów, a za osobę płci
żeńskiej – dziesięć syklów. 6 A jeśli to jest dziecko
w wieku od [jednego] miesiąca do pięciu lat, wtedy
twoje oszacowanie za chłopca będzie wynosiło pięć
syklów srebra, a za dziewczynkę twoje oszacowanie
będzie wynosiło trzy sykle srebra. 7 A jeśli to jest ktoś
w wieku od sześćdziesięciu lat wzwyż, jeśli to jest
mężczyzna, wtedy twoje szacowanie będzie wynosiło
piętnaście syklów, a za kobietę – dziesięć syklów. 8
Lecz jeśli jest tak ubogi, że nie może zapłacić twego
oszacowania, wtedy postawią go przed kapłanem i
kapłan go oszacuje. Według możności tego, który
ślubował, oszacuje go kapłan. 9 Jeśli to, co będzie
PANU składane w ofierze, jest ze zwierząt, to wszystko
z tego, które będzie oddane PANU, będzie święte; 10
Nie zamieni go ani nie zastąpi go czym innym, ani
lepszego gorszym, ani gorszego lepszym. Jeśli jednak
nawet zastąpi zwierzę innym zwierzęciem, to ono i
to, czym [zostało] zastąpione, będzie święte. 11 A
jeśli to będzie nieczyste zwierzę, którego nie składa
się PANU w ofierze, wtedy stawi to zwierzę przed
kapłanem; 12 I kapłan je oszacuje, według tego, czy
[jest] dobre, czy marne. Jak ty, kapłanie, je oszacujesz,
tak będzie. 13 A jeśli zechce je wykupić, to doda jedną
piątą do twojego oszacowania. 14 Jeśli ktoś poświęci
swój dom, żeby był święty dla PANA, wtedy kapłan
oszacuje go według tego, czy jest dobry, czy marny.
Jak kapłan go oszacuje, tak zostanie. 15 A jeśli ten,
który poświęcił, zechce wykupić swój dom, to doda
jedną piątą wartości twego oszacowania i [dom] będzie
jego. 16 Jeśli ktoś poświęci PANU część pola swojej
posiadłości, wtedy twoje oszacowanie będzie według
ilości wysianego ziarna; chomer jęczmienia odpowiada
pięćdziesięciu syklom srebra. 17 Jeśli poświęcił swoje
pole do roku jubileuszowego, to zostanie według twego
oszacowania. 18 Ale jeśli poświęcił swoje pole po roku
jubileuszowym, wtedy kapłan obliczy mu pieniądze
według lat, które zostają do roku jubileuszowego, i
zostanie to odjęte od twego szacowania. 19 A jeśli ten,
który poświęcił pole, zechce je wykupić, to doda jedną
piątą wartości twego oszacowania i [pole] będzie jego.
20 Ale jeśli nie wykupi pola, lecz będzie ono sprzedane
komuś innemu, nie może być już wykupione. 21 I
to pole, gdy stanie się wolne w roku jubileuszowym,
będzie święte dla PANA jako pole poświęcone; stanie
się posiadłością kapłana. 22 A jeśli ktoś poświęca PANU
kupione pole, które nie należy do pól jego posiadłości;
23 Wówczas kapłan obliczy mu wysokość oszacowania
aż do roku jubileuszowego i on tego samego dnia odda
[sumę] twego szacowania jako rzecz świętą PANU. 24
A w roku jubileuszowym pole wróci do tego, od którego
zostało kupione, do którego posiadłość tej ziemi należy.
25 A każde twoje oszacowanie będzie według sykla
świątynnego. Jeden sykl będzie wynosił dwadzieścia
ger. 26 Jednak pierworodnego ze zwierząt, które
jako pierworodne należą do PANA, nikt nie poświęci,
czy to wołu, czy owcy; należy do PANA. 27 A jeśli
będzie ze zwierząt nieczystych, to wykupi je według
twego oszacowania i doda do tego jedną piątą; a jeśli
nie zostanie wykupione, niech zostanie sprzedane
według twego oszacowania. 28 Natomiast każda rzecz
poświęcona, którą kto poświęca PANU ze wszystkiego,
co ma – czy to z ludzi, czy ze zwierząt, czy z pola swojej
posiadłości – nie będzie sprzedawana ani wykupiona,

bo wszelka rzecz poświęcona jest najświętsza dla
PANA. **29** To, co poświęcone, które będzie poświęcone
przez człowieka, nie będzie odkupione, [ale] poniesie
śmierć. **30** Wszelka dziesięcina ziemi – czy to z
nasienia ziemi, czy z owocu drzewa – należy do PANA.
Jest ona poświęcona PANU. **31** Ale jeśli ktoś zechce
wykupić [część] swoich dziesięcin, doda do nich jedną
piątą. **32** Także wszelka dziesięcina z bydła i z trzody,
ze wszystkiego, co przechodzi pod laską [pasterską],
każde dziesiąte będzie poświęcone PANU. **33** [Nikt]
nie będzie przebierał między dobrym a marnym ani
nie będzie go zamieniać; a jeśli je nawet zamieni, to
ono i to, na co [zostało] zamienione, będzie święte.
Nie można tego wykupić. **34** To są przykazania, które
PAN rozkazał Mojżeszowi dla synów Izraela na górze
Synaj.

Liczb

1 PAN przemówił do Mojżesza na pustyni Synaj,
w Namiocie Zgromadzenia, pierwszego [dnia]
drugiego miesiąca, w drugim roku po ich wyjściu z
ziemi Egiptu, tymi słowy: 2 Policzcie całe zgromadzenie
synów Izraela według ich rodzin i według domów
ich ojców, licząc imiona wszystkich mężczyzn, głowa
po głowie; 3 Od dwudziestu lat wzwyż, wszystkich
w Izraelu zdolnych do walki. Ty i Aaron policzycie
ich według ich oddziałów. 4 I będzie z wami jeden
mężczyzna z każdego pokolenia, głowa domu swoich
ojców. 5 A oto imiona mężczyzn, którzy będą z
wami: z [pokolenia] Rubena – Elizur, syn Szedeura;
6 Z Symeona – Szelumiel, syn Suriszaddaja; 7 Z
Judy – Nachszon, syn Amminadaba; 8 Z Issachara
– Netaneel, syn Suara; 9 Z Zebulona – Eliab, syn
Chelona; 10 Z synów Józefa: z Efraima – Eliszama, syn
Ammihuda, z Manassesa – Gamliel, syn Pedahsura;
11 Z Beniamina – Abidan, syn Gideoniego; 12 Z Dana
– Achiezer, syn Ammiszaddaja; 13 Z Aszera – Pagiel,
syn Okrana; 14 Z Gada – Eliasaf, syn Deuela; 15
Z Neftalego – Achira, syn Enana. 16 Ci powołani,
[sławni] spośród zgromadzenia, byli naczelnikami
pokoleń swych ojców, wodzami tysięcy w Izraelu.
17 Mojżesz i Aaron przyjęli więc tych mężczyzn,
którzy zostali imiennie wyznaczeni. 18 I zebrali całe
zgromadzenie w pierwszym dniu drugiego miesiąca,
a każdy podawał swoje pochodzenie według swych
rodzin, według domów swych ojców i według liczby
imion, od dwudziestu lat wzwyż, głowa po głowie.
19 Jak PAN rozkazał Mojżeszowi, tak policzył ich na
pustyni Synaj. 20 Synów Rubena, pierworodnego
Izraela, ich potomków według ich rodzin, według
domów ich ojców, według liczby imion, głowa po
głowie, wszystkich mężczyzn od dwudziestu lat wzwyż,
wszystkich zdolnych do walki; 21 Naliczono z pokolenia
Rubena czterdzieści sześć tysięcy pięciuset. 22 Synów
Symeona, ich potomków według ich rodzin, według
domów ich ojców, naliczonych według liczby imion,
głowa po głowie, wszystkich mężczyzn od dwudziestu
lat wzwyż, wszystkich zdolnych do walki; 23 Naliczono
z pokolenia Symeona pięćdziesiąt dziewięć tysięcy
trzystu. 24 Synów Gada, ich potomków według ich
rodzin, według domów ich ojców, według liczby imion,
od dwudziestu lat wzwyż, wszystkich zdolnych do
walki; 25 Naliczono z pokolenia Gada czterdzieści
pięć tysięcy sześciuset pięćdziesięciu. 26 Synów Judy,
ich potomków według ich rodzin, według domów ich
ojców, według liczby imion, od dwudziestu lat wzwyż,
wszystkich zdolnych do walki; 27 Naliczono z pokolenia
Judy siedemdziesiąt cztery tysiące sześciuset. 28
Synów Issachara, ich potomków według ich rodzin,
według domów ich ojców, według liczby imion, od
dwudziestu lat wzwyż, wszystkich zdolnych do walki;
29 Naliczono z pokolenia Issachara pięćdziesiąt cztery
tysiące czterystu. 30 Synów Zebulona, ich potomków
według ich rodzin, według domów ich ojców, według
liczby imion, od dwudziestu lat wzwyż, wszystkich
zdolnych do walki; 31 Naliczono z pokolenia Zebulona
pięćdziesiąt siedem tysięcy czterystu. 32 Synów
Józefa, z synów Efraima, ich potomków według ich
rodzin, według domów ich ojców, według liczby imion,
od dwudziestu lat wzwyż, wszystkich zdolnych do
walki; 33 Naliczono z pokolenia Efraima czterdzieści
tysięcy pięciuset. 34 Synów Manassesa, ich potomków
według ich rodzin, według domów ich ojców, według
liczby imion, od dwudziestu lat wzwyż, wszystkich
zdolnych do walki; 35 Naliczono z pokolenia Manassesa
trzydzieści dwa tysiące dwustu. 36 Synów Beniamina,
ich potomków według ich rodzin, według domów ich
ojców, według liczby imion, od dwudziestu lat wzwyż,
wszystkich zdolnych do walki; 37 Naliczono z pokolenia
Beniamina trzydzieści pięć tysięcy czterystu. 38 Synów
Dana, ich potomków według ich rodzin, według domów
ich ojców, według liczby imion, od dwudziestu lat
wzwyż, wszystkich zdolnych do walki; 39 Naliczono z
pokolenia Dana sześćdziesiąt dwa tysiące siedmiuset.
40 Synów Aszera, ich potomków według ich rodzin,
według domów ich ojców, według liczby imion, od
dwudziestu lat wzwyż, wszystkich zdolnych do walki;
41 Naliczono z pokolenia Aszera czterdzieści jeden
tysięcy pięciuset. 42 Synów Neftalego, ich potomków
według ich rodzin, według domów ich ojców, według
liczby imion, od dwudziestu lat wzwyż, wszystkich
zdolnych do walki; 43 Naliczono z pokolenia Neftalego
pięćdziesiąt trzy tysiące czterystu. 44 To są ci, których
policzyli Mojżesz, Aaron i książęta Izraela, dwunastu
mężczyzn, po jednym z każdego domu swych ojców.
45 I było wszystkich policzonych synów Izraela, według
domów ich ojców, od dwudziestu lat wzwyż, wszystkich
zdolnych do walki w Izraelu; 46 Wszystkich policzonych
było sześćset trzy tysiące pięciuset pięćdziesięciu.
47 Lecz Lewici nie zostali policzeni z nimi według
pokolenia swych ojców. 48 PAN rozkazał bowiem
Mojżeszowi: 49 Tylko pokolenia Lewiego nie spisuj i
nie licz go razem z synami Izraela; 50 Lecz ustanowisz
Lewitów nad Przybytkiem Świadectwa i nad wszystkimi
jego naczyniami, i nad wszystkim, co do niego należy.
Oni będą nosić przybytek i wszystkie jego sprzęty;
oni też będą go obsługiwać i rozbijać obóz dokoła
przybytku. 51 A gdy przybytek będzie miał wyruszyć,
Lewici go rozbiorą; także gdy przybytek ma być
wznoszony, Lewici ustawią go; a obcy, który się do

niego zbliży, poniesie śmierć. 52 I synowie Izraela
będą rozbijać namioty, każdy w swoim obozie i każdy
pod swoim sztandarem, według swych zastępów. 53
Lecz Lewici rozbiją obóz wokół Przybytku Świadectwa,
aby gniew nie spadł na zgromadzenie synów Izraela.
Lewici będą pełnić straż przy Przybytku Świadectwa.
54 I synowie Izraela uczynili zgodnie ze wszystkim, co
PAN rozkazał Mojżeszowi, tak właśnie uczynili.

2 Potem PAN przemówił do Mojżesza i Aarona: 2
Każdy z synów Izraela rozbije obóz przy swoim
sztandarze, pod znakami domów swych ojców. Będą
rozbijać obóz w pewnej odległości od Namiotu
Zgromadzenia, wokół [niego]. 3 Od strony wschodniej
rozbiją obóz ludzie pod sztandarem obozu Judy,
według swych oddziałów, a wodzem nad synami
Judy [będzie] Nachszon, syn Amminadaba; 4 A
jego policzony zastęp [wynosił] siedemdziesiąt cztery
tysiące sześciuset [ludzi]. 5 Obok niego rozbije obóz
pokolenie Issachara, a wodzem synów Issachara
[będzie] Netaneel, syn Suara; 6 A jego policzony
zastęp [wynosił] pięćdziesiąt cztery tysiące czterystu
[ludzi]. 7 [Obok nich] – pokolenie Zebulona, a wodzem
synów Zebulona [będzie] Eliab, syn Chelona; 8 A
jego policzony zastęp [wynosił] pięćdziesiąt siedem
tysięcy czterystu [ludzi]. 9 Wszystkich policzonych
w obozie Judy, według ich zastępów, [było] sto
osiemdziesiąt sześć tysięcy czterystu. Oni wyruszą
pierwsi. 10 Od strony południowej będzie sztandar
obozu Rubena, według swych zastępów, a wodzem
synów Rubena [będzie] Elisur, syn Szedeura; 11 A
jego policzony zastęp [wynosił] czterdzieści sześć
tysięcy pięciuset [ludzi]. 12 Obok niego rozbije obóz
pokolenie Symeona, a wodzem synów Symeona
[będzie] Szelumiel, syn Suriszaddaja; 13 A jego
policzony zastęp [wynosił] pięćdziesiąt dziewięć tysięcy
trzystu [ludzi]. 14 Następnie pokolenie Gada, a
wodzem synów Gada [będzie] Eliasaf, syn Reuela;
15 A jego policzony zastęp [wynosił] czterdzieści
pięć tysięcy sześciuset pięćdziesięciu [ludzi]. 16
Wszystkich policzonych w obozie Rubena, według ich
zastępów, [było] sto pięćdziesiąt jeden tysięcy czterystu
pięćdziesięciu. Oni wyruszą w drugiej kolejności. 17
Następnie wyruszy Namiot Zgromadzenia z obozem
Lewitów pośrodku obozu. Jak będą obozować, tak
będą wyruszać, każdy na swoim miejscu, pod swoim
sztandarem. 18 Od strony zachodniej [będzie] sztandar
obozu Efraima, według swych zastępów, a wodzem
synów Efraima [będzie] Eliszama, syn Ammihuda; 19
A jego policzony zastęp [wynosił] czterdzieści tysięcy
pięciuset [ludzi]. 20 Obok niego pokolenie Manassesa,
a wodzem synów Manassesa [będzie] Gamliel, syn
Pedahsura. 21 A jego policzony zastęp [wynosił]
trzydzieści dwa tysiące dwustu [ludzi]. 22 Następnie
pokolenie Beniamina, a wodzem synów Beniamina
[będzie] Abidan, syn Gideoniego; 23 A jego policzony
zastęp [wynosił] trzydzieści pięć tysięcy czterystu
[ludzi]. 24 Wszystkich policzonych w obozie Efraima
[było] sto osiem tysięcy stu według swoich zastępów.
[Oni] wyruszą w trzeciej kolejności. 25 Od strony
północnej [będzie] sztandar obozu Dana, według swych
zastępów, a wodzem synów Dana [będzie] Achiezer,
syn Ammiszadaja; 26 A jego policzony zastęp [wynosił]
sześćdziesiąt dwa tysiące siedmiuset [ludzi]. 27 Obok
niego rozbije obóz pokolenie Aszera, a wodzem synów
Aszera [będzie] Pagiel, syn Okrana; 28 A jego policzony
zastęp [wynosił] czterdzieści jeden tysięcy pięciuset
[ludzi]. 29 Następnie pokolenie Neftalego, a wodzem
synów Neftalego [będzie] Achira, syn Enana; 30 A jego
policzony zastęp [wynosił] pięćdziesiąt trzy tysiące
czterystu [ludzi]. 31 Wszystkich policzonych w obozie
Dana [było] sto pięćdziesiąt siedem tysięcy sześciuset.
Oni wyruszą ostatni pod swoimi sztandarami. 32 To
są policzeni spośród synów Izraela według domów
ich ojców. Wszystkich policzonych w obozach, według
ich zastępów, było sześćset trzy tysiące pięciuset
pięćdziesięciu. 33 Lewitów zaś nie liczono wśród
synów Izraela, jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 34 I
synowie Izraela uczynili zgodnie ze wszystkim, co PAN
rozkazał Mojżeszowi: tak rozbijali obozy przy swych
sztandarach i tak wyruszali, każdy według swych rodzin
[i] według domów swych ojców.

3 To są dzieje rodu Aarona i Mojżesza w dniu, w
którym PAN rozmawiał z Mojżeszem na górze
Synaj. 2 A to [są] imiona synów Aarona: pierworodny
Nadab, potem Abihu, Eleazar i Itamar. 3 To [są] imiona
synów Aarona, namaszczonych kapłanów, których
poświęcił, aby pełnili urząd kapłański. 4 Lecz Nadab
i Abihu umarli przed PANEM, gdy ofiarowali inny
ogień przed PANEM na pustyni Synaj, i odeszli bez
potomków. Eleazar i Itamar pełnili więc urząd kapłański
przed obliczem swego ojca Aarona. 5 Wtedy PAN
powiedział do Mojżesza: 6 Każ się zbliżyć pokoleniu
Lewiego i postaw ich przed kapłanem Aaronem, aby
mu służyli; 7 I pełnili straż, która go obowiązuje
oraz straż całego zgromadzenia, przed Namiotem
Zgromadzenia, wykonując służbę przybytku. 8 Będą
strzec wszystkich sprzętów Namiotu Zgromadzenia i
pełnić straż synów Izraela, wykonując służbę przybytku.
9 Oddasz więc Lewitów Aaronowi i jego synom; będą
mu całkowicie oddani spośród synów Izraela. 10
Aarona zaś i jego synów ustanowisz, aby pełnili swoje
kapłaństwo. A obcy, który się zbliży, poniesie śmierć.
11 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 12 Oto wziąłem
Lewitów spośród synów Izraela na miejsce wszystkich

pierworodnych, którzy otwierają łono wśród synów
Izraela, i dlatego Lewici będą należeć do mnie. 13 Do
mnie bowiem należy wszystko, co pierworodne. W
dniu, kiedy zabiłem wszystko, co pierworodne w ziemi
Egiptu, poświęciłem sobie wszystko, co pierworodne w
Izraelu, od człowieka aż do zwierzęcia. Będą należeć
do mnie; ja jestem PAN. 14 PAN powiedział też do
Mojżesza na pustyni Synaj: 15 Policz synów Lewiego
według domów ich ojców i według ich rodzin. Policzysz
każdego mężczyznę w wieku od jednego miesiąca
wzwyż. 16 I Mojżesz policzył ich według słowa PANA,
jak mu rozkazano. 17 Oto imiona synów Lewiego:
Gerszon, Kehat i Merari. 18 A imiona synów Gerszona
według ich domów: Libni i Szimei. 19 A synowie Kehata
według swych domów: Amram, Ishar, Chebron i Uzziel.
20 Synowie zaś Merariego według swych domów:
Machli i Muszi. To są rodziny Lewiego według domów
ich ojców. 21 Od Gerszona [pochodzi] rodzina Libnitów
i rodzina Szimeitów. To są rodziny Gerszonitów. 22
Liczba wszystkich policzonych mężczyzn w wieku od
jednego miesiąca wzwyż [wynosiła] u nich siedem
tysięcy pięciuset. 23 Rodziny Gerszonitów rozbiją
obóz za przybytkiem od strony zachodniej. 24 A
wodzem domu ojca Gerszonitów [będzie] Eliasaf,
syn Laela. 25 A pod strażą synów Gerszona w
Namiocie Zgromadzenia [będzie] przybytek i namiot,
jego przykrycie i zasłona u wejścia do Namiotu
Zgromadzenia; 26 I zasłony dziedzińca, zasłona u
wejścia na dziedziniec, który otacza przybytek i ołtarz
wokoło, oraz jego sznury potrzebne do wszelkich prac.
27 Od Kehata zaś [pochodzą] rodziny: Amramitów,
Isharytów, Chebronitów i Uzzielitów. To są rodziny
Kehatytów. 28 Liczba wszystkich mężczyzn w wieku
od jednego miesiąca wzwyż [wynosiła] osiem tysięcy
sześciuset pełniących straż w świątyni. 29 Rodziny
synów Kehata rozbiją obóz po południowej stronie
przybytku; 30 A wodzem domu ojca rodziny Kehatytów
[będzie] Elisafan, syn Uzziela. 31 Pod ich strażą będzie
arka, stół, świecznik, ołtarze i sprzęty świątyni, którymi
będą usługiwać, oraz zasłona wraz z całą jej obsługą.
32 Naczelnym wodzem Lewitów [będzie] Eleazar, syn
kapłana Aarona, on będzie miał nadzór nad tymi,
którzy pełnią straż w świątyni. 33 Od Merariego
[pochodzą] zaś rodziny Machlitów i Muszytów. To są
rodziny Merarytów. 34 A liczba wszystkich policzonych
mężczyzn w wieku od jednego miesiąca wzwyż
[wynosiła] u nich sześć tysięcy dwustu. 35 Wodzem zaś
domu ojca rodzin Merariego [był] Suriel, syn Abichaila.
[Oni] rozbiją obóz po stronie północnej przybytku. 36 A
pod nadzorem i strażą synów Merariego będą deski
przybytku, jego drążki, słupy i podstawki oraz wszystkie
jego sprzęty wraz z całą jego obsługą; 37 Także słupy
wokoło dziedzińca, ich podstawki, kołki i ich sznury.
38 A przed przybytkiem od strony wschodniej, przed
Namiotem Zgromadzenia, rozbiją obóz Mojżesz, Aaron
i jego synowie, pełniący straż w świątyni za synów
Izraela; a obcy, który się zbliży, poniesie śmierć. 39
Wszystkich Lewitów policzonych przez Mojżesza i
Aarona na rozkaz PANA według ich rodzin, wszystkich
mężczyzn w wieku od jednego miesiąca wzwyż [było]
dwadzieścia dwa tysiące. 40 Wtedy PAN powiedział do
Mojżesza: Policz wszystkich pierworodnych mężczyzn
spośród synów Izraela w wieku od jednego miesiąca
wzwyż i sporządź spis ich imion. 41 I weźmiesz
dla mnie Lewitów – ja jestem PAN – w zamian za
wszystkich pierworodnych spośród synów Izraela,
a także bydła Lewitów zamiast wszystkiego, co
pierworodne, wśród bydła synów Izraela. 42 Mojżesz
policzył więc wszystkich pierworodnych spośród synów
Izraela, tak jak PAN mu rozkazał. 43 A liczba wszystkich
pierworodnych mężczyzn w wieku od jednego miesiąca
wzwyż, według liczby imion, wynosiła dwadzieścia
dwa tysiące dwieście siedemdziesiąt trzy. 44 I PAN
powiedział do Mojżesza: 45 Weź Lewitów na miejsce
wszystkich pierworodnych spośród synów Izraela, a
także bydło Lewitów na miejsce ich bydła; i Lewici będą
należeć do mnie. Ja jestem PAN. 46 A jako wykup za
tych dwustu siedemdziesięciu trzech pierworodnych
spośród synów Izraela, którzy przewyższają [liczbę]
Lewitów; 47 Weźmiesz po pięć syklów na głowę
według sykla świątynnego: sykl po dwadzieścia ger.
48 I oddasz te pieniądze Aaronowi i jego synom jako
wykup za tych, którzy przewyższają ich liczbę. 49
Mojżesz wziął więc pieniądze wykupu od tych, którzy
przewyższali [liczbę] wykupionych przez Lewitów. 50
Od pierworodnych synów Izraela wziął tysiąc trzysta
sześćdziesiąt pięć [syklów] według sykla świątynnego.
51 I Mojżesz oddał te pieniądze wykupu Aaronowi i
jego synom według słowa PANA, tak jak PAN rozkazał
Mojżeszowi.

4 I PAN przemówił do Mojżesza i Aarona tymi słowy:
2 Policz synów Kehata spośród synów Lewiego
według ich rodzin i według domów ich ojców; 3 Od
trzydziestego roku życia wzwyż aż do pięćdziesiątego
roku życia; wszystkich, którzy są zdolni do służby, aby
wykonywali pracę w Namiocie Zgromadzenia. 4 Służbą
synów Kehata w Namiocie Zgromadzenia [będzie
troska] o rzeczy najświętsze. 5 Gdy obóz będzie ruszał,
przyjdzie Aaron ze swymi synami i zdejmą zasłonę
okrywającą, którą okryją arkę świadectwa. 6 A położą
na niej przykrycie ze skór borsuczych i na tym rozciągną
nakrycie z błękitnej [tkaniny], i założą jej drążki. 7
Stół [chlebów] pokładnych również przykryją tkaniną
z błękitu i położą na nim misy, czasze, przystawki

i kubki do nalewania; a będzie na nim nieustanny
chleb. 8 I rozciągną na tym tkaninę karmazynową i
przykryją to przykryciem ze skór borsuczych, i założą
jego drążki. 9 Wezmą też tkaninę z błękitu, którą
okryją świecznik do świecenia i jego lampy, szczypce,
naczynia na popiół oraz wszystkie jego naczynia na
oliwę, których się przy nim używa; 10 I owiną go wraz
ze wszystkimi jego naczyniami przykryciem ze skór
borsuczych i umieszczą na drążkach. 11 Rozciągną
nad złotym ołtarzem tkaninę z błękitu i przykryją go
przykryciem ze skór borsuczych, i założą jego drążki.
12 Wezmą też wszystkie sprzęty do służby, którymi
służą w świątyni, owiną je tkaniną z błękitu, przykryją je
okryciem ze skór borsuczych i umieszczą na drążkach.
13 Następnie oczyszczą ołtarz z popiołu i rozciągną na
nim purpurową tkaninę; 14 I położą na nim wszystkie
jego sprzęty używane do służby przy nim: kadzielnice,
widełki, łopatki i kropielnice, wszystkie naczynia ołtarza,
i rozciągną na nim przykrycie ze skór borsuczych, i
założą jego drążki. 15 Kiedy Aaron i jego synowie
skończą przykrywanie świątyni wraz ze wszystkimi jej
naczyniami, gdy obóz będzie miał wyruszyć, wtedy
przyjdą synowie Kehata, aby [je] nieść. Lecz nie będą
dotykać świętych przedmiotów, aby nie umarli. To jest
służba synów Kehata przy Namiocie Zgromadzenia. 16
A Eleazar, syn kapłana Aarona, [będzie troszczył się]
o oliwę do oświetlenia, wonne kadzidło, stałą ofiarę
pokarmową i oliwę do namaszczania oraz będzie
doglądał przybytku i wszystkiego, co w nim jest, i w
miejscu świętym i przy jego naczyniach. 17 Potem PAN
powiedział do Mojżesza i Aarona: 18 Nie pozwólcie, by
pokolenie rodzin Kehatytów zostało wycięte spośród
Lewitów. 19 Ale to im uczynicie, aby żyli i nie pomarli,
gdy będą się zbliżać do rzeczy najświętszych: Aaron i
jego synowie przyjdą i wyznaczą każdemu z nich, co
ma czynić i co ma nieść. 20 Lecz niech nie wchodzą się
przyglądać, kiedy rzeczy święte będą przykrywane, by
nie pomarli. 21 PAN dalej mówił do Mojżesza: 22 Policz
synów Gerszona według domów ich ojców i według ich
rodzin; 23 Policz tych, którzy są w wieku od trzydziestu
lat wzwyż aż do lat pięćdziesięciu; wszystkich, którzy
są zdolni do tej pracy, aby mogli pełnić służbę przy
Namiocie Zgromadzenia. 24 A to będzie zadanie
rodzin Gerszonitów, do służby i do noszenia. 25 Będą
nosić zasłony przybytku, Namiot Zgromadzenia, jego
przykrycie i przykrycie borsucze, które jest na wierzchu,
oraz zasłonę u wejścia do Namiotu Zgromadzenia; 26
Zasłony dziedzińca i zasłonę u bramy wejściowej na
dziedziniec, który otacza przybytek i ołtarz wokoło, ich
sznury i wszystkie przybory do pracy przy nich oraz
wszystko, co jest do tego zrobione; tak będą służyć.
27 Wszelka służba synów Gerszonitów związana ze
wszystkimi ich ciężarami oraz z całą ich służbą ma
odbywać się zgodnie z rozkazem Aarona i jego synów;
i powierzycie im troskę o wszystkie ich ciężary. 28 To
będzie zadanie rodzin synów Gerszonitów w Namiocie
Zgromadzenia, a nadzór nad nimi będzie miał Itamar,
syn kapłana Aarona. 29 A synów Merariego policzysz
według ich rodzin i według domów ich ojców; 30
Policzysz tych, którzy są w wieku od trzydziestu lat
wzwyż aż do lat pięćdziesięciu, wszystkich zdolnych
do tej pracy, aby mogli pełnić służbę przy Namiocie
Zgromadzenia. 31 A to będzie ich zadanie przy
służbie w Namiocie Zgromadzenia: [będą nosić] deski
przybytku, jego drążki, słupy i podstawki; 32 Słupy
otaczające dziedziniec, ich podstawki, kołki i sznury
wraz ze wszystkimi ich przyborami oraz wszystko, co
należy do ich służby. A z przedmiotów, które są im
powierzone do noszenia, zrobicie wykaz według nazw.
33 To będzie zadanie rodzin synów Merariego według
całej ich służby przy Namiocie Zgromadzenia pod
nadzorem Itamara, syna kapłana Aarona. 34 Mojżesz,
Aaron i naczelnicy zgromadzenia policzyli synów
Kehata według ich rodzin i według domów ich ojców;
35 Tych będących w wieku od trzydziestu lat wzwyż aż
do lat pięćdziesięciu, którzy byli zdolni do tej pracy,
aby mogli pełnić służbę przy Namiocie Zgromadzenia.
36 A policzonych według ich rodzin było dwa tysiące
siedmiuset pięćdziesięciu. 37 Byli to ci policzeni z
rodzin Kehatytów, wszyscy, którzy mieli pełnić służbę
przy Namiocie Zgromadzenia, których policzyli Mojżesz
i Aaron zgodnie z rozkazem PANA przekazanym
przez Mojżesza. 38 A policzonych synów Gerszona
według ich rodzin i według domów ich ojców; 39 Tych,
którzy byli w wieku od trzydziestu lat wzwyż aż do lat
pięćdziesięciu, zdolnych do pracy, aby mogli pełnić
służbę przy Namiocie Zgromadzenia; 40 Policzonych
według ich rodzin i domów ich ojców było dwa tysiące
sześciuset trzydziestu. 41 Byli to ci policzeni z rodzin
synów Gerszona, wszyscy, którzy mieli pełnić służbę w
Namiocie Zgromadzenia, których policzyli Mojżesz i
Aaron zgodnie z rozkazem PANA. 42 A policzonych z
rodzin synów Merariego według ich rodzin i domów
ich ojców; 43 Tych, którzy byli w wieku trzydziestu lat
wzwyż aż do lat pięćdziesięciu, zdolnych do pracy,
aby mogli pełnić służbę przy Namiocie Zgromadzenia;
44 A policzonych według ich rodzin [było] trzy tysiące
dwustu. 45 A to są policzeni z rodzin synów Merariego,
których policzyli Mojżesz i Aaron zgodnie z rozkazem
PANA przekazanym przez Mojżesza. 46 Wszystkich
Lewitów policzonych, których policzyli Mojżesz, Aaron
i naczelnicy Izraela według ich rodzin i domów ich
ojców; 47 W wieku trzydziestu lat wzwyż aż do
lat pięćdziesięciu; wszystkich policzonych, którzy

przychodzili pełnić zadanie służby i [noszenia] ciężarów
w Namiocie Zgromadzenia; 48 Było osiem tysięcy
pięciuset osiemdziesięciu. 49 Zgodnie z rozkazem
PANA zostali policzeni przez Mojżesza, każdy z osobna
według jego służby i według jego ciężaru. Policzono
tych, których PAN rozkazał liczyć Mojżeszowi.

5 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Rozkaż synom
Izraela, aby usunęli z obozu każdego trędowatego,
każdego cierpiącego na wyciek i każdego, który
zanieczyścił się przy umarłym. 3 Usuniecie zarówno
mężczyznę, jak i kobietę; usuniecie ich poza obóz, aby
nie zanieczyścili obozu tych, wśród których mieszkam.
4 I synowie Izraela tak uczynili, i usunęli ich poza
obóz. Jak PAN rozkazał Mojżeszowi, tak uczynili
synowie Izraela. 5 I powiedział PAN do Mojżesza:
6 Powiedz synom Izraela: Jeśli mężczyzna lub
kobieta popełnią jakikolwiek grzech ludzki, popełniając
występek przeciwko PANU, a ta osoba byłaby winna;
7 Wtedy wyzna swój grzech, którego się dopuściła, i
zwróci w całości to, czym zawiniła, dodając do tego
jedną piątą, i odda temu, wobec kogo zgrzeszyła.
8 A jeśli człowiek ten nie ma krewnego, któremu
można by zwrócić odszkodowanie, niech będzie
ono oddane PANU i [niech przypadnie] kapłanowi z
wyjątkiem barana przebłagania, którym dokona za
niego przebłagania. 9 Każda też ofiara ze wszystkich
poświęconych rzeczy synów Izraela, które przyniosą
do kapłana, będzie należeć do niego. 10 Poświęcone
rzeczy każdego [człowieka] będą należeć do niego;
cokolwiek ktoś odda kapłanowi, będzie należeć do
niego. 11 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 12
Przemów do synów Izraela i powiedz im: Jeśli czyjaś
żona zbłądzi i dopuści się grzechu przeciwko niemu;
13 A inny mężczyzna obcuje z nią, lecz będzie to
ukryte przed oczami jej męża i tajne, i stanie się ona
nieczysta, a nie będzie żadnego świadka przeciwko niej
ani nie zostanie ona przyłapana; 14 Gdyby dopadł go
duch zazdrości i podejrzewałby swoją żonę, która stała
się nieczysta, albo gdyby dopadł go duch zazdrości
i podejrzewałby ją, choć nie stała się nieczysta; 15
Wówczas ten mąż przyprowadzi swoją żonę do kapłana
i przyniesie ofiarę za nią – jedną dziesiątą efy mąki
jęczmiennej. Nie wyleje na nią oliwy ani nie nałoży na
nią kadzidła, gdyż jest [to] ofiara podejrzenia, ofiara
pamięci, przypominająca grzech. 16 A kapłan każe się
jej zbliżyć i stawi ją przed PANEM. 17 I kapłan wleje
wodę poświęconą do glinianego naczynia, weźmie
też trochę prochu, który jest na podłodze przybytku, i
doda do wody. 18 Potem kapłan postawi kobietę przed
PANEM, odkryje jej głowę i położy na jej rękach ofiarę
pamięci, czyli ofiarę podejrzenia. Kapłan zaś będzie
miał w ręku wodę gorzką, niosącą przekleństwa. 19
I kapłan zaprzysięgnie ją, i powie do kobiety: Jeśli
nie położył się z tobą [inny] mężczyzna i jeśli nie
dopuściłaś się grzechu nieczystości wobec swego
męża, to bądź nietknięta przez tę wodę gorzką niosącą
przekleństwa; 20 Jeśli jednak byłaś niewierna swemu
mężowi i stałaś się nieczysta, ponieważ oprócz twego
męża obcował z tobą inny mężczyzna; 21 Wtedy kapłan
zaprzysięgnie tę kobietę przysięgą przekleństwa i
powie do niej: Niech PAN uczyni cię przekleństwem
i klątwą wśród twego ludu, gdy PAN sprawi, że
twoje biodro zwiotczeje i twoje łono spuchnie. 22
Niech ta woda niosąca przekleństwo przeniknie twoje
wnętrzności, aby spuchło twoje łono i zwiotczało twoje
biodro. I odpowie kobieta: Amen, amen. 23 Potem
kapłan napisze te przekleństwa w księdze i zmyje je
tą gorzką wodą; 24 I da wypić kobiecie gorzką wodę
niosącą przekleństwo; i woda przekleństwa przeniknie
ją, i zamieni się w gorycz. 25 Potem kapłan weźmie z
rąk tej kobiety ofiarę podejrzenia i będzie ją kołysał
przed PANEM, i złoży ją na ołtarzu. 26 Kapłan weźmie
też pełną garść ofiary jako pamiątkę i spali to na
ołtarzu, potem da kobiecie wypić tę wodę. 27 A gdy
da jej wypić tę wodę, stanie się tak, że jeśli stała
się nieczysta i sprzeniewierzyła się swemu mężowi,
to woda przekleństwa przeniknie ją i zamieni się w
gorycz, i spuchnie jej łono, i zwiotczeje jej biodro, i
kobieta stanie się przekleństwem wśród swego ludu.
28 Jeśli jednak kobieta ta nie stała się nieczysta, ale
jest czysta, to będzie bez winy i będzie rodzić dzieci.
29 Takie jest prawo dotyczące podejrzenia, gdy żona
będzie niewierna swemu mężowi i stanie się nieczysta;
30 Albo gdy dopadnie męża duch zazdrości i będzie
podejrzewał swoją żonę, i stawi ją przed PANEM, a
kapłan postąpi z nią według tego prawa; 31 Wówczas
mąż nie będzie winny grzechu, a kobieta obciąży się
nieprawością.

6 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Przemów do
synów Izraela i powiedz do nich: Gdy mężczyzna
albo kobieta złoży szczególny ślub nazirejczyka, aby
się poświęcić PANU; 3 Niech powstrzyma się od wina
i mocnego napoju; nie będzie pił octu z wina i octu
z mocnego napoju; nie będzie pił żadnego soku z
winogron i nie będzie jeść winogron, ani świeżych, ani
suszonych. 4 Przez wszystkie dni swego oddzielenia
nie będzie jeść niczego, co pochodzi z winorośli,
od ziarenka aż do łupiny. 5 Przez wszystkie dni
ślubu swego oddzielenia brzytwa nie dotknie jego
głowy. Dopóki nie wypełni się czas, na który poświęcił
się PANU, będzie święty i zapuści włosy na swojej
głowie. 6 Nie zbliży się do umarłego przez cały okres
swego oddzielenia dla PANA. 7 Nie zanieczyści się
przy ojcu, matce, bracie czy siostrze, którzy umarli,

gdyż ma na głowie poświęcenie dla swego Boga. 8
Przez wszystkie dni swego oddzielenia będzie świętym
dla PANA. 9 I gdyby ktoś nagle przy nim umarł i
zanieczyścił jego poświęconą głowę, to ogoli swoją
głowę w dniu swego oczyszczenia; ogoli ją siódmego
dnia. 10 A ósmego dnia przyniesie dwie synogarlice
lub dwa młode gołębie do kapłana, przed wejście do
Namiotu Zgromadzenia; 11 I kapłan złoży jednego [na
ofiarę] za grzech, a drugiego na ofiarę całopalenia, i
dokona za niego przebłagania za to, że zgrzeszył przy
umarłym, i tego samego dnia poświęci jego głowę.
12 Potem poświęci PANU dni swego oddzielenia i
przyniesie rocznego baranka za przewinienie. Minione
dni jednak przepadną, gdyż jego oddzielenie zostało
zanieczyszczone. 13 A takie [jest] prawo nazirejczyka:
Gdy wypełnią się dni jego oddzielenia, przyprowadzi się
go przed wejście do Namiotu Zgromadzenia; 14 I złoży
PANU w ofierze jednego rocznego baranka bez skazy
na ofiarę całopalenia, jedną roczną owcę bez skazy na
ofiarę za grzech i jednego barana bez skazy na ofiarę
pojednawczą; 15 Do tego kosz przaśnych chlebów z
mąki pszennej, placki zmieszane z oliwą oraz przaśne
podpłomyki pomazane oliwą z ich ofiarą pokarmową i
ofiarą z płynów. 16 I kapłan przyniesie [to] przed PANA
i złoży jego ofiarę za grzech oraz jego całopalenie.
17 Barana zaś złoży PANU na ofiarę pojednawczą
wraz z koszem przaśnych chlebów. Kapłan złoży też
jego ofiarę pokarmową oraz jego ofiarę z płynów. 18 I
nazirejczyk ogoli swoją poświęconą głowę u wejścia
do Namiotu Zgromadzenia i weźmie włosy ze swojej
poświęconej głowy, i położy je na ogień, który jest
pod ofiarą pojednawczą. 19 Następnie kapłan weźmie
ugotowaną łopatkę barana, jeden przaśny placek z
kosza i jeden przaśny podpłomyk i złoży to w ręce
nazirejczyka, gdy ten ogoli swoje poświęcone [włosy];
20 I kapłan będzie to kołysał jako ofiarę kołysania przed
PANEM; jest to święta rzecz i należy do kapłana wraz
z mostkiem kołysania i łopatką wzniesienia. Potem
nazirejczyk będzie mógł pić wino. 21 Takie [jest] prawo
[dotyczące] nazirejczyka, który składa ślub, jak i jego
ofiary dla PANA za jego oddzielenie, oprócz tego, na
co go stać. Zgodnie ze swoim ślubem, który złożył, tak
uczyni według prawa swego oddzielenia. 22 Potem
PAN powiedział do Mojżesza: 23 Powiedz Aaronowi i
jego synom: Tak będziecie błogosławić synów Izraela,
mówiąc do nich: 24 Niech ci błogosławi PAN i niech
cię strzeże; 25 Niech PAN rozjaśni nad tobą swoje
oblicze i niech ci będzie łaskawy; 26 Niech PAN zwróci
ku tobie swoje oblicze i niech da ci pokój. 27 I będą
wzywać mojego imienia nad synami Izraela, a ja im
będę błogosławił.

7 W dniu, w którym Mojżesz zakończył wznoszenie
przybytku, namaścił go i poświęcił wraz ze
wszystkimi jego sprzętami, a także ołtarz ze wszystkimi
jego naczyniami, namaścił je i poświęcił. 2 Naczelnicy
Izraela, głowy domów swoich ojców, którzy byli
naczelnikami z [każdego] pokolenia i przełożonymi
nad tymi, którzy zostali spisani, złożyli ofiary. 3
Przynieśli swoje ofiary przed PANA: sześć krytych
wozów, dwanaście wołów, po jednym wozie na
dwóch naczelników i po jednym wole na każdego,
i przyprowadzili to przed przybytek. 4 Wtedy PAN
powiedział do Mojżesza: 5 Weź to od nich na potrzebę
służby w Namiocie Zgromadzenia i oddaj to Lewitom,
każdemu według potrzeby jego służby. 6 Mojżesz wziął
więc te wozy i woły i oddał je Lewitom. 7 Dwa wozy i
cztery woły dał synom Gerszona według potrzeby ich
służby. 8 Cztery zaś wozy i osiem wołów dał synom
Merariego według potrzeby ich służby, pod nadzorem
Itamara, syna kapłana Aarona. 9 Ale synom Kehata nie
dał nic, bo ich służba w świątyni polegała na noszeniu
na ramionach. 10 Naczelnicy ofiarowali swoje dary
przed ołtarzem na jego poświęcenie, w tym dniu, w
którym został namaszczony. 11 I PAN powiedział do
Mojżesza: Niech złożą swoje ofiary, inny naczelnik
każdego dnia, na poświęcenie ołtarza. 12 Pierwszego
dnia swoją ofiarę złożył Nachszon, syn Amminadaba,
z pokolenia Judy. 13 A jego ofiarę stanowiły: jedna
srebrna misa wagi stu trzydziestu syklów, jedna srebrna
czasza [wagi] siedemdziesięciu syklów według sykla
świątynnego, obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej
z oliwą, na ofiarę pokarmową; 14 Jedna czara z
dziesięciu [syklów] złota pełna kadzidła; 15 Jeden młody
cielec, jeden baran i jedno roczne jagnię na ofiarę
całopalną; 16 Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech;
17 A na ofiarę pojednawczą – dwa woły, pięć baranów,
pięć kozłów i pięć jednorocznych jagniąt. To była ofiara
Nachszona, syna Amminadaba. 18 Drugiego dnia ofiarę
złożył Netaneel, syn Suara, naczelnik [z pokolenia]
Issachara. 19 Złożył on w ofierze jedną srebrną misę
wagi stu trzydziestu syklów, jedną srebrną czaszę wagi
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą,
na ofiarę pokarmową; 20 Jedną czarę z dziesięciu
[syklów] złota pełną kadzidła; 21 Jednego młodego
cielca, jednego barana i jedno roczne jagnię na ofiarę
całopalną; 22 Jednego kozła z kóz na ofiarę za grzech;
23 A na ofiarę pojednawczą – dwa woły, pięć baranów,
pięć kozłów i pięć jednorocznych jagniąt. To [była]
ofiara Netaneela, syna Suara. 24 Trzeciego dnia [ofiarę
złożył] naczelnik synów Zebulona Eliab, syn Chelona.
25 Jego ofiarę stanowiły: jedna srebrna misa wagi
stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]

siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą,
na ofiarę pokarmową; 26 Jedna czara z dziesięciu
[syklów] złota pełna kadzidła; 27 Jeden młody cielec,
jeden baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną;
28 Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 29 A na
ofiarę pojednawczą – dwa woły, pięć baranów, pięć
kozłów i pięć jednorocznych jagniąt. To [była] ofiara
Eliaba, syna Chelona. 30 Czwartego dnia [ofiarę
złożył] naczelnik synów Rubena Elizur, syn Szedeura.
31 Jego ofiarę [stanowiły]: jedna srebrna misa wagi
stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą, na
ofiarę pokarmową; 32 Jedna czara z dziesięciu syklów
złota pełna kadzidła; 33 Jeden młody cielec, jeden
baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną; 34
Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 35 A na ofiarę
pojednawczą – dwa woły, pięć baranów, pięć kozłów i
pięć jednorocznych jagniąt. To była ofiara Elizura, syna
Szedeura. 36 Piątego dnia [ofiarę złożył] naczelnik
synów Symeona Szelumiel, syn Suriszaddaja. 37
Jego ofiarę stanowiły: jedna srebrna misa wagi stu
trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą,
na ofiarę pokarmową; 38 Jedna czara z dziesięciu
[syklów] złota pełna kadzidła; 39 Jeden młody cielec,
jeden baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną;
40 Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 41 A
na ofiarę pojednawczą – dwa woły, pięć baranów,
pięć kozłów i pięć jednorocznych jagniąt. To [była]
ofiara Szelumiela, syna Suriszaddaja. 42 Szóstego
dnia [ofiarę złożył] naczelny synów Gada Eliasaf, syn
Deuela. 43 Jego ofiarę [stanowiły]: jedna srebrna
misa wagi stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna
czasza [wagi] siedemdziesięciu syklów według sykla
świątynnego, obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej
z oliwą, na ofiarę pokarmową; 44 Jedna czara z
dziesięciu [syklów] złota pełna kadzidła; 45 Jeden młody
cielec, jeden baran i jedno roczne jagnię na ofiarę
całopalną; 46 Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech;
47 A na ofiarę pojednawczą – dwa woły, pięć baranów,
pięć kozłów i pięć jednorocznych jagniąt. To była ofiara
Eliasafa, syna Deuela. 48 Siódmego dnia [ofiarę złożył]
naczelnik synów Efraima Eliszama, syn Ammihuda.
49 Jego ofiarę [stanowiły]: jedna srebrna misa wagi
stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą, na
ofiarę pokarmową; 50 Jedna czara z dziesięciu [syklów]
złota pełna kadzidła; 51 Jeden młody cielec, jeden
baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną; 52
Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 53 A na ofiarę
pojednawczą – dwa woły, pięć baranów, pięć kozłów i
pięć jednorocznych jagniąt. To [była] ofiara Eliszamy,
syna Ammihuda. 54 Ósmego dnia [ofiarę złożył]
naczelnik synów Manassesa Gamliel, syn Pedahsura.
55 Jego ofiarę [stanowiły]: jedna srebrna misa wagi
stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą, na
ofiarę pokarmową; 56 Jedna czara z dziesięciu [syklów]
złota pełna kadzidła; 57 Jeden młody cielec, jeden
baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną; 58
Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 59 A na ofiarę
pojednawczą – dwa woły, pięć baranów, pięć kozłów i
pięć jednorocznych jagniąt. To była ofiara Gamliela,
syna Pedahsura. 60 Dziewiątego dnia [ofiarę złożył]
naczelnik synów Beniamina Abidan, syn Gideoniego.
61 Jego ofiarę [stanowiły]: jedna srebrna misa wagi
stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą, na
ofiarę pokarmową; 62 Jedna czara z dziesięciu [syklów]
złota pełna kadzidła; 63 Jeden młody cielec, jeden
baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną; 64
Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 65 A na ofiarę
pojednawczą – dwa woły, pięć baranów, pięć kozłów i
pięć jednorocznych jagniąt. To [była] ofiara Abidana,
syna Gideoniego. 66 Dziesiątego dnia [ofiarę złożył]
naczelnik synów Dana Achiezer, syn Ammiszaddaja.
67 Jego ofiarę [stanowiły]: jedna srebrna misa wagi
stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą, na
ofiarę pokarmową; 68 Jedna czara z dziesięciu [syklów]
złota pełna kadzidła; 69 Jeden młody cielec, jeden
baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną; 70
Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 71 A na ofiarę
pojednawczą – dwa woły, pięć baranów, pięć kozłów i
pięć jednorocznych jagniąt. To [była] ofiara Achiezera,
syna Ammiszadaja. 72 Jedenastego dnia [ofiarę
złożył] naczelnik synów Aszera Pagiel, syn Okrana.
73 Jego ofiarę [stanowiły]: jedna srebrna misa wagi
stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą,
na ofiarę pokarmową; 74 Jedna czara z dziesięciu
[syklów] złota pełna kadzidła; 75 Jeden młody cielec,
jeden baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną;
76 Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 77 A na
ofiarę pojednawczą – dwa woły, pięć baranów, pięć
kozłów i pięć jednorocznych jagniąt. To [była] ofiara

Pagiela, syna Okrana. 78 Dwunastego dnia [ofiarę
złożył] naczelnik synów Neftalego Achira, syn Enana.
79 Jego ofiarę [stanowiły]: jedna srebrna misa wagi
stu trzydziestu [syklów], jedna srebrna czasza [wagi]
siedemdziesięciu syklów według sykla świątynnego,
obydwie pełne mąki pszennej zmieszanej z oliwą,
na ofiarę pokarmową; 80 Jedna czara z dziesięciu
[syklów] złota pełna kadzidła; 81 Jeden młody cielec,
jeden baran i jedno roczne jagnię na ofiarę całopalną;
82 Jeden kozioł z kóz na ofiarę za grzech; 83 A
na ofiarę pojednawczą – dwa woły, pięć baranów,
pięć kozłów i pięć jednorocznych jagniąt. To [była]
ofiara Achiry, syna Enana. 84 To było poświęcenie
ołtarza, w tym dniu, w którym został namaszczony
przez naczelników Izraela: dwanaście srebrnych mis,
dwanaście srebrnych czasz, dwanaście złotych czar;
85 Każda srebrna misa [ważyła] sto trzydzieści [syklów],
każda czasza – siedemdziesiąt [syklów]. Całego srebra
w tych naczyniach było dwa tysiące czterysta syklów
według sykla świątynnego; 86 Złotych czar było
dwanaście, pełnych kadzidła; każda [ważyła] dziesięć
syklów według sykla świątynnego. Całego złota w tych
czarach [było] sto dwadzieścia [syklów]. 87 Wszystkich
zwierząt na ofiarę całopalną było: dwanaście cielców,
dwanaście baranów, dwanaście jednorocznych jagniąt
wraz z ich ofiarą pokarmową i dwanaście kozłów
z kóz na ofiarę za grzech. 88 A wszystkich
zwierząt na ofiarę pojednawczą [było]: dwadzieścia
cztery woły, sześćdziesiąt baranów, sześćdziesiąt
kozłów i sześćdziesiąt jednorocznych jagniąt. To było
poświęcenie ołtarza po jego namaszczeniu. 89 A gdy
Mojżesz wchodził do Namiotu Zgromadzenia, aby
rozmawiać z [Bogiem], wtedy słyszał głos mówiącego
do niego z przebłagalni, która była nad arką świadectwa,
spomiędzy dwóch cherubinów. I przemawiał do niego.

8 I PAN przemówił do Mojżesza tymi słowy: 2 Powiedz
Aaronowi: Gdy zapalisz lampy, siedem lamp ma
rzucać światło na przednią stronę świecznika. 3 I
Aaron tak uczynił. Z przedniej strony świecznika zapalił
lampy, tak jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 4 Świecznik
był wykuty ze złota, od trzonu aż po kwiaty był kuty.
Zgodnie ze wzorem, który PAN pokazał Mojżeszowi,
tak zrobił świecznik. 5 Potem PAN powiedział do
Mojżesza: 6 Weź Lewitów spośród synów Izraela i
oczyść ich. 7 I tak postąpisz z nimi, aby ich oczyścić:
Pokrop ich wodą oczyszczenia, a oni niech ogolą całe
swoje ciało i wypiorą swoje szaty, wtedy będą czyści.
8 Następnie niech wezmą młodego cielca wraz z jego
ofiarą pokarmową z mąki pszennej zmieszanej z oliwą,
drugiego zaś młodego cielca weźmiesz na ofiarę za
grzech. 9 I przyprowadzisz Lewitów przed Namiot
Zgromadzenia, i zbierzesz całe zgromadzenie synów
Izraela; 10 I przyprowadzisz Lewitów przed PANA, a
synowie Izraela położą na nich swoje ręce. 11 Wtedy
Aaron przedstawi Lewitów przed PANEM jako ofiarę
od synów Izraela, aby pełnili służbę dla PANA. 12
Lewici zaś położą swoje ręce na głowy cielców. Ty
złożysz jednego na ofiarę za grzech, a drugiego na
ofiarę całopalną dla PANA, aby dokonać przebłagania
za Lewitów. 13 Następnie postawisz Lewitów przed
Aaronem i przed jego synami i przedstawisz ich jako
ofiarę dla PANA. 14 W ten sposób oddzielisz Lewitów
spośród synów Izraela i Lewici będą należeć do
mnie. 15 Potem Lewici wejdą, aby służyć w Namiocie
Zgromadzenia, gdy ich oczyścisz i przedstawisz jako
ofiarę. 16 Oni bowiem są mi oddani spośród synów
Izraela; w miejsce każdego, kto otwiera łono, w miejsce
wszystkich pierworodnych synów Izraela wziąłem
ich sobie. 17 Gdyż do mnie należy wszystko, co
pierworodne wśród synów Izraela, zarówno z ludzi,
jak i ze zwierząt. Poświęciłem ich sobie w dniu, w
którym zabiłem wszystko, co pierworodne w ziemi
Egiptu. 18 Wziąłem Lewitów w zamian za wszystkich
pierworodnych wśród synów Izraela. 19 I dałem
Lewitów jako dar Aaronowi i jego synom spośród synów
Izraela, aby pełnili służbę synów Izraela w Namiocie
Zgromadzenia i dokonywali przebłagania za nich, aby
nie spadła na synów Izraela żadna kara, gdy będą
zbliżać się do świątyni. 20 Wtedy Mojżesz i Aaron oraz
całe zgromadzenie synów Izraela postąpili z Lewitami
tak, jak PAN rozkazał Mojżeszowi o Lewitach; tak
postąpili z nimi synowie Izraela. 21 Lewici oczyścili się i
wyprali swoje szaty, a Aaron przedstawił ich jako ofiarę
przed PANEM i dokonał przebłagania za nich, aby ich
oczyścić. 22 Potem Lewici weszli, aby pełnić swoją
służbę w Namiocie Zgromadzenia przed Aaronem
i przed jego synami. Jak PAN rozkazał Mojżeszowi
odnośnie do Lewitów, tak z nimi postąpili. 23 I PAN
powiedział do Mojżesza: 24 Oto co [dotyczy] Lewitów:
Od dwudziestego piątego roku życia wzwyż przystąpią,
by pełnić służbę w Namiocie Zgromadzenia. 25 A od
pięćdziesiątego roku [życia] przestaną pełnić służbę
i więcej nie będą służyć. 26 Będą jednak usługiwać
swym braciom w Namiocie Zgromadzenia w pełnieniu
straży, lecz samej służby nie będą pełnić. Tak postąpisz
z Lewitami w sprawie ich służby.

9 I przemówił PAN do Mojżesza na pustyni Synaj,
w pierwszym miesiącu drugiego roku po ich wyjściu
z ziemi Egiptu, tymi słowy: 2 Niech synowie Izraela
obchodzą Paschę w wyznaczonym czasie. 3 Będziecie
ją obchodzić w wyznaczonym czasie, czternastego dnia
tego miesiąca pod wieczór; macie ją obchodzić według
wszystkich jej obrzędów i wszystkich jej ceremonii. 4
Mojżesz nakazał więc synom Izraela, aby obchodzili

Paschę. 5 I obchodzili Paschę w pierwszym miesiącu,
czternastego dnia, pod wieczór, na pustyni Synaj.
Zgodnie ze wszystkim, co PAN nakazał Mojżeszowi,
tak synowie Izraela uczynili. 6 Byli jednak pewni ludzie,
którzy zanieczyścili się przy zwłokach ludzkich, i nie
mogli obchodzić Paschy tego dnia. Przyszli więc w
tym dniu do Mojżesza i Aarona; 7 I powiedzieli do
niego: Zanieczyściliśmy się przy zwłokach ludzkich.
Czemu nie będzie nam wolno złożyć PANU ofiar w
wyznaczonym czasie wspólnie z synami Izraela? 8
Mojżesz odpowiedział im: Stójcie, a ja posłucham,
co PAN rozkaże o was. 9 Wtedy PAN powiedział do
Mojżesza: 10 Powiedz synom Izraela tak: Jeśli kto z was
lub z waszych potomków zanieczyści się przy zmarłym
albo też będzie w dalekiej podróży, [mimo to] będzie
obchodził Paschę dla PANA. 11 Będą ją obchodzić w
drugim miesiącu, czternastego dnia, pod wieczór, i
będą ją jeść z przaśnymi chlebami i z gorzkimi ziołami.
12 Nie pozostawią z niej nic do rana ani nie połamią jej
kości. Zgodnie ze wszystkimi przepisami Paschy będą
ją obchodzić. 13 Lecz człowiek, który jest czysty, a nie
znajduje się w drodze, i nie będzie obchodził Paschy, to
ta dusza będzie wykluczona ze swego ludu, bo ofiary
PANA nie złożyła w wyznaczonym czasie. Ten człowiek
obciąża się grzechem. 14 A jeśli przybysz, który
mieszka pośród was, będzie obchodził Paschę dla
PANA, to ma ją obchodzić według ustawy i zwyczajów
Paschy. Będzie jedna ustawa dla was, zarówno dla
przybysza, jak i dla rodowitego mieszkańca ziemi. 15
W dniu, w którym wystawiono przybytek, obłok okrył
przybytek, czyli Namiot Świadectwa, a wieczorem
był nad przybytkiem i przypominał z wyglądu ogień,
aż do rana. 16 Tak było stale: obłok okrywał go [w
dzień], a w nocy jakby ogień. 17 A gdy obłok unosił
się znad namiotu, wtedy synowie Izraela wyruszali,
a gdziekolwiek obłok zatrzymał się, tam synowie
Izraela rozbijali obóz. 18 Na rozkaz PANA synowie
Izraela wyruszali i na rozkaz PANA rozbijali obóz.
Przez wszystkie dni, w których obłok pozostawał nad
przybytkiem, stali obozem. 19 A kiedy obłok pozostawał
nad przybytkiem przez wiele dni, wtedy synowie Izraela
przestrzegali rozkazu PANA i nie wyruszali. 20 Lecz
gdy obłok pozostawał nad przybytkiem przez kilka dni,
na rozkaz PANA stawali obozem i na rozkaz PANA
wyruszali. 21 A gdy obłok pozostawał od wieczora do
rana i unosił się rano, wówczas wyruszali. Czy obłok
unosił się za dnia, czy w nocy, oni wyruszali. 22 A jeśli
obłok trwał i pozostawał nad przybytkiem przez dwa
dni albo przez miesiąc bądź też przez rok, synowie
Izraela stali obozem i nie wyruszali, lecz gdy się unosił,
wyruszali. 23 Na rozkaz PANA stawali obozem i na
rozkaz PANA wyruszali. Przestrzegali nakazu PANA,
tak jak PAN rozkazał przez Mojżesza.

10 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Zrób
sobie dwie srebrne trąby. Wykonasz je robotą
kutą, a będą ci służyć do zwoływania ludu i do
nawoływania w drogę obozów. 3 A gdy w nie zadmą,
wtedy cały lud zgromadzi się do ciebie, u wejścia
do Namiotu Zgromadzenia. 4 A jeśli zadmą [tylko] w
jedną [trąbę], zejdą się do ciebie wodzowie, naczelnicy
tysięcy Izraela. 5 Gdy zatrąbicie, wydając urwany
[dźwięk], wtedy wyruszą obozy rozłożone po stronie
wschodniej. 6 A gdy drugi raz zatrąbicie, wydając
urwany głos, wyruszą obozy rozłożone po stronie
południowej. Będą trąbić, wydając urwany dźwięk,
kiedy mają wyruszyć. 7 Ale gdy będziecie zwoływać
lud, zatrąbicie bez wydawania urywanego dźwięku. 8
A synowie Aarona, kapłani, zadmą w trąby. Będzie
to wieczysta ustawa dla was przez wszystkie wasze
pokolenia. 9 A gdy w waszej ziemi wyruszycie na
wojnę przeciw wrogowi, który was gnębi, zadmiecie
w trąby urwanym dźwiękiem; a przypomnicie się
PANU, waszemu Bogu, i zostaniecie wybawieni od
waszych wrogów. 10 Także w dniu waszej radości, w
wasze uroczyste święta oraz podczas waszych nowiów
zadmiecie w trąby przy waszych ofiarach całopalnych i
przy waszych ofiarach pojednawczych; będą one dla
was pamiątką przed waszym Bogiem. Ja jestem PAN,
wasz Bóg. 11 I w drugim roku, drugiego miesiąca,
dwudziestego dnia tego miesiąca uniósł się obłok znad
Przybytku Świadectwa. 12 I synowie Izraela wyruszyli z
pustyni Synaj, a obłok zatrzymał się na pustyni Paran.
13 I po raz pierwszy wyruszyli tak, jak PAN rozkazał
przez Mojżesza. 14 Pierwsza ruszyła chorągiew obozu
synów Judy według swoich zastępów, a na czele jego
wojska [był] Nachszon, syn Amminadaba. 15 Na czele
wojska pokolenia synów Issachara [był] Netaneel, syn
Suara. 16 Na czele wojska pokolenia synów Zebulona
[był] Eliab, syn Chelona. 17 Potem złożono przybytek
i wyruszyli synowie Gerszona i synowie Merariego,
niosąc przybytek. 18 Następnie ruszyła chorągiew
obozu Rubena według swoich zastępów, a na czele
jego wojska [był] Elizur, syn Szedeura. 19 Na czele
wojska pokolenia synów Symeona [był] Szelumiel,
syn Suriszaddaja. 20 Na czele wojska pokolenia
synów Gada [był] Eliasaf, syn Duela. 21 Następnie
wyruszyli Kehatyci, niosąc świątynię. Zanim przyszli,
[inni] ustawiali przybytek. 22 Potem ruszyła chorągiew
obozu synów Efraima według swoich zastępów, a na
czele jego wojska był Eliszama, syn Ammihuda. 23 Na
czele wojsk pokolenia synów Manassesa [był] Gamliel,
syn Pedahsura. 24 Na czele wojska pokolenia synów
Beniamina [był] Abidan, syn Gideoniego. 25 Następnie

ruszyła chorągiew obozu synów Dana, tworząc tylną
straż wszystkich obozów, według swoich zastępów, a
na czele jego wojska był Achiezer, syn Ammiszaddaja.
26 Na czele wojska pokolenia synów Aszera [był]
Pagiel, syn Okrana. 27 Na czele wojska pokolenia
synów Neftalego [był] Achira, syn Enana. 28 Taki był
[porządek] marszu synów Izraela według ich zastępów
i tak ruszali. 29 Potem Mojżesz powiedział do Chobaba,
syna Reuela Midianity, swego teścia: Wyruszamy
do miejsca, o którym PAN powiedział: Dam je wam.
Chodź z nami, a wyświadczymy ci dobro, ponieważ
PAN obiecał [wiele] dobrego Izraelowi. 30 Ten mu
odpowiedział: Nie pójdę, lecz wrócę do mojej ziemi i
do mojej rodziny. 31 Mojżesz powiedział: Proszę, nie
opuszczaj nas, bo ty wiesz, gdzie na pustyni możemy
rozbić obóz, i możesz być naszym przewodnikiem.
32 Jeśli pójdziesz z nami, wyświadczymy ci to dobro,
które PAN nam uczyni. 33 I wyruszyli od góry PANA
w drogę na trzy dni, a arka przymierza PANA szła
przed nimi podczas tych trzech dni drogi, aby upatrzyć
dla nich [miejsce] odpoczynku. 34 A obłok PANA był
nad nimi za dnia, gdy wyruszali z obozu. 35 A gdy
arka miała ruszyć, wtedy Mojżesz mówił: Powstań,
PANIE, a niech rozproszą się twoi wrogowie i niech
uciekają przed tobą ci, którzy cię nienawidzą. 36 Gdy
zaś się zatrzymywała, wtedy mówił: Wróć, PANIE, do
niezliczonych tysięcy Izraela.

11 A lud zaczął się skarżyć, co się PANU nie
podobało. Gdy więc PAN to usłyszał, bardzo
się rozgniewał. I ogień PANA zapalił się przeciwko
niemu i pochłonął krańce obozu. 2 Wtedy wołał lud na
Mojżesza, a Mojżesz pomodlił się do PANA i ogień
zgasł. 3 I nazwał to miejsce Tabera, bo ogień PANA
zapalił się przeciwko nim. 4 A pospólstwo, które było
wśród nich, ogarnęło pragnienie. Synowie Izraela też
płakali na nowo i mówili: Któż nas nakarmi mięsem? 5
Wspominamy ryby, które jedliśmy w Egipcie za darmo,
ogórki, melony, pory, cebulę i czosnek. 6 A teraz
nasza dusza wyschła, bo nic innego [przed] oczami
[nie mamy] oprócz tej manny. 7 A manna była jak
nasienie kolendry, a jej kolor jak kolor bdellium. 8
Ludzie wychodzili i zbierali ją, i mełli w żarnach albo
tłukli w moździerzach, potem gotowali w kotłach i robili
z niej placki. Jej smak był jak smak świeżej oliwy. 9
Gdy bowiem nocą opadała rosa na obóz, spadała też
na niego manna. 10 Wtedy Mojżesz usłyszał, że lud
płacze w swoich rodzinach, każdy przy wejściu do
swojego namiotu. Wówczas mocno zapłonął gniew
PANA, a i Mojżeszowi to się nie podobało. 11 I Mojżesz
powiedział do PANA: Dlaczego tak źle się obchodzisz
ze swoim sługą? Dlaczego nie znalazłem łaski w
twoich oczach, że włożyłeś na mnie ciężar całego tego
ludu? 12 Czy ja począłem cały ten lud? Czy ja go
zrodziłem, że mówisz do mnie: Nieś go na swoim łonie
jak opiekun nosi niemowlę do ziemi, którą przysiągłeś
ich ojcom? 13 Skąd wezmę mięso, aby dać całemu
temu ludowi? Płaczą bowiem przede mną i mówią:
Daj nam mięsa, abyśmy mogli jeść. 14 Nie mogę sam
znosić całego tego ludu, gdyż jest dla mnie zbyt ciężki.
15 A jeśli tak ze mną postępujesz, to raczej zabij mnie,
proszę, jeśli znalazłem łaskę w twoich oczach, abym
nie patrzył na swoją niedolę. 16 I PAN powiedział
do Mojżesza: Zbierz mi siedemdziesięciu mężczyzn
spośród starszych Izraela, o których wiesz, że są
starszymi ludu oraz jego przełożonymi, przyprowadź
ich do Namiotu Zgromadzenia i niech tam staną wraz z
tobą. 17 A ja zstąpię i będę tam z tobą rozmawiał. Potem
wezmę z ducha, który jest na tobie, i złożę na nich.
Będą nosić razem z tobą brzemię ludu, abyś nie musiał
go nosić ty sam. 18 A do ludu powiesz: Poświęćcie się
na jutro, a będziecie jeść mięso. Płakaliście bowiem, a
to dotarło do uszu PANA: Któż nas nakarmi mięsem?
Bo było nam lepiej w Egipcie! PAN da wam więc
mięso i będziecie jeść. 19 Będziecie je jeść nie przez
jeden dzień ani [nie] przez dwa dni, ani przez pięć,
ani przez dziesięć dni, ani przez dwadzieścia dni;
20 Lecz przez cały miesiąc, aż wam wyjdzie przez
nozdrza i zupełnie [wam] obrzydnie. Wzgardziliście
bowiem PANEM, który jest wśród was, i płakaliście
przed nim, mówiąc: Po co wyszliśmy z Egiptu? 21
Mojżesz powiedział: Sześćset tysięcy pieszych liczy
ten lud, pośród którego mieszkam, a ty powiedziałeś:
Dam im mięsa i będą jeść przez cały miesiąc. 22 Czy
można zabić [tyle] owiec i wołów, aby im wystarczyło?
Czy można dla nich zebrać wszystkie ryby morskie,
aby mieli dosyć? 23 PAN powiedział do Mojżesza: Czy
ręka PANA jest zbyt krótka? Teraz zobaczysz, czy moje
słowo się wypełni, czy też nie. 24 Mojżesz wyszedł
więc i opowiedział ludowi słowa PANA. Następnie
zebrał siedemdziesięciu mężczyzn spośród starszych
ludu i postawił ich wokół namiotu. 25 Wtedy PAN
zstąpił w obłoku i przemówił do niego. Potem wziął
z ducha, który był na nim, i dał go siedemdziesięciu
starszym. A gdy spoczął na nich duch, prorokowali
i nie przestali. 26 Lecz dwaj mężczyźni pozostali w
obozie: jeden miał na imię Eldad, a drugi – Medad. Na
nich też spoczął duch, bo oni byli wśród spisanych,
choć nie przybyli do namiotu. Prorokowali [jednak] w
obozie. 27 Wtedy młodzieniec przybiegł i powiedział
do Mojżesza: Eldad i Medad prorokują w obozie. 28
A Jozue, syn Nuna, sługa Mojżesza i jeden z jego
młodzieńców, powiedział: Mojżeszu, panie mój, zabroń
im. 29 Mojżesz odpowiedział: Czy jesteś zazdrosny o
mnie? Oby cały lud PANA zamienił się w proroków, aby

PAN złożył na nim swego ducha! 30 Wtedy Mojżesz
wrócił do obozu wraz ze starszymi Izraela. 31 I zerwał
się wiatr od PANA, który porwał od morza przepiórki
i zrzucił je na obóz, na jeden dzień drogi z jednej
strony i na jeden dzień drogi z drugiej strony, wokół
obozu, [wysoko] na dwa łokcie nad ziemią. 32 Lud stał
przez cały dzień, przez całą noc i przez cały następny
dzień i zbierał przepiórki. Ten, kto zebrał najmniej,
[miał] dziesięć chomerów. I rozłożyli je sobie wokół
obozu. 33 Lecz gdy mięso było między ich zębami,
jeszcze nieprzeżute, gniew PANA zapłonął przeciw
ludowi i uderzył go wielką plagą. 34 I nazwano to
miejsce Kibrot-Hattaawa, bo tam pochowano lud, który
zapragnął [mięsa]. 35 A z Kibrot-Hattaawy lud wyruszył
do Chaserot; i mieszkał w Chaserot.

12 Wtedy Miriam i Aaron mówili [źle] przeciwko
Mojżeszowi z powodu etiopskiej kobiety, którą
pojął. Pojął bowiem za żonę Etiopkę; 2 I mówili:
Czy PAN przemawiał tylko przez Mojżesza? Czy nie
przemawiał też przez nas? A PAN to usłyszał. 3 A
Mojżesz był człowiekiem bardzo pokornym, najbardziej
ze wszystkich ludzi, którzy [żyli] na ziemi. 4 I nagle PAN
powiedział do Mojżesza, Aarona i Miriam: Wyjdźcie we
troje do Namiotu Zgromadzenia. I wyszli we troje. 5
Wtedy PAN zstąpił w słupie obłoku, stanął u wejścia
do namiotu i wezwał Aarona i Miriam; a oni przyszli
oboje. 6 I powiedział [do nich]: Słuchajcie teraz moich
słów: Jeśli będzie wśród was prorok, ja, PAN, objawię
mu się w widzeniu, będę mówił do niego we śnie. 7
Lecz nie tak jest z moim sługą Mojżeszem, który [jest]
wierny w całym moim domu. 8 Z ust do ust mówię do
niego, jawnie, a nie w zagadkach; on ogląda postać
PANA. Dlaczego nie baliście się mówić [źle] przeciwko
memu słudze Mojżeszowi? 9 I zapłonął gniew PANA
przeciwko nim, i odszedł. 10 Obłok także odstąpił
znad namiotu i oto Miriam stała się trędowata, [biała]
jak śnieg. Gdy Aaron spojrzał na Miriam, oto była
trędowata. 11 Wtedy Aaron powiedział do Mojżesza:
Ach, mój panie! Proszę, nie poczytaj nam tego grzechu,
że głupio postąpiliśmy i zgrzeszyliśmy. 12 Niech ona
nie będzie jak martwy [płód], którego ciało jest już na
wpół rozłożone, gdy wychodzi z łona swojej matki.
13 Wtedy Mojżesz zawołał do PANA: Boże, proszę,
uzdrów ją teraz. 14 I PAN odpowiedział Mojżeszowi:
Gdyby jej ojciec plunął jej w twarz, czyż nie musiałaby
się wstydzić przez siedem dni? Niech przez siedem dni
będzie wyłączona z obozu, a potem zostanie przyjęta.
15 I Miriam została wyłączona z obozu na siedem
dni. Lud jednak nie wyruszył, póki Miriam nie została
przyjęta. 16 Potem lud wyruszył z Chaserot i rozbił
obóz na pustyni Paran.

13 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Wyślij mężczyzn,
aby wyszpiegowali ziemię Kanaan, którą daję
synom Izraela. Z każdego pokolenia [ich ojców]
wyślecie po jednym mężczyźnie; tych, którzy są
wśród nich wodzami. 3 Wysłał ich więc Mojżesz z
pustyni Paran, zgodnie z rozkazem PANA. Wszyscy ci
mężczyźni byli naczelnikami wśród synów Izraela. 4
A oto są ich imiona: z pokolenia Rubena – Szamua,
syn Zakkura. 5 Z pokolenia Symeona – Szafat, syn
Choriego. 6 Z pokolenia Judy – Kaleb, syn Jefunnego.
7 Z pokolenia Issachara – Jigal, syn Józefa. 8 Z
pokolenia Efraima – Ozeasz, syn Nuna. 9 Z pokolenia
Beniamina – Palti, syn Rafua. 10 Z pokolenia Zebulona
– Gaddiel, syn Sodiego. 11 Z pokolenia Józefa, to jest
z potomstwa Manassesa – Gaddi, syn Susiego. 12
Z pokolenia Dana – Ammiel, syn Gemalliego. 13 Z
pokolenia Aszera – Setur, syn Mikaela. 14 Z pokolenia
Neftalego – Nachbi, syn Wafsiego. 15 Z pokolenia Gada
– Geuel, syn Makiego. 16 To są imiona mężczyzn,
których Mojżesz wysłał, aby wyszpiegowali ziemię.
A Ozeaszowi, synowi Nuna, nadał imię Jozue. 17 A
gdy Mojżesz wysłał ich, aby wyszpiegowali ziemię
Kanaan, powiedział do nich: Idźcie w tę stronę, na
południe, i wejdźcie na górę; 18 I obejrzyjcie ziemię,
jaka ona jest, oraz lud, który w niej mieszka, czy jest
silny, czy słaby, czy jest ich mało, czy wielu. 19 I jaka
[jest] ziemia, w której mieszkają: czy jest dobra, czy
zła. I jakie są miasta, w których mieszkają: czy to
są obozowiska, czy warownie. 20 I jaka jest ziemia:
czy urodzajna, czy jałowa; czy są na niej drzewa,
czy nie. Bądźcie odważni i przynieście nam z owocu
tamtej ziemi. A był to czas dojrzewania winogron. 21
Poszli więc i wyszpiegowali ziemię, od pustyni Syn
aż do Rechob, którędy wchodzi się do Chamat. 22
A kierując się na południe, dotarli do Hebronu, gdzie
byli Achiman, Szeszaj i Talmaj, synowie Anaka; a
Hebron zbudowano siedem lat przed Soan w Egipcie.
23 Potem przybyli do potoku Eszkol i ucięli tam gałąź z
jedną kiścią winogron, i nieśli ją we dwóch na drążku;
[wzięli] też jabłka granatu i figi. 24 I nazwano to
miejsce potokiem Eszkol od winogrona, które synowie
Izraela tam ucięli. 25 I po czterdziestu dniach wrócili
z wyszpiegowania ziemi. 26 A kiedy wrócili, przyszli
do Mojżesza, Aarona i całego zgromadzenia synów
Izraela na pustynię Paran, do Kadesz; zdali sprawę im
oraz całemu zgromadzeniu, pokazali im też owoce
tej ziemi. 27 I opowiedzieli mu: Przyszliśmy do ziemi,
do której nas wysłałeś. Ona rzeczywiście opływa
mlekiem i miodem, a to są jej owoce; 28 Tylko że
lud, który mieszka w tej ziemi, jest silny, a miasta
są obwarowane i bardzo wielkie; widzieliśmy tam
również synów Anaka. 29 Amalekici mieszkają w

południowej części ziemi, a Chetyci, Jebusyci, Amoryci
mieszkają w górach; Kananejczycy zaś mieszkają nad
morzem i nad brzegiem Jordanu. 30 Wtedy Kaleb
uspokajał lud szemrzący przeciw Mojżeszowi i mówił:
Pójdźmy i posiądźmy ziemię, bo zdołamy ją podbić. 31
Lecz mężczyźni, którzy z nim poszli, powiedzieli: Nie
możemy wyruszyć przeciw tamtemu ludowi, bo jest
silniejszy od nas. 32 I rozpuścili wśród synów Izraela złą
wieść o ziemi, którą wyszpiegowali, mówiąc: Ziemia,
przez którą przeszliśmy, aby ją zbadać, jest ziemią,
która pożera swoich mieszkańców, a wszyscy ludzie,
których w niej widzieliśmy, to ludzie wysokiego wzrostu.
33 Tam też widzieliśmy olbrzymów, synów Anaka,
pochodzących od olbrzymów. [Przy nich] wydaliśmy się
sobie jak szarańcza, takimi też byliśmy w ich oczach.

14 Wtedy całe zgromadzenie podniosło donośny
lament i lud płakał tej nocy. 2 I wszyscy synowie
Izraela szemrali przeciwko Mojżeszowi i Aaronowi; i
całe zgromadzenie mówiło do nich: Obyśmy pomarli w
ziemi Egiptu albo na tej pustyni! 3 Po co PAN prowadzi
nas do tej ziemi? Abyśmy padli od miecza? Aby nasze
żony i dzieci stały się łupem? Czy nie lepiej nam
wrócić do Egiptu? 4 I mówili między sobą: Ustanówmy
sobie wodza i wróćmy do Egiptu. 5 Wtedy Mojżesz i
Aaron upadli na twarz przed całym zgromadzeniem
synów Izraela. 6 A Jozue, syn Nuna, i Kaleb, syn
Jefunnego, [którzy] byli wśród tych, co wyszpiegowali
ziemię, rozdarli swoje szaty; 7 I powiedzieli do całego
zgromadzenia synów Izraela: Ziemia, przez którą
przeszliśmy, aby ją wyszpiegować, jest ziemią bardzo
dobrą. 8 Jeśli PAN upodoba nas sobie, to wprowadzi
nas do tej ziemi i da ją nam – tę ziemię, która opływa
mlekiem i miodem. 9 Tylko nie buntujcie się przeciwko
PANU ani nie bójcie się ludu tej ziemi, bo będą naszym
chlebem; ich obrona odwróciła się od nich, a PAN jest
z nami. Nie bójcie się ich. 10 I całe zgromadzenie
mówiło, aby ich ukamienować; ale chwała PANA
ukazała się wszystkim synom Izraela nad Namiotem
Zgromadzenia. 11 I PAN powiedział do Mojżesza:
Jak długo ten lud będzie mnie drażnić? Jak długo nie
będzie mi wierzyć pomimo tych wszystkich znaków,
które wśród nich uczyniłem? 12 Uderzę ich zarazą i
wydziedziczę, a ciebie uczynię narodem większym i
silniejszym niż oni. 13 Lecz Mojżesz powiedział do
PANA: Usłyszą [o tym] Egipcjanie, spośród których
wyprowadziłeś ten lud swoją mocą; 14 I opowiedzą
o tym obywatelom tej ziemi. [Gdyż] słyszeli, że ty,
PANIE, jesteś pośród tego ludu, że ty, PANIE, bywasz
widziany twarzą w twarz, że twój obłok stoi nad nimi i że
kroczysz przed nimi w słupie obłoku za dnia, a w słupie
ognia w nocy. 15 Gdybyś więc zabił ten lud jak jednego
człowieka, to narody, które słyszały o twojej sławie,
mówiłyby tak: 16 Ponieważ PAN nie mógł wprowadzić
tego ludu do ziemi, którą im przysiągł, to zabił ich
na pustyni. 17 Teraz więc proszę, niech się okaże
wielka moc mojego PANA, jak powiedziałeś: 18 PAN
nierychły do gniewu i [pełen] wielkiego miłosierdzia,
przebaczający nieprawość i przestępstwo, który nie
uniewinnia winnego, lecz nawiedza nieprawość ojców
na synach do trzeciego i czwartego pokolenia. 19
Przebacz, proszę, nieprawość twego ludu według
wielkości twego miłosierdzia, tak jak przebaczałeś
temu ludowi od Egiptu aż dotąd. 20 Wtedy PAN
powiedział: Przebaczyłem według twego słowa. 21
Ale jak żyję i [jak] cała ziemia jest napełniona chwałą
PANA; 22 Tak wszyscy, którzy widzieli moją chwałę i
moje znaki, które czyniłem w Egipcie i na pustyni, a
wystawiali mnie na próbę już dziesięciokrotnie i nie
słuchali mego głosu; 23 Nie zobaczą tej ziemi, którą
przysiągłem ich ojcom, a żaden z tych, którzy mnie
rozdrażnili, nie zobaczy jej. 24 Ale mojego sługę Kaleba
za to, że był w nim inny duch i trwał całkowicie przy
mnie, wprowadzę do ziemi, do której wszedł, a jego
potomstwo ją odziedziczy. 25 A ponieważ Amalekici i
Kananejczycy mieszkają w dolinie, [to] jutro zawróćcie i
wyruszcie na pustynię, w kierunku Morza Czerwonego.
26 Ponadto PAN powiedział do Mojżesza i Aarona:
27 Jak długo mam znosić ten zły lud, który szemrze
przeciwko mnie? Słyszałem szemrania synów Izraela,
jakie mówią przeciwko mnie. 28 Powiedz im: Jak żyję,
mówi PAN, uczynię wam, jak mówiliście do moich uszu.
29 Na tej pustyni legną wasze trupy i wszyscy spisani
wśród was, w pełnej liczbie, od dwudziestu lat wzwyż,
którzy szemraliście przeciwko mnie; 30 Nie wejdziecie
do tej ziemi, którą przysiągłem dać wam na mieszkanie,
z wyjątkiem Kaleba, syna Jefunnego, i Jozuego, syna
Nuna; 31 A wasze dzieci, o których mówiliście, że
staną się łupem, te wprowadzę i one zobaczą ziemię,
którą wy wzgardziliście. 32 Wasze trupy zaś legną na
tej pustyni; 33 A wasi synowie będą się tułali po tej
pustyni przez czterdzieści lat i poniosą [karę] za wasze
cudzołóstwa, aż wasze trupy zniszczeją na pustyni. 34
Według liczby dni, w ciągu których wyszpiegowaliście
ziemię, [to znaczy] czterdzieści dni, dzień za rok,
będziecie ponosić [karę] za wasze nieprawości przez
czterdzieści lat i poznacie [pomstę] za odstąpienie ode
mnie. 35 Ja, PAN, powiedziałem, że tak postąpię z
całym tym niegodziwym zgromadzeniem, które się
zmówiło przeciwko mnie; na tej pustyni zginą i tu
pomrą. 36 Wtedy mężczyźni, których Mojżesz wysłał
na wyszpiegowanie ziemi, a po powrocie pobudzili
całe zgromadzenie do szemrania przeciwko niemu,
rozpuszczając złą wieść o tej ziemi; 37 Ci mężczyźni,
którzy rozpowiadali złą wieść o ziemi, pomarli przed

PANEM wskutek plagi. 38 Lecz Jozue, syn Nuna, i
Kaleb, syn Jefunnego, pozostali żywi spośród tych
mężczyzn, którzy poszli wyszpiegować ziemię. 39 I
Mojżesz powtórzył te słowa wszystkim synom Izraela,
i lud bardzo płakał. 40 Wstali więc wcześnie rano,
wstąpili na szczyt góry i powiedzieli: Oto jesteśmy,
pójdziemy na to miejsce, o którym PAN nam powiedział,
bo zgrzeszyliśmy. 41 Lecz Mojżesz powiedział im:
Dlaczego przekraczacie słowo PANA? To się wam nie
uda. 42 Nie wyruszajcie, ponieważ nie ma PANA wśród
was, abyście nie zostali pobici przez waszych wrogów.
43 Gdyż Amalekici i Kananejczycy są [tam] przed wami
i polegniecie od miecza. Ponieważ odwróciliście się od
PANA, to PAN nie będzie z wami. 44 Oni jednak uparli
się, by wejść na szczyt góry. Lecz arka przymierza
PANA i Mojżesz nie oddalili się z obozu. 45 Wtedy
Amalekici i Kananejczycy mieszkający na tej górze
zstąpili, pobili ich i ścigali aż do Chormy.

15 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Przemów do
synów Izraela i powiedz im: Gdy przyjdziecie
do ziemi waszego mieszkania, którą wam daję; 3
I będziecie chcieli złożyć PANU ofiarę spalaną na
całopalenie, ofiarę bądź poślubioną, bądź dobrowolną
lub też w wasze uroczyste święta, aby złożyć PANU
miłą woń z wołów albo z owiec; 4 To niech składający
PANU ofiarę złoży na ofiarę pokarmową dziesiątą
część efy mąki pszennej zmieszanej z czwartą częścią
hinu oliwy. 5 A czwartą część hinu wina na ofiarę z
płynów przygotujesz przy całopaleniu lub innej ofierze
na każde jagnię. 6 Przy baranie zaś złożysz na
ofiarę pokarmową dwie dziesiąte efy mąki pszennej
zmieszanej z trzecią częścią hinu oliwy. 7 A na ofiarę
z płynów złożysz jedną trzecią hinu wina jako miłą
woń dla PANA. 8 Gdy zaś będziesz składał cielca na
ofiarę całopalną lub na ofiarę wypełnienia ślubu albo
na ofiarę pojednawczą dla PANA; 9 Wtedy wraz z
cielcem złożysz na ofiarę pokarmową trzy dziesiąte
efy mąki pszennej zmieszanej z połową hinu oliwy.
10 Na ofiarę pokarmową złożysz też połowę hinu
wina, na ofiarę spalaną [jako] miłą woń dla PANA. 11
Tak należy postąpić przy każdym wole, przy każdym
baranie, jagnięciu lub koźlęciu. 12 Według liczby, którą
składacie, tak uczynicie z każdą ich sztuką według
ich liczby. 13 Każdy rodowity mieszkaniec postąpi w
ten sposób, gdy będzie składał ofiarę spalaną jako
miłą woń dla PANA. 14 A jeśli obcy gości u was lub
mieszka z wami od pokoleń i będzie chciał złożyć
ofiarę spalaną jako miłą woń dla PANA, uczyni to tak,
jak [wy] czynicie. 15 Będzie jedna ustawa dla was i
dla przybysza, który mieszka [wśród was]; będzie to
ustawa wieczysta przez wszystkie wasze pokolenia.
Przybysz będzie przed PANEM tak jak wy. 16 Będzie
jedno prawo i jeden sąd dla was i przybysza, który
mieszka wśród was. 17 I PAN powiedział do Mojżesza:
18 Przemów do synów Izraela i powiedz im: Gdy
wejdziecie do ziemi, do której was wprowadzę; 19
A będziecie jeść chleb tej ziemi, to złożycie PANU
ofiarę wzniesienia. 20 Złożycie jako ofiarę wzniesienia
placek z pierwocin waszych ciast; złożycie go tak jak
ofiarę wzniesienia z klepiska. 21 Będziecie składać
PANU ofiarę wzniesienia z pierwocin waszych ciast
przez wszystkie wasze pokolenia. 22 A gdybyście
zbłądzili i nie wypełnili wszystkich tych przykazań,
które PAN nadał przez Mojżesza; 23 Tego wszystkiego,
co PAN wam rozkazał przez Mojżesza, od tego dnia, w
którym PAN to nakazał, i potem przez wszystkie wasze
pokolenia; 24 Jeśli popełniono ten błąd nieświadomie
przez zgromadzenia, to całe zgromadzenie złoży
jednego młodego cielca na całopalenie, na miłą woń
dla PANA, wraz z jego ofiarą pokarmową i ofiarą z
płynów według zwyczaju, oraz jednego kozła ze stada
na ofiarę za grzech. 25 I kapłan dokona przebłagania
za całe zgromadzenie synów Izraela, i będzie im
przebaczone, gdyż stało się [to] nieświadomie. A oni
przyniosą PANU swoją ofiarę na ofiarę spalaną i swoją
ofiarę za grzech przed PANEM za swój błąd. 26 I
będzie przebaczone całemu zgromadzeniu synów
Izraela i przybyszowi, który mieszka pośród nich,
ponieważ cały lud popełnił to nieświadomie. 27 A
jeśli tylko jedna osoba zgrzeszy nieświadomie, wtedy
przyniesie roczną kozę na ofiarę za grzech; 28 I kapłan
dokona przebłagania za człowieka, który zbłądził,
grzesząc wobec PANA nieświadomie; dokona za niego
przebłagania i będzie mu przebaczone. 29 Będzie
jedno prawo dla tego, który grzeszy nieświadomie,
zarówno dla rodowitego mieszkańca wśród synów
Izraela, jak i dla przybysza, który mieszka pośród nich.
30 Lecz człowiek, który bezczelnie zgrzeszy świadomie,
zarówno rodowity mieszkaniec, jak i przybysz, znieważa
PANA; człowiek ten zostanie wykluczony spośród
swego ludu. 31 Wzgardził bowiem słowem PANA i
złamał jego przykazanie; taki człowiek musi zostać
wykluczony; na nim [ciąży] jego nieprawość. 32 A gdy
synowie Izraela byli na pustyni, spotkali człowieka
zbierającego drwa w dzień szabatu. 33 I ci, którzy
go spotkali zbierającego drwa, przyprowadzili go do
Mojżesza i Aarona, i do całego zgromadzenia. 34 I
osadzili go pod strażą, bo jeszcze im nie oznajmiono,
jak należy z takim postąpić. 35 Wtedy PAN powiedział
do Mojżesza: Ten człowiek musi ponieść śmierć; niech
całe zgromadzenie go ukamienuje poza obozem. 36
Całe zgromadzenie wyprowadziło go poza obóz i
ukamienowało, i umarł, jak PAN rozkazał Mojżeszowi.
37 I PAN powiedział do Mojżesza: 38 Przemów do

synów Izraela i powiedz im, aby robili sobie frędzle na
skrajach swoich szat przez wszystkie pokolenia, a do
frędzli niech przyprawią sznurek z błękitnej [tkaniny]. 39
I będziecie mieć te frędzle, żebyście na nie spoglądali i
przypominali sobie wszystkie przykazania PANA, aby je
wypełnić, a nie podążali za własnym sercem i własnymi
oczami, za którymi idąc, cudzołożylibyście; 40 Abyście
pamiętali i wypełniali wszystkie moje przykazania, i byli
święci dla waszego Boga. 41 Ja [jestem] PAN, wasz
Bóg, który was wyprowadził z ziemi Egiptu, aby być
waszym Bogiem. Ja [jestem] PAN, wasz Bóg.

16 Wtedy Korach, syn Ishara, syna Kehata, syna
Lewiego, oraz Datan i Abiram, synowie Eliaba,
i On, syn Peleta, synowie Rubena, wzięli ludzi; 2 I
powstali przeciw Mojżeszowi, a [wraz z nimi] dwustu
pięćdziesięciu mężczyzn spośród synów Izraela,
naczelników zgromadzenia powołanych do rady, ludzi
poważanych. 3 Zebrali się oni przeciw Mojżeszowi i
Aaronowi i powiedzieli do nich: [Bierzecie] zbyt dużo na
siebie! Przecież całe to zgromadzenie, wszyscy oni są
święci i wśród nich [jest] PAN. Dlaczego więc wynosicie
się ponad zgromadzenie PANA? 4 Gdy Mojżesz to
usłyszał, upadł na twarz; 5 I powiedział do Koracha i do
całej jego gromady: Jutro rano PAN pokaże, [kto jest]
jego, kto jest święty i może zbliżyć się do niego. Kogo
bowiem wybrał, temu pozwoli zbliżyć się do siebie.
6 Tak [więc] uczynicie: Weźcie sobie kadzielnice, ty,
Korach i cała twoja gromada. 7 I włóżcie w nie ogień,
i jutro umieśćcie w nich kadzidło przed PANEM; a
ten człowiek, którego PAN wybierze, [będzie] święty.
[Bierzecie] zbyt dużo na siebie, synowie Lewiego. 8 I
powiedział Mojżesz do Koracha: Słuchajcie, proszę,
synowie Lewiego; 9 Czy wam to mało, że Bóg Izraela
oddzielił was od zgromadzenia Izraela, aby zbliżyć
was do siebie, abyście pełnili służbę w przybytku
PANA i abyście stali przed zgromadzeniem, i mu
służyli? 10 I ciebie, a wraz z tobą wszystkich twoich
braci, synów Lewiego, zbliżył do siebie, a wy jeszcze
zabiegacie o kapłaństwo? 11 Dlatego ty i cała twoja
gromada zbuntowaliście się przeciw PANU, bo kim
jest Aaron, że szemracie przeciw niemu? 12 Wtedy
Mojżesz kazał przywołać Datana i Abirama, synów
Eliaba, lecz oni odpowiedzieli: Nie przyjdziemy. 13
Nie dość, że nas wyprowadziłeś z ziemi opływającej
mlekiem i miodem, aby nas uśmiercić na tej pustyni,
to jeszcze chcesz obwołać się naszym władcą? 14
Ponadto nie wprowadziłeś nas do ziemi opływającej
mlekiem i miodem ani nie dałeś nam w dziedzictwo
pól i winnic. Czy chcesz tym mężczyznom wyłupić
oczy? Nie przyjdziemy. 15 Wtedy Mojżesz bardzo się
rozgniewał i powiedział do PANA: Nie zważaj na ich
ofiarę. Nie wziąłem od nich żadnego osła ani też nikogo
z nich nie skrzywdziłem. 16 Potem Mojżesz powiedział
do Koracha: Ty i cała twoja gromada stawcie się jutro
przed PANEM; ty, oni i Aaron: 17 Każdy z was niech
weźmie swoją kadzielnicę i nałoży w nią kadzidła, i
niech każdy przyniesie przed PANA swoją kadzielnicę,
[razem] dwieście pięćdziesiąt kadzielnic, również ty
i Aaron; każdy [przyniesie] swoją kadzielnicę. 18
Każdy więc wziął swoją kadzielnicę, włożył w nią
ogień, nałożył na niego kadzidła i stanęli u wejścia
do Namiotu Zgromadzenia [wraz z] Mojżeszem i
Aaronem. 19 A Korach zebrał przeciwko nim całe
zgromadzenie u wejścia do Namiotu Zgromadzenia i
wtedy chwała PANA ukazała się całemu ludowi. 20 I
PAN powiedział do Mojżesza i Aarona: 21 Odłączcie się
od tego zgromadzenia, abym [mógł] je w jednej chwili
zniszczyć. 22 Lecz oni upadli na twarz i powiedzieli:
O Boże, Boże duchów wszelkiego ciała! Czy jeśli
zgrzeszy jeden człowiek, będziesz się gniewał na całe
zgromadzenie? 23 PAN powiedział do Mojżesza: 24
Przemów do zgromadzenia i powiedz im: Oddalcie się
od namiotu Koracha, Datana i Abirama. 25 Mojżesz
wstał więc i podszedł do Datana i Abirama, a za nim
poszli starsi Izraela. 26 I powiedział do zgromadzenia:
Oddalcie się, proszę, od namiotów tych bezbożnych
ludzi i nie dotykajcie niczego, co do nich należy, abyście
nie zginęli przez wszystkie ich grzechy. 27 I oddalili
się od namiotów Koracha, Datana i Abirama z każdej
strony. Datan zaś i Abiram wyszli i stali u wejścia do
swoich namiotów razem ze swoimi żonami, synami
i małymi dziećmi. 28 Wtedy Mojżesz powiedział: Po
tym poznacie, że PAN mnie posłał, abym dokonał
wszystkich tych dzieł, i że nic z własnej woli [nie
czynię]. 29 Jeśli ci ludzie umrą taką śmiercią jak
wszyscy ludzie albo zostaną ukarani tak jak inni, to nie
PAN mnie posłał. 30 Ale jeśli PAN uczyni coś nowego i
ziemia otworzy swoją paszczę, i pochłonie ich oraz
wszystko, co do nich należy, i żywcem zstąpią do
piekła, wtedy poznacie, że ci mężczyźni rozdrażnili
PANA. **(Sheol h7585)** 31 Gdy tylko skończył wypowiadać
wszystkie te słowa, ziemia rozstąpiła się pod nimi.
32 A ziemia otworzyła swoją paszczę, i pochłonęła
ich oraz ich domy i wszystkich ludzi, którzy byli przy
Korachu, i cały [ich] dobytek. 33 I zstąpili oni razem
ze wszystkim, co mieli, żywcem do piekła, i ziemia
ich okryła; tak zginęli spośród zgromadzenia. **(Sheol
h7585)** 34 Wszyscy zaś Izraelici, którzy [stali] wokół
nich, uciekli na ich krzyk, bo mówili: By i nas ziemia nie
pochłonęła. 35 Wyszedł też ogień od PANA i pochłonął
tych dwustu pięćdziesięciu mężczyzn, którzy ofiarowali
kadzidło. 36 I PAN powiedział do Mojżesza: 37 Powiedz
do Eleazara, syna kapłana Aarona, niech pozbiera

kadzielnice z tego pogorzeliska, a ogień niech rozrzuci
dalej. Są bowiem poświęcone. 38 A kadzielnice tych,
którzy zgrzeszyli przeciwko własnym duszom, rozbijcie
na blachy na pokrycie ołtarza. Ofiarowali je bowiem
przed PANEM, są więc poświęcone. Dlatego będą
znakiem dla synów Izraela. 39 Pozbierał więc kapłan
Eleazar miedziane kadzielnice, w których ofiarowali
ci, którzy spłonęli, i rozbito je na blachy na pokrycie
ołtarza; 40 Na pamiątkę dla synów Izraela, aby żaden
obcy, który nie jest z potomstwa Aarona, nie zbliżał
się do składania kadzidła przed PANEM i żeby go nie
spotkało to, co spotkało Koracha i jego gromady, jak
PAN mu powiedział przez Mojżesza. 41 A nazajutrz
całe zgromadzenie synów Izraela szemrało przeciwko
Mojżeszowi i Aaronowi: Wy spowodowaliście śmierć
ludu PANA. 42 I gdy zgromadzenie zbierało się przeciw
Mojżeszowi i Aaronowi, spojrzeli w stronę Namiotu
Zgromadzenia, a oto okrył go obłok i ukazała się
chwała PANA. 43 Wtedy Mojżesz z Aaronem przyszli
przed Namiot Zgromadzenia. 44 I PAN powiedział do
Mojżesza: 45 Wyjdźcie spośród tego zgromadzenia, a
zniszczę je w mgnieniu oka; i upadli na twarz. 46 Potem
Mojżesz powiedział do Aarona: Weź kadzielnicę, włóż
w nią ogień z ołtarza, nałóż też kadzidła i pójdź szybko
do zgromadzenia, i zrób przebłaganie za nich, bo
już wyszedł gniew od PANA i już zaczęła się plaga.
47 Aaron wziął więc [kadzielnicę], jak mu rozkazał
Mojżesz, i pobiegł w środek zgromadzenia, a oto
[już] zaczęła się plaga wśród ludzi; nałożył kadzidła i
dokonał przebłagania za lud. 48 I Aaron stał między
umarłymi i żywymi i plaga została powstrzymana. 49
Tych, co umarli od tej plagi, było czternaście tysięcy
siedemset, oprócz tych, którzy umarli w związku ze
sprawą Koracha. 50 Potem Aaron wrócił do Mojżesza
przed wejście do Namiotu Zgromadzenia, a plaga
została zatrzymana.

17 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Mów
do synów Izraela i weź od każdego z nich po
lasce według domów ich ojców, od wszystkich ich
naczelników według domów ich ojców dwanaście
lasek, [a] imię każdego napisz na jego lasce. 3 A
imię Aarona napiszesz na lasce Lewiego, gdyż jedna
laska będzie [dla każdego] naczelnika z domu ich
ojców. 4 I położysz je w Namiocie Zgromadzenia przed
Świadectwem, gdzie się z wami spotykam. 5 I stanie się
tak, że laska tego, kogo wybiorę, zakwitnie; i uśmierzę
przed sobą szemrania synów Izraela, jakie kierują
przeciwko wam. 6 Gdy Mojżesz przekazał to synom
Izraela, wszyscy ich naczelnicy oddali mu swoje laski,
po jednej lasce od każdego naczelnika z domu swego
ojca, razem dwanaście lasek. Wśród ich lasek była też
laska Aarona. 7 Potem Mojżesz złożył te laski przed
PANEM w Namiocie Świadectwa. 8 Nazajutrz, gdy
Mojżesz przyszedł do Namiotu Świadectwa, oto laska
Aarona, z domu Lewiego, zakwitła, wypuściła pączki,
wydała kwiat i dojrzałe migdały. 9 Wtedy Mojżesz
wyniósł wszystkie laski sprzed PANA do wszystkich
synów Izraela; a gdy [je] ujrzeli, każdy z nich wziął
swoją laskę. 10 I PAN powiedział do Mojżesza: Połóż
laskę Aarona z powrotem przed Świadectwem, aby
była zachowana na znak dla buntowników, a położysz
kres ich szemraniu przeciwko mnie, aby nie pomarli.
11 I Mojżesz [tak] uczynił; jak PAN mu rozkazał, tak
uczynił. 12 I synowie Izraela powiedzieli do Mojżesza:
Oto umieramy, giniemy, wszyscy giniemy; 13 Każdy,
kto zbliża się do przybytku PANA, umrze. Czy mamy
doszczętnie zginąć?

18 Potem PAN powiedział do Aarona: Ty, twoi
synowie i dom twego ojca z tobą, odpowiecie za
nieprawość świątyni. Ty i twoi synowie z tobą również
odpowiecie za nieprawość waszego kapłaństwa. 2
A twoim braciom z pokolenia Lewiego, z rodu twego
ojca, pozwól do siebie przychodzić, aby dołączyli do
ciebie i usługiwali tobie; ty zaś i twoi synowie z tobą
[będziecie pełnić służbę] przed Namiotem Świadectwa.
3 Oni będą przestrzegać twego nakazu i pełnić straż
nad całym namiotem. Nie mogą jednak zbliżać się do
sprzętów świątyni i do ołtarza, żeby nie pomarli ani
oni, ani wy. 4 Przyłączą się do ciebie i będą pełnić
straż przy Namiocie Zgromadzenia, przy każdej służbie
namiotu. Lecz żaden obcy niech się do was nie zbliża.
5 Wy będziecie pełnić straż w świątyni i straż przy
ołtarzu, aby już nie spadł gniew na synów Izraela. 6
Oto wziąłem waszych braci Lewitów spośród synów
Izraela. Oni są wam oddani jako dar dla PANA, aby
pełnili służbę w Namiocie Zgromadzenia. 7 Ty zaś i twoi
synowie z tobą będziecie strzec waszego kapłaństwa
przy każdej służbie ołtarza i poza zasłoną, i będziecie
służyć. Dałem [wam] urząd waszego kapłaństwa jako
dar; obcy, który się zbliży, poniesie śmierć. 8 PAN
mówił dalej do Aarona: Oto dałem tobie pod straż
moje ofiary wzniesione ze wszystkich poświęconych
rzeczy synów Izraela. Z powodu namaszczenia dałem
je tobie i twoim synom prawem wieczystym. 9 To
będzie należeć do ciebie z rzeczy najświętszych, które
nie zostaną spalone: każda ich ofiara, każda ich ofiara
pokarmowa, każda ich ofiara za grzech i każda ich
ofiara za przewinienie, które będą mi składać, będą
to rzeczy najświętsze dla ciebie i twoich synów. 10
W miejscu najświętszym będziesz to jeść; wszyscy
mężczyźni będą z tego jedli. Będzie to dla ciebie rzeczą
świętą. 11 To też [będzie] dla ciebie: ofiara wzniesienia
ich darów ze wszystkimi ofiarami kołysania synów
Izraela. Daję je tobie, twoim synom i twoim córkom

z tobą prawem wieczystym. Każdy czysty w twoim
domu będzie je spożywać. 12 Wszystko, co najlepsze
z oliwy, i wszystko, co najlepsze z wina, oraz zboże,
ich pierwociny, które ofiarują PANU, dałem tobie. 13
Pierwociny ze wszystkich rzeczy znajdujących się w ich
ziemi, które przyniosą PANU, będą twoje. Każdy czysty
w twoim domu będzie je spożywać. 14 Wszystko, [co]
jest poświęcone w Izraelu, będzie twoje. 15 Wszystko,
co otwiera łono wszelkiego ciała, które przynoszą
PANU, zarówno z ludzi, jak i z bydła, będzie twoje; lecz
pierworodnego z ludzi wykupisz, także pierworodne z
nieczystych zwierząt wykupisz. 16 A wykup tego, który
ma jeden miesiąc, dasz według twego oszacowania
pięć syklów srebra według sykla świątynnego, który
[wynosi] dwadzieścia ger. 17 Ale pierworodnego z
krowy, pierworodnego z owcy lub pierworodnego z
kozy nie wykupisz; są one święte. Ich krew wylejesz na
ołtarz, a ich tłuszcz zapalisz jako ofiarę spaloną, jako
miłą woń dla PANA. 18 Ale ich mięso będzie twoje,
podobnie jak mostek wzniesienia i prawa łopatka są
twoje. 19 Wszystkie ofiary wzniesienia z poświęconych
rzeczy, które będą przynosić PANU synowie Izraela,
daję tobie, twoim synom i twoim córkom z tobą prawem
wieczystym. Jest to wieczyste przymierze soli przed
PANEM, dla ciebie i twojego potomstwa wraz z tobą.
20 Potem PAN powiedział do Aarona: Nie będziesz
miał dziedzictwa w ich ziemi i nie będziesz miał
żadnego działu wśród nich. Ja jestem twoim działem
i twoim dziedzictwem pośród synów Izraela. 21 Oto
zaś synom Lewiego dałem jako dziedzictwo wszystkie
dziesięciny w Izraelu za ich służbę, którą pełnią w
Namiocie Zgromadzenia. 22 A niech synowie Izraela
nie zbliżają się już do Namiotu Zgromadzenia, aby
nie obciążyli się grzechem i nie umarli; 23 Ale sami
Lewici będą pełnić służbę w Namiocie Zgromadzenia i
sami poniosą [karę za] swoją nieprawość. [Będzie] to
ustawa wieczysta przez wszystkie wasze pokolenia,
że Lewici nie będą mieli dziedzictwa pośród synów
Izraela. 24 Dałem bowiem Lewitom w dziedzictwo
dziesięciny synów Izraela, które przynoszą PANU
jako ofiarę wzniesienia. Dlatego powiedziałem o nich:
Nie będą mieli dziedzictwa pośród synów Izraela. 25
Potem PAN powiedział do Mojżesza: 26 Przemów do
Lewitów i powiedz im: Gdy przyjmujecie od synów
Izraela dziesięciny, które dałem wam od nich jako
wasze dziedzictwo, wtedy złożycie PANU [jako] ofiarę
wzniesienia dziesiątą część z dziesięciny. 27 A wasza
ofiara wzniesienia będzie wam poczytana za zboże z
klepiska i za obfitość z tłoczni winnej. 28 W ten sposób
też i wy macie składać PANU ofiarę wzniesienia ze
wszystkich waszych dziesięcin, które przyjmujecie od
synów Izraela; kapłanowi Aaronowi oddacie z nich
ofiarę wzniesienia należną PANU. 29 Ze wszystkich
waszych darów będziecie składać PANU wszelką ofiarę
wzniesienia; ze wszystkiego, co najlepsze, ofiarujcie
jego poświęconą część. 30 Powiesz im też: Gdy
będziecie oddawać z tego, co najlepsze, wtedy będzie
to poczytane Lewitom jako plon z klepiska i jako plon
z tłoczni winnej. 31 I będziecie to jeść na każdym
miejscu, wy i wasi domownicy, ponieważ to jest wasza
zapłata za waszą służbę w Namiocie Zgromadzenia;
32 I nie obciążycie się grzechem za to, gdy będziecie
składać, co najlepsze z tego, i nie splugawicie rzeczy
poświęconych synów Izraela, i nie umrzecie.

19 I PAN powiedział do Mojżesza i Aarona: 2 To
jest ustawa prawa, którą nadał PAN: Powiedz
synom Izraela, aby przyprowadzili do ciebie czerwoną
jałówkę, zdrową i bez skazy, na której jeszcze nie
było jarzma. 3 Oddacie ją kapłanowi Eleazarowi,
który ją wyprowadzi poza obóz, i zostanie przed nim
zabita. 4 A kapłan Eleazar weźmie nieco z jej krwi na
swój palec i pokropi nią siedem razy na wprost przed
Namiotem Zgromadzenia. 5 Potem każe spalić jałówkę
na swoich oczach: spali jej skórę, mięso, krew wraz z
jej odchodami. 6 I kapłan weźmie drewno cedrowe,
hizop i karmazyn i wrzuci to do ognia, w którym płonie
jałówka. 7 Wtedy kapłan wypierze swoje szaty i umyje
swoje ciało wodą; potem wejdzie do obozu i będzie
nieczysty do wieczora. 8 Również ten, który ją będzie
palić, wypierze swoje szaty w wodzie i umyje swoje
ciało wodą, i będzie nieczysty do wieczora. 9 Człowiek
czysty zbierze popiół tej jałówki i złoży go poza obozem
na miejscu czystym; będzie on przechowywany dla
zgromadzenia synów Izraela do wody oczyszczenia;
jest to ofiara za grzech. 10 Ten, który zbierał popiół
jałówki, wypierze swoje szaty i będzie nieczysty do
wieczora. Będzie to ustawa wieczysta dla synów
Izraela i dla przybysza mieszkającego wśród was. 11
Kto dotknie jakiegokolwiek ludzkiego trupa, będzie
nieczysty przez siedem dni. 12 Taki oczyści się tą
[wodą] w trzecim i siódmym dniu i będzie czysty. Jeśli
jednak nie oczyści się w trzecim i siódmym dniu, będzie
nieczysty. 13 Kto dotknie zwłok człowieka zmarłego, a
nie oczyści się, ten zanieczyści przybytek PANA; ta
dusza będzie wykluczona z Izraela. Człowiek ten nie
został bowiem pokropiony wodą oczyszczenia; będzie
nieczysty, a jego nieczystość pozostanie na nim. 14
Taka [jest] ustawa, gdy człowiek umrze w namiocie:
ktokolwiek wejdzie do tego namiotu i cokolwiek
[znajduje się] w tym namiocie będzie nieczyste przez
siedem dni. 15 Każde naczynie odkryte, które nie
ma przymocowanej pokrywy, będzie nieczyste. 16
Kto dotknie na polu zabitego mieczem lub umarłego,
lub kości ludzkich, lub grobu będzie nieczysty przez

siedem dni. 17 Wezmą dla [tego] nieczystego nieco
popiołu [jałówki] spalonej za grzech i na to wleją do
naczynia źródlanej wody. 18 Człowiek czysty weźmie
hizop, zmoczy go w tej wodzie i pokropi namiot oraz
wszystkie naczynia i wszystkich ludzi, którzy tam
byli, także tego, który dotknął kości lub zabitego, lub
zmarłego, lub grobu. 19 [Człowiek] czysty pokropi
nieczystego w trzecim i siódmym dniu, a gdy go oczyści
w siódmym dniu, wypierze on swoje szaty i umyje
się wodą, i wieczorem będzie czysty. 20 A człowiek,
który stał się nieczysty, a nie oczyścił się, zostanie
wykluczony spośród zgromadzenia, gdyż ta dusza
zbezcześciła świątynię PANA. Człowiek ten nie został
pokropiony wodą oczyszczenia i jest nieczysty. 21
Będzie to dla nich ustawą wieczystą: kto skrapia wodą
oczyszczenia, wypierze swoje szaty, a kto dotknie tej
wody oczyszczenia, będzie nieczysty do wieczora.
22 Czegokolwiek dotknie nieczysty, będzie nieczyste;
również człowiek, który [tego] dotknie, będzie nieczysty
do wieczora.

20 I przyszło całe zgromadzenie synów Izraela
na pustynię Syn w pierwszym miesiącu. I lud
zamieszkał w Kadesz. Tam umarła Miriam i tam została
pogrzebana. 2 A gdy zabrakło wody dla ludu, zebrali
się przeciw Mojżeszowi i Aaronowi. 3 Lud spierał się z
Mojżeszem, mówiąc: Obyśmy umarli, gdy nasi bracia
umarli przed PANEM. 4 Dlaczego przyprowadziliście to
zgromadzenie PANA na tę pustynię, abyśmy tu pomarli
wraz z naszym bydłem? 5 Po co wyprowadziliście
nas z Egiptu, aby nas wprowadzić na to złe miejsce;
na miejsce, w którym nie ma ani zboża, ani fig, ani
winogron, ani jabłek granatu, nie ma nawet wody
do picia? 6 Wtedy Mojżesz i Aaron przeszli sprzed
ludu przed wejście do Namiotu Zgromadzenia i upadli
na twarze. A chwała PANA ukazała się im. 7 I PAN
powiedział do Mojżesza: 8 Weź laskę, zgromadźcie
[cały] lud, ty i twój brat Aaron, i przemówcie na ich
oczach do tej skały, a ona wyda z siebie wodę;
wydobędziesz dla nich wodę ze skały i dasz pić
całemu zgromadzeniu oraz ich zwierzętom. 9 Wziął
więc Mojżesz laskę sprzed oblicza PANA, tak jak mu
rozkazał. 10 I Mojżesz z Aaronem zgromadzili [cały]
lud przed skałą, i [Mojżesz] mówił do nich: Słuchajcie
teraz, buntownicy! Czy z tej skały mamy wyprowadzić
dla was wodę? 11 Następnie Mojżesz podniósł rękę i
uderzył swoją laską dwa razy w skałę. Wtedy wypłynęła
obficie woda i napiło się zgromadzenie oraz jego bydło.
12 I PAN powiedział do Mojżesza i Aarona: Ponieważ
nie uwierzyliście mi, by mnie uświęcić na oczach synów
Izraela, dlatego nie wprowadzicie tego zgromadzenia
do ziemi, którą im daję. 13 To są wody Meriba, gdzie
synowie Izraela spierali się z PANEM i został uświęcony
w nich. 14 Potem Mojżesz wysłał z Kadesz posłańców
do króla Edomu, [mówiąc]: Tak mówi twój brat Izrael:
Ty znasz całą udrękę, która nas spotkała; 15 Jak nasi
ojcowie zstąpili do Egiptu i mieszkaliśmy w Egipcie
wiele lat; i Egipcjanie dręczyli nas i naszych ojców; 16 I
wołaliśmy do PANA, a wysłuchał naszego głosu i posłał
Anioła, i wyprowadził nas z Egiptu. [Teraz] jesteśmy
w Kadesz, w mieście przy twojej granicy. 17 Pozwól
nam, proszę, przejść przez twoją ziemię; nie pójdziemy
przez pola ani przez winnice i nie będziemy pić wód ze
studni. Pójdziemy drogą królewską, nie zboczymy ani
w prawo, ani w lewo, dopóki nie przejdziemy twoich
granic. 18 Edom odpowiedział mu: Nie przejdziesz
przez moją ziemię, bo inaczej wyjdę przeciwko tobie
z mieczem. 19 I synowie Izraela powiedzieli mu:
Pójdziemy główną drogą, a jeśli będziemy pili twoją
wodę, my i nasze zwierzęta, zapłacimy za to. Niczego
innego [nie żądamy]; tylko przejdziemy pieszo. 20 A
on odpowiedział: Nie przejdziesz. I Edom wyruszył
naprzeciwko nim z licznym ludem i mocną ręką. 21
Tak Edom nie pozwolił Izraelowi przejść przez swoje
granice. Izrael więc odstąpił od niego. 22 I synowie
Izraela, całe zgromadzenie, wyruszyli z Kadesz i
przyszli do góry Hor. 23 I PAN powiedział do Mojżesza
i Aarona na górze Hor, na granicy ziemi Edomu: 24
Aaron zostanie przyłączony do swego ludu; nie wejdzie
bowiem do ziemi, którą dałem synom Izraela, ponieważ
sprzeciwiliście się mojemu słowu przy wodach Meriba.
25 Weź Aarona i jego syna Eleazara i przyprowadź
ich na górę Hor; 26 I zdejmij z Aarona jego szaty, a
ubierz w nie jego syna Eleazara. Aaron zaś zostanie
przyłączony [do swego ludu] i tam umrze. 27 I Mojżesz
uczynił tak, jak PAN rozkazał; i wstąpili na górę Hor
na oczach całego zgromadzenia. 28 Mojżesz zdjął z
Aarona jego szaty i ubrał w nie jego syna Eleazara.
Aaron umarł tam na wierzchu góry, a Mojżesz i Eleazar
zeszli z góry. 29 Gdy całe zgromadzenie zobaczyło,
że Aaron nie żyje, opłakiwał Aarona cały dom Izraela
przez trzydzieści dni.

21 A gdy król Aradu, Kananejczyk, który mieszkał
na południu, usłyszał, że Izrael nadciąga drogą,
którą [przeszli] szpiedzy, stoczył walkę z Izraelem i
wziął jeńców. 2 Wtedy Izrael złożył PANU ślub, mówiąc:
Jeśli wydasz ten lud w moje ręce, całkowicie zniszczę
ich miasta. 3 I PAN wysłuchał głosu Izraela, i wydał
mu Kananejczyków. Całkowicie zniszczyli ich oraz
ich miasta, a nadano temu miejscu nazwę Chorma.
4 Potem wyruszyli od góry Hor w kierunku Morza
Czerwonego, aby obejść ziemię Edom. I lud bardzo się
zniechęcił w drodze. 5 Lud zaczął więc mówić przeciw
Bogu i Mojżeszowi: Dlaczego wyprowadziliście nas

z Egiptu, abyśmy pomarli na tej pustyni? Bo nie ma
chleba ani wody, a nasza dusza obrzydziła sobie ten
cienki chleb. 6 Zesłał więc PAN na lud węże jadowite,
które go kąsały; i pomarło wiele osób z Izraela. 7 I lud
przyszedł do Mojżesza, i powiedział: Zgrzeszyliśmy
przez to, że mówiliśmy przeciw PANU i przeciw tobie.
Módl się do PANA, aby oddalił od nas te węże. I
Mojżesz modlił się za lud. 8 Wtedy PAN powiedział do
Mojżesza: Wykonaj jadowitego węża i umieść go na
drzewcu. I stanie się tak, że każdy ukąszony, kiedy
spojrzy na niego, będzie żył. 9 Mojżesz wykonał więc
węża miedzianego i umieścił go na drzewcu; gdy wąż
kogoś ukąsił, a ten spojrzał na węża miedzianego,
pozostawał przy życiu. 10 I wyruszyli synowie Izraela, i
rozbili obóz w Obot. 11 A z Obot wyruszyli i rozbili obóz
w Ijje-Haabarim na pustyni, która leży naprzeciw Moabu
ku wschodowi słońca. 12 Stamtąd wyruszyli i rozbili
obóz nad potokiem Zered. 13 Stamtąd wyruszyli i rozbili
obóz po drugiej stronie [rzeki] Arnon, która wypływa na
pustyni od granicy Amorytów; Arnon stanowi bowiem
granicę Moabu między Moabitami a Amorytami. 14
Dlatego jest powiedziane w księdze wojen PANA: Jak
uczynił w Morzu Czerwonym i w potokach Arnonu; 15
U ujścia tych potoków, które ciągnie się ku osadzie Ar i
przylega do granicy Moabu. 16 Stamtąd udali się do
Beer; to jest ta studnia, o której PAN powiedział do
Mojżesza: Zgromadź lud, a dam mu wody. 17 Wtedy
Izrael śpiewał tę pieśń: Wzbierz studnio! Śpiewajcie o
niej. 18 To studnia, którą wykopali naczelnicy; wykopali
ją dostojnicy ludu wraz z prawodawcą swoimi laskami.
A z tej pustyni [poszli] do Mattany; 19 A z Mattany do
Nahalielu, a z Nahalielu do Bamot; 20 A z Bamot do
kotliny, która [jest] w ziemi Moabu, i do szczytu Pizga
wznoszącego się nad Jeszimonem. 21 I Izrael wysłał
posłańców do Sichona, króla Amorytów, mówiąc: 22
Pozwól nam przejść przez twoją ziemię; nie pójdziemy
ani przez pola, ani przez winnice; nie będziemy pić
wód ze studni. Pójdziemy drogą królewską, dopóki
nie przejdziemy twoich granic. 23 Sichon jednak nie
pozwolił Izraelowi przejść przez swoją granicę; Sichon
zebrał cały swój lud i wyszedł przeciw Izraelowi na
pustynię, a gdy przyszedł do Jahazy, stoczył bitwę z
Izraelem. 24 I Izrael pobił go ostrzem miecza, i wziął
w posiadanie jego ziemię od Arnonu do Jabboku, aż
do [ziemi] synów Ammona, gdyż granica Ammonitów
była silna. 25 Wtedy Izrael zdobył wszystkie te miasta
i zamieszkał we wszystkich miastach Amorytów, w
Cheszbonie i we wszystkich przylegających do niego
wsiach. 26 Cheszbon był miastem Sichona, króla
Amorytów, który walczył z królem Moabu i zabrał mu z
rąk całą jego ziemię aż po Arnon. 27 Dlatego mówią
w przypowieści: Wejdźcie do Cheszbonu i niech się
odbuduje, i umocni miasto Sichona. 28 Ponieważ ogień
wyszedł z Cheszbonu, płomień z miasta Sichona;
i pochłonął Ar moabskie oraz wzgórza Arnonu. 29
Biada tobie, Moabie! Zginąłeś, ludu Kemosza! Wydał
swoich synów na tułaczkę i swoje córki w niewolę
Sichonowi, królowi Amorytów. 30 Strzelaliśmy do nich,
zginął Cheszbon aż po Dibon; a zburzyliśmy [je] aż do
Nofach, które [idzie] aż do Medeby. 31 Tak to Izrael
zamieszkał w ziemi Amorytów. 32 Wtedy Mojżesz
wysłał [wywiadowców] do Jazer na wyszpiegowanie, a
oni zdobyli jego wsie i wypędzili Amorytów, którzy tam
[byli]. 33 Potem zawrócili i poszli w kierunku Baszanu;
tam Og, król Baszanu, wyszedł przeciwko nim, on i cały
jego lud, do walki w Edre. 34 Wtedy PAN powiedział
do Mojżesza: Nie bój się go, gdyż wydałem go w twoje
ręce wraz z całym jego ludem i ziemią i uczynisz z nim
tak, jak uczyniłeś z Sichonem, królem Amorytów, który
mieszkał w Cheszbonie. 35 I pobili go i jego synów
oraz cały jego lud, tak że nikogo z niego nie pozostawili
przy życiu, i wzięli w posiadanie jego ziemię.

22 Potem synowie Izraela wyruszyli i rozbili obóz
na równinach Moabu, z tej strony Jordanu
[naprzeciw] Jerycha. 2 A Balak, syn Sippora, widział
wszystko, co Izrael uczynił Amorytom. 3 Wtedy Moab
bardzo się zląkł tego ludu, bo był liczny; i zatrwożył
się Moab z powodu synów Izraela. 4 Powiedział więc
Moab do starszych Midianu: Teraz [to] mnóstwo pożre
wszystko wokół nas, jak wół pożera trawę na polu. A w
tym czasie królem Moabu był Balak, syn Sippora. 5 I
wysłał posłańców do Balaama, syna Beora, do Petor,
które leży nad rzeką ziemi synów jego ludu, aby go
wezwać tymi słowy: Oto z Egiptu wyszedł lud, który
okrył powierzchnię ziemi i stanął naprzeciwko mnie. 6
Dlatego teraz przyjdź, proszę, i przeklnij mi ten lud,
bo jest silniejszy ode mnie. Może zdołam go pobić i
wypędzić z ziemi, bo wiem, [że] komu błogosławisz,
[będzie] błogosławiony, a kogo przeklinasz, będzie
przeklęty. 7 Wtedy starsi Moabu i starsi Midianu wybrali
się w drogę, mając w swych rękach zapłatę za wróżbę.
Przyszli do Balaama i przekazali mu słowa Balaka. 8
On zaś powiedział do nich: Pozostańcie tu na noc, a
dam wam odpowiedź, jaką mi oznajmi PAN. I zostali
książęta Moabu u Balaama. 9 I przyszedł Bóg do
Balaama, i powiedział: Cóż to za ludzie [są] u ciebie?
10 Balaam odpowiedział Bogu: Balak, syn Sippora,
król Moabu, wysłał [ich] do mnie, [mówiąc]: 11 Oto z
Egiptu wyszedł lud, który okrył powierzchnię ziemi.
Przyjdź więc teraz, przeklnij mi go; może zdołam go
pokonać i wypędzić. 12 Bóg powiedział do Balaama:
Nie idź z nimi i nie przeklnij tego ludu, bo jest on
błogosławiony. 13 Gdy Balaam wstał rano, powiedział
do książąt Balaka: Wracajcie do waszej ziemi, bo PAN

nie pozwala mi iść z wami. 14 Wstali więc książęta
Moabu, przyszli do Balaka i powiedzieli: Balaam nie
chciał iść z nami. 15 Wtedy Balak ponownie wysłał
książąt – liczniejszych i dostojniejszych od pierwszych.
16 Przybyli oni do Balaama i powiedzieli mu: Tak
mówi Balak, syn Sippora: Nie zwlekaj z przyjściem
do mnie; 17 Ja bowiem wielce cię uczczę i uczynię
wszystko, co mi powiesz, tylko przyjdź, proszę, i
przeklnij mi ten lud. 18 Balaam odpowiedział sługom
Balaka: Choćby Balak dał mi swój dom pełen srebra i
złota, nie mógłbym przekroczyć słowa PANA, mego
Boga, i uczynić [przeciwko niemu] czegoś małego czy
wielkiego. 19 Lecz zostańcie tu i wy, proszę, na noc, a
dowiem się, co PAN jeszcze będzie do mnie mówił. 20
I przyszedł Bóg do Balaama w nocy, i powiedział do
niego: Jeśli ci mężczyźni przyjdą, aby cię wezwać,
wstań i idź z nimi; uczynisz jednak, co ci rozkażę.
21 Wstał więc Balaam rano, osiodłał swoją oślicę i
pojechał z książętami Moabu. 22 I zapłonął gniew
Boga, że on poszedł; i stanął Anioł PANA na drodze
jako przeciwnik. On zaś jechał na swojej oślicy i z nim
dwaj jego słudzy. 23 A [gdy] oślica zobaczyła Anioła
PANA stojącego na drodze z obnażonym mieczem w
ręku, zboczyła z drogi i poszła w pole. Balaam zaś
bił oślicę, aby ją zawrócić na drogę. 24 Wtedy Anioł
PANA stanął na ścieżce między winnicami, a płot był z
jednej i z drugiej strony. 25 A gdy oślica zobaczyła
Anioła PANA, przyparła do muru i przygniotła do niego
nogę Balaama; a on znowu ją bił. 26 Potem Anioł
PANA poszedł dalej i stanął w ciasnym miejscu, gdzie
nie można go było wyminąć ani z prawej, ani z lewej
[strony]; 27 A gdy oślica zobaczyła Anioła PANA, padła
pod Balaamem. Wtedy Balaam bardzo się rozgniewał i
bił oślicę kijem. 28 Wtedy PAN otworzył usta tej oślicy, a
ona powiedziała do Balaama: Cóż ci uczyniłam, że już
trzy razy mnie zbiłeś? 29 Balaam odpowiedział oślicy:
Ponieważ drwisz ze mnie. Gdybym miał miecz w ręku,
teraz bym cię zabił. 30 Oślica powiedziała do Balaama:
Czy nie jestem twoją oślicą, na której jeździsz, odkąd
mnie dostałeś aż do dziś? Czy miałam zwyczaj tak
tobie czynić? A on odpowiedział: Nie. 31 Wówczas
PAN otworzył oczy Balaama i zobaczył Anioła PANA
stojącego na drodze z obnażonym mieczem w ręku;
i pochylił się, i upadł na twarz. 32 A Anioł PANA
powiedział do niego: Dlaczego zbiłeś swoją oślicę
trzy razy? Oto wyszedłem, by się tobie sprzeciwić,
bo twoja droga jest przewrotna przede mną; 33 A
oślica widziała mnie i ustępowała przede mną trzy
razy; gdyby nie ustąpiła przede mną, już bym cię
teraz zabił, a ją pozostawił przy życiu. 34 Balaam
powiedział więc do Anioła PANA: Zgrzeszyłem, bo nie
wiedziałem, że stanąłeś naprzeciwko mnie na drodze;
dlatego teraz, jeśli to ci się nie podoba, zawrócę. 35
Lecz Anioł PANA powiedział do Balaama: Jedź z [tymi]
ludźmi, ale będziesz mówił tylko to, co tobie powiem.
I poszedł Balaam z książętami Balaka. 36 A [gdy]
Balak usłyszał, że Balaam nadchodzi, wyszedł mu
naprzeciw, do pewnego miasta Moabu, które leżało
na granicy Arnonu, na końcu granicy. 37 I Balak
powiedział do Balaama: Czyż nie posłałem do ciebie
pilnie, aby cię wezwać? Dlaczego nie przyszedłeś
do mnie? Czyż nie potrafię cię uczcić? 38 Balaam
odpowiedział Balakowi: Oto przybyłem do ciebie. Czy
mogę cokolwiek powiedzieć? Będę mówił słowo, które
Bóg włoży w moje usta. 39 Poszedł więc Balaam z
Balakiem i przyszli do Kiriat-Chusot. 40 Balak złożył
w ofierze woły i owce i posłał do Balaama oraz do
książąt, którzy z nim [byli]. 41 A nazajutrz Balak zabrał
Balaama i zaprowadził go na wyżyny Baala, skąd mógł
widzieć kraniec [obozu] ludu.

23 I Balaam powiedział do Balaka: Zbuduj mi tu
siedem ołtarzy i przygotuj mi tu siedem cielców
i siedem baranów. 2 Uczynił więc Balak tak, jak
powiedział Balaam; potem Balak i Balaam ofiarowali po
[jednym] cielcu i [jednym] baranie na [każdym] ołtarzu.
3 Wtedy Balaam powiedział do Balaka: Pozostań przy
swoim całopaleniu, a ja pójdę; może PAN spotka się
ze mną, a cokolwiek mi objawi, powiem ci. I poszedł na
wzgórze. 4 I Bóg spotkał się z Balaamem; i [Balaam]
powiedział do niego: Postawiłem siedem ołtarzy i
ofiarowałem po [jednym] cielcu i [jednym] baranie
na [każdym] ołtarzu. 5 Wówczas PAN włożył słowa
w usta Balaama i powiedział: Wróć do Balaka i tak
[mu] powiedz. 6 I wrócił do niego, a oto stał przy
swoim całopaleniu, on i wszyscy książęta Moabu.
7 I rozpoczął swą przypowieść, mówiąc: Balak, król
Moabu, sprowadził mnie z Aramu, z gór wschodnich
[tymi słowy]: Przyjdź, przeklnij mi Jakuba, przyjdź,
złorzecz Izraelowi. 8 Jakże mam przeklinać tego, kogo
Bóg nie przeklął? I jak mam złorzeczyć temu, komu
PAN nie złorzeczył? 9 Gdyż widzę go ze szczytu
skał, spoglądam na niego z pagórków; oto [ten] lud
będzie mieszkać osobno, do innych narodów nie
będzie zaliczony. 10 Któż policzy proch Jakuba, [któż]
policzy [choćby] czwartą część Izraela? Niech umrę
śmiercią sprawiedliwych i niech mój koniec będzie taki
jak ich. 11 Wtedy Balak powiedział do Balaama: Cóż
mi uczyniłeś? Sprowadziłem cię, abyś przeklął moich
wrogów, a oto ty [im] wielce błogosławiłeś. 12 A on
odpowiedział: Czy nie mam pilnować tego, by mówić
to, co PAN włożył w moje usta? 13 I Balak powiedział
do niego: Chodź, proszę, ze mną na inne miejsce, z
którego będziesz mógł ich widzieć; zobaczysz tylko
ich skraj, wszystkich nie zobaczysz. Przeklnij mi ich

stamtąd. 14 I zaprowadził go na pole Sofim, na szczyt
góry Pizga; tam zbudował siedem ołtarzy i ofiarował po
[jednym] cielcu i [jednym] baranie na [każdym] ołtarzu.
15 I powiedział do Balaka: Pozostań tu przy swoim
całopaleniu, a ja pójdę tam na spotkanie [PANA]. 16 I
PAN wyszedł na spotkanie z Balaamem, włożył słowa
w jego usta i powiedział: Wróć do Balaka i tak [mu]
powiedz. 17 Przyszedł więc do niego, a oto on stał przy
swoim całopaleniu, a z nim książęta Moabu. I Balak
zapytał go: Cóż ci PAN powiedział? 18 I rozpoczął
swą przypowieść tymi słowy: Wstań, Balaku, i słuchaj;
nakłoń swego ucha, synu Sippora. 19 Bóg nie jest
człowiekiem, aby miał kłamać, ani synem człowieczym,
żeby miał żałować. Czy on powie [coś], a [tego] nie
uczyni? Czy wypowie, a nie spełni? 20 Oto otrzymałem
[rozkaz], żeby błogosławić; on błogosławił, a [ja] tego
nie mogę odwrócić. 21 Nie dostrzegł nieprawości
w Jakubie ani nie widział przestępstwa w Izraelu.
PAN, jego Bóg, jest z nim, a okrzyk króla – przy nim.
22 Bóg wyprowadził ich z Egiptu, jego moc jest jak
u jednorożca. 23 Nie ma bowiem zaklęcia przeciw
Jakubowi ani wróżby przeciw Izraelowi. Już od tego
czasu będzie się mówić o Jakubie i o Izraelu: Czego
dokonał Bóg! 24 Oto lud powstanie jak silny lew, jak
młody lew się podnosi; nie położy się, aż pożre zdobycz
i wypije krew zabitych. 25 Wtedy Balak powiedział
do Balaama: Ani ich nie przeklinaj więcej, ani im też
nie błogosław. 26 I Balaam odpowiedział Balakowi:
Czy nie powiedziałem ci, że cokolwiek powie PAN, to
uczynię? 27 Balak powiedział do Balaama: Chodź,
proszę, zaprowadzę cię na inne miejsce, może się
spodoba Bogu, żebyś ich stamtąd przeklął. 28 Wtedy
Balak [wziął] Balaama na szczyt Peor, który wznosi
się nad pustynią. 29 I Balaam powiedział do Balaka:
Zbuduj mi siedem ołtarzy i przygotuj mi tu siedem
cielców i siedem baranów. 30 Balak uczynił więc tak,
jak [mu] rozkazał Balaam, i ofiarował po [jednym] cielcu
i [jednym] baranie [na każdym] ołtarzu.

24 Gdy Balaam zauważył, że PAN upodobał sobie
błogosławić Izraela, nie poszedł jak przedtem
szukać wróżby, lecz zwrócił swoją twarz ku pustyni.
2 I Balaam podniósł swoje oczy, i zobaczył Izraela
obozującego według swoich pokoleń. Wtedy Duch Boży
spoczął na nim. 3 I rozpoczął swoją przypowieść tymi
słowy: Wypowiedź Balaama, syna Beora, wypowiedź
człowieka, który ma otwarte oczy; 4 Wypowiedź
tego, który słyszał słowa Boga, który miał widzenie
Wszechmocnego, a padając, miał otwarte oczy: 5
Jak piękne są twoje namioty, Jakubie, twoje przybytki,
Izraelu! 6 Rozciągnęły się jak doliny, jak ogrody przy
rzece, jak aloesy, które PAN zasadził, jak cedry nad
wodami. 7 Popłynie woda z jego wiadra, jego nasienie
[będzie] w wielu wodach, jego król przewyższy Agaga i
jego królestwo będzie wyniesione. 8 Bóg wyprowadził
go z Egiptu, jego moc jest jak u jednorożca; pożre
wrogie sobie narody, pokruszy ich kości i przeszyje [je]
swymi strzałami. 9 Położył się, leży jak lew, jak silny lew:
któż go obudzi? Błogosławiony ten, kto cię błogosławi,
a przeklęty ten, kto cię przeklina. 10 Wtedy zapłonął
gniew Balaka na Balaama i klasnął w dłonie. I Balak
powiedział do Balaama: Wezwałem cię, abyś przeklinał
moich wrogów, a oto już trzy razy ich błogosławiłeś.
11 Uciekaj więc teraz do siebie. Powiedziałem, że
wielce cię uczczę, lecz oto PAN pozbawił cię [tej]
czci. 12 I Balaam powiedział do Balaka: Czy i twoim
posłom, których do mnie wysłałeś, nie powiedziałem:
13 Choćby Balak dał mi swój dom pełen srebra i złota,
nie będę mógł przekroczyć słowa PANA, bym sam
z siebie uczynił coś dobrego lub złego; co PAN mi
powie, to będę mówił. 14 Teraz idę do mego ludu, ale
chodź i oznajmię ci, co ten lud uczyni twemu ludowi w
przyszłości. 15 I rozpoczął swoją przypowieść tymi
słowy: Wypowiedź Balaama, syna Beora, wypowiedź
człowieka, który ma otwarte oczy; 16 Wypowiedź
tego, który słyszał słowa Boga, który ma wiedzę o
Najwyższym, który miał widzenie Wszechmocnego,
a padając, miał otwarte oczy: 17 Ujrzę go, ale nie
teraz; zobaczę go, ale nie z bliska; gwiazda wzejdzie
z Jakuba, berło powstanie z Izraela i pobije książąt
Moabu oraz wytraci wszystkich synów Seta. 18 Edom
stanie się posiadłością, Seir też stanie się posiadłością
swoich wrogów, a Izrael będzie sobie poczynał mężnie.
19 Z Jakuba powstanie władca i wyniszczy resztki
miasta. 20 A gdy spojrzał na Amaleka, rozpoczął swą
przypowieść tymi słowy: Amalek [był] pierwszym z
narodów, lecz jego końcem będzie wieczna zguba. 21
Potem spojrzał na Kenitów i rozpoczął swą przypowieść
tymi słowy: Twoje mieszkanie jest mocne, a swoje
gniazdo założyłeś na skale; 22 A jednak Kenita będzie
spustoszony, aż Aszszur weźmie cię w niewolę. 23
Znowu rozpoczął swą przypowieść tymi słowy: Ach!
Któż żyw zostanie, gdy Bóg to uczyni? 24 [Przypłyną]
bowiem okręty od wybrzeża Kittim i pognębią Aszszur,
pognębią też Eber; lecz i oni sami zginą na zawsze.
25 Potem Balaam wstał i odszedł, i wrócił do siebie.
Balak także poszedł swoją drogą.

25 Potem Izrael zamieszkał w Szittim i lud zaczął
uprawiać nierząd z córkami Moabu. 2 One
zapraszały lud do ofiar swoich bogów. A lud jadł
i oddawał pokłon ich bogom. 3 I Izrael przyłączył
się do Baal-Peora, i PAN bardzo rozgniewał się na
Izraela. 4 Wtedy PAN powiedział do Mojżesza: Zbierz
wszystkich naczelników ludu i powieś ich przed PANEM
na słońcu, aby zapalczywość gniewu PANA odwróciła

się od Izraela. 5 Mojżesz powiedział więc do sędziów
Izraela: Niech każdy z was zabije swoich ludzi, którzy
przyłączyli się do Baal-Peora. 6 A oto jeden z synów
Izraela przyszedł i przyprowadził do swoich braci
Midianitkę na oczach Mojżesza i na oczach całego
zgromadzenia synów Izraela, którzy płakali [przed]
wejściem do Namiotu Zgromadzenia. 7 Gdy zobaczył
to Pinchas, syn Eleazara, syna Aarona, kapłana, wstał
spośród zgromadzenia i wziął do ręki oszczep. 8 I
poszedł za [tym] Izraelitą do namiotu, przebił oboje,
tego Izraelitę oraz kobietę przez jej podbrzusze. I
plaga wśród synów Izraela została powstrzymana. 9 A
tych, którzy umarli od tej plagi, było dwadzieścia cztery
tysiące. 10 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 11
Pinchas, syn Eleazara, syna Aarona, kapłana, odwrócił
mój gniew od synów Izraela, gdyż okazał wśród nich
gorliwość ze względu na mnie, tak że nie wytraciłem
synów Izraela w mojej zazdrości. 12 Dlatego powiedz
mu: Oto zawieram z nim moje przymierze pokoju;
13 Będzie to dla niego i dla jego potomstwa po nim
przymierze wiecznego kapłaństwa, ponieważ okazał
gorliwość o swego Boga i dokonał przebłagania za
synów Izraela. 14 A imię [tego] Izraelity, który został
zabity wraz z Midianitką, było Zimri; [był to] syn Salu,
naczelnika domu swego ojca, [z pokolenia] Symeona.
15 Imię zabitej Midianitki [było] Kozbi, [była to] córka
Sura, naczelnika w swoim narodzie i w domu swego
ojca w Midianie. 16 I PAN powiedział do Mojżesza: 17
Odnoście się wrogo do Midianitów i pobijcie ich; 18
Ponieważ oni odnosili się wrogo do was przez swoje
podstępy, a podeszli was przez Baal-Peora i przez
ich siostrę Kozbi, córkę księcia Midianu, która została
zabita w dniu plagi z powodu Peora.

26 A po tej pladze PAN powiedział do Mojżesza i
Eleazara, syna Aarona, kapłana: 2 Policzcie całe
zgromadzenie synów Izraela, od dwudziestego roku
życia wzwyż, według domów ich ojców, wszystkich
zdolnych do walki w Izraelu. 3 Przemówił więc Mojżesz
i kapłan Eleazar do nich na równinach Moabu, nad
Jordanem, [naprzeciw] Jerycha: 4 [Policzcie lud], od
dwudziestego roku życia wzwyż, jak PAN rozkazał
Mojżeszowi i synom Izraela, którzy wyszli z ziemi
Egiptu. 5 Ruben, pierworodny Izraela: synowie Rubena
to Henoch, [od którego] pochodzi rodzina Henochitów;
Pallu, [od którego pochodzi] rodzina Palluitów; 6
Chesron, [od którego pochodzi] rodzina Chesronitów,
i Karmi, [od którego pochodzi] rodzina Karmitów.
7 To są rodziny Rubenitów; a było ich policzonych
czterdzieści trzy tysiące siedmiuset trzydziestu. 8
A synowie Pallu to Eliab. 9 Synowie zaś Eliaba to
Nemuel, Datan i Abiram. To ten Datan i Abiram,
osławieni wśród zgromadzenia, którzy zbuntowali się
przeciwko Mojżeszowi i Aaronowi z gromadą Koracha,
gdy zbuntowali się przeciwko PANU. 10 I ziemia
otworzyła swoją paszczę, i pochłonęła ich razem z
Korachem, podczas gdy cała gromada zginęła; ogień
pochłonął dwustu pięćdziesięciu mężczyzn. Stali się
oni znakiem; 11 Lecz synowie Koracha nie umarli. 12
Synowie Symeona według swych rodzin to: Nemuel,
od [którego pochodzi] rodzina Nemuelitów, Jamin,
od [którego] rodzina Jaminitów, Jachin, od [którego]
rodzina Jachinitów; 13 Zerach, od [którego] rodzina
Zerachitów, Szaul, od [którego] rodzina Szaulitów. 14 To
są rodziny Symeonitów; a [było ich] dwadzieścia dwa
tysiące dwustu. 15 Synowie Gada według swych rodzin
to: Sefon, od [którego pochodzi] rodzina Sefonitów,
Chaggi, od [którego] rodzina Chaggitów, Szuni, od
[którego] rodzina Szunitów; 16 Ozni, od [którego]
rodzina Oznitów, Er, od [którego] rodzina Erytów;
17 Arod, od [którego] rodzina Arodytów, Ariel, od
[którego] rodzina Arielitów. 18 To są rodziny synów
Gada według ich spisu, czterdzieści tysięcy pięciuset.
19 Synowie Judy to Er i Onan. Er i Onan umarli w ziemi
Kanaan. 20 Synowie Judy według swych rodzin to:
Szela, od [którego] pochodzi rodzina Szelitów, Peres,
od [którego] rodzina Peresytów, Zerach, od [którego]
rodzina Zerachitów; 21 Synowie Peresa to: Chesron,
od [którego] rodzina Chesronitów, Chamul, od [którego]
rodzina Chamulitów. 22 To są rodziny Judy według
ich spisu, siedemdziesiąt sześć tysięcy pięciuset. 23
Synowie Issachara według swych rodzin to: Tola,
od [którego pochodzi] rodzina Tolaitów, Puwwa, od
[którego] rodzina Puwwitów; 24 Jaszub, od [którego]
rodzina Jaszubitów, Szimrona, od [którego] rodzina
Szimronitów. 25 To są rodziny Issachara według
ich spisu, sześćdziesiąt cztery tysiące trzystu. 26
Synowie Zebulona według swych rodzin to: Sered,
od [którego pochodzi] rodzina Seredytów, Elon, od
[którego] rodzina Elonitów, Jachleel, od którego rodzina
Jachleelitów. 27 A to są rodziny Zebulonitów według
ich spisu, sześćdziesiąt tysięcy pięciuset. 28 Synowie
Józefa według swych rodzin to Manasses i Efraim. 29
Synowie Manassesa to: Makir, od [którego pochodzi]
rodzina Makirytów; a Makir spłodził Gileada, od
Gileada [pochodzi] rodzina Gileadczyków; 30 To są
synowie Gileada: Jezer, od [którego] rodzina Jezerytów,
Chelek, od [którego] rodzina Chelekitów; 31 Asriel, od
[którego] rodzina Asrielitów, Szechem, od [którego]
rodzina Szechemitów; 32 Szemida, od [którego]
rodzina Szemidaitów, oraz Chefer, od [którego] rodzina
Cheferytów. 33 A Selofchad, syn Chefera, nie miał
synów, lecz tylko córki, a imiona córek Selofchada
to: Machla, Noa, Chogla, Milka i Tirsa. 34 To są
rodziny Manassesa według ich spisu, pięćdziesiąt

dwa tysiące siedmiuset. 35 To są synowie Efraima
według swych rodzin: Szutelach, od [którego pochodzi]
rodzina Szutelachitów, Becher, od [którego] rodzina
Becherytów, Tachan, od [którego] rodzina Tachanitów;
36 A to są synowie Szutelacha: Eran, od [którego]
rodzina Eranitów. 37 To są rodziny synów Efraima
według ich spisu: trzydzieści dwa tysiące pięciuset.
To są synowie Józefa według swych rodzin. 38 A
synowie Beniamina według swych rodzin to: Bela,
od [którego pochodzi] rodzina Belaitów, Aszbel, od
[którego] rodzina Aszbelitów, Achiram, od [którego]
rodzina Achiramitów; 39 Szufam, od [którego] rodzina
Szufamitów, Chufam, od [którego] rodzina Chufamitów.
40 Synowie Beli to Ard i Naaman, od Arda rodzina
Ardytów, a od Naamana rodzina Naamitów. 41 To są
synowie Beniamina według swych rodzin. Ich liczba
[wynosi] czterdzieści pięć tysięcy sześciuset. 42 To
są synowie Dana według swych rodzin: Szucham, od
[którego pochodzi] rodzina Szuchamitów. To są rodziny
Dana według swych rodzin. 43 Wszystkich rodzin
Szuchamitów według ich spisu [było] sześćdziesiąt
cztery tysiące czterystu. 44 Synowie Aszera według
swych rodzin [to]: Jimna, od [którego pochodzi] rodzina
Jimnaitów, Jiszwi, od [którego] rodzina Jiszwitów,
Beria, od [którego] rodzina Beriaitów; 45 Synowie
Berii to: Cheber, od [którego] rodzina Cheberytów,
Malkiel, od [którego] rodzina Malkielitów. 46 A córce
Aszera [było] na imię Sarach. 47 To są rodziny
synów Aszera według ich spisu: pięćdziesiąt trzy
tysiące czterystu. 48 Synowie Neftalego według swych
rodzin to: Jachseel, od [którego pochodzi] rodzina
Jachseelitów, Guni, od [którego] rodzina Gunitów; 49
Jeser, od [którego] rodzina Jeserytów, Szillem, od
[którego] rodzina Szillemitów. 50 To są rodziny Neftalego
według ich rodzin. Ich liczba [wynosi] czterdzieści pięć
tysięcy czterystu. 51 To jest liczba synów Izraela:
sześćset jeden tysięcy siedmiuset trzydziestu. 52 I PAN
powiedział do Mojżesza: 53 Pomiędzy nich zostanie
podzielona ziemia jako dziedzictwo według liczby imion.
54 Liczniejszemu dasz większe dziedzictwo, a mniej
licznemu dasz mniejsze dziedzictwo. Każdemu będzie
dane jego dziedzictwo według liczby policzonych. 55
Ziemia jednak będzie rozdzielona przez losowanie;
otrzymają dziedzictwo według imion pokoleń swoich
ojców. 56 Zgodnie z losem [będzie] rozdzielone
dziedzictwo pomiędzy liczne i nieliczne. 57 Oto
policzeni z Lewitów według swych rodzin: Gerszon,
od [którego pochodzi] rodzina Gerszonitów, Kehat,
od [którego] rodzina Kehatytów, Merari, od [którego]
rodzina Meraritów. 58 To są rodziny Lewiego: rodzina
Libnitów, rodzina Chebronitów, rodzina Machlitów,
rodzina Muszitów, rodzina Korachitów; a Kehat spłodził
Amrama. 59 A żonie Amrama było na imię Jochebed,
[była to] córka Lewiego, która mu się urodziła w
Egipcie; to ona urodziła Amramowi Aarona i Mojżesza
oraz ich siostrę Miriam. 60 Aaronowi urodzili się
Nadab i Abihu, Eleazar i Itamar. 61 Ale Nadab i
Abihu umarli, gdy ofiarowali inny ogień przed PANEM.
62 A ich liczba wynosiła dwadzieścia trzy tysiące,
wszystkich mężczyzn od miesiąca wzwyż; nie zostali
jednak policzeni wśród synów Izraela, gdyż nie dano
im dziedzictwa pośród synów Izraela. 63 To są ci
policzeni przez Mojżesza i kapłana Eleazara; oni
policzyli synów Izraela na równinach Moabu, nad
Jordanem, [naprzeciw] Jerycha. 64 Lecz wśród nich
nie było nikogo z [tych] policzonych przez Mojżesza i
kapłana Aarona, gdy policzyli synów Izraela na pustyni
Synaj; 65 PAN bowiem powiedział o nich: Z pewnością
umrą na pustyni. I nie pozostał żaden z nich oprócz
Kaleba, syna Jefunnego, i Jozuego, syna Nuna.

27 Wtedy przyszły córki Selofchada, syna Chefera,
syna Gileada, syna Makira, syna Manassesa, z
rodu Manassesa, syna Józefa; a to są imiona jego
córek: Machla, Noa, Chogla, Milka i Tirsa. 2 I stanęły
przed Mojżeszem, przed kapłanem Eleazarem, przed
naczelnikami i całym zgromadzeniem u wejścia do
Namiotu Zgromadzenia i powiedziały: 3 Nasz ojciec
umarł na pustyni, ale nie należał do zgrai tych, którzy
zbuntowali się przeciw PANU w gromadzie Koracha.
Umarł za własny grzech, a nie miał synów. 4 Dlaczego
imię naszego ojca miałoby zniknąć z jego rodziny
przez to, że nie miał syna? Dajcie nam posiadłość
pośród braci naszego ojca. 5 Mojżesz przedstawił
więc ich sprawę PANU. 6 I PAN powiedział do
Mojżesza: 7 Córki Selofchada słusznie mówią: Daj
im koniecznie dziedziczną posiadłość pośród braci
ich ojca, a przenieś na nie dziedzictwo ich ojca. 8 I
przemów do synów Izraela tak: Jeśli ktoś umrze, a nie
miał syna, wtedy przeniesiecie jego dziedzictwo na jego
córkę. 9 A jeśli nie miał córki, to dacie jego dziedzictwo
jego braciom. 10 A jeśli nie miał braci, to dacie jego
dziedzictwo braciom jego ojca. 11 A jeśli jego ojciec
nie miał braci, to dacie jego dziedzictwo najbliższemu
krewnemu z jego rodziny, aby je odziedziczył. I będzie
to dla synów Izraela ustawą prawną, jak PAN rozkazał
Mojżeszowi. 12 Potem PAN powiedział do Mojżesza:
Wstąp na tę górę Abarim i spójrz na ziemię, którą dałem
synom Izraela. 13 A gdy ją zobaczysz, zostaniesz i
ty przyłączony do swego ludu, jak został przyłączony
twój brat Aaron. 14 Dlatego że sprzeciwiliście się
mojemu rozkazowi na pustyni Syn, podczas buntu
zgromadzenia, i nie uświęciliście mnie na ich oczach u
tych wód. [To są] wody Meriba w Kadesz, na pustyni
Syn. 15 Wtedy Mojżesz powiedział do PANA: 16 Niech

PAN, Bóg duchów wszelkiego ciała, ustanowi męża
nad zgromadzeniem; 17 Który będzie wychodził przed
nim i który będzie wchodził przed nim, który będzie
je wyprowadzał i który będzie je przyprowadzał, aby
zgromadzenie PANA nie było jak owce, które nie mają
pasterza. 18 PAN powiedział do Mojżesza: Weź do
siebie Jozuego, syna Nuna, męża, w którym jest [mój]
Duch, i połóż na nim swoją rękę; 19 I postaw go przed
kapłanem Eleazarem i przed całym zgromadzeniem,
i na ich oczach daj mu polecenie; 20 I przenieś na
niego część swojej godności, aby [go] słuchało całe
zgromadzenie synów Izraela. 21 Będzie on stawał
przed kapłanem Eleazarem, aby ten za niego radził
się przed PANEM za pośrednictwem sądu Urim. Na
jego rozkaz będą wychodzić i na jego rozkaz będą
wchodzić – on, a z nim wszyscy synowie Izraela,
całe zgromadzenie. 22 I Mojżesz uczynił tak, jak
PAN mu rozkazał. Wziął Jozuego i postawił go przed
kapłanem Eleazarem i przed całym zgromadzeniem.
23 Następnie położył na niego swoje ręce i dał mu
polecenie, tak jak PAN nakazał przez Mojżesza.

28 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Rozkaż synom
Izraela i powiedz im: Przestrzegajcie składania
mi w wyznaczonym czasie mojej ofiary, mojego
pokarmu dla moich spalanych ofiar na miłą woń
dla mnie. 3 I powiedz im: To jest ofiara spalana,
którą będziecie składać PANU: dwa roczne baranki
bez skazy codziennie, na nieustanne całopalenie;
4 Jednego baranka będziesz składać rankiem, a
drugiego wieczorem. 5 Do tego na ofiarę pokarmową
jedną dziesiątą efy mąki pszennej zmieszanej z jedną
czwartą hinu wytłoczonej oliwy. 6 [To jest] nieustanne
całopalenie, które ustalono na górze Synaj jako miłą
woń, ofiarę spalaną dla PANA. 7 A jej ofiarą z płynów
[będzie] jedna czwarta hinu na jednego baranka; ofiarę
z płynów, z mocnego napoju, wylejesz w miejscu
świętym dla PANA. 8 Drugiego baranka będziesz
składał wieczorem; złożysz go podobnie jak poranną
ofiarę pokarmową i ofiarę z płynów – jako ofiarę
spalaną na miłą woń dla PANA. 9 Lecz w dniu
szabatu [złożysz] dwa roczne baranki bez skazy i
dwie dziesiąte efy mąki pszennej zmieszanej z oliwą
na ofiarę z pokarmów wraz z jej ofiarą z płynów. 10
[To jest] całopalenie sobotnie w każdy szabat, oprócz
nieustannego całopalenia i jego ofiary z płynów. 11 A
na początku [każdego] waszego miesiąca będziecie
składać PANU całopalenie: dwa młode cielce, jednego
barana, siedem rocznych baranków bez skazy; 12 I
trzy dziesiąte efy mąki pszennej zmieszanej z oliwą
na ofiarę pokarmową na każdego cielca oraz dwie
dziesiąte efy mąki pszennej zmieszanej z oliwą na
ofiarę pokarmową na każdego barana; 13 I jedną
dziesiątą efy mąki pszennej zmieszanej z oliwą na
ofiarę pokarmową na każdego baranka jako całopalenie
na miłą woń, ofiarę spalaną dla PANA. 14 Ich ofiarami
z płynów będą: pół hinu wina na każdego cielca, jedna
trzecia hinu na każdego barana i jedna czwarta hinu na
każdego baranka; to jest całopalenie na nowiu księżyca
przez wszystkie miesiące roku. 15 Także jednego kozła
ze stada jako ofiarę za grzech będziecie składać PANU
oprócz nieustannego całopalenia oraz jego ofiary
z płynów. 16 A pierwszego miesiąca, czternastego
dnia, [jest] Pascha PANA. 17 A piętnastego dnia tego
miesiąca [jest] uroczyste święto: przez siedem dni
będziecie jeść przaśne chleby. 18 Pierwszego dnia
będzie święte zgromadzenie, nie będziecie wykonywać
żadnej ciężkiej pracy. 19 Lecz złożycie PANU ofiarę
spalaną na całopalenie: dwa młode cielce, jednego
barana i siedem rocznych baranków. Mają być bez
skazy. 20 A ich ofiara pokarmowa [będzie] z mąki
pszennej zmieszanej z oliwą: będziecie składać trzy
dziesiąte [efy] na każdego cielca, a dwie dziesiąte na
każdego barana; 21 Po jednej dziesiątej efy złożysz
na każdego baranka z tych siedmiu baranków; 22
I jednego kozła na ofiarę za grzech, na dokonanie
przebłagania za was. 23 Będziecie to wszystko składać
oprócz porannego całopalenia, które jest nieustannym
całopaleniem. 24 Tak każdego dnia przez te siedem
dni będziecie składać pokarm ofiary spalanej na
miłą woń dla PANA. Będziecie to składać oprócz
nieustannego całopalenia i jego ofiary z płynów. 25 A
siódmego dnia będziecie mieli święte zgromadzenie;
nie będziecie wykonywać żadnej ciężkiej pracy. 26 A w
dniu pierwocin, gdy będziecie składać PANU nową
ofiarę pokarmową, gdy się wypełnią wasze tygodnie,
będziecie mieli święte zgromadzenie; nie będziecie
wykonywać żadnej ciężkiej pracy. 27 I złożycie PANU
całopalenie na miłą woń: dwa młode cielce, jednego
barana, siedem rocznych baranków. 28 A na ich ofiarę
pokarmową z mąki pszennej zmieszanej z oliwą: trzy
dziesiąte [efy] na każdego cielca, dwie dziesiąte na
każdego barana; 29 Po jednej dziesiątej na każdego
baranka z tych siedmiu baranków; 30 I jednego kozła z
kóz na dokonanie przebłagania za was. 31 Będziecie
[to wszystko] składać oprócz nieustannego całopalenia
i jego ofiary pokarmowej, które mają być bez skazy,
wraz z ich ofiarami z płynów.

29 Pierwszego [dnia] siódmego miesiąca będziecie
mieli święte zgromadzenie; nie będziecie
wykonywać żadnej ciężkiej pracy. Będzie to dla was
dzień wesołego trąbienia. 2 I złożycie jako całopalenie,
na miłą woń dla PANA, jednego młodego cielca,
jednego barana oraz siedem rocznych baranków bez
skazy; 3 A ich ofiarą pokarmową z mąki pszennej

zmieszanej z oliwą [będzie]: trzy dziesiąte [efy]
na cielca, dwie dziesiąte części na barana; 4 I
jedna dziesiąta na każdego baranka z [tych] siedmiu
baranków; 5 Oraz jednego kozła z kóz jako ofiarę
za grzech, by dokonać za was przebłagania; 6
Oprócz comiesięcznego całopalenia i jego ofiary
pokarmowej, [oprócz] nieustannego całopalenia i jego
ofiary pokarmowej oraz ich ofiar z płynów, zgodnie z
ich przepisem, na miłą woń; [będzie to] ofiara spalana
dla PANA. 7 Dziesiątego dnia tego siódmego miesiąca
będziecie mieć święte zgromadzenie i będziecie trapić
swoje dusze. Nie będziecie wykonywać żadnej ciężkiej
pracy. 8 I złożycie PANU całopalenie, na miłą woń,
jednego młodego cielca, jednego barana i siedem
rocznych baranków. Mają być bez skazy. 9 A ich
ofiarą pokarmową z mąki pszennej zmieszanej z oliwą
[będzie]: trzy dziesiąte [efy] na cielca, dwie dziesiąte
na barana; 10 I jedna dziesiąta na każdego baranka
z tych siedmiu baranków; 11 Oraz jednego kozła
z kóz na ofiarę za grzech oprócz ofiary za grzech
na przebłaganie i oprócz nieustannego całopalenia i
jego ofiary pokarmowej oraz ich ofiar z płynów. 12 A
piętnastego dnia [tego] siódmego miesiąca będziecie
mieć święte zgromadzenie. Nie będziecie wykonywać
żadnej ciężkiej pracy, lecz będziecie obchodzić święto
dla PANA przez siedem dni. 13 I złożycie całopalenie
jako ofiarę spalaną, na miłą woń dla PANA, trzynaście
młodych cielców, dwa barany i czternaście rocznych
baranków. Mają być bez skazy. 14 A ich ofiarą
pokarmową z mąki pszennej zmieszanej z oliwą
[będzie]: trzy dziesiąte efy na każdego cielca z tych
trzynastu cielców i dwie dziesiąte na każdego barana z
tych dwóch baranów; 15 I jedna dziesiąta na każdego
baranka z tych czternastu baranków; 16 Oraz jednego
kozła z kóz [na ofiarę] za grzech oprócz nieustannego
całopalenia, jego ofiary pokarmowej i jego ofiary z
płynów. 17 A drugiego dnia [złożycie] dwanaście
młodych cielców, dwa barany, czternaście rocznych
baranków bez skazy; 18 I ich ofiarę pokarmową, i
ich ofiary z płynów do każdego cielca, do każdego
barana i do każdego baranka, według ich liczby i
według ich przepisów; 19 Oraz jednego kozła z kóz na
ofiarę za grzech, oprócz nieustannego całopalenia,
jego ofiary pokarmowej i ich ofiar z płynów. 20 A
trzeciego dnia [złożycie] jedenaście cielców, dwa
barany, czternaście rocznych baranków bez skazy;
21 I ich ofiarę pokarmową, i ich ofiary z płynów do
każdego cielca, do każdego barana i do każdego
baranka, według ich liczby i według [ich] przepisów;
22 Oraz jednego kozła [na ofiarę] za grzech oprócz
nieustannego całopalenia, jego ofiary pokarmowej i
jego ofiary z płynów. 23 A czwartego dnia [złożycie]
dziesięć cielców, dwa barany, czternaście rocznych
baranków bez skazy; 24 Ich ofiarę pokarmową i ich
ofiary z płynów do każdego cielca, do każdego barana
i do każdego baranka, według ich liczby i według
[ich] przepisów; 25 Oraz jednego kozła z kóz [na
ofiarę] za grzech oprócz nieustannego całopalenia,
jego ofiary pokarmowej i jego ofiary z płynów. 26 A
piątego dnia złożycie dziewięć cielców, dwa barany,
czternaście rocznych baranków bez skazy; 27 I ich
ofiarę pokarmową, i ich ofiary z płynów do każdego
cielca, do każdego barana i do każdego baranka,
według ich liczby i według [ich] przepisów; 28 Oraz
jednego kozła na ofiarę za grzech oprócz nieustannego
całopalenia, jego ofiary pokarmowej i jego ofiary z
płynów. 29 A szóstego dnia [złożycie] osiem cielców,
dwa barany, czternaście rocznych baranków bez skazy;
30 I ich ofiarę pokarmową, i ich ofiary z płynów do
każdego cielca, do każdego barana i do każdego
baranka, według ich liczby i według [ich] przepisów;
31 Oraz jednego kozła na ofiarę za grzech oprócz
nieustannego całopalenia, jego ofiary pokarmowej i
jego ofiar z płynów. 32 A siódmego dnia [złożycie]
siedem cielców, dwa barany, czternaście rocznych
baranków bez skazy; 33 I ich ofiarę pokarmową, i
ich ofiary z płynów do każdego cielca, do każdego
barana i do każdego baranka, według ich liczby i
według [ich] przepisów; 34 Oraz jednego kozła na
ofiarę za grzech oprócz nieustannego całopalenia,
jego ofiary pokarmowej i jego ofiary z płynów. 35 A
ósmego dnia będziecie mieli uroczyste święto. Nie
będziecie wykonywać żadnej ciężkiej pracy. 36 Złożycie
całopalenie jako ofiarę spalaną, na miłą woń dla PANA,
jednego cielca, jednego barana, siedem rocznych
baranków bez skazy; 37 Ich ofiarę pokarmową i ich
ofiary z płynów do cielca, do barana i do każdego
baranka, według ich liczby i według [ich] przepisów;
38 Oraz jednego kozła na ofiarę za grzech oprócz
nieustannego całopalenia, jego ofiary pokarmowej
i jego ofiary z płynów. 39 To [wszystko] będziecie
składać PANU podczas waszych uroczystych świąt
oprócz waszych ślubów i dobrowolnych ofiar na wasze
całopalenia, na wasze ofiary pokarmowe, na wasze
ofiary z płynów i na wasze ofiary pojednawcze. 40 I
Mojżesz powiedział synom Izraela wszystko, co PAN
mu rozkazał.

30 Potem Mojżesz powiedział do naczelników
pokoleń pośród synów Izraela: Oto co PAN
rozkazał. 2 Jeśli mężczyzna złoży PANU ślub lub
przysięgę i zwiąże swoją duszę zobowiązaniem, to
nie złamie swego słowa; wypełni wszystko według
tego, co wyszło z jego ust. 3 Jeśli kobieta złoży
PANU ślub i zwiąże się zobowiązaniem w domu swego

ojca, w swojej młodości; 4 A jej ojciec usłyszy ślub
i zobowiązanie, którym związała swoją duszę, a jej
ojciec będzie milczał o tym, wtedy wszystkie jej śluby
będą ważne i każde zobowiązanie, którym związała
swą duszę, będzie ważne. 5 Lecz jeśli jej ojciec
sprzeciwi się jej w dniu, kiedy usłyszy o wszystkich
jej ślubach i zobowiązaniach, którymi związała swoją
duszę, wtedy nie będą ważne; PAN przebaczy jej, gdyż
jej ojciec sprzeciwił się temu. 6 Ale jeśli mając męża,
złożyła ślub lub wypowiedziała swymi ustami coś, czym
związała swoją duszę; 7 A jej mąż to usłyszał i milczał
o tym w dniu, gdy to usłyszał, to jej śluby będą ważne i
jej zobowiązania, którymi związała swoją duszę, będą
ważne. 8 Lecz jeśli w dniu, gdy jej mąż usłyszał o
tym, sprzeciwił się temu, to unieważnia jej ślub, który
złożyła, i to, co wypowiedziała swymi ustami, czym
związała swoją duszę; a PAN jej przebaczy. 9 Ale
każdy ślub wdowy i rozwiedzionej, którym związały
swoją duszę, będzie ważny. 10 Lecz jeśli w domu
swego męża złożyła ślub lub związała swoją duszę
zobowiązaniem przysięgi; 11 A jej mąż usłyszał to i
milczał o tym, i nie sprzeciwił się temu, wtedy wszystkie
jej śluby będą ważne i każdy obowiązek, którym
zobowiązała swoją duszę, będzie ważny. 12 Ale jeśli
jej mąż sprzeciwił się temu w dniu, kiedy to usłyszał, to
wszelki ślub i zobowiązanie, jakie padły z jej ust, będą
nieważne; jej mąż je unieważnił; a PAN jej przebaczy.
13 Wszelki ślub i wszelką przysięgę zobowiązania na
trapienie duszy może jej mąż potwierdzić lub może
unieważnić. 14 A jeśli jej mąż będzie milczał dzień po
dniu, to potwierdza wszystkie jej śluby i wszystkie jej
zobowiązania, które ją wiążą. Potwierdza je, ponieważ
milczał o tym w dniu, kiedy [je] usłyszał; 15 Lecz jeśli
je usłyszał i dopiero później unieważni, to poniesie
jej nieprawość. 16 To są ustawy, które PAN przykazał
Mojżeszowi, między mężem a jego żoną, między ojcem
a jego córką w jej młodości, [póki jest] w domu swego
ojca.

31 I PAN powiedział do Mojżesza: 2 Pomścij krzywdy
synów Izraela na Midianitach. Potem zostaniesz
przyłączony do swego ludu. 3 Mojżesz powiedział
więc do ludu: Przygotujcie spośród siebie mężczyzn
do bitwy, aby wyruszyli przeciw Midianitom i dokonali
na nich zemsty PANA. 4 Wyślecie na wojnę po
tysiącu z każdego pokolenia, ze wszystkich pokoleń
Izraela. 5 I wyznaczono z tysięcy Izraela po tysiącu
[z każdego] pokolenia, dwanaście tysięcy gotowych
do walki. 6 I Mojżesz wysłał ich na wojnę po tysiącu
[z każdego] pokolenia; [posłał też] z nimi Pinchasa,
syna kapłana Eleazara, na wojnę, a w jego ręku [były]
święte sprzęty i trąby sygnałowe. 7 Wtedy walczyli z
Midianitami, jak PAN rozkazał Mojżeszowi, i pozabijali
wszystkich mężczyzn. 8 Oprócz innych zabitych, zabili
też królów Midianu: Ewiego, Rekema, Sura, Chura
i Rebę – pięciu królów Midianu. Zabili też mieczem
Balaama, syna Beora. 9 Synowie Izraela wzięli do
niewoli kobiety Midianu i ich dzieci; zabrali też całe
ich bydło i trzody, i cały ich majątek; 10 Spalili też
ogniem wszystkie ich miasta, w których mieszkali,
oraz wszystkie ich zamki; 11 I zabrali cały łup oraz
całą zdobycz zarówno z ludzi, jak i ze zwierząt; 12 I
przyprowadzili więźniów, zdobycz i łup do Mojżesza, do
kapłana Eleazara i do zgromadzenia synów Izraela, do
obozu na równinach Moabu, które są nad Jordanem,
[naprzeciw] Jerycha. 13 A Mojżesz, kapłan Eleazar i
wszyscy naczelnicy zgromadzenia wyszli im naprzeciw
poza obóz. 14 I Mojżesz bardzo się rozgniewał na
dowódców wojska, tysiączników i setników, którzy
wrócili z walki. 15 I mówił do nich Mojżesz: Czy
zostawiliście przy życiu wszystkie kobiety? 16 Oto one
za radą Balaama spowodowały, że synowie Izraela
dopuścili się przewinienia przeciwko PANU w związku
z Peorem, a to sprowadziło plagę na zgromadzenie
PANA. 17 Zabijcie więc teraz wszystkich chłopców
spośród dzieci, zabijcie też każdą kobietę, która
obcowała z mężczyzną; 18 Lecz wszystkie dziewczyny,
które nie obcowały z mężczyzną, zostawcie przy życiu
dla siebie. 19 A wy sami zostańcie przez siedem dni
poza obozem. Każdy, kto zabił człowieka, i każdy, kto
dotknął zabitego, niech się oczyści trzeciego i siódmego
dnia, wy i wasi jeńcy. 20 Oczyśćcie również każdą
szatę, wszelkie przedmioty skórzane i wszystko, co
wykonano z koziej sierści, a także wszelkie drewniane
przedmioty. 21 Potem kapłan Eleazar powiedział do
wojowników, którzy wyruszyli na wojnę: Taka jest
ustawa prawa, którą PAN nadał Mojżeszowi: 22 Tylko
złoto, srebro, miedź, żelazo, cynę i ołów; 23 Wszystko,
co może znieść ogień, przeprowadzicie przez ogień i
będzie czyste; jednak [najpierw] będzie oczyszczone
wodą oczyszczenia. Wszystko zaś, co nie może
znieść ognia, oczyścicie wodą. 24 Siódmego dnia
wypierzecie też swoje szaty i będziecie czyści, a potem
wejdziecie do obozu. 25 Następnie PAN powiedział
do Mojżesza: 26 Razem z kapłanem Eleazarem i
głowami spośród ojców zgromadzenia policz całą
zdobycz uprowadzoną w ludziach i zwierzętach; 27 I
podziel zdobycz na dwie części: pomiędzy tych, którzy
wyruszyli na wojnę, i pomiędzy całe zgromadzenie. 28
Od wojowników, którzy wyruszyli na wojnę, pobierz
też daninę dla PANA, po jednym na pięćset, [tak]
z ludzi, [jak] i wołów, osłów i owiec; 29 Weź to z
ich połowy i oddaj kapłanowi Eleazarowi na ofiarę
wzniesienia dla PANA. 30 A z połowy synów Izraela
weź po jednym z pięćdziesięciu z ludzi, wołów, osłów,

owiec, [słowem] ze wszystkich zwierząt, i oddaj to
Lewitom, którzy pełnią straż przy przybytku PANA. 31 I
Mojżesz, i kapłan Eleazar uczynili tak, jak PAN rozkazał
Mojżeszowi. 32 A zdobycz z pozostałego łupu, który
zdobyli wojownicy, wynosiła sześćset siedemdziesiąt
pięć tysięcy owiec; 33 Siedemdziesiąt dwa tysiące
wołów; 34 Sześćdziesiąt jeden tysięcy osłów; 35 I
trzydzieści dwa tysiące kobiet, które nie obcowały z
mężczyzną. 36 Połowa przypadająca w udziale tym,
którzy wyruszyli na wojnę, wynosiła trzysta trzydzieści
siedem tysięcy pięćset owiec. 37 Danina dla PANA
z tych owiec wynosiła sześćset siedemdziesiąt pięć
[sztuk]. 38 Wołów [było] trzydzieści sześć tysięcy,
a z tego danina dla PANA – siedemdziesiąt dwie;
39 Osłów [było] trzydzieści tysięcy pięćset, a z tego
danina dla PANA – sześćdziesiąt jeden. 40 Ludzi
[było] szesnaście tysięcy, a z tego danina dla PANA –
trzydzieści dwie osoby. 41 I Mojżesz oddał kapłanowi
Eleazarowi daninę na ofiarę wzniesienia dla PANA,
tak jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 42 A z połowy
należącej do synów Izraela, którą Mojżesz oddzielił od
tych, którzy wyruszyli na wojnę; 43 (Połowa [należąca]
do zgromadzenia wynosiła trzysta trzydzieści siedem
tysięcy pięćset owiec; 44 Trzydzieści sześć tysięcy
wołów; 45 Trzydzieści tysięcy pięćset osłów; 46 I
szesnaście tysięcy osób). 47 Z tej połowy [należącej] do
synów Izraela Mojżesz wziął po jednym na pięćdziesiąt
z ludzi i zwierząt, i dał to Lewitom pełniącym straż przy
przybytku PANA, tak jak PAN rozkazał Mojżeszowi.
48 Wtedy przyszli do Mojżesza dowódcy wojska,
tysiącznicy i setnicy. 49 I powiedzieli do niego: My,
twoi słudzy, policzyliśmy wojowników, którzy [byli]
pod naszym dowództwem, i nie brakuje z nas ani
jednego. 50 Dlatego przynieśliśmy na ofiarę dla PANA
[to], co każdy zdobył: złote przedmioty, łańcuszki,
bransolety, pierścienie, kolczyki i naszyjniki, by dokonać
przebłagania za nasze dusze przed PANEM. 51
Mojżesz i kapłan Eleazar przyjęli więc od nich to złoto,
wszystkie wykonane przedmioty. 52 A całego złota tej
ofiary, którą oddali PANU, od tysiączników i setników,
było szesnaście tysięcy siedemset pięćdziesiąt syklów.
53 Wojownicy bowiem zatrzymali łup, każdy dla
siebie. 54 Mojżesz i kapłan Eleazar przyjęli to złoto
od tysiączników i setników i zanieśli do Namiotu
Zgromadzenia jako pamiątkę synów Izraela przed
PANEM.

32 A synowie Rubena i synowie Gada mieli bardzo
liczne stada. Gdy zobaczyli ziemię Jazer i ziemię
Gilead, że jest to miejsce [odpowiednie] dla bydła;
2 Przyszli [ci] synowie Gada i synowie Rubena i
powiedzieli do Mojżesza, kapłana Eleazara oraz do
naczelników zgromadzenia: 3 Atarot, Dibon, Jazer,
Nimra, Cheszbon, Eleale, Sebam, Nebo i Beon; 4
Ziemia, którą PAN podbił przed zgromadzeniem Izraela,
jest ziemią [odpowiednią] dla bydła, a twoi słudzy mają
[liczne] bydło. 5 Mówili dalej: Jeśli znaleźliśmy łaskę
w twoich oczach, niech ta ziemia będzie dana twoim
sługom w posiadanie, a nie przeprowadzaj nas za
Jordan. 6 Wtedy Mojżesz odpowiedział synom Gada i
synom Rubena: Czy wasi bracia pójdą na wojnę, a wy
tu będziecie siedzieć? 7 Dlaczego zniechęcacie serca
synów Izraela, aby nie przeprawili się do ziemi, którą
dał im PAN? 8 Tak właśnie postępowali wasi ojcowie,
gdy ich posłałem z Kadesz-Barnea, aby wyszpiegowali
tę ziemię. 9 Kiedy dotarli aż do doliny Eszkol i zobaczyli
ziemię, zniechęcili serca synów Izraela, aby nie weszli
do ziemi, którą PAN im dał; 10 Dlatego w tym dniu
zapłonął gniew PANA i przysiągł: 11 Na pewno nikt z
tych ludzi, którzy wyszli z Egiptu, od dwudziestego
roku życia wzwyż, nie ujrzy tej ziemi, którą przysiągłem
Abrahamowi, Izaakowi i Jakubowi, ponieważ nie szli
za mną w pełni; 12 Oprócz Kaleba, syna Jefunnego,
Kenizyty, i Jozuego, syna Nuna, ponieważ oni w pełni
szli za PANEM. 13 I zapłonął gniew PANA na Izraela, i
sprawił, że tułali się po pustyni przez czterdzieści lat,
aż wyginęło całe pokolenie, które czyniło źle w oczach
PANA. 14 A oto powstaliście w miejsce waszych ojców
jako plemię grzesznych ludzi, aby jeszcze bardziej
wzmóc zapalczywość gniewu PANA przeciw Izraelowi.
15 Jeśli bowiem odwrócicie się od kroczenia za nim,
wtedy on znowu pozostawi ich na tej pustyni, a w
ten sposób zgubicie cały ten lud. 16 Wtedy zbliżyli
się do niego i powiedzieli: Tu zbudujemy zagrody dla
naszego bydła i miasta dla naszych dzieci; 17 My
zaś sami zbrojnie i ochoczo [pójdziemy] przed synami
Izraela, aż zaprowadzimy ich na ich miejsce, a nasze
dzieci będą mieszkały w miastach obwarowanych ze
względu na mieszkańców tej ziemi. 18 Nie wrócimy do
swoich domów, dopóki każdy spośród synów Izraela
nie otrzyma swojego dziedzictwa; 19 Nie weźmiemy
dziedzictwa razem z nimi po tamtej stronie Jordanu i
dalej, ponieważ nasze dziedzictwo przypadło nam po
tej stronie Jordanu, po stronie wschodniej. 20 Mojżesz
powiedział im: Jeśli uczynicie to, co powiedzieliście,
i uzbrojeni pójdziecie przed PANEM na wojnę; 21 I
każdy z was zbrojnie przejdzie Jordan przed PANEM,
aż wypędzi swoich wrogów przed sobą; 22 I ziemia
zostanie podbita przed PANEM, a potem wrócicie, to
będziecie niewinni przed PANEM i przed Izraelem; a ta
ziemia będzie waszą posiadłością przed PANEM. 23
Lecz jeśli nie uczynicie tego, oto zgrzeszycie przeciw
PANU, a wiedzcie, że wasz grzech was znajdzie. 24
Budujcie więc miasta dla waszych dzieci i zagrody dla
waszych owiec; uczyńcie to, co wyszło z waszych ust.

25 Wtedy synowie Gada i synowie Rubena powiedzieli
do Mojżesza: Twoi słudzy uczynią tak, jak nasz pan
rozkazuje. 26 Nasze dzieci, nasze żony, nasze trzody i
całe nasze bydło pozostaną tu, w miastach Gileadu;
27 Twoi słudzy natomiast, wszyscy uzbrojeni na wojnę,
pójdą przed PANEM, jak mówi nasz pan. 28 I Mojżesz
wydał rozkaz o nich kapłanowi Eleazarowi, Jozuemu,
synowi Nuna, i naczelnikom spośród ojców pokoleń
synów Izraela; 29 Mojżesz powiedział im: Jeśli synowie
Gada i synowie Rubena przejdą z wami za Jordan,
wszyscy uzbrojeni do wojny przed PANEM, a ziemia
zostanie podbita przed wami, wtedy dacie im ziemię
Gilead w posiadanie; 30 Lecz jeśli uzbrojeni nie przejdą
z wami, wtedy otrzymają dziedzictwo pośród was w
ziemi Kanaan. 31 Synowie Gada i synowie Rubena
odpowiedzieli: Uczynimy to, co PAN powiedział do
twoich sług; 32 Pójdziemy uzbrojeni przed PANEM
do ziemi Kanaan, a posiadłość naszego dziedzictwa
zostanie po tej stronie Jordanu. 33 Mojżesz dał wtedy
synom Gada, synom Rubena i połowie pokolenia
Manassesa, syna Józefa, królestwo Sichona, króla
Amorytów, i królestwo Oga, króla Baszanu, ziemię
z jej miastami i granicami, a także miasta tej ziemi
dokoła. 34 I synowie Gada odbudowali Dibon, Atarot
i Aroer; 35 Atrot, Szofan, Jazer i Jogboha; 36 Bet-
Nimra, Bet-Haran, miasta warowne i zagrody dla stad.
37 Synowie Rubena zaś odbudowali Cheszbon, Eleale
i Kiriataim; 38 Nebo, Baal-Meon, ich nazwy zmieniono,
także Sybma; a miasta, które zbudowali, nazwali od
swoich imion. 39 Synowie Makira, syna Manassesa,
poszli do Gileadu, zdobyli go i wypędzili Amorytów,
którzy tam mieszkali. 40 I Mojżesz dał Gilead Makirowi,
synowi Manassesa, a ten w nim zamieszkał. 41 Potem
Jair, syn Manassesa, poszedł i zdobył ich wsie, które
nazwał Chawot-Jair. 42 Także i Nobe poszedł i zdobył
Kenat z jego wioskami, które nazwał Nobe, od swojego
imienia.

33 Oto miejsca postojów synów Izraela, którzy wyszli
z ziemi Egiptu ze swymi zastępami pod wodzą
Mojżesza i Aarona. 2 Na rozkaz PANA Mojżesz spisał
ich wymarsze według etapów. A oto ich wymarsze
według etapów: 3 Wyruszyli z Ramses w pierwszym
miesiącu, piętnastego dnia tego pierwszego miesiąca;
nazajutrz po święcie Paschy synowie Izraela wyszli pod
potężną ręką na oczach wszystkich Egipcjan; 4 Podczas
gdy Egipcjanie grzebali wszystkich pierworodnych,
których PAN zabił wśród nich. Także i nad ich bogami
PAN dokonał sądu. 5 Wyruszyli więc synowie Izraela z
Ramses i rozbili obóz w Sukkot. 6 Wyruszyli z Sukkot i
rozbili obóz w Etam, które leży na skraju pustyni. 7
Wyruszyli z Etam i wrócili do Pi-Hachirot, które leży
naprzeciw Baal-Sefon, i rozbili obóz przed Migdol. 8
Wyruszyli z Pi-Hachirot, przeszli przez środek morza
na pustyni i po trzech dniach drogi po pustyni Etam
rozbili obóz w Mara. 9 Wyruszyli z Mara i przyszli
do Elim. A w Elim [było] dwanaście źródeł wody i
siedemdziesiąt palm i tam rozbili obóz. 10 Wyruszyli
z Elim i rozbili obóz nad Morzem Czerwonym. 11
Wyruszyli znad Morza Czerwonego i rozbili obóz na
pustyni Sin. 12 Wyruszyli z pustyni Sin i rozbili obóz w
Dofka. 13 Wyruszyli z Dofka i rozbili obóz w Alusz. 14
Wyruszyli z Alusz i rozbili obóz w Refidim, gdzie lud
nie miał wody do picia. 15 Wyruszyli z Refidim i rozbili
obóz na pustyni Synaj. 16 Wyruszyli z pustyni Synaj i
rozbili obóz w Kibrot-Hattaawa. 17 Wyruszyli z Kibrot-
Hattaawa i rozbili obóz w Chaserot. 18 Wyruszyli z
Chaserot i rozbili obóz w Ritma. 19 Wyruszyli z Ritma i
rozbili obóz w Rimmon-Peres. 20 Wyruszyli z Rimmon-
Peres i rozbili obóz w Libnie. 21 Wyruszyli z Libny i
rozbili obóz w Rissa. 22 Wyruszyli z Rissa i rozbili obóz
w Kehelata. 23 Wyruszyli z Kehelata i rozbili obóz na
górze Szefer. 24 Wyruszyli z góry Szefer i rozbili obóz
w Charada. 25 Wyruszyli z Charada i rozbili obóz w
Makhelot. 26 Wyruszyli z Makhelot i rozbili obóz w
Tachat. 27 Wyruszyli z Tachat i rozbili obóz w Terach. 28
Wyruszyli z Terach i rozbili obóz w Mitka. 29 Wyruszyli
z Mitka i rozbili obóz w Chaszmona. 30 Wyruszyli z
Chaszmona i rozbili obóz w Moserot. 31 Wyruszyli z
Moserot i rozbili obóz w Bene-Jaakan. 32 Wyruszyli
z Bene-Jaakan i rozbili obóz w Chor-Haggidgad. 33
Wyruszyli z Chor-Haggidgad i rozbili obóz w Jotbata.
34 Wyruszyli z Jotbata i rozbili obóz w Abrona. 35
Wyruszyli z Abrona i rozbili obóz w Esjon-Geber. 36
Wyruszyli z Esjon-Geber i rozbili obóz na pustyni Syn,
to [jest] w Kadesz. 37 Wyruszyli z Kadesz i rozbili
obóz na górze Hor, na granicy ziemi Edomu. 38 Wtedy
wstąpił kapłan Aaron na górę Hor na rozkaz PANA
i tam umarł w czterdziestym roku po wyjściu synów
Izraela z ziemi Egiptu, w pierwszym [dniu] piątego
miesiąca. 39 Aaron miał sto dwadzieścia trzy lata, kiedy
umarł na górze Hor. 40 A król Aradu, Kananejczyk,
który mieszkał na południu w ziemi Kanaan, usłyszał,
że nadciągają synowie Izraela. 41 Wyruszyli z góry
Hor i rozbili obóz w Salmona. 42 Wyruszyli z Salmona
i rozbili obóz w Punon. 43 Wyruszyli z Punon i rozbili
obóz w Obot. 44 Wyruszyli z Obot i rozbili obóz w
Ijje-Abarim, na granicy Moabu. 45 Wyruszyli z Ijjim i
rozbili obóz w Dibon-Gad. 46 Wyruszyli z Dibon-Gad i
rozbili obóz w Almon-Diblataim. 47 Wyruszyli z Almon-
Diblataim i rozbili obóz na górach Abarim, naprzeciwko
Nebo. 48 Wyruszyli z gór Abarim i rozbili obóz na
równinach Moabu, nad Jordanem, naprzeciw Jerycha.
49 I rozłożyli się nad Jordanem, od Bet-Jeszimot aż do

Abel-Szittim, na równinach Moabu. 50 I PAN przemówił
do Mojżesza na równinach Moabu, nad Jordanem,
naprzeciw Jerycha, tymi słowy: 51 Przemów do synów
Izraela i powiedz im: Gdy przeprawicie się przez
Jordan do ziemi Kanaan; 52 Wtedy wypędzicie przed
sobą wszystkich mieszkańców tej ziemi i zniszczycie
wszystkie ich obrazy i wszystkie ich odlane posągi i
spustoszycie wszystkie ich wyżyny. 53 A wypędziwszy
mieszkańców ziemi, zamieszkacie w niej, gdyż dałem
wam tę ziemię w posiadanie. 54 I rozdzielicie tę ziemię
przez losowanie jako dziedzictwo, według waszych
rodzin. Liczniejszemu dacie większe dziedzictwo, a
mniej licznemu dacie mniejsze dziedzictwo. Gdzie
komu los przypadnie, to będzie jego; otrzymacie
dziedzictwo według pokolenia waszych ojców. 55 Jeśli
jednak nie wypędzicie przed sobą mieszkańców tej
ziemi, wtedy ci, których z nich pozostawicie, będą jak
ciernie w waszych oczach i jak kolce dla waszych
boków i będą was gnębić w tej ziemi, w której będziecie
mieszkać. 56 Wtedy uczynię wam to, co zamierzałem
uczynić im.

34 Potem PAN powiedział do Mojżesza: 2 Rozkaż
synom Izraela i powiedz im: Gdy wejdziecie do
ziemi Kanaan, to jest ziemia, która wam przypadnie
jako dziedzictwo, ziemia Kanaan w swoich granicach;
3 Wasza południowa granica będzie od pustyni Syn
wzdłuż granic Edomu, a granica południowa pobiegnie
od brzegu Morza Słonego, od wschodu. 4 Granica ta
skręci od południa ku Maale-Akrabbim i pobiegnie aż do
Syn, i dojdzie od południa do Kadesz-Barnea. Stamtąd
pobiegnie do Chasar-Addar i przejdzie aż do Asmon.
5 A ta granica skręci od Asmon aż do rzeki Egiptu, a
skończy się przy morzu. 6 Jako zachodnią granicę
będziecie mieli Morze Wielkie – ono będzie waszą
zachodnią granicą. 7 A to będzie wasza północna
granica: od Morza Wielkiego wymierzycie sobie do
góry Hor. 8 Potem od góry Hor wymierzycie granicę
aż do wejścia do Hemat; a krańce tej granicy sięgną
do Sedada. 9 Następnie granica ta pobiegnie aż do
Zifronu, a skończy się w Chasar-Enan. To będzie
wasza północna granica. 10 A wschodnią granicę
wymierzycie od Chasar-Enan do Szefam. 11 Granica
ta pobiegnie od Szefam aż do Ribla, od wschodu Ain;
i ta granica zejdzie w dół, i dosięgnie brzegu morza
Kinneret od wschodu. 12 Następnie ta granica zejdzie
ku Jordanowi, a zakończy się przy Morzu Słonym.
To będzie wasza ziemia ze swymi granicami wokoło.
13 Wtedy Mojżesz rozkazał synom Izraela: To jest
ziemia, którą odziedziczycie przez losowanie, którą
PAN rozkazał dać dziewięciu i pół pokoleniu. 14 Bo
pokolenie synów Rubena według domów swych ojców
i pokolenie synów Gada według domów swych ojców
już otrzymały swoje dziedzictwo i połowa pokolenia
Manassesa już otrzymała swoje dziedzictwo. 15 Te
dwa i pół pokolenia otrzymały swoje dziedzictwo po tej
stronie Jordanu, naprzeciw Jerycha, na wschodzie. 16 I
PAN powiedział do Mojżesza: 17 Oto imiona mężczyzn,
którzy rozdzielą wam ziemię: kapłan Eleazar i Jozue,
syn Nuna. 18 Weźmiecie też po jednym naczelniku z
każdego pokolenia do rozdzielenia ziemi w dziedzictwo.
19 A oto imiona tych mężczyzn: z pokolenia Judy –
Kaleb, syn Jefunnego. 20 Z pokolenia synów Symeona
– Samuel, syn Ammihuda. 21 Z pokolenia Beniamina
– Eliad, syn Kislona. 22 Z pokolenia synów Dana –
naczelnik Bukki, syn Jogliego. 23 Z synów Józefa, z
pokolenia synów Manassesa – naczelnik Channiel, syn
Efoda; 24 A z pokolenia synów Efraima – naczelnik
Kemuel, syn Sziftana. 25 Z pokolenia Zebulona –
naczelnik Elisafan, syn Parnacha. 26 Z pokolenia
synów Issachara – naczelnik Paltiel, syn Azzana. 27
Z pokolenia synów Aszera – naczelnik Achihud, syn
Szelomiego. 28 A z pokolenia synów Neftalego –
naczelnik Pedahel, syn Ammihuda. 29 To są ci, którym
PAN rozkazał rozdzielić dziedzictwo synom Izraela w
ziemi Kanaan.

35 I PAN powiedział do Mojżesza na równinach
Moabu, nad Jordanem, [naprzeciw] Jerycha:
2 Rozkaż synom Izraela, aby dali Lewitom ze swej
dziedzicznej posiadłości miasta na zamieszkanie, dacie
Lewitom też pastwiska dokoła ich miast. 3 Będą mieli
miasta na mieszkanie, a ich pastwiska będą dla ich
bydła, dla ich dobytku i dla wszystkich ich zwierząt. 4
Pastwiska miast, które dacie Lewitom, będą rozciągać
się na tysiąc łokci wokół murów miasta. 5 Odmierzycie
również poza miastem dwa tysiące łokci po stronie
wschodniej, po stronie południowej też dwa tysiące
łokci, także po stronie zachodniej dwa tysiące łokci
i po stronie północnej dwa tysiące łokci, a miasto
będzie w środku. To będą pastwiska ich miast. 6 A
spośród tych miast, które dacie Lewitom, sześć będzie
miastami schronienia, które przekażecie, aby mógł
tam uciec zabójca. Oprócz nich dacie im czterdzieści
dwa miasta. 7 Wszystkich miast, które dacie Lewitom,
będzie czterdzieści osiem wraz z ich pastwiskami. 8 A
miasta, które im dacie, [będą pochodziły] z posiadłości
synów Izraela; od liczniejszego dacie więcej, a od mniej
licznego dacie mniej; każdy da Lewitom ze swoich
miast stosownie do otrzymanego dziedzictwa. 9 Potem
PAN powiedział do Mojżesza: 10 Przemów do synów
Izraela i powiedz im: Gdy przejdziecie przez Jordan do
ziemi Kanaan; 11 Wyznaczcie sobie miasta, które będą
dla was miastami schronienia, aby mógł tam uciec
zabójca, który zabił kogoś nieumyślnie. 12 Te miasta
będą dla was miastami schronienia przed mścicielem,

aby zabójca nie poniósł śmierci, zanim nie stanie przed
zgromadzeniem na sąd. 13 A z miast, które oddacie,
sześć będzie dla was miastami schronienia. 14 Trzy
miasta dacie z tej strony Jordanu, a trzy miasta dacie w
ziemi Kanaan; będą one miastami schronienia. 15 Tych
sześć miast będzie schronieniem dla synów Izraela,
dla obcego i dla przybysza, który mieszka wśród was,
aby mógł tam uciec każdy, kto by zabił człowieka
nieumyślnie. 16 Jeśli jednak uderzy go przedmiotem
żelaznym, tak że ten umrze, jest mordercą. Morderca
poniesie śmierć. 17 Jeśli uderzy go kamieniem, który
ma w ręce i którym można zabić, a ten umrze, jest
mordercą. Morderca poniesie śmierć. 18 Albo jeśli
uderzy go ręcznym przedmiotem drewnianym, którym
można zabić, a ten umrze, jest mordercą. Morderca
poniesie śmierć. 19 Mściciel krwi sam zabije tego
mordercę. Gdziekolwiek go spotka, sam go zabije.
20 Jeśli z nienawiści popchnie go albo rzuci w niego
czymś z zasadzki, a ten umrze; 21 Albo jeśli z
wrogości uderzy go ręką, a ten umrze, to ten, który
uderzył, poniesie śmierć, bo jest mordercą. Mściciel
krwi zabije mordercę, gdziekolwiek go spotka. 22
Lecz jeśli niespodziewanie i bez wrogości go popchnie
albo rzuci w niego czymkolwiek bez zasadzki; 23
Albo jeśli nie widząc, upuści na niego jakiś kamień,
którym można zabić, a ten umrze, chociaż nie był
jego wrogiem ani nie szukał jego krzywdy; 24 Wtedy
zgromadzenie rozsądzi pomiędzy tym, który zabił,
a między mścicielem krwi według tych praw. 25 I
zgromadzenie wybawi zabójcę z rąk mściciela krwi;
zgromadzenie też przekaże go miastu schronienia,
do którego uciekł. Tam będzie mieszkał aż do śmierci
najwyższego kapłana, namaszczonego olejem świętym.
26 Lecz jeśli zabójca wyjdzie poza granice swojego
miasta schronienia, do którego uciekł; 27 I mściciel trafi
tam na niego poza granicą jego miasta schronienia,
i zabije zabójcę, to nie będzie winien krwi. 28 [Ten]
bowiem ma mieszkać w swoim mieście schronienia
aż do śmierci najwyższego kapłana. Lecz po śmierci
najwyższego kapłana zabójca może wrócić do ziemi
swojej posiadłości. 29 To będzie dla was ustawa prawna
przez wszystkie wasze pokolenia, we wszystkich
waszych domach. 30 Ktokolwiek zabije człowieka, to na
podstawie zeznania świadków zostanie zabity zabójca.
Lecz jeden świadek nie może świadczyć przeciwko
komuś, by [skazać] go na śmierć. 31 Nie weźmiecie
też okupu za życie zabójcy, który zasługuje na śmierć.
Musi ponieść śmierć. 32 Nie weźmiecie też okupu
od tego, który uciekł do swojego miasta schronienia,
aby mógł wrócić i zamieszkać w swojej ziemi, zanim
umrze kapłan; 33 Abyście nie bezcześcili ziemi, w
której będziecie, gdyż krew bezcześci ziemię; a ziemia
nie może być inaczej oczyszczona od przelanej w
niej krwi jak tylko krwią tego, który ją przelał. 34 Nie
zanieczyszczajcie więc ziemi, w której mieszkacie, w
której przebywam też ja. Ja bowiem [jestem] PAN,
który przebywa wśród synów Izraela.

36 Wtedy przystąpili naczelnicy spośród ojców
synów Gileada, syna Makira, syna Manassesa,
z domów Józefa, i mówili przed Mojżeszem i
przed książętami, naczelnikami ojców synów Izraela:
2 PAN nakazał memu panu rozdzielić ziemię w
dziedzictwo synom Izraela przez losowanie; mojemu
panu rozkazano też przez PANA dać dziedzictwo
naszego brata Selofchada jego córkom. 3 Jeśli więc
któryś z synów [innego] pokolenia synów Izraela pojmie
je [za żony], to ich dziedzictwo zostanie odjęte od
dziedzictwa naszych ojców i przyłączone do dziedzictwa
pokolenia, do którego będą należeć; w ten sposób
nasze dziedzictwo się zmniejszy. 4 A gdy nadejdzie rok
jubileuszowy dla synów Izraela, wtedy ich dziedzictwo
zostanie przyłączone do dziedzictwa pokolenia, do
którego będą należeć; i tak ich dziedzictwo zostanie
odjęte od dziedzictwa pokolenia naszych ojców. 5
Wtedy Mojżesz rozkazał synom Izraela zgodnie ze
słowem PANA: Słusznie mówi pokolenie synów Józefa.
6 Oto co PAN rozkazał w sprawie córek Selofchada:
Niech wychodzą za mąż, za kogo chcą, ale mogą
wyjść tylko za kogoś z domu pokolenia swoich ojców;
7 Aby dziedzictwo synów Izraela nie było przenoszone
z [jednego] pokolenia na [drugie] pokolenie. Każdy
bowiem z synów Izraela ma pozostać przy dziedzictwie
pokolenia swoich ojców. 8 I każda córka, która posiada
dziedzictwo w jakimś pokoleniu synów Izraela, wyjdzie
za mąż za kogoś z domu pokolenia swego ojca, aby
synowie Izraela dziedziczyli, każdy dziedzictwo swoich
ojców. 9 Dziedzictwo bowiem nie będzie przenoszone
z [jednego] pokolenia na drugie pokolenie, lecz każde
z pokoleń synów Izraela ma pozostać przy swoim
dziedzictwie. 10 Jak PAN rozkazał Mojżeszowi, tak
uczyniły córki Selofchada. 11 Bo Machla, Tirsa, Chogla,
Milka i Noa, córki Selofchada, wyszły za mąż za synów
swoich stryjów. 12 Wyszły za mąż w rodzinach synów
Manassesa, syna Józefa; w ten sposób ich dziedzictwo
pozostało przy pokoleniu domu ich ojca. 13 To są
przykazania i prawa, które PAN nakazał synom Izraela
przez Mojżesza na równinach Moabu, nad Jordanem,
[naprzeciw] Jerycha.

Powtórzonego

1 Oto słowa, które Mojżesz wypowiedział do całego
Izraela po tej stronie Jordanu na pustyni, na
równinie, naprzeciw Morza Czerwonego, pomiędzy
Faran, Tofel, Laban, Chaserot a Dizahab. 2 A
jedenaście dni drogi jest od Horebu [przez] górę Seir do
Kadesz-Barnea. 3 W czterdziestym roku, jedenastego
miesiąca, pierwszego dnia [tego] miesiąca, Mojżesz
powiedział synom Izraela to wszystko, co PAN mu dla
nich rozkazał. 4 Gdy pobił Sichona, króla Amorytów,
który mieszkał w Cheszbonie, i Oga, króla Baszanu,
który mieszkał w Asztarot w Edrei; 5 Po tej stronie
Jordanu, w ziemi Moabu, Mojżesz zaczął objaśniać to
prawo: 6 PAN, nasz Bóg, przemówił do nas na Horebie:
Dość długo przebywacie na tej górze. 7 Zawróćcie i
wyruszcie, a idźcie w stronę góry Amorytów oraz do
wszystkich miejsc leżących w jej pobliżu, na równinie,
w górach i w dolinie, na południu i na wybrzeżu morza,
do ziemi Kanaan i do Libanu, aż do wielkiej rzeki, rzeki
Eufrat. 8 Oto położyłem przed wami tę ziemię. Wejdźcie
[do niej] i weźcie w posiadanie tę ziemię, którą PAN
przysiągł dać waszym ojcom: Abrahamowi, Izaakowi i
Jakubowi oraz ich potomstwu po nich. 9 I powiedziałem
wam w tamtym czasie: Nie mogę [już] sam was nosić.
10 PAN, wasz Bóg, rozmnożył was, a oto jesteście dziś
tak liczni jak gwiazdy na niebie. 11 Niech PAN, Bóg
waszych ojców, rozmnoży was jeszcze tysiąckroć i
błogosławi wam, tak jak wam obiecał. 12 Jak mogę
sam znosić troskę o was, wasz ciężar i wasze spory?
13 Wybierzcie spośród siebie mężczyzn mądrych,
rozumnych i doświadczonych w waszych pokoleniach,
a ja ustanowię ich waszymi przywódcami. 14 Wtedy
odpowiedzieliście mi: Dobra to rzecz, którą nakazałeś
uczynić. 15 I wybrałem naczelników z waszych
pokoleń, mężczyzn mądrych i doświadczonych, i
ustanowiłem ich waszymi zwierzchnikami: przełożonymi
nad tysiącami, nad setkami, nad pięćdziesięcioma
i nad dziesięcioma oraz urzędnikami dla waszych
pokoleń. 16 I rozkazałem waszym sędziom w tym
czasie: Wysłuchujcie [spraw] między waszymi braćmi i
sądźcie sprawiedliwie pomiędzy [każdym] mężczyzną
a jego bratem czy obcym. 17 Nie miejcie względu
na osoby w sądzie; wysłuchujcie zarówno małego,
jak i wielkiego. Nie bójcie się nikogo, ponieważ jest
to sąd Boga. Jeśli sprawa będzie dla was zbyt
trudna, przedstawcie ją mnie i ja jej wysłucham. 18
I przykazałem wam w tamtym czasie wszystko, co
macie czynić. 19 Potem wyruszyliśmy z Horebu i
przeszliśmy przez całą tę wielką i straszną pustynię,
którą widzieliście po drodze do góry Amorytów, jak
nakazał nam PAN, nasz Bóg, i przyszliśmy aż do
Kadesz-Barnea. 20 I powiedziałem do was: Przyszliście
do góry Amorytów, którą daje nam PAN, nasz Bóg.
21 Oto PAN, twój Bóg, położył przed tobą tę ziemię.
Idź i weź ją w posiadanie, jak ci powiedział PAN,
Bóg twoich ojców; nie bój się i nie lękaj się. 22 I
przyszliście do mnie wszyscy, i tak powiedzieliście:
Wyślijmy mężczyzn przed sobą, aby wyszpiegowali
nam tę ziemię i zdali nam sprawę o drodze, którą
mamy iść, i o miastach, do których mamy wejść. 23
To mi się spodobało, więc wybrałem spośród was
dwunastu mężczyzn, po jednym z każdego pokolenia.
24 Oni zaś wyruszyli i weszli na górę, potem dotarli do
doliny Eszkol i przebadali ziemię. 25 Zabrali też ze
sobą owoc tej ziemi i przynieśli do nas, i zdając nam
o tym sprawę, powiedzieli: Ziemia, którą daje nam
PAN, nasz Bóg, jest dobra. 26 Lecz nie chcieliście iść i
buntowaliście się przeciw nakazowi PANA, swojego
Boga. 27 I szemraliście w swoich namiotach, mówiąc: Z
nienawiści do nas PAN wyprowadził nas z ziemi Egiptu,
aby nas wydać w ręce Amorytów na naszą zgubę. 28
Dokąd pójdziemy? Nasi bracia napełnili nasze serca
strachem, gdy mówili: Ten lud jest wyższy i roślejszy
od nas, miasta [są] wielkie i obwarowane aż do nieba,
a ponadto widzieliśmy tam synów Anakitów. 29 Wtedy
mówiłem do was: Nie lękajcie się ani nie bójcie się
ich. 30 PAN, wasz Bóg, który idzie przed wami, będzie
walczyć za was, tak jak wam uczynił w Egipcie na
waszych oczach; 31 I na pustyni, gdzie widziałeś, jak
PAN, twój Bóg, nosił cię tak, jak ojciec nosi swego
syna, przez całą drogę, którą szliście, aż przybyliście
na to miejsce. 32 Lecz mimo to nie uwierzyliście
PANU, swojemu Bogu; 33 Który szedł przed wami
w drodze, wypatrując dla was miejsca do rozbicia
obozu, nocą w ogniu, aby wskazać wam drogę, którą
macie iść, we dnie zaś w obłoku. 34 A PAN usłyszał
głos waszych słów i bardzo się rozgniewał, i przysiągł
tymi słowy: 35 Żaden człowiek z tego złego pokolenia
nie zobaczy tej dobrej ziemi, którą przysiągłem dać
waszym ojcom; 36 Oprócz Kaleba, syna Jefunnego;
on ją zobaczy i jemu dam ziemię, którą stąpał, a także
jego synom, gdyż chodził całkowicie za PANEM. 37
Także na mnie rozgniewał się PAN z waszego powodu,
mówiąc: Ty również tam nie wejdziesz. 38 Jozue,
syn Nuna, który ci służy, on tam wejdzie. Umacniaj
go, gdyż on ją poda w dziedzictwo Izraelowi. 39
Także wasze dzieci, o których mówiliście, że staną
się łupem, i wasi synowie, którzy w tym dniu nie
odróżniali dobra od zła, oni tam wejdą i im ją oddam,
a oni ją wezmą w posiadanie; 40 A wy zawróćcie i
idźcie na pustynię drogą ku Morzu Czerwonemu. 41
Wtedy odpowiedzieliście mi: Zgrzeszyliśmy przeciwko
PANU, pójdziemy i będziemy walczyć zgodnie z tym

wszystkim, co nakazał nam PAN, nasz Bóg. I każdy z
was przypasał sobie broń wojenną i chcieliście wejść
na górę. 42 I PAN powiedział do mnie: Powiedz im: Nie
wstępujcie ani nie walczcie, gdyż nie ma mnie wśród
was, abyście nie byli pobici przez swoich wrogów. 43
Powiedziałem wam o tym, lecz nie słuchaliście, ale
zbuntowaliście się przeciw nakazowi PANA i uparliście
się, i weszliście na górę. 44 Wtedy Amoryci, którzy
mieszkali na tej górze, wystąpili przeciwko wam i ścigali
was, jak to czynią pszczoły, i pobili was w Seirze aż
do Chorma. 45 Potem wróciliście i płakaliście przed
PANEM; lecz PAN nie wysłuchał waszego głosu i nie
nakłonił ku wam swego ucha. 46 I mieszkaliście w
Kadesz przez wiele dni, według [liczby] dni, ile tam
mieszkaliście.

2 Potem zawróciliśmy i wyruszyliśmy na pustynię,
drogą w kierunku Morza Czerwonego, tak jak mi
PAN powiedział, i przez wiele dni krążyliśmy dokoła
góry Seir. 2 I PAN powiedział do mnie: 3 Dosyć
krążyliście dokoła tej góry. Skierujcie się na północ; 4 I
rozkaż ludowi: Będziecie przechodzić przez granicę
waszych braci, synów Ezawa, którzy mieszkają w
Seirze. Oni będą się was bać, lecz wy strzeżcie się
bardzo. 5 Nie prowokujcie ich, gdyż nie dam wam ich
ziemi nawet na szerokość stopy, bo Ezawowi dałem w
posiadanie górę Seir. 6 Żywność będziecie kupowali od
nich za pieniądze, abyście mieli co jeść; także wodę od
nich będziecie kupować za pieniądze, abyście mieli co
pić. 7 Gdyż PAN, twój Bóg, błogosławił cię w każdym
dziele twoich rąk i znał twoją drogę na tej wielkiej
pustyni. Już przez czterdzieści lat PAN, twój Bóg, był
z tobą, a niczego ci nie brakowało. 8 Ominęliśmy
więc naszych braci, synów Ezawa, mieszkających
w Seirze, drogą równinną od Elat i od Esjon-Geber,
po czym skręciliśmy i udaliśmy się w stronę pustyni
Moabu. 9 I PAN powiedział do mnie: Nie napadaj na
Moabitów ani nie rozniecaj z nimi wojny, bo nie dam ci
ich ziemi w posiadanie; Ar bowiem dałem w posiadanie
synom Lota. 10 Poprzednio mieszkali w niej Emici,
lud potężny, liczny i wysoki jak Anakici; 11 Uważano
ich też za olbrzymów jak Anakitów, lecz Moabici
nazywają ich Emitami. 12 Przedtem w Seirze mieszkali
również Choryci, ale synowie Ezawa wypędzili ich i
wyniszczyli przed sobą, po czym zamieszkali na ich
miejscu, jak uczynił Izrael w ziemi swego posiadania,
którą dał im PAN. 13 Wstańcie więc i przeprawcie się
przez potok Zered. I przeprawiliśmy się przez potok
Zered. 14 A czas, który upłynął od naszego wyjścia z
Kadesz-Barnea aż do przeprawienia się przez potok
Zered, wynosił trzydzieści osiem lat, aż wyginęło z
obozu całe pokolenie wojowników, tak jak im to PAN
poprzysiągł. 15 Ręka PANA bowiem zaciążyła nad
nimi, aby wyniszczyć ich z obozu, aż wyginęli. 16 A gdy
wszyscy wojownicy spośród ludu wyginęli i umarli; 17
PAN przemówił do mnie: 18 Dziś przejdziesz przez Ar,
granicę Moabu; 19 I zbliżysz się do synów Ammona;
nie napadaj na nich i nie rozniecaj z nimi wojny, bo nie
dam ci w posiadanie ziemi synów Ammona, dałem
ją bowiem w posiadanie synom Lota. 20 (Także i
tę ziemię uważano za ziemię olbrzymów. Olbrzymi
mieszkali w niej wcześniej, a Ammonici nazywają ich
Zamzummitami; 21 Lud potężny, liczny i wysoki jak
Anakici; lecz PAN wygubił ich przed nimi, a [Ammonici]
ich wypędzili i zamieszkali na ich miejscu; 22 Podobnie
jak uczynił synom Ezawa mieszkającym w Seirze, przed
którymi wytracił Chorytów; i wypędzili ich, i zamieszkali
na ich miejscu aż do dziś. 23 Także Awwitów, którzy
mieszkali w Chazerim aż do Gazy, wytracili Kaftoryci,
którzy wyszli z Kaftor, i zamieszkali na ich miejscu).
24 Wstańcie więc, wyruszcie i przeprawcie się przez
rzekę Arnon. Oto daję w twoje ręce Sichona, króla
Cheszbonu, Amorytę, oraz jego ziemię. Zacznij ją
zajmować i rozpocznij z nim wojnę. 25 Od dziś zacznę
wzbudzać strach i lęk przed tobą wśród narodów,
które są pod całym niebem; kiedy usłyszą wieść o
tobie, będą drżeć i będą się ciebie lękać. 26 Wysłałem
więc posłańców z pustyni Kedemot do Sichona, króla
Cheszbonu, ze słowami pokoju: 27 Pozwól mi przejść
przez twoją ziemię. Pójdę tylko drogą, nie zboczę ani
na prawo, ani na lewo. 28 Sprzedasz mi za pieniądze
żywność, abym mógł się pożywić; wody także za
pieniądze mi dasz, abym pił. Tylko przejdę pieszo; 29
Jak mi to uczynili synowie Ezawa, którzy mieszkają
w Seirze, i Moabici, którzy mieszkają w Ar, aż się
przeprawię przez Jordan, do ziemi, którą daje nam
PAN, nasz Bóg. 30 Lecz Sichon, król Cheszbonu,
nie pozwolił nam przejść przez swoją [ziemię], gdyż
PAN, twój Bóg, zatwardził jego ducha i uczynił jego
serce uparte, aby go wydać w twoje ręce, jak to
dzisiaj widzisz. 31 Wtedy PAN powiedział do mnie:
Oto zacząłem już wydawać ci Sichona i jego ziemię.
Zacznij ją zajmować, abyś odziedziczył jego ziemię. 32
Wtedy Sichon wyruszył przeciwko nam, on i cały jego
lud, aby zmierzyć się z nami w bitwie w Jahaz; 33 Lecz
PAN, nasz Bóg, wydał go nam i pobiliśmy go, jego
synów i cały jego lud. 34 I zdobyliśmy w tym czasie
wszystkie jego miasta, i zniszczyliśmy doszczętnie
we wszystkich miastach mężczyzn, kobiety i dzieci;
nie pozostawiliśmy [spośród nich] nikogo. 35 Tylko
bydło zagarnęliśmy dla siebie i łupy z miast, które
zdobyliśmy. 36 Od Aroeru, leżącego nad brzegiem
rzeki Arnon, i od miasta położonego w dolinie aż do
Gileadu nie było miasta nie do zdobycia; wszystkie
wydał nam PAN, nasz Bóg. 37 Tylko do ziemi synów

Ammona nie zbliżyłeś się, do żadnego miejsca na
brzegu rzeki Jabbok ani do miast w górach, ani do
żadnych miejsc, których PAN, nasz Bóg, nam zabronił.

3 Potem zawróciliśmy i poszliśmy drogą w kierunku
Baszanu. I wyszedł nam naprzeciw Og, król Baszanu
– on i cały jego lud – by stoczyć z nami bitwę w Edrei.
2 Wtedy PAN powiedział do mnie: Nie bój się go, gdyż
wydałem go w twoje ręce wraz z całym jego ludem i
ziemią; uczynisz mu, jak uczyniłeś Sichonowi, królowi
Amorytów, który mieszkał w Cheszbonie. **3** PAN, nasz
Bóg, wydał więc w nasze ręce również Oga, króla
Baszanu, i cały jego lud. Pobiliśmy go tak, że nikt po
nim nie pozostał. **4** Zdobyliśmy w tym czasie wszystkie
jego miasta; nie było miasta, którego im nie zabraliśmy:
sześćdziesiąt miast, całą krainę Argob, królestwo Oga
w Baszanie. **5** Wszystkie te miasta [były] obwarowane
wysokimi murami, bramami i ryglami, a oprócz tego
[było] bardzo wiele nieobwarowanych miasteczek. **6** I
spustoszyliśmy je, jak uczyniliśmy Sichonowi, królowi
Cheszbonu, zniszczyliśmy we wszystkich miastach
mężczyzn, kobiety i dzieci. **7** Lecz całe bydło i łupy z
miast zgarnęliśmy dla siebie. **8** W tym czasie wzięliśmy
również z ręki dwóch królów Amorytów ziemię, która
leży po tej stronie Jordanu, od rzeki Arnon aż do góry
Hermon; **9** (Sydończycy nazywają Hermon Sirionem, a
Amoryci – Sanirem). **10** Wszystkie miasta na równinie
i cały Gilead oraz cały Baszan aż do Salka i Edrei,
miasta królestwa Oga w Baszanie. **11** Gdyż tylko sam
Og, król Baszanu, pozostał z olbrzymów; a jego łoże,
łoże żelazne, czy nie [znajduje się] w Rabbie synów
Ammona? Długie na dziewięć łokci, a szerokie na
cztery łokcie, według łokcia męskiego. **12** A ziemię,
którą wzięliśmy w posiadanie w tym czasie od Aroeru,
który leży nad rzeką Arnon, i połowę góry Gilead oraz
jej miasta dałem Rubenitom i Gadytom. **13** A resztę
Gileadu i cały Baszan, królestwa Oga, dałem połowie
pokolenia Manassesa: całą krainę Argob i cały Baszan
nazwano ziemią olbrzymów. **14** Jair, syn Manassesa,
posiadł całą krainę Argob aż do granicy Geszurytów i
Machaty i nazwał ją od swego imienia Baszan-Chawot-
Jair; [nazywa się tak] aż do dziś. **15** Makirowi zaś
dałem Gilead. **16** A Rubenitom i Gadytom dałem
[krainę] od Gileadu aż do rzeki Arnon, ze środkiem
rzeki jako granicą, aż do rzeki Jabbok, [która jest]
granicą synów Ammona; **17** Do tego równinę i Jordan
z granicą od Kinneret aż do Morza Równinnego, czyli
Morza Słonego, pod górą Pizga na wschodzie. **18** W
tym czasie rozkazałem wam: PAN, wasz Bóg, dał wam
tę ziemię w posiadanie. Pójdziecie uzbrojeni przed
waszymi braćmi, synami Izraela, wszyscy wojownicy. **19**
Tylko wasze żony i dzieci oraz wasze bydło (gdyż wiem,
że macie wiele stad) zostaną w waszych miastach,
które wam dałem. **20** Aż PAN da odpoczynek waszym
braciom, jak również wam, i [aż] oni posiądą ziemię,
którą PAN, wasz Bóg, dał im za Jordanem. Wtedy
każdy wróci do swojej posiadłości, którą wam dałem.
21 W tym czasie przykazałem też Jozuemu: Twoje
oczy widziały wszystko, co PAN, wasz Bóg, uczynił
tym dwom królom. Tak samo uczyni PAN wszystkim
królestwom, do których pójdziesz. **22** Nie bójcie się
ich, ponieważ sam PAN, wasz Bóg, walczy za was.
23 I prosiłem PANA w tym czasie: **24** Panie BOŻE,
ty zacząłeś okazywać twemu słudze swoją wielkość
i swoją potężną rękę; któryż bóg na niebie albo na
ziemi potrafi czynić takie potężne dzieła jak ty? **25**
Pozwól mi, proszę, przejść i zobaczyć tę dobrą ziemię,
która jest za Jordanem, tę dobrą górę i Liban. **26** Lecz
PAN rozgniewał się na mnie z waszego powodu i nie
wysłuchał mnie. I PAN powiedział do mnie: Dosyć,
nie mów już do mnie w tej sprawie. **27** Wejdź na
szczyt [góry] Pizga i podnieś oczy na zachód, na
północ, na południe i na wschód, i przypatrz się [temu]
własnymi oczami, gdyż nie przejdziesz tego Jordanu;
28 Ale rozkaż Jozuemu, zachęć go i wzmocnij, gdyż on
pójdzie przed tym ludem i on da mu w dziedzictwo
ziemię, którą zobaczysz. **29** Mieszkaliśmy więc w
dolinie naprzeciw Bet-Peor.

4 Teraz więc, o Izraelu, słuchaj nakazów i praw, których
uczę was wypełniać, abyście żyli i weszli, i posiedli
ziemię, którą daje wam PAN, Bóg waszych ojców. **2**
Nie dodawajcie do słowa, które ja wam nakazuję, ani z
niego nie ujmujcie, abyście przestrzegali przykazań
PANA, waszego Boga, które ja wam nakazuję. **3**
Wasze oczy widziały, co PAN uczynił z powodu Baal-
Peora, jak każdego człowieka, który poszedł za Baal-
Peorem, PAN, twój Bóg, wytracił spośród was. **4** A wy,
którzy przylgnęliście do PANA, swojego Boga, żyjecie
wszyscy aż do dziś. **5** Spójrzcie, nauczyłem was
nakazów i praw, jak mi nakazał PAN, mój Bóg, abyście
tak czynili w tej ziemi, do której wchodzicie, aby ją
wziąć w posiadanie. **6** Przestrzegajcie [ich] więc i
wypełniajcie je; to bowiem [jest] wasza mądrość i wasz
rozum w oczach narodów, które usłyszą o wszystkich
tych nakazach i powiedzą: Zaprawdę, ten wielki naród
jest mądrym i rozumnym ludem. **7** Który bowiem naród
jest tak wielki, by mieć bogów tak bliskich jak PAN,
nasz Bóg, we wszystkim, ilekroć go wzywamy? **8** Albo
który naród [jest tak] wielki, by mieć nakazy i prawa
[tak] sprawiedliwe jak całe to prawo, które dziś wam
przedkładam? **9** Tylko miej się na baczności i strzeż
swej duszy pilnie, abyś nie zapomniał o tych rzeczach,
które twoje oczy widziały, i aby nie odstępowały [one]
od twego serca po wszystkie dni twego życia. Ale
ucz ich swoich synów i synów swoich synów. **10** [Nie

zapominaj] o dniu, w którym stałeś przed PANEM,
swoim Bogiem, na Horebie, gdy PAN powiedział do
mnie: Zgromadź mi lud, abym im przekazał swoje
słowa, aby nauczyli się mnie bać przez wszystkie dni
swego życia na ziemi i żeby uczyli [tego] swoich synów.
11 Wtedy zbliżyliście się i stanęliście pod górą, a góra
płonęła ogniem aż po samo niebo, [okryta] ciemnością,
obłokiem i mrokiem. **12** I PAN przemówił do was
spośród ognia. Usłyszeliście dźwięk słów, lecz nie
widzieliście żadnej postaci, tylko głos [usłyszeliście].
13 Wówczas oznajmił wam swoje przymierze, które
nakazał wam wypełniać, dziesięć przykazań, które
napisał na dwóch kamiennych tablicach. **14** W tym
czasie PAN rozkazał mi nauczać was nakazów i praw,
abyście je wypełniali w ziemi, do której idziecie, aby ją
wziąć w posiadanie. **15** Strzeżcie więc pilnie swoich
dusz, gdyż nie widzieliście żadnej postaci w dniu, w
którym PAN przemówił do was na Horebie spośród
ognia; **16** Abyście się nie zepsuli i nie czynili sobie
rzeźbionego posągu, podobizny wszelkiej postaci
w kształcie mężczyzny lub kobiety; **17** W kształcie
jakiegokolwiek zwierzęcia, które jest na ziemi, w
kształcie wszelkiego ptaka skrzydlatego, który lata w
powietrzu; **18** W kształcie czegokolwiek, co pełza po
ziemi, w kształcie wszelkiej ryby, która jest w wodach
pod ziemią. **19** I abyś – gdy podniesiesz swoje oczy ku
niebu i ujrzysz słońce, księżyc i gwiazdy, cały zastęp
niebios – nie dał się zwieść, by oddać im pokłon
i im służyć, ponieważ PAN, twój Bóg, przydzielił je
wszystkim ludom pod całym niebem. **20** Lecz PAN
was wziął i wyprowadził z pieca do topienia żelaza, z
Egiptu, abyście byli jego ludem, jego dziedzictwem, jak
dziś [jesteście]. **21** I PAN rozgniewał się na mnie z
waszego powodu, i przysiągł, że nie przejdę Jordanu i
nie wejdę do tej dobrej ziemi, którą PAN, twój Bóg,
daje tobie w dziedzictwo. **22** Ja bowiem umrę w tej
ziemi, nie przejdę Jordanu. Wy zaś przejdziecie i
posiądziecie tę dobrą ziemię. **23** Strzeżcie się, abyście
nie zapomnieli o przymierzu PANA, swojego Boga,
które z wami zawarł, i nie czynili sobie żadnego
rzeźbionego posągu lub podobizny czegokolwiek,
czego ci zakazał PAN, twój Bóg. **24** Bo PAN, twój
Bóg, jest ogniem trawiącym, Bogiem zazdrosnym. **25**
Gdy urodzisz synów i wnuki i zestarzejecie się w tej
ziemi, jeśli popsujecie się i uczynicie [sobie] rzeźbiony
posąg lub podobiznę czegokolwiek, i dopuścicie się
zła w oczach PANA, swojego Boga, pobudzając go
do gniewu; **26** To biorę dziś na świadków przeciwko
wam niebo i ziemię, że prędko wyginiecie doszczętnie
z ziemi, do której przejdziecie przez Jordan, aby
ją posiąść; nie przedłużycie w niej swych dni, bo
zostaniecie całkowicie wytępieni. **27** PAN rozproszy
was między narodami i mało z was zostanie pośród
narodów, do których PAN was zaprowadzi. **28** Tam
będziecie służyli bogom, dziełom ludzkich rąk, drewnu
i kamieniowi, które nie widzą ani nie słyszą, nie jedzą
ani nie wąchają. **29** Jeśli jednak stamtąd będziesz
szukać PANA, swego Boga, wtedy znajdziesz [go],
jeśli będziesz go szukał całym swym sercem i całą
swą duszą. **30** Gdy znajdziesz się w ucisku i spotka cię
to wszystko w ostatnich dniach, jeśli wtedy zawrócisz
do PANA, swego Boga, i będziesz słuchał jego głosu;
31 Ponieważ PAN, twój Bóg, jest miłosiernym Bogiem,
nie opuści cię ani cię nie zniszczy, ani nie zapomni
o przymierzu z twoimi ojcami, które im poprzysiągł.
32 Zapytaj się bowiem dawnych czasów, które były
przed tobą od dnia, kiedy Bóg stworzył człowieka na
ziemi, i od jednego krańca nieba aż do drugiego, czy
stała się kiedykolwiek rzecz podobna do tej tak wielkiej
albo czy słyszano kiedykolwiek o czymś takim? **33** Czy
słyszał [kiedykolwiek jakiś] naród głos Boga mówiącego
spośród ognia, tak jak ty słyszałeś, i pozostał żywy?
34 Albo czy Bóg spróbował przyjść i wziąć sobie
naród spośród [innego] narodu przez doświadczenia,
przez znaki, przez cuda i przez wojny, potężną ręką i
wyciągniętym ramieniem, wśród wielkich i strasznych
[dzieł] jak to wszystko, co na twoich oczach PAN,
wasz Bóg, uczynił dla was w Egipcie? **35** Tobie to
ukazano, abyś wiedział, że PAN jest Bogiem i nie ma
innego oprócz niego. **36** Dał ci słyszeć swój głos z
nieba, aby cię pouczyć, a na ziemi ukazał ci swój wielki
ogień i usłyszałeś jego słowa spośród ognia. **37** A
ponieważ umiłował twoich ojców, wybrał ich potomstwo
po nich i wyprowadził cię z Egiptu przed sobą swoją
wielką mocą; **38** Aby wypędzić przed tobą narody
większe i potężniejsze od ciebie, by cię wprowadzić i
dać ci ich ziemię w dziedzictwo, jak to [jest] dzisiaj. **39**
Poznaj więc dziś i weź to sobie do swego serca, że
PAN jest Bogiem wysoko na niebie i nisko na ziemi.
Nie ma innego. **40** Przestrzegaj więc jego nakazów i
przykazań, które dziś tobie nakładam, aby się dobrze
powodziło tobie i twoim synom po tobie; abyś też
przedłużył swe dni na ziemi, którą PAN, twój Bóg, daje
tobie przez wszystkie dni. **41** Wtedy Mojżesz wydzielił
trzy miasta po tej stronie Jordanu na wschodzie; **42** Aby
mógł tam uciec zabójca, który zabił swego bliźniego
nieumyślnie i wcześniej nie nienawidził go, aby uciekł
[on] do jednego z tych miast i pozostał żywy: **43** Beser
na pustyni, w ziemi równinnej Rubenitów, Ramot w
Gileadzie Gadytów i Golan w Baszanie Manassytów.
44 Oto prawo, które Mojżesz przedłożył synom Izraela.
45 To są świadectwa, nakazy i prawa, które Mojżesz
ogłosił synom Izraela, kiedy wyszli z Egiptu; **46** Po
tej stronie Jordanu, w dolinie naprzeciw Bet-Peor,

w ziemi Sichona, króla Amorytów, mieszkającego w
Cheszbonie, którego Mojżesz i synowie Izraela pobili
po wyjściu z Egiptu; 47 I posiedli jego ziemię i ziemię
Oga, króla Baszanu – dwóch królów Amorytów, którzy
[byli] po tej stronie Jordanu na wschodzie; 48 Od
Aroeru, leżącego nad brzegiem rzeki Arnon, aż do
góry Sirion, czyli Hermon; 49 I całą równinę po tej
stronie Jordanu na wschodzie aż do Morza Pustego,
pod zdrojami Pizga.

5 I Mojżesz zwołał całego Izraela, i powiedział do nich:
Słuchaj, Izraelu, nakazów i praw, które dziś mówię
do twoich uszu; nauczcie się ich i przestrzegajcie,
i wypełniajcie je. 2 PAN, nasz Bóg, zawarł z nami
przymierze na Horebie. 3 PAN zawarł to przymierze nie
z naszymi ojcami, ale z nami, którzy tu wszyscy dziś
jesteśmy przy życiu. 4 Twarzą w twarz rozmawiał z
wami PAN na górze spośród ognia; 5 Ja stałem w tym
czasie pomiędzy PANEM a wami, aby oznajmić wam
słowo PANA, gdyż baliście się ognia i nie wstąpiliście
na górę. A on powiedział: 6 Ja jestem PAN, twój
Bóg, który cię wyprowadził z ziemi Egiptu, z domu
niewoli. 7 Nie będziesz miał innych bogów przede
mną. 8 Nie czyń sobie rzeźbionego posągu ani żadnej
podobizny [czegokolwiek], co jest w górze na niebie,
co jest nisko na ziemi ani tego, co jest w wodach pod
ziemią; 9 Nie będziesz oddawał im pokłonu ani nie
będziesz im służył, gdyż ja jestem PAN, twój Bóg, Bóg
zazdrosny, nawiedzający nieprawość ojców na synach
do trzeciego i czwartego [pokolenia] tych, którzy mnie
nienawidzą; 10 A okazujący miłosierdzie tysiącom tych,
którzy mnie miłują i strzegą moich przykazań. 11 Nie
będziesz brał imienia PANA, twego Boga, nadaremnie,
gdyż PAN nie zostawi bez kary tego, który bierze jego
imię nadaremnie. 12 Przestrzegaj dnia szabatu, abyś
go święcił, tak jak ci nakazał PAN, twój Bóg. 13 Przez
sześć dni będziesz pracował i wykonywał wszelką
swoją pracę; 14 Lecz siódmy dzień jest szabatem
PANA, twego Boga. Nie będziesz wykonywał żadnej
pracy w [tym dniu] ani ty, ani twój syn, ani twoja córka,
ani twój sługa, ani twoja służąca, ani twój wół, ani twój
osioł, ani żadne twoje bydło, ani twój gość, który jest w
twych bramach; aby odpoczął twój sługa i twoja służąca
– jak i ty. 15 I pamiętaj, że byłeś niewolnikiem w ziemi
Egiptu i że PAN, twój Bóg, wyprowadził cię stamtąd
potężną ręką i wyciągniętym ramieniem. Dlatego PAN,
twój Bóg, nakazał ci obchodzić dzień szabatu. 16 Czcij
swego ojca i swoją matkę, tak jak nakazał ci PAN, twój
Bóg, aby przedłużone były twoje dni i żeby ci się dobrze
powodziło na ziemi, którą PAN, twój Bóg, da tobie. 17
Nie będziesz zabijał. 18 Nie będziesz cudzołożył. 19
Nie będziesz kradł. 20 Nie będziesz mówił fałszywego
świadectwa przeciw twemu bliźniemu. 21 Nie będziesz
pragnął żony swego bliźniego ani nie będziesz pożądał
domu swego bliźniego, ani jego pola, ani jego sługi czy
służącej, ani jego wołu czy osła, ani żadnej rzeczy, która
należy do twego bliźniego. 22 Te słowa wypowiedział
PAN do całego waszego zgromadzenia na górze
spośród ognia, obłoku i ciemności donośnym głosem. I
nic nie dodał. Potem napisał je na dwóch tablicach
kamiennych i dał mi je. 23 A gdy usłyszeliście głos
spośród ciemności, a góra płonęła ogniem, zbliżyliście
się do mnie, wszyscy naczelnicy waszych pokoleń
oraz starsi; 24 I powiedzieliście: Oto PAN, nasz Bóg,
ukazał nam swoją chwałę i wielkość i słyszeliśmy
jego głos spośród ognia. Dziś widzieliśmy, że Bóg
przemawia do człowieka, a [ten] pozostaje przy życiu.
25 Dlaczego więc teraz mamy umrzeć? Bo ten wielki
ogień nas pochłonie. Jeśli nadal będziemy słyszeć głos
PANA, naszego Boga, pomrzemy. 26 Któż bowiem
spośród wszelkiego ciała słyszał głos Boga żywego
mówiącego spośród ognia, tak jak my, a pozostał przy
życiu? 27 Zbliż się ty i wysłuchaj wszystkiego, co
będzie mówił PAN, nasz Bóg. Ty zaś powiesz nam
wszystko, co powie do ciebie PAN, nasz Bóg, a my
posłuchamy i wykonamy to. 28 I PAN wysłuchał głosu
waszych słów, kiedy mówiliście do mnie, i powiedział
PAN do mnie: Słyszałem głos słów tego ludu, które
wypowiedzieli do ciebie. Wszystko, co powiedzieli,
jest słuszne. 29 Oby ich serce było takie, by się mnie
bali i przestrzegali wszystkich moich przykazań przez
wszystkie dni, aby dobrze się powodziło im i ich synom
na wieki. 30 Idź i powiedz im: Wróćcie do swoich
namiotów. 31 A ty zostań tu przy mnie, a powiem
ci wszystkie przykazania, nakazy i prawa, których
będziesz ich nauczał, aby je wypełniali w ziemi, którą
daję im w posiadanie. 32 Dopilnujcie wypełniania tego
tak, jak wam nakazał PAN, wasz Bóg. Nie zbaczajcie
ani w prawo, ani w lewo. 33 Będziecie chodzić wszelką
drogą, którą wam nakazał PAN, wasz Bóg, abyście żyli,
aby dobrze się wam powodziło i żebyście przedłużyli
[swoje] dni na ziemi, którą posiądziecie.

6 A oto przykazania, nakazy i prawa, których PAN,
wasz Bóg, nakazał was nauczyć, żebyście je
wypełniali w ziemi, do której idziecie, by ją posiąść; 2
Ażebyś bał się PANA, swego Boga, tak byś przestrzegał
wszystkich jego nakazów i przykazań, które tobie
nakazuję, tobie, twojemu synowi i synowi twego syna,
po wszystkie dni twego życia, i aby twoje dni się
przedłużyły. 3 Słuchaj więc, Izraelu, i pilnuj wypełniania
tego, aby dobrze ci się powodziło i żebyście się bardzo
rozmnożyli, tak jak obiecał ci PAN, Bóg twoich ojców,
w ziemi opływającej mlekiem i miodem. 4 Słuchaj,
Izraelu! PAN, nasz Bóg, PAN [jest] jeden. 5 Będziesz

miłował PANA, swego Boga, całym swym sercem,
całą swą duszą i z całej swej siły; 6 A te słowa,
które ja dziś nakazuję tobie, będą w twoim sercu;
7 I będziesz je często przypominał swoim synom i
rozmawiał o nich, przebywając w swoim domu, idąc
drogą, kładąc się i wstając. 8 Przywiążesz je jako
znak do swoich rąk i będą jako przepaski między
twymi oczami. 9 Wypiszesz je też na odrzwiach swego
domu i na swoich bramach. 10 A gdy PAN, twój
Bóg, wprowadzi cię do ziemi, którą poprzysiągł twoim
ojcom: Abrahamowi, Izaakowi i Jakubowi, że da tobie
miasta wielkie i dobre, których nie budowałeś; 11 I
wypełnione dobrami domy, których nie napełniałeś,
i wykute studnie, których nie wykuwałeś, winnice i
ogrody oliwne, których nie sadziłeś; gdy więc będziesz
jadł do syta; 12 Strzeż się, abyś nie zapomniał PANA,
który cię wyprowadził z ziemi Egiptu, z domu niewoli.
13 Będziesz się bał PANA, swego Boga, i [będziesz] mu
służyć, i na jego imię przysięgać. 14 Nie pójdziecie za
obcymi bogami, za bogami narodów, które są dokoła
was; 15 (PAN bowiem, twój Bóg, znajdujący się pośród
ciebie, jest Bogiem zazdrosnym), by nie rozpalił się
gniew PANA, twego Boga, przeciw tobie i aby nie
wytępił cię z powierzchni ziemi. 16 Nie będziecie
wystawiać na próbę PANA, swojego Boga, tak jak
go wystawialiście na próbę w Massa. 17 Będziecie
pilnie przestrzegać przykazań PANA, swojego Boga,
jego świadectw i nakazów, które ci nakazał. 18 A
czyń to, co jest prawe i dobre w oczach PANA, aby ci
się dobrze powodziło, abyś wszedł i posiadł tę dobrą
ziemię, którą PAN przysiągł twoim ojcom; 19 Aby
wypędzić przed tobą wszystkich twoich wrogów, jak to
PAN powiedział. 20 A gdy twój syn zapyta cię kiedyś:
Co to za świadectwa, nakazy i prawa, które wam
nakazał PAN, nasz Bóg? 21 Wtedy powiesz swemu
synowi: Byliśmy niewolnikami faraona w Egipcie i PAN
wyprowadził nas z Egiptu potężną ręką. 22 I na naszych
oczach PAN czynił w Egipcie znaki i cuda, wielkie i
dotkliwe, nad faraonem i nad całym jego domem. 23
Lecz wyprowadził nas stamtąd, aby nas wprowadzić i
dać nam tę ziemię, którą przysiągł naszym ojcom. 24
I PAN nakazał nam wypełniać wszystkie te nakazy i
bać się PANA, naszego Boga, żeby nam się dobrze
powodziło po wszystkie dni, aby nas zachować przy
życiu, tak jak dziś. 25 I będzie to nasza sprawiedliwość,
gdy będziemy przestrzegać wszystkich tych przykazań
i wypełniać je przed PANEM, naszym Bogiem, tak jak
nam nakazał.

7 Gdy PAN, twój Bóg, wprowadzi cię do ziemi, do
której wchodzisz, by ją posiąść, i [gdy] wypędzi przed
tobą wiele narodów: Chetytów, Girgaszytów, Amorytów,
Kananejczyków, Peryzzytów, Chiwwitów i Jebusytów
– siedem narodów liczniejszych i potężniejszych niż
ty; 2 [Gdy] więc PAN, twój Bóg, wyda je tobie,
wytępisz je, doszczętnie je wyniszczysz, nie zawrzesz
z nimi przymierza i nie zlitujesz się nad nimi; 3 Nie
będziesz z nimi zawierał małżeństw: swej córki nie
dasz ich synowi i ich córki nie weźmiesz dla swego
syna; 4 Gdyż odwiodłaby twego syna od kroczenia
za mną, by służyli innym bogom. Wtedy rozpaliłby
się gniew PANA na was i prędko by was wytępił.
5 Lecz tak z nimi postąpicie: Zburzycie ich ołtarze,
pokruszycie ich pomniki, wytniecie ich gaje i spalicie
ogniem ich rzeźbione posągi. 6 Ty bowiem jesteś
świętym ludem dla PANA, swego Boga: PAN, twój
Bóg, wybrał cię, abyś był dla niego szczególnym
ludem spośród wszystkich narodów, które są na ziemi.
7 PAN umiłował was i wybrał was nie dlatego, że
byliście liczniejsi od innych narodów, gdyż byliście
najmniej liczni ze wszystkich narodów; 8 Lecz ponieważ
PAN was umiłował i chciał dochować przysięgi, którą
złożył waszym ojcom, PAN wyprowadził was potężną
ręką i wykupił was z domu niewoli, z ręki faraona,
króla Egiptu. 9 Uznaj więc, że PAN, twój Bóg, jest
Bogiem, Bogiem wiernym, który zachowuje przymierze
i miłosierdzie do tysiącznego pokolenia względem tych,
którzy go miłują i przestrzegają jego przykazań; 10
A odpłaca w twarz tym, którzy go nienawidzą, aby
ich zniszczyć. Nie zwleka [z karą] dla tego, który go
nienawidzi; odpłaci mu w twarz. 11 Przestrzegaj więc
przykazań, nakazów i praw, które ja dziś nakazuję
ci wypełnić. 12 Jeśli będziecie słuchać tych praw,
przestrzegać ich i wypełniać [je], wtedy PAN, twój Bóg,
dochowa ci przymierza i miłosierdzia, które poprzysiągł
twoim ojcom. 13 I będzie cię miłował, błogosławił ci i
rozmnoży cię. I pobłogosławi owoc twego łona i owoc
twojej ziemi: twoje zboże, twoje wino i twoją oliwę,
przyrost twoich krów i trzody twoich owiec na ziemi,
którą poprzysiągł twoim ojcom dać tobie. 14 Będziesz
błogosławiony ponad wszystkie narody. Nie będzie
niepłodnego i niepłodnej ani wśród ciebie, ani wśród
twego bydła. 15 PAN oddali też od ciebie każdą chorobę
i nie ześle na ciebie żadnych dotkliwych chorób Egiptu,
które poznałeś, lecz ześle je na wszystkich, którzy cię
nienawidzą. 16 I wytępisz wszystkie narody, które PAN,
twój Bóg, tobie wyda; nie zlituje się nad nimi twoje oko.
I nie będziesz służył ich bogom, bo byłoby to dla ciebie
sidłem. 17 Jeśli powiesz w swym sercu: Te narody są
liczniejsze ode mnie, jakże będę mógł je wypędzić?
18 Nie bój się ich, ale dobrze pamiętaj to, co PAN,
twój Bóg, uczynił faraonowi i całemu Egiptowi; 19 Te
wielkie doświadczenia, które twoje oczy widziały, te
znaki, cuda, potężną rękę i wyciągnięte ramię, którymi
PAN, twój Bóg, cię wyprowadził. Tak uczyni PAN,

twój Bóg, wszystkim narodom, których się boisz. 20
Ponadto PAN, twój Bóg, ześle na nich szerszenie, aż
wyginą ci, którzy pozostali, i ci, którzy ukryli się przed
tobą. 21 Nie drżyj przed nimi, gdyż PAN, twój Bóg,
[jest] pośród ciebie, Bóg wielki i straszliwy. 22 I PAN,
twój Bóg, wypędzi przed tobą te narody z wolna i po
trosze: Nie będziesz mógł wytępić ich szybko, aby nie
rozmnożyły się przeciw tobie zwierzęta polne. 23 Lecz
PAN, twój Bóg, wyda je tobie i porazi je wielką klęską,
aż będą wyniszczone. 24 I wyda ich królów w twoje
ręce i zgładzisz ich imię spod nieba. Nikt nie ostoi się
przed tobą, aż ich wytępisz. 25 Rzeźbione posągi ich
bogów spalisz w ogniu. Nie będziesz pożądał srebra
ani złota, [które jest] na nich, ani nie będziesz brał go
dla siebie, byś nie został przez nie usidlony, ponieważ
to budzi odrazę u PANA, twego Boga. 26 Nie wnoś
[takiej] obrzydliwości do swego domu, abyś się nie stał
przekleństwem tak jak i ona. Będziesz się nią bardzo
brzydził i czuł do niej ogromny wstręt, gdyż to jest
przekleństwo.

8 Wszystkich przykazań, które ci dziś nakazuję,
będziecie przestrzegać i wypełniać [je], abyście
żyli, rozmnażali się, weszli i posiedli ziemię, którą PAN
przysiągł waszym ojcom. 2 Pamiętaj całą drogę, którą
prowadził cię PAN, twój Bóg, przez te czterdzieści lat
po pustyni, by cię ukorzyć i doświadczać, aby poznać,
co jest w twoim sercu, czy będziesz przestrzegał
jego przykazań, czy nie. 3 Upokorzył cię, dawał ci
odczuć głód i karmił cię manną, której nie znałeś ani
ty, ani twoi ojcowie, aby cię nauczyć, że nie samym
chlebem człowiek żyje, ale że człowiek żyje każdym
słowem, które wychodzi z ust PANA. 4 Twoja odzież nie
zniszczyła się na tobie i twoja noga nie opuchła [przez]
te czterdzieści lat. 5 Rozważ więc w swym sercu, że
jak człowiek karze swego syna, [tak] PAN, twój Bóg,
karze ciebie. 6 Dlatego przestrzegaj przykazań PANA,
swego Boga, abyś chodził jego drogami i bał się go. 7
PAN, twój Bóg, prowadzi cię bowiem do ziemi dobrej,
[do] ziemi potoków wód, źródeł i głębin, wytryskających
w dolinach i górach; 8 [Do] ziemi pszenicy i jęczmienia,
winorośli, figowców i drzew granatu; [do] ziemi oliwy
i miodu; 9 [Do] ziemi, w której będziesz jeść chleb,
nie odczuwając niedostatku; w której niczego ci nie
zabraknie; do ziemi, której kamienie są żelazem, a z
jej gór będziesz wydobywać miedź. 10 Gdy będziesz
jadł do syta, będziesz błogosławił PANA, swego Boga,
za dobrą ziemię, którą ci dał. 11 Strzeż się, byś nie
zapomniał PANA, swego Boga, i nie zaniedbał jego
przykazań, jego praw i jego nakazów, które ci dziś
nakazuję; 12 Aby – gdy najesz się do syta, pobudujesz
piękne domy i zamieszkasz w nich; 13 I kiedy twoje
bydło i owce rozmnożą się, przybędzie ci srebra i złota
oraz wszystko, co będziesz miał, powiększy się; 14
Twoje serce nie uniosło się i abyś nie zapomniał PANA,
swego Boga, który cię wyprowadził z ziemi Egiptu,
z domu niewoli; 15 Który cię przeprowadził przez tę
wielką i straszną pustynię, [gdzie były] węże jadowite i
skorpiony, [przez] suchą [ziemię], bez wody, i wydobył
ci wodę z krzemiennej skały; 16 Który cię karmił na
pustyni manną, której nie znali twoi ojcowie, aby cię
ukorzyć i doświadczać, by w przyszłości wyświadczyć
ci dobro; 17 Abyś nie mówił w swym sercu: Moja
moc i siła mojej ręki zdobyły mi to bogactwo; 18
Ale pamiętaj PANA, swego Boga, gdyż to on daje ci
siłę do zdobywania bogactwa, aby potwierdzić swoje
przymierze, które poprzysiągł twoim ojcom, jak się to
dziś okazuje. 19 Ale jeśli całkiem zapomnisz PANA,
swego Boga, i pójdziesz za innymi bogami, będziesz im
służył i oddawał pokłon, to oświadczam wam dziś, że
na pewno zginiecie. 20 Jak narody, które PAN niszczy
przed wami, tak zginiecie, ponieważ nie słuchaliście
głosu PANA, waszego Boga.

9 Słuchaj, Izraelu! Dziś przejdziesz przez Jordan,
aby wejść i zawładnąć narodami większymi
i potężniejszymi od ciebie, miastami wielkimi i
obwarowanymi aż po samo niebo; 2 Ludem wielkim i
wysokim, synami Anakitów, których znasz i o których
słyszałeś, [kiedy mówiono]: Któż się może ostać wobec
synów Anaka? 3 Wiedz zatem dzisiaj, że PAN, twój
Bóg, przeprawia się przed tobą; [jak] ogień trawiący,
zniszczy ich i poniży przed tobą, abyś ich wypędził
i wytracił szybko, jak ci to obiecał PAN. 4 A gdy
PAN, twój Bóg, wypędzi ich przed tobą, nie mów w
swym sercu: Dzięki mojej sprawiedliwości PAN mnie
wprowadził, abym posiadł tę ziemię. Lecz z powodu
niegodziwości tych narodów PAN wygnał je przed
tobą. 5 Nie dzięki swojej sprawiedliwości ani prawości
swego serca wchodzisz, aby posiąść ich ziemię, lecz
z powodu niegodziwości tych narodów PAN, twój
Bóg, wypędza je przed tobą, i aby dopełnić słowo,
które PAN poprzysiągł twoim ojcom: Abrahamowi,
Izaakowi i Jakubowi. 6 Wiedz zatem, że nie dzięki
twojej sprawiedliwości PAN, twój Bóg, daje ci tę dobrą
ziemię w posiadanie, gdyż jesteś ludem twardego
karku. 7 Pamiętaj, a nie zapominaj, jak pobudzałeś do
gniewu PANA, swego Boga, na pustyni. Od tego dnia,
w którym wyszedłeś z ziemi Egiptu, aż do waszego
przyjścia na to miejsce buntowaliście się przeciwko
PANU. 8 Także przy Horebie pobudziliście PANA do
gniewu i rozgniewał się PAN na was tak, że chciał
was wytępić. 9 Gdy wstąpiłem na górę, aby otrzymać
kamienne tablice, tablice przymierza, które PAN zawarł
z wami, przebywałem na górze przez czterdzieści
dni i czterdzieści nocy, nie jedząc chleba i nie pijąc

wody. 10 Wtedy PAN dał mi dwie kamienne tablice
zapisane palcem Boga, na których były wszystkie te
słowa, które PAN powiedział wam na górze spośród
ognia, w dniu waszego zgromadzenia. 11 A kiedy
minęło czterdzieści dni i czterdzieści nocy, PAN dał
mi dwie tablice kamienne, tablice przymierza. 12 I
PAN powiedział do mnie: Wstań, zejdź stąd szybko,
gdyż zepsuł się twój lud, który wyprowadziłeś z Egiptu.
Szybko zboczyli z drogi, którą im nakazałem, i uczynili
sobie odlany posąg. 13 PAN powiedział też do mnie:
Widziałem ten lud, a jest to lud twardego karku. 14
Zostaw mnie, a ich wytępię i wytracę ich imię spod
nieba, a z ciebie uczynię naród potężniejszy i większy
od nich. 15 Wtedy zawróciłem i zszedłem z góry. Góra
płonęła ogniem, a dwie tablice przymierza były w obu
moich rękach. 16 A gdy spojrzałem, oto zgrzeszyliście
przeciw PANU, waszemu Bogu, bo uczyniliście sobie
lanego cielca. Szybko zboczyliście z drogi, którą PAN
wam nakazał. 17 Wtedy wziąłem te dwie tablice,
wyrzuciłem je z rąk i stłukłem je na waszych oczach.
18 Potem upadłem przed PANEM jak za pierwszym
razem, przez czterdzieści dni i czterdzieści nocy nie
jadłem chleba i nie piłem wody z powodu wszystkich
waszych grzechów, które popełniliście, czyniąc zło w
oczach PANA, pobudzając go do gniewu. 19 Bałem
się bowiem tej zapalczywości i gniewu, którymi PAN
zapłonął przeciwko wam, by was wytępić. Lecz i tym
razem PAN mnie wysłuchał. 20 Również na Aarona
PAN bardzo się rozgniewał i chciał go zgładzić. W
tym czasie modliłem się też za Aarona. 21 A wasz
grzech, to jest cielca, którego uczyniliście, wziąłem i
spaliłem w ogniu, potłukłem go i pokruszyłem, aż się
stał miałki jak proch. I wrzuciłem jego proch do potoku
wypływającego z góry. 22 Potem w Tabera, w Massa
i w Kibrot-Hattaawa pobudziliście PANA do gniewu.
23 A gdy PAN wysłał was z Kadesz-Barnea, mówiąc:
Idźcie i weźcie w posiadanie ziemię, którą wam dałem,
zbuntowaliście się przeciw nakazowi PANA, waszego
Boga, nie uwierzyliście mu i nie usłuchaliście jego
głosu; 24 Buntowaliście się przeciw PANU od dnia,
kiedy was poznałem. 25 Dlatego upadłem przed
PANEM i leżałem przez czterdzieści dni i czterdzieści
nocy, bo PAN już powiedział, że was wytępi. 26 I
modliłem się do PANA tymi słowy: Panie BOŻE, nie gub
swego ludu i swego dziedzictwa, które odkupiłeś swoją
wielkością, które wyprowadziłeś z Egiptu potężną
ręką. 27 Wspomnij na swoje sługi: Abrahama, Izaaka
i Jakuba; nie patrz na zatwardziałość tego ludu, na
jego niegodziwość i grzech; 28 Aby nie mówiono w
tej ziemi, z której nas wyprowadziłeś: Ponieważ PAN
nie mógł wprowadzić ich do ziemi, którą im obiecał, i
ponieważ ich znienawidził, wyprowadził ich, aby ich
zgładzić na pustyni. 29 Oni są twoim ludem i twoim
dziedzictwem, które wyprowadziłeś swą wielką mocą i
wyciągniętym ramieniem.

10 W tym czasie PAN powiedział do mnie: Wyciosaj
sobie dwie tablice kamienne podobne do
pierwszych i wstąp do mnie na górę; uczyń też
drewnianą arkę. 2 A napiszę na tych tablicach słowa,
które były na pierwszych tablicach, które rozbiłeś;
potem włożysz je do arki. 3 Uczyniłem więc arkę
z drewna akacjowego i wyciosałem dwie tablice
kamienne podobne do pierwszych, i wstąpiłem na
górę, trzymając w rękach dwie tablice. 4 I PAN napisał
na tych tablicach takie pismo jak poprzednio, dziesięć
przykazań, które PAN wypowiedział do was na górze
spośród ognia w dniu zgromadzenia. I dał mi je PAN. 5
Potem zawróciłem i zszedłem z góry, i włożyłem tablice
do arki, którą uczyniłem, i tam się znajdują, tak jak
PAN mi rozkazał. 6 Wtedy synowie Izraela wyruszyli
od Beerot należącego do synów Jaakana do Mosery.
Tam umarł Aaron i tam został pogrzebany. A jego syn
Eleazar sprawował urząd kapłański w jego miejsce.
7 Stamtąd wyruszyli do Gudgody, a z Gudgody do
Jotbata, do ziemi potoków wód. 8 W tym czasie
PAN oddzielił pokolenie Lewiego do noszenia arki
przymierza PANA, do stawania przed PANEM, by mu
służyć i błogosławić w jego imię aż do dziś. 9 Dlatego
[pokolenie] Lewiego nie ma działu ani dziedzictwa
wśród swoich braci; PAN jest jego dziedzictwem, jak
mu powiedział PAN, twój Bóg. 10 A ja pozostałem na
górze, jak poprzednio, czterdzieści dni i czterdzieści
nocy; także tym razem PAN mnie wysłuchał i nie chciał
cię wytępić PAN. 11 Potem PAN powiedział do mnie:
Wstań, wyrusz przed tym ludem, żeby weszli i posiedli
ziemię, którą poprzysiągłem dać ich ojcom. 12 Teraz
więc, Izraelu, czego żąda od ciebie PAN, twój Bóg?
Tylko tego, abyś się bał PANA, swego Boga, abyś
chodził wszystkimi jego drogami i abyś go miłował, i
służył PANU, swemu Bogu, z całego swego serca i całą
swoją duszą; 13 Abyś przestrzegał przykazań PANA i
jego nakazów, które ja ci dziś nakazuję dla twojego
dobra. 14 Oto do PANA, twego Boga, należą niebiosa,
niebiosa niebios, ziemia i wszystko, co [jest] na niej.
15 Jednak PAN upodobał sobie twoich ojców i umiłował
ich, i wybrał ich potomstwo po nich, [czyli] was, ze
wszystkich narodów, jak [to jest] dzisiaj. 16 Obrzeżcie
więc nieobrzezanie swojego serca i nie zatwardzajcie
już swojego karku. 17 Gdyż PAN, wasz Bóg, jest
Bogiem bogów i PANEM panów, Bogiem wielkim,
potężnym i straszliwym, który nie ma względu na osoby
i nie przyjmuje darów. 18 On wymierza sprawiedliwość
sierocie i wdowie i miłuje przybysza, dając mu chleb
i odzież. 19 Miłujcie więc [i wy] przybysza, bo sami

byliście przybyszami w ziemi Egiptu. 20 Będziesz się
bał PANA, swego Boga, jemu będziesz służył, do niego
będziesz lgnąć i na jego imię będziesz przysięgał. 21
On jest twoją chwałą i twoim Bogiem, który uczynił dla
ciebie wielkie i straszliwe rzeczy, które widziały twoje
oczy. 22 W liczbie siedemdziesięciu dusz zeszli twoi
ojcowie do Egiptu, a teraz PAN, twój Bóg, uczynił cię
[tak] licznym jak gwiazdy niebieskie.

11 Miłuj więc PANA, swego Boga, i przestrzegaj jego
nakazu, jego ustaw, jego praw i jego przykazań
przez wszystkie dni. 2 A poznajcie dziś (bo nie [mówię]
do waszych synów, którzy nie znali i nie widzieli karania
PANA, waszego Boga) jego wielkość, jego potężną
rękę i jego wyciągnięte ramię; 3 Jego cuda i jego
dzieła, których dokonał w Egipcie na faraonie, królu
Egiptu, i na całej jego ziemi; 4 I co uczynił wojskom
Egiptu, ich koniom i ich rydwanom: sprawił, że wody
Morza Czerwonego zalały je, gdy was gonili, i wytracił
ich PAN aż do dziś; 5 Także i to, co uczynił dla was na
pustyni, aż do waszego przybycia na to miejsce; 6 I to,
co uczynił Datanowi i Abiramowi, synom Eliaba, syna
Rubena, gdy ziemia otworzyła swe usta i pochłonęła
ich spośród całego Izraela razem z ich rodzinami,
namiotami i całym ich dobytkiem. 7 A wasze oczy
widziały wszystkie te wielkie dzieła PANA, których
dokonał. 8 Przestrzegajcie więc każdego przykazania,
które wam dziś nakazuję, abyście się umocnili, weszli
i posiedli ziemię, do której wchodzicie, aby ją wziąć
w posiadanie; 9 I żebyście przedłużyli swoje dni na
ziemi, którą PAN poprzysiągł dać waszym ojcom i ich
potomstwu, ziemię opływającą mlekiem i miodem. 10
Ziemia bowiem, do której wchodzisz, aby ją posiąść,
nie jest jak ziemia Egiptu, z której wyszliście, którą
zasiewałeś swoim ziarnem i nawadniałeś [przy pomocy]
swoich nóg, jak ogród jarzyn. 11 Lecz ziemia, do
której wchodzicie, aby ją posiąść, [jest] ziemią gór
i dolin, która pije wodę deszczu z nieba; 12 Jest
to ziemia, o którą PAN, twój Bóg, się troszczy, i na
której oczy PANA, twego Boga, stale [spoczywają], od
początku roku do jego końca. 13 A jeśli będziecie pilnie
słuchać moich przykazań, które wam dziś nakazuję –
żebyście miłowali PANA, swojego Boga, i służyli mu z
całego swego serca i całą swoją duszą; 14 Wtedy dam
waszej ziemi w odpowiednim czasie deszcz wczesny i
późny i będziesz zbierał swoje zboża, swoje wino i
swoją oliwę. 15 Dam też trawę na twoich polach dla
twojego bydła, a będziesz jadł do syta. 16 Strzeżcie
się, aby wasze serce nie dało się zwieść, abyście
nie odstąpili i nie służyli innym bogom, i nie oddawali
im pokłonu; 17 Bo wówczas zapali się gniew PANA
przeciwko wam i zamknie [on] niebo, aby nie było
deszczu i aby ziemia nie wydała swego plonu, i szybko
wyginiecie z tej dobrej ziemi, którą PAN wam daje.
18 Weźcie więc te moje słowa do swego serca i do
swej duszy i przywiążcie je do swojej ręki jako znak, i
niech będą [jak] przepaski między waszymi oczami.
19 I nauczcie ich swoje dzieci, rozmawiając o nich,
gdy siedzisz w domu i gdy będziesz w drodze, gdy
się kładziesz i gdy wstajesz. 20 Wypiszesz je też na
odrzwiach swego domu i na swoich bramach; 21 Aby
się pomnożyły wasze dni i dni waszych dzieci w ziemi,
którą PAN poprzysiągł dać waszym ojcom, dopóki
niebo [będzie trwać] nad ziemią. 22 Bo jeśli będziecie
pilnie przestrzegać wszystkich przykazań, które ja
wam nakazuję wypełniać, żebyście miłowali PANA,
swojego Boga, i chodzili wszystkimi jego drogami,
lgnąc do niego; 23 Wtedy PAN wypędzi przed wami
wszystkie te narody i zawładniecie narodami większymi
i potężniejszymi od was. 24 Każde miejsce, po którym
stąpać będzie stopa waszej nogi, będzie wasze:
od pustyni i Libanu, od rzeki Eufrat aż do morza
zachodniego będzie wasza granica. 25 Nikt nie ostoi
się przed wami. PAN, wasz Bóg, wzbudzi strach i lęk
przed wami po całej ziemi, którą będziecie deptać,
jak wam powiedział. 26 Oto dziś kładę przed wami
błogosławieństwo i przekleństwo. 27 Błogosławieństwo,
jeśli będziecie posłuszni przykazaniom PANA, swojego
Boga, które dziś wam nakazuję. 28 A przekleństwo,
jeśli nie będziecie posłuszni przykazaniom PANA,
swojego Boga, i zboczycie z drogi, którą wam dziś
nakazuję, aby pójść za innymi bogami, których nie
poznaliście. 29 Gdy PAN, twój Bóg, wprowadzi cię do
ziemi, do której wchodzisz, aby ją posiąść, umieścisz
[to] błogosławieństwo na górze Gerizim, a przekleństwo
na górze Ebal. 30 Czy nie znajdują się [one] za
Jordanem, po drodze w kierunku zachodu słońca,
w ziemi Kananejczyków, którzy mieszkają na stepie,
naprzeciwko Gilgal, przy równinie More? 31 Wy
bowiem przejdziecie przez Jordan, aby wejść i posiąść
ziemię, którą daje wam PAN, wasz Bóg, i posiądziecie
ją i w niej zamieszkacie. 32 Dopilnujcie, abyście
wypełniali wszystkie nakazy i prawa, które dziś wam
przedkładam.

12 To są nakazy i prawa, których wypełnienia
dopilnujcie w ziemi, którą daje ci PAN, Bóg
waszych ojców, żebyś ją dziedzicznie otrzymał po
wszystkie dni swojego życia na ziemi. 2 Doszczętnie
zniszczycie wszystkie miejsca, w których narody,
którymi wy zawładniecie, służyli swoim bogom na
wysokich górach, na wzgórzach i pod każdym zielonym
drzewem. 3 Zburzycie ich ołtarze, potłuczecie ich
pomniki i spalicie w ogniu ich gaje; porąbiecie też
wyrzeźbione posągi ich bogów i wytracicie ich imiona

z tego miejsca. 4 Nie postępujcie tak z PANEM,
swoim Bogiem; 5 Lecz do miejsca, które PAN, wasz
Bóg, wybierze ze wszystkich waszych pokoleń, aby
tam umieścić swoje imię i zamieszkać, właśnie tam
będziecie uczęszczać i tam będziecie przychodzić.
6 Tam będziecie przynosić swoje całopalenia, ofiary,
dziesięciny i ofiary wzniesienia, swoje ofiary ślubowane
i dobrowolne oraz pierworodne ze swojego bydła i
owiec. 7 I tam będziecie jeść przed PANEM, swoim
Bogiem, i będziecie się radować ze wszystkiego, co
osiągnęły wasze ręce, wy i wasze rodziny, w czym
pobłogosławi cię PAN, twój Bóg. 8 Nie będziecie
postępować zgodnie z tym wszystkim, co my tu dziś
czynimy: każdy, co jest dobre w jego oczach; 9
Jeszcze nie przyszliście bowiem do odpoczynku i do
dziedzictwa, które PAN, twój Bóg, daje tobie. 10 Ale
gdy przejdziecie przez Jordan, będziecie mieszkać w
ziemi, którą PAN, wasz Bóg, daje wam w dziedzictwo,
gdy tam da wam odpoczynek od wszystkich waszych
wrogów wokoło i zamieszkacie bezpiecznie; 11 Wtedy
na miejsce, które PAN, wasz Bóg, wybierze sobie, by w
nim przebywało jego imię, przyniesiecie wszystko, co
wam nakazuję: wasze całopalenia, ofiary, dziesięciny
i ofiary wzniesienia, oraz wszystkie najlepsze ofiary
ślubowane, które będziecie ślubować PANU. 12 I
będziecie się radować przed PANEM, swoim Bogiem,
wy, wasi synowie, wasze córki, wasi słudzy, wasze
służące oraz Lewita, który jest w waszych bramach,
ponieważ nie ma działu ani dziedzictwa z wami. 13
Strzeż się, abyś nie składał swoich całopaleń na
każdym miejscu, które zobaczysz; 14 Lecz tylko
na miejscu, które wybierze PAN w jednym z twoich
pokoleń, tam będziesz składał swoje całopalenia i tam
będziesz czynił wszystko, co ci nakazuję. 15 Jeśli
jednak twoja dusza zapragnie, możesz zabić i jeść
mięso według błogosławieństwa PANA, swego Boga,
które da tobie we wszystkich twoich bramach. Może je
jeść nieczysty i czysty, podobnie jak sarnę albo jelenia.
16 Tylko krwi nie będziecie spożywać; wylejecie ją
na ziemię jak wodę. 17 Nie będziesz mógł w swoich
bramach spożywać dziesięciny ze swego zboża, wina i
oliwy, pierworodnych ze swego bydła i swoich owiec ani
żadnej ze swoich ofiar ślubowanych, które ślubowałeś,
ze swoich dobrowolnych ofiar lub z ofiary wzniesienia.
18 Lecz będziesz je spożywał przed PANEM, swoim
Bogiem, na miejscu, które wybierze PAN, twój Bóg,
[spożyjesz] ty, twój syn, twoja córka, twój sługa, twoja
służąca oraz Lewita, który jest w twoich bramach. I
będziesz się radował przed PANEM, swoim Bogiem,
ze wszystkiego, co osiągną twoje ręce. 19 Strzeż się,
abyś nie opuszczał Lewity przez wszystkie twoje dni na
ziemi. 20 Gdy PAN, twój Bóg, poszerzy twoją granicę,
tak jak ci zapowiedział, a powiesz: Będę jadł mięso,
ponieważ twoja dusza pragnie jeść mięso, to możesz
go spożyć tyle, ile tylko zapragnie twoja dusza. 21 A
jeśli daleko od ciebie będzie miejsce, które PAN, twój
Bóg, wybierze, aby tam przebywało jego imię, wtedy
zabijesz ze swego bydła i ze swoich owiec, które da ci
PAN, tak jak ci nakazałem, i będziesz jadł w swoich
bramach cokolwiek twoja dusza zapragnie. 22 Jak
się je sarnę lub jelenia, tak będziesz je spożywać.
Zarówno nieczysty, jak i czysty może je spożywać. 23
Tylko wystrzegaj się, byś nie spożywał krwi, bo krew
jest życiem, i nie będziesz spożywał życia razem z
mięsem. 24 Nie będziesz jej spożywał, wylej ją na
ziemię jak wodę. 25 Nie będziesz jej spożywał, aby
się dobrze powodziło tobie i twoim synom po tobie,
gdy uczynisz to, co jest dobre w oczach PANA. 26
Tylko twoje rzeczy święte, które będziesz miał, i twoje
ofiary ślubowane weźmiesz i przyniesiesz na miejsce,
które wybierze PAN; 27 I złożysz swoje całopalenia,
mięso i krew na ołtarzu PANA, swego Boga. Lecz krew
twoich ofiar będzie wylana na ołtarzu PANA, twego
Boga, mięso zaś spożyjesz. 28 Przestrzegaj i słuchaj
wszystkich tych słów, które ci nakazuję, aby dobrze
się powodziło tobie i twoim synom po tobie aż na
wieki, gdy będziesz czynić to, co dobre i prawe w
oczach PANA, twojego Boga. 29 Gdy PAN, twój Bóg,
wytępi przed tobą narody, do których idziesz, by nimi
zawładnąć, i opanujesz je, i zamieszkasz w ich ziemi;
30 Strzeż się, byś się nie dał usidlić, [idąc] za nimi,
gdy będą wytępione przed tobą; nie pytaj się też o
ich bogów, mówiąc: W jaki sposób te narody służyły
swoim bogom? Tak samo i ja uczynię. 31 Nie uczynisz
tak PANU, swemu Bogu, gdyż wszystko, czym brzydzi
się PAN i czego nienawidzi, czynili swoim bogom;
nawet swoich synów i swoje córki palili w ogniu dla
swoich bogów. 32 Cokolwiek wam nakazuję, pilnie
wypełniajcie. Nic do tego nie dodasz ani od tego nie
ujmiesz.

13 Jeśli powstanie pośród was prorok albo ktoś,
kto ma sny, i ukaże ci znak lub cud; 2 I stanie
się ten znak albo cud, o którym ci oznajmił, [i] powie:
Pójdźmy za innymi bogami, których ty nie znasz, i
służmy im; 3 Nie usłuchasz słów tego proroka ani
tego, który ma sny, gdyż PAN, wasz Bóg, doświadcza
was, aby poznać, czy miłujecie PANA, swego Boga, z
całego swego serca i całą swoją duszą. 4 Za PANEM,
swoim Bogiem, będziecie chodzić, jego będziecie
się bać, przestrzegać jego przykazań i słuchać jego
głosu, będziecie mu służyć i do niego lgnąć. 5 A
ten prorok albo ten, który ma sny, poniesie śmierć,
gdyż namówił do odstępstwa od PANA, waszego
Boga (który wyprowadził was z ziemi Egiptu i odkupił

was z domu niewoli), by sprowadzić cię z drogi,
którą PAN, twój Bóg, nakazał ci iść. W ten sposób
wykorzenisz to zło spośród siebie. 6 Jeśli twój brat,
syn twojej matki, albo twój syn bądź twoja córka
albo żona [spoczywająca] na twym łonie, albo twój
przyjaciel, który jest dla ciebie jak twoja dusza, będą
cię namawiać, mówiąc potajemnie: Pójdźmy i służmy
innym bogom, których nie poznałeś ani ty, ani twoi
ojcowie; 7 Któremuś z bogów tych narodów, które są
dokoła was, tych blisko ciebie lub daleko od ciebie,
od jednego końca ziemi aż do jej drugiego końca; 8
Nie ulegniesz mu ani go nie usłuchasz; twoje oko nie
zlituje się nad nim, nie zmiłujesz się nad nim ani nie
ukryjesz go; 9 Ale koniecznie go zabijesz; najpierw
twoja ręka będzie nad nim, by go zabić, a potem ręka
całego ludu. 10 I ukamienujesz go na śmierć, ponieważ
chciał odwieść cię od PANA, twego Boga, który cię
wyprowadził z ziemi Egiptu, z domu niewoli; 11 A cały
Izrael usłyszy [o tym] i będzie się bał, i już nie popełni
takiego zła pośród was. 12 A jeśli usłyszysz, że w
jednym z twoich miast, które PAN, twój Bóg, daje ci
na mieszkanie, ktoś powie: 13 Wyszli [pewni] ludzie
Beliala spośród ciebie i uwodzą mieszkańców miasta,
mówiąc: Pójdźmy i służmy innym bogom, których nie
poznaliście; 14 Wtedy przeprowadzisz dochodzenie,
zbadasz i pilnie wypytasz. Jeśli okaże się prawdą
i rzeczą pewną, że popełniono taką obrzydliwość
pośród was; 15 Koniecznie wytracisz mieszkańców
tego miasta ostrzem miecza, zniszczysz je doszczętnie
i wszystko, co w nim [jest], również jego bydło, ostrzem
miecza. 16 A cały jego łup zbierzesz na środku placu i
doszczętnie spalisz w ogniu miasto razem z całym
łupem dla PANA, swego Boga. I będzie zwaliskiem
wiecznym, nigdy nie zostanie odbudowane. 17 I nie
zostanie w twoich rękach nic z tych rzeczy przeklętych,
aby PAN odwrócił gniew swojej zapalczywości i okazał
ci miłosierdzie, i zmiłował się nad tobą, i rozmnożył cię,
jak poprzysiągł twoim ojcom; 18 Gdy będziesz słuchał
głosu PANA, swego Boga, zachowując wszystkie jego
przykazania, które ci dziś nakazuję, byś czynił to, co
prawe w oczach PANA, twojego Boga.

14 Jesteście dziećmi PANA, swojego Boga. Nie
będziecie się kaleczyć ani robić łysiny między
swymi oczyma po umarłym; 2 Jesteś bowiem ludem
świętym dla PANA, swego Boga, i PAN wybrał cię, abyś
był dla niego szczególnym ludem spośród wszystkich
narodów, które są na ziemi. 3 Nie będziesz jeść nic
obrzydliwego. 4 Oto zwierzęta, które możecie jeść:
wół, owca i koza; 5 Jeleń, sarna, daniel, koziorożec,
antylopa, dziki wół i kozica. 6 I każde zwierzę, które
ma rozdzielone kopyto, podzielone na pół racice i które
spośród zwierząt przeżuwa, te będziecie jeść. 7 Lecz
z tych, które przeżuwają lub które mają rozdzielone
kopyta, nie będziecie jeść wielbłąda, zająca i królika.
One bowiem przeżuwają, ale nie mają rozdzielonych
kopyt; będą dla was nieczyste. 8 Także świni, bo
choć ma kopyto rozdzielone, nie przeżuwa; będzie
dla was nieczysta. Ich mięsa nie będziecie jeść i ich
padliny nie będziecie dotykać. 9 To będziecie jeść ze
wszystkiego, co jest w wodzie: wszystko, co ma płetwy
i łuski, będziecie jeść. 10 Lecz wszystkiego, co nie
ma płetw i łusek, nie będziecie jeść; będzie [to] dla
was nieczyste. 11 Wszelkie czyste ptactwo będziecie
jeść. 12 Lecz oto te, których jeść nie będziecie: orzeł,
orłosęp i rybołów; 13 Sokół, kania i sęp według jego
rodzaju; 14 I kruk według jego rodzaju; 15 Struś, sowa,
mewa i jastrząb według jego rodzaju; 16 Puszczyk,
puchacz i łabędź; 17 Pelikan, ścierwnik i kormoran; 18
Bocian i czapla według ich rodzaju, dudek i nietoperz.
19 Wszelkie owady skrzydlate będą dla was nieczyste,
nie będziecie ich jeść. 20 Możecie jeść każdego
ptaka czystego. 21 Nie będziecie jeść żadnej padliny.
Dasz to do spożycia przybyszowi, który jest w twoich
bramach, albo sprzedasz cudzoziemcowi, gdyż jesteś
ludem świętym dla PANA, swego Boga. Nie będziesz
gotować koźlęcia w mleku jego matki. 22 Ochoczo
będziesz dawać dziesięciny z całego zbioru swego
nasienia, które co roku wydaje pole. 23 A będziesz
spożywać przed PANEM, swoim Bogiem, w miejscu,
które wybierze na mieszkanie dla swego imienia,
dziesięcinę ze swego zboża, wina i oliwy oraz z
pierworodnych swoich wołów i trzód, byś uczył się
bać PANA, swego Boga, po wszystkie dni. 24 A jeśli
daleka będzie twoja droga i nie będziesz mógł tego tam
zanieść, jeśli odległe jest od ciebie to miejsce, które
wybierze PAN, twój Bóg, na mieszkanie dla swego
imienia, gdy PAN, twój Bóg, będzie cię błogosławić; 25
Wtedy spieniężysz to, pieniądze zawiniesz w swoich
rękach i pójdziesz na miejsce, które wybierze PAN,
twój Bóg. 26 I za te pieniądze kupisz wszystko, czego
zapragnie twoja dusza: woły, owce, wino czy mocny
napój lub wszystko, czego zechce twoja dusza. I
będziesz tam jadł przed PANEM, swoim Bogiem, i
będziesz się cieszył, ty i twój dom; 27 Oraz Lewita,
który mieszka w twoich bramach; nie opuścisz go, gdyż
nie ma działu ani dziedzictwa z tobą. 28 Po upływie
trzech lat odłożysz wszystkie dziesięciny ze zbiorów
tego samego roku i złożysz ją w swoich bramach.
29 Wtedy przyjdzie Lewita, który nie ma działu ani
dziedzictwa z tobą, oraz przybysz, sierota i wdowa,
którzy są w twoich bramach, i będą jeść do syta, aby
PAN, twój Bóg, błogosławił cię w każdej pracy twoich
rąk, której się podejmiesz.

15 Po upływie [każdego] siódmego roku ustanowisz
darowanie [długów]. 2 A to jest sposób darowania:
każdy wierzyciel daruje pożyczkę, jakiej udzielił swemu
bliźniemu; nie będzie domagał się [zwrotu] od swego
bliźniego lub od swego brata, ponieważ obwołano
darowanie [długów] dla PANA. 3 Od obcego możesz
domagać się [zwrotu], lecz co będziesz miał u swego
brata, twoja ręka daruje; 4 Do czasu, gdy nie będzie
pośród was ubogich, ponieważ PAN będzie cię hojnie
błogosławił w ziemi, którą PAN, twój Bóg, daje ci
w dziedziczne posiadanie. 5 Jeśli tylko będziesz
uważnie słuchał głosu PANA, swego Boga, byś
pilnował wypełniania wszystkich przykazań, które
dziś ci nakazuję; 6 Gdyż PAN, twój Bóg, będzie cię
błogosławić, tak jak ci obiecał; będziesz pożyczał wielu
narodom, a sam [od nikogo] nie będziesz pożyczał;
będziesz panował nad wieloma narodami, a [one] nad
tobą nie zapanują. 7 Jeśli będzie u ciebie jakiś ubogi
spośród twoich braci w którymkolwiek z twoich miast
w ziemi, którą ci daje PAN, twój Bóg, nie zatwardzaj
swego serca ani nie zamykaj swej ręki przed swoim
ubogim bratem; 8 Ale hojnie otworzysz mu swoją rękę
i chętnie pożyczysz mu tyle, ile będzie potrzebował,
czego mu będzie brakowało. 9 Strzeż się, by nie
powstała w twoim sercu niegodziwa myśl, byś nie
mówił: Zbliża się rok siódmy, rok darowania [długów] –
i abyś nie patrzył surowo na swego ubogiego brata i
[nic] mu nie dał; wtedy [on] wołałby do PANA przeciwko
tobie i obciążyłbyś się grzechem; 10 Chętnie mu dasz i
twoje serce nie będzie ubolewało, gdy mu dajesz, gdyż
PAN, twój Bóg, będzie cię za to błogosławił w każdym
twoim dziele i w każdym twoim przedsięwzięciu. 11
Ubogich bowiem nie zabraknie w [waszej] ziemi.
Dlatego nakazuję ci: Otworzysz hojnie swoją rękę
swemu bratu, nędznemu i ubogiemu w twej ziemi. 12
Jeśli zaprzeda ci się twój brat, Hebrajczyk lub Hebrajka,
a będzie ci służyć przez sześć lat, to w siódmym
roku wypuścisz go od siebie na wolność. 13 A gdy
wypuścisz go od siebie na wolność, nie wypuścisz
go z pustymi rękami. 14 Hojnie go obdarujesz ze
swego bydła, klepiska i tłoczni. Dasz mu [z tego], w
czym pobłogosławił cię PAN, twój Bóg. 15 I będziesz
pamiętać, że sam byłeś niewolnikiem w ziemi Egiptu i
że, PAN, twój Bóg, wykupił cię. Dlatego ja nakazuję ci
to dziś. 16 Ale jeśli on ci powie: Nie odejdę od ciebie
– bo miłuje ciebie i twój dom i ponieważ jest mu u
ciebie dobrze; 17 Wtedy weźmiesz szydło i przekłujesz
mu ucho, [przykładając je] o drzwi, i będzie twoim
sługą na wieki. Tak samo postąpisz ze swoją służącą.
18 Niech nie będzie ci przykro, że wypuścisz go od
siebie na wolność, gdyż służąc ci przez sześć lat,
wysłużył podwójną zapłatę najemnika. A PAN, twój
Bóg, będzie cię błogosławił we wszystkim, co uczynisz.
19 Każdego pierworodnego samca ze swego bydła
albo z owiec poświęcisz PANU, swemu Bogu. Nie
będziesz używał do pracy pierworodnego z cielców ani
nie będziesz strzygł pierworodnego ze swoich owiec.
20 Będziesz je spożywał każdego roku przed PANEM,
swoim Bogiem, ty i twój dom, w miejscu, które wybierze
PAN; 21 A gdyby miało jakąś wadę, [było] kulawe,
ślepe [lub miało] jakąkolwiek inną wadę, nie złożysz go
na ofiarę PANU, swemu Bogu. 22 Zjesz je w swoich
bramach. Zarówno nieczysty, jak i czysty może je jeść,
tak jak sarnę i jelenia; 23 Tylko jego krwi nie będziesz
spożywał; wylejesz ją na ziemię jak wodę.

16 Przestrzegaj miesiąca Abib i obchodź Paschę dla
PANA, swego Boga, ponieważ w miesiącu Abib
PAN, twój Bóg, wyprowadził cię w nocy z Egiptu. 2
Złożysz PANU, swemu Bogu, ofiarę paschalną z owiec
i wołów w miejscu, które PAN wybierze na mieszkanie
dla swego imienia. 3 Nie będziesz jadł wraz z nią
chleba kwaszonego; przez siedem dni będziesz jadł
z nią przaśniki, chleb utrapienia – gdyż w pośpiechu
wyszedłeś z ziemi Egiptu – abyś pamiętał dzień swego
wyjścia z ziemi Egiptu po wszystkie dni swego życia.
4 Nie zobaczy się u ciebie kwasu we wszystkich
twoich granicach przez siedem dni. Z mięsa, które
złożyłeś pierwszego dnia wieczorem, nie zostawisz
nic przez noc do rana. 5 Nie będziesz mógł składać
[ofiary] paschalnej w żadnej twojej miejscowości,
którą daje ci PAN, twój Bóg; 6 Lecz w miejscu,
które PAN, twój Bóg, wybierze na mieszkanie dla
swego imienia, tam będziesz składał [ofiarę] paschalną
wieczorem o zachodzie słońca, w porze swego wyjścia
z Egiptu. 7 Upieczesz ją i spożyjesz w miejscu, które
PAN, twój Bóg, wybierze. Potem rano zawrócisz i
pójdziesz do swoich namiotów. 8 Przez sześć dni
będziesz jadł przaśniki, a siódmego dnia [będzie]
uroczyste święto dla PANA, twego Boga. Nie będziesz
[wtedy] wykonywał żadnej pracy. 9 Odliczysz sobie
siedem tygodni. Zaczniesz liczyć te siedem tygodni
od zapuszczenia sierpa w zboże. 10 Potem będziesz
obchodził Święto Tygodni dla PANA, swego Boga, z
dobrowolną ofiarą twojej ręki, którą dasz stosownie
do tego, jak cię błogosławił PAN, twój Bóg. 11 A w
miejscu, które PAN, twój Bóg, wybierze na mieszkanie
dla swego imienia, będziesz się radował przed PANEM,
swoim Bogiem, ty, twój syn i twoja córka, twój sługa i
twoja służąca, Lewita, który jest w twoich bramach,
przybysz, sierota i wdowa, którzy będą wśród was. 12 I
będziesz pamiętał, że byłeś niewolnikiem w Egipcie.
Dlatego pilnuj wypełnienia tych nakazów. 13 Będziesz
obchodził Święto Namiotów przez siedem dni, gdy
zbierzesz [plony] ze swojego klepiska i tłoczni. 14 I

będziesz się radował podczas tego święta, ty, twój syn i
twoja córka, twój sługa i twoja służąca, Lewita, który jest
w twoich bramach, przybysz, sierota i wdowa, którzy
[będą] w [obrębie] twoich bram. 15 Przez siedem dni
będziesz obchodził uroczyste święto dla PANA, swego
Boga, w miejscu, które PAN wybierze, gdyż PAN,
twój Bóg, będzie cię błogosławił we wszystkich twoich
zbiorach i w każdej pracy twoich rąk; i będziesz pełny
radości. 16 Trzy razy w roku wszyscy twoi mężczyźni
pokażą się przed PANEM, twoim Bogiem, w miejscu,
które on wybierze: na Święto Przaśników, na Święto
Tygodni i na Święto Namiotów. A nikt nie pokaże się
przed PANEM z pustymi rękami. 17 Każdy [przyjdzie] z
darem ze swojej ręki według błogosławieństwa PANA,
twojego Boga, które on ci daje. 18 Ustanowisz sobie
sędziów i urzędników we wszystkich swoich miastach,
które PAN, twój Bóg, daje ci dla wszystkich waszych
pokoleń, aby sądzili lud sprawiedliwym sądem. 19 Nie
będziesz naginał sądu, nie będziesz miał względu na
osobę i nie będziesz brał daru, gdyż dar zaślepia oczy
mądrych i wypacza słowa sprawiedliwych. 20 Podążaj
całkowicie za sprawiedliwością, abyś żył i posiadł
ziemię, którą daje ci PAN, twój Bóg. 21 Nie posadzisz
sobie gaju z żadnego drzewa dokoła ołtarza PANA,
swego Boga, jaki sobie zbudujesz. 22 Nie postawisz
sobie posągu, [gdyż] PAN, twój Bóg, nienawidzi tego.

17 Nie złożysz PANU, swemu Bogu, ofiary z cielca
lub owcy, które mają skazę lub jakąkolwiek wadę,
gdyż to budzi odrazę w PANU, twym Bogu. 2 Jeśli
znajdzie się pośród was w jakimkolwiek z twoich
miast, które daje ci PAN, twój Bóg, mężczyzna czy
kobieta, którzy dopuszczą się zła w oczach PANA,
twego Boga, przekraczając jego przymierze; 3 I idąc,
będą służyć innym bogom i oddawać pokłon im lub
słońcu, księżycowi albo całemu zastępowi niebios,
czego nie nakazałem; 4 I zostanie ci o tym doniesione,
a ty wysłuchasz tego, zbadasz [to] dokładnie i okaże
się [to] prawdą i rzeczą pewną, że popełniono taką
obrzydliwość w Izraelu; 5 Wtedy wyprowadzisz do
swoich bram tego mężczyznę lub tę kobietę, którzy
dopuścili się tego zła, i tego mężczyznę lub tę kobietę
ukamienujesz, aż umrą. 6 Na podstawie zeznania
dwóch lub trzech świadków ma być zabity skazany na
śmierć; nie wolno skazać go na śmierć na podstawie
zeznania jednego świadka. 7 Ręka świadków będzie
na nim, aby go zabić, a potem ręce całego ludu. Tak
usuniesz zło spośród siebie. 8 Jeśli sprawa sądowa
dotycząca przelania krwi, roszczeń, zranień oraz
sporów w twoich bramach będzie dla ciebie za trudna,
wtedy wstaniesz i pójdziesz do miejsca, które PAN, twój
Bóg, wybierze. 9 I przyjdziesz do kapłanów Lewitów, i
do sędziego, który w tym czasie będzie [urzędował], i
poradzisz się ich, a oni oznajmią ci orzeczenie. 10 I
postąpisz zgodnie z orzeczeniem, które ci przekażą
na tym miejscu, które PAN wybrał, i pilnie wykonasz
wszystko tak, jak cię pouczą. 11 Postąpisz zgodnie
z pouczeniem prawa, którego ci udzielą, i zgodnie
z rozstrzygnięciem, które ci przekażą. Nie odstąpisz
od orzeczenia, które ci oznajmią ani na prawo, ani
na lewo. 12 A człowiek, który postąpi zuchwale i
nie posłucha kapłana pełniącego tam służbę przed
PANEM, twoim Bogiem, lub sędziego, poniesie śmierć.
Tak usuniesz to zło z Izraela. 13 A cały lud usłyszy [o
tym] i będzie się bał, i nie postąpi już zuchwale. 14
Gdy wejdziesz do ziemi, którą daje ci PAN, twój Bóg,
gdy posiądziesz ją i zamieszkasz w niej, i powiesz
sobie: Ustanowię nad sobą króla tak jak wszystkie
okoliczne narody; 15 Tego tylko ustanowisz królem
nad sobą, którego PAN, twój Bóg, wybierze. Spośród
swoich braci ustanowisz nad sobą króla; nie możesz
ustanowić nad sobą cudzoziemca, który nie jest twoim
bratem. 16 Tylko niech nie pomnaża sobie koni ani
nie prowadzi ludu do Egiptu, aby nabyć wiele koni,
ponieważ PAN wam powiedział: Nie wracajcie tą drogą
nigdy więcej. 17 Nie będzie też pomnażał sobie żon,
aby jego serce się nie odwróciło; niech nie nabywa
zbyt wiele srebra i złota. 18 A gdy już zasiądzie na
swym królewskim tronie, napisze sobie w księdze
odpis tego prawa od kapłanów Lewitów. 19 I będzie go
miał przy sobie, i będzie go czytał po wszystkie dni
swego życia, aby się nauczył bać PANA, swego Boga,
by przestrzegał wszystkich słów tego prawa oraz tych
ustaw i [aby] je wykonywał; 20 Aby jego serce nie
wynosiło się ponad jego braci i żeby nie odstąpił od
tego przykazania ani na prawo, ani na lewo, aby żył
długo w swoim królestwie, on i jego synowie, pośród
Izraela.

18 Kapłani lewiccy oraz całe pokolenie Lewiego nie
będą mieli działu ani dziedzictwa z Izraelem. Będą
spożywać ofiary ogniowe PANA i jego dziedzictwo.
2 Nie będą mieli dziedzictwa pośród swoich braci.
PAN jest ich dziedzictwem, tak jak im powiedział. 3
A taka będzie należność kapłanów od ludu, od tych,
którzy składają ofiarę, czy to wołu, czy owcę: oddadzą
kapłanowi łopatkę, obie szczęki i żołądek. 4 Oddasz mu
pierwociny swego zboża, wina i oliwy oraz pierwociny
wełny ze swoich owiec. 5 Jego bowiem wybrał PAN,
twój Bóg, ze wszystkich twoich pokoleń, aby stawał i
służył w imię PANA, on i jego synowie, po wszystkie
dni. 6 A jeśli przyjdzie Lewita z jednego z twoich
miast z całego Izraela, gdzie przebywa, a przyjdzie
z całym pragnieniem swej duszy do miejsca, które
PAN wybierze; 7 Wtedy będzie służyć w imię PANA,

swego Boga, tak jak wszyscy jego bracia Lewici, którzy
tam stoją przed PANEM. 8 Będą jeść równą część
oprócz tego, co mają ze sprzedaży ojcowizny. 9 Gdy
wejdziesz do ziemi, którą PAN, twój Bóg, ci daje,
nie ucz się postępować według obrzydliwości tych
narodów. 10 Niech nie znajdzie się pośród was nikt,
kto by przeprowadzał swego syna lub córkę przez
ogień, ani wróżbita, ani wróżbiarz, ani jasnowidz, ani
czarownik; 11 Ani zaklinacz, ani nikt, kto by wywoływał
duchy, ani czarnoksiężnik, ani nekromanta. 12 Każdy
bowiem, kto czyni takie rzeczy, budzi odrazę w PANU.
Z powodu tych obrzydliwości PAN, twój Bóg, wypędza
przed tobą te [narody]. 13 Będziesz doskonały przed
PANEM, swoim Bogiem. 14 Gdyż te narody, które
opanujesz, słuchają wieszczbiarzy i wróżbitów, lecz
tobie nie pozwala na to PAN, twój Bóg. 15 PAN, twój
Bóg, wzbudzi ci proroka podobnego do mnie spośród
ciebie, spośród twoich braci. Jego będziecie słuchać;
16 Zgodnie z tym wszystkim, o co prosiłeś PANA,
swego Boga, na Horebie, w dniu zgromadzenia: Niech
już nie słucham głosu PANA, swego Boga, i niech już
nie patrzę na ten wielki ogień, abym nie umarł. 17
Wtedy PAN powiedział do mnie: Słusznie powiedzieli.
18 Wzbudzę im proroka podobnego do ciebie spośród
ich braci i włożę moje słowa w jego usta, a on powie
im wszystko, co mu rozkażę. 19 I jeśli ktoś nie będzie
posłuszny moim słowom, które będzie on mówić w
moim imieniu, zażądam od niego [zdania sprawy]. 20
Natomiast prorok, który odważy się mówić słowo w
moim imieniu, którego mu nie nakazałem mówić, albo
będzie mówił w imieniu obcych bogów, taki prorok
poniesie śmierć. 21 A jeśli powiesz w swym sercu: Jak
rozpoznamy to słowo, którego PAN nie wypowiedział?
22 Gdy prorok będzie coś mówił w imieniu PANA,
a to się nie spełni ani nie nastąpi, to jest to słowo,
którego PAN nie wypowiedział, lecz prorok mówił to z
zuchwalstwa. Nie bój się go.

19 Gdy PAN, twój Bóg, wytępi narody, których
ziemię ci daje PAN, twój Bóg, a posiądziesz
ją i zamieszkasz w ich miastach i w ich domach; 2
Wydzielisz sobie trzy miasta pośród twojej ziemi, którą
PAN, twój Bóg, daje ci w posiadanie; 3 Przygotujesz
sobie drogę i podzielisz na trzy części obszar twojej
ziemi, którą PAN, twój Bóg, daje ci w posiadanie, aby
mógł tam uciekać każdy zabójca. 4 A to będzie prawo
zabójcy, który będzie mógł tam uciec, aby pozostać
przy życiu: Kto zabije swego bliźniego nieumyślnie,
a wcześniej nie nienawidził go; 5 Na przykład gdyby
ktoś szedł ze swym bliźnim do lasu ścinać drzewa,
uchwycił ręką siekierę, by ściąć drzewo, a siekiera
odpadła z toporzyska i trafiła jego bliźniego tak, że
umarłby, ucieknie on do jednego z tych miast, aby
pozostał przy życiu; 6 Aby mściciel krwi, gdy jego
serce się rozpali, nie ścigał zabójcy i nie dogonił go na
dalekiej drodze, i nie zabił go, ponieważ nie zasłużył
on na śmierć, gdyż wcześniej go nie nienawidził. 7
Dlatego nakazuję ci: Wydzielisz sobie trzy miasta; 8
A gdy PAN, twój Bóg, rozszerzy twoje granice, jak
poprzysiągł twoim ojcom, i da ci całą ziemię, którą
obiecał dać twoim ojcom; 9 Jeśli będziesz przestrzegał
i wypełniał wszystkie te przykazania, które ja ci dziś
nakazuję, abyś miłował PANA, swego Boga, i chodził
jego drogami po wszystkie dni, wtedy dodasz sobie
jeszcze trzy miasta do tamtych trzech miast; 10 Aby
nie była wylana krew niewinna pośrodku twojej ziemi,
którą PAN, twój Bóg, daje ci w dziedzictwo, aby krew
na tobie nie ciążyła. 11 Ale jeśli ktoś nienawidzi
swego bliźniego i będzie na niego czyhał, powstanie
przeciw niemu i śmiertelnie go uderzy, a ten umrze, a
potem ucieknie do jednego z tych miast; 12 Wtedy
starsi tego miasta poślą [po niego] i sprowadzą go
stamtąd, i wydadzą go w ręce mściciela krwi, aby
poniósł śmierć. 13 Twoje oko nie zlituje się nad
nim, lecz usuniesz niewinną krew z Izraela, aby ci
się dobrze powodziło. 14 Nie przesuniesz granicy
swego bliźniego założonej przez przodków w twoim
dziedzictwie, które posiądziesz w ziemi, którą PAN,
twój Bóg, daje ci w posiadanie. 15 Jeden świadek nie
może powstać przeciwko człowiekowi w jakiejkolwiek
nieprawości lub w jakimkolwiek grzechu ze wszystkich
grzechów, jakie ktoś popełni. Na podstawie zeznania
dwóch lub trzech świadków oparte będzie [każde]
słowo. 16 Jeśli fałszywy świadek powstanie przeciwko
komuś, by oskarżać go o przestępstwo; 17 Wtedy obaj
mężczyźni, którzy mają spór, staną przed PANEM i
przed kapłanami, i sędziami, którzy będą [sprawować]
w tym czasie [urząd]; 18 I sędziowie dokładnie zbadają
[sprawę]. Jeśli się okaże, że ten świadek jest fałszywym
świadkiem, że złożył fałszywe zeznanie przeciwko
swemu bratu; 19 Uczynicie mu tak, jak on zamierzał
uczynić swemu bratu. I usuniesz zło spośród siebie. 20
A pozostali usłyszą o tym, zlękną się i nie dopuszczą
już takiego złego czynu pośród ciebie. 21 Twoje oko
się nie zlituje: życie za życie, oko za oko, ząb za ząb,
ręka za rękę, noga za nogę.

20 Gdy wyruszysz na wojnę przeciw swoim wrogom
i zobaczysz konie, rydwany i lud liczniejszy od
ciebie, nie bój się ich, gdyż [jest] z tobą PAN, twój Bóg,
który cię wyprowadził z ziemi Egiptu. 2 A gdy będziecie
się zbliżać do walki, kapłan wystąpi i przemówi do ludu;
3 I powie do niego: Słuchaj, Izraelu! Dziś staczacie
bitwę ze swymi wrogami. Niech wasze serce nie
słabnie, nie bójcie się, nie trwóżcie ani nie lękajcie się

ich; 4 Gdyż PAN, wasz Bóg, idzie z wami, aby za was
walczyć z waszymi wrogami i was wybawić. 5 Dowódcy
również przemówią do ludu i powiedzą: Jeśli jest ktoś,
kto zbudował nowy dom, a jeszcze go nie poświęcił,
niech idzie i wraca do swego domu, aby nie zginął w
bitwie i aby ktoś inny go nie poświęcił. 6 Albo jeśli jest
ktoś, kto zasadził winnicę i jeszcze nie spożywał z niej
owocu, niech idzie i wraca do swego domu, by nie
zginął w bitwie i aby ktoś inny z niej nie spożywał. 7
Albo jeśli jest ktoś, kto poślubił żonę, a jeszcze jej nie
pojął, niech idzie i wraca do swego domu, by nie zginął
w bitwie i aby inny jej nie pojął. 8 Dowódcy jeszcze
przemówią do ludu i powiedzą: Jeśli ktoś jest bojaźliwy
i lękliwego serca, niech idzie i wraca do swego domu,
aby serce jego braci nie było słabe jak jego serce [jest
słabe]. 9 A gdy dowódcy przestaną mówić do ludu,
wtedy wyznaczą dowódców wojsk na czele ludu. 10
Gdy podejdziesz do [jakiegoś] miasta, aby je zdobyć,
zaoferujesz mu pokój. 11 A jeśli odpowie ci z pokojem
i otworzy ci [bramy], wtedy cały lud znajdujący się w
nim stanie się twoim hołownikiem i będzie ci służył.
12 Jeśli jednak nie zawrze z tobą pokoju, lecz wznieci
przeciw tobie wojnę, obleguiesz je. 13 A gdy PAN, twój
Bóg, wyda je w twoje ręce, zabijesz w nim każdego
mężczyznę ostrzem miecza. 14 Tylko kobiety, dzieci,
bydło oraz wszystko, co będzie w mieście, cały łup
z niego, weźmiesz sobie jako zdobycz; i będziesz
jadł z łupu swoich wrogów, których daje ci PAN, twój
Bóg. 15 Tak postąpisz ze wszystkimi miastami bardzo
oddalonymi od ciebie, które nie należą do miast tych
narodów. 16 Ale z miast tych narodów, które PAN,
twój Bóg, daje ci w dziedzictwo, żadnej duszy nie
zostawisz przy życiu. 17 Lecz doszczętnie je wytępisz:
Chetytów, Amorytów, Kananejczyków, Peryzzytów,
Chiwwitów i Jebusytów, jak ci nakazał PAN, twój Bóg;
18 Aby nie uczyli was czynić według wszystkich swoich
obrzydliwości, jakie czynili swym bogom, i abyście
nie zgrzeszyli przeciw PANU, swojemu Bogu. 19
Gdy przez wiele dni będziesz oblegał jakieś miasto,
walcząc przeciwko niemu, aby je zdobyć, nie niszcz
jego drzew, wycinając je siekierą. Będziesz bowiem z
nich jeść, więc nie wycinaj ich (bo drzewa polne są dla
[życia] człowieka), aby ich użyć do oblężenia. 20 Tylko
te drzewa, o których wiesz, że nie rodzą owoców,
zniszczysz i wytniesz; i zbudujesz narzędzia przeciwko
temu miastu, które z tobą walczy, aż je opanujesz.

21 Jeśli w ziemi, którą PAN, twój Bóg, daje ci w
posiadanie, zostanie znaleziony zabity człowiek
leżący na polu, a nie wiadomo, kto go zabił; 2 Wtedy
twoi starsi i sędziowie wyjdą i zmierzą odległość do
miast [leżących] dokoła zabitego. 3 A starsi tego
miasta, które leży najbliżej zabitego, wezmą jałówkę,
której jeszcze nie użyto do pracy i która jeszcze
nie ciągnęła w jarzmie; 4 I zaprowadzą starsi tego
miasta jałówkę do kamienistej doliny, gdzie nigdy nie
uprawiano ani nie zasiewano, i tam utną kark jałówki w
tej dolinie. 5 Potem przyjdą kapłani, synowie Lewiego,
gdyż ich wybrał PAN, twój Bóg, aby mu służyli i
aby błogosławili w imię PANA, a według ich uznania
ma być rozstrzygnięty każdy spór i każde zranienie;
6 I wszyscy starsi tego miasta, które leży najbliżej
zabitego, umyją swoje ręce nad jałówką, którą ścięto
w dolinie; 7 I oświadczą: Nasze ręce nie wylały tej
krwi i nasze oczy [tego] nie widziały. 8 PANIE, przyjmij
przebłaganie za twój lud Izraela, który odkupiłeś, a nie
poczytaj twemu ludowi Izraela niewinnej krwi. I będą
oczyszczeni od tej krwi. 9 W ten sposób usuniesz
niewinną krew spośród siebie, gdy uczynisz to, co
jest prawe w oczach PANA. 10 Gdy też wyruszysz
na wojnę przeciwko swoim wrogom i PAN, twój Bóg,
wyda ich w twoje ręce, i weźmiesz z nich jeńców;
11 I zobaczysz wśród jeńców piękną kobietę, którą
sobie upodobasz, i chciałbyś pojąć ją za żonę; 12
Wtedy przyprowadzisz ją do swego domu, a ona ogoli
swoją głowę i obetnie sobie paznokcie; 13 I złoży z
siebie szatę, w której została pojmana, zostanie w
twoim domu i będzie opłakiwać swego ojca i matkę
przez cały miesiąc. Potem będziesz z nią obcował i
będziesz jej mężem, a ona będzie twoją żoną. 14 A
jeśli nie będzie ci się podobać, wtedy pozwolisz jej
odejść, dokąd zechce; żadną miarą nie sprzedasz
jej za pieniądze i nie będziesz nią kupczyć, gdyż ją
poniżyłeś. 15 Gdyby mężczyzna miał dwie żony, jedną
kochaną, a drugą znienawidzoną, i one urodzą mu
synów – kochana i znienawidzona – a pierworodny
będzie synem znienawidzonej; 16 To gdy będzie
przydzielał dobra swoim synom w dziedzictwo, nie
będzie mógł ustanowić pierworodnym syna kochanej
przed pierworodnym synem znienawidzonej; 17 Ale
za pierworodnego uzna syna znienawidzonej, dając
mu podwójną część wszystkiego, co ma, gdyż on
[jest] początkiem jego siły, jemu przysługuje prawo
pierworództwa. 18 Jeśli ktoś ma syna upartego i
krnąbrnego, który nie słucha ani głosu swojego ojca, ani
głosu swojej matki, a choć go karcą, nie słucha ich; 19
Wtedy jego ojciec i matka wezmą go i przyprowadzą do
starszych swego miasta i do bramy jego miejscowości;
20 I powiedzą do starszych miasta: Ten nasz syn jest
uparty i krnąbrny, nie słucha naszego głosu, [jest]
żarłokiem i pijakiem; 21 Wtedy wszyscy mężczyźni
tego miasta ukamienują go na śmierć; w ten sposób
usuniesz zło spośród siebie, a cały Izrael usłyszy o
tym i będzie się bać. 22 A jeśli ktoś popełni grzech
zasługujący na śmierć i poniesie śmierć, a powiesisz

go na drzewie; 23 Jego trup nie pozostanie na drzewie
przez noc, lecz musisz go pochować tego samego
dnia, bo ten, kto wisi, [jest] przeklęty przez Boga. Nie
będziesz plugawił twojej ziemi, którą PAN, twój Bóg,
daje ci w dziedzictwo.

22 Jeśli zobaczysz zabłąkanego wołu albo owcę
swego brata, nie omijaj ich, [lecz] koniecznie
odprowadź je do swego brata. 2 A jeśli twój brat nie
jest blisko ciebie albo nie znasz go, to zaprowadź je
do swego domu i będą u ciebie, aż twój brat będzie
ich poszukiwał i [wtedy] mu je zwrócisz. 3 Tak samo
postąpisz z jego osłem, tak samo postąpisz z jego
szatą i tak samo postąpisz z każdą zgubioną rzeczą
swego brata, która mu zginęła, a ty [ją] znalazłeś. Nie
omijaj jej. 4 Jeśli zobaczysz, że osioł albo wół twego
brata upadł na drodze, nie omijaj ich, lecz niezwłocznie
pomóż mu je podnieść. 5 Kobieta nie będzie nosiła
ubrania mężczyzny ani mężczyzna nie włoży na siebie
ubrania kobiety, gdyż ci, którzy tak czynią, budzą
odrazę u PANA, twego Boga. 6 Jeśli przed sobą
na drodze napotkasz ptasie gniazdo na jakimkolwiek
drzewie lub na ziemi, z pisklętami lub jajkami, a matka
wysiaduje pisklęta lub jajka, nie zabierzesz matki z
młodymi; 7 Lecz wypuścisz matkę na wolność, a
młode weźmiesz sobie, aby ci się dobrze powodziło i
abyś przedłużył [swoje] dni. 8 Gdy zbudujesz nowy
dom, wtedy uczynisz na swoim dachu ogrodzenie,
byś nie sprowadził krwi na swój dom, gdyby ktoś z
niego spadł. 9 Nie zasiewaj w swojej winnicy różnych
rodzajów ziarna, abyś nie splugawił plonu posianego
ziarna i zbioru winnicy. 10 Nie będziesz orał wołem
razem z osłem. 11 Nie będziesz nosił szaty utkanej z
wełny razem z lnem. 12 Sporządzisz sobie frędzle na
czterech rogach swego płaszcza, którym będziesz się
okrywał. 13 Jeśli mężczyzna pojmie żonę, będzie z
nią obcował, a potem ją znienawidzi; 14 I sprawi, że
będą o niej mówić [źle], i zniesławi jej imię, mówiąc:
Pojąłem tę żonę, lecz gdy obcowałem z nią, nie
stwierdziłem u niej dziewictwa; 15 Wtedy ojciec i matka
dziewczyny wezmą i zaniosą dowody dziewictwa tej
dziewczyny do starszych miasta, do bramy; 16 I ojciec
tej dziewczyny powie do starszych: Dałem swoją córkę
temu mężczyźnie za żonę, a on jej nienawidzi; 17
A oto sam daje powód, aby mówiono o niej [źle],
mówiąc: Nie stwierdziłem u twej córki dziewictwa; lecz
oto są dowody dziewictwa mojej córki. Wtedy rozłożą
prześcieradło przed starszymi miasta. 18 Wtedy starsi
miasta wezmą tego mężczyznę i ukarzą go. 19 I nałożą
na niego grzywnę wynoszącą sto syklów srebra, które
oddadzą ojcu tej dziewczyny, ponieważ zniesławił
dziewicę Izraela. Pozostanie jego żoną i nie będzie
mógł jej oddalić po wszystkie swoje dni. 20 Lecz jeśli
oskarżenie będzie słuszne, a nie znajdą się [dowody]
dziewictwa tej dziewczyny; 21 Wtedy wyprowadzą
tę dziewczynę do drzwi domu jej ojca i mężczyźni
tego miasta ukamienują ją na śmierć, gdyż popełniła
haniebny czyn w Izraelu, uprawiając nierząd w domu
swego ojca. Tak usuniesz zło spośród siebie. 22 Jeśli
znajdzie się mężczyznę leżącego z zamężną kobietą,
wtedy oboje umrą, mężczyzna, który leżał z kobietą, i ta
kobieta. Tak usuniesz zło z Izraela. 23 Jeśli dziewczynę,
która jest dziewicą zaślubioną mężowi, napotka jakiś
mężczyzna w mieście i będzie z nią obcował; 24 Wtedy
wyprowadzisz oboje do bramy miasta i ukamienujecie
ich na śmierć; dziewczynę za to, że [będąc] w mieście,
nie krzyczała, a mężczyznę za to, że zhańbił żonę
swego bliźniego. Tak usuniesz zło spośród siebie. 25
Lecz jeśli mężczyzna napotka zaślubioną dziewczynę
w polu, porwie ją i zgwałci, wtedy poniesie śmierć tylko
mężczyzna, który z nią obcował. 26 Ale dziewczynie
nic nie uczynisz; dziewczyna nie zasługuje na śmierć,
gdyż jest podobnie jak w przypadku, gdy ktoś powstaje
przeciwko swemu bliźniemu i morduje go. 27 Napotkał
ją bowiem w polu, [a gdy] zaślubiona dziewczyna
krzyczała, nie było nikogo, kto by ją uratował. 28 Jeśli
mężczyzna napotka dziewczynę, która jest dziewicą
i niezaślubiona, pochwyci ją i będzie z nią obcował,
i zostaną przyłapani; 29 Wtedy mężczyzna, który z
nią obcował, da ojcu dziewczyny pięćdziesiąt syklów
srebra i będzie ona jego żoną; a ponieważ ją zhańbił,
nie będzie mógł jej oddalić po wszystkie swoje dni. 30
Nie pojmie mężczyzna żony swego ojca i nie odkryje
brzegu szaty swego ojca.

23 Ten, kto ma zgniecione jądra lub odcięty członek,
nie wejdzie do zgromadzenia PANA. 2 Żaden
bękart nie wejdzie do zgromadzenia PANA; nawet
jego dziesiąte pokolenie nie wejdzie do zgromadzenia
PANA. 3 Nie wejdzie też Ammonita ani Moabita do
zgromadzenia PANA; nawet [ich] dziesiąte pokolenie
nie wejdzie do zgromadzenia PANA aż na wieki; 4
Dlatego że nie wyszli do was z chlebem i wodą w
czasie, gdy wyszliście z Egiptu [i byliście] w drodze, i
ponieważ najęli za opłatę przeciw tobie Balaama, syna
Beora, z Petor w Mezopotamii, aby cię przeklinał. 5
PAN, twój Bóg, nie chciał jednak wysłuchać Balaama,
lecz zamienił ci PAN, twój Bóg, przekleństwo w
błogosławieństwo, gdyż umiłował cię PAN, twój Bóg. 6
Nie zabiegaj o ich pokój ani dobro po wszystkie swoje
dni na wieki. 7 Nie będziesz się brzydził Edomitą,
gdyż jest on twoim bratem. Nie będziesz się brzydził
Egipcjaninem, gdyż byłeś przybyszem w jego ziemi.
8 Dzieci, które urodzą się im w trzecim pokoleniu,
wejdą do zgromadzenia PANA. 9 Gdy wyruszysz z
wojskiem przeciwko swoim wrogom, wystrzegaj się

wszelkiej niegodziwości. 10 Jeśli będzie pośród was
człowiek nieczysty z powodu nocnego zdarzenia, to
wyjdzie za obóz i nie wróci do niego. 11 A pod wieczór
umyje się wodą, a gdy zajdzie słońce, wejdzie do
obozu. 12 Będziesz też miał miejsce za obozem, gdzie
będziesz wychodził; 13 I wśród swoich przyborów
będziesz miał łopatkę; a gdy wyjdziesz na zewnątrz
za potrzebą, wykopiesz nią dołek, potem odwrócisz
się i przykryjesz swoje nieczystości. 14 PAN, twój
Bóg, przechadza się bowiem pośród twego obozu,
aby cię wybawić i wydać ci twoich wrogów; niech
więc twój obóz będzie święty, aby nie widział u ciebie
żadnej nieprzyzwoitości i nie odwrócił się od ciebie.
15 Nie wydasz panu sługi, który uciekł do ciebie od
swego pana. 16 Będzie z tobą mieszkał pośród ciebie
w miejscu, które sobie wybierze w jednym z twoich
miast, gdzie mu się podoba. Nie będziesz go gnębił.
17 Nie będzie żadnej nierządnicy wśród córek Izraela
ani nie będzie sodomity wśród synów Izraela. 18 Nie
przyniesiesz do domu PANA, swego Boga, zapłaty
nierządnicy ani zarobku psa jako ofiary ślubowanej,
gdyż obie rzeczy budzą odrazę u PANA, twego Boga.
19 Nie będziesz brał odsetek od brata za pożyczone
pieniądze, żywność ani cokolwiek, co się pożycza na
procent. 20 Obcemu możesz pożyczać na procent,
lecz swemu bratu nie pożyczysz na procent, aby PAN,
twój Bóg, błogosławił cię w każdym dziele twoich rąk
w ziemi, do której wchodzisz, by ją posiąść. 21 Jeśli
złożysz PANU, swemu Bogu, jakiś ślub, nie zwlekaj z
jego spełnieniem, gdyż PAN, twój Bóg, z pewnością
będzie się tego domagał od ciebie, a na tobie będzie
[ciążył] grzech. 22 Lecz jeśli nie będziesz ślubował,
grzech nie będzie na tobie [ciążył]. 23 [To], co wyjdzie
z twoich ust, wypełnisz i uczynisz, gdyż dobrowolnie
ślubowałeś PANU, swemu Bogu, co powiedziałeś
swoimi ustami. 24 Gdy wejdziesz do winnicy swego
bliźniego, możesz jeść do syta tyle winogron, ile
chcesz, lecz do swego naczynia nie wkładaj. 25 Gdy
wejdziesz w zboże swego bliźniego, możesz zrywać
kłosy swoją ręką, lecz sierpa nie zapuszczaj w zboże
swego bliźniego.

24 Jeśli mężczyzna poślubi kobietę i zostanie jej
mężem, a potem zdarzy się, że nie znajdzie ona
upodobania w jego oczach, gdyż znalazł u niej coś
nieprzyzwoitego, wtedy wypisze jej list rozwodowy,
wręczy go jej i odprawi ją ze swego domu. 2 A
gdy ona opuści jego dom, może wyjść za mąż za
innego. 3 A jeśli drugi mąż ją znienawidzi, wypisze jej
list rozwodowy, wręczy go jej i odprawi ją ze swego
domu, albo jeśli umrze ten drugi mąż, który pojął ją
za żonę; 4 To ten pierwszy mąż, który ją odprawił,
nie będzie mógł powtórnie pojąć jej za żonę, gdyż
jest ona splugawiona; to bowiem jest obrzydliwością
przed PANEM. Nie dopuszczaj do popełnienia takiego
grzechu w ziemi, którą PAN, twój Bóg, daje ci w
dziedzictwo. 5 Mężczyzna, który niedawno się ożenił,
nie pójdzie na wojnę ani nie będzie obciążony żadnym
obowiązkiem pracy. Będzie wolny w swym domu przez
jeden rok i będzie cieszyć się swoją żoną, którą pojął.
6 Nikt nie weźmie w zastaw kamienia młyńskiego
górnego ani dolnego, gdyż to brałby [jakby] jego życie
w zastaw. 7 Jeśli znajdzie się człowiek, który porwał
kogoś ze swych braci, z synów Izraela, i handluje nim
lub go sprzedał, to ten złodziej poniesie śmierć; tak
usuniesz zło spośród siebie. 8 Uważaj na plagę trądu,
aby pilnie przestrzegać i czynić wszystko, czego was
uczą kapłani Lewici. Dopilnujcie wypełnienia tego, co
im nakazałem. 9 Pamiętaj o tym, co PAN, twój Bóg,
uczynił Miriam w drodze, gdy wyszliście z Egiptu. 10
Gdy coś pożyczysz swemu bliźniemu, nie wchodź do
jego domu, aby wziąć od niego zastaw. 11 Będziesz stał
na dworze, a człowiek, któremu pożyczyłeś, wyniesie
do ciebie zastaw przed dom. 12 A jeśli ten człowiek
jest ubogi, nie położysz się spać z jego zastawem. 13
Koniecznie zwrócisz mu zastaw o zachodzie słońca,
żeby mógł spać w swojej odzieży i błogosławić cię.
To zostanie ci poczytane za sprawiedliwość przed
PANEM, twoim Bogiem. 14 Nie wyrządzisz krzywdy
ubogiemu i nędznemu najemnikowi spośród swoich
braci lub obcych, którzy są w twojej ziemi, w obrębie
twoich bram. 15 Tego samego dnia dasz mu jego
zapłatę, przed zachodem słońca. Jest bowiem ubogi
i z tego się żywi; by nie wołał do PANA przeciwko
tobie, a to obciążyło cię grzechem. 16 Ojcowie nie
poniosą śmierci za dzieci ani dzieci nie poniosą śmierci
za ojców. Każdy za swój grzech poniesie śmierć. 17
Nie naginaj sądu obcego ani sieroty i nie bierz w
zastaw odzieży wdowy; 18 Ale pamiętaj, że byłeś
niewolnikiem w Egipcie i że PAN, twój Bóg, wybawił cię
stamtąd. Dlatego nakazuję ci, abyś to czynił. 19 Gdy
będziesz żął zboże na swoim polu i zapomnisz snopka
na polu, to nie wracaj, aby go wziąć. Będzie to dla
obcego, sieroty i wdowy, aby ci błogosławił PAN, twój
Bóg, w każdym dziele twoich rąk. 20 Gdy będziesz
otrząsał swoje drzewo oliwne, nie przeglądaj drugi raz
gałązek. Będzie to dla obcego, sieroty i wdowy. 21
Gdy będziesz zbierał winogrona ze swojej winnicy, nie
zbieraj pozostałych gron. Będzie to dla obcego, sieroty
i wdowy. 22 I pamiętaj, że byłeś niewolnikiem w ziemi
Egiptu. Dlatego nakazuję ci, abyś to czynił.

25 Jeśli powstanie spór między mężczyznami i
staną oni przed sądem, by ich sądzono, wtedy
usprawiedliwią sprawiedliwego i potępią niegodziwego.

2 A jeśli niegodziwy zasłuży na karę chłosty, to
sędzia każe go położyć i w jego obecności bić w
liczbie odpowiadającej jego niegodziwości. 3 Może
mu wymierzyć czterdzieści razów, ale nie więcej,
gdyż przez większą liczbę razów twój brat zostałby
wzgardzony w twoich oczach. 4 Nie zawiążesz pyska
młócącemu wołowi. 5 Jeśli bracia mieszkają razem, a
jeden z nich umrze, nie pozostawiając dziecka, żona
zmarłego nie wyjdzie za mąż za obcego, lecz brat
jej męża wejdzie do niej, pojmie ją sobie za żonę i
wypełni wobec niej obowiązek powinowactwa. 6 A
pierworodny [syn], którego ona urodzi, przejmie imię
zmarłego brata, aby jego imię nie zginęło z Izraela. 7 A
jeśli ten mężczyzna nie zechce pojąć swojej bratowej,
to jego bratowa pójdzie do bramy, do starszych, i
powie: Brat mego męża nie chce wzbudzić swemu
bratu imienia w Izraelu i nie chce wypełnić wobec
mnie obowiązku powinowactwa. 8 Wtedy starsi miasta
przywołają go i przemówią do niego. Jeśli będzie stał
przy swoim i powie: Nie chcę jej pojąć [za żonę]; 9
Wówczas jego bratowa podejdzie do niego na oczach
starszych, zdejmie mu z nogi jego but, plunie mu
w twarz i powie: Tak postępuje się z mężczyzną,
który nie chce odbudować domu swego brata. 10 I
nazwą go w Izraelu: Dom tego, któremu zdjęto but.
11 Jeśli dwaj mężczyźni będą się kłócić ze sobą i
żona jednego z nich zbliża się, aby wyrwać swego
męża z ręki tego, który go bije, i wyciągnie ona rękę,
i uchwyci go za wstydliwe części; 12 To odetniesz
jej rękę, nie zlituje się [nad nią] twoje oko. 13 Nie
będziesz miał w swym worku dwojakich odważników,
większego i mniejszego. 14 Nie będziesz miał w swoim
domu dwojakiej efy, większej i mniejszej. 15 Będziesz
miał wagę dokładną i sprawiedliwą, będziesz [też]
miał efę dokładną i sprawiedliwą, aby się przedłużyły
twoje dni na ziemi, którą daje ci PAN, twój Bóg. 16
Gdyż każdy, kto postępuje niesprawiedliwie, budzi
odrazę u PANA, twego Boga. 17 Pamiętaj, co ci
uczynił Amalek w drodze, kiedy wyszliście z Egiptu;
18 Jak spotkał cię w drodze i napadł na twoje tyły,
na wszystkich słabych [idących] za tobą, gdy byłeś
zmęczony i znużony, i nie bał się Boga. 19 Gdy więc
PAN, twój Bóg, da ci odpoczynek od wszystkich twych
wrogów dokoła w ziemi, którą PAN, twój Bóg, daje ci
w dziedziczne posiadanie, to wymażesz spod nieba
pamięć o Amaleku. Nie zapominaj [o tym].

26 Gdy wejdziesz do ziemi, którą PAN, twój Bóg,
daje ci w dziedzictwo, gdy posiądziesz ją i
zamieszkasz w niej; 2 Wtedy weźmiesz pierwociny
ze wszystkich owoców ziemi, które złożysz w ofierze
ze swojej ziemi danej ci przez PANA, twojego Boga,
i włożysz je do kosza, i udasz się na miejsce, które
wybierze PAN, twój Bóg, na mieszkanie dla swego
imienia. 3 I przyjdziesz do kapłana, który w tym czasie
będzie pełnić służbę, i powiesz do niego: Wyznaję
dziś PANU, twemu Bogu, że wszedłem do ziemi, którą
PAN poprzysiągł naszym ojcom, że nam ją da. 4
Wtedy kapłan weźmie kosz z twojej ręki i postawi go
przed ołtarzem PANA, twego Boga. 5 I odezwiesz
się, i powiesz przed PANEM, swoim Bogiem: Mój
ojciec [był] Syryjczykiem bliskim śmierci, zstąpił do
Egiptu, gdzie przebywał w nielicznej garstce i stał się
tam wielkim narodem, potężnym i licznym. 6 Lecz
Egipcjanie źle nas traktowali, dręczyli nas i nakładali
na nas ciężką pracę. 7 Wtedy wołaliśmy do PANA,
Boga naszych ojców, i PAN wysłuchał naszego głosu,
i wejrzał na nasze utrapienie, naszą pracę i nasz
ucisk; 8 I wywiódł nas PAN z Egiptu potężną ręką i
wyciągniętym ramieniem wśród wielkiej grozy, znaków
i cudów; 9 I przyprowadził nas na to miejsce, i dał nam
tę ziemię, ziemię opływającą mlekiem i miodem. 10
Teraz oto przyniosłem pierwociny z owoców ziemi,
którą mi dałeś, PANIE. I położysz je przed PANEM,
swoim Bogiem, i oddasz pokłon przed PANEM, swoim
Bogiem; 11 I będziesz się radował ze wszystkich dóbr,
które PAN, twój Bóg, dał tobie i twemu domowi, ty,
Lewita i przybysz, który jest pośród ciebie. 12 A gdy
zakończysz składanie wszystkich dziesięcin swoich
zbiorów w trzecim roku, roku dziesięcin, gdy oddasz je
Lewicie, przybyszowi, sierocie oraz wdowie, aby najedli
się do syta w twoich bramach; 13 Wtedy powiesz przed
PANEM, swoim Bogiem: Wziąłem z domu to, co jest
poświęcone, i dałem też z tego Lewicie, przybyszowi,
sierocie oraz wdowie zgodnie ze wszystkimi twoimi
przykazaniami, które mi nakazałeś. Nie przekroczyłem
twoich przykazań ani nie zapomniałem ich. 14 Nie
jadłem z tego w czasie żałoby, niczego z tego nie
odjąłem do użytku pospolitego, ani też nic z tego
nie dałem dla zmarłych. Usłuchałem głosu PANA,
mojego Boga, uczyniłem wszystko, co mi nakazałeś.
15 Spójrz ze swego świętego przybytku z nieba, i
błogosław swemu ludowi Izraela oraz ziemi, którą
nam dałeś, tak jak poprzysiągłeś naszym ojcom,
ziemi mlekiem i miodem płynącej. 16 Dziś PAN,
twój Bóg, nakazuje ci wypełnić te ustawy i prawa.
Przestrzegaj ich więc i wypełniaj je z całego swego
serca i całą swoją duszą. 17 Dziś oświadczyłeś, że
PAN jest twoim Bogiem, że będziesz chodził jego
drogami, przestrzegał jego ustaw, przykazań i praw
oraz że będziesz słuchał jego głosu. 18 PAN zaś
oświadczył dziś, że będziesz jego szczególnym ludem,
jak ci obiecał, i że masz przestrzegać wszystkich
jego przykazań; 19 Że wywyższy cię ponad wszystkie
narody, które uczynił, w chwale, w sławie i we czci, i

że masz być ludem świętym dla PANA, swego Boga,
tak jak powiedział.

27 Wtedy Mojżesz i starsi Izraela nakazali ludowi:
Przestrzegajcie wszystkich przykazań, które wam
dziś nakazuję. **2** A w dniu, w którym przeprawicie się
przez Jordan do ziemi, którą daje ci PAN, twój Bóg,
ustawisz sobie wielkie kamienie i pobielisz je wapnem.
3 I wypiszesz na nich wszystkie słowa tego prawa,
gdy tylko przeprawisz się, abyś wszedł do ziemi, którą
daje ci PAN, twój Bóg, do ziemi mlekiem i miodem
płynącej, jak ci obiecał PAN, Bóg twoich ojców. **4**
Gdy więc przeprawicie się przez Jordan, ustawicie
te kamienie, o których wam dziś nakazuję, na górze
Ebal, i pobielisz je wapnem. **5** Tam też zbudujesz
ołtarz PANU, swemu Bogu, ołtarz z kamieni. Nie
będziesz ich ciosał narzędziem z żelaza. **6** Z kamieni
nieciosanych zbudujesz ołtarz PANU, swemu Bogu, i
na nim będziesz składał całopalenia PANU, swemu
Bogu. **7** Złożysz też ofiary pojednawcze i będziesz tam
jadł, i radował się przed PANEM, swoim Bogiem; **8** I na
tych kamieniach bardzo wyraźnie wypiszesz wszystkie
słowa tego prawa. **9** Potem Mojżesz i kapłani Lewici
powiedzieli do całego Izraela: Milcz i słuchaj, Izraelu.
Dziś stałeś się ludem PANA, swego Boga. **10** Będziesz
więc słuchał głosu PANA, swego Boga, i będziesz
wypełniał jego przykazania i ustawy, które dziś ci
nakazuję. **11** W tym samym dniu Mojżesz nakazał
ludowi: **12** Oto ci, którzy staną, by błogosławić lud na
górze Gerizim, gdy przeprawicie się przez Jordan:
Symeon, Lewi, Juda, Issachar, Józef i Beniamin. **13**
Oto zaś ci staną na górze Ebal, by przeklinać: Ruben,
Gad, Aszer, Zebulon, Dan i Neftali. **14** I odezwą się
Lewici, i przemówią donośnym głosem do wszystkich
mężczyzn Izraela: **15** Przeklęty człowiek, który wykona
wyrzeźbiony lub odlewany posąg – obrzydliwość dla
PANA, dzieło rąk rzemieślnika, i postawi w ukrytym
miejscu. A cały lud odpowie: Amen. **16** Przeklęty, kto
lekceważy swego ojca i swoją matkę. A cały lud powie:
Amen. **17** Przeklęty, kto przesuwa granicę swego
bliźniego. A cały lud powie: Amen. **18** Przeklęty, kto
sprowadza ślepego z drogi, aby błądził. A cały lud
powie: Amen. **19** Przeklęty, kto nagina sądu przybysza,
sieroty i wdowy. A cały lud powie: Amen. **20** Przeklęty,
kto obcuje z żoną swego ojca, bo odkrywa brzeg
płaszcza swego ojca. A cały lud powie: Amen. **21**
Przeklęty, kto obcuje z jakimkolwiek zwierzęciem. A
cały lud powie: Amen. **22** Przeklęty, kto obcuje ze
swoją siostrą, córką swego ojca lub córką swojej matki.
A cały lud powie: Amen. **23** Przeklęty, kto obcuje ze
swoją teściową. A cały lud powie: Amen. **24** Przeklęty,
kto zabija potajemnie swego bliźniego. A cały lud
powie: Amen. **25** Przeklęty, kto przyjmuje dary, by
zabić niewinnego człowieka. A cały lud powie: Amen.
26 Przeklęty, kto nie trwa w wypełnianiu słów tego
prawa. A cały lud powie: Amen.

28 Jeśli będziesz pilnie słuchał głosu PANA, swego
Boga, by przestrzegać i wypełniać wszystkie jego
przykazania, które ci dziś nakazuję, to PAN, twój Bóg,
wywyższy cię ponad wszystkie narody ziemi. **2** I spłyną
na ciebie te wszystkie błogosławieństwa, i dosięgną
cię, jeśli będziesz słuchał głosu PANA, swego Boga:
3 Błogosławiony będziesz w mieście i błogosławiony
będziesz na polu. **4** Błogosławiony będzie owoc twego
łona, owoc twojej ziemi, owoc twego bydła, przyrost
twego stada oraz trzody twoich owiec. **5** Błogosławiony
będzie twój kosz i twoja dzieża. **6** Błogosławiony
będziesz, gdy będziesz wchodził, i błogosławiony,
gdy będziesz wychodził. **7** PAN sprawi, że twoi
wrogowie, którzy powstaną przeciwko tobie, zostaną
pobici przed tobą. Jedną drogą wyruszą przeciwko
tobie, a siedmioma drogami będą przed tobą uciekać.
8 PAN przykaże, aby było z tobą błogosławieństwo
w twoich spichlerzach i we wszystkim, do czego
wyciągniesz swoją rękę; i będzie ci błogosławił w
ziemi, którą daje ci PAN, twój Bóg. **9** PAN ustanowi
cię dla siebie świętym ludem, tak jak ci poprzysiągł,
jeśli będziesz przestrzegać przykazań PANA, swego
Boga, i chodził jego drogami. **10** I wszystkie narody
ziemi zobaczą, że jesteś nazywany imieniem PANA, i
będą się ciebie lękać. **11** PAN obdarzy cię obfitością
dobra, owocu twego łona, owocu twego bydła, owocu
twego pola, w ziemi, którą PAN poprzysiągł twoim
ojcom, że ją tobie da. **12** PAN otworzy dla ciebie
swój bogaty skarbiec, niebo, aby dawać deszcz twojej
ziemi w odpowiednim czasie i błogosławić wszelką
pracę twoich rąk. Będziesz pożyczał wielu narodom,
a sam [od nikogo] nie będziesz pożyczał. **13** I PAN
umieści cię na czele, a nie na końcu; i będziesz
tylko na górze, a nie będziesz na dole, jeśli będziesz
słuchał przykazań PANA, swego Boga, które ci dziś
nakazuję, abyś [ich] przestrzegał i [je] wypełniał. **14**
I nie odstąpisz od żadnego słowa, które ja wam
dziś nakazuję, ani na prawo, ani na lewo, by iść za
innymi bogami i im służyć. **15** Lecz jeśli nie będziesz
słuchał głosu PANA, swego Boga, by przestrzegać
wszystkich jego przykazań i ustaw, które ci dziś
nakazuję, i wypełniać je, to spadną na ciebie wszystkie
te przekleństwa i cię dosięgną: **16** Przeklęty będziesz
w mieście, przeklęty będziesz na polu. **17** Przeklęty
będzie twój kosz i twoja dzieża. **18** Przeklęty będzie
owoc twego łona, owoc twojej ziemi, przyrost twego
bydła oraz trzody twoich owiec. **19** Przeklęty będziesz,
kiedy będziesz wchodził, i przeklęty, kiedy będziesz
wychodził. **20** PAN ześle na ciebie przekleństwo, trwogę

i karę we wszystkim, do czego wyciągniesz swoją
rękę i co czynić będziesz, aż zostaniesz zniszczony
i szybko zginiesz z powodu niegodziwości swoich
czynów, przez które mnie opuściłeś. 21 PAN sprawi,
że przylgnie do ciebie zaraza, aż cię wyniszczy z
ziemi, do której idziesz, by ją posiąść. 22 PAN uderzy
cię suchotami, febrą, zapaleniem, silną gorączką,
mieczem, suszą i pleśnią, które będą cię prześladować,
aż zginiesz. 23 Niebo nad twoją głową stanie się
miedzią, a ziemia pod tobą – żelazem. 24 PAN ześle
na twą ziemię jak deszcz proch i pył, [które] na ciebie
spadną z nieba, aż cię zniszczy. 25 PAN sprawi, że
zostaniesz pobity przed swymi wrogami. Jedną drogą
wyruszysz przeciwko nim, lecz siedmioma drogami
będziesz uciekał przed nimi, i będziesz wysiedlony
do wszystkich królestw ziemi. 26 A twój trup będzie
pokarmem dla wszelkiego ptactwa nieba i zwierząt
ziemi i nikt [ich] nie odpędzi. 27 PAN dotknie cię
wrzodem egipskim, hemoroidami, świerzbem i liszajem,
z których nie zdołasz się wyleczyć. 28 PAN dotknie
cię obłędem, ślepotą i przerażeniem serca. 29 W
południe będziesz chodził po omacku, jak ślepy w
ciemności, i nie powiedzie ci się na twoich drogach.
Będziesz uciskany i łupiony po wszystkie dni, a nikt
cię nie wybawi. 30 Poślubisz [sobie] żonę, lecz inny
mężczyzna będzie z nią obcować. Zbudujesz dom, lecz
w nim nie zamieszkasz. Zasadzisz winnicę, lecz z niej
nie skorzystasz. 31 Twój wół zostanie zabity na twoich
oczach, ale nie będziesz go jadł. Twój osioł zostanie ci
zabrany sprzed twego oblicza, ale nie zwrócą ci go.
Twoje owce zostaną oddane twoim wrogom, ale nikt
cię nie uratuje. 32 Twoi synowie i twoje córki zostaną
wydani innemu narodowi, a twoje oczy, wypatrując
[ich], zasłabną z tęsknoty za nimi przez cały dzień,
a twoja ręka będzie bezsilna. 33 Owoc twojej ziemi i
całą twoją pracę pożre naród, którego ty nie znasz, i
będziesz tylko uciskany i dręczony po wszystkie dni.
34 I oszalejesz na widok tego, co zobaczą twoje oczy.
35 PAN dotknie cię złośliwym wrzodem na kolanach
i na goleniach, którego nie będzie można wyleczyć,
od stopy aż po czubek głowy. 36 PAN zaprowadzi
ciebie i twojego króla, którego ustanowisz nad sobą, do
narodu, którego nie znałeś ani ty, ani twoi ojcowie. Tam
będziesz służył innym bogom, drewnu i kamieniowi.
37 I będziesz dziwowiskiem, tematem przysłowia i
pośmiewiskiem wśród wszystkich narodów, do których
PAN cię zaprowadzi. 38 Dużo ziarna wyniesiesz na
pole, lecz mało zbierzesz, gdyż pożre je szarańcza.
39 Winnicę zasadzisz i uprawisz, ale nie będziesz pił
wina ani zbierał [winogron], gdyż pożre je robactwo. 40
Będziesz miał drzewa oliwne we wszystkich swoich
granicach, lecz nie namaścisz się oliwą, bo twoje oliwki
opadną. 41 Spłodzisz synów i córki, ale nie będą twoje,
bo pójdą w niewolę. 42 Wszystkie twoje drzewa i owoc
twojej ziemi pożre szarańcza. 43 Cudzoziemiec, który
jest pośród ciebie, wzniesie się wielce nad tobą, a ty
schylisz się bardzo nisko. 44 On będzie tobie pożyczał,
a ty jemu nie będziesz pożyczał. On będzie na czele, a
ty będziesz na końcu. 45 I spadną na ciebie wszystkie
te przekleństwa, i będą cię ścigały, i dosięgną cię,
aż cię zniszczą, ponieważ nie słuchałeś głosu PANA,
swego Boga, by przestrzegać jego przykazań i ustaw,
które ci nakazał. 46 A [te plagi] będą na tobie i na
twym potomstwie jako znak i cud na wieki. 47 Dlatego,
że nie służyłeś PANU, swemu Bogu, w radości i z
weselem serca, gdy miałeś obfitość wszystkiego. 48
I będziesz służył swoim wrogom, których PAN ześle
na ciebie, w głodzie, w pragnieniu, w nagości i w
niedostatku wszystkiego. I włoży żelazne jarzmo na
twoją szyję, aż cię wyniszczy. 49 PAN sprowadzi na
ciebie naród z daleka, z krańców ziemi, [który] przyleci
jak orzeł; naród, którego języka nie zrozumiesz. 50
Naród o srogim obliczu, który nie będzie miał względu
na starego ani się nad dzieckiem nie zlituje; 51 I pożre
owoc twego bydła i owoc twojej ziemi, aż cię zniszczy.
I nie zostawi ci ani zboża, ani moszczu, ani oliwy, [ani]
przyrostu twych wołów, ani trzód twych owiec, aż cię
wyniszczy. 52 I oblegnie cię we wszystkich twoich
bramach, aż w całej twojej ziemi upadną twoje wysokie
i obronne mury, w których pokładałeś ufność. Oblegnie
cię we wszystkich twoich bramach, na całej twojej
ziemi, którą daje ci PAN, twój Bóg. 53 Będziesz jadł
płód swego łona, ciało swoich synów i córek, których
dał ci PAN, twój Bóg, w czasie oblężenia i ucisku,
jakimi twój wróg cię przytłoczy. 54 Mężczyzna delikatny
pośród was i w rozkoszy wychowany będzie spoglądał
złym okiem na swego brata, na swą własną żonę i
na resztę swych dzieci, które pozostały. 55 I nie da
żadnemu z nich z ciała swych dzieci, które będzie
jadł, dlatego że nic innego mu nie zostało w oblężeniu
i ucisku, jakimi twój wróg cię uciśnie we wszystkich
twoich bramach. 56 [Kobieta] delikatna pośród was i
w rozkoszy wychowana, która nie chciała postawić
swojej nogi na ziemi z powodu delikatności i rozkoszy,
będzie spoglądała złym okiem na męża swego łona,
na swego syna i na swoją córkę; 57 I na swe łożysko,
które wychodzi z niej przy porodzie, i na swoje dzieci,
które urodzi. Potajemnie będzie je bowiem jeść z braku
wszystkiego w czasie oblężenia i ucisku, jakimi twój
wróg przytłoczy cię w twoich bramach. 58 Jeśli nie
będziesz pilnował wypełnienia wszystkich słów tego
prawa, które są napisane w tej księdze, żebyś się bał
tego chwalebnego i strasznego imienia: PAN, twój
Bóg; 59 PAN ześle na ciebie i na twoje potomstwo

niezwykłe plagi, plagi wielkie i niekończące się, także
ciężkie i długotrwałe choroby. 60 I sprowadzi na ciebie
wszystkie choroby egipskie, których się lękałeś, i
przylgną [one] do ciebie. 61 Także wszelką chorobę i
wszelką plagę, która nie jest napisana w księdze tego
prawa, PAN sprowadzi na ciebie, aż cię wytępi. 62
I pozostanie was niewielu, którzy przedtem byliście
tak liczni jak gwiazdy niebieskie, bo nie posłuchałeś
głosu PANA, swego Boga. 63 I będzie tak, że jak PAN
radował się wami, czyniąc wam dobrze i rozmnażając
was, tak PAN będzie się wami radował, niszcząc was i
gładząc was; i będziecie wykorzenieni z ziemi, do której
idziecie, aby ją posiąść. 64 I PAN rozproszy cię wśród
wszystkich narodów, od jednego krańca ziemi aż do
drugiego; tam będziesz służył innym bogom, których
nie znałeś ani ty, ani twoi ojcowie – [nawet] drewnu i
kamieniowi. 65 A wśród tych narodów nie zaznasz
wytchnienia ani stopa twojej nogi nie odpocznie. A PAN
da ci tam lękliwe serce, wyczerpane oczy i smutek
duszy. 66 I twoje życie będzie przed tobą [jakby] w
zawieszeniu, będziesz się lękał w nocy i we dnie i nie
będziesz pewien swego życia. 67 Rano powiesz: Oby
już był wieczór, a wieczorem powiesz: Oby już był
ranek; z powodu strachu w twoim sercu, który będziesz
odczuwać, i z powodu tego, co zobaczą twoje oczy.
68 I PAN zawróci cię do Egiptu na okrętach drogą,
o której ci powiedziałem, że już jej nie zobaczysz.
Tam będziecie się sprzedawać swoim wrogom jako
niewolnicy i niewolnice, ale [nikt] was nie kupi.

29 To są słowa przymierza, które PAN nakazał
Mojżeszowi zawrzeć z synami Izraela w ziemi
Moabu, oprócz przymierza, które zawarł z nimi na
Horebie. 2 I Mojżesz zwołał cały Izrael, i przemówił
do nich: Widzieliście wszystko, co PAN uczynił na
waszych oczach w ziemi Egiptu faraonowi, wszystkim
jego sługom i całej jego ziemi: 3 Te wielkie próby,
które widziały twoje oczy, znaki i wielkie cuda. 4 Ale
PAN nie dał wam serca do zrozumienia ani oczu
do patrzenia, ani uszu do słuchania aż do dziś. 5 I
prowadziłem was przez czterdzieści lat po pustyni.
Wasze szaty nie zniszczyły się na was i wasze obuwie
na waszych nogach się nie zużyło. 6 Nie jedliście
chleba, nie piliście wina i mocnego napoju, abyście
poznali, że ja jestem PAN, wasz Bóg. 7 A gdy
przyszliście na to miejsce, Sichon, król Cheszbonu,
i Og, król Baszanu, wyruszyli przeciwko nam do
walki, i pobiliśmy ich. 8 I wzięliśmy ich ziemię, i
daliśmy ją jako dziedzictwo Rubenitom, Gadytom i
połowie pokolenia Manassesa. 9 Przestrzegajcie więc
słów tego przymierza i wypełniajcie je, aby się wam
szczęśliwie powodziło we wszystkim, co będziecie
czynić. 10 Stoicie dziś wszyscy przed PANEM, swoim
Bogiem: naczelnicy waszych pokoleń, wasi starsi, wasi
przełożeni, wszyscy mężczyźni Izraela; 11 Wasze
dzieci, wasze żony i przybysz, który [mieszka] w twoim
obozie; od tego, który rąbie drwa, po tego, który czerpie
wodę; 12 Aby wejść w przymierze z PANEM, swoim
Bogiem, i w jego przysięgę, którą PAN, twój Bóg,
zawiera dziś z tobą; 13 Aby cię dziś ustanowić dla
siebie ludem i żeby on sam był dla ciebie Bogiem, tak
jak ci powiedział i tak jak poprzysiągł twoim ojcom:
Abrahamowi, Izaakowi i Jakubowi. 14 Nie tylko z
wami zawieram to przymierze i tę przysięgę; 15 Lecz
z każdym, kto dziś stoi tu z nami przed PANEM,
naszym Bogiem, i z każdym, kogo tu dziś z nami
nie ma. 16 Wy bowiem wiecie, jak mieszkaliśmy w
ziemi Egiptu i jak przechodziliśmy wśród narodów,
które minęliśmy; 17 I widzieliście ich obrzydliwości i
posągi z drewna i kamienia, ze srebra i złota, które są
u nich. 18 Niech nie będzie wśród was mężczyzny
ani kobiety, ani rodziny, ani pokolenia, których serce
odwróciłoby się dziś od PANA, naszego Boga, by iść i
służyć bogom tych narodów i żeby nie było wśród was
korzenia wydającego żółć i piołun; 19 Który gdy usłyszy
słowa tego przekleństwa, pobłogosławi sobie w sercu,
mówiąc: Będę miał pokój, chociaż będę postępował
według zdania mego serca, dodając pijaństwo do
pragnienia. 20 PAN nie zechce mu przebaczyć, lecz
zapali się gniew PANA i jego zazdrość przeciwko temu
człowiekowi, spadną na niego wszystkie przekleństwa,
które są zapisane w tej księdze, i PAN wymaże jego
imię spod nieba. 21 I PAN go oddzieli ku złemu
ze wszystkich pokoleń Izraela według wszystkich
przekleństw przymierza zapisanych w księdze tego
Prawa. 22 A wasze przyszłe pokolenie, wasi synowie,
którzy powstaną po was, i cudzoziemiec, który przyjdzie
z dalekiej ziemi, powiedzą, gdy zobaczą plagi tej ziemi
i choroby, którymi PAN ją dotknął; 23 Bo siarka i sól
wypalą całą tę ziemię, że nie będzie obsiewana ani też
nie będzie wydawać owocu i nie urośnie na niej żadna
trawa jak w przypadku zniszczenia Sodomy i Gomory,
Admy i Seboim, które PAN zniszczył w swoim gniewie
i zapalczywości; 24 A zapytają wszystkie narody:
Dlaczego PAN tak postąpił z tą ziemią? Cóż to za żar
tej wielkiej zapalczywości? 25 I odpowiedzą: Ponieważ
porzucili przymierze PANA, Boga swych ojców, które
zawarł z nimi, gdy ich wyprowadził z ziemi Egiptu. 26
Poszli bowiem służyć innym bogom i oddali im pokłon
– bogom, których nie znali i których im nie przydzielił.
27 Dlatego gniew PANA zapłonął przeciw tej ziemi, aby
sprowadzić na nią wszelkie przekleństwa zapisane
w tej księdze. 28 I PAN wykorzenił ich z ich ziemi w
gniewie i zapalczywości oraz w wielkim oburzeniu i
wyrzucił ich do obcej ziemi, jak to dziś [widzicie]. 29

Rzeczy tajemne [należą] do PANA, naszego Boga, a
objawione – do nas i naszych synów na wieki, abyśmy
wypełniali wszystkie słowa tego prawa.

30 A gdy spadnie na ciebie to wszystko,
błogosławieństwo i przekleństwo, które
przedłożyłem przed tobą, a wspomnisz je sobie w
swym sercu pośród wszystkich narodów, do których
PAN, twój Bóg, cię wypędzi; **2** I zawrócisz do PANA,
swego Boga, i będziesz słuchał jego głosu we
wszystkim, co ci dziś nakazuję, ty i twoi synowie, z
całego swego serca i całą swoją duszą; **3** Wtedy
PAN, twój Bóg, wyprowadzi cię z twego więzienia i
zlituje się nad tobą, i przywróci, i zgromadzi cię ze
wszystkich narodów, wśród których PAN, twój Bóg, cię
rozproszył. **4** Choćby twoi wygnani byli na krańcu
nieba, stamtąd zgromadzi cię PAN, twój Bóg, i stamtąd
cię zabierze; **5** I PAN, twój Bóg, przyprowadzi cię do
ziemi, którą odziedziczyli twoi ojcowie, i posiądziesz
ją, i będzie ci wyświadczać dobro oraz rozmnoży
cię bardziej niż twoich przodków. **6** PAN, twój Bóg,
obrzeza twoje serce i serce twego potomstwa, abyś
miłował PANA, swego Boga, z całego swego serca i
całą swoją duszą, abyś żył. **7** I włoży PAN, twój Bóg,
wszystkie te przekleństwa na twoich wrogów i na tych,
którzy cię nienawidzą i którzy cię prześladowali. **8** A ty
zawrócisz i będziesz słuchał głosu PANA i wypełniał
wszystkie jego przykazania, które ci dziś nakazuję. **9** I
PAN, twój Bóg, poszczęści tobie w każdej sprawie
twych rąk, w owocu twego łona, w owocu twego bydła i
w owocu twej ziemi, ku dobremu. PAN bowiem znowu
będzie się cieszył tobą, czyniąc ci dobro, jak się cieszył
twoimi ojcami; **10** Jeśli będziesz słuchał głosu PANA,
swego Boga, by przestrzegać jego przykazań i ustaw
zapisanych w księdze tego Prawa, i jeśli zawrócisz
do PANA, swego Boga, z całego swego serca i całą
swoją duszą. **11** To przykazanie bowiem, które ci dziś
nakazuję, nie jest zakryte przed tobą ani nie [jest] zbyt
dalekie; **12** Nie jest w niebie, byś miał mówić: Któż dla
nas wstąpi do nieba i przyniesie je nam, i opowie je
nam, abyśmy je wypełniali? **13** Nie jest też ono za
morzem, byś miał mówić: Któż dla nas popłynie za
morze i przyniesie je nam, i opowie je nam, abyśmy
je wypełniali. **14** Lecz to słowo [jest] bardzo blisko
ciebie, w twoich ustach i w twoim sercu, abyś je
wypełniał. **15** Oto dziś położyłem przed tobą życie i
dobro oraz śmierć i zło; **16** Gdyż dziś ci nakazuję, abyś
miłował PANA, swego Boga, i chodził jego drogami, i
przestrzegał jego przykazań, ustaw i praw, abyś żył i
rozmnożył się, i PAN, twój Bóg, będzie ci błogosławił w
ziemi, do której idziesz, aby ją posiąść. **17** Jeśli zaś
twoje serce odwróci się i nie posłuchasz, ale dasz
się odwieść, będziesz oddawał pokłon innym bogom
i im służył; **18** Oznajmiam wam dziś, że na pewno
zginiecie i nie przedłużycie swych dni na ziemi, do
której się przeprawiasz przez Jordan, aby tam wejść i
posiąść ją. **19** Biorę dziś na świadków przeciwko wam
niebo i ziemię, że położyłem przed tobą życie i śmierć,
błogosławieństwo i przekleństwo. Wybierz więc życie,
abyś żył, ty i twoje potomstwo; **20** I miłował PANA,
swego Boga, słuchał jego głosu i do niego lgnął. On
bowiem [jest] twoim życiem i przedłużeniem twoich
dni, abyś mieszkał w ziemi, którą PAN poprzysiągł dać
twoim ojcom: Abrahamowi, Izaakowi i Jakubowi.

31 Potem Mojżesz poszedł i powiedział te słowa
całemu Izraelowi. **2** Powiedział do nich: Mam dziś
sto dwadzieścia lat, nie mogę już wychodzić i wchodzić.
A PAN powiedział mi też: Nie przejdziesz przez Jordan.
3 Sam PAN, twój Bóg, przejdzie przed tobą i on wytępi
te narody przed tobą, a ty je posiądziesz. A Jozue
przejdzie przed tobą, jak PAN powiedział. **4** I PAN
uczyni im tak, jak uczynił Sichonowi i Ogowi, królom
Amorytów, i ich ziemi, gdy ich zniszczył. **5** PAN wyda
ich wam, a wy uczynicie im zgodnie ze wszystkimi
przykazaniami, które wam nakazałem. **6** Wzmocnijcie
się i bądźcie mężni, nie bójcie się ani się nie lękajcie
ich, gdyż PAN, twój Bóg, on sam pójdzie z tobą, nie
porzuci cię ani cię nie opuści. **7** Następnie Mojżesz
przywołał Jozuego i powiedział do niego przed całym
Izraelem: Wzmocnij się i bądź mężny, bo ty wejdziesz
z tym ludem do ziemi, którą PAN poprzysiągł dać ich
ojcom, a ty im ją dasz w dziedzictwo. **8** A sam PAN
pójdzie przed tobą, on będzie z tobą, nie porzuci cię
ani cię nie opuści. Nie bój się ani się nie lękaj. **9**
Wtedy Mojżesz zapisał to prawo i oddał je kapłanom,
synom Lewiego, którzy nosili arkę przymierza PANA,
i wszystkim starszym Izraela. **10** Mojżesz nakazał
im też: Po upływie [każdego] siódmego roku, w
wyznaczonej porze roku darowania [długów], w Święto
Namiotów; **11** Gdy cały Izrael przybędzie, aby się
stawić przed PANEM, twoim Bogiem, na miejscu,
które wybierze, odczytasz to prawo do uszu całego
Izraela. **12** Zgromadzisz lud: mężczyzn, kobiety, dzieci
i obcych, którzy są w [obrębie] twoich bram, aby
słuchali i uczyli się, aby się bali PANA, swojego
Boga, i pilnowali wypełnienia wszystkich słów tego
prawa. **13** Ich synowie, którzy [jeszcze] nie znają, niech
też słuchają i uczą się bać PANA, waszego Boga,
po wszystkie dni waszego życia na ziemi, do której
przeprawiacie się przez Jordan, aby ją posiąść. **14**
Potem PAN powiedział do Mojżesza: Oto zbliżają się
dni twojej śmierci. Przywołaj Jozuego i stawcie się w
Namiocie Zgromadzenia, a ja mu wydam polecenie.
Poszedł więc Mojżesz i Jozue i stawili się w Namiocie

Zgromadzenia. 15 I PAN ukazał się w namiocie w słupie
obłoku. A słup obłoku stanął nad wejściem do namiotu.
16 I PAN powiedział do Mojżesza: Oto zaśniesz ze
swoimi ojcami, a ten lud powstanie i będzie uprawiał
nierząd, idąc za bogami cudzoziemców tej ziemi, do
której wchodzi, [by] wśród nich [zamieszkać], i opuści
mnie, i złamie moje przymierze, które z nim zawarłem.
17 W tym dniu zapłonie mój gniew przeciwko nim,
opuszczę ich i skryję swe oblicze przed nimi, a oni
będą pożarci i spotka ich wiele nieszczęść i utrapień i
powiedzą w tym dniu: Czy nie dlatego, że naszego
Boga nie ma pośród nas, spotkały nas te nieszczęścia?
18 Lecz ja zupełnie zakryję swe oblicze w tym dniu
z powodu całego zła, które czynili, zwracając się ku
innym bogom. 19 Teraz więc zapiszcie sobie tę pieśń i
naucz jej synów Izraela. Włóż ją w ich usta, aby ta
pieśń była dla mnie świadectwem przeciwko synom
Izraela. 20 Gdy bowiem wprowadzę ich do ziemi, którą
poprzysiągłem ich ojcom, [do ziemi] mlekiem i miodem
płynącej, i będą jeść do syta, i utyją, [wtedy] zwrócą się
ku innym bogom i będą im służyć, a mnie rozdrażnią i
złamią moje przymierze; 21 I kiedy spotka ich wiele
nieszczęść i utrapień, ta pieśń będzie świadkiem
przeciwko nim, gdyż nie zostanie zapomniana w ustach
ich potomstwa. Znam bowiem ich zamysł i to, co
[jeszcze] dziś będą czynić, zanim wprowadzę ich do
ziemi, którą [im] poprzysiągłem. 22 I Mojżesz napisał
tę pieśń tego dnia, i nauczył jej synów Izraela. 23
Potem nakazał Jozuemu, synowi Nuna: Wzmocnij się
i bądź mężny, bo ty wprowadzisz synów Izraela do
ziemi, którą im poprzysiągłem, a ja będę z tobą. 24 I
kiedy Mojżesz skończył zapisywać słowa tego prawa
w księdze; 25 Nakazał Mojżesz Lewitom, którzy nosili
arkę przymierza PANA: 26 Weźcie księgę tego Prawa i
połóżcie ją obok arki przymierza PANA, waszego Boga,
aby tam była świadkiem przeciwko tobie. 27 Znam
bowiem twój upór i twój twardy kark. Oto dziś, dopóki
jeszcze żyję z wami, buntujecie się przeciwko PANU,
a cóż dopiero po mojej śmierci? 28 Zgromadźcie u
mnie wszystkich starszych waszych pokoleń i waszych
dowódców, żebym mówił do ich uszu te słowa i wezwał
na świadków przeciwko nim niebo i ziemię. 29 Wiem
bowiem, że po mojej śmierci zepsujecie się całkowicie
i zboczycie z drogi, którą wam nakazałem. I spotka
was nieszczęście w ostateczne dni, gdyż będziecie
czynić to, co złe w oczach PANA, drażniąc go dziełem
swoich rąk. 30 I Mojżesz przemówił do uszu całego
zgromadzenia Izraela słowami tej pieśni aż do końca.

32 Słuchajcie, niebiosa, a będę mówić; niech i ziemia
słucha słów moich ust. 2 Moja nauka będzie
kropić jak deszcz, moja mowa będzie ściekać jak rosa,
jak drobny deszcz na zioła, jak krople na trawę. 3 Będę
bowiem głosił imię PANA. Uznajcie wielkość naszego
Boga. 4 On jest Skałą, a jego dzieło [jest] doskonałe,
bo wszystkie jego drogi są sprawiedliwe. Jest Bogiem
prawdziwym i bez nieprawości, sprawiedliwym i
prawym. 5 Zepsuli się, ich skaza nie [jest skazą] jego
dzieci; pokolenie złe i przewrotne. 6 Tak to odpłacasz
PANU, ludu głupi i niemądry? Czy nie jest on twoim
ojcem, który cię nabył dla siebie? Czy nie on cię
uczynił i utwierdził? 7 Wspomnij dni dawne, rozważ
lata wielu pokoleń. Zapytaj swego ojca, a oznajmi ci;
swoich starszych, a powiedzą ci. 8 Gdy Najwyższy
rozdzielał dziedzictwa narodom, a oddzielał synów
Adama, wyznaczył granice narodom według liczby
synów Izraela. 9 Działem PANA [jest] bowiem jego
lud, Jakub jest jego wydzielonym dziedzictwem. 10
Znalazł go na pustynnej ziemi i na wielkim, strasznym
pustkowiu. Obwodził go, uczył, strzegł jak źrenicy
swego oka. 11 Jak orzeł pobudza swoje młode,
trzepocze [skrzydłami] nad swymi orlętami, rozpościera
swoje skrzydła, bierze je i nosi je na skrzydłach; 12
Tak PAN sam prowadził go i nie było z nim żadnego
obcego boga. 13 Wzniósł go po wysokich miejscach
ziemi, aby żywił się plonami pól, i pozwolił mu ssać
miód ze skały i oliwę ze skalnego krzemienia; 14
Masło od krów i mleko od owiec wraz z tłuszczem
jagniąt, barany odchowane w Baszanie, kozły razem
z tłuszczem ziaren pszenicy, a piłeś z wybornej krwi
winogron. 15 Lecz Jeszurun utył i wierzgał – otyłeś,
obrosłeś w tłuszcz, zgrubiałeś; opuściłeś Boga, który
cię uczynił, i lekceważyłeś Skałę swego zbawienia. 16
Pobudzili go do zazdrości obcymi [bogami], rozdrażnili
go obrzydliwościami. 17 Składali ofiary demonom, a
nie Bogu; nowym bogom, których nie znali, świeżo
przybyłym, których się nie bali wasi ojcowie. 18 O
Skale, która cię spłodziła, zapomniałeś, i zapomniałeś
Boga, swego Stwórcę. 19 Gdy PAN to zobaczył,
wzgardził nimi z powodu rozdrażnienia swoich synów
i córek. 20 I powiedział: Zakryję przed nimi swoje
oblicze, zobaczę, jaki będzie ich koniec. Są bowiem
pokoleniem przewrotnym, synami, w których nie ma
wiary. 21 Oni mnie pobudzili do zazdrości tym, [co]
nie jest Bogiem; rozdrażnili mnie swymi marnościami.
Ja też pobudzę ich do zazdrości tymi, [którzy] nie są
ludem, rozdrażnię ich przez głupi naród. 22 Zapłonął
bowiem ogień mojego gniewu i spłonie aż do głębin
piekła, i pożre ziemię i jej plony, i wypali posady gór.
(Sheol h7585) 23 Zgromadzę na nich nieszczęścia,
zużyję na nich moje strzały. 24 [Będą] wyczerpani
z głodu i strawieni gorączką i gorzką zarazą. Wyślę
na nich też zęby bestii, z jadem gadów ziemskich.
25 Na zewnątrz osieroci ich miecz, a w domach –
strach, tak młodzieńca, jak i dziewicę, niemowlę i

sędziwego. 26 Powiedziałem: Rozproszę ich po kątach,
wymażę pamięć o nich wśród ludzi; 27 Gdybym się nie
obawiał pychy wroga, by ich wrogowie nie powstali i
nie powiedzieli: Nasza wielka ręka, a nie PAN, uczyniła
to wszystko. 28 Ten naród bowiem jest pozbawiony
rady i nie ma rozumu. 29 Oby byli mądrzy, zrozumieliby
to i zważaliby na swój koniec. 30 Jakże mógłby jeden
gonić tysiąc i dwóch zmusić do ucieczki dziesięć
tysięcy, gdyby ich Skała nie zaprzedała ich i PAN ich
nie wydał? 31 Bo ich skała nie jest jak nasza Skała,
nasi wrogowie [sami] są sędziami. 32 Ich winorośl
bowiem pochodzi z winorośli Sodomy i z pól Gomory,
ich grona to grona trujące, ich kiście są gorzkie. 33 Ich
wino jest jadem smoków, okrutną trucizną żmij. 34 Czy
to nie jest u mnie ukryte, zapieczętowane w moich
skarbcach? 35 Do mnie należy zemsta i odpłata; ich
noga poślizgnie się w [wyznaczonym] czasie. Bliski
bowiem jest dzień ich klęski, a ich przyszłość spieszy
się do nich. 36 PAN bowiem będzie sądzić swój lud,
zlituje się nad swymi sługami, gdy zobaczy, że ich siła
ustała i że nie ma ani niewolnika, ani wolnego. 37
I powie: Gdzie są ich bogowie? [Ta] skała, w której
pokładali ufność? 38 Ci, co jadali tłuszcz ich ofiar i pili
wino ich ofiar z płynów? Niech wstaną i wam pomogą,
niech będą waszym schronieniem. 39 Spójrzcie teraz,
że to ja, tylko ja jestem, a nie ma innych bogów oprócz
mnie. Ja zabijam i ożywiam, ja ranię i ja leczę, i nikt
nie wyrwie z mojej ręki. 40 Podnoszę bowiem swą
rękę ku niebu i mówię: Ja żyję na wieki. 41 Jeśli
zaostrzę swój błyszczący miecz i moja ręka chwyci
sąd, dokonam zemsty na swoich wrogach i odpłacę
tym, którzy mnie nienawidzą. 42 Krwią upoję moje
strzały, mój miecz naje się mięsa, krwią zabitych i
pojmanych, jak tylko zacznę mścić się nad wrogami.
43 Weselcie się, narody, z jego ludem, gdyż on pomści
krew swoich sług i odpłaci zemstą swoim wrogom,
a będzie łaskawy dla swej ziemi i swego ludu. 44
Przyszedł więc Mojżesz i powiedział wszystkie słowa
tej pieśni do uszu tego ludu, on i Ozeasz, syn Nuna.
45 A [gdy] Mojżesz skończył mówić wszystkie te słowa
do całego Izraela; 46 Powiedział do nich: Weźcie
sobie do serca wszystkie te słowa, które wam dzisiaj
oświadczam, byście przykazywali je waszym dzieciom,
by pilnowały wypełnienia wszystkich słów tego prawa;
47 Nie jest to bowiem dla was słowem pustym, gdyż
jest waszym życiem. I dzięki niemu przedłużycie swoje
dni na ziemi, do której się przeprawiacie przez Jordan,
aby ją posiąść. 48 I tego samego dnia PAN powiedział
do Mojżesza: 49 Wstąp na tę górę Abarim, na górę
Nebo, która jest w ziemi Moabu naprzeciw Jerycha, i
spójrz na ziemię Kanaan, którą daję synom Izraela
w posiadanie. 50 I umrzesz na tej górze, na którą
wstąpisz, i zostaniesz przyłączony do swego ludu,
tak jak umarł twój brat Aaron na górze Hor i został
przyłączony do swego ludu; 51 Za to, że wystąpiliście
przeciwko mnie pośród synów Izraela przy wodach
Meriba w Kadesz, na pustyni Syn, i nie poświęciliście
mnie pośród synów Izraela. 52 Przed sobą zobaczysz
ziemię, lecz nie wejdziesz do tej ziemi, którą daję
synom Izraela.

33 A to jest błogosławieństwo, którym Mojżesz, mąż
Boży, pobłogosławił synów Izraela przed swoją
śmiercią. 2 Powiedział: PAN przyszedł z Synaju i
z Seiru wzeszedł dla nich, zajaśniał z góry Paran i
przyszedł z dziesięcioma tysiącami świętych; z jego
prawicy [wyszło] dla nich ogniste prawo. 3 Doprawdy,
on umiłował lud; wszyscy jego święci są w twych rękach
i oni usiedli u twoich stóp; przyjmują twoje słowa. 4
Mojżesz dał nam prawo, dziedzictwo zgromadzenia
Jakuba. 5 I był królem w Jeszurunie, gdy się zebrali
naczelnicy ludu wraz z pokoleniami Izraela. 6 Niech
żyje Ruben i niech nie umiera; niech jego mężczyzn
będzie dużo. 7 Potem też dał [błogosławieństwo] dla
Judy i powiedział: Wysłuchaj, PANIE, głosu Judy, i
przyprowadź go do jego ludu. Niech starczy mu [sił]
jego rąk, a [ty] bądź mu pomocą przeciw jego wrogom.
8 A o Lewim powiedział: [Niech] twoje Tummim i Urim
[będą] przy twoim świętym, którego doświadczyłeś w
Massa, z którym spierałeś się u wód Meriba; 9 Który
powiedział swemu ojcu i matce: Nie widziałem go; nie
znał też swych braci ani nie znał swych synów. Oni
bowiem przestrzegają twoich słów i zachowują twoje
przymierze. 10 Będą uczyć Jakuba twoich sądów,
a Izraela twego prawa. Będą kłaść kadzidło przed
tobą i całopalenia na twoim ołtarzu. 11 Błogosław,
PANIE, jego siłę, i przyjmij dzieło jego rąk; skrusz
biodra jego wrogów i tych, którzy go nienawidzą,
aby już nie powstali. 12 [A] o Beniaminie powiedział:
Umiłowany przez PANA będzie mieszkał przy nim
bezpiecznie; [PAN] będzie go bronił każdego dnia, a on
będzie przebywał między jego ramionami. 13 O Józefie
powiedział: Niech jego ziemia będzie błogosławiona
przez PANA, z najlepszych rzeczy niebios, z rosy i z
otchłani rozłożonej pod ziemią. 14 I z najcenniejszych
plonów słońca, z najcenniejszych plonów księżyca; 15 I
z najlepszych skarbów gór starożytnych, z najlepszych
darów odwiecznych pagórków; 16 I z najcenniejszych
[owoców] ziemi i jej obfitości oraz z przychylności tego,
który przebywał w krzaku. Niech to [błogosławieństwo]
spłynie na głowę Józefa i na czubek głowy tego,
który został oddzielony od swoich braci. 17 Jego
chwała jest [jak] pierworodny wół, a jego rogi jak rogi
jednorożca. Nimi będzie bódł wszystkie narody aż po
krańce ziemi; a są to dziesiątki tysięcy Efraima i tysiące

Manassesa. 18 A o Zebulonie powiedział: Wesel się,
Zebulonie, gdy wyruszasz, a [ty], Issacharze, w swoich
namiotach. 19 Zwołują ludy na górę, tam będą składać
ofiary sprawiedliwości. Będą bowiem ssać z obfitości
morza i ze skarbów ukrytych w piasku. 20 A o Gadzie
powiedział: Błogosławiony ten, kto rozprzestrzeni
Gada. Będzie mieszkać jak lew, a urwie ramię i głowę.
21 Upatrzył sobie najlepszą [część], gdyż tam został
mu wyznaczony dział przez prawodawcę; przyszedł z
naczelnikami ludu i wykonał sprawiedliwość PANA i
jego sądy z Izraelem. 22 A o Danie powiedział: Dan [to]
szczenię lwie, wyskoczy z Baszanu. 23 A o Neftalim
powiedział: Neftali, nasycony przychylnością i pełen
błogosławieństwa PANA, posiądź zachód i południe.
24 A o Aszerze powiedział: Aszer będzie błogosławiony
dziećmi, niech się podoba swoim braciom i niech kąpie
swoje nogi w oliwie. 25 Twoje obuwie będzie z żelaza i
miedzi; a ile twoich dni, [taka będzie] twoja siła. 26
Nikt nie jest jak Bóg Jeszuruna, który jeździ po niebie,
by tobie pomóc, i po obłokach w swym majestacie.
27 Twoim schronieniem jest wieczny Bóg, a pod tobą
[są] wieczne ramiona. On wypędzi przed tobą wroga i
powie: Wyniszcz [go]. 28 Wtedy Izrael będzie mieszkać
bezpiecznie sam. Źródło Jakuba – w ziemi zboża i
wina, a niebiosa spuszczą rosę. 29 Błogosławiony
jesteś, Izraelu! Któż do ciebie podobny, ludu zbawiony
przez PANA, który jest tarczą twego ratunku i mieczem
twego dostojeństwa! Twoi wrogowie poddadzą się
tobie obłudnie, a ty zdepczesz ich wyniosłość.

34 Potem Mojżesz wstąpił z równin Moabu na górę
Nebo, na szczyt Pizga, który jest naprzeciw
Jerycha. I PAN pokazał mu całą ziemię, od Gileadu
aż po Dan; 2 I całą ziemię Neftalego, ziemię Efraima
i Manassesa oraz całą ziemię Judy aż po Morze
Zachodnie; 3 I [stronę] południową, i równinę doliny
Jerycha, miasta palm aż po Soar. 4 Wtedy PAN
mu powiedział: To jest ziemia, którą poprzysiągłem
Abrahamowi, Izaakowi i Jakubowi, mówiąc: Dam ją
twemu potomstwu. Pozwoliłem ci ją zobaczyć na
własne oczy, ale do niej nie wejdziesz. 5 Tam właśnie
umarł Mojżesz, sługa PANA, w ziemi Moabu, według
słowa PANA. 6 I pogrzebał go w dolinie, w ziemi
Moabu, naprzeciw Bet-Peor, a nikt nie zna jego grobu
aż po dziś dzień. 7 Mojżesz miał sto dwadzieścia
lat, gdy umarł. Jego wzrok nie był przyćmiony i jego
siła go nie opuściła. 8 I synowie Izraela opłakiwali
Mojżesza na równinach Moabu przez trzydzieści dni.
Potem skończyły się dni płaczu i żałoby po Mojżeszu.
9 A Jozue, syn Nuna, był pełen ducha mądrości,
bo Mojżesz włożył na niego swoje ręce. I synowie
Izraela byli mu posłuszni i czynili tak, jak PAN nakazał
Mojżeszowi. 10 I nie powstał już prorok w Izraelu
równy Mojżeszowi, którego PAN znał twarzą w twarz;
11 We wszystkich znakach i cudach, dla których
PAN posłał go, by je czynił w ziemi Egiptu [wobec]
faraona, wszystkich jego sług i całej jego ziemi; 12
I we wszystkich [sprawach] potężnej ręki, i w całej
wielkiej grozie, którą Mojżesz wywołał na oczach
całego Izraela.

Jozuego

1 Po śmierci Mojżesza, sługi PANA, powiedział PAN
do Jozuego, syna Nuna, sługi Mojżesza: **2** Mojżesz,
mój sługa, umarł; teraz więc wstań, przepraw się
przez ten Jordan, ty i cały ten lud, do ziemi, którą
daję im, synom Izraela. **3** Każde miejsce, po którym
będzie stąpać wasza noga, dałem wam, jak obiecałem
Mojżeszowi. **4** Od pustyni i od Libanu aż do wielkiej
rzeki, rzeki Eufrat, cała ziemia Chetytów, aż do Morza
Wielkiego na zachodzie, będzie wasza granica. **5** Nikt
nie ostoi się przed tobą po wszystkie dni twego życia;
jak byłem z Mojżeszem, [tak] będę z tobą. Nie porzucę
cię ani cię nie opuszczę. **6** Wzmocnij się i bądź mężny.
Ty bowiem dasz temu ludowi w dziedzictwo ziemię,
którą przysiągłem dać ich ojcom. **7** Tylko wzmocnij
się i bądź bardzo mężny, abyś pilnował wypełniania
wszystkiego według prawa, które nakazał ci Mojżesz,
mój sługa. Nie odstępuj od niego ani na prawo, ani
na lewo, aby ci się wiodło, dokądkolwiek pójdziesz. **8**
Niech ta księga Prawa nie oddala się od twoich ust,
ale rozmyślaj o niej we dnie i w nocy, abyś pilnował
wypełnienia wszystkiego, co w niej jest napisane.
Wtedy bowiem poszczęści się twojej drodze i będzie
ci się wiodło. **9** Czyż ci nie nakazałem? Wzmocnij
się i bądź mężny. Nie lękaj się i nie przerażaj, gdyż
PAN, twój Bóg, jest z tobą, dokądkolwiek pójdziesz. **10**
Wtedy Jozue rozkazał przełożonym ludu: **11** Przejdźcie
przez obóz i rozkażcie ludowi: Przygotujcie sobie
żywność, bo za trzy dni przejdziecie przez ten Jordan,
aby wejść i posiąść ziemię, którą PAN, wasz Bóg,
daje wam w posiadanie. **12** A do Rubenitów, Gadytów
i połowy pokolenia Manassesa Jozue powiedział:
13 Przypomnijcie sobie słowo, które nakazał wam
Mojżesz, sługa PANA: PAN, wasz Bóg, zapewnił wam
odpoczynek i dał wam tę ziemię; **14** Niech wasze
żony, dzieci i bydło zostaną w ziemi, którą Mojżesz dał
wam po tej stronie Jordanu; wy zaś, wszyscy dzielni
wojownicy, pójdziecie uzbrojeni przed waszymi braćmi
i będziecie im pomagać; **15** Aż PAN da odpoczynek
waszym braciom, jak i wam, i oni posiądą ziemię, którą
daje im PAN, wasz Bóg. Potem wrócicie do ziemi swojej
posiadłości, którą dał wam Mojżesz, sługa PANA, po
tej stronie Jordanu na wschodzie, i posiądziecie ją. **16** I
odpowiedzieli Jozuemu: Wszystko, co nam nakazałeś,
uczynimy i gdziekolwiek nas poślesz, pójdziemy. **17**
Jak byliśmy posłuszni Mojżeszowi we wszystkim, tak
będziemy posłuszni i tobie. Niech tylko PAN, twój Bóg,
będzie z tobą, jak był z Mojżeszem. **18** Ktokolwiek
sprzeciwi się twemu rozkazowi i nie będzie posłuszny
twoim słowom we wszystkim, co mu rozkażesz, niech
umrze. Tylko wzmocnij się i bądź mężny.

2 Potem Jozue, syn Nuna, wysłał potajemnie z
Szittim dwóch szpiegów, mówiąc: Idźcie, obejrzyjcie
ziemię i Jerycho. Poszli więc i weszli do domu
[pewnej] nierządnicy, która miała na imię Rachab, i
tam odpoczęli. **2** I doniesiono królowi Jerycha: Oto
[jacyś] mężczyźni spośród synów Izraela przyszli tu tej
nocy, aby wybadać tę ziemię. **3** Król Jerycha posłał
więc do Rachab, rozkazując: Wyprowadź mężczyzn,
którzy przyszli do ciebie i weszli do twego domu, bo
przyszli wybadać całą tę ziemię. **4** Kobieta jednak
wzięła tych dwóch mężczyzn, ukryła ich i powiedziała:
To prawda, że przyszli do mnie mężczyźni, ale nie
wiedziałam, skąd oni są. **5** A gdy miano zamykać
bramę o zmierzchu, mężczyźni ci wyszli i nie wiem,
dokąd poszli. Ścigajcie ich prędko, to ich dogonicie. **6**
Ona zaś zaprowadziła ich na dach i przykryła wiązkami
lnu, które rozłożyła na dachu. **7** [Wysłani] mężczyźni
ścigali ich w kierunku Jordanu aż do brodów; i jak tylko
ścigający wyszli, zamknięto bramę. **8** A zanim usnęli,
ona wyszła do nich na dach; **9** I powiedziała do tych
mężczyzn: Wiem, że PAN dał wam tę ziemię, bo strach
przed wami padł na nas i wszyscy obywatele tej ziemi
truchleją przed wami. **10** Słyszeliśmy bowiem, jak PAN
wysuszył przed wami wody Morza Czerwonego, gdy
wychodziliście z Egiptu, i co uczyniliście dwom królom
amoryckim, którzy byli po tamtej stronie Jordanu,
Sichonowi i Ogowi, których pobiliście. **11** Gdy [o tym]
usłyszeliśmy, nasze serca struchlały i nie było już
odwagi w nikim z waszego powodu; bo PAN, wasz
Bóg, jest Bogiem wysoko na niebie i nisko na ziemi.
12 Dlatego teraz, proszę, przysięgnijcie mi na PANA,
że jak ja okazałam wam miłosierdzie, tak i wy okażecie
miłosierdzie domowi mego ojca, i dajcie mi pewny
znak; **13** Że zachowacie przy życiu mego ojca i moją
matkę, moich braci i moje siostry, i wszystko, co do
nich należy, i ocalicie nas od śmierci. **14** Odpowiedzieli
jej mężczyźni: Ręczymy za was naszym życiem, jeśli
nie wydacie tej naszej sprawy, i gdy PAN odda nam tę
ziemię, okażemy ci miłosierdzie i wierność. **15** Potem
spuściła ich na sznurze z okna, bo jej dom przylegał
do muru i ona mieszkała w murze. **16** I powiedziała im:
Idźcie w góry, by nie spotkali was ścigający; ukryjcie
się tam przez trzy dni, aż powrócą ścigający, a potem
pójdziecie swoją drogą. **17** Mężczyźni powiedzieli
jej: Będziemy wolni od tej przysięgi, którą kazałaś
nam złożyć; **18** Gdy wejdziemy do ziemi, przywiążesz
do okna czerwony sznur, po którym nas spuściłaś, i
zbierzesz u siebie, w domu swego ojca, swoją matkę,
swoich braci i cały dom swego ojca. **19** Ktokolwiek
bowiem wyjdzie poza drzwi twego domu, jego krew
[spadnie] mu na głowę, a my [będziemy] bez winy. Lecz
krew każdego, kto będzie z tobą w domu, [spadnie]

na naszą głowę, jeśli czyjaś ręka go dotknie. 20 Jeśli
jednak wydasz naszą sprawę, będziemy wolni od
przysięgi, którą kazałaś nam złożyć. 21 I odpowiedziała:
Jak powiedzieliście, niech tak będzie. Wtedy wypuściła
ich i poszli. I przywiązała czerwony sznur do okna. 22
Odeszli więc i przyszli na górę, i pozostali tam przez
trzy dni, aż powrócili ścigający. A ścigający szukali ich
po wszystkich drogach, ale nie znaleźli. 23 I zawrócili
ci dwaj mężczyźni, zeszli z góry, przeprawili się [przez
rzekę], przyszli do Jozuego, syna Nuna, i opowiedzieli
mu wszystko, co się z nimi działo; 24 I mówili do
Jozuego: PAN oddał w nasze ręce całą tę ziemię, bo
wszyscy obywatele tej ziemi struchleli przed nami.

3 Jozue wstał wcześnie rano i on oraz wszyscy
synowie Izraela wyruszyli z Szittim, i przyszli nad
Jordan; i tam przenocowali, zanim się przeprawili
[przez rzekę]. 2 A po upływie trzech dni przełożeni
przeszli przez obóz; 3 I rozkazali ludowi: Gdy ujrzycie
arkę przymierza PANA, swojego Boga, i niosących
ją kapłanów Lewitów, wy także wyruszycie ze swego
miejsca i pójdziecie za nią. 4 Pomiędzy wami a nią
niech będzie jednak odległość około dwóch tysięcy
łokci. Nie zbliżajcie się do niej, abyście poznali drogę,
którą macie iść, gdyż nie szliście tą drogą nigdy dotąd.
5 Wtedy Jozue powiedział do ludu: Poświęćcie się, gdyż
jutro PAN dokona cudów pośród was. 6 Do kapłanów
zaś Jozue powiedział: Weźcie arkę przymierza i idźcie
przed ludem. Wzięli więc arkę przymierza i szli przed
ludem. 7 I PAN powiedział do Jozuego: Dziś zacznę
cię wywyższać na oczach całego Izraela, aby poznali,
że jak byłem z Mojżeszem, [tak] będę i z tobą. 8
Rozkaż kapłanom niosącym arkę przymierza: Gdy
dojdziecie do brzegu wód Jordanu, zatrzymajcie się
w Jordanie. 9 Wtedy Jozue powiedział do synów
Izraela: Zbliżcie się i słuchajcie słów PANA, swojego
Boga. 10 I Jozue dodał: Po tym poznacie, że Bóg żywy
jest wśród was i że na pewno wypędzi przed wami
Kananejczyków, Chetytów, Chiwwitów, Peryzzytów,
Girgaszytów, Amorytów i Jebusytów. 11 Oto arka
przymierza PANA całej ziemi przejdzie przed wami
przez Jordan. 12 Teraz więc wybierzcie sobie dwunastu
mężczyzn z pokoleń Izraela, po jednym z każdego
pokolenia; 13 A gdy stopy kapłanów niosących arkę
PANA, Pana całej ziemi, staną w wodzie Jordanu,
wtedy wody Jordanu się rozdzielą i wody płynące z
góry staną jak jeden wał. 14 Gdy więc lud wyruszył ze
swoich namiotów, aby przeprawić się przez Jordan, a
kapłani niosący arkę przymierza [szli] przed ludem;
15 I kiedy niosący arkę przyszli nad Jordan, a nogi
kapłanów, którzy nieśli arkę, zanurzyły się w wodzie
przy brzegu (Jordan bowiem wzbiera i wylewa na
wszystkie swoje brzegi przez cały czas żniwa); 16
Wtedy wody płynące z góry zatrzymały się i stanęły jak
jeden wał bardzo daleko od miasta Adam [leżącego]
w pobliżu Sartan. A te, które płynęły w dół do Morza
Pustyni, czyli do Morza Słonego, odpłynęły zupełnie. I
tak lud przeprawił się naprzeciw Jerycha. 17 A kapłani
niosący arkę przymierza PANA stali pewnie na suchej
ziemi pośrodku Jordanu, a wszyscy Izraelici szli po
suchej ziemi, aż cały lud przeprawił się przez Jordan.

4 A gdy cały lud zakończył przeprawę przez Jordan,
PAN powiedział do Jozuego: 2 Wybierzcie sobie
z ludu dwunastu mężczyzn, po jednym z każdego
pokolenia. 3 I rozkażcie im: Weźcie sobie stąd, ze
środka Jordanu, z tego miejsca, gdzie nogi kapłanów
stały pewnie, dwanaście kamieni, zabierzcie je ze sobą
i połóżcie w miejscu, gdzie tej nocy będziecie nocować.
4 Jozue wezwał więc dwunastu mężczyzn, których
wybrał spośród synów Izraela, po jednym z każdego
pokolenia. 5 I Jozue powiedział do nich: Pójdźcie przed
arką PANA, swojego Boga, na środek Jordanu i niech
każdy weźmie po jednym kamieniu na swe ramię,
według liczby pokoleń synów Izraela; 6 Aby to było
znakiem wśród was, gdy potem wasi synowie zapytają:
Co [znaczą] dla was te kamienie? 7 Wtedy powiecie im,
że wody Jordanu rozdzieliły się przed arką przymierza
PANA; gdy przechodziła przez Jordan, rozdzieliły się
wody Jordanu; i te kamienie będą pamiątką dla synów
Izraela na wieki. 8 I synowie Izraela uczynili tak, jak
rozkazał Jozue. Wzięli dwanaście kamieni ze środka
Jordanu, jak powiedział PAN do Jozuego, według liczby
pokoleń synów Izraela, zanieśli je ze sobą na miejsce
noclegu i tam je złożyli. 9 Jozue też postawił dwanaście
kamieni na środku Jordanu, w miejscu, gdzie stały nogi
kapłanów niosących arkę przymierza. Pozostają tam
aż do dziś. 10 Kapłani zaś niosący arkę stali na środku
Jordanu, aż wypełniło się to wszystko, co PAN rozkazał
Jozuemu powiedzieć ludowi zgodnie ze wszystkim,
co Mojżesz nakazał Jozuemu. Lud natomiast spieszył
się i przeszedł. 11 Gdy cały lud przeszedł, przeszli
też i arka PANA, i kapłani przed ludem. 12 Synowie
Rubena, synowie Gada i połowa pokolenia Manassesa
również przeszli uzbrojeni przed synami Izraela, jak
im Mojżesz nakazał. 13 Około czterdziestu tysięcy
uzbrojonych wojowników przeszło przed PANEM do
walki na równinach Jerycha. 14 W tym dniu PAN
wywyższył Jozuego na oczach całego Izraela i bali
się go, jak bali się Mojżesza przez wszystkie dni jego
życia. 15 Potem PAN powiedział do Jozuego: 16
Rozkaż kapłanom niosącym arkę świadectwa, aby
wyszli z Jordanu. 17 Rozkazał więc Jozue kapłanom:
Wyjdźcie z Jordanu. 18 A gdy kapłani niosący arkę
przymierza PANA wyszli ze środka Jordanu i stopy
ich stanęły na suchej ziemi, wody Jordanu wróciły

na swoje miejsce i płynęły jak przedtem, wypełnione
po brzegi. 19 Lud wyszedł z Jordanu dziesiątego
[dnia] pierwszego miesiąca i rozbił obóz w Gilgal, po
wschodniej stronie Jerycha. 20 A te dwanaście kamieni,
które wyniesiono z Jordanu, Jozue ustawił w Gilgal.
21 I powiedział do synów Izraela: Gdy w przyszłości
wasi synowie zapytają swoich ojców: Co [znaczą] te
kamienie? 22 Wtedy powiecie swoim synom: Izrael
przeszedł przez Jordan po suchej ziemi; 23 PAN Bóg
bowiem osuszył wody Jordanu przed wami, aż się
przeprawiliście – tak jak PAN, wasz Bóg, uczynił z
Morzem Czerwonym, które wysuszył przed nami, aż
przeszliśmy; 24 Aby wszystkie narody ziemi poznały,
że ręka PANA jest potężna, i żebyście bali się PANA,
swojego Boga, po wszystkie dni.

5 A gdy wszyscy królowie amoryccy, którzy [mieszkali]
po zachodniej stronie Jordanu, i wszyscy królowie
Kanaanu, którzy [mieszkali] nad morzem, usłyszeli, że
PAN wysuszył wody Jordanu przed synami Izraela,
aż się przeprawili, struchlało ich serce i stracili całą
odwagę wobec synów Izraela. 2 W tym czasie PAN
powiedział do Jozuego: Zrób sobie ostre noże i
ponownie obrzezaj synów Izraela. 3 Jozue zrobił więc
sobie ostre noże i obrzezał synów Izraela na pagórku
napletków. 4 A oto powód, dla którego Jozue ich
obrzezał: Cały lud, który wyszedł z Egiptu, płci męskiej,
wszyscy wojownicy, pomarli na pustyni, w drodze
po wyjściu z Egiptu. 5 Cały lud, który wyszedł, był
obrzezany. Lecz cały lud, który urodził się na pustyni,
w drodze po wyjściu z Egiptu, nie był obrzezany. 6
Czterdzieści lat bowiem synowie Izraela chodzili po
pustyni, aż wymarł cały naród wojowników, którzy
wyszli z Egiptu, gdyż nie słuchali głosu PANA. Przysiągł
im PAN, że nie pozwoli im zobaczyć ziemi, którą PAN
pod przysięgą obiecał ich ojcom, że nam ją da, ziemię
opływającą mlekiem i miodem. 7 Ich synów, których
wzbudził na ich miejsce, Jozue obrzezał. Byli bowiem
nieobrzezani, gdyż ich nie obrzezano w drodze. 8
A gdy już cały lud został obrzezany, pozostał on na
swoim miejscu w obozie aż do wyzdrowienia. 9 Potem
PAN powiedział do Jozuego: Dzisiaj zdjąłem z was
hańbę Egiptu. Dlatego to miejsce nazywa się Gilgal
aż do dziś. 10 Wtedy synowie Izraela rozbili obóz w
Gilgal i obchodzili święto Paschy czternastego dnia
tego miesiąca, wieczorem, na równinach Jerycha.
11 Nazajutrz po święcie Paschy jedli z plonów tej
ziemi, chleby przaśne i prażone ziarno, tego samego
dnia. 12 I następnego dnia po tym, jak zaczęli jeść
zboża tej ziemi, ustała manna; i synowie Izraela już
więcej manny nie mieli, ale jedli tegoroczne plony
ziemi Kanaan. 13 A gdy Jozue był w pobliżu Jerycha,
podniósł oczy i spojrzał, a oto mąż stał naprzeciw
niego z wydobytym mieczem w ręku. Jozue podszedł
do niego i zapytał: Czy ty jesteś po naszej stronie, czy
po stronie naszych wrogów? 14 A on odpowiedział:
Nie, gdyż jako wódz wojska PANA teraz przyszedłem.
Wtedy Jozue upadł twarzą do ziemi, oddał pokłon i
zapytał: Co mój Pan rozkaże swemu słudze? 15 I
wódz wojska PANA powiedział do Jozuego: Zdejmij
obuwie ze swoich nóg, bo miejsce, na którym stoisz,
jest święte. I Jozue tak uczynił.

6 A Jerycho było szczelnie zamknięte z powodu
synów Izraela. Nikt z niego nie wychodził i nikt
do niego nie wchodził. 2 Wtedy PAN powiedział
do Jozuego: Oto dałem w twoje ręce Jerycho, jego
króla i [jego] dzielnych wojowników. 3 I wy, wszyscy
wojownicy, będziecie obchodzić miasto, okrążając
je raz. Uczynicie tak przez sześć dni. 4 A siedmiu
kapłanów będzie niosło przed arką siedem trąb [z
rogów] baranich. Siódmego zaś dnia obejdziecie miasto
siedem razy, a kapłani będą dąć w trąby. 5 A gdy
przeciągle będą [trąbić] w baranie rogi i usłyszycie głos
trąby, cały lud wzniesie wielki okrzyk, a mury miasta
runą i lud wejdzie [do miasta], każdy wprost przed
siebie. 6 Wtedy Jozue, syn Nuna, wezwał kapłanów i
powiedział im: Weźcie arkę przymierza i niech siedmiu
kapłanów niesie siedem trąb z baranich [rogów] przed
arką PANA. 7 Potem powiedział do ludu: Idźcie i
obejdźcie miasto, a uzbrojeni wojownicy niech idą
przed arką PANA. 8 A gdy Jozue powiedział [to] ludowi,
siedmiu kapłanów niosących siedem trąb [z] baranich
[rogów] wyruszyło przed arką PANA i dęli w trąby.
A arka przymierza PANA szła za nimi. 9 Uzbrojeni
wojownicy zaś szli przed kapłanami, którzy dęli w
trąby, a pozostałe oddziały szły za arką. Gdy szli, dęto
w trąby. 10 A Jozue nakazał ludowi: Nie krzyczcie,
niech nie będzie słychać waszego głosu ani niech
żadne słowo nie wyjdzie z waszych ust aż do dnia, w
którym wam powiem: Wznieście okrzyk! Wtedy wydacie
okrzyk. 11 Tak więc arka PANA okrążyła miasto raz, po
czym wrócili do obozu i przenocowali w nim. 12 Jozue
wstał wcześnie rano, a kapłani wzięli arkę PANA. 13 A
siedmiu kapłanów niosących siedem trąb z [rogów]
baranich szło nieprzerwanie przed arką PANA, dmąc w
trąby. Uzbrojeni wojownicy szli przed nimi, a pozostałe
oddziały szły za arką PANA. Gdy szli, dęto w trąby. 14
Na drugi dzień okrążyli miasto raz i wrócili do obozu.
Tak czynili przez sześć dni. 15 Lecz dnia siódmego
wstali rano o świcie i okrążyli miasto w ten sam sposób
siedem razy. Tylko tego dnia okrążyli miasto siedem
razy. 16 A za siódmym razem, gdy kapłani zadęli w
trąby, Jozue powiedział do ludu: Wznieście [teraz]
okrzyk, bo PAN wydaje wam miasto. 17 I miasto będzie

przeklęte dla PANA, ono samo i wszystko, co się w
nim znajduje. Tylko nierządnica Rachab zostanie przy
życiu, ona i wszyscy, którzy są z nią w domu, gdyż
ukryła posłańców, których wysłaliśmy. 18 Wy jednak
strzeżcie się tego, co przeklęte, abyście sami nie
stali się przekleństwem, gdy weźmiecie z obłożonego
przekleństwem, i byście nie ściągnęli przekleństwa na
obóz Izraela, i nie sprowadzili na niego nieszczęścia.
19 Wszelkie srebro i złoto oraz przedmioty miedziane
i żelazne będą poświęcone PANU. Zostaną złożone
do skarbca PANA. 20 Wtedy lud wydał okrzyk, gdy
zadęto w trąby. A kiedy lud usłyszał dźwięk trąb i
wydał potężny okrzyk, runęły mury, a lud wszedł do
miasta, każdy prosto przed siebie, i zdobyli miasto; 21 I
zniszczyli ostrzem miecza wszystko, co było w mieście:
mężczyzn i kobiety, dzieci i starców, woły, owce i osły.
22 Lecz dwóm mężczyznom, którzy wybadali tę ziemię,
Jozue powiedział: Wejdźcie do domu nierządnicy i
wyprowadźcie stamtąd tę kobietę oraz wszystko, co
do niej należy, tak jak jej przysięgliście. 23 Weszli
więc młodzieńcy, zwiadowcy, i wyprowadzili Rachab,
jej ojca, jej matkę i jej braci oraz wszystko, co do niej
[należało]. Wyprowadzili całą jej rodzinę i zostawili ich
poza obozem Izraela. 24 A miasto i wszystko, co w nim
było, spalili ogniem. Tylko srebro i złoto oraz przedmioty
miedziane i żelazne złożyli do skarbca domu PANA.
25 Jozue zostawił przy życiu nierządnicę Rachab, dom
jej ojca i wszystko, co do niej należało; mieszka ona
w Izraelu aż do dziś, ponieważ ukryła posłańców,
których Jozue wysłał na wybadanie Jerycha. 26 W tym
czasie Jozue złożył przysięgę: Niech będzie przeklęty
przed PANEM człowiek, który powstanie i odbuduje
to miasto, Jerycho. Na swoim pierworodnym założy
jego fundament, a na swoim najmłodszym postawi
jego bramy. 27 I PAN był z Jozuem, którego sława
rozchodziła się po całej ziemi.

7 Lecz synowie Izraela dopuścili się przestępstwa
na tym, co przeklęte. Akan bowiem, syn Karmiego,
syna Zabdiego, syna Zeracha, z pokolenia Judy, wziął
z tego, co przeklęte. I zapłonął gniew PANA przeciw
synom Izraela. 2 Tymczasem Jozue posłał [kilku]
mężczyzn z Jerycha do Aj, które leży blisko Bet-Awen,
na wschód od Betel, i powiedział do nich: Idźcie i
zbadajcie [tę] ziemię. Mężczyźni poszli więc i zbadali
Aj. 3 Potem wrócili do Jozuego i powiedzieli mu: Niech
nie wyrusza cały lud. Niech wyruszy około dwóch lub
trzech tysięcy mężczyzn i niech zburzą Aj. Nie trudź
całego ludu, bo tamtych jest niewielu. 4 Wyruszyło więc
z ludu około trzech tysięcy mężczyzn. Uciekli jednak
przed ludźmi z Aj. 5 Ludzie z Aj zabili około trzydziestu
sześciu z nich. Ścigali ich bowiem od bramy aż do
Szebarim i zabili ich, gdy ci [schodzili] z góry. Dlatego
serce ludu omdlało i stało się jak woda. 6 Wtedy Jozue
rozdarł swoje szaty, upadł twarzą na ziemię przed
arką PANA [i leżał tak] aż do wieczora, on i starsi
Izraela, i sypali proch na swoje głowy. 7 Potem Jozue
powiedział: Ach, Panie BOŻE, czemu przeprowadziłeś
ten lud za Jordan? Czy po to, aby nas wydać w ręce
Amorytów na zniszczenie? Obyśmy raczej pozostali za
Jordanem! 8 O Panie, cóż powiem, gdy Izrael uciekł
przed swymi wrogami? 9 Usłyszą [o tym] bowiem
Kananejczycy i wszyscy mieszkańcy tej ziemi i otoczą
nas zewsząd, i wymażą nasze imię z ziemi. I cóż
uczynisz dla swego wielkiego imienia? 10 Wtedy PAN
powiedział do Jozuego: Wstań! Dlaczego tak leżysz
na swej twarzy? 11 Izrael zgrzeszył, złamali także
moje przymierze, które im nakazałem. Wzięli bowiem z
tego, co przeklęte, ukradli, skłamali i schowali to wśród
swoich rzeczy. 12 Dlatego synowie Izraela nie mogli
się ostać przed swymi wrogami, ale uciekli przed nimi,
bo stali się przekleństwem. Nie będę więcej z wami,
jeśli nie wytępicie spośród was tego, co przeklęte.
13 Wstań, poświęć lud i powiedz: Poświęćcie się na
jutro, bo tak mówi PAN, Bóg Izraela: Pośród ciebie,
Izraelu, [jest to], co przeklęte. Nie staniecie przed
swymi wrogami, dopóki nie usuniecie spośród siebie
tego, co obłożone jest przekleństwem. 14 Wystąpicie
więc jutro rano według waszych pokoleń. Wówczas
pokolenie, które PAN wskaże, wystąpi według rodzin;
a rodzina, którą PAN wskaże, wystąpi według domów;
a z domu, który PAN wskaże, wystąpią poszczególni
mężczyźni. 15 A ten, u kogo zostanie znalezione to, co
przeklęte, będzie spalony ogniem, on i wszystko, co
do niego należy, bo złamał przymierze PANA i dopuścił
się haniebnego czynu w Izraelu. 16 Jozue wstał więc
wcześnie rano i kazał wystąpić Izraelowi według ich
pokoleń; i zostało wskazane pokolenie Judy. 17 I kazał
wystąpić rodzinom Judy, i została wskazana rodzina
Zerachitów. Potem kazał wystąpić wszystkim osobom z
rodziny Zerachitów i został wskazany [dom] Zabdiego.
18 Następnie kazał wystąpić wszystkim osobom z jego
domu i został wskazany Akan, syn Karmiego, syna
Zabdiego, syna Zeracha, z pokolenia Judy. 19 I Jozue
powiedział do Akana: Synu mój, oddaj, proszę, chwałę
PANU, Bogu Izraela, i złóż mu wyznanie. Powiedz
mi, co uczyniłeś, a nie ukrywaj [tego] przede mną. 20
Wtedy Akan odpowiedział Jozuemu: Rzeczywiście, to
ja zgrzeszyłem przeciw PANU, Bogu Izraela. Oto co
uczyniłem: 21 Gdy zobaczyłem wśród łupów piękny
płaszcz babiloński, dwieście syklów srebra i pręt złota
ważący pięćdziesiąt syklów, pożądałem ich i wziąłem
je. Oto są one zakopane w ziemi, w środku mego
namiotu, a srebro pod nimi. 22 Jozue wysłał więc
posłańców, którzy pobiegli do namiotu, a oto te [rzeczy]

były ukryte w jego namiocie, a srebro pod nimi. 23 I
zabrali je z namiotu, przynieśli do Jozuego oraz do
wszystkich synów Izraela i położyli je przed PANEM.
24 Wtedy Jozue i cały Izrael z nim wzięli Akana, syna
Zeracha, srebro, płaszcz i pręt złota, jego synów i córki,
jego woły, osły, owce, namiot oraz wszystko, co miał, i
zaprowadzili ich do doliny Akor. 25 I Jozue powiedział:
Dlaczego sprowadziłeś na nas nieszczęście? PAN
dzisiaj sprowadzi nieszczęście na ciebie. I cały lud
Izraela ukamienował go, a po ukamienowaniu ich
spalili ogniem. 26 Potem wznieśli nad nim wielki stos
kamieni, [który trwa] aż do dziś. I PAN odwrócił się
od zapalczywości swego gniewu. Dlatego to miejsce
nazywa się doliną Akor aż do dziś.

8 Potem PAN powiedział do Jozuego: Nie bój się ani
się nie lękaj. Weź ze sobą wszystkich wojowników,
powstań i wyrusz do Aj. Patrz, daję w twoje ręce króla
Aj, jego lud i jego ziemię. 2 I postąpisz z Aj i jego
królem tak, jak postąpiłeś z Jerychem i jego królem.
Tym razem weźmiecie sobie jego łupy i bydło. Zastaw
zasadzkę na miasto od jego tyłu. 3 Powstali więc
Jozue i wszyscy wojownicy, by wyruszyć przeciwko
Aj. Jozue wybrał trzydzieści tysięcy bardzo dzielnych
mężczyzn i wysłał ich nocą. 4 I rozkazał im: Uważajcie,
przygotujcie zasadzkę za miastem. Nie oddalajcie się
od miasta zbyt daleko i bądźcie wszyscy w pogotowiu.
5 Ja zaś i cały lud, który [jest] ze mną, podejdziemy
pod miasto; a gdy oni wyjdą nam naprzeciw, jak za
pierwszym razem, uciekniemy przed nimi. 6 A oni pójdą
za nami, aż ich odciągniemy od miasta, bo powiedzą:
Uciekają przed nami, tak jak za pierwszym razem,
gdyż będziemy uciekać przed nimi. 7 Wtedy wyjdziecie
z zasadzki i opanujecie miasto. PAN bowiem, wasz
Bóg, odda je w wasze ręce. 8 A gdy zdobędziecie
miasto, podpalicie je. Postąpicie zgodnie ze słowem
PANA. Patrzcie, ja to wam rozkazuję. 9 Jozue więc ich
wysłał, a oni poszli przygotować zasadzkę; i zostali
między Betel a Aj, na zachód od Aj. Jozue zaś spędził
tę noc wśród ludu. 10 Następnego dnia Jozue wstał
wcześnie rano, obliczył lud i poszedł przed nim wraz ze
starszymi Izraela przeciwko Aj. 11 Wszyscy wojownicy,
którzy z nim byli, wyruszyli, przybyli pod miasto i rozbili
obóz po północnej stronie Aj, tak że między nimi a Aj
była dolina. 12 Następnie wziął około pięciu tysięcy
mężczyzn, których umieścił w zasadzce między Betel
a Aj, po zachodniej stronie miasta. 13 I ustawiono
lud, całe wojsko po północnej stronie miasta, a tych,
którzy przygotowali zasadzkę – po zachodniej stronie.
Jozue zaś wyruszył tej nocy na środek doliny. 14 Gdy
spostrzegł to król Aj, ludzie z miasta pośpieszyli się,
wstali wcześnie rano i wyruszyli do walki z Izraelem
– on i cały jego lud – w wyznaczonym czasie przed
równiną. Nie wiedział jednak, że za miastem została
przygotowana na nich zasadzka. 15 Wtedy Jozue i cały
Izrael udawali pokonanych przez nich i uciekali drogą
[wiodącą] ku pustyni. 16 I zwołano cały lud, który był w
mieście, aby ich ścigać. Ścigali więc Jozuego i zostali
odciągnięci od miasta. 17 W Aj i Betel nie pozostał nikt,
kto by nie wyruszył za Izraelem; i pozostawili miasto
otwarte, i ścigali Izraelitów. 18 Wtedy PAN powiedział
do Jozuego: Podnieś oszczep, który masz w ręce, w
kierunku Aj, gdyż dam je w twoje ręce. I Jozue podniósł
oszczep, który [miał] w ręce, w kierunku miasta. 19 A
gdy tylko podniósł rękę, ludzie, którzy byli w zasadzce,
powstali szybko ze swego miejsca, pobiegli i weszli do
miasta, zajęli je i szybko podpalili. 20 A gdy ludzie z Aj
obejrzeli się, zobaczyli, że dym wznosi się z miasta ku
niebu, a nie mieli siły uciekać ani w jedną, ani w drugą
stronę. Tymczasem lud, który uciekał na pustynię,
zwrócił się przeciw ścigającym. 21 Jozue bowiem i
cały [lud] Izraela zobaczyli, że ludzie z zasadzki zajęli
miasto i że z miasta unosi się dym, zawrócili [więc]
i [zaczęli] zabijać ludzi z Aj. 22 A [drudzy] wyszli
im naprzeciw z miasta i zostali oni otoczeni przez
Izraelitów, jedni z jednej, a drudzy z drugiej strony. I
zabili ich tak, że nikt z nich nie pozostał przy życiu
ani nie uciekł. 23 Króla Aj jednak pojmali żywcem i
przyprowadzili do Jozuego. 24 Gdy więc Izraelici wybili
wszystkich mieszkańców Aj na polu, na pustyni, gdzie
ich ścigali, i gdy wszyscy oni polegli od miecza, aż
zostali zgładzeni, wszyscy Izraelici zawrócili do Aj i
pobili je ostrzem miecza. 25 Wszystkich poległych tego
dnia, mężczyzn i kobiet, było dwanaście tysięcy, [byli
to] wszyscy mieszkańcy Aj. 26 A Jozue nie opuścił ręki,
którą wyciągnął z oszczepem, aż zgładził wszystkich
mieszkańców Aj. 27 Tylko bydło i łupy tego miasta
Izraelici podzielili między siebie według słowa PANA,
które przekazał on Jozuemu. 28 Wtedy Jozue spalił
Aj i uczynił je wieczną mogiłą i pustynią aż do dziś.
29 A króla Aj powiesił na drzewie aż do wieczora. A
gdy słońce zaszło, Jozue kazał zdjąć jego zwłoki z
drzewa i porzucić je [przy samej] bramie miasta, i
wznieść nad nim wielki stos kamieni, [który trwa] aż
do dziś. 30 Wtedy Jozue zbudował ołtarz dla PANA,
Boga Izraela, na górze Ebal; 31 Jak nakazał synom
Izraela Mojżesz, sługa PANA, [i] jak jest napisane
w księdze Prawa Mojżesza: ołtarz z całych kamieni,
których nie tknęło [żadne] żelazo. I na nim złożyli PANU
całopalenia i ofiary pojednawcze. 32 Tam też napisał
na kamieniach odpis Prawa Mojżesza, który napisał w
obecności synów Izraela. 33 A cały Izrael oraz jego
starsi, przełożeni i sędziowie stali po obu stronach arki
przed kapłanami lewitami, którzy nosili arkę przymierza
PANA, zarówno przybysz, jak i rodowity, połowa ich

naprzeciw góry Gerizim, a połowa naprzeciw góry
Ebal jak przedtem nakazał Mojżesz, sługa PANA, aby
błogosławić lud Izraela. 34 Potem czytał wszystkie
słowa prawa, błogosławieństwa i przekleństwa według
wszystkiego, co zostało napisane w księdze Prawa. 35
Nie było ani jednego słowa ze wszystkiego, co Mojżesz
nakazał, którego Jozue nie odczytał przed całym
zgromadzeniem Izraela, przed kobietami, dziećmi i
przybyszami, którzy mieszkali wśród nich.

9 A gdy usłyszeli o tym wszyscy królowie, którzy byli
po tej stronie Jordanu w górach, na równinach i nad
całym brzegiem Morza Wielkiego aż po Liban: Chetyci,
Amoryci, Kananejczycy, Peryzzyci, Chiwwici i Jebusyci:
2 Zebrali się razem, aby jednomyślnie walczyć przeciw
Jozuemu i Izraelowi. 3 Lecz mieszkańcy Gibeonu, gdy
usłyszeli o tym, co Jozue uczynił z Jerychem i Aj; 4
Użyli podstępu i wyruszyli, udając posłów, i wzięli stare
wory na swoje osły i stare, popękane i połatane bukłaki
na wino; 5 I stare, i połatane obuwie na nogi, stare
szaty na siebie, a cały chleb, który ze sobą zabrali
w drogę, był suchy i spleśniały. 6 Wtedy przybyli do
Jozuego, do obozu w Gilgal, i powiedzieli do niego i
do mężczyzn Izraela: Przyszliśmy z dalekiego kraju.
Zawrzyjcie więc teraz przymierze z nami. 7 Lecz
mężczyźni Izraela odpowiedzieli Chiwwitom: A może
mieszkacie wśród nas, jakże więc możemy zawrzeć
z wami przymierze? 8 A oni powiedzieli Jozuemu:
Jesteśmy twoimi sługami. I Jozue zapytał ich: Kim
jesteście i skąd przybywacie? 9 Odpowiedzieli mu: Twoi
słudzy przybyli z bardzo dalekiego kraju ze względu na
imię PANA, twego Boga. Usłyszeliśmy bowiem o jego
sławie oraz o wszystkim, co uczynił w Egipcie; 10 I o
wszystkim, co uczynił dwom królom amoryckim, którzy
byli za Jordanem, Sichonowi, królowi Cheszbonu, i
Ogowi, królowi Baszanu, który [był] w Asztarot. 11 I nasi
starsi i wszyscy mieszkańcy naszego kraju nakazali
nam: Weźcie ze sobą żywność na drogę, wyjdźcie im
naprzeciw i powiedzcie im: Jesteśmy waszymi sługami,
zawrzyjcie więc teraz przymierze z nami. 12 Ten nasz
chleb był jeszcze ciepły, gdy wzięliśmy go z naszych
domów w dniu, kiedy wyruszyliśmy do was; a teraz
jest suchy i spleśniały. 13 I te bukłaki na wino, które
napełniliśmy, były nowe, a oto popękały. Także nasze
szaty i obuwie zniszczyły się z powodu bardzo długiej
podróży. 14 A mężczyźni [Izraela] wzięli z ich żywności,
lecz nie radzili się PANA. 15 Wtedy Jozue zawarł z
nimi pokój i ustanowił z nimi przymierze, że zachowa
ich przy życiu. Także naczelnicy zgromadzenia im
przysięgli. 16 Lecz po trzech dniach, po zawarciu
z nimi przymierza, usłyszeli, że są oni sąsiadami i
że mieszkają wśród nich. 17 Wtedy synowie Izraela
wyruszyli i po trzech dniach dotarli do ich miast.
Miastami ich były: Gibeon, Kefira, Beerot i Kiriat-
Jearim. 18 I nie wytracili ich synowie Izraela, gdyż
naczelnicy zgromadzenia przysięgli im na PANA,
Boga Izraela. I całe zgromadzenie szemrało przeciw
naczelnikom. 19 I wszyscy naczelnicy powiedzieli do
całego zgromadzenia: Przysięgliśmy im na PANA,
Boga Izraela, dlatego teraz nie możemy ich tknąć. 20
Tak więc postąpimy z nimi: zachowamy ich przy życiu,
żeby nie spadł na nas gniew z powodu przysięgi, którą
im złożyliśmy. 21 Ponadto naczelnicy powiedzieli im:
Niech pozostaną przy życiu, ale niech rąbią drewno i
noszą wodę dla całego zgromadzenia – zgodnie z tym,
co obiecali naczelnicy. 22 Potem Jozue wezwał ich i
zapytał: Dlaczego nas oszukaliście, mówiąc: Jesteśmy
z bardzo daleka, skoro mieszkacie wśród nas? 23
Teraz więc jesteście przeklęci i nie przestaniecie być
niewolnikami rąbiącymi drewno i noszącymi wodę dla
domu mego Boga. 24 Oni odpowiedzieli Jozuemu:
Oznajmiono dokładnie twoim sługom, że PAN, twój
Bóg, rozkazał swemu słudze Mojżeszowi dać wam całą
ziemię i zgładzić przed wami wszystkich mieszkańców
tej ziemi. Dlatego bardzo się baliśmy o nasze życie z
waszego powodu i dlatego tak postąpiliśmy. 25 A teraz
oto jesteśmy w twoich rękach. Uczyń z nami to, co
uważasz za dobre i słuszne. 26 I postąpił tak z nimi, i
wybawił ich z rąk synów Izraela, żeby ich nie zabili.
27 I w tym dniu Jozue nakazał im narąbać drewna i
nosić wodę dla zgromadzenia oraz dla ołtarza PANA w
miejscu, które miał wybrać. I jest tak aż do dziś.

10 A gdy Adonisedek, król Jerozolimy, usłyszał, że
Jozue zdobył Aj i zburzył je – bo jak uczynił z
Jerychem i jego królem, tak uczynił z Aj i jego królem
– i że mieszkańcy Gibeonu zawarli pokój z Izraelem
i mieszkają wśród nich; 2 Bardzo się przestraszył,
ponieważ Gibeon był wielkim miastem, jak jedno z
miast królewskich, i ponieważ [był] większy niż Aj, a
wszyscy jego mężczyźni byli waleczni. 3 Adonisedek,
król Jerozolimy, posłał więc wezwanie do Hohama,
króla Hebronu, do Pirama, króla Jarmutu, do Jafii, króla
Lakisz, i do Debira, króla Eglonu: 4 Przyjdźcie do mnie
i pomóżcie mi, abyśmy zwalczyli Gibeonitów, ponieważ
zawarli pokój z Jozuem i synami Izraela. 5 Zebrało
się więc i wyruszyło pięciu królów amoryckich: król
Jerozolimy, król Hebronu, król Jarmutu, król Lakisz,
król Eglonu, oni sami i całe ich wojska, rozbili obóz
naprzeciwko Gibeonu i uderzyli na niego. 6 Wtedy
mieszkańcy Gibeonu posłali prośbę do Jozuego i do
obozu w Gilgal: Nie cofaj swej ręki od swych sług.
Przybądź do nas szybko, wybaw nas i pomóż nam,
gdyż zebrali się przeciwko nam wszyscy królowie
amoryccy, którzy mieszkają w górach. 7 Wyruszył więc

Jozue z Gilgal, on i wszyscy wojownicy z nim, i wszyscy
dzielni wojownicy. 8 I PAN powiedział do Jozuego: Nie
bój się ich, gdyż oddałem ich w twoje ręce i żaden z
nich nie ostoi się przed tobą. 9 Jozue uderzył więc na
nich znienacka – całą noc ciągnął z Gilgal. 10 I PAN
rozgromił ich przed Izraelem, który zadał im wielką
klęskę w Gibeonie, i ścigał ich drogą wznoszącą się do
Bet-Choron, i bił ich aż do Azeki i Makkedy. 11 A gdy
uciekali przed Izraelem i zbiegali do Bet-Choron, PAN
zrzucał na nich z nieba wielkie kamienie aż do Azeki, i
umarli. Więcej ich zginęło od kamieni gradowych niż
tych, których synowie Izraela zabili mieczem. 12 Tego
dnia, kiedy PAN oddał Amorytów w ręce synów Izraela,
Jozue powiedział do PANA na oczach Izraela: Słońce,
zatrzymaj się nad Gibeonem, a ty, księżycu, w dolinie
Ajjalonu! 13 I zatrzymało się słońce, i księżyc stanął,
aż zemścił się lud na swych wrogach. Czy nie jest
to napisane w księdze Jaszara? Zatrzymało się więc
słońce pośrodku nieba i nie śpieszyło się zachodzić
niemal [przez] cały dzień. 14 I nie było podobnego
dnia, w którym PAN wysłuchał głosu człowieka, ani
przedtem, ani potem. PAN bowiem walczył za Izraela.
15 Potem Jozue wrócił wraz z całym Izraelem do obozu
w Gilgal. 16 A tych pięciu królów uciekło i skryło się w
jaskini w Makkedzie. 17 I doniesiono o tym Jozuemu:
Znaleziono pięciu królów, którzy się ukryli w jaskini w
Makkedzie. 18 I Jozue powiedział: Zatoczcie wielkie
kamienie do wejścia jaskini i postawcie przy niej ludzi,
aby ich strzegli. 19 Wy zaś nie zatrzymujcie się,
ścigajcie waszych wrogów i uderzcie na nich od tyłu.
Nie pozwólcie im uciec do swoich miast. PAN bowiem,
wasz Bóg, oddał ich w wasze ręce. 20 A gdy Jozue i
synowie Izraela zadali im wielką klęskę, wytracając
ich doszczętnie, wtedy ci, którzy pozostali przy życiu,
uciekli do warownych miast. 21 Wtedy cały lud wrócił
bezpiecznie do obozu, do Jozuego w Makkedzie. Nikt
nie odważył się nawet ust otworzyć przeciw synom
Izraela. 22 Potem Jozue powiedział: Otwórzcie wejście
do jaskini i wyprowadźcie do mnie tych pięciu królów z
jaskini. 23 I uczynili tak, i wyprowadzili do niego tych
pięciu królów z jaskini: króla Jerozolimy, króla Hebronu,
króla Jarmutu, króla Lakisz i króla Eglonu. 24 A gdy
wyprowadzili tych królów do Jozuego, Jozue zwołał
wszystkich mężczyzn Izraela i powiedział do dowódców
wojowników, którzy mu towarzyszyli: Zbliżcie się i
postawcie swoje nogi na karkach tych królów. Zbliżyli
się więc i postawili swoje nogi na ich karkach. 25
Wtedy Jozue powiedział do nich: Nie bójcie się ani nie
lękajcie, wzmocnijcie się i bądźcie mężni. Tak bowiem
uczyni PAN wszystkim waszym wrogom, z którymi
będziecie walczyć. 26 Potem Jozue uderzył ich, zabił i
powiesił na pięciu drzewach. I wisieli na drzewach aż
do wieczora. 27 A gdy zaszło słońce, Jozue rozkazał,
aby zdjęto ich z drzew i wrzucono do jaskini, w której
się ukrywali, a wejście [do] jaskini zawalono wielkimi
kamieniami, [które są tam] aż do dziś. 28 Tego samego
dnia Jozue zdobył Makkedę i pobił ją ostrzem miecza;
zabił też jej króla oraz wszelką duszę, która tam była.
Nikogo nie pozostawił przy życiu i uczynił z królem
Makkedy tak, jak uczynił z królem Jerycha. 29 Potem
Jozue wraz z całym Izraelem wyruszył z Makkedy do
Libny i walczył przeciw Libnie. 30 A PAN także i ją
oraz jej króla oddał w ręce Izraela, i pobił ją ostrzem
miecza, i wszelką duszę, która w niej była. Nikogo w
niej nie pozostawił przy życiu i uczynił z jej królem tak,
jak uczynił z królem Jerycha. 31 Potem Jozue wraz
z całym Izraelem wyruszył z Libny do Lakisz, obległ
je i walczył przeciw niemu. 32 I PAN oddał Lakisz
w ręce Izraela, i zdobył je na drugi dzień, i pobili je
ostrzem miecza, a także wszelką duszę, która w nim
była, tak samo jak uczynił w Libnie. 33 Wtedy Horam,
król Gezer, przybył na ratunek Lakisz, ale Jozue pobił
go i jego lud, tak że nikogo w nim nie pozostawił przy
życiu. 34 Potem Jozue wraz z całym Izraelem wyruszył
z Lakisz do Eglonu; oblegli go i walczyli przeciwko
niemu; 35 I zdobyli go tego samego dnia, i pobili go
ostrzem miecza. Wszelką duszę, która w nim była,
zabił tego samego dnia, tak samo jak uczynił w Lakisz.
36 Potem Jozue wraz z całym Izraelem wyruszył z
Eglonu do Hebronu i walczyli przeciwko niemu; 37 I
zdobyli go, i pobili ostrzem miecza wraz z jego królem,
wszystkie jego miasta, a także wszelką duszę, która w
nim była. Nikogo nie pozostawił przy życiu, tak samo
jak uczynił w Eglonie. Wytracił go oraz wszelką duszę,
która w nim [była]. 38 Stamtąd Jozue wraz z całym
Izraelem wrócił do Debiru i walczył przeciwko niemu.
39 I zdobył go, jego króla i wszystkie jego miasta; pobili
go ostrzem miecza i wytracili wszystkie dusze, które w
nim były. Nikogo nie pozostawił przy życiu; jak uczynił
z Hebronem, tak uczynił z Debirem i jego królem, i
jak [przedtem] uczynił z Libną i jej królem. 40 W ten
sposób Jozue pobił całą ziemię górną i południową, i
polną, i podgórną oraz wszystkich ich królów. Nikogo
nie pozostawił przy życiu, ale wytracił wszystkie dusze,
tak jak mu rozkazał PAN, Bóg Izraela. 41 I Jozue pobił
ich od Kadesz-Barnea aż do Gazy oraz całą ziemię
Goszen aż do Gibeonu. 42 A wszystkich tych królów
oraz ich ziemie Jozue zdobył za jednym razem, gdyż
PAN, Bóg Izraela, walczył za Izraela. 43 Potem Jozue
wrócił wraz z całym Izraelem do obozu w Gilgal.

11 A gdy usłyszał o tym Jabin, król Chasoru, posłał
wiadomość do Jobaba, króla Madonu, do króla
Szimronu, do króla Akszafu; 2 I do królów, którzy byli
na północy, w górach i na polach, na południe od

Kinneret, na równinach i w krainach Dor na zachodzie;
3 Do Kananejczyków na wschodzie i na zachodzie,
do Amorytów, Chetytów, Peryzzytów, Jebusytów w
górach i Chiwwitów pod [górą] Hermon, w ziemi Mispa.
4 I wyruszyli oni wraz z całym swym wojskiem, lud
liczny jak piasek na brzegu morskim, mający bardzo
wiele koni i rydwanów. 5 A gdy wszyscy ci królowie
zgromadzili się, przybyli i razem rozbili obóz nad
wodami Meromu, aby walczyć przeciwko Izraelowi. 6 I
PAN powiedział do Jozuego: Nie bój się ich, bo jutro o
tej porze wydam ich wszystkich pobitych Izraelowi.
Ich koniom podetniesz ścięgna, a ich rydwany spalisz
ogniem. 7 Wtedy Jozue i cały waleczny lud z nim
wyruszyli niespodziewanie przeciwko nim nad wody
Meromu i napadli na nich. 8 I PAN wydał ich w ręce
Izraela, który pobił ich i ścigał aż do Sydonu Wielkiego i
aż do Misreft-Maim, i aż do doliny Mispa na wschodzie.
Pobili ich tak, że nikogo nie pozostawili przy życiu. 9 I
Jozue uczynił im tak, jak mu PAN rozkazał: ich koniom
podciął ścięgna, a ich rydwany spalił ogniem. 10 W
tym czasie Jozue zawrócił i zdobył Chasor, a jego
króla zabił mieczem. Chasor bowiem był przedtem
głową wszystkich tych królestw. 11 Każdą duszę, która
w nim była, pobili ostrzem miecza, wytracając [ją].
Nikt nie pozostał przy życiu, a Chasor spalił ogniem.
12 Jozue [zdobył] też wszystkie miasta tych królów i
pojmał wszystkich królów, pobił ich ostrzem miecza
i wytracił, tak jak nakazał Mojżesz, sługa PANA. 13
Izrael nie spalił jednak żadnego z miast warownych,
oprócz samego Chasoru, [który] spalił Jozue. 14 Cały
łup tych miast oraz bydło synowie Izraela zabrali dla
siebie; tylko wszystkich ludzi pobili ostrzem miecza,
aż ich zgładzili, nie zostawiając nikogo przy życiu.
15 Jak PAN rozkazał Mojżeszowi, swemu słudze,
tak Mojżesz nakazał Jozuemu i tak Jozue uczynił;
nie zaniedbał niczego z tego wszystkiego, co PAN
rozkazał Mojżeszowi. 16 Tak Jozue zdobył całą ziemię:
góry i całą ziemię na południu, całą ziemię Goszen,
równiny, pola i górę Izrael z jej równiną; 17 Od góry
Halak, która wznosi się ku Seirowi, aż do Baal-Gad w
dolinie Libanu pod górą Hermon. A wszystkich królów
pojmał, pobił i pozabijał. 18 Przez długi czas Jozue
prowadził wojnę z tymi wszystkimi królami. 19 Nie było
miasta, które by zawarło pokój z synami Izraela, oprócz
Chiwwitów, [którzy] mieszkali w Gibeonie; wszystkie
[inne] zdobyli podczas wojny. 20 Od PANA bowiem
wyszło, by zatwardzić ich serca, aby wyruszali na
bitwę z Izraelem i żeby ich wyniszczył bez miłosierdzia,
aż do wytracenia, jak PAN rozkazał Mojżeszowi. 21
W tym czasie Jozue wyruszył i wytracił Anakitów z
gór, z Hebronu, z Debiru, z Anabu, ze wszystkich gór
Judy i ze wszystkich gór Izraela. Jozue zniszczył ich
razem z ich miastami. 22 Nikt z Anakitów nie został
w ziemi synów Izraela; zostali tylko w Gazie, w Gat i
w Azdodzie. 23 Zdobył więc Jozue całą ziemię, tak
jak PAN powiedział do Mojżesza, i oddał ją Jozue
jako dziedzictwo Izraelowi [zgodnie z] ich przydziałami
według pokoleń. I ziemia zaznała pokoju od wojny.

12 A oto królowie ziemi, których pobili synowie
Izraela i posiedli ich ziemię za Jordanem na
wschodzie, od rzeki Arnon aż do góry Hermon, i
całą równinę na wschodzie: 2 Sichon, król Amorytów,
który mieszkał w Cheszbonie, a panował od Aroeru,
[leżącego] nad brzegiem rzeki Arnon, i od połowy
tej rzeki oraz połowy Gileadu aż do rzeki Jabbok,
granicy synów Ammona; 3 A od równin aż do morza
Kinneret na wschodzie, i aż do Morza Równiny, czyli
Morza Słonego, na wschód, w kierunku Bet-Jeszimot, i
od południa pod górę Pisga. 4 I obszar Oga, króla
Baszanu, który pozostał z Refaitów i mieszkał w
Asztarot i w Edrei; 5 Panował on na górze Hermon, i w
Salce oraz w całym Baszanie aż do granic Geszurytów
i Maakatytów i nad połową Gileadu, granicą Sichona,
króla Cheszbonu. 6 Pobił ich Mojżesz, sługa PANA,
wraz z synami Izraela. I Mojżesz, sługa PANA, dał tę
ziemię w posiadanie Rubenitom i Gadytom, i połowie
pokolenia Manassesa. 7 A oto królowie ziemi, których
pobili Jozue i synowie Izraela po zachodniej stronie
Jordanu, od Baal-Gad w dolinie Libanu aż do góry
Chalak, która wznosi się ku Seirowi, a których obszar
Jozue dał pokoleniom Izraela w posiadanie według ich
przydziałów; 8 Na górach, na równinach, na polach,
na nizinach, na pustyni i na południowej ziemi; [ziemie]
Chetytów, Amorytów, Kananejczyków, Peryzzytów,
Chiwwitów i Jebusytów. 9 Król Jerycha – jeden; król
Aj, które [jest] obok Betel – jeden. 10 Król Jerozolimy –
jeden; król Hebronu – jeden. 11 Król Jarmutu – jeden;
król Lakisz – jeden. 12 Król Eglonu – jeden; król Gezer
– jeden. 13 Król Debir – jeden; król Gederu – jeden. 14
Król Chormy – jeden; król Aradu – jeden. 15 Król Libny
– jeden; król Adullam – jeden. 16 Król Makkedy – jeden;
król Betel – jeden. 17 Król Tappuach – jeden; król
Cheferu – jeden. 18 Król Afek – jeden; król Laszaronu
– jeden. 19 Król Madonu – jeden; król Chasoru –
jeden. 20 Król Szimron-Meronu – jeden; król Achszafu
– jeden. 21 Król Tanaku – jeden; król Megiddo – jeden.
22 Król Kedeszu – jeden; król Jokneamu z Karmelu –
jeden. 23 Król Doru z krainy Dor – jeden; król narodów
z Gilgal – jeden. 24 Król Tirsy – jeden. Wszystkich
królów było trzydziestu jeden.

13 I gdy Jozue zestarzał się i był w podeszłym
wieku, PAN powiedział do niego: Zestarzałeś się
i posunąłeś się w latach, a pozostało jeszcze dużo

ziemi do zdobycia. 2 Oto ziemia, która pozostała:
wszystkie okręgi Filistynów i Geszurytów; 3 Od
Szichoru, który jest naprzeciw Egiptu, aż do granicy
Akaronu na północy – [jest to ziemia] przynależąca do
Kananejczyków, pięciu książąt filistyńskich: z Gazy,
Aszdodu, Aszkelonu, Gat i Ekronu, oraz Awwici; 4
Od południa: cała ziemia Kananejczyków oraz Meara,
która należy do Sydończyków, aż do Afek [i] aż do
granicy Amorytów; 5 I ziemia Gibilitów i cały Liban
na wschodzie, od Baal-Gad pod górę Hermon, aż
do wejścia do Chamat. 6 Wszystkich mieszkańców
gór od Libanu aż do Misrefot-Maim [i] wszystkich
Sydończyków wypędzę przed synami Izraela. Tylko
podziel ją losem między Izraelitów jako dziedzictwo, tak
jak ci rozkazałem. 7 Rozdziel więc teraz tę ziemię jako
dziedzictwo dziewięciu pokoleniom i połowie pokolenia
Manassesa; 8 Gdyż z drugą [połową] Rubenici i
Gadyci otrzymali już swoje dziedzictwo, które dał im
Mojżesz za Jordanem na wschodzie, jak przydzielał
im Mojżesz, sługa PANA; 9 Od Aroeru, leżącego nad
brzegiem rzeki Arnon, i od miasta, które jest w środku
rzeki, wraz z całą równiną Medeby aż do Dibonu; 10
I wszystkie miasta Sichona, króla Amorytów, który
królował w Cheszbonie, aż do granicy synów Ammona;
11 Także Gilead i obszar Geszurytów i Maakatytów,
całą górę Hermon i cały Baszan aż do Salka; 12
Całe królestwo Oga w Baszanie, który królował w
Asztarot i w Edrei; był on ostatnim z Refaitów, których
Mojżesz pobił i wypędził. 13 Lecz synowie Izraela nie
wypędzili Geszurytów i Maakatytów, dlatego Geszuryci
i Maakatyci mieszkają pośród Izraelitów do dziś. 14
Tylko pokoleniu Lewiego nie dał dziedzictwa; ofiary
spalane dla PANA, Boga Izraela, są jego dziedzictwem,
jak mu [Bóg] powiedział. 15 Mojżesz dał więc pokoleniu
synów Rubena [dziedzictwo] według ich rodzin. 16 Ich
granica była od Aroeru, leżącego nad brzegiem rzeki
Arnon, i od miasta, które jest w środku rzeki, wraz z całą
równiną ku Medebie; 17 Cheszbon i wszystkie przyległe
do niego miasta, które były na równinie: Dibon, Bamot-
Baal i Bet-Baal-Meon; 18 Jahaza, Kedemot i Mefaat;
19 Kiriataim, Sibma i Seret-Haszszachar na górze w
dolinie; 20 Bet-Peor, Aszdod-Pisga i Bet-Jeszimot. 21
I wszystkie miasta na równinie oraz całe królestwo
Sichona, króla Amorytów, który królował w Cheszbonie,
a którego Mojżesz zabił tak jak książąt Midianu: Ewi,
Rekem, Sur, Chur, Reba, książęta Sichona zamieszkali
w [tej] ziemi. 22 I wróżbitę Balaama, syna Beora, wraz
z innymi zabitymi synowie Izraela zabili mieczem.
23 Granicą synów Rubena był Jordan ze [swymi]
granicami. Oto dziedzictwo synów Rubena według ich
rodzin, miast i przyległych do nich wsi. 24 Mojżesz
dał też [dziedzictwo] pokoleniu Gada, synom Gada
według ich rodzin. 25 A ich granice obejmowały Jazer i
wszystkie miasta Gileadu oraz połowę ziemi synów
Ammona aż do Aroeru [leżącego] naprzeciw Rabby;
26 I od Cheszbonu aż do Ramat-Mispa i Betonim oraz
od Machanaim aż do granicy Debiru. 27 W dolinie
zaś: Bet-Haram, Bet-Nimra, Sukkot i Safon, resztę
królestwa Sichona, króla Cheszbonu, Jordan i [jego]
pogranicze aż do końca morza Kinneret po wschodniej
stronie Jordanu. 28 Oto dziedzictwo synów Gada
według ich rodzin, miast i przyległych do nich wsi.
29 Mojżesz dał też [posiadłość] połowie pokolenia
Manassesa; przypadła ona połowie pokolenia synów
Manassesa według ich rodzin. 30 Ich granica była od
Machanaim, obejmowała cały Baszan [i] całe królestwo
Oga, króla Baszanu oraz wszystkie wsie Jaira, które są
w Baszanie, sześćdziesiąt miast. 31 Połowę Gileadu,
Asztarot i Erdei, miasta królestwa Oga w Baszanie,
[dał] synom Makira, syna Manassesa, a ściśle –
połowie synów Makira według ich rodzin. 32 Oto
[posiadłości], które Mojżesz podzielił na polach Moabu
za Jordanem, [naprzeciw] Jerycha na wschodzie. 33
Lecz pokoleniu Lewiego Mojżesz nie dał dziedzictwa,
gdyż PAN, Bóg Izraela, sam [jest] ich dziedzictwem,
jak im to powiedział.

14 A oto co synowie Izraela odziedziczyli w ziemi
Kanaan, co przydzielili im jako dziedzictwo kapłan
Eleazar i Jozue, syn Nuna, oraz naczelnicy wśród ojców
pokoleń synów Izraela. 2 Ich dziedzictwa [dokonano]
za pomocą losów, jak PAN rozkazał przez Mojżesza,
dla dziewięciu i pół pokolenia. 3 Gdyż Mojżesz dał
dziedzictwo dwom pokoleniom i połowie pokolenia za
Jordanem, ale Lewitom nie dał dziedzictwa wśród nich.
4 Synowie Józefa stanowili bowiem dwa pokolenia:
Manassesa i Efraima. Lewitom więc nie dano udziału
w ziemi oprócz miast do zamieszkania z przyległymi
do nich pastwiskami dla ich stad i dobytku. 5 Jak PAN
rozkazał Mojżeszowi, tak postąpili synowie Izraela i
podzielili ziemię. 6 Wtedy synowie Judy przyszli do
Jozuego w Gilgal i powiedział do niego Kaleb, syn
Jefunnego, Kenizzyta: Ty wiesz, co PAN powiedział
Mojżeszowi, mężowi Boga, o mnie i o tobie w Kadesz-
Barnea. 7 Miałem czterdzieści lat, gdy Mojżesz, sługa
PANA, posłał mnie z Kadesz-Barnea na wybadanie
ziemi i przyniosłem mu wiadomość zgodnie z tym, co
miałem w sercu. 8 Lecz moi bracia, którzy chodzili
ze mną, zatrwożyli serce ludu. Ja [zaś] poszedłem
całkowicie za PANEM, swoim Bogiem. 9 W tym dniu
Mojżesz przysiągł: Zaprawdę, ziemia, którą deptała
twoja noga, stanie się dziedzictwem twoim i twoich
synów na wieki, ponieważ całkowicie poszedłeś za
PANEM, moim Bogiem. 10 A teraz oto PAN zachował

mnie przy życiu, jak powiedział; już minęło czterdzieści
pięć lat od tego czasu, kiedy PAN powiedział to do
Mojżesza, gdy Izraelici wędrowali po pustyni. I oto mam
dziś osiemdziesiąt pięć lat; 11 A jeszcze dziś jestem
tak silny, jak byłem w tym dniu, gdy Mojżesz mnie
wysłał. Jaka wtedy [była] moja siła, taka jest teraz moja
siła do wojny, by wyruszać i wracać. 12 Teraz więc
daj mi tę górę, o której PAN powiedział w owym dniu.
Sam bowiem słyszałeś tego dnia, że tam są Anakici, a
miasta [są] wielkie i warowne. Jeśli PAN będzie ze
mną, wypędzę ich, jak [mi] PAN obiecał. 13 I Jozue
błogosławił mu, i dał Kalebowi, synowi Jefunnego,
Hebron w dziedzictwo. 14 Dlatego Hebron stał się
dziedzictwem Kaleba, syna Jefunnego Kenizzyty, aż
do dziś, bo całkowicie [poszedł] za PANEM, Bogiem
Izraela. 15 A Hebron zwano wcześniej Kiriat-Arba.
[Arba] był wielkim człowiekiem wśród Anakitów. A
ziemia zaznała pokoju od wojny.

15 Taki był los pokolenia synów Judy według ich
rodzin: aż do granic Edomu przy pustkowiu Cin
na południu sięgał kraniec granicy południowej. 2
A ich granica południowa biegła od krańca Morza
Słonego, od zatoki zwróconej ku południowi. 3 I biegła
od południa, ku Maale-Akrabbim, i ciągnęła się aż do
Cin; a wznosząc się na południu do Kadesz-Barnea,
przebiegała do Chesronu, i wznosiła się do Addary, i
skręcała do Karka. 4 Stamtąd przechodziła do Asmon i
dochodziła do rzeki Egiptu, a kończyła się przy morzu.
Taka będzie wasza granica na południu. 5 Granicą zaś
od wschodu [było] Morze Słone aż do końca Jordanu,
a granica północna była od zatoki morskiej przy ujściu
Jordanu. 6 Granica ciągnęła się do Bet-Chogla i
biegła od północy aż do Bet-Araba; [stamtąd] granica
wznosiła się do kamienia Bohana, syna Rubena. 7
Następnie granica wznosiła się do Debiru od doliny
Akor i zwracała się ku północy do Gilgal leżącego
naprzeciw wzniesienia Adummim, [położonego] na
południe od rzeki. Dalej granica ciągnęła się do wód
En-Szemesz i kończyła się przy En-Rogiel. 8 Dalej
granica wznosiła się doliną syna Hinnom do stoku
Jebusyty od południa, [czyli] do Jerozolimy. Stamtąd
wznosiła się na szczyt góry położonej naprzeciw doliny
Hinnom na zachodzie i na krańcu doliny Refaimitów
na północy. 9 Potem granica skręcała od szczytu
góry aż do źródła wody Neftoach i biegła aż do miast
góry Efron; dalej ciągnęła się do Baala, czyli Kiriat-
Jearim. 10 Następnie granica skręcała od Baala na
zachodzie do góry Seir i przechodziła do zbocza góry
Jearim od północy, czyli Kesalon, potem schodziła
do Bet-Szemesz i przechodziła do Timny. 11 Później
granica wychodziła do zbocza Ekronu na północy i
skręcała do Szikronu, i przebiegała przez górę Baala;
stamtąd wychodziła do Jabneel i kończyła się przy
morzu. 12 A granicą zachodnią było Morze Wielkie i
jego wybrzeże. Oto granica synów Judy dokoła według
ich rodzin. 13 Kalebowi zaś, synowi Jefunnego, dał
[Jozue] dział pośród synów Judy, jak PAN nakazał
Jozuemu, miasto Arba, ojca Anaka, czyli Hebron. 14 I
Kaleb wypędził stamtąd trzech synów Anaka: Szeszaja
i Achimana, i Talmaja, potomków Anaka. 15 Stamtąd
wyruszył przeciwko mieszkańcom Debiru, które dawniej
nazywało się Kiriat-Sefer. 16 I Kaleb powiedział: Kto
pobije Kiriat-Sefer i zdobędzie je, temu dam swoją
córkę Aksę za żonę. 17 I zdobył je Otniel, syn Kenaza,
brata Kaleba; i dał mu swoją córkę Aksę za żonę. 18 A
gdy ona przyszła do niego, namawiała go, aby prosił
jej ojca o pole. Kiedy zsiadła z osła, Kaleb zapytał ją:
Czego sobie życzysz? 19 A [ona] odpowiedziała: Daj mi
błogosławieństwo; skoro dałeś mi ziemię południową,
daj mi też źródła wód. I dał jej źródła górne i źródła
dolne. 20 Oto dziedzictwo pokolenia synów Judy
według ich rodzin. 21 Miastami granicznymi pokolenia
synów Judy w stronę granicy Edomu na południu były:
Kabseel, Eder, Jagur; 22 Kina, Dimona, Adada; 23
Kedesz, Chasor, Jetnan; 24 Zif, Telam, Bealot; 25
Chasor-Chadatta i Keriot-Chesron, czyli Chasor; 26
Amam, Szema, Molada; 27 Hasar-Gadda, Cheszmon,
Bet-Pelet; 28 Chasar-Szual, Beer-Szeba, Biziota; 29
Baala, Ijjim, Esem; 30 Eltolad, Kesil, Chorma; 31
Siklag, Madmana, Sansanna; 32 Lebaot, Szilchim, Ain
i Rimmon. Wszystkich miast było dwadzieścia dziewięć
z przyległymi do nich wioskami. 33 Na nizinie: Esztaol,
Sorea, Aszna; 34 Zanoach, En-Gannim, Tappuach,
Enam; 35 Jarmut, Adullam, Soko, Azeka; 36 Szaaraim,
Aditaim, Gedera i Gederotaim: czternaście miast wraz
z przyległymi do nich wioskami. 37 Senan, Chadasza,
Migdal-Gad; 38 Dilan, Mispe, Jokteel; 39 Lakisz,
Boskat, Eglon; 40 Kabon, Lachmas, Kitlisz; 41 Gederot,
Bet-Dagon, Naama i Makkeda: szesnaście miast wraz
z przyległymi do nich wioskami. 42 Libna, Eter, Aszan;
43 Jeftach, Aszna, Nesib; 44 Keila, Akzib i Maresza:
dziewięć miast wraz z przyległymi do nich wioskami.
45 Ekron i przyległe do niego miasteczka i wioski; 46
Od Ekronu aż do morza wszystkie [miasta], które leżą
w pobliżu Aszdodu, i przyległe do nich wioski; 47
Aszdod i przyległe do niego miasteczka i wioski, Gaza
i przyległe do niej miasteczka i wioski, aż do rzeki
Egiptu i Morza Wielkiego, które jest granicą. 48 A w
górach: Szamir, Jattir, Soko; 49 Danna, Kiriat-Sanna,
czyli Debir; 50 Anab, Esztemo, Anim; 51 Goszen,
Cholon i Gilo: jedenaście miast wraz z przyległymi
do nich wioskami. 52 Arab, Duma, Eszan; 53 Janum,
Bet-Tappuach, Afeka; 54 Chumta, Kiriat-Arba, czyli
Hebron, Sijor: dziewięć miast wraz z przyległymi do

nich wioskami. 55 Maon, Karmel, Zif, Jutta; 56 Jizreel,
Jokdeam, Zanoach; 57 Kain, Gibea i Timna: dziesięć
miast wraz z przyległymi do nich wioskami. 58 Chalchul,
Bet-Sur, Gedor; 59 I Maarat, Bet-Anot i Eltekon: sześć
miast wraz z przyległymi do nich wioskami. 60 Kiriat-
Baal, czyli Kiriat-Jearim i Rabba: dwa miasta wraz z
przyległymi do nich wioskami. 61 A na pustyni: Bet-
Araba, Middin, Sekaka; 62 Nibszan, miasto Soli i En-
Gedi: sześć miast wraz z przyległymi do nich wioskami.
63 Lecz Jebusytów, mieszkańców Jerozolimy, synowie
Judy nie mogli wypędzić; dlatego Jebusyci mieszkają z
synami Judy w Jerozolimie aż do dziś.

16 A los synów Józefa przypadł od Jordanu przy
Jerychu do wód Jerycha na wschodzie, do
pustyni, która rozciąga się od Jerycha przez górę
Betel; 2 Od Betel biegnie do Luz i dalej do granic
Archy, do Atarot. 3 Potem ciągnie się ku zachodowi do
granicy Jaflety, aż do granicy dolnego Bet-Choron i aż
do Gezer, i kończy się przy morzu. 4 Tak więc synowie
Józefa, Manasses i Efraim, wzięli dziedzictwo. 5 A
granica synów Efraima według ich rodzin – granica ich
dziedzictwa na wschodzie – była [od] Atarot-Addar
aż do górnego Bet-Choron. 6 I ta granica biegła
w kierunku morza do Mikmetat na północy, potem
skręcała na wschód do Taanat-Szilo i przechodziła
obok jej wschodniej strony aż do Janocha; 7 I ciągnęła
się od Janocha do Atarot i Naarat, i dochodziła do
Jerycha, a kończyła się przy Jordanie. 8 Od Tappuach
granica biegła na zachód do potoku Kana, a kończyła
się przy morzu. Takie było dziedzictwo pokolenia synów
Efraima według ich rodzin. 9 Synowie Efraima [mieli]
też wydzielone miasta pośrodku dziedzictwa synów
Manassesa – wszystkie te miasta wraz z przyległymi
do nich wioskami. 10 I nie wygnali Kananejczyków,
mieszkających w Gezer. I mieszkają Kananejczycy
pośród Efraimitów aż do dziś, i stali się sługami
składającymi daninę.

17 Los przypadł też pokoleniu Manassesa, bo był
on pierworodnym Józefa. [Przypadł] Makirowi,
pierworodnemu Manassesa, ojcu Gileada, a ponieważ
był wojownikiem, otrzymał Gilead i Baszan. 2 [Dział]
otrzymali też inni synowie Manassesa według ich rodzin:
synowie Abiezera, synowie Cheleka, synowie Asriela,
synowie Sychema, synowie Chefera i synowie Szemidy.
Ci byli synami Manassesa, syna Józefa – mężczyźni
według ich rodzin. 3 Lecz Selofchad, syn Chefera,
syna Gileada, syna Makira, syna Manassesa, nie miał
synów, tylko córki. Oto imiona jego córek: Machla, Noa,
Chogla, Milka i Tirsa. 4 Przyszły one przed kapłana
Eleazara, przed Jozuego, syna Nuna, oraz przed
naczelników i powiedziały: PAN rozkazał Mojżeszowi,
aby dał nam dziedzictwo pośród naszych braci; i [Jozue]
dał im zgodnie z rozkazem PANA dziedzictwo pośród
braci ich ojca. 5 I przypadło Manassesowi dziesięć
działów oprócz ziemi Gilead i Baszan, które były za
Jordanem. 6 Córki Manassesa otrzymały bowiem
dziedzictwo pośród jego synów, a ziemia Gilead
przypadła pozostałym synom Manassesa. 7 I granica
Manassesa ciągnęła się od Aszera do Michmetat,
które leży naprzeciw Szechem, a dalej biegła na prawo
do mieszkańców w En-Tappuach. 8 Ziemia Tappuach
należała do Manassesa, ale Tappuach na granicy
Manassesa należało do synów Efraima. 9 Granica ta
biegła do potoku Kana, na południe od tego potoku. Te
miasta Efraimitów [leżą] wśród miast Manassesa, ale
granica Manassesa biegła od północy tego potoku, a
kończyła się przy morzu. 10 Na południu [był dział]
Efraima, a na północy Manassesa, a jego granicą
było morze. Z Aszerem graniczy na północy, a z
Issacharem na wschodzie. 11 I Manasses [posiadał]
w działach Issachara i Aszera Bet-Szean i przyległe
do niego miasteczka, Jibleam i przyległe do niego
miasteczka, mieszkańców Dor i przyległe do niego
miasteczka, mieszkańców Endor i przyległe do niego
miasteczka, mieszkańców Tanaku i przyległe do niego
miasteczka oraz mieszkańców Megiddo i przyległe
do niego miasteczka – trzy okręgi. 12 Lecz synowie
Manassesa nie mogli wypędzić z tych miast [ich
mieszkańców], dlatego Kananejczycy dalej mieszkali
w tej ziemi. 13 A gdy synowie Izraela wzmocnili się,
kazali Kananejczykom płacić daninę, ale nie wypędzili
ich całkowicie. 14 Wtedy synowie Józefa powiedzieli do
Jozuego: Dlaczego dałeś nam w dziedzictwo jeden los
i jeden dział? Jesteśmy przecież ludem wielkim i PAN
dotychczas nam błogosławił. 15 I Jozue odpowiedział
im: Jeśli jesteście ludem wielkim, idźcie do lasu i
wykarczujcie tam sobie miejsce w ziemi Peryzzytów i
Refaitów, skoro za ciasno jest wam na górze Efraim. 16
Synowie Józefa odpowiedzieli: Góra nam nie wystarczy,
a wszyscy Kananejczycy, którzy mieszkają w dolinach,
mają żelazne rydwany, zarówno ci, którzy mieszkają w
Bet-Szean i w przyległych do niego miasteczkach, jak i
ci, [którzy mieszkają] w dolinie Jizreel. 17 Wtedy Jozue
powiedział do domu Józefa, do Efraima i Manassesa:
Jesteś ludem wielkim i twoja moc jest wielka, nie
będziesz miał [tylko] jednego losu; 18 Lecz otrzymasz
górę; a że tam [jest] las, to go wykarczujesz i będziesz
miał jego granice. Wypędzisz bowiem Kananejczyków,
choć mają żelazne rydwany [i] są potężni.

18 Wtedy całe zgromadzenie synów Izraela zebrało
się w Szilo i wznieśli tam Namiot Zgromadzenia,
gdyż ziemia została przez nich opanowana. 2 A
pozostało wśród synów Izraela siedem pokoleń, którym

nie przydzielono ich dziedzictwa. 3 Wtedy Jozue
powiedział do synów Izraela: Jak długo będziecie
zwlekać z tym, aby wejść i posiąść ziemię, którą dał
wam PAN, Bóg waszych ojców? 4 Wybierzcie spośród
siebie po trzech mężczyzn [z każdego] pokolenia,
których poślę, aby obeszli ziemię i opisali ją według ich
dziedzictwa, a potem powrócą do mnie. 5 I podzielą ją
na siedem części: Juda pozostanie w swych granicach
na południu, a dom Józefa pozostanie w swych
granicach na północy. 6 Sporządźcie więc opis ziemi,
[dzieląc ją] na siedem części, i przynieście [go] tu do
mnie, a ja rzucę dla was losy tu przed PANEM, naszym
Bogiem. 7 Lewici bowiem nie mają działu pośród was,
gdyż ich dziedzictwem jest kapłaństwo PANA; a Gad,
Ruben i połowa pokolenia Manassesa otrzymali swe
dziedzictwa po wschodniej stronie Jordanu, które dał
im Mojżesz, sługa PANA. 8 Wtedy ci mężczyźni wstali
i poszli, a Jozue nakazał tym, którzy szli, aby opisali
ziemię: Idźcie i obejdźcie ziemię, i opiszcie ją, a potem
wróćcie do mnie, a ja rzucę dla was losy przed PANEM
tu, w Szilo. 9 Odeszli więc ci mężczyźni i obchodzili
ziemię, i opisali ją w księdze według miast, [dzieląc] na
siedem części; potem wrócili do Jozuego, do obozu
w Szilo. 10 I Jozue rzucił dla nich losy w Szilo przed
PANEM, i tam podzielił Jozue ziemię synom Izraela
według ich przydziałów. 11 I padł los dla pokolenia
synów Beniamina według ich rodzin, a granica ich losu
wypadła między synami Judy a synami Józefa. 12 Ich
granica po stronie północnej zaczynała się od Jordanu,
biegła na północne zbocze Jerycha, ciągnęła się przez
góry na zachód i kończyła się przy pustyni Bet-Awen. 13
A stamtąd granica biegła do Luz, od strony południowej
Luz, czyli Betel, a schodziła do Atarot-Addar pod górę,
która leży na południe od dolnego Bet-Choron. 14
Potem granica skręcała obok morza na południe od
góry położonej naprzeciw Bet-Choron na południu, i
kończyła się w Kiriat-Baal, czyli Kiriat-Jearim, mieście
synów Judy. To jest strona zachodnia. 15 Strona zaś
południowa [zaczynała się] od końca Kiriat-Jearim;
następnie granica biegła na zachód i dochodziła do
źródła wód Neftoach. 16 I granica ta ciągnęła się do
końca góry położonej naprzeciw doliny syna Hinnom,
leżącej w dolinie Refaim na północy, i schodziła do
doliny Hinnom po stronie Jebus na południe, i stamtąd
biegła do źródła Rogiel. 17 Potem skręcała na północ i
dochodziła do En-Szemesz, i dalej do Gelilot, które jest
naprzeciw wzniesienia Adummim, stamtąd schodziła
do kamienia Bohana, syna Rubena. 18 Następnie
przebiegała ku zboczu, które było naprzeciw Araby na
północ, i ciągnęła się do Araby. 19 Stamtąd granica
biegła do zbocza Bet-Chogla na północy, a kończyła się
przy zatoce północnej Morza Słonego, na południu od
ujścia Jordanu. To [była] granica południowa. 20 Jordan
zaś stanowi granicę od strony wschodniej. To było
dziedzictwo synów Beniamina według otaczających
jego granic, według ich rodzin. 21 A miastami pokolenia
synów Beniamina według ich rodzin były: Jerycho,
Bet-Chogla i dolina Kesis; 22 Bet-Araba, Semaraim,
Betel; 23 Awwim, Para, Ofra; 24 Kefar-Ammonaj, Ofni i
Geba: dwanaście miast wraz z przyległymi do nich
wioskami. 25 Gibeon, Rama, Beerot; 26 Mispa, Kefira,
Mosa; 27 Rekem, Jerpeel, Tarala; 28 Sela, Elef, Jebus,
czyli Jerozolima, Gibeat i Kiriat: czternaście miast wraz
z przyległymi do nich wioskami. To było dziedzictwo
synów Beniamina według ich rodzin.

19 Potem padł drugi los dla Symeona, dla pokolenia
synów Symeona według ich rodzin, a ich
dziedzictwo znajdowało się pośród dziedzictwa synów
Judy. 2 A otrzymali oni w dziedzictwie: Beer-Szeba,
Szeba, Molada; 3 Chasar-Szual, Bala, Esem; 4 Eltolad,
Betul, Chorma; 5 Siklag, Bet-Markabot, Chasar-Susa;
6 Bet-Lebaot i Szaruchen: trzynaście miast wraz z
przyległymi do nich wioskami. 7 Ain, Rimmon, Eter,
Aszan: cztery miasta wraz z przyległymi do nich
wioskami. 8 Oraz wszystkie wioski, które były dokoła
tych miast, aż do Baalat-Beer, Ramat południowy. To
było dziedzictwo pokolenia synów Symeona według
ich rodzin. 9 Dziedzictwo synów Symeona zostało
wzięte z działu synów Judy, ponieważ dział synów Judy
był dla nich zbyt wielki. Synowie Symeona otrzymali
więc dziedzictwo pośród ich dziedzictwa. 10 Potem
padł trzeci los dla synów Zebulona według ich rodzin,
a granica ich dziedzictwa sięgała aż do Sarid. 11
A ich granica wznosiła się w kierunku morza do
Marala, dochodziła do Dabbeszet i ciągnęła się aż do
potoku, który jest naprzeciw Jokneam. 12 I zwracała
się od Sarid na wschód do granicy Kislot-Tabor, a
[stamtąd] biegła do Daberat i wznosiła się [do] Jafia;
13 Stamtąd biegła na wschód do Gat-Chefer, do Et-
Kasin, dochodziła do Rimmon i skręcała do Nea. 14
Następnie granica otaczała od północy do Channaton
i kończyła się w dolinie Jiftach-El. 15 [Obejmowała]
również Kattat, Nahalal, Szimron, Idala i Betlejem:
dwanaście miast wraz z przyległymi do nich wioskami.
16 Oto dziedzictwo synów Zebulona według ich rodzin,
te miasta i przyległe do nich wioski. 17 Czwarty los
przypadł Issacharowi, [czyli] synom Issachara według
ich rodzin. 18 A ich granica obejmowała: Jizreel,
Kesulot, Szunem; 19 Chafaraim, Szijon, Anacharat;
20 Rabbit, Kiszjon, Ebes; 21 Remet, En-Gannim, En-
Chadda i Bet-Passes. 22 A [ich] granica dochodziła do
Taboru, Szachasima i Bet-Szemesz, a kończyła się
przy Jordanie: szesnaście miast i przyległe do nich
wioski. 23 Oto dziedzictwo pokolenia synów Issachara

według ich rodzin, te miasta oraz przyległe do nich
wioski. 24 Potem padł piąty los dla pokolenia synów
Aszera według ich rodzin. 25 I ich granica obejmowała:
Chelkat, Chali, Beten, Akszaf; 26 Alammelek, Amad i
Miszal, a dochodziła do Karmelu na zachodzie i do
Szichor-Libnat. 27 Stamtąd skręcała na wschód do Bet-
Dagon i biegła aż do Zebulona i do doliny Jiftach-El na
północ od Bet-Emek i Neiel i wychodziła do Kabulu po
lewej stronie; 28 I [do] Ebronu, Rechobu, Chammonu
i Kany aż do Wielkiego Sydonu. 29 Potem granica
skręcała do Rama aż do warownego miasta Tyr;
stamtąd skręcała do Chosa i kończyła się przy morzu,
od wybrzeża do Akzibu. 30 [Obejmowała] również
Umma, Afek i Rechob: dwadzieścia dwa miasta oraz
przyległe do nich wioski. 31 Oto dziedzictwo pokolenia
synów Aszera według ich rodzin, te miasta i przyległe
do nich wioski. 32 [Potem] dla synów Neftalego padł
szósty los, dla synów Neftalego według ich rodzin. 33
Ich granica biegła od Chelef, od Helon do Saanannim,
Adami, czyli Nekeb, oraz Jabneel aż do Lakum i
kończyła się [przy] Jordanie. 34 Następnie ta granica
skręcała na zachód [do] Aznot-Tabor, a stamtąd biegła
do Chukkok i ciągnęła się na południe do Zebulona,
na zachodzie dochodziła do Aszera, a do Judy nad
Jordanem na wschodzie. 35 A miastami warownymi
[są]: Siddim, Ser, Chammat, Rakkat, Kinneret; 36
Adama, Rama, Chasor; 37 Kedesz, Edrei, En-Chasor;
38 Jereon, Migdal-El, Chorem, Bet-Anat i Bet-Szemesz:
dziewiętnaście miast oraz przyległe do nich wioski. 39
Oto dziedzictwo pokolenia synów Neftalego według
ich rodzin, te miasta oraz przyległe do nich wioski. 40
[Potem] padł siódmy los dla pokolenia synów Dana
według ich rodzin. 41 A granica ich dziedzictwa
obejmowała: Sorea, Esztaol, Ir-Szemesz; 42 Szaalabin,
Ajjalon, Jitla; 43 Elon, Timna, Ekron; 44 Elteke,
Gibbeton, Baalat; 45 Jehud, Bene-Berak, Gat-Rimmon;
46 Me-Jarkon i Rakkon z granicą naprzeciw Jafy. 47
Lecz obszar synów Dana był zbyt mały. Synowie
Dana wyruszyli więc do walki z Leszem, zdobyli je,
pobili je ostrzem miecza, wzięli je w dziedzictwo i
mieszkali w nim. I nazwali Leszem Dan, od imienia
swego ojca. 48 Oto dziedzictwo pokolenia synów Dana
według ich rodzin, te miasta oraz przyległe do nich
wioski. 49 A gdy dokończyli dzielenie ziemi według jej
granic, synowie Izraela dali spośród siebie dziedzictwo
Jozuemu, synowi Nuna. 50 Zgodnie z rozkazem PANA
dali mu miasto, o które poprosił, Timnat-Serach na
górze Efraim, gdzie zbudował miasto i mieszkał w nim.
51 Oto dziedzictwa, które losem podzielili w posiadanie
kapłan Eleazar, Jozue, syn Nuna, i naczelnicy ojców
pokoleń synów Izraela w Szilo przed PANEM, u wejścia
do Namiotu Zgromadzenia, i dokończyli podział ziemi.

20 Potem PAN powiedział do Jozuego: 2 Powiedz
synom Izraela: Wyznaczcie sobie miasta
schronienia, o których mówiłem wam przez Mojżesza;
3 Aby tam uciekał zabójca, który by zabił człowieka
niechcący i mimowolnie. Będą dla was schronieniem
przed mścicielem krwi. 4 Gdy [ktoś] ucieknie do
jednego z tych miast i stanie przy wejściu do bramy
miejskiej, opowie do uszu starszych tego miasta swoją
sprawę, a oni przyjmą go do miasta do siebie i dadzą
mu miejsce, i będzie z nimi mieszkał. 5 A gdy będzie
go ścigał mściciel krwi, to nie wydadzą zabójcy w jego
ręce, gdyż nieumyślnie zabił swego bliźniego i nie czuł
do niego przedtem nienawiści. 6 I będzie mieszkał w
tym mieście, dopóki nie stanie przed zgromadzeniem
na sąd i aż do śmierci najwyższego kapłana, który
będzie w tym czasie. Wtedy zabójca wróci i przyjdzie
do swego miasta i do swego domu, do miasta, z
którego uciekł. 7 I wyznaczyli Kedesz w Galilei na
górze Neftalego, Sychem na górze Efraim oraz Kiriat-
Arba, [czyli] Hebron, na górze Judy. 8 Z drugiej zaś
strony Jordanu, na wschód od Jerycha, wyznaczyli
Beser na pustyni, na równinie, z pokolenia Rubena,
Ramot w Gileadzie z pokolenia Gada oraz Golan
w Baszanie z pokolenia Manassesa. 9 Oto miasta
ucieczki dla wszystkich synów Izraela i cudzoziemców,
którzy mieszkają pośród nich, aby mógł tam uciec
każdy, kto zabił kogoś przez nieuwagę i nie poniósł
śmierci z ręki mściciela krwi, zanim stanie przed
zgromadzeniem.

21 Wtedy naczelnicy wśród ojców Lewitów przyszli
do kapłana Eleazara, do Jozuego, syna Nuna, i
do naczelników wśród ojców pokoleń synów Izraela. 2
I powiedzieli do nich w Szilo, w ziemi Kanaan: PAN
rozkazał przez Mojżesza, abyście nam dali miasta
do mieszkania wraz z ich pastwiskami dla naszego
bydła. 3 Synowie Izraela dali więc Lewitom ze swego
dziedzictwa zgodnie ze słowem PANA te miasta oraz
ich pastwiska. 4 Padł los dla rodzin Kehatytów: synowie
kapłana Aarona spośród Lewitów otrzymali losem
trzynaście miast od pokolenia Judy, od pokolenia
Symeona i od pokolenia Beniamina. 5 A pozostali
synowie Kehata [otrzymali] losem dziesięć miast od
rodzin pokolenia Efraima, od pokolenia Dana i od
połowy pokolenia Manassesa. 6 A synowie Gerszona
[otrzymali] losem trzynaście miast od rodzin pokolenia
Issachara, od pokolenia Aszera, od pokolenia Neftalego
i od połowy pokolenia Manassesa w Baszanie. 7
[Także] synowie Merariego według swoich rodzin
[otrzymali] dwanaście miast od pokolenia Rubena, od
pokolenia Gada i od pokolenia Zebulona. 8 Synowie
Izraela dali więc Lewitom przez losowanie te miasta
i ich pastwiska, jak rozkazał PAN przez Mojżesza.

9 Dali z pokolenia synów Judy i z pokolenia synów
Symeona następujące miasta wymienione z nazwy.
10 I otrzymali je synowie Aarona, z rodzin Kehatytów,
spośród synów Lewiego, gdyż dla nich padł pierwszy
los. 11 I dano im miasto Arba, ojca Anaka, czyli
Hebron, w górach Judy i leżące wokół niego pastwiska;
12 Ale pole tego miasta i przyległe do niego wioski
dano w posiadanie Kalebowi, synowi Jefunnego. 13
Synom kapłana Aarona dano miasto schronienia dla
zabójcy: Hebron i jego pastwiska, a także Libnę i jej
pastwiska; 14 Jattir i jego pastwiska, Esztemoa i jego
pastwiska; 15 Cholon i jego pastwiska, Debir i jego
pastwiska; 16 Ain i jego pastwiska, Juttę i jej pastwiska
oraz Bet-Szemesz i jego pastwiska: dziewięć miast od
tych dwóch pokoleń. 17 A od pokolenia Beniamina:
Gibeon i jego pastwiska, Gebę i jej pastwiska; 18
Anatot i jego pastwiska, Almon i jego pastwiska:
cztery miasta. 19 Wszystkich miast synów Aarona,
kapłanów, było trzynaście wraz z ich pastwiskami. 20
Ale rodzinom synów Kehata, Lewitom, którzy pozostali
z synów Kehata, [dano] przez losowanie miasta od
pokolenia Efraima. 21 A dano im miasto schronienia
dla zabójcy: Sychem i jego pastwiska na górze Efraim,
a także Gezer i jego pastwiska; 22 Kibsaim i jego
pastwiska oraz Bet-Choron i jego pastwiska: cztery
miasta. 23 Także od pokolenia Dana: Elteko i jego
pastwiska, Gibbaton i jego pastwiska; 24 Ajjalon i
jego pastwiska, Gat-Rimmon i jego pastwiska: cztery
miasta. 25 A od połowy pokolenia Manassesa: Tanak i
jego pastwiska oraz Gat-Rimmon i jego pastwiska: dwa
miasta. 26 Wszystkich miast wraz z ich pastwiskami
dla pozostałych rodzin synów Kehata [było] dziesięć.
27 Synom Gerszona, z rodzin Lewiego, dano od połowy
pokolenia Manassesa miasta schronienia dla zabójcy:
Golan w Baszanie i jego pastwiska oraz Beeszterę i jej
pastwiska: dwa miasta. 28 Od pokolenia Issachara
Kiszjon i jego pastwiska, Dobrat i jego pastwiska;
29 Jarmut i jego pastwiska oraz En-Gannim i jego
pastwiska: cztery miasta. 30 A od pokolenia Aszera
Miszeal i jego pastwiska, Abdon i jego pastwiska; 31
Chelkat i jego pastwiska oraz Rechob i jego pastwiska:
cztery miasta. 32 A od pokolenia Neftalego [dano]
miasto schronienia dla zabójcy: Kedesz w Galilei i jego
pastwiska, Chammot-Dor i jego pastwiska oraz Kartan
i jego pastwiska: trzy miasta. 33 Wszystkich miast dla
Gerszonitów według ich rodzin [było] trzynaście wraz z
ich pastwiskami. 34 Potem rodzinom synów Merariego,
pozostałym Lewitom, [dano] od pokolenia Zebulona:
Jokneam i jego pastwiska, Kartę i jej pastwiska; 35
Dimnę i jej pastwiska, Nahalal i jego pastwiska: cztery
miasta. 36 A od pokolenia Rubena Beser i jego
pastwiska, Jahaza i jej pastwiska; 37 Kedemot i jego
pastwiska, Mefaat i jego pastwiska: cztery miasta.
38 Od pokolenia Gada [dano] miasta schronienia
dla zabójcy: Ramot w Gileadzie i jego pastwiska,
Machanaim i jego pastwiska; 39 Cheszbon i jego
pastwiska, Jazer i jego pastwiska: razem cztery miasta.
40 Wszystkich miast przydzielonych losem dla synów
Merariego według ich rodzin, którzy jeszcze pozostali
z rodzin Lewitów, było dwanaście. 41 Wszystkich
miast Lewitów pośród dziedzictwa synów Izraela było
czterdzieści osiem wraz z ich pastwiskami. 42 A każde
z tych miast miało dokoła siebie pastwiska; tak [było] z
każdym z tych miast. 43 Dał więc PAN Izraelowi całą
ziemię, którą przysiągł dać ich ojcom; i posiedli ją, i
mieszkali w niej. 44 Dał im PAN także odpoczynek ze
wszystkich stron, tak jak przysiągł ich ojcom. Nie ostał
się przed nimi nikt spośród wszystkich ich wrogów,
wszystkich ich wrogów wydał PAN w ich ręce. 45
Nie zawiodło [żadne] słowo ze wszystkich dobrych
słów, które PAN obiecał domowi Izraela; wszystko się
wypełniło.

22 Wtedy Jozue przywołał Rubenitów, Gadytów oraz
połowę pokolenia Manassesa; 2 I powiedział
do nich: Strzegliście wszystkiego, co wam nakazał
Mojżesz, sługa PANA, i byliście posłuszni memu
głosowi we wszystkim, co wam nakazałem. 3 Nie
opuściliście swoich braci przez [ten] długi czas aż do
dziś, ale strzegliście pilnie rozkazu PANA, waszego
Boga. 4 A teraz PAN, wasz Bóg, dał odpoczynek
waszym braciom, jak im obiecał. Zawróćcie więc
teraz i idźcie do waszych namiotów i do ziemi waszej
własności, którą dał wam Mojżesz, sługa PANA, po
drugiej stronie Jordanu. 5 Tylko uważajcie pilnie,
by zachować przykazanie i prawo, które nakazał
wam Mojżesz, sługa PANA – abyście miłowali PANA,
swojego Boga, kroczyli wszystkimi jego drogami,
zachowywali jego przykazania, lgnęli do niego i służyli
mu z całego swego serca i z całej swej duszy. 6
Potem Jozue błogosławił im i odesłał ich, a oni odeszli
do swoich namiotów. 7 Mojżesz bowiem dał [jednej]
połowie pokolenia Manassesa [posiadłość] w Baszanie,
[ale drugiej] jego połowie Jozue dał [dział] z ich braćmi
po zachodniej stronie Jordanu. A gdy Jozue odesłał
ich do ich namiotów, błogosławił im. 8 I powiedział do
nich: Wracajcie z wielkimi bogactwami do waszych
namiotów, z bardzo licznymi stadami, ze srebrem,
złotem, miedzią i żelazem oraz z wielką liczbą szat.
Podzielcie się ze swymi braćmi łupem po waszych
wrogach. 9 Wtedy synowie Rubena i synowie Gada
oraz połowa pokolenia Manassesa zawrócili i opuścili
synów Izraela w Szilo, które leży w ziemi Kanaan, aby
pójść do ziemi Gilead, do ziemi swojej własności, którą
dziedzicznie otrzymali zgodnie ze słowem PANA za

pośrednictwem Mojżesza. 10 I gdy przybyli w okolice
Jordanu [położone] w ziemi Kanaan synowie Rubena
i synowie Gada oraz połowa pokolenia Manassesa,
zbudowali tam ołtarz nad Jordanem, ołtarz wielki i
okazały. 11 I synowie Izraela usłyszeli, że mówiono: Oto
synowie Rubena, synowie Gada i połowa pokolenia
Manassesa zbudowali ołtarz naprzeciw ziemi Kanaan
w okolicy Jordanu, gdzie przeszli synowie Izraela. 12
Gdy więc synowie Izraela o tym usłyszeli, zebrało
się całe zgromadzenie synów Izraela w Szilo, aby
wyruszyć przeciw nim na wojnę. 13 I synowie Izraela
wysłali do synów Rubena, synów Gada i połowy
pokolenia Manassesa, do ziemi Gilead, Pinchasa, syna
kapłana Eleazara; 14 A z nim dziesięciu naczelników,
po jednym z każdego rodu ze wszystkich pokoleń
Izraela; każdy naczelnik był głową rodu swoich ojców
wśród tysięcy Izraela. 15 [Ci] przyszli do synów
Rubena, synów Gada i połowy pokolenia Manassesa,
do ziemi Gilead, i powiedzieli do nich: 16 Tak mówi całe
zgromadzenie PANA: Cóż to za przestępstwo, którego
się dopuściliście wobec Boga Izraela, że odwróciliście
się dziś od PANA, budując sobie ołtarz, aby zbuntować
się dziś przeciw PANU? 17 Czy mało nam nieprawości
popełnionej w Peor, z której nie jesteśmy oczyszczeni
po dziś dzień, a za którą na zgromadzenie PANA spadła
plaga; 18 Że wy dziś odwróciliście się, [żeby nie pójść]
za PANEM? A ponieważ buntujecie się dziś przeciw
PANU, jutro on rozgniewa się na całe zgromadzenie
Izraela. 19 A jeśli ziemia waszej posiadłości jest
nieczysta, przeprowadźcie się do ziemi dziedzictwa
PANA, w której znajduje się przybytek PANA, i weźcie
sobie posiadłości pośród nas; tylko nie buntujcie się
przeciw PANU ani nie buntujcie się przeciwko nam,
budując sobie ołtarz poza ołtarzem PANA, naszego
Boga. 20 Czy to nie Akan, syn Zeracha, dopuścił
się przestępstwa przy rzeczach przeklętych i czy
gniew nie spadł na całe zgromadzenie Izraela? I
nie tylko on umarł za swoją nieprawość. 21 Wtedy
synowie Rubena, synowie Gada i połowa pokolenia
Manassesa odpowiedzieli naczelnikom nad tysiącami
Izraela: 22 PAN, Bóg bogów, PAN, Bóg bogów, on
wie, i Izrael też się dowie: Jeśli stało się to przez bunt
albo przestępstwo przeciw PANU – niech nas dziś nie
oszczędzi; 23 Jeśli zbudowaliśmy sobie ołtarz, aby się
odwrócić od PANA i aby składać na nim całopalenia i
ofiary pokarmowe lub pojednawcze, to niech PAN to
rozezna; 24 Czy nie zrobiliśmy tak [raczej] z obawy
przed tym, że w przyszłości wasi synowie powiedzą
naszym synom: Cóż wy macie wspólnego z PANEM,
Bogiem Izraela? 25 Oto PAN ustanowił Jordan granicą
między nami a wami, synowie Rubena i synowie
Gada; nie macie działu w PANU. W ten sposób wasi
synowie odwrócą naszych synów od bojaźni PANA.
26 Dlatego powiedzieliśmy: Uczyńmy tak i zbudujmy
sobie ołtarz, nie do całopaleń ani do [innych] ofiar;
27 Lecz aby był świadkiem między nami a wami i
między naszymi pokoleniami po nas i abyśmy służyli
PANU przed jego obliczem w naszych całopaleniach,
ofiarach pokarmowych i ofiarach pojednawczych, aby
w przyszłości wasi synowie nie powiedzieli naszym
synom: Nie macie udziału w PANU. 28 Powiedzieliśmy
więc: Gdy w przyszłości tak powiedzą nam albo
naszemu potomstwu, wtedy odpowiemy: Patrzcie
na podobieństwo ołtarza PANA, który wznieśli nasi
ojcowie, nie dla całopaleń ani dla [innych] ofiar, ale
żeby był świadkiem między nami a wami. 29 Nie daj
Boże, żebyśmy mieli buntować się przeciw PANU
i odwrócić się dziś od PANA, budując ołtarz do
całopaleń, ofiar pokarmowych i [innych] ofiar poza
ołtarzem PANA, naszego Boga, który znajduje się
przed jego przybytkiem. 30 A gdy kapłan Pinchas,
naczelnicy zgromadzenia i przełożeni nad tysiącami
Izraela, którzy z nim byli, usłyszeli słowa, które mówili
synowie Rubena, synowie Gada i synowie Manassesa,
uznali [je] za słuszne. 31 I Pinchas, syn kapłana
Eleazara, powiedział do synów Rubena, synów Gada
i synów Manassesa: Dzisiaj przekonaliśmy się, że
PAN jest pośród nas, bo nie dopuściliście się tego
przestępstwa przeciw PANU i wyzwoliliście synów
Izraela z ręki PANA. 32 Wtedy Pinchas, syn kapłana
Eleazara, oraz naczelnicy powrócili od synów Rubena
i od synów Gada z ziemi Gilead do ziemi Kanaan, do
synów Izraela, i zdali im sprawę. 33 I spodobało się to
synom Izraela; synowie Izraela błogosławili Boga i nie
mówili [więcej] o wyruszeniu przeciw nim na wojnę, by
zniszczyć ziemię, w której mieszkali synowie Rubena i
synowie Gada. 34 Synowie Rubena i Gada nazwali ten
ołtarz Ed, [mówiąc]: Świadkiem będzie między nami,
że PAN [jest] Bogiem.

23 A po długim czasie, gdy PAN dał Izraelowi
odpoczynek od wszystkich ich okolicznych
wrogów, a Jozue był już stary i w podeszłym wieku;
2 Jozue przywołał całego Izraela, jego starszych,
jego naczelników, jego sędziów i jego przełożonych i
powiedział do nich: Jestem już stary i w podeszłym
wieku. 3 A wy widzieliście wszystko, co PAN, wasz
Bóg, uczynił wszystkim tym narodom ze względu
na was, gdyż PAN, wasz Bóg, sam walczył za was.
4 Spójrzcie, podzieliłem wam losem narody, które
pozostały, jako dziedzictwo dla waszych pokoleń, i
wszystkie narody, które wytraciłem, od Jordanu aż
do Morza Wielkiego na zachodzie. 5 A PAN, wasz
Bóg, sam je wypędzi przed wami i wygna je sprzed

waszych oczu, i posiądziecie dziedzicznie ich ziemię,
jak wam to powiedział PAN, wasz Bóg. 6 Umacniajcie
się bardzo, by strzec i wypełniać wszystko, co jest
napisane w księdze Prawa Mojżesza, nie odstępując
od niego na prawo [ani] na lewo. 7 Nie mieszajcie
się z tymi narodami, które pozostały pośród was, ani
nie wspominajcie imion ich bogów, ani [na nich] nie
przysięgajcie, ani im nie służcie, ani nie oddawajcie im
pokłonu; 8 Ale lgnijcie do PANA, swojego Boga, tak jak
czyniliście aż do dziś. 9 PAN bowiem wypędził przed
wami narody wielkie i potężne i nikt nie mógł ostać
się przed wami aż do dziś. 10 Jeden z was będzie
ścigał tysiąc, gdyż PAN, wasz Bóg, sam walczy za
was, jak wam obiecał. 11 Strzeżcie się więc pilnie,
byście miłowali PANA, waszego Boga. 12 Jeśli bowiem
odwrócicie się i przylgniecie do pozostałych narodów,
do tych, które pozostały pośród was, i spowinowacicie
się z nimi, i pomieszacie się z nimi, a one z wami; 13
To wiedzcie na pewno, że PAN, wasz Bóg, nie będzie
więcej wyganiał tych narodów przed wami, ale będą dla
was sidłem i pułapką, biczem na wasze boki i cierniem
dla waszych oczu, aż wyginiecie z tej przewybornej
ziemi, którą dał wam PAN, wasz Bóg. 14 A oto idę dziś
drogą całej ziemi; poznajcie więc z całego swojego
serca i całą swoją duszą, że nie zawiodło żadne słowo
ze wszystkich dobrych słów, które mówił o was PAN,
wasz Bóg; wszystkie wam się wypełniły, a nie zawiodło
żadne słowo. 15 Dlatego tak jak wam się wypełniło
każde dobre słowo, które obiecał wam PAN, wasz
Bóg, tak PAN sprowadzi na was każde złe słowo, aż
was wytraci z tej przewybornej ziemi, którą wam dał
PAN, wasz Bóg. 16 Jeśli złamiecie przymierze PANA,
swojego Boga, które wam przykazał, i pójdziecie służyć
obcym bogom, i będziecie oddawać im pokłon, wtedy
gniew PANA rozpali się przeciw wam i zginiecie prędko
z tej przewybornej ziemi, którą wam dał.

24 Potem Jozue zebrał wszystkie pokolenia Izraela
w Sychem i zwołał starszych Izraela, jego
naczelników, jego sędziów i jego przełożonych, a
ci stawili się przed Bogiem. 2 I Jozue powiedział
do całego ludu: Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Po
drugiej stronie rzeki mieszkali od dawnych czasów
wasi ojcowie, Terach, ojciec Abrahama i Nachora, i
służyli obcym bogom. 3 Wtedy zabrałem waszego ojca
Abrahama z drugiej strony rzeki i prowadziłem go przez
całą ziemię Kanaan, i rozmnożyłem jego potomstwo,
dając mu Izaaka. 4 Dałem też Izaakowi Jakuba i
Ezawa, a Ezawowi dałem górę Seir, aby ją posiadł, ale
Jakub i jego synowie zeszli do Egiptu. 5 I posłałem
Mojżesza i Aarona, i ukarałem Egipt plagami, które
uczyniłem pośród niego. Potem wyprowadziłem was. 6
I wyprowadziłem waszych ojców z Egiptu, i przybyliście
nad morze, a Egipcjanie ścigali waszych ojców na
rydwanach i koniach aż do Morza Czerwonego. 7
Wtedy wołali do PANA, a on uczynił ciemność między
wami a Egipcjanami i sprowadził na nich morze,
które ich okryło. Wasze oczy widziały, co uczyniłem w
Egipcie. I przebywaliście na pustyni przez długi czas.
8 Potem przyprowadziłem was do ziemi Amorytów
mieszkających za Jordanem, którzy walczyli przeciwko
wam; ale oddałem ich w wasze ręce i posiedliście ich
ziemię, a zgładziłem ich przed wami. 9 Powstał też
Balak, syn Sippora, król Moabu, aby walczyć przeciw
Izraelowi. Posłał też i wezwał Balaama, syna Beora,
aby was przeklinał. 10 I nie chciałem słuchać Balaama;
dlatego raczej błogosławił wam. I tak wybawiłem
was z jego rąk. 11 Przeprawiliście się potem przez
Jordan i przyszliście do Jerycha. I walczyli przeciwko
wam ludzie z Jerycha, [a także] Amoryci, Peryzzyci,
Kananejczycy, Chetyci, Girgaszyci, Chiwwici i Jebusyci,
ale oddałem ich w wasze ręce. 12 I wysłałem przed
wami szerszenie, które wypędziły przed wami dwóch
królów amoryckich – nie twoim mieczem ani twoim
łukiem. 13 I dałem wam ziemię, na której nie trudziliście
się, i miasta, których nie budowaliście, a w których
mieszkacie; spożywacie z winnic i sadów oliwnych,
których nie sadziliście. 14 Teraz więc bójcie się PANA i
służcie mu w szczerości i prawdzie. Usuńcie bogów,
którym służyli wasi ojcowie za rzeką i w Egipcie, a
służcie PANU. 15 A jeśli wam się zdaje, że źle jest
służyć PANU, wybierzcie sobie dziś, komu będziecie
służyć: czy bogom, którym służyli wasi ojcowie po
drugiej stronie rzeki, czy bogom Amorytów, w których
ziemi mieszkacie. Lecz ja i mój dom będziemy służyli
PANU. 16 I lud odpowiedział: Nie daj Boże, byśmy
mieli opuścić PANA, a służyć cudzym bogom. 17 PAN
bowiem, nasz Bóg, to on wyprowadził nas i naszych
ojców z ziemi Egiptu, z domu niewoli, i uczynił na
naszych oczach te wielkie znaki, i strzegł nas przez
całą drogę, którą szliśmy, i wśród wszystkich ludów,
między którymi przechodziliśmy; 18 I PAN wypędził
przed nami wszystkie ludy i Amorytów mieszkających
na tej ziemi. Tak więc będziemy służyli PANU, bo on
[jest] naszym Bogiem. 19 Wtedy Jozue powiedział do
ludu: Nie możecie służyć PANU, gdyż on jest Bogiem
świętym, Bogiem zazdrosnym, nie przebaczy waszych
przestępstw ani waszych grzechów. 20 Jeśli opuścicie
PANA, a będziecie służyli cudzym bogom, odwróci się
[od was], ześle na was nieszczęście i zniszczy was,
choć przedtem dobrze wam czynił. 21 I lud odpowiedział
Jozuemu: Nie tak, ale PANU będziemy służyć. 22 Wtedy
Jozue powiedział do ludu: Sami jesteście świadkami
przeciwko sobie, że wybraliście sobie PANA, aby mu
służyć. A oni powiedzieli: Jesteśmy świadkami. 23

[I powiedział]: Teraz więc usuńcie cudzych bogów,
którzy są pośród was, i zwróćcie wasze serca ku
PANU, Bogu Izraela. **24** I lud odpowiedział Jozuemu:
PANU, naszemu Bogu, będziemy służyć i jego głosu
będziemy słuchać. **25** Tak zawarł Jozue w tym dniu
przymierze z ludem i nadał mu w Sychem prawo i
nakaz. **26** I Jozue spisał te słowa w księdze Prawa
Bożego, wziął też wielki kamień i postawił go pod
dębem, który był przy świątyni PANA. **27** Wtedy Jozue
powiedział do całego ludu: Oto ten kamień będzie dla
nas świadkiem, gdyż słyszał wszystkie słowa PANA,
które powiedział do nas, i będzie świadkiem przeciwko
wam, byście się nie wyparli swojego Boga. **28** Potem
Jozue odesłał lud, każdego do swego dziedzictwa.
29 Po tych wydarzeniach umarł Jozue, syn Nuna,
sługa PANA, mając sto dziesięć lat. **30** I pogrzebali
go na obszarze jego dziedzictwa w Timnat-Serach,
które znajduje się na górze Efraim, na północ od góry
Gaasz. **31** Izrael służył PANU przez wszystkie dni
Jozuego i przez wszystkie dni starszych, którzy przeżyli
Jozuego, a którzy znali wszystkie dzieła PANA, jakie
czynił dla Izraela. **32** A kości Józefa, które synowie
Izraela przenieśli z Egiptu, pogrzebali w Sychem, na
części pola, które Jakub kupił od synów Chamora, ojca
Sychema, za sto monet. I stało się ono dziedzictwem
synów Józefa. **33** Umarł również Eleazar, syn Aarona,
i pogrzebali go na pagórku Pinchasa, jego syna, który
został mu dany na górze Efraim.

Księga Sędziów

1 Po śmierci Jozuego synowie Izraela pytali
PANA: Któż z nas wyruszy pierwszy przeciwko
Kananejczykom, aby walczyć z nimi? **2** I PAN
powiedział: Wyruszy Juda. Oto dałem ziemię w jego
ręce. **3** Juda powiedział do swego brata Symeona:
Chodź ze mną do mego losu, a będziemy walczyć z
Kananejczykami. Potem ja pójdę z tobą do twego losu.
I Symeon poszedł z nim. **4** Wyruszył więc Juda, a
PAN wydał Kananejczyków i Peryzzytów w ich ręce
i zabili w Bezek dziesięć tysięcy mężczyzn. **5** W
Bezek znaleźli Adoni-Bezeka i walczyli z nim, i zabili
Kananejczyków i Peryzzytów. **6** I Adoni-Bezek uciekł,
oni zaś ścigali go; a gdy go pojmali, ucięli mu kciuki u
rąk i [paluchy] u nóg. **7** Wtedy Adoni-Bezek powiedział:
Siedemdziesięciu królów z obciętymi kciukami u rąk i
[paluchami] u nóg zbierało [okruchy] pod moim stołem.
Jak ja uczyniłem, tak mi Bóg odpłacił. I przyprowadzili
go do Jerozolimy, i tam umarł. **8** Przedtem bowiem
synowie Judy walczyli przeciwko Jerozolimie, zdobyli
ją i pobili ostrzem miecza, a miasto spalili ogniem.
9 Potem synowie Judy wyruszyli, aby walczyć z
Kananejczykami mieszkającymi w górach, na południu
i na nizinie. **10** Następnie Juda wyruszył przeciwko
Kananejczykom, którzy mieszkali w Hebronie (a Hebron
przedtem nazywał się Kiriat-Arba), i pobił Szeszaja,
Achimana i Talmaja. **11** Stamtąd wyruszył przeciwko
mieszkańcom Debiru, a Debir przedtem nazywał się
Kiriat-Sefer. **12** I Kaleb powiedział: Temu, kto pobije
Kiriat-Sefer i zdobędzie je, dam swoją córkę Aksę za
żonę. **13** Zdobył je Otniel, syn Kenaza, młodszego
brata Kaleba. I dał mu swoją córkę Aksę za żonę. **14** A
gdy ona przyszła do niego, namawiała go, aby prosił
jej ojca o pole; i zsiadła z osła, a Kaleb zapytał ją:
Czego sobie życzysz? **15** A ona odpowiedziała: Daj mi
błogosławieństwo. Skoro dałeś mi ziemię południową,
daj mi też źródła wód. I Kaleb dał jej źródła górne
i źródła dolne. **16** Synowie Kenity, teścia Mojżesza,
wyruszyli z miasta palm razem z synami Judy na
pustynię Judy leżącą na południu od Arad. Gdy tam
przybyli, zamieszkali z ludem. **17** Potem Juda wyruszył
ze swym bratem Symeonem i zabili Kananejczyków
mieszkających w Sefat, i zburzyli je, i nazwali to miasto
Chorma. **18** Juda zdobył też Gazę wraz z jej granicami,
Aszkelon wraz z jego granicami i Ekron wraz z jego
granicami. **19** I PAN był z Judą, który posiadł górę,
lecz nie mógł wypędzić mieszkańców doliny, bo ci
mieli żelazne rydwany. **20** Kalebowi zaś dano Hebron,
jak powiedział Mojżesz. Stamtąd wygnał [on] trzech
synów Anaka. **21** Ale synowie Beniamina nie wygnali
Jebusytów mieszkających w Jerozolimie; dlatego
Jebusyci mieszkają z synami Beniamina w Jerozolimie
aż do dziś. **22** Wyruszył też dom Józefa przeciwko
Betel, a PAN był z nim. **23** I dom Józefa wyszpiegował
Betel – a miasto [to] przedtem nazywało się Luz. **24**
A gdy szpiedzy zobaczyli człowieka wychodzącego
z miasta, powiedzieli do niego: Prosimy, pokaż nam
wejście do miasta, a okażemy ci miłosierdzie. **25** I
pokazał im wejście do miasta, a oni pobili miasto
ostrzem miecza, lecz tego człowieka wraz z całą
jego rodziną puścili wolno. **26** I tak człowiek ten
udał się do ziemi Chetytów, zbudował miasto i nadał
mu nazwę Luz. To jest jego nazwa aż do dziś. **27**
Manasses nie wypędził też [mieszkańców] Bet-Szean
i jego miasteczek ani [mieszkańców] Tanaku i jego
miasteczek, ani mieszkańców Dor i jego miasteczek,
ani mieszkańców Jibleam i jego miasteczek, ani
mieszkańców Megiddo i jego miasteczek. Kananejczycy
nadal mieszkali więc w tej ziemi. **28** A gdy Izrael
się wzmocnił, kazał Kananejczykom płacić daninę
i nie wygnał ich. **29** Także i Efraim nie wypędził
Kananejczyków mieszkających w Gezer, dlatego
Kananejczycy mieszkali wśród nich w Gezer. **30**
Zebulon [również] nie wypędził mieszkańców Kitron ani
mieszkańców Nahalol, dlatego Kananejczycy mieszkali
wśród nich i płacili [im] daninę. **31** Aszer także nie
wypędził mieszkańców Akko ani mieszkańców Sydonu,
Achlab, Akzibu, Chelba, Afik i Rechob. **32** I Aszer
mieszkał pośród Kananejczyków mieszkających w tej
ziemi, gdyż ich nie wypędził. **33** Neftali [też] nie wypędził
mieszkańców Bet-Szemesz ani mieszkańców Bet-Anat
i mieszkał wśród Kananejczyków mieszkających w
tej ziemi. Jednakże mieszkańcy Bet-Szemesz i Bet-
Anat płacili [mu] daninę. **34** Amoryci zaś wyparli synów
Dana w góry, tak że nie pozwalali im schodzić do
doliny. **35** Amoryci utrzymali się i mieszkali na górze
Cheres, w Ajjalonie i w Szaalbin, lecz wzmocniła się
ręka domu Józefa i zaczęli mu płacić daninę. **36** A
granica Amorytów [biegła] od wzniesienia do Akrabbim,
od skały i wyżej.

2 I wstąpił Anioł PANA z Gilgal do Bokim, i powiedział:
Wyprowadziłem was z Egiptu i przyprowadziłem
was do ziemi, którą przysiągłem waszym ojcom, i
powiedziałem: Nigdy nie naruszę swego przymierza
z wami; **2** Wy jednak nie zawierajcie przymierza z
mieszkańcami tej ziemi, a ich ołtarze zburzcie. Lecz nie
słuchaliście mojego głosu. Dlaczego tak postąpiliście?
3 Dlatego też powiedziałem: Nie wypędzę ich przed
wami, lecz będą wam [jak ciernie] na boki, a ich
bogowie będą dla was sidłem. **4** Gdy Anioł PANA
wypowiedział te słowa do wszystkich synów Izraela, lud
podniósł głos i zapłakał. **5** Nadali temu miejscu nazwę

Bokim i tam złożyli PANU ofiarę. 6 Gdy Jozue rozesłał
lud, synowie Izraela rozeszli się, każdy do swego
dziedzictwa, aby posiąść ziemię. 7 Lud służył PANU
przez wszystkie dni Jozuego i przez wszystkie dni
starszych, którzy przeżyli Jozuego i widzieli wszystkie
wielkie dzieła PANA, jakie uczynił dla Izraela. 8 A
Jozue, syn Nuna, sługa PANA, umarł w wieku stu
dziesięciu lat; 9 I pogrzebali go na obszarze jego
dziedzictwa w Timnat-Cheres, na górze Efraim, na
północ od góry Gaasz. 10 Także całe to pokolenie
zostało przyłączone do swoich ojców. I powstało po
nim inne pokolenie, które nie znało PANA ani też
dzieł, których dokonał dla Izraela; 11 I synowie Izraela
czynili to, co złe w oczach PANA, i służyli Baalom; 12 I
opuścili PANA, Boga swoich ojców, który wyprowadził
ich z ziemi Egiptu, i poszli za cudzymi bogami, za
bogami okolicznych narodów, i oddawali im pokłon,
i tak pobudzili PANA do gniewu. 13 Opuścili PANA,
a służyli Baalowi i Asztartom. 14 Wtedy zapłonął
gniew PANA przeciw Izraelowi, wydał ich w ręce
grabieżców, którzy ich grabili, i sprzedał ich w ręce ich
okolicznych wrogów, tak że nie mogli się dalej ostać
przed swymi wrogami. 15 A gdziekolwiek wyruszyli,
ręka PANA była przeciwko nim ku nieszczęściu, jak
PAN powiedział i jak PAN im przysiągł; i byli bardzo
uciskani. 16 Potem PAN wzbudził sędziów, którzy ich
wyzwalali z rąk grabieżców; 17 Lecz także swoich
sędziów nie słuchali, ale uprawiali nierząd z obcymi
bogami i oddawali im pokłon. Szybko zboczyli z drogi,
którą kroczyli ich ojcowie, słuchający przykazań PANA;
ci tak nie postępowali. 18 A gdy PAN wzbudzał im
sędziów, to PAN był z każdym sędzią i wybawiał
ich z rąk ich wrogów przez wszystkie dni sędziego.
PAN bowiem litował się nad ich jękiem z powodu
tych, którzy ich uciskali i trapili. 19 Jednak po śmierci
sędziego odwracali się i psuli się bardziej niż ich
ojcowie, chodząc za cudzymi bogami i służąc im
oraz oddając im pokłon; nie odstępowali od swoich
czynów ani od swej upartej drogi. 20 Zapłonął więc
gniew PANA przeciw Izraelowi i powiedział: Ponieważ
ten naród złamał moje przymierze, które zawarłem z
jego ojcami, i nie usłuchał mojego głosu; 21 Ja też
odtąd nie wypędzę przed nim żadnego z narodów,
które pozostawił Jozue, kiedy umarł; 22 Aby przez nie
doświadczyć Izraela, czy będą strzec drogi PANA, aby
po niej kroczyć, jak strzegli [jej] ich ojcowie, czy też
nie. 23 PAN więc pozostawił te narody, nie wypędzając
ich szybko, ani ich nie wydał w ręce Jozuego.

3 A oto narody, które PAN pozostawił, aby przez nie
doświadczyć Izraela, czyli tych wszystkich, którzy
nie zaznali żadnych wojen o Kanaan; 2 Aby pokolenia
synów Izraela [ich] doświadczyły, aby nauczyły się
sztuki wojennej, te, które jej przedtem nie zaznały: 3
Pięciu książąt filistyńskich oraz wszyscy Kananejczycy,
Sydończycy i Chiwwici mieszkający na górze Libanu,
od góry Baal-Hermon aż do wejścia do Chamat. 4
Oni pozostali, aby przez nich doświadczyć Izraela; by
poznać, czy będą posłuszni przykazaniom PANA, które
dał ich ojcom przez Mojżesza. 5 Tak więc synowie
Izraela mieszkali pośród Kananejczyków, Chetytów,
Amorytów, Peryzzytów, Chiwwitów i Jebusytów. 6 I
brali sobie ich córki za żony, a swe córki dawali ich
synom i służyli ich bogom. 7 I synowie Izraela czynili
to, co złe w oczach PANA: zapomnieli o PANU, swym
Bogu, i służyli Baalom i gajom. 8 Wtedy zapłonął
gniew PANA przeciw Izraelowi i wydał ich w ręce
Kuszan-Riszataima, króla Mezopotamii. I synowie
Izraela służyli Kuszan-Risztaimowi przez osiem lat. 9
A gdy synowie Izraela wołali do PANA, PAN wzbudził
synom Izraela wybawcę, który ich wybawił – Otniela,
syna Keneza, młodszego brata Kaleba. 10 Zstąpił na
niego Duch PANA i sądził Izraela; a [gdy] wyruszył na
wojnę, PAN wydał w jego ręce Kuszan-Riszataima,
króla Mezopotamii, i jego ręka wzmocniła się nad
Kuszan-Riszataimem. 11 I ziemia zaznała pokoju przez
czterdzieści lat, aż umarł Otniel, syn Keneza. 12 Potem
synowie Izraela znowu czynili to, co złe w oczach
PANA. I PAN wzmocnił przeciw Izraelowi Eglona, króla
Moabu, bo czynili to, co złe w oczach PANA. 13 Ten
zgromadził przy sobie synów Ammona i Amaleka,
wyruszył i pobił Izraela, i zajął miasto palm. 14 Tak
więc synowie Izraela służyli Eglonowi, królowi Moabu,
przez osiemnaście lat. 15 A gdy synowie Izraela
wołali do PANA, PAN wzbudził im wybawcę – Ehuda,
syna Gery, Beniaminitę, człowieka leworęcznego. I
synowie Izraela posłali przez niego dar Eglonowi,
królowi Moabu. 16 I Ehud sporządził sobie miecz o
dwóch ostrzach, długości jednego łokcia, i przypasał go
sobie pod szatą do prawego biodra. 17 I przyniósł dar
Eglonowi, królowi Moabu. Eglon zaś był człowiekiem
bardzo otyłym. 18 A gdy oddał dar, odprawił ludzi,
którzy dar przynieśli; 19 A sam wrócił z kamiennych
gór, które były w Gilgal, i powiedział: Mam do ciebie
tajną sprawę, o królu. A ten odpowiedział: Cisza! I
wyszli od niego wszyscy, którzy przed nim stali. 20
Wtedy Ehud podszedł do niego. On zaś siedział w
letniej komnacie, którą miał tylko dla siebie. I Ehud
powiedział: Mam dla ciebie słowo od Boga. A [ten]
powstał z tronu. 21 Wtedy Ehud wyciągnął lewą rękę,
dobył miecz ze swego prawego biodra i wbił go w
jego brzuch. 22 A rękojeść weszła razem z ostrzem i
tłuszcz zamknął się za ostrzem tak, że nie mógł wyjąć
miecza z jego brzucha; i wyszły z niego nieczystości.
23 Potem Ehud wyszedł przez przedsionek, zamknął za

sobą drzwi komnaty i zasunął rygle. 24 A gdy wyszedł,
przyszli słudzy i kiedy zobaczyli, że drzwi komnaty były
zamknięte, powiedzieli: Z pewnością król odpoczywa
w letniej komnacie. 25 I czekali długo, aż poczuli się
zawstydzeni. Widząc, że on nie otwiera drzwi komnaty,
wzięli klucz i otworzyli; a oto ich pan leżał na ziemi
martwy. 26 Lecz Ehud uciekł, kiedy oni zwlekali [z
wejściem], minął kamienne góry i uciekł aż do Seiru.
27 A gdy przyszedł, zadął w trąbę na górze Efraim; i
synowie Izraela zeszli z nim z góry, a on na ich czele.
28 I powiedział do nich: Pójdźcie za mną. PAN bowiem
wydał waszych wrogów, Moabitów, w wasze ręce.
Poszli więc za nim, zajęli brody Jordanu do Moabu i
nie pozwalali nikomu przejść. 29 W tym czasie zabili
około dziesięciu tysięcy mężczyzn spośród Moabitów,
samych krzepkich i walecznych, i nikt nie uszedł [z
życiem]. 30 W tym dniu Moab został poniżony pod ręką
Izraela; i ziemia żyła w pokoju przez osiemdziesiąt
lat. 31 A po nim był Szamgar, syn Anata. Zabił on
sześciuset mężczyzn spośród Filistynów ościeniem na
woły. On także wybawił Izraela.

4 A po śmierci Ehuda synowie Izraela znowu czynili
to, co złe w oczach PANA. 2 I PAN wydał
ich w ręce Jabina, króla Kanaanu, który królował
w Chasor. Dowódcą jego wojska był Sisera, który
mieszkał w pogańskim Charoszet. 3 I synowie Izraela
wołali do PANA. Miał tamten bowiem dziewięćset
żelaznych rydwanów i mocno uciskał synów Izraela
przez dwadzieścia lat. 4 W tym czasie sądziła Izraela
prorokini Debora, żona Lappidota. 5 I mieszkała pod
palmą Debory, między Rama a Betel, na górze Efraim,
a synowie Izraela przychodzili do niej na sąd. 6 Posłała
ona i wezwała Baraka, syna Abinoama, z Kedesz-
Neftali, i powiedziała do niego: Czy PAN, Bóg Izraela
nie rozkazał: Idź, udaj się na górę Tabor i weź ze
sobą dziesięć tysięcy mężczyzn z synów Neftalego i
z synów Zebulona? 7 I przyprowadzę do ciebie, do
rzeki Kiszon, Siserę, dowódcę wojska Jabina, jego
rydwany i jego liczne oddziały, i wydam go w twoje
ręce. 8 Barak zaś powiedział do niej: Jeśli pójdziesz
ze mną, pójdę, lecz jeśli nie pójdziesz ze mną, nie
pójdę. 9 Ona odpowiedziała: Na pewno pójdę z tobą.
Nie tobie jednak przypadnie chwała z tej wyprawy, na
którą wyruszysz. PAN bowiem wyda Siserę w ręce
kobiety. I Debora wstała, i udała się z Barakiem do
Kedesz. 10 Wtedy Barak wezwał Zebulona i Neftalego
do Kedesz i wyruszył, a za nim dziesięć tysięcy
mężczyzn. Szła z nim także Debora. 11 A Cheber
Kenita odłączył się od Kenitów, od synów Chobaba,
teścia Mojżesza, i rozbił swój namiot aż do równin w
Saananim, które jest przy Kedesz. 12 I doniesiono
Siserze, że Barak, syn Abinoama, wyruszył na górę
Tabor. 13 Sisera zebrał więc wszystkie swoje rydwany,
[to jest] dziewięćset żelaznych rydwanów, oraz cały
lud, który z nim był, od pogańskiego Charoszet aż
do rzeki Kiszon. 14 Wtedy Debora powiedziała do
Baraka: Wstań, bo to jest dzień, w którym PAN wyda
Siserę w twoje ręce. Czyż PAN nie idzie przed tobą?
Barak zszedł więc z góry Tabor, a dziesięć tysięcy
mężczyzn [zeszło] za nim. 15 I PAN rozgromił Siserę,
wszystkie wozy oraz całe jego wojsko ostrzem miecza
przed Barakiem, tak że Sisera zeskoczył z rydwanu i
uciekał pieszo. 16 Lecz Barak ścigał rydwany i wojsko
aż do pogańskiego Charoszet. I poległo od ostrza
miecza całe wojsko Sisery; nie pozostał ani jeden
[z jego wojowników]. 17 A Sisera uciekł pieszo do
namiotu Jael, żony Chebera Kenity, ponieważ panował
pokój między Jabinem, królem Chasoru, a domem
Chebera Kenity. 18 A Jael wyszła naprzeciw Siserze
i powiedziała do niego: Wejdź, mój panie, wejdź do
mnie, nie bój się. Wszedł więc do niej do namiotu, a
[ona] przykryła go kocem. 19 Wtedy powiedział do
niej: Daj mi, proszę, napić się trochę wody, bo jestem
spragniony. A ona otworzyła bukłak z mlekiem, dała
mu się napić i przykryła go. 20 I powiedział do niej: Stój
przy wejściu do namiotu, a jeśli ktoś przyjdzie i zapyta
cię: Czy jest tu ktoś? – odpowiesz: Nie ma. 21 Potem
Jael, żona Chebera, wzięła kołek od namiotu, chwyciła
do ręki młot, podeszła do niego po cichu i wbiła kołek
w jego skroń, tak że ten utkwił w ziemi, bo on [twardo]
spał, gdyż był zmęczony. I w ten sposób umarł. 22
Tymczasem Barak ścigał Siserę i Jael wyszła mu
naprzeciw, i powiedziała do niego: Chodź, a pokażę
ci człowieka, którego szukasz. I wstąpił do niej, a
oto Sisera leżał martwy z kołkiem w skroni. 23 Tak
Bóg tego dnia poniżył przed synami Izraela Jabina,
króla Kanaanu. 24 I ręka synów Izraela coraz bardziej
nacierała na Jabina, króla Kanaanu, i uciskała go, aż
zgładzili Jabina, króla Kanaanu.

5 Tego dnia Debora i Barak, syn Abinoama, śpiewali: 2
Błogosławcie PANA za zemstę dokonaną w Izraelu,
za to, że lud dobrowolnie się ofiarował. 3 Słuchajcie,
królowie, nadstawcie uszu, książęta: Ja PANU, ja będę
śpiewać, będę śpiewać PANU, Bogu Izraela. 4 PANIE,
gdy wyszedłeś z Seiru, gdy przechodziłeś przez pole
Edom, ziemia drżała, niebiosa kropiły, a obłoki kropiły
wodą. 5 Góry topniały przed PANEM jak [góra] Synaj –
przed PANEM, Bogiem Izraela. 6 Za dni Szamgara,
syna Anata, za dni Jael wyludniły się drogi, a ci,
którzy wyruszyli w drogę, chodzili krętymi ścieżkami. 7
Opustoszały wsie w Izraelu, opustoszały, aż powstałam
[ja], Debora, aż powstałam jako matka w Izraelu. 8
Gdy [Izrael] wybrał sobie nowych bogów, wtedy w

bramach nastała wojna; tarczy [jednak] ani włóczni
nie było widać wśród czterdziestu tysięcy w Izraelu. 9
Moje serce [skłania się] ku wodzom Izraela, tym, którzy
dobrowolnie się ofiarowali. Błogosławcie PANA. 10 Wy,
którzy jeździcie na białych oślicach i zasiadacie na
sądach, i którzy chodzicie po drogach, opowiadajcie; 11
Że [ucichł] trzask strzelców w miejscach, gdzie czerpie
się wodę; tam niech opowiadają o sprawiedliwości
PANA, sprawiedliwości w jego wsiach w Izraelu. Wtedy
lud PANA zstąpi do bram. 12 Przebudź się, przebudź,
Deboro; przebudź się, przebudź i zaśpiewaj pieśń!
Powstań, Baraku, i prowadź do niewoli swych jeńców,
synu Abinoama. 13 Wtedy ci, którzy pozostali, panowali
nad możnymi z ludu. PAN dopomógł mi panować nad
mocarzami. 14 Z Efraima [wyszedł] ich korzeń przeciw
Amalekowi, za tobą Beniamin wśród twego ludu; z
Makir wyszli przywódcy, a z Zebulona pisarze. 15
Także książęta Issachara [byli] z Deborą; Issachara
też, jak i Baraka pieszo posłano do doliny. [Lecz] w
oddziałach Rubena [toczyły się] wielkie rozważania
serca. 16 Czemu siedziałeś między oborami, słuchając
wrzasku stad? W oddziałach Rubena [toczyły się]
wielkie rozważania serca. 17 Gilead mieszkał za
Jordanem, a dlaczego Dan przebywał na okrętach?
Aszer pozostał na brzegu morskim i mieszkał w
swoich zatokach. 18 Zebulon [to] lud, który narażał
swe życie, podobnie jak Neftali – na wzniesieniach
pól. 19 Przybyli królowie i walczyli, walczyli wówczas
królowie Kanaanu w Tanak, nad wodami Megiddo;
nie odnieśli [jednak] korzyści w srebrze. 20 Z nieba
walczyły; gwiazdy ze swoich miejsc walczyły z Siserą.
21 Rzeka Kiszon ich porwała, pradawna rzeka, rzeka
Kiszon. Podeptałaś, o duszo moja, mocarzy. 22
Wtedy się roztrzaskały kopyta końskie od rozpędu
mocarzy. 23 Przeklinajcie Meroz, powiedział Anioł
PANA, przeklinajcie srodze jego obywateli, bo nie
przyszli na pomoc PANU, na pomoc PANU przeciwko
mocarzom. 24 Błogosławiona między kobietami Jael,
żona Chebera Kenity; będzie błogosławiona nad
kobietami [mieszkającymi] w namiocie. 25 Prosił o
wodę, [a ona] dała mleka, a w okazałym naczyniu
przyniosła masło. 26 Swą lewą ręką sięgnęła po kołek,
a prawą – po młot kowalski; uderzyła Siserę, przebiła
jego głowę, przeszyła i przekłuła jego skronie. 27
Zwinął się u jej nóg, padł, leżał; zwinął się u jej nóg,
padł; gdzie się zwinął, tam padł zabity. 28 Matka Sisery
wyglądała przez okno i wołała przez kratę: Dlaczego
jego rydwan opóźnia się z przybyciem? Dlaczego
zwlekają koła jego zaprzęgów? 29 Najmądrzejsze
z jej kobiet odpowiedziały, jak i ona sama sobie
odpowiadała: 30 Czyż nie trafili na łup i [nie] dzielą
go? Każdy mężczyzna dostanie pannę albo dwie;
różnobarwne łupy oddają Siserze, różnobarwne łupy
haftowane, różnobarwne łupy haftowane z obu stron,
na szyję biorących łupy. 31 Tak niech zginą wszyscy
twoi wrogowie, PANIE. A ci, którzy ciebie miłują, niech
będą jak słońce, gdy wschodzi w swojej mocy. I ziemia
żyła w pokoju przez czterdzieści lat.

6 Potem synowie Izraela czynili to, co złe w oczach
PANA. Wydał ich więc PAN w ręce Midianitów na
siedem lat. 2 A ręka Midianitów wzmocniła się nad
Izraelem, [tak że] synowie Izraela kopali sobie przed
Midianitami kryjówki w górach, jaskinie i warownie. 3
Bywało, że gdy Izrael coś zasiał, przychodzili Midianici,
Amalekici i ludzie ze wschodu i najeżdżali go; 4 I
rozbijali obóz naprzeciwko niego, i niszczyli plony
ziemi aż po granice Gazy. Nie pozostawiali nic na
pożywienie Izraelitom – ani owiec, ani wołów, ani osłów.
5 Przybywali bowiem ze swymi stadami i namiotami, a
przychodzili jak szarańcza tak licznie, że nie można
było zliczyć ich ani ich wielbłądów. Tak wkraczali do
ziemi, aby ją spustoszyć. 6 Dlatego Izrael bardzo
zubożał z powodu Midianitów i synowie Izraela wołali
do PANA. 7 A gdy synowie Izraela wołali do PANA z
powodu Midianitów; 8 PAN posłał do synów Izraela
proroka, który powiedział do nich: Tak mówi PAN,
Bóg Izraela: Ja wyprowadziłem was z ziemi Egiptu i
wywiodłem was z domu niewoli. 9 I wyrwałem was
z rąk Egipcjan oraz z rąk wszystkich, którzy was
trapili. Wypędziłem ich przed wami i dałem wam ich
ziemię; 10 I powiedziałem wam: Ja jestem PAN, wasz
Bóg, nie bójcie się bogów Amorytów, w których ziemi
mieszkacie; lecz nie posłuchaliście mego głosu. 11
Wtedy przyszedł Anioł PANA i stanął pod dębem,
który stał w Ofra, należącym do Joasza, Abiezerita.
A jego syn Gedeon młócił zboże w tłoczni, aby [je]
ukryć przed Midianitami. 12 Wówczas ukazał mu się
Anioł PANA i powiedział do niego: PAN z tobą, dzielny
wojowniku. 13 Gedeon mu odpowiedział: Mój Panie,
proszę, jeśli PAN jest z nami, dlaczego przyszło na
nas to wszystko? Gdzie są teraz wszystkie jego cuda,
o których opowiadali nam nasi ojcowie, mówiąc: Czy
PAN nie wyprowadził nas z Egiptu? A teraz PAN nas
opuścił i wydał w ręce Midianitów. 14 Wtedy PAN
spojrzał na niego i powiedział: Idź w tej swojej mocy,
a wybawisz Izraela z rąk Midianitów. Czyż nie ja cię
posłałem? 15 [On] zaś powiedział do niego: Mój Panie,
proszę, czym wybawię Izraela? Oto moja rodzina jest
biedna w Manassesa, a ja [jestem] najmniejszy w domu
swego ojca. 16 I PAN powiedział do niego: Ponieważ
[ja] będę z tobą, pobijesz Midianitów jak jednego męża.
17 A [on] mu odpowiedział: Jeśli znalazłem łaskę w
twoich oczach, daj mi znak, że to ty rozmawiasz ze
mną. 18 Nie odchodź stąd, proszę, aż wrócę do ciebie

i przyniosę ci swoją ofiarę i położę ją przed tobą.
I odpowiedział: Poczekam, aż wrócisz. 19 Gedeon
poszedł więc i przyrządził koźlę oraz przaśne chleby z
jednej efy mąki. Mięso włożył do kosza, a polewkę
mięsną wlał do garnka i przyniósł to do niego pod dąb,
i ofiarował. 20 I Anioł Boga powiedział do niego: Weź
mięso i przaśne chleby i połóż na tej skale, a polewkę
wylej. I tak uczynił. 21 Wtedy Anioł PANA wyciągnął
koniec laski, którą miał w ręce, i dotknął mięsa oraz
przaśników; i wydobył się ogień ze skały i strawił mięso
i przaśne chleby. Potem Anioł PANA zniknął sprzed
jego oczu. 22 A gdy Gedeon zrozumiał, że to był
Anioł PANA, powiedział: Ach, Panie BOŻE! Widziałem
bowiem Anioła PANA twarzą w twarz. 23 I PAN mu
powiedział: Pokój z tobą. Nie bój się, nie umrzesz. 24
Dlatego więc Gedeon zbudował tam ołtarz dla PANA i
nazwał go: PAN jest pokojem. Do dziś znajduje się [on]
w Ofra Abiezerytów. 25 Tej nocy PAN mu powiedział:
Weź młodego cielca, który [należy do] twego ojca,
[oraz] drugiego cielca siedmioletniego i zburz ołtarz
Baala należący do twego ojca, i zetnij gaj, który jest
przy nim; 26 A zbuduj ołtarz dla PANA, swego Boga,
na szczycie tej skały, na równym miejscu; weź tego
drugiego cielca i złóż z niego całopalenie na drwach z
gaju, który zetniesz. 27 Wziął więc Gedeon dziesięciu
mężczyzn spośród swoich sług i uczynił tak, jak PAN
mu rozkazał. A ponieważ bał się domu swego ojca i
mieszkańców miasta, nie uczynił tego za dnia, lecz
uczynił to w nocy. 28 A gdy mieszkańcy miasta wstali
wczesnym rankiem, zobaczyli zburzony ołtarz Baala i
ścięty gaj, który był obok niego, i tego drugiego cielca
złożonego na całopalenie na zbudowanym ołtarzu. 29
I mówili jeden do drugiego: Któż to uczynił? A gdy
się o to pytali i dowiadywali, powiedzieli: Uczynił to
Gedeon, syn Joasza. 30 Wtedy mieszkańcy miasta
powiedzieli do Joasza: Wyprowadź swego syna, niech
umrze, gdyż zburzył ołtarz Baala i ściął gaj, który był
przy nim. 31 A Joasz odpowiedział wszystkim, którzy
stali dokoła niego: Czy chcecie stawać w obronie
Baala? Czy chcecie go wybawić? Kto chciałby go
bronić, niech umrze tego ranka. Jeśli jest bogiem,
niech sam się spiera o to, że zburzono jego ołtarz.
32 I nazwano go tego dnia Jerubbaal, mówiąc: Niech
Baal się spiera z nim, bo zburzył on jego ołtarz. 33
Wtedy wszyscy Midianici i Amalekici oraz ludzie ze
wschodu zebrali się razem, przeprawili się [przez
Jordan] i rozbili obóz w dolinie Jizreel. 34 Lecz Duch
PANA ogarnął Gedeona, a on zadął w trąbę i zwołał
do siebie dom Abiezera. 35 I wyprawił posłańców do
całego [pokolenia] Manassesa, które zebrało się przy
nim. Wysłał też posłańców do Aszera, do Zebulona
i Neftalego; i wyruszyli im na spotkanie. 36 Wtedy
Gedeon powiedział do Boga: Jeśli moją ręką wybawisz
Izraela, jak powiedziałeś; 37 To ja położę runo wełny na
klepisku. Jeśli rosa spadnie tylko na runo, a cała ziemia
[będzie] sucha, wtedy będę wiedział, że moją ręką
wybawisz Izraela, jak powiedziałeś. 38 I tak się stało.
Gdy wstał nazajutrz, ścisnął runo i wycisnął rosę z runa
– pełną czaszę wody. 39 Gedeon powiedział jeszcze
do Boga: Niech nie zapłonie twój gniew przeciwko
mnie, że przemówię jeszcze raz. Pozwól, proszę, że
powtórzę doświadczenie z runem: niech będzie suche
tylko [samo] runo, a na całej ziemi niech będzie rosa.
40 I Bóg tak uczynił tej nocy: samo runo było suche, a
na całej ziemi była rosa.

7 Wstał więc Jerubbaal, czyli Gedeon, wcześnie rano,
wraz z całym ludem, który był z nim, i rozbili obóz
przy źródle Charod. A obóz Midianitów był na północ
od nich, u stóp wzgórza More, w dolinie. 2 I PAN
powiedział do Gedeona: Lud, który przebywa z tobą,
jest zbyt liczny, abym wydał Midianitów w jego ręce,
gdyż Izrael mógłby się chełpić przede mną, mówiąc:
Moja ręka mnie wybawiła. 3 Wołaj więc teraz do uszu
ludu: Kto jest lękliwy i bojaźliwy, niech zawróci, a
rano niech idzie precz ku górze Gilead. Wtedy z ludu
zawróciły dwadzieścia dwa tysiące, a dziesięć tysięcy
pozostało. 4 I PAN powiedział do Gedeona: Lud jest
jeszcze zbyt liczny. Zaprowadź go do wody, a tam go
doświadczę. Ten, o którym ci powiem: Ten pójdzie z
tobą, on pójdzie z tobą, a ten, o którym ci powiem:
Ten nie pójdzie z tobą, on nie pójdzie. 5 Zaprowadził
więc lud nad wodę, a PAN powiedział do Gedeona:
Każdego, kto będzie chłeptał wodę swym językiem, jak
chłepce pies, postawisz osobno; także każdy, który
uklęknie na kolana, aby pić, [stanie osobno]. 6 A liczba
tych, którzy chłeptali [wodę] z ręki podnoszonej do ust,
wynosiła trzystu mężczyzn; cała zaś reszta ludu klękała
na kolana, aby pić wodę. 7 Wtedy PAN powiedział do
Gedeona: Przez tych trzystu mężczyzn, którzy chłeptali
wodę, wybawię was i wydam Midianitów w twoje ręce,
a reszta ludu niech wraca – każdy do siebie. 8 Ten
lud wziął więc ze sobą żywność oraz swe trąby. A
pozostałych mężczyzn Izraela odesłał, każdego do
swego namiotu, i zatrzymał tylko trzystu mężczyzn;
a obóz Midianitów był poniżej, w dolinie. 9 Tej nocy
PAN powiedział do niego: Wstań, zejdź do obozu, bo
wydałem go w twoje ręce; 10 A jeśli boisz się iść,
zejdź do obozu z Purą, swoim sługą. 11 I usłyszysz, co
będą mówić, a potem twoje ręce wzmocnią się, aby
wyruszyć na obóz. Zeszli więc [on] i Pura, jego sługa,
aż do krańca przedniej straży obozu. 12 A Midianici,
Amalekici oraz cały lud ze wschodu leżeli w dolinie,
liczni jak szarańcza, a ich wielbłądów było bez liku, jak
niezliczony jest piasek na morskim brzegu. 13 Gdy

Gedeon tam przyszedł, pewien człowiek opowiadał
swemu towarzyszowi sen: Oto miałem sen. Bochen
chleba jęczmiennego wtoczył się do obozu Midianitów,
dotarł aż do namiotu i uderzył w niego, aż upadł, i
wywrócił go dołem do góry, i zapadł się namiot. 14 Jego
towarzysz odpowiedział: To [nic innego] jak tylko miecz
Gedeona, syna Joasza, męża Izraela; Bóg wydał w
jego ręce Midianitów i cały obóz. 15 Gdy Gedeon
usłyszał opowiadanie o tym śnie i jego wytłumaczenie,
podziękował [Bogu], a gdy wrócił do obozu Izraela,
powiedział: Wstańcie, gdyż PAN dał w wasze ręce obóz
Midianitów. 16 Wtedy podzielił tych trzystu mężczyzn
na trzy oddziały i dał w ręce każdemu z nich trąby
oraz puste dzbany, a w dzbanach – pochodnie. 17 I
powiedział do nich: Patrzcie na mnie i czyńcie to samo,
co [ja]. Oto pójdę do krańca obozu, a co ja będę czynić,
to i wy czyńcie. 18 Gdy zadmę w trąbę, ja i wszyscy,
którzy są ze mną, wtedy wy też zadmiecie w trąby
wokół całego obozu i będziecie mówili: [Miecz] PANA
i Gedeona. 19 Przyszedł więc Gedeon wraz ze stu
mężami, którzy z nim byli, do krańca obozu, właśnie
wtedy, gdy zaczęła się środkowa straż. I zadęli w trąby,
i potłukli dzbany, które mieli w rękach. 20 Zadęły w
trąby więc te trzy oddziały i potłukły dzbany; trzymając
w lewej ręce pochodnie, a w prawej ręce trąby, aby
zadąć, wołały: Miecz PANA i Gedeona. 21 I stanęli,
każdy na swoim miejscu, dokoła obozu, a wszyscy
w obozie powstali, krzyczeli i uciekali. 22 Gdy więc
tych trzystu [mężczyzn] zadęło w trąby, PAN obrócił
miecz jednego przeciw drugiemu w całym obozie. I
tak wojsko uciekło aż do Bet-Szitta w Serera, aż do
granicy Abel-Mechola, w stronę Tabbat. 23 Wtedy
zebrali się mężczyźni Izraela z Neftalego, z Aszera i
całego [pokolenia] Manassesa i ścigali Midianitów. 24
Potem Gedeon rozesłał posłańców po całym pogórzu
Efraim, mówiąc: Zejdźcie na spotkanie Midianitom, a
zajmijcie przed nimi wody aż do Bet-Bara i Jordanu.
Zebrali się więc wszyscy mężczyźni z Efraima i zajęli
wody aż do Bet-Bara i Jordanu. 25 Pojmali przy tym
dwóch książąt Midianu, Oreba i Zeeba; Oreba zabili na
skale Oreba, a Zeeba zabili przy tłoczni Zeeba. Ścigali
dalej Midianitów, a głowy Oreba i Zeeba przynieśli do
Gedeona za Jordan.

8 I mężczyźni z Efraima powiedzieli do niego:
Dlaczego tak z nami postąpiłeś, że nie wezwałeś
nas, gdy wyruszyłeś do walki z Midianitami? I mocno
się z nim spierali. 2 A [on] powiedział: Cóż takiego
uczyniłem w porównaniu z wami? Czyż nie lepszy
jest ostatni zbiór winogron Efraima niż pierwszy zbiór
Abiezera? 3 Bóg wydał w wasze ręce książąt Midianu
– Oreba i Zeeba. Cóż mogłem takiego uczynić w
porównaniu z wami? Gdy to powiedział, ich duch
uspokoił się wobec niego. 4 A gdy Gedeon przybył do
Jordanu, przeprawił się przez niego wraz z trzystoma
mężczyznami, którzy z nim byli, znużonymi i w pościgu.
5 I powiedział do mieszkańców Sukkot: Dajcie, proszę,
po bochenku chleba ludowi, który idzie za mną, bo
jest znużony, a ja ścigam Zebacha i Salmunnę, królów
Midianu. 6 Lecz książęta Sukkot odpowiedzieli mu: Czy
dłonie Zebacha i Salmunny są już w twoich rękach,
żebyśmy mieli dać twemu wojsku chleba? 7 Gedeon
odpowiedział: Kiedy PAN wyda Zebacha i Salmunnę w
moje ręce, wtedy wymłócę wasze ciała cierniem pustyni
i ostami. 8 Potem wyruszył stamtąd do Penuel i mówił
do nich podobnie, ale ludzie z Penuel odpowiedzieli
mu [tak samo] jak odpowiedzieli mieszkańcy Sukkot.
9 Powiedział więc też mężczyznom z Penuel: Gdy
wrócę w pokoju, zburzę tę wieżę. 10 A Zebach i
Salmunna byli w Karkor, a z nimi ich wojsko w liczbie
około piętnastu tysięcy, wszyscy, którzy pozostali
z całego wojska ludzi ze wschodu; a poległo sto
dwadzieścia tysięcy mężczyzn dobywających miecz.
11 Wtedy Gedeon ciągnął drogą tych, którzy mieszkali
w namiotach, na wschód od Nobach i Jogbeha, i
uderzył na obóz, który czuł się bezpieczny. 12 A gdy
Zebach i Salmunna uciekli, ścigał ich i pojmał obu
królów Midianu, Zebecha i Salmunnę, całe zaś wojsko
rozgromił. 13 Potem Gedeon, syn Joasza, wrócił z
bitwy, zanim wzeszło słońce; 14 I schwytał młodzieńca
spośród mieszkańców Sukkot, i wypytał go, a ten spisał
mu książąt Sukkot i jego starszych, siedemdziesięciu
siedmiu mężczyzn. 15 Wtedy przyszedł do mężczyzn
Sukkot i powiedział: Oto Zebach i Salmunna, z powodu
których mi urągaliście, mówiąc: Czy dłonie Zebacha
i Salmunny są już w twoich rękach, abyśmy mieli
dać chleba twoim znużonym mężczyznom? 16 Wziął
więc starszych tego miasta oraz ciernie z pustyni i
osty i wysmagał nimi mężczyzn Sukkot. 17 Zburzył
także wieżę Penuel i zabił mężczyzn tego miasta.
18 Potem powiedział do Zebacha i Salmunny: Co
to byli za mężczyźni, których zabiliście w Tabor? A
oni odpowiedzieli: Byli tacy jak ty; każdy z nich z
wyglądu jak syn króla. 19 I powiedział: [To byli] moi
bracia, synowie mojej matki. Jak żyje PAN, gdybyście
zachowali ich przy życiu, nie zabiłbym was. 20 Potem
powiedział do Jetera, swego pierworodnego: Wstań i
zabij ich. Lecz młodzieniec nie dobył swego miecza,
ponieważ bał się, gdyż był jeszcze chłopcem. 21
Wtedy Zebach i Salmunna powiedzieli: Ty wstań i rzuć
się na nas, jaki bowiem mężczyzna, taka jego siła.
Wstał więc Gedeon, zabił Zebacha i Salmunnę i zabrał
klejnoty, które były na szyjach ich wielbłądów. 22 I
powiedzieli Izraelici do Gedeona: Panuj nad nami, ty i
twój syn, i syn twego syna. Wybawiłeś nas bowiem

z rąk Midianitów. 23 Lecz Gedeon odpowiedział im:
Nie ja będę panował nad wami ani nie mój syn będzie
panował nad wami. PAN będzie panował nad wami.
24 Gedeon powiedział jeszcze do nich: Będę was
prosił o jedną rzecz, aby każdy z was dał mi kolczyki
ze swego łupu. Mieli bowiem złote kolczyki, bo byli
Izmaelitami. 25 I powiedzieli: Chętnie damy. Rozpostarli
szatę i każdy rzucał na nią kolczyki ze swoich łupów.
26 I waga [tych] złotych kolczyków, o które poprosił,
wyniosła tysiąc siedemset syklów złota, nie licząc
klejnotów i wisiorków, i szkarłatnych szat, które nosili
królowie Midianu, i nie licząc łańcuchów, które były
na szyjach ich wielbłądów. 27 A Gedeon zrobił z
tego efod i umieścił go w swoim mieście, w Ofra.
Tam cały Izrael, chodząc za nim, uprawiał nierząd,
a stało się to sidłem dla Gedeona i jego domu. 28
Tak Midianici zostali poniżeni przed synami Izraela i
nie podnieśli już swoich głów. A ziemia żyła w pokoju
przez czterdzieści lat za dni Gedeona. 29 Wrócił więc
Jerubbaal, syn Joasza, i mieszkał w swoim domu. 30
A Gedeon miał siedemdziesięciu synów, którzy wyszli
z jego bioder. Miał bowiem wiele żon. 31 Również
jego nałożnica, która była w Sychem, urodziła mu
syna i nadała mu imię Abimelek. 32 Potem Gedeon,
syn Joasza, umarł w szczęśliwej starości i został
pogrzebany w grobie swego ojca Joasza, w Ofra
Abiezerytów. 33 A gdy Gedeon umarł, synowie Izraela
odwrócili się i uprawiali nierząd, idąc za Baalami, i
ustanowili sobie Baal-Berita swoim bogiem. 34 I synowie
Izraela nie pamiętali o PANU, swym Bogu, który ich
wyrwał z rąk wszystkich okolicznych wrogów; 35 I nie
okazali miłosierdzia domowi Jerubbaala, Gedeona,
za wszystkie dobrodziejstwa, jakie wyświadczył on
Izraelowi.

9 Wtedy Abimelek, syn Jerubbaala, poszedł do
Sychem, do braci swej matki, i mówił do nich oraz
do całej rodziny domu ojca swej matki: 2 Powiedzcie
do uszu wszystkich przełożonych Sychem: Co jest dla
was lepsze: aby panowało nad wami siedemdziesięciu
ludzi, wszyscy synowie Jerubbaala, czy żeby panował
nad wami jeden człowiek? Pamiętajcie, że jestem z
waszej kości i waszego ciała. 3 Wtedy bracia jego
matki opowiadali o nim wszystkie te słowa do uszu
wszystkich przełożonych Sychem, a ich serce skłoniło
się ku Abimelekowi, bo powiedzieli: To jest nasz brat.
4 I dali mu siedemdziesiąt srebrników z domu Baal-
Berita, a Abimelek najął za nie ludzi, lekkomyślnych
próżniaków, którzy poszli za nim. 5 Potem przyszedł do
domu swojego ojca w Ofra i na jednym kamieniu zabił
swoich braci, synów Jerubbaala, siedemdziesięciu
ludzi. Został tylko Jotam, najmłodszy syn Jerubbaala,
ponieważ się ukrył. 6 Wtedy zebrali się wszyscy
mężczyźni Sychem i cały dom Millo, poszli i obwołali
Abimeleka królem na równinie, gdzie stał słup w
Sychem. 7 Gdy doniesiono o tym Jotamowi, poszedł,
stanął na szczycie góry Gerizim, podniósł głos i zawołał
do nich: Posłuchajcie mnie, panowie Sychem, a was
[też] Bóg usłyszy. 8 Zebrały się drzewa, aby namaścić
nad sobą króla. I powiedziały do oliwki: Króluj nad
nami. 9 Lecz oliwka odpowiedziała: Czy mam porzucić
swój tłuszcz, przez który czci się Boga i ludzi, i pójść,
aby być postawiona nad drzewami? 10 Potem drzewa
powiedziały do drzewa figowego: Chodź ty i króluj nad
nami. 11 Lecz drzewo figowe odpowiedziało im: Czy
mam porzucić swoją słodycz i wyborny owoc i pójść,
aby być postawione nad drzewami? 12 Następnie
drzewa powiedziały do winorośli: Chodź ty i króluj nad
nami. 13 Lecz winorośl odpowiedziała im: Czy mam
porzucić swój moszcz, który cieszy Boga i ludzi, i pójść,
aby być postawiona nad drzewami? 14 I wszystkie
drzewa powiedziały do ostu: Chodź ty i króluj nad
nami. 15 A oset odpowiedział drzewom: Jeśli naprawdę
chcecie namaścić mnie na króla nad sobą, chodźcie i
chrońcie się w moim cieniu. A jeśli nie, niech ogień
wyjdzie z ostu i spali cedry libańskie. 16 Teraz więc,
jeśli postąpiliście uczciwie i szczerze, ustanawiając
sobie Abimeleka królem, i jeśli dobrze obeszliście się
z Jerubbaalem i jego domem i odpłaciliście mu za
dobrodziejstwa jego ręki; 17 Mój ojciec walczył bowiem
za was i narażał swe życie na niebezpieczeństwo, aby
was wyrwać z ręki Midianitów; 18 Wy zaś powstaliście
dziś przeciw domowi mego ojca i zabiliście na jednym
kamieniu jego synów, siedemdziesięciu ludzi, a syna
jego służącej, Abimeleka, ustanowiliście królem nad
ludźmi Sychem, dlatego że jest waszym bratem. 19
Jeśli więc uczciwie i szczerze obeszliście się dziś z
Jerubbaalem i z jego domem, cieszcie się z Abimeleka,
a on niech się też cieszy z was. 20 Lecz jeśli nie, niech
wyjdzie ogień z Abimeleka i pożre mężczyzn Sychem
i dom Millo; niech też wyjdzie ogień od mężczyzn
Sychem i z domu Millo i pożre Abimeleka. 21 Wtedy
Jotam umknął, uciekł i przybył do Beer, gdzie mieszkał
z obawy przed swym bratem Abimelekiem. 22 A gdy
Abimelek panował nad Izraelem przez trzy lata; 23
Bóg posłał złego ducha między Abimeleka a mężczyzn
Sychem; i mężczyźni Sychem zbuntowali się przeciw
Abimelekowi; 24 Aby została pomszczona krzywda
dokonana na siedemdziesięciu synach Jerubbaala, aby
ich krew spadła na ich brata Abimeleka, który ich zabił, i
na mężczyzn Sychem, którzy pomogli mu zabić swoich
braci. 25 I mężczyźni Sychem zasadzili się na niego
na szczycie gór i napadali na każdego, kto przechodził
tamtą drogą. I doniesiono o tym Abimelekowi. 26
Przyszedł też Gaal, syn Obeda, wraz ze swoimi braćmi,

i przybył do Sychem, a mężczyźni Sychem zaufali mu.
27 Potem wyszli na pola, zbierali [plony] swoich winnic,
tłoczyli [winogrona] i urządzili zabawę. Następnie
weszli do domu swoich bogów, jedli, pili i złorzeczyli
Abimelekowi. 28 Wtedy Gaal, syn Obeda, powiedział:
Kim jest Abimelek i czym jest Sychem, żebyśmy mu
służyli? Czy to nie jest syn Jerubbaala, a Zebul nie
jest jego urzędnikiem? Służcie [raczej] mężczyznom
Chamora, ojca Sychema. Dlaczego mielibyśmy służyć
jemu? 29 Oby kto dał ten lud w moje ręce, abym
usunął Abimeleka! I powiedział Abimelekowi: Zbierz
sobie wojsko i wyjdź. 30 A gdy Zebul, przełożony tego
miasta, usłyszał słowa Gaala, syna Obeda, zapłonął
gniewem. 31 I potajemnie wyprawił posłańców do
Abimeleka, mówiąc: Oto Gaal, syn Obeda, wraz ze
swoimi braćmi przyszedł do Sychem i oto podburzają
miasto przeciwko tobie. 32 Wstańcie więc nocą, ty i
lud, który jest z tobą, i uczyńcie zasadzkę w polu. 33
A rano, gdy słońce wzejdzie, wstaniesz i uderzysz
na miasto. A gdy on i lud, który [jest] z nim, wyjdą
przeciwko tobie, uczynisz z nim według swego uznania.
34 Wstał więc w nocy Abimelek wraz z całym ludem,
który z nim był, i zasadzili się na Sychem w czterech
oddziałach. 35 A Gaal, syn Obeda, wyszedł i stanął w
samej bramie miasta; wtedy Abimelek wraz z ludem,
który z nim był, wyszedł z zasadzki. 36 A gdy Gaal
zobaczył lud, powiedział do Zebula: Oto lud schodzi ze
szczytu gór. Zebul odpowiedział mu: Widzisz cień gór i
bierzesz go za ludzi. 37 I Gaal powiedział powtórnie:
Oto lud schodzi z góry, a jeden oddział idzie drogą
przez równinę Meonenim. 38 Wtedy Zebul powiedział
do niego: Gdzież teraz są twoje usta, które mówiły:
Kim jest Abimelek, abyśmy mu mieli służyć? Czyż to
nie ten lud, którym wzgardziłeś? Wyjdź teraz i walcz
z nim. 39 Wyszedł więc Gaal na czele mężczyzn
Sychem i walczył z Abimelekiem. 40 I Abimelek ścigał
go, gdy przed nim uciekał, a poległo wielu rannych aż
do samej bramy. 41 Potem Abimelek został w Arum. A
Zebul wygnał Gaala z jego braćmi tak, że nie mogli
mieszkać w Sychem. 42 Nazajutrz lud wyszedł w pole
i doniesiono o tym Abimelekowi. 43 Wziął więc lud,
podzielił go na trzy oddziały i zasadził się w polu; a
gdy zobaczył, że lud wychodzi z miasta, uderzył na
niego i pobił [go]. 44 Abimelek i oddziały, które z nim
były, wyruszyli i stanęli u samej bramy miasta, inne
dwa oddziały zaś uderzyły na wszystkich, którzy [byli]
na polu, i pobiły ich. 45 I Abimelek nacierał na miasto
przez cały ten dzień, i zdobył je; a lud, który w nim
[był], zabił, miasto zaś zburzył i rozsiał na nim sól. 46
A kiedy usłyszeli o tym wszyscy mężczyźni, którzy
byli w wieży Sychem, weszli do twierdzy domu boga
Berit. 47 I doniesiono Abimelekowi, że zgromadzili się
tam wszyscy mężczyźni z wieży Sychem. 48 Wtedy
Abimelek wszedł na górę Salmon, on i cały lud, który z
nim był; zabrał ze sobą siekierę, uciął gałąź z drzewa,
wziął ją, włożył na swoje ramiona i powiedział do ludu,
który z nim był: Co widzicie, że uczyniłem, szybko
czyńcie to samo. 49 Każdy więc z całego ludu uciął
swoją gałąź i poszedł za Abimelekiem; potem kładli
je dokoła twierdzy i spalili nimi twierdzę ogniem. I
zginęli tam wszyscy ludzie z wieży Sychem, około
tysiąca mężczyzn i kobiet. 50 Potem Abimelek poszedł
do Tebes, rozbił obóz naprzeciwko Tebes i zdobył
je. 51 Lecz w środku miasta była potężna wieża, do
której uciekli wszyscy mężczyźni, kobiety i wszyscy
naczelnicy miasta. Zamknęli ją za sobą i weszli na dach
wieży. 52 Wtedy Abimelek podszedł aż do samej wieży
i nacierał na nią. Kiedy stanął u samych drzwi wieży,
chciał ją spalić ogniem. 53 A pewna kobieta zrzuciła
kawałek kamienia młyńskiego na głowę Abimeleka
i rozbiła mu czaszkę. 54 On natychmiast zawołał
młodzieńca, który nosił jego broń, i powiedział mu:
Dobądź swój miecz i zabij mnie, by nie mówiono o
mnie: Kobieta go zabiła. Przebił go więc jego giermek,
tak że umarł. 55 A gdy mężczyźni Izraela zobaczyli, że
Abimelek umarł, rozeszli się, każdy do swego miejsca.
56 Tak Bóg odpłacił Abimelekowi za zło, które wyrządził
swemu ojcu, zabijając siedemdziesięciu swych braci.
57 I całe zło mężczyzn Sychem Bóg obrócił na ich
głowy. Tak przyszło na nich przekleństwo Jotama, syna
Jerubbaala.

10 Po Abimeleku powstał, aby bronić Izraela, Tola,
syn Puy, syna Doda, mężczyzna z [pokolenia]
Issachara. Mieszkał on w Szamir, na górze Efraim. 2
Sądził on Izraela przez dwadzieścia trzy lata, po czym
umarł i został pogrzebany w Szamir. 3 A po nim powstał
Jair Gileadczyk, który sądził Izraela przez dwadzieścia
dwa lata. 4 Miał on trzydziestu synów, którzy jeździli na
trzydziestu oślętach, a mieli trzydzieści miast zwanych
do dziś Chawot-Jair, a [są one] w ziemi Gilead. 5 Umarł
Jair i został pogrzebany w Kamon. 6 A synowie Izraela
znowu czynili to, co złe w oczach PANA, służąc Baalom
i Asztartom, bogom Syrii, bogom Sydonu, bogom
Moabu, bogom synów Ammona i bogom filistyńskim, a
opuścili PANA i nie służyli mu. 7 Dlatego gniew PANA
zapłonął przeciw Izraelowi i wydał ich w ręce Filistynów
oraz w ręce synów Ammona. 8 Oni trapili i uciskali
synów Izraela od tego roku przez osiemnaście lat –
wszystkich synów Izraela, którzy byli za Jordanem w
ziemi Amorytów, która jest w Gileadzie. 9 Synowie
Ammona przeprawili się też za Jordan, aby walczyć
z Judą i Beniaminem, a także z domem Efraima, i
Izrael był bardzo uciskany. 10 Wtedy synowie Izraela
wołali do PANA: Zgrzeszyliśmy przeciw tobie, bo

opuściliśmy naszego Boga, a służyliśmy Baalom. 11 I
PAN powiedział do synów Izraela: Czy [nie wybawiłem]
was od Egipcjan, od Amorytów, od synów Ammona
i od Filistynów? 12 I od Sydończyków, Amalekitów
i Mahanitów, którzy was gnębili? Gdy wołaliście do
mnie, czy nie wybawiłem was z ich rąk? 13 Lecz wy
mnie opuściliście i służyliście obcym bogom. Dlatego
już was więcej nie wybawię. 14 Idźcie i wołajcie
do bogów, których sobie wybraliście. Niech oni was
wybawią w czasie waszego ucisku. 15 Synowie Izraela
odpowiedzieli PANU: Zgrzeszyliśmy. Uczyń z nami,
co wydaje się dobre w twoich oczach, tylko wybaw
nas, prosimy, dzisiaj. 16 Wyrzucili więc obcych bogów
spośród siebie i służyli PANU, a [PAN] wzruszył się
niedolą Izraela. 17 Tymczasem synowie Ammona
zebrali się i rozbili obóz w Gileadzie. Także synowie
Izraela zebrali się i rozbili obóz w Mispie. 18 Wtedy lud
i przełożeni Gileadu mówili między sobą: Kto pierwszy
podejmie walkę z synami Ammona, ten stanie na czele
wszystkich mieszkańców Gileadu.

11 A Jefte Gileadczyk był dzielnym wojownikiem, a
był synem nierządnicy. Jeftego spłodził Gilead. 2
[Ale] również żona Gileada urodziła mu synów; gdy
więc synowie tej żony dorośli, wygnali Jeftego, mówiąc
mu: Nie będziesz brał dziedzictwa w domu naszego
ojca, gdyż jesteś synem obcej kobiety. 3 Jefte uciekł
więc przed swoimi braćmi i zamieszkał w ziemi Tob.
Przyłączyli się do niego ludzie próżni i wyruszali z
nim. 4 Po pewnym czasie synowie Ammona walczyli
z Izraelem. 5 A gdy Ammonici zaczęli walczyć z
Izraelem, starsi z Gileadu poszli sprowadzić Jeftego z
ziemi Tob. 6 I powiedzieli mu: Chodź i bądź naszym
dowódcą, a będziemy walczyć przeciwko synom
Ammona. 7 Lecz Jefte odpowiedział starszym Gileadu:
Czy wy nie znienawidziliście mnie i nie wygnaliście
mnie z domu mego ojca? Dlaczego przyszliście do
mnie teraz, gdy [znajdujecie się] w ucisku? 8 Wtedy
starsi Gileadu powiedzieli do Jeftego: Dlatego teraz
zwracamy się do ciebie, abyś poszedł z nami i walczył
przeciwko synom Ammona, i był naszym wodzem
nad wszystkimi mieszkańcami Gileadu. 9 I Jefte
odpowiedział starszym z Gileadu: Jeśli sprowadzicie
mnie, abym walczył przeciwko synom Ammona, a
PAN mi ich wyda, czy będę waszym wodzem? 10
I starsi Gileadu odpowiedzieli Jeftemu: PAN będzie
świadkiem między nami, jeśli nie postąpimy według
twego słowa. 11 Wtedy Jefte poszedł ze starszymi
Gileadu i lud ustanowił go nad sobą dowódcą i wodzem.
I Jefte powtórzył wszystkie te słowa przed PANEM w
Mispie. 12 Potem Jefte wyprawił posłańców do króla
synów Ammona, mówiąc: Co zaszło między mną a
tobą, że wyruszyłeś przeciwko mnie, aby walczyć w
mojej ziemi? 13 Król synów Ammona odpowiedział
posłańcom Jeftego: Ponieważ Izrael po wyjściu z
Egiptu zajął moją ziemię od Arnonu aż do Jabbok i aż
do Jordanu. Dlatego teraz zwróć mi ją pokojowo. 14
Jefte po raz drugi wyprawił posłańców do króla synów
Ammona. 15 I powiedział mu: Tak mówi Jefte: Izrael
nie zajął ziemi Moabu ani ziemi synów Ammona. 16
Lecz gdy Izrael wychodził z Egiptu przez pustynię
aż do Morza Czerwonego i przyszedł do Kadesz;
17 Wtedy Izrael wyprawił posłów do króla Edomu,
[mówiąc]: Pozwól mi, proszę, przejść przez twoją
ziemię. Lecz król Edomu nie pozwolił. Posłał także do
króla Moabu, i [on] nie pozwolił. Izrael więc pozostał w
Kadesz. 18 A gdy szedł przez pustynię, obszedł ziemię
Edomu i ziemię Moabu i przyszedł od wschodniej
strony ziemi Moabu, i rozbił obóz za Arnonem, lecz
nie wszedł w granice Moabu, bo Arnon [jest] granicą
Moabu. 19 Dlatego Izrael wyprawił posłańców do
Sichona, króla Amorytów, króla w Cheszbonie, i Izrael
powiedział mu: Pozwól nam, proszę, przejść przez
twoją ziemię aż do mego miejsca. 20 Lecz Sichon
nie dowierzał Izraelowi, że chce przejść przez jego
granicę; przeciwnie, Sichon zebrał cały swój lud i rozbił
obóz w Jahaza, i stoczył bitwę z Izraelem. 21 PAN,
Bóg Izraela, wydał zaś Sichona i cały jego lud w ręce
Izraela, który ich pobił. Izrael wziął więc w posiadanie
całą ziemię Amorytów, którzy w niej mieszkali. 22
Tak wziął w posiadanie wszystkie granice Amorytów:
od Arnon aż do Jabbok i od pustyni aż do Jordanu.
23 Teraz więc PAN, Bóg Izraela, wypędził Amorytów
przed swym ludem Izraelem, a ty chcesz ją posiąść?
24 Czyż nie weźmiesz w posiadanie tego, co daje ci
posiąść Kemosz, twój bóg? Tak i my posiądziemy
ziemię tego, kogo PAN, nasz Bóg, wygnał przed nami.
25 A teraz – czy jesteś lepszy od Balaka, syna Sippora,
króla Moabu? Czy on się kiedyś spierał z Izraelem?
Czy kiedyś z nim walczył? 26 Oto przez trzysta lat
Izrael mieszkał w Cheszbonie i w przyległych do
niego wioskach, także w Aroerze i w przyległych do
niego wioskach oraz we wszystkich miastach, które są
przy granicy Arnonu. Dlaczego nie próbowaliście ich
odzyskać przez ten czas? 27 Nie ja zawiniłem tobie, ale
ty wyrządzasz mi zło, że walczysz ze mną. Niech PAN,
który jest Sędzią, rozsądzi dziś między synami Izraela
a synami Ammona. 28 Lecz król synów Ammona
nie posłuchał słów Jeftego, które mu przekazał. 29
Wtedy Duch PANA zstąpił na Jeftego, który przeszedł
przez Gilead i Manassesa, przeszedł też przez Mispę
w Gileadzie, a z Mispy w Gileadzie ciągnął przeciw
synom Ammona. 30 Tam Jefte złożył PANU ślub,
mówiąc: Jeśli naprawdę wydasz synów Ammona w
moje ręce; 31 Wtedy to, co wyjdzie z drzwi mego

domu naprzeciw mnie, gdy wrócę w pokoju od synów
Ammona, będzie należało do PANA albo ofiaruję to
na całopalenie. 32 Wyruszył więc Jefte przeciwko
synom Ammona, by walczyć z nimi, a PAN wydał ich
w jego ręce. 33 I zadał im wielką klęskę od Aroeru
aż do wejścia do Menit – w dwudziestu miastach – i
aż do równiny winnic. Tak synowie Ammona zostali
poniżeni przed synami Izraela. 34 A gdy Jefte wracał
do Mispy, do swego domu, oto jego córka wyszła mu
naprzeciw, z bębnami i muzyką. A była ona jedynaczką,
[bo] nie miał żadnego syna ani innej córki. 35 I gdy
ją zobaczył, rozdarł swoje szaty i powiedział: Ach,
moja córko, bardzo mnie zasmuciłaś! I jesteś z tych,
którzy mnie zasmucają, bo złożyłem ślub PANU i
nie mogę tego cofnąć. 36 Ona mu odpowiedziała:
Ojcze mój, jeśli złożyłeś ślub PANU, uczyń ze mną
tak, jak wypowiedziały twoje usta; PAN bowiem dał
ci pomstę na twoich wrogach, na synach Ammona.
37 Powiedziała też do swego ojca: Tylko uczyń dla
mnie to jedno: wypuść mnie na dwa miesiące, bym
mogła pójść i chodzić po górach, i opłakiwać moje
dziewictwo, ja i moje towarzyszki. 38 A [on] powiedział:
Idź. I wypuścił ją na dwa miesiące. Poszła więc wraz ze
swoimi towarzyszkami i opłakiwała swoje dziewictwo
w górach. 39 A gdy minęły dwa miesiące, wróciła
do swego ojca i wypełnił on na niej swój ślub, który
złożył, a ona nie obcowała z mężczyzną. I weszło to w
zwyczaj w Izraelu; 40 [Że] każdego roku schodziły się
córki Izraela, aby przez cztery dni w roku rozmawiać z
córką Jeftego Gileadczyka.

12 Potem zebrali się mężczyźni Efraimici i wyruszyli
na północ, po czym powiedzieli do Jeftego:
Dlaczego poszedłeś walczyć przeciwko synom
Ammona, a nas nie wezwałeś, abyśmy poszli z tobą?
Spalimy ogniem twój dom nad tobą. 2 I Jefte powiedział
im: Ja i mój lud mieliśmy niemały spór z synami
Ammona; i wzywałem was, lecz nie wybawiliście
mnie z ich rąk. 3 A widząc, że nie chcieliście mnie
wybawić, naraziłem swoje życie i wyruszyłem na synów
Ammona, a PAN wydał ich w moje ręce. Dlaczego
więc przyszliście dziś do mnie, by walczyć ze mną?
4 Zebrał więc Jefte wszystkich mężczyzn z Gileadu
i walczył z Efraimem. I mężczyźni z Gileadu pobili
Efraima, gdyż ci mówili: Wy, Gileadczycy, [którzy
mieszkacie] między Efraimitami a Manassesytami,
jesteście zbiegami z Efraima. 5 I Gileadczycy odebrali
brody Jordanu Efraimowi. A gdy uciekający Efraimita
mówił: Pozwólcie mi przejść, wtedy mężczyźni Gileadu
pytali: Czy jesteś Efraimitą? A jeśli odpowiadał: Nie; 6
Wtedy mówili do niego: Wymów teraz: szibbolet, a ten
mówił: sibbolet, bo inaczej nie mógł wymówić. Wtedy
chwytali go i zabijali przy brodach Jordanu. I poległo
w tym czasie z Efraima czterdzieści dwa tysiące. 7
A Jefte Gileadczyk sądził Izraela przez sześć lat.
Potem umarł Jefte Gileadczyk i został pogrzebany w
[jednym] z miast Gileadu. 8 Po nim sądził Izraela Ibsan
z Betlejem. 9 A miał trzydziestu synów i trzydzieści
córek, które powydawał z domu [za mąż], a spoza
domu sprowadził trzydzieści żon dla swoich synów.
I sądził Izraela przez siedem lat. 10 Potem Ibsan
umarł i został pogrzebany w Betlejem. 11 A po nim
sądził Izraela Elon Zebulonita. Sądził on Izraela przez
dziesięć lat. 12 Potem Elon Zebulonita umarł i został
pogrzebany w Ajjalonie, w ziemi Zebulona. 13 A po nim
sądził Izraela Abdon, syn Hillela, Piratończyk. 14 Miał
on czterdziestu synów i trzydziestu wnuków, którzy
jeździli na siedemdziesięciu oślętach. Sądził on Izraela
przez osiem lat. 15 Potem umarł Abdon, syn Hillela,
Piratończyk, i został pogrzebany w Piratonie, w ziemi
Efraima, na górze Amalekitów.

13 Potem synowie Izraela znowu czynili to, co złe w
oczach PANA. I wydał ich PAN w ręce Filistynów
na czterdzieści lat. 2 A był pewien mężczyzna z Sorea,
z pokolenia Dana, imieniem Manoach, a jego żona
była niepłodna i nie rodziła. 3 I Anioł PANA ukazał się
tej kobiecie, i powiedział do niej: Oto jesteś niepłodna i
nie rodziłaś, ale poczniesz i urodzisz syna. 4 Dlatego
teraz strzeż się, nie pij wina ani mocnego napoju i nie
jedz nic nieczystego; 5 Bo oto poczniesz i urodzisz
syna, a brzytwa nie dotknie jego głowy, bo to dziecko
będzie nazirejczykiem dla Boga [już] od łona. I zacznie
on wybawiać Izraela z rąk Filistynów. 6 Wtedy kobieta
przyszła i powiedziała swemu mężowi: Przyszedł do
mnie mąż Boży, którego oblicze było jak oblicze Anioła
Boga, bardzo straszne. Nie pytałam go, skąd jest, nie
oznajmił mi też swego imienia. 7 Powiedział mi tylko:
Oto poczniesz i urodzisz syna. Teraz więc nie pij wina
ani mocnego napoju i nie jedz niczego nieczystego,
gdyż dziecko będzie nazirejczykiem dla Boga [już] od
łona aż do dnia swojej śmierci. 8 Wtedy Manoach
modlił się do PANA, mówiąc: Proszę, Panie mój, niech
mąż Boży, którego posłałeś, przyjdzie znowu do nas i
nauczy nas, co mamy czynić z dzieckiem, które się
urodzi. 9 I Bóg wysłuchał głosu Manoacha. Przyszedł
znowu Anioł Boga do tej kobiety, gdy siedziała na polu,
lecz nie było przy niej jej męża Manoacha. 10 Kobieta
pobiegła więc szybko i opowiedziała swemu mężowi:
Oto ukazał mi się ten mąż, który przyszedł do mnie
tamtego dnia. 11 A Manoach wstał i poszedł za swoją
żoną. Gdy przyszedł do tego męża, powiedział mu:
Czy jesteś tym mężem, który rozmawiał z [moją] żoną?
A on odpowiedział: Jestem. 12 Manoach powiedział:
Niech się teraz spełni twoje słowo. Lecz jak mamy
postępować z dzieckiem i co mamy dla niego zrobić? 13

I Anioł PANA odpowiedział Manoachowi: Niech [twoja]
żona wystrzega się wszystkiego, co jej powiedziałem.
14 Niech nie je niczego, co pochodzi z winorośli; także
niech nie pije wina ani mocnego napoju, ani niech
nie je żadnej rzeczy nieczystej. Niech przestrzega
wszystkiego, co jej przykazałem. 15 Wtedy Manoach
powiedział do Anioła PANA: Pozwól, proszę, że cię
zatrzymamy i przygotujemy dla ciebie koźlątko. 16
Lecz Anioł PANA odpowiedział Manoachowi: Choćbyś
mnie zatrzymał, nie będę jadł twego chleba. Ale jeśli
chcesz złożyć całopalenie, złóż je PANU. Manoach nie
wiedział bowiem, że to był Anioł PANA. 17 I Manoach
powiedział do Anioła PANA: Jakie jest twoje imię,
[abyśmy] cię uczcili, gdy spełni się twoje słowo? 18
Anioł PANA odpowiedział: Dlaczego pytasz o moje
imię, które jest tajemnicze? 19 Wziął więc Manoach
koźlę oraz ofiarę pokarmową i złożył to na skale PANU.
A uczynił on cud, a Manoach i jego żona patrzyli [na to].
20 A gdy płomień wznosił się z ołtarza ku niebu, wtedy
Anioł PANA wstąpił w płomień ołtarza, a Manoach i
jego żona, widząc to, upadli na twarze na ziemię. 21 I
Anioł PANA już więcej nie ukazał się Manoachowi ani
jego żonie. Wtedy Manoach poznał, że to był Anioł
PANA. 22 Potem Manoach powiedział do swojej żony:
Na pewno umrzemy, bo widzieliśmy Boga. 23 Jego
żona zaś odpowiedziała mu: Gdyby PAN chciał nas
zabić, nie przyjąłby z naszych rąk całopalenia i ofiary
pokarmowej ani nie ukazałby nam tego wszystkiego,
ani nie objawiłby nam teraz takich rzeczy. 24 Kobieta
urodziła więc syna i nadała mu imię Samson. I dziecko
rosło, a PAN mu błogosławił. 25 I Duch PANA zaczął
go pobudzać w obozie Dan, między Sorea a Esztaol.

14 Samson poszedł do Timny i zobaczył tam kobietę
z córek Filistynów. 2 A gdy wrócił, oznajmił
swemu ojcu i swej matce: Widziałem w Timnie kobietę
z córek Filistynów. Weźcie mi ją więc za żonę. 3 Jego
ojciec i matka powiedzieli mu: Czy nie ma kobiety
wśród córek twych braci ani w całym moim ludzie, że
chcesz iść i wziąć sobie żonę spośród nieobrzezanych
Filistynów? Samson odpowiedział swemu ojcu: Weźcie
mi tę, bo spodobała się moim oczom. 4 A jego ojciec
i matka nie wiedzieli, że to wyszło od PANA, bo
on szukał sposobności przeciwko Filistynom. W tym
czasie bowiem Filistyni panowali nad Izraelem. 5
Samson poszedł więc ze swoim ojcem i [swoją] matką
do Timny i przyszli do winnic Timny. A oto młody,
ryczący lew wybiegł mu naprzeciw. 6 Wtedy Duch
PANA zawładnął nim i rozdarł on lwa, jakby rozdarł
koźlę, choć nie miał nic w ręku. Jednak swojemu
ojcu i [swojej] matce nie powiedział o tym, co uczynił.
7 Potem przyszedł i rozmawiał z tą kobietą, a ona
podobała się Samsonowi. 8 A kiedy po kilku dniach
wrócił, aby ją pojąć [za żonę], zboczył [z drogi], aby
obejrzeć padlinę lwa. A oto rój pszczół i miód [były]
w padlinie lwa. 9 Wziął go do rąk, szedł drogą i jadł,
a gdy przyszedł do swego ojca i [swej] matki, dał im
i jedli. Nie powiedział im jednak, że miodu nabrał z
padliny lwa. 10 Potem jego ojciec poszedł do tej kobiety
i Samson wyprawił tam wesele. Tak bowiem zwykli
czynić młodzieńcy. 11 A gdy [Filistyni] ujrzeli go, wzięli
trzydziestu towarzyszy, aby przy nim byli. 12 I Samson
powiedział do nich: Zadam wam zagadkę. Jeśli ją
rozwiążecie w ciągu siedmiu dni wesela i wyjaśnicie mi
ją, dam wam trzydzieści prześcieradeł i trzydzieści szat
zamiennych. 13 A jeśli mi [jej] nie rozwiążecie, wtedy
to wy dacie mi trzydzieści prześcieradeł i trzydzieści
szat zamiennych. Odpowiedzieli mu: Zadaj swoją
zagadkę, a my jej posłuchamy. 14 I powiedział do
nich: Z pożerającego wyszedł pokarm, a z mocnego
wyszła słodycz. I przez trzy dni nie mogli rozwiązać
tej zagadki. 15 I powiedzieli siódmego dnia do żony
Samsona: Namów swego męża, aby nam zdradził
zagadkę, inaczej spalimy ogniem ciebie i dom twego
ojca. Czy po to nas wezwaliście, aby nas ograbić?
Czy nie po to? 16 Płakała więc żona Samsona przed
nim, mówiąc: Tak naprawdę nienawidzisz mnie i nie
kochasz mnie. Zadałeś synom mego ludu zagadkę i
nie chcesz mi jej wyjaśnić. I powiedział jej: Oto nie
wyjaśniłem jej swojemu ojcu i [swojej] matce, a tobie
miałbym ją wyjaśnić? 17 I płakała przed nim przez
siedem dni, póki trwało wesele. A siódmego dnia
wyjaśnił jej, bo mu się naprzykrzała. A ona powiedziała
zagadkę synom swego ludu. 18 A siódmego dnia przed
zachodem słońca mężczyźni tego miasta powiedzieli
do niego: Cóż słodszego nad miód, a co mocniejszego
nad lwa? On im odpowiedział: Gdybyście nie orali moją
jałowicą, nie odgadlibyście mojej zagadki. 19 Potem
zstąpił na niego Duch PANA i poszedł do Aszkelonu,
zabił trzydziestu mężczyzn spośród nich, zdjął z nich
łupy i dał [szaty] zamienne tym, którzy rozwiązali
zagadkę. I rozpalił się jego gniew, i poszedł do domu
swojego ojca. 20 Żona Samsona zaś została oddana
jego towarzyszowi, który był jego przyjacielem.

15 Po [kilku] dniach, w czasie żniw pszenicy,
Samson odwiedził swoją żonę. Przyniósł jej
koźlątko i mówił: Wejdę do swojej żony, do jej pokoju.
Lecz jej ojciec nie pozwolił mu wejść. 2 Jej ojciec
powiedział: Myślałem, że ją znienawidziłeś, dałem ją
więc twemu towarzyszowi. Czy jej młodsza siostra
nie jest piękniejsza od niej? Weź ją sobie zamiast
niej. 3 I Samson odpowiedział im: Już teraz będę bez
winy wobec Filistynów, choć uczynię im coś złego. 4
Poszedł więc Samson i nałapał trzysta lisów, wziął

pochodnie, przywiązał ogon do ogona, a pośrodku
między dwoma ogonami uwiązał po jednej pochodni.
5 Potem podpalił pochodnie i wypuścił [je] na zboża
Filistynów, i spalił tak stogi, jak i stojące zboża oraz
winnice z oliwkami. 6 Wtedy Filistyni powiedzieli:
Któż to uczynił? I odpowiedziano: Samson, zięć
Timnity, ponieważ ten odebrał mu żonę i dał ją jego
towarzyszowi. Poszli więc Filistyni i spalili ją i jej ojca.
7 Samson powiedział im: Chociaż tak uczyniliście,
jeszcze się zemszczę na was, a potem ustąpię. 8 I
zadał im wielką klęskę, bijąc od bioder aż do goleni,
po czym odszedł i zamieszkał na wierzchołku skały
Etam. 9 Wtedy Filistyni wyruszyli, rozbili obóz w
Judzie i rozciągnęli się [aż] do Lechi. 10 Mężczyźni
Judy wówczas powiedzieli: Dlaczego wyruszyliście
przeciwko nam? I odpowiedzieli: Przyszliśmy, aby
związać Samsona i uczynić mu tak, jak [on] nam
uczynił. 11 Wyruszyło więc trzy tysiące mężczyzn z
Judy na szczyt skały Etam i powiedzieli do Samsona:
Czy nie wiesz, że Filistyni panują nad nami? I co nam
uczyniłeś? I odpowiedział im: Jak oni mi uczynili, tak
ja im uczyniłem. 12 I powiedzieli mu: Przyszliśmy,
aby cię związać i wydać w ręce Filistynów. Samson
odpowiedział im: Przysięgnijcie mi, że sami się na
mnie nie targniecie. 13 A oni mu odpowiedzieli: Nie,
tylko zwiążemy cię i wydamy w ich ręce, lecz cię nie
zabijemy. Związali go więc dwoma nowymi powrozami
i sprowadzili go ze skały. 14 Gdy przybył do Lechi,
Filistyni z krzykiem wyszli mu na spotkanie. Wtedy
Duch PANA zawładnął nim i powrozy, które były na
jego ramionach, stały się jak lniane nici spalone ogniem
i rozerwały się więzy na jego rękach. 15 Następnie
znalazł świeżą oślą szczękę, wyciągnął po nią rękę,
wziął ją i zabił nią tysiąc mężczyzn. 16 Potem Samson
powiedział: Szczęką oślą, stos na stosach, szczęką
oślą zabiłem tysiąc mężczyzn. 17 A gdy przestał mówić,
wyrzucił szczękę z ręki i nazwał to miejsce Ramat-
Lechi. 18 Wtedy odczuł wielkie pragnienie i zawołał
do PANA: Ty dałeś przez rękę swego sługi to wielkie
wybawienie, a teraz mam umrzeć z pragnienia albo
wpaść w ręce nieobrzezanych? 19 A Bóg rozszczepił
[wgłębienie] skalne, które było w Lechi, i wyszły z
niego wody. Napił się i ożył jego duch, i odzyskał siły.
Dlatego nadał temu miejscu nazwę: En-Hakkore, a
jest [ono] w Lechi aż do dziś. 20 I sądził Izraela za dni
Filistynów przez dwadzieścia lat.

16 Potem Samson poszedł do Gazy i gdy zobaczył
tam nierządnicę, obcował z nią. 2 I powiadomiono
mieszkańców Gazy: Przybył tu Samson. Otoczyli go
więc i czyhali na niego przez całą noc w bramie
miasta. Zachowywali się cicho przez całą noc, mówiąc:
Gdy zacznie świtać, zabijemy go. 3 Ale Samson spał
do północy, a o północy wstał, chwycił wrota bramy
miejskiej z dwoma słupami i wyrwał je z zasuwą, potem
włożył na swoje ramiona i zaniósł je na szczyt góry,
która była naprzeciw Hebronu. 4 Potem w dolinie Sorek
zakochał się w kobiecie, która miała na imię Dalila. 5 I
przyszli do niej książęta Filistynów i powiedzieli jej:
Oszukaj go i dowiedz się, w czym [tkwi] jego wielka siła
i jak moglibyśmy go pokonać, by go związać i gnębić, a
każdy z nas da ci tysiąc sto srebrników. 6 Powiedziała
więc Dalila do Samsona: Powiedz mi, proszę, w czym
tkwi twoja wielka siła i czym można by cię związać, by
cię gnębić? 7 Samson jej odpowiedział: Gdyby mnie
związano siedmioma świeżymi witkami, które jeszcze
nie wyschły, wtedy osłabnę i będę jak każdy inny
człowiek. 8 I książęta Filistynów przynieśli jej siedem
świeżych witek, które jeszcze nie wyschły, i związała go
nimi. 9 Tymczasem czyhający na niego siedzieli u niej
w komorze. Wtedy powiedziała mu: Filistyni nad tobą,
Samsonie! Lecz [on] zerwał witki, jakby ktoś zerwał
zgrzebną nić, gdy dotknie jej ogień. Nie poznano więc,
[w czym tkwiła] jego siła. 10 Potem Dalila powiedziała
do Samsona: Oszukałeś mnie i skłamałeś mi. Teraz
powiedz mi, proszę, czym można by cię związać? 11 A
on jej odpowiedział: Gdyby mnie związano nowymi
powrozami, których [jeszcze] nie używano, wtedy
osłabnę i będę jak każdy inny człowiek. 12 Dalila wzięła
więc nowe powrozy i związała go nimi, i powiedziała
do niego: Filistyni nad tobą, Samsonie! A czyhający
na niego siedzieli w komorze, lecz [on] porwał je ze
swych ramion jak nici. 13 Wtedy Dalila powiedziała do
Samsona: Aż dotąd szydziłeś ze mnie i okłamywałeś
mnie. Powiedz mi, czym można by cię związać? I
powiedział jej: Jeśli spleciesz siedem pasm z mojej
głowy w osnowę przędzy. 14 Ona wtedy przybiła [je]
kołkiem i powiedziała do niego: Filistyni nad tobą,
Samsonie! Lecz [on] obudził się ze snu i wyrwał kołek
z osnową i z wałkiem. 15 Znowu powiedziała do niego:
Jak możesz mówić: Kocham cię, skoro twoje serce
nie jest ze mną. Już trzykrotnie mnie oszukałeś i nie
powiedziałeś mi, w czym tkwi twoja wielka siła. 16 A
gdy mu się tak naprzykrzała słowami każdego dnia i
naciskała na niego tak, że jego dusza zmęczyła się
na śmierć; 17 Wtedy otworzył przed nią całe swoje
serce i powiedział jej: Brzytwa nigdy nie dotknęła mojej
głowy, bo jestem nazirejczykiem dla Boga [już] z łona
mojej matki. Jeśli zostanę ogolony, odejdzie ode mnie
moja siła, osłabnę i będę jak każdy inny człowiek.
18 A gdy Dalila spostrzegła, że otworzył przed nią
całe swoje serce, wezwała książąt Filistynów, mówiąc:
Przyjdźcie raz [jeszcze], gdyż otworzył przede mną całe
swoje serce. Przyszli więc do niej książęta Filistynów,
niosąc srebro w rękach. 19 Wtedy uśpiła go na swoich

kolanach, przywołała [pewnego] człowieka i kazała
zgolić siedem pasm jego głowy; potem zaczęła go
gnębić, a jego siła odeszła od niego. 20 I powiedziała:
Filistyni nad tobą, Samsonie! A gdy się obudził ze
snu, powiedział: Wyjdę jak poprzednio i otrząsnę się.
Lecz nie wiedział, że PAN odstąpił od niego. 21 Wtedy
Filistyni pojmali go, wyłupili mu oczy i zaprowadzili do
Gazy, a tam związali go dwoma spiżowymi łańcuchami
i musiał mleć w domu więźniów. 22 Potem włosy
na jego głowie zaczęły odrastać po ogoleniu. 23 A
książęta Filistynów zebrali się, aby złożyć swemu bogu
Dagonowi wielką ofiarę i radować się. Mówili bowiem:
Nasz bóg wydał w nasze ręce Samsona, naszego
wroga. 24 Kiedy ludzie widzieli go, chwalili swego boga,
bo mówili: Nasz bóg wydał w nasze ręce naszego
wroga, tego, który pustoszył naszą ziemię i który wielu
z naszych pozabijał. 25 A gdy ich serca się rozweseliły,
powiedzieli: Zawołajcie Samsona, aby nas zabawiał.
Przywołano więc Samsona z domu więźniów, aby ich
zabawiał. I postawili go między dwiema kolumnami.
26 Wtedy Samson powiedział do chłopca, który go
trzymał za rękę: Poprowadź mnie, abym mógł dotknąć
kolumn, na których stoi dom, abym się o nie oparł. 27
A dom był pełen mężczyzn i kobiet, [byli] tam wszyscy
książęta Filistynów, na dachu zaś [było] około trzech
tysięcy mężczyzn i kobiet, którzy się przyglądali, gdy
Samson [ich] zabawiał. 28 Wówczas Samson wezwał
PANA i powiedział: Panie BOŻE, wspomnij na mnie,
proszę, i wzmocnij mnie tylko ten jeden raz, Boże,
abym mógł się zemścić już na Filistynach za dwoje
moich oczu. 29 Ujął więc Samson obie środkowe
kolumny, na których stał dom i o które się wsparł, jedną
swoją prawą ręką, a drugą swoją lewą ręką. 30 Potem
Samson powiedział: Niech umrę z Filistynami. A gdy
się o nie mocno oparł, dom upadł na książąt i na cały
lud, który w nim był. A martwych, których zabił przy
swojej śmierci, było więcej niż tych, których zabił za
swego życia. 31 I przyszli jego bracia i cały dom jego
ojca, wzięli go, wrócili i pogrzebali go między Sorea a
Esztaol, w grobie Manoacha, jego ojca. A sądził on
Izraela przez dwadzieścia lat.

17 A był pewien człowiek z góry Efraim imieniem
Micheasz. 2 Powiedział on do swojej matki: Te
tysiąc sto srebrników, które ci ukradziono, z powodu
których przeklinałaś i o których mówiłaś do moich
uszu, otóż [to] srebro jest u mnie, ja je wziąłem. I jego
matka powiedziała: Błogosławiony jesteś, mój synu,
[przez] PANA. 3 I zwrócił swej matce owe tysiąc sto
srebrników, po czym matka powiedziała: Poświęciłam
to srebro PANU ze swojej ręki [dla ciebie], mój synu,
aby uczyniono [z niego] posąg ryty oraz posąg odlany,
dlatego teraz oddaję ci je. 4 Lecz on zwrócił to srebro
swojej matce. Wtedy jego matka wzięła dwieście
srebrników, dała je złotnikowi, a on uczynił z nich
posąg ryty oraz posąg odlany, które stały [potem] w
domu Micheasza. 5 A Micheasz miał u siebie kaplicę
bogów, sporządził też efod i terafim i poświęcił jednego
ze swych synów, aby był jego kapłanem. 6 W tych
dniach nie było króla w Izraelu, każdy czynił to, co było
słuszne w jego oczach. 7 Był pewien młodzieniec z
Betlejem judzkiego, z pokolenia Judy. Był on Lewitą
i tam przebywał. 8 Ten człowiek wyruszył z miasta
Betlejem judzkiego, aby zamieszkać, gdzie mu się trafi.
Wędrując tak, przyszedł na górę Efraim aż do domu
Micheasza. 9 Micheasz powiedział do niego: Skąd
przychodzisz? I odpowiedział mu: Jestem Lewitą z
Betlejem judzkiego, a idę, aby zamieszkać, gdzie mi się
trafi. 10 I Micheasz powiedział mu: Zostań u mnie i bądź
mi za ojca i za kapłana, a dam ci dziesięć srebrników
rocznie, drugą szatę i wyżywienie. I Lewita poszedł
[za nim]. 11 I spodobało się Lewicie mieszkać z tym
człowiekiem; a ten młodzieniec stał się dla niego jakby
jednym z jego synów. 12 Micheasz poświęcił Lewitę
i młodzieniec ten został jego kapłanem, i mieszkał
w domu Micheasza. 13 Wtedy Micheasz powiedział:
Teraz wiem, że PAN będzie mnie błogosławił, gdyż
mam Lewitę za kapłana.

18 W tych dniach nie było króla w Izraelu, toteż
w tych dniach pokolenie Dana szukało sobie
dziedzictwa do zamieszkania. Aż do tego dnia bowiem
nie przypadło im dziedzictwo pośród pokoleń Izraela.
2 Synowie Dana wyprawili więc ze swoich granic pięciu
mężczyzn ze swego pokolenia, walecznych mężczyzn
z Sorea i Esztaol, aby wyszpiegowali ziemię i zbadali
ją. Powiedzieli do nich: Idźcie, zbadajcie ziemię. Ci
przybyli [na] górę Efraim, aż do domu Micheasza, i
tam przenocowali. 3 Gdy byli blisko domu Micheasza,
poznali głos młodzieńca Lewity. Wstąpili więc tam i
zapytali go: Kto cię tu przyprowadził? I co tu robisz? I
jaką masz tu sprawę? 4 A on im odpowiedział: Tak a
tak postąpił ze mną Micheasz, najął mnie i jestem jego
kapłanem. 5 I powiedzieli do niego: Prosimy, poradź się
Boga, abyśmy się dowiedzieli, czy poszczęści się nam
nasza droga, którą idziemy. 6 I kapłan im odpowiedział:
Idźcie w pokoju. PAN bowiem czuwa nad waszą drogą,
którą idziecie. 7 Poszło więc tych pięciu mężczyzn i
przybyli do Lajisz. I zobaczyli, że lud, który w nim był,
mieszkał beztrosko, według zwyczaju Sydończyków,
spokojnie i bezpiecznie, i że nie było władcy, który
by ich trapił w tej ziemi. Ponadto byli daleko od
Sydończyków i nie mieli z nikim [żadnych] interesów. 8
Gdy więc wrócili do swych braci do Sorea i Esztaol,

ich bracia zapytali ich: Co [powiecie]? 9 Odpowiedzieli:
Wstańcie i wyruszajmy przeciwko nim. Widzieliśmy
bowiem ziemię, a jest ona bardzo dobra. A wy stoicie?
Nie ociągajcie się z wyruszeniem i wejściem do tej
ziemi, aby ją posiąść. 10 Gdy wejdziecie, przyjdziecie
do ludu bezpiecznego, do ziemi przestronnej. Bóg
bowiem dał ją w wasze ręce; to miejsce, gdzie nie
brakuje niczego z tego wszystkiego, co jest na ziemi.
11 I wyruszyło stamtąd z pokolenia Dana, z Sorea i
Esztaol, sześciuset mężczyzn uzbrojonych do walki.
12 Będąc w drodze, rozbili obóz przy Kiriat-Jearim w
Judzie. Dlatego to miejsce nazywa się Machane-Dan
aż do dziś. [A znajduje się] za Kiriat-Jearim. 13 A
kiedy wyruszyli stamtąd na górę Efraim, przybyli aż
do domu Micheasza; 14 I odezwało się tych pięciu
mężczyzn, którzy szli, aby wyszpiegować ziemię Lajisz,
i powiedzieli do swych braci: Czy wiecie, że w tych
domach znajduje się efod i terafim, a także posąg ryty
oraz posąg odlany? Rozważcie więc teraz, co macie
czynić. 15 Skierowali się więc tam i przyszli do domu
młodzieńca Lewity, do domu Micheasza, i pozdrowili
go. 16 Lecz sześciuset mężczyzn uzbrojonych do
walki, którzy byli z synów Dana, stało u wejścia do
bramy. 17 I tych pięciu mężczyzn, którzy poszli, aby
wyszpiegować ziemię, zabrało ryty posąg, efod, terafim
i odlany posąg. A kapłan stał u wejścia do bramy wraz
z sześciuset mężczyznami uzbrojonymi do walki. 18 A
gdy ci, którzy weszli do domu Micheasza, wzięli ryty
posąg, efod, terafim i odlany posąg, kapłan powiedział
do nich: Co robicie? 19 Oni odpowiedzieli mu: Milcz!
Połóż rękę na usta i chodź z nami, i bądź dla nas
ojcem i kapłanem. Czyż lepiej ci być kapłanem w domu
jednego człowieka, czy być kapłanem całego pokolenia
i rodu w Izraelu? 20 I uradowało się serce kapłana.
Wziął więc efod, terafim i ryty posąg i przyłączył się do
tego ludu. 21 A oni zawrócili i poszli, a przed sobą
puścili dzieci i bydło oraz [to, co] kosztowniejsze. 22
A gdy byli już daleko od domu Micheasza, wtedy
mężczyźni, którzy [mieszkali] w domach blisko domu
Micheasza, zebrali się i zaczęli ścigać synów Dana.
23 I wołali za synami Dana. Ci zaś odwrócili się i
powiedzieli do Micheasza: Co ci jest, że zebrałeś tych
ludzi? 24 I odpowiedział: Zabraliście moich bogów,
które uczyniłem, oraz kapłana i poszliście sobie. Co
mi więc pozostaje? Jak jeszcze możecie mówić: Co
ci jest? 25 Na to synowie Dana odpowiedzieli: Niech
nie słyszymy za sobą twego głosu, by się nie rzucili
na was rozgniewani ludzie, a straciłbyś swe życie
i życie swego domu. 26 Poszli więc synowie Dana
swoją drogą, a Micheasz, widząc, że byli silniejsi od
niego, zawrócił i poszedł do swego domu. 27 Oni
zaś zabrali to, co wykonał Micheasz, oraz kapłana,
którego miał, i przybyli do Lajisz, do ludu spokojnego i
bezpiecznego. I pobili go ostrzem miecza, a miasto
spalili ogniem. 28 A nie było nikogo, kto by ich ratował,
gdyż byli daleko od Sydonu i nie mieli z nikim [żadnych]
interesów. A [miasto] to [leżało] w dolinie, która jest
w Bet-Rechob. Oni odbudowali miasto i zamieszkali
w nim. 29 I nazwali to miasto Dan od imienia swego
ojca Dana, który urodził się Izraelowi. A przedtem
miasto to nosiło nazwę Lajisz. 30 I synowie Dana
ustawili sobie ryty posąg. A Jonatan, syn Gerszona,
syna Manassesa, on i jego synowie byli kapłanami dla
pokolenia Dana aż do czasu uprowadzenia do niewoli
[mieszkańców] tej ziemi. 31 Postawili sobie ten ryty
posąg, który uczynił Micheasz, po wszystkie dni, póki
dom Boży był w Szilo.

19 W tych dniach, kiedy nie było króla w Izraelu,
[pewien] Lewita, mieszkający przy zboczu góry
Efraim, wziął sobie nałożnicę z Betlejem judzkiego.
2 A jego nałożnica dopuściła się nierządu przeciwko
niemu, potem odeszła od niego do domu swego ojca,
do Betlejem judzkiego; i była tam u niego przez cztery
miesiące. 3 Wstał więc jej mąż i poszedł za nią, aby
przebłagać ją i sprowadzić z powrotem. Miał ze sobą
swego sługę i parę osłów. Wtedy [ona] wprowadziła
go do domu swego ojca, a gdy ojciec tej dziewczyny
zobaczył go, uradował się z jego przyjścia. 4 I zatrzymał
go jego teść, ojciec [tej] dziewczyny, i zamieszkał u
niego przez trzy dni. Jedli, pili i nocowali tam. 5 A
czwartego dnia, gdy obudzili się wcześnie rano, wstał
on, aby odejść. Ale ojciec tej dziewczyny powiedział
do swego zięcia: Posil swoje serce odrobiną chleba, a
potem pójdziecie. 6 Usiedli więc i jedli obaj razem, i
napili się. Potem ojciec tej dziewczyny powiedział do
[jej] męża: Zostań, proszę, i przenocuj tu, i niech twoje
serce się raduje. 7 A gdy ten mężczyzna wstał, aby
wyruszyć w drogę, jego teść nalegał na niego, znowu
więc przenocował tam. 8 Piątego dnia wstał wcześnie
rano, aby iść; lecz ojciec tej dziewczyny powiedział:
Posil, proszę, swoje serce. I zwlekali aż do schyłku
dnia, i jedli obaj razem. 9 Kiedy ten mężczyzna wstał,
aby wyruszyć w drogę wraz ze swoją nałożnicą i swoim
sługą, jego teść, ojciec tej dziewczyny, powiedział:
Oto dzień już chyli się ku wieczorowi, przenocujcie
tu, proszę. Oto dzień się kończy, przenocujcie tu i
niech twoje serce się raduje. Jutro rano wyprawicie
się w drogę i pójdziesz do swego domu. 10 Lecz
mężczyzna ten nie chciał zostać na noc, ale wstał i
odszedł, i przyszedł do miejsca naprzeciw Jebus, czyli
do Jerozolimy. Miał ze sobą dwa juczne osły i swoją
nałożnicę. 11 A gdy byli blisko Jebus, a dzień chylił się
ku końcowi, wtedy sługa powiedział do swego pana:
Chodź, proszę, wstąpmy do tego miasta Jebusytów i

przenocujmy w nim. 12 Jego pan mu odpowiedział:
Nie wstępujmy do miasta cudzoziemców, którzy nie
[należą] do synów Izraela, ale idźmy aż do Gibea. 13
Powiedział jeszcze do swego sługi: Chodźmy i zbliżmy
się do jednego z tych miejsc, aby przenocować w Gibea
lub w Rama. 14 Przeszli więc i poszli dalej, a słońce
zaszło im przy Gibea, które należy do [pokolenia]
Beniamina. 15 I udali się tam, aby wejść i przenocować
w Gibea. A [gdy] wszedł, usiadł na ulicy w mieście,
gdyż nie było nikogo, kto by ich przyjął do domu i
przenocował. 16 A oto pewien starzec szedł wieczorem
ze swej pracy na polu; ten człowiek [pochodził] z góry
Efraim i był przybyszem w Gibea. Ludzie zaś tego
miejsca byli Beniaminatami. 17 Gdy podniósł swe oczy,
zobaczył tego podróżnego na ulicy miasta. I zapytał
go starzec: Dokąd idziesz i skąd przybyłeś? 18 On
odpowiedział mu: Idziemy z Betlejem judzkiego aż
na zbocze góry Efraim, skąd pochodzę. Poszedłem
do Betlejem judzkiego, a [teraz] idę do domu PANA,
ale nie ma nikogo, kto by mnie przyjął do domu. 19
Mamy słomę i siano dla naszych osłów, także chleb i
wino [mam] dla siebie i dla twojej służącej, i dla sługi,
który jest z twoimi sługami. Nie brak nam niczego. 20
Wtedy starzec mu powiedział: Pokój z tobą. Każdy
twój brak będzie moją sprawą; tylko nie nocuj na ulicy.
21 Wprowadził go więc do swego domu i dał osłom
obrok; a gdy umyli swe nogi, jedli i pili. 22 A gdy
rozweselili swoje serca, oto mężczyźni tego miasta,
synowie Beliala, otoczyli dom i kołatali do drzwi, i mówili
do gospodarza tego domu, do starca: Wyprowadź
człowieka, który wszedł do twego domu, abyśmy z nim
obcowali. 23 A ten człowiek, gospodarz domu, wyszedł
do nich i powiedział im: Nie, moi bracia, nie czyńcie,
proszę, tej niegodziwości, gdyż ten człowiek wszedł do
mego domu, nie czyńcie tej sprośności. 24 Oto [jest tu]
moja córka, dziewica, oraz jego nałożnica; wyprowadzę
je zaraz, żebyście je znieważali i uczynili z nimi, co
wydaje się wam słuszne. Tylko temu człowiekowi nie
czyńcie tej niegodziwości. 25 Lecz ci mężczyźni nie
chcieli słuchać jego głosu. Wziął więc ten człowiek
swoją nałożnicę i wyprowadził ją do nich na dwór;
obcowali z nią i gwałcili ją przez całą noc aż do rana.
Potem ją puścili, gdy wschodziła zorza. 26 A o świcie
ta kobieta przyszła i upadła przy drzwiach domu tego
człowieka, gdzie przebywał jej pan; [leżała tam], aż się
rozwidniło. 27 Potem jej pan wstał rano, otworzył drzwi
domu i wyszedł, aby wyruszać w drogę. A oto kobieta,
jego nałożnica, [leżała] u drzwi domu z rękami na
progu. 28 I powiedział do niej: Wstań, pójdźmy. Lecz
ona nic nie odpowiedziała. Wziął ją więc ten człowiek
na osła i poszedł do swego miejsca. 29 A gdy przyszedł
do swego domu, wziął nóż, chwycił swoją nałożnicę,
rozciął ją wraz z kośćmi na dwanaście części i rozesłał
ją po wszystkich granicach Izraela. 30 A każdy, kto to
widział, mówił: Nigdy nie wydarzyło się nic takiego ani
nie widziano niczego takiego od dnia wyjścia synów
Izraela z Egiptu aż do tego dnia. Zastanówcie się nad
tym, naradźcie się i mówcie o tym.

20 Wtedy wyszli wszyscy synowie Izraela i zebrało
się całe zgromadzenie jednomyślnie od Dan aż
do Beer-Szeby i do ziemi Gilead do PANA w Mispie. 2
I przywódcy całego ludu, wszystkich pokoleń Izraela,
stanęli w zgromadzeniu ludu Bożego: czterysta tysięcy
pieszych dobywających miecz. 3 I synowie Beniamina
usłyszeli, że synowie Izraela zebrali się w Mispie.
Wtedy synowie Izraela powiedzieli: Powiedzcie, jak
doszło do tej niegodziwości? 4 I ten Lewita, mąż
zabitej kobiety, odpowiedział: Przybyłem wraz z moją
nałożnicą do Gibea, która należy do Beniamina, aby
tam przenocować. 5 I mężczyźni z Gibea powstali
przeciwko mnie i w nocy otoczyli dom, zamierzając
mnie zabić, a moją nałożnicę tak gwałcili, aż umarła. 6
Wziąłem więc swoją nałożnicę, rozciąłem ją na części i
rozesłałem ją do wszystkich krain dziedzictwa Izraela.
Dopuszczono się bowiem w Izraelu haniebnego i
sprośnego czynu. 7 Oto wy wszyscy jesteście synami
Izraela, rozważcie to między sobą i radźcie o tym.
8 I powstał cały lud jednomyślnie, mówiąc: Nikt z
nas nie pójdzie do swego namiotu ani nie odejdzie
do swego domu. 9 Ale teraz tak uczynimy miastu
Gibea: Wyruszymy przeciwko niemu według losu. 10 Z
każdego pokolenia Izraela weźmiemy po dziesięciu
mężczyzn ze stu, stu z tysiąca i tysiąc z dziesięciu
tysięcy, żeby dostarczali żywność dla ludu, który
wyruszy do Gibea Beniamina, by pomścić wszelką
sprośność, której się dopuszczono w Izraelu. 11 Zebrał
się więc cały lud Izraela przeciwko miastu, zżyty ze
sobą jak jeden mąż. 12 Potem pokolenia Izraela wysłały
mężczyzn do wszystkich domów synów Beniamina,
mówiąc: Co to za niegodziwość popełniono wśród
was? 13 Wydajcie więc teraz tych mężczyzn, synów
Beliala, którzy są w Gibea, abyśmy ich pozabijali i
usunęli zło z Izraela. Lecz synowie Beniamina nie
chcieli słuchać głosu swoich braci, synów Izraela. 14 Co
więcej, zebrali się synowie Beniamina z [innych] miast
w Gibea, aby walczyć z synami Izraela. 15 I tego dnia
naliczono synów Beniamina z [ich] miast dwadzieścia
sześć tysięcy mężczyzn dobywających miecz, oprócz
mieszkańców Gibea, których naliczono siedmiuset
doborowych mężczyzn. 16 Wśród całego ludu było
siedmiuset doborowych mężczyzn, leworęcznych,
a każdy z nich [potrafił] ciskać z procy kamieniem
do włosa i nie chybiał. 17 Izraelitów zaś naliczono,
oprócz [synów] Beniamina, czterysta tysięcy mężczyzn

dobywających miecz, wszyscy byli wojownikami. 18
Wtedy synowie Izraela powstali, poszli do domu
Bożego i radzili się Boga, mówiąc: Któż z nas ma
wyruszyć pierwszy do walki z synami Beniamina? I PAN
odpowiedział: Juda [wyruszy] pierwszy. 19 Powstali
więc synowie Izraela rano i rozbili obóz naprzeciw
Gibea. 20 Potem synowie Izraela wyruszyli do walki
z synami Beniamina i ustawili się w szyku bojowym
do walki przeciw Gibea. 21 Lecz synowie Beniamina
wyszli z Gibea i zabili tego dnia dwadzieścia dwa
tysiące mężczyzn z Izraela. 22 Potem mężczyźni z
ludu Izraela pokrzepili się i znowu ustawili się w szyku
bojowym do walki na tym miejscu, gdzie ustawili się
pierwszego dnia. 23 [Najpierw] jednak synowie Izraela
poszli i płakali przed PANEM aż do wieczora, i pytali
PANA: Czy mamy jeszcze iść i walczyć z synami
Beniamina, naszego brata? I PAN odpowiedział: Idźcie
przeciwko nim. 24 I wyruszyli synowie Izraela przeciwko
synom Beniamina drugiego dnia. 25 Lecz synowie
Beniamina wyszli przeciwko nim z Gibea drugiego dnia
i znowu zabili osiemnaście tysięcy mężczyzn z synów
Izraela, wszystkich mężczyzn dobywających miecz. 26
Wtedy wszyscy synowie Izraela i cały lud udali się i
przyszli do domu Bożego, i płacząc, trwali tam przed
PANEM i pościli w tym dniu aż do wieczora, i składali
całopalenia i ofiary pojednawcze przed PANEM. 27
I synowie Izraela pytali PANA (tam bowiem w tych
dniach była arka przymierza Boga; 28 A Pinchas, syn
Eleazara, syna Aarona, sprawował przy niej służbę w
tych dniach): Czy mamy jeszcze wyruszać do walki
z synami Beniamina, naszego brata, czy też tego
zaniechać? I PAN odpowiedział: Wyruszcie, gdyż jutro
wydam ich w wasze ręce. 29 Wtedy Izrael przygotował
zasadzki zewsząd dokoła Gibea. 30 I trzeciego dnia
synowie Izraela wyruszyli przeciwko synom Beniamina
i ustawili się w szyku bojowym przeciwko Gibea jak
za pierwszym i drugim razem. 31 Synowie Beniamina
także wyszli przeciwko ludowi i zostali odciągnięci od
miasta. Zaczęli bić lud i zabijać jak za pierwszym i
drugim razem na drogach, z których jedna prowadziła
do Betel, a druga do Gibea na polu, a [zabili] około
trzydziestu mężczyzn z Izraela. 32 I synowie Beniamina
powiedzieli: Są pobici przez nas jak i poprzednio. Lecz
synowie Izraela mówili: Uciekajmy i odciągnijmy ich
od miasta aż na drogi. 33 Powstali więc wszyscy
mężczyźni Izraela ze swego miejsca i ustawili się w
szyku bojowym w Baal-Tamar; tymczasem ci z Izraela,
którzy przygotowali zasadzkę, wyszli ze swych miejsc,
z łąk Gibea. 34 A tak wyszło naprzeciw Gibea dziesięć
tysięcy doborowych mężczyzn z całego Izraela; była
to bitwa zacięta, a tamci nie wiedzieli, że ma ich
spotkać nieszczęście. 35 I PAN pobił Beniamina
przed Izraelem i w tym dniu synowie Izraela zabili
dwadzieścia pięć tysięcy stu mężczyzn z Beniamina,
wszystkich dobywających miecz. 36 Wtedy synowie
Beniamina widzieli, że są pobici; mężczyźni Izraela
ustępowali bowiem miejsca przed Beniaminem, licząc
na zasadzki, które przygotowali naprzeciw Gibea. 37 A
ci, którzy uczestniczyli w zasadzce, pospieszyli się i
uderzyli na Gibea, a następnie pobili ostrzem miecza
wszystkich, którzy byli w mieście. 38 A mężczyźni
Izraela mieli umówiony znak z tymi, którzy ukryli się w
zasadzce, że ci wypuszczą z miasta wielki dym. 39
Gdy więc mężczyźni Izraela cofnęli się przed bitwą,
synowie Beniamina zaczęli bić i zabili około trzydziestu
mężczyzn z Izraela. Mówili bowiem: Na pewno są
pobici przed nami, jak i w pierwszej bitwie. 40 Ale
gdy płomień i dym jak słup zaczęły wznosić się z
miasta, wtedy synowie Beniamina obejrzeli się, a
oto ogień z miasta wznosił się aż ku niebu. 41 A
kiedy mężczyźni Izraela zawrócili, mężowie Beniamina
przerazili się, widząc, że spadło na nich nieszczęście.
42 I uciekali przed mężczyznami Izraela drogą na
pustynię, a wojsko doganiało ich i ci, którzy wybiegli
z miast, zabijali ich pośród siebie. 43 Otoczyli więc
Beniamina i gonili ich bez przerwy, a pokonali ich
naprzeciw Gibea na wschodzie. 44 Poległo wtedy z
Beniamina osiemnaście tysięcy mężczyzn, wszyscy
byli wojownikami. 45 Z tych zaś, którzy zawrócili i
uciekali na pustynię, na skałę Rimmon, wyłapali po
drogach i zabili pięć tysięcy mężczyzn. Gonili ich aż do
Gidom, gdzie zabili dwa tysiące mężczyzn spośród
nich. 46 A tak wszystkich poległych z Beniamina
tego dnia było dwadzieścia pięć tysięcy mężczyzn
dobywających miecz, wszyscy [byli] wojownikami. 47
Tylko sześciuset mężczyzn zawróciło i uciekło na
pustynię, na skałę Rimmon, i zostali na skale Rimmon
przez cztery miesiące. 48 Potem mężczyźni Izraela
wrócili do synów Beniamina i wybili ich ostrzem miecza
w mieście, zarówno ludzi, jak i bydło oraz wszystko, co
znaleźli. Spalili ogniem także wszystkie miasta, które
pozostały.

21 Mężczyźni Izraela przysięgli też w Mispie: Żaden
z nas nie da swojej córki Beniaminowi za żonę.
2 Udał się więc lud do domu Bożego, gdzie trwał
aż do wieczora przed Bogiem, podnosząc lament
i gorzko płacząc. 3 I powiedzieli: O PANIE, Boże
Izraela, dlaczego to się stało w Izraelu, że ubyło
dzisiaj z Izraela jedno pokolenie? 4 A nazajutrz lud
wstał wcześnie rano i zbudował tam ołtarz, i złożył
całopalenia oraz ofiary pojednawcze. 5 Potem synowie
Izraela powiedzieli: Kto spośród wszystkich pokoleń
Izraela nie przyszedł do zgromadzenia do PANA?
Złożyli bowiem uroczystą przysięgę przeciw temu, który

by nie przyszedł do PANA do Mispy, mówiąc: Poniesie
śmierć. 6 I synom Izraela było żal Beniamina, swego
brata, i mówili: Dziś zostało odcięte jedno pokolenie
od Izraela. 7 Co uczynimy dla tych, którzy pozostali,
aby mieli żony, skoro przysięgliśmy na PANA, że
im nie damy naszych córek za żony? 8 Powiedzieli
więc: Czy jest ktoś wśród pokoleń Izraela, kto nie
przyszedł do Mispy do PANA? A oto nie przyszedł
do obozu zgromadzenia nikt z Jabesz-Gilead. 9
[Gdy] bowiem przeliczono lud, nie było tam nikogo z
mieszkańców Jabesz-Gilead. 10 Wtedy zgromadzenie
wysłało tam dwanaście tysięcy walecznych mężczyzn,
nakazując im: Idźcie i zabijcie mieszkańców Jabesz-
Gilead ostrzem miecza wraz z kobietami i dziećmi. 11
A tak macie postąpić: Każdego mężczyznę i każdą
kobietę, która obcowała z mężczyzną, zabijecie. 12 I
znaleźli wśród mieszkańców Jabesz-Gilead czterysta
młodych dziewic, które nie obcowały z mężczyzną,
i przyprowadzili je do obozu w Szilo, które [było] w
ziemi Kanaan. 13 Potem całe zgromadzenie posłało
do synów Beniamina, którzy [byli] na skale Rimmon,
aby oznajmiać im pokój. 14 Wrócił więc Beniamin w
tym czasie i dano im żony, które zachowali przy życiu
spośród kobiet z Jabesz-Gilead, lecz nie starczyło [ich]
dla nich. 15 A ludowi było żal Beniamina, ponieważ
PAN uczynił wyłom wśród pokoleń Izraela. 16 Wtedy
starsi zgromadzenia powiedzieli: A co uczynimy dla
pozostałych, [aby mieli] żony, skoro zostały zgładzone
kobiety z Beniamina? 17 Ponadto powiedzieli: [Musi
być] dziedzictwo dla pozostałych z Beniamina, aby nie
zaginęło pokolenie z Izraela. 18 My jednak nie możemy
im dać żon z naszych córek, gdyż synowie Izraela
przysięgli: Przeklęty ten, kto da żonę Beniaminowi. 19
Potem powiedzieli: Oto co roku [odbywa się] uroczyste
święto PANA w Szilo, które [leży] na północ od Betel,
na wschód od drogi wiodącej od Betel do Sychem,
a na południe od Lebony. 20 Nakazali więc synom
Beniamina: Idźcie i przygotujcie zasadzkę w winnicach;
21 I wypatrujcie, gdy córki Szilo wyjdą gromadnie do
tańca, wtedy wyjdźcie z winnic i niech każdy z was
porwie sobie żonę spośród córek Szilo, a potem idźcie
do ziemi Beniamina. 22 A gdy przyjdą ich ojcowie
albo bracia, by skarżyć się przed nami, powiemy im:
Zmiłujcie się nad nimi ze względu na nas, ponieważ
nie wzięliśmy dla każdego z nich żony na wojnie, a wy
też im ich nie daliście, gdyż bylibyście wtedy winni. 23
Wtedy synowie Beniamina uczynili tak i wzięli sobie
żony spośród tańczących, które porwali, odpowiednio
do swojej liczby. Potem odeszli i wrócili do swego
dziedzictwa, odbudowali miasta i zamieszkali w nich.
24 W tym czasie synowie Izraela rozeszli się stamtąd,
każdy do swego pokolenia i do swego domu, a każdy
poszedł stamtąd do swego dziedzictwa. 25 W tych
dniach nie było króla w Izraelu. Każdy czynił to, co
było słuszne w jego oczach.

Rut

1 Zdarzyło się, że w czasach, kiedy rządzili sędziowie,
nastał głód na ziemi. I [pewien] człowiek z Betlejem
judzkiego wyruszył wraz ze swoją żoną i dwoma
synami, aby zamieszkać w ziemi Moabu. **2** Ten
człowiek [miał] na imię Elimelech, jego żona – Noemi,
a jego dwaj synowie – Machlon i Kilion. [Byli oni]
Efratejczykami z Betlejem judzkiego. Przybyli do ziemi
Moabu i tam zamieszkali. **3** Potem umarł Elimelech,
mąż Noemi, a ona pozostała sama z dwoma synami.
4 Ci pojęli sobie za żony Moabitki: jedna miała na imię
Orfa, a druga – Rut. I mieszkali tam około dziesięciu
lat. **5** Potem obaj, Machlon i Kilion, również umarli;
i tak kobieta ta pozostała sama bez swoich dwóch
synów i bez męża. **6** Wtedy powstała wraz ze swoimi
synowymi, aby wrócić z ziemi Moabu, gdyż usłyszała
w ziemi Moabu, że PAN nawiedził swój lud i dał mu
chleb. **7** Wyszła więc z miejsca, w którym była, a wraz
z nią jej dwie synowe i udały się w drogę powrotną do
ziemi Judy. **8** I powiedziała Noemi do swych dwóch
synowych: Idźcie, niech każda z was powróci do domu
swojej matki. Niech PAN okaże wam miłosierdzie, tak
jak okazałyście [je] zmarłym i mnie. **9** Niech PAN
sprawi, aby każda z was znalazła pokój w domu
swego męża. I pocałowała je, a one podniosły głosy
i zapłakały. **10** I mówiły do niej: Wrócimy raczej z
tobą do twego ludu. **11** Lecz Noemi odpowiedziała:
Zawróćcie, moje córki. Czemu chcecie iść ze mną? Czy
mam jeszcze w swoim łonie synów, którzy zostaliby
waszymi mężami? **12** Zawróćcie, moje córki, idźcie, bo
jestem zbyt stara, aby wyjść za mąż. A nawet gdybym
powiedziała: mam jeszcze nadzieję, to choćbym tej
nocy wyszła za mąż i również urodziła synów; **13** Czy
czekałybyście na nich, aż dorosną? Czy ze względu
na nich pozostałybyście bez męża? Nie, moje córki.
Odczuwam bowiem wielką gorycz ze względu na was,
gdyż ręka PANA obróciła się przeciwko mnie. **14** A
[one] znowu podniosły głosy i zaczęły płakać. I Orfa
pocałowała swoją teściową, ale Rut pozostała przy
niej. **15** Wtedy [Noemi] powiedziała do niej: Oto twoja
szwagierka wróciła do swego ludu i do swoich bogów.
Wróć [także] ty za swoją szwagierką. **16** Rut jednak
odpowiedziała: Nie nalegaj na mnie, abym cię opuściła
i odeszła od ciebie. Gdziekolwiek bowiem pójdziesz i
ja pójdę, a gdziekolwiek zamieszkasz i ja zamieszkam.
Twój lud będzie moim ludem, a twój Bóg będzie moim
Bogiem. **17** Gdzie ty umrzesz, [tam i] ja umrę, i tam
będę pogrzebana. Niech mi to PAN uczyni i niech
do tego dorzuci, jeśli coś innego niż śmierć oddzieli
mnie od ciebie. **18** A gdy [Noemi] widziała, że uparła
się, aby z nią iść, przestała jej odradzać. **19** I szły
obie razem, aż przyszły do Betlejem. A gdy przybyły
do Betlejem, całe miasto ogarnęło poruszenie z ich
powodu i mówiono: Czy to jest Noemi? **20** Lecz ona
powiedziała do nich: Nie nazywajcie mnie Noemi,
lecz nazywajcie mnie Mara, ponieważ Wszechmogący
napełnił mnie wielką goryczą. **21** Wyszłam [stąd] pełna,
a PAN sprowadził mnie pustą. Czemu nazywacie
mnie Noemi, skoro PAN wystąpił przeciwko mnie i
Wszechmogący sprowadził na mnie nieszczęście? **22**
Wróciła więc Noemi, a z nią Rut Moabitka, jej synowa,
która wróciła z krainy Moabu. A przyszły do Betlejem
na początku żniw jęczmienia.

2 A Noemi miała krewnego ze strony męża, człowieka
bardzo zamożnego z domu Elimelecha. Miał on na
imię Boaz. **2** I Rut Moabitka powiedziała do Noemi:
Pozwól mi pójść na pole zbierać kłosy za tym, w którego
oczach znajdę łaskę. A ona odpowiedziała: Idź, moja
córko. **3** Poszła więc, a gdy przybyła, zbierała na polu
za żniwiarzami. I zdarzyło się przypadkiem, że trafiła
na część pola Boaza, który był z rodziny Elimelecha.
4 A oto Boaz przybył z Betlejem i powiedział do
żniwiarzy: PAN z wami. A oni mu odpowiedzieli: Niech
ci PAN błogosławi. **5** Wtedy Boaz zapytał swego sługę
postawionego nad żniwiarzami: Czyja to dziewczyna?
6 I sługa postawiony nad żniwiarzami odpowiedział
mu: To jest ta młoda Moabitka, która przyszła z
Noemi z ziemi Moabu. **7** Powiedziała: Pozwól mi,
proszę, zbierać i gromadzić [kłosy] między snopami
za żniwiarzami. Przyszła więc i pozostała od rana aż
dotąd, a w domu krótko odpoczywała. **8** Wtedy Boaz
powiedział do Rut: Słuchaj mnie, moja córko! Nie chodź
zbierać [kłosów] na inne pole i nie odchodź stąd, ale
pozostań tu z moimi służącymi. **9** Spójrz na pole, na
którym będą żąć, i chodź za nimi, ponieważ nakazałem
swoim sługom, żeby cię nie tykali. A jeśli będziesz
spragniona, idź do naczyń i napij się z tego, co czerpią
moi słudzy. **10** Wtedy upadła na twarz i pokłoniła się aż
do ziemi, i powiedziała do niego: Dlaczego znalazłam
łaskę w twoich oczach, że zwracasz na mnie uwagę,
choć jestem cudzoziemką? **11** Boaz odpowiedział jej:
Dokładnie opowiedziano mi o wszystkim, co uczyniłaś
dla swojej teściowej po śmierci swego męża, i to, jak
opuściłaś swego ojca i swą matkę oraz ziemię, w której
się urodziłaś, i przyszłaś do ludu, którego przedtem nie
znałaś. **12** Niech PAN wynagrodzi twój uczynek i niech
będzie pełna twoja zapłata od PANA, Boga Izraela,
pod którego skrzydła przyszłaś się schronić. **13** A
ona odpowiedziała: Znalazłam łaskę w twoich oczach,
mój panie. Pocieszyłeś mnie bowiem i mówiłeś do
serca swej służącej, chociaż nie jestem równa żadnej z
twoich służących. **14** I Boaz jej powiedział: Gdy będzie
czas posiłku, przychodź tu i jedz chleb, i maczaj swój

kawałek w occie. I usiadła przy żniwiarzach, on zaś
podał jej prażone ziarno, które jadła aż do syta, i jeszcze
jej zostało. 15 A gdy wstała, aby zbierać kłosy, Boaz
nakazał swoim sługom: Pozwólcie jej zbierać nawet
między snopami i nie zawstydzajcie jej. 16 Co więcej,
umyślnie upuszczajcie dla niej kłosy i zostawiajcie
je, aby mogła je zbierać, i nie gańcie jej. 17 Tak
zbierała na tym polu aż do wieczora, potem wymłóciła
to, co zebrała. Było tego około efy jęczmienia. 18
Następnie wzięła to i poszła do miasta, i jej teściowa
zobaczyła to, co nazbierała. Wyjęła też i dała jej [to],
co pozostało jej z posiłku. 19 I teściowa zapytała
ją: Gdzie zbierałaś dziś kłosy i gdzie pracowałaś?
Niech będzie błogosławiony ten, który zwrócił na
ciebie uwagę. I opowiedziała swej teściowej, u kogo
pracowała: Człowiek, u którego dziś pracowałam, ma
na imię Boaz. 20 Potem Noemi odezwała się do swojej
synowej: Niech będzie błogosławiony przez PANA,
który nie zaniechał swego miłosierdzia dla żywych i
umarłych. Ponadto Noemi powiedziała: Ten człowiek
jest naszym krewnym, jednym spośród blisko z nami
spokrewnionych. 21 Wtedy Rut Moabitka powiedziała:
[Ten człowiek] powiedział jeszcze do mnie: Pozostań z
moimi sługami, póki nie skończą całego mojego żniwa.
22 Noemi powiedziała do Rut, swej synowej: To dobrze,
moja córko, że będziesz chodziła z jego służącymi, aby
cię nie spotkali na innym polu. 23 Pozostała więc ze
służącymi Boaza i zbierała kłosy, dopóki nie skończyły
się żniwa jęczmienia i pszenicy, a mieszkała ze swoją
teściową.

3 Potem Noemi, jej teściowa, powiedziała do niej: Moja
córko, czy nie powinnam ci szukać odpoczynku,
abyś się dobrze miała? 2 I czyż Boaz nie jest naszym
krewnym, z którego służącymi byłaś? Oto dziś w nocy
będzie on przewiewał jęczmień na klepisku. 3 Umyj
się więc i namaść, nałóż na siebie swoje szaty i zejdź
na klepisko, lecz nie daj się poznać temu człowiekowi,
dopóki nie skończy jeść i pić. 4 A gdy położy się spać,
upatrz miejsce, na którym się położy, podejdź, odkryj
jego nogi i połóż się, a on ci powie, co masz czynić. 5
I [Rut] powiedziała do niej: Uczynię wszystko, co mi
każesz. 6 Zeszła więc na klepisko i uczyniła to, co jej
nakazała teściowa. 7 A [gdy] Boaz najadł się i napił,
i jego serce się rozweseliło, poszedł położyć się przy
stosie zboża. Wtedy ona przyszła po cichu, odkryła
jego nogi i położyła się. 8 O północy mężczyzna
zląkł się, obrócił, a oto kobieta leżała u jego stóp. 9
I powiedział: Kto ty jesteś? Odpowiedziała: Jestem
Rut, twoja służąca. Rozciągnij swój płaszcz nad swoją
służącą, bo jesteś ze mną blisko spokrewniony. 10 A on
odpowiedział: Błogosławiona jesteś przez PANA, moja
córko. Większą miłość okazałaś teraz niż na początku,
gdyż nie poszłaś za młodzieńcami, czy to ubogimi,
czy bogatymi. 11 Teraz więc, moja córko, nie bój się.
Uczynię wszystko, co powiedziałaś, gdyż całe miasto
mego ludu wie, że jesteś cnotliwą kobietą. 12 A chociaż
to prawda, że jestem z tobą blisko spokrewniony, to
jednak bliżej jest z tobą spokrewniony inny ode mnie.
13 Zostań tu przez noc, a rankiem, jeśli zechce cię on
wykupić, dobrze, niech wykupi. Lecz jeśli nie zechce
cię wykupić, ja cię wykupię, jak żyje PAN! Śpij tu
aż do rana. 14 Spała więc u jego stóp aż do rana.
Wstała jednak w porze, gdy człowiek nie jest w stanie
rozpoznać drugiego. Mówił bowiem Boaz: Niech nikt
się nie dowie, że kobieta przyszła na klepisko. 15 I
dodał: Daj okrycie, które masz na sobie, i trzymaj je. A
[gdy] trzymała je, odmierzył jej sześć [miar] jęczmienia
i włożył to na nią. Potem poszła do miasta. 16 A gdy
przyszła do teściowej, ta zapytała ją: Kto ty jesteś, moja
córko? I opowiedziała jej wszystko, co ten człowiek
uczynił dla niej. 17 I dodała: [Oto] dał mi sześć [miar]
jęczmienia. Powiedział bowiem do mnie: Nie możesz
wrócić z pustymi rękami do swojej teściowej. 18 Wtedy
Noemi powiedziała: Bądź spokojna, moja córko, aż się
dowiesz, jak potoczą się rzeczy, gdyż ten człowiek nie
spocznie, dopóki nie zakończy dzisiaj tej sprawy.

4 Potem Boaz udał się do bramy i tam usiadł. A
oto przechodził spokrewniony, o którym mówił
Boaz. I powiedział do niego: Człowieku! Podejdź i
usiądź tutaj. Tamten więc przyszedł i usiadł. 2 Wtedy
[Boaz] wziął dziesięciu starszych tego miasta i mówił
do nich: Usiądźcie tutaj. I usiedli. 3 I przemówił do
tamtego spokrewnionego: Noemi, która wróciła z ziemi
Moabu, sprzedaje kawałek ziemi, która [należała] do
naszego brata Elimelecha. 4 I pomyślałem sobie,
że należy cię o tym powiadomić tymi słowy: Kup
[go] w obecności siedzących tutaj i starszych mego
ludu. Jeśli chcesz go wykupić, wykup. Lecz jeśli nie
chcesz go wykupić, powiedz mi, abym wiedział. Nikt
bowiem nie ma [prawa] wykupu przed tobą, ja zaś
jestem po tobie. Wtedy on odpowiedział: Ja wykupię.
5 Boaz jeszcze dodał: W dniu, kiedy wykupisz pole
z rąk Noemi, kupisz je [również] od Rut Moabitki,
żony zmarłego, aby wzbudzić imię zmarłego na jego
dziedzictwie. 6 Spokrewniony odpowiedział: Nie mogę
[go] wykupić, żebym czasem nie poniósł szkody na
własnym dziedzictwie. Ty wykup dla siebie moje prawo
wykupu, gdyż [ja] nie mogę go wykupić. 7 A taki
był dawniej zwyczaj w Izraelu co do prawa wykupu
i co do zamiany dla zatwierdzenia każdej sprawy:
człowiek zdejmował swój but i dawał [go] swojemu
bliźniemu. Było to poświadczeniem w Izraelu. 8 Wtedy
ów spokrewniony powiedział do Boaza: Wykup je sobie.

I zdjął swój but. 9 Potem Boaz przemówił do starszych
i całego ludu: Dziś jesteście świadkami, że nabyłem z
ręki Noemi wszystko, co [należało] do Elimelecha, oraz
wszystko, co [należało] do Kiliona i Machlona. 10 Także
Rut Moabitkę, żonę Machlona, nabyłem sobie za żonę,
aby wzbudzić imię zmarłego na jego dziedzictwie, aby
nie zginęło imię zmarłego wśród jego braci ani z bramy
jego miejsca. Wy [jesteście] dziś [tego] świadkami.
11 I cały lud, który [był] w bramie miasta, oraz starsi
powiedzieli: [Jesteśmy] świadkami. Niech PAN sprawi,
aby kobieta, która wchodzi do twojego domu, [była]
jak Rachel i jak Lea, które zbudowały dom Izraela.
Postępuj godnie w Efrata i zdobądź [sobie] imię w
Betlejem. 12 Niech twój dom – przez potomstwo, które
PAN da ci z tej młodej kobiety – będzie jak dom Peresa,
którego Tamar urodziła Judzie. 13 Boaz wziął więc
sobie Rut i stała się jego żoną. A gdy z nią obcował,
PAN sprawił, że poczęła i urodziła syna. 14 Wtedy
kobiety powiedziały do Noemi: Błogosławiony PAN,
który nie zostawił cię dziś bez spokrewnionego, aby
jego imię było znane w Izraelu. 15 On będzie pociechą
dla twojej duszy i żywicielem w twojej starości. Urodziła
go bowiem twoja synowa, która cię miłuje i która jest
dla ciebie lepsza niż siedmiu synów. 16 Wzięła więc
Noemi dziecko, położyła je na swym łonie i była dla
niego piastunką. 17 I sąsiadki nadały mu imię. Mówiły
bowiem: Narodził się syn Noemi. I nadały mu imię
Obed. On to jest ojcem Jessego, ojca Dawida. 18 A
oto potomkowie Peresa: Peres spłodził Chesrona; 19 A
Chesron spłodził Rama, a Ram spłodził Amminadaba;
20 A Amminadab spłodził Nachszona, a Nachszon
spłodził Salmona; 21 A Salmon spłodził Boaza, a Boaz
spłodził Obeda; 22 A Obed spłodził Jessego, a Jesse
spłodził Dawida.

I Samuela

1 Był pewien człowiek z Ramataim-Sofim, z góry
Efraim, imieniem Elkana, syn Jerochama, syna
Elihu, syna Tochu, syna Sufa Efratejczyka. **2** Miał
on dwie żony, jednej było na imię Anna, a drugiej
– Peninna. Peninna miała dzieci, Anna zaś była
bezdzietna. **3** Człowiek ten co roku udawał się ze
swego miasta, aby oddać cześć i złożyć ofiarę PANU
zastępów w Szilo. Tam byli dwaj synowie Helego,
Chofni i Pinchas, kapłani PANA. **4** A gdy nadszedł
dzień, w którym Elkana składał ofiarę, dał swojej
żonie Peninnie oraz wszystkim jej synom i córkom
części [z ofiary]; **5** Ale Annie dał jedną wyborną część,
gdyż miłował Annę, choć PAN zamknął jej łono. **6**
Jej przeciwniczka zaś bardzo jej dokuczała, aby tylko
ją rozgniewać z tego powodu, że PAN zamknął jej
łono. **7** I tak [Elkana] czynił każdego roku, a ilekroć
[Anna] przychodziła do domu PANA, w ten sposób
[Peninna] jej dokuczała. Ta zaś płakała i nie jadła.
8 Wtedy Elkana, jej mąż, powiedział do niej: Anno,
czemu płaczesz? Dlaczego nie jesz? Czemu tak
smuci się twoje serce? Czy ja nie jestem dla ciebie
lepszy niż dziesięciu synów? **9** I gdy najedli się, i
napili w Szilo, Anna wstała. A kapłan Heli siedział
na krześle przy odrzwiach świątyni PANA. **10** A ona,
z goryczą w duszy, modliła się do PANA i strasznie
płakała. **11** I złożyła ślub, mówiąc: PANIE zastępów,
jeśli wejrzysz na utrapienie swojej służącej i wspomnisz
na mnie, i nie zapomnisz swojej służącej, ale dasz
swej służącej męskiego potomka, wtedy oddam go
PANU na wszystkie dni jego życia, a brzytwa nie
dotknie jego głowy. **12** A gdy długo modliła się przed
PANEM, Heli przypatrywał się jej ustom. **13** Lecz Anna
mówiła w swym sercu i tylko jej wargi się poruszały,
ale jej głosu nie było słychać. Heli sądził więc, że
jest pijana. **14** I Heli powiedział do niej: Jak długo
będziesz pijana? Wytrzeźwiej od swego wina. **15** Anna
zaś odpowiedziała: Nie, mój panie. Jestem kobietą
utrapionego ducha. Nie piłam ani wina, ani mocnego
napoju, lecz wylałam swoją duszę przed PANEM. **16**
Nie uważaj swojej służącej za kobietę Beliala, gdyż
z nadmiaru troski i smutku aż dotąd mówiłam. **17**
Wtedy Heli odpowiedział: Idź w pokoju, a niech Bóg
Izraela spełni twoją prośbę, którą zaniosłaś do niego.
18 I powiedziała: Niech twoja służąca znajdzie łaskę
w twoich oczach. I ta kobieta poszła swoją drogą, i
jadła, a jej twarz już nie była [smutna]. **19** Nazajutrz
wstali wcześnie rano, pokłonili się przed PANEM,
wrócili się i przybyli do swego domu w Rama. I Elkana
obcował z Anną, swoją żoną, a PAN wspomniał na nią.
20 I gdy się wypełniły dni potem, jak Anna poczęła,
urodziła syna i nadała mu imię Samuel, gdyż [mówiła]:
Uprosiłam go u PANA. **21** Potem ten człowiek, Elkana,
wraz z całym swoim domem udał się, aby złożyć PANU
doroczną ofiarę oraz [wypełnić] swój ślub. **22** Lecz Anna
nie poszła, bo mówiła swemu mężowi: [Nie pójdę],
aż dziecko będzie odstawione od piersi, potem je
zaprowadzę, żeby ukazało się przed PANEM i zostało
tam na zawsze. **23** Jej mąż Elkana odpowiedział:
Czyń to, co ci [się wydaje] słuszne; pozostań, aż go
odstawisz. Niech tylko PAN utwierdzi swoje słowo.
Kobieta pozostała więc i karmiła piersią swego syna,
aż do odstawienia go od piersi. **24** A gdy go odstawiła,
wzięła go ze sobą wraz z trzema cielcami, z jedną
efą mąki i bukłakiem wina i przyprowadziła go do
domu PANA w Szilo; a dziecko [było] małe. **25** I zabili
cielca, i przyprowadzili dziecko do Heliego. **26** A ona
powiedziała: Proszę, mój panie! Jak żyje twoja dusza,
mój panie, to ja [jestem] tą kobietą, która stała tu przy
tobie, modląc się do PANA. **27** Prosiłam o to dziecko i
PAN spełnił moją prośbę, którą zaniosłam do niego. **28**
Dlatego też oddaję je PANU. Na wszystkie dni jego
życia zostaje oddane PANU. I oddał tam pokłon PANU.

2 Wtedy Anna modliła się i powiedziała: Moje serce
raduje się w PANU, mój róg jest wywyższony w
PANU. Moje usta szeroko otworzyły się przeciwko
moim wrogom, gdyż raduję się z twego zbawienia. **2**
Nikt nie jest tak święty jak PAN. Nie ma bowiem nikogo
oprócz ciebie i nikt nie jest taką skałą jak nasz Bóg.
3 Nie mówcie już pysznych słów i niech z waszych
ust nie wychodzą słowa wyniosłe. PAN bowiem [jest]
Bogiem wiedzy, on waży czyny. **4** Łuki mocarzy
[zostały] złamane, a słabi są przepasani mocą. **5** Syci
najmują się za chleb, a głodni przestali [głodować].
Nawet niepłodna urodziła siedmioro, a wielodzietna
więdnie. **6** PAN zabija i ożywia, wprowadza do grobu
i wyprowadza. **(Sheol h7585)** **7** PAN czyni ubogim i
bogatym, poniża i wywyższa. **8** Podnosi z prochu
ubogiego, a z gnoju podnosi żebraka, by posadzić ich
z książętami i pozwolić im odziedziczyć tron chwały. Do
PANA bowiem należą filary ziemi, na nich osadził świat.
9 Strzeże stóp swych świętych, a bezbożni zamilkną w
ciemności, bo nie swoją siłą zwycięży człowiek. **10** PAN
pokruszy swoich przeciwników i zagrzmi przeciwko
nim z nieba. PAN będzie sądził krańce ziemi, udzieli
siły swemu królowi i wywyższy róg swego pomazańca.
11 Potem Elkana wrócił do Rama, do swego domu, a
dziecko służyło PANU przy kapłanie Helim. **12** Lecz
synowie Heliego byli synami Beliala i nie znali PANA.
13 Był bowiem taki zwyczaj kapłanów wobec ludu:
kiedy ktoś składał ofiarę, sługa kapłana przychodził,
gdy mięso się gotowało, z trójzębnymi widelcami w

ręce. 14 I wkładał je do garnka, kotła, rondla lub
misy i to, co wyjął widełkami, kapłan zabierał dla
siebie. Tak czynili w Szilo wszystkim Izraelitom, którzy
tam przychodzili. 15 Ponadto, zanim jeszcze spalono
tłuszcz, przychodził sługa kapłana i mówił do człowieka
składającego ofiary: Daj mięso na pieczeń dla kapłana,
bo nie weźmie on od ciebie mięsa gotowanego, tylko
surowe. 16 A jeśli taki człowiek mu odpowiedział:
Niech najpierw spalą tłuszcz, a potem weź sobie,
czego pragnie twoja dusza, wtedy on mówił: Nic z
tego! Daj teraz! A jeśli nie dasz, zabiorę siłą. 17 Tak
więc grzech tych sług był bardzo wielki przed PANEM,
gdyż ludzie lekceważyli ofiary PANA. 18 Samuel zaś
służył przed PANEM jako chłopiec, przepasany lnianym
efodem. 19 A jego matka robiła mu mały płaszcz i
przynosiła mu [go] co roku, gdy chodziła z mężem
składać doroczną ofiarę. 20 I Heli błogosławił Elkanie
i jego żonie, mówiąc: Niech PAN da ci potomstwo z
tej kobiety za uproszonego, którego oddała PANU. I
wracali do swojego domu. 21 I PAN nawiedził Annę, a
ona poczęła i urodziła trzech synów i dwie córki. A
chłopiec Samuel dorastał przed PANEM. 22 Heli zaś
bardzo się zestarzał i usłyszał o wszystkim, co jego
synowie czynili wobec całego Izraela, oraz o tym, że
obcowali z kobietami, które się zbierały przy wejściu
do Namiotu Zgromadzenia. 23 I powiedział do nich:
Dlaczego czynicie takie rzeczy? Słyszę o waszych
złych czynach od całego ludu. 24 Nie, moi synowie,
gdyż niedobra to wieść, którą słyszę. Doprowadzacie
lud PANA do przestępstwa. 25 Jeśli człowiek zgrzeszy
przeciw człowiekowi, będzie go sądzić sędzia, ale
jeśli człowiek zgrzeszy przeciw PANU, któż się za
nim wstawi? Oni jednak nie posłuchali głosu swego
ojca, bo PAN chciał ich zabić. 26 A chłopiec Samuel
rósł i podobał się zarówno PANU, jak i ludziom. 27
Potem przyszedł mąż Boży do Heliego i powiedział
mu: Tak mówi PAN: Czy nie objawiłem się wyraźnie
domowi twego ojca, gdy byli w Egipcie w domu
faraona? 28 I wybrałem go sobie spośród wszystkich
pokoleń Izraela na kapłana, aby składał ofiary na moim
ołtarzu, palił kadzidło i nosił efod przede mną. Dałem
też domowi twego ojca wszystkie ofiary ogniowe od
synów Izraela. 29 Dlaczego podeptaliście moją ofiarę
krwawą i pokarmową, które rozkazałem [składać] w
przybytku? Dlaczego [bardziej] uczciłeś swoich synów
ode mnie, abyście utuczyli się z pierwocin wszystkich
ofiar pokarmowych Izraela, mojego ludu? 30 Dlatego
PAN, Bóg Izraela, mówi: Wprawdzie powiedziałem:
Twój dom i dom twego ojca będzie chodzić przede mną
na wieki, ale teraz PAN mówi: Nie będzie tak! Tych
bowiem, którzy mnie czczą, ja będę czcić, a ci, którzy
mną gardzą, będą wzgardzeni. 31 Oto nadchodzą dni,
gdy odetnę twe ramię i ramię domu twego ojca, aby
już nie było starca w twoim domu; 32 I zobaczysz
przeciwnika w przybytku, wśród całego szczęścia,
którego Bóg udzieli Izraelowi, i nie będzie starca w
twoim domu po wszystkie dni. 33 Lecz nie wytracę
od swego ołtarza każdego człowieka spośród ciebie,
aby trapić twe oczy i ścisnąć boleścią twoją duszę.
Cały przyrost twego domu umrze w sile wieku. 34 A
to będzie znakiem, który przyjdzie na twoich dwóch
synów, Chofniego i Pinchasa: obydwaj umrą tego
samego dnia. 35 I wzbudzę sobie kapłana wiernego,
[który] będzie postępował według mego serca i mojej
myśli. Zbuduję mu trwały dom, a on będzie chodził
przed moim pomazańcem po wszystkie dni. 36 I stanie
się tak, że ktokolwiek pozostanie w twoim domu, ten
przyjdzie i pokłoni mu się za srebrną monetę i za
kawałek chleba, mówiąc: Dopuść mnie, proszę, do
jednego z [urzędów] kapłańskich, abym mógł jeść
kawałek chleba.

3 A chłopiec Samuel służył PANU przed Helim. W
tych dniach słowo PANA było drogocenne i nie było
jawnego widzenia. 2 Pewnego dnia, gdy Heli leżał na
swoim miejscu, a jego oczy już zaczęły słabnąć i nie
mógł widzieć; 3 A lampa Boża jeszcze nie zgasła w
świątyni PANA, gdzie była arka Boga, i Samuel też się
położył; 4 PAN zawołał Samuela, a on odpowiedział:
Oto jestem. 5 I przybiegł do Heliego, i powiedział:
Oto jestem, gdyż mnie wołałeś. A on odparł: Nie
wołałem, wróć i połóż się. Poszedł więc i położył się.
6 PAN ponownie zawołał Samuela. I Samuel wstał,
poszedł do Heliego i powiedział: Oto jestem, gdyż
mnie wołałeś. On [mu] odpowiedział: Nie wołałem, mój
synu; wróć i połóż się. 7 A Samuel jeszcze nie znał
PANA i słowo PANA nie zostało mu jeszcze objawione.
8 I PAN zawołał Samuela po raz trzeci. Wstał więc,
poszedł do Heliego i powiedział: Oto jestem, gdyż
mnie wołałeś. Wtedy Heli zrozumiał, że PAN wołał
chłopca. 9 I Heli powiedział do Samuela: Idź, połóż się,
a jeśli cię zawoła, powiedz: Mów, PANIE, bo twój sługa
słucha. Samuel poszedł więc i położył się na swoim
miejscu. 10 Potem PAN przyszedł, stanął i zawołał
tak jak poprzednio: Samuelu, Samuelu! I Samuel
odpowiedział: Mów, bo twój sługa słucha. 11 Wtedy
PAN powiedział do Samuela: Oto uczynię [taką] rzecz
w Izraelu, że każdemu, kto o niej usłyszy, zadzwoni
w obu uszach. 12 W tym dniu dokonam na Helim
wszystkiego, co mówiłem przeciwko jego domowi, od
początku do końca. 13 I dałem mu poznać, że osądzę
jego dom na wieki za nieprawość, o której wiedział.
Jego synowie bowiem postępowali nikczemnie, a on
ich nie poskromił. 14 Dlatego przysiągłem domowi
Heliego, że nieprawość domu Heliego nigdy nie

będzie oczyszczona [żadną] ofiarą [krwawą] ani ofiarą
pokarmową. 15 I Samuel do rana leżał, po czym
otworzył drzwi domu PANA. Samuel jednak bał się
oznajmić Heliemu o widzeniu. 16 Wtedy Heli zawołał
Samuela: Samuelu, synu mój. Ten odpowiedział: Oto
jestem. 17 I zapytał: Cóż to za słowa, które [PAN] ci
powiedział? Nie ukrywaj tego, proszę, przede mną.
Niech Bóg tak ci uczyni i tamto dorzuci, jeśli ukryjesz
przede mną cokolwiek z tego, co ci powiedział. 18
Samuel opowiedział mu więc wszystko i nie ukrył [nic]
przed nim. A [on] odparł: To PAN. Niech czyni to, co
dobre w jego oczach. 19 I Samuel rósł, a PAN był z nim
i nie pozwolił upaść na ziemię [żadnemu] z jego słów.
20 A cały Izrael od Dan aż do Beer-Szeby poznał, że
Samuel stał się wiernym prorokiem PANA. 21 PAN zaś
ukazywał się znowu w Szilo. PAN bowiem objawił się
Samuelowi w Szilo przez słowo PANA.

4 I słowo Samuela dotarło do całego Izraela. W tym
czasie Izrael wyruszył przeciwko Filistynom do
walki i rozbili obóz koło Ebenezer. Filistyni zaś rozbili
obóz w Afek. 2 Wtedy Filistyni ustawili się w szyku
bojowym przeciwko Izraelowi. Gdy walka rozgorzała,
Izrael został pobity przez Filistynów, którzy zabili na
polu bitwy około czterech tysięcy ludzi. 3 I kiedy lud
wrócił do obozu, starsi Izraela powiedzieli: Dlaczego
PAN pobił nas dziś przed Filistynami? Sprowadźmy
do siebie z Szilo arkę przymierza PANA, by weszła
między nas i wybawiła nas z rąk naszych wrogów. 4
Posłał więc lud do Szilo, by sprowadzić stamtąd arkę
przymierza PANA zastępów, który zasiada między
cherubinami. Byli tam też z arką przymierza Boga
dwaj synowie Helego, Chofni i Pinchas. 5 A gdy
arka przymierza PANA przybyła do obozu, cały Izrael
zawołał wielkim głosem, że aż ziemia zadrżała. 6
Kiedy Filistyni usłyszeli ten okrzyk, pytali: Cóż to za
wielki okrzyk w obozie Hebrajczyków? I dowiedzieli
się, że arka PANA przybyła do obozu. 7 I Filistyni zlękli
się, gdyż mówiono: Bóg przybył do ich obozu. I mówili:
Biada nam, bo czegoś takiego nigdy przedtem nie było.
8 Biada nam! Któż nas wybawi z rąk tych potężnych
bogów? To są ci bogowie, którzy porazili Egipt wszelką
plagą na pustyni. 9 Umacniajcie się i bądźcie mężni,
o Filistyni, abyście nie służyli Hebrajczykom, tak jak
[oni] wam służyli. Bądźcie więc mężni i walczcie! 10
Wtedy Filistyni walczyli, a Izrael został pokonany i
każdy uciekał do swego namiotu. Była to wielka klęska,
gdyż poległo trzydzieści tysięcy z piechoty Izraela. 11 I
arka Boga została zabrana, a dwaj synowie Heliego,
Chofni i Pinchas, polegli. 12 A pewien Beniaminita
uciekł z bitwy i przyszedł do Szilo tego samego dnia w
podartej szacie i z prochem na swojej głowie. 13 Kiedy
przyszedł, oto Heli siedział na krześle przy drodze i
wyczekiwał, bo jego serce drżało o arkę Boga. Gdy ten
człowiek przyszedł do miasta i opowiedział o tym, całe
miasto podniosło krzyk. 14 I kiedy Heli usłyszał ten
krzyk, powiedział: Cóż to za zgiełk? A ten człowiek
śpiesznie przyszedł i oznajmił o tym Heliemu. 15 A
Heli miał już dziewięćdziesiąt osiem lat i jego oczy tak
zasłabły, że nie mógł [nic] widzieć. 16 Człowiek ten
powiedział do Heliego: Przychodzę z bitwy, bo dziś
z niej uciekłem. On zaś zapytał: Cóż [tam] się stało,
mój synu? 17 Posłaniec odpowiedział: Izrael uciekł
przed Filistynami i lud poniósł wielką klęskę. Zginęli
także twoi dwaj synowie, Chofni i Pinchas, a arka
Boga została zabrana. 18 A gdy wspomniał o arce
Boga, [Heli] spadł z krzesła na wznak obok bramy,
złamał sobie kark i umarł. [Był] bowiem człowiekiem
starym i ociężałym, a sądził Izraela przez czterdzieści
lat. 19 Jego synowa, żona Pinchasa, była brzemienna i
bliska porodu, a gdy usłyszała wieści o zabraniu arki
Bożej i o śmierci jej teścia i męża, skuliła się i urodziła.
Dosięgły ją bowiem bóle [porodowe]. 20 Gdy umierała,
[kobiety], które były przy niej, powiedziały: Nie bój się,
bo urodziłaś syna. Lecz ona nic nie odpowiedziała
ani nie zwróciła [na to] uwagi. 21 I nazwała dziecko
Ikabod, mówiąc: Odeszła chwała od Izraela – z powodu
zabrania arki Boga i z powodu jej teścia i męża. 22
Dlatego powiedziała: Odeszła chwała od Izraela, gdyż
arka Boga została zabrana.

5 A Filistyni wzięli arkę Boga i zanieśli ją z Ebenezer
do Aszdodu. 2 Następnie Filistyni wzięli arkę Boga
i wprowadzili do świątyni Dagona, i postawili obok
Dagona. 3 A gdy nazajutrz rano Aszdodyci wstali,
oto Dagon leżał twarzą do ziemi przed arką PANA.
Podnieśli więc Dagona i postawili go na swoim miejscu.
4 Gdy [zaś] wstali kolejnego dnia rano, oto Dagon leżał
twarzą do ziemi przed arką PANA. Głowa Dagona i
obie dłonie jego rąk [leżały] odcięte na progu, z Dagona
pozostał tylko [tułów]. 5 Dlatego kapłani Dagona i
wszyscy, którzy wchodzą do świątyni Dagona, nie
stąpają na progu Dagona w Aszdodzie aż do dziś. 6
Lecz ręka PANA zaciążyła nad mieszkańcami Aszdodu
i niszczyła ich. Ukarał ich wrzodami – zarówno Aszdod,
jak i jego okolice. 7 Gdy więc mieszkańcy Aszdodu
zauważyli, co się działo, powiedzieli: Arka Boga Izraela
nie może z nami zostać, gdyż jego ręka jest surowa
wobec nas i wobec Dagona, naszego boga. 8 Zwołali
więc i zebrali u siebie wszystkich książąt filistyńskich
i powiedzieli: Co mamy zrobić z arką Boga Izraela?
I odpowiedzieli: Niech arka Boga Izraela zostanie
przeniesiona do Gat. I przeniesiono [tam] arkę Boga
Izraela. 9 A gdy ją przenieśli, ręka PANA powstała
przeciwko miastu i dotknęła je wielkim uciskiem.
Pokarała mieszkańców miasta, od najmniejszego do

największego, i pojawiły się u nich wrzody w ukrytych
[miejscach]. 10 Wysłali więc arkę Boga do Ekronu. A
gdy arka Boga przybyła do Ekronu, Ekronici zawołali:
Przynieśli do nas arkę Boga Izraela, aby zgładzić nas i
nasz lud. 11 Dlatego zwołali i zgromadzili wszystkich
książąt filistyńskich, i powiedzieli: Odeślijcie arkę Boga
Izraela, niech powróci na swoje miejsce, aby nie
zabiła nas i naszego ludu. W całym mieście panował
bowiem śmiertelny strach i bardzo zaciążyła tam ręka
Boga. 12 A mieszkańcy, którzy nie umarli, byli dotknięci
wrzodami. I krzyk miasta wznosił się ku niebu.

6 I arka PANA przebywała w ziemi Filistynów przez
siedem miesięcy. 2 Wtedy Filistyni zwołali kapłanów
i wróżbitów i zapytali: Co mamy zrobić z arką
PANA? Powiedzcie nam, jak mamy ją odesłać na
swoje miejsce? 3 Ci odpowiedzieli: Jeśli odsyłacie
arkę Boga Izraela, nie odsyłajcie jej z niczym, lecz
koniecznie oddajcie mu ofiarę za grzech: wtedy
będziecie uzdrowieni i dowiecie się, czemu jego ręka
nie odstąpiła od was. 4 I powiedzieli: Jaką ofiarę
za grzech mamy mu złożyć? Odpowiedzieli: Według
liczby książąt filistyńskich pięć wrzodów złotych i
pięć myszy złotych. Ta sama bowiem plaga dotknęła
was wszystkich i waszych książąt. 5 I sporządzicie
podobizny waszych wrzodów i podobizny waszych
myszy, które niszczą ziemię, i oddacie chwałę Bogu
Izraela. Może odejmie swoją rękę od was, waszych
bogów i waszej ziemi. 6 Dlaczego zatwardzacie swoje
serca tak, jak Egipcjanie i faraon zatwardzali swoje
serca? Czy [nie dopiero] wtedy, gdy czynił wśród nich
cudowne rzeczy, wypuścili ich, aby wyszli? 7 Teraz
więc przygotujcie nowy wóz, weźcie dwie mleczne
krowy, na które nie nałożono jarzma, i zaprzęgnijcie te
krowy do wozu, a ich cielęta odprowadźcie od nich do
domu. 8 Weźcie też arkę PANA i włóżcie ją na wóz; a
złote przedmioty, które oddajecie jako ofiarę za grzech,
włóżcie do skrzynki obok niej. Po czym puśćcie go i
niech jedzie. 9 Wtedy patrzcie – jeśli pojedzie drogą
własnej granicy do Bet-Szemesz, [to PAN] wyrządził
nam to wielkie zło. Lecz jeśli nie, to będziemy wiedzieli,
że to nie jego ręka nas dotknęła, [ale] to, co nas
spotkało, było przypadkiem. 10 I ci ludzie tak uczynili:
wzięli dwie mleczne krowy i zaprzęgli je do wozu, a
ich cielęta zamknęli w domu. 11 Potem włożyli arkę
PANA na wóz oraz skrzynkę ze złotymi myszami i z
podobiznami swoich wrzodów. 12 I krowy poszły prostą
drogą ku Bet-Szemesz. Szły jednym gościńcem, a
idąc, ryczały i nie zbaczały ani w prawo, ani w lewo.
A książęta filistyńscy szli za nimi aż do granicy Bet-
Szemesz. 13 W tym czasie mieszkańcy Bet-Szemesz
żęli pszenicę w dolinie, a gdy podnieśli swe oczy,
zobaczyli arkę i uradowali się na jej widok. 14 Wóz
zaś dotarł na pole Jozuego z Bet-Szemesz i tam się
zatrzymał, tam też był wielki kamień. Wtedy porąbali
drewno [z tego] wozu i złożyli PANU krowy na ofiarę
całopalną. 15 Lewici zdjęli arkę PANA oraz skrzynkę
obok niej, w której [były] złote przedmioty, i postawili to
na tym wielkim kamieniu. Ludzie zaś z Bet-Szemesz
w tym dniu złożyli PANU całopalenia i ofiary. 16 Gdy
pięciu książąt filistyńskich zobaczyło to [wszystko],
tego samego dnia powrócili do Ekronu. 17 A oto
złote wrzody, które Filistyni oddali PANU jako ofiarę
za grzech: za Aszdod – jeden, za Gazę – jeden, za
Aszkelon – jeden, za Gat – jeden i za Ekron – jeden. 18
Dodatkowo złote myszy według liczby wszystkich miast
filistyńskich [należących] do pięciu książąt, [zarówno]
warownych miast, jak i wiosek bez muru, i aż do
[tego] wielkiego kamienia, na którym postawili arkę
PANA. [Znajduje się] aż do dziś na polu Jozuego z
Bet-Szemesz. 19 Lecz PAN wytracił spośród ludzi z
Bet-Szemesz, ponieważ zaglądali do arki PANA, zabił
z ludu pięćdziesiąt tysięcy siedemdziesiąt osób. I lud
[ich] opłakiwał, ponieważ PAN zadał ludowi wielką
klęskę. 20 Ludzie z Bet-Szemesz mówili: Któż zdoła
ostać się przed tym świętym PANEM Bogiem? I do
kogo on pójdzie od nas? 21 Wyprawili więc posłańców
do mieszkańców Kiriat-Jearim z wiadomością: Filistyni
zwrócili arkę PANA. Przyjdźcie i zabierzcie ją do siebie.

7 Przyszli więc ludzie z Kiriat-Jearim, zabrali arkę
PANA i wnieśli ją do domu Abinadaba na wzgórzu.
Eleazara zaś, jego syna, poświęcili, aby strzegł arki
PANA. 2 A od dnia przybycia arki do Kiriat-Jearim
upłynęło dużo czasu, to jest dwadzieścia lat, a cały
dom Izraela płakał za PANEM. 3 I Samuel powiedział
do całego domu Izraela: Jeśli z całego swego serca
nawrócicie się do PANA, wyrzućcie spośród siebie
obcych bogów oraz Asztarty i przygotujcie swoje
serce PANU, i służcie tylko jemu. Wtedy wybawi was
z ręki Filistynów. 4 Synowie Izraela usunęli więc
Baalów i Asztarty i służyli tylko PANU. 5 Wtedy
Samuel powiedział: Zgromadźcie całego Izraela w
Mispie, a ja będę modlił się za wami do PANA. 6
Zgromadzili się więc w Mispie i czerpali wodę, którą
wylewali przed PANEM. Pościli tam tego dnia i mówili:
Zgrzeszyliśmy przeciw PANU. A Samuel sądził synów
Izraela w Mispie. 7 A [gdy] Filistyni usłyszeli, że
synowie Izraela zgromadzili się w Mispie, wyruszyli
książęta filistyńscy przeciw Izraelowi. Kiedy usłyszeli o
tym synowie Izraela, zlękli się Filistynów. 8 I synowie
Izraela powiedzieli do Samuela: Nie przestawaj wołać
za nami do PANA, naszego Boga, aby nas wybawił z
ręki Filistynów. 9 Samuel wziął więc jedno jagnię ssące
i złożył je PANU w ofierze całopalnej. I Samuel wołał

do PANA za Izraelem, a PAN go wysłuchał. 10 A kiedy
Samuel składał całopalenie, Filistyni nadciągnęli, aby
walczyć z Izraelem. Lecz w tym dniu PAN zagrzmiał
wielkim grzmotem nad Filistynami i rozproszył ich
tak, że zostali pobici przed Izraelem. 11 A Izraelici
wyruszyli z Mispy, gonili Filistynów i bili ich aż pod
Bet-Kar. 12 Wtedy Samuel wziął kamień, ustawił go
między Mispą a Szen i nazwał go Ebenezer, mówiąc:
Aż dotąd pomagał nam PAN. 13 Tak zostali upokorzeni
Filistyni i już nie przekraczali granic Izraela, a ręka
PANA była przeciwko Filistynom po wszystkie dni
Samuela. 14 Izraelowi zostały przywrócone miasta,
które Filistyni zabrali Izraelowi, od Ekronu aż do Gat, a
ich granice wyzwolił Izrael z ręki Filistynów. I pokój
panował między Izraelem a Amorytami. 15 A Samuel
sądził Izraela po wszystkie dni swego życia. 16 Co
roku chodził też i obchodził Betel, Gilgal i Mispę i
sądził Izraela we wszystkich tych miejscach. 17 Potem
wracał do Rama, ponieważ tam był jego dom. Tam
sądził Izraela i tam też zbudował ołtarz PANU.

8 A gdy Samuel zestarzał się, ustanowił swoich
synów sędziami nad Izraelem. 2 Jego pierworodny
syn miał na imię Joel, a drugi [syn] – Abija; [byli oni]
sędziami w Beer-Szebie. 3 Jednak jego synowie nie
chodzili jego drogami, lecz skłaniali się ku zyskowi, brali
łapówki i wypaczali sąd. 4 Zebrali się więc wszyscy
starsi Izraela i przyszli do Samuela, do Rama; 5 I
powiedzieli mu: Oto zestarzałeś się, a twoi synowie
nie chodzą twoimi drogami. Ustanów nam więc króla,
aby nas sądził, jak to [jest] u wszystkich narodów. 6
Lecz Samuelowi nie podobało się to, że mówili: Daj
nam króla, aby nas sądził. I modlił się Samuel do
PANA. 7 Wtedy PAN powiedział do Samuela: Posłuchaj
głosu tego ludu we wszystkim, co ci powiedzą, gdyż
nie tobą wzgardzili, ale mną wzgardzili, abym nie
królował nad nimi. 8 A zgodnie ze wszystkim, co
uczynili od [tego] dnia, kiedy wyprowadziłem ich z
Egiptu, aż do dziś, gdy mnie opuścili i służyli obcym
bogom, tak też czynią z tobą. 9 Teraz więc posłuchaj
ich głosu, ale stanowczo ostrzeż ich i oznajmij [im]
prawo króla, który będzie nad nimi panować. 10 I
Samuel powiedział wszystkie słowa PANA do ludu,
który go prosił o króla; 11 I mówił: Takie będzie prawo
króla, który będzie panował nad wami: Będzie brał
waszych synów, by ich osadzić w swych rydwanach,
ustanowić ich jeźdźcami, a [inni] będą biegać przed
jego rydwanem; 12 I ustanowi ich sobie dowódcami nad
tysiącami i nad pięćdziesiątkami; [wyznaczy ich], aby
uprawiali jego rolę i zbierali jego plony, i robili sprzęt
wojenny oraz sprzęt do jego rydwanów. 13 Wasze
córki również zabierze, aby przyrządzały wonności
oraz aby były kucharkami i piekarkami. 14 Zabierze też
wasze pola, winnice i sady oliwne, te najlepsze, i da
swoim sługom. 15 Z waszych zasiewów i winnic będzie
pobierał dziesięcinę i odda ją swoim urzędnikom i
sługom. 16 Weźmie również wasze sługi i służące oraz
waszych najlepszych młodzieńców, a także wasze
osły, i zatrudni w swojej pracy. 17 Pobierze dziesięcinę
z waszych trzód, a wy będziecie jego sługami. 18 I
będziecie wołać tego dnia z powodu waszego króla,
którego sobie wybraliście, a PAN nie wysłucha was w
tym dniu. 19 Lud jednak nie chciał posłuchać głosu
Samuela i mówił: Nie tak, ale niech będzie król nad
nami; 20 Abyśmy też byli jak wszystkie narody – aby
nasz król sądził nas, aby nam przewodził i prowadził
nasze wojny. 21 A Samuel wysłuchał wszystkich słów
ludu i powtórzył je do uszu PANA. 22 I PAN powiedział
do Samuela: Posłuchaj ich głosu i ustanów nad nimi
króla. Samuel powiedział więc do mężczyzn Izraela:
Idźcie każdy do swego miasta.

9 Był pewien człowiek z [pokolenia] Beniamina,
któremu na imię było Kisz – syn Abiela, syna
Cerora, syna Bekorata, syna Afiacha, Beniaminita,
dzielny mąż. 2 Miał on syna imieniem Saul,
urodziwego młodzieńca. Nie [było] nikogo spośród
synów Izraela przystojniejszego niż on. Wzrostem
o głowę przewyższał cały lud. 3 A zaginęły oślice
Kisza, ojca Saula. Wtedy Kisz powiedział do swego
syna Saula: Weź teraz ze sobą jednego ze sług i
wstań, idź, poszukaj oślic. 4 Przeszedł więc przez
górę Efraim i przez ziemię Szalisza, lecz [ich] nie
znaleźli. Przeszli także przez ziemię Szaalim, ale [ich]
nie [znaleźli]. Przeszli też przez ziemię Beniamina i
[ich] nie znaleźli. 5 Kiedy przyszli do ziemi Suf, Saul
powiedział do swego sługi, który z nim był: Chodź,
wracajmy, by czasem mój ojciec nie zaniechał [troski] o
oślice i nie martwił się o nas. 6 Ten mu odpowiedział:
Oto teraz w tym mieście [jest] mąż Boży, człowiek
szanowany; wszystko, co mówi, spełnia się. Pójdźmy
więc tam, może wskaże nam drogę, którą mamy
iść. 7 Wtedy Saul odpowiedział swemu słudze: Jeśli
pójdziemy, cóż przyniesiemy temu człowiekowi? Chleb
bowiem wyczerpał się już w naszych torbach i nie
mamy podarunku, który moglibyśmy przynieść mężowi
Bożemu. Cóż mamy? 8 Sługa znowu odpowiedział
Saulowi: Oto mam przy sobie ćwierć srebrnego
sykla. Dam to mężowi Bożemu, aby oznajmił nam
naszą drogę. 9 Dawniej w Izraelu, kiedy ktoś szedł
poradzić się Boga, tak mówił: Chodźcie, pójdziemy
do widzącego. Dzisiejszego proroka bowiem dawniej
nazywano widzącym. 10 Wtedy Saul powiedział
do swego sługi: Słuszne [jest] twoje słowo, chodź,
pójdziemy. I udali się do miasta, w którym był mąż
Boży. 11 A gdy wchodzili na górę do miasta, spotkali

dziewczęta, które wyszły naczerpać wody. I zapytali
je: Czy jest tu widzący? 12 One odpowiedziały im:
Tak, oto jest przed tobą. Pośpiesz się, dziś bowiem
przyszedł do miasta, gdyż dziś lud [składa] ofiary na
wyżynie. 13 Gdy wejdziecie do miasta, znajdziecie
go, zanim pójdzie na wyżynę na posiłek. Lud bowiem
nie będzie jadł, dopóki [on] nie przyjdzie, gdyż on
błogosławi ofiarę. Dopiero potem jedzą zaproszeni.
Idźcie więc, bo właśnie teraz go spotkacie. 14 Ruszyli
więc do miasta. A gdy wchodzili do miasta, oto Samuel
wychodził im naprzeciw, udając się na wyżynę. 15 A
PAN wyjawił Samuelowi na dzień przed przybyciem
Saula, mówiąc mu: 16 Jutro w tym czasie wyślę do
ciebie człowieka z ziemi Beniamina. Jego namaścisz
na wodza nad moim ludem Izraelem; a on wybawi mój
lud z rąk Filistynów. Wejrzałem bowiem na swój lud,
gdyż jego lament dotarł do mnie. 17 A gdy Samuel
zobaczył Saula, PAN mu powiedział: Oto człowiek, o
którym ci powiedziałem. Właśnie on będzie panował
nad moim ludem. 18 Wtedy Saul zbliżył się do Samuela
w bramie i powiedział: Proszę, powiedz mi, gdzie jest
dom widzącego? 19 Samuel odpowiedział Saulowi:
Ja jestem widzący. Idź przede mną na wyżynę. Dziś
będziecie jeść ze mną, a jutro rano odprawię cię i
powiem ci wszystko, co jest w twoim sercu. 20 A co do
oślic, które ci zaginęły trzy dni temu, nie martw się,
bo już się znalazły. I na kogo jest zwrócone wszelkie
pragnienie Izraela? Czy nie na ciebie i na cały dom
twego ojca? 21 Saul odpowiedział: Czyż nie jestem
Beniaminitą – z najmniejszego pokolenia Izraela? I
czyż moja rodzina nie jest najmniejsza ze wszystkich
rodzin pokolenia Beniamina? Dlaczego więc mówisz
do mnie takie słowa? 22 I Samuel zabrał Saula i jego
sługę, zaprowadził ich do sali i dał im pierwsze miejsce
wśród zaproszonych, a było ich około trzydziestu
ludzi. 23 Wtedy Samuel powiedział do kucharza:
Podaj tę część, którą ci dałem i o której ci mówiłem:
Zatrzymaj ją u siebie; 24 Kucharz przyniósł łopatkę i
to, co było na niej, i położył przed Saulem, a [Samuel]
powiedział: Oto co zostało, połóż to przed sobą i jedz,
bo [kiedy] powiedziałem: Wezwałem lud – zostało [to]
zachowane dla ciebie na tę chwilę. I Saul jadł razem z
Samuelem tego dnia. 25 A gdy zeszli z wyżyny do
miasta, Samuel rozmawiał z Saulem na dachu. 26
Potem wstali wcześnie rano. I gdy zaczęło świtać,
Samuel zawołał Saula na dach, mówiąc: Wstań, a
wyprawię cię. Saul wstał więc i obaj wyszli z domu,
on i Samuel. 27 A gdy schodzili ku granicy miasta,
Samuel odezwał się do Saula: Powiedz słudze, aby
poszedł przed nami. I gdy ten poszedł, [dodał]: Ty zaś
zatrzymaj się na chwilę, abym ci oznajmił słowo Boże.

10 Wtedy Samuel wziął flakonik oliwy i wylał ją na
jego głowę, pocałował go i powiedział: Czyż PAN
nie namaścił cię na wodza nad swoim dziedzictwem?
2 Gdy dziś odejdziesz ode mnie, spotkasz dwóch
mężczyzn przy grobie Racheli, na granicy Beniamina
w Celcach, którzy ci powiedzą: Znalazły się oślice,
których poszedłeś szukać, a twój ojciec zaniechał troski
o oślice i martwi się o was, mówiąc: Cóż mam uczynić
dla swego syna? 3 A gdy odejdziesz stamtąd dalej i
przyjdziesz aż na pole Tabor, spotkają cię tam trzej
mężczyźni idący do Boga, do Betel. Jeden będzie niósł
troje koźląt, drugi będzie niósł trzy bochenki chleba, a
trzeci będzie niósł bukłak wina. 4 I pozdrowią cię w
pokoju, i dadzą ci dwa chleby, które weźmiesz z ich
rąk. 5 Potem przyjdziesz na pagórek Boży, gdzie jest
załoga filistyńska. A gdy tam będziesz wchodził do
miasta, spotkasz się z gromadą proroków schodzących
z wyżyny. Przed nimi będą: cytra, bęben, flet i harfa, a
oni będą prorokować. 6 Wtedy zstąpi na ciebie Duch
PANA i będziesz prorokował wraz z nimi, i przemienisz
się w innego człowieka. 7 A gdy te znaki spełnią się na
tobie, czyń wszystko, co zdoła [zrobić] twoja ręka, gdyż
Bóg [jest] z tobą. 8 Potem pójdziesz przede mną do
Gilgal, a ja przyjdę do ciebie, aby złożyć całopalenia i
ofiary pojednawcze. Przez siedem dni będziesz czekał,
aż przyjdę do ciebie i pokażę to, co masz czynić. 9
I kiedy odwrócił się, aby odejść od Samuela, Bóg
przemienił mu serce na inne i w tym dniu spełniły
się wszystkie te znaki. 10 I gdy przybyli na pagórek,
spotkała go gromada proroków i spoczął na nim Duch
Boży, i prorokował pośród nich. 11 A kiedy wszyscy,
którzy go wcześniej znali, zobaczyli, że prorokuje
razem z prorokami, mówili jeden do drugiego: Cóż
się stało synowi Kisza? Czy również Saul [jest] wśród
proroków? 12 [Pewien] człowiek spośród nich zapytał:
A kto jest ich ojcem? Dlatego powstało przysłowie:
Czyż i Saul [jest] wśród proroków? 13 A kiedy przestał
prorokować, przyszedł na wyżynę. 14 Potem stryj Saula
powiedział do niego i do jego sługi: Gdzie byliście? I
odpowiedział: Szukaliśmy oślic. A widząc, że ich nie
ma, poszliśmy do Samuela. 15 I stryj Saula powiedział:
Powiedz mi, proszę, co wam powiedział Samuel. 16
Saul odpowiedział swemu stryjowi: Zapewnił nas, że
oślice się znalazły. Lecz nie powiedział mu o sprawie
królestwa, o którym Samuel mówił. 17 Potem Samuel
zwołał lud do PANA do Mispy. 18 I przemówił do synów
Izraela: Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Ja wyprowadziłem
Izraela z Egiptu i wybawiłem was z rąk Egipcjan oraz z
rąk wszystkich królestw, które was uciskały; 19 Lecz wy
dziś odrzuciliście waszego Boga, który was wybawił od
wszystkich nieszczęść i ucisków, i powiedzieliście mu:
Ustanów króla nad nami. Teraz więc ustawcie się przed

PANEM według waszych pokoleń i według waszych
tysięcy. 20 A gdy Samuel kazał zbliżyć się wszystkim
pokoleniom Izraela, [los] padł na pokolenie Beniamina.
21 Potem kazał zbliżyć się pokoleniu Beniamina według
jego rodzin i [los] padł na dom Matriego i trafił na
Saula, syna Kisza. I szukali go, lecz go nie znaleźli.
22 Pytali więc PANA znowu: Czy przyjdzie jeszcze
ten człowiek? PAN odpowiedział: Oto ukrył się wśród
tobołów. 23 Pobiegli i przyprowadzili go stamtąd. Gdy
stanął pośród ludu, wzrostem przewyższał o głowę cały
lud. 24 I Samuel powiedział do całego ludu: Widzicie,
kogo wybrał sobie PAN – że wśród całego ludu nie ma
mu równego? A cały lud krzyknął: Niech żyje król! 25
Wtedy Samuel ogłosił ludowi prawo królewskie, spisał
je w księdze i złożył przed PANEM. Potem Samuel
odesłał cały lud, każdego do swego domu. 26 Również
i Saul poszedł do swego domu do Gibea. A szli za nim
wojownicy, których serca Bóg dotknął. 27 Lecz synowie
Beliala powiedzieli: Ten ma nas wybawić? Wzgardzili
nim i nie przynieśli mu żadnych darów. On zaś milczał.

11 Wtedy nadciągnął Nachasz Ammonita i rozbił
obóz przeciwko Jabesz-Gilead. I wszyscy
mieszkańcy Jabesz powiedzieli do Nachasza: Zawrzyj z
nami przymierze, a będziemy ci służyć. 2 Odpowiedział
im Nachasz Ammonita: Zawrę z wami [przymierze],
pod warunkiem że każdemu z was wyłupię prawe oko i
będzie to hańba dla całego Izraela. 3 Starsi z Jabesz
odpowiedzieli mu: Daj nam siedem dni na rozesłanie
posłańców po wszystkich granicach Izraela. A jeśli nie
będzie nikogo, kto by nas uratował, wtedy wyjdziemy
do ciebie. 4 Przyszli więc posłańcy do Gibea, [miasta]
Saula, i powtórzyli te słowa do uszu ludu. Cały lud
zaś podniósł donośny lament i płakał. 5 A oto Saul
wracał za wołami z pola i pytał się: Co [się stało]
ludowi, że płacze? I opowiedzieli mu wszystkie słowa
mieszkańców Jabesz. 6 Gdy Saul usłyszał te słowa,
zstąpił na niego Duch Boży i [Saul] zapałał wielkim
gniewem. 7 I wziął parę wołów, rozrąbał je na części i
rozesłał je przez posłańców po wszystkich granicach
Izraela, mówiąc: Tak się stanie z wołami każdego,
kto nie wyruszy za Saulem i Samuelem. I padł strach
PANA na lud, i wyruszyli jak jeden mąż. 8 Potem
dokonał ich przeglądu w Bezek – było trzysta tysięcy
synów Izraela, a mężczyzn Judy trzydzieści tysięcy. 9 I
powiedzieli posłańcom, którzy przyszli: Tak powiedzcie
mieszkańcom Jabesz-Gilead: Jutro, gdy przygrzeje
słońce, zostaniecie wybawieni. Posłańcy wrócili więc
i oznajmili to mieszkańcom Jabesz, a oni ucieszyli
się. 10 Wtedy mieszkańcy Jabesz powiedzieli: Jutro
wyjdziemy do was i uczynicie z nami wszystko, co się
wam podoba. 11 Nazajutrz Saul podzielił lud na trzy
oddziały. One wtargnęły do środka obozu podczas
straży porannej i biły Ammonitów aż do dziennej
spiekoty. Ci, którzy pozostali, rozpierzchli się tak, że
dwóch razem nie zostało. 12 Wtedy lud powiedział
do Samuela: Kto to mówił: Czy Saul będzie królować
nad nami? Wydajcie [tych] ludzi, abyśmy ich zabili. 13
I Saul odpowiedział: Nikt nie zostanie zabity w tym
dniu, gdyż dzisiaj PAN dokonał wybawienia w Izraelu.
14 Potem Samuel odezwał się do ludu: Chodźcie,
pójdziemy do Gilgal i tam odnowimy królestwo. 15
Cały lud wyruszył więc do Gilgal i tam ustanowili Saula
królem przed PANEM w Gilgal. Tam też składali ofiary
pojednawcze przed PANEM i bardzo się radowali, Saul
i wszyscy Izraelici.

12 Wtedy Samuel przemówił do całego Izraela:
Posłuchałem waszego głosu we wszystkim, o
czym mi mówiliście, i ustanowiłem nad wami króla. 2 A
teraz król chodzi przed wami. Ja zaś zestarzałem się i
osiwiałem. Oto moi synowie są z wami, a ja chodziłem
przed wami od mojej młodości aż do dziś. 3 Oto
jestem tu. Świadczcie przeciwko mnie przed PANEM i
przed jego pomazańcem: Czy komu zabrałem wołu?
Czy komu zabrałem osła? Czy kogoś oszukałem?
Czy kogoś uciskałem? Czy z czyjejś ręki przyjąłem
podarunek, aby na coś przymknąć oczy? [Jeśli tak],
oddam wam wszystko. 4 I odpowiedzieli: Nie oszukałeś
nas ani nie uciskałeś nas, ani nie wziąłeś żadnej rzeczy
z niczyjej ręki. 5 Wtedy powiedział do nich: PAN jest
świadkiem przeciwko wam, świadkiem jest też dzisiaj
pomazaniec, że nic nie znaleźliście w mojej ręce. A
[oni] odpowiedzieli: [On jest] świadkiem. 6 Samuel
przemówił dalej do ludu: To PAN, który ustanowił
Mojżesza i Aarona i który wyprowadził waszych ojców
z ziemi Egiptu. 7 Dlatego teraz stańcie, abym spierał
się z wami przed PANEM o wszystkie sprawiedliwe
dzieła PANA, które czynił wam i waszym ojcom. 8
Gdy Jakub przybył do Egiptu, a wasi ojcowie wołali
do PANA, posłał PAN Mojżesza i Aarona, którzy
wyprowadzili waszych ojców z Egiptu i posadzili ich
na tym miejscu. 9 A [gdy] zapomnieli PANA, swego
Boga, wydał ich w ręce Sisery, dowódcy wojska
Chasoru, w ręce Filistynów i w ręce króla Moabu, a oni
walczyli z nimi. 10 Lecz [gdy] wołali do PANA, mówiąc:
Zgrzeszyliśmy, bo opuściliśmy PANA i służyliśmy
Baalom i Asztartom. Teraz jednak wybaw nas z rąk
naszych wrogów, a będziemy tobie służyli; 11 Wtedy
PAN posłał Jerubbaala, Bedana, Jeftego i Samuela i
wyrwał was z rąk waszych wrogów, którzy was otaczali,
i mieszkaliście bezpiecznie. 12 A gdy widzieliście, że
Nachasz, król synów Ammona, nadciągnął przeciwko
wam, powiedzieliście do mnie: Nie tak, lecz król będzie
panował nad nami. Choć PAN, wasz Bóg, był waszym
królem. 13 Teraz więc oto jest król, którego sobie

wybraliście, którego żądaliście. Oto PAN ustanowił
nad wami króla. 14 Jeśli będziecie się bali PANA,
jemu służyli, słuchali jego głosu i nie sprzeciwiali się
słowu PANA, wtedy i wy, i król, który panuje nad
wami, będziecie [szczęśliwie chodzić] za PANEM,
swoim Bogiem. 15 Lecz jeśli nie będziecie słuchać
głosu PANA, a sprzeciwicie się słowu PANA, to ręka
PANA będzie przeciwko wam, [tak jak] była przeciwko
waszym ojcom. 16 Teraz stójcie więc i zobaczcie tę
wielką rzecz, którą PAN uczyni na waszych oczach.
17 Czy nie dziś są żniwa pszeniczne? Będę wzywał
PANA, a on ześle grzmoty i deszcz, abyście poznali i
zobaczyli, jak wielka jest wasza niegodziwość, której
się dopuściliście w oczach PANA, żądając dla siebie
króla. 18 Samuel wołał więc do PANA, a PAN zesłał
grzmoty i deszcz tego samego dnia. I cały lud bardzo
bał się PANA i Samuela. 19 Wtedy cały lud powiedział
do Samuela: Módl się za swoimi sługami do PANA,
swego Boga, abyśmy nie pomarli. Dodaliśmy bowiem
do wszystkich naszych grzechów to zło, że prosiliśmy
dla siebie o króla. 20 Samuel odpowiedział ludowi:
Nie bójcie się. Wprawdzie uczyniliście całe to zło.
Nie odstępujcie jednak od PANA, lecz służcie PANU
z całego swego serca; 21 A nie zbaczajcie [z tej
drogi], by iść za marnościami, które w niczym wam nie
pomogą ani was nie wybawią, gdyż są marnością. 22
PAN bowiem nie opuści swego ludu przez wzgląd na
swoje wielkie imię, gdyż spodobało się PANU uczynić
was swoim ludem. 23 A jeśli chodzi o mnie, nie daj
Boże, bym miał grzeszyć przeciw PANU, przestając
się modlić za was. Przeciwnie, będę was uczył dobrej
i prostej drogi. 24 Tylko bójcie się PANA i służcie
mu w prawdzie z całego swego serca. Spójrzcie, jak
wielkie [rzeczy] wam uczynił. 25 Lecz jeśli będziecie
trwać w niegodziwości, to zarówno wy, jak i wasz król
zginiecie.

13 Saul królował [już] rok, a gdy królował dwa lata
nad Izraelem; 2 Wybrał sobie trzy tysiące [ludzi]
z Izraela. Dwa tysiące było przy Saulu w Mikmas i
na górze Betel, a tysiąc był z Jonatanem w Gibea
Beniamina. Resztę ludu rozesłał, każdego do swego
namiotu. 3 Wtedy Jonatan pobił załogę Filistynów,
która [była] w Geba, o czym usłyszeli Filistyni. Saul
zadął więc w trąbę po całej ziemi i powiedział: Niech
usłyszą [o tym] Hebrajczycy. 4 I cały Izrael usłyszał, że
mówiono: Saul pobił załogę Filistynów i z tego powodu
Izrael stał się obmierzły dla Filistynów. I zwołano
lud, [by wyruszył] za Saulem do Gilgal. 5 Filistyni
też zgromadzili się do walki z Izraelem: trzydzieści
tysięcy rydwanów i sześć tysięcy jeźdźców, a ludu tak
dużo jak piasku nad brzegiem morza. I nadciągnęli, i
rozbili obóz w Mikmas, na wschód od Bet-Awen. 6
A gdy Izraelici widzieli, że są w niebezpieczeństwie
– gdyż lud był strapiony – ukryli się w jaskiniach,
zaroślach, skałach, twierdzach i jamach. 7 [Niektórzy]
Hebrajczycy przeprawili się za Jordan, do ziemi Gad
i Gilead. Lecz Saul jeszcze został w Gilgal, a cały
lud szedł za nim strwożony. 8 I czekał przez siedem
dni zgodnie z czasem wyznaczonym przez Samuela.
Kiedy jednak Samuel nie przyszedł do Gilgal, cały
lud odszedł od niego. 9 Wtedy Saul powiedział:
Przynieście mi całopalenie i ofiary pojednawcze. I złożył
całopalenie. 10 Gdy skończył składać całopalenie, oto
przyszedł Samuel, a Saul wyszedł mu naprzeciw, aby
go przywitać. 11 I Samuel zapytał: Co uczyniłeś? Saul
odpowiedział: Ponieważ widziałem, że lud rozchodzi
się ode mnie, że ty nie przyszedłeś w oznaczonym
czasie, a Filistyni zgromadzili się w Mikmas; 12
Wtedy powiedziałem: Oto Filistyni zstąpią na mnie
do Gilgal, a ja jeszcze nie zjednałem sobie PANA.
Przezwyciężyłem się więc i złożyłem całopalenie.
13 Samuel powiedział do Saula: Głupio postąpiłeś.
Nie zachowałeś przykazania PANA, swego Boga,
które ci nadał. PAN bowiem teraz utwierdziłby twoje
królestwo nad Izraelem aż na wieki. 14 Lecz teraz
twoje królestwo się nie ostoi. PAN wyszukał sobie
człowieka według swego serca i PAN ustanowił go
wodzem nad swoim ludem, gdyż nie zachowałeś tego,
co ci PAN rozkazał. 15 Wtedy Samuel wstał i wyruszył
z Gilgal do Gibea Beniamina. I Saul policzył lud, który
znajdował się przy nim: [było ich wszystkich] około
sześciuset mężczyzn. 16 Saul więc i jego syn Jonatan
oraz lud, który znajdował się przy nich, zostali w Gibea
Beniamina. Filistyni zaś rozbili obóz w Mikmas. 17 I
łupieżcy wyszli z obozu Filistynów w trzech oddziałach:
jeden oddział skierował się w stronę Ofry, do ziemi
Szaul. 18 Drugi oddział skierował się w stronę Bet-
Choron. Trzeci zaś oddział udał się w stronę granicy
przylegającej do doliny Seboim – ku pustyni. 19 Lecz
w całej ziemi Izraela nie było żadnego kowala, bo
Filistyni mówili: Niech Hebrajczycy nie robią mieczów
ani włóczni. 20 Cały Izrael schodził więc do Filistynów,
by każdy naostrzył sobie swój lemiesz, redlicę, siekierę
i motykę. 21 Mieli bowiem tylko pilnik do ścierania
lemieszy, motyk, wideł, siekier i ościeni. 22 Tak więc
się stało, że w dniu bitwy nie można było znaleźć
miecza ani włóczni w ręku całego ludu, [który był] z
Saulem i Jonatanem. Znajdowały się tylko u Saula i
jego syna Jonatana. 23 A załoga Filistynów wyruszyła
na przełęcz Mikmas.

14 Pewnego dnia Jonatan, syn Saula, powiedział
do swego giermka: Chodź, pójdziemy do załogi
Filistynów, która jest po tamtej stronie. Lecz swemu
ojcu nic [o tym] nie powiedział. 2 Saul zaś pozostał

na krańcu Gibea pod drzewem granatu, które było w
Migron. A lud, który [był] z nim, [liczył] około sześciuset
mężczyzn. 3 A Achiasz, syn Achituba, brata Ikaboda,
syna Pinchasa, syna Helego, kapłana PANA w Szilo,
nosił [wtedy] efod. Lud zaś nie wiedział, że Jonatan
odszedł. 4 Między przełęczami, gdzie Jonatan chciał
przejść do załogi Filistynów, [była] ostra skała po
jednej stronie i ostra skała po drugiej stronie; jedną
z nich nazywano Boses, a drugą – Senne. 5 Jedna
skała była zwrócona na północ, naprzeciw Mikmas, a
druga – na południe, naprzeciw Gibea. 6 I Jonatan
powiedział do swego giermka: Chodź, pójdziemy do
załogi tych nieobrzezanych, może PAN zadziała dla
nas, gdyż PANU nietrudno wybawić przez wielu czy
przez niewielu. 7 Jego giermek odpowiedział mu:
Czyń wszystko, co jest w twoim sercu. Idź, oto ja
jestem z tobą według twojej woli. 8 Wtedy Jonatan
powiedział: Pójdziemy do tych ludzi i pokażemy się
im. 9 Jeśli powiedzą nam: Czekajcie, aż przyjdziemy
do was, to zatrzymamy się na swym miejscu i nie
pójdziemy do nich; 10 Lecz jeśli powiedzą: Chodźcie
do nas, to pójdziemy, gdyż PAN wydał ich w nasze
ręce. To będzie dla nas znakiem. 11 Pokazali się
więc obaj straży filistyńskiej. I Filistyni powiedzieli: Oto
Hebrajczycy wychodzą z nor, w których się ukryli. 12 I
ludzie ze straży odezwali się do Jonatana i giermka:
Podejdźcie do nas, a pokażemy wam coś. Jonatan
powiedział do swego giermka: Chodź za mną, gdyż
PAN wydał ich w ręce Izraela. 13 Jonatan wspinał się
na swych rękach i nogach, a jego giermek szedł za
nim. I padali przed Jonatanem, a jego giermek, [idący]
za nim, dobijał [ich]. 14 To była pierwsza klęska, jaką
[zadali] Jonatan i jego giermek. Zabili około dwudziestu
ludzi, na przestrzeni około morgi pola. 15 I padł strach
na obóz w polu i na cały lud. Przeraziły się także
załoga oraz łupieżcy, a ziemia zatrzęsła się, wywołując
wielką trwogę. 16 I strażnicy Saula w Gibea Beniamina
zobaczyli, że tłum się rozpierzchł i biegł w bezładzie.
17 Wtedy Saul powiedział do ludu, który przy nim
[był]: Dokonajcie przeglądu i zobaczcie, kto od nas
odszedł. A gdy dokonali przeglądu, okazało się, że nie
[było] Jonatana i jego giermka. 18 Saul powiedział do
Achiasza: Przynieś arkę Boga, gdyż arka Boga była w
tym czasie u synów Izraela. 19 Kiedy Saul jeszcze
mówił do kapłana, zamieszanie w obozie filistyńskim
trwało i coraz bardziej się wzmagało. Saul powiedział
więc do kapłana: Cofnij rękę. 20 Potem Saul i cały lud,
który z nim był, zebrali się i przyszli na miejsce bitwy,
a miecz każdego był zwrócony przeciwko drugiemu
i porażka [była] bardzo wielka. 21 A Hebrajczycy,
którzy byli przedtem z Filistynami i którzy zewsząd z
nimi wyruszyli do obozu, również [przeszli] na stronę
Izraelitów, którzy byli z Saulem i Jonatanem. 22
Wszyscy też Izraelici, którzy ukryli się na górze Efraim,
gdy usłyszeli, że Filistyni uciekają, wyruszyli za nimi
w pościg w tej bitwie. 23 I PAN wybawił Izraela w
tym dniu, bitwa zaś przeniosła się aż do Bet-Awen.
24 A Izraelici byli strudzeni w tym dniu. Saul bowiem
zaprzysiągł lud, mówiąc: Przeklęty człowiek, który
jadłby [jakikolwiek] posiłek przed wieczorem, dopóki nie
zemszczę się na swoich wrogach. Dlatego nikt z ludu
nie skosztował [żadnego] posiłku. 25 Wtedy cały [lud]
tej ziemi przyszedł do lasu, gdzie był miód na ziemi.
26 A gdy lud wszedł do lasu, ujrzał spływający miód.
Nikt jednak nie podniósł ręki do ust, bo lud bał się tej
przysięgi. 27 Lecz Jonatan nie słyszał, jak jego ojciec
zaprzysięgał lud. Ściągnął więc koniec laski, którą
miał w ręku, namoczył go w plastrze miodu i podniósł
rękę do ust, a jego oczy rozbłysły. 28 Wtedy ktoś z
ludu odezwał się: Twój ojciec zaprzysiągł lud, mówiąc:
Przeklęty człowiek, który jadłby dzisiaj posiłek. A lud
był wyczerpany. 29 Jonatan odpowiedział: Mój ojciec
sprowadza nieszczęście na ziemię. Patrzcie, proszę,
jak rozbłysły moje oczy, dlatego że skosztowałem
trochę tego miodu. 30 Co dopiero, gdyby lud najadł
się dziś z łupu swoich wrogów, który zdobył! Czy
klęska wśród Filistynów nie byłaby większa? 31 W
tym dniu pobili Filistynów od Mikmas [aż] do Ajjalon,
a lud był bardzo wyczerpany. 32 Wtedy lud rzucił
się na łup, brał owce, woły i cielęta i zarzynał je na
ziemi, i jadł [je] razem z krwią. 33 I doniesiono [o tym]
Saulowi: Oto lud grzeszy przeciw PANU, jedząc razem
z krwią. A on powiedział: Zgrzeszyliście. Przytoczcie
do mnie teraz wielki kamień. 34 Potem Saul powiedział:
Rozproszcie się między ludem i powiedzcie mu: Niech
każdy przyprowadzi do mnie swego wołu i swoją owcę,
zabijajcie je tu i jedzcie, a nie grzeszcie przeciwko
PANU, jedząc razem z krwią. Każdy więc z ludu
przyprowadził tej nocy własnoręcznie swego wołu i
tam go zabijał. 35 Saul zbudował też ołtarz dla PANA.
Był to pierwszy ołtarz, który zbudował dla PANA. 36
Następnie Saul powiedział: Puśćmy się w pogoń za
Filistynami nocą, łupmy ich aż do świtu, a nie zostawmy
ani jednego z nich. Odpowiedzieli mu: Czyń wszystko,
co ci się wydaje słuszne. Kapłan zaś powiedział:
Przystąpmy tu do Boga. 37 Saul zapytał więc Boga:
Czy mam puścić się w pogoń za Filistynami? Czy
wydasz ich w ręce Izraela? Lecz nie odpowiedział
mu tego dnia. 38 Wtedy Saul powiedział: Zbliżcie się
wszyscy przywódcy ludu, zbadajcie i zobaczcie, na
czym polega ten dzisiejszy grzech. 39 Bo jak żyje
PAN, który wybawia Izraela, choćby [to] był [grzech]
mego syna Jonatana, poniesie śmierć. I [nikt] z całego
ludu mu nie odpowiedział. 40 Potem rzekł do całego

Izraela: Wy będziecie po jednej stronie, a ja i mój syn
Jonatan będziemy po drugiej stronie. I lud odpowiedział
Saulowi: Czyń, co uważasz za słuszne. 41 Saul
powiedział więc do PANA, Boga Izraela: Okaż prawdę.
I [los] padł na Jonatana i Saula, a lud [z tego] uszedł.
42 Potem Saul powiedział: Rzućcie los między mną a
moim synem Jonatanem. I [los] padł na Jonatana. 43
Wtedy Saul powiedział do Jonatana: Powiedz mi, co
uczyniłeś? Jonatan odpowiedział mu: Skosztowałem
tylko trochę miodu końcem laski, którą miałem w ręku.
Oto mam umrzeć. 44 Saul odpowiedział: Niech mi
to Bóg uczyni, a do tego dorzuci. Musisz umrzeć,
Jonatanie. 45 Lud jednak powiedział do Saula: Czy ma
umrzeć Jonatan, który uczynił to wielkie wybawienie w
Izraelu? Nie daj Boże! Jak żyje PAN, ani jeden włos z
jego głowy nie spadnie na ziemię, gdyż [z pomocą]
Bożą uczynił to dzisiaj. I tak lud wybawił Jonatana, i nie
umarł. 46 Wtedy Saul zaniechał pościgu za Filistynami,
Filistyni zaś powrócili do swego miejsca. 47 A Saul
objął królestwo nad Izraelem i walczył ze wszystkimi
swymi wrogami dokoła: z Moabem, synami Ammona,
Edomem, królami Soby i Filistynami. I gdziekolwiek się
zwrócił, zwyciężał. 48 Zebrał również wojsko, pobił
Amalekitów i wyrwał Izraela z rąk tych, którzy go
pustoszyli. 49 Synami Saula byli: Jonatan, Jiszwi i
Malkiszua. Imiona jego dwóch córek: imię pierworodnej
– Merab, a młodszej – Mikal; 50 Żona Saula miała
na imię Achinoam, [była] córką Achimaasa. Wódz
jego wojska miał na imię Abner, [był] synem Nera,
stryja Saula. 51 Kisz był ojcem Saula, a Ner, ojciec
Abnera, był synem Abiela. 52 Przez całe życie Saula
trwała zacięta wojna z Filistynami. A gdy Saul zobaczył
jakiegoś silnego i dzielnego mężczyznę, zabierał go do
siebie.

15 Potem Samuel powiedział do Saula: PAN zesłał
mnie, abym cię namaścił na króla nad jego
ludem, nad Izraelem. Teraz więc posłuchaj głosu słów
PANA. 2 Tak mówi PAN zastępów: Wspomniałem
[na to], co Amalek uczynił Izraelowi, jak się na niego
zasadził na drodze, gdy wychodził z Egiptu. 3 Teraz
idź, pobij Amaleka i zniszcz wszystko, co ma. Nie lituj
się nad nimi, lecz zabijaj i mężczyzn, i kobiety, dzieci i
niemowlęta, woły i owce, wielbłądy i osły. 4 Saul zebrał
więc lud i policzył go w Telaim: [było] dwieście tysięcy
pieszych i dziesięć tysięcy mężczyzn z Judy. 5 Potem
Saul przybył do miasta Amaleka i urządził zasadzkę
w dolinie. 6 I Saul powiedział do Kenitów: Idźcie,
odstąpcie od Amalekitów i wyjdźcie spośród [nich],
abym was nie wytracił wraz z nimi. Okazaliście bowiem
życzliwość wszystkim synom Izraela, gdy wychodzili
z Egiptu. I tak Kenici odstąpili od Amalekitów. 7
Wtedy Saul pobił Amalekitów od Chawila aż do wejścia
do Szur, leżącego naprzeciw Egiptu. 8 Pochwycił
żywcem Agaga, króla Amalekitów, a cały lud zgładził
ostrzem miecza. 9 Lecz Saul i lud oszczędzili Agaga
i to, co najlepsze z owiec, wołów, tłustych zwierząt,
baranów, oraz wszystko, co było dobre i nie chcieli tego
zniszczyć. Zniszczyli zaś wszystko, co było nikczemne
i nędzne. 10 Wtedy doszło do Samuela słowo PANA:
11 Żałuję, że ustanowiłem Saula królem. Odwrócił się
bowiem ode mnie i nie wypełnił mego słowa. I Samuel
bardzo się rozgniewał, i wołał do PANA przez całą
noc. 12 A gdy Samuel wstał wcześnie rano, by spotkać
się z Saulem, doniesiono Samuelowi: Saul przybył do
Karmelu i tam właśnie postawił sobie pomnik, po czym
zawrócił, poszedł i przybył do Gilgal. 13 A gdy Samuel
przyszedł do Saula, Saul mu powiedział: Błogosławiony
jesteś przez PANA. Wypełniłem słowo PANA. 14 Lecz
Samuel powiedział: A co to za beczenie owiec w moich
uszach i co to za ryk wołów, który słyszę? 15 Saul
odpowiedział: Przyprowadzili je od Amalekitów. Lud
bowiem oszczędził to, co najlepsze z owiec i wołów,
aby je ofiarować PANU, twemu Bogu. To zaś, co
pozostało, wytępiliśmy. 16 Wtedy Samuel powiedział
do Saula: Stój, a powiem ci, co PAN mówił do mnie tej
nocy. Odpowiedział mu: Powiedz. 17 Samuel rzekł:
Czyż to nie wtedy, gdy byłeś mały w swoich oczach,
stałeś się głową pokoleń Izraela i PAN namaścił cię na
króla nad Izraelem? 18 Potem PAN posłał cię w drogę
i powiedział: Idź, wytrać tych grzeszników, Amalekitów,
i walcz z nimi, aż ich wytępisz. 19 Dlaczego więc
nie posłuchałeś głosu PANA, lecz rzuciłeś się na
łup i uczyniłeś to zło w oczach PANA? 20 Wtedy
Saul odpowiedział Samuelowi: Przecież posłuchałem
głosu PANA. Poszedłem drogą, którą mnie posłał
PAN, i przyprowadziłem Agaga, króla Amalekitów,
a Amalekitów wytraciłem. 21 Lud natomiast wziął
z łupu owce i woły, najlepsze z tego, co miało być
zniszczone, aby je ofiarować PANU, twemu Bogu, w
Gilgal. 22 Samuel odpowiedział: Czy PAN ma takie
[samo] upodobanie w całopaleniach i ofiarach jak w
posłuszeństwie głosowi PANA? Oto posłuszeństwo jest
lepsze niż ofiara, [lepiej jest] słuchać, niż [ofiarowywać]
tłuszcz baranów. 23 Bunt bowiem [jest jak] grzech
czarów, a upór jest jak nieprawość i bałwochwalstwo.
Ponieważ odrzuciłeś słowo PANA, on także odrzucił
cię jako króla. 24 Wtedy Saul powiedział do Samuela:
Zgrzeszyłem, ponieważ przekroczyłem rozkaz PANA
i twoje słowa, gdyż bałem się ludu i posłuchałem
jego głosu. 25 Teraz jednak przebacz [mi], proszę,
mój grzech i zawróć ze mną, abym oddał pokłon
PANU. 26 Lecz Samuel odpowiedział Saulowi: Nie
zawrócę z tobą, ponieważ odrzuciłeś słowo PANA,
a PAN odrzucił ciebie, abyś nie był [już] królem nad

Izraelem. 27 A [gdy] Samuel odwrócił się, aby odejść,
[Saul] chwycił skraj jego płaszcza i [ten] rozdarł się.
28 Wtedy Samuel powiedział mu: PAN oddarł ci dziś
królestwo Izraela i dał je twemu bliźniemu, lepszemu
od ciebie. 29 Ponadto Mocarz Izraela nie kłamie i nie
będzie żałować, gdyż nie jest człowiekiem, aby miał
żałować. 30 A on odpowiedział: Zgrzeszyłem. Teraz
jednak uszanuj mnie, proszę, wobec starszych mego
ludu i wobec Izraela i zawróć ze mną, abym oddał
pokłon PANU, twemu Bogu. 31 Zawrócił więc Samuel
i szedł za Saulem, a Saul oddał pokłon PANU. 32
Potem Samuel rzekł: Przyprowadźcie do mnie Agaga,
króla Amalekitów. Agag podszedł do niego odważnie
i powiedział: Na pewno ustąpiła gorycz śmierci. 33
Lecz Samuel powiedział: Jak twój miecz pozbawiał
kobiety ich dzieci, tak wśród kobiet twoja matka będzie
pozbawiona dzieci. I Samuel posiekał Agaga na kawałki
przed PANEM w Gilgal. 34 Potem Samuel udał się
do Rama, a Saul poszedł do swego domu w Gibea
Saulowym. 35 I Samuel nie zobaczył już Saula aż do
dnia swojej śmierci. Bolał jednak Samuel nad Saulem,
a PAN żałował, że uczynił Saula królem nad Izraelem.

16 Wtedy PAN powiedział do Samuela: Jak długo
będziesz bolał nad Saulem, skoro odrzuciłem
go, aby nie królował nad Izraelem? Napełnij swój róg
oliwą i idź, posyłam cię do Jessego Betlejemity. Tam
bowiem upatrzyłem sobie króla wśród jego synów. 2
Samuel powiedział: Jak mam pójść? Saul bowiem o
tym usłyszy i zabije mnie. PAN odpowiedział: Weź ze
sobą jałowicę ze stada i powiedz: Przyszedłem, aby
złożyć PANU ofiarę. 3 I wezwij Jessego na ofiarę, a ja
ci oznajmię, co masz czynić. A namaścisz mi [tego],
którego ci wskażę. 4 Samuel uczynił więc tak, jak mu
powiedział PAN, i przybył do Betlejem. Wtedy starsi
miasta z drżeniem wyszli mu naprzeciw i zapytali: Czy
przychodzisz w pokoju? 5 Odpowiedział: W pokoju.
Przyszedłem, aby złożyć PANU ofiarę. Poświęćcie się
i przyjdźcie ze mną na [składanie] ofiary. Poświęcił
też Jessego i jego synów i zaprosił ich na [składanie]
ofiary. 6 A gdy przyszli, ujrzał Eliaba i powiedział: Na
pewno [stoi] przed PANEM jego pomazaniec. 7 Lecz
PAN powiedział do Samuela: Nie patrz na jego urodę
ani na jego wysoki wzrost, gdyż go odrzuciłem. [PAN]
bowiem [nie patrzy] na to, na co patrzy człowiek, bo
człowiek patrzy [na to, co jest] przed oczami, ale PAN
patrzy na serce. 8 Jesse zawołał wtedy Abinadaba i
kazał mu przejść przed Samuelem. A on powiedział:
Tego też PAN nie wybrał. 9 Potem Jesse kazał przejść
Szammie. A on powiedział: Tego też PAN nie wybrał.
10 W ten sposób Jesse kazał przejść siedmiu swoim
synom przed Samuelem. I Samuel powiedział do
Jessego: PAN nie wybrał tych. 11 Potem Samuel
zapytał Jessego: Czy to już wszyscy [twoi] synowie?
Odpowiedział: Został jeszcze najmłodszy, który pasie
owce. Wtedy Samuel powiedział do Jessego: Poślij
po niego i przyprowadź go, gdyż nie usiądziemy,
dopóki on tu nie przyjdzie. 12 Posłał więc [po niego] i
przyprowadził go. Był on rudy i miał piękne oczy oraz
ładny wygląd. I PAN powiedział: Wstań, namaść go, bo
to jest on. 13 Samuel wziął więc róg z oliwą i namaścił
go pośród jego braci. I od tego dnia Duch PANA
zstępował na Dawida. Samuel zaś wstał i poszedł do
Rama. 14 Lecz Duch PANA opuścił Saula i zaczął
go trapić zły duch od PANA. 15 Wtedy słudzy Saula
powiedzieli do niego: Oto teraz trapi cię zły duch od
Boga. 16 Niech nasz pan rozkaże swoim sługom,
którzy są przed tobą, by poszukali człowieka, który
umie grać na harfie. A gdy będzie na tobie ten zły duch
od Boga, człowiek ten zagra swą ręką i ulży ci. 17
Saul odpowiedział swoim sługom: Proszę, upatrzcie mi
człowieka, który umiałby dobrze grać, i przyprowadźcie
[go] do mnie. 18 Jeden ze sług odpowiedział: Oto
widziałem syna Jessego Betlejemity, który umie grać.
Jest to dzielny wojownik, człowiek waleczny, roztropny
i przystojny, a PAN jest z nim. 19 Saul wysłał więc
posłańców do Jessego i powiedział: Poślij do mnie
swego syna Dawida, który jest przy trzodzie. 20 Wtedy
Jesse wziął osła, chleb, bukłak wina oraz jedno koźlę i
posłał [to wszystko] Saulowi przez swego syna Dawida.
21 I Dawid przybył do Saula, i stanął przed nim. [Ten]
ukochał go bardzo i [Dawid] został jego giermkiem. 22
Potem Saul posłał do Jessego, mówiąc: Proszę, niech
Dawid stoi przede mną, bo znalazł łaskę w moich
oczach. 23 A gdy [zły] duch od Boga zstępował na
Saula, Dawid brał harfę i grał swą ręką [melodię].
Wtedy Saul doznawał ulgi i czuł się lepiej, a zły duch
odchodził od niego.

17 Wtedy Filistyni zebrali swoje wojska do walki i
zgromadzili się w Soko, które należy do Judy,
rozbili obóz między Soko a Azeką, w Efes-Dammim. 2
Saul zaś i Izraelici zebrali się i rozbili obóz w dolinie
Ela, i ustawili się w szyku bojowym przeciw Filistynom.
3 Filistyni stali na górze po jednej stronie, Izraelici
zaś stali na górze po drugiej stronie, a między nimi
była dolina. 4 Wtedy z obozu Filistynów wyszedł
pewien wojownik z Gat imieniem Goliat, wysoki na
sześć łokci i jedną piędź. 5 Na głowie [miał] spiżowy
hełm i był ubrany w łuskowy pancerz; waga pancerza
[wynosiła] pięć tysięcy syklów miedzi. 6 Miał również
spiżowe nagolenice na nogach i spiżową tarczę między
ramionami. 7 Drzewce jego włóczni były jak wał tkacki,
grot jego włóczni [ważył] sześćset syklów żelaza, a
przed nim szedł człowiek niosący [jego] tarczę. 8 Stanął

on i zawołał do wojsk Izraela: Po co ustawiacie się w
szyku bojowym? Czy ja nie jestem Filistynem, a wy
sługami Saula? Wybierzcie spośród siebie człowieka i
niech zejdzie do mnie. 9 Jeśli zdoła ze mną walczyć i
zabije mnie, będziemy waszymi niewolnikami. Lecz
jeśli ja go pokonam i go zabiję, wy będziecie naszymi
niewolnikami i będziecie nam służyć. 10 Filistyn dodał:
Rzucam dziś wyzwanie wojskom Izraela. Dajcie mi
człowieka, a będziemy ze sobą walczyć. 11 Gdy Saul i
cały Izrael usłyszeli słowa Filistyna, zlękli się i bardzo
zatrwożyli. 12 Dawid [był] synem tego Efratejczyka z
Betlejem judzkiego, imieniem Jesse, który miał ośmiu
synów. Za czasów Saula był on stary i podeszły w
latach. 13 Trzej starsi synowie Jessego wyruszyli i udali
się za Saulem na wojnę. Imiona jego trzech synów,
którzy poszli na wojnę, [to]: Eliab, pierworodny, drugi
po nim – Abinadab i trzeci – Szamma. 14 A Dawid
był najmłodszy, a trzej najstarsi poszli za Saulem. 15
Dawid zaś odchodził od Saula i wracał, aby paść trzodę
swego ojca w Betlejem. 16 A Filistyn występował rano
i wieczorem i stawał tak przez czterdzieści dni. 17 I
Jesse powiedział do swego syna Dawida: Weź teraz
dla swych braci tę efę prażonego ziarna i tych dziesięć
chlebów i biegnij do obozu, do swoich braci. 18 Zanieś
też tych dziesięć serów dowódcy oddziału, dowiedz
się, jak się mają twoi bracia, i weź ich zastaw. 19 A
Saul wraz z nimi i wszystkimi synami Izraela byli w
dolinie Ela, walcząc z Filistynami. 20 Wstał więc Dawid
wcześnie rano, powierzył trzodę stróżowi, zabrał to
wszystko i wyruszył, tak jak mu Jesse nakazał. Gdy
przybył do obozu, wojsko wyruszało do bitwy i wydało
okrzyk wojenny. 21 Izraelici i Filistyni ustawili się [już]
bowiem w szyku bojowym, szyk przeciwko szykowi.
22 Wtedy Dawid zostawił toboły pod opieką stróża
taboru i pobiegł na pole bitwy. Gdy przybył, przywitał
się ze swoimi braćmi. 23 Gdy z nimi rozmawiał, oto
wojownik imieniem Goliat, Filistyn z Gat, wystąpił z
szeregów filistyńskich i zaczął wypowiadać te same
słowa. I Dawid to usłyszał. 24 A wszyscy Izraelici na
widok tego człowieka uciekali przed nim i bardzo się
bali. 25 I Izraelici mówili: Czy widzicie tego człowieka,
który występuje? Występuje, by rzucać wyzwanie
Izraelowi. Lecz tego, kto go zabije, król wzbogaci
wielkim bogactwem i da mu swoją córkę, a dom jego
ojca uczyni wolnym w Izraelu. 26 Wtedy Dawid zapytał
ludzi stojących przy nim: Co dadzą temu, kto zabije
tego Filistyna i odejmie hańbę z Izraela? Bo kim jest
ten nieobrzezany Filistyn, że rzuca wyzwanie wojskom
Boga żywego? 27 I lud odpowiedział mu te same
słowa: To dadzą temu, kto go zabije. 28 A jego starszy
brat, Eliab, usłyszał, że rozmawia z tymi ludźmi. I
Eliab zapłonął gniewem na Dawida, i powiedział: Po
co tu przyszedłeś i komu zostawiłeś tych parę owiec
na pustyni? Znam twoją pychę i przewrotność twego
serca, bo przyszedłeś, aby przypatrywać się bitwie. 29
Wtedy Dawid powiedział: Cóż teraz uczyniłem? Czy nie
mam [tu] sprawy? 30 I odwrócił się od niego do kogoś
innego, i pytał się jak przedtem. A lud odpowiedział
mu tak jak poprzednio. 31 I usłyszano słowa, które
wypowiedział Dawid, i powtórzono je Saulowi. [Saul]
wezwał go więc do siebie. 32 Wtedy Dawid powiedział
do Saula: Niech niczyje serce nie upada z jego powodu.
Twój sługa pójdzie i będzie walczył z tym Filistynem.
33 Lecz Saul odpowiedział Dawidowi: Ty nie możesz
iść przeciwko temu Filistynowi, by z nim walczyć.
Jesteś bowiem chłopcem, a on jest wojownikiem od
swojej młodości. 34 Dawid odpowiedział Saulowi: Twój
sługa pasł trzodę swego ojca, a gdy przychodził lew
lub niedźwiedź i porywał barana z trzody; 35 Wtedy
goniłem go, uderzałem na niego i wyrywałem mu [go]
z paszczy. I [kiedy] rzucał się na mnie, chwytałem go
za gardło, biłem i zabijałem go. 36 Twój sługa zabił i
lwa, i niedźwiedzia. Ten nieobrzezany Filistyn będzie
jak jeden z nich, gdyż rzucił wyzwanie wojskom Boga
żywego. 37 Ponadto Dawid powiedział: PAN, który
wyrwał mnie z łapy lwa i niedźwiedzia, wyrwie mnie
również z rąk tego Filistyna. Wtedy Saul powiedział do
Dawida: Idź i niech PAN będzie z tobą. 38 I Saul ubrał
Dawida w swoją zbroję, włożył mu na głowę spiżowy
hełm i ubrał go w pancerz. 39 Dawid przypasał też jego
miecz do swojej zbroi i próbował chodzić, bo nigdy
[wcześniej] tego nie nosił. Wtedy Dawid powiedział do
Saula: Nie mogę w tym chodzić, bo nie przywykłem do
tego. I Dawid zdjął to z siebie. 40 Potem wziął do ręki
swój kij i wybrał sobie pięć gładkich kamieni z potoku, i
włożył je do torby pasterskiej, którą miał przy sobie, i
z procą w ręku przybliżył się do Filistyna. 41 Filistyn
również ruszył i zbliżał się do Dawida, a jego giermek
szedł przed nim. 42 A gdy Filistyn spojrzał i zobaczył
Dawida, wzgardził nim, dlatego że był młodzieńcem –
rudym i przystojnym. 43 I Filistyn powiedział do Dawida:
Czyż jestem psem, że przychodzisz do mnie z kijem?
I przeklinał Filistyn Dawida przez swoich bogów. 44
Filistyn powiedział jeszcze do Dawida: Chodź do mnie,
a dam twoje ciało ptakom powietrznym i zwierzętom
polnym. 45 Wtedy Dawid odpowiedział Filistynowi: Ty
przychodzisz do mnie z mieczem, włócznią i tarczą, a
ja przychodzę do ciebie w imię PANA zastępów, Boga
wojsk Izraela, któremu rzuciłeś wyzwanie. 46 Dziś
PAN wyda cię w moje ręce, a ja cię zabiję i odetnę ci
głowę, a dam dzisiaj trupy wojsk Filistynów ptakom
powietrznym i dzikim zwierzętom. I cała ziemia pozna,
że jest Bóg w Izraelu; 47 I całe to zgromadzenie pozna,
że nie mieczem ani włócznią wybawia PAN, gdyż walka

należy do PANA i on wyda was w nasze ręce. 48 A
gdy Filistyn wstał, ruszył i zbliżał się do Dawida, Dawid
również pośpiesznie pobiegł na pole walki naprzeciw
Filistyna. 49 I Dawid sięgnął ręką do torby, wyjął z niej
kamień, cisnął [go] z procy i ugodził Filistyna w czoło
tak, że kamień utkwił mu w czole. I [ten] upadł twarzą
na ziemię. 50 Tak Dawid zwyciężył Filistyna procą i
kamieniem. Uderzył Filistyna i zabił go, choć Dawid nie
miał w ręku miecza. 51 Dawid podbiegł, stanął nad
Filistynem, wziął jego miecz, dobył go z pochwy, zabił
go i odciął mu nim głowę. A kiedy Filistyni zobaczyli, że
ich bohater umarł, uciekli. 52 Wtedy powstali Izraelici i
Judejczycy, wydali okrzyk i ścigali Filistynów aż do
wejścia do doliny i aż do bram Ekronu. I ranni Filistyni
padali na drodze od Szaaraim aż do Gat i Ekronu. 53
Potem synowie Izraela wrócili z pościgu za Filistynami
i złupili ich obóz. 54 A Dawid wziął głowę tego Filistyna
i przyniósł ją do Jerozolimy, a jego zbroję włożył do
swego namiotu. 55 Gdy Saul zobaczył, że Dawid
wyrusza naprzeciw Filistyna, zapytał Abnera, dowódcę
wojska: Czyim synem jest ten młodzieniec, Abnerze?
Abner odpowiedział: Jak żyje twoja dusza, królu, nie
wiem. 56 Wtedy król powiedział: Dowiedz się, czyim
synem jest ten młodzieniec. 57 Kiedy Dawid wracał
po zabiciu Filistynów, Abner wziął go i przyprowadził
przed Saula, a głowa Filistyna była jeszcze w jego
ręku. 58 I Saul zapytał go: Czyim synem jesteś,
młodzieńcze? Dawid odpowiedział: [Jestem] synem
twego sługi Jessego Betlejemity.

18 Kiedy przestał rozmawiać z Saulem, dusza
Jonatana związała się z duszą Dawida i Jonatan
umiłował go jak własną duszę. 2 I Saul wziął go
tego dnia, i nie pozwolił mu wrócić do domu swego
ojca. 3 A Jonatan zawarł z Dawidem przymierze, bo
miłował go jak własną duszę. 4 Jonatan zdjął płaszcz,
który miał na sobie, dał go Dawidowi, podobnie jak
swoje szaty – aż do miecza, łuku i pasa. 5 I Dawid
wyruszał, dokądkolwiek Saul go posyłał, i postępował
roztropnie. Saul ustanowił go więc nad wojownikami,
a on zyskał przychylność w oczach całego ludu, a
także w oczach sług Saula. 6 A gdy wracali, a Dawid
[też] wracał po zabiciu Filistyna, kobiety ze wszystkich
miast Izraela wyszły na spotkanie królowi Saulowi ze
śpiewem, pląsami i radością – z bębnami i gęślami. 7
Kobiety śpiewały na przemian, grały i mówiły: Saul
pobił swoje tysiące, ale Dawid swoich dziesiątki tysięcy.
8 I Saul bardzo się rozgniewał, gdyż nie podobały
mu się te słowa. Powiedział: Przyznali Dawidowi
dziesiątki tysięcy, a mnie przyznali [tylko] tysiące.
Czego mu brak? Tylko królestwa. 9 Od tego dnia Saul
nieprzychylnie patrzył na Dawida. 10 Następnego dnia
zły duch od Boga zstąpił na Saula i on prorokował
pośrodku domu, a Dawid grał swą ręką [melodię] – jak
przedtem. Saul zaś trzymał w ręku włócznię. 11 I Saul
rzucił włócznię, bo myślał: Przybiję Dawida do ściany.
Lecz Dawid dwukrotnie się przed nim uchylił. 12 I Saul
[zaczął] bać się Dawida, ponieważ PAN był z nim, a
od Saula odstąpił. 13 Saul oddalił go więc od siebie
i uczynił go dowódcą nad tysiącem, a on wyruszał
i powracał przed ludem. 14 We wszystkich swoich
drogach Dawid postępował roztropnie, gdyż PAN [był]
z nim. 15 Gdy Saul widział, że tak bardzo roztropnie
postępuje, bał się go. 16 Lecz cały Izrael i Juda kochali
Dawida, bo on wyruszał i powracał przed nimi. 17
I Saul powiedział do Dawida: Oto moja najstarsza
córka Merab. Dam ci ją za żonę, tylko bądź dla mnie
dzielnym mężem i prowadź wojny PANA. Saul bowiem
mówił sobie [tak]: Niech moja ręka go nie dosięgnie,
ale niech go dosięgnie ręka Filistynów. 18 Wtedy Dawid
powiedział do Saula: Kim jestem i czym jest moje
życie [lub] rodzina mojego ojca w Izraelu, żebym miał
zostać zięciem króla? 19 Gdy jednak przyszedł czas
oddania Dawidowi córki Saula, Merab, oddano ją za
żonę Adrielowi z Mecholi. 20 Ale Mikal, córka Saula,
pokochała Dawida. Gdy więc doniesiono o tym Saulowi,
spodobało mu się [to]. 21 I Saul powiedział: Dam mu
ją, aby była dla niego sidłem i aby ręka Filistynów była
na nim. Powiedział więc Saul do Dawida: Zostaniesz
dzisiaj moim zięciem z moją drugą [córką]. 22 Wtedy
Saul nakazał swoim sługom: Powiedzcie do Dawida w
tajemnicy: Oto król ma w tobie upodobanie i wszyscy
jego słudzy kochają cię. Zostań więc teraz zięciem
króla. 23 Słudzy Saula powtórzyli te słowa do uszu
Dawida, a Dawid odpowiedział: Czy wam się wydaje,
że to błaha rzecz być zięciem króla? Jestem przecież
człowiekiem ubogim i mało znaczącym. 24 Wtedy
słudzy Saula oznajmili mu: Tak powiedział Dawid. 25
Saul odpowiedział: Tak powiedzcie Dawidowi: Król nie
chce innego wiana jak tylko sto napletków filistyńskich,
aby się pomścić na swoich wrogach. Saul planował
bowiem, że Dawid wpadnie w ręce Filistynów. 26 Gdy
jego słudzy powtórzyli te słowa Dawidowi, spodobało
się to Dawidowi, że ma zostać zięciem króla. A te
dni jeszcze się nie wypełniły. 27 Wstał więc Dawid i
poszedł, on i jego ludzie, i zabił spośród Filistynów
dwustu mężczyzn. Potem Dawid przyniósł ich napletki
i oddał je w pełnej liczbie królowi, aby zostać zięciem
króla. I Saul dał mu swą córkę Mikal za żonę. 28 A gdy
Saul zobaczył i przekonał się, że PAN jest z Dawidem i
że jego córka Mikal go kocha; 29 Tym bardziej Saul
obawiał się Dawida. I Saul stał się wrogiem Dawida na
zawsze. 30 A książęta Filistynów robili wypady. A przy
każdym ich wypadzie Dawid postępował roztropniej

niż wszyscy słudzy Saula, tak że jego imię stało się
bardzo sławne.

19 Wtedy Saul mówił do swego syna Jonatana i
do wszystkich swoich sług, aby zabili Dawida. **2**
Lecz Jonatan, syn Saula, bardzo miłował Dawida. I
Jonatan doniósł Dawidowi, mówiąc: Mój ojciec Saul
chce cię zabić. Teraz więc strzeż się do rana i siedź
w ukryciu. **3** A ja wyjdę i stanę przy swoim ojcu na
polu, tam gdzie ty będziesz. Będę rozmawiał o tobie
ze swoim ojcem, a cokolwiek zobaczę, powiadomię cię
o tym. **4** Jonatan mówił więc dobrze o Dawidzie ze
swym ojcem Saulem i powiedział mu: Niech król nie
grzeszy przeciwko swemu słudze Dawidowi, gdyż on
nie zgrzeszył przeciw tobie, a jego czyny [są] raczej
dla ciebie bardzo pożyteczne: **5** On przecież narażał
swoje życie i zabił Filistyna, i PAN dokonał wielkiego
wybawienia dla całego Izraela. Sam [to] widziałeś
i uradowałeś się. Dlaczego więc miałbyś grzeszyć
przeciw niewinnej krwi i bez powodu zabić Dawida? **6** I
Saul posłuchał słów Jonatana, i przysiągł: Jak żyje
PAN, nie zostanie zabity. **7** Jonatan zawołał więc
Dawida i powtórzył mu wszystkie te słowa. Potem
Jonatan przyprowadził Dawida do Saula i przebywał z
nim, tak jak poprzednio. **8** Gdy znowu wybuchła wojna,
Dawid wyruszył przeciw Filistynom i walczył z [nimi], i
zadał im wielką klęskę tak, że uciekli przed nim. **9**
A zły duch od PANA opanował Saula, kiedy siedział
w swym domu, trzymając włócznię w ręku, Dawid
zaś grał [swą] ręką [melodię]. **10** I Saul chciał przybić
Dawida włócznią do ściany, lecz ten wymknął się
Saulowi i włócznia utkwiła w ścianie, a Dawid wybiegł i
uciekł tej nocy. **11** Potem Saul wysłał posłańców do
domu Dawida, aby go pilnowali i rano zabili. Lecz
Mikal, jego żona, powiedziała o tym Dawidowi: Jeśli nie
ujdziesz z życiem tej nocy, jutro zostaniesz zabity. **12**
Mikal spuściła więc Dawida przez okno, a on odszedł,
uciekł i ocalał. **13** A Mikal wzięła bożka i położyła
na łożu, a poduszkę z koziej [sierści] umieściła pod
jego głową i przykryła szatą. **14** Gdy Saul wysłał
posłańców, aby porwali Dawida, powiedziała: Jest
chory. **15** Saul znowu wysłał posłańców, aby zobaczyli
Dawida, nakazując: Przynieście go do mnie na łożu,
abym go zabił. **16** A gdy posłańcy przyszli, oto na łożu
był bożek, a poduszka z koziej skóry była pod jego
głową. **17** I Saul powiedział do Mikal: Dlaczego mnie
tak oszukałaś i wypuściłaś mego wroga, aby uszedł?
Mikal odpowiedziała Saulowi: On mi powiedział: Puść
mnie, dlaczego miałbym cię zabić? **18** Dawid uciekł
więc i ocalał, następnie przybył do Samuela, do Rama,
i opowiedział mu wszystko, co Saul mu uczynił. Potem
wraz z Samuelem poszli do Najot i tam zamieszkali. **19**
I doniesiono Saulowi: Oto Dawid jest w Najot, w Rama.
20 Wtedy Saul wysłał posłańców, aby pojmali Dawida.
Gdy zobaczyli gromadę prorokujących proroków oraz
Samuela stojącego na ich czele, Duch Boży zstąpił na
posłańców i oni także zaczęli prorokować. **21** Kiedy
doniesiono o tym Saulowi, wysłał innych posłańców,
lecz i oni prorokowali. Saul wysłał i trzecich posłańców,
lecz także i ci prorokowali. **22** Potem on sam poszedł
do Rama i gdy przyszedł do wielkiej studni, która
[jest] w Seku, zapytał: Gdzie jest Samuel i Dawid?
Odpowiedziano mu: Oto [są] w Najot, w Rama. **23**
I szedł stamtąd do Najot w Rama, lecz na niego
też zstąpił Duch Boży, tak że idąc, prorokował, aż
przyszedł do Najot w Rama. **24** I zdjął z siebie szaty i
także prorokował przed Samuelem, leżąc nagi przez
cały dzień i całą noc. Stąd powiedzenie: Czyż i Saul
między prorokami?

20 Tymczasem Dawid uciekł z Najot w Rama,
przyszedł do Jonatana i mówił przed nim: Cóż
uczyniłem? Jaka jest moja nieprawość? Jaki jest mój
grzech wobec twego ojca, że czyha na moje życie?
2 Odpowiedział mu: Nie daj Boże! Nie umrzesz. Oto
mój ojciec nie czyni niczego wielkiego ani małego,
zanim mnie o tym nie powiadomi. Czyż mój ojciec
miałby to przede mną ukrywać? Nie uczyni tego. **3**
Lecz Dawid przysiągł: Na pewno twój ojciec wie, że
znalazłem łaskę w twoich oczach i myśli: Niech o
tym nie wie Jonatan, żeby się nie martwił. Zaprawdę
jednak, jak żyje PAN i jak żyje twoja dusza, tylko jeden
krok dzieli mnie od śmierci. **4** Jonatan odpowiedział
Dawidowi: Czegokolwiek twoja dusza pragnie, uczynię
to dla ciebie. **5** Wtedy Dawid powiedział do Jonatana:
Oto jutro [jest] nów księżyca, a ja zwykle zasiadam
z królem przy stole. Pozwól mi odejść i ukryć się w
polu aż do wieczora trzeciego [dnia]. **6** Jeśli twój
ojciec będzie o mnie wypytywał, odpowiesz: Dawid
bardzo mnie prosił, aby mógł pobiec do swego miasta,
Betlejem, gdyż tam cała rodzina [składa] doroczną
ofiarę. **7** Jeśli odpowie: Dobrze – [będzie] to oznaczać
pokój dla twego sługi. Lecz jeśli się rozgniewa, wiedz,
że postanowił coś złego. **8** Okaż więc miłosierdzie
swemu słudze, gdyż doprowadziłeś swego sługę do
przymierza PANA z tobą. Jeśli jednak jest we mnie
jakaś nieprawość, to ty mnie zabij. Po co masz mnie
prowadzić do swego ojca? **9** Jonatan odpowiedział:
Nie daj Boże! Gdybym rzeczywiście wiedział, że mój
ojciec postanowił coś złego względem ciebie, czyżbym
cię o tym nie powiadomił? **10** I Dawid powiedział
do Jonatana: Któż mnie powiadomi, jeśli twój ojciec
da ci surową odpowiedź? **11** Jonatan odpowiedział
Dawidowi: Chodź, wyjdźmy na pole. I obaj wyszli na
pole. **12** Wtedy Jonatan powiedział do Dawida: [Niech]
PAN, Bóg Izraela – gdy jutro o tej porze [lub] pojutrze

wybadam swego ojca, i jeśli to będzie coś dobrego o
Dawidzie, a nie poślę do ciebie ani nie powiadomię
cię o tym; 13 To niech PAN odpłaci Jonatanowi i
do tego dorzuci. Lecz jeśli mój ojciec będzie chciał
wyrządzić ci zło, to powiadomię cię [o tym] i odprawię
cię, abyś mógł odejść w pokoju. A niech PAN będzie z
tobą, jak był z moim ojcem. 14 I jeśli będę żył, okaż
mi miłosierdzie PANA, ale choćbym i umarł; 15 Nie
odbieraj swego miłosierdzia memu domowi na wieki,
nawet gdy PAN wytraci wszystkich wrogów Dawida z
powierzchni ziemi. 16 Jonatan zawarł więc przymierze
z domem Dawida, [mówiąc]: Niech PAN szuka [tego] z
ręki wrogów Dawida. 17 Jonatan ponownie przysiągł
Dawidowi, gdyż go miłował. Miłował go bowiem, [jak]
miłował własną duszę. 18 Wtedy Jonatan powiedział
do niego: Jutro [jest] nów. Zauważą, że ciebie nie
ma, ponieważ twoje miejsce będzie puste. 19 Po
trzech dniach w ukryciu udasz się szybko na miejsce,
gdzie ukrywałeś się, gdy [omawialiśmy] sprawę, i
zatrzymasz się przy kamieniu Ezel. 20 A ja wypuszczę
trzy strzały obok niego, jak gdyby do celu. 21 A potem
poślę chłopca, [mówiąc mu]: Idź, znajdź strzały. Jeśli
powiem chłopcu: Oto strzały [znajdują się] za tobą,
bliżej, przynieś je – wtedy przyjdź, gdyż będzie [to
oznaczać] dla ciebie pokój i [nie stanie ci się] nic
złego, jak żyje PAN. 22 Jeśli zaś powiem chłopcu:
Oto strzały [znajdują się] przed tobą, tam dalej – to
idź, bo PAN cię wypuścił. 23 A co do sprawy, o której
rozmawialiśmy, PAN [będzie świadkiem] między mną a
tobą na wieki. 24 Dawid ukrył się więc w polu. A gdy
nastał nów, król zasiadł do stołu, aby się posilić. 25 A
gdy król zasiadł na swoim miejscu jak zazwyczaj, na
miejscu przy ścianie, Jonatan powstał. Abner siedział
obok Saula, miejsce zaś Dawida było puste. 26 Saul
jednak nie powiedział nic tego dnia, bo myślał: Coś mu
się przydarzyło i jest nieczysty, a nie oczyścił się. 27
A gdy następnego dnia, drugiego po nowiu, miejsce
Dawida pozostało puste, Saul zapytał swego syna
Jonatana: Dlaczego syn Jessego nie przyszedł na
posiłek ani wczoraj, ani dziś? 28 Jonatan odpowiedział
Saulowi: Dawid usilnie mnie prosił, aby [mógł pójść] do
Betlejem; 29 Mówił: Pozwól mi pójść, proszę, bo nasza
rodzina składa ofiarę w mieście i mój brat wezwał
mnie tam. Teraz więc, jeśli znalazłem łaskę w twoich
oczach, pozwól mi iść i zobaczyć swoich braci. Dlatego
nie przyszedł do stołu królewskiego. 30 Wtedy Saul
zapłonął gniewem na Jonatana i powiedział mu: Synu
przewrotnej i upornej [kobiety], czyż nie wiem, że
wybrałeś sobie syna Jessego na własną hańbę i na
hańbę nagości swojej matki? 31 Jak długo bowiem
syn Jessego będzie żył na ziemi, nie ostoisz się ty
ani twoje królestwo. Teraz więc poślij [po niego] i
przyprowadź go do mnie, bo musi umrzeć. 32 Wtedy
Jonatan odpowiedział swemu ojcu Saulowi: Dlaczego
ma umrzeć? Cóż uczynił? 33 I Saul rzucił w niego
włócznię, aby go przebić. Przez to Jonatan wiedział, że
jego ojciec postanowił zabić Dawida. 34 Jonatan wstał
więc od stołu w wielkim gniewie i nie jadł już posiłku w
drugim dniu po nowiu. Martwił się bowiem o Dawida,
bo jego ojciec tak go zelżył. 35 Rankiem Jonatan
wyszedł w pole o czasie umówionym z Dawidem, a
był z nim mały chłopiec. 36 I powiedział do swego
chłopca: Biegnij i poszukaj strzał, które wypuszczę.
Gdy chłopiec biegł, on wypuścił strzałę, [by padła]
dalej, przed nim. 37 A gdy chłopiec dotarł na miejsce,
[gdzie była] strzała, którą Jonatan wypuścił, zawołał
Jonatan za chłopcem i powiedział: Czyż strzała nie
jest dalej od ciebie? 38 I Jonatan wołał za chłopcem:
Szybko, pośpiesz się, nie stój! Chłopiec Jonatana
zebrał strzały i przyszedł do swego pana. 39 Lecz
chłopiec nic nie wiedział, tylko Jonatan i Dawid znali
sprawę. 40 I Jonatan oddał swój oręż swemu chłopcu,
i powiedział mu: Idź, odnieś to do miasta. 41 A gdy
chłopiec odszedł, Dawid wstał [z miejsca], od strony
południowej, upadł twarzą na ziemię i ukłonił się trzy
razy. Potem pocałowali się wzajemnie i razem płakali,
a Dawid obficiej. 42 I Jonatan powiedział do Dawida:
Idź w pokoju. Obaj bowiem poprzysięgliśmy sobie w
imię PANA, mówiąc: Niech PAN będzie między mną a
tobą i między moim potomstwem a twoim potomstwem
na wieki. Wstał więc i odszedł, a Jonatan wszedł do
miasta.

21 Potem Dawid przyszedł do Nob, do kapłana
Achimeleka. Achimelek wyszedł przestraszony
naprzeciw Dawida i zapytał go: Dlaczego jesteś
sam i nie ma z tobą nikogo? 2 Dawid odpowiedział
kapłanowi Achimelekowi: Król zlecił mi [pewną] sprawę,
nakazując: Niech nikt nie wie o tej sprawie, z którą
cię wysyłam i którą ci zleciłem. Z tego powodu
umówiłem się ze swoimi sługami w pewnym miejscu.
3 Teraz więc, co masz pod ręką? Daj mi do ręki
pięć chlebów lub cokolwiek się znajdzie. 4 Kapłan
odpowiedział Dawidowi: Nie mam pod ręką zwykłego
chleba, tylko chleb poświęcony. [Dam ci go], ale pod
warunkiem, że słudzy wstrzymali się od kobiet. 5
Dawid odpowiedział kapłanowi: Na pewno kobiety były
oddalone od nas przez trzy dni, odkąd wyruszyłem.
Naczynia młodzieńców są więc święte. A [chleb] jest w
pewien sposób zwykły, chociaż został dziś poświęcony
w naczyniu. 6 Kapłan dał mu więc poświęcony [chleb],
gdyż nie było tam innego chleba oprócz chleba
pokładnego, który zabrano sprzed oblicza PANA, aby
w dniu jego usunięcia położyć świeży chleb. 7 W tym
dniu był tam pewien człowiek spośród sług Saula,

zatrzymany przed PANEM. Miał na imię Doeg, [był
to] Edomita, przełożony nad pasterzami Saula. 8 I
Dawid zapytał Achimeleka: Czy nie masz tu pod ręką
włóczni albo miecza? Bo nie wziąłem ze sobą ani
swego miecza, ani żadnej swojej broni, gdyż sprawa
króla była pilna. 9 Kapłan odpowiedział: Miecz Goliata,
Filistyna, którego zabiłeś w dolinie Ela, jest zawinięty
w szatę za efodem. Jeśli chcesz go sobie wziąć,
weź. Nie ma tu bowiem innego oprócz tego. Dawid
odpowiedział: Nie ma od niego lepszego. Daj mi go.
10 Dawid wstał więc i uciekł tego dnia przed Saulem,
i przybył do Akisza, króla Gat. 11 A słudzy Akisza
mówili do niego: Czy to nie jest Dawid, król ziemi?
Czy nie o nim śpiewano wśród pląsów: Saul pobił
swoje tysiące, a Dawid swoich dziesiątki tysięcy? 12 I
Dawid wziął sobie te słowa do serca, i bardzo się bał
Akisza, króla Gat. 13 Zmienił więc przed nimi swoje
zachowanie i udawał szalonego w ich rękach, bazgrał
na wrotach bramy i pozwalał, aby ślina spływała mu
po brodzie. 14 Wtedy Akisz powiedział do swoich
sług: Oto widzicie człowieka szalonego. Dlaczego
przyprowadziliście go do mnie? 15 Czy brakuje mi
szaleńców, że przyprowadziliście tego, aby szalał
przede mną? Czy on ma wejść do mego domu?

22 Potem Dawid odszedł stamtąd i uciekł do jaskini
Adullam. Kiedy jego bracia i cała rodzina jego
ojca usłyszeli o tym, przyszli tam do niego. 2 I
zebrali się wokół niego wszyscy, którzy byli uciśnieni,
wszyscy, którzy byli zadłużeni, oraz wszyscy, którzy
byli rozgoryczeni, a on stał się ich przywódcą. I było
przy nim około czterystu mężczyzn. 3 Stamtąd Dawid
poszedł do Mispy w Moabie i powiedział do króla
Moabu: Pozwól, proszę, by mój ojciec i moja matka
przyszli i [mieszkali] z wami, aż się dowiem, co Bóg
ze mną uczyni. 4 Przyprowadził ich więc przed króla
Moabu i mieszkali u niego przez wszystkie dni, kiedy
Dawid przebywał w warowni. 5 Potem prorok Gad
powiedział do Dawida: Nie pozostawaj w warowni.
Wyrusz i wróć do ziemi judzkiej. Dawid wyruszył
więc i przybył do lasu Cheret. 6 W czasie gdy Saul
usłyszał, że pojawił się Dawid oraz ludzie, którzy z
nim byli, Saul przebywał w Gibea pod drzewem w
Rama, z włócznią w ręku, a wszyscy jego słudzy
stali przy nim. 7 Saul powiedział więc do swych sług,
którzy stali przy nim: Słuchajcie, Beniaminici: Czy
syn Jessego da wam wszystkim pola i winnice i czy
wszystkich was ustanowi tysiącznikami i setnikami?
8 Czy dlatego sprzysięgliście się wszyscy przeciwko
mnie i nie ma nikogo, kto by mi wyjawił, że mój syn
zawarł przymierze z synem Jessego, i nie ma nikogo
wśród was, kto by mi współczuł i powiadomił mnie,
że mój syn podburzył mego sługę przeciwko mnie,
aby czyhał na mnie, jak to [jest] dzisiaj? 9 Wtedy
Doeg Edomita, przełożony sług Saula, odpowiedział:
Widziałem syna Jessego, gdy przyszedł do Nob, do
Achimeleka, syna Achituba. 10 Ten radził się PANA
w jego sprawie i dał mu żywność, dał mu też miecz
Goliata Filistyna. 11 Wtedy król posłał, by wezwać
kapłana Achimeleka, syna Achituba, i cały dom jego
ojca, czyli kapłanów, którzy [byli] w Nob. I wszyscy oni
przyszli do króla. 12 Saul powiedział: Słuchaj teraz,
synu Achituba. A ten odpowiedział: Oto jestem, mój
panie. 13 Saul zapytał go: Dlaczego sprzysięgliście się
przeciwko mnie, ty i syn Jessego, że dałeś mu chleb i
miecz i radziłeś się Boga w jego sprawie, by powstał
przeciwko mnie, czyhając na mnie, jak to [jest] dzisiaj?
14 Achimelek odpowiedział królowi: I któż spośród
wszystkich twoich sług jest tak wierny jak Dawid, zięć
króla, który wyrusza na twój rozkaz i jest szanowany w
twoim domu? 15 Czyż dopiero dziś zacząłem radzić
się Boga w jego sprawie? Dalekie to ode mnie! Niech
król nie obciąża swego sługi ani całego domu mego
ojca o nic takiego. Twój sługa bowiem nie miał o tym
wszystkim najmniejszego pojęcia. 16 Król powiedział:
Musisz umrzeć, Achimeleku, ty i cały dom twego ojca.
17 Potem król nakazał sługom, którzy stali przy nim:
Odwróćcie się i zabijcie kapłanów PANA, gdyż ich
ręka także [jest] z Dawidem, a chociaż wiedzieli, że
on uciekł, nie powiadomili mnie. Lecz słudzy króla nie
chcieli podnieść ręki na kapłanów PANA i rzucić się [na
nich]. 18 Wtedy król powiedział do Doega: Odwróć się i
rzuć na kapłanów. I Doeg Edomita odwrócił się i rzucił
na kapłanów, i zabił w tym dniu osiemdziesięciu pięciu
mężczyzn noszących lniany efod. 19 Również Nob,
miasto kapłanów, wybił ostrzem miecza: mężczyzn
i kobiety, dzieci i niemowlęta, woły, osły i owce –
[wszystko to] ostrzem miecza. 20 Uszedł tylko jeden
syn Achimeleka, syna Achituba, imieniem Abiatar,
uciekł on do Dawida. 21 Abiatar zawiadomił Dawida, że
Saul zabił kapłanów PANA. 22 I Dawid powiedział do
Abiatara: Wiedziałem już tego dnia, gdy był tam Doeg
Edomita, że z pewnością doniesie o tym Saulowi. To ja
spowodowałem [śmierć] wszystkich osób domu twego
ojca. 23 Zostań ze mną, nie bój się. Kto bowiem czyha
na moje życie, czyha też na twoje życie. Lecz u mnie
będziesz bezpieczny.

23 Wtedy doniesiono Dawidowi: Oto Filistyni
zdobywają Keilę i plądrują klepiska. 2 I Dawid
radził się PANA: Czy mam iść i uderzyć na tych
Filistynów? PAN odpowiedział Dawidowi: Idź i pobij
Filistynów, i wybawisz Keilę. 3 Ludzie Dawida
powiedzieli mu: Oto boimy się tu, w ziemi judzkiej, a
cóż dopiero, jeśli pójdziemy do Keili przeciw wojskom

Filistynów. 4 Dawid ponownie radził się PANA. A
PAN odpowiedział mu: Wstań, idź do Keili, gdyż
wydam Filistynów w twoje ręce. 5 Dawid wyruszył
więc ze swoimi ludźmi do Keili, walczył z Filistynami,
uprowadził ich stada i zadał im wielką klęskę. Tak
Dawid wybawił mieszkańców Keili. 6 A gdy Abiatar,
syn Achimeleka, uciekł do Dawida do Keili, przyniósł
w swej ręce efod. 7 Potem doniesiono Saulowi, że
Dawid przybył do Keili. I Saul powiedział: Bóg wydał
go w moje ręce, gdyż sam się zamknął, wchodząc do
miasta mającego bramy i rygle. 8 Saul zwołał więc cały
lud na wojnę, by wyruszyć do Keili i oblegać Dawida
oraz jego ludzi. 9 A gdy Dawid dowiedział się, że
Saul potajemnie knuje zło przeciw niemu, powiedział
do kapłana Abiatara: Przynieś tu efod. 10 I Dawid
przemówił: PANIE, Boże Izraela, twój sługa usłyszał
dokładnie, że Saul chce przyjść do Keili, aby zburzyć
miasto z mego powodu. 11 Czy starsi Keili wydadzą
mnie w jego ręce? Czy przyjdzie też Saul, jak twój
sługa usłyszał? PANIE, Boże Izraela, proszę, powiedz
twemu słudze. PAN odpowiedział: Przyjdzie. 12 Wtedy
Dawid zapytał: Czy starsi Keili wydadzą mnie i moich
ludzi w ręce Saula? PAN odpowiedział: Wydadzą.
13 Dawid wstał więc wraz ze swoimi ludźmi, których
było około sześciuset, wyszli z Keili i udali się, gdzie
mogli. A gdy doniesiono Saulowi, że Dawid uciekł z
Keili, zaniechał wyprawy. 14 Dawid zaś przebywał na
pustyni w miejscach obronnych i pozostał na górze w
pustyni Zif. A Saul szukał go przez wszystkie te dni,
lecz Bóg nie wydał go w jego ręce. 15 A gdy Dawid
zobaczył, że Saul wyruszył, aby czyhać na jego życie,
został w lesie na pustyni Zif. 16 Wtedy Jonatan, syn
Saula, wstał i udał się do Dawida do lasu, i wzmocnił
jego rękę w Bogu. 17 I powiedział do niego: Nie bój
się, bo nie znajdzie cię ręka Saula, mego ojca. Ty
będziesz królował nad Izraelem, ja zaś będę drugim
po tobie. Wie o tym także Saul, mój ojciec. 18 I obaj
zawarli przymierze przed PANEM, po czym Dawid
pozostał w lesie, a Jonatan wrócił do domu swego
ojca. 19 Wtedy mieszkańcy Zif przyszli do Saula do
Gibea i powiedzieli: Czyż Dawid nie ukrywa się u nas
w miejscach obronnych w lesie, na wzgórzu Chakila,
które [leży] po prawej stronie Jeszimona? 20 Teraz
więc, królu, według pragnienia swojej duszy, by zejść,
zejdź czym prędzej, a my postaramy się wydać go
w ręce króla. 21 Saul odpowiedział: Błogosławieni
jesteście przez PANA, że zlitowaliście się nade mną.
22 Idźcie, proszę, i przygotujcie się pilnie; dowiedzcie
się, kto go tam widział, i wypatrzcie miejsce, w którym
przebywa. Mówiono bowiem, że postępuje bardzo
przebiegle. 23 Wypatrzcie więc wszystkie jego kryjówki,
w których się ukrywa, i wywiadujcie się o nie. Potem
wróćcie do mnie z pewną wiadomością, a pójdę z
wami. Jeśli będzie w ziemi, wtedy będę go szukał
wśród wszystkich tysięcy w Judzie. 24 Wstali więc i
poszli do Zif przed Saulem. Dawid zaś i jego ludzie
byli na pustyni Maon, na równinie po południowej
stronie Jeszimona. 25 Saul wraz z jego ludźmi również
poszli, aby go szukać. Gdy doniesiono o tym Dawidowi,
ten zstąpił do skały i mieszkał na pustyni Maon.
Kiedy Saul o tym usłyszał, ścigał Dawida na pustyni
Maon. 26 I Saul szedł po jednej stronie góry, a Dawid
i jego ludzie [szli] po drugiej stronie góry. I Dawid
spieszył się, aby ujść przed Saulem, gdyż Saul i
jego ludzie już otaczali Dawida i jego ludzi, aby ich
pojmać. 27 Tymczasem posłaniec przybył do Saula,
mówiąc: Pośpiesz się i chodź, bo Filistyni wtargnęli do
ziemi. 28 Saul zawrócił więc od pościgu za Dawidem
i wyruszył przeciw Filistynom. Dlatego nazwano to
miejsce Sela-Hammalekot. 29 Dawid zaś wyruszył
stamtąd i przebywał w miejscach obronnych w En-
Gedi.

24 A gdy Saul wrócił z pościgu za Filistynami,
doniesiono mu: Oto Dawid przebywa na pustyni
En-Gedi. 2 Saul wziął więc trzy tysiące doborowych
mężczyzn spośród całego Izraela i wyruszył na
poszukiwanie Dawida i jego ludzi po skałach dzikich
kóz. 3 I przybył do owczych zagród przy drodze,
gdzie była jaskinia. Wszedł do niej Saul, by zakryć
sobie nogi. Dawid zaś i jego ludzie siedzieli w głębi
jaskini. 4 Ludzie Dawida powiedzieli do niego: Oto
dzień, o którym PAN ci powiedział: Oto wydam twego
wroga w twoje ręce, abyś z nim uczynił to, co wyda
ci się słuszne. Dawid wstał więc i po cichu odciął
skraj płaszcza Saula. 5 Potem jednak serce Dawida
zadrżało z tego powodu, że odciął skraj płaszcza
Saula. 6 I zwrócił się do swoich ludzi: Nie daj Boże,
żebym miał to uczynić memu panu, pomazańcowi
PANA, bym miał wyciągnąć swoją rękę na niego,
ponieważ jest pomazańcem PANA. 7 Tymi słowami
Dawid powstrzymał swych ludzi i nie pozwolił im
powstać przeciw Saulowi. Saul zaś wyszedł z jaskini i
poszedł swoją drogą. 8 Potem Dawid również wstał,
wyszedł z jaskini i zawołał za Saulem: Mój panie,
królu! Kiedy Saul obejrzał się za siebie, Dawid schylił
się twarzą ku ziemi i pokłonił się. 9 Następnie Dawid
powiedział do Saula: Dlaczego słuchasz opowieści
ludzi, którzy mówią: Oto Dawid pragnie twojej zguby?
10 Oto dziś twoje oczy widzą, że PAN wydał cię w
jaskini w moje ręce. I namawiano [mnie], bym cię zabił,
lecz oszczędziłem cię i powiedziałem: Nie wyciągnę
swojej ręki na mego pana, bo jest pomazańcem PANA.
11 Zobacz, mój ojcze, zobacz skraj swego płaszcza w
mojej ręce. Odcinając ci bowiem skraj twego płaszcza,

nie zabiłem cię. Wiedz i zobacz, że nie ma w mojej
ręce złości ani nieprawości, ani też nie zgrzeszyłem
przeciwko tobie. A ty czyhasz na moje życie, by [mi] je
odebrać. 12 Niech PAN rozsądzi między mną a tobą
i niech PAN za mnie zemści się na tobie. Lecz nie
podniosę swojej ręki na ciebie. 13 Jak mówi starodawne
przysłowie: Od niegodziwych pochodzi niegodziwość,
ale nie podniosę swojej ręki na ciebie. 14 Za kim
wyruszył król Izraela? Kogo gonisz? Zdechłego psa?
Jedną pchłę? 15 Niech PAN będzie sędzią i niech
rozsądzi między mną a tobą, niech zobaczy i ujmie
się w mojej sprawie, i niech mnie wyzwoli z twojej
ręki. 16 I kiedy Dawid przestał mówić te słowa do
Saula, Saul zawołał: Czy to jest twój głos, synu mój,
Dawidzie? I Saul podniósł swój głos, i zapłakał. 17
Potem powiedział do Dawida: Jesteś sprawiedliwszy
ode mnie, bo oddałeś mi dobrem, a ja tobie oddałem
złem. 18 Dziś pokazałeś, że świadczysz mi dobro.
Choć bowiem PAN wydał mnie w twoje ręce, nie
zabiłeś mnie. 19 Gdy ktoś spotka swego wroga, to
czy wypuści go na dobrą drogę? Niech PAN odpłaci
ci dobrem za to, co mi dziś uczyniłeś. 20 A teraz oto
wiem, że z pewnością będziesz królem i że królestwo
Izraela ostoi się w twojej ręce. 21 Przysięgnij mi więc
na PANA, że nie wytępisz mojego potomstwa po mnie
i nie wytracisz mojego imienia z domu mego ojca.
22 I Dawid przysiągł Saulowi. Potem Saul wrócił do
swego domu, a Dawid i jego ludzie udali się do miejsca
obronnego.

25 Tymczasem Samuel umarł. I zebrali się wszyscy
Izraelici, opłakiwali go i pogrzebali go w jego
domu w Rama. Wtedy Dawid wstał i udał się na
pustynię Paran. 2 A [był pewien] człowiek w Maon,
który miał posiadłość w Karmelu. Był to człowiek
zamożny: miał bowiem trzy tysiące owiec i tysiąc
kóz. Wtedy właśnie strzygł swoje owce w Karmelu.
3 Człowiek ten [miał] na imię Nabal, a jego żona
nazywała się Abigail. Była to kobieta roztropna i piękna,
ale jej mąż był nieokrzesany i występny, [pochodził] z
[rodu] Kaleba. 4 Gdy Dawid dowiedział się na pustyni,
że Nabal strzyże swoje owce; 5 Posłał dziesięciu
sług i powiedział im: Idźcie do Karmelu i udajcie się
do Nabala, i pozdrówcie go w moim imieniu; 6 I
tak powiecie do tego, który żyje [spokojnie]: Pokój
niech będzie tobie, pokój twemu domowi i pokój
wszystkiemu, co posiadasz! 7 Właśnie słyszałem, że u
ciebie strzygą [owce]. Gdy twoi pasterze przebywali z
nami, nie wyrządziliśmy im żadnej krzywdy i nic im
nie zginęło przez cały czas ich pobytu w Karmelu.
8 Zapytaj swoich sług, a powiedzą ci. Niech więc
[my, twoi] słudzy, znajdziemy łaskę w twoich oczach,
gdyż przybyliśmy w dobrym dniu. Daj, proszę, swoim
sługom i twemu synowi Dawidowi cokolwiek znajdzie
twoja ręka. 9 Przyszli więc słudzy Dawida i powtórzyli
Nabalowi wszystkie te słowa w imieniu Dawida, i
czekali. 10 Nabal odpowiedział sługom Dawida: Któż
to jest Dawid? Któż to jest syn Jessego? Wielu sług
ucieka dziś od swoich panów. 11 Czyż mam wziąć
swój chleb, swoją wodę i mięso swego [bydła], które
zabiłem dla strzygących moje owce, i dać ludziom, o
których nie wiem, skąd są? 12 Słudzy Dawida zawrócili
i udali się w drogę, a gdy przybyli, powiedzieli mu
wszystkie te słowa. 13 Wtedy Dawid powiedział swym
ludziom: Niech każdy przypasze swój miecz. Każdy
więc przypasał swój miecz, Dawid również przypasał
swój miecz. I wyruszyło za Dawidem około czterystu
ludzi, a dwustu zostało przy taborze. 14 Tymczasem
jeden ze sług doniósł [o tym] Abigail, żonie Nabala: Oto
Dawid przysłał posłańców z pustyni, aby błogosławić
naszemu panu, lecz on ich zwymyślał. 15 Ale ludzie ci
byli dla nas bardzo dobrzy i nie wyrządzili nam żadnej
krzywdy ani nic nam nie zginęło przez cały czas, gdy
przebywaliśmy z nimi w polu. 16 Byli dla nas murem
zarówno w nocy, jak i w dzień, przez cały czas, kiedy
byliśmy z nimi, pasąc trzodę. 17 Teraz zatem wiedz o
tym i rozważ to, co masz czynić, gdyż postanowiono
nieszczęście wobec naszego pana i całego jego domu.
On bowiem jest synem Beliala, tak że nie można z
nim rozmawiać. 18 Wtedy Abigail pośpieszyła się,
wzięła dwieście chlebów, dwa bukłaki wina, pięć
przyrządzonych owiec, pięć miar prażonego ziarna, sto
pęczków rodzynków oraz dwieście placków figowych i
załadowała to na osły. 19 Potem powiedziała swoim
sługom: Idźcie przede mną, a ja podążę za wami. Lecz
swemu mężowi Nabalowi nie powiedziała o tym. 20 I
gdy jechała na ośle, i zjeżdżała pod osłoną góry, oto
Dawid i jego ludzie zjeżdżali naprzeciwko niej i spotkała
ich. 21 Tymczasem Dawid powiedział: Naprawdę,
niepotrzebnie strzegłem na pustyni wszystkiego, co
należało do tego człowieka, tak że nic nie zginęło ze
wszystkiego, co ma, bo on odpłaca mi złem za dobre.
22 Niech to uczyni Bóg wrogom Dawida i niech do tego
dorzuci, jeśli do rana pozostawię ze wszystkich, co do
niego należą, aż do najmniejszego szczenięcia. 23
Kiedy Abigail zobaczyła Dawida, pośpiesznie zsiadła
z osła i upadła przed Dawidem na twarz, i pokłoniła
się aż do ziemi; 24 Potem upadła mu do nóg i
powiedziała: Niech na mnie spadnie nieprawość, mój
panie. Pozwól, proszę, by twoja służąca przemówiła
do ciebie i posłuchaj słów swojej służącej. 25 Niech
mój pan, proszę, nie obraża się na tego syna Beliala,
Nabala, gdyż jest on jak jego imię. Na imię [ma] Nabal i
jest w nim głupota. Ja zaś, twoja służąca, nie widziałam
sług mego pana, które przysłałeś. 26 Teraz więc, mój

panie, jak żyje PAN i jak żyje twoja dusza, skoro PAN
powstrzymał cię od [rozlewu] krwi i od dokonania
zemsty twoją własną ręką, to niech teraz będą jak
Nabal twoi wrogowie i ci, którzy pragną krzywdy
mego pana. 27 Teraz więc to błogosławieństwo, które
twoja służąca przyniosła swemu panu, niech będzie
oddane sługom, którzy chodzą za moim panem. 28
Przebacz, proszę, występek swojej służącej, gdyż PAN
z pewnością uczyni memu panu trwały dom, ponieważ
mój pan prowadzi walki PANA, a nie znaleziono zła
w tobie przez wszystkie twoje dni. 29 Lecz pewien
człowiek powstał, by cię prześladować i czyhać na
twoje życie, ale dusza mego pana będzie zachowana
w wiązance życia u PANA, twego Boga. Dusze zaś
twych wrogów wyrzuci on jak z procy. 30 A gdy PAN
uczyni memu panu wszystko dobre, co wypowiedział o
tobie, i ustanowi cię władcą nad Izraelem; 31 Wtedy
nie będzie to dla ciebie strapieniem ani wyrzutem
sumienia mego pana, że przelałeś niewinną krew
bądź dokonałeś zemsty. Gdy więc PAN dobrze uczyni
memu panu, wspomnij na swoją służącą. 32 I Dawid
powiedział do Abigail: Błogosławiony niech będzie
PAN, Bóg Izraela, który wysłał cię dziś na spotkanie ze
mną. 33 Błogosławiony twój rozsądek, błogosławiona
bądź i ty, która powstrzymałaś mnie dzisiaj od rozlewu
krwi i od dokonania zemsty moją własną ręką. 34
Zaprawdę bowiem, jak żyje PAN, Bóg Izraela, który
powstrzymał mnie od wyrządzenia ci krzywdy, gdybyś
się nie pośpieszyła i nie zajechała mi drogi, to Nabalowi
nie pozostałby do świtu nikt, aż do najmniejszego
szczenięcia. 35 Dawid przyjął więc z jej ręki to, co
mu przyniosła, i powiedział do niej: Idź w pokoju do
swego domu. Oto wysłuchałem twego głosu i przyjąłem
cię łaskawie. 36 A gdy Abigail wróciła do Nabala,
oto wyprawiał ucztę w swoim domu niczym ucztę
królewską. A serce Nabala było w nim wesołe, gdyż był
bardzo pijany, toteż nie powiedziała mu żadnego słowa
aż do świtu. 37 Lecz rano, gdy Nabal wytrzeźwiał od
wina, jego żona opowiedziała mu o wszystkim, a jego
serce w nim zamarło i stał się on [jak] kamień. 38
A gdy minęło mniej więcej dziesięć dni, PAN poraził
Nabala, tak że umarł. 39 Gdy Dawid usłyszał, że Nabal
umarł, powiedział: Błogosławiony PAN, który pomścił
mnie na Nabalu za wyrządzoną mi zniewagę, swego
sługę powstrzymał od zła, a niegodziwość Nabala
zwrócił PAN na jego głowę. Potem Dawid posłał po
Abigail i rozmówił się z [nią], chcąc ją pojąć za żonę.
40 Słudzy Dawida przybyli więc do Abigail do Karmelu
i powiedzieli do niej: Dawid przysłał nas do ciebie,
by pojąć cię za żonę. 41 Ona wstała, pokłoniła się
twarzą do ziemi i powiedziała: Oto niech twoja służąca
będzie sługą do obmywania stóp sługom mego pana.
42 Wtedy Abigail wstała pośpiesznie i wsiadła na osła z
pięcioma swymi dziewczętami, które z nią chodziły. I
tak pojechała za posłańcami Dawida, i została jego
żoną. 43 Dawid wziął też Achinoam z Jizreel i obie
zostały jego żonami. 44 Tymczasem Saul oddał swoją
córkę Mikal, żonę Dawida, Paltiemu, synowi Lajisza z
Gallim.

26 Zifejczycy przyszli do Saula, do Gibea, i
powiedzieli: Czy Dawid nie ukrywa się na wzgórzu
Hakila, naprzeciwko Jeszimonu? 2 Saul wyruszył więc
i udał się na pustynię Zif, a razem z nim trzy tysiące
doborowych mężczyzn spośród Izraela, aby szukać
Dawida na pustyni Zif. 3 Saul rozbił obóz na wzgórzu
Hakila, które [leży] naprzeciwko Jeszimonu, przy
drodze. Dawid zaś przebywał na pustyni i dowiedział
się, że Saul przybył za nim na pustynię. 4 Dawid
wysłał więc zwiadowców i przekonał się, że Saul
rzeczywiście przybył. 5 Wtedy Dawid wstał i przybył na
miejsce, gdzie Saul rozbił obóz. I Dawid spostrzegł
miejsce, gdzie leżeli Saul i Abner, syn Nera, dowódca
jego wojska. Saul bowiem spał w środku obozu, a
ludzie leżeli wokół niego. 6 I Dawid odezwał się do
Achimeleka Chetyty i do Abiszaja, syna Serui, brata
Joaba: Kto pójdzie ze mną do Saula do obozu? Abiszaj
odpowiedział: Ja pójdę z tobą. 7 Przyszli więc Dawid i
Abiszaj w nocy do tych ludzi. I oto Saul, leżąc, spał w
środku obozu, a jego włócznia była wbita w ziemię
przy jego głowie. Abner zaś i ludzie leżeli dokoła niego.
8 Wtedy Abiszaj powiedział do Dawida: Dziś Bóg wydał
twego wroga w twoje ręce. Pozwól mi więc teraz go
przybić włócznią do ziemi jeden raz, drugiego nie
będzie trzeba. 9 Ale Dawid odpowiedział Abiszajowi:
Nie zabijaj go, bo któż może wyciągnąć rękę na
pomazańca PANA i pozostać niewinny? 10 Dawid
dodał: Jak żyje PAN, sam PAN go zabije albo nadejdzie
jego dzień i umrze, albo wyruszy na wojnę i zginie.
11 Nie daj Boże, abym miał wyciągnąć swoją rękę
na pomazańca PANA. Tylko weź, proszę, włócznię,
która jest przy jego głowie, oraz dzban na wodę i
odejdźmy. 12 Dawid wziął więc włócznię i dzban na
wodę, które leżały przy głowie Saula, i odeszli. Nikt
tego nie widział ani nie zauważył, ani się nie obudził,
bo wszyscy spali. Spadł na nich bowiem twardy sen od
PANA. 13 Potem Dawid przeszedł na drugą stronę
i stanął na szczycie góry daleko [od obozu], tak że
odległość między nimi była wielka. 14 Wtedy Dawid
zawołał do ludzi i do Abnera, syna Nera: Czy nie
odezwiesz się, Abnerze? Abner odpowiedział: Któż ty
jesteś, który wołasz do króla? 15 Dawid odpowiedział
Abnerowi: Czy ty nie jesteś dzielnym mężczyzną? A
któż w Izraelu jest jak ty? Dlaczego więc nie strzegłeś

króla, swego pana? Przyszedł bowiem jeden z ludu,
aby zabić króla, twego pana. 16 Nie jest dobre to,
co uczyniłeś. Jak żyje PAN, zasługujecie na śmierć,
bo nie strzegliście swojego pana, pomazańca PANA.
A teraz patrz, gdzie jest włócznia króla i dzban na
wodę, które były przy jego głowie. 17 Wtedy Saul
rozpoznał głos Dawida i zawołał: Czy to twój głos,
mój synu, Dawidzie? Dawid odpowiedział: [To] mój
głos, mój panie, królu. 18 I dodał: Dlaczego mój pan
ściga swego sługę? Cóż bowiem uczyniłem? A jakież
zło [znajduje się] w moich rękach? 19 Teraz więc,
proszę, niech mój pan, król, posłucha słów swego
sługi. Jeśli PAN pobudził cię przeciwko mnie, niech
przyjmie ofiary. Lecz jeśli synowie ludzcy, to niech
będą przeklęci przed PANEM, gdyż wypędzają mnie
dziś, abym nie mieszkał w dziedzictwie PANA, mówiąc:
Idź, służ obcym bogom. 20 A teraz niech moja krew
nie zostanie wylana na ziemię przed obliczem PANA.
Wyszedł bowiem król Izraela, aby szukać jednej pchły,
jak [wtedy, gdy] poluje się na kuropatwę w górach. 21
Wtedy Saul powiedział: Zgrzeszyłem. Wróć, mój synu,
Dawidzie, bo nie uczynię ci już nic złego, ponieważ dziś
moja dusza była cenna w twoich oczach. Oto głupio
postąpiłem i wielce zbłądziłem. 22 Dawid odpowiedział:
Oto włócznia króla. Niech przyjdzie jeden ze sług i ją
odbierze. 23 I niech PAN wynagrodzi każdemu za jego
sprawiedliwość i wierność. PAN bowiem wydał cię dziś
w moje ręce, ale nie chciałem wyciągnąć swojej ręki na
pomazańca PANA. 24 Oto jak poważane było dziś twoje
życie w moich oczach, tak niech będzie poważane
moje życie w oczach PANA i niech mnie PAN wybawi
z wszelkiego ucisku. 25 Wtedy Saul powiedział do
Dawida: Bądź błogosławiony ty, mój synu, Dawidzie.
Wielu dzieł dokonasz i będziesz zwyciężał. Potem
Dawid poszedł swoją drogą, a Saul wrócił na swoje
miejsce.

27 Dawid jednak powiedział sobie w sercu: Któregoś
dnia zginę z ręki Saula. Nie ma dla mnie nic
lepszego, niż bym uszedł szybko do ziemi Filistynów.
Wtedy Saul będzie zrozpaczony szukaniem mnie po
wszystkich granicach Izraela. I tak ujdę z jego rąk.
2 Powstał więc Dawid i wraz z sześciuset ludźmi,
którzy byli z nim, poszedł do Akisza, syna Maoka,
króla Gat. 3 I Dawid mieszkał u Akisza w Gat, on
i jego ludzie, każdy ze swoją rodziną: Dawid i jego
dwie żony, Achinoam Jizreelitka i Abigail, [dawna] żona
Nabala, Karmelitka. 4 A gdy doniesiono Saulowi, że
Dawid uciekł do Gat, przestał go szukać. 5 I Dawid
powiedział do Akisza: Jeśli teraz znalazłem łaskę w
twoich oczach, niech mi dadzą miejsce w jednym z
miast tego kraju, abym tam mieszkał. Dlaczego bowiem
twój sługa miałby mieszkać w mieście królewskim wraz
z tobą? 6 Akisz dał mu więc w tym dniu Siklag. Dlatego
Siklag należy do królów Judy aż do dziś. 7 A okres,
który Dawid przebywał w krainie Filistynów, wynosił
rok i cztery miesiące. 8 Dawid i jego ludzie wyprawiali
się i najeżdżali Geszurytów, Girzytów i Amalekitów.
Ci bowiem od dawna mieszkali w tej ziemi leżącej
przy wejściu do Szur aż do ziemi Egiptu. 9 I Dawid
pustoszył tę ziemię, i nie pozostawiał przy życiu ani
mężczyzny, ani kobiety. Zabierał zaś owce, woły, osły
i wielbłądy, a także szaty, zawracał i przybywał do
Akisza. 10 A gdy Akisz pytał: Gdzie byliście dzisiaj na
wyprawie? Dawid odpowiadał: Na południu Judy, na
południe od Jerachmeelitów i na południe od Kenitów.
11 Dawid nie zostawiał przy życiu ani mężczyzny, ani
kobiety, aby ich nie przyprowadzić do Gat. Mówił: Aby
nie skarżyli na nas i nie mówili: Tak uczynił Dawid i taki
był jego zwyczaj przez wszystkie dni, kiedy mieszkał
w ziemi Filistynów. 12 Akisz zaś wierzył Dawidowi i
mówił: Został znienawidzony przez swój lud, Izrael.
Pozostanie więc moim sługą na zawsze.

28 W tym czasie Filistyni zgromadzili swe wojska
na wojnę, aby walczyć z Izraelem. Wtedy Akisz
powiedział do Dawida: Na pewno wiesz, że razem ze
mną wyruszysz na wojnę, ty i twoi ludzie. 2 Dawid
odpowiedział Akiszowi: Sam się przekonasz, co uczyni
twój sługa. Akisz powiedział do Dawida: Ustanowię
więc ciebie stróżem swojej głowy na zawsze. 3 A
Samuel już umarł i opłakiwał go cały Izrael, i pogrzebali
go w jego mieście, Rama. Saul zaś usunął czarowników
i wróżbitów z ziemi. 4 Wtedy Filistyni zebrali się,
nadciągnęli i rozbili obóz w Szunem. Saul również
zgromadził cały Izrael i rozbił obóz w Gilboa. 5 A gdy
Saul zobaczył obóz Filistynów, zląkł się i jego serce
mocno zadrżało. 6 I Saul radził się PANA, lecz PAN
mu nie odpowiedział ani przez sny, ani przez Urim,
ani przez proroków. 7 Saul zwrócił się więc do swoich
sług: Poszukajcie mi kobiety czarownicy, a pójdę do
niej i poradzę się jej. Jego słudzy odpowiedzieli mu:
Oto jest w Endor kobieta czarownica. 8 Wtedy Saul
przebrał się, wkładając inne szaty, poszedł wraz z
dwoma mężczyznami i przyszli do tej kobiety w nocy.
I powiedział: Proszę cię, powróż mi przez ducha
wieszczego, a wywołaj mi tego, kogo ci wymienię. 9
Lecz kobieta odpowiedziała mu: Ty wiesz, co uczynił
Saul – że zgładził czarowników i wróżbitów z ziemi.
Czemu zastawiasz sidła na moje życie, by wydać
mnie na śmierć? 10 Saul przysiągł jej na PANA: Jak
żyje PAN, nie spadnie na ciebie żadna kara z tego
powodu. 11 Wtedy kobieta zapytała: Kogo mam ci
wywołać? A on odpowiedział: Wywołaj mi Samuela. 12
A gdy kobieta zobaczyła Samuela, krzyknęła głośno
i powiedziała do Saula: Czemu mnie oszukałeś?

Przecież ty jesteś Saul! 13 Król powiedział do niej: Nie
bój się. Cóż widziałaś? Kobieta odpowiedziała Saulowi:
Widziałam bogów wstępujących z ziemi. 14 Pytał
dalej: Jak wyglądał? Odpowiedziała: Wstępuje stary
mężczyzna, a jest on ubrany w płaszcz. I Saul poznał,
że to Samuel, schylił się twarzą do ziemi i pokłonił. 15
Samuel zaś powiedział do Saula: Dlaczego nie dajesz
mi spokoju i wywołujesz mnie? Saul odpowiedział:
Jestem w wielkim ucisku, gdyż Filistyni walczą ze
mną, a Bóg odstąpił ode mnie i już nie odpowiada
mi ani przez proroków, ani przez sny. Dlatego cię
przyzwałem, abyś mi oznajmił, co mam czynić. 16
Samuel powiedział: Czemu więc mnie pytasz, skoro
PAN odstąpił od ciebie i stał się twoim wrogiem? 17 I
PAN uczynił mu, jak zapowiedział przeze mnie: PAN
wyrwał królestwo z twoich rąk i dał je twemu bliźniemu
– Dawidowi. 18 Ponieważ nie byłeś posłuszny głosowi
PANA ani nie wykonałeś jego srogiego gniewu nad
Amalekiem, PAN tak ci dzisiaj uczynił. 19 Ponadto PAN
wyda Izraela wraz z tobą w ręce Filistynów, a jutro ty i
twoi synowie [będziecie] ze mną. PAN wyda również
wojsko Izraela w ręce Filistynów. 20 Saul natychmiast
upadł jak długi na ziemię, bo bardzo się zląkł słów
Samuela. Nie było w nim też siły, gdyż nic nie jadł przez
cały dzień i całą noc. 21 Potem kobieta podeszła do
Saula, a widząc, że bardzo się zląkł, powiedziała mu:
Oto twoja służąca posłuchała twego głosu, naraziłam
swoje życie i posłuchałam twoich słów, które mówiłeś
do mnie. 22 Teraz więc posłuchaj i ty, proszę, głosu
swojej służącej. Położę przed tobą kawałek chleba,
abyś zjadł i posilił się, zanim wyruszysz w drogę. 23
Lecz on wzbraniał się i mówił: Nie będę jadł. Jego
słudzy zaś wraz z kobietą przymusili go. I posłuchał ich
głosu, wstał z ziemi i usiadł na łóżku. 24 A ta kobieta
miała w domu tuczne cielę. Pośpieszyła więc i zabiła
je, potem wzięła mąkę, rozczyniła ją i upiekła z niej
przaśniki. 25 Następnie przyniosła to przed Saula i
przed jego sługi, a gdy zjedli, powstali i poszli tej samej
nocy.

29 Wtedy Filistyni zebrali wszystkie swoje wojska
w Afek. Izraelici zaś rozbili obóz przy źródle,
które jest w Jizreel. 2 A książęta filistyńscy ciągnęli
setkami i tysiącami, a Dawid i jego ludzie ciągnęli na
końcu z Akiszem. 3 Książęta filistyńscy zapytali: Po co
tutaj ci Hebrajczycy? Akisz odpowiedział książętom
filistyńskim: Czyż to nie jest Dawid, sługa Saula, króla
Izraela, który był przy mnie przez te dni, nawet przez te
lata, a nie znalazłem w nim żadnej winy od tego dnia,
kiedy zbiegł do mnie, aż po dziś dzień? 4 Lecz książęta
filistyńscy rozgniewali się i powiedzieli mu: Odpraw
tego człowieka i niech wróci do swego miejsca, które
mu wyznaczyłeś. Niech nie idzie z nami do bitwy, aby w
czasie walki nie stał się naszym przeciwnikiem. Czym
bowiem mógłby odzyskać łaskę u swego pana jak nie
głowami tych mężczyzn? 5 Czyż to nie jest ten Dawid,
o którym śpiewano wśród tańców: Pobił Saul swoje
tysiące, lecz Dawid swoich dziesiątki tysięcy? 6 Wtedy
Akisz wezwał Dawida i powiedział mu: Jak żyje PAN,
jesteś prawy, a twoje wychodzenie ze mną z obozu i
wchodzenie [do niego] było dobre w moich oczach.
Nie znalazłem bowiem w tobie nic złego od dnia,
kiedy przybyłeś do mnie, aż do dziś. Nie podobasz
się jednak książętom. 7 Teraz więc zawróć i idź w
pokoju, byś nie czynił niczego, co byłoby złe w oczach
książąt filistyńskich. 8 Dawid powiedział do Akisza:
Cóż uczyniłem? Co znalazłeś u swego sługi od dnia,
w którym byłem przy tobie, aż do dziś, że nie mogę
wyruszyć do walki z wrogami swego pana, króla? 9
Akisz odpowiedział Dawidowi: Wiem, że jesteś dobry
w moich oczach, jak anioł Boga, ale książęta filistyńscy
powiedzieli: Niech nie wyrusza z nami do bitwy. 10
Dlatego wstań wcześnie rano wraz ze sługami swego
pana, którzy przyszli z tobą. Wstańcie skoro świt i
odejdźcie. 11 Dawid wraz ze swoimi ludźmi wstał
więc wcześnie rano, aby odejść i powrócić do ziemi
Filistynów. Filistyni zaś nadciągnęli do Jizreel.

30 A gdy trzeciego dnia Dawid i jego ludzie przybyli
do Siklag, Amalekici najechali już na południe i
na Siklag, zburzyli Siklag i spalili go ogniem; 2 I zabrali
do niewoli kobiety, które w nim były. Nikogo nie zabili,
od najmniejszego aż do wielkiego, ale uprowadzili [ich]
i odeszli swoją drogą. 3 A gdy Dawid i jego ludzie
przyszli do miasta, było ono spalone ogniem, a ich
żony, synów i córki zabrano do niewoli. 4 Wtedy Dawid
i lud, który z nim był, podnieśli swój głos i płakali, aż im
zabrakło sił do płaczu. 5 Zabrano do niewoli także obie
żony Dawida: Achinoam Jizreelitkę i Abigail, [dawną]
żonę Nabala z Karmelu. 6 I Dawid znalazł się w wielkim
utrapieniu, bo lud chciał go ukamienować. Dusza
całego ludu bowiem była rozgoryczona z powodu
swoich synów i córek. Dawid zaś wzmocnił się w
PANU, swym Bogu. 7 Wtedy Dawid powiedział do
kapłana Abiatara, syna Achimeleka: Przynieś mi,
proszę, efod. I Abiatar przyniósł efod Dawidowi. 8
I Dawid radził się PANA, pytając: Czy mam ścigać
to wojsko? Czy je dogonię? PAN odpowiedział mu:
Ścigaj, bo na pewno dogonisz i na pewno odbierzesz
[łup]. 9 Dawid wyruszył więc, on i sześciuset ludzi,
których miał ze sobą, i dotarli do potoku Besor. Tam
niektórzy pozostali. 10 Dawid zaś ścigał ich wraz z
czterystu ludźmi. Dwustu ludzi bowiem pozostało, gdyż
byli zbyt zmęczeni, żeby przejść przez potok Besor. 11
A w polu natknęli się na Egipcjanina i przyprowadzili

go do Dawida. Dali mu chleba i jadł, dali mu też wody
i pił; 12 Dali mu także kawałek placka figowego i
dwa pęczki rodzynków. Kiedy to zjadł, ożył w nim
jego duch, gdyż przez trzy dni i trzy noce nie jadł
chleba ani nie pił wody. 13 Wtedy Dawid zapytał
go: Do kogo należysz? Skąd jesteś? Odpowiedział:
Jestem młodym Egipcjaninem, sługą Amalekity. Mój
pan porzucił mnie, bo zachorowałem trzy dni temu.
14 Najechaliśmy na południe od Keretytów, obszar
Judy i na południe od Kaleba i podpaliliśmy Siklag
ogniem. 15 Dawid zapytał go: Czy mógłbyś mnie
zaprowadzić do tej zgrai? Odpowiedział: Przysięgnij mi
na Boga, że mnie nie zabijesz ani mnie nie wydasz w
ręce mego pana, a zaprowadzę cię do tej zgrai. 16 I
zaprowadził go, a oto byli rozproszeni po całej ziemi,
jedli, pili i świętowali z powodu całego tego wielkiego
łupu, który zabrali z ziemi Filistynów i z ziemi Judy.
17 I Dawid bił ich od zmierzchu aż do wieczora dnia
następnego. Żaden z nich nie ocalał oprócz czterystu
młodzieńców, którzy wsiedli na wielbłądy i uciekli. 18
Tak Dawid odzyskał wszystko, co zabrali Amalekici.
Dawid uratował także swoje dwie żony. 19 Nie zabrakło
im nikogo, od najmniejszego do największego, ani
synów, ani córek, ani łupu, ani niczego, co im zabrali.
Dawid odzyskał wszystko. 20 Potem Dawid zabrał
wszystkie trzody i stada, które pędzono przed jego
dobytkiem, i mówiono: To jest łup Dawida. 21 I Dawid
przybył do tych dwustu ludzi, którzy byli tak zmęczeni,
że nie mogli iść za Dawidem, i którym kazał zostać
przy potoku Besor. Wyszli oni naprzeciw Dawida i
naprzeciw ludzi, którzy z nim byli. A gdy Dawid zbliżył
się do tych ludzi, pozdrowił ich. 22 Lecz wszyscy źli
ludzie i synowie Beliala, którzy poszli z Dawidem,
powiedzieli: Ponieważ ci nie poszli z nami, nie damy im
nic z łupu, który odzyskaliśmy, oddamy tylko każdemu
jego żonę i dzieci. Niech ich wezmą i odejdą. 23
Wtedy Dawid powiedział: Moi bracia, nie uczynicie
tak z tym, co PAN nam dał. On nas strzegł i wydał w
nasze ręce zgraję, która na nas napadła. 24 I któż was
posłucha w tej sprawie? Bo jaki jest udział tego, który
wyruszył na bitwę, taki też będzie udział tego, który
został przy taborze; jednakowo się podzielą. 25 I tak
zostało od tego dnia na przyszłość: ustalono to jako
prawo i zwyczaj w Izraelu aż do dziś. 26 A gdy Dawid
przybył do Siklag, posłał część łupu starszym Judy,
swym przyjaciołom, ze słowami: Oto błogosławieństwo
dla was z łupu wrogów PANA; 27 Tym, którzy byli w
Betel, i tym w Ramat na południu, i tym w Jattir; 28 I
tym w Aroerze, i tym w Sifmot, i tym w Esztemoa; 29
I tym w Rachal, i tym w miastach Jerachmeelitów, i
tym w miastach Kenitów; 30 I tym w Chorma, i tym w
Choraszan, i tym w Atach; 31 I tym w Hebronie, i tym
we wszystkich miejscach, gdzie pomieszkiwał Dawid
wraz ze swymi ludźmi.

31 Tymczasem Filistyni walczyli z Izraelem, a
Izraelici uciekli przed Filistynami i polegli na górze
Gilboa. 2 Wtedy Filistyni ścigali Saula i jego synów i
zabili Jonatana, Abinadaba i Malkiszuę, synów Saula.
3 A gdy rozgorzała bitwa przeciwko Saulowi, łucznicy
trafili na niego i został przez nich ciężko zraniony. 4 I
Saul powiedział do swego giermka: Dobądź swój miecz
i przebij mnie nim, aby nie przyszli ci nieobrzezani i
nie przebili mnie, i nie znęcali się nade mną. Ale jego
giermek nie chciał, ponieważ bardzo się bał. Saul wziął
więc miecz i sam rzucił się na niego. 5 A gdy jego
giermek zobaczył, że Saul umarł, rzucił się i on na
swój miecz i umarł razem z nim. 6 Tego dnia umarli
więc razem Saul, jego trzej synowie, jego giermek
oraz wszyscy jego ludzie. 7 A gdy Izraelici, którzy
mieszkali po tamtej stronie doliny i którzy mieszkali za
Jordanem, zobaczyli, że Izraelici uciekali i że Saul i
jego synowie umarli, opuścili miasta i uciekli. Przyszli
więc Filistyni i mieszkali w nich. 8 Kiedy nazajutrz
Filistyni przyszli, aby złupić zabitych, znaleźli Saula i
jego trzech synów leżących na górze Gilboa. 9 Odcięli
mu głowę, zdarli z niego zbroję i posłali po całej ziemi
filistyńskiej, aby obwieścić [o tym] w świątyni swoich
bożków i wśród ludu. 10 Jego zbroję położyli w świątyni
Asztarty, a jego ciało przybili do muru Bet-Szean. 11
Kiedy mieszkańcy Jabesz-Gilead usłyszeli o tym, co
Filistyni uczynili Saulowi; 12 Powstali wszyscy dzielni
mężczyźni i szli przez całą noc, i zdjęli ciało Saula oraz
ciała jego synów z muru Bet-Szean, po czym wrócili
do Jabesz i tam je spalili. 13 Wzięli potem ich kości i
pogrzebali [je] pod drzewem w Jabesz. I pościli przez
siedem dni.

II Samuela

1 Po śmierci Saula, gdy Dawid po rozgromieniu
Amalekitów wrócił i zatrzymał się w Siklag przez dwa
dni; 2 Trzeciego dnia pewien człowiek przybył z obozu
Saula z podartymi szatami i z prochem na głowie. Gdy
przyszedł do Dawida, padł na ziemię i pokłonił [mu] się.
3 Dawid zapytał go: Skąd przybywasz? Odpowiedział
mu: Uciekłem z obozu Izraela. 4 Dawid znowu zapytał:
Co się stało? Proszę, powiedz mi. Odpowiedział: Lud
uciekł z pola bitwy, a wielu ludzi padło i poległo, także
Saul i jego syn Jonatan polegli. 5 Wtedy Dawid zapytał
młodzieńca, który mu to powiedział: Skąd wiesz,
że Saul i jego syn Jonatan umarli? 6 Młodzieniec,
który mu to oznajmił, odpowiedział: Przypadkiem
znalazłem się na górze Gilboa, a oto Saul opierał się
na swojej włóczni, a rydwany i jeźdźcy doganiali go. 7
Kiedy obejrzał się i zobaczył mnie, zawołał na mnie.
Odpowiedziałem: Oto jestem. 8 I zapytał mnie: Kim
jesteś? Odpowiedziałem mu: Jestem Amalekitą. 9
Wtedy powiedział mi: Stań, proszę, nade mną i zabij
mnie, bo ogarnęła mnie udręka, a moje życie [jest]
jeszcze we mnie. 10 Stanąłem więc nad nim i zabiłem
go, bo wiedziałem, że nie przeżyje po swoim upadku.
Potem wziąłem koronę, która [była] na jego głowie, oraz
naramiennik, który [miał] na ramieniu, i przyniosłem je
tutaj do swojego pana. 11 Wtedy Dawid chwycił swoje
szaty i rozdarł je, [tak uczynili] również wszyscy ludzie,
którzy z nim byli. 12 Lamentowali i płakali, i pościli
aż do wieczora po Saulu i jego synu Jonatanie, po
ludzie PANA i po domu Izraela, że padli od miecza. 13
I Dawid zapytał młodzieńca, który mu [to] powiedział:
Skąd jesteś? Odpowiedział: Jestem synem przybysza,
Amalekity. 14 Dawid znowu zapytał go: Jakże nie bałeś
się wyciągnąć swej ręki, aby zabić pomazańca PANA?
15 Następnie Dawid zawołał jednego ze sług i rozkazał:
Podejdź i zabij go. Ten uderzył go [tak], że umarł.
16 Dawid powiedział do niego: Twoja krew na twoją
głowę, bo twoje usta świadczyły przeciw tobie, gdy
mówiły: Zabiłem pomazańca PANA. 17 Wtedy Dawid
podniósł lament nad Saulem i jego synem Jonatanem;
18 Polecił także, aby synów Judy uczono [strzelać]
z łuku. Oto co napisane jest w księdze Jaszara: 19
Piękno Izraela poległo na twoich wzgórzach. Jakże
padli mocarze! 20 Nie opowiadajcie o tym w Gat ani nie
rozgłaszajcie [tego] po ulicach w Aszkelonie, aby się
nie cieszyły córki Filistynów, by się nie radowały córki
nieobrzezanych. 21 O góry Gilboa! Niech nie [pada] na
was ani rosa, ani deszcz i niech tam nie [będzie] pól
żyznych. Tam bowiem została skalana tarcza mocarzy,
tarcza Saula, [jakby] nie była namaszczona oliwą. 22
Od krwi zabitych, od tłuszczu mocarzy nie cofał się łuk
Jonatana, a miecz Saula nie wracał daremnie. 23 Saul
i Jonatan, ukochani i mili za życia, a w śmierci nie byli
rozdzieleni, szybsi od orłów, silniejsi od lwów. 24 Córki
Izraela, płaczcie nad Saulem, który was przyodziewał
w piękny szkarłat i który włożył złote klejnoty na wasze
szaty. 25 Jakże padli mocarze pośród bitwy! Jonatanie,
na twych wzgórzach zostałeś zabity. 26 Żal mi ciebie,
mój bracie, Jonatanie. Byłeś mi bardzo miły. Twoja
miłość była dla mnie cenniejsza niż miłość kobiety. 27
Jakże padli mocarze i przepadły narzędzia wojny!

2 Po tym wydarzeniu Dawid zapytał PANA: Czy mam
iść do któregoś z miast Judy? PAN mu odpowiedział:
Idź. I Dawid zapytał: Dokąd mam pójść? Odpowiedział:
Do Hebronu. 2 Dawid wyruszył więc tam razem ze
swoimi dwiema żonami: Achinoam Jizreelitką i Abigail,
[dawną] żoną Nabala z Karmelu. 3 Dawid zabrał także
ludzi, którzy z nim byli, każdego z jego rodziną. I
zamieszkali w miastach Hebronu. 4 Wtedy przyszli
mężczyźni Judy i namaścili tam Dawida na króla nad
domem Judy. Wówczas też doniesiono Dawidowi, że to
mieszkańcy Jabesz-Gilead pogrzebali Saula. 5 Dawid
wyprawił więc posłańców do mieszkańców Jabesz-
Gilead z takim przesłaniem: Błogosławieni jesteście
przez PANA, ponieważ okazaliście tę łaskę swemu
panu Saulowi i pogrzebaliście go. 6 Niech teraz PAN
okaże wam łaskę i prawdę, a ja też odwdzięczę się
wam za to dzieło dobroci, którego dokonaliście. 7 Teraz
więc niech wasze ręce się umocnią i bądźcie dzielni,
bo choć umarł wasz pan Saul, to mnie dom Judy
namaścił na króla nad sobą. 8 Lecz Abner, syn Nera,
dowódca wojsk Saula, wziął Iszboszeta, syna Saula,
i przyprowadził go do Machanaim; 9 I ustanowił go
królem nad Gileadem, Aszerem, Jizreelem, Efraimem,
Beniaminem i całym Izraelem. 10 Iszboszet, syn
Saula, miał czterdzieści lat, kiedy zaczął królować nad
Izraelem, a panował dwa lata. Tylko dom Judy poszedł
za Dawidem. 11 A okres, w którym Dawid był królem
w Hebronie nad domem Judy, wynosił siedem lat i
sześć miesięcy. 12 Potem Abner, syn Nera, i słudzy
Iszboszeta, syna Saula, wyruszyli z Machanaim do
Gibeonu. 13 Także Joab, syn Serui, wraz ze sługami
Dawida wyruszyli i spotkali się przy stawie gibeońskim.
Jedni zatrzymali się po jednej stronie stawu, a drudzy
po drugiej stronie stawu. 14 Wtedy Abner zawołał
do Joaba: Niech teraz wstaną młodzieńcy i niech
się bawią przed nami. I Joab odpowiedział: Niech
wstaną. 15 Wstali więc i wystąpiła liczba dwunastu
Beniaminitów ze strony Iszboszeta, syna Saula, i
dwunastu spośród sług Dawida. 16 Każdy pochwycił
swego przeciwnika za głowę i [utopił] swój miecz w jego
boku, tak że padli razem. Dlatego miejsce to nazwano
Helkatassurym, leży ono w Gibeonie. 17 W tym dniu

rozgorzała bardzo zacięta walka. Abner i wojownicy
Izraela zostali pokonani przez sługi Dawida. 18 Byli tam
również trzej synowie Serui: Joab, Abiszaj i Asahel.
Asahel [był] szybkonogi jak dzika sarna. 19 I Asahel
ruszył w pogoń za Abnerem, i nie zbaczał ani w prawo,
ani w lewo w tym pościgu za Abnerem. 20 A kiedy
Abner obejrzał się za siebie, zapytał: Czy to ty jesteś,
Asahelu? A on mu odpowiedział: To ja. 21 Wtedy Abner
powiedział mu: Skręć w prawo albo w lewo i schwytaj
sobie jednego z młodzieńców, i zabierz sobie jego
zbroję. Lecz Asahel nie chciał od niego odstąpić. 22
Abner ponownie więc powiedział do Asahela: Odstąp
ode mnie. Czemu miałbym cię powalić na ziemię?
Jakże mógłbym wtedy podnieść swoją twarz na Joaba,
twego brata? 23 Gdy jednak nie chciał odstąpić, Abner
uderzył go końcem włóczni pod piąte [żebro], tak że
włócznia wyszła z drugiej strony. Padł tam i umarł
na miejscu, a wszyscy, którzy przychodzili do tego
miejsca, gdzie Asahel padł i umarł, przystawali. 24
Lecz Joab i Abiszaj rzucili się w pogoń za Abnerem.
I gdy zachodziło słońce, dotarli do wzgórza Amma,
które leży naprzeciw Giach, przy drodze na pustynię
Gibeon. 25 Wtedy synowie Beniamina zebrali się wokół
Abnera, utworzyli jeden oddział i stanęli na szczycie
pewnego wzgórza. 26 I Abner zawołał do Joaba: Czy
miecz będzie pożerał na zawsze? Czy nie wiesz,
że koniec będzie gorzki? Kiedy wreszcie powiesz
ludowi, aby zawrócił od ścigania swych braci? 27 Joab
odpowiedział: Jak żyje Bóg, gdybyś się nie odezwał, to
dopiero rano lud odstąpiłby, każdy od ścigania swego
brata. 28 Joab zadął więc w trąbę i cały lud zatrzymał
się, i nie ścigał dalej Izraela ani nie wznowiono walki.
29 A Abner i jego ludzie szli całą noc przez step,
przeprawili się przez Jordan i przeszli przez cały Bitron,
aż dotarli do Machanaim. 30 Joab zaś, gdy zawrócił z
pościgu za Abnerem, zebrał cały lud, a ze sług Dawida
zabrakło dziewiętnastu mężczyzn oraz Asahela. 31
Słudzy Dawida natomiast tak pobili ludzi z Beniamina
i spośród Abnera, że zmarło trzystu sześćdziesięciu
mężczyzn. 32 Następnie zabrali Asahela i pogrzebali
go w grobie jego ojca, w Betlejem. Potem Joab i jego
ludzie szli całą noc i o świcie [dotarli] do Hebronu.

3 A wojna między domem Saula a domem Dawida
trwała długo. Dawid jednak stawał się mocniejszy,
a dom Saula stawał się coraz słabszy. 2 I Dawidowi
w Hebronie urodzili się synowie. Jego pierworodnym
był Amnon z Achinoam Jizreelitki; 3 Drugim był Kilab
z Abigail, [dawnej] żony Nabala z Karmelu, trzecim
– Absalom, syn Maaki, córki Talmaja, króla Geszur;
4 Czwartym [był] Adoniasz, syn Chaggity, piątym –
Szefatiasz, syn Abitali; 5 I szóstym [był] Jitream z Egli,
żony Dawida. Ci urodzili się Dawidowi w Hebronie. 6 I
dopóki trwała wojna między domem Saula a domem
Dawida, Abner wzmacniał się w domu Saula. 7 A
Saul miał nałożnicę, której na imię [było] Rispa, córkę
Aji. [Iszboszet] zapytał Abnera: Czemu wszedłeś do
nałożnicy mego ojca? 8 Wtedy Abner bardzo się
rozgniewał z powodu słów Iszboszeta i powiedział:
Czy jestem głową psa? Dziś okazałem przeciw Judzie
miłosierdzie domowi Saula, twego ojca, jego braciom i
przyjaciołom, i nie wydałem cię w ręce Dawida, a ty dziś
obciążasz mnie winą z powodu tej kobiety. 9 Niech Bóg
to uczyni Abnerowi i do tego dorzuci, jeśli nie dokonam
tego, co PAN przysiągł Dawidowi; 10 Aby przenieść
królestwo z domu Saula i umocnić tron Dawida nad
Izraelem i nad Judą, od Dan aż do Beer-Szeby. 11 I nie
mógł odpowiedzieć Abnerowi ani słowa, bo się go bał.
12 Wtedy Abner wyprawił posłańców do Dawida, aby
powiedzieli w jego imieniu: Czyja [jest] ziemia? I żeby
mówili: Zawrzyj ze mną przymierze, a oto moja ręka
będzie z tobą, by sprowadzić do ciebie cały Izrael.
13 Odpowiedział: Dobrze, zawrę z tobą przymierze.
Ale żądam od ciebie jednej rzeczy: Nie zobaczysz
mojej twarzy, dopóki nie przyprowadzisz do mnie Mikal,
córki Saula, gdy przyjdziesz mnie zobaczyć. 14 I
Dawid wyprawił posłańców do Iszboszeta, syna Saula,
żądając: Oddaj mi moją żonę Mikal, którą poślubiłem
sobie za sto napletków filistyńskich. 15 Iszboszet
posłał więc [po nią] i zabrał ją od męża, Paltiela, syna
Lajisza. 16 Jej mąż szedł z nią i płakał, idąc za nią aż
do Bachurim. Wtedy Abner powiedział do niego: Idź,
wracaj. I wrócił. 17 Potem Abner prowadził rozmowy
ze starszymi Izraela: Już dawno chcieliście, aby Dawid
był królem nad wami. 18 Teraz więc uczyńcie [to].
PAN bowiem powiedział o Dawidzie tak: Przez rękę
swojego sługi Dawida wybawię swój lud Izraela z ręki
Filistynów i z ręki wszystkich jego wrogów. 19 Abner
powiedział to samo do uszu Beniaminitów. Potem
Abner poszedł, aby zawiadomić Dawida w Hebronie o
wszystkim, co wydało się słuszne Izraelowi i całemu
domowi Beniamina. 20 A gdy Abner przybył wraz z
dwudziestoma mężczyznami do Dawida do Hebronu,
Dawid wyprawił ucztę dla Abnera i dla mężczyzn,
którzy z nim byli. 21 Wtedy Abner powiedział do
Dawida: Wstanę i pójdę, aby zgromadzić przy królu,
moim panu, cały Izrael, żeby zawarli z tobą przymierze
i żebyś królował nad wszystkim, czego pragnie twoja
dusza. Potem Dawid odprawił Abnera, który poszedł w
pokoju. 22 A oto słudzy Dawida wraz z Joabem wracali
z wyprawy, przynosząc ze sobą obfity łup. Abnera zaś
już nie było u Dawida w Hebronie, gdyż go odprawił,
i tamten odszedł w pokoju. 23 Kiedy przybył Joab
wraz z całym wojskiem, które z nim było, doniesiono
Joabowi: Abner, syn Nera, przyszedł do króla, lecz

on go odprawił, i tamten odszedł w pokoju. 24 Joab
przyszedł więc do króla i zapytał: Cóż uczyniłeś? Oto
przyszedł do ciebie Abner. Dlaczego go odprawiłeś,
aby mógł odejść? 25 Znasz Abnera, syna Nera, [wiesz],
że przyszedł cię zdradzić i poznać twoje wyjścia i
wejścia, i dowiedzieć się o wszystkim, co czynisz. 26
Wtedy Joab wyszedł od Dawida i wyprawił posłańców
za Abnerem, którzy zawrócili go od studni Sira. Dawid
zaś o tym nie wiedział. 27 A gdy Abner wrócił do
Hebronu, Joab odprowadził go na bok do bramy, aby z
nim porozmawiać po cichu, i tam przebił go pod piątym
żebrem, tak że umarł, za krew swego brata Asahela.
28 Kiedy Dawid usłyszał o tym później, powiedział:
Ja i moje królestwo jesteśmy niewinni przed PANEM
na wieki za krew Abnera, syna Nera. 29 Niech ona
spadnie na głowę Joaba i na cały dom jego ojca i niech
nie braknie w domu Joaba człowieka cierpiącego na
wyciek ani trędowatego, ani chodzącego o lasce, ani
upadającego od miecza, ani niemającego chleba. 30
Tak to Joab i jego brat Abiszaj zabili Abnera za to, że
on zabił ich brata Asahela w bitwie pod Gibeonem. 31
Potem Dawid nakazał Joabowi i całemu ludowi, który z
nim był: Porozdzierajcie wasze szaty, nałóżcie wory i
opłakujcie Abnera. A król Dawid szedł za marami. 32
Gdy pogrzebali Abnera w Hebronie, król podniósł swój
głos i zapłakał nad grobem Abnera, płakał też cały
lud. 33 Król lamentował z powodu Abnera i powiedział:
Czyż [tak] miał umrzeć Abner, jak umiera nikczemnik?
34 Twoje ręce nie były związane, a twoje nogi nie były
skute w kajdany. Padłeś jak ten, który pada przed
bezbożnymi. Wtedy cały lud jeszcze mocniej płakał
nad nim. 35 Gdy cały lud przyszedł, by [skłonić] Dawida
do zjedzenia posiłku jeszcze za dnia, Dawid przysiągł:
Niech mi Bóg to uczyni i do tego dorzuci, jeśli przed
zachodem słońca skosztuję chleba lub czegoś innego.
36 Kiedy cały lud to zobaczył, uznał to za słuszne,
podobnie jak wszystko, co czynił król. 37 Tego dnia cały
lud przekonał się, że nie od króla wyszło, żeby zabić
Abnera, syna Nera. 38 I król powiedział do swoich
sług: Czyż nie wiecie, że dziś poległ w Izraelu wielki
dowódca? 39 A ja dziś jestem słaby, choć zostałem
namaszczony na króla. Ci zaś ludzie, synowie Serui, są
dla mnie zbyt uciążliwi. Niech PAN odpłaci czyniącemu
zło według jego niegodziwości.

4 Gdy syn Saula [Iszboszet] usłyszał, że Abner
poległ w Hebronie, opadły mu ręce i cały Izrael
był przerażony. 2 Syn Saula miał też dwóch ludzi,
dowódców oddziałów: jeden miał na imię Baana, a
drugi – Rekab. [Byli oni] synami Rimmona Beerotczyka,
z synów Beniamina. Beerot był bowiem także zaliczany
do Beniamina; 3 Bo Beerotczycy uciekli do Gittaim i byli
tam przybyszami, i [są nimi] aż do dziś. 4 A Jonatan, syn
Saula, miał jednego syna chromego na [obie] nogi. Gdy
miał on [bowiem] pięć lat, a nadeszła wieść z Jizreel [o
śmierci] Saula i Jonatana, jego piastunka pochwyciła
go i uciekła. Ale w pośpiechu tej ucieczki upadł i został
kaleką. Miał na imię Mefiboszet. 5 Synowie Rimmona
Beerotczyka, Rekab i Baana, wyruszyli więc i przyszli
do domu Iszboszeta w najgorętszej porze dnia, w
południe, gdy spał on w łożu. 6 Weszli oni do jego
domu pod pretekstem zakupu pszenicy i tam przebili
go pod piątym żebrem. Potem Rekab i jego brat Baana
uciekli. 7 Gdy bowiem weszli do domu, on spał na
swoim łożu w sypialni. Wtedy przebili go, uśmiercili i
ucięli mu głowę. Potem zabrali ją i szli drogą pustynną
przez całą noc. 8 I przynieśli głowę Iszboszeta do
Dawida do Hebronu, i powiedzieli do króla: Oto głowa
Iszboszeta, syna Saula, twojego wroga, który czyhał
na twoją duszę. PAN dzisiaj dokonał za mojego pana,
króla, zemsty na Saulu i jego potomstwie. 9 Lecz Dawid
odpowiedział Rekabowi i jego bratu Baanie, synom
Rimmona Beerotczyka: Jak żyje PAN, który wybawił
moją duszę z wszelkiego ucisku; 10 Jeśli tego, który
mi powiedział: Oto umarł Saul, sądząc, że przynosi
dobrą nowinę, pojmałem i zabiłem w Siklag, chociaż
[myślał], że wynagrodzę go za [jego] wieści; 11 Tym
bardziej, gdy niegodziwi ludzie zabili sprawiedliwego
człowieka w jego domu, na własnym łożu. Czy teraz
nie powinienem zażądać jego krwi z waszych rąk i
zgładzić was z ziemi? 12 Dawid rozkazał więc sługom,
a oni zabili ich, obcięli im ręce i nogi i powiesili ich nad
stawem w Hebronie. Głowę zaś Iszboszeta wzięli i
pochowali w grobie Abnera w Hebronie.

5 Wtedy wszystkie pokolenia Izraela zeszły się u
Dawida w Hebronie i powiedziały: Oto jesteśmy
twoją kością i twoim ciałem. 2 Już dawniej, gdy Saul był
królem nad nami, ty wyprowadzałeś i przyprowadzałeś
Izraela. I PAN powiedział do ciebie: Ty będziesz pasł
mój lud Izraela i ty będziesz wodzem nad Izraelem.
3 Wszyscy starsi Izraela przyszli więc do króla do
Hebronu i król Dawid zawarł z nimi przymierze w
Hebronie przed PANEM, a oni namaścili Dawida
na króla nad Izraelem. 4 Dawid miał trzydzieści
lat, gdy zaczął królować, a królował czterdzieści
lat. 5 W Hebronie królował nad Judą siedem lat i
sześć miesięcy, w Jerozolimie zaś królował trzydzieści
trzy lata nad całym Izraelem i Judą. 6 I król oraz
jego ludzie poszli do Jerozolimy przeciw Jebusytom
zamieszkującym w tej ziemi, a oni powiedzieli do
Dawida: Nie wejdziesz tutaj, dopóki nie wyniesiesz
ślepych i chromych. Myśleli [bowiem]: Dawid tu nie
wejdzie. 7 Dawid jednak zdobył twierdzę Syjon, to
jest miasto Dawida. 8 Dawid powiedział w tym dniu:
Ktokolwiek pokona Jebusytów, wchodząc przez kanał,

i [zabije] ślepych i chromych, których nienawidzi dusza
Dawida, [ustanowię go dowódcą]. Dlatego mówiono:
Ślepi i chromi nie wejdą do tego domu. 9 I tak
zamieszkał Dawid w tej twierdzy, i nazwał ją miastem
Dawida. Dawid obudował je też wokoło, od Millo i
wnętrza. 10 I Dawid stale wzrastał w potędze, a PAN
Bóg zastępów był z nim. 11 Wtedy Hiram, król Tyru,
wysłał posłańców do Dawida z drzewem cedrowym,
cieślami i murarzami i zbudowali dom dla Dawida. 12 I
Dawid poznał, że PAN utwierdził go jako króla nad
Izraelem i że wywyższył jego królestwo ze względu
na swój lud Izraela. 13 A po przybyciu z Hebronu
Dawid wziął sobie jeszcze więcej nałożnic i żon z
Jerozolimy. I urodziło się Dawidowi więcej synów i
córek. 14 Oto imiona tych, którzy mu się urodzili w
Jerozolimie: Szammua, Szobab, Natan i Salomon; 15
Jibchar, Eliszua, Nefeg i Jafia; 16 Eliszama, Eliada i
Elifelet. 17 A gdy Filistyni usłyszeli, że Dawid został
namaszczony na króla nad Izraelem, wszyscy Filistyni
wyruszyli, aby szukać Dawida. Kiedy Dawid o tym
usłyszał, zstąpił do twierdzy. 18 Wtedy Filistyni przybyli
i rozciągnęli się w dolinie Refaim. 19 I Dawid radził się
PANA: Czy mam ruszyć na Filistynów? Czy wydasz
ich w moje ręce? PAN odpowiedział Dawidowi: Idź,
gdyż z całą pewnością wydam Filistynów w twoje ręce.
20 Dawid przybył więc do Baal-Perasim i tam ich pobił,
i powiedział: PAN rozerwał moich wrogów przede mną
jak rwąca woda. Dlatego nazwał to miejsce Baal-
Perasim. 21 I porzucili tam swoje bożki, a Dawid i
jego ludzie spalili je. 22 I Filistyni znowu nadciągnęli,
i rozciągnęli się w dolinie Refaim. 23 Gdy Dawid
radził się PANA, [PAN] odpowiedział: Nie ruszaj [na
nich, lecz] obejdź ich z tyłu i uderz na nich od strony
drzew morwowych. 24 A gdy usłyszysz odgłos kroków
[dochodzących] od wierzchołków drzew morwowych,
wtedy wyruszysz, gdyż wtedy PAN wyjdzie przed tobą,
aby pokonać wojska Filistynów. 25 I Dawid uczynił tak,
jak mu PAN rozkazał, i pobił Filistynów od Geba aż do
wejścia do Gezer.

6 I Dawid ponownie zebrał wszystkich doborowych
[mężczyzn] z Izraela, trzydzieści tysięcy. 2 Potem
Dawid wraz z całym ludem, który z nim był, powstał i
wyruszył z Baali judzkiej, aby przenieść stamtąd arkę
Boga, która nosi imię PANA zastępów zasiadającego
[między] cherubinami. 3 I umieścili arkę Boga na nowym
wozie, i wywieźli ją z domu Abinadaba położonego w
Gibea. A Uzza i Achio, synowie Abinadaba, prowadzili
ten nowy wóz. 4 I wyprowadzili go z domu Abinadaba
położonego w Gibea wraz z arką Boga. A Achio
szedł przed arką. 5 Dawid zaś i cały Izrael grali
przed PANEM na wszelkich [instrumentach] z drewna
jodłowego: na harfach, cytrach, bębnach, piszczałkach
i cymbałach. 6 A [gdy] przybyli do klepiska Nachona,
Uzza wyciągnął [rękę] do arki Boga i pochwycił ją, gdyż
woły ją szarpnęły. 7 I zapłonął gniew PANA przeciwko
Uzzie, i Bóg zabił go za uchybienie. I umarł tam przy
arce Boga. 8 I Dawid był wielce niezadowolony, że
PAN tak srogo poraził Uzzę, i nazwał to miejsce Peres-
Uzza, i tak jest do dziś. 9 Dawid zląkł się PANA tego
dnia i powiedział: Jakże ma przyjść do mnie arka
PANA? 10 Dlatego Dawid nie chciał sprowadzić arki
PANA do siebie, do swego miasta, lecz wprowadził
ją do domu Obed-Edoma, Gittyty. 11 I arka PANA
pozostała w domu Obed-Edoma, Gittyty, przez trzy
miesiące. A PAN błogosławił Obed-Edomowi i całemu
jego domowi. 12 A doniesiono królowi Dawidowi: PAN
błogosławi domowi Obed-Edoma i wszystkiemu, co
posiada, ze względu na arkę Boga. Dawid poszedł
więc i sprowadził z wielką radością arkę Boga z domu
Obed-Edoma do miasta Dawida. 13 A gdy ci, którzy
nieśli arkę PANA, zrobili sześć kroków, składał w
ofierze woły i tuczne [zwierzęta]. 14 I Dawid tańczył
przed PANEM z całych sił; był przepasany lnianym
efodem. 15 Tak Dawid i cały dom Izraela sprowadzili
arkę PANA z okrzykami i przy dźwiękach trąby. 16 A
gdy arka PANA weszła do miasta Dawida, Mikal, córka
Saula, wyglądała przez okno i zobaczyła króla Dawida,
jak skakał i tańczył przed PANEM, i wzgardziła nim w
swoim sercu. 17 Sprowadzili więc arkę PANA i ustawili
ją na swoim miejscu w środku namiotu, który rozpiął dla
niej Dawid. I Dawid złożył przed PANEM całopalenia i
ofiary pojednawcze. 18 A gdy Dawid skończył składać
całopalenia i ofiary pojednawcze, błogosławił ludowi w
imię PANA zastępów. 19 I rozdał wśród całego ludu i
całego zgromadzenia Izraela, zarówno mężczyznom,
jak i kobietom, każdemu po jednym bochenku chleba,
po jednym kawałku mięsa i po jednym bukłaku [wina].
Potem cały lud odszedł, każdy do swojego domu. 20
Potem Dawid wrócił, aby pobłogosławić swój dom.
I Mikal, córka Saula, wyszła naprzeciw Dawidowi, i
powiedziała: O jakże wspaniały był dziś król Izraela,
który się obnażył dziś na oczach służących swych
sług, tak jak się obnaża jakiś niepoważny [człowiek]!
21 Wtedy Dawid powiedział do Mikal: [Grałem] przed
PANEM, który wybrał raczej mnie niż twego ojca i niż
cały jego dom, aby ustanowić mnie wodzem nad ludem
PANA, nad Izraelem. Będę więc grał przed PANEM.
22 I poniżę się jeszcze bardziej niż dotąd, i będę
jeszcze bardziej godny pogardy w swoich oczach, lecz
u służących, o których mi mówiłaś, będę poważany. 23
Mikal, córka Saula, nie miała więc dzieci aż do dnia
swej śmierci.

7 Gdy król zamieszkał w swoim domu, a PAN dał mu
odpoczynek od wszystkich jego wrogów wokoło; **2**
Król powiedział do proroka Natana: Zobacz, proszę, ja
mieszkam w domu cedrowym, a arka Boga mieszka
za zasłoną. **3** Wtedy Natan odpowiedział królowi: Idź i
uczyń wszystko, co jest w twoim sercu, gdyż PAN jest
z tobą. **4** Lecz tej samej nocy doszło do Natana słowo
PANA: **5** Idź i powiedz mojemu słudze Dawidowi:
Tak mówi PAN: Czy ty zbudujesz mi dom, abym w
nim mieszkał? **6** Nie mieszkałem bowiem w żadnym
domu od dnia, w którym wyprowadziłem synów Izraela
z Egiptu, aż do dziś, lecz wędrowałem w namiocie
i w przybytku. **7** I wszędzie, gdzie wędrowałem
ze wszystkimi synami Izraela, czy powiedziałem do
któregoś z sędziów Izraela, którym nakazałem paść
mój lud Izraela: Dlaczego nie budujecie mi domu
cedrowego? **8** Teraz więc tak powiesz mojemu słudze
Dawidowi: Tak mówi PAN zastępów: Wziąłem ciebie
z owczarni, gdzie chodziłeś za owcami, abyś był
wodzem nad moim ludem, nad Izraelem. **9** I byłem z
tobą wszędzie, dokądkolwiek chodziłeś, wytraciłem
przed tobą wszystkich twoich wrogów i uczyniłem
twoje imię wielkim jak imię wielkich ludzi, którzy są na
ziemi. **10** Ustanowię miejsce dla mojego ludu Izraela i
zasadzę go [tam], by mógł mieszkać na swoim miejscu,
i nie poruszy się więcej ani już nie będą go uciskać
synowie nieprawości jak dawniej; **11** Od czasu, kiedy
ustanowiłem sędziów nad moim ludem Izraelem i
dałem ci odpoczynek od wszystkich twoich wrogów.
Tobie też PAN oznajmia, że zbuduje ci dom. **12** Gdy
się dopełnią twoje dni i zaśniesz ze swoimi ojcami,
wzbudzę po tobie twojego potomka, który wyjdzie
z twego wnętrza, i umocnię jego królestwo. **13** On
zbuduje dom dla mojego imienia, a [ja] utwierdzę
tron jego królestwa na wieki. **14** Ja będę mu ojcem,
a on będzie mi synem. Jeśli zgrzeszy, skarcę go
rózgą ludzką i razami synów ludzkich. **15** Lecz moje
miłosierdzie nie odstąpi od niego, tak jak je cofnąłem
od Saula, którego odrzuciłem przed tobą. **16** I twój
dom, i twoje królestwo będą utwierdzone na wieki
przed tobą, a twój tron będzie trwał na wieki. **17**
Zgodnie z tymi wszystkimi słowami i zgodnie z tym
całym widzeniem mówił Natan do Dawida. **18** Wtedy
wszedł król Dawid, usiadł przed PANEM i przemówił:
Kimże ja [jestem], Panie BOŻE, i czymże jest mój
dom, że doprowadziłeś mnie aż dotąd? **19** Lecz i to
było jeszcze mało w twoich oczach, Panie BOŻE, gdyż
złożyłeś również obietnicę o domu twojego sługi na
daleką przyszłość. Czy taki jest zwyczaj u ludzi, Panie
BOŻE? **20** I cóż więcej może powiedzieć ci Dawid?
Ty bowiem znasz swojego sługę, Panie BOŻE. **21** Ze
względu na twoje słowo i zgodnie z twoim sercem
uczyniłeś wszystkie te wielkie rzeczy, dając poznać je
twemu słudze. **22** Dlatego jesteś wielki, PANIE Boże.
Nie ma bowiem nikogo podobnego do ciebie i nie ma
Boga oprócz ciebie, zgodnie z tym, co usłyszeliśmy
na własne uszy. **23** I czyż jest taki naród na ziemi
jak twój lud Izrael, dla którego Bóg wyruszył, aby
wykupić [go] sobie jako lud, by uczynić [wielkim] swoje
imię i dokonać dla nich wielkich i straszliwych rzeczy
w twojej ziemi, przed twoim ludem, który wykupiłeś
sobie z Egiptu, spośród narodów i ich bogów? **24**
Ustanowiłeś sobie bowiem swój lud, Izraela, aby był
dla ciebie ludem na wieki. A ty, PANIE, stałeś się jego
Bogiem. **25** Teraz więc, PANIE Boże, utwierdź na wieki
słowo, które wypowiedziałeś o swoim słudze i o jego
domu, i czyń, jak powiedziałeś; **26** Aby twoje imię
było wielbione na wieki, aby mówiono: PAN zastępów
jest Bogiem nad Izraelem, a dom twego sługi Dawida
będzie utwierdzony przed tobą. **27** Ty bowiem, PANIE
zastępów, Boże Izraela, objawiłeś swemu słudze,
mówiąc: Zbuduję ci dom. Dlatego twój sługa ośmielił
się skierować do ciebie tę modlitwę. **28** A teraz, Panie
BOŻE, ty jesteś tym Bogiem, a twoje słowa są prawdą,
obiecałeś swemu słudze tę dobroć. **29** Teraz więc racz
pobłogosławić dom swego sługi, aby przed tobą trwał
na wieki. Ty bowiem, Panie BOŻE, to powiedziałeś
i dzięki twojemu błogosławieństwu dom twego sługi
będzie błogosławiony na wieki.

8 Po tych wydarzeniach Dawid pobił Filistynów i
ujarzmił ich. Dawid zabrał też z rąk Filistynów
Meteg-Amma. **2** Pobił także Moabitów, których zmierzył
sznurem i ułożył na ziemi. Wymierzył ich dwa sznury do
zabicia, a jeden cały sznur do zachowania przy życiu.
I Moabici zostali sługami Dawida płacącymi daninę.
3 Dawid pobił również Hadadezera, syna Rechoba,
króla Soby, kiedy ten wyruszał, aby przywrócić swoją
granicę nad rzeką Eufrat. **4** I Dawid zabrał mu
tysiąc rydwanów, siedmiuset jeźdźców i dwadzieścia
tysięcy piechoty. I Dawid popodcinał ścięgna wszystkim
[koniom] zaprzęgowym, zostawiając z nich tylko tyle,
ile potrzeba do stu rydwanów. **5** Kiedy Syryjczycy z
Damaszku przybyli na pomoc Hadadezerowi, królowi
Soby, Dawid pobił spośród Syryjczyków dwadzieścia
dwa tysiące ludzi. **6** Potem Dawid umieścił załogi w
Syrii, w Damaszku, a Syryjczycy zostali sługami Dawida
płacącymi daninę. I PAN bronił Dawida wszędzie,
dokądkolwiek się udał. **7** Dawid zabrał też złote
tarcze, które mieli słudzy Hadadezera, i przyniósł je do
Jerozolimy. **8** I z Betachu i z Berotaj, miast Hadadezera,
król Dawid zabrał bardzo dużo brązu. **9** Gdy Toi,
król Chamat, usłyszał, że Dawid pokonał całe wojsko
Hadadezera; **10** Wysłał swego syna Jorama do króla
Dawida, aby go pozdrowił w pokoju i aby powinszował

mu tego, że walczył z Hadadezerem i pokonał go.
Hadadezer bowiem prowadził wojnę z Toi. I [Joram]
przyniósł ze sobą przedmioty ze srebra, ze złota i z
brązu. 11 Również i te król Dawid poświęcił PANU
wraz ze srebrem i złotem, które poświęcił, [zabranym]
od wszystkich narodów, które podbił; 12 Od Syrii, od
Moabu, od synów Ammona, od Filistynów, od Amaleka
i z łupów Hadadezera, syna Rechoba, króla Soby. 13 I
tak Dawid uczynił [sławnym swoje] imię, gdy wrócił
po pokonaniu Syryjczyków w Dolinie Soli [w liczbie]
osiemnastu tysięcy mężczyzn. 14 Umieścił w Edomie
załogi, na całej [ziemi] Edomu rozmieścił je. I wszyscy
Edomczycy stali się sługami Dawida. I PAN bronił
Dawida wszędzie, dokądkolwiek się udał. 15 I Dawid
królował nad całym Izraelem, i sprawował sąd nad
całym swym ludem, i [wymierzał] mu sprawiedliwość.
16 Joab, syn Serui, [był postawiony] nad wojskiem,
a Jehoszafat, syn Achiluda, [był] kronikarzem. 17
Sadok, syn Achituba, i Achimelek, syn Abiatara, [byli]
kapłanami, a Serajasz – pisarzem. 18 Benajasz, syn
Jehojady, był [postawiony] nad Keretytami i Peletytami,
a synowie Dawida byli książętami.

9 Wtedy Dawid zapytał: Czy pozostał jeszcze ktoś
z domu Saula, abym mógł okazać mu miłosierdzie
ze względu na Jonatana? 2 A z domu Saula [był]
sługa imieniem Siba. Został on wezwany do Dawida
i król zapytał go: Czy ty jesteś Siba? Odpowiedział:
[To ja], twój sługa. 3 Król pytał dalej: Czy nie ma
jeszcze kogoś z domu Saula, abym mógł okazać
mu miłosierdzie Boże? Siba odpowiedział królowi:
[Jest] jeszcze syn Jonatana, chromy na nogi. 4
Król zapytał go: Gdzie on jest? Siba odpowiedział
królowi: Oto jest w domu Makira, syna Ammiela, w Lo-
Debar. 5 Król Dawid posłał więc, by go sprowadzić
z domu Makira, syna Ammiela, z Lo-Debar. 6 A gdy
Mefiboszet, syn Jonatana, syna Saula, przybył do
Dawida, upadł na twarz i pokłonił [mu] się. I Dawid
powiedział: Mefiboszecie! Ten odpowiedział: Oto twój
sługa. 7 Dawid powiedział do niego: Nie bój się, bo z
całą pewnością okażę ci miłosierdzie ze względu na
twego ojca Jonatana i przywrócę ci wszystkie ziemie
twego ojca Saula, a ty zawsze będziesz jadał chleb
przy moim stole. 8 Wtedy ukłonił się i powiedział:
Czym [jest] twój sługa, że zwracasz się do zdechłego
psa, jakim jestem? 9 Następnie król wezwał Sibę,
sługę Saula, i powiedział mu: Wszystko, co należało
do Saula i do całego jego domu, dałem synowi twego
pana. 10 Będziesz więc uprawiał jego ziemię, ty, twoi
synowie i twoi słudzy. Będziesz zbierał [plony], aby syn
twego pana mógł jeść chleb. Mefiboszet natomiast,
syn twego pana, będzie zawsze jadał chleb przy moim
stole. A Siba miał piętnastu synów i dwudziestu sług.
11 Siba odpowiedział królowi: Wszystko, co mój pan,
król, rozkazał swemu słudze, to twój sługa uczyni.
A Mefiboszet – dodał król – będzie jadał przy moim
stole jak jeden z synów króla. 12 Mefiboszet miał
też małego syna imieniem Mika. A wszyscy, którzy
mieszkali w domu Siby, [byli] sługami Mefiboszeta. 13
Tak Mefiboszet mieszkał w Jerozolimie, gdyż zawsze
jadał przy stole króla. A był chromy na obie nogi.

10 Po tych wydarzeniach umarł król synów Ammona,
a jego syn Chanun królował w jego miejsce. 2
Wtedy Dawid powiedział: Okażę życzliwość Chanunowi,
synowi Nachasza, tak jak jego ojciec okazał mi
życzliwość. I Dawid wysłał swe sługi, by pocieszyć
go po [stracie] jego ojca. Słudzy Dawida przyszli
więc do ziemi synów Ammona. 3 Lecz książęta
synów Ammona powiedzieli do swego pana Chanuna:
Czy myślisz, że Dawid chce uczcić twego ojca i
dlatego przysłał do ciebie pocieszycieli? Czy nie po
to raczej Dawid posyła swoje sługi do ciebie, aby
przypatrzyli się miastu i przeszpiegowali je, by potem
je zburzyć? 4 Chanun wziął więc sługi Dawida, zgolił
im brody do połowy, poobcinał ich szaty do połowy,
aż do pośladków, i odesłał ich. 5 A gdy doniesiono
o tym Dawidowi, wysłał im na spotkanie [posłów],
ponieważ ci mężczyźni byli bardzo znieważeni. I król
powiedział im: Zostańcie w Jerychu, aż wam brody
odrosną, a potem wróćcie. 6 Gdy synowie Ammona
spostrzegli, że obrzydli Dawidowi, posłali i wynajęli
sobie dwadzieścia tysięcy piechoty Syryjczyków z Bet-
Rekob i Syryjczyków z Soby, od króla Maaki tysiąc
mężczyzn, a [z] Isztobu dwanaście tysięcy mężczyzn.
7 Kiedy Dawid o tym usłyszał, wysłał Joaba z całym
zastępem dzielnych wojowników. 8 Wtedy synowie
Ammona wyszli i ustawili się w szyku bojowym przed
wejściem do bramy. Syryjczycy zaś z Soby i z Rechob
oraz ci z Isztobu i Maaki [stanęli] osobno w polu. 9 Gdy
Joab zobaczył wojska wystawione przeciwko sobie
z przodu i z tyłu, wybrał [ludzi] spośród wszystkich
wyborowych [mężczyzn] w Izraelu i ustawił ich w szyku
bojowym przeciwko Syryjczykom. 10 A resztę ludzi
oddał pod rękę swego brata Abiszaja, aby ich ustawił
w szyku bojowym przeciwko synom Ammona. 11 I
powiedział: Jeśli Syryjczycy będą silniejsi ode mnie,
przyjdziesz mi z pomocą, a jeśli synowie Ammona
będą silniejsi od ciebie, ja przyjdę tobie z pomocą.
12 Bądź odważny i walczmy mężnie za swój lud i za
miasta naszego Boga, a niech PAN uczyni to, co jest
dobre w jego oczach. 13 Joab wraz z ludem, który był
z nim, wyruszył więc do bitwy z Syryjczykami. A [oni]
uciekli przed nim. 14 Gdy synowie Ammona zobaczyli,

że Syryjczycy uciekli, uciekli i [oni] przed Abiszajem
i weszli do miasta. Wtedy Joab zawrócił od synów
Ammona i przybył do Jerozolimy. 15 Kiedy Syryjczycy
zobaczyli, że są pobici przez Izraela, zebrali się razem.
16 I Hadadezer posłał po Syryjczyków, którzy byli
za rzeką, i sprowadził [ich]. Przybyli oni do Helam,
a Szobak, dowódca wojska Hadadezera, prowadził
ich. 17 Gdy doniesiono o tym Dawidowi, zebrał cały
Izrael, przeprawił się przez Jordan i przybył do Helam.
A Syryjczycy ustawili się w szyku bojowym przeciw
Dawidowi i stoczyli z nim bitwę. 18 Lecz Syryjczycy
uciekli przed Izraelem i spośród Syryjczyków Dawid
zabił [ludzi z] siedmiuset rydwanów oraz czterdzieści
tysięcy jeźdźców. Zranił też Szobaka, dowódcę ich
wojska, który tam zmarł. 19 Kiedy wszyscy królowie,
poddani Hadadezera, zobaczyli, że są pobici przez
Izraela, zawarli pokój z Izraelem i służyli im. I Syryjczycy
bali się odtąd iść na pomoc synom Ammona.

11 Na początku roku, w czasie, kiedy królowie zwykli
wyjeżdżać [na wojnę], Dawid wysłał Joaba wraz
ze swoimi sługami oraz cały Izrael. Spustoszyli oni
synów Ammona i oblegli Rabbę. Dawid zaś został w
Jerozolimie. 2 Pewnego dnia pod wieczór Dawid wstał
z łoża i przechadzał się po dachu domu królewskiego.
I zobaczył z dachu kąpiącą się kobietę, a kobieta
była bardzo piękna. 3 I Dawid posłał, i zapytał o
[tę] kobietę. I powiedziano mu: Czy to nie Batszeba,
córka Eliama, żona Uriasza Chetyty? 4 Dawid wysłał
więc [po nią] posłańców i wziął ją. A gdy przyszła do
niego, położył się z nią, gdyż była oczyszczona od
swojej nieczystości. Potem wróciła do swego domu.
5 Kobieta ta poczęła, więc posłała, by zawiadomić
Dawida: Jestem brzemienna. 6 Wtedy Dawid posłał
do Joaba [rozkaz]: Przyślij do mnie Uriasza Chetytę.
Joab wysłał więc Uriasza do Dawida. 7 A [gdy] Uriasz
przybył do niego, Dawid pytał [go] o to, jak się wiedzie
Joabowi, jak się wiedzie ludowi i jak przebiega wojna.
8 Następnie Dawid powiedział do Uriasza: Idź do swego
domu i umyj sobie nogi. I Uriasz wyszedł z domu króla,
a za nim niesiono potrawy od króla. 9 Lecz Uriasz spał
przy bramie domu króla razem ze wszystkimi sługami
swego pana, a do swojego domu nie poszedł. 10 I
doniesiono Dawidowi: Uriasz nie poszedł do swego
domu. Dawid zapytał Uriasza: Czy nie przybyłeś z
podróży? Czemu więc nie poszedłeś do swego domu?
11 Uriasz odpowiedział Dawidowi: Arka, Izrael i Juda
przebywają w namiotach, mój pan Joab i słudzy mojego
pana obozują w otwartym polu, a ja miałbym wejść do
swojego domu, aby jeść, pić i spać ze swoją żoną?
Jak żyjesz i jak żyje twoja dusza, nie uczynię tego.
12 Wtedy Dawid powiedział do Uriasza: Zostań tu
jeszcze dziś, a jutro cię odprawię. I Uriasz został w
Jerozolimie przez ten i kolejny dzień. 13 Potem Dawid
wezwał go, aby jadł i pił w jego obecności, i upoił
go. Lecz wieczorem wyszedł i spał na swoim łożu ze
sługami swego pana, a do swego domu nie poszedł.
14 Następnego ranka Dawid napisał więc list do Joaba
i wysłał go przez rękę Uriasza. 15 A w liście napisał
tak: Postawcie Uriasza na czele najbardziej zaciętej
bitwy, a potem odstąpcie od niego, aby został trafiony
i zginął. 16 I kiedy Joab obejrzał miasto, postawił
Uriasza w miejscu, o którym wiedział, że byli tam
dzielni ludzie. 17 A gdy ludzie z miasta wypadli, stoczyli
bitwę z Joabem i padło z ludu [kilka] sług Dawida,
poległ także Uriasz Chetyta. 18 Wtedy Joab wysłał
[posłańca] i zawiadomił Dawida o wszystkim, co działo
się podczas bitwy. 19 A posłańcowi rozkazał: Gdy
skończysz opowiadać królowi o tym, co się wydarzyło
na bitwie; 20 I jeśli król się rozgniewa, i zapyta: Czemu
podeszliście tak [blisko] do miasta, by walczyć? Czyż
nie wiedzieliście, że strzelają z muru? 21 Kto zabił
Abimeleka, syna Jerubbeszeta? Czyż nie kobieta, która
zrzuciła na niego z muru kawałek kamienia młyńskiego,
tak że umarł w Tebes? Czemu podeszliście do muru?
Wtedy powiesz: Zginął również twój sługa Uriasz
Chetyta. 22 Poszedł więc posłaniec, a gdy przybył,
opowiedział Dawidowi wszystko, z czym wysłał go
Joab. 23 Posłaniec mówił do Dawida: Tamci ludzie
nas przemogli i wyszli przeciw nam na pole, a my
ścigaliśmy ich aż do samej bramy. 24 Wtedy łucznicy
strzelali z muru do twoich sług i zginęło kilku ze sług
króla. Zginął również twój sługa Uriasz Chetyta. 25
Wtedy Dawid powiedział do posłańca: Tak powiesz
Joabowi: Nie zamartwiaj się tą sprawą, bo miecz
pożera raz tego, raz innego. Wzmocnij natarcie na
miasto i zburz je, ty sam dodawaj mu otuchy. 26 A
gdy żona Uriasza usłyszała, że jej mąż Uriasz umarł,
zaczęła opłakiwać swego męża. 27 Kiedy żałoba
przeminęła, Dawid posłał [po nią] i sprowadził ją do
swego domu. Została jego żoną i urodziła mu syna.
Lecz to, co zrobił Dawid, nie podobało się PANU.

12 Wtedy PAN posłał Natana do Dawida. Ten przybył
do niego i powiedział: W pewnym mieście było
dwóch ludzi, jeden bogaty, a drugi ubogi. 2 Bogaty
miał bardzo dużo owiec i wołów. 3 A ubogi nie miał
nic oprócz jednej małej owieczki, którą kupił i żywił.
Wyrosła przy nim wraz z jego dziećmi, jadła jego
chleb i piła z jego kubka, spała na jego łonie i była
mu jak córka. 4 I przyszedł gość do tego bogatego, a
jemu było żal wziąć ze swoich owiec albo ze swoich
wołów, aby przyrządzić [ucztę] dla gościa, który do
niego przyszedł. Wziął więc owieczkę tego ubogiego i
przyrządził ją dla człowieka, który do niego przyszedł.

5 Wtedy Dawid mocno zapłonął gniewem na tego
człowieka i powiedział do Natana: Jak żyje PAN,
człowiek, który to uczynił, zasługuje na śmierć; 6 Za
owcę wynagrodzi poczwórnie, dlatego że tak uczynił i
nie miał litości. 7 Wtedy Natan powiedział do Dawida:
Ty jesteś tym człowiekiem. Tak mówi PAN, Bóg Izraela:
Ja cię namaściłem, abyś był królem nad Izraelem,
i ja cię wybawiłem z rąk Saula; 8 Dałem ci dom
twego pana i żony twego pana na twe łono, dałem
ci dom Izraela i Judy, a gdyby tego było za mało,
dałbym ci jeszcze więcej. 9 Dlaczego wzgardziłeś
słowem PANA, czyniąc to zło w jego oczach? Zabiłeś
mieczem Uriasza Chetytę, a jego żonę wziąłeś sobie
za żonę, jego zaś zabiłeś mieczem synów Ammona.
10 Teraz więc miecz nigdy nie odstąpi od twojego
domu, ponieważ wzgardziłeś mną i wziąłeś żonę
Uriasza Chetyty, by była twoją żoną. 11 Tak mówi PAN:
Oto wzbudzę przeciwko tobie nieszczęście z twego
własnego domu, wezmę twoje żony sprzed twoich
oczu i dam je twemu bliźniemu, a on położy się z
twoimi żonami wobec tego słońca. 12 I chociaż ty
uczyniłeś to potajemnie, ja jednak uczynię to przed
całym Izraelem i przed słońcem. 13 Wtedy Dawid
powiedział do Natana: Zgrzeszyłem przeciw PANU.
Natan zaś odpowiedział Dawidowi: PAN też przebaczył
ci twój grzech, nie umrzesz. 14 Ponieważ jednak przez
ten czyn dałeś wrogom PANA powód, by bluźnili, syn,
który ci się urodził, na pewno umrze. 15 Potem Natan
wrócił do swego domu. A PAN poraził dziecko, które
żona Uriasza urodziła Dawidowi, i ciężko zachorowało.
16 Wtedy Dawid wstawił się u Boga za dzieckiem. I
Dawid pościł, a gdy wrócił [do siebie], leżał całą noc
na ziemi. 17 I starsi jego domu przyszli do niego, aby
go podnieść z ziemi. On jednak nie chciał i nie jadł
z nimi chleba. 18 A siódmego dnia dziecko umarło.
I słudzy Dawida bali się powiedzieć mu, że dziecko
umarło. Mówili bowiem: Oto póki dziecko [jeszcze] żyło,
mówiliśmy do niego, a on nie słuchał naszego głosu.
Jak powiemy, że dziecko umarło, dopiero będzie się
trapił. 19 Gdy jednak Dawid zobaczył, że jego słudzy
szepcą [między sobą], zrozumiał, że dziecko umarło.
Dawid więc zapytał swoich sług: Czy dziecko umarło?
Odpowiedzieli: Umarło. 20 Wtedy Dawid wstał z ziemi,
umył się i namaścił, zmienił swoje szaty i wszedł do
domu PANA, aby oddać [mu] pokłon. Potem wrócił do
swego domu i kazał przynieść posiłek, i położyli przed
nim chleb, i jadł. 21 Jego słudzy zapytali go: Co znaczy
to, co uczyniłeś? Póki dziecko jeszcze żyło, pościłeś i
płakałeś, a gdy dziecko umarło, wstałeś i jadłeś chleb.
22 Odpowiedział: Póki dziecko jeszcze żyło, pościłem
i płakałem. Mówiłem bowiem: Któż wie, może PAN
zmiłuje się nade mną i dziecko będzie żyło. 23 Lecz
teraz, gdy już umarło, dlaczego miałbym pościć? Czy
mogę je przywrócić [do życia]? Ja pójdę do niego, ale
ono do mnie nie wróci. 24 I Dawid pocieszał swoją
żonę Batszebę. Wszedł do niej i położył się z nią.
Potem urodziła syna, a on nadał mu imię Salomon. A
PAN go umiłował. 25 Posłał więc przez Natana proroka
i nadał mu imię Jedidija ze względu na PANA. 26
Potem Joab walczył przeciw Rabbie synów Ammona i
zdobył miasto królewskie. 27 I Joab wysłał posłańców
do Dawida, i powiedział: Walczyłem przeciw Rabbie
i zdobyłem miasto wód. 28 Teraz więc zbierz resztę
ludu, oblegaj miasto i zdobądź je, abym to nie ja zdobył
miasto i aby nie przypisano zwycięstwa memu imieniu.
29 Dawid zebrał więc cały lud, udał się do Rabby,
walczył przeciwko niej i zdobył ją. 30 Zdjął też koronę
z głowy jej króla, która ważyła talent złota i [była]
ozdobiona drogocennymi kamieniami. I włożono ją na
głowę Dawida. Wywiózł też z miasta bardzo wielki łup.
31 Wyprowadził mieszkańców miasta i podał ich pod
piły, żelazne brony i żelazne siekiery i zmusił ich do
przejścia przez piec do wypalania cegieł. Tak uczynił
ze wszystkimi miastami synów Ammona. Potem Dawid
wrócił wraz z całym ludem do Jerozolimy.

13 Później stało się tak: Absalom, syn Dawida,
miał piękną siostrę imieniem Tamar. I zakochał
się w niej Amnon, syn Dawida. 2 I dręczył się
Amnon tak, że zachorował z powodu swojej siostry
Tamar. Była bowiem dziewicą i Amnonowi zdawało
się rzeczą trudną, aby uczynić jej cokolwiek. 3 Lecz
Amnon miał przyjaciela imieniem Jonadab, syna Szimy,
brata Dawida. A Jonadab był człowiekiem bardzo
przebiegłym. 4 Ten go zapytał: Dlaczego ty, synu
królewski, tak mizerniejesz z dnia na dzień? Dlaczego
mi nic nie mówisz? Amnon odpowiedział: Zakochałem
się w Tamar, siostrze mojego brata Absaloma. 5
Jonadab powiedział mu: Połóż się do łóżka i udawaj
chorego. Gdy twój ojciec przyjdzie, aby cię odwiedzić,
powiesz mu: Pozwól, proszę, aby przyszła moja siostra
Tamar i dała mi jeść, aby przygotowała posiłek na
moich oczach, bym to widział i jadł z jej ręki. 6 Amnon
położył się więc i udawał chorego. A gdy król przyszedł
go odwiedzić, Amnon powiedział do króla: Pozwól,
proszę, aby moja siostra Tamar przyszła i przygotowała
na moich oczach dwa placki, abym jadł z jej ręki. 7
Wtedy Dawid posłał Tamar do domu, mówiąc: Idź
teraz do domu twego brata Amnona i przygotuj mu
posiłek. 8 Tamar przyszła więc do domu swego brata
Amnona, a on leżał. Wzięła mąkę i zagniotła [ciasto],
po czym uczyniła placki na jego oczach i upiekła je.
9 Potem wzięła patelnię i wyłożyła [je] przed nim,
lecz nie chciał jeść. I Amnon rozkazał: Niech wszyscy
wyjdą ode mnie. Wszyscy wyszli więc od niego. 10

Wtedy Amnon powiedział do Tamar: Przynieś jedzenie
do sypialni, abym jadł z twojej ręki. Tamar wzięła
więc placki, które przyrządziła, i przyniosła je swemu
bratu Amnonowi do sypialni. 11 A gdy podawała mu
[je] do jedzenia, pochwycił ją i powiedział do niej:
Chodź, połóż się ze mną, moja siostro. 12 Ona mu
odpowiedziała: Nie, mój bracie, nie hańb mnie, bo
tak się nie postępuje w Izraelu. Nie popełniaj tego
haniebnego czynu. 13 Dokąd bowiem się udam ze
swoją hańbą? A ty staniesz się jak jeden z [ludzi]
nikczemnych w Izraelu. Proszę, porozmawiaj raczej
z królem, bo on ci mnie nie odmówi. 14 Lecz on nie
chciał posłuchać jej głosu, ale przemógł ją i zhańbił,
i położył się z nią. 15 Potem Amnon znienawidził
ją tak bardzo, że nienawiść, którą ją znienawidził,
była większa niż miłość, jaką ją miłował. I Amnon
powiedział jej: Wstań, idź stąd! 16 Odpowiedziała:
Z jakiego powodu? Wyrzucając mnie, czynisz [mi]
większą krzywdę niż ta, którą już wyrządziłeś. Ale
nie chciał jej posłuchać. 17 Wtedy zawołał swego
sługę, który mu usługiwał, i rozkazał: Wyprowadź
tę [kobietę] ode mnie i zaryglуj za nią drzwi. 18 A
miała na sobie kolorową suknię, gdyż w takie szaty
ubierały się córki króla, które były dziewicami. Wtedy
jego sługa wyprowadził ją i zaryglował za nią drzwi.
19 I Tamar posypała swą głowę popiołem, rozdarła
kolorową suknię, którą [nosiła], położyła rękę na głowie
i odeszła, głośno płacząc. 20 Wtedy jej brat Absalom
zapytał ją: Czy twój brat Amnon był z tobą? [Ale] milcz,
moja siostro. To twój brat. Nie bierz tego do serca.
Tamar mieszkała więc w osamotnieniu w domu swego
brata Absaloma. 21 Gdy król Dawid usłyszał o tym
wszystkim, bardzo się rozgniewał. 22 Absalom zaś nie
rozmawiał z Amnonem ani źle, ani dobrze. Absalom
bowiem nienawidził Amnona za to, że zhańbił jego
siostrę Tamar. 23 Po upływie dwóch lat, gdy strzyżono
[owce] Absaloma w Baal-Chasor, które znajduje się w
pobliżu Efraim, Absalom zaprosił wszystkich synów
króla. 24 Absalom przyszedł do króla i powiedział:
Oto teraz strzygą [owce] twemu słudze. Proszę, niech
król i jego słudzy pójdą z twoim sługą. 25 Lecz król
powiedział do Absaloma: Nie, mój synu. Teraz nie
pójdziemy wszyscy, aby nie być dla ciebie ciężarem.
A chociaż nalegał na niego, on nie chciał iść, ale go
błogosławił. 26 Wtedy Absalom powiedział: Jeśli nie,
proszę, niech pójdzie z nami mój brat Amnon. Król
zapytał go: Po cóż miałby iść z tobą? 27 A gdy Absalom
nalegał na niego, posłał z nim Amnona i wszystkich
synów króla. 28 Absalom zaś nakazał swoim sługom:
Zauważcie, kiedy serce Amnona podochoci się winem,
a gdy powiem wam: Zabijcie Amnona, zabijcie go,
nie bójcie się. Ja bowiem nakazuję to wam. Bądźcie
odważni i sprawcie się dzielnie. 29 I słudzy Absaloma
uczynili z Amnonem tak, jak im nakazał Absalom.
Wtedy wszyscy synowie króla wstali, każdy z nich
dosiadł swego muła, i uciekli. 30 A gdy jeszcze byli w
drodze, dotarła do Dawida wieść: Absalom pozabijał
wszystkich synów króla i nie pozostał z nich ani jeden.
31 Wtedy król wstał i rozdarł swoje szaty, i położył się
na ziemi. Wszyscy jego słudzy stali dokoła niego w
rozdartych szatach. 32 Wtedy odezwał się Jonadab,
syn Szimy, brata Dawida: Niech mój pan nie myśli, [że]
zabito wszystkich młodzieńców, synów króla, bo tylko
Amnon został zabity. Takie bowiem było postanowienie
w umyśle Absaloma od tego dnia, w którym zhańbił
jego siostrę Tamar. 33 Teraz więc niech mój pan,
król, nie dopuszcza tego do serca, myśląc, że zginęli
wszyscy synowie króla, gdyż tylko Amnon zginął. 34
Absalom zaś uciekł. A gdy młodzieniec pełniący straż
podniósł oczy i spojrzał, oto za nim mnóstwo ludzi
przychodziło drogą ze zbocza góry. 35 I Jonadab
powiedział do króla: Oto synowie króla nadchodzą.
Stało się tak, jak twój sługa powiedział. 36 A gdy
przestał mówić, oto przybyli synowie króla, podnieśli
głos i płakali. Król i wszyscy jego słudzy również gorzko
płakali. 37 Absalom zaś uciekł i poszedł do Talmaja,
syna Ammihuda, króla Geszur. A [Dawid] opłakiwał
swego syna przez wszystkie te dni. 38 Absalom uciekł
więc i przyszedł do Geszur, gdzie przebywał przez
trzy lata. 39 Potem król Dawid zapragnął zobaczyć
Absaloma. Był już bowiem pocieszony po śmierci
Amnona.

14 A Joab, syn Serui, spostrzegł, że serce króla
skłaniało się ku Absalomowi. 2 Posłał więc Joab
do Tekoa i sprowadził stamtąd pewną mądrą kobietę,
do której powiedział: Proszę, udawaj, że jesteś w
żałobie, ubieraj się w szaty żałobne i nie namaszczaj
się olejkiem, ale bądź jak kobieta, która od dłuższego
czasu opłakuje zmarłego. 3 Potem idź do króla i mów
do niego w ten sposób. I Joab pouczył ją, co ma mówić.
4 A gdy kobieta z Tekoa mówiła do króla, upadła twarzą
do ziemi i oddała [mu] pokłon. Powiedziała: Ratuj, królu!
5 I król ją zapytał: Co ci jest? Ona zaś odpowiedziała:
Jestem wdową, mój mąż umarł; 6 Twoja służąca miała
dwóch synów, którzy pokłócili się ze sobą na polu. A
gdy nie było nikogo, kto by ich rozdzielił, jeden uderzył
drugiego i zabił go. 7 A oto cała rodzina powstała
przeciw twojej służącej i powiedziała: Wydaj tego, który
zabił swego brata, byśmy mogli go zabić za życie
jego brata, którego zamordował, a także zgładzimy
dziedzica. W ten sposób zgaszą mój węgielek, który
pozostał, aby nie zostawić po moim mężu ani imienia,
ani potomka na ziemi. 8 Wtedy król powiedział do
kobiety: Idź do swego domu, a ja wydam rozkaz w

twojej [sprawie]. 9 I kobieta z Tekoa odpowiedziała
królowi: Mój panie, królu, niech ta nieprawość spadnie
na mnie i na dom mego ojca. A król i jego tron niech
będzie bez winy. 10 Król powiedział: Jeśli ktoś będzie
mówił przeciwko tobie, przyprowadź go do mnie, a
już więcej cię nie dotknie. 11 Wtedy ona powiedziała:
Wspomnij, proszę, królu, na PANA, swego Boga, i nie
pozwól mścicielom krwi sprowadzić większej zguby,
aby mój syn nie został zgładzony. I odpowiedział: Jak
żyje PAN, nie spadnie nawet jeden włos twego syna
na ziemię. 12 Kobieta powiedziała: Pozwól, proszę, że
twoja służąca przemówi jeszcze jedno słowo do mego
pana, króla. Odpowiedział: Mów. 13 Wtedy kobieta
powiedziała: Czemu więc wymyśliłeś podobną rzecz
przeciw ludowi Bożemu? Król bowiem mówi to słowo,
sam będąc winny, ponieważ król nie sprowadza z
powrotem swego wygnańca. 14 Wszyscy bowiem
umieramy i [jesteśmy] jak woda rozlana na ziemi,
której nie można zebrać. Bóg jednak nie odebrał [mu]
życia, ale obmyśla sposób [na to], by wygnaniec nie
pozostawał na wygnaniu. 15 Przyszłam więc teraz,
by mówić o tym mojemu panu, królowi, gdyż lud
mnie przestraszył. Dlatego twoja służąca powiedziała:
Przemówię teraz do króla, może król spełni prośbę
swojej służącej. 16 Król bowiem wysłucha swojej
służącej i wybawi ją z ręki człowieka, który chce
zgładzić mnie i mojego syna z Bożego dziedzictwa. 17
Twoja służąca też powiedziała: Teraz słowo mojego
pana, króla, będzie pocieszeniem. Gdyż mój pan, król,
jest jak anioł Boga, rozsądzając między dobrem a
złem. Niech PAN, twój Bóg, będzie z tobą. 18 Wtedy
król odezwał się do kobiety: Proszę, nie ukrywaj przede
mną tego, o co zapytam. Kobieta odpowiedziała: Niech
mówi mój pan, król. 19 Król więc zapytał: Czy nie ma w
tym wszystkim ręki Joaba? Kobieta odpowiedziała: Jak
żyje twoja dusza, mój panie, królu, nic nie odbiega ani
w prawo, ani w lewo od tego wszystkiego, co mówił
mój pan, król. Istotnie twój sługa Joab mi to rozkazał i
on to włożył w usta twojej służącej wszystkie te słowa.
20 Twój sługa Joab sprawił, że zmieniłam postać tych
słów. Mój pan jednak jest mądry mądrością anioła
Boga, tak że wie wszystko, co się dzieje na ziemi.
21 Król więc powiedział do Joaba: Oto teraz uczyń
tę rzecz. Idź i sprowadź młodzieńca Absaloma. 22 I
Joab upadł twarzą do ziemi, pokłonił się i błogosławił
króla. Potem Joab powiedział: Dziś twój sługa poznał,
że znalazłem łaskę w twoich oczach, mój panie,
królu, ponieważ król spełnił prośbę swego sługi. 23
Wtedy Joab wstał i wyruszył do Geszur, i sprowadził
Absaloma do Jerozolimy. 24 Król jednak powiedział:
Niech wróci do swego domu, ale mojej twarzy nie
zobaczy. Absalom wrócił więc do swego domu, ale
twarzy króla nie zobaczył. 25 A w całym Izraelu nie
było mężczyzny tak osławionego z powodu urody jak
Absalom: od stóp jego nóg aż po czubek głowy nie
było na nim skazy. 26 A gdy strzygł swoją głowę –
a strzygł ją co roku, bo [włosy] mu ciążyły i dlatego
ją strzygł – włosy jego głowy ważyły dwieście syklów
według wagi królewskiej. 27 I Absalomowi urodzili się
trzej synowie i jedna córka, która miała na imię Tamar.
Była to kobieta o pięknym wyglądzie. 28 I Absalom
mieszkał w Jerozolimie dwa lata, a twarzy króla nie
zobaczył. 29 Absalom posłał więc po Joaba, aby ten
go posłał do króla, lecz on nie chciał przyjść do niego.
Potem posłał drugi raz, ale nie chciał przyjść. 30 Wtedy
powiedział do swoich sług: Patrzcie, pole Joaba jest
obok mojego i ma tam jęczmień. Idźcie i podpalcie
je. I słudzy Absaloma podpalili to pole. 31 Potem
Joab wstał, przyszedł do Absaloma do [jego] domu i
zapytał go: Czemu twoi słudzy podpalili moje pole?
32 Absalom odpowiedział Joabowi: Oto posłałem po
ciebie, mówiąc: Przyjdź tutaj, a wyślę cię do króla, abyś
zapytał: Po co przybyłem z Geszur? Lepiej mi było
tam jeszcze [zostać]. Teraz pozwól mi więc zobaczyć
twarz króla. A jeśli jest we mnie jakaś nieprawość,
niech mnie zabije. 33 Wtedy Joab przybył do króla i
oznajmił mu to. Gdy wezwał Absaloma, ten przyszedł
do króla i pokłonił się twarzą do ziemi przed królem. A
król ucałował Absaloma.

15 Potem Absalom sprawił sobie rydwany i konie, a
także pięćdziesięciu mężczyzn, którzy przed nim
biegali. 2 Absalom wstawał wcześnie rano i stawał
przy drodze do bramy. A każdego, kto miał sprawę i
udawał się do króla na sąd, Absalom przyzywał do
siebie i pytał: Z jakiego miasta jesteś? Ten odpowiadał:
Twój sługa jest z jednego z pokoleń Izraela. 3 Wtedy
Absalom mówił mu: Patrz, twoja sprawa jest dobra
i sprawiedliwa, ale u króla nie ma nikogo, kto by
cię wysłuchał. 4 Potem Absalom mówił: O gdyby
mnie ustanowiono sędzią w tej ziemi, aby mógł
przychodzić do mnie każdy, kto ma sprawę lub spór,
to wymierzałbym mu sprawiedliwość. 5 A gdy ktoś
się zbliżał i pokłonił mu się, wyciągał rękę, obejmował
go i całował. 6 Tak Absalom postępował z całym
Izraelem, który przychodził do króla na sąd. I Absalom
wykradał serca ludu Izraela. 7 Po upływie czterdziestu
lat Absalom powiedział do króla: Proszę, pozwól mi
iść i wypełnić w Hebronie ślub, który złożyłem PANU.
8 Twój sługa bowiem złożył ślub, kiedy przebywał w
Geszur w Syrii, mówiąc: Jeśli PAN naprawdę przywróci
mnie do Jerozolimy, wtedy będę służyć PANU. 9 I
król odpowiedział mu: Idź w pokoju. Wstał więc i udał
się do Hebronu. 10 Lecz Absalom rozesłał szpiegów
do wszystkich pokoleń Izraela, aby mówili: Gdy tylko

usłyszycie dźwięk trąby, powiedzcie: Absalom króluje
w Hebronie. 11 Z Absalomem wyruszyło dwustu
zaproszonych mężczyzn z Jerozolimy, którzy szli
w swojej prostocie, nie wiedząc o niczym. 12 Gdy
Absalom składał ofiary, wezwał [on] także Achitofela,
Gilonitę, doradcę Dawida, z jego miasta Gilo. I spisek
się wzmagał, bo coraz więcej ludzi przystawało do
Absaloma. 13 Potem do Dawida przyszedł posłaniec,
mówiąc: Serca ludzi Izraela zwróciły się do Absaloma.
14 Wtedy Dawid powiedział do wszystkich swoich
sług, którzy byli z nim w Jerozolimie: Wstańcie i
uciekajmy, bo inaczej nie ujdziemy przed Absalomem.
Spieszcie się z wymarszem, żeby czasem nie dopadł
nas znienacka, nie sprowadził na nas nieszczęścia i
nie wytępił miasta ostrzem miecza. 15 Słudzy króla
powiedzieli do niego: Wszystko, co postanowi nasz
pan, król, oto twoi słudzy uczynią. 16 Król wyszedł więc
pieszo, a z nim cały jego dom. Król zostawił jednak
dziesięć kobiet, nałożnic, aby pilnowały domu. 17 A gdy
król wyszedł pieszo wraz z całym ludem, zatrzymali się
w pewnym odległym miejscu. 18 Wszyscy jego słudzy
szli przy nim, a wszyscy Keretyci, wszyscy Peletyci,
wszyscy Gittyci, w liczbie sześciuset mężczyzn, którzy
przyszli za nim z Gat, przeszli przed królem. 19 Wtedy
król zapytał Ittaja Gittytę: Czemu i ty idziesz z nami?
Wróć do siebie i pozostań przy królu. Jesteś bowiem
cudzoziemcem, a nawet wygnańcem. 20 Dopiero
wczoraj przyszedłeś, a dziś miałbym cię zabrać, abyś
się tułał z nami? Skoro sam nie wiem, dokąd idę, ty
wróć i odprowadź swoich braci. [Niech będą] z tobą
miłosierdzie i prawda. 21 Ale Ittaj odpowiedział królowi:
Jak żyje PAN i jak żyje mój pan, król, gdziekolwiek
będzie mój pan, król, czy to na śmierć, czy na życie,
tam też będzie twój sługa. 22 I Dawid powiedział do
Ittaja: Idź więc i przejdź. Przeszedł więc Ittaj Gittyta
i wszyscy jego mężczyźni, i wszystkie dzieci, które
z nim [były]. 23 I cała ziemia głośno płakała, cały
lud zaś przeszedł. Potem sam król przeszedł przez
potok Cedron i w ten sposób cały lud przeszedł, i
[skierował się] na drogę ku pustyni. 24 A oto [był] z
nim i Sadok, i wszyscy Lewici niosący arkę przymierza
Boga. Postawili arkę Boga, a Abiatar wstąpił, aż cały
lud wyszedł z miasta. 25 Potem król powiedział do
Sadoka: Odnieś arkę Boga do miasta. Jeśli znajdę
łaskę w oczach PANA, to przywróci mnie i pokaże mi
ją oraz jej przybytek. 26 Ale jeśli powie: Nie mam w
tobie upodobania – oto jestem, niech mi uczyni, co
jest dobre w jego oczach. 27 Król powiedział jeszcze
do kapłana Sadoka: Czy nie jesteś widzącym? Wróć
do miasta w pokoju wraz ze swoimi dwoma synami
– Achimaasem, twoim synem, i Jonatanem, synem
Abiatara. 28 Oto będę czekał na równinach pustyni,
dopóki nie nadejdzie od was słowo dające mi znać. 29
Sadok i Abiatar odnieśli więc arkę Boga do Jerozolimy
i tam pozostali. 30 Dawid zaś wstępował na Górę
Oliwną, wstępował i płakał, a głowę miał zakrytą i szedł
boso. Cały lud, który był z nim, każdy z nakrytą głową,
wstępował i płakał. 31 Wtedy doniesiono Dawidowi:
Achitofel [jest] wśród spiskowców z Absalomem. Dawid
powiedział: O PANIE, proszę, obróć w głupstwo radę
Achitofela. 32 Kiedy Dawid dotarł na szczyt [góry],
gdzie oddał pokłon Bogu, oto wyszedł mu na spotkanie
Chuszaj Arkita w rozdartej szacie i z prochem na
głowie. 33 Dawid powiedział do niego: Jeśli pójdziesz
ze mną, będziesz mi ciężarem; 34 Lecz jeśli wrócisz
do miasta i powiesz Absalomowi: Królu, będę twoim
sługą. Jak byłem dotąd sługą twego ojca, tak teraz
będę twoim sługą – wtedy na moją korzyść obrócisz
wniwecz radę Achitofela. 35 Czyż nie ma tam z tobą
kapłanów Sadoka i Abiatara? Cokolwiek więc usłyszysz
z domu króla, doniesiesz [o tym] kapłanom Sadokowi i
Abiatarowi. 36 Oto są tam też z nimi ich dwaj synowie,
Achimaas, syn Sadoka, i Jonatan, syn Abiatara. Przez
nich przyślecie do mnie każde słowo, które usłyszycie.
37 Przybył więc Chuszaj, przyjaciel Dawida, do miasta,
a Absalom także wjechał do Jerozolimy.

16 A gdy Dawid zszedł trochę ze szczytu góry,
oto Siba, sługa Mefiboszeta, zaszedł mu drogę
z parą osiodłanych osłów, na których było dwieście
chlebów, sto pęczków rodzynek, sto świeżych owoców
i bukłak wina. 2 Wtedy król zapytał Sibę: Po co
to? Siba odpowiedział: Osły są dla rodziny króla, by
na nich jeździła, chleb i owoc na posiłek dla sług,
a wino jest do picia dla znużonych na pustyni. 3
Zapytał król: A gdzie jest syn twego pana? Siba
odpowiedział królowi: Został w Jerozolimie. Powiedział
bowiem: Dziś dom Izraela przywróci mi królestwo
mojego ojca. 4 Wtedy król powiedział do Siby: Oto
twoje jest wszystko, co należało do Mefiboszeta. Siba
pokłonił się i odpowiedział: Obym znalazł łaskę w
twoich oczach, mój panie, królu. 5 Kiedy król Dawid
przybył do Bachurim, oto wyszedł stamtąd człowiek z
rodziny domu Saula imieniem Szimei, syn Gery. Ten
wyszedł, a gdy szedł, przeklinał. 6 I rzucał kamieniami
w Dawida i wszystkie sługi króla Dawida, chociaż cały
lud i wszyscy wojownicy [szli] po jego prawej i lewej
stronie. 7 I tak mówił Szimei, przeklinając: Wyjdź,
wyjdź, krwawy człowieku, człowieku Beliala. 8 PAN
sprowadził na ciebie całą krew domu Saula, w miejsce
którego zostałeś królem, i oddał PAN królestwo w ręce
Absaloma, twego syna. A oto twoje zło spotkało ciebie,
bo jesteś krwawym człowiekiem. 9 Wtedy Abiszaj, syn
Serui, powiedział do króla: Czemu ten zdechły pies

przeklina mojego pana, króla? Pozwól, że pójdę i utnę
mu głowę. 10 Ale król odpowiedział: Co ja [mam] z
wami, synowie Serui? Niech przeklina, gdyż PAN mu
kazał: Przeklinaj Dawida. Któż więc może powiedzieć:
Czemu tak czynisz? 11 Dawid powiedział jeszcze do
Abiszaja i do wszystkich swoich sług: Oto mój syn,
który wyszedł z mego wnętrza, nastaje na moje życie.
Cóż dopiero ten Beniaminita? Zostawcie go, niech
przeklina, bo PAN mu [tak] rozkazał. 12 Może PAN
wejrzy na moje utrapienie i odpłaci mi dobrem za jego
dzisiejsze przekleństwo. 13 Dawid i jego ludzie szli
więc drogą, Szimei zaś szedł zboczem góry obok
niego, a idąc, przeklinał, rzucał kamieniami w niego i
miotał prochem. 14 I tak król i cały lud, który był z nim,
przybyli znużeni i odpoczęli tam. 15 Lecz Absalom i
cały lud, mężczyźni Izraela, przyszli do Jerozolimy, a
Achitofel [był] z nim. 16 A gdy Chuszaj Arkita, przyjaciel
Dawida, przyszedł do Absaloma, Chuszaj powiedział
do Absaloma: Niech żyje król, niech żyje król! 17
Wtedy Absalom zapytał Chuszaja: Taka to jest twoja
miłość do twego przyjaciela? Czemu nie poszedłeś
ze swoim przyjacielem? 18 Chuszaj odpowiedział
Absalomowi: Nie! Lecz kogo wybierze PAN, ten lud i
wszyscy mężczyźni Izraela, do tego będę należał i z
nim pozostanę. 19 Po drugie: Komu będę służył? Czy
nie jego synowi? Jak służyłem twemu ojcu, tak będę i
tobie. 20 Wtedy Absalom powiedział do Achitofela:
Radźcie, co mam czynić. 21 Achitofel odpowiedział
Absalomowi: Wejdź do nałożnic swego ojca, które
zostawił, aby strzegły domu. A gdy cały Izrael usłyszy,
że zostałeś znienawidzony przez swego ojca, wtedy
wzmocnią się ręce wszystkich, którzy [są] z tobą. 22
Rozbili więc dla Absaloma namiot na dachu. I Absalom
wszedł do nałożnic swego ojca na oczach całego
Izraela. 23 A rada Achitofela, której udzielał w tym
czasie, była niczym rada od Boga. Taka była wszelka
rada Achitofela, zarówno u Dawida, jak i u Absaloma.

17 Potem Achitofel powiedział do Absaloma: Pozwól,
że wybiorę dwanaście tysięcy mężczyzn i wyruszę
tej nocy w pościg za Dawidem; 2 I napadnę na niego,
póki jest znużony i ręce ma słabe, i przerażę go.
Ucieknie cały lud, który jest z nim, a ja zabiję samego
króla. 3 I przyprowadzę cały lud do ciebie, [gdyż] życie
człowieka, na które nastajesz, jest jakby powrócili
wszyscy do ciebie. Wtedy cały lud będzie miał pokój.
4 Spodobało się to Absalomowi i wszystkim starszym
Izraela. 5 Absalom powiedział jednak: Zawołajcie
szybko również Chuszaja Arkitę i posłuchajmy także,
co on powie. 6 A gdy Chuszaj przyszedł do Absaloma,
Absalom powiedział do niego: Tak powiedział Achitofel
– czy mamy postąpić według jego rady? Jeśli nie,
powiedz. 7 Wtedy Chuszaj odpowiedział Absalomowi:
Rada, którą tym razem dał Achitofel, nie jest dobra.
8 Chuszaj dodał: Znasz swego ojca i jego ludzi.
Są dzielnymi wojownikami rozjuszonymi w sercu jak
niedźwiedzica na polu, której zabrano młode. Ponadto
twój ojciec jest wojownikiem i nie będzie nocował
z ludem. 9 A teraz zapewne ukrywa się w jakiejś
jaskini albo w jakimś innym miejscu. I jeśli ktoś z
twoich padnie na początku, to wtedy każdy, kto o tym
usłyszy, powie: Klęska spadła na lud, który [szedł] za
Absalomem. 10 Wtedy nawet najdzielniejszy, którego
serce jest jak serce lwa, struchleje. Cały Izrael bowiem
wie, że twój ojciec jest dzielny, a [wszyscy], którzy są
z nim, są mężni. 11 Dlatego radzę, aby zgromadzić
przy sobie cały Izrael, od Dan aż do Beer-Szeby, tak
licznie, jak [liczny jest] piasek nad morzem, i abyś ty
osobiście wyruszył na bitwę. 12 A tak napadniemy
na niego w którymś miejscu, gdzie się znajduje, i
spadniemy na niego, jak rosa spada na ziemię. I
nie pozostanie ani on, ani żaden z tych wszystkich
mężczyzn, którzy są z nim. 13 A jeśli schronił się [w
którymś] mieście, wtedy cały Izrael przyniesie do tego
miasta powrozy, a ściągniemy je aż do potoku, tak że
nie zostanie tam ani jeden kamyk. 14 Wtedy Absalom i
wszyscy mężczyźni Izraela powiedzieli: Lepsza jest
rada Chuszaja Arkity niż rada Achitofela. PAN bowiem
postanowił zniweczyć dobrą radę Achitofela, aby PAN
sprowadził nieszczęście na Absaloma. 15 I Chuszaj
opowiedział kapłanom Sadokowi i Abiatarowi: Tak a
tak radził Achitofel Absalomowi i starszym Izraela, lecz
ja tak a tak radziłem. 16 Teraz więc szybko poślijcie
i donieście Dawidowi: Nie zatrzymuj się tej nocy w
równinach pustyni, lecz bezzwłocznie przepraw się, aby
król nie został pochłonięty wraz z całym ludem, który
jest z nim. 17 A Jonatan i Achimaas stali przy Enrogel.
I przyszła dziewczyna, i przekazała im [wieści], a oni
poszli i donieśli o tym królowi Dawidowi. Nie mogli się
bowiem pokazywać, wchodząc do miasta. 18 Zobaczył
ich jednak [pewien] chłopiec i doniósł Absalomowi.
Lecz oni obaj szybko poszli i weszli do domu [pewnego]
człowieka w Bachurim, który miał studnię na swoim
podwórzu, i weszli do niej. 19 Potem kobieta wzięła
płachtę, rozciągnęła ją z wierzchu na studni i rozsypała
na niej ziarno. I niczego nie zauważono. 20 Kiedy
przyszli słudzy Absaloma do domu tej kobiety, zapytali:
Gdzie [są] Achimaas i Jonatan? Kobieta odpowiedziała
im: Przeszli przez rzekę. A gdy szukali ich i nie znaleźli,
powrócili do Jerozolimy. 21 Po ich odejściu tamci wyszli
ze studni i poszli powiadomić króla Dawida. Powiedzieli
do niego: Wstańcie i przeprawcie się szybko przez
wodę. Achitofel bowiem tak a tak radził przeciwko
wam. 22 Dawid wstał więc wraz z całym ludem, który z

nim był, i przeprawili się przez Jordan. Do brzasku nie
brakowało ani jednego [człowieka], który by się nie
przeprawił przez Jordan. 23 Kiedy Achitofel zobaczył,
że nie postąpiono zgodnie z jego radą, osiodłał osła,
wstał i wrócił do swego domu, do swego miasta. Potem
wydał zarządzenia odnośnie do swego domu, powiesił
się i umarł, a został pogrzebany w grobie swego ojca.
24 A Dawid już przybył do Machanaim, gdy Absalom
przeprawił się przez Jordan, on i wszyscy mężczyźni
Izraela z nim. 25 I Absalom ustanowił Amasę dowódcą
wojska w miejsce Joaba. Amasa był synem mężczyzny
imieniem Jitra, Izraelity, który obcował z Abigail, córką
Nachasza, siostrą Serui, matki Joaba. 26 A Izrael i
Absalom rozbili obóz w ziemi Gilead. 27 I kiedy Dawid
przybył do Machanaim, Szobi, syn Nachasza z Rabby
synów Ammona, i Makir, syn Ammiela z Lo-Debar, i
Barzillaj, Gileadczyk z Rogelim; 28 Przynieśli posłania,
misy, naczynia gliniane, pszenicę, jęczmień, mąkę,
ziarno prażone, bób, soczewicę, prażony groch; 29
Miód, masło, owce i sery krowie. Przynieśli Dawidowi i
ludowi, który był z nim, na pożywienie. Mówili bowiem:
Lud jest głodny, znużony i spragniony na pustyni.

18 Wtedy Dawid policzył lud, który z nim [był], i
ustanowił nad nim dowódców nad tysiącami i
dowódców nad setkami. 2 Potem Dawid posłał trzecią
część ludu pod ręką Joaba, trzecią część pod ręką
Abiszaja, syna Serui, brata Joaba, i trzecią część
pod ręką Ittaja Gittyty. I król powiedział do ludu: Ja
również wyruszę z wami. 3 Ale lud odpowiedział:
Nie wyruszysz. Jeśli bowiem my uciekniemy, oni nie
zwrócą na nas uwagi, i choćby połowa z nas poległa,
też nie zwrócą na nas uwagi. Ty zaś jesteś dla nas
jak dziesięć tysięcy. Teraz więc będzie lepiej, abyś
mógł przyjść nam z pomocą z miasta. 4 Odpowiedział
im król: Uczynię to, co wydaje się wam słuszne. Król
stanął więc przy bramie, a cały lud wychodził setkami
i tysiącami. 5 I król nakazał Joabowi, Abiszajowi i
Ittajowi: Łagodnie [traktujcie] mi młodzieńca, Absaloma.
A cały lud słyszał, jak król wydał wszystkim dowódcom
rozkaz o Absalomie. 6 Lud wyruszył więc w pole
przeciw Izraelowi i doszło do bitwy w lesie Efraima.
7 Lud Izraela został tam pobity przez sługi Dawida i
stała się wielka klęska tego dnia: [poległo] dwadzieścia
tysięcy [osób]. 8 Bitwa bowiem rozproszyła się na
całą okolicę, a las pochłonął tego dnia więcej ludzi, niż
pożarł miecz. 9 I Absalom natknął się na sługi Dawida.
Absalom jechał na mule, a muł wbiegł pod gęste
gałęzie wielkiego dębu. Wtedy jego głowa zaczepiła się
o dąb i zawisł między niebem a ziemią. Lecz muł, który
był pod nim, poszedł [dalej]. 10 Zobaczył to pewien
człowiek i powiadomił Joaba: Oto widziałem Absaloma
wiszącego na dębie. 11 Wtedy Joab powiedział do
człowieka, który go o tym powiadomił: Jeśli widziałeś,
to czemu go tam nie zabiłeś i [nie zrzuciłeś] na ziemię?
Dałbym ci dziesięć srebrników i jeden pas. 12 Człowiek
ten odpowiedział Joabowi: Choćbym otrzymał na ręce
tysiąc srebrników, nie podniósłbym ręki na syna króla.
Słyszeliśmy bowiem, jak król nakazał tobie, Abiszajowi
i Ittajowi: Zachowajcie wszyscy młodzieńca, Absaloma.
13 Chyba że chciałbym postąpić zdradliwie przeciw
własnej duszy, gdyż żadna sprawa nie jest tajona
przed królem. Nawet ty sam byłbyś przeciwko mnie.
14 Wtedy Joab odpowiedział: Nie będę z tobą tracić
czasu. Wziął więc do ręki trzy strzały i wbił je w serce
Absaloma, gdy ten jeszcze [wisiał] żywy na dębie.
15 Potem dziesięciu młodzieńców, giermków Joaba,
otoczyło Absaloma – bili go i zabili. 16 Wtedy Joab
zadął w trąbę i lud wrócił z pogoni za Izraelem, bo
Joab zatrzymał lud. 17 Wzięli zaś Absaloma, wrzucili
go do głębokiego dołu [w tym] lesie i wznieśli nad
nim wielki stos kamieni. I cały Izrael uciekł, każdy do
swego namiotu. 18 A Absalom za swego życia postawił
sobie pomnik w dolinie królewskiej, bo mówił: Nie
mam syna, który by upamiętnił moje imię. Nazwał więc
ten pomnik swoim imieniem i zwie się on Miejscem
Absaloma aż do dziś. 19 Wtedy Achimaas, syn Sadoka,
powiedział: Pozwól mi iść i zanieść królowi dobrą
nowinę, że PAN wybawił go z ręki jego wrogów. 20 Lecz
Joab mu odpowiedział: Nie byłbyś dziś zwiastunem
dobrej nowiny, lecz zaniesiesz ją w innym dniu. Dziś
natomiast nie zaniesiesz dobrej nowiny, gdyż zginął
syn króla. 21 Potem Joab odezwał się do Kuszego:
Idź i opowiedz królowi, co widziałeś. Kusz pokłonił
się Joabowi i pobiegł. 22 Achimaas, syn Sadoka,
ponownie powiedział do Joaba: Niech się dzieje,
co chce, pozwól, proszę, bym pobiegł za Kuszem.
Joab zapytał: Dlaczego miałbyś biec, mój synu, skoro
nie masz żadnej dobrej wieści do zwiastowania? 23
[Odpowiedział]: Niech się dzieje, co chce, pobiegnę.
Joab mu powiedział: Biegnij. Achimaas pobiegł więc
prostszą drogą i wyprzedził Kuszego. 24 A Dawid
siedział między dwiema bramami. I strażnik wszedł na
dach bramy przy murze, a gdy podniósł oczy, zobaczył,
że jakiś mężczyzna biegnie samotnie. 25 Wtedy strażnik
zawołał i powiadomił o tym króla. Król powiedział:
Jeśli jest sam, to w jego ustach jest dobra nowina.
[A gdy] ten szedł spiesznie i zbliżał się; 26 Strażnik
zobaczył drugiego biegnącego mężczyznę. I strażnik
zawołał do odźwiernego: Oto biegnie samotnie [drugi]
mężczyzna. Król powiedział: Ten również przynosi
dobrą nowinę. 27 Wtedy strażnik powiedział: Wydaje mi
się, że bieg pierwszego przypomina bieg Achimaasa,
syna Sadoka. Król odpowiedział: To dobry człowiek,

przychodzi z dobrą nowiną. 28 Achimaas zawołał do
króla: Pokój! I pokłonił się królowi twarzą do ziemi, i
powiedział: Niech będzie błogosławiony PAN, twój Bóg,
który wydał tych ludzi, którzy podnieśli ręce przeciw
memu panu, królowi. 29 Król zapytał: Czy dobrze się
ma młodzieniec Absalom? Achimaas odpowiedział:
Widziałem wielkie zamieszanie, gdy Joab wysyłał sługę
króla i mnie, twego sługę, ale nie wiem, co [to było].
30 Potem król powiedział: Odejdź na bok i stań tam.
On więc odstąpił i stanął. 31 Wtedy przybył Kusz i
powiedział: Mam dobrą nowinę, mój panie, królu! PAN
cię wybawił dzisiaj z ręki wszystkich, którzy powstali
przeciw tobie. 32 Król zapytał Kuszego: Czy dobrze
się ma młodzieniec Absalom? Odpowiedział Kusz:
Oby wrogowie mego pana, króla, i wszyscy, którzy
powstają przeciw tobie na nieszczęście, byli jak [ten]
młodzieniec! 33 Wtedy król zasmucił się, wstąpił do
komnaty nad bramą i zapłakał. A idąc, tak mówił: Mój
synu, Absalomie! Mój synu, mój synu, Absalomie!
Obym ja umarł zamiast ciebie! Absalomie, mój synu,
mój synu!

19 I zawiadomiono Joaba: Oto król płacze i lamentuje
z powodu Absaloma. 2 Tak więc zwycięstwo
tego dnia zamieniło się w żałobę dla całego ludu.
Lud bowiem usłyszał w tym dniu, jak mówiono: Król
ubolewa nad swoim synem. 3 I lud wkradał się tego
dnia, gdy wchodzili do miasta, tak jak wkrada się
lud, który jest okryty hańbą i ucieka z bitwy. 4 A król
zasłonił swoją twarz i wołał donośnym głosem: Mój
synu, Absalomie, Absalomie, mój synu, mój synu! 5
Wtedy Joab wszedł do króla do domu i powiedział:
Okryłeś dziś wstydem twarze wszystkich swoich sług,
którzy dzisiaj ocalili twoje życie, życie twoich synów i
córek oraz życie twoich żon i nałożnic. 6 Miłujesz tych,
którzy cię nienawidzą, a nienawidzisz tych, którzy cię
miłują. Pokazałeś bowiem dziś, że dowódcy i słudzy
są dla ciebie niczym. Gdyż dzisiaj poznałem, że gdyby
Absalom przeżył, a my wszyscy dziś poleglibyśmy, to
by ci się bardzo spodobało. 7 Teraz wstań więc, wyjdź i
przemów łagodnie do swoich sług. Przysięgam bowiem
na PANA, że jeśli nie wyjdziesz, nikt nie pozostanie
przy tobie tej nocy, a będzie to gorsze niż całe zło,
jakie spotkało cię od twej młodości aż dotąd. 8 Wtedy
król wstał i zasiadł w bramie. Zawiadomiono cały lud:
Oto król zasiadł w bramie. I cały lud stawił się przed
królem. Izraelici zaś uciekli, każdy do swego namiotu.
9 I cały lud, we wszystkich pokoleniach, rozprawiał [ze
sobą]: Król wyrwał nas z rąk naszych wrogów i on nas
wyrwał z rąk Filistynów, a teraz uciekł z ziemi przed
Absalomem. 10 Lecz Absalom, którego namaściliśmy
nad sobą, zginął w bitwie. Czemu więc teraz nic nie
mówicie o sprowadzeniu króla z powrotem? 11 Posłał
więc król Dawid do kapłanów Sadoka i Abiatara taką
wiadomość: Powiedzcie starszym Judy: Dlaczego
macie być ostatni przy sprowadzeniu króla z powrotem
do jego domu? Słowa całego Izraela doszły bowiem
do króla, do jego domu. 12 Jesteście moimi braćmi,
moją kością i moim ciałem. Dlaczego więc macie
być ostatnimi przy sprowadzeniu króla? 13 [A] do
Amasy powiedzcie: Czy nie jesteś moją kością i moim
ciałem? Niech Bóg mi to uczyni i tamto dorzuci,
jeśli nie będziesz dowódcą wojska przede mną po
wszystkie dni na miejsce Joaba. 14 W ten sposób ujął
serce wszystkich ludzi Judy jakby jednego człowieka,
dlatego posłali do króla wiadomość: Wracaj razem
ze wszystkimi swoimi sługami. 15 Król wrócił więc i
przybył nad Jordan. A lud Judy wyruszył do Gilgal,
aby wyjść królowi na spotkanie i przeprowadzić króla
przez Jordan. 16 Pospieszył się także Szimei, syn
Gery, Beniaminita z Bachurim, i wyruszył z ludem Judy
na spotkanie króla Dawida. 17 A było z nim tysiąc
mężczyzn z Beniamina oraz Siba, sługa domu Saula,
wraz ze swoimi piętnastoma synami i dwudziestoma
sługami. I przeprawili się przez Jordan do króla. 18
Przepłynęła też tratwa, aby przewieziono dom króla i
aby mogła służyć do czegokolwiek, co wydaje mu się
słuszne. A Szimei, syn Gery, upadł przed królem, gdy
się przeprawił przez Jordan. 19 I powiedział do króla:
Niech mój pan nie poczyta mi nieprawości i niech nie
wspomina na to, co lekkomyślnie uczynił twój sługa
tego dnia, gdy mój pan, król, wychodził z Jerozolimy,
i nie bierze sobie tego do serca. 20 Twój sługa wie
bowiem, że zgrzeszył. A oto dziś przyszedłem pierwszy
z całego domu Józefa, aby wyjść na spotkanie mojego
pana, króla. 21 Wtedy odezwał się Abiszaj, syn Serui,
i zapytał: Czy Szimei nie powinien zostać zabity za
to, że przeklął pomazańca PANA? 22 Ale Dawid
odpowiedział: Co ja mam z wami, synowie Serui, że
dziś jesteście dla mnie przeciwnikami? Czy dziś ktoś
powinien ponieść śmierć w Izraelu? Czyż nie wiem, że
ja dzisiaj [zostałem] królem nad Izraelem? 23 I król
powiedział do Szimejego: Nie umrzesz. I król mu to
przysiągł. 24 Także Mefiboszet, syn Saula, wyszedł
królowi na spotkanie. Nie mył on nóg ani nie strzygł
brody, ani nie prał swoich szat od dnia odejścia króla
aż do dnia, w którym wrócił w pokoju. 25 I kiedy
przybył na spotkanie króla w Jerozolimie, zapytał go
król: Dlaczego nie poszedłeś ze mną, Mefiboszecie?
26 A [on] mu odpowiedział: Mój panie, królu, mój
sługa mnie oszukał. Twój sługa bowiem powiedział:
Osiodłam sobie osła, żeby na nim pojechać z królem,
gdyż twój sługa jest kulawy. 27 On zaś oczernił twego
sługę przed moim panem, królem. Lecz mój pan,
król, jest jak anioł Boga. Uczyń więc, co jest dobre w

twoich oczach. 28 Wszyscy bowiem z domu mego ojca
byliśmy godni śmierci przed moim panem, królem. A
[jednak] ty posadziłeś twego sługę między tymi, którzy
jadają u twego stołu. Jakie mam więc prawo skarżenia
się jeszcze przed królem? 29 Wtedy król powiedział
mu: Po co jeszcze mówisz o swoich sprawach? Już
powiedziałem: Ty i Siba podzielcie się polem. 30 A
Mefiboszet powiedział do króla: Niech nawet weźmie
wszystko, skoro mój pan, król, wrócił w pokoju do
swego domu. 31 Również Barzillaj Gileadczyk przybył
z Rogelim, przeprawił się z królem przez Jordan,
aby go odprowadzić za Jordan. 32 A Barzillaj był
bardzo stary, miał osiemdziesiąt lat. On to zaopatrywał
króla, dopóki przebywał w Machanaim, bo był bardzo
bogatym człowiekiem. 33 Król powiedział do Barzillaja:
Chodź ze mną, a będę cię utrzymywał u siebie w
Jerozolimie. 34 Lecz Barzillaj odpowiedział królowi:
Ile lat życia mi pozostało, żebym miał iść z królem do
Jerozolimy? 35 Mam dzisiaj osiemdziesiąt lat. Czy
mogę rozróżnić między dobrem a złem? Czy twój sługa
poczuje smak tego, co je albo pije? Czy mogę jeszcze
słuchać głosu śpiewaków i śpiewaczek? Po co więc
twój sługa miałby być jeszcze ciężarem dla swego
pana, króla? 36 Twój sługa pójdzie jeszcze trochę za
Jordan z królem. Czemu król miałby mi dawać taką
nagrodę? 37 Pozwól, proszę, twemu słudze powrócić,
abym umarł w swoim mieście, przy grobie swego
ojca i swej matki. Lecz oto twój sługa Kimham, niech
on pójdzie z moim panem, królem. Uczyń mu to, co
jest dobre w twoich oczach. 38 Król odpowiedział:
Niech idzie ze mną Kimham, a ja mu uczynię to,
co będzie dobre w twoich oczach. A czegokolwiek
będziesz sobie życzył ode mnie, to uczynię. 39 I cały
lud przeprawił się przez Jordan. Gdy król przeprawił
się, pocałował król Barzillaja i błogosławił mu. Ten
zaś wrócił do swego miejsca. 40 Potem król udał się
do Gilgal, poszedł też z nim Kimham. Cały lud Judy
towarzyszył królowi, a także połowa ludu Izraela. 41 A
oto wszyscy ludzie Izraela przyszli do króla i zapytali
go: Czemu nasi bracia, ludzie z Judy, wykradli cię i
przeprowadzili króla i jego dom przez Jordan wraz ze
wszystkimi ludźmi Dawida? 42 I wszyscy ludzie Judy
odpowiedzieli ludziom Izraela: Ponieważ król jest z
nami spokrewniony. A dlaczego gniewacie się z tego
powodu? Czy król [za to] dawał nam jeść albo czy
obdarował nas [jakimś] darem? 43 Wtedy ludzie Izraela
odpowiedzieli ludziom Judy: Mamy w królu dziesięć
części, toteż mamy większe prawo do Dawida niż wy.
Dlaczego nas lekceważyliście? Czy nie my pierwsi
mówiliśmy o sprowadzeniu z powrotem swego króla?
Ale słowa ludzi Judy były surowsze niż słowa ludzi
Izraela.

20 I znalazł się tam przypadkiem człowiek Beliala
imieniem Szeba, syn Bikriego, Beniaminita. Ten
zadął w trąbę i powiedział: Nie mamy działu w Dawidzie
ani nie mamy dziedzictwa w synu Jessego. Każdy do
swojego namiotu, o Izraelu! 2 Odstąpili więc od Dawida
wszyscy ludzie Izraela [i poszli] za Szebą, synem
Bikriego. Ale ludzie Judy, od Jordanu aż do Jerozolimy,
trzymali się swego króla. 3 I Dawid przyszedł do swego
domu w Jerozolimie. Wtedy król wziął dziesięć kobiet,
nałożnic, które pozostawił, aby strzegły domu, umieścił
je w strzeżonym domu i utrzymywał, ale nie obcował z
nimi. Pozostały one zamknięte aż do dnia swej śmierci,
jakby we wdowieństwie. 4 Potem król powiedział do
Amasy: Zbierz mi mężczyzn Judy w ciągu trzech dni,
ty także się staw. 5 Poszedł więc Amasa, by zebrać
lud Judy. Lecz przekroczył termin, który mu wyznaczył.
6 I Dawid powiedział do Abiszaja: Teraz Szeba, syn
Bikriego, uczyni nam gorzej niż Absalom. Weź [więc]
sługi twego pana i ścigaj go, by nie znalazł sobie
obronnych miast i nie wymknął się nam. 7 Wtedy wyszli
z nim ludzie Joaba oraz Keretyci, Peletyci i wszyscy
dzielni wojownicy. Wyruszyli z Jerozolimy w pościg
za Szebą, synem Bikriego. 8 A gdy byli przy wielkim
kamieniu, który [jest] w Gibeonie, Amasa wyszedł im
naprzeciw. A Joab miał na sobie przepasaną szatę,
a na niej pas z mieczem w pochwie przypasany do
bioder. Gdy on się zbliżał, [miecz] wypadł mu. 9 I Joab
zapytał Amasę: Czy masz się dobrze, mój bracie?
I Joab ujął Amasę prawą ręką za brodę, jakby miał
go pocałować. 10 Lecz Amasa nie zwrócił uwagi na
miecz, który [był] w ręce Joaba. Ten uderzył go nim
pod piąte żebro i wylał jego wnętrzności na ziemię
bez [zadawania] drugiego ciosu, i [Amasa] umarł.
A Joab i jego brat Abiszaj puścili się w pogoń za
Szebą, synem Bikriego. 11 Wtedy stanął przy nim
jeden ze sług Joaba i powiedział: Ktokolwiek sprzyja
Joabowi i ktokolwiek [jest] za Dawidem, niech idzie
za Joabem. 12 Tymczasem Amasa tarzał się we krwi
na środku drogi. A gdy ten człowiek zobaczył, że
cały lud zatrzymuje się, usunął Amasę z drogi na
pole i zarzucił na niego szatę. Zauważył bowiem, że
każdy, kto obok niego przechodzi, zatrzymuje się. 13
A gdy usunięto go z drogi, wszyscy szli za Joabem,
by ścigać Szebę, syna Bikriego. 14 Ten przeszedł
przez wszystkie pokolenia Izraela aż do Abel i Bet-
Maaka, a wszyscy Berici zebrali się i poszli za nim. 15
A kiedy tam nadciągnęli, oblegli go w Abel Bet-Maaka i
usypali wał przeciw miastu, tak że stali przed murem,
i cały lud, który był z Joabem, uderzał, by zburzyć
mur. 16 Wtedy [pewna] mądra kobieta zawołała z
miasta: Słuchajcie, słuchajcie! Powiedzcie, proszę,
do Joaba: Zbliż się tutaj, a porozmawiam z tobą. 17

Gdy zbliżył się do niej, kobieta zapytała: Czy ty jesteś
Joab? Odpowiedział: Jestem. Wtedy powiedziała:
Słuchaj słów twojej służącej. Odpowiedział: Słucham.
18 Ona mówiła dalej: W dawnych czasach mówiono:
Koniecznie należy radzić się w Abelu – i tak sprawa
się zakończyła. 19 Ja jestem [jednym] ze spokojnych
i wiernych w Izraelu, a ty chcesz zniszczyć miasto i
matkę w Izraelu. Dlaczego chcesz zburzyć dziedzictwo
PANA? 20 Joab odpowiedział jej: Nie daj, nie daj
Boże, abym miał zburzyć albo zniszczyć. 21 Nie tak
ma się sprawa. Tylko pewien człowiek z góry Efraim
imieniem Szeba, syn Bikriego, podniósł rękę przeciw
królowi Dawidowi. Wydajcie jego samego, a odstąpię
od miasta. Kobieta odpowiedziała Joabowi: Oto jego
głowa zostanie ci rzucona przez mur. 22 Kobieta
poszła więc do całego ludu w swojej mądrości. Ścięto
głowę Szebie, synowi Bikriego, i rzucono ją do Joaba.
Ten zaś zadął w trąbę i [wszyscy] rozeszli się spod
miasta, każdy do swojego namiotu. A Joab wrócił do
króla do Jerozolimy. 23 I Joab był dowódcą całego
wojska Izraela. A Benajasz, syn Jehojady, [dowódcą]
Keretytów i Peletytów. 24 Adoram był poborcą daniny,
a Jehoszafat, syn Ahiluda, kronikarzem. 25 Szewa
– pisarzem, a Sadok i Abiatar [byli] kapłanami. 26
Również Ira Jairyta był naczelnym dostojnikiem u
Dawida.

21 I za czasów Dawida panował głód przez trzy lata,
rok po roku. Dawid szukał więc oblicza PANA, a
PAN odpowiedział: To z powodu Saula i jego krwawego
domu, ponieważ wymordował Gibeonitów. 2 Wtedy król
wezwał Gibeonitów i przemówił do nich. A Gibeonici nie
wywodzili się z synów Izraela, ale z resztki Amorytów.
I chociaż synowie Izraela przysięgli im, Saul jednak
usiłował wytępić ich w swej gorliwości względem synów
Izraela i Judy. 3 Dawid zapytał więc Gibeonitów: Cóż
mam dla was uczynić? A czym was ułagodzić, abyście
błogosławili dziedzictwo PANA? 4 I odpowiedzieli mu
Gibeonici: Nie chodzi nam o srebro ani o złoto od Saula
i jego domu, ani o to, żeby zabito kogoś w Izraelu.
A [on] odpowiedział: Cokolwiek powiecie, to dla was
uczynię. 5 Oni powiedzieli do króla: [Co do] mężczyzny,
który nas wygubił i zmierzał do tego, aby nas wytępić,
żeby nikt z nas nie pozostał we wszystkich granicach
Izraela; 6 Wydajcie nam siedmiu z jego synów, a my
powiesimy ich przed PANEM w Gibea Saula, [który był]
wybrańcem PANA. Król odpowiedział: Wydam [ich]. 7
Lecz król oszczędził Mefiboszeta, syna Jonatana, syna
Saula, z powodu przysięgi PANA, która [była] między
nimi, między Dawidem a Jonatanem, synem Saula. 8
Ale król wziął dwóch synów Rispy, córki Aji, których
urodziła Saulowi, Armoniego i Mefiboszeta, i pięciu
synów [siostry] Mikal, córki Saula, których urodziła
Adrielowi, synowi Barzillaja z Mecholi; 9 I wydał ich w
ręce Gibeonitów, a oni powiesili ich na górze przed
PANEM. Razem umarło ich siedmiu, zostali zabici w
pierwsze dni żniw, na początku żniw jęczmienia. 10
Wtedy Rispa, córka Aji, wzięła wór i rozciągnęła go
na skale, na początku żniw, aż do czasu, gdy spadł
na nich deszcz z nieba, i nie pozwalała, aby ptactwo
powietrzne zbliżało się do nich za dnia, ani zwierzęta
polne – nocą. 11 Potem doniesiono Dawidowi o tym, co
uczyniła Rispa, córka Aji, nałożnica Saula. 12 Dawid
poszedł więc i wziął kości Saula i kości Jonatana, jego
syna, od starszych Jabesz-Gilead, którzy ukradli je
z placu Bet-Szan, gdzie ich zawiesili Filistyni w dniu
zabicia Saula przez Filistynów w Gilboa. 13 Wziął
więc stamtąd kości Saula i kości Jonatana, jego syna;
zebrano też kości powieszonych; 14 I pogrzebali kości
Saula i Jonatana, jego syna, w ziemi Beniamina w
Sela, w grobie Kisza, jego ojca. Uczynili wszystko, co
król nakazał. Potem Bóg dał się ubłagać co do ziemi.
15 Później znowu doszło do wojny między Filistynami a
Izraelem. I Dawid wyruszył wraz ze swymi sługami i
walczyli z Filistynami, a Dawid był znużony. 16 Wtedy
Iszbibenob, który wywodził się z synów pewnego
olbrzyma, a którego włócznia ważyła trzysta syklów
brązu i który miał przepasany nowy [miecz], postanowił,
że zabije Dawida. 17 Lecz Abiszaj, syn Serui, przyszedł
mu z pomocą, uderzył Filistyna i zabił go. Wtedy ludzie
Dawida przysięgli mu: Nie będziesz już wyruszał z nami
do bitwy, abyś nie zgasił pochodni Izraela. 18 Potem
znowu była bitwa z Filistynami w Gob. Wtedy Sibbekaj
Chuszatyta zabił Safa, który pochodził z synów tego
olbrzyma. 19 Była też jeszcze inna wojna z Filistynami
w Gob, podczas której Elchanan, syn Jaara Oregima z
Betlejem, zabił [brata] Goliata Gittyty, którego drzewce
włóczni były jak wał tkacki. 20 Ponadto toczyła się
jeszcze wojna w Gat, gdzie był człowiek [wysokiego]
wzrostu, mający po sześć palców u rąk i po sześć
palców u nóg, razem dwadzieścia cztery. On także
był synem tego olbrzyma. 21 Gdy urągał on Izraelowi,
zabił go Jonatan, syn Szimei, brata Dawida. 22 Ci
czterej byli synami [tego] olbrzyma z Gat, a polegli z
ręki Dawida i z ręki jego sług.

22 Dawid wypowiedział PANU słowa tej pieśni w
dniu, gdy PAN go wybawił z rąk wszystkich
jego wrogów i z ręki Saula; 2 Powiedział: PAN jest
moją skałą, moją twierdzą i moim wybawicielem.
3 Bóg moją opoką, której będę ufał, moją tarczą i
rogiem mojego zbawienia, moją wieżą i moją ucieczką,
moim zbawicielem; wybawiasz mnie od przemocy. 4
Wzywałem PANA, [który jest] godny chwały, a będę
wybawiony od moich wrogów. 5 Ogarnęły mnie bowiem

boleści śmierci i zatrwożyły mnie potoki bezbożnych.
6 Boleści piekła mnie oplotły, pochwyciły mnie sidła
śmierci. (Sheol h7585) 7 W moim utrapieniu wzywałem
PANA i wołałem do mojego Boga. Ze swojej świątyni
usłyszał mój głos, a moje wołanie [dotarło] do jego
uszu. 8 Wtedy ziemia poruszyła się i zadrżała, a
posady nieba zatrzęsły się i zachwiały od jego gniewu.
9 Z jego nozdrzy unosił się dym, z jego ust [buchnął]
ogień trawiący, węgle zapaliły się od niego. 10
Nachylił niebiosa i zstąpił, a ciemność [była] pod jego
stopami. 11 Dosiadł cherubina i latał, i ukazał się
na skrzydłach wiatru. 12 Z ciemności uczynił wokół
siebie namiot, z ciemnych wód i z gęstych obłoków
nieba. 13 Od jego blasku rozpaliły się węgle ogniste.
14 Zagrzmiał PAN z nieba, Najwyższy wydał swój
głos. 15 Wypuścił strzały i rozproszył ich; błyskawicę
– i ich rozgromił. 16 I ukazały się głębiny morza, i
odsłoniły się fundamenty świata od upomnienia PANA,
od podmuchu tchnienia jego nozdrzy. 17 Posłał z
wysoka, chwycił mnie, wyciągnął z wielkich wód. 18
Ocalił mnie od mojego potężnego wroga i od tych,
którzy mnie nienawidzą, choć byli ode mnie mocniejsi.
19 Zaskoczyli mnie w dniu mego utrapienia, lecz PAN
był moją podporą. 20 Wyprowadził mnie na miejsce
przestronne, wybawił mnie, bo mnie sobie upodobał.
21 Nagrodził mnie PAN według mojej sprawiedliwości,
oddał mi według czystości moich rąk. 22 Strzegłem
bowiem dróg PANA i nie odstąpiłem niegodziwie od
mojego Boga. 23 Bo miałem przed oczyma wszystkie
jego nakazy i od jego praw się nie odwróciłem. 24
Byłem wobec niego nienaganny i wystrzegałem się
swojej nieprawości. 25 Dlatego oddał mi PAN według
mojej sprawiedliwości, według mojej czystości przed
jego oczyma. 26 [Ty] z miłosiernym miłosiernie się
obejdziesz, a z człowiekiem nienagannym postąpisz
nienagannie. 27 Wobec czystego okażesz się czysty,
a wobec przewrotnego postąpisz przewrotnie. 28
Lecz wybawiasz lud strapiony, a twoje oczy [są] na
wyniosłych, by ich poniżać. 29 Ty bowiem jesteś moją
pochodnią, o PANIE; PAN rozjaśni moje ciemności. 30
Bo z tobą przebiłem się przez wojsko, z moim Bogiem
przeskoczyłem mur. 31 Droga Boga jest doskonała,
słowo PANA w ogniu wypróbowane. Tarczą jest dla
wszystkich, którzy mu ufają. 32 Bo któż [jest] Bogiem
oprócz PANA? Któż skałą oprócz naszego Boga?
33 Bóg [jest] moją siłą i mocą, on czyni doskonałą
moją drogę. 34 Moje nogi czyni jak u łani i stawia
mnie na wyżynach. 35 Ćwiczy moje ręce do walki,
tak że mogę kruszyć spiżowy łuk swymi ramionami.
36 Dałeś mi też tarczę swego zbawienia, a twoja
dobrotliwość uczyniła mnie wielkim. 37 Rozszerzyłeś
ścieżkę dla mych kroków, tak że moje stopy się nie
zachwiały. 38 Ścigałem moich wrogów i wytraciłem
ich, nie zawróciłem, aż ich nie wyniszczyłem. 39
I wyniszczyłem ich, i powaliłem, tak że nie mogli
powstać, upadli pod moje stopy. 40 Przepasałeś
mnie mocą do walki, powaliłeś pod moje stopy moich
przeciwników. 41 Zmuszałeś moich wrogów do ucieczki,
abym wykorzenił tych, którzy mnie nienawidzą. 42
Patrzyli, lecz nie było nikogo, kto by ich wybawił;
[spoglądali] na PANA, lecz ich nie wysłuchał. 43
Starłem ich jak proch ziemi, zdeptałem ich jak błoto
na ulicach, rozrzuciłem ich. 44 Ty wyzwoliłeś mnie
od kłótni ludzkich, zachowałeś mnie, abym był głową
narodów. Będzie mi służył lud, [którego] nie znałem. 45
Cudzoziemcy będą udawać uległość. Jak tylko usłyszą,
będą mi posłuszni. 46 Cudzoziemcy zmarnieją i będą
drżeć w swoich warowniach. 47 PAN żyje, niech będzie
błogosławiona moja skała, niech będzie wywyższony
Bóg, skała mojego zbawienia. 48 Bóg dokonuje za
mnie zemsty i poddaje mi narody; 49 Wyprowadza mnie
spośród moich wrogów. Ty wywyższyłeś mnie ponad
moich przeciwników, ocaliłeś mnie od gwałtownika. 50
Dlatego będę cię, PANIE, sławił wśród narodów i będę
śpiewał twojemu imieniu. 51 [On jest] wieżą zbawienia
dla swego króla i na wieki okazuje miłosierdzie swemu
pomazańcowi Dawidowi i jego potomstwu.

23 Oto ostatnie słowa Dawida. Dawid, syn
Jessego, mężczyzna, który został wywyższony,
pomazaniec Boga Jakuba i miły psalmista Izraela,
powiedział: 2 Duch PANA mówił przeze mnie, a jego
słowo [jest] na moim języku. 3 Bóg Izraela przemówił,
Skała Izraela mówiła do mnie: Ten, który panuje
nad ludem, ma być sprawiedliwy, ma panować w
bojaźni Bożej. 4 [Będzie] jak światło poranka, gdy
słońce wschodzi, jak poranek bez chmur [i jak] od
jego blasku po deszczu wyrasta ruń z ziemi. 5 I
choć mój dom nie [jest] taki przed Bogiem, to jednak
zawarł ze mną wieczne przymierze, utwierdzone we
wszystkim i pewne. A [to] jest całe moje zbawienie i
całe [moje] pragnienie, chociaż [on] jeszcze nie daje
temu wzrostu. 6 Lecz wszyscy [synowie] Beliala będą
jak ciernie wyrzucone, których się ręką nie bierze.
7 Ten zaś, kto chce ich dotknąć, musi uzbroić się
w żelazo i drzewce włóczni. Zostaną doszczętnie
spaleni ogniem na miejscu. 8 Oto są imiona dzielnych
wojowników, których miał Dawid: Tachmonita, który
zajął główne miejsce wśród trzech [dowódców], to
właśnie Adino Esnita. To on wywijał [swoją włócznią]
przeciw ośmiuset i pokonał ich za jednym razem. 9
Po nim był Eleazar, syn Dody, Achochita, jeden z
trzech dzielnych wojowników, którzy byli z Dawidem,
kiedy urągali Filistynom, którzy zebrali się do bitwy,
a Izraelici wycofali się; 10 To on powstał i bił się z

Filistynami, aż mu ręka omdlała i przywarła do miecza.
Tego dnia PAN sprawił wielkie zwycięstwo. Lud zaś
zawrócił tylko po to, żeby zabrać łupy. 11 A po nim [był]
Szamma, syn Agego, Hararyta. Gdy bowiem Filistyni
zebrali się w oddział, gdzie była działka pola pełnego
soczewicy, a lud uciekł przed Filistynami; 12 Wtedy on
stanął w środku tej działki, obronił ją i pobił Filistynów.
A PAN sprawił wielkie zwycięstwo. 13 Ci trzej spośród
trzydziestu dowódców zeszli się i przyszli do Dawida w
czasie żniw do jaskini Adullam, podczas gdy oddział
Filistynów rozbił obóz w dolinie Refaim. 14 A Dawid
w tym czasie [przebywał] w miejscu obronnym, a
załoga filistyńska [była] wtedy w Betlejem. 15 Wówczas
Dawid poczuł pragnienie i powiedział: Oby ktoś dał
mi się napić wody ze studni betlejemskiej, która jest
przy bramie! 16 Wtedy ci trzej waleczni wojownicy
przebili się przez obóz Filistynów i zaczerpnęli wody ze
studni betlejemskiej, która była przy bramie. Zabrali ją i
przynieśli do Dawida. On jednak nie chciał jej pić, lecz
wylał ją dla PANA; 17 I powiedział: Niech PAN mnie
strzeże [od tego], abym miał to uczynić. Czyż to nie
krew mężczyzn, którzy poszli z narażeniem życia? I nie
chciał jej pić. Tego dokonali ci trzej waleczni wojownicy.
18 Abiszaj, brat Joaba, syn Serui, był na czele trzech.
On to podniósł swoją włócznię przeciw trzystu i pobił
ich, i był sławny wśród tych trzech. 19 Z tych trzech był
najsławniejszy i stał się ich dowódcą. Nie dorównał
jednak [tamtym] trzem. 20 Benajasz, syn Jehojady,
syn dzielnego męża z Kabseel, który dokonał wielu
czynów, to on zabił dwóch wojowników z Moabu. On
też w śnieżnym dniu zszedł do jamy i zabił lwa. 21 Zabił
również Egipcjanina, człowieka [godnego] podziwu.
Egipcjanin ten [miał] w ręku włócznię. On zaś poszedł
do niego z kijem, wyrwał włócznię z ręki Egipcjanina
i zabił go jego własną włócznią. 22 Tego dokonał
Benajasz, syn Jehojady, [był] najsławniejszy wśród
tych trzech dzielnych wojowników. 23 Był sławniejszy
niż trzydziestu, nie dorównał jednak owym trzem. I
Dawid postawił go nad swoją strażą przyboczną. 24
Asahel, brat Joaba, [był] wśród trzydziestu. [A są
nimi]: Elchanan, syn Dodo z Betlejem; 25 Szamma
Charodczyk, Elika Charodczyk; 26 Cheles Peletyta,
Ira, syn Ikkesza, Tekoitczyk; 27 Abiezer Anatotczyk,
Mebunaj Chuszatyta; 28 Salmon Achochita, Maharaj
Netofatyta; 29 Cheleb, syn Baany, Netofatyta, Itaj,
syn Ribaja, z Gibea synów Beniamina; 30 Benajasz
Piratończyk, Hiddaj z potoków Gaasz; 31 Abi-Albon
Arbatczyk, Azmawet Barchumitczyk; 32 Eliachba
Szaalbończyk, Jonatan, z synów Jaszena; 33 Szamma
Hararyta, Achiam, syn Szarara, Hararyta; 34 Elifelet,
syn Achasbaja, syna Maachatyty, Eliam, syn Achitofela
Gilonity; 35 Chesraj Karmelita, Paaraj Arbitczyk; 36
Jigal, syn Natana z Soby, Bani Gadytczyk; 37 Selek
Ammonita, Nacharaj Beerotczyk, giermek Joaba, syna
Serui; 38 Ira Jitryta, Gareb Jitryta; 39 Uriasz Chetyta.
Razem wszystkich trzydziestu siedmiu.

24 Wtedy znowu zapłonął gniew PANA przeciw
Izraelowi, gdy [szatan] pobudził Dawida przeciwko
nim, mówiąc: Idź, policz Izraela i Judę. 2 Król powiedział
do Joaba, dowódcy wojska, który był z nim: Przebiegnij
teraz wszystkie pokolenia Izraela od Dan aż do Beer-
Szeby i policzcie lud, abym poznał jego liczbę. 3 Lecz
Joab odpowiedział królowi: Niech PAN, twój Bóg, doda
do ludu sto razy tyle, ile ich jest, i niech oczy mojego
pana, króla, to zobaczą. Lecz czemu mój pan, król,
żąda tego? 4 Słowo króla jednak przemogło Joaba i
dowódców wojska. Joab i dowódcy wojska wyszli więc
od króla, aby policzyć lud Izraela. 5 Przeprawili się
przez Jordan i rozbili obóz przy Aroerze, po prawej
stronie miasta, które [leży] w środku rzeki Gad i przy
Jazer. 6 Następnie przybyli do Gileadu i do ziemi
Dolnej Hadsy, a stamtąd przybyli do Dan-Jaan, potem
skręcili do Sydonu. 7 Później przyszli do twierdzy Tyru
i do wszystkich miast Chiwwitów i Kananejczyków,
skąd udali się na południe Judy aż do Beer-Szeby.
8 A gdy obeszli całą ziemię, przybyli do Jerozolimy
po upływie dziewięciu miesięcy i dwudziestu dni. 9
I Joab podał królowi liczbę spisanej ludności. A w
Izraelu było osiemset tysięcy dzielnych wojowników
dobywających miecz, mężczyzn Judy było zaś pięćset
tysięcy. 10 A serce Dawida zadrżało po tym, jak
obliczył lud. I Dawid powiedział do PANA: Bardzo
zgrzeszyłem, że [to] uczyniłem. Lecz teraz, PANIE,
proszę, zgładź nieprawość swego sługi, gdyż bardzo
głupio postąpiłem. 11 A gdy Dawid wstał rano, oto słowo
PANA doszło do proroka Gada, widzącego Dawida: 12
Idź i powiedz Dawidowi: Tak mówi PAN: Trzy rzeczy
daję ci do wyboru, wybierz jedną z nich, abym ci ją
uczynił. 13 Przyszedł więc Gad do Dawida, oznajmił
mu i powiedział: Czy ma nastać siedem lat głodu w
twojej ziemi, czy chcesz uciekać przez trzy miesiące
przed swoimi wrogami, którzy będą cię ścigać, czy też
w twojej ziemi ma być przez trzy dni zaraza? Zastanów
się teraz i rozważ, co mam odpowiedzieć temu, który
mnie posłał. 14 Dawid odpowiedział Gadowi: Jestem
w udręce. Wpadnijmy [raczej] w rękę PANA, gdyż
wielkie jest jego miłosierdzie. Niech nie wpadnę w rękę
człowieka. 15 PAN zesłał więc na Izraela zarazę od rana
do ustalonego czasu. Umarło z ludu od Dan do Beer-
Szeby siedemdziesiąt tysięcy mężczyzn. 16 A gdy Anioł
wyciągnął rękę nad Jerozolimą, aby ją zniszczyć, wtedy
PAN użalił się nad tym nieszczęściem i powiedział do
Anioła, który niszczył lud: Dosyć, powstrzymaj rękę. A
Anioł PANA był przy klepisku Arawny Jebusyty. 17 I

gdy Dawid ujrzał Anioła karzącego lud, powiedział do
PANA: Oto ja zgrzeszyłem, ja źle postąpiłem. Lecz te
owce cóż uczyniły? Proszę, niech twoja ręka obróci
się na mnie i na dom mojego ojca. **18** Tego dnia
przyszedł Gad do Dawida i powiedział mu: Idź, zbuduj
PANU ołtarz na klepisku Arawny Jebusyty. **19** Dawid
poszedł więc zgodnie ze słowem Gada, jak to PAN
rozkazał. **20** Kiedy Arawna spojrzał, zobaczył króla i
jego sługi zbliżających się do niego. I Arawna wyszedł,
i pokłonił się królowi twarzą do ziemi. **21** Wtedy
Arawna zapytał: Dlaczego mój pan, król, przyszedł do
swego sługi? Dawid odpowiedział: Aby kupić od ciebie
to klepisko i [na nim] zbudować PANU ołtarz, żeby
plaga została powstrzymana wśród ludu. **22** Arawna
powiedział do Dawida: Niech mój pan, król, weźmie i
złoży to, co uzna za słuszne. Oto woły na całopalenie,
a sprzęty młocarskie i jarzma wołów na drwa. **23** [To]
wszystko [jako] król dawał Arawna królowi. I Arawna
powiedział do króla: Niech PAN, twój Bóg, ma w tobie
upodobanie. **24** Lecz król powiedział do Arawny: Nie,
ale koniecznie kupię [to] od ciebie za pieniądze. Nie
będę składać PANU, swojemu Bogu, całopaleń, które
nic nie kosztują. Kupił więc Dawid to klepisko i woły za
pięćdziesiąt syklów srebra. **25** I Dawid zbudował tam
PANU ołtarz, i złożył całopalenia i ofiary pojednawcze.
I PAN dał się ubłagać co do ziemi i plaga w Izraelu
została powstrzymana.

I Królewska

1 Gdy król Dawid zestarzał się [i] posunął w latach, to
choć okrywano go szatami, nie mógł się rozgrzać.
2 Jego słudzy powiedzieli mu więc: Niech poszukają
dla naszego pana, króla, młodej dziewicy, która
stawałaby przed królem i pielęgnowała go. Niech
kładzie się na twoim łonie, żeby nasz pan, król, mógł
się rozgrzać. 3 Szukali więc pięknej dziewczyny
po wszystkich obszarach Izraela i znaleźli Abiszag
Szunamitkę, i przyprowadzili ją do króla. 4 Dziewczyna
ta [była] bardzo piękna; pielęgnowała króla i służyła
mu, ale król z nią nie obcował. 5 Lecz Adoniasz,
syn Chaggity, wywyższał się, mówiąc: Ja zostanę
królem. Zaopatrzył się w rydwany i jeźdźców oraz
pięćdziesięciu mężczyzn, którzy biegali przed nim. 6
Jego ojciec nigdy go nie upominał, mówiąc: Czemu to
uczyniłeś? Był on też bardzo przystojny, [jego matka]
urodziła go po Absalomie. 7 Porozumiał się z Joabem,
synem Serui, i z kapłanem Abiatarem, a oni przystali
z Adoniaszem i pomogli [mu]. 8 Lecz kapłan Sadok,
Benajasz, syn Jehojady, prorok Natan, Szimei, Rei oraz
dzielni wojownicy Dawida nie sprzyjali Adoniaszowi.
9 Potem Adoniasz zabił owce, woły i tuczne bydło
przy kamieniu Zochelet, blisko źródła Rogel, i zaprosił
wszystkich swych braci, synów króla, oraz wszystkich
mężczyzn Judy, sługi króla. 10 Lecz nie zaprosił proroka
Natana, Benajasza i dzielnych wojowników oraz swego
brata Salomona. 11 Wtedy Natan zapytał Batszebę,
matkę Salomona: Czy nie słyszałaś, że Adoniasz, syn
Chaggity, króluje, a nasz pan, Dawid, [o tym] nie wie?
12 Chodź więc teraz, proszę, dam ci radę, abyś ocaliła
swoje życie i życie swego syna, Salomona. 13 Idź i
wejdź do króla Dawida, i powiedz mu: Czyż ty, mój
panie, królu, nie przysiągłeś swojej służącej: Twój syn
Salomon będzie królował po mnie i on zasiądzie na
moim tronie? Dlaczego więc króluje Adoniasz? 14 A
oto gdy ty będziesz tam jeszcze rozmawiała z królem,
ja wejdę za tobą i potwierdzę twoje słowa. 15 Batszeba
weszła więc do króla do komnaty. Król już się bardzo
zestarzał, a Abiszag Szunamitka usługiwała królowi. 16
Wtedy Batszeba uklękła i oddała pokłon królowi, a król
zapytał: Czego chcesz? 17 A [ona] mu odpowiedziała:
Mój panie, ty przysiągłeś swojej służącej na PANA,
swego Boga: Twój syn, Salomon, będzie królował po
mnie i on zasiądzie na moim tronie. 18 A oto teraz
Adoniasz króluje, a ty, mój panie, królu, [o tym] nie
wiesz. 19 Zabił bowiem woły, tuczne bydło i bardzo
dużo owiec i zaprosił wszystkich synów króla, kapłana
Abiatara oraz dowódcę wojska, Joaba, ale twego sługi
Salomona nie zaprosił. 20 Lecz ty, mój panie, królu,
[wiesz], że oczy całego Izraela są zwrócone na ciebie,
abyś im oznajmił, kto zasiądzie na tronie mego pana,
króla, po nim. 21 W przeciwnym razie, gdy mój pan,
król, zaśnie ze swymi ojcami, ja i mój syn Salomon
będziemy uważani za przestępców. 22 A gdy jeszcze
rozmawiała z królem, przyszedł prorok Natan. 23 I
oznajmiono królowi: Oto prorok Natan. I gdy wszedł
przed oblicze króla, pokłonił się królowi twarzą do
ziemi. 24 Potem Natan powiedział: Mój panie, królu,
czy ty powiedziałeś: Adoniasz będzie królował po
mnie i on zasiądzie na moim tronie? 25 Dziś bowiem
zstąpił i zabił woły, tuczne bydło oraz bardzo dużo
owiec, i zaprosił wszystkich synów króla, dowódców
wojsk oraz kapłana Abiatara, a oto oni jedzą z nim
i piją, i mówią: Niech żyje król Adoniasz! 26 Lecz
mnie, twego sługi, i kapłana Sadoka, i Benajasza, syna
Jehojady, oraz twego sługi Salomona nie zaprosił. 27
Czy wyszło to od mego pana, króla, a nie oznajmiłeś
swemu słudze, kto zasiądzie po nim na tronie mego
pana, króla? 28 Król Dawid odpowiedział: Zawołajcie
mi Batszebę. Ta weszła przed oblicze króla i stanęła
przed nim. 29 Wtedy król przysiągł: Jak żyje PAN,
który wybawił moją duszę z wszelkiego ucisku; 30
Jak przysiągłem ci na PANA, Boga Izraela: Twój syn
Salomon będzie królować po mnie i on zasiądzie
na moim tronie zamiast mnie, tak dziś uczynię. 31
Batszeba schyliła się twarzą ku ziemi i pokłoniła się
królowi, i powiedziała: Niech żyje mój pan, król Dawid,
na wieki! 32 Potem król Dawid rozkazał: Zawołajcie mi
kapłana Sadoka, proroka Natana i Benajasza, syna
Jehojady. I [tamci] weszli przed oblicze króla. 33 A
król powiedział im: Weźcie ze sobą sługi waszego
pana, wsadźcie mego syna Salomona na moją mulicę
i sprowadźcie go do Gichonu. 34 A tam niech kapłan
Sadok i prorok Natan namaszczą go na króla nad
Izraelem. Następnie zadmijcie w trąbę i powiedzcie:
Niech żyje król Salomon! 35 Potem pójdziecie za nim,
a on przyjdzie i zasiądzie na moim tronie, i będzie
królował na moje miejsce. Jego bowiem ustanowiłem
wodzem nad Izraelem i nad Judą. 36 Benajasz,
syn Jehojady, odpowiedział królowi: Amen. Niech
to stwierdzi PAN, Bóg mego pana, króla. 37 Jak
PAN był z moim panem, królem, tak niech będzie
z Salomonem i niech wywyższy jego tron nad tron
mego pana, króla Dawida. 38 Poszli więc kapłan
Sadok, prorok Natan i Benajasz, syn Jehojady, oraz
Keretyci i Peletyci i wsadzili Salomona na mulicę króla
Dawida, i zaprowadzili go do Gichonu. 39 Wtedy
kapłan Sadok wziął róg olejku z namiotu i namaścił
Salomona. Potem zadęto w trąbę, a cały lud powiedział:
Niech żyje król Salomon! 40 I cały lud szedł za nim.
Lud także grał na fletach i tak bardzo się radował,
że ziemia drżała od jego głosu. 41 I usłyszeli to

Adoniasz oraz wszyscy zaproszeni, którzy z nim byli,
a właśnie skończyli ucztę. A gdy Joab usłyszał głos
trąby, zapytał: Cóż to za krzyk poruszonego miasta?
42 A gdy on jeszcze mówił, przyszedł Jonatan, syn
kapłana Abiatara. Adoniasz powiedział mu: Wejdź,
jesteś bowiem dzielnym człowiekiem i przynosisz dobrą
nowinę. 43 Wtedy Jonatan odpowiedział Adoniaszowi:
Nasz pan, król Dawid, ustanowił królem Salomona. 44
Król bowiem posłał z nim kapłana Sadoka i proroka
Natana oraz Benajasza, syna Jehojady, do tego
Keretytów i Peletytów, którzy wsadzili go na mulicę
króla; 45 Następnie kapłan Sadok i prorok Natan
namaścili go na króla w Gichonie. I wyruszyli stamtąd,
tak się radując, że miasto zadrżało. Stąd ten krzyk,
który usłyszeliście. 46 A Salomon zasiadł już na
tronie królestwa. 47 Ponadto przyszli słudzy króla, aby
błogosławić naszemu panu, królowi Dawidowi, mówiąc:
Niech Bóg sławniejszym uczyni imię Salomona niż
twoje imię i niech wywyższy jego tron ponad twój tron.
A król skłonił się na [swym] łożu. 48 Również sam król
powiedział: Błogosławiony [niech będzie] PAN, Bóg
Izraela, który dał dziś zasiadającego na moim tronie,
a moje oczy to widzą. 49 Wtedy zlękli się wszyscy
zaproszeni, którzy byli z Adoniaszem, i wstali, i poszli
każdy swoją drogą. 50 Adoniasz także, bojąc się
Salomona, wstał, poszedł i uchwycił się rogów ołtarza.
51 I doniesiono o tym Salomonowi: Oto Adoniasz
boi się króla Salomona i uchwycił się rogów ołtarza,
mówiąc: Niech mi dziś przysięgnie król Salomon, że
nie zabije swego sługi mieczem. 52 Wtedy Salomon
odpowiedział: Jeśli okaże się godziwym człowiekiem,
nie spadnie mu nawet włos na ziemię, ale jeśli znajdzie
się w nim zło, poniesie śmierć. 53 Król Salomon posłał
więc, aby go sprowadzono od ołtarza. Kiedy przyszedł,
pokłonił się królowi Salomonowi. A powiedział mu
Salomon: Idź do swego domu.

2 A gdy zbliżał się czas śmierci Dawida, rozkazał
Salomonowi, swemu synowi: 2 Idę drogą całej
ziemi. [Ty] umacniaj się i okaż się mężczyzną; 3
Zachowuj nakaz PANA, swego Boga, abyś chodził jego
drogami i przestrzegał jego ustaw, jego przykazań,
jego praw i jego świadectw, jak jest napisane w Prawie
Mojżesza, aby ci się wiodło we wszystkim, co będziesz
czynił, i wszędzie, dokądkolwiek się zwrócisz; 4 Aby
PAN spełnił swoje słowo, które zapowiedział o mnie:
Jeśli twoi synowie będą strzec swej drogi, postępując
przede mną w prawdzie, z całego swego serca i z całej
swej duszy, to wtedy nie zabraknie [ci] mężczyzny na
tronie Izraela. 5 Ty wiesz także, co uczynił mi Joab,
syn Serui, co uczynił dwom dowódcom wojska Izraela,
Abnerowi, synowi Nera, i Amasie, synowi Jetery,
których zabił i przelał krew w czasie pokoju jak na
wojnie, i zbroczył tą krwią wojny swój pas na biodrach
i swoje obuwie na nogach. 6 Uczynisz więc według
swojej mądrości, jednak nie dopuść, aby w sędziwym
wieku zstąpił w pokoju do grobu. (Sheol h7585) 7 Lecz
synom Barzillaja Gileadczyka okaż łaskę i niech należą
do tych, którzy jadają przy twoim stole. Oni bowiem
przyszli do mnie, kiedy uciekałem przed twoim bratem
Absalomem. 8 Oto jest też u ciebie Szimei, syn Gery,
Beniaminita z Bachurim, który złorzeczył mi ostro w
tym dniu, kiedy szedłem do Machanaim. Lecz wyszedł
mi na spotkanie nad Jordanem i przysiągłem mu na
PANA: Nie zabiję cię mieczem. 9 Teraz jednak nie
daruj mu [tego]. Jesteś bowiem człowiekiem mądrym
i będziesz wiedział, co masz mu uczynić, by posłać
go w sędziwym wieku [zbroczonego] krwią do grobu.
(Sheol h7585) 10 Potem Dawid zasnął ze swymi ojcami
i został pogrzebany w mieście Dawida. 11 A czas
panowania Dawida nad Izraelem [wynosił] czterdzieści
lat. W Hebronie królował siedem lat, a w Jerozolimie
królował trzydzieści trzy lata. 12 Zasiadł więc Salomon
na tronie Dawida, swego ojca, i jego królestwo zostało
mocno utwierdzone. 13 Potem przyszedł Adoniasz,
syn Chaggity, do Batszeby, matki Salomona. [Ta]
go zapytała: Czy twoje przyjście oznacza pokój? A
[on] odpowiedział: Pokój. 14 Następnie dodał: Mam
do ciebie sprawę. Odpowiedziała: Mów. 15 Wtedy
powiedział: Ty wiesz, że do mnie należało królestwo i
że cały Izrael patrzył na mnie i chciał, abym królował.
Królestwo jednak uległo zmianie i dostało się memu
bratu, bo przypadło mu ono od PANA. 16 Teraz mam
więc do ciebie jedną prośbę, nie odmawiaj mi tego.
Odpowiedziała: Mów. 17 Wtedy powiedział: Powiedz,
proszę, do Salomona, króla – bo wiem, że tobie nie
odmówi – aby dał mi Abiszag Szunamitkę za żonę. 18
Batszeba odpowiedziała: Dobrze, przemówię za tobą
do króla. 19 Poszła więc Batszeba do króla Salomona,
aby przemówić do niego za Adoniaszem. I król wstał
na jej spotkanie, pokłonił się jej i usiadł na swym tronie.
Kazał też postawić krzesło swojej matce, a ona usiadła
po jego prawicy. 20 I powiedziała: Mam do ciebie
jedną małą prośbę, nie odmawiaj mi. Król odpowiedział
jej: Proś, moja matko, bo ci nie odmówię. 21 Wtedy
powiedziała: Niech Abiszag Szunamitka będzie dana
za żonę twemu bratu, Adoniaszowi. 22 Król Salomon
odpowiedział swojej matce: A dlaczego prosisz o
Abiszag Szunamitkę dla Adoniasza? Poproś także
dla niego o królestwo. Jest bowiem moim starszym
bratem i ma za sobą kapłana Abiatara i Joaba, syna
Serui. 23 I król Salomon przysiągł na PANA: Niech
Bóg mi to uczyni i tamto dorzuci, jeśli Adoniasz nie
wypowiedział tych słów przeciwko własnemu życiu. 24
A teraz, jak żyje PAN, który mnie ustanowił i posadził

na tronie Dawida, mego ojca, i który zbudował mi dom,
jak obiecał, Adoniasz dziś zostanie zabity. 25 Wtedy
król Salomon posłał Benajasza, syna Jehojady, i ten
zadał mu cios, tak że umarł. 26 A do kapłana Abiatara
król powiedział: Idź do Anatot, do swojej posiadłości,
gdyż zasłużyłeś na śmierć. Dziś jednak nie zabiję
cię, ponieważ nosiłeś arkę PANA przed Dawidem,
moim ojcem, i ponieważ wycierpiałeś wszystko, co mój
ojciec wycierpiał. 27 I Salomon usunął Abiatara, by
nie był kapłanem PANA, aby spełniło się słowo PANA,
które wypowiedział o domu Helego w Szilo. 28 Gdy
wieść o tym doszła do Joaba – Joab bowiem dołączył
do Adoniasza, chociaż do Absaloma nie dołączył –
Joab uciekł do namiotu PANA i uchwycił się rogów
ołtarza. 29 I doniesiono królowi Salomonowi o tym,
że Joab uciekł do namiotu PANA i jest przy ołtarzu.
Wtedy Salomon posłał Benajasza, syna Jehojady,
mówiąc: Idź, zabij go. 30 Benajasz przyszedł więc
do namiotu PANA i powiedział do niego: Tak mówi
król: Wyjdź. Ten odpowiedział: Nie wyjdę, ale tu umrę.
Benajasz przekazał odpowiedź królowi: Tak mówił
Joab i tak mi odpowiedział. 31 I król mu polecił:
Uczyń, jak powiedział. Zabij go i pogrzeb go, a
oczyścisz mnie i dom mego ojca z niewinnej krwi, którą
przelał Joab. 32 A PAN sprowadzi jego krew na jego
własną głowę, ponieważ zadał cios dwom mężczyznom
sprawiedliwszym i lepszym niż on sam i zabił ich
mieczem bez wiedzy mego ojca Dawida – Abnera,
syna Nera, dowódcę wojska Izraela, i Amasę, syna
Jetery, dowódcę wojska Judy. 33 Ich krew spadnie na
głowę Joaba i na głowę jego potomstwa na wieki. Dla
Dawida zaś i jego potomstwa, jego domu i jego tronu
niech będzie pokój od PANA na wieki. 34 Benajasz, syn
Jehojady, poszedł więc, rzucił się na niego i zabił go. I
został pogrzebany w swoim domu na pustyni. 35 Król
na jego miejsce postawił na czele wojska Benajasza,
syna Jehojady, a kapłana Sadoka król postawił na
miejsce Abiatara. 36 Potem król posłał po Szimejego
i przyzwał go, i powiedział mu: Zbuduj sobie dom
w Jerozolimie i zamieszkaj tam, i nigdy stamtąd nie
wychodź. 37 Tego dnia bowiem, w którym wyjdziesz
i przekroczysz potok Cedron, wiedz dobrze, że na
pewno umrzesz. Twoja krew spadnie na twoją głowę.
38 Wtedy Szimei powiedział do króla: Dobre jest to
słowo. Jak mój pan, król, powiedział, tak twój sługa
uczyni. I mieszkał Szimei w Jerozolimie przez wiele
dni. 39 I zdarzyło się po trzech latach, że dwaj słudzy
Szimejego uciekli do Akisza, syna Maaki, króla Gat. I
dano znać Szimejemu: Oto twoi słudzy [są] w Gat. 40
Szimei wstał więc, osiodłał swego osła i wyruszył do
Gat, do Akisza, aby szukać swoich sług. Potem Szimei
wrócił i przyprowadził swe sługi z Gat. 41 I doniesiono
Salomonowi, że Szimei poszedł z Jerozolimy do Gat i
powrócił. 42 Wtedy król posłał po Szimejego i wezwał
go, i powiedział mu: Czy nie przysiągłem na PANA
i nie oświadczyłem ci, mówiąc: Tego dnia, w którym
wyjdziesz, wiedz dobrze, że na pewno umrzesz? I
odpowiedziałeś mi: Dobre to słowo, [które] słyszałem.
43 Dlaczego więc nie przestrzegałeś przysięgi PANA i
nakazu, który ci dałem? 44 Następnie król powiedział
do Szimejego: Znasz całe zło, którego jest świadome
twoje serce, a które wyrządziłeś memu ojcu Dawidowi.
PAN sprowadzi więc twoje zło na twoją głowę. 45
A król Salomon będzie błogosławiony i tron Dawida
zostanie utwierdzony przed PANEM na wieki. 46 Tak
więc król wydał rozkaz Benajaszowi, synowi Jehojady;
i ten wyszedł, zadał mu cios i zabił go. I tak królestwo
zostało utwierdzone w ręce Salomona.

3 I Salomon spowinowacił się z faraonem, królem
Egiptu. Pojął bowiem [za żonę] córkę faraona i
przyprowadził ją do miasta Dawida, zanim skończył
budować swój dom i dom PANA oraz mur dokoła
Jerozolimy. 2 Lud jednak składał ofiary na wyżynach,
dlatego że do tego czasu nie został [jeszcze] zbudowany
dom dla imienia PANA. 3 I Salomon miłował PANA,
postępując zgodnie z przykazaniami Dawida, swego
ojca, tylko że składał ofiary i spalał kadzidło na
wyżynach. 4 Król udał się więc do Gibeonu, aby tam
złożyć ofiary, bo [tam] była wielka wyżyna. Na tym
ołtarzu Salomon złożył tysiąc ofiar całopalnych. 5 W
Gibeonie PAN ukazał się Salomonowi w nocy we śnie.
Bóg powiedział: Proś o to, co mam ci dać. 6 Salomon
odpowiedział: Ty okazałeś swemu słudze Dawidowi,
memu ojcu, wielkie miłosierdzie, gdyż postępował
przed tobą w prawdzie, sprawiedliwości i prawości
serca przy tobie. I zachowałeś dla niego tę wielką łaskę,
że dałeś mu syna, który zasiadł na jego tronie, jak [to
się dzieje] dziś. 7 Teraz więc, o PANIE, mój Boże, ty
ustanowiłeś swego sługę królem w miejsce Dawida,
mego ojca, a ja jestem małym dzieckiem i nie wiem,
jak wyruszać ani jak wracać. 8 Twój sługa jest wśród
twego ludu, który wybrałeś, ludu wielkiego, którego z
powodu wielkiej liczby nie można zliczyć ani spisać.
9 Daj więc swemu słudze serce rozumne, aby mógł
sądzić twój lud i rozróżniać między dobrem a złem.
Któż bowiem może sądzić ten twój tak wielki lud? 10 I
spodobało się to PANU, że Salomon o to poprosił. 11
Wtedy Bóg powiedział do niego: Ponieważ poprosiłeś
o to, a nie poprosiłeś dla siebie o długie życie ani
nie poprosiłeś dla siebie o bogactwo, ani też nie
poprosiłeś o wytracenie swoich wrogów, ale poprosiłeś
dla siebie o rozum dla rozróżnienia w [sprawach]
sądowych; 12 Oto uczyniłem według twoich słów:
Dałem ci serce mądre i rozumne, tak że podobnego

tobie nie było przed tobą ani po tobie nie powstanie
nikt jak ty. 13 Dam ci także to, o co nie prosiłeś, a
więc bogactwo i sławę, tak że wśród królów nie będzie
nikogo równego tobie po wszystkie twoje dni. 14 A
jeśli będziesz chodził moimi drogami, przestrzegając
moich ustaw i przykazań, jak postępował Dawid, twój
ojciec, wtedy przedłużę twoje dni. 15 A gdy Salomon
obudził się, [zrozumiał, że] to był sen. Wrócił więc
do Jerozolimy, stanął przed arką przymierza PANA i
złożył całopalenia i ofiary pojednawcze oraz wyprawił
ucztę wszystkim swoim sługom. 16 Wtedy przyszły do
króla dwie kobiety, nierządnice, i stanęły przed nim. 17
Jedna z kobiet powiedziała: Proszę cię, mój panie, ja i
ta kobieta mieszkamy w jednym domu. Ja urodziłam
przy niej w tym domu. 18 A trzeciego dnia po moim
porodzie urodziła również ta kobieta. I byłyśmy razem,
nie było z nami nikogo innego w domu; tylko my dwie
[byłyśmy] w tym domu. 19 W nocy umarł syn tej kobiety,
ponieważ przygniotła go. 20 Wstała więc o północy,
wzięła mego syna od mego boku, gdy twoja służąca
spała, i położyła go na swym łonie, a swego zmarłego
syna położyła na moim łonie. 21 Kiedy wstałam rano,
aby nakarmić swego syna piersią, oto był martwy. Lecz
gdy przyjrzałam się rano, zobaczyłam, że to nie był
mój syn, którego urodziłam. 22 Wtedy druga kobieta
odezwała się: Nie! Moim synem [jest] ten żywy, a
twoim synem [jest] ten umarły. Lecz tamta powiedziała:
Nie! Twoim synem jest ten umarły, a moim synem jest
ten żywy. I tak się spierały przed królem. 23 Wtedy
król powiedział: Ta mówi: Ten żywy jest moim synem,
a twoim synem ten umarły, a tamta mówi: Nie tak
– twoim synem jest ten umarły, a moim synem jest
ten żywy. 24 Król powiedział więc: Przynieście mi
miecz. I przyniesiono miecz przed króla. 25 Wtedy
król powiedział: Rozetnijcie żywe dziecko na dwoje i
dajcie połowę jednej i połowę drugiej. 26 Lecz kobieta,
do której należał żywy syn, zdjęta litością nad swoim
synem, powiedziała do króla: Proszę, mój panie, dajcie
jej to żywe dziecko, tylko nie zabijajcie go! Lecz druga
powiedziała: Niech nie będzie ani moje, ani twoje,
rozetnijcie [je]. 27 Wtedy król odpowiedział: Dajcie jej
żywe dziecko, a nie zabijajcie go. Ona jest jego matką.
28 A kiedy cały lud Izraela usłyszał o tym wyroku, który
wydał król, bał się króla. Widzieli bowiem, że jest w
nim mądrość Boża do sprawowania sądu.

4 Tak więc król Salomon był królem nad całym
Izraelem. 2 A oto jego dostojnicy: Azariasz, syn
Sadoka, kapłan. 3 Elichoref i Achiasz, synowie
Sziszy, pisarze; Jehoszafat, syn Achiluda, kronikarz.
4 Benajasz, syn Jehojady, dowódca wojska; Sadok i
Abiatar, kapłani. 5 Azariasz, syn Natana, przełożony
namiestników, Zabud, syn Natana, naczelny dostojnik,
przyjaciel króla. 6 Achiszar, przełożony dworu, i
Adoniram, syn Abdy, odpowiedzialny za daninę. 7
Salomon miał też dwunastu namiestników nad całym
Izraelem, którzy zaopatrywali króla i cały jego dwór w
żywność. Każdy z nich przez jeden miesiąc w roku miał
dostarczać żywność. 8 A oto ich imiona: syn Chura –
na górze Efraim; 9 Syn Dekara – w Makas, Szaalbim
– w Bet-Szemesz i Elon-Bet-Chanan; 10 Syn Cheseda
– w Arubot, do niego [należało] Soko i cała ziemia
Chefer; 11 Syn Abinadaba – nad całym obszarem Dor;
jego żoną była Tafat, córka Salomona. 12 Baana, syn
Achiluda, [do którego należały] Tanak i Megiddo oraz
całe Bet-Szean, które leży przy Sartan pod Jizreelem,
od Bet-Szean aż do Abel-Mechola, aż poza Jokmeam.
13 Syn Geber – w Ramot-Gilead, do niego należały
wsie Jaira, syna Manassesa, które [leżą] w Gileadzie.
Do niego też należała kraina Argob, która [jest] w
Baszanie – sześćdziesiąt wielkich miast mających
mury i brązowe rygle. 14 Achinadab, syn Iddo – w
Machanaim. 15 Achimaas – w Neftalim; on też pojął
za żonę Basemat, córkę Salomona. 16 Baana, syn
Chuszaia – w Aszer i Alot. 17 Jehoszafat, syn Paruacha
– w Issacharze. 18 Szimei, syn Eli – w Beniaminie. 19
Geber, syn Uriego – w ziemi Gilead, ziemi Sichona,
króla Amorytów, i Oga, króla Baszanu. Był on jedynym
namiestnikiem tej ziemi. 20 A Juda i Izrael [byli] tak
liczni jak piasek nad morzem. Jedli, pili i radowali się.
21 A Salomon panował nad wszystkimi królestwami
od rzeki aż do ziemi Filistynów, aż do granicy Egiptu.
Płaciły one daninę i służyły Salomonowi po wszystkie
dni jego życia. 22 Wyżywienie dla Salomona na
jeden dzień wynosiło trzydzieści kor najlepszej mąki i
sześćdziesiąt kor zwykłej mąki. 23 Dziesięć tucznych
wołów, dwadzieścia wołów z pastwiska, sto owiec,
nie licząc jeleni, saren, danieli i tucznego drobiu. 24
Panował bowiem nad całym obszarem z tej strony
rzeki, od Tifsach aż do Gazy, nad wszystkimi królami
z tej strony rzeki. I miał pokój ze wszystkich stron
dokoła. 25 Juda i Izrael mieszkali bezpiecznie, każdy
pod swoją winoroślą i pod swoim drzewem figowym,
od Dan aż do Beer-Szeby, po wszystkie dni Salomona.
26 Salomon miał też czterdzieści tysięcy koni w
stajniach do swoich rydwanów i dwanaście tysięcy
jeźdźców. 27 Namiestnicy, każdy w swoim miesiącu,
zaopatrywali w żywność króla Salomona i wszystkich,
którzy przychodzili do stołu króla Salomona, tak że
niczego nie brakowało. 28 Także jęczmień i słomę
dla koni i mułów sprowadzali na to miejsce, gdzie
[one] przebywały, każdy według swojego obowiązku.
29 A Bóg dał Salomonowi mądrość i bardzo wielkie
zrozumienie oraz przestronność serca jak piasek, który
jest na brzegu morskim. 30 I mądrość Salomona była

większa od mądrości wszystkich narodów wschodnich
i od wszelkiej mądrości Egiptu. 31 Był mądrzejszy niż
wszyscy ludzie, niż Etan Ezrachita, Heman, Kalkol i
Darda, synowie Machola. Był sławny wśród wszystkich
okolicznych narodów. 32 Wypowiedział trzy tysiące
przysłów, a jego pieśni było tysiąc pięć. 33 Wypowiadał
się też o drzewach, [poczynając] od cedru na Libanie
aż do hizopu, który wyrasta z muru. Mówił też o
zwierzętach, ptakach, płazach i rybach. 34 Przychodzili
więc [ludzie] ze wszystkich narodów, aby słuchać
mądrości Salomona, od wszystkich królów ziemi, którzy
słyszeli o jego mądrości.

5 Hiram, król Tyru, wysłał swoje sługi do Salomona,
bo usłyszał, że namaszczono go na króla w
miejsce jego ojca. Hiram bowiem kochał Dawida przez
wszystkie dni. 2 Salomon [też] posłał do Hirama taką
wiadomość: 3 Ty wiesz, że mój ojciec Dawid nie mógł
budować domu dla imienia PANA, swego Boga, z
powodu wojen, które go otaczały, dopóki PAN nie
poddał jego [wrogów] pod stopy jego nóg. 4 Lecz
teraz PAN, mój Bóg, dał mi zewsząd odpoczynek,
nie ma żadnego przeciwnika ani złego wydarzenia. 5
Oto postanowiłem zbudować dom dla imienia PANA,
swego Boga, zgodnie z tym, co PAN powiedział
memu ojcu Dawidowi: Twój syn, którego posadzę po
tobie na twoim tronie, on zbuduje dom dla mojego
imienia. 6 Teraz więc rozkaż, aby ścięto dla mnie
cedry z Libanu, a moi słudzy będą z twoimi sługami.
Dam ci zapłatę dla twoich sług, jaką wyznaczysz.
Ty wiesz bowiem, że wśród nas nie ma nikogo, kto
by umiał rąbać drzewo [tak] jak Sydończycy. 7 Gdy
Hiram usłyszał słowa Salomona, bardzo się ucieszył i
powiedział: Błogosławiony [niech będzie] dzisiaj PAN,
który dał Dawidowi mądrego syna, [aby był] nad tym
wielkim ludem. 8 Wtedy Hiram posłał do Salomona
wiadomość: Wysłuchałem tego, co mi przesłałeś.
Uczynię wszystko zgodnie z twoim życzeniem co do
drewna cedrowego i drewna cyprysowego. 9 Moi
słudzy sprowadzą [je] z Libanu nad morze, a ja każę
je złożyć na tratwy [i przeprawić] przez morze aż
do miejsca, które mi wskażesz. Tam je rozładują,
a ty je zabierzesz. Ty też spełnisz moje życzenie i
dostarczysz żywność dla mojego dworu. 10 Hiram
dostarczał więc Salomonowi drewno cedrowe i drewno
cyprysowe, tyle ile [Salomon] chciał. 11 Salomon z
kolei dostarczał Hiramowi dwadzieścia tysięcy kor
pszenicy na żywność dla jego dworu i dwadzieścia
kor czystej oliwy. Tyle Salomon dostarczał Hiramowi
każdego roku. 12 A PAN dał Salomonowi mądrość, tak
jak mu obiecał. I panował pokój między Hiramem a
Salomonem, zawarli też ze sobą przymierze. 13 Potem
król Salomon kazał wybrać robotników z całego Izraela,
a było tych robotników trzydzieści tysięcy mężczyzn.
14 Co miesiąc wysyłał ich do Libanu po dziesięć tysięcy
na zmianę: miesiąc przebywali w Libanie, a dwa
miesiące w domu. Przełożonym tych robotników był
Adoniram. 15 Salomon miał też siedemdziesiąt tysięcy
ludzi do dźwigania ciężarów oraz osiemdziesiąt tysięcy
robotników w kamieniołomach w górach; 16 Oprócz
naczelnych urzędników Salomona, którzy nadzorowali
pracę, [miał też] trzy tysiące trzystu przełożonych nad
ludźmi wykonującymi pracę. 17 Król rozkazał również,
aby przywieziono kamienie wielkie, kamienie drogie i
kamienie ciosane na założenie fundamentów domu.
18 Ciosali [je] więc budowniczowie Salomona i Hirama
oraz Gibilici. I tak przygotowali drewno i kamienie na
budowę domu.

6 W roku czterysta osiemdziesiątym po wyjściu synów
Izraela z ziemi Egiptu, w czwartym roku panowania
Salomona nad Izraelem, w miesiącu Ziw, to jest
drugim miesiącu, [Salomon] rozpoczął budować dom
PANA. 2 A ten dom, który król Salomon budował dla
PANA, miał sześćdziesiąt łokci długości, dwadzieścia
[łokci] szerokości i trzydzieści łokci wysokości. 3
Przedsionek domu przed świątynią miał dwadzieścia
łokci długości, stosownie do szerokości domu, i dziesięć
łokci szerokości przed domem. 4 I zrobił okna w domu,
od [wewnątrz] przestronne, a od [zewnątrz] wąskie.
5 Przy murze domu zbudował skrzydła dokoła, przy
murach domu dokoła świątyni i Miejsca Najświętszego.
Porobił też dokoła pomieszczenia. 6 Dolna część
skrzydła miała pięć łokci szerokości, środkowa – sześć
łokci, a trzecia – siedem łokci. Uczynił bowiem uskoki
dokoła domu na zewnątrz, aby belki nie wchodziły do
murów domu. 7 Podczas prac nad domem budowano
[go] z wyrobionego kamienia, który przywożono. W
czasie budowy nie było więc słychać w domu ani
młota, ani siekiery, ani żadnego innego narzędzia z
żelaza. 8 Drzwi do średniej części były po prawej
stronie domu; po krętych schodach wchodziło się do
środkowej [części], a ze środkowej – do trzeciej. 9 Tak
więc zbudował dom i ukończył go, i pokrył sklepienie
domu belkami i deskami cedrowymi. 10 Zbudował też
przybudówkę przy całym domu wysoką na pięć łokci
– była ona połączona z domem belkami cedrowymi.
11 Potem słowo PANA doszło do Salomona: 12
Odnośnie do domu, który budujesz – jeśli będziesz
postępował według moich ustaw i wykonywał moje sądy,
i zachowywał wszystkie moje przykazania, postępując
według nich, wtedy spełnię moje słowo wobec ciebie,
które wypowiedziałem do Dawida, twego ojca. 13
I zamieszkam wśród synów Izraela, i nie opuszczę
swego ludu Izraela. 14 Tak Salomon zbudował dom i
wykończył go. 15 Mury domu obłożył wewnątrz deskami

cedrowymi, od podłogi domu aż do sufitu. Wyłożył je
drewnem wewnątrz, a podłogę domu pokrył deskami
cyprysowymi. 16 Zbudował też [przegrodę] z desek
cedrowych [długą] na dwadzieścia łokci, od jednej
strony do drugiej strony domu, od podłogi aż do sufitu.
W ten sposób zbudował wewnętrzny przybytek, aby był
Miejscem Najświętszym. 17 Sam dom, czyli świątynia
przed Miejscem Najświętszym, miał czterdzieści łokci
długości. 18 A na deskach cedrowych wewnątrz
domu wyrzeźbiono pąki i rozkwitłe kwiaty. Wszystko
[było] z cedru, tak że kamienia nie było widać. 19 A
Miejsce Najświętsze wewnątrz domu urządził tak, by
tam umieścić arkę przymierza PANA. 20 To Miejsce
Najświętsze, [umieszczone] w przedniej części domu,
miało dwadzieścia łokci długości, dwadzieścia łokci
szerokości i dwadzieścia łokci wysokości. I pokrył
je szczerym złotem, ołtarz cedrowy także pokrył
[złotem]. 21 I w ten sposób Salomon wyłożył wnętrze
domu szczerym złotem, i przed [przegrodą], którą
również pokrył złotem, rozciągnął złote łańcuchy przed
Miejscem Najświętszym. 22 Cały dom pokrył złotem;
tak go wykończył. Cały ołtarz, który [znajdował się]
przed Miejscem Najświętszym, także pokrył złotem. 23
W Miejscu Najświętszym uczynił też dwa cherubiny
z drzewa oliwnego wysokie na dziesięć łokci. 24
Pięć łokci miało jedno skrzydło cherubina i pięć łokci
miało drugie skrzydło cherubina: dziesięć łokci było
od końca jednego skrzydła aż do końca drugiego
skrzydła. 25 Dziesięć łokci miał też drugi cherubin:
oba cherubiny [miały] ten sam rozmiar i kształt.
26 Wysokość jednego cherubina wynosiła dziesięć
łokci, tak samo [wysokość] drugiego cherubina. 27 I
postawił cherubiny w głębi wnętrza domu, i skrzydła
cherubinów rozpościerały się tak, że skrzydło jednego
dotykało [jednej] ściany, a skrzydło drugiego cherubina
dotykało drugiej ściany; ich skrzydła dotykały się w
środku domu. 28 I pokrył cherubiny złotem. 29 Nadto
wszystkie ściany dokoła domu wewnątrz i na zewnątrz
ozdobił wyrytymi cherubinami, palmami i rozkwitłymi
kwiatami. 30 Podłogę domu wyłożył złotem wewnątrz i
na zewnątrz. 31 U wejścia do Miejsca Najświętszego
wykonał drzwi z drzewa oliwnego. Nadproża i węgary
zajmowały piątą część [muru]. 32 Podwójne drzwi
[wykonane] były z drzewa oliwnego; wyrzeźbił na nich
cherubiny, palmy i rozkwitłe kwiaty i pokrył je złotem.
Cherubiny i palmy też wyłożył złotem. 33 W ten sam
sposób uczynił odrzwia z drzewa oliwnego u wejścia
do świątyni – zajmowały [one] jedną czwartą część
[muru]. 34 A podwójne drzwi [wykonane były] z drewna
cyprysowego. Dwie obracające się deski tworzyły jedno
skrzydło i dwie obracające się deski – drugie. 35 [Na
nich] wyrył cherubiny, palmy i rozkwitłe kwiaty i pokrył
złotem dokładnie nałożonym na rzeźby. 36 Obudował
też dziedziniec trzema warstwami ociosanych kamieni
i [jedną] warstwą belek cedrowych. 37 W czwartym
roku, w miesiącu Ziw, położono fundamenty domu
PANA; 38 A w jedenastym roku, w miesiącu Bul,
to jest ósmym miesiącu, dom został wykończony
we wszystkich szczegółach i ze wszystkimi jego
wymogami. A budował go przez siedem lat.

7 Swój dom natomiast Salomon budował trzynaście
lat i cały swój dom wykończył. 2 Zbudował też dom
lasu Libanu, długi na sto łokci, szeroki na pięćdziesiąt
łokci i wysoki na trzydzieści łokci. Na czterech rzędach
kolumn cedrowych [wspierały się] belki cedrowe. 3
Był on pokryty dachem cedrowym, zbudowanym na
belkach, które wznosiły się na czterdziestu pięciu
kolumnach, po piętnaście w każdym rzędzie. 4
Były też trzy rzędy okien, [jedno] okno naprzeciwko
drugiego w trzech szeregach. 5 Wszystkie drzwi i
odrzwia były prostokątne, [również] okna. Okna były
naprzeciw siebie w trzech rzędach. 6 Zbudował też
przedsionek kolumnowy, długi na pięćdziesiąt łokci i
szeroki na trzydzieści łokci. A przed nim znajdował
się przedsionek, przed nim były także kolumny i
belki. 7 Ponadto zbudował przedsionek tronowy, w
którym sądził, przedsionek sądowy. Był on pokryty
cedrem od podłogi aż do sufitu. 8 A w swoim domu,
w którym mieszkał, [znajdował się] drugi dziedziniec
za przedsionkiem i był tak samo wykonany. Salomon
zbudował także dom podobny do tego przedsionka dla
córki faraona, którą poślubił. 9 To wszystko [wykonane]
było z kosztownych kamieni wyciosanych na miarę i
ciętych piłą, wewnątrz i na zewnątrz, od podłogi aż
do sufitu, od dworu aż do wielkiego dziedzińca. 10
A fundament [wykonany] był z kosztownych kamieni,
kamieni wielkich, z kamieni na dziesięć łokci i z
kamieni na osiem łokci. 11 A nad tym były kamienie
kosztowne wyciosane na miarę, z deskami cedrowymi.
12 Wielki dziedziniec miał dokoła trzy rzędy ociosanych
kamieni i jeden rząd belek cedrowych, tak samo jak
wewnętrzny dziedziniec domu PANA i przedsionek
tego domu. 13 Król Salomon posłał po Hirama i
sprowadził go z Tyru. 14 Był on synem wdowy z
pokolenia Neftalego, a jego ojciec był obywatelem
Tyru. Był brązownikiem, pełnym mądrości, zrozumienia
i umiejętności wykonania wszelkich wyrobów z brązu.
Przybył do króla Salomona i wykonał wszystkie zlecone
przez niego prace. 15 Odlał dwie kolumny z brązu –
jedna kolumna [miała] osiemnaście łokci wysokości, a
jej obwód wynosił dwanaście łokci. [Taka] sama [była]
druga kolumna. 16 Potem wykonał dwie głowice, aby
je umieścić na wierzchu kolumn, odlane [były] z brązu.
Jedna i druga głowica [miały] pięć łokci wysokości. 17

Wykonał też siatki na kształt krat i plecionki na kształt
łańcuchów do głowic, które były na wierzchołkach
kolumn – siedem dla jednej głowicy i siedem dla
drugiej. 18 Po wykonaniu kolumn [sporządził] dwa
rzędy jabłek granatu dokoła na jednej siatce, aby
pokrywały głowice na wierzchołkach kolumn. Tak samo
zrobił na drugiej głowicy. 19 Głowice, które [znajdowały
się] na wierzchołkach kolumn w przedsionku, [były] w
kształcie lilii wielkości czterech łokci. 20 Głowice na
obu kolumnach, zarówno w górnej części, jak i przy
środkowej części pod siatką, miały jabłka granatu. Było
ich dwieście, umieszczone w dwóch rzędach dokoła,
na [jednej] i na drugiej głowicy. 21 Potem postawił
te kolumny w przedsionku świątyni. Postawił [jedną]
kolumnę po prawej stronie i nazwał ją Jakin. Postawił
[drugą] kolumnę po lewej stronie i nazwał ją Boaz.
22 A na wierzchołkach tych kolumn wykonana [była
ozdoba] na kształt lilii. Tak została wykończona praca
nad kolumnami. 23 Wykonał też odlewane morze na
dziesięć łokci od brzegu do brzegu. Było ono idealnie
okrągłe, miało pięć łokci wysokości i trzydzieści łokci
obwodu. 24 A pod jego brzegiem znajdowały się pąki,
wszędzie dokoła, po dziesięć na łokieć, a otaczały
morze dokoła. Odlano dwa rzędy tych pąków. 25
[Morze] stało na dwunastu wołach. Trzy były zwrócone
na północ, trzy – na zachód, trzy – na południe i
trzy – na wschód. Morze [stało] na nich z wierzchu,
a wszystkie ich zady były zwrócone do środka. 26
Jego grubość była na [szerokość] dłoni, a jego brzeg
wykonany był jak brzeg kielicha, [na kształt] kwiatu
lilii. Mieściło w sobie dwa tysiące bat. 27 Uczynił też
dziesięć podstaw z brązu, każda podstawa miała cztery
łokcie długości, cztery łokcie szerokości i trzy łokcie
wysokości. 28 Podstawy wykonano w ten sposób:
[miały] listwy dokoła i te listwy [umieszczone były]
między szczeblami. 29 A na tych listwach, [znajdujących
się] między szczeblami, były lwy, woły i cherubiny, a na
szczeblach [umieszczona była] podstawa z wierzchu, a
pod tymi lwami i wołami – elementy plecione. 30 Każda
podstawa [miała] cztery koła z brązu oraz płyty z brązu.
Na czterech rogach znajdowały się [podpory], które
[były] odlane pod kadzią, obok każdego z plecionych
elementów. 31 Otwór podstawy od wewnątrz głowicy i
wzwyż miał łokieć, był on okrągły jak kształt podstawy
– na półtora łokcia. Na otworze [umieszczone] były
płaskorzeźby i listwy czworokątne, nie okrągłe. 32
Pod listwami [znajdowały się] cztery koła, a osie kół
były przymocowane do podstawy, a każde koło [miało]
półtora łokcia wysokości. 33 A wykonano te koła,
jak [wykonuje się] koło rydwanu. Ich osie, dzwony,
szprychy i piasty były wszystkie odlewane. 34 Na
czterech rogach każdej podstawy znajdowały się cztery
podpory, które razem z podstawą stanowiły całość.
35 Na wierzchu podstawy [umieszczona] była obręcz
wysoka na pół łokcia. A na wierzchu podstawy były
[jej] szczeble i listwy, [które tworzyły] z nią całość.
36 Na płaszczyznach tych szczebelków i na listwach
wyrył cherubiny, lwy i palmy, stosownie do miejsca
dla każdego, oraz inne elementy dokoła. 37 W ten
sam sposób uczynił dziesięć podstaw: wszystkie miały
ten sam odlew, ten sam wymiar i ten sam kształt. 38
Potem wykonał dziesięć kadzi z brązu. Jedna kadź
mieściła czterdzieści bat i każda z nich miała cztery
łokcie. Na każdej z dziesięciu podstaw stała jedna
kadź. 39 I umieścił pięć podstaw po prawej stronie
domu i pięć po lewej stronie domu. Umieścił też morze
po prawej stronie domu na południowym wschodzie.
40 Hiram wykonał też kociołki, łopatki i miednice. Hiram
zakończył więc wykonywanie całej pracy, którą uczynił
dla króla Salomona do domu PANA. 41 [Wykonał]
mianowicie dwie kolumny, [dwie] okrągłe głowice, które
były na szczycie dwóch kolumn, dwie siatki do pokrycia
tych dwóch okrągłych głowic na szczycie kolumn; 42
Czterysta jabłek granatu do tych dwóch siatek, po dwa
rzędy jabłek granatu na każdą siatkę, które okrywały
dwie okrągłe głowice na szczycie kolumn; 43 Dziesięć
podstaw i dziesięć kadzi na podstawach; 44 Jedno
morze i pod nim dwanaście wołów; 45 Oraz garnki,
łopatki i miednice. Wszystkie naczynia, które Hiram
uczynił dla króla Salomona do domu PANA, [były] z
polerowanego brązu. 46 Król odlewał je na równinie
nad Jordanem w gliniastej ziemi, między Sukkot a
Sartan. 47 Ale Salomon nie [ważył] wszystkich tych
naczyń, gdyż było ich mnóstwo, i nie obliczono wagi
brązu. 48 Salomon uczynił też wszystkie przedmioty
do domu PANA: złoty ołtarz, złoty stół, na którym
leżały chleby pokładne; 49 Świeczniki ze szczerego
złota – pięć po prawej stronie i pięć po lewej stronie
przed Najświętszym Miejscem – oraz kwiaty, lampy i
szczypce ze złota; 50 Misy i nożyce, miednice, czasze,
kadzielnice ze szczerego złota i [złote] zawiasy do drzwi
wewnętrznego domu, [czyli] Miejsca Najświętszego,
także do drzwi domu świątyni. 51 Tak więc ukończono
wszelką pracę, którą wykonał król Salomon dla domu
PANA. I Salomon wniósł tam rzeczy, które poświęcił
jego ojciec Dawid – srebro, złoto i naczynia – [i] włożył
je do skarbców domu PANA.

8 Potem Salomon zebrał starszych Izraela i wszystkich
naczelników pokoleń, przywódców rodów synów
Izraela, u siebie w Jerozolimie, aby przenieść arkę
przymierza PANA z miasta Dawida, którym jest Syjon.
2 Zebrali się więc u króla Salomona wszyscy mężczyźni
Izraela na święto w miesiącu Etanim, to [jest] siódmym
miesiącu. 3 A gdy przybyli wszyscy starsi Izraela,

kapłani wzięli arkę. 4 I przenieśli arkę PANA, Namiot
Zgromadzenia i wszystkie święte naczynia, które
[były] w Namiocie. Przenieśli je kapłani i Lewici. 5
Król Salomon i całe zgromadzenie Izraela zebrane u
niego przed arką złożyli wraz z nim w ofierze owce
i woły, których nie można było zliczyć ani spisać z
powodu wielkiej liczby. 6 Następnie kapłani wnieśli arkę
przymierza PANA na jej miejsce do wnętrza domu,
do Miejsca Najświętszego, pod skrzydła cherubinów.
7 Cherubiny bowiem miały rozpostarte skrzydła nad
miejscem arki i okrywały od góry arkę i jej drążki. 8
I powyciągali drążki, tak że ich końce było widać z
Miejsca Świętego przed Miejscem Najświętszym, ale
nie były widoczne na zewnątrz. I są tam aż do dziś. 9 W
arce nie było nic oprócz dwóch kamiennych tablic, które
Mojżesz włożył do niej na Horebie, gdy PAN zawarł
przymierze z synami Izraela po ich wyjściu z Egiptu. 10
A gdy kapłani wyszli z Miejsca Świętego, obłok napełnił
dom PANA; 11 Tak że kapłani nie mogli pozostać
i pełnić służby z powodu tego obłoku, bo chwała
PANA napełniła dom PANA. 12 Wtedy przemówił
Salomon: PAN powiedział, że będzie mieszkać w
mroku. 13 Już zbudowałem ci dom na mieszkanie
– miejsce, w którym będziesz przebywać na wieki.
14 Potem król obrócił swą twarz i błogosławił całemu
zgromadzeniu Izraela, a całe zgromadzenie Izraela
stało. 15 I przemówił: Błogosławiony niech będzie PAN,
Bóg Izraela, który swymi ustami mówił do mego ojca
Dawida i swą ręką wypełnił to, co obiecał: 16 Od dnia,
w którym wyprowadziłem swój lud Izraela z Egiptu,
nie wybrałem żadnego miasta spośród wszystkich
pokoleń Izraela do zbudowania domu, by moje imię
tam przebywało. Lecz wybrałem Dawida, aby był
[postawiony] nad moim ludem Izraela. 17 Dawid, mój
ojciec, postanowił w [swoim] sercu, że zbuduje dom dla
imienia PANA, Boga Izraela. 18 Lecz PAN powiedział
do mego ojca Dawida: Ponieważ postanowiłeś w swoim
sercu, by zbudować dom dla mojego imienia, dobrze
uczyniłeś, że tak postanowiłeś w sercu. 19 Nie ty
jednak będziesz budował ten dom, ale twój syn, który
wyjdzie z twoich bioder, on zbuduje dom dla mego
imienia. 20 PAN wypełnił swoje słowo, które powiedział.
A [ja] powstałem w miejsce Dawida, swego ojca, i
usiadłem na tronie Izraela, jak PAN zapowiedział, i
zbudowałem dom dla imienia PANA, Boga Izraela. 21 I
przeznaczyłem tam miejsce dla arki, w której znajduje
się przymierze PANA, które zawarł z naszymi ojcami,
gdy wyprowadził ich z ziemi Egiptu. 22 Następnie
Salomon stanął przed ołtarzem PANA wobec całego
zgromadzenia Izraela i wyciągnął swoje ręce ku niebu;
23 I powiedział: PANIE, Boże Izraela, nie ma Boga w
górze na niebie ani w dole na ziemi podobnego tobie,
który przestrzegałby przymierza i miłosierdzia wobec
swoich sług, którzy postępują przed tobą całym swoim
sercem. 24 Dotrzymałeś swojemu słudze Dawidowi,
memu ojcu, tego, co mu obiecałeś. Swoimi ustami [to]
powiedziałeś i swoją ręką [to] wypełniłeś, jak to jest
dziś. 25 Teraz więc, PANIE, Boże Izraela, dotrzymaj
swemu słudze Dawidowi, memu ojcu, obietnicy, którą
mu dałeś, kiedy mówiłeś: Nie zabraknie ci przede
mną potomka, który zasiadałby na tronie Izraela, jeśli
tylko twoi synowie będą strzec swej drogi, postępując
przede mną tak, jak ty postępowałeś przede mną. 26 A
teraz, Boże Izraela, proszę, niech będzie potwierdzone
twoje słowo, które wypowiedziałeś do swego sługi
Dawida, mego ojca. 27 Czyż naprawdę jednak Bóg
zamieszka na ziemi? Oto niebiosa i niebiosa niebios
nie mogą cię ogarnąć, a cóż dopiero ten dom, który
zbudowałem? 28 Zważ na modlitwę swego sługi i na
jego prośbę, PANIE, mój Boże, wysłuchaj wołania i
modlitwy, które twój sługa zanosi dziś do ciebie; 29
Aby twoje oczy były otwarte nad tym domem w nocy i
we dnie, nad tym miejscem, o którym powiedziałeś:
Tam będzie moje imię; abyś wysłuchał modlitwy,
którą w tym miejscu zanosi twój sługa. 30 Wysłuchaj
prośby swego sługi i swego ludu Izraela, gdy będą się
modlić w tym miejscu. Wysłuchaj z miejsca swojego
zamieszkania – z nieba, a gdy wysłuchasz, przebacz.
31 Jeśli ktoś zgrzeszy przeciw swemu bliźniemu, a ten
zobowiąże go do przysięgi, a ta przysięga przyjdzie
przed twój ołtarz w tym domu; 32 Ty wysłuchaj w
niebie, racz działać i osądź swoje sługi, potępiaj
niegodziwego, sprowadzając mu na głowę jego czyny,
a usprawiedliwiaj sprawiedliwego, oddając mu według
jego sprawiedliwości. 33 Gdy twój lud Izraela zostanie
pobity przez wroga za to, że zgrzeszył przeciw tobie,
a nawróci się do ciebie, wyzna twoje imię i będzie
się modlić, i błagać cię w tym domu; 34 Ty wysłuchaj
w niebie i przebacz grzech swemu ludowi Izraela, i
przyprowadź ich znów do ziemi, którą dałeś ich ojcom.
35 Kiedy niebo będzie zamknięte i nie będzie deszczu
z powodu tego, że zgrzeszyli przeciwko tobie, ale będą
się modlić w tym miejscu i wyznawać twoje imię, i
odwrócą się od swoich grzechów, bo ich upokorzyłeś;
36 Ty wysłuchaj z nieba i przebacz grzech swoich sług
i swego ludu Izraela, naucz ich dobrej drogi, po której
mają kroczyć, i spuść deszcz na swoją ziemię, którą
dałeś swojemu ludowi w dziedzictwo. 37 Jeśli będzie w
ziemi głód, jeśli będzie zaraza, susza, rdza, szarańcza
lub robactwo, jeśli jego wróg będzie go uciskał w ziemi
jego zamieszkania, [jeśli będzie] jakakolwiek plaga [lub]
choroba; 38 Wszelkiej modlitwy i wszelkiego błagania,
jakie zaniesie jakikolwiek człowiek [lub] cały twój lud
Izraela, kto tylko uzna plagę swego serca i wyciągnie

swoje ręce ku temu domowi; **39** Wtedy ty wysłuchaj w
niebie, w miejscu swego zamieszkania, i przebacz,
racz działać i oddaj każdemu według wszystkich jego
dróg, bo ty znasz jego serce – gdyż jedynie ty znasz
serca wszystkich synów ludzkich; **40** Aby się ciebie
bali po wszystkie dni, które będą żyć na ziemi, którą
dałeś naszym ojcom. **41** Również i cudzoziemca, który
nie jest z twego ludu Izraela, a jednak przybędzie z
dalekiej ziemi przez wzgląd na twoje imię; **42** (Usłyszą
bowiem o twoim wielkim imieniu, twojej mocnej ręce i
twoim wyciągniętym ramieniu), gdy przyjdzie i będzie
się modlić ku temu domowi; **43** Ty wysłuchaj w niebie,
w miejscu swego zamieszkania, i uczyń wszystko,
o co ten cudzoziemiec będzie do ciebie wołać, aby
wszystkie narody ziemi poznały twoje imię i bały
się ciebie tak, jak twój lud Izraela, i aby wiedziały,
że twoje imię jest wzywane nad tym domem, który
zbudowałem. **44** Jeśli twój lud wyruszy na wojnę
przeciwko swemu wrogowi drogą, którą go poślesz, i
będzie się modlić do PANA, zwracając się ku miastu,
które wybrałeś, i ku domowi, który zbudowałem dla
twego imienia; **45** To wysłuchaj w niebie ich modlitwy i
błagania i broń ich sprawy. **46** Jeśli zgrzeszą przeciw
tobie – bo nie ma człowieka, który by nie zgrzeszył
– i rozgniewasz się na nich, i podasz ich wrogowi,
który uprowadzi ich w niewolę, do ziemi nieprzyjaciół,
dalekiej czy bliskiej; **47** Lecz jeśli wezmą to do serca w
tej ziemi, do której zostali uprowadzeni w niewolę, i
odwrócą się, i będą cię błagać w ziemi tych, którzy
ich pojmali, mówiąc: Zgrzeszyliśmy i postąpiliśmy
przewrotnie, popełniliśmy niegodziwość; **48** I zawrócą
do ciebie całym swym sercem i całą swą duszą, w
ziemi swoich wrogów, którzy ich pojmali, i będą się
modlić do ciebie zwróceni ku swojej ziemi, którą dałeś
ich ojcom, ku miastu, które wybrałeś, i ku domowi, który
zbudowałem dla twego imienia; **49** Wtedy wysłuchaj w
niebie, w miejscu swego zamieszkania, ich modlitwy
i ich prośby i broń ich sprawy; **50** Przebacz swemu
ludowi, który zgrzeszył przeciw tobie, i wszystkie ich
występki, które popełnili przeciw tobie, a skłoń do
miłosierdzia tych, którzy ich pojmali, aby zmiłowali
się nad nimi. **51** Są bowiem twoim ludem i twoim
dziedzictwem, które wyprowadziłeś z Egiptu, z wnętrza
pieca do wytopu żelaza. **52** Niech twoje oczy będą
otwarte na prośbę twego sługi i na prośbę twego
ludu Izraela, abyś ich wysłuchał we wszystkim, o co
będą wołać do ciebie. **53** Ty bowiem oddzieliłeś ich
sobie od wszystkich narodów ziemi na dziedzictwo,
jak to powiedziałeś przez swego sługę Mojżesza,
gdy wyprowadziłeś naszych ojców z Egiptu, o Panie
BOŻE! **54** Gdy Salomon skończył zanosić do PANA
wszystkie te modlitwy i prośby, powstał sprzed ołtarza
PANA, [gdzie] klęczał, i ręce wyciągał ku niebu; **55**
Stanął i błogosławił całe zgromadzenie Izraela, mówiąc
donośnym głosem: **56** Błogosławiony [niech będzie]
PAN, który dał odpoczynek swemu ludowi Izraela,
zgodnie z tym wszystkim, co powiedział. Nie uchybił
jednemu słowu ze wszystkich swoich dobrych obietnic,
które wypowiedział przez swego sługę Mojżesza. **57**
Niech PAN, nasz Bóg, będzie z nami, jak był z naszymi
ojcami. Niech nas nie opuści ani nas nie porzuci; **58**
Niech skłoni ku sobie nasze serca, abyśmy kroczyli
wszystkimi jego drogami i strzegli jego przykazań,
nakazów i praw, które rozkazał naszym ojcom. **59** A
niech te moje słowa, którymi wyraziłem swoje błaganie
przed PANEM, będą bliskie PANU, naszemu Bogu
we dnie i w nocy, aby bronił sprawy swego sługi i
sprawy swego ludu Izraela, według potrzeby każdego
dnia; **60** Żeby wszystkie narody ziemi poznały, że
PAN jest Bogiem, a innego nie ma. **61** Niech więc
wasze serce będzie doskonałe wobec PANA, naszego
Boga, abyście postępowali według jego nakazów i
przestrzegali jego przykazań tak jak dzisiaj. **62** Potem
król, a z nim cały Izrael, złożyli ofiary przed PANEM.
63 Salomon złożył jako ofiarę pojednawczą, którą
ofiarował PANU, dwadzieścia dwa tysiące wołów i sto
dwadzieścia tysięcy owiec. Tak król i wszyscy synowie
Izraela poświęcili dom PANU. **64** W tym samym dniu
król poświęcił środkową część dziedzińca, która była
przed domem PANA. Tam bowiem złożył całopalenia,
ofiary z pokarmów i tłuszcz ofiar pojednawczych,
ponieważ ołtarz z brązu, który znajdował się przed
PANEM, był zbyt mały, aby pomieścić całopalenia,
ofiary z pokarmów i tłuszcz ofiar pojednawczych. **65**
W tym czasie Salomon, a wraz z nim cały Izrael,
wielkie zgromadzenie od wejścia do Chamat aż do
rzeki Egiptu, obchodzili święto przed PANEM, naszym
Bogiem, przez siedem dni i przez siedem dni, [razem]
czternaście dni. **66** A w ósmym dniu odprawił lud.
Błogosławili króla i rozeszli się do swoich namiotów
radośni i ciesząc się w [swoich] sercach z powodu
całego dobra, które PAN wyświadczył Dawidowi,
swemu słudze, oraz Izraelowi, swemu ludowi.

9 Kiedy Salomon ukończył budowę domu PANA i
domu królewskiego oraz wszystkiego, czego pragnął
i co chciał wykonać; **2** PAN ukazał się Salomonowi po
raz drugi, podobnie jak mu się ukazał w Gibeonie. **3**
PAN przemówił do niego: Wysłuchałem twojej modlitwy
i prośby, które zanosiłeś przede mną. Poświęciłem ten
dom, który zbudowałeś, aby tam przebywało moje imię
na wieki. Tam będą moje oczy i serce po wszystkie
dni. **4** A jeśli będziesz postępował wobec mnie tak,
jak postępował twój ojciec Dawid, w doskonałości

serca i prawości, i będziesz czynił wszystko, co ci
nakazałem, i będziesz przestrzegał moich nakazów
i praw; 5 Wtedy utwierdzę tron twego królestwa
nad Izraelem na wieki, jak obiecałem Dawidowi,
twemu ojcu, mówiąc: Nie zabraknie ci potomka na
tronie Izraela. 6 Jeśli jednak wy lub wasi synowie
zupełnie odwrócicie się ode mnie i nie będziecie
strzec moich przykazań [i] nakazów, które wam dałem,
ale pójdziecie służyć innym bogom, i będziecie im
oddawać pokłon; 7 Wtedy wytracę Izraela z ziemi,
którą mu dałem, a dom, który poświęciłem swojemu
imieniu, odrzucę sprzed swojego oblicza. Izrael zaś
będzie [przedmiotem] przypowieści i pośmiewiskiem
u wszystkich narodów. 8 A temu domowi, który był
wyniosły, każdy przechodzący obok zdziwi się i świśnie.
I będą pytać: Dlaczego PAN uczynił tak tej ziemi i temu
domowi? 9 Wtedy odpowiedzą: Ponieważ opuścili
PANA, swego Boga, który wyprowadził ich ojców z
ziemi Egiptu, a uchwycili się innych bogów, oddawali
im pokłon i służyli im. Dlatego PAN sprowadził na
nich całe to nieszczęście. 10 A po upływie dwudziestu
lat, w [czasie] których Salomon zbudował oba domy,
dom PANA i dom królewski; 11 ([A] Hiram, król Tyru,
dostarczał Salomonowi drzew cedrowych i drzew
cyprysowych, i złota, ile tylko chciał), król Salomon
dał Hiramowi dwadzieścia miast w ziemi galilejskiej.
12 Hiram wyruszył więc z Tyru, aby obejrzeć miasta,
które dał mu Salomon, ale mu się nie spodobały. 13 I
zapytał: Cóż to za miasta, które mi dałeś, mój bracie?
I nazwał je ziemią Kabul, i [nazywają się tak] aż do
dziś. 14 Hiram bowiem posłał królowi sto dwadzieścia
talentów złota. 15 A to [była] przyczyna poboru
do robót, który król Salomon rozkazał na budowę
domu PANA, swojego domu, Millo, muru Jerozolimy,
Chasor, Megiddo i Gezer. 16 Faraon [bowiem], król
Egiptu, wyruszył i zdobył Gezer, i spalił je ogniem,
a Kananejczyków, którzy mieszkali w tym mieście,
wymordował, i dał je w posagu swojej córce, żonie
Salomona. 17 Salomon odbudował więc Gezer i Bet-
Choron dolne; 18 Baalat i Tadmor na pustyni w tej ziemi;
19 I wszystkie miasta spichlerze, które należały do
Salomona, miasta dla rydwanów i miasta dla jeźdźców
[oraz wszystko], co Salomon pragnął wybudować w
Jerozolimie, Libanie i całej ziemi swego panowania.
20 Wszystkie ludy, które ocalały spośród Amorytów,
Chetytów, Peryzzytów, Chiwwitów i Jebusytów, które
nie były z synów Izraela; 21 [Mianowicie] potomstwo
tych, którzy pozostali po nich w ziemi, których synowie
Izraela nie mogli wytracić, Salomon obciążył pracą
przymusową aż do dziś. 22 Lecz spośród synów Izraela
Salomon nikogo nie uczynił niewolnikiem, byli tylko
żołnierzami, jego sługami, dostojnikami, oficerami oraz
dowódcami jego rydwanów i jeźdźców. 23 Naczelnych
przełożonych, którzy nadzorowali pracę dla Salomona,
[było] pięciuset pięćdziesięciu. Oni to kierowali ludźmi,
którzy wykonywali pracę. 24 Gdy tylko córka faraona
przeprowadziła się z miasta Dawida do swego domu,
który jej zbudował [Salomon], wtedy zbudował Millo. 25
Trzy razy w roku Salomon składał całopalenia i ofiary
pojednawcze na ołtarzu, który zbudował dla PANA, a
spalał kadzidło na [ołtarzu], który był przed PANEM.
Tak ukończył dom. 26 Król Salomon zbudował też
okręty w Esjon-Geber koło Elat, nad brzegiem Morza
Czerwonego, w ziemi Edomu. 27 I Hiram posłał na tych
okrętach swoje sługi, żeglarzy obeznanych z morzem,
razem ze sługami Salomona; 28 Przypłynęli oni do
Ofiru i wzięli stamtąd czterysta dwadzieścia talentów
złota, i przywieźli [je] do króla Salomona.

10 A gdy królowa Saby usłyszała o sławie Salomona
[i] o imieniu PANA, przybyła, aby go przez zagadki
poddać próbie. 2 Przybyła do Jerozolimy z bardzo
wielkim orszakiem, z wielbłądami niosącymi wonności,
bardzo dużo złota i drogocenne kamienie. Gdy przyszła
do Salomona, rozmawiała z nim o wszystkim, co leżało
jej na sercu. 3 Salomon zaś odpowiedział na wszystkie
jej pytania. Nie było nic nieznanego królowi, czego nie
mógłby jej odpowiedzieć. 4 Gdy więc królowa Saby
ujrzała całą mądrość Salomona i dom, który zbudował;
5 A także potrawy jego stołu, siadanie jego sług,
stawanie jego służących, ich szaty, jego podczaszych
oraz schody, po których wstępował do domu PANA,
dech zamarł jej [w piersi]; 6 Wtedy przemówiła do króla:
Prawdziwa była ta wieść, którą słyszałam w swojej
ziemi o twoich dziełach i twojej mądrości. 7 Jednak nie
wierzyłam tym słowom, aż przybyłam i zobaczyłam
[to] na własne oczy. I oto nie powiedziano mi nawet
połowy. Twoja mądrość i [twój] dobrobyt są większe
od sławy, o której słyszałam. 8 Błogosławieni twoi
ludzie, błogosławieni twoi słudzy, którzy zawsze stoją
przed tobą i słuchają twojej mądrości. 9 Niech będzie
błogosławiony PAN, twój Bóg, który cię sobie upodobał,
aby cię posadzić na tronie Izraela; a ponieważ PAN
umiłował Izraela na wieki, ustanowił cię królem,
abyś czynił sąd i sprawiedliwość. 10 Następnie dała
królowi sto dwadzieścia talentów złota i bardzo wiele
wonności oraz drogocennych kamieni. Nigdy więcej
nie przyniesiono tyle wonności, ile królowi Salomonowi
dała królowa Saby. 11 Ponadto okręty Hirama, które
przywoziły złoto z Ofiru, przywiozły także z Ofiru wielką
ilość drewna sandałowego i drogocennych kamieni.
12 Z tego drzewa sandałowego król wykonał schody
do domu PANA i do domu królewskiego oraz harfy i
cytry dla śpiewaków. Nigdy nie sprowadzono takiego
drzewa sandałowego i nie widziano aż do dziś. 13

Król Salomon zaś dał królowej Saby wszystko, czego
zapragnęła [i] o co poprosiła, nie licząc [tego], co jej
dał ze swojej królewskiej hojności. Potem odjechała i
wróciła do swojej ziemi razem ze swoimi sługami. 14
A waga złota, które wpływało do Salomona w ciągu
jednego roku, wynosiła sześćset sześćdziesiąt sześć
talentów złota; 15 Nie licząc tego, [co dostawał] od
kupców i handlarzy wonności, i od wszystkich królów
arabskich oraz namiestników ziemi. 16 Król Salomon
wykonał więc dwieście tarcz z kutego złota. Na każdą
tarczę wychodziło sześćset [syklów] złota. 17 [Wykonał]
także trzysta puklerzy z kutego złota, używając po
trzy miny złota na każdy puklerz. Król umieścił je w
domu lasu Libanu. 18 Król również sporządził wielki
tron z kości słoniowej i pokrył go czystym złotem. 19
Tron [miał] sześć stopni i okrągły szczyt z tyłu. Po obu
stronach siedzenia były poręcze, a przy poręczach
stały dwa lwy. 20 Dwanaście lwów stało na tych
sześciu stopniach po obu stronach. Czegoś takiego nie
uczyniono w żadnym [innym] królestwie. 21 Wszystkie
naczynia, których król Salomon używał do picia, były
ze złota, a także wszystkie naczynia domu lasu Libanu
[były] ze szczerego złota. Nie było nic ze srebra,
gdyż nie uważano go za cenne w czasach Salomona.
22 Królewska flota Tarszisz [była] bowiem na morzu
wraz z flotą Hirama. Raz na trzy lata przypływała
flota Tarszisz, przywożąc złoto, srebro, kość słoniową,
małpy i pawie. 23 Tak więc król Salomon przewyższał
wszystkich królów ziemi bogactwem i mądrością. 24 I
cała ziemia pragnęła zobaczyć Salomona, aby słuchać
jego mądrości, którą Bóg włożył w jego serce. 25 Każdy
przynosił mu swoje dary: srebrne i złote naczynia,
szaty, zbroje, wonności, konie i muły, rokrocznie. 26
Salomon nagromadził rydwanów i jeźdźców, tak że
miał tysiąc czterysta rydwanów i dwanaście tysięcy
jeźdźców, których rozmieścił po miastach rydwanów
oraz przy sobie w Jerozolimie. 27 Król sprawił, że
srebro w Jerozolimie było jak kamienie, a cedry tak
liczne jak sykomory na nizinie. 28 Sprowadzono też
dla Salomona konie z Egiptu i nić lnianą. A kupcy
królewscy brali nić lnianą za [ustaloną] cenę. 29
Rydwan wywożono i sprowadzono z Egiptu za sześćset
srebrników, a konia – za sto pięćdziesiąt. W ten sposób
wszyscy królowie chetyccy i królowie Syrii dostawali
[je] za ich pośrednictwem.

11 Król Salomon jednak oprócz córki faraona
kochał wiele obcych kobiet: Moabitki, Ammonitki,
Edomitki, Sydonitki i Chetytki; 2 Spośród tych narodów,
o których PAN powiedział synom Izraela: Nie łączcie
się z nimi i niech one nie łączą się z wami; z pewnością
bowiem skłonią wasze serca ku swoim bogom. Salomon
przylgnął do nich miłością. 3 Miał więc siedemset żon,
księżniczek, i trzysta nałożnic. A jego żony odwiodły
jego serce. 4 Gdy bowiem Salomon się zestarzał, jego
żony skłoniły jego serce ku innym bogom. Jego serce
nie było więc doskonałe wobec PANA, jego Boga, jak
serce Dawida, jego ojca. 5 Salomon bowiem poszedł
za Asztartą, boginią Sydończyków, i za Milkomem,
obrzydliwością Ammonitów. 6 Salomon więc czynił
to, co złe w oczach PANA, i nie chodził całkowicie za
PANEM jak Dawid, jego ojciec. 7 Wówczas Salomon
zbudował wyżynę dla Kemosza, obrzydliwości Moabu,
na górze naprzeciwko Jerozolimy, oraz dla Molocha,
obrzydliwości synów Ammona. 8 Podobnie uczynił
dla wszystkich swoich żon obcej narodowości, które
spalały kadzidła i składały ofiary swoim bogom. 9
PAN rozgniewał się więc na Salomona [za to], że
jego serce odwróciło się od PANA, Boga Izraela,
który dwukrotnie mu się ukazał; 10 I zakazał mu
chodzić za innymi bogami. Lecz on nie przestrzegał
tego, co PAN przykazał. 11 PAN powiedział więc
do Salomona: Ponieważ dopuściłeś się tego i nie
przestrzegałeś mojego przymierza ani moich nakazów,
które ci przykazałem, na pewno wyrwę ci królestwo i
dam je twemu słudze. 12 Lecz nie uczynię tego za
twego życia ze względu na Dawida, twego ojca, [ale]
wyrwę je z ręki twego syna. 13 Nie wyrwę jednak
całego królestwa. Dam jedno pokolenie twemu synowi
ze względu na Dawida, mego sługę, i ze względu
na Jerozolimę, którą wybrałem. 14 PAN wzbudził
więc Salomonowi przeciwnika, Hadada Edomitę, z
rodu królewskiego w Edomie. 15 Stało się bowiem
tak, że kiedy Dawid był w Edomie, a Joab, dowódca
wojska, wyruszył, aby pogrzebać zabitych, gdyż zabił
wszystkich mężczyzn w Edomie; 16 (Bo Joab mieszkał
tam przez sześć miesięcy wraz z całym Izraelem,
aż wytracił wszystkich mężczyzn w Edomie). 17
Hadad uciekł wraz z pewnymi Edomitami spośród sług
swego ojca, aby dostać się do Egiptu; Hadad [był]
wtedy małym chłopcem. 18 Wyruszyli więc z Midian i
przybyli do Paran. Z Paran zabrali ze sobą mężczyzn
i przybyli do Egiptu, do faraona, króla Egiptu. Ten
dał mu dom, zapewnił mu żywność i dał mu ziemię.
19 Hadad znalazł wielką łaskę w oczach faraona,
tak że [ten] dał mu za żonę siostrę swojej żony,
siostrę królowej Tachpenes. 20 Siostra Tachpenes
urodziła mu syna, Genubata, którego wychowała
Tachpenes w domu faraona. Genubat przebywał więc
w domu faraona wśród jego synów. 21 A gdy Hadad
usłyszał w Egipcie, że Dawid zasnął ze swoimi ojcami
i że umarł Joab, dowódca wojska, wtedy powiedział
do faraona: Pozwól mi wrócić do swojej ziemi. 22
Faraon zapytał go: Czego ci u mnie brakuje, że
chcesz wrócić do swojej ziemi? Odpowiedział: Niczego.

Pozwól mi jednak wrócić. 23 Bóg wzbudził mu też
przeciwnika [w osobie] Rezona, syna Eliady, który
uciekł od swego pana Hadadezera, króla Soby. 24
Zebrał on wokół siebie ludzi i został przywódcą zgrai,
gdy Dawid pobił mieszkańców [z Soby]. Potem udali
się do Damaszku, gdzie mieszkali, a [potem] panowali
nad Damaszkiem. 25 Był on przeciwnikiem Izraela
przez wszystkie dni Salomona, oprócz tego zła, jakie
[wyrządził mu] Hadad. Znienawidził Izraela, gdy został
królem Syrii. 26 Jeroboam, syn Nebata Efratejczyka
z Seredy i sługa Salomona, którego matka miała na
imię Serua [i była] wdową, również podniósł rękę
przeciw królowi. 27 A taka była przyczyna, dla której
podniósł rękę przeciwko królowi: Salomon zbudował
Millo i zamknął wyłomy w mieście Dawida, swego
ojca. 28 A Jeroboam był dzielnym wojownikiem. Gdy
Salomon zauważył, że młodzieniec dobrze wykonuje
swoją pracę, ustanowił go przełożonym nad wszystkimi
sprawami domu Józefa. 29 I zdarzyło się w tym
czasie, gdy Jeroboam wyszedł z Jerozolimy, że spotkał
go na drodze prorok Achiasz Szilonita, odziany w
nowy płaszcz. I ci dwaj byli sami na polu. 30 Wtedy
Achiasz chwycił nowy płaszcz, który miał na sobie, i
rozdarł go na dwanaście części. 31 I powiedział do
Jeroboama: Weź sobie dziesięć części. Tak bowiem
mówi PAN, Bóg Izraela: Oto wyrwę królestwo z ręki
Salomona, a tobie dam dziesięć pokoleń. 32 Jemu
zaś pozostanie jedno pokolenie ze względu na mego
sługę Dawida i ze względu na Jerozolimę, miasto,
które wybrałem spośród wszystkich pokoleń Izraela;
33 Dlatego że opuścili mnie i oddali pokłon Asztarcie,
bogini Sydończyków, Kemoszowi, bogu Moabitów, i
Milkomowi, bogu synów Ammona, a nie chodzili moimi
drogami, aby czynić to, co prawe w moich oczach, i
[przestrzegać] moich nakazów i praw, jak [to czynił]
Dawid, jego ojciec. 34 Nie odbiorę całego królestwa z
jego ręki, ale pozostawię go księciem po wszystkie
dni jego życia ze względu na Dawida, swego sługę,
którego wybrałem i który przestrzegał moich przykazań
i nakazów. 35 Zabiorę natomiast królestwo z ręki
jego syna i dam je tobie – dziesięć pokoleń. 36 A
jego synowi dam jedno pokolenie, aby Dawid, mój
sługa, miał po wszystkie dni pochodnię przede mną w
Jerozolimie, w mieście, które sobie wybrałem, aby tam
przebywało moje imię. 37 Ciebie zaś wezmę i będziesz
panował nad wszystkim, czego zapragnie twoja dusza,
i będziesz królem nad Izraelem. 38 Jeśli więc będziesz
słuchał wszystkiego, co ci rozkażę, i będziesz kroczył
moimi drogami, i czynił to, co prawe w moich oczach, i
przestrzegał moich nakazów i przykazań, jak czynił
mój sługa Dawid, wtedy będę z tobą, zbuduję ci dom
trwały, jak zbudowałem Dawidowi, i powierzę ci Izraela.
39 Dlatego upokorzę potomstwo Dawida, jednak nie
po wszystkie dni. 40 Salomon usiłował więc zabić
Jeroboama, ale Jeroboam wstał i uciekł do Egiptu,
do Sziszaka, króla Egiptu. I pozostał w Egipcie aż do
śmierci Salomona. 41 A pozostałe dzieje Salomona
oraz wszystko, co czynił, i jego mądrość, czy nie są
zapisane w księdze dziejów Salomona? 42 A czas, w
którym Salomon panował w Jerozolimie nad całym
Izraelem, [obejmował] czterdzieści lat. 43 I Salomon
zasnął ze swymi ojcami i został pogrzebany w mieście
Dawida, swego ojca. I jego syn Roboam królował w
jego miejsce.

12 Roboam udał się do Sychem, gdyż do Sychem
przybył cały Izrael, aby ustanowić go królem. 2 I
gdy usłyszał [o tym] Jeroboam, syn Nebata, który był
jeszcze w Egipcie (bo uciekł przed królem Salomonem i
zamieszkał w Egipcie); 3 Posłano [po niego] i wezwano
go. Jeroboam oraz całe zgromadzenie Izraela przybyli
więc i przemówili do Roboama: 4 Twój ojciec włożył na
nas ciężkie jarzmo. Teraz więc ty ulżyj [nam] w srogiej
służbie swego ojca i w jego ciężkim jarzmie, które
włożył na nas, a będziemy ci służyć. 5 Odpowiedział
im: Odejdźcie i wróćcie do mnie po trzech dniach. I lud
odszedł. 6 Wtedy król Roboam radził się starszych,
którzy stawali przed Salomonem, jego ojcem, gdy
jeszcze żył, i zapytał: Jak doradzacie odpowiedzieć
temu ludowi? 7 Odpowiedzieli mu: Jeśli dziś staniesz
się sługą tego ludu i będziesz mu służył, a dając
odpowiedź, będziesz mówił do nich łagodne słowa,
to będą twoimi sługami przez wszystkie dni. 8 Ale
on odrzucił radę starszych, którą mu dali, i radził
się młodzieńców, którzy razem z nim wzrośli i którzy
stawali przed nim; 9 I zapytał ich: A co wy radzicie
odpowiedzieć temu ludowi, który poprosił mnie: Ulżyj
[nam] w jarzmie, które włożył na nas twój ojciec.
10 Wtedy młodzieńcy, którzy razem z nim wzrośli,
odpowiedzieli mu: Tak odpowiesz temu ludowi, który
mówił do ciebie: Twój ojciec włożył na nas ciężkie
jarzmo, ale ty ulżyj nam; tak im powiesz: Mój mały
[palec] jest grubszy niż biodra mojego ojca. 11 Teraz
więc, chociaż mój ojciec nałożył na was ciężkie jarzmo,
ja dołożę do waszego jarzma. Mój ojciec karcił was
biczami, ale ja będę was karcił skorpionami. 12
Przyszedł więc Jeroboam i cały lud do Roboama
trzeciego dnia, tak jak król nakazał, mówiąc: Wróćcie
do mnie na trzeci dzień. 13 I król dał ludowi surową
odpowiedź, gdyż odrzucił radę starszych, którą mu dali;
14 I przemówił do niego według rady młodzieńców,
mówiąc: Mój ojciec obciążył was ciężkim jarzmem, ale
ja dołożę do waszego jarzma. Mój ojciec karcił was
biczami, ale ja będę was karcił skorpionami. 15 Król nie
usłuchał więc ludu. Sprawa bowiem wyszła od PANA,

aby spełnił swoje słowo, które PAN wypowiedział przez
Achiasza Szilonitę do Jeroboama, syna Nebata. 16 A
gdy cały Izrael zobaczył, że król go nie usłuchał, lud
odpowiedział królowi: Jakiż dział mamy w Dawidzie?
Nie mamy dziedzictwa w synu Jessego. Do swoich
namiotów, o Izraelu! A ty, Dawidzie, troszcz się teraz o
swój dom. I rozszedł się Izrael do swoich namiotów. 17
Roboam zaś królował [tylko] nad synami Izraela, którzy
mieszkali w miastach Judy. 18 Wtedy król Roboam
posłał Adorama, który był poborcą, ale cały Izrael
ukamienował go tak, że umarł. Król Roboam wsiadł
więc w pośpiechu na rydwan i uciekł do Jerozolimy.
19 W ten sposób Izrael zbuntował się przeciwko
domowi Dawida i trwa to aż do dziś. 20 Gdy cały
Izrael usłyszał o tym, że Jeroboam wrócił, posłali
[po niego], wezwali go do zgromadzenia i ustanowili
go królem nad całym Izraelem. Przy domu Dawida
nie pozostał nikt oprócz pokolenia Judy. 21 A gdy
Roboam przybył do Jerozolimy, zebrał cały dom Judy i
pokolenie Beniamina, [razem] sto osiemdziesiąt tysięcy
doborowych wojowników, aby walczyć z domem Izraela
i przywrócić królestwo Roboamowi, synowi Salomona.
22 Lecz słowo Boże doszło do Szemajasza, męża
Bożego: 23 Powiedz Roboamowi, synowi Salomona,
królowi Judy, całemu domowi Judy i Beniamina i
reszcie ludu: 24 Tak mówi PAN: Nie wyruszajcie ani
nie walczcie ze swoimi braćmi, synami Izraela. Niech
każdy wróci do swego domu, bo ta rzecz wyszła ode
mnie. I posłuchali rozkazu PANA, i wrócili zgodnie ze
słowem PANA. 25 Potem Jeroboam zbudował Sychem
na górze Efraim i zamieszkał w nim. Następnie wyszedł
stamtąd i zbudował Penuel. 26 Wtedy Jeroboam
powiedział sobie w sercu: Wkrótce królestwo powróci
do domu Dawida; 27 Bo jeśli lud będzie chodził na
składanie ofiary do domu PANA w Jerozolimie, to serce
tego ludu zwróci się do swego pana, [do] Roboama,
króla Judy. Zabiją mnie i powrócą do Roboama, króla
Judy. 28 Król zasięgnął więc rady, po czym sporządził
dwa złote cielce i powiedział ludowi: Dość już waszego
chodzenia do Jerozolimy. Oto twoi bogowie, Izraelu,
którzy cię wyprowadzili z ziemi Egiptu. 29 I postawił
jednego w Betel, a drugiego umieścił w Dan. 30 I stało
się to [przyczyną] grzechu, bo lud chodził do jednego z
nich, aż do Dan. 31 Pobudował też dom na wyżynach i
ustanowił kapłanów spośród pospólstwa, którzy nie
pochodzili od synów Lewiego. 32 Następnie Jeroboam
ustanowił święto w ósmym miesiącu, piętnastego dnia
[tego] miesiąca, na wzór święta, które [obchodzono] w
Judzie, i składał ofiary na ołtarzu. Tak uczynił w Betel,
składając ofiary cielcom, które sporządził. Ustanowił
też w Betel kapłanów wyżyn, które pobudował. 33 Tak
więc składał ofiary na ołtarzu, który sporządził w Betel,
piętnastego dnia ósmego miesiąca, w tym miesiącu,
który sobie wymyślił, i ustanowił święto dla synów
Izraela. I przystąpił do ołtarza, aby spalić kadzidło.

13 A gdy Jeroboam stał przy ołtarzu, aby spalić
kadzidło, oto mąż Boży przyszedł z Judy do Betel
na słowo PANA. 2 I na słowo PANA zawołał przeciw
ołtarzowi: Ołtarzu, ołtarzu, tak mówi PAN: Oto domowi
Dawida urodzi się syn imieniem Jozjasz. Ten złoży na
tobie kapłanów wyżyn spalających na tobie kadzidła i
na tobie spalą kości ludzkie. 3 I dał znak tego samego
dnia, mówiąc: Taki jest znak, że PAN [to] powiedział:
Oto ołtarz rozpadnie się i rozsypie się popiół, który
[jest] na nim. 4 A gdy król Jeroboam usłyszał słowo
męża Bożego, który zawołał przeciw ołtarzowi w Betel,
wyciągnął rękę znad ołtarza, mówiąc: Schwytajcie go. I
uschła jego ręka, którą wyciągnął przeciw niemu, i nie
mógł jej cofnąć ku sobie. 5 Ołtarz zaś rozpadł się, a
popiół rozsypał się z ołtarza zgodnie ze znakiem, który
dał mąż Boży na słowo PANA. 6 Wtedy król zwrócił się
do męża Bożego: Przebłagaj oblicze PANA, swego
Boga, i módl się za mnie, aby moja ręka wróciła do
mnie. Mąż Boży przebłagał PANA i ręka króla wróciła
do niego, i była jak poprzednio. 7 Następnie król
poprosił męża Bożego: Chodź ze mną do domu i posil
się, a złożę ci dar. 8 Lecz mąż Boży odpowiedział
królowi: Choćbyś mi dał połowę swego domu, nie pójdę
z tobą ani nie będę jadł chleba, ani pił wody w tym
miejscu. 9 Tak bowiem mi rozkazano na słowo PANA:
Nie będziesz jadł chleba ani nie będziesz pił wody, ani
nie wrócisz tą drogą, którą przyszedłeś. 10 Poszedł
więc inną drogą i nie wrócił tą drogą, którą przyszedł
do Betel. 11 A mieszkał w Betel pewien stary prorok.
Przyszli do niego jego synowie i opowiedzieli mu o
wszystkich czynach, których w tym dniu dokonał mąż
Boży w Betel. Powtórzyli [też] swojemu ojcu słowa,
które wypowiedział do króla. 12 Ich ojciec zapytał ich:
Którą drogą poszedł? Jego synowie bowiem widzieli,
którą drogą poszedł mąż Boży, który przyszedł z Judy.
13 I powiedział swoim synom: Osiodłajcie mi osła.
Osiodłali mu więc osła i wsiadł na niego; 14 I podążył
za mężem Bożym, a gdy znalazł go siedzącego pod
dębem, zapytał go: Czy ty jesteś tym mężem Bożym,
który przyszedł z Judy? Odpowiedział: Jestem. 15
Wtedy powiedział do niego: Chodź ze mną do domu,
abyś się posilił chlebem. 16 Lecz odpowiedział mu:
Nie mogę wrócić z tobą ani pójść z tobą. Nie będę
jadł chleba ani pił wody z tobą w tym miejscu; 17
Powiedziano bowiem do mnie na słowo PANA: Nie
będziesz tam jadł chleba ani pił wody, ani nie pójdziesz
z powrotem tą drogą, którą szedłeś. 18 I odpowiedział
mu: Ja również jestem prorokiem jak ty. Anioł też
powiedział do mnie na słowo PANA: Zaprowadź go

ze sobą do swego domu, aby jadł chleb i pił wodę.
[Lecz] okłamał go. 19 Zawrócił więc z nim i jadł chleb w
jego domu oraz pił wodę. 20 A gdy siedzieli przy stole,
doszło słowo PANA do proroka, który go zawrócił; 21 I
zawołał na męża Bożego, który przyszedł z Judy: Tak
mówi PAN: Ponieważ byłeś nieposłuszny słowu PANA
i nie przestrzegałeś rozkazu, który dał ci PAN, twój
Bóg; 22 Ale zawróciłeś i jadłeś chleb oraz piłeś wodę
w miejscu, o którym [PAN] ci powiedział: Nie będziesz
[tam] jadł chleba ani pił wody, twoje zwłoki nie będą
pochowane w grobie twoich ojców. 23 A gdy najadł
się chleba i napił, osiodłał osła dla proroka, którego
zawrócił. 24 A gdy [ten] odjechał, spotkał go lew w
drodze, który go zabił. A jego zwłoki leżały porzucone
na drodze i osioł stał obok nich, lew także stał przy
zwłokach. 25 A oto pewni ludzie przechodzili i zobaczyli
porzucone zwłoki na drodze oraz lwa stojącego przy
nich. Przyszli więc i opowiedzieli [o tym] w mieście,
w którym mieszkał stary prorok. 26 Kiedy usłyszał [o
tym] prorok, który go zawrócił z drogi, powiedział: To
jest mąż Boży, który był nieposłuszny słowu PANA.
Dlatego PAN wydał go lwu, który go rozszarpał i zabił,
zgodnie ze słowem PANA, które wypowiedział do
niego. 27 Następnie powiedział do swoich synów:
Osiodłajcie mi osła. I osiodłali. 28 Wtedy pojechał i
znalazł jego zwłoki porzucone na drodze oraz osła
i lwa stojących przy zwłokach. [Lecz] lew nie pożarł
zwłok ani nie rozszarpał osła. 29 Wtedy prorok podniósł
zwłoki męża Bożego, włożył je na osła i zabrał z
powrotem. I stary prorok przybył do swego miasta,
aby go opłakiwać i pogrzebać. 30 Złożył więc jego
zwłoki w swoim grobie. I opłakiwali go, mówiąc: Ach,
mój bracie! 31 A kiedy już go pogrzebali, powiedział
do swoich synów: Gdy umrę, pogrzebcie mnie w tym
grobie, w którym został pogrzebany mąż Boży. Złóżcie
moje kości obok jego kości. 32 Spełni się bowiem
[to], co zawołał na słowo PANA przeciw ołtarzowi
w Betel i przeciwko wszystkim domom wyżyn, które
[znajdują się] w miastach Samarii. 33 [Jednak] po tych
wydarzeniach Jeroboam nie odwrócił się od swojej
złej drogi, ale znowu ustanawiał kapłanów wyżyn z
pospólstwa. Kto [tylko] chciał, tego poświęcał i [ten]
stawał się kapłanem wyżyn. 34 Sprawa ta stała się
[przyczyną] grzechu dla domu Jeroboama, aby został
wykorzeniony i zgładzony z powierzchni ziemi.

14 W tym czasie zachorował Abiasz, syn Jeroboama.
2 I Jeroboam powiedział do swojej żony: Wstań
teraz, przebierz się, aby nie poznano, że jesteś żoną
Jeroboama, i idź do Szilo. [Jest] tam prorok Achiasz,
który mi powiedział, że będę królem nad tym ludem. 3
Weź ze sobą dziesięć chlebów, placki i dzban miodu i
idź do niego. On ci oznajmi, co się stanie z dzieckiem.
4 Żona Jeroboama tak uczyniła. Wstała i poszła do
Szilo, i przybyła do domu Achiasza. Lecz Achiasz już
nie widział, gdyż jego oczy osłabły z powodu jego
starości. 5 A PAN powiedział do Achiasza: Oto żona
Jeroboama nadchodzi, aby dowiedzieć się czegoś
od ciebie o swoim synu, gdyż jest chory. Powiesz
jej tak i tak, bo gdy wejdzie, będzie udawała kogoś
innego. 6 Gdy więc Achiasz usłyszał odgłos jej kroków,
gdy wchodziła przez drzwi, powiedział: Wejdź, żono
Jeroboama. Dlaczego udajesz kogoś innego? Zostałem
posłany do ciebie z przykrą nowiną. 7 Idź, powiedz
Jeroboamowi: Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Mimo
że wywyższyłem cię spośród ludu i ustanowiłem cię
księciem nad moim ludem Izraelem; 8 Wyrwałem
domowi Dawida królestwo i dałem je tobie, ty jednak
nie byłeś jak mój sługa Dawid, który przestrzegał moich
przykazań i który chodził za mną całym swym sercem,
czyniąc tylko to, co jest prawe w moich oczach; 9
Lecz postępowałeś gorzej niż wszyscy, którzy byli
przed tobą. Ty bowiem poszedłeś i uczyniłeś sobie
obcych bogów i odlane posągi, aby mnie pobudzić
do gniewu, mnie zaś rzuciłeś za plecy. 10 Dlatego
sprowadzę nieszczęście na dom Jeroboama i wytępię z
Jeroboama każdego, aż do najmniejszego szczenięcia,
każdego więźnia i opuszczonego w Izraelu, i usunę
ostatki domu Jeroboama, jak usuwa się gnój, aż do
końca. 11 Tego, kto [z domu] Jeroboama umrze w
mieście, zjedzą psy, a tego, kto umrze na polu, zjedzą
powietrzne ptaki, ponieważ tak powiedział PAN. 12
Ty zaś wstań i idź do swego domu, [a] gdy wejdziesz
do miasta, dziecko umrze. 13 I cały Izrael będzie je
opłakiwał, i pogrzebie je, bo jedynie ono [z domu]
Jeroboama zejdzie do grobu, gdyż w nim znalazło się
[coś] dobrego względem PANA, Boga Izraela, w domu
Jeroboama. 14 PAN zaś ustanowi sobie króla nad
Izraelem, który wytępi dom Jeroboama w tym samym
dniu. A co [mówię, wzbudzi]? I owszem, już [wzbudził].
15 I PAN uderzy Izraela [tak], że [się zachwieje], jak
się chwieje trzcina w wodzie, i wykorzeni Izraela z
tej dobrej ziemi, którą dał ich ojcom, i rozproszy ich
za rzeką za to, że uczynili sobie gaje, pobudzając
PANA do gniewu. 16 I tak porzuci on Izraela z powodu
grzechów Jeroboama, który grzeszył i skłonił Izraela do
grzechu. 17 Wtedy żona Jeroboama wstała, wyruszyła
i przybyła do Tirsy. Gdy przekroczyła próg domu,
dziecko umarło. 18 I pogrzebali je, i cały Izrael je
opłakiwał zgodnie ze słowem PANA, które zapowiedział
przez swego sługę, proroka Achiasza. 19 Pozostałe
zaś dzieje Jeroboama, jak walczył i jak królował, są
zapisane w kronikach o królach Izraela. 20 A czas,
który królował Jeroboam, wynosił dwadzieścia dwa
lata. Potem zasnął ze swoimi ojcami, a jego syn

Nadab królował w jego miejsce. 21 Roboam zaś,
syn Salomona, królował w Judzie. Roboam [miał]
czterdzieści jeden lat, gdy zaczął królować, a królował
siedemnaście lat w Jerozolimie, w mieście, które
PAN wybrał spośród wszystkich pokoleń Izraela, aby
tam przebywało jego imię. Jego matka miała na imię
Naama, [była] Ammonitką. 22 I Juda czynił to, co złe w
oczach PANA, i swoimi grzechami, które popełniali,
pobudzali go do zazdrości bardziej niż to wszystko,
co czynili ich ojcowie. 23 Pobudowali sobie bowiem
wyżyny, posągi i gaje na każdym wysokim wzgórzu
i pod każdym zielonym drzewem. 24 Byli też w tej
ziemi sodomici. Postępowali oni według wszystkich
obrzydliwości pogan, których PAN wypędził sprzed
synów Izraela. 25 A w piątym roku króla Roboama,
przeciw Jerozolimie nadciągnął Sziszak, król Egiptu.
26 I zabrał skarby domu PANA oraz skarby domu
królewskiego, zabrał wszystko. Zabrał też wszystkie
złote tarcze, które wykonał Salomon. 27 Zamiast nich
król Roboam wykonał spiżowe tarcze i powierzył je
dowódcy straży przybocznej, która strzegła drzwi domu
królewskiego. 28 Ilekroć król wchodził do domu PANA,
straż je nosiła, a potem odnosiła do wartowni. 29 A
pozostałe dzieje Roboama i wszystko, co czynił, czyż
nie są zapisane w kronikach królów Judy? 30 I trwała
wojna między Roboamem a Jeroboamem po wszystkie
dni. 31 Potem Roboam zasnął ze swoimi ojcami i
został pogrzebany z nimi w mieście Dawida. A jego
matka miała na imię Naama, [była] Ammonitką. I jego
syn Abijam królował w jego miejsce.

15 W osiemnastym roku króla Jeroboama, syna
Nebata, Abijam [zaczął] królować nad Judą. 2
Trzy lata królował w Jerozolimie, a jego matka miała
na imię Maaka [i była] córką Abiszaloma. 3 Szedł
on śladem wszystkich grzechów swego ojca, które
popełnił przed nim. Jego serce nie było doskonałe
wobec PANA, swego Boga, jak serce Dawida, jego
ojca. 4 Jednak ze względu na Dawida PAN, jego Bóg,
dał mu pochodnię w Jerozolimie, wzbudzając po nim
jego syna i umacniając Jerozolimę; 5 Ponieważ Dawid
czynił to, co było prawe w oczach PANA, i nie odstąpił
od niczego, co mu rozkazał, przez wszystkie dni
swego życia, z wyjątkiem sprawy Uriasza Chetyty. 6 I
trwała wojna między Roboamem a Jeroboamem przez
wszystkie dni jego życia. 7 A pozostałe dzieje Abijama
i wszystko, co czynił, czyż nie są zapisane w kronikach
o królach Judy. I trwała wojna między Abijamem a
Jeroboamem. 8 Potem Abijam zasnął ze swoimi
ojcami i pogrzebano go w mieście Dawida. I jego syn
Asa królował w jego miejsce. 9 W dwudziestym roku
Jeroboama, króla Izraela, Asa królował nad Judą. 10
I królował czterdzieści jeden lat w Jerozolimie. Jego
matka miała na imię Maacha [i była] córką Abiszaloma.
11 Asa czynił to, co było prawe w oczach PANA, jak
Dawid, jego ojciec. 12 Usunął z ziemi sodomitów
i wszystkie bożki, które wykonali jego ojcowie. 13
Również Maachę, swoją matkę, odsunął od panowania
za to, że sporządziła bożka w gaju. Asa zniszczył więc
jej bożka i spalił [go] przy potoku Cedron. 14 I chociaż
wyżyny nie zostały zniszczone, jednak serce Asy było
doskonałe wobec PANA przez wszystkie jego dni. 15
I wniósł do domu PANA rzeczy poświęcone przez
swego ojca i rzeczy, które sam poświęcił: srebro, złoto
i naczynia. 16 I między Asą a Baszą, królem Izraela,
trwała wojna przez wszystkie ich dni. 17 Basza, król
Izraela, nadciągnął przeciwko Judzie i rozbudował
Rama, aby [nikomu] nie pozwolić wychodzić od Asy,
króla Judy, i przychodzić do niego. 18 Asa wziął więc
całe srebro i złoto, które pozostało w skarbcach domu
PANA i w skarbcach domu królewskiego, i dał je w
ręce swoich sług. Następnie król Asa posłał ich do
Ben-Hadada, syna Tabrimona, syna Chezjona, króla
Syrii, który mieszkał w Damaszku, mówiąc: 19 Jest
przymierze między mną a tobą, między moim ojcem
a twoim ojcem. Oto posyłam ci dar: srebro i złoto.
Idź, zerwij swoje przymierze z Baszą, królem Izraela,
aby odstąpił ode mnie. 20 I Ben-Hadad posłuchał
króla Asy, i posłał dowódców swoich wojsk przeciwko
miastom Izraela, napadł na Ijon, Dan i Abel-Bet-Maaka
oraz całe Kinerot wraz z całą ziemią Neftalego. 21
Gdy Basza [o tym] usłyszał, przestał rozbudowywać
Rama i mieszkał w Tirsie. 22 Wtedy król Asa zwołał
cały lud Judy, bez wyjątku, a lud zabrał z Rama
kamienie i drewno, z których Basza budował. I król
Asa rozbudował nimi Gibea Beniamina oraz Mispę. 23
A pozostałe dzieje Asy, cała jego potęga i wszystko,
co czynił, oraz miasta, które zbudował, czyż nie są
zapisane w kronikach królów Judy? Jednak w okresie
swojej starości zachorował na nogi. 24 I Asa zasnął ze
swoimi ojcami, i został pogrzebany z nimi w mieście
Dawida, swego ojca. A jego syn Jehoszafat królował
w jego miejsce. 25 W drugim roku Asy, króla Judy,
nad Izraelem zaczął królować Nadab, syn Jeroboama
i królował nad Izraelem dwa lata. 26 I czynił to, co
złe w oczach PANA, idąc drogami swego ojca i w
jego grzechu, którym doprowadził Izraela do grzechu.
27 I Basza, syn Achiasza, z domu Issachara, uknuł
spisek przeciw niemu. Basza zabił go w Gibbeton,
który należał do Filistynów. Nadab bowiem i cały Izrael
oblegali Gibbeton. 28 Basza zabił go w trzecim roku Asy,
króla Judy, i [sam] królował w jego miejsce. 29 Kiedy
zaczął królować, wymordował cały dom Jeroboama
i nie pozostawił żywej duszy [z rodu] Jeroboama,
dopóki nie wytracił go zgodnie ze słowem PANA, które

wypowiedział przez swego sługę Achiasza Szilonitę;
30 Z powodu grzechów Jeroboama, które popełnił i
do których skłonił Izraela; z powodu rozdrażnienia,
którym pobudził do gniewu PANA, Boga Izraela. 31 A
pozostałe dzieje Nadaba i wszystko, co czynił, czyż
nie są zapisane w kronikach królów Izraela? 32 I
między Asą a Baszą, królem Izraela, trwała wojna
po wszystkie ich dni. 33 W trzecim roku Asy, króla
Judy, nad całym Izraelem zaczął królować w Tirsie
Basza, syn Achiasza. [I królował] przez dwadzieścia
cztery lata. 34 I czynił to, co złe w oczach PANA,
idąc drogami Jeroboama i w jego grzechu, do którego
skłonił Izraela.

16 Wtedy słowo PANA doszło do Jehu, syna
Chananiego, przeciw Baszy: 2 Ponieważ
wywyższyłem cię z prochu i ustanowiłem cię wodzem
nad swoim ludem Izraelem, a ty poszedłeś drogą
Jeroboama i skłoniłeś do grzechu mój lud, Izraela,
aby mnie pobudzić do gniewu jego grzechami; 3 Oto
zgładzę potomstwo Baszy i potomstwo jego domu i
postąpię z twoim domem jak z domem Jeroboama,
syna Nebata. 4 Tego, kto [z rodu] Baszy umrze w
mieście, zjedzą psy, a tego, kto umrze na polu, zjedzą
powietrzne ptaki. 5 A pozostałe dzieje Baszy i to, co
czynił, i jego potęga, czyż nie są zapisane w kronikach
królów Izraela? 6 Potem Basza zasnął ze swoimi ojcami
i został pogrzebany w Tirsie, a jego syn Ela królował w
jego miejsce. 7 Ponownie przez proroka Jehu, syna
Chananiego, doszło słowo PANA przeciw Baszy i
przeciw jego domowi za całe zło, które czynił w oczach
PANA, pobudzając go do gniewu czynami swoich rąk,
stając się podobnym do domu Jeroboama, i za to, że go
zabił. 8 W dwudziestym szóstym roku Asy, króla Judy,
nad Izraelem w Tirsie zaczął królować Ela, syn Baszy,
i [królował] dwa lata. 9 A jego sługa Zimri, dowódca
połowy rydwanów, uknuł spisek przeciw niemu, gdy
w Tirsie Ela oddawał się pijaństwu w domu Arsy,
szafarza domu [królewskiego] w Tirsie. 10 Zimri wszedł
tam, uderzył go i zabił – w dwudziestym siódmym
roku Asy, króla Judy, i królował w jego miejsce. 11 A
gdy tylko zaczął królować i zasiadł na swoim tronie,
wymordował cały dom Baszy. Nie pozostawił z niego
nikogo – ani z jego krewnych, ani przyjaciół – aż do
najmniejszego szczenięcia. 12 W ten sposób Zimri
wytracił cały dom Baszy zgodnie ze słowem PANA,
które wypowiedział przeciw Baszy przez proroka Jehu;
13 Z powodu wszystkich grzechów Baszy i grzechów
jego syna Eli, które popełnili i którymi doprowadzili
Izraela do grzechu, pobudzając PANA, Boga Izraela, do
gniewu swymi marnościami. 14 A pozostałe dzieje Eli i
wszystko, co czynił, czyż nie są zapisane w kronikach
królów Izraela? 15 W dwudziestym siódmym roku Asy,
króla Judy, Zimri królował siedem dni w Tirsie. Lud
oblegał wtedy Gibbeton, który należy do Filistynów. 16
A gdy lud oblegający [miasto] usłyszał wieść: Zimri
uknuł spisek i zabił króla, wtedy cały Izrael w tym
samym dniu w obozie ustanowił królem Omriego, który
był dowódcą wojska Izraela. 17 Wtedy Omri wyruszył
spod Gibbeton wraz z całym Izraelem i oblegli Tirsę.
18 A gdy Zimri zobaczył, że miasto zostało zdobyte,
wszedł do pałacu domu królewskiego i podpalił nad
sobą dom królewski, i umarł. 19 [Stało się tak] z
powodu jego grzechów, których się dopuścił, czyniąc
to, co złe w oczach PANA, idąc drogą Jeroboama i w
jego grzechu – którego się dopuszczał i do którego
skłonił Izraela. 20 A pozostałe dzieje Zimriego i spisek,
który uknuł, czyż nie są zapisane w kronikach królów
Izraela? 21 Wtedy lud Izraela podzielił się na dwie
części: połowa ludu szła za Tibnim, synem Ginata,
aby go obwołać królem, a połowa szła za Omrim. 22
Lecz lud, który był za Omrim, przemógł lud, który był
za Tibnim, synem Ginata. I umarł Tibni, a królował
Omri. 23 W trzydziestym pierwszym roku Asy, króla
Judy, nad Izraelem zaczął królować Omri [i panował]
dwanaście lat. W Tirsie królował sześć lat. 24 I kupił
wzgórze Samarii od Szemera za dwa talenty srebra, i
pobudował na tym wzgórzu, a miasto, które zbudował,
nazwał Samarią, od imienia właściciela wzgórza,
Szemera. 25 Lecz Omri czynił to, co złe w oczach
PANA, i dopuszczał się gorszych rzeczy niż wszyscy,
którzy [byli] przed nim. 26 Chodził bowiem wszystkimi
drogami Jeroboama, syna Nebata, i w jego grzechu,
do którego przywiódł Izraela, pobudzając PANA, Boga
Izraela, do gniewu swymi marnościami. 27 A pozostałe
dzieje Omriego, których dokonał, i jego potęga, którą
pokazywał, czyż nie są zapisane w kronikach królów
Izraela? 28 I Omri zasnął ze swoimi ojcami, i został
pogrzebany w Samarii. A jego syn Achab królował w
jego miejsce. 29 W trzydziestym ósmym roku Asy,
króla Judy, nad Izraelem zaczął królować Achab, syn
Omriego. Achab, syn Omriego, królował nad Izraelem
w Samarii dwadzieścia dwa lata. 30 I Achab, syn
Omriego, czynił to, co złe w oczach PANA, bardziej
niż wszyscy, którzy byli przed nim. 31 A jakby nie
wystarczyło mu popełnianie grzechów Jeroboama,
syna Nebata, to jeszcze pojął za żonę Jezabel, córkę
Etbaala, króla Sydończyków, i zaczął służyć Baalowi
i oddawać mu pokłon. 32 I wzniósł ołtarz dla Baala
w domu Baala, który zbudował w Samarii. 33 Achab
zasadził też gaj. Achab czynił więcej, by pobudzać
PANA, Boga Izraela, do gniewu niż wszyscy królowie
Izraela, którzy byli przed nim. 34 Za jego czasów Chiel
z Betel odbudował Jerycho. Założył fundamenty na
Abiramie, swoim pierworodnym, a na Segubie, swoim

najmłodszym [synu], postawił jego bramy – według
słowa PANA, które wypowiedział przez Jozuego, syna
Nuna.

17 Wtedy Eliasz Tiszbita, [jeden] z mieszkańców
Gileadu, powiedział do Achaba: Jak żyje PAN,
Bóg Izraela, przed którym stoję, nie będzie w tych
latach ani rosy, ani deszczu jak tylko na moje słowo. **2**
I doszło do niego słowo PANA: **3** Odejdź stąd, skieruj
się na wschód i skryj się przy potoku Kerit, który jest
przed Jordanem. **4** I będziesz pił z potoku, krukom
zaś rozkazałem, aby cię tam żywiły. **5** Poszedł więc
i uczynił według słowa PANA: Poszedł i zamieszkał
przy potoku Kerit, [leżącym] przed Jordanem. **6** A
kruki przynosiły mu chleb i mięso rano oraz chleb i
mięso wieczorem, wodę zaś pił z potoku. **7** Lecz po
pewnym czasie potok wysechł, gdyż nie było deszczu
w tej ziemi. **8** I doszło do niego słowo PANA: **9**
Wstań, idź do Sarepty sydońskiej i tam zamieszkaj.
Oto rozkazałem tam pewnej kobiecie, wdowie, aby
cię żywiła. **10** Wstał więc i poszedł do Sarepty. Kiedy
przybył do bramy miasta, oto kobieta, wdowa, zbierała
drwa. Zawołał ją i powiedział: Przynieś mi, proszę,
trochę wody w naczyniu, abym się napił. **11** A gdy
szła, by przynieść [wody], zawołał ją i powiedział:
Przynieś mi [też], proszę, kromkę chleba w swojej
ręce. **12** I odpowiedziała: Jak żyje PAN, twój Bóg, nie
mam pieczonego chleba, [mam] tylko garść mąki w
dzbanie i trochę oliwy w baryłce. Oto zbieram trochę
drew, potem przyjdę i przyrządzę to dla siebie i dla
mojego syna. A to zjemy, potem umrzemy. **13** Wtedy
Eliasz powiedział do niej: Nie bój się. Idź, uczyń, jak
powiedziałaś. Najpierw jednak zrób z tego dla mnie
mały podpłomyk i przynieś mi [go]. Dla siebie zaś i
swego syna zrobisz potem. **14** Tak bowiem powiedział
PAN, Bóg Izraela: Mąka w dzbanie nie skończy się i
oliwy w baryłce nie braknie aż do dnia, w którym PAN
spuści deszcz na ziemię. **15** Poszła więc i uczyniła
według słowa Eliasza. Ona i on oraz jej dom jedli przez
[wiele] dni. **16** Nie skończyła się mąka w dzbanie ani
nie zabrakło oliwy w baryłce według słowa PANA, które
wypowiedział przez Eliasza. **17** Po tych wydarzeniach
zachorował syn tej kobiety, pani tego domu, a jego
choroba była tak ciężka, że przestał oddychać. **18**
Wtedy powiedziała do Eliasza: Cóż ja mam z tobą,
mężu Boży? Przyszedłeś do mnie, aby przypomnieć mi
mój grzech i uśmiercić mego syna? **19** I odpowiedział
jej: Daj mi swego syna. I wziął go z jej łona, zaniósł na
górę do pokoju, w którym mieszkał, i położył go na
swoim łóżku. **20** I wołał do PANA, i powiedział: PANIE,
mój Boże, czy także na tę wdowę, u której mieszkam,
chcesz sprowadzić nieszczęście, uśmiercając jej syna?
21 I rozciągnął się trzykrotnie nad dzieckiem, i wołał do
PANA, i powiedział: PANIE, mój Boże, proszę, niech
dusza tego dziecka wróci do niego. **22** I PAN wysłuchał
głosu Eliasza. Dusza dziecka wróciła do niego i ożyło.
23 Wtedy Eliasz wziął dziecko, zniósł je z pokoju do
domu i oddał je matce. I Eliasz powiedział: Patrz, twój
syn żyje. **24** I kobieta powiedziała do Eliasza: Teraz
wiem, że jesteś mężem Bożym i słowo PANA w twoich
ustach jest prawdą.

18 Po upływie wielu dni, w trzecim roku, doszło do
Eliasza słowo PANA: Idź, pokaż się Achabowi, a
ja ześlę deszcz na ziemię. **2** Eliasz poszedł więc, aby
pokazać się Achabowi. A w Samarii panował wielki
głód. **3** Achab zawołał wówczas Abdiasza, który był
zarządcą jego domu. (A Abdiasz bardzo bał się PANA.
4 Gdy bowiem Jezabel mordowała proroków PANA,
Abdiasz wziął stu proroków, ukrył ich po pięćdziesięciu
w jaskiniach i żywił ich chlebem i wodą). **5** I Achab
powiedział do Abdiasza: Przejdź przez ziemię do
wszystkich źródeł wód i do wszystkich potoków. Może
znajdziemy trawę, abyśmy zachowali przy życiu konie i
muły i nie utracili całego bydła. **6** I podzielili między
siebie ziemię, którą mieli obejść. Achab poszedł jedną
drogą, a Abdiasz poszedł drugą. **7** A gdy Abdiasz
[był] w drodze, Eliasz wyszedł mu naprzeciw. A on
go poznał, upadł na twarz i powiedział: Czy to ty, mój
panie, Eliaszu? **8** Odpowiedział mu: To ja jestem. Idź i
powiedz swemu panu: Oto [jest tu] Eliasz. **9** On zaś
powiedział: Czym zgrzeszyłem, że wydajesz swego
sługę w ręce Achaba, aby mnie zabił? **10** Jak żyje
PAN, twój Bóg, nie ma narodu ani królestwa, gdzie
mój pan nie posłał [ludzi], aby cię szukać. A [gdy]
powiedziano, że cię nie ma, wtedy kazał przysięgać
królestwom i narodom, że cię nie znaleziono. **11** A ty
teraz mówisz: Idź, powiedz swemu panu: Oto Eliasz.
12 I stanie się tak, że gdy odejdę od ciebie, Duch PANA
zaniesie cię, nie wiem dokąd. Gdy przyjdę powiedzieć
Achabowi, a on cię nie znajdzie, wtedy mnie zabije.
A twój sługa boi się PANA od swej młodości. **13**
Czyż nie powiedziano memu panu, co uczyniłem, gdy
Jezabel mordowała proroków PANA – jak ukryłem stu
mężczyzn spośród proroków PANA, po pięćdziesięciu
mężczyzn w jaskiniach, i żywiłem ich chlebem i wodą?
14 A teraz mówisz: Idź, powiedz swemu panu: Oto
Eliasz. On mnie zabije. **15** Eliasz odpowiedział: Jak
żyje PAN zastępów, przed którego obliczem stoję, dziś
mu się pokażę. **16** Abdiasz poszedł więc, aby spotkać
się z Achabem, i oznajmił mu to. I Achab wyruszył
na spotkanie z Eliaszem. **17** Kiedy Achab zobaczył
Eliasza, zapytał go: Czy ty jesteś tym, który dręczy
Izrael? **18** Odpowiedział: Nie ja dręczę Izrael, ale ty
i dom twego ojca – gdyż porzuciliście przykazania
PANA, a ty poszedłeś za Baalami. **19** Teraz więc poślij

[i] zgromadź przy mnie cały Izrael na górze Karmel
oraz czterystu pięćdziesięciu proroków Baala, a także
czterystu proroków z gajów, którzy jadają u stołu
Jezabel. 20 Achab posłał więc po wszystkich synów
Izraela i zgromadził proroków na górze Karmel. 21
Wtedy Eliasz zbliżył się do całego ludu i powiedział: Jak
długo będziecie się wahać między dwoma zdaniami?
Jeśli PAN jest Bogiem, idźcie za nim, a jeśli Baal, idźcie
za nim. A lud nie odpowiedział mu ani słowa. 22 Wtedy
Eliasz powiedział do ludu: Tylko ja sam pozostałem
jako prorok PANA; a proroków Baala jest czterystu
pięćdziesięciu. 23 Niech nam dadzą dwa cielce. Niech
wybiorą sobie jednego cielca, porąbią go na części i
położą na drwach, ale ognia niech nie podkładają. Ja
również przygotuję drugiego cielca i położę na drwach,
ale ognia nie podłożę. 24 Potem wzywajcie imienia
swoich bogów, a ja wezwę imienia PANA. A ten Bóg,
który odpowie ogniem, niech będzie Bogiem. Cały lud
odpowiedział: Dobre jest to, co powiedziałeś. 25 Eliasz
powiedział więc do proroków Baala: Wybierzcie sobie
jednego cielca i przygotujcie go pierwsi, bo was jest
więcej. Wzywajcie imienia swoich bogów, ale ognia
nie podkładajcie. 26 Wzięli więc cielca, którego im
dał, a gdy go przygotowali, wzywali imienia Baala, od
poranka aż do południa, mówiąc: O Baalu, wysłuchaj
nas! Ale nie było głosu ani odpowiedzi. I podskakiwali
wokół ołtarza, który zrobili. 27 A gdy nastało południe,
Eliasz naśmiewał się z nich, mówiąc: Wołajcie głośniej,
przecież to jest bóg, ale może tylko zamyślił się albo
jest zajęty, albo też może jest w drodze, albo może śpi
i musi się obudzić. 28 Wołali więc głośno i nacinali się
według swego zwyczaju nożami i włóczniami, aż krew
z nich tryskała. 29 I kiedy minęło południe, oni dalej
prorokowali aż do [czasu] składania ofiary z pokarmów,
ale nie było głosu ani odpowiedzi, ani znaku uwagi.
30 Wtedy Eliasz powiedział do całego ludu: Zbliżcie
się do mnie. Cały lud zbliżył się więc do niego. On
wtedy naprawił zburzony ołtarz PANA. 31 Potem Eliasz
wziął dwanaście kamieni, według liczby pokoleń synów
Jakuba, do którego doszło słowo PANA: Izrael będzie
twoje imię. 32 I z tych kamieni zbudował ołtarz w imię
PANA, i wykopał wokół ołtarza rów zdolny pomieścić
dwie miary zboża. 33 Potem ułożył drwa, porąbał
cielca na części i położył [go] na drwach. Następnie
powiedział: Napełnijcie wodą cztery wiadra i wylejcie
[ją] na ofiarę całopalną i na drwa. 34 I powiedział:
Powtórzcie to. I powtórzyli. Potem powiedział: Zróbcie
to trzeci raz. I zrobili to po raz trzeci. 35 I woda
spłynęła dokoła ołtarza. I napełniono wodą także rów.
36 A gdy nadszedł czas składania ofiary z pokarmów,
prorok Eliasz zbliżył się i powiedział: PANIE, Boże
Abrahama, Izaaka i Izraela, niech dziś poznają, że
ty jesteś Bogiem w Izraelu, a ja twoim sługą, i że na
twoje słowo uczyniłem to wszystko. 37 Wysłuchaj mnie,
PANIE, wysłuchaj mnie, aby ten lud poznał, że ty,
PANIE, [jesteś] Bogiem i że ty z powrotem nawróciłeś
jego serca. 38 Wtedy spadł ogień PANA i pochłonął
ofiarę całopalną i drwa, i kamienie, i proch. A wodę,
która była w rowie, wysuszył. 39 Kiedy cały lud to
zobaczył, [wszyscy] upadli na twarz i mówili: PAN jest
Bogiem! PAN jest Bogiem! 40 Wtedy Eliasz powiedział
do nich: Chwytajcie proroków Baala, niech żaden z
nich nie ujdzie. I schwytano ich. A Eliasz sprowadził
ich do potoku Kiszon i tam ich zabił. 41 Potem Eliasz
powiedział do Achaba: Idź, jedz i pij. Słychać bowiem
szum ulewnego deszczu. 42 Achab poszedł więc jeść i
pić. A Eliasz wstąpił na szczyt Karmelu. Następnie
padł na ziemię i włożył twarz między kolana; 43 I
powiedział do swego sługi: Idź teraz i popatrz w stronę
morza. Ten poszedł, popatrzył i powiedział: Nie ma nic.
Wtedy powiedział: [Idź i] wracaj siedem razy. 44 A za
siódmym [razem] powiedział: Oto mała chmurka, jak
dłoń człowieka, podnosi się z morza. Wtedy polecił mu:
Idź, powiedz Achabowi: Zaprzęgaj [rydwan] i zjeżdżaj,
aby cię deszcz nie zatrzymał. 45 Tymczasem niebo
zaćmiło się od chmur i wiatru i spadł ulewny deszcz.
Achab zaś wsiadł [do rydwanu] i pojechał do Jizreel.
46 A ręka PANA była nad Eliaszem. Przepasał swoje
biodra i pobiegł przed Achabem, aż przybył do Jizreel.

19 Wtedy Achab opowiedział Jezabel o wszystkim,
co Eliasz uczynił, oraz o tym, jak zabił mieczem
wszystkich proroków. 2 Jezabel wysłała więc posłańca
do Eliasza ze słowami: Niech to mi uczynią bogowie i
tamto dorzucą, jeśli jutro o tym czasie twojego życia
nie uczynię takim jak życie jednego z nich. 3 Kiedy to
zrozumiał, wstał i odszedł, aby [ocalić] swoje życie.
Przybył do Beer-Szeby, która należy do Judy, i zostawił
tam swego sługę. 4 A sam poszedł na pustynię na
jeden dzień drogi, a gdy tam doszedł, usiadł pod
jałowcem i życzył sobie śmierci, mówiąc: Dosyć już,
PANIE. Zabierz moją duszę, bo nie jestem lepszy od
swoich ojców. 5 Potem położył się i zasnął pod tym
jałowcem. A wtedy Anioł dotknął go i powiedział mu:
Wstań i jedz. 6 A gdy spojrzał, oto przy jego głowie
leżał placek pieczony na węgielkach i dzban wody.
Jadł więc i pił, i znowu się położył. 7 Anioł PANA wrócił
ponownie, dotknął go i powiedział: Wstań i jedz, bo
masz przed sobą daleką drogę. 8 Wstał więc i jadł,
i pił, i szedł dzięki mocy tego pokarmu czterdzieści
dni i czterdzieści nocy aż do Horebu, góry Boga. 9
Tam wszedł do jaskini, gdzie przenocował. A oto słowo
PANA doszło do niego: Co tu robisz, Eliaszu? 10
Odpowiedział: Byłem bardzo gorliwy względem PANA,
Boga zastępów. Synowie Izraela bowiem porzucili

twoje przymierze, zburzyli twoje ołtarze i pomordowali
mieczem twoich proroków. Ja sam tylko pozostałem i
szukają mojej duszy, aby mi ją odebrać. 11 Wtedy on
powiedział: Wyjdź, stań na górze przed PANEM. A oto
PAN przechodził, a potężny i gwałtowny wiatr rozrywał
góry i kruszył skały przed PANEM, [ale] PAN nie był w
tym wietrze. Po wietrze było trzęsienie ziemi, [ale] PAN
nie był i w tym trzęsieniu ziemi. 12 Po trzęsieniu ziemi
był ogień, [ale] PAN nie był w ogniu. A po tym ogniu
był cichy i delikatny głos. 13 Gdy Eliasz go usłyszał,
zasłonił płaszczem swoją twarz, wyszedł i stanął u
wejścia do jaskini. A oto głos przemówił do niego: Co
tu robisz, Eliaszu? 14 A on odpowiedział: Byłem bardzo
gorliwy względem PANA, Boga zastępów. Synowie
Izraela bowiem porzucili twoje przymierze, zburzyli
twoje ołtarze i pomordowali mieczem twoich proroków.
Ja sam tylko pozostałem i szukają mojej duszy, aby
mi ją odebrać. 15 Ale PAN powiedział do niego: Idź,
wróć tą samą drogą na pustynię Damaszku. A kiedy
[tam] przybędziesz, namaścisz Chazaela na króla nad
Syrią. 16 A Jehu, syna Nimsziego, namaścisz na króla
nad Izraelem. Elizeusza zaś, syna Szafata, z Abel-
Mechola, namaścisz na proroka po tobie. 17 I stanie
się tak, że ktokolwiek uniknie miecza Chazaela, tego
zabije Jehu, a ktokolwiek uniknie miecza Jehu, [tego]
zabije Elizeusz. 18 Jednak zachowałem sobie w Izraelu
siedem tysięcy, których kolana nie zginały się przed
Baalem i których usta nie całowały go. 19 Odszedł
więc stamtąd i znalazł Elizeusza, syna Szafata, gdy
orał. Dwanaście zaprzęgów [wołów szło] przed nim, a
on [był] przy dwunastym. Eliasz przeszedł obok niego
i wrzucił na niego swój płaszcz. 20 Wtedy opuścił
woły, pobiegł za Eliaszem i powiedział: Pozwól mi
ucałować swego ojca i swoją matkę, a pójdę za tobą.
Odpowiedział: Idź, wróć. Cóż bowiem ci uczyniłem? 21
Odszedł więc od niego, wziął zaprzęg wołów i zabił je.
A na sprzęcie tych wołów ugotował ich mięso i dał
ludowi, a oni jedli. Potem wstał i poszedł za Eliaszem,
i służył mu.

20 Wtedy Ben-Hadad, król Syrii, zebrał całe swoje
wojsko, a było z nim trzydzieści dwóch królów,
konie i rydwany. Wyruszył, obległ Samarię i walczył
przeciwko niej. 2 I wyprawił posłańców do Achaba,
króla Izraela, do miasta, i powiedział mu: Tak mówi
Ben-Hadad: 3 Twoje srebro i złoto są moje; także
twoje żony i twoi najpiękniejsi synowie są moi. 4 Król
Izraela odpowiedział: Według twego słowa, królu, mój
panie – twój jestem ja i wszystko, co mam. 5 Potem
posłańcy wrócili [do niego] i powiedzieli: Tak powiedział
Ben-Hadad: Wprawdzie posłałem do ciebie [ludzi],
aby ci powiedzieli: Oddasz swoje srebro i złoto, swoje
żony i swoich synów oddasz mi. 6 Jednak jutro o tej
porze poślę swoje sługi do ciebie. Oni przeszukują
twój dom i domy twoich sług, a wszystko, co jest
cenne w twoich oczach, wezmą w ręce i zabiorą. 7
Król Izraela zwołał więc wszystkich starszych ziemi i
powiedział [im]: Rozważcie, proszę, i zobaczcie, że
ten [człowiek] szuka nieszczęścia. Posłał bowiem do
mnie po moje żony i moich synów, po moje srebro i
złoto, a nie odmówiłem mu. 8 Wszyscy starsi i cały
lud odpowiedzieli: Nie słuchaj [go] i nie gódź się. 9
Odpowiedział więc posłom Ben-Hadada: Powiedzcie
królowi, memu panu: Wszystko, czego na początku
żądałeś od swego sługi, uczynię. Lecz tej rzeczy
nie mogę uczynić. Posłańcy odeszli i zanieśli mu
odpowiedź. 10 Ben-Hadad znowu posłał do niego
[sługi] i powiedział: Niech mi to uczynią bogowie i
tamto dorzucą, jeśli starczy prochu Samarii po pełnej
garści dla każdego spośród całego ludu, który idzie za
mną. 11 Król Izraela odpowiedział: Powiedzcie [mu]:
Niech się nie chlubi ten, kto zapina [pas], jak ten, kto
go odpina. 12 A gdy [Ben]-[Hadad] usłyszał to słowo –
a właśnie pił z królami w namiotach – powiedział do
swoich sług: Ruszajcie. I ruszyli na miasto. 13 A oto
pewien prorok przyszedł do Achaba, króla Izraela, i
powiedział: Tak mówi PAN: Czy widzisz cały ten wielki
tłum? Oto wydam go dziś w twoje ręce, abyś wiedział,
że ja jestem PANEM. 14 Wtedy Achab zapytał: Przez
kogo? Odpowiedział: Tak mówi PAN: Przez sługi
książąt prowincji. Zapytał dalej: Kto rozpocznie bitwę?
Odpowiedział mu: Ty. 15 Dokonał więc przeglądu sług
książąt prowincji i [było] ich dwustu trzydziestu dwóch.
A po nich policzył cały lud, wszystkich synów Izraela, i
było ich siedem tysięcy. 16 I wyruszyli w południe. A
Ben-Hadad oddawał się pijaństwu w namiotach, a z
nim trzydziestu dwóch królów, którzy go wspierali. 17
Wyszli więc jako pierwsi słudzy książąt prowincji. Gdy
Ben-Hadad posłał [sługę], powiedziano mu: Ludzie
wyszli z Samarii. 18 Polecił: Jeśli wyszli [prosić] o pokój,
pojmijcie ich żywych, również jeśli wyszli walczyć,
pojmijcie ich żywych. 19 Wyszli więc z miasta słudzy
książąt prowincji oraz wojsko razem z nimi. 20 A każdy
pokonał swego przeciwnika, tak że Syryjczycy uciekli,
a Izrael ich ścigał. Ben-Hadad, król Syrii, również
uciekł na koniu i z jeźdźcami. 21 Potem król Izraela
wyruszył i pobił konie i rydwany, a zadał Syryjczykom
wielką klęskę. 22 Prorok znowu przyszedł do króla
Izraela i powiedział mu: Idź, wzmocnij się, rozważ i
zastanów się, co masz czynić. Po roku bowiem król
Syrii nadciągnie przeciwko tobie. 23 Wtedy słudzy
króla Syrii powiedzieli do niego: Ich bogowie są bogami
gór, dlatego nas pokonali. Walczmy jednak z nimi
na równinie i na pewno ich pokonamy. 24 Tak więc

uczyń: Usuń każdego z królów z jego stanowiska, a na
ich miejsce ustanów dowódców. 25 Następnie odlicz
sobie wojska takiego jak [to] wojsko, które ci poległo,
koni jak tamte konie i rydwanów jak tamte rydwany.
Wtedy stoczymy z nimi bitwę na równinie i na pewno
ich pokonamy. I posłuchał ich głosu, i tak uczynił.
26 A gdy upłynął rok, Ben-Hadad dokonał przeglądu
Syryjczyków i nadciągnął do Afek, aby walczyć z
Izraelem. 27 Również u synów Izraela dokonano
przeglądu, a gdy się zebrali, wyruszyli przeciwko nim. I
synowie Izraela rozbili obóz przed nimi jak dwa małe
stadka kóz. Syryjczycy zaś napełnili ziemię. 28 Wtedy
przyszedł mąż Boży i mówił do króla Izraela: Tak
mówi PAN: Ponieważ Syryjczycy powiedzieli: PAN jest
Bogiem gór, a nie jest Bogiem równin, wydam cały ten
wielki tłum w twoje ręce, abyście wiedzieli, że ja jestem
PANEM. 29 Obozowali jedni naprzeciw drugich przez
siedem dni. A siódmego dnia stoczyli bitwę i synowie
Izraela pobili w jednym dniu sto tysięcy pieszych
spośród Syryjczyków. 30 Pozostali zaś uciekli do Afek,
do miasta, i runął mur na dwadzieścia siedem tysięcy
pozostałych mężczyzn. Ben-Hadad uciekł i wszedł do
miasta, gdzie [ukrył się] w wewnętrznej komnacie. 31
Wtedy jego słudzy powiedzieli mu: Oto słyszeliśmy, że
królowie domu Izraela są królami miłosiernymi. Pozwól,
proszę, że włożymy wory na nasze biodra, powrozy na
nasze głowy i wyjdziemy do króla Izraela, może zostawi
nas przy życiu. 32 Opasali więc worami swoje biodra,
[włożyli] powrozy na swoje głowy, przyszli do króla
Izraela i powiedzieli: Ben-Hadad, twój sługa, mówi:
Proszę, zachowaj moją duszę przy życiu. Zapytał:
Czy jeszcze żyje? To jest mój brat. 33 Ci ludzie wzięli
to za dobry znak i szybko podchwycili [to słowo] od
niego, i powiedzieli: Twój brat Ben-Hadad. On zaś
powiedział: Idźcie i przyprowadźcie go. Ben-Hadad
wyszedł więc do niego i kazał mu wsiąść na rydwan. 34
[Ben]-[Hadad] powiedział do niego: Miasta, które mój
ojciec zabrał twemu ojcu, zwrócę, a ty uczynisz sobie
ulice w Damaszku, jak uczynił mój ojciec w Samarii.
[I odpowiedział]: Puszczę cię wolno na podstawie
tego przymierza. Tak więc zawarł z nim przymierze
i puścił go wolno. 35 Wtedy pewien mąż spośród
synów proroków powiedział do swego bliźniego na
słowo PANA: Uderz mnie, proszę. Ale ten człowiek nie
chciał go uderzyć. 36 I powiedział mu: Ponieważ nie
posłuchałeś głosu PANA, oto gdy tylko odejdziesz ode
mnie, zabije cię lew. A gdy odszedł od niego, spotkał go
lew i zabił go. 37 Potem spotkał drugiego mężczyznę
i powiedział mu: Uderz mnie, proszę. Człowiek ten
tak go uderzył, że go zranił. 38 Prorok poszedł więc i
czekał na króla na drodze, i zmienił swój wygląd dzięki
zasłonie na twarzy. 39 A gdy król przejeżdżał, zawołał
do króla: Twój sługa wszedł w sam środek bitwy, a oto
podszedł pewien mężczyzna i przyprowadził do mnie
człowieka, i powiedział: Pilnuj tego człowieka. Jeśli ci
się wymknie, zapłacisz swoim życiem za jego życie
albo zapłacisz talent srebra. 40 A gdy twój sługa zajął
się tym i owym, on zniknął. Król Izraela powiedział do
niego: Taki [jest] twój wyrok, ty sam rozstrzygnąłeś [tę
sprawę]. 41 Wtedy on szybko zdjął zasłonę z twarzy i
król Izraela rozpoznał, że jest on jednym z proroków.
42 I powiedział do niego: Tak mówi PAN: Ponieważ
wypuściłeś ze swojej ręki człowieka przeznaczonego
na śmierć, swoim życiem zapłacisz za jego życie i
swoim ludem za jego lud. 43 Król Izraela odszedł więc
do swego domu smutny i rozgniewany i przybył do
Samarii.

21 Po tych wydarzeniach miała miejsce taka sprawa:
Nabot Jizreelita miał winnicę, która znajdowała
się w Jizreel obok pałacu Achaba, króla Samarii. 2 I
Achab powiedział do Nabota: Daj mi swoją winnicę,
abym zrobił sobie z niej ogród warzywny, gdyż [leży]
ona blisko mojego domu. Dam ci za nią lepszą winnicę
albo – jeśli wolisz – dam ci pieniędzy według wartości.
3 Nabot odpowiedział Achabowi: Nie daj, PANIE, abym
ci dał dziedzictwo swoich ojców. 4 Achab przyszedł
więc do swego domu smutny i zagniewany z powodu
słów, które Nabot Jizreelita wypowiedział do niego:
Nie dam ci dziedzictwa swoich ojców. I położył się na
swoim łożu, odwrócił swoją twarz i nie jadł chleba. 5
Wtedy przyszła do niego Jezabel, jego żona, i zapytała
go: Czemu twój duch jest tak smutny, że nie [chcesz]
jeść chleba? 6 Odpowiedział jej: Bo rozmawiałem z
Nabotem Jizreelitą i powiedziałem mu: Daj mi swoją
winnicę za pieniądze albo – jeśli chcesz – dam ci za
nią [inną] winnicę. Lecz [on] odpowiedział: Nie dam
ci swojej winnicy. 7 Jego żona Jezabel powiedziała
do niego: Czyż nie ty teraz sprawujesz [władzę] nad
królestwem Izraela? Wstań, jedz chleb i bądź dobrej
myśli. Ja dam ci winnicę Nabota Jizreelity. 8 Napisała
więc listy w imieniu Achaba, opieczętowała [je] jego
pieczęcią i wysłała te listy do starszych i do dostojników,
którzy [byli] w jego mieście i mieszkali z Nabotem. 9 W
listach tak napisała: Ogłoście post i posadźcie Nabota
przed ludem. 10 I postawcie przed nim dwóch synów
Beliala, aby zaświadczyli przeciwko niemu, mówiąc:
Złorzeczyłeś Bogu i królowi. Potem wyprowadźcie go i
ukamienujcie, aby umarł. 11 I mężczyźni tego miasta,
mianowicie starsi i dostojnicy mieszkający w jego
mieście, uczynili tak, jak im poleciła Jezabel, zgodnie z
tym, co [było] napisane w listach, które do nich wysłała.
12 Ogłosili post i posadzili Nabota przed ludem. 13
Potem przyszło dwóch synów Beliala i usiadło przed
nim. Ci niegodziwi ludzie zaświadczyli przeciwko

niemu, [czyli] przeciw Nabotowi, przed ludem, mówiąc:
Nabot złorzeczył Bogu i królowi. I wyprowadzili go za
miasto, i ukamienowali go, i umarł. 14 I posłali do
Jezabel wiadomość: Nabot został ukamienowany i
umarł. 15 A gdy Jezabel usłyszała, że Nabot został
ukamienowany i umarł, powiedziała do Achaba: Wstań,
weź w posiadanie winnicę Nabota Jizreelity, której nie
chciał dać ci za pieniądze. Nabot bowiem nie żyje, ale
umarł. 16 Kiedy Achab usłyszał, że Nabot umarł, wstał
i poszedł do winnicy Nabota Jizreelity, aby ją wziąć w
posiadanie. 17 Wtedy słowo PANA doszło do Eliasza
Tiszbity: 18 Wstań, zejdź naprzeciw Achaba, króla
Izraela, który przebywa w Samarii. Oto [jest] w winnicy
Nabota, do której zszedł, aby ją wziąć w posiadanie.
19 I powiesz takie słowa: Tak mówi PAN: Czy zabiłeś
i wziąłeś w posiadanie? Powiesz mu jeszcze: Tak
mówi PAN: Na miejscu, gdzie psy lizały krew Nabota,
psy będą lizać twoją krew, właśnie twoją. 20 Achab
powiedział do Eliasza: Już mnie znalazłeś, mój wrogu?
Odpowiedział: Znalazłem, gdyż zaprzedałeś się, aby
czynić zło na oczach PANA. 21 Oto sprowadzę na
ciebie zło i usunę twoich potomków, i wytępię z domu
Achaba każdego, aż do najmniejszego szczenięcia,
każdego więźnia i opuszczonego w Izraelu. 22 I
postąpię z twoim domem jak z domem Jeroboama,
syna Nebata, i z domem Baszy, syna Achiasza, z
powodu obrazy, którą pobudziłeś mnie do gniewu i
przywiodłeś Izraela do grzechu. 23 Także o Jezabel
PAN powiedział: Psy zjedzą Jezabel przy murze Jizreel.
24 Tego, kto z domu Achaba umrze w mieście, zjedzą
psy, a tego, kto umrze na polu, zjedzą ptaki powietrzne.
25 Nie było bowiem nikogo takiego jak Achab, kto by
się zaprzedał, aby czynić niegodziwość na oczach
PANA, do czego skłoniła go Jezabel, jego żona. 26
Postępował bardzo obrzydliwie, chodząc za bożkami
całkowicie tak samo, jak czynili Amoryci, których PAN
wygnał przed synami Izraela. 27 Kiedy Achab usłyszał
te słowa, rozdarł swoje szaty, włożył wór na swoje ciało,
pościł, spał w worze i chodził pokornie. 28 Wtedy słowo
PANA doszło do Eliasza Tiszbity: 29 Czy widziałeś, jak
Achab upokorzył się przede mną? Ponieważ upokorzył
się przede mną, nie sprowadzę tego nieszczęścia za
jego dni; [ale] sprowadzę nieszczęście na jego dom za
dni jego syna.

22 A przez trzy lata nie było wojny między Syrią
a Izraelem. 2 I w trzecim roku Jehoszafat, król
Judy, przyjechał do króla Izraela. 3 Wtedy król Izraela
powiedział do swoich sług: Czy wiecie, że Ramot-
Gilead należy do nas? A my zwlekamy z odebraniem
go z ręki króla Syrii. 4 Zapytał więc Jehoszafata:
Czy wyruszysz ze mną na wojnę do Ramot-Gilead?
Jehoszafat odpowiedział królowi Izraela: Ja tak, jak i ty,
mój lud tak, jak i twój lud, moje konie, jak i twoje konie.
5 Jehoszafat powiedział jeszcze królowi Izraela: Zapytaj
dziś, proszę, o słowo PANA. 6 Król Izraela zebrał
więc około czterystu proroków i zapytał ich: Czy mam
wyruszyć na wojnę do Ramot-Gilead, czy mam [tego]
zaniechać? Odpowiedzieli mu: Wyrusz, bo PAN wyda
[je] w ręce króla. 7 Ale Jehoszafat zapytał: Czy nie ma
tu jeszcze jakiegoś proroka PANA, abyśmy mogli go
zapytać? 8 Król Izraela odpowiedział Jehoszafatowi:
Jest jeszcze jeden człowiek, przez którego moglibyśmy
radzić się PANA, ale ja go nienawidzę, bo nie prorokuje
mi nic dobrego, tylko to, co złe. Jest to Micheasz, syn
Jimli. Jehoszafat powiedział: Niech król tak nie mówi.
9 Wtedy król Izraela zawołał pewnego dworzanina i
polecił mu: Przyprowadź tu szybko Micheasza, syna
Jimli. 10 Tymczasem król Izraela i Jehoszafat, król Judy,
siedzieli na swoich tronach ubrani w królewskie szaty
na placu przed wejściem do bramy Samarii, a przed
nimi prorokowali wszyscy prorocy. 11 A Sedekiasz, syn
Kenaany, sporządził sobie żelazne rogi i powiedział:
Tak mówi PAN: Nimi będziesz bódł Syryjczyków, aż ich
wytępisz. 12 Tak samo prorokowali wszyscy prorocy,
mówiąc: Wyrusz do Ramot-Gilead, a poszczęści ci się.
PAN bowiem wyda je w ręce króla. 13 Wtedy posłaniec,
który poszedł, aby przywołać Micheasza, powiedział
do niego: Oto teraz słowa proroków jednomyślnie
przekazują królowi to, co dobre. Niech twoje słowo,
proszę, będzie jak słowo jednego z nich i mów to,
co dobre. 14 Micheasz odpowiedział: Jak żyje PAN,
będę mówił to, co PAN mi powie. 15 A gdy przyszedł
do króla, król powiedział do niego: Micheaszu, czy
mamy wyruszyć na wojnę do Ramot-Gilead, czy mamy
[tego] zaniechać? Odpowiedział: Wyrusz, a poszczęści
ci się. PAN bowiem wyda je w ręce króla. 16 I król
powiedział do niego: Ileż razy mam cię zaprzysięgać,
abyś mi nie mówił nic innego [jak tylko] prawdę w
imieniu PANA? 17 Powiedział więc: Widziałem całego
Izraela rozproszonego po górach jak owce niemające
pasterza. A PAN powiedział: Oni nie mają pana. Niech
każdy wraca do swego domu w pokoju. 18 Wtedy król
Izraela powiedział do Jehoszafata: Czy nie mówiłem
ci, że nie będzie mi prorokować nic dobrego, tylko to,
co złe? 19 [Tamten] powiedział: Słuchaj więc słowa
PANA: Widziałem PANA siedzącego na swoim tronie,
a wszystkie zastępy niebieskie stojące po jego prawicy
i lewicy. 20 I PAN zapytał: Kto zwiedzie Achaba,
aby wyruszył do Ramot-Gilead i poległ tam? I jeden
mówił tak, a drugi inaczej. 21 Wtedy wystąpił duch i
stanął przed PANEM, mówiąc: Ja go zwiodę. PAN go
zapytał: Jak? 22 Odpowiedział: Wyjdę i będę duchem
kłamliwym w ustach wszystkich jego proroków. [PAN]
mu powiedział: Zwiedziesz [go], na pewno ci się uda.

Idź i tak uczyń. 23 Teraz więc PAN włożył ducha
kłamliwego w usta tych wszystkich twoich proroków,
gdyż PAN zapowiedział ci nieszczęście. 24 Wtedy
Sedekiasz, syn Kenaany, podszedł do Micheasza i
uderzył go w policzek, mówiąc: Którędy odszedł ode
mnie Duch PANA, aby mówić z tobą? 25 Micheasz
odpowiedział: Ty sam to zobaczysz tego dnia, kiedy
wejdziesz do najskrytszej komnaty, aby się ukryć. 26
Król Izraela powiedział: Weź Micheasza i zaprowadź
go do Amona, namiestnika miasta, i do Joasza, syna
króla. 27 I powiesz: Tak mówi król: Wtrąćcie tego
[człowieka] do więzienia i żywcie go chlebem utrapienia
i wodą ucisku, aż wrócę w pokoju. 28 Ale Micheasz
odpowiedział: Jeśli rzeczywiście wrócisz w pokoju,
to PAN nie mówił przeze mnie. I dodał: Słuchajcie
wszyscy ludzie. 29 Tak więc król Izraela i Jehoszafat,
król Judy, wyruszyli do Ramot-Gilead. 30 I król Izraela
powiedział do Jehoszafata: Przebiorę się i pójdę na
bitwę, ty zaś ubierz się w swoje szaty. Następnie
król Izraela przebrał się i poszedł na bitwę. 31 A król
Syrii rozkazał swoim trzydziestu dwom dowódcom
rydwanów: Nie walczcie ani z małym, ani z wielkim,
tylko z samym królem Izraela. 32 A gdy dowódcy
rydwanów zobaczyli Jehoszafata, powiedzieli: Na
pewno on jest królem Izraela. I zwrócili się przeciwko
niemu, aby z nim walczyć, ale Jehoszafat wydał okrzyk.
33 Kiedy dowódcy rydwanów zobaczyli, że on nie
jest królem Izraela, odstąpili od niego. 34 A pewien
mężczyzna na ślepo naciągnął łuk i ugodził króla
Izraela między spojenia pancerza. A ten powiedział
swojemu woźnicy: Zawróć i wywieź mnie z pola
bitwy, bo jestem ranny. 35 I bitwa wzmogła się tego
dnia. Król stał w rydwanie naprzeciw Syryjczyków
i wieczorem umarł, a krew spływała z [jego] rany
na dno rydwanu. 36 O zachodzie słońca w obozie
wydano rozkaz: Każdy do swego miasta i każdy do
swojej ziemi. 37 Tak więc król umarł i przywieziono
go do Samarii, i pogrzebano go w Samarii. 38 A gdy
myto rydwan w sadzawce Samarii, psy lizały jego
krew, myto także jego zbroję, według słowa PANA,
które zapowiedział. 39 A pozostałe sprawy Achaba i
wszystko, co uczynił, oraz dom z kości słoniowej, który
wzniósł, a także wszystkie miasta, które zbudował –
czy nie są opisane w kronikach królów Izraela? 40 I
Achab zasnął ze swymi ojcami, a królował jego syn
Achazjasz w jego miejsce. 41 A Jehoszafat, syn Asy,
zaczął królować nad Judą w czwartym roku Achaba,
króla Izraela. 42 Jehoszafat miał trzydzieści pięć lat,
gdy zaczął królować, a dwadzieścia pięć lat królował w
Jerozolimie. Jego matka [miała] na imię Azuba [i była]
córką Szilchiego. 43 I szedł wszystkimi drogami Asy,
swego ojca, i nie zboczył z nich, czyniąc to, co było
dobre w oczach PANA. Jednak wyżyn nie usunięto.
Lud bowiem jeszcze składał ofiary i palił kadzidło
na wyżynach. 44 Jehoszafat także zawarł pokój z
królem Izraela. 45 A pozostałe sprawy Jehoszafata
i jego potęga, którą pokazywał, i to, jak walczył –
czyż nie są zapisane w kronikach królów Judy? 46
Usunął też z ziemi resztę sodomitów, którzy pozostali
za dni Asy, jego ojca. 47 W tym czasie nie [było]
króla w Edomie. Królem był namiestnik. 48 Jehoszafat
zbudował okręty Tarszisz, aby płynęły do Ofiru po
złoto. Lecz nie dopłynęły, bo okręty rozbiły się w Esjon-
Geber. 49 Wtedy Achazjasz, syn Achaba, powiedział
do Jehoszafata: Niech moi słudzy płyną na okrętach
z twoimi sługami. Ale Jehoszafat nie chciał. 50 I
Jehoszafat zasnął ze swymi ojcami, i został pogrzebany
wraz z nimi w mieście Dawida, swego ojca. W jego
miejsce królował jego syn Joram. 51 Achazjasz, syn
Achaba, zaczął królować nad Izraelem w Samarii w
siedemnastym roku Jehoszafata, króla Judy, i królował
nad Izraelem dwa lata. 52 Czynił to, co złe w oczach
PANA, idąc drogą swego ojca, drogą swej matki i
drogą Jeroboama, syna Nebata, który przywiódł Izraela
do grzechu. 53 Służył bowiem Baalowi, oddawał mu
pokłon i pobudzał do gniewu PANA, Boga Izraela,
według wszystkiego, co czynił jego ojciec.

II Królewska

1 Po śmierci Achaba Moab zbuntował się przeciw
Izraelowi. **2** A Achazjasz wypadł przez kratę swej
górnej komnaty w Samarii i zachorował. Wyprawił więc
posłańców, mówiąc im: Idźcie i zapytajcie Belzebuba,
boga Ekronu, czy wyzdrowieję z tej choroby. **3** Lecz
Anioł PANA powiedział do Eliasza Tiszbity: Wstań,
wyjdź naprzeciw posłańcom króla Samarii i powiedz
im: Czyż nie ma Boga w Izraelu, że idziecie radzić się
Belzebuba, boga Ekronu? **4** Dlatego tak mówi PAN: Z
łoża, na które się położyłeś, już nie wstaniesz, ale na
pewno umrzesz. I Eliasz odszedł. **5** A gdy posłańcy
wrócili do niego, zapytał ich: Czemu wróciliście? **6**
Odpowiedzieli mu: [Pewien] człowiek wyszedł nam
naprzeciw i powiedział do nas: Idźcie, wróćcie do
króla, który was posłał, i powiedzcie mu: Tak mówi
PAN: Czyż nie ma Boga w Izraelu, że posyłasz
posłańców, aby się radzić Belzebuba, boga Ekronu?
Z tego powodu z łoża, na którym się położyłeś, nie
wstaniesz, ale na pewno umrzesz. **7** I zapytał ich: Jak
wyglądał ten człowiek, który wyszedł wam naprzeciw
i powiedział do was te słowa? **8** Odpowiedzieli mu:
Był to owłosiony mężczyzna, przepasany skórzanym
pasem na biodrach. I powiedział: To Eliasz Tiszbita.
9 Posłał więc do niego pięćdziesiątnika wraz z jego
pięćdziesięcioma. Ten podszedł do niego, a oto siedział
na szczycie góry. Powiedział mu: Mężu Boży, król
rozkazał, abyś zszedł. **10** Eliasz zaś odpowiedział
pięćdziesiątnikowi: Jeśli jestem mężem Bożym, niech
ogień spadnie z nieba i pochłonie ciebie oraz twoich
pięćdziesięciu. Wtedy spadł ogień z nieba i pochłonął
go oraz jego pięćdziesięciu. **11** Znowu posłał do niego
drugiego pięćdziesiątnika wraz z jego pięćdziesięcioma.
Ten powiedział do niego: Mężu Boży, tak mówi król:
Zejdź natychmiast. **12** A Eliasz odpowiedział mu:
Jeśli jestem mężem Bożym, niech spadnie ogień z
nieba i pochłonie ciebie oraz twoich pięćdziesięciu.
Wtedy ogień Boży spadł z nieba i pochłonął go oraz
jego pięćdziesięciu. **13** Wtedy znowu posłał trzeciego
pięćdziesiątnika wraz z jego pięćdziesięcioma. Poszedł
więc trzeci pięćdziesiątnik, a gdy przybył, upadł
na kolana przed Eliaszem i poprosił go pokornie:
Mężu Boży, proszę, niech moje życie i życie twoich
pięćdziesięciu sług będzie cenne w twoich oczach. **14**
Oto ogień spadł z nieba i pochłonął dwóch poprzednich
pięćdziesiątników wraz z ich pięćdziesięcioma. Teraz
więc niech moje życie będzie cenne w twoich oczach.
15 Wtedy Anioł PANA powiedział do Eliasza: Zejdź
z nim, nie bój się go. Wstał więc i zszedł z nim do
króla. **16** I powiedział mu: Tak mówi PAN: Ponieważ
wysłałeś posłańców, aby radzić się Belzebuba, boga
Ekronu, jakby nie było Boga w Izraelu, którego
można pytać o jego słowo, z tego powodu z łoża, na
którym się położyłeś, nie wstaniesz, ale na pewno
umrzesz. **17** Umarł więc zgodnie ze słowem PANA,
które wypowiedział Eliasz. A ponieważ nie miał syna,
królował w jego miejsce Joram – w drugim roku
Jorama, syna Jehoszafata, króla Judy. **18** A pozostałe
dzieje Achazjasza, które czynił, czy nie są zapisane w
księdze kronik królów Izraela?

2 I kiedy PAN miał unieść Eliasza wśród wichru do
nieba, Eliasz wyruszył z Elizeuszem z Gilgal. **2** I
Eliasz powiedział do Elizeusza: Proszę, zostań tu, bo
PAN posyła mnie do Betel. Elizeusz odpowiedział: Jak
żyje PAN i jak żyje twoja dusza, nie opuszczę cię.
Przyszli więc do Betel. **3** Wtedy synowie proroków,
którzy [byli] w Betel, wyszli do Elizeusza i zapytali go:
Czy wiesz, że PAN dzisiaj zabierze twego pana znad
twojej głowy? Odpowiedział: Wiem, [lecz] milczcie.
4 A Eliasz ponownie powiedział mu: Elizeuszu,
proszę, zostań tu, bo PAN posyła mnie do Jerycha.
Odpowiedział: Jak żyje PAN i jak żyje twoja dusza,
nie opuszczę cię. Przyszli więc do Jerycha. **5** Wtedy
synowie proroków, którzy byli w Jerychu, zapytali
Elizeusza: Czy wiesz, że PAN dzisiaj zabierze twego
pana znad twojej głowy? Odpowiedział: Tak, wiem, lecz
milczcie. **6** Eliasz znowu powiedział mu: Proszę, zostań
tu, bo PAN posyła mnie do Jordanu. Odpowiedział:
Jak żyje PAN i jak żyje twoja dusza, nie opuszczę cię.
Szli więc dalej obydwaj. **7** A pięćdziesięciu mężów
spośród synów proroków poszło i stanęło naprzeciwko
[nich] z daleka. Oni zaś obaj stanęli nad Jordanem. **8**
Wtedy Eliasz wziął swój płaszcz, zwinął go i uderzył
nim wody, a one rozdzieliły się w obydwie strony, tak
że przeszli obaj po suchej ziemi. **9** A gdy przeszli,
Eliasz powiedział do Elizeusza: Proś [o to], co mam
dla ciebie uczynić, zanim będę od ciebie zabrany.
Elizeusz odpowiedział: Proszę, niech spocznie na
mnie podwójna część twojego ducha; **10** On zaś
powiedział: Poprosiłeś o trudną rzecz. Jeśli mnie
zobaczysz, gdy będę zabierany od ciebie, tak ci się
stanie. Lecz jeśli nie, to się nie stanie. **11** Kiedy więc
szli i rozmawiali, oto ognisty rydwan i ogniste konie
oddzieliły ich obu. I Eliasz wstąpił wśród wichru do
nieba. **12** Elizeusz zaś zobaczył to i zawołał: Mój ojcze,
mój ojcze! Rydwanie Izraela i jego jeźdźcze. I nie
zobaczył go już więcej. Chwycił swoje szaty i rozdarł je
na dwie części. **13** Potem podniósł płaszcz Eliasza,
który spadł z niego, zawrócił i stanął nad brzegiem
Jordanu; **14** I wziął płaszcz Eliasza, który spadł z niego,
uderzył nim wody i powiedział: Gdzie jest PAN, Bóg
Eliasza? Również gdy on uderzył nim wody, rozdzieliły

się na dwie strony. I Elizeusz przeszedł. 15 A gdy
synowie proroków, którzy [byli] w Jerychu, zobaczyli
go z naprzeciwka, powiedzieli: Duch Eliasza spoczął
na Elizeuszu. Wyruszyli mu więc naprzeciw i pokłonili
mu się aż do ziemi. 16 I powiedzieli do niego: Oto
teraz wśród twoich sług jest pięćdziesięciu dzielnych
mężczyzn. Proszę, niech idą i niech szukają twego
pana; może Duch PANA uniósł go i spuścił na jakąś
górę albo w jakąś dolinę. Lecz on powiedział: Nie
posyłajcie. 17 A gdy tak nalegali, aż do uprzykrzenia,
powiedział: Poślijcie. Posłali więc tych pięćdziesięciu
mężczyzn, którzy szukali przez trzy dni, lecz nie
znaleźli go. 18 A gdy wrócili do niego – bo przebywał w
Jerychu – powiedział do nich: Czyż nie mówiłem wam:
Nie idźcie? 19 Potem ludzie tego miasta powiedzieli
do Elizeusza: Oto położenie tego miasta jest dobre –
jak ty, mój panie, widzisz. Lecz woda jest niedobra i
ziemia nieurodzajna. 20 Wtedy powiedział: Przynieście
mi nowy dzbanek i włóżcie do niego soli. I przynieśli
mu. 21 Wówczas poszedł do źródła wód, wrzucił do
niego sól i powiedział: Tak mówi PAN: Uzdrowiłem te
wody, już nie wyjdzie stąd ani śmierć, ani nieurodzaj.
22 Wody więc zostały uzdrowione [i są takie] aż do
dziś, według słowa Elizeusza, które wypowiedział.
23 Potem wyruszył stamtąd do Betel. A gdy podążał
drogą, małe dzieci wyszły z miasta i naśmiewały się
z niego, mówiąc mu: Wstąp łysy, wstąp łysy! 24 On
zaś odwrócił się, spojrzał na nie i przeklął je w imieniu
PANA. Wtedy dwie niedźwiedzice wyszły z lasu i
rozszarpały czterdzieścioro dwoje dzieci spośród nich.
25 Stamtąd poszedł na górę Karmel, skąd wrócił do
Samarii.

3 Joram, syn Achaba, zaczął królować nad Izraelem
w Samarii w osiemnastym roku Jehoszafata, króla
Judy, i królował dwanaście lat. 2 Czynił on to, co złe w
oczach PANA, choć nie tak jak jego ojciec i matka.
Usunął bowiem posąg Baala, który sporządził jego
ojciec. 3 Trwał jednak w grzechach Jeroboama, syna
Nebata, który przywiódł Izraela do grzechu, [i] nie
odstąpił od nich. 4 Mesza, król Moabu, był hodowcą
owiec i dawał królowi Izraela sto tysięcy jagniąt oraz
sto tysięcy baranów wraz z wełną. 5 Lecz kiedy
Achab umarł, król Moabu zbuntował się przeciw królowi
Izraela. 6 W tym samym dniu król Joram wyszedł
z Samarii i dokonał przeglądu całego Izraela. 7 A
gdy szedł, posłał do Jehoszafata, króla Judy, taką
wiadomość: Król Moabu zbuntował się przeciwko mnie.
Czy wyruszysz ze mną na wojnę przeciw Moabowi?
Odpowiedział: Wyruszę. Ja tak, jak i ty, mój lud tak,
jak i twój lud, moje konie tak, jak i twoje konie. 8 I
zapytał: Którą drogą pójdziemy? Odpowiedział: Drogą
przez pustynię Edomu. 9 Wyruszyli więc król Izraela,
król Judy i król Edomu. A gdy krążyli drogą przez
siedem dni, zabrakło wody dla wojska i dla bydła,
które szło za nimi. 10 Wtedy król Izraela powiedział:
Ach! Oto PAN zwołał tych trzech królów, aby oddać
ich w ręce Moabu. 11 Lecz Jehoszafat rzekł: Czy
nie ma tu proroka PANA, abyśmy przez niego radzili
się PANA? Jeden ze sług króla Izraela odpowiedział:
Jest tu Elizeusz, syn Szafata, który polewał wodą
ręce Eliasza. 12 Jehoszafat powiedział: U niego jest
słowo PANA. Poszli więc do niego – król Izraela,
Jehoszafat i król Edomu. 13 Wtedy Elizeusz powiedział
do króla Izraela: Co ja mam z tobą? Idź do proroków
swojego ojca i do proroków swojej matki. Król Izraela
odpowiedział: Nie, bo PAN zwołał tych trzech królów,
aby oddać ich w ręce Moabu. 14 Elizeusz odpowiedział:
Jak żyje PAN zastępów, przed którego obliczem
stoję, gdybym nie miał względu na Jehoszafata, króla
Judy, nie zważałbym na ciebie ani bym na ciebie nie
spojrzał. 15 Teraz jednak przyprowadźcie mi harfiarza.
A gdy harfiarz grał, spoczęła na nim ręka PANA. 16 I
powiedział: Tak mówi PAN: Wykopcie w tej dolinie dużo
rowów. 17 Tak bowiem mówi PAN: Nie zobaczycie
wiatru ani nie zobaczycie deszczu, a jednak ta dolina
napełni się wodą tak, że będziecie pić wy, wasze trzody
i wasze bydło. 18 Ale to jeszcze mało w oczach PANA.
Wyda także Moabitów w wasze ręce. 19 Pobijecie
wszystkie obwarowane miasta i wszystkie znaczne
miasta, zetniecie wszystkie dobre drzewa, zasypiecie
wszystkie źródła wód i spustoszycie każde dobre pole
kamieniami. 20 Rankiem, w porze składania ofiary z
pokarmów, oto przypłynęły wody od strony Edomu i
ziemia napełniła się wodą. 21 Kiedy wszyscy Moabici
usłyszeli, że królowie wyruszyli, aby walczyć z nimi,
zwołali wszystkich zdolnych do noszenia zbroi, od
najmłodszych do najstarszych, i stanęli na granicy. 22
Wstali rano, a gdy słońce wzeszło nad wodą, Moabici
zobaczyli z naprzeciwka wodę czerwoną jak krew. 23 I
powiedzieli: To krew! Z pewnością królowie pobili się i
zabili jeden drugiego. Teraz więc po łupy, o Moabie!
24 A gdy przyszli do obozu Izraela, Izraelici powstali
i pobili Moabitów, tak że ci uciekali przed nimi. Oni
zaś szli naprzód, bijąc Moabitów. 25 Zburzyli miasta,
na wszystkie dobre pola każdy rzucił swój kamień, aż
je pokryli, zasypali wszystkie źródła wód i pościnali
wszystkie dobre drzewa. Pozostały tylko kamienne
mury Kir-Chareszet, ale procarze otoczyli je i zdobyli.
26 Kiedy król Moabu zobaczył, że nie podoła walce,
wziął ze sobą siedmiuset mężczyzn dobywających
miecz, aby się przebić do króla Edomu, ale nie zdołał.
27 Wziął więc swego pierworodnego syna, który miał
królować w jego miejsce, i złożył go jako całopalenie
na murze. Wtedy powstało wielkie oburzenie przeciw

Izraelowi. Oni więc odstąpili od niego i wrócili do swej
ziemi.

4 A pewna kobieta spośród żon synów proroków
wołała do Elizeusza: Twój sługa, mój mąż, umarł. Ty
wiesz, że twój sługa bał się PANA. Lecz teraz przyszedł
wierzyciel, aby zabrać moich dwóch synów jako
niewolników. **2** Elizeusz zapytał ją: Co mogę uczynić dla
ciebie? Powiedz mi, co masz w domu? Odpowiedziała:
Twoja służąca nie ma nic więcej w domu prócz dzbana
oliwy. **3** Powiedział: Idź, pożycz sobie naczynia z
zewnątrz od wszystkich swoich sąsiadów, naczynia
puste – niemało. **4** Potem wejdź [do domu], zamknij
drzwi za sobą i za swymi synami i nalewaj do wszystkich
tych naczyń, a napełnione odstaw. **5** Odeszła więc od
niego, zamknęła drzwi za sobą i za swymi synami.
Ci przynosili jej [naczynia], a ona nalewała. **6** Kiedy
naczynia były pełne, powiedziała do swego syna:
Przynieś mi jeszcze naczynie. Odpowiedział jej: Nie
ma już naczyń. I oliwa przestała płynąć. **7** Potem
przyszła i opowiedziała [o tym] mężowi Bożemu.
On powiedział jej: Idź, sprzedaj oliwę i spłać dług.
Z reszty zaś utrzymuj siebie i swoich synów. **8**
Zdarzyło się pewnego dnia, że Elizeusz przechodził
przez Szunem, gdzie mieszkała zacna kobieta, która
zatrzymała go, aby spożył posiłek. Ilekroć więc tamtędy
przechodził, wstępował do niej, by spożyć posiłek. **9**
Wtedy powiedziała do swego męża: Oto teraz wiem, że
ten człowiek, który tędy ciągle przechodzi, jest świętym
mężem Bożym. **10** Zróbmy mały górny pokój i wstawmy
tam dla niego łóżko, stół, krzesło i świecznik. I kiedy
przyjdzie do nas, uda się tam. **11** Pewnego dnia, gdy
tam przybył, udał się do tego pokoju i tam się położył.
12 I powiedział do Gehaziego, swego sługi: Zawołaj tę
Szunamitkę. Zawołał ją i stanęła przed nim. **13** Wtedy
mu rzekł: Powiedz jej: Oto troszczysz się i starasz się o
wszystkie nasze potrzeby. Co chcesz, abym dla ciebie
uczynił? Czy można przemówić za tobą do króla lub
dowódcy wojska? Odpowiedziała: Ja mieszkam pośród
swojego ludu. **14** On zapytał: Co więc można dla niej
uczynić? Gehazi odpowiedział: Oto nie ma syna, a jej
mąż jest stary. **15** Polecił więc: Zawołaj ją. Zawołał ją i
stanęła w drzwiach. **16** I powiedział: O tej porze za
rok będziesz piastowała syna. Odpowiedziała: Nie,
mój panie, mężu Boży, nie oszukuj swojej służącej.
17 Ale kobieta poczęła i urodziła syna po roku o tej
porze, jak jej powiedział Elizeusz. **18** A gdy chłopiec
podrósł, wyszedł pewnego dnia do swego ojca, do
żniwiarzy. **19** I zawołał do swego ojca: Moja głowa!
Moja głowa! [On] zaś powiedział słudze: Zanieś go do
jego matki. **20** Wziął go więc i zaniósł do jego matki.
I siedział na jej kolanach aż do południa, a [potem]
umarł. **21** Wtedy ona poszła na górę i położyła go
na łóżku męża Bożego, zamknęła drzwi i wyszła. **22**
Potem zawołała swego męża i powiedziała: Proszę
cię, przyślij mi jednego ze sług i jedną oślicę. Pobiegnę
aż do męża Bożego i wrócę. **23** On zapytał: Po co
chcesz jechać do niego? Nie ma dziś ani nowiu, ani
szabatu. Ale [ona] rzekła: [Będzie] dobrze. **24** Osiodłała
więc oślicę i powiedziała do swego sługi: Popędzaj
[ją] i jedź! Nie wstrzymuj jazdy dla mnie, chyba że ci
rozkażę. **25** Wyruszyła więc i przyjechała do męża
Bożego na górę Karmel. A gdy mąż Boży zobaczył
ją z daleka, powiedział do Gehaziego, swego sługi:
Oto owa Szunamitka. **26** Wybiegnij, proszę, na jej
spotkanie i zapytaj ją: Czy masz się dobrze? Czy
dobrze się ma twój mąż? Czy dobrze się ma twój syn?
Odpowiedziała: Dobrze. **27** A gdy przyszła do męża
Bożego na górę, objęła go za nogi. A Gehazi zbliżył
się, aby ją odepchnąć. Lecz mąż Boży powiedział:
Zostaw ją, bo jej dusza jest pogrążona w smutku, a
PAN zataił to przede mną i nie oznajmił mi [tego]. **28**
Wtedy odezwała się: Czy prosiłam swego pana o syna?
Czy nie powiedziałam: Nie oszukuj mnie? **29** Wtedy
on powiedział do Gehaziego: Przepasz swoje biodra,
weź moją laskę do ręki i idź. Jeśli spotkasz kogoś,
nie pozdrawiaj go, a jeśli ktoś ciebie pozdrowi, nie
odpowiadaj mu. Połóż moją laskę na twarzy chłopca.
30 Lecz matka [tego] chłopca powiedziała: Jak żyje
PAN i jak żyje twoja dusza, nie opuszczę cię. Wstał
więc i poszedł za nią. **31** Gehazi zaś wyprzedził ich i
położył laskę na twarzy chłopca, lecz nie było ani głosu,
ani słuchu. Wrócił więc naprzeciw niego i oznajmił mu:
Chłopiec się nie obudził. **32** Wtedy Elizeusz wszedł
do domu, a oto zmarły chłopiec leżał na jego łóżku.
33 Wszedł więc, zamknął drzwi za nimi obydwoma i
modlił się do PANA. **34** Następnie wszedł [na łóżko],
położył się na chłopcu, przyłożył swoje usta do jego
ust, swoje oczy do jego oczu i swoje ręce do jego rąk. I
rozciągnął się na nim, a ciało chłopca się rozgrzało. **35**
Potem wyszedł od niego, przechadzał się po domu tam
i z powrotem, po czym wstąpił [do pokoju] i położył się
na nim. Wtedy chłopiec kichnął siedem razy i otworzył
oczy. **36** Wówczas zawołał Gehaziego i powiedział:
Zawołaj Szunamitkę. Zawołał ją, a gdy przyszła do
niego, powiedział: Zabierz swego syna. **37** Ona więc
weszła, upadła u jego nóg i ukłoniła się aż do ziemi,
potem zabrała swego syna i wyszła. **38** Następnie
Elizeusz wrócił do Gilgal, a w tej ziemi panował głód.
Gdy synowie proroków siedzieli przed nim, powiedział
do swego sługi: Wstaw wielki kocioł i ugotuj zupę
dla synów proroków. **39** Jeden [z nich] więc wyszedł
na pole, aby nazbierać ziół, znalazł dzikie pnącze i
narwał z niego pełen płaszcz dzikich owoców. Potem
przyszedł i wkroił je do kotła z zupą, bo ich nie znano.

40 Następnie nalano tym mężczyznom do jedzenia. A
gdy jedli tę zupę, zawołali: Śmierć w kotle, mężu Boży!
I nie mogli jeść. 41 On zaś powiedział: Przynieście więc
mąki. Wrzucił ją do kotła i powiedział: Nalej ludowi,
aby jadł. I nie było już nic szkodliwego w kotle. 42
Pewien człowiek przyszedł z Baal-Szalisza i przyniósł
mężowi Bożemu chleb z pierwocin [zbóż], dwadzieścia
chlebów jęczmiennych i pełne kłosy świeżego zboża.
On powiedział: Daj ludowi, aby jadł. 43 Ale jego sługa
zapytał: Jak mam to położyć przed stu mężczyznami?
Znowu powiedział: Daj ludowi, aby jadł. Tak bowiem
mówi PAN: Będą jeść i jeszcze pozostanie. 44 Położył
więc przed nimi, a ci jedli i jeszcze zostawili, według
słowa PANA.

5 Naaman, dowódca króla Syrii, był człowiekiem
bardzo poważanym u swego pana i osobą
czcigodną. Przez niego bowiem PAN dał wybawienie
Syryjczykom. Był on także dzielnym wojownikiem,
[ale] trędowatym. 2 Gdy pewnego razu Syryjczycy
wyszli w gromadach, uprowadzili z ziemi Izraela
małą dziewczynkę, a ona służyła żonie Naamana. 3
Powiedziała do swojej pani: O gdyby mój pan udał
się do proroka, który jest w Samarii! Ten na pewno
uzdrowiłby go z trądu. 4 [Naaman] poszedł więc
i oznajmił to swemu panu: Tak a tak powiedziała
dziewczynka, która jest z ziemi Izraela. 5 Na to król
Syrii odpowiedział: Idź, jedź tam, a poślę list do króla
Izraela. Wyruszył więc i wziął ze sobą dziesięć talentów
srebra, sześć tysięcy [syklów] złota i dziesięć szat na
zmianę. 6 I przyniósł list do króla Izraela o następującej
treści: Kiedy ten list do ciebie dojdzie, wiedz, że
posyłam do ciebie Naamana, swego sługę, abyś go
uzdrowił z trądu. 7 A gdy król Izraela przeczytał list,
rozdarł swoje szaty i powiedział: Czy ja jestem Bogiem,
abym mógł uśmiercać i ożywiać, że ten posyła do
mnie, abym uzdrowił człowieka z trądu? Zauważcie,
proszę, i zobaczcie, że szuka on zaczepki ze mną. 8
Kiedy Elizeusz, mąż Boży, usłyszał, że król Izraela
rozdarł swoje szaty, posłał do króla wiadomość: Czemu
rozdarłeś swoje szaty? Niech on przyjdzie do mnie, a
dowie się, że jest prorok w Izraelu. 9 Naaman przybył
więc ze swymi końmi i swym rydwanem i stanął przed
drzwiami domu Elizeusza. 10 Elizeusz zaś wysłał do
niego posłańca z tymi słowami: Idź i umyj się siedem
razy w Jordanie, a twoje ciało powróci do [zdrowia]
i będziesz czysty. 11 Lecz Naaman rozgniewał się i
odszedł, mówiąc: Oto myślałem sobie, że na pewno
wyjdzie, stanie [przy mnie], wezwie imienia PANA,
swego Boga, poruszy swoją ręką nad miejscem [trądu]
i uzdrowi trędowatego. 12 Czyż Abana i Parpar, rzeki
Damaszku, nie są lepsze od wszystkich wód Izraela?
Czy nie mógłbym się w nich obmyć i być czysty?
Odwrócił się więc i odjechał w gniewie. 13 Lecz jego
słudzy podeszli i powiedzieli do niego: Mój ojcze, gdyby
ten prorok rozkazał ci [zrobić] coś wielkiego, czy byś
tego nie uczynił? Tym bardziej gdy ci powiedział: Obmyj
się, a będziesz czysty. 14 Poszedł więc i zanurzył się
w Jordanie siedem razy, według słowa męża Bożego. I
jego ciało stało się jak ciało małego dziecka, i został
oczyszczony. 15 Potem wrócił do męża Bożego wraz z
całym swoim orszakiem, a gdy przybył, stanął przed
nim i powiedział: Oto teraz poznałem, że nie ma Boga
na całej ziemi poza Izraelem. Przyjmij więc, proszę, dar
od swego sługi. 16 Lecz on powiedział: Jak żyje PAN,
przed którego obliczem stoję, nic nie wezmę. [Tamten]
nalegał na niego, aby wziął, ale odmówił. 17 Wtedy
Naaman powiedział: Proszę więc, niech dadzą twemu
słudze tyle ziemi, ile udźwignie para mułów. Twój sługa
bowiem nie będzie już składał ani całopalenia, ani
[innych] ofiar obcym bogom, tylko PANU. 18 [Jednak]
w tej sprawie niech PAN przebaczy twemu słudze:
gdy mój pan wchodzi do świątyni Rimmona, aby tam
oddać pokłon, a opiera się na moim ramieniu, wtedy i
ja kłaniam się w świątyni Rimmona. Gdy więc ja się
kłaniam w świątyni Rimmona, niech PAN przebaczy
twemu słudze w tej sprawie. 19 Odpowiedział mu: Idź
w pokoju. A gdy odjechał od niego kawałek drogi; 20
Gehazi, sługa Elizeusza, męża Bożego, powiedział:
Oto mój pan oszczędził tego Naamana, Syryjczyka, nie
przyjmując z jego rąk tego, co przywiózł. Jak żyje PAN,
pobiegnę za nim i wezmę coś od niego. 21 Gehazi
więc pobiegł za Naamanem. Kiedy Naaman zobaczył,
że biegnie za nim, zszedł z rydwanu i wyszedł mu
naprzeciw, i zapytał: Czy [wszystko] jest dobrze? 22
Odpowiedział: Dobrze. Mój pan posłał mnie, abym ci
powiedział: Oto dopiero teraz przyszli do mnie dwaj
młodzieńcy z góry Efraim spośród synów proroków.
Daj im, proszę, talent srebra i dwie szaty na zmianę.
23 Naaman odpowiedział: Racz wziąć dwa talenty.
Nalegał na niego i zawiązał dwa talenty srebra w
dwóch workach oraz dwie szaty na zmianę, i włożył na
dwóch jego sług, którzy [je] nieśli przed nim. 24 A gdy
przyszedł do twierdzy, wziął [to] z ich rąk i złożył w
domu. Potem odprawił mężczyzn, a oni odeszli. 25
Sam zaś wszedł i stanął przed swoim panem. Elizeusz
zapytał go: Skąd [wracasz], Gehazi? Odpowiedział:
Twój sługa nigdzie nie chodził. 26 Lecz powiedział mu:
Czy moje serce nie szło [z tobą], kiedy tamten człowiek
odwrócił się na swym rydwanie na twoje spotkanie?
Czy to był czas przyjmowania srebra, przyjmowania
szat, sadów oliwnych, winnic, owiec, wołów, sług i
służących? 27 Dlatego też trąd Naamana przylgnie do
ciebie i do twojego potomstwa na wieki. I wyszedł od
niego trędowaty, [biały] jak śnieg.

6 I synowie proroków powiedzieli do Elizeusza: Oto
miejsce, w którym mieszkamy wraz z tobą, jest zbyt
ciasne dla nas. **2** Pozwól, że pójdziemy aż nad Jordan,
weźmiemy stamtąd każdy po jednej belce i zbudujemy
tam sobie miejsce na mieszkanie. Odpowiedział: Idźcie.
3 Jeden z nich powiedział: Racz, proszę, pójść ze
swoimi sługami. Odpowiedział: Pójdę. **4** I poszedł z
nimi. Kiedy przybyli nad Jordan, zaczęli ścinać drzewa.
5 I zdarzyło się, że jednemu z nich przy ścinaniu
drzewa [siekierą] żelazo wpadło do wody. Zawołał
wtedy: Ach, mój panie! Ta [była] pożyczona. **6** Mąż
Boży zapytał: Gdzie wpadło? I wskazał mu miejsce. A
on uciął drewno, wrzucił tam i żelazo wypłynęło. **7** I
powiedział: Weź [je] sobie. Wyciągnął więc rękę i wziął
je. **8** Potem, gdy król Syrii prowadził wojnę z Izraelem,
naradzał się ze swoimi sługami, mówiąc: W tym a w
tym miejscu będzie mój obóz. **9** Wtedy mąż Boży posłał
do króla Izraela wiadomość: Strzeż się przechodzić
przez to miejsce, bo tam Syryjczycy zrobili zasadzkę.
10 Posłał więc król Izraela na to miejsce, o którym mu
powiedział mąż Boży, ostrzegając go, i [król] uratował
się nie raz i nie dwa. **11** Serce króla Syrii zatrwożyło
się z tego powodu. Zwołał więc swoje sługi i zapytał
ich: Czemu mi nie powiecie, kto z nas [donosi] królowi
Izraela? **12** Jeden z jego sług odpowiedział: Nikt, mój
panie, królu. To prorok Elizeusz, który jest w Izraelu,
oznajmia królowi Izraela słowa, które wypowiadasz
w swoim pokoju sypialnym. **13** [On] odpowiedział:
Idźcie i dowiedzcie się, gdzie on jest, abym posłał
[po niego] i pojmał go. I doniesiono mu: Oto jest w
Dotan. **14** Posłał więc tam konie i rydwany, i znaczny
[oddział] wojska. Wyruszyli w nocy i oblegli miasto.
15 Kiedy sługa męża Bożego wstał wcześnie rano i
wyszedł, oto wojsko otoczyło miasto razem z końmi i
rydwanami. Jego sługa powiedział do niego: Ach, mój
panie! Cóż mamy czynić? **16** Odpowiedział: Nie bój
się, bo więcej jest tych, którzy [są] z nami, niż tych,
którzy [są] z nimi. **17** Wtedy modlił się Elizeusz: PANIE,
otwórz, proszę, jego oczy, aby widział. PAN otworzył
oczy tego sługi i ten zobaczył: oto góra była pełna
koni i ognistych rydwanów wokół Elizeusza. **18** A gdy
[Syryjczycy] zeszli do niego, Elizeusz modlił się do
PANA i powiedział: Proszę, dotknij ten lud ślepotą. I
[PAN] dotknął go ślepotą według słowa Elizeusza. **19**
Wtedy Elizeusz powiedział do nich: To nie ta droga
ani nie to miasto. Pójdźcie za mną, a zaprowadzę
was do człowieka, którego szukacie. I zaprowadził
ich do Samarii. **20** A gdy weszli do Samarii, Elizeusz
powiedział: PANIE, otwórz im oczy, aby przejrzeli. PAN
otworzył im oczy i zobaczyli, że [są] w środku Samarii.
21 Gdy król Izraela zobaczył ich, zapytał Elizeusza:
Czy mam ich zabić, mój ojcze? **22** Odpowiedział: Nie
zabijaj. Czy zabijasz tych, których pojmałeś swoim
mieczem i swoim łukiem? Połóż przed nimi chleb i
wodę, aby jedli i pili, i wrócili do swego pana. **23**
Przygotował więc dla nich wielką ucztę. A gdy jedli
i pili, odprawił ich i poszli do swego pana. Odtąd
bandy Syryjczyków już nie wpadały do ziemi Izraela.
24 Potem Ben-Hadad, król Syrii, zebrał całe swoje
wojsko, wyruszył i obległ Samarię. **25** I nastał wielki
głód w Samarii. Tak bowiem ją oblegali, że głowa osła
[kosztowała] osiemdziesiąt srebrników, a ćwierć kaba
gołębiego gnoju – pięć srebrników. **26** A gdy król Izraela
przechodził po murze, [pewna] kobieta zawołała do
niego: Ratuj mnie, mój panie, królu! **27** Odpowiedział:
Jeśli PAN cię nie uratuje, jakże [ja] ciebie uratuję? Czy
z klepiska lub z tłoczni? **28** Następnie król zapytał ją:
Co ci jest? Odpowiedziała: Ta oto kobieta powiedziała
mi: Daj swojego syna, abyśmy go zjadły dzisiaj, a jutro
zjemy mojego syna. **29** Ugotowałyśmy więc mojego
syna i zjadłyśmy go. Potem powiedziałam jej na drugi
dzień: Daj swojego syna, abyśmy go zjadły. Lecz ona
ukryła swojego syna. **30** A gdy król usłyszał słowa
tej kobiety, rozdarł swoje szaty. I kiedy przechodził
po murze, lud zobaczył, że pod spodem nosił wór
na swoim ciele. **31** Wtedy [król] powiedział: Niech mi
to uczyni Bóg i tamto dorzuci, jeśli głowa Elizeusza,
syna Szafata, ostoi się na nim dzisiaj. **32** Elizeusz
zaś siedział w swoim domu i starsi siedzieli razem z
nim. I [król] wysłał przed sobą człowieka. Lecz zanim
posłaniec przyszedł do niego, powiedział do starszych:
Czy widzicie, że ten syn mordercy posłał, aby mi
ucięto głowę? Uważajcie, gdy ten posłaniec przyjdzie,
zamknijcie drzwi i zatrzymajcie go przed drzwiami.
Czy za nim nie słychać kroków mego pana? **33** A
gdy jeszcze z nimi rozmawiał, oto posłaniec przybył
do niego i powiedział: To nieszczęście jest od PANA.
Czego mam jeszcze oczekiwać od PANA?

7 Wtedy Elizeusz powiedział: Słuchajcie słowa PANA.
Tak mówi PAN: Jutro o tej porze w bramie Samarii
jedna miara mąki pszennej będzie za jednego sykla
i dwie miary jęczmienia [też] za sykla. **2** Wówczas
książę, na którego ramieniu król się wspierał, odezwał
się do męża Bożego: Choćby PAN zrobił okna w
niebie, czy mogłoby tak się stać? Odpowiedział mu:
Oto zobaczysz to na własne oczy, ale jeść z tego nie
będziesz. **3** A było czterech trędowatych mężczyzn u
wejścia bramy. Mówili oni jeden do drugiego: Po co tu
siedzimy, aż umrzemy? **4** Jeśli powiemy: Wejdziemy
do miasta, w mieście jest głód i tam umrzemy. A
jeśli zostaniemy tu, również umrzemy. Teraz więc
chodźcie i przejdźmy do obozu Syryjczyków. Jeśli
pozostawią nas przy życiu, będziemy żyć, a jeśli nas
zabiją, umrzemy. **5** Wstali więc o zmierzchu, aby

przejść do obozu Syryjczyków. A gdy dotarli do krańca
obozu Syryjczyków, oto nikogo tam nie było. 6 PAN
bowiem sprawił, że w obozie Syryjczyków słychać
było turkot rydwanów, tętent koni i gwar wielkiego
wojska. Mówili jeden do drugiego: Oto król Izraela najął
przeciwko nam królów chetyckich i królów Egiptu, aby
na nas napadli. 7 Wstali więc i uciekli o zmierzchu,
zostawiając swoje namioty, swoje konie [i] osły – cały
obóz tak, jak był, i uciekli, aby ratować swoje życie. 8
A gdy trędowaci dotarli do krańca obozu, weszli do
jednego namiotu, jedli, pili, wynieśli stamtąd srebro,
złoto i szaty, po czym poszli i ukryli to. Następnie
wrócili, weszli do drugiego namiotu, [również] wynieśli
stamtąd [łup], odeszli i ukryli [go]. 9 Wtedy powiedzieli
jeden do drugiego: Niedobrze czynimy. Ten dzień jest
dniem dobrej nowiny, a my milczymy. Jeśli będziemy
czekać aż do brzasku, spotka nas kara. Chodźcie więc
teraz, pójdźmy i opowiadajmy o tym domowi króla. 10
Przyszli więc i zawołali na strażnika bramy miejskiej.
Powiedzieli im: Przyszliśmy do obozu Syryjczyków,
a oto nikogo tam nie było, nie słychać było głosu
ludzkiego, widzieliśmy tylko uwiązane konie i osły oraz
namioty, tak jak były. 11 Wtedy zawołał on innych
strażników, a ci opowiedzieli o tym we wnętrzu domu
króla. 12 Wówczas król wstał w nocy i powiedział do
swoich sług: Powiem wam, co nam uczynili Syryjczycy:
wiedzą, że głodujemy. Wyszli więc z obozu i ukryli
się w polu, mówiąc: Gdy wyjdą z miasta, pojmiemy
ich żywych i wejdziemy do miasta. 13 Jeden z jego
sług odpowiedział: Niech wezmą, proszę, pięć spośród
reszty koni, które zostały w mieście – oto są one
jak całe mnóstwo Izraela, które zostało w nim, oto
[są] one jak całe mnóstwo Izraela, które już zginęło –
wyślemy [je] i zobaczymy. 14 Wzięli więc dwa konie
zaprzęgowe, które król posłał do obozu Syryjczyków,
mówiąc: Idźcie i zobaczcie. 15 Szli za nimi aż do
Jordanu. A oto cała droga była pełna szat i naczyń,
które Syryjczycy porzucili w pośpiechu. Wtedy posłańcy
wrócili i oznajmili to królowi. 16 Wówczas lud wyszedł i
złupił obóz Syryjczyków. I jedna miara mąki pszennej
była za sykla i dwie miary jęczmienia za sykla, według
słowa PANA. 17 A król ustanowił tego księcia, na
którego ramieniu się wspierał, [nadzorcą] bramy. Lud
jednak zadeptał go w bramie na śmierć, jak powiedział
mąż Boży, który [o tym] mówił, gdy król zszedł do niego.
18 I stało się tak, jak powiedział królowi mąż Boży: Dwie
miary jęczmienia za sykla i jedna miara mąki pszennej
za sykla będą jutro o tej porze w bramie Samarii.
19 Wtedy ten książę odpowiedział mężowi Bożemu:
Choćby PAN zrobił okna w niebie, czy mogłoby tak się
stać? Odpowiedział: Oto zobaczysz to na własne oczy,
ale jeść z tego nie będziesz. 20 I tak się z nim stało.
Lud bowiem zadeptał go w bramie i [książę] umarł.

8 Potem Elizeusz odezwał się do tej kobiety, której
syna wskrzesił: Wstań i idź, ty i twój dom, zamieszkaj
jako przybysz tam, gdziekolwiek będziesz mogła
zamieszkać. PAN bowiem wezwał głód, który nawiedzi
ziemię na siedem lat. 2 Wstała więc kobieta i uczyniła
według słowa męża Bożego. Wyruszyła wraz ze
swoim domem i przebywała w ziemi Filistynów przez
siedem lat. 3 Po upływie siedmiu lat kobieta wróciła
z ziemi Filistynów. I udała się do króla, aby wołać
o swój dom i swoje pole. 4 A w tym czasie król
rozmawiał z Gehazim, sługą męża Bożego: Opowiedz
mi, proszę, o wszystkich wielkich dziełach, których
dokonał Elizeusz. 5 A gdy on opowiadał królowi, jak
wskrzesił umarłego, oto kobieta, której syna wskrzesił,
zawołała na króla o swój dom i swoje pole. Gehazi
powiedział: Mój panie, królu, to jest ta kobieta i to jej
syn, którego wskrzesił Elizeusz. 6 Wtedy król wypytał
kobietę, a ona mu odpowiedziała. I król przydzielił jej
pewnego urzędnika, mówiąc: Przywróć jej wszystko,
co do niej należało, oraz wszystkie dochody z pola
od dnia, w którym opuściła ziemię, aż do teraz. 7
Potem Elizeusz przyszedł do Damaszku, a Ben-Hadad,
król Syrii, chorował. I oznajmiono mu: Mąż Boży
przyszedł tutaj. 8 Wtedy król powiedział do Chazaela:
Weź w ręce dar, wyjdź naprzeciw męża Bożego i
przez niego zapytaj PANA: Czy wyzdrowieję z tej
choroby? 9 Chazael wyszedł więc naprzeciw niego
i wziął ze sobą dar ze wszystkich dóbr Damaszku,
załadowany na czterdziestu wielbłądach. Przyszedł i
stanął przed nim, i powiedział: Twój syn Ben-Hadad,
król Syrii, posłał mnie do ciebie z pytaniem: Czy
wyzdrowieję z tej choroby? 10 Elizeusz odpowiedział
mu: Idź i powiedz mu: Na pewno wyzdrowiejesz.
Lecz PAN objawił mi, że na pewno umrze. 11 Wtedy
z twarzą zastygłą patrzył na niego, aż tamten się
zawstydził. I mąż Boży zapłakał. 12 Chazael zapytał
go: Czemu mój pan płacze? Odpowiedział: Bo wiem,
jakie zło wyrządzisz synom Izraela. Ich twierdze spalisz
ogniem, ich młodzieńców pomordujesz mieczem, ich
dzieci roztrzaskasz i ich brzemienne rozprujesz. 13
Wtedy Chazael powiedział: Co? Czy twój sługa jest
psem, żeby miał czynić tak straszną rzecz? Elizeusz
odpowiedział: PAN pokazał mi, że ty będziesz królem
nad Syrią. 14 Potem odszedł od Elizeusza i przyszedł
do swego pana, który zapytał go: Co ci powiedział
Elizeusz? Odpowiedział: Powiedział mi, że na pewno
wyzdrowiejesz. 15 A nazajutrz [Chazael] wziął kołdrę,
zamoczył ją w wodzie i rozciągnął na jego twarzy, tak
że umarł. Chazael zaś królował w jego miejsce. 16
W piątym roku Jorama, syna Achaba, króla Izraela,

gdy Jehoszafat [był jeszcze] królem Judy, zaczął
królować Jehoram, syn Jehoszafata, król Judy. 17 Miał
trzydzieści dwa lata, kiedy zaczął królować, i królował
osiem lat w Jerozolimie. 18 Lecz szedł drogami królów
Izraela, tak jak to czynił dom Achaba, bo miał za żonę
córkę Achaba i czynił to, co złe w oczach PANA.
19 PAN jednak nie chciał wytracić Judy ze względu
na Dawida, swego sługę, tak jak mu obiecał, że da
pochodnię jemu oraz jego synom po wszystkie dni.
20 Za jego dni Edom wyzwolił się spod ręki Judy i
ustanowili nad sobą króla. 21 Wyruszył więc Joram do
Seiru wraz ze wszystkimi rydwanami. Wstał on w nocy
i pobił Edomitów, którzy go otoczyli, oraz dowódców
rydwanów. Lud zaś uciekał do swoich namiotów. 22
Edom jednak wyzwolił się spod ręki Judy [i jest tak] aż
do dziś. W tym czasie wyzwoliła się również Libna.
23 A pozostałe dzieje Jorama i wszystko, co czynił,
czy nie są zapisane w kronikach królów Judy? 24 I
Joram zasnął ze swoimi ojcami, i został pogrzebany z
nimi w mieście Dawida. W jego miejsce królował jego
syn Achazjasz. 25 W dwunastym roku Jorama, syna
Achaba, króla Izraela, zaczął królować Achazjasz, syn
Jorama, króla Judy. 26 Achazjasz miał dwadzieścia
dwa lata, kiedy zaczął królować, i królował jeden
rok w Jerozolimie. Jego matka miała na imię Atalia
[i była] córką Omriego, króla Izraela. 27 Szedł on
drogą domu Achaba i czynił to, co złe w oczach
PANA, jak dom Achaba. Był bowiem zięciem domu
Achaba. 28 Wyruszył z Joramem, synem Achaba, na
wojnę z Chazaelem, królem Syrii, do Ramot-Gilead,
ale Syryjczycy zranili Jorama. 29 Król Joram wrócił
więc, aby się leczyć w Jizreel z ran, które mu zadali
Syryjczycy w Rama, gdy walczył z Chazaelem, królem
Syrii. I Achazjasz, syn Jorama, króla Judy, przybył
odwiedzić Jorama, syna Achaba, w Jizreel, ponieważ
był chory.

9 A prorok Elizeusz zawołał jednego z synów proroków
i powiedział mu: Przepasz swoje biodra, weź do ręki
ten dzban z oliwą i idź do Ramot-Gilead. 2 A gdy tam
przybędziesz, zobaczysz tam Jehu, syna Jehoszafata,
syna Nimsziego. Wejdź [tam], spraw, by powstał
spośród swych braci i wprowadź go do najskrytszej
komnaty. 3 Następnie weź dzban oliwy, wylej na jego
głowę i powiedz: Tak mówi PAN: Namaściłem cię na
króla nad Izraelem. Potem otwórz drzwi i uciekaj, nie
zwlekaj. 4 Poszedł więc ten młodzieniec – młody
prorok – do Ramot-Gilead. 5 A gdy przybył, oto
dowódcy wojska siedzieli. A on powiedział: Wodzu!
Mam do ciebie słowo. Jehu zapytał: Do którego z
nas wszystkich? I odpowiedział: Do ciebie, wodzu! 6
Wtedy wstał i wszedł do domu, a tamten wylał oliwę
na jego głowę i powiedział mu: Tak mówi PAN, Bóg
Izraela: Namaściłem cię na króla nad ludem PANA, nad
Izraelem. 7 Wytracisz dom Achaba, swego pana, ja
bowiem pomszczę krew swoich sług, proroków i krew
wszystkich sług PANA z ręki Jezabel. 8 I tak zginie
cały dom Achaba. Wytępię [z domu] Achaba każdego,
aż do najmniejszego szczenięcia, każdego więźnia i
opuszczonego w Izraelu. 9 I uczynię z domem Achaba
jak z domem Jeroboama, syna Nebata, i jak z domem
Baszy, syna Achiasza. 10 Psy zjedzą Jezabel na polu
Jizreel i nie będzie nikogo, kto ją pogrzebie. Potem
otworzył drzwi i uciekł. 11 A gdy Jehu wyszedł do sług
swego pana, jeden z nich zapytał go: Czy wszystko
dobrze? Po co ten szaleniec przyszedł do ciebie?
Odpowiedział im: Wy znacie tego człowieka i jego
słowa. 12 Oni powiedzieli: To nieprawda. Powiedz,
proszę. A on powiedział: Tak a tak przemówił do
mnie: Tak mówi PAN: Namaściłem cię na króla nad
Izraelem. 13 Wtedy wszyscy pospiesznie wzięli swoje
szaty, podłożyli je pod niego na najwyższym stopniu,
zadęli w trąbę i zawołali: Jehu jest królem! 14 Wtedy
Jehu, syn Jehoszafata, syna Nimsziego, uknuł spisek
przeciw Joramowi. (A w tym czasie Joram wraz z całym
Izraelem strzegł Ramot-Gilead przed Chazaelem,
królem Syrii. 15 Lecz król Joram wrócił, by leczyć się w
Jizreel z ran, które mu zadali Syryjczycy, gdy walczył z
Chazaelem, królem Syrii). Jehu powiedział: Jeśli się
na to zgadzacie, niech nikt nie wychodzi z miasta, aby
pójść i oznajmić to w Jizreel. 16 Następnie Jehu wsiadł
na rydwan i pojechał do Jizreel, bo tam leżał Joram.
Także Achazjasz, król Judy, przyjechał, aby odwiedzić
Jorama. 17 A gdy strażnik, który stał na wieży w Jizreel,
zobaczył nadjeżdżający oddział Jehu, powiedział:
Widzę oddział. Joram rzekł: Weź jeźdźca i wyślij [go]
naprzeciw [nich], niech zapyta: Czy jest pokój? 18
Jeździec więc wyruszył mu naprzeciw i zapytał: Tak
mówi król: Czy jest pokój? Jehu odpowiedział: Co tobie
do pokoju? Zawróć i [jedź] za mną. Strażnik oznajmił:
Posłaniec dotarł do nich, ale nie wraca. 19 Wysłał więc
drugiego jeźdźca, który przybył do nich i powiedział:
Tak mówi król: Czy jest pokój? Jehu odpowiedział: Co
tobie do pokoju? Zawróć i jedź za mną. 20 Strażnik
znowu oznajmił: Dotarł do nich, ale nie wraca. A jego
jazda jest jak jazda Jehu, syna Nimsziego, bo jedzie
jak szalony. 21 Wtedy Joram powiedział: Zaprzęgaj.
Zaprzężono więc jego rydwan. I Joram, król Izraela,
i Achazjasz, król Judy, wyjechali, każdy na swoim
rydwanie. Wyjechali naprzeciw Jehu i spotkali go na
polu Nabota Jizreelity. 22 A gdy Joram zobaczył Jehu,
zapytał: Czy jest pokój, Jehu? Odpowiedział: Co to
za pokój, dopóki [trwają] cudzołóstwa Jezabel, twojej
matki, i jej liczne czary. 23 Wtedy Joram zawrócił i
uciekł, mówiąc do Achazjasza: Zdrada, Achazjaszu!

24 A Jehu wziął do rąk łuk i trafił Jorama między
ramiona tak, że strzała przeszyła jego serce, a on
padł na swój rydwan. 25 Potem [Jehu] odezwał się
do Bidkara, swego dowódcy: Weź go i porzuć na
polu Nabota Jizreelity. Pamiętasz bowiem: gdy ja i ty
jechaliśmy razem za Achabem, jego ojcem, PAN wydał
przeciwko niemu ten wyrok: 26 Z pewnością widziałem
wczoraj krew Nabota i krew jego synów – mówi PAN. I
zemszczę się na tobie na tym polu – mówi PAN. Teraz
więc weź go i porzuć na polu według słowa PANA. 27
Gdy zobaczył to Achazjasz, król Judy, zaczął uciekać
drogą do domu ogrodowego. Lecz Jehu ścigał go i
polecił: Tego także zabijcie na jego rydwanie. I [zranili
go] na wzniesieniu Gur, które jest przy Jibleam. Uciekł
do Megiddo i tam umarł. 28 Jego słudzy przewieźli
go do Jerozolimy i pogrzebali w jego grobie z jego
ojcami w mieście Dawida. 29 W jedenastym roku
Jorama, syna Achaba, Achazjasz zaczął królować nad
Judą. 30 Potem Jehu przybył do Jizreel. Gdy Jezabel
usłyszała o tym, pomalowała swoją twarz, upiększyła
włosy i wyglądała przez okno. 31 A gdy Jehu wjeżdżał
przez bramę, zapytała: Czy miał pokój Zimri, który
zabił swego pana? 32 On zaś podniósł twarz ku oknu i
zawołał: Kto [jest] ze mną? Kto? Wtedy wyjrzeli ku
niemu dwaj [albo] trzej eunuchowie. 33 Powiedział
im: Zrzućcie ją. Wtedy zrzucili ją. Jej krew obryzgała
mur i konie, a on podeptał ją. 34 A gdy [tam] wszedł,
najadł się i napił, potem powiedział: Zajmijcie się
teraz tą przeklętą i pogrzebcie ją. Jest bowiem córką
króla. 35 Poszli, aby ją pogrzebać, lecz nie znaleźli
z niej nic poza czaszką, stopami i dłońmi. 36 Wrócili
więc i oznajmili mu to. On zaś powiedział: [Wypełniło
się] słowo PANA, które wypowiedział przez swego
sługę Eliasza Tiszbitę: Na polu Jizreel psy zjedzą ciało
Jezabel. 37 A trup Jezabel będzie jak gnój leżący na
powierzchni roli, na polu Jizreel, tak że nikt nie powie:
To jest Jezabel.

10 Achab zaś miał siedemdziesięciu synów w
Samarii. I Jehu napisał list, i wysłał [go] do
Samarii do książąt Jizreel – do starszych i do tych,
którzy wychowywali [synów] Achaba – ze słowami:
2 Jak tylko dotrze do was ten list, a są przecież z
wami synowie waszego pana, macie też rydwany,
konie, miasto obronne i uzbrojenie; 3 Upatrzcie sobie
najlepszego i najodpowiedniejszego z synów waszego
pana, posadźcie na tronie jego ojca i walczcie o dom
waszego pana. 4 Lecz oni bardzo się przerazili i
powiedzieli: Oto dwaj królowie nie ostali się przed
nim, a jakże my się ostoimy? 5 Wtedy ten, który był
[postawiony] nad domem, i ten, który był nad miastem,
starsi oraz wychowawcy [synów króla] wysłali do
Jehu wiadomość: Jesteśmy twoimi sługami. Uczynimy
wszystko, co nam rozkażesz. Nie ustanowimy żadnego
króla. Czyń, co uznasz za dobre w swoich oczach. 6 I
napisał do nich drugi list ze słowami: Jeśli jesteście
moi i chcecie słuchać mego głosu, weźcie głowy synów
waszego pana i przyjdźcie do mnie jutro o tym czasie
do Jizreel. A synów królewskich było siedemdziesięciu
mężczyzn, przebywających u znakomitych obywateli
miasta, którzy ich wychowywali. 7 A gdy doszedł do
nich list, wzięli synów królewskich, zabili wszystkich
siedemdziesięciu, włożyli ich głowy do koszy i posłali
je do niego do Jizreel. 8 Posłaniec przyszedł i oznajmił
mu: Przyniesiono głowy synów królewskich. A [on]
powiedział: Ułóżcie je w dwa stosy u wejścia bramy –
aż do poranku. 9 Rano zaś wyszedł, stanął i przemówił
do całego ludu: Jesteście sprawiedliwi. Oto uknułem
spisek przeciw swemu panu i zabiłem go, ale kto zabił
tych wszystkich? 10 Wiedzcie teraz, że nie upadnie na
ziemię [nic] ze słowa PANA, które PAN wypowiedział
przeciwko domowi Achaba. PAN bowiem uczynił to, co
wypowiedział przez swego sługę Eliasza. 11 Jehu więc
zabił wszystkich, którzy pozostali z domu Achaba w
Jizreel, wszystkich jego możnych, jego bliskich i jego
kapłanów, tak że nie zostawił spośród nich żadnego
przy życiu. 12 Potem wstał, odszedł i wyruszył do
Samarii. Po drodze, [gdy] był w domu, gdzie pasterze
strzygli owce; 13 Jehu spotkał braci Achazjasza,
króla Judy, i zapytał: Kim jesteście? Odpowiedzieli:
Jesteśmy braćmi Achazjasza i idziemy pozdrowić
synów króla i synów królowej. 14 Wtedy rozkazał:
Pojmijcie ich żywcem. I pojmali ich żywcem, i zabili
przy studni tego domu, gdzie strzyżono owce [w liczbie]
czterdziestu dwóch mężczyzn. Nie oszczędził żadnego
z nich. 15 Potem odjechał stamtąd i spotkał Jonadaba,
syna Rechaba, idącego mu naprzeciw. Pozdrowił go
i zapytał: Czy twoje serce jest tak szczere jak moje
serce wobec twojego serca? Jonadab odpowiedział:
Jest. A jeśli jest, to daj mi swoją rękę. Wtedy dał
mu swą rękę i wziął go do siebie na rydwan. 16
Potem powiedział: Jedź ze mną i zobaczysz moją
gorliwość dla PANA. I wiózł go na swoim rydwanie. 17
A gdy przyjechał do Samarii, zabił wszystkich, którzy
pozostali [z domu] Achaba w Samarii, i wytracił ich
według słowa PANA, które wypowiedział do Eliasza.
18 Potem Jehu zebrał cały lud i powiedział do niego:
Achab mało służył Baalowi, Jehu będzie mu służył
bardziej. 19 Teraz więc zwołajcie do mnie wszystkich
proroków Baala, wszystkie jego sługi i wszystkich jego
kapłanów, niech nikogo nie zabraknie. Złożę bowiem
wielką ofiarę Baalowi. Ktokolwiek się nie stawi, nie
pozostanie przy życiu. Lecz Jehu działał podstępnie,
chcąc wytracić czcicieli Baala. 20 Jehu dalej rozkazał:

Ogłoście święto dla Baala. I obwołano [je]. 21 Potem
Jehu rozesłał posłańców po całym Izraelu. I zeszli
się wszyscy czciciele Baala, tak że nie było [spośród
nich] nikogo, kto by nie przyszedł. Weszli do domu
Baala i wypełnił się dom Baala od krańca aż do
krańca. 22 Następnie powiedział przełożonemu szatni:
Wyłóż szaty dla wszystkich czcicieli Baala. I wyłożył
dla nich szaty. 23 Wtedy Jehu wraz z Jonadabem,
synem Rechaba, wszedł do domu Baala i powiedział
czcicielom Baala: Zbadajcie i upewnijcie się, że nie
ma z wami nikogo z czcicieli PANA, ale tylko czciciele
Baala. 24 Weszli więc, aby złożyć ofiary i całopalenia.
Lecz Jehu postawił sobie na zewnątrz osiemdziesięciu
mężczyzn, którym powiedział: Jeśli ujdzie ktokolwiek z
tego ludu, który wydaję w wasze ręce, to wasze życie
będzie [zapłatą] za jego życie. 25 A gdy dokończono
składanie całopalenia, Jehu powiedział żołnierzom i
dowódcom: Wejdźcie i zabijajcie ich, [aby] nikt nie
uszedł. Zabili więc [ich] ostrzem miecza i żołnierze
i dowódcy powyrzucali ich. Potem poszli do miasta
domu Baala. 26 Wyrzucili posągi z domu Baala i spalili
je. 27 Rozbili też posąg Baala, zburzyli dom Baala
i uczynili z niego wychodek, [i jest tak] aż do dziś.
28 W ten sposób Jehu wytępił Baala z Izraela. 29
Nie odstąpił jednak od grzechów Jeroboama, syna
Nebata, który do grzechu przywiódł Izraela – od złotych
cielców, które [były] w Betel i w Dan. 30 Wtedy PAN
powiedział do Jehu: Ponieważ dobrze postąpiłeś,
wykonując to, co słuszne w moich oczach, i uczyniłeś
domowi Achaba według wszystkiego, co było w moim
sercu, to twoi synowie aż do czwartego pokolenia będą
zasiadać na tronie Izraela. 31 Lecz Jehu nie pilnował
[tego], aby postępować z całego swego serca według
prawa PANA, Boga Izraela. Nie odstąpił od grzechów
Jeroboama, który przywiódł Izraela do grzechu. 32 W
tych dniach PAN zaczął umniejszać Izrael: Chazael
pobił ich na całym obszarze Izraela; 33 Od Jordanu ku
wschodowi, całą ziemię Gileadu, Gadytów, Rubenitów
i Manassytów, od Aroeru, który leży nad rzeką Arnon –
Gilead i Baszan. 34 A pozostałe dzieje Jehu i wszystko,
co czynił, cała jego potęga, czy nie są zapisane w
kronikach królów Izraela? 35 I Jehu zasnął ze swymi
ojcami, i pogrzebano go w Samarii. A w jego miejsce
królował jego syn Jehoachaz. 36 A czas, w którym Jehu
królował nad Izraelem w Samarii, [wynosił] dwadzieścia
osiem lat.

11 Kiedy Atalia, matka Achazjasza, zobaczyła, że jej
syn umarł, powstała i zgładziła całe potomstwo
królewskie. 2 Ale Jehoszeba, córka króla Jorama,
siostra Achazjasza, wzięła Joasza, syna Achazjasza,
i wykradła go spośród synów króla, których zabito; i
ukryła go przed Atalią wraz z jego mamką w pokoju
sypialnym, i nie został zabity. 3 I przebywał z nią
sześć lat ukryty w domu PANA. Tymczasem Atalia
królowała nad ziemią. 4 A w siódmym roku Jehojada
posłał i wezwał setników, dowódców i gwardzistów,
przyprowadził ich do siebie, do domu PANA, zawarł z
nimi przymierze, kazał im złożyć przysięgę w domu
PANA i pokazał im syna króla. 5 I rozkazał im:
Oto co macie uczynić: trzecia część z was, którzy
przychodzicie w szabat, niech pełni straż w domu
królewskim; 6 Trzecia część zostanie w bramie Sur
i trzecia część będzie w bramie za gwardzistami.
Będziecie trzymali straż nad domem w razie ataku. 7 A
dwie części spośród was – wszyscy, którzy wychodzą
w szabat, niech trzymają straż w domu PANA przy
królu. 8 A tak otoczycie króla wokół, każdy z bronią
w ręku. Ktokolwiek zbliży się do szeregów, niech
będzie zabity. A [wy] bądźcie przy królu, gdy będzie
wychodzić i wchodzić. 9 Setnicy uczynili wszystko tak,
jak rozkazał kapłan Jehojada. Każdy wziął swoich ludzi,
którzy przychodzili w szabat, i tych, którzy odchodzili
w szabat, i przyszli do kapłana Jehojady. 10 Wtedy
kapłan dał setnikom włócznie i tarcze króla Dawida,
które [były] w domu PANA. 11 A gwardziści stali, każdy
z bronią w ręku, dokoła króla, od prawej strony świątyni
aż do lewej strony świątyni, przy ołtarzu i świątyni. 12
Wtedy wyprowadził syna króla, włożył na niego koronę
i [wręczył mu] Świadectwo. I ustanowiono go królem, i
namaszczono go, a klaskając w dłonie, wołano: Niech
żyje król! 13 Kiedy Atalia usłyszała okrzyk gwardzistów
i ludu, przyszła do ludu, do świątyni PANA. 14 A
gdy spojrzała, oto król stał przy kolumnie według
zwyczaju, a wokół króla książęta i trębacze. Cały lud
ziemi radował się i dął w trąby. Wtedy Atalia rozdarła
swoje szaty i wołała: Zdrada! Zdrada! 15 Lecz kapłan
Jehojada wydał rozkaz setnikom i dowódcom wojska
i powiedział do nich: Wyprowadźcie ją ze świątyni
poza szeregi, a ktokolwiek pójdzie za nią, niech będzie
zabity mieczem. Kapłan bowiem powiedział: Niech nie
będzie zabita w domu PANA. 16 Pochwycili więc ją, a
gdy weszła na drogę, którą wjeżdżają konie do domu
królewskiego, została tam zabita. 17 Wtedy Jehojada
zawarł przymierze między PANEM a królem i ludem,
aby byli ludem PANA, oraz między królem a ludem. 18
I cały lud [tej] ziemi wszedł do domu Baala i zburzył go.
Rozbili doszczętnie jego ołtarze i posągi, a Mattana,
kapłana Baala, zabili przed ołtarzami. Następnie kapłan
ustanowił straż nad domem PANA. 19 Potem wziął
setników, dowódców i gwardzistów oraz cały lud [tej]
ziemi. I sprowadzili króla z domu PANA, i przyszli
przez bramę gwardii do domu królewskiego. I zasiadł
na tronie królów. 20 I cały lud tej ziemi radował się, a
miasto się uspokoiło. Atalię zabili mieczem przy domu

królewskim. 21 Jehoasz miał siedem lat, gdy zaczął
królować.

12 W siódmym roku Jehu zaczął królować Jehoasz
i królował czterdzieści lat w Jerozolimie. Jego
matka miała na imię Sibia, [była] z Beer-Szeby.
2 Jehoasz czynił to, co słuszne w oczach PANA,
przez wszystkie swoje dni, w których uczył go
kapłan Jehojada. 3 Wyżyn jednak nie zniesiono i
lud jeszcze składał ofiary, i palił kadzidło na tych
wyżynach. 4 I Jehoasz powiedział do kapłanów:
Wszystkie pieniądze z ofiar poświęconych, które
przynoszone są do domu PANA, pieniądze tych,
którzy są spisani, pieniądze każdego według jego
oszacowania i wszystkie pieniądze, które ktokolwiek
dobrowolnie wnosi do domu PANA; 5 Niech wezmą
dla siebie kapłani, każdy od swego znajomego, i niech
naprawią szkody domu [PANA], gdziekolwiek taka
szkoda się znajdzie. 6 Lecz jeszcze w dwudziestym
trzecim roku króla Jehoasza kapłani nie naprawili
szkód domu. 7 Wtedy król Jehoasz wezwał kapłana
Jehojadę oraz [pozostałych] kapłanów i mówił do nich:
Czemu nie naprawiacie szkód domu? Teraz więc nie
bierzcie pieniędzy od swoich znajomych, ale oddajcie
je na [naprawę] szkód domu. 8 I kapłani zgodzili się na
to, aby nie brać pieniędzy od ludu, oraz [na to], że nie
będą naprawiali szkód domu. 9 Wtedy kapłan Jehojada
wziął jedną skrzynię, zrobił otwór w jej wieku i postawił
ją przy ołtarzu po prawej stronie, którędy wchodzono
do domu PANA. Kapłani zaś, którzy strzegli progu,
wrzucali tam wszystkie pieniądze, które wnoszono
do domu PANA. 10 A gdy widzieli, że w skrzyni było
dużo pieniędzy, przychodził pisarz króla i najwyższy
kapłan, którzy liczyli i chowali pieniądze znajdujące
się w domu PANA. 11 I odważone pieniądze dawali
do rąk kierowników robót, przełożonych nad domem
PANA. Ci zaś wydawali je na cieśli i budowniczych,
którzy naprawiali dom PANA; 12 Na murarzy, na
kamieniarzy, na kupno drewna i ciosanych kamieni
do naprawy szkód w domu PANA i na wszelkie inne
wydatki związane z naprawą tego domu. 13 Jednakże
z pieniędzy, które przynoszono do domu PANA, nie
sporządzono dla domu PANA srebrnych mis, nożyc,
czasz, trąb ani żadnych złotych i srebrnych naczyń; 14
Lecz dawano je robotnikom, którzy naprawiali za nie
dom PANA. 15 I nie rozliczano ludzi, którym dawano
pieniądze do ręki na opłacenie robotników, ponieważ
postępowali uczciwie. 16 Lecz pieniędzy z ofiar za
występek i pieniędzy z ofiar za grzech nie wnoszono
do domu PANA, [lecz] należały do kapłanów. 17
Wtedy Chazael, król Syrii, wyruszył, aby walczyć z
Gat i zdobył je. Potem Chazael postanowił wyruszyć
przeciw Jerozolimie. 18 Jehoasz, król Judy, wziął
więc wszystkie rzeczy poświęcone, które poświęcili
Jehoszafat, Joram i Achazjasz, jego ojcowie, królowie
Judy, i to, co sam poświęcił, oraz całe złoto, które
znalazło się w skarbcach domu PANA i domu króla, i
posłał [to] do Chazaela, króla Syrii. I ten wycofał się z
Jerozolimy. 19 A pozostałe dzieje Jehoasza i wszystko,
co czynił, czy nie są zapisane w kronikach królów
Judy? 20 Potem jego słudzy powstali i uknuli spisek
[przeciwko niemu], i zabili Joasza w domu na Millo,
na [drodze] schodzącej do Silla; 21 Jozachar, syn
Szimeata, i Jozabad, syn Szomera, byli właśnie tymi
sługami, którzy zabili go. A pogrzebali go z jego ojcami
w mieście Dawida, a jego syn Amazjasz królował w
jego miejsce.

13 W dwudziestym trzecim roku Joasza, syna
Achazjasza, króla Judy, Jehoachaz, syn Jehu,
zaczął królować nad Izraelem w Samarii [i królował]
siedemnaście lat. 2 A czynił to, co złe w oczach PANA,
naśladując grzechy Jeroboama, syna Nebata, który
przywiódł Izraela do grzechu, [i] nie odstąpił od nich. 3 I
zapalił się gniew PANA przeciw Izraelowi, i wydał go w
rękę Chazaela, króla Syrii, i w rękę Ben-Hadada, syna
Chazaela, po wszystkie [ich] dni. 4 Ale gdy Jehoachaz
błagał PANA, PAN go wysłuchał. Widział bowiem ucisk
Izraela dręczonego przez króla Syrii. 5 I PAN dał
Izraelowi wybawcę, tak że wyszli spod ręki Syryjczyków,
i synowie Izraela mieszkali w swoich namiotach jak
dawniej. 6 Jednakże nie odstąpili od grzechów domu
Jeroboama, który przywiódł Izraela do grzechu, ale
chodzili w nich. A do tego jeszcze w Samarii został gaj.
7 I Jehoachazowi nie pozostało więcej wojska jak tylko
pięćdziesięciu jeźdźców, dziesięć rydwanów i dziesięć
tysięcy pieszych, gdyż król Syrii wytracił ich i starł w
proch. 8 A pozostałe dzieje Jehoachaza i wszystko,
co czynił, oraz jego potęga, czy nie są zapisane w
kronikach królów Izraela? 9 I Jehoachaz zasnął ze
swymi ojcami, i pogrzebano go w Samarii, a jego syn
Joasz królował w jego miejsce. 10 W trzydziestym
siódmym roku Joasza, króla Judy, Jehoasz, syn
Jehoachaza, zaczął królować nad Izraelem w Samarii
[i królował] szesnaście lat; 11 I czynił to, co złe w
oczach PANA, nie odstępując od żadnych grzechów
Jeroboama, syna Nebata, który przywiódł Izraela do
grzechu – ale chodząc w nich. 12 A pozostałe dzieje
Joasza i wszystko, co czynił, oraz jego potęga – [to],
jak walczył z Amazjaszem, królem Judy, czy nie są
zapisane w kronikach królów Izraela? 13 I Joasz
zasnął ze swymi ojcami, a Jeroboam zasiadł na jego
tronie. I Joasz został pogrzebany w Samarii razem
z królami Izraela. 14 A Elizeusz zapadł na ciężką
chorobę, na którą [miał] umrzeć. Przyszedł do niego
Joasz, król Izraela, i płakał nad nim, mówiąc: Mój

ojcze, mój ojcze! Rydwanie Izraela i jego jeźdźcze!
15 Wtedy Elizeusz powiedział mu: Weź łuk i strzały.
Wziął więc łuk i strzały. 16 Potem powiedział do króla
Izraela: Weź łuk w rękę. I wziął go w rękę. Elizeusz
zaś położył swoje ręce na ręce króla. 17 I powiedział:
Otwórz okno na wschód. A gdy [je] otworzył, Elizeusz
polecił: Strzelaj! I strzelił, a on powiedział: Strzała
wybawienia PANA i strzała wybawienia od Syryjczyków.
Pobijesz bowiem Syryjczyków w Afek doszczętnie. 18
Następnie powiedział: Weź strzały! I wziął. Wtedy rzekł
do króla Izraela: Uderz w ziemię! I uderzył trzy razy,
i zaprzestał. 19 Wtedy mąż Boży rozgniewał się na
niego i powiedział: Trzeba było uderzyć pięć lub sześć
razy. Wtedy byś pokonał Syrię doszczętnie. Lecz teraz
pokonasz Syrię tylko trzy razy. 20 Potem Elizeusz
umarł i pogrzebali go. A z nastaniem roku moabskie
zgraje napadły na ziemię. 21 I zdarzyło się, że gdy
grzebano [pewnego] człowieka, zobaczyli [taką] zgraję.
Wrzucili więc tego człowieka do grobu Elizeusza. A
gdy ten człowiek został tam wrzucony, dotknął kości
Elizeusza, ożył i wstał na nogi. 22 Chazael zaś, król
Syrii, uciskał lud Izraela po wszystkie dni Jehoachaza.
23 PAN jednak zlitował się nad nimi, był dla nich
miłosierny i zwrócił się ku nim ze względu na swoje
przymierze z Abrahamem, Izaakiem i Jakubem. Nie
chciał ich wytracić ani nie odrzucił ich sprzed swego
oblicza aż dotąd. 24 I Chazael, król Syrii, umarł, a jego
syn Ben-Hadad królował w jego miejsce. 25 Jehoasz,
syn Jehoachaza, znowu odebrał z ręki Ben-Hadada,
syna Chazaela, te miasta, które podczas wojny ten
zabrał z ręki jego ojca Jehoachaza. Joasz pokonał go
trzy razy i odzyskał miasta Izraela.

14 W drugim roku Joasza, syna Jehoachaza, króla
Izraela, zaczął królować Amazjasz, syn Joasza,
króla Judy. 2 Miał dwadzieścia pięć lat, kiedy zaczął
królować, i królował dwadzieścia dziewięć lat w
Jerozolimie. Jego matka [miała] na imię Jehoaddan,
[była] z Jerozolimy. 3 Czynił on to, co słuszne w
oczach PANA, ale nie tak jak Dawid, jego ojciec. Czynił
wszystko tak, jak czynił Joasz, jego ojciec. 4 Wyżyn
jednak nie zniesiono i lud jeszcze składał ofiary, i
palił kadzidło na tych wyżynach. 5 A gdy królestwo
umocniło się w jego ręku, zabił tych spośród swoich
sług, którzy zabili króla, jego ojca. 6 Lecz synów
morderców nie zabił zgodnie z tym, co jest napisane
w księdze Prawa Mojżesza, gdzie PAN rozkazał:
Ojcowie nie poniosą śmierci za synów ani synowie
nie poniosą śmierci za ojców, ale każdy poniesie
śmierć za swój grzech. 7 On też pobił dziesięć tysięcy
Edomitów w Dolinie Soli i zdobył w walce Selę, i nadał
jej nazwę Jokteel, [i tak nazywa się] aż do dziś. 8
Wtedy Amazjasz wysłał posłańców do Jehoasza, syna
Jehoachaza, syna Jehu, króla Izraela, ze słowami:
Chodź, spójrzmy sobie w twarze. 9 Jehoasz zaś,
król Izraela, wysłał do Amazjasza, króla Judy, taką
odpowiedź: Oset w Libanie posłał do cedru w Libanie
prośbę: Daj swoją córkę mojemu synowi za żonę. Lecz
dziki zwierz w Libanie przeszedł i podeptał oset. 10
Rzeczywiście, pobiłeś Edomitów i twoje serce uniosło
się pychą. Chwal się [tym] i siedź w domu. Po co masz
wdawać się w nieszczęście, abyś upadł ty i Juda z
tobą? 11 Lecz Amazjasz nie posłuchał. Wyruszył więc
Jehoasz, król Izraela, i spojrzeli sobie w twarze, on i
Amazjasz, król Judy, w Bet-Szemesz, które należy do
Judy. 12 I Juda został pobity przez Izraela, i uciekł –
każdy do swego namiotu. 13 A Jehoasz, król Izraela,
pojmał Amazjasza, króla Judy, syna Jehoasza, syna
Achazjasza, w Bet-Szemesz, przyszedł do Jerozolimy i
zburzył mur Jerozolimy od Bramy Efraim aż do Bramy
Narożnej, na czterysta łokci. 14 I zabrał całe złoto i
srebro oraz wszystkie naczynia, które znajdowały się
w domu PANA i w skarbcach domu królewskiego, a
także zakładników, po czym wrócił do Samarii. 15 A
pozostałe dzieje Jehoasza, które czynił, i jego potęga,
i [to], jak walczył z Amazjaszem, królem Judy, czy nie
są zapisane w księdze kronik królów Izraela? 16 I
Jehoasz zasnął ze swymi ojcami, i został pogrzebany
w Samarii wraz z królami Izraela, a jego syn Jeroboam
królował w jego miejsce. 17 Amazjasz zaś, syn Joasza,
król Judy, żył piętnaście lat po śmierci Jehoasza,
syna Jehoachaza, króla Izraela. 18 A pozostałe dzieje
Amazjasza – czy nie są zapisane w księdze kronik
królów Judy? 19 Potem uknuto przeciwko niemu spisek
w Jerozolimie. Uciekł do Lakisz, lecz posłano za nim do
Lakisz i tam go zabito. 20 Przywieziono go na koniach
i został pogrzebany w Jerozolimie ze swymi ojcami, w
mieście Dawida. 21 Cały lud Judy wziął Azariasza,
który miał szesnaście lat, i ustanowili go królem po jego
ojcu Amazjaszu. 22 On odbudował Elat i przywrócił je
Judzie, po tym jak król zasnął ze swymi ojcami. 23 W
piętnastym roku Amazjasza, syna Joasza, króla Judy,
Jeroboam, syn Joasza, króla Izraela, [zaczął] królować
w Samarii i [królował] czterdzieści jeden lat. 24 Czynił
on to, co złe w oczach PANA. Nie odstąpił od żadnego
z grzechów Jeroboama, syna Nebata, który przywiódł
Izraela do grzechu. 25 On przywrócił granice Izraela od
wejścia do Chamat aż do Morza Stepowego, według
słowa PANA, Boga Izraela, które wypowiedział przez
swego sługę Jonasza, syna Amittaja, proroka z Gat-
ha-Chefer. 26 PAN bowiem widział gorzkie utrapienie
Izraela. Nie było ani więźnia, ani opuszczonego, ani
kogokolwiek, kto by pomógł Izraelowi. 27 A PAN
nie powiedział, że miał wymazać imię Izraela spod
niebios. Wybawił ich więc przez rękę Jeroboama, syna

Joasza. 28 A pozostałe dzieje Jeroboama i wszystko,
co czynił, oraz jego potęga, [to], jak walczył i jak
przywrócił Izraelowi Damaszek i Chamat judzkie – czy
nie są zapisane w księdze kronik królów Izraela? 29 I
Jeroboam zasnął ze swymi ojcami, z królami Izraela, a
Zachariasz, jego syn, królował w jego miejsce.

15 W dwudziestym siódmym roku Jeroboama, króla
Izraela, Azariasz, syn Amazjasza, króla Judy,
zaczął królować. 2 Miał szesnaście lat, kiedy zaczął
królować, i królował pięćdziesiąt dwa lata w Jerozolimie.
Jego matka miała na imię Jekolia, [była] z Jerozolimy.
3 Czynił on to, co słuszne w oczach PANA, wszystko
tak jak czynił Amazjasz, jego ojciec. 4 Wyżyn jednak
nie zniesiono. Lud jeszcze składał ofiary i palił kadzidło
na wyżynach. 5 I PAN dotknął króla – i był trędowaty
aż do [dnia] swojej śmierci, i mieszkał w odosobnionym
domu. Jotam więc, syn króla, zarządzał domem i
sądził lud ziemi. 6 A pozostałe dzieje Azariasza i
wszystko, co czynił, czy nie są zapisane w księdze
kronik królów Judy? 7 I Azariasz zasnął ze swymi
ojcami, i pogrzebano go wraz z nimi w mieście
Dawida, a Jotam, jego syn, królował w jego miejsce. 8
W trzydziestym ósmym roku Azariasza, króla Judy,
Zachariasz, syn Jeroboama, [zaczął] królować nad
Izraelem w Samarii i [królował] sześć miesięcy. 9
I czynił to, co złe w oczach PANA, jak czynili jego
ojcowie. Nie odstąpił od grzechów Jeroboama, syna
Nebata, który przywiódł Izraela do grzechu. 10 Szallum,
syn Jabesza, uknuł przeciwko niemu spisek i zranił
go przed ludem, zabił go i królował w jego miejsce.
11 A pozostałe dzieje Zachariasza oto są zapisane
w księdze kronik królów Izraela. 12 Takie było słowo
PANA, które wypowiedział do Jehu: Twoi synowie do
czwartego pokolenia będą zasiadać na tronie Izraela. I
tak się stało. 13 Szallum, syn Jabesza, zaczął królować
w trzydziestym dziewiątym roku Uzjasza, króla Judy, i
królował jeden miesiąc w Samarii. 14 Bo Menachem,
syn Gadiego, przyszedł z Tirsy i wszedł do Samarii,
i pobił Szalluma, syna Jabesza w Samarii, zabił go
i królował w jego miejsce. 15 A pozostałe dzieje
Szalluma i jego spisek, który uknuł, oto są zapisane w
księdze kronik królów Izraela. 16 Wtedy Menachem
pobił Tifsach i wszystkich, którzy w nim byli, oraz
wszystkie jego okolice, [począwszy] od Tirsy, gdyż nie
otworzyli mu [bram] – dlatego je pobił, a wszystkie
brzemienne mieszkanki rozpruwał. 17 W trzydziestym
dziewiątym roku Azariasza, króla Judy, Menachem, syn
Gadiego, [zaczął] królować nad Izraelem i [królował]
dziesięć lat w Samarii. 18 Czynił on to, co złe w oczach
PANA. Przez wszystkie swoje dni nie odstąpił od
grzechów Jeroboama, syna Nebata, który przywodził
Izraela do grzechu. 19 A gdy Pul, król Asyrii, napadł
na ziemię, Menachem dał Pulowi tysiąc talentów
srebra, aby [ten] mu pomógł umocnić królestwo w
swoim ręku. 20 I Menachem wymusił te pieniądze od
Izraela, od wszystkich zamożnych – po pięćdziesiąt
syklów srebra od każdego – aby je dać królowi Asyrii.
Wycofał się więc król Asyrii i nie pozostał w tej ziemi.
21 A pozostałe dzieje Menachema i wszystko, co
czynił, czy nie są zapisane w księdze kronik królów
Izraela? 22 I Menachem zasnął ze swymi ojcami, a
Pekachiasz, jego syn, królował w jego miejsce. 23 W
pięćdziesiątym roku Azariasza, króla Judy, Pekachiasz,
syn Menachema, [zaczął] królować nad Izraelem w
Samarii [i królował] dwa lata. 24 Czynił on to, co złe w
oczach PANA. Nie odstąpił od grzechów Jeroboama,
syna Nebata, który przywiódł Izraela do grzechu.
25 A Pekach, syn Remaliasza, jego dowódca, uknuł
spisek przeciwko niemu i zabił go w Samarii, w pałacu
domu królewskiego, a wraz z nim Argoba i Aria oraz
pięćdziesięciu ludzi spośród Gileadczyków. Zabił go i
królował po nim. 26 A pozostałe dzieje Pekachiasza
i wszystko, co czynił, oto są zapisane w księdze
kronik królów Izraela. 27 W pięćdziesiątym drugim
roku Azariasza, króla Judy, Pekach, syn Remaliasza,
[zaczął] królować nad Izraelem w Samarii [i królował]
dwadzieścia lat. 28 Czynił on to, co złe w oczach
PANA. Nie odstąpił od grzechów Jeroboama, syna
Nebata, który przywiódł Izraela do grzechu. 29 Za dni
Pekacha, króla Izraela, nadciągnął Tiglat-Pileser, król
Asyrii, i zdobył Ijon, Abel-Bet-Maaka, Janoach, Kedesz,
Chasor, Gilead i Galileę, i całą ziemię Neftalego, a
pojmanych uprowadził do Asyrii. 30 Wtedy Ozeasz,
syn Eli, uknuł spisek przeciwko Pekachowi, synowi
Remaliasza. Pobił go i zabił, i [zaczął] królować w jego
miejsce w dwudziestym roku Jotama, syna Uzjasza.
31 A pozostałe dzieje Pekacha i wszystko, co czynił,
oto są zapisane w księdze kronik królów Izraela. 32 W
drugim roku Pekacha, syna Remaliasza, króla Izraela,
Jotam, syn Uzjasza, króla Judy, [zaczął] królować.
33 Miał dwadzieścia pięć lat, kiedy zaczął królować,
i królował szesnaście lat w Jerozolimie. Jego matka
miała na imię Jerusza [i była] córką Sadoka. 34 Czynił
on to, co słuszne w oczach PANA. Czynił wszystko
tak, jak czynił Uzjasz, jego ojciec. 35 Wyżyn jednak nie
zniesiono. Lud jeszcze składał ofiary i palił kadzidło na
wyżynach. On zbudował Górną Bramę domu PANA.
36 A pozostałe dzieje Jotama i wszystko, co czynił,
są zapisane w księdze kronik królów Judy. 37 W tych
dniach PAN zaczął posyłać przeciw Judzie Resina,
króla Syrii, i Pekacha, syna Remaliasza. 38 I Jotam
zasnął ze swymi ojcami, i został pogrzebany z nimi
w mieście Dawida, swego ojca. I Achaz, jego syn,
królował w jego miejsce.

16 W siedemnastym roku Pekacha, syna
Remaliasza, Achaz, syn Jotama, króla Judy,
[zaczął] królować. 2 Achaz miał dwadzieścia lat,
kiedy zaczął królować, i królował szesnaście lat w
Jerozolimie, ale nie czynił tego, co słuszne w oczach
PANA, swego Boga, jak Dawid, jego ojciec; 3 Lecz
chodził drogami królów Izraela, a nawet swojego
syna przeprowadził przez ogień według obrzydliwości
pogan, których PAN wypędził sprzed oblicza synów
Izraela. 4 Składał ofiary i palił kadzidło na wyżynach,
na pagórkach i pod każdym zielonym drzewem. 5
Wtedy Resin, król Syrii, i Pekach, syn Remaliasza,
król Izraela, wyruszyli na wojnę przeciw Jerozolimie
i oblegli Achaza, ale nie mogli go pokonać. 6 W
tym samym czasie Resin, król Syrii, przywrócił Syrii
Elat i wypędził Żydów z Elat, a Syryjczycy przybyli
do Elat i mieszkają tam aż do dziś. 7 Achaz więc
wysłał posłańców do Tiglat-Pilesera, króla Asyrii, ze
słowami: Jestem twoim sługą i twoim synem. Przyjdź
i wybaw mnie z ręki króla Syrii i z ręki króla Izraela,
którzy powstali przeciw mnie. 8 Wtedy Achaz wziął
srebro i złoto, które znajdowały się w domu PANA i w
skarbcach domu królewskiego, i posłał [je jako] dar
królowi Asyrii. 9 I król Asyrii wysłuchał go. Wyruszył
bowiem król Asyrii przeciw Damaszkowi, zdobył go
i uprowadził jego [mieszkańców] do Kir, a Resina
zabił. 10 Potem król Achaz udał się do Damaszku
na spotkanie z Tiglat-Pilserem, królem Asyrii. Gdy
zobaczył w Damaszku ołtarz, król Achaz posłał do
kapłana Uriasza wzór tego ołtarza i cały plan jego
budowy. 11 I kapłan Uriasz zbudował ołtarz dokładnie
według tego, co król Achaz przesłał z Damaszku. Tak
to uczynił kapłan Uriasz, zanim król Achaz wrócił z
Damaszku. 12 A gdy król wrócił z Damaszku, zobaczył
ołtarz, zbliżył się do niego i złożył na nim ofiary. 13
Spalił swoje całopalenie i ofiarę z pokarmów, wylał
swoją ofiarę z płynów i pokropił ołtarz krwią swoich
ofiar pojednawczych. 14 Ołtarz zaś z brązu, który był
przed PANEM, przeniósł z przedniej części domu,
gdzie znajdował się między ołtarzem a domem PANA, i
postawił go po północnej stronie ołtarza. 15 Król Achaz
rozkazał też kapłanowi Uriaszowi: Na wielkim ołtarzu
będziesz palił poranną ofiarę całopalną i wieczorną
ofiarę z pokarmów, [a także] całopalną ofiarę króla i
jego ofiarę z pokarmów oraz całopalną ofiarę całego
ludu ziemi, ich ofiarę z pokarmów i ich ofiary z płynów.
Będziesz też kropił na nim wszelką krwią całopalenia i
wszelką krwią z ofiar [krwawych], ale ołtarz z brązu
będzie dla mnie do szukania rady. 16 I kapłan Uriasz
uczynił wszystko zgodnie z tym, jak rozkazał król
Achaz. 17 Król Achaz odciął też listwy podstawek
i wyjął z nich kadzie. Zdjął również morze sponad
wołów z brązu, które pod nim były, a postawił je
na posadzce kamiennej. 18 Zadaszenie na szabat,
które zbudowano w domu, oraz zewnętrzne wejście
królewskie usunął z domu PANA ze względu na króla
Asyrii. 19 A pozostałe dzieje Achaza, które czynił, są
zapisane w księdze kronik królów Judy. 20 I Achaz
zasnął ze swymi ojcami, i został pogrzebany z nimi w
mieście Dawida. A Ezechiasz, jego syn, królował w
jego miejsce.

17 W dwunastym roku Achaza, króla Judy, Ozeasz,
syn Eli, zaczął królować w Samarii nad Izraelem
[i królował] dziewięć lat. 2 Czynił on to, co złe w oczach
PANA, jednak nie tak jak królowie Izraela, którzy byli
przed nim. 3 Przeciw niemu wyruszył Salmanaser,
król Asyrii, a Ozeasz został jego sługą i płacił mu
daninę. 4 I król Asyrii wykrył spisek Ozeasza. Ten
bowiem wyprawił posłańców do So, króla Egiptu, i
nie posłał corocznej daniny królowi Asyrii. Król Asyrii
więc pojmał go i zamknął w więzieniu. 5 Król Asyrii
najechał całą ziemię, przybył do Samarii i oblegał
ją przez trzy lata. 6 A w dziewiątym roku Ozeasza
król Asyrii zdobył Samarię, uprowadził Izraela do
Asyrii i osiedlił ich w Chalach i Chaborze, nad rzeką
Gozan, oraz w miastach Medów. 7 A stało się tak,
[dlatego] że synowie Izraela zgrzeszyli przeciw PANU,
swemu Bogu, który ich wyprowadził z ziemi Egiptu,
spod ręki faraona, króla Egiptu, a bali się obcych
bogów; 8 Postępując według ustaw pogan, których PAN
wypędził sprzed oblicza synów Izraela, oraz [ustaw]
królów Izraela, które stwarzali. 9 Synowie Izraela
robili potajemnie przeciwko PANU, swemu Bogu, to,
co nie było słuszne, i pobudowali sobie wyżyny we
wszystkich swoich miastach, od wieży strażników aż
do miasta warownego. 10 Ustawiali sobie posągi i gaje
na każdym wyniosłym pagórku i pod każdym zielonym
drzewem; 11 I palili tam kadzidła na wszystkich
wyżynach, tak jak narody, które PAN wypędził przed
nimi, i popełniali niegodziwe czyny, pobudzając PANA
do gniewu; 12 Służyli bożkom, o których PAN im
powiedział: Nie czyńcie tego. 13 A PAN świadczył
przeciw Izraelowi i przeciw Judzie przez wszystkich
proroków [i] wszystkich widzących, mówiąc: Odwróćcie
się od swoich złych dróg i przestrzegajcie moich
przykazań i moich nakazów według całego prawa,
które nadałem waszym ojcom, a które przekazałem
wam przez moje sługi, proroków. 14 Lecz nie słuchali,
ale uczynili twardym swój kark, jak kark ich ojców,
którzy nie wierzyli w PANA, swego Boga. 15 I wzgardzili
jego nakazami i przymierzem, które zawarł z ich
ojcami, oraz jego świadectwami, którymi świadczył
przeciwko nim, i chodzili za marnościami, stali się

próżni i naśladowali pogan, którzy ich otaczali, co
do których PAN im rozkazał, aby nie czynili tak jak
oni. 16 I opuścili wszystkie przykazania PANA, swego
Boga, i wykonali sobie lane posągi – dwa cielce. Zrobili
sobie też gaje, oddawali pokłon wszystkim zastępom
niebieskim i służyli Baalowi. 17 Przeprowadzali swoich
synów i swoje córki przez ogień, uprawiali wróżbiarstwo
i czarnoksięstwo i zaprzedali się, aby czynić to, co złe
w oczach PANA, pobudzając go do gniewu. 18 Dlatego
PAN bardzo się rozgniewał na Izraela i odrzucił go
sprzed swego oblicza. Nic nie pozostało oprócz samego
pokolenia Judy. 19 Ale również i Juda nie przestrzegał
przykazań PANA, swego Boga, lecz postępował według
nakazów, które Izrael stworzył. 20 PAN więc odrzucił
całe potomstwo Izraela, trapił ich i wydał w ręce
grabieżców, aż [wreszcie] odrzucił ich sprzed swego
oblicza. 21 Oderwał bowiem Izraela od domu Dawida,
a oni ustanowili królem Jeroboama, syna Nebata.
Jeroboam zaś odwiódł Izraela od naśladowania PANA
i przywiódł go do popełnienia wielkiego grzechu. 22
I synowie Izraela chodzili we wszystkich grzechach
Jeroboama, które czynił, a nie odstąpili od nich; 23
Aż PAN odrzucił Izraela sprzed swego oblicza, jak
zapowiedział przez wszystkie swoje sługi, proroków. I
tak Izrael został uprowadzony ze swojej ziemi do Asyrii,
[i tak jest] aż do dziś. 24 Potem król Asyrii sprowadził
[ludzi] z Babilonu, z Kuta, z Awwa i z Chamat, i z
Sefarwaim i osiedlił ich w miastach Samarii zamiast
synów Izraela. Oni zaś posiedli Samarię i mieszkali
w jej miastach. 25 A gdy zaczęli tam mieszkać, nie
bali się PANA. PAN więc zesłał na nich lwy, które
ich zabijały. 26 I doniesiono o tym królowi Asyrii:
Narody, które uprowadziłeś i osiedliłeś w miastach
Samarii, nie znają zwyczajów Boga tej ziemi. Dlatego
zesłał na nich lwy, a oto zabijają ich, ponieważ nie
znają zwyczajów Boga tej ziemi. 27 Wtedy król Asyrii
rozkazał: Zaprowadźcie tam jednego z kapłanów,
których stamtąd uprowadziliście, aby poszedł i tam
zamieszkał, i nauczał ich zwyczajów Boga tej ziemi. 28
Przybył więc jeden z kapłanów, których uprowadzono
z Samarii, i zamieszkał w Betel, i nauczał ich, jak
mają się bać PANA. 29 Jednakże każdy naród czynił
sobie własnych bogów i stawiał ich w domach wyżyn,
które Samarytanie pobudowali, każdy naród w swoich
miastach, w których mieszkał. 30 Babilończycy zrobili
Sukkot-Benota, a ludzie z Kuta zrobili Nergala, a ludzie
z Chamat zrobili Aszimę. 31 Awwici zrobili Nibchaza i
Tartaka, a Sefarwaici palili swoje dzieci w ogniu dla
Adrameleka i Anameleka, bogów Sefarwaim. 32 Tak
więc bali się PANA i ustanowili spośród siebie kapłanów
wyżyn, którzy składali dla nich [ofiary] w domach
wyżyn. 33 Bali się PANA i służyli swoim bogom według
zwyczajów tych narodów, skąd zostali uprowadzeni. 34
Aż do tego dnia postępują według dawnych zwyczajów.
Nie boją się PANA i nie czynią według jego ustaw,
nakazów, prawa i przykazania, które PAN nakazał
synom Jakuba, któremu nadał imię Izrael. 35 PAN
zawarł też z nimi przymierze i rozkazał im: Nie bójcie
się obcych bogów, nie kłaniajcie się im, nie służcie im
ani nie składajcie im ofiar; 36 Lecz PANA, który was
wyprowadził z ziemi Egiptu wielką mocą i wyciągniętym
ramieniem, jego się bójcie, jemu oddawajcie pokłon i
jemu składajcie ofiary. 37 Przestrzegajcie także ustaw,
nakazów, prawa i przykazań, które wam napisał, i
wypełniajcie je po wszystkie dni, a nie bójcie się
innych bogów. 38 Nie zapominajcie o przymierzu, które
zawarłem z wami, i nie bójcie się innych bogów. 39 Ale
PANA, waszego Boga, bójcie się, a on was wybawi
z ręki wszystkich waszych wrogów. 40 Lecz oni nie
usłuchali, ale postępowali według dawnych zwyczajów.
41 Te narody więc bały się PANA i służyły swoim rytym
bożkom, zarówno ich dzieci, jak i dzieci ich dzieci. Jak
czynili ich ojcowie, tak i oni czynią aż do dziś.

18 W trzecim roku Ozeasza, syna Eli, króla Izraela,
Ezechiasz, syn Achaza, króla Judy, [zaczął]
królować. 2 Miał on dwadzieścia pięć lat, kiedy
zaczął królować, i królował dwadzieścia dziewięć lat w
Jerozolimie. Jego matka [miała] na imię Abi [i była]
córką Zachariasza. 3 Czynił on to, co było słuszne w
oczach PANA, wszystko tak, jak czynił Dawid, jego
ojciec. 4 Zniósł wyżyny, rozbił posągi, powycinał gaje i
potłukł węża miedzianego, którego uczynił Mojżesz, bo
aż do tego czasu synowie Izraela palili mu kadzidło, i
nazwał go Nehustan. 5 Zaufał PANU, Bogu Izraela.
I spośród wszystkich królów Judy nie było nikogo
podobnego do niego ani [z tych, którzy byli] po nim,
ani [z tych], którzy byli przed nim. 6 Przylgnął bowiem
do PANA i nie odstępował od niego, ale przestrzegał
jego przykazań, które PAN nadał Mojżeszowi. 7 A PAN
był z nim i powodziło mu się, gdziekolwiek wyruszał.
Zbuntował się przeciw królowi Asyrii i nie służył mu.
8 To on pokonał Filistynów aż do Gazy i jej granic,
od wieży strażników aż do miasta warownego. 9 W
czwartym roku króla Ezechiasza – był to siódmy rok
Ozeasza, syna Eli, króla Izraela – Salmanaser, król
Asyrii, wyruszył przeciwko Samarii i obległ ją. 10 I
zdobył ją pod koniec trzeciego roku. W szóstym roku
Ezechiasza – był to dziewiąty rok Ozeasza, króla
Izraela – Samaria została zdobyta. 11 Wtedy król
Asyrii uprowadził Izraela do Asyrii i osiedlił ich w
Chalach i Chaborze, przy rzece Gozanu, i w miastach
Medów; 12 Ponieważ nie posłuchali głosu PANA,
swego Boga, ale przekroczyli jego przymierze [oraz]
to wszystko, co nakazał Mojżesz, sługa PANA. Nie

słuchali tego i nie wypełniali. 13 W czternastym roku
króla Ezechiasza Sennacheryb, król Asyrii, wyruszył
przeciw wszystkim warownym miastom Judy i zdobył
je. 14 Wtedy Ezechiasz, król Judy, posłał do króla
Asyrii do Lakisz, mówiąc: Postąpiłem źle, odstąp ode
mnie. Cokolwiek na mnie nałożysz, poniosę. Król Asyrii
nałożył więc na Ezechiasza, króla Judy, trzysta talentów
srebra i trzydzieści talentów złota. 15 I Ezechiasz dał
mu całe srebro, które się znalazło w domu PANA i
w skarbcach domu królewskiego. 16 W tym samym
czasie Ezechiasz zerwał złoto z drzwi domu PANA oraz
ze słupów, które obił [sam] Ezechiasz, król Judy, i dał
je królowi Asyrii. 17 Jednakże król Asyrii posłał z Lakisz
Tartana, Rabsarisa i Rabszaka z wielkim wojskiem do
Jerozolimy, do króla Ezechiasza. Wyruszyli i przybyli
do Jerozolimy. Gdy przybyli, przyszli i zatrzymali się
przy kanale górnej sadzawki, która jest przy drodze
pola folusznika. 18 A gdy wołali do króla, wyszli do nich
Eliakim, syn Chilkiasza, przełożony domu, Szebna,
pisarz, oraz Joach, syn Asafa, kronikarz. 19 Wtedy
Rabszak powiedział do nich: Powiedzcie Ezechiaszowi:
Tak mówi wielki król, król Asyrii: Co to za ufność, na
której polegasz? 20 Mówisz – ale to słowa daremne
– mam dość rady i siły do wojny. Teraz więc w kim
pokładasz ufność, że zbuntowałeś się przeciwko mnie?
21 Oto teraz opierasz się na tej nadłamanej lasce
trzcinowej – na Egipcie – która gdy ktoś się oprze
na niej, wbija mu się w dłoń i przebija ją. Taki jest
faraon, król Egiptu, dla wszystkich, którzy mu ufają. 22
A jeśli mi powiecie: Ufamy PANU, naszemu Bogu –
czy on nie jest tym, którego wyżyny i ołtarze zniósł
Ezechiasz i nakazał Judzie i Jerozolimie: Przed tym
ołtarzem w Jerozolimie będziecie oddawać pokłon?
23 Dlatego teraz proszę, daj zastaw memu panu,
królowi Asyrii, a dam ci dwa tysiące koni, jeśli zdołasz
posadzić na nich jeźdźców. 24 Jakże więc stawisz opór
jednemu dowódcy z najmniejszych sług mego pana, a
pokładasz nadzieję w Egipcie, że [otrzymasz] rydwany
i jeźdźców? 25 Poza tym – czy bez [woli] PANA
wyruszyłem przeciw temu miejscu, aby je zburzyć?
PAN powiedział do mnie: Wyrusz przeciwko tej ziemi i
spustosz ją. 26 Wtedy Eliakim, syn Chilkiasza, Szebna
i Joach powiedzieli do Rabszaka: Proszę, mów do
swoich sług po syryjsku, bo rozumiemy, a nie mów z
nami po hebrajsku wobec ludu, który jest na murze. 27
Lecz Rabszak odpowiedział: Czy do twego pana i do
ciebie posłał mnie mój pan, abym mówił te słowa? Czyż
nie do tych mężczyzn siedzących na murze, aby jedli
swój kał i pili swój mocz razem z wami? 28 Wstał więc
Rabszak i zawołał donośnym głosem po hebrajsku tymi
słowami: Słuchajcie słów wielkiego króla, króla Asyrii.
29 Tak mówi król: Niech was nie zwodzi Ezechiasz,
bo nie będzie mógł wyrwać was z mojej ręki. 30 I nie
dajcie się przekonać Ezechiaszowi, by zaufać PANU,
gdy mówi: Na pewno PAN nas wybawi i to miasto nie
będzie wydane w ręce króla Asyrii. 31 Nie słuchajcie
Ezechiasza. Tak bowiem mówi król Asyrii: Zawrzyjcie
ze mną przymierze i wyjdźcie do mnie, a każdy będzie
jeść ze swojej winorośli i ze swego drzewa figowego
i każdy będzie pić wodę ze swojej studni; 32 Aż
przyjdę i zabiorę was do ziemi podobnej do waszej,
do ziemi zboża i wina, do ziemi chleba i winnic, do
ziemi drzew oliwnych, oliwy i miodu. Będziecie żyć,
a nie umierać. Nie słuchajcie Ezechiasza, bo was
zwodzi, mówiąc: PAN nas wybawi. 33 Czy bogowie
[innych] narodów mogli wybawić swoją ziemię z ręki
króla Asyrii? 34 Gdzie są bogowie Chamatu i Arpadu?
Gdzie są bogowie Sefarwaim, Heny i Iwwy? Czy
wyrwali Samarię z moich rąk? 35 Którzy spośród
wszystkich bogów tych ziem wybawili swoją ziemię
z mojej ręki, żeby PAN miał wybawić Jerozolimę z
mojej ręki? 36 Lecz lud milczał i nie odpowiedział mu
ani słowa, bo taki był rozkaz króla: Nie odpowiadajcie
mu. 37 Wtedy przyszli przełożony domu Eliakim, syn
Chilkiasza, pisarz Szebna i kronikarz Joach, syn Asafa,
do Ezechiasza, z rozdartymi szatami, i oznajmili mu
słowa Rabszaka.

19 A gdy król Ezechiasz to usłyszał, rozdarł swoje
szaty, oblekł się w wór i wszedł do domu PANA. 2
I posłał Eliakima, przełożonego domu, pisarza Szebnę
i starszych spośród kapłanów, obleczonych w wory, do
proroka Izajasza, syna Amosa. 3 I powiedzieli mu:
Tak mówi Ezechiasz: Ten dzień jest dniem utrapienia,
upomnienia i bluźnierstwa. Nadszedł bowiem czas
porodu dzieci, a nie ma siły, aby je urodzić. 4 Może
PAN, twój Bóg, usłyszy wszystkie słowa Rabszaka,
którego przysłał król Asyrii, jego pan, aby znieważać
Boga żywego, i pomści słowa, które usłyszał PAN, twój
Bóg. Zanieś więc modlitwę za resztkę, która pozostaje.
5 Tak to słudzy króla Ezechiasza przyszli do Izajasza.
6 A Izajasz im odpowiedział: Tak powiedzcie waszemu
panu: Tak mówi PAN: Nie bój się tych słów, które
słyszałeś, którymi mi bluźnili słudzy króla Asyrii. 7
Oto ześlę na niego ducha i usłyszy [pewną] wieść,
wróci do swojej ziemi i sprawię, że padnie od miecza
w swojej ziemi. 8 Wrócił więc Rabszak i zastał króla
Asyrii walczącego przeciwko Libnie. Usłyszał bowiem,
że odstąpił od Lakisz. 9 Gdy usłyszał, że mówiono o
Tirhace, królu Etiopii: Oto wyruszył na wojnę przeciwko
tobie, ponownie wysłał posłańców do Ezechiasza,
mówiąc: 10 Tak powiedzcie Ezechiaszowi, królowi Judy:
Niech cię nie zwodzi twój Bóg, któremu ufasz, mówiąc:
Jerozolima nie będzie wydana w ręce króla Asyrii. 11
Oto słyszałeś, co uczynili królowie Asyrii wszystkim

ziemiom, niszcząc je. A ty miałbyś zostać wybawiony?
12 Czy bogowie narodów wybawili tych, których wygubili
moi ojcowie: Gozan, Charan, Resef, i synów Edenu,
którzy byli w Telassar? 13 Gdzie jest król Chamatu,
król Arpadu i król miasta Sefarwaim, Heny i Iwwy? 14
Gdy Ezechiasz wziął list z rąk posłów, przeczytał go,
wszedł do domu PANA i rozwinął go przed PANEM. 15
I Ezechiasz modlił się przed PANEM, mówiąc: PANIE,
Boże Izraela, który zasiadasz pomiędzy cherubinami,
ty jedynie jesteś Bogiem wszystkich królestw ziemi. Ty
stworzyłeś niebo i ziemię. 16 Nakłoń ucha, PANIE, i
wysłuchaj. Otwórz swe oczy, PANIE, i spójrz. Słuchaj
słów Sennacheryba, które przesłał, aby znieważać
Boga żywego. 17 To prawda, PANIE, że królowie
Asyrii spustoszyli narody i ich ziemie; 18 I powrzucali
ich bogów do ognia. Nie byli bowiem bogami, ale
dziełem rąk ludzkich, drewnem i kamieniem; dlatego
ich zniszczyli. 19 Teraz więc, PANIE, nasz Boże, wybaw
nas, proszę, z jego ręki, aby wszystkie królestwa
ziemi poznały, że jedynie ty, PANIE, jesteś Bogiem.
20 Wtedy Izajasz, syn Amosa, posłał do Ezechiasza,
mówiąc: Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Wysłuchałem
tego, o co mnie prosiłeś w sprawie Sennacheryba,
króla Asyrii. 21 Oto słowo, które PAN o nim mówił:
Dziewica, córka Syjonu, wzgardziła tobą i śmiała się
z ciebie. Córka Jerozolimy kiwała głową za tobą. 22
Kogo znieważyłeś i komu bluźniłeś? Przeciwko komu
podniosłeś swój głos i wysoko podniosłeś swoje oczy?
Przeciw Świętemu Izraela. 23 Przez swoich posłańców
znieważyłeś Pana i powiedziałeś: Z mnóstwem moich
rydwanów wyszedłem na wysokie góry i zbocza Libanu.
Wytnę jego wysokie cedry [i] jego wyborne cyprysy i
przyjdę aż do najdalszych jego przybytków, do jego
lasu i urodzajnego pola. 24 Ja wykopałem [studnię] i
piłem obce wody, stopami swoich nóg wysuszyłem
wszystkie potoki oblężonych [miejsc]. 25 Czy nie
słyszałeś, że ja dawno to uczyniłem i za dawnych
dni to sprawiłem? A teraz wypełniam, gdy [obracasz]
warowne miasta [w] stosy gruzów. 26 Ich mieszkańcy
stali się słabi, przestraszyli się i zawstydzili. Byli jak
trawa polna, jak świeża zieleń i trawa na dachach,
jak [zboże], które uschło, zanim dojrzało. 27 Znam
twoje miejsce pobytu, twoje wyjście i twoje wejście, a
także twoją wściekłość przeciwko mnie. 28 Ponieważ
twoja wściekłość przeciwko mnie i twoje zamieszanie
doszły do moich uszu, włożę swoje kółko w twoje
nozdrza i swoje wędzidło na twoje wargi i zawrócę cię
tą drogą, którą przyszedłeś. 29 A to będzie znakiem
dla ciebie: Tego roku będziesz jadł [zboże] samorodne,
w drugim roku także [zboże] samorodne, w trzecim
roku zaś siejcie i zbierajcie żniwo, sadźcie winnice
i jedzcie ich owoce. 30 Resztka ocalonych z domu
Judy ponownie zapuści korzenie w głąb i wyda owoc w
górze. 31 Z Jerozolimy bowiem wyjdzie resztka i ci,
którzy ocaleli – z góry Syjon. Sprawi to gorliwość PANA
zastępów. 32 Tak więc mówi PAN o królu Asyrii: Nie
wejdzie do tego miasta ani nie wypuści tam strzały, nie
wyruszy przeciw niemu z tarczą i nie usypie szańców
przeciwko niemu. 33 Drogą, którą przyszedł, powróci,
a do tego miasta nie wejdzie, mówi PAN. 34 Będę
bowiem bronił tego miasta i ocalę je ze względu na
siebie i ze względu na Dawida, swego sługę. 35 Tej
samej nocy Anioł PANA wyszedł i zabił w obozie
Asyryjczyków sto osiemdziesiąt pięć tysięcy [ludzi]. A
gdy wstali wcześnie rano, oto wszędzie [było] pełno
trupów. 36 Sennacheryb, król Asyrii, wycofał się więc
i wyruszył. Wrócił i zamieszkał w Niniwie. 37 A gdy
oddawał pokłon w domu swego boga Nisroka, jego
synowie – Adramelek i Sareser – zabili go mieczem.
Potem uciekli do ziemi Ararat. I Asarchaddon, jego
syn, królował w jego miejsce.

20 W tych dniach Ezechiasz śmiertelnie zachorował.
Przyszedł do niego prorok Izajasz, syn Amosa,
i powiedział mu: Tak mówi PAN: Rozporządź swym
domem, bo umrzesz i nie będziesz żył. 2 Wtedy
[Ezechiasz] odwrócił swoją twarz do ściany i modlił
się do PANA: 3 O PANIE, proszę cię, wspomnij
teraz, że postępowałem wobec ciebie w prawdzie i z
doskonałym sercem, czyniąc to, co dobre w twoich
oczach. I płakał Ezechiasz rzewnie. 4 Ale zanim
Izajasz wyszedł do środkowego dziedzińca, doszło do
niego słowo PANA: 5 Wróć i powiedz Ezechiaszowi,
wodzowi mego ludu: Tak mówi PAN, Bóg Dawida,
twego ojca: Wysłuchałem twojej modlitwy [i] widziałem
twoje łzy. Oto uzdrawiam cię: trzeciego dnia wejdziesz
do domu PANA. 6 Dodam też do twoich dni piętnaście
lat i wybawię ciebie i to miasto z ręki króla Asyrii. I
będę bronić tego miasta ze względu na siebie i ze
względu na Dawida, swego sługę. 7 Następnie Izajasz
powiedział: Przynieście garstkę suchych fig. Gdy wzięli
[je] i położyli na wrzód, wyzdrowiał. 8 Ezechiasz
zapytał Izajasza: Jaki [będzie] znak [tego], że PAN
mnie uzdrowi i że na trzeci dzień pójdę do domu
PANA? 9 Izajasz odpowiedział: To [będzie] znakiem
od PANA, że uczyni PAN tę rzecz, którą obiecał: Czy
cień ma się posunąć o dziesięć stopni, czy ma się
cofnąć o dziesięć stopni? 10 Ezechiasz odpowiedział:
Łatwo cieniowi posunąć się o dziesięć stopni. Nie
– niech cień cofnie się o dziesięć stopni. 11 Wtedy
prorok Izajasz zawołał do PANA. I on cofnął cień o
dziesięć stopni, po których przesunął się na zegarze
słonecznym Achaza. 12 W tym czasie Berodach-
Baladan, syn Baladana, król Babilonu, posłał listy i
dar do Ezechiasza. Usłyszał bowiem, że Ezechiasz

chorował. 13 I Ezechiasz wysłuchał [posłańców],
i pokazał im cały skarbiec swoich kosztowności,
srebro, złoto, wonności, drogocenne olejki oraz swoją
zbrojownię, a także wszystko, co się znajdowało w
jego składach. Nie było nic, czego Ezechiasz by
im nie pokazał w swoim domu i w całym swoim
państwie. 14 Wtedy prorok Izajasz przyszedł do króla
Ezechiasza i zapytał go: Co powiedzieli ci mężczyźni
i skąd przybyli do ciebie? Ezechiasz odpowiedział:
Przybyli z dalekiej ziemi, z Babilonu. 15 Znowu zapytał:
Co widzieli w twoim domu? Ezechiasz odpowiedział:
Widzieli wszystko, co jest w moim domu. Nie było
nic, czego bym im nie pokazał w swoich skarbcach.
16 Wtedy Izajasz powiedział do Ezechiasza: Słuchaj
słowa PANA. 17 Oto przyjdą dni, kiedy wszystko, co
jest w twoim domu i co zgromadzili twoi ojcowie aż
do tego dnia, zostanie zabrane do Babilonu. Nic nie
pozostanie, mówi PAN. 18 Z twoich synów, którzy
będą pochodzić od ciebie i których spłodzisz, zabiorą
[niektórych] i będą eunuchami w pałacu króla Babilonu.
19 Wtedy Ezechiasz powiedział do Izajasza: Dobre
jest słowo PANA, które wypowiedziałeś. I dodał: Czyż
[ono] nie jest [dobre], jeśli za moich dni będzie pokój i
prawda? 20 A pozostałe dzieje Ezechiasza, cała jego
potęga i [to], jak zbudował sadzawkę i kanał, którymi
sprowadził wodę do miasta, czy nie są zapisane w
księdze kronik królów Judy? 21 I Ezechiasz zasnął ze
swoimi ojcami, a jego syn Manasses królował w jego
miejsce.

21 Manasses miał dwanaście lat, kiedy zaczął
królować, i królował pięćdziesiąt pięć lat w
Jerozolimie. Jego matka miała na imię Chefsiba.
2 Czynił on to, co złe w oczach PANA, według
obrzydliwości tych narodów, które PAN wypędził przed
synami Izraela. 3 Odbudował bowiem wyżyny, które
zburzył jego ojciec Ezechiasz, wznosił ołtarze dla
Baala, posadził gaj, tak jak uczynił Achab, król Izraela,
i oddawał pokłon całemu zastępowi nieba, i służył
mu. 4 Zbudował też ołtarze w domu PANA, o którym
PAN powiedział: W Jerozolimie umieszczę swoje imię.
5 Zbudował też ołtarze całemu zastępowi nieba w
obydwu dziedzińcach domu PANA. 6 Przeprowadził
swojego syna przez ogień, uprawiał wróżbiarstwo
i czary, ustanowił czarowników i czarnoksiężników.
Bardzo wiele złego czynił w oczach PANA, pobudzając
[go] do gniewu. 7 Postawił też rzeźbę gaju, którą
wykonał, w domu, o którym PAN powiedział do
Dawida i do jego syna Salomona: W tym domu i
w Jerozolimie, które wybrałem spośród wszystkich
pokoleń Izraela, umieszczę swoje imię na wieki; 8 A już
więcej nie dopuszczę, by noga Izraela opuściła ziemię,
którą dałem ich ojcom, oby tylko pilnie przestrzegali
wszystkiego, co im nakazałem, i całego prawa, które
im nadał mój sługa Mojżesz. 9 Lecz oni nie słuchali. A
Manasses zwiódł ich, aby czynili gorzej niż narody,
które PAN wytracił przed synami Izraela. 10 Wtedy
PAN przemówił przez swoje sługi, proroków, mówiąc:
11 Ponieważ Manasses, król Judy, dopuścił się tych
obrzydliwości, czyniąc gorsze rzeczy niż wszystko,
co czynili Amoryci, którzy byli przed nim, a przywiódł
Judę do grzechu przez swoje bożki; 12 Dlatego tak
mówi PAN, Bóg Izraela: Oto sprowadzę nieszczęście
na Jerozolimę i na Judę, tak że każdemu, kto o tym
usłyszy, zadzwoni w obu uszach. 13 Rozciągnę bowiem
nad Jerozolimą sznur Samarii i pion domu Achaba.
I wytrę Jerozolimę, tak jak wyciera się miskę, a po
wytarciu odwraca się dnem do góry. 14 I porzucę
resztę swojego dziedzictwa, i wydam je w ręce jego
wrogów; staną się łupem i pastwą wszystkich swoich
wrogów. 15 Ponieważ dopuszczali się tego, co złe
w moich oczach, i drażnili mnie od dnia, kiedy ich
ojcowie wyszli z Egiptu, aż do dziś. 16 Ponadto nawet
krwi niewinnej Manasses przelał bardzo dużo, tak
że napełnił [nią] Jerozolimę od krańca do krańca,
nie licząc swojego grzechu, przez który przywiódł do
grzechu Judę, czyniąc to, co złe w oczach PANA. 17 A
pozostałe dzieje Manassesa i wszystko, co czynił, i
jego grzech, którego się dopuścił, czy nie są zapisane
w księdze kronik królów Judy? 18 I Manasses zasnął
ze swymi ojcami, i został pogrzebany w ogrodzie
swego domu, w ogrodzie Uzzy. I Amon, jego syn,
królował w jego miejsce. 19 Amon miał dwadzieścia
dwa lata, kiedy zaczął królować, i królował dwa lata w
Jerozolimie. Jego matka miała na imię Meszullemet [i
była] córką Charusa z Jotba. 20 Czynił on to, co złe w
oczach PANA, tak jak czynił jego ojciec Manasses. 21
Szedł wszystkimi drogami, którymi szedł jego ojciec, i
służył bożkom, którym służył jego ojciec, i oddawał im
pokłon; 22 Opuścił PANA, Boga swoich ojców, a nie
szedł drogą PANA. 23 I słudzy Amona uknuli spisek
przeciw niemu, i zabili króla w jego domu. 24 Wtedy lud
tej ziemi zabił wszystkich, którzy uknuli spisek przeciw
królowi Amonowi. I lud tej ziemi ustanowił w jego
miejsce królem Jozjasza, jego syna. 25 A pozostałe
dzieje Amona, które czynił, czy nie są zapisane w
księdze kronik królów Judy? 26 I pogrzebano go w jego
grobie, w ogrodzie Uzzy. A jego syn Jozjasz królował
w jego miejsce.

22 Jozjasz miał osiem lat, kiedy zaczął królować, i
królował trzydzieści jeden lat w Jerozolimie. Jego
matka miała na imię Jedida [i była] córką Adajasza
z Boskat. 2 Czynił on to, co było słuszne w oczach
PANA, i szedł wszystkimi drogami Dawida, swego
ojca, a nie zbaczał ani na prawo, ani na lewo. 3

A w osiemnastym roku króla Jozjasza król posłał
pisarza, Szafana, syna Azaliasza, syna Meszullama,
do domu PANA, mówiąc: 4 Idź do najwyższego kapłana
Chilkiasza. Niech zbiera pieniądze, które przyniesiono
do domu PANA, a które stróże progu zebrali od
ludu; 5 I niech je dadzą do rąk kierownikom robót,
przełożonym nad domem PANA. A ci niech przekażą je
robotnikom pracującym w domu PANA, aby naprawiali
szkody domu; 6 [To jest] cieślom, budowniczym i
murarzom, oraz na zakup drewna i ciosanego kamienia
na naprawę domu. 7 Jednak nie trzeba było rozliczać
się [z nimi] z pieniędzy, które dali im do rąk, bo oni
postępowali uczciwie. 8 Wtedy najwyższy kapłan
Chilkiasz powiedział do pisarza, Szafana: Znalazłem
księgę Prawa w domu PANA. I Chilkiasz dał księgę
Szafanowi, a ten ją czytał. 9 Następnie pisarz Szafan
przyszedł do króla i zdał sprawę królowi, mówiąc:
Twoi słudzy zebrali pieniądze, które znajdowały się
w domu [PANA], i dali je w ręce kierownikom robót,
przełożonym nad domem PANA. 10 Pisarz Szafan
oznajmił także królowi: Kapłan Chilkiasz dał mi księgę.
I Szafan czytał ją wobec króla. 11 A gdy król usłyszał
słowa księgi Prawa, rozdarł swoje szaty. 12 Potem król
rozkazał kapłanowi Chilkiaszowi, Achikamowi, synowi
Szafana, Akborowi, synowi Micheasza, pisarzowi
Szafanowi i swojemu słudze Asajaszowi: 13 Idźcie,
radźcie się PANA co do mnie, co do ludu i co do
całej Judy w związku ze słowami tej księgi, którą
znaleziono. Wielki bowiem jest gniew PANA, którym
zapłonął przeciwko nam, dlatego że nasi ojcowie
nie posłuchali słów tej księgi, aby czynić zgodnie ze
wszystkim, co jest dla nas napisane. 14 Tak więc
kapłan Chilkiasz, Achikam, Akbor, Szafan i Asajasz
poszli do prorokini Chuldy, żony Szalluma, syna Tikwy,
syna Charchasza, strażnika szat – mieszkała ona w
Jerozolimie, po drugiej stronie [miasta] – i opowiedzieli
jej [o tej sprawie]. 15 Ona zaś powiedziała im: Tak
mówi PAN, Bóg Izraela: Powiedzcie mężczyźnie, który
was posłał do mnie; 16 Tak mówi PAN: Oto sprowadzę
nieszczęście na to miejsce i na jego mieszkańców,
[zgodnie ze] wszystkimi słowami tej księgi, które
czytał król Judy; 17 Za to, że mnie opuścili i palili
kadzidło innym bogom, aby pobudzić mnie do gniewu
wszystkimi dziełami swoich rąk. Dlatego zapłonie mój
gniew przeciwko temu miejscu i nie zagaśnie. 18 A
królowi Judy, który posłał was, aby radzić się PANA,
tak powiedzcie: Tak mówi PAN, Bóg Izraela, co do
słów, które słyszałeś; 19 Ponieważ twoje serce zmiękło
i upokorzyłeś się przed PANEM, gdy usłyszałeś, co
powiedziałem przeciw temu miejscu i przeciw jego
mieszkańcom – że staną się spustoszeniem i klątwą –
rozdarłeś swoje szaty i płakałeś przede mną, to i ja
również [ciebie] wysłuchałem, mówi PAN. 20 Dlatego
oto przyłączę cię do twoich ojców i będziesz złożony w
swoim grobie w pokoju, aby twoje oczy nie oglądały
całego nieszczęścia, które sprowadzę na to miejsce. A
oni zanieśli tę odpowiedź królowi.

23 Wtedy król posłał, aby zebrali się wokół niego
wszyscy starsi Judy i Jerozolimy. 2 Następnie
król udał się do domu PANA, a wraz z nim wszyscy
mężczyźni Judy, wszyscy mieszkańcy Jerozolimy,
kapłani, prorocy oraz cały lud – od najmniejszych do
największych. I czytał do ich uszu wszystkie słowa
księgi przymierza, którą znaleziono w domu PANA. 3
Potem król stanął przy kolumnie i zawarł przymierze
przed PANEM, że będą szli za PANEM i będą
przestrzegać jego przykazań, świadectw i nakazów z
całego serca i całą duszą i wypełniać słowa przymierza,
które zostały napisane w tej księdze. I cały lud przystąpił
do przymierza. 4 Wtedy król nakazał najwyższemu
kapłanowi Chilkiaszowi, kapłanom drugiego rzędu i
stróżom progu wynieść ze świątyni PANA wszystkie
przedmioty wykonane dla Baala, do gaju i dla całego
zastępu niebieskiego. I spalił je poza Jerozolimą na polu
Cedronu, i zaniósł ich popiół do Betel. 5 Zwolnił też [z
urzędu] bałwochwalczych kapłanów, których ustanowili
królowie Judy, aby palili kadzidło na wyżynach w
miastach Judy i w okolicach Jerozolimy, oraz tych,
którzy palili kadzidło Baalowi, słońcu, księżycowi,
planetom i całemu zastępowi niebieskiemu. 6 Wyniósł
gaj z domu PANA poza Jerozolimę, do potoku Cedron,
i spalił go przy potoku Cedron, starł go na proch
i rozrzucił na grobach synów ludu. 7 Zburzył też
domy Sodomitów, które znajdowały się przy domu
PANA, gdzie kobiety tkały zasłony do gaju. 8 I zwołał
wszystkich kapłanów z miast Judy, i splugawił wyżyny,
na których kapłani palili kadzidło, od Geba aż do Beer-
Szeby, i zburzył wyżyny przy bramach [znajdujących
się] u wejścia bramy Jozuego, namiestnika miasta, po
lewej stronie, gdy się wchodzi przez bramę miejską.
9 Jednakże kapłani wyżyn nie przystąpili do ołtarza
PANA w Jerozolimie, ale mogli jeść przaśne chleby
wśród swoich braci. 10 Splugawił również Tofet, które
było w dolinie syna Hinnom, aby nikt więcej nie
przeprowadził swego syna ani córki przez ogień [ku
czci] Molocha. 11 Usunął też konie, które królowie
Judy poświęcili słońcu u wejścia do domu PANA,
obok komnaty dworzanina Natanmeleka, która była na
przedmieściu, a rydwany słońca spalił ogniem. 12 Król
zburzył także ołtarze, które znajdowały się na dachu
górnej komnaty Achaza, zbudowane przez królów
Judy, oraz ołtarze, które uczynił Manasses w obu
dziedzińcach domu PANA. Usunął je stamtąd i wrzucił
ich proch do potoku Cedron. 13 Król splugawił wyżyny,

które stały przed Jerozolimą po prawej stronie Góry
Zatracenia i które zbudował Salomon, król Izraela, dla
Asztarty, obrzydliwości Sydończyków, dla Kemosza,
obrzydliwości Moabitów, i dla Milkoma, obrzydliwości
synów Ammona. 14 I pokruszył posągi, powycinał gaje,
a ich miejsca napełnił kośćmi ludzkimi. 15 Ponadto
ołtarz, który był w Betel, [i] wyżynę uczynioną przez
Jeroboama, syna Nebata, który przywiódł Izraela do
grzechu – także ten ołtarz i wyżynę zburzył. Spalił
wyżynę, starł na proch i spalił gaj. 16 A gdy Jozjasz
odwrócił się, zobaczył groby, które były tam na górze.
Posłał i zabrał kości z tych grobów, i spalił je na ołtarzu,
plugawiąc go zgodnie ze słowem PANA wygłoszonym
przez męża Bożego, który wypowiedział te rzeczy. 17 I
zapytał: Co to za napis, który widzę? Ludzie z tego
miasta odpowiedzieli: To grób męża Bożego, który
przyszedł z Judy i zapowiedział rzeczy, które wykonałeś
nad ołtarzem w Betel. 18 Wtedy powiedział: Zostawcie
go, niech nikt nie rusza jego kości. Pozostawiono więc
jego kości wraz z kośćmi proroka, który przybył z
Samarii. 19 Jozjasz usunął też wszystkie świątynie na
wyżynach, które były w miastach Samarii zbudowanych
przez królów Izraela, aby drażnić [PANA]. Postąpił
z nimi tak samo, jak uczynił w Betel. 20 Pozabijał
także wszystkich kapłanów wyżyn, którzy tam [byli]
przy ołtarzach, i spalił na nich ludzkie kości. Potem
wrócił do Jerozolimy. 21 I król nakazał całemu ludowi:
Obchodźcie święto Paschy dla PANA, waszego Boga,
tak jak jest napisane w księdze tego przymierza. 22
Takiej Paschy nie obchodzono od czasów sędziów,
którzy sądzili Izraela, i przez wszystkie dni królów
Izraela i królów Judy. 23 Dopiero w osiemnastym roku
króla Jozjasza obchodzono taką Paschę dla PANA w
Jerozolimie. 24 Jozjasz usunął również czarowników,
wróżbiarzy, posągi, bożki i wszystkie obrzydliwości,
które widziano w ziemi Judy i w Jerozolimie, aby
wypełnić słowa prawa napisane w księdze, którą
znalazł kapłan Chilkiasz w domu PANA. 25 I nie było
przed nim króla podobnego do niego, który by wrócił
do PANA z całego swego serca, całą swoją duszą i z
całej swojej siły, według całego Prawa Mojżesza, i po
nim nie powstał nikt jemu podobny. 26 PAN jednak
nie odwrócił się od zapalczywości swego wielkiego
gniewu, którym zapłonął przeciwko Judzie z powodu
wszelkich zniewag, którymi rozdrażnił go Manasses.
27 PAN więc powiedział: Również Judę odrzucę sprzed
swojego oblicza, jak odrzuciłem Izraela, i wzgardzę
tym miastem, które wybrałem, Jerozolimą, i domem
tym, o którym powiedziałem: Tam będzie moje imię.
28 A pozostałe dzieje Jozjasza i wszystko, co czynił,
czy nie są zapisane w księdze kronik królów Judy?
29 Za jego dni faraon Necho, król Egiptu, wyruszył
przeciwko królowi Asyrii nad rzekę Eufrat. Król Jozjasz
wyruszył przeciwko niemu, a gdy ten go zobaczył,
zabił go w Megiddo. 30 I jego słudzy przewieźli go
zmarłego z Megiddo, sprowadzili go do Jerozolimy i
pogrzebali w jego grobie. Potem lud tej ziemi wziął
Jehoachaza, syna Jozjasza, namaścił go i ustanowił
go królem w miejsce jego ojca. 31 Jehoachaz miał
dwadzieścia trzy lata, kiedy zaczął królować, i królował
trzy miesiące w Jerozolimie. Jego matka miała na
imię Chamutal [i była] córką Jeremiasza z Libny. 32
Czynił on to, co złe w oczach PANA, zupełnie tak,
jak czynili jego ojcowie. 33 Faraon Necho uwięził
go w Ribla w ziemi Chamat, aby nie królował w
Jerozolimie, i nałożył na ziemię daninę w wysokości
stu talentów srebra i jednego talentu złota. 34 Faraon
Necho ustanowił królem Eliakima, syna Jozjasza, w
miejsce jego ojca Jozjasza, i zmienił jego imię na
Joakim, a Jehoachaza zabrał. Ten przyszedł do Egiptu
i tam umarł. 35 A Joakim dał faraonowi srebro i złoto,
ale opodatkował ziemię, aby mógł oddać pieniądze
według rozkazu faraona. Pobierał srebro i złoto od
ludu ziemi, od każdego według oszacowania, aby je
oddać faraonowi Necho. 36 Joakim miał dwadzieścia
pięć lat, kiedy zaczął królować, i królował jedenaście
lat w Jerozolimie. Jego matka miała na imię Zebidda [i
była] córką Pedajasza z Rumy. 37 Czynił on to, co złe
w oczach PANA, zupełnie tak, jak czynili jego ojcowie.

24 Za jego dni wyruszył Nabuchodonozor, król
Babilonu, i Joakim stał się jego sługą przez
trzy lata. Potem zbuntował się przeciwko niemu. 2 A
PAN posłał przeciwko niemu oddziały Chaldejczyków,
oddziały Syryjczyków, oddziały Moabitów i oddziały
synów Ammona. Posłał ich na Judę, aby go zniszczyć
zgodnie ze słowem PANA, które wypowiedział przez
swoje sługi, proroków. 3 Owszem, zgodnie z poleceniem
PANA spotkało to Judę, aby odrzucić go sprzed jego
oblicza za grzechy Manassesa, za to wszystko, co
uczynił; 4 A także za krew niewinną, którą przelał,
bo napełnił Jerozolimę krwią niewinną, czego PAN
nie chciał przebaczyć. 5 A pozostałe dzieje Joakima i
wszystko, co czynił, czy nie są zapisane w księdze
kronik królów Judy? 6 I Joakim zasnął ze swymi
ojcami, a jego syn Joachin królował w jego miejsce. 7
A król Egiptu już więcej nie wyruszał ze swojej ziemi,
gdyż król Babilonu wziął [wszystko], co należało do
króla Egiptu, od rzeki Egiptu aż do rzeki Eufrat. 8
Joachin miał osiemnaście lat, kiedy zaczął królować,
i królował trzy miesiące w Jerozolimie. Jego matka
[miała] na imię Nechuszta [i była] córką Elnatana z
Jerozolimy. 9 Czynił on to, co złe w oczach PANA,
zupełnie tak, jak czynił jego ojciec. 10 W tym czasie
słudzy Nabuchodonozora, króla Babilonu, wyruszyli

przeciw Jerozolimie i przyszło do oblężenia miasta. 11
Potem sam Nabuchodonozor, król Babilonu, nadciągnął
przeciw miastu, a jego słudzy je oblegali. 12 Wtedy
Joachin, król Judy, wyszedł do króla Babilonu, on i jego
matka, jego słudzy, jego książęta i jego dworzanie.
I król Babilonu pojmał go w ósmym roku swego
panowania. 13 I wyniósł stamtąd wszystkie skarby
domu PANA i skarby domu królewskiego i pokruszył
wszystkie przedmioty złote, które wykonał Salomon,
król Izraela, dla świątyni PANA, tak jak zapowiedział
PAN. 14 I przesiedlił całą Jerozolimę: wszystkich
książąt, wszystkich dzielnych wojowników – dziesięć
tysięcy jeńców, oraz wszystkich rzemieślników i kowali.
Nie pozostał nikt oprócz ubogiego ludu tej ziemi. 15
Przeniósł też do Babilonu Joachina. A także matkę
króla, żony króla, jego dworzan i dostojników tej ziemi
zabrał do niewoli z Jerozolimy do Babilonu. 16 Także
wszystkich dzielnych mężów [w liczbie] siedmiu tysięcy,
tysiąc rzemieślników i kowali oraz wszystkich zdolnych
do walki – tych zabrał król Babilonu do niewoli do
Babilonu. 17 W jego miejsce król Babilonu ustanowił
królem jego stryja Mattaniasza i zmienił mu imię na
Sedekiasz. 18 Sedekiasz miał dwadzieścia jeden lat,
kiedy zaczął królować, i królował jedenaście lat w
Jerozolimie. Jego matka [miała] na imię Chamutal [i
była] córką Jeremiasza z Libny. 19 Czynił on to, co złe
w oczach PANA, zupełnie tak, jak czynił Joakim. 20 Z
powodu gniewu PANA przyszło to na Jerozolimę i Judę,
aż odrzucił ich sprzed swego oblicza. A Sedekiasz
zbuntował się przeciw królowi Babilonu.

25 W dziewiątym roku jego panowania, dziesiątego
miesiąca, dziesiątego [dnia tego] miesiąca,
Nabuchodonozor, król Babilonu, wraz z całym swoim
wojskiem wyruszył przeciw Jerozolimie, rozbił obóz pod
nią i zbudował przeciwko niej szańce dokoła. 2 I miasto
było oblężone aż do jedenastego roku króla Sedekiasza.
3 A w dziewiątym dniu [czwartego] miesiąca wzmógł
się głód w mieście i nie było chleba dla ludu [tej] ziemi.
4 Kiedy zrobiono wyłom [w murze] miasta, wszyscy
wojownicy [uciekli] w nocy przez bramę między dwoma
murami obok królewskiego ogrodu. Chaldejczycy zaś
znajdowali się dokoła miasta, a [król] uszedł w stronę
pustyni. 5 I wojsko Chaldejczyków ścigało króla, i
dogoniło go na równinach Jerycha, a całe jego wojsko
rozpierzchło się od niego. 6 Pojmali więc króla i
przyprowadzili go do króla Babilonu, do Ribla, gdzie
ten wydał na niego wyrok. 7 I synów Sedekiasza zabili
na jego oczach, a Sedekiaszowi wyłupili oczy, zakuli go
spiżowymi łańcuchami i uprowadzili do Babilonu. 8 W
piątym miesiącu, siódmego [dnia] tego miesiąca – był to
dziewiętnasty rok Nabuchodonozora, króla Babilonu –
do Jerozolimy przybył Nebuzaradan, dowódca gwardii,
sługa króla Babilonu; 9 I spalił dom PANA i dom
króla; wszystkie domy Jerozolimy i wszystkie wielkie
budowle spalił ogniem. 10 Całe wojsko Chaldejczyków,
które było z dowódcą gwardii, zburzyło mury wokół
Jerozolimy. 11 Resztę ludu, która pozostała w mieście,
zbiegów, którzy przeszli do króla Babilonu, oraz
resztę pospólstwa Nebuzaradan, dowódca gwardii,
uprowadził do niewoli. 12 Lecz dowódca gwardii
pozostawił niektórych spośród ubogich tej ziemi, aby
byli winogrodnikami i rolnikami. 13 Chaldejczycy rozbili
kolumny z brązu, które były w domu PANA, podstawy
i morze z brązu, które było w domu PANA, a brąz
z nich przenieśli do Babilonu. 14 Zabrali też kotły,
szufle, nożyce, miski oraz wszystkie naczynia z brązu,
których używano do służby. 15 Dowódca gwardii zabrał
kadzielnice, miednice i to, co było ze złota, jako złoto, i
to, co było ze srebra, jako srebro; 16 Dwie kolumny,
jedno morze, podstawy, które wykonał Salomon dla
domu PANA, a nie było można [zmierzyć] wagi brązu
tych wszystkich przedmiotów. 17 Osiemnaście łokci
wysokości miała jedna kolumna, a głowica na niej była z
brązu. Wysokość głowicy wynosiła trzy łokcie, a siatka i
jabłka granatu naokoło głowicy – wszystko było z brązu.
Tak samo było na siatce drugiej kolumny. 18 Dowódca
gwardii zabrał też najwyższego kapłana Serajasza,
drugiego kapłana Sofoniasza i trzech stróżów progu. 19
Z miasta zaś zabrał dworzanina, który był przełożonym
nad wojownikami, pięciu spośród tych, którzy stawali
przed królem, a znaleziono ich w mieście, naczelnego
pisarza wojskowego dokonującego poboru ludu tej
ziemi oraz sześćdziesięciu mężczyzn spośród ludu tej
ziemi, których znaleziono w mieście. 20 Tych pojmał
Nebuzaradan, dowódca gwardii, i zaprowadził do króla
Babilonu do Ribla. 21 I król Babilonu pobił ich, i uśmiercił
w Ribla, w ziemi Chamat. Tak został uprowadzony
Juda ze swojej ziemi. 22 Nad ludem zaś, który jeszcze
pozostał w ziemi Judy, a który Nabuchodonozor, król
Babilonu, zostawił, ustanowił on Gedaliasza, syna
Achikama, syna Szafana. 23 A gdy wszyscy dowódcy
wojska usłyszeli, oni i ich ludzie, że król Babilonu
ustanowił Gedaliasza namiestnikiem, przyszli do
Gedaliasza do Mispy. Byli to: Izmael, syn Netaniasza,
Jochanan, syn Kareacha, Serajasz, syn Tanchumeta
Netofatyta, i Jaazaniasz, syn Maakatczyka, oni i ich
ludzie. 24 Wtedy Gedaliasz przysiągł im i ich ludziom:
Nie bójcie się służyć Chaldejczykom. Mieszkajcie w
ziemi i służcie królowi Babilonu, a będzie wam dobrze.
25 Lecz w siódmym miesiącu przybył Izmael, syn
Netaniasza, syna Eliszamy, z rodu królewskiego, a z
nim dziesięciu ludzi, i pobili Gedaliasza, i umarł, a także
Żydów i Chaldejczyków, którzy byli z nim w Mispie. 26
Wówczas cały lud, od najmniejszego do największego,

oraz dowódcy wojsk powstali i poszli do Egiptu, bo
się bali Chaldejczyków. **27** A w trzydziestym siódmym
roku uprowadzenia Joachina, króla Judy, dwunastego
miesiąca dwudziestego siódmego [dnia] tego miesiąca,
Ewil-Merodak, król Babilonu, w pierwszym roku jego
panowania, ułaskawił Joachina, króla Judy, i [wypuścił
go] z więzienia. **28** Rozmawiał z nim łaskawie i wystawił
jego tron ponad tron innych królów, którzy [byli] z nim
w Babilonie. **29** Zdjął też jego szaty więzienne i jadł
chleb zawsze w jego obecności przez wszystkie dni
swego życia. **30** Codziennie otrzymywał od króla stałe
utrzymanie, przez wszystkie dni swego życia.

I Kronik

1 Adam, Set, Enosz; **2** Kenan, Mahalaleel, Jered;
3 Henoch, Matuzalem, Lamech; **4** Noe, Sem, Cham
i Jafet. **5** Synowie Jafeta: Gomer, Magog, Madaj,
Jawan, Tubal, Meszek i Tiras. **6** A synowie Gomera:
Aszkenaz, Rifat i Togarma. **7** A synowie Jawana:
Elisa i Tarszisz, Cytym i Dodanim. **8** Synowie Chama:
Kusz, Misraim, Put i Kanaan. **9** A synowie Kusza:
Seba, Chaawila, Sabta, Rama i Sabteka. A synowie
Ramy: Szeba i Dedan. **10** Kusz spłodził Nimroda,
który zaczął być mocarzem na ziemi. **11** Misraim
spłodził Ludima, Ananima, Lahabima i Naftuchima; **12**
Oraz Patrusyma, Kasluchima, od których wywodzą się
Filistyni, i Kaftoryma. **13** Kanaan zaś spłodził Sidona,
swego pierworodnego, i Cheta; **14** Jebusytę, Amorytę i
Girgaszytę; **15** Chiwwitę, Arkitę i Sinitę; **16** Arwadytę,
Semarytę i Chamatytę. **17** Synowie Sema: Elam, Assur,
Arpachszad, Lud, Aram, Us, Chul, Geter i Meszek.
18 Arpachszad spłodził Szelacha, a Szelach spłodził
Ebera. **19** Eberowi zaś urodzili się dwaj synowie: jeden
[miał] na imię Peleg, gdyż za jego czasów ziemia
została rozdzielona, a imię brata jego – Joktan. **20**
Joktan spłodził Almodada, Szelefa, Chasarmaweta
i Jeracha; **21** Hadorama, Uzala i Diklę; **22** Ebala,
Abimaela i Szeba; **23** Ofira, Chawila i Jobaba. Wszyscy
ci byli synami Joktana. **24** Sem, Arpachszad, Szelach;
25 Eber, Peleg, Reu; **26** Serug, Nachor, Terach; **27**
Abram, to jest Abraham. **28** Synowie Abrahama: Izaak
i Izmael. **29** A oto [są] ich rody: pierworodny Izmaela
– Nebajot, następnie Kedar, Abdeel i Mibsam; **30**
Miszma, Duma, Massa, Hadad i Tema; **31** Jetur,
Nafisz i Kedma. [Byli] oni synami Izmaela. **32** A
[oto] synowie Ketury, nałożnicy Abrahama: urodziła
ona Zimrana, Jokszana, Medana, Midiana, Jiszbaka i
Szuacha. A synowie Jokszana: Szeba i Dedan. **33**
Synowie Midiana: Efa, Efer, Henoch, Abida i Eldaa. Oni
wszyscy [byli] synami Ketury. **34** I Abraham spłodził
Izaaka. Synowie Izaaka: Ezaw i Izrael. **35** A synowie
Ezawa: Elifaz, Rehuel, Jeusz, Jalam i Korach. **36**
Synowie Elifaza: Teman, Omar, Sefo, Gatam, Kenaz,
Timna i Amalek. **37** Synowie Rehuela: Nachat, Zerach,
Szamma i Mizza. **38** A synowie Seira: Lotan, Szobal,
Sibeon, Ana, Diszon, Eser i Diszan. **39** A synowie
Lotana: Chori, Homam; a siostrą Lotana [była] Timna.
40 Synowie Szobala: Alian, Manachat, Ebal, Szefo i
Onam. A synowie Sibeona: Ajja i Ana. **41** Synowie Any:
Diszon. Synowie Diszona: Chamran i Eszban, Jitran i
Keran. **42** Synowie Esera: Bilhan, Zaawan i Jaakan.
Synowie Diszana: Us i Aran. **43** To byli królowie,
którzy panowali w ziemi Edomu, zanim zapanował król
nad synami Izraela: Bela, syn Beora, a jego miasto
nazywało się Dinhaba. **44** A gdy Bela umarł, królował
w jego miejsce Jobab, syn Zeracha z Bosry. **45** A gdy
Jobab umarł, królował w jego miejsce Chuszam z ziemi
Temanitów. **46** A gdy Chuszam umarł, królował w jego
miejsce Hadad, syn Bedada, który pobił Midianitów
na polu Moabu. A jego miasto nazywało się Awit. **47**
A gdy Hadad umarł, królował w jego miejsce Samla
z Masreki. **48** A gdy Samla umarł, królował w jego
miejsce Szaul z Rechobot nad Rzeką. **49** A gdy
Szaul umarł, królował w jego miejsce Baalchanan, syn
Akbora. **50** A gdy Baalchanan umarł, królował w jego
miejsce Hadad. Jego miasto nazywało się Pai, a jego
żona miała na imię Mehetabel, [była to] córka Matredy,
córki Mezahaba. **51** I Hadad umarł. A książętami
Edomu byli: książę Timna, książę Alia, książę Jetet;
52 Książę Oholibama, książę Ela, książę Pinon; **53**
Książę Kenaz, książę Teman, książę Mibsar; **54** Książę
Magdiel, książę Iram. Oni [byli] książętami Edomu.

2 Oto są synowie Izraela: Ruben, Symeon, Lewi i
Juda, Issachar i Zebulon; **2** Dan, Józef, Beniamin,
Neftali, Gad i Aszer. **3** Synowie Judy: Er, Onan i Szela.
Ci trzej urodzili mu się z córki Szui, Kananejki. Ale Er,
pierworodny Judy, był zły w oczach PANA, dlatego
go zabił. **4** Tamar zaś, jego synowa, urodziła mu
Peresa i Zeracha. Wszystkich synów Judy było pięciu.
5 Synowie Peresa: Chesron i Chamul. **6** Synowie
Zeracha: Zimri, Etan, Heman, Kalkol i Dara, wszystkich
ich [było] pięciu. **7** Synowie Karmiego: Achar, który
sprowadził nieszczęście na Izraela, gdy zgrzeszył przy
rzeczach przeklętych. **8** Synowie Etana: Azariasz. **9**
Synowie Chesrona, którzy mu się urodzili: Jerachmeel,
Ram i Kelubaj. **10** Ram zaś spłodził Amminadaba, a
Amminadab spłodził Nachszona, księcia synów Judy.
11 A Nachszon spłodził Salmę, a Salma spłodził Boaza.
12 A Boaz spłodził Obeda, a Obed spłodził Jessego.
13 A Jesse spłodził swego pierworodnego Eliaba,
[jako] drugiego – Abinadaba, trzeciego – Szimeę;
14 Czwartego – Netaneela, piątego – Raddaja; **15**
Szóstego – Osema, siódmego – Dawida. **16** A ich
siostry to Seruja i Abigail. Synowie Serui: Abiszaj, Joab
i Asahel – ci trzej. **17** Abigail zaś urodziła Amasę, ojcem
Amasy [był] Jeter, Izmaelita. **18** Kaleb, syn Chesrona,
spłodził [dzieci] z Azubą, [swoją] żoną, i z Jeriotą. A jej
synami byli: Jeszer, Szobab i Ardon. **19** A gdy Azuba
umarła, Kaleb pojął sobie za żonę Efratę, która urodziła
mu Chura. **20** A Chur spłodził Uriego, a Uri spłodził
Besaleela. **21** Potem Chesron obcował z córką Makira,
ojca Gileada, i wziął ją za żonę, mając sześćdziesiąt
lat, a ta urodziła mu Seguba. **22** A Segub spłodził Jaira,
który miał dwadzieścia trzy miasta w ziemi Gilead.
23 Zabrał bowiem Geszurze i Aramowi wsie Jaira
oraz Kenat i przyległe do niego miasteczka: razem

sześćdziesiąt miast. Wszystkie one [należały do] synów
Makira, ojca Gileada. 24 Po śmierci Chesrona w Kaleb-
Efrata, żona Chesrona, Abija, urodziła mu Aszura,
ojca Tekoa. 25 Synami Jerachmeela, pierworodnego
Chesrona, byli: pierworodny Ram, następnie Buna,
Oren, Ozem i Achiasz. 26 Jerachmeel miał także drugą
żonę imieniem Atara. [Była] ona matką Onama. 27
Synami Rama, pierworodnego Jerachmeela, [byli]:
Maas, Jamin i Eker. 28 Synami Onama byli Szammaj i
Jada. Synami Szammaja: Nadab i Abiszur. 29 Żona
Abiszura miała na imię Abihail i urodziła mu Achbana i
Molida. 30 Synowie Nadaba: Seled i Appaim. Lecz
Seled umarł bez potomstwa. 31 Synowie Appaima:
Jiszi. Synowie Jisziego: Szeszan, a córka Szeszana:
Achlaj. 32 Synowie Jady, brata Szammaja: Jeter i
Jonatan. A Jeter umarł bez potomstwa. 33 Synowie
Jonatana: Pelet i Zaza. Byli oni synami Jerachmeela.
34 Lecz Szeszan nie miał synów, tylko córki. Miał
też Szeszan sługę Egipcjanina imieniem Jarcha. 35
Dał więc Szeszan swemu słudze Jarsze swoją córkę
za żonę, a ona urodziła mu Attaja. 36 Attaj spłodził
Natana, a Natan spłodził Zabada. 37 Zabad spłodził
Eflala, a Eflal spłodził Obeda. 38 Obed spłodził Jehu, a
Jehu spłodził Azariasza. 39 Azariasz spłodził Chelesa,
a Cheles spłodził Eleasę. 40 Eleasa spłodził Sismaja,
a Sismaj spłodził Szalluma. 41 A Szallum spłodził
Jekamiasza, a Jekamiasz spłodził Eliszamę. 42 Synami
Kaleba, brata Jerachmeela, [byli]: jego pierworodny
Mesza, który był ojcem Zifa, i synowie Mareszy – ojcem
Chebrona. 43 Synowie Chebrona: Korach, Tappuach,
Rekem i Szema. 44 Szema spłodził Rachama, syna
Jorkoama, a Rekem spłodził Szammaja. 45 Synem
Szammaja [był] Maon, a Maon [był] ojcem Bet-Sura.
46 Efa, nałożnica Kaleba, urodziła Charana, Mosę
i Gazeza, a Charan spłodził Gazeza. 47 Synowie
Jahdaja: Regem, Jotam, Geszan, Pelet, Efa i Szaaf.
48 Maaka, [druga] nałożnica Kaleba, urodziła Szebera i
Tyrchanę. 49 Urodziła również Szaafa, ojca Madmanny,
i Szewę, ojca Makbeny i Gibea. A córką Kaleba
[była] Aksa. 50 Ci byli synami Kaleba, syna Chura,
pierworodnego Efraty: Szobal, ojciec Kiriat-Jearima; 51
Salma, ojciec Betlejema, i Charef, ojciec Bet-Gadera.
52 Szobal, ojciec Kiriat-Jearima, miał synów: Haroego i
połowę Manachytów. 53 A rodziny Kiriat-Jearima [to]:
Jitryci, Putyci, Szumatyci i Mirzaici, od których wywodzą
się Soreatyci i Esztaolici. 54 Synowie Salmy: Betlejem,
Netofatyci, Atrot, rodzina Joaba i połowa Manachytów,
Soreici; 55 Rodziny pisarzy mieszkających w Jabes:
Tyratyci, Szimeatyci i Sukatyci. Ci są Kenitami, którzy
wywodzili się od Chamata, ojca domu Rechaba.

3 Oto synowie Dawida, którzy urodzili mu się
w Hebronie: pierworodny Ammon z Achinoam,
Jizreelitki, drugi Daniel z Abigail, Karmelitki; 2 Trzeci
Absalom, syn Maaki, córki Talmaja, króla Geszuru,
czwarty Adoniasz, syn Chaggity; 3 Piąty Szefatiasz
z Abitali, szósty Jitream z jego żony Egli. 4 Tych
sześciu urodziło mu się w Hebronie, gdzie królował
przez siedem lat i sześć miesięcy. A trzydzieści trzy
lata królował w Jerozolimie. 5 Ci zaś urodzili mu się
w Jerozolimie: Szima, Szobab, Natan i Salomon – ci
czterej z Batszui, córki Ammiela. 6 I Ibchar, Eliszama,
Elifelet; 7 Nogah, Nefeg, Jafia; 8 Eliszama, Eliada i
Elifelet – dziewięciu. 9 Ci wszyscy byli synami Dawida,
nie licząc synów z nałożnic, a ich siostrą była Tamar.
10 Synem Salomona [był] Roboam, a jego synem Abia,
jego synem Asa, jego synem Jehoszafat; 11 Jego
synem Joram, jego synem Achazjasz, jego synem
Joasz; 12 Jego synem Amazjasz, jego synem Azariasz,
jego synem Jotam; 13 Jego synem Achaz, jego synem
Ezechiasz, jego synem Manasses; 14 Jego synem
Amon, jego synem Jozjasz; 15 A synami Jozjasza
[byli]: pierworodny Jochanan, drugi Joakim, trzeci
Sedekiasz, czwarty Szallum. 16 Synowie Joakima:
jego syn Jechoniasz i jego syn Sedekiasz. 17
Synowie Jechoniasza: Assir, jego syn Szealatiel; 18
Malkiram, Pedajasz, Szeneassar, Jekamiasz, Hoszama
i Nedabiasz. 19 Synowie Pedajasza: Zorobabel,
Szimei. Synowie Zorobabela: Meszullam i Chananiasz,
a ich siostra – Szelomit; 20 I Chaszuba, Ohel,
Berechiasz, Chasadiasz i Juszabchesed – pięciu. 21
Synowie Chananiasza: Pelatiasz i Jesajasz. Synowie
Refajasza, synowie Arnana, synowie Obadiasza,
synowie Szekaniasza. 22 Synowie Szekaniasza:
Szemajasz; a synowie Szemajasza: Chattusz, Jigal,
Bariach, Neariasz i Szafat – sześciu. 23 Synowie
Neariasza: Elioenaj, Ezechiasz i Azrikam – trzech.
24 Synowie Elioenaja: Hodawiasz, Eliaszib, Pelajasz,
Akkub, Jochanan, Delajasz, Anani – siedmiu.

4 Synowie Judy: Peres, Chesron, Karmi, Chur i
Szobal. 2 A Reajasz, syn Szobala, spłodził Jachata,
a Jachat spłodził Achumaja i Lahada. To są rody
Soreatytów. 3 A ci pochodzą od ojca Etama: Jizreel,
Jiszma i Jidbasz, a ich siostra miała na imię Haselelponi.
4 Penuel [był] ojcem Gedora, a Ezer – ojcem Chuszy.
To są synowie Chura, pierworodnego Efraty, ojca
Betlejema. 5 A Aszur, ojciec Tekoa, miał dwie żony:
Chelę i Naarę. 6 I Naara urodziła mu Achuzama,
Chefera, Temniego i Achasztariego. Ci [byli] synami
Naary. 7 Synowie Cheli: Seret, Jesochar i Etnan.
8 A Koz spłodził Anuba, Zobeba i rody Acharchela,
syna Haruma. 9 A Jabes był bardziej poważany niż
jego bracia. Jego matka dała mu na imię Jabes,
mówiąc: Ponieważ urodziłam go w bólu. 10 I Jabes
wzywał Boga Izraela, mówiąc: Obyś mi naprawdę

błogosławił i rozszerzył moje granice, oby twoja ręka
była ze mną, obyś zachował [mnie] od zła, abym nie
był utrapiony. I Bóg spełnił to, o co go prosił. 11 A
Kelub, brat Szuchy, spłodził Mechira, który był ojcem
Esztona. 12 A Eszton spłodził Betrafę, Paseacha i
Techinnę, ojca Irnachasza. To [są] mężczyźni z Rechy.
13 Synowie Kenaza: Otniel i Serajasz, a synowie
Otniela: Chatat [i Meonotaj]. 14 Meonotaj spłodził
Ofrę. Serajasz zaś spłodził Joaba, ojca Charaszimów
mieszkających w dolinie – byli bowiem rzemieślnikami.
15 Synowie Kaleba, syna Jefunnego: Iru, Ela i Naam.
A synem Eli był Kenaz. 16 Synowie Jehalleleela:
Zif, Zifa, Tiria i Asareel. 17 Synowie Ezry: Jeter,
Mered, Efer i Jalon. [A żona Mereda] urodziła Miriama,
Szammaja i Iszbacha, ojca Esztemoi. 18 Jego żona
Jehudaja urodziła Jereda, ojca Gedora, Chebera, ojca
Soko, i Jekutiela, ojca Zanoacha. To [są] synowie
Bitii, córki faraona, którą pojął za żonę Mered. 19
Synowie jego żony Hodijji, siostry Nahama, ojca Keili:
Garmity i Esztemoa, Maakatyta. 20 Synowie Szimona:
Amnon, Rinna, Benchanan i Tilon. A synowie Jisziego:
Zochet i Benzochet. 21 Synowie Szeli, syna Judy:
Er, ojciec Leki, Laada, ojciec Mareszy i tych rodów,
które wytwarzały bisior w domu Aszbea; 22 Jokim i
mężczyźni Kozeby oraz Joasz i Saraf, którzy panowali
w Moabie, a także Jaszubilechem. To [są] dawne
wydarzenia. 23 Byli oni garncarzami i mieszkali w
sadach i między płotami. Mieszkali tam przy królu i
pracowali dla niego. 24 Synowie Symeona: Nemuel,
Jamin, Jarib, Zerach i Saul. 25 Jego syn Szallum, jego
syn Mibsam, jego syn Miszma. 26 A synowie Miszmy:
jego syn Chamuel, jego syn Zakkur, jego syn Szimei.
27 Szimei miał szesnastu synów i sześć córek, lecz
jego bracia nie mieli wielu synów i wszystkie ich rody
nie były tak liczne jak [rody] synów Judy. 28 Mieszkali
oni w Beer-Szebie, Molada i w Chasar-Szual; 29 W
Bilha, Esem i Tolad; 30 W Betuel, Chorma i Siklag; 31
W Bet-Markabot, Chasar-Susim, Bet-Birei i Szaaraim.
To były ich miasta aż do panowania Dawida. 32 A ich
wioskami [były]: Etam, Ain, Rimmon, Token i Aszan,
pięć miast; 33 Oraz wszystkie ich wioski [położone]
dokoła tych miast aż do Baal. To były ich miejsca
zamieszkania i spisy ich rodów. 34 Meszobab, Jamlek i
Josza, syn Amazjasza; 35 Joel i Jehu, syn Joszibiasza,
syna Serajasza, syna Asiela; 36 I Elioenaj, Jaakoba,
Jeszochajasz, Asajasz, Adiel, Jesimiel i Benajasz; 37
Ziza, syn Szifiego, syna Allona, syna Jedajasza, syna
Szimriego, syna Semajasza. 38 Ci wymienieni imiennie
byli naczelnikami w swoich rodach, a rodziny ich ojców
bardzo się rozrosły. 39 I dotarli aż do wejścia do Gedor,
aż na wschodnią stronę doliny, szukając pastwiska
dla swych trzód. 40 I znaleźli obfite i dobre pastwiska
oraz ziemię obszerną, spokojną i bezpieczną. Tam
bowiem mieszkali przedtem Chamici. 41 Zapisani
[tu] imiennie przyszli za czasów Ezechiasza, króla
Judy, zniszczyli ich namioty i przybytki, które się tam
znajdowały, doszczętnie wygubili ich i osiedlili się na ich
miejscu. Tam bowiem były pastwiska dla ich trzód. 42
[Niektórzy] z nich, pięciuset mężczyzn spośród synów
Symeona, udali się na górę Seir, a ich przywódcami
byli: Pelatiasz, Neariasz, Refajasz i Uzziel, synowie
Jisziego. 43 I pobili resztę ocalałych Amalekitów, i
zamieszkali tam do dziś.

5 Synowie Rubena, pierworodnego Izraela. Był on
pierworodnym, ale ponieważ zbezcześcił łoże swego
ojca, jego pierworództwo zostało dane synom Józefa,
syna Izraela. Nie spisano więc rodowodu według
pierworództwa. 2 Juda bowiem był najpotężniejszy
wśród swoich braci i od niego pochodził władca, lecz
pierworództwo [należało] do Józefa. 3 Synami Rubena,
pierworodnego Izraela, [byli]: Henoch, Pallu, Chesron i
Karmi. 4 Synowie Joela: jego syn Szemajasz, jego
syn Gog, jego syn Szimei; 5 Jego syn Micheasz,
jego syn Reajasz, jego syn Baal; 6 Jego syn Beera,
którego Tiglat-Pileser, król Asyrii, wziął do niewoli. On
był księciem Rubenitów. 7 Jego braćmi według swoich
rodzin, gdy spisywano rodowody ich pokoleń, [byli]
naczelnicy: Jejel, Zachariasz; 8 I Bela, syn Azaza, syna
Szemy, syna Joela, który zamieszkiwał w Aroerze aż
po Nebo i Baal-Meon. 9 A na wschodzie zamieszkiwał
aż do wejścia na pustkowie od rzeki Eufrat. Ich stada
bowiem pomnożyły się w ziemi Gilead. 10 Za czasów
Saula prowadzili wojnę z Hagrytami, którzy zostali
przez nich pokonani. Zamieszkali więc w ich namiotach
w całej wschodniej [części] Gileadu. 11 A synowie
Gada mieszkali naprzeciw nich w ziemi Baszanu, aż
[do] Salka. 12 Joel [był] zwierzchnikiem, potem Szafam,
następnie Janaj i Szafat w Baszanie. 13 A ich braćmi
według domów swoich ojców [byli]: Mikael, Meszullam,
Szeba, Joraj, Jakan, Zija i Eber – siedmiu. 14 Ci
są synami Abichaila, syna Churiego, syna Jaroacha,
syna Gileada, syna Mikaela, syna Jesziszaja, syna
Jachdo, syna Buza; 15 Achi, syn Abdiela, syna
Guniego – głowa domu ich ojców. 16 I mieszkali w
Gileadzie, w Baszanie, w jego miasteczkach i na
wszystkich pastwiskach Szaronu aż po ich krańce.
17 Wszyscy oni spisani zostali według rodowodów za
czasów Jotama, króla Judy, i za czasów Jeroboama,
króla Izraela. 18 Synów Rubena i Gada oraz połowy
pokolenia Manassesa, dzielnych wojowników zdolnych
do noszenia tarczy i miecza i do strzelania z łuku i
wyćwiczonych w boju, było czterdzieści cztery tysiące
siedmiuset sześćdziesięciu wyruszających do bitwy.

19 Oni prowadzili wojnę z Hagrytami, z Jeturem, z
Nafiszem i Nodabem; 20 I otrzymali pomoc przeciwko
nim. Wydano więc w ich ręce Hagrytów wraz ze
wszystkimi, którzy z nimi byli. Podczas walki bowiem
wołali do Boga, a [on] ich wysłuchał, bo pokładali w
nim ufność. 21 I zabrali z ich stad: pięćdziesiąt tysięcy
wielbłądów, dwieście pięćdziesiąt tysięcy owiec, dwa
tysiące osłów, a ludzi – sto tysięcy. 22 Wielu bowiem
poległo, gdyż wojna ta [wyszła] od Boga. I mieszkali
na ich miejscu aż do uprowadzenia do niewoli. 23
Ale synowie połowy pokolenia Manassesa mieszkali
w tej ziemi i rozmnożyli się od Baszanu aż do Baal-
Chermon i Seniru, i do góry Hermon. 24 A oto [są]
naczelnicy domów ich ojców: Efer, Jiszi, Eliel, Azriel,
Jeremiasz, Hodawiasz i Jachdiel, dzielni wojownicy,
ludzie sławni, naczelnicy domu swoich ojców. 25 Lecz
zgrzeszyli przeciw Bogu swoich ojców i cudzołożyli,
idąc za bogami narodów [tej] ziemi, które Bóg zniszczył
przed nimi. 26 Wtedy Bóg Izraela pobudził ducha
Pula, króla Asyrii, i ducha Tiglat-Pilesera, króla Asyrii, i
uprowadził Rubenitów i Gadytów oraz połowę pokolenia
Manassesa i zaprowadził ich do Chalach, do Chabor,
do Hara i do rzeki Gozan; [są tam] aż do dziś.

6 Synowie Lewiego: Gerszom, Kehat i Merari. 2 A
synowie Kehata: Amram, Ishar, Chebron i Uzziel. 3
A dzieci Amrama: Aaron, Mojżesz i Miriam. Synowie
Aarona: Nadab, Abihu, Eleazar i Itamar. 4 Eleazar
spłodził Pinchasa, a Pinchas spłodził Abiszuę. 5
Abiszua spłodził Bukkiego, a Bukki spłodził Uzziego.
6 Uzzi spłodził Zerachiasza, a Zerachiasz spłodził
Merajota. 7 Merajot spłodził Amariasza, a Amariasz
spłodził Achituba. 8 Achitub spłodził Sadoka, a Sadok
spłodził Achimaasa. 9 Achimaas spłodził Azariasza, a
Azariasz spłodził Jochanana. 10 Jochanan spłodził
Azariasza. On to sprawował urząd kapłański w świątyni,
którą Salomon zbudował w Jerozolimie. 11 Azariasz
spłodził Amariasza, a Amariasz spłodził Achituba. 12
Achitub spłodził Sadoka, a Sadok spłodził Szalluma.
13 Szallum spłodził Chilkiasza, a Chilkiasz spłodził
Azariasza. 14 Azariasz spłodził Serajasza, a Serajasz
spłodził Jehocadaka. 15 A Jehocadak trafił [do
niewoli], gdy PAN uprowadził Judę i Jerozolimę przez
Nabuchodonozora. 16 Synowie Lewiego: Gerszom,
Kehat i Merari. 17 A to [są] imiona synów Gerszoma:
Libni i Szimei. 18 A synowie Kehata: Amram, Ishar,
Chebron i Uzziel. 19 Synowie Merariego: Machli i
Muszi. A to są rody Lewitów według ich ojców. 20 Od
Gerszoma: jego syn Libni, jego syn Jachat, jego syn
Zimma; 21 Jego syn Joach, jego syn Iddo, jego syn
Zerach, jego syn Jeatraj. 22 Synowie Kehata: jego syn
Amminadab, jego syn Korach, jego syn Assir; 23 Jego
syn Elkana, jego syn Ebiasaf, jego syn Assir; 24 Jego
syn Tachat, jego syn Uriel, jego syn Uzjasz, jego syn
Saul. 25 Synowie Elkany: Amasaj, Achimot i Elkana.
26 Synowie Elkany: jego syn Sofaj, jego syn Nachat; 27
Jego syn Eliab, jego syn Jerocham, jego syn Elkana.
28 Synowie Samuela: pierworodny Waszni i Abiasz. 29
Synowie Merariego: Machli, jego syn Libni, jego syn
Szimei, jego syn Uzza; 30 Jego syn Szimea, jego syn
Chaggiasz, jego syn Asajasz. 31 To są ci, których Dawid
ustanowił do prowadzenia śpiewu w domu PANA,
odkąd spoczęła [tam] arka. 32 I posługiwali śpiewem
przed przybytkiem, [czyli] Namiotem Zgromadzenia, aż
Salomon zbudował dom PANA w Jerozolimie. Stawali
do swojej służby według swego porządku. 33 A oto ci,
którzy stawali wraz ze swoimi synami: spośród synów
Kehata – śpiewak Heman, syn Joela, syna Samuela;
34 Syna Elkany, syna Jerochama, syna Eliela, syna
Toacha; 35 Syna Sufa, syna Elkany, syna Machata,
syna Amasaja; 36 Syna Elkany, syna Joela, syna
Azariasza, syna Sofoniasza; 37 Syna Tachata, syna
Assira, syna Ebiasafa, syna Koracha; 38 Syna Ishara,
syna Kehata, syna Lewiego, syna Izraela. 39 Oraz
jego brat Asaf, który stawał po jego prawicy. Asaf,
syn Berechiasza, syna Szimei; 40 Syna Mikaela, syna
Baasejasza, syna Malkiasza; 41 Syna Etniego, syna
Zeracha, syna Adajasza; 42 Syna Etana, syna Zimmy,
syna Szimejego; 43 Syna Jachata, syna Gerszoma,
syna Lewiego. 44 A ich bracia, synowie Merariego,
[stawali] po lewej stronie: Etan, syn Kisziego, syna
Abdiego, syna Malluka; 45 Syna Chaszabiasza, syna
Amaziasza, syna Chilkiasza. 46 Syna Amsjego, syna
Baniego, syna Szamera; 47 Syna Mochliego, syna
Musziego, syna Merariego, syna Lewiego. 48 A ich
bracia, Lewici, [byli] ustanowieni do wszelkiej posługi
w przybytku domu Boga. 49 Aaron zaś i jego synowie
palili kadzidło na ołtarzu całopalenia i na ołtarzu
kadzenia, [byli odpowiedzialni] za wszelką posługę w
Miejscu Najświętszym i za dokonywanie przebłagania
za Izraela według wszystkiego, co nakazał Mojżesz,
sługa Boży. 50 A oto synowie Aarona: jego syn Eleazar,
jego syn Pinchas; 51 Jego syn Abiszua, jego syn
Bukki, jego syn Uzzi, jego syn Zerachiasz; 52 Jego
syn Merajot, jego syn Amariasz, jego syn Achitub;
53 Jego syn Sadok, jego syn Achimaas. 54 A to są
ich mieszkania według ich wieży w ich obszarze, [to
jest] synów Aarona, według rodu Kehatytów. Był [to]
bowiem ich los. 55 Oddano im Hebron w ziemi Judy
wraz z pastwiskami dokoła niego; 56 Lecz pola miasta
i jego wsie dano Kalebowi, synowi Jefunnego. 57
Synom Aarona zaś dano spośród miast Judy [miasta]
schronienia: Hebron, Libnę z jego pastwiskami, Jattir i
Esztemoę wraz z ich pastwiskami; 58 I Chilen z jego
pastwiskami, Debir z jego pastwiskami; 59 Aszan z jego

pastwiskami i Bet-Szemesz z jego pastwiskami. 60 A
od pokolenia Beniamina: Geba z jego pastwiskami,
Alemet z jego pastwiskami i Anatot z jego pastwiskami.
Wszystkich ich miast było trzynaście według ich rodzin.
61 A pozostałym synom Kehata, spośród rodziny
tego pokolenia, przypadło losem dziesięć miast od
połowy pokolenia Manassesa. 62 A synom Gerszoma
według ich rodzin przypadło od pokolenia Issachara,
od pokolenia Aszera, od pokolenia Neftalego i od
pokolenia Manassesa w Baszanie – trzynaście miast.
63 Synom Merariego według ich rodzin przypadło
losem od pokolenia Rubena, od pokolenia Gada i od
pokolenia Zebulona – dwanaście miast. 64 Synowie
Izraela dali Lewitom te miasta wraz z ich pastwiskami.
65 A dali przez los od pokolenia synów Judy, od
pokolenia synów Symeona i od pokolenia synów
Beniamina te miasta, którym nadali ich imiona. 66
A ci, którzy pochodzili z rodu synów Kehata, mieli
miasta w granicach pokolenia Efraima. 67 Dano im
z miast schronienia: Sychem z jego pastwiskami
na górze Efraim i Gezer z jego pastwiskami; 68
Jokmeam z jego pastwiskami, Bet-Choron z jego
pastwiskami; 69 Ajjalon z jego pastwiskami i Gat-
Rimmon z jego pastwiskami. 70 Od połowy pokolenia
Manassesa: Aner z jego pastwiskami, Bileam z jego
pastwiskami. [Dano to] rodzinie pozostałych synów
Kehata. 71 Synom Gerszoma [dano] od połowy
pokolenia Manassesa Golan w Baszanie z jego
pastwiskami i Asztarot z jego pastwiskami; 72 Od
pokolenia Issachara – Kedesz z jego pastwiskami,
Daberat z jego pastwiskami; 73 Ramot z jego
pastwiskami i Anem z jego pastwiskami. 74 Od
pokolenia Aszera: Maszal z jego pastwiskami, Abdon
z jego pastwiskami; 75 Chukok z jego pastwiskami i
Rechob z jego pastwiskami. 76 Od pokolenia Neftalego:
Kedesz w Galilei z jego pastwiskami, Chammon z
jego pastwiskami i Kiriataim z jego pastwiskami. 77
Pozostałym synom Merariego [dano] od pokolenia
Zebulona Rimmon z jego pastwiskami i Tabor z jego
pastwiskami. 78 A po drugiej stronie Jordanu koło
Jerycha, na wschód od Jordanu, [dano] od pokolenia
Rubena: Beser na pustyni z jego pastwiskami, Jahazę
z jej pastwiskami; 79 Kedemot z jego pastwiskami i
Mefaat z jego pastwiskami. 80 Od pokolenia Gada:
Ramot w Gileadzie z jego pastwiskami, Machanaim z
jego pastwiskami; 81 Cheszbon z jego pastwiskami i
Jazer z jego pastwiskami.

7 Synami Issachara [byli]: Tola, Pua, Jaszub, Szimron
– czterej. 2 Synowie Tolego: Uzzi, Refajasz,
Jeriel, Jachmaj, Jebsam i Szemuel – naczelnicy
rodów Toli. [Byli oni] dzielnymi wojownikami w swoich
czasach. Ich liczba za czasów Dawida [wynosiła]
dwadzieścia dwa tysiące sześciuset. 3 Synowie
Uzziego: Izrachiasz, a synowie Izrachiasza: Mikael,
Obadiasz, Joel i Jeszijasz, pięciu – wszyscy naczelnicy.
4 A z nimi, według rodowodów, według domów ich ojców,
były oddziały zbrojne do walki w liczbie trzydziestu
sześciu tysięcy. Mieli bowiem wiele żon i synów.
5 Ich bracia według wszystkich rodów Issachara,
dzielni wojownicy, liczyli osiemdziesiąt siedem tysięcy,
wszyscy spisani [byli] według rodowodów. 6 [Synowie]
Beniamina: Bela, Beker i Jediael, trzej. 7 Synowie
Beli: Eszbon, Uzzi, Uzziel, Jerimot i Iri, pięciu –
naczelnicy domów ojców, dzielni wojownicy; spisani
według rodowodu [liczyli] dwadzieścia dwa tysiące
trzydziestu czterech. 8 Synowie Bekera: Zemira,
Joasz, Eliezer, Elioenaj, Omri, Jerimot, Abiasz, Anatot
i Alamet. Ci wszyscy byli synami Bekera. 9 A spisani
według swoich rodowodów, naczelnicy domów swoich
ojców, dzielni wojownicy, [liczyli] dwadzieścia tysięcy
dwustu [mężczyzn]. 10 Synowie Jediaela: Bilhan, a
synowie Bilhana: Jehusz, Beniamin, Ehud, Kenaana,
Zetan, Tarszisz i Achiszachar. 11 Ci wszyscy synowie
Jediaela, naczelnicy rodów, dzielni wojownicy, [liczyli]
siedemnaście tysięcy dwustu wyruszających na wojnę
do bitwy; 12 Także Szuppim i Chuppim, synowie Ira,
oraz Chuszim, synowie Achera. 13 Synowie Neftalego:
Jachasjel, Guni, Jeser i Szallum, synowie Bilhy. 14
Synowie Manassesa: Asriel, którego urodziła mu
żona (a jego nałożnica Aramejka urodziła Makira,
ojca Gileada; 15 A Makir wziął sobie za żonę siostrę
Chuppima i Szuppima, która miała na imię Maaka);
drugi syn miał na imię Selofchad. Selofchad zaś miał
[tylko] córki. 16 Maaka, żona Makira, urodziła syna i
nadała mu imię Peresz. Jego brat miał na imię Szeresz,
a jego synami byli Ulam i Rekiem. 17 Synowie Ulama:
Bedon. To są synowie Gileada, syna Makira, syna
Manassesa. 18 Jego siostra Hammoleket urodziła
Iszhoda, Abiezera i Machlę. 19 Synowie Szemidy:
Achian, Szekem, Likchi i Aniam. 20 Synowie Efraima:
Szutelach, jego syn Bered, jego syn Tachat, jego syn
Elada, jego syn Tachat; 21 Jego syn Zabad, jego syn
Szutelach, a także Eser i Elad, których zabili ludzie z
Gat urodzeni w tej ziemi. Wtargnęli bowiem, aby zabrać
ich stada. 22 Ich ojciec Efraim opłakiwał [ich] przez
wiele dni, a jego bracia przyszli, aby go pocieszyć.
23 Potem obcował ze swoją żoną, a ona poczęła i
urodziła syna, i nadał mu imię Beria, ponieważ stało
się nieszczęście w jego domu. 24 Jego córką [była]
Szeera, która zbudowała Bet-Choron dolne i górne
oraz Uzen-Szeera. 25 I jego syn Refach, i Reszef,
a jego syn Telach, jego syn Tachan; 26 Jego syn
Ladan, jego syn Ammihud, jego syn Eliszama; 27
Jego syn Nun, jego syn Jozue. 28 A ich posiadłości i

miejsca zamieszkania to Betel i należące do niego
miejscowości, na wschód – Naaran, a na zachód
– Gezer i należące do niego miejscowości, a także
Sychem i należące do niego miejscowości; aż do
Gazy i należących do niej miejscowości. 29 I aż
do granic synów Manassesa, które stanowiły Bet-
Szean i należące do niego miejscowości, Tanak i
należące do niego miejscowości, Megiddo i należące
do niego miejscowości oraz Dor i należące do niego
miejscowości. W nich mieszkali synowie Józefa, syna
Izraela. 30 Synowie Aszera: Jimna, Jiszwa, Jiszwi,
Beria i Sera, ich siostra. 31 Synowie Berii: Cheber i
Malkiel, który [jest] ojcem Birzaita. 32 A Cheber spłodził
Jafleta, Szomera, Chotama oraz ich siostrę Szuę.
33 Synowie Jafleta: Pasak, Bimhal i Aszwat. To [są]
synowie Jafleta. 34 Synowie Szomera: Achi, Rohga,
Jechubba i Aram. 35 Synowie jego brata Chelema:
Sofach, Jimna, Szelesz i Amal. 36 Synowie Sofacha:
Suach, Charnefer, Szual, Beri, Jimra; 37 Beser, Hod,
Szamma, Szilsza, Jitran i Beera. 38 Synowie Jetera:
Jefunne, Pispa i Ara. 39 Synowie Ulli: Arach, Channiel
i Risja. 40 Ci wszyscy [to] synowie Aszera, naczelnicy
rodów, wyborowi i dzielni wojownicy, pierwsi wśród
książąt. Ich liczba spisana według rodowodu wynosiła
dwadzieścia sześć tysięcy zdolnych do walki.

8 Beniamin spłodził Belę, swego pierworodnego,
Aszbela – drugiego, Achracha – trzeciego; 2 Nocha
– czwartego, Rafa – piątego. 3 Synami Beli [byli]:
Addar, Gera, Abihud; 4 Abiszua, Naaman, Achoach;
5 Gera, Szefufan i Huram. 6 Oto synowie Ehuda –
byli oni naczelnikami rodów mieszkających w Geba i
zostali przesiedleni do Manachat; 7 Byli to: Naaman,
Achiasz i Gera. On ich przesiedlił i potem spłodził
Uzzę i Ahiuda. 8 A Sacharaim spłodził [dzieci] w
krainie Moabu po odprawieniu swoich żon Chuszimy
i Baary. 9 Spłodził więc ze swojej żony Chodeszy
Jobaba, Sibię, Meszę, Malkoma; 10 Jeusa, Sakiasza i
Mirmę. Ci [byli] jego synami, naczelnikami rodów.
11 Z Chuszimy spłodził Abituba i Elpaala. 12 Synowie
Elpaala: Eber, Miszam i Szemed, który zbudował
Ono i Lod oraz należące do niego miejscowości; 13
A także Beria i Szema, którzy [byli] naczelnikami
rodów mieszkających w Ajjalonie. To oni wypędzili
mieszkańców Gat. 14 A Achio, Szaszak, Jeremot; 15
Zebadiasz, Arad, Eder; 16 Mikael, Jiszpa i Jocha – [byli
to] synowie Berii. 17 A Zebadiasz, Meszullam, Chiszki,
Cheber; 18 Jiszmeraj, Jiszlia i Jobab – [byli] synami
Elpaala. 19 A Jakim, Zikri, Zabdi; 20 Elioenaj, Silletaj,
Eliel; 21 Adajasz, Berajasz, Szimrat – to synowie
Szimejego. 22 A Jiszpan, Eber, Eliel; 23 Abdon, Zikri,
Chanan; 24 Chananiasz, Elam i Antotiasz; 25 Jifdejasz
i Penuel – to synowie Szaszaka. 26 A Szamszeraj,
Szechariasz, Ataliasz; 27 Jaareszjasz, Eliasz i Zikri
– to synowie Jerochama. 28 Ci [byli] naczelnikami
rodów, przywódcami według swoich rodowodów, a
zamieszkali w Jerozolimie. 29 W Gibeonie mieszkał
ojciec Gibeona, a jego żona miała na imię Maaka. 30
Jego pierworodnym synem [był] Abdon, a następni to:
Sur, Kisz, Baal, Nadab; 31 Gedor, Achio i Zakir. 32
Miklot spłodził Szimeę. Oni także mieszkali ze swoimi
braćmi w Jerozolimie, naprzeciw swoich braci. 33
Ner spłodził Kisza, a Kisz spłodził Saula, Saul zaś
spłodził Jonatana, Malkiszuę, Abinadaba i Eszbaala.
34 Synem Jonatana [był] Meribbaal, Meribbaal zaś
spłodził Micheasza. 35 Synowie Micheasza: Piton,
Melek, Tarea i Achaz. 36 Achaz spłodził Jehoaddę,
a Jehoadda spłodził Alemeta, Azmaweta i Zimriego,
a Zimri spłodził Mosę; 37 Mosa spłodził Bineę, jego
synem był Rafa, jego synem był Eleasa, jego synem
był Asel. 38 Asel miał sześciu synów, a oto ich imiona:
Azrikam, Bokru, Izmael, Szeariasz, Obadiasz i Chanan.
Ci wszyscy byli synami Asela. 39 Synowie jego brata
Eszeka: Ulam, jego pierworodny, Jeusz – drugi, Elifelet
– trzeci; 40 Synowie Ulama byli dzielnymi wojownikami,
sprawnymi łucznikami, a mieli wielu synów i wnuków,
razem – stu pięćdziesięciu. Ci wszyscy [pochodzili] z
synów Beniamina.

9 Tak wszyscy Izraelici byli spisani w rodowodach, a
oto zostały one zapisane w księdze królów Izraela i
Judy, [a] ci zostali uprowadzeni do Babilonu z powodu
swego przestępstwa. 2 Pierwszymi mieszkańcami,
którzy weszli do swych posiadłości w swoich miastach,
byli Izraelici, kapłani, Lewici i Netinici. 3 W Jerozolimie
mieszkali spośród synów Judy, Beniamina, Efraima i
Manassesa: 4 Utaj, syn Ammihuda, syna Omriego, syna
Imriego, syna Baniego, z synów Peresa, syna Judy.
5 Z Szilonitów: pierworodny Asajasz i jego synowie.
6 Z synów Zeracha: Jeuel i ich braci, sześciuset
dziewięćdziesięciu. 7 Z synów Beniamina: Sallu,
syn Meszullama, syna Hodawiasza, syna Hassenuy;
8 I Jibnejasz, syn Jerochama, Ela, syn Uzziego,
syna Mikriego, i Meszullam, syn Szefatiasza, syna
Reuela, syna Jibniasza. 9 Ich braci według rodowodów
[było] dziewięćset pięćdziesięciu sześciu. Ci wszyscy
[byli] naczelnikami rodów według domów swoich
ojców. 10 Z kapłanów: Jedajasz, Jehojarib, Jakin; 11
I Azariasz, syn Chilkiasza, syna Meszullama, syna
Sadoka, syna Merajota, syna Achituba, przełożonego
domu Bożego; 12 I Adajasz, syn Jerochama, syna
Paszchura, syna Malkiasza, i Maasaj, syn Adiela, syna
Jachzery, syna Meszullama, syna Meszillemita, syna
Immera; 13 Ich braci, naczelników swoich rodów, [było]
tysiąc siedmiuset sześćdziesięciu, ludzi zdolnych do
pełnienia służby w domu Bożym. 14 A z Lewitów:

Szemejasz, syn Chaszuba, syna Azrikama, syna
Chaszabiasza, z synów Merariego; 15 I Bakbakar,
Cheresz, Galal, Mattaniasz, syn Micheasza, syna
Zikriego, syna Asafa; 16 I Obadiasz, syn Szemajasza,
syna Galala, syna Jedutuna, i Berechiasz, syn Asy,
syna Elkany, który mieszkał we wsiach Netofatytów. 17
A odźwierni: Szallum, Akkub, Talmon, Achiman i ich
bracia. Szallum [był ich] zwierzchnikiem; 18 [Który] aż
dotąd [stawał] przy bramie królewskiej od wschodu.
Ci byli odźwiernymi w obozach synów Lewiego. 19
Szallum, syn Korego, syna Ebiazafa, syna Koracha, i
jego bracia z domu jego ojca, Korachici, pełnili służbę,
[byli] stróżami progów namiotu, a ich ojcowie byli
stróżami wejścia do obozu PANA. 20 Pinchas, syn
Eleazara, był niegdyś zwierzchnikiem nad nimi, a PAN
był z nim. 21 Zachariasz, syn Meszelemiasza, [był]
odźwiernym przy wejściu do Namiotu Zgromadzenia.
22 Wszystkich wybranych na odźwiernych przy bramach
było dwustu dwunastu. Byli oni policzeni według ich
rodowodu w swoich osiedlach, a ustanowił ich Dawid i
Samuel, widzący. 23 Oni więc i ich synowie [czuwali]
nad bramami domu PANA, w domu namiotu, jako
stróże. 24 Odźwierni znajdowali się z czterech stron:
od wschodu, od zachodu, od północy i od południa.
25 Ich bracia zaś, [mieszkający] w swoich osiedlach,
przychodzili co siódmy dzień, w swoich porach, aby
[być] z nimi. 26 Czterej bowiem naczelni odźwierni
pełnili stałą służbę. [Byli] to Lewici [odpowiedzialni] za
komnaty i skarbiec domu Bożego; 27 I nocowali dokoła
domu Bożego, gdyż do nich należała straż i obowiązek
otwierania [go] każdego ranka. 28 [Niektórzy] z nich
mieli pieczę nad naczyniami do służby, by je wnosić i
wynosić w tej samej liczbie. 29 [Inni] spośród nich byli
ustanowieni [do opieki] nad naczyniami i przyborami
Miejsca Najświętszego – nad mąką pszenną, winem,
oliwą, kadzidłem i wonnościami. 30 A niektórzy z
synów kapłanów sporządzali olejki z wonności. 31
Mattitiasz, spośród Lewitów, pierworodny Szalluma
Korachity, był przełożonym nad tym, co przygotowane
w patelniach. 32 [Niektórzy] ich bracia spośród synów
Kehata [byli] ustanowieni [do opieki] nad chlebami
pokładnymi, aby [je] przygotowywać w każdy szabat.
33 Ci [byli] śpiewakami, naczelnikami rodów Lewitów,
którzy mieszkają w komnatach; byli wolni od innych
zajęć, gdyż we dnie i w nocy zajmowali się tą służbą.
34 Byli oni naczelnikami rodów Lewitów, naczelnikami
według swoich rodowodów, a mieszkali w Jerozolimie.
35 W Gibeonie mieszkał Jejel, ojciec Gibeona, a
jego żona miała na imię Maaka; 36 A jego synem
pierworodnym był Abdon, a następni to: Sur, Kisz,
Baal, Neer, Nadab; 37 I Gedor, Achio, Zachariasz, i
Miklot. 38 A Miklot spłodził Szimmeama. Tamci również
mieszkali ze swoimi braćmi w Jerozolimie naprzeciw
swoich braci. 39 Neer spłodził Kisza, a Kisz spłodził
Saula, a Saul spłodził Jonatana, Malkiszuę, Abinadaba
i Eszbaala. 40 Synem Jonatana [był] Meribbaal,
a Meribbaal spłodził Micheasza. 41 Synowie zaś
Micheasza to: Piton, Melek, Tarea i [Achaz]. 42 Achaz
spłodził Jarę, a Jara spłodził Alemeta, Azmaweta i
Zimriego, a Zimri spłodził Mosę. 43 Mosa spłodził
Bineę, a jego synem [był] Rafa, jego synem [był] Elasa,
jego synem [był] Asel. 44 Asel miał sześciu synów,
a oto ich imiona: Azrikam, Bokru, Izmael, Szeariasz,
Obadiasz i Chanan. Ci [byli] synami Asela.

10 Gdy Filistyni walczyli z Izraelem, Izraelici uciekli
przed nimi i padli zabici na górze Gilboa. 2 I
Filistyni ścigali Saula i jego synów, i zabili Jonatana,
Abinadaba i Malkiszuę, synów Saula. 3 A gdy
rozgorzała bitwa przeciw Saulowi, łucznicy trafili w
niego i został przez nich ciężko zraniony. 4 Wtedy Saul
powiedział do swego giermka: Dobądź swój miecz i
przebij mnie nim, aby nie przyszli ci nieobrzezani i
nie znęcali się nade mną. Ale jego giermek nie chciał
[tego zrobić], ponieważ bardzo się bał. Saul więc wziął
miecz i sam rzucił się na niego. 5 A gdy jego giermek
zobaczył, że Saul umarł, rzucił się i on na swój miecz i
umarł. 6 Tak umarli Saul i jego trzej synowie, a cały
jego dom zginął razem z nim. 7 A gdy wszyscy Izraelici,
którzy [mieszkali] w dolinie, zobaczyli, że [Izraelici]
uciekli oraz że Saul i jego synowie umarli, opuścili
swoje miasta i uciekli. Przyszli więc Filistyni i mieszkali
w nich. 8 Kiedy nazajutrz Filistyni przyszli, aby złupić
zabitych, znaleźli Saula i jego synów poległych na
górze Gilboa. 9 Obdarli go więc [z szat], wzięli jego
głowę i zbroję i rozesłali po całej ziemi filistyńskiej, aby
ogłosić radosną wieść swoim bożkom i swojemu ludowi.
10 Jego zbroję położyli w domu swoich bogów, a jego
głowę powiesili w świątyni Dagona. 11 Kiedy wszyscy
mieszkańcy Jabesz-Gilead usłyszeli o wszystkim, co
Filistyni uczynili Saulowi; 12 Powstali wszyscy waleczni
mężczyźni, wzięli ciało Saula oraz ciała jego synów,
przynieśli [je] do Jabesz i pogrzebali ich kości pod
dębem w Jabesz. Potem pościli przez siedem dni. 13
Tak umarł Saul z powodu swojego przestępstwa, które
popełnił przeciwko PANU i przeciwko słowu PANA,
którego nie przestrzegał, oraz za to, że szukał rady
czarownika; 14 A nie radził się PANA. [PAN] zabił go
więc i przeniósł królestwo na Dawida, syna Jessego.

11 Wtedy cały Izrael zebrał się przy Dawidzie w
Hebronie, mówiąc: Oto jesteśmy twoją kością i
twoim ciałem. 2 Już przedtem, gdy jeszcze Saul był
królem, wyprowadzałeś i wprowadzałeś Izraela. I PAN,
twój Bóg, powiedział ci: Ty będziesz pasł mój lud Izraela

i ty będziesz wodzem nad moim ludem, Izraelem.
3 Przyszli więc wszyscy starsi Izraela do króla do
Hebronu i Dawid zawarł z nimi przymierze w Hebronie
przed PANEM. Namaścili Dawida na króla nad Izraelem
zgodnie ze słowem PANA, [które wypowiedział] przez
Samuela. 4 I Dawid wyruszył wraz z całym Izraelem
do Jerozolimy, to jest Jebus; mieszkańcami tej ziemi
byli Jebusyci. 5 Wtedy mieszkańcy Jebus powiedzieli
do Dawida: Nie wejdziesz tutaj. Dawid jednak zdobył
twierdzę Syjon, to [jest] miasto Dawida. 6 Potem
Dawid powiedział: Kto pierwszy pokona Jebusytów,
będzie wodzem i naczelnikiem. Wystąpił więc jako
pierwszy Joab, syn Serui, i został wodzem. 7 I Dawid
zamieszkał w twierdzy, dlatego nazwano ją miastem
Dawida. 8 Rozbudował miasto wokoło, od Millo, a
Joab odbudował resztę miasta. 9 A Dawid stawał się
coraz potężniejszy, ponieważ PAN zastępów [był] z
nim. 10 Oto naczelnicy spośród dzielnych wojowników,
których miał Dawid i którzy dzielnie starali się z nim o
jego królestwo wraz z całym Izraelem, aby uczynić
go królem zgodnie ze słowem PANA o Izraelu. 11 A
oto spis dzielnych wojowników, których miał Dawid:
Jaszobeam, syn Chakmoniego, naczelnik dowódców.
On to podniósł swoją włócznię przeciw trzystu i pobił
ich za jednym razem. 12 Po nim Eleazar, syn Dodo,
Achochita, jeden spośród trzech dzielnych. 13 Był on z
Dawidem w Pas-Dammim, gdzie Filistyni zebrali się do
walki. Było tam pole pełne jęczmienia, a lud uciekał
przed Filistynami. 14 I stanęli na środku tego pola,
obronili je i pobili Filistynów. Tak dokonał PAN wielkiego
wybawienia. 15 A trzej spośród trzydziestu dowódców
zeszli po skale do Dawida, do jaskini Adullam, podczas
gdy wojsko Filistynów obozowało w dolinie Rafaim. 16
Dawid bowiem [przebywał] w tym czasie w miejscu
obronnym, a załoga Filistynów [znajdowała się] wtedy
w Betlejem. 17 Dawid poczuł wówczas pragnienie i
powiedział: Oby ktoś dał mi się napić wody ze studni
w Betlejem, która jest przy bramie! 18 Wtedy ci trzej
przebili się przez wojsko Filistynów i zaczerpnęli wody
ze studni w Betlejem, która jest przy bramie. Zabrali
ją i przynieśli do Dawida. Dawid jednak nie chciał jej
pić, ale wylał ją [na ofiarę] dla PANA. 19 I powiedział:
Niech PAN mnie strzeże [od tego], abym miał to
uczynić. Czy mam pić krew tych ludzi, którzy narażali
swoje życie? Przynieśli bowiem [wodę] z narażeniem
swego życia. I nie chciał jej pić. Tych [dzieł] dokonali
ci trzej najdzielniejsi. 20 A Abiszaj, brat Joaba, stał
na czele tych trzech. On to podniósł swoją włócznię
przeciw trzystu i pobił [ich], i miał sławę wśród tych
trzech. 21 Wśród tych trzech był on sławniejszy od
pozostałych dwóch i był ich dowódcą. Nie dorównał
jednak [tamtym] trzem. 22 Benajasz, syn Jehojady,
syn walecznego męża z Kabseela, który dokonał
wielu czynów, zabił dwóch wojowników z Moabu. On
też zszedł do jamy i zabił lwa w śnieżnym dniu. 23
Zabił również Egipcjanina, człowieka o wzroście pięciu
łokci. Egipcjanin miał w ręku włócznię, [grubą] jak
wał tkacki. On zaś zszedł do niego z kijem, wyrwał
włócznię z ręki Egipcjanina i zabił go jego własną
włócznią. 24 Tego dokonał Benajasz, syn Jehojady,
i miał sławę wśród tych trzech dzielnych. 25 Wśród
trzydziestu był on sławny, ale nie dorównał tamtym
trzem. I Dawid postawił go na czele swojej straży
przybocznej. 26 Dzielnymi wojownikami wojska [byli]:
Asahel, brat Joaba, Elchanan, syn Dodo z Betlejem;
27 Szammot z Harodi, Cheles Pelonita; 28 Ira, syn
Ikkesza, Tekoitczyk, Abiezer Anatotczyk; 29 Sibbekaj
Chuszatyta, Ilaj Achochita; 30 Maharaj Netofatyta,
Cheled, syn Baany, Netofatyta; 31 Itaj, syn Ribaja,
z Gibea synów Beniamina, Benajasz Piratończyk;
32 Churaj z potoków Gaasz, Abiel Arbatczyk; 33
Azmawet Bacharumczyk, Eliachba Szaalbończyk;
34 Synowie Chaszema Gisończyka, Jonatan, syn
Szagiego, Hararyta; 35 Achiam, syn Sakara, Hararyta,
Elifal, syn Ura; 36 Chefer Mekeratyta, Achiasz Pelonita;
37 Chesro Karmelita, Naaraj, syn Ezbaja; 38 Joel, brat
Natana, Mibchar, syn Hagriego; 39 Selek Ammonita,
Nacharaj Berotczyk, giermek Joaba, syna Serui; 40
Ira Jitryta, Gareb Jitryta; 41 Uriasz Chetyta, Zabad,
syn Achlaja; 42 Adina, syn Szizy, Rubenita, naczelnik
Rubenitów, a wraz z nim trzydziestu; 43 Chanan, syn
Maaki, Joszafat Mitnita; 44 Uziasz Aszteratczyk, Szama
i Jejel, synowie Chotamy Aroerczyka; 45 Jediael, syn
Szimriego, i jego brat Jocha, Tizyta; 46 Eliel Machawita,
Jeribaj i Joszawiasz, synowie Elnaama, Jitma Moabita;
47 Eliel, Obed i Jaasiel Mezobata.

12 Oto ci, którzy przyszli do Dawida w Siklag, gdy
ukrywał się przed Saulem, synem Kisza. Należeli
oni do dzielnych wojowników, którzy wspierali go w
walce. 2 Byli uzbrojeni w łuki i [potrafili] prawą i lewą ręką
[miotać] kamieniami i strzelać z łuku, [a wywodzili się] z
braci Saula, z Beniamina. 3 Naczelnikiem [był] Achiezer,
potem Joasz, synowie Szemajasza Gibeatczyka, Jezjel
i Pelet, synowie Azmaweta, Beraka i Jehu Anatotczyk;
4 I Jiszmaja Gibeonita, dzielny wojownik spośród
trzydziestu i dowodzący trzydziestoma, Jeremiasz,
Jachaziel, Jochanan i Jozabad Gederatyta; 5 Eluzaj,
Jerimot, Bealiasz, Szemariasz i Szefatiasz Charufita;
6 Elkana, Jiszijasz, Azareel, Joezer i Jaszobam –
Korachici; 7 Joela i Zebadiasz, synowie Jerochama z
Gedoru. 8 Z [pokolenia] Gada w warowni na pustyni
do Dawida przyłączyli się dzielni wojownicy, żołnierze
sprawni w boju, noszący tarczę i dzidę, ich twarze
[były] jak twarze lwów, a [byli] zwinni jak sarny w

górach; 9 Ezer pierwszy, Obadiasz drugi, Eliab trzeci;
10 Miszmanna czwarty, Jeremiasz piąty; 11 Attaj szósty,
Eliel siódmy; 12 Jochanan ósmy, Elzabad dziewiąty; 13
Jeremiasz dziesiąty, Makbanaj jedenasty. 14 [Wywodzili
się] oni z synów Gada, dowódcy wojska: najmniejszy
był nad stu, a największy – nad tysiącem. 15 To są ci,
którzy przeszli przez Jordan w pierwszym miesiącu,
kiedy wylał na wszystkie brzegi, i zmusili do ucieczki
wszystkich [mieszkańców] dolin na wschód i na zachód.
16 Do warowni do Dawida przyszli także [niektórzy] z
synów Beniamina i Judy. 17 I Dawid wyszedł naprzeciw
nich, i odpowiedział: Jeśli przyszliście do mnie w
pokoju, aby mi pomóc, moje serce połączy się z
wami. Lecz jeśli [przyszliście], aby mnie wydać moim
wrogom, choć moje ręce są wolne od nieprawości,
niech wejrzy w to Bóg naszych ojców i niech osądzi. 18
Wtedy Duch ogarnął Amasaja, naczelnika dowódców,
[i powiedział]: Jesteśmy twoi, Dawidzie, i [jesteśmy] z
tobą, synu Jessego. Pokój, pokój tobie i pokój twoim
pomocnikom! Gdyż tobie pomaga twój Bóg. Dawid
więc przyjął ich i ustanowił dowódcami oddziałów. 19
[Z pokolenia] Manassesa niektórzy przyłączyli się do
Dawida, gdy wyruszył z Filistynami na wojnę przeciwko
Saulowi. Lecz nie pomogli im, gdyż książęta Filistynów
po naradzie odesłali go, mówiąc: Ten za cenę naszych
głów wróci do swego pana Saula. 20 Gdy szedł do
Siklag, przyłączyli się do niego z Manassesa: Adnach,
Jozabad, Jediael, Mikael, Jozabad, Elihu i Silletaj,
dowódcy nad tysiącami w [pokoleniu] Manassesa. 21
Oni to pomogli Dawidowi przeciw bandzie, bo byli
wszyscy dzielnymi wojownikami i dowódcami wojska.
22 W tym czasie dzień za dniem [ludzie] przybywali do
Dawida, aby mu pomagać, aż [powstało] wielkie wojsko
jak wojsko Boże. 23 A oto liczba oddziałów gotowych
do boju, [które] przyszły do Dawida w Hebronie,
aby przenieść na niego królestwo Saula zgodnie ze
słowem PANA. 24 Z synów Judy, noszących tarczę
i włócznię, sześć tysięcy ośmiuset uzbrojonych do
boju. 25 Z synów Symeona, dzielnych wojowników na
wojnę, siedem tysięcy stu. 26 Z synów Lewiego cztery
tysiące sześciuset. 27 [Także] Jehojada, przywódca
[synów] Aarona, a z nim trzy tysiące siedmiuset. 28 I
Sadok, młody, dzielny wojownik [wraz z] domem swego
ojca – dwudziestu dwóch dowódców. 29 Z synów
Beniamina, braci Saula, trzy tysiące. Dotąd bowiem
większość z nich pozostawała w służbie domu Saula.
30 Z synów Efraima dwadzieścia tysięcy ośmiuset
dzielnych wojowników, ludzi sławnych w domach swych
ojców. 31 Z połowy pokolenia Manassesa osiemnaście
tysięcy, którzy imiennie zostali wyznaczeni, aby przyjść
i ustanowić Dawida królem. 32 Z synów Issachara,
umiejących rozpoznać czasy, tak że wiedzieli, co Izrael
ma czynić – dwustu naczelników, a wszyscy ich bracia
stawali na ich rozkazy. 33 [Z pokolenia] Zebulona
[tych], którzy wychodzili na wojnę, wyćwiczonych w
walce wszelką bronią wojenną – pięćdziesiąt tysięcy
stających w szyku bojowym i niemających dwoistego
serca. 34 Z [pokolenia] Neftalego – tysiąc dowódców, a
z nimi trzydzieści siedem tysięcy [uzbrojonych] w tarcze
i włócznie. 35 Z [pokolenia] Dana gotowych do boju było
dwadzieścia osiem tysięcy sześciuset [mężczyzn]. 36
Z [pokolenia] Aszera tych, którzy wychodzili na wojnę,
wyćwiczonych w walce – czterdzieści tysięcy. 37 Z
drugiej strony Jordanu z [pokolenia] Rubena i Gada oraz
z połowy pokolenia Manassesa w pełnym uzbrojeniu
wojennym – sto dwadzieścia tysięcy [mężczyzn]. 38 Ci
wszyscy wojownicy, którzy stawali w szyku bojowym,
całym sercem przyszli do Hebronu, aby ustanowić
Dawida królem nad całym Izraelem. Również i cała
reszta Izraela [była] jednomyślna w tym, aby ustanowić
Dawida królem. 39 I byli tam z Dawidem przez trzy dni,
jedząc i pijąc, gdyż ich bracia przygotowali to dla nich.
40 Również ci, którzy byli w ich pobliżu, aż po Issachara
i Zebulona, i Neftalego, przynosili żywność na osłach,
na wielbłądach, na mułach i na wołach: potrawy, mąkę,
figi, rodzynki, wino, oliwę oraz woły i owce w wielkiej
ilości, bo zapanowała radość w Izraelu.

13 A Dawid odbył naradę z tysiącznikami i setnikami
oraz ze wszystkimi dowódcami. 2 Potem Dawid
powiedział do całego zgromadzenia Izraela: [Jeśli]
wam się to podoba i jeśli jest to od PANA, naszego
Boga, roześlijmy wiadomość wszędzie do naszych
braci, którzy pozostali we wszystkich krainach Izraela,
a także do kapłanów i Lewitów – po miastach i ich
pastwiskach – i niech się zgromadzą u nas; 3 Abyśmy
sprowadzili do nas arkę naszego Boga. Nie pytaliśmy
bowiem o nią za czasów Saula. 4 I całe zgromadzenie
powiedziało, aby tak czynić, bo ta rzecz podobała się
całemu ludowi. 5 Dawid więc zebrał cały Izrael od
egipskiego Szichoru aż do wejścia do Chamat, aby
sprowadzić arkę Boga z Kiriat-Jearim. 6 Dawid wyruszył
wraz z całym Izraelem do Baali, w Kiriat-Jearim, które
[znajduje się] w Judzie, aby sprowadzić stamtąd arkę
PANA Boga zasiadającego nad cherubinami, gdzie
wzywane jest jego imię. 7 I wywieźli arkę Boga na
nowym wozie z domu Abinadaba, a Uzza i Achio
prowadzili wóz. 8 Dawid zaś i cały Izrael grali przed
Bogiem ze wszystkich sił, śpiewając przy dźwiękach
harf, cytr, bębnów, cymbałów i trąb. 9 A gdy przyszli na
klepisko Kidona, Uzza wyciągnął rękę, aby przytrzymać
arkę, bo woły się potknęły. 10 I zapłonął gniew PANA
przeciwko Uzzie i [PAN] go zabił, dlatego że wyciągnął
rękę do arki. I umarł tam przed Bogiem. 11 I Dawid
był wielce niezadowolony, że PAN tak srogo poraził

Uzzę, dlatego nazwał to miejsce Peres-Uzza i tak [jest
nazywane] do dziś. 12 I Dawid zląkł się Boga tego
dnia, i powiedział: Jak mam wprowadzić do siebie
arkę Boga? 13 Dlatego Dawid nie wprowadził arki
do siebie, do miasta Dawida, lecz wprowadził ją do
domu Obed-Edoma Gittyty. 14 I arka Boga pozostała z
domownikami Obed-Edoma w jego domu przez trzy
miesiące. A PAN błogosławił domowi Obed-Edoma i
wszystkiemu, co miał.

14 Potem Hiram, król Tyru, wysłał posłów do
Dawida wraz z drewnem cedrowym, murarzami i
cieślami, aby mu zbudowali dom. 2 I Dawid poznał, że
PAN potwierdził jego królowanie nad Izraelem, gdyż
wywyższył jego królestwo ze względu na swój lud
Izraela. 3 Dawid pojął więcej żon w Jerozolimie i spłodził
więcej synów i córek. 4 A oto imiona tych, którzy mu
się urodzili w Jerozolimie: Szammua, Szobab, Natan,
Salomon; 5 Jibchar, Eliszua, Elpalet; 6 Noga, Nefeg,
Jafia; 7 Eliszama, Beeliada i Elifelet. 8 Kiedy Filistyni
usłyszeli, że Dawid został namaszczony na króla nad
całym Izraelem, wszyscy Filistyni wyruszyli, aby go
szukać. Gdy Dawid usłyszał o tym, wyszedł naprzeciw
nich. 9 Filistyni przybyli i rozciągnęli się w dolinie
Refaim. 10 I Dawid radził się Boga, mówiąc: Czy mam
wyruszyć przeciw Filistynom i czy wydasz ich w moje
ręce? PAN mu odpowiedział: Wyruszaj, a wydam ich
w twoje ręce. 11 A gdy przybyli do Baal-Perasim,
tam Dawid ich pobił. Wtedy Dawid powiedział: Bóg
rozerwał moich wrogów przez moją rękę, jak rozrywają
się wody. Dlatego nazwał to miejsce Baal-Perasim. 12
I porzucili tam swoje bożki, a Dawid rozkazał spalić
je ogniem. 13 Lecz Filistyni znowu rozciągnęli się w
dolinie. 14 Dawid więc ponownie radził się Boga, a Bóg
mu odpowiedział: Nie ruszaj na nich, ale odwróć się od
nich, abyś natarł na nich od strony drzew morwowych.
15 A gdy usłyszysz odgłos kroków wśród wierzchołków
drzew morwowych, wtedy wyruszysz do bitwy, gdyż
Bóg wyruszył przed tobą, aby pobić wojska Filistynów.
16 I Dawid uczynił tak, jak mu rozkazał Bóg, i pobili
wojska Filistynów od Gibeonu aż do Gezer. 17 I w
ten sposób rozsławiło się imię Dawida na wszystkich
ziemiach, a PAN sprawił, że bały się go wszystkie
narody.

15 A gdy [Dawid] zbudował sobie domy w mieście
Dawida, przygotował miejsce dla arki Boga i
rozbił jej namiot. 2 Wtedy Dawid powiedział: Nie
[wolno nikomu] nosić arki Boga oprócz Lewitów. Ich
bowiem wybrał PAN, aby nosili arkę Boga i aby służyli
mu na wieki. 3 Dawid więc zebrał całego Izraela w
Jerozolimie, aby przenieść arkę PANA na miejsce,
które dla niej przygotował. 4 Zgromadził też Dawid
synów Aarona i Lewitów: 5 Z synów Kehata: Uriela
naczelnika i jego braci – stu dwudziestu; 6 Z synów
Merariego: Asajasza naczelnika i jego braci – dwustu
dwudziestu; 7 Z synów Gerszoma: Joela naczelnika
i jego braci – stu trzydziestu; 8 Z synów Elisafana:
Szemajasza naczelnika i jego braci – dwustu; 9 Z
synów Chebrona: Eliela naczelnika i jego braci –
osiemdziesięciu; 10 Z synów Uzziela: Amminadaba
naczelnika i jego braci – stu dwunastu. 11 Wtedy
Dawid wezwał kapłanów Sadoka i Abiatara oraz
Lewitów: Uriela, Asajasza, Joela, Szemajasza, Eliela
i Amminadaba; 12 I powiedział do nich: Jesteście
naczelnikami rodów lewickich. Poświęćcie się wy i
wasi bracia, abyście mogli przenieść arkę PANA, Boga
Izraela, na miejsce, które dla niej przygotowałem. 13
Ponieważ za pierwszym razem tego nie uczyniliście,
PAN, nasz Bóg, zesłał na nas nieszczęście, bo nie
szukaliśmy go tak, jak należy. 14 Poświęcili się więc
kapłani i Lewici, aby przenieść arkę PANA, Boga Izraela.
15 Synowie Lewitów nieśli arkę Boga, jak rozkazał
Mojżesz według słowa PANA, na swoich ramionach na
drążkach, które przy niej były. 16 Potem Dawid rozkazał
naczelnikom Lewitów, aby ustanowili swoich braci
śpiewakami przy instrumentach muzycznych: cytrach,
harfach i cymbałach, aby rozbrzmiewał donośny głos
pełen radości. 17 Lewici ustanowili Hemana, syna
Joela, a z jego braci – Asafa, syna Berechiasza, a z
synów Merariego, ich braci – Etana, syna Kuszajasza;
18 A z nimi braci ich drugiego [stopnia]: Zachariasza,
Bena, Jaaziela, Szemiramota, Jechiela, Unniego,
Eliaba, Benajasza, Maasejasza, Mattitiasza, Elifela,
Miknejasza, Obed-Edoma i Jejela – odźwiernych. 19 A
śpiewacy Heman, Asaf i Etan grali głośno na cymbałach
z brązu. 20 Zachariasz, Jaziel, Szemiramot, Jechiel,
Unni, Elijab, Maasejasz i Benajasz [grali] na cytrach na
Alamot. 21 A Mattitiasz, Elifel, Miknejasz, Obed-Edom,
Jejel i Azaziasz [grali] na harfach na Seminit i prowadzili
śpiew. 22 A Kenaniasz, naczelnik Lewitów, odpowiadał
za pieśni. Kierował śpiewaniem, bo był uzdolniony. 23
Berekiasz i Elkana [byli] odźwiernymi przy arce. 24
A kapłani: Szebaniasz, Joszafat, Netaneel, Amasaj,
Zachariasz, Benajasz i Eliezer grali na trąbach przed
arką Boga, a Obed-Edom i Jechiasz [byli] odźwiernymi
przy arce. 25 Tak więc Dawid, starsi Izraela i tysiącznicy
wyruszyli, aby z radością przenieść arkę przymierza
PANA z domu Obed-Edoma. 26 I kiedy Bóg wspomógł
Lewitów niosących arkę przymierza PANA, złożyli w
ofierze siedem wołów i siedem baranów. 27 A Dawid
[był] ubrany w szatę z bisioru, podobnie jak wszyscy
Lewici, którzy nieśli arkę, śpiewacy i Kenaniasz,
kierujący śpiewem. Dawid miał także na sobie lniany
efod. 28 I w ten sposób cały Izrael prowadził arkę

przymierza PANA wśród radosnych okrzyków, przy
dźwięku kornetu, trąb i cymbałów, grając na cytrach i
harfach. 29 I kiedy arka przymierza PANA wchodziła
do miasta Dawida, Mikal, córka Saula, wyglądała przez
okno i zobaczyła króla Dawida tańczącego i grającego.
I wzgardziła nim w swoim sercu.

16 A gdy przynieśli arkę Boga i umieścili ją pośrodku
namiotu wzniesionego przez Dawida, złożyli
całopalenia i ofiary pojednawcze przed Bogiem. 2
A gdy Dawid skończył składanie całopaleń i ofiar
pojednawczych, błogosławił lud w imię PANA. 3 I
rozdał wszystkim Izraelitom, tak mężczyźnie, jak i
kobiecie, po bochenku chleba i po kawałku mięsa
oraz po bukłaku [wina]. 4 Ustanowił też niektórych
Lewitów sługami przed arką PANA, aby wspominali i
chwalili [go], i dziękowali PANU, Bogu Izraela: 5 Asafa,
naczelnika, a po nim Zachariasza, Jejela, Szemiramota,
Jechiela, Mattitiasza, Eliaba, Benajasza i Obed-Edoma:
Jejela [do gry] na instrumentach: cytrach i harfach,
a Asafa – na cymbałach; 6 A kapłanów Benajasza
i Jachaziela, aby [stali] nieustannie z trąbami przed
arką przymierza Boga. 7 Wtedy w tym dniu Dawid
postanowił po raz pierwszy, aby Asaf i jego bracia
chwalili PANA [tym psalmem]: 8 Wysławiajcie PANA,
wzywajcie jego imienia, opowiadajcie między narodami
sprawy jego. 9 Śpiewajcie mu, śpiewajcie mu psalmy,
rozmawiajcie o wszystkich jego cudach. 10 Chlubcie
się jego świętym imieniem, niech się raduje serce
szukających PANA. 11 Szukajcie PANA i jego mocy,
szukajcie zawsze jego oblicza. 12 Przypominajcie sobie
dzieła, które czynił, jego cuda i wyroki jego ust. 13 Wy,
potomkowie Izraela, jego sługi; wy, synowie Jakuba,
jego wybrańcy! 14 On [jest] PANEM, naszym Bogiem,
jego sądy na całej ziemi. 15 Pamiętajcie zawsze o
jego przymierzu, o słowie, które nakazał po tysiąc
pokoleń; 16 [O przymierzu], które zawarł z Abrahamem,
i o przysiędze złożonej Izaakowi. 17 Ustanowił je
jako prawo dla Jakuba, jako wieczne przymierze dla
Izraela; 18 Mówiąc: Tobie dam ziemię Kanaan jako
dział waszego dziedzictwa; 19 Kiedy było was niewielu,
[byliście] nieliczni i obcy w niej. 20 I wędrowali od
narodu do narodu, z jednego królestwa do innego
ludu; 21 Nikomu nie pozwolił ich krzywdzić, nawet
karcił królów z ich powodu, [mówiąc]; 22 Nie dotykajcie
moich pomazańców, a moim prorokom nie czyńcie [nic]
złego. 23 Śpiewaj PANU, cała ziemio, opowiadajcie
dzień po dniu o jego zbawieniu. 24 Głoście wśród
narodów jego chwałę, pośród wszystkich ludów – jego
cudowne dzieła; 25 Wielki bowiem [jest] PAN i godny
wszelkiej chwały, straszliwszy nad wszystkich bogów;
26 Gdyż wszyscy bogowie narodów [są] bożkami, a
PAN uczynił niebiosa. 27 Chwała i cześć przed nim,
moc i radość w jego przybytku. 28 Oddajcie PANU,
rodziny narodów, oddajcie PANU chwałę i moc. 29
Oddajcie PANU chwałę jego imienia. Przynoście dary
i przychodźcie przed jego oblicze. Oddajcie PANU
pokłon w ozdobie świętości. 30 Zadrżyj przed nim, cała
ziemio. Świat będzie utwierdzony, aby się nie poruszył.
31 Niech się weselą niebiosa i niech się raduje ziemia,
niech mówią wśród narodów: PAN króluje! 32 Niech
zaszumi morze i to, co je napełnia, niech radują się
pola i wszystko, co [jest] na nich. 33 Wtedy radośnie
wykrzykną leśne drzewa przed PANEM, bo idzie, aby
sądzić ziemię. 34 Wysławiajcie PANA, bo jest dobry,
bo jego miłosierdzie [trwa] na wieki. 35 I mówcie: Zbaw
nas, BOŻE naszego zbawienia, i zgromadź nas, i
wybaw nas od pogan, abyśmy wielbili twoje święte
imię i chlubili się twoją chwałą. 36 Błogosławiony PAN,
Bóg Izraela, na wieki wieków. I cały lud powiedział:
Amen i chwalił PANA. 37 I [Dawid] zostawił tam
przed arką przymierza PANA Asafa i jego braci, aby
nieustannie pełnili służbę przed arką, według potrzeby
każdego dnia; 38 Także Obed-Edoma i ich braci,
sześćdziesięciu ośmiu; a Obed-Edoma, syna Jedutuna,
i Chosę [uczynił] odźwiernymi. 39 Kapłana Sadoka i
jego braci kapłanów [pozostawił] przed przybytkiem
PANA na wyżynie w Gibeonie; 40 Aby składali PANU
nieustannie, rano i wieczorem, całopalenia na ołtarzu
całopaleń, zgodnie ze wszystkim, co jest napisane w
Prawie PANA, które nadał on Izraelowi; 41 A z nimi
[pozostawił] Hemana i Jedutuna oraz resztę wybranych,
imiennie wyznaczonych, aby chwalili PANA, bo jego
miłosierdzie [trwa] na wieki. 42 I u nich, u Hemana i
Jedutuna, [pozostawił] trąby i cymbały dla grających
na tych i na [innych] instrumentach muzycznych dla
Boga. Synowie zaś Jedutuna [byli] odźwiernymi. 43
Potem cały lud się rozszedł, każdy do swego domu.
Dawid też wrócił, aby błogosławić swojemu domowi.

17 Kiedy Dawid zamieszkał w swoim domu,
powiedział do proroka Natana: Oto mieszkam
w domu cedrowym, a arka przymierza PANA pod
zasłonami. 2 Natan powiedział do Dawida: Uczyń
wszystko, co jest w twoim sercu, gdyż Bóg jest z
tobą. 3 Lecz tej samej nocy doszło do Natana słowo
Boże, mówiące: 4 Idź i powiedz mojemu słudze
Dawidowi: Tak mówi PAN: Nie ty zbudujesz mi dom,
w którym zamieszkam. 5 Nie mieszkałem bowiem
w żadnym domu od dnia, w którym wyprowadziłem
synów Izraela, aż do dziś, ale przechodziłem z
namiotu do namiotu i z przybytku [do przybytku]. 6
Wszędzie, gdziekolwiek chodziłem z całym Izraelem,
czy powiedziałem do któregoś z sędziów Izraela, którym
nakazałem paść mój lud: Dlaczego nie zbudowaliście
mi domu cedrowego? 7 Teraz więc tak powiesz

mojemu słudze Dawidowi: Tak mówi PAN zastępów:
Ja wziąłem ciebie z owczarni od chodzenia za trzodą,
abyś był dowódcą nad moim ludem Izraelem. 8
I byłem z tobą wszędzie, dokądkolwiek chodziłeś,
wytraciłem przed tobą wszystkich twoich wrogów i
uczyniłem twoje imię jak imię wielkich [ludzi], którzy
są na ziemi. 9 Ustanowię miejsce dla swego ludu
Izraela i zasadzę go [tam], i będzie mieszkał na swoim
miejscu, i nie poruszy się więcej ani już nie będą go
gnębić synowie nieprawości jak dawniej; 10 Od czasu,
kiedy ustanowiłem sędziów nad swoim ludem Izraela, i
ujarzmię wszystkich twoich wrogów. Oznajmiam ci też,
że PAN zbuduje ci dom. 11 Gdy się wypełnią twoje dni
i będziesz musiał odejść do swoich ojców, wzbudzę
po tobie twego potomka, który będzie spośród twoich
synów, i utwierdzę jego królestwo. 12 On zbuduje mi
dom i utwierdzę jego tron na wieki. 13 Ja będę mu
ojcem, a on będzie mi synem. Nie cofnę od niego
swojego miłosierdzia, jak je cofnąłem od [tego], który
był przed tobą. 14 Ustanowię go w moim domu i w
moim królestwie na wieki, jego tron będzie utwierdzony
na wieki. 15 Zgodnie z tymi wszystkimi słowami i
zgodnie z całym tym widzeniem, tak mówił Natan do
Dawida. 16 Przyszedł więc król Dawid, usiadł przed
PANEM i powiedział: Kim ja jestem, PANIE Boże, i
czym [jest] mój dom, że doprowadziłeś mnie dotąd? 17
Lecz i to było jeszcze mało w twoich oczach, Boże,
gdyż złożyłeś też obietnicę o domu swego sługi na
daleką przyszłość i wejrzałeś na mnie jak na człowieka
wysokiego stanu, PANIE Boże. 18 Co więcej [może] ci
[powiedzieć] Dawid za taką chwałę [okazaną] twemu
słudze? Ty bowiem znasz swego sługę. 19 PANIE,
przez wzgląd na swego sługę i według swego serca
uczyniłeś te wszystkie wielkie rzeczy, dając poznać te
wszystkie wspaniałe sprawy. 20 PANIE, nie ma nikogo
podobnego do ciebie i nie ma Boga oprócz ciebie
według wszystkiego, co słyszeliśmy na własne uszy.
21 I czy jest taki naród na ziemi, jak twój lud Izrael,
dla którego Bóg wyruszył, aby [go] sobie wykupić
jako swój lud, a przez to uczynić swoje imię wielkim i
straszliwym, wypędzając narody przed swoim ludem,
który wykupiłeś z Egiptu? 22 Uczyniłeś bowiem twój
lud Izraela swoim ludem na wieki i ty, PANIE, stałeś się
jego Bogiem. 23 Teraz więc, PANIE, niech słowo, które
wypowiedziałeś o swoim słudze i o jego domu, będzie
utwierdzone na wieki i uczyń, jak powiedziałeś. 24
Niech stanie się tak, aby twoje imię było uwielbione na
wieki, aby mówiono: PAN zastępów, Bóg Izraela, jest
Bogiem nad Izraelem; niech dom Dawida, twego sługi,
będzie utwierdzony przed tobą. 25 Ty bowiem, mój
Boże, objawiłeś swemu słudze, że zbudujesz mu dom.
Dlatego twój sługa ośmielił się modlić przed tobą. 26 A
teraz, PANIE, ty jesteś Bogiem i obiecałeś takie dobro
swemu słudze. 27 Racz więc błogosławić dom swego
sługi, aby trwał na wieki przed tobą. [Co] bowiem ty,
PANIE, błogosławisz, będzie błogosławione na wieki.

18 Po tych wydarzeniach Dawid pobił Filistynów,
ujarzmił ich i zabrał z ich rąk Gat i jego wioski.
2 Pobił też Moab i Moabici stali się sługami Dawida
składającymi daninę. 3 Dawid pobił też Hadadezera,
króla Soby w Chamat, gdy ten wyprawił się, aby
rozciągnąć swoją władzę nad rzeką Eufrat. 4 Dawid
zabrał mu wtedy tysiąc rydwanów, siedem tysięcy
jeźdźców i dwadzieścia tysięcy pieszych. I popodcinał
Dawid [ścięgna] wszystkich [koniom] zaprzęgowym,
zostawiając z nich tylko [tyle, ile potrzeba] do stu
rydwanów. 5 Kiedy Syryjczycy z Damaszku przybyli
na pomoc Hadadezerowi, królowi Soby, Dawid pobił
spośród nich dwadzieścia dwa tysiące ludzi. 6 Potem
Dawid umieścił [załogi] w Syrii damasceńskiej, a
Syryjczycy stali się sługami Dawida składającymi
daninę. Tak PAN zachowywał Dawida, dokądkolwiek
[ten] się udał. 7 Dawid zabrał też złote tarcze, które
mieli słudzy Hadadezera, i przyniósł je do Jerozolimy.
8 Również z Tibchat i Kun, miast Hadadezera, Dawid
zabrał bardzo dużo brązu, z którego Salomon wykonał
morze brązowe, słupy i naczynia brązowe. 9 A gdy
usłyszał Tou, król Chamatu, że Dawid pobił całe
wojsko Hadadezera, króla Soby; 10 Posłał swego
syna Hadorama do króla Dawida, aby go pozdrowił
w pokoju i aby mu powinszował tego, że walczył z
Hadadezerem i pokonał go – Hadadezer bowiem
prowadził wojnę z Tou – i [Hadoram] przyniósł ze
sobą wszelkiego rodzaju naczynia złote, srebrne i
brązowe. 11 Również i je król Dawid poświęcił PANU
wraz ze srebrem i złotem, które pobrał od wszystkich
narodów: od Edomu, od Moabu, od synów Ammona,
od Filistynów i od Amaleka. 12 I Abiszaj, syn Serui,
pobił w Dolinie Soli osiemnaście tysięcy Edomitów. 13
I umieścił w Edomie załogi, a wszyscy Edomici stali
się sługami Dawida. Tak PAN zachowywał Dawida,
dokądkolwiek [ten] się udał. 14 Dawid więc królował
nad całym Izraelem i sprawował sąd nad całym
swym ludem, i [wymierzał] mu sprawiedliwość. 15
Joab, syn Serui, [był postawiony] nad wojskiem, a
Jehoszafat, syn Achiluda, [był] kronikarzem. 16 Sadok,
syn Achituba, i Abimelek, syn Abiatara, [byli] kapłanami,
a Szawsza [był] pisarzem. 17 Benajasz, syn Jehojady,
był [postawiony] nad Keretytami i Peletytami, a synowie
Dawida [byli] pierwszymi przy królu.

19 Potem umarł Nachasz, król synów Ammona, a
jego syn królował w jego miejsce. 2 Wtedy Dawid
powiedział: Okażę życzliwość Chanunowi, synowi

Nachasza, bo jego ojciec mnie okazał życzliwość. I
Dawid wysłał posłańców, aby go pocieszyć po stracie
jego ojca. Przyszli więc słudzy Dawida do ziemi synów
Ammona, do Chanuna, aby go pocieszyć. 3 Lecz
książęta synów Ammona powiedzieli do Chanuna: Czy
myślisz, że Dawid chce uczcić twego ojca i dlatego
przysłał do ciebie pocieszycieli? Czy nie po to raczej
przyszli jego słudzy do ciebie, aby przypatrzyć się
tej ziemi, przeszpiegować ją i zburzyć? 4 Chanun
wziął więc sługi Dawida, ogolił ich, obciął ich szaty
do połowy, aż do pośladków, i odesłał ich. 5 Wtedy
[niektórzy] poszli i donieśli Dawidowi o tych ludziach. I
wysłał [posłów] naprzeciw nich, ponieważ ci mężczyźni
byli bardzo znieważeni. Król powiedział [im]: Zostańcie
w Jerychu, aż wam brody odrosną, a potem wróćcie.
6 Gdy synowie Ammona spostrzegli, że obrzydli
Dawidowi, Chanun i synowie Ammona posłali tysiąc
talentów srebra, aby sobie wynająć [za te] pieniądze
rydwany i jeźdźców z Mezopotamii, z Syrii-Maaka i z
Soby. 7 I najęli sobie za te pieniądze trzydzieści dwa
tysiące rydwanów oraz króla Maaki wraz z jego ludem.
Przybyli i rozbili obóz naprzeciw Medeby, a synowie
Ammona zebrali się ze swoich miast i ustawili się do
bitwy. 8 [A] gdy Dawid usłyszał o tym, wysłał Joaba
z całym zastępem dzielnych wojowników. 9 Ruszyli
więc synowie Ammona i ustawili się w szyku bojowym
przed bramą miejską. Królowie zaś, którzy przybyli
[na pomoc, stanęli] osobno w polu. 10 Gdy Joab
zobaczył, że wojsko szykuje walkę przeciwko niemu z
przodu i z tyłu, wybrał [mężczyzn] spośród wszystkich
wyborowych [wojowników] w Izraelu i ustawił ich w
szyku bojowym przeciw Syryjczykom. 11 A resztę ludzi
oddał pod rękę swego brata Abiszaja – oni ustawili
się w szyku bojowym przeciw synom Ammona. 12 I
powiedział: Jeśli Syryjczycy będą silniejsi ode mnie,
przyjdziesz mi na pomoc, a jeśli synowie Ammona
będą silniejsi od ciebie, ja przyjdę tobie na pomoc.
13 Bądź odważny i walczmy mężnie za nasz lud i za
miasta naszego Boga, a niech PAN uczyni to, co jest
dobre w jego oczach. 14 Joab więc wraz z ludem, który
[był] z nim, wyruszył do bitwy z Syryjczykami. A oni
uciekli przed nim. 15 Gdy synowie Ammona zobaczyli,
że Syryjczycy uciekli, również i oni uciekli przed jego
bratem Abiszajem i weszli do miasta. Wtedy Joab wrócił
do Jerozolimy. 16 Kiedy Syryjczycy zobaczyli, że są
pobici przez Izraela, wyprawili posłańców i sprowadzili
Syryjczyków, którzy [byli] za rzeką. I Szofak, dowódca
wojska Hadadezera, prowadził ich. 17 Gdy doniesiono
o tym Dawidowi, ten zebrał cały Izrael, przeprawił
się przez Jordan, przybył do nich i ustawił wojsko
przeciwko nim w szyku bojowym. A gdy Dawid ustawił
wojsko w szyku bojowym przeciwko Syryjczykom,
oni walczyli z nim. 18 Lecz Syryjczycy uciekli przed
Izraelem i spośród nich Dawid zabił siedem tysięcy
[ludzi walczących na] rydwanach oraz czterdzieści
tysięcy pieszych. Zabił również Szofaka, dowódcę
wojska. 19 Kiedy słudzy Hadadezera zobaczyli, że
zostali pokonani przez Izraela, zawarli pokój z Dawidem
i zostali jego poddanymi. Potem Syryjczycy już nie
chcieli udzielić pomocy synom Ammona.

20 A na początku roku, w czasie, gdy królowie
zwykli wyjeżdżać [na wojnę], Joab poprowadził
potężne wojsko i spustoszył ziemię synów Ammona,
potem nadciągnął i obległ Rabbę, Dawid tymczasem
pozostał w Jerozolimie. I Joab zdobył Rabbę, i zburzył
ją. 2 Wtedy Dawid zdjął koronę jej króla z jego głowy,
a okazało się, że waży ona talent złota, była też
ozdobiona drogocennymi kamieniami. I włożono ją
na głowę Dawida. Wywiózł też z miasta bardzo dużo
łupów. 3 Lud, który [był] w nim, wyprowadził i przeciął
piłami, bronami żelaznymi i siekierami. Tak uczynił
Dawid ze wszystkimi miastami synów Ammona. Potem
Dawid wrócił wraz z całym ludem do Jerozolimy. 4
Następnie doszło do wojny z Filistynami w Gezer.
Wtedy to Sibbekaj Chuszatyta zabił Sippaja z rodu
olbrzyma i tak [Filistyni] zostali pokonani. 5 I znowu
była wojna z Filistynami, kiedy Elchanan, syn Jaira,
zabił Lachmiego, brata Goliata Gittyty, którego drzewce
włóczni było jak wał tkacki. 6 I była jeszcze wojna w
Gat, gdzie znajdował się człowiek wysokiego wzrostu,
który miał po sześć palców [u rąk i nóg, razem] –
dwadzieścia cztery [palce]. On również pochodził z
rodu tego olbrzyma. 7 A gdy wyzywał Izraela, zabił go
Jonatan, syn Szimei, brata Dawida. 8 Ci byli synami
jednego olbrzyma z Gat, a polegli z ręki Dawida i z rąk
jego sług.

21 Wtedy szatan powstał przeciwko Izraelowi i
pobudził Dawida, aby policzył Izraela. 2 Dawid
więc powiedział do Joaba i do przełożonych nad
ludem: Idźcie, policzcie Izraela od Beer-Szeby aż do
Dan i donieście mi o ich liczbie, abym ją poznał. 3
Lecz Joab odpowiedział: Niech PAN pomnoży swój
lud sto razy tyle, ile go jest. Lecz, mój panie, królu,
czy nie są oni wszyscy sługami mego pana? Czemu
mój pan żąda tego? Czemu miałoby to być przyczyną
grzechu dla Izraela? 4 Słowo króla jednak przemogło
Joaba. Wyszedł więc Joab, obszedł całego Izraela
i wrócił do Jerozolimy. 5 I podał Joab Dawidowi
liczbę policzonych. A było wszystkich w Izraelu milion
sto tysięcy mężczyzn dobywających miecz, a z
Judy – czterysta siedemdziesiąt tysięcy mężczyzn
dobywających miecz. 6 Lecz Lewitów i Beniaminitów
nie policzył razem z nimi, gdyż rozkaz króla budził

odrazę w Joabie. 7 Nie podobała się też Bogu ta
rzecz, więc ukarał Izraela. 8 Wtedy Dawid powiedział
do Boga: Zgrzeszyłem bardzo, czyniąc tę rzecz. Lecz
teraz, proszę, zgładź nieprawość swego sługi, gdyż
bardzo głupio postąpiłem. 9 I PAN powiedział do
Gada, widzącego Dawida: 10 Idź i powiedz Dawidowi:
Tak mówi PAN: Trzy rzeczy ci przedstawiam, wybierz
sobie jedną z nich, abym ci uczynił. 11 Przyszedł
więc Gad do Dawida i powiedział mu: Tak mówi PAN:
Wybierz sobie: 12 Albo trzy lata głodu, albo trzy
miesiące klęsk od twoich wrogów, podczas których
miecz twoich wrogów będzie cię ścigał, albo trzy dni
miecza PANA i zarazy w ziemi, kiedy Anioł PANA
będzie niszczył wszystkie granice Izraela. Teraz więc
rozważ, co mam odpowiedzieć temu, który mnie posłał.
13 Dawid odpowiedział Gadowi: Jestem w wielkiej
rozterce. Niech wpadnę raczej w ręce PANA, gdyż
wielkie jest jego miłosierdzie. Niech nie wpadnę w ręce
człowieka. 14 Zesłał więc PAN zarazę na Izraela. I
poległo z Izraela siedemdziesiąt tysięcy mężczyzn. 15
Posłał też Bóg Anioła do Jerozolimy, aby ją zniszczyć.
A gdy ją niszczył, wejrzał PAN i użalił się nad tym
nieszczęściem i powiedział do Anioła, który niszczył:
Dosyć już, powstrzymaj rękę. A Anioł PANA stał obok
klepiska Ornana Jebusyty. 16 Gdy Dawid podniósł
oczy, ujrzał Anioła PANA stojącego między ziemią
a niebem, a w jego ręce dobyty miecz wyciągnięty
nad Jerozolimą. Wtedy Dawid i starsi, ubrani w wory,
upadli na twarze. 17 I Dawid powiedział do Boga:
Czy nie ja rozkazałem policzyć lud? Ja jestem tym,
który zgrzeszył i bardzo źle uczynił, ale te owce, co
uczyniły? PANIE, mój Boże, błagam, niech się obróci
twoja ręka przeciwko mnie, domowi mego ojca. Lecz
niech się nie rozprzestrzenia ta plaga przeciwko twemu
ludowi. 18 Wtedy Anioł PANA powiedział do Gada,
aby oznajmił Dawidowi, że ma iść i zbudować PANU
ołtarz na klepisku Ornana Jebusyty. 19 Dawid więc
poszedł według słowa Gada, który mówił w imieniu
PANA. 20 Wtedy Ornan obrócił się i ujrzał Anioła, a
jego czterej synowie, którzy [byli] z nim, ukryli się. A
Ornan młócił pszenicę. 21 Gdy Dawid przyszedł do
Ornana, ten spojrzał i zobaczył Dawida. Wyszedł więc
z klepiska i pokłonił się Dawidowi twarzą do ziemi. 22
I Dawid powiedział do Ornana: Odstąp mi miejsce
[tego] klepiska, abym zbudował na nim ołtarz PANU.
Oddaj mi je za pełną cenę, aby plaga odstąpiła od
ludu. 23 Ornan odpowiedział Dawidowi: Weź [je] sobie
i niech mój pan, król, uczyni, co uważa za słuszne. Oto
oddaję też woły na całopalenia, sprzęty młocarskie na
drwa i pszenicę na ofiarę z pokarmów – [to] wszystko
daję. 24 I król Dawid powiedział do Ornana: Nie,
raczej kupię [wszystko] za pełną cenę. Nie wezmę
bowiem dla PANA tego, co jest twoje, ani nie będę
ofiarował całopaleń, które nic nie kosztują. 25 Dał więc
Dawid Ornanowi za [to] miejsce sykle złota w wadze
sześciuset. 26 I Dawid zbudował tam PANU ołtarz,
złożył całopalenia i ofiary pojednawcze i wzywał PANA,
a on mu odpowiedział z nieba, [spuszczając] ogień
na ołtarz całopalenia. 27 I PAN rozkazał Aniołowi, by
schował swój miecz do pochwy. 28 Wtedy Dawid,
widząc, że PAN go wysłuchał na klepisku Ornana
Jebusyty, składał tam ofiary. 29 Przybytek PANA
bowiem, który Mojżesz zbudował na pustyni, oraz
ołtarz całopalenia [były] w tym czasie na wyżynie w
Gibeonie. 30 Lecz Dawid nie mógł iść do niego, aby
radzić się Boga, gdyż bał się miecza Anioła PANA.

22 Wtedy Dawid powiedział: To jest dom PANA Boga
i to jest ołtarz całopalenia dla Izraela. 2 Dawid
rozkazał zgromadzić cudzoziemców, którzy [byli] w
ziemi Izraela, i ustanowił [spośród nich] kamieniarzy do
obróbki kamieni ciosanych na budowę domu Bożego. 3
Dawid przygotował też bardzo dużo żelaza na gwoździe
do drzwi w bramach i na spojenie oraz niezliczoną
wagę brązu; 4 Także drzewa cedrowego niezliczoną
ilość, bo Sydończycy i Tyryjczycy przywieźli Dawidowi
bardzo wiele drewna cedrowego. 5 Dawid powiedział:
Salomon, mój syn, [jest] młody i niedoświadczony,
a dom, który ma być zbudowany dla PANA, musi
być niezmiernie okazały, aby był znany i sławny we
wszystkich krajach. Teraz więc poczynię przygotowania
za niego. I wiele przygotował Dawid przed swoją
śmiercią. 6 Potem zawołał swego syna Salomona i
nakazał mu zbudować dom dla PANA, Boga Izraela. 7 I
Dawid powiedział do Salomona: Synu mój! Pragnąłem
zbudować dom dla imienia PANA, swego Boga. 8 Lecz
doszło do mnie słowo PANA mówiące: Rozlałeś wiele
krwi i prowadziłeś wielkie wojny. Nie będziesz budował
domu dla mojego imienia, ponieważ rozlałeś wiele
krwi na ziemię przed moim obliczem. 9 Oto urodzi
ci się syn, który będzie człowiekiem pokoju, bo dam
mu odpoczynek od wszystkich jego wrogów wokoło.
Będzie miał na imię Salomon, ponieważ za jego dni
dam Izraelowi pokój i odpoczynek. 10 On zbuduje dom
dla mojego imienia i on będzie mi synem, a ja [będę]
mu ojcem i utwierdzę tron jego królestwa nad Izraelem
na wieki. 11 Teraz więc, mój synu, niech PAN będzie
z tobą i niech ci się powodzi, abyś zbudował dom
dla PANA, swego Boga, jak zapowiedział o tobie. 12
Oby tylko PAN ci dał roztropność i rozwagę i niech
cię ustanowi nad Izraelem, abyś strzegł prawa PANA,
swego Boga. 13 Wtedy będzie ci się powodziło, jeśli
będziesz strzegł i wypełniał przykazania i prawa, które
PAN dał Mojżeszowi dla Izraela. Bądź silny i mężny,
nie bój się ani się lękaj. 14 A oto w moim trudzie

przygotowałem na dom PANA sto tysięcy talentów
złota i tysiąc tysięcy talentów srebra, brązu i żelaza
zaś bez wagi, bo [tego] jest wiele. Przygotowałem
również drewno i kamień, a [ty możesz] do tego
dokładać. 15 Masz też u siebie wielu rzemieślników,
kamieniarzy, murarzy, cieśli i wszelkich biegłych w
każdym rzemiośle. 16 Złota, srebra, brązu i żelaza jest
bez liku. Wstań więc i działaj, a PAN [niech] będzie
z tobą. 17 Dawid też nakazał wszystkim książętom
Izraela, aby pomagali jego synowi Salomonowi; 18
[Mówiąc]: Czy PAN, wasz Bóg, [nie jest] z wami?
Czy nie dał wam odpoczynku wokoło? Dał bowiem w
moją rękę mieszkańców [tej] ziemi, a ziemia została
poddana PANU i jego ludowi. 19 Teraz więc oddajcie
swoje serce i swoją duszę ku szukaniu PANA, waszego
Boga. Wstańcie i budujcie świątynię PANA Boga,
abyście [mogli tam] wnieść arkę przymierza PANA
oraz święte naczynia Boga, do domu, który będzie
zbudowany dla imienia PANA.

23 Gdy więc Dawid był już stary i syty dni, ustanowił
swego syna Salomona królem nad Izraelem. 2 I
zgromadził wszystkich książąt Izraela oraz kapłanów i
Lewitów. 3 Lewitów policzono od trzydziestu lat wzwyż,
a ich liczba według głów wynosiła trzydzieści osiem
tysięcy. 4 Spośród nich dwadzieścia cztery tysiące
ustanowiono na służbę w domu PANA, a urzędników
i sędziów było sześć tysięcy. 5 Ponadto – cztery
tysiące odźwiernych i cztery tysiące chwalących PANA
na instrumentach, które sporządziłem – [powiedział
Dawid] – ku uwielbieniu [Boga]. 6 Dawid podzielił ich
na zmiany według synów Lewiego: Gerszona, Kehata
i Merariego. 7 Z Gerszona [byli] Ladan i Szimei. 8
Synowie Ladana: pierwszy Jechiel, potem Zetam i Joel
– [ci] trzej. 9 Synowie Szimejego: Szelomit, Chaziel i
Haran – [ci] trzej [byli] naczelnikami rodów Ladana. 10
A synowie Szimejego: Jachat, Zina, Jeusz i Beria. Ci
czterej byli synami Szimejego. 11 Jachat był pierwszy,
a Ziza drugi. Ale Jeusz i Beria nie mieli wielu synów i
dlatego zostali policzeni jako jeden ród. 12 Synowie
Kehata: Amram, Ishar, Chebron i Uzziel – czterej.
13 Synowie Amrama: Aaron i Mojżesz. Lecz Aaron
został odłączony, aby poświęcić najświętsze rzeczy,
on i jego synowie, aż na wieki – by spalać kadzidło
przed PANEM, służyć mu i błogosławić w jego imieniu
na wieki. 14 Ale synowie Mojżesza, męża Bożego,
zostali zaliczeni do pokolenia Lewiego. 15 Synowie
Mojżesza: Gerszon i Eliezer. 16 Synowie Gerszona:
pierwszy Szebuel. 17 Synowie Eliezera: pierwszy
Rechabiasz. Eliezer nie miał innych synów, ale synowie
Rechabiasza bardzo się rozmnożyli. 18 Synowie Ishara:
pierwszy Szelomit. 19 Synowie Chebrona: pierwszy
Jeriasz, drugi Amariasz, trzeci Jachaziel, a czwarty
Jekameam. 20 Synowie Uzziela: pierwszy Mika i drugi
Jeszijasz. 21 Synowie Merariego: Machli i Muszi.
Synowie Machliego: Eleazar i Kisz. 22 I Eleazar umarł,
nie mając synów, tylko córki. Pojęli je [za żony] synowie
Kisza, ich bracia. 23 Synowie Musziego: Machli,
Eder i Jeremot – trzej. 24 To są synowie Lewiego
według swych rodów, głów rodzin, policzeni według
liczby imion, głowa po głowie, którzy pełnili służbę
w domu PANA od lat dwudziestu wzwyż. 25 Dawid
bowiem powiedział: PAN, Bóg Izraela, dał odpoczynek
swemu ludowi i będzie mieszkał w Jerozolimie na
wieki. 26 A Lewici już nie będą nosić przybytku ani
wszelkich jego naczyń do jego obsługi. 27 Według
ostatnich postanowień Dawida Lewici zostali policzeni
od lat dwudziestu wzwyż; 28 Ich stanowisko bowiem
polegało na posługiwaniu synom Aarona w służbie
domu PANA: na dziedzińcach, w komnatach, przy
oczyszczaniu wszelkich rzeczy poświęconych i przy
pracy wokół służby domu Bożego; 29 I przy chlebie
pokładnym, przy mące na ofiarę z pokarmów, przy
plackach niekwaszonych, przy tym, co pieczone, i tym,
co smażone, i przy wszystkim, co ważone i mierzone.
30 Mieli stawać każdego poranka, by dziękować PANU
i wychwalać go, i tak samo wieczorem; 31 Ponadto,
mieli składać PANU wszelkie całopalenia w każdy
szabat, w czasie nowiu księżyca i w uroczyste święta,
według liczby [wynikającej z] ustalonego porządku –
ustawicznie przed PANEM. 32 I mieli pełnić straż przy
Namiocie Zgromadzenia, straż przy świątyni i straż
przy synach Aarona, swych braci, w służbie domu
PANA.

24 A [oto] podział synów Aarona. Synami Aarona
[byli]: Nedab, Abihu, Eleazar i Itamar; 2 Ale
Nadab i Abihu umarli przed swoim ojcem i nie mieli
synów, dlatego Eleazar i Itamar sprawowali urząd
kapłański. 3 I Dawid podzielił ich, [to jest] Sadoka
z synów Eleazara i Achimeleka z synów Itamara,
według ich urzędu w ich służbie. 4 I okazało się,
że spośród synów Eleazara było więcej naczelników
niż spośród synów Itamara. Tak więc ich podzielono:
spośród synów Eleazara [było] szesnastu naczelników
według rodów, a spośród synów Itamara według rodów
– ośmiu. 5 A zostali podzieleni przez losowanie,
zarówno jedni, jak i drudzy, gdyż przełożeni świątyni i
przełożeni domu Bożego byli spośród synów Eleazara,
jak i spośród synów Itamara. 6 A Szemajasz, syn
Netaneela, pisarz z [pokolenia] Lewiego, spisał ich
wobec króla i książąt, kapłana Sadok, Achimeleka,
syna Abiatara, oraz naczelników rodów kapłańskich
i lewickich. Losowano [na przemian] jeden dom z
rodu Eleazara, drugi – z Itamara. 7 Pierwszy los
padł na Jehojariba, drugi na Jedajasza; 8 Trzeci na

Charima, czwarty na Seorima; 9 Piąty na Malkiasza,
szósty na Mijamina; 10 Siódmy na Hakkosa, ósmy
na Abiasza; 11 Dziewiąty na Jeszuę, dziesiąty na
Szekaniasza; 12 Jedenasty na Eliasziba, dwunasty
na Jakima; 13 Trzynasty na Chuppę, czternasty na
Jeszebaba; 14 Piętnasty na Bilgę, szesnasty na
Immera; 15 Siedemnasty na Chezira, osiemnasty
na Happisesa; 16 Dziewiętnasty na Petachiasza,
dwudziesty na Ezechiela; 17 Dwudziesty pierwszy na
Jachina, dwudziesty drugi na Gamula; 18 Dwudziesty
trzeci na Delajasza, dwudziesty czwarty na Maazjasza.
19 Taka [była] kolejność w służbie, aby wchodzili do
domu PANA zgodnie z ustaleniem, jakie pochodziło od
ich ojca Aarona, jak mu rozkazał PAN, Bóg Izraela.
20 A pozostali z synów Lewiego to: z synów Amrama
– Szubael; z synów Szubaela – Jechdejasz. 21 Z
Rechabiasza: z synów Rechabiasza pierwszym [był]
Jisziasz. 22 Z Ishara – Szelomit; z synów Szelomita
– Jachat. 23 A synowie Chebrona: pierwszy Jeriasz,
drugi Amariasz, trzeci Jachaziel, czwarty Jekameam.
24 Synowie Uzziela: Mika; z synów Miki – Szamir. 25
Brat Miki: Jisziasz; z synów Jisziasza – Zachariasz. 26
Synowie Merariego: Machli i Muszi; synowie Jaazjasza:
Beno. 27 Synowie Merariego z Jaazjasza: Beno,
Szoham, Zakkur i Ibri. 28 Z Machliego: Eleazar, który
nie miał synów. 29 Z Kisza, synowie Kisza: Jerachmeel.
30 A synowie Musziego: Machli, Eder i Jerimot. Ci [byli]
synami Lewitów według ich rodów. 31 Oni również
rzucali losy tak samo jak ich bracia, synowie Aarona,
przed królem Dawidem, Sadokiem, Achimelekiem
oraz naczelnikami rodów kapłańskich i lewickich –
naczelnicy rodów na równi z młodszymi ich braćmi.

25 Dawid wraz z dowódcami wojska przydzielił do
służby synów Asafa, Hemana i Jedutuna, którzy
mieli prorokować przy harfach, cytrach i cymbałach.
A oto liczba pełniących tę służbę: 2 Z synów Asafa
– Zakkur, Józef, Netaniasz i Asarela. Synowie Asafa
zależni od Asafa, który prorokował pod kierownictwem
króla. 3 Z Jedutuna – synowie Jedutuna: Gedaliasz,
Seri, Jeszajasz, Chaszabiasz, Mattitiasz [i Szimei],
sześciu, pod kierunkiem ich ojca Jedutuna, który
prorokował przy harfie, dziękując PANU i wychwalając
go. 4 Z Hemana – synowie Hemana: Bukkiasz,
Mattaniasz, Uzziel, Szebuel, Jerimot, Chananiasz,
Chanani, Eliata, Giddalti, Romamtiezer, Joszbekasza,
Malloti, Hotir i Machaziot. 5 Ci wszyscy [byli]
synami Hemana, widzącego królewskiego w słowach
Bożych, dla podnoszenia rogu. I Bóg dał Hemanowi
czternastu synów i trzy córki. 6 Ci wszyscy [byli] pod
kierownictwem swego ojca, [przeznaczeni] do śpiewu
w domu PANA przy cymbałach, cytrach i harfach, do
służby w domu Bożym, tak jak król rozkazał Asafowi,
Jedutunowi i Hemanowi. 7 A liczba ich wraz z ich
braćmi wyćwiczonymi w pieśniach PANA, wszystkich
uzdolnionych, wynosiła dwieście osiemdziesiąt osiem.
8 I rzucali losy co do swej służby, tak mały, jak i wielki,
tak mistrz, jak i uczeń. 9 Pierwszy los padł na Asafa i
na Józefa, drugi – na Gedaliasza wraz z jego braćmi
i synami, razem [było ich] dwunastu. 10 Trzeci – na
Zakkura, na jego synów i braci, razem dwunastu. 11
Czwarty – na Jisriego, na jego synów i braci, razem
dwunastu. 12 Piąty – na Netaniasza, na jego synów i
braci, razem dwunastu. 13 Szósty – na Bukkiasza, na
jego synów i braci, razem dwunastu. 14 Siódmy – na
Jesarela, na jego synów i braci, razem dwunastu. 15
Ósmy – na Jeszajasza, na jego synów i braci, razem
dwunastu. 16 Dziewiąty – na Mattaniasza, na jego
synów i braci, razem dwunastu. 17 Dziesiąty – na
Szimejego, na jego synów i braci, razem dwunastu. 18
Jedenasty – na Azarela, na jego synów i braci, razem
dwunastu. 19 Dwunasty – na Chaszabiasza, na jego
synów i braci, razem dwunastu. 20 Trzynasty – na
Szubaela, na jego synów i braci, razem dwunastu. 21
Czternasty – na Mattitiasza, na jego synów i braci,
razem dwunastu. 22 Piętnasty – na Jeremota, na
jego synów i braci, razem dwunastu. 23 Szesnasty
– na Chananiasza, na jego synów i braci, razem
dwunastu. 24 Siedemnasty – na Joszbekasza, na jego
synów i braci, razem dwunastu. 25 Osiemnasty – na
Chananiego, na jego synów i braci, razem dwunastu.
26 Dziewiętnasty – na Mallotiego, na jego synów i
braci, razem dwunastu. 27 Dwudziesty – na Eliatę, na
jego synów i braci, razem dwunastu. 28 Dwudziesty
pierwszy – na Hotira, na jego synów i braci, razem
dwunastu. 29 Dwudziesty drugi – na Giddaltiego, na
jego synów i braci, razem dwunastu. 30 Dwudziesty
trzeci – na Machaziota, na jego synów i braci, razem
dwunastu. 31 Dwudziesty czwarty – na Romamtiezera,
na jego synów i braci, razem dwunastu.

26 Co do zmiany odźwiernych: z Korachitów był
Meszelemiasz, syn Koracha, z synów Asafa. 2
A z synów Meszelemiasza: pierworodny Zachariasz,
drugi Jediael, trzeci Zebadiasz, czwarty Jatniel; 3
Piąty Elam, szósty Jehochanan, siódmy Elioenaj. 4
A z synów Obed-Edoma: pierworodny Szemajasz,
drugi Jehozabad, trzeci Joach, czwarty Sakar, piąty
Netaneel; 5 Szósty Ammiel, siódmy Issachar, ósmy
Peulletaj. Bóg bowiem mu błogosławił. 6 Również
jego synowi Szemajaszowi urodzili się synowie, którzy
rządzili swoim rodem. [Byli] bowiem bardzo dzielnymi
ludźmi. 7 Synowie Szemajasza: Otni, Rafael, Obed,
Elzabad i ich bracia, ludzie mocni – Elihu i Semakiasz.
8 Wszyscy ci byli z synów Obed-Edoma, oni, ich

synowie i bracia, mężczyźni bardzo mocni i zdolni
do służby, razem sześćdziesięciu dwóch z Obed-
Edoma. 9 I Meszelemiasz miał synów i braci, ludzi
mocnych – osiemnastu. 10 Również Chosa, [który był]
z synów Merariego, miał synów: Szimri zwierzchnik, bo
chociaż nie był pierworodnym, jego ojciec ustanowił go
zwierzchnikiem; 11 Drugi Chilkiasz, trzeci Tebaliasz,
czwarty Zachariasz. Wszystkich synów i braci Chosy
[było] trzynastu. 12 Spośród nich wyznaczono zmiany
odźwiernych, spośród naczelników, którzy [pełnili] straż
na przemian ze swoimi braćmi przy służbie w domu
PANA. 13 I rzucali losy o każdą bramę, tak mały, jak i
wielki, według swoich rodów. 14 Los dla Szelemiasza
padł na stronę wschodnią. Potem rzucili los dla jego
syna Zachariasza, mądrego doradcy, i jego los padł na
stronę północną; 15 Dla Obed-Edoma – na południową,
a jego synom [przypadła] składnica. 16 Dla Szuppima i
Chosy – na stronę zachodnią wraz z bramą Szalleket,
przy drodze wiodącej ku górze, straż naprzeciw straży.
17 Od wschodu [było] sześciu Lewitów, od północy
czterech na dzień, od południa czterech na dzień i przy
składnicy po dwóch. 18 Przy Parbar na zachodzie:
czterech przy drodze, [a] dwóch przy Parbar. 19 Takie
[są] zmiany odźwiernych spośród synów Koracha i
spośród synów Merariego. 20 A z [pozostałych] Lewitów
Achiasz [postawiony był] nad skarbcami domu Bożego
i nad skarbcami rzeczy poświęconych. 21 Synowie
Ladana, [którzy byli] z synów Gerszonity: z Ladana
Gerszonity naczelnicy rodów, Jechiel. 22 Synowie
Jechiela: Zetam i jego brat Joel; [oni byli postawieni]
nad skarbcami domu PANA. 23 Spośród Amramitów,
Isharytów, Chebronitów i Uzzielitów: 24 Szebuel, syn
Gerszoma, syna Mojżesza, przełożony nad skarbcami.
25 A jego bracia, od strony Eliezera, to: jego syn
Rechabiasz, jego syn Jeszajasz, jego syn Joram, jego
syn Zikri i jego syn Szelomit. 26 Szelomit i jego bracia
[byli postawieni] nad wszystkimi skarbcami rzeczy
poświęconych, które poświęcił król Dawid, naczelnicy
rodów, tysiącznicy, setnicy i dowódcy wojska. 27 [To,
co] zdobyli z wojen i łupów, poświęcali na utrzymanie
domu PANA. 28 I wszystko, co poświęcił Samuel,
widzący, [a także] Saul, syn Kisza, Abner, syn Nera, i
Joab, syn Serui, oraz wszystko, co zostało poświęcone,
[było] pod opieką Szelomita i jego braci. 29 Spośród
Isharytów: Kenaniasz i jego synowie [zajmowali się]
sprawami zewnętrznymi Izraela jako urzędnicy i
sędziowie. 30 Spośród Chebronitów: Chaszabiasz i
jego bracia, ludzie dzielni, [było ich] tysiąc siedemset
przełożonych nad Izraelem po zachodniej stronie
Jordanu, odpowiadali za każdą sprawę PANA i służbę
dla króla. 31 Spośród Chebronitów [pochodził] Jeriasz,
naczelnik Chebronitów, według rodowodów jego ojców.
W czterdziestym roku panowania Dawida szukano i
znaleziono pośród nich bardzo dzielnych ludzi w Jazer
w Gileadzie. 32 A jego braci, ludzi dzielnych, [było]
dwa tysiące siedmiuset naczelników rodów, których
król Dawid ustanowił zwierzchnikami nad Rubenitami,
nad Gadytami i nad połową pokolenia Manassesa, by
byli odpowiedzialni za wszystkie sprawy Boże i sprawy
króla.

27 A oto synowie Izraela według ich liczby:
naczelnicy rodów, tysiącznicy, setnicy i urzędnicy,
którzy służyli królowi we wszelkiej sprawie związanej
z oddziałami przychodzącymi i odchodzącymi co
miesiąc, przez wszystkie miesiące w roku. Każdy
oddział [liczył] dwadzieścia cztery tysiące. 2 Nad
oddziałem w miesiącu pierwszym [stał] Jaszobeam,
syn Zabdiela, a jego oddział [liczył] dwadzieścia cztery
tysiące. 3 On pochodził z synów Peresa, a [był]
wodzem wszystkich dowódców wojska w miesiącu
pierwszym. 4 Nad oddziałem w miesiącu drugim [stał]
Dodaj, Achochita. [Po nim] dowódcą był Miklot, a jego
oddział [liczył] dwadzieścia cztery tysiące. 5 Trzecim
dowódcą wojska, na miesiąc trzeci, [był] Benajasz, syn
Jehojady, naczelnego kapłana, a jego oddział [liczył]
dwadzieścia cztery tysiące. 6 Ten to Benajasz [był]
waleczny wśród trzydziestu i dowodził trzydziestoma,
a jego syn Ammizabad należał do jego oddziału. 7
Czwartym dowódcą, na miesiąc czwarty, [był] Asahel,
brat Joaba, a po nim jego syn Zebadiasz – jego
oddział [liczył] dwadzieścia cztery tysiące. 8 Piątym
dowódcą, na piąty miesiąc, [był] Szamhut Jizrachita,
a jego oddział [liczył] dwadzieścia cztery tysiące. 9
Szóstym, na miesiąc szósty, [był] Ira, syn Ikkesza
Tekoitczyka, a jego oddział [liczył] dwudziestu czterech.
10 Siódmym, na miesiąc siódmy, [był] Cheles Pelonita,
z synów Efraima, a jego oddział [liczył] dwadzieścia
cztery tysiące. 11 Ósmym, na miesiąc ósmy, [był]
Sibbekaj Chuszatyta, z Zerachitów, a jego oddział
[liczył] dwadzieścia cztery tysiące. 12 Dziewiątym, na
miesiąc dziewiąty, [był] Abiezer Anatotczyk, z synów
Beniamina, a jego oddział [liczył] dwadzieścia cztery
tysiące. 13 Dziesiątym, na miesiąc dziesiąty, [był]
Maharaj Netofatyta, z Zerachitów, a jego oddział [liczył]
dwadzieścia cztery tysiące. 14 Jedenastym, na miesiąc
jedenasty, [był] Benajasz Piratończyk, z synów Efraima,
a jego oddział [liczył] dwadzieścia cztery tysiące.
15 Dwunastym, na miesiąc dwunasty, [był] Cheldaj
Netofatyta, z Otniela, a jego oddział [liczył] dwadzieścia
cztery tysiące. 16 Ponadto nad pokoleniami Izraela
[postawieni byli]: nad Rubenitami przełożonym [był]
Eliezer, syn Zikriego; nad Symeonitami – Szefatiasz,
syn Maaki; 17 Nad Lewitami – Chaszabiasz, syn
Kemuela, nad Aaronitami – Sadok; 18 Nad Judą –

Elihu, [jeden] z braci Dawida, nad Issacharytami –
Omri, syn Mikaela; 19 Nad Zebulonitami – Jiszmajasz,
syn Obadiasza, nad Neftalitami – Jerimot, syn Azriela;
20 Nad synami Efraima – Ozeasz, syn Azazjasza, nad
połową pokolenia Manassesa – Joel, syn Pedajasza;
21 Nad [drugą] połową [pokolenia] Manassesa w
Gileadzie – Iddo, syn Zachariasza, nad Beniaminatami
– Jaasiel, syn Abnera. 22 Nad Danitami – Azareel, syn
Jerochama. Ci [byli] książętami pokoleń Izraela. 23
Dawid nie włączył jednak do spisu [nikogo], kto miał
dwadzieścia lat lub mniej. PAN powiedział bowiem, że
rozmnoży Izraela jak gwiazdy na niebie. 24 Joab, syn
Serui, zaczął [ich] liczyć, ale nie dokończył, gdyż za to
spadł gniew na Izraela. Nie włączono więc tej liczby do
spisu w kronikach króla Dawida. 25 Nad skarbcami króla
[postawiony był] Azmawet, syn Adiela; nad dochodami
z pól, miast, wsi i zamków – Jonatan, syn Uzjasza;
26 Nad rolnikami, [którzy] uprawiali ziemię, [stał] Ezri,
syn Keluba. 27 Nad winnicami – Szimei Ramatczyk;
nad plonami winnic w piwnicach – Zabdi Szifmita. 28
Nad drzewami oliwnymi i sykomorami, które [rosły] na
równinach, [postawiony był] Baalchanan Gederczyk, a
nad składami oliwy – Joasz. 29 Nad bydłem pasącym
się w Szaronie – Szitraj Szarończyk, nad bydłem zaś
w dolinach – Szafat, syn Adlaja. 30 Nad wielbłądami –
Obil Izmaelita, nad oślicami – Jechdejasz Meronotyta.
31 I nad owcami – Jaziz Hagryta. Ci wszyscy [byli]
zarządcami dobytku króla Dawida. 32 Jonatan, stryj
Dawida, [był] doradcą, człowiekiem mądrym i uczonym.
Jechiel, syn Chakmoniego, [był] z synami króla. 33
Achitofel też [był] doradcą króla, a Chuszaj Arkita –
przyjacielem króla. 34 Po Achitofelu [był] Jehojada, syn
Benajasza, i Abiatar. Joab zaś [był] dowódcą wojska
króla.

28 Potem Dawid zgromadził w Jerozolimie
wszystkich książąt Izraela, książąt pokoleń
i dowódców oddziałów, którzy służyli królowi,
tysiączników, setników i zarządców całego dobytku i
posiadłości króla i jego synów, a także urzędników,
walecznych i wszystkich dzielnych wojowników. 2
Wtedy król Dawid powstał i przemówił: Słuchajcie mnie,
moi bracia i ludu mój! Moim pragnieniem było zbudować
dom odpoczynku dla arki przymierza PANA i jako
podnóżek naszego Boga i poczyniłem [przygotowania]
do budowy. 3 Lecz Bóg powiedział do mnie: Nie
zbudujesz domu dla mego imienia, ponieważ jesteś
wojownikiem i rozlewałeś krew. 4 Wybrał mnie jednak
PAN, Bóg Izraela, spośród całego domu mego ojca,
abym był królem nad Izraelem na wieki. Judę bowiem
wybrał na władcę, spośród rodu Judy – dom mego
ojca, a spośród synów mego ojca, mnie sobie upodobał
ustanowić królem nad całym Izraelem. 5 Spośród
zaś wszystkich moich synów – wielu bowiem synów
dał mi PAN – wybrał mego syna Salomona, aby
zasiadł na tronie królestwa PANA nad Izraelem. 6
I powiedział do mnie: Salomon, twój syn – to on
zbuduje mój dom i moje dziedzińce. Jego bowiem
wybrałem sobie za syna, a ja mu będę ojcem. 7 I
utwierdzę jego królestwo na wieki, jeśli podobnie jak
dzisiaj będzie trwał w wypełnianiu moich przykazań
i praw. 8 Teraz więc na oczach całego Izraela,
zgromadzenia PANA, i wobec naszego Boga [nakazuję
wam]: Przestrzegajcie i szukajcie wszystkich przykazań
PANA, waszego Boga, abyście mogli posiadać tę
dobrą ziemię i zostawić ją jako dziedzictwo swoim
dzieciom po was – na wieki. 9 A ty, Salomonie, mój
synu, poznawaj Boga swego ojca i służ mu sercem
doskonałym i dobrowolnym umysłem. PAN bowiem
przenika wszystkie serca i zna wszystkie zamysły [i]
myśli. Jeśli będziesz go szukać, znajdziesz go, a jeśli
go opuścisz, on odrzuci cię na wieki. 10 Miej się teraz
na baczności, gdyż PAN cię wybrał, abyś zbudował
dom na świątynię; bądź mocny i wykonaj [to]. 11 Wtedy
Dawid przekazał swojemu synowi Salomonowi wzór
przedsionka [świątyni], jej domów, jej skarbców, jej
komnat górnych, jej pomieszczeń wewnętrznych oraz
domu dla przebłagalni. 12 Do tego wzór wszystkiego,
co zaplanował: dziedzińców domu PANA, wszystkich
komnat dokoła oraz wszystkich skarbców domu Bożego
i skarbców rzeczy poświęconych. 13 Także [wskazówki]
co do zmian kapłańskich i lewickich, wszelkiej pracy w
służbie domu PANA i co do wszelkich naczyń służby w
domu PANA. 14 [Dał] także odpowiednią wagę złota
na wszystkie naczynia złote do każdej posługi; również
odpowiednią wagę srebra na wszystkie naczynia
srebrne, na wszystkie naczynia do wszelkich posług;
15 Mianowicie [odpowiednią] wagę na świeczniki złote
i ich lampy złote według wagi [każdego] świecznika
i jego lamp, i na świeczniki srebrne według wagi
każdego świecznika i jego lamp, stosownie do użycia
każdego świecznika. 16 Również [dał] odpowiednią
wagę złota na stoły chlebów pokładnych, na każdy stół,
oraz srebra – na stoły srebrne; 17 I szczere złoto na
widełki, miednice i kubki, na czasze złote, [określoną]
wagę na każdy z tych [przedmiotów] i na czasze
srebrne – określoną wagę na każdą z nich; 18 Także na
ołtarz kadzenia [dał określoną] wagę szczerego złota
oraz złoto na wzór wozu cherubinów, którzy swoimi
rozpostartymi skrzydłami okrywali arkę przymierza
PANA. 19 To wszystko – [powiedział Dawid] – przyszło
do mnie na piśmie z ręki PANA, abym mógł zrozumieć,
jak wykonać ten plan. 20 Dawid powiedział do swego
syna Salomona: Bądź mocny i dzielny i wykonaj to.
Nie bój się ani się nie lękaj, bo PAN Bóg, mój Bóg,

[będzie] z tobą, nie porzuci cię ani nie opuści, dopóki
nie dokończysz wszelkiej pracy wokół służby domu
PANA. 21 A oto zmiany kapłanów i Lewitów do każdej
posługi w domu Bożym [będą] z tobą w każdej pracy;
każdy ochotny i zdolny do wszelkiej posługi. Także
książęta i cały lud [stawią się] na każdy twój rozkaz.

29 Potem król Dawid przemówił do całego
zgromadzenia: Mój syn Salomon, jedyny, którego
Bóg wybrał, jest jeszcze młody i niedoświadczony,
a dzieło jest wielkie. Ten pałac bowiem nie [jest] dla
człowieka, ale dla PANA Boga. 2 Według wszystkich
swoich sił przygotowałem na dom swojego Boga
złoto na [przedmioty] złote, srebro – na srebrne,
brąz – na brązowe, żelazo – na żelazne, drewno –
na drewniane, kamienie onyksowe i do osadzania,
kamienia błyszczące i różnokolorowe, wszelkiego
rodzaju drogie kamienie i marmur w obfitości. 3
Ponadto z miłości do domu swego Boga oddaję ze
swojego skarbca na dom mego Boga złota i srebra –
poza tym wszystkim, co [już] przygotowałem na święty
dom; 4 [Mianowicie] trzy tysiące talentów złota, złota z
Ofiru, i siedem tysięcy talentów najczystszego srebra
na pokrycie ścian budynków; 5 Złoto – na [przedmioty]
złote, a srebro – na srebrne i na wszelkie ręczne prace
rzemieślników. A kto jeszcze chciałby dziś dobrowolnie
złożyć PANU dar? 6 Wtedy dobrowolne dary złożyli
naczelnicy rodów, książęta pokoleń Izraela, tysiącznicy,
setnicy oraz przełożeni nad robotami króla. 7 I złożyli
na służbę domu Bożego pięć tysięcy talentów złota,
dziesięć tysięcy darejków, dziesięć tysięcy talentów
srebra, osiemnaście tysięcy talentów brązu oraz sto
tysięcy talentów żelaza. 8 Ci, którzy mieli drogie
kamienie, oddali [je] do skarbca domu PANA na rękę
Jechiela Gerszonity. 9 I radował się lud [z tego], że tak
dobrowolnie złożono dary, gdyż sercem doskonałym,
chętnie ofiarowywano PANU. Także i król Dawid wielce
się radował. 10 Dawid więc błogosławił PANU przed
całym zgromadzeniem i powiedział: Błogosławiony
jesteś, PANIE, Boże Izraela, naszego ojca, na wieki
wieków. 11 Twoja, PANIE, jest wielkość, moc, chwała,
zwycięstwo i majestat. Wszystko bowiem, co jest na
niebie i na ziemi, jest twoje. Do ciebie należy królestwo,
a ty jako głowa jesteś wyniesiony ponad wszystko. 12 I
bogactwo, i sława pochodzą od ciebie i ty panujesz
nad wszystkimi; w twoich rękach [jest] moc i siła
i w twojej ręce [jest] to, aby wywyższyć i umocnić
wszystko. 13 Teraz więc, Boże nasz, dziękujemy
ci i wychwalamy chwalebne imię twoje. 14 Lecz
kim ja jestem i czym jest mój lud, żebyśmy zdołali
ofiarować dobrowolnie te rzeczy? Od ciebie bowiem
[pochodzi] wszystko i daliśmy tobie to, co z twojej ręki
[otrzymaliśmy]. 15 Jesteśmy bowiem pielgrzymami
i przychodniami przed tobą, tak jak wszyscy nasi
ojcowie. Nasze dni na ziemi są jak cień i nie ma czego
oczekiwać. 16 O PANIE, Boże nasz, cały ten dostatek,
który przygotowaliśmy dla ciebie na budowę domu
dla twojego świętego imienia, pochodzi z twojej ręki
i twoje jest to wszystko. 17 Wiem ja, mój Boże, że
badasz serca i upodobałeś sobie prawość. Dlatego w
prawości swego serca dobrowolnie złożyłem w ofierze
to wszystko. Teraz z radością widzę, że również twój
lud, który znajduje się tutaj, dobrowolnie składa ci
ofiary. 18 PANIE, Boże Abrahama, Izaaka i Izraela,
naszych ojców, zachowaj na wieki te zamiary i myśli
serca swego ludu i skłoń jego serca ku sobie. 19
Salomonowi, mojemu synowi, daj serce doskonałe,
aby strzegł twoich przykazań, świadectw i ustaw,
aby wykonał to wszystko i aby zbudował dom, do
którego poczyniłem [przygotowania]. 20 Potem Dawid
przemówił do całego zgromadzenia: Błogosławcie
teraz PANU, waszemu Bogu. I całe zgromadzenie
błogosławiło PANU, Bogu swoich ojców – pochylili się
i oddali pokłon PANU i królowi. 21 Następnie złożyli
PANU ofiary. Nazajutrz złożyli PANU całopalenia: tysiąc
wołów, tysiąc baranów, tysiąc jagniąt wraz z ofiarami z
płynów i mnóstwem innych ofiar, za całego Izraela. 22
Jedli i pili przed PANEM tego dnia z wielką radością. I
po raz drugi ustanowili królem Salomona, syna Dawida,
i namaszczali [go] dla PANA na władcę, a Sadoka na
kapłana. 23 Tak więc zasiadł Salomon na tronie PANA
jako król po swoim ojcu Dawidzie i powodziło mu się,
a cały Izrael był mu posłuszny. 24 Również wszyscy
książęta i dzielni ludzie, a także wszyscy synowie króla
Dawida poddali się królowi Salomonowi. 25 I PAN
wielce wywyższył Salomona przed całym Izraelem i dał
mu chwałę królewską, jakiej żaden król przed nim nie
miał w Izraelu. 26 Tak to Dawid, syn Jessego, królował
nad całym Izraelem. 27 A czas jego panowania nad
Izraelem [wynosił] czterdzieści lat: w Hebronie królował
siedem lat, a w Jerozolimie królował trzydzieści trzy
lata. 28 I umarł w późnej starości, syty dni, bogactw
i sławy. A w jego miejsce królował Salomon, jego
syn. 29 A dzieje króla Dawida, pierwsze i ostatnie, oto
zapisane są w księdze Samuela widzącego, w księdze
proroka Natana i w księdze Gada widzącego; 30 Wraz
z całym jego panowaniem, jego potęgą i wydarzeniami,
które dotyczyły jego, Izraela i wszystkich królestw tej
ziemi.

II Kronik

1 Salomon, syn Dawida, umocnił się w swoim
królestwie, a PAN, jego Bóg, [był] z nim i bardzo go
wywyższył. **2** I Salomon przemówił do całego Izraela,
do dowódców nad tysiącami, setników i sędziów
oraz wszystkich przełożonych nad całym Izraelem,
naczelników rodów. **3** Salomon więc poszedł, a z nim
całe zgromadzenie, na wyżynę, która [była] w Gibeonie.
Tam bowiem znajdował się Namiot Zgromadzenia
Bożego, który sporządził Mojżesz, sługa PANA, na
pustyni. **4** Ale arkę Boga przeniósł Dawid z Kiriat-
Jearim [na miejsce], które dla niej przygotował, bo
rozbił namiot dla niej w Jerozolimie. **5** A także ołtarz z
brązu, który zrobił Besaleel, syn Uriego, syna Chura,
znajdował się tam przed przybytkiem PANA. I tam
udał się po radę Salomon oraz [całe] zgromadzenie.
6 I Salomon przystąpił przed PANEM do ołtarza z
brązu, który [był] przed Namiotem Zgromadzenia, i
złożył na nim tysiąc ofiar całopalnych. **7** Tej samej
nocy Bóg ukazał się Salomonowi i powiedział do
niego: Proś, o co [chcesz], a dam tobie. **8** Wtedy
Salomon powiedział do Boga: Ty okazałeś mojemu
ojcu Dawidowi wielkie miłosierdzie i ustanowiłeś mnie
królem w jego miejsce. **9** A teraz, PANIE Boże, niech
się spełni twoje słowo, [które powiedziałeś] do mego
ojca Dawida, bo uczyniłeś mnie królem nad ludem,
który jest tak liczny, jak proch ziemi. **10** Daj mi więc
mądrość i wiedzę, abym wychodził i wchodził przed tym
ludem; któż bowiem zdoła sądzić ten twój lud, [który
jest] tak wielki? **11** Wtedy Bóg powiedział do Salomona:
Ponieważ było to w twoim sercu, a nie prosiłeś o
bogactwo, majętności i sławę ani o śmierć tych, którzy
cię nienawidzą, ani też nie prosiłeś o długie życie,
ale prosiłeś dla siebie o mądrość i wiedzę, abyś mógł
sądzić mój lud, nad którym ustanowiłem cię królem; **12**
Mądrość i umiejętność będzie ci dana, ponadto dam ci
bogactwo, majętności i sławę, jakich nie miał żaden
z królów, którzy byli przed tobą, ani nie będzie miał
żaden z tych, którzy po tobie nastąpią. **13** Salomon
wrócił z tej wyżyny, która [była] w Gibeonie, sprzed
Namiotu Zgromadzenia, do Jerozolimy i królował
nad Izraelem. **14** I Salomon zgromadził rydwany i
jeźdźców, tak że miał tysiąc czterysta rydwanów i
dwanaście tysięcy jeźdźców, których rozmieścił w
miastach rydwanów i przy sobie w Jerozolimie. **15**
Król złożył w Jerozolimie złota i srebra, jak kamieni, a
cedrów złożył jak sykomor, których na równinie rośnie
bardzo dużo. **16** Sprowadzono też dla Salomona konie
z Egiptu i nić lnianą, bo kupcy króla nabywali ją za
określoną cenę. **17** I wychodzili, i przywozili z Egiptu
rydwan za sześćset syklów srebra, a konia za sto
pięćdziesiąt. W ten sposób wszyscy królowie chetyccy
i królowie Syrii dostawali [je] za ich pośrednictwem.

2 Wtedy Salomon postanowił zbudować dom dla
imienia PANA oraz pałac królewski dla siebie. **2** I
odliczył Salomon siedemdziesiąt tysięcy mężczyzn do
noszenia ciężarów i osiemdziesiąt tysięcy mężczyzn do
ciosania na górze, a nad nimi – trzy tysiące sześciuset
nadzorców. **3** Salomon posłał też do Hurama, króla
Tyru, [wiadomość]: Jak postąpiłeś z moim ojcem
Dawidem, gdy przysłałeś mu [drzewa] cedrowego, aby
zbudował sobie dom na mieszkanie, [tak postąp ze
mną]. **4** Oto chcę budować dom dla imienia PANA,
swego Boga, aby mu go poświęcić i aby palić przed nim
wonne kadzidło, składać nieustannie chleb pokładny
oraz całopalenia poranne i wieczorne – w szabaty, w
dni nowiu oraz w uroczyste święta PANA, naszego
Boga. [To jest] wieczny [nakaz] w Izraelu. **5** A dom,
który mam zbudować, [będzie] wielki, gdyż nasz Bóg
jest większy od wszystkich bogów. **6** Któż jednak
zdoła zbudować mu dom, skoro niebiosa i niebiosa
niebios nie mogą go ogarnąć? A kim jestem ja, żebym
miał mu dom zbudować? Chyba tylko do palenia
przed nim kadzidła. **7** Dlatego więc przyślij mi teraz
człowieka uzdolnionego w obróbce złota, srebra, brązu,
żelaza, purpury, karmazynu i błękitu, i który umie
rzeźbić wraz z innymi rzemieślnikami będącymi przy
mnie w Judzie i Jerozolimie, wyznaczonymi przez
mego ojca Dawida. **8** Przyślij mi też z Libanu drzewa
cedrowego, cyprysowego i sandałowego, bo wiem, że
twoi słudzy umieją rąbać drzewa w Libanie, a oto moi
słudzy [będą] z twoimi sługami; **9** Aby przygotowali
mi jak najwięcej drzewa. Dom bowiem, który chcę
zbudować, ma być nad podziw wielki. **10** A oto twoim
sługom, robotnikom, którzy mają wycinać drzewo,
dam dwadzieścia tysięcy kor wymłóconej pszenicy,
dwadzieścia tysięcy kor jęczmienia, dwadzieścia
tysięcy bat wina oraz dwadzieścia tysięcy bat oliwy.
11 Wtedy Huram, król Tyru, odpowiedział w piśmie,
które wysłał do Salomona: Ponieważ PAN umiłował
swój lud, ustanowił cię nad nim królem. **12** Huram
mówił dalej: Błogosławiony [niech będzie] PAN, Bóg
Izraela, który uczynił niebo i ziemię, który dał królowi
Dawidowi syna mądrego, zdolnego, rozumnego i
roztropnego, aby zbudował dom dla PANA oraz pałac
królewski dla siebie. **13** Posyłam ci więc człowieka
mądrego, zdolnego i roztropnego: Hurama-Abiego;
14 Syna kobiety spośród córek Dana, którego ojcem
był mieszkaniec Tyru, a który umie pracować przy
złocie, srebrze, brązie, żelazie, kamieniu, drewnie –
z purpurą, błękitem, bisiorem i karmazynem, który
[umie] wykonywać wszelkie rzeźby i obmyślać każdą
powierzoną mu pracę, razem z twymi rzemieślnikami

i rzemieślnikami mego pana Dawida, twojego ojca.
15 Teraz więc niech mój pan przyśle swoim sługom
pszenicę, jęczmień, oliwę i wino, o których mówił. 16 A
my nawycinamy drzew z Libanu, ile ci będzie potrzeba,
i sprowadzimy je morzem na tratwach do Jafy, a ty je
każesz sprowadzić do Jerozolimy. 17 Wtedy Salomon
obliczył wszystkich cudzoziemców, którzy [byli] w ziemi
Izraela po tym spisie, którego dokonał jego ojciec
Dawid, i znalazło się ich sto pięćdziesiąt trzy tysiące
sześciuset. 18 I przeznaczył z nich siedemdziesiąt
tysięcy do dźwigania ciężarów, osiemdziesiąt tysięcy do
ciosania w górach i trzy tysiące sześciuset nadzorców
nad robotami ludu.

3 Wtedy Salomon zaczął budować dom PANA
w Jerozolimie na górze Moria, która została
wskazana Dawidowi, jego ojcu, na miejscu, które Dawid
przygotował na klepisku Ornana Jebusyty. 2 A zaczął
[go] budować w drugim miesiącu, drugiego [dnia], w
czwartym roku swojego panowania. 3 Takie są wymiary,
według których Salomon zbudował dom Boży: długość
– sześćdziesiąt łokci, w łokciach według miary dawnej,
szerokość – dwadzieścia łokci. 4 Przedsionek zaś,
który był przed domem i odpowiadał jego szerokości,
miał dwadzieścia łokci długości i sto dwadzieścia
[łokci] wysokości. Wewnątrz pokrył [go] szczerym
złotem. 5 A [wnętrze] wielkiego domu wyłożył drzewem
cyprysowym i pokrył czystym złotem, a na wierzchu
przyozdobił [je] palmami i łańcuchami. 6 Pokrył też
dom drogocennymi kamieniami dla ozdoby, a złoto
[było] złotem z Parwaim. 7 Ponadto złotem pokrył dom,
belki, odrzwia, jego ściany i jego drzwi, a na ścianach
wyrzeźbił cherubiny. 8 Zbudował też dom najświętszy,
którego długość [odpowiadała] szerokości domu –
dwadzieścia łokci, a jego szerokość – dwadzieścia
łokci; i pokrył go czystym złotem [o wadze] sześciuset
talentów. 9 Gwoździe ważyły pięćdziesiąt syklów złota.
Górne sale także pokrył złotem. 10 Wykonał też w
domu najświętszym dwa cherubiny misternie rzeźbione
i pokrył je złotem. 11 A skrzydła cherubinów [były]
długie na dwadzieścia łokci. Skrzydło jednego, na pięć
łokci, sięgało ściany domu, a drugie skrzydło, także
na pięć łokci, sięgało skrzydła drugiego cherubina.
12 Także skrzydło drugiego cherubina, na pięć łokci,
sięgało ściany domu, a drugie skrzydło, na pięć łokci,
sięgało skrzydła drugiego cherubina. 13 [W ten sposób]
skrzydła tych cherubinów rozciągały się na dwadzieścia
łokci. Stały one na swoich nogach, a ich twarze [były
zwrócone] ku domowi. 14 Wykonał też zasłonę z
błękitu, purpury, karmazynu i bisioru oraz wyhaftował
na niej cherubiny. 15 Uczynił też przed domem dwie
kolumny wysokie na trzydzieści pięć łokci, a głowice,
które [były] na ich wierzchach miały po pięć łokci. 16
Zrobił też łańcuszki, [jak] w Miejscu Najświętszym, a
umieścił [je] na wierzchołkach tych kolumn, wykonał też
sto jabłek granatu, które zawiesił na tych łańcuszkach.
17 Wzniósł [te] kolumny przed świątynią, jedną po
prawej, a drugą po lewej stronie; prawą nazwał Jakin,
a lewą – Boaz.

4 Uczynił też ołtarz z brązu długi na dwadzieścia
łokci, szeroki na dwadzieścia łokci, a na dziesięć
łokci wysoki. 2 Wykonał również odlewane morze na
dziesięć łokci od brzegu do brzegu. Było ono dokładnie
okrągłe, miało pięć łokci wysokości i trzydzieści łokci
obwodu. 3 A pod nim dokoła znajdowały się podobizny
wołów, których było po dziesięć na każdym łokciu, a
otaczały morze dokoła. Były dwa rzędy tych wołów
odlanych razem z morzem. 4 Stało ono na dwunastu
wołach, z których trzy spoglądały na północ, trzy
spoglądały na zachód, trzy spoglądały na południe,
a trzy spoglądały na wschód. Morze [stało] na nich
na wierzchu, a wszystkie ich zady były zwrócone do
środka. 5 Jego grubość była na [szerokość] dłoni;
a jego brzeg był wykonany jak brzeg kielicha, [w
kształcie] kwiatu lilii. Mieściło w sobie trzy tysiące bat.
6 Wykonał również dziesięć kadzi do obmywania w
nich wszystkiego, co należało do całopalenia, i postawił
pięć po prawej i pięć po lewej stronie. Ale morze
[służyło] do obmywania się w nim kapłanów. 7 Uczynił
też dziesięć złotych świeczników w kształcie, jaki miały
mieć, i postawił [je] w świątyni, pięć po prawej i pięć
po lewej stronie. 8 Uczynił też dziesięć stołów, które
postawił w świątyni, pięć po prawej i pięć po lewej
stronie. Wykonał też sto złotych czasz. 9 Zbudował
również dziedziniec kapłanów i wielki dziedziniec oraz
bramy do dziedzińca, a bramy pokrył brązem. 10
A morze postawił po prawej stronie na południowy
wschód. 11 Huram uczynił kociołki, łopatki i miednice.
Tak ukończył Huram pracę, którą miał wykonać dla
króla Salomona, dla domu Bożego. 12 [Mianowicie]:
dwie kolumny z okrągłymi głowicami na wierzchu tych
dwóch kolumn oraz dwie siatki, które okrywały dwie
okrągłe głowice na szczycie kolumn; 13 I czterysta
jabłek granatu do tych dwóch siatek, po dwa rzędy
jabłek granatu na każdej siatce, do pokrycia dwóch
okrągłych głowic na wierzchach kolumn. 14 Porobił
także podstawy oraz kadzie na tych podstawach; 15
Jedno morze i dwanaście wołów pod nim. 16 Do tego
kociołki, łopatki, widełki i wszystkie naczynia do nich
porobił Huram-Abi dla króla Salomona, do domu PANA
z polerowanego brązu. 17 Na równinach Jordanu król
odlewał je w gliniastej ziemi, między Sukkot i Seredatą.
18 Salomon sporządził więc wszystkie te naczynia
w tak wielkiej liczbie, że nie można było obliczyć
wagi brązu. 19 Sporządził także Salomon wszystkie

naczynia, które [należały] do domu Bożego: złoty
ołtarz i stoły, na których [składano] chleby pokładne;
20 Także świeczniki i ich lampy ze szczerego złota,
aby je rozpalano według zwyczaju przed Miejscem
Najświętszym; 21 Ponadto kwiaty, lampy i szczypce
ze złota, i to z wybornego złota; 22 [Do tego] nożyce,
miednice, czasze i kadzielnice ze szczerego złota;
bramy do domu, bramy wewnętrzne do Najświętszego
Miejsca oraz drzwi domu, [czyli] świątyni, ze złota.

5 A tak ukończono wszelką pracę, którą wykonał
Salomon dla domu PANA. I Salomon wniósł tam
rzeczy, które poświęcił jego ojciec Dawid: srebro, złoto i
wszystkie naczynia włożył do skarbców domu Bożego.
2 Potem Salomon zebrał starszych z Izraela, wszystkich
naczelników z każdego pokolenia, przywódców rodów
synów Izraela, w Jerozolimie, aby przenieśli arkę
przymierza PANA z miasta Dawida, którym jest Syjon.
3 Zebrali się więc u króla wszyscy mężczyźni Izraela na
święto w siódmym miesiącu. 4 A gdy się zeszli wszyscy
starsi z Izraela, Lewici wzięli arkę; 5 I przenieśli ją,
Namiot Zgromadzenia i wszystkie naczynia święte,
które [były] w namiocie. Przenieśli je kapłani [i] Lewici.
6 Potem król Salomon i całe zgromadzenie Izraela –
zebrane u niego przed arką – złożyli w ofierze owce
i woły, których nie można było zliczyć ani spisać z
powodu wielkiej liczby. 7 Wtedy kapłani wnieśli arkę
przymierza PANA do wnętrza domu na jej miejsce,
do Miejsca Najświętszego, pod skrzydła cherubinów.
8 Cherubiny miały bowiem rozpostarte skrzydła nad
miejscem [położenia] arki i okrywały od góry arkę i jej
drążki. 9 I powyciągali drążki, tak że ich końce było
widać z arki przed Miejscem Najświętszym, ale nie
były widoczne na zewnątrz. I są tam aż do dziś. 10 W
arce nie było nic oprócz dwóch tablic, które Mojżesz
tam włożył na Horebie, gdy PAN zawarł [przymierze] z
synami Izraela po ich wyjściu z Egiptu. 11 A gdy kapłani
wyszli z miejsca świętego (gdyż wszyscy kapłani,
którzy byli obecni, poświęcili się, nie przestrzegając
podziału na zmiany; 12 Stali też Lewici śpiewacy i
wszyscy, którzy byli z Asafa, Hemana, Jedutuna wraz
ze swoimi synami i braćmi, ubrani w szaty z bisioru,
z cymbałami, lutniami i cytrami, stali na wschodniej
stronie ołtarza, a z nimi stu dwudziestu kapłanów
grających na trąbach); 13 I kiedy tak zgodnie trąbili,
i śpiewali, i wydawali jeden głos, chwaląc i sławiąc
PANA; i gdy podnosili głos [przy wtórze] trąb, cymbałów
i [innych] instrumentów muzycznych, chwaląc PANA,
że jest dobry, że na wieki [trwa] jego miłosierdzie,
wtedy dom, dom PANA, napełnił się obłokiem; 14 Tak
że kapłani nie mogli tam ustać, aby pełnić służbę, z
powodu tego obłoku, bo chwała PANA napełniła dom
Boży.

6 Wtedy przemówił Salomon: PAN powiedział, że
będzie mieszkać w mroku. 2 A ja zbudowałem
dom na mieszkanie dla ciebie i miejsce twojego
zamieszkania na wieki. 3 Potem król odwrócił
się i błogosławił całemu zgromadzeniu Izraela, a
całe zgromadzenie Izraela stało. 4 I powiedział:
Błogosławiony [niech będzie] PAN, Bóg Izraela, który
swoimi rękami wypełnił to, co mówił swoimi ustami
do mojego ojca Dawida: 5 Od dnia, w którym
wyprowadziłem swój lud z ziemi Egiptu, nie wybrałem
żadnego miasta spośród wszystkich pokoleń Izraela,
aby zbudować [tam] dom, gdzie przebywałoby moje
imię, ani nie wybrałem żadnego mężczyzny, który
byłby władcą nad moim ludem Izraela. 6 Ale wybrałem
Jerozolimę, aby tam przebywało moje imię; wybrałem
też Dawida, aby był [postawiony] nad moim ludem
Izraela. 7 Mój ojciec Dawid postanowił w swoim sercu,
że zbuduje dom dla imienia PANA, Boga Izraela. 8
Ale PAN powiedział do Dawida, mego ojca: Ponieważ
postanowiłeś w swoim sercu, że zbudujesz dom dla
mojego imienia, dobrze uczyniłeś, że tak postanowiłeś
w sercu; 9 Nie ty jednak będziesz budował ten
dom, ale twój syn, który wyjdzie z twoich bioder, on
zbuduje dom dla mojego imienia. 10 PAN więc wypełnił
swoje słowo, które powiedział. Powstałem bowiem w
miejsce Dawida, swojego ojca, i zasiadłem na tronie
Izraela, tak jak PAN powiedział, i zbudowałem ten
dom dla imienia PANA, Boga Izraela. 11 Tam też
umieściłem arkę, w której jest przymierze PANA, jakie
zawarł z synami Izraela. 12 Wtedy [Salomon] stanął
przed ołtarzem PANA, przed całym zgromadzeniem
Izraela, i wyciągnął swoje ręce. 13 Salomon bowiem
uczynił podwyższenie z brązu, które postawił pośrodku
dziedzińca, długie na pięć łokci, szerokie na pięć łokci
i wysokie na trzy łokcie. I wstąpił na nie, uklęknął
na swoich kolanach przed całym zgromadzeniem
Izraela, wyciągnął ręce do nieba; 14 I powiedział:
PANIE, Boże Izraela, nie ma Boga na niebie i na
ziemi podobnego tobie, przestrzegającego przymierza
i miłosierdzia wobec swoich sług, którzy postępują
przed tobą całym swoim sercem. 15 Dotrzymałeś
swojemu słudze Dawidowi, memu ojcu, tego, co mu
obiecałeś; swoimi ustami to wypowiedziałeś i swoją
ręką wypełniłeś, jak to jest dziś. 16 Teraz więc, PANIE,
Boże Izraela, dotrzymaj swemu słudze Dawidowi,
memu ojcu, tego, co mu obiecałeś, mówiąc: Nie
zabraknie ci przed moim obliczem potomka, który by
zasiadał na tronie Izraela, jeśli tylko twoi synowie będą
strzec swej drogi i postępować według mojego prawa,
tak jak ty postępowałeś przede mną. 17 A teraz, PANIE,

Boże Izraela, niech będzie potwierdzone twoje słowo,
które wypowiedziałeś do swego sługi Dawida. 18 Czyż
naprawdę jednak Bóg zamieszka z człowiekiem na
ziemi? Oto niebiosa i niebiosa niebios nie mogą cię
ogarnąć; o ileż mniej ten dom, który zbudowałem? 19
Zważ więc na modlitwę swego sługi i na jego prośbę,
PANIE, mój Boże, wysłuchaj wołania i modlitwy, które
twój sługa zanosi przed tobą; 20 Aby twoje oczy
były otwarte nad tym domem we dnie i w nocy, nad
tym miejscem, o którym powiedziałeś, że będzie tu
przebywać twoje imię; abyś wysłuchiwał modlitwy,
którą twój sługa zanosi w tym miejscu. 21 Wysłuchaj
więc prośby swego sługi i swego ludu Izraela, którą
będą zanosić w tym miejscu. Wysłuchaj z miejsca
swojego zamieszkania, z nieba, a gdy wysłuchasz,
przebacz. 22 Jeśli ktoś zgrzeszy przeciwko swemu
bliźniemu, a ten zobowiąże go do przysięgi, a ta
przysięga przyjdzie przed twój ołtarz w tym domu;
23 Ty wysłuchaj z nieba, racz działać i osądź swoje
sługi; potępiaj niegodziwego, sprowadzając mu na
głowę jego czyny, a usprawiedliwiaj sprawiedliwego,
oddając mu według jego sprawiedliwości. 24 Jeśli
twój lud Izrael zostanie pobity przez wroga za to,
że zgrzeszył przeciwko tobie, a nawróci się, wyzna
twoje imię i będzie się modlić, i błagać cię w tym
domu; 25 Ty wysłuchaj z nieba i przebacz grzech
swemu ludowi Izraela, i przyprowadź go znów do
ziemi, którą dałeś jemu oraz jego ojcom. 26 Kiedy
niebo będzie zamknięte i nie będzie deszczu z tego
powodu, że zgrzeszyli przeciwko tobie, ale będą się
modlić w tym miejscu, wyznają twoje imię i odwrócą
się od swojego grzechu, bo ich upokorzyłeś; 27 Ty
wysłuchaj z nieba i przebacz grzech swoich sług i
swojego ludu Izraela, gdy nauczysz ich dobrej drogi,
po której mają kroczyć, i ześlij deszcz na swoją ziemię,
którą dałeś swojemu ludowi w dziedzictwo. 28 Jeśli
będzie w ziemi głód, jeśli nastanie zaraza, susza, rdza,
szarańcza lub robactwo; jeśli wróg będzie uciskał [lud]
w ziemi jego zamieszkania, [jeśli będzie] jakakolwiek
plaga lub choroba; 29 Wszelkiej modlitwy i wszelkiego
błagania, jakie zaniesie którykolwiek człowiek lub cały
lud Izraela – kto tylko uzna swoją klęskę i swój ból i
podniesie swoje ręce w tym domu; 30 Ty wysłuchaj
z nieba, z miejsca swojego zamieszkania, przebacz
i oddaj każdemu według wszystkich jego dróg, ty,
który znasz jego serce – gdyż jedynie ty znasz serca
synów ludzkich; 31 Aby się ciebie bali i kroczyli twoimi
drogami po wszystkie dni, które będą żyć na ziemi,
którą dałeś naszym ojcom. 32 Również i cudzoziemca,
który nie jest z twojego ludu Izraela, a jednak przyjdzie
z dalekiej ziemi przez wzgląd na twoje wielkie imię,
na potężną rękę i wyciągnięte ramię, gdy przyjdzie i
będzie się modlić w tym domu; 33 Ty wysłuchaj z nieba,
z miejsca swojego zamieszkania, i uczyń wszystko,
o co ten cudzoziemiec będzie do ciebie wołać, aby
wszystkie narody ziemi poznały twoje imię i bały się
ciebie tak jak twój lud Izraela, i aby wiedziały, że twoje
imię jest wzywane nad tym domem, który zbudowałem.
34 Jeśli twój lud wyruszy na wojnę przeciwko swoim
wrogom, drogą, którą go poślesz, i będzie się modlić,
zwracając się ku temu miastu, które wybrałeś, i ku
domowi, który zbudowałem dla twojego imienia; 35
Wysłuchaj z nieba ich modlitwy i błagania i broń ich
sprawy. 36 Jeśli zgrzeszą [przeciw] tobie – bo nie ma
człowieka, który by nie zgrzeszył – i rozgniewasz się
na nich, i poddasz ich wrogowi, który uprowadzi ich w
niewolę do ziemi dalekiej lub bliskiej; 37 Jeśli wezmą
to do serca w tej ziemi, do której zostali uprowadzeni
w niewolę, i odwrócą się, i będą się modlić w ziemi
swojej niewoli, mówiąc: Zgrzeszyliśmy, źle uczyniliśmy
i niegodziwie postępowaliśmy; 38 I jeśli zawrócą do
ciebie z całego swego serca i całą swoją duszą w
ziemi swojej niewoli, do której [zostali] uprowadzeni, i
będą się modlić, zwróceni ku swojej ziemi, którą dałeś
ich ojcom, i ku miastu, które wybrałeś, i ku domowi,
który zbudowałem dla twojego imienia; 39 Wysłuchaj z
nieba, z miejsca swojego zamieszkania, ich modlitwy
i ich błagania, broń ich sprawy i przebacz swemu
ludowi, który zgrzeszył przeciw tobie. 40 A teraz, o
Boże, proszę, niech twoje oczy będą otwarte i niech
twoje uszy będą uważne na modlitwę [zaniesioną] w
tym miejscu. 41 Powstań więc teraz, PANIE Boże, i
wejdź do miejsca swego odpoczynku, ty i arka twojej
mocy. Niech twoi kapłani, PANIE Boże, ubiorą się w
zbawienie, a twoi święci niech się radują dobrem.
42 PANIE Boże, nie odwracaj oblicza od swojego
pomazańca; pamiętaj o miłosierdziu [wobec] Dawida,
swego sługi.

7 A gdy Salomon skończył się modlić, spadł z nieba
ogień i pochłonął całopalenie oraz [pozostałe] ofiary,
a chwała PANA wypełniła ten dom. 2 I kapłani nie
mogli wejść do domu PANA, bo chwała PANA napełniła
dom PANA. 3 Wszyscy synowie Izraela, widząc
spadający ogień i chwałę PANA nad domem, upadli
twarzą do ziemi, na posadzkę, oddali pokłon PANU
i chwalili [go], mówiąc: Bo [jest] dobry, bo na wieki
[trwa] jego miłosierdzie. 4 Wtedy król i cały lud złożyli
ofiary przed PANEM. 5 Król Salomon złożył w ofierze
dwadzieścia dwa tysiące wołów i sto dwadzieścia
tysięcy owiec. I tak król i cały lud poświęcili dom
Boży. 6 Kapłani zaś stali na swoich stanowiskach,
również Lewici z instrumentami muzycznymi PANA,
które wykonał król Dawid na chwałę PANA – bo na
wieki trwa jego miłosierdzie – i oddał nimi chwałę.

Naprzeciw nich trąbili kapłani, a cały lud Izraela stał. 7
Salomon poświęcił również środek dziedzińca, który
znajdował się przed domem PANA, bo tam złożył
w ofierze całopalenia i tłuszcz ofiar pojednawczych,
gdyż na ołtarzu z brązu, który Salomon wykonał, nie
mogły się pomieścić całopalenia, ofiary z pokarmów i
tłuszcz. 8 W tym czasie Salomon obchodził święto
przez siedem dni, a z nim cały Izrael, bardzo wielkie
zgromadzenie, od wejścia do Chamat aż do rzeki
Egiptu. 9 Potem ósmego dnia obchodzili uroczyste
święto. Poświęcenie ołtarza trwało bowiem siedem dni
i uroczyste święto [obchodzili] przez siedem dni. 10 A
dwudziestego trzeciego dnia siódmego miesiąca, [król]
odesłał lud do jego namiotów, radosny i cieszący się
w sercu z powodu dobrodziejstwa, które PAN uczynił
Dawidowi, Salomonowi i Izraelowi, swojemu ludowi. 11
I tak Salomon ukończył dom PANA i dom królewski i
szczęśliwie wykonał wszystko, co zamierzył w sercu
uczynić w domu PANA i w swoim domu. 12 Potem
PAN ukazał się Salomonowi w nocy i powiedział do
niego: Wysłuchałem twojej modlitwy i wybrałem sobie
to miejsce na dom ofiary. 13 Jeśli zamknę niebo,
żeby nie było deszczu, jeśli rozkażę szarańczy, aby
pożarła ziemię, jeśli też ześlę zarazę na swój lud; 14
I jeśli mój lud, który jest nazywany moim imieniem,
ukorzy się, będzie modlić się i szukać mojego oblicza,
i odwróci się od swoich złych dróg, wtedy wysłucham
go z nieba, przebaczę mu grzech i uzdrowię jego
ziemię. 15 Teraz moje oczy będą otwarte, a moje uszy
uważne na modlitwę [zaniesioną] w tym miejscu. 16
Teraz bowiem wybrałem i poświęciłem ten dom, aby
tu przebywało moje imię na wieki. Tam będą moje
oczy i moje serce po wszystkie dni. 17 Ty zaś, jeśli
będziesz chodził przede mną, tak jak chodził Dawid,
twój ojciec, i będziesz postępował według wszystkiego,
co ci nakazałem, i przestrzegał moich nakazów i praw;
18 Wtedy utwierdzę tron twojego królestwa, tak jak
przyrzekłem Dawidowi, twojemu ojcu: Nie zabraknie ci
potomka panującego nad Izraelem. 19 A jeśli odwrócicie
się [ode mnie] i opuścicie moje nakazy i przykazania,
które wam podałem, a pójdziecie służyć innym bogom
i będziecie im oddawać pokłon; 20 Wtedy wykorzenię
ich ze swojej ziemi, którą im dałem, a ten dom, który
poświęciłem swojemu imieniu, odrzucę sprzed swojego
oblicza i uczynię z niego [przedmiot] przypowieści
i pośmiewiskiem wśród wszystkich narodów. 21 A
ten dom, który był wyniosły, będzie dla każdego
przechodzącego obok przedmiotem zdziwienia, tak
że powie: Czemu PAN tak uczynił tej ziemi i temu
domowi? 22 Wtedy odpowiedzą: Ponieważ opuścili
PANA, Boga swoich ojców, który ich wyprowadził z
ziemi Egiptu, a uchwycili się innych bogów, oddawali
im pokłon i służyli im. Dlatego sprowadził na nich całe
to nieszczęście.

8 A po upływie dwudziestu lat, w których Salomon
zbudował dom PANA i swój dom; 2 Odbudował
też miasta, które Huram zwrócił Salomonowi, i oddał
je na mieszkanie synom Izraela. 3 Potem Salomon
wyruszył do Chamat Soby i zdobył je. 4 Odbudował
też Tadmor na pustyni oraz wszystkie miasta, [w
których miał] składy, a które zbudował w Chamat.
5 Odbudował także Bet-Choron górne i Bet-Choron
dolne, miasta warowne, z murami, bramami i ryglami;
6 Również Baalat i wszystkie miasta, w których
Salomon miał składy, wszystkie też miasta rydwanów i
miasta jeźdźców i wszystko to, co mu się podobało
wybudować w Jerozolimie, w Libanie i w całej ziemi
swego panowania. 7 A wszystkie ludy, które ocalały
spośród Chetytów, Amorytów, Peryzzytów, Chiwwitów i
Jebusytów, które nie były z Izraela; 8 Lecz [stanowiły]
potomstwo tych, którzy pozostali po nich w ziemi,
a których synowie Izraela nie mogli wytracić – te
Salomon obciążył pracą przymusową aż do dziś. 9
Ale z synów Izraela Salomon nie uczynił niewolników
do swoich prac, byli tylko dzielnymi wojownikami,
naczelnikami jego dowódców i przełożonymi nad jego
rydwanami i jeźdźcami. 10 Ci byli naczelnikami spośród
wodzów, których miał król Salomon; było ich dwustu
pięćdziesięciu, którzy panowali nad ludem. 11 Lecz
córkę faraona Salomon przeniósł z miasta Dawida do
domu, który jej zbudował. Powiedział bowiem: Moja
żona nie będzie mieszkała w domu Dawida, króla
Izraela, bo jest święty przez to, że weszła do niego arka
PANA. 12 Wtedy Salomon złożył PANU całopalenia na
ołtarzu PANA, który zbudował przed przedsionkiem;
13 Zgodnie ze zwyczajem, składając każdego dnia
według nakazu Mojżesza, w szabaty, w dni nowiu
księżyca i w uroczyste święta, trzy razy w roku: w
Święto Przaśników, w Święto Tygodni i w Święto
Namiotów. 14 I ustanowił według rozporządzenia
Dawida, swojego ojca, zmiany kapłanów w ich służbie
oraz Lewitów w ich obowiązkach, aby chwalili [Boga] i
służyli przy kapłanach według ustalonego porządku
każdego dnia. Odźwiernych też ustanowił według ich
zmian przy każdej bramie. Taki bowiem [był] rozkaz
Dawida, męża Bożego. 15 I nie odstąpiono w żadnej
sprawie od rozkazu króla dotyczącego kapłanów i
Lewitów oraz skarbów. 16 I tak zostały przygotowane
wszystkie dzieła Salomona od dnia, w którym położono
fundamenty domu PANA, aż do jego ukończenia.
W ten sposób został dokończony dom PANA. 17
Wtedy Salomon wyruszył do Esjon-Geber i do Elot
nad brzegiem morza w ziemi Edomu. 18 I Huram za
pośrednictwem swoich sług, posłał mu okręty i żeglarzy

obeznanych z morzem. Wraz ze sługami Salomona
popłynęli do Ofiru, wzięli stamtąd czterysta pięćdziesiąt
talentów złota i przywieźli [je] do króla Salomona.

9 A gdy królowa Saby usłyszała o sławie Salomona,
przybyła do Jerozolimy, aby przez zagadki poddać
go próbie. [Przybyła] z bardzo wielkim orszakiem, z
wielbłądami niosącymi wonności, bardzo dużo złota i
drogocennych kamieni. Gdy przyszła do Salomona,
rozmawiała z nim o wszystkim, co leżało jej na sercu.
2 Salomon zaś odpowiedział na wszystkie jej pytania.
Nie było nic tajemnego dla Salomona, na co nie mógłby
jej odpowiedzieć. **3** Gdy więc królowa Saby ujrzała
mądrość Salomona i dom, który zbudował; **4** A także
potrawy jego stołu, siadanie jego sług, stawanie jego
służących, ich szaty, jego podczaszych i ich szaty oraz
schody, po których wstępował do domu PANA, dech
zamarł jej [w piersi]. **5** Wtedy przemówiła do króla:
Prawdziwa była ta wieść, którą słyszałam w mojej
ziemi o twoich dziełach i twojej mądrości. **6** Jednak nie
wierzyłam ich słowom, aż przybyłam i zobaczyłam [to
wszystko] na własne oczy. I oto nie powiedziano mi
nawet połowy o twojej wielkiej mądrości. Przeszedłeś
bowiem sławę, o której słyszałam. **7** Błogosławieni twoi
ludzie i błogosławieni twoi słudzy, którzy zawsze stoją
przed tobą i słuchają twojej mądrości. **8** Niech będzie
błogosławiony PAN, twój Bóg, który cię sobie upodobał,
aby cię posadzić na swoim tronie jako króla [dla]
PANA, twojego Boga. A ponieważ twój Bóg umiłował
Izraela, aby go umocnić na wieki, dlatego ustanowił cię
królem nad nimi, abyś czynił sąd i sprawiedliwość. **9** I
dała królowi sto dwadzieścia talentów złota i bardzo
wiele wonności oraz drogocennych kamieni. Nigdy nie
[przywieziono] takich wonności, jakie królowa Saby
dała królowi Salomonowi. **10** Ponadto słudzy Hurama
i słudzy Salomona, którzy przywieźli złoto z Ofiru,
sprowadzili także drzewa sandałowe i drogocenne
kamienie. **11** Z tego drzewa sandałowego król wykonał
schody do domu PANA i do domu królewskiego oraz
harfy i cytry dla śpiewaków. Nigdy przedtem nie
widziano takich rzeczy w ziemi Judy. **12** Król Salomon
dał królowej Saby wszystko, czego zapragnęła i o
co poprosiła, nie licząc [daru za to], co przyniosła
do króla. Potem odjechała i wróciła do swojej ziemi
razem ze swoimi sługami. **13** A waga złota, które
wpływało do Salomona w ciągu jednego roku, wynosiła
sześćset sześćdziesiąt sześć talentów złota; **14** Nie
licząc [tego], co dostawał od kupców i handlarzy.
Także wszyscy królowie arabscy i namiestnicy ziemi
przywozili złoto i srebro Salomonowi. **15** Wykonał więc
król Salomon dwieście tarczy z kutego złota. Na każdą
tarczę wychodziło sześćset [syklów] kutego złota. **16**
[Wykonał] także trzysta puklerzy z kutego złota. Na
każdy puklerz wychodziło trzysta [syklów] złota. I król
umieścił je w domu lasu Libanu. **17** Król sporządził
także wielki tron z kości słoniowej i pokrył go szczerym
złotem. **18** Tron [miał] sześć stopni, a podnóżek był
ze złota, przymocowany do tronu. Po obu stronach
siedzenia były poręcze, a przy poręczach stały dwa lwy.
19 Dwanaście lwów stało na tych sześciu stopniach po
obu stronach. Czegoś takiego nie uczyniono w żadnym
[innym] królestwie. **20** Wszystkie też naczynia, z których
pił król Salomon, były złote, i wszystkie sprzęty w domu
lasu Libanu [były] ze szczerego złota. [Nie było] nic
ze srebra, gdyż nie uważano go za cenne w czasach
Salomona. **21** Królewskie okręty pływały bowiem do
Tarszisz wraz ze sługami Hurama. Raz na trzy lata
okręty wracały z Tarszisz, przywożąc złoto, srebro,
kości słoniowe, małpy i pawie. **22** I tak król Salomon
przewyższał wszystkich królów ziemi bogactwem i
mądrością. **23** Wszyscy więc królowie ziemi pragnęli
widzieć Salomona, aby słuchać jego mądrości, którą
Bóg włożył w jego serce. **24** Każdy z nich przynosił
mu swoje dary: naczynia srebrne i złote, szaty, zbroje,
wonności, konie i muły, rokrocznie. **25** I Salomon
miał cztery tysiące przegród dla koni i rydwanów oraz
dwanaście tysięcy jeźdźców, których rozmieścił po
miastach rydwanów i przy królu w Jerozolimie. **26** I
panował nad wszystkimi królami od rzeki aż do ziemi
Filistynów i do granicy Egiptu. **27** Król sprawił, że
srebro w Jerozolimie było jak kamienie, a cedry tak
liczne jak sykomory na nizinie. **28** Sprowadzono też dla
Salomona konie z Egiptu i ze wszystkich [innych] ziem.
29 A pozostałych dziejów Salomona, od pierwszych do
ostatnich, czy nie zapisano w księdze proroka Natana,
w proroctwie Achiasza Szilonity i w widzeniach Jeddo
widzącego przeciw Jeroboamowi, synowi Nebata? **30** I
Salomon królował w Jerozolimie nad całym Izraelem
czterdzieści lat. **31** Potem Salomon zasnął ze swoimi
ojcami i pochowano go w mieście Dawida, jego ojca, a
syn jego Roboam królował w jego miejsce.

10 Roboam udał się do Sychem, gdyż do Sychem
przybył cały Izrael, aby ustanowić go królem. **2** A
gdy usłyszał o tym Jeroboam, syn Nebata, który był
w Egipcie, dokąd uciekł przed królem Salomonem,
wrócił z Egiptu; **3** Wtedy posłano [po niego] i wezwano
go. Przyszedł więc Jeroboam wraz z całym Izraelem i
powiedzieli do Roboama: **4** Twój ojciec włożył na nas
ciężkie jarzmo. Teraz więc [ty] ulżyj [nam] w srogiej
niewoli swego ojca i w ciężkim jarzmie, które włożył na
nas, a będziemy ci służyć. **5** Odpowiedział im: Wróćcie
do mnie po trzech dniach. I lud odszedł. **6** Wtedy
król Roboam radził się starszych, którzy stawali przed
Salomonem, jego ojcem, gdy jeszcze żył, pytając: Jaką
odpowiedź radzicie dać temu ludowi? **7** Odpowiedzieli

mu: Jeśli będziesz dla tego ludu dobry, okażesz im
życzliwość i będziesz mówił do nich łagodne słowa,
to będą twoimi sługami przez wszystkie dni. 8 Ale
[on] odrzucił radę starszych, którą mu dali, i radził się
młodzieńców, którzy razem z nim wzrośli i stawali przed
nim. 9 I zapytał ich: A co wy radzicie odpowiedzieć
temu ludowi, który poprosił mnie: Ulżyj nam w jarzmie,
które włożył na nas twój ojciec? 10 Wtedy młodzieńcy,
którzy razem z nim wzrośli, odpowiedzieli mu: Tak
odpowiesz temu ludowi, który powiedział tobie: Twój
ojciec włożył na nas ciężkie jarzmo, ale ty nam ulżyj;
tak im powiesz: Mój mały [palec] jest grubszy niż biodra
mojego ojca. 11 Teraz więc chociaż mój ojciec nałożył
na was ciężkie jarzmo, ja dołożę do waszego jarzma.
Mój ojciec karcił was biczami, ale ja [będę] was [karcił]
skorpionami. 12 Przyszedł więc Jeroboam i cały lud do
Roboama trzeciego dnia, tak jak król nakazał, mówiąc:
Wróćcie do mnie na trzeci dzień. 13 I król odpowiedział
im surowo, bo odrzucił król Roboam radę starców.
14 I przemówił do nich według rady młodzieńców,
mówiąc: Mój ojciec obciążył was ciężkim jarzmem,
ale ja dołożę do niego. Mój ojciec karcił was biczami,
ale ja będę was karcił skorpionami. 15 Król więc nie
usłuchał ludu, sprawa bowiem wyszła od Boga, aby
PAN spełnił swoje słowo, które wypowiedział przez
Achiasza Szilonitę do Jeroboama, syna Nebata. 16 A
gdy cały Izrael [zobaczył], że król ich nie usłuchał, lud
odpowiedział królowi: Jakiż dział mamy w Dawidzie?
Nie mamy dziedzictwa w synu Jessego. [Idźcie] każdy
do swoich namiotów, Izraelu! A ty, Dawidzie, troszcz
się teraz o swój dom. I rozszedł się cały Izrael do
swoich namiotów. 17 [Tylko] nad synami Izraela, którzy
mieszkali w miastach Judy, królował Roboam. 18 Wtedy
król Roboam posłał do synów Izraela Hadorama, który
był poborcą, a [oni] ukamienowali go tak, że umarł. Król
Roboam wsiadł więc w pośpiechu na rydwan i uciekł
do Jerozolimy. 19 I w ten sposób Izrael zbuntował się
przeciwko domowi Dawida aż do dziś.

11 Kiedy Roboam przybył do Jerozolimy, zebrał
spośród domu Judy i Beniamina sto osiemdziesiąt
tysięcy [mężczyzn] – wyborowych wojowników – aby
walczyć z Izraelem i przywrócić królestwo Roboamowi.
2 Lecz słowo PANA doszło do Szemajasza, męża
Bożego: 3 Powiedz Roboamowi, synowi Salomona,
królowi Judy, i całemu Izraelowi w Judzie i Beniaminie:
4 Tak mówi PAN: Nie wyruszajcie ani nie walczcie ze
swoimi braćmi. Niech każdy wróci do swego domu, bo
ta rzecz wyszła ode mnie. I posłuchali słowa PANA, i
zawrócili z drogi przeciw Jeroboamowi. 5 I Roboam
zamieszkał w Jerozolimie, i odbudował miasta obronne
w Judzie. 6 Odbudował Betlejem, Etam i Tekoa; 7
Bet-Sur, Soko i Adullam; 8 Gat, Mareszę i Zif; 9
Adoraim, Lakisz i Azekę; 10 Sorea, Ajjalon i Hebron,
warowne miasta w Judzie i Beniaminie. 11 A gdy
wzmocnił te twierdze, ustanowił w nich dowódców
i [zaopatrzył] w składy zboża, oliwy i wina. 12 A w
każdym mieście [złożył] tarcze i włócznie i bardzo
je umocnił. Tak należały do niego Juda i Beniamin.
13 Kapłani też i Lewici, którzy [byli] w całym Izraelu,
zebrali się u niego, [przybywszy] ze wszystkich swoich
granic. 14 Lewici bowiem opuścili swoje pastwiska i
posiadłości i przyszli do Judy i do Jerozolimy, gdyż
Jeroboam i jego synowie odsunęli ich od pełnienia
służby kapłańskiej dla PANA. 15 I ustanowił sobie
kapłanów na wyżynach dla [kultu] demonów i cielców,
które sporządził. 16 A za nimi przybywali do Jerozolimy
ze wszystkich pokoleń Izraela ci, którzy zwrócili swoje
serca ku szukaniu PANA, Boga Izraela, aby składać
ofiary PANU, Bogu swoich ojców. 17 I tak przez trzy
lata umocnili królestwo Judy, i utwierdzili Roboama,
syna Salomona. Trzy lata bowiem chodzili drogą
Dawida i Salomona. 18 Potem Roboam wziął sobie za
żonę Machalat, córkę Jerimota, syna Dawida, [oraz]
Abihail, córkę Eliaba, syna Jessego; 19 Która mu
urodziła synów: Jeusza, Szemariasza i Zahama. 20
A po niej wziął za żonę Maakę, córkę Absaloma,
która urodziła mu Abiasza, Attaja, Zizę i Szelomita. 21
Roboam ukochał Maakę, córkę Absaloma, najbardziej
ze wszystkich swoich żon i nałożnic. Pojął bowiem
osiemnaście żon i sześćdziesiąt nałożnic i spłodził
dwudziestu ośmiu synów i sześćdziesiąt córek. 22
I Roboam ustanowił na czele Abiasza, syna Maaki,
aby był wodzem wśród jego braci. [Zamierzał] bowiem
uczynić go królem. 23 A postępując roztropnie, rozesłał
wszystkich [pozostałych] swoich synów po wszystkich
krainach Judy i Beniamina, po wszystkich miastach
warownych, i zaopatrzył ich w zapasy żywności. I
pragnął wielu żon.

12 A gdy Roboam utwierdził [swoje] królestwo i
umocnił je, opuścił prawo PANA, a wraz z nim
cały Izrael. 2 I w piątym roku panowania Roboama
Sziszak, król Egiptu, nadciągnął przeciw Jerozolimie,
oni bowiem zgrzeszyli przeciw PANU; 3 [Wyruszył] z
tysiącem i dwustu rydwanami i z sześćdziesięcioma
tysiącami jeźdźców oraz niezliczonym ludem, który
nadciągnął z nim z Egiptu: Libijczykami, Sukkijczykami
i Kuszytami. 4 I zdobył warowne miasta, które były
w Judzie, i dotarł aż do Jerozolimy. 5 Wtedy prorok
Szemajasz przyszedł do Roboama i do książąt Judy,
którzy zebrali się w Jerozolimie [z obawy] przed
Sziszakiem, i powiedział do nich: Tak mówi PAN:
Wy mnie opuściliście, dlatego i ja was opuściłem i
[poddałem] w ręce Sziszaka. 6 Wtedy książęta Izraela
i król ukorzyli się i powiedzieli: Sprawiedliwy [jest]

PAN. 7 A gdy PAN zobaczył, że się ukorzyli, słowo
PANA doszło do Szemajasza: [Ponieważ] ukorzyli
się, nie wytracę ich, [lecz] nieco ich wyzwolę, a
mój gniew nie wyleje się na Jerozolimę przez ręce
Sziszaka. 8 Staną się jednak jego sługami, aby
wiedzieli, co [znaczy] służyć mnie, a co królestwom
ziemskim. 9 Nadciągnął więc Sziszak, król Egiptu,
przeciw Jerozolimie i zabrał skarby domu PANA oraz
skarby domu królewskiego – zabrał wszystko. Wziął też
złote tarcze, które wykonał Salomon. 10 Zamiast nich
król Roboam wykonał spiżowe tarcze i powierzył [je]
dowódcom straży przybocznej, którzy strzegli wejścia
do domu królewskiego. 11 A gdy król wchodził do
domu PANA, straż przyboczna przychodziła po nie, a
potem odnosiła je do wartowni. 12 A ponieważ [król]
się ukorzył, odwrócił się od niego gniew PANA i [PAN]
nie wytracił go całkowicie. Również w Judzie działy
się rzeczy dobre. 13 Umocnił się więc król Roboam w
Jerozolimie i królował. Roboam miał czterdzieści jeden
lat, kiedy zaczął królować, i królował siedemnaście lat
w Jerozolimie, w mieście, które PAN wybrał spośród
wszystkich pokoleń Izraela, aby tam przebywało jego
imię. Jego matka [miała] na imię Naama [i była]
Ammonitką. 14 On zaś czynił to, co złe, bo nie
przygotował swojego serca, aby szukać PANA. 15
Ale dzieje Roboama, od pierwszych do ostatnich,
czy nie są zapisane w księdze proroka Szemajasza
oraz widzącego Iddo w opisie rodowodów? A [między]
Roboamem i Jeroboamem [toczyły się] wojny po
wszystkie [ich] dni. 16 Potem Roboam zasnął ze
swoimi ojcami i został pogrzebany w mieście Dawida,
a jego syn Abiasz królował w jego miejsce.

13 W osiemnastym roku króla Jeroboama [zaczął]
królować Abiasz nad Judą. 2 Trzy lata królował
w Jerozolimie, a jego matka [miała] na imię Maaka
[i była] córką Uriela z Gibea. I trwała wojna między
Abiaszem a Jeroboamem. 3 Abiasz więc przyszykował
wojsko liczące czterysta tysięcy dzielnych wojowników,
wyborowych mężczyzn. Jeroboam także przyszykował
przeciwko niemu osiemset tysięcy wyborowych
mężczyzn, dzielnych wojowników. 4 Wtedy Abiasz
stanął na szczycie góry Semaraim, [położonej] wśród
gór Efraim, i powiedział: Słuchajcie mnie, Jeroboamie i
cały Izraelu! 5 Czy nie [powinniście] wiedzieć, że PAN,
Bóg Izraela, dał Dawidowi panowanie nad Izraelem na
wieki – jemu i jego synom – przymierzem soli? 6 Lecz
powstał Jeroboam, syn Nebata, sługa Salomona, syna
Dawida, i zbuntował się przeciw swojemu panu. 7 I
zebrali się u niego lekkomyślni mężczyźni, synowie
Beliala, i wzmocnili się przeciw Roboamowi, synowi
Salomona. A Roboam, będąc młodzieńcem i lękliwego
serca, nie mógł się im mężnie oprzeć. 8 A wy teraz
zamierzacie przeciwstawić się królestwu PANA, które
jest w rękach synów Dawida; jesteście wielkim tłumem
i [macie] ze sobą złote cielce, które Jeroboam wykonał
wam jako bogów. 9 Czy nie odrzuciliście kapłanów
PANA, synów Aarona, i Lewitów i czy nie ustanowiliście
sobie kapłanów jak [inne] narody ziemi? Ktokolwiek
przychodzi z młodym cielcem i siedmioma baranami,
aby się poświęcić, staje się kapłanem tych, którzy nie
[są] bogami. 10 Ale dla nas PAN jest naszym Bogiem i
nie opuściliśmy go. Kapłani, którzy służą PANU, [są]
synami Aarona, a Lewici pełnią swoje obowiązki. 11 I
każdego ranka i wieczora składają PANU w ofierze
całopalenia i wonności oraz układają chleby pokładne
na czystym stole, [przygotowują] także złoty świecznik
i jego lampy, aby płonęły co wieczór. W ten oto sposób
przestrzegamy rozkazu PANA, naszego Boga, ale wy
go opuściliście. 12 Oto więc z nami na czele jest Bóg
wraz ze swoimi kapłanami mającymi głośne trąby, aby
grzmiały przeciwko wam. Synowie Izraela, nie walczcie
z PANEM, Bogiem waszych ojców, bo wam się nie
powiedzie. 13 Tymczasem Jeroboam rozkazał uczynić
zasadzkę i napaść ich od tyłu. I stali oni przed Judą,
a zasadzka [była] na tyłach. 14 Gdy [synowie] Judy
zobaczyli, że walka [toczy się] z przodu i z tyłu, wołali
do PANA, a kapłani zadęli w trąby. 15 Mężczyźni Judy
wydali też okrzyk. I kiedy wydali okrzyk, Bóg poraził
Jeroboama i całego Izraela przed Abiaszem i Judą. 16
I synowie Izraela uciekali przed Judą, ale Bóg wydał
ich w ich ręce. 17 I Abiasz i jego lud zadali im wielką
klęskę, tak że spośród Izraela poległo pięćset tysięcy
wyborowych mężczyzn. 18 W tym czasie więc synowie
Izraela zostali upokorzeni, a umocnili się synowie
Judy, ponieważ polegali na PANU, Bogu swoich ojców.
19 I Abiasz ścigał Jeroboama, i odebrał mu miasta:
Betel, Jeszanę i Efron razem z należącymi do nich
wioskami. 20 Jeroboam nie mógł powrócić już do sił
za dni Abiasza i PAN poraził go tak, że umarł. 21 A
Abiasz umocnił się i wziął sobie czternaście żon, i
spłodził dwudziestu dwóch synów i szesnaście córek.
22 Ale pozostałe dzieje Abiasza, jego czyny i słowa są
zapisane w księdze proroka Iddo.

14 A gdy Abiasz zasnął ze swoimi ojcami,
pogrzebano go w mieście Dawida. Wtedy jego
syn Asa królował w jego miejsce. Za jego dni w ziemi
panował pokój przez dziesięć lat. 2 Asa czynił to,
co [było] dobre i prawe w oczach PANA, jego Boga.
3 Usunął bowiem ołtarze obcych bogów i wyżyny,
pokruszył posągi i wyrąbał gaje. 4 Nakazał Judzie
szukać PANA, Boga swoich ojców, i przestrzegać
prawa i przykazań. 5 Zniósł też ze wszystkich miast
Judy wyżyny i posągi, a królestwo za jego czasów

zaznało pokoju. 6 Ponadto zbudował miasta warowne
w Judzie, ponieważ w ziemi panował pokój i nie
było wojny przeciwko niemu w tych latach. PAN
bowiem dał mu odpoczynek. 7 I powiedział do Judy:
Zbudujmy te miasta i otoczmy [je] murami, wieżami,
bramami i ryglami, póki ziemia jest w naszej mocy.
Szukaliśmy bowiem PANA, naszego Boga, szukaliśmy
go i dał nam zewsząd odpoczynek. Budowali więc i
powodziło się im. 8 I Asa miał wojsko z Judy – trzysta
tysięcy noszących tarcze i włócznie, i z Beniamina –
dwieście osiemdziesiąt tysięcy noszących puklerz i
napinających łuk. Wszyscy oni [byli] bardzo dzielni. 9
Wtedy przeciwko nim nadciągnął Zerach Etiopczyk
z wojskiem [liczącym] tysiąc tysięcy oraz trzystu
rydwanami i dotarł aż do Mareszy. 10 Nadciągnął też i
Asa przeciw niemu i stanęli w szyku bojowym w Dolinie
Sefaty w Mareszy. 11 Wtedy Asa zawołał do PANA,
swego Boga, i powiedział: PANIE, ty nie potrzebujesz
wielu, aby uratować tego, który nie ma siły. Ratuj
nas, PANIE, nasz Boże, gdyż na tobie polegamy i w
twoje imię idziemy przeciwko temu mnóstwu. Ty jesteś
PANEM, naszym Bogiem. Niech człowiek nie zyska
przewagi nad tobą. 12 A PAN poraził Etiopczyków
przed Asą i Judą tak, że Etiopczycy uciekli. 13 I Asa
wraz z ludem, który był z nim, ścigał ich aż do Gerary.
I polegli Etiopczycy tak, że nikt się nie uratował, bo
zostali starci przed PANEM i jego wojskiem. I nabrano
bardzo dużo łupów. 14 Ponadto pobili wszystkie miasta
dokoła Gerary, bo padł na nie strach PANA i złupili
wszystkie miasta. Była bowiem w nich wielka zdobycz.
15 Napadli także na namioty trzód, uprowadzając wiele
owiec i wielbłądów i wrócili do Jerozolimy.

15 Wtedy Duch Boży zstąpił na Azariasza, syna
Obeda. 2 I wyszedł on naprzeciw Asy, i powiedział
mu: Słuchajcie mnie, Aso i całe [pokolenie] Judy i
Beniamina. PAN [jest] z wami, dopóki jesteście z nim.
Jeśli go szukać będziecie, znajdziecie go, ale jeśli go
opuścicie, on opuści was. 3 Przez wiele dni Izrael był
bez prawdziwego Boga, bez nauczającego kapłana
i bez prawa. 4 Gdy jednak w swoim nieszczęściu
nawrócili się do PANA, Boga Izraela, i szukali go, dawał
się im odnaleźć. 5 W tamtych czasach nie było pokoju
ani dla wychodzącego, ani dla wchodzącego, gdyż
wielkie udręki spotkały wszystkich mieszkańców ziemi.
6 I naród występował przeciw narodowi, a miasto –
przeciw miastu, ponieważ Bóg ich zatrważał wszelkim
nieszczęściem. 7 Wy więc umacniajcie się i niech nie
słabną wasze ręce, bo czeka [was] zapłata za waszą
pracę. 8 A gdy Asa usłyszał te słowa i proroctwo
proroka Obeda, umocnił się i usunął obrzydliwości z
całej ziemi Judy i Beniamina, a także z miast, które
zdobył na górze Efraim, i odnowił ołtarz PANA, który
[stał] przed przedsionkiem PANA. 9 Potem zebrał
cały [lud z] Judy i Beniamina oraz przybyszów, [którzy
byli] z nimi z Efraima, Manassesa i Symeona. Bardzo
wielu bowiem zbiegło z Izraela do niego, widząc, że
z nim był PAN, jego Bóg. 10 Zgromadzili się więc w
Jerozolimie w trzecim miesiącu, w piętnastym roku
panowania Asy. 11 W tym dniu złożyli PANU ofiary z
łupów, [które] przynieśli: siedemset wołów i siedem
tysięcy owiec. 12 I zobowiązali się przymierzem szukać
PANA, Boga swoich ojców, z całego swego serca i
całą swoją duszą; 13 I że ktokolwiek nie będzie szukał
PANA, Boga Izraela, poniesie śmierć – czy to mały, czy
wielki, mężczyzna czy kobieta. 14 I przysięgli PANU
donośnym głosem, wśród okrzyków oraz [dźwięków]
trąb i kornetów. 15 A cały lud Judy radował się z tej
przysięgi, ponieważ przysięgli z całego serca i z całą
chęcią szukali go, a dał się im odnaleźć. I dał im PAN
odpoczynek ze wszystkich stron. 16 Ponadto nawet
[swoją] matkę Maakę król Asa pozbawił godności
królowej, ponieważ sporządziła posąg w gaju. I Asa
ściął jej posąg, pokruszył go i spalił przy potoku
Cedron. 17 A choć wyżyny nie zostały zniesione z
Izraela, to jednak serce Asy było doskonałe przez
wszystkie jego dni. 18 Sprowadził też do domu Bożego
to, co poświęcił jego ojciec i co on [sam] poświęcił:
srebro, złoto i naczynia. 19 I nie było wojny aż do
trzydziestego piątego roku panowania Asy.

16 W trzydziestym szóstym roku panowania Asy
nadciągnął przeciw Judzie Basza, król Izraela,
i zbudował Rama, aby [nikt] nie mógł wychodzić
od Asy, króla Judy, i wchodzić do niego. 2 Wtedy
Asa wziął srebro i złoto ze skarbców domu PANA i
domu królewskiego i posłał [je] do Ben-Hadada, króla
Syrii, który mieszkał w Damaszku, mówiąc: 3 [Trwa]
przymierze między mną a tobą, j[ak było] między moim
ojcem a twoim ojcem. Oto posyłam ci srebro i złoto.
Idź i zerwij swoje przymierze z Baszą, królem Izraela,
aby odstąpił ode mnie. 4 I Ben-Hadad posłuchał
króla Asy, i posłał dowódców swoich wojsk przeciwko
miastom Izraela. Uderzyli na Ijjon, Dan i Abelmaim oraz
wszystkie miasta spichlerze Neftalego. 5 Kiedy Basza o
tym usłyszał, przestał budować Rama i przerwał swoje
roboty. 6 Wtedy król Asa wziął ze sobą cały lud Judy i
zabrali z Rama kamienie i drewno, z którego budował
Basza, a zbudował z niego Geba i Mispę. 7 A w tym
czasie widzący Chanani przyszedł do Asy, króla Judy, i
powiedział mu: Ponieważ polegałeś na królu Syrii, a
nie na PANU, swoim Bogu, wojsko króla Syrii uszło ci z
ręki. 8 Czyż Etiopczycy i Libijczycy nie mieli ogromnego
wojska z mnóstwem rydwanów i jeźdźców? A jednak,
ponieważ polegałeś na PANU, oddał ich w twoją rękę.
9 Oczy PANA przebiegają bowiem całą ziemię, aby

pokazywał on swoją moc dla tych, których serce [jest]
doskonałe wobec niego. Głupio postąpiłeś; z tego
powodu odtąd będziesz miał wojny. 10 Wtedy Asa
rozgniewał się na widzącego i wtrącił go do więzienia,
bo był tym wzburzony. W tym czasie Asa uciskał także
[niektórych] z ludu. 11 Ale pozostałe dzieje Asy, od
pierwszych do ostatnich, są zapisane w księdze królów
Judy i Izraela. 12 I w trzydziestym dziewiątym roku
swojego panowania Asa rozchorował się na nogi, a
choroba była bardzo ciężka. Jednak w swojej chorobie
nie szukał PANA, lecz lekarzy. 13 I tak Asa zasnął ze
swoimi ojcami, i umarł w czterdziestym pierwszym roku
swojego panowania. 14 I pogrzebano go w jego grobie,
który sobie przygotował w mieście Dawida. Położono
go na łożu wypełnionym wonnościami i rozmaitymi
maściami przygotowanymi według sztuki aptekarskiej.
I rozpalono mu wielki ogień.

17 Potem w jego miejsce królował Jehoszafat,
jego syn, i umocnił się przeciwko Izraelowi. 2 I
umieścił wojska we wszystkich warownych miastach
Judy. Umieścił też załogi w ziemi Judy i w miastach
Efraima, które zdobył Asa, jego ojciec. 3 A PAN był
z Jehoszafatem, ponieważ chodził on pierwszymi
drogami swego ojca Dawida i nie szukał Baalów; 4
Lecz szukał Boga swego ojca i postępował według
jego przykazań, a nie według czynów ludu Izraela. 5 I
PAN utwierdził królestwo w jego rękach, a cały lud Judy
składał dary Jehoszafatowi, tak że miał wiele bogactwa
i wielką sławę. 6 Umocniło się jego serce w drogach
PANA, tym bardziej więc znosił wyżyny i gaje z ziemi
Judy. 7 Potem w trzecim roku swojego panowania posłał
swoich książąt: Ben-Chaila, Obadiasza, Zachariasza,
Netaneela i Micheasza, aby nauczali w miastach Judy. 8
[Posłał] z nimi także Lewitów: Szemajasza, Netaniasza,
Zebadiasza, Asahela, Szemiramota, Jehonatana,
Adoniasza, Tobiasza i Tobadoniasza – Lewitów, a
z nimi Eliszamę i Jehorama, kapłanów. 9 Nauczali
oni w Judzie, mając ze sobą księgę Prawa PANA, i
obchodzili wszystkie miasta Judy, i nauczali lud. 10
A bojaźń PANA padła na wszystkie królestwa ziemi
[położone] dokoła Judy i nie śmiały walczyć przeciwko
Jehoszafatowi. 11 [Niektórzy] z Filistynów przynosili
Jehoszafatowi dary i daniny w srebrze. Arabowie
przyprowadzili mu trzody: siedem tysięcy siedemset
baranów i siedem tysięcy siedemset kozłów. 12 I
Jehoszafat wzrastał coraz bardziej w potęgę, i budował
w Judzie zamki oraz miasta spichlerze. 13 Podjął
wiele prac w miastach Judy. I miał wielu dzielnych i
potężnych wojowników w Jerozolimie. 14 A oto [jest]
ich spis według ich rodów: z Judy tysiącznikami byli:
dowódca Adna, a z nim trzysta tysięcy dzielnych
wojowników. 15 Przy nim [stał] dowódca Jehochanan,
a z nim dwieście osiemdziesiąt tysięcy. 16 Przy nim –
Amazjasz, syn Zikriego, który dobrowolnie poświęcił się
PANU, a z nim dwieście tysięcy dzielnych wojowników.
17 A z synów Beniamina: Eliada, dzielny wojownik,
a z nim dwieście tysięcy mężczyzn uzbrojonych w
łuki i tarcze. 18 A przy nim – Jehozabad, a z nim
sto osiemdziesiąt tysięcy gotowych do boju. 19 Oni
służyli królowi, nie licząc tych, których król rozmieścił w
warownych miastach po całej ziemi Judy.

18 I Jehoszafat miał wiele bogactwa i wielką sławę,
i spokrewnił się z Achabem. 2 Po [kilku] latach
przybył do Achaba do Samarii. I Achab zabił dla niego i
dla ludu, który z nim [był], wiele owiec i wołów i namówił
go, aby wyruszył do Ramot-Gilead. 3 Achab, król
Izraela, zapytał Jehoszafata, króla Judy: Czy wyruszysz
ze mną do Ramot-Gilead? A on mu odpowiedział: Ja
tak, jak i ty; mój lud, jak i twój lud, [będziemy] z tobą
na wojnie. 4 Jehoszafat powiedział jeszcze do króla
Izraela: Zapytaj dziś, proszę, o słowo PANA. 5 Zebrał
więc król Izraela czterystu proroków i zapytał ich:
Czy mamy wyruszyć na wojnę do Ramot-Gilead, czy
mam [tego] zaniechać? A oni odpowiedzieli: Wyrusz,
bo Bóg wyda [je] w ręce króla. 6 Ale Jehoszafat
zapytał: Czy nie ma tu jeszcze [jakiegoś] proroka
PANA, abyśmy mogli go zapytać? 7 Król Izraela
odpowiedział Jehoszafatowi: [Jest] jeszcze jeden
człowiek, przez którego moglibyśmy radzić się PANA,
ale ja go nienawidzę, bo nie prorokuje mi nic dobrego,
tylko zawsze to, co złe. Jest to Micheasz, syn Jimli.
Jehoszafat powiedział: Niech król tak nie mówi. 8 Wtedy
król Izraela zawołał pewnego dworzanina i polecił
[mu]: Przyprowadź tu szybko Micheasza, syna Jimli. 9
Tymczasem król Izraela i Jehoszafat, król Judy, siedzieli
na swoich tronach ubrani w [królewskie] szaty na placu
przed wejściem do Samarii, u jej bramy, a przed nimi
prorokowali wszyscy prorocy. 10 A Sedekiasz, syn
Kenaany, sporządził sobie rogi żelazne i powiedział:
Tak mówi PAN: Nimi będziesz bódł Syryjczyków, aż ich
wytępisz. 11 Tak samo prorokowali wszyscy prorocy,
mówiąc: Wyrusz do Ramot-Gilead, a poszczęści ci
się. PAN bowiem wyda je w ręce króla. 12 Wtedy
posłaniec, który poszedł, aby przywołać Micheasza,
powiedział do niego: Oto słowa proroków jednomyślnie
wypowiadają królowi to, co dobre. Niech twoje słowo,
proszę, będzie jak słowo jednego z nich i mów [to, co]
dobre. 13 Micheasz odpowiedział: Jak żyje PAN, będę
mówił to, co Bóg mi rozkaże. 14 A gdy przyszedł do
króla, król powiedział do niego: Micheaszu, czy mamy
wyruszyć na wojnę przeciw Ramot-Gilead, czy tego
zaniechać? Odpowiedział: Wyruszcie, a poszczęści
się wam, i będą oddani w wasze ręce. 15 I król

powiedział do niego: Ile razy mam cię zaprzysięgać,
abyś mi nie mówił nic innego, [jak tylko] prawdę w
imieniu PANA? 16 Powiedział więc: Widziałem całego
Izraela rozproszonego po górach jak owce niemające
pasterza. A PAN powiedział: Oni nie mają pana. Niech
każdy wraca do swego domu w pokoju. 17 Wtedy król
Izraela powiedział do Jehoszafata: Czyż nie mówiłem
ci, że nie będzie mi prorokować nic dobrego, tylko
to, co złe? 18 Tamten powiedział: Słuchaj więc słowa
PANA: Widziałem PANA siedzącego na swoim tronie,
a wszystkie zastępy niebieskie stojące po jego prawicy
i lewicy. 19 I PAN zapytał: Kto zwiedzie Achaba,
króla Izraela, aby wyruszył do Ramot-Gilead i poległ
[tam]? I jeden mówił tak, a drugi inaczej. 20 Wtedy
wystąpił duch, stanął przed PANEM i powiedział: Ja go
zwiodę. PAN zapytał go: Jak? 21 Odpowiedział: Wyjdę
i będę duchem kłamliwym w ustach wszystkich jego
proroków. [PAN] powiedział: Zwiedziesz [go], na pewno
ci się uda: Idź i uczyń tak. 22 Teraz więc oto PAN
włożył ducha kłamliwego w usta tych twoich proroków,
gdyż PAN zapowiedział ci nieszczęście. 23 Podbiegł
wtedy Sedekiasz, syn Kenaany, i uderzył Micheasza
w policzek, mówiąc: Którędy odszedł ode mnie Duch
PANA, aby mówić z tobą? 24 Micheasz odpowiedział:
Oto ty sam zobaczysz tego dnia, kiedy wejdziesz do
najskrytszej komnaty, aby się ukryć. 25 Król Izraela
powiedział: Weźcie Micheasza i zaprowadźcie go
do Amona, namiestnika miasta, i do Joasza, syna
królewskiego; 26 I powiecie: Tak mówi król: Wtrąćcie
tego [człowieka do] więzienia i żywcie go chlebem
utrapienia i wodą ucisku, aż wrócę w pokoju. 27 Ale
Micheasz odpowiedział: Jeśli rzeczywiście wrócisz
w pokoju, [to] PAN nie mówił przeze mnie. I dodał:
Słuchajcie wszyscy ludzie. 28 Tak więc król Izraela
i Jehoszafat, król Judy, wyruszyli do Ramot-Gilead.
29 I król Izraela powiedział do Jehoszafata: Przebiorę
się i pójdę na bitwę, ty zaś ubierz się w swoje szaty.
Następnie król Izraela przebrał się i poszli na bitwę. 30
A król Syrii rozkazał swoim dowódcom rydwanów: Nie
walczcie ani z małym, ani z wielkim, tylko z samym
królem Izraela. 31 A gdy dowódcy rydwanów zobaczyli
Jehoszafata, powiedzieli: To jest król Izraela. I otoczyli
go, aby [z nim] walczyć. Ale Jehoszafat zawołał i PAN
go wspomógł. I Bóg odwrócił ich od niego. 32 Kiedy
dowódcy rydwanów zobaczyli bowiem, że nie był to
król Izraela, odwrócili się od niego. 33 A [pewien]
mężczyzna na ślepo naciągnął łuk i ugodził króla
Izraela między spojenia pancerza. A ten powiedział
[swojemu] woźnicy: Zawróć i wywieź mnie z pola bitwy,
bo jestem ranny. 34 I bitwa wzmogła się tego dnia, a
król Izraela stał w rydwanie naprzeciw Syryjczykom aż
do wieczora. I umarł, gdy zachodziło słońce.

19 A Jehoszafat, król Judy, wrócił do swojego
domu w pokoju, do Jerozolimy. 2 I wyszedł mu
naprzeciw widzący Jehu, syn Chananiego, i powiedział
do króla Jehoszafata: Czy powinieneś był pomagać
bezbożnym i miłować tych, którzy nienawidzą PANA?
Przez to właśnie [wisi] nad tobą gniew PANA. 3 Znalazły
się jednak dobre czyny w tobie, bo powycinałeś gaje z
ziemi i przygotowałeś swoje serce, aby szukać Boga.
4 Zamieszkał więc Jehoszafat w Jerozolimie. I znowu
wyruszył na objazd do ludu, od Beer-Szeby aż do
góry Efraim, i nawrócił ich do PANA, Boga swoich
ojców. 5 I ustanowił sędziów w ziemi we wszystkich
warownych miastach Judy, w każdym mieście. 6 I
powiedział do sędziów: Uważajcie na to, co czynicie,
bo sądzicie nie dla człowieka, ale dla PANA, który
jest z wami podczas sprawowania sądu. 7 Niech
więc będzie w was bojaźń PANA. Strzeżcie się i
czyńcie [sprawiedliwość]. Nie ma bowiem nieprawości
u PANA, Boga naszego, i nie ma względu na osoby
ani przyjmowania darów. 8 Także i w Jerozolimie
Jehoszafat ustanowił [niektórych] spośród Lewitów,
kapłanów i naczelników rodów Izraela dla sądu PANA i
do [rozstrzygania] sporów tych, którzy się udawali do
Jerozolimy. 9 I nakazał im: Czyńcie to w bojaźni PANA,
wiernie i doskonałym sercem. 10 A przy wszystkich
sporach, które wam przedłożą wasi bracia mieszkający
w swoich miastach, czy dotyczą one przelania krwi, czy
prawa, przykazania, ustaw czy sądów, napominajcie
ich, aby nie grzeszyli przeciwko PANU, aby gniew
nie spadł na was i na waszych braci. Tak czyńcie, a
nie zgrzeszycie. 11 A oto najwyższy kapłan Amariasz
[będzie] postawiony nad wami we wszystkich sprawach
PANA, a Zebadiasz, syn Izmaela, książę w domu Judy
– we wszystkich sprawach króla. Lewici będą również
waszymi urzędnikami. Umacniajcie się i czyńcie [tak],
a PAN będzie z dobrym.

20 Potem na wojnę przeciwko Jehoszafatowi
wyruszyli synowie Moabu i synowie Ammona, a
wraz z nimi niektórzy [mieszkający] z Ammonitami. 2
Wtedy jacyś ludzie przyszli do Jehoszafata i powiedzieli
do niego: Nadciąga przeciwko tobie wielki tłum zza
morza, z Syrii, a oto są w Chaseson-Tamar, to [jest]
w En-Gedi. 3 Jehoszafat więc uląkł się i postanowił
szukać PANA, i zapowiedział post w całej Judzie. 4
Wówczas lud Judy zgromadził się, aby szukać PANA.
Zeszli się także ze wszystkich miast Judy, aby szukać
PANA. 5 Jehoszafat stanął pośrodku zgromadzenia
Judy i Jerozolimy w domu PANA, przed nowym
dziedzińcem. 6 I powiedział: PANIE, Boże naszych
ojców! Czy ty nie jesteś sam Bogiem na niebie? Czy
nie ty panujesz nad wszystkimi królestwami narodów?
Czy nie w twoich rękach jest moc i siła, tak że nie ma

nikogo, kto by mógł się ostać przed tobą? 7 Czy to nie
ty, nasz Boże, wypędziłeś mieszkańców tej ziemi przed
swoim ludem Izraelem i dałeś ją potomstwu Abrahama,
swojego przyjaciela, na wieki? 8 Zamieszkali w niej
i zbudowali ci w niej świątynię dla twojego imienia,
mówiąc: 9 Jeśli spadnie na nas nieszczęście, miecz
pomsty, zaraza albo głód, a staniemy przed tym
domem i przed tobą, gdyż twoje imię przebywa w
tym domu, i zawołamy do ciebie w naszym ucisku,
wtedy wysłuchasz [nas] i wybawisz. 10 Oto teraz
synowie Ammona i Moabu oraz [lud] z góry Seir, przez
których nie dopuściłeś Izraelowi przejść, gdy szedł
z ziemi Egiptu, tak że ominęli ich i nie wytracili; 11
Oto [jak] nam odpłacają! Przyszli, aby wyrzucić nas z
twojego dziedzictwa, które nam dałeś w posiadanie.
12 O nasz Boże, czy nie osądzisz ich? Nie mamy
bowiem żadnej mocy przeciw tak wielkiemu mnóstwu,
które przyszło na nas, i nie wiemy, co mamy czynić,
ale [zwracamy] nasze oczy ku tobie. 13 A cały lud
Judy stał przed PANEM z małymi dziećmi, żonami
i synami. 14 Wówczas pośród zgromadzenia Duch
PANA zstąpił na Jehaziela, syna Zachariasza, syna
Benajasza, syna Jejela, syna Mattaniasza, Lewitę
z synów Asafa; 15 Który powiedział: Słuchajcie,
wszyscy z Judy i mieszkańcy Jerozolimy, i ty, królu
Jehoszafacie. [Tak] mówi do was PAN: Nie bójcie
się ani nie lękajcie tego wielkiego mnóstwa, bo nie
wasza [jest] ta walka, ale Boża. 16 Jutro ruszajcie
przeciwko nim. Oto będą iść zboczem [góry] Sis i
znajdziecie ich na końcu potoku przed pustynią Jeruel.
17 Nie wy będziecie się potykać w tej [bitwie]. Stawcie
się, stójcie i oglądajcie wybawienie PANA nad wami,
o Judo i Jerozolimo. Nie bójcie się ani nie lękajcie.
Jutro wyruszajcie przeciwko nim, a PAN [będzie] z
wami. 18 I pokłonił się Jehoszafat twarzą ku ziemi, a
cały lud Judy oraz mieszkańcy Jerozolimy padli przed
PANEM, oddając PANU pokłon. 19 A Lewici z synów
Kehata i z synów Koracha wstali i chwalili PANA, Boga
Izraela, donośnym i wysokim głosem. 20 Wstali potem
wczesnym rankiem i wyruszyli na pustynię Tekoa. A gdy
wyruszali, Jehoszafat stanął i powiedział: Słuchajcie
mnie, Judo i mieszkańcy Jerozolimy. Wierzcie PANU,
waszemu Bogu, a będziecie bezpieczni, wierzcie jego
prorokom, a poszczęści się wam. 21 Potem naradził
się z ludem i ustanowił śpiewaków dla PANA, by
[go] chwalili w ozdobie świętobliwości i szli przed
wojskiem, mówiąc: Wysławiajcie PANA, bo na wieki
[trwa] jego miłosierdzie. 22 A w tym czasie, gdy oni
zaczęli śpiewać i chwalić, PAN zastawił zasadzkę na
synów Ammona i Moabu oraz na [mieszkańców] góry
Seir, którzy przyszli przeciw Judzie i zostali pobici. 23
Powstali bowiem synowie Ammona i Moabu przeciwko
mieszkańcom góry Seir, aby ich pobić i wytracić. A gdy
skończyli z mieszkańcami góry Seir, jeden pomagał
drugiemu, aż się wspólnie wytracili. 24 A kiedy [lud]
Judy przybył do wieży strażniczej, blisko pustyni,
[spojrzał] na to mnóstwo, a oto trupy leżały na ziemi,
nikt nie ocalał. 25 Przyszedł więc Jehoszafat i jego
lud, aby zebrać ich łupy. Znaleźli przy nich, pośród
zwłok, bardzo dużo bogactwa i kosztownych klejnotów,
które zdarli [z trupów], tak [wiele], że nie mogli tego
udźwignąć. Przez trzy dni zbierali te łupy, bo [było] ich
tak dużo. 26 A w czwartym dniu zebrali się w Dolinie
Beraka, bo tam błogosławili PANA. Dlatego nazwano
to miejsce Doliną Beraka i tak [nazywa się] aż do
dziś. 27 Potem zawrócili wszyscy mężczyźni Judy i
Jerozolimy, z Jehoszafatem na czele, aby wrócić do
Jerozolimy z radością. PAN bowiem ich rozradował z
powodu ich wrogów. 28 I wkroczyli do Jerozolimy z
harfami, cytrami i trąbami – do domu PANA. 29 I strach
Boży padł na wszystkie królestwa ziemi, gdy usłyszały,
że PAN walczył przeciw wrogom ludu Izraela. 30 I
tak królestwo Jehoszafata żyło w pokoju. Jego Bóg
bowiem dał mu odpoczynek ze wszystkich stron. 31 I
Jehoszafat królował nad Judą. Miał trzydzieści pięć lat,
kiedy zaczął królować, i dwadzieścia pięć lat królował w
Jerozolimie. Jego matka [miała] na imię Azuba [i była]
córką Szilchiego. 32 A kroczył on drogą swojego ojca
Asy i nie zboczył z niej, czyniąc to, co było prawe w
oczach PANA. 33 Wyżyny jednak nie zostały zniesione,
bo lud jeszcze nie przygotował swojego serca ku Bogu
swoich ojców. 34 A pozostałe dzieje Jehoszafata,
od pierwszych do ostatnich, są zapisane w księdze
Jehu, syna Chananiego, o którym [jest] napisane w
księdze królów Izraela. 35 Potem Jehoszafat, król Judy,
sprzymierzył się z Achazjaszem, królem Izraela, który
postępował niegodziwie. 36 A sprzymierzył się z nim
po to, aby zbudować okręty płynące do Tarszisz. Te
okręty zbudowali w Esjon-Geber. 37 Dlatego Eliezer,
syn Dodawahu z Mareszy, prorokował przeciwko
Jehoszafatowi, mówiąc: Ponieważ sprzymierzyłeś się
z Achazjaszem, PAN zniszczył twoje dzieło. I rozbiły
się okręty tak, że nie mogły popłynąć do Tarszisz.

21 Potem Jehoszafat zasnął ze swoimi ojcami i
został pogrzebany z nimi w mieście Dawida,
a jego syn Joram królował w jego miejsce. 2 Ten
[miał] braci, synów Jehoszafata: Azariasza, Jechiela,
Zachariasza, Azariasza, Mikaela i Szefatiasza. Ci
wszyscy byli synami Jehoszafata, króla Izraela. 3
Ich ojciec dał im wiele darów w srebrze i złocie
oraz kosztowności wraz z warownymi miastami w
Judzie. Ale królestwo oddał Joramowi, ponieważ
on był pierworodnym. 4 Kiedy Joram objął władzę

w królestwie swojego ojca, umocnił się i pozabijał
mieczem wszystkich swoich braci, a także [niektórych] z
książąt Izraela. 5 Joram miał trzydzieści dwa lata, kiedy
zaczął królować, i królował osiem lat w Jerozolimie.
6 I chodził drogami królów Izraela, tak jak to czynił
dom Achaba, bo córka Achaba była jego żoną. I czynił
to, co złe w oczach PANA. 7 PAN jednak nie chciał
wytracić domu Dawida ze względu na przymierze,
które zawarł z Dawidem, i ponieważ obiecał dać
pochodnię jemu oraz jego synom, po wszystkie dni.
8 Za jego dni Edomici wyzwolili się spod panowania
Judy i ustanowili nad sobą króla. 9 Wyruszył więc
Joram wraz ze swoimi dowódcami i wszystkimi swoimi
rydwanami. I powstał w nocy, i uderzył na Edomitów,
którzy otoczyli jego i dowódców jego rydwanów. 10
Edomici jednak wyzwolili się spod ręki Judy i [tak jest]
aż do dziś. W tym czasie również Libna wyzwoliła
się spod jego ręki, dlatego że [Joram] opuścił PANA,
Boga swoich ojców. 11 Ponadto pobudował wyżyny
w górach Judy i przywiódł mieszkańców Jerozolimy
do cudzołóstwa, do tego też skłonił Judę. 12 Wtedy
przyszło do niego pismo od proroka Eliasza tej treści:
Tak mówi PAN, Bóg Dawida, twego ojca: Ponieważ nie
chodziłeś drogami swego ojca Jehoszafata i drogami
Asy, króla Judy; 13 Ale chodziłeś drogą królów Izraela
i przywiodłeś do cudzołóstwa Judę i mieszkańców
Jerozolimy, tak jak cudzołożył dom Achaba, ponadto
wymordowałeś swoich braci z domu swego ojca –
lepszych od ciebie; 14 Oto PAN uderzy wielką plagą
twój lud, twoich synów, twoje żony i cały twój majątek;
15 Na ciebie też [przyjdzie] ciężka choroba, choroba
wnętrzności, aż z powodu choroby dzień za dniem
będą wypływać twoje wnętrzności. 16 PAN pobudził
również przeciw Joramowi ducha Filistynów i Arabów,
którzy mieszkali obok Etiopczyków; 17 Wtargnęli oni
do Judy, spustoszyli ją i zabrali cały majątek, który
znajdował się w domu króla, [uprowadzili] też jego
synów i jego żony, tak że nie pozostał mu żaden syn
oprócz Jehoachaza, najmłodszego z jego synów. 18 Po
tym wszystkim PAN dotknął go nieuleczalną chorobą
wnętrzności. 19 A gdy tak mijał dzień po dniu, upłynął
okres dwóch lat i wypłynęły jego wnętrzności z powodu
tej choroby, i umarł w ciężkich bólach. A lud nie palił
mu żadnego ognia, jak to [uczynił] dla jego ojców.
20 Miał trzydzieści dwa lata, kiedy zaczął królować, i
królował osiem lat w Jerozolimie, a odszedł tak, że nikt
go nie żałował. I został pogrzebany w mieście Dawida,
ale nie w grobach królewskich.

22 Potem mieszkańcy Jerozolimy ustanowili
Achazjasza, jego najmłodszego syna, królem na
jego miejscu, gdyż wszystkich starszych [jego braci]
wymordowała zgraja, która razem z Arabami wtargnęła
do obozu. Tak więc [zaczął] królować Achazjasz, syn
Jorama, króla Judy. 2 Achazjasz [miał] czterdzieści
dwa lata, kiedy [zaczął] królować, i królował jeden rok
w Jerozolimie. Jego matka [miała] na imię Atalia [i była]
córką Omriego. 3 On również kroczył drogami domu
Achaba, bo jego matka radziła mu, aby postępował
niegodziwie. 4 Czynił więc to, co złe w oczach PANA,
tak jak dom Achaba. Oni bowiem na jego zgubę byli
jego doradcami po śmierci ojca. 5 Chodził za ich
radą i wyruszył z Joramem, synem Achaba, królem
Izraela, na wojnę przeciw Chazaelowi, królowi Syrii, do
Ramot-Gilead. Tam Syryjczycy zranili Jorama. 6 Wrócił
więc, aby się leczyć w Jizreel z ran, które zadano
mu w Rama, gdy walczył z Chazaelem, królem Syrii.
Wtedy Azariasz, syn Jorama, króla Judy, przybył do
Jizreel, aby odwiedzić Jorama, syna Achaba, bo był
chory. 7 A to, że przybył do Jorama, było od Boga na
zgubę Achazjasza. Kiedy bowiem przybył, wyjechał z
Joramem przeciw Jehu, synowi Nimsziego, którego
PAN namaścił, aby wytracić dom Achaba. 8 I kiedy
Jehu dokonywał sądu nad domem Achaba, znalazł
[niektórych] książąt Judy i synów braci Achazjasza,
którzy służyli Achazjaszowi, i zabił ich. 9 Potem szukał
Achazjasza i pojmano go, gdy ukrywał się w Samarii.
Przyprowadzili go do Jehu i zabili. Potem pogrzebali go,
bo mówili: To jest syn Jehoszafata, który szukał PANA
całym swoim sercem. I tak już nie było [nikogo] w domu
Achazjasza, kto by mógł przejąć królestwo. 10 Kiedy
Atalia, matka Achazjasza, zobaczyła, że jej syn umarł,
wstała i zgładziła całe potomstwo królewskie z domu
Judy. 11 Ale Jehoszaba, córka króla, wzięła Joasza,
syna Achazjasza, wykradła go spośród synów króla,
których [potem] zabito, i ukryła go wraz z jego mamką
w pokoju sypialnym. Tak to ukryła go Jehoszaba,
córka króla Jorama, żona kapłana Jehojady i siostra
Achazjasza, przed Atalią, aby ta go nie zabiła. 12 I
przebywał z nimi ukryty w domu Bożym przez sześć
lat, podczas gdy Atalia królowała nad ziemią.

23 W roku siódmym Jehojada umocnił się i zawarł
przymierze z setnikami: Azariaszem, synem
Jerochama, Izmaelem, synem Jochanana, Azariaszem,
synem Obeda, Maasejaszem, synem Adajasza, i
Elisafatem, synem Zikriego. 2 Obeszli oni ziemię
Judy, zebrali Lewitów ze wszystkich miast Judy oraz
naczelników rodów Izraela i przybyli do Jerozolimy. 3
Całe to zgromadzenie zawarło z królem przymierze w
domu Bożym. I powiedział im: Oto syn króla będzie
królował, tak jak PAN zapowiedział o synach Dawida. 4
Oto co macie uczynić: Trzecia część z was – kapłanów
i Lewitów, którzy przychodzicie w szabat – [będzie]
odźwiernymi przy bramach. 5 Trzecia część [będzie]
w domu królewskim i trzecia część będzie w bramie

fundamentu. Cały zaś lud [zostanie] w dziedzińcach
domu PANA. 6 Niech [nikt] nie wchodzi do domu PANA
prócz kapłanów i usługujących Lewitów. Oni mogą
wchodzić, gdyż są poświęceni. A cały lud niech trzyma
straż PANA. 7 Lewici otoczą króla ze wszystkich
stron, każdy z bronią w ręku. Ktokolwiek wejdzie
do domu, poniesie śmierć. Bądźcie przy królu, gdy
będzie wchodził i gdy będzie wychodził. 8 I uczynili
Lewici oraz cały lud Judy według wszystkiego, co
rozkazał kapłan Jehojada. Każdy wziął swoich ludzi,
którzy przychodzili w szabat, i tych, którzy odchodzili w
szabat, bo kapłan Jehojada nie zwolnił [tych] zmian. 9
I kapłan Jehojada rozdał setnikom włócznie, tarcze
i puklerze, które [należały do] króla Dawida, a które
[znajdowały się] w domu Bożym. 10 Ustawił też cały
lud, a każdy miał broń w ręku, od prawej strony
domu aż do lewej strony domu, [przy] ołtarzu i domu,
dokoła króla. 11 Wtedy wyprowadzili syna króla, włożyli
mu koronę, [wręczyli mu] Świadectwo i ustanowili
go królem. Jehojada i jego synowie namaścili go i
wołali: Niech żyje król! 12 Kiedy Atalia usłyszała krzyk
zbiegającego się ludu, który chwalił króla, przyszła
do ludu do domu PANA. 13 A gdy spojrzała, oto król
stał przy kolumnie u wejścia, a wokół króla książęta i
trąby. Cały lud tej ziemi radował się i dął w trąby, także
śpiewacy z instrumentami muzycznymi oraz ci, którzy
kierowali śpiewem. Wtedy Atalia rozdarła swoje szaty,
mówiąc: Zdrada! Zdrada! 14 Wówczas kapłan Jehojada
rozkazał wystąpić setnikom dowodzącym wojskiem i
powiedział do nich: Wyprowadźcie ją poza szeregi, a
ktokolwiek pójdzie za nią, niech będzie zabity mieczem.
Kapłan bowiem powiedział: Nie zabijajcie jej w domu
PANA. 15 Pochwycili ją więc, a gdy przyszła do wejścia
Bramy Końskiej przy domu królewskim, tam ją zabili.
16 Wtedy Jehojada zawarł przymierze między nim a
całym ludem i królem, aby byli ludem PANA. 17 Potem
cały lud wszedł do domu Baala i zburzył go. Pokruszyli
jego ołtarze i posągi, a Mattana, kapłana Baala, zabili
przed ołtarzami. 18 I Jehojada ustanowił przełożonych
nad domem PANA pod władzą kapłanów i Lewitów,
których Dawid podzielił w domu PANA, aby z radością i
pieśniami składali PANU całopalenia, jak jest napisane
w Prawie Mojżesza, według rozporządzenia Dawida.
19 Postawił też odźwiernych przy bramach domu PANA,
aby nie wchodził nikt, kto byłby w jakikolwiek sposób
nieczysty. 20 Potem wziął setników, dostojników i
przełożonych ludu oraz cały lud ziemi i wyprowadzili
króla z domu PANA. Przeszli przez bramę wyższą do
domu królewskiego i posadzili króla na tronie królestwa.
21 I radował się cały lud ziemi. A miasto zaznało pokoju,
gdy Atalię zabito mieczem.

24 Joasz [miał] siedem lat, kiedy zaczął królować,
i królował czterdzieści lat w Jerozolimie. Jego
matka miała na imię Sibia, [była] z Beer-Szeby. 2 I Joasz
czynił [to, co] dobre w oczach PANA, przez wszystkie
dni kapłana Jehojady. 3 A Jehojada dał mu dwie żony;
i spłodził synów i córki. 4 Potem w sercu Joasza
powstał zamiar, aby odnowić dom PANA. 5 Zebrał więc
kapłanów i Lewitów i powiedział do nich: Wyjdźcie do
miast Judy i zbierajcie od całego Izraela pieniądze na
coroczną naprawę domu waszego Boga. Pospieszcie
się z tym. Lewici jednak nie spieszyli się. 6 Wówczas
król wezwał najwyższego [kapłana] Jehojadę i zapytał
go: Czemu nie pilnujesz Lewitów, aby przynosili z Judy i
Jerozolimy ofiarę na Namiot Świadectwa [ustanowioną]
przez Mojżesza, sługę PANA, i zgromadzenie Izraela?
7 Bezbożna Atalia i jej synowie złupili bowiem dom
Boży, a wszystkie rzeczy poświęcone z domu PANA
oddali Baalom. 8 Król więc rozkazał, aby wykonano
skrzynię i umieszczono ją przed bramą domu PANA. 9
I ogłoszono w Judzie i Jerozolimie, aby przynoszono
PANU ofiarę [nałożoną] na Izraela [przez] Mojżesza,
sługę Bożego, na pustyni. 10 I radowali się wszyscy
książęta oraz cały lud. Przynosili [ją] i rzucali do tej
skrzyni, aż ją napełnili. 11 A kiedy Lewici przynosili
skrzynię do urzędu królewskiego i gdy widzieli, że
[było] już wiele pieniędzy, przychodził pisarz królewski
oraz pełnomocnik najwyższego kapłana i wypróżniali
skrzynię, a potem ją odnosili z powrotem na swoje
miejsce. Tak czynili codziennie i zebrali bardzo dużo
pieniędzy. 12 Król i Jehojada dawali je kierownikom
robót domu PANA, a ci najmowali kamieniarzy i
cieśli do naprawy domu PANA, a także kowali i
brązowników – do umocnienia domu PANA. 13 Tak
więc robotnicy pracowali i dzięki nim dzieło zostało
wykonane. Doprowadzili dom Boży do właściwego
stanu i umocnili go. 14 A gdy skończyli, przynieśli
przed króla i Jehojadę resztę pieniędzy, za które
sporządzono naczynia do domu PANA: naczynia do
służby i składania ofiar, czasze oraz [inne] naczynia
złote i srebrne. I nieustannie składali całopalenia w
domu PANA przez wszystkie dni Jehojady. 15 Potem
Jehojada zestarzał się i umarł, będąc syty dni. Miał
sto trzydzieści lat, gdy umarł. 16 I pogrzebano go w
mieście Dawida razem z królami, dlatego że czynił
dobrze w Izraelu: i względem Boga, i względem jego
domu. 17 Po śmierci Jehojady przyszli książęta Judy
i pokłonili się królowi. Wtedy król ich usłuchał. 18
Opuścili dom PANA, Boga swoich ojców, i służyli
gajom oraz posągom. Spadł więc gniew na Judę i
Jerozolimę z powodu tego występku. 19 I posyłał
do nich proroków, żeby ich nawrócić do PANA. A
[choć] świadczyli przeciwko nim, nie usłuchali ich. 20

Wówczas Duch Boży zstąpił na Zachariasza, syna
kapłana Jehojady, który stanął przed ludem i powiedział
im: Tak mówi Bóg: Czemu przekraczacie przykazania
PANA? Nie powodzi się wam. Skoro wy opuściliście
PANA, [on] też was opuścił. 21 Wtedy sprzysięgli się
przeciwko niemu i ukamienowali go na rozkaz króla
na dziedzińcu domu PANA. 22 I nie pamiętał król
Joasz o dobrodziejstwie, jakie wyświadczył mu jego
ojciec Jehojada, ale zabił jego syna. Kiedy ten umierał,
powiedział: Niech PAN [to] zobaczy i zemści się. 23 A
po upływie roku przeciwko niemu nadciągnęło wojsko
Syrii. Przybyło do Judy i Jerozolimy i wyniszczyło z
ludu wszystkich książąt, a wszystkie jego łupy posłano
królowi Damaszku. 24 Przybyło bowiem wojsko Syrii z
niewielką liczbą ludzi, a PAN wydał w ich ręce bardzo
liczne wojsko, dlatego że opuścili PANA, Boga swoich
ojców. I tak dokonano sądu nad Joaszem. 25 A gdy się
od niego oddalili, zostawiając go w ciężkiej chorobie,
jego słudzy sprzysięgli się przeciwko niemu, z powodu
krwi synów kapłana Jehojady, i zabili go na jego łożu.
[Tak więc] umarł i pogrzebano go w mieście Dawida,
ale nie w grobach królewskich. 26 A oto są ci, którzy
sprzysięgli się przeciw niemu: Zabad, syn Szimeata,
Ammonitki, i Jehozabad, syn Szimrit, Moabitki. 27 O
jego synach zaś, o wielkim ciężarze nałożonym na
niego i o naprawie domu Bożego, jest zapisane w
księdze królewskiej. I królował jego syn Amazjasz w
jego miejsce.

25 Amazjasz miał dwadzieścia pięć lat, kiedy zaczął
królować, i królował dwadzieścia dziewięć lat w
Jerozolimie. Jego matka miała na imię Jehoaddan,
[była] z Jerozolimy. 2 I czynił to, co dobre w oczach
PANA, ale niedoskonałym sercem. 3 I kiedy jego
królestwo było utwierdzone, zabił te spośród swoich
sług, które zabiły króla, jego ojca. 4 Ich synów jednak
nie zabił. [Postąpił] tak, jak jest napisane w prawie, w
Księdze Mojżesza, gdzie PAN dał nakaz, mówiąc: Nie
umrą ojcowie za synów ani synowie nie umrą za ojców,
ale każdy umrze za swój własny grzech. 5 Wtedy
Amazjasz zgromadził lud Judy i ustanowił nad nim
dowódców nad tysiącami i setników, według ich rodów,
dla całej Judy i Beniamina. Następnie policzył tych,
[którzy mieli] dwadzieścia lat i więcej, a było ich trzysta
tysięcy wyborowych mężczyzn gotowych do boju,
uzbrojonych w dzidę i tarczę. 6 Najął też z Izraela sto
tysięcy dzielnych wojowników za sto talentów srebra.
7 Lecz przybył do niego mąż Boży i powiedział: Królu,
niech wojsko Izraela nie wyrusza z tobą, bo PAN nie
jest z Izraelem, z nikim spośród synów Efraima. 8 Ale
jeśli [chcesz], idź i umocnij się do bitwy, a Bóg powali
cię przed wrogiem. Bóg bowiem ma moc i wspomagać,
i przywieść do upadku. 9 Wtedy Amazjasz zapytał
męża Bożego: A co mam czynić ze stoma talentami,
które dałem wojsku Izraela? Mąż Boży odpowiedział:
PAN może ci dać o wiele więcej niż to. 10 Oddzielił
więc Amazjasz to wojsko, które przybyło do niego
z Efraima, aby wróciło do siebie. I rozgniewali się
bardzo na Judę, i wrócili do siebie w wielkim gniewie.
11 Lecz Amazjasz umocnił się, wyprowadził swój lud
i nadciągnął do Doliny Soli, i pobił dziesięć tysięcy
synów Seiru. 12 A synowie Judy uprowadzili dziesięć
tysięcy żywych, przyprowadzili ich na szczyt skały i
zrzucili stamtąd, tak że się wszyscy porozbijali. 13
Żołnierze wojska zaś, których Amazjasz odesłał, aby
nie ruszyli z nim na wojnę, wtargnęli do miast Judy, od
Samarii aż do Bet-Choron. Zabili w nich trzy tysiące
[ludzi] i zebrali wielką zdobycz. 14 Kiedy Amazjasz
wrócił po porażce Edomitów, przyprowadził [ze sobą]
bogów synów Seiru i postawił ich jako swoich bogów.
Kłaniał się przed nimi i palił im kadzidło. 15 PAN więc
rozgniewał się bardzo na Amazjasza i posłał do niego
proroka, który mu powiedział: Czemu szukasz bogów
[tego] ludu, którzy nie potrafili wyrwać swojego ludu
z twojej ręki? 16 A gdy on do niego mówił, [król] mu
powiedział: Czy wybrano cię doradcą króla? Przestań.
Po co mają cię zabić? Prorok więc zaprzestał, ale
dodał: Wiem, Bóg zamierza cię zniszczyć za to, że
to uczyniłeś i nie posłuchałeś mojej rady. 17 Wtedy
Amazjasz, król Judy, naradził się i posłał [sługę] do
Joasza, syna Jehoachaza, syna Jehu, króla Izraela,
ze słowami: Przyjdź i spójrzmy sobie w oczy. 18 A
Joasz, król Izraela, posłał do Amazjasza, króla Judy,
odpowiedź: Oset w Libanie posłał do cedru w Libanie
prośbę: Daj swoją córkę mojemu synowi za żonę.
Wtedy przechodził dziki zwierz z Libanu i podeptał
oset. 19 Myślisz: Oto pobiłem Edomitów – dlatego
uniosło się twoje serce, by się chlubić. Siedź teraz
w domu. Po co masz się narażać na nieszczęście,
abyś upadł ty i Juda z tobą? 20 Ale Amazjasz nie
posłuchał, a [było] to od Boga, aby ich wydać w ręce
[wrogów] za to, że szukali bogów Edomu. 21 Wyruszył
więc Joasz, król Izraela, i spojrzeli sobie w oczy, on i
Amazjasz, król Judy, w Bet-Szemesz, które [należy
do] Judy. 22 I Juda został rozgromiony przez Izraela, i
każdy uciekał do swojego namiotu. 23 A Joasz, król
Izraela, pojmał w Bet-Szemesz Amazjasza, króla Judy,
syna Joasza, syna Jehoachaza, i przyprowadził go do
Jerozolimy, gdzie zburzył mur Jerozolimy od Bramy
Efraima aż do Bramy Narożnej – na czterysta łokci. 24
I [zabrał] całe złoto i srebro oraz wszystkie naczynia,
które znajdowały się w domu Bożym u Obed-Edoma i
w skarbcach domu królewskiego, a także zakładników,
i wrócił do Samarii. 25 Amazjasz, syn Joasza, król
Judy, żył jeszcze piętnaście lat po śmierci Joasza,

syna Jehoachaza, króla Izraela. 26 A pozostałe dzieje
Amazjasza, od pierwszych do ostatnich, czy nie są
zapisane w księdze królów Judy i Izraela? 27 A od
czasu, kiedy Amazjasz odwrócił się od PANA, uknuli
przeciwko niemu spisek w Jerozolimie. Uciekł więc do
Lakisz, lecz wysłali za nim [pościg] do Lakisz i tam go
zabili. 28 Potem przywieźli go na koniach i pogrzebali
go z jego ojcami w mieście Judy.

26 Wtedy cały lud Judy wziął Uzjasza, który miał
szesnaście lat, i ustanowił go królem w miejsce
jego ojca Amazjasza. 2 Ten odbudował Elat i przywrócił
go do Judy, kiedy król już zasnął ze swoimi ojcami.
3 Uzjasz miał szesnaście lat, kiedy zaczął królować,
i królował pięćdziesiąt dwa lata w Jerozolimie. Jego
matka miała na imię Jekolia, [była] z Jerozolimy.
4 Czynił on to, co prawe w oczach PANA, według
wszystkiego, co czynił jego ojciec Amazjasz. 5 I szukał
Boga, dopóki żył Zachariasz, który miał rozeznanie w
widzeniach Bożych. A przez te wszystkie dni, kiedy
szukał PANA, Bóg darzył go powodzeniem. 6 Wyruszył
do walki z Filistynami, zburzył mury Gat, Jabne i
Aszdodu, a odbudował miasta w okolicy Aszdodu i
[w ziemi] Filistynów. 7 Wspomagał go bowiem Bóg
[przeciw] Filistynom i Arabom, którzy mieszkali w
Gur-Baal, i przeciw Meunitom. 8 Ammonici dawali
Uzjaszowi daniny, a [sława] jego imienia rozeszła się aż
do wejścia do Egiptu, bo wielce się umocnił. 9 I Uzjasz
zbudował wieże w Jerozolimie nad Bramą Narożną,
nad Bramą Doliny i nad Narożnikiem i umocnił je.
10 Zbudował też wieże na pustyni i wykopał wiele
studni, ponieważ miał bardzo dużo stad, zarówno
w dolinach, jak i na równinach, także rolników i
uprawiających winnice na górach i na Karmelu. Był
bowiem rozmiłowany w uprawie ziemi. 11 Uzjasz miał
też wojsko [gotowe] do bitwy, które wyruszało na wojnę
w odliczonych oddziałach, według spisu dokonanego
przez pisarza Jejela i urzędnika Maasejasza, pod
nadzorem Chananiasza, [jednego] z dowódców króla.
12 Całkowita liczba naczelników rodów [postawionych]
nad dzielnymi wojownikami wynosiła dwa tysiące
sześciuset. 13 A pod ich rozkazami [stało] wojsko
[złożone z] trzystu siedmiu tysięcy pięciuset wojowników
gotowych do wojny z wielką siłą, aby wesprzeć króla
przeciw wrogowi. 14 Uzjasz przygotował całemu wojsku
tarcze, włócznie, hełmy, pancerze, łuki oraz kamienie
do proc. 15 Sporządził w Jerozolimie machiny wojenne
wymyślone przez zdolnych ludzi, aby stały na wieżach
i na narożnikach w celu ciskania strzał i wielkich
kamieni. Jego sława rozeszła się daleko, ponieważ
doznawał cudownej pomocy, aż stał się potężny. 16
Ale kiedy się umocnił, uniosło się jego serce ku jego
własnej zgubie. Zgrzeszył przeciw PANU, swemu Bogu,
gdyż wszedł do świątyni PANA, aby palić kadzidło na
ołtarzu kadzenia. 17 Wszedł za nim kapłan Azariasz, a
z nim osiemdziesięciu kapłanów PANA, odważnych
mężczyzn. 18 I sprzeciwili się królowi Uzjaszowi, i
powiedzieli mu: Nie do ciebie, Uzjaszu, należy palenie
kadzidła PANU, lecz do kapłanów, synów Aarona,
którzy są poświęceni, aby palić kadzidło. Wyjdź ze
świątyni. Zgrzeszyłeś bowiem i nie [przynosi ci] to
chwały od PANA Boga. 19 Wtedy Uzjasz rozgniewał
się, mając w ręku kadzielnicę, by spalić kadzidło.
A gdy pałał gniewem na kapłanów, pojawił się trąd
na jego czole przed kapłanami w domu PANA, przy
ołtarzu kadzenia. 20 Kiedy najwyższy kapłan Azariasz
i wszyscy kapłani spojrzeli na niego, oto miał trąd
na czole. Wypchnęli go więc stamtąd, a i on sam
spieszył się z wyjściem, bo dotknął go PAN. 21 I tak
król Uzjasz był trędowaty aż do dnia swojej śmierci i
jako trędowaty mieszkał w domu odosobnienia. Został
bowiem wyłączony z domu PANA. W tym czasie jego
syn Jotam zarządzał domem królewskim i sądził lud
ziemi. 22 A pozostałe dzieje Uzjasza, od pierwszych do
ostatnich, opisał prorok Izajasz, syn Amosa. 23 Zasnął
więc Uzjasz ze swoimi ojcami i pogrzebali go z nimi na
polu grobów królewskich, gdyż mówili: Trędowaty jest.
A jego syn Jotam królował w jego miejsce.

27 Jotam miał dwadzieścia pięć lat, kiedy zaczął
królować, i królował szesnaście lat w Jerozolimie.
Jego matka miała na imię Jerusza, [była] córką Sadoka.
2 Czynił on [to, co] prawe w oczach PANA, według
wszystkiego, co czynił jego ojciec Uzjasz, tylko nie
wchodził do świątyni PANA. Ale lud [był] nadal zepsuty.
3 On zbudował bramę górną domu PANA i wykonał
wiele prac na murach Ofelu. 4 Ponadto pobudował
miasta w górach Judy, a w lasach pobudował zamki
i wieże. 5 Walczył również z królem Ammonitów i
pokonał ich. Synowie Ammona dali mu tego roku
sto talentów srebra i dziesięć tysięcy kor pszenicy
oraz dziesięć tysięcy [kor] jęczmienia. Tyle samo dali
mu synowie Ammona w drugim i trzecim roku. 6 A
tak Jotam umocnił się, gdyż przygotował swoje drogi
przed PANEM, swoim Bogiem. 7 A pozostałe dzieje
Jotama, wszystkie jego wojny i jego drogi, są zapisane
w księdze królów Izraela i Judy. 8 Miał dwadzieścia
pięć lat, kiedy zaczął królować, i królował szesnaście
lat w Jerozolimie. 9 Potem Jotam zasnął ze swoimi
ojcami i pogrzebano go w mieście Dawida. A jego syn
Achaz królował w jego miejsce.

28 Achaz miał dwadzieścia lat, kiedy zaczął
królować, i królował szesnaście lat w Jerozolimie.
Nie czynił jednak tego, co prawe w oczach PANA, jak
jego ojciec Dawid. 2 Chodził raczej drogami królów

Izraela i sporządził lane posągi dla Baalów. 3 Palił też
kadzidło w dolinie syna Hinnom i spalił swoich synów
w ogniu, naśladując obrzydliwości pogan, których PAN
wygnał przed synami Izraela. 4 Składał także ofiary i
palił kadzidło na wyżynach, na wzgórzach i pod każdym
zielonym drzewem. 5 Dlatego PAN, jego Bóg, wydał go
w ręce króla Syrii. Pokonali go i uprowadzili z jego [ludu]
wielu więźniów, i przyprowadzili ich do Damaszku.
Został też wydany w ręce króla Izraela, który zadał
mu wielką klęskę. 6 Pekach, syn Remaliasza, zabił
bowiem w Judzie jednego dnia sto dwadzieścia tysięcy
samych dzielnych wojowników, ponieważ opuścili
PANA, Boga swoich ojców. 7 I Zikri, wojownik z
Efraima, zabił Maasejasza, syna króla, Azrikama,
przełożonego jego domu, oraz Elkanę, zastępcę króla.
8 Synowie Izraela wzięli też do niewoli spośród ich
braci dwieście tysięcy kobiet, synów i córek, zabrali od
nich bardzo dużo łupów i uprowadzili całą zdobycz do
Samarii. 9 A był tam prorok PANA o imieniu Obed,
który wyszedł naprzeciw wojska, kiedy wracało do
Samarii, i powiedział im: Oto PAN, Bóg waszych ojców,
rozgniewał się na Judę i wydał ich w wasze ręce, a wy
ich wymordowaliście z wściekłością, [która] dosięgła aż
nieba. 10 A teraz chcecie jeszcze podbić lud z Judy i z
Jerozolimy i uczynić z niego niewolników i niewolnice.
Czy sami nie macie grzechów wobec PANA, waszego
Boga? 11 Teraz więc posłuchajcie mnie i odeślijcie
jeńców, których uprowadziliście spośród waszych braci,
gdyż zapalczywość gniewu PANA wisi nad wami.
12 Wtedy niektórzy z naczelników spośród synów
Efraima: Azariasz, syn Jochanana, Berechiasz, syn
Meszillemota, Ezechiasz, syn Szalluma, i Amasa, syn
Chadlaja, wystąpili przeciwko tym, którzy wracali z
wojny. 13 I powiedzieli do nich: Nie wprowadzajcie tutaj
tych jeńców, gdyż będzie to grzechem wobec PANA,
którym zamierzacie nas [obciążyć], dołączając go do
naszych występków. Wielki bowiem jest nasz grzech i
zapalczywość gniewu [ciąży] nad Izraelem. 14 Wojsko
więc pozostawiło jeńców i łupy przed książętami i
całym zgromadzeniem. 15 A mężczyźni, którzy zostali
wyznaczeni imiennie, wystąpili i zajęli się jeńcami:
korzystając z łupów, przyodziali wszystkich nagich,
ubrali ich, dali im obuwie, nakarmili ich i napoili, i
namaścili, a słabych odprowadzili na osłach. Wtedy
przyprowadzili ich do Jerycha, miasta palm, do ich
braci. Potem wrócili do Samarii. 16 W tym czasie
król Achaz posłał do królów Asyrii [prośbę] o pomoc.
17 Znowu bowiem Edomici nadciągnęli, pobili Judę
i uprowadzili jeńców. 18 Ponadto Filistyni wtargnęli
do miast na równinach i na południu Judy i zdobyli
Bet-Szemesz, Ajjalon, Gederot, Soko i podległe im
miejscowości oraz Timnę i Gimzo z podległymi im
miejscowościami i tam zamieszkali. 19 PAN bowiem
poniżył Judę z powodu Achaza, króla Izraela, gdyż
obnażył on Judę i przewrotnie zgrzeszył wobec PANA.
20 I przybył do niego Tiglat-Pileser, król Asyrii, który go
[raczej] ucisnął, niż wspomógł. 21 Bo choć Achaz wziął
[skarby] z domu PANA, z domu królewskiego oraz od
książąt i dał to królowi Asyrii, ten go nie wspomógł. 22
A w czasie największego ucisku król Achaz grzeszył
jeszcze bardziej przeciwko PANU. Taki to był król
Achaz. 23 Składał bowiem ofiary bogom z Damaszku,
którzy go pokonali, i mówił: Ponieważ bogowie królów
Syrii wspomagają ich, będę im składał ofiary, aby i
mnie wspomagali. Ale oni stali się przyczyną upadku
dla niego i całego Izraela. 24 Achaz zabrał naczynia
z domu Bożego i pokruszył je. Zamknął też bramy
domu PANA i pobudował sobie ołtarze po wszystkich
zaułkach Jerozolimy. 25 W każdym mieście Judy
ustanowił wyżyny, aby tam palono kadzidło innym
bogom, i pobudził do gniewu PANA, Boga swoich
ojców. 26 A pozostałe jego dzieje i wszystkie jego drogi,
od pierwszych do ostatnich, są zapisane w księdze
królów Judy i Izraela. 27 I Achaz zasnął ze swoimi
ojcami, i pogrzebali go w mieście w Jerozolimie. Ale
nie wprowadzili do grobów królów Izraela. A Ezechiasz,
jego syn, królował w jego miejsce.

29 Ezechiasz miał dwadzieścia pięć lat, kiedy zaczął
królować, i królował dwadzieścia dziewięć lat w
Jerozolimie. Jego matka miała na imię Abijja, [była]
córką Zachariasza. 2 A czynił to, co prawe w oczach
PANA, według wszystkiego, co czynił jego ojciec
Dawid. 3 On to w pierwszym roku swego panowania,
w pierwszym miesiącu, otworzył bramy domu PANA
i naprawił je. 4 Przyprowadził kapłanów i Lewitów,
zgromadził ich na ulicy wschodniej; 5 I powiedział do
nich: Słuchajcie mnie, Lewici! Poświęćcie się teraz,
poświęćcie też i dom PANA, Boga waszych ojców,
i usuńcie plugastwo ze świątyni. 6 Nasi ojcowie
bowiem zgrzeszyli i czynili to, co złe w oczach PANA,
naszego Boga. Opuścili go, odwrócili swoje oblicze
od przybytku PANA i odwrócili się [do niego] tyłem.
7 Zamknęli też bramy przedsionka, pogasili lampy,
nie palili kadzidła ani nie składali Bogu Izraela ofiar
całopalnych w świątyni. 8 Dlatego gniew PANA [spadł]
na Judę i Jerozolimę i [PAN] wydał ich na rozproszenie,
na zdumienie i na pośmiewisko, jak sami widzicie
swoimi oczami. 9 Oto bowiem z tego powodu nasi
ojcowie polegli od miecza, a naszych synów, [nasze]
córki i żony uprowadzono do niewoli. 10 Teraz więc
postanowiłem zawrzeć przymierze z PANEM, Bogiem
Izraela, aby odwrócił od nas zapalczywość swojego
gniewu. 11 Moi synowie, nie bądźcie już niedbali,
gdyż PAN wybrał was, abyście stali przed nim i służyli

mu, abyście byli jego sługami i palili kadzidło. 12
Powstali więc Lewici: Machat, syn Amasaja, Joel, syn
Azariasza, z synów Kehata; a z synów Merariego:
Kisz, syn Abdiego, i Azariasz, syn Jehallela; a z
Gerszonitów: Joach, syn Zimmy, i Eden, syn Joacha;
13 Z synów Elisafana: Szimri i Jejel; z synów Asafa:
Zachariasz i Mattaniasz; 14 Z synów Hemana: Jechiel
i Szimei; z synów Jedutuna: Szemajasz i Uzziel. 15
I zgromadzili swoich braci, poświęcili się i przyszli
zgodnie z rozkazem króla [oraz] ze słowami PANA,
aby oczyścić dom PANA. 16 Wtedy kapłani weszli do
wnętrza domu PANA, aby [go] oczyścić, i wynieśli na
dziedziniec domu PANA wszelkie plugastwo, które
znaleźli w świątyni PANA. Następnie Lewici zabierali
to i wynosili precz do potoku Cedron. 17 Zaczęli
poświęcenie w pierwszym [dniu] pierwszego miesiąca,
a ósmego dnia tego miesiąca weszli do przedsionka
PANA. Poświęcali dom PANA przez osiem dni i
dokończyli szesnastego dnia pierwszego miesiąca.
18 Potem poszli do króla Ezechiasza i powiedzieli:
Oczyściliśmy cały dom PANA, ołtarz całopalenia i
wszystkie jego przedmioty, stół pokładny i wszystkie
jego naczynia. 19 Wszystkie też naczynia, które król
Achaz odrzucił podczas swojego panowania, kiedy
zgrzeszył, przygotowaliśmy i poświęciliśmy, a oto są
przed ołtarzem PANA. 20 Wstał więc król Ezechiasz
o poranku, zgromadził naczelników miasta i poszedł
do domu PANA. 21 I przyprowadzono [mu] siedem
cielców, siedem baranów, siedem jagniąt i siedem
kozłów na ofiarę za grzech, za królestwo, za świątynię i
za Judę. I rozkazał kapłanom, synom Aarona, by złożyli
[je] na ołtarzu PANA. 22 Zabito więc woły, a kapłani
wzięli krew i pokropili ołtarz. Zabili też barany i pokropili
ołtarz ich krwią. Zabili także jagnięta i pokropili ołtarz
[ich] krwią. 23 Następnie przyprowadzili przed króla i
zgromadzenie kozły na ofiarę za grzech, a oni włożyli
na nie swoje ręce. 24 Potem kapłani je zabili i dokonali
na ołtarzu oczyszczenia ich krwią na przebłaganie za
całego Izraela. Król bowiem rozkazał złożyć całopalenie
i ofiarę za grzech za całego Izraela. 25 Postawił też
Lewitów w domu PANA z cymbałami, cytrami i harfami,
według rozkazu Dawida, Gada, widzącego króla, oraz
proroka Natana, gdyż był to rozkaz PANA przez jego
proroków. 26 Stanęli więc Lewici z instrumentami
Dawida, a kapłani z trąbami. 27 I Ezechiasz rozkazał
złożyć całopalenie na ołtarzu. A gdy rozpoczęło się
całopalenie, zaczęto też śpiewać PANU przy dźwiękach
trąb i instrumentów Dawida, króla Izraela. 28 Wtedy
całe zgromadzenie oddało pokłon, śpiewacy śpiewali
i trębacze trąbili. To wszystko [trwało] aż do końca
całopalenia. 29 A gdy skończyło się całopalenie,
król oraz wszyscy, którzy z nim byli, uklękli i oddali
pokłon. 30 Wówczas król Ezechiasz i książęta rozkazali
Lewitom, by wysławiali PANA słowami Dawida i Asafa
widzącego. I wysławiali z wielką radością, kłaniali się i
oddali pokłon. 31 Potem Ezechiasz powiedział: Teraz
poświęciliście się PANU. Przystąpcie i przyprowadźcie
ofiary pojednawcze i dziękczynne do domu PANA.
Zgromadzenie przyprowadziło więc ofiary pojednawcze
i dziękczynne, a każdy, kto pragnął – ofiary na
całopalenie. 32 Liczba ofiar na całopalenie, które
przyprowadziło zgromadzenie, wynosiła siedemdziesiąt
wołów, sto baranów i dwieście jagniąt – wszystko to na
całopalenie dla PANA. 33 Jako dary poświęconych
[było]: sześćset wołów i trzy tysiące owiec. 34 Lecz
kapłanów było zbyt mało i nie zdołali obedrzeć ze
skóry wszystkich ofiar całopalnych. Pomagali im
więc ich bracia Lewici, dopóki nie dokończyli tej
pracy i dopóki nie poświęcili się inni kapłani. Lewici
bowiem bardziej ochotnie poświęcili się niż kapłani. 35
Ponadto [było] też wiele ofiar całopalnych, z tłuszczem
ofiar pojednawczych i z ofiarami z płynów na każde
całopalenie. Tak została ustawiona służba w domu
PANA. 36 I Ezechiasz wraz z całym ludem radował się
z tego, co Bóg przygotował ludowi, gdyż ta rzecz stała
się nieoczekiwanie.

30 Potem Ezechiasz rozesłał [posłańców] do całego
Izraela i Judy, a do Efraima i Manassesa
napisał także listy, aby przybyli do domu PANA w
Jerozolimie i obchodzili święto Paschy dla PANA,
Boga Izraela. 2 Król bowiem postanowił wraz z
książętami i całym zgromadzeniem w Jerozolimie,
aby obchodzić święto Paschy w drugim miesiącu;
3 Gdyż nie mogli [go] obchodzić w owym czasie,
ponieważ liczba poświęconych kapłanów nie była
wystarczająca, a i lud nie zgromadził się jeszcze w
Jerozolimie. 4 Sprawa ta podobała się królowi i całemu
zgromadzeniu. 5 Postanowili więc ogłosić w całym
Izraelu, od Beer-Szeby aż do Dan, aby przybyto do
Jerozolimy obchodzić święto Paschy dla PANA, Boga
Izraela. Już dawno bowiem [go] nie obchodzili, jak to
było przepisane. 6 Ruszyli więc posłańcy z listami
od króla i od jego książąt po całym Izraelu i Judzie,
zgodnie z rozkazem króla, mówiąc: Synowie Izraela!
Powróćcie do PANA, Boga Abrahama, Izaaka i Izraela,
a on powróci do ostatków, które spośród was ocalały z
rąk królów Asyrii. 7 I nie bądźcie jak wasi ojcowie i
jak wasi bracia, którzy zgrzeszyli przeciwko PANU,
Bogu swoich ojców, który wydał ich na spustoszenie,
jak to sami widzicie. 8 Teraz więc nie zatwardzajcie
waszego karku, jak wasi ojcowie. Poddajcie się
PANU, przyjdźcie do jego świątyni, którą poświęcił
na wieki, i służcie PANU, waszemu Bogu, a odstąpi

od was zapalczywość jego gniewu. 9 Jeśli bowiem
powrócicie do PANA, wasi bracia i synowie otrzymają
miłosierdzie u tych, którzy uprowadzili ich w niewolę,
tak że powrócą do tej ziemi, bo PAN, wasz Bóg, jest
łaskawy i miłosierny i nie odwróci od was swojego
oblicza, jeśli powrócicie do niego. 10 A gdy posłańcy
chodzili od miasta do miasta przez ziemię Efraima i
Manassesa aż do Zebulona, naśmiewano się z nich i
szydzono. 11 [Niektórzy] jednak z Aszera, Manassesa
i Zebulona ukorzyli się i przyszli do Jerozolimy. 12 W
Judzie też działała ręka Boża, dając im jedno serce,
aby wypełnili rozkaz króla i książąt, według słowa
PANA. 13 I zebrało się w Jerozolimie wielu ludzi,
aby obchodzić w drugim miesiącu Święto Przaśników.
[Było to] niezmiernie wielkie zgromadzenie. 14 Wtedy
powstali i usunęli ołtarze, które były w Jerozolimie,
wszystkie też ołtarze, na których palono kadzidło,
usunęli i wrzucili do potoku Cedron. 15 Potem zabili
baranka paschalnego czternastego dnia, w drugim
miesiącu. A kapłani i Lewici, będąc zawstydzeni,
poświęcili się i przyprowadzili całopalenia do domu
PANA. 16 I stali na swoich miejscach według swego
urzędu i według prawa Mojżesza, męża Bożego.
Kapłani kropili krwią, [którą brali] z rąk Lewitów. 17
Wielu bowiem [było] w zgromadzeniu, którzy [jeszcze]
się nie poświęcili, dlatego Lewici ofiarowali baranki
paschalne za każdego nieczystego, aby go poświęcić
PANU. 18 Bo wielka liczba tego ludu, [zwłaszcza] wielu
z Efraima, Manassesa, Issachara i Zebulona, nie była
oczyszczona i jedli baranka paschalnego niezgodnie z
przepisami. Lecz Ezechiasz modlił się za nich, mówiąc:
Niech dobrotliwy PAN przebaczy każdemu; 19 Kto
przygotował swoje serce, aby szukać Boga, PANA
Boga swoich ojców, choćby [nie był oczyszczony]
według oczyszczenia świątyni. 20 I PAN wysłuchał
Ezechiasza, i uzdrowił lud. 21 Tak więc synowie Izraela,
którzy byli w Jerozolimie, obchodzili Święto Przaśników
przez siedem dni z wielką radością. A Lewici i kapłani
wysławiali PANA każdego dnia, [śpiewając] PANU
przy głośnych instrumentach. 22 Wtedy Ezechiasz
przemówił łaskawie do wszystkich Lewitów, którzy
wykazywali dobre rozeznanie [w sprawach] PANA. I
jedli przez siedem dni tego święta, składając ofiary
pojednawcze i wyznając [grzechy] PANU, Bogu swoich
ojców. 23 Potem całe zgromadzenie postanowiło
obchodzić [święto] przez drugie siedem dni. Obchodzili
więc [święto] z radością przez kolejne siedem dni.
24 Ezechiasz bowiem, król Judy, dał zgromadzeniu
tysiąc cielców i siedem tysięcy owiec, a książęta dali
zgromadzeniu tysiąc cielców i dziesięć tysięcy owiec. I
poświęciło się bardzo wielu kapłanów. 25 Tak więc
radowało się całe zgromadzenie Judy, kapłani, Lewici
oraz całe zgromadzenie, które przybyło z Izraela,
a także przybysze, którzy przyszli z ziemi Izraela, i
ci, którzy mieszkali w Judzie. 26 I panowała wielka
radość w Jerozolimie, gdyż od czasów Salomona, syna
Dawida, króla Izraela, nic podobnego nie wydarzyło
się w Jerozolimie. 27 Potem powstali kapłani i Lewici i
błogosławili ludowi. A ich głos został wysłuchany i ich
modlitwa dotarła do świętego przybytku [PANA], do
nieba.

31 A gdy to wszystko się zakończyło, cały lud
Izraela, który tam się znajdował, wyruszył do
miast Judy i potłukł posągi, wyciął gaje, i zburzył
do szczętu wyżyny oraz ołtarze w całej Judzie i
Beniaminie, w Efraimie i Manassesie. Potem wszyscy
synowie Izraela wrócili, każdy do swojej posiadłości
[i] do swego miasta. 2 I Ezechiasz ustanowił zmiany
kapłanów i Lewitów według ich podziałów, każdego
według jego służby, kapłanów i Lewitów do [składania]
całopaleń i ofiar pojednawczych, aby służyli i dziękowali
PANU, a także wysławiali go w bramach [jego] obozu.
3 Przeznaczył także część z majątku królewskiego na
całopalenia poranne i wieczorne, na całopalenia w
szabaty, nów księżyca i w uroczyste święta, jak to
napisane jest w Prawie PANA. 4 Rozkazał też ludowi
mieszkającemu w Jerozolimie, aby oddawał należny
dział kapłanom i Lewitom, aby mogli wytrwać w prawie
PANA. 5 A gdy ten rozkaz rozszedł się, synowie
Izraela przynieśli pod dostatkiem pierwocin zboża,
moszczu, oliwy, miodu oraz wszelkich płodów rolnych,
przynieśli także obfite dziesięciny ze wszystkiego.
6 Ponadto synowie Izraela i Judy, którzy mieszkali
w miastach Judy, również przynieśli dziesięcinę z
wołów i owiec oraz dziesięcinę z rzeczy świętych
poświęconych PANU, ich Bogu, i składali to wszystko
na stosy. 7 W trzecim miesiącu rozpoczęli układać
te stosy, a w siódmym miesiącu zakończyli. 8 Kiedy
przyszedł Ezechiasz wraz z książętami i zobaczyli te
stosy, błogosławili PANU i jego ludowi Izraelowi. 9
Wtedy Ezechiasz wypytywał kapłanów i Lewitów o
te stosy. 10 Odpowiedział mu Azariasz, najwyższy
kapłan z domu Sadoka: Kiedy zaczęto przynosić te
ofiary do domu PANA, jedliśmy i nasyciliśmy się,
a jeszcze wiele pozostało, gdyż PAN błogosławił
swojemu ludowi, a pozostało tego wiele. 11 Rozkazał
więc Ezechiasz, aby przygotowano spichlerze w domu
PANA. I przygotowano je; 12 I złożono tam wiernie
ofiary, dziesięciny i rzeczy poświęcone. Przełożonym
nad nimi był Konaniasz, Lewita, a jego brat Szimei [był]
drugi. 13 A Jechiel, Azariasz, Nachat, Asahel, Jerimot,
Jozabad, Eliel, Ismakiasz, Machat i Benajasz [byli]
nadzorcami pod kierunkiem Konaniasza i jego brata

Szimejego, zgodnie z rozkazem króla Ezechiasza i
Azariasza, przełożonego domu Bożego. 14 Kore, syn
Jimny, Lewita, odźwierny [przy bramie] wschodniej,
czuwał nad dobrowolnymi ofiarami dla Boga, rozdzielał
ofiary PANA i rzeczy najświętsze. 15 Jego pomocnikami
[byli]: Eden, Miniamin, Jeszua, Szemejasz, Amariasz
i Szekaniasz, w miastach kapłanów, aby wiernie
rozdawać [zaopatrzenie] swoim braciom według ich
zmian, zarówno wielkiemu, jak i małemu; 16 A także
mężczyznom z ich rodowodu w wieku od trzech lat
wzwyż, każdemu wchodzącemu do domu PANA,
dzienny dział za ich służbę, według ich obowiązków
i zmian; 17 Zarówno tym, którzy spośród rodowodu
kapłańskiego byli policzeni według ich rodów, jak i
Lewitom od dwudziestego roku życia wzwyż, według
ich obowiązków i zmian; 18 Oraz wszystkim dzieciom,
żonom, synom i córkom z ich rodu, [wśród] całego
zgromadzenia. Oni bowiem, pełniąc swój urząd,
poświęcali się w świętości. 19 Także i synom Aarona,
kapłanom [mieszkającym] na polach pastwisk ich
miast, we wszystkich miastach, tym mężczyznom,
wyznaczonym imiennie, aby oddano należny dział
wszystkim mężczyznom spośród kapłanów oraz
wszystkim spisanym według rodowodów spośród
Lewitów. 20 Tak Ezechiasz uczynił w całej Judzie i
czynił [to, co] dobre i prawe, i prawdziwe przed PANEM,
swoim Bogiem. 21 W każdej sprawie, którą rozpoczął
w służbie domu Bożego, w prawie i przykazaniach,
by szukać swojego Boga, czynił [wszystko] z całego
serca, i szczęściło mu się.

32 Po tych sprawach oraz ich ustanowieniu
nadciągnął Sennacheryb, król Asyrii, wkroczył
do Judy, rozbił obóz naprzeciwko warownych miast
i zamierzał je zdobyć dla siebie. 2 Gdy Ezechiasz
zobaczył, że nadciągnął Sennacheryb i że ma zamiar
walczyć przeciw Jerozolimie; 3 Naradzał się ze swoimi
książętami i wojownikami, aby zatkać źródła wód,
które [były] za miastem, a oni pomogli mu. 4 Zebrał
się więc wielki lud, który zatkał wszystkie źródła oraz
potok płynący przez środek ziemi, mówiąc: Czemu
nadciągający królowie Asyrii mieliby znaleźć tak wiele
wody? 5 Pokrzepił się i odbudował cały zburzony mur,
wznosząc go aż do wież, do tego drugi zewnętrzny
mur. Umocnił także Millo w mieście Dawida i sporządził
wiele włóczni oraz tarcz. 6 Ustanowił też dowódców
wojska nad ludem, których zgromadził przy sobie na
placu bramy miejskiej, i mówił do nich łagodnie: 7
Umacniajcie się i bądźcie mężni, nie bójcie się ani
nie lękajcie widoku króla Asyrii ani widoku całego
mnóstwa, które jest z nim. Więcej bowiem jest z nami
aniżeli z nim. 8 Z nim jest ramię cielesne, lecz z nami
jest PAN, nasz Bóg, aby nam pomóc, ratować [nas]
i prowadzić nasze wojny. Lud więc zaufał słowom
Ezechiasza, króla Judy. 9 Potem Sennacheryb, król
Asyrii, podczas gdy zdobywał Lakisz wraz z całym
swoim wojskiem, posłał swoje sługi do Jerozolimy, do
Ezechiasza, króla Judy, oraz do wszystkich z Judy,
którzy byli w Jerozolimie, aby oznajmić: 10 Tak mówi
Sennacheryb, król Asyrii: W czym pokładacie swoją
ufność, że pozostajecie w oblężonej Jerozolimie?
11 Czy Ezechiasz nie zwodzi was, abyście wydali
siebie na śmierć z głodu i pragnienia, mówiąc: PAN,
nasz Bóg, wybawi nas z ręki króla Asyrii? 12 Czy to
nie ten Ezechiasz zniósł jego wyżyny i ołtarze, po
czym rozkazał Judzie i Jerozolimie: Przed jednym
tylko ołtarzem będziecie oddawać pokłon i na nim
palić kadzidło? 13 Czy nie wiecie, co ja i moi ojcowie
uczyniliśmy wszystkim ludom [innych] ziem? Czyż
bogowie narodów tych ziem mogli w jakiś sposób
wyrwać ich ziemie z mojej ręki? 14 Kto spośród
wszystkich bogów tych narodów, które moi ojcowie
wytracili, mógł wybawić swój lud z mojej ręki, aby [też]
wasz Bóg mógł wyrwać was z mojej ręki? 15 Teraz
więc nie dajcie się zwodzić Ezechiaszowi i niech was
nie łudzi w ten sposób ani mu nie wierzcie, gdyż żaden
bóg spośród wszystkich narodów i królestw nie mógł
wyrwać swego ludu z mojej ręki i z ręki moich ojców.
Tym bardziej wasz Bóg nie wyrwie was z mojej ręki!
16 Jego słudzy jeszcze [więcej] mówili przeciw PANU
Bogu i przeciwko jego słudze Ezechiaszowi. 17 Napisał
też listy, aby znieważać PANA, Boga Izraela, mówiąc
przeciwko niemu tymi słowami: Jak bogowie narodów
innych ziemi nie wyrwali swego ludu z mojej ręki, tak
Bóg Ezechiasza nie wyrwie swego ludu z mojej ręki.
18 Potem wołali donośnym głosem w języku hebrajskim
do ludu Jerozolimy, który [był] na murze, aby go
przestraszyć i przerazić, i [tak] zdobyć miasto. 19 A
mówili o Bogu Jerozolimy jak o bogach narodów ziemi,
którzy [są] dziełem rąk ludzkich. 20 Z tego powodu
król Ezechiasz i prorok Izajasz, syn Amosa, modlili
się i wołali do nieba. 21 I PAN posłał Anioła, który
wytracił wszystkich dzielnych wojowników, dowódców i
naczelników w obozie króla Asyrii. Okryty wstydem,
wrócił on do swojej ziemi. A gdy wszedł do domu
swojego boga, ci, którzy wyszli z jego bioder, zabili go
tam mieczem. 22 Tak więc PAN wybawił Ezechiasza i
mieszkańców Jerozolimy z rąk Sennacheryba, króla
Asyrii, i z rąk wszystkich innych [wrogów], i zapewnił im
pokój ze wszystkich stron. 23 Wtedy wielu przynosiło
PANU ofiary do Jerozolimy oraz kosztowne dary
dla Ezechiasza, króla Judy. A od tego czasu był
wielce poważany w oczach wszystkich narodów. 24
W tych dniach Ezechiasz śmiertelnie zachorował.
Modlił się do PANA, a on przemówił do niego i dał

mu znak. 25 Ezechiasz jednak nie odwdzięczył się za
dobrodziejstwa, [które zostały] mu wyświadczone, gdyż
jego serce uniosło się pychą. Dlatego powstał gniew
przeciw niemu i przeciw Judzie oraz Jerozolimie. 26
Ale Ezechiasz ukorzył się za wyniosłość swojego serca
– on i mieszkańcy Jerozolimy – i nie spadł na nich
gniew PANA za dni Ezechiasza. 27 Ezechiasz posiadał
bardzo dużo bogactwa i wielką sławę. Uczynił sobie
skarbce na srebro i złoto, drogie kamienie, wonności,
tarcze oraz wszelkie kosztowne przedmioty. 28 [Miał]
też spichlerze na zbiory zboża, wina i oliwy, obory
dla wszelkiego gatunku bydła i zagrody dla trzód. 29
Pobudował sobie miasta i [miał] liczne stada owiec i
wołów, gdyż Bóg dał mu wielki majątek. 30 To właśnie
Ezechiasz zatkał źródło wód w górnym Gichonie i
przeprowadził je dołem po zachodniej stronie miasta
Dawida. I powodziło się Ezechiaszowi we wszystkich
jego działaniach. 31 Jednak z powodu posłów książąt
Babilonu wysłanych do niego, aby dowiedzieć się o
znaku, który się wydarzył w ziemi, opuścił go Bóg, aby
wystawić go na próbę i poznać wszystko, [co było]
w jego sercu. 32 Ale pozostałe dzieje Ezechiasza
i jego życzliwość są zapisane w widzeniu proroka
Izajasza, syna Amosa, i w księdze królów Judy i
Izraela. 33 I Ezechiasz zasnął ze swoimi ojcami, i został
pogrzebany w najlepszych grobach synów Dawida.
A po śmierci cała Juda oraz mieszkańcy Jerozolimy
złożyli mu hołd. I jego syn Manasses królował w jego
miejsce.

33 Manasses miał dwanaście lat, kiedy zaczął
królować, i królował pięćdziesiąt pięć lat w
Jerozolimie. 2 Czynił on to, co złe w oczach PANA,
według obrzydliwości tych narodów, które PAN wypędził
przed synami Izraela. 3 Odbudował bowiem wyżyny,
które zburzył jego ojciec Ezechiasz, wznosił ołtarze
dla Baalów, posadził gaje i oddawał pokłon całemu
zastępowi nieba, i służył im. 4 Zbudował też ołtarze w
domu PANA, o którym PAN powiedział: W Jerozolimie
będzie moje imię na wieki. 5 Ponadto zbudował ołtarze
całemu zastępowi nieba w obydwu dziedzińcach domu
PANA. 6 Przeprowadził swoich synów przez ogień w
dolinie syna Hinnom. Uprawiał wróżbiarstwo, czary
i magię, ustanowił czarowników i czarnoksiężników.
Bardzo dużo złego czynił w oczach PANA, pobudzając
go do gniewu. 7 Postawił też posąg rzeźbiony, który
wykonał, w domu Bożym, o którym Bóg powiedział
do Dawida i do jego syna Salomona: W tym domu
i w Jerozolimie, które wybrałem spośród wszystkich
pokoleń Izraela, umieszczę swoje imię na wieki; 8 A już
nie dopuszczę, by noga Izraela opuściła ziemię, którą
przeznaczyłem waszym ojcom, jeśli tylko pilnie będą
przestrzegali wszystkiego, co im nakazałem, [według]
całego prawa, nakazów i ustaw [przekazanych] przez
Mojżesza. 9 Manasses zwiódł Judę i mieszkańców
Jerozolimy tak, że postępowali gorzej niż narody, które
PAN wytracił przed synami Izraela. 10 [Chociaż] bowiem
PAN mówił do Manassesa i do jego ludu, oni nie
słuchali. 11 Dlatego PAN sprowadził na nich dowódców
wojska króla Asyrii, którzy pojmali Manassesa spośród
cierni, zakuli go w łańcuchy i zaprowadzili do Babilonu.
12 Kiedy znalazł się w ucisku, modlił się do PANA,
swego Boga, i bardzo się ukorzył przed Bogiem
swoich ojców; 13 I modlił się do niego. A on dał się
przebłagać, wysłuchał jego modlitwy i przywrócił go do
Jerozolimy, do jego królestwa. Wtedy Manasses uznał,
że PAN [jest] Bogiem. 14 Potem zbudował zewnętrzny
mur miasta Dawida, na zachód w kierunku Gichonu,
w dolinie, aż do wejścia do Bramy Rybnej, otoczył
[nim] Ofel i wzniósł go bardzo wysoko. Ustanowił
też dowódców we wszystkich warownych miastach
Judy. 15 Usunął również cudzych bogów i posąg z
domu PANA oraz wszystkie ołtarze, które zbudował
na górze domu PANA i w Jerozolimie, następnie
wyrzucił poza miasto. 16 Odnowił ołtarz PANA i złożył
na nim ofiary pojednawcze i dziękczynne, a nakazał
Judzie służyć PANU, Bogu Izraela. 17 Lud jednak
jeszcze składał ofiary na wyżynach, ale tylko PANU,
swemu Bogu. 18 A pozostałe dzieje Manassesa,
jego modlitwa do swojego Boga i słowa widzących,
którzy przemawiali do niego w imię PANA, Boga
Izraela, [są zapisane] w księdze królów Izraela. 19
Jego modlitwa, to, [jak] został wysłuchany, każdy jego
grzech, [każde] przewinienie oraz miejsca, na których
zbudował wyżyny i wystawił gaje i posągi, zanim się
ukorzył, są zapisane w księgach widzących. 20 Potem
Manasses zasnął ze swoimi ojcami i pogrzebano go w
jego domu, a jego syn Amon królował w jego miejsce.
21 Amon miał dwadzieścia dwa lata, kiedy zaczął
królować, i królował dwa lata w Jerozolimie. 22 I czynił
to, co złe w oczach PANA, tak jak czynił jego ojciec
Manasses. Amon bowiem składał ofiary wszystkim
posągom, które sporządził jego ojciec Manasses, i
służył im. 23 A nie ukorzył się przed PANEM, tak jak
ukorzył się jego ojciec Manasses. Przeciwnie, Amon
grzeszył coraz bardziej. 24 I jego słudzy sprzysięgli
się przeciwko niemu, i zabili go w jego domu. 25 Ale
lud tej ziemi zabił wszystkich, którzy sprzysięgli się
przeciw królowi Amonowi, a potem ustanowił jego syna
Jozjasza królem w jego miejsce.

34 Jozjasz miał osiem lat, kiedy zaczął królować,
i królował trzydzieści jeden lat w Jerozolimie.
2 Czynił on to, co prawe w oczach PANA, chodząc
drogami swego ojca Dawida, i nie zbaczał [z nich]
ani na prawo, ani na lewo. 3 Bo w ósmym roku

swojego królowania, gdy był jeszcze chłopcem, zaczął
szukać Boga swego ojca Dawida, a w dwunastym
roku zaczął oczyszczać Judę i Jerozolimę z wyżyn,
gajów, rzeźbionych i odlewanych posągów. 4 Na
jego oczach zburzono ołtarze Baalów i ściął posągi
słoneczne umieszczone wysoko nad nimi. Także gaje
oraz rzeźbione i odlewane posągi pokruszył i starł, a ich
[pył] rozsypał po grobach tych, którzy im składali ofiary.
5 Kości kapłanów spalił na ich ołtarzach i oczyścił
Judę i Jerozolimę. 6 Podobnie czynił w miastach
Manassesa, Efraima i Symeona, aż do Neftalego,
wszędzie dokoła za pomocą kilofów. 7 A kiedy zburzył
ołtarze i gaje, starł posągi na proch i ściął wszystkie
posągi słoneczne w całej ziemi Izraela, wtedy wrócił do
Jerozolimy. 8 A w osiemnastym roku swego panowania,
po oczyszczeniu ziemi i domu [PANA], posłał Szafana,
syna Azaliasza, Maasejasza, namiestnika miasta, oraz
Joacha, syna Joachaza, kronikarza, aby naprawili dom
PANA, jego Boga. 9 Kiedy przybyli do najwyższego
kapłana Chilkiasza, oddali pieniądze przyniesione do
domu Bożego – które Lewici, stróże bram, zebrali [od]
synów Manassesa i Efraima, od całej reszty Izraela
i od całej Judy i Beniamina – po czym wrócili do
Jerozolimy. 10 I oddali [je] w ręce rzemieślników,
którzy mieli nadzór nad pracami w domu PANA, a
oni je wypłacili robotnikom, którzy pracowali w domu
PANA, naprawiając i umacniając dom. 11 Wypłacili
je cieślom i murarzom na zakup kamienia ciosanego
i drzewa na wiązania i na podłogi domów, które
zniszczyli królowie Judy. 12 Ci mężczyźni wykonywali
tę pracę wiernie. Ich przełożonymi [byli]: Jachat i
Obadiasz, Lewici, z synów Merariego, oraz Zachariasz
i Meszullam, z synów Kehata, aby kierowali pracami,
oraz każdy Lewita, który umiał grać na instrumentach
muzycznych. 13 Postawieni byli też nad tymi, którzy
nosili ciężary, i nadzorowali robotników przy każdej
pracy, a spośród Lewitów [byli] pisarze, dozorcy i
odźwierni. 14 A gdy wynoszono pieniądze przyniesione
do domu PANA, kapłan Chilkiasz znalazł księgę
Prawa PANA, [przekazaną] przez Mojżesza. 15 Wtedy
Chilkiasz powiedział do pisarza Szafana: Znalazłem
księgę Prawa w domu PANA. I Chilkiasz dał księgę
Szafanowi. 16 Szafan zaniósł księgę królowi i zdał
mu sprawę, mówiąc: Twoi słudzy wykonują wszystko,
co im poleciłeś; 17 Zebrali bowiem pieniądze, które
znajdowały się w domu PANA, i oddali je do rąk
nadzorców i robotników. 18 Ponadto pisarz Szafan
powiedział królowi: Kapłan Chilkiasz dał mi księgę. I
czytał ją Szafan przed królem. 19 A gdy król usłyszał
słowa prawa, rozdarł swoje szaty. 20 Potem król
rozkazał Chilkiaszowi, synowi Szafana, Achikamowi,
synowi Micheasza, Abdonowi, a także pisarzowi
Szafanowi oraz słudze króla Asajaszowi: 21 Idźcie,
poradźcie się PANA co do mnie i co do reszty [ludu]
w Izraelu i Judzie w związku ze słowami tej księgi,
którą znaleziono. Wielki bowiem jest gniew PANA,
który został wylany na nas za to, że nasi ojcowie nie
strzegli słowa PANA, aby czynić wszystko, co jest
napisane w tej księdze. 22 Tak więc poszedł Chilkiasz
wraz z tymi, którzy byli przy królu, do prorokini Chuldy,
żony Szalluma, syna Tikwy, syna Chasry, strażnika
szat – mieszkała ona w Jerozolimie, po drugiej stronie
[miasta] – i opowiedzieli jej [o tej sprawie]. 23 Ona zaś
powiedziała im: Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Powiedzcie
mężczyźnie, który was posłał do mnie: 24 Tak mówi
PAN: Oto sprowadzę nieszczęście na to miejsce i na
jego mieszkańców, wszystkie przekleństwa zapisane w
tej księdze, którą czytali przed królem Judy; 25 Za to,
że mnie opuścili i palili kadzidło innym bogom, aby
pobudzić mnie do gniewu wszystkimi dziełami swoich
rąk. Dlatego mój gniew zostanie wylany na to miejsce
i nie zagaśnie. 26 A królowi Judy, który was posłał
po radę do PANA, powiedzcie: Tak mówi PAN, Bóg
Izraela, o słowach, które słyszałeś: 27 Ponieważ twoje
serce zmiękło i ukorzyłeś się przed obliczem Boga,
gdy usłyszałeś jego słowa przeciwko temu miejscu i
przeciwko jego mieszkańcom, a ukorzyłeś się przede
mną, rozdarłeś swoje szaty i płakałeś przede mną, to
również i ja wysłuchałem [ciebie], mówi PAN; 28 Oto
przyłączę cię do twoich ojców i będziesz złożony w
swoim grobie w pokoju, aby twoje oczy nie oglądały
całego nieszczęścia, które sprowadzam na to miejsce i
jego mieszkańców. I zanieśli tę odpowiedź królowi.
29 Wtedy król posłał po wszystkich starszych Judy i
Jerozolimy i zgromadził [ich]. 30 Następnie udał się
do domu PANA, a wraz z nim wszyscy mężczyźni
Judy, mieszkańcy Jerozolimy, kapłani i Lewici oraz
cały lud, od największych do najmniejszych. I czytał
do ich uszu wszystkie słowa księgi przymierza, którą
znaleziono w domu PANA. 31 Potem król stanął na
swoim miejscu i zawarł przymierze przed PANEM,
że będą szli za PANEM i będą przestrzegać jego
przykazań, świadectw, nakazów z całego serca, całą
swoją duszą i wypełniać słowa tego przymierza,
które zostały zapisane w tej księdze. 32 Wtedy król
nakazał przystąpić do [przymierza] wszystkim, którzy
znajdowali się w Jerozolimie i Beniaminie. I mieszkańcy
Jerozolimy postąpili zgodnie z przymierzem Boga,
Boga swoich ojców. 33 Wówczas Jozjasz usunął
wszystkie obrzydliwości ze wszystkich ziem synów
Izraela i zobowiązał wszystkich, którzy się znajdowali
w Izraelu, aby służyli PANU, swemu Bogu. Przez
wszystkie jego dni nie odstąpili od naśladowania PANA,
Boga swoich ojców.

35 Potem Jozjasz obchodził w Jerozolimie święto
Paschy dla PANA. I zabito baranka paschalnego
czternastego [dnia] pierwszego miesiąca. **2** Ustanowił
też kapłanów na swoich urzędach i zachęcił ich
do służby w domu PANA. **3** I powiedział Lewitom,
którzy nauczali całego Izraela i byli poświęceni PANU:
Ustawcie świętą arkę w domu, który zbudował syn
Dawida Salomon, król Izraela. Nie będziecie już jej
dźwigać na swoich ramionach. Teraz służcie PANU,
swojemu Bogu, i jego ludowi Izraela; **4** Przygotujcie
się według waszych rodów i według waszych zmian,
jak napisał Dawid, król Izraela, i jak napisał jego syn
Salomon; **5** I stójcie w świątyni według podziału na rody
waszych braci, którzy są z ludu, i według podziału na
rody Lewitów. **6** Wtedy zabijcie baranka paschalnego,
poświęćcie się i przygotujcie waszych braci, by
wszystko czynić według słowa PANA [przekazanego]
przez Mojżesza. **7** Potem Jozjasz dał ludowi jagnięta i
koźlęta z trzody, wszystkie na ofiary święta Paschy dla
wszystkich obecnych w liczbie trzydziestu tysięcy, oraz
trzy tysiące wołów. To [wszystko] pochodziło z dóbr
króla. **8** Jego książęta złożyli dobrowolne dary ludowi,
kapłanom i Lewitom: Chilkiasz, Zachariasz, Jechiel,
przełożeni domu Bożego, dali kapłanom na ofiary
święta Paschy dwa tysiące sześćset [jagniąt] i trzysta
wołów. **9** Ponadto Konaniasz i jego bracia Szemejasz i
Netaneel oraz Chaszabiasz, Jejel i Jozabad, naczelnicy
z Lewitów, dali [innym] Lewitom na ofiary święta Paschy
pięć tysięcy [jagniąt] i pięćset wołów. **10** Wszystko
więc zostało przygotowane do służby, kapłani stanęli
na swoich miejscach, a Lewici w swoich zmianach
według rozkazu króla. **11** I zabili baranki paschalne,
kapłani kropili [ich] krwią, a Lewici obdzierali [je]
ze skóry. **12** Następnie oddzielili [część] z nich na
całopalenie, aby dać [je] ludowi według podziału na
rody jako ofiarę dla PANA, tak jak jest napisane
w księdze Mojżesza. Podobnie też [uczyniono] z
wołami. **13** I piekli baranki paschalne na ogniu według
zwyczaju, inne zaś [ofiary] święte gotowali w garnkach,
kotłach i rondlach, po czym rozdawali szybko całemu
ludowi. **14** Potem też przygotowali [posiłek] dla siebie
i kapłanów. Kapłani bowiem, synowie Aarona, byli
[zajęci] składaniem całopaleń i tłuszczu aż do nocy.
Lewici więc przygotowali [posiłek] dla siebie i dla
kapłanów, synów Aarona. **15** Śpiewacy, synowie
Asafa, [stali] na swoich stanowiskach według rozkazu
Dawida, Asafa, Hemana i Jedutuna, widzącego króla.
Odźwierni też [stali] przy każdej bramie. Nie musieli
opuszczać swojej służby, ponieważ ich bracia Lewici
przygotowywali dla nich [posiłki]. **16** Tak więc cała
służba została przygotowana w tym dniu, aby obchodzić
święto Paschy i składać całopalenia na ołtarzu PANA
według rozkazu króla Jozjasza. **17** Synowie Izraela,
którzy tam się znajdowali, obchodzili w tym czasie
święto Paschy, a Święto Przaśników przez siedem dni.
18 Żadne święto Paschy podobne do tego nie było
obchodzone w Izraelu od czasów proroka Samuela
i żaden z królów Izraela nie obchodził tak święta
Paschy, jak obchodzili [je] Jozjasz, kapłani, Lewici,
cały lud Judy i Izraela, który się tam znajdował, oraz
mieszkańcy Jerozolimy. **19** Paschę tę obchodzono
w osiemnastym roku panowania Jozjasza. **20** Po
tym wszystkim, gdy Jozjasz naprawił dom [Boży],
nadciągnął Necho, król Egiptu, aby walczyć przeciw
Karkemisz nad [rzeką] Eufrat, a Jozjasz wyruszył mu
naprzeciw. **21** Ale on posłał do niego swoich posłańców
ze słowami: Co ja mam z tobą, królu Judy? Nie przeciw
tobie [ciągnę] dzisiaj, lecz przeciwko domowi, który ze
mną walczy. I Bóg nakazał mi, abym się pospieszył.
Przestań walczyć z Bogiem, który [jest] ze mną, aby
cię nie zniszczył. **22** Ale Jozjasz nie odwrócił się od
niego, lecz zmienił swoje szaty, aby z nim walczyć,
i nie posłuchał słów Necho, [które pochodziły] z ust
Boga. Tak więc wyruszył, aby walczyć na równinie
Megiddo. **23** A łucznicy ugodzili króla Jozjasza i
wtedy król powiedział do swoich sług: Wyprowadźcie
mnie, bo jestem ciężko ranny. **24** Jego słudzy więc
wyciągnęli go z rydwanu i wsadzili na inny rydwan,
który należał do niego: zawieźli go do Jerozolimy i tam
umarł. Potem pogrzebali go w grobach jego ojców,
a cały lud Judy i Jerozolimy opłakiwał Jozjasza. **25**
Jeremiasz też lamentował nad Jozjaszem, a wszyscy
śpiewacy i śpiewaczki wspominają Jozjasza w swoich
lamentacjach aż do dziś, i uczynili z tego zwyczaj
w Izraelu. Oto są zapisane w lamentacjach. **26** A
pozostałe dzieje Jozjasza, jego życzliwość według
tego, co jest napisane w Prawie PANA; **27** I jego czyny
pierwsze i ostatnie są zapisane w księdze królów
Izraela i Judy.

36 Wtedy lud ziemi wziął Jehoachaza, syna
Jozjasza, i ustanowił go królem w miejsce jego
ojca w Jerozolimie. **2** Jehoachaz miał dwadzieścia trzy
lata, kiedy zaczął królować, i królował trzy miesiące
w Jerozolimie. **3** Król Egiptu usunął go [z tronu] w
Jerozolimie i nałożył na ziemię daninę [w wysokości]
stu talentów srebra i jednego talentu złota. **4** Potem król
Egiptu ustanowił Eliakima, jego brata, królem nad Judą
i Jerozolimą i zmienił jego imię na Joakim. A jego brata
Jehoachaza Necho pojmał i uprowadził do Egiptu. **5**
Joakim miał dwadzieścia pięć lat, kiedy zaczął królować,
i królował jedenaście lat w Jerozolimie. Czynił on to, co
złe w oczach PANA, swego Boga. **6** Nadciągnął przeciw
niemu Nabuchodonozor, król Babilonu, i związał go

łańcuchami, aby go uprowadzić do Babilonu. 7 Nabuchodonozor zabrał też do Babilonu [część] naczyń
z domu PANA i złożył je w swojej świątyni w Babilonie.
8 A pozostałe dzieje Joakima i obrzydliwości, które
czynił, i cokolwiek się znajdowało w nim, są zapisane
w księdze królów Izraela i Judy. A jego syn Joachin
królował w jego miejsce. 9 Joachin miał osiem lat, kiedy
zaczął królować, i królował trzy miesiące i dziesięć dni
w Jerozolimie. Czynił on to, co złe w oczach PANA.
10 Na początku roku król Nabuchodonozor posłał [po
niego] i kazał go przyprowadzić do Babilonu, razem z
kosztownymi naczyniami domu PANA, a królem nad
Judą i Jerozolimą ustanowił jego brata Sedekiasza. 11
Sedekiasz miał dwadzieścia jeden lat, kiedy zaczął
królować, i królował jedenaście lat w Jerozolimie. 12
Czynił on to, co złe w oczach PANA, swego Boga, i
nie ukorzył się przed prorokiem Jeremiaszem, [który
mówił] z ust PANA. 13 Zbuntował się również przeciwko
królowi Nabuchodonozorowi, który go zaprzysiągł
na Boga. Uczynił twardym swój kark i zatwardził
swoje serce, aby się nie nawrócić do PANA, Boga
Izraela. 14 Również wszyscy przedniejsi kapłani oraz
lud bardzo mnożyli nieprawości, naśladując wszystkie
obrzydliwości pogan, i zbezcześcili dom PANA, który
on poświęcił w Jerozolimie. 15 A PAN, Bóg ich ojców,
posyłał do nich swoich posłańców, a posyłał, wstając
rankiem, ponieważ litował się nad swoim ludem i
nad miejscem swego przybytku. 16 Ale oni szydzili
z posłańców Boga, lekceważyli sobie jego słowa i
naśmiewali się z jego proroków, aż gniew PANA na jego
lud wzmógł się tak, że nie było już żadnego ratunku.
17 Sprowadził więc na nich króla Chaldejczyków, który
zabił mieczem ich młodzieńców w domu ich świątyni,
a nie zlitował się nad młodzieńcem ani panną, ani
starcem, ani sędziwym. Wydał wszystkich w jego
ręce. 18 Wszystkie naczynia domu Bożego, wielkie i
małe, skarby domu PANA i skarby królewskie, i jego
książąt, wszystko to wywiózł do Babilonu. 19 Potem
spalili dom Boży i zburzyli mur Jerozolimy; wszystkie
jej pałace spalili ogniem i wszystkie jej kosztowne
naczynia zniszczyli. 20 A tych, którzy ocaleli od miecza,
[król] uprowadził do Babilonu, tam byli niewolnikami
jego i jego synów aż do panowania króla Persji; 21
Żeby wypełniło się słowo PANA [wypowiedziane] przez
usta Jeremiasza, dopóki ziemia nie odprawiła swoich
szabatów. Dopóki [bowiem] ziemia leżała odłogiem,
wypełniła szabaty, aż się wypełniło siedemdziesiąt
lat. 22 A w pierwszym roku Cyrusa, króla Persji –
żeby wypełniło się słowo PANA [wypowiedziane] przez
usta Jeremiasza – PAN wzbudził ducha Cyrusa, króla
Persji, aby nakazał ogłosić i rozpisać po całym swoim
królestwie, co następuje: 23 Tak mówi Cyrus, król
Persji: Wszystkie królestwa ziemi dał mi PAN, Bóg
nieba, i on rozkazał mi, abym mu zbudował dom w
Jerozolimie, która jest w Judzie. Kto z całego jego ludu
[jest] wśród was, niech PAN, jego Bóg, będzie z nim, i
ten niech wyrusza w drogę.

Ezdrasza

1 W pierwszym roku Cyrusa, króla Persji – aby
wypełniło się słowo PANA z ust Jeremiasza – PAN
wzbudził ducha Cyrusa, króla Persji, [tak] że ogłosił
[ustnie] po całym swoim królestwie, a także na piśmie,
co następuje: **2** Tak mówi Cyrus, król Persji: PAN,
Bóg niebios, dał mi wszystkie królestwa ziemi. On
też rozkazał mi, abym zbudował dla niego dom w
Jerozolimie, która jest w Judzie. **3** Kto [więc] spośród
was należy do jego ludu, niech będzie z nim jego
Bóg; [ten] niech uda się do Jerozolimy w Judzie i
niech buduje dom PANA, Boga Izraela – on [jest]
Bogiem – który [jest] w Jerozolimie. **4** A każdego,
kto został w jakimkolwiek miejscu, gdzie [teraz]
przebywa, niech ludzie tego miejsca wspomagają
go srebrem, złotem, dobytkiem i bydłem, a także
dobrowolnymi ofiarami dla domu Bożego, który [jest] w
Jerozolimie. **5** Wtedy powstali przywódcy rodów Judy i
Beniamina, kapłani i Lewici, wszyscy, których ducha
Bóg pobudził, aby poszli budować dom PANA, będący w
Jerozolimie. **6** Wszyscy, którzy [mieszkali] dokoła nich,
wspomogli ich naczyniem srebrnym, złotem, dobytkiem,
bydłem i kosztownościami, poza tym wszystkim, co
dobrowolnie ofiarowano. **7** Również król Cyrus wyniósł
naczynia domu PANA, które Nabuchodonozor zabrał z
Jerozolimy, i złożył w domu swego boga. **8** Wyniósł
je Cyrus, król Persji, przez ręce skarbnika Mitredata,
który rozliczył się z nich z Szeszbassarem, księciem
Judy. **9** A oto ich liczba: trzydzieści czasz złotych,
tysiąc czasz srebrnych, dwadzieścia dziewięć noży;
10 Trzydzieści złotych pucharów, czterysta dziesięć
pucharów mniejszej wartości i tysiąc innych naczyń. **11**
Wszystkich naczyń złotych i srebrnych – pięć tysięcy
czterysta. Wszystko to zabrał Szeszbassar, gdy lud
powrócił z niewoli, z Babilonu do Jerozolimy.

2 A oto są ludzie prowincji, którzy wyszli z
niewoli i wygnania, uprowadzeni do Babilonu
przez Nabuchodonozora, króla Babilonu, a powrócili
oni do Jerozolimy i Judy – każdy do swojego
miasta. **2** Przybyli razem z Zorobabelem,
Jeszuą, Nehemiaszem, Serajaszem, Reelajaszem,
Mardocheuszem, Bilszanem, Misparem, Bigwajem,
Rechumem i Baaną. A oto liczba mężczyzn ludu Izraela:
3 Synów Parosza – dwa tysiące stu siedemdziesięciu
dwóch; **4** Synów Szefatiasza – trzystu siedemdziesięciu
dwóch; **5** Synów Aracha – siedmiuset siedemdziesięciu
pięciu; **6** Synów Pachat-Moaba, synów Jeszuy i Joaba
– dwa tysiące ośmiuset dwunastu; **7** Synów Elama
– tysiąc dwustu pięćdziesięciu czterech; **8** Synów
Zattua – dziewięciuset czterdziestu pięciu; **9** Synów
Zakkaja – siedmiuset sześćdziesięciu; **10** Synów
Baniego – sześciuset czterdziestu dwóch; **11** Synów
Bebaja – sześciuset dwudziestu trzech; **12** Synów
Azgada – tysiąc dwustu dwudziestu dwóch; **13** Synów
Adonikama – sześciuset sześćdziesięciu sześciu; **14**
Synów Bigwaja – dwa tysiące pięćdziesięciu sześciu;
15 Synów Adina – czterystu pięćdziesięciu czterech; **16**
Synów Atera, z [linii] Ezechiasza – dziewięćdziesięciu
ośmiu; **17** Synów Besaja – trzystu dwudziestu trzech;
18 Synów Jory – stu dwunastu; **19** Synów Chaszuma
– dwustu dwudziestu trzech; **20** Synów Gibbara –
dziewięćdziesięciu pięciu; **21** Synów z Betlejem –
stu dwudziestu trzech; **22** Mężczyzn z Netofy –
pięćdziesięciu sześciu; **23** Mężczyzn z Anatot – stu
dwudziestu ośmiu; **24** Synów z Azmawet – czterdziestu
dwóch; **25** Synów z Kiriat-Jearim, Kefiry i Beerot –
siedmiuset czterdziestu trzech; **26** Synów z Rama i
Geba – sześciuset dwudziestu jeden; **27** Mężczyzn
z Mikmas – stu dwudziestu dwóch; **28** Mężczyzn z
Betela i Aj – dwustu dwudziestu trzech; **29** Synów
Nebo – pięćdziesięciu dwóch; **30** Synów Magbisza –
stu pięćdziesięciu sześciu; **31** Synów drugiego Elama
– tysiąc dwustu pięćdziesięciu czterech; **32** Synów
Charima – trzystu dwudziestu; **33** Synów z Loda,
Chadida i Ono – siedmiuset dwudziestu pięciu; **34**
Synów z Jerycha – trzystu czterdziestu pięciu; **35** Synów
Senai – trzy tysiące sześciuset trzydziestu. **36** Kapłani:
synów Jedajasza, z domu Jeszuy – dziewięciuset
siedemdziesięciu trzech; **37** Synów Immera – tysiąc
pięćdziesięciu dwóch; **38** Synów Paszchura – tysiąc
dwustu czterdziestu siedmiu; **39** Synów Charima
– tysiąc siedemnastu. **40** Lewici: synów Jeszuy i
Kadmiela, synów Hodawiasza – siedemdziesięciu
czterech. **41** Śpiewacy: synów Asafa – stu dwudziestu
ośmiu. **42** Synowie odźwiernych: synów Szalluma,
synów Atera, synów Talmona, synów Akkuba, synów
Chatity, synów Szobaja, wszystkich [razem] – stu
trzydziestu dziewięciu. **43** Netinici: synów Sichy, synów
Chasufy, synów Tabbaota; **44** Synów Kerosa, synów
Sijachy, synów Padona; **45** Synów Lebany, synów
Hagaby, synów Akkuba; **46** Synów Chagaba, synów
Szalmaja, synów Chanana; **47** Synów Giddela, synów
Gachara, synów Reajasza; **48** Synów Resina, synów
Nekody, synów Gazzama; **49** Synów Uzzy, synów
Paseacha, synów Besaja; **50** Synów Asny, synów
Mehunima, synów Nefusima; **51** Synów Bakbuka,
synów Chakufy, synów Charchura; **52** Synów Basluta,
synów Mechidy, synów Charszy; **53** Synów Barkosa,
synów Sisery, synów Tamacha; **54** Synów Nesjacha,
synów Chatify; **55** Synów sług Salomona, synów
Sotaja, synów Sofereta, synów Perudy; **56** Synów Jaali,
synów Darkona, synów Giddela; **57** Synów Szefatiasza,

synów Chattila, synów Pocheret-Hassebaima, synów
Amiego; 58 Wszystkich Netinitów oraz synów sług
Salomona – trzystu dziewięćdziesięciu dwóch. 59 A oto
ci, którzy wyruszyli z Tel-Melach, Telcharsa, Keruba,
Addan i Immer, ale nie mogli wykazać [pochodzenia]
domu swoich ojców ani swego potomstwa – czy
są z Izraela. 60 Synów Delajasza, synów Tobiasza,
synów Nekody – sześciuset pięćdziesięciu dwóch. 61
A synowie kapłanów: synowie Chobajasza, synowie
Kosa, synowie Barzillaja, który pojął za żonę [jedną]
z córek Barzillaja Gileadczyka i przybrał jego imię;
62 Ci szukali swego opisu w rodowodach, ale [go]
nie znaleźli. Zostali więc jako nieczyści wykluczeni
z kapłaństwa. 63 I Tirszata zakazał im spożywać z
rzeczy najświętszych, dopóki nie powstanie kapłan z
Urim i z Tummim. 64 Całe to zgromadzenie [liczyło]
czterdzieści dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt [osób];
65 Nie licząc ich sług i służących, których było siedem
tysięcy trzysta trzydzieści siedem, a między nimi
[znajdowało się] dwieście śpiewaków i śpiewaczek.
66 Koni mieli siedemset trzydzieści sześć, mułów –
dwieście czterdzieści pięć; 67 Wielbłądów – czterysta
trzydzieści pięć, osłów – sześć tysięcy siedemset
dwadzieścia. 68 A [niektórzy] z naczelników rodów,
gdy przyszli do domu PANA, który [był] w Jerozolimie,
składali dobrowolne [dary], aby odbudować dom Boży
na jego miejscu. 69 Według swoich możliwości dali
do skarbca na odbudowę sześćdziesiąt jeden tysięcy
drachm złota, pięć tysięcy min srebra i sto szat
kapłańskich. 70 A więc kapłani, Lewici i [część] ludu
oraz śpiewacy, odźwierni i Netinici zamieszkali w
swoich miastach, a cała [reszta] Izraela w swoich
miastach.

3 A gdy nadszedł siódmy miesiąc, a synowie Izraela
znajdowali się w miastach, zgromadził się lud jak
jeden mąż w Jerozolimie. 2 Wtedy powstał Jeszua, syn
Jocadaka, ze swymi braćmi kapłanami, oraz Zorobabel,
syn Szealtiela, wraz ze swymi braćmi, i zbudowali ołtarz
Boga Izraela, aby na nim składać całopalenia, jak jest
napisane w Prawie Mojżesza, męża Bożego. 3 Potem
postawili ołtarz na swoich fundamentach i chociaż
bali się sąsiednich narodów, składali na nim PANU
całopalenia – rano i wieczorem. 4 Obchodzili też Święto
Namiotów, jak jest napisane, i [składali] codzienne
całopalenia w liczbie ustalonej według zwyczaju na
każdy dzień; 5 Potem składali całopalenie nieustanne
– zarówno w dni nowiu, jak i każde święto poświęcone
PANU – oraz [dary] od każdego, kto składał PANU
dobrowolną ofiarę. 6 Od pierwszego dnia siódmego
miesiąca zaczęli składać PANU całopalenia, chociaż
fundamenty świątyni [jeszcze] nie zostały położone.
7 Dali też pieniądze kamieniarzom i cieślom oraz
żywność, napój i oliwę Sydończykom i Tyryjczykom,
aby przywozili drzewo cedrowe z Libanu morzem do
Jafy, zgodnie z zezwoleniem Cyrusa, króla Persji. 8
A w drugim roku po ich przybyciu do domu Bożego
w Jerozolimie, w drugim miesiącu, Zorobabel, syn
Szealtiela, i Jeszua, syn Jocadaka, i pozostali ich
bracia kapłani i Lewici oraz wszyscy, którzy powrócili z
niewoli do Jerozolimy, zaczęli [odbudowę], a ustanowili
Lewitów od dwudziestu lat wzwyż, aby byli nadzorcami
robót wokół domu PANA. 9 I Jeszua, jego synowie i
bracia: Kadmiel i jego synowie, synowie Judy, stanęli
jak jeden mąż, aby kierować tymi, którzy pracowali
przy [budowie] domu Bożego: synami Chenadada, ich
synami i ich braćmi, Lewitami. 10 A gdy budowniczowie
położyli fundamenty świątyni PANA, postawili kapłanów,
ubranych w szaty i z trąbami, oraz Lewitów, synów
Asafa, z cymbałami, aby chwalić PANA zgodnie z
postanowieniem Dawida, króla Izraela. 11 I śpiewali
jedni po drugich, chwaląc PANA i dziękując mu [za to],
że jest dobry – że jego miłosierdzie nad Izraelem [trwa]
na wieki. Cały lud wznosił głośny okrzyk, gdy chwalił
PANA za to, że zostały położone fundamenty domu
PANA. 12 Lecz wielu kapłanów, Lewitów i naczelników
rodów, którzy byli starcami i widzieli tamten pierwszy
dom, głośno płakało, gdy na ich oczach zakładano
fundamenty tego domu, wielu natomiast innych głośno
krzyczało z radości; 13 Tak że lud nie mógł odróżnić
głośnego krzyku radości od głośnego płaczu ludu. Lud
bowiem wznosił tak wielki okrzyk, że było go słychać z
daleka.

4 A gdy wrogowie Judy i Beniamina usłyszeli, że lud,
[który powrócił] z niewoli, budował świątynię PANU,
Bogu Izraela; 2 Wówczas przybyli do Zorobabela
i naczelników rodów i powiedzieli im: Będziemy
budować z wami, gdyż szukamy waszego Boga tak jak
wy i składamy mu ofiary od czasów Asarchaddona,
króla Asyrii, który nas tu przyprowadził. 3 Ale
Zorobabel, Jeszua i pozostali naczelnicy rodów z
Izraela odpowiedzieli im: Nie wolno wam razem z nami
budować domu naszemu Bogu, ale my sami będziemy
budować PANU, Bogu Izraela, jak nam rozkazał Cyrus,
król Persji. 4 Wtedy lud tej ziemi zaczął zniechęcać
lud Judy i przeszkadzał im w budowie. 5 Ponadto
przekupywał przeciwko nim radców, aby udaremnić ich
zamiar po wszystkie dni Cyrusa, króla Persji, aż do
panowania Dariusza, króla Persji. 6 Za panowania
Aswerusa, na początku jego panowania, napisali
skargę przeciwko obywatelom Judy i Jerozolimy;
7 A za czasów Artakserksesa Biszlam, Mitredat,
Tabeel wraz z pozostałymi towarzyszami napisali do
Artakserksesa, króla Persji. List [był] sporządzony
pismem syryjskim i przetłumaczony na język syryjski.

8 Kanclerz Rechum i pisarz Szimszaj napisali
do króla Artakserksesa list przeciwko Jerozolimie
następującej treści: 9 Kanclerz Rechum, pisarz
Szimszaj i pozostali ich towarzysze: Dynajczycy,
Afarsadchajczycy, Tarpelajczycy, Afarsajczycy,
Arkewijczycy, Babilończycy, Susanchici, Dehawici [i]
Elamici; 10 I reszta narodów, które wielki i sławny
Asnappar przyprowadził i osiedlił w miastach Samarii,
oraz pozostali, którzy są za rzeką – otóż; 11 To [jest]
odpis listu, który posłali do króla Artakserksesa – Twoi
słudzy, ludzie mieszkający za rzeką – otóż: 12 Niech
królowi będzie wiadomo, że Żydzi, którzy wyszli od
ciebie, przybyli do nas, do Jerozolimy, i odbudowują to
buntownicze i niegodziwe miasto, już wznosili mury i
położyli fundamenty. 13 Niech więc będzie królowi
wiadomo, że jeśli to miasto zostanie odbudowane i
[jego] mury będą wzniesione, wtedy podatku, danin
ani cła oni nie będą płacić, a to przyniesie szkodę
dochodom króla. 14 Teraz więc, ponieważ jesteśmy na
utrzymaniu [twego] pałacu i nie przystoi nam patrzeć
na zniewagę króla, posyłamy królowi tę wiadomość;
15 Aby poszukano w księdze kronik twoich ojców,
a znajdziesz w niej i dowiesz się, że to miasto jest
miastem buntowniczym i przynosi szkodę królom i
prowincjom i że od dawien dawna wzniecano w nim
bunty. Z tego powodu to miasto zostało zburzone.
16 Zawiadamiamy króla, że jeśli to miasto zostanie
odbudowane i jego mury będą wzniesione, wtedy
już nie będziesz miał udziału za rzeką. 17 [Wtedy]
król wysłał taką odpowiedź: Kanclerzowi Rechumowi,
pisarzowi Szimszajowi i pozostałym ich towarzyszom,
którzy mieszkają w Samarii, a także i pozostałym za
rzeką: Pokój! Otóż: 18 List, który do nas przysłaliście,
został przede mną dokładnie odczytany. 19 Dlatego
rozkazałem, aby poszukano. I znaleziono, że to
miasto od dawna powstawało przeciwko królom, a
bunt i rozruchy były w nim wzniecane; 20 Ponadto
potężni królowie panowali nad Jerozolimą i rządzili nad
wszystkimi za rzeką, i płacono im podatek, daninę i
cło. 21 Wydajcie więc wyrok, aby powstrzymać tych
mężczyzn, żeby to miasto nie zostało odbudowane,
dopóki [inny] rozkaz nie będzie przeze mnie wydany.
22 Pilnujcie, abyście nie zaniedbali tego. Dlaczego
miałoby to wzrastać na szkodę królów? 23 Gdy więc
odpis listu króla Artakserksesa został odczytany przed
Rechumem, pisarzem Szimszajem i ich towarzyszami,
udali się spiesznie do Żydów w Jerozolimie i siłą i
mocą wstrzymali budowę. 24 W ten sposób ustała
praca przy domu Bożym, który był w Jerozolimie. I
została wstrzymana aż do drugiego roku panowania
Dariusza, króla Persji.

5 Potem prorocy Aggeusz i Zachariasz, syn Iddo,
prorokowali Żydom w Judzie i w Jerozolimie w imię
Boga Izraela, [mówiąc] do nich. 2 Wtedy powstali
Zorobabel, syn Szealtiela, i Jeszua, syn Jocadaka,
i zaczęli budować dom Boży w Jerozolimie; a z
nimi prorocy Boga, którzy im pomagali. 3 W tym
czasie przyszli do nich Tattenaj, namiestnik zarzecza, i
Szetarboznaj oraz ich towarzysze i tak mówili do nich:
Kto wam rozkazał budować ten dom i wznosić jego
mury? 4 Odpowiedzieliśmy im, jakie są imiona tych
mężczyzn, którzy pracują przy tej budowli. 5 Lecz
oko ich Boga czuwało nad starszymi z Żydów, tak
że nie mogli im przeszkadzać, dopóki sprawa ta nie
dotarła do Dariusza – o niej donosili [mu] przez list.
6 [To jest] odpis listu, który do króla Dariusza posłali
Tattenaj, namiestnik zarzecza, Szetarboznaj i jego
towarzysze Afarsachajczycy, którzy byli za rzeką. 7
Posłali mu list, w którym było napisane tak: Królowi
Dariuszowi wszelkiej pomyślności! 8 Niech będzie
królowi wiadomo, że przybyliśmy do prowincji Judy,
do domu wielkiego Boga, który jest odbudowywany
z wielkich kamieni, a [którego] ściany są wykładane
drewnem. Ta praca posuwa się szybko i szczęści
się w ich rękach. 9 Pytaliśmy wtedy tych starszych,
mówiąc do nich: Kto wam rozkazał budować ten
dom i wznosić te mury? 10 Pytaliśmy także o ich
imiona, abyśmy mogli ci je oznajmić i zapisać imiona
mężczyzn, którzy stoją na ich czele. 11 A tak nam
odpowiedzieli: My jesteśmy sługami Boga nieba i ziemi
i odbudowujemy dom, który został wzniesiony przed
wieloma laty, a który zbudował i wystawił wielki król
Izraela. 12 Lecz gdy nasi ojcowie pobudzili do gniewu
Boga nieba, on wydał ich w ręce Nabuchodonozora,
króla Babilonu, Chaldejczyka, który zburzył ten dom,
a lud uprowadził do niewoli w Babilonie. 13 Jednak
w pierwszym roku Cyrusa, króla Babilonu, sam król
Cyrus wydał dekret, aby odbudować ten dom Boży. 14
Ponadto złote i srebrne naczynia domu Bożego, które
Nabuchodonozor zabrał ze świątyni w Jerozolimie i
umieścił w świątyni w Babilonie, król Cyrus wyniósł ze
świątyni w Babilonie i zostały przekazane niejakiemu
Szeszbassarowi, którego ustanowił namiestnikiem.
15 I powiedział mu: Weź te naczynia, idź i złóż je w
świątyni, która jest w Jerozolimie, a niech dom Boży
zostanie odbudowany na swoim miejscu. 16 Wtedy
ten Szeszbassar przyszedł i położył fundamenty domu
Bożego w Jerozolimie, i od tego czasu aż do dzisiaj
buduje się go, ale nie jest ukończony. 17 Jeśli więc król
uzna to za dobrą rzecz, niech poszukają w skarbcach
królewskich w Babilonie, czy [rzeczywiście] tak jest, że
król Cyrus rozkazał, aby odbudować ten dom Boży w

Jerozolimie, i niech król powiadomi nas o swej woli w
tej sprawie.

6 Wtedy król Dariusz rozkazał, aby szukano
w archiwum, gdzie przechowywano skarby w
Babilonie. **2** I znaleziono w Achmecie, w pałacu
w prowincji Medii, pewien zwój, w którym tak było
napisane: **3** W pierwszym roku króla Cyrusa, król Cyrus
wydał dekret w sprawie domu Bożego w Jerozolimie:
Dom ten ma być odbudowany, to miejsce, gdzie
składano ofiary. Fundamenty mają być położone. Jego
wysokość – sześćdziesiąt łokci i jego szerokość –
sześćdziesiąt łokci. **4** Trzy rzędy z kamienia wielkiego i
jeden rząd z nowego drewna. Koszty ma pokryć dom
królewski. **5** Ponadto złote i srebrne naczynia z domu
Bożego, które zabrał Nabuchodonozor ze świątyni w
Jerozolimie i przeniósł do Babilonu, mają być zwrócone
i przeniesione do świątyni w Jerozolimie na swoje
miejsce, i złożone w domu Bożym. **6** Teraz więc ty,
Tattenaju, namiestniku zarzecza, Szetarboznaju, [i]
wy, Afarsachajczycy, ich towarzysze, którzy jesteście
za rzeką, trzymajcie się z dala od tego miejsca. **7**
Zostawcie w spokoju prace nad tym domem Bożym.
Niech namiestnik Żydów i starsi żydowscy odbudują
ten dom Boży na swoim miejscu. **8** Wydaję też dekret
o tym, co macie uczynić dla starszych spośród Żydów
na budowę tego domu Bożego, mianowicie: koszty
mają być bezzwłocznie wypłacone tym ludziom z
dochodów króla, z danin [pobieranych] za rzeką, aby
nie przestawali [budować]. **9** Także i to, co będzie
potrzebne do całopaleń dla Boga niebios: cielce,
barany i jagnięta oraz pszenica, sól, wino i oliwa,
według rozkazu kapłanów w Jerozolimie, niech im
będzie dawane każdego dnia bez zaniedbania; **10**
Aby mogli składać wonne ofiary Bogu niebios i aby
modlili się za życie króla i jego synów. **11** Ponadto
wydaję taki dekret: Ktokolwiek zmieni ten rozkaz, to
belka z jego domu ma być wyrwana i podniesiona, a
on będzie na niej powieszony; jego dom zaś zostanie
zamieniony w gnojowisko. **12** A Bóg, który uczynił
tam mieszkanie dla swojego imienia, niech zniszczy
każdego króla i [każdy] naród, który by się odważył
zmienić [ten rozkaz] i zniszczyć ten dom Boży w
Jerozolimie. Ja, Dariusz, wydałem ten dekret; niech
będzie wykonany bezzwłocznie. **13** Wtedy Tattenaj,
namiestnik zarzecza, Szetarboznaj i ich towarzysze
niezwłocznie uczynili tak, jak król Dariusz rozkazał.
14 A starsi żydowscy budowali i szczęściło im się
według proroctwa Aggeusza, proroka, i Zachariasza,
syna Iddo. Budowali i dokończyli [dom] zgodnie z
rozkazem Boga Izraela oraz z rozkazem Cyrusa,
Dariusza oraz Artakserksesa, króla Persji. **15** I ten dom
został zakończony w trzecim dniu miesiąca Adar, w
szóstym roku panowania króla Dariusza. **16** Wówczas
synowie Izraela, kapłani, Lewici oraz reszta ludu, który
powrócił z niewoli, z radością obchodzili poświęcenie
tego domu Bożego. **17** I złożyli ofiary przy poświęcaniu
tego domu Bożego: sto cielców, dwieście baranów,
czterysta jagniąt, a jako ofiarę za grzech za całego
Izraela – dwanaście kozłów, według liczby pokoleń
Izraela. **18** Do służby Bożej w Jerozolimie ustanowili
kapłanów – według ich oddziałów, i Lewitów – według
ich zmian, jak jest napisane w księdze Mojżesza. **19**
Ci, którzy powrócili z niewoli, obchodzili też Paschę w
czternastym [dniu] pierwszego miesiąca. **20** Kapłani
bowiem i Lewici oczyścili się jak jeden mąż, wszyscy
byli oczyszczeni. Zabili więc [baranka] paschalnego dla
wszystkich, którzy przybyli z niewoli, dla swoich braci
kapłanów i dla siebie samych. **21** I spożywali to synowie
Izraela, którzy powrócili z niewoli, i każdy, kto odłączył
się od nieczystości pogan tej ziemi i [przyłączył się] do
nich, aby szukać PANA, Boga Izraela. **22** Przez siedem
dni z radością obchodzili też Święto Przaśników, gdyż
PAN napełnił ich radością i zwrócił ku nim serce króla
Asyrii, aby wzmocnił ich ręce przy pracy [wokół] domu
Bożego, Boga Izraela.

7 Po tych wydarzeniach, za panowania Artakserksesa,
króla Persji, Ezdrasz, syn Serajasza, syna
Azariasza, syna Chilkiasza; **2** Syna Szalluma, syna
Sadoka, syna Achituba; **3** Syna Amariasza, syna
Azariasza, syna Merajota; **4** Syna Zerachiasza,
syna Uzziego, syna Bukkiego; **5** Syna Abiszui, syna
Pinchasa, syna Eleazara, syna Aarona, najwyższego
kapłana; **6** Tenże Ezdrasz wyruszył z Babilonu, a był
człowiekiem uczonym w prawie Mojżesza, które dał
PAN, Bóg Izraela. A król spełnił wszystkie jego prośby,
gdyż ręka PANA, jego Boga, była nad nim. **7** Wyruszyli
też [niektórzy] z synów Izraela oraz z kapłanów,
Lewitów, śpiewaków, odźwiernych i z Netinitów do
Jerozolimy w siódmym roku króla Artakserksesa. **8**
[Ezdrasz] przybył do Jerozolimy w piątym miesiącu
– było to w siódmym roku króla. **9** Wyruszył z
Babilonu w pierwszym [dniu] pierwszego miesiąca,
a do Jerozolimy przybył w pierwszym [dniu] piątego
miesiąca, ponieważ była nad nim łaskawa ręka jego
Boga. **10** Ezdrasz bowiem przygotował swoje serce,
aby szukać prawa PANA i wykonywać je, a także by
nauczać w Izraelu ustaw i sądów. **11** A oto odpis listu,
który król Artakserkses dał Ezdraszowi, kapłanowi
i uczonemu, biegłemu w słowach przykazań PANA
i w jego ustawach w Izraelu: **12** Artakserkses, król
królów, Ezdraszowi, kapłanowi, uczonemu w prawie
Boga niebios, [mężowi] doskonałemu, otóż; **13** Wydaję
dekret [o tym], że każdy z ludu Izraela, spośród jego
kapłanów i Lewitów w moim państwie, kto dobrowolnie

pragnie udać się do Jerozolimy, może iść z tobą. 14 Ty
bowiem zostałeś wysłany przez króla i jego siedmiu
doradców, abyś według prawa swego Boga, które masz
w swoim ręku, zbadał sprawy w Judei i Jerozolimie;
15 I abyś zaniósł srebro i złoto, które król i jego
doradcy dobrowolnie ofiarowali Bogu Izraela, którego
przybytek [jest] w Jerozolimie; 16 Oraz całe srebro
i złoto, które otrzymasz w całej prowincji Babilonu
wraz z dobrowolnymi darami od ludu i kapłanów,
które dobrowolnie ofiarują na dom swego Boga w
Jerozolimie; 17 Abyś za te pieniądze bezzwłocznie
kupił cielce, barany, jagnięta wraz z przynależnymi
do nich ofiarami z pokarmów i płynów i złożył je
na ołtarzu domu waszego Boga w Jerozolimie; 18
Z pozostałym srebrem i złotem uczyńcie zaś to, co
ty i twoi bracia uznacie za słuszne, tak czyńcie,
według woli waszego Boga. 19 Naczynia też, które
zostały ci dane do służby w domu twojego Boga,
oddaj przed Bogiem w Jerozolimie; 20 Także i inne
potrzeby do domu twojego Boga, za które przyjdzie
ci zapłacić, opłać ze skarbca królewskiego. 21 A
ja, król Artakserkses, wydaję wszystkim podskarbim
zarzecza rozkaz o tym, że wszystko, czegokolwiek
zażąda od was kapłan Ezdrasz, uczony w prawie Boga
niebios, ma być bezzwłocznie wykonane; 22 Aż do stu
talentów srebra, stu kor pszenicy, stu bat wina, stu
bat oliwy, a soli bez ograniczenia. 23 Wszystko, co
nakazuje Bóg niebios, ma być wykonane starannie dla
domu Boga niebios, bo dlaczego ma być wzbudzony
jego gniew przeciwko państwu króla i jego synów?
24 Zawiadamiamy was również, że na żadnego z
kapłanów, Lewitów, śpiewaków, odźwiernych, Netinitów
oraz [pozostałych] sług tego domu Boga nie wolno
nakładać podatku, danin ani cła. 25 A ty, Ezdraszu,
według mądrości swego Boga, która jest w tobie,
ustanów urzędników i sędziów, którzy będą sądzić cały
lud zarzecza, wszystkich, którzy znają prawo twego
Boga; a tych, którzy go nie znają, macie uczyć. 26 Na
każdego, kto nie wykona prawa twego Boga i prawa
króla, niech bezzwłocznie będzie wydany wyrok –
albo śmierci, albo wygnania, albo przepadku mienia,
albo więzienia. 27 [Ezdrasz powiedział]: Błogosławiony
niech będzie PAN, Bóg naszych ojców, który włożył
w serce króla [pragnienie], aby ozdobić dom PANA,
który [jest] w Jerozolimie; 28 A mnie okazał łaskę
wobec króla i jego doradców oraz wszystkich możnych
dostojników króla. A ja, będąc wzmocniony ręką PANA,
swego Boga, [która była] nade mną, zgromadziłem
naczelników z Izraela, aby wyruszyli ze mną.

8 A oto naczelnicy rodów i rodowody tych, którzy
wyruszyli ze mną z Babilonu za panowania króla
Artakserksesa: 2 Z synów Pinchasa – Gerszom; z
synów Itamara – Daniel; z synów Dawida – Chattusz; 3
Z synów Szekaniasza, z synów Parosza – Zachariasz,
a z nim spisanych według rodowodów było stu
pięćdziesięciu mężczyzn; 4 Z synów Pachat-Moaba –
Elioenaj, syn Zerachiasza, a z nim dwustu mężczyzn;
5 Z synów Szekaniasza – syn Jahaziela, a z nim
trzystu mężczyzn; 6 Z synów Adina – Ebed, syn
Jonatana, a z nim pięćdziesięciu mężczyzn; 7 Z
synów Elama – Jeszajasz, syn Ataliasza, a z nim
siedemdziesięciu mężczyzn; 8 Z synów Szefatiasza
– Zebadiasz, syn Mikaela, a z nim osiemdziesięciu
mężczyzn; 9 Z synów Joaba – Obadiasz, syn Jechiela,
a z nim dwustu osiemnastu mężczyzn; 10 Z synów
Szelomita – syn Josifiasza, a z nim stu sześćdziesięciu
mężczyzn; 11 Z synów Bebaja – Zachariasz, syn
Bebaja, a z nim dwudziestu ośmiu mężczyzn; 12 Z
synów Azgada – Johanan, syn Hakkatana, a z nim stu
dziesięciu mężczyzn; 13 Z synów Adonikama [wyruszyli]
ostatni, a oto ich imiona: Elifelet, Jejel i Szemajasz,
a z nimi sześćdziesięciu mężczyzn; 14 Z synów
Bigwaja – Utaj i Zabbud, a z nimi siedemdziesięciu
mężczyzn. 15 I zgromadziłem ich nad rzeką, która
płynie do Achawy, i obozowaliśmy tam przez trzy
dni. Potem dokonałem przeglądu ludu i kapłanów, a
z synów Lewiego nie znalazłem tam [żadnego]. 16
Posłałem więc Eliezera, Ariela, Szemajasza, Elnatana,
Jariba, Elnatana, Natana, Zachariasza i Meszullama,
naczelników, a także Jojariba i Elnatana, [ludzi]
rozumnych; 17 I dałem przez nich polecenie Iddo,
przełożonemu w miejscowości Kasifia, i przekazałem
im słowa, które mieli powiedzieć do niego i jego braci
Netinitów w miejscowości Kasifia; poleciłem, aby nam
przyprowadzili sługi dla domu naszego Boga. 18 I
ponieważ łaskawa ręka naszego Boga była nad nami,
przyprowadzili do nas, człowieka rozumnego spośród
synów Machliego, syna Lewiego, syna Izraela, oraz
Szerebiasza wraz z jego synami i braćmi – razem
osiemnaście [osób]; 19 I Chaszabiasza, a z nim
Jeszajasz spośród synów Merariego wraz z jego braćmi
i ich synów – razem dwadzieścia [osób]; 20 Ponadto
spośród Netinitów, których Dawid i naczelnicy ustanowili
do posługiwania Lewitom – dwieście dwadzieścia
Netinitów. Ci wszyscy zostali imiennie wyznaczeni. 21
Wtedy tam, nad rzeką Achawa, ogłosiłem post, abyśmy
ukorzyli się przed naszym Bogiem i abyśmy uprosili u
niego szczęśliwą drogę dla nas, naszych dzieci i całego
naszego dobytku. 22 Wstydziłem się bowiem prosić
króla o żołnierzy i jeźdźców, aby nas w drodze ratowali
przed wrogami, ponieważ powiedzieliśmy królowi:
Ręka naszego Boga [jest] nad wszystkimi, którzy go
szukają, dla ich dobra, ale jego moc i gniew przeciwko
wszystkim, którzy go opuszczają. 23 Pościliśmy

więc i prosiliśmy o to naszego Boga. A on nas
wysłuchał. 24 Wtedy spośród przedniejszych kapłanów
wydzieliłem dwunastu: Szerebiasza, Chaszabiasza,
a z nimi dziesięciu ich braci; 25 I odważyłem im
srebro, złoto i naczynia, czyli ofiarę dla domu naszego
Boga, którą złożyli: król, jego doradcy, jego dostojnicy
oraz cały Izrael tam obecny. 26 Odważyłem im więc
do rąk sześćset pięćdziesiąt talentów srebra, sto
talentów naczyń srebrnych, sto talentów złota; 27
Dwadzieścia złotych pucharów, [ważących] po tysiąc
darejków, i dwa naczynia z wybornego mosiądzu, tak
piękne jak złoto. 28 Potem powiedziałem do nich:
Wy jesteście poświęceni PANU, naczynia [także] są
poświęcone, a to srebro i złoto [są] dobrowolnym
darem dla PANA, Boga waszych ojców. 29 Pilnujcie
i strzeżcie [ich], dopóki nie odważycie [ich] przed
przedniejszymi kapłanami, Lewitami i naczelnikami
rodów Izraela w Jerozolimie, w komnatach domu
PANA. 30 Wzięli więc kapłani i Lewici odważone
srebro, złoto i naczynia, aby [je] zanieść do Jerozolimy,
do domu naszego Boga. 31 Potem wyruszyliśmy
znad rzeki Achawa dwunastego [dnia] pierwszego
miesiąca, aby udać się do Jerozolimy. A ręka naszego
Boga była nad nami i wyrwała nas z ręki wrogów i
czyhających [na nas] w drodze. 32 I przybyliśmy do
Jerozolimy, i zamieszkaliśmy tam przez trzy dni. 33 A
czwartego dnia odważono srebro, złoto i naczynia w
domu naszego Boga – do ręki Meremota, syna kapłana
Uriasza, z którym był Eleazar, syn Pinchasa; z nimi też
[byli] Jozabad, syn Jeszuy, i Noadiasz, syn Binnuja,
Lewici; 34 Wszystko według liczby i wagi; i zapisano
wagę tego wszystkiego w tym czasie. 35 Następnie
ci, którzy zostali pojmani, a powrócili z niewoli, złożyli
Bogu Izraela ofiarę całopalną: dwanaście cielców
za całego Izraela, dziewięćdziesiąt sześć baranów,
siedemdziesiąt siedem jagniąt i dwanaście kozłów na
ofiarę za grzech, wszystko jako całopalenie PANU. 36
I przekazano rozporządzenie króla jego satrapom i
namiestnikom zarzecza, a ci wspomagali lud i dom
Boży.

9 A gdy zakończono to wszystko, przystąpili do mnie
naczelnicy, mówiąc: Lud Izraela, kapłani i Lewici
nie odłączyli się od narodów tych ziem; postępują
według obrzydliwości Kananejczyków, Chetytów,
Peryzzytów, Jebusytów, Ammonitów, Moabitów,
Egipcjan i Amorytów. 2 Pobrali bowiem ich córki
dla siebie i swoich synów, tak że święte nasienie
pomieszało się z ludami tych ziem, a w tym grzechu
przodowali naczelnicy i przywódcy. 3 Gdy to usłyszałem,
rozdarłem swoją szatę i swój płaszcz i rwałem włosy
ze swojej głowy i brody i siedziałem osłupiony. 4 I
zgromadzili się wokoło mnie wszyscy, którzy drżeli przed
słowem Boga Izraela z powodu przestępstwa tych,
[którzy powrócili] z niewoli, a ja siedziałem osłupiony aż
do ofiary wieczornej. 5 Ale w czasie ofiary wieczornej
wstałem ze swego przygnębienia i w rozdartej szacie i
płaszczu upadłem na kolana i wyciągnąłem swoje ręce
do PANA, swojego Boga; 6 I powiedziałem: Mój Boże!
Wstydzę się i nie śmiem podnieść twarzy do ciebie,
mój Boże. Nasze nieprawości bowiem urosły ponad
głowę, a nasz grzech dosięgnął aż nieba. 7 Od dni
naszych ojców aż do dziś tkwimy w wielkim grzechu, a
z powodu naszych nieprawości my, nasi królowie i nasi
kapłani zostaliśmy wydani w ręce królów tych ziem
pod miecz w niewolę, na łup i wstyd na twarzy, jak
to [jest] dzisiaj. 8 Ale teraz, jakby na krótką chwilę,
PAN, nasz Bóg, okazał [nam] łaskę, bo pozostawił
nam resztkę ocalonych i dał nam mieszkanie w
swoim miejscu świętym, aby nasz Bóg oświecił nasze
oczy i podarował nam trochę wytchnienia od naszej
niewoli. 9 Chociaż bowiem [byliśmy] niewolnikami,
nasz Bóg nie opuścił nas w naszej niewoli, lecz
okazał nam łaskę wobec królów Persji, aby dać nam
wytchnienie, abyśmy wznieśli dom naszego Boga
i naprawili jego spustoszenie, i aby dać nam mur
ochrony w Judzie i Jerozolimie. 10 Teraz więc, o nasz
Boże, co powiemy po tym wszystkim? Opuściliśmy
bowiem twoje przykazania; 11 Które nadałeś przez
swoje sługi, proroków, mówiąc: Ziemia, do której
wchodzicie, by ją wziąć w posiadanie, jest ziemią
nieczystą, splamioną nieczystością ludu tych ziem
przez jego obrzydliwości, który swoją nieczystością
napełnił ją od końca do końca. 12 Dlatego nie dawajcie
swoich córek ich synom ani nie bierzcie ich córek dla
swoich synów, ani nie szukajcie nigdy pokoju z nimi
ani ich pomyślności, abyście się wzmocnili i spożywali
dobra tej ziemi oraz pozostawili ją w dziedzictwo swoim
synom na wieki. 13 A po tym wszystkim, co spadło na
nas za nasze złe czyny i nasz wielki grzech, chociaż
ty, nasz Boże, wymierzyłeś nam [karę] mniejszą niż
nasze nieprawości i dałeś nam [takie] wybawienie;
14 Czy mamy znowu przekraczać twoje przykazania
i spowinowacać się z tymi obrzydliwymi narodami?
Czy nie rozgniewasz się na nas aż do [naszego]
wyniszczenia, tak że nie zostaną spośród nas ani
resztka, ani ocaleni? 15 PANIE, Boże Izraela, ty
jesteś sprawiedliwy, bo pozostajemy ocaleni, jak się
to dziś [okazuje]. Oto stoimy przed tobą w naszym
przewinieniu, choć z tego powodu nie godzi się stać
przed tobą.

10 A gdy Ezdrasz modlił się i wyznawał [grzechy]
z płaczem, klęcząc przed domem Bożym, zebrał
się wokół niego bardzo wielki tłum mężczyzn, kobiet
i dzieci z Izraela, a lud bardzo gorzko płakał. 2

Wtedy Szekaniasz, syn Jechiela z synów Elama,
powiedział do Ezdrasza: My zgrzeszyliśmy przeciwko
naszemu Bogu, bo pojęliśmy obce żony z ludu tej
ziemi. Ale jest jeszcze nadzieja dla Izraela w tej
sprawie. 3 Teraz więc zawrzyjmy przymierze z naszym
Bogiem – odprawmy wszystkie żony i [dzieci] z nich
urodzone, według rady PANA i tych, którzy drżą przed
przykazaniem naszego Boga. Niech to się stanie
według prawa. 4 Wstań, bo do ciebie należy ta sprawa,
a my [będziemy] z tobą. Wzmocnij się i działaj. 5
Wtedy Ezdrasz wstał i zaprzysiągł przedniejszych
kapłanów, Lewitów i całego Izraela, by postąpili według
tego słowa. I przysięgli. 6 Potem Ezdrasz opuścił
dom Boży i udał się do komnaty Jochanana, syna
Eliasziba. Kiedy tam wszedł, nie jadł chleba ani nie pił
wody, gdyż smucił się z powodu przestępstwa tych,
którzy powrócili z niewoli. 7 Następnie ogłoszono
w Judzie i Jerozolimie wszystkim, którzy powrócili z
niewoli, że mają zgromadzić się w Jerozolimie. 8 A
ktokolwiek nie przyjdzie w ciągu trzech dni, według
postanowienia naczelników i starszych, ten zostanie
pozbawiony całego mienia, a sam będzie wykluczony
ze zgromadzenia tych, którzy powrócili z niewoli. 9
Zgromadzili się więc wszyscy mężczyźni z Judy i
Beniamina w Jerozolimie w ciągu trzech dni. Było to w
dwudziestym [dniu] dziewiątego miesiąca. A cały lud
siedział na placu przed domem Bożym, drżąc z powodu
tej sprawy i z powodu deszczu. 10 Wtedy Ezdrasz
powstał i powiedział do nich: Wy zgrzeszyliście, bo
pojęliście obce żony, a przez to pomnożyliście grzech
Izraela. 11 Teraz więc wyznajcie [grzech] PANU,
Bogu waszych ojców, i spełnijcie jego wolę. Odłączcie
się od ludu tej ziemi i od obcych żon. 12 A całe
zgromadzenie odpowiedziało donośnym głosem: Jak
nam powiedziałeś, tak uczynimy. 13 Ale lud jest liczny i
pora deszczowa i nie możemy stać na dworze. Ponadto
ta sprawa nie jest na jeden dzień ani dwa, gdyż jest
nas wielu, którzy dopuściliśmy się tego przestępstwa.
14 Prosimy więc, niech nasi przywódcy będą postawieni
przed całym zgromadzeniem i wszyscy, którzy w
naszych miastach pojęli obce żony, niech przyjdą
o wyznaczonej porze – z nimi starsi z każdego
miasta oraz ich sędziowie, abyśmy w ten sposób
odwrócili od nas zapalczywość gniewu naszego Boga
z powodu tej sprawy. 15 Tylko Jonatan, syn Asahela, i
Jachzejasz, syn Tikwy, zajmowali się tym. I Meszullam
i Szabbetaj, Lewici, pomagali im. 16 Tak więc postąpili
ci, którzy powrócili z niewoli. I kapłan Ezdrasz wraz z
naczelnikami poszczególnych rodów, wszyscy zostali
[odłączeni] imiennie. I zasiedli w pierwszym dniu
dziesiątego miesiąca, aby zbadać tę sprawę. 17 I
do pierwszego dnia pierwszego miesiąca zakończyli
sprawę ze wszystkimi mężczyznami, którzy pojęli obce
żony. 18 Wśród synów kapłanów znaleźli się tacy,
którzy pojęli obce żony: spośród synów Jeszuy, syna
Jocadaka i jego braci: Maasejasz, Eliezer, Jarib i
Gedaliasz. 19 Ci zaręczyli, że odprawią swoje żony,
a jako że byli winni – [każdy złoży] barana ze stada
za swój występek. 20 A z synów Immera: Chanani i
Zebadiasz; 21 A z synów Charima: Maasejasz, Eliasz,
Szemajasz, Jechiel i Uzjasz; 22 A z synów Paszchura:
Elioenaj, Maasejasz, Izmael, Netaneel, Jozabad i
Elasa; 23 A z Lewitów: Jozabad, Szimei, Kelajasz,
to jest Kelita, Petachiasz, Juda i Eliezer; 24 A ze
śpiewaków: Eliaszib; a z odźwiernych: Szallum, Telem i
Uri; 25 A z Izraela, z synów Parosza: Ramiasz, Jezjasz,
Malkiasz, Miamin, Eelazar, Malkijasz i Benajasz; 26
A z synów Elama: Mattaniasz, Zachariasz, Jechiel,
Abdi, Jeremot i Eliasz; 27 A z synów Zattua: Elioenaj,
Eliaszib, Mattaniasz, Jeremot, Zabad i Aziza; 28 A
z synów Bebaja: Jehochanan, Chananiasz, Zabbaj
i Atlaj; 29 A z synów Baniego: Meszullam, Malluk,
Adajasz, Jaszub, Szeal i Jeremot; 30 A z synów Pachat-
Moaba: Adna, Kelal, Benajasz, Maasejasz, Mattaniasz,
Besaleel, Binnuj i Manasses; 31 A z synów Charima:
Eliezer, Jeszsziasz, Malkiasz, Szemajasz, Szymon; 32
Beniamin, Maluk i Szemariasz; 33 Z synów Chaszuma:
Mattenaj, Mattatta, Zabad, Elifelet, Jeremaj, Manasses
i Szimei; 34 Z synów Baniego: Maadaj, Amram, Uel; 35
Benajasz, Bedejasz, Cheluhu; 36 Waniasz, Meremot,
Eliaszib; 37 Mattaniasz, Mattenaj, Jaasaj; 38 I Bani,
Binnuj, Szimei; 39 I Szelemiasz, Natan, Adajasz; 40
Machnadbaj, Szaszaj, Szaraj; 41 Asarel, Szelemiasz,
Szemariasz; 42 Szallum, Amariasz i Józef; 43 Z synów
Nebo: Jejel, Mattitiasz, Zabad, Zebina, Jaddaj, Joel
i Benajasz. 44 Ci wszyscy pojęli obce żony. A były
wśród nich żony, które urodziły [im] dzieci.

Nehemiasza

1 Słowa Nehemiasza, syna Chakaliasza. Oto
w miesiącu Kislew, dwudziestego roku, gdy
przebywałem w pałacu Suza; **2** Przyszedł Chanani,
jeden z moich braci, a [wraz z nim niektórzy] mężczyźni
z Judy. Zapytałem ich o ocalałych Żydów, którzy
przeżyli niewolę, i o Jerozolimę. **3** I odpowiedzieli
mi: Ostatki spośród tych, którzy w tamtej prowincji
przeżyli niewolę, są w wielkim utrapieniu i pohańbieniu;
ponadto mur Jerozolimy jest zburzony i jej bramy
zostały spalone ogniem. **4** A gdy usłyszałem te słowa,
usiadłem, płakałem i smuciłem się przez [kilka] dni,
pościłem i modliłem się przed Bogiem niebios. **5** I
powiedziałem: Ach PANIE, Boże niebios, Boże wielki i
straszny, który zachowujesz przymierze i [okazujesz]
miłosierdzie tym, którzy cię miłują i przestrzegają
twoich przykazań. **6** Niech twoje ucho będzie uważne,
a twoje oczy będą otwarte, aby wysłuchać modlitwy
twego sługi, którą teraz zanoszę do ciebie dniem i
nocą za synów Izraela, twoje sługi, i [w której] wyznaję
grzechy synów Izraela, które popełniliśmy przeciwko
tobie. Również ja i dom mego ojca zgrzeszyliśmy. **7**
Postąpiliśmy bardzo niegodziwie wobec ciebie i nie
przestrzegaliśmy przykazań, ustaw ani praw, które
nakazałeś Mojżeszowi, swemu słudze. **8** Wspomnij,
proszę, na słowo, które przekazałeś Mojżeszowi,
swemu słudze, gdy powiedziałeś: [Jeśli] przekroczycie
[moje przykazania], to rozproszę was między narodami;
9 Lecz jeśli nawrócicie się do mnie i będziecie
przestrzegać moich przykazań i wypełniać je, to choćby
wasi wygnańcy byli na krańcu nieba, zgromadzę ich
stamtąd i przyprowadzę na miejsce, które wybrałem,
aby tam przebywało moje imię. **10** Oni bowiem są
twoimi sługami i twoim ludem, który odkupiłeś swoją
wielką mocą i silną ręką. **11** Proszę, Panie, niech
twoje ucho będzie uważne na modlitwę twego sługi
i na modlitwę twoich sług, którzy pragną bać się
twego imienia. Spraw dziś, proszę, aby poszczęściło
się twemu słudze, i okaż mu łaskę na oczach tego
człowieka. Byłem bowiem podczaszym króla.

2 I oto zdarzyło się w miesiącu Nisan, w dwudziestym
roku króla Artakserksesa, gdy [stało] przed nim wino,
że wziąłem [je] i podałem królowi, a nigdy [przedtem]
nie byłem taki smutny w jego obecności. **2** Król więc
zapytał mnie: Czemu [tak] smutno wyglądasz, skoro nie
jesteś chory? Nic innego to jak smutek serca. I bardzo
się przeraziłem. **3** I powiedziałem do króla: Niech król
żyje na wieki. Jakże nie mam wyglądać smutno, gdy
miasto, dom grobów moich ojców, jest zburzone, a
jego bramy pochłonął ogień? **4** Król ponownie zapytał
mnie: O co chciałbyś prosić? Modliłem się więc do
Boga niebios. **5** Potem powiedziałem do króla: Jeśli
król uważa [to] za dobre i jeśli twój sługa znalazł
łaskę w twoich oczach, [proszę], abyś mnie posłał
do Judy, do miasta grobów moich ojców, abym je
odbudował. **6** Król – obok którego siedziała królowa –
zapytał mnie: Jak długo potrwa twoja podróż i kiedy
powrócisz? Gdy podałem mu termin, spodobało się to
królowi i posłał mnie. **7** Potem powiedziałem królowi:
Jeśli król uważa to za dobre, niech mi dadzą listy do
namiestników zarzecza, aby mnie przeprowadzili, aż
przyjdę do Judy; **8** Także list do Asafa, dozorcy lasu
królewskiego, aby mi dał drewno na belki do bram
pałacu przy domu, na mur miejski i na dom, do którego
się wprowadzę. Król więc dał mi [listy], gdyż była nade
mną łaskawa ręka mego Boga. **9** A gdy przyszedłem
do namiestników zarzecza, oddałem im listy króla.
A król wyprawił ze mną dowódców wojskowych i
jeźdźców. **10** Kiedy Sanballat Choronita i Tobiasz, sługa
ammonicki, usłyszeli o tym, bardzo im się nie spodobało
to, że przyszedł człowiek, który będzie zabiegał o
dobro synów Izraela. **11** Gdy więc przyszedłem do
Jerozolimy, spędziłem tam trzy dni. **12** Potem wstałem
w nocy, ja i kilku mężczyzn ze mną – a nikomu nie
wyjawiłem, co mój Bóg położył mi na sercu, abym
uczynił w Jerozolimie, nie miałem też ze sobą żadnego
zwierzęcia oprócz tego, na którym jechałem; **13** I
wyjechałem nocą przez Bramę nad Doliną w kierunku
Źródła Smoczego do Bramy Gnojnej, i oglądałem
mury jerozolimskie, które były zburzone, a [których]
bramy były strawione ogniem. **14** Potem dotarłem do
Bramy Źródlanej i do Stawu Królewskiego, gdzie dla
zwierzęcia, na którym jechałem, nie było już przejścia.
15 Jechałem więc nocą przez potok i oglądałem mur,
po czym zawróciłem i przejechałem przez Bramę
nad Doliną, i tak powróciłem. **16** Ale przełożeni
nie wiedzieli, dokąd się udałem ani co uczyniłem.
Dotychczas bowiem nie oznajmiłem [tego] ani Żydom,
ani kapłanom, ani dostojnikom, ani przełożonym, ani
żadnemu z budowniczych. **17** Wtedy powiedziałem
do nich: Widzicie, w jakiej niedoli się znajdujemy,
Jerozolima jest spustoszona i jej bramy spalone są
ogniem. Chodźcie i odbudujmy mur Jerozolimy, abyśmy
już nie byli zhańbieni. **18** A gdy opowiedziałem im
[o tym], jak łaskawa ręka mego Boga była nade
mną, także o słowach, które wypowiedział do mnie
król, powiedzieli: Wstańmy i budujmy. I zachęcali się
do tego dobrego dzieła. **19** Kiedy usłyszeli o tym
Sanballat Choronita i Tobiasz, sługa ammonicki, oraz
Geszem Arab, szydzili z nas i wzgardzili nami, mówiąc:
Co to za rzecz, którą robicie? Czy buntujecie się
przeciw królowi? **20** Odpowiedziałem im: Bóg niebios

poszczęści nam; my więc, jego słudzy, powstaniemy i
odbudujemy. Wy zaś nie macie ani działu, ani prawa,
ani pamiątki w Jerozolimie.

3 Potem powstał najwyższy kapłan Eliaszib wraz
ze swoimi braćmi kapłanami i odbudowali Bramę
Owczą. Poświęcili ją i wstawili jej wrota. Poświęcili ją aż
do wieży Mea i aż do wieży Chananeela. **2** Obok niego
budowali mężczyźni z Jerycha, a obok nich budował
Zakkur, syn Imriego. **3** A Bramę Rybną budowali
synowie Senaa, którzy założyli też jej belki, wstawili jej
wrota, zamki i rygle. **4** Obok nich naprawiał Meremot,
syn Uriasza, syna Kosa, a obok nich naprawiał
Meszullam, syn Berechiasza, syna Meszezabeela.
Obok nich naprawiał Sadok, syn Baany. **5** Obok nich
naprawiali Tekoici, lecz ich dostojnicy nie ugięli swego
karku do pracy dla swego Pana. **6** A Bramę Starą
naprawiali Jojada, syn Paseacha, i Meszullam, syn
Besodiasza. Założyli jej belki i wstawili jej wrota, zamki
i rygle. **7** Obok nich naprawiali Melatiasz Gibeonita,
Jadon Meronotyta oraz mężczyźni z Gibeonu i Mispy
aż do tronu namiestnika z tej strony rzeki. **8** Obok
nich naprawiał Uzziel, syn Charchajasza, [jeden]
ze złotników, a obok niego naprawiał Chananiasz,
syn aptekarza. Obwarowali Jerozolimę aż do Muru
Szerokiego. **9** Obok nich naprawiał Refajasz, syn
Chura, przełożony połowy okręgu Jerozolimy. **10** Obok
nich naprawiał Jedajasz, syn Charumafa, naprzeciw
swego domu. A obok niego naprawiał Chattusz, syn
Chaszabnejasza. **11** Drugi odcinek i Wieżę Pieców
zaś naprawiał Malkiasz, syn Charima, i Chaszub, syn
Pachat-Moaba. **12** Obok niego naprawiał Szallum, syn
Hallochesza, przełożony połowy okręgu Jerozolimy, on
i jego córki. **13** Bramę nad Doliną naprawiali Chanun i
mieszkańcy Zanoach. Odbudowali ją, wstawili jej wrota,
zamki i rygle i [naprawili] tysiąc łokci muru aż do Bramy
Gnojnej. **14** Lecz Bramę Gnojną naprawiał Malkiasz,
syn Rekaba, przełożony okręgu Bet-Hakkerem. On
ją odbudował i wstawił jej wrota, zamki i rygle; **15**
Bramę Źródlaną naprawiał Szallun, syn Kol-Chozego,
przełożony okręgu Mispa. On ją zbudował, pokrył
[dachem] i wstawił jej wrota, zamki i rygle oraz wzniósł
mur nad stawem Sziloach przy ogrodzie królewskim aż
do schodów prowadzących do miasta Dawida. **16** Za
nim naprawiał Nehemiasz, syn Azbuka, przełożony
połowy okręgu Bet-Sur, aż [do miejsca] naprzeciw
grobów Dawida i aż do stawu sztucznego, i aż do
domu mocarzy. **17** Za nim naprawiali Lewici: Rechum,
syn Baniego, obok niego naprawiał Chaszabiasz,
przełożony połowy okręgu Keila, za swój okręg. **18**
Za nim naprawiali ich bracia: Bawaj, syn Chenadada,
przełożony połowy okręgu Keila. **19** Obok niego
naprawiał Ezer, syn Jeszuy, przełożony Mispy, następny
odcinek naprzeciw wejścia do zbrojowni przy rogu.
20 Za nim naprawiał gorliwie Baruch, syn Zabbaja,
dalszy odcinek od rogu aż do drzwi domu arcykapłana
Eliaszib. **21** Za nim naprawiał Meremot, syn Uriasza,
syn Kosa, następny odcinek od drzwi domu Eliaszib
aż do końca jego domu. **22** Za nim naprawiali kapłani,
którzy mieszkali na równinie. **23** Za nimi naprawiali
Beniamin i Chaszub, naprzeciw swoich domów. Za nimi
naprawiał Azariasz, syn Maasejasza, syna Ananiasza,
obok swego domu. **24** Za nim naprawiał Binnuj, syn
Chenadada, następny odcinek od domu Azariasza
aż do zakrętu i do narożnika. **25** Palal, syn Uzaja,
[naprawiał] naprzeciw rogu i wieży wystającej z domu
królewskiego, która [była] przy więzieniu. Za nim
[naprawiał] Pedajasz, syn Parosza. **26** A Netinici,
mieszkający na Ofelu, [naprawiali] aż naprzeciw Bramy
Wodnej na wschodzie i do wieży wystającej. **27** Za
nimi naprawiali Tekoici dalszy odcinek, naprzeciw
wielkiej wieży wystającej aż do muru Ofel. **28** Znad
Bramy Końskiej naprawiali kapłani, każdy naprzeciw
swego domu. **29** Za nimi naprawiał Sadok, syn
Immera, naprzeciw swego domu, a za nim naprawiał
Szemajasz, syn Szekaniasza, stróż Bramy Wschodniej.
30 Za nim naprawiał Chananiasz, syn Szelemiasza,
i Chanun, szósty syn Salafa, następny odcinek. Za
nim naprawiał Meszullam, syn Berechiasza, naprzeciw
swojej komnaty. **31** Za nim naprawiał Malkiasz, syn
złotnika, aż do domu Netinitów i handlarzy, naprzeciw
Bramy Sądowej i aż do Sali Narożnej. **32** A pomiędzy
Salą Narożną a Bramą Owczą naprawiali złotnicy i
handlarze.

4 A gdy Sanballat usłyszał, że odbudowujemy mur,
rozgniewał się i bardzo się oburzył, i zaczął szydzić
z Żydów. **2** I powiedział wobec swoich braci i wojska
Samarii: Co ci niedołężni Żydzi wyprawiają? Czy
pozwolimy im na to? Czy będą składać ofiary? Czy
zdołają to skończyć w jeden dzień? Czy wskrzeszą
kamienie z kupy gruzu, które spalono? **3** Ale Tobiasz
Ammonita, który stał obok niego, powiedział: Nawet
jeśli zbudują, przyjdzie lis i przewróci ich kamienny
mur. **4** Wysłuchaj, nasz Boże, bo jesteśmy wzgardzeni,
i odwróć ich zhańbienie na ich głowę, i wydaj ich na
łup w ziemi niewoli. **5** Nie zakrywaj ich nieprawości,
a niech ich grzech nie będzie wymazany przed
tobą. Ciebie bowiem pobudzili do gniewu na oczach
budujących. **6** Lecz my nadal odbudowywaliśmy ten
mur i mur został spojony aż do połowy, bo lud miał
serce do pracy. **7** Gdy Sanballat i Tobiasz, Arabowie,
Ammonici i Aszdodyci usłyszeli, że mury Jerozolimy
są odbudowywane, że wyłomy zaczęły się wypełniać,
bardzo się rozgniewali. **8** I wszyscy sprzysięgli się
razem, aby przyjść i walczyć przeciw Jerozolimie, i

przeszkadzać w [robocie]. 9 My jednak modliliśmy
się do naszego Boga i postawiliśmy przeciwko nim
straż we dnie i w nocy, ponieważ się ich baliśmy. 10 I
Judejczycy powiedzieli: Osłabła siła dźwigających, a
gruzu [jeszcze] wiele. Nie będziemy mogli odbudować
muru. 11 Ponadto nasi wrogowie powiedzieli: Zanim
się dowiedzą i spostrzegą, przyjdziemy między nich
i ich wymordujemy, i wstrzymamy tę pracę. 12 A
gdy Żydzi mieszkający obok nich przyszli, powiedzieli
nam dziesięć razy: Ze wszystkich miejsc, z których
przyjdziecie do nas, [oni przyjdą na was]. 13 Ustawiłem
więc lud w niższych miejscach za murem [i] na
wysokich miejscach; ustawiłem [ich] według rodzin z ich
mieczami, włóczniami i łukami. 14 A gdy popatrzyłem,
wstałem i powiedziałem do dostojników, przełożonych i
pozostałych z ludu: Nie bójcie się ich. Wspomnijcie
na PANA, wielkiego i budzącego grozę, i walczcie za
swoich braci, za swoich synów i swoje córki, za swoje
żony i domy. 15 I kiedy nasi wrogowie usłyszeli, że nam
to oznajmiono, Bóg zniweczył ich radę, a my wszyscy
wróciliśmy do muru, każdy do swojej pracy. 16 Jednak
od tego czasu połowa moich sług pracowała, a druga
połowa trzymała włócznie, tarcze, łuki i pancerze.
Naczelnicy zaś [stali] za całym domem Judy. 17 Ci,
którzy odbudowywali mur, i ci, którzy dźwigali ciężar,
i ci, którzy go nakładali, każdy z nich jedną ręką
pracował, a w drugiej trzymał broń. 18 A z tych,
którzy budowali, każdy miał swój miecz przypasany do
boku i [tak] budowali. A trębacz [stał] obok mnie. 19
Powiedziałem bowiem do dostojników, przełożonych
i pozostałych z ludu: Praca jest wielka i rozległa, a
my jesteśmy rozdzieleni na murze, jeden z dala od
drugiego. 20 W jakimkolwiek miejscu usłyszycie dźwięk
trąby, tam ruszajcie do nas. Nasz Bóg będzie walczył
za nas. 21 Pracowaliśmy więc przy tym dziele, a druga
połowa trzymała włócznie, od pojawienia się zorzy aż
do wzejścia gwiazd. 22 W tym czasie powiedziałem
też do ludu: Niech każdy nocuje ze swoim sługą w
Jerozolimie, aby w nocy [słudzy] trzymali straż, a w
dzień pracowali. 23 Tak więc ani ja, ani moi bracia,
ani moi słudzy, ani straż, która była przy mnie, nie
zdejmowaliśmy swoich szat, [zrobiliśmy to] wyłącznie
przy obmywaniu.

5 I podniósł się wielki krzyk ludu i ich żon przeciwko
swym braciom Żydom. 2 Niektórzy bowiem mówili:
Jest nas wielu wraz z synami i córkami i musimy
nabyć zboża, abyśmy mogli jeść i żyć. 3 Inni zaś
mówili: Nasze pola, winnice i domy musimy dać
pod zastaw, aby nabyć zboża na czas głodu. 4
Jeszcze inni mówili: Pożyczyliśmy pieniądze, aby dać
podatek królowi, [zastawiając] nasze pola i nasze
winnice. 5 A przecież nasze ciało jest jak ciało
naszych braci, [a] nasi synowie są jak ich synowie. A
jednak to my musimy oddać naszych synów i nasze
córki w niewolę i [niektóre] z naszych córek są już
zaprzedane w niewolę, a my nie mamy siły w naszych
rękach, aby [je odkupić], gdyż nasze pola i winnice
[należą] do innych. 6 I rozgniewałem się bardzo, gdy
usłyszałem ich wołanie i te słowa. 7 Rozważyłem
to w swoim sercu, po czym skarciłem dostojników i
przełożonych, mówiąc do nich: Każdy z was uprawia
lichwę wobec swoich braci. Zebrałem więc wielkie
zgromadzenie przeciwko nim; 8 I powiedziałem do nich:
My według naszych możliwości odkupiliśmy swoich
braci Żydów, którzy zostali zaprzedani poganom, a wy
chcecie sprzedać swoich braci? Chcielibyście ich nam
sprzedać? Oni zamilkli, nie znajdując odpowiedzi. 9
Ponadto powiedziałem: Nie jest dobre to, co czynicie.
Czy nie powinniście kroczyć w bojaźni naszego Boga,
by uniknąć zhańbienia od pogan, naszych wrogów? 10
Także ja i moi bracia oraz moi słudzy pożyczyliśmy im
pieniądze i zboże. Porzućmy, proszę, tę lichwę. 11
Zwróćcie im, proszę, ich pole, winnice, oliwniki i domy
oraz setną część pieniędzy, zboża, wina i oliwy, którą
od nich pobieracie. 12 Wtedy odpowiedzieli: Zwrócimy i
nie będziemy domagać się [niczego] od nich. Uczynimy
tak, jak ty powiedziałeś. Wezwałem więc kapłanów i
kazałem przysiąc [wierzycielom], że postąpią według
tej obietnicy. 13 Potem wytrząsnąłem swoje zanadrze i
powiedziałem: Tak niech Bóg wytrząśnie każdego z
jego domu i z [owocu] jego pracy, kto nie dotrzyma tej
obietnicy. Niech tak będzie wytrząśnięty i ogołocony.
I całe zgromadzenie powiedziało: Amen. I chwalili
PANA. I lud postąpił według tej obietnicy. 14 Również
od dnia, w którym ustanowiono mnie ich namiestnikiem
w ziemi Judy, od dwudziestego aż do trzydziestego
drugiego roku króla Artakserksesa, przez dwanaście
lat, ja i moi bracia nie jedliśmy chleba przysługującego
namiestnikowi. 15 Dawni namiestnicy, którzy byli przede
mną, obciążali lud, pobierając od niego chleb i wino, a
ponadto czterdzieści syklów srebra. Ich słudzy również
wykorzystywali lud. Lecz ja tak nie postępowałem z
bojaźni Bożej. 16 Także pracowałem przy naprawie
tego muru, a pola nie kupiłem. Wszyscy też moi
słudzy zgromadzili się tam do pracy. 17 Ponadto
przy moim stole [byli] Żydzi i przełożeni w liczbie
stu pięćdziesięciu oraz ci, którzy przychodzili do nas
spośród okolicznych pogan. 18 Przygotowywano więc
dla mnie każdego dnia jednego wołu, sześć wybornych
owiec oraz drób, a co dziesięć dni rozmaite wino.
Mimo to nie domagałem się chleba przysługującego
namiestnikowi, gdyż niewola ciążyła nad tym ludem.
19 Wspomnij na mnie, mój Boże, ku [memu] dobru, ze
względu na wszystko, co czyniłem dla tego ludu.

6 A gdy Sanballat, Tobiasz, Geszem Arab i pozostali
nasi wrogowie usłyszeli, że zbudowałem mur i że
nie pozostał w nim żaden wyłom, chociaż jeszcze
w tym czasie nie wstawiłem wrót do bram; **2** Wtedy
Sanballat i Geszem wysłali do mnie [poselstwo] ze
słowami: Przyjdź, spotkajmy się razem w [jednej ze]
wsi, na równinie Ono. Lecz oni mieli zamiar uczynić
mi coś złego. **3** Wysłałem więc do nich posłańców z
taką odpowiedzią: Wykonuję wielką pracę i nie mogę
zejść. Czemu miałaby stanąć ta praca, gdybym jej
zaniechał, by zejść do was? **4** Cztery razy przysłali do
mnie [poselstwo] w tej sprawie, a ja odpowiedziałem
im tak samo. **5** Potem Sanballat po raz piąty przysłał
do mnie w ten sam sposób swego sługę z otwartym
listem w ręku; **6** A było w nim napisane: Wśród pogan
krąży pogłoska – jak powiada Gaszmu – że ty i Żydzi
zamierzacie się zbuntować. Dlatego budujesz mur,
abyś był ich królem, według tych słów. **7** Krąży też
pogłoska, że ustanowiłeś proroków, aby opowiadali
o tobie w Jerozolimie, mówiąc: Jest król w Judzie.
Teraz te słowa dotrą do króla. Przyjdź więc i naradzimy
się wspólnie. **8** Lecz ja wysłałem do niego taką
odpowiedź: Nie jest tak, jak powiadasz, ale sam sobie
to wymyślasz. **9** Oni wszyscy bowiem straszyli nas,
mówiąc: Ich ręce osłabną od tej pracy i nie zostanie
dokonana. Teraz więc, [Boże], wzmocnij moje ręce. **10**
A gdy wszedłem do domu Szemajasza, syna Delajasza,
syna Mehetabeela, gdzie był zamknięty, powiedział
[mi]: Zejdźmy się w domu Bożym, w świątyni, i
zamknijmy drzwi. Przyjdą bowiem, aby cię zabić. Tej
nocy przyjdą, aby cię zabić. **11** A ja odpowiedziałem:
Czy człowiek taki jak ja miałby uciekać? Czy ktoś taki
jak ja wszedłby do świątyni, aby się ratować? Nie
wejdę. **12** I poznałem, że to nie Bóg go posłał, ale
wypowiedział to proroctwo przeciwko mnie, bo Tobiasz
i Sanballat przekupili go. **13** Został przekupiony, abym
się uląkł i tak uczynił, i zgrzeszył, aby posłużyło [to]
do zniesławienia [mnie], by mnie zhańbić. **14** Mój
Boże, pamiętaj o Tobiaszu i Sanballacie, według ich
uczynków, także o prorokini Noadzie oraz pozostałych
prorokach, którzy chcieli mnie straszyć. **15** A mur został
ukończony dwudziestego piątego [dnia miesiąca] Elul,
w ciągu pięćdziesięciu dwóch dni. **16** A gdy usłyszeli [o
tym] wszyscy nasi wrogowie i gdy widzieli to wszyscy
poganie, którzy byli wokół nas, bardzo się zniechęcili.
Poznali bowiem, że to dzieło zostało wykonane przez
naszego Boga. **17** W te dni dostojnicy z Judy wysyłali
wiele listów do Tobiasza, a także listy od Tobiasza
przychodziły do nich. **18** Wielu bowiem w Judzie [było]
z nim związanych przysięgą, gdyż był on zięciem
Szekaniasza, syna Aracha; a jego syn Jochanan pojął
za żonę córkę Meszullama, syna Berechiasza. **19**
Opowiadali także przede mną jego dobre czyny i moje
słowa donosili jemu. Tobiasz zaś wysyłał listy, aby
mnie zastraszyć.

7 A gdy mur został odbudowany i wstawiłem wrota,
gdy ustanowiono odźwiernych, śpiewaków i
Lewitów; **2** Nad Jerozolimą postawiłem Chananiego,
swojego brata, a Chananiasza [ustanowiłem] dowódcą
pałacu. On bowiem był wiernym człowiekiem i bał się
Boga bardziej niż wielu [innych]; **3** I powiedziałem do
nich: Niech nie otwierają bram Jerozolimy, aż słońce
będzie dopiekać; a póki tam stoją, niech zamkną
bramy i zaryglują je. Należy ustanowić straż spośród
mieszkańców Jerozolimy, każdego na jego posterunku
i każdego naprzeciwko własnego domu. **4** A miasto
[było] przestronne i wielkie, ale ludu w jego murach było
niewiele, a domy [jeszcze] nie zostały odbudowane. **5** I
mój Bóg położył mi na sercu, abym zebrał dostojników,
przełożonych i lud, aby zostali spisani według
rodowodów. Wtedy znalazłem księgę rodowodów
tych, którzy pierwsi powrócili, a znalazłem w niej taki
zapis. **6** Oto ludzie tej prowincji, którzy przybyli z
niewoli, dokąd zostali uprowadzeni, których uprowadził
Nabuchodonozor, król Babilonu, a powrócili do
Jerozolimy i do Judy, każdy do swego miasta. **7** Przyszli
z Zorobabelem, z Jeszuą, Nehemiaszem, Azariaszem,
Raamiaszem, Nachamanim, Mardocheuszem,
Bilszanem, Misperetem, Bigwajem, Nechumem i
Baaną. Oto liczba mężczyzn ludu Izraela: **8** Synów
Parosza – dwa tysiące stu siedemdziesięciu dwóch; **9**
Synów Szefatiasza – trzystu siedemdziesięciu dwóch;
10 Synów Aracha – sześciuset pięćdziesięciu dwóch;
11 Synów Pachat-Moaba, synów Jeszuy i Joaba – dwa
tysiące ośmiuset osiemnastu; **12** Synów Elama – tysiąc
dwustu pięćdziesięciu czterech; **13** Synów Zattua
– ośmiuset czterdziestu pięciu; **14** Synów Zakkaja
– siedmiuset sześćdziesięciu; **15** Synów Binnuja –
sześciuset czterdziestu ośmiu; **16** Synów Bebaja –
sześciuset dwudziestu ośmiu; **17** Synów Azgada –
dwa tysiące trzystu dwudziestu dwóch; **18** Synów
Adonikama – sześciuset sześćdziesięciu siedmiu; **19**
Synów Bigwaja – dwa tysiące sześćdziesięciu siedmiu;
20 Synów Adina – sześciuset pięćdziesięciu pięciu; **21**
Synów Atera, z [linii] Ezechiasza – dziewięćdziesięciu
ośmiu; **22** Synów Chaszuma – trzystu dwudziestu
ośmiu; **23** Synów Besaja – trzystu dwudziestu
czterech; **24** Synów Charifa – stu dwunastu; **25**
Synów z Gibeonu – dziewięćdziesięciu pięciu. **26**
Mężczyźni z Betlejem i Netofy – stu osiemdziesięciu
ośmiu; **27** Mężczyźni z Anatot – stu dwudziestu
ośmiu; **28** Mężczyźni z Bet-Azmawet – czterdziestu
dwóch; **29** Mężczyźni z Kiriat-Jearim, Kefiry i Beerot
– siedmiuset czterdziestu trzech; **30** Mężczyźni z

Rama i Geba – sześciuset dwudziestu jeden; **31** Mężczyźni z Mikmas – stu dwudziestu dwóch; **32** Mężczyźni z Betel i Aj – stu dwudziestu i trzech; **33** Mężczyźni z drugiego Nebo – pięćdziesięciu dwóch; **34** Synów drugiego Elama – tysiąc dwustu pięćdziesięciu czterech; **35** Synów Charima – trzystu dwudziestu; **36** Synów Jerycha – trzystu czterdziestu pięciu; **37** Synów z Lod, Chadida i Ono – siedmiuset dwudziestu jeden; **38** Synów Senai – trzy tysiące dziewięciuset trzydziestu. **39** Kapłani: synów Jedajasza, z domu Jeszuy – dziewięciuset siedemdziesięciu trzech; **40** Synów Immera – tysiąc pięćdziesięciu dwóch; **41** Synów Paszchura – tysiąc dwustu czterdziestu siedmiu; **42** Synów Charima – tysiąc siedemnastu. **43** Lewici: synów Jeszuy, Kadmiela, z synów Hodwy – siedemdziesięciu czterech. **44** Śpiewacy: synów Asafa – stu czterdziestu ośmiu. **45** Odźwiernych: synów Szalluma, synów Atera, synów Talmona, synów Akkuba, synów Chatity, synów Szobaja – stu trzydziestu ośmiu. **46** Netinici: synowie Sichy, synowie Chaszufy, synowie Tabbaota; **47** Synowie Kerosa, synowie Sii, synowie Padona; **48** Synowie Lebana, synowie Chagaby, synowie Szalmaja; **49** Synowie Chanana, synowie Giddela, synowie Gachara; **50** Synowie Reajasza, synowie Resina, synowie Nekody; **51** Synowie Gazzama, synowie Uzzy, synowie Paseacha; **52** Synowie Besaja, synowie Meunitów, synowie Nefisytów; **53** Synowie Bakbuka, synowie Chakufy, synowie Charchura; **54** Synowie Baslita, synowie Mechidy, synowie Charszy; **55** Synowie Barkosa, synowie Sisery, synowie Tamacha; **56** Synowie Nesjacha, synowie Chatify; **57** Synowie sług Salomona: synowie Sotaja, synowie Sofereta, synowie Peridy; **58** Synowie Jaali, synowie Darkona, synowie Giddela; **59** Synowie Szefatiasza, synowie Chattila, synowie Pocheret-Hassebaima, synowie Amona. **60** Wszystkich Netinitów i synów sług Salomona – trzystu dziewięćdziesięciu dwóch. **61** A oto ci, którzy przybyli z Tel-Melach, Tel-Charsza, Kerub, Addan i Immer, ale nie mogli wykazać domu swoich ojców i swego potomstwa – [tego], czy pochodzą z Izraela. **62** Synów Delajasza, synów Tobiasza, synów Nekody – sześciuset czterdziestu dwóch. **63** A z kapłanów: synowie Chobajasza, synowie Kosa, synowie Barzillaja, który pojął za żonę jedną z córek Barzillaja Gileadczyka i przybrał ich imię. **64** Ci szukali swego spisu według rodowodu, ale nie znaleźli, toteż zostali wykluczeni z kapłaństwa. **65** Tirszata zakazał im spożywać z pokarmów najświętszych, dopóki nie pojawi się kapłan z Urim i Tummim. **66** Całe to zgromadzenie [liczyło] czterdzieści dwa tysiące trzysta sześćdziesiąt [osób]; **67** Nie licząc ich sług i służących, których było siedem tysięcy trzysta trzydzieścioro siedmioro. A wśród nich [było] dwieście czterdzieścioro pięcioro śpiewaków i śpiewaczek. **68** Ich koni – siedemset trzydzieści sześć. Ich mułów – dwieście czterdzieści pięć. **69** Wielbłądów – czterysta trzydzieści pięć. Osłów – sześć tysięcy siedemset dwadzieścia. **70** A niektórzy z naczelników rodów dali na prace. Tirszata dał do skarbca tysiąc drachm złota, pięćdziesiąt czasz i pięćset trzydzieści szat kapłańskich. **71** Niektórzy też z przedniejszych rodów dali do skarbca na pracę dwadzieścia tysięcy drachm złota i dwa tysiące dwieście min srebra. **72** A to, co dała reszta ludu, [wynosiło] dwadzieścia tysięcy drachm złota, dwa tysiące min srebra i sześćdziesiąt siedem szat kapłańskich. **73** Tak więc kapłani, Lewici, odźwierni, śpiewacy, część ludu, Netinici i cały Izrael osiedlili się w swoich miastach. A [gdy] nastał siódmy miesiąc, synowie Izraela mieszkali w swoich miastach.

8 Wówczas zebrał się cały lud jak jeden mąż na placu, który [był] przed Bramą Wodną, i powiedział do Ezdrasza, uczonego w Piśmie, aby przyniósł księgę Prawa Mojżesza, które PAN nadał Izraelowi. **2** Wtedy Ezdrasz, kapłan, przyniósł Prawo przed zgromadzenie mężczyzn i kobiet oraz wszystkich, którzy mogli słuchać i rozumieć, [a działo się] to pierwszego dnia siódmego miesiąca. **3** I czytał je przed tym placem, który znajdował się przed Bramą Wodną, od rana aż do południa, przed mężczyznami i kobietami oraz tymi, którzy mogli zrozumieć; a uszy całego ludu były skupione na księdze Prawa. **4** Ezdrasz, uczony w Piśmie, stanął na drewnianym podwyższeniu, które przygotowano na ten cel, a obok niego, po prawej stronie, stali: Mattitiasz, Szema, Ananiasz, Uriasz, Chilkiasz i Maasejasz, a po lewej [stronie]: Pedajasz, Miszael, Malkiasz, Chaszum, Chaszbadana, Zachariasz [i] Meszullam. **5** Ezdrasz otworzył księgę na oczach całego ludu – gdyż stał wyżej niż on – a gdy ją otworzył, cały lud powstał. **6** I Ezdrasz błogosławił PANU, wielkiemu Bogu, a cały lud, podnosząc ręce, odpowiadał: Amen! Amen! Potem skłonili głowy i oddali pokłon PANU, padając twarzą ku ziemi. **7** Także Jeszua, Bani, Szerebiasz, Jamin, Akkub, Szabbetaj, Hodiasz, Maasejasz, Kelita, Azariasz, Jozabad, Chanan, Pelajasz i Lewici nauczali lud prawa. A lud stał na swoim miejscu. **8** Czytali więc z księgi Prawa Bożego wyraźnie i wyjaśniali znaczenie tak, żeby zrozumiano to, co czytali. **9** Potem Nehemiasz, to [jest] Tirszata, i Ezdrasz, kapłan i uczony w Piśmie, oraz Lewici, którzy nauczali lud, powiedzieli do całego ludu: Ten dzień jest poświęcony PANU, waszemu Bogu. Nie smućcie się ani nie płaczcie. Cały lud bowiem płakał, słuchając słowa Prawa. **10** I powiedział im: Idźcie, jedzcie tłuste potrawy i pijcie

słodki napój, i poślijcie porcje tym, którzy sobie [nic]
nie przygotowali. Dzień ten jest bowiem święty dla
naszego PANA. Dlatego nie smućcie się, gdyż radość
PANA jest waszą siłą. 11 A Lewici uspokajali cały lud,
mówiąc: Uciszcie się, bo ten dzień jest święty. Nie
smućcie się. 12 Rozszedł się więc cały lud, aby jeść i
pić, aby rozsyłać porcje i radować się bardzo, gdyż
zrozumiał słowa, które mu ogłoszono. 13 Następnego
dnia naczelnicy rodów całego ludu, kapłani i Lewici
zebrali się wokół Ezdrasza, uczonego w Piśmie, aby
zrozumieć słowa Prawa. 14 I znaleźli przepis w Prawie,
które PAN nadał przez Mojżesza, aby synowie Izraela
mieszkali w szałasach podczas święta siódmego
miesiąca; 15 I aby ogłoszono i obwieszczono we
wszystkich ich miastach i w Jerozolimie: Wejdźcie na
górę i przynieście gałęzie oliwne, gałęzie sosnowe
i gałęzie mirtowe, gałęzie palmowe i gałęzie drzew
gęstych, abyście czynili szałasy, jak jest napisane. 16
Lud więc wyszedł i przyniósł [je], i czynił sobie szałasy,
każdy na swoim dachu, na swoich dziedzińcach, na
dziedzińcach domu Bożego, na placu Bramy Wodnej
i na placu Bramy Efraima. 17 Całe zgromadzenie,
wszyscy, którzy powrócili z niewoli, uczynili szałasy
i mieszkali w nich, gdyż synowie Izraela nie czynili
tego od dni Jozuego, syna Nuna, aż do tego dnia. I
panowała wielka radość. 18 I [Ezdrasz] czytał z księgi
Prawa Bożego każdego dnia, od pierwszego dnia aż
do ostatniego. Przez siedem dni obchodzili święto,
a dnia ósmego [odbyło się] uroczyste zgromadzenie
według zwyczaju.

9 A w dwudziestym czwartym dniu tego miesiąca
zgromadzili się synowie Izraela i pościli [odziani] w
wory oraz posypani prochem. 2 I potomstwo Izraela
odłączyło się od wszystkich cudzoziemców, stanęli i
wyznawali swoje grzechy i nieprawości swoich ojców.
3 Stali na swoim miejscu i czytali księgę Prawa PANA,
swego Boga, przez ćwierć dnia, a przez drugą ćwierć
dnia wyznawali [grzechy] i oddawali pokłon PANU,
swemu Bogu. 4 Potem na podwyższeniu dla Lewitów
stanęli: Jeszua, Bani, Kadmiel, Szebaniasz, Bunni,
Szerebiasz, Bani i Kenani i wołali donośnym głosem
do PANA, swego Boga. 5 Następnie Lewici: Jeszua,
Kadmiel, Bani, Chaszabnejasz, Szerebiasz, Hodiasz,
Szebaniasz i Petachiasz powiedzieli: Powstańcie i
błogosławcie PANU, waszemu Bogu, na wieki wieków.
I niech będzie błogosławione twoje chwalebne imię,
wywyższone nad wszelkie błogosławieństwo i wszelką
chwałę. 6 Ty, ty jedynie jesteś PANEM. Ty uczyniłeś
niebiosa, niebiosa niebios i całe ich wojsko, ziemię
i wszystko, co jest na niej, morza i wszystko, co w
nich jest, ty też utrzymujesz to wszystko; a wojska
niebios oddają tobie pokłon. 7 Ty PANIE jesteś tym
Bogiem, który wybrał Abrama. Wyprowadziłeś go z Ur
chaldejskiego i nadałeś mu imię Abraham. 8 A uznałeś,
że jego serce jest wierne przed tobą i zawarłeś z nim
przymierze, że ziemię Kananejczyka, Chetyty, Amoryty,
Peryzzyty, Jebusyty i Girgaszyty dasz jego potomstwu.
I dotrzymałeś swojego słowa, bo jesteś sprawiedliwy.
9 Widziałeś utrapienie naszych ojców w Egipcie i
wysłuchałeś ich wołania nad Morzem Czerwonym. 10
Dokonałeś znaków i cudów na faraonie, na wszystkich
jego sługach i na całym ludzie jego ziemi. Wiedziałeś
bowiem, że zuchwale postępowali z nimi. I w ten
sposób uczyniłeś [wielkim] swoje imię, jak to [jest]
dzisiaj. 11 Rozdzieliłeś morze przed nimi, a oni przeszli
przez środek morza po suchej ziemi; ścigających ich
wrzuciłeś zaś w głębię jak kamień w wody wzburzone.
12 I słupem obłoku prowadziłeś ich we dnie, a słupem
ognia w nocy, aby oświetlić im drogę, którą mieli iść.
13 Potem zstąpiłeś na górę Synaj i mówiłeś do nich z
nieba. Dałeś im sprawiedliwe sądy, słuszne prawa,
dobre ustawy i przykazania. 14 Oznajmiłeś im swój
święty szabat i nadałeś im przykazania, ustawy i prawa
przez swego sługę Mojżesza. 15 Dałeś im też chleb z
nieba, kiedy byli głodni, i wyprowadziłeś im wodę ze
skały, kiedy byli spragnieni. Rozkazałeś im wejść do
ziemi, którą przysiągłeś im dać w posiadanie. 16 Ale
oni i nasi ojcowie zuchwale sobie postąpili i uczynili
twardym swój kark, i nie słuchali twoich przykazań.
17 Odmówili posłuszeństwa i nie pamiętali o twoich
cudach, które dla nich czyniłeś, ale uczynili twardym
swój kark i w swoim buncie ustanowili sobie wodza,
aby wrócić do swojej niewoli. Lecz ty jesteś Bogiem
przebaczenia – łaskawym i miłosiernym, nieskorym do
gniewu i [pełnym] wielkiej dobroci – i nie opuściłeś ich.
18 Nawet gdy uczynili sobie lanego cielca i powiedzieli:
To jest twój Bóg, który cię wyprowadził z ziemi Egiptu, i
dopuścili się wielkich bluźnierstw; 19 Ty jednak w swoim
wielkim miłosierdziu nie opuściłeś ich na pustyni. Słup
obłoku nie odstępował od nich we dnie, prowadząc ich
na drodze, ani słup ognisty w nocy, oświetlając ich i
drogę, którą mieli iść. 20 Ponadto dałeś [im] swego
dobrego ducha, aby ich pouczał; swojej manny od ich
ust nie odjąłeś i dałeś im wodę, gdy byli spragnieni.
21 I tak przez czterdzieści lat żywiłeś ich na pustyni i
niczego im nie brakowało; ich szaty nie starzały się, a
ich nogi nie puchły. 22 Dałeś im królestwa i narody i
rozmieściłeś ich po zakątkach, tak że posiedli ziemię
Sichona, ziemię króla Heszbonu, i ziemię Oga, króla
Baszanu. 23 Ich synów rozmnożyłeś jak gwiazdy na
niebie i wprowadziłeś ich do ziemi, którą obiecałeś ich
ojcom, [mówiąc], że wejdą, aby ją posiąść. 24 Weszli
więc synowie i posiedli tę ziemię, gdy poniżyłeś przed
nimi mieszkańców tej ziemi, Kananejczyków, których

wydałeś w ich ręce, oraz ich królów i narody tej ziemi,
aby postąpili z nimi według swojej woli. 25 Zdobyli
warowne miasta i tłustą ziemię i posiedli domy pełne
wszelkich dóbr, wykopane studnie, winnice, oliwniki
i drzewa owocowe w obfitości. Jedli do syta i utyli, i
rozkoszowali się w twojej wielkiej dobroci. 26 Ale stali
się oporni i zbuntowali się, rzucili twoje Prawo za siebie,
zabili twoich proroków, którzy świadczyli przeciwko
nim, aby ich nawrócić do ciebie, i dopuszczali się
wielkich bluźnierstw. 27 Wydałeś ich więc w ręce ich
wrogów, którzy ich uciskali. A gdy w czasie swego
ucisku wołali do ciebie, ty z nieba wysłuchałeś ich
i według swego wielkiego miłosierdzia dawałeś im
wybawicieli, którzy ich wybawiali z rąk wrogów. 28 Lecz
gdy mieli spokój, znowu czynili zło przed tobą. Dlatego
pozostawiłeś ich w ręce ich wrogów, aby panowali nad
nimi. Lecz gdy [znowu] zawracali i wołali do ciebie, ty
z nieba wysłuchiwałeś ich i wielokrotnie wybawiałeś
ich według swojej litości. 29 I świadczyłeś przeciwko
nim, aby ich nawrócić ku twojemu Prawu. Oni jednak
zuchwale postępowali i nie słuchali twoich przykazań, i
grzeszyli przeciwko twoim sądom, przez które – jeśli
człowiek je zachowa, będzie żył. Odwracali plecy,
czynili twardym swój kark i nie chcieli słuchać. 30 Przez
wiele lat znosiłeś ich, świadcząc przeciwko nim przez
swego Ducha za pośrednictwem swoich proroków,
lecz nie chcieli słuchać. Wtedy wydałeś ich w ręce
narodów tych ziem. 31 Ale ze względu na swoje wielkie
miłosierdzie nie wyniszczyłeś i nie opuściłeś ich, gdyż
jesteś Bogiem łaskawym i miłosiernym. 32 Teraz więc,
nasz Boże, Boże wielki, potężny i wzbudzający grozę,
dotrzymujący przymierza i miłosierdzia, niech nie wyda
ci się małe całe utrapienie, które przyszło na nas,
na naszych królów, na naszych książąt, na naszych
kapłanów, na naszych proroków, na naszych ojców i
na cały twój lud, od czasów królów Asyrii aż do dziś.
33 Aczkolwiek ty jesteś sprawiedliwy we wszystkim,
co nam przyszło, bo postąpiłeś sprawiedliwie, a my
postąpiliśmy niegodziwie. 34 Nasi królowie, nasi
książęta, nasi kapłani i nasi ojcowie nie wypełnili
twojego prawa ani nie przestrzegali twoich przykazań i
świadectw, przez które świadczyłeś przeciwko nim.
35 Oni bowiem, [żyjąc] w swoim królestwie, pośród
twojej wielkiej dobroci, którą im okazałeś, w ziemi
przestronnej i tłustej, którą im dałeś, nie służyli tobie
ani nie odwrócili się od swoich niegodziwych uczynków.
36 Oto jesteśmy dziś niewolnikami w ziemi, którą dałeś
naszym ojcom, aby jedli jej owoc i dobra, oto jesteśmy
niewolnikami. 37 Ona [wydaje] obfite plony królom,
których ustanowiłeś nad nami za nasze grzechy. Oni
panują nad naszym ciałem i nad naszym bydłem
według swojej woli, a my jesteśmy w wielkim ucisku.
38 W związku z tym wszystkim zawieramy mocne
przymierze i zapisujemy [je], a nasi książęta, Lewici [i]
kapłani pieczętują je.

10 A oto [ci], którzy pieczętowali: Nehemiasz,
Tirszata, syn Chakaliasza, następnie Sedekiasz;
2 Serajasz, Azariasz, Jeremiasz; 3 Paszchur, Amariasz,
Malkiasz; 4 Chattusz, Szebaniasz, Malluk; 5 Charim,
Meremot, Obadiasz; 6 Daniel, Ginneton, Baruch; 7
Meszullam, Abiasz, Mijamin; 8 Maazjasz, Bilgaj i
Szemajasz. To [byli] kapłani. 9 A Lewici: Jeszua,
syn Azaniasza, Binnuj, [jeden] z synów Chenadada,
Kadmiel; 10 I bracia ich: Szebaniasz, Hodiasz, Kelita,
Pelajasz, Chanan; 11 Mika, Rechob, Chaszabiasz; 12
Zakkur, Szerebiasz, Szebaniasz; 13 Hodiasz, Bani i
Beninu. 14 Naczelnicy ludu: Parosz, Pachat-Moab,
Elam, Zattu, Bani; 15 Bunni, Azgad, Bebaj; 16
Adoniasz, Bigwaj, Adin; 17 Ater, Ezechiasz, Azzur; 18
Hodiasz, Chaszum, Besaj; 19 Charif, Anatot, Nebaj;
20 Magpiasz, Meszullam, Chezir; 21 Meszezabeel,
Sadok, Jaddua; 22 Pelatiasz, Chanan, Anajasz; 23
Ozeasz, Chananiasz, Chaszub; 24 Hallochesz, Pilcha,
Szobek; 25 Rechum, Chaszabna, Maasejasz; 26 I
Achiasz, Chanan, Anan; 27 Malluk, Charim i Baana. 28
A pozostali z ludu, kapłani, Lewici, odźwierni, śpiewacy,
Netinici i wszyscy, którzy odłączyli się od narodów
tych ziem do prawa Bożego: ich żony, synowie i córki,
każdy zdolny i rozumny; 29 Przyłączyli się do swoich
braci i do swoich dostojników, [zobowiązując] się pod
klątwą i przysięgą, że będą postępować według prawa
Bożego, które zostało nadane przez Mojżesza, sługę
Boga, że będą zachowywać i wypełniać wszystkie
przykazania PANA, naszego Pana, oraz jego sądy
i ustawy; 30 I że nie damy naszych córek narodom
tej ziemi ani ich córek nie weźmiemy dla naszych
synów. 31 A jeśli ludy tej ziemi będą przynosiły na
sprzedaż w dzień szabatu [jakikolwiek] towar albo
zboże, nie będziemy brać od nich w szabat ani w
święto. Siódmego roku zaniechamy [uprawy ziemi]
oraz żądania wszelkiego długu. 32 Ustanowiliśmy
sobie też zobowiązanie, że [każdego] roku będziemy
dawać jedną trzecią sykla na służbę w domu naszego
Boga; 33 Na chleb pokładny, na nieustanną ofiarę z
pokarmów, na nieustanne całopalenia, w szabaty, w
dni nowiu, w święta uroczyste, na rzeczy święte, na
przebłagalne ofiary za grzech dla Izraela i na wszelkie
prace w domu naszego Boga. 34 Rzuciliśmy też losy
w sprawie ofiary drewna: kapłani, Lewici i lud, aby
przynoszono je do domu naszego Boga według rodów,
rokrocznie w oznaczonym czasie, aby było spalane
na ołtarzu PANA, naszego Boga, jak jest napisane
w Prawie. 35 [Będziemy] też rokrocznie przynosić
do domu PANA pierwociny naszej ziemi i pierwociny

wszelkiego owocu każdego drzewa; 36 I pierworodnych
naszych synów, pierworodne naszego bydła, jak jest
napisane w Prawie, i pierworodne naszych wołów
i owiec – będziemy przynosić do domu naszego
Boga, do kapłanów służących w domu naszego
Boga. 37 Również pierwociny naszych ciast i ofiar
podniesionych, owoc wszelkiego drzewa, moszczu i
oliwy – przyniesiemy [to] do kapłanów, do komnat domu
naszego Boga, a dziesięcinę naszej ziemi do Lewitów,
aby ci Lewici otrzymali dziesięcinę z naszej pracy we
wszystkich miastach. 38 Kapłan, syn Aarona, będzie z
Lewitami, gdy będą oni pobierać dziesięcinę. A Lewici
wniosą dziesięcinę z dziesięciny do domu naszego
Boga, do komnat skarbca. 39 [Do tych] bowiem komnat
synowie Izraela i Lewiego mają przynosić ofiarę zboża,
moszczu i oliwy, [tam] gdzie są naczynia świątyni,
kapłani pełniący służbę, odźwierni i śpiewacy. Tak oto
nie zaniedbamy domu naszego Boga.

11 Przełożeni ludu zamieszkali więc w Jerozolimie, a
reszta ludu rzucała losy, aby wyznaczyć jednego
z dziesięciu na zamieszkanie w Jerozolimie, w świętym
mieście, a dziewięciu pozostałych w [innych] miastach.
2 I lud błogosławił wszystkim mężczyznom, którzy
dobrowolnie postanowili zamieszkać w Jerozolimie.
3 Oto naczelnicy tej prowincji, którzy zamieszkali w
Jerozolimie – ale w innych miastach Judy mieszkali
Izraelici, kapłani, Lewici, Netinici i synowie sług
Salomona, każdy w swojej posiadłości, w swoim
mieście: 4 I tak w Jerozolimie mieszkali [niektórzy] z
synów Judy i Beniamina. Z synów Judy: Ataja, syn
Uzjasza, syna Zachariasza, syna Amarasza, syna
Szefatiasza, syna Mahalaleela z synów Peresa; 5
Także Maasejasz, syn Barucha, syna Kol-Chozego,
syna Chasajasza, syna Chadajasza, syna Jojariba,
syna Zachariasza, syna Szilonity. 6 Wszystkich synów
Peresa mieszkających w Jerozolimie było czterystu
sześćdziesięciu ośmiu dzielnych mężczyzn. 7 A
to są synowie Beniamina: Sallu, syn Meszullama,
syna Joeda, syna Pedajasza, syna Kolajasza, syna
Maasejasza, syna Itiela, syna Jesajasza; 8 A po
nim Gabbaj, Sallaj, [razem] dziewięciuset dwudziestu
ośmiu. 9 I Joel, syn Zikriego, był ich przełożonym,
a Juda, syn Senua, był [postawiony jako] drugi nad
miastem. 10 Z kapłanów: Jedajasz, syn Jojariba, [i]
Jachyn; 11 Serajasz, syn Chilkiasza, syna Meszullama,
syna Sadoka, syna Merajota, syna Achituba – był on
przełożonym domu Bożego. 12 I ich bracia, którzy pełnili
służbę w domu – razem ośmiuset dwudziestu dwóch.
Potem Adajasz, syn Jerochama, syna Pelaliasza, syna
Amsiego, syna Zachariasza, syna Paszchura, syna
Malkiasza. 13 I jego bracia, naczelnicy rodów – dwustu
czterdziestu dwóch. I Amaszaj, syn Asareel, syna
Achzaja, syna Meszillemota, syna Immera. 14 I ich
bracia, dzielni wojownicy – stu dwudziestu ośmiu. Ich
przełożonym był Zabdiel, syn Haggedolima. 15 A z
Lewitów: Szemejasz, syn Chaszuba, syna Azrikama,
syna Chaszabiasza, syna Bunniego. 16 Szabbetaj i
Jozabad, z przełożonych Lewitów, [byli] odpowiedzialni
za służbę na zewnątrz domu Bożego. 17 A Mattaniasz,
syn Miki, syna Zabdiego, syna Asafa, kierował pieśń
dziękczynną przy modlitwie. A Bakbukiasz był drugim
spośród swoich braci, potem Abda, syn Szammuy,
syna Galala, syna Jedutuna. 18 Wszystkich Lewitów
w świętym mieście [było] dwustu osiemdziesięciu
czterech. 19 Odźwierni: Akkub, Talmon i ich bracia,
którzy trzymali straż przy bramach – razem stu
siedemdziesięciu dwóch. 20 A pozostali z Izraela,
z kapłanów i z Lewitów [mieszkali] we wszystkich
miastach Judy, każdy w swoim dziedzictwie. 21 Ale
Netinici mieszkali na Ofelu, a Sicha i Giszpa [stali]
na czele Netinitów. 22 Przełożonym nad Lewitami w
Jerozolimie [był] Uzzi, syn Baniego, syna Chaszabiasza,
syna Mattaniasza, syna Miki. [Ci] z synów Asafa
[byli] śpiewakami przy służbie w domu Bożym. 23
[Istniał] bowiem co do nich rozkaz króla, wyznaczający
śpiewakom dzienną porcję na ich utrzymanie. 24
Petachiasz, syn Meszezabeela, z synów Zeracha,
syna Judy, [był] przy boku króla w każdej sprawie
dotyczącej ludu. 25 A co do wsi i ich pól, niektórzy z
synów Judy mieszkali w Kiriat-Arba i przynależnych
do niego wsiach, w Dibonie i przynależnych do niego
wsiach oraz w Jekkabseel i przynależnych do niego
wsiach; 26 W Jeszua, Moladzie i Bet-Pelet; 27 W
Chasar-Szual i w Beer-Szebie i przynależnych do
niej wsiach; 28 W Siklag i w Mekona i przynależnych
do niego wsiach; 29 W En-Rimmon, Sorea i Jarmut;
30 W Zanoach i w Adullam i przynależnych do nich
wsiach, w Lakisz i na przynależnych do niego polach
i w Azece i przynależnych do niej wsiach. Mieszkali
więc od Beer-Szeby aż do doliny Hinnom. 31 Synowie
Beniamina z Geba [mieszkali] w Mikmas, Ajja i w
Betel i przynależnych do niego wsiach; 32 W Anatot,
Nob i Anania; 33 W Chasor, Rama i Gittaim; 34 W
Chadid, Seboim i Neballat; 35 W Lod i Ono, i w Dolinie
Rzemieślników. 36 A spośród Lewitów [mieszkali
niektórzy] w działach Judy i Beniamina.

12 A oto kapłani i Lewici, którzy przybyli z
Zorobabelem, synem Szealtiela, i z Jeszuą:
Serajasz, Jeremiasz, Ezdrasz; 2 Amariasz, Malluk,
Chattusz; 3 Szekaniasz, Rechum, Meremot; 4 Iddo,
Ginneton, Abiasz; 5 Mijamin, Maadiasz, Bilga; 6
Szemajasz, Jojarib, Jedajasz; 7 Sallu, Amok, Chilkiasz,
Jedajasz. To [byli] przedniejsi z kapłanów i ze swoich
braci za dni Jeszuy. 8 A Lewici: Jeszua, Binnuj,

Kadmiel, Szerebiasz, Juda i Mattaniasz, który wraz z
braćmi kierował śpiewem [pieśni dziękczynnych]. 9 A
Bakbukiasz i Unni, ich bracia, [stali] naprzeciw nich
w [swoich] służbach. 10 Jeszua spłodził Jojakima, a
Jojakim spłodził Eliasziba, a Eliaszib spłodził Jojadę; 11
Jojada spłodził Jonatana, a Jonatan spłodził Jadduę. 12
A za dni Jojakima naczelnikami rodu byli [następujący]
kapłani: z Serajasza – Merajasz, z Jeremiasza –
Chananiasz; 13 Z Ezdrasza – Meszullam, z Amariasza
– Jehochanan; 14 Z Malluki – Jonatan, z Szebaniasza
– Józef; 15 Z Charima – Adna, z Merajota – Chelkaj;
16 Z Iddo – Zachariasz, z Ginneto – Meszullam; 17
Z Abiasza – Zikri, z Miniamina i Moadiasza – Piltaj;
18 Z Bilgi – Szammua, z Szemajasza – Jonatan; 19
A z Jojariba – Mattenaj, z Jedajasza – Uzzi; 20 Z
Sallaj – Kallaj, z Amoka – Eber; 21 Z Chilkiasza –
Chaszabiasz, z Jedajasza – Netanaeel. 22 Za dni
Eliasziba, Jojady, Jochanana i Jadduy Lewici zostali
spisani jako naczelnicy rodów, a także kapłani, aż
do panowania Dariusza Persa. 23 Synowie Lewiego,
naczelnicy rodów, [zostali] spisani w księdze kronik aż
do dni Jochanana, syna Eliasziba. 24 Naczelnikami
Lewitów [byli]: Chaszabiasz, Szerebiasz, Jeszua, syn
Kadmiela, i ich bracia, którzy stali naprzeciw nich, straż
przy straży, aby chwalić i dziękować, według rozkazu
Dawida, męża Bożego. 25 Mattaniasz i Bakbukiasz,
Obadiasz, Meszullam, Talmon i Akkub [jako] odźwierni
trzymali straż przy składnicach u bram. 26 Ci [żyli]
za dni Jojakima, syna Jeszuy, syna Jocadaka, i za
dni namiestnika Nehemiasza i Ezdrasza, kapłana
i uczonego w Piśmie. 27 I na poświęcanie muru
Jerozolimy odszukano Lewitów ze wszystkich ich
miejsc, aby ich przyprowadzić do Jerozolimy, by mogli
obchodzić poświęcenie z radością, dziękczynieniem,
przy śpiewaniu, cymbałach, cytrach i harfach. 28
Zgromadzili się więc synowie śpiewaków, z równin
wokół Jerozolimy i ze wsi Netofatytów; 29 Także z domu
Gilgal, z pól Geba i z Azmawet. Śpiewacy bowiem
zbudowali sobie wsie wokół Jerozolimy. 30 Wtedy
kapłani i Lewici oczyścili się, po czym oczyścili też
lud, bramy i mur. 31 Następnie kazałem przełożonym
Judy wstąpić na mur i ustawiłem dwa wielkie zespoły
dziękczynne, z których [jeden] szedł po murze na
prawo, w kierunku Bramy Gnojnej. 32 Za nim szedł
Hoszajasz i połowa przełożonych Judy; 33 Także
Azariasz, Ezdrasz i Meszullam; 34 Juda, Beniamin,
Szemajasz i Jeremiasz; 35 Potem [szli] z trąbami
niektórzy z synów kapłanów, [mianowicie]: Zachariasz,
syn Jonatana, syna Szemajasza, syna Mattaniasza,
syna Michajasza, syna Zakkura, syna Asafa; 36 I
jego bracia: Szemajasz, Azarel, Milalaj, Gilalaj, Maaj,
Netaneel, Juda, Chanani z instrumentami muzycznymi
Dawida, męża Bożego, a Ezdrasz, uczony w Piśmie,
[szedł] przed nimi. 37 Następnie przy Bramie Źródlanej,
która [była] naprzeciw nich, szli po schodach miasta
Dawida, które prowadzą na mur, znad domu Dawida
aż do Bramy Wodnej na wschodzie. 38 A drugi zespół
dziękczynny, a ja za nim, szedł po murze w lewo
z drugą połową [przełożonych], od Wieży Pieców
aż do Muru Szerokiego; 39 I znad Bramy Efraima,
nad Bramą Starą, nad Bramą Rybną, obok Wieży
Chananeela i Wieży Mea, aż do Bramy Owczej. I
stanęli u Bramy Więziennej. 40 A tak stanęły oba
zespoły dziękczynne w domu Bożym, a wraz z nimi
ja i połowa przełożonych ze mną. 41 Także kapłani:
Eliakim, Maasejasz, Miniamin, Michajasz, Elioenaj,
Zachariasz, Chananiasz, z trąbami; 42 I Maasejasz,
Szemajasz, Eleazar, Uzzi, Jehochanan, Malkiasz,
Elam i Ezer. Śpiewacy głośno śpiewali, a Jizrachiasz
był [ich] kierownikiem. 43 Tego dnia składali także
wielkie ofiary i radowali się. Bóg bowiem dał im wielką
radość. Również kobiety i dzieci radowały się, a radość
Jerozolimy słychać było z daleka. 44 W tym czasie
ustanowiono mężczyzn nad składnicami dla skarbów,
ofiar, pierwocin i dziesięcin, aby w nich zgromadzono
dla kapłanów i Lewitów udziały przyznane im przez
Prawo z pól miejskich. Juda bowiem cieszył się z
powodu kapłanów i Lewitów pełniących służbę; 45 I
śpiewacy i odźwierni pełnili służbę dla swego Boga i
służbę oczyszczenia, według rozkazu Dawida [i] jego
syna Salomona. 46 Już bowiem dawno, za dni Dawida
i Asafa, [byli ustanowieni] przełożeni nad śpiewakami
oraz [były ustalone] pieśni pochwalne i dziękczynienia
dla Boga. 47 Cały Izrael więc za dni Zorobabela i za
dni Nehemiasza dawał porcje śpiewakom i odźwiernym
na codzienne utrzymanie. Oddawali Lewitom to, co
poświęcili, Lewici zaś oddawali [to] synom Aarona.

13 W tym dniu odczytano wobec ludu [fragment]
z księgi Mojżesza. I znaleziono w niej zapis o
tym, że Ammonita ani Moabita nigdy nie wejdzie do
zgromadzenia Bożego; 2 Ponieważ nie wyszli synom
Izraela na spotkanie z chlebem i wodą, lecz wynajęli
przeciwko nim Balaama, aby ich przeklął. Nasz Bóg
jednak przemienił przekleństwo w błogosławieństwo. 3
A gdy usłyszeli to prawo, odłączyli od Izraela wszystkich
mieszanego pochodzenia. 4 Jakiś czas przedtem
kapłan Eliaszib, przełożony nad komnatą domu naszego
Boga, spowinowacony z Tobiaszem; 5 Przygotował dla
niego wielką komnatę, w której składano wcześniej
ofiary z pokarmów, kadzidło, naczynia, dziesięciny
zboża, moszczu i oliwy, przysługujące Lewitom,
śpiewakom i odźwiernym, a także ofiary dla kapłanów.
6 Ale przy tym wszystkim nie było mnie w Jerozolimie,
gdyż w trzydziestym drugim roku Artakserksesa, króla

Babilonu, przyszedłem do króla, a po [pewnym] czasie
wyprosiłem od króla zezwolenie [na powrót]; 7 A
gdy przybyłem do Jerozolimy, dowiedziałem się o
występku, którego dopuścił się Eliaszib na korzyść
Tobiasza – [o tym], że przygotował dla niego komnatę
w dziedzińcach domu Bożego. 8 A to bardzo mnie
oburzyło. Wyrzuciłem więc wszystkie sprzęty domu
Tobiasza z komnaty. 9 Kazałem wtedy oczyścić te
komnaty i z powrotem wniosłem tam sprzęty domu
Bożego, dary i kadzidło. 10 Dowiedziałem się także, że
Lewitom nie dostarczono ich przydziałów, a Lewici i
śpiewacy, którzy wykonywali pracę, rozbiegli się, każdy
do swojego pola. 11 Zgromiłem więc przełożonych,
mówiąc: Czemu dom Boży jest opuszczony? Potem
zebrałem ich i postawiłem na ich stanowiskach. 12 A
cały Juda przyniósł dziesięciny ze zboża, moszczu i
oliwy do składnic. 13 I nad składnicami ustanowiłem
dozorcami Szelemiasza, kapłana, Sadoka, uczonego
w Piśmie, i Pedajasza, z Lewitów. Do pomocy [mieli]
Chanana, syna Zakkura, syna Mattaniasza. Oni
bowiem uchodzili za wiernych, a ich obowiązkiem
było rozdzielanie [przydziałów] swoim braciom. 14
Wspomnij na mnie, mój Boże, za to i nie wymazuj
moich dobrych uczynków, których dokonałem dla
domu swojego Boga i dla jego służb. 15 W tych
dniach widziałem w Judzie ludzi tłoczących prasy w
szabat i noszących snopy, które kładli na osły, także
winogrona, figi i wszelkie ciężary, które przywozili
do Jerozolimy w dzień szabatu. I zgromiłem ich [za
to], że w ten dzień sprzedają żywność. 16 Także
Tyryjczycy, którzy tam mieszkali, przynosili ryby i
wszelki towar, a sprzedawali w szabat synom Judy i
w Jerozolimie. 17 Dlatego zgromiłem przełożonych
w Judzie i powiedziałem do nich: Cóż to jest za
nieprawość, której się dopuszczacie, bezczeszcząc
dzień szabatu? 18 Czy nie tak postępowali wasi
ojcowie, za co nasz Bóg sprowadził całe to nieszczęście
na nas i na to miasto? A wy ściągacie jeszcze większy
gniew na Izraela, bezczeszcząc szabat. 19 A gdy mrok
okrył bramy Jerozolimy przed szabatem, rozkazałem
zamknąć wrota. Nakazałem też, aby ich nie otwierać aż
dopiero po szabacie. Postawiłem również [niektórych]
z moich sług przy bramach, aby nie wnoszono żadnych
ciężarów w dzień szabatu. 20 Tak więc handlarze i
sprzedawcy wszelkiego towaru nocowali raz czy dwa
razy poza Jerozolimą. 21 Świadczyłem przeciwko
nim i powiedziałem do nich: Dlaczego nocujecie przy
murze? Jeśli uczynicie to jeszcze raz, podniosę rękę
na was. [I tak] od tego czasu nie przychodzili już
w szabat. 22 Następnie rozkazałem Lewitom, aby
się oczyścili i przyszli czuwać przy bramach, aby
uświęcić dzień szabatu. I pamiętaj mnie za to, mój
Boże, i zmiłuj się nade mną według obfitości swojego
miłosierdzia. 23 W tych dniach widziałem też Żydów,
którzy pojęli sobie żony aszdodskie, ammonickie i
moabskie. 24 A połowa ich dzieci mówiła w języku
aszdodskim, nie umiejąc mówić po hebrajsku, ale
[każdy] według języka swego narodu. 25 Dlatego
zgromiłem ich i przekląłem, a niektórych z nich biłem,
wyrwałem ich włosy i zaprzysiągłem ich na Boga: Nie
wydawajcie swoich córek ich synom ani nie bierzcie
ich córek dla waszych synów ani dla siebie. 26
Czy nie przez to zgrzeszył Salomon, król Izraela? A
przecież wśród wielu narodów nie było króla jak on,
był umiłowany przez swego Boga, a Bóg ustanowił
go królem nad całym Izraelem. A przecież nawet
jego przywiodły do grzechu cudzoziemskie kobiety.
27 Czyż i wam pozwolimy na to, abyście dopuszczali
się tego wielkiego zła i grzeszyli przeciwko naszemu
Bogu, pojmując za żony cudzoziemki? 28 A [jeden] z
synów Jojady, syna arcykapłana Eliasziba, był zięciem
Choronity Sanballata. Wygnałem go więc od siebie.
29 Zapamiętaj im, mój Boże, że splamili kapłaństwo i
przymierze z kapłanami i Lewitami. 30 I oczyściłem
ich od wszelkiego cudzoziemca, i ustaliłem obowiązki
kapłanom i Lewitom, każdemu w swojej służbie; 31
I [przepisy] dotyczące ofiary drewna w ustalonym
czasie, [a] także pierwocin. Wspomnij na mnie, mój
Boże, dla [mojego] dobra.

Estery

1 I stało się za dni Aswerusa – tego Aswerusa, który
królował od Indii aż do Etiopii nad stu dwudziestoma
siedmioma prowincjami; **2** Że w tych dniach, gdy
król Aswerus zasiadał na tronie swego królestwa w
pałacu Suza; **3** W trzecim roku swego panowania
wyprawił u siebie ucztę dla wszystkich swoich książąt i
sług. Stawili się przed nim dowódcy Persów i Medów
oraz dostojnicy i książęta prowincji. **4** I pokazywał
bogactwa i chwałę swego królestwa oraz wspaniałość
swego majestatu przez wiele dni, [mianowicie] przez
sto osiemdziesiąt dni. **5** A po upływie tych dni król
wyprawił ucztę dla wszystkich ludzi znajdujących się w
pałacu Suza, od największego aż do najmniejszego,
[przez] siedem dni na dziedzińcu, w ogrodzie pałacu
króla. **6** [Wisiały w nim] białe, zielone i błękitne
tkaniny przymocowane sznurami z bisioru i purpury do
srebrnych pierścieni na słupach z marmuru. Złote i
srebrne łoża [stały] na posadzce z kryształu i marmuru,
z białego i czarnego marmuru. **7** A napój podawano w
złotych naczyniach, każde z naczyń było zaś inne, a
wina królewskiego było pod dostatkiem, jak przystało
na króla. **8** Ale do picia, według polecenia, nikt nikogo
nie przymuszał. Tak bowiem rozkazał król wszystkim
zarządcom swego domu, aby czynili według woli
każdego. **9** Królowa Waszti także wyprawiła ucztę
dla kobiet w domu królewskim, który należał do króla
Aswerusa. **10** A dnia siódmego, gdy serce króla
rozweseliło się winem, rozkazał on Mechumanie,
Bizzecie, Charbonie, Bigcie, Abagcie, Zetarowi i
Karkasowi, siedmiu eunuchom, którzy służyli przy
królu Aswerusie; **11** Aby przyprowadzili przed oblicze
króla królową Waszti w koronie królewskiej, chcąc
pokazać ludowi i książętom jej piękność. Była bowiem
bardzo piękna. **12** Ale królowa Waszti odmówiła
przyjścia na rozkaz króla, przekazany przez eunuchów.
Król więc bardzo się rozgniewał, a gniew w nim
zapłonął. **13** Wtedy król zapytał mędrców obeznanych
z czasami (gdyż taki był zwyczaj, aby [sprawy]
królewskie przedkładać wszystkim znawcom prawa i
sądu; **14** A jego najbliższymi byli: Karszena, Szetar,
Admata, Tarszisz, Meres, Marsena i Memukan, siedmiu
książąt perskich i medyjskich, którzy oglądali oblicze
króla i zajmowali pierwsze miejsce w królestwie); **15**
Co według prawa [należy] czynić z królową Waszti
za to, że nie wykonała rozkazu króla Aswerusa
[przekazanego] przez eunuchów? **16** Wtedy Memukan
odpowiedział przed królem i książętami: Królowa
Waszti wystąpiła nie tylko przeciw samemu królowi, ale
przeciw wszystkim książętom i wszystkim ludom, które
[żyją] we wszystkich prowincjach króla Aswerusa. **17**
Kiedy bowiem postępek królowej rozniesie się wśród
wszystkich kobiet, wzgardzą one swoimi mężami w
swoich oczach i powiedzą: Król Aswerus rozkazał
przyprowadzić królową Waszti przed swoje oblicze, a
ona nie przyszła. **18** Jeszcze dzisiaj księżniczki perskie
i medyjskie, które słyszały o postępku królowej, będą
mówiły to samo wszystkim książętom króla, a będzie
wiele pogardy i gniewu. **19** [Dlatego więc], jeśli król
uzna to za słuszne, niech wyjdzie od króla wyrok i
niech będzie wpisany do praw perskich i medyjskich,
które są nieodwołalne: Że Waszti nie przyjdzie już
przed oblicze króla Aswerusa, a jej godność królewską
niech król da innej, lepszej od niej. **20** A gdy ten wyrok,
wydany przez króla, będzie ogłoszony w całym jego
królestwie – a jest ono wielkie – wtedy wszystkie żony
okażą szacunek swoim mężom, od wielkiego aż do
małego. **21** Ta rada podobała się królowi i książętom
i król uczynił według rady Memukana. **22** I rozesłał
listy do wszystkich prowincji królewskich, do każdej
prowincji [napisany] jej własnym pismem, i do każdego
ludu w jego języku, aby każdy mężczyzna był panem
w swoim domu. A ogłoszono to w języku każdego
narodu.

2 Po tych wydarzeniach, gdy ustał gniew króla
Aswerusa, wspomniał on na Waszti i na to, co
uczyniła, oraz dekret, który został wydany przeciwko
niej. **2** I dworzanie króla, którzy mu usługiwali,
powiedzieli: Niech poszukują dla króla młodych dziewic
o pięknej urodzie; **3** I niech król ustanowi urzędników
we wszystkich prowincjach swego królestwa, aby
zgromadzili wszystkie młode dziewice o pięknej urodzie
w pałacu Suza, w domu kobiet, pod opieką Hegaja,
eunucha królewskiego, stróża kobiet, i niech im dadzą
[środki] do ich pielęgnacji. **4** A ta panienka, która
spodoba się królowi, zostanie królową w miejsce
Waszti. Spodobała się ta rada królowi i tak uczynił. **5** A
w pałacu Suza był pewien Żyd imieniem Mardocheusz,
syn Jaira, syna Szimejego, syna Kisza, z pokolenia
Beniamina. **6** Został on uprowadzony z Jerozolimy
wraz z innymi pojmanymi, których uprowadzono razem
z Jechoniaszem, królem Judy, którego wziął do niewoli
Nabuchodonozor, król Babilonu. **7** Był [on] opiekunem
Hadassy, to jest Estery, córki swego stryja, nie miała
ona bowiem ani ojca, ani matki. A [była to] panna piękna
i urodziwa. Mardocheusz, po śmierci jej ojca i matki,
przyjął ją za córkę. **8** A gdy ogłoszono rozkaz króla i
jego dekret i gdy zgromadzono wiele panien w pałacu
Suza pod opieką Hegaja, wzięto też i Esterę do domu
króla pod opieką Hegaja, stróża kobiet. **9** I spodobała
mu się dziewczyna, i znalazła łaskę w jego oczach,
tak że od razu [kazał] dać jej środki pielęgnacyjne,
należną jej część, oraz siedem dobranych dziewcząt z

domu króla. Następnie przeniósł ją i jej dziewczęta do
najlepszej części w domu kobiet. 10 [Ale] Estera nie
oznajmiła swojego ludu ani pochodzenia, ponieważ
Mardocheusz nakazał jej, by tego nie ujawniała.
11 A Mardocheusz każdego dnia przechadzał się
przed dziedzińcem domu kobiet, aby się dowiedzieć
o zdrowie Estery i co się z nią stanie. 12 A gdy
nadchodziła kolej na każdą z tych panien, aby wejść
do króla Aswerusa po upływie dwunastu miesięcy
zgodnie z prawem dla kobiet – był to bowiem okres ich
pielęgnacji: sześć miesięcy olejkiem z mirry, a sześć
miesięcy wonnościami i [innymi] środkami pielęgnacji
dla kobiet; 13 Wtedy panna udawała się do króla, [a]
czegokolwiek żądała, dawano jej, aby z tym szła z
domu kobiet aż do domu królewskiego. 14 Wieczorem
wychodziła, rano zaś wracała do drugiego domu kobiet
pod opiekę Szaaszgaza, eunucha królewskiego, stróża
nałożnic. Nie przychodziła już więcej do króla, chyba
że spodobała się królowi i wzywano ją po imieniu. 15 A
gdy przyszła kolej na Esterę, córkę Abichaila, stryja
Mardocheusza, który ją przyjął za córkę – aby udała
się do króla, nie żądała niczego prócz tego, co polecił
Hegaj, eunuch króla, stróż kobiet. I Estera zyskała
łaskę w oczach wszystkich, którzy na nią patrzyli.
16 Zabrano więc Esterę do króla Aswerusa, do jego
domu królewskiego, w dziesiątym miesiącu, to jest w
miesiącu Tebet, w siódmym roku jego panowania. 17 I
król umiłował Esterę nad wszystkie kobiety, i znalazła
ona łaskę i jego przychylność ponad wszystkie panny,
tak że włożył jej na głowę koronę królewską i uczynił
ją królową w miejsce Waszti. 18 Potem król wyprawił
wielką ucztę dla wszystkich swoich książąt i sług, ucztę
Estery, a prowincje uwolnił od podatków i porozdawał
dary, jak przystało na króla. 19 Gdy ponownie zebrano
dziewice, Mardocheusz siedział przy bramie króla. 20
A Estera nie oznajmiła [jeszcze] swego pochodzenia
ani ludu, tak jak jej rozkazał Mardocheusz. Estera
wykonała polecenie Mardocheusza, tak jak dawniej,
gdy była jeszcze pod jego opieką. 21 W tych dniach,
gdy Mardocheusz siedział przy bramie króla, dwaj
eunuchowie króla, Bigtan i Teresz, stróże progu,
byli rozgniewani i szukali sposobności, aby podnieść
rękę na króla Aswerusa. 22 Dowiedział się o tym
Mardocheusz i oznajmił [to] królowej Esterze, a Estera
oznajmiła to królowi w imieniu Mardocheusza. 23
A gdy tę sprawę zbadano, okazała się prawdziwa.
Powieszono więc obydwu na szubienicy i zapisano to
w księgach kronik przed królem.

3 Po tych wydarzeniach król Aswerus uczynił wielkim
Hamana, syna Hammedaty, Agagitę, wywyższył go i
umieścił jego tron ponad wszystkimi książętami, którzy
[byli] przy nim. 2 A wszyscy słudzy króla, którzy [stali] w
bramie królewskiej, klękali przed Hamanem i oddawali
mu pokłon. Tak bowiem rozkazał co do niego król. Ale
Mardocheusz nie klękał przed nim ani nie oddawał
mu pokłonu. 3 Dlatego też słudzy króla, którzy [stali]
w bramie królewskiej, pytali Mardocheusza: Czemu
przekraczasz rozkaz króla? 4 A gdy tak do niego
dzień po dniu mówili, a on ich nie słuchał, donieśli [o
tym] Hamanowi, aby się przekonać, czy Mardocheusz
będzie obstawał przy swoim. Powiedział im bowiem, że
jest Żydem. 5 A gdy Haman zobaczył, że Mardocheusz
nie klęka ani nie oddaje mu pokłonu, Haman napełnił się
gniewem. 6 Uważał to za rzecz zbyt łagodną podnieść
rękę na samego Mardocheusza, ponieważ doniesiono
mu, z jakiego ludu pochodzi Mardocheusz. Szukał
więc Haman sposobności, aby wytracić wszystkich
Żydów, którzy byli w całym królestwie Aswerusa, to
jest lud Mardocheusza. 7 [Tak więc] w pierwszym
miesiącu, w miesiącu Nisan, w dwunastym roku króla
Aswerusa, rzucano przed Hamanem Pur, czyli los,
od dnia do dnia i od miesiąca do miesiąca, [aż] do
dwunastego [miesiąca], to jest miesiąca Adar. 8 Potem
Haman powiedział do króla Aswerusa: Jest pewien
lud rozproszony i rozsypany pomiędzy ludami we
wszystkich prowincjach twego królestwa. Jego prawa
są inne od [praw] wszystkich ludów, a praw króla nie
przestrzega. Dlatego więc nie jest korzystne dla króla
tak go pozostawić. 9 Jeśli król uzna to za słuszne,
niech zostanie zapisane, że [ten lud] ma być wytracony.
A [ja] odważę dziesięć tysięcy talentów srebra do
rąk przełożonych nad tą pracą, aby je wnieśli do
skarbca królewskiego. 10 Wtedy król zdjął pierścień
ze swojej ręki i dał go Hamanowi Agagicie, synowi
Hammedaty, wrogowi Żydów. 11 Król powiedział do
Hamana: Przekazuję ci to srebro i ten lud, abyś
uczynił z nim, co ci się podoba. 12 Wezwano więc
pisarzy króla w pierwszym miesiącu, dnia trzynastego
tego miesiąca, i napisano wszystko tak, jak Haman
rozkazał, do satrapów królewskich, do namiestników
z każdej prowincji i do dowódców każdego ludu z
każdej prowincji według jej pisma i do każdego narodu
według jego języka. [Listy] napisano w imieniu króla
Aswerusa i opieczętowano [je] sygnetem króla. 13
Potem rozesłano je przez gońców do wszystkich
prowincji królewskich, aby zgładzono, wymordowano i
wytracono wszystkich Żydów, od młodego do starca,
dzieci i kobiety, w jeden dzień, mianowicie trzynastego
[dnia] dwunastego miesiąca, miesiąca Adar, a ich
mienie zagrabiono. 14 A odpis tego pisma [miał
być] podany we wszystkich prowincjach, ogłoszony
wszystkim ludom, aby były gotowe na ten dzień. 15
Gońcy więc wyruszyli przynaglani rozkazem króla, a

dekret ogłoszono także w pałacu Suza. A król i Haman
zasiedli, aby pić, lecz miasto Suza było zatrwożone.

4 Kiedy Mardocheusz dowiedział się o wszystkim, co
się stało, rozdarł swoje szaty i przyodział się w wór,
następnie [posypał się] popiołem, wyszedł na środek
miasta i lamentował głośno i gorzko. **2** I doszedł aż do
bramy królewskiej, gdyż nie wolno było wejść w bramę
królewską przyodzianemu w wór. **3** W każdej prowincji,
gdzie tylko dotarł rozkaz króla i jego dekret, [nastała]
wielka żałoba wśród Żydów, nastał też post, płacz i
lament, a wielu leżało w worze i w popiele. **4** Przyszły
więc służące Estery i jej eunuchowie i opowiedzieli
jej [o tym]. Wtedy królowa bardzo się zasmuciła i
posłała szaty, aby ubrać Mardocheusza i zdjąć z niego
wór. Ale [on ich] nie przyjął. **5** Wtedy Estera zawołała
Hataka, [jednego] z eunuchów króla, którego on dał jej
do posługi, i rozkazała mu pójść do Mardocheusza,
aby się dowiedział, co to ma znaczyć i dlaczego tak
się stało. **6** Wyszedł więc Hatak do Mardocheusza
na plac miejski, który był przed bramą królewską;
7 I Mardocheusz opowiedział mu wszystko, co mu
się przydarzyło, także o sumie srebra, którą Haman
obiecał odważyć do skarbca królewskiego za Żydów,
aby zostali wytraceni. **8** Ponadto dał mu odpis dekretu
o ich zagładzie, który ogłoszono w Suzie, aby pokazał
[go] Esterze, powiadomił ją i rozkazał, aby poszła
do króla, błagając go o swój lud i wstawiając się za
nim. **9** Przyszedł więc Hatak i przekazał Esterze słowa
Mardocheusza. **10** I Estera odpowiedziała Hatakowi i
poleciła mu iść do Mardocheusza: **11** Wszyscy słudzy
króla oraz lud z prowincji królewskich wiedzą, że
ktokolwiek – mężczyzna lub kobieta – wejdzie do
króla na dziedziniec wewnętrzny, nie będąc wezwany,
podlega tylko jednemu prawu – ma zostać zabity, z
wyjątkiem tego, nad którym król wyciągnie złote berło,
ten zostanie przy życiu. Ale mnie nie wezwano, aby
wejść do króla, już od trzydziestu dni. **12** I powiedziano
Mardocheuszowi słowa Estery. **13** Wtedy Mardocheusz
polecił przekazać Esterze taką odpowiedź: Nie myśl
sobie, że ty jedna spośród wszystkich Żydów ocalejesz
w domu królewskim. **14** Jeśli bowiem ty całkowicie
będziesz milczeć w tym czasie, uwolnienie i wybawienie
dla Żydów przyjdzie z innego miejsca, ale ty i dom
twego ojca zginiecie. A kto wie, czy nie na tę właśnie
chwilę dostąpiłaś godności królestwa? **15** Estera
poleciła, by odpowiedziano Mardocheuszowi: **16** Idź,
zbierz wszystkich Żydów, którzy się znajdują w Suzie, i
pośćcie za mnie, nie jedzcie ani nie pijcie przez trzy
dni, nocą i dniem. Ja także i moje służące będziemy
pościć, a potem wejdę do króla, choć to niezgodne
z prawem. A jeśli zginę, to zginę. **17** Poszedł więc
Mardocheusz i uczynił wszystko, co mu rozkazała
Estera.

5 Trzeciego dnia Estera ubrała się w szaty królowej,
stanęła na wewnętrznym dziedzińcu domu króla,
naprzeciw domu króla. A król siedział na swoim
królewskim tronie w domu króla naprzeciw bramy
domu. **2** A gdy król zobaczył królową Esterę, stojącą
na dziedzińcu, znalazła ona łaskę w jego oczach i
król wyciągnął do Estery złote berło, które [trzymał] w
ręku. Estera więc zbliżyła się i dotknęła końca berła. **3**
Król zapytał ją: Co ci jest, królowo Estero? Jaka jest
twoja prośba? [Choćbyś prosiła o] połowę królestwa,
będzie ci dane. **4** Estera odpowiedziała: Jeśli to się
królowi podoba, to niech przyjdzie król i Haman dzisiaj
na ucztę, którą dla niego przygotowałam. **5** Król
powiedział: Zawołajcie szybko Hamana, aby spełnił
prośbę Estery. Przyszedł więc król i Haman na ucztę,
którą wyprawiła Estera. **6** Potem król zapytał Esterę,
gdy się napił wina: Jaka jest twoja prośba, a będzie
ci dane. Jakie jest twoje życzenie? Choćbyś prosiła
o połowę królestwa, będzie ci dane. **7** Na to Estera
odpowiedziała: [Oto] moje życzenie i moja prośba: **8**
Jeśli znalazłam łaskę w oczach króla i jeśli królowi
się podoba, aby spełnić moją prośbę i wykonać moje
życzenie, to niech przyjdzie król i Haman na ucztę,
którą im przygotuję, a jutro uczynię według słowa
króla. **9** I wyszedł Haman tego dnia wesoły i dobrej
myśli. Ale gdy Haman zobaczył Mardocheusza w
bramie królewskiej, że on ani nie powstał, ani się
nie poruszył przed nim, napełnił się gniewem na
Mardocheusza. **10** Opanował się jednak Haman, a
gdy przyszedł do domu, posłał po swoich przyjaciół
i Zeresz, swoją żonę. **11** I opowiadał im Haman o
wspaniałości jego bogactwa, o mnóstwie swoich synów
oraz o tym wszystkim, jak wielkim król go uczynił i jak
go wywyższył ponad [innych] książąt i sługi króla. **12**
Ponadto Haman powiedział: Nawet królowa Estera
nikogo oprócz mnie nie zaprosiła na ucztę z królem,
którą przygotowała, a jeszcze na jutro zostałem do
niej zaproszony z królem. **13** Ale to wszystko jest
dla mnie niczym, dopóki widzę Żyda Mardocheusza,
siedzącego w bramie królewskiej. **14** Wtedy jego żona
Zeresz oraz wszyscy jego przyjaciele powiedzieli mu:
Niech postawią szubienicę wysoką na pięćdziesiąt
łokci, a rano powiedz królowi, aby powieszono na niej
Mardocheusza. Potem idź wesół z królem na ucztę. I
spodobała się Hamanowi ta rada, i rozkazał postawić
szubienicę.

6 A tej nocy król nie mógł spać, kazał więc przynieść
księgę pamiątkową kronik. I odczytano ją przed
królem. **2** I tam znaleziono zapisek, że to Mardocheusz

doniósł na Bigtana i Teresza, dwóch eunuchów
króla, stróżów progu, że usiłowali podnieść rękę na
króla Aswerusa. 3 Wtedy król zapytał: Jaką cześć
i jaki zaszczyt przyznano za to Mardocheuszowi?
Odpowiedzieli słudzy króla, jego dworzanie: Niczego
mu nie przyznano. 4 Król zapytał: Kto jest na
dziedzińcu? A właśnie Haman przyszedł na zewnętrzny
dziedziniec domu królewskiego, aby porozmawiać z
królem, by powiesić Mardocheusza na szubienicy, którą
dla niego przygotował. 5 Słudzy króla odpowiedzieli
mu: Oto Haman stoi na dziedzińcu. Król powiedział:
Niech wejdzie. 6 I Haman wszedł. A król zapytał
go: Co uczynić temu mężczyźnie, którego król chce
uczcić? A Haman myślał w swoim sercu: Kogo by
król chciał uczcić bardziej niż mnie? 7 Odpowiedział
Haman królowi: Dla mężczyzny, którego król chce
uczcić; 8 Niech przyniosą szatę królewską, w którą
się ubiera król, [niech przyprowadzą] konia, na którym
jeździ król, i niech włożą mu koronę królewską na
głowę; 9 Potem niech przekażą tę szatę i konia
do rąk jednego z najznakomitszych książąt, niech
ubiorą tego mężczyznę, którego król chce uczcić,
niech go prowadzą na koniu po placu miejskim i
niech wołają przed nim: Tak postąpi się z mężczyzną,
którego król chce uczcić. 10 Wtedy król powiedział
do Hamana: Spiesz się, weź szatę i konia, tak jak
powiedziałeś, i uczyń tak z Żydem Mardocheuszem,
który siedzi w bramie królewskiej. Nie pomiń niczego z
tego wszystkiego, co powiedziałeś. 11 Haman wziął
więc szatę i konia, ubrał Mardocheusza i prowadził go
na koniu po placu miejskim, wołając przed nim: Tak
postąpi się z mężczyzną, którego król chce uczcić.
12 Potem wrócił Mardocheusz do bramy królewskiej,
Haman zaś pospieszył się do swego domu smutny, z
nakrytą głową. 13 I Haman opowiedział swojej żonie
Zeresz i wszystkim swoim przyjaciołom o wszystkim,
co mu się przydarzyło. Jego mędrcy i jego żona
Zeresz powiedzieli: Jeśli Mardocheusz, przed którym
zacząłeś upadać, pochodzi z narodu żydowskiego,
to nie przemożesz go, ale niezawodnie upadniesz
przed nim. 14 A gdy oni jeszcze z nim rozmawiali, oto
przyszli eunuchowie króla, aby spiesznie zaprowadzić
Hamana na ucztę, którą przygotowała Estera.

7 Król i Haman przybyli więc na ucztę do królowej
Estery. 2 I drugiego dnia, gdy się napił wina, król
znowu zapytał Esterę: Jaka jest twoja prośba, królowo
Estero, a będzie ci dane. Jakie jest twoje życzenie?
Choćbyś [prosiła] nawet o połowę królestwa, tak się
stanie. 3 Wtedy królowa Estera odpowiedziała: Jeśli
znalazłam łaskę w twoich oczach, o królu, i jeśli królowi
się spodoba, niech będzie mi darowane moje życie na
moją prośbę i mój naród na moje życzenie. 4 Zostaliśmy
bowiem sprzedani, ja i mój lud, aby nas zgładzić,
wymordować i wytracić. Gdybyśmy zostali sprzedani
jako niewolnicy i niewolnice, milczałabym, chociaż wróg
nigdy by nie mógł wynagrodzić tej szkody [wyrządzonej]
królowi. 5 Wtedy król Aswerus odpowiedział do królowej
Estery: Któż to jest i gdzie jest ten, którego serce jest
tak nadęte, aby ośmielił się tak uczynić? 6 Estera
odpowiedziała: Tym przeciwnikiem i wrogiem jest
niegodziwy Haman. I Haman zatrwożył się przed
królem i królową. 7 Wówczas król wstał w gniewie,
opuścił ucztę [i poszedł] do ogrodu pałacowego.
Haman zaś stał, aby błagać królową Esterę o życie,
gdyż widział, że król postanowił jego zgubę. 8 Potem
król wrócił z ogrodu pałacowego do domu, gdzie się
odbywała uczta, a Haman upadł na łoże, na którym
siedziała Estera. Wtedy król powiedział: Czy jeszcze
chce gwałcić królową przy mnie w domu? A gdy te
słowa wyszły z ust króla, natychmiast zakryto twarz
Hamana. 9 I Charbona, jeden z eunuchów, powiedział
do króla: Oto szubienica przygotowana przez Hamana
dla Mardocheusza, który dbał o dobro króla, stoi przy
domu Hamana, wysoka na pięćdziesiąt łokci. Król
powiedział: Powieście go na niej. 10 I powieszono
Hamana na tej szubienicy, którą przygotował dla
Mardocheusza. I tak gniew króla się uspokoił.

8 Tego dnia król Aswerus dał królowej Esterze dom
Hamana, wroga Żydów, a Mardocheusz przyszedł
przed króla, gdyż Estera powiedziała [mu], kim on
jest dla niej. 2 Wtedy król zdjął swój pierścień, który
zabrał Hamanowi, i dał go Mardocheuszowi. Estera
zaś ustanowiła Mardocheusza nad domem Hamana. 3
Potem Estera jeszcze mówiła do króla, upadła mu do
nóg i z płaczem prosiła go, aby odwrócił złość Hamana,
Agagity, i jego zamiar, który powziął przeciwko Żydom.
4 Wtedy król wyciągnął ku Esterze złote berło, a
Estera wstała i stanęła przed królem. 5 I powiedziała:
Jeśli królowi się podoba, jeśli znalazłam łaskę w jego
oczach, jeśli król uzna to za słuszne i jeśli ja jestem miła
w jego oczach, niech zostanie napisane, aby wycofano
listy obmyślone przez Hamana, syna Hammedaty,
Agagity, które napisał, aby wytracić Żydów, którzy
[są] we wszystkich prowincjach królewskich. 6 Jakże
bowiem mogłabym patrzeć na to nieszczęście, które
spotka mój lud? Jak mogłabym patrzeć na zgubę mojej
rodziny? 7 Wtedy król Aswerus powiedział do królowej
Estery i do Żyda Mardocheusza: Oto dałem Esterze
dom Hamana, a jego powieszono na szubienicy,
ponieważ podniósł rękę na Żydów. 8 Napiszcie więc
do Żydów to, co uznacie za słuszne, w imieniu króla i
zapieczętujcie pierścieniem królewskim. To bowiem, co
zostało napisane w imieniu króla i zapieczętowane
pierścieniem królewskim, nie może być odwołane. 9

Zwołano więc pisarzy króla w tym czasie, trzeciego
miesiąca, to jest miesiąca Siwan, dwudziestego
trzeciego [dnia] tego [miesiąca], i napisano wszystko,
tak jak nakazał Mardocheusz, do Żydów, do satrapów,
do namiestników i do przełożonych prowincji, które
rozciągają się od Indii aż do Etiopii, do stu dwudziestu
siedmiu prowincji, do każdej prowincji jej pismem i do
każdego ludu w jego języku, i do Żydów ich pismem i w
ich języku. 10 A gdy napisał w imieniu króla Aswerusa
i zapieczętował pierścieniem królewskim, rozesłał listy
przez gońców jeżdżących na koniach szybkich i na
mułach młodych; 11 Że król dał wolność Żydom, którzy
byli we wszystkich miastach, aby zgromadzili się i
stanęli w obronie swego życia, aby też wytracili, zabili i
wygubili wszystkich zbrojnych napadających na nich
wśród ludu i prowincji, wraz z ich dziećmi i kobietami, a
ich mienie [zabrali] jako łup; 12 [I to] w jednym dniu we
wszystkich prowincjach króla Aswerusa, [mianowicie]
trzynastego dnia dwunastego miesiąca, to jest miesiąca
Adar. 13 Odpis tego pisma, w którym wydano dekret
dla każdej prowincji, ogłoszono wszystkim ludom, że
Żydzi będą gotowi na ten dzień do pomsty nad swymi
wrogami. 14 [Wtedy] wyruszyli gońcy, jeżdżący na
szybkich koniach i na mułach, przynaglani rozkazem
króla. Dekret ogłoszono także w pałacu Suza. 15 A
Mardocheusz wyszedł od króla [ubrany] w niebieskie i
białe szaty królewskie, z wielką koroną złotą i w płaszcz
z bisioru i purpury. A miasto Suza weseliło i radowało
się. 16 Dla Żydów nastały światło i wesele, radość i
cześć. 17 A w każdej prowincji i w każdym mieście,
dokądkolwiek rozkaz króla i jego dekret dotarły, Żydzi
mieli wesele, radość, ucztę i doniosły dzień. Wielu zaś
spośród ludu tych ziem zostało Żydami. Padł bowiem
na nich strach przed Żydami.

9 A dwunastego [miesiąca], czyli miesiąca Adar,
trzynastego dnia tego miesiąca, gdy nadszedł
czas wypełnienia rozkazu króla i jego dekretu, tego
dnia, kiedy wrogowie Żydów spodziewali się, że
będą panować nad nimi, stało się wprost przeciwnie,
ponieważ Żydzi panowali nad tymi, którzy ich
nienawidzili. 2 Żydzi bowiem zebrali się w swoich
miastach we wszystkich prowincjach króla Aswerusa,
aby podnieść rękę na tych, którzy pragnęli ich zguby. A
nikt nie mógł im stawić oporu, gdyż strach przed nimi
padł na wszystkie ludy. 3 I wszyscy przełożeni prowincji,
satrapowie, namiestnicy i urzędnicy królewscy popierali
Żydów, bo padł na nich strach przed Mardocheuszem.
4 Mardocheusz był bowiem wielki w domu króla, a jego
sława rozchodziła się po wszystkich prowincjach, gdyż
Mardocheusz stawał się coraz większy. 5 Tak to Żydzi
zabili wszystkich swoich wrogów mieczem, mordując i
niszcząc, a czynili z tymi, co ich nienawidzili, według
swego upodobania. 6 Nawet i w pałacu Suza Żydzi
zabili i wytracili pięciuset mężczyzn; 7 I Parszandatę,
Dalfona i Aspatę; 8 I Poratę, Adalię i Arydata; 9
I Parmasztę, Arisaja, Aridaja i Wajezatę; 10 Tych
dziesięciu synów Hamana, syna Hammedaty, wroga
Żydów, zabili, ale po łupy nie wyciągnęli swej ręki.
11 Tego samego dnia dotarła do króla wiadomość o
liczbie zabitych w pałacu Suza. 12 I król powiedział do
królowej Estery: W pałacu Suza Żydzi zabili i wytracili
pięciuset mężczyzn oraz dziesięciu synów Hamana. [A]
w pozostałych prowincjach królewskich, cóż uczynili?
Jaką masz jeszcze prośbę, a będzie spełniona. Czego
jeszcze sobie życzysz, a stanie ci się. 13 Estera
odpowiedziała: Jeśli się królowi spodoba, niech wolno
będzie jutro Żydom, którzy są w Suzie, uczynić według
dekretu dzisiejszego i niech powieszą dziesięciu synów
Hamana na szubienicy. 14 I król rozkazał, aby tak
uczyniono. Ogłoszono dekret w Suzie i powieszono
dziesięciu synów Hamana. 15 A Żydzi, którzy [byli] w
Suzie, zgromadzili się także dnia czternastego miesiąca
Adar i zabili w Suzie trzystu mężczyzn, lecz po łupy nie
wyciągnęli swojej ręki. 16 Pozostali zaś Żydzi, którzy
byli w prowincjach królewskich, zebrali się w obronie
swojego życia i mieli odpoczynek od swoich wrogów.
Zabili siedemdziesiąt pięć tysięcy swoich wrogów,
lecz po łupy nie wyciągnęli swojej ręki; 17 W dniu
trzynastym miesiąca Adar, a odpoczywali czternastego
[dnia] tego [miesiąca] i obchodzili go jako dzień uczty
i wesela. 18 Ale Żydzi, którzy byli w Suzie, zebrali
się dnia trzynastego i czternastego tego miesiąca,
a piętnastego [dnia] odpoczęli i obchodzili go jako
dzień uczty i wesela. 19 Dlatego Żydzi mieszkający we
wsiach i w miasteczkach nieobwarowanych obchodzą
czternasty dzień miesiąca Adar jako dzień radości,
uczty i jako doniosły dzień, w którym posyłają sobie
dary żywnościowe. 20 A Mardocheusz spisał te
wydarzenia i rozesłał listy do wszystkich Żydów, którzy
[byli] we wszystkich prowincjach króla Aswerusa,
bliskich i dalekich; 21 Zobowiązując ich, aby obchodzili
czternasty dzień miesiąca Adar i piętnasty dzień tego
samego [miesiąca], rokrocznie; 22 Jako dni, w których
Żydzi odpoczęli od swoich wrogów, i miesiąc, który
obrócił się im ze smutku w radość, a z płaczu w
dzień radości – aby obchodzili je jako dni uczty i
wesela oraz posyłania sobie darów żywnościowych,
a ubogim darów. 23 [Wszyscy] Żydzi przyjęli to, co
sami zaczęli czynić, a co napisał im Mardocheusz;
24 Haman bowiem, syn Hammedaty, Agagity, wróg
wszystkich Żydów, wymyślił plan przeciw Żydom, aby
ich wytracić, i rzucił Pur, czyli los, aby ich wytracić i
zniszczyć; 25 Ale gdy Estera przyszła przed króla, ten
wydał dekret na piśmie, aby jego niegodziwy zamiar,

który obmyślił przeciwko Żydom, obrócił się na głowę
jego, i aby powiesić jego i jego synów na szubienicy.
26 Dlatego nazwali te dni Purim, od nazwy Pur. A z
powodu wszystkich słów tego listu oraz na podstawie
tego, co widzieli i co ich spotkało; 27 Żydzi postanowili
i wzięli na siebie, na swoje potomstwo i na wszystkich,
którzy się do nich przyłączyli, nieustający [obowiązek],
aby obchodzono te dwa dni stosownie do pisma i
zgodnie z ustalonym czasem każdego roku; 28 I że te
dni [będą] wspominane i obchodzone we wszystkich
pokoleniach, w każdej rodzinie, w każdej prowincji i
w każdym mieście; że te dni Purim nie zaginą wśród
Żydów, a pamięć o nich nie ustanie u ich potomstwa.
29 Królowa Estera, córka Abichaila, i Żyd Mardocheusz
napisali z całą powagą, aby potwierdzić ten drugi list
dotyczący Purim. 30 Mardocheusz posłał ten list do
wszystkich Żydów, do stu dwudziestu siedmiu prowincji
królestwa Aswerusa, ze słowami pokoju i prawdy; 31
Aby ustanowić te dni Purim w ustalonym czasie, jak
to Żyd Mardocheusz i królowa Estera ustanowili je
i jak zobowiązali samych siebie i swoje potomstwo,
na pamiątkę postu i ich lamentacji. 32 Nakaz Estery
potwierdził ustawę dotyczącą tych [dni] Purim i zostało
to zapisane [w] księdze.

10 Potem król Aswerus nałożył podatek na [swoją]
ziemię i na wyspy morskie. 2 A wszystkie dzieła
jego potęgi i mocy oraz opis wielkości Mardocheusza,
którą wyróżnił go król, czy nie są zapisane w księgach
kronik królów Medii i Persji? 3 Żyd Mardocheusz [był]
bowiem drugi po królu Aswerusie, wielki w oczach
Żydów i cieszący się uznaniem wśród wielu swoich
braci, troszczył się o dobro swego ludu i głosił pokój
całemu swemu ludowi.

Hioba

1 Był w ziemi Uz człowiek imieniem Hiob; ten człowiek
był doskonały i prawy, i bojący się Boga, a stroniący
od zła. **2** I urodziło mu się siedmiu synów i trzy
córki. **3** A jego dobytek stanowiło siedem tysięcy
owiec, trzy tysiące wielbłądów, pięćset jarzm wołów i
pięćset oślic; [miał też] bardzo liczną służbę. Był on
człowiekiem najmożniejszym wśród wszystkich ludzi
Wschodu. **4** Jego synowie schodzili się i urządzali
ucztę, każdy w [swoim] domu w ustalonym dniu.
Posyłali po swoje trzy siostry i zapraszali je, aby jadły
i piły wraz z nimi. **5** A gdy minęły dni uczty, Hiob
posyłał i poświęcał ich. Potem wstawał wczesnym
rankiem i składał całopalenia [stosownie do] ich liczby.
Mówił bowiem Hiob: Może moi synowie zgrzeszyli i
złorzeczyli Bogu w swoich sercach. Tak Hiob czynił
zawsze. **6** Zdarzyło się [pewnego] dnia, gdy synowie
Boży przybyli, aby stanąć przed PANEM, że też
szatan pojawił się wśród nich. **7** Wtedy PAN zapytał
szatana: Skąd przychodzisz? Szatan odpowiedział
PANU: Krążyłem po ziemi i przechadzałem się po niej.
8 PAN powiedział do szatana: Czy zwróciłeś uwagę na
mojego sługę Hioba – że nie ma nikogo mu równego na
ziemi? [To] człowiek doskonały i prawy, bojący się Boga
i stroniący od zła. **9** A szatan odpowiedział PANU: Czy
Hiob za darmo boi się Boga? **10** Czy nie ogrodziłeś
zewsząd jego samego, jego domu i wszystkiego, co
ma? Błogosławiłeś dziełom jego rąk, a jego dobytek
rozmnożył się na ziemi. **11** Ale wyciągnij tylko swoją
rękę i dotknij wszystkiego, co ma, a [na pewno] będzie
ci w twarz złorzeczył. **12** Wtedy PAN powiedział do
szatana: Oto wszystko, co ma, [jest] w twojej mocy,
tylko na niego nie wyciągaj ręki. I szatan odszedł
sprzed oblicza PANA. **13** Zdarzyło się [któregoś] dnia,
gdy jego synowie i córki jedli i pili wino w domu
najstarszego brata; **14** Że do Hioba przybył posłaniec i
powiedział: Woły orały, a oślice pasły się obok nich;
15 I napadli Sabejczycy, i zabrali je, a sługi pozabijali
ostrzem miecza. Uszedłem tylko ja sam, aby cię [o tym]
powiadomić. **16** A gdy ten jeszcze mówił, przyszedł
inny i powiedział: Ogień Boży spadł z nieba, spalił
owce i sługi i pochłonął ich. Uszedłem tylko ja sam, aby
cię [o tym] powiadomić. **17** A gdy ten jeszcze mówił,
przyszedł inny i powiedział: Chaldejczycy podzieleni
na trzy oddziały napadli na wielbłądy, zabrali je, a sługi
pozabijali ostrzem miecza. Uszedłem tylko ja sam,
aby cię [o tym] powiadomić. **18** A gdy ten jeszcze
mówił, przyszedł inny i powiedział: Twoi synowie i córki
jedli i pili wino w domu najstarszego brata; **19** A oto
gwałtowny wiatr powiał od pustyni i uderzył w cztery
węgły domu, tak że zawalił się na dzieci i pomarły.
Uszedłem tylko ja sam, aby cię [o tym] powiadomić. **20**
Wtedy Hiob wstał, rozdarł swój płaszcz, ogolił swoją
głowę, potem upadł na ziemię i oddał pokłon; **21** I
powiedział: Nagi wyszedłem z łona swojej matki i nagi
tam powrócę. PAN dał, PAN też wziął, niech imię PANA
będzie błogosławione. **22** W tym wszystkim Hiob nie
zgrzeszył ani nie oskarżał Boga o nic niewłaściwego.

2 I [znowu pewnego] dnia, gdy synowie Boży przybyli,
aby stanąć przed PANEM, wśród nich przyszedł
też szatan, aby stanąć przed PANEM. **2** Wtedy
PAN powiedział do szatana: Skąd przychodzisz?
Szatan odpowiedział PANU: Krążyłem po ziemi i
przechadzałem się po niej. **3** PAN zapytał szatana:
Czy zauważyłeś mojego sługę Hioba – że nie ma
nikogo mu równego na ziemi? [To] człowiek doskonały
i prawy, bojący się Boga i stroniący od zła. On jeszcze
trwa w swojej prawości, choć ty mnie pobudziłeś
przeciw niemu, abym go niszczył bez powodu. **4**
Szatan odpowiedział PANU: Skórę za skórę; wszystko,
co człowiek ma, odda za swoje życie; **5** Ale wyciągnij
tylko swoją rękę i dotknij jego kości i ciała, a [na
pewno] będzie ci w twarz złorzeczył. **6** Wtedy PAN
powiedział do szatana: Oto jest w twojej ręce, ale jego
życie zachowaj. **7** Wyszedł więc szatan sprzed oblicza
PANA i dotknął Hioba bolesnymi wrzodami, od stóp aż
po czubek głowy. **8** A [ten] wziął skorupę, aby się nią
skrobać, i siedział w popiele. **9** Jego żona powiedziała
mu: Jeszcze trwasz w swojej prawości? Złorzecz
Bogu i umieraj. **10** I odpowiedział jej: Mówisz, tak
jak mówią głupie kobiety. Czy [tylko] dobro będziemy
przyjmować od Boga, a zła przyjmować nie będziemy?
W tym wszystkim Hiob nie zgrzeszył swymi ustami.
11 A gdy trzej przyjaciele Hioba usłyszeli o całym
nieszczęściu, które spadło na niego, przyszli, każdy
ze swego miejsca: Elifaz z Temanu, Bildad z Szuach
i Sofar z Naamy. Umówili się bowiem, aby przyjść i
wraz z nim lamentować, i pocieszyć go. **12** A gdy z
daleka podnieśli swoje oczy, nie poznali go. Podnieśli
swój głos i płakali, a potem każdy z nich rozdarł swój
płaszcz i rzucał proch w górę na swoją głowę; **13** I
siedzieli z nim na ziemi przez siedem dni i siedem nocy
i żaden z nich nie przemówił do niego ani słowem.
Widzieli bowiem ogrom [jego] bólu.

3 Potem Hiob otworzył swoje usta i przeklinał swój
dzień. **2** Hiob odezwał się i zawołał: **3** Niech
zginie dzień, w którym się urodziłem, i noc, [w którą]
powiedziano: Poczęty mężczyzna. **4** Niech ten dzień
stanie się ciemnością, niech o niego nie troszczy się
Bóg z wysokości i nie oświetla go światłość. **5** Niech
go pokryje ciemność i cień śmierci, niech go ogarnie
obłok i przerazi mrok dnia. **6** Niech tą nocą zawładnie

ciemność, niech nie będzie liczona wśród dni roku [i]
nie wejdzie w liczbę miesięcy. 7 Niech ta noc będzie
samotna, niech nie będzie w niej radosnego śpiewu. 8
Niech przeklną ją ci, którzy przeklinają dzień, którzy
są gotowi podnieść swój lament. 9 Niech gwiazdy
zaćmią się [o] zmierzchu, niech nie doczeka się światła
ani nie zobaczy zorzy porannej; 10 Bo nie zamknęła
drzwi łona mej [matki] i nie ukryła smutku przed moimi
oczami. 11 Czemu nie umarłem w łonie? [Czemu] nie
zginąłem, kiedy wyszedłem z łona? 12 Czemu przyjęły
mnie kolana? Czemu [przyjęły mnie] piersi, abym mógł
[je] ssać? 13 Teraz bowiem leżałbym i trwał w spokoju,
spałbym i odpoczywał; 14 Z królami i z doradcami
ziemi, którzy sobie budowali opustoszałe miejsca; 15
Albo z książętami, którzy mieli złoto i napełnili swe
domy srebrem; 16 Albo [czemu] nie stałem się jak
ukryty, martwy płód, jak niemowlęta, [które] nie widziały
światła? 17 Tam bezbożni przestają straszyć, tam
pozbawieni siły odpoczywają. 18 Tam więźniowie razem
wypoczywają i nie słyszą głosu ciemięzcy. 19 Mały i
wielki [są] tam sobie równi i niewolnik jest wolny od
swego pana. 20 Czemu nędznemu dane jest światło, a
życie [tym], którzy są rozgoryczeni na duszy; 21 Którzy
z tęsknotą wypatrują śmierci, a [ta] nie przychodzi,
choć jej szukają pilniej niż ukrytych skarbów; 22 Którzy
wielce się radują i cieszą, kiedy grób znajdują? 23
[Czemu dane jest światło] człowiekowi, którego droga
jest ukryta i którego Bóg osaczył? 24 Kiedy bowiem
mam jeść, przychodzi moje wzdychanie, a moje jęki
rozchodzą się jak woda; 25 Bo to, czego się bałem,
spotkało mnie, a to, czego się obawiałem, spadło na
mnie. 26 Nie byłem bezpieczny, nie miałem spokoju
ani odpoczynku, a jednak nadeszła trwoga.

4 Wtedy Elifaz z Temanu odpowiedział: 2 Jeśli
będziemy rozmawiać z tobą, nie będzie ci przykro?
Ale któż może się od mówienia powstrzymać? 3 Oto
nauczałeś wielu i ręce słabe umocniłeś. 4 Twoje słowa
podnosiły upadającego, a omdlałe kolana wzmacniałeś.
5 A teraz, gdy [to] przyszło na ciebie, opadasz z sił,
dotknęło cię i się trwożysz. 6 Czy twoja bojaźń nie była
twoją ufnością, a prawość twoich dróg – twoją nadzieją?
7 Przypomnij sobie, proszę, czy kiedykolwiek zginął
ktoś niewinny? Albo gdzie sprawiedliwych wytępiono?
8 Według tego, co zauważyłem, ci, którzy orzą zło i
sieją niegodziwość, zbierają je. 9 Od tchnienia Boga
giną i od powiewu jego gniewu niszczeją. 10 Ryk lwa,
głos dzikiego lwa i zęby lwiątek są złamane. 11 Lew
ginie z braku łupu i młode lwicy rozpraszają się. 12 Oto
potajemnie doszło do mnie słowo i moje ucho usłyszało
szept. 13 W rozmyślaniu o nocnych widzeniach,
gdy twardy sen spada na ludzi; 14 Ogarnęły mnie
strach i drżenie, od których wszystkie moje kości
zadrżały. 15 Wtedy duch przeszedł przed moją twarzą,
zjeżyły się włosy na moim ciele. 16 Stanął, lecz nie
rozpoznałem jego wyglądu, [tylko jakiś] kształt [był]
przed moimi oczami; nastała cisza, a potem usłyszałem
głos [mówiący]: 17 Czy śmiertelny człowiek może być
sprawiedliwszy niż Bóg? Czy człowiek [może być]
czystszy niż jego Stwórca? 18 Oto swoim sługom nie
ufa i w swoich aniołach dostrzega braki; 19 O ileż
bardziej w tych, którzy mieszkają w domach glinianych,
których podstawa jest w prochu – łatwiej [ich] zgnieść
niż mola. 20 Od poranka aż do wieczora są gładzeni;
giną na wieki, a nikt [tego] nie zauważa. 21 Czy ich
wspaniałość nie przemija wraz z nimi? Umierają, ale
nie w mądrości.

5 Wołaj więc, jeśli jest ktoś, kto by ci odpowiedział;
i do którego ze świętych się zwrócisz? 2 Gniew
bowiem zabija głupiego, a prostaka uśmierca zawiść.
3 Widziałem głupiego, jak zapuścił korzenie, lecz
zaraz przekląłem jego mieszkanie. 4 Jego synowie
są daleko od ratunku, zostają zdeptani w bramie,
a nie [ma] nikogo, kto by [ich] ocalił. 5 Jego żniwo
głodny pożera, wydobywa je spośród [samych] cierni,
a chciwy pochłania ich bogactwa. 6 Utrapienie bowiem
nie powstaje z prochu ani z ziemi nie wyrasta niedola;
7 Lecz człowiek rodzi się na niedolę, jak iskry z węgla
wzlatują w górę. 8 Ja jednak szukałbym Boga i Bogu
przedstawił swoją sprawę; 9 Który czyni rzeczy wielkie
i niezbadane, cudowne i niezliczone; 10 Który zsyła
deszcz na ziemię i spuszcza wody na pola; 11 Który
pokornych stawia wysoko, a smutnych wywyższa
ku zbawieniu; 12 Który wniwecz obraca zamysły
przebiegłych, tak że ich ręce nie wykonują ich zamiaru;
13 Który chwyta mądrych w ich przebiegłości, tak
że rada przewrotnych szybko upada. 14 Za dnia
napotykają ciemność, a w południe idą po omacku
jak w nocy. 15 On wybawia ubogiego od miecza, od
ich ust, i z ręki mocarza. 16 Tak to uciśniony ma
nadzieję, a nieprawość zamyka swe usta. 17 Oto
błogosławiony człowiek, którego Bóg karze; nie gardź
więc karceniem Wszechmocnego. 18 On bowiem rani,
ale i opatruje, uderza, a jego ręce uzdrawiają. 19
Z sześciu nieszczęść cię wyrwie, a w siódmym nie
dotknie cię zło. 20 W głodzie wybawi cię od śmierci, a
na wojnie od mocy miecza. 21 Przed biczem języka
będziesz zasłonięty i nie ulękniesz się spustoszenia,
gdy nadejdzie. 22 Będziesz się śmiał ze spustoszenia i
głodu, nie będziesz się bał zwierząt ziemi. 23 Zawrzesz
bowiem przymierze z kamieniami na polu, a okrutny
zwierz polny będzie żyć z tobą w pokoju. 24 I poznasz,
że twój przybytek [jest] spokojny; odwiedzisz swoje
mieszkanie, a nie zgrzeszysz. 25 Poznasz też, że
twoje potomstwo się rozmnoży, a twoje dzieci [będą]

jak trawa ziemi. 26 W sędziwym wieku zejdziesz do
grobu, jak snop zboża zbierany w swym czasie. 27 Oto
do tego doszliśmy i tak jest. Słuchaj tego i rozważ to
sobie.

6 Hiob zaś odpowiedział tymi słowami: 2 O gdyby
dokładnie zważono moją udrękę i włożono na szalę
całe moje nieszczęście! 3 Byłoby to cięższe niż piasek
morski. Dlatego moje słowa plączą się. 4 [Tkwią]
we mnie bowiem strzały Wszechmocnego, których
jad osuszył mego ducha, [a] strachy Boże walczą
przeciwko mnie. 5 Czy dziki osioł ryczy, gdy ma trawę?
Czy wół ryczy nad swoją paszą? 6 Czy można zjeść
niesmaczną rzecz bez soli? Czy ma jakiś smak białko
jajka? 7 [Czego się przedtem] moja dusza nie chciała
dotknąć, jest to [teraz] moim bolesnym pokarmem. 8
Oby się spełniła moja prośba i Bóg dał mi to, czego
pragnę! 9 Oby się Bogu spodobało to, aby mnie
zniszczyć, aby opuścić rękę i mnie odciąć! 10 Wtedy
miałbym jeszcze pociechę – chociaż pałam boleścią,
niech [Bóg] mi nie folguje – nie zataiłem bowiem słów
Świętego. 11 Jaka [jest] moja siła, abym miał wytrwać?
Jaki jest mój koniec, abym przedłużał swoje życie?
12 Czy moja siła jest siłą kamieni? Czy moje ciało
jest ze spiżu? 13 Czy moja obrona nie jest we mnie?
Czy mój rozsądek odszedł ode mnie? 14 Strapionemu
należy się litość od przyjaciela, ale on opuścił bojaźń
Wszechmogącego. 15 Moi bracia zawiedli jak potok,
odpływają jak gwałtowne potoki; 16 Które są mętne
od lodu, w których śnieg się ukrywa; 17 W czasie
roztopów znikają; [w czasie] upałów nikną ze swego
miejsca. 18 Wiją się ścieżki ich dróg; rozpływają się
w nicość i giną. 19 Podróżni z Temy wypatrywali ich;
wędrowcy z Seby pokładali w nich nadzieję. 20 Ale
zawiedli się w oczekiwaniu, przyszli tam i zawstydzili
się. 21 Staliście się niczym; widzicie moją niedolę
i lękacie się. 22 Czy powiedziałem: Przynieście mi
[coś]? lub: Dajcie mi z waszego majątku? 23 Lub:
Wybawcie mnie z rąk wroga? lub: Wykupcie mnie z rąk
okrutników? 24 Pouczcie mnie, a zamilknę; pokażcie
mi, w czym zbłądziłem. 25 O jak mocne są słowa
prawdziwe! Ale cóż sprawi wasze obwinianie? 26 Czy
zamierzacie ganić [moje] słowa i mowę zrozpaczonego,
jakby były wiatrem? 27 Nawet sierotę przytłaczacie
i kopiecie [doły] pod swoim przyjacielem. 28 Teraz
więc zechciejcie spojrzeć na mnie, a [zobaczycie], czy
kłamię wam w oczy. 29 Zawróćcie, proszę, a niech nie
będzie [w was] nieprawości; zawróćcie, a [poznacie]
moją sprawiedliwość w tym. 30 Czy w moim języku
jest nieprawość? Czy moje podniebienie nie rozeznaje
przewrotności?

7 Czy człowiekowi nie jest wyznaczony czas na
ziemi? Czy jego dni [nie są] jak dni najemnika?
2 Jak sługa pragnie cienia, jak najemnik oczekuje
[zapłaty] za swoją pracę; 3 Tak moim udziałem są
miesiące próżne, a przeznaczono mi noce bolesne. 4
Gdy się kładę, mówię: Kiedy minie noc, abym mógł
wstać? I jestem pełny niepokoju aż do świtu. 5 Moje
ciało pokryte jest robactwem i strupami w prochu, moja
skóra pęka i ropieje. 6 Moje dni biegną szybciej niż
czółenko tkackie i przemijają bez nadziei. 7 Pamiętaj,
że moje życie [jest] wiatrem, moje oko już nie zobaczy
dobra. 8 Oko, które mnie widziało, już mnie nie
zobaczy. Twoje oczy [są zwrócone] na mnie, a mnie
[już] nie ma. 9 [Jak] obłok się rozchodzi i przemija,
tak ten, kto zstępuje do grobu, nie wraca. **(Sheol h7585)**
10 Nie wróci już do swego domu ani nie pozna go
już jego miejsce. 11 Dlatego nie mogę powstrzymać
swoich ust, będę mówił w utrapieniu swego ducha,
będę narzekał w goryczy swojej duszy. 12 Czy jestem
morzem albo wielorybem, że postawiłeś przy mnie
straż? 13 Gdy mówię: Pocieszy mnie moje łóżko i moje
posłanie ulży mojemu narzekaniu; 14 Wtedy straszysz
mnie snami i przerażasz mnie widzeniami; 15 Tak że
moja dusza wybrałaby sobie uduszenie, raczej śmierć
niż życie. 16 Uprzykrzyło mi się [życie], nie chcę żyć
wiecznie. Zostaw mnie, bo moje dni są marnością.
17 Czym [jest] człowiek, że go tak wywyższasz i że
zwracasz ku niemu swoje serce? 18 Że nawiedzasz go
każdego ranka i w każdej chwili doświadczasz? 19
Kiedy odwrócisz się ode mnie i zostawisz mnie, abym
mógł przełknąć swoją ślinę? 20 Zgrzeszyłem, cóż mam
czynić, stróżu człowieka? Czemu mnie wziąłeś za cel,
abym był sam dla siebie ciężarem? 21 Czemu nie
przebaczysz mojego przestępstwa i nie zmażesz mojej
nieprawości? Teraz bowiem położę się w prochu i [gdy]
rano będziesz mnie szukał, nie będzie mnie.

8 Wtedy Bildad z Szuach odpowiedział: 2 Jak długo
będziesz mówił takie rzeczy? [Jak długo] słowa
z twoich ust [będą jak] gwałtowny wiatr? 3 Czy
Bóg wypacza sąd? Czy Wszechmocny wypacza
sprawiedliwość? 4 Jeśli twoi synowie zgrzeszyli
przeciwko niemu, a on ich odrzucił za ich nieprawość;
5 Jeśli zwrócisz się pilnie do Boga i będziesz błagać
Wszechmocnego; 6 Jeśli jesteś czysty i prawy, wtedy
na pewno obudzi się dla ciebie i poszczęści mieszkaniu
twojej sprawiedliwości. 7 A [choćby] twój początek był
niewielki, jednak twój koniec bardzo się rozmnoży.
8 Bo zapytaj, proszę, dawnych pokoleń i rozważ
doświadczenie ich ojców; 9 (My bowiem jesteśmy
wczorajsi i nic nie wiemy, ponieważ nasze dni na
ziemi są [jak] cień). 10 Czy oni nie pouczą cię i nie
powiedzą ci, i czy z ich serc nie wypłyną słowa? 11 Czy

sitowie urośnie bez wilgoci? Czy trzcina urośnie bez
wody? 12 Chociaż jeszcze jest świeża i nieskoszona,
prędzej usycha niż inna trawa. 13 Takie [są] drogi
wszystkich, którzy zapominają Boga, i [tak] zginie
nadzieja obłudnika. 14 Jego nadzieja zostanie podcięta,
a jego ufność [będzie] jak pajęczyna. 15 Oprze się
o swój dom, ale się nie ostoi; uchwyci się go, ale
nie przetrwa. 16 Zieleni się na słońcu i w ogrodzie
jego świeża latorośl wyrasta. 17 Jego korzenie są
splątane wśród kamieni i wyrastają spośród nich. 18
Ale gdy go wyrwą z jego miejsca, wtedy miejsce to
wyprze się go, [mówiąc]: Nie widziałem cię. 19 Takie
oto [jest] szczęście jego drogi, a z ziemi wyrosną
inni. 20 Oto Bóg nie odrzuci [człowieka] prawego, ale
złoczyńcom nie poda ręki; 21 Aż się napełnią twoje
usta uśmiechem, a twoje wargi radością. 22 Gdyż ci,
którzy cię nienawidzą, okryją się hańbą, a namiotu
niegodziwych [już] nie będzie.

9 A Hiob odpowiedział: 2 Doprawdy, wiem, że tak
[jest]. Lecz jak człowiek miałby być usprawiedliwiony
przed Bogiem? 3 Gdyby chciał się z nim spierać, nie
odpowie mu ani raz na tysiąc. 4 Ma on mądre serce
i potężną siłę. Kto mu się sprzeciwił i powodziło mu
się? 5 On przenosi góry, a [ludzie] nie zauważają,
przewraca je w swoim gniewie. 6 On wstrząsa ziemią
z jej miejsca i trzęsą się jej filary. 7 On rozkaże
słońcu i ono nie wschodzi, zamyka też gwiazdy
pieczęcią. 8 On sam rozciąga niebiosa i kroczy po
falach morza. 9 On stworzył Niedźwiedzicę, Oriona,
Plejady i gwiazdozbiory południa. 10 On czyni rzeczy
wielkie i niezbadane, cuda, których zliczyć nie można.
11 Oto przechodzi obok mnie, a nie widzę go; mija
mnie, a ja go nie dostrzegam. 12 Oto gdy zabiera, któż
go powstrzyma? Któż mu powie: Co czynisz? 13 Gdyby
Bóg nie odwrócił swego gniewu, zuchwali pomocnicy
upadliby pod nim. 14 Jakże ja mu odpowiem? [Jakie]
słowa wybiorę, aby się z nim spierać? 15 Choćbym był
sprawiedliwy, nie odpowiedziałbym mu, lecz błagałbym
swojego sędziego. 16 Choćbym go wzywał, a on
by się odezwał, jeszcze nie uwierzyłbym, że mnie
wysłuchał; 17 Kruszy mnie bowiem burzą i pomnaża
moje rany bez powodu. 18 Nie pozwala mi odetchnąć,
raczej napełnia mnie goryczą. 19 Jeśli [chodzi] o
siłę, oto jest potężny, a jeśli chodzi o sąd, któż mnie
przed nim przyprowadzi? 20 Jeśli się usprawiedliwię,
moje usta mnie potępią. Jeśli powiem, że jestem
doskonały, to one wykażą, że jestem przewrotny.
21 Choćbym był doskonały, przecież nie znałbym
swojej duszy; gardziłbym swoim życiem. 22 Jedno jest
[pewne], dlatego powiedziałem: On niszczy [zarówno]
doskonałego, [jak] i niegodziwego; 23 Jeśli bicz nagle
zabija, śmieje się on z doświadczenia niewinnych.
24 Ziemia została wydana w ręce niegodziwego. On
zakrywa oblicze sędziów. A jeśli nie on, któż [to czyni]?
25 Ale moje dni są szybsze niż goniec, uciekły i nie
widziały nic dobrego. 26 Przeminęły jak szybkie łodzie,
jak orzeł, który rzuca się na żer. 27 Jeśli powiem:
Zapomnę o swojej skardze, zaniecham swego gniewu
i pocieszę się; 28 Wtedy przerażają mnie wszystkie
moje cierpienia, bo wiem, że nie uznasz mnie za
niewinnego. 29 Jeśli jestem niegodziwy, to czemu
trudzę się na próżno? 30 Choćbym się umył wodą
ze śniegu i oczyścił mydłem swoje ręce; 31 Ty i tak
zanurzysz mnie w dole i moje szaty będą się mną
brzydzić. 32 On bowiem nie jest człowiekiem jak ja,
abym śmiał mu odpowiedzieć i abyśmy razem stanęli
przed sądem. 33 Nie ma między nami rozjemcy, który
mógłby położyć rękę na nas obu. 34 Niech tylko
zdejmie ze mnie swoją rózgę, a jego groza niech mnie
już nie przeraża; 35 Wtedy będę mówił i nie będę się
go bać; ale tak nie jest ze mną.

10 Moja dusza zmęczona jest życiem; dam upust
swemu narzekaniu, będę mówił w goryczy swej
duszy. 2 Powiem Bogu: Nie potępiaj mnie. Oznajmij
mi, czemu wiedziesz ze mną spór? 3 Czy dobrze ci z
tym, że mnie uciskasz, że odrzucasz dzieło swoich
rąk i sprzyjasz radzie niegodziwych? 4 Czy masz
oczy cielesne? Czy widzisz, jak człowiek widzi? 5 Czy
twoje dni są jak dni człowieka, a twoje lata jak lata
ludzkie; 6 Że się wywiadujesz o moją nieprawość i
dochodzisz mojego grzechu? 7 Ty wiesz, że nie jestem
niegodziwy i nikt nie wyrwie [mnie] z twoich rąk. 8
Twoje ręce ukształtowały mnie i uczyniły mnie całego
ze wszystkich stron, lecz mnie niszczysz. 9 Pamiętaj,
proszę, że ulepiłeś mnie jak glinę; czy obrócisz mnie
w proch? 10 Czy nie wylałeś mnie jak mleko i nie
sprawiłeś, że jak ser stężałem? 11 Przyoblekłeś mnie
skórą i ciałem, a kośćmi i żyłami pospinałeś mnie.
12 Obdarzyłeś mnie życiem i miłosierdziem, a twoja
opatrzność strzegła mego ducha. 13 I chociaż ukryłeś
to wszystko w swoim sercu, wiem jednak, że to jest z
twojej woli. 14 Jeśli grzeszę, ty to spostrzegasz i nie
uwolnisz mnie od mojej nieprawości. 15 Jeśli jestem
niegodziwy, biada mi, a [choćbym też] był sprawiedliwy,
nie podniosę swojej głowy. Jestem syty hańby, zważ
na moje utrapienie; 16 Gdyż go przybywa; gonisz
mnie jak okrutny lew i zachowujesz się dziwnie wobec
mnie. 17 Stawiasz przeciwko mnie nowych świadków i
pomnażasz nade mną swój gniew; wojsko za wojskiem
naciera na mnie. 18 Czemu wyprowadziłeś mnie z
łona? Obym umarł i nie widziało mnie żadne oko! 19
Byłbym, jakby mnie nie było, od łona zanieśliby mnie
do grobu! 20 Czy nie zostało mi niewiele dni? Przestań
więc i odejdź ode mnie, abym nabrał trochę otuchy;

21 Zanim odejdę tam, skąd już nie powrócę, do ziemi
ciemności i cienia śmierci; 22 Do ziemi ciemnej jak
noc [i do] cienia śmierci i bezładu, gdzie świeci tylko
ciemność.

11 Wtedy Sofar z Naamy odpowiedział: 2 Czy nie
należy odpowiedzieć na takie mnóstwo słów?
Czy człowiek gadatliwy ma być usprawiedliwiony? 3
Czy ludzie mają milczeć na twoje kłamstwa? A gdy
kpisz, nikt cię nie zawstydzi? 4 Powiedziałeś bowiem:
Moja nauka jest czysta, jestem czysty w twoich oczach.
5 O gdyby Bóg zechciał przemówić i otworzyć usta
przeciwko tobie; 6 Gdyby objawił tajemnice mądrości –
że zasługujesz na dwa razy większą [karę]. Poznaj
więc, ile Bóg ci przebaczył za twoją nieprawość. 7 Czy
wybadasz tajemnice Boga? Czy zgłębisz doskonałość
Wszechmocnego? 8 Są wyżej niż niebiosa, co [możesz
z tym] uczynić? Głębsze niż piekło, czy [możesz je]
poznać? (Sheol h7585) 9 Ich miara jest dłuższa niż
ziemia i szersza niż morze. 10 Jeśli wycina, zamyka
albo gromadzi, któż go powstrzyma? 11 On bowiem
zna marność ludzi i widzi niegodziwość. Czy miałby
na to nie zważać? 12 Człowiek nierozumny może
nabyć rozumu, choć człowiek rodzi się jak źrebię
dzikiego osła. 13 Jeśli przygotujesz swoje serce i
wyciągniesz do niego swoje ręce; 14 Jeśli w twoich
rękach [jest] nieprawość, oddal ją i nie pozwól, aby
niegodziwość mieszkała w twoich przybytkach. 15
Wtedy podniesiesz swoje oblicze bez zmazy, będziesz
stały i nie będziesz się bał. 16 Zapomnisz bowiem
o swojej udręce i wspomnisz ją tak jak wody, które
przepłynęły. 17 I [twoje] życie będzie [jaśniejsze] niż
południe; twoja ciemność będzie jak poranek. 18
Będziesz ufał, mając nadzieję; będziesz kopać dokoła i
odpoczniesz bezpiecznie. 19 Położysz się i nikt cię nie
przestraszy; wielu uniży się [przed] twoim obliczem.
20 Ale oczy niegodziwych przygasną i nie będzie dla
nich ucieczki, a ich nadzieja [będzie jak] wyzionięcie
ducha.

12 Potem Hiob odpowiedział: 2 Doprawdy jesteście
ludem i wraz z wami zginie mądrość. 3 Ale
ja również mam rozum, jak [i] wy, i nie jestem od
was gorszy. Kto nie zna tych rzeczy? 4 Jestem
pośmiewiskiem dla swojego przyjaciela; ja, który wołam
do Boga, a on odpowiada; sprawiedliwy [i] doskonały
[jest] pośmiewiskiem. 5 Ten, który jest bliski upadku, to
pochodnia wzgardzona w umyśle [tego], który żyje w
pokoju. 6 Namioty łupieżców są spokojne i bezpieczni
są ci, którzy drażnią Boga, a którym Bóg [obficie] daje
w ręce. 7 Ale zapytaj zwierząt, a one cię pouczą, i
ptaków nieba, a powiedzą tobie. 8 Albo rozmawiaj z
ziemią, a ona cię nauczy, i opowiedzą ci ryby morskie.
9 Któż spośród nich wszystkich nie wie, że ręka PANA
to wykonała? 10 W jego ręku jest dusza wszelkiej
istoty żywej i duch wszelkiego człowieka. 11 Czy
ucho nie bada mowy, a podniebienie nie smakuje
pokarmu? 12 U starców jest mądrość, a w długości
dni roztropność. 13 [Ale] u niego jest mądrość i siła, u
niego rada i roztropność. 14 Oto on burzy, [a] nikt nie
może odbudować, zamyka człowieka, a nikt nie może
otworzyć. 15 Oto gdy zatrzyma wody, wysychają, gdy
je wypuści, wywracają ziemię. 16 U niego jest moc i
mądrość. Do niego należy zwiedziony i zwodziciel. 17
Pozbawia radców [mądrości] i sędziów czyni głupcami.
18 Rozwiązuje więzy królów i przepasuje ich biodra
pasem. 19 Odprowadza złupionych książąt i wywraca
mocarzy. 20 Odbiera mowę prawdomównym i zabiera
starcom rozsądek. 21 Wylewa pogardę na książąt i
osłabia siły mocarzy. 22 [On] odsłania głębokie rzeczy
z ciemności i wyprowadza na światło cień śmierci. 23
Rozmnaża narody i wytraca je, rozszerza narody i
pomniejsza je. 24 On zabiera serca przełożonym ludu
ziemi i sprawia, że błądzą po pustyni bezdrożnej; 25 I
chodzą po omacku w ciemności bez światła, i sprawia,
że zataczają się jak pijani.

13 Oto moje oko widziało [to] wszystko, moje ucho
słyszało i zrozumiało. 2 Co wiecie wy, ja także
wiem, nie jestem od was gorszy. 3 Dlatego chciałbym
mówić z Wszechmocnym i pragnę prawować się z
Bogiem. 4 Wy bowiem jesteście sprawcami kłamstwa,
wszyscy jesteście marnymi lekarzami. 5 Obyście
raczej zamilkli, a uznano by wam to za mądrość. 6
Słuchajcie teraz mojego rozumowania, zważajcie na
obronę moich warg. 7 Czy w obronie Boga będziecie
mówić przewrotnie? Czy za niego będziecie mówić
kłamliwie? 8 Czy macie wzgląd na jego osobę? Czy
chcecie spierać się po stronie Boga? 9 Czy byłoby
dobrze, gdyby was doświadczył? Czy chcecie go
oszukać, jak się oszukuje człowieka? 10 Na pewno
będzie was karać, jeśli w ukryciu będziecie stronniczy.
11 Czy jego majestat was nie przeraża? Czy jego groza
na was nie padnie? 12 Wasza pamięć jest jak popiół, a
wasze ciała jak ciała z gliny. 13 Milczcie, zostawcie
mnie, abym przemówił, a niech przyjdzie na mnie, co
chce. 14 Czemu mam szarpać swoje ciało zębami i
kłaść swoje życie w swoje ręce? 15 Oto choćby mnie
zabił, jeszcze będę [mu] ufać. Moich dróg będę jednak
przed nim bronić. 16 On sam będzie moim zbawieniem,
bo żaden obłudnik nie przyjdzie przed jego oblicze. 17
Słuchajcie uważnie mojej mowy, niech wasze uszy
przyjmą moją wypowiedź. 18 Oto teraz jestem gotowy
na sąd i wiem, że zostanę usprawiedliwiony. 19 Któż
będzie się spierał ze mną? Jeśli bowiem zamilknę,
to umrę. 20 Tylko dwóch rzeczy mi nie czyń, a nie

będę się krył przed tobą. 21 Oddal swoją rękę ode
mnie i niech twoja groza mnie nie przeraża. 22 Potem
zawołaj mnie, a ja ci odpowiem, albo ja przemówię, a
[ty] mi odpowiedz. 23 Ile mam nieprawości i grzechów?
Daj mi poznać moje przestępstwo i grzech. 24 Czemu
zakrywasz swoje oblicze i uważasz mnie za swego
wroga? 25 Czy skruszysz liść miotany [wiatrem]? Czy
będziesz gonić suche źdźbło? 26 Piszesz bowiem
przeciwko mnie gorzkie rzeczy, każesz mi dziedziczyć
nieprawości mojej młodości; 27 Zakułeś moje nogi w
dyby, śledzisz wszystkie moje ścieżki i zaznaczasz
ślady moich stóp. 28 Niszczeję jak próchno, jak szata,
którą zepsują mole.

14 Człowiek, urodzony przez kobietę, ma dni
niewiele i ma pełno kłopotów; 2 Wyrasta jak kwiat
i zostaje podcięty, znika jak cień i się nie ostaje. 3 A
jednak na takiego otwierasz swoje oczy i wzywasz mnie
przed siebie na sąd. 4 Któż może wydobyć czystego z
nieczystego? Ani jeden. 5 Gdyż jego dni są ustalone,
liczba jego miesięcy jest u ciebie; wyznaczyłeś mu
kres, którego nie może przekroczyć. 6 Odstąp od
niego, aby odpoczął, aż zakończy swój dzień jak
najemnik. 7 [Dla] drzewa bowiem jest nadzieja, choć je
wytną, że znowu odrośnie, że jego latorośl nie ustanie.
8 Choć jego korzeń zestarzeje się w ziemi i jego pień
umrze w prochu; 9 [To jednak] gdy poczuje wodę,
odrasta i rozpuszcza gałęzie jak sadzonka. 10 Ale
człowiek umiera i marnieje; a gdy oddaje ducha, gdzie
on jest? 11 Jak ubywa wód z morza i rzeka opada, i
wysycha; 12 Tak jest z człowiekiem, gdy się położy
i już nie wstanie; dopóki niebiosa będą trwać, nie
ocknie się ani nie będzie obudzony ze swego snu. 13
Obyś mnie w grobie ukrył i schował, aż twój gniew się
uciszy, wyznaczył mi czas i wspomniał na mnie. **(Sheol
h7585)** 14 Gdy człowiek umrze, czy [znowu] ożyje?
Przez wszystkie dni wyznaczonego mi czasu będę
czekał, aż nadejdzie moja zmiana. 15 Zawołasz, a ja
ci odpowiem; zatęsknisz za dziełem swoich rąk. 16
Teraz jednak liczysz moje kroki. Czy nie zważasz na
mój grzech? 17 Mój występek jest zapieczętowany w
woreczku, gromadzisz moje nieprawości. 18 Doprawdy,
góra pada i rozsypuje się, i skała przesuwa się ze
swego miejsca. 19 Wody wydrążają kamienie, ulewa
podrywa to, co wyrośnie z prochu ziemi, a ty nadzieję
człowieka obracasz wniwecz. 20 Stale pokonujesz go,
a on odchodzi; zmieniasz jego oblicze i odprawiasz go.
21 Jego synowie darzeni są szacunkiem, lecz on o tym
nie wie; żyją w pogardzie, lecz na to nie zważa. 22 Ale
jego własne ciało odczuwa ból, a jego dusza w nim
płacze.

15 Wtedy Elifaz z Temanu odpowiedział: 2 Czy
mądry [człowiek] ma odpowiadać próżną wiedzą
i napełniać swoje wnętrze wiatrem wschodnim? 3 Czy
ma się spierać słowami bezużytecznymi i mową, która
nie przynosi pożytku? 4 Ty nawet odrzucasz bojaźń i
powstrzymujesz modlitwę przed Bogiem. 5 Twoje usta
bowiem pokazują twą nieprawość, posługujesz się
mową przebiegłych. 6 Twoje usta cię potępiają, a nie
ja; twoje wargi świadczą przeciwko tobie. 7 Czy jesteś
pierwszym człowiekiem, który się urodził? Czy zostałeś
stworzony przed pagórkami? 8 Czy słuchałeś tajemnic
Boga? Czy tylko w tobie jest mądrość? 9 Cóż ty wiesz,
czego my nie wiemy? Cóż ty rozumiesz, czego my
nie rozumiemy? 10 Wśród nas są i sędziwi, i starcy,
starsi od twego ojca. 11 Czy lekceważysz pociechę
Boga? Czy masz w sobie coś tajemnego? 12 Czemu
cię tak uniosło twoje serce? Czemu swoimi oczami
tak mrugasz; 13 Że zwracasz przeciwko Bogu swego
ducha i wypuszczasz ze swoich ust takie słowa? 14
Czym jest człowiek, aby miał być czysty, urodzony
z kobiety, aby miał być sprawiedliwy? 15 Oto nawet
swoim świętym on nie ufa i niebiosa nie są czyste w
jego oczach. 16 Tym bardziej obrzydły i nikczemny
jest człowiek, [który] pije nieprawość jak wodę. 17
Wykażę ci, [tylko] mnie posłuchaj; opowiem ci, co
widziałem; 18 Co mądrzy powiedzieli, a nie zataili,
[co mieli] od przodków swoich; 19 Im samym dana
była ziemia i żaden obcy nie przeszedł wśród nich.
20 Niegodziwy żyje w udręce przez wszystkie [swoje]
dni i niewiele lat wyznaczono ciemięzcy. 21 Głos
przerażenia [brzmi] w jego uszach, że w czasie pokoju
napadnie go niszczyciel. 22 Nie wierzy, że miałby
wrócić z ciemności, obawia się [zewsząd] miecza. 23
Tuła się za chlebem, [pytając], gdzie [go znaleźć]. Wie,
że dzień ciemności został dla niego przygotowany. 24
Przeraża go utrapienie i ucisk; wzmocnią się przeciwko
niemu jak król gotowy do boju. 25 Wyciągnął bowiem
swą rękę przeciw Bogu, przeciwko Wszechmocnemu
się umocnił. 26 Naciera na niego, na [jego] szyję, [która
jest okryta] pod gęstymi grzbietami jego tarcz. 27 Swoją
twarz kryje bowiem w tłuszczu, a jego tusza zaokrągliła
się na lędźwiach. 28 Mieszka w opustoszałych miastach
i domach, w których nikt nie przebywa, które niebawem
staną się ruiną. 29 Nie wzbogaci się i nie przetrwa
jego majątek ani jego doskonałość nie rozszerzy się
na ziemi. 30 Nie wyjdzie z ciemności, płomień ususzy
jego latorośle, a zginie od tchnienia jego ust. 31 Niech
złudzony nie ufa marności, gdyż marność będzie jego
zapłatą. 32 Przed wypełnieniem jego dni nastąpi, a
jego gałązka nie zakwitnie. 33 Jak winna latorośl
utraci swoje niedojrzałe grona, jak oliwka zrzuci swój
kwiat. 34 Zgromadzenie obłudników będzie bowiem

spustoszone, a ogień strawi namioty przekupstwa.
35 Poczęli krzywdę i urodzili nieprawość, a ich łono
przygotowuje oszustwo.

16 Wtedy Hiob odpowiedział: 2 Słyszałem wiele
takich rzeczy; wy wszyscy jesteście przykrymi
pocieszycielami. 3 Kiedy [będzie] koniec tych próżnych
słów? Albo co cię skłania do tego, że tak odpowiadasz?
4 Ja także mógłbym mówić jak wy; gdybyście byli w
moim położeniu, mógłbym nagromadzić słów przeciwko
wam i potrząsać głową nad wami. 5 Ja jednak
pokrzepiałbym was swoimi ustami i poruszanie moich
warg ulżyłoby [waszym cierpieniom]. 6 [Ale] jeśli będę
mówił, mojemu bólowi to nie ulży, a jeśli przestanę, czyż
opuści mnie? 7 A teraz zmęczył mnie. Spustoszyłeś
całe moje zgromadzenie. 8 Pomarszczyłeś mnie na
świadectwo, a moje wychudzenie powstaje i świadczy
przeciwko mnie w twarz. 9 Jego gniew [mnie] porwał,
nienawidzi mnie; zgrzyta na mnie zębami. Mój wróg
przeszywa mnie wzrokiem. 10 Otworzyli na mnie swe
usta; znieważając, bili mnie po policzkach; zebrali
się razem przeciwko mnie. 11 Bóg wydał mnie
przewrotnemu, oddał mnie w ręce niegodziwych. 12
Żyłem w spokoju, ale on mnie pokruszył; chwycił
mnie za kark, roztrzaskał i postawił sobie za cel. 13
Otoczyli mnie jego strzelcy; przeszywa moje nerki, a
nie oszczędził; wylał na ziemię moją żółć. 14 Rozbija
mnie, ranę za raną; naciera na mnie jak olbrzym. 15
Uszyłem wór na swoją skórę i prochem zbezcześciłem
swój róg. 16 Moja twarz jest czerwona od płaczu i na
moich powiekach [jest] cień śmierci. 17 Chociaż nie
ma żadnej krzywdy na moich rękach, a moja modlitwa
jest czysta. 18 Ziemio, nie zakrywaj mojej krwi i niech
moje wołanie nie znajdzie miejsca! 19 Oto teraz mój
świadek jest w niebie, mój obrońca na wysokości. 20
Moi przyjaciele szydzą ze mnie, ale moje oko wylewa
łzy ku Bogu. 21 Oby ktoś spierał się z Bogiem o
człowieka jak człowiek [spiera się] o swego bliźniego!
22 Upłynie bowiem niewiele lat, a pójdę ścieżką, skąd
nie powrócę.

17 Mój oddech jest skażony, moje dni gasną, groby
na mnie [czekają]. 2 Czy nie szydercy są przy
mnie? Czy moje oko nie czuwa przez ich zniewagi?
3 Złóż więc zastaw za mnie u siebie. Któż jest ten,
który za mnie poręczy? 4 Ich serce bowiem ukryłeś
przed zrozumieniem, dlatego [ich] nie wywyższysz.
5 Kto pochlebia przyjaciołom, tego dzieciom zgasną
oczy. 6 Uczynił mnie tematem przysłowia wśród ludzi i
pośmiewiskiem przed nimi. 7 Moje oko zaćmiło się od
smutku, a wszystkie moje członki są jak cień. 8 Prawi
zdumieją się nad tym, a niewinny powstanie przeciwko
obłudnikowi. 9 Sprawiedliwy będzie trwał przy swojej
drodze, a kto ma czyste ręce, nabierze siły. 10 Lecz
wy wszyscy zawróćcie i przyjdźcie; bo mądrego wśród
was nie znajduję. 11 Moje dni przeminęły, rozwiały się
moje zamiary, myśli mego serca. 12 Noc zamieniają
w dzień, światłość skraca się z powodu ciemności.
13 Gdybym czegoś oczekiwał, grób [będzie] moim
domem, w ciemności rozłożyłem swoje posłanie. **(Sheol h7585)** 14 Powiedziałem do zniszczenia: Jesteś moim
ojcem, a robactwu: Moja matko i moja siostro. 15
Gdzie jest więc teraz moja nadzieja? Kto zobaczy
moją nadzieję? 16 Zstąpią do zasuw grobu, gdy razem
odpoczniemy w prochu. **(Sheol h7585)**

18 Wtedy Bildad z Szuach odpowiedział: 2 Kiedy
wreszcie położycie kres tym słowom? Pomyślcie,
potem będziemy mówić. 3 Czemu uważacie nas
za bydło? Czemu jesteśmy obrzydliwi w waszych
oczach? 4 Ty, który szarpiesz gniewem swą duszę
– czy z twojego powodu będzie opuszczona ziemia
i skały będą przesunięte ze swego miejsca? 5 Tak,
światło niegodziwych zgaśnie, a iskra jego ognia już
nie zaświeci. 6 Światło jego przybytku się zaćmi i
jego pochodnia nad nim zagaśnie. 7 Kroki jego siły
będą skrępowane, jego własna rada powali go. 8 Jego
nogi bowiem zawiodą go w sieć, chodzi po sidłach.
9 Sidło uchwyci go za piętę i przemoże go łupieżca.
10 Sidło dla niego ukryte jest w ziemi, a pułapka na
niego – na drodze. 11 Zewsząd będą go przerażać
strachy, ścigają go na każdym kroku. 12 Głód osłabi
jego siły i zniszczenie [będzie] czyhało u jego boku.
13 Pożre żyły jego skóry, pierworodny śmierci pożre
jego członki. 14 Jego ufność będzie wykorzeniona z
jego namiotu i zostanie on przyprowadzony do króla
strachów. 15 [Strach] będzie mieszkał w jego namiocie,
bo [ten] nie należy do niego; jego mieszkanie będzie
posypane siarką. 16 Od spodu uschną jego korzenie,
a z wierzchu będzie obcięta jego gałąź. 17 Pamięć
o nim zginie z ziemi, a jego imienia nie [wspomną]
na ulicach. 18 Wypędzą go ze światła do ciemności i
wyrzucą go z okręgu świata. 19 Nie będzie miał syna
ani wnuka pośród swego ludu i nikt nie pozostanie
w jego mieszkaniach. 20 Ci, którzy przyjdą po nim,
osłupieją na jego dzień, tak jak poprzednich ogarnął
strach. 21 Takie są mieszkania niegodziwych i takie
jest miejsce tego, który nie zna Boga.

19 Wtedy Hiob odpowiedział: 2 Jak długo będziecie
dręczyć moją duszę [i] miażdżyć mnie słowami?
3 Już dziesięć razy znieważyliście mnie. Nie wstyd
wam, [że] tak się znęcacie nade mną? 4 A niech tak
będzie, że zbłądziłem, błąd zostaje po mojej stronie. 5
A jeśli rzeczywiście chcecie się wynosić nade mną i
dowodzić mi mojej hańby; 6 Wiedzcie, że to Bóg mnie

powalił i swoją siecią mnie otoczył. 7 Oto wołam o
krzywdę, ale nikt nie słucha; krzyczę, ale nie ma sądu.
8 Zagrodził mi drogę, abym nie mógł przejść, i na moich
ścieżkach rozpostarł ciemność. 9 Odarł mnie z mojej
chwały i zdjął koronę z mojej głowy. 10 Zniszczył mnie
ze wszystkich stron i ginę; moją nadzieję wyrwał jak
drzewo. 11 Zapłonął przeciwko mnie swoim gniewem i
uważa mnie za swego wroga. 12 Przyszły razem jego
oddziały, utorowały przeciw mnie swoją drogę i rozbiły
obóz dokoła mojego namiotu. 13 Moich braci oddalił
ode mnie, a moi znajomi ode mnie stronią. 14 Opuścili
mnie moi bliscy, a moi przyjaciele o mnie zapomnieli.
15 Przebywający w moim domu i moje służące uważają
mnie za obcego. Stałem się cudzoziemcem w ich
oczach. 16 Wołałem na swego sługę, ale on się nie
odzywa, chociaż go błagam swoimi ustami. 17 Moim
oddechem brzydzi się moja żona, choć błagam ze
względu na synów z mojego ciała. 18 Nawet małe
dzieci mną gardzą; gdy powstaję, urągają mi. 19
Brzydzą się mną wszyscy moi najbliżsi; ci, których
kocham, stanęli przeciw mnie. 20 Moje kości przylgnęły
do mojej skóry i do mego ciała; pozostała tylko skóra
wokół zębów. 21 Zlitujcie się nade mną, zlitujcie
się nade mną, moi przyjaciele, bo ręka Boża mnie
dotknęła. 22 Czemu mnie prześladujecie jak Bóg?
Czy nie dość wam mojego ciała? 23 Oby teraz zostały
zapisane moje słowa! Oby je w księdze utrwalono!
24 Oby rylcem z żelaza i ołowiem zostały na wieczną
pamiątkę wyryte na skale! 25 Wiem bowiem, że mój
Odkupiciel żyje i że [w] ostateczny [dzień] stanie na
ziemi. 26 A [choć] moja skóra się rozłoży, to w swoim
ciele ujrzę Boga. 27 Ujrzę go ja sam, ujrzą go moje
oczy, a nie kto inny, choć moje nerki zniszczały w
moim wnętrzu. 28 Powinniście mówić: Czemu go
prześladujemy? Gdyż we mnie znajduje się korzeń
sprawy. 29 Wy sami lękajcie się miecza, bo gniew za
nieprawość sprowadza miecz, abyście wiedzieli, że
jest sąd.

20 Wtedy Sofar z Naama odpowiedział: 2 Dlatego
moje myśli skłaniają mnie do odpowiedzi i z tego
powodu [mówię] pośpiesznie. 3 Słuchałem obraźliwego
upomnienia i duch mojego zrozumienia podsuwa mi
odpowiedź: 4 Czy nie wiesz, że od wieków, odkąd
człowieka postawiono na ziemi; 5 Radość niegodziwych
[jest] krótka, a wesołość obłudnika [trwa] okamgnienie?
6 Choćby jego wyniosłość sięgała aż do niebios, a
jego głowa – do obłoków; 7 [To jednak] zginie on na
wieki jak jego własny gnój, [a] ci, którzy go widzieli,
powiedzą: Gdzie [on] się podział? 8 Uleci jak sen i nie
znajdą go; ucieknie jak nocne widzenie. 9 Oko, które
go widziało, nie zobaczy go więcej, i już nie ujrzy go
jego miejsce. 10 Jego synowie będą się korzyć przed
ubogim, jego ręce zwrócą swe bogactwo. 11 Jego
kości są pełne [grzechów] jego młodości, razem z nim
spoczną w prochu. 12 A choć zło jest słodkie w jego
ustach i zataja je pod swoim językiem; 13 Chociaż
rozkoszuje się nim i nie opuszcza go, zatrzymując je
na swoim podniebieniu; 14 [To jednak] jego pokarm we
wnętrznościach przemienia się, [staje się] żółcią żmii w
jego wnętrzu. 15 Połknął bogactwa i zwróci je; Bóg
je wyrzuci z jego brzucha. 16 Będzie ssał jad żmii,
zabije go język węża. 17 Nie zobaczy rzek, potoków,
strumieni miodu ani masła. 18 Zwróci swój zysk i nie
połknie go; i choć znowu zdobędzie wielki majątek,
nie ucieszy się [z niego]. 19 Bo uciskał [i] opuszczał
ubogich, przemocą zabrał dom, którego nie zbudował.
20 Dlatego nie zazna pokoju w swoim wnętrzu, nie
zatrzyma tego, czego pragnął. 21 Z jego pokarmów nic
nie zostanie, nie rozmnożą się jego dobra. 22 Mimo
obfitości jego dostatku dosięgnie go bieda. Wszelka
ręka nikczemnych uderzy na niego. 23 Gdy będzie
miał czym napełnić swój brzuch, [Bóg] ześle na niego
zapalczywość swego gniewu, wyleje na niego [i] na
jego pokarmy. 24 [Gdy] będzie uciekał przed żelazną
bronią, przebije go łuk spiżowy. 25 Wyjęta będzie
[strzała] z grzbietu, a grot przeszyje jego wątrobę;
ogarnie go strach. 26 Wszelka ciemność zaczai się w
jego kryjówkach. Pożre go ogień niewzniecony, a ten,
kto pozostał w jego przybytku, będzie udręczony. 27
Niebo odkryje jego nieprawość, a ziemia powstanie
przeciwko niemu. 28 Dobytek jego domu przepadnie,
[jego dobra] rozpłyną się w dniu [Bożego] gniewu. 29
Taki [jest] dział Boga dla niegodziwego i dziedzictwo
przeznaczone mu przez Boga.

21 Wtedy Hiob odpowiedział: 2 Słuchajcie uważnie
moich słów, a to będzie dla mnie wasza
pociecha. 3 Pozwólcie mi mówić, a potem, gdy
powiem, naśmiewajcie się ze mnie. 4 Czy swoją
skargę kieruję do człowieka? A jeśli tak, to dlaczego
mój duch nie miałby być wzburzony? 5 Spójrzcie
na mnie, zdumiewajcie się i połóżcie rękę na swoje
usta. 6 Gdy tylko sobie przypomnę, jestem przerażony
i strach ogarnia moje ciało. 7 Czemu niegodziwi
żyją, starzeją się, a nawet wzrastają w bogactwie? 8
Ich potomstwo utrwala się przed nimi, a ich rodzina
[wzrasta] na ich oczach. 9 Ich domy są bezpieczne,
bez strachu i nie dotyka ich rózga Boga. 10 Ich byk
zapładnia i nie zawodzi, ich krowa cieli się i nie roni.
11 Wypuszczają swe malutkie [dzieci] jak trzodę, a ich
synowie podskakują. 12 Chwytają za bęben i harfę i
weselą się przy dźwięku fletu. 13 Spędzają swoje dni
w dobrobycie, a w mgnieniu oka zstępują do grobu.
(Sheol h7585) 14 Dlatego mówią do Boga: Odejdź od
nas, bo nie chcemy poznać twoich dróg. 15 Kim jest

Wszechmocny, abyśmy mieli mu służyć? Cóż nam
pomoże [to], że będziemy się modlić do niego? 16
Oto ich dobra nie są w ich rękach. Rada niegodziwych
daleka [jest] ode mnie. 17 Jak często gaśnie pochodnia
niegodziwych? [Jak często] przychodzi na nich zguba?
[Bóg] im wydziela cierpienie w swoim gniewie. 18 Są
jak słoma na wietrze i jak plewa, którą wicher porywa.
19 Bóg zachowuje jego nieprawość dla jego synów;
odpłaca mu, aby to poczuł. 20 Jego oczy ujrzą jego
nieszczęście i będzie pił z gniewu Wszechmocnego.
21 Jaką bowiem ma on rozkosz w swoim domu, po
swojej [śmierci], gdy liczba jego miesięcy zostanie
skrócona? 22 Czy [ktoś] może uczyć Boga wiedzy,
wiedząc, że on sam sądzi najwyższych? 23 Jeden
umiera w pełni swoich sił, bezpieczny ze wszystkich
stron i spokojny; 24 Jego piersi są pełne mleka, a jego
kości zwilża szpik. 25 Drugi zaś umiera w goryczy
ducha i nigdy nie jadał z uciechą. 26 Razem będą
leżeć w prochu i okryją ich robaki. 27 Oto znam
wasze myśli i zamiary, [jakie] przeciwko mnie złośliwie
obmyślacie. 28 Mówicie bowiem: Gdzie [jest] dom
księcia? A gdzie mieszkanie niegodziwych? 29 Czy
nie pytaliście podróżnych? Czy nie chcecie poznać
ich znaków; 30 Że niegodziwy jest zachowany na
dzień zatracenia? Zostanie przyprowadzony na dzień
gniewu. 31 Któż mu wypomni w oczy jego drogę? A
kto mu odpłaci za to, co uczynił? 32 Zaprowadzą go do
grobu i zostanie w grobowcu. 33 Słodkie mu będą bryły
ziemi z doliny i pociągnie za sobą wszystkich ludzi;
a ci, którzy szli przed nim, są niezliczeni. 34 Czemu
więc daremnie mnie pocieszacie, skoro w waszych
odpowiedziach pozostaje fałsz?

22 Wtedy Elifaz z Temanu odpowiedział: 2 Czy
człowiek może być użyteczny dla Boga? Mądry
jest raczej użyteczny dla samego siebie. 3 Czy
Wszechmocny ma upodobanie [w tym], że jesteś
sprawiedliwy? Czy ma zysk z tego, że doskonalisz
swoje drogi? 4 Czy będzie cię karać z powodu strachu
przed tobą? Czy stawia cię przed sądem? 5 Czy
twoja niegodziwość nie jest wielka i twoje nieprawości
nie mają końca? 6 Brałeś bowiem zastaw od swoich
braci bez powodu i nagich z szat obdzierałeś. 7 Nie
podałeś wody zmęczonemu, a głodnemu odmówiłeś
chleba. 8 Ale możnemu [dałeś] ziemię, a poważany
mieszkał w niej. 9 Wdowy odprawiłeś z niczym, a
sierotom połamałeś ramiona. 10 Dlatego ogarnęły cię
sidła, a trwoży cię nagły strach; 11 Lub [ogarnęła]
cię ciemność, [bo] nie widzisz, a wezbrane wody
okryły cię. 12 Czy Bóg nie jest na wysokości niebios?
Spójrz na najwyższe gwiazdy, jakże są wysoko! 13 A
ty mówisz: Cóż Bóg wie? Czy przez chmury będzie
sądził? 14 Obłoki [są] jego zasłoną, więc nie widzi,
po okręgu niebios się przechadza. 15 Czy zwróciłeś
uwagę na stare ścieżki, którymi kroczyli niegodziwcy?
16 Oni zostali wykorzenieni przed czasem, powódź
zalała ich fundamenty. 17 Mówili Bogu: Odejdź od nas.
Cóż może im uczynić Wszechmogący? 18 Przecież
napełnił ich domy dobrem. Ale rada niegodziwych
jest daleka ode mnie. 19 Widzą [to] sprawiedliwi i
cieszą się, a niewinny naśmiewa się z nich. 20 Nasz
dobytek bowiem nie zostaje zniszczony, lecz ich resztkę
pochłonął ogień. 21 Zapoznaj się z nim i zawrzyj z nim
pokój, bo będzie ci się szczęściło. 22 Przyjmij, proszę,
prawo z jego ust i złóż jego słowa w swoim sercu. 23
Jeśli się nawrócisz do Wszechmocnego, zostaniesz
odbudowany i oddalisz nieprawość od swego namiotu.
24 Wtedy zgromadzisz złota jak prochu, a [złota] z
Ofiru jak kamienia z potoku. 25 Wszechmocny będzie
twoim złotem, srebrem i twoją siłą. 26 Wtedy będziesz
się rozkoszować we Wszechmocnym i podniesiesz do
Boga swoje oblicze. 27 Będziesz się modlił do niego,
a on cię wysłucha, a ty wypełnisz swoje śluby. 28
Cokolwiek postanowisz, to ci się spełni, a na twoich
drogach rozbłyśnie światłość. 29 Gdy [inni] będą
upokorzeni, ty powiesz: Będzie wywyższenie, bo Bóg
zbawia pokornego. 30 Wybawi także tego, który nie
jest bez winy, a zostanie wybawiony dzięki czystości
twoich rąk.

23 Wtedy Hiob odpowiedział: 2 Również dziś moja
skarga jest gorzka, [choć] moje nieszczęście
jest cięższe niż moje jęki. 3 O gdybym wiedział,
gdzie mógłbym go znaleźć, udałbym się aż do jego
tronu. 4 Przedstawiłbym mu [swoją] sprawę, a moje
usta napełniłbym dowodami; 5 Poznałbym słowa jego
odpowiedzi i zrozumiałbym, co chce mi powiedzieć. 6
Czy w swojej wielkiej mocy będzie się spierał ze mną?
Nie, raczej sam doda mi [siły]. 7 Tam człowiek prawy
rozprawiałby z nim, a ja na zawsze byłbym wolny od
mojego sędziego. 8 [Ale] oto idę prosto, a jego nie
ma; cofam się, a nie dostrzegam go. 9 [Idę] w lewo,
gdzie on działa, a nie oglądam go; idę na prawo, a
nie widzę go. 10 Gdyż on zna drogę, którą kroczę;
kiedy mnie doświadczy, wyjdę jak złoto. 11 Moja noga
trzymała się jego śladu, przestrzegałem jego drogi i
nie zbaczałem [z niej]. 12 Od przykazania jego ust nie
odchodziłem; ceniłem słowa jego ust bardziej niż mój
własny [pokarm]. 13 Lecz on jest [niezmienny], któż
go odwróci? Czego bowiem jego dusza zapragnie,
to uczyni; 14 Bo on wykona, co postanowił o mnie;
u niego jest wiele takich [przykładów]. 15 Dlatego
drżę przed jego obliczem; gdy to rozważam, lękam
się go. 16 Bóg osłabił moje serce, Wszechmocny

mnie zatrwożył. 17 O mało bowiem nie zginąłem od
ciemności, [nie] zakrył mroku przed moim obliczem.

24 Czemu, [skoro] od Wszechmocnego nie są
zakryte czasy, ci, którzy go znają, nie widzą
jego dni? 2 [Niektórzy] przesuwają granice, zabierają
trzody i pasą je. 3 Osła sierot pędzą i wołu wdowy
biorą w zastaw. 4 Spychają z drogi ubogich, biedni
ziemi [muszą] się kryć razem. 5 Oto jak dzikie osły
na pustyni wychodzą oni do swojej pracy, wstając
rano na łup. Pustynia [wydaje] chleb dla nich oraz
ich dzieci. 6 Na polu żną zboże i zbierają [grona] w
winnicy niegodziwych. 7 Nagich zmuszają nocować
bez ubrania, tak że nie mają czym się nakryć w czasie
chłodów; 8 Przemoczeni ulewą górską, bez schronienia
przytulają się do skały. 9 Odrywają od piersi sieroty,
od ubogiego biorą zastaw. 10 Nagiego zmuszają do
chodzenia bez ubrania, a głodnym zabierają snopy.
11 [A ci, którzy] pośród ich murów wyciskają oliwę i
tłoczą w prasach, są spragnieni. 12 Ludzie w mieście
wzdychają, dusze śmiertelnie rannych wołają, a Bóg
im w tym nie przeszkadza. 13 To są ci, którzy się
sprzeciwiają światłości, nie znają jej dróg ani nie trwają
na jej ścieżkach. 14 Morderca wstaje przed świtem i
zabija ubogiego i potrzebującego, a w nocy jest jak
złodziej. 15 Oko cudzołożnika czeka na zmierzch,
mówiąc: Nikt mnie nie zobaczy, i zakrywa on [swoje]
oblicze. 16 W ciemności podkopują domy, które sobie
za dnia oznaczyli, nie znają światła. 17 Dla nich bowiem
poranek jest jak cień śmierci. Jeśli ktoś ich rozpozna,
ogarnia ich strach cienia śmierci. 18 Lekko unoszą się
na wodach, przeklęty jest ich dział na ziemi, nie patrzą
na drogę [do] winnic. 19 [Jak] susza i upał trawią wody
śniegu, [tak] grób [trawi] grzeszników. (Sheol h7585) 20
Zapomni o nim łono [jego] matki, a robak będzie się
nim karmić jak słodycz; nikt go więcej nie wspomni, a
nieprawość zostanie połamana jak drzewo. 21 Dręczy
niepłodną, która nie rodziła, a wdowie nie czyni dobra.
22 Pociąga też mocarzy swoją siłą; [gdy] powstaje, nikt
nie jest pewien swego życia. 23 Dano mu, że może
oprzeć się bezpiecznie; jego oczy jednak [patrzą] na
ich drogi. 24 Na chwilę zostali wywyższeni, ale już [ich]
nie ma; zostali poniżeni [i] ściśnieni jak wszyscy inni, a
jak wierzch kłosa zostaną wycięci. 25 A jeśli tak nie
jest, kto mi udowodni kłamstwo i obróci wniwecz moje
słowa?

25 Wtedy Bildad z Szuach odpowiedział: 2 Przy
nim jest panowanie i strach, [on] czyni pokój
na swoich wysokościach. 3 Czy można zliczyć jego
wojska? A nad kim nie wschodzi jego światło? 4
Jak więc może człowiek być usprawiedliwiony przed
Bogiem? Albo jak może być czysty ten, kto się urodził
z kobiety? 5 Oto nawet księżyc nie świeci i gwiazdy
nie są czyste w jego oczach; 6 Tym bardziej człowiek,
[który jest] robakiem, i syn człowieczy, [który jest]
czerwiem.

26 A Hiob tak odpowiedział: 2 Jakże uratowałeś
tego, który nie ma mocy? Jakże wybawiłeś
ramię, które nie ma siły? 3 Jakże doradziłeś temu,
który nie ma mądrości? Jakże dokładnie nauczyłeś
tej sprawy? 4 Komu powiedziałeś te słowa? Czyj to
duch wyszedł od ciebie? 5 Rzeczy martwe rodzą
się pod wodami oraz ich mieszkańcy. 6 Piekło jest
odkryte przed nim i zatracenie nie ma przykrycia. (Sheol
h7585) 7 Rozciągnął północ nad pustym miejscem [i]
ziemię zawiesił na niczym. 8 Zawiązuje wody w swoich
obłokach, a obłok nie pęka pod nimi. 9 Zatrzymuje
widok swego tronu, rozciąga nad nim swój obłok. 10
Wodom nakreślił granice, aż nastąpi koniec światłości i
ciemności. 11 Filary niebios trzęsą się i zdumiewają
się jego gromem. 12 Swoją mocą dzieli morze, a swoją
roztropnością uśmierza jego nawałnicę. 13 Swoim
duchem przyozdobił niebiosa, a jego ręka stworzyła
pokrzywionego węża. 14 Oto tylko cząstka jego dróg,
ale jakże mało o nim słyszymy! A kto pojmie grzmot
jego wielkiej potęgi?

27 Hiob ciągnął dalej swoją odpowiedź: 2 Jak żyje
Bóg, [który] odrzucił mój sąd, i Wszechmocny,
[który] rozgoryczył moją duszę; 3 Dopóki jest we
mnie tchnienie i duch Boży w moich nozdrzach; 4
Moje wargi nie będą mówiły niegodziwości, a mój
język nie wypowie fałszu. 5 Nie daj Boże, abym miał
was usprawiedliwiać; do śmierci nie odstąpię od swej
niewinności. 6 Będę trzymał się swojej sprawiedliwości i
nie puszczę jej; moje serce nie oskarży mnie, póki żyję.
7 Niech mój wróg będzie jak niegodziwiec, a ten, który
powstaje przeciwko mnie, jak niesprawiedliwy. 8 Jaka
bowiem jest nadzieja obłudnika, choćby zysk osiągnął,
gdy Bóg zabiera mu duszę? 9 Czy Bóg usłyszy jego
wołanie, gdy spadnie na niego nieszczęście? 10 Czy
będzie się rozkoszować Wszechmocnym? Czy będzie
wciąż wzywał Boga? 11 Pouczę was, [będąc] w ręce
Boga, nie zataję niczego o Wszechmocnym. 12 Oto wy
wszyscy [to] widzicie; po co więc te próżne słowa? 13
Taki jest dział niegodziwca u Boga i takie dziedzictwo,
które otrzymają od Wszechmocnego ciemięzcy. 14
Jeśli rozmnożą się jego synowie, [pójdą] pod miecz;
a jego potomstwo nie nasyci się chlebem. 15 Ci,
którzy po nim pozostaną, będą pogrzebani w śmierci,
a jego wdowy nie będą [go] opłakiwały; 16 Choćby
nagromadził srebra jak prochu i przygotował sobie
szat jak gliny; 17 To choć je przygotuje, włoży je
sprawiedliwy, a niewinny będzie dzielić srebro. 18

Zbuduje swój dom jak mól, jak szałas, który stawia
stróż. 19 Bogaty zaśnie, a nie będzie pogrzebany;
otworzy oczy, ale [już] go nie ma. 20 Ogarnie go strach
jak wody, w nocy porwie go wicher. 21 Uniesie go
wiatr wschodni, a odejdzie; bo wicher wyrwie go z
jego miejsca. 22 To bowiem [Bóg] rzuci na niego i nie
oszczędzi [go], choć bardzo chciał uciekać przed jego
ręką. 23 Będą klaskać nad nim w dłonie i wygwizdywać
go z jego miejsca.

28 Doprawdy, istnieją złoża, [z których pochodzi]
srebro, i miejsca, [gdzie] złoto się oczyszcza.
2 Żelazo się wydobywa z ziemi, a miedź wytapia z
kamienia. 3 Kładzie się kres ciemności i przeszukuje
się wszystko dokładnie, kamienie [leżące] w ciemności
i cieniu śmierci. 4 Rzeka wyleje ze swego miejsca, tak
że nie sposób ją przejść, zostaje [jednak] zahamowana
przemysłem człowieka i odchodzi. 5 Z ziemi pochodzi
chleb, lecz pod nią zamienia się jakby w ogień. 6 Jej
kamienie zawierają szafiry i piasek złoty; 7 Ścieżki
do nich nie zna ptak ani nie widziało jej oko sępa. 8
Nie kroczą po niej dzikie zwierzęta ani lew nią nie
przeszedł. 9 Wyciąga swą rękę po krzemień, wywraca
góry od korzenia; 10 Ze skał wykuwa strumienie, a
jego oko wypatruje każdej kosztownej rzeczy. 11 Nie
pozwala rozlewać się rzekom, a ukryte rzeczy wywodzi
[na] światło. 12 Ale gdzie można znaleźć mądrość?
Gdzie znajduje się miejsce rozumu? 13 Człowiek
nie zna jej ceny ani nie można jej znaleźć w ziemi
żyjących. 14 Głębia mówi: Nie ma jej we mnie. Morze
powiada: U mnie też jej [nie ma]. 15 Nie nabywa się jej
za szczere złoto ani nie odważa się zapłaty [za] nią w
srebrze. 16 Nie można jej wycenić w złocie z Ofiru
ani w onyksie drogocennym, ani w szafirze. 17 Złoto i
kryształ nie dorównają jej, nie można jej wymienić na
klejnoty z czystego złota. 18 Nie [wypada] wspominać
o koralach i perłach, bo nabycie mądrości przewyższa
perły. 19 Nie dorówna jej topaz z Etiopii i nie [można]
jej wycenić w szczerym złocie. 20 Skąd więc mądrość
pochodzi? I gdzie znajduje się miejsce rozumu? 21
Przecież jest zakryta dla oczu wszystkich żyjących i
utajona przed ptactwem niebieskim. 22 Zniszczenie i
śmierć mówią: Własnymi uszami usłyszałyśmy o jej
sławie. 23 Bóg rozumie jej drogę, on zna jej miejsce.
24 On bowiem patrzy na krańce ziemi i widzi wszystko,
co jest pod niebem. 25 Określił wagę wiatrom i odważył
miarą wody. 26 Gdy ustanowił prawo dla deszczu i
drogę dla błyskawicy gromu; 27 Wtedy ją widział i
ogłosił; przygotował ją i przebadał. 28 A do człowieka
powiedział: Oto bojaźń Pana, ona jest mądrością, a
odstąpienie od zła [jest] rozumem.

29 Hiob ciągnął swoją przypowieść i mówił: 2
Obym był taki jak za dawnych miesięcy, za
[tych] dni, w których Bóg mnie strzegł; 3 Gdy jego
pochodnia świeciła nad moją głową, a przy jego świetle
przechodziłem w ciemności; 4 Taki, jaki byłem za dni
swojej młodości, gdy tajemnica Boga pozostawała nad
moim namiotem; 5 Gdy Wszechmocny był jeszcze
ze mną i otaczały mnie moje dzieci; 6 Gdy moje
ścieżki opływały w masło, a opoka wylewała mi źródła
oliwy; 7 Gdy wychodziłem do bramy przez miasto i na
rynku przygotowałem sobie miejsce. 8 Widząc mnie,
młodzi ukrywali się, a starcy podnosili się i stali. 9
Książęta przestawali mówić i kładli rękę na swoich
ustach. 10 Głos dostojników cichł, a ich język przylegał
im do podniebienia. 11 Ucho, które mnie słyszało,
błogosławiło mnie, a oko, które mnie widziało, dawało
o mnie świadectwo; 12 Bo wybawiałem ubogiego, gdy
wołał, sierotę oraz tego, który nie miał pomocnika.
13 Błogosławieństwo ginącego przychodziło do mnie,
a serce wdowy radowałem. 14 Przyoblekłem się w
sprawiedliwość i ona mnie okryła. Mój sąd był jak
płaszcz i korona. 15 Byłem oczami dla ślepego, a
nogami dla chromego. 16 Byłem ojcem ubogich, a
sprawę, której nie znałem, badałem. 17 I kruszyłem
szczękę niegodziwca, a z jego zębów wydzierałem łup.
18 Dlatego powiedziałem: Umrę w swoim gnieździe,
rozmnożę [swoje] dni jak piasek. 19 Mój korzeń
rozciągnął się przy wodach, a rosa trwała całą noc
na moich gałązkach. 20 Moja chwała odświeżała się
we mnie, a mój łuk odnowił się w mojej ręce. 21
Słuchali mnie i oczekiwali, przyjmowali moją radę w
milczeniu. 22 Po moich słowach już nie mówili, moja
mowa kropiła na nich. 23 Oczekiwali mnie jak deszczu,
otwierali swe usta jak na późny deszcz. 24 [Jeśli] się
śmiałem do nich, nie wierzyli, a światła mojej twarzy
nie odrzucali. 25 Wytyczałem im drogę, siadałem na
czele i przybywałem jak król wśród wojska, jak [ten],
który smutnych pociesza.

30 Ale teraz śmieją się ze mnie młodsi ode mnie,
ci, których ojców nie uznałbym za godnych, by
postawić ich z psami swojej trzody. 2 Na cóż by mi się
przydała siła ich rąk, u których zginęła starość? 3 Byli
samotni z powodu niedostatku i głodu i uciekali na
pustkowie ciemne, jałowe i spustoszone. 4 Zrywają
sobie malwę przy krzakach i korzenie jałowcowe na
pokarm. 5 Wygnano ich spośród [ludzi], wołano za
nimi jak [za] złodziejem; 6 Tak że musieli mieszkać
w rozpadlinach dolin, w jaskiniach podziemnych i
skałach. 7 Między krzakami ryczeli, gromadzili się pod
pokrzywami. 8 [To byli] synowie ludzi wzgardzonych
i synowie [ludzi] nikczemnych, podlejsi niż [proch]
ziemi. 9 Ale teraz jestem [tematem] ich pieśni, stałem

się [tematem] ich przysłowia. 10 Brzydzą się mną i
oddalają się ode mnie, nie wstydzą się pluć mi w twarz.
11 A ponieważ on rozluźnił mój sznur i upokorzył mnie,
oni też rzucili przede mnie wędzidło. 12 Po [mojej]
prawicy powstają młodzieńcy, odtrącają moje nogi i
torują przeciwko mnie swoje drogi zguby. 13 Popsuli
moją ścieżkę i przyczynili się do mojej nędzy, a nie
mają pomocnika. 14 Napadli [na mnie] niczym przez
szeroki wyłom i wśród spustoszenia nacierali [na mnie].
15 Strach obrócił się przeciwko mnie, ściga moją duszę
jak wiatr. Moje szczęście przemija jak chmura. 16 A
teraz rozpływa się we mnie moja dusza, ogarnęły mnie
dni cierpienia; 17 W nocy ból przeszywa moje kości, a
moje żyły nie mają odpoczynku. 18 Z powodu wielkiego
cierpienia zmieniła się moja szata i ściska mnie jak
kołnierz mej tuniki. 19 Wrzucił mnie w błoto, stałem
się podobny do prochu i popiołu. 20 Wołam do ciebie,
ale nie słuchasz mnie; staję, a na mnie nie patrzysz.
21 Stałeś się dla mnie okrutny, sprzeciwiasz mi się
swoją mocną ręką. 22 Unosisz mnie na wietrze [i]
wsadzasz mnie na niego, a rozwiewasz mój dobytek.
23 Wiem bowiem, że wydasz mnie na śmierć i do
domu przeznaczonego dla wszystkich żyjących. 24
Do grobu jednak nie ściągnie [swej] ręki, choćby
wołali, gdy będzie niszczyć. 25 Czy nie płakałem nad
strapionym? Czy moja dusza nie smuciła się nad
ubogim? 26 Gdy oczekiwałem dobra, oto przyszło zło;
a gdy spodziewałem się światła, przyszła ciemność. 27
Moje wnętrze zawrzało [i] nie uspokoiło się; zaskoczyły
mnie dni utrapienia. 28 Chodzę sczerniały, [ale] nie od
słońca; powstaję i wołam w zgromadzeniu. 29 Stałem
się bratem smoków, a towarzyszem młodych strusiów.
30 Moja skóra poczerniała na mnie i moje kości są
spalone od gorączki. 31 Moja harfa zamieniła się w
lament, a mój flet – w głos płaczących.

31 Zawarłem przymierze ze swoimi oczami; jak
mógłbym więc myśleć o pannie? 2 Jaki bowiem
byłby dział od Boga z góry? I jakie byłoby dziedzictwo
od Wszechmocnego z wysoka? 3 Czy zatracenie nie
jest [przygotowane] dla niegodziwych i sroga pomsta
dla czyniących nieprawość? 4 Czyż on nie widzi moich
dróg i nie liczy wszystkich moich kroków? 5 Jeśli
postępowałem kłamliwie, jeśli moja noga spieszyła
się do oszustwa; 6 To niech zważy mnie na wadze
sprawiedliwej i niech Bóg pozna moją prawość. 7 Jeśli
moja noga zboczyła z drogi i moje serce poszło za
moimi oczami, i jeśli jakaś zmaza przylgnęła do moich
rąk; 8 Wtedy niech ja sieję, a inny spożywa, niech
moje latorośle będą wykorzenione. 9 Jeśli moje serce
uwiodła kobieta i jeśli czyhałem pod drzwiami swego
bliźniego; 10 To niech moja żona mieli innemu i niech
inni się nad nią schylają. 11 [Jest] to bowiem haniebny
czyn, karygodna nieprawość; 12 To jest ogień, który
pożera aż do zatracenia i może wykorzenić cały mój
dobytek. 13 Jeśli zlekceważyłem sprawę swojego
sługi albo swojej służącej, gdy wiedli spór ze mną; 14
Co zrobię, gdy Bóg powstanie? Gdy mnie nawiedzi,
co mu odpowiem? 15 Czy ten, który mnie stworzył
w łonie, nie stworzył też jego? Czy nie on jeden
ukształtował nas w łonie? 16 Jeśli odmówiłem prośbie
ubogich i jeśli zasmuciłem oczy wdowy; 17 Jeśli sam
jadłem swoją kromkę [i] nie jadła z niej sierota; 18
(Od swojej młodości bowiem wychowywałem ją jak
ojciec, a od łona swojej matki prowadziłem [wdowę]);
19 Jeśli widziałem ginącego z powodu braku ubrania
albo biedaka bez okrycia; 20 Jeśli jego biodra nie
błogosławiły mi dlatego, że się zagrzał wełną moich
owiec; 21 Jeśli podniosłem rękę przeciwko sierocie,
gdy widziałem w bramie swoją pomoc; 22 Wtedy niech
odpadnie mój bark od karku, a niech moje ramię
wyjdzie ze stawu. 23 Bałem się bowiem klęski od Boga,
a przed jego majestatem nie mógłbym [się ostać].
24 Jeśli pokładałem w złocie swoją nadzieję, a do
czystego złota mówiłem: [Ty jesteś] moją ufnością; 25
Jeśli radowałem się ze swojego wielkiego bogactwa i
[tego], że moja ręka nabyła wiele; 26 Jeśli patrzyłem na
słońce, gdy świeciło, i na księżyc, gdy sunął wspaniale;
27 A moje serce dało się uwieść potajemnie i moje
usta całowały moją rękę; 28 I to byłaby nieprawość
karygodna, bo zaparłbym się Boga z wysoka. 29 Jeśli
cieszyłem się z upadku tego, który mnie nienawidzi,
jeśli wyniosłem się, gdy mu się źle wiodło; 30 (Nawet
nie pozwoliłem zgrzeszyć swoim ustom, pragnąc
przekleństwa na jego duszy); 31 Czy ludzie z mojego
namiotu nie mówili: Obyśmy mieli z jego mięsa!
Nie możemy się najeść. 32 Obcy nie nocował na
dworze, swoje drzwi otwierałem podróżnemu. 33 Jeśli
ukrywałem swoje przestępstwa jak Adam i chowałem
w zanadrzu swoją nieprawość; 34 Czy strach przed
wielką zgrają albo pogarda bliskich przeraziły mnie,
abym milczał i nie wychodził [za] drzwi? 35 Obym
miał kogoś, kto by mnie wysłuchał! Oto moja prośba,
[aby] Wszechmogący odpowiedział mi i aby mój wróg
napisał księgę. 36 Czy nie nosiłbym jej na swoim
ramieniu i nie przywiązałbym jej sobie [jak] koronę?
37 Oznajmiłbym mu liczbę swoich kroków; zbliżyłbym
się do niego jak książę. 38 Jeśli moja ziemia wołała
przeciwko mnie, jeśli razem z nią płakały jej bruzdy;
39 Jeśli spożywałem z jej plonów bez zapłaty, jeśli jej
właścicieli pozbawiłem życia; 40 Niech rosną ciernie
zamiast pszenicy i sam kąkol zamiast jęczmienia.
Skończyły się słowa Hioba.

32 A [gdy] ci trzej mężczyźni przestali odpowiadać
Hiobowi, ponieważ był sprawiedliwy we własnych

oczach; 2 Wtedy zapłonął gniewem Elihu, syn
Barakeela, Buzyta, z rodu Ram; rozgniewał się na
Hioba, gdyż usprawiedliwiał siebie bardziej niż Boga. 3
Rozpalił się także jego gniew na jego trzech przyjaciół,
bo nie znaleźli żadnej odpowiedzi, a jednak potępiali
Hioba. 4 Elihu czekał, aż Hiob skończy odpowiedź,
gdyż oni byli od niego starsi. 5 Gdy Elihu zauważył, że
w ustach trzech mężczyzn nie ma żadnej odpowiedzi,
zapłonął gniewem. 6 I Elihu, syn Barakeela, Buzyta,
odpowiedział: Ja jestem młody, a wy jesteście starzy,
dlatego bałem się i nie śmiałem wyjawić wam swego
zdania. 7 Myślałem: Niech przemówią dni, a mnogość
lat [niech] uczy mądrości. 8 Ale to duch jest w człowieku
i tchnienie Wszechmogącego daje rozum. 9 Wielcy nie
[zawsze są] mądrzy, a starcy nie [zawsze] rozumieją
sąd. 10 Dlatego mówię: Posłuchajcie mnie, ja też
wypowiem swoje zdanie. 11 Oto czekałem na wasze
słowa, przysłuchiwałem się waszym dowodom, gdy
przygotowywaliście mowę. 12 I przypatrywałem się
wam, a oto żaden z was nie przekonał Hioba i nikt
nie odpowiedział na jego słowa; 13 I nie możecie
powiedzieć: Znaleźliśmy mądrość. [Sam] Bóg go
strąca, nie człowiek. 14 Nie do mnie skierował swoje
słowa, a ja nie odpowiem mu waszymi słowami. 15
Zaniepokoili się i już nie odpowiadali; przestali mówić.
16 Czekałem, lecz nie mówili, ale stanęli i już nic nie
powiedzieli. 17 Odpowiem ze swojej strony, wypowiem
też swoje zdanie. 18 Jestem bowiem pełny słów, mój
duch przymusza mnie. 19 Oto moje wnętrze jest jak
wino, które nie ma ujścia; jak nowe bukłaki [zagrożone]
pęknięciem. 20 Będę więc mówić, aby ulżyć sobie;
otworzę swoje wargi i odpowiem. 21 Nie będę miał
względu na nikogo i nikomu nie będę schlebiał. 22 Nie
umiem bowiem schlebiać, gdyż mój Stwórca wnet by
mnie porwał.

33 Teraz więc, Hiobie, posłuchaj, proszę, mojej
mowy i nadstaw uszu na wszystkie moje słowa.
2 Oto teraz otworzyłem swoje usta, [a] mój język będzie
mówił pod podniebieniem. 3 Moje słowa pochodzą
ze szczerości mego serca, [a] moje wargi wyraźnie
wypowiedzą wiedzę. 4 Duch Boży stworzył mnie,
tchnienie Wszechmocnego ożywiło mnie. 5 Jeśli
możesz, odpowiedz mi; przygotuj się i stań przede
mną. 6 Oto ja, według twoich słów, odpowiem ci
za Boga, [chociaż] też jestem z błota ulepiony. 7
Oto mój strach nie zatrwoży cię, a moja ręka nie
zaciąży na tobie. 8 Ty jednak powiedziałeś mi do
uszu, słyszałem dźwięk [twoich] słów: 9 Jestem czysty,
bez przestępstwa, jestem niewinny i nie ma we mnie
nieprawości. 10 Oto on znajduje zarzuty przeciwko
mnie i uważa mnie za swego wroga. 11 Zakuł moje nogi
w dyby, a zważa na wszystkie moje ścieżki. 12 Otóż w
tym nie jesteś sprawiedliwy. Powiem ci, że Bóg jest
większy od człowieka. 13 Dlaczego z nim się spierasz?
Przecież on nie tłumaczy się z żadnych swoich spraw.
14 Bóg bowiem mówi raz i drugi, ale człowiek tego nie
dostrzega. 15 We śnie, w nocnym widzeniu, gdy twardy
sen spada na ludzi, w czasie drzemki na łóżku; 16
Wtedy otwiera ucho ludzkie i pieczętuje ich pouczenie;
17 Aby odwieść człowieka od [złego] czynu i zabrać
od niego pychę. 18 Powstrzymuje jego duszę od
dołu, a jego życie [chroni] przed śmiercią od miecza.
19 Każe [go] też cierpieniem na jego łożu i [bólem]
we wszystkich jego kościach; 20 Tak że jego życiu
obrzydza chleb, a jego duszy przysmaki. 21 Jego
ciało niszczeje nie do poznania, a wystają jego kości,
które nie były widoczne. 22 Jego dusza zbliża się
do grobu, a jego życie do niosących śmierć. 23 Jeśli
będzie przy nim jakiś anioł, pośrednik, jeden z tysiąca,
aby oznajmić człowiekowi jego powinność; 24 Wtedy
zlituje się nad nim i powie: Wybaw go od zejścia do
dołu, [bo] znalazłem okup. 25 I jego ciało odzyska
dziecięcą świeżość, wróci do dni swojej młodości. 26
Będzie się modlił do Boga i on przyjmie go łaskawie,
ujrzy jego oblicze z radością i przywróci człowiekowi
jego sprawiedliwość; 27 Spojrzy na ludzi i [jeśli ktoś]
powie: Zgrzeszyłem, wypaczyłem to, co prawe, i to
nie było [dla mnie] korzystne; 28 On wybawi jego
duszę od zejścia do dołu, a jego życie ujrzy światło. 29
Wszystko to czyni Bóg z człowiekiem kilkakrotnie; 30
Aby odwrócić jego duszę od dołu i aby był oświecony
światłem żyjących. 31 Zważ na to, Hiobie, słuchaj
mnie; milcz, a ja będę mówił. 32 Jeśli [jednak] masz
coś do powiedzenia, odpowiedz mi; mów, bo chciałbym
cię usprawiedliwić. 33 A jeśli nie, słuchaj mnie; milcz, a
nauczę cię mądrości.

34 Elihu mówił dalej: 2 Słuchajcie, mądrzy, moich
słów i wy, uczeni, posłuchajcie mnie. 3 Ucho
bowiem bada słowa, jak podniebienie smakuje pokarm.
4 Wybierzmy sobie sąd, rozeznajmy między sobą,
co jest dobre. 5 Hiob bowiem powiedział: Jestem
sprawiedliwy, a Bóg odrzucił moją sprawę. 6 Czy
mam kłamać wbrew swojej racji? Nieuleczalna jest
moja rana, bez przestępstwa. 7 Czy jest człowiek
podobny do Hioba, który pije obelgi jak wodę? 8 I który
obraca się w towarzystwie czyniących nieprawość i
chodzi z niegodziwcami? 9 Powiedział bowiem: Nic
to nie pomoże człowiekowi, że ma upodobanie w
Bogu. 10 Dlatego posłuchajcie mnie, ludzie rozumni:
Daleki jest Bóg od niegodziwości, Wszechmocny – od
nieprawości. 11 Bo odpłaci człowiekowi według jego
czynu i wynagrodzi każdemu według jego drogi. 12 Nie,
naprawdę Bóg nie czyni przewrotnie, Wszechmocny
nie wypacza sądu. 13 Któż mu powierzył ziemię?

Kto urządził cały okrąg świata? 14 Gdyby zwrócił ku
człowiekowi swoje serce, gdyby wziął do siebie jego
ducha i tchnienie; 15 To zginęłoby wszelkie ciało razem,
a człowiek w proch by się obrócił. 16 Jeśli więc masz
rozum, posłuchaj tego [i] nadstaw uszu na moje słowa.
17 Czy ma panować ten, który nienawidzi prawości?
Czy potępisz tego, który jest bardzo sprawiedliwy?
18 Czy wypada do króla mówić: Nikczemniku? A do
książąt: Bezbożni? 19 Tym bardziej do tego, który
nie ma względu na książąt i nie stawia bogacza nad
ubogim? Oni wszyscy bowiem są dziełem jego rąk.
20 Umrą nagle, o północy lud będzie wzruszony i
przeminie, a mocarz zostanie usunięty bez [udziału]
ręki [ludzkiej]. 21 Jego oczy bowiem patrzą na drogi
człowieka i [on] widzi wszystkie jego kroki. 22 Nie ma
ciemności ani cienia śmierci, gdzie mogliby się ukryć
ci, którzy czynią nieprawość. 23 Na człowieka bowiem
nie wkłada więcej [niż to, co słuszne], aby stawił się na
sąd przed Bogiem. 24 Rozbije wielu mocarzy i innych
osadzi w ich miejsce. 25 A ponieważ zna ich czyny,
wywraca ich w nocy, aby byli zmiażdżeni. 26 Chłoszcze
ich jako niegodziwych w miejscu widocznym; 27 Za
to, że odstąpili od niego i nie zważali na żadne jego
drogi; 28 Z tego powodu dochodzi do niego wołanie
biednych, a on wysłuchuje wołania ubogich. 29 Gdy
zaprowadzi pokój, któż go zburzy? A gdy zakryje swoje
oblicze, któż go ujrzy? [A czyni] tak zarówno narodowi,
jak i człowiekowi; 30 Aby obłudnik już nie panował i
nie był pułapką dla ludzi. 31 Doprawdy, powinieneś
mówić do Boga: Poniosłem [karę], a nie będę [już]
grzeszyć. 32 Naucz mnie tego, [czego] nie widzę; jeśli
popełniłem nieprawość, [już] więcej tego nie uczynię.
33 Czy [wszystko] ma być po twojej myśli? On odpłaci,
czy odrzucisz, czy wybierzesz, a nie ja. Ale jeśli
wiesz lepiej, to powiedz. 34 Niech mi powiedzą ludzie
rozumni, niech człowiek mądry posłucha mnie: 35 Hiob
mówi niemądrze, a jego słowa nie są roztropne. 36
Niech Hiob zostanie doświadczony do końca za swoje
odpowiedzi odnośnie do niegodziwych ludzi. 37 Dodaje
bowiem buntu do swego grzechu, klaszcze przy nas
rękoma i mnoży swoje słowa przeciwko Bogu.

35 Elihu mówił dalej: 2 Czy uważasz to za słuszne,
że powiedziałeś: Mam więcej sprawiedliwości niż
Bóg? 3 Powiedziałeś bowiem: Cóż mi pomoże? Jaki
będę miał pożytek [z tego, że zostanę] oczyszczony
z grzechu? 4 Odpowiem dowodnie tobie i twoim
towarzyszom wraz z tobą. 5 Spójrz w niebo i zobacz,
przypatrz się obłokom, które są wyżej od ciebie. 6
Jeśli zgrzeszysz, co zrobisz przeciwko niemu? A jeśli
pomnożą się twoje nieprawości, co mu uczynisz? 7 Jeśli
jesteś sprawiedliwy, co mu dajesz? Albo co otrzymuje
z twojej ręki? 8 Twoja niegodziwość [zaszkodzi]
człowiekowi takiemu jak ty, a twoja sprawiedliwość
[pomoże] synowi człowieka. 9 [Ludzie] krzyczą z
powodu mnóstwa ucisków, wołają z powodu ramienia
mocarzy. 10 [Ale] nikt nie mówi: Gdzie jest Bóg,
mój Stwórca, który w nocy daje pieśni; 11 Ten, który
uczy nas więcej niż zwierzęta ziemskie i czyni nas
mądrzejszymi od ptactwa niebieskiego? 12 Tak więc
wołają, ale nikt nie wysłuchuje z powodu pychy złych
ludzi. 13 Doprawdy, Bóg nie wysłucha [słów] obłudy,
Wszechmocny na nią nie zważa. 14 Chociaż mówisz,
że go nie widzisz, sąd jest przed nim, więc mu zaufaj.
15 Teraz jednak jego gniew spadł na ciebie w niewielkim
stopniu, jakby nie znał wielkości twoich [grzechów].
16 Dlatego Hiob na próżno otwiera swe usta; mnoży
słowa bez poznania.

36 Elihu mówił jeszcze: 2 Poczekaj trochę, a pouczę
cię, bo jeszcze przemówię za Boga. 3 Z daleka
przyniosę swą wiedzę i uznam sprawiedliwość mego
Stwórcy. 4 Bo naprawdę moje słowa nie [są] kłamstwem,
a [człowiek] z doskonałą wiedzą [stoi] przed tobą. 5
Oto Bóg [jest] potężny, a nie gardzi [nikim]. On jest
potężny w sile serca. 6 Nie pozostawia niegodziwych
przy życiu, a ubogim przyznaje prawa. 7 Nie odwraca
swoich oczu od sprawiedliwego, ale sadza ich na wieki
z królami na tronie – i są wywyższeni. 8 A jeśli są
związani okowami albo spętani powrozami utrapienia;
9 Wtedy oznajmia im ich czyny i przestępstwa – to,
że się wzmogły. 10 Otwiera im ucho, aby [przyjęli]
karę, i każe im odwrócić się od nieprawości. 11 Jeśli
będą posłuszni i będą [mu] służyć, dopełnią swoich
dni w dobrobycie, a swoich lat w rozkoszach. 12
Ale jeśli nie usłuchają, zginą od miecza, umrą bez
poznania. 13 Lecz [ludzie] obłudnego serca gromadzą
gniew, nie wołają, kiedy ich wiąże. 14 Umierają w
młodości, swoje życie spędzają wśród rozpustników.
15 Wyrywa ubogiego z utrapienia i otwiera ich uszy
w ucisku. 16 Również ciebie wyrwałby z ciasnego
miejsca na [miejsce] przestronne, gdzie nie ma ucisku,
a [zastawiłby] twój stół pełnią tłuszczu. 17 Ale ty
zasłużyłeś na sąd niegodziwego, [dlatego] prawo i sąd
będą cię trzymać. 18 Gniew [wisi], więc uważaj, by
nie poraził cię karą, gdyż nie wybawił cię żaden okup.
19 Czy będzie zważał na twoje bogactwa? [Nie], ani
[na] złoto, ani [na] jakiekolwiek siły [lub] potęgi. 20 Nie
tęsknij za nocą, kiedy ludzie są porwani ze swojego
miejsca. 21 Strzeż się, abyś nie zważał na nieprawość;
gdyż wybrałeś to sobie zamiast utrapienia. 22 Oto
Bóg jest najwyższy w swojej potędze, któż może tak
nauczyć jak on? 23 Kto mu wytyczył jego drogę? Albo
kto mu powie: Popełniłeś nieprawość? 24 Pamiętaj,
abyś wysławiał jego dzieło, któremu przypatrują się

ludzie. 25 Wszyscy ludzie je widzą, człowiek przypatruje
się nim z daleka. 26 Oto Bóg [jest] wielki, a poznać [go]
nie możemy, a liczba jego lat jest niezbadana. 27 On
wyciąga bowiem krople wód, które padają z pary [jako]
deszcz; 28 Który spuszczają chmury i [który] obficie
spływa na ludzi. 29 (A kto zrozumie rozmieszczenie
chmur i grzmot jego namiotu? 30 Oto rozciąga nad nim
swoją światłość i okrywa głębiny morskie. 31 Przez te
rzeczy bowiem sądzi narody i daje pokarm w obfitości.
32 Chmurami okrywa światłość i rozkazuje [jej ukrywać]
się za wyznaczoną [chmurą]). 33 Grzmot daje o nim
znać, a także bydło – o parze unoszącej się w górę.

37 I drży z tego powodu moje serce, i wyrywa się
ze swego miejsca. 2 Słuchajcie uważnie grzmotu
jego głosu i dźwięku, który wychodzi z jego ust. 3
Pod całym niebem go wypuszcza, a jego błyskawicę
– na krańce ziemi. 4 Po niej huczy grzmot, grzmi
głosem swojego majestatu, i nie powstrzymuje ich,
gdy słychać jego głos. 5 Bóg cudownie grzmi swoim
głosem, czyni wielkie rzeczy, których nie możemy
zrozumieć. 6 Mówi bowiem do śniegu: Padaj na ziemię,
a także do deszczu i do ulewy jego potęgi. 7 Pieczętuje
rękę każdego człowieka, aby wszyscy ludzie poznali
jego dzieło. 8 Wtedy zwierzęta wchodzą do jaskini i
zostają w swoich jamach. 9 Od południa przychodzi
wicher, a zima od wiatrów północnych. 10 Swoim
tchnieniem Bóg czyni lód i ścinają się szerokie wody. 11
Także wilgocią [ziemi] obciąża obłok, rozpędza chmurę
swoim światłem. 12 One krążą według jego rady,
aby czyniły wszystko, co rozkazuje na powierzchni
okręgu ziemi. 13 A on sprawia, że się pojawiają
– czy to dla karania, czy dla swojej ziemi, czy dla
[okazywania] miłosierdzia. 14 Słuchaj tego uważnie,
Hiobie; zastanów się i rozważ cudowne dzieła Boga.
15 Czy wiesz, kiedy i [co] postanawia Bóg o tych
sprawach albo kiedy rozjaśnia światło swej chmury?
16 Czy wiesz, jak wiszą chmury – cuda tego, który jest
doskonały we wszelkiej wiedzy? 17 [Czy wiesz], jak
twoje szaty się rozgrzewają, gdy on uspokaja ziemię
wiatrem południowym? 18 Czy rozpościerałeś z nim
niebiosa, [które są] trwałe i podobne do zwierciadła
odlanego? 19 Poucz nas, co mamy mu powiedzieć, [bo]
nie możemy ułożyć słów z powodu ciemności. 20 Czy
należy go powiadomić, że przemawiam? [Przecież]
jeśli ktoś przemówi, zostanie na pewno pożarty. 21
Teraz jednak [ludzie] nie mogą patrzyć na światło,
gdy jaśnieje w chmurach, gdy wiatr przechodzi [i]
rozprasza je. 22 Od północy przychodzi [jakby] złoty
[blask, ale] w Bogu jest straszliwy majestat. 23 On jest
Wszechmocny, nie możemy go doścignąć. On jest
wielki w potędze i sądzie i bogaty w sprawiedliwość.
Nie uciska [nikogo]. 24 Dlatego boją się go ludzie. On
nie ma względu na żadnego, który jest mądry w sercu.

38 Potem PAN odpowiedział Hiobowi spośród
wichru: 2 Kim jest ten, co zaciemnia radę słowami
bez poznania? 3 Przepasz teraz swe biodra jak
mężczyzna, będę cię pytał, a ty mi odpowiadaj. 4 Gdzie
byłeś, kiedy zakładałem fundamenty ziemi? Powiedz,
jeśli masz [tę] wiedzę. 5 Kto określił jej rozmiary? Czy
wiesz? Kto rozciągnął nad nią sznur? 6 Na czym są
oparte jej podstawy? Kto położył jej kamień węgielny;
7 Gdy gwiazdy poranne razem śpiewały i radowali
się wszyscy synowie Boży? 8 Kto zamknął bramą
morze, gdy się wyrywało [jakby] wychodzące z łona? 9
Gdy chmurę uczyniłem jego szatą, a ciemność jego
pieluszkami; 10 Gdy ustanowiłem o nim swój dekret i
poustawiałem rygle i bramy; 11 I powiedziałem: Dotąd
dojdziesz, a nie dalej; tu położysz swe nadęte fale. 12
Czy kiedykolwiek w swoim życiu rozkazywałeś rankowi
i wskazałeś zorzy jej miejsce; 13 Aby ogarnęła krańce
ziemi i aby niegodziwi zostali z niej strząśnięci? 14
Ona zmienia się jak glina pod pieczęcią, [a wszystko]
stoi jak szata. 15 Niegodziwym jest odebrana ich
światłość, a wyniosłe ramię będzie złamane. 16 Czy
dotarłeś aż do źródeł morza? Czy przechadzałeś się
po dnie głębin? 17 Czy bramy śmierci zostały przed
tobą odkryte? Czy widziałeś bramy cienia śmierci?
18 Czy pojąłeś szerokość ziemi? Powiedz mi, jeśli
to wszystko wiesz. 19 Gdzie jest droga do miejsca
przebywania światłości? Gdzie swoje miejsce [ma]
ciemność; 20 Abyś ją zaprowadził do jej granic i mógł
poznać ścieżki do jej domu? 21 Czy wiesz to, bo wtedy
się urodziłeś i liczba twoich dni [jest] wielka? 22 Czy
dotarłeś do skarbnic śniegu? Czy widziałeś skarbnice
gradu; 23 Który zachowuję na czas ucisku, na dzień
bitwy i wojny? 24 Jaką drogą dzieli się światłość, która
rozpędza wiatr wschodni po ziemi? 25 Kto podzielił
kanał dla ulewy i drogę dla błyskawicy grzmotu; 26
Aby padał deszcz na ziemię, w której nikt nie mieszka,
i na pustynię, gdzie nie ma człowieka; 27 Aby nasycił
[miejsce] puste i jałowe oraz zasilił rosnącą [tam]
trawę? 28 Czy deszcz ma ojca? A kto spłodził krople
rosy? 29 Z czyjego łona wychodzi lód? A kto spłodził
szron niebieski? 30 Wody zostają przykryte niczym
kamieniem, gdy powierzchnia głębiny zamarza. 31 Czy
możesz związać jasne gwiazdy Plejad albo rozluźnić
więzy Oriona? 32 Czy wyprowadzisz w swym czasie
gwiazdy południowe? Czy poprowadzisz Niedźwiedzicę
z jej synami? 33 Czy znasz porządek nieba? Czy
możesz ustanowić jego panowanie na ziemi? 34 Czy
podniesiesz swój głos ku chmurom, aby cię ulewa
przykryła? 35 Czy możesz wypuścić błyskawice, aby
przyszły i mówiły: Oto jesteśmy? 36 Kto włożył we

wnętrze [ludzkie] mądrość? Kto dał sercu rozum? 37
Kto zdoła policzyć chmury [swoją] mądrością? Kto
uspokoi, kiedy leje z nieba; 38 Gdy proch twardnieje,
a bryły przylegają do siebie? 39 Czy lwu zdobyczy
nałowisz, czy zaspokoisz głód lwiątek; 40 Gdy tulą się
w swoich jaskiniach i czyhają w cieniu swoich jam?
41 Kto dostarcza krukowi pokarmu, gdy jego młode
wołają do Boga [i] tułają się bez pożywienia?

39 Czy znasz porę, kiedy rodzą górskie kozice?
Czy wiesz, kiedy rodzą łanie? 2 Czy możesz
zliczyć miesiące, w których noszą [młode]? Czy znasz
czas ich porodu? 3 Przykucają, rodzą swoje młode,
pozbywają się ich z bólem; 4 Ich młode wzmacniają
się, rosną wśród zboża, odchodzą i już do nich nie
wracają. 5 Kto wypuścił dzikiego osła na wolność
i kto rozwiązał jego pęta? 6 [Za] dom dałem mu
pustynię, a [za] jego mieszkanie słone miejsca. 7
On naśmiewa się ze zgiełku miejskiego i nie słucha
głosu poganiacza. 8 Wypatruje w górach paszy i szuka
wszelkiej zielonej trawy. 9 Czy jednorożec zechce
ci służyć albo nocować przy twoim żłobie? 10 Czy
możesz powrozem zaprzęgać jednorożca do bruzdy?
Czy będzie bronował doliny za tobą? 11 Czy zaufasz
mu, ponieważ jego siła jest wielka? Czy powierzysz
mu swoją pracę? 12 Czy zawierzysz mu, że zwiezie
twoje ziarno i zgromadzi je w twoim spichlerzu? 13
Czy [dałeś] pawiowi piękne skrzydła, a skrzydła i pióra
strusiowi? 14 Składa swoje jaja na ziemię i ogrzewa je
w prochu; 15 I zapomina, że noga może je rozgnieść
lub dzikie zwierzę może zdeptać. 16 Jest twardy [dla]
swoich młodych, [jakby] nie [były] jego. Nie boi się, że
jego trud jest próżny; 17 Bo Bóg pozbawił go mądrości
i nie udzielił mu rozumu. 18 Kiedy jednak podnosi się
wysoko, naśmiewa się z konia i z jego jeźdźca. 19
Czy możesz dać koniowi moc? Czy rżeniem ozdobiłeś
jego szyję? 20 Czy przestraszysz go jak szarańczę?
Parskanie jego nozdrzy [jest] straszne. 21 Grzebie
[kopytem] w ziemi i cieszy się [swą] siłą, biegnie
przeciwko uzbrojonym. 22 Drwi sobie z lęku i nie
boi się, i nie ustępuje przed ostrzem miecza. 23
Kołczan na nim chrzęści, błyszczy oszczep i dzida. 24
Z grzmotem i z gniewem pochłania ziemię i nie staje
spokojnie na głos trąby. 25 Na głos trąby mówi: Ha,
ha; z daleka czuje bitwę, grom dowódców i okrzyk. 26
Czy dzięki twojemu rozumowi lata jastrząb [i] rozciąga
swe skrzydła ku południu? 27 Czy na twój rozkaz
orzeł wzbija się i zakłada swoje gniazdo wysoko? 28
Mieszka na skale, przebywa na iglicach jak na zamku.
29 Stamtąd wypatruje [sobie] pokarmu, jego oczy widzą
daleko. 30 Jego młode też piją krew, a gdzie są zabici,
tam jest on.

40 PAN mówił dalej do Hioba: 2 Czy ten, co wiedzie
spór z Wszechmogącym, będzie go pouczał?
Niech na to odpowie ten, który strofuje Boga. 3 Wtedy
Hiob odpowiedział PANU: 4 Oto jestem nędzny, cóż
ci odpowiem? Przyłożę swoją rękę do ust. 5 Raz
mówiłem i drugi, ale [więcej] nie odpowiem, niczego
więcej nie dodam. 6 Nadto PAN odpowiedział Hiobowi
spośród wichru: 7 Przepasz teraz swe biodra jak
mężczyzna: będę cię pytał, a ty mnie pouczysz. 8 Czy
chcesz wniwecz obrócić mój sąd? Czy potępisz mnie,
aby usprawiedliwić samego siebie? 9 Czy masz ramię
jak Bóg? Czy zagrzmisz głosem jak on? 10 Ozdób
się teraz w majestat i dostojeństwo, przyoblecz się
w chwałę i piękno. 11 Rozlej swój gwałtowny gniew,
spójrz na każdego pysznego i poniż go. 12 Spójrz na
każdego pysznego i upokórz go, zdepcz niegodziwych
na ich miejscu. 13 Zakryj ich razem w prochu, zamknij
w ukryciu ich oblicza. 14 Wtedy i ja ci wyznam, że
twoja prawica może cię wybawić. 15 Oto behemot,
którego stworzyłem wraz z tobą; je trawę jak wół. 16
Oto jego siła jest w jego biodrach, a jego moc w pępku
jego brzucha. 17 Rusza swoim ogonem jak cedrem,
ścięgna jego bioder są splecione. 18 Jego kości jak
rury spiżowe; jego kości jak drągi żelazne. 19 On jest
przednim dziełem Boga. Ten, który go uczynił, sam
może na niego natrzeć swoim mieczem. 20 Żywność
dostarczają mu góry, gdzie wszystkie polne zwierzęta
hasają. 21 Leży pod cienistymi drzewami, w ukryciu
trzcin i bagien. 22 Drzewa cieniste osłaniają go cieniem,
wierzby potoku otaczają go. 23 Oto wypija rzekę i nie
spieszy się, będąc pewny, że może wchłonąć Jordan
do swojej paszczy. 24 Czy można go złapać za oczy
albo powrozy przeciągnąć mu przez nozdrza?

41 Czy lewiatana wyciągniesz wędką? Czy za jego
język [wyciągniesz go] sznurem opuszczonym?
2 Czy przewleczesz hak przez jego nozdrza? Czy
kolcem przebijesz mu szczęki? 3 Czy będzie cię
błagać? Czy będzie z tobą rozmawiał łagodnie? 4
Czy zawrze z tobą przymierze? Czy przyjmiesz go za
sługę na zawsze? 5 Czy będziesz z nim igrał jak z
ptaszkiem? Czy uwiążesz go dla swoich córek? 6 Czy
[twoi] towarzysze wyprawią sobie z niego ucztę? Czy
podzielą go między siebie kupcy? 7 Czy poprzebijasz
jego skórę grotami albo jego głowę harpunami? 8 Połóż
tylko rękę na niego i wspomnij o walce, więcej tego nie
zrobisz. 9 Oto nadzieja pojmania go jest złudna. Czy
na sam jego widok nie zostanie człowiek powalony?
10 Nikt nie odważy się go obudzić. Kto zdoła więc
stanąć przede mną? 11 Kto mi coś dał, abym mu
odpłacił? [Cokolwiek znajduje się] pod całym niebem
należy do mnie. 12 Nie będę milczał o jego członkach
ani o jego potędze, ani o jego wspaniałej budowie.

13 Kto odkryje wierzch jego szaty? Kto przystąpi [do
niego] z podwójnym wędzidłem? 14 Kto otworzy wrota
jego paszczy? Groza roztacza się wokół jego zębów.
15 [Jego] łuski to jego pycha, ściśle spięte razem
[jakby] pieczęcią. 16 Jedna do drugiej tak przylega, że
powietrze nie wejdzie między nie. 17 Jedna z drugą jest
spojona, są tak złączone, że nie można ich rozdzielić.
18 Przez jego kichanie błyszczy światło, a jego oczy
[są] jak powieki zorzy. 19 Z jego paszczy wychodzą
pochodnie, tryskają iskry ognia. 20 Z jego nozdrzy
wychodzi dym jak z wrzącego garnca lub kotła. 21
Jego oddech rozpala węgle, z jego paszczy wychodzi
płomień. 22 W jego szyi spoczywa moc i przed nim
ucieka smutek. 23 Warstwy jego ciała są spojone, tak
twarde, że się nie poruszają. 24 Jego serce jest twarde
jak kamień, tak twarde jak część dolnego kamienia
młyńskiego. 25 Gdy się podnosi, drżą mocarze, a od
strachu oczyszczają się. 26 Miecz, który go dosięga,
nie ostaje się, podobnie drzewce, strzała i pancerz. 27
Żelazo uważa za słomę, a miedź za zbutwiałe drewno.
28 Strzała nie spłoszy go, a kamienie z procy są dla
niego jak źdźbło. 29 Oszczep uważa za słomę, a
drwi sobie z szarpania włócznią. 30 Pod nim [są]
ostre skorupy; w błocie ścieli [sobie wszelkimi] ostrymi
rzeczami. 31 Sprawia, że głębiny wrą jak kocioł, a
morze mąci jak w moździerzu. 32 Zostawia za sobą
błyszczącą ścieżkę, tak że się wydaje, że głębiny
mają siwiznę. 33 Nie ma na ziemi jemu podobnego,
który został tak stworzony, że niczego się nie boi. 34
Lekceważy wszelką wysoką rzecz. On jest królem nad
wszystkimi synami pychy.

42 Wtedy Hiob odpowiedział PANU: 2 Wiem, że
ty wszystko możesz i że żaden twój zamysł
nie może być powstrzymany. 3 Kim jest ten, który
zaciemnia radę bez wiedzy? Właśnie dlatego mówiłem
to, czego nie rozumiałem; mówiłem o rzeczach zbyt
cudownych, których nie mogłem pojąć. 4 Wysłuchaj,
proszę, a będę mówił; będę cię pytał, a ty mnie
pouczysz. 5 [Dotąd] tylko [moje] ucho słyszało o
tobie, lecz teraz moje oko cię ujrzało. 6 Dlatego
żałuję i pokutuję w prochu i popiele. 7 A gdy PAN
wypowiedział te słowa do Hioba, powiedział PAN do
Elifaza z Temanu: Mój gniew zapłonął przeciw tobie
i przeciw dwom twoim przyjaciołom, ponieważ nie
mówiliście o mnie prawdy jak mój sługa Hiob. 8 Teraz
więc weźcie sobie siedem cielców i siedem baranów,
idźcie do mego sługi Hioba i złóżcie całopalenie za
siebie; a Hiob, mój sługa, będzie się modlił za was,
bo jego przyjmę, abym nie uczynił z wami według
waszej głupoty. Nie mówiliście bowiem o mnie prawdy
jak mój sługa Hiob. 9 Poszli więc Elifaz z Temanu,
Bildad z Szuach i Sofar z Naamy i uczynili, jak PAN im
rozkazał. PAN także przyjął Hioba. 10 PAN przywrócił
to, co zostało zabrane Hiobowi, gdy się modlił za
swoich przyjaciół. PAN także pomnożył Hiobowi w
dwójnasób wszystko, co miał. 11 Wtedy zeszli się do
niego wszyscy jego bracia, wszystkie jego siostry i
wszyscy dawni znajomi i jedli z nim chleb w jego domu.
Ubolewali nad nim i pocieszali go z powodu wszystkich
nieszczęść, które PAN sprowadził na niego. Każdy
dał mu po jednym srebrniku i każdy po jednym złotym
kolczyku. 12 I tak PAN błogosławił ostatnie [lata] Hioba
bardziej niż początkowe. Miał bowiem czternaście
tysięcy owiec, sześć tysięcy wielbłądów, tysiąc jarzm
wołów i tysiąc oślic. 13 Miał też siedmiu synów i trzy
córki. 14 I nadał pierwszej imię Jemima, drugiej Kecja i
trzeciej Kerenhappuk. 15 W całej ziemi nie można było
znaleźć kobiet tak pięknych jak córki Hioba. Ich ojciec
dał im dziedzictwo wśród ich braci. 16 Potem Hiob żył
jeszcze sto czterdzieści lat i oglądał swoich synów i
synów swoich synów aż do czwartego pokolenia. 17 I
umarł Hiob stary i syty dni.

Psalmów

1 Błogosławiony człowiek, który nie idzie za radą
niegodziwych, nie stoi na drodze grzeszników i nie
zasiada w gronie szyderców; **2** Lecz ma upodobanie
w prawie PANA i nad jego prawem rozmyśla we
dnie i w nocy. **3** Będzie on bowiem jak drzewo
zasadzone nad strumieniami wód, które wydaje swój
owoc w swoim czasie; jego liść nie zwiędnie i
wszystko, co robi, powiedzie się. **4** Nie tak niegodziwi;
oni są jak plewa, którą wiatr rozmiata. **5** Dlatego
niegodziwi nie ostoją się na sądzie ani grzesznicy w
zgromadzeniu sprawiedliwych. **6** PAN bowiem zna
drogę sprawiedliwych, ale droga niegodziwych zaginie.

2 Dlaczego poganie się buntują, a narody knują
próżne zamysły? **2** Królowie ziemscy powstają,
a władcy naradzają się wspólnie przeciwko PANU i
jego pomazańcowi, [mówiąc]: **3** Zerwijmy ich więzy i
zrzućmy z siebie ich pęta. **4** Lecz ten, który mieszka w
niebie, będzie się śmiał, Pan będzie z nich szydził.
5 Wtedy przemówi do nich w swoim gniewie i swą
zapalczywością ich zatrwoży: **6** Ja ustanowiłem mojego
króla na Syjonie, mojej świętej górze. **7** Ogłoszę dekret:
PAN powiedział do mnie: Ty jesteś moim Synem,
ja ciebie dziś zrodziłem. **8** Poproś mnie, a dam ci
narody w dziedzictwo i krańce ziemi na własność. **9**
Potłuczesz je laską żelazną, jak naczynie gliniane
je pokruszysz. **10** Teraz więc, królowie, zrozumcie,
przyjmijcie pouczenie, sędziowie ziemi! **11** Służcie
PANU z bojaźnią i radujcie się z drżeniem. **12** Pocałujcie
Syna, by się nie rozgniewał i abyście nie zginęli w
drodze, gdyby jego gniew choć trochę się zapalił.
Błogosławieni wszyscy, którzy mu ufają.

3 Psalm Dawida, gdy uciekał przed swoim synem
Absalomem. PANIE, jakże się namnożyło moich
nieprzyjaciół, [jak] wielu powstaje przeciwko mnie! **2**
Wielu mówi o mojej duszy: Nie ma dla niego ratunku u
Boga. (Sela) **3** Ale ty, PANIE, jesteś moją tarczą, moją
chwałą, tym, który podnosi moją głowę. **4** Swym głosem
wołałem do PANA i wysłuchał mnie ze swojej świętej
góry. (Sela) **5** Położyłem się i zasnąłem, i obudziłem
się, bo PAN mnie podtrzymał. **6** Nie przestraszę
się dziesiątków tysięcy ludzi, którzy zewsząd na
mnie nastają. **7** Powstań, PANIE! Wybaw mnie, mój
Boże! Uderzyłeś bowiem w szczękę wszystkich moich
wrogów i połamałeś zęby niegodziwych. **8** Od PANA
jest zbawienie. Twoje błogosławieństwo [jest] nad
twoim ludem. (Sela)

4 Przewodnikowi chóru, na Neginot. Psalm Dawida.
Wysłuchaj mnie, gdy [cię] wzywam, Boże mojej
sprawiedliwości! Ty wyzwoliłeś mnie w [czasie] ucisku.
Zmiłuj się nade mną i wysłuchaj mojej modlitwy. **2**
Synowie ludzcy, jak długo [będziecie] znieważać moją
chwałę? [Jak długo] będziecie miłować marność [i]
szukać kłamstwa? (Sela) **3** Wiedzcie, że PAN oddzielił
dla siebie pobożnego. PAN wysłucha, gdy zawołam do
niego. **4** Zadrżyjcie i nie grzeszcie. Rozmyślajcie w
swym sercu na łożu i zamilczcie. (Sela) **5** Składajcie
ofiary sprawiedliwości i ufajcie PANU. **6** Wielu mówi:
Któż pokaże nam dobro? PANIE, wznieś nad nami
światło twego oblicza. **7** Wlałeś w moje serce więcej
radości niż w czasie, gdy obfitowały ich zboże i wino.
8 W spokoju się położę i zasnę, bo ty sam, PANIE,
sprawiasz, że mieszkam bezpiecznie.

5 Przewodnikowi chóru, na Nechylot. Psalm Dawida.
Nakłoń ucha ku moim słowom, PANIE, zważ na
moje westchnienie. **2** Słuchaj pilnie głosu mego
wołania, mój Królu i mój Boże, bo się do ciebie modlę.
3 PANIE, z rana usłyszysz mój głos, z rana zaniosę
do ciebie [modlitwę] i będę czekał. **4** Ty bowiem
nie jesteś Bogiem, który miłuje nieprawość, zły z
tobą nie zamieszka. **5** Głupcy nie ostoją się przed
twymi oczyma. Nienawidzisz wszystkich czyniących
nieprawość. **6** Wytracisz tych, którzy mówią kłamstwa.
PAN brzydzi się człowiekiem krwawym i podstępnym.
7 Lecz ja dzięki obfitości twego miłosierdzia wejdę
do twego domu, oddam pokłon przed twoim świętym
przybytkiem w twojej bojaźni. **8** Prowadź mnie, PANIE,
w swojej sprawiedliwości ze względu na moich wrogów;
wyprostuj przede mną twoją drogę. **9** Bo w ich ustach
nie ma szczerości, ich wnętrze pełne przewrotności,
ich gardło jest grobem otwartym, swoim językiem
pochlebiają. **10** Spustosz ich, Boże! Niech upadną przez
własne zamiary. Z powodu ich licznych występków
odtrąć ich, ponieważ buntują się przeciwko tobie. **11**
Lecz niech się radują wszyscy, którzy tobie ufają; niech
zawsze wykrzykują [z radości], bo ty będziesz ich
osłaniał. Niech rozradują się w tobie ci, którzy miłują
twoje imię. **12** Ty bowiem, PANIE, będziesz błogosławił
sprawiedliwego, osłonisz go dobrocią jak tarczą.

6 Przewodnikowi chóru, na Neginot i Seminit. Psalm
Dawida. PANIE, nie karć mnie w swoim gniewie i nie
karz mnie w swojej zapalczywości. **2** Zmiłuj się nade
mną, PANIE, bo jestem słaby; uzdrów mnie, PANIE, bo
moje kości drżą; **3** I moja dusza bardzo się zatrwożyła;
lecz ty, PANIE, jak długo jeszcze? **4** Zawróć, PANIE,
ocal moją duszę; wybaw mnie ze względu na twe
miłosierdzie. **5** W śmierci bowiem nie ma pamięci o
tobie, a w grobie któż cię będzie wysławiać? **(Sheol
h7585)** **6** Zmęczyłem się moim wzdychaniem, co noc
zalewam [łzami] moje posłanie, moje łoże jest mokre od

płaczu. 7 Moje oko zaćmiło się od smutku, zestarzało
się z powodu wszystkich moich wrogów. 8 Odstąpcie
ode mnie, wszyscy czyniący nieprawość, bo PAN
usłyszał głos mego płaczu. 9 Usłyszał PAN moją
prośbę, PAN przyjął moją modlitwę. 10 Niech się
zawstydzą i bardzo zatrwożą wszyscy moi wrogowie,
niech uciekną i będą pohańbieni w jednej chwili.

7 Syggajon Dawida, które śpiewał PANU z powodu
słów Kusza Beniaminity. PANIE, mój Boże, tobie
ufam, wybaw mnie od wszystkich moich prześladowców
i ocal mnie; 2 By [ktoś] jak lew nie porwał mojej duszy
i nie rozszarpał, gdy nie będzie nikogo, kto by ją ocalił.
3 PANIE, mój Boże, jeśli to zrobiłem, jeśli nieprawość
jest na moich rękach; 4 Jeśli złem odpłaciłem temu,
kto żył ze mną w pokoju, jeśli nie wyratowałem tego,
który mnie dręczył bez przyczyny; 5 To niech wróg
prześladuje moją duszę i niech pochwyci i wdepcze w
ziemię moje życie, niech moją godność w proch obróci.
(Sela) 6 Powstań, PANIE, w swoim gniewie; podnieś
się przeciwko wściekłości moich wrogów. Przebudź się
w mojej obronie, bo ustanowiłeś sąd. 7 Wtedy otoczy
cię zgromadzenie narodów, a ty zasiądź na wysokości
ze względu na nich. 8 PAN będzie sądził narody. Osądź
mnie, PANIE, według mojej sprawiedliwości i według
mojej uczciwości, która jest we mnie. 9 Niech skończy
się zło niegodziwych, a umocnij sprawiedliwego, Boże
sprawiedliwy, ty, który badasz serca i nerki. 10 Moją
tarczą jest Bóg, który wybawia [ludzi] prawego serca.
11 Bóg jest sędzią sprawiedliwym, Bóg codziennie
gniewa się [na bezbożnego]. 12 Jeśli się nie nawróci,
on swój miecz naostrzy; swój łuk napiął i przygotował
go. 13 Przygotował na niego broń śmiertelną, a swoje
strzały sporządził na prześladowców. 14 Oto [bezbożny]
rodzi nieprawość, jest brzemienny krzywdą i zrodził
kłamstwo. 15 Wykopał dół i pogłębił go, lecz sam
wpadnie do jamy, którą przygotował. 16 Krzywda,
którą wyrządzał, obróci się przeciwko niemu, a jego
nieprawość spadnie mu na głowę. 17 Będę wysławiał
PANA według jego sprawiedliwości, będę śpiewał
imieniu PANA Najwyższego.

8 Przewodnikowi chóru, na Gittyt. Psalm Dawida.
O PANIE, nasz Panie, jak sławne jest twoje imię
na całej ziemi! Ty, który swoją chwałę wyniosłeś
nad niebiosa. 2 Przez usta niemowląt i ssących
ugruntowałeś [swą] potęgę z powodu twoich wrogów,
aby poskromić nieprzyjaciela i mściciela. 3 Gdy
przypatruję się twoim niebiosom, dziełu twoich palców,
księżycowi i gwiazdom, które utwierdziłeś; 4 [Wtedy
mówię]: Czymże jest człowiek, że o nim pamiętasz,
albo syn człowieczy, że troszczysz się o niego? 5
Uczyniłeś go bowiem niewiele mniejszym od aniołów,
chwałą i czcią go ukoronowałeś. 6 Dałeś mu panowanie
nad dziełami twoich rąk, wszystko poddałeś pod jego
stopy: 7 Owce i wszelkie bydło, a także zwierzęta
polne; 8 Ptactwo niebieskie i ryby morskie, [i] wszystko,
co przemierza szlaki mórz. 9 O PANIE, nasz Panie,
jak sławne jest twoje imię na całej ziemi!

9 Przewodnikowi chóru, na Halmutlabben. Pieśń
Dawida. Będę [cię] wysławiał, PANIE, całym mym
sercem; będę opowiadał o wszystkich twoich cudach.
2 Będę się cieszył i radował tobą, będę śpiewał
twemu imieniu, o Najwyższy! 3 Gdy cofną się moi
nieprzyjaciele, upadną i znikną sprzed twego oblicza.
4 Ty bowiem przeprowadziłeś mój sąd i moją sprawę,
zasiadłeś na tronie jako sędzia sprawiedliwy. 5
Skarciłeś pogan, wytraciłeś niegodziwych, wymazałeś
ich imię na wieki wieków. 6 O nieprzyjacielu, twoje
spustoszenia skończyły się na zawsze, zburzyłeś
miasta, ich pamięć przepadła razem z nimi. 7 Ale PAN
trwa na wieki, ustawił swój tron, by sądzić. 8 On będzie
sądził świat sprawiedliwie, osądzi narody według
słuszności. 9 I będzie PAN ucieczką dla uciśnionego,
schronieniem w czasie niedoli. 10 I będą ufać tobie ci,
którzy znają twoje imię, bo nie opuszczasz, PANIE,
tych, którzy cię szukają. 11 Śpiewajcie PANU, który
mieszka na Syjonie, opowiadajcie wśród narodów o
jego dziełach. 12 Bo on dopomina się krwi i pamięta o
nich, a nie zapomina wołania strapionych. 13 Zmiłuj
się nade mną, PANIE, spójrz, jak mnie uciskają ci,
którzy mnie nienawidzą, ty, który podnosisz mnie z
bram śmierci; 14 Abym głosił wszelką twą chwałę
w bramach córki Syjonu; będę się radował twoim
zbawieniem. 15 Poganie wpadli w dół, [który] wykopali;
w sidłach, które zastawili, uwięzła ich noga. 16 PAN dał
się poznać, gdy odbył sąd, w dzieła swoich rąk uwikłał
się niegodziwy. (Higgajon, Sela) 17 Niegodziwi zstąpią
do piekła, wszystkie narody, które zapominają Boga.
(Sheol h7585) 18 Bo biedak nie będzie zapomniany
na zawsze, nadzieja ubogich nie zginie na wieki. 19
Powstań, PANIE, niech nie triumfuje człowiek, niech
narody zostaną osądzone przed twoim obliczem. 20
PANIE, ześlij na nie strach, aby narody poznały, że są
tylko ludźmi. (Sela)

10 Dlaczego, PANIE, stoisz z daleka? [Dlaczego]
ukrywasz się w czasie niedoli? 2 Niegodziwy w
swej pysze prześladuje ubogiego, niech niegodziwi
uwikłają się w zamysły, które uknuli. 3 Bo niegodziwy
chełpi się pragnieniem swej duszy, a chciwiec
błogosławi [sobie i] znieważa PANA. 4 Niegodziwy
przez pychę, którą po sobie pokazuje, nie szuka
[Boga]; całe jego myślenie to że nie ma Boga. 5 Jego
drogi zawsze są ciężkie, twoje sądy są zbyt daleko

od niego, parska na wszystkich swoich wrogów. 6
Mówi w swoim sercu: Nie zachwieję się, nie [zaznam]
zła po wszystkie pokolenia. 7 Jego usta pełne są
przekleństw, zdrady i podstępu, pod jego językiem
krzywda i nieprawość. 8 Siedzi w zasadzkach wsi,
w ukryciach zabija niewinnego, jego oczy wypatrują
ubogiego. 9 Czyha w kryjówce jak lew w swej jaskini;
czatuje, by schwytać ubogiego, porywa go i wciąga w
swe sieci. 10 Schyla się, zniża się, od jego mocy padają
ubodzy. 11 Mówi w swym sercu: Bóg zapomniał, zakrył
swoje oblicze, nigdy nie zobaczy. 12 Powstań, PANIE
Boże, podnieś swą rękę; nie zapominaj o ubogich.
13 Dlaczego niegodziwy znieważa Boga? Mówi w
swym sercu: Nie będziesz się upominał. 14 Lecz ty
widzisz utrapienie i patrzysz na krzywdę, aby za nie
odpłacić twą ręką. Na ciebie się zdaje ubogi, ty jesteś
pomocnikiem sierocie. 15 Złam ramię niegodziwego i
złego, dochodź jego nieprawości, aż jej już nie będzie.
16 PAN [jest] Królem na wieki wieków, z jego ziemi
zniknęły narody. 17 Usłyszałeś pragnienia pokornych,
PANIE, utwierdzisz ich serca, nakłonisz swego ucha;
18 Aby bronić sieroty i udręczonego, aby śmiertelny
człowiek nie gnębił już na ziemi.

11 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. W PANU
pokładam ufność. Jakże więc możecie mówić
mojej duszy: Odleć [jak] ptak na twoją górę? 2 Bo
oto niegodziwi napinają łuk, kładą strzałę na cięciwę,
aby w ciemności strzelać do tych, którzy są prawego
serca. 3 Gdy zostaną zburzone fundamenty, cóż
może zrobić sprawiedliwy? 4 PAN [jest] w swym
świętym przybytku, tron PANA [jest] w niebie, jego
oczy patrzą, jego powieki badają synów ludzkich.
5 PAN doświadcza sprawiedliwego, ale jego dusza
nienawidzi niegodziwego i tego, kto kocha bezprawie.
6 Spuści na niegodziwych deszcz sideł, ognia i siarki,
a [palący] wicher będzie udziałem ich kielicha. 7 Bo
sprawiedliwy PAN kocha sprawiedliwość, jego oczy
patrzą na prawego.

12 Przewodnikowi chóru, na Seminit. Psalm Dawida.
Ratuj, PANIE, bo [już] nie ma pobożnego, zniknęli
wierni spośród synów ludzkich. 2 Wszyscy mówią
kłamliwie do bliźniego, mówią schlebiającymi wargami
i z obłudnym sercem. 3 Niech PAN wytępi wszystkie
wargi schlebiające [i] język mówiący przechwałki. 4
Oni mówią: Swoim językiem zwyciężymy, nasze wargi
należą do nas, któż jest naszym panem? 5 Ze względu
na ucisk ubogich [i] jęk nędzarzy teraz powstanę
– mówi PAN – zapewnię bezpieczeństwo [temu],
na kogo zastawiają sidła. 6 Słowa PANA to słowa
czyste jak srebro wypróbowane w ziemnym tyglu,
siedmiokrotnie oczyszczone. 7 Ty, PANIE, zachowasz
ich, będziesz ich strzegł od tego pokolenia aż na wieki.
8 Niegodziwi krążą wokoło, gdy najpodlejsi z ludzi
zostają wywyższeni.

13 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. Jak długo,
PANIE? Zapomnisz o mnie na wieki? Jak długo
będziesz ukrywał przede mną swoje oblicze? 2 Jak
długo będę szukał rady w swojej duszy i codziennie
trapił się w sercu? Jak długo mój wróg będzie się nade
mnie wynosił? 3 Spójrz i wysłuchaj mnie, PANIE, mój
Boże! Oświeć moje oczy, bym nie zasnął w śmierci;
4 By nie powiedział mój wróg: Pokonałem go! Niech
się nie cieszą moi nieprzyjaciele, gdy się zachwieję.
5 Lecz ja zaufałem twemu miłosierdziu; moje serce
rozraduje się twoim zbawieniem. 6 Będę śpiewał
PANU, bo obdarzył mnie dobrem.

14 Przewodnikowi chóru. Dawidowy. Głupi
powiedział w swoim sercu: Nie ma Boga. Są
zepsuci, popełniają obrzydliwe czyny. Nie ma nikogo,
kto by czynił dobro. 2 PAN spojrzał z niebios na
synów ludzkich, aby zobaczyć, czy jest ktoś rozumny i
szukający Boga. 3 Wszyscy zboczyli z drogi, wszyscy
jednakowo znikczemnieli. Nie ma nikogo, kto by czynił
dobro, nie ma ani jednego. 4 Czyż są nierozumni
wszyscy czyniący nieprawość, którzy pożerają mój
lud, [jakby] chleb jedli, [a] PANA nie wzywają? 5 Tam
ogarnie ich strach, gdyż Bóg jest pośród pokolenia
sprawiedliwych. 6 Szydzicie z rady ubogiego, ale PAN
jest jego ucieczką. 7 Oby przyszło z Syjonu zbawienie
Izraela! Gdy PAN odwróci niewolę swego ludu, Jakub
się rozraduje i Izrael się rozweseli.

15 Psalm Dawida. PANIE, kto będzie przebywał
w twoim przybytku? Kto zamieszka na twojej
świętej górze? 2 [Ten], kto postępuje nienagannie i
czyni sprawiedliwość, a w swoim sercu mówi prawdę;
3 Kto nie obmawia swym językiem, nie wyrządza
bliźniemu nic złego, nie znieważa bliźniego; 4 Ten,
przed którego oczami bezbożny jest wzgardzony, a
który szanuje [tych], co się boją PANA; kto, choć
przysięga na własną niekorzyść, nie wycofuje się;
5 Kto swych pieniędzy nie pożycza na lichwę i nie
daje się przekupić przeciwko niewinnemu. Kto tak
postępuje, nigdy się nie zachwieje.

16 Miktam Dawida. Strzeż mnie, o Boże, bo tobie
ufam. 2 [Moja dusza] mówi do PANA: Ty jesteś
[moim] Panem, a moja dobroć nie przynosi ci żadnej
korzyści; 3 Lecz świętym, którzy są na ziemi, i
szlachetnym, w których całe moje upodobanie. 4
Rozmnożą się boleści tych, którzy chodzą za obcymi
[bogami]. Nie złożę im ofiar z krwi i nie wymówię ich
imion swoimi ustami. 5 PAN [jest] udziałem mego

dziedzictwa i kielicha; ty strzeżesz mojego losu. 6
Sznury [miernicze] wyznaczyły mi przyjemne [miejsca]
i miłe jest moje dziedzictwo. 7 Będę błogosławił PANA,
który udzielił mi rady, [bo] nawet w nocy pouczają
mnie moje nerki. 8 Stawiam PANA zawsze przed
oczami; skoro on jest po mojej prawicy, nie zachwieję
się. 9 Dlatego cieszy się moje serce i raduje się moja
chwała, a moje ciało będzie spoczywać bezpiecznie.
10 Nie zostawisz bowiem mojej duszy w piekle ani
nie dopuścisz swemu Świętemu doznać zniszczenia.
(Sheol h7585) 11 Dasz mi poznać drogę życia, pełnię
radości przed twoim obliczem, rozkosze po twojej
prawicy na wieki.

17 Modlitwa Dawida. Wysłuchaj, PANIE, [mojej]
słusznej sprawy, zważ na moje wołanie, nakłoń
ucha na modlitwę moich nieobłudnych ust. 2 Niech
wyrok o mnie wyjdzie sprzed twego oblicza, niech
twoje oczy widzą to, co słuszne. 3 Doświadczyłeś
moje serce, nawiedziłeś [mnie] nocą, wypróbowałeś
mnie ogniem, ale nic nie znalazłeś. Postanowiłem,
że moje usta nie zgrzeszą. 4 Co się tyczy spraw
ludzkich, dzięki słowom twoich ust wystrzegałem się
dróg okrutnika. 5 Zatrzymaj moje kroki na twoich
drogach, aby nie zachwiały się moje nogi. 6 Wzywam
cię, Boże, bo mnie wysłuchasz. Nakłoń ku mnie swego
ucha, wysłuchaj moich słów. 7 Okaż swoje miłosierdzie,
ty, który wybawiasz ufających tobie od tych, którzy
powstają przeciwko twojej prawicy. 8 Strzeż mnie
jak źrenicy oka, ukryj mnie w cieniu swych skrzydeł;
9 Przed niegodziwymi, którzy mnie gnębią, [przed]
wrogami mojej duszy, którzy mnie osaczyli. 10 Okryli
się swoim tłuszczem, zuchwale mówią swymi ustami.
11 Gdziekolwiek idziemy, otaczają nas, wytężają swój
wzrok, aby nas powalić na ziemię. 12 Podobni są do
lwa żądnego łupu, do lwiątka siedzącego w ukryciu. 13
Powstań, PANIE, wystąp przeciwko niemu i powal go,
swoim mieczem ocal moją duszę od niegodziwego; 14
A swoją ręką, PANIE, od ludzi, od ludzi tego świata,
których udziałem jest to życie, a których brzuchy
napełniasz swymi skarbami, tak że nasyceni są [nawet]
ich synowie, a resztę zostawiają ich dzieciom. 15 Ja
[zaś] w sprawiedliwości ujrzę twe oblicze, a gdy się
obudzę, nasycę się twoim podobieństwem.

18 gdy go PAN ocalił z rąk wszystkich jego wrogów i
z ręki Saula. Powiedział wtedy: Będę cię miłował,
PANIE, mocy moja. 2 PAN moją skałą, moją twierdzą i
wybawicielem. Mój Bóg moją opoką, której będę ufał,
moją tarczą i rogiem mego zbawienia, moją warownią.
3 Wezwę PANA, [który jest] godny chwały, a będę
wybawiony od moich wrogów. 4 Ogarnęły mnie boleści
śmierci i zatrwożyły mnie potoki bezbożnych. 5 Boleści
piekła mnie oplotły, pochwyciły mnie sidła śmierci.
(Sheol h7585) 6 W moim utrapieniu wzywałem PANA i
wołałem do mego Boga. Ze swojej świątyni usłyszał
mój głos, a moje wołanie dotarło przed jego oblicze, do
jego uszu. 7 Wtedy ziemia poruszyła się i zadrżała, a
posady gór zatrzęsły się i zachwiały od jego gniewu. 8
Z jego nozdrzy unosił się dym, z jego ust [buchnął]
ogień trawiący, węgle zapaliły się od niego. 9 Nachylił
niebiosa i zstąpił, a ciemność [była] pod jego stopami.
10 Dosiadł cherubina i latał; latał na skrzydłach wiatru.
11 Z ciemności zrobił sobie ukrycie, namiotem wokół
niego były ciemne wody i gęste obłoki nieba. 12 Przed
jego blaskiem rozeszły się jego obłoki, grad i węgle
ogniste. 13 I zagrzmiał PAN na niebiosach, Najwyższy
wydał swój głos, grad i węgle ogniste. 14 Wypuścił
swe strzały i rozproszył ich, [cisnął] błyskawicami i ich
rozgromił. 15 I ukazały się głębiny wód, i odsłoniły się
fundamenty świata od twojego upomnienia, PANIE, i
od podmuchu tchnienia twoich nozdrzy. 16 Posłał z
wysoka, chwycił mnie, wyciągnął mnie z wielkich wód.
17 Ocalił mnie od potężnego wroga mego i od tych,
którzy mnie nienawidzą, choć byli ode mnie mocniejsi.
18 Zaskoczyli mnie w dniu mego utrapienia, lecz PAN
był moją podporą. 19 Wyprowadził mnie na miejsce
przestronne, wybawił mnie, bo mnie sobie upodobał.
20 Nagrodził mnie PAN według mojej sprawiedliwości,
oddał mi według czystości moich rąk. 21 Strzegłem
bowiem dróg PANA i nie odstąpiłem niegodziwie od
mego Boga. 22 Bo miałem przed oczyma wszystkie
jego nakazy i nie odrzucałem od siebie jego praw. 23
Byłem wobec niego nienaganny i wystrzegałem się
swojej nieprawości. 24 Dlatego oddał mi PAN według
mojej sprawiedliwości, według czystości moich rąk
przed jego oczyma. 25 [Ty] z miłosiernym miłosiernie
się obejdziesz, a z człowiekiem nienagannym postąpisz
nienagannie. 26 Wobec czystego okażesz się czysty,
a wobec przewrotnego postąpisz przewrotnie; 27
Ty bowiem lud strapiony wybawisz, a oczy wyniosłe
poniżysz. 28 Bo ty zapalisz moją pochodnię; PAN, Bóg
mój, rozjaśni moje ciemności. 29 Bo z tobą przebiłem
się przez wojsko, z moim Bogiem przeskoczyłem mur.
30 Droga Boga [jest] doskonała, słowo PANA w ogniu
wypróbowane. Tarczą jest dla wszystkich, którzy mu
ufają. 31 Bo któż jest Bogiem oprócz PANA? Któż skałą
oprócz naszego Boga? 32 To Bóg, który przepasuje
mnie mocą i doskonałą czyni moją drogę. 33 Moje nogi
czyni jak u łani i stawia mnie na wyżynach. 34 Ćwiczy
moje ręce do walki, tak że mogę kruszyć spiżowy
łuk swymi ramionami. 35 Dałeś mi też tarczę swego
zbawienia i wspierała mnie twoja prawica, a twoja
dobrotliwość uczyniła mnie wielkim. 36 Rozszerzyłeś
ścieżkę dla mych kroków, tak że moje stopy się nie

zachwiały. 37 Ścigałem moich wrogów i dopadłem [ich],
nie zawróciłem, aż ich nie wytraciłem. 38 Powaliłem
ich tak, że nie mogli powstać, upadli pod moje stopy.
39 Przepasałeś mnie mocą do walki, powaliłeś pod
moje stopy moich przeciwników. 40 Zmuszałeś moich
wrogów do ucieczki, abym wykorzenił tych, którzy mnie
nienawidzą. 41 Wołali, lecz nie [było] nikogo, kto by
[ich] wybawił; [wołali] do PANA, lecz ich nie wysłuchał.
42 Starłem ich jak proch na wietrze, wyrzuciłem jak
błoto uliczne. 43 Wyzwoliłeś mnie od kłótni ludzkich,
ustanowiłeś mnie głową narodów. Będzie mi służył lud,
którego nie znałem. 44 Jak tylko usłyszą [o mnie], będą
mi posłuszni, cudzoziemcy będą udawać uległość.
45 Cudzoziemcy zmarnieją i będą drżeć w swoich
warowniach. 46 PAN żyje, [niech będzie] błogosławiona
moja skała, niech będzie wywyższony Bóg mego
zbawienia. 47 Bóg dokonuje za mnie zemsty i poddaje
mi narody. 48 [Ty] wyzwalasz mnie od moich wrogów; ty
wywyższyłeś mnie ponad moich przeciwników, ocaliłeś
mnie od gwałtownika. 49 Dlatego będę cię, PANIE,
sławił wśród narodów i będę śpiewał twemu imieniu.
50 Bo dajesz wielkie wybawienie swemu królowi i na
wieki okazujesz miłosierdzie swemu pomazańcowi
Dawidowi i jego potomstwu.

19 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. Niebiosa
głoszą chwałę Boga, a firmament obwieszcza
dzieło jego rąk. 2 Dzień dniowi opowiada słowo, a noc
nocy oznajmia wiedzę. 3 Nie ma języka ani mowy, w
których nie słychać ich głosu. 4 Ich zasięg rozchodzi
się po całej ziemi i na krańce świata ich słowa. Na
nich wystawił namiot słońcu. 5 A ono wychodzi jak
oblubieniec ze swojej komnaty, cieszy się jak mocarz,
który rozpoczyna bieg. 6 Wyrusza z jednego krańca
nieba i obchodzi je aż na drugi kraniec, a nic nie
ukryje się przed jego żarem. 7 Prawo PANA jest
doskonałe, nawracające duszę; świadectwo PANA
pewne, dające mądrość prostemu. 8 Nakazy PANA
[są] prawe, radujące serce; przykazanie PANA czyste,
oświecające oczy. 9 Bojaźń PANA jest czysta, trwająca
na wieki; sądy PANA prawdziwe, wszystkie są słuszne.
10 Bardziej pożądane niż złoto, niż mnóstwo szczerego
złota, i słodsze niż miód, nawet niż plaster miodu. 11
Także twój sługa jest przez nie pouczony, a kto ich
przestrzega, otrzymuje wielką nagrodę. 12 Lecz kto
dostrzeże [własne] błędy? Oczyść mnie z [tych, które
są] ukryte przede mną. 13 Chroń też swego sługę
od zuchwałych [grzechów], aby nie panowały nade
mną. Wtedy będę nienaganny i wolny od wielkiego
przestępstwa. 14 Niech będą ci miłe słowa moich ust
i rozmyślanie mego serca, PANIE, moja Skało i mój
Odkupicielu!

20 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. Niech
cię wysłucha PAN w dniu utrapienia, niech cię
chroni imię Boga Jakuba. 2 Niech ci ześle pomoc
ze świątyni i niech cię wesprze z Syjonu. 3 Niech
pamięta wszystkie twoje ofiary i niech przyjmie twoje
całopalenia. (Sela) 4 Niech da ci [wszystko], czego
pragnie twoje serce, i każdy twój zamysł niech wypełni.
5 Będziemy się radować z twojego zbawienia i w imię
naszego Boga sztandary podniesiemy. Niech PAN
spełni wszystkie twoje prośby. 6 Teraz wiem, że PAN
wybawia swego pomazańca, wysłucha go ze swego
świętego nieba zbawczą mocą swojej prawicy. 7 Jedni
[pokładają ufność] w rydwanach, inni w koniach, lecz
my będziemy wspominać imię PANA, naszego Boga.
8 Tamci zachwiali się i upadli, a my powstaliśmy i
ostoimy się. 9 PANIE, wybaw [nas], a król niech nas
wysłucha w dniu naszego wołania.

21 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. PANIE,
król cieszy się z twojej mocy i bardzo się raduje
twoim zbawieniem. 2 Spełniłeś pragnienie jego serca i
prośbie jego ust nie odmówiłeś. (Sela) 3 Wyszedłeś
mu bowiem naprzeciw z hojnymi błogosławieństwami,
koronę szczerozłotą włożyłeś mu na głowę. 4 Prosił
cię o życie i dałeś mu [je], długie dni na wieki wieków.
5 Wielka jest jego chwała dzięki twemu zbawieniu,
okryłeś go sławą i dostojeństwem; 6 Bo uczyniłeś go
błogosławieństwem na wieki, rozradowałeś go swoim
obliczem. 7 Król bowiem w PANU pokłada nadzieję i
nie zachwieje się dzięki miłosierdziu Najwyższego. 8
Twoja ręka znajdzie wszystkich twoich wrogów; twoja
prawica dosięgnie [wszystkich], którzy cię nienawidzą.
9 Uczynisz ich jakby piecem ognistym w czasie twego
gniewu; PAN w swojej zapalczywości pochłonie ich, a
ogień ich strawi. 10 Wytracisz z ziemi ich ród, a ich
potomstwo spośród synów ludzkich. 11 Bo zamierzali
zło przeciwko tobie, uknuli spisek, [którego] nie mogli
[wykonać]. 12 Dlatego ich zmusisz do ucieczki, [strzały]
na twej cięciwie wymierzysz w ich twarze. 13 Powstań,
PANIE, w swojej mocy; będziemy śpiewać i wysławiać
twą potęgę.

22 Przewodnikowi chóru, na Ajjelet haszahar. Psalm
Dawida. Boże mój, Boże mój, czemu mnie
opuściłeś? [Czemu] jesteś [tak] daleki od wybawienia
mnie, od słów mego jęku? 2 Boże mój, wołam we
dnie, a nie odzywasz się do mnie; w nocy, a nie mogę
się uspokoić. 3 Ale ty jesteś Święty, mieszkający
wśród chwały Izraela. 4 Tobie ufali nasi ojcowie,
ufali i wyzwoliłeś ich. 5 Do ciebie wołali i zostali
wybawieni, tobie ufali i się nie zawiedli. 6 Ja zaś
jestem robakiem, a nie człowiekiem, pośmiewiskiem
ludzi i wzgardą ludu. 7 Wszyscy, którzy mnie widzą,

szydzą ze mnie, wykrzywiają usta, potrząsają głową,
[mówiąc]: 8 Zaufał PANU, niech go wyzwoli; niech go
ocali, skoro go kocha. 9 Ale to ty mnie wydobyłeś z
łona, napełniłeś mnie ufnością jeszcze u piersi mojej
matki. 10 Na ciebie byłem zdany od narodzenia, od
łona matki ty jesteś moim Bogiem. 11 Nie oddalaj
się ode mnie, bo utrapienie bliskie, a nie ma nikogo,
kto by [mnie] wspomógł. 12 Otoczyło mnie mnóstwo
cielców, osaczyły mnie byki Baszanu. 13 Rozwarły
na mnie swe paszcze jak lew drapieżny i ryczący. 14
Rozpłynąłem się jak woda i rozłączyły się wszystkie
moje kości; moje serce stało się jak wosk, roztopiło się
w moim wnętrzu. 15 Moja siła wyschła jak skorupa, a
mój język przylgnął do podniebienia; położyłeś mnie w
prochu śmierci. 16 Psy bowiem mnie osaczyły, obległa
mnie zgraja złoczyńców; przebili moje ręce i nogi. 17
Mogę policzyć wszystkie moje kości; a oni patrzą na
mnie, przypatrują się. 18 Dzielą między siebie moje
szaty i o moją tunikę rzucają losy. 19 Ale ty, PANIE,
nie oddalaj się; mocy moja, spiesz mi na ratunek. 20
Ocal od miecza moją duszę, od mocy psów cenną
[duszę] moją. 21 Wybaw mnie z lwiej paszczy, [bo] i
od rogów jednorożców mnie ocaliłeś. 22 Będę głosił
twoje imię moim braciom, będę cię chwalił pośród
zgromadzenia. 23 Chwalcie PANA, wy, którzy się
go boicie; wysławiajcie go, całe potomstwo Jakuba;
bójcie się go, wszyscy potomkowie Izraela. 24 Bo nie
wzgardził ani się nie brzydził utrapieniem ubogiego,
ani nie ukrył przed nim swego oblicza, lecz gdy [ten]
do niego wołał, wysłuchał go. 25 Od ciebie [pochodzi]
moja chwała w wielkim zgromadzeniu; wypełnię swoje
śluby wobec tych, którzy się ciebie boją. 26 Ubodzy
będą jeść i nasycą się, chwalić PANA będą ci, którzy
go szukają; wasze serce będzie żyć na wieki. 27
Przypomną sobie i nawrócą się do PANA wszystkie
krańce ziemi i oddadzą pokłon przed twoim obliczem
wszystkie rodziny narodów. 28 Do PANA bowiem
należy królestwo i on panuje nad narodami. 29 Wszyscy
bogaci ziemi będą jeść i oddawać mu pokłon, upadną
przed jego obliczem wszyscy, którzy zstępują w proch,
którzy nie mogą swej duszy zachować przy życiu. 30
Potomstwo będzie mu służyć i będzie poczytane Panu
za pokolenie. 31 Przyjdą i ludowi, który się narodzi,
opowiedzą jego sprawiedliwość – że on tak uczynił.

23 Psalm Dawida. PAN jest moim pasterzem,
niczego mi nie zabraknie. 2 Sprawia, że kładę
się na zielonych pastwiskach, prowadzi mnie nad
spokojne wody. 3 Posila moją duszę, prowadzi mnie
ścieżkami sprawiedliwości ze względu na swoje imię.
4 Choćbym nawet chodził doliną cienia śmierci, zła
się nie ulęknę, bo ty jesteś ze mną; twoja laska i kij
pocieszają mnie. 5 Zastawiasz przede mną stół wobec
moich wrogów, namaszczasz mi głowę olejkiem, mój
kielich przelewa się. 6 Zaprawdę dobroć i miłosierdzie
pójdą w ślad za mną po wszystkie dni mego życia i
będę mieszkał w domu PANA przez długie czasy.

24 Psalm Dawida. Do PANA należy ziemia i
wszystko, co ją napełnia, świat i jego mieszkańcy.
2 Na morzach bowiem ugruntował go i utwierdził na
rzekach. 3 Któż wstąpi na górę PANA? Kto stanie w
jego świętym miejscu? 4 [Człowiek] rąk nieskalanych
i czystego serca, który nie skłania swej duszy ku
marności i nie przysięga podstępnie. 5 On otrzyma
błogosławieństwo od PANA i sprawiedliwość od Boga,
swego Zbawiciela. 6 To jest pokolenie tych, którzy go
szukają, którzy szukają twego oblicza, [Boże] Jakuba.
(Sela) 7 Podnieście, o bramy, wasze głowy; podnieście
się, wrota odwieczne, aby wszedł Król chwały. 8
Któż jest tym Królem chwały? PAN mocny i potężny,
PAN potężny w boju. 9 Podnieście, o bramy, wasze
głowy; podnieście się, wrota odwieczne, aby wszedł
Król chwały. 10 Któż jest tym Królem chwały? PAN
zastępów, on [jest] Królem chwały. (Sela)

25 Psalm Dawida. Do ciebie, PANIE, wznoszę
moją duszę. 2 Mój Boże, tobie ufam, niech nie
doznam wstydu; niech moi wrogowie nie tryumfują
nade mną. 3 Zaprawdę nikt, kto ciebie oczekuje, nie
dozna wstydu; zawstydzą się ci, którzy bez powodu
popełniają nieprawość. 4 PANIE, daj mi poznać twe
drogi, naucz mnie twoich ścieżek. 5 Prowadź mnie w
twojej prawdzie i pouczaj mnie, bo ty jesteś Bogiem
mego zbawienia; ciebie co dzień oczekuję. 6 Pamiętaj
o swoim miłosierdziu, PANIE, i o twoich łaskach, które
trwają od wieków. 7 I nie wspominaj grzechów mojej
młodości i moich występków; pamiętaj o mnie według
twego miłosierdzia, ze względu na twą dobroć, PANIE.
8 PAN [jest] dobry i prawy, dlatego grzeszników naucza
drogi. 9 Poprowadzi pokornych w sprawiedliwości,
pokornych nauczy swojej drogi. 10 Wszystkie ścieżki
PANA [to] miłosierdzie i prawda dla tych, którzy strzegą
jego przymierza i świadectwa. 11 PANIE, przez wzgląd
na twoje imię przebacz moją nieprawość, bo jest
wielka. 12 Który to człowiek, co się boi PANA? Nauczy
go drogi, którą ma wybrać. 13 Jego dusza będzie trwać
w szczęściu i jego potomstwo odziedziczy ziemię. 14
Tajemnica PANA jest objawiona tym, którzy się go
boją, oznajmi im swoje przymierze. 15 Moje oczy
nieustannie [patrzą] na PANA, bo on wyrwie z sidła
moje nogi. 16 Zwróć się ku mnie i zmiłuj się nade mną,
bo jestem nędzny i opuszczony. 17 Utrapienia mego
serca rozmnożyły się, wyzwól mnie z moich udręczeń.
18 Spójrz na moje utrapienie i trud i przebacz wszystkie
moje grzechy. 19 Popatrz, jak wielu jest moich wrogów

i jak strasznie mnie nienawidzą. 20 Strzeż mojej duszy
i ocal mnie, abym nie doznał wstydu; w tobie bowiem
pokładam nadzieję. 21 Niech mnie strzegą uczciwość i
prawość, bo ciebie oczekuję. 22 Boże, wybaw Izraela
ze wszystkich jego udręczeń.

26 Psalm Dawida. Osądź mnie, PANIE, bo postępuję
uczciwie, zaufałem PANU i nie zachwieję się. 2
Zbadaj mnie, PANIE, i doświadcz mnie; poddaj próbie
moje nerki i serce. 3 Mam bowiem twoje miłosierdzie
przed oczyma i postępuję w twojej prawdzie. 4 Nie
zasiadałem z ludźmi próżnymi i nie zadaję się z
obłudnikami. 5 Nienawidzę zgromadzenia złoczyńców
i z niegodziwymi nie usiądę. 6 Umyję w niewinności
swoje ręce i obejdę twój ołtarz, PANIE; 7 Aby wznosić
głos dziękczynienia i opowiadać o wszystkich twoich
cudach. 8 PANIE, miłuję dom, w którym mieszkasz, i
miejsce, gdzie przebywa twoja chwała. 9 Nie zabieraj
mojej duszy z grzesznikami ani mojego życia z
krwawymi ludźmi; 10 W ich rękach jest przewrotność,
a ich prawica pełna [jest] przekupstwa. 11 Lecz ja
będę postępować uczciwie, odkup mnie i zmiłuj się
nade mną. 12 Moja noga stoi na równej drodze, będę
błogosławił PANA w zgromadzeniach.

27 Psalm Dawida. PAN jest moją światłością i moim
zbawieniem, kogóż będę się bać? PAN jest mocą
mego życia, kogóż mam się lękać? 2 Gdy złoczyńcy,
moi przeciwnicy i wrogowie, wystąpili przeciwko mnie,
aby pożreć moje ciało, potknęli się i upadli. 3 Choćby
wojsko rozbiło naprzeciw mnie obóz, moje serce się
nie ulęknie; choćby wojna wybuchła przeciw mnie,
nawet wtedy będę ufał. 4 O jedno proszę PANA i o
to będę zabiegał: abym mieszkał w domu PANA po
wszystkie dni mego życia, abym oglądał piękno PANA i
dowiadywał się w jego świątyni. 5 Skryje mnie bowiem
w dniu niedoli w swoim przybytku, schowa mnie w
ukryciu swego namiotu [i] wyniesie mnie na skałę.
6 A teraz moja głowa będzie wzniesiona nad moimi
nieprzyjaciółmi, którzy mnie otaczają; będę składał w
jego przybytku ofiary radości, będę śpiewał i oddawał
PANU chwałę. 7 Usłysz, PANIE, mój głos, [gdy] wołam;
zmiłuj się nade mną i wysłuchaj mnie. 8 [Gdy mówiłeś]:
Szukajcie mojego oblicza, moje serce mówiło do ciebie:
Twojego oblicza, PANIE, będę szukać. 9 Nie ukrywaj
przede mną twojego oblicza ani nie odtrącaj w gniewie
swego sługi; ty jesteś moją pomocą, nie opuszczaj
mnie i nie odchodź, Boże mego zbawienia. 10 Choćby
ojciec i matka opuścili mnie, to PAN mnie przygarnie.
11 Naucz mnie, PANIE, twojej drogi i prowadź mnie
ścieżką prostą ze względu na moich wrogów. 12
Nie wydawaj mnie na pastwę moich nieprzyjaciół,
bo powstali przeciwko mnie fałszywi świadkowie i ci,
którzy dyszą okrucieństwem. 13 [Zniechęciłbym się],
gdybym nie wierzył, że będę oglądał dobroć PANA w
ziemi żyjących. 14 Oczekuj PANA, bądź dzielny, [a on]
umocni twoje serce; oczekuj więc PANA.

28 Psalm Dawida. Do ciebie wołam, PANIE, Skało
moja; nie bądź głuchy na moje [wołanie], abym
jeśli się nie odezwiesz, nie stał się podobny do
zstępujących do dołu. 2 Usłysz głos mego błagania,
gdy wołam do ciebie, gdy podnoszę ręce ku twojemu
miejscu najświętszemu. 3 Nie zabieraj mnie z
niegodziwymi i z czyniącymi nieprawość, którzy mówią
o pokoju z bliźnimi, a zło [jest] w ich sercach. 4 Oddaj
im według ich uczynków i według zła ich postępków;
według czynów ich rąk odpłać im, oddaj im, co im
się należy. 5 Skoro nie zważają na czyny PANA ani
na dzieła jego rąk, on zniszczy ich i nie odbuduje. 6
Błogosławiony [niech będzie] PAN, bo wysłuchał głosu
mego błagania. 7 PAN jest moją siłą i tarczą, moje
serce jemu zaufało i doznałem pomocy; dlatego moje
serce się rozweseliło i moją pieśnią będę go chwalić.
8 PAN jest siłą dla swoich i twierdzą zbawienia swego
pomazańca. 9 Wybaw twój lud, [PANIE], błogosław
twemu dziedzictwu, paś ich i nieś na wieki.

29 Psalm Dawida. Oddajcie PANU, synowie
mocarzy, oddajcie PANU chwałę i moc. 2
Oddajcie PANU chwałę [należną] jego imieniu, oddajcie
PANU pokłon w ozdobie świętości. 3 Głos PANA nad
wodami; zagrzmiał Bóg chwały, PAN nad wielkimi
wodami. 4 Głos PANA potężny, głos PANA pełen
majestatu. 5 Głos PANA łamie cedry, PAN łamie cedry
Libanu; 6 I sprawia, że skaczą jak cielę, Liban i Sirion
jak młody jednorożec. 7 Głos PANA krzesze płomienie
ognia. 8 Głos PANA wstrząsa pustynią, PAN wstrząsa
pustynią Kadesz. 9 Głos PANA sprawia, że z bólem
rodzą łanie i ogołacają się lasy, a w jego świątyni
każdy opowiada o [jego] chwale. 10 PAN zasiada nad
potopem, PAN zasiada [jako] Król na wieki. 11 PAN
doda mocy swojemu ludowi, PAN pobłogosławi swój
lud pokojem.

30 Psalm i pieśń na poświęcenie przybytku Dawida.
PANIE, będę cię wywyższać, bo podniosłeś mnie
i nie pozwoliłeś mym wrogom cieszyć się z mojego
powodu. 2 PANIE, Boże mój, wołałem do ciebie i
uzdrowiłeś mnie. 3 PANIE, wyprowadziłeś moją duszę
z piekła, zachowałeś mnie przy życiu, abym nie zstąpił
do dołu. **(Sheol h7585)** 4 Śpiewajcie PANU, święci jego, i
wysławiajcie [go], wspominając jego świętość. 5 Jego
gniew bowiem trwa tylko chwilę, a jego łaskawość
przez [całe] życie; choćby płacz trwał przez noc,
rankiem nastanie radość. 6 Powiedziałem w czasie
mej pomyślności: Nigdy się nie zachwieję. 7 PANIE,

w swojej łaskawości umocniłeś moją górę; ale gdy
ukryłeś swoje oblicze, strwożyłem się. 8 Wołałem do
ciebie, PANIE, modliłem się do PANA: 9 Jaki pożytek z
mojej krwi, gdybym zstąpił do dołu? Czy proch będzie
cię chwalić? Czy będzie głosić twoją prawdę? 10
Usłysz, PANIE, i zmiłuj się nade mną; PANIE, bądź
moim pomocnikiem. 11 Mój płacz zmieniłeś w taniec,
zdjąłeś [ze mnie] wór [pokutny], a przepasałeś mnie
radością; 12 Aby [moja] chwała śpiewała ci i nie milkła;
PANIE, mój Boże, będę cię wysławiać na wieki.

31 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. W tobie,
PANIE, pokładam nadzieję, niech nigdy nie
doznam wstydu, wyzwól mnie w swojej sprawiedliwości.
2 Nakłoń ku mnie swego ucha, czym prędzej mnie ocal;
bądź mi mocną skałą, domem obronnym, abyś mnie
wybawił. 3 Ty bowiem jesteś moją skałą i twierdzą;
dlatego przez wzgląd na twoje imię kieruj mnie i
prowadź. 4 Wyciągnij mnie z sieci, którą zastawili na
mnie, bo ty jesteś moją siłą. 5 W twoje ręce powierzam
mego ducha; odkupiłeś mnie, PANIE, Boże wierny. 6
Nienawidzę tych, którzy zważają na próżne marności,
bo ja w PANU pokładam nadzieję. 7 Będę się radował
i weselił w twoim miłosierdziu, bo wejrzałeś na moje
utrapienie [i] poznałeś udręki mojej duszy; 8 I nie
wydałeś mnie w ręce wroga, postawiłeś moje nogi na
miejscu przestronnym. 9 Zmiłuj się nade mną, PANIE,
bo jestem uciśniony, od żałości osłabły moje oczy,
[a także] moja dusza i moje wnętrzności. 10 W bólu
bowiem upływa moje życie, a moje lata na wzdychaniu;
moja siła osłabła z powodu mej nieprawości, a
moje kości wyschły. 11 Stałem się pośmiewiskiem
dla wszystkich moich wrogów, zwłaszcza dla moich
sąsiadów, i postrachem dla znajomych; ci, którzy
mnie widzą na dworze, uciekają przede mną. 12
Zapomniano o mnie jak o umarłym, stałem się jak
rozbite naczynie. 13 Słyszę bowiem oszczerstwa wielu;
strach [czai się] zewsząd; gdy wspólnie naradzają
się przeciwko mnie, spiskują, jak odebrać mi życie.
14 Ale ja zaufałem tobie, PANIE; powiedziałem: Ty
jesteś moim Bogiem. 15 Mój czas [jest] w twoich
rękach, ocal mnie z ręki moich nieprzyjaciół i od tych,
którzy mnie prześladują. 16 Rozjaśnij swe oblicze nad
twoim sługą, wybaw mnie w twoim miłosierdziu. 17
PANIE, niech nie doznam wstydu, skoro cię wzywam;
niech niegodziwi się wstydzą i zamilkną w grobie.
(Sheol h7585) 18 Niech zaniemówią wargi kłamliwe,
które w pysze i pogardzie mówią krzywdzące [słowa]
przeciwko sprawiedliwemu. 19 Jakże wielka [jest] twoja
dobroć, którą zachowujesz dla bojących się ciebie i
okazujesz tym, co ufają tobie wobec synów ludzkich! 20
Ukryjesz ich pod osłoną twojej obecności przed pychą
człowieka, ochronisz ich w namiocie przed kłótliwymi
językami. 21 Błogosławiony [niech będzie] PAN, bo
okazał mi swą cudowną łaskę w mieście warownym.
22 Powiedziałem w pośpiechu: Odrzuciłeś mnie sprzed
twych oczu; lecz ty wysłuchałeś głosu mego błagania,
gdy wołałem do ciebie. 23 Miłujcie PANA, wszyscy jego
święci, [bo] PAN strzeże wiernych, a postępującym
wyniośle odpłaca z nawiązką. 24 Bądźcie dzielni,
wszyscy, którzy pokładacie nadzieję w PANU, a [on]
umocni wasze serca.

32 Psalm Dawida. Pieśń pouczająca. Błogosławiony
[ten], komu przebaczono występek, komu grzech
zakryto. 2 Błogosławiony człowiek, któremu PAN
nie poczytuje nieprawości i w którego duchu nie ma
podstępu. 3 Gdy milczałem, moje kości schły od moich
całodziennych narzekań. 4 We dnie i w nocy bowiem
ciążyła na mnie twoja ręka, usychałem jak podczas
letniej suszy. (Sela) 5 Wyznałem ci swój grzech i nie
kryłem mojej nieprawości. Powiedziałem: Wyznam
moje występki PANU, a ty przebaczyłeś nieprawość
mego grzechu. (Sela) 6 Dlatego do ciebie będzie się
modlił każdy pobożny w czasie, gdy można cię znaleźć;
nawet w czasie powodzi wielkich wód, one go nie
dosięgną. 7 Ty jesteś moim schronieniem, zachowasz
mnie od ucisku; otaczasz [mnie] pieśniami wybawienia.
(Sela) 8 Pouczę cię i nauczę cię drogi, którą masz
kroczyć, poprowadzę cię swoim okiem. 9 Nie bądźcie
bezrozumni jak koń [czy] jak muł, których pyski trzeba
okiełznać uzdą i wędzidłem, aby się na ciebie nie
porywały. 10 Wiele cierpień [spada] na niegodziwego,
lecz ufającego PANU otoczy miłosierdzie. 11 Weselcie
się w PANU i radujcie się sprawiedliwi, wykrzykujcie
[radośnie], wszyscy prawego serca.

33 Weselcie się w PANU, sprawiedliwi, [bo] prawym
przystoi chwała. 2 Wysławiajcie PANA na harfie,
śpiewajcie mu przy cytrze [i] z instrumentem o dziesięciu
strunach. 3 Śpiewajcie mu nową pieśń, pięknie i
głośno mu grajcie. 4 Słowo PANA bowiem [jest] prawe
i wszystkie jego dzieła [są dokonane w] wierności.
5 On miłuje sprawiedliwość i sąd, pełna jest ziemia
miłosierdzia PANA. 6 Słowem PANA zostały uczynione
niebiosa i tchnieniem jego ust wszystkie ich zastępy. 7
On gromadzi wody morskie jak na stos i w skarbcach
zbiera głębiny. 8 Niech cała ziemia boi się PANA,
niech się go lękają wszyscy mieszkańcy świata. 9 On
bowiem przemówił i stało się; on rozkazał i powstało.
10 PAN udaremnia zamiary narodów, niweczy zamysły
ludów. 11 Zamiar PANA trwa na wieki, myśli jego
serca z pokolenia na pokolenie. 12 Błogosławiony
naród, którego Bogiem jest PAN; lud, który on wybrał
sobie na dziedzictwo. 13 PAN patrzy z nieba, widzi
wszystkich synów ludzkich. 14 Z miejsca, w którym

przebywa, spogląda na wszystkich mieszkańców ziemi.
15 Ukształtował serce każdego z nich, przygląda się
wszystkim ich czynom. 16 Nie wybawi króla liczne
wojsko [ani] nie ocali wojownika wielka siła. 17 Koń
jest zwodniczy w wybawieniu, nie ocali swą wielką
siłą. 18 Oto oko PANA nad tymi, którzy się go boją,
nad tymi, którzy ufają jego miłosierdziu; 19 Aby ocalić
od śmierci ich duszę i żywić ich w czasie głodu. 20
Nasza dusza oczekuje PANA, on [jest] naszą pomocą i
tarczą. 21 W nim bowiem rozraduje się nasze serce,
bo ufamy jego świętemu imieniu. 22 Niech będzie nad
nami twoje miłosierdzie, PANIE, według pokładanej w
tobie nadziei.

34 Psalm Dawida, gdy zmienił swoje zachowanie
przed Abimelekiem i wypędzony przez niego,
odszedł. Będę błogosławił PANA w każdym czasie,
jego chwała zawsze [będzie] na moich ustach. 2 Moja
dusza będzie się chlubić PANEM; pokorni [to] usłyszą i
rozradują się. 3 Uwielbiajcie PANA ze mną i wspólnie
wywyższajmy jego imię. 4 Szukałem PANA, a on
mnie wysłuchał i uwolnił od wszystkich mych trwóg.
5 Spojrzeli na niego i rozpromienili się, a ich oblicza
nie doznały wstydu. 6 Ten oto biedak wołał, a PAN
wysłuchał i wybawił go ze wszystkich jego utrapień. 7
Anioł PANA rozbija obóz dokoła tych, którzy się go
boją, i wybawia ich. 8 Skosztujcie i zobaczcie, jak
dobry jest PAN: Błogosławiony człowiek, który mu ufa.
9 Bójcie się PANA, jego święci, bo niczego nie braknie
tym, którzy się go boją. 10 Lwięta cierpią niedostatek i
głód, lecz szukającym PANA nie zabraknie żadnego
dobra. 11 Chodźcie, synowie, słuchajcie mnie; nauczę
was bojaźni PANA. 12 Który człowiek chce [długo]
żyć i pragnie [wiele] dni, aby móc oglądać dobro?
13 Strzeż swego języka od zła, a swoich warg od
podstępnej mowy. 14 Odwróć się od zła i czyń dobrze,
szukaj pokoju i dąż do niego. 15 Oczy PANA [są
zwrócone] na sprawiedliwych, a jego uszy [nachylone]
na ich wołanie; 16 [Lecz] oblicze PANA [jest] przeciwko
złoczyńcom, aby pamięć o nich wymazać z ziemi. 17
Wołają [sprawiedliwi], a PAN wysłuchuje ich i uwalnia
od wszelkich trudności. 18 Bliski [jest] PAN skruszonym
w sercu i wybawia złamanych na duchu. 19 Liczne
[są] cierpienia sprawiedliwego, ale PAN uwalnia go od
nich wszystkich. 20 On strzeże wszystkich jego kości;
ani jedna z nich nie będzie złamana. 21 Zło zabija
niegodziwego i ci, którzy nienawidzą sprawiedliwego,
będą zniszczeni; 22 PAN odkupi dusze swoich sług i
nie będą zniszczeni ci, którzy mu ufają.

35 Psalm Dawida. Spieraj się, PANIE, z tymi, którzy
się ze mną spierają; walcz z tymi, którzy walczą
ze mną. 2 Chwyć tarczę i puklerz i powstań mi na
pomoc. 3 Dobądź włóczni i zagrodź drogę tym, którzy
mnie prześladują. Powiedz mojej duszy: Ja [jestem]
twoim zbawieniem. 4 Niech hańba i wstyd okryją
tych, którzy czyhają na moją duszę; niech cofną się
i niech będą zawstydzeni ci, którzy obmyślają zło
przeciwko mnie. 5 Niech będą jak plewy na wietrze i
niech anioł PANA ich rozproszy. 6 Niech droga ich
będzie ciemna i śliska i niech anioł PANA ich ściga. 7
Bez powodu bowiem zastawili na mnie w dole sieci,
bez powodu wykopali [dół] na moją duszę. 8 Niech
niespodziewanie przyjdzie na nich zniszczenie; niech
złowi ich sieć, którą zastawili. Niech w nią wpadną
ku zniszczeniu. 9 A moja dusza będzie się radować
w PANU, będzie się weselić jego zbawieniem. 10
Wszystkie moje kości powiedzą: PANIE, któż podobny
do ciebie, który uwalniasz uciśnionego od silniejszego,
a nędznego i ubogiego od łupieżcy? 11 Powstają
fałszywi świadkowie i pytają mnie o to, czego nie wiem.
12 Odpłacają mi złem za dobro, [chcąc] pozbawić mnie
mojej duszy. 13 Lecz ja, gdy oni chorowali, wkładałem
wór [pokutny], umartwiałem postem moją duszę i moja
modlitwa wracała do mojej piersi. 14 Postępowałem
jak [z] przyjacielem, jak [z] bratem, uginałem się pod
brzemieniem smutku jak w żałobie po matce. 15
Lecz gdy ja byłem strapiony, oni się cieszyli i zbierali
się; gromadzili się przeciwko mnie nikczemni, a tego
nie widziałem; szarpali mnie nieustannie. 16 Wraz
z obłudnikami, szydercami i pochlebcami zgrzytali
na mnie zębami. 17 Panie, jak długo będziesz na to
patrzeć? Wybaw od zniszczenia moją duszę, od lwów
drogą [duszę] moją. 18 Będę cię wysławiał w wielkim
zgromadzeniu, wśród licznego ludu będę cię chwalił.
19 Niech się nie cieszą z mojego powodu ci, którzy
bez przyczyny są moimi wrogami, niech nie mrugają
okiem ci, którzy niesłusznie mnie nienawidzą. 20 Nie
mówią bowiem o pokoju, lecz przeciwko spokojnym
na ziemi obmyślają zdradliwe słowa. 21 Owszem,
otwierają przeciw mnie swe usta, mówiąc: Ha, ha!
Widzieliśmy [to] na własne oczy. 22 Widziałeś [to],
PANIE, nie milcz; Panie, nie oddalaj się ode mnie. 23
Obudź się i wystąp w mojej obronie, w mojej sprawie,
mój Boże i Panie! 24 Osądź mnie według swojej
sprawiedliwości, PANIE, mój Boże! Niech się nie cieszą
z mojego powodu. 25 Niech nie mówią w swoim sercu:
Ha! Tego chcieliśmy! Niech nie mówią: Pożarliśmy
go! 26 Niech się zawstydzą i zawiodą wszyscy, którzy
cieszą się z mojego nieszczęścia; niech się okryją
wstydem i hańbą ci, którzy wynoszą się nade mnie.
27 Ale niech śpiewają i radują się ci, którzy sprzyjają
mojej słusznej sprawie; niech mówią nieustannie:
Niech będzie wywyższony PAN, który pragnie pokoju

dla swego sługi. 28 A mój język będzie głosił twoją
sprawiedliwość [i] chwałę twoją przez cały dzień.

36 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida, sługi
PANA. Nieprawość niegodziwego świadczy w
mym sercu, [że] nie ma bojaźni Bożej przed jego
oczyma. 2 Schlebia sobie bowiem w swoich oczach,
[aż] jego nieprawość okaże się obrzydliwa. 3 Słowa
jego ust to niegodziwość i fałsz, porzucił mądrość i
czynienie dobra. 4 Na swoim łożu obmyśla nieprawość,
stoi na drodze niedobrej [i] nie brzydzi się złem. 5
PANIE, twoje miłosierdzie sięga niebios, twoja wierność
aż do obłoków. 6 Twoja sprawiedliwość jak najwyższe
góry, twoje sądy [jak] wielka przepaść; ty, PANIE,
zachowujesz ludzi i zwierzęta! 7 Jak cenne jest twoje
miłosierdzie, Boże! Dlatego synowie ludzcy chronią
się w cieniu twoich skrzydeł. 8 Nasycą się obfitością
twego domu, napoisz ich strumieniem twoich rozkoszy.
9 U ciebie bowiem jest źródło życia, w twojej światłości
ujrzymy światłość. 10 Roztocz twe miłosierdzie nad
tymi, którzy cię znają, a twoją sprawiedliwość nad
ludźmi prawego serca. 11 Niech nie następuje na
mnie noga pyszałka, niech nie wygania mnie ręka
niegodziwego. 12 Oto tam upadli czyniący nieprawość,
zostali powaleni i nie będą mogli powstać.

37 Psalm Dawida. Nie oburzaj się z powodu
złoczyńców ani nie zazdrość czyniącym
nieprawość. 2 Jak trawa bowiem prędko zostaną
podcięci i zwiędną jak świeża zieleń. 3 Ufaj PANU i
czyń dobrze; będziesz mieszkał na ziemi i na pewno
będziesz nakarmiony. 4 Rozkoszuj się PANEM, a
on spełni pragnienia twego serca. 5 Powierz PANU
swoją drogę i zaufaj mu, a on wszystko wykona; 6 I
wyniesie twoją sprawiedliwość jak światłość, a twoją
prawość jak południe. 7 Poddaj się PANU i oczekuj
go; nie oburzaj się na tego, komu powodzi się w
drodze, na człowieka, który spełnia swe złe zamiary.
8 Zaprzestań gniewu i zaniechaj zapalczywości; nie
zapalaj się gniewem do czynienia zła. 9 Złoczyńcy
bowiem będą wytępieni, a ci, którzy oczekują PANA,
odziedziczą ziemię. 10 Jeszcze chwila, a nie będzie
niegodziwego; spojrzysz na jego miejsce, a już go nie
będzie. 11 Lecz pokorni odziedziczą ziemię i będą się
rozkoszować obfitością pokoju. 12 Niegodziwy knuje
przeciwko sprawiedliwemu i zgrzyta na niego zębami.
13 Lecz Pan śmieje się z niego, bo widzi, że nadchodzi
jego dzień. 14 Niegodziwi dobyli miecz i napinają
swój łuk, aby powalić ubogiego i potrzebującego,
aby zgładzić tych, którzy idą prawą drogą; 15 Lecz
ich miecz przeszyje ich własne serca, a ich łuki
będą złamane. 16 Lepsza jest odrobina, którą ma
sprawiedliwy, niż wielkie bogactwa wielu niegodziwych;
17 Ramiona bowiem niegodziwych będą połamane,
ale sprawiedliwych PAN podtrzymuje. 18 PAN zna dni
nienagannych, ich dziedzictwo będzie trwać na wieki.
19 W czasie nieszczęścia nie doznają wstydu, a w
dniach głodu będą nasyceni. 20 Niegodziwi zaś wyginą,
a wrogowie PANA znikną jak tłuszcz barani, jak dym
się rozwieją. 21 Niegodziwy pożycza i nie zwraca, a
sprawiedliwy lituje się i rozdaje. 22 Błogosławieni przez
[PANA] odziedziczą ziemię, a przeklęci przez niego
zostaną wytępieni. 23 PAN kieruje krokami [dobrego]
człowieka i jego droga mu się podoba. 24 Choćby
upadł, nie zostanie [całkowicie] powalony, bo PAN
podtrzymuje [go] swą ręką. 25 Byłem młody i jestem
już stary, [lecz] nie widziałem sprawiedliwego, który
by był opuszczony, ani żeby jego potomstwo żebrało
o chleb. 26 Każdego dnia lituje się i pożycza, a jego
potomstwo [jest] błogosławione. 27 Odstąp od złego
i czyń dobrze, a będziesz trwał na wieki. 28 PAN
bowiem miłuje prawość i nie opuszcza swoich świętych,
strzeże ich na wieki; a potomstwo niegodziwych będzie
wytępione. 29 Sprawiedliwi odziedziczą ziemię i będą
na niej mieszkać na wieki. 30 Usta sprawiedliwego
wypowiadają mądrość, a jego język mówi o sądzie. 31
Prawo jego Boga [jest] w jego sercu, jego kroki się nie
zachwieją. 32 Niegodziwy czyha na sprawiedliwego
i szuka [sposobności], aby go zabić. 33 [Lecz] PAN
nie zostawi go w jego ręku i nie potępi, gdy będzie
sądzony. 34 Oczekuj PANA i strzeż jego drogi, a on
cię wywyższy, abyś odziedziczył ziemię; zobaczysz
zatracenie niegodziwych. 35 Widziałem niegodziwego
bardzo wyniosłego i rozpierającego się jak zielone
drzewo laurowe; 36 Lecz przeminął i oto już go nie
było; szukałem go, ale nie mogłem go znaleźć. 37
Spójrz na nienagannego i przypatruj się prawemu,
bo ten na końcu osiągnie pokój. 38 Lecz przestępcy
razem zginą, niegodziwi na końcu zostaną wytępieni.
39 Zbawienie zaś sprawiedliwych [pochodzi] od PANA;
[on jest] ich siłą w czasie utrapienia. 40 PAN ich
wspomoże i wyzwoli; wyzwoli ich od niegodziwych i
wybawi, bo w nim pokładają nadzieję.

38 Psalm Dawida. Dla przypomnienia. PANIE, nie
karć mnie w swym gniewie i nie karz mnie w
swojej zapalczywości. 2 Twoje strzały utkwiły bowiem
we mnie i ciąży na mnie twoja ręka. 3 Nie ma nic
zdrowego w moim ciele wskutek twego gniewu, nie ma
odpoczynku dla moich kości z powodu mojego grzechu.
4 Bo moje nieprawości sięgają ponad moją głowę,
obciążają mnie jak ciężkie brzemię. 5 Cuchną i ropieją
moje rany z powodu mej głupoty. 6 Jestem zgnębiony i
bardzo pochylony, przez cały dzień chodzę smutny.
7 Moje wnętrze bowiem pali straszna [dolegliwość]
i nie ma nic zdrowego w moim ciele. 8 Jestem

osłabiony i bardzo załamany, zawodzę z powodu
trwogi mego serca. 9 Panie, przed tobą [są] wszystkie
moje pragnienia i moje wzdychanie nie jest przed
tobą ukryte. 10 Moje serce trzepocze, opuściła mnie
siła, a światło moich oczu znikło. 11 Moi bliscy i
przyjaciele stronią od moich ran, a moi krewni stoją z
daleka. 12 Ci, którzy czyhają na moją duszę, zastawiają
sidła, a ci, którzy pragną mego nieszczęścia, mówią
przewrotnie i przez cały dzień knują podstępy. 13
Lecz ja niczym głuchy nie słyszałem i [byłem] jak
niemy, [który] nie otwiera swych ust. 14 I stałem się
jak człowiek, który [nic] nie słyszy i nie ma w ustach
upomnień. 15 Ciebie bowiem, PANIE, oczekuję; ty
odpowiesz, Panie, mój Boże. 16 Bo powiedziałem:
Niech się nie cieszą z mojego powodu; gdy moja noga
poślizgnie się, niech nie wynoszą się nade mnie. 17
Jestem bowiem bliski upadku i moja boleść zawsze
jest przede mną. 18 Wyznaję więc moją nieprawość i
boleję nad swoim grzechem. 19 Lecz moi wrogowie są
zdrowi i silni i namnożyło się tych, którzy bez powodu
mnie nienawidzą. 20 Odpłacają mi złem za dobro i
sprzeciwiają mi się, bo podążam za dobrem. 21 Nie
opuszczaj mnie, PANIE, mój Boże, nie oddalaj się
ode mnie. 22 Pospiesz mi z pomocą, Panie, moje
zbawienie.

39 Przewodnikowi chóru, Jedutunowi. Psalm
Dawida. Powiedziałem: Będę strzegł moich
dróg, abym nie zgrzeszył językiem; nałożę na usta
wędzidło, dopóki niegodziwy [będzie] przede mną. 2
Zaniemówiłem oniemiały, zamilkłem [nawet] w dobrej
[sprawie], lecz moja boleść się wzmagała. 3 Rozgorzało
we mnie serce; gdy rozmyślałem, zapłonął ogień, a
[wtedy] mój język tak przemówił: 4 PANIE, daj mi poznać
mój kres i miarę moich dni, abym wiedział, jak jestem
słaby. 5 Oto wymierzyłeś moje dni na szerokość dłoni,
a mój wiek jest niczym przed tobą; zaprawdę każdy
człowiek, nawet najlepszy, jest całkowitą marnością.
(Sela) 6 Doprawdy człowiek przemija jak cień; doprawdy
na próżno się kłopocze; gromadzi, a nie wie, kto to
zabierze. 7 A teraz czego mam oczekiwać, Panie? W
tobie jest moja nadzieja. 8 Uwolnij mnie od wszystkich
moich występków, nie wystawiaj mnie na pośmiewisko
głupca. 9 Zamilkłem i nie otworzyłem moich ust, bo ty
[to] sprawiłeś. 10 Oddal ode mnie twoje karanie, bo
ginę od uderzeń twojej ręki. 11 Gdy karą chłoszczesz
człowieka za nieprawość, [to] jak mól niszczysz jego
piękno; doprawdy marnością jest każdy człowiek.
(Sela) 12 Wysłuchaj mojej modlitwy, PANIE, i nakłoń
ucha na moje wołanie; nie bądź głuchy na moje łzy, bo
jestem gościem u ciebie [i] przychodniem, jak wszyscy
moi ojcowie. 13 Oszczędzaj mnie, abym się wzmacniał,
zanim odejdę i już mnie nie będzie.

40 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. Z tęsknotą
czekałem na PANA, a skłonił się ku mnie i
wysłuchał mojego wołania. 2 Wyciągnął mnie ze
strasznego dołu [i] z błota grząskiego [i] postawił moje
stopy na skale, i umocnił moje kroki. 3 I włożył w moje
usta nową pieśń, chwałę [dla] naszego Boga. Wielu to
zobaczy i ulęknie się, i zaufa PANU. 4 Błogosławiony
człowiek, który pokłada w PANU swoją nadzieję, a nie
ma względu na pysznych ani na tych, którzy podążają
za kłamstwem. 5 Wiele uczyniłeś cudów, PANIE, mój
Boże, a twoich zamysłów wobec nas nikt nie potrafi
wyliczyć przed tobą; gdybym chciał je opowiedzieć i
ogłosić, jest ich więcej, niż zdołałbym wypowiedzieć. 6
Ofiary i daru nie chciałeś, lecz otworzyłeś mi uszy;
nie żądałeś całopalenia i ofiary za grzech. 7 Wtedy
powiedziałem: Oto przychodzę, na początku księgi jest
napisane o mnie; 8 Pragnę czynić twoją wolę, mój
Boże, a twoje prawo jest w moim wnętrzu. 9 Głosiłem
[twoją] sprawiedliwość w wielkim zgromadzeniu; oto
nie powściągałem moich ust; ty wiesz [o tym], PANIE.
10 Twojej sprawiedliwości nie kryłem w głębi serca,
opowiadałem twoją wierność i zbawienie; nie taiłem
twego miłosierdzia i prawdy w wielkim zgromadzeniu.
11 Dlatego ty, PANIE, nie odmawiaj mi twej litości; twoje
miłosierdzie i prawda niech mnie zawsze strzegą.
12 Otoczyły mnie bowiem nieszczęścia, których nie
sposób zliczyć; dosięgły mnie moje nieprawości, tak
że nie mogę [ich] przejrzeć; więcej ich niż włosów na
mej głowie, więc serce we mnie ustaje. 13 PANIE, racz
mnie ocalić; PANIE, pospiesz mi na pomoc. 14 Niech
się zawiodą i zawstydzą wszyscy, którzy czyhają,
by zatracić moją duszę; niech się cofną i zawstydzą
ci, którzy mi źle życzą. 15 Niech będą spustoszeni
wskutek swej hańby ci, którzy mi mówią: Ha, ha! 16
Niech się radują i weselą w tobie wszyscy, którzy
cię szukają; niech ci, którzy miłują twoje zbawienie,
mówią zawsze: Niech PAN będzie wywyższony. 17
Ja [wprawdzie] jestem ubogi i nędzny, lecz Pan myśli
o mnie. Ty jesteś moją pomocą i wybawicielem, mój
Boże, nie zwlekaj.

41 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida.
Błogosławiony, kto zważa na ubogiego, PAN
go wybawi w dniu niedoli. 2 PAN będzie go strzegł,
zachowa przy życiu, będzie mu błogosławił na ziemi i
nie wyda go na pastwę jego wrogów. 3 PAN pokrzepi
go na łożu boleści, w czasie choroby poprawi całe jego
posłanie. 4 Powiedziałem: PANIE, zmiłuj się nade mną,
uzdrów moją duszę, bo zgrzeszyłem przeciwko tobie.
5 Moi wrogowie źle o mnie mówią: Kiedy on umrze
i zginie jego imię? 6 Jeśli któryś przychodzi mnie
odwiedzić, mówi obłudnie; w swoim sercu gromadzi
nieprawość, a gdy wychodzi, rozpowiada. 7 Wszyscy,

którzy mnie nienawidzą, szepczą wspólnie przeciwko
mnie, przeciwko mnie obmyślają zło; 8 [Mówiąc]:
Spadła na niego złośliwa zaraza, położył się i już nie
wstanie. 9 Nawet mój przyjaciel, któremu ufałem, który
jadł mój chleb, podniósł przeciwko mnie piętę. 10
Ale ty, PANIE, zmiłuj się nade mną i podnieś mnie,
abym im odpłacił. 11 Po tym poznam, że mnie sobie
upodobałeś, że mój wróg nie będzie triumfował nade
mną. 12 Ty zaś wesprzesz mnie ze względu na moją
uczciwość i na wieki postawisz mnie przed swoim
obliczem. 13 Błogosławiony PAN, Bóg Izraela, od
wieków aż na wieki. Amen, amen.

42 Przewodnikowi chóru. Psalm pouczający dla
synów Korego. Jak jeleń pragnie wód strumieni,
tak moja dusza pragnie ciebie, Boże. 2 Moja dusza
jest spragniona Boga, Boga żywego. Kiedy przyjdę i
ukażę się przed obliczem Boga? 3 Łzy stały się dla
mnie chlebem we dnie i w nocy, gdy mówią do mnie co
dzień: Gdzie jest twój Bóg? 4 Wylewam swą duszę, gdy
wspominam, jak krocząc w tłumie, szedłem z nimi do
domu Bożego wśród głosów radości i chwały, pośród
świętującego tłumu. 5 Dlaczego się smucisz, moja
duszo, i czemu się we mnie trwożysz? Zaufaj Bogu, bo
jeszcze będę go wysławiał [za] jego zbawcze oblicze.
6 Mój Boże, smuci się we mnie moja dusza, dlatego
wspominam cię z ziemi Jordanu i Hermonu, z góry
Misar. 7 Przepaść przyzywa przepaść szumem twoich
upustów; wszystkie twoje fale i nawałnice przewalają
się nade mną. 8 Lecz we dnie PAN udzieli mi swego
miłosierdzia, a w nocy [będzie] we mnie jego pieśń [i]
moja modlitwa do Boga mego życia. 9 Powiem Bogu,
mojej skale: Czemu o mnie zapomniałeś? Czemu
chodzę smutny z powodu ucisku wroga? 10 Jak rana
w moich kościach, tak mnie urągają moi wrogowie,
gdy mówią do mnie każdego dnia: Gdzie jest twój
Bóg? 11 Czemu się smucisz, moja duszo, i czemu się
we mnie trwożysz? Zaufaj Bogu, bo jeszcze będę go
wysławiał, [gdyż on jest] zbawieniem mego oblicza i
moim Bogiem.

43 Osądź mnie, Boże, broń mojej sprawy przeciwko
narodowi bezbożnemu; wybaw mnie od człowieka
podstępnego i bezbożnego; 2 Bo ty jesteś Bogiem
mojej siły. Czemu mnie odrzuciłeś? Czemu chodzę
smutny z powodu ucisku wroga? 3 Ześlij twoje światło
i prawdę, niech mnie wiodą i wprowadzą na twoją
świętą górę i do twoich przybytków. 4 Wtedy przystąpię
do ołtarza Bożego, do Boga, mojego wesela i radości;
będę cię wysławiał na harfie, Boże, mój Boże. 5
Czemu się smucisz, moja duszo, i czemu się we mnie
trwożysz? Zaufaj Bogu, bo jeszcze będę go wysławiał,
gdyż on jest zbawieniem mego oblicza i moim Bogiem.

44 Przewodnikowi chóru. Psalm pouczający dla
synów Korego. Boże, słyszeliśmy na własne
uszy, nasi ojcowie opowiadali nam o tym, czego
dokonałeś za ich dni, w czasach dawnych. 2 Ty
własną ręką wypędziłeś pogan, a ich osadziłeś;
wyniszczyłeś narody, a ich rozprzestrzeniłeś. 3 Nie
zdobyli bowiem ziemi swym mieczem ani ich nie
wybawiło własne ramię, lecz twoja prawica i twoje
ramię, i światło twego oblicza, bo upodobałeś ich sobie.
4 Ty jesteś moim Królem, o Boże; daj wybawienie
Jakubowi. 5 Dzięki tobie pokonamy naszych wrogów,
w twoje imię zdepczemy naszych przeciwników. 6 Nie
zaufam bowiem mojemu łukowi i nie wybawi mnie mój
miecz; 7 Lecz ty nas wybawiłeś od naszych wrogów i
zawstydziłeś tych, którzy nas nienawidzą. 8 Każdego
dnia chlubimy się Bogiem, a twoje imię będziemy
sławić na wieki. (Sela) 9 [Teraz] jednak odrzuciłeś nas
i zawstydziłeś, i nie wyruszasz z naszymi wojskami.
10 Sprawiłeś, że cofnęliśmy się przed wrogiem, a ci,
którzy nas nienawidzą, złupili nas. 11 Wydałeś nas
na rzeź jak owce i rozproszyłeś nas wśród pogan. 12
Sprzedałeś swój lud za bezcen i nie zyskałeś na jego
sprzedaży. 13 Wystawiłeś nas na wzgardę naszym
sąsiadom, na szyderstwo i pośmiewisko tym, którzy
nas otaczają. 14 Uczyniłeś nas tematem przysłowia
wśród pogan, tak że narody kiwają głowami nad nami.
15 Mój wstyd wciąż jest przede mną, a hańba mi twarz
okrywa; 16 Na głos tego, który gardzi i bluźni, z powodu
wroga i mściciela. 17 To wszystko nas spotkało, a
[jednak] nie zapomnieliśmy o tobie ani nie naruszyliśmy
twojego przymierza. 18 Nasze serce się nie odwróciło
ani nasze kroki nie zboczyły z twej ścieżki; 19 Chociaż
powaliłeś nas w miejscu smoków i okryłeś nas cieniem
śmierci. 20 Gdybyśmy zapomnieli imienia naszego
Boga i wyciągnęli ręce do obcego boga; 21 Czyż Bóg
by się o tym nie dowiedział? Przecież on zna tajniki
serca. 22 Lecz z powodu ciebie przez cały dzień nas
zabijają, uważają nas za owce przeznaczone na rzeź.
23 Ocknij się; czemu śpisz, Panie? Obudź się, nie
odrzucaj nas na wieki. 24 Czemu ukrywasz swoje
oblicze i zapominasz o naszym utrapieniu i ucisku? 25
Nasza dusza bowiem pogrążyła się w prochu, nasz
brzuch przylgnął do ziemi. 26 Powstań nam na pomoc,
odkup nas ze względu na twoje miłosierdzie.

45 Przewodnikowi chóru, na Szoszanim dla synów
Korego. Psalm pouczający. Pieśń miłosna.
Wezbrało moje serce dobrym słowem; dzieła, które
wypowiadam, dotyczą króla; mój język będzie jak pióro
biegłego pisarza. 2 Ty jesteś najpiękniejszym z synów
ludzkich; wdzięk rozlał się na twoich wargach, dlatego
Bóg pobłogosławił cię na wieki. 3 Przypasz do biodra
swój miecz, mocarzu, w swej chwale i majestacie. 4 A

w swym dostojeństwie wyrusz szczęśliwie ze słowem
prawdy, łagodności i sprawiedliwości, a twoja prawica
dokona strasznych rzeczy. 5 Twoje ostre strzały, [od
których] upadają narody pod twoje stopy, [przenikają]
serce wrogów króla. 6 Twój tron, o Boże, na wieki
wieków, berłem sprawiedliwości [jest] berło twego
królestwa. 7 Miłujesz sprawiedliwość, a nienawidzisz
nieprawości, dlatego namaścił cię, o Boże, twój Bóg
olejkiem radości bardziej niż twoich towarzyszy. 8
Wszystkie twoje szaty [pachną] mirrą, aloesem [i]
kasją, [gdy wychodzisz] z pałaców z kości słoniowej, z
których cię rozweselają. 9 Córki królewskie są wśród
twoich czcigodnych [kobiet], królowa w złocie z Ofiru
stoi po twojej prawicy. 10 Posłuchaj, córko, spójrz i
nakłoń ucha, zapomnij o swoim narodzie i o domu
swojego ojca; 11 A król zapragnie twojego piękna, bo
on jest twoim Panem; oddaj mu pokłon. 12 Także córka
Tyru przyjdzie z darami, najbogatsi z narodów będą
zabiegać o twą przychylność. 13 Córka królewska jest
pełna chwały w [swej] komnacie, a jej szaty złotem
tkane. 14 W szacie haftowanej będą ją wieść do króla,
za nią dziewice, jej towarzyszki, przyprowadzą do
ciebie. 15 Wiodą [je] z weselem i z radością i wejdą
do królewskiego pałacu. 16 Miejsce twoich ojców
zajmą twoi synowie, których ustanowisz książętami po
całej ziemi. 17 Upamiętnię twoje imię po wszystkie
pokolenia; dlatego narody będą cię wysławiać na wieki
wieków.

46 Przewodnikowi chóru dla synów Korego. Pieśń
na Alamot. Bóg [jest] naszą ucieczką i siłą,
najpewniejszą pomocą w utrapieniu. 2 Dlatego nie
będziemy się bać, choćby się poruszyła ziemia, choćby
się przeniosły góry w sam środek morza; 3 Choćby
huczały i burzyły się jego wody i zatrzęsły się góry od
jego nawałnicy. (Sela) 4 [Jest] rzeka, której strumienie
rozweselają miasto Boże, [miejsce] święte przybytków
Najwyższego. 5 Bóg [jest] pośrodku niego, nie będzie
zachwiane; Bóg je wspomoże zaraz o świcie. 6
Wzburzyły się narody, zachwiały się królestwa, on
wydał swój głos i rozpłynęła się ziemia. 7 PAN zastępów
[jest] z nami; Bóg Jakuba [jest] naszą twierdzą. (Sela)
8 Chodźcie, zobaczcie dzieła PANA, jakie spustoszenia
uczynił na ziemi. 9 On kładzie kres wojnom aż po
krańce ziemi, kruszy łuki i łamie włócznie, a rydwany
pali ogniem. 10 Uspokójcie się i uznajcie, że ja jestem
Bogiem; będę wywyższony wśród narodów, będę
wywyższony na ziemi. 11 PAN zastępów [jest] z nami,
Bóg Jakuba [jest] naszą twierdzą. (Sela)

47 Przewodnikowi chóru. Psalm dla synów
Korego. Klaszczcie w dłonie, wszystkie narody,
wykrzykujcie Bogu radosnym głosem. 2 Gdyż PAN
Najwyższy budzi grozę, [jest] wielkim Królem nad całą
ziemią. 3 Podda nam ludzi i narody pod nasze stopy. 4
Wybrał nam nasze dziedzictwo, chlubę Jakuba, którego
umiłował. (Sela) 5 Wstąpił Bóg wśród okrzyków, PAN
przy dźwięku trąby. 6 Śpiewajcie Bogu, śpiewajcie;
śpiewajcie naszemu Królowi, śpiewajcie. 7 Bóg bowiem
[jest] Królem całej ziemi, śpiewajcie pieśni pouczające.
8 Bóg króluje nad narodami, Bóg zasiada na swym
świętym tronie. 9 Władcy narodów zebrali się z ludem
Boga Abrahama, bo do Boga [należą] tarcze ziemi; on
jest wielce wywyższony.

48 Pieśń i psalm dla synów Korego. Wielki jest PAN
i godzien wielkiej chwały w mieście naszego
Boga, na swej świętej górze. 2 Pięknie wzniesiona,
radością całej ziemi [jest] góra Syjon na krańcach
północy, miasto wielkiego Króla. 3 Bóg w pałacach
jego jest uznany za twierdzę. 4 Bo oto zgromadzili się
królowie i razem ruszyli. 5 Gdy zobaczyli, zdumieli się,
przerazili się i uciekli. 6 Strach ich tam ogarnął i ból,
jak rodzącą kobietę. 7 Wiatrem wschodnim rozbijasz
okręty Tarszisz. 8 To, co słyszeliśmy, [to] zobaczyliśmy
w mieście PANA zastępów, w mieście naszego Boga;
Bóg je ugruntuje na wieki. (Sela) 9 Rozważamy, o
Boże, twoje miłosierdzie we wnętrzu twej świątyni. 10
Jak twoje imię, Boże, tak i chwała twoja [sięga] aż po
krańce ziemi; twoja prawica pełna jest sprawiedliwości.
11 Niech się weseli góra Syjon, niech się radują córki
Judy z powodu twoich sądów. 12 Okrążcie Syjon i
obejdźcie go, policzcie jego wieże. 13 Przyjrzyjcie się
jego wałom obronnym, oglądajcie jego pałace, abyście
mogli opowiadać przyszłemu pokoleniu. 14 Bo ten Bóg
jest naszym Bogiem na wieki wieków, on będzie nas
prowadził aż do śmierci.

49 Przewodnikowi chóru. Psalm dla synów Korego.
Słuchajcie tego wszystkie narody, nadstawcie
ucha wszyscy mieszkańcy świata. 2 Zarówno wy,
prości, jak i wy, możni; zarówno bogaty, jak i ubogi.
3 Moje usta wypowiedzą mądrość, a rozmyślaniem
mego serca [będzie] roztropność. 4 Nakłonię ucha ku
przypowieści, przy harfie rozwiążę moją zagadkę. 5
Dlaczego mam się bać w dniach niedoli, [gdy] otacza
mnie nieprawość tych, którzy mnie depczą? 6 Ci, którzy
ufają swym bogactwom i chlubią się swym wielkim
dostatkiem; 7 Nikt [z nich] w żaden sposób nie odkupi
swego brata ani nie może dać Bogu [za niego] okupu;
8 (Kosztowny bowiem jest okup za ich dusze i nigdy się
nie zdarzy); 9 Aby żył na wieki i nie doznał zniszczenia.
10 Każdy bowiem widzi, że mądrzy umierają, tak samo
jak ginie głupiec i prostak, i zostawiają obcym swoje
bogactwa. 11 Myślą, [że] ich domy [są] wieczne, a ich
mieszkania [będą trwać] z pokolenia na pokolenie;

nazywają ziemie swymi imionami. 12 Lecz człowiek,
choć otoczony czcią, nie przetrwa; podobny jest do
bydląt, które giną. 13 Ich droga jest ich głupstwem,
mimo to ich potomkowie pochwalają ich mowę. (Sela)
14 Jak owce będą złożeni w grobie, śmierć ich pożre;
prawi będą nad nimi panować o poranku, ich postać
zostanie zniszczona w grobie, gdy opuszczą swoje
mieszkanie. (Sheol h7585) 15 Ale Bóg wykupi moją duszę
z mocy grobu, bo mnie przyjmie. (Sela) (Sheol h7585) 16
Nie bój się, gdy się ktoś wzbogaci, gdy się rozmnoży
sława jego domu; 17 Bo gdy umrze, niczego [ze sobą]
nie weźmie i nie pójdzie za nim jego sława. 18 Chociaż
za życia swej duszy pochlebiał i chwalono go, gdy
dobrze się urządził; 19 Pójdzie jednak do grona swych
ojców; nigdy nie ujrzą światła. 20 Człowiek, który jest
otoczony czcią, a nie rozumie [tego], podobny jest do
bydląt, które giną.

50 Psalm Asafa. Bóg nad bogami, PAN, przemówił
i wezwał ziemię od wschodu słońca aż do jego
zachodu. 2 Z Syjonu, doskonałego piękna, zajaśniał
Bóg. 3 Nasz Bóg przyjdzie i nie będzie milczał; ogień
będzie trawił przed nim, a wokół niego powstanie
potężna burza. 4 Wezwie z góry niebiosa i ziemię, aby
sądzić swój lud: 5 Zgromadźcie mi moich świętych,
którzy zawarli ze mną przymierze przez ofiarę. 6 Wtedy
niebiosa ogłoszą jego sprawiedliwość, bo sam Bóg
[jest] sędzią. (Sela) 7 Słuchaj, mój ludu, a będę mówił;
słuchaj, Izraelu, a będę świadczył przeciw tobie: Ja
[jestem] Bogiem, twoim Bogiem. 8 Nie będę cię ganił za
twoje ofiary ani za twoje całopalenia, które są zawsze
przede mną. 9 Nie przyjmę cielca z twojego domu ani
kozłów z twoich zagród. 10 Do mnie bowiem należy
wszelkie zwierzę leśne i tysiące bydła na górach. 11
Znam wszelkie ptactwo górskie i moje są zwierzęta
polne. 12 Gdybym był głodny, nie mówiłbym ci o tym,
bo mój [jest] świat i wszystko, co go napełnia. 13
Czyż będę jadł mięso wołów albo pił krew kozłów? 14
Ofiaruj Bogu dziękczynienie i spełnij swoje śluby wobec
Najwyższego; 15 I wzywaj mnie w dniu utrapienia;
wtedy cię wybawię, a [ty] mnie uwielbisz. 16 Lecz
do niegodziwego Bóg mówi: Po co ogłaszasz moje
prawa i masz na ustach moje przymierze; 17 Skoro
nienawidzisz karności i rzucasz za siebie moje słowa?
18 Gdy widzisz złodzieja, pochwalasz go, i zadajesz
się z cudzołożnikami. 19 Pozwalasz swym ustom źle
mówić, a twój język knuje podstępy. 20 Siedzisz i
mówisz przeciwko twemu bratu, obmawiasz syna swej
matki. 21 To czyniłeś, a ja milczałem; sądziłeś, że
jestem do ciebie podobny, [ale] będę cię napominał i
postawię ci to przed oczy. 22 Zrozumcie to teraz wy,
którzy zapominacie o Bogu, bym [was] nie rozszarpał,
a nie byłoby [nikogo], kto [by] was ocalił. 23 Kto [mi]
ofiaruje chwałę, ten oddaje mi cześć; a temu, kto
chodzi [prostą] drogą, ukażę Boże zbawienie.

51 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida, gdy do
niego przyszedł prorok Natan po tym, jak on
wszedł do Batszeby. Zmiłuj się nade mną, Boże,
według twojego miłosierdzia; według twojej wielkiej
litości zgładź moje występki. 2 Obmyj mnie zupełnie z
mojej nieprawości i oczyść mnie z mego grzechu. 3
Uznaję bowiem moje występki, a mój grzech zawsze
jest przede mną. 4 Przeciw tobie, tobie samemu,
zgrzeszyłem i zło uczyniłem na twoich oczach, abyś
okazał się sprawiedliwy w swoich słowach i czysty w
swoim sądzie. 5 Oto zostałem zrodzony w nieprawości
i w grzechu poczęła mnie moja matka. 6 Oto miłujesz
prawdę wewnętrzną i w głębi serca dasz mi poznać
mądrość. 7 Oczyść mnie hizopem, a będę oczyszczony;
obmyj mnie, a stanę się bielszy od śniegu. 8 Daj mi
usłyszeć radość i wesele; niech się rozradują kości,
które skruszyłeś. 9 Odwróć swe oblicze od moich
grzechów i zgładź wszystkie moje nieprawości. 10
Stwórz we mnie serce czyste, o Boże, i odnów we
mnie ducha prawego. 11 Nie odrzucaj mnie sprzed
twego oblicza i nie odbieraj mi swego Ducha Świętego.
12 Przywróć mi radość twego zbawienia i wesprzyj
mnie duchem ochoczym. 13 [Wtedy] będę nauczał
przestępców twoich dróg i grzesznicy nawrócą się do
ciebie. 14 Uwolnij mnie od winy [za przelanie] krwi,
o Boże, Boże mego zbawienia, a mój język będzie
wysławiał twoją sprawiedliwość. 15 Panie, otwórz moje
wargi, a moje usta będą głosić twoją chwałę. 16 Ty
bowiem nie pragniesz ofiar, choćbym ci je dał, ani
nie przyjmiesz całopalenia. 17 Ofiary dla Boga [to]
duch skruszony; sercem skruszonym i zgnębionym
nie wzgardzisz, o Boże! 18 Okaż dobroć Syjonowi
według twego upodobania; odbuduj mury Jeruzalem.
19 Wtedy przyjmiesz ofiary sprawiedliwości, ofiary
ogniste i całopalenia; wtedy będą składać cielce na
twoim ołtarzu.

52 Dawid wszedł do domu Achimeleka. Czemu
chlubisz się złem, mocarzu? Miłosierdzie Boże
[trwa] nieustannie. 2 Twój język knuje przewrotność,
ostry jak brzytwa, działający podstępnie. 3 Miłujesz
zło bardziej niż dobro i kłamstwo bardziej niż mowę
sprawiedliwą. (Sela) 4 Miłujesz wszelkie słowa
szkodliwe, podstępny języku. 5 Dlatego Bóg zniszczy
cię na wieki, pochwyci cię i wyrwie z namiotu, i
wykorzeni cię z ziemi żyjących. (Sela) 6 Zobaczą to
sprawiedliwi i zlękną się, i będą się z niego śmiać: 7
Oto człowiek, który nie uczynił Boga swoją siłą, ale
ufał swym wielkim bogactwom i umacniał się w swojej
nieprawości. 8 Ja zaś [jestem] jak zielone drzewo

oliwne w domu Bożym, zaufałem miłosierdziu Boga na
wieki wieków. 9 Będę cię wysławiał na wieki, że [to]
uczyniłeś, i będę oczekiwał twego imienia, gdyż jest
dobre w oczach twoich świętych.

53 Przewodnikowi chóru, na Machalat. Psalm
pouczający Dawida. Głupi mówi w swoim
sercu: Nie ma Boga. Są zepsuci i czynią obrzydliwą
nieprawość; nie ma [nikogo], kto by czynił dobro. 2 Bóg
spojrzał z niebios na synów ludzkich, aby zobaczyć,
czy jest ktoś rozumny [i] szukający Boga. 3 Wszyscy
zboczyli z drogi, [wszyscy] jednakowo znikczemnieli;
nie ma [nikogo], kto by czynił dobro, nie ma ani
jednego. 4 Czyż są nierozumni czyniący nieprawość,
którzy pożerają mój lud, jakby chleb jedli, [a] Boga nie
wzywają? 5 Tam ogarnął ich strach, gdzie nie było
[powodu] do strachu, Bóg bowiem rozproszył kości
tych, którzy cię oblegali; [ty] okryjesz [ich] hańbą, bo
Bóg nimi wzgardził. 6 Któż ześle z Syjonu zbawienie
Izraelowi? Gdy Bóg odwróci niewolę swego ludu,
Jakub się rozraduje i rozweseli się Izrael.

54 i powiedzieli do Saula: [Dawid się u nas ukrywa.
] Boże, wybaw mnie twoim imieniem i twoją
mocą broń mojej sprawy. 2 Boże, wysłuchaj mojej
modlitwy, nakłoń ucha ku słowom moich ust. 3 Gdyż
obcy powstali przeciwko mnie, a okrutnicy czyhają
na moją duszę; nie mają Boga przed oczami. (Sela)
4 Oto Bóg jest moim pomocnikiem; Pan jest z tymi,
którzy podtrzymują moje życie. 5 Odpłaci złem moim
wrogom; w twojej prawdzie wytrać ich. 6 Będę ci
dobrowolnie składał ofiary, będę wysławiał twoje imię,
PANIE, bo jest dobre. 7 Uwolniłeś mnie bowiem z
każdego utrapienia, a moje oko widziało [zemstę] nad
moimi wrogami.

55 Przewodnikowi chóru, na Neginot. Pieśń
pouczająca Dawida. Boże, nakłoń ucha ku mojej
modlitwie i nie ukrywaj się przed moją prośbą. 2
Posłuchaj uważnie i wysłuchaj mnie; uskarżam się
w swej modlitwie i jęczę; 3 Z powodu głosu wroga,
z powodu ucisku niegodziwego; zwalają na mnie
nieprawość i w gniewie sprzeciwiają mi się. 4 Moje
serce boleje we mnie i dopadł mnie strach przed
śmiercią. 5 Przyszły na mnie bojaźń i drżenie i przejęła
mnie trwoga. 6 I powiedziałem: O, gdybym miał
skrzydła jak gołębica, uleciałbym i odpoczął. 7 Oto
bym uleciał daleko i zamieszkał na pustyni. (Sela) 8
Pospieszyłbym, aby ujść [przed] wichrem i nawałnicą.
9 Zniszcz, Panie, rozdziel ich język, bo widzę przemoc
i niezgodę w mieście. 10 Dniem i nocą krążą wokoło
po jego murach, a wewnątrz niego zło i ucisk. 11
Wewnątrz niego [jest] niegodziwość, a z jego ulic nie
znika oszustwo i podstęp. 12 Bo [to] nie wróg mnie
lżył, co mógłbym znieść; nie powstał przeciwko mnie
ten, który mnie nienawidził – [wtedy] ukryłbym się
przed nim; 13 Ale ty, człowiek równy mi, mój wódz i
przyjaciel. 14 Mile naradzaliśmy się ze sobą i razem
chodziliśmy do domu Bożego. 15 Niech śmierć ich
zaskoczy, niech żywcem zstąpią do piekła, bo w ich
domach i wśród nich [mieszka] zło. (Sheol h7585) 16
Ja zaś do Boga zawołam i PAN mnie wybawi. 17
Wieczorem, rano i w południe będę się modlić i głośno
wołać, a on wysłucha mego głosu. 18 Odkupił moją
duszę, abym miał spokój od walki, jaką ze mną toczyli,
bo wielu ich było przy mnie. 19 Bóg wysłucha i będzie
ich trapić ten, który trwa od wieków. (Sela) [Bo] nie
poprawiają się i nie boją się Boga. 20 Podniósł rękę
na tych, którzy utrzymywali z nim pokój; złamał swoje
przymierze. 21 Gładsze niż masło były [słowa] jego
ust, lecz wrogość [miał] w sercu; miększe niż oliwa
jego słowa, ale były jak obnażone miecze. 22 Przerzuć
swój ciężar na PANA, a on cię podtrzyma; nie dopuści
nigdy, by miał się zachwiać sprawiedliwy. 23 Ale ty,
Boże, wtrącisz ich w dół zatracenia; ludzie krwawi i
podstępni nie dożyją połowy swoich dni; ja zaś zaufam
tobie.

56 Przewodnikowi chóru, na Jonat elem rechokim.
Miktam Dawida, gdy Filistyni schwytali go w Gat.
Zmiłuj się nade mną, Boże, bo chce mnie pochłonąć
człowiek; każdego dnia uciska mnie walką. 2 Moi
wrogowie każdego dnia chcą mnie połknąć; wielu
bowiem walczy przeciwko mnie, o Najwyższy. 3 Ilekroć
strach mnie ogarnia, ufam tobie. 4 W Bogu będę
wysławiać jego słowo; Bogu ufam i nie będę się bał
tego, co człowiek może mi uczynić. 5 Przez cały
dzień przekręcają moje słowa, przeciwko mnie kierują
wszystkie swe zamysły, ku memu nieszczęściu. 6
Zbierają się, ukrywają i śledzą moje kroki, czyhając na
moją duszę. 7 Czy unikną [zemsty] za nieprawość?
Boże, powal te narody w swoim gniewie. 8 Ty policzyłeś
dni mojej tułaczki, zbierz [też] moje łzy do swego
bukłaka; czyż nie są [spisane] w twojej księdze? 9 Gdy
zawołam, cofną się moi wrogowie; to wiem, bo Bóg
jest ze mną. 10 W Bogu będę wysławiać jego słowa, w
PANU będę chwalić jego słowo. 11 Bogu ufam, nie
będę się bał tego, co mi może uczynić człowiek. 12
Tobie, Boże, śluby złożyłem, [dlatego też] tobie oddam
chwałę. 13 Ocaliłeś bowiem moją duszę od śmierci, a
moje nogi od upadku, abym chodził przed Bogiem w
światłości żyjących.

57 Przewodnikowi chóru. Al taszchet. Miktam
Dawida, kiedy uciekał przed Saulem do jaskini.
Zmiłuj się nade mną, Boże, zmiłuj się nade mną, bo
moja dusza ufa tobie; w cieniu twoich skrzydeł będę

się chronił, aż przeminie nieszczęście. 2 Będę wołał
do Boga Najwyższego, do Boga, który doprowadzi
moją sprawę do końca. 3 On ześle [pomoc] z nieba
i wybawi mnie [od] urągania tego, który chce mnie
pochłonąć. (Sela) Ześle mi Bóg swoje miłosierdzie i
prawdę. 4 Moja dusza przebywa wśród lwów; leżę
[wśród] płonących, [wśród] synów ludzkich, których
zęby [są] jak włócznie i strzały, a język jak miecz ostry.
5 Bądź wywyższony, Boże, ponad niebiosa, [a] twoja
chwała ponad całą ziemię. 6 Zastawili sidła na moje
kroki, zgnębili moją duszę, wykopali przede mną dół,
ale sami do niego wpadli. (Sela) 7 Gotowe [jest] moje
serce, Boże, gotowe [jest] moje serce; będę śpiewał i
oddawał chwałę. 8 Obudź się, moja chwało, obudź
się, cytro i harfo; ja się zbudzę o świcie. 9 Będę cię
wysławiał wśród ludu, Panie, będę ci śpiewał wśród
narodów. 10 Bo wielkie jest twoje miłosierdzie, aż
do niebios, i aż pod obłoki twoja prawda. 11 Bądź
wywyższony ponad niebiosa, Boże, a ponad całą
ziemię twoja chwała.

58 Przewodnikowi chóru. Al taszchet. Miktam
Dawida. O zgromadzenie, czy rzeczywiście
mówicie to, co sprawiedliwe? Czy słusznie sądzicie,
synowie ludzcy? 2 Przeciwnie, w sercu knujecie
nieprawości, wymierzacie przemoc waszych rąk na
ziemi. 3 Niegodziwi zeszli na bezdroża już od łona
[matki], od urodzenia błądzą, mówiąc kłamstwo. 4 Ich
jad podobny do jadu węża, są jak głucha żmija, która
zatyka uszy; 5 Aby nie słyszeć głosu zaklinaczy ani
czarownika, co biegle zaklina. 6 Boże, skrusz zęby
w ich ustach; PANIE, połam zęby trzonowe lwiąt. 7
Niech znikną jak spływająca woda, niech będą jak
ten, który naciąga [łuk], lecz jego strzały się łamią.
8 Niech przeminą jak ślimak, który się rozpływa; jak
poroniony płód kobiety niech nie zobaczą słońca. 9
Zanim wasze ciernie wypuszczą kolce, gdy jeszcze są
zielone, porwie je wicher gniewu [Boga]. 10 Będzie się
weselił sprawiedliwy, gdy ujrzy pomstę; swoje stopy
umyje we krwi niegodziwego. 11 A ludzie powiedzą:
Jest, doprawdy, nagroda dla sprawiedliwego; doprawdy
jest Bóg, który sądzi na ziemi.

59 którzy pilnowali domu Dawida, aby go zabić.
Ocal mnie od moich wrogów, mój Boże; obroń
mnie przed tymi, którzy powstają przeciwko mnie. 2
Ocal mnie od czyniących nieprawość i wybaw mnie
przed krwawymi ludźmi. 3 Oto bowiem czyhają na
moją duszę; zbierają się przeciwko mnie mocarze,
chociaż nie zawiniłem ani nie zgrzeszyłem, PANIE. 4
Chociaż nie popełniłem nieprawości, biegną i szykują
się; powstań, wyjdź mi na spotkanie i zobacz. 5 Ty,
PANIE, Boże zastępów, Boże Izraela, obudź się, aby
nawiedzić wszystkie narody; nie lituj się nad żadnym
z tych nikczemnych przestępców. (Sela) 6 Wracają
wieczorem, ujadają jak psy i krążą po mieście. 7 Oto
bluzgają swymi ustami, miecze na ich wargach. [Mówią]
bowiem: Któż słyszy? 8 Lecz ty, PANIE, będziesz się
śmiał z nich, szydzić będziesz ze wszystkich narodów.
9 Z powodu jego mocy będę się trzymać ciebie, bo
[ty], Boże, jesteś moją twierdzą. 10 Mój miłosierny
Bóg wyjdzie mi naprzeciw, Bóg pozwoli mi oglądać
[zemstę] nad moimi wrogami. 11 Nie zabijaj ich, aby
mój lud nie zapomniał, [lecz] rozprosz ich swoją mocą i
powal, o Panie, nasza tarczo. 12 [Za] grzech ich ust i
słowa ich warg niech schwytani będą w swej pysze; za
złorzeczenia i kłamstwa, które mówią. 13 Wytrać ich w
gniewie, wytrać, by już ich nie było. Niech poznają,
że Bóg panuje w Jakubie i po krańce ziemi. (Sela)
14 I niech wracają wieczorem, niech ujadają jak psy
i krążą po mieście. 15 Niech się włóczą, szukając
pokarmu; niech warczą, gdy się nie nasycą. 16 Ale ja
będę śpiewał o twojej mocy, rankiem będę wysławiać
twoje miłosierdzie, bo ty stałeś się dla mnie twierdzą i
ucieczką w dniu mego ucisku. 17 Moja mocy, tobie
będę śpiewał; bo ty, Boże, jesteś moją twierdzą, Boże
mój miłosierny.

60 Przewodnikowi chóru, n[a Sussanedut. Miktam
Dawida dla pouczenia]; [gdy walczył przeciw
Syryjczykom Nacharaim i przeciw Syryjczykom Soby,
gdy Joab, wracając, pobił dwanaście tysięcy Edomitów
w Dolinie Soli.] Boże, odrzuciłeś nas, rozproszyłeś
nas [i] rozgniewałeś się; powróć znowu do nas. 2
Wstrząsnąłeś ziemią i rozdarłeś ją; ulecz jej rozpadliny,
bo się chwieje. 3 Okazywałeś twemu ludowi ciężkie
rzeczy, napoiłeś nas winem odurzającym. 4 Dałeś
chorągiew tym, którzy się ciebie boją, aby wynieśli
ją z powodu [twej] prawdy. (Sela) 5 Aby byli ocaleni
twoi umiłowani, wybaw [ich] swoją prawicą i wysłuchaj
mnie. 6 Bóg przemówił w swojej świętości; będę się
radował, rozdzielę Sychem i wymierzę dolinę Sukkot.
7 Mój [jest] Gilead, mój i Manasses, Efraim mocą
mojej głowy, Juda moim prawodawcą. 8 Moab moją
misą do mycia, na Edom wrzucę mój but; Filisteo,
wykrzykuj z mojego powodu. 9 Kto mnie wprowadzi
do miasta warownego? Kto mnie doprowadzi aż do
Edomu? 10 Czy nie ty, o Boże, który nas odrzuciłeś i
nie wychodziłeś, Boże, z naszymi wojskami? 11 Udziel
nam pomocy w utrapieniu, bo próżna jest pomoc
ludzka. 12 W Bogu będziemy mężni, bo on podepcze
naszych nieprzyjaciół.

61 Przewodnikowi chóru, n[a Neginot. Psalm
Dawida.] Wysłuchaj, Boże, mojego wołania, miej
wzgląd na moją modlitwę. 2 Z krańców ziemi wołam

do ciebie, gdy moje serce jest zatrwożone; wprowadź
mnie na skałę, która jest wyższa ode mnie. 3 Ty
bowiem jesteś moją ucieczką i wieżą warowną przed
wrogiem. 4 Będę mieszkał w twoim przybytku na wieki,
chroniąc się pod osłoną twych skrzydeł. (Sela) 5 Bo ty,
Boże, wysłuchałeś moich ślubów; dałeś dziedzictwo
tym, którzy się boją twego imienia. 6 Przedłużysz dni
króla, jego lata – z pokolenia na pokolenie. 7 Będzie
trwał na wieki przed Bogiem; przygotuj miłosierdzie i
prawdę, niech go strzegą. 8 Tak będę śpiewał twemu
imieniu na wieki i będę spełniał moje śluby każdego
dnia.

62 Przewodnikowi chóru, dla Jedutuna. Psalm
Dawida. Tylko w Bogu spoczywa moja dusza, od
niego [pochodzi] moje zbawienie. 2 Tylko on jest moją
skałą i zbawieniem, moją twierdzą; nie zachwieję się
za bardzo. 3 Jak długo będziecie knuć zło przeciwko
człowiekowi? Wy wszyscy [będziecie] zabici, będziecie
jak pochylona ściana i jak walący się [mur]. 4 Oni
tylko naradzają się, jak go strącić z dostojeństwa; mają
upodobanie w kłamstwie, ustami swymi błogosławią,
ale w sercu złorzeczą. (Sela) 5 Tylko w Bogu spocznij,
moja duszo, bo od niego pochodzi moja nadzieja. 6 On
jedynie jest moją skałą i zbawieniem, moją twierdzą;
nie zachwieję się. 7 W Bogu moje wybawienie i moja
chwała; skała mojej mocy, moja ucieczka [jest] w Bogu.
8 Ufajcie mu w każdym czasie, o narody, wylewajcie
przed nim wasze serca; Bóg jest naszą ucieczką. (Sela)
9 Doprawdy synowie ludzcy [są] marnością, synowie
mocarzy – zawodni; położeni na wagę, wszyscy razem
są lżejsi niż marność. 10 Nie pokładajcie ufności w
ucisku ani nie łudźcie się grabieżą; jeśli przybędzie
[wam] bogactw, nie przywiązujcie [do nich] serca.
11 Bóg raz przemówił, dwa razy to słyszałem, że
moc należy do Boga; 12 I do ciebie, Panie, należy
miłosierdzie, bo ty oddajesz każdemu według jego
uczynków.

63 Psalm Dawida, gdy przebywał na Pustyni
Judzkiej. Boże, ty jesteś moim Bogiem, od rana
cię szukam; pragnie ciebie moja dusza, tęskni do ciebie
moje ciało w ziemi suchej i spragnionej, [w której] nie
ma wody; 2 Abym widział twoją moc i chwałę tak,
jak cię ujrzałem w twojej świątyni; 3 Skoro lepsze
jest twoje miłosierdzie niż życie, moje wargi będą cię
chwaliły; 4 Tak błogosławić cię będę póki żyję, wzniosę
swe ręce w imię twoje. 5 Jak tłuszczem i sadłem
będzie nasycona moja dusza, moje usta będą cię
wielbić radosnymi wargami; 6 Gdy cię wspominam na
moim posłaniu i rozmyślam o tobie podczas nocnych
straży. 7 Ponieważ byłeś mi pomocą, w cieniu twoich
skrzydeł będę się weselił. 8 Moja dusza przylgnęła
do ciebie, twoja prawica mnie podtrzymuje. 9 Ale ci,
którzy dążą do zguby mojej duszy, sami zejdą do głębi
ziemi. 10 Będą wydani pod ostrze miecza, staną się
łupem lisów. 11 Lecz król będzie się weselił w Bogu,
będzie się chlubił każdy, kto na niego przysięga, a usta
kłamców zostaną zamknięte.

64 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. Wysłuchaj,
o Boże, mego głosu, gdy się modlę; zachowaj
moje życie od strachu przed wrogiem. 2 Ukryj
mnie przed tajemną radą złoczyńców, przed zgrają
czyniących nieprawość; 3 Którzy naostrzyli swój język
jak miecz, nałożyli swoje strzały, słowa jadowite; 4 Aby
strzelać z ukrycia w niewinnego; strzelają znienacka
i nikogo się nie boją. 5 Utwierdzają się w złym
zamiarze, zmawiają się, jak ukryć pułapki, i mówią:
Któż je zobaczy? 6 Szukają nieprawości, starannie jej
poszukują; ich wnętrze i serce są głębokie. 7 Ale Bóg
wypuści na nich strzałę, nagle odniosą rany; 8 Własny
język doprowadzi ich do upadku; wszyscy, którzy ich
zobaczą, uciekną. 9 I zlękną się wszyscy ludzie, będą
opowiadali o dziele Boga i zrozumieją jego czyny. 10 A
sprawiedliwy będzie się weselić w PANU i będzie mu
ufał; i będą się chlubili wszyscy prawego serca.

65 Przewodnikowi chóru. Psalm i pieśń Dawida.
Tobie, Boże, należy się chwała na Syjonie i tobie
[złożone] śluby należy wypełnić. 2 Ty wysłuchujesz
modlitwy, dlatego do ciebie przyjdzie wszelkie ciało.
3 Wielkie nieprawości wzięły górę nad nami; ty
oczyszczasz nasze występki. 4 Błogosławiony, [kogo]
ty wybierasz i przyjmujesz, aby mieszkał w twoich
przedsionkach; będziemy nasyceni dobrami twego
domu, twej świętej świątyni. 5 Straszliwymi rzeczami
odpowiesz nam według sprawiedliwości, Boże naszego
zbawienia, nadziejo wszystkich krańców ziemi i mórz
dalekich. 6 Ty, który utwierdzasz góry swoją mocą,
przepasany potęgą; 7 Ty, który uciszasz szum morza,
szum jego fal, i wrzawę narodów; 8 Mieszkańcy
krańców [ziemi] boją się twoich znaków; ty radujesz
[ich] nastawaniem poranka i wieczora. 9 Nawiedzasz
ziemię i zraszasz ją, wzbogacasz ją obficie strumieniem
Bożym pełnym wody. Przygotowujesz im zboże, gdy
tak przysposabiasz ziemię. 10 Nawadniasz jej zagony,
wyrównujesz jej bruzdy, zmiękczasz ją deszczami i
błogosławisz jej urodzaje. 11 Wieńczysz rok swoją
dobrocią, a twoje ścieżki ociekają tłuszczem. 12
Skrapiasz pustynne pastwiska, a pagórki przepasują
się radością. 13 Łąki przyodziewają się stadami, a
doliny okrywają się zbożem; wykrzykują [radośnie] i
śpiewają.

66 Przewodnikowi chóru. Pieśń i psalm. [Radośnie]
wykrzykujcie Bogu, wszystkie ziemie; 2

Wyśpiewujcie chwałę jego imienia, oddawajcie mu
chwalebną cześć. 3 Powiedzcie Bogu: Jak straszliwe
[są] twe dzieła! Z powodu twojej wielkiej mocy
poddadzą się twoi wrogowie. 4 Cała ziemia odda ci
pokłon i śpiewać ci będzie; śpiewać będzie twemu
imieniu. (Sela) 5 Chodźcie, zobaczcie dzieła Boże,
straszliwe są [jego] dzieła pośród synów ludzkich. 6
Zamienił morze [w] suchą [ziemię], pieszo przeszli
przez rzekę; tam się nim weseliliśmy. 7 Panuje w
swej mocy na wieki, jego oczy patrzą na narody,
buntownicy nie wywyższą się. (Sela) 8 Błogosławcie,
narody, naszego Boga i rozgłaszajcie jego chwałę.
9 Zachował przy życiu naszą duszę i nie dał się
zachwiać naszej nodze. 10 Doświadczyłeś nas bowiem,
Boże, wypróbowałeś nas ogniem, jak srebro jest
oczyszczone. 11 Zaprowadziłeś nas w sidła, włożyłeś
ucisk na nasze biodra. 12 Pozwoliłeś ludziom deptać
nam po głowach, przeszliśmy przez ogień i wodę, ale
nas wyprowadziłeś na [miejsce] obfitości. 13 [Dlatego]
wejdę do twego domu z całopaleniem [i] wypełnię
śluby; 14 Które wyraziły moje wargi i wypowiedziały
moje usta w utrapieniu. 15 Będę ci składał w ofierze
całopalenia z tłustych zwierząt wraz z wonnością
baranów, ofiaruję ci woły i kozły. (Sela) 16 Chodźcie,
słuchajcie, wszyscy, którzy się boicie Boga, a opowiem,
co uczynił dla mojej duszy. 17 Do niego wołałem moimi
ustami i wychwalałem go moim językiem. 18 Gdybym
zważał na nieprawość w swoim sercu, Pan by mnie nie
wysłuchał. 19 A jednak Bóg wysłuchał, przychylił się
do głosu mojej modlitwy. 20 Błogosławiony Bóg, który
nie odrzucił mojej modlitwy i nie [odebrał] mi swego
miłosierdzia.

67 Przewodnikowi chóru, na Neginot. Psalm i pieśń.
Niech Bóg się zmiłuje nad nami i błogosławi
nam, niech rozjaśni nad nami swoje oblicze. (Sela) 2
Aby poznano na ziemi twoją drogę, wśród wszystkich
narodów twoje zbawienie. 3 Niech cię wysławiają ludy,
o Boże, niech cię wysławiają wszystkie ludy. 4 Niech
narody się radują i wykrzykują, bo ty będziesz sądził
ludy sprawiedliwie i rządzić będziesz narodami na
ziemi. (Sela) 5 Niech cię wysławiają ludy, o Boże, niech
cię wysławiają wszystkie ludy. 6 [Wtedy] ziemia wyda
swój plon i Bóg, nasz Bóg, będzie nam błogosławić. 7
Niech nam Bóg błogosławi i niech się go boją wszystkie
krańce ziemi.

68 Przewodnikowi chóru. Psalm i pieśń Dawida.
Niech Bóg powstanie, a rozproszeni będą jego
wrogowie; niech pouciekają przed jego obliczem ci,
którzy go nienawidzą. 2 Jak dym jest rozwiany, tak
[ich] rozpędzisz; jak wosk się rozpływa od ognia,
[tak] niegodziwi poginą przed obliczem Boga. 3
A sprawiedliwi będą się weselić i cieszyć przed
obliczem Boga, i będą się radować niezmiernie. 4
Śpiewajcie Bogu, śpiewajcie psalmy jego imieniu,
wywyższajcie tego, który przemierza niebiosa; PAN
to jego imię, radujcie się przed jego obliczem. 5
Ojcem dla sierot i sędzią dla wdów jest Bóg w swym
świętym przybytku. 6 Bóg samotnym daje dom,
więźniów uwalnia z oków, ale oporni mieszkają w
suchej ziemi. 7 Boże, gdy wyruszałeś przed swoim
ludem, gdy kroczyłeś przez pustynię. (Sela) 8 Ziemia
się trzęsła, a niebiosa rozpływały się przed obliczem
Boga i sama góra Synaj [zadrżała] przed obliczem
Boga, Boga Izraela. 9 Zesłałeś obfity deszcz, Boże,
otrzeźwiłeś swoje dziedzictwo, gdy omdlewało. 10
Twoje zastępy mieszkają w nim; ty, Boże, w swojej
dobroci przygotowałeś [je] dla ubogiego. 11 Pan
dał [swoje] słowo, wielki był zastęp zwiastujących
dobre wieści. 12 Królowie wojsk uciekali, uciekali; a
ta, która doglądała domu, dzieliła łupy. 13 Chociaż
musieliście leżeć wśród kotłów, [będziecie] jak skrzydła
gołębicy pokryte srebrem, a jej pióra żółtym złotem.
14 Gdy Wszechmogący rozproszył królów w ziemi,
była biała jak śnieg na [górze] Salmon. 15 Góra
Boża jest jak góra Baszanu, wzgórze wysokie, jak
góra Baszanu. 16 Dlaczego wyskakujecie, wzgórza
wysokie? Na tej górze spodobało się Bogu mieszkać,
tam PAN będzie mieszkał na wieki. 17 Rydwanów
Bożych [jest] dwadzieścia tysięcy, wiele tysięcy aniołów;
Pan [przebywa] wśród nich w świątyni, [jak na]
Synaju. 18 Wstąpiłeś na wysokość, poprowadziłeś
pojmanych jeńców, przyjąłeś dary dla ludzi, nawet dla
buntowników, aby PAN Bóg mógł [z nimi] zamieszkać.
19 Błogosławiony Pan; codziennie obsypuje nas [swymi
dobrami] Bóg naszego zbawienia. (Sela) 20 Nasz Bóg
jest Bogiem zbawienia, Pan BÓG wybawia od śmierci.
21 Bóg zrani głowę swoich wrogów i owłosioną czaszkę
tego, który trwa w swoich grzechach. 22 Pan powiedział:
Wyprowadzę znów [swoich] z Baszanu, wyprowadzę
[ich] znowu z głębin morskich; 23 Aby twoja stopa
była skąpana we krwi, a język twoich psów [we krwi]
wrogów. 24 Widzieli twoje pochody, Boże; pochody
mego Boga, mego Króla w świątyni. 25 Przodem
szli śpiewacy, za nimi grający na instrumentach,
wśród nich dziewczęta uderzające w bębenki. 26
W zgromadzeniach błogosławcie Boga, Pana, wy,
którzy pochodzicie ze źródła Izraela. 27 Tam [jest]
mały Beniamin, który im przewodzi, władcy Judy i
ich hufce, władcy Zebulona i władcy Neftalego. 28
Twój Bóg obdarzył cię siłą; umocnij, Boże, to, co
dla nas uczyniłeś. 29 Ze względu na twoją świątynię
w Jeruzalem królowie będą przynosić ci dary. 30
Zgrom rzeszę kopijników, stado byków z cielcami ludu,

chlubiących się kawałkiem srebra; rozprosz narody
pragnące wojny. 31 Przyjdą dostojnicy z Egiptu; Etiopia
szybko wyciągnie swe ręce do Boga. 32 Śpiewajcie
Bogu, królestwa ziemi, wysławiajcie Pana. (Sela) 33
Temu, który przemierza najwyższe niebiosa odwieczne;
oto wydaje swój głos, głos potężny. 34 Uznajcie moc
Boga, jego majestat [jest] nad Izraelem i jego moc w
obłokach. 35 Groźny jesteś, Boże, ze swych świętych
przybytków; Bóg Izraela sam daje moc i siłę [swemu]
ludowi. [Niech będzie] Bóg błogosławiony.

69 Przewodnikowi chóru, na Sosannim. Psalm
Dawida. Wybaw mnie, Boże, bo wody sięgają
aż do [mojej] duszy. 2 Grzęznę w głębokim błocie,
gdzie nie ma dna; dostałem się w głębokie wody i nurt
mnie porywa. 3 Zmęczyłem się wołaniem, wyschło
mi gardło; słabną moje oczy, gdy czekam na mojego
Boga. 4 Więcej niż włosów na mojej głowie jest
tych, którzy mnie nienawidzą bez powodu; ci, którzy
niesłusznie [są] moimi wrogami i chcą mnie zniszczyć,
wzmocnili się; musiałem zapłacić za to, czego nie
zabrałem. 5 Boże, ty znasz moją głupotę, a moje
grzechy nie są ukryte przed tobą. 6 Niech nie zaznają
wstydu z mego powodu ci, którzy ciebie oczekują,
Panie BOŻE zastępów, niech nie rumienią się z mego
powodu ci, którzy ciebie szukają, Boże Izraela. 7 Bo
dla ciebie znoszę urąganie, hańba okrywa moją twarz.
8 Stałem się obcy dla moich braci i cudzoziemcem dla
synów mojej matki; 9 Bo gorliwość o twój dom zżarła
mnie i spadły na mnie urągania urągających tobie. 10
Płakałem i umartwiałem postem swą duszę, a stało się
[to] moją hańbą. 11 Założyłem wór [pokutny] jako szatę
i stałem się dla nich pośmiewiskiem. 12 Mówili o mnie
ci, którzy siedzą w bramie, i byłem [tematem] pieśni
pijaków. 13 Ale ja [kieruję] swoją modlitwę do ciebie,
PANIE, w czasie pomyślnym; Boże, wysłuchaj mnie
według twego wielkiego miłosierdzia, dla prawdy twego
zbawienia. 14 Uwolnij mnie z błota, abym nie ugrzązł;
ocal mnie od tych, którzy mnie nienawidzą, i z głębokich
wód. 15 Niech nie zaleją mnie wezbrane wody ani nie
pożre głębia i niech otchłań nie zamknie nade mną
swej paszczy. 16 Wysłuchaj mnie, PANIE, bo dobre jest
twoje miłosierdzie, według twojej wielkiej litości spójrz
na mnie. 17 Nie zakrywaj twego oblicza przed swoim
sługą, bo jestem w utrapieniu; wysłuchaj mnie czym
prędzej. 18 Zbliż się do mojej duszy i wybaw ją, odkup
mnie ze względu na mych wrogów. 19 Ty znasz moją
hańbę, mój wstyd i niesławę, przed tobą [są] wszyscy
moi wrogowie. 20 Hańba złamała moje serce, ogarnęło
mnie przygnębienie; oczekiwałem współczującego,
ale go nie było; [szukałem] pocieszającego, ale nie
znalazłem. 21 Zamiast pokarmu podali mi żółć, a gdy
pragnąłem, napoili mnie octem. 22 Niech ich stół stanie
się dla nich sidłem, a ich pomyślność – pułapką. 23
Niech zaćmią się ich oczy, aby nie widzieli, a ich biodra
niech się zawsze chwieją. 24 Wylej na nich swoje
oburzenie, a żar twego gniewu niech ich dosięgnie. 25
Niech ich dom opustoszeje, w ich namiotach niech
nikt nie mieszka. 26 Bo prześladują [tego], którego ty
uderzyłeś, i rozpowiadają o boleściach tych, których
zraniłeś. 27 Dodaj nieprawość do ich nieprawości i
niech nie dostąpią twojej sprawiedliwości. 28 Niech
będą wymazani z księgi żyjących i niech nie będą
zapisani ze sprawiedliwymi. 29 Ja zaś jestem strapiony
i zbolały; [niech] twoje zbawienie, Boże, podniesie
mnie. 30 Będę chwalił imię Boga pieśnią, będę go
wywyższał dziękczynieniem. 31 I będzie to milsze
PANU niż wół albo cielec rogaty z kopytami. 32 Pokorni
[to] ujrzą i rozradują się, ożyje serce szukających
Boga. 33 PAN bowiem wysłuchuje ubogich i swymi
więźniami nie gardzi. 34 Niech go chwalą niebiosa i
ziemia, morze i wszystko, co się w nich porusza. 35
Bóg bowiem wybawi Syjon i odbuduje miasta Judy;
będą tam mieszkać i posiądą tę [ziemię]. 36 Także i
potomstwo jego sług ją odziedziczy i zamieszkają w
niej ci, którzy miłują jego imię.

70 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida dla
przypomnienia. Boże, racz mnie ocalić; PANIE,
pospiesz mi na pomoc. 2 Niech się zawstydzą i okryją
hańbą ci, którzy czyhają na moją duszę; niech się
cofną ze wstydem ci, którzy mi źle życzą. 3 Niech się
cofną wskutek swej hańby ci, którzy mi mówią: Ha, ha!
4 Niech się weselą i radują w tobie wszyscy, którzy
cię szukają; niech ci, którzy miłują twoje zbawienie,
mówią zawsze: Niech Bóg będzie wywyższony! 5 Ja
zaś jestem nędzny i ubogi, Boże, pospiesz ku mnie,
ty jesteś moją pomocą i wybawicielem; PANIE, nie
zwlekaj.

71 W tobie, PANIE, pokładam ufność, niech
nigdy nie będę zawstydzony. 2 Według swej
sprawiedliwości ocal mnie i wyzwól; nakłoń ku mnie
ucha i wybaw mnie. 3 Bądź mi skałą schronienia, gdzie
zawsze mogę uciec; przykazałeś, aby mnie wybawiono,
bo ty jesteś moją skałą i twierdzą. 4 Mój Boże,
wyzwól mnie z ręki niegodziwego, z ręki przewrotnego
i ciemiężyciela. 5 Ty bowiem jesteś moją nadzieją,
Panie BOŻE, moją ufnością od młodości. 6 Ty byłeś
moją podporą od narodzin, ty mnie wyprowadziłeś z
łona mojej matki; w tobie zawsze będzie moja chwała.
7 Dla wielu jestem jakby cudem, lecz ty jesteś moim
potężnym schronieniem. 8 Niech moje usta będą pełne
twojej chwały, twojej sławy przez cały dzień. 9 Nie
odrzucaj mnie w czasie starości; gdy ustanie moja
siła, nie opuszczaj mnie. 10 Moi wrogowie bowiem

mówili przeciwko mnie, a ci, którzy czyhają na moją
duszę, wspólnie się naradzają; 11 Mówiąc: Bóg go
opuścił, gońcie go i schwytajcie, bo nie ma [nikogo],
kto by go ocalił. 12 Boże, nie oddalaj się ode mnie; mój
Boże, pospiesz mi na pomoc. 13 Niech się zawstydzą i
zginą przeciwnicy mojej duszy, niech się okryją hańbą
i wstydem ci, którzy szukają mego nieszczęścia. 14 Ja
zaś zawsze będę ufał i jeszcze bardziej pomnożę twoją
chwałę. 15 Moje usta głosić będą twoją sprawiedliwość
i twoje zbawienie przez cały dzień, choć nie znam
[ich] miary. 16 Pójdę w wielkiej mocy Pana BOGA,
będę wspominał tylko twoją sprawiedliwość. 17 Boże,
uczyłeś mnie od mojej młodości i dotąd głoszę twoje
cudowne dzieła. 18 Dlatego i w starości, gdy będę
już siwy, nie opuszczaj mnie, Boże, aż opowiem o
twojej mocy [temu] pokoleniu i wszystkim potomkom o
twojej potędze. 19 Twoja sprawiedliwość, Boże, jest
wywyższona, czynisz wielkie rzeczy; Boże, któż jest
podobny do ciebie? 20 Zesłałeś na mnie wielkie i
ciężkie utrapienia, lecz znowu przywrócisz mi życie i z
głębi ziemi znów mnie wydobędziesz. 21 Pomnożysz
moje dostojeństwo i znowu mnie pocieszysz. 22 A ja
na instrumentach muzycznych będę wysławiać ciebie
i twoją prawdę, mój Boże; będę ci śpiewał z harfą,
Święty Izraela! 23 Rozradują się moje wargi, gdy
będę ci śpiewał, i moja dusza, którą odkupiłeś. 24
Również mój język będzie głosił przez cały dzień twoją
sprawiedliwość, bo okryli się wstydem i hańbą ci, którzy
szukali mego nieszczęścia.

72 Psalm dla Salomona. Boże, daj królowi swoje
sądy i swoją sprawiedliwość synowi króla; 2
Będzie sądził twój lud w sprawiedliwości, a twoich
ubogich w prawości. 3 Góry przyniosą ludowi pokój,
a pagórki sprawiedliwość. 4 Będzie sądził ubogich
z ludu, wybawi synów potrzebującego, a zgniecie
ciemiężyciela. 5 Będą się bać ciebie, póki trwać
będzie słońce i księżyc, z pokolenia na pokolenie.
6 Zstąpi jak deszcz na skoszoną trawę, jak krople
deszczu nawadniające ziemię. 7 Za jego dni zakwitnie
sprawiedliwy i [będzie] obfitość pokoju, dopóki księżyc
trwa. 8 Będzie panował od morza do morza, od rzeki
aż po krańce ziemi. 9 Przed nim upadną mieszkańcy
pustyni, a jego wrogowie będą proch lizać. 10 Królowie
Tarszisz i wysp przyniosą dary, królowie Szeby i
Saby złożą daninę. 11 I oddadzą mu pokłon wszyscy
królowie; wszystkie narody będą mu służyć. 12 Ocali
bowiem ubogiego, gdy zawoła, i nędznego, który
nie ma pomocnika. 13 Zmiłuje się nad ubogim i
potrzebującym i wybawi dusze nędzarzy. 14 Wybawi
ich dusze od podstępu i przemocy, bo ich krew [jest]
cenna w jego oczach. 15 I będzie żył, i dadzą mu
złoto z Szeby; nieustannie będą się za niego modlić i
codziennie mu błogosławić. 16 Gdy się zasieje garść
zboża w ziemi na szczytach gór, jego plon zaszumi jak
Liban, a mieszkańcy miast zakwitną jak polna trawa.
17 Jego imię [trwać] będzie na wieki; póki słońce trwa,
trwać będzie jego imię; [ludzie] będą błogosławieni w
nim, a wszystkie narody nazwą go błogosławionym. 18
Błogosławiony niech będzie PAN Bóg, Bóg Izraela,
który sam jeden czyni cuda. 19 I błogosławione na
wieki jego chwalebne imię; niech cała ziemia będzie
napełniona jego chwałą. Amen, amen. 20 [I tu] się
kończą modlitwy Dawida, syna Jessego.

73 Psalm Asafa. Doprawdy Bóg [jest] dobry dla
Izraela; dla tych, którzy są czystego serca. 2 Ale
moje nogi niemal się potknęły, moje kroki omal się
nie zachwiały; 3 Bo zazdrościłem głupcom, widząc
pomyślność niegodziwych. 4 Nie mają bowiem więzów
aż do śmierci, ale w całości zostaje ich siła. 5 Nie
doznają trudu ludzkiego ani cierpień jak inni ludzie.
6 Dlatego są opasani pychą jak złotym łańcuchem
i odziani w okrucieństwo jak w szatę ozdobną. 7
Ich oczy wystają od tłuszczu; mają więcej niż serce
mogłoby sobie życzyć. 8 Oddali się rozpuście i mówią
przewrotnie o ucisku, mówią wyniośle. 9 Zwracają swe
usta przeciwko niebu, a ich język krąży po ziemi. 10
Dlatego jego lud wraca dotąd i obficie leją się na nich
wody; 11 Bo mówią: Jakże Bóg może o tym wiedzieć?
Czy Najwyższy ma wiedzę? 12 Oto ci są niegodziwi, a
powodzi im się na świecie i pomnażają bogactwa. 13 A
więc na próżno oczyściłem swoje serce i w niewinności
obmywałem ręce. 14 Cały dzień bowiem znoszę
cierpienia i co rano jestem chłostany. 15 Gdybym
powiedział: Będę mówił tak samo, skrzywdziłbym ród
twoich synów. 16 Starałem się to rozumieć, ale było dla
mnie zbyt trudne; 17 Aż wszedłem do świątyni Bożej
[i] tu zrozumiałem, jaki jest ich koniec. 18 Doprawdy
na śliskich miejscach ich postawiłeś i strącasz ich na
zatracenie. 19 [Oto] jak doznali zguby! Nagle niszczeją,
strawieni przerażeniem. 20 Jak sen po przebudzeniu,
Panie, gdy się ockniesz, wzgardzisz ich obrazem. 21
Gdy gorycz miałem w sercu, a w nerkach czułem
kłucie; 22 Byłem głupi i nic nie rozumiałem, byłem przed
tobą [jak] zwierzę. 23 A jednak zawsze [jestem] z tobą,
[bo] mnie trzymałeś za prawą rękę. 24 Poprowadzisz
mnie według swej rady, a potem przyjmiesz mnie do
chwały. 25 Kogo [innego] mam w niebie? I na ziemi
oprócz ciebie w nikim [innym] nie mam upodobania. 26
Choć moje ciało i serce ustanie, Bóg jest skałą mego
serca i moim dziedzictwem na wieki. 27 Oto bowiem
ci, którzy się oddalają od ciebie, zginą; wytracasz tych,
którzy cudzołożą, [odstępując] od ciebie. 28 Mnie zaś
dobrze jest zbliżyć się do Boga; pokładam w Panu

BOGU moją ufność, aby opowiadać wszystkie jego
dzieła.

74 Pieśń pouczająca. Asafa. Boże, dlaczego
odrzuciłeś nas na zawsze? [Czemu] płonie twój
gniew przeciwko owcom twego pastwiska? **2** Wspomnij
na swoje zgromadzenie, które dawno nabyłeś; na
szczep twego dziedzictwa, który odkupiłeś; na górę
Syjon, na której mieszkasz. **3** Pospiesz na [miejsce]
ciągłych spustoszeń; o, jak wróg zburzył wszystko w
świątyni! **4** Ryknęli twoi wrogowie pośrodku twego
zgromadzenia, a na znak zatknęli swoje sztandary. **5** Za
sławnego uważano tego, który wznosił wysoko siekierę
na gęste drzewo. **6** A teraz już jego rzeźby rąbią
siekierami i młotami. **7** Oddali na pastwę ognia twoją
świątynię i [obaliwszy] na ziemię, zbezcześcili przybytek
twego imienia. **8** Mówili w swym sercu: Zburzmy ich
razem! Spalili wszystkie miejsca zgromadzeń Bożych
na ziemi. **9** Nie widzimy naszych znaków; już nie
ma proroka i nikt spośród nas nie wie, jak długo to
[ma trwać]. **10** Jak długo, Boże, przeciwnik będzie
urągać? [Czy] wróg będzie wiecznie bluźnił [przeciwko]
twemu imieniu? **11** Dlaczego cofasz swoją rękę i swojej
prawicy z zanadrza nie wyjmujesz? **12** Przecież ty,
Boże, jesteś moim Królem od dawna, ty dokonujesz
zbawienia na ziemi. **13** Ty swoją mocą rozdzieliłeś
morze, zmiażdżyłeś głowy smoków w wodach. **14**
Ty skruszyłeś głowy Lewiatana, dałeś go na pokarm
mieszkańcom pustyni. **15** Ty rozszczepiłeś źródła i
potoki, ty osuszyłeś potężne rzeki. **16** Twój jest dzień,
twoja i noc, ty ustanowiłeś światło i słońce. **17** Ty
wyznaczyłeś wszystkie granice ziemi, ty ustanowiłeś
lato i zimę. **18** Pamiętaj o tym, [że] wróg zelżył
[ciebie], PANIE, a głupi lud urągał twemu imieniu. **19**
Nie wydawaj tej zgrai duszy twojej synogarlicy, nie
zapominaj nigdy o stadku twoich ubogich. **20** Zważ
na [twoje] przymierze, bo ciemne zakątki ziemi pełne
[są] siedlisk przemocy. **21** Niech uciśniony nie wraca
ze wstydem, niech ubogi i potrzebujący chwali twoje
imię. **22** Powstań, Boże, broń swojej sprawy; pamiętaj
o zniewadze, [którą] co dzień wyrządza ci głupiec. **23**
Nie zapominaj krzyku twoich wrogów, wciąż rosnącej
wrzawy tych, którzy powstają przeciwko tobie.

75 Przewodnikowi chóru. Al taszchet. Psalm i pieśń
Asafa. Wysławiamy cię, Boże, wysławiamy, bo
bliskie twoje imię; opowiadają [to] twoje cudowne dzieła.
2 Gdy wyznaczę czas, będę sądzić sprawiedliwie. **3**
Roztopiła się ziemia i wszyscy jej mieszkańcy, [ale] ja
umacniam jej filary. (Sela) **4** Powiedziałem głupcom:
Nie szalejcie, a niegodziwym: Nie podnoście rogu.
5 Nie podnoście wysoko swego rogu [i] nie mówcie
wyniośle; **6** Bo nie ze wschodu ani z zachodu, ani
z południa [przychodzi] wywyższenie. **7** Lecz Bóg
[jest] sędzią; tego poniża, a tamtego wywyższa. **8**
W ręku PANA bowiem [jest] kielich mętnego wina,
pełnego przypraw; z niego nalewa tak, że wszyscy
niegodziwi ziemi wycisną nawet męty i wypiją je. **9**
Ja zaś będę zawsze opowiadał, będę śpiewał Bogu
Jakuba. **10** I połamię wszystkie rogi niegodziwych, a
rogi sprawiedliwego będą wzniesione.

76 Przewodnikowi chóru, n[a Neginot. Psalm i pieśń
Asafa.] Bóg znany jest w Judzie, jego imię [jest]
wielkie w Izraelu. **2** W Salem jest jego przybytek, a
jego mieszkanie na Syjonie. **3** Tam połamał ogniste
strzały łuku, tarczę i miecz i [położył kres] bitwie.
(Sela) **4** Wspanialszy jesteś i dostojniejszy niż góry
zdobyczy. **5** Odważni stali się łupem, pogrążyli się
we śnie, mężni nie znaleźli siły w swych rękach. **6**
Od twego gromienia, Boże Jakuba, mocno zasnęły
wozy i konie. **7** Ty, ty sam, jesteś straszliwy; i któż się
ostoi przed twoim obliczem, gdy się rozgniewasz? **8**
Z nieba dajesz słyszeć swój wyrok, ziemia się zlękła
i zamilkła; **9** Gdy Bóg powstał na sąd, aby wybawić
wszystkich pokornych [na] ziemi. (Sela) **10** Doprawdy
nawet gniew człowieka będzie cię chwalić, [a ty]
resztkę [tego] gniewu powstrzymasz. **11** Składajcie
śluby i wypełniajcie [je] wobec PANA, waszego Boga;
[wszyscy] otaczający go, przynoście dary temu, który
napawa strachem. **12** On zabierze ducha książąt, [on]
wzbudza strach u królów ziemi.

77 Przewodnikowi chóru dla Jedutuna. Psalm Asafa.
[Wzniosłem] swój głos do Boga i zawołałem;
[wzniosłem] swój głos do Boga i mnie wysłuchał. **2**
W dniu mego utrapienia szukałem Pana, moje ręce
wyciągałem w nocy nieustannie, moja dusza nie dała
się pocieszyć. **3** Gdy wspominałem Boga, byłem
strwożony; rozmyślałem, a mój duch był ogarnięty
utrapieniem. (Sela) **4** Ty zatrzymujesz otwarte powieki
mych oczu, jestem [tak] zaniepokojony, że nie potrafię
mówić. **5** Rozpamiętuję dni przeszłe [i] dawne lata. **6**
Przypominam sobie mój śpiew; nocą rozmyślam w
sercu i mój duch docieka: **7** Czy Pan odrzuci na wieki i
już więcej nie okaże łaski? **8** Czy jego miłosierdzie
ustało na zawsze i jego obietnica nigdy się nie spełni?
9 Czy Bóg zapomniał o litości? Czy w gniewie stłumił
swoją łaskawość? (Sela) **10** I powiedziałem: To jest
moja niemoc; [jednak będę wspominał] lata prawicy
Najwyższego. **11** Będę wspominał dzieła PANA, będę
wspominał twoje dawne cuda. **12** Będę rozmyślał o
wszystkich twoich dziełach i o twoich czynach będę
mówił. **13** Boże, święta jest twoja droga; który bóg jest
tak wielki, jak [nasz] Bóg? **14** Ty [jesteś] Bogiem, który
czyni cuda; dałeś poznać narodom swoją moc. **15**

Odkupiłeś [swoim] ramieniem twój lud, synów Jakuba i
Józefa. (Sela) 16 Widziały cię wody, o Boże, widziały
cię wody [i] ulękły się, poruszyły się głębiny. 17 Chmury
spłynęły wodą, niebiosa wydały gromy i poleciały
twoje strzały. 18 Huk twego grzmotu wśród obłoków,
błyskawice oświetliły świat, ziemia poruszyła się i
zatrzęsła. 19 Twoja droga [wiodła] przez morze, twoje
ścieżki przez wielkie wody i nie było znać twoich
śladów. 20 Prowadziłeś swój lud jak stado owiec ręką
Mojżesza i Aarona.

78 Pieśń pouczająca. Asafa. Słuchaj, mój ludu,
mego prawa, nakłońcie uszu ku słowom moich
ust. 2 Otworzę moje usta do przypowieści, opowiem
starodawne tajemnice; 3 Cośmy słyszeli i poznali i
[co] nam opowiadali nasi ojcowie. 4 Nie zataimy [tego]
przed ich synami, opowiemy przyszłemu pokoleniu
o chwale PANA, o jego mocy i cudach, które czynił.
5 Ustanowił bowiem świadectwo w Jakubie, nadał
prawo w Izraelu i nakazał naszym ojcom, aby je
oznajmiali swoim synom; 6 Aby poznało przyszłe
pokolenie, synowie, którzy się urodzą; aby powstawszy,
przekazywali [je] swoim synom; 7 Żeby pokładali
w Bogu nadzieję i nie zapominali o dziełach Boga,
lecz strzegli jego przykazań; 8 Żeby nie byli, jak
ich ojcowie, pokoleniem opornym i nieposłusznym;
pokoleniem, które nie przygotowało swego serca i
którego duch nie był wierny Bogu. 9 Synowie Efraima,
uzbrojeni i wyposażeni w łuki, w dniu bitwy wycofali
się. 10 [Bo] nie strzegli przymierza Boga i nie chcieli
postępować według jego prawa. 11 Zapomnieli o
jego dziełach i cudach, które im ukazał. 12 Przed ich
ojcami czynił cuda w ziemi Egiptu, na polu Soanu.
13 Rozdzielił morze i przeprowadził ich, i sprawił, że
wody stanęły jak wał. 14 Prowadził ich w obłoku
za dnia, a całą noc w blasku ognia. 15 Rozszczepił
skały na pustyni i napoił ich jakby z wielkich głębin.
16 Wydobył strumienie ze skały i sprawił, że wody
płynęły jak rzeki. 17 Lecz [oni] jeszcze więcej grzeszyli
przeciwko niemu i pobudzili do gniewu Najwyższego
na pustyni; 18 I wystawiali Boga na próbę w swych
sercach, żądając pokarmu według swego pragnienia.
19 I mówili przeciwko Bogu tymi słowy: Czy Bóg może
zastawić stół na tej pustyni? 20 Oto uderzył w skałę
i wypłynęły wody, i wezbrały strumienie; czy będzie
mógł też dać chleb? Czy przygotuje mięso swemu
ludowi? 21 Gdy PAN [to] usłyszał, rozgniewał się i
ogień zapłonął przeciw Jakubowi, i gniew wybuchnął
przeciw Izraelowi; 22 Bo nie uwierzyli Bogu i nie zaufali
jego zbawieniu; 23 Choć rozkazał chmurom w górze i
bramy nieba otworzył. 24 I zesłał im [jak] deszcz mannę
do jedzenia, i zboże z nieba im dał. 25 Człowiek jadł
chleb anielski; zesłał im pokarm do syta. 26 Wzbudził
na niebie wiatr ze wschodu i sprowadził swą mocą
wiatr południowy. 27 Zesłał im mięso jak pył i ptactwo
skrzydlate jak piasek morski. 28 Spadło ono pośrodku
ich obozu, wokół ich namiotów. 29 Jedli i w pełni się
nasycili; dał im, czego pragnęli. 30 [A gdy] jeszcze nie
zaspokoili swego pragnienia, [gdy] jeszcze pokarm
był w ich ustach; 31 Spadł na nich gniew Boży i zabił
ich tłustych, a znakomitszych z Izraela powalił. 32
Mimo to nadal grzeszyli i nie wierzyli jego cudom; 33
Dlatego sprawił, że ich dni przemijały w marności, a
ich lata – w trwodze. 34 Gdy ich zabijał, szukali go;
nawracali się i o świcie szukali Boga; 35 Przypominali
sobie, że Bóg [jest] ich skałą, że Bóg Najwyższy – ich
Odkupicielem; 36 Pochlebiali mu jednak swoimi ustami
i okłamywali go swym językiem; 37 A ich serce nie było
przed nim szczere i nie byli wierni jego przymierzu.
38 On jednak, będąc miłosiernym, przebaczał ich
nieprawości i nie wytracał [ich]; często odwracał swój
gniew i nie pobudzał całej swej zapalczywości; 39
Bo pamiętał, że są ciałem; wiatrem, który ulatuje i
nie wraca. 40 Jak często pobudzali go do gniewu na
pustyni [i] zasmucali go na pustkowiu! 41 Odwracali się
i wystawiali Boga na próbę, i stawiali granice Świętemu
Izraela. 42 Nie pamiętali jego ręki [ani] dnia, w którym
ich wybawił z utrapienia; 43 Gdy czynił swe znaki w
Egipcie i swe cuda na polu Soanu; 44 Gdy zamienił
w krew ich rzeki i ich strumienie, tak że nie mogli [z
nich] pić. 45 Zesłał na nich rozmaite muchy, aby ich
kąsały, i żaby, aby ich niszczyły; 46 I dał robactwu ich
plony, a ich pracę szarańczy. 47 Zniszczył gradem ich
winorośle, a sykomory szronem. 48 Ich bydło wydał
na pastwę gradu, a ich stada [na pastwę] błyskawic.
49 Wylał na nich żar swojego gniewu, zapalczywość,
oburzenie i udrękę, zesławszy na nich złych aniołów.
50 Otworzył drogę dla swego gniewu, nie zachował
ich duszy od śmierci, a ich życie wydał zarazie; 51
Wytracił wszystko pierworodne w Egipcie, pierwociny
[ich] mocy w namiotach Chama; 52 Ale swój lud
wyprowadził jak owce i wiódł ich po pustyni jak stado.
53 Prowadził ich bezpiecznie, tak że się nie lękali, a ich
wrogów przykryło morze; 54 I przyprowadził ich do swej
świętej granicy; do góry, którą nabyła jego prawica.
55 Wypędził przed nimi narody, sznurem wyznaczył
im dziedzictwo, żeby pokolenia Izraela mieszkały w
swoich namiotach. 56 Oni jednak wystawiali na próbę i
pobudzali do gniewu Boga Najwyższego, i nie strzegli
jego świadectw. 57 Lecz odwrócili się i postępowali
przewrotnie jak ich ojcowie, schodzili z drogi jak łuk
zawodny. 58 Pobudzali go bowiem do gniewu przez
swe wyżyny i rzeźbionymi posągami wzbudzali jego
zazdrość. 59 Gdy Bóg [to] usłyszał, rozgniewał się i
wielce wzgardził Izraelem. 60 I opuścił przybytek w

Szilo; namiot, [który] rozbił wśród ludzi; 61 I oddał w
niewolę swoją moc i swoją chwałę w ręce wroga. 62
Wydał swój lud pod miecz i rozgniewał się na swoje
dziedzictwo. 63 Ich młodzieńców pochłonął ogień, a
ich dziewic nie wydano za mąż. 64 Ich kapłani padli od
miecza, a ich wdowy nie lamentowały. 65 Lecz potem
Pan ocknął się jak ze snu, jak mocarz wykrzykujący
od wina. 66 I uderzył na tyły swoich wrogów, okrył
ich wieczną hańbą. 67 Ale choć wzgardził namiotem
Józefa i pokolenia Efraima nie wybrał; 68 Jednak
wybrał pokolenie Judy, górę Syjon, którą umiłował.
69 I zbudował swoją świątynię jak wysoki [pałac]; jak
ziemię, którą ugruntował na wieki. 70 Wybrał też
Dawida, swego sługę; wziął go z owczych zagród; 71
Przywołał go, gdy chodził za karmiącymi [owcami], aby
pasł Jakuba, jego lud, i Izraela, jego dziedzictwo. 72 A
on ich pasł w prawości swego serca i prowadził ich
roztropną ręką.

79 Psalm Asafa. Boże, poganie wtargnęli do twego
dziedzictwa, splugawili twoją świętą świątynię,
Jeruzalem zamienili w ruiny. 2 Zwłoki twoich sług dali na
żer ptactwu niebieskiemu, ciała twoich świętych bestiom
ziemskim. 3 Rozlali ich krew jak wodę wokół Jeruzalem
i nie było nikogo, kto by ich pogrzebał. 4 Staliśmy
się hańbą dla naszych sąsiadów, pośmiewiskiem i
drwiną dla tych, którzy są wokoło nas. 5 Jak długo,
PANIE? Czy wiecznie będziesz się gniewać? Czy
twoja zapalczywość będzie płonąć jak ogień? 6
Wylej twój gniew na pogan, którzy cię nie znają, i na
królestwa, które nie wzywają twego imienia. 7 Pożarli
bowiem Jakuba i spustoszyli jego mieszkanie. 8 Nie
pamiętaj nam dawnych nieprawości naszych, niech
nas prędko spotka twoje miłosierdzie, bo jesteśmy
bardzo wynędzniali. 9 Wspomóż nas, Boże naszego
zbawienia, dla chwały imienia twego; ocal nas i
przebacz nam grzechy ze względu na twoje imię. 10
Dlaczego poganie mają mówić: Gdzież jest ich Bóg?
Niech będzie znany wśród pogan na naszych oczach
przez dokonanie zemsty za przelaną krew twoich
sług. 11 Niech dotrze do ciebie jęk więźniów, według
potęgi twego ramienia zachowaj skazanych na śmierć.
12 I odpłać naszym sąsiadom siedmiokrotnie w ich
zanadrze za zniewagę, którą ci wyrządzili, Panie! 13
My zaś, twój lud i owce twego pastwiska, będziemy
cię wielbić na wieki, będziemy głosić twoją chwałę z
pokolenia na pokolenie.

80 Przewodnikowi chóru, na Sosannim. Psalm
świadectwa Asafa. Posłuchaj, Pasterzu Izraela,
ty, który prowadzisz Józefa jak stado owiec, ty, który
zasiadasz między cherubinami, zabłyśnij. 2 Przed
Efraimem, Beniaminem i Manassesem wzbudź swoją
moc i przyjdź nas zbawić. 3 Boże, odnów nas, rozjaśnij
[nad nami] swoje oblicze, a będziemy wybawieni. 4
PANIE, Boże zastępów, jak długo będziesz się gniewał
na modlitwę swego ludu? 5 Nakarmiłeś ich chlebem
płaczu i napoiłeś ich łzami nad miarę. 6 Zrobiłeś z nas
przedmiot sporu dla naszych sąsiadów, a nasi wrogowie
śmieją się z nas. 7 Boże zastępów, odnów nas, rozjaśnij
[nad nami] swoje oblicze, a będziemy wybawieni. 8 Ty
przeniosłeś winorośl z Egiptu; wygnałeś pogan, a ją
zasadziłeś. 9 Przygotowałeś jej miejsce i sprawiłeś, że
zapuściła korzenie i napełniła ziemię. 10 Góry okryły
się jej cieniem, a jej gałęzie [były jak] najwyższe cedry.
11 Wypuściła swe latorośle aż do morza i swoje pędy aż
do rzeki. 12 Dlaczego [więc] zburzyłeś jej ogrodzenie,
tak że obrywają ją wszyscy, którzy przechodzą drogą?
13 Niszczy ją dzik leśny, a zwierzę polne pożera ją.
14 O Boże zastępów, proszę, powróć, spójrz z nieba
i zobacz, nawiedź tę winorośl; 15 Tę winnicę, którą
zasadziła twoja prawica, i latorośl, [którą] umocniłeś
dla siebie. 16 Spalona jest ogniem i wycięta; giną od
zgromienia twojego oblicza. 17 Niech twoja ręka będzie
nad mężem twojej prawicy, nad synem człowieczym,
którego umocniłeś dla siebie. 18 A my nie odstąpimy od
ciebie; zachowaj nas przy życiu, a będziemy wzywać
twego imienia. 19 PANIE, Boże zastępów, odnów
nas, rozjaśnij [nad nami] swoje oblicze, a będziemy
wybawieni.

81 Przewodnikowi chóru, na Gittyt. Asafa. Radośnie
śpiewajcie Bogu, naszej mocy; [radośnie]
wykrzykujcie Bogu Jakuba. 2 Weźcie psalm, przynieście
bęben, wdzięczną harfę i cytrę. 3 Zadmijcie w trąbę w
czas nowiu, w czasie wyznaczonym, w dniu naszego
uroczystego święta. 4 Jest bowiem taki nakaz w Izraelu,
prawo Boga Jakuba. 5 Ustanowił to świadectwem dla
Józefa, kiedy wyszedł przeciw ziemi Egiptu, gdzie
słyszałem język, którego nie zrozumiałem. 6 Uwolniłem
od brzemienia jego barki, a jego ręce od [dźwigania]
kotłów. 7 Wzywałeś mnie w ucisku i wybawiłem cię;
odpowiedziałem ci w skrytości gromu, doświadczyłem
cię u wód Meriba. (Sela) 8 Słuchaj, mój ludu, a
oświadczę ci; Izraelu, jeśli będziesz mnie słuchał; 9 Nie
będziesz miał cudzego boga ani nie oddasz pokłonu
obcemu bogu; 10 Ja, PAN, [jestem] twoim Bogiem,
który cię wyprowadził z ziemi Egiptu; otwórz usta, a ja
je napełnię. 11 Lecz mój lud nie usłuchał mego głosu, a
Izrael nie chciał mnie. 12 Zostawiłem ich więc żądzom
ich serca i postępowali według swoich zamysłów. 13
O, gdyby mój lud mnie posłuchał, a Izrael chodził
moimi drogami! 14 W krótkim czasie poniżyłbym ich
nieprzyjaciół i zwróciłbym rękę przeciw ich wrogom. 15
Nienawidzący PANA, choć obłudnie, musieliby mu się

poddać, a ich czas trwałby wiecznie. 16 I karmiłbym ich
wyborną pszenicą, a nasyciłbym cię miodem ze skały.

82 Psalm Asafa. Bóg stoi w zgromadzeniu Bożym,
pośród bogów sprawuje sąd: 2 Jak długo
będziecie sądzić niesprawiedliwie i trzymać stronę
niegodziwych? (Sela) 3 Bierzcie w obronę ubogiego
i sierotę, oddajcie sprawiedliwość strapionemu i
potrzebującemu. 4 Wyzwólcie biedaka i nędzarza,
ocalcie go z ręki niegodziwych. 5 [Lecz oni]
nic nie wiedzą i nie rozumieją, ciągle chodzą w
ciemności; zachwiały się wszystkie fundamenty ziemi. 6
Powiedziałem: Jesteście bogami i wszyscy wy jesteście
synami Najwyższego. 7 Lecz pomrzecie jak [inni]
ludzie i upadniecie jak jeden z książąt. 8 Powstań,
Boże, osądź ziemię, bo ty otrzymasz w dziedzictwo
wszystkie narody.

83 Pieśń i psalm Asafa. Boże, nie milcz; nie bądź
głuchy i bezczynny, Boże! 2 Bo oto burzą się twoi
wrogowie, a ci, którzy cię nienawidzą, podnoszą głowę.
3 Przeciwko twemu ludowi knują spisek i naradzali się
przeciw tym, których ochraniasz; 4 Mówiąc: Chodźcie,
wytępmy ich, niech nie będą narodem, żeby więcej nie
wspominano imienia Izraela. 5 Zmówili się bowiem
jednomyślnie, przeciwko tobie zawarli przymierze: 6
Namioty Edomitów i Izmaelitów, Moab i Hagaryci; 7
Gebal, Ammon i Amalek; Filistyni z mieszkańcami
Tyru. 8 Także Assur przyłączył się do nich, wsparł
[swym] ramieniem synów Lota. (Sela) 9 Uczyń im [tak],
jak Midianitom, jak Syserze, jak Jabinowi nad potokiem
Kiszon; 10 Którzy zostali wytępieni w Endor, stali się
jak gnój dla ziemi. 11 Z ich dostojnikami postąp jak z
Orebem i Zeebem, jak z Zebachem i Salmunną, ze
wszystkimi ich książętami; 12 [Którzy] mówili: Weźmy
w posiadanie przybytki Boże. 13 Mój Boże, uczyń ich
jak koło i jak źdźbło na wietrze. 14 Jak ogień, który pali
las, i jak płomień, [który] wypala góry; 15 Tak ty ich
ścigaj swoją nawałnicą i swoją burzą zatrwóż ich. 16
Okryj ich twarze hańbą, aby szukali twego imienia,
PANIE! 17 Niech się zawstydzą i zatrwożą na wieki,
niech się okryją hańbą i zginą. 18 Niech poznają, że
jedynie ty, którego imię jest PAN, ty jesteś Najwyższy
ponad całą ziemią.

84 Przewodnikowi chóru, na Gittyt. Psalm dla synów
Korego. O, jak miłe [są] twoje przybytki, PANIE
zastępów! 2 Moja dusza wzdycha i omdlewa z tęsknoty
do przedsionków PANA; moje serce i ciało wołają
radośnie do Boga żywego. 3 Oto nawet wróbel znalazł
sobie dom i jaskółka gniazdo, gdzie składa swe pisklęta,
u twoich ołtarzy, PANIE zastępów, mój Królu i mój Boże!
4 Błogosławieni ci, którzy mieszkają w twoim domu,
nieustannie będą cię chwalić. (Sela) 5 Błogosławiony
człowiek, którego siła [jest] w tobie, w którego sercu
są twoje drogi; 6 Ci, którzy przechodząc przez dolinę
Baka, zmieniają ją w źródło, a deszcz okrywa [ją]
błogosławieństwem. 7 I idą z mocy w moc, i ukażą się
przed Bogiem na Syjonie. 8 O PANIE, Boże zastępów,
wysłuchaj mojej modlitwy, nakłoń ucha, Boże Jakuba.
(Sela) 9 Spójrz, Boże, nasza tarczo, i wejrzyj na oblicze
twego pomazańca. 10 Lepszy bowiem jest jeden dzień
w twoich przedsionkach niż tysiąc gdzie indziej; wolę
raczej stać w progu domu mego Boga, niż mieszkać w
namiotach niegodziwców. 11 PAN Bóg bowiem jest
słońcem i tarczą, PAN obdarza łaską i chwałą, nie
odmawia dobra tym, którzy postępują nienagannie. 12
PANIE zastępów, błogosławiony człowiek, który ufa
tobie.

85 Przewodnikowi chóru. Psalm dla synów
Korego. PANIE, okazałeś łaskę swej ziemi,
przyprowadziłeś z niewoli Jakuba. 2 Przebaczyłeś
nieprawość twego ludu, zakryłeś wszystkie ich grzechy.
(Sela) 3 Uśmierzyłeś całe swoje zagniewanie,
odwróciłeś się od zapalczywości twojego gniewu. 4
Odnów nas, Boże naszego zbawienia, i odwróć od
nas swój gniew. 5 Czy wiecznie będziesz się na nas
gniewać? Czy rozciągniesz swój gniew na wszystkie
pokolenia? 6 Czy nie ożywisz nas na nowo, aby twój
lud rozradował się w tobie? 7 PANIE, okaż nam twoje
miłosierdzie i daj nam swoje zbawienie. 8 Posłucham,
co będzie mówił Bóg, PAN; zaprawdę, ogłosi pokój
swojemu ludowi i swoim świętym, aby tylko nie wracali
do [swojej] głupoty. 9 Doprawdy jego zbawienie jest
blisko tych, którzy się go boją, [aby jego] chwała
zamieszkała w naszej ziemi. 10 Miłosierdzie i prawda
spotkają się ze sobą, sprawiedliwość i pokój ucałują
się. 11 Prawda wyrośnie z ziemi, a sprawiedliwość
wyjrzy z nieba. 12 PAN też obdarzy [tym, co] dobre, a
nasza ziemia wyda swój plon. 13 Sprawiedliwość przed
nim pójdzie i będzie wytyczać drogę jego krokom.

86 Modlitwa Dawida. Nakłoń swego ucha, PANIE,
wysłuchaj mnie, bo jestem nędzny i ubogi. 2
Strzeż mojej duszy, bo jestem pobożny; mój Boże,
wybaw twego sługę, który ufa tobie. 3 Zmiłuj się nade
mną, Panie, bo do ciebie codziennie wołam. 4 Rozraduj
duszę twego sługi, bo do ciebie, Panie, wznoszę swą
duszę. 5 Bo ty, Panie, jesteś dobry i przebaczający, i
pełen miłosierdzia dla wszystkich, którzy cię wzywają.
6 Wysłuchaj, PANIE, mojej modlitwy i zważ na głos
mojego błagania. 7 Wzywam cię w dniu mego ucisku,
bo [ty] mnie wysłuchasz. 8 Nie ma wśród bogów
podobnego tobie, Panie, i nie ma dzieł takich jak twoje.
9 Wszystkie narody, które stworzyłeś, przyjdą i oddadzą

ci pokłon, Panie, i będą wielbić twoje imię; 10 Bo ty
jesteś wielki i czynisz cuda; tylko ty jesteś Bogiem. 11
Naucz mnie, PANIE, twojej drogi, abym chodził w twojej
prawdzie; nakłoń moje serce ku bojaźni twego imienia.
12 Będę cię chwalił, Panie, mój Boże, z całego serca
i będę wielbił twoje imię na wieki; 13 Bo wielkie jest
twoje miłosierdzie dla mnie; [ty] ocaliłeś moją duszę
z najgłębszego piekła. **(Sheol h7585)** 14 Boże, pyszni
powstali przeciwko mnie i zgraja gwałtowników czyhała
na moją duszę, a nie mają ciebie przed oczyma. 15
Ale ty, Panie, jesteś Bogiem łaskawym i litościwym,
nieskorym do gniewu, pełnym miłosierdzia i prawdy.
16 Spójrz na mnie i zmiłuj się nade mną, udziel swojej
mocy twemu słudze i wybaw syna twojej służącej.
17 Daj mi znak [twojej] dobroci, aby ci, którzy mnie
nienawidzą, zobaczyli i zawstydzili się, że ty, PANIE,
wspomogłeś mnie i pocieszyłeś.

87 Psalm i pieśń dla synów Korego. Jego fundament
jest na świętych górach. 2 PAN miłuje bramy
Syjonu bardziej niż wszystkie przybytki Jakuba. 3
Chwalebne [rzeczy] mówi się o tobie, o miasto Boże.
(Sela) 4 Wspomnę Rahab i Babilon wśród tych, którzy
mnie znają; oto Filistea i Tyr, i Etiopia: Ten się tam
urodził. 5 O Syjonie też będą mówić: Ten i tamten
urodził się w nim; a sam Najwyższy go utwierdzi. 6 PAN
wyliczy, spisując narody: Ten się tam urodził. (Sela) 7 I
pląsając, będą śpiewać: [W tobie] są wszystkie me
źródła.

88 pouczający, od Hemana Ezrachity. PANIE, Boże
mego zbawienia, we dnie i w nocy wołam do
ciebie. 2 Niech dojdzie do ciebie moja modlitwa, nakłoń
swego ucha na moje wołanie. 3 Moja dusza bowiem
jest nasycona utrapieniem, a moje życie zbliża się do
grobu. **(Sheol h7585)** 4 Zaliczono mnie do tych, którzy
zstępują do dołu; stałem się jak człowiek bez siły. 5
Zaliczono mnie do umarłych; [jestem] jak zabici, którzy
leżą w grobie, o których już nie pamiętasz i którzy są
odłączeni od twojej ręki. 6 Strąciłeś mnie w najgłębszy
dół, w ciemności, w głębie. 7 Twój gniew ciąży na mnie
i przytłoczyłeś mnie wszystkimi twymi falami. (Sela) 8
Oddaliłeś ode mnie moich znajomych, uczyniłeś mnie
dla nich ohydą; jestem uwięziony i nie mam wyjścia. 9
Moje oko płacze nad moim utrapieniem; wzywam cię,
PANIE, codziennie, wyciągam do ciebie swe ręce. 10
Czy dla umarłych będziesz czynił cuda? Czy umarli
powstaną, aby cię wysławiać? (Sela) 11 Czy w grobie
będzie się opowiadać o twoim miłosierdziu, a o twojej
wierności – w zniszczeniu? 12 Czy twoje cuda pozna
się w ciemnościach, a twoją sprawiedliwość w ziemi
zapomnienia? 13 Lecz ja, PANIE, do ciebie wołam;
rankiem wita cię moja modlitwa. 14 Dlaczego, PANIE,
odrzucasz moją duszę i ukrywasz przede mną swoje
oblicze? 15 Jestem strapiony i od młodości bliski
śmierci; znoszę twoją grozę i trwożę się. 16 Twój
srogi gniew spadł na mnie [i] wyniszczyła mnie twoja
groza. 17 Ogarniają mnie co dzień jak woda, wszystkie
mnie otaczają. 18 Oddaliłeś ode mnie przyjaciela i
towarzysza, a moich znajomych – w ciemności.

89 Pieśń pouczający Etana Ezrachity. Będę śpiewać
o miłosierdziu PANA na wieki, swymi ustami
będę głosił twoją wierność przez wszystkie pokolenia.
2 Powiedziałem bowiem: Miłosierdzie będzie budowane
na wieki, na niebiosach utwierdziłeś swoją wierność. 3
Zawarłem przymierze z moim wybrańcem; przysiągłem
Dawidowi, swemu słudze; 4 Na wieki utwierdzę twoje
potomstwo i zbuduję twój tron na wszystkie pokolenia.
(Sela) 5 PANIE, niebiosa wysławiają twoje cuda i
twoją wierność w zgromadzeniu świętych. 6 Któż
bowiem na niebie może się równać z PANEM? [Kto]
pośród synów mocarzy jest podobny do PANA? 7
Bóg jest straszliwy w zgromadzeniu świętych i budzi
grozę wśród wszystkich, [którzy są] wokół niego. 8
PANIE, Boże zastępów, któż [jest] jak ty, PAN mocny?
Twoja wierność bowiem cię otacza. 9 Ty panujesz nad
wzburzonym morzem; gdy się podnoszą jego fale, ty je
poskramiasz. 10 Ty zmiażdżyłeś Rahaba jak rannego,
mocą twego ramienia rozproszyłeś swoich wrogów. 11
Twoje [są] niebiosa, twoja też ziemia; ty ugruntowałeś
świat i wszystko, co go napełnia. 12 Ty stworzyłeś
północ i południe; Tabor i Hermon śpiewają o twoim
imieniu. 13 Twoje ramię jest mocne, twoja ręka potężna,
a twoja prawica wzniesiona. 14 Sprawiedliwość i sąd
są podstawą twego tronu, miłosierdzie i prawda idą
przed twoim obliczem. 15 Błogosławiony lud, który zna
okrzyk radości; będzie chodzić w świetle twego oblicza,
PANIE. 16 W twoim imieniu będą się weselić każdego
dnia, a w twojej sprawiedliwości będą wywyższeni. 17
Ty bowiem jesteś chwałą ich mocy i z twojej woli nasz
róg będzie wzniesiony. 18 Bo PAN jest naszą tarczą,
a Święty Izraela naszym królem. 19 Powiedziałeś
wtedy w widzeniu do twego świętego: Udzieliłem
pomocy mocarzowi, wywyższyłem wybranego z ludu.
20 Znalazłem Dawida, mego sługę, namaściłem go
swoim świętym olejem. 21 Moja ręka będzie przy nim
i wzmocni go moje ramię. 22 Nie będzie uciskany
przez wroga, a syn nieprawości go nie pognębi. 23
Zetrę na jego oczach jego przeciwników, a tych, którzy
go nienawidzą, powalę. 24 Ponadto moja prawda i
miłosierdzie będą z nim, a w moim imieniu jego róg
będzie wzniesiony. 25 I położę na morzu jego rękę
i na rzekach jego prawicę. 26 On zawoła: Ty jesteś
moim ojcem, moim Bogiem i skałą mego zbawienia.

27 Ja też uczynię go pierworodnym [i] najwyższym
wśród królów ziemi. 28 Na wieki zachowam dla niego
swoje miłosierdzie, a moje przymierze z nim będzie
trwałe. 29 Jego potomstwo utrwalę na wieki, a jego
tron – jak dni niebios. 30 Ale jeśli jego synowie porzucą
moje prawo i nie będą postępowali według moich
nakazów; 31 Jeśli moje ustawy znieważą, a moich
przykazań nie będą przestrzegać; 32 Wtedy ukarzę
rózgą ich przestępstwo, a ich nieprawość biczami. 33
Ale nie odbiorę mu mojego miłosierdzia ani nie zawiodę
w mojej wierności. 34 Nie złamię mego przymierza
ani nie zmienię tego, co wyszło z moich ust. 35
Raz przysiągłem na moją świętość, że nie skłamię
Dawidowi. 36 Jego potomstwo będzie trwać na wieki, a
jego tron jak słońce przede mną; 37 Jak księżyc będzie
utwierdzone na wieki i [jak] wierny świadek na niebie.
(Sela) 38 A jednak odrzuciłeś [go] i wzgardziłeś nim,
rozgniewałeś się na twego pomazańca. 39 Zerwałeś
przymierze z twoim sługą, strąciłeś na ziemię jego
koronę. 40 Zburzyłeś wszystkie jego płoty i rozwaliłeś
jego baszty. 41 Grabią go wszyscy, którzy przechodzą
drogą; stał się pośmiewiskiem dla swoich sąsiadów.
42 Podniosłeś prawicę jego przeciwników, sprawiłeś
radość wszystkim jego wrogom. 43 Stępiłeś też ostrze
jego miecza i nie wsparłeś go w walce. 44 Położyłeś
koniec jego chwale, a jego tron obaliłeś na ziemię.
45 Skróciłeś dni jego młodości, okryłeś go hańbą.
(Sela) 46 Jak długo, PANIE? Czy wiecznie będziesz się
ukrywał? Czy twoja zapalczywość będzie płonąć jak
ogień? 47 Pamiętaj, jak krótkie jest moje życie; czy na
próżno stworzyłeś wszystkich synów ludzkich? 48 Któż
z ludzi może żyć i nie ujrzeć śmierci? [Któż] wyrwie swą
duszę z mocy grobu? (Sela) **(Sheol h7585)** 49 Gdzie są, o
Panie, twoje dawne łaski, [które] przysiągłeś Dawidowi
w swej prawdzie? 50 Pamiętaj, Panie, o zniewadze
twoich sług; [o tym], że noszę w swym zanadrzu
[wzgardę] wszystkich możnych narodów; 51 Którą twoi
wrogowie znieważają, PANIE, którą znieważają ścieżki
twego pomazańca. 52 Błogosławiony [niech będzie]
PAN na wieki. Amen, amen.

90 Modlitwa Mojżesza, męża Bożego. Panie, ty
byłeś naszą ucieczką z pokolenia na pokolenie.
2 Zanim zrodziły się góry, zanim ukształtowałeś ziemię
i świat, od wieków na wieki ty [jesteś] Bogiem. 3
Obracasz człowieka w proch i mówisz: Wracajcie,
synowie ludzcy. 4 Tysiąc lat bowiem w twoich oczach
[jest] jak dzień wczorajszy, który minął, i jak straż
nocna. 5 Porywasz ich jakby powodzią, są [jak] sen i
jak trawa, która rośnie o poranku. 6 Rano kwitnie i
rośnie, [a] wieczorem zostaje skoszona i usycha. 7
Giniemy bowiem od twego gniewu i jesteśmy przerażeni
twoją zapalczywością. 8 Położyłeś przed sobą nasze
nieprawości, nasze skryte [grzechy] w świetle twego
oblicza. 9 Wszystkie nasze dni przemijają z powodu
twego gniewu, nasze lata nikną jak westchnienie. 10
Liczbą naszych dni jest lat siedemdziesiąt, a jeśli sił
starczy, lat osiemdziesiąt, a to, co w nich najlepsze,
to [tylko] kłopot i cierpienie, bo [szybko] mijają, a
my odlatujemy. 11 Któż zna srogość twego gniewu?
Albo [kto], bojąc się ciebie, [zna] twoją zapalczywość?
12 Naucz [nas] liczyć nasze dni, abyśmy przywiedli
serce do mądrości. 13 Powróć, PANIE. Jak długo
[jeszcze]? Zlituj się nad swymi sługami. 14 Nasyć nas
z rana twoim miłosierdziem, abyśmy mogli się cieszyć
i radować przez wszystkie nasze dni. 15 Spraw nam
radość według dni, w których nas trapiłeś; według lat,
w których zaznaliśmy zła. 16 Niech się ukaże twoim
sługom twoje dzieło, a twoja chwała ich synom. 17
Niech dobroć PANA, naszego Boga, będzie z nami; i
utwierdź wśród nas dzieło naszych rąk; utwierdź dzieło
naszych rąk!

91 Kto mieszka pod osłoną Najwyższego, w cieniu
Wszechmocnego przebywać będzie. 2 Będę
mówił o PANU: Moja ucieczka i twierdza, mój Bóg,
jemu będę ufał. 3 Zaprawdę, on wybawi cię z sideł
łowcy [i] od zgubnej zarazy. 4 Okryje cię swymi
piórami i pod jego skrzydłami będziesz bezpieczny;
jego prawda [będzie ci] tarczą i puklerzem. 5 Nie
ulękniesz się strachu nocnego ani strzały lecącej za
dnia; 6 Ani zarazy, [która] przychodzi w ciemności, ani
dżumy, [która] pustoszy w południe. 7 Tysiąc padnie
u twego boku, a dziesięć tysięcy po twojej prawicy,
[lecz] ciebie to nie dosięgnie. 8 Tylko zobaczysz na
własne oczy i ujrzysz zapłatę daną niegodziwym.
9 Ponieważ PANA, moją ucieczkę [i] Najwyższego,
uczyniłeś swoim mieszkaniem; 10 Nie spotka cię
nic złego ani [żadna] plaga nie zbliży się do twego
namiotu. 11 Rozkaże bowiem o tobie swoim aniołom,
aby cię strzegli na wszystkich twoich drogach. 12 Na
rękach będą cię nosić, byś przypadkiem nie uderzył
swojej nogi o kamień. 13 Będziesz stąpał po lwie i po
żmii, lwiątko i smoka podepczesz. 14 Wybawię go, bo
mnie umiłował; wywyższę go, bo poznał moje imię. 15
Będzie mnie wzywał, a ja go wysłucham; będę z nim
w utrapieniu, wyrwę go i otoczę chwałą. 16 Długimi
dniami go nasycę i ukażę mu moje zbawienie.

92 Psalm i pieśń na dzień szabatu. Dobrą rzeczą
jest wysławiać PANA i śpiewać twemu imieniu,
o Najwyższy. 2 Głosić rankiem twoje miłosierdzie, a
nocami twoją wierność; 3 Na instrumencie o dziesięciu
strunach, na cytrze i na harfie ze śpiewaniem. 4 Ty
bowiem rozradowałeś mnie, PANIE, twymi czynami;
będę śpiewać o dziełach twoich rąk. 5 Jakże wielkie są

twoje dzieła, PANIE; bardzo głębokie są twoje myśli.
6 Prostak nie zna, a głupi tego nie rozumie: 7 Gdy
niegodziwi wyrastają jak ziele i kwitną wszyscy czyniący
nieprawość, [to tylko po to], aby byli wykorzenieni
aż na wieki; 8 Ty zaś, PANIE, jesteś Najwyższy
na wieki. 9 Oto bowiem twoi wrogowie, PANIE, oto
bowiem twoi wrogowie zginą, rozproszą się wszyscy
czyniący nieprawość. 10 Ale mój róg wzniesiesz jak u
jednorożca, będę namaszczony świeżym olejem. 11 I
moje oko zobaczy [nieszczęście] tych, którzy na mnie
czyhają; moje uszy usłyszą o [klęsce] złoczyńców,
którzy powstają przeciwko mnie. 12 Sprawiedliwy
zakwitnie jak palma, rozrośnie się jak cedr na Libanie.
13 Zasadzeni w domu PANA rozkwitną na dziedzińcach
naszego Boga. 14 Nawet w starości wydadzą owoc,
pełni sił i kwitnący; 15 Aby opowiadać, że PAN jest
prawy; [on jest] moją skałą i nie ma w nim żadnej
nieprawości.

93 PAN króluje, przyoblekł się w majestat, odział
się PAN i przepasał potęgą; utwierdził też świat,
że się nie zachwieje. 2 Twój tron jest utwierdzony od
wieków, ty jesteś od wieczności. 3 Podniosły rzeki,
PANIE, podniosły rzeki swój szum, podniosły rzeki
swoje fale. 4 Nad szum wielkich wód, nad potężne fale
morskie mocniejszy jest PAN na wysokości. 5 Twoje
świadectwa są bardzo pewne; twemu domowi, PANIE,
przystoi świętość na wieczne czasy.

94 Boże zemsty, PANIE Boże zemsty, objaw się!
2 Powstań, Sędzio [całej] ziemi, odpłać pysznym.
3 Jak długo niegodziwi, PANIE, jak długo niegodziwi
będą się radować? 4 [Jak długo] będą pleść, mówić
zuchwale i chełpić się wszyscy czyniący nieprawość?
5 Depczą twój lud, PANIE, i gnębią twoje dziedzictwo.
6 Mordują wdowy i przybysza, zabijają sieroty. 7 I
mówią: PAN tego nie widzi, nie dostrzega tego Bóg
Jakuba. 8 Zrozumcie, nierozumni wśród ludu! A wy,
głupcy, kiedy zmądrzejecie? 9 Czy ten, który wszczepił
ucho, nie słyszy? Czy ten, który ukształtował oko, nie
widzi? 10 Czy ten, który chłoszcze narody, nie będzie
karał? [Ten], który uczy człowieka wiedzy, [czy nie
wie]? 11 PAN zna myśli ludzkie; [wie], że są marnością.
12 Błogosławiony mąż, którego ty chłoszczesz, PANIE,
i uczysz go twym prawem; 13 Aby dać mu odpocząć od
złych dni, aż będzie wykopany dół dla niegodziwego. 14
PAN bowiem nie odrzuci swego ludu i nie opuści swego
dziedzictwa. 15 Ale sąd powróci do sprawiedliwości, a
wszyscy serca prawego [pójdą] za nim. 16 Któż stanie
przy mnie przeciwko złoczyńcom? Kto ujmie się za
mną przeciwko czyniącym nieprawość? 17 Gdyby PAN
nie przyszedł mi z pomocą, moja dusza przebywałaby
w milczeniu. 18 Gdy powiedziałem: Moja noga się
chwieje, twoje miłosierdzie, PANIE, mnie wsparło. 19
W niezliczonych myślach mego serca twoje pociechy
rozweselają moją duszę. 20 Czy sprzymierzy się z tobą
tron nieprawości, który wyrządza krzywdę pod pozorem
prawa? 21 Zbierają się przeciw duszy sprawiedliwego
i krew niewinną potępiają. 22 Lecz PAN jest moją
twierdzą, mój Bóg – skałą mojej ucieczki. 23 On obróci
przeciwko nim ich nieprawość i za ich zło ich wytraci;
wytraci ich PAN, nasz Bóg.

95 Chodźcie, śpiewajmy PANU, wykrzykujmy
[radośnie] skale naszego zbawienia. 2 Przyjdźmy
przed jego oblicze z chwałą, [radośnie] śpiewajmy
mu psalmy. 3 PAN bowiem [jest] wielkim Bogiem i
wielkim Królem nad wszystkimi bogami. 4 W jego
rękach [są] głębiny ziemi i jego [są] szczyty gór. 5 Jego
jest morze, bo on je uczynił, i jego ręce ukształtowały
suchy ląd. 6 Chodźcie, oddajmy pokłon i padajmy
przed nim; klęknijmy przed PANEM, naszym Stwórcą.
7 On bowiem jest naszym Bogiem, a my ludem jego
pastwiska i owcami jego rąk. Dzisiaj, jeśli jego głos
usłyszycie; 8 Nie zatwardzajcie waszych serc jak w
Meriba, jak w czasie kuszenia na pustyni; 9 Kiedy mnie
wystawiali na próbę wasi ojcowie, doświadczali mnie i
widzieli moje dzieła. 10 Przez czterdzieści lat czułem
odrazę do [tego] pokolenia i powiedziałem: Ten lud
błądzi sercem i nie poznał moich dróg; 11 Przysiągłem
im w gniewie, że nie wejdą do mego odpoczynku.

96 Śpiewajcie PANU nową pieśń, śpiewaj PANU,
cała ziemio! 2 Śpiewajcie PANU, błogosławcie
jego imię, opowiadajcie o jego zbawieniu dzień po
dniu. 3 Głoście wśród narodów jego chwałę, wśród
wszystkich ludów jego cuda. 4 Wielki bowiem jest PAN
i godny wszelkiej chwały, straszliwszy nad wszystkich
bogów. 5 Gdyż wszyscy bogowie narodów [są] bożkami,
a PAN uczynił niebiosa. 6 Cześć i majestat przed jego
obliczem, moc i piękno w jego świątyni. 7 Oddajcie
PANU, rodziny narodów, oddajcie PANU chwałę i moc.
8 Oddajcie PANU chwałę jego imienia, przynieście dary
i wejdźcie do jego przedsionków. 9 Oddajcie PANU
pokłon w ozdobie świętości, niech cała ziemia drży
przed nim. 10 Mówcie wśród pogan: PAN króluje; świat
będzie utwierdzony, aby się nie poruszył, i [on] będzie
sądził ludzi sprawiedliwie. 11 Niech się weselą niebiosa
i niech raduje się ziemia; niech zaszumi morze i to, co
w nim jest. 12 Niech radują się pola i wszystko, co
jest na nich, wtedy [radośnie] wykrzykną wszystkie
drzewa leśne; 13 Przed obliczem PANA, bo idzie,
zaprawdę idzie, aby sądzić ziemię. Będzie sądził świat
w sprawiedliwości, a narody w swojej prawdzie.

97 PAN króluje, raduj się, ziemio, i weselcie się,
niezliczone wyspy! **2** Chmury i ciemność wokół
niego, sprawiedliwość i sąd podstawą jego tronu. **3**
Ogień idzie przed nim i pożera jego wrogów wokoło.
4 Jego błyskawice oświetlają świat, widzi to ziemia
i drży. **5** Góry topią się jak wosk przed obliczem
PANA, przed obliczem Pana całej ziemi. **6** Niebiosa
opowiadają jego sprawiedliwość, a wszystkie narody
widzą jego chwałę. **7** Niech będą zawstydzeni wszyscy,
którzy służą posągom, którzy chlubią się bożkami;
oddajcie mu pokłon, wszyscy bogowie. **8** Syjon to
usłyszał i weseli się, a córki Judy będą się radować z
powodu twoich sądów, PANIE! **9** Ty bowiem, PANIE,
jesteś Najwyższy na całej ziemi, wywyższony ponad
wszystkich bogów. **10** Wy, którzy miłujecie PANA,
miejcie w nienawiści zło; on strzeże dusz swoich
świętych, ocala ich z ręki niegodziwych. **11** Światło jest
zasiane dla sprawiedliwego i radość dla tych, którzy są
prawego serca. **12** Weselcie się w PANU, sprawiedliwi,
i wysławiajcie [go], pamiętając o jego świętości.

98 Psalm. Śpiewajcie PANU nową pieśń, bo
cudownych rzeczy dokonał, jego prawica i święte
ramię przyniosły mu zwycięstwo. **2** PAN objawił
swoje zbawienie, okazał swoją sprawiedliwość na
oczach pogan. **3** Pamiętał o swoim miłosierdziu i
swojej prawdzie wobec domu Izraela; wszystkie krańce
ziemi ujrzały zbawienie naszego Boga. **4** [Radośnie]
wykrzykuj PANU, cała ziemio; wykrzykujcie, weselcie
się i śpiewajcie. **5** Grajcie PANU na harfie, na harfie,
przy słowach pieśni. **6** Przy trąbach i dźwięku kornetów
wykrzykujcie [radośnie] przed PANEM, Królem. **7**
Niech zaszumi morze i to, co w nim jest, świat i
jego mieszkańcy. **8** Niech rzeki klaszczą w dłonie,
niech góry radują się wspólnie; **9** Przed PANEM,
bo przychodzi, by sądzić ziemię. Będzie sądził świat
sprawiedliwie i narody według słuszności.

99 PAN króluje, niech drżą narody; siedzi między
cherubinami, niech zachwieje się ziemia. **2** Wielki
jest PAN na Syjonie i wywyższony nad wszystkie
narody. **3** Niech wysławiają twoje wielkie i straszne imię,
bo jest święte. **4** Moc króla miłuje sąd, ty ustanowiłeś
słuszność, ty wykonujesz sąd i sprawiedliwość w
Jakubie. **5** Wywyższajcie PANA, naszego Boga, i
oddajcie pokłon u podnóżka jego stóp, [bo] on jest
święty. **6** Mojżesz i Aaron wśród jego kapłanów, a
Samuel wśród tych, którzy wzywają jego imienia; wołali
do PANA, a on ich wysłuchał. **7** W słupie obłoku mówił
do nich, [a] oni strzegli jego świadectw i praw, [które]
im dał. **8** PANIE, nasz Boże, ty ich wysłuchiwałeś,
byłeś dla nich Bogiem, który przebacza, choć karałeś
ich za ich występki. **9** Wywyższajcie PANA, naszego
Boga, i oddajcie pokłon na jego świętej górze, bo PAN,
nasz Bóg, [jest] święty.

100 Psalm na dziękczynienie. [Radośnie]
wykrzykujcie PANU, wszystkie ziemie! **2**
Służcie PANU z weselem, przychodźcie z radością
przed jego oblicze. **3** Wiedzcie, że PAN jest Bogiem,
to on nas uczynił, a nie my sami siebie; jesteśmy jego
ludem i owcami jego pastwiska. **4** Wejdźcie w jego
bramy z dziękczynieniem [i] do jego przedsionków z
wychwalaniem; wysławiajcie go, błogosławcie jego
imię; **5** PAN bowiem jest dobry, jego miłosierdzie trwa
na wieki, a jego prawda z pokolenia na pokolenie.

101 Psalm Dawida. Będę śpiewał o miłosierdziu i
sądzie; tobie, PANIE, będę śpiewać. **2** Kroczyć
będę mądrze drogą prawą. Kiedy przyjdziesz do mnie?
Będę postępował w swoim domu w prawości serca. **3**
Nie będę stawiał przed oczami niegodziwej rzeczy;
nienawidzę czynów ludzi występnych, nie przylgną one
do mnie. **4** Serce przewrotne odstąpi ode mnie, nie
chcę znać złego. **5** Zgładzę tego, który potajemnie
oczernia swego bliźniego, nie zniosę wyniosłych oczu
i nadętego serca. **6** Moje oczy [zwrócone będą] na
wiernych tej ziemi, aby mieszkali ze mną; kto chodzi
drogą prawą, ten będzie mi służyć. **7** Nie zamieszka
w moim domu oszust, kłamca nie ostoi się przed
mymi oczyma. **8** Każdego ranka będę tępić wszystkich
niegodziwych na ziemi, aby tak wykorzenić z miasta
PANA wszystkich złoczyńców.

102 Modlitwa strapionego, gdy uciśniony wylewa
przed PANEM swoją skargę. PANIE, wysłuchaj
mojej modlitwy i niech przyjdzie do ciebie moje wołanie.
2 Nie ukrywaj przede mną swego oblicza, w dniu
mego ucisku nakłoń ku mnie swego ucha; w dniu, w
którym cię wzywam, szybko mnie wysłuchaj. **3** Moje
dni bowiem nikną jak dym, a moje kości są rozpalone
jak ognisko. **4** Moje serce jest porażone i usycha jak
trawa, [tak] że zapomniałem jeść chleb. **5** Od głosu
mego wołania moje kości przylgnęły mi do ciała. **6**
Jestem podobny do pelikana na pustyni, jestem jak
sowa na pustkowiu. **7** Czuwam i jestem jak samotny
wróbel na dachu. **8** Przez cały dzień znieważają mnie
moi wrogowie i przeklinają mnie ci, którzy szaleją
przeciwko mnie. **9** Jadam bowiem popiół jak chleb,
a mój napój mieszam ze łzami; **10** Z powodu twego
gniewu i zapalczywości, bo podniosłeś mnie i strąciłeś.
11 Moje dni są jak chylący się cień, a ja usycham
jak trawa. **12** Ale ty, PANIE, trwasz na wieki, a twoja
pamięć z pokolenia na pokolenie. **13** Powstaniesz i
zmiłujesz się nad Syjonem, bo czas, byś się nad nim
zlitował, gdyż nadszedł czas wyznaczony. **14** Twoi
słudzy bowiem miłują jego kamienie i litują się nad

jego prochem; 15 A poganie będą się bać imienia
PANA i wszyscy królowie ziemi – twojej chwały; 16 Gdy
PAN odbuduje Syjon i ukaże się w swojej chwale; 17
Przychyli się do modlitwy opuszczonych i nie pogardzi
ich modlitwą. 18 Zapiszą to dla przyszłego pokolenia,
a lud, który ma być stworzony, będzie chwalić PANA.
19 Spojrzał bowiem z wysokości swojej świątyni; PAN
popatrzył z nieba na ziemię; 20 Aby wysłuchać jęku
więźniów i uwolnić skazanych na śmierć; 21 Aby głosili
na Syjonie imię PANA i jego chwałę w Jeruzalem; 22
Gdy się zgromadzą razem narody i królestwa, aby
służyć PANU. 23 Osłabił w drodze moją siłę, skrócił
moje dni. 24 Powiedziałem: Mój Boże, nie zabieraj
mnie w połowie moich dni; twoje lata bowiem [trwają]
z pokolenia na pokolenie. 25 Ty dawno założyłeś
[fundamenty] ziemi i niebiosa są dziełem twoich rąk.
26 One przeminą, ale ty pozostajesz; wszystkie jak
szata się zestarzeją, zmienisz je jak płaszcz i będą
odmienione. 27 Ale ty [zawsze jesteś] ten sam, a twoje
lata nigdy się nie skończą. 28 Synowie twoich sług
będą trwać [u ciebie], a ich potomstwo zostanie przed
tobą utwierdzone.

103 Psalm Dawida. Błogosław, moja duszo, PANA,
i całe moje wnętrze – jego święte imię. 2
Błogosław, moja duszo, PANA, i nie zapominaj o
wszystkich jego dobrodziejstwach. 3 On przebacza
wszystkie twoje nieprawości, on uzdrawia wszystkie
twoje choroby; 4 On wybawia twoje życie od zguby,
on cię koronuje miłosierdziem i wielką litością. 5 On
nasyca dobrem twoje usta i odnawia twoją młodość
jak u orła. 6 PAN wymierza sprawiedliwość i sąd
wszystkim uciśnionym. 7 Dał poznać swe drogi
Mojżeszowi, a synom Izraela swoje dzieła. 8 Łaskawy
i litościwy jest PAN, nieskory do gniewu i [pełen]
wielkiego miłosierdzia. 9 Nie będzie się spierał bez
końca ani wiecznie [gniewu] chował. 10 Nie postępuje
z nami według naszych grzechów ani nie odpłaca
nam według naszych nieprawości. 11 Jak wysoko
bowiem są niebiosa nad ziemią, [tak] wielkie [jest] jego
miłosierdzie nad tymi, którzy się go boją. 12 Jak daleko
jest wschód od zachodu, [tak] daleko oddalił od nas
nasze występki. 13 Jak ojciec ma litość nad dziećmi,
tak PAN ma litość nad tymi, którzy się go boją. 14
On bowiem wie, z czego jesteśmy ulepieni; pamięta,
że jesteśmy prochem. 15 Dni człowieka są jak trawa,
kwitnie jak kwiat polny. 16 Wiatr na niego powieje,
a już go nie ma i nie pozna go już jego miejsce. 17
Ale miłosierdzie PANA od wieków na wieki nad tymi,
którzy się go boją, a jego sprawiedliwość nad synami
synów; 18 [Nad tymi], którzy strzegą jego przymierza
i pamiętają, aby wypełnić jego przykazania. 19 PAN
na niebiosach ustanowił [swój] tron, a jego królestwo
panuje nad wszystkimi. 20 Błogosławcie PANA, jego
aniołowie, potężni siłą, którzy wypełniacie jego rozkazy,
będąc posłuszni głosowi jego słowa. 21 Błogosławcie
PANA, wszystkie jego zastępy, jego słudzy, którzy
spełniacie jego wolę. 22 Błogosławcie PANA, wszystkie
jego dzieła, we wszystkich miejscach jego panowania.
Błogosław, moja duszo, PANA.

104 Błogosław, moja duszo, PANA. PANIE, mój
Boże, jesteś bardzo wielki; odziałeś się w
chwałę i majestat. 2 Okryłeś się światłością jak szatą,
rozciągnąłeś niebiosa jak zasłonę. 3 Zbudowałeś
na wodach swoje komnaty, czynisz obłoki swym
rydwanem, chodzisz na skrzydłach wiatru. 4 Czynisz
swoich aniołów duchami, swe sługi ogniem płonącym.
5 Założyłeś fundamenty ziemi, tak że się nigdy nie
zachwieje. 6 Okryłeś ją głębią jak szatą, wody stanęły
nad górami. 7 Na twoje zgromienie rozbiegły się, a na
głos twego grzmotu szybko pouciekały. 8 Wzniosły się
ponad góry, zniżyły się w doliny, na miejsce, które dla
nich założyłeś. 9 Wyznaczyłeś [im] granicę, aby jej nie
przekroczyły ani nie powróciły, by okryć ziemię. 10
Wypuszczasz źródła po dolinach, [aby] płynęły między
górami; 11 I napoiły wszystkie zwierzęta polne, dzikie
osły gaszą [w nich] swoje pragnienie. 12 Przy nich
mieszka ptactwo niebieskie i śpiewa pośród gałęzi. 13
Nawadniasz góry ze swoich komnat, owocami twoich
dzieł syci się ziemia. 14 Sprawiasz, że rośnie trawa dla
bydła i zioła na użytek człowieka, żeby dobywał chleb
z ziemi; 15 I wino, które rozwesela serce człowieka,
i oliwę, od której rozjaśnia się twarz, i chleb, który
krzepi serce ludzkie. 16 Nasycone są drzewa PANA,
cedry Libanu, które zasadził; 17 Na których ptaki
mają swe gniazda; jedliny, na których bocian [ma]
swój dom. 18 Wysokie góry są dla górskich kozłów,
a skały [są] schronieniem dla królików. 19 Uczynił
księżyc, aby odmierzał czas; słońce zna swój zachód.
20 Sprowadzasz ciemność i nastaje noc, w której
wychodzą wszystkie zwierzęta leśne. 21 Lwiątka ryczą
za łupem i szukają swego pokarmu od Boga. 22 Słońce
wstaje, schodzą się razem i kładą się w swoich jamach.
23 [Wtedy] wychodzi człowiek do swojej roboty i do
swojej pracy aż do wieczora. 24 O, jak liczne są twoje
dzieła, PANIE! Wszystkie je uczyniłeś mądrze, ziemia
jest pełna twego bogactwa. 25 Oto morze wielkie i
szerokie, w nim niezliczone istoty pełzające, zwierzęta
małe i wielkie. 26 Po nim pływają okręty i Lewiatan,
którego stworzyłeś, aby w nim igrał. 27 Wszystko to
czeka na ciebie, abyś dał im pokarm we właściwym
czasie. 28 [Gdy] dajesz im, zbierają; gdy otwierasz
swą rękę, sycą się dobrami. 29 [Lecz gdy] ukrywasz
swe oblicze, trwożą się; gdy odbierasz im ducha,

giną i obracają się w proch. 30 [Gdy] wysyłasz twego
ducha, zostają stworzone i odnawiasz oblicze ziemi.
31 Niech chwała PANA trwa na wieki, niech się raduje
PAN swymi dziełami. 32 Patrzy na ziemię, a ona drży,
dotyka gór, a dymią. 33 Będę śpiewał PANU, póki
żyję; będę śpiewał memu Bogu, póki istnieję. 34 Moje
rozmyślanie o nim wdzięczne będzie, rozraduję się w
PANU. 35 Niech zostaną wytraceni z ziemi grzesznicy
i niech nie będzie już niegodziwych! Błogosław, moja
duszo, PANA. Alleluja.

105 Wysławiajcie PANA, wzywajcie jego imienia,
opowiadajcie jego dzieła wśród narodów. 2
Śpiewajcie mu, śpiewajcie mu psalmy, rozmawiajcie o
wszystkich jego cudach. 3 Chlubcie się jego świętym
imieniem, niech się weseli serce szukających PANA. 4
Szukajcie PANA i jego mocy, szukajcie zawsze jego
oblicza. 5 Przypominajcie sobie dzieła, które czynił; jego
cuda i wyroki jego ust. 6 [Wy], potomkowie Abrahama,
jego słudzy; [wy], synowie Jakuba, jego wybrańcy! 7 On
jest PANEM, naszym Bogiem, jego sądy po całej ziemi.
8 Pamięta wiecznie o swoim przymierzu; o słowie, które
nakazał po tysiąc pokoleń; 9 [O przymierzu], które
zawarł z Abrahamem, i o przysiędze złożonej Izaakowi.
10 Ustanowił je jako prawo dla Jakuba, dla Izraela jako
wieczne przymierze; 11 Mówiąc: Tobie dam ziemię
Kanaan jako dział waszego dziedzictwa; 12 Kiedy ich
było niewielu, nieliczni i obcy w niej. 13 I wędrowali od
narodu do narodu, z [jednego] królestwa do innego
ludu; 14 Nikomu nie pozwolił ich krzywdzić, nawet
karcił królów z ich powodu, [mówiąc]: 15 Nie dotykajcie
moich pomazańców, a moim prorokom nie czyńcie [nic]
złego. 16 Potem przywołał głód na ziemię i zniszczył
cały zapas chleba. 17 Posłał przed nimi męża, Józefa,
który został sprzedany jako niewolnik; 18 Którego nogi
ranili pętami, a w żelazo zakuto jego ciało; 19 Aż do
[tego] czasu, gdy jego słowo się spełniło, słowo PANA
doświadczało go. 20 Posłał król i kazał go uwolnić,
władca narodu wypuścił go na wolność. 21 Ustanowił
go panem swego domu i władcą wszystkich swoich
posiadłości; 22 Aby rządził jego dostojnikami według
swego uznania i jego starszych nauczał mądrości. 23
Potem Izrael wszedł do Egiptu, a Jakub był gościem
w ziemi Chama; 24 Gdzie [Bóg] bardzo rozmnożył
swój lud i uczynił go potężniejszym od jego wrogów.
25 Odmienił ich serca, żeby znienawidzili jego lud i
postępowali przebiegle wobec jego sług. 26 Posłał
Mojżesza, swego sługę, i Aarona, którego wybrał; 27
Pokazali im jego znaki i cuda w ziemi Chama. 28
Zesłał ciemności i nastał mrok, i nie buntowali się
przeciw jego słowu. 29 Zamienił ich wody w krew i
pozabijał ich ryby. 30 Ich ziemia wydała mnóstwo żab,
[były] nawet w komnatach królewskich. 31 Rozkazał
i zjawiły się rozmaite muchy i wszy w całym ich
kraju. 32 Zesłał grad zamiast deszczu, ogień płonący
na ich ziemię. 33 Zniszczył ich winnice i figowce i
połamał drzewa w ich kraju. 34 Rozkazał i zjawiła się
szarańcza, niezliczone mnóstwo larw; 35 I pożarły całą
zieleń w ich kraju, i zjadły płody ich ziemi. 36 Zabił
też wszystko, co pierworodne w ich ziemi, pierwociny
wszelkiej ich siły. 37 Wyprowadził ich ze srebrem i
złotem i nie było słabego wśród ich plemion. 38 Egipt
się radował, gdy wychodzili, bo ogarnął go strach
przed nimi. 39 Rozpostarł obłok jak osłonę, a ogień, by
świecił w nocy. 40 Na [ich] żądanie zesłał przepiórki
i nasycił ich chlebem z nieba. 41 Otworzył skałę i
trysnęły wody, popłynęły po suchych miejscach [jak]
rzeka; 42 Pamiętał bowiem o swoim świętym słowie i o
Abrahamie, swym słudze. 43 Wyprowadził swój lud
wśród wesela, swoich wybranych wśród radości. 44 I
dał im ziemię pogan, i zawładnęli dorobkiem narodów;
45 Aby zachowywali jego nakazy i przestrzegali jego
praw. Alleluja.

106 Alleluja. Wysławiajcie PANA, bo [jest] dobry,
bo jego miłosierdzie [trwa] na wieki. 2 Któż
wypowie wielkie dzieła PANA i ogłosi całą jego
chwałę? 3 Błogosławieni, którzy strzegą sądu i czynią
sprawiedliwość w każdym czasie. 4 Pamiętaj o mnie,
PANIE, przez miłość do swego ludu; nawiedź mnie
swoim zbawieniem; 5 Abym widział szczęście twoich
wybranych, cieszył się radością twego narodu i chlubił
się razem z twoim dziedzictwem. 6 Zgrzeszyliśmy
wraz z naszymi ojcami, popełniliśmy nieprawość i
postąpiliśmy niegodziwie. 7 Nasi ojcowie w Egipcie
nie zrozumieli twoich cudów, nie pamiętali wielkości
twego miłosierdzia, lecz buntowali się nad Morzem
Czerwonym. 8 A jednak ich wybawił przez wzgląd na
swoje imię, aby okazać swą moc. 9 Zgromił Morze
Czerwone i wyschło; i przeprowadził ich przez głębiny
[jak] przez pustynię. 10 Tak wybawił ich z ręki tego,
który ich nienawidził, i odkupił ich z ręki wroga. 11
Wody okryły ich ciemięzców, nie został ani jeden z
nich. 12 Wtedy uwierzyli jego słowom i śpiewali na jego
chwałę. 13 Szybko [jednak] zapomnieli o jego dziełach,
nie czekali na jego rady. 14 Pałali żądzą na pustyni, na
próbę wystawiali Boga na pustkowiu. 15 I dał im, czego
żądali, lecz zesłał na ich dusze wycieńczenie. 16 Gdy
w obozie zazdrościli Mojżeszowi i Aaronowi, świętemu
PANA; 17 Otworzyła się ziemia i pochłonęła Datana, i
zakryła zgromadzenie Abirama; 18 I zapłonął ogień w
tym zgromadzeniu, płomień spalił niegodziwych. 19
Zrobili cielca na Horebie i odlanemu posągowi oddali
pokłon; 20 I zamienili swą chwałę na podobieństwo
wołu jedzącego trawę. 21 Zapomnieli o Bogu, swoim
wybawcy, który dokonywał wielkich czynów w Egipcie;

22 Cudownych dzieł w ziemi Chama, rzeczy strasznych
nad Morzem Czerwonym. 23 Dlatego powiedział, że
wytraciłby ich, gdyby Mojżesz, jego wybrany, nie stanął
w wyłomie przed nim, aby odwrócić jego gniew, by [ich]
nie wytracił. 24 Wzgardzili też wspaniałą ziemią, nie
wierząc jego słowu. 25 I szemrząc w swoich namiotach,
nie byli posłuszni głosowi PANA. 26 Dlatego podniósł
na nich swoją rękę, aby ich wytracić na pustyni; 27
Aby ich potomstwo rozrzucić wśród pogan i rozproszyć
ich po ziemiach. 28 Przyłączyli się też do Baal-Peor
i jedli ofiary [składane] umarłym. 29 Tak pobudzili
[Boga] do gniewu swymi postępkami, że spadła na
nich plaga; 30 Wtedy powstał Pinchas, dokonał sądu i
plaga ustała. 31 Poczytano mu to za sprawiedliwość
po wszystkie pokolenia, na wieki. 32 Rozgniewali go
znowu u wód Meriba, [tak że] Mojżesz wiele ucierpiał
z ich powodu; 33 Rozdrażnili bowiem jego ducha i
mówił [nierozważnie] swymi ustami. 34 Nie wytępili
narodów, jak im to PAN nakazał. 35 Lecz zmieszali
się z tymi narodami i nauczyli się ich czynów; 36 I
służyli ich bożkom, które stały się dla nich pułapką. 37
Ofiarowali bowiem demonom swoich synów i swoje
córki; 38 I przelewali krew niewinną, krew swoich
synów i córek, których ofiarowali bożkom Kanaanu,
i ziemia została skalana rozlewem krwi. 39 Splamili
się swymi czynami i cudzołożyli swymi postępkami.
40 Dlatego PAN zapłonął gniewem przeciw swemu
ludowi, tak że obrzydził sobie swoje dziedzictwo. 41 I
wydał ich w ręce pogan, i panowali nad nimi ci, którzy
ich nienawidzili. 42 I uciskali ich wrogowie, ujarzmili
ich swoją ręką. 43 Wielokrotnie ich ocalał, lecz oni
rozgniewali go swymi zamysłami i zostali upokorzeni
przez swoje nieprawości. 44 A jednak wejrzał na ich
ucisk i usłyszał ich wołanie. 45 Przypomniał sobie
bowiem o swoim przymierzu z nimi i pożałował według
swej wielkiej litości. 46 Wzbudził też litość dla nich
u wszystkich, którzy ich uprowadzili w niewolę. 47
Wybaw nas, PANIE, nasz Boże, i zgromadź nas
spośród pogan, abyśmy wysławiali twoje święte imię i
chlubili się twoją chwałą. 48 Błogosławiony PAN, Bóg
Izraela, od wieków na wieki; niech cały lud powie:
Amen. Alleluja.

107 Wysławiajcie PANA, bo [jest] dobry, bo jego
miłosierdzie [trwa] na wieki. 2 Niech [to]
mówią odkupieni przez PANA, ci, których odkupił z
ręki wroga; 3 I zgromadził z ziem, ze wschodu i
zachodu, z północy i południa. 4 Błądzili po pustyni, po
bezdrożnym pustkowiu, nie znajdując miasta, gdzie
mogliby zamieszkać. 5 [Byli] głodni i spragnieni, aż
omdlewała w nich dusza. 6 A gdy zawołali do PANA w
swoim utrapieniu, uwolnił ich z ucisku; 7 I prowadził
ich prostą drogą, aby doszli do miasta, w którym
mogliby zamieszkać. 8 Niech wysławiają PANA [za]
jego miłosierdzie i cudowne dzieła [wobec] synów
ludzkich; 9 Bo napoił spragnioną duszę, a głodną
duszę napełnił dobrami. 10 Siedzieli w ciemności i
w cieniu śmierci, spętani nędzą i żelazem; 11 Bo
buntowali się przeciw słowom Boga i pogardzili radą
Najwyższego. 12 Dlatego upokorzył ich serce trudem,
upadli, a nie było nikogo, kto by im pomógł. 13 A
[gdy] wołali do PANA w swoim utrapieniu, wybawił ich
z ucisku; 14 Wyprowadził ich z ciemności i z cienia
śmierci, a ich pęta rozerwał. 15 Niech wysławiają
PANA [za] jego miłosierdzie i za cudowne dzieła
[wobec] synów ludzkich. 16 Bo skruszył bramy spiżowe
i połamał żelazne rygle. 17 Głupcy z powodu swej
występnej drogi i nieprawości doznają utrapień. 18
Ich dusza brzydzi się wszelkim pokarmem i zbliżają
się do bram śmierci. 19 A gdy wołają do PANA w
swoim utrapieniu, wybawia ich z udręczeń. 20 Posłał
swoje słowo i uzdrowił ich, i wybawił ich z grobu.
21 Niech wysławiają PANA [za] jego miłosierdzie i
cudowne dzieła [wobec] synów ludzkich; 22 I niech
składają ofiary dziękczynienia, i głoszą z radością
jego dzieła. 23 Ci, którzy na statkach wyruszają w
morze, handlujący na wielkich wodach; 24 Widzą
dzieła PANA i jego cuda w głębinach. 25 Gdy daje
rozkaz, powstaje wicher i podnoszą się fale morskie.
26 Oni wstępują aż [do] nieba i zstępują w głębiny,
tak że ich dusza mdleje w niebezpieczeństwie. 27
Chwieją się i zataczają jak pijany, a cała ich mądrość
zanika. 28 Gdy wołają do PANA w swoim utrapieniu,
wybawia ich z udręczeń. 29 Zamienia burzę w ciszę,
tak że uspokajają się jej fale. 30 Wtedy oni weselą się,
że ucichły; i tak przyprowadza ich do upragnionego
portu. 31 Niech wysławiają PANA [za] jego miłosierdzie
i cudowne dzieła [wobec] synów ludzkich. 32 Niech go
wywyższają w zgromadzeniu ludu i w radzie starszych
niech go chwalą. 33 Zamienia rzeki w pustynię, a źródła
wód w suchą ziemię; 34 Ziemię urodzajną [zamienia]
w jałową z powodu niegodziwości tych, którzy w niej
mieszkają. 35 Pustynię zamienia w jezioro, a suchą
ziemię w źródła wód. 36 I osadza tam głodnych, aby
zakładali miasta do zamieszkania; 37 I obsiewali pole,
sadzili winnice i zbierali obfity plon. 38 Błogosławi
im tak, że bardzo się rozmnażają, i nie zmniejsza
[liczebności] ich bydła. 39 Ale potem maleje ich liczba i
upokorzeni są uciskiem, nędzą i utrapieniem; 40 On
wylewa wzgardę na władców i sprawia, że błądzą po
bezdrożach pustkowia. 41 Lecz podnosi nędznego
z utrapienia i rozmnaża [jego] rodzinę jak stado. 42
Widząc to, prawi rozweselą się, a wszelka nieprawość
zamknie swe usta. 43 Kto jest tak mądry, aby tego
upatrywał i rozumiał litość PANA?

108 Pieśń. Psalm Dawida. Boże, moje serce jest gotowe; będę ci śpiewać i wysławiać cię, także
i moja chwała. 2 Obudź się, cytro i harfo, gdy o świcie
powstanę. 3 Będę cię wysławiać wśród ludu, PANIE,
będę ci śpiewał wśród narodów. 4 Twoje miłosierdzie
bowiem jest wielkie, [sięga] ponad niebiosa, a twoja
prawda aż pod obłoki. 5 Bądź wywyższony ponad
niebiosa, Boże, a twoja chwała ponad całą ziemię;
6 Aby twoi umiłowani byli ocaleni, wybaw ich swoją
prawicą i wysłuchaj mnie. 7 Bóg przemówił w swej
świętości: Będę się weselić, rozdzielę Sychem, a
dolinę Sukkot wymierzę. 8 Mój [jest] Gilead, mój
i Manasses, Efraim mocą mojej głowy, Juda moim
prawodawcą. 9 Moab jest moją miednicą do mycia, na
Edom rzucę moje obuwie, nad Filisteą zatriumfuję.
10 Kto mnie wprowadzi do miasta warownego? Kto
mnie doprowadzi aż do Edomu? 11 Czy nie [ty], Boże,
[który] nas odrzuciłeś? Czy nie wyruszysz, Boże, z
naszymi wojskami? 12 Udziel nam pomocy w ucisku,
bo próżna jest pomoc ludzka. 13 W Bogu będziemy
mężni, on podepcze naszych wrogów.

109 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. Boże
mojej chwały, nie milcz; 2 Bo otworzyły się
przeciwko mnie usta niegodziwego i usta podstępnego;
mówili przeciwko mnie językiem kłamliwym; 3 Otoczyli
mnie słowami nienawiści i walczą przeciwko mnie bez
przyczyny. 4 Sprzeciwiają mi się w zamian za moją
miłość, choć ja się [za nich] modliłem. 5 Odpłacają mi
złem za dobro i nienawiścią za moją miłość. 6 Postaw
nad nim niegodziwego, a szatan niech stoi po jego
prawicy. 7 Gdy stanie przed sądem, niech wyjdzie
potępiony, a jego modlitwa niech zamieni się w grzech.
8 Niech jego dni będą krótkie, a jego urząd niech
przejmie inny. 9 Niech jego dzieci będą sierotami, a
jego żona wdową. 10 Niech jego dzieci będą tułaczami
i żebrzą, niech żebrzą [z dala] od swoich opustoszałych
miejsc. 11 Niech lichwiarz przejmie wszystko, co ma, a
obcy niech rozgrabią [owoc] jego pracy. 12 Niech nie
będzie nikogo, kto by mu okazał miłosierdzie; niech nie
będzie nikogo, kto by się zlitował nad jego sierotami.
13 Niech jego potomkowie zostaną wykorzenieni, niech
ich imię zginie w drugim pokoleniu. 14 Niech PAN
pamięta nieprawość jego przodków, a grzech jego matki
niech nie będzie zgładzony. 15 Niech będą zawsze
przed PANEM, aż wykorzeni z ziemi pamięć o nich;
16 Dlatego że nie pamiętał, by okazać miłosierdzie,
ale prześladował człowieka nędznego i ubogiego, a
strapionego w sercu chciał zabić. 17 Skoro umiłował
przekleństwo, niech na niego spadnie; [skoro] nie
chciał błogosławieństwa, niech się od niego oddali. 18
Ubierał się w przekleństwo jak w szatę, więc niech
wejdzie jak woda do jego wnętrzności i jak oliwa do
jego kości. 19 Niech mu będzie jak płaszcz, który go
okrywa, i jak pas, który go zawsze opasuje. 20 Taka
niech będzie zapłata od PANA dla moich przeciwników
i tych, którzy źle mówią przeciwko mojej duszy. 21 Ale
ty, BOŻE, Panie, ujmij się za mną przez wzgląd na
twoje imię; ocal mnie, bo wielkie jest twoje miłosierdzie.
22 [Jestem] bowiem ubogi i nędzny, a moje serce we
mnie jest zranione. 23 Niknę jak cień, który się chyli,
strząsają mnie jak szarańczę. 24 Moje kolana słabną
od postu, a moje ciało wychudło bez tłuszczu. 25
Stałem się też dla nich pośmiewiskiem; [gdy] mnie
widzą, kiwają głowami. 26 Wspomóż mnie, PANIE,
mój Boże; wybaw mnie według swego miłosierdzia; 27
Aby mogli poznać, że to twoja ręka; że ty, PANIE, to
uczyniłeś. 28 Niech oni przeklinają, ale ty błogosław;
[gdy] powstają, niech będą zawstydzeni, a twój sługa
niech się weseli. 29 Niech moi przeciwnicy okryją
się hańbą i niech się okryją własnym wstydem jak
płaszczem. 30 Będę wielce wysławiał PANA swymi
ustami i pośród tłumu będę go chwalić; 31 Bo staje po
prawicy nędznego, aby go wybawić od tych, którzy
osądzają jego duszę.

110 Psalm Dawida. Powiedział PAN do mego
Pana: Usiądź po mojej prawicy, aż położę
twoich wrogów jako podnóżek pod twoje stopy. 2 Laskę
twojej mocy pośle PAN z Syjonu, [mówiąc]: Panuj
pośród twoich wrogów. 3 Twój lud będzie ochoczy w
dniu twej potęgi, w ozdobie świętości i z łona jutrzenki;
twoja jest rosa młodości. 4 PAN przysiągł i nie będzie
żałował: Ty jesteś kapłanem na wieki według porządku
Melchizedeka. 5 Pan po twojej prawicy zetrze królów
w dniu swego gniewu. 6 Będzie sądził narody i trupami
napełni wszystko; roztrzaska głowy [panujące] nad
wieloma ziemiami. 7 Ze strumienia będzie pił po
drodze, dlatego podniesie głowę.

111 Alleluja. Będę wysławiał PANA całym sercem
w radzie prawych i w zgromadzeniu. 2 Wielkie
[są] dzieła PANA, rozważane przez wszystkich, którzy
je miłują. 3 Jego dzieło jest chwalebne i wspaniałe,
a jego sprawiedliwość trwa na wieki. 4 Pamiętnymi
uczynił swe cuda; miłosierny i litościwy [jest] PAN. 5
Dał pokarm tym, którzy się go boją, pamięta wiecznie
o swoim przymierzu. 6 Okazał swemu ludowi potęgę
swoich dzieł, dając mu dziedzictwo pogan. 7 Dzieła rąk
jego to prawda i sąd, niezmienne [są] wszystkie jego
przykazania; 8 Ustalone na wieki wieków, ustanowione
w prawdzie i prawości. 9 Zesłał swemu ludowi
odkupienie, ustanowił na wieki swoje przymierze; jego
imię [jest] święte i straszne. 10 Bojaźń PANA [jest]
początkiem mądrości; prawdziwego rozumu [nabywają]

wszyscy, którzy wypełniają [jego przykazania]; jego
chwała trwa na wieki.

112 Alleluja. Błogosławiony człowiek, który boi się
PANA i ma upodobanie w jego przykazaniach.
2 Jego potomstwo będzie potężne na ziemi, pokolenie
prawych będzie błogosławione. 3 Dobrobyt i bogactwo
są w jego domu, a jego sprawiedliwość trwa na
wieki. 4 Dla prawych wschodzi światłość w ciemności;
[on jest] łaskawy, miłosierny i sprawiedliwy. 5 Dobry
człowiek lituje się i pożycza, [i] prowadzi swoje sprawy
rozważnie. 6 Na pewno nigdy się nie zachwieje,
sprawiedliwy na wieki pozostanie w pamięci. 7 Nie
będzie się bał złej nowiny, jego serce jest stateczne,
ufa PANU. 8 Jego serce jest umocnione, nie będzie
się bał, aż zobaczy [pomstę] nad swymi wrogami.
9 Rozrzucił i dał ubogim, jego sprawiedliwość trwa
na wieki, jego róg będzie wywyższony w chwale.
10 Niegodziwy zobaczy to i rozgniewa się, zgrzytnie
zębami i uschnie, pragnienie niegodziwych zginie.

113 Alleluja. Chwalcie, słudzy PANA, chwalcie
imię PANA. 2 Niech imię PANA będzie
błogosławione, odtąd aż na wieki. 3 Od wschodu
słońca aż do jego zachodu, niech imię PANA będzie
pochwalone. 4 PAN jest wywyższony ponad wszystkie
narody, jego chwała ponad niebiosa. 5 Któż jak PAN,
nasz Bóg, który mieszka na wysokości; 6 Który zniża
się, aby patrzeć na to, co jest na niebie i na ziemi?
7 Podnosi nędznego z prochu, a z gnoju podnosi
ubogiego; 8 Aby go posadzić z książętami, z książętami
swego ludu; 9 On sprawia, że niepłodna staje się
matką domu, cieszącą się dziećmi. Alleluja.

114 Gdy Izrael wychodził z Egiptu, dom Jakuba
spośród ludu obcego języka; 2 Juda stał się
jego świątynią, Izrael jego panowaniem. 3 Morze to
ujrzało i uciekło, Jordan wstecz się odwrócił. 4 Góry
skakały jak barany, pagórki jak jagnięta. 5 Morze, cóż
ci [się stało], żeś uciekło, a tobie, Jordanie, że wstecz
się odwróciłeś? 6 Góry, [że] skakałyście jak barany,
a wy, pagórki, jak jagnięta? 7 Zadrżyj, ziemio, przed
obliczem Pana, przed obliczem Boga Jakuba; 8 Który
zamienia skałę w jezioro, [a] krzemień w źródło wód.

115 Nie nam, PANIE, nie nam, ale twemu imieniu
daj chwałę za twoje miłosierdzie [i] prawdę. 2
Czemu mają mówić poganie: Gdzież teraz [jest] ich
Bóg? 3 A nasz Bóg [jest] w niebie, czyni wszystko,
co zechce. 4 Ich bożki [to] srebro i złoto, dzieło rąk
ludzkich. 5 Usta mają, ale nie mówią; mają oczy, ale
nie widzą. 6 Uszy mają, ale nie słyszą; mają nozdrza,
ale nie czują. 7 Ręce mają, ale nie dotykają; mają
nogi, ale nie chodzą; ani gardłem swoim nie wydają
głosu. 8 Niech będą do nich podobni ci, którzy je robią,
[i] wszyscy, którzy im ufają. 9 Izraelu, ufaj PANU;
on jest ich pomocą i tarczą. 10 Domu Aarona, ufaj
PANU; on jest ich pomocą i tarczą. 11 Wy, którzy
się boicie PANA, ufajcie PANU; on jest ich pomocą
i tarczą. 12 PAN pamięta o nas, będzie błogosławił;
będzie błogosławił domowi Izraela, będzie błogosławił
domowi Aarona. 13 Będzie błogosławił tym, którzy
boją się PANA, i małym, i wielkim. 14 Rozmnoży was
PAN, was i waszych synów. 15 Błogosławieni jesteście
przez PANA, który stworzył niebo i ziemię. 16 Niebiosa
są niebiosami PANA, ale ziemię dał synom ludzkim. 17
Umarli nie będą chwalili PANA ani nikt z tych, którzy
zstępują do [miejsca] milczenia. 18 Ale my będziemy
błogosławili PANA, odtąd aż na wieki. Alleluja.

116 Miłuję PANA, bo usłyszał mój głos i moje
prośby. 2 Nakłonił bowiem swego ucha ku
mnie, dlatego będę go wzywał za moich dni. 3 Otoczyły
mnie boleści śmierci, utrapienia piekła przeniknęły
mnie; przyszły na mnie ucisk i boleść. **(Sheol h7585)** 4
Wtedy wezwałem imienia PANA, [mówiąc]: PANIE,
proszę, wybaw moją duszę. 5 Łaskawy jest PAN i
sprawiedliwy, nasz Bóg jest miłosierny. 6 PAN strzeże
ludzi prostych; byłem uciśniony, a wybawił mnie. 7
Powróć, moja duszo, do swego odpoczynku, bo PAN
dobrze ci uczynił. 8 Wybawił bowiem moją duszę
od śmierci, oczy moje od płaczu, moją nogę od
upadku. 9 Będę chodził przed obliczem PANA w ziemi
żyjących. 10 Uwierzyłem i dlatego przemówiłem; byłem
bardzo strapiony. 11 Powiedziałem w zatrwożeniu:
Każdy człowiek to kłamca. 12 Cóż oddam PANU za
wszystkie jego dobrodziejstwa, które mi [wyświadczył]?
13 Wezmę kielich zbawienia i będę wzywać imienia
PANA. 14 Moje śluby złożone PANU wypełnię teraz
przed całym jego ludem. 15 Cenna jest w oczach
PANA śmierć jego świętych. 16 O PANIE, jestem twoim
sługą; jestem twoim sługą i synem twojej służącej;
rozerwałeś moje więzy. 17 Tobie złożę ofiarę chwały i
będę wzywać imienia PANA. 18 Moje śluby złożone
PANU wypełnię teraz przed całym jego ludem; 19 W
dziedzińcach domu PANA, pośrodku ciebie, Jeruzalem!
Alleluja.

117 Chwalcie PANA, wszystkie narody! Chwalcie
go, wszyscy ludzie! 2 Wielkie jest bowiem jego
miłosierdzie nad nami, a prawda PANA [trwa] na wieki.
Alleluja.

118 Wysławiajcie PANA, bo jest dobry, bo jego
miłosierdzie [trwa] na wieki. 2 Niech powie
teraz Izrael, że jego miłosierdzie [trwa] na wieki. 3
Niech powie teraz dom Aarona, że jego miłosierdzie
[trwa] na wieki. 4 Niech powiedzą teraz ci, którzy się

boją PANA, że jego miłosierdzie [trwa] na wieki. **5** Wzywałem PANA w ucisku; PAN mnie wysłuchał i
postawił mnie na miejscu przestronnym. **6** PAN jest ze
mną, nie będę się bał; cóż może mi uczynić człowiek? **7**
PAN jest ze mną wśród tych, którzy mi pomagają, więc
zobaczę [pomstę] nad tymi, którzy mnie nienawidzą. **8**
Lepiej ufać PANU, niż polegać na człowieku. **9** Lepiej
ufać PANU, niż polegać na władcach. **10** Wszystkie
narody mnie otoczyły, ale w imię PANA wytępiłem
je. **11** Otoczyły mnie, tak, otoczyły mnie, ale w imię
PANA wytępiłem je. **12** Otoczyły mnie jak pszczoły, ale
zgasły [jak] ogień z cierni, bo w imię PANA wytępiłem
je. **13** Pchnąłeś mnie silnie, abym upadł, ale PAN
mi pomógł. **14** PAN [jest] moją siłą i pieśnią, on stał
się moim zbawieniem. **15** Głos radości i zbawienia
w namiotach sprawiedliwych: Prawica PANA działa
potężnie; **16** Prawica PANA jest wywyższona, prawica
PANA działa potężnie. **17** Nie umrę, lecz będę żył i
opowiadał dzieła PANA. **18** PAN ukarał mnie surowo,
ale nie wydał mnie na śmierć. **19** Otwórzcie mi bramy
sprawiedliwości, a wejdę w nie i będę wysławiał PANA.
20 To jest brama PANA, którą wchodzą sprawiedliwi.
21 Będę cię wysławiać, bo mnie wysłuchałeś i stałeś
się moim zbawieniem. **22** Kamień, [który] odrzucili
budujący, stał się kamieniem węgielnym. **23** PAN to
sprawił i jest to cudowne w naszych oczach. **24** Oto
dzień, który PAN uczynił, weselmy się i radujmy się w
nim. **25** Proszę, PANIE, wybaw teraz; proszę, PANIE,
daj pomyślność. **26** Błogosławiony, który przychodzi
w imię PANA; błogosławimy wam z domu PANA. **27**
Bóg jest PANEM, on nas oświecił; przywiążcie baranki
powrozami aż do rogów ołtarza. **28** Ty jesteś moim
Bogiem, będę cię wysławiać; mój Boże, będę cię
wywyższać. **29** Wysławiajcie PANA, bo [jest] dobry, bo
jego miłosierdzie [trwa] na wieki.

119 Alef Błogosławieni ci, których droga jest
nieskalana, którzy zgodnie z prawem PANA
postępują. **2** Błogosławieni ci, którzy strzegą jego
świadectw i szukają go całym sercem; **3** [Którzy] nie
czynią nieprawości, [ale] chodzą jego drogami. **4** Ty
rozkazałeś pilnie przestrzegać twoich nakazów. **5**
Oby moje drogi były skierowane na przestrzeganie
twoich praw! **6** Wtedy nie doznam wstydu, gdy będę
zważał na wszystkie twoje przykazania. **7** Będę cię
wysławiał w szczerości serca, gdy nauczę się twoich
sprawiedliwych praw. **8** Będę przestrzegał twoich
praw, nigdy mnie nie opuszczaj. Bet **9** W jaki sposób
oczyści młodzieniec swoją ścieżkę? Gdy zachowuje
się według twego słowa. **10** Z całego serca cię szukam,
nie pozwól mi zboczyć od twoich przykazań. **11** W
swoim sercu zachowuję twoje słowa, aby nie zgrzeszyć
przeciwko tobie. **12** Błogosławiony jesteś, PANIE; naucz
mnie twoich praw. **13** Swoimi wargami opowiadam
wszystkie nakazy twoich ust. **14** Cieszę się drogą
twoich świadectw bardziej niż z wszelkiego bogactwa.
15 Rozmyślam o twoich przykazaniach i przypatruję się
twoim drogom. **16** Rozkoszuję się twoimi prawami i
nie zapominam twoich słów. Gimel **17** Okaż dobroć
swemu słudze, [abym] żył i przestrzegał twoich słów. **18**
Otwórz moje oczy, abym ujrzał cuda twego prawa. **19**
Jestem obcym na ziemi, nie ukrywaj przede mną twoich
przykazań. **20** Moja dusza omdlewa, tęskniąc cały czas
za twoimi sądami. **21** Zgromiłeś pysznych, przeklęci
[są ci], którzy odstępują od twoich przykazań. **22** Oddal
ode mnie hańbę i wzgardę, gdyż przestrzegam twoich
świadectw. **23** Władcy też zasiadają i mówią przeciwko
mnie, lecz twój sługa rozmyśla o twoich prawach.
24 Twoje świadectwa też są moją rozkoszą [i] moimi
doradcami. Dalet **25** Moja dusza przylgnęła do prochu,
ożyw mnie według twego słowa. **26** Opowiedziałem
[ci] moje drogi i wysłuchałeś mnie; naucz mnie twoich
praw. **27** Spraw, bym zrozumiał drogę twoich nakazów,
a będę rozmyślał o twoich cudownych dziełach. **28**
Dusza moja rozpływa się [we łzach] ze smutku, umocnij
mnie według twego słowa. **29** Oddal ode mnie drogę
kłamstwa, a obdarz mnie swoim prawem. **30** Wybrałem
drogę prawdy, a twoje nakazy stawiam [przed sobą].
31 Przylgnąłem do twoich świadectw; PANIE, nie
pozwól mi zaznać wstydu. **32** Pobiegnę drogą twoich
przykazań, gdy rozszerzysz moje serce. He **33** Naucz
mnie, PANIE, drogi twoich praw, a będę jej strzegł
[aż] do końca. **34** Daj mi rozum, abym zachował twoje
prawo; żebym go przestrzegał z całego serca. **35**
Spraw, bym chodził ścieżką twoich przykazań, gdyż
w nich mam upodobanie. **36** Nakłoń moje serce do
twoich świadectw, a nie do chciwości. **37** Odwróć moje
oczy, aby nie patrzyły na marność, ożyw mnie na
twojej drodze. **38** Utwierdź swoje słowo względem
twego sługi, który się oddał twojej bojaźni. **39** Oddal
ode mnie mą hańbę, której się boję, bo twoje sądy
[są] dobre. **40** Oto pragnę twoich nakazów; ożyw
mnie w swej sprawiedliwości. Waw **41** Niech zstąpi
na mnie twoja łaskawość, PANIE, twoje zbawienie
według twego słowa; **42** Abym mógł dać odpowiedź
temu, który mi urąga, bo ufam twojemu słowu. **43**
I nie wyjmuj z moich ust słowa prawdy, bo twoich
sądów oczekuję. **44** I będę zawsze strzegł twego
prawa, na wieki wieków. **45** A będę chodził drogą
przestronną, bo szukam twoich nakazów. **46** Owszem,
będę mówił o twoich świadectwach przed królami i
nie doznam wstydu. **47** Będę się rozkoszował twoimi
przykazaniami, które umiłowałem. **48** Wznoszę też
swoje ręce ku twoim przykazaniom, które miłuję, i
będę rozmyślał o twoich prawach. Zain **49** Pamiętaj

o słowie danym twemu słudze, na którym [to słowie]
kazałeś mi polegać. **50** To jest moja pociecha w
utrapieniu, bo twoje słowo mnie ożywia. **51** Pyszni
bardzo się ze mnie naśmiewają, lecz nie odstępuję
od twego prawa. **52** Pamiętam o twoich wiecznych
sądach, PANIE, i pocieszam się nimi. **53** Strach mnie
ogarnął z powodu niegodziwych, którzy porzucają
twoje prawo. **54** Twoje prawa są dla mnie pieśniami w
domu mego pielgrzymowania. **55** Nocą wspominam
twoje imię, PANIE, i strzegę twego prawa. **56** To mam,
bo przestrzegam twoich przykazań. Het **57** PANIE,
[ty jesteś] moim udziałem, przyrzekłem przestrzegać
twoich słów. **58** Modliłem się przed twoim obliczem z
całego serca, zlituj się nade mną według twego słowa.
59 Rozmyślałem nad moimi drogami i zwracałem
kroki ku twoim świadectwom. **60** Spieszyłem się i nie
zwlekałem z przestrzeganiem twoich przykazań. **61**
Hufce niegodziwych złupiły mnie, [ale] nie zapominam
twojego prawa. **62** O północy wstaję, aby wysławiać cię
za twoje sprawiedliwe sądy. **63** Jestem przyjacielem
wszystkich, którzy boją się ciebie, i tych, którzy
przestrzegają twoich przykazań. **64** PANIE, ziemia
jest pełna twego miłosierdzia; naucz mnie twoich
praw. Tet **65** Wyświadczyłeś dobro twemu słudze,
PANIE, według twego słowa. **66** Naucz mnie trafnego
sądu i wiedzy, bo uwierzyłem twoim przykazaniom.
67 Zanim doznałem utrapienia, błądziłem; lecz teraz
przestrzegam twego słowa. **68** Jesteś dobry i czynisz
dobro; naucz mnie twoich praw. **69** Zuchwali zmyślili
przeciwko mnie kłamstwo, [ale] ja całym sercem
strzegę twoich przykazań. **70** Serce ich utyło jak sadło,
[ale] ja rozkoszuję się twoim prawem. **71** Dobrze to
dla mnie, że zostałem uciśniony, abym się nauczył
twoich praw. **72** Prawo twoich ust [jest] lepsze dla mnie
niż tysiące [sztuk] złota i srebra. Jod **73** Twoje ręce
mnie uczyniły i ukształtowały; daj mi rozum, abym
się nauczył twoich przykazań; **74** Bojący się ciebie,
widząc mnie, będą się radować, że pokładam nadzieję
w twoim słowie. **75** Wiem, PANIE, że twoje sądy [są]
sprawiedliwe i [że] słusznie mnie trapiłeś. **76** Proszę
cię, niech mnie ucieszy twoje miłosierdzie według
twego słowa do twego sługi. **77** Niech przyjdzie na
mnie twoje miłosierdzie, abym żył; bo twoje prawo jest
moją rozkoszą. **78** Niech się zawstydzą zuchwali, bo
niesłusznie znieważali mnie, ale ja będę rozmyślać
o twoich przykazaniach. **79** Niech się zwrócą do
mnie ci, którzy się boją ciebie, i ci, którzy znają twoje
świadectwa. **80** Niech moje serce będzie nienaganne w
twoich prawach, abym nie doznał wstydu. Kaf **81** Moja
dusza tęskni do twego zbawienia, pokładam nadzieję
w twoim słowie. **82** Moje oczy słabną, [czekając] na
twoje słowo, gdy mówię: Kiedy mnie pocieszysz?
83 Chociaż jestem jak bukłak w dymie, [jednak] nie
zapomniałem twoich praw. **84** Ile będzie dni twego
sługi? Kiedy wykonasz wyrok na tych, którzy mnie
prześladują? **85** Doły wykopali dla mnie zuchwali, którzy
nie postępują według twego prawa. **86** Wszystkie twoje
przykazania są prawdą; bez powodu mnie prześladują;
pomóż mi. **87** Omal nie zgładzili mnie na ziemi; ja zaś
nie porzuciłem twoich przykazań. **88** Według twego
miłosierdzia ożyw mnie, abym strzegł świadectwa
twoich ust. Lamed **89** Na wieki, o PANIE, twoje słowo
trwa w niebie. **90** Z pokolenia na pokolenie twoja
prawda; ugruntowałeś ziemię i trwa. **91** [Wszystko] trwa
do dziś według twego rozporządzenia; to wszystko
służy tobie. **92** Gdyby twoje prawo nie było moją
rozkoszą, dawno zginąłbym w moim utrapieniu. **93**
Nigdy nie zapomnę twoich przykazań, bo nimi mnie
ożywiłeś. **94** Twoim jestem, wybaw mnie, bo szukam
twoich przykazań. **95** Czyhają na mnie niegodziwi, aby
mnie stracić, [ale ja] rozważam twoje świadectwa. **96**
Widziałem koniec wszelkiej doskonałości, [ale] twoje
przykazanie jest bezkresne. Mem **97** O, jakże miłuję
twoje prawo! Przez cały dzień o nim rozmyślam. **98**
Czynisz mnie mądrzejszym od moich nieprzyjaciół
dzięki twoim przykazaniom, bo mam je zawsze przed
sobą. **99** Stałem się rozumniejszy od wszystkich moich
nauczycieli, bo rozmyślam o twoich świadectwach. **100**
Jestem roztropniejszy od starszych, bo przestrzegam
twoich przykazań. **101** Powstrzymuję swoje nogi od
wszelkiej drogi złej, abym strzegł twego słowa. **102** Nie
odstępuję od twoich nakazów, bo ty mnie uczysz. **103**
O, jakże słodkie są twoje słowa dla mego podniebienia!
[Są słodsze] niż miód dla moich ust. **104** Dzięki twoim
przykazaniom nabywam rozumu; dlatego nienawidzę
wszelkiej ścieżki fałszywej. Nun **105** Twoje słowo jest
pochodnią dla moich nóg i światłością na mojej ścieżce.
106 Złożyłem przysięgę i wypełnię ją, będę przestrzegał
twoich sprawiedliwych nakazów. **107** Jestem bardzo
strapiony; PANIE, ożyw mnie według słowa twego.
108 PANIE, przyjmij dobrowolne ofiary moich ust i
naucz mnie twoich nakazów. **109** Moja dusza jest stale
w niebezpieczeństwie, ale nie zapominam twojego
prawa. **110** Niegodziwi zastawili na mnie sidła, lecz [ja]
nie odstępuję od twoich przykazań. **111** Wziąłem twoje
świadectwa jako wieczne dziedzictwo, bo są radością
mego serca. **112** Nakłoniłem moje serce, by zawsze
wykonywać twoje prawa, aż do końca. Samech **113**
Nienawidzę [chwiejnych] myśli, ale miłuję twoje prawo.
114 Ty jesteś moją ucieczką i tarczą, pokładam nadzieję
w twoim słowie. **115** Odstąpcie ode mnie, złoczyńcy,
będę strzegł przykazania mojego Boga. **116** Wesprzyj
mnie według słowa twego, abym żył, i niech nie doznam
wstydu ze względu na moją nadzieję. **117** Podtrzymaj

mnie, a będę wybawiony i będę rozmyślał zawsze o
twoich prawach. 118 Podeptałeś wszystkich, którzy
odstępują od twoich praw, bo ich zdrada to fałsz. 119
Odrzucasz [jak] żużel wszystkich niegodziwych ziemi;
dlatego miłuję twoje świadectwa. 120 Moje ciało drży ze
strachu przed tobą, bo lękam się twoich sądów. Ajin 121
Sprawowałem sąd i sprawiedliwość; nie wydawaj mnie
moim ciemięzcom. 122 Bądź poręczycielem dla twego
sługi ku dobremu, aby nie uciskali mnie zuchwalcy.
123 Moje oczy słabną, [czekając] na twoje zbawienie
i na słowo twojej sprawiedliwości. 124 Postąp ze
swoim sługą według twego miłosierdzia i naucz mnie
twoich praw. 125 Jestem twoim sługą, daj mi rozum,
abym poznał twoje świadectwa. 126 Już czas, PANIE,
abyś działał, [bo] naruszono twoje prawo. 127 Dlatego
umiłowałem twoje przykazania nad złoto, nad szczere
złoto. 128 Bo wszystkie [twoje] przykazania uznaję za
prawdziwe, [a] nienawidzę wszelkiej fałszywej drogi.
Pe 129 Twoje świadectwa są przedziwne, dlatego
moja dusza ich strzeże. 130 Początek twoich słów
oświeca [i] daje rozum prostym. 131 Otwieram usta
i wzdycham, bo pragnąłem twoich przykazań. 132
Spójrz na mnie i zmiłuj się nade mną, jak postępujesz z
tymi, którzy miłują twoje imię. 133 Utwierdź moje kroki
w twoim słowie, niech nie panuje nade mną żadna
nieprawość. 134 Wybaw mnie z ludzkiego ucisku, abym
strzegł twoich nakazów. 135 Rozjaśnij swe oblicze nad
twoim sługą i naucz mnie twoich praw. 136 Strumienie
wód płyną z mych oczu, bo nie strzegą twego prawa.
Cade 137 Sprawiedliwy jesteś, PANIE, i słuszne [są]
twoje sądy. 138 Twoje świadectwa, które nadałeś, są
sprawiedliwe i bardzo wierne. 139 Gorliwość pożarła
mnie, bo moi nieprzyjaciele zapominają twoje słowa.
140 Twoje słowo jest w pełni wypróbowane, dlatego
twój sługa je kocha. 141 Ja jestem mały i wzgardzony,
[lecz] nie zapominam twoich przykazań. 142 Twoja
sprawiedliwość jest sprawiedliwością wieczną, a twoje
prawo jest prawdą. 143 Ucisk i utrapienie spadły na
mnie, lecz twoje przykazania są moją rozkoszą. 144
Sprawiedliwość twoich świadectw [trwa] na wieki;
daj mi rozum, a będę żył. Kof 145 Wołam z całego
serca, wysłuchaj mnie, o PANIE, a będę strzegł twoich
praw. 146 Wołam do ciebie, wybaw mnie, a będę
strzegł twoich świadectw. 147 Wstaję przed świtem
i wołam, oczekuję na twoje słowo. 148 Moje oczy
wyprzedzają straże nocne, abym mógł rozmyślać o
twoim słowie. 149 PANIE, usłysz mój głos według
twego miłosierdzia; ożyw mnie według twego wyroku.
150 Zbliżają się niegodziwi prześladowcy, są daleko od
twego prawa. 151 Blisko [jesteś], PANIE, i wszystkie
twoje przykazania [są] prawdą. 152 Od dawna wiem o
twoich świadectwach, że ugruntowałeś je na wieki.
Resz 153 Wejrzyj na moje utrapienie i wyzwól mnie,
bo nie zapomniałem twojego prawa. 154 Broń mojej
sprawy i wybaw mnie; ożyw mnie według twego słowa.
155 Zbawienie [jest] daleko od niegodziwych, bo nie
szukają twoich praw. 156 Wielka jest twoja litość,
PANIE; ożyw mnie według twoich wyroków. 157 Liczni
są moi prześladowcy i nieprzyjaciele; [lecz] nie uchylam
się od twoich świadectw. 158 Widziałem przestępców
i czułem odrazę, że nie przestrzegali twego słowa.
159 Patrz, jak miłuję twoje nakazy, PANIE; ożyw mnie
według twego miłosierdzia. 160 Podstawą twego słowa
[jest] prawda, a wszelki wyrok twojej sprawiedliwości
[trwa] na wieki. Szin 161 Władcy prześladują mnie
bez przyczyny; moje serce zaś boi się twoich słów.
162 Raduję się z twego słowa jak ten, który znajduje
wielki łup. 163 Nienawidzę kłamstwa i brzydzę się
[nim, ale] miłuję twoje prawo. 164 Chwalę cię siedem
razy dziennie za twoje sprawiedliwe sądy. 165 Wielki
pokój dla tych, którzy miłują twoje prawo, a nie doznają
żadnego zgorszenia. 166 PANIE, oczekuję na twoje
zbawienie i zachowuję twoje przykazania. 167 Moja
dusza przestrzega twoich świadectw, bo bardzo je
miłuję. 168 Przestrzegam twoich przykazań i świadectw,
bo wszystkie moje drogi są przed tobą. Taw 169 PANIE,
niech dotrze moje wołanie przed twoje oblicze, daj mi
zrozumienie według słowa twego. 170 Niech dojdzie
moja prośba przed twoje oblicze, ocal mnie według
twojej obietnicy. 171 Moje wargi wygłoszą chwałę, gdy
nauczysz mnie twoich praw. 172 Mój język będzie
głosił twoje słowo, bo wszystkie twoje przykazania
są sprawiedliwością. 173 Niech twoja ręka będzie mi
pomocą, [bo] wybrałem twoje przykazania. 174 PANIE,
pragnę twego zbawienia, a twoje prawo [jest] moją
rozkoszą. 175 Pozwól mojej duszy żyć, a będzie cię
chwalić; niech twoje nakazy będą dla mnie pomocą.
176 Błądzę jak zgubiona owca; szukaj twego sługi, bo
nie zapominam twoich przykazań.

120 Pieśń stopni. Wołałem do PANA w swoim
utrapieniu i wysłuchał mnie. 2 Ocal, PANIE,
moją duszę od warg kłamliwych [i] od zdradliwego
języka. 3 Cóż będzie ci dane albo co się stanie z tobą,
zdradliwy języku? 4 Ostre strzały mocarza i węgle
z jałowca. 5 Biada mi, że przebywam w Meszek i
mieszkam w namiotach Kedaru. 6 Moja dusza długo
mieszka z tymi, którzy nienawidzą pokoju. 7 Ja [jestem
za] pokojem, ale gdy [o tym] mówię, oni są za wojną.

121 Pieśń stopni. Oczy moje podnoszę ku górom,
skąd przyjdzie mi pomoc. 2 Moja pomoc [jest]
od PANA, który stworzył niebo i ziemię. 3 Nie pozwoli
zachwiać się twojej nodze; twój stróż nie drzemie. 4
Oto ten, który strzeże Izraela, nie zdrzemnie się ani nie

zaśnie. 5 PAN jest twoim stróżem, PAN [jest] cieniem
twoim po twojej prawicy. 6 Słońce nie porazi cię za
dnia ani księżyc w nocy. 7 PAN będzie cię strzegł od
wszelkiego zła; on będzie strzegł twojej duszy. 8 PAN
będzie strzegł twego wyjścia i przyjścia, odtąd aż na
wieki.

122 Pieśń stopni Dawida. Uradowałem się, gdy
mi powiedziano: Pójdziemy do domu PANA. 2
Nasze nogi stanęły w twoich bramach, o Jeruzalem! 3
Jeruzalem, [pięknie] budowane jak miasto, w jedną
całość zespolone; 4 Bo tam wstępują pokolenia,
pokolenia PANA, [do] świadectwa Izraela, aby
wysławiać imię PANA. 5 Tam bowiem są postawione
trony sądu, trony domu Dawida. 6 Proście o pokój dla
Jeruzalem: Niech się szczęści tym, którzy cię miłują. 7
Niech będzie pokój w twoich murach i spokój w twoich
pałacach. 8 Ze względu na moich braci i dla moich
przyjaciół będę teraz ci życzył pokoju. 9 Ze względu
na dom PANA, naszego Boga, będę zabiegał o twoje
dobro.

123 Pieśń stopni. Do ciebie podnoszę moje oczy,
który mieszkasz w niebie. 2 Oto jak oczy sług
[są zwrócone] na ręce ich panów i jak oczy służącej na
ręce jej pani, tak nasze oczy na PANA, Boga naszego,
aż się zmiłuje nad nami. 3 Zmiłuj się nad nami, PANIE;
zmiłuj się nad nami, bo jesteśmy nad miarę nasyceni
wzgardą. 4 Nasza dusza jest nad miarę nasycona
szyderstwem bezbożnych i wzgardą pysznych.

124 Pieśń stopni Dawida. Gdyby PAN nie był z
nami, niech powie teraz Izrael; 2 Gdyby PAN
nie był z nami, gdy ludzie powstawali przeciwko nam;
3 Wtedy połknęliby nas żywcem, gdy płonęli gniewem
przeciwko nam; 4 Wtedy wody zalałyby nas, [a] potok
porwałby nasze dusze; 5 Wtedy gwałtowne wody
porwałyby nasze dusze. 6 Błogosławiony PAN, który
nas nie wydał na pastwę ich zębom. 7 Nasza dusza
umknęła jak ptak z sideł ptaszników; sidła się podarły,
a my uciekliśmy. 8 Nasza pomoc jest w imieniu PANA,
który stworzył niebo i ziemię.

125 Pieśń stopni. Ci, którzy ufają PANU, są jak
góra Syjon, która się nie porusza, [ale] trwa
na wieki. 2 [Jak] góry otaczają Jeruzalem, [tak] PAN
otacza swój lud, teraz i na wieki. 3 Nie zaciąży bowiem
berło niegodziwych nad losem sprawiedliwych, by
sprawiedliwi nie wyciągali swych rąk ku nieprawości. 4
Czyń dobrze, PANIE, dobrym i tym, którzy są prawego
serca. 5 A tych, którzy zbaczają na kręte swe drogi,
niech PAN odprawi wraz z czyniącymi nieprawość.
Niech [będzie] pokój nad Izraelem.

126 Pieśń stopni. Gdy PAN odwrócił niewolę
Syjonu, byliśmy jak we śnie. 2 Wtedy usta
nasze napełniły się śmiechem, a nasz język radością;
wtedy mówiono między narodami: PAN uczynił wielkie
rzeczy dla nich. 3 PAN uczynił dla nas wielkie rzeczy i
z tego się radujemy. 4 Odwróć, PANIE, naszą niewolę
jak strumienie na południu. 5 Ci, którzy sieją we łzach,
będą żąć z radością. 6 Kto wychodzi z płaczem, niosąc
drogie ziarno, powróci z radością, przynosząc swoje
snopy.

127 Pieśń stopni dla Salomona. Jeśli PAN nie
zbuduje domu, na próżno trudzą się ci, którzy
go wznoszą; jeśli PAN nie będzie strzegł miasta,
na próżno czuwa strażnik. 2 Daremne jest dla was
wstawać rano, wysiadywać do późna i jeść chleb
boleści, bo to on daje sen swemu umiłowanemu. 3
Oto dzieci [są] dziedzictwem od PANA, a owoc łona
nagrodą. 4 Jak strzały w ręku mocarza, tak [są] dzieci
[zrodzone] za młodu. 5 Błogosławiony mąż, który
napełnił nimi swój kołczan; nie doznają wstydu, gdy się
w bramie będą rozprawiać z nieprzyjaciółmi.

128 Pieśń stopni. Błogosławiony każdy, kto się boi
PANA; kto kroczy jego drogami. 2 Bo będziesz
spożywać z pracy twoich rąk; będziesz błogosławionym
[i będzie] ci się dobrze wiodło. 3 Twoja żona [będzie]
jak płodna winorośl obok twego domu; twoje dzieci jak
sadzonki oliwne dokoła twego stołu. 4 Oto tak będzie
błogosławiony mąż, który się boi PANA. 5 Niech ci PAN
błogosławi z Syjonu, abyś oglądał dobro Jeruzalem
po wszystkie dni twego życia; 6 I abyś oglądał dzieci
twoich synów i pokój nad Izraelem.

129 Pieśń stopni. Bardzo mnie uciskali od mojej
młodości, niech powie teraz Izrael; 2 Bardzo
mnie uciskali od mojej młodości, lecz mnie nie
przemogli. 3 Zorali mój grzbiet oracze i długie bruzdy
porobili. 4 [Ale] PAN jest sprawiedliwy; poprzecinał
powrozy niegodziwych. 5 Niech się zawstydzą i cofną
wszyscy, którzy nienawidzą Syjonu. 6 Będą jak trawa
na dachu, która usycha, zanim zakwitnie; 7 Którą
żniwiarz nie napełni swej garści ani swego naręcza
ten, który wiąże snopy. 8 I nie powiedzą przechodnie:
Niech będzie z wami błogosławieństwo PANA [albo]:
Błogosławimy wam w imię PANA.

130 Pieśń stopni. Z głębokości wołam do ciebie,
PANIE. 2 Panie, wysłuchaj mego głosu. Nakłoń
swych uszu na głos mojego błagania. 3 PANIE, jeśli
będziesz zważał na nieprawości, o Panie, któż się
ostoi? 4 Ale u ciebie jest przebaczenie, aby się ciebie
bano. 5 Oczekuję PANA, moja dusza oczekuje; i w jego
słowie pokładam nadzieję. 6 Moja dusza [oczekuje]

Pana bardziej niż strażnicy świtu, [bardziej niż] ci,
którzy strzegą do poranka. 7 Niech Izrael oczekuje
PANA; u PANA bowiem jest miłosierdzie i u niego obfite
odkupienie. 8 On sam odkupi Izraela ze wszystkich
jego nieprawości.

131 Pieśń stopni Dawida. PANIE, moje serce nie
wywyższa się i moje oczy nie są wyniosłe ani
nie ubiegam się o wielkie rzeczy albo zbyt cudowne
dla mnie. 2 Doprawdy uciszyłem i uspokoiłem swoją
duszę jak [dziecko] odstawione od [piersi] swej matki;
moja dusza jest jak [dziecko] odstawione. 3 Niech
Izrael pokłada nadzieję w PANU odtąd na wieki.

132 Pieśń stopni. Pamiętaj, PANIE, Dawida [i]
wszystkie jego utrapienia; 2 Jak przysiągł
PANU [i] ślubował potężnemu [Bogu] Jakuba, [mówiąc]:
3 Zaprawdę, nie wejdę do przybytku, do mego domu,
i nie wstąpię na posłanie mego łoża; 4 I nie dam
zasnąć swoim oczom ani drzemać swoim powiekom;
5 Póki nie znajdę miejsca dla PANA, mieszkania
dla potężnego [Boga] Jakuba. 6 Oto usłyszeliśmy
o niej w Efrata, znaleźliśmy ją na polach leśnych.
7 Wejdźmy do jego przybytków, oddajmy pokłon u
podnóżka jego stóp. 8 Powstań, PANIE, i [wejdź] do
miejsca twego odpoczynku, ty i arka twojej mocy. 9
Niech twoi kapłani ubiorą się w sprawiedliwość, a twoi
święci niech się radują. 10 Ze względu na Dawida,
twego sługę, nie odtrącaj oblicza twego pomazańca.
11 Przysiągł PAN Dawidowi prawdę i nie wycofa się
z tego: Z owocu twoich bioder posadzę na twoim
tronie. 12 Jeśli twoi synowie będą strzegli mojego
przymierza i moich świadectw, których ich nauczę,
to wtedy i ich synowie aż na wieki będą siedzieli
na twoim tronie. 13 PAN bowiem wybrał Syjon i
upodobał [go] sobie na mieszkanie: 14 To będzie mój
odpoczynek aż na wieki; tu będę mieszkał, bo go
sobie upodobałem. 15 Będę obficie błogosławił jego
żywność, a jego ubogich nasycę chlebem. 16 Jego
kapłanów przyodzieję zbawieniem, a jego święci będą
wołać radośnie. 17 [Tam] sprawię, że zakwitnie róg
Dawida; tam zgotuję pochodnię memu pomazańcowi.
18 Okryję jego nieprzyjaciół wstydem, ale nad nim
rozkwitnie jego korona.

133 Pieśń stopni Dawida. Oto jak dobrze i jak miło,
gdy bracia zgodnie mieszkają. 2 [Jest] to jak
wyborny olejek na głowę, który spływa na brodę, na
brodę Aarona; który spływa na brzeg jego szat; 3
Jak rosa Hermonu, która opada na góry Syjon; tam
bowiem PAN daje błogosławieństwo i życie na wieki.

134 Pieśń stopni. Oto błogosławcie PANA, wszyscy
słudzy PANA, którzy nocami stoicie w domu
PANA. 2 Wznieście wasze ręce ku świątyni i
błogosławcie PANA. 3 Niech cię błogosławi z Syjonu
PAN, który stworzył niebo i ziemię.

135 Alleluja. Chwalcie imię PANA; chwalcie, słudzy
PANA; 2 Którzy stoicie w domu PANA, w
przedsionkach domu naszego Boga. 3 Chwalcie PANA,
bo PAN jest dobry; śpiewajcie jego imieniu, bo [jest]
wdzięczne. 4 PAN bowiem wybrał sobie Jakuba i
Izraela na swoją szczególną własność. 5 Wiem, że
wielki jest PAN, a nasz Pan jest ponad wszystkimi
bogami. 6 Wszystko, co PAN chce, to czyni na niebie
i na ziemi, w morzu i we wszystkich głębinach. 7
On sprawia, że mgły wznoszą się z krańców ziemi;
wywołuje błyskawice i deszcz, wydobywa wiatr ze
swoich skarbców; 8 Poraził pierworodnych w Egipcie,
od człowieka aż do zwierzęcia. 9 Zesłał znaki i cuda
pośród ciebie, Egipcie; na faraona i na wszystkie jego
sługi. 10 Pobił wiele narodów i zgładził potężnych
królów; 11 Sychona, króla Amorytów, i Oga, króla
Baszanu, i wszystkie królestwa Kanaanu; 12 I dał
ich ziemię w dziedzictwo, w dziedzictwo Izraelowi,
swemu ludowi. 13 Twoje imię, PANIE, [trwa] na wieki;
twoja pamięć, PANIE, z pokolenia na pokolenie. 14
Bo PAN będzie sądzić swój lud i zmiłuje się nad
swymi sługami. 15 Bożki pogan to srebro i złoto, dzieło
ludzkich rąk. 16 Mają usta, ale nie mówią; mają oczy,
ale nie widzą; 17 Mają uszy, ale nie słyszą, i nie ma
oddechu w ich ustach. 18 Podobni są do nich ci, którzy
je robią, i wszyscy, którzy w nich pokładają ufność.
19 Domu Izraela, błogosławcie PANA; domu Aarona,
błogosławcie PANA. 20 Domu Lewiego, błogosławcie
PANA; wy, którzy się boicie PANA, błogosławcie PANA.
21 Niech będzie błogosławiony z Syjonu PAN, który
mieszka w Jeruzalem. Alleluja.

136 Wysławiajcie PANA, bo jest dobry; bo na wieki
jego miłosierdzie. 2 Wysławiajcie Boga bogów,
bo na wieki jego miłosierdzie. 3 Wysławiajcie Pana
panów, bo na wieki jego miłosierdzie; 4 Tego, który
sam czyni wielkie cuda, bo na wieki jego miłosierdzie.
5 Tego, który w mądrości uczynił niebiosa, bo na wieki
jego miłosierdzie; 6 Tego, który rozpostarł ziemię nad
wodami, bo na wieki jego miłosierdzie; 7 Tego, który
uczynił wielkie światła, bo na wieki jego miłosierdzie;
8 Słońce, aby panowało we dnie, bo na wieki jego
miłosierdzie; 9 Księżyc i gwiazdy, aby panowały w
nocy, bo na wieki jego miłosierdzie. 10 Tego, który
poraził Egipt w jego pierworodnych, bo na wieki jego
miłosierdzie. 11 Tego, który wyprowadził spośród niego
Izraela, bo na wieki jego miłosierdzie; 12 Mocną ręką i
wyciągniętym ramieniem, bo na wieki jego miłosierdzie.
13 Tego, który rozdzielił Morze Czerwone na części, bo

na wieki jego miłosierdzie; 14 I przeprowadził środkiem
Izraela, bo na wieki jego miłosierdzie. 15 I wrzucił
faraona z jego wojskiem w Morze Czerwone, bo na
wieki jego miłosierdzie. 16 Tego, który prowadził swój
lud przez pustynię, bo na wieki jego miłosierdzie. 17
Tego, który pobił wielkich królów, bo na wieki jego
miłosierdzie; 18 I zgładził potężnych królów, bo na
wieki jego miłosierdzie; 19 Sychona, króla Amorytów,
bo na wieki jego miłosierdzie; 20 I Oga, króla Baszanu,
bo na wieki jego miłosierdzie. 21 I dał ich ziemię
w dziedzictwo, bo na wieki jego miłosierdzie; 22 W
dziedzictwo Izraelowi, swemu słudze, bo na wieki
jego miłosierdzie. 23 Tego, który w naszym poniżeniu
pamiętał o nas, bo na wieki jego miłosierdzie. 24 I
wybawił nas od naszych nieprzyjaciół, bo na wieki jego
miłosierdzie. 25 Tego, który daje pokarm wszelkiemu
ciału, bo na wieki jego miłosierdzie. 26 Wysławiajcie
Boga niebios, bo na wieki jego miłosierdzie.

137 Nad rzekami Babilonu, tam siedzieliśmy
i płakaliśmy, wspominając Syjon. 2 Na
wierzbach tamtej krainy zawiesiliśmy nasze harfy;
3 Bo tam ci, którzy nas wzięli w niewolę, żądali od
nas pieśni, a nasi ciemięzcy – radości, [mówiąc]:
Śpiewajcie nam [którąś] z pieśni Syjonu. 4 Jakże
możemy śpiewać pieśń PANA na obcej ziemi? 5 Jeśli
zapomnę o tobie, Jeruzalem, niech sama o sobie
zapomni moja prawica. 6 Niech mi język przylgnie
do podniebienia, jeśli nie będę pamiętał o tobie,
jeśli nie postawię Jeruzalem ponad największą moją
radość. 7 Pamiętaj, PANIE, synów Edomu [i] dzień
Jeruzalem, gdy mówili: Zburzcie, zburzcie [je] aż do
jego fundamentu. 8 O córko Babilonu, i ty będziesz
spustoszona. Błogosławiony, kto ci odpłaci [za] zło,
jakie nam uczyniłaś. 9 Błogosławiony, kto schwyci i
roztrzaska twe dzieci o skałę.

138 Psalm Dawida. Będę cię wysławiał, [PANIE],
z całego mego serca; będę ci śpiewał wobec
bogów. 2 Oddam ci pokłon ku twej świętej świątyni
i będę wysławiał twoje imię za miłosierdzie twoje i
prawdę; bo wywyższyłeś twoje imię i słowo ponad
wszystko. 3 W dniu, gdy [cię] wzywałem, wysłuchałeś
mnie i mocą posiliłeś moją duszę. 4 Wszyscy królowie
będą cię wysławiali, PANIE, gdy usłyszą słowa twoich
ust. 5 I będą śpiewali o drogach PANA, że wielka jest
chwała PANA. 6 A [choć] wywyższony jest PAN, jednak
ma wzgląd na pokornego, a wyniosłego poznaje z
daleka. 7 Choćbym chodził pośród utrapienia, ożywisz
mnie; wyciągniesz swoją rękę przeciw gniewowi
moich nieprzyjaciół, a twoja prawica mnie wybawi.
8 PAN dokona [wszystkiego] za mnie. PANIE, twoje
miłosierdzie [trwa] na wieki; nie opuszczaj dzieł twoich
rąk.

139 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. PANIE,
przeniknąłeś [mnie] i znasz mnie. 2 Wiesz,
kiedy siedzę i wstaję, z daleka znasz moje myśli. 3
Otaczasz moją ścieżkę i spoczynek, wszystkie moje
drogi są ci znane. 4 Zanim na [moim] języku pojawi
się słowo, ty, PANIE, już je znasz. 5 Otaczasz mnie z
tyłu i z przodu i położyłeś na mnie twoją rękę. 6 Zbyt
cudowna jest dla mnie [twoja] wiedza; jest wzniosła, nie
mogę jej pojąć. 7 Dokąd ujdę przed twoim duchem?
Dokąd ucieknę przed twoim obliczem? 8 Jeśli wstąpię
do nieba, [jesteś] tam; jeśli przygotuję sobie posłanie
w piekle, tam też jesteś. **(Sheol h7585)** 9 Gdybym wziął
skrzydła zorzy porannej, aby zamieszkać na krańcu
morza; 10 I tam twoja ręka prowadziłaby mnie i twoja
prawica by mnie podtrzymała. 11 Jeśli powiem: Na
pewno zakryją mnie ciemności, to i noc [będzie] dokoła
mnie światłem. 12 Nawet ciemność [nic] przed tobą nie
skryje, dla ciebie noc świeci jak dzień, ciemność jest jak
światłość. 13 Ty bowiem panujesz nad moimi nerkami;
okryłeś mnie w łonie mojej matki. 14 Wysławiam cię, bo
zostałem stworzony w sposób zadziwiający i cudowny;
przedziwne są twoje dzieła, a moja dusza zna [je]
bardzo dobrze. 15 Żadna moja kość nie była zakryta
przed tobą, gdy zostałem stworzony w skrytości i
misternie złożony w głębiach ziemi. 16 Twoje oczy
widziały niedoskonały płód mego [ciała]; w twojej
księdze są zapisane wszystkie [moje] członki i dni,
w [które] były kształtowane, gdy jeszcze żadnego
z nich nie było. 17 Jak drogie są dla mnie twoje
myśli, Boże! Jak wielka jest ich liczba! 18 Gdybym
chciał je zliczyć, byłoby ich więcej niż piasku; gdy się
budzę, jeszcze jestem z tobą. 19 Zgładzisz, Boże,
niegodziwego; niech odstąpią ode mnie ludzie krwawi;
20 [Którzy] mówią obrzydliwości przeciwko tobie, twoi
wrogowie nadaremnie biorą [twoje imię]. 21 Czy nie
nienawidzę tych, PANIE, którzy nienawidzą ciebie? I
nie brzydzę się tymi, którzy przeciwko tobie powstają?
22 Nienawidzę ich pełnią nienawiści i mam [ich] za
wrogów. 23 Przeniknij mnie, Boże, i poznaj moje serce;
wypróbuj mnie i poznaj moje myśli; 24 I zobacz, czy
[jest] we mnie droga nieprawości, a prowadź mnie
drogą wieczną.

140 Przewodnikowi chóru. Psalm Dawida. Wybaw
mnie, PANIE, od złego człowieka; strzeż mnie
od okrutnika; 2 [Od tych], którzy knują w sercu
złe rzeczy, każdego dnia zbierają się na wojnę. 3
Wyostrzają swe języki jak węże, jad żmii pod ich
wargami. (Sela) 4 Zachowaj mnie, PANIE, od rąk
niegodziwego, strzeż mnie od okrutnika; [od tych],

którzy postanowili zwalić mnie z nóg. 5 Pyszni zastawili
na mnie sidła i [przygotowali] powrozy; rozciągnęli
sieci przy ścieżce; zastawili na mnie pułapkę. (Sela)
6 Powiedziałem PANU: Ty jesteś moim Bogiem;
wysłuchaj, PANIE, głosu moich błagań. 7 Panie
BOŻE, mocy mego zbawienia, który osłaniasz moją
głowę w dniu bitwy; 8 Nie spełniaj, PANIE, pragnień
niegodziwego; nie wspomagaj jego złych zamysłów,
aby się nie podniósł. (Sela) 9 Niech nieprawość
ich [własnych] warg okryje wodza tych, którzy mnie
otoczyli. 10 Niech na nich spadną rozżarzone węgle;
niech będą wrzuceni do ognia [i] do głębokich dołów,
by już nie powstali. 11 Niech oszczerca nie będzie
utwierdzony na ziemi, a człowiek okrutny upadnie
przygnieciony złem. 12 Wiem, że PAN ujmie się za
strapionym i pomści krzywdę nędzarzy. 13 Zaprawdę
sprawiedliwi będą wysławiać twoje imię, a prawi będą
mieszkać przed twoim obliczem.

141 Pieśń Dawida. PANIE, wołam do ciebie,
pospiesz ku mnie; wysłuchaj mego głosu,
gdy wołam do ciebie. 2 Niech moja modlitwa będzie
przed tobą [jak] kadzidło, [a] podniesienie moich rąk
[jak] wieczorna ofiara. 3 PANIE, postaw straż przy
moich ustach; strzeż drzwi moich warg. 4 Nie skłaniaj
mego serca ku złemu, abym nie popełniał czynów
niegodziwych z ludźmi, którzy czynią nieprawość, i
żebym się nie karmił ich rozkoszami. 5 Niech mnie bije
sprawiedliwy, a [przyjmę to za] miłosierdzie; i niech
mnie strofuje, a [będzie mi to] jak wyborny olejek, który
nie zaszkodzi mojej głowie; bo jeszcze będę się modlił
[w czasie] ich nieszczęścia. 6 Gdy ich sędziowie będą
zrzuceni do miejsc skalistych, usłyszą moje słowa, bo
są wdzięczne. 7 Jak [gdyby kto] rąbał i łupał [drwa] na
ziemi, [tak] nasze kości są rozrzucone przy wejściu do
grobu. **(Sheol h7585)** 8 Ale [podnoszę] swoje oczy do
ciebie, BOŻE, Panie; tobie ufam, nie porzucaj mojej
duszy. 9 Strzeż mnie od sidła, [które] zastawili na
mnie, i od pułapek czyniących nieprawość. 10 Niech
niegodziwi wpadną w swoje sieci, podczas gdy ja ujdę
cało.

142 Pieśń pouczająca Dawida, jego modlitwa, gdy
był w jaskini. Swoim głosem wołam do PANA;
swoim głosem modlę się do PANA. 2 Wylewam przed
nim swoją troskę i opowiadam mu swoje utrapienie.
3 Gdy mój duch jest we mnie zdruzgotany, ty znasz
moją ścieżkę; na drodze, którą chodziłem, zastawili na
mnie sidło. 4 Oglądałem się na prawo i spojrzałem,
[ale] nie było nikogo, kto mnie znał; nie było dla mnie
ucieczki, nikt się nie troszczył o moją duszę. 5 PANIE,
wołam do ciebie, mówiąc: Ty jesteś moją nadzieją, [ty
jesteś] moim udziałem w ziemi żyjących. 6 Wysłuchaj
mego wołania, bo jestem bardzo udręczony; ocal mnie
od moich prześladowców, bo są mocniejsi ode mnie.
7 Wyprowadź moją duszę z więzienia, abym chwalił
twoje imię; sprawiedliwi otoczą mnie, gdy okażesz mi
dobroć.

143 Psalm Dawida. PANIE, wysłuchaj mojej
modlitwy [i] nadstaw ucha na moje prośby;
wysłuchaj mnie w swojej wierności [i] sprawiedliwości.
2 A nie stawiaj przed sądem swojego sługi, bo nikt z
żyjących nie będzie usprawiedliwiony przed tobą. 3
Nieprzyjaciel bowiem prześladuje moją duszę, powalił
na ziemię moje życie; sprawił, że muszę mieszkać
w ciemności jak dawno umarły. 4 I mój duch jest
zdruzgotany we mnie, serce we mnie niszczeje. 5
Wspominam dawne dni, rozmyślam o wszystkich
twoich dziełach i rozważam czyny twoich rąk. 6
Wyciągam ku tobie swoje ręce; moja dusza [pragnie]
ciebie jak sucha ziemia. (Sela) 7 Wysłuchaj mnie
prędko, PANIE; mój duch omdlewa; nie ukrywaj przede
mną swego oblicza, bym się nie stał jak ci, którzy
schodzą do dołu. 8 Spraw, abym rano słyszał o twoim
miłosierdziu, bo tobie ufam; oznajmij mi drogę, którą
mam chodzić, bo do ciebie wznoszę moją duszę. 9
Ocal mnie od moich wrogów, PANIE; do ciebie się
uciekam. 10 Naucz mnie czynić twoją wolę, bo ty
jesteś moim Bogiem; twój duch jest dobry; prowadź
mnie do ziemi prawości. 11 Ożyw mnie, PANIE, dla
twojego imienia; ze względu na twoją sprawiedliwość
wyprowadź moją duszę z utrapienia. 12 W swoim
miłosierdziu wytrać moich wrogów i zgładź wszystkich
przeciwników mojej duszy, bo jestem twoim sługą.

144 Pieśń Dawida. Błogosławiony PAN, moja skała,
który zaprawia moje ręce do walki, a moje
palce do wojny. 2 Moje miłosierdzie i moja twierdza,
moja warownia, mój wybawiciel i moja tarcza; ten,
któremu ufam, on mi poddaje mój lud. 3 PANIE, czym
jest człowiek, że zwracasz na niego uwagę? [Albo]
syn człowieczy, że go poważasz? 4 Człowiek jest
podobny do marności; jego dni jak cień, który przemija.
5 PANIE, nachyl twoich niebios i zstąp; dotknij gór, a
będą dymić. 6 Zabłyśnij błyskawicą i rozprosz ich;
wypuść swoje strzały i poraź ich. 7 Wyciągnij swą rękę
z wysokości; wybaw mnie i ocal z wielkich wód, z rąk
cudzoziemców; 8 Których usta mówią kłamstwo, a ich
prawica jest prawicą fałszywą. 9 Boże, zaśpiewam
tobie nową pieśń; będę ci śpiewał przy [dźwiękach]
lutni i harfy o dziesięciu strunach. 10 [Ty] dajesz królom
zwycięstwo, [a] Dawida, swego sługę, wybawiasz
od srogiego miecza. 11 Wybaw mnie i ocal z rąk
cudzoziemców, których usta mówią kłamstwo, a ich
prawica jest prawicą fałszywą; 12 Aby nasi synowie

byli jak szczepy wyrosłe w swojej młodości, [a] nasze
córki jak kamienie węgielne, wyrzeźbione na wzór
pałacu; 13 [Aby] nasze spichlerze były pełne, obficie
zaopatrzone we wszystko, nasze stada rodziły tysiące i
dziesięć tysięcy w naszych zagrodach; 14 [Aby] nasze
woły były tłuste, żeby nie było włamań ani ucieczek,
ani narzekania na naszych ulicach. 15 Błogosławiony
lud, któremu się tak dzieje. Błogosławiony lud, którego
Bogiem jest PAN.

145 Pieśń pochwalna Dawida. Będę cię
wywyższać, Boże mój, królu [mój], i będę
błogosławić twe imię na wieki wieków. 2 Każdego dnia
będę cię błogosławić i chwalić twoje imię na wieki
wieków. 3 Wielki jest PAN i godzien wielkiej chwały, a
jego wielkość jest niezbadana. 4 Pokolenie pokoleniu
będzie wychwalać twoje dzieła i opowiadać o twoich
potężnych czynach. 5 Będę wysławiać wspaniałość
chwały twojego majestatu i twoje cudowne dzieła. 6 I
będą mówić o mocy twoich straszliwych [czynów], a
[ja] będę opowiadać twoją wielkość. 7 Będą wysławiać
pamięć twojej wielkiej dobroci i śpiewać o twojej
sprawiedliwości. 8 Łaskawy jest PAN i litościwy,
nieskory do gniewu i bardzo miłosierny. 9 Dobry
jest PAN dla wszystkich, a jego miłosierdzie nad
wszystkimi jego dziełami. 10 Twoje dzieła będą cię
wysławiać, PANIE, a twoi święci będą ci błogosławić.
11 Będą opowiadać o chwale twego królestwa i mówić
o twojej potędze; 12 Aby oznajmić synom ludzkim jego
potężne czyny [i] wspaniałą chwałę jego królestwa. 13
Twoje królestwo [jest] królestwem wiecznym, a twoje
panowanie [trwa] przez wszystkie pokolenia. 14 PAN
podtrzymuje wszystkich, którzy upadają, i podnosi
wszystkich przygnębionych. 15 Oczy wszystkich
oczekują ciebie, a ty im dajesz pokarm we właściwym
czasie. 16 Otwierasz swoją rękę i nasycasz do woli
wszystko, co żyje. 17 Sprawiedliwy [jest] PAN we
wszystkich swoich drogach i miłosierny we wszystkich
swoich dziełach. 18 Bliski [jest] PAN wszystkim, którzy
go wzywają; wszystkim, którzy go wzywają w prawdzie.
19 Spełni pragnienia tych, którzy się go boją; usłyszy
ich wołanie i wybawi ich. 20 PAN strzeże wszystkich,
którzy go miłują; a wytraci wszystkich niegodziwych.
21 Moje usta będą głosić chwałę PANA i niech wszelkie
ciało błogosławi jego święte imię na wieki wieków.

146 Alleluja. Chwal, duszo moja, PANA. 2 Będę
chwalić PANA, póki żyję; będę śpiewał memu
Bogu, póki będę istniał. 3 Nie pokładajcie ufności we
władcach [ani w żadnym] synu ludzkim, u którego
nie ma wybawienia. 4 Opuszcza go duch i wraca
do swojej ziemi; w tymże dniu zginą [wszystkie] jego
myśli. 5 Błogosławiony ten, kogo pomocą jest Bóg
Jakuba, kto nadzieję pokłada w PANU, jego Bogu;
6 Który uczynił niebo i ziemię, morze i wszystko, co
w nich [jest]; który dochowuje prawdy na wieki; 7
Który oddaje sprawiedliwość pokrzywdzonym [i] daje
chleb głodnym; PAN uwalnia więźniów. 8 PAN otwiera
[oczy] ślepych; PAN podnosi przygnębionych; PAN
miłuje sprawiedliwych. 9 PAN strzeże przychodniów,
wspomaga sierotę i wdowę, ale krzyżuje drogę
niegodziwych. 10 PAN będzie królował na wieki, twój
Bóg, o Syjonie, z pokolenia na pokolenie. Alleluja.

147 Chwalcie PANA, bo dobrze [jest] śpiewać
naszemu Bogu; jest [to] bowiem miłe i piękna
jest chwała. 2 PAN buduje Jeruzalem [i] gromadzi
rozproszonych Izraela. 3 On uzdrawia skruszonych w
sercu i opatruje ich rany. 4 On liczy gwiazdy, nazywa
każdą z nich po imieniu. 5 Wielki [jest] nasz Pan
i zasobny w moc; jego mądrość jest niezmierzona.
6 PAN podnosi pokornych, [a] niegodziwych poniża
aż do ziemi. 7 Śpiewajcie PANU z dziękczynieniem;
śpiewajcie naszemu Bogu przy dźwiękach harfy; 8
Który okrywa niebiosa obłokami [i] przygotowuje deszcz
dla ziemi; który sprawia, że trawa rośnie na górach; 9
Który daje pokarm bydłu i młodym krukom wołającym
[do niego]. 10 Nie lubuje się w mocy konia ani nie
ma upodobania w goleniach mężczyzny. 11 PAN
ma upodobanie w tych, którzy się go boją, którzy
ufają jego miłosierdziu. 12 Chwal PANA, Jeruzalem;
chwal swego Boga, Syjonie. 13 On bowiem umacnia
zasuwy twoich bram i błogosławi synów twoich pośród
ciebie. 14 Zapewnia pokój w twoich granicach i syci
cię najwyborniejszą pszenicą. 15 On wysyła swój
rozkaz na ziemię; szybko biegnie jego słowo. 16 On
daje śnieg jak wełnę, rozsypuje szron jak popiół. 17
Rzuca swój lód jak okruchy; któż ostoi się przed jego
zimnem? 18 Posyła swoje słowo i [lody] topnieją;
wionie swym wiatrem i wody spływają. 19 Oznajmia
swe słowo Jakubowi, swe prawa i sądy Izraelowi. 20
Nie uczynił tak żadnemu narodowi, nie poznali jego
sądów. Alleluja.

148 Alleluja. Chwalcie PANA z niebios, chwalcie
go na wysokościach. 2 Chwalcie go, wszyscy
jego aniołowie; chwalcie go, wszystkie jego zastępy. 3
Chwalcie go, słońce i księżycu; chwalcie go, wszystkie
gwiazdy świecące. 4 Chwalcie go, niebiosa nad
niebiosami i wody, które są nad niebiosami. 5 Niech
chwalą imię PANA, on bowiem rozkazał i zostały
stworzone. 6 I ustanowił je na wieki wieków; dał prawo,
które nie przeminie. 7 Chwalcie PANA z ziemi, smoki i
wszystkie głębiny. 8 Ogniu i gradzie, śniegu i paro,
wietrze gwałtowny, wykonujący jego rozkaz; 9 Góry i
wszystkie pagórki, drzewa owocowe i wszystkie cedry;

10 Zwierzęta i wszelkie bydło, istoty pełzające i ptactwo
skrzydlate. 11 Królowie ziemscy i wszystkie narody;
władcy i wszyscy sędziowie ziemi; 12 Młodzieńcy, a
także dziewice, starzy i dzieci; 13 Niech chwalą imię
PANA, bo tylko jego imię jest wzniosłe, [a] jego chwała
nad ziemią i niebem. 14 I wywyższył róg swego ludu,
chwałę wszystkich jego świętych, [zwłaszcza] synów
Izraela, ludu mu bliskiego. Alleluja.

149 Alleluja. Śpiewajcie PANU nową pieśń; niech
jego chwała zabrzmi w zgromadzeniu świętych.
2 Niech Izrael cieszy się swoim Stwórcą; niech synowie
Syjonu radują się swoim Królem. 3 Niech chwalą
jego imię tańcem; niech grają mu na bębnie i na
harfie. 4 PAN bowiem swój lud upodobał sobie; zdobi
pokornych zbawieniem. 5 Niech święci się radują w
chwale [Bożej], niech śpiewają na swych posłaniach.
6 Niech chwała Boża będzie na ich ustach, a miecz
obosieczny w ich rękach; 7 Aby dokonali zemsty na
poganach i ukarali narody; 8 Aby zakuli ich królów w
kajdany, a ich dostojników w żelazne okowy; 9 Aby
wykonali na nich zapisany wyrok. Taka jest chwała
wszystkich jego świętych. Alleluja.

150 Alleluja. Chwalcie Boga w jego świątyni;
chwalcie go na firmamencie jego mocy. 2
Chwalcie go za jego potężne dzieła; chwalcie go za
jego wielką dostojność. 3 Chwalcie go na głośnych
trąbach; chwalcie go na cytrze i na harfie. 4 Chwalcie
go bębnem i tańcem; chwalcie go na strunach i
na fletach. 5 Chwalcie go na głośnych cymbałach;
chwalcie go na cymbałach brzęczących. 6 Niech
wszystko, co oddycha, chwali PANA. Alleluja.

Przysłów

1 Przysłowia Salomona, syna Dawida, króla Izraela;
2 Do poznania mądrości i karności, do zrozumienia
słów roztropnych; **3** Do zdobycia pouczenia w mądrości,
w sprawiedliwości, w sądzie i w prawości; **4** Do
udzielenia prostym rozwagi, a młodemu – wiedzy
i roztropności. **5** Mądry posłucha i przybędzie mu
wiedzy, a rozumny nabędzie rad; **6** Aby rozumieć
przysłowia i [ich] wykładnię, słowa mądrych i ich
zagadki. **7** Bojaźń PANA jest początkiem wiedzy, ale
głupcy gardzą mądrością i karnością. **8** Synu mój,
słuchaj pouczenia swego ojca i nie odrzucaj nauki
swojej matki; **9** Bo one będą wdzięczną ozdobą na
twojej głowie i [kosztownym] łańcuchem na szyi. **10**
Synu mój, jeśli grzesznicy cię namawiają, nie pozwalaj.
11 Jeśli mówią: Chodź z nami, czyhajmy na krew,
zaczajmy się na niewinnego bez powodu; **12** Pożremy
ich żywcem jak grób, całych, jak zstępujących do dołu;
(Sheol h7585) **13** Znajdziemy wszelkie kosztowności,
napełnimy swoje domy łupem; **14** Dziel z nami swój
los; miejmy wszyscy jedną sakiewkę. **15** Synu mój, nie
wyruszaj z nimi w drogę; powstrzymaj swoją nogę od
ich ścieżki. **16** Ich nogi bowiem biegną do zła i spieszą
się do przelania krwi. **17** Na próżno zastawia się sieci
na oczach wszelkiego ptactwa. **18** Oni też czyhają na
własną krew, czają się na własne życie. **19** Takie są
ścieżki każdego, który jest chciwy zysku; swojemu
właścicielowi [taki zysk] odbiera życie. **20** Mądrość woła
na dworze, podnosi swój głos na ulicach. **21** Woła w
największym zgiełku, u wrót bram, w mieście wygłasza
swoje słowa: **22** Jak długo, prości, będziecie kochać
głupotę, szydercy – lubować się w swoim szyderstwie,
a głupi – nienawidzić wiedzy? **23** Nawróćcie się na
moje upomnienie; oto wyleję na was mojego ducha,
oznajmię wam moje słowa. **24** Ponieważ wołałam, a
odmawialiście; wyciągałam rękę, a nikt nie zważał; **25**
Owszem, odrzuciliście całą moją radę i nie chcieliście
[przyjąć] mojego upomnienia; **26** Dlatego będę się
śmiać z waszego nieszczęścia, będę szydzić z was,
gdy przyjdzie to, czego się boicie. **27** Gdy nadejdzie
jak spustoszenie to, czego się boicie, i [gdy] wasze
nieszczęście nadciągnie jak wicher, gdy nadejdzie na
was ucisk i cierpienie; **28** Wtedy będą mnie wzywać, a
nie wysłucham; będą mnie szukać pilnie, lecz mnie nie
znajdą. **29** Bo znienawidzili wiedzę i nie wybrali bojaźni
PANA; **30** Ani nie chcieli mojej rady, [ale] gardzili
każdym moim upomnieniem. **31** Dlatego spożyją owoc
swoich dróg i będą nasyceni swymi radami. **32** Bo
odstępstwo prostych zabije ich i szczęście głupich
zgubi ich. **33** [Ale] kto mnie słucha, będzie mieszkać
bezpiecznie i będzie wolny od strachu przed złem.

2 Synu mój, jeśli przyjmiesz moje słowa i zachowasz
u siebie moje przykazania; **2** Nadstawiając swego
ucha na mądrość i nakłaniając swe serce ku rozumowi;
3 Tak, jeśli przywołasz roztropność i swoim głosem
wezwiesz rozum; **4** Jeśli będziesz jej szukać jak
srebra i poszukiwać jej jak ukrytych skarbów; **5** Wtedy
zrozumiesz bojaźń PANA i dojdziesz do poznania Boga.
6 PAN bowiem daje mądrość, z jego ust [pochodzi]
wiedza i rozum. **7** On [zachowuje] prawdziwą mądrość
dla prawych; [on jest] tarczą dla tych, którzy postępują
uczciwie; **8** Strzeże ścieżek sądu i chroni drogę swoich
świętych. **9** Wtedy zrozumiesz sprawiedliwość, sąd,
prawość i wszelką dobrą ścieżkę. **10** Gdy mądrość
wejdzie do twojego serca i wiedza będzie miła twojej
duszy; **11** [Wtedy] rozwaga będzie cię strzegła i rozum
cię zachowa. **12** By uwolnić cię od złej drogi [i] od
człowieka, który mówi przewrotnie; **13** [Od tych], którzy
opuszczają ścieżki prawości, żeby chodzić drogami
ciemności; **14** [Którzy] się radują, gdy czynią zło, a
cieszą się w złośliwej przewrotności; **15** Których ścieżki
są kręte i [sami] są przewrotni na swoich drogach;
16 Aby cię uwolnić od cudzej kobiety, od obcej, która
pochlebia łagodnymi słowami; **17** Która opuszcza
przewodnika swojej młodości i zapomina o przymierzu
swojego Boga; **18** Bo jej dom chyli się ku śmierci, a
jej ścieżki ku umarłym; **19** Nikt z tych, którzy do niej
wchodzą, nie wraca ani nie trafia na ścieżkę życia;
20 Abyś chodził drogą dobrych i przestrzegał ścieżek
sprawiedliwych. **21** Prawi bowiem będą mieszkali na
ziemi i nienaganni na niej pozostaną; **22** Ale niegodziwi
będą wykorzenieni z ziemi i przewrotni będą z niej
wyrwani.

3 Synu mój, nie zapominaj mego prawa, a niech twoje
serce strzeże moich przykazań; **2** Bo przyniosą
ci długie dni i lata życia oraz pokoju. **3** Niech cię
nie opuszczają miłosierdzie i prawda, przywiąż je do
swojej szyi, wypisz je na tablicy swojego serca. **4**
Wtedy znajdziesz łaskę i uznanie w oczach Boga i
ludzi. **5** Ufaj PANU z całego swego serca i nie polegaj
na swoim rozumie. **6** Zważaj na niego we wszystkich
swoich drogach, a on będzie prostować twoje ścieżki.
7 Nie bądź mądrym we własnych oczach, [ale] bój się
PANA i odstąp od zła. **8** [To] da twemu ciału zdrowie
i pokrzepienie twoim kościom. **9** Czcij PANA swoim
majątkiem i pierwocinami wszystkich twoich dochodów.
10 A twoje spichrze będą napełnione dostatkiem i twoje
prasy będą przelewać się od nowego wina. **11** Synu
mój, nie gardź karceniem PANA i nie zniechęcaj się
jego upomnieniem. **12** Bo kogo PAN miłuje, tego karze,
jak ojciec syna, [którego] kocha. **13** Błogosławiony
człowiek, który znajduje mądrość, i człowiek, który
nabiera rozumu; **14** Gdyż jego nabycie jest lepsze niż

nabycie srebra, jego zdobycie [bardziej pożyteczne]
niż złoto. 15 Jest droższa nad perły i żadna rzecz,
której pragniesz, nie dorówna jej. 16 Długie dni są w jej
prawej ręce, a w lewej bogactwa i chwała. 17 Jej drogi
są drogami rozkoszy i wszystkie jej ścieżki spokojne.
18 Jest drzewem życia dla tych, którzy się jej chwycą;
a ci, którzy się jej trzymają, są błogosławieni. 19
PAN ugruntował ziemię mądrością, a niebiosa umocnił
rozumem. 20 Dzięki jego wiedzy rozstąpiły się głębiny,
a obłoki spuszczają rosę. 21 Synu mój, niech [one] ci
[z] oczu nie schodzą; strzeż prawdziwej mądrości i
roztropności; 22 A będą życiem twojej duszy i ozdobą
twojej szyi. 23 Wtedy będziesz bezpiecznie chodził
swoją drogą, a noga twoja się nie potknie. 24 Gdy
się położysz, nie będziesz się lękał; a gdy zaśniesz,
twój sen będzie przyjemny. 25 Nie lękaj się nagłego
strachu ani spustoszenia niegodziwych, gdy przyjdzie.
26 PAN bowiem będzie twoją ufnością i twojej nogi
będzie strzegł od sideł. 27 Nie wzbraniaj się dobrze
czynić potrzebującemu, gdy stać cię na to, aby [dobrze]
czynić. 28 Nie mów bliźniemu: Idź i przyjdź znowu,
dam ci jutro, gdy masz to u siebie. 29 Nie knuj zła
przeciwko swemu bliźniemu, gdy spokojnie mieszka
obok ciebie. 30 Nie spieraj się z człowiekiem bez
przyczyny, jeśli ci nic złego nie wyrządził. 31 Nie
zazdrość ciemięzcy i nie wybieraj żadnej z jego dróg.
32 Przewrotny bowiem budzi w PANU odrazę, ale jego
tajemnica [jest] z prawymi. 33 Przekleństwo PANA
[jest] w domu niegodziwego, lecz [PAN] błogosławi
mieszkanie sprawiedliwych. 34 On szydzi z szyderców,
ale daje łaskę pokornym. 35 Mądrzy odziedziczą
chwałę, a głupi poniosą hańbę.

4 Słuchajcie, synowie, pouczenia ojca i zważajcie
na to, abyście poznali roztropność; 2 Bo daję wam
dobrą naukę, nie porzucajcie mego prawa. 3 Byłem
bowiem synem mego ojca i [miłym] jedynakiem w
oczach mojej matki. 4 On mnie uczył, mówiąc mi:
Niech twoje serce zachowa moje słowa; strzeż moich
przykazań, a będziesz żył. 5 Zdobywaj mądrość,
zdobywaj roztropność; nie zapominaj i nie odstępuj
od słów moich ust. 6 Nie opuszczaj jej, a będzie
cię strzegła; ukochaj ją, a zachowa cię. 7 Podstawą
[wszystkiego jest] mądrość; zdobywaj mądrość i za cały
swój majątek zdobywaj roztropność. 8 Wywyższaj ją, a
ona wywyższy ciebie, rozsławi cię, gdy ją przyjmiesz.
9 Wdzięczną ozdobę włoży ci na głowę, obdarzy
cię koroną chwały. 10 Słuchaj, synu mój, i przyjmij
moje słowa, a pomnożą się lata twojego życia. 11
Nauczyłem cię drogi mądrości, po ścieżkach prawości
cię wiodłem; 12 Gdy [nimi] pójdziesz, twoje kroki nie
będą skrępowane; a jeśli pobiegniesz, nie potkniesz
się. 13 Trzymaj się karności, nie opuszczaj [jej], strzeż
jej, bo ona jest twoim życiem. 14 Nie chodź ścieżką
niegodziwych i nie wchodź na drogę złych ludzi. 15
Unikaj jej, nie chodź po niej; odwróć się od niej i
omiń [ją]; 16 Bo [oni] nie zasną, dopóki nie zrobią
czegoś złego; sen ich odleci, aż przywiodą [kogoś]
do upadku; 17 Jedzą bowiem chleb nieprawości i piją
wino przemocy. 18 Ale ścieżka sprawiedliwych [jest]
jak jasne światło, które świeci coraz jaśniej aż do
dnia doskonałego. 19 Droga niegodziwych [jest] jak
ciemność; nie wiedzą, o co mogą się potknąć. 20 Synu
mój, zważaj na moje słowa; ku moim naukom nakłoń
swe ucho. 21 Niech nie schodzą ci z oczu, zachowaj je
w głębi twego serca. 22 [Są] bowiem życiem dla tych,
którzy je znajdują, i lekarstwem dla całego ich ciała.
23 Strzeż twego serca z całą pilnością, bo z niego
tryska życie. 24 Odsuń od siebie przewrotność ust,
oddal od siebie złośliwe wargi. 25 Niech twoje oczy
patrzą na wprost, a twoje powieki niech będą zwrócone
przed siebie. 26 Uważaj na ścieżkę twoich nóg, aby
wszystkie twoje drogi były pewne. 27 Nie zbaczaj ani
na prawo, ani na lewo; odwróć twoją nogę od zła.

5 Synu mój, zważaj na moją mądrość i nakłoń twego
ucha ku mojemu rozumowi; 2 Abyś zachował
rozwagę i [aby] twoje wargi strzegły wiedzy. 3 Bo wargi
obcej kobiety ociekają miodem, a jej usta gładsze
są niż oliwa; 4 Lecz jej koniec jest gorzki jak piołun,
ostry jak miecz obosieczny. 5 Jej nogi zstępują do
śmierci, jej kroki prowadzą do piekła. **(Sheol h7585)**
6 Abyś nie rozważał ścieżki życia, jej drogi są [tak]
niestałe, [że] nie poznasz [ich]. 7 Teraz więc, synowie,
słuchajcie mnie i nie odstępujcie od słów moich ust.
8 Oddal od niej swą drogę i nie zbliżaj się do drzwi
jej domu; 9 Abyś nie oddał obcym twojej sławy,
a twoich lat okrutnikowi; 10 Aby obcy nie nasycili
się twoim dobytkiem, a twój dorobek [nie został] w
cudzym domu; 11 I abyś nie jęczał u kresu swych
dni, gdy twoja skóra i ciało będą zniszczone; 12 I nie
musiał powiedzieć: O, jakże nienawidziłem karności i
moje serce gardziło upomnieniem! 13 Nie słuchałem
głosu moich wychowawców i nie nakłaniałem ucha
ku tym, którzy mnie nauczali! 14 O mało co nie
wpadłem we wszelkie nieszczęście wśród zebrania
i zgromadzenia. 15 Pij wodę z własnego zdroju i
wody płynące z twojego źródła! 16 Niech rozproszą
się twoje źródła, a po ulicach strumienie wód. 17
Niech należą tylko do ciebie, a nie do obcych wraz
z tobą. 18 Niech twój zdrój będzie błogosławiony i
ciesz się żoną twojej młodości. 19 [Niech będzie jak]
wdzięczna łania i rozkoszna sarna; niech jej piersi
zawsze cię nasycają, nieustannie zachwycaj się jej
miłością. 20 Dlaczego, synu mój, masz zachwycać
się obcą kobietą i obejmować piersi cudzej? 21 Gdyż

drogi człowieka są przed oczami PANA [i] waży [on]
wszystkie jego ścieżki. 22 Niegodziwego schwytają
jego własne nieprawości i uwikła się w powrozy swego
grzechu. 23 Umrze z braku karności i będzie błądził z
powodu swojej wielkiej głupoty.

6 Synu mój, jeśli poręczyłeś za swego bliźniego i
dałeś porękę za obcego; 2 Związałeś się słowami
ust twoich, schwytany jesteś mową twoich ust. 3 Uczyń
więc tak, synu mój, uwolnij się, gdy wpadłeś w ręce
swego bliźniego; idź, upokórz się i nalegaj na twego
bliźniego. 4 Nie daj snu swoim oczom i nie pozwól
powiekom drzemać. 5 Uwolnij się jak sarna z rąk
[myśliwego] i jak ptak z ręki ptasznika. 6 Idź do mrówki,
leniwcze, przypatrz się jej drogom i bądź mądry; 7
Chociaż nie ma ona wodza ani przełożonego, ani pana;
8 To w lecie przygotowuje swój pokarm i gromadzi
w żniwa swą żywność. 9 Jak długo będziesz leżał,
leniwcze? Kiedy wstaniesz ze swego snu? 10 Jeszcze
trochę snu, trochę drzemania, trochę założenia rąk,
aby zasnąć; 11 A twoje ubóstwo przyjdzie jak podróżny
i twój niedostatek jak mąż uzbrojony. 12 Człowiek
nikczemny i niegodziwy chodzi z przewrotnością na
ustach; 13 Mruga swymi oczyma, mówi swymi nogami,
wskazuje swymi palcami; 14 Przewrotność [jest] w jego
sercu, stale knuje zło [i] sieje niezgodę. 15 Dlatego
nagle spadnie na niego nieszczęście; nagle zostanie
złamany i pozbawiony ratunku. 16 Jest sześć rzeczy,
których nienawidzi PAN, siedem budzi w nim odrazę: 17
Wyniosłe oczy, kłamliwy język i ręce, które przelewają
krew niewinną; 18 Serce, które knuje złe myśli; nogi,
które spiesznie biegną do zła; 19 Fałszywy świadek,
który mówi kłamstwa, i ten, który sieje niezgodę między
braćmi. 20 Synu mój, strzeż przykazania twego ojca i
nie odrzucaj prawa twojej matki. 21 Przywiąż je na
zawsze do serca twego i zawieś je sobie na szyi. 22
Gdy będziesz chodził, poprowadzi cię; gdy zaśniesz,
strzec cię będzie, a gdy się obudzisz, będzie mówić
do ciebie; 23 Bo przykazanie [jest] pochodnią, prawo
światłością, a upomnienia do karności są drogą życia;
24 Aby cię strzegły przed złą kobietą [i] przed gładkim
językiem obcej kobiety. 25 Nie pożądaj w twoim sercu
jej piękności i niech cię nie łowi swymi powiekami.
26 Bo dla kobiety nierządnej [zubożeje człowiek] o
kawałek chleba, a żona cudzołożna czyha na cenne
życie. 27 Czy może ktoś wziąć ogień w zanadrze, a
jego szaty się nie spalą? 28 Czy może ktoś chodzić po
rozżarzonych węglach, a jego nogi się nie poparzą?
29 Tak ten, kto wchodzi do żony swego bliźniego;
ktokolwiek ją dotknie, nie będzie bez winy. 30 Nie
pogardza się złodziejem, jeśli kradnie, by nasycić swoją
duszę, będąc głodnym; 31 Ale [jeśli] go złapią, zwróci
siedmiokrotnie [albo] odda cały dobytek swego domu.
32 Lecz kto cudzołoży z kobietą, jest pozbawiony
rozsądku; kto tak robi, gubi swoją duszę. 33 Znajdzie
chłostę i wstyd, a jego hańba nie będzie zmazana. 34
Bo zazdrość rozpala gniew mężczyzny i nie będzie
pobłażał w dniu zemsty. 35 Nie będzie miał względu
na żaden okup i nie przyjmie darów, choćbyś najwięcej
mu dawał.

7 Synu mój, strzeż moich słów i przechowuj u siebie
moje przykazania. 2 Strzeż moich przykazań, a
będziesz żył; [strzeż] mojego prawa jak źrenicy swych
oczu. 3 Przywiąż je do swoich palców, wypisz je
na tablicy twego serca. 4 Mów do mądrości: Jesteś
moją siostrą, a roztropność nazywaj przyjaciółką; 5
Aby cię strzegły przed cudzą żoną i przed obcą,
[która] mówi gładkie słowa. 6 Bo z okna swego
domu wyglądałem przez kratę; 7 I zobaczyłem wśród
prostych, zauważyłem wśród chłopców nierozumnego
młodzieńca; 8 Który przechodził ulicą blisko jej
narożnika, idąc drogą do jej domu. 9 O zmierzchu,
pod wieczór, w ciemności nocnej i w mroku. 10 A
oto spotkała go kobieta w stroju nierządnicy, chytrego
serca; 11 Wrzaskliwa i nieopanowana, której nogi
nie mogą pozostać w domu: 12 Raz na dworze, raz
na ulicach i czyha na każdym rogu. 13 Chwyciła
go i pocałowała, z bezczelną miną powiedziała do
niego: 14 U mnie są ofiary pojednawcze; spełniłam
dzisiaj swoje śluby. 15 Dlatego wyszłam ci naprzeciw,
szukałam pilnie twojej twarzy i znalazłam cię. 16 Obiłam
kobiercami swoje łoże, [przystrojone] rzeźbieniem i
prześcieradłami z Egiptu. 17 Skropiłam swoje posłanie
mirrą, aloesem i cynamonem. 18 Chodź, upójmy się
miłością aż do rana, nacieszmy się miłością. 19 Bo
[mojego] męża nie ma w domu; pojechał w daleką
drogę. 20 Wziął ze sobą worek pieniędzy; umówionego
dnia wróci do domu. 21 Nakłoniła go mnóstwem swoich
słów i zniewoliła go pochlebstwem swoich warg. 22
Wnet poszedł za nią jak wół prowadzony na rzeź i jak
głupi na karę pęt. 23 Aż strzała przebije mu wątrobę;
spieszy jak ptak w sidła, nie wiedząc, że [chodzi] o
jego życie. 24 Więc teraz słuchajcie mnie, synowie, i
zważajcie na słowa moich ust. 25 Niech twoje serce nie
zbacza na jej drogi i nie tułaj się po jej ścieżkach. 26 Bo
wielu zranionych strąciła i wielu mocarzy pozabijała.
27 Jej dom [jest] drogą do piekła, która wiedzie do
komnat śmierci. **(Sheol h7585)**

8 Czy mądrość nie woła i rozum nie wydaje swego
głosu? 2 Stoi na szczycie wysokich miejsc, przy
drodze, na rozstajach dróg. 3 Przy bramach, przy
wjeździe do miasta, przy wejściu, u drzwi woła: 4 Do
was wołam, o mężowie, mój głos [kieruję] do synów
ludzkich. 5 Prości, uczcie się rozwagi, a wy, głupi,

bądźcie rozumnego serca. 6 Słuchajcie, bo będę
mówił o rzeczach wzniosłych, a wargi moje otworzą
się, aby [głosić] prawość. 7 Moje usta bowiem mówią
prawdę, a niegodziwością brzydzą się moje wargi. 8
Sprawiedliwe są wszystkie słowa moich ust; nie ma w
nich nic fałszywego ani przewrotnego. 9 Wszystkie są
jasne dla rozumnego i prawe dla tych, którzy znajdują
wiedzę. 10 Przyjmijcie moje pouczenie zamiast srebra
i wiedzę [raczej] niż wyborne złoto. 11 Lepsza bowiem
jest mądrość niż perły i żadna rzecz, której pragniesz,
nie dorówna jej. 12 Ja, mądrość, mieszkam z rozwagą
i odkrywam wiedzę roztropności. 13 Bojaźń PANA to
nienawidzić zła. Ja nienawidzę pychy, wyniosłości,
złej drogi i ust przewrotnych. 14 Moja [jest] rada i
prawdziwa mądrość, ja [jestem] roztropnością i moja
jest moc. 15 Dzięki mnie królowie rządzą i władcy
stanowią sprawiedliwość. 16 Dzięki mnie panują władcy
i dostojnicy, wszyscy sędziowie ziemi. 17 Miłuję tych,
którzy mnie miłują, a ci, którzy szukają mnie pilnie,
znajdą mnie. 18 Przy mnie [jest] bogactwo i chwała,
trwałe bogactwo i sprawiedliwość. 19 Mój owoc [jest]
lepszy niż złoto, nawet najczystsze złoto, a moje plony
[lepsze] niż wyborne srebro. 20 Prowadzę ścieżką
sprawiedliwości, pośród ścieżek sądu; 21 Aby tym,
którzy mnie miłują, dać w dziedzictwo majątek wieczny i
napełnić ich skarbce. 22 PAN posiadł mnie na początku
swej drogi, przed swymi dziełami, przed wszystkimi
czasy. 23 Przed wiekami zostałam ustanowiona, od
początku; zanim powstała ziemia; 24 Gdy jeszcze nie
było głębin, zostałam zrodzona, kiedy jeszcze nie było
źródeł obfitujących w wody. 25 Zanim góry zostały
założone, nim były pagórki, zostałam zrodzona. 26 Gdy
jeszcze nie stworzył ziemi ani pól, ani początku prochu
okręgu ziemskiego; 27 Kiedy przygotowywał niebiosa,
byłam tam; gdy odmierzał okrąg nad powierzchnią
głębi; 28 Gdy w górze utwierdzał obłoki i umacniał
źródła głębin; 29 Gdy wyznaczał morzu jego granice,
by wody nie przekraczały jego rozkazu, kiedy ustalał
fundamenty ziemi; 30 Byłam wtedy przy nim [jak]
wychowanka i byłam [jego] radością każdego dnia,
ciesząc się zawsze przed nim; 31 Radując się na
okręgu jego ziemi, rozkoszując się synami ludzkimi. 32
Teraz więc, synowie, słuchajcie mnie, bo błogosławieni
są ci, którzy strzegą moich dróg. 33 Słuchajcie
pouczeń, nabądźcie mądrości i nie odrzucajcie jej. 34
Błogosławiony człowiek, który mnie słucha, czuwając
u moich wrót każdego dnia i strzegąc odrzwi moich
bram. 35 Bo kto mnie znajduje, znajduje życie i otrzyma
łaskę od PANA. 36 Ale kto grzeszy przeciwko mnie,
wyrządza krzywdę swojej duszy; wszyscy, którzy mnie
nienawidzą, miłują śmierć.

9 Mądrość zbudowała sobie dom [i] wyciosała siedem
słupów; 2 Zabiła swoje bydło, zmieszała wino i
zastawiła stół; 3 Rozesłała swoje służące, woła na
szczytach najwyższych miejsc miasta: 4 Ktokolwiek
jest prostym, niech wstąpi; [a] do nierozumnego
mówi: 5 Chodźcie, jedzcie mój chleb i pijcie wino,
które zmieszałam. 6 Porzućcie głupotę, a będziecie
żyli, i chodźcie drogą roztropności. 7 Kto upomina
szydercę, ściąga na siebie hańbę, a kto strofuje
niegodziwego, ten się plami. 8 Nie strofuj szydercy,
aby cię nie znienawidził; strofuj mądrego, a będzie cię
miłował. 9 Upomnij mądrego, a będzie mądrzejszy;
poucz sprawiedliwego, a pomnoży swą wiedzę. 10
Początkiem mądrości [jest] bojaźń PANA, a wiedza o
tym, co święte, to rozum. 11 Bo dzięki mnie rozmnożą
się twoje dni i przedłużą się lata [twojego] życia. 12
Jeśli będziesz mądry, tobie samemu będzie [służyła]
twoja mądrość; a jeśli szydercą, sam poniesiesz
szkodę. 13 Głupia kobieta [jest] wrzaskliwa, prosta i
nic nie rozumie; 14 Siedzi u drzwi swego domu, na
krześle, na wysokich miejscach w mieście; 15 Aby
wołać na przechodzących, którzy idą prosto swoimi
ścieżkami: 16 Ktokolwiek jest prosty, niech wstąpi; a do
nierozumnego mówi: 17 Kradzione wody są słodkie, a
chleb jedzony pokątnie smaczny. 18 Ale [on] nie wie,
że tam są umarli, że jej zaproszeni [są] w głębinach
piekła. **(Sheol h7585)**

10 Przysłowia Salomona. Mądry syn sprawia ojcu
radość, a głupi syn [jest] zgryzotą swojej matki.
2 Skarby niegodziwości nie przynoszą pożytku, lecz
sprawiedliwość uwalnia od śmierci. 3 PAN nie pozwoli,
by dusza sprawiedliwego cierpiała głód, a rozproszy
majątek niegodziwych. 4 Leniwa ręka prowadzi do
nędzy, a ręka pracowita ubogaca. 5 Kto zbiera
w lecie, jest synem roztropnym; syn, który śpi w
czasie żniwa, przynosi hańbę. 6 Błogosławieństwa
[są] na głowie sprawiedliwego, a usta niegodziwych
kryją nieprawość. 7 Pamięć sprawiedliwego jest
błogosławiona, a imię niegodziwych zgnije. 8 [Człowiek]
mądrego serca przyjmuje przykazania, a gadatliwy
głupiec upadnie. 9 Kto postępuje uczciwie, postępuje
bezpiecznie, a kto jest przewrotny w swoich drogach,
zostanie ujawniony. 10 Kto mruga okiem, przynosi
cierpienie, a gadatliwy głupiec upadnie. 11 Usta
sprawiedliwego są źródłem życia, a usta niegodziwych
kryją nieprawość. 12 Nienawiść wznieca kłótnie, a
miłość zakrywa wszystkie grzechy. 13 Na wargach
rozumnego znajduje się mądrość, a kij na grzbiecie
nierozumnego. 14 Mądrzy gromadzą wiedzę, a usta
głupiego grożą zniszczeniem. 15 Majątek bogacza
[jest] jego warownym miastem, a zniszczeniem ubogich
jest ich nędza. 16 Praca sprawiedliwego [prowadzi]

do życia, a dochód niegodziwych do grzechu. 17 Kto
przestrzega karności, [idzie] ścieżką życia, a kto gardzi
upomnieniem, błądzi. 18 Kto kryje nienawiść kłamliwymi
wargami i kto rozgłasza oszczerstwo, jest głupcem. 19
Wielomówność nie bywa bez grzechu, a kto powściąga
swoje wargi, jest roztropny. 20 Język sprawiedliwego
jest wybornym srebrem, [a] serce niegodziwych jest
mało warte. 21 Wargi sprawiedliwego żywią wielu, a
głupi umierają przez brak rozumu. 22 Błogosławieństwo
PANA wzbogaca i nie przynosi z sobą zmartwień. 23 Dla
głupiego popełnić haniebny czyn to zabawa, a człowiek
roztropny [trzyma się] mądrości. 24 Niegodziwego
spotka to, czego się boi, a sprawiedliwym [Bóg] daje to,
czego pragną. 25 Jak wicher przemija, [tak] niegodziwy
[nie przetrwa], a sprawiedliwy [ma] wieczny fundament.
26 Czym ocet dla zębów i dym dla oczu, tym [jest]
leniwy dla tych, którzy go posyłają. 27 Bojaźń PANA
przedłuża dni, a lata niegodziwego będą skrócone.
28 Oczekiwanie sprawiedliwych przynosi radość, a
nadzieja niegodziwych zginie. 29 Droga PANA jest
mocą dla prawego, a zgubą dla czyniących nieprawość.
30 Sprawiedliwy nigdy się nie zachwieje, a niegodziwi
nie będą mieszkać na ziemi. 31 Usta sprawiedliwego
wydają mądrość, a język przewrotny będzie wycięty.
32 Wargi sprawiedliwego wiedzą, co wypada, a usta
niegodziwych są przewrotne.

11 Fałszywa waga budzi odrazę w PANU, ale
podobają mu się uczciwe odważniki. 2 Za pychą
przychodzi hańba, a u pokornych jest mądrość. 3
Uczciwość prawych poprowadzi ich, lecz grzeszników
zgubi ich przewrotność. 4 Bogactwa nie pomogą w
dniu gniewu, ale sprawiedliwość ocala od śmierci.
5 Sprawiedliwość nienagannego toruje mu drogę, a
niegodziwy upadnie przez swoją niegodziwość. 6
Sprawiedliwość prawych ocali ich, a przewrotni będą
schwytani w swojej przewrotności. 7 Gdy umiera
niegodziwy, ginie [jego] nadzieja, a oczekiwanie
niesprawiedliwych znika. 8 Sprawiedliwy bywa
wybawiony z ucisku, a na jego miejsce przychodzi
niegodziwy. 9 Obłudnik ustami niszczy swego bliźniego,
a sprawiedliwi bywają wybawieni dzięki wiedzy. 10
Gdy sprawiedliwym się powodzi, miasto się cieszy,
a gdy giną niegodziwi, panuje radość. 11 Dzięki
błogosławieństwu prawych wznosi się miasto, a usta
niegodziwych je burzą. 12 Nierozumny gardzi swym
bliźnim, a człowiek roztropny milczy. 13 Plotkarz
wyjawia tajemnice, ale człowiek wiernego serca ukrywa
[powierzoną] sprawę. 14 Gdzie nie ma dobrej rady, lud
upada, a gdzie wielu radców, tam jest wybawienie.
15 Bardzo sobie szkodzi, kto ręczy za obcego, a kto
nienawidzi poręki, jest bezpieczny. 16 Miła kobieta
dostępuje chwały, a mocarze zdobywają bogactwa. 17
Człowiek miłosierny czyni dobrze swej duszy, a okrutnik
dręczy własne ciało. 18 Niegodziwy czyni zwodnicze
dzieło, a kto sieje sprawiedliwość, [ma] zapłatę pewną.
19 Jak sprawiedliwość [prowadzi] do życia, tak do
śmierci [zmierza] ten, kto naśladuje zło. 20 Ludzie
przewrotnego serca budzą odrazę w PANU, a podobają
mu się ci, których droga jest prawa. 21 Zły nie uniknie
kary, choćby [innych] wezwał na pomoc, a potomstwo
sprawiedliwych będzie ocalone. 22 [Czym] złoty
kolczyk w ryju świni, [tym] piękna kobieta pozbawiona
roztropności. 23 Pragnieniem sprawiedliwych jest tylko
dobro, oczekiwaniem zaś niegodziwych – gniew. 24
Jeden hojnie rozdaje, a jednak mu przybywa, [drugi]
nad miarę skąpi, a ubożeje. 25 Człowiek szczodry
będzie bogatszy, a kto [innych] syci, sam też będzie
nasycony. 26 Kto zatrzymuje zboże, tego lud przeklnie,
a błogosławieństwo [będzie] nad głową tego, który je
sprzedaje. 27 Kto pilnie szuka dobrego, zdobędzie
przychylność, lecz kto szuka zła, przyjdzie ono na
niego. 28 Kto ufność pokłada w swych bogactwach, ten
upadnie, a sprawiedliwi będą zielenić się jak latorośl.
29 Kto niepokoi swój dom, odziedziczy wiatr, a głupi
będzie sługą mądrego. 30 Owoc sprawiedliwego [jest]
drzewem życia; a kto zyskuje dusze, jest mądry. 31
[Jeśli] sprawiedliwy otrzyma zapłatę na ziemi, to tym
bardziej niegodziwy i grzesznik.

12 Kto kocha karność, kocha wiedzę, a kto
nienawidzi upomnienia, jest głupi. 2 Dobry
[człowiek] zdobędzie łaskę PANA, ale [PAN]
potępi podstępnego. 3 Człowiek nie umocni się
niegodziwością, lecz korzeń sprawiedliwych nie będzie
poruszony. 4 Żona cnotliwa [jest] koroną swego męża,
ale ta, która go hańbi, [jest] jak zgnilizna w jego
kościach. 5 Myśli sprawiedliwych są prawe, a rady
niegodziwych zdradliwe. 6 Słowa niegodziwych czyhają
na krew, lecz usta prawych ocalą ich. 7 Niegodziwi
zostają powaleni i już ich nie ma, a dom sprawiedliwych
się ostoi. 8 Człowiek będzie chwalony za jego mądrość,
a kto jest przewrotnego serca, zostanie wzgardzony. 9
Lepszy [jest człowiek] wzgardzony, który ma sługę,
niż ten, kto się chwali, a któremu brak chleba. 10
Sprawiedliwy dba o życie swego bydła, a serce
niegodziwych jest okrutne. 11 Kto uprawia swoją ziemię,
nasyci się chlebem, a kto naśladuje próżnujących,
jest nierozumny. 12 Niegodziwy pragnie sieci złych, a
korzeń sprawiedliwych wydaje [owoc]. 13 Zły zostaje
usidlony przez grzech swoich warg, a sprawiedliwy
wyjdzie z ucisku. 14 Człowiek nasyci się dobrem z
owocu swoich ust, a za [dzieła] swoich rąk otrzyma
zapłatę. 15 Droga głupiego [wydaje się] słuszna w
jego oczach, ale kto słucha rady, jest mądry. 16 Gniew

głupiego objawia się od razu, a roztropny skrywa
hańbę. 17 Kto mówi prawdę, wyraża sprawiedliwość,
ale fałszywy świadek – oszustwo. 18 Znajdzie się
taki, którego [słowa] są jak miecz przeszywający, lecz
język mądrych [jest] lekarstwem. 19 Prawdomówne
wargi będą trwać na wieki, ale język kłamliwy [trwa]
króciutko. 20 Podstęp [jest] w sercu tych, którzy knują
zło, lecz u doradzających pokój [jest] radość. 21
Sprawiedliwego nie spotka żadne zło, ale niegodziwi
będą pełni nieszczęścia. 22 Wargi kłamliwe budzą
odrazę w PANU, a ci, którzy postępują w prawdzie,
podobają mu się. 23 Człowiek roztropny ukrywa
wiedzę, a serce głupich rozgłasza głupotę. 24 Ręka
pracowitych będzie panowała, a leniwa będzie płaciła
daninę. 25 Troska w sercu człowieka przygnębia je,
a dobre słowo je rozwesela. 26 Sprawiedliwy jest
zacniejszy od swego bliźniego, a droga niegodziwych
prowadzi ich na manowce. 27 Leniwy nie upiecze tego,
co upolował, ale mienie człowieka pracowitego [jest]
cenne. 28 Na ścieżce sprawiedliwości jest życie, na jej
drodze nie ma śmierci.

13 Mądry syn [przyjmuje] pouczenie ojca, a szyderca
nie słucha strofowania. 2 Człowiek będzie
spożywać dobro z owocu swoich ust, a dusza
przewrotnych [będzie spożywać] przemoc. 3 Kto
strzeże swych ust, strzeże swojej duszy; kto [szeroko]
otwiera swe wargi, będzie zniszczony. 4 Dusza
leniwego pragnie, a nic nie ma, a dusza pracowitych
zostanie obficie nasycona. 5 Sprawiedliwy nienawidzi
kłamliwego słowa, a niegodziwy staje się obrzydliwy
i zhańbiony. 6 Sprawiedliwość strzeże tego, który
postępuje uczciwie, a niegodziwość powala grzesznika.
7 Znajduje się taki, który czyni siebie bogatym, a nie ma
nic; inny czyni siebie ubogim, choć ma wiele bogactw. 8
Okupem za życie człowieka jest jego bogactwo, a ubogi
nie słucha strofowania. 9 Radośnie błyszczy światło
sprawiedliwych, a pochodnia niegodziwych zgaśnie. 10
Spór powstaje tylko dzięki pysze, a mądrość jest przy
tych, co przyjmują radę. 11 Łatwo zdobyte bogactwo
zmniejsza się, a kto je gromadzi [swą] ręką, pomnaża
je. 12 Przedłużająca się nadzieja sprawia ból sercu,
a spełnione pragnienie [jest] drzewem życia. 13 Kto
gardzi słowem [Bożym], ten zginie, a kto się boi
przykazania, dostanie nagrodę. 14 Prawo mądrego jest
źródłem życia, by uniknąć sideł śmierci. 15 Prawdziwy
rozum daje łaskę, a droga przewrotnych jest ciężka. 16
Każdy roztropny postępuje rozważnie, a głupi ujawnia
głupotę. 17 Niegodziwy posłaniec popada w zło,
a wierny wysłannik jest lekarstwem. 18 Ubóstwo i
hańba [spadną na] tego, który odrzuca karność, a
kto szanuje upomnienia, dozna czci. 19 Spełnione
pragnienie jest słodkie dla duszy, a odwrócenie się
od zła budzi odrazę w głupcach. 20 Kto przestaje z
mądrymi, będzie mądry, a towarzysz głupców będzie
zniszczony. 21 Nieszczęście ściga grzeszników, a
sprawiedliwych [Bóg] nagrodzi dobrem. 22 Dobry
[człowiek] zostawia dziedzictwo dzieciom [swoich]
dzieci, a majątek grzesznika jest zachowany dla
sprawiedliwego. 23 Obfita żywność jest na roli ubogich,
lecz i ta może niszczeć przez nieroztropność. 24 Kto
oszczędza swą rózgę, nienawidzi swego syna, a kto go
kocha, karze w porę. 25 Sprawiedliwy je i syci swoją
duszę, a żołądek niegodziwych cierpi niedostatek.

14 Mądra kobieta buduje swój dom, a głupia burzy
go własnymi rękami. 2 Kto postępuje w sposób
prawy, boi się PANA, a przewrotny na swoich drogach
gardzi nim. 3 W ustach głupiego jest rózga pychy, a
mądrych strzegą ich wargi. 4 Gdzie nie ma wołów, żłób
jest pusty, lecz dzięki sile wołów mnoży się obfitość
zboża. 5 Wierny świadek nie kłamie, a fałszywy
świadek mówi kłamstwa. 6 Szyderca szuka mądrości,
a nie [znajduje], lecz rozumnemu wiedza [przychodzi]
łatwo. 7 Odsuń się od głupiego, gdyż nie znajdziesz
[u niego] warg rozumnych. 8 Mądrość roztropnego
[to] poznanie swojej drogi, a głupotą głupich [jest]
oszustwo. 9 Głupcy szydzą z grzechu, a u prawych
[jest] przychylność. 10 Serce zna własną gorycz, a obcy
nie wtrąca się w jego radość. 11 Dom niegodziwych
będzie zgładzony, a mieszkanie prawych zakwitnie. 12
Jest droga, która człowiekowi wydaje się słuszna, lecz
końcem jej jest droga do śmierci. 13 Nawet w śmiechu
serce boleje, a końcem [takiej] wesołości [jest] smutek.
14 Serce odstępcy nasyci się jego drogami, a dobry
człowiek – swoimi. 15 Prosty wierzy każdemu słowu,
a roztropny zważa na swoje kroki. 16 Mądry boi się
i odwraca się od zła, ale głupi w swym szaleństwie
jest pewny siebie. 17 [Człowiek] porywczy popełnia
głupstwa, a podstępny jest znienawidzony. 18 Prości
ludzie dziedziczą głupotę, a roztropni są koronowani
wiedzą. 19 Źli kłaniają się przed dobrymi, a niegodziwi
u bram sprawiedliwego. 20 Ubogi jest znienawidzony
nawet przez swego bliźniego, a bogaty ma wielu
przyjaciół. 21 Kto gardzi swym bliźnim, ten grzeszy, a
kto lituje się nad ubogimi, jest błogosławiony. 22 Czyż
nie błądzą ci, którzy obmyślają zło? Ale miłosierdzie i
prawda są z tymi, którzy obmyślają dobro. 23 Każda
praca [przynosi] pożytek, a [puste] słowa [prowadzą]
do nędzy. 24 Koroną mądrych [jest ich] bogactwo, ale
głupota głupich [pozostaje] głupotą. 25 Prawdomówny
świadek ocala dusze, a fałszywy mówi kłamstwa. 26 W
bojaźni PANA jest mocne zaufanie, a jego synowie
będą mieć ucieczkę. 27 Bojaźń PANA jest źródłem
życia, by uniknąć sideł śmierci. 28 Liczny lud to chwała

króla, a brak ludu to zguba władcy. 29 Nieskory do
gniewu jest bardzo roztropny, lecz porywczy wywyższa
głupotę. 30 Zdrowe serce jest życiem ciała, a zazdrość
jest zgnilizną kości. 31 Kto gnębi ubogiego, uwłacza
jego Stwórcy, a czci go ten, kto lituje się nad ubogim.
32 Niegodziwy zostaje wygnany z powodu swojego zła,
a sprawiedliwy ma nadzieję [nawet] w [czasie] swojej
śmierci. 33 Mądrość spoczywa w sercu rozumnego,
a [co jest] w sercu głupich, wychodzi na jaw. 34
Sprawiedliwość wywyższa naród, a grzech jest hańbą
narodów. 35 Król jest przychylny dla roztropnego sługi,
lecz gniewa się [na tego], który [przynosi] hańbę.

15 Łagodna odpowiedź uśmierza zapalczywość, a
przykre słowa wzniecają gniew. 2 Język mądrych
zdobi wiedzę, ale usta głupich tryskają głupotą. 3
Oczy PANA są na każdym miejscu, upatrują złych
i dobrych. 4 Zdrowy język [jest] drzewem życia, a
jego przewrotność [jest] zniszczeniem dla ducha. 5
Głupi gardzi pouczeniem swego ojca, a kto przyjmuje
upomnienia, jest roztropny. 6 W domu sprawiedliwego
[jest] wielki dostatek, a w dochodach niegodziwego
jest zamieszanie. 7 Wargi mądrych szerzą wiedzę,
a serce głupich nie. 8 Ofiara niegodziwych budzi
odrazę w PANU, [a] modlitwa prawych mu się podoba.
9 Droga niegodziwego wzbudza odrazę w PANU, a
miłuje on tego, kto podąża za sprawiedliwością. 10
Sroga kara [należy się] temu, kto zbacza z drogi, a kto
nienawidzi upomnień, umrze. 11 Piekło i zatracenie [są]
przed PANEM; o ileż bardziej serca synów ludzkich.
(Sheol h7585) 12 Szyderca nie miłuje tego, który go
strofuje, ani nie pójdzie do mądrych. 13 Radosne
serce rozwesela twarz, [ale] gdy smutek w sercu, duch
jest przygnębiony. 14 Serce rozumne szuka wiedzy,
a usta głupich karmią się głupotą. 15 Wszystkie dni
strapionego [są] złe, ale kto jest wesołego serca, ma
nieustanną ucztę. 16 Lepiej [mieć] mało z bojaźnią
PANA niż wielki skarb z kłopotem. 17 Lepsza jest
potrawa z jarzyn, gdzie miłość, niż tuczny wół, gdzie
panuje nienawiść. 18 Człowiek gniewny wszczyna
kłótnie, a nieskory do gniewu łagodzi spory. 19 Droga
leniwego jest jak płot cierniowy, a ścieżka prawych
jest wyrównana. 20 Mądry syn jest radością ojca,
a człowiek głupi gardzi własną matką. 21 Głupota
[jest] radością dla nierozumnego, a człowiek roztropny
postępuje uczciwie. 22 Gdzie nie ma rady, nie udają
się zamysły; powiodą się zaś przy mnóstwie doradców.
23 Człowiek cieszy się z odpowiedzi swoich ust, a
słowo powiedziane we właściwym czasie jakże jest
dobre! 24 Droga życia dla mądrego [jest] w górze, aby
uniknął głębokiego piekła. **(Sheol h7585)** 25 PAN zniszczy
dom pysznych, a utwierdzi granicę wdowy. 26 Myśli
złego budzą odrazę w PANU, a słowa czystych [są]
przyjemne. 27 Kto jest chciwy zysku, ściąga kłopoty
na własny dom, a kto nienawidzi darów, będzie żył.
28 Serce sprawiedliwego rozmyśla nad odpowiedzią,
a usta niegodziwych tryskają złymi rzeczami. 29
PAN jest daleko od niegodziwych, ale wysłuchuje
modlitwy sprawiedliwych. 30 Światło oczu rozwesela
serce, a dobra wieść tuczy kości. 31 Ucho, które
słucha upomnienia życia, będzie mieszkać pośród
mądrych. 32 Kto odrzuca karność, gardzi własną
duszą, a kto przyjmuje upomnienie, nabiera rozumu. 33
Bojaźń PANA [jest] pouczeniem w mądrości, a pokora
poprzedza chwałę.

16 W człowieku są zamysły serca, ale odpowiedź
języka jest od PANA. 2 Wszystkie drogi człowieka
są czyste w jego oczach, ale PAN waży duchy. 3
Powierz PANU swe dzieła, a twoje zamysły będą
utwierdzone. 4 PAN uczynił wszystko dla samego
siebie, nawet niegodziwego na dzień zła. 5 Każdy, który
jest wyniosłego serca, budzi odrazę w PANU; choć
weźmie innych do pomocy, nie uniknie kary. 6 Dzięki
miłosierdziu i prawdzie oczyszcza się nieprawość,
a w bojaźni PANA oddalamy się od zła. 7 Gdy
drogi człowieka podobają się PANU, to godzi z nim
nawet jego nieprzyjaciół. 8 Lepiej mieć mało ze
sprawiedliwością niż wiele dochodów nieprawnych. 9
Serce człowieka obmyśla swe drogi, ale PAN kieruje
jego krokami. 10 Wyrok Boży [jest] na wargach króla;
jego usta nie błądzą w sądzie. 11 Sprawiedliwa waga
i szale [należą do] PANA i wszystkie odważniki w
worku są jego dziełem. 12 Popełnienie niegodziwości
budzi odrazę w królach, bo sprawiedliwością tron jest
umocniony. 13 Wargi sprawiedliwe są rozkoszą królów,
kochają oni tego, który mówi to, co słuszne. 14 Gniew
króla jest posłańcem śmierci, ale mądry człowiek
przebłaga go. 15 W jasności twarzy króla [jest] życie, a
jego przychylność jest jak obłok z późnym deszczem.
16 O wiele lepiej jest nabyć mądrość niż złoto; a nabyć
rozum lepiej niż srebro. 17 Droga prawych [to] odstąpić
od zła; kto strzeże swojej drogi, strzeże swej duszy. 18
Pycha poprzedza zgubę, a wyniosły duch – upadek.
19 Lepiej być uniżonego ducha z pokornymi, niż dzielić
łup z pysznymi. 20 Kto zważa na słowo, znajdzie
dobro, a kto ufa PANU, [jest] błogosławiony. 21 Kto
[jest] mądrego serca, zwie się rozumnym, a słodycz
warg pomnaża wiedzę. 22 Rozum [jest] zdrojem życia
dla tych, którzy go mają, a pouczenie głupich jest
głupotą. 23 Serce mądrego czyni jego usta roztropnymi
i dodaje nauki jego wargom. 24 Miłe słowa są [jak]
plaster miodu, słodycz dla duszy i lekarstwo dla kości.
25 Jest droga, która [wydaje się] człowiekowi słuszna,
ale jej końcem jest droga do śmierci. 26 Robotnik
pracuje dla siebie, bo usta pobudzają go [do tego]. 27

Człowiek nikczemny wykopuje zło, a na jego wargach
jakby ogień płonący. 28 Człowiek przewrotny rozsiewa
spory, a plotkarz rozdziela przyjaciół. 29 Człowiek
gwałtowny zwabia swego bliźniego i wprowadza go
na drogę niedobrą. 30 Mruga swymi oczami, by knuć
podstępy; rusza wargami i popełnia zło. 31 Siwa
głowa [jest] koroną chwały, zdobywa się ją na drodze
sprawiedliwości. 32 Lepszy jest nieskory do gniewu
niż mocarz, a kto panuje nad swym duchem, [jest
lepszy] niż ten, kto zdobywa miasto. 33 Losy wrzuca
się w zanadrze, ale całe rozstrzygnięcie ich zależy od
PANA.

17 Lepszy [jest] kęs suchego [chleba], a przy tym
spokój, niż dom pełen bydła ofiarnego z kłótnią.
2 Sługa roztropny będzie panował nad synem, który
przynosi hańbę, i wraz z [jego] braćmi będzie miał
udział w dziedzictwie. 3 Tygiel dla srebra, piec dla złota,
ale serca bada PAN. 4 Zły zważa na wargi fałszywe, a
kłamca słucha przewrotnego języka. 5 Kto naśmiewa
się z ubogiego, uwłacza jego Stwórcy, a kto się cieszy
z nieszczęścia, nie uniknie kary. 6 Koroną starców
są synowie synów, a chlubą synów są ich ojcowie.
7 Poważna mowa nie przystoi głupiemu, tym mniej
kłamliwe usta dostojnikowi. 8 Dar jest [jak] drogocenny
kamień w oczach tego, kto go posiada; gdziekolwiek [z
nim] zmierza, ma powodzenie. 9 Kto kryje grzech, szuka
miłości, a kto wyjawia sprawę, rozdziela przyjaciół.
10 Nagana lepiej działa na rozumnego niż sto razów
na głupiego. 11 Zły szuka jedynie buntu; dlatego
zostanie wysłany przeciw niemu okrutny posłaniec.
12 [Lepiej] człowiekowi spotkać się z niedźwiedzicą,
której zabrano młode, niż z głupim w jego głupocie.
13 Kto odpłaca złem za dobro, temu zło z domu nie
ustąpi. 14 Kto zaczyna kłótnię, [jest jak] ten, co puszcza
wodę; [dlatego] zaniechaj sporu, zanim wybuchnie.
15 Kto usprawiedliwia niegodziwego i kto potępia
sprawiedliwego, obaj budzą odrazę w PANU. 16 Na
cóż w ręku głupiego pieniądze, by zdobyć mądrość,
[skoro] nie ma rozumu? 17 Przyjaciel kocha w każdym
czasie, a brat rodzi się w nieszczęściu. 18 Nierozumny
człowiek daje porękę i ręczy na oczach przyjaciela. 19
Kto kocha grzech, kocha spór, a kto podwyższa swoją
bramę, szuka zagłady. 20 Przewrotny w sercu nie
znajduje dobra, a kto ma przewrotny język, wpadnie w
zło. 21 Kto spłodzi głupca, [zrobi to] na swój smutek, a
ojciec głupiego nie doznaje radości. 22 Wesołe serce
działa dobrze [jak] lekarstwo, a przygnębiony duch
wysusza kości. 23 Niegodziwy bierze dar z zanadrza,
aby wypaczać ścieżki sądu. 24 Mądrość [jest] przed
obliczem rozumnego, a oczy głupca są aż na krańcu
ziemi. 25 Głupi syn jest zmartwieniem dla ojca i goryczą
dla rodzicielki. 26 Zaprawdę to niedobrze wymierzyć
karę sprawiedliwemu ani bić władców za prawość.
27 Kto ma wiedzę, powściąga swoje słowa, człowiek
roztropny [jest] zacnego ducha. 28 Nawet głupi, gdy
milczy, uchodzi za mądrego, [a] kto zamyka swoje
wargi – za rozumnego.

18 Samolub szuka tego, co mu się podoba, i
wtrąca się w każdą sprawę. 2 Głupi nie ma
upodobania w rozumie, lecz w tym, co serce mu
objawia. 3 Gdy przychodzi niegodziwy, przychodzi też
pogarda, a z hańbą urąganie. 4 Słowa ust człowieka
są jak głębokie wody, a źródło mądrości jak płynący
potok. 5 Niedobrze przez wzgląd na osobę niegodziwą
krzywdzić sprawiedliwego w sądzie. 6 Wargi głupiego
wchodzą w spór, a jego usta wołają o razy. 7 Usta
głupiego [są] jego zgubą, a jego wargi sidłem jego
duszy. 8 Słowa plotkarza są jak rany i przenikają do
głębi wnętrzności. 9 Kto jest niedbały w pracy, jest
bratem marnotrawcy. 10 Imię PANA [jest] potężną
wieżą, sprawiedliwy ucieka do niej i jest bezpieczny. 11
Zamożność bogacza [jest] jego warownym miastem i
jak wysoki mur w jego wyobrażeniu. 12 Przed upadkiem
serce człowieka jest wyniosłe, a chwałę poprzedza
pokora. 13 Kto odpowiada, zanim wysłucha, [ujawnia]
głupotę i [ściąga na] siebie hańbę. 14 Duch człowieka
zniesie jego chorobę, ale któż zniesie strapionego
ducha? 15 Serce rozumnego zdobywa wiedzę, a ucho
mądrych szuka wiedzy. 16 Dar człowieka toruje mu
drogę i prowadzi go przed wielkich. 17 Ten, który jest
pierwszy w swojej sprawie, [zdaje się] sprawiedliwy,
ale przychodzi jego bliźni i sprawdza go. 18 Los kładzie
kres sporom i rozstrzyga między możnymi. 19 Brat
obrażony [trudniejszy do zdobycia] niż warowne miasto,
a spory są jak rygle w zamku. 20 Owocem swoich
ust nasyci człowiek swoje wnętrze, nasyci się plonem
swych warg. 21 Śmierć i życie są w mocy języka,
a kto go miłuje, spożyje jego owoc. 22 Kto znalazł
żonę, znalazł coś dobrego i dostąpił łaski od PANA. 23
Ubogi prosi pokornie, ale bogaty odpowiada surowo.
24 Człowiek, który ma przyjaciół, musi obchodzić się z
nimi po przyjacielsku, a jest przyjaciel, który przylgnie
bardziej niż brat.

19 Lepszy jest ubogi, który postępuje uczciwie, niż
człowiek o przewrotnych wargach, który jest
głupcem. 2 Nie jest też dobrze, by dusza nie miała
wiedzy, a kto jest prędkich nóg, grzeszy. 3 Głupota
człowieka wypacza jego drogę, a jego serce zapala się
gniewem przeciwko PANU. 4 Bogactwo przyciąga wielu
przyjaciół, ale ubogi zostaje odłączony od przyjaciela.
5 Fałszywy świadek nie uniknie kary, a [kto] mówi
kłamstwa, nie ujdzie. 6 Wielu uprasza o przychylność
dostojnika i każdy jest przyjacielem człowieka hojnego.

7 Wszyscy bracia ubogiego nienawidzą go, tym bardziej
oddalają się od niego [jego] przyjaciele; ściga ich
słowami, ale ich nie ma. 8 Kto zdobywa rozum, miłuje
swoją duszę, a [kto] strzeże roztropności, znajdzie
dobro. 9 Fałszywy świadek nie uniknie kary, a kto mówi
kłamstwa, zginie. 10 Głupiemu nie przystoi życie w
rozkoszach, tym mniej słudze panować nad książętami.
11 Roztropność człowieka powściąga jego gniew, a
jego chwałą [jest] darować wykroczenie. 12 Gniew
króla jest jak ryk lwa, a jego przychylność jak rosa na
trawie. 13 Głupi syn jest utrapieniem dla swego ojca,
a kłótliwa żona jest jak nieustanne kapanie z dachu.
14 Dom i bogactwo [są] dziedzictwem po ojcach, ale
roztropna żona jest od PANA. 15 Lenistwo pogrąża w
twardym śnie, a leniwa dusza będzie cierpieć głód. 16
Kto przestrzega przykazania, zachowuje swoją duszę,
[ale] kto gardzi swymi drogami, zginie. 17 Kto lituje
się nad ubogim, pożycza PANU, a on mu odpłaci za
jego dobrodziejstwo. 18 Karz swego syna, dopóki jest
nadzieja, i niech twoja dusza mu nie pobłaża z powodu
jego płaczu. 19 [Człowiek] wielkiego gniewu poniesie
karę, a jeśli [go] uwolnisz, znowu będziesz musiał
[to zrobić]. 20 Posłuchaj rady i przyjmij pouczenie,
abyś był mądry u kresu swych dni. 21 Wiele jest
zamysłów w sercu człowieka, ale rada PANA się ostoi.
22 Pragnienie człowieka to jego dobroczynność i lepszy
jest ubogi niż kłamca. 23 Bojaźń PANA [prowadzi]
do życia, a kto ją ma, spocznie syty i nie nawiedzi
go zło. 24 Leniwy kryje swą rękę pod pachę i do ust
jej nie podnosi. 25 Uderz szydercę, a prosty będzie
roztropniejszy; strofuj rozumnego, a pojmie wiedzę.
26 Kto trwoni [dobra] ojca i wypędza matkę, ten jest
synem, który przynosi wstyd i hańbę. 27 Synu mój,
przestań słuchać pouczeń, które cię odwodzą od słów
rozumnych. 28 Nikczemny świadek naśmiewa się
z sądu, a usta niegodziwych pożerają nieprawość.
29 Sądy są przygotowane dla szyderców, a razy na
grzbiet głupców.

20 Wino [jest] szydercą, mocny trunek – wrzaskliwy,
a każdy, kto zostaje zwiedziony przez nie, jest
niemądry. 2 Strach, [który budzi] król, jest jak ryk lwa;
kto go rozgniewa, grzeszy przeciwko swojej duszy. 3
Zaprzestać sporu jest zaszczytem dla człowieka, ale
[każdy] głupiec się w niego wdaje. 4 Leniwy nie orze z
powodu zimna; dlatego będzie żebrać we żniwa, ale
nic nie [otrzyma]. 5 Rada w sercu człowieka jest jak
głęboka woda, lecz człowiek roztropny zaczerpnie jej.
6 Większość ludzi przechwala się swoją dobrocią, ale
wiernego człowieka któż znajdzie? 7 Sprawiedliwy
postępuje uczciwie, błogosławione [są] po nim jego
dzieci. 8 Król siedzący na swoim sędziowskim tronie
rozprasza swoimi oczami wszelkie zło. 9 Któż może
powiedzieć: Oczyściłem swoje serce, jestem czysty
od swego grzechu? 10 Dwojakie odważniki i dwojaka
miara – obydwa budzą odrazę w PANU. 11 Nawet
dziecko poznaje się po uczynkach, czy jego czyn jest
czysty i prawy. 12 Ucho, które słyszy, i oko, które
widzi, oba uczynił PAN. 13 Nie kochaj spania, byś
nie zubożał; otwórz oczy, a nasycisz się chlebem.
14 [To] liche, [to] liche, mówi kupujący, ale chwali
się, gdy odchodzi. 15 Istnieje złoto i obfitość pereł,
ale wargi rozumne są kosztownym klejnotem. 16
Zabierz szatę tego, [który ręczył] za obcego, a od
tego, [który ręczył] za cudzą kobietę, zabierz zastaw.
17 Chleb oszustwa smakuje człowiekowi, ale potem
jego usta będą napełnione piaskiem. 18 Zamysły są
utwierdzone dzięki radzie, a wojnę prowadź z rozwagą.
19 Plotkarz zdradza tajemnice; dlatego nie zadawaj
się z tym, który pochlebia wargami. 20 Kto złorzeczy
swemu ojcu albo matce, tego pochodnia zgaśnie w
gęstych ciemnościach. 21 Dziedzictwo prędko nabyte
na początku nie będzie błogosławione na końcu. 22 Nie
mów: Odpłacę złem. Czekaj na PANA, a wybawi cię. 23
Dwojakie odważniki budzą odrazę w PANU, a fałszywa
waga nie jest dobra. 24 Od PANA pochodzą drogi
człowieka; jakże może człowiek zrozumieć własną
drogę? 25 Sidłem dla człowieka jest pożreć to, co
święte, i zastanowić się dopiero po złożeniu ślubów.
26 Mądry król rozprasza niegodziwych i wywiera na
nich zemstę. 27 Duch człowieka [jest] pochodnią
PANA, [która] bada wszystkie skrytości wnętrza. 28
Miłosierdzie i prawda strzegą króla, a jego tron oparty
jest na miłosierdziu. 29 Chlubą młodzieńców jest ich
siła, a ozdobą starców – sędziwość. 30 Siność ran
oczyszcza zło, a razy – głębię wnętrza.

21 Serce króla [jest] w ręku PANA [jak] potoki
wód; kieruje je, dokąd chce. 2 Wszelka droga
człowieka jest słuszna w jego oczach, ale PAN waży
serca. 3 Czynienie sprawiedliwości i sądu bardziej
się podobają PANU niż ofiara. 4 Wyniosłe oczy,
pyszne serce [i] praca niegodziwych są grzechem.
5 Myśli pracowitego [przynoszą] pewny dostatek,
a [myśli] każdego spieszącego się – niedostatek.
6 Gromadzenie skarbów kłamliwym językiem jest
przemijającą marnością tych, którzy szukają śmierci.
7 Grabież niegodziwych zniszczy ich, bo nie chcą
czynić tego, co sprawiedliwe. 8 Droga człowieka jest
przewrotna i obca, ale dzieło czystego jest prawe. 9
Lepiej mieszkać w kącie dachu niż z kłótliwą żoną w
przestronnym domu. 10 Dusza niegodziwego pragnie
zła, a jego bliźni nie znajduje łaski w jego oczach. 11
Gdy się karze szydercę, prosty mądrzeje, a gdy uczą
mądrego, przyjmuje wiedzę. 12 Sprawiedliwy zważa
na dom niegodziwego, ale [Bóg] powala niegodziwych

za [ich] nieprawość. 13 Kto zatyka swe ucho na
wołanie ubogiego, ten sam będzie wołał, a nie zostanie
wysłuchany. 14 [Potajemny] dar łagodzi zapalczywość
i upominek w zanadrzu uspokaja wielki gniew. 15
Radością jest dla sprawiedliwego czynić sąd, a na
czyniących nieprawość przyjdzie zniszczenie. 16
Człowiek, który zbacza z drogi mądrości, odpocznie
w zgromadzeniu umarłych. 17 Kto kocha zabawę,
zubożeje, a kto kocha wino i olejek, nie wzbogaci się.
18 Niegodziwy [będzie] okupem za sprawiedliwego, a
przewrotny – za prawych. 19 Lepiej mieszkać na pustyni
niż z kłótliwą i gniewliwą żoną. 20 Pożądany skarb i
olej [są] w mieszkaniu mądrego, ale głupiec je trwoni.
21 Kto podąża za sprawiedliwością i miłosierdziem,
znajduje życie, sprawiedliwość i chwałę. 22 Mądry
wdziera się do miasta mocarzy i burzy potęgę ich
ufności. 23 Kto strzeże swoich ust i języka, strzeże
swojej duszy przed utrapieniem. 24 Hardy i pyszny
szyderca – oto imię tego, kto działa w pysznym
gniewie. 25 Pragnienie leniwego zabija [go], bo jego
ręce nie chcą pracować. 26 Przez cały dzień pożąda
on zachłannie, a sprawiedliwy daje i nie szczędzi.
27 Ofiara niegodziwych budzi odrazę, a cóż dopiero,
gdy ją w niegodziwości ofiarują. 28 Fałszywy świadek
zginie, lecz kto słucha, będzie mówił nieustannie. 29
Niegodziwy ma upór na twarzy, ale prawy wytycza
swoją drogę. 30 Nie ma mądrości ani rozumu, ani rady
przeciwko PANU. 31 Konia przygotowują na dzień
bitwy, ale wybawienie zależy od PANA.

22 Cenniejsze [jest] dobre imię niż wielkie bogactwa,
a przychylność lepsza niż srebro i złoto. 2 Bogaty
i ubogi spotykają się, PAN jest stwórcą obydwu. 3
Roztropny dostrzega zło i ukrywa się, ale prości idą
dalej i ponoszą karę. 4 Owocem pokory i bojaźni PANA
jest bogactwo, chwała i życie. 5 Ciernie i sidła [są] na
drodze przewrotnego; kto strzeże swej duszy, trzyma
się z dala od nich. 6 Pouczaj dziecko w drodze, którą
ma iść, a gdy się zestarzeje, nie odstąpi od niej. 7
Bogaty panuje nad ubogimi, a ten, co pożycza, jest
sługą tego, który mu pożycza. 8 Kto sieje nieprawość,
będzie żąć cierpienie, a rózga jego gniewu przepadnie.
9 Kto ma dobrotliwe oko, będzie błogosławiony, bo dzieli
się swym chlebem z ubogim. 10 Wyrzuć szydercę, a
ustanie spór, owszem, zakończy się kłótnia i zniewaga.
11 Kto kocha czystość serca, tego wdzięk warg sprawi,
że król [będzie] jego przyjacielem. 12 Oczy PANA
strzegą wiedzy, a on obala słowa przewrotnego. 13
Leniwy mówi: Lew jest na dworze, będę zabity na
środku ulicy. 14 Usta obcych [kobiet są] głębokim
dołem; wpadnie tam ten, na kogo PAN się gniewa.
15 Głupota jest przywiązana do serca dziecka, ale
rózga karności wypędzi ją z niego. 16 Kto ciemięży
ubogiego, aby przysporzyć sobie [bogactwa, i] kto daje
bogatemu, pewnie zubożeje. 17 Nadstaw ucha i słuchaj
słów mędrców, i skłoń swe serce do mojej wiedzy; 18
Bo to miło, jeśli zachowasz je w swoim sercu, będą
razem ułożone na wargach. 19 Oznajmiłem to dzisiaj
właśnie tobie, abyś pokładał ufność w PANU. 20 Czy
nie napisałem ci znamienitych rzeczy zawierających
rady i wiedzę; 21 Aby dać ci poznać pewność słów
prawdy; abyś umiał odpowiedzieć słowami prawdy tym,
którzy do ciebie posyłają? 22 Nie okradaj nędzarza,
ponieważ jest ubogi, ani nie uciskaj w bramie biednego.
23 PAN bowiem będzie bronił ich sprawy i wydrze
duszę tym, którzy im wydzierają. 24 Nie przyjaźnij się
z człowiekiem gniewliwym i nie obcuj z człowiekiem
porywczym. 25 Byś nie przywykł do jego dróg i nie
zastawił sideł na swą duszę. 26 Nie bądź z tych,
którzy dają porękę, ani z tych, którzy ręczą za długi;
27 Jeśli nie masz czym zapłacić, dlaczego miałby
ktoś zabrać spod ciebie posłanie? 28 Nie przesuwaj
dawnej granicy, którą ustalili twoi ojcowie. 29 Widzisz
człowieka pilnego w swoich sprawach? On będzie stał
przed królami, nie będzie stał przed podłymi.

23 Gdy usiądziesz do posiłku z władcą, zważaj
pilnie, co jest przed tobą; 2 I przyłóż nóż
do gardła, jeśli jesteś łakomy. 3 Nie pragnij jego
przysmaków, bo to pokarm zwodniczy. 4 Nie zabiegaj
o bogactwo, porzuć swoją mądrość. 5 Czy obrócisz
swoje oczy na to, co jest niczym? Bo bogactwa robią
sobie skrzydła i ulatują do nieba jak orzeł. 6 Nie jedz
chleba człowieka, który ma złe oko, ani nie pożądaj
jego przysmaków. 7 Bo jak myśli w swym sercu,
taki [on jest]. Jedz i pij – mówi do ciebie, ale jego
serce nie jest z tobą. 8 Kęs, który zjadłeś, zwrócisz i
utracisz swoje wdzięczne słowa. 9 Nie mów do uszu
głupca, bo wzgardzi mądrością twoich słów. 10 Nie
przesuwaj dawnej granicy i nie wchodź na pole sierot.
11 Bo ich obrońca jest mocny, przeprowadzi ich sprawę
przeciwko tobie. 12 Nakłoń swoje serce na pouczenie,
a swe uszy na słowa rozumne. 13 Nie szczędź dziecku
karcenia, [bo] jeśli je bijesz rózgą, nie umrze. 14
Będziesz je bił rózgą, a jego duszę ocalisz od piekła.
(Sheol h7585) 15 Synu mój, jeśli twoje serce będzie
mądre, moje serce będzie się radowało, właśnie moje;
16 I moje nerki będą się weselić, gdy twoje usta będą
mówiły to, co jest prawe. 17 Niech twoje serce nie
zazdrości grzesznikom, lecz każdego dnia [postępuj] w
bojaźni PANA; 18 Bo koniec jest pewny i twoja nadzieja
nie będzie zawiedziona. 19 Słuchaj, synu mój, i bądź
mądry, i skieruj swoje serce na drogę. 20 Nie bywaj
wśród pijaków ani wśród obżerających się mięsem; 21
Bo pijak i żarłok zubożeją, a ospały będzie chodził w

łachmanach. 22 Słuchaj ojca, który cię spłodził, a nie
gardź matką, gdy się zestarzeje. 23 Kupuj prawdę i nie
sprzedawaj [jej]; [kupuj] mądrość, karność i rozum. 24
Ojciec sprawiedliwego będzie się wielce radował, a kto
spłodzi mądrego, będzie się z niego cieszył. 25 Niech
się weseli twój ojciec i matka i niech się raduje ta, która
cię rodziła. 26 Synu mój, daj mi swoje serce, a niech
twoje oczy strzegą moich dróg. 27 Bo nierządnica [jest]
głębokim dołem, a cudza [kobieta jest] ciasną studnią.
28 Ona też czyha jak zbój i pomnaża przewrotnych
wśród ludzi. 29 U kogo biada? U kogo żal? U kogo
kłótnie? U kogo szemranie? Kto ma rany bez powodu?
Kto ma zaczerwienione oczy? 30 Ci, którzy przesiadują
przy winie; ci, którzy idą szukać zmieszanego wina. 31
Nie patrz na wino, gdy się czerwieni; gdy wydaje łunę
swą w kielichu, a samo się przesuwa. 32 Na koniec
ugryzie jak wąż i ukąsi jak żmija; 33 Twoje oczy będą
patrzeć na cudze kobiety, a twoje serce będzie mówiło
rzeczy przewrotne; 34 I będziesz jak ten, który leży na
środku morza, i jak ten, który śpi na szczycie masztu;
35 [Powiesz]: Bili mnie, a nie bolało, uderzyli mnie, a
[nic] nie czułem. Gdy się obudzę, znów go poszukam.

24 Nie zazdrość złym ludziom ani nie pragnij z
nimi przebywać; 2 Ich serce bowiem obmyśla
przemoc, a ich wargi mówią o krzywdzie. 3 Dom
buduje się mądrością, a umacnia się rozumem. 4
Dzięki wiedzy komory będą napełnione wszelkimi
kosztownymi i przyjemnymi bogactwami. 5 Mądry
człowiek jest silny, a mąż, który ma wiedzę, dodaje
siły. 6 Bo dzięki mądrej radzie poprowadzisz wojnę,
a mnóstwo doradców [da ci] wybawienie. 7 Mądrość
jest dla głupca zbyt wzniosła; nie otwiera ust swoich w
bramie. 8 Kto knuje zło, będzie zwany złośliwym. 9
Obmyślanie głupoty [jest] grzechem, a szyderca budzi
odrazę w ludziach. 10 Jeśli w dniu ucisku ustaniesz,
twoja siła jest słaba. 11 [Jeśli] odmówisz ratunku
prowadzonym na śmierć i tym, którzy idą na stracenie;
12 Jeśli powiesz: Nie wiedzieliśmy o tym; czy ten, który
waży serca, nie rozumie? A ten, który strzeże twojej
duszy, nie pozna? I czy nie odda człowiekowi według
jego uczynków? 13 Synu mój, jedz miód, bo jest dobry,
i plaster miodu słodki dla twojego podniebienia. 14
Tak [będzie] poznanie mądrości dla twojej duszy; jeśli
ją znajdziesz, będzie nagroda, a twoja nadzieja nie
będzie zawiedziona. 15 Nie czyhaj, niegodziwcze,
przed mieszkaniem sprawiedliwego, nie burz miejsca
jego odpoczynku; 16 Bo sprawiedliwy upada siedem
razy, jednak znowu powstaje; a niegodziwi popadną w
nieszczęście. 17 Nie ciesz się, gdy twój nieprzyjaciel
upadnie, i niech twoje serce się nie raduje, gdy się
potknie; 18 Aby PAN tego nie widział i nie uznał za
zło, i nie odwrócił od niego swojego gniewu. 19 Nie
gniewaj się z powodu złoczyńców ani nie zazdrość
niegodziwym; 20 Bo zły nie otrzyma nagrody, pochodnia
niegodziwych zostanie zgaszona. 21 Synu mój, bój
się PANA i króla, a nie przestawaj z chwiejnymi; 22
Bo ich nieszczęście nastąpi nagle, a któż zna upadek
obydwóch? 23 I to też [należy] do mądrych. Niedobrze
jest mieć wzgląd na osobę w sądzie. 24 Kto mówi
niegodziwemu: Jesteś sprawiedliwy, tego będą ludzie
przeklinać, a narody będą się nim brzydzić. 25 A
ci, którzy [go] strofują, będą szczęśliwi i przyjdzie
na nich obfite błogosławieństwo. 26 Pocałują wargi
tego, który daje słuszną odpowiedź. 27 Przygotuj
swoją pracę na zewnątrz, a wykonuj ją na swoim
polu, a potem buduj swój dom. 28 Nie bądź bez
powodu świadkiem przeciw swemu bliźniemu ani nie
oszukuj swymi wargami. 29 Nie mów: Zrobię mu,
jak on mi zrobił, oddam temu człowiekowi według
jego uczynku. 30 Szedłem koło pola leniwego i koło
winnicy nierozumnego; 31 A oto wszystko zarosło
cierniem, pokrzywy pokryły wszystko, a kamienny mur
był zburzony. 32 Spojrzałem i rozważałem w sercu;
obejrzałem i wyciągnąłem naukę. 33 Trochę snu, trochę
drzemania, trochę założenia rąk, by odpocząć; 34 A
twoje ubóstwo przyjdzie jak podróżny, a niedostatek –
jak mąż uzbrojony.

25 To również są przysłowia Salomona, które
przepisali mężowie Ezechiasza, króla Judy. 2
Chwałą Boga jest sprawę taić, ale chwałą królów –
dociekać sprawy. 3 Wysokość niebios i głębia ziemi, i
serca królów są niezbadane. 4 Usuń żużel ze srebra,
a wyjdzie naczynie dla złotnika. 5 Usuń niegodziwego
sprzed króla, a jego tron umocni się w sprawiedliwości.
6 Nie wywyższaj się przed królem i nie stawaj na
miejscu wielkich; 7 Bo lepiej, żeby ci powiedziano:
Podejdź tu, niż żeby cię poniżono przed księciem,
którego twoje oczy widziały. 8 Nie spiesz się do kłótni,
bo na końcu [nie będziesz wiedział], co zrobić, gdy
cię zawstydzi twój bliźni. 9 Załatw sprawę ze swoim
bliźnim i nie zdradzaj tajemnicy drugiemu; 10 By ten,
który słucha, nie zawstydził cię, a twoja niesława nie
przylgnęła do ciebie. 11 Odpowiednio wypowiedziane
słowo [jest jak] złote jabłko w srebrnych rzeźbach.
12 Jak złoty kolczyk i klejnot ze szczerego złota tak
jest dla uszu posłusznego ten, który mądrze strofuje.
13 Czym chłód śniegu w czasie żniwa, [tym] wierny
posłaniec dla tych, którzy go posyłają, bo pokrzepia
dusze swych panów. 14 Człowiek, który się chlubi
zmyślonym darem, jest jak chmury i wiatr bez deszczu.
15 Cierpliwością można przekonać władcę, a łagodny
język łamie kości. 16 Czy znalazłeś miód? Zjedz tyle,

ile trzeba, byś objadłszy się, nie zwrócił go. 17 Oddal
nogę od domu bliźniego, by nie miał cię dość i cię
nie znienawidził. 18 Kto mówi fałszywe świadectwo
przeciw swemu bliźniemu, [jest] młotem i mieczem, i
ostrą strzałą. 19 Ufność w człowieka niewiernego w
dniu ucisku jest [jak] złamany ząb i zwichnięta noga. 20
[Jak] ten, kto zabiera odzienie w czasie zimy i jak ocet
na saletrze taki [jest ten], kto śpiewa pieśni smutnemu
sercu. 21 Jeśli twój nieprzyjaciel jest głodny, nakarm go
chlebem, a jeśli jest spragniony, napój go wodą; 22 Bo
zgarniesz rozżarzone węgle na jego głowę, a PAN cię
nagrodzi. 23 [Jak] północny wiatr przepędza deszcz,
tak gniewna twarz [przepędza] plotkarski język. 24
Lepiej mieszkać w kącie pod dachem niż z kłótliwą
żoną w przestronnym domu. 25 [Jak] zimna woda
dla pragnącej duszy, [tak] dobra wieść z dalekiej
ziemi. 26 [Jak] zmącone źródło i zepsuty zdrój, [tak]
sprawiedliwy, który upada przed niegodziwym. 27
Niedobrze jest jeść za dużo miodu, a szukanie własnej
chwały nie jest chwałą. 28 Człowiek, który nie panuje
nad swoim duchem, jest [jak] miasto zburzone [i] bez
muru.

26 Jak śnieg w lecie i jak deszcz we żniwa, tak
głupiemu nie przystoi chwała. 2 Jak ptak się tuła
[i] jak jaskółka lata, tak nie przyjdzie niezasłużone
przekleństwo. 3 Bicz na konia, wędzidło na osła, a kij
na grzbiet głupiego. 4 Nie odpowiadaj głupiemu według
jego głupoty, abyś i ty nie był do niego podobny. 5
Odpowiedz głupiemu według jego głupoty, aby nie był
mądry we własnych oczach. 6 Kto powierza głupiemu
posłannictwo, odcina sobie nogi i pije na własną szkodę.
7 [Jak] nierówne są nogi chromego, tak przysłowie w
ustach głupich. 8 Jaki jest ten, kto przywiązuje kamień
do procy, taki ten, kto oddaje cześć głupiemu. 9 Jak
cierń wbija się w rękę pijaka, tak przysłowie w ustach
głupców. 10 Wielki [Bóg] stworzył wszystko i odpłaca
głupiemu, odpłaca również przestępcom. 11 [Jak] pies
powraca do swoich wymiocin, tak głupi powtarza swoją
głupotę. 12 Widzisz człowieka, co mądry w swoich
oczach? Więcej nadziei dla głupca niż dla niego. 13
Leniwy mówi: Lew na drodze, lew na ulicach. 14 Jak
drzwi się obracają na swoich zawiasach, tak leniwy
na swoim łóżku. 15 Leniwy kryje rękę pod pachę, a
ciężko mu ją podnosić do ust. 16 Leniwy uważa się za
mądrzejszego niż siedmiu odpowiadających rozsądnie.
17 Kto przechodzi i wtrąca się w cudzy spór, jest jak
ten, który łapie psa za uszy. 18 Jak szalony wypuszcza
iskry, strzały i śmierć; 19 Taki jest każdy, kto zwodzi
swego bliźniego i mówi: Czy nie żartowałem? 20 Gdy
nie ma drew, ogień gaśnie; tak gdy nie ma plotkarza,
ustaje spór. 21 Jak węgiel dla żaru i drwa do ognia,
tak kłótliwy człowiek do wzniecenia sporu. 22 Słowa
plotkarzy są [jak] rany; przenikają do głębi wnętrzności.
23 Palące wargi i złe serce [są jak] gliniana skorupa
pokryta żużlem srebrnym. 24 Ten, kto nienawidzi, udaje
wargami, lecz w sercu knuje podstęp. 25 Gdy mówi
miłym głosem, nie wierz mu, bo siedem obrzydliwości
ma w swoim sercu. 26 Nienawiść [człowieka] bywa
pokryta podstępem, [ale] jego niegodziwość będzie
odkryta na zgromadzeniu. 27 Kto kopie dół, wpadnie w
niego; kto kamień toczy, na niego się on obróci. 28
Kłamliwy język nienawidzi [tych, których] uciska, a usta
pochlebcze prowadzą do zguby.

27 Nie chlub się dniem jutrzejszym, bo nie wiesz, co
dzień przyniesie. 2 Niech inny cię chwali, a nie
twoje usta; ktoś obcy, a nie twoje wargi. 3 Ciężki jest
kamień i piasek waży, ale gniew głupca cięższy od
obu. 4 Okrutny jest gniew i straszliwa zapalczywość,
lecz któż się ostoi przed zazdrością? 5 Lepsza jest
jawna nagana niż skryta miłość. 6 Rany przyjaciela
[są] wierne, ale pocałunki wroga [są] zwodnicze. 7
Dusza nasycona podepcze plaster miodu, a dla głodnej
duszy wszystko, co gorzkie, jest słodkie. 8 Jak ptak
odlatuje od swego gniazda, tak człowiek odchodzi
od swego miejsca. 9 Maść i kadzidło radują serce,
tak słodycz przyjaciela dzięki radzie od serca. 10 Nie
opuszczaj swego przyjaciela ani przyjaciela twego
ojca, a w dniu twego nieszczęścia nie wchodź do
domu twego brata, bo lepszy [jest] sąsiad bliski niż
brat daleki. 11 Bądź mądrym, synu mój, rozwesel
moje serce, abym mógł odpowiedzieć temu, który
mi urąga. 12 Roztropny dostrzega zło i ukrywa się,
a prości idą dalej i ponoszą karę. 13 Zabierz szatę
temu, kto [ręczył za] obcego, i od tego, który ręczył
za cudzą kobietę, weź zastaw. 14 Kto wczesnym
rankiem błogosławi swemu przyjacielowi donośnym
głosem, temu będzie to poczytane za przekleństwo.
15 Nieustające kapanie w dniu rzęsistego deszczu i
kłótliwa żona są sobie podobne; 16 Kto ją ukrywa,
ukrywa wiatr i w prawej ręce [wonny] olejek, który
sam siebie wydaje. 17 Żelazo ostrzy się żelazem,
tak człowiek zaostrza oblicze swego przyjaciela. 18
Kto strzeże drzewa figowego, spożyje jego owoc;
tak kto posługuje swemu panu, dozna czci. 19 Jak
w wodzie odbija się twarz, tak w sercu człowieka –
człowiek. 20 Piekło i zatracenie są nienasycone, tak
oczy człowieka są niesyte. **(Sheol h7585)** 21 Czym dla
srebra jest tygiel, a dla złota piec, tym dla człowieka
pochwała. 22 Choćbyś zmiażdżył głupca w moździerzu
tłuczkiem razem z ziarnami, nie opuści go głupota. 23
Doglądaj pilnie swego dobytku [i] troszcz się o [swe]
stada. 24 Bo bogactwo nie [trwa] na wieki ani korona
przez wszystkie pokolenia. 25 Trawa wyrasta, pojawia

się zieleń, z gór zioła zbierają. 26 Owce są na twoje
szaty, a kozły [są] zapłatą za pole. 27 I dosyć mleka
koziego na pokarm dla ciebie, na wyżywienie twego
domu i na utrzymanie twoich służebnic.

28 Niegodziwi uciekają, choć nikt ich nie goni, ale
sprawiedliwi są dzielni jak lew. 2 Z powodu
grzechu ziemi wielu [jest] jej władców, ale dzięki
człowiekowi roztropnemu i rozumnemu będzie trwała.
3 Ubogi człowiek, który gnębi biednych, [jest jak]
gwałtowny deszcz, po którym nie ma chleba. 4 Ci,
którzy odstępują od prawa, chwalą niegodziwych,
lecz ci, którzy przestrzegają prawa, zwalczają ich. 5
Źli ludzie nie rozumieją sądu, ale ci, którzy szukają
PANA, rozumieją wszystko. 6 Lepszy jest ubogi, który
postępuje uczciwie, niż człowiek przewrotny w [swych]
drogach, chociaż jest bogaty. 7 Kto przestrzega prawa,
jest rozumnym synem, a towarzysz rozwiązłych hańbi
swego ojca. 8 Kto pomnaża swój majątek lichwą
i odsetkami, zbiera go dla tego, kto zlituje się nad
ubogimi. 9 Kto odwraca swe ucho, aby nie słyszeć
prawa, nawet jego modlitwa budzi odrazę. 10 Kto
sprowadza prawych na złą drogę, sam wpadnie we
własny dół, ale nienaganni odziedziczą dobro. 11
Bogacz jest mądry w swoich oczach, ale rozumny
biedak go bada. 12 Gdy sprawiedliwi się radują, jest
wielka chwała, a gdy niegodziwi powstają, człowiek
się kryje. 13 Kto ukrywa swe grzechy, nie będzie
miał szczęścia, ale kto [je] wyznaje i porzuca, dostąpi
miłosierdzia. 14 Błogosławiony człowiek, który się
zawsze boi, ale kto zatwardza swoje serce, wpada
w nieszczęście. 15 Jak lew ryczący i zgłodniały
niedźwiedź, tak niegodziwy władca panujący nad
ubogim ludem. 16 Władca bezrozumny jest wielkim
ciemięzcą, [a] kto nienawidzi chciwości, przedłuży
swoje dni. 17 Człowiek, który przeleje krew ludzką,
ucieknie aż do dołu; [niech] nikt go nie zatrzymuje.
18 Kto postępuje uczciwie, będzie wybawiony, a
przewrotny na [swoich] drogach nagle upadnie. 19
Kto uprawia swoją ziemię, nasyci się chlebem, a kto
naśladuje próżniaków, nasyci się nędzą. 20 Wierny
człowiek będzie opływał w błogosławieństwa, a kto
chce się szybko wzbogacić, nie będzie bez winy. 21
Niedobrze jest mieć wzgląd na osobę, bo dla kęsa
chleba niejeden popełni przestępstwo. 22 Kto chce
szybko się wzbogacić, ma złe oko, a nie wie, że
przyjdzie na niego bieda. 23 Kto strofuje człowieka,
znajdzie potem [więcej] przychylności niż ten, który
pochlebia językiem. 24 Kto kradnie ojcu lub matce
i mówi: To nie grzech, jest towarzyszem zbójcy. 25
Człowiek wyniosły wszczyna spór, ale kto pokłada
ufność w PANU, będzie nasycony. 26 Kto ufa własnemu
sercu, jest głupi, a kto mądrze postępuje, będzie
ocalony. 27 Kto daje ubogiemu, nie zazna braku, a [na
tego], kto odwraca swe oczy [od niego], spadnie wiele
przekleństw. 28 Gdy niegodziwi powstają, ludzie się
kryją, ale gdy giną, sprawiedliwi się mnożą.

29 Człowiek, który czyni twardym [swój] kark mimo
częstych nagan, zostanie nagle zniszczony i
pozbawiony ratunku. 2 Gdy sprawiedliwi są u władzy,
lud się weseli, a gdy panują niegodziwi, lud wzdycha. 3
Kto miłuje mądrość, raduje swego ojca, a kto zadaje się
z nierządnicami, trwoni majątek. 4 Król utwierdza ziemię
sądem, ale kto przyjmuje dary, burzy ją. 5 Człowiek,
który pochlebia swemu bliźniemu, rozciąga sieć przed
jego nogami. 6 Grzech złego człowieka jest jego sidłem,
ale sprawiedliwy śpiewa i weseli się. 7 Sprawiedliwy
zważa na sprawę ubogich, [a] niegodziwemu nie zależy
na jej poznawaniu. 8 Szydercy prowadzą miasto w
sidła, ale mądrzy odwracają gniew. 9 Jeśli mądry
człowiek spiera się z głupim, czy się gniewa, czy się
śmieje, nie [ma] pokoju. 10 Krwiożercy nienawidzą
prawego, ale sprawiedliwi szukają jego duszy. 11
Głupi ujawnia cały swój umysł, a mądry zachowuje
go na później. 12 Jeśli władca słucha kłamstw, to
wszyscy jego słudzy są niegodziwi. 13 Ubogi i zdzierca
spotykają się, a PAN obu oświeca oczy. 14 Tron króla,
który sądzi ubogich według prawdy, będzie umocniony
na wieki. 15 Rózga i upomnienia dają mądrość, a
samowolne dziecko przynosi wstyd swojej matce. 16
Gdy niegodziwi się mnożą, to mnoży się i przestępstwo,
lecz sprawiedliwi ujrzą ich upadek. 17 Karć swego
syna, a da ci odpocząć i przyniesie rozkosz twojej
duszy. 18 Gdy nie ma proroctwa, lud ginie, a kto
przestrzega prawa, jest błogosławiony. 19 Sługi nie
poprawi się słowami, bo choć rozumie, jednak nie
odpowiada. 20 Widzisz człowieka, który jest pochopny
w swoich słowach? Więcej nadziei dla głupca niż dla
niego. 21 Kto czule wychowuje sługę od młodości, na
ostatek będzie go miał za syna. 22 Człowiek gniewliwy
wszczyna spór, a człowiek porywczy mnoży grzechy.
23 Pycha człowieka poniża go, ale pokorny w duchu
dostąpi chwały. 24 Wspólnik złodzieja nienawidzi swojej
duszy; słyszy przekleństwa, a nie wydaje [go]. 25
Strach przed człowiekiem zastawia sidła, ale kto ufa
PANU, będzie bezpieczny. 26 Wielu zabiega o względy
władcy, ale sąd każdego człowieka pochodzi od PANA.
27 Bezbożny budzi odrazę w sprawiedliwych, a kto
postępuje uczciwie, budzi odrazę w niegodziwych.

30 Słowa Agura, syna Jake, proroctwo tego
człowieka do Itiela, do Itiela i Ukala. 2 Zaprawdę
jestem najgłupszym z ludzi i nie mam ludzkiego rozumu.
3 Ani nie nauczyłem się mądrości, ani nie mam wiedzy
o tym, co święty. 4 Któż wstąpił do nieba i zstąpił? Któż

zebrał wiatr w swoje garście? Któż zgarnął wody do
[swej] szaty? Któż utwierdził wszystkie krańce ziemi?
Jakie [jest] jego imię? A jakie [jest] imię jego syna?
Czy wiesz? 5 Każde słowo Boga jest czyste; on [jest]
tarczą dla tych, którzy mu ufają. 6 Nie dodawaj nic do
jego słów, aby cię nie strofował i abyś nie okazał się
kłamcą. 7 Proszę cię o dwie rzeczy; nie odmawiaj mi
[ich], zanim umrę. 8 Oddal ode mnie marność i słowo
kłamliwe; nie dawaj mi ani ubóstwa, ani bogactwa;
żyw mnie odpowiednim dla mnie pokarmem; 9 Abym
będąc syty, nie zaparł się [ciebie] i nie mówił: Kim jest
PAN? Albo zubożawszy, nie kradł i nie brał imienia
mego Boga [nadaremnie]. 10 Nie oczerniaj sługi przed
jego panem, aby ci nie złorzeczył i byś nie okazał się
winny. 11 [Jest] pokolenie, które złorzeczy swemu ojcu
i nie błogosławi swojej matce. 12 [Jest] pokolenie,
które we własnych oczach jest czyste, lecz nie jest
obmyte ze swego plugastwa. 13 [Jest] pokolenie,
którego oczy są wyniosłe i powieki wzniesione. 14
[Jest] pokolenie, którego zęby [są jak] miecze, a zęby
trzonowe [jak] noże, by pożreć ubogich na ziemi i
nędzarzy spośród ludzi. 15 Pijawka ma dwie córki,
[które mówią]: Daj, daj. Trzy są rzeczy, które nie mogą
się nasycić; cztery, które nie mówią: Dość. 16 Grób,
niepłodne łono, ziemia niesyta wody i ogień, [który] nie
mówi: Dość. **(Sheol h7585)** 17 Oko, [które] wyśmiewa
ojca i gardzi posłuszeństwem matce, wydziobią kruki
[nad] potokami i wyjedzą orlęta. 18 Trzy [są] rzeczy
dla mnie zbyt zdumiewające, czterech nie znam: 19
Drogi orła w powietrzu, drogi węża na skale, drogi
okrętu na środku morza i drogi mężczyzny z młodą
kobietą. 20 Taka [jest] droga kobiety cudzołożnej: je i
obciera swoje usta, i mówi: Nie zrobiłam nic złego. 21
Pod trzema rzeczami drży ziemia, czterech nie może
znieść: 22 Sługi, kiedy panuje, głupca, kiedy syci się
chlebem; 23 Obmierzłej [kobiety], kiedy wychodzi za
mąż, [i] służącej, kiedy dziedziczy po swojej pani. 24
Cztery są rzeczy najmniejsze na ziemi, jednak mędrsze
nad mędrców: 25 Mrówki, lud słaby, a jednak w lecie
przygotowują pokarm; 26 Króliki, lud słaby, a jednak
budują swój dom w skale; 27 Szarańcze nie mają
króla, a jednak wszystkie wyruszają chmarą; 28 Pająk
pracuje rękoma, a bywa w pałacach królewskich. 29
Trzy są rzeczy, które poruszają się wspaniale, cztery
kroczą dostojnie: 30 Lew, najsilniejszy wśród zwierząt,
który przed nikim nie ustępuje; 31 Chart i kozioł,
i król, przeciw któremu nikt nie powstaje. 32 Jeśli
głupio postąpiłeś, wynosząc się, albo jeśli pomyślałeś
źle, [połóż] rękę na ustach. 33 Jak ubijanie mleka
daje masło i wycieranie nosa wywołuje krew, tak kto
wzbudza gniew, wszczyna kłótnię.

31 Słowa króla Lemuela, proroctwo, którego
nauczyła go jego matka. 2 Cóż, synu mój? Cóż,
synu mojego łona? I cóż, synu moich ślubów? 3 Nie
oddawaj kobietom swej siły ani twoich dróg temu, co
[prowadzi] do zguby królów. 4 Nie królom, o Lemuelu,
nie królom wypada pić wina i nie książętom bawić się
mocnym napojem; 5 By pijąc, nie zapomnieli praw i nie
wypaczyli sprawy wszystkich ludzi uciśnionych. 6 Dajcie
mocny napój ginącym, a wino strapionym na duchu. 7
Niech się napiją i zapomną o swoim ubóstwie, i niech
nie pamiętają więcej swego utrapienia. 8 Otwórz swe
usta dla niemych w sprawie wszystkich osądzonych na
śmierć. 9 Otwórz swe usta, sądź sprawiedliwie i broń
sprawy ubogiego i nędzarza. 10 Któż znajdzie kobietę
cnotliwą? Jej wartość przewyższa perły. 11 Serce męża
jej ufa i zysku mu nie zabraknie. 12 Dobro mu będzie
wyświadczać, a nie zło, po wszystkie dni swego życia.
13 Szuka wełny i lnu i chętnie pracuje swymi rękami.
14 Podobna jest do okrętów handlowych; przywozi
żywność z daleka. 15 Wstaje, gdy jeszcze jest noc,
i daje pokarm swoim domownikom i odpowiednią
porcję swym służącym. 16 Myśli o polu i kupuje je; z
zarobku swych rąk sadzi winnice. 17 Przepasuje swe
biodra siłą i umacnia swoje ramiona. 18 Dostrzega,
że jej dorobek jest dobry, a jej pochodnia w nocy nie
gaśnie. 19 Wyciąga ręce po kądziel, a dłonią chwyta
wrzeciono. 20 Otwiera dłoń przed ubogim i wyciąga
swe ręce do nędzarza. 21 Nie boi się śniegu dla
swych domowników, bo wszyscy jej domownicy są
ubrani w szkarłat. 22 Robi sobie kobierce; jej ubiór
jest z jedwabiu i purpury. 23 Jej mąż jest znany
w bramach, gdy siedzi wśród starszyzny ziemi. 24
Wyrabia płótno i sprzedaje je, dostarcza pasy kupcowi.
25 Siła i godność są jej strojem; będzie się cieszyła
jeszcze w przyszłości. 26 Otwiera swe usta mądrze
i na jej języku [jest] prawo miłosierdzia. 27 Dogląda
spraw swego domu i nie je chleba próżniactwa. 28
Jej dzieci powstają i błogosławią jej, mąż także ją
chwali: 29 Wiele kobiet poczynało sobie cnotliwie,
ale ty przewyższasz je wszystkie. 30 Wdzięk [jest]
zwodniczy i piękność próżna, [lecz] kobieta, która się
boi PANA, jest godna pochwały. 31 Dajcie jej z owocu
jej rąk i niech jej czyny chwalą ją w bramach.

Kaznodziei

1 Słowa Kaznodziei, syna Dawida, króla w
Jerozolimie. **2** Marność nad marnościami – mówi
Kaznodzieja – marność nad marnościami. Wszystko
jest marnością. **3** Jaki pożytek ma człowiek z całego
swego trudu, który podejmuje pod słońcem? **4** Jedno
pokolenie przemija, [drugie] pokolenie przychodzi, lecz
ziemia trwa na wieki. **5** Słońce wschodzi i słońce
zachodzi, i spieszy do swego miejsca, z którego znów
wschodzi. **6** Wiatr idzie na południe i zawraca na
północ, krąży nieustannie i znowu wraca na drogę
swego krążenia. **7** Wszystkie rzeki płyną do morza,
lecz morze się nie przepełnia; do miejsca, z którego
rzeki płyną, [znowu] wracają. **8** Wszystkie rzeczy [są]
pełne trudu, a człowiek nie zdoła tego wyrazić. Oko
nie nasyci się patrzeniem ani ucho nie napełni się
słuchaniem. **9** To, co było, jest tym, co będzie; a to, co
się stało, jest tym, co się stanie. I nie ma nic nowego
pod słońcem. **10** Czy jest coś, o czym można by
powiedzieć: Patrz, to jest coś nowego? I to już było
w dawnych czasach, które były przed nami. **11** Nie
ma pamięci o dawnych rzeczach; także o tych, które
będą, nie będzie pamięci u tych, którzy potem nastaną.
12 Ja, Kaznodzieja, byłem królem nad Izraelem w
Jerozolimie. **13** I przyłożyłem się w swoim sercu [do
tego], aby mądrością szukać wszystkiego i wybadać
wszystko, co się dzieje pod niebem. To uciążliwe
zadanie Bóg dał synom ludzkim, aby się nim trudzili.
14 Widziałem wszystkie sprawy, jakie się dzieją pod
słońcem, a oto wszystko jest marnością i utrapieniem
ducha. **15** Tego, co krzywe, nie da się wyprostować,
a tego, czego brak, nie da się policzyć. **16** Tak więc
pomyślałem w swoim sercu: Oto wzbogaciłem się i
dano mi więcej mądrości niż wszystkim, którzy byli
przede mną w Jerozolimie. I moje serce doświadczyło
wielkiej mądrości i wiedzy. **17** I przyłożyłem się w
swoim sercu [do tego], aby poznać mądrość, a także
by poznać szaleństwo i głupotę. [Ale] poznałem, że i to
jest utrapieniem ducha. **18** Gdzie bowiem jest wiele
mądrości, [tam] jest wiele smutku. A kto przysparza
wiedzy, przysparza i cierpienia.

2 Powiedziałem w sercu: Niech teraz doświadczę
cię w radości, zażywaj więc przyjemności. Lecz to
także jest marnością. **2** O śmiechu powiedziałem: To
szaleństwo, a o radości: Co to daje? **3** Postanowiłem
w sercu, [że] poddam swoje ciało winu – serce jednak
kierowałem mądrością – i że będę się trzymać głupoty,
aż zobaczę, co dla synów ludzkich jest dobrem spośród
tego, co mają czynić pod niebem, przez wszystkie dni
ich życia. **4** Dokonałem wielkich dzieł, zbudowałem
sobie domy, zasadziłem sobie winnice. **5** Założyłem
sobie ogrody i sady i posadziłem w nich wszelkiego
rodzaju drzewa owocowe. **6** Zbudowałem też sobie
stawy na wodę, by nawadniać nią las rosnących drzew.
7 Nabyłem sługi i służące, miałem też sługi urodzone
w swoim domu. Posiadałem również stada wołów i
trzody owiec większe niż wszyscy, którzy byli przede
mną w Jerozolimie. **8** Zgromadziłem sobie srebro
i złoto, i klejnoty królów i prowincji. Przygotowałem
sobie śpiewaków i śpiewaczki, i [inne] rozkosze synów
ludzkich oraz liczne instrumenty muzyczne. **9** I tak
stałem się większy i możniejszy niż wszyscy, którzy byli
przede mną w Jerozolimie. W dodatku moja mądrość
pozostała przy mnie. **10** Nie wzbraniałem swoim oczom
niczego, czego pragnęły, nie odmawiałem swemu
sercu żadnej uciechy; moje serce bowiem radowało się
z całego mojego trudu. A to był mój dział za cały mój
trud. **11** Następnie przyjrzałem się wszystkim dziełom,
jakich dokonały moje ręce, i trudowi, jaki podjąłem dla
ich wykonania, a oto wszystko to marność i utrapienie
ducha i nie ma żadnego pożytku pod słońcem. **12**
Odwróciłem się więc, aby przyjrzeć się mądrości,
szaleństwu i głupocie. Co bowiem może [uczynić]
człowiek, który nastąpi po królu? To, co czynili już
inni. **13** I zobaczyłem, że mądrość jest pożyteczniejsza
od głupoty, tak jak światło jest pożyteczniejsze od
ciemności. **14** Mądry ma oczy w swojej głowie, głupi
zaś chodzi w ciemności. A poznałem, że ten sam los
spotyka wszystkich. **15** Dlatego powiedziałem w sercu:
Los, który spotyka głupiego, spotka również mnie.
Po co więc przewyższyłem go mądrością? Wtedy
powiedziałem w sercu, że to także jest marnością. **16**
Nie ma bowiem pamięci zarówno o mądrym, jak i o
głupcu na wieki, gdyż to, co jest teraz, w najbliższych
dniach pójdzie w niepamięć. A jak umiera mądry? Tak
jak głupi. **17** Dlatego obrzydło mi życie, gdyż przykre mi
są wszystkie sprawy dokonane pod słońcem. Wszystko
bowiem jest marnością i utrapieniem ducha. **18** Zbrzydł
mi nawet cały mój trud, który podejmowałem pod
słońcem, gdyż muszę go zostawić człowiekowi, który
przyjdzie po mnie. **19** A kto wie, czy będzie mądry,
czy głupi? A jednak będzie władać całą moją pracą,
w którą włożyłem swój trud i mądrość pod słońcem.
Także i to jest marnością. **20** Doszedłem więc do
tego, że zwątpiłem w sercu w cały swój trud, jaki
podjąłem pod słońcem. **21** Gdyż niejeden człowiek
pracuje mądrze, umiejętnie i sprawiedliwie, a swój
dział pozostawia innemu, który się nim nie trudził.
Także i to jest marnością i wielkim złem. **22** Cóż
bowiem ma człowiek z całej swojej pracy i z utrapienia
swego serca, którymi się trudzi pod słońcem? **23**
Bo wszystkie jego dni są cierpieniem, a jego zajęcie

– smutkiem; nawet w nocy jego serce nie zaznaje
spokoju. Także i to jest marnością. 24 Nie ma nic
lepszego dla człowieka, niż aby jadł i pił, i czynił dobrze
swojej duszy przy swojej pracy. Zobaczyłem też, że
pochodzi to z ręki Boga. 25 Kto bowiem potrafi jeść i
cieszyć się tym słuszniej niż ja? 26 Bo człowiekowi,
który mu się podoba, daje mądrość, wiedzę i radość.
Ale grzesznikowi zadaje trud, aby zbierał i gromadził, i
potem zostawił to temu, który się Bogu podoba. Także
i to jest marnością i utrapieniem ducha.

3 Jest pora na wszystko i czas na każdą sprawę pod
niebem. 2 [Jest] czas rodzenia i czas umierania,
czas sadzenia i czas wyrywania tego, co zasadzono; 3
Czas zabijania i czas leczenia, czas burzenia i czas
budowania; 4 Czas płaczu i czas śmiechu, czas smutku
i czas pląsów; 5 Czas rzucania kamieni i czas zbierania
kamieni, czas uścisków i czas powstrzymywania się
od uścisków; 6 Czas szukania i czas tracenia, czas
zachowania i czas wyrzucania; 7 Czas rozdzierania
i czas zszywania, czas milczenia i czas mówienia;
8 Czas miłowania i czas nienawiści, czas wojny i
czas pokoju. 9 Jaki pożytek ma ten, kto pracuje, z
całego swego trudu? 10 Widziałem pracę, którą Bóg
dał synom ludzkim, aby się nią trudzili. 11 Wszystko
dobrze uczynił w swoim czasie. Włożył także świat w
ich serca, mimo że człowiek nie zdoła pojąć dzieła,
którego Bóg dokonuje od początku do końca. 12
Dlatego wiem, że dla nich nie ma nic lepszego nad
to, by się radowali i czynili dobrze za swego życia.
13 Również i to, gdy każdy człowiek je i pije, i cieszy
się dobrem całego swego trudu, jest darem Boga.
14 Wiem i to, że cokolwiek czyni Bóg, będzie trwać
na wieki. Nie można do tego nic dodać ani z tego
odjąć, a Bóg czyni to, aby ludzie się go bali. 15 To, co
było, jest teraz, a to, co będzie, już było. Bóg bowiem
żąda tego, co przeminęło. 16 Widziałem jeszcze pod
słońcem niegodziwość w miejscu sądu, a w miejscu
sprawiedliwości – nieprawość. 17 I powiedziałem
w sercu: Bóg osądzi zarówno sprawiedliwego, jak i
niegodziwego, gdyż tam będzie czas na [osądzenie]
każdego zamiaru i uczynku. 18 Powiedziałem w sercu
o sprawie synów ludzkich: Oby Bóg im pokazał, aby
wiedzieli, że są tylko zwierzętami. 19 Bo jednakowy
jest los synów ludzkich i los zwierząt. Jak umiera ten,
tak umiera i tamto. Wszyscy mają jednakowe tchnienie,
a nie ma człowiek przewagi nad zwierzęciem, gdyż
wszystko jest marnością. 20 Wszystko to idzie do
jednego miejsca; wszystko jest z prochu i wszystko
w proch się obraca. 21 A któż wie, że duch synów
ludzkich idzie w górę, a duch zwierzęcia zstępuje do
ziemi? 22 Dlatego zobaczyłem, że nie ma nic lepszego
nad to, żeby człowiek się radował ze swoich dzieł,
gdyż to jest jego dział. Któż bowiem doprowadzi go [do
tego], aby poznał to, co ma być po nim?

4 Potem zwróciłem się w stronę wszystkich ucisków,
jakie zdarzają się pod słońcem, i przyjrzałem się
im. I oto [widziałem] łzy uciśnionych, a nie mieli
pocieszyciela. Siła była w rękach ciemięzców, a tamci
nie mieli pocieszyciela. 2 Dlatego chwaliłem umarłych,
którzy już odeszli, bardziej niż żywych, którzy jeszcze
żyją. 3 Nawet lepszy od nich obu jest ten, którego
jeszcze nie było i który nie widział zła, jakie się dzieje
pod słońcem. 4 Zobaczyłem też, że wszelka praca i
każde dobre dzieło wywołują tylko zazdrość jednego
wobec drugiego. Także i to jest marnością i utrapieniem
ducha. 5 Głupi składa swoje ręce i zjada własne ciało. 6
Lepsza jest pełna garść z pokojem niż obie pełne garści
z trudem i utrapieniem ducha. 7 Znowu obróciłem się i
zobaczyłem [kolejną] marność pod słońcem. 8 Jest to
człowiek samotny, bez towarzysza, nie ma ani syna,
ani brata i nie ma końca wszelki jego trud, a jego oczy
nie mogą nasycić się bogactwem. [Nie myśli]: Dla kogo
ja pracuję i odmawiam dobra swojej duszy? Także i to
jest marnością i ciężką udręką. 9 Lepiej jest dwom niż
jednemu, gdyż mają dobry pożytek ze swojej pracy. 10
Jeśli bowiem jeden upadnie, drugi podniesie swego
towarzysza. Lecz biada samotnemu, gdy upadnie, bo
nie ma drugiego, który by go podniósł. 11 Także jeśli
dwoje [ludzi] śpi [razem], grzeją się wzajemnie. Ale
jeden jakże się ogrzeje? 12 A jeśli [kto] przemaga
jednego, to dwaj stawią mu czoła, a potrójny sznur
nie rozerwie się tak łatwo. 13 Lepszy jest chłopiec
ubogi i mądry niż król stary i głupi, który nie potrafi już
przyjmować napomnienia. 14 Bo [tamten] wychodzi
z więzienia, aby królować, a ten urodzony w swoim
królestwie zubożeje. 15 Widziałem, jak wszyscy żyjący,
którzy chodzą pod słońcem, przestawali z chłopcem,
potomkiem, który miał wstąpić na miejsce tamtego.
16 Niezliczony jest cały lud, jaki żył przed nimi. Lecz
następni nie będą się z niego cieszyć. A tak i to jest
marność i utrapienie ducha.

5 Pilnuj swoich kroków, gdy idziesz do domu Bożego, i
bądź skłonny raczej ku temu, aby słuchać, niż dawać
ofiarę głupich. Nie wiedzą oni bowiem, że źle czynią. 2
Nie mów pochopnie i niech twoje serce nie wypowiada
pospiesznie słów przed Bogiem. Bóg bowiem [jest] w
niebie, a ty na ziemi. Niech więc niewiele będzie twoich
słów. 3 Bo z wielu zajęć przychodzi sen, a mowa
głupca z wielu słów. 4 Gdy złożysz Bogu [jakiś] ślub,
nie zwlekaj z jego wypełnieniem, gdyż w głupcach
nie ma on upodobania. Cokolwiek ślubujesz, wypełnij.
5 Lepiej jest nie ślubować, niż ślubować i tego nie
wypełnić. 6 Nie pozwól, by twoje usta przywiodły do

grzechu twoje ciało i nie mów przed aniołem, że to był
błąd. Dlaczego Bóg miałby się gniewać na twoje słowa
i obrócić wniwecz dzieło twoich rąk? 7 Gdzie bowiem
jest wiele snów, [tam] też wiele słów i marności. Ale
[ty] bój się Boga. 8 Jeśli widzisz w prowincji ucisk
ubogiego i wypaczanie sądu i sprawiedliwości, nie dziw
się temu, gdyż [ten, który jest] wyższy od najwyższych,
czuwa, a są wyżsi od nich. 9 Korzyści z ziemi służą
wszystkim. Nawet królowi służy pole. 10 Kto kocha
pieniądze, nie nasyci się pieniędzmi, a kto kocha
bogactwa, nie będzie miał z nich pożytku. Także i to
jest marnością. 11 Gdy dobra się mnożą, mnożą się
też ci, którzy je zjadają. Cóż więc za pożytek ma z
tego właściciel? Jedynie to, że patrzy na nie swoimi
oczami. 12 Słodki [jest] sen robotnika, czy je mało, czy
dużo, ale obfitość bogatego nie daje mu spać. 13 Jest
ciężka bieda, [którą] widziałem pod słońcem: bogactwo
przechowywane dla właściciela na jego własną szkodę.
14 Takie bogactwo bowiem przepada przez złe zajęcia.
A syn, którego spłodzi, nie będzie miał nic w swoich
rękach. 15 Jak wyszedł z łona swojej matki, tak też
nagi wróci, jak przyszedł, i nie zabierze nic ze swojej
pracy, co mógłby wziąć do ręki. 16 Także i to jest ciężką
niedolą, że jak przyszedł, tak odejdzie. Cóż więc za
pożytek, że trudził się na wiatr? 17 Po wszystkie swoje
dni jadał w ciemności, smutku, chorobie i gniewie.
18 Oto co zobaczyłem: rzecz dobra i piękna to jeść i
pić, i cieszyć się dobrem ze wszelkiego swego trudu,
który człowiek podejmuje pod słońcem po wszystkie
dni swego życia, jakie dał mu Bóg. To bowiem [jest]
jego działem. 19 Dla każdego też człowieka, któremu
Bóg dał majątek i bogactwo, i dał mu możliwość, by
z nich korzystał i odbierał swój dział i radował się
ze swojego trudu – to jest dar Boga. 20 Nie będzie
bowiem wiele pamiętał o dniach swego życia, gdyż
Bóg go wysłuchuje, [napełniając] jego serce radością.

6 Jest zło, które widziałem pod słońcem i które
jest powszechne wśród ludzi: 2 Gdy jakiemuś
człowiekowi Bóg dał bogactwo, majątek i sławę, tak że
nie brakuje jego duszy nic z tego, czegokolwiek by
pragnął, jednak Bóg nie daje mu możliwości spożywać
tego, ale spożywa to obcy człowiek. Jest to marnością
i ciężką niedolą. 3 Choćby ktoś spłodził stu [synów],
żył wiele lat i dni jego lat się przedłużyły, a jego dusza
nie była nasycona dobrem i nie miał nawet pogrzebu,
powiadam: lepszy jest od niego martwy płód. 4 [Ten]
bowiem przychodzi w marności i odchodzi w ciemności,
a jego imię zostaje okryte ciemnością. 5 Nie widział
nawet słońca i nic nie wie. Ma on większy spokój niż
tamten. 6 Bo choćby nawet żył przez dwa tysiące lat,
nie zaznałby żadnego dobra. Czy wszyscy nie idą do
jednego miejsca? 7 Wszelki trud człowieka [jest] dla
jego ust, a jednak jego dusza nie może się nasycić.
8 Czego więcej ma bowiem mądry od głupca? Albo
czego [więcej ma] ubogi, który umie postępować wśród
żyjących? 9 Lepsze jest to, co oczy widzą, niż ciągłe
pragnienie. To również jest marnością i utrapieniem
ducha. 10 Temu, kto jest, już nadano imię i wiadomo,
że jest człowiekiem i że nie może się on spierać z
mocniejszym od siebie. 11 Ponieważ wiele jest rzeczy,
które pomnażają marność, jaką z nich [korzyść] ma
człowiek? 12 Któż bowiem wie, co jest dobre dla
człowieka w tym życiu po wszystkie dni jego marnego
życia, które jak cień przemijają? Albo kto oznajmi
człowiekowi, co po nim będzie pod słońcem?

7 Lepsze jest [dobre] imię niż wyborny olejek, a dzień
śmierci niż dzień urodzenia. 2 Lepiej iść do domu
żałoby niż do domu wesela, gdyż w tamtym [widzimy]
koniec każdego człowieka, a człowiek żyjący weźmie
to sobie do serca. 3 Lepszy jest smutek niż śmiech,
bo przez smutek twarzy serce szlachetnieje. 4 Serce
mądrych jest w domu żałoby, ale serce głupich w domu
wesela. 5 Lepiej [jest] słuchać upomnień mądrego
niż pieśni głupców. 6 Czym bowiem jest trzaskanie
cierni pod kotłem, tym jest śmiech głupca. Także i
to jest marnością. 7 Doprawdy, ucisk doprowadza
mądrego do szaleństwa, a dar psuje serce. 8 Lepsze
jest dokończenie sprawy niż jej początek. Lepszy jest
człowiek cierpliwego ducha niż [człowiek] wyniosłego
ducha. 9 Nie bądź w duchu skory do gniewu, gdyż
gniew spoczywa w piersi głupich. 10 Nie mów: Jak
to jest, że dawne dni były lepsze niż te obecne? Bo
niemądrze byś o to pytał. 11 Dobra jest mądrość
przy dziedzictwie i jest pożyteczna dla tych, którzy
widzą słońce. 12 Mądrość bowiem jest osłoną, osłoną
[są] też pieniądze; lecz korzyść z poznania jest taka:
mądrość daje życie tym, którzy ją mają. 13 Przypatrz
się dziełu Boga. Kto bowiem może wyprostować to, co
on krzywym uczynił? 14 W dniu powodzenia raduj się,
a w dniu nieszczęścia rozważaj: Bóg uczynił zarówno
jedno, jak i drugie po to, aby człowiek nie dociekł
tego, co po nim nastanie. 15 Wszystko widziałem za
swych marnych dni: niejeden sprawiedliwy ginie w
swojej sprawiedliwości, a niejeden niegodziwiec żyje
długo w swojej niegodziwości. 16 Nie bądź przesadnie
sprawiedliwy ani przesadnie mądry. Czemu miałbyś się
sam do zguby prowadzić? 17 Nie bądź zbyt niegodziwy
i nie bądź głupi. Czemu miałbyś umrzeć przed swoim
czasem? 18 Dobrze będzie, jeśli będziesz się tego
trzymał, ale i tamtego z rąk nie wypuszczaj. Kto bowiem
boi się Boga, uniknie tego wszystkiego. 19 Mądrość
daje mądremu [więcej] siły, niż [posiada ją] dziesięciu
mocarzy, którzy są w mieście. 20 Doprawdy, nie ma
człowieka sprawiedliwego na ziemi, który czyniłby

dobrze i nie grzeszył. 21 Nie zwracaj też uwagi na
wszystkie słowa, które wypowiadają [ludzie], byś nie
usłyszał, jak ci złorzeczy twój sługa. 22 Wie bowiem
twoje serce, że i ty wielokroć złorzeczyłeś innym.
23 Tego wszystkiego doświadczyłem mądrością [i]
powiedziałem: Będę mądry. Ale mądrość oddaliła się
ode mnie. 24 To, co jest dalekie, i to, co jest bardzo
głębokie – któż to może zgłębić? 25 Zwróciłem swoje
serce ku poznaniu, badaniu i szukaniu mądrości oraz
rozeznaniu rzeczy, by poznać niegodziwość głupstwa,
głupoty i szaleństwa. 26 I odkryłem, że bardziej gorzka
niż śmierć jest kobieta, której serce jest jak sieć i
sidło, a jej ręce jak pęta. Kto się Bogu podoba, uwolni
się od niej, ale grzesznik będzie przez nią usidlony.
27 Oto co odkryłem – mówi Kaznodzieja – [badając]
jedną po drugiej, aby dojść do istoty rzeczy; 28 Czego
jeszcze szuka moja dusza, lecz nie znajduje: Jednego
mężczyznę spośród tysiąca znalazłem, ale kobiety
spośród wszystkich nie znalazłem. 29 Oto to tylko
odkryłem: Bóg stworzył człowieka prawego, ale oni
szukali rozlicznych wymysłów.

8 Kto jest mądrym człowiekiem? Kto zna wyjaśnienie
rzeczy? Mądrość człowieka rozjaśnia jego oblicze
i odmienia srogość jego twarzy. 2 [Radzę ci], abyś
przestrzegał rozkazu króla, a to ze względu na
przysięgę Boga. 3 Nie spiesz się z odejściem sprzed
jego oblicza ani nie upieraj się przy złej sprawie.
Czyni bowiem wszystko tak, jak mu się podoba. 4
Gdzie słowo króla, tam i jego moc. Któż mu powie: Co
czynisz? 5 Kto przestrzega przykazania, nie zazna
niczego złego. A serce mądrego zna czas i sąd. 6
Na każdą sprawę jest czas i sąd, dlatego wielkie
nieszczęście trzyma się człowieka. 7 Nie wie bowiem,
co będzie. Kto mu oznajmi, kiedy [co] się przydarzy? 8
Nie ma człowieka, który miałby władzę nad duchem,
żeby powstrzymać ducha, ani moc nad dniem śmierci.
Nie ma też zwolnienia z tego boju, a niegodziwych nie
wybawi ich niegodziwość. 9 To wszystko widziałem,
gdy zwróciłem swoje serce do każdego dzieła, którego
się dokonuje pod słońcem. [Bywa] czas, kiedy jeden
człowiek panuje nad drugim ku jego krzywdzie. 10
Widziałem więc niegodziwych pogrzebanych, którzy
przychodzili do miejsca świętego i odchodzili z niego,
a zapomniano o nich w mieście, gdzie tak czynili. I to
również jest marnością. 11 Ponieważ wyroku za zły
czyn nie wykonuje się od razu, serce synów ludzkich
jest w nich zawzięte [i gotowe] na to, aby popełniali
zło. 12 I chociaż grzesznik po stokroć czyni zło i jego
dni się przedłużą, to jednak wiem, że szczęści się tym,
którzy boją się Boga, którzy się boją jego oblicza. 13
Ale niegodziwemu nie szczęści się i nie przedłuży on
swoich dni, [przeminą bowiem] jak cień, ponieważ nie
boi się Boga. 14 Jest też marność, która się dzieje na
ziemi: są [ludzie] sprawiedliwi, którym się zdarza to, na
co [zasługują] uczynki niegodziwych; są też [ludzie]
niegodziwi, którym się zdarza to, na co [zasługują]
uczynki sprawiedliwych. Powiedziałem, że i to jest
marnością. 15 Chwaliłem więc radość, [gdyż] nie ma
dla człowieka nic lepszego pod słońcem nad to, by
jadł, pił i radował się. To bowiem zostanie mu z jego
trudu po [wszystkie] dni jego życia, które pod słońcem
dał mu Bóg. 16 Gdy zwróciłem swoje serce na to, aby
poznać mądrość i rozważać sprawy, jakie się dzieją na
ziemi, z powodu których oczy [człowieka] nie zaznają
snu ani we dnie, ani w nocy; 17 Wówczas zobaczyłem
całe dzieło Boga – [to], że człowiek nie potrafi zgłębić
sprawy, która się dzieje pod słońcem. Choćby człowiek
starał się do tego dojść, nie zgłębi tego; choćby nawet
mądry [zamierzył to] poznać, nie zdoła tego zgłębić.

9 Zaprawdę, wszystko to rozważałem w swoim sercu
po to, aby to wszystko wyjaśnić – że sprawiedliwi i
mądrzy oraz ich dzieła [są] w rękach Boga. Człowiek
nie zna ani miłości, ani nienawiści ze wszystkich rzeczy,
które są przed nim. 2 Wszystkich [spotyka] to samo:
ten sam los spotyka sprawiedliwego i niegodziwego,
dobrego i czystego, i nieczystego, składającego ofiary
i tego, który nie składa ofiar, zarówno dobrego, jak
i grzesznika, przysięgającego i tego, kto boi się
przysięgi. 3 Jest takie zło we wszystkim, co się dzieje
pod słońcem: jeden los spotyka wszystkich. A przy
tym serce synów ludzkich jest pełne zła, a głupota
[znajduje się] w ich sercach, póki żyją, a potem [idą]
do zmarłych. 4 Ktokolwiek bowiem jest złączony ze
wszystkimi żyjącymi, ma nadzieję, gdyż lepszy jest
żywy pies niż zdechły lew. 5 Żyjący bowiem wiedzą,
że umrą, ale umarli o niczym nie wiedzą i nie mają już
żadnej zapłaty, gdyż pamięć o nich uległa zapomnieniu.
6 Tak samo ich miłość, nienawiść i zazdrość już zginęły.
I już nigdy więcej nie będą mieć działu we wszystkim,
co się dzieje pod słońcem. 7 Idź więc, jedz z radością
swój chleb i pij z wesołym sercem swe wino, gdyż
Bóg już przyjął twoje dzieła. 8 Niech twoje szaty będą
zawsze białe i niech nie zabraknie olejku na twoją
głowę. 9 Ciesz się życiem z żoną, którą ukochałeś
po wszystkie dni swego marnego życia, jakie dał ci
[Bóg] pod słońcem, po wszystkie dni swojej marności.
To jest bowiem twój dział w życiu i w trudzie, który
podejmujesz pod słońcem. 10 Wszystko, cokolwiek
twoja ręka postanowi czynić, czyń z całej swojej
siły; [nie ma] bowiem żadnej pracy ani zamysłu, ani
wiedzy, ani mądrości w grobie, do którego zmierzasz.
(Sheol h7585) 11 Potem obróciłem się i widziałem pod
słońcem, że bieg nie [należy] do szybkich ani wojna
do dzielnych, ani żywność do mądrych, ani bogactwo

do roztropnych, ani łaska do zdolnych, lecz czas i
przypadek spotyka wszystkich. 12 Człowiek bowiem
nie zna swojego czasu, ale jak ryby, które się łowi
szkodliwą siecią, i jak ptaki chwytane w sidła, tak
synowie ludzcy są uwikłani w złej chwili, gdy ta nagle
na nich spadnie. 13 Widziałem również tę mądrość
pod słońcem, która wydała mi się wielka: 14 Było małe
miasto, a w nim niewielu ludzi. I wyruszył przeciw
niemu potężny król, obległ je i zbudował przeciwko
niemu wielkie wały. 15 I znalazł się w nim człowiek
ubogi i mądry, który wybawił to miasto przez swoją
mądrość. Nikt jednak nie pamiętał tego ubogiego
człowieka. 16 I powiedziałem: Lepsza jest mądrość niż
siła. Lecz mądrość ubogiego bywa wzgardzona i jego
słów nikt nie słucha. 17 Spokojnych słów ludzi mądrych
należy słuchać bardziej niż krzyku tego, który panuje
wśród głupców. 18 Lepsza jest mądrość niż oręż
wojenny, ale jeden grzesznik niszczy wiele dobrego.

10 Zdechłe muchy zasmradzają i psują olejek
aptekarza. Tak samo odrobina głupstwa psuje
[człowieka] poważanego z powodu jego mądrości i
sławy. 2 Serce mądrego jest po jego prawicy, ale serce
głupca po jego lewicy. 3 Nawet gdy głupiec idzie drogą,
brakuje mu rozumu, i mówi wszystkim, że jest głupcem.
4 Jeśli duch władcy powstaje przeciwko tobie, nie
opuszczaj swego miejsca, gdyż pokora zapobiega
wielkim wykroczeniom. 5 Jest zło, które widziałem pod
słońcem, to błąd, który pochodzi od władcy: 6 Głupota
jest wywyższona do wielkiej godności, a bogaci [w
mądrość] siedzą nisko. 7 Widziałem sługi na koniach,
a książąt idących pieszo jak słudzy. 8 Kto kopie dół,
[sam] w niego wpadnie, kto rozwala płot, tego ukąsi
wąż. 9 Kto przenosi kamienie, porani się nimi, kto
rąbie drwa, naraża się na niebezpieczeństwo. 10 Jeśli
stępi się żelazo, a nie naostrzy się jego ostrza, wtedy
trzeba wytężyć siły. Ale lepiej skutkuje mądrość. 11
Wąż ukąsi bez zaklęcia, a gaduła nie jest niczym
lepszym. 12 Słowa z ust mądrego są łaskawe, ale
wargi głupca pożerają jego samego. 13 Początek słów
jego ust to głupota, a koniec jego mowy to wielkie
szaleństwo. 14 Głupiec wiele mówi, [choć] człowiek nie
wie, co nastąpi. Któż mu oznajmi, co po nim nastanie?
15 Głupi męczą się trudem, a nie wiedzą nawet, jak
dojść do miasta. 16 Biada tobie, ziemio, gdy twoim
królem dziecko, a twoi książęta z rana biesiadują. 17
Błogosławiona jesteś, ziemio, gdy twój król pochodzi
ze szlachetnego rodu, a twoi książęta we właściwym
czasie jadają, by się posilić, a nie dla pijaństwa. 18 Z
powodu lenistwa chyli się dach, a wskutek opieszałości
rąk przecieka dom. 19 Dla uciechy wyprawia się ucztę
i wino rozwesela życie, ale pieniądze umożliwiają
wszystko. 20 Nawet w swoich myślach nie złorzecz
królowi ani w swojej sypialni nie przeklinaj bogatego,
bo ptak niebieski zaniesie ten głos, a to, co skrzydlate,
rozgłosi sprawę.

11 Rzucaj swój chleb na wody, bo po wielu dniach
odnajdziesz go. 2 Rozdaj dział siedmiu lub ośmiu,
bo nie wiesz, co złego wydarzy się na ziemi. 3 Gdy
chmury napełniają się deszczem, spuszczają go na
ziemię. Gdy drzewo upada na południe lub na północ,
w miejscu, gdzie upadnie to drzewo, tam zostanie.
4 Kto zważa na wiatr, [nigdy] nie będzie siał, a kto
patrzy na chmury, nie będzie żąć. 5 Jak nie wiesz,
jaka jest droga ducha, [i] jak [się kształtują] kości w
łonie brzemiennej, tak nie znasz spraw Boga, który
wszystko czyni. 6 Rano siej swoje ziarno, a wieczorem
nie pozwól spocząć swojej ręce, gdyż nie wiesz, co
się uda, czy to, czy tamto, czy też oboje będą równie
dobre. 7 Doprawdy, światło jest słodkie i miła to rzecz
dla oczu widzieć słońce. 8 A choćby człowiek żył przez
wiele lat i radował się nimi wszystkimi, to niech pamięta
o dniach ciemności, bo będzie ich wiele. Wszystko,
co nastąpi, to tylko marność. 9 [Dlatego] raduj się,
młodzieńcze, w swojej młodości, niech twoje serce
cieszy cię za dni twojej młodości i krocz drogami swego
serca oraz według zdania swoich oczu, ale wiedz, że
za to wszystko Bóg przyprowadzi cię na sąd. 10 Usuń
więc gniew ze swojego serca i odrzuć zło od swego
ciała, gdyż dzieciństwo i młodość są marnością.

12 Pamiętaj więc o swoim Stwórcy w dniach swojej
młodości, zanim nastaną złe dni i przyjdą lata,
o których powiesz: Nie podobają mi się. 2 Zanim
zaćmią się słońce, światło, księżyc i gwiazdy, a chmury
powrócą po deszczu. 3 W dzień, w którym trząść się
będą stróże domu i pochylą się silni mężczyźni, ustaną
mielący, gdyż będzie ich mało, i zaćmią się patrzące
przez okna; 4 I zamkną się drzwi na ulicę, gdy odgłos
mielenia osłabnie, gdy będzie się wstawać na głos
ptaków i przycichną wszystkie córki śpiewające. 5
Gdy też będą się bać wysokich miejsc i lękać na
drodze, [gdy] zakwitnie drzewo migdałowe i szarańcza
będzie ciężka i pragnienie ustanie, bo człowiek idzie do
[swego] wiecznego domu, a płaczący będą chodzić po
ulicach; 6 Zanim się zerwie srebrny sznur i stłucze złota
czasza, nim rozbije się dzban u źródła i złamie się koło
przy studni. 7 Wtedy proch powróci do ziemi, jak nią
był, a duch powróci do Boga, który go dał. 8 Marność
nad marnościami – mówi Kaznodzieja – wszystko to
marność. 9 A poza tym, że Kaznodzieja był mądry, uczył
lud wiedzy; rozważał, badał i ułożył wiele przysłów.
10 Kaznodzieja starał się znaleźć słowa przyjemne i
napisał to, co jest dobre – słowa prawdy. 11 Słowa
mądrych są jak ościenie i jak gwoździe wbite przez

tych, którzy je złożyli, i pochodzą od jednego pasterza.
12 Ponadto, mój synu, przyjmij przestrogę z tych [słów]:
Pisaniu wielu ksiąg nie ma końca, a wiele nauki męczy
ciało. **13** Wysłuchaj podsumowania wszystkiego: Bój
się Boga i przestrzegaj jego przykazań. Ponieważ to
jest cały [obowiązek] człowieka. **14** Bóg przywiedzie
bowiem każdy uczynek na sąd, nawet każdą rzecz
utajoną, czy dobrą, czy złą.

Pieśń nad Pieśniami

1 Pieśń nad pieśniami Salomona. **2** Niech mnie
pocałuje pocałunkami swoich ust. Twoja miłość
bowiem jest lepsza od wina. **3** Z powodu wonności
twoich olejków twoje imię [jest jak] rozlany olejek;
dlatego miłują cię dziewice. **4** Pociągnij mnie, [a]
pobiegniemy za tobą. Król wprowadził mnie [do]
swoich komnat. Będziemy się cieszyć i radować tobą,
będziemy pamiętać o twojej miłości bardziej niż o winie.
Miłują cię prawi. **5** Czarna jestem, ale piękna, o córki
Jerozolimy, jak namioty Kedaru, jak zasłony Salomona.
6 Nie patrzcie na mnie, że jestem czarna, gdyż słońce
mnie opaliło. Synowie mojej matki rozgniewali się
na mnie, postawili mnie na straży winnic; a mojej
własnej winnicy nie ustrzegłam. **7** Powiedz mi [ty],
którego miłuje moja dusza, gdzie wypasasz, gdzie
dajesz swojej [trzodzie] odpocząć w południe. Czemu
bowiem mam być jak błądząca przy trzodach twoich
towarzyszy? **8** Jeśli nie wiesz, najpiękniejsza wśród
kobiet, to idź śladem trzody i paś swoje koźlątka
przy szałasach pasterzy. **9** Przyrównam cię, moja
umiłowana, do zaprzęgu rydwanów faraona. **10** Twoje
lica są piękne, ozdobione klejnotami, [a] twoja szyja –
łańcuchami. **11** Uczynimy ci złote klejnoty nakrapiane
srebrem. **12** Dopóki król jest przy [swoim] stole, mój
nard rozsiewa swoją woń. **13** [Jak] wiązka mirry jest dla
mnie mój miły, spoczywa na moich piersiach. **14** Mój
miły jest dla mnie [jak] grono cyprysu pośród winnic w
En-Gedi. **15** O jaka ty jesteś piękna, moja umiłowana!
O jaka ty jesteś piękna! Twoje oczy są [jak oczy]
gołębicy. **16** O jaki ty jesteś piękny, mój umiłowany,
i jak miły! Łoże nasze się zieleni. **17** Belki naszego
domu są cedrowe, a nasze stropy – cyprysowe.

2 Jestem różą Saronu i lilią dolin. **2** Jak lilia między
cierniami, tak moja umiłowana między pannami.
3 Jak jabłoń między leśnymi drzewami, tak mój
miły między młodzieńcami. Z wielkim pragnieniem
usiadłam w jego cieniu, a jego owoc [jest] słodki
memu podniebieniu. **4** Wprowadził mnie do komnaty
biesiadnej, a jego chorągwią nade mną jest miłość. **5**
Pokrzepcie mnie bukłakami, posilcie mnie jabłkami, bo
jestem chora z miłości. **6** Jego lewa ręka pod moją
głową, a jego prawa ręka mnie obejmuje. **7** Zaklinam
was, córki Jerozolimy, na sarny i łanie polne: Nie
budźcie mego umiłowanego i nie przerywajcie [jego]
snu, dopóki nie zechce. **8** Głos mego umiłowanego! Oto
idzie, skacząc po górach, a podskakując po pagórkach.
9 Mój umiłowany podobny jest do sarny albo młodego
jelenia. Oto stoi za naszym murem, zagląda przez
okna, patrzy przez kraty. **10** Mój umiłowany odezwał
się i powiedział mi: Wstań, moja umiłowana, moja
piękna, i chodź! **11** Oto bowiem minęła zima, deszcz
ustał i przeszedł. **12** Kwiatki pokazały się na ziemi,
nadszedł czas śpiewania i głos synogarlicy słychać w
naszej ziemi. **13** Drzewo figowe już wypuściło swoje
niedojrzałe figi, a kwitnąca winorośl wydaje swoją woń.
Wstań, moja umiłowana, moja piękna, i chodź! **14**
Moja gołębico, [mieszkająca] w skalnych szczelinach,
w stromych kryjówkach, ukaż mi swoją twarz, daj mi
usłyszeć swój głos, gdyż twój głos jest słodki i twoja
twarz piękna. **15** Schwytajcie nam lisy, małe lisy, które
psują winnice, ponieważ nasze winnice kwitną. **16** Mój
umiłowany [jest] mój, a ja jestem jego. Pasie on wśród
lilii. **17** Nim zaświta dzień i znikną cienie, zawróć,
mój umiłowany, bądź jak sarna albo młode jelenie na
górach Beter.

3 Na swoim łożu wśród nocy szukałam tego, którego
miłuje moja dusza. Szukałam go, ale go nie
znalazłam. **2** Wstanę więc już i obiegnę miasto, po
ulicach i placach będę szukać tego, którego miłuje
moja dusza. Szukałam go, ale nie znalazłam. **3** Znaleźli
mnie strażnicy, którzy obchodzili miasto, i [spytałam]:
Widzieliście tego, którego miłuje moja dusza? **4** A gdy
ledwie od nich odeszłam, zaraz znalazłam tego, którego
miłuje moja dusza. Uchwyciłam go i nie puszczę, aż
go wprowadzę do domu mojej matki, do pokoju mojej
rodzicielki. **5** Zaklinam was, córki Jerozolimy, na sarny
i łanie polne: Nie budźcie mego umiłowanego i nie
przerywajcie [jego] snu, dopóki nie zechce. **6** Kim
jest ta, która wyłania się z pustyni jak słupy dymu,
owiana wonią mirry i kadzidła oraz wszelkim wonnym
proszkiem od kupca? **7** Oto łoże Salomona, dokoła
którego [stoi] sześćdziesięciu dzielnych wojowników
spośród dzielnych Izraela. **8** Wszyscy trzymają miecz,
wyćwiczeni w boju. Każdy z nich ma swój miecz u boku
przez wzgląd na strach nocny. **9** Król Salomon uczynił
sobie lektykę z drzewa Libanu. **10** Jej słupki uczynił
ze srebra, jej pokład ze złota, podniebienie z purpury,
a wnętrze wyścielone miłością córek Jerozolimy. **11**
Wyjdźcie, córki Syjonu, i popatrzcie na króla Salomona
w koronie, którą ukoronowała go jego matka w dniu
jego zaręczyn i w dniu radości jego serca.

4 O jaka ty jesteś piękna, moja umiłowana! O jaka ty
jesteś piękna! Twoje oczy między twymi kędziorkami
są [jak oczy] gołębicy; twoje włosy są jak stado kóz,
które widać na górze Gileadu. **2** Twoje zęby są jak
stado strzyżonych [owiec], gdy wychodzą z kąpieli;
wszystkie mają bliźnięta i nie ma żadnej niepłodnej
wśród nich. **3** Twoje wargi [są] jak nić purpurowa,
a twoja wymowa pełna wdzięku. Twoje skronie [są]
jak połówki granatu między twymi kędziorkami. **4**

Twoja szyja [jest] jak wieża Dawida, zbudowana na
zbrojownię, na której tysiąc puklerzy zawieszono,
wszystko to tarcze dzielnych wojowników. 5 Twoje
piersi są jak dwoje bliźniaczych sarniąt, które pasą się
między liliami. 6 Nim zaświta dzień i znikną cienie,
wejdę na górę mirry i na pagórek kadzidła. 7 Cała
[jesteś] piękna, moja umiłowana, i nie ma w tobie żadnej
skazy. 8 Przyjdź ze mną z Libanu, [moja] oblubienico,
[przyjdź] ze mną z Libanu. Spójrz ze szczytu [góry]
Amana, ze szczytu [góry] Senir i Hermon, z jaskiń lwów
i z gór lampartów. 9 Zachwyciłaś moje serce, moja
siostro, [moja] oblubienico! Zachwyciłaś moje serce
jednym twoim okiem i jednym łańcuszkiem na twojej
szyi. 10 Jakże piękna jest twoja miłość, moja siostro,
[moja] oblubienico! Jak daleko lepsza jest twoja miłość
od wina, a woń twoich olejków od wszystkich innych
wonności! 11 Z twoich warg ocieka miód [jak] z plastrów,
[moja] oblubienico! Miód i mleko pod twoim językiem,
a woń twoich szat jest jak woń Libanu. 12 [Jesteś]
zamkniętym ogrodem, moja siostro, [moja] oblubienico;
źródłem zamkniętym, zdrojem zapieczętowanym. 13
Twoje pędy to sad [drzew] granatu z wybornym owocem
cyprysu i nardu; 14 Nard i szafran, tatarak i cynamon,
ze wszelkimi drzewami, kadzidło, mirra i aloes, ze
wszelkimi wybornymi wonnościami. 15 Źródło ogrodów,
zdrój żywych wód, które płyną z Libanu! 16 Powstań,
wietrze północny, i przyjdź, wietrze z południa, powiej
przez mój ogród, by się rozpłynęły jego wonności.
Niech przyjdzie mój umiłowany do swego ogrodu i
niech je swoje rozkoszne owoce.

5 Wszedłem do mojego ogrodu, moja siostro,
[moja] oblubienico. Zbierałem moją mirrę z moimi
wonnościami; zjadłem mój plaster z moim miodem, piję
moje wino z moim mlekiem. Jedzcie, przyjaciele, pijcie,
a pijcie obficie, moi mili. 2 Ja śpię, ale moje serce
czuwa. [Oto] głos mego umiłowanego, który puka i
[mówi]: Otwórz mi, moja siostro, moja umiłowana, moja
gołębico, moja nieskalana. Moja głowa bowiem jest
pełna rosy, moje kędziory – kropli nocy. 3 Zdjęłam
już swoją suknię, jakże mam ją wkładać? Umyłam
swoje nogi, jakże mam je pobrudzić? 4 Mój umiłowany
wsunął swoją rękę przez otwór, a moje wnętrze
poruszyło się we mnie. 5 Wstałam, aby otworzyć
mojemu umiłowanemu, a oto z moich rąk kapała
mirra, z moich palców mirra spływała na uchwyt
zasuwy. 6 Otworzyłam mojemu umiłowanemu, lecz mój
umiłowany [już] odszedł i zniknął. Moja dusza zasłabła
na jego głos. Szukałam go, ale nie znalazłam, wołałam
go, ale mi nie odpowiedział. 7 Znaleźli mnie strażnicy,
którzy obchodzili miasto; pobili mnie i zranili, strażnicy
murów zabrali mi zasłonę. 8 Zaklinam was, córki
Jerozolimy: Jeśli znajdziecie mojego umiłowanego, to
powiedzcie mu, że jestem chora z miłości. 9 Czym
przewyższa twój umiłowany [innych] umiłowanych, o
najpiękniejsza wśród kobiet? Czym przewyższa twój
umiłowany [innych] umiłowanych, że tak nas zaklinasz?
10 Mój umiłowany jest biały i rumiany, i najznakomitszy
spośród dziesięciu tysięcy. 11 Jego głowa jest [jak]
najczystsze złoto; jego kędziory faliste, czarne jak kruk.
12 Jego oczy są jak gołębice nad strumieniami wody,
[jakby] umyte w mleku, osadzone w swej oprawie. 13
Jego policzki jak grządka wonności, [jak] pachnące
kwiatki; jego wargi jak lilie ociekające wyborną mirrą.
14 Jego ręce [jak] złote pierścienie wysadzone berylem;
jego tors [jak] jasna kość słoniowa pokryta szafirem.
15 Jego nogi [jak] słupy z marmuru, postawione na
szczerozłotych podstawkach; jego oblicze [jak] Liban,
wyborne jak cedry. 16 Jego usta przesłodkie i jest on
cały przepiękny. Taki jest mój umiłowany i taki jest mój
przyjaciel, córki Jerozolimy.

6 Dokąd poszedł twój umiłowany, o najpiękniejsza
wśród kobiet? Dokąd się zwrócił twój umiłowany,
abyśmy szukali go wraz z tobą? 2 Mój umiłowany
zstąpił do swojego ogrodu między grządki wonności,
aby paść w ogrodach i zbierać lilie. 3 Ja należę do
mego umiłowanego, a mój umiłowany [należy] do mnie;
pasie on wśród lilii. 4 Piękna jesteś, moja umiłowana,
jak Tirsa; urodziwa jak Jerozolima; groźna jak wojsko
[z] chorągwiami. 5 Odwróć ode mnie swoje oczy, gdyż
one mnie urzekają. Twoje włosy są jak stado kóz, które
schodzą z Gileadu. 6 Twoje zęby są jak stado owiec,
które wychodzą z kąpieli, wszystkie mają bliźnięta, a
nie ma żadnej niepłodnej wśród nich. 7 Twoje skronie
między twoimi kędziorkami są jak połówki granatu. 8
Sześćdziesiąt jest królowych i osiemdziesiąt nałożnic,
a dziewic bez liku. 9 [Lecz] moja gołębica, moja
nieskalana, jest jedna; jedynaczka u swojej matki, bez
skazy u swojej rodzicielki. Widziały ją córki i nazwały ją
błogosławioną, także królowe i nałożnice, i chwaliły ją,
[mówiąc]: 10 Kim jest ta, która pokazuje się jak zorza
poranna, piękna jak księżyc, czysta jak słońce, groźna
jak uszykowane wojsko z chorągwiami? 11 Zeszłam
do ogrodu orzechów, aby patrzeć na owoce [rosnące]
w dolinach, by zobaczyć, czy winorośl kwitnie i czy
granaty wypuszczają pączki. 12 Nim się zorientowałam,
moja dusza wsadziła mnie jakby w rydwany książąt
mego ludu. 13 Zawróć, zawróć, Szulamitko; zawróć,
zawróć, abyśmy mogli na ciebie patrzeć. Cóż widzicie
w Szulamitce? [Widzimy] jakby oddziały wojenne.

7 Jak piękne są twoje nogi w sandałach, córko
książęca! Linia twoich bioder jest jak klejnot, jak
dzieło rąk rzemieślnika. 2 Twój pępek jest [jak] okrągła
czasza, której nie brakuje napoju. Twój brzuch jest

[jak] stóg pszenicy okolony liliami. 3 Twoje piersi
są jak dwoje sarniąt, bliźniąt. 4 Twoja szyja jest jak
wieża z kości słoniowej; twoje oczy jak sadzawki
Cheszbonu przy bramie Bat-Rabbim; twój nos jak
wieża Libanu zwrócona w stronę Damaszku. 5 Twoja
głowa na tobie jak Karmel, a włosy twojej głowy jak
purpura. Król [na twój widok] jest [jakby] przywiązany
w [swoich] krużgankach. 6 Jakże piękna jesteś i jak
miła, o miłości przerozkoszna! 7 Twój wzrost jest
podobny do palmy, a twoje piersi do kiści [winogron].
8 Powiedziałem: Wejdę na palmę i uchwycę się jej
gałęzi. Niech twoje piersi będą jak kiście winorośli, a
woń twojego oddechu jak [zapach] jabłek; 9 Twoje usta
jak wyborne wino, które mile spływa po podniebieniu
i sprawia, że wargi śpiących mówią. 10 Ja [należę]
do mojego umiłowanego i do mnie [zwraca się] jego
pożądanie. 11 Chodź, mój umiłowany, wyjdźmy w pole
[i] przenocujemy we wsiach. 12 Rankiem wstaniemy [i
pójdziemy] do winnic, zobaczymy, czy kwitnie winorośl,
czy otworzyły się już pączki, czy już kwitną granaty.
Tam cię obdarzę swoją miłością. 13 Mandragory wydają
[swoją] woń, a przed naszymi drzwiami są wszelkie
wyborne owoce, nowe i stare, które przechowałam dla
ciebie, mój umiłowany.

8 O gdybyś był dla mnie jak brat, który ssał piersi
mojej matki! Wtedy spotykałabym cię na dworze,
całowałabym cię, a nie byłabym wzgardzona. 2
Powiodłabym cię i wprowadziła do domu swojej matki,
gdzie byś mnie uczył. A ja dałabym ci do picia wino
korzenne, moszcz ze swoich granatów. 3 Jego lewa
ręka byłaby pod moją głową, a prawa ręka objęłaby
mnie. 4 Zaklinam was, córki Jerozolimy: Nie budźcie
mego umiłowanego ani nie przerywajcie [jego snu],
dopóki on nie zechce. 5 Kim jest ta, która wyłania się z
pustyni, wsparta na swym umiłowanym? Pod jabłonią
cię wzbudziłam. Tam cię urodziła twoja matka, tam cię
urodziła twoja rodzicielka. 6 Przyłóż mnie do swego
serca jak pieczęć, jak pieczęć na swoim ramieniu.
Miłość bowiem jest silna jak śmierć, zawiść twarda jak
grób. Jej żar [jak] żar ognia i [jak] żarliwy płomień. **(Sheol
h7585)** 7 Wielkie wody nie zdołają zagasić miłości ani
rzeki jej zatopić. Choćby ktoś oddał cały majątek swego
domu za taką miłość, byłby z pewnością wzgardzony.
8 Mamy małą siostrę, która jeszcze nie ma piersi.
Cóż uczynimy z naszą siostrą w dniu, w którym
będą o nią zabiegać? 9 Jeśli jest murem, zbudujemy
na niej srebrny pałac; a jeśli drzwiami, oprawimy ją
deskami z cedru. 10 Ja [jestem] murem, a moje piersi
jak wieże. Odtąd byłam w jego oczach jak ta, która
znalazła pokój. 11 Salomon miał winnicę w Baal-
Hamon, [którą] najął stróżom; każdy miał przynosić
za jej owoc tysiąc srebrników. 12 Ale moja winnica,
którą mam, [jest] przede mną. Miej ty sobie tysiąc
srebrników, Salomonie, a dwieście [niech wezmą] ci,
którzy strzegą jej owocu. 13 O ty, która mieszkasz w
ogrodach, przyjaciele słuchają twego głosu; daj mi
go usłyszeć. 14 Pospiesz się, mój umiłowany, i bądź
podobny do sarny albo młodego jelenia na górach
wonności.

Izajasza

1 Widzenie Izajasza, syna Amosa, dotyczące Judy
i Jerozolimy, które miał za dni Uzjasza, Jotama,
Achaza i Ezechiasza – królów Judy. 2 Słuchajcie,
niebiosa, a ty, ziemio, nakłoń ucha. PAN bowiem
przemówił: Wychowałem i wywyższyłem synów, ale
oni zbuntowali się przeciw mnie. 3 Wół zna swojego
gospodarza i osioł żłób swego pana, [lecz] Izrael [mnie]
nie zna, mój lud się nie zastanawia. 4 Biada narodowi
grzesznemu, ludowi obciążonemu nieprawością,
potomstwu złoczyńców, synom powodującym zepsucie!
Opuścili PANA, pobudzili do gniewu Świętego Izraela,
odwrócili się od niego. 5 Po co was jeszcze bić,
skoro mnożycie przestępstwa? Cała głowa chora, całe
serce omdlałe. 6 Od stopy aż do głowy nie ma w
nim nic zdrowego; same rany i sińce, i gnijące rany;
nieopatrzone ani nieprzewiązane, ani niezmiękczone
olejkiem. 7 Wasza ziemia [jest] spustoszona, wasze
miasta – spalone ogniem. Waszą ziemię pożerają na
waszych oczach cudzoziemcy i pustoszą, jak [to] zwykli
[czynić] obcy. 8 I córka Syjonu została jak szałas w
winnicy, jak budka w ogrodzie ogórkowym, jak miasto
oblężone. 9 Gdyby PAN zastępów nie zostawił nam
malutkiej resztki, bylibyśmy jak Sodoma, stalibyśmy
się podobni do Gomory. 10 Słuchajcie słowa PANA,
przywódcy Sodomy! Nakłońcie ucha ku prawu naszego
Boga, ludzie Gomory! 11 Co mi po mnóstwie waszych
ofiar? – mówi PAN. Jestem syty całopaleń baranów i
tłuszczu tuczonych zwierząt; nie pragnę krwi cielców,
jagniąt i kozłów. 12 Gdy przychodzicie, by stanąć
przede mną, kto od waszych rąk żądał tego, abyście
deptali po moich dziedzińcach? 13 Nie składajcie już
więcej daremnych ofiar. Kadzidło wzbudza we mnie
odrazę; nowiów i szabatów, zgromadzeń nie mogę
[znieść] – bo to nieprawość, ani uroczystości. 14
Waszych nowiów i świąt nienawidzi moja dusza. Stały
się dla mnie ciężarem; znużyło mnie ich znoszenie.
15 Gdy wyciągniecie swoje ręce, skryję swoje oczy
przed wami. A gdy będziecie mnożyć modlitwy, nie
wysłucham, [gdyż] wasze ręce są pełne krwi. 16
Obmyjcie się i oczyśćcie; usuńcie sprzed moich oczu zło
waszych uczynków; przestańcie źle czynić. 17 Uczcie
się czynić dobrze; szukajcie tego, co sprawiedliwe,
wspomagajcie uciśnionego, brońcie sieroty, wstawiajcie
się za wdową. 18 Chodźcie teraz, a rozsądźmy, mówi
PAN: Choćby wasze grzechy były jak szkarłat, jak
śnieg wybieleją; choćby były czerwone jak karmazyn,
staną się [białe] jak wełna. 19 Jeśli będziecie ulegli i
posłuszni, będziecie zażywali dóbr ziemi. 20 Lecz jeśli
będziecie nieposłuszni i uparci, miecz was pożre. Tak
bowiem wyrzekły usta PANA. 21 Jakże to wierne miasto
stało się nierządnicą! Niegdyś pełne sądu; mieszkała
w nim sprawiedliwość, lecz teraz – mordercy. 22 Twoje
srebro zamieniło się w żużel, twoje wino zmieszane z
wodą. 23 Twoi książęta są buntownikami i wspólnikami
złodziei. Każdy z nich kocha dary, goni za nagrodą;
sierocie nie wymierzają sprawiedliwości, a sprawa
wdowy do nich nie dociera. 24 Dlatego mówi Pan, PAN
zastępów, Mocarz Izraela: Biada! Ulżę sobie od swoich
przeciwników i zemszczę się na moich wrogach. 25
I zwrócę moją rękę przeciwko tobie, wypalę twój
żużel i usunę całą twoją cynę. 26 I przywrócę twoich
sędziów, tak jak dawniej, i twoich doradców, jak na
początku. Potem nazwą cię Miastem Sprawiedliwości,
Miastem Wiernym. 27 Syjon zostanie odkupiony przez
sąd, a jego nawróceni – przez sprawiedliwość. 28
Ale przestępcy i grzesznicy będą razem starci, a ci,
którzy opuścili PANA, zginą. 29 Będziecie bowiem
zawstydzeni z powodu dębów, których pożądaliście,
i zarumienicie się z powodu ogrodów, które [sobie]
wybraliście. 30 Staniecie się bowiem jak dąb, którego
liście zwiędły, i jak ogród, w którym nie ma wody. 31 I
mocarz będzie jak paździerz, a ten, który go uczynił –
jak iskra; i zapłoną obaj razem, a nie będzie nikogo,
kto by [ich] ugasił.

2 Słowo, które widział Izajasz, syn Amosa, dotyczące
Judy i Jerozolimy. 2 Stanie się w dniach
ostatecznych, że góra domu PANA będzie utwierdzona
na szczycie gór i wywyższona ponad pagórki; i
wszystkie narody popłyną do niej. 3 I pójdzie wiele
ludów, i powie: Chodźcie, wstąpmy na górę PANA,
do domu Boga Jakuba; on będzie nas uczył swoich
dróg, a my będziemy kroczyli jego ścieżkami. Z Syjonu
bowiem wyjdzie prawo, a słowo PANA z Jerozolimy. 4
On będzie sądził wśród narodów i karcił wielu ludzi. I
przekują swe miecze na lemiesze, a swoje włócznie
na sierpy. Naród przeciw narodowi nie podniesie już
miecza i nie będą się już ćwiczyć do wojny. 5 Domu
Jakuba, chodźcie, postępujmy w światłości PANA. 6
Ale ty opuściłeś swój lud, dom Jakuba, gdyż pełen
jest [obrzydliwości] wschodu i [są oni] wróżbitami jak
Filistyni, a kochają się w cudzych synach. 7 Ich ziemia
jest pełna srebra i złota i nie ma końca ich skarbom. Ich
ziemia jest pełna koni i nie ma końca ich rydwanom.
8 Ich ziemia jest pełna bożków, [oni] oddają pokłon
dziełom własnych rąk, które wykonały ich palce. 9
Kłania się [przed nimi] prosty człowiek, poniża się też
wielki; nie przebaczaj im. 10 Wejdź w skałę i ukryj się
w prochu ze strachu przed PANEM i przed chwałą
jego majestatu. 11 Wyniosłe oczy człowieka ukorzą
się, ludzka pycha będzie poniżona, a sam tylko PAN
zostanie wywyższony w tym dniu. 12 [Przyjdzie] bowiem

dzień PANA zastępów przeciwko każdemu pysznemu i
wyniosłemu, i przeciwko każdemu wywyższonemu, a
[każdy] zostanie poniżony; 13 Przeciwko wszystkim
cedrom Libanu, które są wysokie a wyniosłe, i przeciwko
wszystkim dębom Baszanu; 14 Przeciwko wszystkim
wysokim górom i przeciwko wszystkim wyniosłym
pagórkom; 15 Przeciwko każdej wysokiej wieży i
przeciwko każdemu murowi obronnemu; 16 Przeciwko
wszystkim okrętom Tarszisz i przeciwko wszelkiemu
pięknemu malarstwu. 17 I wyniosłość człowieka będzie
ugięta i pycha ludzka będzie poniżona, a sam tylko
PAN zostanie wywyższony w tym dniu. 18 A bożki
zniszczy doszczętnie. 19 Wtedy wejdą do jaskiń
skalnych i do jam podziemnych ze strachu przed
PANEM i przed chwałą jego majestatu, gdy powstanie,
by przerazić ziemię. 20 W tym dniu człowiek wrzuci
kretom i nietoperzom swoje bożki srebrne i złote,
które uczynił, aby oddawać im pokłon; 21 I wejdzie w
szczeliny skalne i na szczyty opok ze strachu przed
PANEM i przed chwałą jego majestatu, gdy powstanie,
aby przerazić ziemię. 22 Przestańcie [polegać] na
człowieku, którego tchnienie [jest] w jego nozdrzach.
Za co bowiem ma być uznany?

3 Oto bowiem Pan, PAN zastępów, odbierze
Jerozolimie i Judzie podporę i laskę, wszelką
podporę w chlebie i wszelką podporę w wodzie. 2
Mocarza i męża walecznego, sędziego i proroka,
mędrca i starca; 3 Dowódcę pięćdziesiątki i dostojnika,
doradcę, wybitnego rzemieślnika i krasomówcę. 4
Książętami ustanowię chłopców, dzieci będą panować
nad nimi. 5 Ludzie będą gnębić jeden drugiego,
każdy swego bliźniego. Dziecko powstanie przeciwko
starcowi, a podły przeciwko dostojnikowi. 6 Gdy
człowiek uchwyci się swego brata z domu swego
ojca i [powie]: Masz ubranie, bądź naszym wodzem,
niech te ruiny będą pod twoją ręką; 7 Ten przysięgnie
w tym dniu, mówiąc: Nie będę opatrywał [tych ran];
w moim domu bowiem nie ma chleba ani ubrania;
nie czyńcie mnie wodzem ludu. 8 Bo Jerozolima
upada, a Juda się wali, gdyż ich język i czyny są
przeciwko PANU, aby pobudzić do gniewu oczy jego
majestatu. 9 Wyraz ich twarzy świadczy przeciwko
nim; jak Sodoma ogłaszają swój grzech, nie kryją [go].
Biada ich duszy! Gdyż sami na siebie sprowadzają
zło. 10 Powiedzcie sprawiedliwemu, że będzie mu
dobrze, bo będzie spożywać owoc swoich rąk. 11
Biada niegodziwemu! Będzie mu źle, odpłacą [mu]
bowiem według [czynów] jego rąk. 12 Ciemięzcami
mego ludu są dzieci i kobiety nim rządzą. O ludu mój!
Twoi wodzowie cię zwodzą i niszczą drogę twoich
ścieżek. 13 PAN powstał, aby się rozprawić, stoi, aby
sądzić lud. 14 PAN stawi na sąd starszych swego ludu
i ich książąt: Wy spustoszyliście [moją] winnicę, w
waszych domach znajduje się łup ubogich. 15 Po co
miażdżycie mój lud i uciskacie oblicza ubogich? – mówi
Pan BÓG zastępów. 16 PAN powiedział: Ponieważ
wynoszą się córki Syjonu i chodzą z wyciągniętą szyją,
uwodzą oczami, a chodząc, drepczą i pobrzękują
swoimi nogami; 17 Dlatego Pan ogoli wierzch głowy
córek Syjonu i PAN obnaży ich nagość. 18 W tym
dniu Pan odejmie ozdobne brzękadła [od ich stóp], ich
czepce i księżyce; 19 Łańcuszki, bransolety i welony; 20
Czapeczki, ozdoby u nóg, opaski, naszyjniki i kolczyki;
21 Pierścionki i wisiorki na czołach; 22 Odświętne
szaty, płaszcze, szale i torebki; 23 Zwierciadełka,
bisior, turbany i narzutki. 24 I wtedy zamiast wonności
będzie smród, zamiast pasa będzie rozdarcie, zamiast
upiętych włosów będzie łysina, zamiast szerokiej szaty
będzie przepasanie worem i zamiast piękna będzie
oparzenie. 25 Twoi mężczyźni polegną od miecza i
twoi mocarze – na wojnie. 26 Jej bramy zasmucą się i
zapłaczą, a [ona], spustoszona, usiądzie na ziemi.

4 W tym dniu siedem kobiet uchwyci się jednego
mężczyzny, mówiąc: Będziemy jadły swój chleb i
ubierały się we własne ubranie, tylko niech zwiemy się
twoim imieniem, odejmij od nas hańbę. 2 W ten dzień
latorośl PANA będzie piękna i chwalebna, a owoc ziemi
wyborny i wspaniały dla ocalałych spośród Izraela.
3 I stanie się tak, że ten, kto zostanie na Syjonie,
i ten, kto pozostanie w Jerozolimie, będą nazwani
świętymi – każdy, kto jest zapisany wśród żywych w
Jerozolimie; 4 Gdy PAN obmyje brud córek Syjonu
i oczyści duchem sądu i duchem wypalenia krew
Jerozolimy z jej wnętrza. 5 I PAN stworzy nad każdym
miejscem zamieszkania góry Syjon i nad każdym jej
zgromadzeniem obłok i dym za dnia, a blask płonącego
ognia w nocy. Nad całą chwałą bowiem będzie osłona.
6 I będzie namiot, by za dnia [dawać] cień w upale; na
schronienie i ukrycie przed burzą i deszczem.

5 Zaśpiewam teraz mojemu umiłowanemu pieśń mego
ukochanego o jego winnicy. Mój umiłowany ma
winnicę na urodzajnym pagórku. 2 Ogrodził ją, oczyścił
z kamieni, zasadził szlachetną winorośl, zbudował
pośrodku niej wieżę i sporządził w niej tłocznię. I
oczekiwał, że wyda winogrona, ale [ona] wydała dzikie
winogrona. 3 Teraz więc, mieszkańcy Jerozolimy i
mężczyźni Judy, rozsądźcie, proszę, między mną a
moją winnicą. 4 Co jeszcze należało uczynić dla mojej
winnicy, czego dla niej nie uczyniłem? Dlaczego gdy
oczekiwałem, że wyda winogrona, wydała ona dzikie
winogrona? 5 Oto oznajmię wam, co uczynię dla mojej
winnicy: rozbiorę jej płot i będzie spustoszona, zniszczę
jej ogrodzenie i będzie zdeptana. 6 I uczynię z niej

pustkowie. Nie będzie przycinana ani okopywana, ale
porośnie cierniem i ostem; chmurom także nakażę,
aby nie spuszczały na nią deszczu. 7 Otóż winnicą
PANA zastępów jest dom Izraela, a lud Judy jego
rozkosznym szczepem. Oczekiwał sądu, a oto ucisk;
[oczekiwał] sprawiedliwości, a oto krzyk. 8 Biada tym,
którzy przyłączają dom do domu i pole dodają do
pola, tak że nie ma już wolnego miejsca, tak jakby
mieli sami mieszkać na ziemi! 9 Do moich uszu mówił
PAN zastępów: Zaprawdę wiele domów spustoszeje,
a wielkie i piękne [domy] będą bez mieszkańca. 10
Do tego dziesięć morgów winnicy wyda jeden bat,
a [jeden] chomer ziarna wyda jedną efę. 11 Biada
tym, którzy od wczesnego ranka wstają, by gonić
za mocnym trunkiem, a tak trwają do wieczora, [aż]
wino ich rozpala! 12 Na ich biesiadach [jest] harfa,
lutnia, bęben, flet i wino. Lecz sprawy PANA nic ich
nie obchodzą ani nie zważają na dzieła jego rąk. 13
Mój lud pójdzie więc w niewolę, bo nie ma poznania,
a jego dostojnicy [będą] głodni i jego pospólstwo
wyschnie z pragnienia. 14 Dlatego piekło rozszerzyło
swą gardziel, rozwarło swoją paszczę bez miary. I do
niego zstąpi jego szlachta i pospólstwo, jego zgiełk i
weselący się. (Sheol h7585) 15 W ten sposób zostanie
upokorzony [prosty] człowiek, wielki człowiek [zostanie]
poniżony i oczy wyniosłych zostaną poniżone. 16 Ale
PAN zastępów będzie wywyższony przez [swój] sąd, a
Święty Bóg okaże się święty w sprawiedliwości. 17
Baranki będą się paść według swego zwyczaju, a obcy
pożywią się na opuszczonych polach bogaczy. 18 Biada
tym, którzy ciągną nieprawość sznurami marności,
a grzech – jakby powrozem wozu! 19 Tym, którzy
mówią: Niech się pospieszy i niech przyspieszy swoje
dzieło, abyśmy je widzieli, niech się przybliży i przyjdzie
zamysł Świętego Izraela, abyśmy go poznali. 20
Biada tym, którzy zło nazywają dobrem, a dobro złem;
którzy ciemność uważają za światłość, a światłość za
ciemność; którzy gorycz uważają za słodycz, a słodycz
za gorycz! 21 Biada tym, którzy we własnych oczach
uchodzą za mądrych i uważają się za roztropnych!
22 Biada tym, którzy są mocni w piciu wina i dzielni
w mieszaniu mocnego napoju! 23 Tym, którzy za
podarek usprawiedliwiają niegodziwego, a odejmują
sprawiedliwym ich sprawiedliwość! 24 Dlatego jak
ogień pożera ściernisko i jak płomień trawi plewy,
[tak] ich korzeń będzie jak zgnilizna, a ich kwiat ku
górze uleci jak proch. Odrzucili bowiem prawo PANA
zastępów i wzgardzili słowem Świętego Izraela. 25
Zapłonął więc gniew PANA na jego lud, wyciągnął na
niego swą rękę i uderzył go, aż góry zadrżały i trupy
leżały jak gnój [rozrzucony] po ulicach. Mimo tego
wszystkiego jego gniew nie ustał, ale jego ręka jest
jeszcze wyciągnięta. 26 I wzniesie on sztandar dla
narodów z daleka, i zaświszcze na nie z krańców ziemi,
a oto śpiesznie i prędko przybędą. 27 Nie [będzie]
wśród nich ani spracowanego, ani potykającego; nie
będzie drzemiącego ani śpiącego, nikomu nie rozluźni
się pas na biodrach ani nie pęknie rzemyk u sandałów.
28 Ich strzały są ostre i wszystkie ich łuki napięte;
kopyta ich koni są jak krzemień, a ich koła jak wicher.
29 Ich ryk jak ryk lwicy, będą ryczeć jak lwiątka. Będą
zgrzytać i porywać łup, [z którym] uciekną i nikt im tego
nie wyrwie. 30 W tym dniu będą ryczeć na nich jak
szum morza. Gdy spojrzy się na ziemię, oto ciemność
i ucisk, a na niebie przyćmi się światło.

6 W roku, w którym umarł król Uzjasz, widziałem
Pana siedzącego na wysokim i wyniosłym tronie,
a tren jego szaty wypełnił świątynię. 2 Serafiny stały
ponad nim, a każdy z nich miał po sześć skrzydeł:
dwoma zakrywał swoją twarz, dwoma przykrywał swoje
nogi, a dwoma latał. 3 I wołał jeden do drugiego:
Święty, święty, święty, PAN zastępów. Cała ziemia
jest pełna jego chwały. 4 I filary drzwi poruszyły się
od głosu wołającego, a dom napełnił się dymem. 5 I
powiedziałem: Biada mi! Już zginąłem; jestem bowiem
człowiekiem o nieczystych wargach i mieszkam wśród
ludu o nieczystych wargach, a moje oczy widziały
Króla, PANA zastępów. 6 Wówczas przyleciał do
mnie jeden z serafinów, mając w ręku rozżarzony
węgiel, który wziął kleszczami z ołtarza; 7 I dotknął
[nim] moich ust, i powiedział: Oto ten [węgiel] dotknął
twoich warg; twoja nieprawość jest usunięta, a twój
grzech zgładzony. 8 Potem usłyszałem głos Pana
mówiącego: Kogo poślę i kto nam pójdzie? Wtedy
odpowiedziałem: Oto jestem, poślij mnie. 9 A on
powiedział: Idź i powiedz temu ludowi: Słuchajcie
uważnie, ale nie rozumiejcie, patrzcie uważnie, ale
nie poznawajcie. 10 Zatwardź serce tego ludu, uczyń
jego uszy ciężkimi [do słuchania] i zaślep jego oczy,
aby nie widział swoimi oczami, nie słyszał swoimi
uszami i nie zrozumiał swoim sercem, aby nie nawrócił
się i nie był uzdrowiony. 11 Wtedy zapytałem: Jak
długo, Panie? A on odpowiedział: Aż miasta zostaną
spustoszone i bez mieszkańca, domy bez ludzi, a
ziemia zostanie doszczętnie spustoszona; 12 Aż PAN
zapędzi ludzi daleko i będzie wielkie spustoszenie
pośród ziemi. 13 Lecz zostanie w niej dziesiąta część,
która powróci i ulegnie zniszczeniu. A jak po ścięciu
terebintu lub dębu zostaje pień, [tak] samo będzie ze
świętym potomstwem.

7 Za czasów Achaza, syna Jotama, syna Uzjasza,
króla Judy, wyruszył Resin, król Syrii, wraz z
Pekachem, synem Remaliasza, królem Izraela, przeciw

Jerozolimie, aby z nią walczyć, lecz nie mógł jej
zdobyć. 2 I doniesiono domowi Dawida: Syria zmówiła
się z Efraimem. Wtedy zadrżało jego serce i serce jego
ludu, jak drżą od wiatru drzewa w lesie. 3 Wtedy PAN
powiedział do Izajasza: Wyjdź teraz naprzeciw Achaza,
ty i Szear-Jaszub, twój syn, na koniec kanału górnej
sadzawki przy drodze pola folusznika; 4 I powiedz mu:
Uważaj i bądź spokojny; nie bój się i niech twoje serce
nie lęka się z powodu dwóch niedopałków dymiących
głowni, z powodu zapalczywego gniewu Resina z
Syrią oraz syna Remaliasza. 5 A ponieważ Syria,
Efraim i syn Remaliasza uknuli przeciwko tobie zło,
mówiąc: 6 Wyruszmy przeciw Judzie i nastraszmy
ją, zróbmy sobie w niej wyłom i ustanówmy w niej
królem syna Tabeela; 7 Tak mówi Pan BÓG: Nie stanie
się to i nie dojdzie do tego. 8 Głową Syrii bowiem
[jest] Damaszek, a głową Damaszku Resin; a po
sześćdziesięciu pięciu latach Efraim będzie tak rozbity,
że [już] nie będzie ludem. 9 A głową Efraima [jest]
Samaria, głową zaś Samarii – syn Remaliasza. Jeśli
nie uwierzycie, na pewno się nie ostoicie. 10 Ponadto
PAN powiedział do Achaza: 11 Proś dla siebie o znak
od PANA, twego Boga, czy to z głębin, czy wysoko w
górze. (Sheol h7585) 12 Wtedy Achaz odpowiedział: Nie
będę prosił PANA ani wystawiał go na próbę. 13 A on
powiedział: Posłuchaj teraz, domu Dawida! Czy mało
wam naprzykrzać się ludziom, że naprzykrzacie się
także mojemu Bogu? 14 Dlatego sam Pan da wam
znak. Oto dziewica pocznie i urodzi syna, i nazwie
go Emmanuel. 15 Będzie on jadł masło i miód, aż
będzie umiał odrzucać zło, a wybierać dobro. 16
Zanim bowiem to dziecko będzie umiało odrzucać zło i
wybierać dobro, ziemia, którą się brzydzisz, zostanie
opuszczona przez dwóch swoich królów. 17 PAN
sprowadzi na ciebie, na twój lud i na dom twego ojca
dni, jakich nie było od dnia, w którym Efraim odstąpił
od Judy – za sprawą króla Asyrii. 18 I stanie się w
tym dniu, że PAN zaświszcze na muchy, które są na
krańcach rzek Egiptu, i na pszczoły, które są w ziemi
Asyrii. 19 I przybędą, i wszystkie obsiądą puste doliny i
rozpadliny skalne, wszelkie krzaki kolczaste i wszelkie
krzewy. 20 W tym dniu Pan ogoli wynajętą brzytwą –
tymi, którzy są za rzeką, [czyli] królem Asyrii – głowę i
włosy na nogach, także i brodę obetnie. 21 I stanie
się w tym dniu, że człowiek będzie hodował jedną
krowę i dwie owce. 22 A dzięki obfitemu udojowi mleka
będzie jadł masło. Każdy bowiem, kto pozostanie w
ziemi, będzie jadł masło i miód. 23 Stanie się też w tym
dniu, że każde miejsce, gdzie rosło tysiąc winorośli
wartości tysiąca srebrników, zarośnie ostem i cierniem.
24 Wtedy ze strzałami i z łukiem będą tam chodzić,
bo cała ziemia zarośnie ostem i cierniem. 25 A na
wszystkie góry, które uprawiano motyką, nie dojdzie
strach przed ostem i cierniem. Ale będą [przeznaczone]
na pastwisko dla wołów i do deptania przez trzodę.

8 I PAN powiedział do mnie: Weź sobie wielką
księgę i napisz w niej ludzkim pismem:
Maherszalalchaszbaz. 2 Wziąłem sobie wtedy za
wiernych świadków Uriasza, kapłana, i Zachariasza,
syna Jeberechiasza. 3 Potem zbliżyłem się do prorokini,
a ona poczęła i urodziła syna. I PAN powiedział
do mnie: Nazwij go: Maherszalalchaszbaz. 4 Zanim
bowiem to dziecko nauczy się wołać: Mój ojcze i
moja matko, bogactwa Damaszku i łupy Samarii
zostaną wywiezione przed króla Asyrii. 5 Ponadto PAN
powiedział do mnie: 6 Ponieważ ten lud wzgardził
wodami Siloe, które płyną łagodnie, a chlubi się
Resinem i synem Remaliasza; 7 Oto Pan sprowadzi na
niego wody rzeki, gwałtowne i obfite – króla Asyrii i całą
jego chwałę. Wystąpi ze wszystkich swoich strumieni i
wyleje ze wszystkich swoich brzegów. 8 Wedrze się
do Judy, zaleje i rozejdzie się, aż dosięgnie szyi; a
jego rozpostarte skrzydła napełnią szerokość twojej
ziemi, Emmanuelu! 9 Zbierajcie się, ludy, a zostaniecie
zgniecione, nakłońcie ucha, wszyscy z dalekich ziem:
Przepaszcie się, a zostaniecie zmiażdżeni; przepaszcie
się, a zostaniecie zmiażdżeni. 10 Obmyślajcie plan, a
będzie udaremniony; wypowiedzcie słowo, a nie ostoi
się, bo Bóg jest z nami. 11 Tak bowiem PAN powiedział
do mnie, gdy chwycił mnie za rękę, i przestrzegł mnie,
abym nie kroczył drogą tego ludu: 12 Nie mówcie:
sprzysiężenie, kiedy ten lud mówi: sprzysiężenie; nie
bójcie się tego, czego on się boi, ani się nie lękajcie. 13
PANA zastępów – jego uświęcajcie; [niech] on [będzie]
waszą bojaźnią i on waszą trwogą. 14 On będzie
[dla was] świątynią, ale kamieniem potknięcia i skałą
zgorszenia dla obu domów Izraela, pułapką i sidłem
dla mieszkańców Jerozolimy. 15 I wielu z nich się
potknie, upadnie i rozbije, będą usidleni i pojmani. 16
Zawiąż to świadectwo, zapieczętuj prawo wśród moich
uczniów. 17 I będę czekał na PANA, który ukrył swoje
oblicze przed domem Jakuba, i będę go oczekiwać. 18
Oto ja i dzieci, które PAN mi dał, jesteśmy znakami i
cudami w Izraelu od PANA zastępów, który mieszka
na górze Syjon. 19 A gdy będą wam mówić: Radźcie
się czarowników i wróżbitów, którzy szepcą i mruczą,
[powiedzcie]: [Czyż] lud nie powinien [radzić się] swego
Boga? [Czy ma się radzić] umarłych w sprawie żywych?
20 Do prawa i do świadectwa! Jeśli nie będą mówić
według tego słowa, to w nim nie ma żadnej światłości.
21 A będą się tułali [po ziemi], uciskani i wygłodzeni;
a cierpiąc głód, będą się złościć i złorzeczyć swemu
królowi oraz swemu Bogu, spoglądając ku górze. 22

I spojrzą na ziemię, a oto ucisk i ciemność, mrok i
cierpienie, i będą zapędzeni w ciemności.

9 Mrok jednak nie będzie taki, jak [był] w czasie
jej ucisku, gdy [Bóg] dotknął ziemię Zebulona i
ziemię Neftalego, ani [jak] potem, [gdy] trapił ją przy
drodze morskiej za Jordanem, w Galilei pogan. **2**
Lud, który chodził w ciemności, ujrzał wielką światłość,
a mieszkającym w ziemi cienia śmierci zajaśniała
światłość. **3** Rozmnożyłeś ten naród, ale nie zwiększyłeś
radości. Będą się jednak radować przed tobą, jak się
radują w czasie żniwa, jak się radują przy podziale
łupów; **4** Gdyż złamałeś jarzmo jego ciężaru i laskę jego
ramienia, pręt jego ciemięzcy, jak za dni Midianitów. **5**
Każdej bitwie wojowników towarzyszą trzask i szaty
zbroczone krwią, lecz tej – spalenie i ogień. **6** Dziecko
bowiem narodziło się nam, syn został nam dany. Na
jego ramieniu spocznie władza, a nazwą go imieniem:
Cudowny, Doradca, Bóg Mocny, Ojciec Wieczności,
Książę Pokoju; **7** A rozszerzeniu jego władzy i pokoju
nie będzie końca, [zasiądzie] na tronie Dawida i nad
jego królestwem, aż je ustanowi i utwierdzi sądem
i sprawiedliwością, odtąd i na wieki. Dokona tego
gorliwość PANA zastępów. **8** Pan posłał słowo do
Jakuba i spadło na Izraela. **9** Pozna je cały lud,
Efraim i mieszkańcy Samarii, którzy mówią w pysze i
wyniosłości serca: **10** Cegły rozsypały się, ale [my]
będziemy budować ciosanym kamieniem. Wycięto
sykomory, ale [my] zastąpimy [je] cedrami. **11** PAN
wywyższy wrogów Resina przeciwko niemu i zjednoczy
jego nieprzyjaciół; **12** Syryjczyków z przodu i Filistynów
z tyłu; i pożrą Izraela całą paszczą. Mimo tego
wszystkiego jego gniew nie ustał, ale jego ręka jest
jeszcze wyciągnięta. **13** Lud bowiem nie nawraca się
do tego, który go bije, ani nie szuka PANA zastępów;
14 Dlatego PAN odetnie Izraelowi głowę i ogon, gałąź
i sitowie, w jednym dniu. **15** Starzec i dostojnik – to
głowa, a prorok, który uczy kłamstwa – to ogon. **16**
Przywódcy tego ludu stali się bowiem zwodzicielami,
a ci, którym przewodzą, giną. **17** Dlatego Pan nie
ucieszy się z jego młodzieńców i nie zlituje się nad
jego sierotami i wdowami. Wszyscy bowiem są obłudni
i niegodziwi, a każde usta mówią sprośności. Mimo
tego wszystkiego jego gniew nie ustał, ale jego ręka
jest jeszcze wyciągnięta. **18** Niegodziwość bowiem
płonie jak ogień, pożre głogi i ciernie, potem zapali
się w gęstwinach lasu, skąd jak dym unoszą się. **19**
Od gniewu PANA zastępów zaćmi się ziemia, a ten
lud będzie jak strawa dla ognia. Nikt nie oszczędzi
swego brata. **20** A porwie, co [znajduje się] po prawej
stronie, ale nadal będzie głodny; zje, co z lewej, ale
nie nasyci się. Każdy z nich będzie pożerać ciało
swego ramienia; **21** Manasses – Efraima, a Efraim –
Manassesa, a obaj razem [będą] przeciwko Judzie.
Mimo tego wszystkiego jego gniew nie ustał, ale jego
ręka [jest] jeszcze wyciągnięta.

10 Biada tym, którzy wydają niesprawiedliwe
ustawy, i tym, którzy wypisują dekrety ucisku;
2 Aby odepchnąć ubogiego od sądu i pozbawić
sprawiedliwości ubogich mego ludu, aby wdowy stały
się ich łupem i aby mogli ograbiać sieroty. **3** A co
uczynicie w dniu nawiedzenia i spustoszenia, który
przyjdzie z daleka? Do kogo będziecie uciekać się o
pomoc? I gdzie zostawicie swoją chwałę? **4** Beze mnie
skulą się wśród więźniów, upadną wśród zabitych.
Mimo tego wszystkiego jego gniew nie ustał, ale jego
ręka jest jeszcze wyciągnięta. **5** Ach, Asyryjczyk, rózga
mego gniewu; w jego ręku jest kij mojego oburzenia.
6 Wyślę go przeciw obłudnemu narodowi, przeciw
ludowi mojego gniewu przykażę mu, aby zebrał łup
i zdobycz, aby zdeptał go, jak błoto na ulicach. **7**
Lecz on nie tak będzie mniemał i jego serce nie
będzie tak myślało, ponieważ w swoim sercu umyślił
wytracić i wytępić niemało narodów. **8** Mówi bowiem:
Czyż moi książęta nie są królami? **9** Czy Kalno nie
jest jak Karkemisz? Czy Chamat nie jest jak Arpad?
Czy Samaria nie jest jak Damaszek? **10** Jak moja
ręka dosięgła królestw bożków, chociaż ich bożki
[przewyższały] te w Jerozolimie i Samarii; **11** Czyż nie
uczynię z Jerozolimą i jej bożkami tak, jak uczyniłem z
Samarią i jej bożkami? **12** I stanie się, że gdy Pan
dokona całego swojego dzieła nad górą Syjonu i nad
Jerozolimą, ukarzę owoc wyniosłego serca króla Asyrii
i pychę jego zuchwałych oczu. **13** Mówi bowiem:
Dokonałem [tego] mocą swojej ręki i własną mądrością,
bo jestem mądry. Zniosłem granice narodów, zabrałem
ich skarby i powaliłem mieszkańców jak mocarz. **14**
Moja ręka sięgnęła po bogactwo narodów jak do
gniazda. A jak się zbiera porzucone jajka, tak ja
zgarnąłem całą ziemię; i nikt nawet skrzydłem nie
poruszył, nie otworzył dzioba ani nie pisnął. **15** Czy
chełpi się siekiera wobec tego, który nią rąbie? Czy
wynosi się piła nad tego, który nią piłuje? Jak gdyby
rózga wywijała tym, który ją podnosi, jak gdyby kij
podnosił się, jakby nie był drewnem. **16** Dlatego Pan,
PAN zastępów, ześle wycieńczenie na jego opasłych,
a pod jego chwałą rozpali ogień, jakby płonący ogień.
17 A Światłość Izraela będzie ogniem, a jego Święty –
płomieniem, który spali i strawi jego ciernie i osty w
jednym dniu. **18** Strawi także wspaniałość jego lasu
i urodzajnych pól, od duszy aż do ciała, i stanie się
tak jak [wtedy], gdy chorąży ucieka ze strachu. **19**
A pozostałych drzew jego lasu będzie tak niewiele,
że nawet dziecko będzie mogło je spisać. **20** I w tym
dniu stanie się, że resztka Izraela i ci, którzy ocaleli z

domu Jakuba, nie będą już polegać na tym, który ich
bije, lecz będą prawdziwie polegać na PANU, Świętym
Izraela. 21 Resztka zawróci, resztka Jakuba, do Boga
mocnego. 22 Bo choćby twój lud, Izraelu, był jak piasek
morski, [tylko] resztka z niego powróci. Postanowione
wytracenie będzie opływało w sprawiedliwość. 23
Pan BÓG zastępów dokona bowiem postanowionego
wytracenia pośród całej tej ziemi. 24 Dlatego tak mówi
Pan BÓG zastępów: Mój ludu, który mieszkasz na
Syjonie, nie bój się Asyryjczyka. Uderzy cię rózgą
i swą laskę podniesie na ciebie, [tak jak] Egipt. 25
Jeszcze chwila bowiem, a skończy się mój gniew i
moja zapalczywość – ku ich zniszczeniu. 26 I PAN
zastępów wzbudzi bicz na niego, jak podczas porażki
Midianitów przy skale Oreba, i podniesie swą laskę
tak, jak ją [podniósł] nad morzem, w Egipcie. 27 I
stanie się w tym dniu, że jego brzemię zostanie zdjęte
z twoich ramion i jego jarzmo z twojej szyi, a to jarzmo
zostanie zniszczone z powodu namaszczenia. 28
Przybył do Ajjat, przeszedł przez Migron, w Mikmas
zostawił swój oręż. 29 Przeszyli przełęcz, w Geba
zanocowali; zlękła się Rama, uciekła Gibea Saula. 30
Podnieś swój głos, córko Gallim! Niech słyszą w Laisz,
biedny Anatot! 31 Madmena ustąpiła, mieszkańcy
Gabim szykują się [do ucieczki]. 32 Jeszcze przez
dzień zostanie w Nob, potrząśnie swoją ręką przeciwko
córce Syjonu, wzgórzu Jerozolimy. 33 Oto Pan, PAN
zastępów odetnie latorośle gwałtownie. Wznoszące się
wysoko zostaną ścięte, a wyniosłe będą poniżone. 34
Wytnie także gęstwiny lasu siekierą, a Liban upadnie
od wielmożnego.

11 I wyjdzie gałązka z pnia Jessego, a latorośl z
jego korzenia wyrośnie. 2 I spocznie na nim Duch
PANA, duch mądrości i rozumu, duch rady i mocy,
duch poznania i bojaźni PANA. 3 I będzie czujny w
bojaźni PANA, nie będzie sądził według tego, co oczy
widzą, ani karał według tego, co uszy słyszą. 4 Ale w
sprawiedliwości będzie sądził ubogich, a w prawości
będzie rozstrzygał sprawy cichych na ziemi. Uderzy
ziemię rózgą swoich ust, a tchnieniem swoich warg
zabije niegodziwego. 5 Sprawiedliwość będzie pasem
jego bioder, a prawda pasem jego lędźwi. 6 I wilk
będzie przebywał z barankiem, a lampart będzie leżał
przy koźlęciu; także cielę i młody lew, i tuczne bydło
będą razem; a małe dziecko będzie je prowadziło.
7 Krowa i niedźwiedzica razem będą się pasły, ich
młode będą leżały razem, a lew, jak wół, będzie jeść
słomę. 8 Niemowlę będzie się bawić nad jamą żmii;
a dziecko włoży swą rękę do nory jadowitego węża.
9 Nie będą wyrządzać krzywdy ani zabijać na całej
mojej świętej górze, bo ziemia będzie napełniona
poznaniem PANA, tak jak wody okrywają morze. 10 W
tym dniu korzeń Jessego będzie stać jako sztandar
dla narodów. Poganie będą się do niego zwracać, a
jego odpoczynek będzie cudowny. 11 Stanie się też
w tym dniu, że Pan ponownie wyciągnie swą rękę,
aby wykupić resztkę swego ludu, który pozostanie, z
Asyrii i Egiptu, z Patros i Chus, z Elamu i Szinearu, i
z Chamat, i wysp morskich. 12 I podniesie sztandar
dla narodów, i zgromadzi wygnańców z Izraela, a
rozproszonych z Judy zbierze z czterech krańców
ziemi. 13 Ustanie zazdrość Efraima, a nieprzyjaciele
Judy zostaną wytraceni. Efraim nie będzie zazdrościł
Judzie, a Juda nie będzie trapił Efraima; 14 Ale polecą
na ramionach Filistynów ku zachodowi, razem złupią
narody na wschodzie; na Edomitów i Moabitów położą
swą rękę, a synowie Amona będą im posłuszni. 15 I
PAN zniszczy odnogę morza Egiptu i swoim potężnym
wiatrem potrząśnie swoją ręką nad rzeką, uderzy
jej siedem strumieni i sprawi, że będą przez nią
przechodzić w obuwiu. 16 Tak powstanie droga dla
resztki jego ludu, który pozostanie z Asyrii, jak powstała
dla Izraela w tym dniu, kiedy wychodził z ziemi Egiptu.

12 I w tym dniu powiesz: Wysławiać cię będę, PANIE,
bo choć gniewałeś się na mnie, odwróciłeś
swój gniew i pocieszyłeś mnie. 2 Oto Bóg jest
moim zbawieniem, zaufam i nie będę się lękał, gdyż
JEHOWA BÓG jest moją mocą i [moją] pieśnią; i
on stał się moim zbawieniem. 3 Z radością więc
będziecie czerpać wodę ze zdrojów zbawienia. 4 W
tym dniu powiecie: Wysławiajcie PANA, wzywajcie
jego imienia, rozgłaszajcie wśród ludów jego dzieła,
przypominajcie, że jego imię jest wywyższone. 5
Śpiewajcie PANU, gdyż uczynił wielkie rzeczy. Niech
będzie o tym wiadomo w całej ziemi. 6 Wykrzykuj
i śpiewaj, mieszkanko Syjonu! Wielki bowiem [jest]
pośród ciebie Święty Izraela.

13 Brzemię Babilonu, które widział Izajasz, syn
Amosa. 2 Na wysokiej górze wznieście sztandar,
podnieście na nich głos, machajcie ręką, aby weszli w
bramy książąt. 3 Ja nakazałem swoim poświęconym,
wezwałem też swoich mocarzy [do okazywania] mojego
gniewu, tych, którzy radują się z mojego majestatu.
4 Odgłosy zgrai na górach jakby licznego ludu,
odgłosy zgiełku królestw, zgromadzonych narodów.
PAN zastępów gromadzi wojsko na wojnę. 5 Przybywają
z dalekiej ziemi, z krańców nieba, PAN i narzędzia
jego zapalczywości, aby spustoszyć całą ziemię. 6
Zawódźcie, bo bliski jest dzień PANA; przyjdzie jak
spustoszenie od Wszechmocnego. 7 Dlatego wszelkie
ręce opadną, a każde serce człowieka struchleje. 8 I
będą przerażeni: ogarną ich skurcze i boleści, będą
wić się z bólu jak rodząca kobieta. Jeden na drugiego

spojrzy z osłupieniem, ich twarze będą podobne do
płomieni. 9 Oto dzień PANA nadchodzi, okrutny, w
zapalczywości i srogim gniewie, aby zamienić tę ziemię
w pustynię i wytępić z niej grzeszników. 10 Gwiazdy
nieba bowiem i ich konstelacje nie będą jaśniały swoim
światłem. Słońce się zaćmi, gdy tylko wzejdzie, a
księżyc nie zabłyśnie swoim światłem. 11 I ukarzę
świat za jego zło i niegodziwych za ich nieprawość;
położę kres pysze zuchwałych i poniżę wyniosłość
okrutników. 12 Uczynię człowieka droższym niż czyste
złoto, a nawet droższym niż złoto z Ofiru. 13 Dlatego
zatrząsnę niebem, a ziemia ruszy się ze swego miejsca
pod zapalczywością PANA zastępów i w dniu jego
srogiego gniewu. 14 I będzie jak spłoszona sarna i
jak trzoda, której nikt nie gromadzi: każdy powróci
do swego ludu i każdy ucieknie do swojej ziemi. 15
Każdy, kogo znajdą, zostanie przebity; a każdy, kto
się do nich przyłączy, polegnie od miecza. 16 Ich
dzieci będą roztrzaskane na ich oczach, ich domy
będą splądrowane, a ich żony – zgwałcone. 17 Oto
pobudzę przeciwko nim Medów, którzy o srebro nie
będą dbać, a w złocie nie będą się lubować. 18 Ich łuki
roztrzaskają młodzieńców, nie zlitują się nad płodem
łona, ich oko nie przepuści dzieciom. 19 I Babilon,
ozdoba królestw i chluba majestatu Chaldejczyków,
stanie się jak Sodoma i Gomora, kiedy Bóg je zniszczył.
20 Nie będzie nigdy więcej zamieszkany ani zasiedlony
z pokolenia na pokolenie; Arab nie rozbije tam namiotu
ani pasterze nie odpoczną tam [z trzodami]. 21 Ale
dziki zwierz pustyni będzie tam odpoczywać, a ich
domy będą pełne wyjących bestii; zamieszkają tam
sowy, a kozice będą tam podskakiwać. 22 Straszne
bestie wysp będą wyć w ich opuszczonych domach,
a smoki w ich wspaniałych pałacach. Jego czas jest
bliski, jego dni nie będą przedłużone.

14 PAN bowiem zlituje się nad Jakubem i znowu
wybierze Izraela, i osadzi ich w ich własnej ziemi.
Cudzoziemcy przyłączą się do nich i przystaną do
domu Jakuba. 2 Wezmą ich narody i przyprowadzą do
ich miejsca. A dom Izraela weźmie ich w posiadanie
w ziemi PANA jako sługi i służące. I będą trzymać w
niewoli tych, u których byli w niewoli, i będą panować
nad swoimi ciemięzcami. 3 W tym dniu, kiedy PAN da
ci odpoczynek po twojej udręce, po twoim strachu i
po twojej ciężkiej niewoli, w którą zostałeś podbity; 4
Podejmiesz tę przypowieść przeciw królowi Babilonu
i powiesz: O jakże ustał ciemięzca! Jakże ustało
złote miasto! 5 PAN złamał kij niegodziwych i berło
panujących; 6 Tego, który smagał ludzi z wściekłością
nieustannymi ciosami, który panował w gniewie [nad]
narodami i dręczył bez litości. 7 [Teraz] cała ziemia
odpoczywa i jest spokojna, [wszyscy] głośno śpiewają;
8 Nawet cyprysy radują się z powodu ciebie, a także
cedry Libanu, [mówiąc]: [Odkąd] ległeś, żaden drwal
nie powstał przeciwko nam. 9 Piekło w dole poruszyło
się przez ciebie, by wyjść ci na spotkanie; dla ciebie
obudziło umarłych, wszystkich książąt ziemi; rozkazało
wszystkim królom narodów powstać ze swoich tronów.
(Sheol h7585) 10 Ci wszyscy odezwą się i powiedzą ci:
Czyż zasłabłeś jak i my? Czy stałeś się podobny do
nas? 11 Strącono do piekła twój przepych i dźwięk
twojej lutni. Twoim posłaniem jest robactwo, robactwo
też jest twoim przykryciem. (Sheol h7585) 12 O jakże
spadłeś z nieba, Lucyferze, synu jutrzenki! Powalony
jesteś aż na ziemię, ty, który osłabiałeś narody! 13 Ty
bowiem mówiłeś w swoim sercu: Wstąpię do nieba,
ponad gwiazdy Boga wywyższę swój tron. Zasiądę na
górze zgromadzenia, na krańcach północy; 14 Wzniosę
się nad szczyty obłoków, będę równy Najwyższemu.
15 Lecz zostaniesz strącony aż do piekła, do krańców
dołu. (Sheol h7585) 16 Ci, którzy cię ujrzą, będą patrzeć
na ciebie i zastanawiać się nad tobą, [mówiąc]: Czy to
ten, który wprawił w drżenie ziemię i trząsł królestwami?
17 Ten, który świat zamienił w pustynię i zniszczył jego
miasta, a swoich więźniów nie wypuścił z ciemnicy? 18
Wszyscy królowie narodów, wszyscy oni spoczywają
w chwale, każdy w swoim domu. 19 Ale ty zostałeś
wyrzucony ze swego grobu jak obrzydła latorośl, [jak]
szata zabitych, których przeszyto mieczem, którzy
zstępują do kamiennego dołu, zdeptani jak padlina. 20
Nie będziesz uczestniczył wraz z nimi w pogrzebie,
bo zniszczyłeś swoją ziemię i wymordowałeś swój
lud. Potomstwo złoczyńców nie będzie wspominane
na wieki. 21 Przygotujcie rzeź dla jego synów z
powodu nieprawości ich ojców, aby nie powstali ani
nie odziedziczyli ziemi, ani nie pokryli powierzchni
ziemi miastami. 22 Powstanę bowiem przeciwko nim,
mówi PAN zastępów, a zniszczę z Babilonu imię,
resztkę, syna i wnuka, mówi PAN; 23 I uczynię go
siedliskiem bąków i stawami wodnymi. I wymiotę go
miotłą spustoszenia, mówi PAN zastępów. 24 Przysiągł
PAN zastępów, mówiąc: Zaprawdę, jak obmyśliłem, tak
będzie, a jak postanowiłem, tak się stanie; 25 Złamię
Asyryjczyka w mojej ziemi i na moich górach zdepczę
go. Wtedy spadnie z nich jego jarzmo i jego brzemię
spadnie z ich ramion. 26 To jest powzięty zamiar co do
całej ziemi i to jest ręka wyciągnięta nad wszystkie
narody. 27 Skoro PAN zastępów postanowił, któż to
udaremni? Jego ręka jest wyciągnięta, któż ją odwróci?
28 W roku, w którym umarł król Achaz, stało się takie
[oto] proroctwo: 29 Nie raduj się, cała ziemio Filisteo,
z tego, że został złamany kij tego, który cię bił, bo z
korzenia węża wyjdzie żmija, jego płodem [będzie]
ognisty smok latający. 30 Pierworodni nędzarzy będą

się paść, a ubodzy odpoczną bezpiecznie. Lecz twój
korzeń wytępię głodem, a zabiję twoją resztkę. 31
Zawódź, bramo! Krzycz, miasto! Ty, cała Filisteo, już
się rozpłynęłaś. Od północy bowiem nadciąga dym
i nikt nie będzie stronił od jego szeregów. 32 I cóż
odpowiedzieć posłom narodu? [To], że PAN ugruntował
Syjon i w nim będą się chronić ubodzy jego ludu.

15 Brzemię Moabu. Ponieważ w nocy Ar-Moab
został zburzony i spustoszony, ponieważ w nocy
Kir-Moab został zburzony i spustoszony; 2 Wstąpił
do Bajit i do Dibonu, na wyżyny, by płakać. Moab
będzie lamentować nad Nebo i Medebą; wszystkie ich
głowy będą ogolone, a każda broda będzie obcięta.
3 Na jego ulicach przepasują się worem; na jego
dachach i placach każdy będzie zawodził, rozpływając
się we łzach. 4 Cheszbon i Eleale będą krzyczeć,
a ich głos będzie słychać aż w Jahaza. Dlatego
uzbrojeni wojownicy Moabu będą biadać, a dusza
każdego rozrzewni się w sobie. 5 Moje serce jęczy
[nad] Moabem, jego uchodźcy [uciekną] aż do Zoar
[jak] jałowica trzyletnia; bo drogą pod górę do Luchit
pójdą z płaczem, a na drodze do Choronaim podniosą
krzyk [z powodu] klęski. 6 Wody Nimrim staną się
bowiem pustkowiem, bo trawa uschła, zieleń zwiędła,
nie ma nic zielonego. 7 Dlatego swój majątek i to, co
zgromadzili, przenoszą nad Potok Wierzbowy. 8 Bo
krzyk obiega granicę Moabu, aż do Eglaim jego lament
i aż do Beer-Elim jego zawodzenie; 9 Ponieważ wody
Dimonu będą pełne krwi, gdyż sprowadzę na Dimon
jeszcze więcej – lwy na tych, którzy uszli z Moabu i na
resztkę tej ziemi.

16 Poślijcie baranki, władcy ziemi, od Sela aż do
pustyni, do góry córki Syjonu. 2 Bo inaczej
jak ptak wędrowny i z gniazda wypłoszony będą
córki Moabu przy brodach Arnonu. 3 Naradź się,
rozstrzygnij sprawę; rozłóż swój cień w pełne południe
jak w nocy; ukryj wygnańców, nie wydawaj tułacza.
4 Niech mieszkają u ciebie moi wygnańcy, Moabie;
bądź ich schronieniem przed grabieżcą. Ustanie
bowiem gnębiciel, przeminie grabieżca, a ciemięzca
zostanie zgładzony z ziemi. 5 I tron będzie utwierdzony
dzięki miłosierdziu; zasiądzie na nim w prawdzie, w
przybytku Dawida, ten, który będzie sądził i dbał o
prawo, i niezwłocznie wymierzy sprawiedliwość. 6
Słyszeliśmy o pysze Moabu, że jest bardzo pyszny, o
jego zuchwałości, wyniosłości i gniewie. [Lecz] jego
zamiary nie dojdą do skutku. 7 Dlatego Moab będzie
zawodzić nad Moabem, wszyscy będą zawodzić.
Nad gruntami [miasta] Kir-Chareset będą wzdychać,
mówiąc: Już są zniszczone. 8 Spustoszone są bowiem
pola Cheszbonu i winorośl Sibmy. Władcy narodów
stratowali najwyborniejsze jej latorośle, które sięgały
aż do Jazer, a szerzyły się na pustyni; jej latorośle
rozłożyły się i przeszły morze. 9 Dlatego jak opłakuję
Jazer, będę opłakiwał winorośl Sibmy. Zroszę cię
swymi łzami, Cheszbonie i Eleale, bo na twój letni owoc
i na twoje żniwo padł okrzyk wojenny. 10 Znikło wesele
i znikła radość z urodzajnego pola; w winnicach nie
będzie śpiewania ani okrzyku. Nie będzie się tłoczyć
wina w tłoczniach; powstrzymałem okrzyki. 11 Dlatego
moje wnętrze będzie jęczeć nad Moabem jak harfa, a
moje serce nad Kir-Chares. 12 I stanie się, gdy się
okaże, że Moab się męczył na wyżynie, że wejdzie [on]
do swojej świątyni, aby się modlić, ale nie przemoże.
13 To jest słowo, które PAN niegdyś powiedział o
Moabie. 14 Ale teraz PAN powiedział: Po trzech latach,
liczonych jak lata najemnika, chwała Moabu zostanie
wzgardzona wraz z całym [jego] wielkim tłumem, a
[jego] resztka [będzie] bardzo mała i bezsilna.

17 Brzemię Damaszku. Oto Damaszek przestanie
być miastem, a stanie się rumowiskiem. 2 Miasta
Aroeru [będą] opuszczone. Będą dla trzód, by się
[tam] kładły, a nikt [ich] nie spłoszy. 3 Nastąpi koniec
twierdzy Efraima i królestwa Damaszku. A z resztką
Syrii będzie jak z chwałą synów Izraela, mówi PAN
zastępów. 4 I stanie się w tym dniu tak, [że] chwała
Jakuba zmaleje, a jego tłuste ciało schudnie. 5 I będzie
tak jak [wtedy], gdy żniwiarz zbiera zboże, a jego ramię
ścina kłosy; będzie jak ten, co zbiera kłosy w dolinie
Refaim. 6 Pozostanie na nim jednak pokłosie, jak
przy otrząsaniu drzewa oliwnego: dwie lub trzy oliwki
[zostaną] na samym wierzchołku drzewa, a cztery
lub pięć na urodzajnych gałęziach, mówi PAN, Bóg
Izraela. 7 W tym dniu człowiek spojrzy na swego
Stwórcę i jego oczy będą spoglądać na Świętego
Izraela. 8 A nie popatrzy [więcej] na ołtarze, dzieło
swoich rąk, ani nie będzie patrzeć [na to], co uczyniły
jego palce ani na gaje, ani na posągi. 9 W tym dniu
jego miasta warowne będą jak porzucony konar i
sucha gałąź, które opuścili przed synami Izraela –
i będzie spustoszenie. 10 A ponieważ zapomniałeś
o Bogu twojego zbawienia i nie pamiętałeś o skale
twojej mocy, to [choć] zasadzasz rozkoszne sadzonki
i sadzisz obce winorośle; 11 I w dniu sprawiasz, że
sadzonka rośnie, i rano doprowadzasz swój siew do
rozkwitu, w dniu żniwa będziesz żąć mnóstwo smutku
i nieuleczalnej rozpaczy. 12 Biada tłumom licznych
ludów, [które] huczą jak rozhukane morze, i zgiełkowi
narodów, które szumią jak szum wód gwałtownych!
13 Narody szumią jak szum wielkich wód, ale PAN je
zgromi i uciekną daleko gnane wiatrem jak plewy na
górach i jak biegacz stepowy przed wichurą. 14 Oto w
porze wieczornej trwoga, a nim nadejdzie poranek, już

go nie [ma]. Taki jest dział tych, którzy nas łupią, i los
tych, którzy nas plądrują.

18 Biada ziemi, którą zacieniają skrzydła, [ziemi]
leżącej za rzekami Etiopii; 2 Która wysyła posłów
przez morze w łodziach z sitowia po wodach, mówiąc:
Idźcie, prędcy posłańcy, do narodu rozszarpanego
i splądrowanego, do ludu, który budzi grozę, odkąd
istnieje, do narodu zdeptanego do szczętu, którego
ziemię rozrywają rzeki. 3 Wszyscy mieszkańcy świata
i osiedleńcy ziemi, zobaczycie, jak sztandar zostanie
wzniesiony na górach, i usłyszycie, gdy zadmą w trąby.
4 Tak bowiem mówi PAN do mnie: Będę spokojny
i będę przypatrywać się z mojego przybytku – jak
pogodne ciepło po deszczu, jak obłok rosy w upalne
żniwo. 5 Bo przed żniwem, gdy puszczą pączki,
a kwiat wyda dojrzewające cierpkie grono, wtedy
obetnie gałązki nożami i gałęzie usunie i obetnie. 6 I
będą pozostawione wszystkie razem ptakom górskim
i zwierzętom polnym. Ptaki spędzą na nich lato, a
wszystkie zwierzęta polne na nich przezimują. 7 W
tym czasie będzie przyniesiony dar PANU zastępów
od ludu rozszarpanego i splądrowanego, od ludu
budzącego grozę, odkąd istnieje aż do dziś, od narodu
do szczętu zdeptanego, którego ziemię rozrywały rzeki,
na miejsce imienia PANA zastępów, na górę Syjon.

19 Brzemię Egiptu. Oto PAN jedzie na lekkim obłoku
i przybędzie do Egiptu. Zadrżą przed nim bożki
Egiptu, a serce Egiptu stopnieje w jego wnętrzu.
2 Podburzę Egipcjan przeciw Egipcjanom, tak że
każdy będzie walczyć przeciwko swemu bratu i każdy
przeciwko swemu bliźniemu, miasto przeciwko miastu,
królestwo przeciwko królestwu. 3 I osłabnie duch
Egiptu, a jego zamiar obrócę wniwecz. I będą się
radzić bożków i zaklinaczy, czarowników i wróżbitów. 4
I wydam Egipcjan w ręce okrutnego pana, a srogi król
będzie panować nad nimi, mówi Pan, PAN zastępów.
5 I zginą wody z morza, a rzeka opadnie i wyschnie.
6 Ustaną rzeki, opadną i powysychają potoki ujęte
groblami, a trzcina i sitowie powiędną. 7 Trawa przy
brzegach potoków i przy ich ujściu oraz wszelki zasiew
przy potokach wyschną i wyginą, i już ich nie będzie. 8
Rybacy będą się smucić, będą lamentować wszyscy,
którzy w rzece zarzucają wędkę, i ci, którzy rozciągają
sieci na wodzie, będą rozpaczać. 9 Zawiedzeni będą
też ci, którzy uprawiają wyborny len, i ci, którzy tkają
sieci. 10 Będą przygnębieni swoim losem wszyscy,
którzy robią stawy do hodowli ryb. 11 Doprawdy,
książęta Soanu są głupcami, zgłupiała rada mądrych
doradców faraona. Jak możecie mówić do faraona:
Jestem synem mędrców, synem starożytnych królów?
12 Gdzie teraz są twoi mędrcy? Niech ci teraz oznajmią,
jeśli wiedzą, co PAN zastępów postanowił wobec
Egiptu. 13 Zgłupieli książęta Soanu, zwiedzeni są
książęta Nof; zwiedli Egipt naczelnicy jego rodów. 14
PAN umieścił pośród nich wypaczonego ducha, a oni
sprawili, że Egipt zbłądził w każdej swojej sprawie, tak
jak błądzi wymiotujący pijak. 15 I nie będzie żadnego
dzieła w Egipcie, którego będą mogły dokonać głowa
lub ogon, gałąź lub sitowie. 16 W tym dniu Egipt
będzie podobny do kobiet, bo będzie się lękać i drżeć
przed ręką PANA zastępów, którą podniesie przeciwko
niemu. 17 Ziemia Judy stanie się postrachem dla
Egiptu. Każdy, kto o niej wspomni, będzie się lękał z
powodu zamiaru, który powziął przeciwko niemu PAN
zastępów. 18 W tym dniu w ziemi Egiptu będzie pięć
miast mówiących językiem Kanaanu i przysięgających
na PANA zastępów, a jedno z nich będzie nazwane
Miastem Spustoszenia. 19 W tym dniu będzie ołtarz
dla PANA pośród ziemi Egiptu i słup dla PANA przy
jego granicy. 20 I będzie to znakiem i świadectwem dla
PANA zastępów w ziemi Egiptu. A gdy zawołają do
PANA z powodu ciemięzców, pośle im zbawiciela i
księcia, który ich wybawi. 21 I PAN będzie znany w
Egipcie, gdyż Egipcjanie tego dnia poznają PANA i
będą składać mu ofiary i dary, będą składać PANU
śluby i wypełnią je. 22 A PAN uderzy Egipt, uderzy go i
uzdrowi. Oni nawrócą się do PANA, a on da się im
ubłagać i uzdrowi ich. 23 W tym dniu będzie droga z
Egiptu do Asyrii i Asyryjczyk będzie chodzić do Egiptu,
a Egipcjanin do Asyrii, i Egipcjanie będą służyć z
Asyryjczykami. 24 W tym dniu Izrael będzie jako trzeci
wraz z Egiptem i Asyrią, będzie błogosławieństwem
pośrodku ziemi. 25 PAN zastępów bowiem będzie im
błogosławił: Niech będzie błogosławiony mój lud Egipt i
Asyria, dzieło moich rąk, oraz Izrael, moje dziedzictwo.

20 W roku, w którym Tartan przybył do Aszdodu,
wysłany tam przez Sargona, króla Asyrii, walczył
przeciw Aszdodu i go zdobył; 2 W tym czasie PAN
powiedział przez Izajasza, syna Amosa: Idź, zdejmij
wór ze swych bioder i obuwie ze swoich nóg. I uczynił
tak, chodząc nago i boso. 3 I PAN powiedział: Jak
mój sługa Izajasz chodzi nago i boso przez trzy lata
jako znak i cud dla Egiptu i Etiopii; 4 Tak król Asyrii
uprowadzi więźniów Egiptu i jeńców Etiopii, młodych i
starych, nagich i bosych, z obnażonymi pośladkami, na
pohańbienie Egiptu. 5 I przestraszą się, i zawstydzą
z powodu Etiopii, ich nadziei, i z powodu Egiptu, ich
chluby. 6 Tego dnia mieszkaniec tej wyspy powie: Oto
co się stało z naszą nadzieją, do której uciekliśmy się
o pomoc, abyśmy zostali wyzwoleni od króla Asyrii. A
teraz jak zdołamy ujść cało?

21 Brzemię pustynnego morza. Jak wicher na południe nadciąga, tak przyjdzie z pustyni, ze strasznej ziemi. **2** Srogie widzenie jest mi pokazane. Zdrajca zdradza, niszczyciel niszczy. Nadciągnij, Elamie! Oblegaj, Medio! Położę kres wszelkiemu wzdychaniu. **3** Dlatego moje biodra są wypełnione bólem, ogarnęły mnie skurcze jak skurcze rodzącej. Wstrząśnięty jestem tym, co słyszę, przerażony tym, co widzę. **4** Zlękło się moje serce, strach mnie ogarnął. Noc moich rozkoszy zamieniła się w postrach. **5** Przygotuj stół, niech strażnik trzyma straż; jedz, pij. Wstańcie, książęta, namaszczajcie tarcze. **6** Tak bowiem powiedział mi Pan: Idź, postaw strażnika, niech mówi, co widzi. **7** I zobaczył rydwan z dwoma jeźdźcami, który ciągnęły osły, i rydwan, który ciągnęły wielbłądy; i przypatrywał się im z wielką uwagą. **8** Wtedy zawołał [jak] lew: Panie mój! Stoję ciągle za dnia na wieży strażniczej; stoję na warcie całymi nocami. **9** A oto nadciągają mężczyźni na rydwanie z dwoma jeźdźcami. I zawołał: Upadł, upadł Babilon i wszystkie rzeźbione posągi jego bogów roztrzaskane zostały o ziemię. **10** O moi wymłóceni i zboże mego klepiska! Co usłyszałem od PANA zastępów, Boga Izraela, to wam oznajmiłem. **11** Brzemię Dumy. Z Seiru ktoś woła do mnie: Strażniku, co [się stało] w nocy? Strażniku, co [się stało] w nocy? **12** Strażnik odpowiedział: Nadchodzi poranek, a także noc. Jeśli chcecie dopytywać, dopytujcie, nawróćcie się, przyjdźcie. **13** Brzemię na Arabię. W lasach Arabii będziecie nocować, wy, karawany Dedanitów. **14** Niech mieszkańcy Tema wyjdą z wodą naprzeciw spragnionych, ze swoim chlebem niech wyjdą na spotkanie uciekającym. **15** Będą bowiem uciekali przed mieczami, przed dobytym mieczem, przed napiętym łukiem, przed ciężką bitwą. **16** Gdyż tak Pan powiedział do mnie: Za rok, liczony jak rok najemnika, ustanie cała chwała Kedaru. **17** A reszta spośród łuczników, dzielni wojownicy spośród synów Kedaru, będzie zmniejszona. Tak bowiem powiedział PAN, Bóg Izraela.

22 Brzemię Doliny Widzenia. Co ci się stało, że cała wystąpiłaś na dachy? **2** Miasto pełne wrzasku i zgiełku, miasto wesołe! Twoi zabici nie padli od miecza ani nie zginęli w bitwie. **3** Wszyscy twoi dowódcy pierzchli razem, związani przez łuczników. Zostali związani razem ci, których znaleziono u ciebie, ci, którzy uciekli z daleka. **4** Dlatego powiedziałem: Odwróćcie swój wzrok ode mnie, abym gorzko zapłakał; nie próbujcie mnie pocieszać z powodu spustoszenia córki mojego ludu. **5** To jest bowiem dzień ucisku, deptania i zamieszania od Pana, BOGA zastępów, w Dolinie Widzenia, [dzień] burzenia murów i wołania na góry. **6** Elam wziął kołczan z rydwanami ludu wojennego, a Kir odsłonił swoją tarczę. **7** I stało się tak, że najpiękniejsze doliny były pełne rydwanów, a jeźdźcy ustawili się potężnie przy bramie. **8** I odkryto osłonę Judy, i w tym dniu spoglądałeś na zbrojownię w Domu Lasu. **9** I spoglądaliście na wyłomy miasta Dawida – na to, że były liczne, i zgromadziliście wody Dolnej Sadzawki. **10** Policzyliście domy w Jerozolimie i burzyliście domy, aby wzmocnić mur. **11** Zrobiliście też zbiornik między dwoma murami na wodę Starej Sadzawki, ale nie spoglądaliście na jej twórcę ani nie widzieliście tego, który od dawna ją ukształtował. **12** W tym dniu Pan, BÓG zastępów, wzywał do płaczu i do żałoby, do ostrzyżenia się i do przepasania się worem. **13** A oto radość i wesele, zabijanie wołów i owiec, spożywanie mięsa i picie wina: Jedzmy, pijmy, bo jutro umrzemy. **14** Ale PAN zastępów objawił mi to, [mówiąc] do [mych] uszu: Na pewno ta nieprawość nie będzie wam przebaczona aż do śmierci, mówi Pan, BÓG zastępów. **15** Tak mówi Pan, BÓG zastępów: Idź, udaj się do tego skarbnika, do Szebny, przełożonego domu, i powiedz: **16** Co ty tu masz i kogo tu masz, że wykułeś sobie w tym miejscu grób? Wykułeś sobie grób wysoko, wydrążyłeś sobie w skale swoje mieszkanie. **17** Oto PAN, który cię przykrył jak zacnego człowieka i który cię kosztownie przyoblekł; **18** Tocząc cię, zwinie i rzuci jak kulę w przestronną ziemię. Tam umrzesz, tam też rydwany twojej chwały będą hańbą domu twego pana. **19** Wypędzę cię z twego stanowiska, z twego urzędu ściągnę cię. **20** W tym dniu powołam swego sługę Eliakima, syna Chilkiasza. **21** I ubiorę go w twoją szatę, i przepaszę go twoim pasem, i oddam w jego ręce twoją władzę; i będzie on ojcem dla mieszkańców Jerozolimy i domu Judy. **22** I położę klucz domu Dawida na jego ramieniu; gdy on otworzy, nikt nie zamknie, a gdy zamknie, nikt nie otworzy. **23** I wbiję go jak gwóźdź na miejscu pewnym, a będzie tronem chwały dla domu swego ojca. **24** I zawieszą na nim całą chwałę domu jego ojca, synowie i córki, wszelkie drobne naczynia, od kubków do wszelkich dzbanów. **25** W tym dniu, mówi PAN zastępów, gwóźdź, który był wbity w miejscu pewnym, zostanie wyjęty i przycięty, i spadnie; a brzemię, które wisiało na nim, zostanie odcięte. Tak bowiem PAN to powiedział.

23 Brzemię Tyru. Zawódźcie, okręty Tarszisz, bo został zburzony tak, że nie ma ani domu, ani żadnego portu; oznajmiono im z ziemi Kittim. **2** Zamilczcie, mieszkańcy wyspy; którą napełnili kupcy Sydonu, przepływając przez morze. **3** I ziarno Szichoru, [sprowadzane] przez wielkie wody, żniwo rzeki, było jego dochodem; był też rynkiem narodów. **4** Wstydź się, Sydonie. Przemówiło bowiem morze, przemówiła

twierdza morska: Nie wiję się w bólu ani nie rodzę, nie
wychowuję młodzieńców ani nie odchowuję dziewic.
5 Jak na wieść o Egipcie tak będą się wić na wieść
o Tyrze. 6 Przeprawcie się do Tarszisz, zawódźcie,
mieszkańcy wyspy! 7 Czy to jest wasze wesołe miasto,
którego historia sięga dawnych dni? Jego własne
nogi zawiodą je na daleką wędrówkę. 8 Kto powziął
takie postanowienie przeciw Tyrowi, który rozdawał
korony, którego kupcy są książętami, a jego handlarze
– szanowanymi ziemi? 9 PAN zastępów to postanowił,
aby poniżyć pychę całej jego chwały i aby znieważyć
wszystkich szanowanych ziemi. 10 Przeprawcie się
przez swoją ziemię jak rzeka, o córko Tarszisz. Nie
ma już siły. 11 Wyciągnął swoją rękę nad morze,
zatrząsnął królestwami. PAN wydał rozkaz przeciwko
Kanaanowi, aby zburzyć jego twierdze; 12 I powiedział:
Już nie będziesz się weselić, ty zhańbiona dziewico,
córko Sydonu. Powstań, przepraw się do Kittim; lecz i
tam nie będziesz miała odpoczynku. 13 Oto ziemia
Chaldejczyków – ten lud nie był [ludem]. Asyryjczyk
założył ją dla mieszkańców pustyni. Wznieśli jej wieże,
pobudowali jej pałace, ale on obrócił ją w gruzy. 14
Zawódźcie, okręty Tarszisz, gdyż wasza twierdza jest
zburzona. 15 I stanie się w tym dniu, że Tyr pójdzie
w zapomnienie na siedemdziesiąt lat, na okres dni
jednego króla. A po upływie siedemdziesięciu lat Tyr
będzie śpiewał jak nierządnica. 16 Weź harfę, obejdź
miasto, zapomniana nierządnico! Graj ładnie, śpiewaj
dużo, by przypomniano sobie ciebie. 17 I stanie się po
upływie siedemdziesięciu lat, że PAN nawiedzi Tyr, a
ten wróci do czerpania korzyści ze swego nierządu i
będzie go uprawiał ze wszystkimi królestwami świata
na powierzchni ziemi. 18 Lecz jego dochody i jego
zysk będą poświęcone PANU. Nie będzie ich odkładać
i gromadzić. Jego dochody będą dla tych, którzy
przebywają przed PANEM, aby mogli jeść do syta i
mieć dobre ubranie.

24 Oto PAN opróżni ziemię i spustoszy ją, odmieni
jej oblicze i rozproszy jej mieszkańców. 2 I
będzie z ludem jak z kapłanem, ze sługą jak z jego
panem, ze służącą jak z jej panią, z kupującym
jak ze sprzedającym, z udzielającym pożyczki jak z
biorącym ją, z lichwiarzem jak z płacącym lichwę. 3
Ziemia zostanie całkowicie opróżniona i doszczętnie
ograbiona, bo PAN wypowiedział to słowo. 4 Ziemia
płacze i więdnie, świat marnieje i niszczeje, marnieją
wyniosłe ludy ziemi. 5 Ziemia jest splugawiona pod
swoimi mieszkańcami; przekroczyli bowiem prawa,
zmienili ustawy, złamali wieczne przymierze. 6 Dlatego
przekleństwo pożre ziemię, a jej mieszkańcy zniszczeją.
Dlatego mieszkańcy ziemi są przypaleni, a zostało
mało ludzi. 7 Młode wino smuci się, winorośl marnieje,
wzdychają wszyscy [ludzie] wesołego serca. 8 Ustała
wesołość bębnów, skończył się krzyk weselących się,
ucichł radosny [dźwięk] harfy. 9 Nie będą pić wina
wśród pieśni; zgorzknieje mocny napój tym, którzy go
piją. 10 Zburzone jest miasto bezładu. Zamknięty jest
każdy dom, tak że wejść nie można. 11 Na ulicach
wołanie o wino; zgasła wszelka radość, a wesołość
ziemi odeszła. 12 W mieście pozostało spustoszenie, a
bramy zburzone. 13 Tak bowiem będzie pośród ziemi,
pośród ludu, jak przy otrząsaniu drzewa oliwnego, jak
ostatki winogron po winobraniu. 14 Tamci podniosą swój
głos, będą śpiewać dla majestatu PANA, wykrzykną
od strony morza. 15 Dlatego wysławiajcie PANA w
dolinach, na wyspach morskich – imię PANA, Boga
Izraela. 16 Od krańców ziemi słyszeliśmy pieśni o
chwale sprawiedliwego. Ale ja powiedziałem: Jestem
wynędzniały, jestem wynędzniały, biada mi! Zdrajcy
zdradzili, tak, bardzo zdradzili zdrajcy. 17 Strach, dół i
sidła na ciebie, mieszkańcu ziemi! 18 I stanie się, że
kto ucieknie przed głosem strachu, wpadnie w dół, a
kto wyjdzie z dołu, będzie złapany w sidłach. Otworzą
się bowiem upusty w górze i zadrżą fundamenty ziemi.
19 Ziemia rozpadła się całkowicie, ziemia rozpłynęła
się doszczętnie; jest wielce wstrząśnięta. 20 Ziemia
będzie się słaniać jak pijany, będzie chwiać się jak
lepianka. Zaciąży na niej jej nieprawość i upadnie, a
już nie powstanie. 21 W tym dniu PAN nawiedzi zastęp
wysokich na wysokości, także i królów ziemskich
na ziemi. 22 I będą zgromadzeni jak więźniowie
zebrani w ciemnicy, i będą zamknięci w więzieniu,
a po wielu dniach zostaną nawiedzeni. 23 Wtedy
księżyc zarumieni się i słońce się zawstydzi, gdy
PAN zastępów będzie królować na górze Syjon, w
Jerozolimie, i wobec swoich starszych w swej wielkiej
chwale.

25 PANIE, ty jesteś moim Bogiem; będę cię
wywyższać i wysławiać twoje imię, bo uczyniłeś
cudowne rzeczy; twoje postanowienia, z dawna
powzięte, są wiernością i prawdą. 2 Bo obróciłeś
miasto w rumowisko, miasto obronne w ruiny. Pałac
cudzoziemców przestał być miastem, nigdy nie będzie
odbudowany. 3 Dlatego będzie cię wielbić lud mocny;
miasto okrutnych narodów będzie się ciebie bać. 4
Ty bowiem jesteś twierdzą dla ubogiego, twierdzą dla
nędzarza w jego ucisku, ucieczką przed powodzią,
zasłoną przed upałem, gdy wściekłość okrutników jest
jak powódź bijąca w ścianę. 5 Wrzawę cudzoziemców
stłumisz jak upał na wysuszonej ziemi, jak upał
– cieniem obłoku. Okrucieństwo okrutników będzie
poniżone. 6 Na tej górze PAN zastępów wyprawi
wszystkim ludom ucztę z tłustych potraw, ucztę z

wystałego wina, z tłustych potraw ze szpikiem, z
wina wystałego i czystego. 7 I zniszczy na tej górze
zasłonę rozpostartą nad wszystkimi ludźmi i przykrycie
rozciągnięte nad wszystkimi narodami. 8 Połknie
śmierć w zwycięstwie, a Pan BÓG otrze łzy z każdego
oblicza i zdejmie z całej ziemi hańbę swego ludu,
bo tak PAN powiedział. 9 I w tym dniu będzie się
mówić: Oto nasz Bóg, jego oczekiwaliśmy i on nas
wybawi. To jest PAN, jego oczekiwaliśmy; będziemy
się weselić i radować z jego zbawienia. 10 Na tej górze
bowiem spocznie ręka PANA, a Moab będzie zdeptany
przez niego, jak depcze się słomę na gnojowisku. 11 I
rozciągnie swoje ręce pośrodku niego, jak je rozciąga
pływak, by pływać, i poniży jego wyniosłość wraz z
wysiłkami jego rąk. 12 A twoje wysokie mury obronne
obali, zburzy i zrzuci na ziemię – [obróci je] w proch.

26 W tym dniu śpiewana będzie taka pieśń w ziemi
Judy: Mamy miasto obronne, [Bóg] zaopatrzy je w
zbawienie jako mur i wały obronne. 2 Otwórzcie bramy,
niech wejdzie naród sprawiedliwy, który strzeże prawdy.
3 Człowieka polegającego [na tobie] zachowujesz
w doskonałym pokoju, bo tobie ufa. 4 Pokładajcie
nadzieję w PANU na wieki, bo JEHOWA BÓG jest
wieczną skałą. 5 On bowiem poniża tych, którzy
mieszkają wysoko; burzy miasto wyniosłe, burzy je
aż do ziemi, i strąca aż do prochu. 6 Depcze je
noga; nogi ubogiego, stopy nędzarzy. 7 Ścieżka
sprawiedliwego jest prosta; wyrównujesz prostą drogę
sprawiedliwego. 8 Na drodze twoich sądów, o PANIE,
oczekujemy cię; pragnieniem naszej duszy jest twoje
imię i wspominanie ciebie. 9 Moja dusza pragnie cię w
nocy; swoim duchem, który jest we mnie, szukam cię
nawet rano. Gdy bowiem twoje sądy odbywają się na
ziemi, mieszkańcy świata uczą się sprawiedliwości.
10 Choć niegodziwemu okaże się łaskę, nie nauczy
się sprawiedliwości. W ziemi prawości będzie czynić
nieprawość i nie będzie zważać na majestat PANA. 11
PANIE, choć twoja ręka jest wywyższona, oni jednak
tego nie widzą. Ale ujrzą i będą zawstydzeni z powodu
ich zazdrości wobec twego ludu; ponadto ogień twoich
wrogów pożre ich. 12 PANIE, zaprowadzisz nam
pokój, bo wszystko, co się działo przy nas, czyniłeś
ku naszemu [dobru]. 13 PANIE, nasz Boże, panowali
nad nami inni panowie niż ty, ale my, [ufając] tylko
tobie, wspominamy twoje imię. 14 Umarli oni i nie
ożyją, są martwi i nie powstaną, ponieważ nawiedziłeś
ich i wytępiłeś, i zgładziłeś wszelką pamięć o nich.
15 Rozmnożyłeś naród, PANIE, rozmnożyłeś naród.
Jesteś uwielbiony, choć go wypędziłeś na wszystkie
krańce ziemi. 16 PANIE, w ucisku ciebie szukali;
gdy ich karałeś, wylewali swoje modlitwy. 17 Jak
brzemienna, gdy zbliża się poród, odczuwa ból i woła
w boleściach, takimi byliśmy przed tobą, PANIE. 18
Poczęliśmy, wiliśmy się z bólu, ale zrodziliśmy jakby
tylko wiatr; żadnego wybawienia nie dokonaliśmy na
ziemi i nie upadli mieszkańcy świata. 19 Twoi umarli
ożyją, wraz z moim trupem powstaną. Ocućcie się i
śpiewajcie, wy, którzy spoczywacie w prochu! Twoja
rosa bowiem będzie jak rosa na ziołach, a ziemia
wyda umarłych. 20 Chodź, mój ludu! Wejdź do swoich
komnat i zamknij swoje drzwi za sobą. Skryj się na
krótką chwilę, aż gniew przeminie. 21 Oto bowiem
PAN wychodzi ze swojego miejsca, aby nawiedzić
nieprawość mieszkańców ziemi. Wtedy ziemia ujawni
swoją krew i nie będzie już ukrywać swoich zabitych.

27 W tym dniu PAN ukarze swoim mieczem srogim,
wielkim i mocnym Lewiatana, węża długiego,
Lewiatana, węża skręconego, i zabije smoka, który jest
w morzu. 2 Tego dnia śpiewajcie o winnicy wybornego
wina. 3 Ja, PAN, który jej strzeże, co chwila będę
ją podlewać i żeby nikt jej nie zniszczył, będę jej
strzegł nocą i dniem. 4 Nie ma we mnie [żadnej]
zapalczywości. Kto wystawi osty i ciernie do walki ze
mną, abym z nimi walczył? Spaliłbym je do szczętu. 5
Niech raczej uchwyci moją siłę, aby zawrzeć ze mną
pokój, a pokój ze mną uczyni. 6 Przyjdzie dzień, gdy
Jakub się rozkorzeni, Izrael zakwitnie, puści pędy i
napełni powierzchnię ziemi owocem. 7 Czy uderzył go,
jak uderzył jego wroga? Czy zabito go, jak inni zostali
zabici przez niego? 8 Z umiarem go ukarze, bo gdy
ten wypuści [gałązki], zabierze go swoim gwałtownym
wiatrem w dniu wschodniego wichru. 9 Dlatego w
ten sposób będzie oczyszczona nieprawość Jakuba;
a taki będzie wszelki owoc usunięcia jego grzechu:
rozrzuci wszystkie kamienie ołtarza, jak rozbija się
kamienie wapienne, a nie będą już stać gaje i posągi
słoneczne. 10 Gdyż miasto obronne opustoszeje, a
będzie mieszkaniem porzuconym i opuszczonym jak
pustynia. Tam cielec będzie się paść, tam będzie leżeć
i ogryzać jego gałązki. 11 Gdy jego gałązki uschną,
będą się odłamywać; przyjdą kobiety i spalą je. Ten lud
bowiem nie ma żadnego rozumu; dlatego ten, który go
uczynił, nie zlituje się nad nim, a ten, który go stworzył,
nie okaże mu żadnej łaski. 12 Tego dnia PAN będzie
młócił od koryta rzeki do potoku Egiptu; i wy, synowie
Izraela, będziecie zbierani jeden po drugim. 13 I stanie
się też w tym dniu, że zadmą w wielką trąbę i przyjdą
zaginieni w ziemi Asyrii oraz ci, którzy byli wygnani do
ziemi Egiptu; i będą oddawać pokłon PANU na świętej
górze w Jerozolimie.

28 Biada koronie pychy, pijakom Efraima, których
wspaniała ozdoba jest więdnącym kwiatem
rosnącym na szczycie urodzajnych dolin odurzonych

winem! 2 Oto ktoś od Pana, mocny i silny, jak
burza gradowa, jak niszcząca nawałnica, jak ulewa
gwałtownych rwących wód, rzuci [ją] na ziemię swoją
ręką. 3 Zostanie zdeptana nogami korona pychy, pijacy
Efraima. 4 A wspaniała ozdoba, która jest na szczycie
urodzajnej doliny, będzie więdnącym kwiatem jak przed
latem wczesny owoc; kto go tylko zobaczy, weźmie
do ręki i zje. 5 W tym dniu PAN zastępów będzie
koroną chwały i diademem ozdoby dla resztki swojego
ludu; 6 Duchem sądu dla zasiadającego w sądzie i
mocą dla tych, którzy odpierają atak aż do bramy. 7
Ale również ci od wina błądzą i od mocnego napoju
zataczają się. Kapłan i prorok błądzą od mocnego
napoju, utonęli w winie, zataczają się od mocnego
napoju, błądzą w widzeniach, potykają się w sądzie.
8 Wszystkie ich stoły bowiem są pełne wymiotów i
plugastwa, tak że nie ma [czystego] miejsca. 9 Kogo
ma uczyć poznania? Komu ma wyjaśnić naukę? Czyż
odstawionym od mleka i odłożonym od piersi? 10
Ponieważ podaje się przykazanie za przykazaniem,
przykazanie za przykazaniem, przepis za przepisem,
przepis za przepisem, trochę tu, trochę tam. 11
Bo wargami jąkających się i obcym językiem będę
mówił do tego ludu. 12 A gdy im powiedział: To
jest odpoczynek, dajcie odpocząć spracowanemu;
to jest wytchnienie. Ale oni nie chcieli słuchać. 13 I
słowo PANA będzie im: przykazanie za przykazaniem,
przykazanie za przykazaniem, przepis za przepisem,
przepis za przepisem, trochę tu, trochę tam, po to, aby
szli, padli na wznak i rozbili się, aby zostali uwikłani
i pojmani. 14 Dlatego słuchajcie słowa PANA, wy,
mężowie szyderczy, panujący nad tym ludem, który
jest w Jerozolimie. 15 Ponieważ mówicie: Zawarliśmy
przymierze ze śmiercią i z piekłem mamy układ; gdy
przejdzie bicz gwałtowny, nie dosięgnie nas, gdyż
kłamstwo uczyniliśmy naszą ucieczką i skryliśmy się
za fałszem; (Sheol h7585) 16 Dlatego tak powiedział Pan
BÓG: Oto kładę jako grunt na Syjonie kamień, kamień
wypróbowany, węgielny, drogocenny, utwierdzony
fundament. Kto uwierzy, nie pospieszy się. 17 A
wykonam sąd według sznura, a sprawiedliwość według
pionu. I grad zmiecie schronienie kłamstw, a wody
zaleją kryjówkę. 18 Wasze przymierze ze śmiercią
zostanie zerwane, a wasz układ z piekłem nie ostoi
się; gdy ten bicz gwałtowny przejdzie, zostaniecie
przez niego zdeptani. (Sheol h7585) 19 Jak tylko
zacznie przechodzić, pochwyci was, bo każdego
poranka będzie przechodzić, dniem i nocą. Sam tylko
postrach zaprowadzi was do zrozumienia tego, co
słyszeliście; 20 Bo łóżko będzie za krótkie, aby się
na nim rozciągnąć, przykrycie zbyt wąskie, by się
nim owinąć. 21 PAN bowiem powstanie jak na górze
Perazym i rozgniewa się jak w dolinie Gibeon, aby
dokonać swego dzieła, swego niezwykłego dzieła, aby
dokończyć swoje zadanie, swoje niezwykłe zadanie. 22
Teraz więc nie naśmiewajcie się, aby wasze węzły nie
zacisnęły się mocniej, gdyż słyszałem od Pana, BOGA
zastępów, że postanowione jest zniszczenie na całej
ziemi. 23 Nadstawcie uszu, posłuchajcie mego głosu;
bądźcie uważni, słuchajcie mojej mowy. 24 Czyż oracz
codziennie orze, aby siać? [Czy] robi bruzdy i bronuje
swoją rolę? 25 Czyż gdy wyrówna jej powierzchnię, nie
rozsiewa czarnuszki, nie rozsiewa kminu i nie obsiewa
pszenicą wyborną, jęczmieniem przednim i orkiszem
w odpowiednich miejscach? 26 Jego Bóg uczy go
roztropności i poucza go. 27 Czarnuszki bowiem nie
młóci się saniami młockarskimi ani nie przetacza się
koła wozu po kminku; ale kijem wybija się czarnuszkę,
a kminek – laską. 28 Pszenicę młóci się, ale nie bez
końca, i nie pociera jej kołem wozu ani jej nie kruszy
zaprzęgiem. 29 I to także pochodzi od PANA zastępów,
który jest cudowny w radzie i wielki w działaniu.

29 Biada Arielu, Arielu, miasto, w którym mieszkał
Dawid. Dodawajcie rok do roku, niech zarzynają
barany. 2 Ześlę jednak ucisk na Ariela i nastanie
smutek i lament, i będzie mi jak Ariel. 3 Rozbiję
obóz przeciwko tobie dokoła, otoczę cię wałami i
wzniosę przeciwko tobie baszty. 4 Wtedy poniżony
będziesz mówił z ziemi, z prochu ledwie wyjdzie
twoja mowa i twój głos będzie mówił z ziemi jak głos
czarownika, a twoja mowa z prochu jak szept. 5
Mnóstwo twoich wrogów będzie jak drobny pył, a
zgraja okrutników jak rozwiane plewy. A stanie się to
nagle, w okamgnieniu. 6 Zostaniesz nawiedzony od
PANA zastępów grzmotem, trzęsieniem ziemi i wielkim
hukiem, wichurą, burzą i płomieniem trawiącego ognia.
7 Jak sen nocnego widzenia będzie zgraja wszystkich
narodów walczących przeciwko Arielowi i wszystkich,
którzy walczą przeciwko niemu i jego twierdzom, oraz
tych, którzy go uciskają. 8 Będzie tak jak [wtedy], gdy
śni się głodnemu, że je, ale gdy się obudzi, ma pusty
żołądek; i jak [wtedy], gdy śni się spragnionemu, że
pije, a gdy się obudzi, nadal jest słaby i jego dusza jest
spragniona. Tak będzie ze zgrają wszystkich narodów
walczących przeciwko górze Syjon. 9 Zatrzymujcie się
i zdumiewajcie; rozkoszujcie, choćbyście mieli wołać
na pomoc. Upili się, ale nie winem; zataczają się, ale
nie od mocnego napoju. 10 PAN bowiem wylał na was
ducha twardego snu i zamknął wasze oczy. [Oczy]
waszych proroków i książąt, widzących, zasłonił. 11
Dlatego całe to widzenie stało się dla was jak słowa
zapieczętowanej księgi, którą podaje się temu, kto
umie czytać, mówiąc: Przeczytaj to, proszę, na co
odpowiada: Nie mogę, bo jest zapieczętowana. 12

A jeśli podaje się księgę temu, kto nie umie czytać,
mówiąc: Czytaj to, proszę, [ten] wtedy odpowiada:
Nie umiem czytać. 13 Mówi więc PAN: Ponieważ
ten lud zbliża się do mnie swymi ustami i czci mnie
swymi wargami, a jego serce jest daleko ode mnie i
jego bojaźń wobec mnie jest wyuczoną przez nakazy
ludzi; 14 Dlatego ja będę postępował przedziwnie z
tym ludem, przedziwnie i cudownie; zginie mądrość
jego mądrych, a rozum jego roztropnych się skryje.
15 Biada tym, którzy głęboko przed PANEM ukrywają
swój zamysł, których czyny są popełnione w ciemności
i mówią: Kto nas widzi? Kto o nas wie? 16 Wasze
przewrotne myśli są jak glina garncarska. Czyż glina
powie o tym, co ją uczynił: Nie uczynił mnie? Czyż to,
co ulepione, powie o tym, co je ulepił: Nie miał rozumu?
17 Czyż nie w bardzo krótkim czasie Liban obróci się w
pole, a pole będzie uważane za las? 18 Tego dnia głusi
usłyszą słowa księgi, a oczy ślepych przejrzą z mroku i
ciemności. 19 Cisi jeszcze bardziej się rozweselą w
PANU, a ubodzy spośród ludzi rozradują się w Świętym
Izraela. 20 Gdyż nastanie kres dla okrutnika, zniszczeje
szyderca i zostaną wytępieni wszyscy, którzy czyhają
na nieprawość; 21 Którzy obwiniają człowieka za
słowo, zastawiają sidło na tego, który ich strofuje w
bramie, i bez powodu doprowadzają sprawiedliwego
do upadku. 22 Dlatego tak mówi PAN, który odkupił
Abrahama, o domu Jakuba: Jakub już więcej nie zazna
wstydu ani jego twarz już nie zblednie. 23 Gdy bowiem
ujrzy pośród siebie swoich synów, dzieło moich rąk,
poświęcą moje imię, poświęcą Świętego Jakuba, i będą
się bać Boga Izraela. 24 Ci, którzy błądzili duchem,
nabiorą rozumu, ci, którzy szemrali, przyjmą naukę.

30 Biada upartym synom, mówi PAN, którzy
naradzają się, ale nie ze mną, i zasłaniają
nakryciem, ale nie z mojego ducha, aby dodawać
grzech do grzechu; 2 Którzy wyruszają, by zejść do
Egiptu, nie radząc się moich ust, aby umocnić się siłą
faraona i schronić się w cieniu Egiptu. 3 Dlatego siła
faraona będzie dla was zawstydzeniem, a schronienie
w cieniu Egiptu waszą hańbą. 4 Jego książęta bowiem
byli w Soan i jego posłowie dotarli do Chanes. 5
Wszyscy zawstydzili się przez lud, który nie był dla
nich użyteczny ani pomocny i nie [przynosił żadnych]
korzyści, lecz tylko wstyd i hańbę. 6 Brzemię zwierząt
południa. Do ziemi ucisku i utrapienia, skąd pochodzi
lew i lwiątko, żmija i ognisty smok latający, zaniosą
swoje bogactwa na grzbietach osłów i swe skarby na
garbach wielbłądów do ludu, który im nic nie pomoże;
7 Bo pomoc Egipcjan będzie daremna i próżna. Dlatego
ogłaszam, że ich siłą jest siedzieć w pokoju. 8 Teraz
idź, napisz to na tablicy przy nich i utrwal w księdze,
aby zostało to zachowane na przyszłość i aż na wieki
wieków: 9 Że ten lud jest uparty, że to synowie kłamliwi,
synowie, którzy nie chcą słuchać prawa PANA; 10
Którzy mówią do widzących: Nie miejcie widzenia; a
prorokom: Nie prorokujcie nam, co jest prawe; mówcie
nam rzeczy przyjemne, prorokujcie oszustwa; 11
Zejdźcie z drogi, zejdźcie ze ścieżki, zabierzcie sprzed
nas Świętego Izraela. 12 Dlatego tak mówi Święty
Izraela: Ponieważ gardzicie tym słowem, a pokładacie
ufność w krzywdzie i przewrotności i na nich polegacie;
13 Dlatego ta nieprawość będzie dla was jak pęknięcie
grożące zawaleniem i jak wygięcie na wysokim murze,
który zawala się nagle, w mgnieniu oka; 14 I rozbije
ją, jak rozbija się gliniane naczynie stłuczone tak
bezlitośnie, że nie znajdzie się wśród jego odłamków
skorupki, aby nabrać ognia z ogniska lub zaczerpnąć
wody ze zbiornika. 15 Tak bowiem mówi Pan BÓG,
Święty Izraela: W nawróceniu i spokoju będziecie
zbawieni; w ciszy i ufności będzie wasza siła. Ale nie
chcieliście; 16 Przeciwnie, powiedzieliście: Nie tak, ale
na koniach uciekniemy! Dlatego będziecie uciekać. Na
szybkich koniach pojedziemy! Dlatego będą szybsi
ci, którzy będą was ścigać. 17 Tysiąc was ucieknie
przed groźbą jednego, a przed groźbą pięciu wszyscy
uciekniecie, aż zostaniecie jak maszt na szczycie
góry i jak sztandar na pagórku. 18 I dlatego PAN
będzie czekać, aby okazać wam łaskę, i dlatego będzie
wywyższony, aby się zlitować nad wami. PAN bowiem
jest Bogiem sądu. Błogosławieni wszyscy, którzy na
niego czekają. 19 Lud bowiem będzie mieszkał na
Syjonie, w Jerozolimie, nie będziesz już płakał. Na
pewno zlituje się nad tobą na głos twego wołania, a gdy
tylko [cię] usłyszy, odezwie się. 20 A choć Pan dał wam
chleb niedoli i wodę ucisku, to jednak twoi nauczyciele
nie będą już usunięci, ale twoje oczy zobaczą twoich
nauczycieli; 21 Twoje uszy usłyszą słowo wołające
za tobą: To jest droga, chodźcie nią – gdybyście
zboczyli na prawo lub na lewo. 22 Wtedy uznasz
za nieczyste obicie swoich rzeźbionych posągów ze
srebra i odzienie swoich odlanych posągów ze złota.
Wyrzucisz je jako nieczystość miesiączkującej kobiety
i powiesz im: Precz stąd. 23 Bóg ześle deszcz na twój
siew, którym obsiewasz ziemię, i chleb z plonów ziemi
będzie syty i obfity. W tym dniu twoje bydło będzie
się pasło na rozległych pastwiskach. 24 Także woły i
osły uprawiające ziemię będą się karmić czystą paszą,
która została przesiana wiejadłem i szuflą. 25 Na
każdej wysokiej górze i na każdym wyniosłym pagórku
będą strumienie i potoki wód, w dniu wielkiej rzezi,
gdy wieże upadną. 26 Światło księżyca będzie jak
światło słońca, światło słońca będzie siedmiokrotnie
[jaśniejsze], jakby światło siedmiu dni – w dniu, kiedy
PAN obwiąże złamanie swego ludu i uleczy zadaną mu

ranę. 27 Oto imię PANA przybywa z daleka, jego gniew
płonie, jego brzemię ciężkie. Jego wargi są pełne
gniewu, a jego język jak trawiący ogień. 28 A jego
tchnienie jest jak wezbrana rzeka, która aż po gardła
sięga, aby przesiewać narody rzeszotem zniszczenia
i włożyć na szczęki narodów zwodnicze wędzidło.
29 Wtedy zaśpiewacie jak w noc, gdy obchodzi się
uroczyste święto, a rozweselicie się w sercu jak ten,
który idzie wśród [dźwięków] fletu na górę PANA,
do Skały Izraela; 30 Gdy PAN da usłyszeć swój
wspaniały głos i pokaże swoje wyciągnięte ramię w
zapalczywości swego gniewu, w płomieniu trawiącego
ognia, z rozproszeniem, wśród nawałnic i gradu. 31
Bo głosem PANA zostanie starty Asyryjczyk, który bił
kijem. 32 I każde uderzenie utwierdzoną rózgą, którą
go PAN uderzy, [zadane] będzie z bębnami i harfami.
A w srogich bitwach będzie walczyć z nim. 33 Od
dawna bowiem przygotowane jest piekło, także dla
samego króla jest przygotowane; uczynił je głębokim i
szerokim, jego stos to ogień i wiele drew. Tchnienie
PANA, jak strumień siarki, rozpala je. **(questioned)**

31 Biada tym, którzy zstępują do Egiptu po pomoc,
polegają na koniach i ufają rydwanom, bo jest
ich wiele, i jeźdźcom, bo są bardzo silni, a nie patrzą
na Świętego Izraela i nie szukają PANA! 2 Ale on też
jest mądry, dlatego sprowadzi zło, a swoich słów nie
cofnie. Lecz powstanie przeciw domowi złoczyńców i
przeciwko pomocy tych, którzy czynią nieprawość. 3
Przecież Egipcjanie są ludźmi, a nie Bogiem, ich konie
są ciałem, a nie duchem. Gdy więc PAN wyciągnie swą
rękę, padnie i ten, co pomaga, padnie i ten, któremu
on pomaga, i tak wszyscy razem zginą. 4 Tak bowiem
PAN powiedział do mnie: Jak ryczy lew lub lwiątko
nad swym łupem, choć zwoła się przeciwko niemu
gromadę pasterzy i nie lęka się ich wrzasku ani nie
kuli się przed ich hałasem, tak zstąpi PAN zastępów,
aby walczyć o górę Syjon i o jej pagórek. 5 Jak ptaki
latają [koło swego gniazda], tak PAN zastępów obroni
Jerozolimę; [owszem], obroni i wybawi, a przechodząc,
zachowa. 6 Nawróćcie się do tego, od którego synowie
Izraela mocno odstąpili. 7 Tego dnia bowiem każdy
porzuci swoje bożki ze srebra i swoje bożki ze złota,
które wasze ręce uczyniły wam na grzech. 8 Wtedy
Asyryjczyk padnie od miecza, lecz nie [człowieka]
walecznego, a miecz nieludzki pochłonie go. I ucieknie
przed mieczem, a jego młodzieńcy będą podbici. 9
Swoją twierdzę ominie ze strachu, a jego książęta
ulękną się sztandaru, mówi PAN, którego ogień jest na
Syjonie, a jego piec – w Jerozolimie.

32 Oto król będzie panował w sprawiedliwości,
a książęta będą rządzić w prawości. 2 I ten
mężczyzna będzie jak zasłona przed wiatrem i jak
schronienie przed burzą; jak strumienie wód w suchym
miejscu, jak cień wielkiej skały w spragnionej ziemi. 3
Oczy patrzących nie będą zaćmione i uszy słuchających
będą uważnie słuchać. 4 Serce pochopnych zrozumie
wiedzę, a język jąkających się będzie mówić pewnie i
wyraźnie. 5 Nieszlachetnego nie będą już nazywać
szlachetnym ani o skąpym nie powie się, że [jest]
szczodry; 6 Nieszlachetny bowiem mówi nikczemnie
i jego serce obmyśla nieprawość, aby postępował
obłudnie i mówił przeciwko PANU przewrotnie, by
wyniszczył duszę głodnego i spragnionego pozbawił
napoju. 7 Zamierzenia skąpego są złe, bo chytrze
obmyśla, jak zniszczyć biednych słowami kłamstwa
i mówić przeciwko ubogim przed sądem. 8 Ale
szczodry ma szczodrobliwe myśli i będzie obstawać
przy swojej szczodrobliwości. 9 Kobiety beztroskie,
powstańcie, słuchajcie mego głosu; córki pewne
siebie, nakłońcie ucha na moją mowę. 10 Przez wiele
dni i lat będziecie zatrwożone, wy pewne siebie!
Ustanie bowiem winobranie, zbioru nie będzie. 11
Zatrwóżcie się, wy beztroskie, ulęknijcie się, pewne
siebie! Rozbierzcie się i obnażcie się, a przepaszcie
[worem] biodra. 12 Nastanie lament nad piersiami, nad
rozkosznymi polami i nad urodzajną winoroślą. 13 Na
ziemi mojego ludu wyrosną ciernie i osty – tak, we
wszystkich wesołych domach w rozbawionym mieście.
14 Pałace bowiem zostaną opuszczone, ustanie wrzawa
miasta, zamek i baszty staną się jaskiniami na zawsze,
miejscem uciechy dla dzikich osłów, pastwiskiem dla
stad; 15 Aż zostanie wylany na nas duch z wysoka,
pustynia obróci się w urodzajne pole, a urodzajne
pole będzie uważane za las. 16 Sąd zamieszka na
pustyni, sprawiedliwość osiądzie na urodzajnym polu.
17 Dziełem sprawiedliwości będzie pokój, owocem
sprawiedliwości odpoczynek i bezpieczeństwo na
wieki. 18 Mój lud bowiem będzie mieszkał w przybytku
pokoju, w bezpiecznych mieszkaniach i w spokojnych
miejscach odpoczynku; 19 Gdy spadnie na las grad,
a miasto będzie bardzo poniżone. 20 Błogosławieni
jesteście, wy, którzy siejecie na wszelkich urodzajnych
miejscach, puszczając tam wolno woły i osły.

33 Biada tobie, który łupisz, chociaż sam nie
byłeś złupiony, i który zdradzasz, chociaż sam
nie byłeś zdradzony! Gdy przestaniesz łupić, też
zostaniesz złupiony; gdy przestaniesz zdradzać, też
będą cię zdradzać. 2 PANIE, zlituj się nad nami, ciebie
oczekujemy. Bądź ramieniem dla swoich każdego
poranka i naszym zbawieniem w czasie ucisku. 3
Na głos wrzawy rozpierzchną się narody; gdy się
podniesiesz, rozproszą się poganie. 4 I wasze łupy
będą zebrane, jak się zbiera robactwo; a jak rzuca

się szarańcza, tak on przypadnie na nie. 5 PAN jest
wywyższony, bo mieszka na wysokości. Napełni Syjon
sądem i sprawiedliwością. 6 Mądrość i wiedza będą
utwierdzeniem twych czasów, siłą i twoim obfitym
zbawieniem, a bojaźń PANA to jego skarb. 7 Oto ich
mocarze wołają na dworze, posłowie pokoju gorzko
płaczą. 8 Opustoszały drogi, przechodzień przestał
podążać ścieżką. Zerwał przymierze, znieważył miasta,
a z człowiekiem się nie liczy. 9 Ziemia płacze i marnieje;
Liban jest zawstydzony i usycha; Szaron stał się niczym
pustynia, a Baszan i Karmel [są] ogołocone. 10 Teraz
powstanę – mówi PAN – teraz się wywyższę, teraz się
podniosę. 11 Poczniecie słomę i zrodzicie ściernisko;
wasze tchnienie pożre was jak ogień. 12 I narody
będą jak wypalone wapno; jak ścięte ciernie będą
spalone ogniem. 13 Słuchajcie, wy, którzy jesteście
daleko, co uczyniłem, a wy, bliscy, poznajcie moją moc.
14 Grzesznicy na Syjonie zlękli się, strach ogarnął
obłudników: Kto z nas może przebywać przy trawiącym
ogniu? Kto z nas może przebywać przy wiecznym
płomieniu? 15 Ten, kto postępuje w sprawiedliwości
i mówi to, co prawe; ten, kto brzydzi się zyskiem
niesprawiedliwym, kto otrząsa swe ręce, by nie brać
darów, kto zatyka uszy, by nie słuchać o rozlewie krwi,
i zamyka oczy, by nie patrzeć na zło; 16 Ten będzie
mieszkać na wysokościach, zamki na skałach będą
jego ucieczką; będzie mu dany chleb i wody mu nie
zabraknie. 17 Twoje oczy ujrzą króla w jego pięknie,
ujrzą ziemię daleką. 18 Twoje serce będzie wspominać
grozę: Gdzie jest pisarz? Gdzie jest poborca? Gdzie
jest ten, co liczył wieże? 19 Nie zobaczysz już
okrutnego ludu, ludu o ciemnej, niewyraźnej mowie,
o bełkotliwym i niezrozumiałym języku. 20 Spójrz na
Syjon, miasto naszych uroczystych świąt. Twoje oczy
zobaczą Jerozolimę, spokojne miejsce zamieszkania,
namiot, który nie będzie przeniesiony; jego kołki nigdy
nie zostaną wyciągnięte i żaden z jego sznurów nie
będzie zerwany. 21 Wielmożny PAN sam będzie
dla nas miejscem szerokich rzek i strumieni, po
których nie popłynie okręt wiosłowy ani [przez które]
okazały statek się nie przeprawi. 22 PAN bowiem
jest naszym sędzią, PAN naszym prawodawcą, PAN
naszym królem. On nas zbawi. 23 Osłabły twoje liny,
nie będą mogli utrzymać twego masztu ani rozciągnąć
żagla. Wtedy zostanie rozdzielony ogromny łup, chromi
pochwycą zdobycz. 24 I żaden z mieszkańców nie
powie: Zachorowałem. Ludowi, który mieszka w nim,
zostanie przebaczona nieprawość.

34 Zbliżcie się, narody, aby słuchać, i wy, ludy,
słuchajcie uważnie! Niech słucha ziemia i to,
co ją napełnia, świat i wszystko, co się na nim rodzi.
2 Bo oburzenie PANA spadło na wszystkie narody,
jego zapalczywość – na wszystkie ich wojska. Wytracił
je doszczętnie, wydał je na rzeź. 3 Ich zabici będą
porzuceni, a z ich trupów będzie unosił się smród
i ich krew z gór popłynie. 4 Cały zastęp niebios
stopnieje, a niebiosa jak zwój zostaną zwinięte, całe
ich zastępy opadną, jak opada liść z winorośli i jak
opada niedojrzały owoc z drzewa figowego. 5 Mój
miecz bowiem nasyci się na niebie. Oto spadnie na
Edom i na lud, który przekląłem, na sąd. 6 Miecz
PANA jest pełny krwi, pokrył się tłuszczem i krwią
baranków i kozłów, tłuszczem nerek baranich, bo ofiara
PANA dokonuje się w Bosra, a wielka rzeź w ziemi
Edom. 7 Zstąpią z nimi jednorożce i byki z wołami,
ich ziemia nasiąknie krwią, a ich proch nasyci się
tłuszczem. 8 To jest bowiem dzień pomsty PANA i rok
odpłaty za spór z Syjonem. 9 Potoki obrócą się w
smołę, a proch w siarkę, jego ziemia stanie się smołą
płonącą. 10 Nie zagaśnie ani w nocy, ani w dzień,
jej dym będzie się unosił na wieki. Z pokolenia na
pokolenie będzie pustkowiem; na wieki wieków nikt
przez nią nie przejdzie. 11 Ale pelikan i bąk ją posiądą,
a sowa i kruk w niej zamieszkają. Rozciągnie on nad
nią sznur spustoszenia i próżne wagi. 12 Wezwą jej
szlachtę na królestwo, ale nie będzie tam żadnego, a
wszyscy jej książęta obrócą się wniwecz. 13 W ich
pałacach wyrosną ciernie, w ich zamkach – pokrzywy i
osty. Będzie siedliskiem smoków i dziedzińcem dla
strusiów. 14 Tam będą się spotykać dzikie zwierzęta
pustyni ze strasznymi bestiami wysp, a kozice będą się
nawoływać; tam leżeć będzie płomykówka i znajdzie
dla siebie odpoczynek. 15 Tam sowa się zagnieździ,
zniesie jajka, wyleży [młode] i zbierze je w swoim
cieniu. Tam też zlecą się sępy, jeden z drugim. 16
Szukajcie w księdze PANA i czytajcie. Ani jedno z nich
nie przepadnie, żadne z nich nie będzie bez drugiego,
bo usta PANA to rozkazały, a jego Duch je zgromadził.
17 On też rzucił dla nich los i jego ręka wydzieliła im
[to] sznurem mierniczym. Posiadać ją będą na wieki,
będą w niej mieszkać z pokolenia na pokolenie.

35 Będzie się weselić z tego pustkowie i spieczona
ziemia, pustynia rozraduje się i zakwitnie jak róża.
2 Bujnie zakwitnie i rozweseli się w radości i wśród
okrzyków. Chwała Libanu będzie jej dana, ozdoba
Karmelu i Szaronu. Ujrzą chwałę PANA i wspaniałość
naszego Boga. 3 Wzmacniajcie osłabłe ręce i posilcie
omdlałe kolana. 4 Mówcie do zatrwożonych w sercu:
Bądźcie mocni, nie bójcie się. Oto wasz Bóg przyjdzie
z pomstą, z odpłatą przyjdzie sam Bóg i zbawi was. 5
Wtedy otworzą się oczy ślepych i otworzą się uszy
głuchych. 6 Wtedy chromy podskoczy jak jeleń i język
niemych będzie śpiewać. Wytrysną bowiem wody

na pustkowiu i potoki na pustyni. 7 Sucha ziemia
stanie się jeziorem i spieczona ziemia – źródłami wód.
W kryjówkach smoków, gdzie odpoczywały, urośnie
trawa, trzcina i sitowie. 8 I będzie tam ścieżka i droga,
którą nazwą Drogą Świętą. Nie będzie po niej chodził
nieczysty, ale będzie ona dla nich. Ci, którzy tą drogą
będą chodzić, nawet głupcy, nie zbłądzą. 9 Nie będzie
tam lwa i żaden drapieżny zwierz po niej nie będzie
chodził ani się tam nie znajdzie, ale będą chodzić po
niej wybawieni. 10 Odkupieni PANA powrócą i przyjdą
na Syjon ze śpiewem, a wieczna radość będzie na
ich głowach. Dostąpią radości i wesela, a smutek i
wzdychanie znikną.

36 W czternastym roku królowania Ezechiasza
Sennacheryb, król Asyrii, wyruszył przeciwko
wszystkim warownym miastom Judy i zdobył je. 2 I
król Asyrii posłał Rabszaka z Lakisz do Jerozolimy, do
króla Ezechiasza, z wielkim wojskiem. Ten stanął przy
kanale górnej sadzawki przy drodze pola folusznika.
3 Wtedy wyszli do niego Eliakim, syn Chilkiasza,
przełożony domu, i Szebna, pisarz, oraz Joach, syn
Asafa, kronikarz. 4 Wtedy Rabszak powiedział do nich:
Proszę, powiedzcie Ezechiaszowi: Tak mówi wielki
król, król Asyrii: Co to za ufność, na której polegasz? 5
[Mówisz] – ale to słowa daremne – mam dość dużo
rad i siły do wojny. Teraz więc w kim pokładasz ufność,
że zbuntowałeś się przeciwko mnie? 6 Oto opierasz
się na tej nadłamanej lasce trzcinowej – na Egipcie
– która, gdy ktoś się oprze na niej, wbija mu się w
dłoń i przebija ją. Taki jest faraon, król Egiptu, dla
wszystkich, którzy mu ufają. 7 A jeśli mi powiesz:
Ufamy PANU, naszemu Bogu, czy on nie jest tym,
którego wyżyny i ołtarze zniósł Ezechiasz i nakazał
Judzie i Jerozolimie: Przed tym ołtarzem będziecie
oddawać pokłon? 8 Dlatego teraz proszę, daj zastaw
memu panu, królowi Asyrii, a ja dam ci dwa tysiące
koni, jeśli zdołasz posadzić na nich jeźdźców. 9 Jakże
więc stawisz opór jednemu dowódcy z najmniejszych
sług mego pana, a pokładasz nadzieję w Egipcie, że
[otrzymasz] rydwany i jeźdźców? 10 Poza tym czy
bez woli PANA wyruszyłem przeciw tej ziemi, aby ją
zniszczyć? PAN powiedział do mnie: Wyrusz przeciwko
tej ziemi i spustosz ją. 11 Wtedy Eliakim, Szebna
i Joach powiedzieli do Rabszaka: Proszę, mów do
swoich sług po syryjsku, bo rozumiemy, a nie mów do
nas po hebrajsku wobec ludu, który jest na murze.
12 Lecz Rabszak odpowiedział: Czy do twego pana i
do ciebie posłał mnie mój pan, abym mówił te słowa?
Czyż nie do tych mężczyzn siedzących na murze,
aby jedli swój kał i pili swój mocz razem z wami? 13
Stał więc Rabszak i zawołał donośnym głosem po
hebrajsku tymi słowami: Słuchajcie słów wielkiego
króla, króla Asyrii. 14 Tak mówi król: Niech was nie
zwodzi Ezechiasz, bo nie będzie mógł was wybawić.
15 A nie dajcie się przekonać Ezechiaszowi, by zaufać
PANU, gdy mówi: Na pewno PAN nas wybawi i to
miasto nie będzie wydane w ręce króla Asyrii. 16 Nie
słuchajcie Ezechiasza. Tak bowiem powiedział król
Asyrii: Zawrzyjcie ze mną przymierze i wyjdźcie do
mnie, a każdy będzie jeść ze swojej winorośli i ze
swego drzewa figowego i każdy będzie pić wodę ze
swojej studni; 17 Aż przyjdę i zabiorę was do ziemi
podobnej do waszej ziemi, do ziemi zboża i wina, do
ziemi chleba i winnic. 18 Niech Ezechiasz nie zwodzi
was, mówiąc: PAN nas wybawi. Czy bogowie [innych]
narodów mogli wybawić swoją ziemię z ręki króla
Asyrii? 19 Gdzie są bogowie Chamatu i Arpadu? Gdzie
są bogowie Sefarwaim? Czy wybawili Samarię z mojej
ręki? 20 Którzy spośród wszystkich bogów tych ziem
wybawili swoją ziemię z mojej ręki, żeby PAN miał
wybawić Jerozolimę z mojej ręki? 21 Lecz lud milczał i
nie odpowiedział mu ani słowa, bo taki był rozkaz króla:
Nie odpowiadajcie mu. 22 Wtedy przełożony domu
Eliakim, syn Chilkiasza, pisarz Szebna i kronikarz
Joach, syn Asafa, przyszli do Ezechiasza z rozdartymi
szatami i oznajmili mu słowa Rabszaka.

37 A gdy król Ezechiasz to usłyszał, rozdarł swoje
szaty, oblekł się w wór i wszedł do domu
PANA. 2 I posłał Eliakima, przełożonego swego
domu, pisarza Szebnę i starszych spośród kapłanów,
obleczonych w wory, do proroka Izajasza, syna Amosa.
3 I powiedzieli mu: Tak mówi Ezechiasz: Ten dzień
jest dniem utrapienia, upomnienia i bluźnierstwa.
Nadszedł bowiem czas porodu dzieci, a nie ma siły,
aby je urodzić. 4 Może PAN, twój Bóg, usłyszy słowa
Rabszaka, którego przysłał król Asyrii, jego pan, aby
znieważać Boga żywego, i pomści słowa, które usłyszał
PAN, twój Bóg. Zanieś więc modlitwę za resztkę, która
pozostaje. 5 Tak to słudzy króla Ezechiasza przyszli do
Izajasza. 6 A Izajasz im odpowiedział: Tak powiedzcie
waszemu panu: Tak mówi PAN: Nie bój się tych słów,
które słyszałeś, którymi bluźnili mi słudzy króla Asyrii.
7 Oto ześlę na niego ducha i usłyszy [pewną] wieść,
[a potem] wróci do swojej ziemi i sprawię, że padnie
od miecza w swojej ziemi. 8 Wrócił więc Rabszak
i zastał króla Asyrii walczącego przeciwko Libnie.
Usłyszał bowiem, że odstąpił od Lakisz. 9 A dotarło
do niego, że mówiono o Tirhace, królu Etiopii: Oto
wyruszył na wojnę przeciwko tobie. Gdy to usłyszał,
wysłał posłańców do Ezechiasza z tymi słowami: 10
Tak powiedzcie Ezechiaszowi, królowi Judy: Niech
cię nie zwodzi twój Bóg, któremu ufasz, mówiąc:
Jerozolima nie zostanie wydana w ręce króla Asyrii. 11

Oto słyszałeś, co uczynili królowie Asyrii wszystkim
ziemiom, niszcząc je. A ty miałbyś zostać wybawiony?
12 Czy bogowie narodów wybawili tych, których moi
ojcowie wygubili: Gozan, Charan, Resef i synów Edenu,
którzy byli w Telassar? 13 Gdzie jest król Chamatu,
król Arpadu i król miasta Sefarwaim, Heny i Iwwy? 14
Gdy Ezechiasz wziął list z rąk posłów, przeczytał go,
wszedł do domu PANA i rozwinął go przed PANEM. 15
I Ezechiasz modlił się do PANA, mówiąc: 16 PANIE
zastępów, Boże Izraela, który zasiadasz pomiędzy
cherubinami, ty, ty jedynie jesteś Bogiem wszystkich
królestw ziemi, ty stworzyłeś niebo i ziemię. 17 Nakłoń
swego ucha, PANIE, i słuchaj. Otwórz swe oczy, PANIE,
i spójrz. Słuchaj wszystkich słów Sennacheryba, które
przesłał, aby znieważać Boga żywego. 18 To prawda,
PANIE, że królowie Asyrii spustoszyli wszystkie narody
i ich ziemie; 19 I powrzucali ich bogów do ognia.
Nie byli bowiem bogami, ale dziełem rąk ludzkich,
drewnem i kamieniem. Dlatego ich zniszczyli. 20 Teraz
więc, PANIE, nasz Boże, wybaw nas z jego ręki,
aby wszystkie królestwa ziemi poznały, że jedynie ty
jesteś PANEM. 21 Wtedy Izajasz, syn Amosa, posłał
[wiadomość] do Ezechiasza: Tak mówi PAN, Bóg
Izraela: Ponieważ modliłeś się do mnie w sprawie
Sennacheryba, króla Asyrii; 22 Oto słowo, które PAN o
nim wypowiedział: Dziewica, córka Syjonu, wzgardziła
tobą i śmiała się z ciebie. Córka Jerozolimy kiwała
głową za tobą. 23 Kogo znieważyłeś i komu bluźniłeś?
Przeciwko komu podniosłeś swój głos i wysoko
podniosłeś swoje oczy? Przeciwko Świętemu Izraela.
24 Przez swoje sługi znieważyłeś Pana i powiedziałeś:
Z mnóstwem swoich rydwanów wyszedłem na wysokie
góry i zbocza Libanu. Wytnę jego wysokie cedry i
jego wyborowe cyprysy i przyjdę aż do najwyższego
jego szczytu, do lasów i do lasu jego pola. 25 Ja
wykopałem studnie i piłem wody, swoimi stopami
wysuszyłem wszystkie rzeki oblężonych miejsc. 26 Czy
nie słyszałeś, że ja dawno to uczyniłem i za dawnych
dni to sprawiłem? A teraz wypełniam, gdy obracasz
warowne miasta w stosy gruzów. 27 Ich mieszkańcy,
bezsilni, przestraszyli się i zawstydzili. Byli jak trawa
polna, jak świeża zieleń, jak trawa na dachach, jak
[zboże], które uschło, zanim dojrzało. 28 Znam twoje
miejsce pobytu, twoje wyjście i twoje wejście, a także
twoją wściekłość przeciwko mnie. 29 Ponieważ twoja
wściekłość na mnie i twoja zuchwałość doszły do
moich uszu, włożę moje kółko w twoje nozdrza i moje
wędzidło na twoje wargi i zawrócę cię tą drogą, którą
przyszedłeś. 30 A to będzie znakiem dla ciebie: Tego
roku będziesz jadł zboże samorodne, w drugim roku
także zboże samorodne, w trzecim roku zaś siejcie i
zbierajcie żniwo, sadźcie winnice i jedzcie ich owoce.
31 Resztka ocalonych z domu Judy ponownie zapuści
korzenie w głąb i wyda owoc w górze. 32 Z Jerozolimy
wyjdą bowiem resztka i ci, którzy ocaleli z góry Syjon.
Sprawi to gorliwość PANA zastępów. 33 Dlatego tak
mówi PAN o królu Asyrii: Nie wejdzie do tego miasta
ani nie wypuści tam strzały, nie wyruszy przeciw niemu
z tarczą ani nie usypie szańców przeciwko niemu.
34 Drogą, którą przyszedł, powróci, a do tego miasta
nie wejdzie, mówi PAN. 35 Będę bowiem bronił tego
miasta i ocalę je ze względu na siebie i ze względu na
Dawida, swego sługę. 36 Wtedy wyszedł Anioł PANA i
zabił w obozie Asyrii sto osiemdziesiąt pięć tysięcy
[osób]. A gdy wstali wcześnie rano, oto wszędzie [było]
pełno trupów. 37 Sennacheryb, król Asyrii, wycofał się
więc i wyruszył. Wrócił i zamieszkał w Niniwie. 38 A
gdy oddawał pokłon w domu swego boga Nisroka, jego
synowie – Adramelek i Sareser – zabili go mieczem.
Potem uciekli do ziemi Ararat. I Asarchaddon, jego
syn, królował w jego miejsce.

38 W tych dniach Ezechiasz śmiertelnie zachorował.
Przyszedł do niego prorok Izajasz, syn Amosa,
i powiedział do niego: Tak mówi PAN: Uporządkuj
swój dom, bo umrzesz i nie będziesz żył. 2 Wtedy
Ezechiasz odwrócił swoją twarz do ściany i modlił
się do PANA; 3 I powiedział: O PANIE, proszę cię,
wspomnij teraz, że postępowałem wobec ciebie w
prawdzie i z doskonałym sercem, czyniąc to, co dobre
w twoich oczach. I Ezechiasz płakał bardzo rzewnie. 4
Wtedy doszło do Izajasza słowo PANA: 5 Idź i powiedz
Ezechiaszowi: Tak mówi PAN, Bóg Dawida, twego ojca:
Wysłuchałem twojej modlitwy, widziałem twoje łzy. Oto
dodam do twoich dni piętnaście lat; 6 Wybawię cię i to
miasto z ręki króla Asyrii i będę bronić tego miasta. 7
A taki będzie znak dla ciebie od PANA, że PAN uczyni
to, o czym mówił: 8 Oto cofnę cień o dziesięć stopni
w stopniach, po których przesunął się na zegarze
słonecznym Achaza. I cofnęło się słońce o dziesięć
stopni w tych stopniach, po których przesunęło się. 9
(Oto pismo Ezechiasza, króla Judy, gdy zachorował i
wyzdrowiał: 10 Mówiłem, gdy skrócono moje dni: Zejdę
do bram grobu, zostanę pozbawiony reszty swoich
lat. (Sheol h7585) 11 Powiedziałem: Nie ujrzę PANA,
PANA w ziemi żyjących. Już nie zobaczę człowieka
pośród mieszkańców świata. 12 Moje życie przeminęło
i przenoszone jest ode mnie jak namiot pasterski.
Odciąłem swoje życie jak tkacz, on mnie odetnie
od krosien. Dziś, zanim noc nadejdzie, zakończysz
mnie. 13 Rozmyślałem sobie o poranku, że jak lew
on zmiażdży wszystkie moje kości. Dziś, zanim noc
nadejdzie, wykończysz mnie. 14 Jak żuraw i jaskółka
kwiliłem, gruchałem jak gołąb. Moje oczy słabną, patrzą
w górę. PANIE, cierpię w udręce, przedłuż mi życie. 15

Cóż powiem? On przemówił do mnie i sam to uczynił.
Będę kroczyć przez wszystkie swoje lata z goryczą w
swojej duszy. 16 Panie, przez te rzeczy [ludzie] żyją i
w nich wszystkich jest życie mego ducha. Przecież
przywróciłeś mi zdrowie i zachowałeś mnie przy życiu.
17 Oto w czasie pokoju zaznałem ciężkiej goryczy, ale z
miłości do mojej duszy wyrwałeś ją z dołu zniszczenia,
gdyż rzuciłeś za siebie wszystkie moje grzechy. 18
Grób bowiem nie wysławia cię ani śmierć cię nie chwali.
Ci, którzy w dół zstępują, nie oczekują twojej prawdy.
(Sheol h7585) 19 Żywy, żywy będzie cię wysławiać jak ja
dzisiaj. Ojciec oznajmi dzieciom twoją prawdę. 20 PAN
[zechciał] mnie wybawić. Dlatego będziemy śpiewać
moje pieśni [przy dźwiękach strun] po wszystkie dni
naszego życia w domu PANA). 21 Izajasz bowiem
powiedział: Niech wezmą bryłę suchych fig i przyłożą
na wrzód, a będzie uzdrowiony. 22 Ezechiasz zaś
powiedział: Jaki jest znak, że wejdę do domu PANA?

39 W tym czasie Merodak-Baladan, syn Baladana,
król Babilonu, posłał listy i dar do Ezechiasza.
Usłyszał bowiem, że chorował, a potem wyzdrowiał.
2 I Ezechiasz ucieszył się z tego, i pokazał im cały
skarbiec swoich kosztowności: srebro i złoto, wonności,
drogocenne olejki oraz swoją zbrojownię, a także
wszystko, co się znajdowało w jego skarbcach. Nie
było niczego, czego Ezechiasz by im nie pokazał w
swoim domu i w całym swoim państwie. 3 Wtedy
prorok Izajasz przyszedł do króla Ezechiasza i zapytał
go: Co powiedzieli ci mężczyźni i skąd przyszli do
ciebie? Ezechiasz odpowiedział: Przybyli do mnie z
dalekiej ziemi, z Babilonu. 4 Znowu zapytał: Co widzieli
w twoim domu? Ezechiasz odpowiedział: Widzieli
wszystko, co jest w moim domu. Nie było niczego,
czego bym im nie pokazał w swoich skarbcach. 5
Wtedy Izajasz powiedział do Ezechiasza: Słuchaj
słowa PANA zastępów: 6 Oto przyjdą dni, gdy zabiorą
do Babilonu wszystko, co jest w twoim domu i co
twoi ojcowie zgromadzili aż do tego dnia, mówi
PAN. 7 A z twoich synów, którzy będą pochodzić
od ciebie i których spłodzisz, zabiorą [niektórych] i
będą eunuchami w pałacu króla Babilonu. 8 Wtedy
Ezechiasz powiedział do Izajasza: Dobre jest słowo
PANA, które wypowiedziałeś. I dodał: Będzie bowiem
pokój i prawda za moich dni.

40 Pocieszajcie, pocieszajcie mój lud, mówi wasz
Bóg. 2 Przemawiajcie do serca Jerozolimy,
wołajcie do niej, że dopełnił się jej postanowiony czas,
że została przebaczona jej nieprawość, bo otrzymała z
ręki PANA w dwójnasób za wszystkie swoje grzechy.
3 Głos wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę
PANA, prostujcie na pustyni ścieżkę naszego Boga. 4
Każda dolina niech będzie podniesiona, a każda góra i
każdy pagórek – obniżone. To, co krzywe, niech się
wyprostuje, a wyboiste miejsca niech będą równiną.
5 Wtedy objawi się chwała PANA i ujrzy to razem
wszelkie ciało. Tak bowiem mówiły usta PANA. 6
Głos przemówił: Wołaj. I zapytano: Co mam wołać?
Wszelkie ciało jest trawą, a cały jego wdzięk jak kwiat
polny. 7 Trawa usycha, kwiat więdnie, gdy wiatr PANA
powieje na nie. Zaprawdę ludzie są trawą. 8 Trawa
usycha, kwiat więdnie, ale słowo naszego Boga trwa
na wieki. 9 Wstąp na wysoką górę, Syjonie, który
opowiadasz dobre wieści. Podnieś mocno swój głos,
Jerozolimo, która opowiadasz dobre wieści; podnieś
[go], nie bój się, powiedz miastom Judy: Oto wasz
Bóg. 10 Oto Pan BÓG przyjdzie z mocą, jego ramię
będzie panować. Oto jego zapłata z nim, a jego dzieło
przed nim. 11 Jak pasterz będzie pasł swoją trzodę,
swoim ramieniem zgromadzi baranki, na swoim łonie
będzie je nosił, a ciężarne poprowadzi ostrożnie. 12
Kto zmierzył wody swoją garścią, a niebiosa piędzią
wymierzył? Kto miarą odmierzył proch ziemi? Kto
zważył góry na wadze, a pagórki na szalach? 13 Kto
kierował Duchem PANA, a kto był jego doradcą, aby
go pouczać? 14 Kogo się radził, aby nabyć rozumu?
Kto pouczył go o ścieżkach sądu? Kto nauczył go
wiedzy i wskazał mu drogę roztropności? 15 Oto
narody są jak kropla w wiadrze, znaczą tyle, co pyłek
na wadze. Oto porywa wyspy jak bardzo małą rzecz.
16 I Libanu nie wystarczy na ogień ani jego zwierzyny
nie wystarczy na całopalenie. 17 Wszystkie narody
przed nim są niczym; uważa je za nicość i marność. 18
Do kogo więc przyrównacie Boga? A jaką podobiznę
z nim porównacie? 19 Rzemieślnik odlewa posąg, a
złotnik powleka go złotem i odlewa do niego srebrne
łańcuszki. 20 Kogo z powodu ubóstwa nie stać na
ofiarę, wybiera drzewo, które nie próchnieje; wyszukuje
zdolnego rzemieślnika, aby przygotował rzeźbiony
posąg, który się nie chwieje. 21 Czy nie wiecie?
Czy nie słyszeliście? Czy wam nie opowiadano od
początku? Czy nie zrozumieliście [tego] od założenia
fundamentów ziemi? 22 [To] ten, który zasiada nad
okręgiem ziemi – jej mieszkańcy są jak szarańcza; ten,
który rozpostarł niebiosa jak zasłonę i rozciągnął je
jak namiot mieszkalny; 23 Ten, który książąt obraca
wniwecz, sędziów ziemi czyni nicością. 24 Nie będą
wszczepieni ani posiani ani ich pień nie zakorzeni się w
ziemi; powieje na nich, wnet usychają, a wicher unosi
ich jak ściernisko. 25 Do kogo więc mnie przyrównacie,
abym był do niego podobny? – mówi Święty. 26
Podnieście w górę swoje oczy i patrzcie: Kto stworzył
te rzeczy? Ten, kto wyprowadza ich zastępy według
liczby i to wszystko po imieniu nazywa, według ogromu

jego siły i wielkiej potęgi, tak że ani jedna z nich nie
zginie? 27 Czemu więc mówisz, Jakubie, i twierdzisz,
Izraelu: Zakryta jest moja droga przed PANEM, a
moja sprawa nie dociera do mego Boga? 28 Czy
nie wiesz? Czy nie słyszałeś, że wieczny Bóg, PAN,
Stwórca krańców ziemi, nie ustaje ani się nie męczy i
że jego mądrość jest niezgłębiona? 29 On dodaje siły
spracowanemu i przymnaża mocy temu, który nie ma
żadnej siły. 30 Młodzież ustaje i mdleje, a młodzieńcy
potykają się i padają; 31 Ale ci, którzy oczekują PANA,
nabiorą nowych sił; wzbiją się na skrzydłach jak orły,
będą biec, a się nie zmęczą, będą chodzić, a nie
ustaną.

41 Zamilczcie przede mną, wyspy, a niech narody
nabiorą sił. Niech się zbliżą, wtedy niech mówią:
Zbliżmy się razem do sądu. 2 Kto wzbudził ze wschodu
tego sprawiedliwego i wezwał go, aby go naśladował?
Kto mu podbił narody, aby nad królami panował? Podał
je jak proch pod jego miecz i jak rozproszone ściernisko
pod jego łuk. 3 Ścigał ich, przeszedł spokojnie ścieżkę,
po której swoimi nogami nie chodził. 4 Kto to sprawił i
uczynił? Kto wzywał pokolenia od początku? Ja, PAN
– pierwszy i ostatni – ja sam. 5 Widziały wyspy i zlękły
się; krańce ziemi przestraszyły się, zgromadziły się i
zeszły. 6 Jeden drugiemu pomagał i mówił do swego
brata: Bądź odważny! 7 Tak więc stolarz zachęcał
złotnika, a ten, co młotem blachę wygładza – kującego
na kowadle, mówiąc: Jest gotowe do lutowania. Potem
to przytwierdził gwoździami, aby się nie chwiało.
8 Ale ty, Izraelu, mój sługo, ty, Jakubie, którego
wybrałem, potomku Abrahama, mojego przyjaciela! 9
Ty, którego pochwyciłem z krańców ziemi, a pomijając
znamienitych, powołałem cię i powiedziałem ci: Jesteś
moim sługą, wybrałem cię i nie odrzuciłem. 10 Nie
bój się, bo ja jestem z tobą. Nie lękaj się, bo ja
jestem twoim Bogiem. Umocnię cię, wspomogę cię i
podeprę cię prawicą swojej sprawiedliwości. 11 Oto
zawstydzą się i będą pohańbieni wszyscy, którzy płoną
gniewem przeciwko tobie. Będą jak nicość i zginą ci,
którzy tobie się sprzeciwiają. 12 Będziesz ich szukał, a
nie znajdziesz ich; ci, którzy się tobie sprzeciwiają,
będą jak nicość, a ci, którzy walczą z tobą, zostaną
wniwecz obróceni. 13 Ja bowiem, PAN, twój Bóg,
trzymam cię za twoją prawicę i mówię: Nie bój się,
ja cię wspomogę. 14 Nie bój się, robaczku, Jakubie,
garstko ludu Izraela; ja cię wspomogę, mówi PAN
i twój Odkupiciel, Święty Izraela. 15 Oto uczynię z
ciebie sanie młockarskie, nowe, z zębami po obu
stronach. Będziesz młócił góry i zetrzesz je, a pagórki
zamienisz w plewy. 16 Przewiejesz je, a wiatr je porwie
i wicher je rozproszy. A ty się rozradujesz w PANU,
będziesz się chlubił w Świętym Izraela. 17 Gdy ubodzy
i nędzarze szukają wody, a jej nie ma, a ich język
usycha z pragnienia, ja, PAN, wysłucham ich, ja,
Bóg Izraela, nie opuszczę ich. 18 Otworzę rzeki w
miejscach wysokich, a źródła pośrodku dolin. Zamienię
pustynię w jeziora wód, a suchą ziemię w strumienie
wód. 19 Posadzę na pustkowiu cedry, akacje, mirty
i drzewa oliwne; posadzę na pustyni razem cyprys,
wiąz i bukszpan; 20 Aby widzieli i poznali, rozważali i
zrozumieli, że ręka PANA to uczyniła i Święty Izraela
to stworzył. 21 Przedstawcie swoją sprawę, mówi PAN;
pokażcie swoje mocne dowody, mówi Król Jakuba.
22 Niech przystąpią i niech nam oznajmią to, co ma
się stać. Powiedzcie o dawnych rzeczach, które już
były, abyśmy rozważyli [to] w swoim sercu i poznali
ich koniec albo przynajmniej oznajmijcie nam przyszłe
rzeczy. 23 Oznajmijcie, co nastąpi w przyszłości,
a poznamy, że jesteście bogami. Tak, zróbcie coś
dobrego lub złego, abyśmy się zdumiewali i razem
[to] oglądali. 24 Oto wy jesteście niczym, a wasze
dzieła też są niczym. Obrzydliwy jest ten, kto was
sobie wybiera. 25 Wzbudziłem [lud] od północy, który
nadciągnie, i od wschodu, który będzie wzywać mego
imienia. Rozdepcze książąt jak błoto, jak garncarz
depcze glinę. 26 Kto oznajmił [to] od początku, abyśmy
wiedzieli od dawnych czasów, abyśmy powiedzieli: On
jest sprawiedliwy? Nie ma nikogo, kto [to] oznajmił,
nie ma nikogo, kto by [to] ogłosił ani kto by słyszał
wasze słowa. 27 Ja pierwszy powiem Syjonowi: Oto,
oto są. A Jerozolimie dam zwiastuna dobrych wieści.
28 Spojrzałem bowiem, a nie było nikogo, nie było
wśród nich doradcy, który by na moje pytania mógł
odpowiedzieć słowo. 29 Oto ci wszyscy są marnością,
ich uczynki są niczym. Ich odlewane posągi są wiatrem
i pustką.

42 Oto mój sługa, którego wspieram, mój wybrany,
którego sobie upodobała moja dusza. Dałem mu
swojego Ducha, on przyniesie narodom sąd. 2 Nie
będzie wołał ani się wywyższał, nie będzie słychać
jego głosu na ulicy. 3 Trzciny nadłamanej nie złamie,
a knota tlącego się nie zagasi. Wyda sąd według
prawdy. 4 Nie ustanie ani się nie zniechęci, dopóki nie
utrwali sądu na ziemi, a jego prawa będą oczekiwać
wyspy. 5 Tak mówi Bóg, PAN, który stworzył niebiosa
i je rozpostarł; który rozszerzył ziemię i to, co się z
niej rodzi; który daje tchnienie ludziom mieszkającym
na niej i ducha tym, co po niej chodzą. 6 Ja, PAN,
wezwałem cię w sprawiedliwości i ująłem cię za rękę,
będę cię strzegł i dam cię jako przymierze dla ludu,
jako światłość dla narodów; 7 Abyś otwierał oczy
ślepym, wyprowadził więźniów z ciemnicy i z więzienia
tych, co siedzą w ciemności. 8 Ja, PAN, to jest
moje imię, a mojej chwały nie oddam innemu ani

mojej czci – rzeźbionym posągom. 9 Oto nastąpiły
pierwsze rzeczy, a ja ogłaszam nowe; zanim się
zaczną, dam wam o nich słyszeć. 10 Śpiewajcie
PANU nową pieśń, jego chwałę od krańców ziemi,
wy, którzy się w morzu pławicie, i wszystko, co w nim
jest, wyspy i ich mieszkańcy. 11 Niech podniosą głos
pustynia i jej miasta oraz wsie, w których mieszka
Kedar. Niech wykrzykują mieszkańcy skały, niech
wołają ze szczytu gór. 12 Oddajcie cześć PANU i
głoście jego chwałę na wyspach. 13 PAN wyruszy jak
mocarz, jak mąż waleczny wzbudzi swoją gorliwość.
Zawoła, nawet zagrzmi i odniesie zwycięstwo nad
swoimi wrogami; 14 [Mówiąc]: Milczałem dość długo, w
spokoju wstrzymywałem się; ale teraz będę krzyczeć
jak rodząca, spustoszę i pożrę wszystkich razem.
15 Góry i pagórki zamienię w pustynię i całą ich
zieleń wysuszę. Zamienię rzeki w wyspy, a jeziora
wysuszę. 16 Powiodę ślepych drogą, której nie znali,
poprowadzę ich ścieżkami, o których nie wiedzieli.
Ciemność zamienię w światłość przed nimi, a miejsca
nierówne – w równinę. To są rzeczy, które dla nich
uczynię, a nie opuszczę ich. 17 Cofną się i bardzo
zawstydzą się ci, którzy ufają rzeźbionym posągom,
którzy mówią odlanym posągom: Wy jesteście naszymi
bogami. 18 O głusi, słuchajcie! Wy, ślepi, przejrzyjcie,
abyście widzieli. 19 Kto jest ślepy, jeśli nie mój sługa,
i głuchy, jeśli nie mój posłaniec, którego posłałem?
Kto jest tak ślepy jak [ten, który jest] doskonały, [kto]
tak ślepy jak sługa PANA? 20 Widzi wiele rzeczy,
lecz nie zważa [na nie]; otwarte ma uszy, ale nie
słucha. 21 PAN go sobie upodobał ze względu na
swoją sprawiedliwość; wywyższy prawo i uczyni je
sławnym. 22 Ale ten lud jest złupiony i ograbiony,
wszyscy spętani [są] w ciemnicach; wydani są na łup,
a nie ma nikogo, kto by ich wybawił; wydani są na
rabunek, a nikt nie mówi: Oddaj. 23 Kto z was nakłoni
na to ucha? Kto usłyszy i posłucha na przyszły czas?
24 Kto wydał Jakuba na rabunek, a Izraela łupieżcom?
Czy nie PAN, przeciwko któremu zgrzeszyliśmy? Nie
chcieli bowiem kroczyć jego drogami ani słuchać jego
prawa. 25 Dlatego PAN wylał na niego zapalczywość
swego gniewu i gwałtowną wojnę. Rozgorzała wokół
niego, lecz on tego nie poznał, paliła go, ale nie wziął
tego do serca.

43 Ale teraz tak mówi PAN, który cię stworzył,
Jakubie, i który cię ukształtował, Izraelu: Nie
bój się, bo cię odkupiłem i wezwałem cię po imieniu;
jesteś mój. 2 Gdy pójdziesz przez wody, będę z tobą,
jeśli przez rzeki, one cię nie zaleją. Gdy pójdziesz
przez ogień, nie spłoniesz i płomień cię nie spali. 3
Ja bowiem jestem PANEM, twoim Bogiem, Świętym
Izraela, twoim Zbawicielem. Dałem Egipt na okup za
ciebie, Etiopię i Sabę zamiast ciebie. 4 Ponieważ
jesteś w moich oczach drogi, jesteś uwielbiony, a
ja cię umiłowałem – dlatego dałem ludzi za ciebie i
narody za twoje życie. 5 Nie bój się, bo ja jestem z
tobą; ze wschodu przyprowadzę twoje potomstwo i z
zachodu cię zgromadzę. 6 Powiem północy: Oddaj; a
południu: Nie zatrzymuj. Przyprowadź moich synów
z daleka i moje córki z krańców ziemi; 7 Każdego,
kto nazywany jest moim imieniem i którego dla swojej
chwały stworzyłem, ukształtowałem i uczyniłem. 8
Wyprowadź lud ślepy, który już ma oczy, i głuchy, który
już ma uszy. 9 Niech wszystkie narody zbiorą się
razem i niech się zgromadzą ludy. Kto spośród nich
może ogłosić i oznajmić nam przeszłe rzeczy? Niech
postawią swoich świadków, a będą usprawiedliwieni;
albo niech słyszą i powiedzą: To jest prawda! 10 Wy
jesteście moimi świadkami, mówi PAN, i moim sługą,
którego wybrałem, abyście poznali mnie i wierzyli mi,
i zrozumieli, że to ja jestem. Przede mną nie został
stworzony żaden Bóg ani po mnie nie będzie. 11 Ja, ja
jestem PANEM i oprócz mnie nie ma zbawiciela. 12
Ja ogłaszałem, wybawiałem i opowiadałem, gdy nie
było wśród was żadnego obcego [boga]. Wy jesteście
moimi świadkami, mówi PAN, że ja jestem Bogiem. 13
Zanim powstał dzień, ja jestem, a nie ma nikogo, kto
by wyrwał [cokolwiek] z mojej ręki. Gdy coś uczynię,
któż to odwróci? 14 Tak mówi PAN, wasz Odkupiciel,
Święty Izraela: Ze względu na was posłałem do
Babilonu i zerwałem wszystkie rygle, i [powaliłem]
Chaldejczyków, którzy się chlubią w swoich okrętach.
15 Ja jestem PANEM, waszym Świętym, Stwórcą
Izraela, waszym Królem. 16 Tak mówi PAN, który toruje
drogę przez morze i ścieżkę przez potężne wody; 17
Który wyprowadza rydwany i konie, wojsko i siły; upadli
razem, a nie powstaną: zgaśli, dotlili się jak knot. 18
Nie wspominajcie przeszłych rzeczy, na starodawne
nie zważajcie. 19 Oto ja czynię nową rzecz i zaraz
się pojawi. Czy nie poznacie tego? Utoruję drogę na
pustkowiu i [uczynię] rzeki na pustyni. 20 Chwalić mnie
będą zwierzęta polne, smoki i sowy, gdyż dostarczę
wodę na pustkowie i [uczynię] rzeki na pustyni, aby
napoić swój lud, swój lud wybrany. 21 Ten lud, który dla
siebie stworzyłem, będzie opowiadać moją chwałę. 22
A jednak ty nie wzywałeś mnie, Jakubie, lecz męczyłeś
się mną, Izraelu. 23 Nie przyniosłeś mi baranka na
swoje całopalenie, nie czciłeś mnie swymi ofiarami.
Nie zmuszałem cię do służenia [mi] ofiarami i nie
obciążałem cię ofiarą kadzidła; 24 Nie kupiłeś mi za
pieniądze wonności ani mnie nie nasyciłeś tłuszczem
swoich ofiar. Ale obciążyłeś mnie swoimi grzechami i
utrudziłeś mnie swoimi nieprawościami. 25 Ja, właśnie
ja, zmazuję twoje przestępstwa ze względu na siebie,

a twoich grzechów nie wspomnę. 26 Przypomnij mi,
rozprawmy się ze sobą, powiedz, co masz na swoje
usprawiedliwienie. 27 Twój pierwszy ojciec zgrzeszył,
a twoi nauczyciele wykroczyli przeciwko mnie. 28
Dlatego zhańbiłem książąt świątyni i wydałem Jakuba
klątwie, a Izraela zniewagom.

44 A teraz słuchaj, Jakubie, mój sługo, i ty, Izraelu,
którego wybrałem. 2 Tak mówi PAN, który cię
uczynił i który cię ukształtował już od łona matki, i
który cię wspomaga: Nie bój się, Jakubie, mój sługo,
i Jeszurunie, którego wybrałem. 3 Wyleję bowiem
wody na spragnionego, a potoki na suchą ziemię.
Wyleję mego Ducha na twoje potomstwo i moje
błogosławieństwo na twoich potomków. 4 I rozkrzewią
się tak jakby pomiędzy trawą i jak wierzby nad potokami
wód. 5 Jeden powie: Ja należę do PANA, drugi nazwie
się imieniem Jakuba, a inny napisze swoją ręką: PANU,
i będzie się nazywał imieniem Izraela. 6 Tak mówi
PAN, Król Izraela i jego Odkupiciel, PAN zastępów:
Ja jestem pierwszy i ja jestem ostatni, a oprócz mnie
nie ma Boga. 7 Czy od czasów, gdy ustanowiłem
pierwszy lud na świecie, znalazł się ktoś, kto jak ja jest
w stanie ogłosić i opowiedzieć rzeczy przyszłe? Jeśli
tak – niech więc powie, co ma nastąpić. 8 Nie bójcie
się i nie lękajcie. Czy od dawna nie oznajmiałem wam
[wszystkiego] i nie opowiadałem? Wy sami jesteście
moimi świadkami. Czy jest Bóg oprócz mnie? Nie ma
innej Skały; nie znam żadnej. 9 Wytwórcy rzeźbionych
posągów są niczym, a ich piękne dzieła nic im nie
pomogą; oni sami sobie są świadkami, że nic nie
widzą ani nie rozumieją – ku swemu zawstydzeniu. 10
Kto utworzył boga i odlewał posąg, który nie przynosi
żadnego pożytku? 11 Oto wszyscy jego towarzysze
będą zawstydzeni. Rzemieślnicy są tylko ludźmi.
Niech się zbiorą wszyscy i niech staną. Przelęknąć
się muszą i razem będą zawstydzeni. 12 Kowal
kleszczami pracuje przy węglu, młotami kształtuje
posąg i wykonuje go siłą swoich ramion, aż z głodu
jego siły opadają, wody nie pije i omdlewa. 13 Cieśla
zaś rozciąga sznur, wyznacza farbowanym sznurem,
ciosa toporem, zaznacza go cyrklem i wykonuje go na
podobieństwo człowieka, na podobieństwo pięknego
człowieka, aby pozostawał w domu. 14 Narąbie sobie
cedrów i bierze cyprys i dąb lub to, co jest najsilniejsze
spośród drzew leśnych, wsadzi jesion, który rośnie
dzięki deszczom. 15 Wtedy służy to człowiekowi na
opał: bierze z tego, aby się ogrzać, także roznieca
ogień, aby upiec chleb, ponadto robi sobie boga i
oddaje mu pokłon, czyni z tego posąg i pada przed
nim. 16 Część tego spala w ogniu, przy drugiej części
je mięso – przyrządza pieczeń i syci się. Także grzeje
się i mówi: Ach, jak mi ciepło, widziałem ogień. 17 A z
reszty tego czyni boga, swój posąg. Pada przed nim,
oddaje mu pokłon i modli się do niego, mówiąc: Ratuj
mnie, bo ty jesteś moim bogiem. 18 Nie wiedzą ani nie
rozumieją, bo [Bóg] zaślepił ich oczy, aby nie widzieli,
i ich serca, aby nie rozumieli. 19 I nie rozważają
tego w swoim sercu, nie mają wiedzy ani rozumu, by
powiedzieć: Część tego spaliłem w ogniu, a na węglu z
tego wypiekłem chleb, upiekłem mięso i najadłem się.
Czyż z reszty tego mam uczynić coś obrzydliwego?
Czyż mam padać przed klocem drzewa? 20 Taki się
karmi popiołem, jego zwiedzione serce wprowadziło
go w błąd, tak że nie może wybawić swojej duszy
ani powiedzieć: Czyż nie jest fałszem to, co znajduje
się w mojej prawicy? 21 Pamiętaj o tym, Jakubie
i Izraelu, gdyż jesteś moim sługą. Stworzyłem cię,
jesteś moim sługą. O Izraelu, nie zapomnę o tobie. 22
Zmazałem twoje nieprawości jak obłok, a twoje grzechy
jak mgłę. Nawróć się do mnie, bo cię odkupiłem. 23
Śpiewajcie, niebiosa, bo PAN to uczynił. Wykrzykujcie,
głębiny ziemi. Rozbrzmiewajcie śpiewaniem góry,
lesie wraz ze wszystkimi drzewami; PAN bowiem
odkupił Jakuba, a w Izraelu okrył się chwałą. 24
Tak mówi PAN, twój Odkupiciel, który cię stworzył
już od łona matki: Ja, PAN, wszystko czynię: sam
rozciągam niebiosa, rozpościeram ziemię swoją mocą;
25 Wniwecz obracam znaki kłamców i z wróżbitów
czynię szaleńców; mędrców zmuszam do odwrotu, a
ich wiedzę czynię głupstwem. 26 Potwierdzam słowa
swego sługi i spełniam radę swoich posłańców. Ja
mówię do Jerozolimy: Będziesz zamieszkana, do
miast Judy: Będziecie odbudowane, bo podniosę jej
ruiny; 27 To ja mówię głębinie: Wysychaj, ja wysuszę
twoje potoki; 28 I o Cyrusie mówię: On jest moim
pasterzem, bo wypełni całą moją wolę; i mówię do
Jerozolimy: Będziesz odbudowana, a do świątyni:
Będziesz założona.

45 Tak mówi PAN do swego pomazańca Cyrusa,
którego prawicę ująłem, by podbić przed nim
narody, rozpinać biodra królów i otworzyć przed nim
wrota, a bramy nie będą zamknięte. 2 Ja pójdę przed
tobą, a krzywe drogi wyprostuję, skruszę spiżowe
wrota, a połamię żelazne rygle. 3 I dam ci ukryte
skarby i bogactwa schowane, abyś poznał, że ja jestem
PANEM, Bogiem Izraela, który cię wzywa po imieniu.
4 Ze względu na swego sługę Jakuba i Izraela, swego
wybrańca, nazwałem cię twoim imieniem, nadałem ci
zaszczytny tytuł, chociaż mnie nie znałeś. 5 Ja jestem
PANEM i nie ma żadnego innego, oprócz mnie nie ma
żadnego Boga. Przepasałem cię, chociaż mnie nie
znałeś; 6 Aby poznali od wschodu i od zachodu, że
nie ma nikogo oprócz mnie. Ja jestem PANEM i nie
ma żadnego innego; 7 Ja tworzę światłość i stwarzam

ciemność. Czynię pokój i stwarzam nieszczęście.
Ja, PAN, czynię to wszystko. 8 Niebiosa, spuśćcie
rosę z góry i niech obłoki wylewają sprawiedliwość.
Niech ziemia się otworzy i niech wyrośnie zbawienie,
a razem z nim niech zakwitnie sprawiedliwość. Ja,
PAN, to stworzyłem. 9 Biada temu, który się spiera
ze swoim Stwórcą, będąc skorupą jak inne skorupy
gliniane. Czy glina powie swemu garncarzowi: Cóż
czynisz? A twoje dzieło: On nie ma rąk? 10 Biada
temu, który mówi ojcu: Cóż spłodziłeś? A do kobiety:
Cóż urodziłaś? 11 Tak mówi PAN, Święty Izraela i jego
Stwórca: Pytajcie mnie o przyszłe rzeczy moich synów
i sprawę moich rąk pozostawcie mnie. 12 Ja uczyniłem
ziemię i stworzyłem na niej człowieka. To ja – moje ręce
rozciągnęły niebiosa i całemu ich zastępowi rozkazuję.
13 Ja go wzbudziłem w sprawiedliwości i wyprostuję
wszystkie jego drogi. On odbuduje moje miasto i
wypuści moich więźniów, nie za okup ani za dar, mówi
PAN zastępów. 14 Tak mówi PAN: Dorobek Egiptu i
kupiectwo Etiopii i Sabejczyków, wysocy mężczyźni,
przyjdą do ciebie i będą twoi. Pójdą za tobą; przyjdą w
pętach, upadną przed tobą i będą błagać, mówiąc:
Tylko u ciebie jest Bóg, a nie ma żadnego innego
oprócz tego Boga. 15 Zaprawdę ty jesteś Bogiem
ukrytym, Boże Izraela, Zbawicielu. 16 Wszyscy oni się
zawstydzą i będą zhańbieni. Razem odejdą w hańbie
wytwórcy bożków. 17 Ale Izrael będzie zbawiony przez
PANA zbawieniem wiecznym. Nie zawstydzicie się ani
nie będziecie zhańbieni aż na wieki wieków. 18 Bo tak
mówi PAN, który stworzył niebiosa, Bóg, który stworzył
ziemię i uczynił ją, który ją utwierdził, nie na próżno
stworzył ją, [lecz] na mieszkanie ją utworzył: Ja jestem
PANEM i nie ma żadnego innego. 19 Nie mówiłem
potajemnie, w ciemnym miejscu na ziemi, nie mówiłem
do potomstwa Jakuba: Na próżno mnie szukajcie. Ja,
PAN, mówię sprawiedliwość i zwiastuję to, co słuszne.
20 Zgromadźcie się i przyjdźcie; zbliżcie się razem, wy,
którzy ocaleliście spośród narodów. Nic nie wiedzą
ci, którzy noszą swoje drewniane bożki i modlą się
do boga, który nie może zbawić. 21 Oznajmijcie i
przyprowadźcie ich, niech naradzają się razem: Kto
to od dawna przepowiadał? Kto od tamtego czasu to
ogłaszał? Czy nie ja, PAN? A nie ma żadnego innego
Boga oprócz mnie. Nie ma Boga sprawiedliwego
ani innego Zbawiciela oprócz mnie. 22 Spójrzcie na
mnie, abyście byli zbawieni, wszystkie krańce ziemi,
gdyż ja jestem Bogiem i nie ma żadnego innego.
23 Przysiągłem na siebie, z moich ust wyszło słowo
sprawiedliwe, które jest nieodwołalne: Przede mną
będzie się zginać każde kolano, będzie przysięgać
każdy język; 24 Mówiąc: Tylko w PANU mam wszelką
sprawiedliwość i siłę. Ci do niego przyjdą, ale będą
zhańbieni wszyscy, którzy płoną gniewem przeciwko
niemu. 25 W PANU będzie usprawiedliwione i będzie
się chlubić całe potomstwo Izraela.

46 Ugiął się Bel, chyli się Nebo. Ich posągi włożono
na zwierzęta i bydło, które będąc obciążone,
zmęczyły się pod brzemieniem. 2 Pochyliły się i ugięły
się razem; nie mogły ratować brzemion, ale one same
poszły w niewolę. 3 Słuchajcie mnie, domu Jakuba
i cała resztko domu Izraela, których noszę od łona,
których piastuję od urodzenia: 4 Aż do waszej starości
ja jestem ten sam i aż do siwizny będę was nosić. Ja
was uczyniłem, ja też nosić będę; ja mówię, będę was
nosił i was wybawię. 5 Do kogo mnie porównacie i z
kim mnie zestawicie albo do kogo uczynicie [mnie]
podobnym, abyśmy byli sobie równi? 6 Wysypują
złoto z worka i odważają srebro na szalach, najmują
złotnika, aby uczynił z nich bożka, przed którym padają
i [któremu] oddają pokłon. 7 Noszą go na ramieniu,
dźwigają go i stawiają go na swoim miejscu. I stoi,
nie ruszy się ze swego miejsca. Jeśli ktoś zawoła
do niego, nie odzywa się ani go nie wybawia z jego
utrapienia. 8 Pamiętajcie o tym i wstydźcie się, weźcie
to sobie do serca, przestępcy! 9 Wspomnijcie rzeczy
dawne i odwieczne, bo ja jestem Bogiem, nie ma
żadnego innego, [jestem] Bogiem i nie ma nikogo
[podobnego] do mnie; 10 Zapowiadam od początku
rzeczy ostatnie i od dawna to, czego jeszcze nie było.
Mówię: Mój zamiar się spełni i wykonam całą swoją
wolę. 11 Przywołuję ze wschodu ptaka drapieżnego,
z dalekiej ziemi mężczyznę, który wykonuje moją
radę. Powiedziałem i wykonam to, postanowiłem i
uczynię to. 12 Słuchajcie mnie, wy, twardego serca,
którzy jesteście dalecy od sprawiedliwości. 13 Zbliżę
moją sprawiedliwość, nie będzie [ona] daleko, a
moje zbawienie nie odwlecze się. I położę w Syjonie
zbawienie, a w Izraelu moją chwałę.

47 Zstąp i usiądź w prochu, dziewico, córko
Babilonu! Siądź na ziemi, a nie na tronie, córko
chaldejska, gdyż już cię nie będą nazywać delikatną i
rozkoszną. 2 Weź żarna i miel mąkę, odkryj swoje
warkocze, obnaż nogi, odkryj uda, brnij przez rzeki. 3
Twoja nagość będzie odkryta i twoja hańba będzie
widoczna. Dokonam pomsty, żaden człowiek mnie
nie powstrzyma. 4 [Tak mówi] nasz Odkupiciel, jego
imię [to] PAN zastępów, Święty Izraela. 5 Usiądź w
milczeniu i wejdź w ciemności, córko chaldejska, bo już
nie będą cię nazywali panią królestw. 6 Rozgniewałem
się na mój lud, splugawiłem moje dziedzictwo i oddałem
je w twoje ręce, ale ty nie okazałaś im miłosierdzia
i starców niezmiernie obciążyłaś swoim jarzmem. 7
I powiedziałaś: Będę panią na wieki. I nie wzięłaś

sobie tego do serca ani nie pamiętałaś o tym, jakie
będzie tego zakończenie. 8 Dlatego słuchaj teraz,
rozkosznico, która mieszkasz bezpiecznie i mówisz w
swoim sercu: Ja jestem i nie ma oprócz mnie żadnej
innej, nie będę wdową ani nie zaznam bezdzietności!
9 Lecz obie te rzeczy spadną na ciebie nagle, w
jednym dniu: bezdzietność i wdowieństwo. W pełni
spadną na ciebie z powodu mnóstwa twoich guseł i z
powodu twoich licznych czarów. 10 Zaufałaś bowiem
swojej niegodziwości i mówiłaś: Nikt mnie nie widzi.
Twoja mądrość i twoja wiedza uczyniły cię przewrotną
i mówiłaś w swoim sercu: Ja jestem i nie ma oprócz
mnie żadnej innej. 11 Dlatego przyjdzie na ciebie
zło, ale nie poznasz, skąd pochodzi, spadnie na
ciebie nieszczęście, którego nie będziesz mogła się
pozbyć, i przyjdzie na ciebie nagle spustoszenie,
którego nie spostrzeżesz. 12 Pozostań przy swoich
czarach i mnóstwie swych guseł, którymi się trudziłaś
od młodości; może zdołasz sobie pomóc, może się
umocnisz. 13 Jesteś zmęczona mnóstwem swoich rad.
Niech teraz staną astrolodzy, ci, którzy przypatrują się
gwiazdom, ci, którzy przepowiadają co miesiąc, co
ma się wydarzyć, i niech cię wybawią z tego, co ma
przyjść na ciebie. 14 Oto są oni jak ściernisko, ogień
ich spali i nie wybawią swojej duszy z mocy płomienia.
Nie zostanie węgla do ogrzania się ani ognia, aby przy
nim posiedzieć. 15 Tacy będą dla ciebie handlarze, z
którymi się zadawałaś od młodości: każdy z nich uda
się w swoją stronę, nie będzie nikogo, kto by cię ocalił.

48 Słuchajcie tego, domu Jakuba, którzy jesteście
nazywani imieniem Izraela i pochodzicie z wód
Judy, którzy przysięgacie na imię PANA i wspominacie
Boga Izraela, ale nie w prawdzie ani w sprawiedliwości;
2 Nazywacie się od miasta świętego i opieracie się
na Bogu Izraela, jego imię to PAN zastępów. 3
Rzeczy przeszłe zapowiadałem od dawna, z moich
ust wyszły i ogłaszałem je, wykonywałem je od razu i
nastąpiły. 4 Ponieważ wiedziałem, że jesteś uparty i że
twoja szyja jest ścięgnem żelaznym, a twoje czoło –
miedziane; 5 Oznajmiałem ci od dawna, ogłosiłem to,
zanim nastąpiło, abyś nie powiedział: Mój bożek to
uczynił, mój rzeźbiony posąg i mój odlewany posąg to
nakazał. 6 Słyszałeś o tym, spójrz na to wszystko.
Czy wy tego nie opowiecie? Teraz już ogłaszam nowe
i tajemne rzeczy, o których nie wiedziałeś. 7 Teraz
są stworzone, a nie od dawna, [rzeczy], o których
przed tym dniem nic nie słyszałeś, byś nie powiedział:
Oto wiedziałem o tym. 8 Ani nie słyszałeś, ani nie
wiedziałeś, ani twoje ucho nie było otwarte w tym
czasie, bo wiedziałem, że postąpisz przewrotnie i że
nazwano cię przestępcą od łona matki. 9 Ze względu
na moje imię powściągam swój gniew i ze względu
na moją chwałę powstrzymam swój gniew na ciebie,
aby cię nie wytępić. 10 Oto wytapiałem cię, ale nie
jak srebro; wybrałem cię w piecu utrapienia. 11 Ze
względu na siebie, na siebie samego, to uczynię, bo
jakże miałoby być splugawione [moje imię]? Przecież
mojej chwały nie oddam innemu. 12 Słuchaj mnie,
Jakubie i Izraelu, mój wezwany: Ja jestem, ja jestem
pierwszy i ja jestem ostatni. 13 To moja ręka założyła
ziemię i moja prawica zmierzyła niebiosa. Gdy na
nie zawołam, zaraz staną. 14 Zbierzcie się wszyscy
i słuchajcie. Któż spośród nich to opowiedział? PAN
go umiłował, on wykona jego wolę na Babilonie i
jego ramię [będzie] przeciw Chaldejczykom. 15 Ja,
ja mówiłem i ja go wezwałem; przyprowadziłem go i
powiedzie mu się jego droga. 16 Zbliżcie się do mnie i
słuchajcie tego; od początku nie mówiłem w skrytości;
ale od tego czasu, kiedy to się działo, tam byłem.
A teraz Pan BÓG posłał mnie, i jego Duch. 17 Tak
mówi PAN, twój Odkupiciel, Święty Izraela: Ja jestem
PANEM, twoim Bogiem, który cię uczy tego, co jest
pożyteczne, i prowadzi cię drogą, którą masz chodzić.
18 O gdybyś zważał na moje przykazania, twój pokój
byłby jak rzeka i twoja sprawiedliwość jak fale morskie.
19 Twoje potomstwo byłoby jak piasek i płód twego łona
jak jego ziarnko; jego imię nie zostałoby wytępione
ani zgładzone sprzed mego oblicza. 20 Wyjdźcie z
Babilonu, uciekajcie od Chaldejczyków. Głosem śpiewu
to obwieszczajcie, rozgłaszajcie to, zwiastujcie to aż
do krańców ziemi; mówcie: PAN odkupił swego sługę
Jakuba. 21 Nie zaznali pragnienia, gdy ich prowadził
przez pustynię. Sprawił, że wody trysnęły dla nich ze
skał. Rozszczepił skałę i wypłynęły wody. 22 Nie ma
pokoju dla niegodziwych, mówi PAN.

49 Słuchajcie mnie, wyspy, a narody dalekie,
uważajcie! PAN wezwał mnie od łona, od łona
mojej matki wspominał moje imię. 2 I uczynił moje usta
jak ostry miecz, w cieniu swej ręki ukrył mnie i uczynił
mnie wyostrzoną strzałą; w swoim kołczanie schował
mnie; 3 I powiedział mi: Jesteś moim sługą, Izraelu, w
tobie się rozsławię. 4 A ja powiedziałem: Na darmo
się trudziłem, na próżno i daremnie zużyłem swoją
siłę. A jednak mój sąd jest u PANA i moje dzieło –
u mojego Boga. 5 A teraz mówi PAN, który stworzył
mnie na swego sługę już od łona, abym przyprowadził
do niego Jakuba, a choćby Izrael nie był zebrany,
będę jednak wysławiony w oczach PANA, a mój Bóg
będzie moją siłą. 6 I powiedział: To za mało, że
jesteś moim sługą, aby podźwignąć pokolenia Jakuba
i przywrócić ocalonych z Izraela. Dlatego ustanowię
cię światłością dla pogan, abyś był moim zbawieniem
aż do krańców ziemi. 7 Tak mówi PAN, Odkupiciel
Izraela, jego Święty, do tego, którym każdy gardzi i

którym brzydzą się narody, do sługi władców: Królowie
zobaczą cię i powstaną, książęta oddadzą ci pokłon
przez wzgląd na PANA, który jest wierny, przez wzgląd
na Świętego Izraela, który cię wybrał. 8 Tak mówi
PAN: W czasie pomyślnym wysłuchałem cię, a w
dniu zbawienia przyszedłem ci z pomocą. Będę cię
strzegł i ustanowię cię przymierzem dla ludu, abyś
utwierdził ziemię i rozdzielił opustoszałe dziedzictwa; 9
Abyś mówił więźniom: Wyjdźcie; a tym, którzy są w
ciemności: Pokażcie się. Będą się paśli przy drogach i
na wszystkich miejscach wysokich będą ich pastwiska.
10 Nie zaznają głodu ani pragnienia i nie porazi ich upał
ani słońce, bo ten, który lituje się nad nimi, poprowadzi
ich, poprowadzi ich do źródeł wód. 11 Na wszystkich
moich górach utoruję drogę, a moje gościńce będą
wyżej wzniesione. 12 Oto ci przyjdą z daleka, drudzy
z północy i od strony morza, a jeszcze inni z ziemi
Sinim. 13 Śpiewajcie, niebiosa, rozraduj się, ziemio,
głośno zabrzmijcie, góry! PAN bowiem pocieszył swój
lud i zlitował się nad swoimi ubogimi. 14 Ale Syjon
powiedział: PAN mnie opuścił, PAN o mnie zapomniał.
15 Czy kobieta może zapomnieć o swoim niemowlęciu
i nie zlitować się nad płodem swego łona? A choćby
też i one zapomniały, ja jednak o tobie nie zapomnę.
16 Oto na swoich dłoniach wyryłem cię; twoje mury są
zawsze przede mną. 17 Pospieszą się twoi synowie, a
ci, którzy cię burzyli i pustoszyli, odejdą od ciebie. 18
Podnieś wokoło swoje oczy i zobacz: oni wszyscy się
gromadzą i przychodzą do ciebie. Jak żyję ja, mówi
PAN, przyozdobisz się nimi jak klejnotem i przepaszesz
się nimi jak oblubienica; 19 Bo twoje ruiny, twoje
opustoszałe miejsca i zniszczona ziemia będą zbyt
ciasne dla mieszkańców, oddalą się ci, którzy cię
pożerali. 20 A synowie, których będziesz miała po
utraceniu pierwszych, powiedzą ci do uszu: To miejsce
jest zbyt ciasne; daj mi miejsce, abym mógł mieszkać.
21 I powiesz w swoim sercu: Kto mi tych spłodził?
Przecież byłam osierocona i samotna, wygnana i
tułałam się. Kto więc tych wychował? Oto ja sama
pozostałam, gdzie więc oni byli? 22 Tak mówi Pan BÓG:
Oto wzniosę rękę ku narodom, podniosę swój sztandar
ku ludom. I przyniosą twoich synów na rękach, i twoje
córki będą nieść na ramionach. 23 I królowie będą
twoimi piastunami, a ich księżne – twoimi mamkami. Z
twarzą ku ziemi będą się tobie kłaniać i pył twoich nóg
będą lizać. Wtedy poznasz, że ja jestem PANEM i że
nie bywają zawstydzeni ci, którzy mnie oczekują. 24
Czy można odebrać mocarzowi zdobycz? Czy słusznie
pojmany lud będzie wybawiony? 25 Ale tak mówi PAN:
Pojmany lud zostanie odebrany mocarzowi i zdobycz
okrutnika zostanie wybawiona. Ja bowiem sprzeciwię
się twemu przeciwnikowi i ocalę twoich synów. 26 I
tych, którzy cię gnębią, nakarmię ich własnym ciałem,
a własną krwią się upiją jak moszczem. I wszelkie
ciało pozna, że ja jestem PANEM, twoim Zbawicielem i
twoim Odkupicielem, Mocarzem Jakuba.

50 Tak mówi PAN: Gdzie jest list rozwodowy waszej
matki, którym ją oddaliłem? Albo któremu ze
swoich wierzycieli was sprzedałem? Oto z powodu
waszych nieprawości sami siebie sprzedaliście, a z
powodu waszych przestępstw wasza matka została
oddalona. 2 Dlaczego gdy przyszedłem, nie było
nikogo? A gdy wołałem, nikt się nie odezwał? Czy
moja ręka jest zbyt krótka, aby odkupić? Czy nie
ma we mnie mocy, aby wybawić? Oto swoją groźbą
osuszam morze, zamieniam rzeki w pustynię, tak że ich
ryby śmierdzą z braku wody i zdychają z pragnienia.
3 Powlekam niebiosa ciemnością i wór im daję za
osłonę. 4 Pan BÓG dał mi język uczonych, abym
umiał znużonemu mówić słowo w odpowiednim czasie.
Budzi mnie każdego ranka, pobudza moje uszy, abym
słuchał tak jak uczeni. 5 Pan BÓG otworzył mi uszy, a
ja się nie sprzeciwiłem ani się nie cofnąłem. 6 Podałem
moje plecy bijącym, a moje policzki rwącym mi brodę.
Nie zakrywałem mojej twarzy przed zniewagami i
pluciem. 7 Bo Pan BÓG wspomoże mnie, dlatego nie
będę zhańbiony. Dlatego uczyniłem swoją twarz jak
krzemień i wiem, że nie będę zawstydzony. 8 Blisko
jest ten, który mnie usprawiedliwia. Kto będzie się
spierać ze mną? Stańmy razem. Kto chce prawować
się ze mną, niech przystąpi do mnie. 9 Oto Pan BÓG
pomoże mi; któż mnie potępi? Oto wszyscy jak szata
się zestarzeją, a mól ich pożre. 10 Kto wśród was boi
się PANA? Kto słucha głosu jego sługi? Kto chodzi w
ciemności i nie ma światłości? Niech zaufa imieniu
PANA i polega na swoim Bogu. 11 Oto wy wszyscy,
którzy rozniecacie ogień i przepasujecie się iskrami,
chodźcie w światłości waszego ognia i w iskrach, które
rozpaliliście. Spotka was to z mojej ręki, że będziecie
leżeć w boleści.

51 Słuchajcie mnie, wy, którzy podążacie za
sprawiedliwością, którzy szukacie PANA.
Spójrzcie na skałę, z której was wyciosano i na
głębokość dołu, skąd was wykopano. 2 Spójrzcie
na Abrahama, waszego ojca, i na Sarę, która
was porodziła, gdyż jego jednego wezwałem,
pobłogosławiłem i rozmnożyłem. 3 PAN bowiem
pocieszy Syjon, pocieszy wszystkie jego ruiny i
uczyni jego pustkowia jak Eden, a jego pustynię jak
ogród PANA. Znajdzie się w nim radość i wesele,
dziękczynienie i głos śpiewania. 4 Słuchaj mnie, mój
ludu, nadstaw ucha, mój narodzie. Ode mnie bowiem
wyjdzie prawo, a wystawię mój sąd jako światłość dla

narodów. 5 Bliska jest moja sprawiedliwość, wyszło
moje zbawienie, a moje ramiona będą sądzić narody.
Wyspy będą mnie oczekiwać i w moim ramieniu
będą pokładać nadzieję. 6 Podnieście ku niebu swoje
oczy i spójrzcie na dół, na ziemię: Niebiosa jak dym
się rozwieją i ziemia jak szata się zestarzeje, a jej
mieszkańcy zginą jak one. Ale moje zbawienie będzie
trwać na wieki i moja sprawiedliwość nie ustanie. 7
Słuchajcie mnie, wy, którzy znacie sprawiedliwość,
ludu, w którego sercu jest moje prawo! Nie bójcie
się urągania ludzi i nie lękajcie się ich lżenia. 8 Mól
bowiem pożre ich jak szatę, a robak pogryzie ich
jak wełnę. Ale moja sprawiedliwość będzie trwać na
wieki i moje zbawienie – z pokolenia na pokolenie.
9 Zbudź się, zbudź się, przyoblecz się w siłę, ramię
PANA! Zbudź się jak za dawnych dni i jak za pokoleń
minionych! Czyś to nie ty porąbało Egipt i zraniło
smoka? 10 Czyś to nie ty wysuszyło morze, wody
wielkiej głębi, i zamieniło głębiny morskie w drogę,
aby przeszli odkupieni? 11 Powrócą więc odkupieni
przez PANA i przyjdą do Syjonu ze śpiewaniem, a
wieczna radość będzie nad ich głową. Dostąpią wesela
i radości i ucieknie smutek i wzdychanie. 12 Ja, to ja
jestem waszym pocieszycielem. Kim jesteś, że się
boisz człowieka śmiertelnego i syna człowieczego,
który jest jak trawa; 13 I zapominasz o PANU, swoim
Stwórcy, który rozciągnął niebiosa i założył ziemię;
że lękasz się nieustannie każdego dnia z powodu
wściekłości ciemięzcy, gdy zmierza do tego, aby
zniszczyć? Ale gdzie jest ta wściekłość ciemięzcy? 14
Jeniec spieszy się, aby zostać uwolniony, bo nie chce
umrzeć w dole ani z braku chleba. 15 Doprawdy ja
jestem PANEM, twoim Bogiem, który rozdziela morze
tak, że szumią jego fale. PAN zastępów to moje imię.
16 Ja włożyłem swoje słowa w twoje usta i w cieniu
swojej ręki cię zakryłem, aby osadzić niebiosa i założyć
ziemię, i powiedzieć Syjonowi: Ty jesteś moim ludem.
17 Zbudź się, zbudź się, powstań Jerozolimo, która
piłaś z ręki PANA kubek jego gniewu; wypiłaś męty
z kubka odurzenia i [je] wysączyłaś. 18 Nikt jej nie
prowadzi spośród wszystkich synów, których urodziła,
i nikt jej za rękę nie trzyma ze wszystkich synów,
których wychowała. 19 Dwie rzeczy cię spotkały, któż
się użali nad tobą? Spustoszenie i zniszczenie, głód
i miecz; któż cię pocieszy? 20 Twoi synowie leżeli
omdlali na rogach wszystkich ulic, jak dziki wół w sieci.
Są pełni gniewu PANA, upomnienia twego Boga. 21
Dlatego teraz słuchaj tego, utrapiona i pijana, lecz
nie winem: 22 Tak mówi twój PAN i twój Bóg, który
wstawia się za swoim ludem: Oto zabieram z twojej ręki
kubek odurzenia, męty kubka swojej wściekłości. Nie
będziesz już pić z niego; 23 Ale podam go w rękę tych,
którzy cię trapią, którzy mówili twojej duszy: Nachyl
się, abyśmy przeszli przez ciebie. A ty uczyniłaś swoje
plecy jakby ziemią i jakby ulicą dla przechodzących.

52 Obudź się, obudź się; przyoblecz się w swoją siłę,
Syjonie! Przyoblecz się w swą wspaniałą szatę,
Jerozolimo, miasto święte! Już bowiem nie wtargnie
do ciebie nieobrzezany ani nieczysty. 2 Otrząśnij się
z prochu, powstań i usiądź, Jerozolimo! Uwolnij się
z okowów swojej szyi, pojmana córko Syjonu! 3 Tak
bowiem mówi PAN: Za darmo sprzedaliście się i bez
pieniędzy zostaniecie odkupieni. 4 Tak bowiem mówi
Pan BÓG: Mój lud niegdyś wstąpił do Egiptu, aby tam
przebywać; ale Asyryjczyk bez przyczyny go trapił.
5 A teraz co mam czynić, mówi PAN, skoro mój lud
został zabrany bez powodu, a ci, którzy panują nad
nim, doprowadzają go do płaczu, mówi PAN, natomiast
moje imię nieustannie każdego dnia jest bluźnione?
6 Dlatego mój lud pozna moje imię. Dlatego pozna
w tym dniu, że ja jestem tym, który mówi. Oto ja. 7
O jak piękne są na górach nogi tego, kto zwiastuje
dobre wieści i ogłasza pokój; tego, kto zwiastuje dobro
i ogłasza zbawienie, kto mówi do Syjonu: Twój Bóg
króluje! 8 Twoi stróże podnoszą głos, tym głosem
wspólnie wznoszą okrzyki, bo oko w oko ujrzą, jak
PAN przywróci Syjon. 9 Wykrzykujcie i śpiewajcie
razem, ruiny Jerozolimy! PAN bowiem pocieszył swój
lud, odkupił Jerozolimę. 10 PAN obnażył swoje święte
ramię na oczach wszystkich narodów i wszystkie
krańce ziemi zobaczą zbawienie naszego Boga. 11
Odstąpcie, odstąpcie, wyjdźcie stamtąd, nieczystego
nie dotykajcie; wyjdźcie spośród niego; oczyśćcie się,
wy, którzy nosicie naczynia PANA. 12 Nie wyjdziecie
bowiem w pośpiechu ani nie będziecie uciekać, gdyż
PAN pójdzie przed wami, a Bóg Izraela będzie za wami.
13 Oto się szczęśliwie powiedzie memu słudze. Będzie
on wywyższony, wyniesiony i wielce uwielbiony. 14 Jak
wielu przeraziło się z jego powodu, że zeszpecono
jego wygląd bardziej niż innych ludzi, a jego postać
– bardziej niż synów ludzkich; 15 Tak też pokropi
wiele narodów, królowie zamkną przed nim swoje
usta, dlatego że ujrzą to, czego im nie powiedziano, i
zrozumieją to, o czym nie słyszeli.

53 Któż uwierzył naszemu głoszeniu, a komu jest
objawione ramię PANA? 2 Wyrósł bowiem przed
nim jak latorośl i jak korzeń z suchej ziemi. Nie miał
kształtu ani urody; i gdy widzieliśmy go, nie było
wyglądu, który by się nam podobał. 3 Wzgardzony i
odrzucony przez ludzi; mąż boleści i doświadczony
cierpieniem. I przed nim ukrywaliśmy jakby swoją twarz;
wzgardzony tak, że mieliśmy go za nic. 4 Zaprawdę on
wziął na siebie nasze cierpienia i nosił naszą boleść. A

my uważaliśmy, że jest zraniony, uderzony przez Boga
i utrapiony. 5 Lecz on był zraniony za nasze występki,
starty za nasze nieprawości. Kara dla naszego pokoju
była na nim, a jego ranami zostaliśmy uzdrowieni. 6
Wszyscy jak owce zbłądziliśmy, każdy z nas zboczył
na swą drogę, a PAN włożył na niego nieprawość nas
wszystkich. 7 Uciśniony i gnębiony, ale nie otworzył
swoich ust. Jak baranek na rzeź prowadzony i jak owca
przed tymi, którzy ją strzygą, zamilkł i nie otworzył
swoich ust. 8 Został zabrany z więzienia i z sądu.
Kto wypowie jego pokolenie? Został bowiem wyrwany
z ziemi żyjących i zraniony za przestępstwo mojego
ludu. 9 I wyznaczono mu grób z niegodziwcami, a z
bogaczami była jego śmierć, choć nieprawości nie
uczynił ani nie znaleziono fałszu w jego ustach. 10
Lecz spodobało się PANU zetrzeć go i zgnębić. A
po złożeniu swojej duszy na ofiarę za grzech, ujrzy
swoje potomstwo, przedłuży swoje dni i to, co się
podoba PANU, przez jego rękę szczęśliwie się spełni.
11 Z udręki swojej duszy ujrzy [owoc] i nasyci się. Mój
sprawiedliwy sługa swoim poznaniem usprawiedliwi
wielu, bo sam poniesie ich nieprawości. 12 Dlatego
dam mu dział wśród wielkich, aby dzielił się zdobyczami
z mocarzami, ponieważ wylał swoją duszę na śmierć.
Został zaliczony do przestępców, sam poniósł grzech
wielu i wstawił się za przestępcami.

54 Śpiewaj, niepłodna, która nie rodziłaś, śpiewaj
głośno i krzycz, która nie zaznałaś bólów
rodzenia. Więcej bowiem jest synów opuszczonej niż
synów zamężnej, mówi PAN. 2 Rozszerz miejsce
swego namiotu, a niech rozciągają zasłony twoich
mieszkań; nie oszczędzaj, wydłuż swoje powrozy i
wzmocnij swoje kołki. 3 Rozprzestrzenisz się bowiem
na prawo i lewo, a twoje potomstwo odziedziczy
narody i zaludni spustoszone miasta. 4 Nie bój się, bo
nie zostaniesz zawstydzona, nie rumień się, bo nie
doznasz hańby, gdyż zapomnisz o wstydzie swojej
młodości i o niesławie swego wdowieństwa już więcej
nie wspomnisz. 5 Bo twoim małżonkiem jest twój
Stwórca, PAN zastępów – to jego imię, a twoim
Odkupicielem jest Święty Izraela – będzie nazywany
Bogiem całej ziemi. 6 PAN bowiem powołał cię jak
żonę opuszczoną i przygnębioną na duchu, jak młodą
żonę, gdy była porzucona, mówi twój Bóg. 7 Na
krótką chwilę cię opuściłem, ale w wielkim miłosierdziu
przygarniam cię. 8 W niewielkim gniewie ukryłem na
chwilę swoją twarz przed tobą, ale zlituję się nad tobą
w wiecznym miłosierdziu, mówi PAN, twój Odkupiciel.
9 Jest to bowiem dla mnie tak, jak [było] przy potopie
Noego: jak przysięgałem, że wody Noego już więcej
nie będą rozlewać się po ziemi, tak [też] przysięgałem,
że nie rozgniewam się na ciebie ani nie będę cię
gromić. 10 A choćby i góry się poruszyły i pagórki się
zachwiały, moje miłosierdzie nie odstąpi od ciebie, a
przymierze mojego pokoju nie zachwieje się, mówi
PAN, który lituje się nad tobą. 11 O utrapiona, smagana
wichrem, niepocieszona! Oto położę twoje kamienie
na błyszczących kamieniach, a twoje fundamenty na
szafirach. 12 I uczynię twoje okna z kryształu, twoje
bramy z kamienia rubinowego i wszystkie twoje [mury]
graniczne z drogich kamieni. 13 A wszystkie twoje dzieci
będą wyuczone przez PANA, wielki będzie pokój twoich
dzieci. 14 W sprawiedliwości będziesz utwierdzona,
będziesz daleka od ucisku, bo nie będziesz się go bać;
i od trwogi, bo nie zbliży się do ciebie. 15 Oto zbiorą
się razem, ale nie przeze mnie. Ktokolwiek zbierze się
przeciwko tobie, upadnie ze względu na ciebie. 16
Oto stworzyłem kowala, który dmie na węgiel w ogniu
i wyciąga narzędzia do obróbki. Ja stworzyłem też
burzyciela, aby niszczył. 17 Żadna broń przeciw tobie
sporządzona nie będzie skuteczna, a każdy język,
który w sądzie występuje przeciw tobie, potępisz.
To jest dziedzictwo sług PANA, a ich sprawiedliwość
[pochodzi] ode mnie, mówi PAN.

55 O wszyscy spragnieni, przyjdźcie do wód, i wy,
którzy nie macie pieniędzy, przyjdźcie, kupujcie i
jedzcie; tak, przyjdźcie, kupujcie bez pieniędzy i bez
zapłaty wino i mleko. 2 Czemu wydajecie pieniądze nie
na chleb, swoją pracę na to, co nie nasyci? Słuchajcie
mnie uważnie, a jedzcie to, co jest dobre, i niech wasza
dusza rozkoszuje się tłuszczem. 3 Nakłońcie swego
ucha i przyjdźcie do mnie, słuchajcie, a wasza dusza
będzie żyć. I zawrę z wami wieczne przymierze, pewne
miłosierdzia Dawida. 4 Oto ustanowiłem go świadkiem
dla narodów, wodzem i dowódcą dla narodów. 5 Oto
przywołasz naród, którego nie znałeś, a narody, które
cię nie znały, zbiegną się do ciebie ze względu na
PANA, twego Boga, i Świętego Izraela, bo [on] cię
uwielbił. 6 Szukajcie PANA, póki może być znaleziony;
wzywajcie go, póki jest blisko. 7 Niech bezbożny
opuści swoją drogę, a człowiek nieprawy swoje myśli i
niech wróci do PANA, a on się zlituje; [niech wróci] do
naszego Boga, gdyż jest on hojny w przebaczeniu.
8 Moje myśli bowiem nie są waszymi myślami ani
wasze drogi nie są moimi drogami, mówi PAN; 9 Ale
jak niebiosa są wyższe niż ziemia, tak moje drogi
przewyższają wasze drogi, a moje myśli – wasze myśli.
10 Bo jak spada deszcz i śnieg z nieba i już tam nie
wraca, ale nawadnia ziemię i czyni ją płodną, czyni ją
też urodzajną, tak że wydaje siewcy nasienie, a chleb
jedzącym; 11 Tak będzie z moim słowem, które wyjdzie
z moich ust: nie wróci do mnie na próżno, ale uczyni
to, co mi się podoba, i poszczęści mu się w tym, do

czego je poślę. 12 Dlatego wyjdziecie z radością i w
pokoju poprowadzą was. Góry i pagórki będą śpiewać
głośno przed wami i wszystkie drzewa polne będą
klaskać w dłonie. 13 Zamiast cierni wyrośnie cyprys,
zamiast pokrzywy wyrośnie mirt. I będzie to dla PANA
na chwałę, na wieczny znak, który nigdy nie będzie
wymazany.

56 Tak mówi PAN: Strzeżcie sądu i czyńcie
sprawiedliwość, bo bliskie jest nadejście mojego
zbawienia i objawienie się mojej sprawiedliwości. 2
Błogosławiony człowiek, który to czyni, i syn człowieczy,
który się tego trzyma, który przestrzega szabatu, aby
go nie bezcześcić, który strzeże swej ręki, aby nie
czyniła nic złego. 3 Niech więc nie mówi cudzoziemiec,
który przyłączył się do PANA: PAN na pewno odłączył
mnie od swego ludu. Niech też eunuch nie mówi: Oto
jestem suchym drzewem. 4 Tak bowiem mówi PAN
o eunuchach, którzy przestrzegają moich szabatów i
wybierają to, co mi się podoba, i trzymają się mojego
przymierza: 5 Dam im miejsce w swoim domu i w
swoich murach oraz imię lepsze od synów i córek;
dam im imię wieczne, które nie będzie zgładzone. 6 A
cudzoziemców, którzy przyłączyli się do PANA, aby
mu służyć, miłować imię PANA i być jego sługami,
wszystkich przestrzegających szabatu, by go nie
bezcześcić, i trzymających się mojego przymierza; 7
Tych przyprowadzę na swoją świętą górę i rozraduję
ich w swoim domu modlitwy. Ich całopalenia i ofiary
będą przyjęte na moim ołtarzu, bo mój dom będzie
nazywany domem modlitwy dla wszystkich narodów. 8
Tak mówi Pan BÓG, który gromadzi rozproszonych
z Izraela: Jeszcze [innych] zgromadzę do niego i do
jego zgromadzonych. 9 Wszystkie zwierzęta polne,
przyjdźcie na żer, i [wy], wszystkie zwierzęta leśne.
10 Jego stróżowie są ślepi wszyscy, nic nie wiedzą,
wszyscy są niemymi psami, nie mogą szczekać;
są ospali, leżą, kochają drzemać. 11 A są to psy
żarłoczne i nienasycone; są to pasterze niezdolni do
zrozumienia. Wszyscy udali się w swoją drogę, każdy
w swoim miejscu [szuka] własnego zysku, mówiąc:
12 Przyjdźcie, wezmę wino i upijemy się mocnym
napojem; jutro będzie tak jak dziś i jeszcze bardziej
obficie.

57 Sprawiedliwy ginie, a nikt nie bierze sobie tego
do serca. Ludzie pobożni odchodzą, a nikt nie
zważa na to, że sprawiedliwy jest zabierany przed
nadejściem zła. 2 Dostąpi pokoju i odpocznie na
swoim łożu każdy, kto postępuje uczciwie. 3 Ale
wy zbliżcie się tutaj, synowie czarownicy, potomstwo
cudzołożnika i nierządnicy. 4 Z kogo się naigrawacie?
Na kogo rozdziawiacie usta i wywieszacie język? Czy
nie jesteście synami nierządu, potomstwem fałszu;
5 [Wy], którzy uprawiacie nierząd z posągami pod
każdym zielonym drzewem, zabijając swoje dzieci
przy potokach, pod wysokimi skałami? 6 Wśród
gładkich kamieni potoku jest twój dział. Właśnie one
są twoim losem, na nie wylewasz ofiarę z płynów i
ofiarowujesz ofiarę z pokarmów. Czyż w tym miałbym
mieć upodobanie? 7 Na górze wysokiej i wyniosłej
postawiłaś swoje łoże i tam wstępowałaś, aby składać
ofiary. 8 A za drzwiami i za odrzwiami postawiłaś swoją
pamiątkę, gdyż odchodząc ode mnie, odkrywałaś się
[innym], wstąpiłaś i rozszerzyłaś swoje łoże, czyniąc z
nimi przymierze; kochałaś ich łoże w każdym miejscu,
gdzie [je] widziałaś. 9 Chodziłaś także do króla z
olejkiem i mnożyłaś swoje wonności; posłałaś daleko
swoich posłańców, a poniżałaś się aż do grobu. (Sheol
h7585) 10 Zmęczyłaś się licznymi swymi drogami,
ale nie powiedziałaś: Na próżno. Znalazłaś pomoc w
swojej ręce, dlatego nie osłabłaś. 11 Kogo się bałaś i
lękałaś, że skłamałaś, i nie pamiętałaś o mnie ani nie
wzięłaś sobie tego do serca? Czy ja nie milczałem, i to
od dawna, a ty mnie się nie boisz? 12 Opowiem twoją
sprawiedliwość i twoje uczynki, które nic ci nie pomogą.
13 Gdy zawołasz, niech wybawi cię twoja zgraja; ale
wszystkich ich wiatr rozniesie i pochwyci marność. Lecz
ten, który mi zaufa, odziedziczy ziemię i posiądzie moją
świętą górę. 14 I powiedzą: Wyrównajcie, wyrównajcie,
przygotujcie drogę, usuńcie przeszkody z drogi mojego
ludu. 15 Tak bowiem mówi Wysoki i Wyniosły, który
zamieszkuje wieczność, którego imię to Święty: Ja,
który mieszkam na wysokościach, na miejscu świętym,
mieszkam i z tym, który jest skruszony i uniżony w
duchu, aby ożywić ducha pokornych i ożywić serce
skruszonych. 16 Nie będę się spierał na wieki ani
nie będę wiecznie się gniewał, bo zemdlałby przede
mną duch i dusze, które uczyniłem. 17 Z powodu jego
niegodziwej chciwości rozgniewałem się i uderzyłem
go. Ukryłem się i rozgniewałem, on jednak był uparty i
poszedł drogą swego serca. 18 Widziałem jego drogi,
lecz uzdrowię go. Poprowadzę go i przywrócę mu
pociechę, również tym, którzy z nim płaczą. 19 Stworzę
owoc warg: Pokój, pokój dalekiemu i bliskiemu, mówi
PAN; i tak uzdrowię go. 20 Lecz bezbożni będą jak
wzburzone morze niemogące się uspokoić, którego
wody wyrzucają muł i błoto. 21 Nie ma pokoju dla
bezbożnych, mówi mój Bóg.

58 Wołaj donośnie, nie wstrzymuj się, podnoś swój
głos jak trąba i oznajmij mojemu ludowi ich
przestępstwa, a domowi Jakuba ich grzechy. 2 Mimo
że szukają mnie każdego dnia i chcą poznać moje
drogi, niczym naród, który czyni sprawiedliwość i nie
opuszcza sądu swego Boga. Pytają mnie o sądy

sprawiedliwości i pragną zbliżyć się do Boga, mówiąc:
3 Czemu pościmy, a tego nie widzisz? Czemu trapimy
nasze dusze, a [tego] nie zauważasz? Oto w dzień
waszego postu wykonujecie swoją wolę i żądacie
wykonywania wszystkich prac. 4 Oto pościcie dla kłótni
i sporów i aby bić niegodziwą pięścią. Nie pośćcie
tak, jak [robicie] dzisiaj, aby wasz głos był słyszany w
górze. 5 Czy to jest ten post, który wybrałem, dzień,
w którym człowiek trapi swoją duszę, żeby zwiesić
swoją głowę jak sitowie i słać sobie posłanie z wora i
popiołu? Czyż to nazwiesz postem i dniem przyjemnym
dla PANA? 6 Czy nie to jest tym postem, który
wybrałem: rozerwać więzy niegodziwości, rozwiązać
ciężkie brzemiona, puścić wolno uciśnionych i połamać
wszelkie jarzmo; 7 Dzielić swój chleb z głodnym i
ubogich wygnańców wprowadzić do swego domu, a
widząc nagiego, przyodziać go i nie ukrywać się przed
nikim, kto jest twoim ciałem? 8 Wtedy twoje światło
zabłyśnie jak poranna zorza i twoje zdrowie szybko
zakwitnie. Twoja sprawiedliwość pójdzie przed tobą
i chwała PANA będzie za tobą. 9 Wtedy będziesz
wzywał, a PAN wysłucha; zawołasz, a odpowie:
Oto jestem. Jeśli usuniesz spośród siebie jarzmo,
przestaniesz wytykać palcem i mówić nieprawości;
10 Jeśli otworzysz swoją duszę głodnemu i nasycisz
duszę utrapioną, wtedy twoje światło wzejdzie wśród
ciemności, a twój zmierzch będzie jak południe. 11 I
PAN nieustannie będzie cię prowadził i nasyci twoją
duszę w czasie suszy, i utuczy twoje kości. I będziesz
jak nawodniony ogród i jak źródło wody, którego wody
nie ustają. 12 Twoi potomni odbudują starodawne
ruiny, wzniesiesz fundamenty wielu pokoleń i nazwą
cię naprawcą wyłomów i odnowicielem ścieżek na
zamieszkanie. 13 Jeśli powstrzymasz swoją nogę od
przekraczania szabatu, aby nie wykonać swojej woli w
moim świętym dniu; jeśli nazwiesz szabat rozkoszą,
[dzień] święty PANA – szanownym; jeśli go uczcisz, nie
czyniąc swoich spraw ani nie wykonując swojej woli,
ani nie mówiąc słowa próżnego; 14 Wtedy będziesz
rozkoszował się PANEM, a wprowadzę cię na wysokie
miejsca ziemi i nakarmię cię dziedzictwem Jakuba,
twego ojca. Tak bowiem powiedziały usta PANA.

59 Oto ręka PANA nie jest skrócona, aby nie mogła
zbawić, ani jego ucho nie jest przytępione, aby
nie mogło wysłuchać. 2 Ale wasze nieprawości uczyniły
przepaść między wami a waszym Bogiem i wasze
grzechy sprawiły, że ukrył twarz przed wami, tak że
nie słyszy. 3 Wasze ręce bowiem są splamione krwią,
a wasze palce – nieprawością. Wasze wargi mówią
kłamstwa, a wasz język szepce przewrotności. 4
Nikt nie woła o sprawiedliwość i nikt się nie spiera o
prawdę. Ufają marności i mówią kłamstwa, wyrządzają
krzywdę i rodzą nieprawość. 5 Wylęgają jaja węża
i tkają pajęczynę. Kto spożywa ich jaja, umiera, a
jeśli je stłucze, wykluwa się żmija. 6 Ich pajęczyny
nie nadają się na szatę ani nie okryją się swoimi
uczynkami. Ich uczynki to uczynki nieprawości i w ich
rękach są czyny przemocy. 7 Ich nogi biegną do zła i
spieszą się do przelewania niewinnej krwi. Ich myśli są
myślami nieprawości, spustoszenie i zniszczenie na
ich drogach. 8 Drogi pokoju nie znają i nie ma na ich
drogach sprawiedliwości. Uczynili sobie kręte ścieżki;
ten, kto po nich chodzi, nie zazna pokoju. 9 Dlatego sąd
jest daleki od nas i nie dociera do nas sprawiedliwość.
Czekamy na światłość – a oto ciemność, na jasność –
ale kroczymy w mrokach. 10 Macamy ściany jak ślepi,
macamy, jakbyśmy oczu nie mieli. Potykamy się w
południe jak o zmierzchu; w miejscach opustoszałych
– jak umarli. 11 Ryczymy wszyscy jak niedźwiedzie,
jak gołębie ciągle wzdychamy; oczekujemy sądu, ale
go nie ma; [oczekujemy] na wybawienie, ale jest
od nas daleko. 12 Rozmnożyły się bowiem nasze
przestępstwa przed tobą i nasze grzechy świadczą
przeciwko nam, ponieważ nasze nieprawości są przy
nas i uznajemy swoje przestępstwa; 13 Zgrzeszyliśmy
i kłamaliśmy przeciw PANU i odwróciliśmy się od
naszego Boga, aby nie chodzić za nim; mówiliśmy
o ucisku i buncie, obmyślaliśmy i wypowiadaliśmy
słowa kłamliwe ze swego serca. 14 Dlatego sąd został
wycofany i sprawiedliwość stoi z daleka, bo prawda
runęła na ulicy, a prawość nie może tam wejść. 15
Tak, prawda zginęła, a ten, kto odstępuje od zła,
pada ofiarą łupu. PAN to widział i nie podobało mu
się, że nie ma sądu. 16 Widział, że nie ma żadnego
człowieka i zdziwił się, że nie ma nikogo, kto by się
wstawił. Dlatego jego ramię przyniosło mu zbawienie
i jego własna sprawiedliwość była jego podporą. 17
Przyodział się bowiem w sprawiedliwość jak w pancerz
i włożył hełm zbawienia na swą głowę. Przyoblekł się
w odzienie pomsty jak w szatę i okrył się gorliwością
jak płaszczem. 18 Według uczynków, stosownie do
nich, odpłaci gniewem swoim przeciwnikom, odwetem
swoim wrogom; wyspom odpłaci odwetem. 19 I ci,
którzy są na zachodzie, będą się bali imienia PANA,
i ci, którzy na wschodzie – jego chwały. Gdy wróg
przyjdzie jak rzeka, Duch PANA przepędzi go. 20
Przyjdzie bowiem Odkupiciel do Syjonu i do tych
spośród Jakuba, którzy odwracają się od występków,
mówi PAN. 21 A to będzie moje przymierze z nimi,
mówi PAN: Mój Duch, który jest w tobie, i moje słowa,
które włożyłem w twoje usta, nie odstąpią od twoich
ust ani od ust twego potomstwa, ani od ust potomków
twego potomstwa, mówi PAN, odtąd aż na wieki.

60 Powstań, zajaśniej, ponieważ przyszła twoja
światłość i chwała PANA wzeszła nad tobą. **2** Oto
bowiem ciemność okryje ziemię i mrok – ludy, ale nad
tobą wzejdzie PAN i jego chwała pojawi się nad tobą.
3 I pójdą narody do twojej światłości, a królowie do
blasku twojego wschodu. **4** Podnieś wokoło swe oczy
i spójrz: ci wszyscy, którzy się zgromadzili, przyjdą
do ciebie. Twoi synowie przyjdą z daleka i twoje córki
będą wychowane przy twoim boku. **5** Wtedy zobaczysz
i rozweselisz się, twoje serce zadrży i rozszerzy się,
gdyż nawróci się do ciebie tłum morski, a siły narodów
przyjdą do ciebie. **6** Okryje cię mnóstwo wielbłądów,
dromadery z Midianu i Efy. Przyjdą wszyscy z Szeby,
przyniosą złoto i kadzidło i będą głosić chwałę PANA.
7 Wszystkie stada Kedaru zgromadzą się u ciebie,
barany Nebajotu będą ci służyć: wstąpią na mój ołtarz,
gdzie będą przyjęte; i tak ozdobię dom mego majestatu.
8 I powiesz: Kim są ci, co nadciągają jak obłoki i jak
gołębie do swoich okien? **9** Zaprawdę wyspy oczekują
mnie, a na czele okręty Tarszisz, aby przyprowadzić
twoich synów z daleka, a z nimi ich srebro i złoto,
do imienia PANA, twego Boga, i do Świętego Izraela,
bo cię uwielbił. **10** Synowie cudzoziemców odbudują
twoje mury i ich królowie będą ci służyć, gdyż w moim
gniewie uderzyłem cię, a w mojej łaskawości zlitowałem
się nad tobą. **11** I twoje bramy będą nieustannie
otwarte, nie będą zamknięte ani w dzień, ani w nocy,
aby można było przyprowadzić do ciebie siły narodów,
i aby ich królowie byli przyprowadzeni. **12** Ten naród i
królestwo, które nie będą ci służyć, zginą. Takie narody
właśnie zostaną do szczętu spustoszone. **13** Chwała
Libanu przyjdzie do ciebie: razem cyprys, sosna oraz
bukszpan, na ozdobę miejsca mojej świątyni. I wsławię
miejsce moich nóg. **14** Przyjdą też do ciebie w pokorze
synowie tych, którzy cię trapili, i będą się kłaniać
do twoich stóp wszyscy ci, którzy tobą wzgardzili. I
nazwą cię Miastem PANA, Syjonem Świętego Izraela.
15 Za to, że byłaś opuszczona i znienawidzona tak,
że nie było nikogo, kto by przez ciebie przechodził,
uczynię cię wiecznym dostojeństwem, radością z
pokolenia na pokolenie. **16** Będziesz ssać mleko
narodów i piersiami królów będziesz karmiona. I
poznasz, że ja jestem PANEM, twoim Zbawicielem i
twoim Odkupicielem, Mocarzem Jakuba. **17** Zamiast
miedzi naniosę złota, a zamiast żelaza naniosę srebra,
zamiast drewna – miedzi, a zamiast kamieni – żelazo.
Ustanowię nad tobą spokojnych zwierzchników i
urzędników sprawiedliwych. **18** Nie będzie więcej
słychać o przemocy w twojej ziemi ani o spustoszeniu i
zniszczeniu w twoich granicach; ale nazwiesz swoje
mury Zbawieniem, a twoje bramy – Chwałą. **19** Słońce
nie będzie już twoją światłością za dnia ani księżyc już
nie zaświeci ci swoim blaskiem; ale PAN będzie twoją
wieczną światłością, a twój Bóg – twoją chwałą. **20**
Nie zajdzie już więcej twoje słońce, a twój księżyc nie
ukryje się, bo PAN będzie twoją wieczną światłością i
skończą się dni twojej żałoby. **21** Cały twój lud będzie
sprawiedliwy. Odziedziczy ziemię na wieki, będzie
latoroślą mego szczepu, dziełem moich rąk, abym był
uwielbiony. **22** Najmniejszy rozmnoży się tysiąckrotnie,
a malutki – w naród potężny. Ja, PAN, dokonam tego
rychło, w swoim czasie.

61 Duch Pana BOGA jest nade mną, bo PAN mnie
namaścił, abym głosił dobrą nowinę cichym,
posłał mnie, abym opatrzył rany skruszonym w
sercu, abym zwiastował uwięzionym wyzwolenie, a
związanym otworzenie więzienia; **2** Abym ogłosił
miłościwy rok PANA i dzień pomsty naszego Boga;
abym pocieszył wszystkich płaczących; **3** Abym sprawił
radość płaczącym w Syjonie i dał im ozdobę zamiast
popiołu, olejek radości zamiast smutku, szatę chwały
zamiast ducha przygnębienia; i będą nazwani drzewami
sprawiedliwości, szczepem PANA, aby był uwielbiony.
4 I odbudują starodawne ruiny, naprawią dawne
spustoszenia i odnowią zniszczone miasta, opustoszałe
od wielu pokoleń. **5** I stawią się cudzoziemcy, i
będą paść wasze stada, a synowie cudzoziemców
będą waszymi oraczami i winogrodnikami. **6** Ale
wy będziecie nazwani kapłanami PANA, będą was
nazywać sługami naszego Boga. Będziecie korzystać
z bogactwa narodów i będziecie się chlubić ich chwałą.
7 Za waszą hańbę [wynagrodzę] wam podwójnie,
a zamiast wstydzić się, będziecie śpiewać; dlatego
posiądziecie podwójne dziedzictwo z ich działu i w ich
ziemi. I będziecie mieć wieczną radość. **8** Ja bowiem,
PAN, miłuję sąd i nienawidzę grabieży dla całopalenia;
dlatego sprawię, by wykonali swoje dzieła w prawdzie i
zawrę z nimi wieczne przymierze. **9** Ich potomstwo
będzie znane wśród pogan, a ich potomkowie pośród
ludów; wszyscy, którzy ich zobaczą, poznają, że
są potomstwem błogosławionym przez PANA. **10**
Będę się wielce radować w PANU i moja dusza
rozraduje się w moim Bogu, bo przyoblekł mnie w szaty
zbawienia i przyodział mnie w płaszcz sprawiedliwości,
jak przyozdobionego oblubieńca i jak oblubienicę
ozdobioną swoimi klejnotami. **11** Jak ziemia bowiem
wydaje swe plony i jak ogród wydaje nasienie, tak
Pan BÓG sprawi, że wzejdzie sprawiedliwość i chwała
przed wszystkimi narodami.

62 Ze względu na Syjon nie będę milczeć, ze
względu na Jerozolimę nie spocznę, dopóki jego
sprawiedliwość nie wzejdzie jak blask i jego zbawienie
nie zapłonie jak pochodnia. **2** I ujrzą narody twoją

sprawiedliwość i wszyscy królowie – twoją chwałę. I
nazwą cię nowym imieniem, które usta PANA ustalą. 3
I będziesz koroną chwały w ręku PANA i królewskim
diademem w ręce twego Boga. 4 Nie będą cię więcej
zwać Opuszczoną ani twoja ziemia nie będzie więcej
nazwana Spustoszoną. Ale ty będziesz nazywana
Chefsiba, a twoja ziemia Beula, bo PAN ma w tobie
upodobanie i twoja ziemia będzie poślubiona. 5
Jak bowiem młodzieniec poślubia dziewicę, tak twoi
synowie cię poślubią. I jak oblubieniec raduje się
z oblubienicy, tak twój Bóg będzie się radować z
ciebie. 6 Na twoich murach, Jerozolimo, postawiłem
stróżów, którzy przez cały dzień i całą noc nigdy nie
zamilkną. Wy, którzy wspominacie PANA, nie milczcie;
7 I nie dajcie mu odpoczynku, dopóki nie utwierdzi
i dopóki nie uczyni Jerozolimy chwałą na ziemi. 8
PAN przysiągł na swoją prawicę i na ramię swojej
mocy: Nie wydam już twojej pszenicy na pokarm
twoim wrogom, a synowie cudzoziemców nie będą pić
twego wina, przy którym się trudziłaś. 9 Ale ci, którzy
je zgromadzą, będą je spożywać i chwalić PANA;
a ci, którzy je zbierają, będą je pić w dziedzińcach
mojej świątyni. 10 Przechodźcie, przechodźcie przez
bramy! Torujcie drogę ludowi; wyrównajcie, wyrównajcie
gościńce; usuwajcie kamienie, podnieście sztandar
dla narodów. 11 Oto PAN rozkaże wołać aż po krańce
ziemi: Powiedzcie córce Syjonu: Oto nadchodzi twój
Zbawiciel, oto jego zapłata z nim, a jego dzieło
przed nim. 12 Twoich synów nazwą Ludem Świętym,
Odkupionymi PANA, a ciebie nazwą Poszukiwaną,
Miastem Nieopuszczonym.

63 Kim jest ten, który przybywa z Edomu, w
farbowanych szatach z Bosry? Ten wspaniały w
swoich szatach, kroczący w swojej wielkiej mocy? To
ja jestem, który mówię w sprawiedliwości, potężny w
wybawieniu. 2 Dlaczego twoja odzież jest czerwona?
A twoje szaty jak u tego, który tłoczy w prasie? 3
Sam jeden tłoczyłem prasę i spośród ludu nie było
ze mną nikogo. Tłoczyłem go w swoim gniewie i
deptałem go w swojej zapalczywości, aż pryskała jego
krew na moje szaty, poplamiłem całą swą odzież. 4
Dzień pomsty był bowiem w moim sercu, a rok moich
odkupionych nadszedł. 5 Rozglądałem się, ale nie
było pomocnika, zdumiałem się, że nikogo nie było,
kto by mnie podparł. Dlatego moje ramię przyniosło mi
zbawienie, a moja zapalczywość – ona mnie podparła.
6 Zdeptałem narody w swoim gniewie, upoiłem je
w swojej zapalczywości i uderzyłem o ziemię ich
mocarzy. 7 Będę wspominać miłosierdzie PANA i
chwałę PANA za wszystko, co nam PAN wyświadczył, i
za wielką dobroć, którą okazał domowi Izraela według
swego miłosierdzia i według swojej wielkiej łaskawości.
8 Powiedział bowiem: Na pewno są moim ludem,
synami, którzy mi się nie sprzeniewierzą. I tak stał się
ich Zbawicielem. 9 We wszelkim ich ucisku i on był
uciśniony, a Anioł jego oblicza zbawił ich. W swojej
miłości i litości on ich odkupił. Troszczył się o nich i
nosił ich przez wszystkie dni wieków. 10 Ale oni się
zbuntowali i zasmucili jego Świętego Ducha. Dlatego
zamienił się w ich wroga i walczył przeciwko nim.
11 Wówczas wspomniał dawne dni, Mojżesza i jego
lud, mówiąc: Gdzież jest ten, który ich wyprowadził
z morza, z pasterzem swojej trzody? Gdzież jest
ten, który włożył w jego wnętrze swego Świętego
Ducha? 12 Który prowadził ich prawicą Mojżesza
dzięki swemu chwalebnemu ramieniu i rozdzielił wody
przed nimi, aby uczynić sobie wieczne imię? 13 Który
ich przeprowadził przez głębiny, jak konia na pustyni,
tak że się nie potknęli? 14 Jak bydło schodzące w
dolinę tak Duch PANA spokojnie ich prowadził. Tak
prowadziłeś swój lud, aby uczynić sobie chwalebne
imię. 15 Spójrz z nieba i popatrz z przybytku swojej
świętości i chwały. Gdzie twoja gorliwość i twoja wielka
siła? Gdzie poruszenie twoich uczuć i litości przede
mną? Czy powstrzymałeś [je]? 16 Przecież ty jesteś
naszym ojcem, bo Abraham nas nie zna, a Izrael
nas nie uznaje. Ty, PANIE, jesteś naszym ojcem,
naszym Odkupicielem; twoje imię jest od wieków. 17
Czemu, PANIE, pozwoliłeś nam zboczyć z twoich dróg
i zatwardziłeś nasze serce, abyśmy się ciebie nie
bali? Odwróć się ze względu na twoje sługi, pokolenia
twego dziedzictwa. 18 Lud posiadł [ją] na krótki [czas],
nasi wrogowie zaś zdeptali twoją świątynię. 19 My
jesteśmy twoi. Nad nimi nigdy nie panowałeś ani nie
byli nazywani twoimi imieniem.

64 Obyś rozdarł niebiosa i zstąpił, aby góry
rozpłynęły się przed tobą; 2 Jak płonie ogień
rozżarzony, ogień, który doprowadza wodę do wrzenia,
abyś oznajmił swoje imię twoim wrogom, tak by narody
zadrżały przed tobą; 3 Jak kiedyś, gdy czyniłeś rzeczy
przedziwne, których się nie spodziewaliśmy; zstąpiłeś,
a góry rozpływały się przed tobą! 4 Czego od początku
świata nie słyszano ani do uszu nie dochodziło, ani
oko nie widziało oprócz ciebie samego, Boże, który by
tak uczynił dla tego, który go oczekuje. 5 Wychodzisz
naprzeciw radosnego i czyniącego sprawiedliwość,
i tych, którzy krocząc po twoich drogach pamiętają
o tobie. Oto się rozgniewałeś, gdyż grzeszyliśmy
ustawicznie, [nie krocząc] po tych [drogach], lecz
będziemy zbawieni. 6 My wszyscy jednak jesteśmy
jak nieczyści, a wszystkie nasze sprawiedliwości są
jak szata splugawiona; wszyscy opadliśmy jak liść,
a nasze nieprawości uniosły nas jak wiatr. 7 I nie
ma nikogo, kto by wzywał twego imienia i zbudził

się, aby się ciebie chwycić. Zakryłeś bowiem swoje
oblicze przed nami i sprawiłeś, że niszczejemy z
powodu naszych nieprawości. 8 Ale teraz, PANIE, ty
jesteś naszym ojcem, my jesteśmy gliną, a ty jesteś
naszym garncarzem; i jesteśmy wszyscy dziełem
twojej ręki. 9 Nie gniewaj się, PANIE, tak bardzo
i nie pamiętaj o naszych nieprawościach na wieki.
Oto spójrz, prosimy, my wszyscy jesteśmy twoim
ludem. 10 Twoje święte miasta zostały obrócone w
pustynię, Syjon jest pustynią, Jerozolima stała się
spustoszeniem. 11 Nasz dom, święty i wspaniały, w
którym cię chwalili nasi ojcowie, został spalony w
ogniu, i wszystkie nasze najkosztowniejsze rzeczy
leżą w gruzach. 12 Czy wobec tego powstrzymasz się,
PANIE? Czy będziesz milczeć i tak bardzo nas trapić?

65 Objawiłem się tym, którzy o mnie nie pytali,
zostałem znaleziony przez tych, którzy mnie
nie szukali. Do narodu, który się nie nazywał moim
imieniem, mówiłem: Oto jestem, oto jestem. 2 Cały
dzień wyciągałem swoje ręce do ludu buntowniczego,
który kroczy drogą niedobrą, za własnymi myślami;
3 Do ludu, który stale i zuchwale pobudza mnie do
gniewu, składając ofiary w ogrodach i paląc kadzidło
na cegłach; 4 Który przesiaduje na grobach i nocuje
przy swoich bożkach, który je mięso wieprzowe, a
obrzydliwa polewka [jest] w jego naczyniach; 5 I
mówi: Odsuń się, nie zbliżaj się do mnie, bo jestem
świętszy od ciebie. On jest dymem w moich nozdrzach
i ogniem płonącym przez cały dzień. 6 Oto zapisano to
przede mną. Nie zamilknę, ale oddam i odpłacę im
w zanadrzu; 7 Za wasze nieprawości i nieprawości
waszych ojców, mówi PAN, którzy palili kadzidło na
górach i hańbili mnie na pagórkach; dlatego wymierzę
im w zanadrze za ich dawne czyny. 8 Tak mówi PAN:
Jak wtedy, gdy znajduje się wino w kiści i mówi się:
Nie psuj go, bo w nim jest błogosławieństwo, tak i ja
uczynię przez wzgląd na moje sługi – nie zniszczę ich
wszystkich. 9 Bo wywiodę z Jakuba potomstwo, a z
Judy dziedzica moich gór. Moi wybrani posiądą je i moi
słudzy będą tam mieszkać. 10 A Szaron stanie się
pastwiskiem dla owiec, a dolina Akor legowiskiem dla
wołów – to dla mojego ludu, który mnie szukał. 11 Ale
was, którzy opuściliście PANA, którzy zapominacie o
mojej świętej górze, którzy zastawiacie stół dla tego
wojska i składacie ofiary z płynów temu mnóstwu; 12
Was przeznaczę pod miecz i wy wszyscy schylicie
się na rzeź, ponieważ wołałem, a nie odezwaliście
się, mówiłem, a nie słyszeliście, ale czyniliście to,
co złe w moich oczach, i wybraliście to, co mi się
nie podobało. 13 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Oto
moi słudzy będą jeść, a wy będziecie głodni. Oto moi
słudzy będą pić, a wy będziecie spragnieni. Oto moi
słudzy będą się radować, a wy będziecie zawstydzeni.
14 Oto moi słudzy będą śpiewać z radości serca, a
wy będziecie krzyczeć z boleści serca i zawodzić
z powodu zrozpaczonego ducha. 15 I zostawicie
swoje imię moim wybranym na przekleństwo, gdyż
Pan BÓG zabije was, a swoje sługi nazwie innym
imieniem. 16 Ten, który będzie sobie błogosławił na
ziemi, będzie sobie błogosławił w Bogu prawdziwym,
a kto będzie przysięgał na ziemi, będzie przysięgał
na Boga prawdziwego, bo dawne uciski pójdą w
zapomnienie i będą zakryte przed moimi oczami. 17
Oto bowiem stworzę nowe niebiosa i nową ziemię i nie
będą wspominane pierwsze rzeczy ani nie przyjdą na
myśl. 18 Lecz weselcie się i radujcie na wieki wieków z
tego, co ja stworzę, bo oto stworzę Jerozolimę radością
i jej lud weselem. 19 I będę się radować z powodu
Jerozolimy i weselić z powodu mojego ludu, a nie
będzie już słychać w nim głosu płaczu ani narzekania.
20 Nie będzie tam już ani niemowlęcia [żyjącego] tylko
kilka dni, ani starca, który by nie dożył swoich dni, bo
dziecko umrze jako stuletni, ale grzesznik, choćby miał
i sto lat, będzie przeklęty. 21 Pobudują też domy i
będą w nich mieszkać, zasadzą winnice i będą jeść
z nich owoce. 22 Nie będą budować, by ktoś inny
tam mieszkał, nie będą sadzić, by ktoś inny jadł, bo
dni mojego ludu będą jak dni drzewa i moi wybrani
długo będą korzystać z dzieła swoich rąk. 23 Nie będą
trudzić się na próżno ani rodzić, aby się bać, gdyż są
potomstwem błogosławionym przez PANA, oni i ich
potomkowie wraz z nimi. 24 I będzie tak, że zanim
zawołają, ja się odezwę, gdy jeszcze będą mówić,
ja wysłucham. 25 Wilk z barankiem paść się będą
razem, lew jak wół będzie jeść słomę i proch będzie
pokarmem węża. Nie będą szkodzić ani niszczyć na
całej mojej świętej górze, mówi PAN.

66 Tak mówi PAN: Niebo jest moim tronem, a ziemia
podnóżkiem moich stóp. Gdzie więc będzie ten
dom, który mi zbudujecie? Gdzie będzie miejsce mego
odpoczynku? 2 Bo to wszystko moja ręka uczyniła i
dzięki niej powstało to wszystko, mówi PAN. Lecz ja
patrzę na tego, który jest ubogi i skruszony w duchu i
który drży na moje słowo. 3 Ten, kto zabija wołu [na]
ofiarę, to jakby zabił człowieka; kto zabija na ofiarę
barana, to jakby ściął psu [głowę]; kto przynosi ofiarę,
to jakby ofiarował krew świni; kto pali kadzidło, to jakby
błogosławił bożkowi. Lecz jak oni wybrali sobie swoje
drogi i ich dusza ma upodobanie w obrzydliwościach;
4 Tak i ja wybiorę ich zmyślenia i sprowadzę na nich
to, czego się boją, ponieważ gdy wołałem, nikt się nie
odezwał, gdy mówiłem, nie słuchali, ale czynili to, co
złe w moich oczach, i wybrali to, co mi się nie podobało.
5 Słuchajcie słowa PANA, wy, którzy drżycie na jego

słowo. Wasi bracia, którzy was nienawidzą, którzy
wypędzają was ze względu na moje imię, mówią: Niech
PAN pokaże swoją chwałę. Ukaże się jednak dla waszej
radości, a oni będą zawstydzeni. 6 Odgłos zgiełku
z miasta, głos ze świątyni, głos PANA oddającego
zapłatę swoim wrogom. 7 Zanim odczuła bóle porodu,
urodziła, zanim ogarnął ją ból, urodziła chłopca. 8 Kto
słyszał o czymś takim? Kto widział coś podobnego?
Czy ziemia może urodzić w jednym dniu? Czy naród
rodzi się od razu? Ale Syjon ledwie zaczął odczuwać
bóle, a już urodził swoich synów. 9 Czyżbym ja, który
otwieram łono, nie doprowadził do rodzenia? – mówi
PAN. Czyżbym ja, który doprowadzam do rodzenia,
zamknął [łono]? – mówi twój Bóg. 10 Weselcie się
z Jerozolimą i radujcie się z nią wszyscy, którzy ją
miłujecie. Cieszcie się z nią wielce wszyscy, którzy nad
nią płaczecie; 11 Aby ssać do syta z piersi jej pociech;
abyście ssali i rozkoszowali się pełnią jej chwały. 12
Tak bowiem mówi PAN: Oto skieruję do niej pokój
jak rzekę i chwałę narodów jak strumień wezbrany.
Wtedy będziecie ssać, będziecie noszeni na rękach i
pieszczeni na kolanach. 13 Jak tego, którego pociesza
matka, tak ja was będę pocieszał; i tak w Jerozolimie
doznacie pociechy. 14 Ujrzycie to i rozraduje się wasze
serce, a wasze kości zakwitną jak trawa. I będzie
rozpoznana ręka PANA wobec jego sług, a jego gniew
– wobec jego wrogów. 15 Oto bowiem PAN przyjdzie
w ogniu, a jego rydwany będą jak wicher, by wylać
zapalczywość swego gniewu i [ukazać] swoją grozę w
płomieniu ognia; 16 Gdyż PAN będzie sądził ogniem
i mieczem wszelkie ciało, a wielu będzie pobitych
przez PANA. 17 I ci, którzy się uświęcają i oczyszczają
w środku ogrodów, jeden za drugim, którzy jedzą
mięso wieprzowe oraz inną obrzydliwość, a także
myszy, wszyscy razem zginą – mówi PAN. 18 Ja
znam bowiem ich uczynki i myśli. I przyjdzie czas, że
zgromadzę wszystkie narody i języki, a one przyjdą i
ujrzą moją chwałę. 19 I ustanowię wśród nich znak i
wyślę ocalałych spośród nich do narodów do Tarszisz,
Pul i Lud, a tych, którzy naciągają łuk – do Tubala i
Jawan, do wysp dalekich, które nic o mnie nie słyszały
i nie widziały mojej chwały; i będą głosić moją chwałę
wśród narodów. 20 I przyprowadzą wszystkich waszych
braci jako dar dla PANA ze wszystkich narodów, na
koniach, na rydwanach, w lektykach, na mułach i na
wielbłądach, na moją świętą górę, do Jerozolimy, mówi
PAN, tak jak synowie Izraela przynoszą dar w czystym
naczyniu do domu PANA. 21 I z nich także wezmę
sobie kapłanów i Lewitów, mówi PAN. 22 Jak bowiem
to nowe niebo i ta nowa ziemia, które ja uczynię, będą
trwać przede mną, mówi PAN, tak będzie trwać wasze
potomstwo i wasze imię. 23 I stanie się tak, że od
nowiu do nowiu księżyca i od szabatu do szabatu
przychodzić będzie wszelkie ciało, aby oddać pokłon
przede mną, mówi PAN. 24 I gdy wyjdą, zobaczą
trupy ludzi, którzy wystąpili przeciwko mnie. Ich robak
bowiem nie zdechnie i ich ogień nie zgaśnie, i będą
obrzydliwością dla wszelkiego ciała.

Jeremiasza

1 Słowa Jeremiasza, syna Chilkiasza, z [rodu]
kapłanów, którzy [byli] w Anatot, w ziemi Beniamina;
2 Do którego doszło słowo PANA za dni Jozjasza, syna
Amona, króla Judy, w trzynastym roku jego panowania.
3 Doszło także za dni Joakima, syna Jozjasza, króla
Judy, aż do końca jedenastego roku Sedekiasza, syna
Jozjasza, króla Judy, aż do uprowadzenia do niewoli
[mieszkańców] Jerozolimy w piątym miesiącu; **4** Doszło
do mnie słowo PANA mówiące: **5** Zanim ukształtowałem
cię w łonie, znałem cię, zanim wyszedłeś z łona,
uświęciłem cię i ustanowiłem prorokiem dla narodów. **6**
Wtedy powiedziałem: Ach, Panie BOŻE! Oto nie umiem
mówić, bo jestem dzieckiem. **7** Ale PAN powiedział do
mnie: Nie mów: Jestem dzieckiem. Pójdziesz bowiem,
do kogokolwiek cię poślę, i będziesz mówił, cokolwiek
ci rozkażę. **8** Nie bój się ich twarzy, bo ja [jestem]
z tobą, aby cię wybawić, mówi PAN. **9** Wtedy PAN
wyciągnął swoją rękę i dotknął moich ust. I powiedział
do mnie PAN: Oto wkładam moje słowa do twoich
ust. **10** Patrz, dziś ustanawiam cię nad narodami
i królestwami, abyś wykorzeniał, burzył, wytracał i
niszczył, byś budował i sadził. **11** Potem doszło do
mnie słowo PANA mówiące: Co widzisz, Jeremiaszu?
I odpowiedziałem: Widzę gałązkę migdałowca. **12** I
PAN powiedział do mnie: Dobrze widzisz. Ja bowiem
przyspieszam swoje słowo, aby je wykonać. **13**
Ponownie doszło do mnie słowo PANA mówiące: Co
widzisz? Odpowiedziałem: Widzę wrzący kocioł, a
jego przednia strona [skierowana jest] ku północy.
14 I PAN powiedział do mnie: Od północy spadnie
nieszczęście na wszystkich mieszkańców tej ziemi; **15**
Bo oto zwołam wszystkie rody z królestw północnych,
mówi PAN, i przyjdą, a każdy z nich ustawi swój tron
u wejścia do bram Jerozolimy, przeciw wszystkim jej
murom i przeciw miastom Judy. **16** I ogłoszę przeciwko
nim moje sądy za całą ich niegodziwość: [przeciwko]
tym, którzy mnie opuścili, palili kadzidło innym bogom
i oddali pokłon dziełom swoich rąk. **17** Dlatego ty
przepasz swoje biodra, wstań i mów do nich wszystko,
co ci nakazuję. Nie bój się ich twarzy, bym cię nie
napełnił lękiem przed nimi. **18** Oto bowiem ustanawiam
cię dziś miastem obronnym, żelazną kolumną i murem
spiżowym przeciwko całej tej ziemi, przeciwko królom
Judy, ich książętom, ich kapłanom i ludowi tej ziemi. **19**
I będą walczyć przeciwko tobie, ale cię nie przemogą,
bo ja jestem z tobą, mówi PAN, aby cię wybawić.

2 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: **2** Idź i
wołaj do uszu Jerozolimy tymi słowy: Tak mówi
PAN: Wspominam cię, życzliwość twojej młodości
[i] miłość twojego narzeczeństwa, gdy chodziłaś za
mną na pustyni, w ziemi nieobsiewanej. **3** Izrael
[był] świętością dla PANA [i] pierwocinami jego plonu.
Wszyscy, którzy go pożerali, ściągali na siebie winę,
spadało na nich nieszczęście, mówi PAN. **4** Słuchajcie
słowa PANA, domu Jakuba, i wszystkie rody domu
Izraela! **5** Tak mówi PAN: Jaką nieprawość znaleźli
we mnie wasi ojcowie, że oddalili się ode mnie, poszli
za marnością i stali się próżni? **6** I nie pytali: Gdzie
[jest] PAN, który nas wyprowadził z ziemi Egiptu, który
nas prowadził przez pustkowie, przez ziemię pustą i
pełną rozpadlin, przez ziemię suszy i cienia śmierci,
przez ziemię, po której nikt nie chodził i gdzie żaden
człowiek nie mieszkał? **7** Ja was wprowadziłem do
ziemi obfitej, abyście spożywali jej owoce i dobra,
lecz gdy weszliście, splugawiliście moją ziemię i moje
dziedzictwo uczyniliście obrzydliwością. **8** Kapłani
nie pytali: Gdzie [jest] PAN? Ci, którzy zajmowali się
prawem, nie poznali mnie. Pasterze odstąpili ode
mnie i prorocy prorokowali przez Baala, i chodzili za
bezużytecznymi rzeczami. **9** Dlatego będę wiódł spór
z wami, mówi PAN, i z synami waszych synów będę
się spierać. **10** Przejdźcie bowiem na wyspy Kittim i
zobaczcie; poślijcie do Kedaru i rozważcie dokładnie,
przypatrzcie się, czy zdarzyło się coś podobnego:
11 Czy [jakiś] naród zmienił [swoich] bogów, choć ci
nie [są] bogami? Ale mój lud zamienił swoją chwałę
na to, co jest nieużyteczne. **12** Zdumiejcie się nad
tym, niebiosa, ulęknijcie i bardzo się zatrwóżcie, mówi
PAN; **13** Bo mój lud popełnił podwójne zło: opuścił
mnie, źródło żywych wód, i wykopał sobie cysterny,
cysterny popękane, które nie mogą utrzymać wody. **14**
Czy Izrael [jest] sługą lub [niewolnikiem] z urodzenia?
Czemu więc stał się łupem? **15** Lwięta ryczą na niego i
wydają swój głos, i zamieniają jego ziemię w pustynię;
jego miasta są spalone, pozbawione mieszkańców.
16 Ponadto synowie Nof i Tachpanes starli czubek
twojej głowy. **17** Czy nie sprawiłeś tego sam sobie,
opuszczając PANA, swego Boga, kiedy prowadził cię
drogą? **18** A teraz, po co ci drogi Egiptu – by pić wodę
z Nilu? Albo po co ci drogi Asyrii – by pić wodę z
[jej] rzeki? **19** Twoja niegodziwość ukarze cię i twoje
odstępstwo cię skarci. Dlatego poznaj i zobacz, że
rzeczą złą i gorzką jest to, że opuściłeś PANA, swego
Boga, i że nie ma w tobie mojej bojaźni, mówi Pan,
BÓG zastępów. **20** Dawno bowiem złamałem twoje
jarzmo i rozerwałem twoje więzy, i mówiłaś: Nie będę
służyła [bożkom]; a przecież tułałaś się na każdym
wysokim pagórku i pod każdym zielonym drzewem jak
nierządnica! **21** A ja cię zasadziłem [jako] wyborną
winorośl, nasienie zupełnie prawdziwe. Jakże więc
zmieniłaś mi się w zwyrodniałe pędy dzikiej winorośli?

22 Bo choćbyś mocno się obmyła, [i] saletrą, i mydłem,
to [jednak] twoja nieprawość pozostanie widoczna
przede mną, mówi Pan BÓG. 23 Jak możesz mówić:
Nie jestem splugawiona, za Baalami nie chodziłam?
Spójrz na swą drogę w tej dolinie, zobacz, co uczyniłaś,
chyża wielbłądzico wikłająca swoje drogi; 24 Dzika
oślico, przywykła do pustyni, która łapczywie chwytasz
powietrze w swej namiętności. Któż powstrzyma jej
żądzę? Wszyscy, którzy jej szukają, nie będą się
trudzić, znajdą ją w jej miesiącu. 25 Uważaj na swoją
nogę, aby nie była bosa, i swoje gardło – by nie
pragnęło. Lecz ty mówisz: Na próżno; nie uczynię
[tego], bo rozkochałam się w obcych i pójdę za nimi.
26 Jak złodziej wstydzi się, kiedy go schwytają, tak
wstydzi się dom Izraela, jego królowie i książęta, jego
kapłani i prorocy; 27 Którzy mówią do drewna: Ty jesteś
moim ojcem, a do kamienia: Ty mnie zrodziłeś. Obrócili
się bowiem do mnie plecami, a nie twarzą. Ale w
czasie swojej niedoli powiedzą: Powstań i wybaw nas!
28 A gdzie są twoi bogowie, których sobie uczyniłaś?
Niech powstaną, jeśli cię mogą wybawić w czasie
twojej niedoli, bo ile twoich miast, tyle jest twoich
bogów, Judo! 29 Czemu chcecie się ze mną spierać?
Wy wszyscy odstąpiliście ode mnie, mówi PAN. 30 Na
próżno biłem waszych synów, nie przyjęli pouczenia.
Wasz własny miecz pożarł waszych proroków, jak
niszczący lew. 31 Pokolenie, rozważaj słowa PANA.
Czy byłem pustynią dla Izraela albo ziemią ciemności?
Czemu mój lud mówi: My panujemy, już nie przyjdziemy
do ciebie? 32 Czy panna zapomina o swoich ozdobach
albo oblubienica o swoich klejnotach? Ale mój lud
zapomniał o mnie od dni niezliczonych. 33 Czemu
przyozdabiasz swoją drogę w poszukiwaniu miłości?
Przecież nauczyłaś inne nierządnice swoich złych dróg.
34 Ponadto na brzegach twoich [szat] znajduje się krew
dusz ubogich [i] niewinnych. Nie znalazłem tego z
trudnością, lecz widać na wszystkich twoich [brzegach].
35 Lecz mówisz: Ponieważ jestem niewinna, na pewno
jego gniew odwróci się ode mnie. Oto będę cię sądził
za to, że mówisz: Nie zgrzeszyłam. 36 Czemu tak
ganiasz, zmieniając swoje drogi? Będziesz pohańbiona
przez Egipt, jak byłaś pohańbiona przez Asyrię. 37 I
stamtąd wyjdziesz z rękami na głowie, bo PAN odrzucił
tych, którym zaufałaś, a nie powiedzie ci się z nimi.

3 Jest powiedziane: Jeśli mąż oddali swoją żonę, a
ona odejdzie od niego i stanie się [żoną] innego
– czy on jeszcze do niej wróci? Czy ta ziemia
nie byłaby wielce splugawiona? Ale ty uprawiałaś
nierząd z wieloma kochankami. Powróć jednak do
mnie, mówi PAN. 2 Podnieś swoje oczy na wyżyny
i sprawdź, czy jest miejsce, gdzie nie uprawiałaś
nierządu. Przy drogach siadałaś dla nich, jak Arab na
pustyni, i splugawiłaś ziemię swoim nierządem i swą
niegodziwością. 3 I dlatego deszcze jesienne zostały
wstrzymane, i nie było deszczu wiosennego, lecz nadal
masz czoło nierządnicy i nie chcesz się wstydzić. 4
Czy teraz nie będziesz wołać do mnie: Mój ojcze! Ty
jesteś wodzem mojej młodości? 5 Czy [Bóg] będzie się
gniewał na wieki? Czy zachowa [gniew] na zawsze?
[Tak] oto mówiłaś i czyniłaś zło, ile [tylko] mogłaś. 6
Wtedy PAN powiedział do mnie za dni króla Jozjasza:
Czy widziałeś, co uczyniła odstępczyni Izrael? Chodziła
na każdą wysoką górę i pod każde zielone drzewo i tam
uprawiała nierząd. 7 I powiedziałem po tym wszystkim,
co uczyniła: Powróć do mnie. Lecz nie powróciła. A
widziała to jej zdradliwa siostra Juda. 8 I widziałem,
gdy z powodu nierządu odstępczyni Izrael oddaliłem ją
i dałem jej list rozwodowy, jednak jej zdradliwa siostra
Juda nie ulękła się, lecz poszła i również uprawiała
nierząd. 9 I przez swój haniebny nierząd zbezcześciła
ziemię, i cudzołożyła z kamieniem i drewnem. 10
Mimo tego wszystkiego jej zdradliwa siostra Juda nie
powróciła do mnie całym sercem, lecz pozornie, mówi
PAN. 11 Dlatego PAN powiedział do mnie: Odstępczyni
Izrael okazała się sprawiedliwsza niż zdradliwa Juda.
12 Idź i głoś te słowa ku północy, i mów: Wróć,
odstępczyni Izrael, mówi PAN, [a] nie wybuchnie na
was mój gniew. Ja bowiem jestem miłosierny, mówi
PAN, i nie chowam [gniewu] na wieki. 13 Tylko uznaj
swoją nieprawość, że odstąpiłaś od PANA, swego
Boga, i biegałaś swoimi drogami do obcych pod każde
zielone drzewo, a mojego głosu nie słuchaliście, mówi
PAN. 14 Nawróćcie się, synowie odstępczy, mówi
PAN, bo ja jestem waszym małżonkiem i przyjmę was
po jednym z miasta i po dwóch z każdego rodu i
zaprowadzę was do Syjonu; 15 I dam wam pasterzy
według mego serca, i będą was paść umiejętnie i
roztropnie. 16 A gdy się rozmnożycie i rozplenicie w tej
ziemi w tych dniach, mówi PAN, już nie będą mówić:
Arka przymierza PANA. Nikomu nie przyjdzie [to] na
myśl. Nie wspomną o niej ani nie odwiedzą jej, ani
już nie uczynią jej nową. 17 W tym czasie Jerozolima
będzie nazwana tronem PANA, a wszystkie narody
zgromadzą się u niej, u imienia PANA, w Jerozolimie, i
już nie będą postępować według uporu swego złego
serca. 18 W te dni dom Judy będzie chodził z domem
Izraela i przybędą razem z ziemi północnej do ziemi,
którą dałem w dziedzictwo waszym ojcom. 19 Ja zaś
powiedziałem [sobie]: Jakże miałbym cię zaliczyć do
synów i dać ci ziemię rozkoszną, piękne dziedzictwo
zastępów narodów? Chyba że będziesz do mnie wołał:
Mój ojcze! I nie odwrócisz się ode mnie. 20 Ponieważ
[jak] żona sprzeniewierza się swemu mężowi, tak mi
się sprzeniewierzyłeś, domu Izraela, mówi PAN. 21

Głos się rozlega na wyżynach, błagalny płacz synów
Izraela, bo wypaczyli swe drogi i zapomnieli o PANU,
swym Bogu. 22 Nawróćcie się, odstępczy synowie, [a]
uleczę wasze odstępstwa. Oto przychodzimy do ciebie,
bo ty jesteś PANEM, naszym Bogiem. 23 Zaprawdę
złudna jest [nadzieja] w pagórkach i mnóstwie gór.
Zaprawdę w PANU, naszym Bogu, [jest] zbawienie
Izraela. 24 Od naszej młodości bowiem ta hańba
pożerała pracę naszych ojców, ich trzody i stada, ich
synów i córki. 25 Leżymy w swojej hańbie i nasz wstyd
nas przykrywa, bo grzeszyliśmy przeciwko PANU,
swemu Bogu, my i nasi ojcowie, od swojej młodości
aż do dziś, i nie usłuchaliśmy głosu PANA, naszego
Boga.

4 Jeśli chcesz powrócić, Izraelu, mówi PAN, to wróć
do mnie. A jeśli usuniesz swoje obrzydliwości
sprzed mego oblicza, to już nie będziesz się tułał. 2 I
przysięgniesz: Jak żyje PAN w prawdzie, w sądzie i w
sprawiedliwości. Wtedy narody będą sobie błogosławić
w nim i w nim będą się chlubić. 3 Tak bowiem mówi PAN
do mężczyzn z Judy i Jerozolimy: Przeorzcie swoje
ugory, a nie siejcie między ciernie; 4 Obrzeżcie się dla
PANA i usuńcie napletki waszych serc, Judejczycy i
mieszkańcy Jerozolimy, aby moja zapalczywość nie
wybuchła jak ogień i nie paliła się tak, że nikt nie
zdoła jej zgasić z powodu zła waszych uczynków.
5 Opowiadajcie w Judzie, ogłaszajcie w Jerozolimie
i mówcie: Dmijcie w trąbę w [całej] ziemi; wołajcie,
zgromadźcie się i mówcie: Zbierzcie się i wejdźmy do
miast warownych. 6 Podnieście sztandar w kierunku
Syjonu, uciekajcie, nie zastanawiajcie się. Sprowadzam
bowiem nieszczęście od północy i wielkie zniszczenie.
7 Lew wyszedł ze swojej jaskini, niszczyciel narodów
wyruszył, wyszedł ze swego miejsca, aby zamienić
twoją ziemię w pustkowie, a twoje miasta zostaną
zburzone i pozbawione mieszkańców. 8 Dlatego
przepaszcie się worami, lamentujcie i zawódźcie, bo
nie odwróciła się od nas zapalczywość gniewu PANA.
9 I stanie się w owym dniu, mówi PAN, że zginie serce
króla i serce książąt, a zdumieją się kapłani i prorocy
dziwić się będą. 10 I powiedziałem: Ach, Panie BOŻE!
Naprawdę bardzo zawiodłeś ten lud i Jerozolimę,
mówiąc: Będziecie mieć pokój! A tymczasem miecz
przeniknął nas aż do duszy. 11 W owym czasie będzie
się mówić do tego ludu i do Jerozolimy: Gorący wiatr
wyżynny z pustyni [idzie] prosto na mój lud, [lecz] nie
po to, by go przewiać czy oczyścić. 12 Wiatr silniejszy
niż oni przyjdzie do mnie; teraz ja też wydam na nich
wyrok. 13 Oto nadciągnie jak obłoki, a jego rydwany
jak wicher, jego konie są szybsze niż orły. Biada nam,
bo jesteśmy spustoszeni. 14 Obmyj z nieprawości
swoje serce, Jerozolimo, abyś została wybawiona. Jak
długo będą trwać w tobie twoje niegodziwe myśli?
15 Głos bowiem opowiada od strony Dan i z góry
Efraim ogłasza klęskę. 16 Przypominajcie narodom:
Oto ogłaszajcie Jerozolimie, że stróże nadciągają z
dalekiej ziemi i wznoszą swój głos przeciwko miastom
Judy. 17 Jak stróże pól otoczą ją dokoła, bo zbuntowała
się przeciwko mnie, mówi PAN. 18 Twoja droga i twoje
uczynki sprowadziły to na ciebie; twoja niegodziwość
[sprawia], że jest to gorzkie [i] że przenika aż do twego
serca. 19 O moje wnętrze, moje wnętrze! Cierpię z
boleści do samego serca! Trwoży się we mnie moje
serce, nie mogę milczeć, bo usłyszałaś, moja duszo,
głos trąby [i] okrzyk wojenny. 20 Klęska za klęską
ogłasza się, bo cała ziemia jest spustoszona. Nagle
zniszczone zostały moje namioty, w okamgnieniu –
moje zasłony. 21 Jak długo mam patrzeć na sztandar i
słyszeć dźwięk trąby? 22 Bo mój lud jest głupi, nie
zna mnie; to są dzieci niemądre i nierozumne. Są
mądre w czynieniu zła, lecz dobrze czynić nie umieją.
23 Spojrzałem na ziemię, a oto bezkształtna i pusta;
na niebo, a nie było na nim światła. 24 Spojrzałem
na góry, a oto się trzęsły i wszystkie pagórki się
chwiały. 25 Spojrzałem, a oto nie było człowieka i
wszelkie ptactwo niebieskie odleciało. 26 Spojrzałem,
a oto pole urodzajne stało się pustynią, a wszystkie
jego miasta zostały zburzone przed PANEM [i] przez
zapalczywość jego gniewu. 27 Bo tak mówi PAN: Cała
ziemia zostanie spustoszona, lecz całkowicie jej nie
zniszczę. 28 Nad tym ziemia będzie lamentować, a
niebiosa w górze zaćmią się, gdyż powiedziałem i
postanowiłem, a nie będę żałował ani nie odwrócę
się od tego. 29 Przed wrzawą jeźdźców i łuczników
ucieknie całe miasto; wejdą w gęstwiny i wstąpią na
skały. Wszystkie miasta będą opuszczone i nie będzie
w nich żadnego mieszkańca. 30 A ty, spustoszona, cóż
uczynisz? Choćbyś się ubrała w szkarłat, choćbyś się
przystroiła w złote ozdoby, choćbyś też przyozdobiła
swoją twarz kolorem, na próżno się stroisz; [twoi]
kochankowie pogardzą tobą, będą czyhać na twoje
życie. 31 Słyszałem bowiem głos jakby rodzącej
kobiety, udrękę jakby rodzącej po raz pierwszy, głos
córki Syjonu, która lamentuje i wyciąga swe ręce,
[mówiąc]: Biada mi teraz, bo moja dusza omdlewa z
powodu morderców.

5 Przebiegnijcie ulice Jerozolimy, wypatrujcie teraz i
zobaczcie, szukajcie po jej ulicach, czy znajdziecie
człowieka, kogoś, kto by wymierzał [sprawiedliwy] sąd
[i] szukał prawdy, a przebaczę jej. 2 Ale choć mówią:
Jak żyje PAN, to [przecież] przysięgają fałszywie. 3
PANIE, czy twoje oczy nie [są zwrócone] ku prawdzie?
Biłeś ich, ale oni nie czują bólu; obróciłeś ich wniwecz,
[ale] nie chcą przyjąć pouczenia. Uczynili swe twarze

twardszymi od skały, nie chcą się nawrócić. 4 Wtedy
powiedziałem: Naprawdę oni są nędzni i głupio
postępują. Nie znają bowiem drogi PANA ani sądu
swego Boga. 5 Pójdę do wielkich i będę mówił do nich,
bo oni znają drogę PANA i sąd swego Boga. Lecz oni
również złamali jarzmo, zerwali więzy. 6 Dlatego zabije
ich lew z lasu, wilk wieczorny wygubi ich, lampart
będzie czyhać przy ich miastach. Ktokolwiek z nich
wyjdzie, zostanie rozszarpany. Rozmnożyły się bowiem
ich przestępstwa i wzmogły ich odstępstwa. 7 Dlaczego
miałbym ci to przebaczyć? Twoi synowie opuścili mnie
i przysięgają na tych, którzy nie są bogami. Jak tylko
ich nakarmiłem, zaraz cudzołożyli i tłumnie zbierali się
w domu nierządnicy. 8 Gdy wstają rano, są jak konie
wypasione, każdy z nich rży do żony swego bliźniego.
9 Czyż za to nie powinienem ich nawiedzić? – mówi
PAN. Czy nad takim narodem moja dusza ma się nie
zemścić? 10 Wstąpcie na jej mury i niszczcie, lecz
nie niszczcie doszczętnie. Usuńcie filary jej murów,
gdyż nie są od PANA. 11 Bo dom Izraela i dom Judy
zupełnie mi się sprzeniewierzyły, mówi PAN. 12 Zaparły
się PANA i powiedziały: Nie tak, nie spadnie na nas
nic złego, nie doznamy miecza ani głodu. 13 A prorocy
przeminą z wiatrem, nie ma w nich żadnego słowa
[Bożego]. Tak im się właśnie stanie. 14 Dlatego tak
mówi PAN, Bóg zastępów: Ponieważ tak mówiliście,
oto uczynię moje słowa w twoich ustach ogniem, a
ten lud drewnem i pożre ich. 15 Oto sprowadzę na
was, domu Izraela, naród z daleka, mówi PAN. Naród
mocny, naród starożytny, naród, którego języka nie
znasz ani nie rozumiesz, co mówi. 16 Jego kołczan
jest jak grób otwarty, wszyscy są wojownikami. 17
Pochłoną twój plon i twój chleb, pochłoną twoich
synów i twoje córki. Pochłoną twoje trzody i stada,
pochłoną twoją winorośl i twoje drzewa figowe, a twoje
miasta warowne, w których pokładasz ufność, zniszczą
mieczem. 18 Lecz w tych dniach, mówi PAN, nie
zniszczę was doszczętnie. 19 Gdy bowiem powiecie:
Za co PAN, nasz Bóg, uczynił nam to wszystko? Wtedy
im odpowiesz: Jak wy mnie opuściliście i służyliście
obcym bogom w swojej ziemi, tak będziecie służyć
cudzoziemcom w nie swojej ziemi. 20 Głoście to w
domu Jakuba, a rozgłaszajcie to w Judzie, mówiąc: 21
Słuchaj tego teraz, ludu głupi i bezrozumny, wy, którzy
macie oczy, a nie widzicie, którzy macie uszy, a nie
słyszycie. 22 Czy mnie nie będziecie się bać? – mówi
PAN. Czy nie będziecie się lękać mnie, który położyłem
piasek jako granicę morza mocą wieczystej ustawy, a
ono jej nie przekroczy. Choćby fale się burzyły, jednak
nie przemogą; choćby huczały, jednak nie przeskoczą
go. 23 Ale ten lud ma serce krnąbrne i buntownicze;
odstąpił [ode mnie] i odszedł. 24 I nie powiedzieli w
swoim sercu: Bójmy się PANA, naszego Boga, który
daje deszcz jesienny i wiosenny w swoim czasie;
[który] zapewnia nam ustalone tygodnie żniwa. 25 [Ale]
to wasze nieprawości to odwróciły, a wasze grzechy
wstrzymały wam to dobro. 26 Wśród mego ludu bowiem
znajdują się niegodziwcy, [którzy] czyhają jak [łowcy],
rozciągają sieci, zastawiają sidła, łapią ludzi. 27 Jak
klatka pełna jest ptaków, tak ich domy pełne są zdrady.
Dlatego stali się wielcy i bogaci. 28 Otyli i rozjaśnili się,
[innych] przewyższają swoją nieprawością. Nie sądzą
sprawy, nawet sprawy sierot; jednak powodzi się im,
chociaż nie bronią sprawy ubogiego. 29 Czyż za to
nie powinienem [ich] nawiedzić? – mówi PAN. Czy
nad takim narodem moja dusza ma się nie mścić? 30
Rzecz przedziwna i straszna dzieje się w tej ziemi:
31 Prorocy kłamliwie prorokują i kapłani panują przez
ich ręce, a mój lud to kocha. Cóż uczynicie, kiedy
nadejdzie koniec?

6 Synowie Beniamina, zgromadźcie się, by uciekać
z Jerozolimy, zadmijcie w trąbę w Tekoa, wznieście
znak nad Bet-Kerem. Z północy bowiem nadchodzi
nieszczęście i wielkie zniszczenie. 2 Przyrównałem
córkę Syjonu do pięknej, rozkosznej [panny]; 3 Do
niej przyjdą pasterze wraz ze swymi trzodami; rozbiją
naprzeciwko niej namioty dokoła, każdy będzie paść
w swoim miejscu. 4 Ogłoście przeciwko niej wojnę,
wstańcie, wyruszymy w południe. Biada nam, bo dzień
się kończy, bo wydłużają się cienie wieczorne! 5
Wstańcie, wtargniemy w nocy i zburzmy jej pałace. 6
Tak bowiem mówi PAN zastępów: Narąbcie drzewa
i usypcie wał przeciw Jerozolimie. Jest to miasto,
które ma być ukarane; pośrodku niej [jest] całkowity
ucisk. 7 Jak źródło wylewa swe wody, tak ona
wylewa swoją niegodziwość. Słychać w niej ucisk i
spustoszenie, [mam] przed sobą nieustannie cierpienie
i bicie. 8 Przyjmij upomnienie, Jerozolimo, aby moja
dusza nie odstąpiła od ciebie, bym cię nie zamienił
w pustkowie, ziemię bezludną. 9 Tak mówi PAN
zastępów: Wyzbierają resztkę Izraela aż do grona, jak
winorośl. Sięgaj swoją ręką do kosza, jak zbieracz. 10
Do kogo będę mówić i kogo ostrzegę, aby słyszeli? Oto
ich uszy są nieobrzezane, tak że nie mogą słuchać.
Oto słowo PANA uważają za hańbę i nie mają w nim
upodobania. 11 Dlatego jestem pełen zapalczywości
PANA, zamęczam się, aby [ją] powstrzymać. Wyleję
ją zarówno na dzieci na ulicy, [jak] i na gromadę
młodzieńców, gdyż będą pojmani – mąż z żoną,
starzec z podeszłym w wieku. 12 Ich domy przypadną
innym, także ich pola i żony, gdyż wyciągnę swoją rękę
na mieszkańców tej ziemi, mówi PAN; 13 Gdyż od
najmniejszego z nich aż do największego – wszyscy
oddani są chciwości i od proroka aż do kapłana –

wszyscy popełniają oszustwo. 14 I leczą rany córki
mego ludu [tylko] powierzchownie, mówiąc: Pokój,
pokój! Ale nie ma pokoju. 15 Czy zawstydzili się, że
popełnili obrzydliwość? Bynajmniej, wcale nie wstydzili
się ani nie potrafili rumienić. Dlatego upadną wśród
tych, którzy mają upaść. W czasie gdy ich nawiedzę,
upadną, mówi PAN. 16 Tak mówi PAN: Stańcie na
drogach, spójrzcie i pytajcie o stare ścieżki, gdzie jest
ta dobra droga – i idźcie nią, a znajdziecie odpoczynek
dla waszej duszy. Lecz powiedzieli: Nie pójdziemy. 17 I
ustanowiłem nad wami stróżów, [mówiąc]: Słuchajcie
głosu trąby! Wtedy powiedzieli: Nie będziemy słuchać.
18 Dlatego słuchajcie, narody; poznaj, o zgromadzenie,
co się wśród nich dzieje. 19 Słuchaj, ziemio! Oto
sprowadzę nieszczęście na ten lud – owoc jego myśli,
gdyż nie słuchał moich słów ani mego prawa, ale je
odrzucił. 20 Na cóż mi kadzidło z Szeby i cynamon
wonny i wyborny z dalekiej ziemi? Wasze całopalenia
nie są [dla mnie] przyjemne i wasze ofiary nie podobają
mi się. 21 Dlatego tak mówi PAN: Oto kładę przed tym
ludem przeszkody, o które potykać się będą ojcowie
wraz z synami; sąsiad i jego przyjaciel zginą. 22 Tak
mówi PAN: Oto nadciągnie lud z ziemi północnej, wielki
naród powstanie z krańców ziemi. 23 Łuk i włócznię
trzymają, są okrutni i bezlitośni. Ich głos huczy jak
morze i na koniach jeżdżą, gotowi jak jeden mąż
do walki przeciwko tobie, o córko Syjonu! 24 Gdy
usłyszeliśmy wieść o nich, nasze ręce osłabły, ogarnęły
nas trwoga i ból, jak u rodzącej. 25 Nie wychodźcie na
pole i nie idźcie po drodze, bo miecz wroga [i] strach
dokoła. 26 Córko mojego ludu, przepasz się worem
i tarzaj się w popiele. Urządź sobie żałobę [jak po]
jedynaku, gorzką żałobę, bo nagle spadnie na nas
niszczyciel. 27 Ustanowiłem cię basztą i wieżą wśród
mego ludu, abyś poznał i zbadał jego drogi. 28 Wszyscy
są ogromnie krnąbrni, postępują jak oszczercy. [Są jak]
miedź i żelazo; wszyscy są skażeni. 29 Miech uległ
zużyciu, ołów od ognia niszczeje; na próżno przetapia
[go] hutnik, bo źli nie zostali oddaleni. 30 Będą nazwani
srebrem odrzuconym, bo PAN ich odrzucił.

7 Słowo, które doszło od PANA do Jeremiasza,
mówiące: 2 Stań w bramie domu PANA i głoś tam
to słowo, i mów: Słuchajcie słowa PANA, wy wszyscy
z Judy, którzy wchodzicie do tych bram, aby oddać
PANU pokłon. 3 Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela:
Poprawcie swoje drogi i czyny, a sprawię, że będziecie
mieszkać w tym miejscu. 4 Nie pokładajcie swojej
nadziei w słowach kłamliwych, mówiąc: Świątynia
PANA, Świątynia PANA, to jest Świątynia PANA! 5
Ale jeśli naprawdę poprawiacie swoje drogi i czyny,
jeśli będziecie sprawiedliwie sprawować sąd pomiędzy
człowiekiem a jego bliźnim; 6 Jeśli nie będziecie uciskać
przybysza, sieroty i wdowy, nie rozlejecie krwi niewinnej
w tym miejscu i za innymi bogami nie pójdziecie na
swoje nieszczęście; 7 Wtedy sprawię, że będziecie
mieszkać w tym miejscu, w ziemi, którą dałem waszym
ojcom na wieki wieków. 8 Oto pokładacie swoją
nadzieję w słowach kłamliwych, które nie pomogą. 9
Czy będziecie kraść, zabijać, cudzołożyć, przysięgać
fałszywie, palić kadzidło Baalowi, iść za innymi bogami,
których nie znacie; 10 A potem – przychodzić i
stawać przede mną w tym domu, który nazwany
jest moim imieniem, i mówić: Zostaliśmy wybawieni,
aby popełniać te wszystkie obrzydliwości? 11 Czy
ten dom, który jest nazwany moim imieniem, jest w
waszych oczach jaskinią zbójców? Oto ja to widzę,
mówi PAN. 12 Ale idźcie teraz do mojego miejsca,
które było w Szilo, gdzie kiedyś ustanowiłem przybytek
dla mego imienia, i zobaczcie, co z nim zrobiłem ze
względu na niegodziwość mego ludu Izraela. 13 A
teraz, ponieważ popełniliście te wszystkie czyny, mówi
PAN, a ja nieustannie mówiłem do was z wczesnym
wstawaniem, a wy nie słuchaliście; wołałem do was,
a nie odpowiadaliście; 14 Uczynię temu domowi,
który jest nazwany moim imieniem, w którym wy
pokładacie ufność, oraz [temu] miejscu, które dałem
wam i waszym ojcom, jak uczyniłem Szilo. 15 I odrzucę
was sprzed swego oblicza, jak odrzuciłem waszych
braci – całe potomstwo Efraima. 16 Ty więc nie módl
się o ten lud i nie zanoś za niego ani wołania, ani
modlitwy i nie nalegaj na mnie, bo cię nie wysłucham.
17 Czyż sam nie widzisz, co robią w miastach Judy
i na ulicach Jerozolimy? 18 Synowie zbierają drwa,
ojcowie rozniecają ogień, a [ich] żony ugniatają ciasto,
aby robić placki dla królowej niebios i wylewać ofiary z
płynów innym bogom, aby mnie do gniewu pobudzać.
19 Czy to [jest] przeciwko mnie, [że mnie] do gniewu
pobudzają? – mówi PAN. Czy nie raczej przeciwko
nim, ku ich własnemu pohańbieniu? 20 Dlatego tak
mówi Pan BÓG: Oto mój gniew i moja zapalczywość
zostaną wylane na to miejsce, na ludzi i na zwierzęta,
na drzewa polne i na owoce ziemi; rozpalą się i nie
zgasną. 21 Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela:
Dodajcie swoje całopalenia do swoich ofiar i jedzcie
mięso. 22 Bo nie mówiłem waszym ojcom ani niczego
im nie nakazałem o całopaleniach i ofiarach w dniu,
kiedy wyprowadziłem ich z ziemi Egiptu; 23 Ale to
[jedno] im nakazałem, mówiąc: Słuchajcie mojego
głosu i będę waszym Bogiem, a wy będziecie moim
ludem; idźcie każdą drogą, którą wam nakazałem, aby
się wam dobrze działo. 24 Lecz oni nie posłuchali ani
nie nakłonili swego ucha, ale szli za radą i według
uporu swego złego serca. I odwrócili się plecami, a nie
twarzą. 25 Od dnia, kiedy wasi ojcowie wyszli z ziemi

Egiptu, aż do dziś, posyłałem do was wszystkie moje
sługi, proroków z wczesnym wstawaniem i przesłaniem.
26 Oni jednak nie słuchali mnie i nie nakłonili swego
ucha, ale zatwardzili swój kark i gorzej czynili niż ich
ojcowie. 27 Będziesz im mówił wszystkie te słowa,
ale cię nie usłuchają; będziesz wołać do nich, ale
nie odpowiedzą ci. 28 Dlatego mów do nich: To jest
naród, który nie słucha głosu PANA, swego Boga,
ani nie przyjmuje pouczenia. Zginęła prawda, została
starta z ich ust. 29 Ostrzyż swoje włosy, [Jerozolimo],
i odrzuć [je], podnieś lament na wyżynach, bo PAN
odrzucił i opuścił to pokolenie, na które bardzo się
gniewa. 30 Synowie Judy bowiem czynili zło przed
moimi oczami, mówi PAN; ustawili swoje obrzydliwości
w tym domu, który jest nazwany moim imieniem, aby
go zbezcześcić. 31 Ponadto zbudowali wyżyny Tofet,
która jest w dolinie syna Hinnom, aby palić swoich
synów i swoje córki w ogniu, czego nie nakazałem
i co nie przyszło mi nawet na myśl. 32 Dlatego oto
nadchodzą dni, mówi PAN, gdy to już nie będzie
nazywać się Tofet ani Doliną Syna Hinnom, lecz Doliną
Rzezi; i będą grzebać [zmarłych] w Tofet, [bo] nie
będzie [innego] miejsca. 33 I trupy tego ludu będą
pokarmem dla ptactwa na niebie i zwierząt na ziemi,
a nikt ich nie spłoszy. 34 I sprawię, że w miastach
Judy i na ulicach Jerozolimy ustanie głos radości, głos
wesela, głos oblubieńca i głos oblubienicy, bo ziemia
zostanie spustoszona.

8 W tym czasie, mówi PAN, wydobędą z ich grobów
kości królów Judy, kości ich książąt, kości kapłanów,
kości proroków i kości mieszkańców Jerozolimy; 2 I
rozrzucą je przed słońcem, przed księżycem i przed
całym zastępem nieba, które oni kochali, którym służyli,
za którymi szli, których szukali i którym oddawali
pokłon. Nie będą zebrane ani pogrzebane, [lecz] staną
się nawozem na powierzchni ziemi. 3 I cała reszta
ocalałych z tego przewrotnego rodu będzie wybierać
[raczej] śmierć niż życie we wszystkich miejscach,
gdzie zostali, kiedy ich wygnałem, mówi PAN zastępów.
4 Dlatego powiesz do nich: Tak mówi PAN: Czy nie
powstaje ten, który upadł? Czy nie zawraca ten, który
zbłądził? 5 Czemu więc odwrócił się ten lud Jerozolimy
wiecznym odstępstwem? Trzymają się kłamstwa, nie
chcą wrócić. 6 Uważałem i słyszałem: nie mówią
właściwie, nikt nie żałuje swej niegodziwości, mówiąc:
Cóż uczyniłem? Każdy biegnie swoją drogą, jak koń
pędzący do bitwy. 7 Nawet bocian na niebiosach zna
swoje ustalone pory; synogarlica, żuraw i jaskółka
przestrzegają czasu swego przylotu. Lecz mój lud
nie zna sądu PANA. 8 Jakże [możecie] mówić: My
jesteśmy mądrzy, a prawo PANA [jest] przy nas? Oto
zaprawdę na próżno uczynił je; daremne jest pióro
pisarzy. 9 Mędrcy się zawstydzili. Są przestraszeni i
pojmani. Oto odrzucają słowo PANA, jaką więc mają
mądrość? 10 Dlatego ich żony dam innym, ich pola
tym, którzy ich zdobędą, bo od najmniejszego aż
do największego – wszyscy są oddani chciwości, od
proroka aż do kapłana – wszyscy działają podstępnie.
11 I leczą rany córki mego ludu [tylko] powierzchownie,
mówiąc: Pokój, pokój! Ale nie ma pokoju. 12 Czy
zawstydzili się, że popełnili obrzydliwość? Bynajmniej,
wcale się nie zawstydzili ani nie potrafili rumienić.
Dlatego upadną wśród tych, co mają upaść. W czasie
gdy ich nawiedzę, upadną, mówi PAN. 13 Doszczętnie
ich wykorzenię, mówi PAN. Nie będzie winogron na
winorośli ani żadnych fig na drzewie figowym, nawet
liść opadnie, a to, co im dałem, zostanie im zabrane. 14
Czemu [tu] siedzimy? Zbierzcie się, wejdźmy do miast
warownych i tam będziemy milczeć. PAN bowiem,
nasz Bóg, każe nam milczeć i daje nam do picia
wodę żółci, gdyż zgrzeszyliśmy przeciwko PANU. 15
Oczekiwaliśmy pokoju, ale nic dobrego [nie przyszło];
czasu uzdrowienia – a oto strach. 16 Od Dan słychać
parskanie jego koni, na odgłos rżenia jego mocarzy
zadrżała cała ziemia. Nadciągają, aby pożreć ziemię i
wszystko, co jest na niej, miasto i jego mieszkańców.
17 Oto bowiem poślę na was najbardziej jadowite
węże, których nie można zaklinać, i będą was kąsać,
mówi PAN. 18 Moje serce, które miało mnie posilać w
smutku, mdleje we mnie. 19 Oto głos krzyku córki mego
ludu z dalekiej ziemi: Czy nie ma PANA na Syjonie?
Czy nie ma na nim jego króla? Czemu pobudzili mnie
do gniewu swoimi bożkami i obcymi próżnościami? –
[odpowiada PAN]. 20 Przeminęło żniwo, skończyło się
lato, a my nie jesteśmy wybawieni. 21 Z powodu rany
córki mojego ludu jestem ranny, pogrążony w żałobie,
ogarnęło mnie przerażenie. 22 Czy nie ma balsamu w
Gileadzie? Czy nie ma tam lekarza? Czemu więc nie
jest uleczona córka mojego ludu?

9 Oby moja głowa była wodą, a moje oczy źródłem
łez, abym dniem i nocą opłakiwał pomordowanych
córki mego ludu! 2 Obym miał na pustyni schronisko dla
podróżnych, abym mógł opuścić swój lud i oddalić się
od nich! Wszyscy bowiem są cudzołożnikami, zgrają
zdrajców; 3 I [jak] łuk napinają swój język do kłamstwa.
Nie wzmocnili się prawdą na ziemi, bo od zła do zła
przechodzą, a mnie nie znają, mówi PAN. 4 Niech
się każdy strzeże swego bliźniego, a bratu nie ufa, bo
każdy brat oszukuje podstępnie i każdy bliźni postępuje
jak oszczerca. 5 Każdy też oszukuje swego bliźniego i
nie mówi prawdy. Przyuczyli swój język do mówienia
kłamstwa, męczą się, aby popełnić nieprawość. 6
Twoje mieszkanie jest pośród ludu podstępnego; z

powodu podstępu nie chcą mnie poznać, mówi PAN.
7 Dlatego tak mówi PAN zastępów: Oto przetopię
ich i wypróbuję; jak bowiem mam postąpić z córką
mego ludu? 8 Ich język [jest] śmiercionośną strzałą,
wypowiada oszustwa. [Jeden] mówi ustami o pokoju
ze swym przyjacielem, ale w sercu zastawia [na niego]
sidła. 9 Czyż za to nie [powinienem] ich nawiedzić? –
mówi PAN. Czyż nad takim narodem moja dusza nie
powinna się zemścić? 10 Z powodu tych gór podniosę
płacz i lament, z powodu pastwisk na pustkowiu –
pieśń żałobną. Są bowiem spalone tak, że nikt tamtędy
nie przechodzi ani odgłosu bydła nie słychać; ptactwo
niebieskie i zwierzęta rozbiegły się i odeszły. 11 I
zamienię Jerozolimę w gruzy, w legowisko smoków, a
miasta Judy – w pustkowie, [zostaną] bez mieszkańca.
12 Któż jest tak mądry, aby [mógł] to zrozumieć? A do
kogo mówiły usta PANA, aby [mógł] ogłosić, dlaczego
ziemia ginie [i] jest spalona jak pustynia, tak że przez
nią nikt nie przechodzi? 13 PAN bowiem mówi: Dlatego
że porzucili moje prawo, które im przedłożyłem, a
nie słuchali mojego głosu ani nie szli za nim; 14
Ale postępowali według uporu swego serca i [szli]
za Baalami, jak ich nauczyli ich ojcowie; 15 Dlatego
tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Oto nakarmię
ich, ten lud, piołunem i napoję ich wodą żółci. 16
Rozproszę ich między narodami, których nie znali
oni ani ich ojcowie, i poślę za nimi miecz, aż ich
doszczętnie wytracę. 17 Tak mówi PAN zastępów:
Zastanówcie się i wezwijcie płaczki, i niech przyjdą;
poślijcie po te, które są wyćwiczone w tym, i niech
przyjdą. 18 Niech się pospieszą, niech podniosą nad
nami lament, aby łzami spływały nam oczy i powieki
ociekały wodą. 19 Głos lamentu bowiem słychać z
Syjonu: Jakże jesteśmy spustoszeni! Jesteśmy bardzo
zawstydzeni, bo opuściliśmy ziemię, zburzono nasze
mieszkania. 20 Słuchajcie więc, kobiety, słowa PANA,
niech wasze ucho przyjmie wyrok jego ust, abyście
uczyły wasze córki lamentu, a jedna drugą – pieśni
żałobnej. 21 Śmierć bowiem wtargnęła przez nasze
okna, weszła do naszych pałaców, aby wytracić dzieci
na rynku i młodzieńców na ulicach. 22 Mów: Tak mówi
PAN: Nawet trupy ludzkie padną jak gnój na polu i
jak snopy za żniwiarzem, a nikt ich nie zbierze. 23
Tak mówi PAN: Niech się nie chlubi mądry swoją
mądrością, niech się nie chlubi mocarz swoją siłą
i niech się nie chlubi bogaty swoim bogactwem;
24 Ale kto chce się chlubić, niech się chlubi tym,
że rozumie i zna mnie, [wie], że ja [jestem] PAN,
który okazuje miłosierdzie, sąd i sprawiedliwość na
ziemi. To bowiem [mi] się podoba, mówi PAN. 25
Oto nadchodzą dni, mówi PAN, w których nawiedzę
każdego obrzezanego i nieobrzezanego; 26 Egipt,
Judę, Edom, Ammonitów, Moabitów i wszystkich, którzy
są w najdalszych zakątkach i mieszkają na pustyni.
Wszystkie te narody bowiem [są] nieobrzezane, a cały
dom Izraela ma nieobrzezane serce.

10 Słuchajcie słowa, które PAN mówi do was, domu
Izraela! 2 Tak mówi PAN: Nie uczcie się drogi
pogan i nie bójcie się znaków na niebie, bo to poganie
ich się boją. 3 Zwyczaje tych narodów są bowiem
marnością, gdyż drzewo ścinają w lesie siekierą, dzieło
rąk rzemieślnika; 4 Przyozdabiają je srebrem i złotem,
przytwierdzają je gwoździami i młotkiem, aby się nie
chwiało. 5 Stoją prosto jak palma, ale nie mówią.
Trzeba je nosić, bo nie mogą chodzić. Nie bójcie się
ich, bo nie mogą czynić nic złego ani nic dobrego. 6
Nie ma nikogo jak ty, PANIE! Ty jesteś wielki i wielkie
jest w mocy twoje imię. 7 Któż by się ciebie nie bał,
Królu narodów? Tobie bowiem to się należy, ponieważ
pośród wszystkich mędrców narodów i we wszystkich
ich królestwach nie ma nikogo jak ty. 8 Wszyscy razem
są głupi i nierozumni; czerpanie nauki z drewna to
całkowita marność. 9 Srebro sklepane, przywiezione
z Tarszisz, a złoto z Ufas – dzieło rzemieślnika i
rąk złotnika. Ich szaty z błękitu i purpury, wszystko
to jest dziełem uzdolnionych rzemieślników. 10 Ale
PAN jest prawdziwym Bogiem, jest Bogiem żywym
i królem wiecznym. Od jego gniewu drży ziemia, a
narody nie mogą znieść jego oburzenia. 11 Tak więc
im powiecie: Ci bogowie, którzy nie stworzyli nieba
i ziemi, znikną z ziemi i spod nieba. 12 On uczynił
ziemię swoją mocą, utwierdził okrąg świata swoją
mądrością i swoją roztropnością rozpostarł niebiosa.
13 Gdy on wydaje głos, huczą wody w niebiosach,
on sprawia, że chmury wznoszą się z krańców ziemi;
czyni błyskawice z deszczem i wyprowadza wiatr ze
swoich skarbców. 14 Każdy człowiek jest głupcem i
nie wie, że każdy złotnik jest okryty hańbą z powodu
posągu, bo jego odlany posąg jest fałszem i nie ma
w nich ducha. 15 Są marnością i dziełem błędów; w
czasie swego nawiedzenia zginą. 16 Nie takim jak one
jest dział Jakuba, bo on jest Stwórcą wszystkiego, a
Izrael jest szczepem jego dziedzictwa. PAN zastępów
– to jego imię. 17 Pozbieraj z ziemi swoje towary,
ty, która mieszkasz w miejscu warownym. 18 Tak
bowiem mówi PAN: Oto ja tym razem [jak] z procy
cisnę w mieszkańców tej ziemi i udręczę ich, aby tego
doznali. 19 Biada mi z powodu mego zniszczenia,
moja rana jest bolesna, ale mówiłem: Właśnie to jest
moje cierpienie, muszę je znieść. 20 Mój namiot został
zburzony i wszystkie moje powrozy są zerwane. Moi
synowie odeszli ode mnie i nie ma ich. Nie ma już
nikogo, kto by rozbił mój namiot i rozciągnął moje
zasłony. 21 Pasterze bowiem stali się głupi i nie szukali

PANA. Dlatego im się nie powiedzie, a cała ich trzoda
zostanie rozproszona. 22 Oto nadchodzi wieść i wielka
wrzawa z ziemi północnej, aby miasta Judy zamienić
w pustkowie i w siedlisko smoków. 23 Wiem, PANIE,
że droga człowieka nie zależy od niego ani nie [leży
w mocy] człowieka kierować swoimi krokami, gdy
chodzi. 24 Karć mnie, PANIE, ale według słusznej
miary, nie w swym gniewie, abyś mnie nie zniszczył.
25 Wylej swoją zapalczywość na te narody, które cię
nie znają, i na rody, które nie wzywają twego imienia.
Pochłonęły bowiem Jakuba i pożarły go, strawiły go, a
jego mieszkanie zamieniły w pustkowie.

11 Słowo, które doszło do Jeremiasza od PANA,
mówiące: 2 Słuchajcie słów tego przymierza
i mówcie do mężczyzn Judy i do mieszkańców
Jerozolimy; 3 Powiedz do nich: Tak mówi PAN, Bóg
Izraela: Przeklęty ten człowiek, który nie posłucha słów
tego przymierza; 4 Które nakazałem waszym ojcom w
dniu, kiedy wyprowadziłem ich z ziemi Egiptu, z pieca
do topienia żelaza, mówiąc: Słuchajcie mojego głosu i
czyńcie to wszystko, co wam nakazuję; i będziecie
moim ludem, a ja będę waszym Bogiem; 5 Abym mógł
wypełnić przysięgę, którą złożyłem waszym ojcom, że
dam im ziemię opływającą mlekiem i miodem, jak to
jest dzisiaj. A ja odpowiedziałem: Amen, PANIE! 6
I PAN powiedział do mnie: Głoś wszystkie te słowa
w miastach Judy i po ulicach Jerozolimy, mówiąc:
Słuchajcie słów tego przymierza i wypełniajcie je. 7
Usilnie bowiem ostrzegałem waszych ojców od dnia,
kiedy wyprowadziłem ich z ziemi Egiptu, aż do dziś,
z wczesnym wstawaniem i ostrzeganiem, mówiąc:
Słuchajcie mego głosu. 8 Oni jednak nie usłuchali ani
nie nakłonili swego ucha, ale każdy postępował według
uporu swego złego serca. Dlatego sprowadziłem na
nich wszystkie słowa tego przymierza, które nakazałem
im wypełniać, a nie wypełnili. 9 I PAN powiedział
do mnie: Znalazł się spisek wśród mężczyzn Judy i
mieszkańców Jerozolimy. 10 Wrócili do nieprawości
swoich przodków, którzy nie chcieli słuchać moich
słów; poszli i oni za innymi bogami, aby im służyć.
Dom Izraela i dom Judy złamały moje przymierze,
które zawarłem z ich ojcami. 11 Dlatego tak mówi
PAN: Oto sprowadzę na nich nieszczęście, z którego
nie będą mogli się wydostać; a choćby wołali do
mnie, nie wysłucham ich. 12 I pójdą miasta Judy
i mieszkańcy Jerozolimy i będą wołać do bogów,
którym palą kadzidło, lecz oni wcale ich nie wybawią w
czasie ich utrapienia. 13 Ile bowiem [jest] twoich miast,
[tylu] twoich bogów, Judo! Ile ulic w Jerozolimie, tyle
wznieśliście ołtarzy obrzydliwości, ołtarzy do palenia
kadzidła Baalowi. 14 Dlatego ty się nie módl za ten lud
i nie zanoś za niego wołania ani modlitwy, bo ja go nie
wysłucham, gdy do mnie będzie wołać w czasie swego
utrapienia. 15 Cóż chce moja umiłowana w moim
domu, skoro bez wstydu dopuściła się sprośności z
wieloma, a ofiary święte odeszły od ciebie? Radujesz
się, gdy czynisz zło. 16 PAN nazwał cię zielonym
drzewem oliwnym, pięknym, [dającym] piękny owoc,
[ale] wśród huku wielkiej burzy rozpalił nad nim ogień,
połamane są jego gałęzie. 17 PAN zastępów bowiem,
który cię zasadził, zapowiedział przeciwko tobie to
nieszczęście z powodu niegodziwości domu Izraela
i domu Judy, którą popełniły na własną szkodę, aby
mnie pobudzać do gniewu, paląc kadzidło Baalowi. 18
A PAN oznajmił mi to i zrozumiałem; wtedy ukazałeś
mi ich uczynki. 19 Ja zaś byłem jak baranek [i] wół
prowadzony na rzeź, bo nie wiedziałem, że przeciwko
mnie knuli zamysły, [mówiąc]: Zniszczmy drzewo wraz
z jego owocem i wykorzeńmy go z ziemi żyjących,
aby jego imię już nie było wspominane. 20 Lecz,
PANIE zastępów, który sądzisz sprawiedliwie i badasz
nerki i serca, niech zobaczę twoją pomstę nad nimi.
Wyjawiłem ci bowiem swoją sprawę. 21 Dlatego tak
mówi PAN o mężczyznach z Anatot, którzy nastają
na twoje życie i mówią: Nie prorokuj w imię PANA,
abyś nie zginął z naszej ręki. 22 Dlatego tak mówi PAN
zastępów: Oto nawiedzę ich; [ich] młodzieńcy zginą od
miecza, ich synowie i córki umrą z głodu. 23 I nikt z
nich nie zostanie, bo sprowadzę nieszczęście na ludzi
z Anatot w roku ich nawiedzenia.

12 Sprawiedliwy jesteś, PANIE, choćbym się z
tobą spierał. Ja jednak będę rozmawiać z
tobą o [twoich] sądach. Czemu szczęści się droga
bezbożnych? [Czemu] spokojnie żyją wszyscy, którzy
postępują bardzo zdradliwie? 2 Zasadziłeś ich, zapuścili
też korzenie; rosną i nawet wydają owoc. Bliski jesteś
ich ust, ale daleki od ich nerek. 3 Ale ty, PANIE, znasz
mnie, wypatrujesz mnie i doświadczyłeś moje serce, [i
wiesz], że jest z tobą. Odłącz ich jak owce na rzeź
i przygotuj ich na dzień zabicia. 4 Jak długo ziemia
będzie płakać, a trawa na wszystkich polach będzie
usychać z powodu niegodziwości jej mieszkańców?
Giną wszystkie zwierzęta i ptactwo, bo mówią: Nie
widzi naszego końca. 5 Jeśli biegłeś z pieszymi i
zmęczyłeś się, to jak zmierzysz się z końmi? A jeśli
[zmęczyłeś się] w spokojnej ziemi, w której pokładałeś
nadzieję, co zrobisz przy wezbraniu Jordanu? 6 Nawet
twoi bracia i dom twego ojca sprzeniewierzyli się
tobie, oni też głośno wołają za tobą. Ale nie wierz im,
choćby mówili do ciebie piękne słowa. 7 Opuściłem
swój dom, porzuciłem swoje dziedzictwo; umiłowaną
mojej duszy wydałem w ręce jej wrogów. 8 Moje
dziedzictwo stało się dla mnie jak lew w lesie; podnosi
przeciwko mnie swój głos, dlatego je znienawidziłem.

9 Moje dziedzictwo jest pstrym ptakiem, ptaki dokoła
będą przeciwko niemu. Chodźcie, zbierzcie wszystkie
zwierzęta polne, zejdźcie się na żer. 10 Wielu pasterzy
zniszczyło moją winnicę, zdeptało mój dział; mój
rozkoszny dział zamienili w opustoszałe pustkowie. 11
Zamienili go w pustkowie; a spustoszony leży w żałobie
przede mną; cała ziemia pustoszeje, bo nikt tego nie
bierze [sobie] do serca. 12 Na wszystkie pustynne
wzniesienia przyjdą niszczyciele, bo miecz PANA pożre
[wszystko] od jednego krańca do drugiego krańca
ziemi. Żadne ciało nie będzie miało pokoju. 13 Posiali
pszenicę, ale będą zbierać ciernie; natrudzili się, ale
nic nie osiągną. Zawstydzą się ze swoich plonów z
powodu zapalczywego gniewu PANA. 14 Tak mówi
PAN o wszystkich moich złych sąsiadach dotykających
mojego dziedzictwa, które dałem w dziedzictwo memu
ludowi Izraelowi: Oto wykorzenię ich z ich ziemi, a dom
Judy wyrwę spośród nich. 15 A gdy ich wyrwę, wrócę,
zlituję się nad nimi i znowu przyprowadzę każdego
z nich do jego dziedzictwa i każdego z nich do jego
ziemi. 16 I jeśli dokładnie się nauczą dróg mojego ludu,
[i] będą przysięgać na moje imię, [mówiąc]: PAN żyje,
podobnie jak nauczali mój lud przysięgać na Baala,
wtedy zostaną zbudowani wśród mego ludu. 17 Ale
jeśli nie usłuchają, wtedy wykorzenię ten naród, wyrwę
i wytracę go, mówi PAN.

13 Tak powiedział PAN do mnie: Idź i kup sobie
lniany pas, przepasz nim swoje biodra, ale nie
kładź go do wody. 2 Kupiłem więc pas według rozkazu
PANA i przepasałem [nim] swoje biodra. 3 Potem
ponownie doszło do mnie słowo PANA mówiące: 4
Weź ten pas, który kupiłeś i który jest na twoich
biodrach, i wstań, idź nad Eufrat i ukryj go tam w
szczelinie skalnej. 5 Poszedłem więc i ukryłem go
nad Eufratem, jak mi PAN rozkazał. 6 A po upływie
wielu dni PAN powiedział do mnie: Wstań, idź nad
Eufrat i weź stamtąd pas, który ci rozkazałem tam
ukryć. 7 Poszedłem wtedy nad Eufrat, wykopałem i
wziąłem pas z miejsca, gdzie go ukryłem, a oto pas
był zbutwiały tak, że do niczego się nie nadawał. 8
Potem doszło do mnie słowo PANA mówiące: 9 Tak
mówi PAN: Tak zniszczę pychę Judy i wielką pychę
Jerozolimy. 10 Ten zły lud, który się wzbrania słuchać
moich słów, który postępuje według uporu swego serca
i idzie za innymi bogami, aby im służyć i dać im pokłon,
stanie się jak ten pas, który się do niczego nie nadaje.
11 Jak bowiem pas przylega do bioder mężczyzny,
tak sprawiłem, że przylgnął do mnie cały dom Izraela
i cały dom Judy, mówi PAN, aby był moim ludem,
moją sławą, chwałą i ozdobą. Lecz nie posłuchali. 12
Dlatego powiedz im to słowo: Tak mówi PAN, Bóg
Izraela: Każdy dzban zostanie napełniony winem; a
gdy powiedzą: Czyż nie wiemy, że wszelki dzban
zostanie napełniony winem? 13 Wtedy im odpowiesz:
Tak mówi PAN: Oto napełnię pijaństwem wszystkich
mieszkańców tej ziemi i królów, którzy siedzą na tronie
Dawida, i kapłanów oraz proroków, a także wszystkich
mieszkańców Jerozolimy; 14 I roztrzaskam jednych
o drugich, zarówno ojców, jak i synów, mówi PAN.
Nie pożałuję i nie oszczędzę nikogo ani nie zlituję się,
lecz zniszczę ich. 15 Słuchajcie i nakłońcie ucha, nie
wynoście się, bo PAN przemawia. 16 Oddajcie chwałę
PANU, swemu Bogu, zanim sprowadzi ciemność i
zanim potkną się wasze nogi w mrocznych górach;
gdy będziecie czekać na światłość, oto [Bóg] zamieni
je w cień śmierci [i] przemieni w mrok. 17 A jeśli tego
nie usłuchacie, moja dusza będzie płakać w skrytości z
powodu [waszej] pychy, a moje oko będzie nieustannie
płakało i roniło łzy, bo trzoda PANA zostanie pojmana.
18 Powiedz królowi i królowej: Ukorzcie się i usiądźcie
[na ziemi], bo spadła z waszej głowy korona waszej
chwały. 19 Miasta południa będą zamknięte i nikt
ich nie otworzy. Cała Juda zostanie uprowadzona
do niewoli, zostanie całkowicie uprowadzona. 20
Podnieście swoje oczy i patrzcie na tych, którzy
przybywają z północy. Gdzie jest ta trzoda, którą ci
powierzono, twoja wspaniała trzoda? 21 Co powiesz,
gdy on cię nawiedzi? Ty bowiem nauczyłaś ich, [aby
byli] wodzami i zwierzchnikami nad tobą. Czy nie
ogarną cię bóle jak rodzącą kobietę? 22 A jeśli powiesz
w swoim sercu: Dlaczego to mnie spotkało? Z powodu
ogromu twojej nieprawości poły twojej [szaty] zostały
odkryte i twoje pięty będą gwałtownie obnażone. 23
Czy Etiopczyk może zmienić swoją skórę albo lampart
swoje pręgi? Podobnie wy, czy możecie czynić dobrze,
skoro przywykliście czynić źle? 24 Dlatego rozproszę
ich jak plewy unoszone przez wiatr pustynny. 25 Taki
będzie twój los [i] dział wymierzony ci przeze mnie,
mówi PAN, [za to], że o mnie zapomniałaś i zaufałaś
kłamstwu. 26 Tak więc odkryję poły twojej [szaty]
aż do twarzy, aby była widoczna twoja sromota. 27
Widziałem twoje cudzołóstwa i twoje rżenie, hańbę
twojego nierządu i twoje obrzydliwości na pagórkach
i na polach. Biada tobie, Jerozolimo! Czy się nie
oczyścisz? Jak długo jeszcze?

14 Słowo PANA, które doszło do Jeremiasza w
związku z suszą: 2 Ziemia Judy płacze, a jej
bramy osłabły, w szacie żałobnej siedzą na ziemi, a
krzyk Jerozolimy się podnosi. 3 Ich szlachetni posyłają
swoje sługi po wodę. A gdy przyszli do cystern,
nie znaleźli wody i powrócili z pustymi naczyniami.
Zapłonęli i zawstydzili się, i zakryli swoje głowy. 4
Z powodu spękanej ziemi – bo nie było deszczu na

ziemi – oracze ze wstydu zakryli swoje głowy. 5 Nawet
łania rodząca na polu porzuciła [młode], bo nie było
trawy. 6 A dzikie osły, stojąc na wysokich miejscach,
chwyciły wiatr jak smoki; ich oczy osłabły, bo nie było
trawy. 7 PANIE, chociaż nasze nieprawości świadczą
przeciwko nam, działaj przez wzgląd na twoje imię.
Liczne są bowiem nasze odstępstwa, zgrzeszyliśmy
przeciwko tobie. 8 Nadziejo Izraela, jego Zbawicielu
w czasie utrapienia, czemu jesteś jak przybysz w tej
ziemi, jak podróżny, który zatrzymuje się na nocleg? 9
Czemu jesteś jak człowiek osłupiały [albo] jak mocarz,
który nie może wybawić? Ty jednak jesteś pośród
nas, PANIE, i twoje imię jest wzywane nad nami. Nie
opuszczaj nas. 10 Tak mówi PAN o tym ludzie: Tak
kochają błądzić, swoich nóg nie powstrzymają; dlatego
PAN nie ma w nich upodobania, teraz wspomina ich
nieprawość i nawiedza ich [za ich] grzechy. 11 Potem
PAN powiedział do mnie: Nie módl się o dobro tego
ludu. 12 Gdy będą pościć, nie wysłucham ich wołania,
a gdy będą składać całopalenia i ofiarę z pokarmów,
nie przyjmę tego, ale wytracę ich mieczem, głodem i
zarazą. 13 Wtedy powiedziałem: Ach, Panie BOŻE!
Oto prorocy mówią im: Nie zobaczycie miecza ani
nie dotknie was głód, ale dam wam trwały pokój na
tym miejscu. 14 I PAN powiedział do mnie: Ci prorocy
fałszywie prorokują w moje imię. Nie posłałem ich ani
im [niczego] nie nakazywałem, ani nie mówiłem do nich.
Prorokują wam kłamliwe widzenie i wróżbę, marność
i urojenie swego serca. 15 Dlatego tak mówi PAN o
prorokach, którzy prorokują w moje imię, chociaż ich
nie posłałem, i którzy mówią: Miecza i głodu nie będzie
w tej ziemi. Ci sami prorocy od miecza i głodu zginą.
16 A ten lud, któremu oni prorokują, będzie wyrzucony
na ulice Jerozolimy z powodu głodu i miecza i nie
będzie nikogo, kto by pogrzebał ich samych ani ich
żon, ani ich synów i córek. Tak wyleję na nich ich
niegodziwość. 17 Dlatego powiesz im to słowo: Moje
oczy wylewają łzy w nocy i we dnie, bez przerwy, bo
dziewicza córka mego ludu została dotknięta wielką
klęską, ciosem bardzo bolesnym. 18 Jeśli wychodzę
na pole – oto pobici mieczem, jeśli wchodzę do miasta
– oto ginący od głodu. Tak, zarówno prorok, jak i
kapłan kupczą ziemią, a [ludzie] tego nie zauważają.
19 Czy całkowicie odrzucasz Judę? Czy twoja dusza
obrzydziła sobie Syjon? Czemu nas bijesz, tak że już
nie ma dla nas uzdrowienia? Oczekiwaliśmy pokoju, ale
nie [ma] nic dobrego; [oczekiwaliśmy] czasu uleczenia,
a oto trwoga. 20 Uznajemy, PANIE, swoją niegodziwość
i nieprawość naszych ojców, bo zgrzeszyliśmy przeciw
tobie. 21 Nie odrzucaj [nas] przez wzgląd na twoje
imię, nie dopuść do znieważenia tronu swojej chwały.
Pamiętaj o swoim przymierzu i nie zrywaj go z nami.
22 Czy wśród marności pogan są takie, co spuszczają
deszcz? Czy niebiosa mogą [same] dawać deszcze?
Czy to nie ty, PANIE, nasz Boże? Dlatego oczekujemy
ciebie, bo ty czynisz to wszystko.

15 Wtedy PAN powiedział do mnie: Choćby Mojżesz
i Samuel stanęli przede mną, nie miałbym serca
do tego ludu. Wypędź ich sprzed mego oblicza i niech
idą precz. 2 A jeśli zapytają: Dokąd pójdziemy? Wtedy
im powiesz: Tak mówi PAN: Kto [przeznaczony] na
śmierć, [pójdzie] na śmierć; kto pod miecz – pod miecz,
kto na głód – na głód, a kto na niewolę – w niewolę.
3 I nawiedzę ich czterema rodzajami [kar], mówi
PAN: Mieczem, aby zabijał, psami, aby rozszarpywały,
ptactwem nieba i zwierzętami ziemi, aby pożerały
i niszczyły. 4 I sprawię, że zostaną wysiedleni do
wszystkich królestw ziemi z powodu Manassesa, syna
Ezechiasza, króla Judy, za to, co uczynił w Jerozolimie.
5 Któż bowiem zlituje się nad tobą, Jerozolimo?
Któż się użali nad tobą? Któż zboczy z drogi, aby
zapytać, jak ci się powodzi? 6 Ty mnie opuściłaś, mówi
PAN, odwróciłaś się [ode mnie]. Dlatego wyciągnę
na ciebie moją rękę, aby cię wytracić; zmęczyłem się
żałowaniem. 7 Rozwieję ich wiejadłem w bramach [tej]
ziemi, osierocę [i] wygubię mój lud, [bo] nie zawrócili ze
swoich dróg. 8 Ich wdów więcej mi się namnożyło niż
nadmorskich piasków. Sprowadziłem na nich, na matki
młodzieńców, niszczyciela w południe. Sprawię, że
nagle napadnie na to miasto, a [jego mieszkańcy] będą
przestraszeni. 9 Mdleje ta, która urodziła siedmioro,
wyzionęła ducha; jeszcze za dnia zaszło jej słońce.
Zapłonęła i zawstydziła się. A ich resztkę wydam na
pastwę miecza przed ich wrogami, mówi PAN. 10
Biada mi, moja matko, że urodziłaś mnie, mężczyznę
kłótni i sporu na całej ziemi. Nie pożyczyłem [im] na
lichwę ani oni na lichwę mnie nie pożyczali, a jednak
każdy mi złorzeczy. 11 I PAN powiedział: Zapewniam,
że będzie dobrze tym, którzy pozostaną. Sprawię,
że wróg zatroszczy się o ciebie w czasie utrapienia
i ucisku. 12 Czy [zwykłe] żelazo pokruszy żelazo z
północy i stal? 13 Twoje bogactwo, Judo, i twoje
skarby wydam na łup, bez opłaty, za wszystkie twoje
grzechy we wszystkich twoich granicach. 14 I sprawię,
że pójdziesz ze swymi wrogami do ziemi, której nie
znasz. Rozpalił się bowiem ogień mojego gniewu i
będzie płonąć nad wami. 15 Ty [mnie] znasz, PANIE,
wspomnij i wejrzyj na mnie, a pomścij mnie wobec
moich prześladowców. Nie porywaj mnie w swojej
pobłażliwości [wobec nich]. Wiedz, że dla ciebie znoszę
hańbę. 16 Gdy się znalazły twoje słowa, zjadłem
je, a twoje słowo było dla mnie weselem i radością
mego serca. Nazywam się bowiem twoim imieniem,
PANIE, Boże zastępów! 17 Nie zasiadałem w radzie

naśmiewców ani się [z nimi] nie radowałem; [ale]
zasiadałem samotnie z powodu twojej surowej ręki,
bo napełniłeś mnie gniewem. 18 Czemu mój ból ma
trwać wiecznie i moja rana ma być nieuleczalna, i nie
chce się goić? Czy masz być dla mnie jak kłamca,
[jak] wody zawodne? 19 Dlatego tak mówi PAN: Jeśli
zawrócisz, wtedy zawrócę cię, abyś stał przede mną. I
jeśli odłączysz to, co cenne, od tego, co nikczemne,
będziesz jakby moimi ustami. Niech oni zawrócą do
ciebie, ale ty nie zawracaj do nich. 20 A uczynię cię dla
tego ludu warownym murem spiżowym. Będą walczyć
przeciwko tobie, ale cię nie przemogą, bo ja jestem z
tobą, aby cię wybawić i ocalić, mówi PAN. 21 Wyrwę
cię z rąk niegodziwców i odkupię cię z rąk okrutników.

16 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Nie
pojmiesz sobie żony ani nie będziesz miał synów
i córek na tym miejscu. 3 Tak bowiem mówi PAN o
synach i córkach urodzonych na tym miejscu, o ich
matkach, które ich urodzą, i o ich ojcach, którzy ich
spłodzą w tej ziemi: 4 Pomrą od ciężkich śmiertelnych
[chorób]; nie będą opłakiwani ani pogrzebani, [lecz]
staną się nawozem na powierzchni ziemi. Wyginą od
miecza i głodu, a ich trupy będą pokarmem dla ptactwa
nieba i zwierząt ziemi. 5 Tak bowiem mówi PAN:
Nie wchodź do domu żałoby i nie chodź opłakiwać
ani żałować ich, bo odjąłem mój pokój od tego ludu,
miłosierdzie i litość, mówi PAN. 6 Pomrą wielcy i mali
w tej ziemi. Nie będą pogrzebani ani opłakiwani, nikt
nie będzie dla nich się nacinał ani robił sobie łysiny;
7 Nikt nie będzie łamać [chleba] z tymi, którzy są w
żałobie, aby ich pocieszyć po zmarłym, ani nie dadzą
im pić z kubka pocieszenia za ich ojca lub matkę.
8 Nie wchodź do domu uczty, by zasiąść z nimi do
jedzenia i picia. 9 Tak bowiem mówi PAN zastępów,
Bóg Izraela: Oto sprawię, że na waszych oczach i za
waszych dni ustanie na tym miejscu głos wesela i głos
radości, głos oblubieńca i głos oblubienicy. 10 A gdy
ogłosisz temu ludowi wszystkie te słowa, a zapytają
cię: Czemu PAN zapowiedział przeciwko nam całe to
wielkie nieszczęście? I jaka jest nasza nieprawość, i
jaki nasz grzech, który popełniliśmy przeciwko PANU,
naszemu Bogu? 11 Wtedy powiesz im: Dlatego, że
wasi ojcowie opuścili mnie, mówi PAN, i poszli za
innymi bogami, służyli im i oddawali im pokłon, mnie
zaś opuścili i nie przestrzegali mojego prawa. 12 A
wy czyniliście jeszcze gorzej niż wasi ojcowie, bo oto
każdy [z was] postępuje według uporu swego złego
serca, nie słuchając mnie; 13 Dlatego wyrzucę was z
tej ziemi do ziemi, której nie znaliście, [ani] wy, ani
wasi ojcowie, i tam będziecie służyć innym bogom
dniem i nocą, gdzie nie okażę wam miłosierdzia. 14
Dlatego oto nadchodzą dni, mówi PAN, że już nie
będą mówić: Jak żyje PAN, który wyprowadził synów
Izraela z ziemi Egiptu; 15 Ale: Jak żyje PAN, który
wyprowadził synów Izraela z ziemi północnej i ze
wszystkich ziem, do których ich wygnał. I sprowadzę
ich znowu do ich ziemi, którą dałem ich ojcom. 16 Oto
poślę po wielu rybaków, mówi PAN, i ci ich wyłowią;
potem poślę po wielu myśliwych, i ci ich upolują na
każdej górze i na każdym pagórku, i w rozpadlinach
skalnych. 17 Moje oczy bowiem patrzą na wszystkie
ich drogi. Nie są ukryte przed moim obliczem ani ich
nieprawość nie jest zakryta przed moimi oczami. 18
Najpierw odpłacę im podwójnie za ich nieprawości i za
ich grzechy, za to, że zbezcześcili moją ziemię trupami
swoich obrzydliwości i napełnili moje dziedzictwo
swoimi ohydami. 19 PANIE, moja mocy i siło, moja
ucieczko w dniu utrapienia! Do ciebie przyjdą poganie
od krańców ziemi i powiedzą: Zaprawdę, nasi ojcowie
odziedziczyli kłamstwa i marności, w których nie było
żadnego pożytku. 20 Czy człowiek może uczynić sobie
bogów? Przecież to nie są bogowie. 21 Dlatego oto ja
sprawię, że poznają tym razem; sprawię, że poznają
moją rękę i moc, i dowiedzą się, że moje imię to PAN.

17 Grzech Judy jest zapisany żelaznym rylcem,
ostrzem diamentu jest wyryty na tablicy ich serca
i na rogach waszych ołtarzy; 2 Gdy ich synowie
wspominają ich ołtarze i gaje pod drzewami zielonymi,
na wysokich pagórkach. 3 [Moja] góro na polu!
Twoje bogactwo [i] wszystkie twoje skarby wydam na
łup z powodu grzechu twoich wyżyn we wszystkich
twoich granicach. 4 A [ty] opuścisz swoje dziedzictwo,
które ci dałem. I sprawię, że będziesz służył swoim
wrogom w ziemi, której nie znasz, bo rozpaliliście
ogień mojej zapalczywości, [który] będzie płonąć na
wieki. 5 Tak mówi PAN: Przeklęty człowiek, który ufa
człowiekowi i który czyni ciało swoim ramieniem, a
od PANA odstępuje jego serce. 6 Będzie bowiem jak
wrzos na pustyni, który nie czuje, gdy przychodzi coś
dobrego, ale wybiera suche miejsca na pustyni, w
ziemi słonej i bezludnej. 7 Błogosławiony człowiek,
który ufa PANU, a którego nadzieją jest PAN. 8
Będzie bowiem jak drzewo zasadzone nad wodami,
które swoje korzenie zapuszcza nad strumieniem i nie
zauważa, gdy upał przychodzi, ale jego liść pozostaje
zielony. W roku suszy nie troszczy się i nie przestaje
przynosić owocu. 9 Najzdradliwsze ponad wszystko
[jest] serce i najbardziej przewrotne. Któż zdoła je
poznać? 10 Ja, PAN, badam serca i doświadczam
nerki, aby oddać każdemu według jego dróg i według
owocu jego uczynków. 11 [Jak] kuropatwa gromadzi
[swoje jajka], ale ich nie wysiaduje, [tak] kto zbiera
bogactwa niesprawiedliwie, zostawi je w połowie

swoich dni, a u swego kresu okaże się głupcem; 12
Wzniosłym tronem chwały od początku [jest] miejsce
naszej świątyni. 13 PANIE, nadziejo Izraela! Wszyscy,
którzy cię opuszczają, będą zawstydzeni; ci, którzy
odstępują ode mnie, będą zapisani na ziemi, gdyż
opuścili PANA, źródło żywych wód. 14 Uzdrów mnie,
PANIE, a będę uzdrowiony; zbaw mnie, a będę
zbawiony. Ty bowiem jesteś moją chwałą. 15 Oto
oni mówią do mnie: Gdzie jest słowo PANA? Niech
się już spełni! 16 Ale ja nie zabiegałem, aby być
twoim pasterzem ani nie pragnąłem dnia boleści;
ty wiesz: cokolwiek wyszło z moich ust, jest przed
twoim obliczem. 17 Nie bądź dla mnie postrachem. Ty
jesteś moją nadzieją w dniu utrapienia. 18 Niech będą
zawstydzeni ci, którzy mnie prześladują, lecz niech ja
nie będę zawstydzony. Niech się oni lękają, lecz niech
ja się nie lękam. Sprowadź na nich dzień utrapienia
i zniszcz ich podwójnym zniszczeniem. 19 Tak PAN
powiedział do mnie: Idź i stań w bramie synów [tego]
ludu, którą wchodzą i wychodzą królowie Judy, oraz
we wszystkich bramach Jerozolimy; 20 I powiedz im:
Słuchajcie słowa PANA, królowie Judy, cała Judo i
wszyscy mieszkańcy Jerozolimy, którzy wchodzicie
przez te bramy! 21 Tak mówi PAN: Strzeżcie pilnie
waszych dusz i nie noście [żadnego] ciężaru w dzień
szabatu ani nie wnoście [tego] przez bramy Jerozolimy;
22 Nie wynoście ciężarów z waszych domów w dzień
szabatu ani nie wykonujcie żadnej pracy, ale święćcie
dzień szabatu, jak nakazałem waszym ojcom. 23 Oni
jednak nie usłuchali ani nie nakłonili swego ucha,
lecz zatwardzili swój kark, aby nie słuchać i nie
przyjąć pouczenia. 24 A jeśli będziecie mnie pilnie
słuchać, mówi PAN, i nie wnosić ciężarów przez bramy
tego miasta w dzień szabatu, ale będziecie święcić
dzień szabatu, nie wykonując w nim żadnej pracy;
25 Wtedy przez bramy tego miasta będą wchodzić
królowie i książęta zasiadający na tronie Dawida,
będą wjeżdżać na rydwanach i na koniach, oni, ich
książęta, Judejczycy i mieszkańcy Jerozolimy, a to
miasto będzie trwać na wieki. 26 I zbiegną się z miast
Judy, z okolic Jerozolimy i z ziemi Beniamina, z równin,
z gór i z południa, przynosząc całopalenia, ofiary, dary
i kadzidło i przynosząc także dziękczynienie do domu
PANA. 27 Ale jeśli mnie nie usłuchacie, aby święcić
dzień szabatu i nie nosić ciężaru, gdy wchodzicie przez
bramy Jerozolimy w dzień szabatu, wtedy rozniecę
ogień w jej bramach, który pochłonie pałace Jerozolimy
i nie będzie ugaszony.

18 Słowo, które doszło do Jeremiasza od PANA,
mówiące: 2 Wstań i zejdź do domu garncarza, a
tam sprawię, że usłyszysz moje słowa. 3 Zstąpiłem
więc do domu garncarza, a oto on wykonywał pracę
na kole. 4 A naczynie, które wykonywał z gliny, uległo
zniekształceniu w ręce garncarza. Uczynił więc z niej
inne naczynie, jak mu się podobało uczynić. 5 I doszło
do mnie słowo PANA mówiące: 6 Czyż nie mogę z wami
postąpić tak jak ten garncarz, domu Izraela? – mówi
PAN. Oto jak glina w ręce garncarza tak wy jesteście w
moim ręku, domu Izraela. 7 Gdy raz ogłoszę przeciwko
narodowi i przeciwko królestwu, że je wykorzenię,
wywrócę i zniszczę; 8 A jednak ten naród, przeciw
któremu mówiłem, odwróci się od swojego zła, będę
żałował nieszczęścia, które zamierzam na niego zesłać.
9 Gdy innym razem ogłoszę o narodzie i o królestwie,
że je zbuduję i zasadzę; 10 Jeśli jednak uczyni to,
co złe w moich oczach i nie usłucha mego głosu, ja
będę żałował tego dobrodziejstwa, jakim obiecałem je
obdarzyć. 11 Dlatego powiedz teraz do Judejczyków
i do mieszkańców Jerozolimy: Tak mówi PAN: Oto
przygotowuję na was nieszczęście i obmyślam zamysł
przeciwko wam. Niech więc każdy zawróci ze swojej
złej drogi; poprawcie wasze drogi i czyny. 12 Ale
[oni] odpowiedzieli: Nic z tego. Pójdziemy raczej za
własnymi zamysłami, każdy będzie postępował według
uporu swego złego serca. 13 Dlatego tak mówi PAN:
Zapytajcie teraz wśród pogan, czy ktoś słyszał coś
takiego. Straszny czyn popełniła dziewica Izraela. 14
Czy [człowiek] opuści śnieg ze skalistych pól Libanu?
Czy ktoś opuści zimne wody płynące z daleka? 15 Ale
mój lud zapomniał o mnie, pali kadzidło marnościom,
[które sprawiły, że] potyka się na swoich drogach, na
starodawnych ścieżkach, by chodzić po ścieżkach,
[po] drodze nieutorowanej; 16 Aby zamienić swoją
ziemię w spustoszenie, w wieczne świstanie. Każdy,
kto będzie przez nią przechodził, zdumieje się i będzie
kiwał głową. 17 Jak wschodni wiatr rozproszę ich
przed wrogiem. Pokażę im plecy, a nie twarz w dniu
ich zatracenia. 18 I powiedzieli: Chodźcie, obmyślmy
zamysły przeciwko Jeremiaszowi, bo nie zaginie prawo
od kapłana, ani rada od mądrego, ani słowo od proroka.
Chodźcie, uderzmy go językiem i nie zważajmy na
żadne jego słowa. 19 Zważaj na mnie, PANIE, i słuchaj
głosu tych, którzy się spierają ze mną. 20 Czy odpłaca
się złem za dobro? Bo wykopali dół dla mojej duszy.
Wspomnij, że stawałem przed tobą, aby mówić za nimi
dla ich dobra i odwrócić od nich twój gniew. 21 Dlatego
wydaj ich dzieci na głód i spraw, aby padli od mocy
miecza; niech ich żony będą osierocone i owdowiałe,
ich mężczyźni haniebnie uśmierceni, a ich młodzieńcy
zabici mieczem na wojnie. 22 Niech będzie słychać
krzyk z ich domów, gdy nagle sprowadzisz na nich
wojsko. Wykopali bowiem dół, aby mnie schwytać,
zastawili sidła na moje nogi. 23 Lecz ty, PANIE,
znasz wszystkie ich plany przeciwko mnie, [chcą]

mojej śmierci. Nie przebaczaj im ich nieprawości,
a ich grzechu nie zmaż sprzed swego oblicza, ale
niech upadną przed tobą. Postąp z nimi [tak] w czasie
twojego gniewu.

19 Tak mówi PAN: Idź i kup dzban gliniany od
garncarza, [weź] ze sobą [kilka osób] spośród
starszych ludu i starszych kapłanów; **2** Wyjdź do
doliny syna Hinnom, która znajduje się przy wejściu do
Bramy Wschodniej, [i] głoś tam słowa, które do ciebie
będę mówić. **3** Powiedz: Słuchajcie słowa PANA,
królowie Judy i mieszkańcy Jerozolimy! Tak mówi PAN
zastępów, Bóg Izraela: Oto sprowadzę nieszczęście
na to miejsce, a każdemu, kto usłyszy, zaszumi w
uszach. **4** Ponieważ mnie opuścili i zbezcześcili to
miejsce, paląc w nim kadzidło innym bogom, których
nie znali oni ani ich ojcowie oraz królowie Judy, i
napełnili to miejsce krwią niewinnych; **5** I pobudowali
wyżyny Baalowi, aby spalić swoich synów w ogniu jako
całopalenia dla Baala, czego im nie nakazałem ani
nie mówiłem i [co] nie przyszło mi nawet na myśl. **6**
Dlatego oto nadchodzą dni, mówi PAN, w których to
miejsce nie będzie już nazywane Tofet ani Doliną Syna
Hinnom, ale Doliną Rzezi. **7** I wniwecz obrócę radę
Judy i Jerozolimy na tym miejscu i sprawię, że padną
od miecza przed swoimi wrogami i od ręki tych, którzy
czyhają na ich życie. I wydam ich trupy na pożarcie
ptactwu nieba i zwierzętom ziemi. **8** Wydam także
to miasto na spustoszenie i na świstanie; każdy, kto
będzie przechodził obok, zdumieje się i będzie świstać
z powodu wszystkich jego plag. **9** I sprawię, że będą
jeść ciała swoich synów i ciała swoich córek, a każdy
[z nich] będzie jeść ciało swego bliźniego podczas
oblężenia i w ucisku, którymi ścisną ich wrogowie i
ci, którzy czyhają na ich życie. **10** Potem stłucz [ten]
dzban na oczach tych mężczyzn, którzy pójdą z tobą;
11 I powiedz im: Tak mówi PAN zastępów: Tak samo
rozbiję ten lud i to miasto, jak tłucze się naczynie
garncarskie, którego nie można potem naprawić. I
będą grzebać zmarłych w Tofet, bo nie będzie innego
miejsca na grzebanie. **12** Tak uczynię temu miejscu,
mówi PAN, i jego mieszkańcom, i postąpię z tym
miastem tak jak z Tofet. **13** I domy Jerozolimy i domy
królów Judy będą nieczyste jak to miejsce Tofet z
powodu wszystkich domów, na których dachach palili
kadzidło wszystkim zastępom nieba i wylewali ofiary
z płynów innym bogom. **14** Wtedy Jeremiasz wrócił
z Tofet, dokąd wysłał go PAN, aby tam prorokował,
stanął na dziedzińcu domu PANA i powiedział do
całego ludu: **15** Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela:
Oto sprowadzę na to miasto i na wszystkie okoliczne
miasta całe to nieszczęście, które zapowiedziałem
przeciwko niemu, bo zatwardzili swój kark, aby nie
słuchać moich słów.

20 A kapłan Paszchur, syn Immera, który był
naczelnym przywódcą w domu PANA, usłyszał
Jeremiasza prorokującego o tym; **2** I Paszchur uderzył
proroka Jeremiasza, i zakuł go w dyby, które [były]
w Górnej Bramie Beniamina, przy domu PANA. **3** A
nazajutrz, gdy Paszchur uwolnił Jeremiasza z dybów,
Jeremiasz powiedział do niego: PAN nie nazwał cię
Paszchur, lecz Magormissabib. **4** Tak bowiem mówi
PAN: Oto uczynię z ciebie postrach dla ciebie samego
i dla wszystkich twoich przyjaciół. Padną od miecza
swoich wrogów, a twoje oczy będą na to patrzeć.
Całą Judę wydam w ręce króla Babilonu, który ich
uprowadzi do niewoli do Babilonu i pozabija mieczem.
5 Wydam też wszystkie bogactwa tego miasta, cały
jego dobytek, wszystkie jego kosztowności i wszystkie
skarby królów Judy – wydam w ręce ich wrogów. Ci
złupią je, zabiorą i wywiozą do Babilonu. **6** Ale ty,
Paszchurze, i wszyscy, którzy mieszkają w twym domu,
pójdziecie do niewoli. Przyjdziesz do Babilonu i tam
umrzesz, i tam zostaniesz pogrzebany, ty i wszyscy
twoi przyjaciele, którym kłamliwie prorokowałeś. **7**
Namówiłeś mnie, PANIE, a dałem się namówić. Ty
jesteś silniejszy ode mnie i mnie przemogłeś. Jestem
wystawiony na pośmiewisko każdego dnia, każdy
się ze mnie naśmiewa. **8** Odkąd bowiem zacząłem
mówić, wołam; krzyczę o przemocy i spustoszeniu,
bo słowo PANA stało się dla mnie pohańbieniem i
pośmiewiskiem każdego dnia. **9** I powiedziałem: Nie
będę go wspominał ani nie będę już mówił w jego
imię. Ale [słowo Boże] jest w moim sercu jakby ogień
płonący, zamknięty w moich kościach, i usiłowałem
je wstrzymać, ale nie mogłem. **10** Słyszę bowiem
oszczerstwo wielu, strach dokoła. [Mówią]: Donoście,
a my o tym doniesiemy. Wszyscy moi przyjaciele
czyhają na mój upadek, [mówiąc]: Może da się zwabić,
potem przemożemy go i zemścimy się na nim. **11**
Ale PAN jest ze mną jak straszliwy mocarz. Dlatego
moi prześladowcy upadną i nie przemogą [mnie].
Będą bardzo zawstydzeni, że im się nie powiodło. Ich
wieczna hańba nie będzie zapomniana. **12** Dlatego,
PANIE zastępów, który doświadczasz sprawiedliwego,
który widzisz nerki i serce, niech zobaczę twoją pomstę
nad nimi. Tobie bowiem powierzyłem swoją sprawę.
13 Śpiewajcie PANU, chwalcie PANA, gdyż wybawił
duszę ubogiego z ręki złoczyńców. **14** Przeklęty
dzień, w którym się urodziłem. Niech dzień, w którym
urodziła mnie moja matka, nie będzie błogosławiony. **15**
Przeklęty człowiek, który oznajmił memu ojcu, mówiąc:
Urodziło ci się dziecko, chłopiec, sprawiając mu wielką
radość. **16** Niech ten człowiek będzie jak miasta, które

PAN zniszczył bez żalu. Niech słyszy krzyk o poranku i
wołanie w południe; 17 Za to, że mnie nie zabił zaraz
od łona, by moja matka była moim grobem, a jej łono
– wiecznie brzemienne! 18 Po co wyszedłem z łona
– aby doznawać trudu i smutku, aby moje dni były
strawione wśród hańby?

21 Słowo, które doszło do Jeremiasza od PANA, gdy
król Sedekiasz posłał do niego Paszchura, syna
Malkiasza, i Sofoniasza, syna Maasejasza, kapłana,
aby powiedzieli: 2 Poradź się, proszę, PANA w naszej
sprawie, bo Nabuchodonozor, król Babilonu, walczy
przeciwko nam. Może PAN postąpi z nami zgodnie
ze wszystkimi swoimi cudownymi dziełami, aby ten
odstąpił od nas. 3 Jeremiasz odpowiedział im: Tak
powiedzcie Sedekiaszowi: 4 Tak mówi PAN, Bóg
Izraela: Oto odwrócę sprzęt wojenny, który jest w
waszych rękach, [i] którym walczycie przeciw królowi
Babilonu i przeciwko Chaldejczykom, którzy was oblegli
dokoła muru, i zgromadzę ich w środku tego miasta. 5 A
ja [sam] będę walczył przeciwko wam wyciągniętą ręką
i mocnym ramieniem, z gniewem, zawziętością i wielką
zapalczywością. 6 I pobiję mieszkańców tego miasta,
zarówno ludzi, jak i zwierzęta. Umrą od wielkiej zarazy.
7 A potem, mówi PAN, wydam Sedekiasza, króla Judy,
jego sługi i lud oraz ocalałych w tym mieście od zarazy,
od miecza i od głodu w ręce Nabuchodonozora, króla
Babilonu, w ręce ich wrogów i w ręce czyhających na
ich życie. A on pobije ich ostrzem miecza, nie pożałuje
ich ani nie oszczędzi, ani się nie zlituje. 8 A ludowi
temu powiedz: Tak mówi PAN: Oto kładę przed wami
drogę życia i drogę śmierci. 9 Ktokolwiek zostanie w
tym mieście, zginie od miecza, z głodu i od zarazy.
Kto zaś wyjdzie i podda się Chaldejczykom, którzy
was oblegli, pozostanie żywy i jego życie będzie dla
niego jak zdobycz. 10 Zwróciłem bowiem swoje oblicze
przeciwko temu miastu na zło, a nie na dobro, mówi
PAN. Będzie wydane w ręce króla Babilonu, a on
spali je ogniem. 11 Ale do domu króla Judy [powiedz]:
Słuchajcie słowa PANA. 12 Domu Dawida, tak mówi
PAN: Sprawujcie sąd każdego poranka i wybawiajcie
uciśnionego z ręki ciemięzcy, aby moja zapalczywość
nie wybuchła jak ogień i nie płonął on tak, że nikt nie
zdoła go zgasić z powodu zła waszych uczynków.
13 Oto ja jestem przeciwko tobie, mieszkanko doliny,
skało równiny, mówi PAN – [przeciwko] wam, którzy
mówicie: Któż nadciągnie na nas? Któż wejdzie do
naszych mieszkań? 14 Lecz ja was nawiedzę według
owocu waszych uczynków, mówi PAN. Rozniecę ogień
w jej lesie, który pochłonie wszystko dokoła niego.

22 Tak mówi PAN: Zejdź do domu króla Judy i
mów tam to słowo; 2 Powiedz: Słuchaj słowa
PANA, królu Judy, który zasiadasz na tronie Dawida,
ty i twoi słudzy oraz twój lud, którzy wchodzicie
przez te bramy. 3 Tak mówi PAN: Wykonajcie sąd
i sprawiedliwość i wybawiajcie uciśnionego z ręki
ciemięzcy. Nie krzywdźcie ani nie uciskajcie obcego,
sieroty i wdowy i nie przelewajcie krwi niewinnej na
tym miejscu. 4 Jeśli bowiem rzeczywiście spełnicie
to słowo, wtedy będą wchodzić przez bramy tego
domu królowie zasiadający na tronie, jeżdżący na
rydwanach i na koniach, [sam] król i jego słudzy,
i jego lud. 5 Lecz jeśli nie posłuchacie tych słów,
sam na siebie przysięgam, mówi PAN, że ten dom
stanie się pustkowiem. 6 Tak bowiem mówi PAN o
domu króla Judy: Ty jesteś mi Gileadem [i] szczytem
Libanu, lecz naprawdę zamienię cię w pustynię [i] w
miasta niezamieszkane. 7 I przygotuję przeciwko tobie
niszczycieli, każdego ze swoim sprzętem. Wytną twoje
wyborne cedry i wrzucą je w ogień. 8 I wiele narodów
będzie przechodzić koło tego miasta, i powiedzą jeden
do drugiego: Dlaczego PAN tak uczynił temu wielkiemu
miastu? 9 Wtedy odpowiedzą: Dlatego że porzucili
przymierze PANA, swego Boga, a oddawali pokłon
innym bogom i służyli im. 10 Nie opłakujcie zmarłego
ani nie żałujcie go, [lecz] nieustannie płaczcie nad tym,
który odchodzi, bo już nigdy nie wróci ani nie zobaczy
swojej rodzinnej ziemi. 11 Tak bowiem mówi PAN o
Szallumie, synu Jozjasza, króla Judy, który królował
w miejsce Jozjasza, swego ojca, który wyszedł z
tego miejsca: Już nigdy nie wróci; 12 Ale umrze na
tym miejscu, gdzie go przeniosą, i już nie zobaczy
tej ziemi. 13 Biada temu, kto buduje swój dom na
niesprawiedliwości, a swoje komnaty na krzywdzie;
kto swemu bliźniemu każe pracować za darmo i nie
daje mu jego zapłaty; 14 Który mówi: Zbuduję sobie
wielki dom i przestronne komnaty; wybija sobie okna,
wykłada jego wnętrze drzewem cedrowym i maluje
cynobrem. 15 Czy będziesz królował dlatego, że
otaczasz się cedrem? Czyż twój ojciec nie jadał i nie
pijał? A kiedy wykonywał sąd i sprawiedliwość, wtedy
było mu dobrze. 16 Gdy sądził sprawę ubogiego i
nędznego, wtedy było mu dobrze. Czy nie [na tym
polega] poznanie mnie? – mówi PAN. 17 Lecz twoje
oczy i serce pragną jedynie własnej korzyści, przelania
niewinnej krwi, wywierania ucisku oraz przemocy. 18
Dlatego tak mówi PAN o Joakimie, synu Jozjasza,
króla Judy: Nie będą go opłakiwać [ani mówić]: Ach,
mój bracie! Albo: Ach, siostro! Nie będą go opłakiwać
[ani mówić]: Ach, panie! Albo: Ach, jego majestat! 19
Będzie pogrzebany jak osioł, wywloką go i wyrzucą
poza bramy Jerozolimy. 20 Wejdź na Liban i wołaj,
na Baszanie podnieś swój głos, wołaj też z przełęczy,
gdyż wszyscy twoi kochankowie zostali zniszczeni. 21

Przemówiłem do ciebie w czasie twojej pomyślności,
[ale] powiedziałaś: Nie posłucham. Taka jest twoja
droga od twej młodości, nie usłuchałaś mojego głosu.
22 Wiatr rozproszy wszystkich twoich pasterzy i twoi
kochankowie pójdą w niewolę. Wtedy będziesz się
rumienić i wstydzić z powodu całej twojej niegodziwości.
23 Ty, która mieszkasz na Libanie, która robisz sobie
gniazdo wśród cedrów, jakże będziesz pełna wdzięku,
gdy ogarną cię boleści jak bóle rodzącej! 24 Jak żyję
ja, mówi PAN, choćby Choniasz, syn Joakima, króla
Judy, był sygnetem na mojej prawej ręce, zerwałbym
cię stamtąd; 25 I wydam cię w ręce tych, którzy
czyhają na twoje życie, i w ręce tych, których twarzy
ty się lękasz, to jest, w ręce Nabuchodonozora,
króla Babilonu, i w ręce Chaldejczyków; 26 Wyrzucę
ciebie i twoją matkę, która cię urodziła, do obcej
ziemi, w której się nie urodziliście, i tam pomrzecie.
27 Lecz do ziemi, za którą będą tęsknić, aby tam
wrócić, nie wrócą. 28 Czy ten człowiek, Choniasz,
jest posągiem wzgardzonym i zdruzgotanym? Albo
naczyniem, w którym nie ma żadnego piękna? Czemu
zostali odrzuceni on i jego potomstwo i wyrzuceni do
ziemi, której nie znają? 29 Ziemio, ziemio, ziemio!
Słuchaj słowa PANA. 30 Tak mówi PAN: Zapiszcie
tego człowieka jako bezpotomnego i że mu się nie
poszczęści za jego dni. Nie poszczęści się nikomu
z jego potomstwa, by zasiąść na tronie Dawida i
panować jeszcze w Judzie.

23 Biada pasterzom, którzy gubią i rozpraszają
trzodę mego pastwiska! – mówi PAN. 2 Dlatego
tak mówi PAN, Bóg Izraela, do pasterzy, którzy pasą
mój lud: Wy rozpraszacie moje owce i rozganiacie
[je], a nie nawiedzaliście ich. Oto nawiedzę was za
zło waszych uczynków, mówi PAN. 3 I zgromadzę
resztkę moich owiec ze wszystkich krajów, do których
je rozpędziłem, i sprowadzę je do ich owczarni; będą
płodne i rozmnożą się. 4 Ustanowię nad nimi pasterzy,
którzy będą je paść, aby już się nie lękały i nie
trwożyły, i aby żadna z nich nie zginęła, mówi PAN. 5
Oto nadchodzą dni, mówi PAN, w których wzbudzę
Dawidowi sprawiedliwą Latorośl i będzie panować Król,
i będzie mu się szczęściło; będzie wykonywał sąd i
sprawiedliwość na ziemi. 6 Za jego dni Juda będzie
zbawiona, a Izrael będzie mieszkał bezpiecznie. A to
jest jego imię, którym będą go nazywać: PAN NASZĄ
SPRAWIEDLIWOŚCIĄ. 7 Dlatego oto nadejdą dni,
mówi PAN, że nie będą mówić już: Jak żyje PAN,
który wyprowadził synów Izraela z ziemi Egiptu; 8 Ale:
Jak żyje PAN, który wyprowadził i który sprowadził
potomstwo domu Izraela z kraju północnego i ze
wszystkich krajów, do których rozpędziłem ich, i będą
mieszkać w swojej ziemi. 9 Moje serce pęka we mnie
z powodu proroków, wszystkie moje kości drżą; jestem
jak człowiek pijany, jak człowiek, którego zmogło wino,
z powodu PANA i z powodu słów jego świętości. 10
Ziemia bowiem jest pełna cudzołożników i płacze
z powodu przekleństwa; pastwiska na pustkowiu
wyschły; ich dążenia są niegodziwe, a ich siła jest
niewłaściwa. 11 Bo zarówno prorok, jak i kapłan
są obłudnikami, nawet w moim domu znajduje się
ich niegodziwość, mówi PAN. 12 Dlatego ich droga
stanie się dla nich jak ślizgawica w ciemności, na
którą będą popędzeni i upadną, gdy sprowadzę na
nich nieszczęście w roku, kiedy ich nawiedzę, mówi
PAN. 13 Widziałem u proroków Samarii głupstwo:
prorokowali w imię Baala i zwodzili mój lud Izraela.
14 A u proroków Jerozolimy widziałem okropność:
cudzołożą i postępują kłamliwie, utwierdzają też ręce
złoczyńców, tak że żaden z nich nie odwraca się
od swojej niegodziwości. Wszyscy stali się dla mnie
jak Sodoma, a jego mieszkańcy jak Gomora. 15
Dlatego tak mówi PAN zastępów o tych prorokach: Oto
nakarmię ich piołunem i napoję ich wodą żółci, bo od
proroków Jerozolimy rozeszła się niegodziwość na całą
tę ziemię. 16 Tak mówi PAN zastępów: Nie słuchajcie
słów tych proroków, którzy wam prorokują. Oni was
zwodzą, zwiastują wam widzenie własnego serca, [a]
nie z ust PANA. 17 Nieustannie mówią tym, którzy
mną gardzą: PAN mówił: Będziecie mieć pokój. A
każdemu, który postępuje według uporu swego serca,
mówią: Nie spotka was nic złego. 18 Któż bowiem
stał w radzie PANA, widział i słyszał jego słowo?
Kto rozważył jego słowa i usłyszał je? 19 Oto wicher
PANA wyjdzie z zapalczywością, wicher ciężki spadnie
na głowę bezbożnych; 20 Nie odwróci się gniew
PANA, aż spełni i wykona [on] myśli swego serca. W
ostatecznych czasach dokładnie to zrozumiecie. 21
Nie posłałem tych proroków, a oni jednak pobiegli.
Nie mówiłem do nich, oni jednak prorokowali. 22 Lecz
gdyby stali w mojej radzie i głosili mojemu ludowi moje
słowa, odwróciliby go od jego złej drogi i od zła jego
uczynków. 23 Czy jestem [tylko] Bogiem z bliska? –
mówi PAN, a nie Bogiem [także] z daleka? 24 Czy
może się kto schować w ukryciu, abym go nie widział?
– mówi PAN. Czy nie wypełniam nieba i ziemi? –
mówi PAN. 25 Słyszałem, co mówią prorocy, którzy
prorokują kłamstwa w moje imię, mówiąc: Miałem sen,
miałem sen. 26 Jak długo [to będzie] w sercu tych
proroków, którzy prorokują kłamstwa? Są przecież
prorokami złudy własnego serca; 27 Którzy zamierzają
sprawić, aby mój lud zapomniał moje imię przez swoje
sny, które każdy opowiada swemu bliźniemu, jak ich
ojcowie zapomnieli o moim imieniu dla Baala. 28
Prorok, który ma sen, niech ten sen opowiada, ale

ten, który ma moje słowo, niech wiernie mówi moje
słowo. Cóż plewie do pszenicy? – mówi PAN. 29 Czy
moje słowo nie jest jak ogień? – mówi PAN – i jak
młot, który kruszy skałę? 30 Dlatego oto [powstaję]
przeciwko tym prorokom, mówi PAN, którzy kradną
moje słowa, każdy [kradnie je] swojemu bliźniemu. 31
Oto [powstaję] przeciwko tym prorokom, mówi PAN,
którzy używają swego języka, aby mówić: [PAN] mówi.
32 Oto [powstaję], mówi PAN, przeciwko tym, którzy
prorokują sny kłamliwe, opowiadają je i zwodzą mój
lud swymi kłamstwami i plotkami, chociaż ja ich nie
posłałem ani im [niczego] nie rozkazałem. Dlatego nic
nie pomagają temu ludowi, mówi PAN. 33 A gdy ten
lud albo prorok lub kapłan zapytają cię: Jakie [jest]
brzemię PANA? – wtedy odpowiesz: Jakie brzemię? –
właśnie takie: Opuszczę was, mówi PAN. 34 A proroka
i kapłana oraz ten lud, którzy powiedzą: Brzemię
PANA, naprawdę nawiedzę [karą] – ich i ich dom. 35
[Ale] tak mówcie każdy do swego bliźniego i każdy
do swego brata: Cóż odpowiedział PAN? albo: Cóż
mówił PAN? 36 I nie wspomnicie już brzemienia PANA,
bo brzemieniem stanie się dla każdego jego słowo,
gdyż wy wypaczyliście słowa Boga żywego, PANA
zastępów, naszego Boga. 37 Tak [więc] powiesz do
proroka: Cóż ci odpowiedział PAN? albo: Co mówił
PAN? 38 Ale ponieważ mówicie: Brzemię PANA, to
wtedy tak mówi PAN: Ponieważ mówicie to słowo:
Brzemię PANA, chociaż nakazałem wam, mówiąc: Nie
mówcie: Brzemię PANA; 39 Oto ja zapomnę o was
całkowicie i odrzucę sprzed mego oblicza was i to
miasto, które dałem wam i waszym ojcom. 40 I okryję
was wieczną wzgardą i wieczną hańbą, która nigdy nie
pójdzie w zapomnienie.

24 PAN ukazał mi [widzenie], a oto dwa kosze fig
[były] postawione przed świątynią PANA, gdy
Nabuchodonozor, król Babilonu, uprowadził do niewoli
Jechoniasza, syna Joakima, króla Judy, oraz książąt
Judy, cieśli i kowali z Jerozolimy, i przyprowadził ich do
Babilonu. 2 Jeden kosz zawierał bardzo dobre figi,
jakimi [są] figi dojrzałe, a drugi kosz zawierał bardzo złe
figi, tak złe, że nie można było ich jeść. 3 I PAN zapytał
mnie: Co widzisz, Jeremiaszu? Odpowiedziałem: Figi.
Dobre figi [są] bardzo dobre, a złe [są] bardzo złe, tak
złe, że nie można było ich jeść. 4 I doszło do mnie
słowo PANA mówiące: 5 Tak mówi PAN, Bóg Izraela:
Jak [na] te dobre figi, tak spojrzę łaskawie na tych z
Judy, którzy zostali uprowadzeni do niewoli, których
wysłałem z tego miejsca do ziemi Chaldejczyków, dla
ich dobra. 6 I zwrócę na nich swoje oko dla [ich] dobra
i przyprowadzę ich do tej ziemi, gdzie ich odbuduję, a
nie zburzę, i zasadzę, a nie wykorzenię. 7 Dam im
bowiem serce, aby mnie poznali, że ja jestem PAN.
Oni będą moim ludem, a ja będę ich Bogiem, gdyż
nawrócą się do mnie całym swoim sercem. 8 A jak
te złe figi, których nie można jeść, bo są tak złe, tak
mówi PAN: Tak samo postąpię z Sedekiaszem, królem
Judy, z jego książętami, z resztką Jerozolimy, która
pozostała w tej ziemi, oraz z tymi, którzy mieszkają w
ziemi Egiptu. 9 Wydam ich na wysiedlenie i na ucisk
we wszystkich królestwach ziemi, na pohańbienie i
na przysłowie, na pośmiewisko i na przekleństwo we
wszystkich miejscach, do których ich wypędzę. 10 I
będę posyłał na nich miecz, głód i zarazę, aż będą
wytraceni z ziemi, którą dałem im oraz ich ojcom.

25 Słowo, które doszło do Jeremiasza o całym ludzie
Judy w czwartym roku Joakima, syna Jozjasza,
króla Judy, a był to pierwszy rok Nabuchodonozora,
króla Babilonu; 2 Które wypowiedział prorok Jeremiasz
do całego ludu Judy i do wszystkich mieszkańców
Jerozolimy, mówiąc: 3 Od trzynastego roku Jozjasza,
syna Amona, króla Judy, aż do dziś, to [znaczy] już
[przez] dwadzieścia trzy lata, dochodziło do mnie słowo
PANA i przemawiałem do was z wczesnym wstawaniem
i mówieniem, ale nie słuchaliście. 4 PAN też posyłał
do was wszystkie swoje sługi, proroków, z wczesnym
wstawaniem i przesłaniem, ale nie usłuchaliście ani nie
nakłoniliście swego ucha, aby usłyszeć. 5 Oni mówili:
Niech teraz każdy z was się odwróci od swojej złej
drogi i od zła swoich uczynków, a będziecie mieszkać
w tej ziemi, którą PAN dał wam i waszym ojcom na
wieki wieków. 6 Nie chodźcie za innymi bogami, aby
im służyć i oddawać im pokłon, i nie pobudzajcie mnie
do gniewu uczynkami waszych rąk, a [ja] nie uczynię
wam nic złego. 7 Ale nie usłuchaliście mnie, mówi
PAN, pobudzając mnie do gniewu uczynkami swoich
rąk na własne nieszczęście. 8 Dlatego tak mówi PAN
zastępów: Ponieważ nie usłuchaliście moich słów; 9
Oto poślę po wszystkie rody północne i zbiorę [je],
mówi PAN, i Nabuchodonozora, króla Babilonu, swego
sługę, i sprowadzę ich na tę ziemię, na jej mieszkańców
i na te wszystkie okoliczne narody, a doszczętnie
zniszczę ich i uczynię ich [przedmiotem] zdumienia i
świstania, i wiecznym spustoszeniem. 10 I sprawię, że
zaniknie głos wesela i głos radości, głos oblubieńca i
głos oblubienicy, odgłos żaren i światło pochodni. 11 I
cała ta ziemia stanie się spustoszeniem i zdumieniem,
a te narody będą służyć królowi Babilonu przez
siedemdziesiąt lat. 12 A gdy się dopełni siedemdziesiąt
lat, ukarzę króla Babilonu i ten naród, mówi PAN, za ich
nieprawość, oraz ziemię Chaldejczyków, i zamienię ją
w wieczne spustoszenie. 13 I sprowadzę na tę ziemię
wszystkie moje słowa, które wypowiedziałem przeciw
niej, [mianowicie] to wszystko, co jest napisane w tej
księdze, co prorokował Jeremiasz przeciw wszystkim

narodom. 14 Gdyż i one będą podbite i wzięte do
niewoli przez liczne narody i wielkich królów. Odpłacę
im według ich czynów i według uczynków ich rąk. 15
Tak bowiem powiedział do mnie PAN, Bóg Izraela:
Weź z mojej ręki kubek wina tej zapalczywości i
daj z niego pić wszystkim narodom, do których cię
posyłam. 16 Będą pić i zataczać się, a nawet szaleć
przed ostrzem miecza, który posyłam między nie. 17
Wziąłem więc kubek z ręki PANA i napoiłem wszystkie
narody, do których PAN mnie posłał: 18 Jerozolimę i
miasta ziemi Judy, jej królów i książąt, aby uczynić ich
[przedmiotem] spustoszenia, zdumienia, świstania i
przekleństwa, jak [to jest] dzisiaj; 19 Faraona, króla
Egiptu, jego sługi i książąt, oraz cały jego lud; 20
Całą różnorodną ludność, wszystkich królów ziemi
Uz, wszystkich królów ziemi Filistynów oraz Aszkelon,
Gazę, Ekron i resztkę Aszdodu; 21 Edom, Moab i
synów Ammona; 22 Wszystkich królów Tyru, wszystkich
królów Sydonu oraz królów zamorskich wysp; 23
Dedan, Temę, Buzę i wszystkich [mieszkańców] w
najdalszych zakątkach: 24 Wszystkich królów Arabii i
wszystkich królów różnorodnej ludności mieszkającej
na pustyni; 25 Wszystkich królów Zimri, wszystkich
królów Elamu i wszystkich królów Medii; 26 I wszystkich
królów Północy, bliskich i dalekich, jednego po drugim;
wszystkie królestwa ziemi, jakie są na powierzchni
ziemi. A król Szeszak będzie po nich pił. 27 I powiesz
im: Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Pijcie i
upijacie się, wymiotujcie i padajcie, aby już nie powstać
z powodu miecza, który ja poślę między was. 28
A jeśli nie zechcą wziąć kubka z twojej ręki, aby
pić, wtedy im powiesz: Tak mówi PAN zastępów:
Koniecznie będziecie pić. 29 Oto bowiem na to
miasto, nad którym jest wzywane moje imię, zaczynam
sprowadzać nieszczęście, a wy mielibyście pozostać
nieukarani? Nie ujdziecie karze, bo ja przyzywam
miecz na wszystkich mieszkańców tej ziemi, mówi
PAN zastępów. 30 Dlatego ty prorokuj przeciwko nim
wszystkie te słowa i powiedz im: PAN zagrzmi z wysoka
i ze swego Świętego Przybytku wyda swój głos; zagrzmi
nad swoim miejscem zamieszkania; wzniesie okrzyk jak
tłoczący winogrona przeciwko wszystkim mieszkańcom
tej ziemi. 31 I dojdzie wrzawa aż do krańców ziemi, bo
PAN prowadzi spór z tymi narodami, sprawuje sąd nad
wszelkim ciałem, bezbożnych wyda pod miecz, mówi
PAN. 32 Tak mówi PAN zastępów: Oto nieszczęście
przejdzie z narodu na naród, a wielki wicher zerwie
się od krańców ziemi. 33 I pobici przez PANA w
tym dniu leżeć będą od krańca ziemi aż po kraniec
ziemi; nie będą ich opłakiwać ani zbierać, ani grzebać,
będą jak nawóz na polu. 34 Zawódźcie, pasterze,
i wołajcie, tarzajcie się w popiele, wy, przewodnicy
tej trzody! Dopełniły się bowiem dni waszej rzezi
i rozproszenia i padniecie jak drogie naczynie. 35
Nie będzie ucieczki dla pasterzy ani ocalenia dla
przewodników tej trzody. 36 [Będzie słychać] głos
wołania pasterzy i zawodzenie przewodników tej trzody,
bo PAN spustoszy ich pastwiska. 37 I będą zniszczone
spokojne łąki z powodu zapalczywości gniewu PANA.
38 Opuścił jak lew swoją jaskinię, bo ich ziemia jest
spustoszona z powodu zapalczywości niszczyciela i
zapalczywości jego gniewu.

26 Na początku królowania Joakima, syna Jozjasza,
króla Judy, doszło to słowo od PANA mówiące:
2 Tak mówi PAN: Stań na dziedzińcu domu PANA
i mów do wszystkich miast Judy, do tych, którzy
przychodzą oddać pokłon w domu PANA, wszystkie
słowa, które nakazuję ci mówić do nich; nie ujmuj
[ani] słowa. 3 Może usłuchają i odwrócą się, każdy
od swojej złej drogi, abym żałował nieszczęścia,
które zamierzałem im uczynić z powodu zła ich
uczynków. 4 I powiesz im: Tak mówi PAN: Jeśli
mnie nie usłuchacie, by postępować według mojego
prawa, które wam przedłożyłem; 5 By słuchać słów
moich sług, proroków, których posłałem do was, z
wczesnym wstawaniem i przesłaniem, a przecież nie
usłuchaliście; 6 Wtedy postąpię z tym domem tak
jak z Szilo, a to miasto uczynię przekleństwem dla
wszystkich narodów ziemi. 7 A kapłani i prorocy oraz
cały lud słyszeli Jeremiasza mówiącego te słowa w
domu PANA. 8 A gdy Jeremiasz skończył mówić
wszystko, co PAN mu nakazał powiedzieć całemu
ludowi, pojmali go ci kapłani i prorocy oraz cały lud,
mówiąc: Musisz umrzeć. 9 Czemu prorokowałeś w
imię PANA, głosząc: Z tym domem stanie się jak z
Szilo, a to miasto tak spustoszeje, że nie będzie w
nim mieszkańca? I zgromadził się cały lud przeciwko
Jeremiaszowi w domu PANA. 10 Gdy książęta Judy
usłyszeli te rzeczy, przyszli z domu królewskiego do
domu PANA i zasiedli u wejścia nowej bramy PANA.
11 Wtedy kapłani i prorocy powiedzieli do książąt i do
całego ludu: Ten człowiek zasługuje na śmierć, bo
prorokował przeciwko temu miastu, jak to słyszeliście
na własne uszy. 12 Jeremiasz zaś odezwał się do
wszystkich książąt i do całego ludu, mówiąc: PAN
mnie posłał, abym prorokował przeciw temu domowi i
przeciw temu miastu to wszystko, co słyszeliście. 13
Dlatego teraz poprawcie swoje drogi i swoje uczynki
i usłuchajcie głosu PANA, swego Boga, a pożałuje
PAN tego nieszczęścia, jakie zapowiedział przeciwko
wam. 14 Co do mnie, ja jestem w waszych rękach,
czyńcie ze mną to, co dobre i sprawiedliwe w waszych
oczach. 15 Wiedzcie jednak na pewno – jeśli mnie
zabijecie, ściągniecie krew niewinną na siebie, na to

miasto i na jego mieszkańców. Naprawdę bowiem PAN
posłał mnie do was, abym mówił te wszystkie słowa do
waszych uszu. 16 Wtedy książęta i cały lud powiedzieli
do kapłanów i do proroków: Ten człowiek nie zasługuje
na śmierć, ponieważ przemawiał do nas w imię PANA,
naszego Boga. 17 Powstali też niektórzy ze starszych
tej ziemi i powiedzieli do całego zgromadzenia ludu:
18 Micheasz z Moreszet prorokował za dni Ezechiasza,
króla Judy, i mówił do całego ludu Judy: Tak mówi PAN
zastępów: Syjon będzie zaorany jak pole, Jerozolima
stanie się rumowiskiem, a góra tego domu – jak
zalesione wzgórze. 19 Czy zabił go Ezechiasz, król
Judy, i Juda? Czy nie ulękli się PANA i nie modlili się
do PANA tak, że PAN żałował tego nieszczęścia, jakie
zapowiedział przeciwko nim? Przecież ściągniemy
na nasze dusze wielkie nieszczęście. 20 Był także
człowiek, który prorokował w imię PANA, Uriasz, syn
Szemajasza, z Kiriat-Jearim. Prorokował on przeciwko
temu miastu i przeciwko tej ziemi zgodnie ze wszystkimi
słowami Jeremiasza. 21 A gdy król Joakim, wszyscy
jego wojownicy i wszyscy książęta usłyszeli jego
słowa, król usiłował go zabić. Lecz gdy Uriasz o
tym usłyszał, zląkł się, uciekł i przybył do Egiptu.
22 Ale król Joakim posłał ludzi do Egiptu: Elnatana,
syna Akbora, i innych razem z nim do Egiptu. 23
Ci sprowadzili Uriasza z Egiptu i przyprowadzili go
do króla Joakima, a ten zabił go mieczem i wrzucił
jego zwłoki do grobów pospólstwa. 24 Natomiast ręka
Achikama, syna Szafana, była przy Jeremiaszu, aby
nie został wydany w ręce ludu i nie został zabity.

27 Na początku królowania Joakima, syna Jozjasza,
króla Judy, doszło to słowo do Jeremiasza
od PANA mówiące: 2 Tak mówi do mnie PAN:
Sporządź sobie więzy i jarzma i nałóż je na swoją
szyję; 3 Potem poślij je do króla Edomu, do króla
Moabu, do króla Ammonitów, do króla Tyru i do
króla Sydonu przez posłańców, którzy przyjdą do
Jerozolimy, do Sedekiasza, króla Judy; 4 I rozkaż
im, aby swym panom powiedzieli: Tak mówi PAN
zastępów, Bóg Izraela. Tak powiecie swym panom: 5
Ja uczyniłem ziemię, człowieka i zwierzęta, które są na
powierzchni ziemi, swoją wielką mocą i wyciągniętym
ramieniem, i daję temu, który w moich oczach ma
upodobanie. 6 A teraz dałem te wszystkie ziemie do
rąk Nabuchodonozora, króla Babilonu, mego sługi;
oddałem mu nawet zwierzęta polne, aby mu służyły. 7
Dlatego będą mu służyły te wszystkie narody, jego
synowi i synowi jego syna, aż nadejdzie czas na
jego ziemię. Wtedy ujarzmią go liczne narody i wielcy
królowie. 8 A ten naród i to królestwo, które nie będzie
służyło Nabuchodonozorowi, królowi Babilonu, i które
nie podda swego karku pod jarzmo króla Babilonu,
taki naród nawiedzę mieczem, głodem i zarazą, mówi
PAN, aż wytracę je jego ręką. 9 Dlatego nie słuchajcie
swoich proroków, wróżbitów ani tych, co mają sny, ani
swoich wróżbiarzy, ani swoich czarowników, którzy
wam mówią: Nie będziecie służyć królowi Babilonu. 10
Oni bowiem prorokują wam kłamstwo, aby was oddalić
od waszej ziemi, abym was wygnał i abyście poginęli.
11 A naród, który podda swój kark pod jarzmo króla
Babilonu i będzie mu służył, ten pozostawię w jego
ziemi, mówi PAN, aby ją uprawiał i mieszkał w niej. 12
A do Sedekiasza, króla Judy, powiedziałem zgodnie
ze wszystkimi tymi słowami: Poddajcie swoje karki
pod jarzmo króla Babilonu i służcie mu i jego ludowi,
a będziecie żyć. 13 Czemu macie zginąć, ty i twój
lud, od miecza, od głodu i od zarazy, jak mówił PAN o
narodzie, który nie chce służyć królowi Babilonu? 14
Nie słuchajcie więc słów tych proroków, którzy mówią
do was: Nie będziecie służyć królowi Babilonu. Oni
bowiem prorokują wam kłamstwo. 15 Nie posłałem
ich, mówi PAN, a jednak oni prorokują kłamliwie w
moje imię, abym was wypędził i abyście zginęli, wy i
prorocy, którzy wam prorokują. 16 Także do kapłanów
i do całego ludu powiedziałem: Tak mówi PAN: Nie
słuchajcie słów swoich proroków, którzy prorokują
wam, mówiąc: Oto naczynia domu PANA zostaną już
wkrótce przywrócone z Babilonu. Oni bowiem prorokują
wam kłamstwo. 17 Nie słuchajcie ich, służcie królowi
Babilonu, a będziecie żyć. Czemu to miasto miałoby
stać się ruiną? 18 A jeśli oni są prorokami i jeśli słowo
PANA jest u nich, proszę, niech wstawią się u PANA
zastępów, aby te naczynia, które pozostały w domu
PANA, w domu króla Judy i w Jerozolimie, nie dostały
się do Babilonu. 19 Tak bowiem mówi PAN zastępów o
tych kolumnach, o morzu, o podstawkach i reszcie
naczyń, które pozostały w tym mieście; 20 Których nie
zabrał Nabuchodonozor, król Babilonu, gdy uprowadził
do niewoli Jechoniasza, syna Joakima, króla Judy, z
Jerozolimy do Babilonu, oraz wszystkich dostojników z
Judy i Jerozolimy. 21 Tak mówi PAN zastępów, Bóg
Izraela, o tych naczyniach, które pozostały w domu
PANA, w domu króla Judy i w Jerozolimie: 22 Zostaną
zawiezione do Babilonu i będą tam aż do dnia, w
którym upomnę się o nie, mówi PAN. Wtedy sprowadzę
je i przywrócę na to miejsce.

28 W tym samym roku, na początku królowania
Sedekiasza, króla Judy, w piątym miesiącu
czwartego roku, Chananiasz, syn Azzura, prorok, który
[był] z Gibeonu, powiedział do mnie w domu PANA
przed kapłanami i przed całym ludem: 2 Tak mówi
PAN zastępów, Bóg Izraela: Złamałem jarzmo króla
Babilonu. 3 W ciągu dwóch lat sprowadzę z powrotem
na to miejsce wszystkie naczynia domu PANA, które

Nabuchodonozor, król Babilonu, zabrał z tego miejsca
i zawiózł je do Babilonu. 4 Także Jechoniasza, syna
Joakima, króla Judy, i wszystkich uprowadzonych z
Judy, którzy dostali się do Babilonu, ja sprowadzę z
powrotem na to miejsce, mówi PAN. Skruszę bowiem
jarzmo króla Babilonu. 5 Wtedy prorok Jeremiasz
powiedział do proroka Chananiasza wobec kapłanów i
wobec całego ludu, który stał w domu PANA; 6 Prorok
Jeremiasz powiedział: Amen, niech PAN tak uczyni!
Niech PAN utwierdzi twoje słowa, które prorokowałeś,
że sprowadzi z Babilonu na to miejsce naczynia domu
PANA i wszystkich, którzy zostali uprowadzeni do
niewoli. 7 Posłuchaj jednak teraz tego słowa, które ja
mówię do twoich uszu i do uszu całego tego ludu: 8
Prorocy, którzy byli przede mną i przed tobą od dawna,
prorokowali przeciwko wielu ziemiom i przeciwko
wielkim królestwom o wojnie, o nieszczęściu i o zarazie.
9 Ten prorok, który prorokuje o pokoju, [dopiero] będzie
uznany za proroka, którego PAN posłał, gdy spełni się
jego słowo. 10 Wtedy prorok Chananiasz zdjął jarzmo
z szyi proroka Jeremiasza i złamał je. 11 I Chananiasz
powiedział wobec całego ludu: Tak mówi PAN: Tak
złamię jarzmo Nabuchodonozora, króla Babilonu, znad
szyi wszystkich narodów w ciągu dwóch lat. I prorok
Jeremiasz poszedł swoją drogą. 12 Po jakimś czasie
od złamania jarzma na szyi proroka Jeremiasza przez
proroka Chananiasza doszło do Jeremiasza słowo
PANA mówiące: 13 Idź i powiedz Chananiaszowi:
Tak mówi PAN: Złamałeś jarzma drewniane, ale
sporządzisz zamiast nich jarzma żelazne. 14 Tak
bowiem mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Włożę
jarzmo żelazne na szyję wszystkich tych narodów,
aby służyły Nabuchodonozorowi, królowi Babilonu; i
będą mu służyły. Poddałem mu nawet zwierzęta polne.
15 Potem prorok Jeremiasz powiedział do proroka
Chananiasza: Posłuchaj teraz, Chananiaszu! PAN cię
nie posłał, a sprawiasz, że ludzie ufają kłamstwu. 16
Dlatego tak mówi PAN: Oto usunę cię z powierzchni
ziemi. Umrzesz w tym roku, bo głosiłeś bunt przeciwko
PANU. 17 I umarł prorok Chananiasz w tym roku, w
miesiącu siódmym.

29 A to [są] słowa listu, który prorok Jeremiasz
posłał z Jerozolimy do pozostałych starszych,
którzy byli na wygnaniu, i do kapłanów, do proroków i
do całego ludu – których Nabuchodonozor uprowadził
z Jerozolimy do Babilonu. 2 [Było to] po wyjściu
z Jerozolimy króla Jechoniasza, królowej, dworzan,
książąt Judy i Jerozolimy oraz cieśli i kowali. 3 [List]
w[ysłał] przez Elasę, syna Szafana, i Gemariasza,
syna Chilkiasza, których Sedekiasz, król Judy, posłał
do Babilonu do Nabuchodonozora, króla Babilonu; [był
on] tej treści: 4 Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela,
do wszystkich wygnańców, których uprowadziłem z
Jerozolimy do Babilonu: 5 Budujcie domy i mieszkajcie
[w nich]; zakładajcie ogrody i spożywajcie ich owoce;
6 Pojmujcie żony i płodźcie synów i córki; wybierajcie
żony dla waszych synów i wydawajcie swoje córki
za mąż, aby rodziły synów i córki. Rozmnażajcie się
tam i niech was nie ubywa. 7 Zabiegajcie o pokój dla
tego miasta, do którego was uprowadziłem, i módlcie
się za nie do PANA, bo od jego pokoju zależy wasz
pokój. 8 Tak bowiem mówi PAN zastępów, Bóg Izraela:
Niech was nie zwodzą wasi prorocy i wróżbici, którzy
[są] wśród was, i nie zwracajcie uwagi na wasze sny,
które się wam śnią. 9 Bo oni prorokują wam kłamliwie
w moje imię. Nie posłałem ich, mówi PAN. 10 Tak
bowiem mówi PAN: Gdy wypełni się dla Babilonu
siedemdziesiąt lat, nawiedzę was i spełnię wobec was
swoje dobre słowo, by was sprowadzić z powrotem
na to miejsce. 11 Gdyż ja znam myśli, które mam o
was, mówi PAN: myśli o pokoju, a nie o utrapieniu,
aby zapewnić wam koniec, jakiego oczekujecie. 12
Wtedy będziecie mnie wzywać, pójdziecie i będziecie
modlić się do mnie, a ja was wysłucham; 13 Będziecie
mnie szukać i znajdziecie [mnie], gdy będziecie szukać
całym swym sercem. 14 I dam wam się znaleźć, mówi
PAN, i odwrócę waszą niewolę, i zgromadzę was
ze wszystkich narodów i ze wszystkich miejsc, do
których was wygnałem, mówi PAN. I przyprowadzę
was na [to] miejsce, z którego was uprowadziłem. 15 A
ponieważ mówicie: PAN wzbudził nam proroków w
Babilonie; 16 Tak mówi PAN o królu, który zasiada
na tronie Dawida, i o całym ludzie, który mieszka w
tym mieście, o waszych braciach, którzy nie poszli
z wami do niewoli; 17 Tak mówi PAN zastępów:
Oto poślę na nich miecz, głód i zarazę i uczynię
z nimi jak ze złymi figami, których nie można jeść,
bo są tak złe. 18 Będę ich bowiem prześladować
mieczem, głodem i zarazą i sprawię, że zostaną
wysiedleni do wszystkich królestw ziemi, uczynię ich
[przedmiotem] przekleństwa, zdumienia, poświstania
i hańby wśród wszystkich narodów, do których ich
wypędziłem; 19 Za to, że nie słuchali moich słów,
mówi PAN, które posłałem do nich przez swoje sługi,
proroków, z wczesnym wstawaniem i przesłaniem.
Ale nie słuchaliście, mówi PAN. 20 Dlatego słuchajcie
słowa PANA, wy, wszyscy wygnańcy, których wysłałem
z Jerozolimy do Babilonu. 21 Tak mówi PAN zastępów,
Bóg Izraela, o Achabie, synu Kolajasza, i o Sedekiaszu,
synu Maasejasza, którzy prorokują wam kłamstwo w
moje imię: Oto wydam ich w ręce Nabuchodonozora,
króla Babilonu, a ten zabije ich na waszych oczach. 22
Od nich będzie wzięte przekleństwo przez wszystkich

wygnańców z Judy, którzy są w Babilonie, [wyrażone]
w słowach: Niech PAN ci uczyni jak z Sedekiaszem
i jak z Achabem, których król Babilonu usmażył w
ogniu; 23 Za to, że popełniali nikczemność w Izraelu,
cudzołożyli z żonami swoich bliźnich i mówili słowa
kłamliwe w moje imię, czego im nie nakazałem. Ja o
tym wiem i [jestem tego] świadkiem, mówi PAN. 24 A
do Szemajasza Nechalamity powiesz: 25 Tak mówi
PAN zastępów, Bóg Izraela: Ponieważ we własnym
imieniu posłałeś listy do całego ludu, który [jest]
w Jerozolimie, i do Sofoniasza, syna Maasejasza,
kapłana, i do wszystkich kapłanów, tej treści: 26 PAN
ustanowił cię kapłanem w miejsce kapłana Jehojady
i abyście mieli nadzór w domu PANA nad każdym
szaleńcem udającym proroka, abyś osadzał takiego
w więzieniu i zakuwał w dyby. 27 Dlaczego więc nie
skarciłeś Jeremiasza z Anatot, który wam prorokuje?
28 Posłał bowiem do nas do Babilonu słowo: Będzie to
trwało długo. Budujcie domy i mieszkajcie [w nich],
zakładajcie ogrody i spożywajcie ich owoce. 29 A
kapłan Sofoniasz odczytał ten list do uszu proroka
Jeremiasza. 30 I doszło słowo PANA do Jeremiasza
mówiące: 31 Poślij do wszystkich uprowadzonych do
niewoli takie słowa: Tak mówi PAN o Szemajaszu
Nechalamicie: Ponieważ Szemajasz prorokował wam,
chociaż ja go nie posłałem, a wywołuje w was ufność
w kłamstwo; 32 Dlatego tak mówi PAN: Oto nawiedzę
Szemajasza Nechalamitę i jego potomstwo. Nie będzie
miał nikogo, kto by mieszkał pośród [tego] ludu, ani nie
ujrzy tego dobra, które uczynię swemu ludowi, mówi
PAN, bo głosił bunt przeciwko PANU.

30 Słowo, które doszło do Jeremiasza od PANA,
mówiące: 2 Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Napisz
sobie w księdze wszystkie słowa, które powiedziałem
do ciebie. 3 Oto bowiem nadchodzą dni, mówi PAN,
gdy odwrócę niewolę swego ludu Izraela i Judy, mówi
PAN, i sprowadzę ich do ziemi, którą dałem ich ojcom,
i posiądą ją. 4 A to są słowa, które PAN mówił o
Izraelu i o Judzie: 5 Tak mówi PAN: Słyszeliśmy
głos strachu i lęku, a nie pokoju. 6 Pytajcie teraz i
zobaczcie: Czy mężczyzna może rodzić? Czemu więc
widzę, że każdy mężczyzna trzyma ręce na biodrach
– jak u rodzącej – i że ich twarze stały się blade?
7 Biada! Bo wielki jest ten dzień, że nie będzie mu
równego. To jest czas utrapienia Jakuba, ale będzie
z niego wybawiony. 8 W tym dniu bowiem, mówi
PAN zastępów, złamię jego jarzmo znad twojej szyi i
rozerwę twoje więzy, i cudzoziemcy już nie będą go
ujarzmiać; 9 Ale będą służyć PANU, swemu Bogu, i
Dawidowi, swemu królowi, którego im wzbudzę. 10
Dlatego nie bój się, mój sługo, Jakubie, mówi PAN, nie
lękaj się, Izraelu! Oto bowiem wybawię cię z daleka,
twoje potomstwo z ziemi jego niewoli. Powróci Jakub,
aby zaznać odpoczynku i spokoju i nikt nie będzie
[go] straszył. 11 Ja bowiem jestem z tobą, mówi PAN,
aby cię wybawić. A chociaż położę kres wszystkim
narodom, wśród których cię rozproszyłem, tobie jednak
nie położę kresu, ale ukarzę cię sprawiedliwie, nie
zostawię cię całkiem bez kary. 12 Tak mówi PAN:
Twoje zranienie jest nieuleczalne, bardzo bolesna
twoja rana. 13 Nie ma nikogo, kto by bronił twojej
sprawy, abyś była uleczona. Nie masz lekarstwa na
gojenie [ran]. 14 Wszyscy twoi kochankowie zapomnieli
o tobie, nie szukają cię, gdyż zraniłem cię ciosem
wroga i okrutnym karaniem z powodu mnóstwa twoich
nieprawości i twoich niezliczonych grzechów. 15 Czemu
wołasz z powodu swej rany i ciężkiej boleści? Za
ogrom twoich nieprawości i twoje niezliczone grzechy
uczyniłem ci to. 16 Wszyscy jednak, co cię pożerają,
zostaną pożarci; wszyscy, którzy cię uciskają, pójdą w
niewolę; ci, którzy cię ograbiają, zostaną ograbieni;
a wszystkich, którzy cię łupią, wydam na łup. 17
Przywrócę ci bowiem zdrowie i uleczę cię z twoich ran,
mówi PAN, gdyż nazwali cię Odrzuconą, [mówiąc]:
To jest Syjon, o który nikt się nie troszczy. 18 Tak
mówi PAN: Oto odwrócę niewolę namiotów Jakuba i
zlituję się nad jego mieszkaniem, i miasto [zostanie]
odbudowane na swoim wzgórzu, a pałac wystawiony
według swego porządku. 19 I rozlegnie się stamtąd
dziękczynienie i głos weselących się. Rozmnożę ich
i nie będzie ich ubywało, uwielbię ich i nie będą
poniżeni. 20 Jego synowie będą tak jak dawniej i
jego zgromadzenie będzie utwierdzone przede mną,
ale ukarzę wszystkich, którzy ich trapią. 21 I z niego
powstanie jego władca, panujący nad nim spośród
niego wyjdzie; każę mu się zbliżyć, a przystąpi do mnie.
Kim bowiem jest ten, co odważyłby się w sercu zbliżyć
do mnie? – mówi PAN. 22 I będziecie moim ludem, a
ja będę waszym Bogiem. 23 Oto wicher PANA zrywa
się w zapalczywości, trwający wicher spadnie nad
głowy bezbożnych. 24 Zapalczywość gniewu PANA nie
odwróci się, aż on to uczyni i wykona zamysły swego
serca. W dniach ostatecznych to zrozumiecie.

31 W tym czasie, mówi PAN, będę Bogiem
wszystkich rodów Izraela, a one będą moim
ludem. 2 Tak mówi PAN: Lud, który ocalał od miecza,
znalazł łaskę na pustyni, gdy kroczyłem przed nim,
aby dać odpoczynek Izraelowi. 3 [Powiedz]: Dawno
PAN mi się ukazał, [mówiąc]: Owszem, umiłowałem
cię wieczną miłością, dlatego przyciągam cię swoim
miłosierdziem. 4 Odbuduję cię znowu i będziesz
odbudowana, dziewico Izraela! Znowu przyozdobisz
się w swe bębenki i wystąpisz wśród tańców pełnych

wesela. 5 Znów będziesz sadziła winnice na górach
Samarii; siewcy będą sadzić i spożywać [z tego]. 6
Nastanie bowiem dzień, kiedy stróże będą wołać na
górze Efraim: Wstańcie, wejdźmy na Syjon do PANA,
swego Boga. 7 Tak bowiem mówi PAN: Śpiewajcie
radośnie dla Jakuba i wykrzykujcie przed przodującym
wśród narodów. Głoście, wychwalajcie i mówcie:
PANIE, wybaw resztkę twego ludu Izraela. 8 Oto
przyprowadzę ich z ziemi północnej i zgromadzę ich
z krańców ziemi; wśród nich będą ślepi i chromi,
brzemienne i rodzące. Powrócą tu wielką gromadą. 9
Przyjdą z płaczem i przyprowadzę ich wśród modlitw, a
poprowadzę ich nad strumienie wód prostą drogą, na
której się nie potkną. Jestem bowiem ojcem dla Izraela,
a Efraim jest moim pierworodnym. 10 Słuchajcie słowa
PANA, o narody, głoście [je] na dalekich wyspach i
mówcie: Ten, który rozproszył Izraela, zgromadzi go
i będzie go strzec jak pasterz swoich trzód. 11 PAN
bowiem wykupił Jakuba i wybawił go z ręki silniejszego
od niego. 12 Przyjdą więc i będą śpiewać na wyżynie
Syjonu, i zbiegną się do dobroci PANA za zboże, za
wino i za oliwę, za jagnięta i za cielęta, a ich dusza
będzie jak nawodniony ogród i już nie będą się smucić.
13 Wtedy dziewica będzie radować się wśród pląsów,
także młodzieńcy i starcy razem. Zamienię bowiem
ich żałobę w radość, pocieszę ich i rozraduję po ich
smutku. 14 I nasycę duszę ich kapłanów tłuszczem,
a mój lud nasyci się moją dobrocią, mówi PAN. 15
Tak mówi PAN: W Rama słychać głos, lament i gorzki
płacz: Rachel opłakuje swoich synów, nie daje się
pocieszyć po [stracie] swoich synów, bo ich już nie ma.
16 Tak mówi PAN: Powstrzymaj swój głos od płaczu,
a swe oczy od łez, bo otrzymasz zapłatę za swoją
pracę, mówi PAN. Powrócą z ziemi wroga. 17 Jest
nadzieja na twój kres – mówi PAN – [twoi] synowie
powrócą do swojej krainy. 18 Zaprawdę, usłyszałem
jak Efraim się użala: Karciłeś mnie i poniosłem karę jak
nieokiełznane cielę. Nawróć mnie, a będę nawrócony,
bo ty jesteś PANEM, moim Bogiem. 19 Bo po moim
nawróceniu pokutowałem; gdy poznałem samego
siebie, uderzyłem się w biodro; wstydzę się i rumienię,
gdyż noszę hańbę swej młodości. 20 Czyż Efraim nie
jest moim drogim synem? Czyż nie [jest] rozkoszny?
Ilekroć bowiem mówię przeciwko niemu, nieustannie
go wspominam. Dlatego wzrusza się moje wnętrze
z jego powodu; na pewno zlituję się nad nim, mówi
PAN. 21 Postaw sobie drogowskazy, połóż sobie stosy
kamieni. Zwróć swoje serce na gościniec, na drogę,
[którą] chodziłaś. Powróć, dziewico Izraela! Powróć do
tych swoich miast. 22 Jak długo będziesz się błąkać,
córko uparta? PAN bowiem stworzył nową rzecz na
ziemi: kobieta ogarnie mężczyznę. 23 Tak mówi PAN
zastępów, Bóg Izraela: Jeszcze będą mówić to słowo
w ziemi Judy i w jej miastach, gdy odwrócę ich niewolę:
Niech PAN cię błogosławi, mieszkanie sprawiedliwości,
góro świętości! 24 Zamieszkają bowiem w ziemi Judy
i we wszystkich jego miastach razem rolnicy i ci,
którzy chodzą za stadem. 25 Napoiłem spragnioną
duszę i nasyciłem wszelką smutną duszę. 26 Wtedy
się obudziłem i spojrzałem, a mój sen był dla mnie
przyjemny. 27 Oto nadchodzą dni, mówi PAN, w
których zasieję dom Izraela i dom Judy nasieniem
ludzi i nasieniem zwierząt. 28 A jak się starałem
ich wykorzeniać, burzyć, obalać, niszczyć i trapić,
tak będę nad nimi czuwał, by ich budować i sadzić,
mówi PAN. 29 W tych dniach już nie będą mówić:
Ojcowie jedli cierpkie winogrona, a synom ścierpły
zęby; 30 Lecz każdy umrze za swoją nieprawość.
Każdemu człowiekowi, który zje cierpkie winogrona,
ścierpną zęby. 31 Oto nadchodzą dni, mówi PAN,
kiedy zawrę z domem Izraela i z domem Judy nowe
przymierze; 32 Nie takie przymierze, jakie zawarłem
z ich ojcami w dniu, kiedy ująłem ich za rękę, aby
ich wyprowadzić z ziemi Egiptu. Oni bowiem złamali
moje przymierze, chociaż ja byłem ich mężem, mówi
PAN. 33 Ale takie będzie przymierze, które zawrę z
domem Izraela po tych dniach, mówi PAN: Włożę moje
prawo w ich wnętrzu i wypisze je na ich sercach. I
będę ich Bogiem, a oni będą moim ludem. 34 I nikt
nie będzie już uczył swego bliźniego ani nikt swego
brata, mówiąc: Poznaj PANA, bo wszyscy będą mnie
znali, od najmniejszego aż do największego z nich,
mówi PAN. Przebaczę bowiem ich nieprawość, a ich
grzechów nigdy więcej nie wspomnę. 35 Tak mówi
PAN, który daje słońce na światłość w dzień, prawa
księżyca i gwiazd na światłość w nocy; który rozdziela
morze tak, że huczą jego fale; PAN zastępów – to
jego imię. 36 Gdyby te prawa ustały przede mną,
mówi PAN, wtedy [i] potomstwo Izraela przestanie być
narodem przede mną na wieki. 37 Tak mówi PAN: Jeśli
można zmierzyć niebiosa w górze i zbadać fundamenty
ziemi w dole, wtedy i ja odrzucę całe potomstwo
Izraela za to wszystko, co uczynili, mówi PAN. 38
Oto nadchodzą dni, mówi PAN, w których to miasto
zostanie odbudowane PANU od Wieży Chananeela
aż do Bramy Narożnej; 39 I będzie się ciągnął dalej
sznur mierniczy na wprost ku wzgórzu Gareb, a potem
zwróci się ku Goa. 40 I cała dolina trupów i popiołu,
wszystkie pola aż do potoku Cedron i narożnika Bramy
Końskiej ku wschodowi będą poświęcone PANU. Nie
zostaną już wykorzenione ani zburzone na wieki.

32 Słowo, które doszło do Jeremiasza od PANA
w dziesiątym roku Sedekiasza, króla Judy, a
[był] to osiemnasty rok Nabuchodonozora. 2 W tym

czasie wojsko króla Babilonu obległo Jerozolimę,
a prorok Jeremiasz był zamknięty na dziedzińcu
więzienia, które [znajdowało się] w domu króla Judy.
3 Uwięził go bowiem Sedekiasz, król Judy, mówiąc:
Czemu prorokujesz tymi słowami: Tak mówi PAN:
Oto wydam to miasto w ręce króla Babilonu, a on je
zdobędzie; 4 Sedekiasz zaś, król Judy, nie ujdzie z rąk
Chaldejczyków, ale na pewno będzie wydany w ręce
króla Babilonu i będzie z nim rozmawiał z ust do ust,
i zobaczy go oko w oko; 5 I uprowadzi Sedekiasza
do Babilonu, i będzie tam, aż go nawiedzę, mówi
PAN. A jeśli będziecie walczyć z Chaldejczykami, nie
poszczęści się wam. 6 Wtedy Jeremiasz odpowiedział:
Doszło do mnie słowo PANA mówiące: 7 Oto
Chanameel, syn Szalluma, twego stryja, przyjdzie do
ciebie i powie: Kup sobie moje pole, które [jest] w
Anatot, bo do ciebie należy prawo wykupu, aby [je]
nabyć. 8 I Chanameel, syn mego stryja, przyszedł
do mnie na dziedziniec więzienia zgodnie ze słowem
PANA, i powiedział do mnie: Proszę, kup moje pole,
które [jest] w Anatot, w ziemi Beniamina, bo do ciebie
[należy] prawo dziedzictwa i wykupu; kup [je] sobie.
Wtedy zrozumiałem, że [było to] słowo PANA. 9 I
kupiłem od Chanameela, syna mego stryja, pole,
które było w Anatot, i odważyłem mu pieniądze
– siedemnaście syklów srebra. 10 Spisałem akt,
zapieczętowałem go, ujawniłem wobec świadków i
odważyłem pieniądze na wadze. 11 Potem wziąłem
akt kupna, zarówno ten zapieczętowany zgodnie z
prawem i przepisami, jak i ten otwarty; 12 I oddałem
ten akt kupna Baruchowi, synowi Neriasza, syna
Machsejasza, na oczach Chanameela, [syna] mego
stryja, i na oczach świadków, którzy podpisali ten akt
kupna, i na oczach wszystkich Żydów, którzy siedzieli
na dziedzińcu więzienia. 13 I nakazałem Baruchowi w
ich obecności, mówiąc: 14 Tak mówi PAN zastępów,
Bóg Izraela: Weź te akty, zarówno zapieczętowany
akt kupna, jak [i] ten otwarty, i włóż je do naczynia
glinianego, aby przetrwały wiele lat. 15 Tak bowiem
mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Znowu będzie się
kupowało domy, pola i winnice w tej ziemi. 16 A po
przekazaniu aktu kupna Baruchowi, synowi Neriasza,
modliłem się do PANA tymi słowami: 17 Ach, Panie
BOŻE! Oto uczyniłeś niebo i ziemię swoją wielką mocą
i wyciągniętym ramieniem i nie ma dla ciebie rzeczy
zbyt trudnej. 18 Okazujesz miłosierdzie tysiącom i
odpłacasz nieprawość ojców w zanadrze ich synów
po nich. Bóg wielki i potężny, PAN zastępów – to
twoje imię; 19 Wielki w radzie i potężny w dziele,
ponieważ twoje oczy są otwarte na wszystkie drogi
synów ludzkich, by oddać każdemu według jego dróg i
według owoców jego uczynków. 20 Czyniłeś znaki i
cuda w ziemi Egiptu aż do dziś, zarówno w Izraelu,
jak i [wśród] innych ludzi, i uczyniłeś sobie imię, jak
to [jest] dzisiaj. 21 Wyprowadziłeś swój lud Izraela z
ziemi Egiptu wśród znaków i cudów potężną ręką i
wyciągniętym ramieniem, i wśród wielkiego strachu;
22 I dałeś im tę ziemię, którą przysiągłeś dać ich
ojcom, ziemię opływającą mlekiem i miodem. 23 A gdy
weszli i posiedli ją, nie usłuchali twojego głosu i nie
postępowali według twojego prawa; nie wypełnili nic z
tego wszystkiego, co im rozkazałeś wypełnić. Dlatego
sprawiłeś, że spotkało ich to całe nieszczęście. 24 Oto
wały usypano przeciwko miastu, aby je zdobyć, miasto
jest wydane w ręce Chaldejczyków, którzy walczą
przeciw niemu, przez miecz, głód i zarazę. Stało
się, jak powiedziałeś, sam to widzisz. 25 Ty jednak,
Panie BOŻE, powiedziałeś mi: Kup sobie to pole za
pieniądze i ujawnij to wobec świadków, choć miasto
jest już wydane w ręce Chaldejczyków. 26 I doszło
słowo PANA do Jeremiasza mówiące: 27 Oto jestem
PANEM, Bogiem wszelkiego ciała. Czy jakakolwiek
rzecz jest dla mnie zbyt trudna? 28 Dlatego tak mówi
PAN: Oto wydaję to miasto w ręce Chaldejczyków
i w ręce Nabuchodonozora, króla Babilonu, i on je
zdobędzie. 29 A Chaldejczycy, którzy walczą przeciwko
temu miastu, wejdą i podłożą ogień pod to miasto,
i spalą je wraz z domami, na których dachach palili
kadzidło Baalowi i wylewali ofiary z płynów innym
bogom, aby mnie pobudzić do gniewu. 30 Synowie
Izraela bowiem i synowie Judy od swojej młodości
czynią tylko to, co jest złe w moich oczach. Tak,
synowie Izraela tylko drażnili mnie dziełami swoich rąk,
mówi PAN. 31 To miasto bowiem jest powodem mojej
zapalczywości i gniewu od dnia, kiedy je zbudowali, aż
do dzisiaj, tak że usunę je sprzed mego oblicza; 32 Z
powodu wszelkiego zła synów Izraela i synów Judy,
które popełniali, by pobudzić mnie do gniewu, oni, ich
królowie i książęta, ich kapłani i prorocy, Judejczycy i
mieszkańcy Jerozolimy. 33 Obrócili się do mnie tyłem,
a nie twarzą, i chociaż ich nauczałem z wczesnym
wstawaniem i nauczaniem, oni jednak nie słuchali, aby
przyjąć pouczenie. 34 Umieścili swoje obrzydliwości
w domu, nad którym jest nazwane moje imię, by go
zbezcześcić. 35 Zbudowali wyżyny Baala w dolinie
syna Hinnom, by przeprowadzić swoich synów i swoje
córki [przez ogień] ku [czci] Molocha, czego im nie
nakazałem, nie przyszło mi nawet na myśl, by czynić tę
obrzydliwość i Judę przywodzić do grzechu. 36 Dlatego
teraz tak mówi PAN, Bóg Izraela, o tym mieście, o
którym wy mówicie: Zostanie wydane w ręce króla
Babilonu przez miecz, głód i zarazę: 37 Oto zgromadzę
ich ze wszystkich ziem, do których ich wygnałem
w swoim gniewie, w swoim oburzeniu i w wielkiej

zapalczywości i przyprowadzę ich z powrotem na to
miejsce, i sprawię, że będą mieszkać bezpiecznie.
38 I będą moim ludem, a ja będę ich Bogiem. 39 I
dam im jedno serce i jedną drogę, aby bali się mnie
przez wszystkie dni, dla dobra ich samych i ich dzieci
po nich. 40 I zawrę z nimi wieczne przymierze, że
się od nich nie odwrócę i nie przestanę im dobrze
czynić, lecz włożę w ich serca moją bojaźń, aby nie
odstępowali ode mnie. 41 I będę się radował z nich, aby
wyświadczyć im dobro, i osadzę ich z pewnością w tej
ziemi z całego swego serca i całą swoją duszą. 42 Tak
bowiem mówi PAN: Jak sprowadziłem na ten lud całe
to nieszczęście, tak sprowadzę na niego całe dobro,
które mu obiecałem. 43 Wtedy będzie się kupować pola
w tej ziemi, o której mówicie: Jest tak spustoszona,
że nie ma w niej ani człowieka, ani zwierzęcia, jest
wydana w ręce Chaldejczyków. 44 Będą kupować
pola za pieniądze i spisywać akty, zapieczętowywać je
[i] ujawniać wobec świadków w ziemi Beniamina, w
okolicach Jerozolimy, w miastach Judy, w miastach
górskich, w miastach dolin i w miastach na południu.
Odwrócę bowiem ich niewolę, mówi PAN.

33 I słowo PANA doszło do Jeremiasza po raz drugi,
gdy ten był jeszcze zamknięty na dziedzińcu
więzienia, mówiące: 2 Tak mówi PAN, Sprawca tego:
PAN, który to ukształtował i utwierdził; PAN to jego
imię. 3 Wołaj do mnie, a odpowiem ci i oznajmię ci
rzeczy wielkie i ukryte, których nie znasz. 4 Tak bowiem
mówi PAN, Bóg Izraela, o domach tego miasta i o
domach królów Judy, które są zburzone dzięki taranom
i mieczom: 5 Idą, aby walczyć z Chaldejczykami, ale
napełnią te [domy] trupami ludzi, których pobiłem w
swoim gniewie i w swojej zapalczywości i zakryłem
swoje oblicze przed tym miastem z powodu całej ich
niegodziwości. 6 Oto dam mu zdrowie i uleczenie, i
uzdrowię ich oraz objawię im obfitość pokoju i prawdy.
7 Odwrócę bowiem niewolę Judy i niewolę Izraela
i odbuduję ich jak przedtem. 8 Oczyszczę ich z
wszelkiej nieprawości, którą zgrzeszyli [przeciwko]
mnie, i przebaczę im wszystkie winy, jakimi zgrzeszyli
przeciwko mnie i jakimi wykroczyli przeciwko mnie. 9
A będzie dla mnie przyczyną radości, chwałą i ozdobą
wśród wszystkich narodów ziemi, które usłyszą o
wszelkim dobru, jakie im wyświadczam. Zlękną się i
zadrżą z powodu całej tej dobroci i pomyślności, które
im przygotowuję. 10 Tak mówi PAN: Na tym miejscu, o
którym wy mówicie: Zostanie spustoszone, pozbawione
człowieka i zwierzęcia, w miastach Judy i na ulicach
Jerozolimy, spustoszonych, bezludnych i pozbawionych
mieszkańców i zwierząt, znów będzie słychać; 11 Głos
radości i głos wesela, głos oblubieńca i głos oblubienicy,
głos tych, którzy mówią: Wysławiajcie PANA zastępów,
bo PAN jest dobry, bo jego miłosierdzie [trwa] na wieki;
[to głos] przynoszących ofiarę chwały do domu PANA.
Odwrócę bowiem niewolę tej ziemi, jak na początku,
mówi PAN. 12 Tak mówi PAN zastępów: Znowu na
tym spustoszonym miejscu bez ludzi i zwierząt i
we wszystkich jego miastach będzie schronisko dla
pasterzy, dających trzodom odpoczynek. 13 W miastach
górskich, w miastach na równinach i w miastach na
południe, w ziemi Beniamina i w okolicach Jerozolimy
oraz w miastach Judy znowu będą przechodzić trzody
pod ręką tego, który je liczy, mówi PAN. 14 Oto
nadchodzą dni, mówi PAN, kiedy utwierdzę to dobre
słowo, które zapowiedziałem domowi Izraela i domowi
Judy. 15 W tych dniach i w tym czasie sprawię, że
wyrośnie Dawidowi Latorośl sprawiedliwa. Będzie on
sprawował sąd i [wymierzał] sprawiedliwość na ziemi.
16 W tych dniach Juda będzie zbawiona, a Jerozolima
będzie mieszkać bezpiecznie. [A takie jest] imię, którym
będą [ją] nazywać: PAN naszą sprawiedliwością. 17 Tak
bowiem mówi PAN: Nie zabraknie Dawidowi potomka
zasiadającego na tronie domu Izraela. 18 Kapłanom
Lewitom też nie zabraknie przede mną człowieka,
by składał całopalenia, spalał ofiary z pokarmów i
składał ofiary przez wszystkie dni. 19 Następnie do
Jeremiasza doszło słowo PANA mówiące: 20 Tak mówi
PAN: Jeśli będziecie mogli złamać moje przymierze z
dniem i moje przymierze z nocą, aby nie było dnia
ani nocy w swoim czasie; 21 [Wtedy] też będzie
złamane moje przymierze z Dawidem, moim sługą,
aby nie miał syna, który by królował na jego tronie, i z
Lewitami kapłanami, moimi sługami. 22 Jak niezliczone
są zastępy niebios i niezmierzony piasek morski tak
rozmnożę potomstwo Dawida, mojego sługi, i Lewitów,
którzy mi służą. 23 Ponownie do Jeremiasza doszło
słowo PANA mówiące: 24 Czyż nie widzisz, co ten lud
mówi: Dwa rody, które PAN wybrał, już odrzucił! Tak
więc gardzą moim ludem, [jakby] już nie był narodem
w ich oczach. 25 Tak mówi PAN: Jeśli nie istnieje moje
przymierze z dniem i nocą i [jeśli] nie ustaliłem praw dla
niebios i ziemi; 26 Wtedy potomstwo Jakuba i Dawida,
mego sługi, odrzucę, aby nie brać z jego rodu tych,
którzy mieliby panować nad potomstwem Abrahama,
Izaaka i Jakuba. Odwrócę bowiem ich niewolę i zlituję
się nad nimi.

34 Słowo, które doszło do Jeremiasza od PANA, gdy
Nabuchodonozor, król Babilonu, całe jego wojsko,
wszystkie królestwa ziemi [podległe] jego władzy
oraz wszystkie ludy walczyli przeciwko Jerozolimie i
przeciwko wszystkim jej miastom, mówiące: 2 Tak
mówi PAN, Bóg Izraela: Idź i przemów do Sedekiasza,
króla Judy, i powiedz mu: Tak mówi PAN: Oto wydam

to miasto w ręce króla Babilonu, a on spali je ogniem; 3
Ty też nie ujdziesz jego ręki, lecz na pewno zostaniesz
pojmany i wydany w jego ręce; twoje oczy zobaczą
oczy króla Babilonu i on będzie z tobą rozmawiał z ust
do ust, a ty pójdziesz do Babilonu. 4 Posłuchaj jednak
słowa PANA, Sedekiaszu, królu Judy: Tak mówi PAN o
tobie: Nie umrzesz od miecza. 5 Umrzesz w pokoju
i podobnie jak palono [wonności] dla twoich ojców,
dawniejszych królów, którzy byli przed tobą, tak będą
palić dla ciebie; i będą cię opłakiwać, [mówiąc]: Ach,
panie! Ja bowiem wyrzekłem [to] słowo, mówi PAN.
6 Wtedy prorok Jeremiasz powiedział wszystkie te
słowa do Sedekiasza, króla Judy, w Jerozolimie; 7 Gdy
wojsko króla Babilonu walczyło przeciwko Jerozolimie
i przeciwko wszystkim pozostałym miastom Judy:
przeciwko Lakisz i przeciw Azece. [Tylko] bowiem te
warowne miasta pozostały z miast Judy. 8 Słowo,
które doszło do Jeremiasza od PANA, gdy król
Sedekiasz zawarł przymierze z całym ludem, który
był w Jerozolimie, dla ogłoszenia mu wolności; 9 Że
każdy puści wolno swego niewolnika Hebrajczyka i
niewolnicę Hebrajkę, aby nikt nie trzymał w niewoli
Żyda, swego brata. 10 Wszyscy książęta i cały lud,
którzy zawarli przymierze o tym, aby każdy wypuścił
wolno swego niewolnika i swą niewolnicę, by ich już
nie trzymano w niewoli, usłuchali i puścili [ich] wolno.
11 Lecz potem rozmyślili się i z powrotem ściągnęli
niewolników i niewolnice, których puścili wolno, i
zmusili ich do służby jako niewolników i niewolnice.
12 Dlatego od PANA doszło do Jeremiasza słowo
PANA mówiące: 13 Tak mówi PAN, Bóg Izraela: Ja
zawarłem przymierze z waszymi ojcami w dniu, w
którym wyprowadziłem ich z ziemi Egiptu, z domu
niewoli, mówiąc: 14 Po upływie siedmiu lat niech każdy
puści wolno swego brata Hebrajczyka, który się tobie
zaprzedał; będzie ci służył przez sześć lat, [po czym]
puścisz go wolno od siebie. Ale wasi ojcowie nie
słuchali mnie ani nie nakłonili swego ucha. 15 Wy zaś
nawróciliście się dziś i uczyniliście to, co jest dobre w
moich oczach, ogłaszając wolność – każdy swemu
bliźniemu, i zawarliście przymierze przede mną w
domu nazywanym moim imieniem. 16 Lecz cofnęliście
się i splugawiliście moje imię, bo każdy z powrotem
ściągnął swego niewolnika i swą niewolnicę, których
poprzednio puścił wolno według życzenia, i zmusił ich
do służby jako niewolników i niewolnice. 17 Dlatego tak
mówi PAN: Nie posłuchaliście mnie, aby każdy ogłosił
wolność swemu bratu i bliźniemu. Oto ogłaszam wam,
mówi PAN, wolność pod miecz, na zarazę i głód, i
wydam was na wysiedlenie do wszystkich królestw
ziemi. 18 Wydam tych ludzi, którzy przekroczyli moje
przymierze i nie dotrzymali słów tego przymierza, jakie
wypowiedzieli przede mną, gdy rozcięli cielca na dwoje
i przeszli pomiędzy jego częściami; 19 [To jest] książąt
Judy i książąt Jerozolimy, dworzan i kapłanów oraz cały
lud tej ziemi, tych, którzy przeszli pomiędzy częściami
tego cielca; 20 Właśnie ich wydam w ręce ich wrogów
i w ręce czyhających na ich życie, i ich trupy będą
żerem dla ptactwa nieba i zwierząt ziemi. 21 Również
Sedekiasza, króla Judy, i jego książąt wydam w ręce
ich wrogów i w ręce czyhających na ich życie, w ręce
wojska króla Babilonu, które odstąpiło od was. 22 Oto
wydam rozkaz, mówi PAN, i sprowadzę ich z powrotem
do tego miasta, i będą walczyć przeciwko niemu,
zdobędą je i spalą ogniem. Miasta Judy zamienię w
pustkowie, bez mieszkańców.

35 Słowo, które doszło do Jeremiasza od PANA
za dni Joakima, syna Jozjasza, króla Judy,
mówiące: 2 Idź do domu Rekabitów, porozmawiaj
z nimi i wprowadź ich do domu PANA, do jednej z
komnat, i daj im wino do picia. 3 Zabrałem więc ze sobą
Jaazaniasza, syna Jeremiasza, syna Chabasiniasza,
jego braci, wszystkich jego synów i cały dom Rekabitów;
4 I wprowadziłem ich do domu PANA, do komnaty
synów Chanana, syna Jigdaliasza, męża Bożego,
która [była] obok komnaty książęcej nad komnatą
Maasejasza, syna Szalluma, stróża progu. 5 Potem
postawiłem przed synami domu Rekabitów czasze
pełne wina i kubki i powiedziałem do nich: Pijcie
wino. 6 Lecz oni odpowiedzieli: Nie pijemy wina, bo
Jonadab, syn Rekaba, nasz ojciec, nakazał nam,
mówiąc: Nie pijcie wina, ani wy, ani wasi synowie, aż
na wieki. 7 Nie budujcie też domów ani nie obsiewajcie
nasieniem, nie sadźcie winnic ani nie posiadajcie
[żadnej], ale mieszkajcie w namiotach przez wszystkie
wasze dni, abyście żyli przez wiele dni na powierzchni
ziemi, w której jesteście przybyszami. 8 Byliśmy więc
posłuszni głosowi Jonadaba, syna Rekaba, naszego
ojca, we wszystkim, co nam nakazał: nie piliśmy
wina przez wszystkie nasze dni, my, nasze żony,
nasi synowie i nasze córki; 9 I nie budowaliśmy
sobie domów do zamieszkania ani nie mieliśmy
winnicy ani pola, ani siewu. 10 Ale mieszkamy w
namiotach; byliśmy posłuszni i postępujemy zgodnie
ze wszystkim, co nam nakazał Jonadab, nasz ojciec.
11 A gdy Nabuchodonozor, król Babilonu, nadciągnął
do [naszej] ziemi, powiedzieliśmy: Chodźcie, wejdźmy
do Jerozolimy przed wojskiem Chaldejczyków i przed
wojskiem Syryjczyków. Zostaliśmy więc w Jerozolimie.
12 Wówczas doszło słowo PANA do Jeremiasza
mówiące: 13 Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Idź
i powiedz Judejczykom i mieszkańcom Jerozolimy: Czy
nie przyjmiecie pouczenia, by słuchać moich słów?
– mówi PAN. 14 Wypełniane są słowa Jonadaba,

syna Rekaba, które przykazał swoim synom, aby
nie pili wina. Nie piją go bowiem aż do dziś, bo są
posłuszni przykazaniu swego ojca. Ja jednak mówiłem
do was, z wczesnym wstawaniem i mówieniem, lecz nie
słuchaliście mnie. 15 Posłałem też do was wszystkie
swe sługi, proroków, z wczesnym wstawaniem i
przesłaniem, mówiąc: Niech każdy zawróci już ze swej
złej drogi i poprawi swoje uczynki, nie chodźcie za
innymi bogami ani im nie służcie, a będziecie mieszkać
w tej ziemi, którą dałem wam i waszym ojcom. Ale nie
nakłoniliście swego ucha ani mnie nie usłuchaliście. 16
I chociaż synowie Jonadaba, syna Rekaba, wypełnili
nakaz swego ojca, który im przekazał, to jednak
ten lud nie był mi posłuszny. 17 Dlatego tak mówi
PAN, Bóg zastępów, Bóg Izraela: Oto sprowadzę na
Judę i na wszystkich mieszkańców Jerozolimy całe
nieszczęście, które wypowiedziałem przeciwko nim,
gdyż mówiłem do nich, a nie słuchali, wołałem ich, a
nie odpowiedzieli. 18 Domowi Rekabitów Jeremiasz
zaś powiedział: Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela:
Ponieważ byliście posłuszni nakazowi Jonadaba,
waszego ojca, i przestrzegaliście wszystkich jego
przykazań, i postępowaliście zgodnie ze wszystkim, co
wam nakazał; 19 Dlatego tak mówi PAN zastępów, Bóg
Izraela: Nie zabraknie Jonadabowi, synowi Rekaba,
potomka, który by stał przede mną po wszystkie dni.

36 W czwartym roku Joakima, syna Jozjasza, króla
Judy, doszło do Jeremiasza słowo od PANA
mówiące: 2 Weź sobie zwój księgi i napisz na
nim wszystkie słowa, które wypowiadałem do ciebie
przeciw Izraelowi, przeciw Judzie i przeciw wszystkim
narodom od dnia, kiedy [zacząłem] mówić do ciebie,
od dni Jozjasza aż do dziś. 3 Może [gdy] dom Judy
usłyszy o całym tym nieszczęściu, które zamierzam im
uczynić, odwróci się każdy od swojej złej drogi, abym
przebaczył ich nieprawość i grzech. 4 Jeremiasz więc
wezwał Barucha, syna Neriasza, a Baruch spisał z ust
Jeremiasza na zwoju księgi wszystkie słowa PANA,
które mówił do niego. 5 Potem Jeremiasz nakazał
Baruchowi: Jestem powstrzymany i nie mogę wejść
do domu PANA; 6 Dlatego ty idź i odczytaj z tego
zwoju, co napisałeś z moich ust – słowa PANA – do
uszu ludu w domu PANA, w dzień postu. Odczytaj [to]
także do uszu wszystkich z Judy, którzy przychodzą
ze swoich miast. 7 Może skierują swoje błaganie
przed oblicze PANA i każdy odwróci się od swojej
złej drogi. Wielkie są bowiem gniew i zapalczywość,
które PAN wypowiedział przeciwko temu ludowi. 8 I
postąpił Baruch, syn Neriasza, zgodnie ze wszystkim,
co prorok Jeremiasz mu nakazał, odczytując z księgi
słowa PANA w domu PANA. 9 W piątym roku Joakima,
syna Jozjasza, króla Judy, w dziewiątym miesiącu,
zapowiedziano post przed PANEM całemu ludowi w
Jerozolimie i całemu ludowi, który przybył z miast Judy
do Jerozolimy. 10 I Baruch odczytał z księgi słowa
Jeremiasza w domu PANA, w komnacie Gemariasza,
syna Szafana, pisarza, na górnym dziedzińcu, u wejścia
do Bramy Nowej domu PANA, do uszu całego ludu.
11 A [gdy] Micheasz, syn Gemariasza, syna Szafana,
usłyszał wszystkie słowa PANA z księgi; 12 Zszedł
do domu króla, do komnaty pisarza, a oto siedzieli
tam wszyscy książęta: Eliszama, pisarz, Delajasz,
syn Szemajasza, Elnatan, syn Akbora, Gemariasz,
syn Szafana, Sedekiasz, syn Chananiasza, i pozostali
książęta. 13 I Micheasz powiedział im wszystkie słowa,
które usłyszał, gdy Baruch czytał z księgi do uszu
ludu. 14 Wtedy wszyscy książęta posłali do Barucha
Jehudiego, syna Netaniasza, syna Szelemiasza, syna
Kusziego, z poleceniem: Weź do ręki zwój, z którego
czytałeś do uszu ludu, i przyjdź. Baruch więc, syn
Neriasza, wziął zwój do ręki i przyszedł do nich. 15 I
powiedzieli do niego: Usiądź proszę i odczytaj to do
naszych uszu. Czytał więc Baruch do ich uszu. 16 A
gdy usłyszeli wszystkie te słowa, [spojrzeli] przerażeni
jeden na drugiego i powiedzieli do Barucha: Musimy
powiadomić króla o tych wszystkich słowach. 17 I
zapytali Barucha: Powiedz nam teraz, jak spisywałeś
wszystkie te słowa z jego ust? 18 Baruch odpowiedział:
Ustnie podawał mi wszystkie te słowa, a ja spisałem [je]
atramentem w księdze. 19 Wtedy książęta powiedzieli
do Barucha: Idź, ukryj się, ty i Jeremiasz, a niech nikt
nie wie, gdzie jesteście. 20 Potem weszli do króla na
dziedziniec, ale księgę ukryli w komnacie Eliszamy,
pisarza, i opowiedzieli do uszu króla wszystkie [te]
słowa. 21 Król więc posłał Jehudiego, aby wziął
zwój, a ten zabrał go z komnaty Eliszamy, pisarza. I
Jehudi odczytał go do uszu króla i wszystkich książąt,
którzy stali przed królem. 22 A król siedział w domu
zimowym, w dziewiątym miesiącu, i [ogień] płonął na
palenisku przed nim. 23 Gdy Jehudi przeczytał trzy
lub cztery karty, odcinał je nożem pisarskim i wrzucał
do ognia, który [rozpalony był] na palenisku, aż cały
zwój spłonął w ogniu na palenisku. 24 Ale nie przerazili
się i nie rozdarli swoich szat ani król, ani jego słudzy,
którzy słyszeli wszystkie te słowa. 25 Elnatan jednak,
Delajasz i Gemariasz nalegali na króla, aby nie palił
tego zwoju, ale ich nie usłuchał. 26 I król rozkazał
Jerachmeelowi, synowi Meleka, Serajaszowi, synowi
Azriela, i Szelemiaszowi, synowi Abdeela, aby pojmali
Barucha, pisarza, i proroka Jeremiasza. Ale PAN ich
ukrył. 27 I do Jeremiasza doszło słowo PANA po
spaleniu przez króla zwoju i słowa, które Baruch spisał
z ust Jeremiasza, mówiące: 28 Weź sobie jeszcze inny

zwój i zapisz na nim wszystkie poprzednie słowa, które
były na pierwszym zwoju, spalonym przez Joakima,
króla Judy. 29 A do Joakima, króla Judy, powiedz:
Tak mówi PAN: Ty spaliłeś ten zwój, mówiąc: Czemu
napisałeś na nim: Na pewno król Babilonu nadciągnie,
zniszczy tę ziemię i wytępi w niej człowieka i zwierzęta.
30 Dlatego tak mówi PAN o Joakimie, królu Judy: Nie
będzie miał nikogo, kto zasiadłby na tronie Dawida, a
jego zwłoki będą rzucone na upał we dnie i na mróz
w nocy. 31 Nawiedzę go bowiem, jego potomstwo i
jego sługi za ich nieprawość i sprowadzę na nich,
na mieszkańców Jerozolimy i na Judejczyków całe
to nieszczęście, które im zapowiedziałem, ale nie
słuchali. 32 Wtedy Jeremiasz wziął inny zwój i dał go
Baruchowi, synowi Neriasza, pisarzowi, a ten spisał
na nim z ust Jeremiasza wszystkie słowa [tamtego]
zwoju, który spalił w ogniu Joakim, król Judy. Nadto
zostało dodane do nich wiele podobnych słów.

37 Potem królował król Sedekiasz, syn Jozjasza,
w miejsce Choniasza, syna Joakima, którego
Nabuchodonozor, król Babilonu, ustanowił królem w
ziemi Judy. 2 Lecz ani on, ani jego słudzy, ani lud
tej ziemi nie słuchali słów PANA, które wypowiedział
przez proroka Jeremiasza. 3 Król Sedekiasz jednak
posłał Jehuchala, syna Szelemiasza, i Sofoniasza,
syna Maasejasza, kapłana, do proroka Jeremiasza,
aby powiedzieli: Módl się za nas do PANA, naszego
Boga. 4 Jeremiasz zaś chodził swobodnie wśród
ludu, gdyż jeszcze nie wtrącono go do więzienia. 5
Tymczasem wojsko faraona wyruszyło z Egiptu. A gdy
usłyszeli tę wieść Chaldejczycy oblegający Jerozolimę,
odstąpili od Jerozolimy. 6 I słowo PANA doszło do
proroka Jeremiasza mówiące: 7 To mówi PAN, Bóg
Izraela: Tak powiedzcie królowi Judy, który posłał
was do mnie, abyście się mnie radzili: Oto wojsko
faraona, które wyruszyło wam na pomoc, wróci do
swojej ziemi, do Egiptu. 8 I Chaldejczycy powrócą, i
będą walczyli przeciwko temu miastu, zdobędą je i
spalą ogniem. 9 Tak mówi PAN: Nie zwódźcie samych
siebie, mówiąc: Z pewnością Chaldejczycy odstąpią
od nas. Bo nie odstąpią. 10 Choćbyście nawet pobili
całe wojsko Chaldejczyków, którzy walczą z wami, i
zostaliby z nich tylko ranni, to [ci] powstaliby ze swoich
namiotów i ogniem spaliliby to miasto. 11 A gdy wojsko
Chaldejczyków odstąpiło od Jerozolimy przed wojskiem
faraona; 12 Jeremiasz wychodził z Jerozolimy, aby
udać się do ziemi Beniamina, by tym sposobem ujść
stamtąd pośród ludu. 13 A gdy był [już] w Bramie
Beniamina, znajdował się tam dowódca straży, imieniem
Jirijasz, syn Szelemiasza, syna Chananiasza; ten
pojmał proroka Jeremiasza, mówiąc: Przechodzisz do
Chaldejczyków! 14 Jeremiasz odpowiedział: Nieprawda,
nie przechodzę do Chaldejczyków. Ale [tamten]
nie chciał go słuchać. Jirijasz pojmał Jeremiasza i
przyprowadził go do książąt. 15 Książęta rozgniewali
się na Jeremiasza, bili go i wsadzili do więzienia
w domu Jonatana, pisarza, bo ten zamieniono na
więzienie. 16 A gdy Jeremiasz wszedł do tego lochu i
do celi, i siedział tam Jeremiasz przez wiele dni; 17
Wtedy król Sedekiasz posłał, aby go przyprowadzono.
I król wypytywał go potajemnie w swoim domu: Czy
jest [jakieś] słowo od PANA? Jeremiasz odpowiedział:
Jest. I dodał: Będziesz wydany w ręce króla Babilonu.
18 Nadto Jeremiasz powiedział do króla Sedekiasza:
Czym zgrzeszyłem [przeciwko] tobie, twoim sługom lub
twemu ludowi, że wsadziliście mnie do tego więzienia?
19 Gdzie są wasi prorocy, którzy wam prorokowali,
mówiąc: Król Babilonu nie nadciągnie przeciwko wam
ani przeciwko tej ziemi. 20 Teraz więc słuchaj, proszę,
królu, mój panie. Niech moja prośba dotrze do ciebie:
Nie odsyłaj mnie do domu Jonatana, pisarza, abym
tam nie umarł. 21 Król Sedekiasz rozkazał więc oddać
Jeremiasza pod straż na dziedzińcu więzienia i aby
dawano mu bochenek chleba dziennie z ulicy Piekarzy,
póki nie został wyczerpany cały chleb w mieście. A
Jeremiasz pozostał na dziedzińcu więzienia.

38 Wtedy Szefatiasz, syn Matana, Gedaliasz, syn
Paszchura, Jukal, syn Szelemiasza, i Paszchur,
syn Malkiasza, usłyszeli słowa, które Jeremiasz
wypowiadał do całego ludu: 2 Tak mówi PAN: Kto
zostanie w tym mieście, zginie od miecza, od głodu i od
zarazy. Ale kto przejdzie do Chaldejczyków, będzie żyć;
jego życie będzie dla niego jak zdobycz i pozostanie
żywy. 3 Tak mówi PAN: To miasto na pewno będzie
wydane w ręce wojska króla Babilonu i on je zdobędzie.
4 Dlatego książęta powiedzieli do króla: Ten człowiek
musi umrzeć, ponieważ osłabia on ręce wojowników,
którzy pozostali w tym mieście, i ręce całego ludu, gdy
mówi do nich takie słowa. Ten człowiek bowiem nie
szuka pomyślności tego ludu, lecz jego nieszczęścia.
5 Wtedy król Sedekiasz powiedział: Oto jest w waszych
rękach, bo król nic nie może czynić przeciwko wam.
6 Zabrali więc Jeremiasza i wrzucili go do lochu
Malkiasza, syna Meleka, który [zbudowany] był na
dziedzińcu więzienia; spuścili Jeremiasza na sznurach.
A w tym lochu nie było żadnej wody, tylko [samo]
błoto. I Jeremiasz ugrzązł w [tym] błocie. 7 A gdy
Ebedmelek, Etiopczyk, eunuch w domu króla, usłyszał,
że Jeremiasza wrzucono do lochu – a król siedział w
Bramie Beniamina; 8 Ebedmelek wyszedł z domu króla
i powiedział do króla: 9 Królu, mój panie! Ci ludzie
postąpili źle we wszystkim, co uczynili wobec proroka
Jeremiasza, którego wrzucili do tego lochu; umrze

z głodu w tym miejscu, ponieważ już nie ma chleba
w mieście. 10 Wtedy król rozkazał Ebedmelekowi,
Etiopczykowi: Weź stąd ze sobą trzydziestu mężczyzn i
wyciągnij proroka Jeremiasza z lochu, zanim umrze. 11
Wziął więc Ebedmelek tych mężczyzn ze sobą, wszedł
do domu króla pod skarbnicę i zabrał stamtąd stare,
podarte łachmany i zbutwiałe szmaty, które spuścił na
sznurach do Jeremiasza, do lochu. 12 I Ebedmelek,
Etiopczyk, powiedział do Jeremiasza: Podłóż te stare,
podarte łachmany i zbutwiałe szmaty pod pachy swoich
rąk, pod sznury. I Jeremiasz tak uczynił. 13 Wyciągnęli
więc Jeremiasza sznurami i wydobyli go z lochu.
Potem Jeremiasz siedział na dziedzińcu więzienia.
14 Następnie król Sedekiasz posłał i wziął proroka
Jeremiasza do siebie, do trzeciego wejścia domu
PANA. I król powiedział do Jeremiasza: Zapytam cię o
jedną rzecz, nie taj niczego przede mną. 15 Jeremiasz
odpowiedział Sedekiaszowi: Jeśli ci powiem, czy na
pewno nie zabijesz mnie? Jeśli ci [coś] poradzę, nie
posłuchasz mnie. 16 Wedy król Sedekiasz przysiągł
Jeremiaszowi potajemnie: Jak żyje PAN, który stworzył
nam dusze, nie zabiję cię ani nie wydam cię w
ręce tych mężczyzn, którzy czyhają na twoje życie.
17 Jeremiasz powiedział do Sedekiasza: Tak mówi
PAN, Bóg zastępów, Bóg Izraela: Jeśli dobrowolnie
wyjdziesz do książąt króla Babilonu, wtedy twoja dusza
będzie żyć, a to miasto nie zostanie spalone ogniem;
pozostaniesz żywy ty i twój dom; 18 Ale jeśli nie
wyjdziesz do książąt króla Babilonu, na pewno to
miasto będzie wydane w ręce Chaldejczyków, którzy
spalą je ogniem, a ty nie ujdziesz z ich rąk. 19 Król
Sedekiasz powiedział do Jeremiasza: Bardzo się boję
Żydów, którzy przeszli do Chaldejczyków, by czasem
nie wydali mnie w ich ręce i nie szydzili ze mnie. 20
Jeremiasz odpowiedział: Nie wydadzą [cię]. Posłuchaj,
proszę, głosu PANA, który ci przekazuję, a dobrze
ci się powiedzie i twoja dusza będzie żyć. 21 Jeśli
zaś będziesz wzbraniał się wyjść, takie jest słowo,
które PAN mi pokazał: 22 Oto wszystkie kobiety, które
pozostały w domu króla Judy, będą wyprowadzone
do książąt króla Babilonu i tak one powiedzą: Twoi
przyjaciele oszukali cię i przemogli, twoje nogi ugrzęzły
w błocie, [a] oni się wycofali. 23 Wszystkie twoje żony i
twoich synów wyprowadzą do Chaldejczyków, a i ty
nie ujdziesz ich rękom, lecz będziesz pojmany ręką
króla Babilonu, a to miasto spalą ogniem. 24 Wtedy
Sedekiasz powiedział do Jeremiasza: Niech nikt nie
wie o tej rozmowie, a ty nie umrzesz; 25 A jeśli książęta
usłyszą, że rozmawiałem z tobą, przyjdą do ciebie i
powiedzą: Powiedz nam, proszę, co mówiłeś do króla;
nie ukrywaj przed nami, a nie zabijemy cię; a co ci
mówił król? 26 Wtedy im powiesz: Przedłożyłem królowi
moją prośbę, aby mnie nie odsyłał do domu Jonatana,
abym tam nie umarł. 27 I wszyscy książęta przyszli do
Jeremiasza, i pytali go, a on odpowiedział im zgodnie
z tym wszystkim, co król mu rozkazał. I odstąpili w
milczeniu od niego, gdyż sprawa nie wyszła na jaw. 28
A Jeremiasz przebywał na dziedzińcu więzienia aż
do tego dnia, kiedy zdobyto Jerozolimę. Był tam, gdy
Jerozolima została zdobyta.

39 W dziewiątym roku Sedekiasza, króla
Judy, dziesiątego miesiąca, nadciągnął
Nabuchodonozor, król Babilonu, z całym swoim
wojskiem do Jerozolimy i obległ ją. 2 [A] w jedenastym
roku Sedekiasza, czwartego miesiąca, dziewiątego
[dnia tego] miesiąca, zrobiono wyłom [w murach]
miasta. 3 I weszli do niego wszyscy książęta
króla Babilonu, i zasiedli w Bramie Środkowej:
Nergalsarezer, Samgarnebo, Sarsechim, Rabsaris,
Nergalsarezer, Rabmag i pozostali książęta króla
Babilonu. 4 Gdy zobaczył ich Sedekiasz, król Judy, i
wszyscy wojownicy, uciekli, wychodząc nocą z miasta
drogą ogrodu królewskiego, przez bramę między
dwoma murami. [I król] szedł drogą w stronę równiny.
5 Lecz wojsko Chaldejczyków ścigało ich i doścignęło
Sedekiasza na równinach Jerycha; pojmali go i
przyprowadzili do Nabuchodonozora, króla Babilonu,
do Ribla, w ziemi Chamat, gdzie [ten] wydał na niego
wyrok. 6 Król Babilonu zabił synów Sedekiasza w
Ribla na jego oczach. Król Babilonu zabił również
wszystkich dostojników Judy. 7 Ale Sedekiaszowi
wyłupił oczy i zakuł go w łańcuchy, aby go uprowadzić
do Babilonu. 8 Chaldejczycy spalili ogniem dom króla i
domy ludu, a mury Jerozolimy zburzyli. 9 Ale resztę
ludu, który pozostał w mieście, i zbiegów, którzy
przeszli do niego, oraz pozostałych ludzi Nebuzaradan,
dowódca gwardii, uprowadził do niewoli do Babilonu.
10 Natomiast ubogich spośród ludu, którzy nic nie mieli,
Nebuzaradan, dowódca gwardii, pozostawił w ziemi
Judy i dał im równocześnie winnice i pola. 11 A co do
Jeremiasza Nabuchodonozor, król Babilonu, nakazał
Nebuzaradanowi, dowódcy gwardii: 12 Weź go, zajmij
się nim i nie czyń mu nic złego, lecz postąp z nim tak,
jak on ci powie. 13 Posłali więc Nebuzaradan, dowódca
gwardii, oraz Nebuszasban, Rabsaris, Nergalsarezer,
Rabmag i wszyscy dostojnicy króla Babilonu [po
niego]; 14 Oni wszyscy posłali po Jeremiasza i zabrali
go z dziedzińca więzienia, i przekazali Gedaliaszowi,
synowi Achikama, syna Szafana, aby go zaprowadził
do domu. Zamieszkał więc pośród ludu. 15 I słowo
PANA doszło do Jeremiasza, gdy ten [jeszcze] był
zamknięty na dziedzińcu więzienia, mówiące: 16 Idź
i powiedz Ebedmelekowi, Etiopczykowi: Tak mówi
PAN zastępów, Bóg Izraela: Oto spełnię swoje słowa

[wypowiedziane] nad tym miastem ku złemu, a nie
ku dobremu, i wypełnią się w owym dniu na twoich
oczach. 17 Ale ciebie wybawię w tym dniu, mówi
PAN, i nie będziesz wydany w ręce mężczyzn, których
się boisz. 18 Na pewno bowiem cię wybawię i nie
padniesz od miecza, ale twoje życie będzie dla ciebie
jak zdobycz, gdyż złożyłeś ufność we mnie, mówi
PAN.

40 Słowo, które doszło od PANA do Jeremiasza,
po uwolnieniu go z Rama przez Nebuzaradana,
dowódcę gwardii, gdy go zabrał związanego łańcuchami
spośród wszystkich więźniów Jerozolimy i Judy,
których uprowadzono do Babilonu. 2 Dowódca gwardii
wziął Jeremiasza i powiedział do niego: PAN, twój
Bóg, zapowiedział to nieszczęście przeciwko temu
miejscu. 3 PAN więc sprowadził je i spełnił, jak
powiedział. Zgrzeszyliście bowiem przeciwko PANU i
nie słuchaliście jego głosu, dlatego was to spotkało. 4
Teraz oto uwalniam cię dziś z tych łańcuchów, które [są]
na twoich rękach. Jeśli uważasz za słuszne pójść ze
mną do Babilonu, chodź; ja zatroszczę się o ciebie. A
jeśli uważasz za niesłuszne pójść ze mną do Babilonu,
zaniechaj tego. Oto cała ziemia [jest] przed tobą. Gdzie
uważasz, że dobrze i słusznie byłoby pójść, tam idź.
5 A gdy on jeszcze nie odchodził, [powiedział]: Udaj
się do Gedaliasza, syna Achikama, syna Szafana,
którego król Babilonu ustanowił namiestnikiem nad
miastami Judy, i zamieszkaj z nim pośród ludu albo
idź, gdziekolwiek uważasz za słuszne. I dowódca
gwardii dał mu żywność i podarunek i odprawił go.
6 Wtedy Jeremiasz udał się do Gedaliasza, syna
Achikama, do Mispy, i mieszkał z nim wśród ludu,
który pozostał w ziemi. 7 A [gdy] wszyscy dowódcy
wojsk, którzy przebywali na polach, oni i ich ludzie,
usłyszeli, że król Babilonu ustanowił Gedaliasza, syna
Achikama, namiestnikiem w ziemi i że powierzył mu
mężczyzn, kobiety, dzieci i ubogich tej ziemi, których nie
uprowadzono do Babilonu; 8 Do Gedaliasza do Mispy
przyszli: Izmael, syn Netaniasza, Jochanan i Jonatan,
synowie Kareacha, Serajasz, syn Tanchumeta, synowie
Efaja Netofatyty, oraz Jezaniasz, syn Maachatyty, oni i
ich ludzie. 9 Wtedy Gedaliasz, syn Achikama, syna
Szafana, przysiągł im i ich ludziom: Nie bójcie się
służyć Chaldejczykom. Pozostańcie w ziemi i służcie
królowi Babilonu, a będzie wam dobrze. 10 Oto bowiem
mieszkam w Mispie, aby służyć Chaldejczykom, którzy
przyjdą do nas; a wy zbierajcie wino, letnie owoce i
oliwę, gromadźcie w swoich naczyniach i mieszkajcie
w swoich miastach, które zajmujecie. 11 Także i
wszyscy Żydzi, którzy byli w Moabie, pośród synów
Ammona, w Edomie i we wszystkich [innych] ziemiach,
gdy usłyszeli, że król Babilonu pozostawił resztkę
z Judy i że ustanowił nad nimi Gedaliasza, syna
Achikama, syna Szafana; 12 Wrócili wszyscy ci Żydzi
ze wszystkich miejsc, do których zostali wygnani, i
przyszli do ziemi Judy, do Gedaliasza do Mispy, i
nazbierali bardzo obficie wina i letnich owoców. 13 Ale
Jochanan, syn Kareacha, i wszyscy dowódcy wojsk,
którzy przebywali na polach, przyszli do Gedaliasza
do Mispy; 14 I powiedzieli do niego: Czy wiesz o
tym, że Baalis, król synów Ammona, posłał Izmaela,
syna Netaniasza, aby cię zabić? Ale Gedaliasz, syn
Achikama, nie uwierzył im. 15 Wtedy Jochanan, syn
Kareacha, powiedział potajemnie do Gedaliasza w
Mispie: Pozwól mi pójść, proszę, i zabiję Izmaela, syna
Netaniasza, a nikt się o tym nie dowie. Dlaczego ma
cię zabić, aby zostali rozproszeni wszyscy Żydzi, którzy
się zebrali u ciebie, i aby zginęła resztka Judy? 16 Ale
Gedaliasz, syn Achikama, odpowiedział Jochananowi,
synowi Kareacha: Nie czyń tego, bo to, co mówisz o
Izmaelu, jest nieprawdą.

41 Zdarzyło się, że w siódmym miesiącu Izmael, syn
Netaniasza, syna Eliszamy, z potomstwa króla, a
wraz z nim dowódcy króla w liczbie dziesięciu mężczyzn
przybyli do Gedaliasza, syna Achikama, do Mispy, i
razem spożywali tam posiłek, w Mispie. 2 Potem wstał
Izmael, syn Netaniasza, oraz dziesięciu mężczyzn,
którzy z nim byli, i zabili mieczem Gedaliasza, syna
Achikama, syna Szafana; zabili tego, którego król
Babilonu ustanowił namiestnikiem w ziemi. 3 Izmael
zabił też wszystkich Żydów, którzy byli z nim, z
Gedaliaszem, w Mispie, oraz Chaldejczyków, którzy się
tam znajdowali, a także wojowników. 4 Na drugi dzień
po zabójstwie Gedaliasza, gdy nikt o tym jeszcze nie
wiedział; 5 Przyszli ludzie z Sychem, z Szilo i Samarii
w liczbie osiemdziesięciu, z ogolonymi brodami, w
rozdartych szatach i z nacięciami na ciele, mając
w rękach ofiary i kadzidło, aby [je] złożyć w domu
PANA. 6 Wtedy Izmael, syn Netaniasza, wyszedł im
naprzeciw z Mispy, [a] gdy szedł, płakał. Gdy ich
spotkał, powiedział do nich: Chodźcie do Gedaliasza,
syna Achikama. 7 Ale gdy weszli do miasta, zabił
ich Izmael, syn Netaniasza, i [wrzucił] do cysterny,
on i mężczyźni, którzy z nim byli. 8 Lecz pośród
tamtych znalazło się dziesięciu, którzy powiedzieli
do Izmaela: Nie zabijaj nas, bo mamy ukryte w polu
skarby: pszenicę i jęczmień, oliwę i miód. Wstrzymał
się więc i nie zabił ich razem z ich braćmi. 9 A
cysterna, do której Izmael wrzucił wszystkie zwłoki tych
mężczyzn, których zabił z powodu Gedaliasza, była tą
samą, którą wykonał król Asa z obawy przed Baszą,
królem Izraela. Tę [cysternę] Izmael, syn Netaniasza,
wypełnił zabitymi. 10 Potem Izmael uprowadził do
niewoli resztę ludu, który był w Mispie: córki króla i cały

lud, który pozostał w Mispie, a których Nebuzaradan,
dowódca gwardii, powierzył Gedaliaszowi, synowi
Achikama. Izmael, syn Netaniasza, uprowadził ich i
wyruszył, by przejść do synów Ammona. 11 Gdy jednak
Jochanan, syn Kareacha, i wszyscy dowódcy wojsk,
którzy byli z nim, usłyszeli o całej tej niegodziwości,
którą popełnił Izmael, syn Netaniasza; 12 Zebrali
wszystkich mężczyzn i nadciągnęli, aby walczyć z
Izmaelem, synem Netaniasza. I znaleźli go przy
wielkich wodach, które są w Gibeonie. 13 Gdy cały
lud, który był z Izmaelem, zobaczył Jochanana, syna
Kareacha, i wszystkich dowódców wojsk, którzy z
nim byli, uradował się. 14 Cały lud więc, który Izmael
uprowadził do niewoli z Mispy, odwrócił się i ruszył z
powrotem, i przyszedł do Jochanana, syna Kareacha.
15 Izmael zaś, syn Netaniasza, uciekł z ośmioma
mężczyznami przed Jochananem i przybył do synów
Ammona. 16 Wtedy Jochanan, syn Kareacha, wraz
ze wszystkimi dowódcami wojsk, którzy z nim byli,
zebrał całą resztę ludu, który odzyskał od Izmaela,
syna Netaniasza, z Mispy, po zabójstwie Gedaliasza,
syna Achikama, walecznych wojowników, kobiety,
dzieci i eunuchów, których przywiódł z powrotem z
Gibeonu; 17 Odeszli i zatrzymali się w gospodzie
Kimhama, w pobliżu Betlejem, zamierzając udać się
do Egiptu; 18 Z obawy przed Chaldejczykami. Bali się
ich bowiem, ponieważ Izmael, syn Netaniasza, zabił
Gedaliasza, syna Achikama, którego król Babilonu
ustanowił namiestnikiem w ziemi.

42 Potem wszyscy dowódcy wojsk, Jochanan, syn
Kareacha, Jezaniasz, syn Hoszajasza, oraz cały
lud, od małego do wielkiego, przystąpili; 2 I powiedzieli
do proroka Jeremiasza: Niech nasza prośba dotrze do
ciebie i módl się za nami do PANA, twojego Boga,
za całą tę resztkę, bo mało nas pozostało z wielkiej
liczby, jak sam widzisz na własne oczy; 3 I niech PAN,
twój Bóg, wskaże nam drogę, którą mamy iść, i to, co
mamy czynić. 4 Wtedy prorok Jeremiasz odpowiedział
im: Słyszałem. Oto będę się modlić do PANA, waszego
Boga, według waszych słów, a cokolwiek PAN wam
odpowie, ja wam oznajmię, niczego przed wami nie
zataję. 5 Oni zaś powiedzieli do Jeremiasza: Niech PAN
będzie między nami prawdziwym i wiernym świadkiem,
jeśli nie postąpimy według każdego słowa, z którym
PAN, twój Bóg, pośle cię do nas. 6 Czy będzie dobre,
czy złe – usłuchamy głosu PANA, naszego Boga, do
którego cię posyłamy; aby nam się dobrze powodziło,
gdy będziemy słuchać głosu PANA, naszego Boga. 7 A
po upływie dziesięciu dni doszło do Jeremiasza słowo
PANA. 8 Zawołał więc Jochanana, syna Kareacha, i
wszystkich dowódców wojsk, którzy z nim byli, oraz
cały lud, od małego do wielkiego; 9 I powiedział do
nich: Tak mówi PAN, Bóg Izraela, do którego mnie
posłaliście, abym przedłożył mu waszą prośbę; 10
Jeśli pozostaniecie na stałe w tej ziemi, odbuduję was
i nie zburzę, zasadzę was i nie wykorzenię. Żal mi
bowiem tego nieszczęścia, które wam uczyniłem. 11
Nie bójcie się króla Babilonu, którego [tak] się boicie.
Nie bójcie się go, mówi PAN, bo ja jestem z wami,
aby was wybawić i wyrwać z jego ręki. 12 Okażę wam
łaskę, aby on się zlitował nad wami i dał wam wrócić do
waszej ziemi. 13 Ale jeśli powiecie: Nie zostaniemy w
tej ziemi, nie usłuchamy głosu PANA, waszego Boga;
14 Mówiąc: Żadną miarą! Lecz pójdziemy do ziemi
Egiptu, gdzie nie zobaczymy wojny ani nie usłyszymy
dźwięku trąby, ani nie będziemy łaknąć chleba; tam
będziemy mieszkać; 15 To posłuchajcie teraz słowa
PANA, resztko Judy: Tak mówi PAN zastępów, Bóg
Izraela: Jeśli w uporze przy tym zostaniecie, aby pójść
do ziemi Egiptu, i pójdziecie, aby tam przebywać; 16
Wtedy miecz, którego się boicie, dosięgnie was tam w
ziemi Egiptu, a głód, którego się obawiacie, będzie
was ścigał tam w Egipcie, i tam pomrzecie. 17 Tak
się stanie wszystkim, którzy koniecznie chcą iść do
Egiptu, aby tam przebywać: umrą od miecza, od głodu
i od zarazy, żaden z nich nie pozostanie ani nie ujdzie
przed tym nieszczęściem, jakie na nich sprowadzę. 18
Tak bowiem mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Jak się
wylały mój gniew i moja zapalczywość na mieszkańców
Jerozolimy, tak się wyleje moja zapalczywość na was,
gdy wejdziecie do Egiptu. I będziecie [przedmiotem]
złorzeczenia, zdumienia, przekleństwa i hańby, a nie
zobaczycie już tego miejsca. 19 PAN do was mówi,
resztko Judy: Nie idźcie do Egiptu. Wiedzcie na pewno,
że dziś was ostrzegam. 20 Zwiedliście bowiem swoje
dusze, gdy posłaliście mnie do PANA, waszego Boga,
mówiąc: Módl się za nami do PANA, naszego Boga, i
oznajmij nam wszystko, co powie PAN, nasz Bóg, a
[my] to wykonamy. 21 Dzisiaj to wam oznajmiam, wy
jednak nie słuchacie głosu PANA, waszego Boga, we
wszystkim, z czym mnie do was posłał. 22 Dlatego
mówię: Wiedzcie na pewno, że umrzecie od miecza, od
głodu i od zarazy w tym miejscu, do którego pragniecie
iść, aby tam przebywać.

43 Gdy Jeremiasz przestał mówić do całego ludu te
wszystkie słowa PANA, ich Boga, z którymi posłał
go do nich PAN, ich Bóg, wszystkie te słowa; 2 Azariasz,
syn Hoszajasza, i Jochanan, syn Kareacha, oraz
wszyscy pyszni mężczyźni powiedzieli do Jeremiasza:
Kłamstwo mówisz! Nie posłał cię PAN, nasz Bóg, byś
mówił: Nie idźcie do Egiptu, aby tam przebywać; 3 Ale
Baruch, syn Neriasza, podburza cię przeciwko nam,
aby nas wydać w ręce Chaldejczyków, żeby nas pobili
albo uprowadzili do niewoli do Babilonu. 4 Dlatego

Jochanan, syn Kareacha, oraz wszyscy dowódcy wojsk,
a także cały lud nie słuchali głosu PANA, aby pozostać
w ziemi Judy. 5 Lecz Jochanan, syn Kareacha, i
wszyscy dowódcy wojsk zabrali całą resztkę Judy,
która powróciła ze wszystkich narodów, do których
została wygnana, by zamieszkać w ziemi Judy: 6
Mężczyzn, kobiety, dzieci, córki króla oraz każdą duszę,
którą pozostawił Nebuzaradan, dowódca gwardii, z
Gedaliaszem, synem Achikama, syna Szafana, z
prorokiem Jeremiaszem i z Baruchem, synem Neriasza;
7 I poszli do ziemi Egiptu, bo nie usłuchali głosu
PANA. I przybyli do Tachpanches. 8 I w Tachpanches
doszło do Jeremiasza słowo PANA mówiące: 9 Weź
do rąk wielkie kamienie i ukryj je w glinie w piecu
do wypalania cegieł, który jest przy wejściu do domu
faraona w Tachpanches, na oczach mężczyzn Judy;
10 I powiedz im: Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela:
Oto poślę po Nabuchodonozora, króla Babilonu, mego
sługę, i sprowadzę [go], i ustawię jego tron na tych
kamieniach, które ukryłem; i rozciągnie swój baldachim
na nich. 11 Gdy przyjdzie, pobije ziemię Egiptu, a
[oddani] na śmierć na śmierć [pójdą], oddani do niewoli
do niewoli pójdą, i oddani pod miecz pod miecz pójdą.
12 Podłożę ogień w domach bogów Egiptu i on je spali,
i uprowadzi. Przyozdobi się ziemią Egiptu, jak pasterz
zakłada swoją szatę, i wyjdzie stamtąd w pokoju. 13
Rozbije posągi w Betszemesz, które [jest] w ziemi
Egiptu, oraz ogniem spali domy bogów egipskich.

44 Słowo, które doszło do Jeremiasza o wszystkich
Żydach mieszkających w ziemi Egiptu, którzy
mieszkali w Migdol, w Tachpanches, w Nof i w ziemi
Patros, mówiące: 2 Tak mówi PAN zastępów, Bóg
Izraela: Wy widzieliście wszystkie nieszczęścia, które
sprowadziłem na Jerozolimę i na wszystkie miasta
Judy, a oto są dzisiaj spustoszeniem, nie ma w
nich mieszkańców. 3 Z powodu ich niegodziwości,
którą popełniali, aby pobudzać mnie do gniewu, gdy
palili kadzidło i służyli innym bogom, których nie
znali ani oni, ani wy, ani wasi ojcowie; 4 Chociaż
posyłałem do was wszystkie moje sługi, proroków, z
wczesnym wstawaniem i przesłaniem, mówiąc: Nie
czyńcie, proszę, tej obrzydliwości, której nienawidzę.
5 Ale oni nie usłuchali ani nie nakłonili swego ucha,
aby odwrócić się od swojej niegodziwości i nie palić
kadzidła innym bogom. 6 Dlatego został wylany mój
gniew i moja zapalczywość zapłonęła w miastach Judy
i na ulicach Jerozolimy, tak że stały się pustkowiem
[i] spustoszeniem, jak to jest dzisiaj. 7 Dlatego
teraz tak mówi PAN, Bóg zastępów, Bóg Izraela:
Czemu wyrządzacie swoim duszom [to] wielkie zło,
przyczyniając się do wyniszczenia mężczyzn, kobiet,
dzieci i niemowląt spośród Judy, tak, aby nikt z was
nie pozostał; 8 Gdyż pobudzacie mnie do gniewu
uczynkami swoich rąk, paląc kadzidło innym bogom w
ziemi Egiptu, do której weszliście, by tam mieszkać –
i abyście byli wyniszczeni, i stali się przekleństwem
i hańbą u wszystkich narodów na ziemi? 9 Czy
zapomnieliście o niegodziwości waszych ojców, o
niegodziwości królów Judy, o niegodziwości ich żon,
o waszej niegodziwości i o niegodziwości waszych
żon, których się dopuszczały w ziemi Judy i na ulicach
Jerozolimy? 10 Po dziś dzień nie ukorzyli się ani się
nie boją, ani nie postępują według mojego prawa i
moich ustaw, które dałem wam i waszym ojcom. 11
Dlatego tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Oto
zwrócę swoje oblicze przeciwko wam na nieszczęście,
aby wyniszczyć całą Judę. 12 Wezmę resztę Judy,
[tych], którzy z uporem poszli do ziemi Egiptu, aby tam
przebywać, i wyginą wszyscy w ziemi Egiptu; wyginą
od miecza i od głodu, wyginą od najmniejszego do
największego; pomrą od miecza i od głodu. I będą
[przedmiotem] złorzeczenia, zdumienia, przekleństwa
i hańby. 13 Bo nawiedzę [tych], którzy mieszkają w
ziemi Egiptu, jak nawiedziłem Jerozolimę – mieczem,
głodem i zarazą. 14 I z reszty Judy, która przybyła
do ziemi Egiptu, by tam przebywać, nikt nie ujdzie
ani nie ocaleje, by powrócić do ziemi Judy, do której
pragną wrócić, by tam zamieszkać. Nikt bowiem nie
powróci oprócz tych, którzy ujdą. 15 Wtedy wszyscy
mężczyźni, którzy wiedzieli, że ich żony paliły kadzidło
innym bogom, wszystkie kobiety stojące w wielkiej
gromadzie i cały lud, który mieszkał w ziemi Egiptu, w
Patros, odpowiedzieli Jeremiaszowi: 16 Co do słowa,
które mówiłeś do nas w imię PANA, nie usłuchamy cię.
17 Ale na pewno wypełnimy każde słowo, które wyjdzie
z naszych ust: będziemy spalać kadzidło królowej
niebios i wylewać dla niej ofiary z płynów, jak [dotąd]
czyniliśmy, my i nasi ojcowie, nasi królowie i nasi
książęta, w miastach Judy i na ulicach Jerozolimy.
Wtedy bowiem najadaliśmy się chleba, było nam
dobrze i [nic] złego nas nie spotkało. 18 Lecz odkąd
przestaliśmy palić kadzidło królowej niebios i składać
jej ofiary z płynów, brakuje nam wszystkiego i giniemy
od miecza i głodu. 19 A gdy paliliśmy kadzidło królowej
niebios i wylewaliśmy dla niej ofiary z płynów, czy
bez [zgody] naszych mężów czyniliśmy placki ku
jej czci i składaliśmy jej ofiary z płynów? 20 Wtedy
Jeremiasz powiedział do całego ludu: do mężczyzn
i kobiet oraz do wszystkich ludzi, którzy mu tak
odpowiedzieli: 21 Czy PAN nie pamięta kadzidła, które
paliliście w miastach Judy i na ulicach Jerozolimy,
wy i wasi ojcowie, wasi królowie i wasi książęta oraz
lud ziemi, i czy nie wziął sobie [tego] do serca? 22
Tak że PAN nie mógł już dłużej znosić zła waszych

uczynków i obrzydliwości, które popełnialiście. Dlatego
wasza ziemia stała się spustoszeniem i [przedmiotem]
zdumienia i przekleństwa, bez mieszkańców, jak
to [jest] dzisiaj. 23 Ponieważ paliliście kadzidło i
grzeszyliście przeciw PANU, a nie słuchaliście głosu
PANA i nie postępowaliście według jego prawa, jego
ustaw i jego świadectw, spotkało was to nieszczęście,
jak to [jest] dzisiaj. 24 Następnie Jeremiasz powiedział
do całego ludu i do wszystkich kobiet: Słuchajcie słowa
PANA, wszyscy z Judy, którzy jesteście w ziemi Egiptu.
25 Tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Wy i wasze
żony wypowiadaliście to własnymi ustami i spełnialiście
to swoimi rękami, mówiąc: Na pewno wypełnimy swoje
śluby, które złożyliśmy, aby palić kadzidło królowej
niebios i składać jej ofiary z płynów. Tak, na pewno
spełnicie swoje śluby i wykonacie swoje śluby. 26
Dlatego słuchajcie słowa PANA, wszyscy ludzie Judy,
którzy mieszkacie w ziemi Egiptu: Oto przysięgam
na swoje wielkie imię, mówi PAN, że moje imię nie
będzie już wzywane ustami żadnego człowieka z Judy
w całej ziemi Egiptu, który by mówił: Jak żyje Pan
BÓG! 27 Oto będę czuwał nad nimi ku złemu, a nie ku
dobremu. I wszyscy ludzie z Judy, którzy są w ziemi
Egiptu, zginą od miecza i głodu, doszczętnie wyginą.
28 I tylko mała liczba ujdzie spod miecza, i powróci z
ziemi Egiptu do ziemi Judy, a cała reszta Judy, która
weszła do ziemi Egiptu, aby tam przebywać, pozna,
czyje słowo się spełni: moje czy jej. 29 A to będzie
dla was znakiem, mówi PAN, że ja was ukarzę w tym
miejscu, abyście wiedzieli, że moje słowa na pewno
się spełnią ku waszemu nieszczęściu. 30 Tak mówi
PAN: Oto wydam faraona Chofrę, króla Egiptu, w ręce
jego wrogów i w ręce tych, którzy czyhają na jego
życie, tak jak wydałem Sedekiasza, króla Judy, w ręce
Nabuchodonozora, króla Babilonu, jego wroga, który
czyhał na jego życie.

45 Słowo, które prorok Jeremiasz wypowiedział do
Barucha, syna Neriasza, gdy spisał te słowa w
księdze z ust Jeremiasza w czwartym roku Joakima,
syna Jozjasza, króla Judy: 2 Tak mówi PAN, Bóg
Izraela, do ciebie, Baruchu: 3 Powiedziałeś: Biada
mi teraz! Bo PAN przydaje smutku do mojego bólu;
utrudziłem się swoim wzdychaniem i nie znajduję
odpoczynku. 4 Tak powiesz do niego: Tak mówi
PAN: Oto co zbudowałem, zburzę, co zasadziłem,
wyplenię, tę całą ziemię. 5 A ty szukasz dla siebie
wielkich rzeczy? Nie szukaj. Oto bowiem sprowadzę
nieszczęście na wszelkie ciało, mówi PAN. Ale tobie
dam twoje życie jako zdobycz we wszystkich miejscach,
dokądkolwiek pójdziesz.

46 Słowo PANA, które doszło do proroka Jeremiasza
przeciw poganom; 2 Przeciw Egiptowi, przeciw
wojsku faraona Neko, króla Egiptu, które znajdowało
się nad rzeką Eufrat pod Karkemisz, a które pobił
Nabuchodonozor, król Babilonu, w czwartym roku
Joakima, syna Jozjasza, króla Judy: 3 Przygotujcie
puklerz i tarczę i ruszajcie do walki. 4 Zaprzęgajcie
konie i wsiadajcie, jeźdźcy; stańcie w hełmach, ostrzcie
włócznie, przywdziejcie pancerze. 5 Czemu widzę ich
zatrwożonych i cofających się? Ich mocarze są pobici i
uciekają w popłochu, nie oglądając się. Strach jest
wszędzie, mówi PAN. 6 Prędki nie ucieknie i mocarz
nie ujdzie; na północy, nad brzegiem rzeki Eufrat,
potkną się i upadną. 7 Kim jest ten, co się podnosi
jak rzeka, a jego wody piętrzą się jak rzeki? 8 Egipt
podnosi się jak rzeka, a jego wody piętrzą się jak w
rzece i mówi: Podnoszę się, pokryję ziemię, zniszczę
miasto i jego mieszkańców. 9 Nacierajcie, konie,
pędźcie, rydwany; niech się ruszą mocarze: Etiopczycy
i Libańczycy noszący tarcze, Ludyjczycy, którzy noszą
i napinają łuk. 10 Ten dzień bowiem należy do Pana
BOGA zastępów i jest dniem pomsty, aby się zemścił
nad swoimi wrogami. Miecz będzie pożerał i nasyci
się, i upije się ich krwią, gdyż Pan Bóg zastępów
ma ofiarę w ziemi północnej, nad rzeką Eufrat. 11
Wstąp do Gileadu i nabierz balsamu, dziewico, córko
Egiptu. Ale daremnie używasz wielu lekarstw, bo nie
będziesz uleczona. 12 Narody słyszały o twojej hańbie
i twój lament napełnił ziemię, gdyż mocarz potknął
się o mocarza i obaj razem upadli. 13 Słowo, które
PAN wypowiedział do proroka Jeremiasza, o wyprawie
Nabuchodonozora, króla Babilonu, aby uderzyć ziemię
Egiptu: 14 Oznajmijcie w Egipcie i ogłoście w Migdol;
opowiadajcie w Nof i w Tachpanches. Powiedzcie: Stań
i przygotuj się, bo miecz pożre to, co jest dokoła ciebie.
15 Czemu twoi mocarze zostali powaleni? Nie mogli
się ostać, gdyż natarł na nich PAN. 16 Wielu potknęło
się, a padli jeden na drugiego. Mówili: Wstań, wróćmy
do naszego ludu i do ziemi ojczystej przed ostrzem
niszczycielskiego miecza. 17 Tam zawołali: Faraon,
król Egiptu, [to tylko próżny] trzask; [jego] ustalony
czas już minął. 18 Jak żyję ja – mówi Król, a jego imię
PAN zastępów – jak Tabor wśród gór i jak Karmel nad
morzem, [tak] on przyjdzie. 19 Córko, która mieszkasz
w Egipcie, przygotuj swoje rzeczy na niewolę, bo Nof
będzie pustkowiem i spustoszeniem, bez mieszkańców.
20 Egipt [jest jak] piękna jałówka, [ale jej] zniszczenie
nadchodzi, idzie z północy. 21 Najemnicy pośród niego
[są] jak tuczone cielęta, bo oni także odwrócili się i
uciekli razem. Nie ostali się, bo przyszedł na nich dzień
ich porażki, czas ich nawiedzenia. 22 Jego głos jak
[głos] węża, bo nadciągną z wojskiem, z siekierami

przyjdą przeciw niemu jak rąbiący drzewa. 23 Wyrąbią
jego las, mówi PAN, choć nie da się [go] policzyć.
Są bowiem liczniejsi od szarańczy i niezliczeni. 24
Zawstydzi się córka Egiptu, będzie wydana w ręce ludu
z północy. 25 PAN zastępów, Bóg Izraela, mówi: Oto
ukarzę cały liczny lud miasta No, także faraona i Egipt,
jego bogów i królów, faraona i tych, którzy pokładają w
nim ufność. 26 I wydam ich w ręce tych, którzy czyhają
na ich życie, w ręce Nabuchodonozora, króla Babilonu,
i w ręce jego sług. Lecz potem będzie zamieszkały
jak za dawnych dni, mówi PAN. 27 Ale ty się nie bój,
mój sługo, Jakubie, i nie lękaj się, Izraelu. Oto bowiem
wybawię cię z daleka i twoje potomstwo z ziemi jego
niewoli. Jakub powróci i zazna odpoczynku i pokoju, a
nikt go nie zatrwoży. 28 Nie bój się, Jakubie, mój sługo,
mówi PAN, bo ja jestem z tobą. Położę kres wszystkim
narodom, do których cię wypędziłem. Tobie jednak
nie położę kresu, ale będę cię karał sprawiedliwie; nie
zostawię cię całkiem bez kary.

47 Słowo PANA, które doszło do proroka Jeremiasza
przeciw Filistynom, zanim faraon pobił Gazę. 2
Tak mówi PAN: Oto wody wznoszą się od północy i
będą jak gwałtowna powódź, zatopią ziemię i wszystko,
co na niej jest, miasto i jego mieszkańców. Wtedy
ludzie będą wołać, zawyją wszyscy mieszkańcy ziemi.
3 Na odgłos tętentu kopyt jego silnych [koni], z powodu
turkotu jego rydwanów [i] trzasku jego kół ojcowie
nie obejrzą się na synów, gdyż zasłabną im ręce;
4 Z powodu dnia, który nadchodzi, by zniszczyć
wszystkich Filistynów i wytępić z Tyru i Sydonu każdą
pozostałą pomoc. PAN bowiem zniszczy Filistynów,
resztę z wyspy Kaftor. 5 Przyszło na Gazę łysienie;
wyniszczony został Aszkelon i resztki ich doliny. Jak
długo będziesz czynić sobie nacięcia? 6 Mieczu PANA,
jak długo jeszcze nie spoczniesz? Wróć do swojej
pochwy, powstrzymaj się i uspokój. 7 [Ale] jakże ma
się uspokoić, skoro PAN wydał mu rozkaz przeciwko
Aszkelonowi i przeciwko brzegowi morskiemu? Tam
go skierował.

48 Przeciw Moabowi tak mówi PAN zastępów, Bóg
Izraela: Biada [miastu] Nebo, bo jest spustoszone.
Kiriataim jest pohańbione i zdobyte. Misgab jest
zawstydzone i przerażone. 2 Nie będzie już chwały
dla Moabu, w Cheszbonie obmyślono przeciwko
niemu nieszczęście: Chodźcie, wytępmy go spośród
narodów. I ty, Madmenie, zostaniesz wykorzeniony,
miecz będzie cię ścigał. 3 Głos krzyku z Choronaim,
spustoszenie i wielkie zniszczenie. 4 Moab jest
zmiażdżony, usłyszy się krzyk jego małych. 5 Będzie
bowiem ciągły płacz przy wchodzeniu do Luchit, a przy
schodzeniu do Choronaim wrogowie usłyszą krzyk
nad zniszczeniem. 6 Uciekajcie, ratujcie swoje życie i
bądźcie jak wrzos na pustyni. 7 Ponieważ pokładasz
ufność w swoich dziełach i skarbach, ty też będziesz
zdobyty. Kemosz pójdzie do niewoli wraz ze swoimi
kapłanami i książętami. 8 Niszczyciel przyjdzie do
każdego miasta i [żadne] miasto nie ocaleje. Dolina też
zginie i równina będzie spustoszona, jak mówi PAN. 9
Dajcie skrzydła Moabowi, niech szybko uleci, bo jego
miasta zostaną spustoszone, tak że nie będzie [w
nich] mieszkańców. 10 Przeklęty, kto wykonuje dzieło
PANA podstępnie; przeklęty także, kto swój miecz
powstrzymuje od krwi. 11 Moab miał pokój od swojej
młodości, spoczywał na swoich drożdżach i nie był
przelewany z naczynia do naczynia, nie poszedł do
niewoli. Dlatego zachował się w nim jego smak i jego
zapach się nie zmienił. 12 Dlatego oto nadchodzą
dni, mówi PAN, że poślę na niego najeźdźców, którzy
go uprowadzą, a opróżnią jego naczynia i potłuką
jego dzbany. 13 I Moab będzie się wstydzić Kemosza,
jak dom Izraela wstydził się Betel, jego nadziei. 14
Jakże możecie mówić: Jesteśmy mocnymi i dzielnymi
wojownikami w walce? 15 Moab jest zburzony i wyszedł
ze swoich miast, a wyborni jego młodzieńcy pójdą
na rzeź, mówi Król, jego imię to PAN zastępów. 16
Zbliża się klęska Moabu, jego nieszczęście nadchodzi
spiesznie. 17 Opłakujcie go, wszyscy, jego [sąsiedzi];
wszyscy, którzy znacie jego imię, mówcie: Jakże się
złamała mocna laska i berło ozdobne! 18 Zejdź ze swej
chwały i siądź w pragnieniu, córko, mieszkanko Dibonu!
Bo niszczyciel Moabu nadciągnie przeciwko tobie,
rozrzuci twoje twierdze. 19 Stań na drodze i przypatrz
się uważnie, mieszkanko Aroeru! Spytaj tego, który
ucieka, i tej, która uchodzi: Co się dzieje? 20 Moab
jest zawstydzony, bo jest rozgromiony; zawódźcie
i krzyczcie, opowiadajcie w Arnon, że Moab jest
spustoszony. 21 Sąd nadszedł na ziemię tej równiny,
na Cholon, na Jahazę i na Mefaat; 22 Na Dibon,
na Nebo i na Bet-Dyblataim; 23 Na Kiriataim, na
Betgamul i na Bet-Meon. 24 Na Keriot, na Bosrę i na
wszystkie miasta ziemi Moabu, dalekie i bliskie. 25 Róg
Moabu został odcięty i jego ramię złamane, mówi PAN.
26 Upójcie go, ponieważ wynosił się przeciw PANU.
Niech Moab tarza się w swoich wymiocinach i niech
również stanie się pośmiewiskiem. 27 Czy Izrael nie
był dla ciebie pośmiewiskiem? Czy złapano go wśród
złodziei? Ilekroć bowiem mówisz o nim, skaczesz
[z radości]. 28 Opuszczajcie miasta i zamieszkajcie
na skale, mieszkańcy Moabu! Bądźcie jak gołębica,
która się gnieździ na ścianach gardzieli urwiska.
29 Słyszeliśmy o pysze Moabu, że jest niezmiernie
pyszny, o jego zuchwałości, o jego zarozumiałości,
o jego dumie i o wyniosłości jego serca. 30 Znam

jego gniew, mówi PAN, lecz mu się nie poszczęści;
jego kłamstwa nie dojdą do skutku. 31 Dlatego nad
Moabem będę zawodził, nad całym Moabem będę
wołał, i nad ludźmi z Kir-Cheres [moje serce] będzie
wzdychało. 32 Płaczę nad tobą, jak opłakiwano Jazer,
winorośli Sibmy! Twoje latorośle sięgają aż za morze,
dochodzą aż do morza Jazer. Na twoje letnie owoce i
na twoje winobranie wpadł niszczyciel. 33 I zniknęły
wesele i radość z urodzajnych pól i z ziemi Moabu,
i sprawiłem, że wino się skończyło z pras; nie będą
go tłoczyć wśród okrzyków, a ich okrzyk nie będzie
okrzykiem. 34 Od krzyku Cheszbonu aż do Eleale
i aż do Jahazy wydają swój głos, z Soaru aż do
Choronaim, [jak] trzyletnia jałówka; bo wody Nimrim
też staną się spustoszeniem. 35 I sprawię, mówi
PAN, że już nie będzie w Moabie nikogo, kto składa
ofiarę na wyżynach lub pali kadzidło swoim bogom. 36
Dlatego moje serce będzie jęczeć nad Moabem jak flet;
nad ludźmi z Kir-Cheres moje serce zawodzi jak flet,
gdyż ich zgromadzony dobytek wniwecz się obrócił.
37 Na każdej bowiem głowie będzie łysina i każda
broda zostanie ogolona. Na wszystkich rękach [będą]
nacięcia i na biodrach wory. 38 Na wszystkich dachach
Moabu i na jego ulicach tylko powszechny lament, bo
rozbiłem Moab jak naczynie nieużyteczne, mówi PAN.
39 Będą zawodzić, [mówiąc]: Jakże jest rozbity! Jak
haniebnie uciekł Moab! Moab będzie pośmiewiskiem i
postrachem dla wszystkich, którzy są dokoła niego. 40
Tak bowiem mówi PAN: Oto [wróg] jak orzeł przyleci i
rozciągnie swe skrzydła nad Moabem. 41 Keriot jest
zdobyty i twierdze są wzięte, a serce mocarzy Moabu
w tym dniu będzie jak serce rodzącej kobiety. 42 Moab
zostanie zniszczony, przestanie być ludem, bo wynosił
się przeciwko PANU. 43 Strach, dół i sidło nad tobą,
który mieszkasz w Moabie, mówi PAN. 44 Kto ucieknie
przed strachem, wpadnie w dół, a kto wyjdzie z dołu,
wpadnie w sidła. Sprowadzę bowiem na niego, na
Moab, rok jego nawiedzenia, mówi PAN. 45 W cieniu
Cheszbonu zatrzymali się ci, którzy uciekali przed
przemocą. Ale ogień wyjdzie z Cheszbonu i płomień
ze środka Sichona i pożre krańce Moabu, i czaszkę
tych, którzy czynią zgiełk. 46 Biada tobie, Moabie!
Ginie lud Kemosza, bo twoi synowie zostali zabrani
do niewoli i twoje córki – na wygnanie. 47 Odwrócę
jednak niewolę Moabu w dniach ostatecznych, mówi
PAN. Dotąd sąd nad Moabem.

49 O Ammonitach tak mówi PAN: Czyż Izrael nie
ma synów? [Czyż] nie ma [żadnego] dziedzica?
[Czemu] ich król dziedzicznie opanował Gad, a jego lud
mieszka w jego miastach? 2 Dlatego oto nadchodzą dni,
mówi PAN, gdy sprawię, że usłyszą okrzyk wojenny w
Rabbie synów Ammona i stanie się [ona] rumowiskiem,
a inne jej miasta [będą] spalone ogniem. Wtedy Izrael
posiądzie swoich dzierżawców, mówi PAN. 3 Zawódź,
Cheszbonie, bo Aj jest spustoszone. Krzyczcie, córki
Rabby, przepaszcie się worami, lamentujcie i biegajcie
wśród płotów, bo wasz król pójdzie do niewoli [wraz] ze
swoimi kapłanami i książętami. 4 Czemu się chlubisz
dolinami? Twoja dolina spłynęła, córko buntownicza,
która ufasz swym skarbom, [mówiąc]: Któż nadciągnie
przeciwko mnie? 5 Oto sprowadzę na ciebie strach,
mówi Pan BÓG zastępów, od wszystkich, którzy są
dokoła ciebie; będziecie wygnani każdy osobno, a nikt
nie pozbiera tułaczy. 6 Potem jednak odwrócę niewolę
synów Ammona, mówi PAN. 7 O Edomie tak mówi PAN
zastępów: Czyż nie ma już mądrości w Temanie? Czyż
zginęła rada od roztropnych [i] obróciła się wniwecz
ich mądrość? 8 Uciekajcie, zawracajcie, ukryjcie się
w głębokich kryjówkach, mieszkańcy Dedanu, bo
sprowadzę na niego klęskę Ezawa, w czasie gdy go
nawiedzę. 9 Gdyby zbieracze przyszli do ciebie, czy
nie zostawiliby [jakichś] winogron? Gdyby [się wkradli]
złodzieje w nocy, szkodziliby [dotąd], aż mieliby dość.
10 Lecz ja obnażę Ezawa, odkryję jego kryjówki, tak
że nie będzie mógł się ukryć. Zniszczone jest jego
potomstwo, jego bracia i jego sąsiedzi, i nie będzie
go. 11 Zostaw swoje sieroty, ja będę je żywić, a
twoje wdowy niech mi zaufają. 12 Tak bowiem mówi
PAN: Oto ci, którzy nie byli skazani na picie z tego
kielicha, musieli pić [z niego], a ty miałbyś ujść z
tego bezkarnie? Nie ujdziesz, ale na pewno będziesz
pił. 13 Przysięgam bowiem na siebie samego, mówi
PAN, że Bosra stanie się spustoszeniem, hańbą,
ruiną i przekleństwem, a wszystkie jej miasta będą
ruiną na wieki. 14 Usłyszałem wieść od PANA, że do
narodów wysłany jest poseł [mówiący]: Zgromadźcie
się, wyruszcie przeciw niej, powstańcie do bitwy.
15 Oto bowiem sprawię, że będziesz mały wśród
narodów [i] wzgardzony między ludźmi. 16 Zdradziła
cię twoja zuchwałość [i] pycha twego serca, ty, który
mieszkasz w rozpadlinach skalnych, który trzymasz się
wysokich pagórków. Choćbyś założył swoje gniazdo
wysoko jak orzeł, nawet stamtąd cię strącę, mówi PAN.
17 Edom będzie spustoszeniem, ktokolwiek będzie
przechodził obok niego, zdumieje się i będzie świstać
nad wszystkimi jego plagami. 18 Jak po zniszczeniu
Sodomy i Gomory oraz miast sąsiednich, mówi PAN,
nikt tam nie zamieszka i żaden syn człowieka nie
będzie w nim gościł. 19 Oto jak lew wystąpi z wezbrania
Jordanu przeciwko przybytkowi mocarza. Wypędzę go
jednak nagle z tej ziemi, a ustanowię nad nią mojego
wybrańca. Któż bowiem jest mi równy? Kto wyznaczy
mi termin rozprawy? A kto jest tym pasterzem, który się
ostoi przede mną? 20 Dlatego słuchajcie postanowienia

PANA, które powziął przeciwko Edomowi, i jego
zamysłów, które przygotował przeciwko mieszkańcom
Temanu: Zaprawdę, wywloką ich najmniejsi z tej trzody,
spustoszą ich i ich mieszkania. 21 Od grzmotu ich
upadku ziemia się porusza, głos ich krzyku słychać
nad Morzem Czerwonym. 22 Oto jak orzeł wzbije
się i przyleci, i rozciągnie swoje skrzydła nad Bosrą.
W tym dniu serce mocarzy Edomu stanie się jak
serce rodzącej kobiety. 23 O Damaszku. Wstydzą się
Chamat i Arpad, bo usłyszały złą wieść. Zatrwożyły
się tak, że nawet morze się wzruszy, a nie będzie
mogło się uspokoić. 24 Osłabł Damaszek i rzuca
się do ucieczki, strach go ogarnął. Udręka i bóle
ogarnęły go jak rodzącą kobietę. 25 [Ale powiedzą]:
Jakże się nie miało ostać miasto sławne, miasto mej
radości? 26 Dlatego jego młodzieńcy upadną na jego
ulicach, a wszyscy waleczni wojownicy w tym dniu
zostaną wytraceni, mówi PAN zastępów. 27 I wzniecę
ogień w murze Damaszku, który strawi pałace Ben-
Hadada. 28 O Kedarze i królestwach Chasoru, które
ma pobić Nabuchodonozor, król Babilonu, tak mówi
PAN: Wstańcie, wyruszajcie na Kedar i spustoszcie
narody wschodnie. 29 Zabiorą ich namioty i trzody,
wezmą ze sobą ich zasłony, wszystkie ich sprzęty
oraz ich wielbłądy. I zawołają na nich: Strach dokoła.
30 Uciekajcie, rozbiegnijcie się prędko, ukryjcie się w
głębokich kryjówkach, mieszkańcy Chasoru, mówi PAN.
Radził się bowiem przeciwko wam Nabuchodonozor,
król Babilonu, i obmyślił przeciwko wam zdradę. 31
Wstańcie, ruszajcie na naród spokojny, mieszkający
bezpiecznie, mówi PAN, nie ma ani wrót, ani rygli,
mieszka samotnie. 32 Ich wielbłądy będą łupem, a
liczne ich stada – zdobyczą. Rozproszę na wszystkie
wiatry tych, którzy mieszkają w najdalszych zakątkach,
i sprowadzę na nich klęskę ze wszystkich stron,
mówi PAN. 33 Chasor stanie się siedliskiem smoków,
pustkowiem na wieki. Nikt tam nie zamieszka i żaden
syn człowieka nie będzie w nim gościł. 34 Słowo
PANA, które doszło do proroka Jeremiasza przeciwko
Elamowi na początku królowania Sedekiasza, króla
Judy, mówiące: 35 Tak mówi PAN zastępów: Oto złamię
łuk Elamu, podstawę jego potęgi; 36 I sprowadzę na
Elam cztery wiatry z czterech stron świata, i rozproszę
go na wszystkie te wiatry tak, że nie będzie narodu,
do którego by nie przyszli wygnańcy Elamu. 37 I
napełnię Elam trwogą przed jego wrogami i przed
tymi, którzy czyhają na jego życie. Sprowadzę na
nich nieszczęście, zapalczywość mego gniewu, mówi
PAN, i poślę też za nimi miecz, aż ich wyniszczę.
38 I ustawię swój tron w Elamie i stamtąd wytępię
króla i książąt, mówi PAN. 39 Stanie się jednak w
ostatecznych dniach, że odwrócę niewolę Elamu, mówi
PAN.

50 Słowo, które PAN wypowiedział przeciwko
Babilonowi i przeciwko ziemi Chaldejczyków
przez proroka Jeremiasza: 2 Opowiadajcie wśród
narodów, rozgłaszajcie, podnieście sztandar, głoście i
nie zatajajcie. Mówcie: Babilon wzięty, Bel pohańbiony,
Merodach rozbity; jego posągi pohańbione, jego bożki
pokruszone. 3 Nadciągnie bowiem przeciwko niemu
naród z północy, który zamieni jego ziemię w pustkowie,
tak że nikt w niej nie zamieszka. Uciekną [i] odejdą
zarówno ludzie, jak i zwierzęta. 4 W tych dniach i
w tym czasie, mówi PAN, przyjdą synowie Izraela,
a wraz z nimi synowie Judy; będą szli w płaczu i
będą szukać PANA, swego Boga. 5 Będą pytać o
drogę na Syjon i [zwróciwszy] tam swoje twarze,
[powiedzą]: Chodźcie i przyłączmy się do PANA
wiecznym przymierzem, które nie ulegnie zapomnieniu.
6 Mój lud był trzodą owiec zbłąkanych, ich pasterze
wiedli ich na manowce, po górach ich rozegnali.
Schodził z góry na pagórek, zapomniał o swoim
legowisku. 7 Wszyscy, którzy ich spotykali, pożerali
ich, a ich wrogowie mówią: Nie jesteśmy nic winni,
bo to oni zgrzeszyli [przeciwko] PANU, przybytkowi
sprawiedliwości, [przeciwko] PANU, nadziei ich ojców.
8 Uchodźcie ze środka Babilonu, wychodźcie z ziemi
Chaldejczyków i bądźcie jak kozły przed trzodą. 9 Oto
bowiem wzbudzę i sprowadzę na Babilon gromadę
wielkich narodów z ziemi północnej. I uszykują się
przeciwko niemu, i stamtąd będzie zdobyty. Ich strzały
będą jak u wprawnego mocarza, żadna nie wróci bez
skutku. 10 Chaldea będzie łupem, [a] wszyscy, którzy
ją złupią, zostaną nasyceni, mówi PAN. 11 Ponieważ
się cieszyliście, ponieważ się radowaliście, grabieżcy
mego dziedzictwa; ponieważ utyliście jak jałówka na
trawie i ryczycie jak wół; 12 Wasza matka będzie bardzo
zawstydzona, spłonie ze wstydu wasza rodzicielka. Oto
[stanie się] ostatnią z narodów, pustkowiem, ziemią
suchą i pustynną. 13 Z powodu gniewu PANA nie
będzie zamieszkana, ale cała zostanie spustoszona.
Ktokolwiek będzie przechodził obok Babilonu, zdumieje
się i będzie świstał nad wszystkimi jego plagami. 14
Ustawcie się przeciw Babilonowi w koło. Wszyscy,
którzy napinacie łuk, strzelajcie do niego, nie żałujcie
strzał, bo zgrzeszył przeciwko PANU. 15 Wołajcie
przeciwko niemu zewsząd. Poddał się, upadły jego
fundamenty, jego mury są zburzone. Jest to bowiem
zemsta PANA. Pomścijcie się nad nim; jak on czynił
[innym, tak] jemu też uczyńcie. 16 Wyniszczcie z
Babilonu siewcę i tego, który chwyta sierp w czasie
żniwa. Przed mieczem niszczycielskim każdy się
zwróci do swego ludu i każdy ucieknie do swojej

ziemi. 17 Izrael jest owcą przegnaną, [którą] spłoszyły
lwy. Najpierw król Asyrii pożarł go, a na koniec ten
Nabuchodonozor, król Babilonu, pokruszył jego kości.
18 Dlatego tak mówi PAN zastępów, Bóg Izraela: Oto
ukarzę króla Babilonu i jego ziemię, jak ukarałem
króla Asyrii. 19 I znowu przyprowadzę Izraela do
swego mieszkania, i będzie się paść na Karmelu i w
Baszanie, i jego dusza nasyci się na górze Efraim i w
Gileadzie. 20 W tych dniach i w tym czasie, mówi PAN,
będą szukać nieprawości Izraela, ale jej nie będzie, i
grzechów Judy, ale nie będą znalezione. Przebaczę
bowiem tym, których pozostawię. 21 Wyrusz przeciwko
ziemi Meratajim, przeciwko niej i mieszkańcom Pekod.
Spustosz i zniszcz doszczętnie, goniąc ich, mówi
PAN, i uczyń wszystko, jak ci rozkazałem. 22 Wrzawa
wojenna w tej ziemi i wielkie spustoszenie. 23 Jakże
jest rozbity i złamany młot całej ziemi? Jakże Babilon
stał się spustoszeniem wśród narodów? 24 Zastawiłem
na ciebie sidła i zostałeś schwytany, Babilonie, a
nie zauważyłeś tego. Znaleziono cię i pochwycono,
ponieważ spierałeś się z PANEM. 25 PAN otworzył
swoją zbrojownię i wyniósł oręż swego gniewu. To
bowiem jest dzieło Pana BOGA zastępów w ziemi
Chaldejczyków. 26 Ruszajcie przeciwko niemu z
krańców [ziemi], otwórzcie jego spichlerze. Zbierzcie
go w sterty i zniszczcie go doszczętnie, by nic z niego
nie pozostało. 27 Pozabijajcie wszystkie jego cielce,
niech idą na rzeź. Biada im, bo nadszedł ich dzień,
czas ich nawiedzenia. 28 [Słychać] głos uciekających
i tych, co uchodzą z ziemi Babilonu, aby ogłosić na
Syjonie pomstę PANA, naszego Boga, pomstę za
jego świątynię. 29 Zgromadźcie przeciwko Babilonowi
wszystkich strzelców, którzy napinają łuk; rozbijcie obóz
przeciw niemu dokoła, aby [nikt] nie uszedł. Odpłaćcie
mu według jego uczynków, według wszystkiego, co
[innym] czynił, uczyńcie mu. Wynosił się bowiem
przeciwko PANU, przeciwko Świętemu Izraela. 30
Dlatego jego młodzieńcy polegną na ulicach i wszyscy
jego wojownicy zostaną zgładzeni w tym dniu, mówi
PAN. 31 Oto jestem przeciwko tobie, zuchwalcze, mówi
Pan, BÓG zastępów. Nadszedł bowiem twój dzień [i]
czas, gdy cię nawiedzę. 32 Potknie się zuchwalec i
upadnie, i nikt go nie podniesie. Wzniecę ogień w jego
miastach, który pochłonie wszystko wokół niego. 33
Tak mówi PAN zastępów: Synowie Izraela i synowie
Judy razem cierpią ucisk. Wszyscy, którzy ich pojmali,
trzymają ich i nie chcą ich wypuścić. 34 [Ale] ich
Odkupiciel jest potężny, jego imię to PAN zastępów,
skutecznie będzie bronił ich sprawy, aby zapewnić
pokój tej ziemi i trwożyć mieszkańców Babilonu. 35
Miecz [spadnie] na Chaldejczyków, mówi PAN, i na
mieszkańców Babilonu, na jego książąt i mędrców;
36 Miecz na kłamców, aby zgłupieli, miecz na jego
wojowników, aby byli przerażeni; 37 Miecz na jego
konie i rydwany oraz na całą różnorodną ludność,
która jest pośród niego, aby była jak kobiety; miecz
na jego skarby, aby były zagrabione; 38 Susza na
jego wody, aby wyschły. Ziemia bowiem jest [pełna]
rzeźbionych obrazów, a szaleją przy [swoich] bożkach.
39 Dlatego zamieszkają tam dzikie zwierzęta pustyni i
straszne bestie wysp, zamieszkają w nim też młode
sowy. Nie będzie już zaludniony na wieki i nie będą [w
nim] mieszkać po wszystkie pokolenia. 40 Jak Bóg
zniszczył Sodomę i Gomorę oraz sąsiednie miasta,
mówi PAN, [tak] też nikt tam nie zamieszka ani
syn człowieczy nie będzie w nim gościł. 41 Oto lud
nadciągnie z północy, naród wielki, i liczni królowie
zostaną wzbudzeni z krańców ziemi. 42 Pochwycą
łuk i włócznię, są okrutni i bezlitośni; ich głos huczy
jak morze i jeżdżą na koniach, każdy uszykowany do
walki przeciwko tobie, córko Babilonu! 43 Król Babilonu
usłyszał o nich wieść i osłabły mu ręce. Ogarnęła go
udręka [i] bóle jak rodzącą kobietę. 44 Oto jak lew
wystąpi z wezbrania Jordanu przeciwko przybytkowi
mocarza. Wypędzę go jednak nagle z tej ziemi, a
ustanowię nad nią mojego wybrańca. Któż bowiem
jest mi równy? Kto wyznaczy mi termin rozprawy?
A kto jest tym pasterzem, który się ostoi przede
mną? 45 Dlatego słuchajcie postanowienia PANA,
które powziął przeciwko Babilonowi i jego zamysłów,
które przygotował przeciwko ziemi Chaldejczyków.
Zaprawdę, wywloką ich najmniejsi z tej trzody,
spustoszą ich i [ich] mieszkania. 46 Od huku przy
zdobyciu Babilonu ziemia się porusza, słychać krzyk
wśród narodów.

51 Tak mówi PAN: Oto wzbudzę niszczący wiatr
przeciwko Babilonowi i przeciwko tym, którzy
mieszkają pośród powstających przeciwko mnie; 2 I
poślę do Babilonu obcych, którzy będą go przewiewać,
i opróżnią jego ziemię, gdyż zewsząd zwrócą się
przeciwko niemu w dniu ucisku. 3 Niech łucznik
napina swój łuk przeciwko niemu i przeciwko stającym
do walki w swoich pancerzach. Nie oszczędzajcie
jego młodzieńców, zgładźcie całe jego wojsko. 4 Tak
padną zabici w ziemi Chaldejczyków i przebici na jego
ulicach. 5 Nie są bowiem opuszczone Izrael ani Juda
przez swego Boga, PANA zastępów, choć ich ziemia
była pełna grzechu przeciwko Świętemu Izraela. 6
Uciekajcie ze środka Babilonu i niech każdy ratuje
swoją duszę. Nie gińcie w jego nieprawości, bo jest to
czas zemsty PANA, on oddaje mu zapłatę. 7 Babilon
był złotym kielichem w ręce PANA, upajającym całą
ziemię. Z jego wina piły narody, dlatego narody szaleją.
8 Nagle upadł Babilon i został rozbity. Zawódźcie nad

nim, weźcie balsam na jego ból, może da się go
wyleczyć. 9 Leczyliśmy Babilon, ale nie został uleczony.
Opuśćmy go i niech każdy pójdzie do swojej ziemi, bo
jego sąd aż do nieba sięga i wznosi się aż po obłoki. 10
PAN ujawnił naszą sprawiedliwość. Chodźcie, głośmy
na Syjonie dzieło PANA, naszego Boga. 11 Wyostrzcie
strzały, przygotujcie tarcze. PAN wzbudził ducha królów
Medii, bo jego zamiar jest przeciwko Babilonowi, aby
go zniszczyć. Jest to bowiem pomsta PANA, pomsta
za jego świątynię. 12 Podnieście sztandar na murach
Babilonu, wzmocnijcie straże, postawcie stróżów,
przygotujcie zasadzki. PAN bowiem obmyślił i wykonał
to, co wypowiedział przeciwko mieszkańcom Babilonu.
13 Ty, który mieszkasz nad wieloma wodami, bogaty w
skarby! Nadszedł twój koniec, kres twojej chciwości. 14
PAN zastępów przysiągł na siebie samego: Zaprawdę,
napełnię cię ludźmi jak szarańczą, wzniosą nad tobą
okrzyk wojenny. 15 On uczynił ziemię swoją mocą,
utwierdził świat swoją mądrością i rozpostarł niebiosa
swoją roztropnością. 16 Gdy on wydaje głos, huczą
wody w niebiosach, on sprawia, że chmury wznoszą
się z krańców ziemi. I czyni błyskawice z deszczem,
a wywodzi wiatr ze swoich skarbców. 17 Głupi jest
każdy człowiek, kto tego nie zna, każdy złotnik jest
zawstydzony z powodu posągu, bo jego odlany posąg
jest fałszem i nie ma w nich ducha. 18 Są marnością i
dziełem błędów; zginą w czasie swego nawiedzenia.
19 Nie takim jak one jest dział Jakuba, bo on jest
Stwórcą wszystkiego, a [Izrael] jest szczepem jego
dziedzictwa. PAN zastępów – to jego imię. 20 Jesteś
moim młotem i orężem wojennym. Tobą zmiażdżę
narody, tobą zniszczę królestwa; 21 Tobą zmiażdżę
konia i jeźdźca, tobą zmiażdżę rydwan i jego woźnicę;
22 Tobą zmiażdżę mężczyznę i kobietę, tobą zmiażdżę
starca i dziecko, tobą zmiażdżę młodzieńca i pannę; 23
Tobą zmiażdżę pasterza i jego trzodę, tobą zmiażdżę
oracza i jego zaprzęg, tobą zmiażdżę dowódców
i rządców. 24 Ale odpłacę Babilonowi i wszystkim
mieszkańcom Chaldei za całe ich zło, które czynili na
Syjonie na waszych oczach, mówi PAN. 25 Oto jestem
przeciwko tobie, góro niszczycielska, mówi PAN, która
niszczysz całą ziemię. Wyciągnę swoją rękę przeciwko
tobie i strącę cię ze skał, i uczynię cię górą wypaloną.
26 A nie wezmą z ciebie kamienia węgielnego ani
kamienia na fundamenty, bo staniesz się wiecznym
pustkowiem, mówi PAN. 27 Podnieście sztandar w
ziemi, zadmijcie w trąbę wśród narodów, przygotujcie
przeciwko niemu narody, zwołajcie przeciwko niemu
królestwa Ararat, Minni i Aszkenaz; ustanówcie
przeciwko niemu dowódcę, sprowadźcie konie jak
najeżone szarańcze. 28 Przygotujcie przeciwko niemu
narody, królów Medii, ich dowódców i wszystkich ich
rządców, oraz całą ziemię pod ich władzą; 29 Wtedy
ziemia zadrży i będzie w bólach, gdyż spełnią się
przeciwko Babilonowi zamiary PANA, [aby] zamienić
ziemię Babilonu w pustkowie, bez mieszkańców.
30 Mocarze Babilonu przestali walczyć, siedzą w
warowniach, osłabło ich męstwo, stali się jak kobiety.
Spalono jego mieszkania, wyłamano jego rygle. 31
Goniec wybiegnie na spotkanie gońca, posłaniec – na
spotkanie posłańca, aby opowiedzieć królowi Babilonu,
że wzięto jego miasto z jednej strony; 32 [Że] brody są
zajęte, sitowia spalone ogniem, a wojownicy przerażeni.
33 Tak bowiem mówi PAN zastępów, Bóg Izraela:
Córka Babilonu [jest] jak klepisko, [nadszedł] czas, gdy
się je udeptuje; jeszcze chwila, a przyjdzie czas jej
żniwa. 34 Pożarł mnie i zmiażdżył Nabuchodonozor,
król Babilonu, uczynił mnie pustym naczyniem, połknął
mnie jak smok, napełnił swój brzuch moimi rozkoszami
i wypędził mnie. 35 Krzywda zadana mi i memu
ciału [niech spadnie] na Babilon, powie mieszkanka
Syjonu, a moja krew – na mieszkańców Chaldei, powie
Jerozolima. 36 Dlatego tak mówi PAN: Oto będę bronił
twojej sprawy i pomszczę cię; wysuszę jego morze i
sprawię, że wyschną jego źródła. 37 I Babilon stanie
się rumowiskiem, legowiskiem smoków, zdumieniem
i świstaniem, pozbawionym mieszkańców. 38 Będą
ryczeć razem jak lwy, warczeć jak lwie szczenięta. 39
Gdy się rozpalą, uczynię im ucztę i upoję ich tak, aby
weselili się i zasnęli wiecznym snem, by już się nie
obudzili, mówi PAN. 40 Sprowadzę ich jak baranki
na rzeź, jak barany wraz z kozłami. 41 Jakże został
zdobyty Szeszak! Jakże została wzięta chwała całej
ziemi! Jakże Babilon stał się spustoszeniem wśród
narodów! 42 Wystąpiło morze przeciwko Babilonowi,
został przykryty mnóstwem jego fal. 43 Jego miasta
stały się spustoszeniem, ziemią suchą i pustynną,
ziemią, w której nikt nie mieszka, i przez którą nie
przechodzi [żaden] syn człowieczy. 44 Nawiedzę też
Bela w Babilonie i wyrwę mu z paszczy to, co pochłonął.
Narody już nie będą napływać do niego; upadnie też
mur Babilonu. 45 Wyjdźcie spośród niego, mój ludu, i
niech każdy ratuje swoją duszę przed zapalczywością
gniewu PANA. 46 A niech wasze serce nie omdlewa
ani się nie lękajcie wieści, którą będzie słychać w
tej ziemi, gdy przyjdzie [jednego] roku wieść, potem
drugiego roku wieść, ucisk w ziemi, władca przeciwko
władcy. 47 Dlatego oto nadchodzą dni, gdy nawiedzę
rzeźbione obrazy Babilonu. Cała jego ziemia zostanie
pohańbiona i wszyscy jego zabici padną pośród niego.
48 Wtedy niebo, ziemia i wszystko, co w nich jest, będą
śpiewać nad Babilonem. Z północy bowiem przyjdą na
niego niszczyciele, mówi PAN. 49 Jak przez Babilon
padli zabici Izraela, tak w Babilonie padną zabici całej

ziemi. 50 Wy, którzy uszliście spod miecza, idźcie, nie
zatrzymujcie się! Wspominajcie PANA z daleka i niech
przyjdzie wam na myśl Jerozolima. 51 [Powiedzcie]:
Wstydzimy się, że słyszymy zniewagi, hańba okryła
nasze twarze. Weszli bowiem cudzoziemcy do świętych
miejsc domu PANA. 52 Dlatego oto nadchodzą dni,
mówi PAN, że nawiedzę jego rzeźbione obrazy, a po
całej jego ziemi będą jęczeć jego zranieni. 53 Choćby
Babilon wstąpił do nieba i obwarował szczyty swojej
potęgi, mimo to wyjdą ode mnie jego niszczyciele,
mówi PAN. 54 [Słychać] głos krzyku z Babilonu i
wielkie zniszczenie z ziemi Chaldejczyków; 55 Bo PAN
pustoszy Babilon i wytraci z niego wielki głos, choćby
ich fale huczały jak wielkie wody [i] rozlegał się szum
ich głosu. 56 Niszczyciel bowiem nadciąga na niego,
na Babilon, i jego mocarze zostaną pojmani, ich łuki
będą połamane. PAN bowiem, Bóg odpłaty, odpłaci im
niezawodnie; 57 Upiję jego książąt i mędrców, jego
dowódców i rządców oraz jego mocarzy, aby zasnęli
wiecznym snem i już się nie obudzili, mówi Król, PAN
zastępów to jego imię. 58 Tak mówi PAN zastępów:
Szerokie mury Babilonu będą doszczętnie zniszczone
i jego wysokie bramy zostaną spalone ogniem; ludzie
będą trudzić się na darmo i narody – przy ogniu, a
osłabną. 59 Słowo, które prorok Jeremiasz polecił
Serajaszowi, synowi Neriasza, syna Machsejasza,
gdy [ten] udał się z Sedekiaszem, królem Judy, do
Babilonu, w czwartym roku jego królowania. A Serajasz
był spokojnym księciem. 60 Jeremiasz więc spisał w
jednej księdze całe nieszczęście, które miało spaść
na Babilon, wszystkie słowa, które zostały napisane
przeciwko Babilonowi. 61 I Jeremiasz powiedział do
Serajasza: Gdy przybędziesz do Babilonu i zobaczysz
go, i przeczytasz wszystkie te słowa; 62 Powiesz:
PANIE, ty mówiłeś przeciwko temu miejscu, że je
wyniszczysz, aby nikt w nim nie mieszkał, ani człowiek,
ani zwierzę, ale żeby było wiecznym pustkowiem. 63
A gdy dokończysz czytanie tej księgi, przywiążesz
do niej kamień i wrzucisz ją w środek Eufratu; 64 I
powiesz: Tak utonie Babilon i już nie powstanie z tego
nieszczęścia, które na niego sprowadzę, i osłabną.
Dotąd słowa Jeremiasza.

52 Sedekiasz miał dwadzieścia jeden lat, kiedy
zaczął królować, i królował jedenaście lat w
Jerozolimie. Jego matka [miała] na imię Chamutal [i
była] córką Jeremiasza z Libny. 2 Czynił on to, co złe
w oczach PANA, zupełnie tak, jak czynił Joakim. 3
Z powodu gniewu PANA przyszło to na Jerozolimę i
Judę, aż odrzucił ich sprzed swego oblicza. Sedekiasz
bowiem zbuntował się przeciw królowi Babilonu. 4 W
dziewiątym roku jego panowania, dziesiątego miesiąca,
dziesiątego [dnia] tego miesiąca Nabuchodonozor,
król Babilonu, wraz z całym swym wojskiem wyruszył
przeciw Jerozolimie, rozbił obóz pod nią i zbudował
przeciwko niej szańce dokoła. 5 Miasto więc było
oblężone aż do jedenastego roku króla Sedekiasza.
6 A w czwartym miesiącu, dziewiątego [dnia] tego
miesiąca, wzmógł się głód w mieście i nie było chleba
dla ludu tej ziemi. 7 Kiedy zrobiono wyłom w [murze]
miasta, wszyscy wojownicy uciekli i wyszli z miasta
w nocy przez bramę między dwoma murami obok
królewskiego ogrodu; Chaldejczycy zaś leżeli wokół
miasta, a [tamci] poszli w stronę pustyni. 8 Lecz wojsko
Chaldejczyków ścigało króla i dogoniło Sedekiasza na
równinach Jerycha, a całe jego wojsko rozpierzchło
się od niego. 9 Pojmali więc króla i przyprowadzili
go do króla Babilonu, do Ribla w ziemi Chamat,
gdzie ten wydał na niego wyrok. 10 Król Babilonu
zabił synów Sedekiasza na jego oczach, a także
wszystkich książąt Judy pozabijał w Ribla. 11 A
Sedekiaszowi wyłupił oczy, potem król Babilonu zakuł
go w łańcuchy, uprowadził go do Babilonu i wsadził do
więzienia aż do jego śmierci. 12 W piątym miesiącu,
dziesiątego dnia [tego] miesiąca – był to dziewiętnasty
rok Nabuchodonozora, króla Babilonu – do Jerozolimy
przybył Nebuzaradan, dowódca gwardii, sługa króla
Babilonu. 13 I spalił dom PANA i dom króla; wszystkie
domy Jerozolimy i wszystkie wielkie budowle spalił
ogniem. 14 Całe wojsko Chaldejczyków, które [było]
z dowódcą gwardii, zburzyło wszystkie mury wokół
Jerozolimy. 15 A część ubogich z ludu i resztę ludu,
która pozostała w mieście, zbiegów, którzy przeszli do
króla Babilonu, oraz resztę pospólstwa Nebuzaradan,
dowódca gwardii, uprowadził do niewoli; 16 Lecz
pozostawił niektórych z ubogich tej ziemi, aby byli
winogrodnikami i rolnikami. 17 Chaldejczycy rozbili
kolumny z brązu, które [były] w domu PANA, podstawy
i morze z brązu, które [było] w domu PANA, a brąz
z nich przenieśli do Babilonu. 18 Zabrali też kotły,
szufle, nożyce, miski, czasze oraz wszystkie naczynia
z brązu, których używano do służby. 19 Dowódca
gwardii zabrał kropielnice, kadzielnice, misy, kotły,
świeczniki, czasze i kubki; co było ze złota – jako złoto,
co było ze srebra – jako srebro; 20 Dwie kolumny,
jedno morze i dwanaście wołów z brązu, które [były]
pod podstawami, a które wykonał król Salomon w
domu PANA; a nie było można [zmierzyć wagi] brązu
tych wszystkich przedmiotów. 21 [Co do] kolumn, to
każda miała osiemnaście łokci wysokości i dwanaście
łokci obwodu, jej grubość wynosiła cztery palce, a w
środku była pusta; 22 Głowica na niej była z brązu,
wysokość jednej głowicy [wynosiła] pięć łokci, naokoło
głowicy była siatka i jabłka granatowe, wszystko z
brązu. Tak samo było z jabłkami granatu drugiej

kolumny. 23 A tych jabłek granatu było dziewięćdziesiąt
sześć [po każdej] stronie; wszystkich jabłek granatu
było po sto na siatce wokoło. 24 Dowódca gwardii
pojmał też najwyższego kapłana Serajasza, drugiego
kapłana Sofoniasza i trzech stróżów progu. 25 Z miasta
zaś zabrał dworzanina, który był przełożonym nad
wojownikami, siedmiu [z tych, którzy] stawali przed
królem, a których znaleziono w mieście, naczelnego
pisarza wojskowego, dokonującego spisu ludu tej
ziemi, oraz sześćdziesięciu mężczyzn spośród ludu
tej ziemi, których znaleziono w mieście. 26 Tych więc
zabrał Nebuzaradan, dowódca gwardii, i zaprowadził
ich do króla Babilonu do Ribla. 27 I król Babilonu pobił
ich, i uśmiercił w Ribla, w ziemi Chamat. Tak został
uprowadzony Juda ze swojej ziemi. 28 Taka jest [liczba]
ludu, który Nabuchodonozor uprowadził do niewoli: w
siódmym roku trzy tysiące dwudziestu trzech Żydów.
29 W osiemnastym roku Nabuchodonozora, uprowadził
z Jerozolimy osiemset trzydzieści dwie osoby. 30 W
dwudziestym trzecim roku Nabuchodonozora dowódca
gwardii Nebuzaradan uprowadził spośród Żydów
siedemset czterdzieści pięć osób. Razem cztery tysiące
sześćset osób. 31 A w trzydziestym siódmym roku
po uprowadzeniu do niewoli Joachina, króla Judy, w
dwunastym miesiącu, dwudziestego piątego [dnia] tego
miesiąca, Ewil-Merodak, król Babilonu, w roku objęcia
królestwa, wywyższył głowę Joachina, króla Judy, i
uwolnił go z więzienia; 32 Rozmawiał z nim łaskawie i
ustawił jego tron wyżej niż tron królów, którzy [byli] z
nim w Babilonie; 33 I zmienił jego szaty więzienne.
I jadał on chleb zawsze przed nim po wszystkie dni
swego życia. 34 Na jego utrzymanie zapewniono mu
dzienną porcję przez króla Babilonu aż do jego śmierci,
po wszystkie dni jego życia.

Lamentacje

1 Ach, jak samotnie siedzi miasto niegdyś tak pełne
ludzi! Stało się jak wdowa! [Niegdyś] wielka wśród
narodów i księżniczka wśród prowincji, [teraz] stała
się podwładną. **2** Nieustannie płacze w nocy, a na jej
policzkach łzy. Nie ma nikogo, kto by ją pocieszył pośród
wszystkich jej kochanków. Wszyscy jej przyjaciele
zdradzili ją i stali się jej wrogami. **3** Juda poszedł na
wygnanie z powodu ucisku i wielkiej niewoli, mieszka
między poganami i nie znajduje odpoczynku. Wszyscy
jego prześladowcy dopadli go pośród ucisków. **4** Drogi
Syjonu płaczą, bo nikt nie przychodzi na uroczyste
święta. Wszystkie jego bramy opustoszały, jego kapłani
wzdychają, jego dziewice są smutne, a on sam jest
pełny goryczy. **5** Jego wrogowie są zwierzchnikami,
jego przeciwnikom szczęśliwie się powodzi. PAN
bowiem trapił go z powodu mnóstwa jego występków.
Jego dzieci poszły do niewoli przed ciemięzcą. **6** A tak
odjęte zostało od córki Syjonu całe jej dostojeństwo.
Jej książęta stali się jak jelenie, które nie znajdują
pastwiska, i uchodzą bez siły przed tym, który je
ściga. **7** W dniach swego utrapienia i [swej] niedoli
Jerozolima wspomina wszystkie swoje kosztowności,
jakie miała za dawnych dni, gdy jej lud wpadł w ręce
wroga, a nikt jej nie pomógł; nieprzyjaciele, widząc ją,
naśmiewali się z jej szabatów. **8** Jerozolima ciężko
zgrzeszyła, dlatego została odłączona jako nieczysta.
Wszyscy, którzy ją szanowali, gardzą nią, gdyż widzą
jej nagość, a ona wzdycha i odwraca się plecami. **9**
Jej nieczystość jest na brzegach jej szat, nie pamięta
swego końca; dlatego wielce ją poniżono i nikt jej
nie pociesza. Spójrz, PANIE, na moje utrapienie, bo
wróg się wywyższył. **10** Wróg wyciągnął swoją rękę
po wszystkie jej kosztowności. Patrzy, jak poganie,
którym zakazałeś wchodzić do twego zgromadzenia,
wchodzą do jej świątyni. **11** Cały jej lud wzdycha i
szuka chleba, daje swoje kosztowności za pokarm, aby
posilić duszę. Spójrz, PANIE, i zobacz, że zostałam
znieważona. **12** Czy nic was to nie obchodzi, wszyscy,
którzy przechodzicie obok? Spójrzcie i zobaczcie, czy
jest boleść podobna do mojej boleści, jaką mi zadano,
którą dotknął mnie PAN w dniu swojego zapalczywego
gniewu. **13** Z wysoka zesłał ogień na moje kości,
który je pokonał. Rozciągnął sieć na moje nogi i
zawrócił mnie, wydał mnie na spustoszenie i przez cały
dzień omdlewam. **14** Jarzmo moich nieprawości jest
związane jego ręką, splotły się i weszły na moją szyję, a
[to] poraziło moją siłę. Pan wydał mnie w ręce [wrogów]
i nie mogę powstać. **15** Pan podeptał wszystkich moich
mocarzy, [którzy są] pośród mnie, zwołał przeciwko
mnie gromadę, aby zmiażdżyć moich młodzieńców.
Pan, jak w tłoczni, podeptał dziewicę, córkę Judy.
16 Dlatego ja płaczę; z oczu, z moich oczu, ciekną
wody, gdyż daleko jest ode mnie pocieszyciel, który
by pokrzepił moją duszę; moi synowie są wytraceni,
bo wróg zwyciężył. **17** Syjon wyciąga swoje ręce, nie
ma nikogo, kto by go pocieszył. PAN pobudził dokoła
Jakuba jego wrogów; Jerozolima jest wśród nich [jak
kobieta] oddalona z powodu [jej] nieczystości. **18** PAN
jest sprawiedliwy, bo zbuntowałam się przeciwko jego
słowu. Słuchajcie, proszę, wszyscy ludzie, i zobaczcie
moje boleści. Moje dziewice i moi młodzieńcy poszli
do niewoli. **19** Wołałam do moich kochanków, lecz
oni mnie zdradzili. Moi kapłani i starcy zginęli w
mieście, kiedy szukali pokarmu dla siebie, aby posilić
swoją duszę. **20** Spójrz, PANIE, bo jestem utrapiona,
moje wnętrzności drżą, moje serce przewraca się we
mnie, gdyż uparcie się buntowałam. Na dworze miecz
osieroca, [a] w domu nie ma nic oprócz śmierci. **21**
Słyszą, że wzdycham, [ale] nie ma nikogo, kto by
mnie pocieszył; wszyscy moi wrogowie słyszeli o moim
nieszczęściu i cieszą się, że to uczyniłeś. Sprowadzasz
dzień, który zapowiedziałeś, a staną się podobni do
mnie. **22** Niech cała ich niegodziwość przyjdzie przed
ciebie; uczyń im tak, jak mnie uczyniłeś z powodu
wszystkich moich przestępstw. Wiele bowiem jest
moich westchnień, a moje serce omdlewa.

2 Jakże zaciemnił Pan córkę Syjonu chmurą w swoim
gniewie, zrzucił z nieba [na] ziemię chwałę Izraela,
a nie wspomniał na podnóżek swoich nóg w dniu swej
zapalczywości! **2** Pan pochłonął bez litości wszystkie
domy Jakuba, zburzył w swej zapalczywości twierdze
córki Judy, rzucił je o ziemię i zhańbił królestwo i jego
książąt. **3** Odciął w zapalczywości swego gniewu cały
róg Izraela, cofnął swoją prawicę od wroga i zapłonął
przeciwko Jakubowi jak ogień płonący, który pożera do
szczętu wokoło. **4** Naciągnął swój łuk jak wróg, postawił
swoją prawicę jak przeciwnik i zabił wszystkich miłych
dla oczu. W namiocie córki Syjonu wylał jak ogień
swoją zapalczywość. **5** Pan stał się jak wróg, pochłonął
Izraela, pochłonął wszystkie jego pałace, zniszczył
jego twierdze i pomnożył płacz i lament u córki Judy. **6**
Oderwał siłą swój namiot jak ogród, zniszczył swoje
mieszkanie. PAN skazał na zapomnienie uroczyste
święta i szabaty na Syjonie i w zapalczywości swego
gniewu wzgardził królem i kapłanem. **7** Pan odrzucił
swój ołtarz, zbrzydła mu jego świątynia, wydał w ręce
wroga mury jej pałacu. Podnieśli krzyk w domu PANA
jak w dzień uroczystego święta. **8** PAN postanowił
zburzyć mur córki Syjonu, rozciągnął sznur [mierniczy]
i nie cofnął swej ręki od zniszczenia. Pogrążył w
żałobie baszty i mur, tak że razem omdlewają. **9**

Jej bramy zapadły się w ziemię, połamał i pokruszył
jej rygle. Jej król i książęta [są] pośród pogan, nie
ma już Prawa i jej prorocy nie mają widzenia od
PANA. 10 Starsi córki Syjonu usiedli na ziemi i
zamilkli. Posypali prochem swe głowy i przepasali
się worami. Dziewice Jerozolimy pochylają do ziemi
swoje głowy. 11 Moje oczy osłabły od łez, strwożyły się
moje wnętrzności, moja wątroba wylała się na ziemię z
powodu zniszczenia córki mojego ludu, [gdy] dzieci i
niemowlęta omdlewają na ulicach miasta. 12 Mówią
swoim matkom: Gdzie [jest] zboże i wino? – gdy mdleją
jak zranieni na ulicach miasta i oddają swoją duszę na
łonie swoich matek. 13 Kogo na świadka ustanowię?
Do kogo cię przyrównam, o córko Jerozolimy? Do kogo
cię porównam, abym cię pocieszył, dziewicza córko
Syjonu? Twoja klęska bowiem jest wielka jak morze.
Któż cię uleczy? 14 Twoi prorocy przepowiadali ci
kłamstwo i marność, a nie odkrywali twojej nieprawości,
aby zapobiec twojej niewoli, lecz przepowiadali
kłamliwe brzemiona [przyczyniające się do twojego]
wygnania. 15 Klaskają nad tobą w dłonie wszyscy,
którzy przechodzą drogą; świstają i kiwają głowami
nad córką Jerozolimy, [mówiąc]: Czyż to jest miasto,
które nazywano doskonałą pięknością i radością
całej ziemi? 16 Otworzyli przeciw tobie swe usta
wszyscy twoi wrogowie, świstają i zgrzytają zębami,
mówiąc: Pochłonęliśmy [je]. Oto jest dzień, na który
czekaliśmy; znaleźliśmy [i] zobaczyliśmy [go]. 17 PAN
uczynił, jak postanowił, wypełnił swoje słowo, które
zapowiedział w dniach dawnych. Zburzył bez litości,
pozwolił wrogowi radować się nad tobą, wywyższył róg
twoich przeciwników. 18 Ich serce wołało do Pana.
Murze córki Syjonu, wylewaj łzy we dnie i w nocy
jak strumień, nie dawaj sobie odpoczynku i niech nie
uspokaja się źrenica twego oka. 19 Wstań, wołaj w
nocy na początku straży, wylewaj swe serce jak wodę
przed obliczem Pana. Podnoś do niego swe ręce
za duszę swych dzieci, które omdlewają z głodu na
rogach wszystkich ulic. 20 Spójrz, PANIE, i zobacz,
komu tak uczyniłeś. Czy kobiety mają jeść swój płód,
pieszczone niemowlęta? Czy kapłan i prorok mają być
zabici w świątyni Pana? 21 Leżą na ziemi, na ulicach,
dziecko i starzec. Moje dziewice i moi młodzieńcy
polegli od miecza; pobiłeś [ich] w dzień swego gniewu,
zabiłeś [ich] bez litości. 22 Zwołałeś zewsząd, jak w
dniu święta, moje trwogi, w dniu gniewu PANA nikt nie
uszedł, nikt nie ocalał. Tych, których piastowałam i
wychowałam, mój wróg wyniszczył.

3 Ja [jestem tym] człowiekiem, który widział utrapienie
pod rózgą jego gniewu. 2 Prowadził mnie i zawiódł
do ciemności, a nie do światła. 3 Oburzył się na mnie,
zwraca swoją rękę [przeciwko mnie] przez cały dzień.
4 Sprawił, że zestarzały się moje ciało i moja skóra,
połamał moje kości. 5 Obudował mnie i otoczył żółcią i
trudem; 6 Posadził mnie w ciemnych miejscach jak
dawno umarłych. 7 Ogrodził mnie, abym nie mógł
wyjść, obciążył moje kajdany. 8 A choć wołam i krzyczę,
zatyka [uszy na] moją modlitwę. 9 Zagrodził moją
drogę kamieniem ciosanym, poplątał moje ścieżki. 10
Stał się dla mnie [jak] niedźwiedź czyhający na mnie,
[jak] lew w ukryciu. 11 Zmylił moje drogi, rozszarpał
mnie i uczynił mnie spustoszonym. 12 Napiął swój
łuk i uczynił ze mnie cel dla swej strzały. 13 Przebił
moje nerki strzałami swego kołczana. 14 Stałem się
pośmiewiskiem dla całego mojego ludu, [tematem]
jego pieśni przez cały dzień. 15 Napełnił mnie goryczą,
upoił mnie piołunem. 16 Ponadto wykruszył żwirem
moje zęby i pogrążył mnie w popiele. 17 Oddaliłeś moją
duszę od pokoju. Zapomniałem, co to pomyślność.
18 I powiedziałem: Zginęła moja siła i moja nadzieja,
jaką pokładałem w PANU. 19 Wspominam swoje
utrapienie i [swój] płacz, piołun i żółć. 20 Moja dusza
nieustannie [to] wspomina i uniża się we mnie. 21
Biorę to sobie do serca, [dlatego] mam nadzieję.
22 To wielkie miłosierdzie PANA, że nie zginęliśmy,
gdyż nie ustaje jego litość. 23 Każdego poranka się
odnawia, wielka jest twoja wierność. 24 PAN jest
moim działem – mówi moja dusza – dlatego mam
w nim nadzieję. 25 Dobry [jest] PAN dla tych, którzy
go oczekują, dla duszy, która go szuka. 26 Dobrze
jest cierpliwie oczekiwać na zbawienie PANA. 27
Dobrze jest człowiekowi nosić jarzmo od swej młodości.
28 Siedzi samotnie w milczeniu, gdyż na niego [je]
włożono. 29 Kładzie swe usta w prochu, może jest
jeszcze nadzieja. 30 Nadstawia bijącemu policzek,
jest nasycony zniewagą. 31 Pan bowiem nie odrzuca
na wieki; 32 A jeśli zasmuca, znów się lituje według
obfitości swego miłosierdzia; 33 Gdyż nie trapi chętnie
ani nie zasmuca synów ludzkich. 34 Miażdżenie pod
nogami wszystkich więźniów ziemi; 35 Naginanie
prawa człowieka przed obliczem Najwyższego; 36
Krzywdzenie człowieka w jego sprawie – Pan nie ma
[w tym] upodobania. 37 Któż może powiedzieć, że coś
się stanie, gdy Pan tego nie rozkazał? 38 Czyż z ust
Najwyższego nie pochodzi zło i dobro? 39 Czemu więc
żali się człowiek żyjący, człowiek – z powodu kary za
swoje grzechy? 40 Doświadczajmy i badajmy nasze
drogi, nawróćmy się do PANA. 41 Wznieśmy swoje
serca i ręce do Boga w niebiosach. 42 Zgrzeszyliśmy i
zbuntowaliśmy się, [a] ty nie przebaczyłeś. 43 Okryłeś
się gniewem i prześladowałeś nas, zabiłeś bez litości.
44 Okryłeś się obłokiem, aby nie dotarła do ciebie
modlitwa. 45 Uczyniłeś nas śmieciem i pogardą pośród
tych narodów. 46 Otworzyli na nas swoje usta wszyscy

nasi wrogowie. 47 Spadły na nas strach i pułapka,
spustoszenie i zniszczenie. 48 Strumienie wód płyną
z moich oczu z powodu zniszczenia córki mojego
ludu. 49 Z moich oczu bez przerwy spływają [łzy],
bo nie ma żadnej ulgi; 50 Póki nie spojrzy i nie
zobaczy PAN z nieba. 51 Moje oczy trapią moją
duszę z powodu wszystkich córek mojego miasta.
52 Moi wrogowie polowali na mnie nieustannie jak
na ptaka, bez powodu. 53 Wyniszczyli moje życie
w lochu i przywalili mnie kamieniem. 54 Wezbrały
wody nad moją głową i powiedziałem: Już po mnie! 55
Wzywałem twego imienia, PANIE, z głębokiego lochu.
56 Usłyszałeś mój głos, nie zakrywaj swego ucha
przed moim wzdychaniem i przed moim wołaniem. 57
Zbliżyłeś się [do mnie] w dniu, kiedy cię wzywałem, i
powiedziałeś: Nie bój się. 58 Broniłeś, Panie, sprawy
mojej duszy, wybawiłeś moje życie. 59 PANIE, widzisz
moją krzywdę, osądź moją sprawę. 60 Widzisz całą
ich zemstę i wszystkie ich zamysły przeciwko mnie.
61 Słyszysz ich urąganie, PANIE, [i] wszystkie ich
zamysły przeciwko mnie; 62 [Słyszysz słowa z] warg
tych, którzy powstają przeciwko mnie, i ich zamiary,
[jakie obmyślają] przeciwko mnie przez cały dzień. 63
Zobacz – gdy siedzą i gdy wstają, jestem [treścią] ich
pieśni. 64 Oddaj im zapłatę, PANIE, według dzieła ich
rąk. 65 Daj im zatwardziałe serce i [ześlij] na nich twoje
przekleństwo; 66 Ścigaj ich w gniewie [i] zgładź ich
spod niebios, PANIE!

4 O jakże zaśniedziało złoto! [Jakże] zmieniło się
najczystsze złoto! Rozrzucono kamienie świątyni po
rogach wszystkich ulic. 2 Szlachetni synowie Syjonu,
cenieni jak czyste złoto, jakże są poczytywani za
gliniane naczynia, za dzieło rąk garncarza! 3 [Nawet]
smoki dają pierś i karmią swoje młode, [ale] córka
mojego ludu stała się okrutna jak strusie na pustyni. 4
Język ssącego przylgnął do podniebienia z powodu
pragnienia, dzieci prosiły o chleb, lecz nikt im go
nie ułamał. 5 Ci, którzy jadali wyborne potrawy, giną
na ulicach. Ci, którzy byli wychowani w szkarłacie,
przytulają się do gnoju. 6 Większa jest nieprawość
córki mojego ludu niż grzech Sodomy, co została
zniszczona w okamgnieniu, a nie dotknęła jej żadna
ręka. 7 Jej nazirejczycy byli czystsi niż śnieg, bielsi
niż mleko, ich ciała bardziej rumiane niż rubiny, [byli]
wyciosani jak szafir. 8 Ale [teraz] ich wygląd jest
czarniejszy niż węgiel, nie poznaje się ich na ulicach.
Ich skóra przyschła do kości, wyschła i stała się jak
drewno. 9 Lepiej jest tym, którzy zostali pobici od
miecza, niż tym, co umierają z głodu, gdyż oni giną,
będąc przebici brakiem plonów pola. 10 Ręce czułych
kobiet gotowały własne dzieci. Były ich pokarmem
w czasie klęski córki mojego ludu. 11 Dopełnił PAN
swego wzburzenia, wylał swój zapalczywy gniew i
rozpalił ogień na Syjonie, który strawił jego fundamenty.
12 Nigdy nie uwierzyliby królowie ziemi i wszyscy
mieszkańcy świata, że przeciwnik i wróg mógłby
wejść w bramy Jerozolimy. 13 Z powodu grzechów jej
proroków i nieprawości jej kapłanów, którzy przelewali
krew sprawiedliwych pośród niej; 14 Tułali się [jak]
ślepi po ulicach, splugawili się krwią, tak że nie
można było dotknąć ich szat. 15 [Dlatego] wołano na
nich: Odstąpcie, nieczyści! Odstąpcie, odstąpcie, nie
dotykajcie! Gdy odeszli i tułali się, mówiono wśród
pogan: Nie będą już mogli [tam] zamieszkać. 16
Oblicze PANA rozproszyło ich, już więcej nie spojrzy
na nich; nie ma szacunku dla kapłanów ani nie ma
litości dla starców. 17 Aż dotąd nasze oczy słabły z
powodu naszej daremnej pomocy. Wypatrywaliśmy
czujnie narodu, który nie mógł nas wybawić. 18 Śledzą
nasze kroki tak, że nie możemy chodzić po naszych
ulicach. Zbliżył się nasz koniec, wypełniły się nasze dni,
nadszedł nasz kres. 19 Nasi prześladowcy są szybsi niż
orły niebieskie; ścigają nas po górach i czyhają na nas
na pustyni. 20 Oddech naszych nozdrzy, pomazaniec
PANA, został schwytany w ich doły; o nim mówiliśmy:
W jego cieniu będziemy żyć wśród pogan. 21 Raduj
się i wesel, córko Edomu, która mieszkasz w ziemi Us;
przejdzie też do ciebie kielich, upijesz się i obnażysz.
22 Skończyła się twoja kara, o córko Syjonu; [on] nie
będzie cię dłużej trzymał na wygnaniu. Nawiedzi twoją
nieprawość, córko Edomu, i odkryje twoje grzechy.

5 Wspomnij, PANIE, na to, co nas spotkało. Spójrz
i zobacz nasze pohańbienie. 2 Nasze dziedzictwo
przypadło obcym, a nasze domy – cudzoziemcom.
3 Staliśmy się sierotami, bez ojca; nasze matki są
jak wdowy. 4 Własną wodę pijemy za pieniądze,
nasze drwa za pieniądze kupujemy. 5 Prześladowanie
ciąży na naszym karku. Pracujemy, [a] nie dają
nam odpocząć. 6 Podawaliśmy rękę Egipcjanom i
Asyryjczykom, aby nasycić się chlebem. 7 Nasi ojcowie
zgrzeszyli, nie ma ich, a my nosimy ich nieprawość. 8
Niewolnicy panują nad nami, nie ma nikogo, kto by
nas wybawił z ich ręki. 9 Z narażeniem życia szukamy
swego chleba z powodu miecza [na] pustyni. 10 Nasza
skóra jak piec zaciemniła się od strasznego głodu. 11
Kobiety na Syjonie hańbiono, a panny – w miastach
Judy. 12 Książęta byli wieszani ich rękami, oblicza
starszych nie uszanowano. 13 Młodzieńców wzięli do
młócenia, dzieci padały pod [ciężarem] drewna. 14
Starcy w bramach już nie siadają, młodzieńcy przestali
[śpiewać] swoje pieśni. 15 Radość zniknęła z naszych
serc, nasze pląsanie zamieniło się w żałobę. 16 Spadła
korona z naszej głowy. Biada nam, bo zgrzeszyliśmy!
17 Dlatego nasze serce omdlewa, dlatego nasze oczy

są zaćmione. **18** Z powodu spustoszonej góry Syjonu
lisy chodzą po niej. **19** Ty, PANIE, trwasz na wieki, twój
tron z pokolenia na pokolenie. **20** Czemu zapominasz
o nas na wieki i opuszczasz nas na tak długi czas? **21**
Nawróć nas do siebie, PANIE, a będziemy nawróceni;
odnów nasze dni, jak dawniej. **22** Czy odrzuciłeś nas
całkowicie? Czy bardzo się na nas gniewałeś?

Ezechiela

1 I stało się w trzydziestym roku, w czwartym
[miesiącu], piątego [dnia] tego miesiąca, gdy byłem
wśród uprowadzonych nad rzeką Kebar, że otworzyły
się niebiosa i miałem widzenie Boże. **2** Piątego [dnia]
tego miesiąca – [był] to piąty rok od uprowadzenia
do niewoli króla Jojakina; **3** Słowo PANA doszło
wyraźnie do kapłana Ezechiela, syna Buziego, w
ziemi Chaldejczyków nad rzeką Kebar, a była nad
nim ręka PANA. **4** I spojrzałem, a oto gwałtowny
wiatr nadszedł od północy, a [z nim] wielka chmura,
ogień pałający oraz blask dokoła niego, a z jego
środka [widoczne było] coś jakby blask bursztynu –
ze środka ognia. **5** Także ze środka [ukazało się]
coś na kształt czterech istot żywych. A wyglądały tak:
miały one postać człowieka. **6** Każda z nich miała
po cztery twarze i każda po cztery skrzydła. **7** Ich
nogi były proste, a ich stopy jak stopy u cielca; lśniły
jak polerowany brąz. **8** Pod skrzydłami, po czterech
bokach, [miały] ręce ludzkie; a one cztery miały twarze
i skrzydła. **9** Ich skrzydła były złączone jedno z drugim;
gdy szły, nie odwracały się, ale każda [istota] szła
prosto przed siebie. **10** A ich twarze miały [taki] wygląd:
wszystkie cztery miały [z przodu] twarz ludzką, z prawej
strony – twarz lwa, z lewej strony wszystkie cztery
[miały] twarze wołu, a także [z tyłu] miały wszystkie
twarz orła. **11** A ich twarze i skrzydła [były] rozwinięte
ku górze; dwa skrzydła każdej [istoty] łączyły się ze
sobą, a dwa okrywały ich ciało; **12** A każda z istot
szła prosto przed siebie. Dokądkolwiek duch zmierzał,
tam szły, a gdy szły, nie odwracały się. **13** A wygląd
tych istot był taki: wyglądały jak węgle rozżarzone
w ogniu, jak palące się pochodnie. Ten ogień krążył
między istotami, jaśniał blaskiem, a z niego wychodziła
błyskawica. **14** Te istoty biegały tam i z powrotem
jak błysk pioruna. **15** A gdy się przypatrywałem tym
istotom żywym, oto znajdowało się jedno koło na ziemi
przy tych czterech istotach mających cztery twarze; **16**
Wygląd tych kół i ich wykonanie były jak blask berylu
i wszystkie cztery koła miały jednakowy kształt, a
tak wyglądały i tak były wykonane, jakby [jedno] koło
[było] w środku [drugiego] koła; **17** Gdy się poruszały,
szły w czterech kierunkach, a idąc, nie odwracały
się. **18** Obręcze [były] tak wysokie, że wzbudzały
strach, a te cztery obręcze miały pełno oczu wokoło.
19 A gdy istoty żywe szły, koła szły obok nich; gdy
istoty żywe podnosiły się ponad ziemię, podnosiły się
także koła. **20** Dokądkolwiek zmierzał duch, tam szły –
właśnie [tam], gdzie zmierzał duch; a koła podnosiły
się przed nimi, bo duch istot żywych był w kołach. **21**
Gdy one szły, poruszyły się [i koła]; gdy one stawały,
zatrzymywały się [i koła]; a gdy podnosiły się ponad
ziemię, wraz z nimi podnosiły się też koła, bo duch istot
żywych był w kołach. **22** Nad głowami istot żywych
[było] coś na kształt sklepienia jak blask straszliwego
kryształu, rozpostartego w górze nad ich głowami. **23**
A pod sklepieniem skrzydła ich [były] podniesione,
jedno z drugim [złączone]; każda [istota miała] po dwa,
którymi okrywała [jedną stronę], i każda [miała] po
dwa, którymi okrywała [drugą stronę] swego ciała.
24 I gdy szły, słyszałem szum ich skrzydeł jak szum
wielkich wód, jak głos Wszechmocnego i głos huku, jak
zgiełk wojska. [A gdy] stały, opuszczały swoje skrzydła.
25 Gdy stały i opuszczały swoje skrzydła, rozległ się
głos znad sklepienia, które [było] nad ich głową. **26** A
ponad sklepieniem, które było nad ich głową, było coś
podobnego do tronu, z wyglądu jak kamień szafiru. I u
góry, na tym, co było podobne do tronu, [znajdowało
się] coś z wyglądu przypominające człowieka. **27** I
widziałem jakby kolor bursztynu niczym ogień wewnątrz
niego wokoło; od jego bioder wzwyż i od jego bioder w
dół widziałem coś, co wyglądało jak ogień, a wokół
niego blask. **28** Jak widok tęczy, która pojawia się
w chmurze w dzień deszczowy, tak wyglądał blask
wokoło. To [było] widzenie podobieństwa chwały PANA.
A gdy [ją] zobaczyłem, upadłem na twarz i usłyszałem
głos mówiącego.

2 I powiedział do mnie: Synu człowieczy, stań na nogi,
a będę do ciebie mówił. **2** I wstąpił we mnie duch,
gdy przemówił do mnie, i postawił mnie na nogi; potem
słyszałem tego, który mówił do mnie. **3** Powiedział mi:
Synu człowieczy, ja cię posyłam do synów Izraela, do
narodu buntowniczego, który mi się sprzeciwił. Oni i
ich ojcowie występowali przeciwko mnie aż do dziś. **4**
Są to synowie o bezczelnych twarzach i zatwardziałym
sercu. Do nich cię posyłam. Powiesz im: Tak mówi
Pan BÓG. **5** A oni, czy posłuchają, czy nie – gdyż są
domem buntowniczym – przecież będą wiedzieć, że
był wśród nich prorok. **6** Ale ty, synu człowieczy, nie
bój się ich ani nie lękaj się ich słów, chociaż otaczają
cię osty i ciernie i mieszkasz wśród skorpionów. Nie
bój się ich słów ani nie lękaj się ich twarzy, gdyż są
domem buntowniczym. **7** Powiedz im moje słowa,
czy usłuchają, czy nie, gdyż są zbuntowani. **8** Lecz
ty, synu człowieczy, słuchaj, co mówię do ciebie: Nie
bądź zbuntowany jak [ten] dom buntowniczy. Otwórz
swe usta i zjedz, co ci daję. **9** I spojrzałem, a oto ręka
[była] wyciągnięta do mnie, a w niej zwój księgi; **10** A
on rozwinął go przede mną. Był zapisany z jednej i
z drugiej strony, a spisane były w nim lamenty, żal i
biadania.

3 I powiedział do mnie: Synu człowieczy, zjedz to, co
jest przed tobą; zjedz ten zwój i idź, przemawiaj do
domu Izraela. 2 Otworzyłem więc swe usta i dał mi
zjeść ten zwój. 3 I powiedział mi: Synu człowieczy,
nakarm swój brzuch i napełnij swoje wnętrzności tym
zwojem, który ci daję. Zjadłem [go], a był w moich
ustach słodki jak miód. 4 Potem powiedział do mnie:
Synu człowieczy, idź, udaj się do domu Izraela i mów
do niego moimi słowami. 5 Bo nie posyłam cię do ludu
o niezrozumiałej mowie lub trudnym języku, [ale] do
domu Izraela; 6 Nie do wielu narodów o niezrozumiałej
mowie i trudnym języku, których słów byś nie zrozumiał,
chociaż gdybym cię do nich posłał, usłuchałyby cię.
7 Lecz dom Izraela nie będzie chciał cię słuchać,
ponieważ mnie [samego] nie chce usłuchać. Cały dom
Izraela ma bowiem twarde czoło i zatwardziałe serce.
8 Oto uczyniłem twoją twarz twardą przeciwko ich
twarzom, a twoje czoło twarde przeciwko ich czołom.
9 Uczyniłem twe czoło jak diament, twardszym od
krzemienia. Nie bój się ich ani nie lękaj się ich twarzy,
gdyż są domem buntowniczym. 10 I powiedział do
mnie: Synu człowieczy, weź sobie do serca wszystkie
moje słowa, które będę do ciebie mówić, i słuchaj
ich uszami. 11 Idź, udaj się do pojmanych, do synów
twego ludu, i powiedz im: Tak mówi Pan BÓG – czy
będą słuchać, czy nie. 12 Wtedy duch uniósł mnie i
usłyszałem za sobą huk wielkiego grzmotu: [Niech
będzie] błogosławiona chwała PANA ze swego miejsca.
13 [Usłyszałem też] szum skrzydeł tych istot żywych,
które się dotykały nawzajem, głos kół naprzeciwko
nich i głos wielkiego grzmotu. 14 A duch uniósł mnie
i zabrał. I poszedłem w goryczy i w gniewie swego
ducha, lecz ręka PANA mocno ciążyła nade mną.
15 I przyszedłem do pojmanych w Tel-Abib, którzy
mieszkali nad rzeką Kebar, i usiadłem [tam], gdzie
oni mieszkali, pozostałem tam osłupiały wśród nich
przez siedem dni. 16 A gdy minęło siedem dni, doszło
do mnie słowo PANA mówiące: 17 Synu człowieczy,
ustanowiłem cię stróżem domu Izraela. Usłysz więc
słowo z moich ust i upominaj go ode mnie. 18 Gdy
powiem bezbożnemu: Z pewnością umrzesz, a nie
upomnisz go ani nie ostrzeżesz, aby go odwieść od
jego bezbożnej drogi, aby uratować jego życie, to
ten bezbożny umrze w swojej nieprawości, ale jego
krwi zażądam z twojej ręki. 19 Lecz jeśli ostrzeżesz
bezbożnego, a on nie odwróci się od swej bezbożności
i od swej bezbożnej drogi, to on umrze w swojej
nieprawości, ale ty wybawisz swoją duszę. 20 Gdy zaś
sprawiedliwy odwróci się od swojej sprawiedliwości i
popełni nieprawość, a ja ześlę na niego przeszkodę,
to on umrze. Ponieważ nie ostrzegłeś go, umrze
w swym grzechu i nie będzie się pamiętać o jego
sprawiedliwości, którą czynił, lecz jego krwi zażądam
z twojej ręki. 21 Ale jeśli ostrzeżesz sprawiedliwego,
aby sprawiedliwy nie zgrzeszył, i on nie zgrzeszy, na
pewno będzie żył, bo przyjął ostrzeżenie, a ty ocalisz
swoją duszę. 22 I spoczęła tam nade mną ręka PANA,
i powiedział do mnie: Wstań i pójdź na równinę, tam
będę z tobą mówił. 23 Wstałem więc i wyszedłem
na równinę, a oto chwała PANA stała tam, taka jak
chwała, którą widziałem nad rzeką Kebar, i upadłem na
twarz. 24 Wtedy duch wstąpił we mnie, postawił mnie
na nogi i przemówił do mnie: Idź i zamknij się w swym
domu. 25 Bo oto, synu człowieczy, włożą na ciebie
powrozy i zwiążą cię nimi, a nie będziesz mógł wyjść
między nich. 26 A ja sprawię, że twój język przylgnie
do twego podniebienia i będziesz niemy, i nie będziesz
dla nich człowiekiem, który strofuje, gdyż są domem
buntowniczym. 27 Ale gdy będę z tobą mówić, otworzę
ci usta i powiesz do nich: Tak mówi Pan BÓG: Kto
[chce] słuchać, niech słucha, a kto nie chce, niech nie
słucha – gdyż są domem buntowniczym.

4 A ty, synu człowieczy, weź sobie glinianą tabliczkę,
połóż ją przed sobą i wyryj na niej miasto Jerozolimę;
2 Sporządź jego oblężenie, zbuduj przeciwko niemu
szańce, usyp przeciwko niemu wał, uszykuj przeciwko
niemu wojska i ustaw przeciwko niemu tarany dokoła.
3 Następnie weź sobie patelnię żelazną, postaw ją
[jakby] mur żelazny pomiędzy sobą a miastem i odwróć
swą twarz przeciwko niemu. Ono będzie oblężone,
a ty będziesz je oblegał. To [będzie] znak dla domu
Izraela. 4 Potem połóż się na lewym boku i złóż na
nim nieprawość domu Izraela. Ile dni będziesz na
nim leżał, tak długo będziesz znosił ich nieprawość.
5 A ja wyznaczam ci lata ich nieprawości według
liczby dni: trzysta dziewięćdziesiąt dni. Tak długo
będziesz znosił nieprawość domu Izraela. 6 A [gdy] je
wypełnisz, położysz się na prawym boku i będziesz
znosił nieprawość domu Judy przez czterdzieści dni.
Wyznaczam ci jeden dzień za każdy rok. 7 Tak więc
obróć swoją twarz na oblężenie Jerozolimy, obnaż
swoje ramię i prorokuj przeciwko niej. 8 A oto kładę
na ciebie pęta, abyś nie mógł się obrócić z jednego
boku na drugi, aż wypełnisz dni swego oblężenia. 9
Weź sobie też pszenicę, jęczmień, bób, soczewicę,
proso i orkisz, włóż to do jednego naczynia i przygotuj
sobie z tego chleb, a będziesz go jadł przez tyle
dni, ile będziesz leżeć na swym boku – przez trzysta
dziewięćdziesiąt dni. 10 A waga twego pokarmu,
który będziesz jadł, wyniesie dwadzieścia syklów
na dzień. Będziesz go jadł w ustalonym czasie. 11
Także wodę będziesz pił w określonej ilości; szóstą
[część] hinu będziesz pił w ustalonym czasie. 12
[Chleb] będziesz jadł jak podpłomyki jęczmienne,

upieczesz go na ich oczach na ludzkich odchodach. 13
I PAN powiedział: Tak synowie Izraela będą jeść swój
nieczysty chleb wśród pogan, do których ich wypędzę.
14 I powiedziałem: Ach, Panie BOŻE! Oto moja dusza
[nigdy] się nie splamiła: od mojego dzieciństwa aż
do tej pory nie jadłem padliny ani tego, co [zwierzę]
rozszarpało; żadne mięso obrzydłe nie weszło do
moich ust. 15 Ale on powiedział do mnie: Oto daję ci
odchody wołowe zamiast odchodów ludzkich, abyś
sobie na nich upiekł chleb. 16 Potem powiedział do
mnie: Synu człowieczy, oto ja zniszczę zapas chleba w
Jerozolimie, tak że będą jedli chleb w odważonej ilości
i w zmartwieniu i będą pić wodę w odmierzonej ilości i
z przerażeniem; 17 Aby im brakowało chleba i wody,
aby każdy z nich był przerażony i niszczał w swoich
nieprawościach.

5 Ty zaś, synu człowieczy, weź sobie ostry nóż, weź
sobie brzytwę fryzjerską i ogól nią sobie głowę oraz
brodę. Potem weź sobie wagę i rozdziel [włosy]. 2
[Jedną] trzecią spal w ogniu w środku miasta, gdy
wypełnią się dni oblężenia. Potem weź trzecią część i
posiekaj mieczem dokoła, a trzecią część rozrzuć na
wiatr, bo ja dobędę miecz na nich. 3 Ale weź z nich małą
ilość i zawiń w poły swojej [szaty]. 4 Z tych weź jeszcze
[trochę], wrzuć je w środek ognia i spal je w ogniu;
stamtąd wyjdzie ogień na cały dom Izraela. 5 Tak mówi
Pan BÓG: To [jest] Jerozolima, którą umieściłem pośród
pogan, otoczona zewsząd krajami. 6 Ale zamieniła
moje sądy w niegodziwość, bardziej niż poganie, a
moje ustawy – bardziej niż kraje, które ją otaczają.
Wzgardzili bowiem moimi sądami i nie postępowali
według moich ustaw. 7 Dlatego tak mówi Pan BÓG:
Ponieważ przewyższyliście swoimi [grzechami] pogan,
którzy was otaczają, a nie postępowaliście według
moich ustaw i nie przestrzegaliście moich sądów, nawet
nie czyniliście według sądów pogan, którzy są dokoła
was; 8 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Oto [występuję]
przeciwko tobie i wykonam sądy pośrodku ciebie,
na oczach pogan. 9 I z powodu wszystkich twoich
obrzydliwości uczynię ci to, czego [wcześniej] nie
uczyniłem, i czego już więcej nie uczynię. 10 Dlatego
ojcowie będą jeść synów pośród ciebie, a synowie będą
jeść swoich ojców. Wykonam sądy nad tobą i rozproszę
całą twoją resztkę na wszystkie wiatry. 11 Dlatego jak
żyję, mówi Pan BÓG: Ponieważ zbezcześciłeś moją
świątynię wszelkimi twymi nieczystościami i wszelkimi
twymi obrzydliwościami, ja także poniżę ciebie, moje
oko nie oszczędzi [cię] i nie zlituję się [nad tobą]. 12
Trzecia część twoich [ludzi] umrze od zarazy i wyginie
z głodu pośród ciebie, trzecia część padnie od miecza
wokół ciebie, a trzecią część rozproszę na wszystkie
wiatry i miecz na nich dobędę. 13 Tak dopełni się mój
gniew i natrę na nich swoją zapalczywością, i ucieszę
się. I poznają, że ja, PAN, powiedziałem to w swojej
zapalczywości, gdy wykonam na nich swój gniew. 14 I
zamienię cię w spustoszenie i w hańbę narodów, które
są wokoło ciebie, na oczach każdego przechodnia. 15
A tak staniesz się hańbą, pośmiewiskiem, przykładem
i przerażeniem dla narodów, które cię otaczają, gdy
wykonam na tobie sądy w zapalczywości i gniewie, i w
srogich upomnieniach. Ja, PAN, [to] powiedziałem.
16 Gdy wypuszczę przeciw wam srogie strzały głodu,
które będą [leciały] ku zniszczeniu, a które wypuszczę,
aby was wyniszczyć, wzmogę głód przeciwko wam i
zniszczę wasz zapas chleba. 17 Ześlę więc na was
głód i okrutne zwierzęta, które cię osierocą. Przejdą
przez ciebie zaraza i krew i sprowadzę na ciebie miecz.
Ja, PAN, [to] powiedziałem.

6 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, zwróć swoją twarz ku górom Izraela
i prorokuj przeciwko nim; 3 I mów: Góry Izraela,
słuchajcie słowa Pana BOGA. Tak mówi Pan BÓG do
gór i pagórków, do strumieni i dolin: Oto ja, właśnie ja
sprowadzę na was miecz i zniszczę wasze wyżyny. 4
Wasze ołtarze będą spustoszone i wasze posągi będą
połamane, a porozrzucam waszych pobitych przed
waszymi bożkami. 5 Trupy synów Izraela położę przed
ich bożkami i rozrzucę wasze kości wokół waszych
ołtarzy. 6 Wszędzie, gdzie mieszkacie, miasta zostaną
spustoszone i wyżyny spustoszeją, tak że wasze
ołtarze będą zburzone i zniszczone, wasze bożki
będą rozbite i przestaną istnieć, wasze posągi będą
wycięte, a wasze dzieła wyniszczone. 7 I pobici padną
pośród was, a poznacie, że ja jestem PANEM. 8 Lecz
pozostawię niektórych spośród was, którzy ujdą spod
miecza pogan, gdy będziecie rozproszeni po krajach.
9 Ci z was, którzy ocaleją, będą o mnie pamiętać
pośród narodów, do których zostaną uprowadzeni,
bo ubolewam nad ich cudzołożnym sercem, które
odstąpiło ode mnie, i nad ich oczami, które uprawiały
nierząd, idąc za swymi bożkami. I poczują wstręt
do samych siebie z powodu zła, które popełnili we
wszystkich swoich obrzydliwościach. 10 I poznają,
że ja [jestem] PANEM i że nie na próżno mówiłem,
że sprowadzę na nich to nieszczęście. 11 Tak mówi
Pan BÓG: Klaśnij swą dłonią, tupnij swą nogą i mów:
Biada z powodu wszystkich złych obrzydliwości domu
Izraela! Padną bowiem od miecza, od głodu i od
zarazy. 12 Ten, co będzie daleko, umrze od zarazy, ten,
co blisko, polegnie od miecza, a ten, co pozostanie i
będzie oblężony, umrze od głodu. Tak dopełnię na nich
swej zapalczywości. 13 Wtedy poznacie, że ja jestem
PANEM, gdy ich pobici będą leżeli wśród ich bożków i
dokoła ich ołtarzy, na każdym wysokim pagórku, po

wszystkich szczytach górskich, pod każdym drzewem
zielonym i pod każdym rozłożystym dębem, gdzie
składali miłą woń wszystkim swoim bożkom. 14
Wyciągnę swoją rękę przeciwko nim i uczynię tę ziemię
spustoszoną, bardziej spustoszoną od pustyni Diblat,
wszędzie, gdzie mieszkają. I tak poznają, że ja jestem
PANEM.

7 Potem doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2
Synu człowieczy, tak mówi Pan BÓG do ziemi
Izraela: Koniec, koniec nadszedł dla [wszystkich]
czterech stron ziemi. 3 Teraz nadejdzie koniec dla
ciebie. Ześlę na ciebie swój gniew, będę cię sądził
według twoich dróg i oddam ci według wszystkich
twoich obrzydliwości. 4 Moje oko nie oszczędzi cię i
nie zlituję się [nad tobą], ale oddam ci za twoje drogi, a
twoje obrzydliwości zostaną pośród ciebie, i poznacie,
że ja jestem PANEM. 5 Tak mówi Pan BÓG: Utrapienie,
oto nadchodzi jedno utrapienie. 6 Nadszedł koniec,
przyszedł koniec, ocknął się przeciwko tobie, oto
nadszedł. 7 Nadszedł poranek dla ciebie, obywatelu
ziemi. Nadszedł czas, zbliża się dzień grzmotu, a nie
głosu rozlegającego się po górach. 8 Już wkrótce
wyleję swój gniew na ciebie i dopełnię na tobie swojej
zapalczywości. Osądzę cię według twoich dróg i
oddam ci za wszystkie twoje obrzydliwości. 9 Moje
oko nie oszczędzi cię i nie zlituję się [nad tobą], ale
oddam ci według twoich dróg i twoich obrzydliwości,
które znajdują się pośród ciebie. I tak poznacie, że
ja jestem PANEM, który uderza. 10 Oto ten dzień,
oto nadszedł; nastał poranek, zakwitła rózga, wyrosła
pycha. 11 Przemoc wyrosła w rózgę niegodziwości.
Nie pozostanie z nich [nic] – ani z ich mnóstwa, ani z
ich bogactwa i nie [będzie] żadnego zawodzenia nad
nimi. 12 Nadszedł czas, zbliża się dzień. Kto kupuje,
niech się nie cieszy, a kto sprzedaje, niech się nie
smuci, bo [przyjdzie] gniew na całe ich mnóstwo. 13
Bo ten, kto sprzedał, nie wróci do rzeczy sprzedanej,
choćby jeszcze żył. Widzenie bowiem dotyczące
całego ich mnóstwa nie będzie cofnięte i nikt nie
wzmocni się w nieprawości swego życia. 14 Zadęli
w trąbę i wszystko przygotowali, lecz nikt nie ruszy
do walki. Mój gniew bowiem [jest skierowany] na całe
ich mnóstwo. 15 Miecz na zewnątrz, a zaraza i głód
wewnątrz. Kto będzie na polu, umrze od miecza, a kto
w mieście, tego pochłoną głód i zaraza. 16 Lecz ci,
którzy z nich uciekną, będą w górach jak gołębice z
dolin. Wszyscy będą lamentować, każdy nad swoją
nieprawością. 17 Wszystkie ręce opadną i wszystkie
kolana osłabną [jak] woda. 18 Obleką się w wory,
okryje ich strach, na wszelkiej twarzy będzie wstyd i
na wszystkich ich głowach łysina. 19 Swoje srebro
porzucą na ulice, a ich złoto będzie jak nieczystość.
Ich srebro i złoto nie będzie ich mogło wybawić w
dzień gniewu PANA. Nie nasycą [nimi] swojej duszy
ani nie napełnią swych wnętrzności, bo były [dla
nich kamieniem] potknięcia do nieprawości; 20 W
sławie swojej ozdoby, którą [Bóg] wystawił na [swoją]
chwałę, uczynili posągi swoich obrzydliwości i plugastw.
Dlatego zamienię im ją w nieczystość. 21 Wydam ją w
ręce cudzoziemców na grabież i bezbożnych ziemi na
łup, a oni ją splugawią. 22 Odwrócę też od nich swą
twarz, a zbezczeszczą moją świątynię. Wejdą bowiem
do niej zbójcy i splugawią ją. 23 Uczyń łańcuch, bo
ziemia jest pełna krwawych wyroków, a miasto pełne
przemocy. 24 Dlatego sprowadzę najgorszych z pogan,
aby posiedli ich domy. Położę kres pysze mocarzy, a
ich miejsca święte będą splugawione. 25 Nadchodzi
zniszczenie, dlatego będą szukać pokoju, ale [go]
nie będzie. 26 Przyjdzie klęska za klęską, wieść za
wieścią nadejdzie; będą szukać widzenia od proroka,
ale prawo przepadnie kapłanowi, a rada starcom. 27
Król będzie w żałobie, książę okryje się smutkiem i
ręce ludu ziemi będą strwożone. Uczynię im według
ich drogi i według ich sądów osądzę ich. I poznają, że
ja jestem PANEM.

8 A w szóstym roku, w szóstym miesiącu, piątego
[dnia], kiedy siedziałem w swym domu, a starsi
Judy siedzieli przede mną, dotknęła mnie tam ręka
Pana BOGA. 2 Spojrzałem, a oto coś z wyglądu
podobnego do ognia: od bioder w dół wyglądało jak
ogień, a od bioder wzwyż wyglądało [jak] blask, jak
blask bursztynu. 3 Wtedy wyciągnął coś w kształcie
ręki i uchwycił mnie za kędziory mojej głowy; a duch
uniósł mnie między ziemią a niebem i zaprowadził mnie
w widzeniach Bożych do Jerozolimy, do wejścia bramy
wewnętrznej zwróconej ku północy, gdzie znajdował się
tron posągu zawiści, pobudzający do zazdrości. 4 A oto
[była] tam chwała Boga Izraela, podobna do tej, którą
widziałem na równinie. 5 I powiedział do mnie: Synu
człowieczy, podnieś teraz swe oczy w kierunku północy.
Podniosłem więc swe oczy w kierunku północy, a oto
na północ od bramy ołtarza, u wejścia, [stał] bożek
[pobudzający] do zazdrości. 6 Znowu powiedział do
mnie: Synu człowieczy, czy widzisz, co oni czynią?
Te wielkie obrzydliwości, które czyni tu dom Izraela,
tak że muszę się oddalić od swojej świątyni? Ale
odwróć się i ujrzysz jeszcze większe obrzydliwości.
7 I przyprowadził mnie do drzwi dziedzińca, a gdy
spojrzałem, oto dziura w ścianie. 8 I powiedział do mnie:
Synu człowieczy, przebij teraz tę ścianę. I przebiłem
ścianę, a oto drzwi. 9 I powiedział do mnie: Wejdź
i zobacz te niegodziwe obrzydliwości, które oni tu

czynią. 10 Wszedłem więc i patrzyłem, a oto wszelkiego
rodzaju zwierzęta pełzające, zwierzęta obrzydłe i
wszystkie posągi domu Izraela były wyryte na ścianie,
wszędzie dokoła. 11 Siedemdziesięciu mężów spośród
starszych domu Izraela – wśród nich stał Jaazaniasz,
syn Szafana – stało przed nimi, każdy miał w ręku
swoją kadzielnicę, a unosił się gęsty obłok kadzidła. 12
Wtedy zapytał mnie: Czy widziałeś, synu człowieczy,
co starsi domu Izraela czynią w ciemności, każdy w
swoich komnatach pełnych obrazów? Mówią bowiem:
PAN nas nie widzi, PAN opuścił tę ziemię. 13 Ponadto
powiedział do mnie: Odwróć się znowu i zobaczysz
jeszcze większe obrzydliwości, które oni czynią. 14 I
zaprowadził mnie do wejścia bramy domu PANA, która
znajdowała się po stronie północnej, a oto siedziały
tam kobiety opłakujące Tammuza. 15 I zapytał mnie:
Czy widziałeś to, synu człowieczy? Odwróć się znowu
i zobaczysz jeszcze większe obrzydliwości niż te. 16
Wtedy wprowadził mnie na wewnętrzny dziedziniec
domu PANA, a oto u wejścia do świątyni PANA, między
przedsionkiem a ołtarzem, [było] około dwudziestu
pięciu mężczyzn. Każdy z nich był odwrócony plecami
do świątyni PANA, ich twarze [były zwrócone] na
wschód i oddawali pokłon słońcu w kierunku wschodu.
17 I zapytał mnie: Czy widziałeś, synu człowieczy? Czy
to zbyt mało dla domu Judy czynić takie obrzydliwości,
jakie tu czynią? Napełnili bowiem ziemię nieprawością,
odwrócili się, aby pobudzać mnie do gniewu, i oto
przykładają gałązkę do swoich nosów. 18 Dlatego ja
również postąpię z nimi w zapalczywości. Moje oko
[ich] nie oszczędzi i nie zlituję się [nad nimi]. Będą
wołać do moich uszu donośnym głosem, lecz ich nie
wysłucham.

9 Potem zawołał donośnym głosem do moich uszu,
mówiąc: Zbliżcie się straże miasta, każda z
niszczycielską bronią w ręku. 2 A oto sześciu mężów
przyszło drogą od górnej bramy, która jest zwrócona
ku północy, i każdy z nich miał w ręku niszczycielską
broń. Jeden mąż wśród nich był ubrany w lnianą szatę,
z kałamarzem pisarskim u boku. Weszli i stanęli obok
ołtarza z brązu. 3 A chwała Boga Izraela uniosła się
znad cherubina, na którym spoczywała, [i sięgnęła]
do progu świątyni. Potem zawołał na tego męża
ubranego w lnianą szatę, który miał kałamarz pisarski
u boku; 4 PAN powiedział do niego: Przejdź przez
środek miasta, przez środek Jerozolimy, i uczyń znak
na czołach mężczyzn, którzy wzdychają i lamentują
nad wszystkimi obrzydliwościami, jakie popełnia się
pośród niej. 5 A słyszałem, że tamtym powiedział
tak: Idźcie za nim przez miasto i zabijajcie. Niech
wasze oko nie oszczędzi [nikogo] i nie zlituję się [nad
nikim]. 6 Wybijcie do szczętu starców i młodzieńców,
panny, dzieci i kobiety, ale nie przystępujcie do nikogo,
na którym będzie ten znak. Rozpocznijcie od mojej
świątyni. Zaczęli więc od starszych, którzy byli przed
domem. 7 Powiedział im: Splugawcie ten dom i
napełnijcie dziedziniec zabitymi. Idźcie. Wyszli więc i
zabijali w mieście. 8 A gdy ich zabijali, a ja pozostałem,
wtedy padłem na twarz i zawołałem: Ach, Panie BOŻE!
Czy wytracisz całą resztkę Izraela, wylewając swoją
zapalczywość na Jerozolimę? 9 Odpowiedział mi:
Nieprawość domu Izraela i Judy jest niezmiernie wielka,
ziemia jest pełna krwi i miasto pełne przewrotności.
Mówią bowiem: PAN opuścił tę ziemię, PAN nas nie
widzi. 10 A więc ja [to uczynię], moje oko nie oszczędzi
[nikogo] i nie zlituję się [nad nikim], złożę im na głowę
ich własne postępowanie. 11 A oto ten mąż odziany w
lnianą szatę, który miał kałamarz u boku, oznajmił:
Uczyniłem tak, jak mi rozkazałeś.

10 Potem spojrzałem, a oto na firmamencie, który
[był] nad głową cherubinów, ukazało się nad nimi
coś jakby kamień szafiru, z wyglądu podobne do tronu.
2 Wtedy powiedział do tego męża ubranego w lnianą
szatę: Wejdź między koła pod cherubinami, napełnij
swe ręce rozżarzonymi węglami spomiędzy cherubinów
i rozrzuć po mieście. I wszedł tam na moich oczach. 3
A cherubiny stały po prawej stronie domu, gdy wchodził
ten mąż, a obłok napełnił dziedziniec wewnętrzny. 4
Następnie chwała PANA uniosła się znad cherubinów [i
sięgnęła] do progu domu, a dom napełnił się obłokiem
i dziedziniec napełnił się chwałą PANA. 5 I szum
skrzydeł cherubinów było słychać aż na dziedzińcu
zewnętrznym, jak głos Boga Wszechmocnego, gdy
mówi. 6 Gdy rozkazał więc temu mężowi ubranemu
w lnianą szatę, mówiąc: Weź ognia spomiędzy kół,
spomiędzy cherubinów; to ten wszedł i stanął obok kół.
7 Wtedy jeden cherubin wyciągnął rękę spomiędzy
cherubinów do ognia, który był pomiędzy cherubinami,
wziął i podał go do rąk [męża] ubranego w lnianą
szatę. Ten [go] wziął i wyszedł. 8 A przy cherubinach,
pod ich skrzydłami, ukazał się kształt ręki ludzkiej. 9
Potem spojrzałem, a oto cztery koła przy cherubinach,
jedno koło obok jednego cherubina, każde koło obok
każdego cherubina, a koła z wyglądu miały barwę
kamienia berylu. 10 Co do wyglądu, wszystkie cztery
miały jednakowy kształt, jakby koło znajdowało się w
środku koła. 11 Gdy się poruszały, szły w czterech
swoich kierunkach. A idąc, nie odwracały się, ale
podążały w tym kierunku, w którym zwracała się głowa,
i nie odwracały się, gdy szły. 12 A całe ich ciało, ich
plecy, ich ręce i ich skrzydła, a także koła [były] pełne
oczu dokoła, one cztery i ich koła. 13 A słyszałem,
że te koła nazwał kręgiem. 14 A każda istota miała
cztery twarze: pierwsza to twarz cherubina, druga to

twarz człowieka, trzecia to twarz lwa, a czwarta to
twarz orła. 15 I cherubiny się podniosły. Była to ta
sama istota, którą widziałem nad rzeką Kebar. 16 A
gdy się poruszały cherubiny, poruszały się także koła
obok nich. A gdy cherubiny podnosiły swoje skrzydła,
aby się unieść ponad ziemię, koła nie odwracały się
od nich. 17 Gdy tamci stawali, one stały, a gdy tamci
się podnosili, one też się podnosiły wraz z nimi, bo
[był] w nich duch istoty żywej. 18 Potem chwała PANA
odeszła od progu domu i stanęła nad cherubinami. 19
A cherubiny podniosły swoje skrzydła i uniosły się z
ziemi na moich oczach. Gdy odchodziły, koła były przy
ich boku. Stanęły u wejścia do wschodniej bramy domu
PANA, a chwała Boga Izraela [była] nad nimi u góry.
20 To jest ta istota, którą widziałem pod Bogiem Izraela
nad rzeką Kebar; i poznałem, że były to cherubiny. 21
Każdy z nich miał po cztery twarze i każdy miał po
cztery skrzydła, a pod skrzydłami [było] coś w kształcie
rąk ludzkich. 22 A wygląd ich twarzy [był] taki sam
jak twarze, które widziałem nad rzeką Kebar. [Tak]
właśnie [wyglądały] ich twarze i oni sami. Każdy z nich
poruszał się prosto przed siebie.

11 Potem duch uniósł mnie i zaprowadził do
wschodniej bramy domu PANA, która jest
zwrócona na wschód. A oto u wejścia tej bramy
[było] dwudziestu pięciu mężczyzn, wśród których
zobaczyłem Jaazaniasza, syna Azzura, i Pelatiasza,
syna Benajasza, książąt ludu. 2 Wtedy powiedział mi:
Synu człowieczy, to są mężczyźni, [którzy] obmyślają
nieprawość i dają złe rady w tym mieście; 3 Mówią: To
nie tak blisko, budujmy domy. Oto [miasto] jest kotłem,
a my – mięsem. 4 Dlatego prorokuj przeciwko nim,
prorokuj, synu człowieczy! 5 Wtedy zstąpił na mnie
Duch PANA i powiedział do mnie: Mów: Tak mówi PAN:
Tak mówiliście, domu Izraela. Znam bowiem wszystko,
co wam przychodzi na myśl. 6 Zabiliście wielkie
mnóstwo [ludzi] w tym mieście i napełniliście ulice
zabitymi. 7 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Wasi zabici,
których położyliście w środku miasta, są mięsem, a
miasto – kotłem. Lecz wyprowadzę was z niego. 8
Baliście się miecza, a ja sprowadzę na was miecz,
mówi Pan BÓG. 9 A wyprowadzę was z niego,
wydam was w ręce obcych i wykonam nad wami
sądy. 10 Padniecie od miecza, osądzę was na granicy
Izraela i dowiecie się, że ja jestem PANEM. 11 Miasto
nie będzie dla was kotłem ani wy nie będziecie w
nim mięsem; na granicy Izraela osądzę was. 12 I
dowiecie się, że ja jestem PANEM, ponieważ nie
postępowaliście według moich ustaw, nie wykonaliście
moich sądów, ale czyniliście według sądów tych pogan,
którzy [są] dokoła was. 13 A gdy prorokowałem, umarł
Pelatiasz, syn Benajasza. Wtedy upadłem na twarz i
zawołałem donośnym głosem: Ach, Panie BOŻE! Czy
doszczętnie wyniszczysz resztkę Izraela? 14 I doszło
do mnie słowo PANA mówiące: 15 Synu człowieczy,
twoi bracia, [właśnie] twoi bracia, twoi krewni i cały
dom Izraela [są tymi], do których mówili mieszkańcy
Jerozolimy: Oddalcie się od PANA. Nam została dana
ta ziemia w posiadanie. 16 Dlatego mów: Tak mówi
Pan BÓG: Chociaż wygnałem ich daleko pomiędzy
pogan i chociaż rozproszyłem ich po krajach, jednak
przez krótki czas będę dla nich świątynią w krajach,
do których przybędą. 17 Dlatego mów: Tak mówi Pan
BÓG: Zgromadzę was z pogan i zbiorę was z krajów,
do których zostaliście rozproszeni, i dam wam ziemię
Izraela. 18 Wejdą tam i usuną z niej wszystkie jej
plugastwa i wszystkie jej obrzydliwości. 19 I dam im
jedno serce, i włożę nowego ducha w wasze wnętrze;
usunę z ich ciała serce kamienne, a dam im serce
mięsiste; 20 Aby postępowali według moich ustaw
i strzegli moich sądów oraz czynili je. I będą moim
ludem, a ja będę ich Bogiem. 21 Ale co do tych, których
serce chodzi za żądzami ich plugastw i obrzydliwości,
złożę im na głowę ich własną drogę, mówi Pan BÓG.
22 Wtedy cherubiny podniosły swoje skrzydła i wraz
z nimi koła, a chwała Boga Izraela [była] nad nimi u
góry. 23 I odeszła chwała PANA z pośrodku miasta, i
stanęła na górze, która [jest] na wschód od miasta. 24
A duch uniósł mnie i przyprowadził w widzeniu przez
Ducha Bożego do ziemi Chaldei, do pojmanych. I
odeszło ode mnie widzenie, które miałem. 25 Następnie
opowiedziałem pojmanym te wszystkie rzeczy, które
PAN mi ukazał.

12 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2
Synu człowieczy, mieszkasz pośród domu
buntowniczego, który ma oczy, aby widzieć, a nie
widzi, ma uszy, aby słyszeć, a nie słyszy. Jest bowiem
domem buntowniczym. 3 Ty więc, synu człowieczy,
przygotuj sobie toboły wygnańca i wyprowadź się za
dnia na ich oczach; przenieś się na ich oczach ze
swego miejsca na inne. Może zrozumieją, chociaż są
domem buntowniczym. 4 Wyniesiesz swoje rzeczy
za dnia na ich oczach, jak toboły wygnańca; wyjdź
wieczorem na ich oczach, jak wychodzą wygnańcy. 5
Na ich oczach przebij sobie mur i wynieś przez niego
[swoje rzeczy]. 6 Na ich oczach podnieś [je] na ramiona
i wynieś o zmierzchu, zakryj sobie twarz i nie patrz na
ziemię. Dałem cię bowiem [jako] znak domowi Izraela.
7 I uczyniłem [tak], jak mi rozkazano: wyniosłem swoje
rzeczy za dnia, jak toboły wygnańca, a wieczorem
przebiłem ręką mur; o zmierzchu wyniosłem [je], na
ramionach niosąc [je] na ich oczach. 8 A rano doszło
do mnie słowo PANA mówiące: 9 Synu człowieczy,

czy dom Izraela, ten dom buntowniczy, nie zapytał
cię: Cóż ty czynisz? 10 Powiedz im: Tak mówi Pan
BÓG: To brzemię [odnosi się] do księcia, który jest
w Jerozolimie, i do całego domu Izraela, który tam
się znajduje. 11 Powiedz im: Ja jestem waszym
znakiem. Jak uczyniłem, tak się im stanie: Pójdą na
wygnanie, w niewolę. 12 A książę, który jest pośród
nich, weźmie [toboły] na ramieniu o zmierzchu i wyjdzie.
Przebiją mur, aby [go] przez niego przeprowadzić.
Zakryje sobie twarz, aby [swymi] oczami nie widział
ziemi. 13 Rozciągnę bowiem nad nim swoją sieć i
zostanie schwytany w moje sidła. Zaprowadzę go
do Babilonu, do ziemi Chaldejczyków, lecz jej nie
zobaczy, a tam umrze. 14 A wszystkich, którzy go
otaczają, by mu pomóc, i wszystkie jego oddziały
rozproszę na wszystkie wiatry i miecz na nich dobędę.
15 I poznają, że ja jestem PANEM, gdy ich rozproszę
między narody i rozrzucę po krajach. 16 Zachowam
jednak niewielu z nich od miecza, głodu i zarazy,
aby opowiadali o wszystkich swoich obrzydliwościach
pomiędzy narodami, do których przybędą; i poznają,
że ja jestem PANEM. 17 I znowu doszło do mnie słowo
PANA mówiące: 18 Synu człowieczy, jedz swój chleb
w strachu i pij swoją wodę z drżeniem i smutkiem; 19
I powiedz do ludu tej ziemi: Tak mówi Pan BÓG o
mieszkańcach Jerozolimy, o ziemi Izraela: Będą jeść
swój chleb w smutku i będą pić swą wodę w trwodze,
aby ich ziemia była ograbiona ze swoich dostatków z
powodu bezprawia wszystkich jej mieszkańców; 20
Także miasta, w których mieszkają, będą spustoszone,
a ziemia opustoszeje: I poznacie, że ja jestem PANEM.
21 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 22 Synu
człowieczy, cóż to jest za przysłowie u was o ziemi
Izraela, które brzmi: Dłużą się dni, a każde widzenie
zawodzi? 23 Dlatego mów do nich: Tak mówi Pan
BÓG: Sprawię, że to przysłowie ustanie i nie będą
go więcej powtarzać w Izraelu. Powiedz im: Zbliżają
się te dni i spełnienie wszelkiego widzenia. 24 Nie
będzie już bowiem żadnego marnego widzenia ani
pochlebnej wróżby pośród domu Izraela; 25 Gdyż ja,
PAN, będę mówić, a słowo, które wypowiem, spełni się
i nie ulegnie więcej opóźnieniu. Za waszych dni, domu
buntowniczy, wypowiem słowo i wypełnię je, mówi Pan
BÓG. 26 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 27
Synu człowieczy, oto dom Izraela mówi: To widzenie,
które on ma, [odnosi się] do dni odległych, on prorokuje
o czasach dalekich. 28 Dlatego powiedz im: Tak mówi
Pan BÓG: Żadne z moich słów już się nie opóźni, [ale]
słowo, które wypowiem, spełni się, mówi Pan BÓG.

13 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, prorokuj przeciw prorokom Izraela,
którzy prorokują, i mów do tych, którzy prorokują z
własnego serca: Słuchajcie słowa PANA. 3 Tak mówi
Pan BÓG: Biada głupim prorokom, którzy idą za swoim
duchem, choć nic nie widzieli! 4 Izraelu, twoi prorocy
są jak lisy na pustyniach. 5 Nie wstąpiliście na wyłomy
ani nie uzupełniliście muru wokół domu Izraela, aby
mógł ostać się w bitwie w dzień PANA. 6 Widzą ułudę
i kłamliwe wróżby i mówią: PAN mówi, choć PAN ich
nie posłał. I dają nadzieję [ludowi], że [ich] słowo się
spełni. 7 Czy nie mieliście złudnego widzenia i nie
głosiliście kłamliwej wróżby? Mówicie bowiem: PAN
mówi, chociaż ja nie mówiłem. 8 Dlatego tak mówi
Pan BÓG: Ponieważ mówicie rzeczy złudne i widzicie
kłamstwo, oto ja jestem przeciwko wam, mówi Pan
BÓG. 9 I moja ręka będzie przeciwko prorokom, którzy
widzą rzeczy złudne i wróżą kłamstwo. Nie będą w
zgromadzeniu mego ludu i w poczet domu Izraela
nie będą wpisani, i do ziemi Izraela nie wejdą. A
poznacie, że ja jestem Pan BÓG. 10 Dlatego, [właśnie]
dlatego, że zwodzili mój lud, mówiąc: Pokój, choć
nie było pokoju; jeden zbudował glinianą ścianę, a
inni tynkowali ją słabym [tynkiem]. 11 Mów do tych,
którzy ją tynkują słabym [tynkiem]: Zawali się. Przyjdzie
ulewny deszcz, a wy, wielkie kule gradu, spadniecie,
i gwałtowny wiatr [ją] zburzy. 12 A oto [gdy] ściana
runie, czy nie powiedzą wam: Gdzie jest tynk, którym
tynkowaliście? 13 Dlatego tak mówi Pan BÓG: W
mojej zapalczywości zburzę ją gwałtownym wiatrem;
na skutek mojego gniewu przyjdzie ulewny deszcz i na
skutek [mojego] oburzenia przyjdzie wielki grad, by [ją]
zniszczyć. 14 I zburzę tę ścianę, którą tynkowaliście
słabym [tynkiem], zrównam ją z ziemią tak, że jej
fundamenty zostaną odsłonięte, i runie, a wy zginiecie
pośród niej. I poznacie, że ja jestem PANEM. 15 A
[gdy] dopełnię mojego gniewu nad tą ścianą i nad
tymi, którzy ją tynkowali słabym [tynkiem], powiem
do was: Nie ma [już] tej ściany, nie ma tych, którzy
ją tynkowali; 16 [To jest] proroków Izraela, którzy
prorokują o Jerozolimie i mają o niej widzenia pokoju,
choć nie ma pokoju, mówi Pan BÓG. 17 Ale ty, synu
człowieczy, zwróć swą twarz przeciwko córkom swego
ludu, które prorokują z własnego serca, i prorokuj
przeciwko nim; 18 I mów: Tak mówi Pan BÓG: Biada
[tym kobietom], które szyją poduszki pod wszystkie
łokcie rąk mego [ludu] i robią nakrycia głowy [dla ludzi]
każdego wzrostu, aby łowić dusze! Czy będziecie łowić
dusze mego ludu, aby zachować dusze, które przybędą
do was? 19 Bo bezcześcicie mnie wobec mego ludu
dla garści jęczmienia i dla kęsa chleba, zabijając
dusze, które nie powinny umrzeć, a oszczędzając
dusze, które nie powinny żyć – gdy okłamujecie mój
lud, który słucha kłamstwa. 20 Dlatego tak mówi Pan
BÓG: Oto [wystąpię] przeciwko waszym poduszkom,

którymi łowicie dusze, aby je zwieść. Zerwę je z
waszych ramion i wypuszczę dusze, które łowicie, aby
je zwieść. 21 I rozerwę wasze nakrycia, i wybawię swój
lud z waszej ręki, aby już nie był łupem w waszym
ręku. I poznacie, że ja jestem PANEM. 22 Ponieważ
zasmucacie kłamstwem serce sprawiedliwego, chociaż
ja go nie zasmuciłem, i wzmacniacie ręce bezbożnego,
aby się nie odwrócił od swojej złej drogi, ożywiając
go; 23 Dlatego nie będziecie już mieć widzeń złudnych
i nie będziecie prorokować [żadnej] wróżby. Wyrwę
bowiem swój lud z waszej ręki i poznacie, że ja jestem
PANEM.

14 Potem przyszli do mnie niektórzy spośród
starszych Izraela i usiedli przede mną. 2 I doszło
do mnie słowo PANA mówiące: 3 Synu człowieczy,
ci ludzie postawili swoje bożki w swym sercu, a
[kamień] potknięcia do nieprawości położyli przed
twarzą. Czy uważasz, że szczerze pytają mnie o
radę? 4 Dlatego przemów do nich i powiedz im:
Tak mówi Pan BÓG: Każdemu z domu Izraela, który
stawia swoje bożki w swym sercu i położy przed
twarzą [kamień] potknięcia do nieprawości, a przyjdzie
do proroka, ja, PAN, odpowiem według liczby jego
bożków; 5 Aby uchwycić dom Izraela za serce, gdyż oni
wszyscy odeszli ode mnie z powodu swoich bożków.
6 Dlatego powiedz do domu Izraela: Tak mówi Pan
BÓG: Nawróćcie się i odwróćcie się od swoich bożków,
i odwróćcie swoje twarze od wszystkich waszych
obrzydliwości. 7 Każdemu bowiem z domu Izraela
i z obcych przebywających w Izraelu, który odwróci
się od naśladowania mnie, a postawi swoje bożki w
swym sercu, położy przed twarzą [kamień] potknięcia
do nieprawości i przyjdzie do proroka, aby radzić się
mnie przez niego, ja, PAN, sam mu odpowiem. 8
I zwrócę swoją twarz przeciw temu człowiekowi, i
uczynię z niego znak i przysłowie, i wytracę go spośród
mego ludu. I poznacie, że ja jestem PANEM. 9 A
jeśli prorok dał się zwieść i mówił słowo, ja, PAN,
zwiodłem tego proroka. Wyciągnę na niego swoją rękę
i zgładzę go spośród mego ludu Izraela. 10 I poniosą
[karę] za swoją nieprawość: kara proroka będzie taka
sama jak kara tego, który u niego się radził; 11 Aby
dom Izraela już więcej nie oddalał się ode mnie ani
nie plamił się więcej swymi przestępstwami; aby był
moim ludem, a ja – ich Bogiem, mówi Pan BÓG. 12
Słowo PANA ponownie doszło do mnie mówiące: 13
Synu człowieczy, jeśli ziemia zgrzeszy przeciwko mnie,
niezmiernie dopuszczając się przestępstwa, wtedy
wyciągnę na nią swą rękę, zniszczę jej zapas chleba,
ześlę na nią głód i wytracę z niej ludzi i zwierzęta. 14
Choćby [byli] pośród niej ci trzej mężowie: Noe, Daniel
i Hiob, to oni przez swoją sprawiedliwość wybawiliby
[tylko] własne dusze, mówi Pan BÓG. 15 [A] jeśli ześlę
na ziemię dzikie zwierzęta, a one ją wyludnią i będzie
spustoszona tak, że nikt nie będzie mógł przechodzić
z powodu zwierząt; 16 Jak żyję, mówi Pan BÓG, że
choćby ci trzej mężowie [byli] pośród niej, żadną miarą
nie wybawiliby ani synów, ani córek. Tylko oni sami
byliby wybawieni, lecz ziemia byłaby spustoszona. 17
Albo jeśli sprowadzę miecz na tę ziemię i powiem do
miecza: Przejdź przez tę ziemię; i wytracę z niej ludzi
i zwierzęta; 18 Jak żyję, mówi Pan BÓG – choćby
ci trzej mężowie byli pośrodku niej, żadną miarą nie
wybawiliby ani synów, ani córek, ale tylko oni sami
byliby wybawieni. 19 Albo jeśli ześlę zarazę na tę
ziemię i wyleję na nią swoją zapalczywość w sposób
krwawy, aby wyniszczyć z niej ludzi i zwierzęta; 20
Choćby Noe, Daniel i Hiob [byli] pośród niej, jak żyję,
mówi Pan BÓG, żadną miarą nie wybawiliby ani syna,
ani córki; oni przez swoją sprawiedliwość wybawiliby
[tylko] swoje dusze. 21 Tak bowiem mówi Pan BÓG:
Tym bardziej, gdy ześlę na Jerozolimę moje cztery
ciężkie kary: miecz, głód, dzikie zwierzęta i zarazę,
aby wytraciły z niej ludzi i zwierzęta. 22 Oto jednak
zostanie w niej resztka, która zostanie wyprowadzona
– synowie i córki. Oto oni wyjdą do was i zobaczycie
ich drogę i czyny, a wy będziecie pocieszeni z powodu
tego nieszczęścia, które sprowadziłem na Jerozolimę
– wszystkiego, co sprowadziłem na nią. 23 I oni będą
was pocieszać, gdy zobaczycie ich drogę i czyny. I
zrozumiecie, że tego wszystkiego, co w niej uczyniłem,
nie uczyniłem bez przyczyny, mówi Pan BÓG.

15 Wtedy doszło do mnie słowo PANA mówiące:
2 Synu człowieczy, w czym jest lepsze drzewo
winogronowe od wszelkiego [innego] drzewa [albo] od
latorośli, która jest wśród drzew leśnych? 3 Czy weźmie
się z niego drewno do zrobienia czegoś? Czy zrobią z
niego kołek do zawieszania na nim jakiegoś naczynia?
4 Oto w ogień rzuca się je na spalenie; ogień strawi
oba jego końce, a środek jego jest zwęglony. Na co się
[jeszcze] przyda? 5 Oto póki było całe, nic nie można
było [z niego] zrobić. Tym bardziej gdy strawił je ogień
i spaliło się, na nic się więcej nie przyda. 6 Dlatego tak
mówi Pan BÓG: Jak wśród drzew leśnych jest drzewo
winogronowe, które wydałem ogniowi na spalenie,
tak też wydam mieszkańców Jerozolimy. 7 Zwrócę
bowiem swoją twarz przeciwko nim; z jednego ognia
wyjdą, a drugi ogień ich strawi. I poznacie, że ja jestem
PANEM, gdy zwrócę swoją twarz przeciwko nim. 8 I
zamienię ich ziemię w spustoszenie, bo dopuścili się
przestępstwa, mówi Pan BÓG.

16 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2
Synu człowieczy, uświadom Jerozolimie jej

obrzydliwości; 3 I powiedz: Tak mówi Pan BÓG do
Jerozolimy: Twoje pochodzenie i twój ród wywodzą
się z ziemi Kanaan; twój ojciec był Amorytą, a twoja
matka – Chetytką. 4 A [takie] były twoje narodziny: W
dniu, kiedy się urodziłaś, nie odcięto ci pępowiny ani
nie obmyto cię wodą, aby cię oczyścić; nie natarto
cię solą ani w pieluszki nie owinięto. 5 Żadne oko nie
zlitowało się nad tobą, aby uczynić wobec ciebie jedną
z tych rzeczy i okazać ci współczucie. Ale porzucono
cię na otwartym polu, brzydząc się tobą w dniu, kiedy
się urodziłaś. 6 A gdy przechodziłem obok ciebie i
widziałem cię podaną na podeptanie w twojej krwi,
powiedziałem ci [leżącej] w swojej krwi: Żyj! Tak,
powiedziałem do ciebie, [leżącej] w swojej krwi: Żyj! 7
Rozmnożyłem cię jak kwiat polny, a rozmnożyłaś się i
stałaś się wielka, i doszłaś do pełnej urody. Twoje piersi
nabrały kształtów, a twoje włosy urosły, chociaż byłaś
naga i odkryta. 8 A gdy przechodziłem obok ciebie
i spojrzałem na ciebie, oto [był to] twój czas, czas
miłości, rozciągnąłem połę [swojej szaty] na ciebie i
zakryłem twoją nagość, związałem się z tobą przysięgą
i zawarłem z tobą przymierze, mówi Pan BÓG. I stałaś
się moja. 9 Potem obmyłem cię wodą, zmyłem z ciebie
twoją krew i namaściłem cię olejkiem. 10 Następnie
przyodziałem cię szatą haftowaną, włożyłem ci buty
z kosztownej skóry, opasałem bisiorem i okryłem cię
jedwabiem. 11 Przystroiłem cię klejnotami, włożyłem
bransolety na twoje ręce i złoty łańcuch na szyję. 12
Włożyłem wisiorek na twoje czoło, kolczyki w twoje
uszy i ozdobną koronę na twoją głowę. 13 Tak zostałaś
przystrojona złotem i srebrem, a twoje szaty były
z bisioru, jedwabiu i [z tkaniny] haftowanej; jadałaś
najlepszą mąkę, miód i oliwę. Byłaś bardzo piękna
i tak ci się powodziło, że stałaś się królestwem. 14
Twoja sława rozeszła się wśród narodów z powodu
twojej piękności. Była bowiem doskonała dzięki mojej
ozdobie, którą włożyłem na ciebie, mówi Pan BÓG. 15
Ale zaufałaś swojej piękności i uprawiałaś nierząd,
będąc tak sławna; uprawiałaś nierząd z każdym, kto
przechodził. Jemu się oddawałaś. 16 Nabrałaś swoich
szat i uczyniłaś sobie wyżyny o rozmaitych barwach,
i na nich uprawiałaś nierząd, co nigdy [więcej] nie
przyjdzie ani [czego nigdy więcej] nie będzie. 17
Ponadto nabrałaś swoich pięknych klejnotów z mojego
złota i srebra, które ci dałem, uczyniłaś sobie posągi
mężczyzn i uprawiałaś z nimi nierząd. 18 Wzięłaś też
swe haftowane szaty i odziałaś je, kładłaś przed nimi
moją oliwę i moje kadzidło; 19 Nawet mój chleb, który
ci dałem, najlepszą mąkę, oliwę i miód, [którymi] cię
karmiłem, kładłaś przed nimi jako miłą woń. Tak było,
mówi Pan BÓG. 20 Brałaś też swoich synów i swoje
córki, które mi urodziłaś, i składałaś je im w ofierze
na pożarcie. Czy za mało było twojego nierządu? 21
Zabijałaś przecież moje dzieci i oddawałaś je, aby
przenoszono je [przez ogień] dla [bożków]. 22 We
wszystkich swoich obrzydliwościach i nierządach nie
pamiętałaś o dniach twojej młodości, gdy byłaś naga,
odkryta i oddana na podeptanie w swojej krwi. 23
A po całej twojej niegodziwości (biada, biada tobie!
– mówi Pan BÓG); 24 Zbudowałaś sobie wzniosłe
miejsce i zrobiłaś sobie wyżyny na każdej ulicy. 25 Na
każdym rozstaju dróg budowałaś swoje wyżyny i swoją
piękność uczyniłaś wstrętną; rozkładałaś swoje nogi
przed każdym, kto przechodził, i rozmnożyłaś swoje
nierządne czyny. 26 Uprawiałaś nierząd z Egipcjanami,
z twoimi sąsiadami o potężnych ciałach, i rozmnożyłaś
swoje nierządy, aby pobudzić mnie do gniewu. 27
Dlatego oto ja wyciągnąłem przeciw tobie swoją rękę
i zmniejszyłem twoją porcję, i wydałem cię żądzy
nienawidzących cię córek Filistynów, które się wstydzą
twojej rozwiązłej drogi. 28 Uprawiałaś też nierząd z
Asyryjczykami, bo byłaś nienasycona; cudzołożyłaś
z nimi, a i tak się nie nasyciłaś. 29 Rozmnożyłaś
też swoje nierządy w ziemi Kanaan i Chaldei, a i tak
się nie nasyciłaś. 30 [O] jak słabe jest twoje serce –
mówi Pan BÓG – że się dopuszczasz tych rzeczy,
postępków bezwstydnej nierządnicy; 31 Budując sobie
wzniosłe miejsca na każdym rozstaju dróg i stawiając
sobie wyżynę na każdej ulicy; gardząc jednak zapłatą,
nie byłaś podobna do nierządnicy; 32 [Lecz do] żony
cudzołożnej, która zamiast swego męża dopuszcza
obcych. 33 Wszystkim nierządnicom daje się zapłatę,
lecz ty dajesz swe dary wszystkim swoim kochankom i
wynagradzasz im, aby przychodzili do ciebie zewsząd
i uprawiali z tobą nierząd. 34 U ciebie, w twoim
nierządzie, dzieje się odwrotnie niż u innych kobiet.
Nikt nie goni za tobą, by uprawiać nierząd. To ty
dajesz zapłatę, a tobie nie dają zapłaty. U ciebie jest
na odwrót. 35 Dlatego, nierządnico, słuchaj słowa
PANA. 36 Tak mówi Pan BÓG: Ponieważ wylała się
twoja nieczystość i odkryła się twoja nagość przez
twój nierząd z twoimi kochankami i ze wszystkimi
twymi obrzydłymi bożkami i przez [rozlanie] krwi twoich
dzieci, które im dałaś; 37 Oto zgromadzę wszystkich
kochanków, z którymi obcowałaś, i wszystkich, których
kochałaś, wraz ze wszystkimi, których nienawidziłaś;
zgromadzę ich zewsząd przeciwko tobie i odkryję
twoją nagość przed nimi, aby widzieli całą twoją
nagość. 38 I osądzę cię tak, jak sądzi się cudzołożnice
i przelewających krew; i oddam ci [w zamian] krew w
gniewie i zazdrości. 39 Wydam cię w ich ręce, a oni
zburzą twoje wzniosłe miejsca, zniszczą twoje wyżyny,
rozbiorą cię z twoich szat, zabiorą ci twoje piękne
klejnoty i zostawią cię nagą i odkrytą. 40 Zwołają

przeciw tobie zgromadzenie i ukamienują cię, i przebiją
cię swoimi mieczami. 41 I spalą twoje domy w ogniu,
i wykonają na tobie sąd na oczach wielu kobiet. I
sprawię, że przestaniesz być nierządnicą, i więcej nie
będziesz dawała zapłaty. 42 Tak uśmierzę swój gniew
na tobie i odstąpi od ciebie moja zazdrość; uspokoję się
i już nie będę się gniewał. 43 Ponieważ nie pamiętałaś
o dniach swojej młodości, ale tym wszystkim mnie
drażniłaś, oto i ja złożę ci na głowę twoją własną drogę,
mówi Pan BÓG. Nie popełnisz już tej rozwiązłości
ponad wszystkie twoje obrzydliwości. 44 Oto każdy,
kto mówi przysłowia, wypowie o tobie takie przysłowie:
Jaka matka, [taka] jej córka. 45 Ty [jesteś] córką swojej
matki, która obrzydziła sobie swego męża i swoje
dzieci; jesteś siostrą obu swoich sióstr, które obrzydziły
sobie swoich mężów i swoje dzieci. Wasza matka
była Chetytką, a wasz ojciec – Amorytą. 46 Twoją
starszą siostrą jest Samaria, która wraz z córkami
mieszka po twojej lewicy; a twoją młodszą siostrą
jest Sodoma, która mieszka wraz z jej córkami po
twojej prawicy. 47 Ty jednak nie kroczyłaś ich drogami
ani nie popełniłaś takich obrzydliwości jak one. Ale
uważając to za małą rzecz, zepsułaś się [bardziej] niż
one na wszystkich swoich drogach. 48 Jak żyję, mówi
Pan BÓG, twoja siostra Sodoma i jej córki nie czyniły
tak, jak ty czyniłaś wraz ze swoimi córkami. 49 Oto
taka była nieprawość Sodomy, twojej siostry: pycha,
dostatek chleba i wielkie próżniactwo były w niej i jej
córkach, nie wzmacniała też ręki ubogiego i nędznego.
50 Były wyniosłe i popełniały obrzydliwość przede mną.
Dlatego usunąłem je, jak uważałem za słuszne. 51 A
Samaria nie popełniła nawet połowy twoich grzechów,
bo rozmnożyłaś swoje obrzydliwości bardziej niż ona
i usprawiedliwiłaś swoje siostry wszystkimi twymi
obrzydliwościami, które popełniłaś. 52 Ty więc, która
sądziłaś swoje siostry, znoś swoją hańbę z powodu
twoich grzechów, bo obrzydliwsze od nich popełniłaś.
One są sprawiedliwsze od ciebie. Wstydź się więc i
znoś swoją hańbę, gdyż usprawiedliwiłaś swoje siostry.
53 Kiedy odwrócę ich niewolę, [to jest] niewolę Sodomy
i jej córek i niewolę Samarii i jej córek, to wtedy też
[odwrócę] niewolę twoich pojmanych pośród nich; 54
Abyś znosiła swoją hańbę i wstydziła się z powodu
wszystkiego, co uczyniłaś, sprawiając im pociechę.
55 Jeśli twoje siostry, Sodoma i jej córki, wrócą do
swego [pierwotnego] stanu, a także Samaria i jej córki
wrócą do swego [pierwotnego] stanu, wtedy również i
ty ze swoimi córkami wrócisz do swego [pierwotnego]
stanu. 56 W dniu twojej pychy bowiem nie było
mowy w twoich ustach o twojej siostrze Sodomie; 57
Dopóki nie [została] odkryta twoja niegodziwość; jak
za czasu twojego pohańbienia [doznanego od] córek
Syrii i wszystkich, którzy są dokoła nich, [od] córek
Filistynów, które tobą gardzą ze wszystkich stron. 58
Ponosisz [karę za] swoją rozwiązłość i obrzydliwość,
mówi PAN. 59 Tak bowiem mówi Pan BÓG: Uczynię
ci tak, jak ty uczyniłaś, gdy wzgardziłaś przysięgą
i złamałaś przymierze. 60 Ja jednak wspomnę na
swoje przymierze z tobą [zawarte] za dni twojej
młodości i ustanowię z tobą wieczne przymierze. 61
Wtedy wspomnisz swoje drogi i zawstydzisz się, gdy
przyjmiesz swoje siostry, starsze i młodsze od ciebie, i
dam ci je za córki, ale nie według twego przymierza.
62 Tak ustanowię swoje przymierze z tobą. I poznasz,
że ja jestem PANEM; 63 Abyś pamiętała i wstydziła
się, i nigdy więcej nie otworzyła ust ze wstydu, gdy cię
oczyszczę ze wszystkiego, co uczyniłaś, mówi Pan
BÓG.

17 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, zadaj zagadkę i opowiedz domowi
Izraela przypowieść; 3 I powiedz: Tak mówi Pan BÓG:
Wielki orzeł o wielkich i długich skrzydłach, pełen
pstrego pierza, przyleciał nad Liban i wziął wierzchołek
cedru. 4 Ułamał koniec jego pędów, zaniósł go do ziemi
kupieckiej i złożył go w mieście kupieckim. 5 Wziął
też nasienie tej ziemi i zasadził na urodzajnym polu;
umieścił je nad wielkimi wodami jak wierzbę. 6 I urosło,
i stało się bujną winoroślą, [choć] niskiego wzrostu; jej
latorośle zwracały się ku niemu, a korzenie były mu
poddane. I stało się winoroślą, która wydała latorośle i
wypuściła pędy. 7 Ale był inny wielki orzeł o wielkich
skrzydłach i gęstym pierzu, a oto ta winorośl zwróciła
swoje korzenie ku niemu i rozciągnęła swe latorośle
do niego, aby on ją nawadniał z bruzd swego sadu.
8 A [była] przecież zasadzona na dobrym polu, nad
wielkimi wodami, aby wypuściła latorośle, wydała owoc
i stała się wspaniałą winoroślą. 9 Wtedy powiedz: Tak
mówi Pan BÓG: Czy się jej poszczęści? Czy [orzeł]
nie wyrwie jej korzeni i nie oberwie jej owocu [tak],
by uschła? Uschną wszystkie listki, które wypuści,
i nie będzie trzeba wielkiej mocy ani licznego ludu,
aby ją wyrwać z korzeniami. 10 Oto jakkolwiek będzie
zasadzona, czy się [jej] poszczęści? Czy doszczętnie
nie uschnie, gdy dotknie ją wiatr wschodni? Uschnie w
bruzdach, w których wyrosła. 11 Potem doszło do mnie
słowo PANA: 12 Mów teraz do domu buntowniczego:
Czyż nie wiecie, co znaczą te [rzeczy]? Powiedz: Oto
król Babilonu przybył do Jerozolimy, zabrał jej króla i
książąt i uprowadził ich ze sobą do Babilonu. 13 Wziął
też jednego z potomków króla, zawarł z nim przymierze
i związał go przysięgą. Zabrał też możnych tej ziemi; 14
Aby królestwo było poniżone, tak by się nie podnosiło,
[ale] by tak trwało, zachowując jego przymierze. 15
Lecz on zbuntował się przeciwko niemu, wysyłając

swych posłów do Egiptu, aby dano mu koni i liczny lud.
Czy mu się poszczęści? Czy ujdzie zemsty ten, który
tak czynił? Czy ocali się ten, który złamał przymierze?
16 Jak żyję, mówi Pan BÓG, w miejscu tego króla,
który go uczynił królem, a którego przysięgą wzgardził i
którego przymierze złamał, u niego w Babilonie umrze.
17 I ani faraon z wielkim wojskiem i z licznym zastępem
nie pomoże mu na wojnie, gdy usypie wały i pobuduje
wieże, aby zniszczyć mnóstwo ludzi; 18 Ponieważ
wzgardził przysięgą, łamiąc przymierze. Oto bowiem
dał na to swą rękę, a to wszystko uczynił. Nie ujdzie
zemsty. 19 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Jak żyję, moją
przysięgę, którą wzgardził, i moje przymierze, które
złamał, złożę mu na głowę. 20 Rozciągnę na nim swoją
sieć i zostanie schwytany w moje sidła, i zaprowadzę
go do Babilonu, a tam się z nim rozprawię za jego
występek, którym zgrzeszył przeciwko mnie. 21 A
wszyscy, którzy uciekli od niego wraz ze wszystkimi
jego hufcami, od miecza polegną, a pozostali zostaną
rozproszeni na wszystkie wiatry. I poznacie, że ja,
PAN, [to] powiedziałem. 22 Tak mówi Pan BÓG:
Wezmę wierzchołek tego wysokiego cedru i zasadzę;
z najwyższych jego gałązek odłamię młodą gałązkę
i zasadzę [ją] na wysokiej i wyniosłej górze; 23 Na
wysokiej górze Izraela ją zasadzę. Wypuści gałązki,
wyda owoc i stanie się cedrem wspaniałym. I będzie
mieszkać pod nim wszelkie ptactwo skrzydlate; pod
cieniem jego gałęzi będą mieszkać. 24 A tak wszystkie
drzewa polne poznają, że ja, PAN, poniżyłem drzewo
wysokie, a wywyższyłem drzewo niskie, ususzyłem
drzewo zielone, a sprawiłem, że zakwitło drzewo
suche. Ja, PAN, to powiedziałem i uczynię.

18 I doszło do mnie słowo PANA mówiące:
2 Dlaczego powtarzacie między sobą takie
przysłowie o ziemi Izraela, mówiąc: Ojcowie jedli
kwaśne winogrona, a synom zęby cierpną. 3 Jak
żyję, mówi Pan BÓG, nie będziecie więcej powtarzać
tego przysłowia w Izraelu. 4 Oto wszystkie dusze
są moje, tak dusza ojca, jak i dusza syna jest moja.
Dusza, która grzeszy, ona umrze. 5 Lecz jeśli człowiek
jest sprawiedliwy i wykonuje sąd i sprawiedliwość;
6 I nie jadał na górach, nie podnosi swych oczu ku
bożkom domu Izraela ani nie hańbił żony swego
bliźniego, ani nie zbliżał się do kobiety podczas jej
nieczystości; 7 Nikogo nie uciskał, zwracał zastaw
dłużnikowi, nie popełnił grabieży, dawał swój chleb
głodnemu i przyodziewał nagiego szatą; 8 Nie uprawiał
lichwy i nie brał odsetek, odwracał swą rękę od
nieprawości i sprawiedliwy sąd wykonywał między
jednym człowiekiem a drugim; 9 Postępował według
moich ustaw i przestrzegał moich sądów, czyniąc
to, co prawe – ten jest sprawiedliwy, na pewno żyć
będzie, mówi Pan BÓG. 10 A [jeśli] spłodził syna
zbójcę i rozlewającego krew, który popełnił jedną z
tych rzeczy; 11 Który żadnej z tamtych dobrych rzeczy
nie czynił, ale raczej jadał na górach, hańbił żonę
swego bliźniego; 12 Uciskał ubogiego i nędznego,
popełniał grabież, nie zwracał zastawu, podnosił oczy
ku bożkom, czynił obrzydliwość; 13 Uprawiał lichwę
i brał odsetki – czy ten będzie żył? Nie będzie żył,
[ponieważ] popełnił te wszystkie obrzydliwości. Ten
na pewno umrze. Jego krew spadnie na niego. 14 A
oto jeśli spłodził syna, który widział wszystkie grzechy
swego ojca, jakie czynił, a widząc [je], nie czynił nic
podobnego; 15 Nie jadał na górach, nie podnosił swych
oczu ku bożkom domu Izraela, nie hańbił żony swego
bliźniego; 16 Nikogo nie uciskał, nie zatrzymywał
zastawu, nie popełniał grabieży, dawał swój chleb
głodnemu i przyodziewał szatą nagiego; 17 Odwracał
swą rękę [od ucisku] nad ubogim, nie uprawiał lichwy i
nie brał odsetek, wykonywał moje sądy i postępował
według moich ustaw – ten nie umrze za nieprawość
swego ojca, ale na pewno będzie żył. 18 [Lecz] jego
ojciec, ponieważ czynił krzywdę, popełniał grabież
i nie czynił tego, co dobre pośród swego ludu, oto
umrze za swoją nieprawość. 19 Ale mówicie: Czemu?
Czy syn nie ponosi [kary] za nieprawość ojca? Gdy
syn czynił to, co prawe i sprawiedliwe, i przestrzegał
wszystkich moich ustaw, i wypełniał je, na pewno
będzie żył. 20 Dusza, która grzeszy, umrze. Syn
nie poniesie kary za nieprawość ojca ani ojciec nie
poniesie kary za nieprawość syna. Sprawiedliwość
sprawiedliwego pozostanie na nim, a niegodziwość
niegodziwego pozostanie na nim. 21 A jeśli niegodziwy
odwróci się od wszystkich swoich grzechów, które
popełnił, będzie strzegł wszystkich moich ustaw i
będzie czynił to, co prawe i sprawiedliwe, na pewno
będzie żył, nie umrze; 22 Żadne jego występki, których
się dopuścił, nie będą mu wspominane. Będzie żył w
swej sprawiedliwości, którą czynił. 23 Czyż ja mam
upodobanie w śmierci niegodziwego? – mówi Pan BÓG,
a nie raczej w tym, aby się odwrócił od swoich dróg i
żył? 24 Ale [jeśli] sprawiedliwy odwróci się od swojej
sprawiedliwości i popełni nieprawość, czyniąc według
wszystkich obrzydliwości, które popełnia niegodziwy,
czy taki będzie żył? Wszystkie jego sprawiedliwości,
które czynił, nie będą wspominane. Z powodu swego
przestępstwa, które popełniał, i z powodu swego
grzechu, którego się dopuścił, z powodu tych [rzeczy]
umrze. 25 Ale mówicie: Droga PANA nie jest słuszna.
Słuchajcie teraz, domu Izraela: Czy moja droga nie jest
prosta? Czy raczej wasze drogi są niesłuszne? 26 Gdy
sprawiedliwy odwróci się od swojej sprawiedliwości,
a czyniąc nieprawość umrze, to z powodu swojej

nieprawości, którą czynił, umrze. 27 Ale gdy niegodziwy
odwróci się od swojej niegodziwości, której się dopuścił,
a czyni to, co prawe i sprawiedliwe, ten zachowa swoją
duszę. 28 Ponieważ zastanowił się i odwrócił się od
wszystkich swoich występków, których się dopuścił, na
pewno będzie żył, nie umrze. 29 [A jednak] dom Izraela
mówi: Droga PANA nie jest słuszna. Czy moje drogi
nie są słuszne, domu Izraela? Czy [raczej] wasze drogi
[są] niesłuszne? 30 Dlatego, domu Izraela, będę sądzić
każdego z was według jego dróg, mówi Pan BÓG.
Nawróćcie się i odwróćcie się od wszystkich swoich
występków, aby nieprawość nie stała się waszą zgubą.
31 Odrzućcie od siebie wszystkie swoje przestępstwa,
których się dopuszczaliście, i uczyńcie sobie nowe
serce i nowego ducha. Czemu macie umrzeć, domu
Izraela? 32 Nie mam bowiem żadnego upodobania w
śmierci umierającego, mówi Pan BÓG. Odwróćcie się
więc, a będziecie żyć.

19 A ty podnieś lament nad książętami Izraela; 2
I mów: Czym była twoja matka? Lwicą leżącą
między lwami, która karmiła swoje szczenięta wśród
lwiąt. 3 A gdy odchowała jedno ze swoich szczeniąt,
stało się [młodym] lwem, który się nauczył chwytać
łup; pożerał też ludzi. 4 Narody o nim usłyszały, został
schwytany w ich dół i zaprowadzony w łańcuchach do
ziemi Egiptu. 5 Gdy [lwica] zobaczyła, że daremnie
czeka i że jej nadzieja przepadła, wzięła inne ze swoich
szczeniąt i uczyniła je [młodym] lwem; 6 Chodziło w
środku lwów i stało się [młodym] lwem, który nauczył
się chwytać łup; pożerał też ludzi. 7 Burzył ich pałace i
pustoszył ich miasta tak, że ziemia i to, co ją napełnia,
stały się spustoszone od jego głośnego ryku. 8 Wtedy
zebrały się przeciwko niemu narody z okolicznych
krain i zarzuciły na niego swoją sieć. Został schwytany
w ich dół. 9 I wsadziły go do klatki w łańcuchach, i
przyprowadziły do króla Babilonu. Wprowadziły go
do ciężkiego więzienia, aby jego głos nie był więcej
słyszany na górach Izraela. 10 Twoja matka [była]
jak winorośl w twojej krwi, zasadzona przy wodach.
Była płodna i gałęzista dzięki obfitości wód. 11 I miała
potężne rózgi na berła dla panujących, a jej wzrost
górował nad gęstymi gałęziami tak, że była widoczna
z powodu swej wysokości dzięki mnóstwu swoich
gałęzi. 12 Ale w gniewie została wyrwana i rzucona
na ziemię, a wschodni wiatr wysuszył jej owoc. Jej
potężne rózgi zostały złamane i uschły, ogień je strawił.
13 A teraz została zasadzona na pustyni, na ziemi
suchej i spragnionej. 14 Nadto ogień wyszedł z rózgi
jej gałęzi i pochłonął jej owoc tak, że nie ma na niej
potężnej rózgi na berła dla panującego. Jest to lament
i będzie to lamentem.

20 W siódmym roku, w piątym [miesiącu],
dziesiątego [dnia] tego miesiąca, przyszli
niektórzy spośród starszych Izraela, aby radzić się
PANA, i usiedli przede mną. 2 Wtedy doszło do
mnie słowo PANA mówiące: 3 Synu człowieczy,
przemów do starszych Izraela i powiedz im: Tak
mówi Pan BÓG: Czy przychodzicie, aby się mnie
radzić? Jak żyję, nie pozwolę wam radzić się mnie,
mówi Pan BÓG; 4 Czy będziesz ich sądził, synu
człowieczy, czy będziesz [ich] sądził? Uświadom im
obrzydliwości ich ojców. 5 Powiedz im: Tak mówi Pan
BÓG: W dniu, kiedy wybrałem Izraela i podniosłem
rękę ku potomstwu domu Jakuba, i dałem się im
poznać w ziemi Egiptu, kiedy podniosłem rękę ku nim,
mówiąc: ja [jestem] PANEM, waszym Bogiem; 6 Tego
dnia podniosłem ku nim swoją rękę, że wyprowadzę
ich z ziemi Egiptu do ziemi, którą im wyszukałem,
opływającej mlekiem i miodem, która jest ozdobą
wszystkich ziem. 7 I powiedziałem im: Niech każdy
z was porzuci obrzydliwości [sprzed] swych oczu, a
nie kalajcie się bożkami Egiptu. Ja [jestem] PANEM,
waszym Bogiem. 8 Ale buntowali się i nie chcieli
mnie słuchać: żaden z nich nie odrzucił obrzydliwości
[sprzed] swych oczu ani nie opuścił bożków Egiptu.
Wtedy powiedziałem: Wyleję na nich swój gniew, aby
dopełnić na nich mojej zapalczywości w środku ziemi
Egiptu. 9 Działałem ze względu na moje imię, aby
nie było zbezczeszczone na oczach tych narodów,
wśród których byli i przed których oczami dałem się im
poznać, wyprowadzając ich z ziemi Egiptu. 10 A tak
wyprowadziłem ich z ziemi Egiptu i przyprowadziłem
na pustynię. 11 Dałem im moje ustawy i objawiłem
im moje prawa, które jeśli człowiek wypełnia, będzie
przez nie żył. 12 Ponadto dałem im moje szabaty,
aby były znakiem między mną a nimi, aby wiedzieli,
że ja jestem PANEM, który ich uświęca. 13 Ale dom
Izraela zbuntował się przeciwko mnie na pustyni: nie
postępowali według moich ustaw i wzgardzili moimi
prawami, które jeśli człowiek wypełnia, będzie przez
nie żył. Również moje szabaty bezcześcili. Dlatego
powiedziałem, że wyleję na nich moją zapalczywość
na pustyni, aby ich wytracić. 14 Lecz działałem ze
względu na moje imię, aby nie było zbezczeszczone
na oczach tych narodów, przed których oczami ich
wyprowadziłem. 15 Ponadto podniosłem ku nim swą
rękę na tej pustyni, że nie wprowadzę ich do ziemi,
którą im dałem, opływającej mlekiem i miodem, która
jest ozdobą wszystkich ziem; 16 Ponieważ wzgardzili
moimi prawami, nie postępowali według moich ustaw
i bezcześcili moje szabaty, gdyż ich serce poszło
za ich bożkami. 17 Ale moje oko zlitowało się nad
nimi tak, że ich nie wytraciłem i nie wyniszczyłem

na pustyni. 18 Powiedziałem do ich synów na tej
pustyni: Nie postępujcie według ustaw waszych ojców
i nie przestrzegajcie ich praw ani nie kalajcie się ich
bożkami. 19 Ja [jestem] PANEM, waszym Bogiem;
postępujcie według moich ustaw, a strzeżcie moich
praw i wypełniajcie je; 20 Święćcie też moje szabaty,
będą one znakiem między mną a wami, abyście
wiedzieli, że ja jestem PANEM, waszym Bogiem. 21
Lecz ci synowie zbuntowali się przeciwko mnie: nie
postępowali według moich ustaw, nie przestrzegali
moich praw, aby je wypełnić; [praw], które jeśli człowiek
wypełnia, będzie przez nie żył, i zbezcześcili moje
szabaty. Wtedy powiedziałem: Wyleję na nich swój
gniew, aby dopełnić na nich mojej zapalczywości na tej
pustyni. 22 Lecz cofnąłem moją rękę i działałem ze
względu na moje imię, aby nie było zbezczeszczone
na oczach tych narodów, przed których oczami ich
wyprowadziłem. 23 Podniosłem ku nim moją rękę
na pustyni, że ich rozproszę pomiędzy poganami i
rozrzucę po ziemiach; 24 Ponieważ nie wykonywali
moich sądów, wzgardzili moimi ustawami, zbezcześcili
moje szabaty, a ich oczy zwracały się ku bożkom
ich ojców. 25 Dlatego dałem im też ustawy, [które]
nie [były] dobre, i sądy, według których nie mogli
żyć; 26 I splugawiłem ich własnymi ich darami, gdy
przeprowadzili [przez ogień] wszystko, co pierworodne,
aby ich spustoszyć, i aby poznali, że ja jestem PANEM.
27 Dlatego, synu człowieczy, przemów do domu Izraela
i powiedz mu: Tak mówi Pan BÓG: Jeszcze i w tym
lżyli mnie wasi ojcowie, dopuszczając się przeciwko
mnie przestępstwa. 28 [Gdy] bowiem wprowadziłem ich
do ziemi, którą przysiągłem im dać, to gdy zobaczyli
jakikolwiek wysoki pagórek i jakiekolwiek drzewa
gałęziste, zaraz tam składali swoje ofiary i tam oddawali
swoje drażniące dary, tam też składali swoją miłą woń i
wylewali swoje ofiary z płynów. 29 I zapytałem ich: Cóż
to za wyżyna, do której wy chodzicie? A nazywa się ją
Bamah aż do dziś. 30 Dlatego powiedz domowi Izraela:
Tak mówi Pan BÓG: Czy kalacie się drogami swoich
ojców i uprawiacie nierząd z ich obrzydliwościami? 31
Gdy składacie swoje ofiary i przeprowadzacie swoich
synów przez ogień, to kalacie się wszystkimi waszymi
bożkami aż do dziś. Czy mam pozwolić wam radzić się
u mnie, domu Izraela? Jak żyję, mówi Pan BÓG, nie
pozwolę wam się radzić u mnie. 32 A to, co wam na
myśl przychodzi, nigdy się nie stanie. Mówicie bowiem:
Będziemy jak [inne] narody, jak plemiona innych ziem,
[będziemy] służyć drewnu i kamieniowi; 33 Jak żyję,
mówi Pan BÓG, potężną ręką, wyciągniętym ramieniem
i w wylanej zapalczywości będę królował nad wami. 34 I
wyprowadzę was spośród narodów i zgromadzę was z
ziem, do których zostaliście rozproszeni, potężną ręką,
wyciągniętym ramieniem i w wylanej zapalczywości; 35
Zaprowadzę was na pustynię tych narodów i tam będę
was sądzić twarzą w twarz. 36 Jak sądziłem waszych
ojców na pustyni ziemi Egiptu, tak was będę sądzić,
mówi Pan BÓG; 37 I przeprowadzę was pod rózgą, i
wprowadzę was w związek przymierza. 38 I oddzielę
od was buntowników i tych, którzy grzeszą przeciwko
mnie. Wyprowadzę ich z ziemi, gdzie przebywają, lecz
do ziemi Izraela nie wejdą. I poznacie, że ja jestem
PANEM. 39 Wy więc, domu Izraela, tak mówi Pan
BÓG: Idźcie i służcie, każdy swoim bożkom, nawet i
w przyszłości, ponieważ mnie nie słuchacie; ale [już]
więcej nie kalajcie mego świętego imienia waszymi
darami i waszymi bożkami. 40 Na mojej świętej górze
bowiem, na wysokiej górze Izraela, mówi Pan BÓG,
tam cały dom Izraela będzie mi służyć, wszyscy, którzy
[będą] w tej ziemi. Tam ich przyjmę i tam będę żądał
waszych ofiar, waszych ofiar z pierwocin wraz ze
wszystkimi waszymi świętymi rzeczami. 41 Z waszą
miłą wonią przyjmę was łaskawie, gdy was wyprowadzę
spośród narodów i zgromadzę was z tych ziem, do
których zostaliście rozproszeni; i będę uświęcony w
was na oczach tych narodów. 42 I poznacie, że ja
jestem PANEM, gdy was wprowadzę do ziemi Izraela,
do tej ziemi, co do której podniosłem swoją rękę, że
dam ją waszym ojcom. 43 Tam wspomnicie o waszych
drogach i o wszystkich waszych czynach, którymi się
splugawiliście; i obrzydzicie sobie siebie samych za
wszystkie wasze złe czyny, które popełniliście. 44 Tam
poznacie, że ja jestem PANEM, gdy postąpię z wami
przez wzgląd na swoje imię, a nie według waszych
złych dróg ani według waszych zepsutych czynów,
domu Izraela, mówi Pan BÓG. 45 I doszło do mnie
słowo PANA mówiące: 46 Synu człowieczy, odwróć
swoją twarz w stronę południa i krop [swoją mowę] ku
południu, i prorokuj przeciwko lasowi południowego
pola; 47 Powiedz do południowego lasu: Słuchaj słowa
PANA: Tak mówi Pan BÓG: Oto rozniecę w tobie ogień,
który strawi w tobie wszelkie drzewo zielone i wszelkie
drzewo suche. Nie zostanie ugaszony płomień pałający
i spłoną w nim wszystkie twarze od południa aż do
północy. 48 I wszelkie ciało ujrzy, że ja, PAN, go
rozpaliłem; nie będzie ugaszony. 49 I powiedziałem:
Ach, Panie BOŻE! Oni mówią o mnie: On tylko mówi w
przypowieściach.

21 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2
Synu człowieczy, odwróć swoją twarz w stronę
Jerozolimy i krop [swoją mowę] ku świętym miejscom,
i prorokuj przeciwko ziemi Izraela; 3 Powiedz ziemi
Izraela: Tak mówi Pan BÓG: Oto ja [jestem] przeciwko
tobie i dobędę swój miecz z pochwy, i wytnę spośród
ciebie sprawiedliwego i bezbożnego. 4 Ponieważ wytnę

spośród ciebie sprawiedliwego i bezbożnego, mój
miecz wyjdzie ze swej pochwy przeciwko wszelkiemu
ciału od południa [aż] do północy. 5 I pozna wszelkie
ciało, że ja, PAN, dobyłem swój miecz z pochwy
i już [do niej] nie wróci. 6 A ty, synu człowieczy,
wzdychaj, jakbyś miał złamane biodro, w goryczy
wzdychaj na ich oczach. 7 A gdy zapytają: Dlaczego
wzdychasz? – to odpowiesz: Z powodu wieści, która
nadchodzi, bo każde serce się rozpłynie, wszystkie
ręce osłabną, wszelki duch omdleje i wszystkie kolana
rozpłyną się [jak] woda. Oto nadchodzi to i stanie się,
mówi Pan BÓG. 8 I doszło do mnie słowo PANA:
9 Synu człowieczy, prorokuj i mów: Tak mówi PAN.
Mów: Miecz, miecz jest wyostrzony i wypolerowany.
10 Wyostrzony, aby dokonać rzezi, wypolerowany,
aby lśnił. Czy mamy się cieszyć? Gdyż gardzi rózgą
mego syna jak każdym drzewem. 11 Dał go na
wypolerowanie, aby mógł być ujęty w dłoń, ten miecz
jest wyostrzony, jest też wypolerowany, aby dać go
w ręce zabójcy. 12 Wołaj i zawódź, synu człowieczy,
gdyż ten [miecz] będzie przeciwko memu ludowi,
przeciwko wszystkim książętom Izraela. Strach miecza
przyjdzie na mój lud, dlatego uderz się w biodro.
13 Jest to bowiem próba, a cóż jeśli [miecz] będzie
gardzić rózgą? Już jej nie będzie, mówi Pan BÓG.
14 Ty więc, synu człowieczy, prorokuj i bij dłonią o
dłoń. Niech przyjdzie miecz drugi i trzeci raz, miecz
zabitych, ten wielki miecz zabitych, przenikający aż
do ich komnat. 15 Postawiłem strach miecza we
wszystkich ich bramach, aby ich serce się rozpłynęło i
pomnożyły się ich upadki. Ach! [Jest] wypolerowany,
aby błyszczeć, wyostrzony, aby zabić. 16 Zbierz się,
[mieczu], udaj się w prawo i w lewo, dokądkolwiek
twoja twarz jest zwrócona. 17 Ja również uderzę
dłonią o dłoń i uspokoję swoją zapalczywość. Ja,
PAN, [to] powiedziałem. 18 Potem [znowu] doszło do
mnie słowo PANA mówiące: 19 A ty, synu człowieczy,
wyznacz sobie dwie drogi, którymi ma przyjść miecz
króla Babilonu. Obie niech wychodzą z jednej ziemi,
wybierz miejsce na rozstaju dróg wiodących do miasta,
wybierz je. 20 Wyznacz drogę, którą ma przyjść miecz:
do Rabby synów Ammona i do Judy w obwarowanej
Jerozolimie. 21 Król Babilonu bowiem stanął na
rozdrożu, na początku dwóch dróg, aby zasięgnąć
wróżby: polerował strzały, radził się bożków, patrzył
na wątrobę. 22 Wyrocznia wskazała na jego prawą
rękę, na Jerozolimę, aby szykował dowódców, którzy
mieli wydać rozkaz rzezi i podnieść okrzyk bojowy,
aby ustawić tarany pod bramami, aby usypać wał i
budować szańce. 23 I w ich oczach będzie to fałszywa
wróżba, gdyż zobowiązali się przysięgami, lecz on im
przypomni ich nieprawość, aby zostali pojmani. 24
Dlatego tak mówi Pan BÓG: Ponieważ przypominacie
mi swoją nieprawość, odsłaniając wasze przestępstwo
tak, że wasze grzechy są jawne we wszystkich
waszych czynach – ponieważ przypominacie mi [o
tym], zostaniecie pojmani tą ręką. 25 A ty, nieczysty
bezbożniku, księciu Izraela, którego dzień nadejdzie,
gdy nastanie koniec ich nieprawości; 26 Tak mówi Pan
BÓG: Zdejmij diadem, zrzuć koronę. Ta już nigdy taka
nie będzie. To, co niskie, będzie wywyższone, a to,
co wysokie, będzie poniżone. 27 Wniwecz, wniwecz,
wniwecz ją obrócę. I już jej nie będzie, aż przyjdzie ten,
który [do niej] ma prawo, i jemu ją oddam. 28 Ale ty,
synu człowieczy, prorokuj i mów: Tak mówi Pan BÓG o
synach Ammona i o ich hańbie. Powiedz: Miecz, miecz
jest dobyty, jest wypolerowany na rzeź, błyszczy, aby
wytracić wszystko; 29 Chociaż opowiadają ci złudne
widzenia i wróżą kłamstwo, aby cię przyłożyć do szyi
bezbożnych pobitych, których dzień nadejdzie, gdy
nastanie koniec ich nieprawości. 30 Schowaj [jednak
miecz] do pochwy. Będę cię sądził w miejscu, gdzie
zostałeś stworzony, w ziemi twego pochodzenia. 31 I
wyleję na ciebie swoją zapalczywość, tchnę przeciwko
tobie ogniem swojego gniewu i wydam cię w ręce
okrutnych ludzi i wprawnych w wytraceniu. 32 Staniesz
się strawą dla ognia, twoja krew będzie [rozlana] po
całej ziemi, nie będziesz [już] wspominany, bo ja, PAN,
to powiedziałem.

22 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 A
ty, synu człowieczy, czy zechcesz sądzić, czy
zechcesz sądzić to krwawe miasto? Uświadom mu
więc wszystkie jego obrzydliwości. 3 Powiedz: Tak
mówi Pan BÓG: O miasto, które rozlewasz krew
u siebie, aby przyszedł [twój] czas, i czynisz sobie
bożki przeciwko sobie, aby się nimi plugawić. 4 Przez
krew, którąś przelało, jesteś winne, i przez swoje
bożki, któreś robiło, jesteś skalane, i tyś sprawiło,
że przybliżyły się twoje dni, tyś doszło do swoich
lat. Dlatego wydam cię [na] pohańbienie narodom i
na pośmiewisko wszystkim ziemiom. 5 Ci, którzy są
blisko, i ci, którzy są daleko od ciebie, będą się z ciebie
naśmiewać, o [miasto] złej sławy i pełne zgiełku. 6
Oto książęta Izraela, każdy był w tobie, po to, aby
[całą] siłą krew rozlewać. 7 W tobie ojca i matkę
znieważają, u ciebie czynią krzywdę przybyszowi, w
tobie uciskają sierotę i wdowę. 8 Wzgardzasz moimi
świętymi rzeczami i zbezczeszczasz moje szabaty. 9
W tobie są oszczercy w celu rozlania krwi, w tobie
jadają na górach, u ciebie popełniają czyny haniebne.
10 W tobie odkrywa się nagość ojca, w tobie hańbią
oddaloną z powodu jej nieczystości. 11 Jeden popełnia
obrzydliwość z żoną swego bliźniego, drugi sprośnie
plami swoją synową, inny zaś u ciebie hańbi swoją

siostrę, córkę swego ojca. 12 W tobie biorą dary za
rozlanie krwi, pobierasz lichwę i odsetki, wyzyskujesz
swego bliźniego przez ucisk i zapominasz o mnie,
mówi Pan BÓG. 13 Dlatego oto ja klasnąłem w swą
dłoń z powodu twego [nieuczciwego] zysku, któreś
zdobyło, i z powodu krwi, którą u ciebie rozlano. 14 Czy
twoje serce wytrzyma? Czy twoje ręce będą na tyle
mocne w dniach, kiedy ja będę miał z tobą sprawę?
Ja, PAN, to powiedziałem i uczynię. 15 Rozproszę cię
między poganami i rozrzucę cię po ziemiach, i usunę z
ciebie twoją nieczystość. 16 I będziesz splugawione
na oczach pogan, i poznasz, że ja jestem PANEM.
17 Potem doszło do mnie słowo PANA mówiące: 18
Synu człowieczy, dom Izraela zamienił mi się w żużel;
wszyscy [są] miedzią, cyną, żelazem i ołowiem w
środku pieca; stali się żużlem srebra. 19 Dlatego tak
mówi Pan BÓG: Ponieważ wy wszyscy staliście się
żużlem, oto zgromadzę was w środku Jerozolimy. 20
[Jak] gromadzi się srebro, miedź, żelazo, ołów i cynę
wewnątrz pieca, aby rozdmuchano na nie ogień, by je
roztopić, tak was zgromadzę w swojej zapalczywości
i w swoim gniewie, złożę was i roztopię. 21 Tak,
zgromadzę was i rozdmucham na was ogień swojej
zapalczywości i zostaniecie roztopieni w jej środku. 22
Jak topi się srebro w środku pieca, tak i wy zostaniecie
roztopieni w jej środku; i poznacie, że ja, PAN, wylałem
na was swoją zapalczywość. 23 Ponadto doszło do
mnie słowo PANA: 24 Synu człowieczy, mów do niej: Ty
jesteś ziemią nieoczyszczoną i nieobmytą deszczem
w dniu mojej zapalczywości. 25 W środku tej [ziemi
znajduje się] spisek jej proroków, podobni są oni
do ryczącego lwa, co rozdziera zdobycz. Pożerają
dusze, zabierają bogactwa i kosztowności i mnożą
wdowy pośród niej. 26 Jej kapłani złamali moje prawo i
plugawią moje święte rzeczy. Nie czynią różnicy między
tym, co święte, a tym, co pospolite, nie rozsądzają
między nieczystym a czystym. Ponadto zakrywają
sobie oczy przed moimi szabatami, tak że doznaję
zniewagi pośród nich. 27 Jej książęta pośród niej są
jak wilki rozdzierające zdobycz, rozlewające krew i
tracące dusze, aby zdobyć nieuczciwy zysk. 28 A
jej prorocy tynkują słabym tynkiem, głosząc złudne
widzenia i wróżąc im kłamstwo, mówiąc: Tak mówi Pan
BÓG, choć PAN nie mówił. 29 Lud tej ziemi dopuszcza
się ucisku i dokonuje grabieży; krzywdzi ubogiego
i nędznego i bezprawnie uciska cudzoziemca. 30 I
szukałem wśród nich męża, który by naprawił mur i
stanął w wyłomie przede mną w obronie ziemi, abym jej
nie zniszczył. Ale nie znalazłem żadnego. 31 Wylałem
więc na nich swój gniew, wyniszczyłem ich ogniem
swojej zapalczywości. Złożyłem [im] na głowę ich
własną drogę, mówi Pan BÓG.

23 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2
Synu człowieczy, były dwie kobiety, córki jednej
matki; 3 One uprawiały nierząd w Egipcie, w swojej
młodości uprawiały nierząd; tam ściskano ich piersi
i tam przygniatano piersi ich dziewictwa. 4 A ich
imiona: starsza Ohola, a jej siostra – Oholiba. One
były moje i urodziły synów i córki. Ich imiona: Samaria
to Ohola, a Jerozolima to Oholiba. 5 Ohola uprawiała
nierząd, będąc moją, zapałała namiętnością do swoich
kochanków, do Asyryjczyków, sąsiadów; 6 Którzy
byli odziani w błękit, dowódcy i rządcy, wszyscy oni
to powabni młodzieńcy, jeźdźcy dosiadający koni; 7
Popełniała z nimi nierząd, ze wszystkimi najlepszymi
synami Asyrii i ze wszystkimi, do których pałała
namiętnością; plamiła się wszystkimi ich bożkami. 8
Nie porzuciła też swego nierządu z Egiptu, bo spali z
nią w jej młodości, przygniatali piersi jej dziewictwa i
wylali na nią swój nierząd. 9 Dlatego wydałem ją w
ręce jej kochanków, w ręce Asyryjczyków, do których
pałała namiętnością. 10 Oni odsłonili jej nagość, zabrali
jej synów i córki, a ją samą zabili mieczem. I stała się
osławiona wśród kobiet, gdy wykonano na niej sąd. 11
A choć widziała to jej siostra Oholiba, bardziej niż ona
zapałała [rozwiązłą] miłością, a jej nierząd był [jeszcze]
większy niż nierząd jej siostry. 12 Do swych sąsiadów
Asyryjczyków pałała namiętnością, do dowódców i
rządców, i władców, ubranych w kosztowne szaty, do
jeźdźców dosiadających konie, wszyscy oni to powabni
młodzieńcy. 13 I widziałem, że się hańbiła [i że]
obydwie [kroczyły] tą samą drogą. 14 Ale ta posunęła
się jeszcze dalej w swoich nierządnych czynach, bo
widząc mężczyzn wymalowanych na ścianie, obrazy
Chaldejczyków malowane farbami; 15 Opasanych
wokół bioder pasami, z zawojami ufarbowanymi na
głowach – [a] wszyscy oni z wyglądu jak bohaterowie,
podobni do Babilończyków pochodzących z ziemi
Chaldei; 16 Pałała do nich namiętnością, jak tylko
spojrzała na nich swymi oczami, i wyprawiła do nich
posłańców, do Chaldei. 17 Wtedy Babilończycy weszli
do niej, na łoże miłości, i plamili ją swoim nierządem; a
gdy się skalała z nimi, jej dusza odwróciła się od nich.
18 I gdy ujawniła swoje czyny nierządne i odsłoniła
swoją nagość, moja dusza odwróciła się od niej, tak
jak odwróciła się moja dusza od jej siostry. 19 Lecz ona
mnożyła swoje czyny nierządne, przypominając sobie
dni swojej młodości, kiedy uprawiała nierząd w ziemi
Egiptu. 20 I pałała namiętnością do ich kochanków,
których ciała [są jak] ciała osłów, a ich wytrysk jak
wytrysk koni. 21 Tak powróciłaś do rozwiązłości
swojej młodości, gdy Egipcjanie przygniatali twoje
piersi dla piersi twojej młodości. 22 Dlatego, Oholibo,
tak mówi Pan BÓG: Oto pobudzę przeciwko tobie

twoich kochanków, tych, od których odwróciła się twoja
dusza, i sprowadzę ich zewsząd przeciwko tobie; 23
Babilończyków, wszystkich Chaldejczyków, Pekod,
Szoa, Koa, a z nimi wszystkich Asyryjczyków. Oni
wszyscy to powabni młodzieńcy, dowódcy i rządcy,
dostojnicy i zacni [ludzie], wszyscy jeżdżący na koniach.
24 I wyruszą przeciwko tobie na rydwanach, na wozach
żelaznych, na furmankach i z gromadą narodów.
Zewsząd rozłożą się przeciwko tobie z puklerzami,
tarczami i hełmami. I dam im prawo, aby cię sądzili
według swoich praw. 25 I wyleję na ciebie swoją
zazdrość, i obejdą się z tobą z gniewem. Odetną
ci nos i uszy, a twoja resztka polegnie od miecza.
Wezmą twoich synów i twoje córki, a to, co z ciebie
zostanie, strawi ogień. 26 I zdejmą z ciebie twoje
szaty, i zabiorą ci twoje piękne klejnoty. 27 Tak położę
kres twojej rozwiązłości i twojemu nierządowi, [które
przyniosłaś] z ziemi Egiptu. Nie podniesiesz [już] ku
nim swych oczu ani nie będziesz więcej wspominać
Egiptu. 28 Tak bowiem mówi Pan BÓG: Oto wydam
cię w ręce tych, których nienawidzisz, w ręce tych,
od których odwróciła się twoja dusza. 29 I postąpią
z tobą z nienawiścią, zabiorą ci cały twój dorobek,
zostawią cię nagą i obnażoną i zostaną odkryte
nagość twego nierządu, twoja rozwiązłość i twoje czyny
nierządne. 30 To ci się przydarzy, dlatego że uprawiałaś
nierząd, naśladując pogan; dlatego że skalałaś się ich
bożkami. 31 Chodziłaś drogą swojej siostry, dlatego
dam jej kielich w twoją rękę. 32 Tak mówi Pan BÓG:
Będziesz pić z kielicha swojej siostry, głębokiego i
szerokiego, będziesz pośmiewiskiem i szyderstwem, bo
on wiele zmieści. 33 Będziesz napełniona pijaństwem
i bólem, kielichem spustoszenia i smutku, kielichem
twojej siostry Samarii. 34 Wypijesz go i wychylisz do
dna, potem go rozbijesz na kawałki, a swoje piersi
poobrywasz. Ja bowiem to powiedziałem, mówi Pan
BÓG. 35 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Ponieważ
zapomniałaś o mnie i rzuciłaś mnie za swoje plecy, ty
także znoś swoją rozwiązłość i swój nierząd. 36 I PAN
powiedział do mnie: Synu człowieczy, czy będziesz
sądził Ohollę i Oholibę? Uświadom im ich obrzydliwości;
37 Że cudzołożyły i krew jest na ich rękach; z bożkami
cudzołożyły, także swych synów, których mi urodziły,
przeprowadziły [przez ogień], by byli strawieni. 38 I
jeszcze to mi uczyniły, że moją świątynię splugawiły
w tym samym dniu i zbezcześciły moje szabaty. 39
Gdy bowiem zabiły swoje dzieci dla swoich bożków,
wchodziły do mojej świątyni w tym samym dniu, aby ją
zbezcześcić; oto tak czyniły wewnątrz mego domu. 40
Ponadto posyłały po mężczyzn, aby przyszli z daleka;
wysłano więc posłańca, a oni przyszli. Dla nich się
myłaś, barwiłaś swoje oczy i stroiłaś się w ozdoby;
41 Siadałaś na wspaniałym łożu, przed którym był
przygotowany stół i na którym kładłaś moje kadzidło i
mój olejek. 42 I rozległ się u niej głos beztroskiego
tłumu, a wraz z ludem pospolitym przyprowadzono z
pustyni Sabejczyków, którzy wkładali bransolety na ich
ręce i ozdobne korony na ich głowy. 43 I powiedziałem
do tej cudzołożnicy zestarzałej: Czy oni będą uprawiać
nierząd z nią, a ona z nimi? 44 I obcowali z nią,
jak się obcuje z nierządnicą. Tak właśnie obcowali z
Oholą i Oholibą, kobietami rozwiązłymi. 45 Dlatego
mężowie sprawiedliwi będą je sądzić, jak się sądzi
cudzołożnice i jak się sądzi przelewających krew, gdyż
one są cudzołożnicami, a krew jest na ich rękach.
46 Tak bowiem mówi Pan BÓG: Sprowadzę na nie
wojsko i wydam je na wysiedlenie i na łup. 47 I ta
gromada ukamienuje je, i rozsiecze swymi mieczami,
zabije ich synów i córki, a ich domy spali ogniem.
48 Tak usunę rozwiązłość z tej ziemi, aby wszystkie
kobiety otrzymały ostrzeżenie i nie czyniły według
waszej rozwiązłości. 49 I będzie nałożona na was
wasza rozwiązłość, i poniesiecie grzechy waszych
bożków. I poznacie, że ja jestem Panem BOGIEM.

24 W dziewiątym roku, w dziesiątym miesiącu,
dziesiątego [dnia] tego miesiąca, znowu doszło
do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu człowieczy,
napisz sobie datę tego dnia, tego właśnie dnia. W tym
dniu [bowiem] król Babilonu obległ Jerozolimę. 3 I
opowiedz przypowieść temu domowi buntowniczemu.
Powiedz do niego: Tak mówi Pan BÓG: Postaw kocioł,
postaw i nalej do niego wody. 4 Włóż do niego kawałki
[mięsa], każdy dobry kawałek, udziec i łopatkę, napełnij
[go] najlepszymi kośćmi. 5 Weź [to], co najlepsze
ze stada, rozpal pod nim ogień z kości, aby wrzało i
kipiało, i niech się ugotują w nim kości. 6 Dlatego tak
mówi Pan BÓG: Biada miastu krwawemu, kotłowi, w
którym jest jego szumowina i z którego szumowina nie
wychodzi. Wyciągaj z niego kawałek po kawałku, niech
nie padnie na niego los. 7 W nim bowiem jest krew
przelana przez niego; wystawiono ją na wierzchu skały,
nie wylano jej na ziemię, aby była przykryta prochem;
8 Aby rozniecić zapalczywość dla dokonania zemsty.
Wystawiłem [więc] jego krew na wierzchu skały, aby
nie była przykryta. 9 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Biada
miastu krwawemu! Ja ułożę wielki stos [drew]. 10
Nakładaj drwa, rozniecaj ogień, ugotuj mięso i przypraw
korzeniem, niech kości się spalą. 11 Potem postaw
pusty kocioł na węglach, aby się rozgrzał i rozpaliła jego
miedź, by się roztopiła w nim jego nieczystość i jego
szumowina była zniszczona. 12 Zmęczyła się [swymi]
kłamstwami, a ogrom jej szumowiny nie wychodzi z
niej, jej szumowina [będzie strawiona] w ogniu. 13

W twojej nieczystości [jest] rozwiązłość. Ponieważ
[chciałem] cię oczyścić, a nie dałaś się oczyścić, to
już nie będziesz oczyszczona ze swojej nieczystości,
aż uśmierzę na tobie swoją zapalczywość. 14 Ja,
PAN, powiedziałem. Przyjdzie [to] i dokonam [tego],
nie cofnę się i nie zlituję się ani nie będę żałował;
według twoich dróg i według twoich czynów będę cię
sądzić, mówi Pan BÓG. 15 I doszło do mnie słowo
PANA mówiące: 16 Synu człowieczy, oto zabiorę ci
nagle rozkosz twoich oczu, ale ty nie lamentuj ani nie
płacz, niech twoje łzy się nie wylewają. 17 Zaniechaj
zawodzenia, nie urządzaj żałoby [po] zmarłej; zawiąż
sobie zawój, nałóż obuwie na nogi, nie zasłaniaj warg i
nie jedz niczyjego chleba. 18 Rano przemówiłem więc
do ludu, a wieczorem umarła moja żona; i uczyniłem
rano, jak mi rozkazano. 19 I lud zapytał mnie: Czy
nie powiesz nam, co [znaczą] dla nas te rzeczy,
które czynisz? 20 Wtedy odpowiedziałem im: Słowo
PANA doszło do mnie mówiące: 21 Powiedz domowi
Izraela: Tak mówi Pan BÓG: Oto zbezczeszczę swoją
świątynię, chlubę waszej potęgi, rozkosz waszych
oczu i miłość waszej duszy, a wasi synowie i wasze
córki, które pozostawiliście, polegną od miecza. 22 I
uczynicie tak, jak ja uczyniłem: nie zasłonicie warg i
nie będziecie jeść niczyjego chleba; 23 Wasze zawoje
[będą] na waszych głowach i wasze obuwie na nogach;
nie będziecie zawodzić ani płakać, lecz będziecie
schnąć z powodu waszych nieprawości i będziecie
wzdychać jeden do drugiego. 24 I Ezechiel będzie dla
was znakiem: wszystko, co on uczynił, wy będziecie
czynić. [A] gdy to nastąpi, poznacie, że ja jestem
Panem BOGIEM. 25 A ty, synu człowieczy, czy w tym
dniu, w którym zabiorę im ich moc, radość ich chluby,
rozkosz ich oczu i tęsknotę duszy, ich synów i córki;
26 [Czy] w tym dniu nie przyjdzie do ciebie ten, co
ucieknie, aby przynieść wieść dla twoich uszu? 27
W tym dniu otworzą się twoje usta przed tym, który
uszedł, i będziesz mówił, a nie będziesz już niemy.
Będziesz dla nich znakiem i poznają, że ja jestem
PANEM.

25 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2
Synu człowieczy, zwróć swoją twarz przeciwko
Ammonitom i prorokuj przeciwko nim. 3 Powiedz
Ammonitom: Słuchajcie słowa Pana BOGA. Tak mówi
Pan BÓG: Ponieważ mówiłeś: Ha! na moją świątynię,
gdy została zbezczeszczona, i na ziemię Izraela, gdy
była spustoszona, i na dom Judy, gdy poszedł w
niewolę; 4 Oto wydam cię w posiadanie narodom
Wschodu. Pobudują swoje pałace u ciebie i urządzą u
ciebie swoje mieszkania. Będą jeść twoje plony i będą
pić twoje mleko. 5 I uczynię z Rabby legowisko dla
wielbłądów, a z [miast] Ammonitów – legowisko dla
trzód. I poznacie, że ja jestem PANEM. 6 Tak bowiem
mówi Pan BÓG: Ponieważ klaskałeś rękami, tupałeś
nogami i cieszyłeś się w sercu z całą pogardą wobec
ziemi Izraela; 7 Oto wyciągnę swą rękę przeciwko
tobie i wydam cię na łup poganom; wytnę cię spośród
narodów, wytracę cię z ziem i wyniszczę cię. I poznasz,
że ja jestem PANEM. 8 Tak mówi Pan BÓG: Ponieważ
Moab i Seir mówią: Oto dom Judy jest jak wszystkie
inne narody; 9 Dlatego odsłonię zbocze Moabu od
miast, od jego granicznych miast, [które są] ozdobą
ziemi: Bet-Jeszimot, Baal-Meon i Kiriataim; 10 Przed
narodami Wschodu wraz z Ammonitami; dam je w
posiadanie, aby nie wspominano Ammonitów między
narodami. 11 I dokonam sądów nad Moabem, i
poznają, że ja jestem PANEM. 12 Tak mówi Pan
BÓG: Ponieważ Edom srodze się mścił nad domem
Judy i ciężko zawinił, mszcząc się nad nim; 13 Tak
mówi Pan BÓG: Wyciągnę też swoją rękę na [ziemię]
Edomu i wytracę z niej ludzi i zwierzęta, i zamienię
ją w pustynię; od Temanu aż do Dedanu polegną
od miecza. 14 I dokonam swojej zemsty na Edomie
przez ręce mego ludu Izraela, a postąpią z Edomem
według mojej zapalczywości i według mojego gniewu. I
poznają moją pomstę, mówi Pan BÓG. 15 Tak mówi
Pan BÓG: Ponieważ Filistyni się mścili i dokonali
zemsty złośliwym sercem, aby prowadzić do zguby z
powodu odwiecznej nieprzyjaźni; 16 Dlatego tak mówi
Pan BÓG: Oto wyciągnę swoją rękę na Filistynów,
wykorzenię Keretytów i wytracę resztkę wybrzeża
morskiego. 17 I dokonam na nich wielkiej pomsty,
karząc [ich] w zapalczywości; i poznają, że ja jestem
PANEM, gdy wywrę na nich swoją pomstę.

26 W jedenastym roku, pierwszego [dnia] miesiąca,
doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, ponieważ Tyr mówił o Jerozolimie: Ha!
Zniszczona została brama ludu, obróciła się do mnie.
[Teraz] będę napełniony, [gdyż] ona jest spustoszona.
3 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Oto [wystąpię] przeciwko
tobie, Tyrze, i sprowadzę na ciebie wiele narodów,
jak morze podnosi swoje fale. 4 Zburzą mury Tyru
i wywrócą jego wieże. Wymiotę z niego jego proch
i uczynię go wierzchołkiem gładkiej skały. 5 Stanie
się miejscem suszenia sieci pośród morza, bo ja
[to] powiedziałem, mówi Pan BÓG. Stanie się łupem
narodów. 6 A jego córki, które [będą] na polu, zostaną
zabite mieczem; i poznają, że ja jestem PANEM.
7 Tak bowiem mówi Pan BÓG: Oto sprowadzę z
północy przeciwko Tyrowi Nabuchodonozora, króla
Babilonu, króla królów, z końmi, rydwanami, jeźdźcami,
oddziałami i z wielkim ludem. 8 Twoje córki na polu
zabije mieczem, zbuduje przeciwko tobie baszty, usypie
przeciwko tobie wał i podniesie przeciwko tobie tarczę.

9 Skieruje tarany przeciwko twoim murom i zburzy
twoje wieże swymi młotami [wojennymi]. 10 Z powodu
mnóstwa jego koni okryje cię ich kurz; od grzmotu
jeźdźców, wozów i rydwanów zadrżą twoje mury, gdy
wjedzie w twoje bramy, jak [wtedy, gdy] wjeżdża się do
zburzonego miasta. 11 Kopytami swoich koni zdepcze
wszystkie twoje ulice, twój lud zabije mieczem i twoje
potężne słupy runą na ziemię. 12 Złupią twoje bogactwo
i zrabują twoje towary, zburzą twoje mury i zniszczą
twoje wspaniałe domy, a twoje kamienie, drewno i
proch wrzucą do wody. 13 I sprawię, że ustanie głos
twoich pieśni, a dźwięku twoich harf nie będzie już
słychać. 14 I uczynię cię wierzchołkiem gładkiej skały,
staniesz się [miejscem] suszenia sieci i nie będziesz
już odbudowany, bo ja, PAN, [to] powiedziałem, mówi
Pan BÓG. 15 Tak mówi Pan BÓG do Tyru: Czy nie
zadrżą wyspy na huk twego upadku, gdy ranni będą
wołać, gdy będzie okrutna rzeź pośród ciebie? 16
Wtedy wszyscy książęta morscy zejdą ze swoich
tronów, złożą z siebie swoje płaszcze i zdejmą swoje
haftowane szaty. Przyobleką się w strach, usiądą na
ziemi, będą drżeć nieustannie i zdumiewać się nad
tobą. 17 I podniosą lament nad tobą, i będą mówić
do ciebie: Jakżeś zginęło, [miasto] zamieszkane z
powodu [swej bliskości] do morza, miasto sławne, które
było potężne na morzu, ono i jego mieszkańcy, którzy
budzili grozę u wszystkich mieszkańców na morzu! 18
Wtedy zadrżą wyspy w dniu twego upadku; tak, wyspy
morskie zatrwożą się z powodu twego zginięcia. 19
Tak bowiem mówi Pan BÓG: Gdy uczynię cię miastem
spustoszonym jak miasta, w których nikt nie mieszka,
[gdy] sprowadzę na ciebie głębinę, tak że przykryją
cię wielkie fale; 20 Gdy strącę cię do tych, którzy
zstępują do dołu, do ludu dawnego, i umieszczę cię w
najniższych stronach ziemi – w dawnych miejscach
opustoszałych – z tymi, co zstępują do dołu, abyś
nie było zamieszkane, [wtedy] pokażę sławę w ziemi
żyjących. 21 Uczynię z ciebie postrach i przestaniesz
istnieć; a choć będą cię szukać, nigdy cię nie znajdą,
mówi Pan BÓG.

27 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 A
ty, synu człowieczy, podnieś lament nad Tyrem;
3 I powiedz Tyrowi, który leży u wejścia do morza i
prowadzi handel z narodami na wielu wyspach: Tak
mówi Pan BÓG: Tyrze, ty powiedziałeś: Ja [jestem]
doskonały w [swojej] piękności. 4 Twoje granice
[są] w środku morza, twoi budowniczowie uczynili
doskonałą twoją piękność. 5 Z cyprysów Seniru
pobudowali wszystkie twoje deski [pokładowe], brali
cedry z Libanu, aby zrobić maszty dla ciebie. 6 Z
dębów Baszanu wykonywali twoje wiosła, urobili twoje
ławy z kości słoniowych i bukszpanu z wysp Kittim. 7
Bisior haftowany z Egiptu był twoim płótnem, z którego
zrobiłeś swoje żagle; błękit i purpura z wysp Eliszy
były twoim nakryciem. 8 Mieszkańcy Sydonu i Arwadu
byli twoimi żeglarzami. Twoi mędrcy, Tyrze, [którzy]
pochodzili z ciebie, byli twoimi sternikami. 9 Starcy
z Gebalu i jego mędrcy naprawiali u ciebie twoje
pęknięcia; wszystkie okręty morskie i ich żeglarze
przebywali u ciebie, aby prowadzić z tobą handel. 10
Mieszkańcy Persji, Lud i Put służyli w twoim wojsku
jako twoi wojownicy. Wieszali u ciebie tarczę i hełm
i dodawali ci piękna. 11 Synowie Arwadu wraz z
twoim wojskiem stali na twoich murach dokoła, także
Gammadejczycy czuwali na twoich wieżach, wieszali
swoje tarcze na twoich murach dokoła. Oni uczynili
doskonałą twoją piękność. 12 Tarszisz prowadził
z tobą handel ze względu na obfitość wszelkiego
bogactwa. Na twoich jarmarkach handlowali srebrem,
żelazem, cyną i ołowiem. 13 Jawan, Tubal i Meszek
prowadzili z tobą handel. Za twoje towary dawali
ludzi i naczynia z brązu. 14 Dom Togarmy handlował
końmi, jeźdźcami i mułami na twoich jarmarkach. 15
Synowie Dedanu prowadzili z tobą handel i wiele
wysp kupowało towary twojej ręki. Dawali ci w zamian
rogi, kość słoniową i drewno hebanu. 16 Syryjczycy
prowadzili z tobą handel ze względu na mnóstwo
twoich wyrobów. Handlowali karbunkułami, purpurą,
haftowaną tkaniną, bisiorem, koralami i kryształami
na twoich jarmarkach. 17 Juda i ziemia Izraela
prowadziły z tobą handel; dawali ci w zamian pszenicę
z Minnit i Pannag, miód, oliwę i balsam. 18 Damaszek
prowadził z tobą handel ze względu na mnóstwo
twoich wyrobów i ze względu na obfitość wszelkiego
bogactwa; [handlował] winem z Chelbonu i białą wełną.
19 Także Dan i Jawan, wędrowni handlarze na twoich
jarmarkach, dawali ci w zamian żelazo polerowane,
kasję i ziela tataraku. 20 Dedan prowadził handel u
ciebie kosztowną tkaniną na rydwany. 21 Arabia i
wszyscy książęta Kedaru prowadzili z tobą handel
jagniętami, baranami i kozłami; tym handlowali u
ciebie. 22 Kupcy z Szeby i Rama prowadzili z tobą
handel. Handlowali w twoich jarmarkach najlepszymi
ze wszystkich woni oraz wszelkim drogim kamieniem
i złotem. 23 Charan, Kanne i Eden, kupcy z Szeby,
Assur i Kilmad prowadzili z tobą handel. 24 Handlowali
z tobą szatami z błękitu, haftowaną tkaniną i skrzyniami
z cedru dla kosztownych szat, które zawiązywano
sznurami; tym handlowali u ciebie. 25 Okręty morskie
przypłynęły po twoje towary wymienne. Napełniłeś
się i byłeś wielce uwielbiony w sercu mórz. 26 Twoi
wioślarze wyprowadzili cię na wielkie wody. Wschodni
wiatr rozbił cię w sercu mórz. 27 Twoje bogactwa, twoje
jarmarki, twoje towary, twoi żeglarze i sternicy oraz ci,

którzy naprawiali twoje pęknięcia, twoi nabywcy, kupcy
twoich towarów, wszyscy twoi wojownicy, którzy są
u ciebie, i cały twój tłum, który znajduje się u ciebie,
wpadną do środka morza w dniu twego upadku. 28 Na
głos krzyku twoich sterników zadrżą wybrzeża. 29 I
zejdą ze swoich okrętów wszyscy wioślarze, żeglarze i
wszyscy sternicy morscy, i staną na lądzie. 30 Będą
lamentować nad tobą donośnym głosem i gorzko będą
zawodzić; posypią prochem swoje głowy i w popiele
będą się tarzać. 31 Z powodu ciebie ogolą sobie
głowy, przepaszą się worami i będą płakać nad tobą
w goryczy [swej] duszy i gorzkim zawodzeniu. 32
Uczynią nad tobą lament żałosny i będą nad tobą
zawodzić, [mówiąc]: Które [miasto] jest podobne do
Tyru, [który] zniszczono pośrodku morza? 33 Gdy
twoje towary szły z morza, syciłeś wiele narodów;
mnóstwem twoich bogactw i wyrobów wzbogaciłeś
królów ziemi. 34 [Ale] gdy będziesz zdruzgotany przez
morza w głębinach wód, twoje towary i cały twój
tłum pośród ciebie upadnie. 35 Wszyscy mieszkańcy
wysp będą zdumiewać się nad tobą, a ich królowie
będą zdjęci strachem, z zatrwożoną twarzą. 36 Kupcy
spośród narodów świsną nad tobą; będziesz dla nich
postrachem i przestaniesz istnieć na wieki.

28 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, powiedz księciu Tyru: Tak mówi Pan
BÓG: Ponieważ uniosło się twoje serce i powiedziałeś:
Ja jestem Bogiem, zasiadam na Bożym tronie w sercu
mórz – ale ty jesteś człowiekiem, a nie Bogiem, choć
twoje serce stawiasz na równi z sercem Boga; 3 Oto
jesteś mądrzejszy od Daniela, żadna tajemnica nie jest
zakryta przed tobą; 4 Swoją mądrością i roztropnością
zdobyłeś sobie bogactwo i nagromadziłeś złota i srebra
w swoich skarbcach; 5 Dzięki wielkości twojej mądrości
i twojemu kupiectwu rozmnożyłeś swoje bogactwa; a
tak uniosło się twoje serce z powodu twoich bogactw;
6 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Ponieważ postawiłeś
swoje serce jak serce Boga; 7 Oto sprowadzę na
ciebie cudzoziemców, najsroższe z narodów. Dobędą
swoje miecze przeciwko piękności twej mądrości i
splugawią twój blask. 8 Strącą cię do dołu i umrzesz
srogą śmiercią w sercu mórz. 9 Czy powiesz przed
tym, który cię zabije: Jestem Bogiem? Przecież jesteś
człowiekiem, a nie Bogiem w ręku tego, który cię
zabije. 10 Umrzesz śmiercią nieobrzezanych, z ręki
cudzoziemców. Ja bowiem [to] powiedziałem, mówi
Pan BÓG. 11 I doszło do mnie słowo PANA mówiące:
12 Synu człowieczy, podnieś lament nad królem Tyru i
mów do niego: Tak mówi Pan BÓG: Ty pieczętujesz
sumę, pełen mądrości i doskonały w swej piękności;
13 Byłeś w Edenie, ogrodzie Bożym; twoim nakryciem
był wszelki drogi kamień: karneol, topaz i jaspis,
chryzolit, onyks i beryl, szafir, karbunkuł i szmaragd
oraz złoto. Wykonanie twoich bębenków i fletów zostało
przygotowane w dniu, kiedy zostałeś stworzony. 14
Ty jesteś namaszczonym cherubinem nakrywającym;
ja cię ustanowiłem. Byłeś na świętej górze Boga,
przechadzałeś się wśród kamieni ognistych. 15 Byłeś
doskonały w swoich drogach od dnia, kiedy zostałeś
stworzony, aż znalazła się w tobie nieprawość. 16
Przez twój ogromny handel pełno pośród ciebie
bezprawia, i zgrzeszyłeś. Dlatego zrzucę cię z góry
Boga, cherubinie nakrywający, wyniszczę cię spośród
kamieni ognistych. 17 Uniosło się twoje serce z powodu
twojej piękności, znieważyłeś swoją mądrość z powodu
twojego blasku. Rzucę cię na ziemię i postawię cię
przed królami, aby się tobie przypatrzyli. 18 Mnóstwem
twoich nieprawości [i] nieprawością twego handlu
splugawiłeś swoją świątynię. Dlatego wywiodę ogień
z twego wnętrza, który cię pożre, a zamienię cię w
popiół na ziemi na oczach wszystkich, którzy na ciebie
patrzą. 19 Wszyscy, którzy cię znają wśród narodów,
zdumieją się nad tobą. Staniesz się postrachem i
nie będzie ciebie już na wieki. 20 I doszło do mnie
słowo PANA mówiące: 21 Synu człowieczy, zwróć
swoją twarz przeciw Sydonowi i prorokuj przeciw
niemu; 22 Mów: Tak mówi Pan BÓG: Oto [jestem]
przeciwko tobie, Sydonie, będę uwielbiony pośród
ciebie. I poznają, że ja jestem PANEM, gdy wykonam
na niego sądy i będę w nim uświęcony. 23 I ześlę na
niego zarazę i krew na jego ulice; zranieni upadną
pośród niego od miecza, który [spadnie] na nich ze
wszystkich stron. I poznają, że ja jestem PANEM. 24 I
tak dla domu Izraela nie będzie już kłującego ciernia
ani bolesnego kolca spośród wszystkich okolicznych
mieszkańców, którzy nim wzgardzili. I poznają, że
ja jestem Panem BOGIEM. 25 Tak mówi Pan BÓG:
Gdy zgromadzę dom Izraela spośród narodów, wśród
których został rozproszony, i będę w nich uświęcony na
oczach pogan, wtedy będą mieszkać w swojej ziemi,
którą dałem swemu słudze Jakubowi. 26 I będą w
niej mieszkać bezpiecznie, pobudują domy i zasadzą
winnice. Będą mieszkać bezpiecznie, gdy wykonam
sądy na wszystkich dokoła nich, którzy nimi wzgardzili.
I poznają, że ja jestem PANEM, ich Bogiem.

29 W dziesiątym roku, dziesiątego [miesiąca],
dwunastego [dnia] tego miesiąca doszło do mnie
słowo PANA mówiące: 2 Synu człowieczy, zwróć
swoją twarz przeciwko faraonowi, królowi Egiptu, i
prorokuj przeciw niemu i całemu Egiptowi. 3 Przemów
i powiedz: Tak mówi Pan BÓG: Oto [jestem] przeciwko
tobie, faraonie, królu Egiptu, wielki smoku leżący wśród
swoich rzek, który mówisz: Moja jest rzeka, ja [ją] sobie

uczyniłem. 4 Dlatego włożę haki w twoje szczęki i
sprawię, że ryby twoich rzek przylgną do twoich łusek.
Wyciągnę cię spośród twoich rzek i wszystkie ryby
twoich rzek przylgną do twoich łusek. 5 I zostawię
cię na pustyni, ciebie i wszystkie ryby twoich rzek.
Upadniesz na otwartym polu i nie będziesz zebrany
ani zgromadzony. Dam cię na pożarcie zwierzętom
ziemi i ptactwu nieba. 6 I poznają wszyscy mieszkańcy
Egiptu, że ja jestem PANEM, ponieważ byłeś laską
z trzciny dla domu Izraela. 7 Gdy chwytali się ciebie
ręką, łamałeś się i rozcinałeś im całe ramię. Gdy się
opierali na tobie, kruszyłeś się i unieruchamiałeś im
wszystkie biodra. 8 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Oto
sprowadzę na ciebie miecz i wytracę z ciebie człowieka
i zwierzę. 9 A ziemia Egiptu będzie spustoszeniem i
pustkowiem; i poznają, że ja jestem PANEM, ponieważ
mówiłeś: Moja jest rzeka, ja [ją] sobie uczyniłem. 10
Dlatego oto ja będę przeciwko tobie i przeciwko twojej
rzece i zamienię ziemię Egiptu w straszną ruinę i
spustoszenie, od wieży Sewene aż do granic Etiopii.
11 Nie przejdzie przez nią noga człowieka ani też
nie przejdzie przez nią noga zwierzęcia, i nie będzie
zamieszkana przez czterdzieści lat. 12 I uczynię z ziemi
Egiptu pustkowie pośród spustoszonych ziem, a jej
miasta wśród zrujnowanych miast będą spustoszone
[przez] czterdzieści lat. I rozproszę Egipcjan między
narodami, i rozrzucę ich po ziemiach. 13 Jednak tak
mówi Pan BÓG: Po upływie czterdziestu lat zgromadzę
Egipcjan z narodów, wśród których zostali rozproszeni.
14 I odwrócę niewolę Egiptu, i przyprowadzę ich do
ziemi Patros, do ziemi ich zamieszkania, i będą tam
nieznacznym królestwem. 15 Będzie ono najmniej
znaczące spośród królestw i nie wyniesie się więcej
nad [inne] narody. Umniejszę ich, aby nie panowali
nad narodami. 16 I nie będzie już ufnością domu
Izraela, co przypominałoby o jego nieprawości, gdy
zwracał się do niego. I poznają, że ja jestem Panem
BOGIEM. 17 Potem, w roku dwudziestym siódmym, w
pierwszym miesiącu, pierwszego [dnia] tego miesiąca,
doszło do mnie słowo PANA: 18 Synu człowieczy,
Nabuchodonozor, król Babilonu, zmusił swoje wojsko
do ciężkiej służby przeciwko Tyrowi: każda głowa
wyłysiała i każde ramię się obnażyło, [lecz] ani on,
ani jego wojsko nie otrzymali zapłaty z Tyru za
tę służbę, którą podejmował, [walcząc] przeciwko
niemu. 19 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Oto daję
Nabuchodonozorowi, królowi Babilonu, ziemię Egiptu, i
zabierze jej dostatek, weźmie jej łup, i pochwyci jej
zdobycze, aby to było zapłatą dla jego wojska. 20 Daję
im ziemię Egiptu za ich pracę, którą dla mnie podjęli,
gdyż dla mnie pracowali, mówi Pan BÓG. 21 W tym
dniu sprawię, że wyrośnie róg domu Izraela, tobie też
pozwolę otworzyć usta pośród nich. I poznają, że ja
jestem PANEM.

30 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, prorokuj i mów: Tak mówi Pan BÓG:
Zawódźcie, [mówiąc]: Ach, jakiż to dzień! 3 Bliski
bowiem jest dzień, bliski jest dzień PANA; będzie to
dzień pochmurny i czas pogan. 4 I spadnie miecz na
Egipt, i będzie wielka trwoga w Etiopii, gdy polegną
zabici w Egipcie, gdy zabiorą jego dostatek i jego
fundamenty będą zburzone. 5 Etiopia, Put i Lud, cała
różnorodna ludność, Kub i mieszkańcy sprzymierzonej
ziemi padną [razem] z nimi od miecza. 6 Tak mówi PAN:
Upadną ci, którzy wspierają Egipt, i runie pycha jego
mocy. Od wieży Sewene padną w niej od miecza, mówi
Pan BÓG. 7 I będą spustoszeni wśród spustoszonych
ziem, a ich miasta znajdą się wśród zburzonych miast.
8 I poznają, że ja jestem PANEM, gdy rozpalę ogień w
Egipcie, i wszyscy jego pomocnicy zostaną skruszeni.
9 W tym dniu posłańcy wyruszą ode mnie w okrętach
na postrach spokojnej ziemi Etiopii; i ogarnie ich
wielka trwoga, jaka była w dniu [porażki] Egiptu. Oto
bowiem nadchodzi. 10 Tak mówi Pan BÓG: Położę
kres mnóstwu Egiptu przez rękę Nabuchodonozora,
króla Babilonu. 11 On i z nim jego lud, najsrożsi z
narodów, będą sprowadzeni, aby zniszczyć tę ziemię.
Dobędą swe miecze przeciw Egiptowi i napełnią ziemię
pobitymi. 12 Wysuszę rzeki i sprzedam ziemię w
ręce niegodziwych. Ręką cudzoziemców spustoszę
ziemię wraz ze wszystkim, co ją napełnia. Ja, PAN, [to]
powiedziałem. 13 Tak mówi Pan BÓG: Zniszczę bożki i
usunę posągi z Nof, i nie będzie już księcia w ziemi
Egiptu. Ześlę strach na ziemię Egiptu. 14 Spustoszę
Patros, rozniecę ogień w Soan i wykonam sąd w No.
15 Wyleję swoją zapalczywość na Sin, twierdzę Egiptu,
i wytracę tłumy z No. 16 Rozniecę ogień w Egipcie, Sin
będzie cierpieć z bólu, No zostanie zniszczone i Nof
będzie codziennie dręczone. 17 Młodzieńcy z Awen
i Pibeset polegną od miecza, te [miasta] pójdą do
niewoli. 18 W Tachpanches dzień ogarną ciemności,
gdy złamię tam jarzma Egiptu, i ustanie w nim pycha
jego mocy. Okryje go chmura i jego córki pójdą do
niewoli. 19 Tak wykonam sądy nad Egiptem. I poznają,
że ja jestem PANEM. 20 W roku jedenastym, w
pierwszym miesiącu, siódmego [dnia miesiąca], doszło
do mnie słowo PANA mówiące: 21 Synu człowieczy,
złamałem ramię faraona, króla Egiptu, i oto nie będzie
ono obwiązane w celu uleczenia ani nie zostanie
owinięte bandażami, ani nie będzie związane, by je
wzmocnić, aby mogło trzymać miecz. 22 Dlatego tak
mówi Pan BÓG: Oto jestem przeciwko faraonowi,
królowi Egiptu, skruszę mu ramiona, zarówno to
mocne, jak i to złamane, i wytrącę miecz z jego ręki.

23 I rozproszę Egipcjan między narodami, i rozrzucę
ich po ziemiach. 24 Wzmocnię ramiona króla Babilonu
i włożę swój miecz w jego ręce, a ramiona faraona
złamię i będzie przed nim stękał, jak stęka śmiertelnie
zraniony. 25 Wzmocnię – mówię – ramiona króla
Babilonu, a ramiona faraona upadną; i poznają, że ja
jestem PANEM, gdy włożę swój miecz w ręce króla
Babilonu, aby go wyciągnął na ziemię Egiptu. 26 I
rozproszę Egipcjan między narodami, i rozrzucę ich po
ziemiach. I poznają, że jestem PANEM.

31 Potem, w jedenastym roku, w trzecim [miesiącu],
pierwszego [dnia] tego miesiąca, doszło do
mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu człowieczy, mów
do faraona, króla Egiptu, i do jego ludu: Do kogo
jesteś podobny w swojej wielkości? 3 Oto Assur
[był] jak cedr na Libanie, o pięknych gałęziach i
szeroko rzucającym cieniu, o wysokim wzroście, a jego
wierzchołek był wśród gęstych gałęzi. 4 Wody dodały
mu wzrostu i głębiny go wywyższyły, ich rzeki roztoczyły
dokoła jego korzeń i puściły swoje strumienie ku
wszystkim drzewom polnym. 5 Dlatego swym wzrostem
przewyższył wszystkie drzewa polne i jego konary
rozkrzewiły się, a dzięki obfitości wód rozszerzyły się
jego gałęzie, które wypuścił. 6 Na jego gałęziach uwiło
sobie gniazda wszelkie ptactwo niebieskie, pod jego
gałęziami rodziły się wszelkie zwierzęta polne i w jego
cieniu siadały wszystkie wielkie narody. 7 Był piękny w
swojej wielkości przez długość swoich gałęzi, gdyż jego
korzeń był nad obfitymi wodami. 8 Cedry w ogrodzie
Bożym nie przewyższały go. Cyprysy nie były podobne
do jego gałęzi i drzewa kasztanowe nie były podobne
do jego konarów. Żadne drzewo w ogrodzie Bożym
nie dorównało mu swoją pięknością. 9 Ja uczyniłem
go pięknym przez mnóstwo jego gałęzi. Zazdrościły
mu wszystkie drzewa Edenu, które [były] w ogrodzie
Bożym. 10 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Ponieważ
wysoko wyrósł, wywyższył swój wierzchołek wśród
gęstych gałęzi i jego serce podniosło się z powodu jego
wysokości; 11 Wydałem go w rękę najmocniejszego z
narodów, aby się z nim srogo obszedł. Odrzuciłem
go z powodu jego niegodziwości. 12 A cudzoziemcy,
ci najsroższi z narodów, wycięli go i porzucili. Jego
gałęzie padły na górach i we wszystkich dolinach i jego
konary połamały się nad wszystkimi strumieniami tej
ziemi. Wszystkie ludy ziemi ustąpiły spod jego cienia i
opuściły go. 13 Na jego powalonym [pniu] osiądzie
wszelkie ptactwo niebieskie i na jego gałęziach będzie
wszelki zwierz polny; 14 Aby żadne drzewo [stojące]
nad wodami nie wynosiło się z powodu swego wzrostu
i nie wypuszczało swoich wierzchołków wśród gęstych
gałęzi, i nie pyszniło się swoją wysokością żadne
drzewo, które pije wodę. Ci wszyscy bowiem są wydani
na śmierć, wrzuceni do najgłębszych stron ziemi,
wśród synów ludzkich wraz z tymi, którzy zstępują do
dołu. 15 Tak mówi Pan BÓG: W dniu, kiedy zstąpił
do grobu, wzbudziłem lament, zamknąłem dla niego
głębinę i wstrzymałem jej strumienie, i zastawiłem
wielkie wody. Sprawiłem, że Liban okrył się ciemnością
z jego powodu i z jego powodu wszystkie drzewa polne
zemdlały. (Sheol h7585) 16 Na huk jego upadku zadrżały
narody, gdy go wrzucałem do piekła z tymi, co do dołu
zstępują. Wszystkie drzewa Edenu, najwyborniejsze i
najlepsze z Libanu, które piją wodę, doznają pociechy
w najgłębszych stronach ziemi. (Sheol h7585) 17 One
także zstąpiły z nim do piekła, do zabitych mieczem,
którzy byli jego ramieniem i którzy mieszkali w jego
cieniu wśród narodów. (Sheol h7585) 18 Do kogo byłeś
podobny chwałą i wielkością między drzewami Edenu?
Oto zostaniesz zrzucony wraz z drzewami Edenu
do najgłębszych stron ziemi. Będziesz leżał wśród
nieobrzezanych wraz z pobitymi mieczem. To jest z
faraonem i całą jego rzeszą – mówi Pan BÓG.

32 W dwunastym roku, w dwunastym miesiącu,
pierwszego [dnia] tego miesiąca, doszło do mnie
słowo PANA mówiące: 2 Synu człowieczy, podnieś
lament nad faraonem, królem Egiptu, i powiedz mu:
Jesteś podobny do młodego lwa pośród narodów,
jesteś jak wieloryb w morzu, gdyż bujając po swoich
rzekach, mącisz wody swoimi nogami i mieszasz jego
rzeki. 3 Tak mówi Pan BÓG: Rozciągnę nad tobą swoją
sieć w zgromadzeniu wielu narodów, a wyciągną cię w
swoim niewodzie. 4 I zostawię cię na ziemi, porzucę cię
na otwartym polu i sprawię, że obsiądzie cię wszelkie
ptactwo niebieskie, i nasycę tobą zwierzęta całej ziemi.
5 Rozrzucę twoje ciało po górach i napełnię doliny
twoją wysokością. 6 Twoją ziemię, w której pływasz,
napoję twoją krwią aż do gór, i rzeki będą napełnione
tobą. 7 A gdy cię zgaszę, zakryję niebo i zaciemnię
jego gwiazdy, słońce zakryję chmurą, a księżyc nie da
swego światła. 8 Wszystkie świecące światła na niebie
zaciemnię z twojego powodu i sprowadzę ciemność
na twoją ziemię, mówi Pan BÓG. 9 Nadto zasmucę
serce wielu narodów, gdy za moją sprawą nadejdzie
[wieść] o twoim zniszczeniu do narodów, do ziem,
których nie znałeś. 10 Tak, sprawię, że zdumieje
się nad tobą wiele narodów, a ich królowie bardzo
się zatrwożą z twojego powodu, gdy zacznę wywijać
swoim mieczem przed nimi; i będą drżeć nieustannie
– każdy o swoją duszę – w dniu twego upadku. 11
Tak bowiem mówi Pan BÓG: Miecz króla Babilonu
spadnie na ciebie. 12 Mieczami mocarzy powalę twoją
rzeszę. Najokrutniejsi ze wszystkich narodów zniszczą
pychę Egiptu i będzie zgładzone całe jego mnóstwo.
13 Wytępię całe jego bydło znad wielkich wód, tak że

nie zamąci ich stopa ludzka ani nie zamąci ich kopyto
bydlęcia. 14 Wtedy sprawię, że ich wody uspokoją się,
a ich rzeki popłyną jak oliwa – mówi Pan BÓG. 15
Gdy zamienię ziemię Egiptu w spustoszenie, a ziemia
zostanie pozbawiona tego, co ją napełnia, gdy pobiję
wszystkich jej mieszkańców, wtedy poznają, że ja
jestem PANEM. 16 To jest lament, który podniosą nad
nią. Córki narodów będą ją opłakiwać. Nad Egiptem
i nad całą jego rzeszą będą lamentować, mówi Pan
BÓG. 17 Potem, w dwunastym roku, piętnastego [dnia]
miesiąca, doszło do mnie słowo PANA mówiące; 18
Synu człowieczy, zawódź nad rzeszą Egiptu, zepchnij
ją i córki tych sławnych narodów aż do najniższych
stron ziemi, do tych, którzy zstępują do dołu. 19 I
[mów]: Kogo przewyższasz pięknem? Zstąp i połóż
się z nieobrzezanymi. 20 Padną pośród pobitych
mieczem; został wydany pod miecz, wywleczcie go z
całą jego rzeszą. 21 Najmocniejsi z mocarzy będą do
niego mówić spośród piekła wraz z jego pomocnikami.
Zstąpili [tam], leżą z nieobrzezanymi pobitymi mieczem.
(Sheol h7585) 22 Tam [jest] Assur i cała jego rzesza,
wokół niego [są] jego groby; wszyscy ci pobici upadli
od miecza. 23 Ich groby są położone po stronach dołu,
jego rzesza jest dokoła jego grobu. Ci wszyscy pobici
polegli od miecza, ci, którzy szerzyli postrach w ziemi
żyjących. 24 Tam [jest] Elam i cała jego rzesza dokoła
jego grobu, ci wszyscy pobici upadli od miecza i zstąpili
nieobrzezani do najgłębszych stron ziemi; szerzyli swój
postrach w ziemi żyjących. Już znoszą swoją hańbę z
tymi, którzy zstępują do dołu. 25 Postawili mu łoże
pośród pobitych z całą jego rzeszą, wokół niego są jego
groby. Wszyscy ci nieobrzezani są pobici mieczem.
Ich postrach szerzył się w ziemi żyjących, ale już
ponoszą swoją hańbę z tymi, którzy zstąpili do dołu, a
wśród pobitych zostali położeni. 26 Tam [jest] Meszek,
Tubal i cała jego rzesza, i wokoło niego jego groby.
Ci wszyscy nieobrzezani [zostali] pobici mieczem,
choć szerzyli swój postrach w ziemi żyjących. 27 Oni
jednak nie będą leżeć z mocarzami, którzy spośród
nieobrzezanych upadli i zstąpili do grobu ze swym
orężem wojennym i położono im miecze pod głowy. Ich
nieprawości zaś zostaną na ich kościach, chociaż byli
postrachem dla mocarzy w ziemi żyjących. (Sheol h7585)
28 I ty będziesz skruszony wśród nieobrzezanych,
i będziesz leżał pośród pobitych mieczem. 29 Tam
[jest] Edom, jego królowie i wszyscy jego książęta,
którzy zostali położeni ze swoją mocą i wraz z pobitymi
mieczem. Ci będą leżeć z nieobrzezanymi i z tymi,
którzy zstępują do dołu. 30 Tam [są] wszyscy książęta
północy i wszyscy Sydończycy, którzy zstępują do
pobitych; wstydzą się swego postrachu, jaki szerzyli
swoją mocą, i leżą nieobrzezani z pobitymi mieczem.
Znoszą swoją hańbę z tymi, którzy zstępują do dołu. 31
Zobaczy ich faraon i ucieszy się z całej swojej rzeszy,
którą pobito mieczem, faraon i całe jego wojsko – mówi
Pan BÓG. 32 Szerzyłem bowiem swój postrach w ziemi
żyjących i zostanie położony wśród nieobrzezanych z
pobitymi mieczem – faraon i cała jego rzesza – mówi
Pan BÓG.

33 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, przemów do synów twego ludu i
powiedz im: Gdy sprowadzam miecz na jakąś ziemię,
a lud tej ziemi weźmie jakiegoś mężczyznę spośród
siebie i ustanowi go sobie stróżem; 3 A [on], gdy
zobaczy nadciągający miecz na tę ziemię, zadmie w
trąbę i ostrzeże lud; 4 A ktoś usłyszy dźwięk trąby i
nie przyjmie przestrogi, a miecz przyjdzie i zabierze
go, to jego krew spadnie na jego [własną] głowę. 5
Dźwięk trąby usłyszał, ale nie przyjął przestrogi, jego
krew spadnie na niego. Ten jednak, który przyjmie
przestrogę, ocali swoją duszę. 6 Ale jeśli stróż zobaczy
nadciągający miecz, a nie zadmie w trąbę i ludu nie
ostrzeże, a przyjdzie miecz i zabierze kogoś z nich, to
ten [jest] porwany w swojej nieprawości, ale jego krwi
zażądam z ręki tego stróża. 7 Ciebie, synu człowieczy,
ciebie ustanowiłem stróżem dla domu Izraela. Gdy
usłyszysz słowo z moich ust, ostrzeżesz go ode mnie.
8 Gdy mówię do bezbożnego: Bezbożniku, na pewno
umrzesz – a ty mu [tego] nie powiesz, aby przestrzec
bezbożnika przed jego drogą, to ten bezbożnik umrze
z powodu swojej nieprawości; ale jego krwi zażądam
z twojej ręki. 9 Jeśli jednak ostrzeżesz bezbożnego
przed jego drogą, aby odwrócił się od niej, a on się
nie odwróci od swojej drogi, to umrze on z powodu
swojej nieprawości; ale ty ocalisz swoją duszę. 10
Ty więc, synu człowieczy, mów do domu Izraela: Tak
mówicie: Skoro ciążą na nas nasze występki i nasze
grzechy, tak że w nich marniejemy, to jakże możemy
żyć? 11 Powiedz im: Jak żyję, mówi Pan BÓG: Nie
pragnę śmierci bezbożnego, ale aby bezbożny odwrócił
się od swojej drogi i żył. Odwróćcie się, odwróćcie
się od swoich złych dróg. Dlaczego macie umrzeć,
domu Izraela? 12 Ty więc, synu człowieczy, mów do
synów swego ludu: Sprawiedliwość sprawiedliwego nie
wybawi go w dniu jego przestępstwa, a bezbożność
bezbożnego nie zgubi go w dniu, kiedy się odwróci od
swojej bezbożności. Sprawiedliwy nie będzie mógł żyć
dzięki swojej [sprawiedliwości] w dniu, kiedy zgrzeszy.
13 Jeśli powiem sprawiedliwemu: Na pewno będziesz
żyć, a on, polegając na swojej sprawiedliwości, uczyni
nieprawość, to żadna jego sprawiedliwość nie będzie
wspomniana, ale umrze z powodu swojej nieprawości,
którą uczynił. 14 A jeśli powiem bezbożnemu: Na

pewno umrzesz, a on odwróci się od swego grzechu i
uczyni to, co prawe i sprawiedliwe; 15 Jeśli bezbożny
zwróci zastaw, odda to, co wydarł, i będzie chodził
według praw życia, nie czyniąc nieprawości, na pewno
będzie żył i nie umrze. 16 Żadne jego grzechy, które
popełnił, nie będą mu wspominane. Czynił to, co
prawe i sprawiedliwe; na pewno będzie żył. 17 Lecz
synowie twego ludu mówią: Droga Pana nie jest
słuszna, choć to ich droga nie jest słuszna. 18 Jeśli
sprawiedliwy odwróci się od swojej sprawiedliwości i
będzie czynił nieprawość, to umrze z jej powodu. 19
Ale jeśli bezbożny odwróci się od swojej bezbożności
i będzie czynił to, co prawe i sprawiedliwe, to dzięki
temu będzie żył. 20 Wy jednak mówicie: Droga Pana
nie jest słuszna. Domu Izraela, będę sądził każdego z
was według jego drogi. 21 I stało się w dwunastym
roku naszego uprowadzenia, w dziesiątym [miesiącu],
piątego [dnia] tego miesiąca, że przyszedł do mnie
jeden zbieg z Jerozolimy, mówiąc: Zdobyto miasto. 22 A
ręka PANA była nade mną wieczorem, zanim przyszedł
ten zbieg, i otworzyła moje usta, aż ten przyszedł do
mnie rano. Otworzyła moje usta i nie byłem już niemy.
23 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 24 Synu
człowieczy, mieszkańcy tych spustoszonych miejsc w
ziemi Izraela mówią: Abraham był jeden i wziął ziemię
w posiadanie. Ale nas jest wielu, nam więc dana jest
ta ziemia w posiadanie. 25 Dlatego mów do nich:
Tak mówi Pan BÓG: Jadacie z krwią, podnosicie swe
oczy ku swoim bożkom i przelewacie krew, a ziemię
chcielibyście wziąć w posiadanie? 26 Opieracie się
na swoim mieczu, popełniacie obrzydliwość i każdy
plugawi żonę swego bliźniego, a ziemię chcielibyście
wziąć w posiadanie? 27 Tak im powiedz: Tak mówi
Pan BÓG: Jak żyję, ci, którzy są w spustoszonych
miejscach, polegną od miecza, a [kto jest na] otwartym
polu, tego wydam zwierzętom na pożarcie, a ci, którzy
są w warowniach lub w jaskiniach, umrą od zarazy. 28 I
wydam ziemię na wielkie spustoszenie, i ustanie pycha
jej mocy; spustoszeją góry Izraela i nikt przez nie nie
będzie przechodził. 29 I poznają, że ja jestem PANEM,
gdy wydam [ich] ziemię na wielkie spustoszenie z
powodu wszystkich ich obrzydliwości, które czynili.
30 Ale co do ciebie, synu człowieczy, synowie twego
ludu często rozmawiają o tobie przy murach i w
drzwiach domów, i mówi jeden do drugiego, każdy do
swego bliźniego: Chodźcie i posłuchajcie, co za słowo
wyszło od PANA. 31 I przychodzą do ciebie, tak zwykł
przychodzić lud, zasiadają przed tobą [jak] mój lud
i słuchają twoich słów, ale ich nie wypełniają. Mają
bowiem miłość na ustach, lecz ich serce podąża za
niegodziwym zyskiem. 32 A oto jesteś dla nich jak
urokliwa pieśń [tego, który] ma piękny głos i cudownie
gra. Słuchają bowiem twoich słów, ale ich nie wykonują.
33 Lecz gdy to nadejdzie – oto nadejdzie – wtedy
poznają, że prorok był pośród nich.

34 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2
Synu człowieczy, prorokuj przeciwko pasterzom
Izraela, prorokuj i powiedz im: Tak mówi Pan BÓG do
tych pasterzy: Biada pasterzom Izraela, którzy sami
siebie pasą! Czy pasterze nie [powinni] paść trzody?
3 Jadacie tłuszcz, okrywacie się wełną i zabijacie
tuczne [zwierzęta], lecz trzody nie pasiecie. 4 Słabych
nie posilacie, chorego nie leczycie, złamanego nie
obwiązujecie, spłoszonego nie przyprowadzacie ani
zgubionego nie szukacie, ale siłą i okrucieństwem
panujecie nad nimi. 5 Tak że rozproszyły się, bo
nie było pasterza, i stały się żerem dla wszelkiego
zwierzęcia polnego, ponieważ się rozpierzchnęły. 6
Moje owce błąkają się po wszystkich górach i po
każdym wysokim pagórku. Moja trzoda rozproszyła
się po całej ziemi, a nikt ich nie szukał i nikt [o nie]
nie pytał. 7 Dlatego wy, pasterze, słuchajcie słowa
PANA: 8 Jak żyję, mówi Pan BÓG: Ponieważ moja
trzoda stała się łupem i moje owce stały się żerem
wszelkiego zwierzęcia polnego, bo nie [ma] pasterza,
a moi pasterze nie szukali moich owiec, ale pasterze
paśli [tylko] samych siebie, a moich owiec nie paśli; 9
Dlatego, pasterze, słuchajcie słowa PANA. 10 Tak mówi
Pan BÓG: Oto jestem przeciwko pasterzom. Zażądam
[moich] owiec z ich ręki i sprawię, że przestaną paść
moje owce i pasterze nie będą już paśli samych siebie.
Wyrwę moje owce z ich paszczy i nie będą już dla nich
pokarmem. 11 Tak bowiem mówi Pan BÓG: Oto ja
sam będę szukać moich owiec i o nie pytać. 12 Jak
pasterz troszczy się o swoją trzodę, kiedy znajduje
się wśród swoich rozproszonych owiec, tak ja będę
troszczył się o moje owce i wyrwę je ze wszystkich
miejsc, dokąd zostały rozproszone w dzień pochmurny
i mroczny. 13 Wyprowadzę je z narodów, zgromadzę
je z ziem i przyprowadzę je do ich ziemi, i będę je pasł
na górach Izraela nad strumieniami i po wszystkich
zamieszkałych miejscach tej ziemi. 14 Będę je pasł na
dobrym pastwisku, a ich pastwisko będzie na wysokich
górach Izraela. Tam będą odpoczywać na bujnych
błoniach i na tłustych pastwiskach będą się pasły na
górach Izraela. 15 Ja [sam] będę pasł moje owce i
sprawię, że położą się, mówi Pan BÓG. 16 Będę szukał
zagubionej i przyprowadzę spłoszoną, obwiążę [to, co]
złamane, i posilę słabą. Ale wytracę tłustą i mocną, [bo]
będę je pasł w prawości. 17 A do was, moja trzodo, tak
mówi Pan BÓG: Oto będę rozsądzał między owcą a
owcą, [między] baranami a kozłami. 18 Czy mało wam,
że się pasiecie na dobrym pastwisku, a resztę waszych
pastwisk depczecie swoimi nogami; że pijecie czystą

wodę, a resztę mącicie swoimi nogami? 19 A moje
owce muszą się paść na tym, co zdeptaliście swoimi
nogami, i pić to, co zmąciliście swoimi nogami. 20
Dlatego tak mówi do nich Pan BÓG: Oto sam rozsądzę
między owcą tłustą i owcą chudą. 21 Ponieważ bokiem
i ramieniem odpychaliście i swoimi rogami bodliście
wszystkie słabe, tak że je rozpędziliście; 22 Ocalę moje
owce i nie będą już łupem. Rozsądzę między owcą
a owcą. 23 I ustanowię nad nimi jednego pasterza,
który będzie je pasł, mego sługę Dawida. On będzie je
pasł i on będzie ich pasterzem. 24 A ja, PAN, będę
ich Bogiem, a mój sługa Dawid [będzie] księciem
pośród nich. Ja, PAN, [to] powiedziałem. 25 Zawrę
z nimi przymierze pokoju i wytępię dzikie zwierzęta
z ziemi. I będą bezpiecznie mieszkały na pustyni, i
spały w lasach. 26 Ponadto dam błogosławieństwo im
oraz okolicy mojego pagórka. Będę zsyłał deszcz w
swoim czasie, będą [to] deszcze błogosławieństwa.
27 Drzewo polne wyda swój owoc i ziemia wyda swój
plon. Będą oni bezpieczni na swojej ziemi i poznają,
że ja jestem PANEM, gdy połamię drążki ich jarzma i
wyrwę ich z ręki tych, którzy ich zniewolili. 28 I już nie
będą łupem narodów ani zwierzęta ziemi nie będą ich
pożerały, ale będą bezpiecznie mieszkali i nikt ich nie
będzie straszył. 29 Wzbudzę im sławną latorośl i już
nie będą niszczeni głodem w ziemi, ani nie będą znosili
zniewag pogan. 30 I poznają, że ja, PAN, ich Bóg,
jestem z nimi, a oni, dom Izraela, są moim ludem, mówi
Pan BÓG. 31 A wy, moje owce, owce mego pastwiska,
jesteście ludźmi, a ja jestem waszym Bogiem, mówi
Pan BÓG.

35 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, zwróć swoją twarz przeciwko górze
Seir i prorokuj przeciwko niej. 3 Mów do niej: Tak
mówi Pan BÓG: Oto jestem przeciwko tobie, góro
Seir, wyciągnę moją rękę przeciwko tobie i wydam cię
na wielkie spustoszenie. 4 Twoje miasta zamienię w
ruiny i będziesz spustoszona. I poznasz, że ja jestem
PANEM. 5 Ponieważ żywiłaś wieczną nienawiść i
wydałaś synów Izraela pod ostrze miecza w czasie ich
utrapienia, w czasie wykonywania ich kary; 6 Dlatego,
jak żyję, mówi Pan BÓG, wydam cię na zabicie i krew
będzie cię ścigać. Ponieważ nie znienawidziłaś krwi,
krew będzie cię ścigać. 7 I zamienię górę Seir w wielkie
spustoszenie, wygubię z niej każdego, który przechodzi
i który wraca. 8 Jej góry napełnię jej zabitymi. Na
twoich pagórkach, na twoich dolinach i [we] wszystkich
twoich strumieniach padną pobici mieczem. 9 Zamienię
cię w wieczne spustoszenie i twoje miasta nie będą
zamieszkałe. I poznacie, że ja jestem PANEM. 10
Ponieważ powiedziałaś: Te dwa narody i te dwa kraje
będą moje, weźmiemy je w posiadanie, chociaż PAN
tam przebywał; 11 Jak żyję, mówi Pan BÓG, uczynię
według twego gniewu i według twojej zawiści, z jaką
postąpiłaś w swej nienawiści względem nich, i dam się
poznać wśród nich, gdy cię osądzę. 12 I poznasz, że
ja jestem PANEM i słyszałem wszystkie twoje obelgi,
które wypowiedziałaś przeciw górom Izraela, mówiąc:
Są spustoszone, zostały nam dane na pożarcie. 13
Tak się wynosiliście swoimi ustami przeciwko mnie
i mnożyliście swoje słowa przeciwko mnie. Ja [to]
słyszałem. 14 Tak mówi Pan BÓG: Kiedy cała ziemia
będzie się radować, wtedy zamienię cię w pustkowie.
15 Jak ty się radowałaś nad dziedzictwem domu Izraela,
że zostało spustoszone, tak uczynię i tobie: będziesz
spustoszona, góro Seir i cały Edomie. I poznają, że ja
jestem PANEM.

36 A ty, synu człowieczy, prorokuj o górach Izraela
i mów: Góry Izraela, słuchajcie słowa PANA. 2
Tak mówi Pan BÓG: Ponieważ wróg powiedział o was:
Ha! Prastare wysokości stały się naszą posiadłością;
3 Prorokuj i mów: Tak mówi Pan BÓG: Ponieważ
zburzono was i pochłonięto zewsząd, abyście się
stały dziedzictwem reszty narodów i wzięto was na
język oraz na obmowę ludzi; 4 Dlatego, góry Izraela,
słuchajcie słowa Pana BOGA. Tak mówi Pan BÓG do
gór i pagórków, do strumieni i dolin, do spustoszonych
ruin i opuszczonych miast, które stały się łupem i
pośmiewiskiem dla reszty okolicznych narodów. 5
Dlatego tak mówi Pan BÓG: Zaprawdę, w ogniu
swojej zapalczywości będę mówił przeciw reszcie tych
narodów i przeciwko całemu Edomowi, którzy wzięli
sobie moją ziemię w posiadanie z radością całego
serca i z pogardą duszy, aby siedlisko jej wygnańców
stało się łupem. 6 Dlatego prorokuj o ziemi Izraela i
mów do gór i pagórków, do strumieni i dolin: Tak mówi
Pan BÓG: Oto przemówiłem w swojej zazdrości i w
swojej zapalczywości, ponieważ znosiliście zniewagi
narodów. 7 Dlatego tak mówi Pan BÓG: Ja podniosłem
swoją rękę: Zaprawdę, te narody, które są wokół was,
same będą znosić swoją hańbę. 8 A wy, góry Izraela,
wypuścicie swe gałązki i wydacie swój owoc memu
ludowi Izraela, bo zbliża się jego przyjście. 9 Oto
bowiem [idę] do was i powrócę do was, będziecie
uprawiane i obsiane. 10 I rozmnożę na was ludzi,
cały dom Izraela, miasta będą zamieszkane i miejsca
zburzone zostaną odbudowane. 11 Rozmnożę na
was ludzi i bydło, będą liczni i płodni. I sprawię, że
będziecie mieszkać jak za waszych dawnych czasów i
będę wam czynić lepiej niż na początku. I poznacie,
że ja jestem PANEM. 12 Bo przyprowadzę na was
ludzi, swój lud Izraela. Posiądą cię i będziesz dla
nich dziedzictwem, i nigdy więcej nie pozbawisz ich
potomstwa. 13 Tak mówi Pan BÓG: Ponieważ mówią

do was: Ty jesteś tą [ziemią], która pożera ludzi i
pozbawia narody potomstwa; 14 Już nie będziesz
pożerać ludzi ani pozbawiać potomstwa swoje narody,
mówi Pan BÓG. 15 I już nie dopuszczę, aby w
tobie były słyszane obelgi narodów, nie będziesz już
znosić zniewag ludzi i nie będziesz już doprowadzać
swoich narodów do upadku, mówi Pan BÓG. 16
I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 17 Synu
człowieczy, gdy dom Izraela mieszkał w swej ziemi,
plugawił ją swymi drogami i czynami. Jego droga
wobec mnie była jak nieczystość odłączonej [kobiety].
18 Dlatego wylałem na nich swój gniew z powodu
krwi, którą wylali na ziemię, i z powodu ich bożków,
którymi ją splugawili. 19 I rozproszyłem ich między
narodami, i zostali rozrzuceni po ziemiach. Osądziłem
ich według ich dróg i według ich czynów. 20 A [gdy]
weszli do narodów, do których przybyli, zbezcześcili
[tam] moje święte imię, gdy o nich mówiono: To jest
lud PANA, a z jego ziemi wyszli. 21 Ale żal mi się
zrobiło mojego świętego imienia, które zbezcześcił
dom Izraela wśród narodów, do których przybył. 22
Dlatego mów do domu Izraela: Tak mówi Pan BÓG:
Nie dla was ja [to] czynię, domu Izraela, ale przez
wzgląd na moje święte imię, które zbezcześciliście
wśród narodów, do których przybyliście. 23 I uświęcę
moje wielkie imię, które było zbezczeszczone wśród
narodów, które wy zbezcześciliście pośród nich. I
poznają narody, że ja jestem PANEM, mówi Pan BÓG,
gdy będę uświęcony w was na ich oczach. 24 Zabiorę
was bowiem spośród narodów, zgromadzę was ze
wszystkich ziem i przyprowadzę was do waszej ziemi.
25 I pokropię was czystą wodą, i będziecie czyści.
Oczyszczę was ze wszystkich waszych nieczystości
i ze wszystkich waszych bożków. 26 I dam wam
nowe serce, i włożę nowego ducha do waszego
wnętrza. Wyjmę serce kamienne z waszego ciała,
a dam wam serce mięsiste. 27 Włożę mego Ducha
do waszego wnętrza i sprawię, że będziecie chodzić
według moich ustaw [i będziecie] przestrzegać moich
sądów, i wykonywać je. 28 Zamieszkacie w ziemi,
którą dałem waszym ojcom, będziecie moim ludem,
a ja będę waszym Bogiem. 29 I wyzwolę was od
wszystkich waszych nieczystości. Przywołam zboża
i rozmnożę je, a nie dopuszczę do was głodu. 30
Rozmnożę też owoc drzew i plony pól, abyście już
nie znosili hańby głodu wśród narodów. 31 Wtedy
przypomnicie sobie wasze złe drogi i wasze czyny, które
nie [były] dobre, i samych siebie będziecie się brzydzić
z powodu waszych nieprawości i obrzydliwości. 32 Nie
ze względu na was [to] czynię, mówi Pan BÓG, niech
wam to będzie wiadome. Wstydźcie się i rumieńcie
się z powodu waszych dróg, domu Izraela. 33 Tak
mówi Pan BÓG: W dniu, w którym was oczyszczę
ze wszystkich waszych nieprawości, zaludnię miasta
i miejsca zburzone zostaną odbudowane. 34 A
spustoszała ziemia będzie uprawiana, zamiast być
spustoszeniem na oczach wszystkich przechodniów.
35 I powiedzą: Ta spustoszona ziemia stała się jak
ogród Eden; miasta puste, opuszczone i zniszczone,
[są] teraz obwarowane i zamieszkałe. 36 I narody,
które wokół was pozostaną, poznają, że ja, PAN,
odbudowałem to, co zburzone, i zasadziłem to, co
spustoszone. Ja, PAN, to powiedziałem i uczynię. 37
Tak mówi Pan BÓG: Jeszcze w tym [jednym] dam się
uprosić domowi Izraela, aby im [to] uczynić: Pomnożę
[liczbę] ich ludzi jak trzodę. 38 Jak trzodę na ofiary, jak
trzodę Jerozolimy w czasie jej uroczystych świąt, tak
spustoszone miasta będą wypełnione trzodami ludzi. I
poznają, że ja jestem PANEM.

37 Ręka PANA była nade mną i on wyprowadził
mnie w duchu PANA, i postawił mnie w środku
doliny, która była pełna kości; 2 Przeprowadził mnie
obok nich dokoła, a oto było ich bardzo dużo na
obszarze tej doliny, a oto były bardzo wyschłe. 3 I
powiedział do mnie: Synu człowieczy, czy te kości
ożyją? Odpowiedziałem: Panie BOŻE, ty wiesz. 4
Wtedy powiedział do mnie: Prorokuj o tych kościach i
mów do nich: Wyschłe kości, słuchajcie słowa PANA.
5 Tak mówi Pan BÓG do tych kości: Oto sprawię, że
wstąpi w was tchnienie i ożyjecie; 6 Nałożę na was
ścięgna i sprawię, że obrośniecie ciałem, oblekę was w
skórę, i włożę w was tchnienie, i ożyjecie. I poznacie,
że ja jestem PANEM. 7 Prorokowałem więc, jak mi
rozkazano. A gdy prorokowałem, powstał szum, a
oto poruszenie; i kości zbliżyły się [do siebie], kość
do swojej kości. 8 I spojrzałem, a oto pojawiły się
na nich ścięgna, obrosły ciałem i skóra je powlekła z
wierzchu, ale nie było w nich tchnienia. 9 I powiedział
do mnie: Prorokuj do wiatru, prorokuj, synu człowieczy,
i powiedz do wiatru: Tak mówi Pan BÓG: Przyjdź od
czterech wiatrów, tchnienie, i powiej na tych zabitych, i
niech ożyją. 10 Prorokowałem więc, jak mi rozkazał, i
wstąpiło w nie tchnienie, a ożyły i stanęły na nogach,
bardzo, bardzo liczne wojsko. 11 I powiedział do
mnie: Synu człowieczy, te kości to cały dom Izraela.
Oto mówią: Nasze kości wyschły, nasza nadzieja
przepadła, jesteśmy zgubieni. 12 Dlatego prorokuj i
mów do nich: Tak mówi Pan BÓG: Oto otworzę wasze
groby i wyprowadzę was z waszych grobów, ludu mój,
i przyprowadzę was do ziemi Izraela. 13 I poznacie,
że ja jestem PANEM, gdy otworzę wasze groby i
wyprowadzę was z waszych grobów, ludu mój. 14
Włożę w was mojego ducha i ożyjecie, i osadzę was w
waszej ziemi. I poznacie, że ja, PAN, to powiedziałem i

uczyniłem, mówi PAN. 15 I doszło do mnie słowo PANA
mówiące: 16 A ty, synu człowieczy, weź sobie kawałek
drewna i napisz na nim: Dla Judy i synów Izraela, jego
towarzyszy. Weź też drugi [kawałek] drewna i napisz
na nim: Dla Józefa, drewno Efraima i całego domu
Izraela, jego towarzyszy. 17 I złóż je jedno z drugim
w jeden kawałek, aby stanowiły jedno w twoim ręku.
18 A gdy synowie twego ludu zapytają cię: Czy nie
oznajmisz nam, co przez to rozumiesz? 19 Powiesz
im: Tak mówi Pan BÓG: Oto wezmę drewno Józefa,
które jest w ręku Efraima oraz pokolenia Izraela, jego
towarzyszy, i przyłożę je do tamtego, do drewna Judy,
i uczynię je jednym drewnem, i staną się jednym w
moim ręku. 20 A te drewna, na których napiszesz,
będą w twoim ręku na ich oczach. 21 Potem powiedz
do nich: Tak mówi Pan BÓG: Oto wezmę synów Izraela
spośród narodów, do których przybyli, zgromadzę ich
zewsząd i przyprowadzę ich do ich ziemi. 22 I uczynię
ich jednym narodem w ziemi, na górach Izraela, i jeden
król będzie królem nad nimi wszystkimi. Nie będą
już dwoma narodami i już nie podzielą się na dwa
królestwa. 23 Nie splugawią się już swymi bożkami i
obrzydliwościami oraz wszelkimi występkami. Wybawię
ich ze wszystkich ich miejsc zamieszkania, gdzie
zgrzeszyli, i oczyszczę ich. I będą moim ludem, a ja
będę ich Bogiem. 24 Mój sługa Dawid będzie królem
nad nimi i wszyscy będą mieli jednego pasterza. Będą
chodzić według moich sądów, [będą] przestrzegać
moich ustaw i wykonywać je. 25 I zamieszkają w tej
ziemi, którą dałem mojemu słudze Jakubowi, w której
mieszkali wasi ojcowie; będą w niej mieszkali, oni, ich
synowie i synowie ich synów, aż na wieki, a mój sługa
Dawid [będzie] ich księciem na wieki. 26 Zawrę też
z nimi przymierze pokoju, które będzie przymierzem
wiecznym z nimi. Osadzę ich i rozmnożę, i umieszczę
swoją świątynię pośród nich na wieki. 27 Mój przybytek
będzie wśród nich i będę ich Bogiem, a oni będą moim
ludem. 28 I poznają narody, że ja jestem PANEM, który
uświęca Izraela, gdy moja świątynia będzie wśród nich
na wieki.

38 I doszło do mnie słowo PANA mówiące: 2 Synu
człowieczy, zwróć swoją twarz przeciwko Gogowi
w ziemi Magog, naczelnemu księciu w Meszek i Tubal,
i prorokuj przeciw niemu. 3 I mów: Tak mówi Pan BÓG:
Oto jestem przeciw tobie, Gogu, naczelny księciu w
Meszek i Tubal. 4 Zawrócę cię i włożę haki w twoje
szczęki, i wyprowadzę ciebie i całe twoje wojsko,
konie i jeźdźców, wszystkich w pełnym uzbrojeniu,
wielki zastęp z tarczami i puklerzami, wszystkich
władających mieczem; 5 A z nimi Persów, Etiopczyków
i Putejczyków, wszystkich uzbrojonych w tarczę i hełm;
6 Gomer i wszystkie jego oddziały, dom Togarmy z
północnych stron i wszystkie jego oddziały, liczne
narody z tobą. 7 Przygotuj się i bądź gotowy, ty i twoje
wszystkie zastępy, które się zebrały u ciebie, i bądź ich
stróżem. 8 Po wielu dniach zostaniesz nawiedzony, przy
końcu lat przybędziesz do ziemi uwolnionej od miecza,
której [lud] został zebrany spośród wielu narodów,
na góry Izraela, które były długo spustoszeniem, a
będąc wyprowadzeni spośród narodów, oni wszyscy
zamieszkają bezpiecznie. 9 Wyruszysz i nadciągniesz
jak burza, będziesz jak chmura okrywająca ziemię, ty i
wszystkie twoje zastępy oraz liczne ludy z tobą. 10
Tak mówi Pan BÓG: W tym dniu zrodzą się myśli w
twoim sercu i będziesz miał złe zamiary; 11 I powiesz:
Wyruszę do ziemi o nieobwarowanych wsiach; napadnę
na [ludzi] spokojnych, którzy mieszkają bezpiecznie,
na wszystkich, którzy mieszkają bez murów i nie mają
ani rygli, ani bram; 12 Aby zabrać łupy i zagarnąć
zdobycze, aby swą rękę położyć na spustoszone
miejsca, [które znowu] zostały zamieszkane, i na lud
zgromadzony spośród narodów, który zdobył bydło i
dobra, a mieszka w środku ziemi. 13 Szeba, Dedan i
kupcy Tarszisz oraz wszystkie jego lwięta zapytają cię:
Czy przybyłeś, aby zabrać łupy? Czy na zagarnięcie
zdobyczy zgromadziłeś swoje zastępy, aby zabrać
srebro i złoto, zabierać bydło i dobra, aby zgarnąć
wielki łup? 14 Dlatego prorokuj, synu człowieczy, i mów
do Goga: Tak mówi Pan BÓG: Czy w dniu, gdy mój
lud Izraela będzie mieszkał bezpiecznie, nie będziesz
[o tym] wiedział? 15 I przyjdziesz ze swego miejsca
z północnych stron, ty i liczne ludy z tobą, wszyscy
jadący na koniach, wielki zastęp i liczne wojsko; 16
I nadciągniesz przeciwko mojemu ludowi Izraela jak
chmura, by okryć tę ziemię. W dniach ostatecznych
przyprowadzę cię do swojej ziemi, aby poznały mnie
narody, gdy będę uświęcony w tobie, Gogu, na ich
oczach. 17 Tak mówi Pan BÓG: Czyż ty nie [jesteś] tym,
o którym mówiłem w dawnych dniach przez moje sługi,
proroków Izraela, którzy prorokowali za dni tamtych
lat, że ja sprowadzę cię na nich? 18 Ale w dniu, w
którym Gog nadciągnie przeciwko ziemi Izraela, mówi
Pan BÓG, wzmoże się zapalczywość mego gniewu;
19 Powiedziałem bowiem w swojej gorliwości i w ogniu
swojego gniewu: Zaprawdę, w tym dniu będzie wielkie
trzęsienie w ziemi Izraela; 20 I zadrżą przede mną ryby
morskie i ptactwo niebieskie, zwierzęta polne i wszelkie
zwierzęta pełzające po ziemi, a także wszyscy ludzie,
którzy są na powierzchni ziemi; rozpadną się góry,
upadną wysokie wieże i każdy mur runie na ziemię.
21 Przywołam miecz przeciwko niemu po wszystkich
moich górach, mówi Pan BÓG. Miecz każdego zwróci
się przeciwko swemu bratu. 22 I osądzę go zarazą i
krwią, ześlę ulewny deszcz i kamienie gradu, ogień

i siarkę – na niego, na jego wojska i na liczne ludy,
które z nim [będą]. 23 Okażę się wielki i święty i dam
się poznać na oczach wielu narodów, i poznają, że ja
jestem PANEM.

39 Ty więc, synu człowieczy, prorokuj przeciwko
Gogowi i mów: Tak mówi Pan BÓG: Oto jestem
przeciwko tobie, Gogu, naczelny księciu w Meszek i
Tubal. 2 Zawrócę cię i zostawię z ciebie tylko szóstą
część, wyprowadzę cię z północnych stron i wprowadzę
cię na góry Izraela. 3 Wytrącę twój łuk z twej lewej ręki
i wybiję twoje strzały z twej prawej ręki. 4 Na górach
Izraela padniesz ty i wszystkie twoje zastępy oraz ludy,
które będą z tobą. Wydam cię na pożarcie ptactwu,
wszelkim istotom skrzydlatym i zwierzętom polnym. 5
Padniesz na otwartym polu, bo ja to wypowiedziałem,
mówi Pan BÓG. 6 I ześlę ogień na Magoga i na
tych, którzy bezpiecznie mieszkają na wyspach. I
poznają, że ja jestem PANEM. 7 A dam poznać moje
święte imię pośród mojego ludu Izraela i nie pozwolę
już zbezcześcić mojego świętego imienia. I poznają
narody, że ja jestem PANEM, Święty w Izraelu. 8 Oto
nadchodzi [to] i spełni się, mówi Pan BÓG. To jest
dzień, o którym mówiłem. 9 Wtedy mieszkańcy miast
Izraela wyjdą, rozniecą ogień i spalą oręże: tarcze i
puklerze, łuki i strzały, oszczepy i włócznie. I będą tym
palić ogień przez siedem lat. 10 Nie będą znosić drwa
z pola ani rąbać go w lasach, ale orężem będzie się
palić. A złupią tych, którzy ich łupili, i będą plądrować
tych, którzy ich plądrowali, mówi Pan BÓG. 11 I stanie
się w tym dniu, że dam Gogowi miejsce na grób, tam w
Izraelu, dolinę przechodzących na wschód od morza,
która zatka [usta] przechodniów. Pogrzebią tam Goga i
całą jego rzeszę i nazwą ją Doliną Hamon-Gog. 12 Dom
Izraela będzie ich grzebać przez siedem miesięcy, aby
oczyścić ziemię. 13 A tak będzie ich grzebał cały lud tej
ziemi i wyjdzie mu to na chwałę w dniu, w którym będę
uwielbiony, mówi Pan BÓG. 14 I wyznaczą mężczyzn,
którzy będą stale przechodzić po tej ziemi, aby wraz
z przechodniami grzebać tych, którzy pozostali na
ziemi, by ją oczyścić. Po upływie siedmiu miesięcy
zaczną przeszukiwanie. 15 A gdy przybysze będą
przechodzić przez ziemię, a któryś [z nich] zobaczy
kość ludzką, postawią przy niej znak, aż grabarze ją
pogrzebią w Dolinie Hamon-Gog. 16 A nazwa tego
miasta będzie Hamona. I tak oczyszczą ziemię. 17 A ty,
synu człowieczy, tak mówi Pan BÓG: Powiedz ptactwu,
wszelkim istotom skrzydlatym i zwierzętom polnym:
Zbierzcie się i przyjdźcie, zgromadźcie się zewsząd na
moją ofiarę, którą wam przygotowałem, wielką ofiarę
na górach Izraela, abyście jedli mięso i pili krew. 18
Będziecie jeść mięso mocarzy i pić krew książąt ziemi,
baranów, jagniąt, kozłów i cielców, wszystkie tuczniki
z Baszanu. 19 Najecie się tłuszczu do syta i upoicie
się krwią z mojej ofiary, którą wam przygotowałem.
20 I nasycicie się przy moim stole końmi, jeźdźcami,
mocarzami i wszystkimi wojownikami, mówi Pan BÓG.
21 Tak objawię moją chwałę wśród narodów. Wszystkie
narody zobaczą mój sąd, który wykonałem, i moją rękę,
którą na nie wyciągnąłem. 22 I pozna dom Izraela, że ja
jestem PANEM, ich Bogiem, od tego dnia i na zawsze.
23 Poznają też narody, że dom Izraela z powodu swojej
nieprawości został uprowadzony do niewoli, ponieważ
wystąpił przeciwko mnie. [Dlatego] też zakryłem przed
nim swoje oblicze i wydałem go w ręce jego wrogów, i
polegli wszyscy od miecza. 24 Według ich nieczystości
i według ich występków postąpiłem z nimi i zakryłem
przed nimi swoje oblicze. 25 Dlatego tak mówi Pan
BÓG: Teraz odwrócę niewolę Jakuba i zmiłuję się
nad całym domem Izraela, i będę zazdrosny o moje
święte imię; 26 Gdy już zniosą swoją hańbę i wszystkie
swoje przestępstwa, którymi wystąpili przeciwko mnie,
wtedy gdy bezpiecznie mieszkali w swojej ziemi, a nikt
ich nie trwożył. 27 A gdy sprowadzę ich z narodów i
zgromadzę z ziem ich wrogów, i będę w nich uświęcony
na oczach wielu narodów; 28 Wtedy poznają, że ja
jestem PANEM, ich Bogiem, który uprowadził ich do
niewoli wśród narodów, ale teraz zgromadzę ich znowu
w ich ziemi, a nie pozostawię tam żadnego z nich. 29 I
nie zakryję już przed nimi mojego oblicza, gdyż wyleję
mojego ducha na dom Izraela, mówi Pan BÓG.

40 W dwudziestym piątym roku naszego wygnania,
na początku roku, dziesiątego [dnia] miesiąca,
czternaście lat po zburzeniu miasta, w tym właśnie
dniu spoczęła na mnie ręka PANA i zaprowadził mnie
tam. 2 W widzeniach Bożych przywiódł mnie do
ziemi Izraela i postawił na bardzo wysokiej górze, na
której było coś jakby budowa miasta, na południu. 3
I zaprowadził mnie tam, a oto mąż, który z wyglądu
był jakby ze spiżu, miał lniany sznur w ręku i pręt
mierniczy, a stał w bramie. 4 I przemówił do mnie ten
mąż: Synu człowieczy, popatrz swymi oczami, słuchaj
swymi uszami i weź sobie do serca wszystko, co ci
pokażę. Po to bowiem zostałeś tu przyprowadzony,
aby ci to pokazać. Oznajmij wszystko, co widzisz,
domowi Izraela. 5 I oto mur otaczał dom ze wszystkich
stron dokoła, a w ręku tego męża [był] pręt mierniczy
na sześć łokci – liczonych jako łokieć i szerokość
dłoni – i wymierzył grubość budowli – jeden pręt, i
wysokość – jeden pręt. 6 Potem wszedł do bramy, która
była [zwrócona] ku wschodowi, wszedł po schodach i
zmierzył próg bramy: jeden pręt szerokości, a drugi
próg [miał] jeden pręt szerokości. 7 Każda wnęka miała
jeden pręt długości i jeden pręt szerokości, a między
wnękami był [odstęp] na pięć łokci; próg bramy obok

przedsionka bramy od wewnątrz [wynosił] jeden pręt.
8 I zmierzył przedsionek bramy od wewnątrz – jeden
pręt. 9 Zmierzył też przedsionek bramy – osiem łokci, a
jej filary – dwa łokcie. Przedsionek bramy był wewnątrz.
10 Wnęki bramy wschodniej [były] trzy z jednej i trzy z
drugiej strony; wszystkie trzy miały ten sam wymiar.
Jeden wymiar miały też filary po obu stronach. 11
Zmierzył też szerokość wejścia bramy – dziesięć łokci,
[a] długość bramy – trzynaście łokci. 12 Przed wnękami
była także przegroda na jeden łokieć, jeden łokieć miała
też przegroda po drugiej stronie. [Każda] wnęka miała
po sześć łokci z jednej i sześć łokci z drugiej strony.
13 Potem zmierzył bramę od dachu [jednej] wnęki
aż do dachu drugiej, szerokość była na dwadzieścia
pięć łokci, a drzwi [były] naprzeciwko siebie. 14 I
uczynił filary na sześćdziesiąt łokci, a każdy filar na
dziedzińcu u bramy wokoło [miał jedną miarę]. 15 A
od fasady bramy wejściowej do fasady przedsionka
wewnątrz bramy [było] pięćdziesiąt łokci. 16 [Były]
też wąskie okna we wnękach, przy filarach wewnątrz
bramy dokoła, a także przy przedsionkach. Dokoła
od wewnątrz były okna, a na filarach [były] palmy. 17
Potem przyprowadził mnie na dziedziniec zewnętrzny, a
oto [znajdowały] się [tam] komory i posadzka uczyniona
na dziedzińcu zewsząd dokoła: trzydzieści komór [było]
na tej posadzce. 18 A posadzka [była] wzdłuż bram,
odpowiednio do długości bram. Była to posadzka
dolna. 19 Potem zmierzył odległość od fasady bramy
dolnej do fasady [bramy] dziedzińca wewnętrznego z
zewnątrz: sto łokci w kierunku wschodnim i północnym.
20 Zmierzył też długość i szerokość bramy północnej
na dziedzińcu zewnętrznym. 21 Miała trzy wnęki z
jednej i trzy z drugiej strony; jej filary i przedsionki
miały taki sam wymiar jak pierwsza brama: pięćdziesiąt
łokci długości i dwadzieścia pięć łokci szerokości.
22 Jej okna, przedsionek i palmy [miały] taki sam
wymiar jak brama wschodnia. Po siedmiu stopniach
wchodziło się do niej, a jej przedsionek był tuż przed
schodami. 23 Brama dziedzińca wewnętrznego była
naprzeciwko bramy północnej, jak [brama] wschodnia;
i zmierzył od bramy do bramy – sto łokci. 24 Potem
zaprowadził mnie w stronę południa, a oto była brama
południowa; i zmierzył jej filary i przedsionek – [miały]
te same wymiary. 25 [Miała] ona, podobnie jak jej
przedsionek, okna wokoło, tak jak tamte okna. Miała
pięćdziesiąt łokci długości i dwadzieścia pięć łokci
szerokości. 26 Prowadziło do niej siedem stopni, a
jej przedsionek był przed nimi. Miała ona palmy na
filarach z jednej i z drugiej strony. 27 Była też brama
południowa na dziedzińcu wewnętrznym; i zmierzył
od bramy do bramy w stronę południa – sto łokci. 28
Potem zaprowadził mnie na dziedziniec wewnętrzny
przez bramę południową i zmierzył bramę południową:
[miała] te same wymiary. 29 A jej wnęki, jej filary i
jej przedsionek [miały] te same wymiary. [Miała] ona
również, jak i jej przedsionek, okna wokoło. Miała
pięćdziesiąt łokci długości i dwadzieścia pięć łokci
szerokości. 30 Dokoła był przedsionek na dwadzieścia
pięć łokci długości i pięć łokci szerokości. 31 A jej
przedsionek [był] na dziedzińcu zewnętrznym, a na jej
filarach [były] palmy. Prowadziło do niej osiem stopni.
32 Zaprowadził mnie też na dziedziniec wewnętrzny
w stronę wschodu i zmierzył bramę: m[iała] te same
wymiary. 33 Jej wnęki, jej filary i jej przedsionek
miały te same wymiary. Miała ona również, tak jak
jej przedsionek, okna wokoło. Miała pięćdziesiąt łokci
długości, dwadzieścia pięć łokci szerokości. 34 A jej
przedsionek był na dziedzińcu zewnętrznym, a na
jej filarach były palmy po obu stronach. Prowadziło
do niej osiem stopni. 35 Potem zaprowadził mnie
do bramy północnej i zmierzył ją: [miała] te same
wymiary; 36 Jej wnęki, jej filary i jej przedsionek, a także
jej okna wokoło. Jej długość [wynosiła] pięćdziesiąt
łokci, a jej szerokość – dwadzieścia pięć łokci. 37
Jej filary były na dziedzińcu zewnętrznym, a na jej
filarach były palmy po obu stronach. Prowadziło do
niej osiem stopni. 38 [Były] też komory i wejście
do nich przy filarach bram, tam obmywano ofiarę
całopalną. 39 W przedsionku bramy były dwa stoły
po jednej stronie i dwa stoły po drugiej stronie, na
których zabijano ofiarę całopalną, ofiarę za grzech
i ofiarę za przewinienie. 40 Na stronie zewnętrznej,
przy wejściu bramy północnej, [były] dwa stoły, także i
po drugiej stronie, która jest przy przedsionku bramy,
[były] dwa stoły. 41 Cztery stoły z jednej i cztery stoły z
drugiej strony, z boku bramy; [wszystkich] stołów, na
których zabijano ofiary, było osiem. 42 Te cztery stoły
do całopalenia [były] z kamienia ciosanego, długie na
półtora łokcia, szerokie na półtora łokcia i wysokie na
jeden łokieć. Na nich kładziono sprzęt do zabijania
ofiary całopalnej i [innych] ofiar. 43 Wokoło [były]
też przymocowane haki o grubości jednej dłoni, a
mięso [leżało] na stołach dla ofiar. 44 Na zewnątrz
bramy wewnętrznej, na dziedzińcu wewnętrznym, były
komory dla śpiewaków. [Jeden rząd był] z boku bramy
północnej, zwrócony w kierunku południa, drugi rząd
był z boku bramy wschodniej, zwrócony w kierunku
północy. 45 I powiedział do mnie: Te komory, które są
zwrócone w kierunku południa, są dla kapłanów, którzy
pełnią straż w domu. 46 [Te zaś] komory, które są
zwrócone w kierunku północy, są dla kapłanów, którzy
pełnią straż przy ołtarzu. Są to synowie Sadoka, którzy
spośród synów Lewiego zbliżają się do PANA, aby mu
służyć. 47 I zmierzył dziedziniec: długość wynosiła sto

łokci, szerokość – sto łokci, był to kwadrat; a ołtarz
[był] przed domem. 48 Potem wprowadził mnie do
przedsionka domu i zmierzył filary przedsionka: pięć
łokci z jednej i pięć łokci z drugiej strony. Szerokość
bramy [wynosiła] trzy łokcie z jednej i trzy łokcie
z drugiej strony. 49 Długość przedsionka wynosiła
dwadzieścia łokci, a szerokość – jedenaście łokci.
Wstępowało się do niego po stopniach; [były] też
kolumny przy filarach, jedna z jednej, druga z drugiej
strony.

41 Potem wprowadził mnie do świątyni i zmierzył
filary: sześć łokci wynosiła szerokość z jednej
strony i sześć łokci szerokość z drugiej strony, według
szerokości przybytku. 2 A szerokość drzwi [wynosiła]
dziesięć łokci, a boczne ściany wejścia miały pięć łokci
z jednej i pięć łokci z drugiej [strony]. I zmierzył jej
długość: czterdzieści łokci, a jej szerokość: dwadzieścia
łokci. 3 Następnie wszedł do wnętrza i zmierzył filary
przy wejściu – dwa łokcie, drzwi – sześć łokci, a
szerokość drzwi – siedem łokci. 4 Zmierzył też długość
– dwadzieścia łokci, jego szerokość – dwadzieścia
łokci, odpowiednio do świątyni. I powiedział do mnie:
To jest Miejsce Najświętsze. 5 Potem zmierzył mur
domu – sześć łokci, a szerokość [każdej] bocznej
komory – cztery łokcie wokół całego domu. 6 Boczne
komory [znajdowały się] na trzech poziomach, jedna
nad drugą, w liczbie trzydziestu. Wchodziły one w mur
otaczający dom, aby komory na nim się opierały, ale nie
opierały się na murze domu. 7 I rozszerzały się boczne
komory dokoła domu, odpowiednio do wzrastającej
wysokości, gdyż mur dokoła domu tracił na grubości.
Dlatego szerokość domu wzrastała od najniższych
komór do najwyższych, [do których się wchodziło
schodami] poprzez te środkowe. 8 Widziałem też
wysokość domu dokoła i fundament tych komór, a miał
pełny pręt – sześć łokci. 9 Grubość zewnętrznego
muru bocznych komór wynosiła pięć łokci, a przed
komorami, które były przy domu, pozostała wolna
przestrzeń. 10 A między komorami i komórkami
odległość wynosiła dwadzieścia łokci wszędzie wokół
domu. 11 A drzwi bocznych komór [wychodziły] na
wolną przestrzeń, jedne drzwi na północ, a drugie na
południe. Szerokość tej wolnej przestrzeni wynosiła
pięć łokci wszędzie dokoła. 12 A budowla, która była
poza obszarem wyznaczonym na stronie zachodniej,
miała szerokość siedemdziesięciu łokci, mur tej budowli
miał grubość pięciu łokci wszędzie wokoło i jej długość
wynosiła dziewięćdziesiąt łokci. 13 Potem zmierzył
dom – [miał] długość stu łokci; a obszar wyznaczony,
budowla i jej mury miały długość stu łokci; 14 Także
szerokość fasady domu oraz obszaru wyznaczonego
od strony wschodniej wynosiła sto łokci. 15 Zmierzył
też długość budowli przed obszarem wyznaczonym,
która była za nim, także i jej krużganki z jednej i
z drugiej strony, i [wynosiła] sto łokci, a tak samo
było z wewnętrzną świątynią wraz z przedsionkami
dziedzińca. 16 Progi, wąskie okna, krużganki wokoło
trzech stron naprzeciwko progu pokryte były deskami
dokoła, od ziemi aż do okien, a okna były pokryte
deskami; 17 Od wierzchu drzwi aż do wewnętrznej i
zewnętrznej strony domu, i cały mur wszędzie dokoła,
wewnątrz i zewnątrz, [dobrze] wymierzony. 18 Tak oto
były wykonane cherubiny i palmy: każda palma [była]
między dwoma cherubinami, a [każdy] cherubin miał
dwie twarze; 19 Twarz ludzka [była] zwrócona w stronę
palmy z jednej strony, a twarz młodego lwa zwrócona
w stronę palmy z drugiej strony. Tak wykonano to
w całym domu wszędzie wokoło. 20 Od ziemi aż
ponad wejście [były] wyrzeźbione cherubiny i palmy,
także na ścianie świątyni. 21 Filary świątyni [były]
czworokątne, a wygląd Miejsca Najświętszego był jak
wygląd świątyni. 22 Ołtarz drewniany był wysoki na trzy
łokcie i szeroki na dwa łokcie; jego rogi, jego podstawa i
jego ściany [były] z drewna. Wtedy powiedział do mnie:
To jest stół, który stoi przed PANEM. 23 A świątynia i
Miejsce Najświętsze miały podwójne drzwi. 24 A drzwi
były dwuskrzydłowe, [miały] dwa skrzydła obrotowe;
dwa skrzydła miały jedne drzwi i dwa miały drugie.
25 A wykonano na nich, na tych drzwiach świątyni,
cherubiny i palmy, tak jak wykonano [je] na ścianach;
[były] także drewniane belki nad przedsionkiem na
zewnątrz. 26 Na wąskich oknach [były] palmy po obu
stronach, na bokach przedsionka, także na bocznych
komorach domu i na belkach.

42 I wyprowadził mnie na dziedziniec zewnętrzny
w kierunku północy, i wprowadził mnie do
tych komórek, które stały naprzeciwko obszaru
wyznaczonego i naprzeciwko budowli, od [strony]
północy. 2 Ich długość od strony północnych drzwi
[wynosiła] sto łokci, a ich szerokość pięćdziesiąt łokci.
3 Naprzeciw dziedzińca wewnętrznego, który miał
dwadzieścia łokci, i naprzeciw posadzki dziedzińca
zewnętrznego, [były] krużganki naprzeciw krużganków
na trzech [poziomach]. 4 A przed komórkami [było]
przejście szerokie na dziesięć łokci wewnątrz i ścieżka
do nich na jeden łokieć, a ich drzwi [były] od północy. 5
A górne komórki były węższe, ponieważ ich krużganki
[były] szersze od tych w dolnej i środkowej [części]
budowli. 6 Były bowiem trzypiętrowe, ale nie miały
słupów jak słupy dziedzińców. Dlatego były węższe
niż dolne i środkowe, [począwszy] od ziemi. 7 A
mur, który był na zewnątrz naprzeciw tych komórek w
kierunku dziedzińca zewnętrznego przed komórkami,
miał pięćdziesiąt łokci długości. 8 Długość bowiem

komórek, które [były] na dziedzińcu zewnętrznym,
[wynosiła] pięćdziesiąt łokci, a [tych] przed świątynią –
sto łokci. 9 A poniżej tych komórek było wejście od
wschodu, przez które wchodzi się do nich z dziedzińca
zewnętrznego. 10 Na szerokości muru dziedzińca od
strony wschodniej naprzeciw obszaru wyznaczonego i
naprzeciw budowli [były także] komórki. 11 A ścieżka
przed nimi była taka sama jak ścieżka tamtych komórek,
które znajdowały się po stronie północnej: [miały] taką
samą długość i taką samą szerokość. Takie same były
ich wyjścia, ich drzwi oraz ich układ. 12 A drzwi do
tych komórek, które były po stronie południowej, były
podobne do drzwi na początku przejścia, właśnie tego
przejścia przed murem w stronę wschodu, którędy
się do nich wchodzi. 13 Wtedy powiedział do mnie:
Komórki północne i komórki południowe, które są
przed obszarem wyznaczonym, to komórki święte,
gdzie kapłani, którzy zbliżają się do PANA, będą
jadali najświętsze rzeczy. Tam będą kłaść rzeczy
najświętsze, ofiary z pokarmów, ofiary za grzech i
ofiary za przewinienie. Jest to bowiem miejsce święte.
14 Gdy kapłani wejdą tam, nie wyjdą ze świątyni na
dziedziniec zewnętrzny, ale tam złożą swoje szaty, w
których służyli, bo są święte. I założą inne szaty, i wtedy
będą mogli zbliżyć się do tego, co [należy] do ludu.
15 A gdy ukończył mierzenie domu wewnętrznego,
wyprowadził mnie w stronę bramy, która była zwrócona
na wschód, i zmierzył zewsząd dokoła. 16 Prętem
mierniczym zmierzył stronę wschodnią – pięćset prętów
wokoło według pręta mierniczego. 17 Zmierzył także
stronę północną – pięćset prętów wokoło według
pręta mierniczego. 18 [I] zmierzył stronę południową –
pięćset prętów mierniczych. 19 Potem obrócił się na
stronę zachodnią i zmierzył – pięćset prętów według
pręta mierniczego. 20 Zmierzył po czterech stronach
mur zewsząd dokoła: długi na pięćset [prętów] i szeroki
na pięćset [prętów], aby oddzielić miejsce święte od
pospolitego.

43 Potem zaprowadził mnie do bramy, do bramy,
która była zwrócona w kierunku wschodnim.
2 A oto chwała Boga Izraela przybyła od wschodu
i jego głos [był] jak szum wielkich wód, a ziemia
jaśniała od jego chwały. 3 A to widzenie, które miałem,
było podobne do tego widzenia, które miałem, gdy
przybyłem, aby zniszczyć miasto; widzenie, podobne
do tego widzenia, które miałem nad rzeką Kebar. I
upadłem na twarz. 4 Gdy chwała PANA weszła do
domu przez bramę wschodnią; 5 Wtedy uniósł mnie
duch i wprowadził na dziedziniec wewnętrzny, a oto
dom był pełen chwały PANA. 6 I usłyszałem, jak ktoś
mówił do mnie z domu, a jakiś mąż stał obok mnie. 7 I
powiedział do mnie: Synu człowieczy, [oto] miejsce
mojego tronu i miejsce dla moich stóp, gdzie będę
mieszkać pośród synów Izraela na wieki. Dom Izraela
już nie zbezcześci mojego świętego imienia, ani on,
[ani] jego królowie, przez swój nierząd i przez zwłoki
swych królów na wyżynach. 8 Gdy kładli swój próg
obok mojego progu, swoje odrzwia obok moich odrzwi
i ścianę między mną a sobą, zbezcześcili bardzo
moje święte imię przez swoje obrzydliwości, które
popełniali. Dlatego zniszczyłem ich w swoim gniewie.
9 [Ale] teraz niech oddalą ode mnie swój nierząd i
zwłoki swoich królów, a zamieszkam wśród nich na
wieki. 10 Ty, synu człowieczy, powiedz domowi Izraela
o tym domu, aby się wstydzili swoich nieprawości.
Niech [sobie] wymierzą [jego] plan. 11 A jeśli się
zawstydzą wszystkiego, co uczynili, wtedy opisz im
wygląd tego domu, jego układ, jego wyjście i wejścia,
cały jego kształt i wszystkie jego ustawy, cały kształt
i wszystkie jego prawa. Zapisz to przed ich oczami,
aby przestrzegali całego jego kształtu i wszystkich
jego ustaw i czynili je. 12 A takie [jest] prawo tego
domu: Na szczycie góry cały jego obszar wszędzie
dokoła [ma być] bardzo święty. Oto takie [jest] prawo
tego domu. 13 I takie [są] wymiary ołtarza w łokciach
[liczonych] na łokieć i cztery palce: jego podstawa
[wysoka] na łokieć i szeroka na łokieć, a obramowanie
na jego brzegu wokoło ma wynosić jedną piędź. Taka
będzie górna część ołtarza: 14 Od podstawy na ziemi
aż do dolnego odstępu dwa łokcie, a jeden łokieć
szerokości; od mniejszego odstępu do większego
odstępu cztery łokcie, a [jeden] łokieć szerokości. 15
Ale sam ołtarz ma mieć cztery łokcie [wysokości], a
z ołtarza w górę – cztery rogi. 16 A ołtarz ma mieć
dwanaście łokci długości i dwanaście szerokości, [ma
być] czworokątny po czterech swoich bokach. 17 Górny
odstęp ma mieć czternaście łokci długości i czternaście
szerokości, po czterech bokach, a obramowanie wokół
niego [ma być] na pół łokcia, jego podstawa – na
łokieć wokoło i jego stopnie skierowane ku wschodowi.
18 I powiedział do mnie: Synu człowieczy, tak mówi
Pan BÓG: To są ustawy ołtarza na dzień, w którym
zostanie zbudowany, aby na nim składać całopalenia i
skrapiać go krwią. 19 A kapłanom, Lewitom, którzy
są z potomstwa Sadoka i zbliżają się do mnie, aby
mi służyć, mówi Pan BÓG, dasz młodego cielca na
ofiarę za grzech. 20 Wtedy weźmiesz z jego krwi i
nałożysz na cztery rogi, na cztery narożniki odstępu
i na obramowanie wokoło. W ten sposób oczyścisz
go i poświęcisz. 21 Potem weźmiesz tego cielca za
grzech i spalisz go w oznaczonym miejscu domu
poza świątynią. 22 A drugiego dnia złożysz kozła bez
skazy na ofiarę za grzech i oczyszczą ołtarz, tak jak
oczyścili go cielcem. 23 A gdy dokonasz oczyszczenia,

będziesz ofiarowywać młodego cielca bez skazy i
barana z trzody bez skazy. 24 Gdy je ofiarujesz
przed PANEM, kapłani rzucą na nie sól i złożą je na
całopalenie dla PANA. 25 Przez siedem dni codziennie
będziesz składał kozła [na ofiarę] za grzech. Ma być
przygotowany także młody cielec i baran z trzody bez
skazy. 26 Przez siedem dni będą oczyszczać ołtarz i
poświęcać go. I poświęcą się. 27 A po upływie tych
dni, dnia ósmego i w następne kapłani będą składali
na ołtarzu wasze całopalenia i ofiary pojednawcze i
przyjmę was łaskawie, mówi Pan BÓG.

44 Potem zaprowadził mnie w stronę bramy świątyni
zewnętrznej, która była zwrócona ku wschodowi,
a [była] zamknięta. 2 I PAN powiedział do mnie: Ta
brama będzie zamknięta i nie będzie otwierana ani
nikt nie będzie przez nią wchodził. PAN bowiem, Bóg
Izraela, wszedł przez nią i dlatego będzie zamknięta. 3
[Jest] dla księcia. Jedynie książę będzie zasiadać w
niej, aby jeść chleb przed PANEM. Będzie wchodził
przez przedsionek tej bramy i tą samą drogą będzie
wychodził. 4 Następnie zaprowadził mnie przez bramę
północną do przedniej strony domu. I spojrzałem, a oto
chwała PANA napełniła dom PANA. I upadłem na twarz.
5 A PAN powiedział do mnie: Synu człowieczy, zwróć
uwagę, patrz swoimi oczami i słuchaj swoimi uszami
wszystkiego, co ci powiem o wszystkich ustawach domu
PANA i o wszystkich jego prawach. Zwróć uwagę na
wejście do domu i na wszystkie wyjścia ze świątyni. 6 I
powiedz buntownikom, domowi Izraela: Tak mówi Pan
BÓG: Dosyć już wszystkich waszych obrzydliwości,
domu Izraela! 7 Wprowadziliście tu cudzoziemców
nieobrzezanych na sercu i nieobrzezanych na ciele,
aby przebywali w mojej świątyni i zbezcześcili mój
dom, gdy ofiarowaliście mój chleb, tłuszcz i krew, a
oni łamali moje przymierze przez wszystkie wasze
obrzydliwości. 8 A nie pełniliście straży przy moich
świętych rzeczach, ale ustanowiliście sobie stróżów
nad moją służbą w mojej świątyni. 9 Tak mówi Pan
BÓG: Żaden cudzoziemiec nieobrzezany na sercu i
nieobrzezany na ciele nie wejdzie do mojej świątyni,
żaden spośród cudzoziemców, którzy [są] wśród synów
Izraela. 10 Także i Lewici, którzy się oddalili ode
mnie, gdy Izrael błądził i odszedł ode mnie za swoimi
bożkami, obciążą się swoją nieprawością. 11 Lecz
będą sługami w mojej świątyni, pełniąc obowiązki przy
bramach domu, i będą służyć przy domu: będą zabijać
ofiary na całopalenie i ofiary dla ludu i będą stać przed
nimi, aby im służyć. 12 Ponieważ służyli im przed ich
bożkami i byli dla domu Izraela przyczyną upadku w
nieprawość, podniosłem rękę przeciwko nim, mówi
Pan BÓG, i obciążą się swoją nieprawością. 13 Nie
będą się zbliżać do mnie, aby sprawować mi urząd
kapłański, i nie będą zbliżać się do moich świętych
rzeczy ani do najświętszych, ale poniosą swoją hańbę
i obrzydliwości, które popełnili. 14 Dlatego ustanowię
ich stróżami porządku domu do każdej posługi i do
wszystkiego, co będzie w nim wykonywane. 15 Lecz
kapłani, Lewici, synowie Sadoka, którzy pełnili straż
w mojej świątyni, gdy synowie Izraela odeszli ode
mnie, oni zbliżą się do mnie, aby mi służyć, i staną
przede mną, aby mi ofiarować tłuszcz i krew, mówi Pan
BÓG. 16 Oni będą wchodzić do mojej świątyni i będą
przystępować do mego stołu, aby mi służyć i pełnić
moją służbę. 17 A gdy będą mieli wchodzić przez
bramę dziedzińca wewnętrznego, ubiorą się w lniane
szaty. Nie włożą na siebie nic wełnianego, gdy będą
pełnić służbę w bramach dziedzińca wewnętrznego i
wewnątrz. 18 Lniane mitry będą mieli na swej głowie
i lniane spodnie na swych biodrach; nie będą się
opasywać niczym, co wywołuje pot. 19 A gdy będą
wychodzić na dziedziniec zewnętrzny, do ludu na
dziedzińcu zewnętrznym, zdejmą z siebie swoje szaty,
w których pełnili służbę, a złożą je w komorach świątyni
i ubiorą się w inne szaty; nie będą uświęcali ludu
swoimi szatami. 20 Nie będą golić swojej głowy ani nie
będą zapuszczać włosów, ale będą równo strzyc swoje
głowy. 21 Żaden kapłan nie będzie pił wina, gdy będzie
miał wchodzić na dziedziniec wewnętrzny. 22 Nie będą
brali sobie za żonę ani wdowy, ani porzuconej, ale
wezmą sobie dziewicę z potomstwa domu Izraela lub
wdowę, która została wdową po kapłanie. 23 Będą
uczyć mój lud [różnicy] pomiędzy tym, co święte, a
tym, co nieświęte, a także mają uczyć rozróżniać
pomiędzy tym, co nieczyste, a tym, co czyste. 24 A gdy
będzie [jakiś] spór, oni staną, aby sądzić, i będą sądzić
według moich sądów. Będą przestrzegali moich praw i
moich ustaw we wszystkie moje uroczyste święta i
będą święcili moje szabaty. 25 Nie będą się zbliżać do
człowieka zmarłego, aby się nie zanieczyścić. Mogą
się jednak zanieczyścić przy ojcu lub matce, przy synu
lub córce i przy bracie lub siostrze, która jeszcze nie
była zamężna. 26 A po jego oczyszczeniu odliczą
mu siedem dni. 27 W tym dniu, w którym będzie
wchodził do świątyni, na dziedziniec wewnętrzny, aby
pełnić służbę w świątyni, złoży ofiarę za swój grzech,
mówi Pan BÓG. 28 To będzie ich dziedzictwo: Ja
jestem ich dziedzictwem. Nie będzie się im dawać
posiadłości w Izraelu. Ja jestem ich posiadłością. 29
Będą spożywali ofiarę z pokarmów, ofiarę za grzech i
ofiarę za przewinienie. Do nich będzie należała wszelka
rzecz ofiarowana Bogu w Izraelu. 30 I to, co najlepsze
ze wszystkich pierwocin wszystkiego, i każda ofiara
podniesiona ze wszystkich rzeczy, wszystkie wasze

ofiary będą należeć do kapłana. To, co najlepsze z
waszych ciast, również dacie kapłanowi, aby sprawił,
że błogosławieństwo spocznie na twoim domu. 31
Kapłani nie będą jedli żadnej padliny ani tego, co
rozszarpane, czy to z ptactwa, czy z bydlęcia.

45 Gdy będziecie dzielić tę ziemię w dziedzictwo
przez losowanie, oddacie na ofiarę PANU [dział]
święty z tej ziemi, długi na dwadzieścia pięć tysięcy
[prętów] i szeroki na dziesięć tysięcy. Będzie to święty
[dział] we wszystkich waszych granicach dokoła. 2
Z tego będzie kwadrat na świątynię pięćset [prętów
długości] na pięćset [szerokości] dokoła; a wokół niego
[będzie] wolna przestrzeń na pięćdziesiąt łokci. 3 Z tej
[pierwszej] miary odmierzysz dwadzieścia pięć tysięcy
długości i dziesięć tysięcy szerokości, a na tym będzie
świątynia i Miejsce Najświętsze. 4 Ten święty dział
ziemi będzie należeć do kapłanów pełniących służbę w
świątyni, którzy przystępują, aby służyć PANU. Będzie
to miejsce na ich domy i miejsce święte na świątynię.
5 A [obszar] długi na dwadzieścia pięć tysięcy i szeroki
na dziesięć tysięcy też będzie dla Lewitów, którzy służą
w domu, na posiadłość [liczącą] dwadzieścia komórek.
6 A na własność dacie miastu [obszar] szeroki na pięć
tysięcy i długi na dwadzieścia pięć tysięcy wzdłuż
[działu] świętej ofiary. Będzie to dla całego domu
Izraela. 7 Dla księcia będzie obszar z obu stron [działu]
świętej ofiary i własności miasta, przed [działem] świętej
ofiary i przed własnością miasta, od strony zachodniej
ku zachodowi i od strony wschodniej ku wschodowi, a
długość [będzie] naprzeciwko każdego z tych działów
od granicy zachodniej [aż] do granicy wschodniej. 8
[Ten dział] ziemi będzie jego posiadłością w Izraelu, a
moi książęta nie będą już uciskać mojego ludu; ale
wydzielą ziemię domowi Izraela według jego pokoleń.
9 Tak mówi Pan BÓG: Dosyć tego, książęta Izraela!
Zaniechajcie przemocy i grabieży, wykonujcie sąd i
sprawiedliwość i wycofajcie wasze obciążenia od mego
ludu, mówi Pan BÓG; 10 Będziecie mieli sprawiedliwe
wagi, sprawiedliwą efę i sprawiedliwy bat. 11 Efa i
bat będą miały jednakową miarę, tak by bat zawierał
dziesiątą część chomera, a także efa dziesiątą część
chomera. Chomer będzie podstawą miary. 12 Sykl
[będzie miał] dwadzieścia ger. Dwadzieścia syklów,
dwadzieścia pięć syklów i piętnaście syklów stanowi dla
was minę. 13 A taka [będzie] ofiara wzniesienia, którą
będziecie ofiarowywać: szóstą część efy z chomera
pszenicy; [dacie] również szóstą część efy z chomera
jęczmienia. 14 Ustawa dotycząca oliwy jest taka: bat
jest miarą oliwy. Będziecie dawać dziesiątą część bat
z kor, czyli chomer z dziesięciu bat, bo dziesięć bat
stanowi chomer. 15 Także jedną owcę z trzody liczącej
dwieście [owiec] z bujnych pastwisk Izraela na ofiarę z
pokarmów, na całopalenie i na ofiary pojednawcze, aby
dokonać przebłagania za nich, mówi Pan BÓG. 16 Cały
lud tej ziemi ma składać te ofiary wzniesienia księciu
w Izraelu. 17 Na księciu będzie ciążył [obowiązek]
całopaleń i ofiar z pokarmów i z płynów na święta,
na dni nowiu, na szabaty i na wszystkie uroczyste
święta domu Izraela. On będzie sprawować ofiarę
za grzech, ofiarę z pokarmów i całopalną oraz ofiary
pojednawcze, aby dokonać przebłagania za dom
Izraela. 18 Tak mówi Pan BÓG: Pierwszego dnia
pierwszego miesiąca weźmiesz młodego cielca bez
skazy i oczyścisz świątynię. 19 Kapłan weźmie nieco
krwi z ofiary za grzech i pomaże odrzwia domu,
cztery narożniki podstawy tego ołtarza i odrzwia bramy
dziedzińca wewnętrznego. 20 Tak samo uczynisz
siódmego dnia tego miesiąca za każdego, który
[zgrzeszył] nieświadomie, i za prostego. Tak oczyścicie
dom. 21 W pierwszym miesiącu, czternastego [dnia]
tego miesiąca, będziecie mieli święto Paschy, święto
siedmiu dni, w [których] będą spożywane chleby
przaśne. 22 I w tym dniu książę złoży cielca [na ofiarę]
za grzech za siebie i za cały lud tej ziemi. 23 Przez
siedem dni tego święta będzie ofiarowywać PANU na
całopalenie siedem cielców i siedem baranów bez
skazy, codziennie, przez siedem dni, a na ofiarę za
grzech codziennie jednego kozła. 24 A na ofiarę z
pokarmów złoży efę na cielca, efę na barana i hin oliwy
na efę. 25 W siódmym miesiącu, piętnastego dnia tego
miesiąca, w święto, będzie ofiarowywać właśnie to
samo przez siedem dni, jak również ofiarę za grzech,
całopalenie, ofiarę z pokarmów i oliwę.

46 Tak mówi Pan BÓG: Brama dziedzińca
wewnętrznego, która jest zwrócona ku
wschodowi, będzie zamknięta przez sześć dni
roboczych. Ale w dniu szabatu będzie otwarta, także
i w dniu nowiu będzie otwarta. 2 I książę wejdzie
przez przedsionek bramy zewnętrznej, i stanie przy
odrzwiach tej bramy. Następnie kapłani złożą jego
całopalenie i ofiary pojednawcze, a on odda pokłon na
progu bramy. Potem wyjdzie, lecz brama nie będzie
zamknięta aż do wieczora. 3 Podobnie lud tej ziemi
będzie oddawał pokłon przed PANEM u wejścia tej
bramy w dni szabatu i w [czasie] nowiu. 4 A całopalenie,
które książę będzie ofiarowywał PANU w dniu szabatu,
[będzie się składało z] sześciu baranków bez skazy i
jednego barana bez skazy. 5 Ofiara z pokarmów z efy
na barana, a na baranki ofiara z pokarmów będzie
według woli jego ręki oraz hin oliwy na efę. 6 A na
dzień nowiu ma to być młody cielec bez skazy oraz
sześć baranków i baran bez skazy. 7 Na ofiarę z
pokarmów ma ofiarować efę na cielca, efę na barana i
na baranka według woli swojej ręki oraz hin oliwy na

efę. 8 A gdy książę będzie wchodził, wejdzie przez
przedsionek tej bramy i wyjdzie tą samą drogą. 9
Ale gdy lud tej ziemi wejdzie przed oblicze PANA na
święta uroczyste, to ten, który wejdzie przez bramę
północną, aby oddać pokłon, wyjdzie przez bramę
południową; a kto wejdzie przez bramę południową,
wyjdzie przez bramę północną. Nie wróci przez bramę,
którą wszedł, ale wyjdzie przeciwległą. 10 A gdy oni
będą wchodzić, książę wśród nich wejdzie; a gdy będą
wychodzić, wyjdzie. 11 Także na święta i na uroczyste
święta ofiarą z pokarmów będzie efa na cielca, efa na
barana, a na baranki według woli jego ręki oraz hin
oliwy na efę. 12 A gdy książę będzie składał PANU
dobrowolną ofiarę całopalną lub dobrowolną ofiarę
pojednawczą, to niech mu otworzą wschodnią bramę,
a złoży swoje całopalenie i ofiary pojednawcze, jak to
czyni w dniu szabatu. Potem wyjdzie, a po jego wyjściu
niech zamkną bramę. 13 Ponadto codziennie złożysz
PANU baranka rocznego bez skazy na całopalenie.
Każdego rana złożysz go. 14 Także ofiarę z pokarmów
będziesz ofiarowywał przy nim każdego ranka: szóstą
[część] efy, trzecią część hinu oliwy, aby pokropić
najlepszą mąkę, [jako] nieustanną ofiarę z pokarmów
dla PANA wiecznym postanowieniem. 15 Tak więc mają
składać baranka, ofiarę z pokarmów i oliwę każdego
rana [jako] całopalenie nieustanne. 16 Tak mówi Pan
BÓG: Jeśli książę da [jakiś] dar któremuś ze swych
synów, będzie to dziedzictwem jego synów. Będzie to
ich własność dziedziczna. 17 Ale jeśli przekaże dar ze
swego dziedzictwa któremuś ze swoich sług, wtedy
będzie to jego aż do roku wyzwolenia, a potem wróci
do tego księcia. Ale do synów będzie należeć jego
dziedzictwo. 18 Książę nie będzie brał z dziedzictwa
ludu, pozbawiając go [siłą] jego posiadłości. Lecz
ze swojej posiadłości da dziedzictwo swoim synom,
aby nikt z mojego ludu nie był wyrzucony ze swojej
posiadłości. 19 Następnie wprowadził mnie przez
wejście, które było z boku bramy, do komórek świętych
dla kapłanów, które były zwrócone na północ, a oto
[było] tam miejsce po obu stronach na zachód. 20 I
powiedział do mnie: To jest miejsce, gdzie kapłani będą
gotować ofiarę za przewinienie i ofiarę za grzech, gdzie
będą piec ofiarę z pokarmów, aby nie musieli wynosić
ich na dziedziniec zewnętrzny na uświęcanie ludu. 21
Potem wyprowadził mnie na dziedziniec zewnętrzny
i oprowadził mnie po czterech rogach dziedzińca, a
oto [był] dziedziniec w każdym rogu dziedzińca. 22 W
czterech kątach dziedzińca [były] dziedzińce długie na
czterdzieści [łokci] i szerokie na trzydzieści [łokci]. Te
cztery narożne [dziedzińce] miały ten sam wymiar. 23
A dokoła nich czterech [były] rzędy pomieszczeń, a
pod tymi rzędami uczyniono wokoło paleniska. 24 I
powiedział mi: To [są] miejsca dla tych, którzy gotują,
gdzie słudzy domu będą gotować ofiary ludu.

47 Potem zaprowadził mnie do wejścia domu, a oto
wody wypływały spod progu domu w kierunku
wschodnim, gdyż przednia strona domu [była zwrócona]
ku wschodowi, a wody spływały spod prawej strony
domu ku południowej stronie od ołtarza. 2 Stamtąd
wyprowadził mnie przez bramę północną i poprowadził
mnie drogą zewnętrzną do bramy zewnętrznej, drogą
wschodnią; a oto wody wypływały z prawej strony. 3 A
gdy ten mąż ze sznurem w ręku wyszedł w kierunku
wschodnim, odmierzył tysiąc łokci i przeprowadził
mnie przez wodę, a woda [sięgała] aż do kostek. 4
Potem odmierzył [drugi] tysiąc i przeprowadził mnie
przez wodę, a woda [sięgała] aż do kolan; i [znów]
odmierzył tysiąc i przeprowadził mnie przez wodę, a
ta [sięgała] aż do bioder. 5 A gdy znowu odmierzył
tysiąc, [była] rzeka, której nie mogłem przebrnąć,
gdyż woda wezbrała. [Była to] woda, którą trzeba
było przepłynąć, i rzeka, której nie mogłem przejść. 6
Wtedy powiedział do mnie: Czy widziałeś [to], synu
człowieczy? Potem poprowadził mnie i zaprowadził
na brzeg tej rzeki. 7 A gdy się odwróciłem, oto na
brzegu tej rzeki [było] bardzo wiele drzew po obu
stronach; 8 I powiedział do mnie: Te wody wypływają
ku krainie wschodniej, schodzą do równin i wpadają
do morza. A gdy wpadają do morza, wody zostają
uzdrowione. 9 I stanie się, że każda istota żyjąca, która
się porusza, gdziekolwiek popłyną potoki, będzie żyć. I
będzie bardzo dużo ryb, [bo] dotrą tam wody i zostaną
uzdrowione. Wszystko będzie żyć, dokądkolwiek dotrze
potok. 10 Stanie się i to, że rybacy staną nad nim od
En-Gedi aż do zdroju Eglaim; [tam] będą rozciągać
sieci; będzie bardzo dużo ryb rozmaitego rodzaju,
[będą] jak ryby wielkiego morza. 11 [Lecz] jego błota i
bajora nie będą uzdrowione, ale będą przeznaczone
na sól. 12 A nad rzeką wyrosną na jego brzegu po obu
stronach wszelkie drzewa wydające owoce, [drzewa],
których liść nie więdnie ani owoc nie ustaje. W swoich
miesiącach wydadzą pierwociny, bo wody dla nich
wypływają ze świątyni. Dlatego ich owoc będzie na
pokarm, a ich liście na lekarstwo. 13 Tak mówi Pan
BÓG: To [jest] granica, według której podzielicie ziemię
w dziedzictwo według dwunastu pokoleń Izraela:
Józef [będzie miał] dwie części. 14 Posiądziecie ją
dziedzicznie, po równo jedno [pokolenie], jak i drugie –
[ziemię], którą przysiągłem dać waszym ojcom. I ta
ziemia przypadnie wam w dziedzictwo. 15 To jest więc
granica tej ziemi od strony północnej: od Wielkiego
Morza, w kierunku Chetlon, idąc do Sedada. 16
Chamat, Berota, Sibraim, które [są] pomiędzy granicą
Damaszku a granicą Chamat, Chasar-Hattikon, które

jest przy granicy Chauranu. 17 Granicą od morza
będzie Chasar-Enan, granica Damaszku i północna
strona na północy, i granica Chamat. To jest strona
północna. 18 A strona wschodnia: między Chauran i
między Damaszkiem, między Gileadem i między ziemią
Izraela przy Jordanie. Będziecie mierzyć od tej granicy
przy Morzu Wschodnim. To jest strona wschodnia. 19
A strona południowa na południu: od Tamar aż do wód
sporu w Kadesz, od rzeki aż do Wielkiego Morza. To
jest strona południowa na południu. 20 Strona zaś
zachodnia: Wielkie Morze od granicy aż do miejsca,
skąd idzie się do Chamat. To jest strona zachodnia.
21 A tak podzielicie sobie tę ziemię według pokoleń
Izraela. 22 A gdy ją podzielicie, [przypadnie ona] w
dziedzictwo wam i cudzoziemcom, którzy przebywają
wśród was, którzy zrodzą synów wśród was. Będą
dla was jak zrodzeni w ziemi pośród synów Izraela. Z
wami będą mieli dziedzictwo pośród pokoleń Izraela.
23 A w którymkolwiek pokoleniu cudzoziemiec będzie
przebywał, tam mu dacie jego dziedzictwo – mówi Pan
BÓG.

48 A oto imiona pokoleń: Na północnym krańcu
wzdłuż drogi Chetlon, w kierunku Chamat,
Chasar-Enan, do granicy Damaszku na północy i
aż do Chamat, od strony wschodniej aż na zachód,
jeden [dział dla] Dana. 2 A obok granicy Dana, od
strony wschodniej aż do strony zachodniej, jeden
[dział dla] Aszera. 3 A obok granicy Aszera, od
strony wschodniej aż do strony zachodniej, jeden
[dział dla] Neftalego. 4 A obok granicy Neftalego,
od strony wschodniej aż do strony zachodniej, jeden
[dział dla] Manassesa. 5 A obok granicy Manassesa,
od strony wschodniej aż do strony zachodniej, jeden
[dział dla] Efraima. 6 A obok granicy Efraima, od
strony wschodniej aż do strony zachodniej, jeden [dział
dla] Rubena. 7 A obok granicy Rubena, od strony
wschodniej aż do strony zachodniej, jeden [dział dla]
Judy. 8 A obok granicy Judy, od strony wschodniej aż
do strony zachodniej, będzie święty dział, szeroki na
dwadzieścia pięć tysięcy [prętów] i długi jak każdy z
pozostałych działów od strony wschodniej do strony
zachodniej, a w jego środku będzie świątynia. 9 Ten
dział, który macie ofiarować PANU, [będzie] długi
na dwadzieścia pięć tysięcy [prętów] i szeroki na
dziesięć tysięcy. 10 Do nich, [to jest] kapłanów, będzie
należał ten święty dział: na północy dwadzieścia
pięć tysięcy [prętów], na zachodzie dziesięć tysięcy
szerokości, na wschodzie dziesięć tysięcy szerokości
i na południe dwadzieścia pięć tysięcy długości. W
jego środku będzie świątynia PANA. 11 [To ma być]
dla uświęconych kapłanów spośród synów Sadoka,
którzy pełnili moją służbę i nie błądzili, gdy błądzili
synowie Izraela, jak błądzili [inni] Lewici. 12 I ten
święty dział z ofiar tej ziemi będzie rzeczą najświętszą
obok granicy Lewitów. 13 Obok granicy kapłanów
[będzie dział] Lewitów o długości dwudziestu pięciu
tysięcy [prętów] i o szerokości dziesięciu tysięcy. Cała
długość będzie wynosiła dwadzieścia pięć tysięcy, a
szerokość dziesięć tysięcy. 14 I nie będą mogli go
sprzedać ani zamienić, ani pierwocin ziemi przekazać
[innym], gdyż jest poświęcony PANU. 15 A pięć
tysięcy [prętów], które pozostaną z szerokości wzdłuż
dwudziestu pięciu tysięcy, stanowi miejsce pospolite
na miasto, na zamieszkanie i na pastwiska. A miasto
będzie w jego środku. 16 Oto jego wymiary: strona
północna – cztery tysiące pięćset [prętów], strona
południowa – cztery tysiące pięćset, strona wschodnia
– cztery tysiące pięćset i strona zachodnia – cztery
tysiące pięćset. 17 Pastwiska miasta na północ –
dwieście pięćdziesiąt [prętów], na południe – dwieście
pięćdziesiąt, na wschód – dwieście pięćdziesiąt i na
zachód – dwieście pięćdziesiąt. 18 To, co pozostanie
wzdłuż świętego działu, [będzie mieć] dziesięć tysięcy
[prętów] na wschód i dziesięć tysięcy na zachód. Będzie
to wzdłuż świętego działu, a plony tego [miejsca] będą
na utrzymanie sług miasta. 19 A ci, co służą miastu,
będą sługami spośród wszystkich pokoleń Izraela.
20 Cały ten święty dział będzie wynosił dwadzieścia
pięć tysięcy [prętów] na dwadzieścia pięć tysięcy.
Ofiarujecie kwadrat świętego działu wraz z posiadłością
miasta. 21 To, co pozostanie, [będzie] dla księcia z
obu stron świętego działu i posiadłości miasta, wzdłuż
dwudziestu pięciu tysięcy [prętów] ofiary aż do granicy
wschodniej i na zachód wzdłuż dwudziestu pięciu
tysięcy [prętów] do granicy zachodniej, wzdłuż innych
działów, [będzie] to dla księcia. A będzie to święty
dział, a świątynia domu będzie w jego środku. 22 A od
posiadłości Lewitów i od posiadłości miasta, które będą
w środku tego, co należy do księcia, pomiędzy granicą
Judy i granicą Beniamina, będzie [to] należało do
księcia. 23 Pozostałe pokolenia, od strony wschodniej
aż do strony zachodniej: jeden [dział dla] Beniamina.
24 Obok granicy Beniamina, od strony wschodniej
aż do strony zachodniej, jeden [dział dla] Symeona.
25 Obok granicy Symeona, od strony wschodniej aż
do strony zachodniej, jeden [dział dla] Issachara. 26
Obok granicy Issachara, od strony wschodniej aż do
strony zachodniej, jeden [dział dla] Zebulona. 27 Obok
granicy Zebulona, od strony wschodniej aż do strony
zachodniej, jeden [dział dla] Gada. 28 Obok granicy
Gada, po stronie południowej na południe, granica
będzie od Tamar [aż do] wód sporu w Kadesz, w
stronę rzeki do Wielkiego Morza. 29 To [jest] ziemia,
którą podzielicie przez losowanie między pokolenia

Izraela, i to są działy, mówi Pan BÓG. **30** To też
są wyjścia z miasta: od strony północnej – cztery
tysiące pięćset [prętów]. **31** A bramy miasta [będą
nazwane] według imion pokoleń Izraela. Trzy bramy
na północy: brama Rubena jedna, brama Judy jedna
i brama Lewiego jedna. **32** Od strony wschodniej –
cztery tysiące pięćset, a bramy trzy: brama Józefa
jedna, brama Beniamina jedna i brama Dana jedna. **33**
Od strony południowej – cztery tysiące pięćset prętów,
a bramy trzy: brama Symeona jedna, brama Issachara
jedna i brama Zebulona jedna. **34** Od strony zachodniej
– cztery tysiące pięćset, a bramy trzy: Brama Gada
jedna, brama Aszera jedna i brama Neftalego jedna.
35 Wokoło osiemnaście tysięcy [prętów]. A imię miasta
od tego dnia [będzie]: PAN tam [mieszka].

Daniela

1 W trzecim roku panowania Joakima, króla Judy,
do Jerozolimy nadciągnął Nabuchodonozor, król
Babilonu, i obległ ją. **2** I Pan wydał w jego rękę Joakima,
króla Judy, oraz część naczyń domu Bożego, a on je
zabrał do ziemi Szinear, do domu swego boga, i wniósł
[te] naczynia do skarbca swego boga. **3** I król rozkazał
Aszpenazowi, przełożonemu swoich eunuchów, aby
przyprowadził [niektórych] spośród synów Izraela, z
potomstwa króla i z książąt; **4** Młodzieńców, w których
by [nie było] żadnej skazy, o pięknym wyglądzie,
biegłych we wszelkiej mądrości, posiadających wiedzę
i pojętnych w nauce, którzy byliby zdatni stanąć
w pałacu króla, i aby ich nauczać pisma i języka
chaldejskiego. **5** I król wyznaczył im codzienną porcję
potraw królewskich i wina, które on sam pił. Mieli być
[tak] wychowywani, by po upływie trzech lat mogli
stanąć przed królem. **6** Wśród nich, spośród synów
Judy, byli: Daniel, Chananiasz, Miszael i Azariasz.
7 I przełożony eunuchów nadał im imiona: Daniela
nazwał Belteszassarem, Chananiasza – Szadrakiem,
Miszaela – Meszakiem i Azariasza – Abed-Nego. **8** Ale
Daniel postanowił w swoim sercu, że nie splami się
potrawami króla ani winem, które król pił. Poprosił więc
przełożonego eunuchów, aby nie musiał się splamić. **9**
I Bóg zjednał Danielowi łaskę i miłość przełożonego
eunuchów. **10** Przełożony eunuchów powiedział do
Daniela: Boję się króla, mojego pana, który wyznaczył
wasz pokarm i wasz napój. Jeśli zobaczy, że wasze
twarze są chudsze niż innych młodzieńców, którzy
razem z wami mają być wychowani, wtedy narazicie
u króla [na niebezpieczeństwo] moją głowę. **11**
Wtedy Daniel powiedział do sługi, którego przełożony
eunuchów ustanowił nad Danielem, Chananiaszem,
Miszaelem i Azariaszem; **12** Poddaj próbie, proszę,
twoje sługi przez dziesięć dni. Niech nam dają jarzyny
do jedzenia i wodę do picia. **13** Potem przypatrzysz się
naszym twarzom oraz twarzom młodzieńców, którzy
jadają pokarm z potraw królewskich, i według tego,
co zobaczysz, [tak] postąpisz ze swoimi sługami. **14**
I posłuchał ich w tej sprawie, i poddał ich próbie
przez dziesięć dni. **15** A po upływie dziesięciu dni
okazało się, że ich twarze wyglądały lepiej i ich
ciała były tęższe niż wszystkich młodzieńców, którzy
jadali pokarm z potraw królewskich. **16** Sługa zabrał
więc ich potrawy oraz wino, które mieli pić, a dał im
jarzyny. **17** Tym czterem młodzieńcom dał Bóg wiedzę
i zrozumienie we wszelkim piśmie oraz mądrość.
Ponadto Danielowi dał zrozumienie wszelkich widzeń i
snów. **18** Gdy minęły dni wyznaczone przez króla, by
ich przyprowadzić, przełożony dworzan wprowadził
ich przed Nabuchodonozora. **19** I król rozmawiał z
nimi, ale nie znalazł się pośród nich wszystkich [nikt
taki], jak Daniel, Chananiasz, Miszael i Azariasz. I
stanęli przed królem. **20** We wszystkich sprawach
mądrości i rozumu, o które pytał ich król, stwierdzał, że
są dziesięciokrotnie bieglejsi od wszystkich magów i
astrologów, którzy [byli] w całym jego królestwie. **21** I
Daniel był [tam] aż do pierwszego roku króla Cyrusa.

2 W drugim roku panowania Nabuchodonozora miał
Nabuchodonozor sen i strwożył się jego duch,
i nie mógł spać. **2** Wtedy król rozkazał zwołać
magów, astrologów, czarowników i Chaldejczyków,
aby opowiedzieli królowi jego sen. Przyszli więc i
stanęli przed królem. **3** Król powiedział do nich: Miałem
sen i strwożył się mój duch, i chcę wiedzieć, co ten
sen oznacza. **4** Wtedy Chaldejczycy odpowiedzieli
królowi po syryjsku: Królu, żyj na wieki! Opowiedz
sen swoim sługom, a objaśnimy [jego] znaczenie.
5 Król odpowiedział Chaldejczykom: Ta sprawa już
uleciała mi z pamięci. Jeśli nie oznajmicie mi snu i
jego znaczenia, będziecie rozsiekani na kawałki, a
wasze domy będą zamienione w gnojowisko. **6** Ale
jeśli oznajmicie mi sen i jego znaczenie, otrzymacie
ode mnie dary i nagrody oraz wielką cześć. Dlatego
oznajmijcie mi sen i jego znaczenie. **7** Odpowiedzieli
powtórnie: Niech król opowie sen swoim sługom,
a objaśnimy [jego] znaczenie. **8** Król odpowiedział:
Wiem na pewno, że celowo to odkładacie, gdyż
wiecie, że ten sen uleciał mi z pamięci. **9** Jeśli
więc nie oznajmicie mi snu, jest dla was tylko jeden
dekret. Postanowiliście bowiem mówić wobec mnie
słowa kłamliwe i przewrotne, aż czas upłynie. Dlatego
oznajmijcie mi sen, a przekonam się, że będziecie
mogli objaśnić mi jego znaczenie. **10** Chaldejczycy
odpowiedzieli królowi: Nie ma człowieka na ziemi,
który by mógł oznajmić tę rzecz królowi. Dlatego żaden
król, książę albo władca nie wymaga takiej rzeczy od
żadnego maga, astrologa lub Chaldejczyka. **11** Rzecz,
której król wymaga, [jest] trudna, a nie ma nikogo, kto
by mógł ją oznajmić królowi, oprócz bogów, którzy
nie mieszkają wśród ludzi. **12** Z tej przyczyny król się
rozzłościł i bardzo się rozgniewał, i rozkazał wytracić
wszystkich mędrców Babilonu. **13** A gdy wyszedł
dekret, aby zgładzić mędrców, szukano także Daniela
i jego towarzyszy, aby ich wymordować. **14** Wtedy
Daniel odpowiedział mądrze i roztropnie Ariochowi,
dowódcy gwardii królewskiej, który wyszedł zabić
mędrców Babilonu; **15** Powiedział do Ariocha, dowódcy
króla: Czemu ten dekret tak szybko wyszedł od króla?
Wtedy Arioch oznajmił Danielowi sprawę. **16** Wszedł
więc Daniel do króla i poprosił go, aby dał mu czas
na oznajmienie królowi znaczenia [snu]. **17** Potem

Daniel poszedł do swego domu i opowiedział sprawę
swoim towarzyszom: Chananiaszowi, Miszaelowi i
Azariaszowi; 18 Aby prosili Boga nieba o miłosierdzie
względem tej tajemnicy, żeby nie zginęli Daniel i jego
towarzysze z resztą mędrców Babilonu. 19 Wtedy
Danielowi została objawiona ta tajemnica w nocnym
widzeniu, za co Daniel błogosławił Bogu nieba. 20
Daniel powiedział: Niech będzie błogosławione imię
Boga na wieki wieków, bo mądrość i moc do niego
należą; 21 On zmienia czasy i okresy, usuwa królów i
ustanawia królów. Daje mądrość mądrym, a wiedzę
rozumnym; 22 On objawia rzeczy głębokie i ukryte,
wie, co [jest] w ciemności, a światłość z nim mieszka.
23 Ciebie, Boże moich ojców, wysławiam i chwalę [za
to], że dałeś mi mądrość i moc, że oznajmiłeś mi
teraz to, o co cię prosiliśmy. Oznajmiłeś nam bowiem
sen króla. 24 Dlatego Daniel wszedł do Ariocha,
którego król ustanowił, aby wytracił mędrców Babilonu.
Gdy przyszedł, tak powiedział do niego: Nie trać
mędrców Babilonu. Wprowadź mnie do króla, a [ja]
oznajmię królowi znaczenie [snu]. 25 Wtedy Arioch
z pośpiechem wprowadził Daniela do króla i tak mu
powiedział: Znalazłem męża spośród uprowadzonych
z Judy, który oznajmi królowi znaczenie [snu]. 26
Król odpowiedział Danielowi, któremu na imię [było]
Belteszassar: Czy potrafisz oznajmić mi sen, który
miałem, oraz jego znaczenie? 27 Daniel odpowiedział
królowi: Tajemnicy, o którą król pyta, nie mogą oznajmić
królowi mędrcy, astrologowie, magowie i wróżbici; 28
Jest jednak Bóg w niebie, który objawia tajemnice, i
[on] oznajmił królowi Nabuchodonozorowi, co nastąpi
w ostatecznych dniach. Twój sen i widzenia w twojej
głowie, które miałeś na swoim łożu, są takie; 29 Tobie,
królu, przychodziły na twoim łożu myśli [o tym], co ma
nastąpić później. Ten zaś, który objawia tajemnice,
oznajmił ci to, co nastąpi. 30 I mnie została objawiona
tajemnica, nie za [jakąś] mądrość, jakbym miał [jej]
więcej niż wszyscy żyjący, ale przez modlitwę, aby
znaczenie [snu] było oznajmione królowi i abyś poznał
myśli swego serca. 31 Ty, królu, miałeś takie widzenie:
Oto posąg wielki; ten wielki posąg o nadzwyczajnym
blasku stał przed tobą, a jego wygląd był straszny. 32
Głowa tego posągu [wykonana] była z czystego złota,
jego piersi i ramiona – ze srebra, jego brzuch i biodra
– z brązu; 33 Jego golenie – z żelaza, jego stopy –
częściowo z żelaza, częściowo z gliny. 34 Patrzyłeś
na to, aż został odcięty kamień bez [pomocy] rąk, i
uderzył posąg w jego stopy z żelaza i gliny, i skruszył
je. 35 Wtedy zostały skruszone razem: żelazo, glina,
brąz, srebro i złoto i stały się jak plewy na klepisku
w lecie; i wiatr niósł je tak, że nie znaleziono ich w
żadnym miejscu. Kamień zaś, który uderzył w posąg,
stał się wielką górą i napełnił całą ziemię. 36 Taki [jest]
sen. Jego znaczenie też wypowiemy przed królem; 37
Ty, królu, jesteś królem królów, bo tobie Bóg nieba dał
królestwo, moc, potęgę i sławę. 38 I dał w twoją rękę
wszystko to, gdzie mieszkają synowie ludzi, zwierzęta
polne i ptactwo niebieskie, i ustanowił cię panem nad
tym wszystkim. Ty jesteś tą głową ze złota. 39 Ale po
tobie powstanie inne królestwo, mniejsze od twojego, a
potem trzecie królestwo z brązu, które będzie panować
nad całą ziemią. 40 Czwarte królestwo będzie mocne
jak żelazo, bo jak żelazo kruszy i miażdży wszystko, jak
żelazo łamie wszystko, tak i [ono] połamie i pokruszy
[wszystko]. 41 A że widziałeś stopy i palce częściowo
z gliny garncarskiej, a częściowo z żelaza – [oznacza
to, że] królestwo będzie podzielone. Będzie w nim
nieco siły żelaza, tak jak widziałeś żelazo zmieszane
z mulistą gliną; 42 A palce stóp częściowo z żelaza
a częściowo z gliny [znaczą], że królestwo będzie
częściowo silne, a częściowo kruche. 43 A że widziałeś
żelazo zmieszane z mulistą gliną, oznacza [to], że się
zmieszają ze sobą ludzie, ale nie będzie się trzymał
jeden drugiego, tak jak żelaza nie można zmieszać
z gliną. 44 Ale w dniach tych królów Bóg nieba
wzbudzi królestwo, które nigdy nie będzie zniszczone.
To królestwo nie przejdzie na inny lud, ale połamie
i zniszczy wszystkie te królestwa, samo zaś będzie
trwać na wieki. 45 To, że widziałeś, jak kamień został
odcięty z góry bez [pomocy] rąk i skruszył żelazo, brąz,
glinę, srebro i złoto, [oznacza], że wielki Bóg oznajmił
królowi, co nastąpi potem. Sen jest prawdziwy i jego
znaczenie pewne. 46 Wtedy król Nabuchodonozor
padł na twarz, oddał pokłon Danielowi i rozkazał,
aby złożono mu ofiarę i kadzidło. 47 Następnie król
zwrócił się do Daniela i powiedział: Zaprawdę wasz
Bóg jest Bogiem bogów i Panem królów, który objawia
tajemnice, ponieważ zdołałeś objawić tę tajemnicę. 48
Potem król wywyższył Daniela [i] dał mu wiele wielkich
darów, i uczynił go panem nad całą prowincją Babilonu
i głównym przełożonym nad wszystkimi mędrcami
Babilonu. 49 Ale Daniel wyprosił od króla, aby ustanowił
nad sprawami prowincji Babilonu Szadraka, Meszaka i
Abed-Nego; Daniel zaś pozostał w bramie króla.

3 Król Nabuchodonozor wykonał złoty posąg o
wysokości sześćdziesięciu łokci [i] szerokości
sześciu łokci [i] postawił go na równinie Dura w prowincji
Babilonu. 2 Wtedy król Nabuchodonozor rozesłał
[posłów], aby zebrali książąt, starostów, dowódców,
sędziów, skarbników, prawników, urzędników i
wszystkich przełożonych prowincji, by przyszli
na poświęcenie posągu, który wystawił król
Nabuchodonozor. 3 Wtedy zgromadzili się książęta,
starostowie, dowódcy, sędziowie, skarbnicy, prawnicy,

urzędnicy i wszyscy przełożeni prowincji na poświęcenie
posągu, który wzniósł król Nabuchodonozor; i stanęli
przed posągiem, który wystawił Nabuchodonozor. 4 A
herold zawołał donośnym głosem: Rozkazuje się wam,
ludy, narody i języki; 5 W chwili gdy usłyszycie dźwięk
trąby, fletu, harfy, sambuki, psałterionu, cymbałów i
wszelkiego instrumentu muzycznego, macie paść i
oddać pokłon złotemu posągowi, który wystawił król
Nabuchodonozor. 6 A kto nie upadnie i nie odda
pokłonu, zostanie w tej samej godzinie wrzucony
do pieca rozpalonego ogniem. 7 W chwili więc,
gdy wszyscy ludzie usłyszeli dźwięk trąby, fletu,
harfy, sambuki, psałterionu i wszelkich instrumentów
muzycznych, upadli wszyscy ludzie, [wszystkie] narody
i języki i oddali pokłon złotemu posągowi, który
wystawił król Nabuchodonozor. 8 Dlatego w tym
czasie przyszli niektórzy Chaldejczycy i złożyli skargę
przeciwko Żydom. 9 Mówili do króla Nabuchodonozora:
Królu, żyj na wieki! 10 Ty, królu, wydałeś dekret,
aby każdy człowiek, który usłyszy dźwięk trąby, fletu,
harfy, sambuki, psałterionu, cymbałów i wszelkich
instrumentów muzycznych, upadł i oddał pokłon
złotemu posągowi; 11 A kto by nie upadł i nie oddał
pokłonu, aby został wrzucony do pieca rozpalonego
ogniem. 12 Znaleźli się jednak niektórzy Żydzi, których
ustanowiłeś nad sprawami prowincji Babilonu: Szadrak,
Meszak i Abed-Nego. Ci mężczyźni zlekceważyli
[twój] dekret, królu. Nie chwalą twoich bogów i nie
oddają pokłonu złotemu posągowi, który wystawiłeś.
13 Wtedy Nabuchodonozor we wściekłości i gniewie
rozkazał przyprowadzić Szadraka, Meszaka i Abed-
Nego; przyprowadzono więc ich przed króla. 14 [I]
zwrócił się do nich Nabuchodonozor, i zapytał ich: Czy
to prawda, Szadraku, Meszaku i Abed-Nego, że nie
czcicie moich bogów i nie oddajecie pokłonu złotemu
posągowi, który wystawiłem? 15 Teraz więc bądźcie
gotowi, aby w chwili, gdy usłyszycie dźwięk trąby,
fletu, harfy, sambuki, psałterionu, cymbałów i wszelkich
instrumentów muzycznych, upaść i oddać pokłon
posągowi, który wykonałem. Jeśli nie oddacie pokłonu,
zostaniecie w tej samej godzinie wrzuceni do środka
pieca rozpalonego ogniem, a kim jest ten Bóg, który by
mógł was wyrwać z mojej ręki? 16 Szadrak, Meszak i
Abed-Nego odpowiedzieli królowi: Nabuchodonozorze,
my się nie martwimy tym, co odpowiedzieć. 17 Nasz
Bóg, którego chwalimy, może nas wyrwać z pieca
rozpalonego ogniem i z twojej ręki. Czy wyrwie nas,
królu; 18 Czy nie [wyrwie], niech ci będzie wiadomo,
królu, że nie będziemy chwalić twoich bogów ani nie
oddamy pokłonu złotemu posągowi, który wystawiłeś.
19 Wtedy Nabuchodonozor napełnił się wściekłością,
tak że wyraz jego twarzy zmienił się wobec Szadraka,
Meszaka i Abed-Nego. Wydał rozkaz, by rozpalono
piec siedem razy mocniej, niż zwykle rozpalano. 20
Najsilniejszym ludziom ze swego wojska rozkazał
związać Szadraka, Meszaka i Abed-Nego i wrzucić do
pieca rozpalonego ogniem. 21 Wtedy związano tych
mężczyzn w ich płaszczach i ubraniach, w ich czapkach
i szatach i wrzucono ich do środka pieca rozpalonego
ogniem. 22 Ponieważ rozkaz króla przynaglał, a
piec był bardzo rozpalony, płomień ognia zabił tych
ludzi, którzy wrzucili Szadraka, Meszaka i Abed-
Nego. 23 A ci trzej mężowie, Szadrak, Meszak i Abed-
Nego, wpadli związani do środka pieca rozpalonego
ogniem. 24 Wtedy król Nabuchodonozor zdumiał się,
powstał spiesznie i zapytał swoich doradców: Czy
nie wrzuciliśmy trzech związanych mężów do środka
ognia? A oni odpowiedzieli królowi: Prawda, królu.
25 A on odpowiedział: Oto widzę czterech mężów
rozwiązanych, przechadzających się pośród ognia,
i nie odnoszą [żadnej] szkody, a wygląd czwartej
osoby jest podobny do Syna Bożego. 26 Wtedy zbliżył
się Nabuchodonozor do otworu pieca rozpalonego
ogniem i powiedział: Szadraku, Meszaku i Abed-Nego,
słudzy Najwyższego Boga, wyjdźcie i przyjdźcie tutaj.
Wyszli więc Szadrak, Meszak i Abed-Nego ze środka
ognia. 27 A zgromadziwszy się, książęta, starostowie,
urzędnicy i dowódcy króla widzieli tych mężczyzn,
to, że ogień nie miał żadnej mocy nad ich ciałami,
włosy z ich głowy nie spaliły się, ich płaszcze nie były
zniszczone ani swąd ognia ich nie przeniknął. 28 Wtedy
Nabuchodonozor powiedział: Błogosławiony niech
będzie Bóg Szadraka, Meszaka i Abed-Nego, który
posłał swego Anioła i wyrwał swoje sługi, którzy mu
ufali, którzy nie posłuchali słowa króla, ale oddali swe
ciała, aby nie służyć ani oddawać pokłonu żadnemu
bogu oprócz swego Boga. 29 Dlatego wydaję taki
dekret: Ktokolwiek ze wszelkiego ludu, narodu i języka
wypowie bluźnierstwo przeciwko Bogu Szadraka,
Meszaka i Abed-Nego, zostanie rozsiekany na kawałki,
a jego dom zamieniony w gnojowisko, gdyż nie ma
innego Boga, który mógłby wyrwać jak ten. 30 Wtedy
król wywyższył Szadraka, Meszaka i Abed-Nego w
prowincji Babilonu.

4 Król Nabuchodonozor do wszystkich ludzi, narodów
i języków, którzy mieszkają w całej ziemi: Niech
pokój się wam rozmnoży! 2 Uważałem za stosowne
opowiedzieć o znakach i cudach, które uczynił dla mnie
Bóg Najwyższy. 3 Jakże wielkie [są] jego znaki i jak
potężne jego cuda! Jego królestwo [jest] królestwem
wiecznym i jego władza [trwa] z pokolenia na pokolenie.
4 Ja, Nabuchodonozor, żyłem spokojnie w swoim
domu i rozkwitałem w swoim pałacu. 5 Miałem sen,
który mnie przestraszył, a myśli, [które miałem] na

swoim łożu, oraz widzenia w mojej głowie zatrwożyły
mnie. 6 Wydałem więc dekret, aby przyprowadzano
przede mnie wszystkich mędrców Babilonu, żeby
oznajmili mi znaczenie tego snu. 7 Wtedy przyszli
magowie, astrologowie, Chaldejczycy i wróżbici; i
opowiedziałem im sen, ale nie potrafili mi oznajmić
jego znaczenia; 8 Aż w końcu przyszedł przede
mnie Daniel, którego imię brzmi Belteszassar, zgodnie
z imieniem mojego boga, a w którym [jest] duch
świętych bogów, i przed nim opowiedziałem sen; 9
Belteszassarze, przełożony magów, wiem, że duch
świętych bogów [jest] w tobie i że żadna tajemnica nie
jest dla ciebie trudna. [Posłuchaj] widzenia z mojego
snu, który miałem, i powiedz [mi] jego znaczenie.
10 Takie są widzenia w mojej głowie, jakie miałem
na swoim łożu: Patrzyłem, a oto drzewo pośrodku
ziemi, a jego wysokość była ogromna. 11 Drzewo
rosło i było potężne, a jego wysokość dosięgła nieba
i było widoczne aż po krańce całej ziemi. 12 Jego
liście były piękne, jego owoc obfity i na nim [był]
pokarm dla wszystkich. Pod nim znajdowały cień
zwierzęta polne, na jego gałęziach mieszkało ptactwo
niebieskie i z niego miało pożywienie wszelkie ciało.
13 Widziałem [jeszcze] w widzeniach w mojej głowie
na swoim łożu: Oto stróż i święty zstąpił z nieba; 14
Zawołał ze wszystkich sił i tak powiedział: Wyrąbcie
to drzewo i obetnijcie jego gałęzie, otrząśnijcie jego
liście i rozrzućcie jego owoc. Niech zwierzę ucieknie
spod niego i ptactwo z jego gałęzi. 15 Lecz pień jego
korzenia zostawcie w ziemi i to w okowach żelaza i
brązu na polnej trawie, aby był skrapiany rosą z nieba,
a trawę ziemi niech dzieli ze zwierzętami. 16 Niech się
odmieni jego ludzkie serce i niech będzie mu dane
serce zwierzęce, a niech przejdzie nad nim siedem
czasów. 17 [Ta] sprawa jest według dekretu stróżów
i to żądanie [jest] według słowa świętych po to, aby
wszyscy żyjący poznali, że Najwyższy panuje nad
królestwem ludzkim i daje je, komu chce, a najniższych
z ludzi ustanawia nad nim. 18 Taki sen miałem ja, król
Nabuchodonozor. A ty, Belteszassarze, powiedz jego
znaczenie, gdyż wszyscy mędrcy mojego królestwa nie
mogli mi oznajmić jego znaczenia. Ale ty możesz, bo
duch świętych bogów [jest] w tobie. 19 Wtedy Daniel,
który miał na imię Belteszassar, stał osłupiony przez
jedną godzinę i jego myśli trwożyły go. Król odezwał się
i powiedział: Belteszassarze, niech cię nie trwoży sen i
jego znaczenie. Belteszassar odpowiedział: Mój panie,
niech ten sen [spadnie] na tych, którzy cię nienawidzą,
a jego znaczenie na twoich wrogów. 20 Drzewo, które
widziałeś, które rosło i było potężne, jego wysokość
dosięgła nieba, a było widoczne na całej ziemi; 21
Którego liście [były] piękne, a owoc obfity, na którym był
pokarm dla wszystkich, pod którym mieszkało zwierzę
polne i na którego gałęziach przebywało ptactwo
niebieskie; 22 To ty, królu, który rosłeś i stałeś się
potężny, twoja wielkość urosła i dosięgła nieba, a twoja
władza – aż po krańce ziemi. 23 A to, że król widział
stróża i świętego zstępującego z nieba i mówiącego:
Wyrąbcie to drzewo i zniszczcie je, lecz pień jego
korzeni zostawcie w ziemi i to w okowach żelaza i
brązu na polnej trawie, aby był skrapiany rosą z nieba;
a trawę polną niech dzieli ze zwierzętami polnymi,
aż wypełni się siedem czasów nad nim; 24 Takie
jest znaczenie, o królu, i dekret Najwyższego, który
przyszedł na króla, mego pana; 25 Wypędzą cię spośród
ludzi, będziesz mieszkał ze zwierzętami polnymi,
będą cię żywić trawą jak woły, będziesz skrapiany
rosą z nieba i wypełni się nad tobą siedem czasów,
aż poznasz, że Najwyższy panuje nad królestwem
ludzkim i daje je, komu chce. 26 A to, że rozkazano
zostawić pień korzeni tego drzewa, [oznacza], że
twoje królestwo zostanie przy tobie, gdy poznasz, że
niebiosa sprawują władzę. 27 Dlatego, królu, niech
ci się spodoba moja rada i przerwij swoje grzechy
sprawiedliwością, a swoje nieprawości miłosierdziem
nad biednymi; może przedłuży się twój pokój. 28 To
wszystko przyszło na króla Nabuchodonozora. 29
Po upływie dwunastu miesięcy, gdy przechadzał się
w pałacu królewskim w Babilonie; 30 Król zaczął
mówić: Czy to nie jest ten wielki Babilon, który ja, w
sile swej potęgi, zbudowałem jako siedzibę królestwa
i dla chwały swojego majestatu? 31 [A gdy] słowo
to jeszcze było w ustach króla, [oto] spadł głos z
nieba: Do ciebie się mówi, królu Nabuchodonozorze.
[Twoje] królestwo odeszło od ciebie. 32 Wypędzą
cię spośród ludzi, będziesz mieszkał ze zwierzętami
polnymi, będą cię żywić trawą jak woły i wypełni się
nad tobą siedem czasów, aż poznasz, że Najwyższy
panuje nad królestwem ludzkim i daje je, komu
chce. 33 Tej godziny wypełniło się to słowo nad
Nabuchodonozorem: Wypędzono go spośród ludzi,
jadł trawę jak woły i jego ciało było skrapiane rosą z
nieba, aż jego włosy urosły jak [pióra] orłów, a jego
paznokcie jak [szpony] ptaków. 34 Pod koniec tych
dni, ja, Nabuchodonozor, podniosłem swoje oczy do
nieba i wrócił mi mój rozum. Wtedy błogosławiłem
Najwyższego i chwaliłem [go], i wysławiałem Żyjącego
na wieki, bo jego władza to władza wieczna, a jego
królestwo [trwa] z pokolenia na pokolenie. 35 Wszyscy
mieszkańcy ziemi są uważani za nic. Według swojej
woli postępuje z wojskiem niebieskim i z mieszkańcami
ziemi, a nie ma nikogo, kto by wstrzymał jego rękę lub
powiedział mu: Co czynisz? 36 W tym czasie wrócił mi
mój rozum i ku chwale mego królestwa wróciła do mnie

moja dostojność i mój blask. Ponadto moi doradcy i
książęta szukali mnie, zostałem umocniony w swoim
królestwie i dano mi jeszcze większy majestat. 37
[A] teraz ja, Nabuchodonozor, chwalę, wywyższam i
wysławiam Króla niebios, którego wszystkie dzieła [są]
prawdą, a jego ścieżki sprawiedliwością, a tych, którzy
postępują w pysze, może on poniżyć.

5 Król Belszazar urządził wielką ucztę dla tysiąca
swoich książąt i przed [tym] tysiącem pił wino. 2
A gdy Belszazar pił wino, rozkazał przynieść złote i
srebrne naczynia, które jego ojciec, Nabuchodonozor,
zabrał ze świątyni w Jerozolimie, aby pili z niego król,
jego książęta, jego żony i jego nałożnice. 3 Wtedy
przyniesiono złote naczynia, które zabrano ze świątyni
domu Bożego, który był w Jerozolimie, i pili z nich król,
jego książęta, jego żony i jego nałożnice. 4 Pili wino i
chwalili bogów ze złota i srebra, z brązu i żelaza, z
drewna i kamienia. 5 W tej samej godzinie ukazały się
palce ręki ludzkiej, które pisały naprzeciw świecznika
na wapnie ściany pałacu króla, a król widział część
ręki, która pisała. 6 Wtedy oblicze króla zmieniło
się, jego myśli zatrwożyły go, stawy jego bioder
rozluźniły się i jego kolana uderzały jedno o drugie. 7 I
zawołał król ze wszystkich sił, aby przyprowadzono
astrologów, Chaldejczyków i wróżbitów. Król powiedział
do mędrców Babilonu: Ktokolwiek to pismo odczyta i
oznajmi mi jego znaczenie, będzie odziany w purpurę,
[dadzą] mu złoty łańcuch na szyję i będzie panował w
królestwie jako trzeci. 8 Weszli więc wszyscy mędrcy
króla, ale nie mogli odczytać pisma ani oznajmić
królowi jego znaczenia. 9 Wtedy król Belszazar bardzo
się zatrwożył i jego oblicze się zmieniło, a jego książęta
struchleli. 10 Wówczas królowa weszła do domu uczty z
powodu słów króla i jego książąt. Odezwała się królowa
i powiedziała: Królu, żyj na wieki! Niech cię nie trwożą
twoje myśli i niech się nie zmienia twoje oblicze. 11 Jest
w twoim królestwie mężczyzna, w którym [jest] duch
świętych bogów, w którym za dni twego ojca znalazły się
światło, rozum i mądrość podobna do mądrości bogów
i którego król Nabuchodonozor, twój ojciec, [mówię
ci], twój ojciec, król, ustanowił przełożonym magów,
astrologów, Chaldejczyków i wróżbitów; 12 Dlatego że
znalazły się [w nim] nadzwyczajny duch, wiedza, rozum,
wykładanie snów, objawianie zagadek i rozwiązywanie
rzeczy trudnych, w Danielu, któremu król nadał imię
Belteszassar. Niech [więc] teraz wezwą Daniela, a on
oznajmi znaczenie [pisma]. 13 Wtedy Daniel został
przyprowadzony do króla. A król zapytał Daniela: Czy
ty jesteś tym Danielem z synów uprowadzonych z
Judy, którego król, mój ojciec, sprowadził z ziemi Judy?
14 Słyszałem o tobie, że duch bogów [jest] w tobie, że
światło, rozum i obfita mądrość znajdują się w tobie.
15 Właśnie przyprowadzono przede mnie mędrców i
astrologów, aby mi to pismo odczytali i oznajmili jego
znaczenie. Oni jednak nie potrafili tego zrobić. 16 A
słyszałem o tobie, że możesz dawać wyjaśnienie i
rozwiązywać trudności. Jeśli więc teraz możesz to
pismo odczytać i oznajmić mi jego znaczenie, będziesz
odziany w purpurę, [będzie włożony] złoty łańcuch na
twoją szyję i będziesz panował w królestwie jako trzeci.
17 Wtedy Daniel odpowiedział przed królem: Twoje
upominki niech pozostaną przy tobie, a twoje dary daj
innemu; pismo jednak odczytam królowi i oznajmię mu
znaczenie. 18 Ty, królu, [posłuchaj]. Bóg Najwyższy dał
Nabuchodonozorowi, twemu ojcu, królestwo, majestat,
sławę i cześć; 19 A z powodu wielkości, którą mu
dał, wszyscy ludzie, narody i języki drżały przed nim
i bały się [go]. Kogo chciał, zabijał, a kogo chciał,
zostawiał przy życiu, kogo chciał, wywyższał, a kogo
chciał, poniżał. 20 Ale gdy jego serce stało się wyniosłe
i jego duch utwierdził się w pysze, został strącony
z tronu swego królestwa i odebrano mu sławę; 21
Został wypędzony spośród synów ludzkich, jego serce
stało się podobne do [serca] zwierzęcia i mieszkał z
dzikimi osłami. Żywili go trawą jak woły i jego ciało było
skrapiane rosą z nieba, aż poznał, że Bóg Najwyższy
ma władzę nad królestwem ludzkim i ustanawia nad
nim, kogo chce. 22 Ty, też, Belszazarze, jego synu,
nie ukorzyłeś swego serca, chociaż o tym wszystkim
wiedziałeś. 23 Lecz uniosłeś się przeciwko Panu nieba
i naczynia jego domu przyniesiono przed ciebie, a
ty, twoi książęta, twoje żony i twoje nałożnice piliście
wino z nich. Ponadto chwaliłeś bogów ze srebra, złota,
brązu, żelaza, drewna i kamienia, które nie widzą ani
nie słyszą i nic nie wiedzą. Bogu zaś, w którego ręku
jest twoje tchnienie i u którego są wszystkie twoje
drogi, nie oddałeś czci. 24 Dlatego przez niego została
posłana część ręki i pismo to zostało napisane. 25 A to
jest pismo, które zostało napisane: Mene, Mene, Tekel,
Uparsin. 26 Takie jest znaczenie tych słów: Mene: Bóg
policzył twoje królestwo i doprowadził je do końca. 27
Tekel: Zważono cię na wadze i okazałeś się lekki. 28
Peres: Twoje królestwo zostało podzielone i oddane
Medom i Persom. 29 Wtedy Belszazar wydał rozkaz
i odziano Daniela w purpurę, złoty łańcuch włożono
mu na szyję i ogłoszono o nim, że będzie panował
jako trzeci w królestwie. 30 Tej samej nocy Belszazar,
król Chaldejczyków, został zabity. 31 A Dariusz, Med,
przejął królestwo, mając około sześćdziesięciu dwóch
lat.

6 Dariuszowi spodobało się ustanowić nad królestwem
stu dwudziestu satrapów, którzy byliby po całym
królestwie; 2 A nad nimi trzech zwierzchników, z

których Daniel był pierwszym. Im zdawali sprawozdanie
satrapowie, aby król nie doznał żadnej szkody. 3
A sam Daniel przewyższał tych książąt i satrapów,
ponieważ był w nim nadzwyczajny duch, i król
zamierzał ustanowić go nad całym królestwem. 4
Wtedy zwierzchnicy i satrapowie usiłowali znaleźć
przeciwko Danielowi powód [oskarżenia] dotyczący
królestwa; nie mogli jednak znaleźć żadnego pretekstu
ani wady, ponieważ był on wierny i żadnej winy ani
wady nie można było w nim znaleźć. 5 Dlatego ci
mężczyźni powiedzieli: Nie znajdziemy przeciwko temu
Danielowi żadnego powodu [do oskarżenia], chyba
że znajdziemy coś przeciwko niemu w prawie jego
Boga. 6 Wtedy ci zwierzchnicy i satrapowie zgromadzili
się przy królu i tak mu powiedzieli: Królu Dariuszu,
żyj na wieki! 7 Wszyscy zwierzchnicy królestwa,
przełożeni i satrapowie, urzędnicy i dowódcy uzgodnili,
aby ustanowić dekret królewski i zatwierdzić prawo, że
ktokolwiek w ciągu trzydziestu dni poprosi o cokolwiek
któregokolwiek boga lub człowieka prócz ciebie, królu,
zostanie wrzucony do lwiej jamy. 8 I tak teraz, królu,
zatwierdź to prawo i podaj je na piśmie, aby było
nieodwołalne według prawa Medów i Persów, które
nie może być cofnięte. 9 Król Dariusz ogłosił więc na
piśmie to prawo. 10 A gdy Daniel dowiedział się, że
zostało podane na piśmie, wszedł do swego domu; a
otwierając okna w swoim pokoju w stronę Jerozolimy,
trzy razy dziennie klękał na kolanach, modlił się i
chwalił swego Boga, jak to czynił przedtem. 11 Wtedy
ci mężczyźni zgromadzili się i kiedy znaleźli Daniela
modlącego się i błagającego swego Boga; 12 Przyszli
i powiedzieli królowi o dekrecie królewskim: Czy nie
wydałeś dekretu, że każdy człowiek, który w ciągu
trzydziestu dni poprosi o cokolwiek któregokolwiek
boga lub człowieka prócz ciebie, królu, zostanie
wrzucony do lwiej jamy? Król odpowiedział: Prawdziwa
to jest mowa, zgodnie z prawem Medów i Persów,
które nie może być cofnięte. 13 Wtedy odezwali
się i powiedzieli do króla: Ten Daniel, który jest z
uprowadzonych synów Judy, nie liczy się z tobą,
królu, ani z twoim dekretem, który wydałeś, bo trzy
razy dziennie odmawia swoją modlitwę. 14 Gdy król
usłyszał te słowa, bardzo się zasmucił z tego powodu i
postanowił wybawić Daniela; aż do zachodu słońca
usiłował go uratować. 15 Ale ci mężczyźni zgromadzili
się przy królu i powiedzieli do niego: Wiedz, królu, że
prawo u Medów i Persów jest takie, że żadne prawo
ani [żaden] dekret, który król ustanowił, nie może być
zmieniony. 16 Wtedy król rozkazał, aby przyprowadzono
Daniela i wrzucono go do lwiej jamy. A król powiedział
do Daniela: Twój Bóg, któremu nieustannie służysz,
on wybawi cię. 17 I przyniesiono kamień, i położono
[go] na otworze jamy, a król opieczętował go swoim
sygnetem i sygnetami swoich książąt, aby dekret
[wydany] przeciwko Danielowi nie był zmieniony. 18
Następnie król poszedł do swego pałacu i pościł przez
całą noc. Nie dopuścił do siebie niczego, co mogłoby
go weselić, i sen odszedł od niego. 19 Potem król
wstał bardzo wcześnie, o świcie, i spiesznie poszedł
do lwiej jamy. 20 A gdy się zbliżył do jamy, zawołał
[do] Daniela żałosnym głosem. Król zapytał Daniela:
Danielu, sługo Boga żywego, czy twój Bóg, któremu
nieustannie służysz, mógł cię wybawić od lwów? 21
Wtedy Daniel odpowiedział królowi: Królu, żyj na wieki!
22 Mój Bóg posłał swego Anioła, który zamknął paszcze
lwom, aby mi nie wyrządziły żadnej szkody, dlatego że
przed nim znalazła się we mnie niewinność. Owszem,
również przed tobą, królu, nic złego nie uczyniłem.
23 Wtedy król bardzo się ucieszył z tego i rozkazał
wyciągnąć Daniela z jamy. I wyciągnięto Daniela z
jamy i nie znaleziono na nim żadnej rany, bo wierzył w
swojego Boga. 24 I król rozkazał przyprowadzić tych
mężczyzn, którzy oskarżyli Daniela, i wrzucono ich do
lwiej jamy, ich samych, ich synów i ich żony. A zanim
wpadli na dno jamy, lwy ich pochwyciły i zmiażdżyły
wszystkie ich kości. 25 Wtedy król Dariusz napisał do
wszystkich ludzi, narodów i języków, którzy mieszkali
po całej ziemi: Niech pokój wam się rozmnoży! 26
Wydaję dekret, aby w całym państwie mego królestwa
[wszyscy] drżeli i bali się Boga Daniela, bo on jest
Bogiem żywym i trwa na wieki, a jego królestwo nie
będzie zniszczone i jego władza będzie [trwać] do
końca. 27 On wyrywa i wybawia, czyni znaki i cuda na
niebie i na ziemi; on wyrwał Daniela z mocy lwów. 28 A
Danielowi dobrze się powodziło w królestwie Dariusza
i w królestwie Cyrusa Persa.

7 W pierwszym roku Belszazara, króla Babilonu,
Daniel miał sen i widzenia w swojej głowie na
swoim łożu. Wtedy spisał [ten] sen i podał ogół rzeczy.
2 Daniel powiedział: Oto co zobaczyłem w swoim
widzeniu w nocy: Oto cztery wiatry niebieskie potykały
się na wielkim morzu. 3 A cztery wielkie bestie wyszły
z morza, jedna różniła się od drugiej. 4 Pierwsza była
podobna do lwa i miała orle skrzydła. Przypatrywałem
się jej, aż jej skrzydła zostały wyrwane i podniosła się
z ziemi tak, że stanęła na nogach jak człowiek, a dano
jej serce ludzkie. 5 Potem oto druga bestia, podobna
do niedźwiedzia. I stanęła na jednym boku, [mając] trzy
żebra w paszczy między zębami. I tak mówiono do niej:
Wstań, pożeraj dużo mięsa. 6 Potem spojrzałem, a oto
inna [bestia], podobna do pantery, która miała cztery
ptasie skrzydła na grzbiecie. Bestia miała także cztery
głowy i dano jej władzę. 7 Potem widziałem w nocnych
widzeniach: Oto czwarta bestia, straszna, przerażająca

i bardzo silna, mająca wielkie żelazne zęby. Pożerała i
miażdżyła, a resztę deptała swoimi nogami. Różniła
się od wszystkich bestii, które były przed nią, i miała
dziesięć rogów. 8 Uważnie przypatrywałem się rogom,
a oto mały róg wyrósł między nimi i trzy spośród tych
pierwszych rogów zostały wyrwane przed nim. A oto w
tym rogu [były] oczy podobne do oczu ludzkich i usta
mówiące wielkie rzeczy. 9 I patrzyłem, aż trony zostały
postawione, a Odwieczny zasiadł; jego szata [była]
biała jak śnieg, a włosy jego głowy [jak] czysta wełna,
jego tron jak ogniste płomienie, [a] jego koła [jak]
płonący ogień. 10 Strumień ognia wypływał i tryskał
sprzed niego. Tysiąc tysięcy służyło mu, a dziesięć
tysięcy po dziesięć tysięcy stało przed nim. Sąd zasiadł
i otwarto księgi. 11 Wtedy patrzyłem z powodu głosu
wielkich słów, które wypowiedział róg. Przypatrywałem
się, aż bestia została zabita, a jej ciało zniszczone i
wydane na spalenie w ogniu. 12 Także i pozostałym
bestiom odebrano władzę i dano im przedłużenie życia
aż do zamierzonego okresu i czasu. 13 Widziałem [też]
w nocnym widzeniu: Oto w obłokach nieba przybył
ktoś podobny do Syna Człowieka, przyszedł aż do
Odwiecznego i przyprowadzono go przed niego. 14
I dano mu władzę, cześć i królestwo, aby wszyscy
ludzie, [wszystkie] narody i języki służyli mu. Jego
władza jest władzą wieczną, która nie przeminie, a
jego królestwo nie będzie zniszczone. 15 I ja, Daniel,
zatrwożyłem się w duchu, w środku [mego] ciała,
a widzenia w mojej głowie przestraszyły mnie. 16
Wtedy zbliżyłem się do jednego z tych, którzy tam
stali, i pytałem go o prawdziwość tego wszystkiego. I
powiedział mi, i oznajmił mi znaczenie [tych] rzeczy.
17 Te wielkie bestie, w liczbie czterech, to czterej
królowie, [którzy] powstaną z ziemi. 18 Ale święci
Najwyższego wezmą królestwo i posiądą je na wieki,
aż na wieki wieków. 19 Wtedy pragnąłem poznać
prawdę o czwartej bestii, która różniła się od wszystkich
innych, straszna nad miarę, której zęby [były] żelazne,
a pazury z brązu; która pożerała [i] miażdżyła, a resztę
deptała swoimi nogami; 20 Także o tych dziesięciu
rogach, które były na jej głowie, i o innym, który wyrósł,
przed którym upadły trzy, o tym [właśnie] rogu, który
miał oczy i usta mówiące wielkie rzeczy, a wyglądał
na większy od innych rogów. 21 I przypatrywałem
się, a oto ten róg walczył ze świętymi i przemagał
ich; 22 Aż przyszedł Odwieczny i oddano sąd świętym
Najwyższego; i nadszedł czas, aby święci otrzymali
królestwo. 23 I powiedział tak: Czwarta bestia oznacza
czwarte królestwo na ziemi, które będzie różniło się od
wszystkich królestw, i pożre całą ziemię, podepcze
i zmiażdży ją. 24 A dziesięć rogów [oznacza], że z
tego królestwa powstanie dziesięciu królów, a po nich
powstanie inny, który będzie różnił się od pierwszych i
poniży trzech królów; 25 Będzie mówił słowa przeciw
Najwyższemu i wytracał świętych Najwyższego; będzie
zamierzał zmienić czasy i prawa, gdyż będą wydane
w jego ręce aż do czasu, czasów i połowy czasu.
26 Potem zasiądzie sąd i tam odbiorą mu władzę,
aby została zniszczona i wytracona aż do końca. 27
A królestwo, władza i wielkość królestwa pod całym
niebem zostaną oddane ludowi świętych Najwyższego,
którego królestwo będzie królestwem wiecznym, a
wszystkie zwierzchności będą mu służyć i jego słuchać.
28 Tutaj jest koniec tych słów. [A] mnie Daniela bardzo
zatrwożyły moje myśli i moje oblicze zmieniło się.
Zachowałem jednak tę sprawę w swoim sercu.

8 W trzecim roku panowania króla Belszazara ukazało
mi się widzenie, mnie Danielowi, po tym, które
ukazało mi się na początku. 2 Zobaczyłem w widzeniu,
że jestem w pałacu Suza, który znajdował się w
prowincji Elam; zobaczyłem w widzeniu, że jestem nad
rzeką Ulaj. 3 I podniosłem swoje oczy, i spojrzałem,
a oto nad rzeką stał baran mający dwa rogi. Te dwa
rogi były wysokie, lecz jeden [był] wyższy od drugiego,
ale ten wyższy wyrósł później. 4 Widziałem, jak baran
bódł na zachód, na północ i na południe, a żadna
bestia nie mogła stać przed nim i nie było [nikogo],
kto by wyrwał się z jego ręki. Czynił on według swojej
woli i stał się wielki. 5 Gdy się zastanawiałem [nad
tym], oto przyszedł kozioł z zachodu po powierzchni
całej ziemi, nie dotykając ziemi. A [ten] kozioł miał
okazały róg między swoimi oczami. 6 I przyszedł
aż do tego barana, który miał dwa rogi, którego
widziałem stojącego nad rzeką; podbiegł do niego
w zapalczywości swojej siły. 7 Widziałem także, że
natarł na tego barana, a rozjuszywszy się na niego,
uderzył barana, tak że złamał mu oba rogi. I baran
nie miał siły, aby go odeprzeć; i rzucił go o ziemię,
zdeptał go, a nie było [nikogo], kto by wyrwał barana z
jego mocy. 8 Wtedy kozioł stawał się bardzo wielki,
ale gdy stał się potężny, złamał się wielki róg, a na
jego miejsce wyrosły cztery rogi okazałe na cztery
strony świata. 9 Z jednego z nich wyrósł mały róg, a
ten bardzo wzrastał ku południu, ku wschodowi i ku
wspaniałej ziemi. 10 Wzrósł aż do wojska niebieskiego i
zrzucił na ziemię [część] wojska oraz gwiazd i podeptał
je. 11 Wzniósł się nawet aż do księcia tego wojska i
przez niego została odjęta codzienna [ofiara] i [zostało]
porzucone miejsce jego świątyni. 12 Także wojsko
zostało [mu] podane przeciwko codziennej [ofierze]
z powodu przestępstwa i porzucił prawdę na ziemię,
a cokolwiek czynił, powodziło mu się. 13 Wtedy
usłyszałem jednego ze świętych mówiącego, a inny
święty zapytał tego, który mówił: Jak długo [będzie

trwać] widzenie o codziennej [ofierze] i przestępstwie
spustoszenia, a świątynia i wojsko będą podane na
podeptanie? 14 I powiedział do mnie: Aż do dwóch
tysięcy trzystu wieczorów i poranków. Wtedy świątynia
zostanie oczyszczona. 15 A gdy ja, Daniel, patrzyłem
na to widzenie i pytałem się o jego znaczenie, oto
stanął przede mną [ktoś] o wyglądzie mężczyzny. 16
Usłyszałem też ludzki głos między [brzegami] Ulaj,
który zawołał: Gabrielu, wyjaśnij mu to widzenie. 17
I przyszedł do mnie, gdzie stałem. A gdy przyszedł,
zląkłem się i padłem na twarz. I powiedział do mnie:
Zrozum, synu człowieczy, bo to widzenie [spełni się] w
czasie ostatecznym. 18 Gdy mówił do mnie, zapadłem
w głęboki sen, leżąc twarzą ku ziemi. Wtedy dotknął
mnie i postawił na nogi. 19 I powiedział: Oto oznajmię
tobie, co się będzie dziać, kiedy skończy się gniew, bo
koniec nastąpi w czasie oznaczonym. 20 Ten baran,
którego widziałeś, o dwóch rogach, to [są] królowie
Medów i Persów. 21 A ten kosmaty kozioł to król Grecji,
a ten wielki róg między jego oczami to pierwszy król. 22
A to, że został złamany, a powstały cztery inne w jego
miejsce, [oznacza, że] cztery królestwa powstaną z
jego narodu, ale nie [będą miały] jego potęgi. 23 A pod
koniec ich panowania, gdy przestępcy dopełnią [swej
miary], powstanie król o srogim obliczu i podstępny; 24
Jego moc będzie potężna, lecz nie dzięki własnej sile.
Będzie niszczył w sposób zadziwiający i szczęśliwie
mu się powiedzie w działaniu, bo zniszczy mocarzy i
lud święty. 25 A dzięki jego pomyślności poszczęści mu
się podstęp w jego ręku, będzie się wynosił w swoim
sercu i w czasie pokoju zniszczy wielu. [Ponadto]
powstanie przeciw Księciu książąt, lecz bez [udziału]
ręki [ludzkiej] zostanie skruszony. 26 A to widzenie
wieczorne i poranne, o którym była mowa, jest prawdą.
Dlatego zapieczętuj to widzenie, bo [spełni się po] wielu
dniach. 27 Wtedy ja, Daniel, zemdlałem i chorowałem
przez kilka dni; potem wstałem i załatwiałem sprawy
króla; zdumiewałem się nad tym widzeniem, [ale] nikt
go nie rozumiał.

9 W pierwszym roku Dariusza, syna Aswerusa,
z rodu Medów, który był ustanowiony królem
nad królestwem Chaldejczyków; 2 W pierwszym
roku jego królowania ja, Daniel, zrozumiałem dzięki
księgom liczbę lat, o których doszło słowo PANA
do proroka Jeremiasza, że miało się wypełnić
spustoszenie Jerozolimy w siedemdziesiąt lat. 3 I
zwróciłem swoją twarz do Pana Boga, by szukać
go modlitwą i błaganiem, w poście, worze i popiele.
4 Modliłem się więc do PANA, mojego Boga,
wyznawałem i mówiłem: Panie, Boże wielki i straszny,
strzegący przymierza i miłosierdzia względem tych,
którzy cię miłują i przestrzegają twoich przykazań;
5 Zgrzeszyliśmy, dopuściliśmy się nieprawości,
postępowaliśmy niegodziwie i zbuntowaliśmy się,
odstępując od twoich przykazań i praw; 6 I nie
usłuchaliśmy twoich sług, proroków, którzy mówili
w twoim imieniu do naszych królów, do naszych
książąt, do naszych ojców i do całego ludu ziemi.
7 Do ciebie, Panie, [należy] sprawiedliwość, a nam
się należy wstyd na twarzach, jak to [jest] dziś, oraz
mężczyznom Judy, mieszkańcom Jerozolimy i całemu
Izraelowi, bliskim i dalekim we wszystkich ziemiach, do
których ich wygnałeś z powodu ich występków, jakie
popełnili przeciwko tobie. 8 Panie, nam się [należy]
wstyd na twarzy, naszym królom, naszym książętom i
naszym ojcom, bo zgrzeszyliśmy przeciwko tobie. 9
[Ale] do Pana, naszego Boga, [należą] miłosierdzie
i przebaczenie, choć zbuntowaliśmy się przeciwko
niemu; 10 A nie byliśmy posłuszni głosowi PANA,
naszego Boga, by postępować według jego ustaw,
które dał nam przez swoje sługi, proroków; 11 Owszem,
cały Izrael przekroczył twoje prawo i odstąpił [od ciebie],
aby nie słuchać twego głosu. Dlatego wylały się na nas
przekleństwo i przysięga, które są zapisane w Prawie
Mojżesza, sługi Boga. Zgrzeszyli bowiem przeciwko
niemu. 12 A on spełnił swoje słowa, które wypowiedział
przeciwko nam i przeciwko naszym sędziom, którzy
nas sądzili, i sprowadził na nas to wielkie nieszczęście.
Nie zdarzyło się bowiem pod całym niebem to, co
zdarzyło się w Jerozolimie. 13 Tak jak jest napisane
w Prawie Mojżesza, całe to nieszczęście spadło
na nas. My jednak nie błagaliśmy PANA, naszego
Boga, [o to], abyśmy [mogli] odwrócić się od naszych
nieprawości i mieli wzgląd na twoją prawdę. 14 Dlatego
czuwał PAN nad tym nieszczęściem i sprowadził je
na nas, bo PAN, nasz Bóg, jest sprawiedliwy we
wszystkich swoich dziełach, których dokonuje. My zaś
nie usłuchaliśmy jego głosu. 15 A teraz, Panie, nasz
Boże, który wyprowadziłeś swój lud z ziemi Egiptu
mocną ręką i uczyniłeś sobie imię, jak to [jest] dziś:
zgrzeszyliśmy i postępowaliśmy niegodziwie. 16 Panie,
według wszelkiej twojej sprawiedliwości proszę, niech
się odwróci twoja zapalczywość i twój gniew od twojego
miasta, Jerozolimy, [od] twojej świętej góry, bo z
powodu naszych grzechów i nieprawości naszych ojców
Jerozolima i twój lud stały się przedmiotem zniewagi
wśród wszystkich, którzy są dokoła nas. 17 Teraz więc
wysłuchaj, nasz Boże, modlitwy twego sługi i jego
błagań, a rozjaśnij swe oblicze nad swoją spustoszoną
świątynią ze względu na Pana. 18 Nakłoń, mój Boże,
swego ucha i wysłuchaj; otwórz swe oczy i zobacz
nasze spustoszenia i miasto, które jest nazwane twoim
imieniem, bo nie ze względu na naszą sprawiedliwość

zanosimy swoje błagania przed ciebie, ale ze względu
na twoje wielkie miłosierdzie. 19 Panie, wysłuchaj!
Panie, przebacz! Panie, spójrz i działaj. Nie zwlekaj ze
względu na siebie samego, mój Boże, bo twoje miasto i
twój lud są nazwane twoim imieniem. 20 A gdy jeszcze
mówiłem, modliłem się i wyznawałem swój grzech oraz
grzech mego ludu Izraela, i zanosiłem swoje błagania
przed PANA, mojego Boga, za świętą górę mojego
Boga; 21 Gdy jeszcze mówiłem w modlitwie, oto mąż
Gabriel, którego widziałem w widzeniu na początku,
przyleciał spiesznie i dotknął mnie w czasie ofiary
wieczornej. 22 I wyjaśniał mi, i rozmawiał ze mną,
mówiąc: Danielu, teraz wyszedłem, aby uczynić cię
zdolnym do zrozumienia. 23 Na początku twoich błagań
wyszło słowo, a ja przybyłem, aby ci [je] oznajmić,
bo jesteś bardzo umiłowany. Tak więc rozważ to
słowo i zrozum widzenie. 24 Siedemdziesiąt tygodni
wyznaczono nad twoim ludem i twoim świętym miastem
na zakończenie przestępstwa, na zgładzenie grzechów
i na przebłaganie za nieprawość, na wprowadzenie
wiecznej sprawiedliwości, na opieczętowanie widzenia
i proroctwa oraz na namaszczenie Najświętszego.
25 Dlatego wiedz i zrozum, że od wyjścia nakazu o
przywróceniu i odbudowaniu Jerozolimy aż do Księcia
Mesjasza [będzie] siedem tygodni i sześćdziesiąt
dwa tygodnie. Zostaną odbudowane ulica i mur, ale
w czasach trudnych. 26 A po tych sześćdziesięciu
dwóch tygodniach zostanie zabity Mesjasz, lecz nie za
siebie. A lud księcia, który przyjdzie, zniszczy miasto
i świątynię i jego koniec [nastąpi] wśród powodzi; i
do końca wojny są postanowione spustoszenia. 27
Utrwali przymierze z wieloma przez jeden tydzień. A w
połowie tego tygodnia sprawi, że ustanie ofiara spalana
i ofiara z pokarmów, a przez mnóstwo obrzydliwości
[uczyni] spustoszenie aż do końca, i wyleje się to, co
postanowione, na tego, który ma być spustoszony.

10 W trzecim roku Cyrusa, króla Persji, zostało
objawione słowo Danielowi, któremu nadano imię
Belteszassar; [to] słowo było prawdziwe i zamierzony
czas [był] długi. Zrozumiał [to] słowo, bo otrzymał
zrozumienie w widzeniu. 2 W tych dniach ja, Daniel,
byłem smutny przez trzy tygodnie. 3 Nie jadłem
smacznego chleba, mięsa i wina nie brałem do ust, i
nie namaszczałem się olejkiem, aż się wypełniły trzy
tygodnie. 4 A dwudziestego czwartego dnia pierwszego
miesiąca byłem nad brzegiem wielkiej rzeki, to jest
Chiddekel; 5 I podniosłem swoje oczy, i spojrzałem, a
oto [stał] pewien mąż ubrany w lnianą szatę, a jego
biodra [były] przepasane czystym złotem z Ufas; 6
Jego ciało było jak z berylu, jego oblicze z wyglądu jak
błyskawica, jego oczy – jak pochodnie ogniste, jego
ramiona i nogi – jak blask wypolerowanej miedzi, a
dźwięk jego słów – jak głos tłumu. 7 Tylko ja sam,
Daniel, miałem to widzenie. Mężczyźni, którzy byli ze
mną, nie mieli tego widzenia; ale wielki strach padł na
nich i pouciekali, aby się ukryć. 8 A ja sam zostałem
i miałem to wielkie widzenie, ale nie pozostało we
mnie siły. Moja uroda zmieniła się i zepsuła, i nie
miałem [żadnej] siły. 9 Wtedy usłyszałem dźwięk jego
słów; a gdy usłyszałem dźwięk jego słów, upadłem
na twarz w głęboki sen, twarzą ku ziemi. 10 I oto
dotknęła mnie ręka, i podniosła mnie na moje kolana i
na dłonie moich rąk. 11 I powiedział do mnie: Danielu,
mężu bardzo umiłowany, uważaj na moje słowa, które
mówię do ciebie, i stań na nogi, bo jestem teraz
posłany do ciebie. A gdy przemówił do mnie to słowo,
stanąłem drżąc. 12 Wtedy powiedział do mnie: Nie
bój się, Danielu, bo od pierwszego dnia, gdy wziąłeś
sobie do serca [to], aby zrozumieć i ukorzyć się przed
swoim Bogiem, twoje słowa zostały wysłuchane, a ja
przybyłem ze względu na twoje słowa. 13 Lecz książę
królestwa Persji sprzeciwiał mi się przez dwadzieścia
jeden dni, ale oto Michał, jeden z przedniejszych
książąt, przyszedł mi z pomocą; a ja zostałem tam przy
królach Persji. 14 Ale przybyłem, aby ci oznajmić, co
spotka twój lud w dniach ostatecznych, bo to widzenie
[będzie] jeszcze na te dni. 15 A gdy mówił do mnie
tymi słowy, opuściłem twarz ku ziemi i zamilkłem. 16 A
oto [ktoś] jakby podobny do synów ludzkich dotknął
moich warg. Otworzyłem usta i mówiłem, powiedziałem
do stojącego przede mną: Mój panie, z powodu tego
widzenia dopadły mnie boleści i nie mam [żadnej]
siły. 17 A jakże będzie mógł taki sługa mego pana
rozmawiać w ten sposób z moim panem? Gdyż od
tego czasu nie została we mnie siła i nie ma we mnie
tchu. 18 Wtedy ponownie dotknął mnie [ten, który
był] podobny do człowieka, i wzmocnił mnie; 19 I
powiedział: Nie bój się, mężu bardzo umiłowany, pokój
tobie! Wzmocnij się, mówię, wzmocnij się. A gdy mówił
do mnie, nabrałem siły i powiedziałem: Niech mój
pan mówi, bo mnie wzmocniłeś. 20 Powiedział: Czy
wiesz, dlaczego przybyłem do ciebie? Teraz wrócę,
aby walczyć z księciem Persji. A gdy odejdę [stamtąd],
oto nadejdzie książę Grecji. 21 Ale oznajmię ci to, co
jest zapisane w piśmie prawdy. I nie ma nikogo, który
by mężnie stał przy mnie w tych sprawach, oprócz
Michała, waszego księcia.

11 W pierwszym roku Dariusza Meda stanąłem, aby
go pokrzepić i wzmocnić. 2 A teraz oznajmię ci
prawdę: Oto jeszcze trzej królowie będą panować w
Persji, potem czwarty wzbogaci się o wiele bardziej
niż wszyscy, a gdy się umocni w swoich bogactwach,
podburzy wszystkich przeciw królestwu Grecji. 3 I
powstanie potężny król, który będzie sprawował wielką

władzę, i będzie czynił według swojej woli. 4 A gdy
on się umocni, jego królestwo zostanie pokruszone i
rozdzielone na cztery strony świata, ale nie między
jego potomków i nie według władzy, jaką sprawował.
Jego królestwo bowiem zostanie wykorzenione, a
[dostanie się] innym, ale nie tym. 5 Wtedy umocni się
król południa oraz jeden z jego książąt. Ten będzie
mocniejszy od niego i będzie panować, a jego władza
będzie władzą rozległą. 6 Lecz po upływie kilku lat
połączą się, bo córka króla południa przybędzie do
króla północy, aby zawrzeć przymierze. Ona jednak
nie otrzyma siły ramienia ani on nie ostoi się ze swoim
ramieniem. Ale zostanie ona wydana, a [z nią] ci,
którzy ją sprowadzili, jej syn oraz ten, co ją umacniał
w tych czasach. 7 Potem z latorośli jej korzenia
powstanie [ktoś] na jego miejsce, kto nadciągnie ze
swoim wojskiem, wkroczy do twierdzy króla północy,
będzie rządził nimi i zwycięży. 8 Także ich bogów
wraz z ich książętami i drogimi naczyniami ze srebra
i złota uprowadzi do niewoli [do] Egiptu; i będzie
bezpieczny [przez wiele] lat od króla północy. 9 A
król południa wtargnie do królestwa i wróci do swojej
ziemi. 10 Ale jego synowie będą walczyć i zgromadzą
mnóstwo wielkich wojsk. [Jeden z nich] nadciągnie z
siłą jak powódź i przejdzie. Potem wróci i wojskiem
będzie nacierać aż do jego twierdzy. 11 Wtedy król
południa, będąc rozjuszony, wyruszy i będzie walczył
z nim, [to jest] z królem północy. Uszykuje wielkie
mnóstwo, ale to mnóstwo zostanie wydane w jego
rękę. 12 A gdy to mnóstwo zostanie rozbite, jego serce
się wywyższy, a choć powali dziesiątki tysięcy, nie
umocni się. 13 Wróci bowiem król północy i uszykuje
większe mnóstwo niż poprzednie, i po upływie kilku lat
przyjdzie na pewno z wielkim wojskiem i mnóstwem
bogactw. 14 W tych czasach wielu powstanie przeciwko
królowi południa. Synowie zbójców spośród twego ludu
powstaną, aby utwierdzić widzenie, ale upadną. 15
Nadciągnie więc król północy, usypie wały i zdobędzie
miasta warowne, a nie oprą się ramiona południa ani
jego lud wybrany, i nie będą mieć siły, by stawić opór.
16 [Ten], który nadciągnie przeciwko niemu, uczyni
według swojej woli, i nie [będzie] nikogo, kto by mu
się przeciwstawił; stanie też w pięknej ziemi, która
zostanie zniszczona przez jego rękę. 17 Potem zwróci
swoją twarz, aby przyjść z siłą całego swego królestwa,
i będzie wyglądał, jakby [szukał zgody], i uczyni tak: da
mu córkę piękną, aby doprowadził go przez nią do
zguby. Ale ona nie [będzie] go wspierać ani nie będzie
za nim. 18 Potem zwróci swoją twarz ku wyspom i
zdobędzie [ich] wiele. Ale [pewien] wódz położy kres
jego zniewadze, ponadto odpłaci mu za tę zniewagę. 19
Dlatego zwróci swoją twarz ku twierdzom swojej ziemi,
lecz potknie się i upadnie, i nie będzie [już] znaleziony.
20 I powstanie na jego miejsce [taki], który roześle
poborców w chwale królestwa. Ale po niewielu dniach
zostanie zniszczony, lecz nie w gniewie ani nie w
bitwie. 21 Potem powstanie na jego miejsce [człowiek]
godny pogardy, któremu nie dadzą godności królestwa.
Przyjdzie jednak w pokoju i zdobędzie królestwo
pochlebstwem. 22 A ramionami, [jakby] powodzią,
zostaną porwani sprzed jego oblicza i skruszeni, a
także książę przymierza. 23 Po zawarciu przymierza z
nim będzie postępował zdradliwie. Nadciągnie bowiem
i umocni się z niewielkim ludem. 24 Nieoczekiwanie
wkroczy nawet do najbogatszych miejsc prowincji i
uczyni to, czego nie czynili jego ojcowie ani ojcowie
jego ojców. Łup, zdobycz i bogactwo rozdzieli między
nich. Uknuje plany przeciw warowniom, ale do czasu.
25 Potem pobudzi swoją moc i [swe] serce przeciw
królowi południa z wielkim wojskiem. Król południa
przygotuje się do walki z wielkim i potężnym wojskiem,
ale się nie oprze, gdyż obmyślą przeciwko niemu
zdradę. 26 Ci, którzy jedzą jego chleb, zniszczą go,
gdy jego wojsko najedzie jak powódź, i padnie wielu
zabitych. 27 Obaj królowie w swych sercach [będą
mieli] złe zamiary i przy jednym stole będą mówić
kłamstwa; ale to się [im] nie uda, gdyż koniec będzie
w jeszcze [innym] wyznaczonym czasie. 28 Potem
powróci do swojej ziemi z wielkim bogactwem, a jego
serce zwróci się przeciwko świętemu przymierzu; tak
będzie działał i wróci do swojej ziemi. 29 W czasie
wyznaczonym wróci i skieruje się na południe, ale nie
powiedzie [mu] się tak [jak] za pierwszym i drugim
[razem]. 30 Przeciwko niemu bowiem wyruszą okręty z
Kittim, będzie przygnębiony, wróci i rozgniewa się na
święte przymierze; tak będzie działał. I znowu wróci,
i zawrze porozumienie z tymi, którzy opuścili święte
przymierze. 31 A powstaną przez niego wojska, które
zbezczeszczą świątynię-twierdzę i [zniosą] codzienną
[ofiarę], a postawią obrzydliwość spustoszenia. 32 A
tych, którzy będą postępować niegodziwie przeciwko
przymierzu, splugawi pochlebstwem. Ale lud znający
swego Boga umocni się i będzie działać. 33 A rozumni
wśród ludu będą nauczać wielu, ale będą padać od
miecza, od ognia, od niewoli i od łupu przez wiele
dni. 34 Gdy padną, będą mieli niewielką pomoc i wielu
przyłączy się do nich pochlebstwem. 35 Spośród tych
rozumnych niektórzy padną, aby byli doświadczeni,
oczyszczeni i wybieleni aż do czasu ostatecznego, bo
to jeszcze potrwa aż do czasu wyznaczonego. 36 A
król uczyni według swojej woli, wyniesie się i wywyższy
się ponad każdego boga; będzie mówić dziwne rzeczy
przeciwko Bogu bogów i poszczęści mu się, aż dokona
się gniew. [To] bowiem, [co] zostało postanowione,

dokona się. 37 Nie będzie miał względu ani na boga
swoich ojców, ani na pożądanie kobiet, ani na żadnego
boga, gdyż wyniesie się ponad wszystko. 38 Zamiast
tego będzie czcił boga twierdz; boga, którego nie
znali jego ojcowie, będzie czcił złotem, srebrem i
drogocennymi kamieniami, i kosztownościami. 39
Tak postąpi w twierdzach obcego boga, a którego
uzna i obdarzy sławą. I sprawi, że będą panowali nad
wieloma, i rozdzieli [im] ziemię jako zapłatę. 40 A pod
koniec czasu będzie z nim walczył król południa; ale
król północy uderzy na niego jak burza z rydwanami,
jeźdźcami i licznymi okrętami, wtargnie do krajów,
zaleje [je] i przejdzie. 41 Potem wkroczy do pięknej
ziemi i wiele [krajów] padnie. Te jednak ujdą z jego rąk:
Edom, Moab i pierwsi z synów Ammona. 42 Wyciągnie
swą rękę po kraje, a ziemia Egiptu nie zdoła mu
ujść. 43 Opanuje skarby złota i srebra oraz wszystkie
kosztowności Egiptu, a Libijczycy i Etiopczycy pójdą za
nim. 44 Ale wieści ze wschodu i z północy przestraszą
go. Dlatego wyruszy z wielkim gniewem, aby wielu
wygubić i wytępić. 45 I rozbije namioty swego pałacu
między morzami na pięknej górze świętej; ale jego
koniec przyjdzie na niego i nikt mu nie pomoże.

12 W tym czasie powstanie Michał, wielki książę,
który wstawia się za synami twego ludu. Nastanie
czas ucisku, jakiego nie było, odkąd narody zaczęły
istnieć aż do tego czasu. W tym czasie twój lud
zostanie wybawiony, każdy, kto znajdzie się zapisany
w księdze. 2 A wielu z tych, którzy śpią w prochu
ziemi, obudzi się, jedni do życia wiecznego, a drudzy
ku hańbie [i] wiecznej pogardzie. 3 Ci, którzy są
mądrzy, będą świecić jak blask firmamentu, a ci, którzy
[przyprowadzili] wielu do sprawiedliwości – jak gwiazdy
na wieki wieków. 4 Ale ty Danielu zamknij te słowa i
zapieczętuj tę księgę aż do czasu ostatecznego. Wielu
będzie przebiegać, a pomnoży się wiedza. 5 I ja, Daniel,
spojrzałem, a oto stało dwóch innych, jeden na brzegu
rzeki po tej stronie, a drugi na brzegu rzeki po tamtej
stronie. 6 [Jeden] powiedział do męża odzianego w
lnianą szatę, który [stał] nad wodami rzeki: Kiedy będzie
koniec [tych] dziwnych rzeczy? 7 I usłyszałem tego
męża odzianego w lnianą szatę, który [stał] nad wodami
rzeki. Podniósł swoją prawą i lewą rękę do nieba i
przysiągł na Żyjącego na wieki, że [będzie to] na czas,
czasy i połowę czasu. I gdy doszczętnie rozproszy siłę
świętego ludu, [wtedy] to się wszystko wypełni. 8 Ja
[to] usłyszałem, ale nie zrozumiałem, więc zapytałem:
Mój Panie, jaki będzie koniec tych rzeczy? 9 Wtedy
odpowiedział: Idź, Danielu, bo te słowa są zamknięte i
zapieczętowane aż do czasu ostatecznego. 10 Wielu
będzie oczyszczonych, wybielonych i doświadczonych,
ale bezbożni będą postępować bezbożnie. Żaden
bezbożny nie zrozumie, ale mądrzy zrozumieją. 11 A od
tego czasu, kiedy zostanie zniesiona [ofiara] codzienna i
będzie postawiona obrzydliwość spustoszenia, [upłynie]
tysiąc dwieście dziewięćdziesiąt dni. 12 Błogosławiony,
kto doczeka i dojdzie do tysiąca trzystu trzydziestu
pięciu dni. 13 Ale ty idź swoją drogą do końca.
Odpoczniesz i pozostaniesz w swoim losie przy końcu
dni.

Ozeasza

1 Słowo PANA, które doszło do Ozeasza, syna
Beeriego, za dni Uzjasza, Jotama, Achaza,
Ezechiasza, królów Judy, i za dni Jeroboama, syna
Joasza, króla Izraela. **2** Początek słowa PANA przez
Ozeasza. PAN powiedział do Ozeasza: Idź, weź sobie
nierządnicę za żonę i dzieci nierządu. Ziemia bowiem
uprawiała wstydliwy nierząd, odwróciła się od PANA.
3 Poszedł więc i wziął sobie za żonę Gomerę, córkę
Diblaima, a ona poczęła i urodziła mu syna. **4** PAN
powiedział do niego: Nadaj mu imię Jizreel, bo już
niedługo pomszczę na domu Jehu krew Jizreel i
sprawię, [że] ustanie królestwo domu Izraela. **5** W tym
dniu złamię łuk Izraela w dolinie Jizreel. **6** I poczęła
znowu, i urodziła córkę. [PAN] powiedział do niego:
Nadaj jej imię Lo-Ruchama, bo już nie zlituję się nad
domem Izraela, lecz na pewno go wytępię. **7** Ale
zlituję się nad domem Judy i wybawię go przez PANA,
jego Boga, lecz nie wybawię łukiem ani mieczem, ani
wojną, ani końmi, ani jeźdźcami. **8** Gdy odstawiła [od
piersi] Lo-Ruchamę, znowu poczęła i urodziła syna. **9**
I [PAN] powiedział: Nadaj mu imię Lo-Ammi, bo wy
nie jesteście moim ludem, ja też nie będę waszym
[Bogiem]. **10** Jednak liczba synów Izraela będzie jak
piasek morski, którego nie można zmierzyć ani zliczyć.
I stanie się, że w miejscu, gdzie im mówiono: Nie
jesteście moim ludem, będzie się do nich mówić: Wy
jesteście synami Boga żywego. **11** I będą zgromadzeni
razem synowie Judy i synowie Izraela, ustanowią sobie
jedną głowę i wyjdą z tej ziemi. Wielki bowiem [będzie]
dzień Jizreel.

2 Mówcie swoim braciom: Ammi, i swoim siostrom,
Ruchama! **2** Spierajcie się z waszą matką, spierajcie
się, bo ona [nie jest] moją żoną, a ja też nie jestem jej
mężem. Niech usunie swoje czyny nierządu sprzed
swego oblicza, a swoje cudzołóstwa spośród swoich
piersi; **3** W przeciwnym razie rozbiorę ją do naga i
wystawię taką, jaka była w dniu swego narodzenia;
uczynię ją podobną do pustyni, zostawię ją jak suchą
ziemię i uśmiercę ją pragnieniem. **4** Nie zlituję się nad
jej dziećmi, gdyż są dziećmi nierządu. **5** Ich matka
bowiem uprawiała nierząd, bezwstydnie postępowała
ich rodzicielka. Mówiła bowiem: Pójdę za moimi
kochankami, którzy dają mi mój chleb i moją wodę,
moją wełnę i mój len, moją oliwę i moje napoje. **6**
Dlatego oto zagrodzę jej drogę cierniami i otoczę
murem, aby nie mogła znaleźć swoich ścieżek. **7**
Wtedy będzie biegać za swymi kochankami, lecz ich
nie dogoni; będzie ich szukać, ale nie znajdzie. Potem
powie: Pójdę i wrócę do swego pierwszego męża,
bo lepiej mi było wtedy niż teraz. **8** Ona bowiem nie
wie, że to ja dawałem jej zboże, moszcz i oliwę, [że]
dawałem jej obfitość srebra i złota, [których] oni używali
dla Baala. **9** Dlatego wrócę i zabiorę moje zboże w
swoim czasie, mój moszcz w swoim czasie, odbiorę
jej moją wełnę i mój len, [który dałem] na okrywanie
jej nagości. **10** A teraz odkryję jej bezwstydność na
oczach jej kochanków i nikt jej nie wyrwie z mojej
ręki. **11** I położę kres całej jej radości, jej świętom,
jej nowiom, jej szabatom i wszystkim jej uroczystym
świętom. **12** Zniszczę też jej winorośle i drzewa figowe,
o których mówiła: Oto moja zapłata, którą mi dali moi
kochankowie. I zamienię je w lasy, które pożrą polne
zwierzęta. **13** I ukarzę ją za te dni Baalów, gdy im
paliła kadzidło, stroiła się w swoje kolczyki i klejnoty i
chodziła za swymi kochankami, a o mnie zapomniała,
mówi PAN. **14** Dlatego oto zwabię ją, zaprowadzę na
pustynię i będę mówić do niej łaskawie; **15** I dam jej
winnice z tego miejsca i dolinę Akor jako wrota nadziei.
Ona będzie tam śpiewała jak za dni swej młodości,
jak w dniu, kiedy wyszła z ziemi Egiptu. **16** W tym
dniu, mówi PAN, będziesz mnie nazywać [Iszi] – mój
mężu, a nie będziesz mnie już nazywała [Baal] – mój
panie! **17** Usunę bowiem z twoich ust imiona Baalów i
ich imiona nie będą już wspomniane. **18** W tym dniu
zawrę dla ciebie przymierze z polnymi zwierzętami, z
ptactwem nieba i z tym, co pełza po ziemi. Pokruszę
łuk i miecz, wojnę z ziemi [usunę] i sprawię, że będą
mieszkać bezpiecznie. **19** I poślubię cię sobie na wieki;
poślubię cię sobie w sprawiedliwości, w sądzie, w
miłosierdziu i w litości. **20** Poślubię cię też sobie w
wierności i poznasz PANA. **21** W tym dniu wysłucham,
mówi PAN, wysłucham niebios, a one wysłuchają
ziemi; **22** Ziemia wysłucha zboża, moszczu i oliwy, a te
rzeczy wysłuchają Jizreel. **23** Zasieję go sobie na ziemi
i zlituję się nad tym, który nie dostąpił miłosierdzia, i
powiem do tego, który nie był moim ludem: [Ty jesteś]
moim ludem! A on powie: [Ty jesteś] moim Bogiem.

3 I powiedział do mnie PAN: Idź jeszcze, pokochaj
kobietę kochaną [przez] innego – cudzołożnicę, tak
jak PAN miłuje synów Izraela, choć oni oglądają się za
innymi bogami i kochają bukłaki wina. **2** Więc kupiłem
ją sobie za piętnaście srebrników i za półtora chomera
jęczmienia; **3** I powiedziałem do niej: Pozostaniesz u
mnie przez wiele dni. Nie będziesz uprawiała nierządu
ani nie będziesz [należała] do [innego] mężczyzny,
a ja też [będę] dla ciebie. **4** Przez wiele dni bowiem
synowie Izraela będą bez króla, bez księcia, bez ofiary,
bez posągu, bez efodu i bez terafim. **5** Potem synowie
Izraela nawrócą się i będą szukać PANA, swego Boga,
i Dawida, swego króla; a w ostatecznych dniach będą
się bać PANA i jego dobroci.

4 Słuchajcie słowa PANA, synowie Izraela, bo PAN
wnosi skargę przeciwko mieszkańcom tej ziemi,
gdyż nie ma prawdy ani żadnego miłosierdzia, ani
poznania Boga [w] ziemi. **2** Krzywoprzysięstwo,
kłamstwo, zabójstwo, kradzież i cudzołóstwo mnożą
się, a morderstwo goni morderstwo. **3** Dlatego ziemia
będzie lamentować i marnieje wszystko, co w niej
mieszka, wraz z polnymi zwierzętami i ptactwem
nieba, nawet ryby morskie wyginą. **4** Ale niech nikt
z nimi się nie spiera ani ich nie strofuje, bo twój
lud [jest] jak ci, którzy spierają się z kapłanem. **5**
Dlatego upadniesz we dnie, upadnie też wraz z tobą
prorok w nocy; wyniszczę twoją matkę. **6** Mój lud
ginie z braku poznania; a ponieważ ty odrzuciłeś
poznanie, ja też ciebie odrzucę, abyś [już] nie był dla
mnie kapłanem. Skoro zapomniałeś o prawie twego
Boga, ja też zapomnę o twoich synach. **7** Im bardziej
się rozmnożyli, tym więcej grzeszyli przeciwko mnie.
[Dlatego] ich chwałę zamienię w hańbę. **8** Pożerają
ofiary za grzech mego ludu i swoją duszą pragną jego
nieprawości. **9** I tak samo stanie się z ludem jak z
kapłanem, bo ukarzę ich za ich drogi i oddam im za
ich uczynki. **10** Będą jeść, ale się nie nasycą, będą
uprawiać nierząd, ale się nie pomnożą, bo nie chcą
zważać na PANA. **11** Nierząd, wino i moszcz odbierają
serce. **12** Mój lud radzi się u swego drewna, a jego kij
mu odpowiada, bo duch nierządu wprowadza ich w
błąd i uprawiali nierząd, odstępując od swego Boga.
13 Na szczytach gór składają ofiary i na pagórkach
palą kadzidło pod dębem, topolą i wiązem, bo ich cień
jest dobry. Dlatego wasze córki uprawiają nierząd i
wasze kobiety cudzołożą. **14** Nie będę karał waszych
córek, gdy uprawiają nierząd, ani waszych kobiet,
gdy cudzołożą. Oni [sami] bowiem odłączają się z
nierządnicami i składają ofiary wraz z nierządnicami.
A lud, który [tego] nie rozumie, upadnie. **15** Jeśli
ty, Izraelu, uprawiasz nierząd, niech [chociaż] Juda
nie obciąży się winą. Nie idźcie do Gilgal ani nie
wstępujcie do Bet-Awen, ani nie przysięgajcie: Jak
żyje PAN! **16** Izrael bowiem jest nieujarzmiony jak
narowista jałówka. Zaprawdę, PAN będzie ich paść jak
jagnię na rozległym miejscu. **17** Efraim związał się z
bożkami. Zostaw go. **18** Ich napój czyni ich upartymi;
nieustannie uprawiają nierząd; jego obrońcy wstydliwie
kochają dary. **19** Pochwyci ich wiatr swoimi skrzydłami
i będą zawstydzeni z powodu swoich ofiar.

5 Słuchajcie tego, kapłani, zważ [na to], domu Izraela,
i nakłoń ucha, domu króla. Przeciwko wam bowiem
[jest] sąd, ponieważ byliście sidłem dla Mispy i
siecią rozciągniętą na Taborze. **2** Owszem, udają się
podstępnie na rzeź, ale ja ukarzę każdego z nich.
3 Znam Efraima i Izrael nie jest ukryty przede mną,
bo teraz, Efraimie, uprawiasz nierząd, a Izrael się
splugawił. **4** Nie chcą zmienić swoich czynów, aby się
nawrócić do swego Boga, dlatego że duch nierządu
jest wśród nich i nie poznali PANA. **5** Pycha Izraela
świadczy przeciwko niemu. Dlatego Izrael i Efraim
upadną z powodu swojej nieprawości, upadnie wraz z
nimi też Juda. **6** Ze swoimi trzodami i swoim bydłem
pójdą szukać PANA, ale [go] nie znajdą, bo odstąpił
od nich. **7** Sprzeniewierzyli się PANU, bo napłodzili
obcych synów, [a] teraz miesiąc pożre ich wraz z
ich dziedzictwami. **8** Zadmijcie w trąbę w Gibea i
w trąbę w Rama; krzyczcie w Bet-Awen: [Wróg] za
tobą, Beniaminie! **9** Efraim będzie spustoszony w dniu
kary. Oznajmiłem wśród pokoleń Izraela to, co pewne.
10 Książęta Judy stali się jak ci, którzy przesuwają
granice. Wyleję na nich swój gniew jak wodę. **11** Efraim
jest uciskany i pokruszony sądem, gdyż chętnie chodził
za rozkazem [ludzkim]. **12** Dlatego będę dla Efraima
jak mól, a dla domu Judy jak próchnica. **13** Gdy Efraim
zauważył swoją chorobę, a Juda swoją ranę, uciekł
Efraim do Asyryjczyka i posłał do króla Jareb. Ale
on was nie będzie mógł uzdrowić ani uleczyć waszej
rany. **14** Będę bowiem dla Efraima jak srogi lew, a dla
domu Judy jak młody lew. Ja, ja [sam] porwę i odejdę;
wezmę, a nikt mi [go] nie wydrze. **15** Pójdę i wrócę do
swego miejsca, aż uznają swoją winę i zaczną szukać
mojego oblicza. W swoim utrapieniu będą mnie pilnie
szukać.

6 Chodźcie i zawróćmy do PANA, bo on [nas]
poszarpał i on nas uzdrowi; uderzył, a opatrzy nasze
[rany]. **2** Ożywi nas po dwóch dniach, a trzeciego
dnia wzbudzi nas i będziemy żyć przed jego obliczem.
3 Wtedy poznamy i będziemy się starać poznać
PANA. Jego wyjście bowiem jest przygotowane jak
zorza poranna, przyjdzie do nas jak deszcz wiosenny
i jesienny, który nawadnia ziemię. **4** Cóż mam ci
uczynić, Efraimie? Cóż mam ci uczynić, Judo? Wasza
dobroć bowiem jest jak obłok poranny, jak rosa, [która]
rano znika. **5** Dlatego ciosałem [ich] przez proroków,
zabijałem ich słowami moich ust, aby wyszła światłość
twoich sądów. **6** Pragnę bowiem miłosierdzia, a nie
ofiary, i poznania Boga bardziej niż całopalenia. **7** Ale
oni zerwali [moje] przymierze jako ludzkie, w tym mi
się sprzeniewierzyli. **8** Gilead jest miastem czyniących
nieprawość, splamionym krwią. **9** A jak zbójcy czyhają
na człowieka, [tak czyni] zgraja kapłanów na drodze do
Sychem, bo popełniają czyny wstydliwe. **10** Widziałem
w domu Izraela rzeczy okropne: tam jest nierząd
Efraima, a Izrael się splugawił. **11** I dla ciebie, Judo,
wyznaczył żniwo, gdy odwróciłem niewolę mojego
ludu.

7 Gdy leczyłem Izraela, wtedy odkryła się nieprawość
Efraima i niegodziwość Samarii, bo postępują
kłamliwie; złodziej włamuje się do środka, rozbójnicy
rabują na zewnątrz. **2** A nie myślą w swoim sercu,
[że] pamiętam o całej ich niegodziwości; [a] teraz ich
czyny osaczają ich [i] są przed moim obliczem. **3**
Króla rozweselają swoją niegodziwością, a książąt
swymi kłamstwami. **4** Wszyscy cudzołożą, [są] jak piec
rozpalony od piekarza, [który] przestaje czuwać, gdy
zaczynił ciasto, aż się zakwasi. **5** W dniu naszego
króla książęta wprawili [go] w chorobę bukłakami wina,
tak że wyciągał swoją rękę wraz z szydercami. **6** Bo
przygotowali swe serce do zasadzek jak rozpalony
piec. Ich piekarz śpi całą noc, a rano płonie jak płomień
ognia. **7** Wszyscy są rozpaleni jak piec i pożerają
swoich sędziów; wszyscy ich królowie upadli. Nie ma
wśród nich [nikogo], kto by wołał do mnie. **8** Efraim
zmieszał się z narodami; Efraim jest [jak] podpłomyk
nieodwrócony. **9** Obcy pochłonęli jego siłę, a on [o
tym] nie wie; siwizna przyprószyła mu włosy, ale on
tego nie dostrzega. **10** I [choć] pycha Izraela świadczy
przeciwko niemu, to nie nawracają się do PANA, swego
Boga, ani go w tym wszystkim nie szukają. **11** Efraim
stał się jak głupia gołębica bez serca. Przyzywają
Egipt, uciekają [do] Asyrii. **12** Gdy odejdą, rozciągnę
na nich swoją sieć, ściągnę ich jak ptactwo niebieskie;
ukarzę ich, jak im mówiono o tym w ich zgromadzeniu.
13 Biada im, bo uciekli ode mnie! [Niech spadnie] na
nich spustoszenie, gdyż wystąpili przeciwko mnie.
Chociaż ich odkupiłem, oni mówili kłamstwa przeciwko
mnie. **14** I nie wołają do mnie ze swego serca,
gdy wyją na swoich łożach. Wprawdzie dla zboża
i moszczu gromadzą się, ale ode mnie odstępują.
15 Choć opatrzyłem i wzmocniłem ich ramiona, oni
obmyślają zło przeciwko mnie. **16** Zawracają, [ale] nie
do Najwyższego. Są jak łuk zawodny; ich książęta
polegną od miecza z powodu zapalczywości swego
języka. To wystawi ich na pośmiewisko w ziemi Egiptu.

8 [Przyłóż] trąbę do ust [i mów]: [Oto przyleci] na
dom PANA jak orzeł, gdyż złamali moje przymierze
i przekroczyli moje Prawo. **2** Izrael będzie wołać do
mnie: Mój Boże, znamy cię. **3** [Ale] Izrael odrzucił
dobro. Wróg będzie go ścigać. **4** Oni ustanawiają
królów, ale beze mnie; wybierają książąt, [lecz] bez
mojej wiedzy. Ze swego srebra i złota czynią sobie
bożki na własną zgubę. **5** Twój cielec cię odrzucił,
Samario! Mój gniew zapłonął przeciwko nim. Jak długo
[jeszcze] nie będą oczyszczeni? **6** On bowiem jest z
Izraela, rzemieślnik go wykonał, nie jest więc Bogiem.
Cielec Samarii obróci się w proch. **7** Oni bowiem posiali
wiatr, będą zbierać wicher. Nie ma żadnego źdźbła.
Kłos nie wyda mąki, a choćby wydał, obcy ją zjedzą. **8**
Izrael będzie pożarty, wkrótce staną się wśród pogan
jak naczynie, z którego nie ma żadnej pociechy. **9**
Uciekli bowiem do Asyrii [jak] dziki samotny osioł.
Efraim najął [sobie] kochanków. **10** A chociaż najęli
spośród narodów, [ja] ich wkrótce zbiorę i ucierpią
nieco z powodu brzemienia króla książąt. **11** Ponieważ
Efraim pomnożył ołtarze, by grzeszyć, [te] ołtarze staną
się dla niego [powodem] grzechu. **12** Wypisałem mu
wielkie rzeczy z mojego Prawa, [ale] on je uważał za
coś obcego. **13** Z ofiar moich darów składają w ofierze
mięso i jedzą [je, ale] PAN tego nie przyjmuje. Już
wspomina ich nieprawość i ukarze ich za grzechy.
Powrócą do Egiptu. **14** Zapomniał Izrael o swoim
Stwórcy i pobudował świątynie, a Juda rozmnożył
miasta warowne. Ale ja poślę ogień na jego miasta,
który pożre jego pałace.

9 Nie ciesz się, Izraelu, nie raduj się jak inne narody,
bo uprawiałeś nierząd, odwracając się od swego
Boga, [i] umiłowałeś zapłatę [nierządnicy] na wszystkich
klepiskach zbożowych. **2** Klepisko i prasa nie będą ich
żywiły, a moszczu im zabraknie. **3** Nie będą mieszkać w
ziemi PANA, ale Efraim wróci do Egiptu i w Asyrii będą
jedli nieczyste rzeczy. **4** Nie będą wylewali PANU [ofiar]
z wina, nie będą mu one przyjemne. Ich ofiary [będą]
dla nich jak chleb żałoby; wszyscy, którzy będą z niego
jedli, będą nieczyści. Ich chleb bowiem za ich dusze
nie wejdzie [do] domu PANA. **5** Cóż będziecie czynić w
uroczysty dzień i w dzień święta PANA? **6** Oto bowiem
poszli z powodu spustoszenia. Egipt ich zgromadzi,
a Memfis ich pogrzebie. Przyjemne [miejsca] na ich
srebro odziedziczy pokrzywa, a w ich namiotach
[wyrosną] ciernie. **7** Przyjdą dni nawiedzenia, przyjdą
dni zapłaty. Izrael pozna, że prorok jest głupcem, a
człowiek duchowy – szalony, z powodu twojej wielkiej
nieprawości i wielkiej nienawiści. **8** Prorok, który
trzymał straż nad Efraimem razem z moim Bogiem,
stał się sidłem ptasznika na wszystkich jego drogach;
nienawiść jest w domu jego Boga. **9** Zepsuli się do
głębi, jak za dni Gibea. [PAN] będzie pamiętał o ich
nieprawości i ukarze ich za grzechy. **10** Znalazłem
Izraela jak winne grona na pustyni, widziałem twoich
ojców jak pierwszy owoc figowca na jego początku.
Ale oni poszli do Baal-Peor i oddali się tej hańbie,
i stali się obrzydliwi, tak jak się im upodobało. **11**
Jak ptak sława Efraima uleci zaraz od urodzenia, od
łona i od poczęcia. **12** A choćby odchowali swoich
synów, osierocę ich, [zanim osiągną] wiek męski.
Owszem, biada im, gdy ja od nich odstąpię! **13** Efraim,
jak widzę, jest jak Tyr zasadzony na przyjemnym
miejscu. Efraim jednak wyprowadzi swoich synów
do mordercy. **14** Daj im, PANIE! Cóż im dasz? Daj
im łono bezpłodne i wyschnięte piersi. **15** Cała ich

niegodziwość jest w Gilgal, dlatego tam ich nienawidzę.
Z powodu zła ich uczynków wyrzucę ich z mego domu,
nie będę ich już miłował. Wszyscy ich książęta są
buntownikami. 16 Efraim jest powalony, ich korzeń
wysechł, nie przynoszą owocu. A choćby też zrodzili,
zabiję umiłowane [dzieci] ich łona. 17 Mój Bóg ich
odrzuci, bo nie chcieli go słuchać, a będą tułaczami
wśród narodów.

10 Izrael jest próżną winoroślą, sam sobie przynosi
owoc. Im więcej miał owocu, tym więcej
pobudował ołtarzy, a im obfitsza była jego ziemia,
tym piękniejsze wystawiał posągi. 2 Ich serce jest
rozdzielone, teraz są winni. On pokruszy ich ołtarze i
zniszczy ich posągi. 3 Mówią bowiem: Nie mamy króla,
bo nie baliśmy się PANA, a cóż może dla nas uczynić
król? 4 Wypowiadają słowa, przysięgając kłamliwie,
gdy zawierają przymierze. Sąd wzrośnie jak trujący
chwast w bruzdach polnych. 5 Mieszkańcy Samarii
zatrwożą się z powodu cielców Bet-Awen. Będą go
bowiem opłakiwać jego lud oraz jego kapłani, którzy się
radowali z niego, gdyż jego chwała odeszła od niego. 6
Nawet i on sam zostanie zaprowadzony do Asyrii [jako]
dar dla króla Jareb. Efraim okryje się hańbą i Izrael
zawstydzi się [z powodu] swojej rady. 7 Król Samarii
zostanie wycięty jak piana na powierzchni wody. 8
Wyżyny Awen, grzech Izraela, zostaną zniszczone.
Ciernie i oset wyrosną na ich ołtarzach, a powiedzą
do gór: Przykryjcie nas; a do pagórków: Padnijcie
na nas. 9 Od dni Gibea grzeszysz, Izraelu. Tam się
ostali. Nie pochwyciła ich w Gibea bitwa przeciwko
synom nieprawości. 10 Ukarzę ich według mego
upodobania; narody zbiorą się przeciwko nim, aby
zostali ukarani za swoje dwie nieprawości. 11 Efraim
jest jak wyćwiczona jałówka, która lubi młócić. Lecz ja
nadepnąłem na jej cudny kark, aby użyć Efraima do
jazdy; Juda będzie orać, a Jakub będzie bronować. 12
Siejcie sobie w sprawiedliwości, żnijcie w miłosierdziu,
orzcie swoje ugory. Czas bowiem szukać PANA, aż
przyjdzie i spuści na was sprawiedliwość [jak] deszcz.
13 [Ale] oraliście niegodziwość, zbieraliście nieprawość
i jedliście owoc kłamstwa. Zaufałeś bowiem swej
drodze i wielkiej liczbie swoich wojowników. 14 Dlatego
powstanie zgiełk pośród twego ludu i wszystkie twoje
zamki zostaną zburzone, tak jak Szalman zburzył
Bet-Arbel w dniu bitwy, gdy matki z synami zostały
roztrzaskane. 15 Oto tak wam uczyni Betel z powodu
waszej wielkiej niegodziwości. Król Izraela o świcie
zostanie doszczętnie zgładzony.

11 Gdy Izrael był dzieckiem, umiłowałem go, a z
Egiptu wezwałem mego syna. 2 [Prorocy] wzywali
ich, ale oni tym bardziej odchodzili sprzed ich oblicza.
Składali ofiary Baalom i palili kadzidło rzeźbionym
bożkom. 3 Postawiłem Efraima na nogi, biorąc ich na
ramiona, ale nie chcieli poznać, że ja ich wyleczyłem.
4 Ciągnąłem ich powrozami ludzkimi, więzami miłości,
a byłem dla nich jak [ci], którzy zdejmują jarzmo z ich
szczęk, i podawałem im pokarm. 5 Nie wróci on do
ziemi Egiptu, ale Asyryjczyk [będzie] jego królem, gdyż
nie chcieli się nawrócić. 6 Ponadto miecz będzie trwać
w jego miastach, zniszczy jego gałęzie i pożre [je] z
powodu ich rad. 7 Mój lud jest skłonny do odstępowania
ode mnie, a chociaż wezwano go do Najwyższego,
nikt [go] nie wywyższa. 8 Jakże mógłbym cię porzucić,
Efraimie? [Jakże] mógłbym cię wydać, Izraelu? Jakże
mógłbym cię równać z Admą [i] postąpić z tobą jak z
Seboim? Moje serce odmieniło się we mnie, moja litość
poruszyła się. 9 Nie wykonam zapalczywości swojego
gniewu i nie zniszczę Efraima ponownie, bo jestem
Bogiem, a nie człowiekiem; Święty pośród ciebie. I nie
nadciągnę przeciwko miastu. 10 Pójdą za PANEM,
który jak lew będzie ryczał. Gdy zaryczy, synowie
z drżeniem przybiegną z zachodu. 11 Przybiegną z
drżeniem jak ptaki z Egiptu i jak gołębica z ziemi Asyrii
i posadzę ich w ich domach, mówi PAN. 12 Efraim
otoczył mnie kłamstwem, a dom Izraela – zdradą,
gdy Juda jeszcze panuje z Bogiem i jest wierny ze
świętymi.

12 Efraim karmi się wiatrem, goni za wiatrem
wschodnim. Przez cały dzień mnoży kłamstwo i
spustoszenie, bo zawiera przymierze z Asyryjczykami
i wynosi oliwę do Egiptu. 2 PAN wiedzie też spór z
Judą i ukarze Jakuba według jego dróg, odda mu
według jego czynów. 3 [Jeszcze] w łonie ujął [on]
za piętę swego brata, a swoją siłą mężnie zmagał
się z Bogiem. 4 Mężnie zmagał się z Aniołem i [go]
przemógł. Płakał i go prosił. Znalazł go w Betel i tam
z nami rozmawiał; 5 To [jest] PAN, Bóg zastępów,
PAN to jego pamiętne [imię]. 6 Ty więc nawróć się do
swego Boga, przestrzegaj miłosierdzia i sądu i oczekuj
swego Boga nieustannie. 7 [Jest] kupcem, w jego ręce
jest fałszywa waga, lubi uciskać. 8 I Efraim powiedział:
Ale wzbogaciłem się, zdobyłem dla siebie bogactwo.
We wszystkich moich trudach nie znajdą przy mnie
nieprawości, co byłoby grzechem. 9 Jednak ja jestem
PAN, twój Bóg, od wyjścia z ziemi Egiptu. Jeszcze
sprawię, że będziecie mieszkać w namiotach, jak za
dni uroczystych świąt. 10 Mówiłem przez proroków,
mnożyłem widzenia i przez proroków podawałem
przypowieści. 11 Czy tylko w Gileadzie była nieprawość
i marność? I w Gilgal składają ofiary z wołów, owszem,
ich ołtarzów pełno jak stosów [kamieni] w bruzdach na
polach. 12 Tam uciekł Jakub do ziemi Syrii, gdzie Izrael

służył za żonę i za żonę strzegł [stada]. 13 Ale PAN
przez proroka wyprowadził Izraela z Egiptu i przez
proroka był strzeżony. 14 Lecz Efraim pobudził [PANA]
do gorzkiego gniewu. Dlatego na niego wyleje się jego
krew i jego Pan odpłaci mu za jego zniewagę.

13 Gdy Efraim przemawiał, [panował] strach, bo
był wywyższony w Izraelu; ale gdy zgrzeszył
przy Baalu, wtedy umarł. 2 A teraz dodają do swego
grzechu, bo czynią sobie odlane posągi ze swego
srebra i straszne bożki według swego pomysłu, a to
wszystko jest dziełem rzemieślnika; [jednak] sami o
nich mówią: Ludzie, którzy składają ofiary, niech całują
cielce. 3 Dlatego staną się jak obłok poranny, jak
przemijająca rosa poranna, jak plewy przez wicher
porwane z klepiska i jak dym z komina. 4 Ale ja jestem
PAN, twój Bóg, [od wyjścia] z ziemi Egiptu, a nie
będziesz znał [innego] Boga oprócz mnie. I nie ma
[innego] zbawiciela oprócz mnie. 5 Ja cię poznałem
na pustyni, w ziemi bardzo suchej. 6 Byli nasyceni
dobrymi pastwiskami, ale gdy się nasycili, ich serce się
wywyższyło; dlatego zapomnieli o mnie. 7 Będę więc
dla nich jak lew, jak lampart przy drodze [będę] czyhał.
8 Napadnę na nich jak niedźwiedzica, której zabrano
młode, rozerwę powłokę ich serca i pożrę ich tam jak
lew, dziki zwierz ich rozszarpie. 9 Zniszczyłeś się sam,
Izraelu, ale we mnie jest twoja pomoc. 10 Ja jestem
twoim królem. Gdzież jest ten, który ma cię wybawić
we wszystkich twoich miastach? I twoi sędziowie, o
których mówiłeś: Daj mi króla i książąt. 11 Dałem ci
[więc] króla w swoim gniewie i odebrałem [go] w swojej
zapalczywości. 12 Nieprawość Efraima [jest] związana,
jego grzech jest ukryty. 13 Ogarną go bóle rodzącej.
On jest niemądrym synem, bo inaczej nie zostałby
tak długo w łonie matki. 14 Wybawię ich z mocy
grobu, wykupię ich od śmierci. O śmierci, będę twoją
śmiercią! O grobie, będę twoim zniszczeniem! Żal się
ukryje przed moimi oczami. (Sheol h7585) 15 Choćby on
wśród braci przyniósł owoc, przyjdzie [jednak] wiatr
ze wschodu, wiatr PANA wyruszy z pustyni i wysuszy
jego źródło, i wysuszy jego zdrój. On zagarnie skarby
wszelkich kosztownych naczyń. 16 Samaria będzie
spustoszona, ponieważ sprzeciwiła się swemu Bogu.
Padną od miecza, jej niemowlęta będą roztrzaskane, a
jej brzemienne będą rozprute.

14 Izraelu, nawróć się całkowicie do PANA, swego
Boga. Upadłeś bowiem z powodu swojej
nieprawości. 2 Weźcie ze sobą słowa i zawróćcie
do PANA. Mówcie do niego: Przebacz całą naszą
nieprawość i daj to, co dobre, wtedy oddamy ci cielce
naszych warg. 3 Asyria nas nie wybawi, nie będziemy
jeździć na koniach i nie będziemy już mówili do dzieł
naszych rąk: [Wy jesteście] naszymi bogami. W tobie
bowiem sierota znajduje miłosierdzie. 4 Uzdrowię ich
odstępstwo i umiłuję ich dobrowolnie, bo mój gniew
odwrócił się od nich. 5 Będę dla Izraela jak rosa, [tak]
że rozkwitnie jak lilia i zapuści korzenie jak Liban. 6
Jego gałęzie rozrosną się i jego piękno będzie jak
drzewo oliwne, a jego woń jak Liban. 7 Wrócą, aby
siedzieć pod jego cieniem, ożyją [jak] zboże i rozkwitną
jak winorośl, ich sława będzie jak wino Libanu. 8 Efraim
[powie]: Cóż mi już do bożków? Ja [cię] wysłucham i
wejrzę na ciebie. Ja jestem jak zielona jodła, ode mnie
pochodzi twój owoc. 9 Kto mądry, niech to zrozumie, a
[kto] roztropny, niech to pozna. Drogi PANA bowiem
[są] proste; sprawiedliwi po nich będą chodzić, ale
przestępcy na nich upadną.

Joela

1 Słowo PANA, które doszło do Joela, syna Petuela.
2 Słuchajcie tego, starcy, nakłońcie ucha wszyscy
mieszkańcy tej ziemi. Czy zdarzyło się coś podobnego
za waszych dni albo za dni waszych ojców? 3
Opowiadajcie o tym swoim synom, a wasi synowie
[niech opowiedzą] swoim synom, a ich synowie
przyszłemu pokoleniu. 4 Co zostało [po] gąsienicy,
zjadła szarańcza, co zostało [po] szarańczy, zjadła
larwa, a co zostało [po] larwie, zjadło robactwo. 5
Ocknijcie się, pijani, i płaczcie; wszyscy, którzy pijecie
wino, zawódźcie z powodu moszczu, bo został odjęty
od waszych ust. 6 Nadciągnął bowiem naród do mojej
ziemi, mocny i niezliczony, jego zęby to zęby lwa,
a zęby trzonowe [ma jak] srogi lew. 7 Spustoszył
moją winorośl i połupał moje drzewo figowe. Odarł je
doszczętnie i porzucił [tak, że] zbielały jego gałęzie.
8 Lamentuj jak dziewica przepasana worem nad
mężem swojej młodości. 9 Odjęto ofiarę z pokarmów
i z płynów od domu PANA; płaczą kapłani, słudzy
PANA. 10 Pole zostało spustoszone i ziemia się
smuci, ponieważ zniszczono zboże. Wysechł moszcz,
zginęła oliwa. 11 Zawstydźcie się, rolnicy; zawódźcie
winogrodnicy z powodu pszenicy i jęczmienia, bo
przepadło żniwo polne. 12 Uschła winorośl i zwiędło
drzewo figowe; drzewo granatowe, palma, jabłoń
[i] wszystkie drzewa polne uschły, bo radość znikła
spośród synów ludzkich. 13 Przepaszcie się i płaczcie,
kapłani. Zawódźcie, słudzy ołtarza. Przyjdźcie i nocujcie
w worach, słudzy mojego Boga, bo zabrakło ofiar z
pokarmów i płynów w domu waszego Boga. 14 Ogłoście
święty post, zwołajcie zgromadzenie, zbierzcie starców
[i] wszystkich mieszkańców ziemi [w] domu PANA,
waszego Boga, i wołajcie do PANA: 15 Ach, co to za
dzień! Bliski bowiem jest dzień PANA i nadejdzie jak
spustoszenie od Wszechmocnego. 16 Czyż na naszych
oczach nie zginęła żywność, a z domu naszego Boga
– radość i wesele? 17 Zgniły ziarna pod swymi skibami,
spustoszone są spichlerze, zburzone stodoły, bo uschło
zboże. 18 Jakże ryczy bydło? Błąkają się stada wołów,
bo nie mają pastwisk, nawet i trzody owiec wyginęły.
19 Do ciebie wołam, PANIE, bo ogień pożarł pastwiska
[na] pustyni, a płomień spalił wszystkie drzewa polne;
20 Także i zwierzęta polne ryczą do ciebie, ponieważ
wyschły strumienie wód, a ogień pożarł pastwiska na
pustyni.

2 Zadmijcie w trąbę na Syjonie, krzyczcie na mojej
świętej górze! Niech zadrżą wszyscy mieszkańcy
ziemi, bo nadchodzi dzień PANA, bo już [jest] bliski;
2 Dzień ciemności i mroku, dzień obłoku i chmury,
jak zorza ranna rozciągnięta po górach. Lud wielki i
potężny, któremu równego nie było od wieków i po nim
nigdy nie będzie aż do lat najdalszych pokoleń. 3 Przed
jego obliczem ogień pożerający, a za nim płomień
palący. Ta ziemia [jest] przed nim jak ogród Eden, ale
po nim będzie opustoszałe pustkowie – przed nim nie
ujdzie nikt. 4 Ich wygląd jest podobny do wyglądu koni
i pobiegną jak jeźdźcy. 5 Po wierzchołkach gór będą
skakać jak grzmot rydwanów, jak szum płomienia ognia,
co pożera ściernisko, jak lud potężny uszykowany do
bitwy. 6 Na ich widok narody się zlękną, wszystkie
[ich] twarze poczernieją jak garnek. 7 Pobiegną jak
wojownicy, wedrą się na mury jak waleczni wojownicy;
każdy z nich pójdzie swoją drogą, a nie zboczą ze
swoich ścieżek. 8 Jeden drugiego nie ściśnie, każdy
pójdzie swoją drogą. A choć i na miecz upadną, nie
będą zranieni. 9 Po mieście będą chodzić, po murze
[będą] biegać, wdrapią się na domy i wejdą oknami
jak złodziej. 10 Przed nimi zadrży ziemia, niebiosa się
poruszą, słońce i księżyc będą zaćmione, a gwiazdy
stracą swój blask. 11 A PAN wyda swój głos przed
swoim wojskiem, gdyż jego obóz jest ogromny, gdyż
mocny [jest] ten, który wykonuje jego słowo. Wielki
jest bowiem dzień PANA i bardzo straszliwy! Któż
go zniesie? 12 Dlatego jeszcze [i] teraz, mówi PAN,
wróćcie do mnie całym swym sercem, w poście, płaczu
i w lamencie. 13 Rozdzierajcie swoje serca, a nie swoje
szaty, i nawróćcie się do PANA, waszego Boga, bo on
jest łaskawy i miłosierny, nieskory do gniewu i hojny w
miłosierdzie i żałuje nieszczęścia. 14 Któż wie, czy
nie zawróci i nie będzie mu żal, i nie zostawi po sobie
błogosławieństwa [na] ofiarę z pokarmów i z płynów dla
PANA, swego Boga? 15 Zadmijcie w trąbę na Syjonie,
ogłoście święty post, zwołajcie zgromadzenie. 16
Zgromadźcie lud, poświęćcie zgromadzenie, zbierzcie
starców, zbierzcie dzieci i [niemowlęta] ssące piersi.
Niech oblubieniec wyjdzie ze swojej izby, a oblubienica
ze swojej komnaty. 17 Niech kapłani, słudzy PANA,
płaczą między przedsionkiem a ołtarzem i [niech]
mówią: Przepuść, PANIE, swemu ludowi i nie wydawaj
swego dziedzictwa na pohańbienie, aby poganie
nad nimi nie panowali. Czemu mieliby mówić wśród
narodów: Gdzie jest ich Bóg? 18 Wtedy PAN będzie
zazdrosny o swoją ziemię i zlituje się nad swoim ludem.
19 I PAN odezwie się, i powie do swego ludu: Oto ześlę
wam zboże, moszcz i oliwę i nasycicie się nimi, a już
nie wydam was na pohańbienie pośród pogan. 20
Oddalę od was północne [wojsko] i zapędzę je do ziemi
suchej i spustoszonej. Przednia jego straż [obróci się]
ku morzu wschodniemu, a jego tylna straż – ku morzu
zachodniemu; i rozejdzie się jego smród i zgnilizna, bo
postępował wyniośle. 21 Nie bój się, ziemio! Ciesz

się i raduj, bo PAN uczyni wielkie rzeczy. 22 Nie
bójcie się, polne zwierzęta, bo zarosło pastwisko na
pustyni, a drzewa wydają swoje owoce, drzewo figowe
i winorośl wydają swoją moc. 23 I wy, synowie Syjonu,
cieszcie się i radujcie w PANU, waszym Bogu. Da wam
bowiem deszcz wczesny i ześle wam deszcz jesienny i
wiosenny, jak dawniej. 24 I spichlerze będą napełnione
zbożem, a tłocznie będą opływać moszczem i oliwą.
25 W ten sposób wynagrodzę wam lata zjedzone przez
szarańczę, larwę, robactwo i gąsienicę, moje wielkie
wojsko, które wysyłałem na was. 26 Wtedy będziecie
jeść obficie i będziecie nasyceni; będziecie chwalić
imię PANA, swego Boga, który uczynił wam cudowne
rzeczy, a mój lud nigdy nie będzie pohańbiony. 27 I
dowiecie się, że ja jestem wśród Izraela, że ja jestem
PAN, wasz Bóg, i że nie ma żadnego innego; a mój
lud nigdy nie będzie pohańbiony. 28 I stanie się potem,
że wyleję swojego Ducha na wszelkie ciało, i będą
prorokować wasi synowie i wasze córki, wasi starcy
będą mieć sny, a wasi młodzieńcy – widzenia. 29
Nawet na sługi i służebnice wyleję w tych dniach
swojego Ducha. 30 I ukażę cuda na niebie i na ziemi,
krew, ogień i kłęby dymu. 31 Słońce zamieni się w
ciemność, a księżyc w krew, zanim nadejdzie dzień
PANA, wielki i straszny. 32 I stanie się, że każdy,
kto wezwie imienia PANA, zostanie wybawiony, bo
na górze Syjon i w Jerozolimie będzie wybawienie,
jak powiedział PAN, [to jest] w resztkach, które PAN
powoła.

3 Oto bowiem w tych dniach i w tym czasie,
gdy odwrócę niewolę ludu Judy i Jerozolimy; 2
Zgromadzę też wszystkie narody i sprowadzę je do
Doliny Jehoszafata, i będę tam z nimi rozprawiał o
swoim ludzie i o swoim dziedzictwie Izraela, które
rozproszyły wśród narodów i podzieliły moją ziemię. 3
O mój lud rzucały los, dawały chłopca za nierządnicę
i dziewczynę sprzedawały za wino, aby piły. 4 Ale
wy cóż macie przeciwko mnie, Tyrze i Sydonie, oraz
wszystkie granice filistyńskie? Czy chcecie dać mi
odpłatę? Jeśli mi odpłacicie, to prędko i niezwłocznie
i ja zwrócę waszą odpłatę na waszą głowę; 5 Gdyż
zabraliście moje srebro i złoto, a moje wspaniałe
klejnoty wnieśliście do swoich świątyń; 6 A synów
Judy i synów Jerozolimy sprzedaliście Grekom, by
ich oddalić od ich granic. 7 Oto wzbudzę ich z tego
miejsca, do którego ich sprzedaliście, i zwrócę waszą
zapłatę na waszą głowę; 8 I sprzedam waszych
synów i wasze córki w ręce synów Judy, a oni
sprzedadzą ich Sabejczykom, narodowi dalekiemu. Tak
bowiem PAN powiedział. 9 Rozgłoście to wśród pogan,
ogłoście wojnę, pobudźcie wojowników, niech przybędą
[i] niech wyruszą wszyscy mężowie waleczni. 10
Przekujcie wasze lemiesze na miecze, a wasze sierpy
na oszczepy; kto słaby, niech powie: Jestem silny.
11 Zgromadźcie się i przyjdźcie, wszystkie okoliczne
narody – zbierzcie się. Sprowadź tam, PANIE, swoich
wojowników. 12 Niech poganie się ockną i nadciągną
na Dolinę Jehoszafata. Tam bowiem zasiądę, aby
sądzić wszystkie okoliczne narody. 13 Zapuśćcie sierp,
bo dojrzało żniwo. Pójdźcie i zstąpcie, bo tłocznia jest
pełna, kadzie przelewają się, bo ich zło [jest] wielkie. 14
Tłumy, tłumy w dolinie wyroku. Bliski bowiem jest dzień
PANA w dolinie wyroku. 15 Słońce i księżyc się zaćmią
i gwiazdy stracą swój blask. 16 I PAN zagrzmi z Syjonu,
a z Jerozolimy wyda swój głos, tak że zadrżą niebiosa
i ziemia. Ale PAN będzie ucieczką dla swego ludu i siłą
synów Izraela. 17 I poznacie, że ja jestem PANEM,
waszym Bogiem, który mieszka na Syjonie, mojej
świętej górze. I Jerozolima stanie się święta, a obcy już
nie będą przez nią przechodzić. 18 I stanie się w tym
dniu, że góry będą kropić moszczem, pagórki opływać
mlekiem i wszystkie strumienie Judy napełnią się
wodą, a z domu PANA wyjdzie źródło, które nawodni
dolinę Sittim. 19 Egipt zostanie spustoszony, a ziemia
Edom zamieni się w opustoszałe pustkowie z powodu
przemocy wyrządzonej synom Judy, bo przelewali
niewinną krew w ich ziemi. 20 Ale Juda będzie trwać
na wieki, a Jerozolima – z pokolenia na pokolenie. 21 I
oczyszczę tych, [których] krwi nie oczyściłem. PAN
bowiem mieszka na Syjonie.

Amosa

1 Słowa Amosa, który był [jednym] spośród pasterzy
z Tekoa, które widział o Izraelu za dni Uzjasza, króla
Judy, i za dni Jeroboama, syna Joasza, króla Izraela,
dwa lata przed trzęsieniem ziemi. **2** I powiedział:
PAN zagrzmi z Syjonu, z Jerozolimy wyda swój głos;
mieszkania pasterzy będą lamentować, a wyschnie
szczyt Karmelu. **3** Tak mówi PAN: Z powodu trzech
występków Damaszku i z powodu czterech nie
przepuszczę mu, ponieważ młócili Gilead narzędziami z
żelaza. **4** Ale ześlę ogień na dom Chazaela, który strawi
pałace Ben-Hadada. **5** Połamię też rygiel Damaszku i
wykorzenię mieszkańca z doliny Awen i tego, który
trzyma berło z domu Eden. I lud Syrii pójdzie do niewoli
do Kir, mówi PAN. **6** Tak mówi PAN: Z powodu trzech
występków Gazy i z powodu czterech nie przepuszczę
im, ponieważ uprowadzili wszystkich jeńców, aby ich
wydać Edomowi. **7** Ale ześlę ogień na mur Gazy,
który strawi jej pałace. **8** Wykorzenię też mieszkańca
z Aszdodu i tego, który trzyma berło z Aszkelonu,
i zwrócę swoją rękę przeciwko Ekronowi, i zginie
resztka Filistynów, mówi Pan BÓG. **9** Tak mówi PAN: Z
powodu trzech występków Tyru i z powodu czterech nie
przepuszczę mu, ponieważ wydali wszystkich jeńców
Edomowi, a nie pamiętali o braterskim przymierzu;
10 Ale ześlę ogień na mur Tyru, który strawi jego
pałace. **11** Tak mówi PAN: Z powodu trzech występków
Edomu i z powodu czterech nie przepuszczę mu,
ponieważ prześladował mieczem swego brata, tłumiąc
w sobie wszelaką litość, a nieustannie pałał gniewem,
swoją zapalczywość chował na zawsze. **12** Ale ześlę
ogień na Teman i strawi pałace Bosry. **13** Tak mówi
PAN: Z powodu trzech występków synów Ammona
i z powodu czterech nie przepuszczę im, ponieważ
rozcinali brzemienne w Gileadzie tylko po to, by
rozszerzyć swoje granice. **14** Ale rozniecę ogień na
murze Rabby, który strawi jego pałace wśród krzyku w
dzień bitwy, podczas wichru w dzień burzy. **15** I pójdzie
ich król do niewoli, on i jego książęta razem z nim,
mówi PAN.

2 Tak mówi PAN: Z powodu trzech występków Moabu
i z powodu czterech nie przepuszczę mu, ponieważ
spalił kości króla Edomu na wapno. **2** Ale ześlę ogień
na Moab, który strawi pałace Keriotu. I umrze Moab
wśród wrzawy, wśród krzyku [i] przy dźwięku trąby.
3 I wytracę sędziów spośród niego, i zabiję wraz z
nim wszystkich jego książąt, mówi PAN. **4** Tak mówi
PAN: Z powodu trzech występków Judy i z powodu
czterech nie przepuszczę mu, ponieważ odrzucili
prawo PANA i nie przestrzegali jego przykazań, a
dali się zwieść swoim kłamstwom, za którymi chodzili
ich ojcowie. **5** Ale ześlę ogień na Judę, który strawi
pałace Jerozolimy. **6** Tak mówi PAN: Z powodu
trzech występków Izraela i z powodu czterech nie
przepuszczę mu, ponieważ sprzedali sprawiedliwego
za srebro, a ubogiego za parę sandałów; **7** Którzy
dążą do tego, aby w prochu deptać głowy ubogich
i drogę pokornych wypaczają. Ponadto syn i jego
ojciec obcują z [tą samą] dziewczyną, aby splamić
moje święte imię. **8** I na szatach danych im w zastaw
kładą się przy każdym ołtarzu, a wino ukaranych piją w
domu swoich bogów. **9** A przecież wytraciłem przed
nimi Amorytę, który był wysoki jak cedry, a mocny
jak dęby. Zniszczyłem jednak jego owoc od góry, a z
dołu jego korzenie. **10** A was wyprowadziłem z ziemi
Egiptu i prowadziłem przez pustynię czterdzieści lat,
abyście posiedli ziemię Amoryty. **11** I wzbudzałem
spośród waszych synów proroków i spośród waszych
młodzieńców nazirejczyków. Czy nie jest tak, synowie
Izraela? – mówi PAN. **12** Ale wy poiliście nazirejczyków
winem, a prorokom rozkazywaliście, mówiąc: Nie
prorokujcie. **13** Oto ścisnę waszą ziemię, tak jak ciśnie
wóz pełen snopów. **14** Szybkiemu nie uda się ucieczka,
mocny nie doda sobie sił i mocarz nie wybawi swojej
duszy. **15** A ten, który trzyma łuk, nie ostoi się, i
szybki na nogach nie ucieknie, a jeździec na koniu nie
zachowa swojej duszy. **16** A najodważniejszy spośród
mocarzy ucieknie w tym dniu nagi, mówi PAN.

3 Słuchajcie tego słowa, które PAN mówi przeciwko
wam, synowie Izraela, przeciwko całemu pokoleniu,
które wyprowadziłem z ziemi Egiptu: **2** Tylko was
uznałem spośród wszystkich rodów ziemi, dlatego was
ukarzę za wszystkie wasze nieprawości. **3** Czy dwóch
może chodzić razem, jeśli się nie zgadzają? **4** Czy
lew zaryczy w lesie, gdy nie ma łupu? [Czy] młody
lew wyda swój głos ze swojego legowiska, jeśli nic nie
złowił? **5** Czy ptak wpadnie w sidła na ziemi, jeśli nie
ma pułapki? Czy podniesie się sidła z ziemi, jeśli nic
nie schwytały? **6** Czy trąba zadmie w mieście, a lud się
nie ulęknie? Czy w mieście zdarzy się nieszczęście,
którego PAN by nie uczynił? **7** Doprawdy, Pan BÓG
nic nie czyni, jeśli nie objawi swojej tajemnicy swym
sługom, prorokom. **8** Lew ryknął, któż się nie ulęknie?
Pan BÓG przemówił, któż nie będzie prorokował? **9**
Głoście w pałacach w Aszdodzie i w pałacach ziemi
Egiptu i mówcie: Zbierzcie się na górach Samarii i
zobaczcie w niej wielkie zamieszanie oraz cierpiących
w niej ucisk; **10** Nie umieją bowiem czynić tego, co
jest prawe, mówi PAN. Zbierają w swoich pałacach
skarby ze zdzierstwa i z grabieży. **11** Dlatego tak mówi
Pan BÓG: Wróg otoczy tę ziemię i pozbawi cię twojej
siły, i twoje pałace zostaną ograbione. **12** Tak mówi

PAN: Jak pasterz wyrywa z lwiej paszczy dwie nogi lub
kawałek ucha, tak zostaną wyrwani synowie Izraela,
którzy mieszkają w Samarii na rogu łoża i w Damaszku
na posłaniach. 13 Słuchajcie i oświadczcie w domu
Jakuba, mówi Pan BÓG, Bóg zastępów; 14 Bo w tym
dniu, w którym ukarzę Izraela za jego przestępstwa,
ukarzę też ołtarze w Betel. I rogi ołtarza zostaną
odcięte i upadną na ziemię. 15 I zburzę dom zimowy i
dom letni, zginą domy z kości słoniowej i dla wielkich
domów nastanie koniec, mówi PAN.

4 Słuchajcie tego słowa, krowy Baszanu, które
jesteście na górach Samarii, które uciskacie
biednych i niszczycie ubogich, które mówicie ich
panom: Przynieście, abyśmy [mogli] pić. 2 Przysiągł
Pan BÓG na swoją świętość, że oto nadejdą na was
dni, kiedy pochwyci was hakami, a wasze potomstwo
wędkami rybackimi. 3 I wyjdziecie wyłomami, jedna
za drugą, i będziecie rozrzucać wszystko, co [jest] w
[waszych] pałacach, mówi PAN. 4 Przychodźcie do
Betel i grzeszcie, w Gilgal rozmnóżcie przestępstwo;
przynoście każdego ranka swoje ofiary, [a] trzeciego
roku – swoje dziesięciny; 5 I spalajcie kwaszoną
ofiarę dziękczynną, ogłaszajcie i rozgłoście dobrowolne
ofiary, ponieważ tak wam się podoba, synowie Izraela,
mówi Pan BÓG. 6 A chociaż dałem wam czystość
zębów we wszystkich waszych miastach i niedostatek
chleba po wszystkich waszych miejscach, wy jednak
nie nawróciliście się do mnie, mówi PAN. 7 Ja też
wstrzymałem wam deszcz, gdy jeszcze brakowało
trzech miesięcy do żniwa. Spuszczałem deszcz na
jedno miasto, a na drugie miasto nie spuszczałem.
Jedną część [pola] zraszał deszcz, a druga część, na
którą deszcz nie padał, uschła. 8 I chodzili z dwóch,
trzech miast do jednego miasta, aby się napić, ale
nie mogli zaspokoić swego pragnienia. A jednak nie
nawróciliście się do mnie, mówi PAN. 9 Dotknąłem
was suszą i pleśnią. Gdy obfitowały wasze ogrody,
winnice, sady figowe i drzewa oliwne przynosiły owoc,
gąsienice to pożarły, a jednak nie nawróciliście się do
mnie, mówi PAN. 10 Zesłałem na was zarazę, tak jak
na Egipt, wybiłem mieczem waszych młodzieńców,
pozwoliłem uprowadzić wasze konie i sprawiłem, że
smród waszych wojsk dotarł do waszych nozdrzy,
a jednak nie nawróciliście się do mnie, mówi PAN.
11 Spustoszyłem was, jak Bóg spustoszył Sodomę i
Gomorę, i staliście się jak głownia wyrwana z ognia, a
jednak nie nawróciliście się do mnie, mówi PAN. 12
Dlatego tak ci uczynię, Izraelu, [a] ponieważ zamierzam
ci tak uczynić, przygotuj się na spotkanie ze swym
Bogiem, Izraelu! 13 Oto bowiem [on jest tym], który
kształtuje góry, tworzy wiatr, oznajmia człowiekowi,
jaka jest jego myśl; on z rannej zorzy czyni ciemność i
stąpa po wyżynach ziemi. PAN, Bóg zastępów, to jego
imię.

5 Słuchajcie tego słowa, które jako lament podnoszę
przeciwko wam, domu Izraela! 2 Upadła i już
nie powstanie dziewica Izraela. Leży opuszczona w
swej ziemi i nie ma nikogo, kto by ją podniósł. 3
Tak bowiem mówi Pan BÓG: W mieście, z którego
wychodziło tysiąc, pozostanie sto, a w tym, z którego
wychodziło sto, pozostanie domowi Izraela dziesięciu.
4 Tak bowiem mówi PAN do domu Izraela: Szukajcie
mnie, a będziecie żyć; 5 A nie szukajcie Betel, nie
chodźcie do Gilgal i do Beer-Szeby nie udawajcie
się, gdyż Gilgal zostanie uprowadzony do niewoli,
a Betel wniwecz się obróci. 6 Szukajcie PANA, a
będziecie żyć, aby nie wybuchł jak ogień w domu
Józefa i nie pochłonął go, a nie będzie nikogo w
Betel, kto by go ugasił; 7 [Wy, którzy] zamieniacie sąd
w piołun, a sprawiedliwość porzucacie na ziemi; 8
Szukajcie tego, który uczynił Plejady i Oriona, który
przemienia cień śmierci w poranek i dzień w ciemności
nocne; który przyzywa wody morskie i wylewa je
na powierzchni ziemi, PAN jest jego imię; 9 Który
wzmacnia słabego przeciwko mocnemu, tak że [ten]
osłabiony naciera na twierdzę. 10 Nienawidzą [tego],
który upomina ich w bramie, i brzydzą się [tym], który
mówi prawdę. 11 Ponieważ uciskacie ubogiego i
zabieracie mu ciężar zboża, to chociaż pobudowaliście
domy z kamienia ciosanego, nie będziecie w nich
mieszkać; zasadzaliście rozkoszne winnice, ale nie
będziecie pić z nich wina. 12 Znam bowiem wasze
wielkie przestępstwa i ogromne grzechy: uciskacie
sprawiedliwego, bierzecie łapówkę i wypaczacie sprawy
ubogich w bramie. 13 Dlatego roztropny milczy w tym
czasie, bo jest to czas zły. 14 Szukajcie dobra, a nie
zła, abyście żyli. A PAN, Bóg zastępów, będzie z wami,
tak jak mówicie. 15 Nienawidźcie zła, a miłujcie dobro
i ustanówcie sąd w bramie. Może wtedy PAN, Bóg
zastępów, zlituje się nad resztką Józefa. 16 Dlatego tak
mówi PAN, Bóg zastępów, Pan: Na wszystkich ulicach
[będzie] zawodzenie, a na wszystkich drogach będą
krzyczeć: Biada, biada! I zawołają oracza do płaczu, a
tych, którzy umieją lamentować, do zawodzenia. 17 I
we wszystkich winnicach [będzie] zawodzenie, gdy
przejdę pośród ciebie, mówi PAN. 18 Biada tym, którzy
pragną dnia PANA! Cóż wam po tym dniu PANA?
Jest on ciemnością, a nie światłością. 19 Jak gdyby
ktoś uciekał przed lwem, a spotkał go niedźwiedź;
albo jak gdyby wszedł do domu i oparł się ręką o
ścianę, a ukąsiłby go wąż. 20 Czy dzień PANA nie jest
ciemnością, a nie światłością? Mrokiem bez żadnej
jasności? 21 Nienawidzę waszych uroczystych świąt [i]
gardzę nimi, i woń na waszych zgromadzeniach nie

jest mi miła. 22 Jeśli bowiem będziecie mi składać
całopalenia i swoje ofiary pokarmowe, nie przyjmę
[ich] ani nie wejrzę na ofiary pojednawcze z waszego
tuczonego bydła. 23 Oddal ode mnie wrzask waszych
pieśni, [bo] nie chcę słuchać dźwięku waszych cytr. 24
Niech raczej sąd tryska jak woda, a sprawiedliwość jak
gwałtowny strumień. 25 Czy składaliście mi ofiary i
dary na pustyni przez czterdzieści lat, domu Izraela?
26 Przecież nosiliście przybytek waszego Molocha i
Kijuna, wasze bożki, gwiazdę waszych bogów, których
sobie uczyniliście. 27 Dlatego uprowadzę was do
niewoli poza Damaszek, mówi PAN, Bóg zastępów,
[to] jego imię.

6 Biada beztroskim na Syjonie i pokładającym ufność
w górze Samarii; tym, którzy są przywódcami
wśród tych narodów, do których schodzi się dom
Izraela. 2 Idźcie do Kalne i rozejrzyjcie się, a stamtąd
idźcie do Chamat wielkiego. Potem zstąpcie do Gat
filistyńskiego. Czy są to lepsze królestwa niż te?
Czy ich obszar jest większy niż wasz obszar? 3
[Biada wam, którzy sądzicie], że dzień zły jest daleko i
przybliżacie panowanie przemocy; 4 Którzy sypiacie na
łożach z kości słoniowej, a rozciągacie się na swoich
posłaniach; którzy jadacie jagnięta z trzody, a cielce
tuczone z zagrody; 5 Którzy śpiewacie przy lutni i
wymyślacie sobie instrumenty muzyczne jak Dawid; 6
Którzy pijecie wino z czasz i namaszczacie się drogimi
maściami, a nie bolejecie nad utrapieniem Józefa. 7
Dlatego teraz pójdą do niewoli na czele pojmanych i
skończy się biesiada hulaków. 8 Pan BÓG przysiągł
na siebie samego, mówi PAN, Bóg zastępów: Obrzydła
mi pycha Jakuba i nienawidzę jego pałaców. Dlatego
wydam miasto i wszystko, co w nim jest. 9 A stanie się
tak: Jeśli pozostanie dziesięć osób w jednym domu i
one pomrą. 10 I każdego z nich weźmie jego stryj,
i spali go, aby wynieść kości z domu, i zapyta tego,
który jest w zakątkach domu: Czy jest jeszcze ktoś z
tobą? A [ten] odpowie: Nie ma. Wtedy powie: Milcz, bo
nie wolno wspominać imienia PANA. 11 Oto bowiem
PAN rozkaże i uderzy w wielki dom rozpadlinami, a w
mały dom – pęknięciem. 12 Czy konie mogą biegać po
skale? Czy można [tam] orać wołami? Sąd bowiem
zamieniliście w truciznę, a owoc sprawiedliwości w
piołun. 13 [Biada wam], którzy się cieszycie, a to
z niczego, mówiąc: Czy nie wzięliśmy sobie rogów
własną siłą? 14 Ale oto ja wzbudzę naród przeciwko
wam, domu Izraela, mówi PAN, Bóg zastępów, który
was będzie uciskał od wejścia do Chamat aż do
strumienia pustyni.

7 To mi ukazał Pan BÓG. Oto tworzył koniki polne
na początku odrastania potrawu, a oto [był] to
potraw po sianokosach królewskich. 2 A gdy zjadły
trawę ziemi, powiedziałem: Panie BOŻE! Przebacz,
proszę. Któż zostanie Jakubowi? Jest bowiem malutki.
3 I żałował tego PAN. PAN powiedział: To się nie
stanie. 4 To mi ukazał Pan BÓG: Oto Pan BÓG
wezwał ogień w celu sądu, a wchłonął wielką głębię
i strawił dział. 5 Wtedy powiedziałem: Panie BOŻE!
Zaniechaj [tego], proszę. Któż zostanie Jakubowi?
Jest bowiem malutki. 6 I żałował tego PAN. Pan BÓG
powiedział: I to się nie stanie. 7 Potem [to] mi ukazał:
oto Pan stał na murze [wybudowanym] za pomocą
pionu, z pionem w ręku. 8 I PAN powiedział do mnie:
Co widzisz, Amosie? Odpowiedziałem: Pion. Wtedy
Pan powiedział: Oto przyłożę pion pośród mojego
ludu, Izraela. Już mu więcej nie odpuszczę. 9 Wyżyny
Izaaka będą spustoszone i świątynie Izraela zostaną
zburzone, i powstanę z mieczem przeciwko domowi
Jeroboama. 10 Wtedy Amazjasz, kapłan Betel, posłał
do Jeroboama, króla Izraela, taką wiadomość: Amos
spiskuje przeciwko tobie pośród domu Izraela, [tak że]
ziemia nie może znieść wszystkich jego słów. 11 Tak
bowiem mówi Amos: Jeroboam umrze od miecza, a
Izrael na pewno zostanie uprowadzony ze swojej ziemi
do niewoli. 12 Potem Amazjasz powiedział do Amosa:
Widzący, idź, uciekaj do ziemi Judy i tam jedz chleb, i
tam prorokuj. 13 A w Betel już więcej nie prorokuj, bo
to jest świątynia króla i dom królewski. 14 Wtedy Amos
odpowiedział Amazjaszowi: Nie byłem prorokiem ani
nawet synem proroka, lecz byłem pasterzem bydła
i tym, który zbiera figi sykomory. 15 Ale PAN mnie
wziął, gdy [chodziłem] za bydłem, i powiedział do mnie
PAN: Idź, prorokuj memu ludowi Izraelowi. 16 Teraz
więc słuchaj słowa PANA. Ty mówisz: Nie prorokuj
w Izraelu i nie głoś przeciwko domowi Izaaka. 17
Dlatego tak mówi PAN: Twoja żona będzie nierządnicą
w mieście, twoi synowie i twoje córki padną od miecza,
twoja ziemia będzie podzielona sznurem, a ty umrzesz
w ziemi nieczystej; Izrael zaś na pewno zostanie
uprowadzony do niewoli ze swojej ziemi.

8 To mi ukazał Pan BÓG: Oto stał kosz letnich
owoców. 2 Wtedy zapytał: Co widzisz, Amosie?
Odpowiedziałem: Kosz letnich owoców. PAN znowu
powiedział do mnie: Nadszedł koniec mojego ludu,
Izraela, nie będę mu już więcej odpuszczał. 3 W
tym dniu pieśni świątyni zamienią się w zawodzenie,
mówi Pan BÓG. [Będzie] mnóstwo trupów na każdym
miejscu, w ciszy [będą] wyrzucone. 4 Słuchajcie tego,
wy, którzy pożeracie ubogiego, abyście wykorzenili
biednych z ziemi; 5 Mówiąc: Kiedy przeminie nów
księżyca, abyśmy [mogli] sprzedać zboże? [Kiedy
minie] szabat, abyśmy [mogli] otworzyć spichlerze,

abyśmy [mogli] umniejszać efę, podwyższać sykl i
wagi podstępnie fałszować; 6 Abyśmy [mogli] kupować
ubogich za srebro, a nędzarza za parę sandałów;
i abyśmy [mogli] plewy zboża sprzedawać? 7 PAN
przysiągł na chwałę Jakuba: Nigdy nie zapomnę
wszystkich ich uczynków. 8 Czyż z tego powodu nie
zadrży ziemia i nie będzie lamentować każdy, kto w
niej mieszka? Wzbierze się cała jak rzeka i zostanie
porwana i zatopiona jakby przez rzekę Egiptu. 9 W
tym dniu, mówi Pan BÓG, sprawię, że słońce zajdzie
o południu, i przyprowadzę na ziemię ciemność w
jasny dzień; 10 I zamienię wasze święta w żałobę,
a wszystkie wasze pieśni w lament. Sprawię, że na
wszystkich biodrach będzie wór i na każdej głowie
łysina. I będzie w tej ziemi żałoba jak po jedynaku,
jej koniec jak dzień goryczy. 11 Oto nadchodzą dni,
mówi Pan BÓG, gdy ześlę głód na ziemię, nie głód
chleba ani pragnienie wody, ale słuchania słów PANA.
12 I będą się błąkać od morza do morza, i od północy
aż na wschód będą biegać, szukając słowa PANA,
ale [go] nie znajdą. 13 W tym dniu piękne dziewice i
nawet młodzieńcy zemdleją z pragnienia. 14 Ci, którzy
przysięgają na grzech Samarii, i mówią: Jak żyje twój
Bóg, Danie, i jak żyje droga Beer-Szeby, oni upadną i
już nigdy nie powstaną.

9 Widziałem Pana stojącego na ołtarzu i powiedział:
Uderz w nadproże, aż zadrżą węgary. Rozetnij
głowy ich wszystkich, a pozostałych zabiję mieczem.
Żaden z nich nie ucieknie i żaden z nich nie ocaleje. 2
Choćby się zakopali [aż] do piekła, moja ręka wyciągnie
ich stamtąd; choćby wstąpili aż do nieba i stamtąd ich
ściągnę. (Sheol h7585) 3 Choćby się ukryli na szczycie
Karmelu, odnajdę i wezmę ich stamtąd; a choćby się
ukryli przed moimi oczami na dnie morza, rozkażę
wężowi, aby ich tam ukąsił; 4 Choćby poszli do niewoli
przed swymi wrogami, nawet tam rozkażę mieczowi,
aby ich zabijał. Zwrócę na nich swoje oczy dla zła,
a nie dla dobra. 5 Pan BÓG zastępów dotyka ziemi,
a ta rozpływa się i płaczą wszyscy jej mieszkańcy.
Wzbierze cała jak rzeka i zostanie zatopiona jakby
przez rzekę Egiptu. 6 On zbudował w niebie swoje
stopnie i ustanowił na ziemi swój zastęp; on przywołuje
wody morskie i rozlewa je po powierzchni ziemi. PAN
to jego imię. 7 Synowie Izraela, czy nie jesteście
dla mnie jak synowie Etiopii? – mówi PAN. Czy nie
wyprowadziłem Izraela z ziemi Egiptu, Filistynów z
Kaftor i Syryjczyków z Kir? 8 Oto oczy Pana BOGA
[zwrócone są] na to grzeszne królestwo i zgładzę je z
powierzchni ziemi. Jednak nie zgładzę doszczętnie
domu Jakuba, mówi PAN. 9 Oto bowiem wydam rozkaz
i przesieję dom Izraela wśród wszystkich narodów, jak
[pszenicę] przesiewa się przetakiem, [tak że] żadne
ziarenko nie spadnie na ziemię. 10 Wszyscy grzesznicy
spośród mojego ludu od miecza umrą, [ci], którzy
mówią: Nie dosięgnie [nas] ani nie zaskoczy nas to
zło. 11 W tym dniu podniosę upadły przybytek Dawida
i zamuruję jego wyłomy; wzniosę jego ruiny i odbuduję
go, jak za dawnych dni; 12 Aby posiedli resztki Edomu
i wszystkie narody, nad którymi wzywano mojego
imienia, mówi PAN, który to czyni. 13 Oto nadchodzą
dni, mówi PAN, że oracz będzie za żniwiarzem, a
depczący winogrona za siejącym ziarno; góry będą
ociekać moszczem, a wszystkie pagórki się rozpłyną.
14 Odwrócę niewolę mojego ludu, Izraela; odbudują
miasta spustoszone i zamieszkają w nich; zasadzą też
winnice i będą pić z nich wino; założą też sady i będą
jedli ich owoce. 15 Zasadzę ich w ich ziemi; i nigdy nie
zostaną wykorzenieni ze swojej ziemi, którą im dałem,
mówi PAN, twój Bóg.

Abdiasza

1 Widzenie Abdiasza. Tak mówi Pan BÓG o Edomie:
Usłyszeliśmy wieść od PANA, a posłaniec został
wysłany do narodów: Powstańcie, wyruszmy przeciwko
niemu do bitwy. 2 Oto uczyniłem cię małym wśród
narodów, jesteś bardzo wzgardzony. 3 Pycha twego
serca zwiodła cię, ty, który mieszkasz w rozpadlinach
skalnych, [masz] swoje mieszkanie na wysokości; [ty],
który mówisz w swoim sercu: Któż mnie ściągnie na
ziemię? 4 Choćbyś wywyższył się jak orzeł, choćbyś
założył swoje gniazdo wśród gwiazd, stamtąd cię
strącę, mówi PAN. 5 Jakże jesteś zniszczony! Gdyby
złodzieje przyszli do ciebie, gdyby rabusie [zjawili
się] w nocy, czy nie kradliby [tyle, ile] potrzebują?
Gdyby przyszli do ciebie zbieracze winogron, czy nie
zostawiliby trochę winogron? 6 Jakże przeszukane są
skarby Ezawa, a przetrząśnięte jego skryte rzeczy! 7 Aż
do granicy wypchnęli cię wszyscy twoi sprzymierzeńcy.
Ci, z którymi miałeś pokój, zdradzili cię i pokonali; ci,
którzy [jedli] twój chleb, zranili cię zdradliwie. Nie ma
zrozumienia u niego. 8 Czyż w owym dniu – mówi
PAN – nie wytracę mędrców z Edomu, a rozumu – z
góry Ezawa? 9 I tak się zlękną twoi mocarze, Temanie,
że wszyscy z góry Ezawa zostaną wycięci. 10 Z
powodu przemocy wobec twego brata Jakuba okryje
cię hańba i zostaniesz wykorzeniony na wieki. 11 W
dniu, gdy stałeś naprzeciwko, w dniu, gdy obcy brali
do niewoli jego wojsko i gdy cudzoziemcy wchodzili w
jego bramy i o Jerozolimę rzucali losy, to ty [byłeś] też
jak jeden z nich. 12 Nie powinieneś był patrzeć na
dzień swego brata, w dniu jego pojmania, ani cieszyć
się z powodu synów Judy w dniu ich zniszczenia, ani
mówić zuchwale w dniu ucisku. 13 Nie powinieneś
był wchodzić w bramę mojego ludu w dniu jego
klęski ani patrzeć na jego nieszczęście w dniu jego
klęski, ani wyciągać swej [ręki] po jego mienie w dniu
jego klęski; 14 Nie powinieneś był stać na rozstaju
dróg, aby wytracić tych, którzy uciekali, ani wydać
tych, którzy pozostali spośród nich w dniu ucisku.
15 Bliski bowiem [jest] dzień PANA dla wszystkich
narodów. Jak ty postępowałeś, tak postąpią z tobą.
Twoja odpłata spadnie na twoją głowę. 16 Bo jak
wy piliście na mojej świętej górze, tak będą stale pić
wszystkie narody; będą pić i pochłaniać, aż będzie
z nimi tak, jakby ich [nigdy] nie było. 17 A na górze
Syjon będzie wybawienie i będzie ona święta, a dom
Jakuba posiądzie swoje posiadłości. 18 Dom Jakuba
stanie się ogniem, a dom Józefa płomieniem, dom
Ezawa zaś ścierniskiem. Podpalą go i strawią, i nikt
nie pozostanie z domu Ezawa, bo PAN to powiedział.
19 Ci z krainy południa odziedziczą górę Ezawa, ci
z równiny – Filistynów. Posiądą też krainę Efraima i
krainę Samarii, a Beniamin [posiądzie] Gilead. 20 A
wygnańcy tego wojska z synów Izraela [posiądą] to, co
należało do Kananejczyków aż do Sarepty; wygnańcy
zaś z Jerozolimy, którzy są w Sefarad, posiądą miasta
na południu. 21 I wstąpią wybawiciele na górę Syjon,
aby sądzić górę Ezawa. I królestwo będzie [należeć
do] PANA.

Jonasza

1 Słowo PANA doszło do Jonasza, syna Amittaja,
mówiące: **2** Wstań, idź do Niniwy, tego wielkiego
miasta, i wołaj przeciwko niej, bo jej niegodziwość
wzniosła się przed moje oblicze. **3** Ale Jonasz wstał,
aby uciec do Tarszisz sprzed oblicza PANA, i przybył
do Jafy. Znalazł okręt, który płynął do Tarszisz, zapłacił
za przejazd i wsiadł na niego, aby płynąć z nimi do
Tarszisz [i uciec] sprzed oblicza PANA. **4** Lecz PAN
zesłał gwałtowny wiatr na morze i powstała potężna
burza na morzu, tak że zdawało się, że okręt się rozbije.
5 A żeglarze przestraszyli się i każdy z nich wołał do
swego boga, a wyrzucali do morza ładunek, który był
na okręcie, aby ten był lżejszy. Ale Jonasz zszedł
wcześniej na niższy pokład okrętu, położył się i twardo
zasnął. **6** Przyszedł więc do niego sternik i zapytał
go: Cóż ty czynisz, śpiochu? Wstań, wołaj do swego
Boga, może Bóg wspomni na nas, abyśmy nie zginęli.
7 Wtedy powiedzieli jeden do drugiego: Chodźcie,
rzućmy losy, abyśmy się dowiedzieli, przez kogo
[spadło] na nas to nieszczęście. Rzucili więc losy i padło
na Jonasza. **8** I powiedzieli do niego: Powiedz nam,
prosimy, przez kogo [spadło] na nas to nieszczęście.
Jaki jest twój zawód? Skąd pochodzisz? Z jakiego
kraju i z jakiego narodu jesteś? **9** Odpowiedział im:
Jestem Hebrajczykiem i boję się PANA, Boga nieba,
który stworzył morze i ziemię. **10** Wtedy ci mężczyźni
bardzo się zlękli i zapytali: Czemu tak uczyniłeś?
Oni bowiem dowiedzieli się, że ucieka sprzed oblicza
PANA, bo im to powiedział. **11** Powiedzieli jeszcze
do niego: Cóż mamy z tobą uczynić, aby morze się
uspokoiło? Morze bowiem coraz bardziej się burzyło.
12 Odpowiedział im: Weźcie mnie i wrzućcie do morza,
a ono uspokoi się dla was, gdyż wiem, że z mojego
powodu ta wielka burza [przyszła] na was. **13** Lecz ci
mężczyźni wiosłowali silniej, aby dotrzeć do brzegu,
ale nie mogli, bo morze coraz bardziej się burzyło
przeciwko nim. **14** Zawołali więc do PANA: PANIE,
prosimy, nie pozwól nam zginąć z powodu życia
tego człowieka i nie obciążaj nas krwią niewinną. Ty
bowiem, PANIE, uczyniłeś, jak ci się spodobało. **15**
Potem wzięli Jonasza i wrzucili do morza, a morze
przestało się burzyć. **16** Wtedy ci mężczyźni, zdjęci
wielkim strachem przed PANEM, złożyli PANU ofiarę i
uczynili śluby. **17** A PAN przygotował wielką rybę, która
połknęła Jonasza. I Jonasz był we wnętrznościach tej
ryby trzy dni i trzy noce.

2 I modlił się Jonasz do PANA, swego Boga, we
wnętrznościach tej ryby; **2** I powiedział: Wołałem do
PANA w swoim ucisku i wysłuchał mnie; z głębi piekła
wołałem i wysłuchałeś mego głosu. **(Sheol h7585)** **3**
Rzuciłeś mnie bowiem w głębię, w sam środek morza,
i ogarnęła mnie toń. Wszystkie twoje nawałnice i fale
przewaliły się nade mną. **4** Wtedy powiedziałem:
Zostałem wygnany sprzed twoich oczu, ale będę
jeszcze patrzył w stronę twej świętej świątyni. **5** Wody
ogarnęły mnie aż do duszy, przepaść mnie otoczyła,
moją głowę owinęła trawa morska. **6** Zstąpiłem aż
do posad gór, swymi ryglami ziemia zamknęła się
przede mną na wieki. Ty jednak wyprowadziłeś moje
życie z dołu, PANIE, mój Boże! **7** Gdy moja dusza
we mnie omdlewała, wspomniałem na PANA, a moja
modlitwa przyszła do ciebie, do twej świętej świątyni. **8**
Ci, którzy trzymają się próżnych marności, pozbawiają
się miłosierdzia; **9** Ale ja z głosem dziękczynienia będę
ci składał ofiary, wypełnię to, co ślubowałem. Od PANA
[pochodzi] wybawienie. **10** Wtedy PAN rozkazał [tej]
rybie, a ona wypluła Jonasza na brzeg.

3 Wtedy słowo PANA doszło do Jonasza po raz drugi
mówiące: **2** Wstań, idź do Niniwy, tego wielkiego
miasta, i głoś przeciwko niej to, co ci rozkazuję. **3**
Wstał więc Jonasz i poszedł do Niniwy zgodnie ze
słowem PANA. A Niniwa była bardzo wielkim miastem,
[na] trzy dni drogi. **4** Jonasz zaczął chodzić po mieście,
ile mógł przejść w jeden dzień, i wołał: Po czterdziestu
dniach Niniwa zostanie zburzona. **5** I mieszkańcy
Niniwy uwierzyli Bogu, ogłosili post i oblekli się w wory,
od największego z nich aż do najmniejszego. **6** Doszła
bowiem [ta] sprawa do króla Niniwy i powstał z tronu,
i zdjął z siebie płaszcz, po czym oblekł się w wór i
siedział w popiele. **7** Rozkazał ogłosić i opowiadać
w Niniwie z dekretu króla i swoich książąt: Ludzie i
zwierzęta, woły i owce niech nic nie jedzą, niech się nie
pasą i wody nie piją; **8** Ale ludzie i zwierzęta niech się
okryją worami i niech gorliwie wołają do Boga. Niech
każdy się odwróci od swojej złej drogi i od grabieży
[popełnianej] swoimi rękami. **9** Kto wie, czy Bóg się nie
odwróci i nie pożałuje, i nie odstąpi od zapalczywości
swego gniewu, abyśmy nie zginęli. **10** I Bóg widział
ich czyny, że odwrócili się od swojej złej drogi, i Bóg
pożałował tego nieszczęścia, które zapowiedział im
czynić, a nie uczynił.

4 Ale Jonaszowi bardzo się to nie podobało i
rozgniewał się. **2** I modlił się do PANA, mówiąc:
Proszę, PANIE, czy tego nie mówiłem, gdy jeszcze
byłem w swojej ziemi? Dlatego zaraz uciekłem do
Tarszisz, gdyż wiedziałem, że ty jesteś Bogiem
łaskawym i litościwym, nieskorym do gniewu i [pełnym]
wielkiego miłosierdzia, który żałuje nieszczęścia. **3** A
teraz, PANIE, proszę, zabierz ode mnie moje życie,
bo lepiej mi umrzeć, niż żyć. **4** PAN odpowiedział:

Czy to dobrze, że [tak] się gniewasz? **5** Wyszedł
więc Jonasz z miasta i usiadł po wschodniej stronie
miasta. Tam zrobił sobie szałas i usiadł w jego cieniu,
by zobaczyć, co się stanie z tym miastem. **6** A PAN
Bóg sprawił, że nad Jonaszem wyrosła tykwa, aby
zasłaniała jego głowę i chroniła go przed upałem. I
Jonasz bardzo się cieszył [z tej] tykwy. **7** Ale nazajutrz
o świcie Bóg sprawił, że robak podgryzł tę tykwę, tak
że uschła. **8** I gdy wzeszło słońce, Bóg wzbudził suchy
wiatr wschodni; i słońce tak prażyło głowę Jonasza, że
omdlewał i życzył sobie śmierci, mówiąc: Lepiej mi
umrzeć, niż żyć. **9** I Bóg powiedział do Jonasza: Czy
to dobrze, że tak się gniewasz z powodu tej tykwy?
I odpowiedział: To dobrze, że się gniewam, [nawet]
aż na śmierć. **10** Wtedy PAN mu powiedział: Żałujesz
tej tykwy, przy której nie pracowałeś ani nie dałeś jej
wzrostu; wyrosła w jedną noc i w jedną noc uschła;
11 A ja miałbym nie żałować Niniwy, tego wielkiego
miasta, w którym jest więcej niż sto dwadzieścia tysięcy
ludzi, którzy nie umieją rozróżnić swej prawej ręki od
lewej, a także wiele bydła?

Micheasza

1 Słowo PANA, które doszło do Micheasza z Moreszet
za dni Jotama, Achaza [i] Ezechiasza, królów Judy
– to, co widział o Samarii i Jerozolimie. **2** Słuchajcie,
wszystkie narody; słuchaj, ziemio, i wszystko, co
na niej jest. A niech Pan BÓG będzie świadkiem
przeciwko wam, Pan ze swego świętego przybytku. **3**
Oto bowiem PAN wychodzi ze swojego miejsca, zstąpi
i będzie deptać po wysokościach ziemi. **4** I stopnieją
pod nim góry, a doliny rozdzielą się tak, jak wosk
przed ogniem [i] jak wody, które spływają po zboczu.
5 To wszystko [się stanie] z powodu przestępstwa
Jakuba i z powodu grzechów domu Izraela. Jakie
jest przestępstwo Jakuba? Czy to nie Samaria? Co
jest wyżyną Judy? Czy nie Jerozolima? **6** Dlatego
zamienię Samarię w kupę gruzu na polu, w miejsce pod
założenie winnicy. Powrzucam w dolinę jej kamienie i
odkryję jej fundamenty. **7** I wszystkie jej wyrzeźbione
obrazy będą potłuczone, wszystkie jej dary spalone
ogniem i wszystkie jej bożki zamienię w ruinę. [To]
bowiem zgromadziła z zapłaty nierządnicy, to więc
obróci się w zapłatę nierządnicy. **8** Nad tym będę
zawodzić i lamentować, chodząc nagi, bez ubrań.
Podnoszę zawodzenie jak smoki i lament jak młode
strusie; **9** Jej rana bowiem [jest] nieuleczalna, gdyż
doszła aż do Judy, [a] dotarła do bramy mego ludu aż
do Jerozolimy. **10** Nie opowiadajcie [tego] w Gat ani
nie płaczcie. Tarzajcie się w prochu, w domu Afra. **11**
Przejdź [ty], która mieszkasz w Szafirze w haniebnej
nagości. Ta, która mieszka w Saananie, nie wyszła na
żałobę w Bet-Hezel; weźmie od was swoją żywność.
12 Ta, która mieszka w Marot, oczekiwała dobra, ale
zło zstąpiło od PANA aż do bramy Jerozolimy. **13**
Zaprzęgaj konie do rydwanu, mieszkanko Lakisz, która
jesteś powodem grzechu córki Syjonu, gdyż w tobie
znalezione są przestępstwa Izraela. **14** Dlatego poślesz
dary do Moreszet-Gat. Domy Akzibu [będą] ułudą dla
królów Izraela. **15** Jeszcze przyprowadzę ci dziedzica,
mieszkanko Mareszy. Przyjdzie [aż] do Adullam, do
chwały Izraela. **16** Ogol się i ostrzyż z powodu swoich
ukochanych synów; rozszerz swą łysinę jak orzeł, bo
poszli od ciebie do niewoli.

2 Biada tym, którzy wymyślają nieprawość i knują zło
na swoich łożach, a o świcie wykonują je, bo jest
to w ich mocy. **2** Pożądają pól i wydzierają je; także
domów i je zabierają. W ten sposób gnębią człowieka i
jego dom, człowieka i jego dziedzictwo. **3** Dlatego tak
mówi PAN: Oto obmyślam dla tego rodu nieszczęście,
z którego nie będziecie mogli wyciągnąć swoich szyj
ani nie będziecie chodzić zuchwale. [Będzie] to bowiem
czas nieszczęścia. **4** W tym dniu powstanie o was
przypowieść i podniosą [nad wami] żałosny lament,
mówiąc: Jesteśmy doszczętnie spustoszeni. Odmienił
dział mego ludu, [jakże] mi go odjął! Gdy wziął nasze
pole, rozdzielił [je]. **5** Dlatego nie będziesz miał nikogo,
kto rzuciłby sznurem na los w zgromadzeniu PANA. **6**
Mówią: Nie prorokujcie, niech nam [inni] prorokują. Nie
prorokują bowiem tak, jak ci. Żaden z nich nie przestaje
mówić obraźliwie. **7** O ty, [ludu, który] słyniesz domem
Jakuba! Czy Duch PANA jest ograniczony? Czy takie
[są] jego dzieła? Czy moje słowa nie są dobre [dla tego],
który postępuje w sposób prawy? **8** Wczoraj był moim
ludem, [a dziś] jak wróg powstaje. Zdzieracie płaszcz
wraz z szatą z tych, którzy przechodzą bezpiecznie,
jakby wracali z wojny. **9** Kobiety mego ludu wyganiacie
z ich przytulnych domów; ich dzieciom odebraliście
moją chwałę na zawsze. **10** Wstańcie i odejdźcie, bo tu
nie ma odpoczynku. Z powodu nieczystości zniszczy
was, i to zniszczeniem srogim. **11** Gdy ktoś podaje się
za proroka i kłamie, [mówiąc]: Będę prorokował o winie
i o mocnym napoju, to taki staje się prorokiem tego
ludu. **12** Na pewno zgromadzę ciebie całego, Jakubie,
na pewno zgromadzę resztkę Izraela. Zbiorę ich razem
jak owce Bozra, jak trzodę w środku owczarni, i będzie
bardzo głośno z powodu [mnóstwa] ludzi. **13** Zstąpi
przed nimi ten, który będzie przełamywać. Przełamali
się, przeszli przez bramę i wyszli przez nią. Ich król
pójdzie przed nimi, a PAN na ich czele.

3 I powiedziałem: Słuchajcie, naczelnicy Jakuba i
wodzowie domu Izraela! Czy wy nie powinniście
znać sądu? **2** Wy, którzy nienawidzicie dobra, a
kochacie zło, którzy zdzieracie z ludu skórę i ciało z
jego kości; **3** [Którzy] jecie ciało mojego ludu, skórę
z niego zdzieracie, jego kości łamiecie i kroicie je
na kawałki jak do garnca i jak mięso do kotła. **4**
Wtedy będą wołać do PANA, a nie wysłucha ich, lecz
zakryje swoje oblicze przed nimi w tym czasie, gdyż oni
popełniali złe czyny. **5** Tak mówi PAN o tych prorokach,
którzy w błąd wprowadzą mój lud, którzy gryzą swoimi
zębami i głoszą pokój, a temu, który nic im nie włoży
do ust, wypowiadają wojnę. **6** Dlatego wasze widzenie
zamienia się w noc, a wasza wróżba – w ciemność;
słońce zajdzie nad prorokami i dzień się zaćmi nad
nimi. **7** Wtedy widzący będą się wstydzić i wróżbiarze
się zarumienią. Oni wszyscy zakryją swoje wargi,
bo nie będzie żadnej odpowiedzi od Boga. **8** Ale ja
jestem napełniony mocą Ducha PANA oraz sądu i siły,
aby oznajmić Jakubowi jego występki i Izraelowi jego
grzech. **9** Słuchajcie tego, naczelnicy domu Jakuba i
wodzowie domu Izraela, którzy brzydzicie się sądem
i wypaczacie wszystko, co sprawiedliwe. **10** Każdy
buduje Syjon krwią, a Jerozolimę nieprawością. **11**

Jej naczelnicy sądzą za dary, jego kapłani uczą za
zapłatę i jego prorocy prorokują za pieniądze. Polegają
[jednak] na PANU, mówiąc: Czy PAN nie jest wśród
nas? Nie spotka nas nic złego. 12 Dlatego Syjon stanie
się dla was [jak] zaorane pole, Jerozolima zamieni się
w kupę gruzu, a góra domu – w zalesione wzgórze.

4 Ale w ostatecznych dniach stanie się, że góra
domu PANA będzie utwierdzona na szczycie gór i
wywyższona ponad pagórki, a narody do niej popłyną.
2 I wiele narodów przybędzie, mówiąc: Chodźcie,
wstąpmy na górę PANA, do domu Boga Jakuba, i będzie
nas nauczał swoich dróg, a my będziemy chodzili jego
ścieżkami. Z Syjonu bowiem wyjdzie prawo i słowo
PANA z Jerozolimy. 3 On będzie sądzić wśród wielu
narodów i będzie karać narody potężne i odległe. I
przekują swoje miecze na lemiesze, a swoje oszczepy
na sierpy. Naród przeciwko narodowi nie podniesie
miecza i już nie będą się uczyć sztuki wojennej. 4 Ale
każdy będzie siedział pod swoją winoroślą i pod swoim
drzewem figowym i nikt nie będzie ich straszył, bo to
usta PANA zastępów powiedziały. 5 Wszystkie narody
bowiem będą chodzić, każdy w imię swego boga, ale
my będziemy chodzić w imię PANA, naszego Boga, na
wieki wieków. 6 W tym dniu, mówi PAN, zgromadzę
chromą, zbiorę wygnaną oraz tę, którą trapiłem; 7 A z
tej chromej uczynię resztkę, a z wygnanej – potężny
naród. I PAN będzie królował nad nimi na górze Syjon
odtąd aż na wieki. 8 A ty, wieżo trzody, twierdzo
córki Syjonu, [wiedz, że] do ciebie przyjdzie, przyjdzie
pierwsze panowanie, królestwo córki Jerozolimy. 9
Czemu teraz tak bardzo krzyczysz? Czy nie ma króla
u ciebie? Czy twój doradca zginął, że cię ból ogarnął
jak rodzącą? 10 Odczuwaj ból i jęcz, córko Syjonu,
jak rodząca, bo już wyjdziesz z miasta i zamieszkasz
w polu, i pójdziesz aż do Babilonu. Tam będziesz
wybawiona, tam cię PAN odkupi z rąk twoich wrogów.
11 Teraz zebrało się przeciwko tobie wiele narodów,
które mówią: Niech będzie zbezczeszczona, niech
nasze oko patrzy na Syjon. 12 One jednak nie znają
myśli PANA ani nie rozumieją jego rady. On bowiem je
zgromadzi jak snopy na klepisku. 13 Wstań i młóć,
córko Syjonu, bo twój róg uczynię z żelaza i twoje
kopyta uczynię ze spiżu, i zmiażdżysz wiele narodów.
Poświęcę PANU ich łupy i ich bogactwo Panu całej
ziemi.

5 Zbierz się teraz w oddziały, córko oddziałów! Obległ
nas. Laską będą bić w policzek sędziego Izraela.
2 Ale ty, Betlejem Efrata, [choć] jesteś najmniejsze
wśród tysięcy w Judzie, z ciebie [jednak] wyjdzie mi
ten, który będzie władcą w Izraelu, a jego wyjścia [są]
od dawna, od dni wiecznych. 3 Dlatego wyda ich aż
do czasu, [kiedy] rodząca porodzi. Wtedy resztka jego
braci wróci do synów Izraela. 4 Powstanie i będzie
paść w mocy PANA i w majestacie imienia PANA,
swego Boga. I będą mieszkać [spokojnie], bo już
będzie [on] wielki aż po krańce ziemi. 5 I będzie [on]
pokojem, gdy Asyryjczyk wtargnie do naszej ziemi. I
gdy podepcze nasze pałace, wtedy wystawimy przeciw
niemu siedmiu pasterzy i ośmiu książąt z ludu. 6 Ci
ogołocą ziemię Asyrii mieczem i ziemię Nimroda na jej
granicach. W ten sposób wybawi [nas] od Asyryjczyka,
gdy nadciągnie do naszej ziemi i gdy będzie stąpał w
naszych granicach. 7 Dlatego resztka Jakuba będzie
pośród wielu narodów jak rosa od PANA, jak deszcze
skrapiające trawę, które nie czekają na człowieka ani
nie polegają na synach ludzkich. 8 Resztka Jakuba
będzie też pośród pogan, wśród wielu narodów, jak
lew między leśnymi zwierzętami i jak lwiątko między
trzodami owiec, które – gdy przechodzi – depcze i
szarpie, a nie ma nikogo, kto by [je] ocalił. 9 Wywyższy
się twoja ręka nad twoimi wrogami, a wszyscy twoi
przeciwnicy będą wykorzenieni. 10 I stanie się w tym
dniu, mówi PAN, że wytracę twoje konie spośród ciebie
i zniszczę twoje rydwany. 11 Wygubię miasta twojej
ziemi i zburzę wszystkie twoje twierdze. 12 Wytracę
czary z twojej ręki i nie będzie już u ciebie wróżbitów.
13 Wyniszczę też twoje rzeźbione bożki i twoje obrazy
spośród ciebie i nie będziesz już oddawać pokłonu
dziełu swoich rąk. 14 Wykorzenię twoje gaje spośród
ciebie i zgładzę twoich wrogów. 15 [Tak] w gniewie i
zapalczywości dokonam zemsty nad narodami, które
nie były posłuszne.

6 Słuchajcie tego, co mówi PAN: Wstań, spieraj się
z górami i niech pagórki słuchają twego głosu.
2 Słuchajcie, góry, sporu PANA, i najmocniejsze
fundamenty ziemi, bo PAN [wiedzie] spór ze swoim
ludem i rozprawia się z Jerozolimą. 3 Mój ludu, cóż
ci uczyniłem? W czym ci się uprzykrzyłem? Zeznaj
przeciwko mnie. 4 Wyprowadziłem cię bowiem z ziemi
Egiptu, odkupiłem cię z domu niewolników i posłałem
przed tobą Mojżesza, Aarona i Miriam. 5 Mój ludu!
Wspomnij teraz, co zamierzał Balak, król Moabu, a
co mu odpowiedział Balaam, syn Beora; [wspomnij
też, co się działo] od Szittim aż do Gilgal, abyś poznał
sprawiedliwość PANA. 6 Z czym [mam] się stawić
przed PANEM i pokłonić się Bogu najwyższemu? Czy
[mam] stawić się przed nim z ofiarami całopalnymi i
jednorocznymi cielcami? 7 Czy PAN ma upodobanie w
tysiącach baranów [i] w dziesiątkach tysięcy strumieni
oliwy? Czy [mam] mu dać swego pierworodnego za
mój występek, owoc mego łona za grzech mojej duszy?
8 On ci oznajmił, człowieku, co jest dobre i czego PAN
żąda od ciebie: jedynie [tego], byś czynił sprawiedliwie,

kochał miłosierdzie i pokornie chodził z twoim Bogiem.
9 Głos PANA woła do miasta (ale roztropny [sam] ujrzy
twoje imię): Słuchajcie rózgi i tego, kto ją ustanowił.
10 Czy jeszcze [są] w domu bezbożnego skarby
niesprawiedliwe [i] miara niesprawiedliwa i obrzydliwa?
11 Czy mam usprawiedliwić oszukańczą wagę i worek
fałszywych odważników? 12 Jego bogacze są pełni
zdzierstwa, jego mieszkańcy mówią kłamstwo i ich
język w ich ustach [jest] kłamliwy. 13 Dlatego też dotknę
cię chorobą, uderzę cię i zniszczę z powodu twoich
grzechów. 14 Będziesz jeść, ale się nie nasycisz; twoje
poniżenie [będzie] w środku ciebie. Pochwycisz, ale nie
ocalisz, a co ocalisz, wydam pod miecz. 15 Będziesz
siał, ale nie będziesz żął; będziesz tłoczył oliwki, ale
nie namaścisz się oliwą; [będziesz wyciskał] moszcz,
ale nie napijesz się wina. 16 Przestrzegacie bowiem
ustaw Omriego i wszystkich czynów domu Achaba i
postępujecie według ich rad. Dlatego cię wydam na
spustoszenie i jego mieszkańców na pośmiewisko.
Będziecie więc nosić hańbę mego ludu.

7 Biada mi! Jestem bowiem jak ostatki po letnich
zbiorach, jak pokłosie grona po winobraniu. Nie ma
żadnego grona do zjedzenia, moja dusza pragnęła
pierwocin z owocu. 2 Pobożny zginął z ziemi, nie ma
prawego wśród ludzi. Wszyscy czyhają na krew, każdy
zastawia sieci dla swego brata. 3 By chętnie czynić zło
obiema rękami, książę i sędzia żądają datku; zamożny
[człowiek] wypowiada swoją przewrotną żądzę. I razem
wszystko splatają. 4 Najlepszy z nich jest jak oset;
najuczciwszy – jak płot ciernisty. Nadchodzi dzień
twoich stróżów [i] twojego nawiedzenia; już nastanie
ich zamieszanie. 5 Nie wierzcie przyjacielowi, nie
ufajcie wodzowi. Strzeż bramy swoich ust przed tą,
która leży na twoim łonie. 6 Syn bowiem lekceważy
ojca, córka powstaje przeciwko swojej matce, synowa
przeciwko swojej teściowej, [a] wrogami człowieka
[są] jego domownicy. 7 Dlatego będę wypatrywał
PANA, będę oczekiwać Boga mego zbawienia. Mój
Bóg mnie wysłucha. 8 Nie ciesz się z mojego powodu,
moja nieprzyjaciółko! Chociaż upadłem, powstanę;
choć siedzę w ciemności, PAN jest moją światłością.
9 Zniosę gniew PANA, bo zgrzeszyłem przeciwko
niemu, aż będzie bronił mojej sprawy i wykona dla
mnie sąd. Wyprowadzi mnie na światło i ujrzę jego
sprawiedliwość. 10 Ujrzy to moja nieprzyjaciółka i
wstyd okryje tę, która do mnie mówi: Gdzie jest PAN,
twój Bóg? Moje oczy będą patrzyć na nią, gdy będzie
podeptana jak błoto na ulicach. 11 W [tym] dniu, kiedy
będą odbudowywać twoje mury, w tym dniu dekret
rozejdzie się daleko. 12 W tym dniu będą przychodzić
do ciebie od Asyrii aż po miasta obronne, od miast
obronnych aż po rzekę, od morza aż do morza i od góry
aż do góry. 13 Ta ziemia jednak będzie spustoszona
z powodu swoich mieszkańców, z powodu owocu
ich czynów. 14 Paś swój lud laską swoją, trzodę
swojego dziedzictwa, która mieszka samotnie w lesie
i w środku Karmelu. Niech się pasą w Baszanie i
Gileadzie [jak] za dawnych dni. 15 Ukażę mu cudowne
rzeczy jak za dni, gdy wyszedłeś z ziemi Egiptu. 16
Ujrzą to narody i zawstydzą się całej swojej potęgi.
Przyłożą rękę do ust, a ich uszy ogłuchną. 17 Będą
lizać proch jak wąż, wyjdą ze swoich nor jak zwierzęta
pełzające do PANA, naszego Boga, ze strachem i
będą się bać ciebie. 18 Któż jest Bogiem jak ty, który
przebacza nieprawość i daruje występek resztki swego
dziedzictwa? Nie chowa swego gniewu na wieki, bo
ma upodobanie w miłosierdziu. 19 Odwróci się i zlituje
się nad nami; pokona nasze nieprawości i wrzuci w
głębiny morza wszystkie nasze grzechy. 20 Pokażesz
prawdę Jakubowi i [okażesz] miłosierdzie Abrahamowi,
tak jak przysiągłeś naszym ojcom za dawnych dni.

Nahuma

1 Brzemię Niniwy. Księga widzenia Nahuma Elkoszyty.
2 PAN jest Bogiem zazdrosnym i mściwym; PAN
jest mściwy i pełen gniewu; PAN mści się nad swoimi
przeciwnikami i zachowuje gniew wobec swoich
wrogów. **3** PAN jest nieskory do gniewu i wielki w
mocy, a winnego nie uniewinni. Droga PANA [jest]
w wichrze i w burzy, a obłok jest prochem pod jego
stopami. **4** On gromi morze i je wysusza, wysusza też
wszystkie rzeki. Przed nim Baszan i Karmel mdleje,
a kwiat Libanu więdnie; **5** Góry drżą przed nim,
a pagórki się rozpływają; ziemia płonie przed jego
obliczem, okrąg [ziemi] i wszyscy jej mieszkańcy. **6**
Któż się ostoi przed jego oburzeniem? Kto wytrzyma
zapalczywość jego gniewu? Jego gniew wylewa się
jak ogień, a skały rozpadają się przed nim. **7** Dobry
jest PAN – warownia w dniu ucisku; zna tych, którzy
mu ufają. **8** Ale gwałtowną powodzią zniszczy jej
miejsce, ciemność będzie ścigała jego wrogów. **9** Co
zamierzacie przeciwko PANU? On dokona zniszczenia,
ucisk nie powstanie po raz drugi. **10** Gdy bowiem będą
jak splecione ciernie i jak pijacy upojeni [winem], jak
suche ściernisko do szczętu spłoną. **11** Z ciebie wyszedł
ten, który obmyślił zło przeciwko PANU, doradca
nikczemny. **12** Tak mówi PAN: Chociaż są spokojni i tak
liczni, będą jednak skoszeni, gdy przejdzie. Chociaż cię
trapiłem, już więcej nie będę cię trapił. **13** Teraz bowiem
złamię jego jarzmo, aby na tobie nie leżało, a rozerwę
twoje więzy. **14** O tobie PAN rozkazał, że twoje imię już
nie będzie miało więcej potomstwa. Wyniszczę z domu
twoich bogów rzeźbione i lane posągi. Przygotuję ci
grób, gdyż jesteś nikczemny. **15** Oto na górach nogi
opowiadającego dobre wieści, zwiastującego pokój.
Obchodź, Judo, swoje uroczyste święta, wypełniaj
swoje śluby. Nikczemnik bowiem już nie przejdzie
przez ciebie, został doszczętnie zgładzony.

2 Nadciąga niszczyciel przeciwko tobie! Strzeż miejsc
obronnych, obserwuj drogę, wzmocnij biodra i
zbierz wszystkie [swe] siły. **2** PAN bowiem odwrócił
pychę Jakuba jak pychę Izraela, gdyż złupili ich
grabieżcy i zniszczyli ich latorośle. **3** Tarcza jego
mocarzy czerwona, jego wojownicy ubrani w szkarłat,
rydwany będą jak płonące pochodnie w dniu jego
przygotowania, a jodły będą strasznie się trząść. **4**
Rydwany po ulicach będą szaleć i na rynku skrzypieć.
Z wyglądu będą podobne do pochodni, jak błyskawice
będą pędzić. **5** Wezwie swoich mocarzy; zatoczą
się w swoim pochodzie, pospieszą się do murów,
obrona będzie przygotowana. **6** Bramy przy rzekach
otworzą się i pałac się rozpłynie; **7** A Chusab zostanie
uprowadzona do niewoli, jej służące będą ją prowadzić,
jęcząc jak gołębie i bijąc się w piersi. **8** A Niniwa od
swego początku [była] jak sadzawka wód, ale uciekną.
[I choć ktoś powie]: Stójcie, stójcie! – [nikt] jednak się
nie obejrzy. **9** Rabujcie srebro, rabujcie złoto, bo nie ma
końca bogactwo i przepych wszystkich kosztowności.
10 Pusta, opróżniona i spustoszona! Serce topnieje,
trzęsą się kolana, czuć ból w biodrach wszystkich
[ludzi], a twarze wszystkich czernieją. **11** Gdzie jest
jaskinia lwów i pastwisko lwiąt, dokąd chodziły lew, ten
wielki lew, oraz lwięta, a nie było nikogo, kto by [je]
straszył. **12** Lew już dosyć rozszarpał [ofiar] dla swych
lwiąt i zadusił [je] dla swoich lwic, napełniał łupem
swoje jaskinie, a zdobyczą swoje legowiska. **13** Oto
jestem przeciwko tobie, mówi PAN zastępów, spalę
na proch twoje rydwany i twoje lwięta pożre miecz.
Wykorzenię z ziemi twój łup i nie będzie już słychać
głosu twoich posłów.

3 Biada krwawemu miastu! [Jest ono] całe pełne
kłamstwa i grabieży, a łup z niego nie wychodzi.
2 [Słychać] trzask biczów, grzmot kół, tupanie koni
i podskakiwanie rydwanów. **3** Jeździec dobywa
błyszczący miecz i lśniący oszczep. Mnóstwo rannych
i tak wielka ilość trupów, że nie można ich zliczyć;
potykają się o zwłoki. **4** Z powodu mnóstwa czynów
nierządu tej rozkosznej nierządnicy, mistrzyni czarów,
która zaprzedawała narody swoim nierządem i ludy
swoimi czarami. **5** Oto jestem przeciwko tobie, mówi
PAN zastępów, odkryję poły twojej [szaty] aż do twarzy
i ukażę narodom twoją nagość, a królestwom – twoją
hańbę. **6** Rzucę na ciebie obrzydliwości, znieważę cię i
wystawię cię na widowisko. **7** Ten, kto cię ujrzy, oddali
się od ciebie i powie: Zburzona jest Niniwa, któż będzie
jej żałował? Gdzie mam szukać dla ciebie pocieszycieli?
8 Czy jesteś lepsza niż ludne [miasto] No, które leżało
pomiędzy rzekami, otoczone wodami, którego wałem
było morze i morze jego murem? **9** Etiopia i Egipt
[były] jego siłą, nieograniczona; Put i Libijczycy byli
jego pomocą. **10** Ono jednak zostało uprowadzone do
niewoli, jego niemowlęta roztrzaskiwano na rogach
wszystkich ulic, o jego najsławniejszych rzucano losy
i wszystkich jego wielkich zakuto w kajdany. **11**
Także i ty będziesz upojona. Ukryjesz się i będziesz
szukać pomocy przeciwko wrogowi. **12** Wszystkie
twoje twierdze [są] jak drzewo figowe z wczesnymi
owocami. Gdy się nimi potrząśnie, wpadają do ust
jedzącego. **13** Oto twój lud pośród ciebie to kobiety.
Bramy twojej ziemi będą szeroko otwarte przed twoimi
wrogami. Ogień strawi twoje rygle. **14** Naczerp sobie
wody na oblężenie, umacniaj swoje twierdze. Wejdź
w błoto, depcz glinę i napraw piec. **15** Tam cię
pochłonie ogień, wytnie cię miecz, pożre cię jak larwa.

Rozmnóż się jak larwa, rozmnóż się jak szarańcza. **16**
Rozmnożyłaś swoich kupców ponad gwiazdy niebios.
Jak larwa pożerają i odlatują. **17** Twoi szlachetni [są]
jak szarańcza, twoi dowódcy – jak wielkie koniki polne,
które siadają na płotach w czasie zimy, [lecz gdy]
słońce wschodzi, odlatują i nie wiadomo, gdzie są. **18**
Drzemią twoi pasterze, królu Asyrii! Twoi sławni będą
leżeć, twój lud rozproszył się po górach, ale nikt go nie
zgromadzi. **19** Nie ma lekarstwa na twoją ranę, twoje
zranienie jest nieuleczalne. Wszyscy, którzy usłyszą
wieść o tobie, będą klaskać w dłonie nad tobą. Kogo
bowiem nie dotykało nieustannie twoje okrucieństwo?

Habakuka

1 Brzemię, które widział prorok Habakuk. **2** PANIE,
jak długo będę wołać, a nie będziesz wysłuchiwał?
[Jak długo] będę krzyczeć do ciebie [o] krzywdzie,
a nie będziesz wybawiał? **3** Czemu dopuszczasz,
abym patrzył na nieprawość i widział bezprawie?
Zguba i przemoc są przede mną i znajduje się ten,
który roznieca spory i niezgodę. **4** Dlatego prawo jest
naruszone, a nie ma już sprawiedliwości. Niegodziwy
bowiem osacza sprawiedliwego, dlatego wydawane
są błędne wyroki. **5** Spójrzcie na narody, zobaczcie
i zdumiejcie się bardzo, gdyż dokonuję dzieła za
waszych dni, w które nie uwierzycie, gdy wam o nim
opowiedzą. **6** Oto bowiem wzbudzę Chaldejczyków,
naród srogi i gwałtowny; przejdą przez szerokość ziemi,
aby posiąść cudze miejsca zamieszkania. **7** Straszni
[są] i groźni. Sami ustalają swój sąd i swoją wielkość.
8 Ich konie są szybsze niż lamparty, dziksze niż wilki
o zmierzchu. Ich jeźdźcy rozciągną się szeroko, ich
jeźdźcy przybędą z daleka, przylecą jak orzeł spieszący
się na żer. **9** Każdy z nich przybędzie dla łupu. Ich
twarze będą zwrócone na wschód i zgromadzą jeńców
jak piasek. **10** Będą szydzić z królów, a książęta
[będą] u nich przedmiotem pogardy. Z każdej twierdzy
będą się naśmiewać, usypią wały i zdobędą ją. **11**
Wtedy [jego] duch się odmieni, a wystąpi i zawini,
[myśląc], że jego moc [pochodzi] od jego boga. **12**
Czy ty nie jesteś od wieków, PANIE, mój Boże, mój
Święty? [My] nie umrzemy. PANIE, postawiłeś ich na
sąd. Ty, [nasza] Skało, przeznaczyłeś ich na karanie.
13 Twoje oczy są tak czyste, że nie możesz patrzeć
na zło ani widzieć bezprawia. Czemu patrzysz na
czyniących przewrotność? [Czemu milczysz], gdy
niegodziwy pożera sprawiedliwszego niż on sam? **14**
[Czemu] czynisz ludzi jak ryby morskie, jak zwierzęta
pełzające, które nie mają pana? **15** Wyciąga wszystkie
wędką, zagarnia je swoim niewodem i gromadzi je w
swojej sieci. Dlatego cieszy się i raduje. **16** Dlatego
składa ofiarę swemu niewodowi i pali kadzidło swojej
sieci. Przez nie bowiem jego dział jest obfity i jego
pożywienie bogatsze. **17** Czy dlatego będzie zarzucać
swoją sieć, by nieustannie zabijać narody bez litości?

2 Na swej warcie będę stać, stanę na baszcie i będę
się wpatrywać, aby zobaczyć, co [Bóg] będzie
mówił i co mam odpowiedzieć, gdy zostanę upomniany.
2 Wtedy PAN mi odpowiedział: Zapisz to widzenie,
[zapisz je] wyraźnie na tablicach, aby czytający mógł je
szybko przeczytać. **3** [To] widzenie bowiem [dotyczy]
oznaczonego czasu, [a] na końcu oznajmi, a nie
skłamie; [a] choćby się odwlekało, oczekuj go, bo
z pewnością przyjdzie, nie spóźni się. **4** Oto dusza
tego, który się wywyższa, nie jest w nim prawa. Ale
sprawiedliwy będzie żył ze swojej wiary. **5** Owszem,
ponieważ upija się, jest on hardym człowiekiem i nie
pozostaje w [swoim] domu; pomnaża swoją żądzę
jak piekło i jak śmierć nie może się nasycić, choć
zgromadził u siebie wszystkie narody i zebrał u siebie
wszystkich ludzi. **(Sheol h7585)** **6** Czy ci wszyscy nie
ułożą o nim przypowieści i szyderczego przysłowia,
mówiąc: Biada temu, który gromadzi nie swoje rzeczy
(jak długo?) i obciąża się gęstym błotem! **7** Czy nie
powstaną nagle [ci], którzy będą cię kąsać, i nie obudzą
się [ci], którzy będą cię szarpać? A staniesz się dla nich
łupem. **8** Ponieważ złupiłeś wiele narodów, złupią cię
też wszystkie pozostałe narody z powodu krwi ludzkiej i
przemocy [dokonanej w] ziemi, miastu i wszystkim jego
mieszkańcom. **9** Biada temu, który chciwie pragnie
niegodziwego zysku dla swego domu, aby wystawił
wysoko swoje gniazdo i tak uszedł mocy zła! **10**
Postanowiłeś wytracić wiele narodów na hańbę swemu
domowi, a grzeszyłeś przeciwko własnej duszy. **11**
Kamień bowiem będzie wołać z muru i sęk z drewna da
[o tym] świadectwo. **12** Biada [temu], który krwią buduje
miasto i utwierdza miasto nieprawością! **13** Czyż to nie
[pochodzi] od PANA zastępów, że ludy będą się trudzić
przy ogniu, a narody będą się męczyć daremnie? **14**
Ziemia bowiem będzie napełniona poznaniem chwały
PANA, jak wody napełniają morze. **15** Biada temu, który
poi swego bliźniego, przystawiając mu swe naczynie,
aż go upoi, by patrzeć na jego nagość! **16** Nasyciłeś
się hańbą zamiast sławą; upij się sam i będziesz
obnażony. Kielich prawicy PANA zwróci się przeciw
tobie i sromotne wymioty [pokryją] twoją sławę. **17**
Okryje cię bowiem bezprawie Libanu i spustoszenie
bestii, które ich straszyły, z powodu krwi ludzkiej i
przemocy [dokonanej w] ziemi miastu i wszystkim
jego mieszkańcom. **18** Cóż pomoże rzeźbiony posąg,
który wykonał jego rzemieślnik, [albo] odlany [obraz]
i nauczyciel kłamstwa, aby rzemieślnik pokładał w
nim ufność, czyniąc nieme bożki? **19** Biada [temu],
który mówi do drewna: Przebudź się, a do niemego
kamienia: Obudź się! Czyż on może nauczać? Spójrz
na niego, jest powleczony złotem i srebrem, ale nie ma
w nim żadnego ducha. **20** PAN jest w swoim świętym
przybytku. Niech cała ziemia zamilknie przed nim.

3 Modlitwa proroka Habakuka na Syggajon. **2**
PANIE, usłyszałem twoją wieść i uląkłem się.
PANIE, ożyw swoje dzieło w środku lat, objaw je
w środku lat; w gniewie pamiętaj o miłosierdziu. **3**
Bóg szedł z Temanu, Święty z góry Paran, (Sela)
Jego majestat okrył niebiosa, ziemia była pełna jego
chwały. **4** Jego blask był jak światłość, rogi wychodziły

z jego rąk, a tam była ukryta jego moc. **5** Przed
nim szła zaraza, płonące węgle szły przed jego
nogami. **6** Stanął i zmierzył ziemię, spojrzał i rozproszył
narody; góry wieczyste zostały skruszone, skłoniły się
pagórki dawne. Jego drogi są wieczne. **7** Widziałem
namioty Kuszanu dotknięte uciskiem, a zasłony ziemi
Midian drżały. **8** Czy PAN rozgniewał się przeciwko
rzekom? Czy [skierowałeś] przeciwko rzekom swój
gniew? Czy przeciwko morzu zwróciło się twoje
oburzenie, gdy jechałeś na swoich koniach [i na] swoich
rydwanach zbawienia? **9** Twój łuk został obnażony [z
powodu] przysięgi wypowiedzianej pokoleniom. (Sela)
Podzieliłeś ziemię rzekami. **10** Widziały cię góry [i]
zadrżały, ulewa wód przeminęła. Przepaść wydała swój
głos, wysoko podniosła swoje ręce. **11** Słońce i księżyc
zatrzymały się w swoim przybytku, szli przy blasku
[twoich] strzałów [i] przy blasku twojej lśniącej włóczni.
12 W gniewie deptałeś ziemię, w zapalczywości młóciłeś
pogan. **13** Wyruszyłeś, aby wybawić swój lud, by ze
swoim pomazańcem [go] wybawić; zraniłeś głowę z
domu niegodziwego, odkrywając fundament aż do
szyi. (Sela) **14** Jego oszczepami przebiłeś głowę
jego wsi; burzyli się jak wicher, aby mnie rozproszyć;
cieszyli się, jakby mieli potajemnie pożreć ubogiego.
15 Jechałeś przez morze na swoich koniach, [przez]
skupisko wielkich wód. **16** Gdy to usłyszałem, zatrzęsło
się moje wnętrze, na ten głos zadrżały moje wargi.
Zgnilizna przeniknęła moje kości i cały się trząsłem,
słysząc, że mam odpocząć w dniu utrapienia. Gdy
nadciągnie na ten lud, zgładzi ich swoim wojskiem. **17**
Choćby drzewo figowe nie zakwitło i nie było plonu
w winnicach, choćby i owoc oliwy zawiódł, i pola nie
przyniosły żywności, trzoda zniknęła z owczarni, i nie
było bydła w oborach; **18** Ja jednak będę się radował w
PANU, rozraduję się w Bogu mojego zbawienia. **19** Pan
BÓG jest moją siłą i uczyni moje nogi jak [nogi] łań, i
sprawi, że będę chodzić po wyżynach. Przewodnikowi
chóru, na moje instrumenty strunowe.

Sofoniasza

1 Słowo PANA, które doszło do Sofoniasza, syna
Kusziego, syna Gedaliasza, syna Amariasza, syna
Ezechiasza, za dni Jozjasza, syna Amona, króla
Judy. 2 Zgładzę całkowicie wszystko z powierzchni tej
ziemi, mówi PAN. 3 Zgładzę ludzi i zwierzęta, zgładzę
ptactwo niebieskie i ryby morskie, i zgorszenia wraz
z bezbożnymi. Wykorzenię człowieka z powierzchni
tej ziemi, mówi PAN. 4 Wyciągnę bowiem swoją rękę
na Judę i na wszystkich mieszkańców Jerozolimy;
wykorzenię z tego miejsca pozostałości Baala i imiona
bałwochwalczych kapłanów wraz z kapłanami; 5 I tych,
którzy na dachach oddają pokłon wojsku niebieskiemu;
i tych, którzy oddają pokłon, przysięgając na PANA
i na Milkoma; 6 I tych, którzy się odwracają od
naśladowania PANA i którzy nie szukali PANA ani
o niego nie pytali. 7 Umilknij przed obliczem Pana
BOGA, gdyż bliski [jest] dzień PANA. PAN bowiem
przygotował ofiarę i poświęcił swoich zaproszonych.
8 I stanie się w dniu ofiary PANA, że ukarzę książąt
i synów króla oraz wszystkich, którzy się ubierają
w szaty cudzoziemskie. 9 Ukarzę też w tym dniu
tych, którzy przeskakują próg, którzy napełniają domy
swoich panów grabieżą i bezprawiem. 10 W tym
dniu, mówi PAN, [będzie słychać] głos wołania od
Bramy Rybnej, zawodzenie od drugiej [strony miasta] i
wielki trzask od pagórków. 11 Zawódźcie, mieszkańcy
Maktesz, bo będzie zniszczony cały lud kupiecki, będą
wykorzenieni wszyscy, którzy noszą srebro. 12 I stanie
się w tym czasie, że będę przeszukiwał Jerozolimę z
pochodniami i ukarzę mężczyzn, którzy spoczywali
na swoich drożdżach, mówiąc w swoim sercu: PAN
nie uczyni dobrze ani źle nie uczyni. 13 Dlatego ich
mienie będzie łupem, a ich domy – spustoszeniem.
Pobudują domy, lecz nie będą w nich mieszkać;
zasadzą winnice, ale nie będą pić z nich wina. 14
Bliski [jest] wielki dzień PANA, bliski [jest] i bardzo
szybko nadchodzi głos dnia PANA. Tam nawet mocarz
zawoła gorzko. 15 Ten dzień będzie dniem gniewu,
dniem utrapienia i ucisku, dniem ruiny i spustoszenia,
dniem ciemności i mroku, dniem obłoku i gęstych
chmur; 16 Dniem trąby i trąbienia przeciwko miastom
warownym i przeciwko basztom wysokim. 17 Ścisnę
ludzi utrapieniem, [tak] że będą chodzić jak ślepi,
ponieważ zgrzeszyli przeciwko PANU. Ich krew będzie
rozlana jak proch, a ich ciała – jak gnój. 18 Ani ich
srebro, ani ich złoto nie zdołają ich wybawić w dniu
gniewu PANA, bo cała ziemia będzie pożarta ogniem
jego zapalczywości. Z pewnością bowiem dokona
rychłego końca wszystkich mieszkańców ziemi.

2 Zbierzcie się, zbierzcie, narodzie wstrętny; 2
Zanim wyjdzie dekret i dzień przeminie jak plewy;
[zanim] przyjdzie na was zapalczywość gniewu PANA,
zanim przyjdzie na was dzień gniewu PANA. 3
Szukajcie PANA, wszyscy pokorni ziemi, którzy
wypełniacie jego prawo; szukajcie sprawiedliwości,
szukajcie pokory, może ukryjecie się w dniu gniewu
PANA. 4 Gaza bowiem będzie opuszczona i Aszkelon
spustoszony, Aszdod w południe wyrzucą, a Ekron
będzie wykorzeniony. 5 Biada mieszkańcom wybrzeża
morskiego, narodowi Keretytów! Słowo PANA jest
przeciwko wam, Kanaanie, ziemio Filistynów; wytracę
cię tak, że nie będzie [żadnego] mieszkańca.
6 Wybrzeże morskie będzie [przeznaczone] na
schroniska i budki dla pasterzy, i na zagrody dla trzód.
7 Wybrzeże też przypadnie reszcie domu Judy i będą
na nim wypasać. W domach Aszkelonu będą się kłaść
wieczorem, gdyż nawiedzi ich PAN, ich Bóg, i odwróci
ich niewolę. 8 Słyszałem obelgi Moabu i lżenie synów
Ammona, którymi urągali mojemu ludowi i wynosili
się na jego granicach. 9 Dlatego jak żyję, mówi PAN
zastępów, Bóg Izraela, Moab stanie się jak Sodoma, a
synowie Ammona jak Gomora – miejscem pokrzyw,
dołem soli i pustynią aż na wieki. Resztka mego ludu
złupi ich i pozostali z mego ludu posiądą ich. 10 To ich
[spotka] za ich pychę, gdyż lżyli i wynosili się nad lud
PANA zastępów. 11 PAN okaże się dla nich straszny,
bo sprawi, że zmarnieją wszyscy bogowie ziemi; [i]
wszystkie wyspy pogan [będą] mu oddawać pokłon,
każdy ze swego miejsca. 12 Wy też, Etiopczycy,
będziecie pobici moim mieczem. 13 Wyciągnie bowiem
swoją rękę na północ i wytraci Asyrię; zamieni Niniwę
w spustoszenie [i] suchy [obszar] jak pustynię. 14 I
będą się w niej wylegiwać trzody, wszelkie zwierzęta
narodów; i pelikan, i bąk na głowicach jej [kolumn] będą
nocować, ich głos będzie słychać w oknach, jej filary
spustoszą, gdyż zerwą cedrowe obicie. 15 Takie będzie
to wesołe miasto, które mieszkało bezpiecznie i mówiło
w swoim sercu: Ja jestem i oprócz mnie [nie ma]
innego. Jakże stało się spustoszeniem, legowiskiem
zwierząt! Każdy, kto będzie przechodził obok niego,
zaświśnie i machnie ręką.

3 Biada brudnemu i splugawionemu miastu ucisku!
2 Nie słuchało głosu ani nie przyjmuje upomnienia,
nie zaufało PANU, nie zbliżyło się do swego Boga. 3
Jego książęta pośrodku niego są lwami ryczącymi,
jego sędziowie są wilkami nocnymi, [które] nie gryzą
kości aż do rana. 4 Jego prorocy są lekkomyślni, to
ludzie przewrotni; jego kapłani zbezcześcili świątynię,
pogwałcili prawo. 5 PAN sprawiedliwy jest pośród niego,
nie czyni nieprawości; każdego poranka wystawia
swój sąd na światłość i nie zawodzi; lecz złośnik

nie zna wstydu. 6 Wykorzeniłem narody, ich baszty
są spustoszone, spustoszyłem ich ulice, tak że nikt
nie przechodzi. Ich miasta są zniszczone, tak że
nie ma ani człowieka, ani [żadnego] mieszkańca. 7
Powiedziałem: Teraz na pewno będziesz się mnie bać,
przyjmiesz upomnienie, aby nie zostało zniszczone
twoje mieszkanie, jakkolwiek cię ukarzę. Ale wstali rano
i psuli wszystkie swoje czyny. 8 Dlatego oczekujcie
mnie, mówi PAN, do dnia, w którym powstanę do łupu.
Postanowiłem bowiem zebrać narody i zgromadzić
królestwa, aby wylać na nie swoje rozgniewanie, całą
zapalczywość swojego gniewu. Zaprawdę, cała ziemia
będzie pożarta ogniem mojej gorliwości. 9 Wówczas
bowiem przywrócę narodom czyste wargi, aby wszyscy
wzywali imienia PANA i służyli mu jednomyślnie. 10
Zza rzek Etiopii przyniosą mi dary moi czciciele, córka
moich rozproszonych. 11 W tym dniu nie zawstydzisz
się z powodu wszystkich twoich uczynków, którymi
wystąpiłeś przeciwko mnie. Wtedy bowiem usunę
spośród ciebie tych, którzy chełpią się twoją sławą,
i już nie będziesz się wywyższać na mojej świętej
górze. 12 I pozostawię pośród ciebie lud ubogi i
nędzny, i będzie ufać imieniu PANA. 13 Resztka
Izraela nie będzie czynić nieprawości ani nie będzie
mówić kłamstwa; nie znajdzie się w jej ustach język
zdradliwy. Ale będzie się paść i odpoczywać, a nikt
nie będzie jej straszyć. 14 Zaśpiewaj, córko Syjonu!
Wykrzykuj, Izraelu! Ciesz się i raduj z całego serca,
córko Jerozolimy! 15 PAN oddalił twoje sądy, usunął
twojego wroga. Król Izraela, PAN, [jest] pośród ciebie.
Nie będziesz już oglądał zła. 16 W tym dniu powiedzą
do Jerozolimy: Nie bój się! [A do] Syjonu: Niech nie
mdleją twoje ręce! 17 PAN, twój Bóg, pośród ciebie jest
potężny; on [cię] zbawi i rozraduje się wielce nad tobą;
będzie się cieszyć ze swojej miłości [wobec ciebie] i
rozweseli się nad tobą ze śpiewaniem, [mówiąc]: 18
Zbiorę tęskniących za uroczystym zgromadzeniem,
[bo] wśród ciebie są [też smutni z powodu] brzemienia
zniewagi włożonego na ciebie. 19 Oto w tym czasie
uczynię kres wszystkim, którzy cię trapią, a zbawię
chromą i zgromadzę wygnaną; okryję ich chwałą i
imieniem w całej ziemi, w której doznawali hańby. 20 W
tym czasie przyprowadzę was, w tym czasie, mówię,
zgromadzę was. Dam wam bowiem imię i chwałę
pośród wszystkich narodów ziemi, gdy na waszych
oczach odwrócę waszą niewolę – mówi PAN.

Aggeusza

1 W drugim roku króla Dariusza, w szóstym miesiącu,
pierwszego dnia [tego] miesiąca, słowo PANA
doszło przez proroka Aggeusza do Zorobabela, syna
Szealtiela, namiestnika Judy, i do Jozuego, syna
Josadaka, najwyższego kapłana, mówiące: **2** Tak mówi
PAN zastępów: Ten lud powiada: Jeszcze nie nadszedł
czas, czas budowania domu PANA. **3** Wówczas słowo
PANA doszło przez proroka Aggeusza mówiące: **4**
A czy dla was [jest] to czas, abyście mieszkali w
swoich domach wyłożonych deskami, podczas gdy
ten dom [leży] opustoszały? **5** Teraz więc [tak] mówi
PAN zastępów: Zastanówcie się nad swoimi drogami.
6 Siejecie wiele, a mało zbieracie; jecie, ale się nie
nasycacie; pijecie, ale nie gasicie pragnienia; ubieracie
się, lecz nikt nie może się ogrzać, a ten, kto gromadzi
zarobek, gromadzi go w dziurawym worku. **7** Tak mówi
PAN zastępów: Zastanówcie się nad swoimi drogami.
8 Wstąpcie na tę górę i sprowadźcie drewno; zbudujcie
ten dom, a upodobam go sobie i będę uwielbiony, mówi
PAN. **9** Liczyliście na wiele, a oto [było] tego mało,
a to, co przynieśliście do domu, ja rozdmuchałem.
Dlaczego? – mówi PAN zastępów. Dlatego że mój
dom jest pusty, podczas gdy każdy z was troszczy się
o swój dom. **10** Dlatego niebo wstrzymało nad wami
rosę, a ziemia wstrzymała wydawanie swego plonu.
11 Sprowadziłem suszę na tę ziemię, na te góry, na
pszenicę, na moszcz i na oliwę, na [to], co ziemia
wydaje, na ludzi i na bydło, i na wszelką pracę rąk. **12**
Wtedy Zorobabel, syn Szealtiela, i najwyższy kapłan
Jozue, syn Josadaka, oraz cała resztka ludu wysłuchali
głosu PANA, swego Boga, i słów proroka Aggeusza,
ponieważ posłał go PAN, ich Bóg, a lud bał się PANA.
13 Wtedy Aggeusz, posłaniec PANA, przemówił do
ludu, [głosząc] przesłanie PANA: Ja jestem z wami,
mówi PAN. **14** I PAN wzbudził ducha Zorobabela, syna
Szealtiela, namiestnika Judy, i ducha Jozuego, syna
Josadaka, najwyższego kapłana, oraz ducha całej
reszty ludu, tak że przyszli i podjęli pracę przy domu
PANA zastępów, swego Boga; **15** Dnia dwudziestego
czwartego, szóstego miesiąca, w drugim roku króla
Dariusza.

2 W siódmym [miesiącu], dwudziestego pierwszego
[dnia] tego miesiąca, słowo PANA doszło przez
proroka Aggeusza mówiące: **2** Mów teraz do
Zorobabela, syna Szealtiela, namiestnika Judy, i do
Jozuego, syna Josadaka, najwyższego kapłana, oraz
do reszty ludu: **3** Któż pozostał pośród was, który
widział ten dom w jego dawnej chwale? A jakim go
teraz widzicie? Czy nie wydaje się wam, że jest niczym
w porównaniu z tamtym? **4** Teraz jednak umocnij
się, Zorobabelu, mówi PAN; umocnij się, Jozue, synu
Josadaka, najwyższy kapłanie; umocnij się też, cały
ludu tej ziemi, mówi PAN, i pracujcie. Ja bowiem
jestem z wami, mówi PAN zastępów. **5** Zgodnie ze
słowem, przez które zawarłem z wami przymierze, gdy
wyszliście z Egiptu, mój Duch jest stale wśród was, nie
bójcie się. **6** Tak bowiem mówi PAN zastępów: Jeszcze
raz, [po] krótkim [czasie], wstrząsnę niebem i ziemią,
morzem i lądem; **7** Wstrząsnę wszystkimi narodami i
przyjdzie Pożądany przez wszystkie narody. I napełnię
ten dom chwałą, mówi PAN zastępów. **8** Moje jest
srebro i moje [jest] złoto, mówi PAN zastępów. **9** Chwała
tego domu będzie większa od tej, jaką miał tamten
dawny, mówi PAN zastępów; bo to miejsce obdarzę
pokojem, mówi PAN. **10** Dnia dwudziestego czwartego,
dziewiątego [miesiąca], w drugim roku Dariusza, słowo
PANA doszło przez proroka Aggeusza mówiące: **11**
Tak mówi PAN zastępów: Zapytaj teraz kapłanów
o prawo: **12** Gdyby ktoś niósł poświęcone mięso
[włożone] za połę swojej szaty, a połą dotknął chleba,
potrawy, wina, oliwy lub jakiegokolwiek pokarmu, czy
to stałoby się poświęcone? Odpowiedzieli kapłani: Nie.
13 Wtedy Aggeusz zapytał: Jeśli ktoś, będąc nieczysty
od zwłok, dotknie którejś z tych rzeczy, czy staje
się ona nieczysta? Odpowiedzieli kapłani: Stanie się
nieczysta. **14** Wtedy Aggeusz odezwał się i powiedział:
Taki jest ten lud, taki jest ten naród przede mną, mówi
PAN; takie jest każde dzieło ich rąk; i wszystko, co
tam składają w ofierze, jest nieczyste. **15** Teraz więc,
proszę, zastanówcie się, [jak się wam powodziło] od
dzisiejszego dnia do minionych [dni], zanim ułożono
kamień na kamieniu w świątyni PANA. **16** Dawniej, gdy
ktoś przyszedł do stosu zboża z dwudziestu [miar],
było [ich] tylko dziesięć; gdy przyszedł do prasy, aby
naczerpać pięćdziesiąt wiader [wina], było [ich] tylko
dwadzieścia. **17** Karałem was suszą, pleśnią i gradem
we wszystkich dziełach waszych rąk; lecz żaden z
was nie [wrócił] do mnie, mówi PAN. **18** Zastanówcie
się teraz [nad okresem] od dzisiejszego dnia po [dni]
minione, od dnia dwudziestego czwartego, dziewiątego
[miesiąca, to znaczy] od dnia, w którym położono
[fundament] świątyni PANA; zastanówcie się. **19** Czy
ziarno jeszcze [jest] w spichlerzu? I [owszem] ani
winorośl, ani drzewo figowe, granatowe i oliwne nie
wydały jeszcze owocu. Od tego dnia będę [wam]
błogosławił. **20** Potem słowo PANA doszło po raz
drugi do Aggeusza dnia dwudziestego czwartego
[tego] miesiąca mówiące: **21** Mów do Zorobabela,
namiestnika Judy: Ja wstrząsnę niebiosami i ziemią;
22 I przewrócę tron królestw, i zniszczę moc królestw
pogan; przewrócę także rydwany i tych, którzy na nich

jeżdżą; i upadną konie i ich jeźdźcy, każdy od miecza
swego brata. **23** W tym dniu, mówi PAN zastępów,
wezmę cię, Zorobabelu, mój sługo, synu Szealtiela,
mówi PAN, i uczynię cię niczym sygnet. Ja bowiem
wybrałem ciebie, mówi PAN zastępów.

Zachariasza

1 W ósmym miesiącu drugiego roku Dariusza słowo
PANA doszło do Zachariasza, syna Berechiasza,
syna Iddo proroka, mówiące: **2** PAN bardzo się
rozgniewał na waszych ojców. **3** Dlatego powiedz
im: Tak mówi PAN zastępów: Powróćcie do mnie,
mówi PAN zastępów, a ja powrócę do was, mówi
PAN zastępów. **4** Nie bądźcie jak wasi ojcowie, do
których wołali dawni prorocy, mówiąc: Tak mówi PAN
zastępów: Odwróćcie się teraz od waszych złych dróg
i od waszych złych uczynków. Ale oni nie usłuchali
ani nie zważali na mnie, mówi PAN. **5** Gdzie są wasi
ojcowie? A prorocy, czy żyją wiecznie? **6** Czyż jednak
moje słowa i ustawy, które rozkazałem moim sługom,
prorokom, nie dotarły do waszych ojców? Powrócili i
powiedzieli: Jak PAN zastępów zamierzył uczynić nam
według naszych dróg i naszych uczynków, tak nam
uczynił. **7** Dnia dwudziestego czwartego, jedenastego
miesiąca, czyli w miesiącu Szebat, w drugim roku
Dariusza, słowo PANA doszło do Zachariasza, syna
Berechiasza, syna proroka Iddo, mówiące: **8** Widziałem
w nocy, a oto mąż jechał na rudym koniu, który stał
wśród mirtów, które [były] na nizinie, a za nim konie
rude, pstrokate i białe. **9** Wtedy zapytałem: Kim oni
[są], mój panie? I Anioł, który rozmawiał ze mną,
odpowiedział mi: Ja ci pokażę, kim oni są. **10** I mąż,
który stał wśród mirtów, odpowiedział: To są ci, których
PAN posłał, aby obeszli ziemię. **11** I odpowiedzieli
Aniołowi PANA stojącemu wśród mirtów: Obeszliśmy
ziemię, a oto cała ziemia żyje bezpiecznie i zażywa
pokoju. **12** Wtedy Anioł PANA odpowiedział: PANIE
zastępów, jak długo jeszcze nie będziesz się litował nad
Jerozolimą i nad miastami Judy, na które się gniewasz
już siedemdziesiąt lat? **13** PAN odpowiedział Aniołowi,
który rozmawiał ze mną, słowami dobrymi, słowami
pociechy. **14** Potem Anioł, który rozmawiał ze mną,
powiedział: Wołaj i mów: Tak mówi PAN zastępów:
Zapłonąłem wielką gorliwością o Jerozolimę i o Syjon.
15 A bardzo się gniewam na te narody, które zażywają
pokoju, bo [gdy] się trochę gniewałem, one wtedy
przyczyniły się do nieszczęścia. **16** Dlatego tak mówi
PAN: Zwróciłem się do Jerozolimy w miłosierdziu, mój
dom zostanie w niej zbudowany, mówi PAN zastępów,
i sznur [będzie] rozciągnięty nad Jerozolimą. **17** Wołaj
jeszcze: Tak mówi PAN zastępów: Moje miasta jeszcze
się rozciągną z powodu [obfitości] dobra, PAN jeszcze
pocieszy Syjon i jeszcze wybierze Jerozolimę. **18**
Wtedy podniosłem swe oczy i spojrzałem, a oto cztery
rogi. **19** I zapytałem Anioła, który rozmawiał ze mną:
Cóż to jest? I odpowiedział mi: To są rogi, które
rozproszyły Judę, Izraela i Jerozolimę. **20** Następnie
PAN ukazał mi czterech kowali. **21** I zapytałem: Co
oni przyszli czynić? I odpowiedział: To są rogi, które
rozproszyły Judę, tak że nikt nie mógł podnieść swojej
głowy. Dlatego oni przyszli, aby je przestraszyć i
strącić rogi tych narodów, [które] podniosły swoje rogi
przeciwko ziemi Judy, aby ją rozproszyć.

2 Potem [znowu] podniosłem swoje oczy i spojrzałem,
a oto mężczyzna, w którego ręce był sznur mierniczy.
2 I zapytałem: Dokąd idziesz? Odpowiedział mi: [Idę]
zmierzyć Jerozolimę, by zobaczyć, jaka [jest] jej
szerokość i jaka jej długość. **3** A oto gdy Anioł, który
rozmawiał ze mną, odchodził, inny anioł wyszedł mu
naprzeciw. **4** I powiedział do niego: Biegnij i powiedz
temu młodzieńcowi: Jerozolima będzie zamieszkana
jak miasta bez murów ze względu na mnóstwo ludu i
bydła w niej. **5** A ja, mówi PAN, będę dla niej murem
ognistym dokoła i będę chwałą pośród niej. **6** Hej, hej!
Uciekajcie z ziemi północnej, mówi PAN, ponieważ
rozproszyłem was na cztery strony świata, mówi PAN.
7 Ratuj się, o Syjonie, który mieszkasz u córki Babilonu.
8 Tak bowiem mówi PAN zastępów – posłał mnie na
chwałę do tych narodów, które was ograbiły, bo kto
was dotyka, dotyka źrenicy jego oka; **9** Oto podniosę
swoją rękę przeciwko nim i staną się łupem dla swoich
sług. I poznacie, że PAN zastępów mnie posłał. **10**
Zaśpiewaj i raduj się, córko Syjonu, bo oto przyjdę
i zamieszkam pośród ciebie, mówi PAN. **11** Wiele
narodów przyłączy się w tym dniu do PANA i będą
moim ludem, a ja zamieszkam pośród ciebie i poznasz,
że PAN zastępów posłał mnie do ciebie. **12** Wtedy
PAN weźmie Judę w posiadanie [jako] swój dział w
ziemi świętej i znowu wybierze Jerozolimę. **13** Niech
umilknie wszelkie ciało przed PANEM. On bowiem
powstał ze swego świętego przybytku.

3 Potem ukazał mi Jozuego, najwyższego kapłana,
który stał przed Aniołem PANA, i szatana stojącego
po jego prawicy, aby mu się sprzeciwiać. **2** Ale PAN
powiedział do szatana: Niech cię PAN zgromi, szatanie!
Niech cię skarci PAN, który wybrał Jerozolimę. Czyż
nie jest on jak głownia wyrwana z ognia? **3** A Jozue
był ubrany w brudne szaty i stał przed Aniołem. **4** [Ten]
odezwał się do tych, którzy stali przed nim, i powiedział:
Zdejmijcie z niego te brudne szaty. Do niego zaś
powiedział: Oto zdjąłem z ciebie twoją nieprawość i
oblekłem cię w inne szaty. **5** Powiedział jeszcze: Niech
włożą mu na głowę piękną mitrę. Włożyli więc piękną
mitrę na jego głowę i oblekli go w szaty, a Anioł PANA
stał [obok]. **6** Potem Anioł PANA oświadczył Jozuemu:
7 Tak mówi PAN zastępów: Jeśli będziesz chodził
moimi drogami i jeśli będziesz przestrzegał moich
ustaw, wtedy też będziesz sądził mój dom i będziesz

strzegł moich dziedzińców, i pozwolę ci chodzić wśród
tych, którzy tu stoją. 8 Słuchaj więc teraz, Jozue,
najwyższy kapłanie, ty i twoi towarzysze, którzy siedzą
przed tobą. Są oni bowiem jakby ludźmi niezwykłymi,
gdyż oto przywiodę swojego sługę – Latorośl. 9 Oto
bowiem ten kamień, który kładę przed Jozuem: na
[tym] jednym kamieniu będzie siedmioro oczu. Oto
wykonam [na nim] ryt, mówi PAN zastępów, i zgładzę
nieprawość tej ziemi w jednym dniu. 10 W tym dniu,
mówi PAN zastępów, każdy wezwie swego bliźniego
pod winoroślą i pod drzewem figowym.

4 Potem Anioł, który rozmawiał ze mną, powrócił i
obudził mnie, jak budzi się kogoś ze snu. 2 I zapytał
mnie: Co widzisz? Odpowiedziałem: Spojrzałem, a
oto świecznik cały ze złota, a na jego szczycie jest
czasza, na nim siedem lamp, a [także] siedem rurek
do tych siedmiu lamp, które [są] na jego szczycie;
3 Dwa drzewa oliwne obok niego, jedno po prawej
stronie czaszy, a drugie po jej lewej stronie. 4
Wtedy odezwałem się do Anioła, który rozmawiał ze
mną, i zapytałem: Co to jest, mój Panie? 5 Anioł,
który rozmawiał ze mną, odpowiedział mi: Czy nie
wiesz, co to jest? Odpowiedziałem: Nie [wiem], mój
Panie. 6 Wtedy odpowiedział mi: Oto słowo PANA do
Zorobabela: Nie wojskiem ani siłą, ale moim Duchem,
mówi PAN zastępów. 7 Czymże ty jesteś, góro wielka?
Wobec Zorobabela staniesz się równiną. On bowiem
wyniesie główny kamień z głośnym okrzykiem: Łaska,
łaska nad nim. 8 I doszło słowo PANA do mnie
mówiące: 9 Ręce Zorobabela położyły fundamenty
tego domu, jego ręce go dokończą; a poznasz, że
PAN zastępów posłał mnie do was. 10 Któż bowiem
wzgardził dniem małych [początków]? Oni bowiem
będą się radować, patrząc na pion w ręku Zorobabela i
na tych siedmioro oczu PANA, które przebiegają całą
ziemię. 11 Wtedy odezwałem się i zapytałem go: Co
[oznaczają te] dwa drzewa oliwne po prawej i lewej
stronie tego świecznika? 12 I ponownie odezwałem
się, i zapytałem go: Co [oznaczają te] dwie gałęzie
oliwne, które dwiema złotymi rurkami wypuszczają z
siebie złocistą oliwę? 13 On zapytał: Nie wiesz, [co
to jest]? Odpowiedziałem: Nie [wiem], mój Panie. 14
Wtedy powiedział: To są dwaj pomazańcy, którzy stoją
przed Panem całej ziemi.

5 Potem odwróciłem się i gdy podniosłem swe oczy,
spojrzałem, a oto latający zwój. 2 I zapytał mnie:
Co widzisz? Odpowiedziałem: Widzę latający zwój,
jego długość dwadzieścia łokci, a jego szerokość
dziesięć łokci. 3 Wtedy powiedział do mnie: To [jest]
przekleństwo, które wyjdzie na całą powierzchnię ziemi.
Każdy złodziej bowiem zostanie wykorzeniony według
[przekleństwa] z tej strony i każdy krzywoprzysięzca
zostanie wykorzeniony według [przekleństwa] z drugiej
strony. 4 Wyprowadzę je, mówi PAN zastępów, aby
weszło do domu złodzieja i do domu tego, kto krzywo
przysięga na moje imię. Pozostanie w jego domu i
zniszczy go wraz z jego drewnem i kamieniem. 5 Wtedy
wyszedł Anioł, który ze mną rozmawiał, i powiedział
mi: Podnieś teraz swoje oczy i zobacz, co to jest, co
wychodzi. 6 Zapytałem: Co to [jest]? On odpowiedział:
To, co wychodzi, to efa. I dodał: Taki jest ich wygląd
w całej ziemi. 7 A oto podniósł się talent ołowiu, a
przy tym była kobieta, która siedziała wewnątrz efy. 8
Wtedy [Anioł] powiedział: To jest bezbożność. I wrzucił
ją do wnętrza efy, wrzucił także do otworu efy ten talent
ołowiu. 9 Potem podniosłem swoje oczy i spojrzałem,
a oto wyszły dwie kobiety mające wiatr pod swoimi
skrzydłami, a [ich] skrzydła przypominały skrzydła
bocianie. I podniosły efę między ziemią i niebem. 10
Wtedy zapytałem tego Anioła, który rozmawiał ze mną:
Dokąd niosą [tę] efę? 11 Powiedział mi: By zbudować
dla niej dom w ziemi Szinear, a gdy będzie założony,
postawią ją na jej [własnej] podstawie.

6 Potem odwróciłem się, podniosłem swoje oczy
i spojrzałem, a oto cztery rydwany wychodziły
spomiędzy dwóch gór, a [te] góry [były] z miedzi. 2 Przy
pierwszym rydwanie [były] konie rude, przy drugim
rydwanie – konie kare; 3 Przy trzecim rydwanie –
konie białe, a przy czwartym rydwanie [były] konie
pstrokate i gniade. 4 Wtedy zapytałem Anioła, który
rozmawiał ze mną: Co to [jest], mój Panie? 5 I
Anioł odpowiedział mi: To [są] cztery duchy nieba,
wyruszają [one] z [miejsca], gdzie stały przed Panem
całej ziemi. 6 Zaprzężone konie kare wyruszają do
ziemi północnej, białe wyruszają za nimi, pstrokate zaś
wyruszają do ziemi południowej. 7 A te gniade [konie]
wyruszyły, rwały się do biegu, aby obejść ziemię.
Wtedy powiedział: Idźcie i obejdźcie ziemię! I obeszły
ziemię. 8 Potem zawołał mnie i powiedział: Oto te,
które wyruszyły do ziemi północnej, uspokoiły mojego
ducha w ziemi północnej. 9 I doszło do mnie słowo
PANA mówiące: 10 Weź [dary] od tych, co byli w
niewoli: od Cheldaja, od Tobiasza i od Jedajasza,
którzy przybyli z Babilonu, i przyjdź w tym samym dniu,
i wejdź do domu Jozjasza, syna Sofoniasza; 11 Weź
srebro i złoto, zrób korony i włóż je na głowę Jozuego,
syna Josadaka, najwyższego kapłana. 12 I powiedz
do niego: Tak mówi PAN zastępów: Oto mąż, którego
imię brzmi Latorośl; on wyrośnie ze swego miejsca
i zbuduje świątynię PANA. 13 On zbuduje świątynię
PANA, będzie obdarzony chwałą, zasiądzie na swoim
tronie i będzie panować na nim, i będzie on kapłanem

na swoim tronie; i rada pokoju będzie między nimi
oboma. 14 A [te] korony będą dla Chelema, Tobiasza,
Jedajasza i Chena, syna Sofoniasza, jako pamiątka w
świątyni PANA. 15 Przyjdą ludzie z dalekich stron i
będą budować świątynię PANA, i poznacie, że PAN
zastępów posłał mnie do was. A to się stanie, jeśli
pilnie będziecie słuchać głosu PANA, swego Boga.

7 W czwartym roku króla Dariusza słowo PANA doszło
do Zachariasza, czwartego [dnia] dziewiątego
miesiąca, [to] jest [w miesiącu] Kislew; 2 Gdy [lud]
posłał do domu Bożego Saresera i Regem-Meleka
z ich ludźmi, aby się modlili przed PANEM; 3 [I]
aby zapytali kapłanów, którzy [byli] w domu PANA
zastępów, a także proroków: Czy w piątym miesiącu
mam [jeszcze] płakać, poświęcając się, jak to już
czyniłem przez tyle lat? 4 Doszło do mnie słowo PANA
zastępów mówiące: 5 Powiedz do całego ludu tej
ziemi i do kapłanów: Gdy pościliście i płakaliście w
piątym i siódmym [miesiącu] przez te siedemdziesiąt
lat, czy pościliście dla mnie? 6 A gdy jecie i pijecie, czy
nie dla siebie jecie i nie dla siebie pijecie? 7 Czy nie
[należało raczej czynić] według słowa, które PAN głosił
przez dawnych proroków, gdy Jerozolima była jeszcze
zamieszkana i zażywała pokoju, a także jej okoliczne
miasta, gdy południe i równina były zamieszkane? 8 I
słowo PANA doszło do Zachariasza mówiące: 9 Tak
mówi PAN zastępów: Sądźcie sprawiedliwie i okazujcie
miłosierdzie i litość, każdy swojemu bratu. 10 Nie
uciskajcie wdowy i sieroty, obcego i ubogiego i nie
obmyślajcie zła w swoich sercach, jedni przeciwko
drugim. 11 Ale oni nie chcieli słuchać i odwrócili się
plecami, i zatkali swoje uszy, aby nie słyszeć. 12
Zatwardzili swoje serca [jak] diament, aby nie słuchać
prawa i słów, które posyłał PAN zastępów przez swego
Ducha za pośrednictwem dawnych proroków. Dlatego
nadszedł wielki gniew od PANA zastępów. 13 I stało
się tak, że podobnie jak gdy on wołał, a [oni] nie
słuchali, tak [też gdy oni] wołali, ja ich nie wysłuchałem,
mówi PAN zastępów. 14 I rozproszyłem ich wichrem
pomiędzy wszystkimi narodami, których nie znali, a ta
ziemia opustoszała po nich, [tak] że nikt nie przechodził
ani nie wracał. Zamienili bowiem rozkoszną ziemię w
spustoszenie.

8 Potem doszło [do mnie] słowo PANA zastępów
mówiące: 2 Tak mówi PAN zastępów: Byłem
zazdrosny o Syjon w wielkiej gorliwości, byłem
zazdrosny w wielkim gniewie. 3 Tak mówi PAN:
Wróciłem na Syjon i zamieszkam w Jerozolimie; a
Jerozolima będzie nazwana Miastem Wiernym, a góra
PANA zastępów – Górą Świętą. 4 Tak mówi PAN
zastępów: Jeszcze siadać będą starcy i staruszki na
ulicach Jerozolimy, każdy z nich z laską w ręku z
powodu podeszłego wieku. 5 I ulice miasta będą pełne
bawiących się na nich chłopców i dziewcząt. 6 Tak
mówi PAN zastępów: Jeśli w tych dniach wyda się to
niemożliwe w oczach resztki tego ludu, czy będzie
to też niemożliwe w moich oczach? – mówi PAN
zastępów. 7 Tak mówi PAN zastępów: Oto wybawię
swój lud z ziemi wschodniej i z ziemi zachodniej. 8
Sprowadzę go i zamieszka w Jerozolimie, i będzie
moim ludem, a ja będę jego Bogiem, w prawdzie i
sprawiedliwości. 9 Tak mówi PAN zastępów: Niech
się umocnią wasze ręce, wy, którzy słuchaliście w
tych dniach słów z ust proroków, którzy byli w dniu,
[kiedy] założono fundament domu PANA zastępów, aby
świątynia została odbudowana. 10 Przed tymi dniami
bowiem nie była wynagrodzona praca ludzka i praca
bydląt. Dla wychodzących i wchodzących nie było
pokoju z powodu wroga, bo ja podburzyłem wszystkich
ludzi, jednych przeciwko drugim. 11 Lecz teraz nie
uczynię z resztką tego ludu tak jak za dawnych dni,
mówi PAN zastępów. 12 Ale siewy będą [rosły] w
pokoju, winorośl wyda swój owoc, ziemia wyda swoje
plony i niebiosa także spuszczą swoją rosę, a to
wszystko dam resztce tego ludu w posiadanie. 13 I
stanie się, że jak byliście przekleństwem wśród pogan,
domu Judy i domu Izraela, tak was wybawię i będziecie
błogosławieństwem. Nie bójcie się i niech się umocnią
wasze ręce. 14 Tak bowiem mówi PAN zastępów: Jak
postanowiłem ukarać was, gdy wasi ojcowie pobudzali
mnie do gniewu, mówi PAN zastępów – i nie żałowałem
tego; 15 Tak znowu postanowiłem w tych dniach uczynić
dobrze Jerozolimie i domowi Judy. Nie bójcie się. 16
To [są] rzeczy, które będziecie czynić: Mówcie prawdę,
każdy ze swoim bliźnim, wykonujcie sprawiedliwy i
spokojny sąd w waszych bramach; 17 Nie obmyślajcie
zła w sercach waszych, jeden przeciwko drugiemu,
i nie lubujcie się w krzywoprzysięstwie, gdyż tego
wszystkiego nienawidzę, mówi PAN. 18 I doszło do
mnie słowo PANA zastępów mówiące: 19 Tak mówi
PAN zastępów: Post w czwartym, piątym, siódmym i
dziesiątym [miesiącu] zamienią się dla domu Judy w
radość i wesele, i w rozkoszne święta. Miłujcie więc
prawdę i pokój. 20 Tak mówi PAN zastępów: Jeszcze
będą przychodzić narody i mieszkańcy wielu miast.
21 Mieszkańcy jednego [miasta] pójdą do drugiego,
mówiąc: Pójdźmy ochoczo przebłagać oblicze PANA
i szukać PANA zastępów. Ja także pójdę. 22 A tak
liczne ludy i potężne narody przybędą szukać PANA
zastępów w Jerozolimie i przebłagać oblicze PANA. 23
Tak mówi PAN zastępów: W tych dniach dziesięciu
ludzi ze wszystkich języków narodów uchwyci się

poły jednego Żyda, mówiąc: Pójdziemy z wami, bo
usłyszeliśmy, [że] Bóg [jest] z wami.

9 Brzemię słowa PANA w ziemi Chadraku, a
Damaszek będzie jego odpoczynkiem, gdyż PANU
przypatrzą się oczy ludzi i wszystkich pokoleń Izraela; **2**
Nawet Chamat będzie miał z nim granicę, [a także] Tyr i
Sydon, choć są bardzo mądre. **3** Tyr bowiem zbudował
sobie twierdzę i nagromadził srebra jak prochu, a złota
jak błota na ulicach. **4** Oto PAN go wypędzi i wrzuci w
morze jego siłę, on sam zostanie strawiony ogniem.
5 Ujrzy to Aszkelon i ulęknie się, podobnie Gaza – i
pogrąży się w smutku; również Ekron, bo jego nadzieja
zawiedzie. I zginie król z Gazy, a Aszkelon nie będzie
zamieszkany. **6** I bękart będzie mieszkał w Aszdodzie,
a tak zniszczę pychę Filistynów. **7** Usunę krew każdego
z jego ust i obrzydliwości spomiędzy jego zębów. Kto
pozostanie, będzie należał do naszego Boga, aby
był jak książę w Judzie i Ekron, jak Jebusyta. **8** I
rozłożę obóz dokoła swego domu z powodu wojska i z
powodu tych, którzy przechodzą i wracają. I już nie
przejdzie przez nich żaden ciemięzca. Teraz bowiem
widziały to moje oczy. **9** Raduj się wielce, córko Syjonu!
Wykrzykuj, córko Jerozolimy! Oto twój Król przychodzi
do ciebie; sprawiedliwy i Zbawiciel, cichy i siedzący
na ośle, na oślątku, źrebięciu oślicy. **10** Zniszczę
bowiem rydwany z Efraima i konie z Jerozolimy, a łuki
wojenne będą połamane. I ogłosi pokój narodom, a
jego władza będzie [sięgać] od morza aż do morza
i od rzeki aż po krańce ziemi. **11** A co do ciebie, ze
względu na krew twego przymierza wypuściłem twoich
więźniów z dołu, w którym nie ma wody. **12** Wróćcie
do twierdzy, więźniowie, którzy macie nadzieję. Dziś
bowiem ogłaszam, że wynagrodzę w dwójnasób; **13**
Gdy [jak] łuk naciągnę Judę, a na nim nałożę Efraima;
wzbudzę twoich synów, Syjonie, przeciwko twoim
synom, Jawanie, i zrobię z ciebie miecz mocarza. **14**
PAN bowiem ukaże się nad nimi i jak błyskawica wyleci
jego strzała. Pan BÓG zadmie w trąbę i wyruszy w
wichrach południa. **15** PAN zastępów będzie ochraniać
swój lud; pochłoną i przemogą kamienie z procy, będą
pić i krzyczeć jak od wina; i napełnią się jak czasza i
jak rogi ołtarza. **16** W tym dniu PAN, ich Bóg, wybawi
ich jak trzodę swego ludu. Będą bowiem jak kamienie
w koronie, wystawieni jak sztandar w jego ziemi. **17**
Jak wielkie bowiem jest jego błogosławieństwo! Jak
wspaniałe jego piękno! Zboże pocieszy młodzieńców,
a moszcz – panny.

10 Proście PANA o deszcz w późnej porze
[deszczowej], a PAN stworzy chmury burzowe
i da wam obfity deszcz i każdemu trawę na polu.
2 Bożki wypowiadają bowiem [słowa] próżności, a
wróżbici prorokują kłamstwo i opowiadają zmyślone
sny, daremnie pocieszają. Dlatego błąkali się jak
trzoda, byli utrapieni, bo nie było pasterza. **3** Mój gniew
zapłonął przeciwko tym pasterzom i ukarałem te kozły,
ale PAN zastępów nawiedzi swoją trzodę, dom Judy, i
uczyni z niej wspaniałego konia do boju. **4** Od niego
wywodzi się kamień węgielny, od niego gwóźdź, od
niego łuk wojenny, od niego także wszelki poborca. **5**
I będą jak mocarze, którzy wdeptują wroga w błoto
uliczne podczas bitwy. I będą walczyć, bo PAN [jest] z
nimi; a zawstydzą jeźdźców konnych. **6** Umocnię dom
Judy, wybawię dom Józefa i sprowadzę ich z powrotem
w pokoju, bo zlituję się nad nimi. I będą [takimi], jak
gdybym ich nie odrzucił. Ja bowiem jestem PAN, ich
Bóg, i wysłucham ich. **7** Efraimici będą jak mocarz,
ich serce rozweseli się jak od wina. Ich synowie to
zobaczą i będą się cieszyć, a ich serce rozraduje się
w PANU. **8** Zaświstam na nich i zgromadzę ich, bo
ich odkupiłem; i będą tak liczni, jak byli [dawniej]. **9** I
rozsieję ich wśród narodów, aby w dalekich krajach
przypomnieli sobie o mnie, a żyjąc tam ze swoimi
dziećmi, nawrócą się. **10** Wyprowadzę ich znowu z
ziemi Egiptu i zgromadzę ich z Asyrii, zaprowadzę
do ziemi Gilead i do Libanu, ale nie starczy dla nich
[miejsca]. **11** Przejdzie przez morze ucisku, rozbije
fale na morzu i wyschną wszystkie głębie rzeki. Wtedy
pycha Asyrii będzie poniżona, a berło Egiptu zniknie.
12 Umocnię ich też w PANU i będą chodzić w jego
imię, mówi PAN.

11 Otwórz swe wrota, Libanie, niech ogień strawi
twoje cedry. **2** Zawódź, jodło, bo upadł cedr, bo
wielcy są spustoszeni. Zawódźcie, dęby Baszanu,
bo niedostępny las został wycięty. **3** [Słychać] głos
narzekania pasterzy, bo ich wspaniałość została
zburzona; [słychać] głos ryku lwiąt, bo pycha Jordanu
jest zburzona. **4** Tak mówi PAN, mój Bóg: Paś owce
przeznaczone na rzeź; **5** Które kupcy zabijają, a nie
czują się winni, a sprzedający je mówią: Błogosławiony
PAN, że się wzbogaciłem. A ich pasterze nie mają
dla nich litości. **6** Dlatego już nie będę miał litości dla
mieszkańców tej ziemi, mówi PAN. Oto wydam tych
ludzi, każdego z nich, w ręce jego bliźniego i w ręce
jego króla. I zniszczą ziemię, a nikogo nie wyrwę z ich
rąk. **7** Będę więc pasł owce przeznaczone na rzeź,
was, [mówię], biedne owce! Wziąłem sobie dwie laski,
jedną nazwałem Piękno, a drugą nazwałem Więzy,
i pasłem te [owce]. **8** Zgładziłem trzech pasterzy w
jednym miesiącu; i moja dusza czuła niechęć do nich, a
ich dusza też brzydziła się mną. **9** Wtedy powiedziałem:
Nie będę was pasł. Co umiera, niech umrze, a co
ma być zgładzone, niech będzie zgładzone, a ci, [co]
pozostaną, niech każdy pożera ciało drugiego. **10**

Wziąłem więc swoją laskę, Piękno, i złamałem ją, aby
zerwać swoje przymierze, które zawarłem z całym
ludem. 11 I zostało zerwane w tym dniu, a biedni spośród
trzody, którzy przyglądali się mnie, poznali, że [to]
słowo PANA. 12 Potem powiedziałem do nich: Jeśli to
jest dobre w waszych oczach, dajcie mi moją zapłatę, a
jeśli nie, zaniechajcie [jej]. Odważyli więc moją zapłatę:
trzydzieści srebrników. 13 Potem PAN powiedział do
mnie: Rzuć je przed garncarza. Wspaniała to zapłata,
na jaką mnie tak drogo oszacowali! Wziąłem więc
trzydzieści srebrników i rzuciłem je przed garncarza w
domu PANA. 14 Potem złamałem swoją drugą laskę,
Więzy, aby zerwać braterstwo między Judą a Izraelem.
15 I PAN powiedział do mnie: Weź sobie jeszcze
narzędzie głupiego pasterza. 16 Oto bowiem wzbudzę
pasterza w tej ziemi, [który] nie będzie troszczył się
o zaginione, nie będzie szukał jagniątek, nie będzie
leczyć okaleczonych i tego, co stoi, nie będzie karmił.
Ale będzie jeść mięso tucznych, a ich kopyta oberwie.
17 Biada pasterzowi nieużytecznemu, który opuszcza
trzodę! Niech spadnie miecz na jego ramię i na jego
prawe oko. Jego ramię całkiem uschnie, a jego prawe
oko całkiem oślepnie.

12 Brzemię słowa PANA nad Izraelem. [Tak]
mówi PAN, który rozpostarł niebiosa, założył
fundamenty ziemi i stwarza ducha człowieka w jego
wnętrzu: 2 Oto uczynię Jerozolimę kielichem odurzenia
dla wszystkich okolicznych narodów, gdy nastanie
oblężenie przeciwko Judzie i przeciwko Jerozolimie. 3
W tym dniu uczynię Jerozolimę ciężkim kamieniem
dla wszystkich narodów. Wszyscy, którzy będą go
dźwigać, bardzo się zranią, choćby się zgromadziły
przeciwko niemu wszystkie narody ziemi. 4 Tego dnia,
mówi PAN, każdego konia porażę trwogą i jego jeźdźca
– szaleństwem; ale nad domem Judy otworzę swoje
oczy, a każdego konia narodów porażę ślepotą. 5 I
przywódcy Judy powiedzą w swoim sercu: Mieszkańcy
Jerozolimy będą naszą siłą w PANU zastępów, swoim
Bogu. 6 W tym dniu uczynię przywódców Judy jak
węgle ogniste wśród drwa i jak płonącą pochodnię
pośród snopów; i pożrą wszystkie okoliczne narody
na prawo i na lewo. I Jerozolima pozostanie na
swoim miejscu, w Jerozolimie. 7 I najpierw PAN
wybawi namioty Judy, aby chwała domu Dawida i
chwała mieszkańców Jerozolimy nie wywyższały się
przeciwko Judzie. 8 W tym dniu PAN będzie bronił
mieszkańców Jerozolimy, a najsłabszy pośród nich
stanie się tego dnia podobny do Dawida, a dom Dawida
podobny do Boga, podobny do Anioła PANA na ich
czele. 9 I stanie się w tym dniu, że będę zmierzać
do zniszczenia wszystkich narodów, które wyruszą
przeciwko Jerozolimie. 10 I wyleję na dom Dawida i na
mieszkańców Jerozolimy ducha łaski i modlitwy. Będą
patrzyć na mnie, którego przebili, i będą go opłakiwać,
jak się opłakuje jedynaka; będą gorzko płakać nad
nim, jak się płacze gorzko nad pierworodnym. 11
W tym dniu będzie wielki lament w Jerozolimie, jak
lament w Hadad-Rimmon na równinie Megiddo. 12
Ziemia będzie lamentować, każdy ród osobno: ród
domu Dawida osobno i jego kobiety osobno; ród domu
Natana osobno i jego kobiety osobno; 13 Ród domu
Lewiego osobno i jego kobiety osobno; ród Szimejego
osobno i jego kobiety osobno; 14 Wszystkie pozostałe
rody, każdy ród osobno i ich kobiety osobno.

13 W tym dniu zostanie otwarte źródło dla domu
Dawida i mieszkańców Jerozolimy dla [obmycia]
grzechu i nieczystości. 2 I stanie się w tym dniu, mówi
PAN zastępów, że wykorzenię imiona bożków z ziemi,
tak że nie będą więcej wspominane. Usunę z ziemi
także proroków i ducha nieczystego. 3 A gdyby ktoś
jeszcze prorokował, jego ojciec i matka, którzy go
zrodzili, powiedzą mu: Nie będziesz żył, gdyż mówiłeś
kłamstwo w imię PANA. I jego ojciec, i matka, którzy
go zrodzili, przebiją go [za to], że prorokował. 4 I stanie
się w tym dniu, że każdy z tych proroków zawstydzi
się z powodu swojego widzenia, gdy prorokował, i
nie oblecze się w kosmatą szatę, aby kłamać. 5 Ale
każdy powie: Nie jestem prorokiem, ale rolnikiem,
bo tego mnie uczono od dzieciństwa. 6 A jeśli ktoś
go zapyta: Co to za rany na twoich rękach? Wtedy
powie: Zostałem zraniony w domu moich przyjaciół.
7 Mieczu, ocknij się przeciwko mojemu pasterzowi i
przeciwko mężczyźnie, który jest moim towarzyszem,
mówi PAN zastępów. Uderz pasterza, a owce zostaną
rozproszone. Ja zaś zwrócę swoją rękę ku malutkim.
8 I stanie się na całej ziemi, mówi PAN, [że] dwie
części w niej zostaną wycięte i zginą, a trzecia [część]
pozostanie w niej. 9 I przeprowadzę tę trzecią część
przez ogień i oczyszczę ich jak się czyści srebro,
wypróbuję ich, jak się próbuje złoto. Będą wzywali
mego imienia, a ja ich wysłucham. Powiem: Ty jesteś
moim ludem, a on powie: PAN jest moim Bogiem.

14 Oto przychodzi dzień PANA, a twój łup będzie
rozdzielony pośród ciebie. 2 Zgromadzę bowiem
do bitwy wszystkie narody przeciwko Jerozolimie, a
miasto zostanie zdobyte, domy splądrowane i kobiety
zgwałcone. Połowa miasta pójdzie do niewoli, a resztka
ludu nie będzie wygnana z miasta. 3 Wtedy PAN
wyruszy i będzie walczył przeciwko tym narodom,
tak jak wtedy, gdy walczył w dniu bitwy. 4 I jego
nogi staną w tym dniu na Górze Oliwnej, która [leży]
naprzeciw Jerozolimy od strony wschodniej, a Góra
Oliwna rozpadnie się na pół, na wschód i na zachód,

[tworząc] wielką dolinę; i połowa tej góry cofnie się na
północ, a połowa jej – na południe. 5 Wtedy będziecie
uciekać do doliny [tych] gór, bo dolina tych gór będzie
sięgać aż do Azal. Będziecie uciekać, jak uciekaliście
przed trzęsieniem ziemi za dni Uzjasza, króla Judy.
Potem przyjdzie PAN, mój Bóg, [a] z nim wszyscy
święci. 6 A w tym dniu nie będzie wspaniałej światłości
ani gęstej ciemności; 7 Lecz będzie to jeden dzień,
który jest znany [tylko] PANU, nie [będzie] to dzień
ani noc. A o wieczornej porze nastanie światło. 8
W tym dniu wyjdą wody żywe z Jerozolimy; połowa
ich do morza wschodniego, a połowa – do morza
zachodniego. Będzie [to] w lecie i w zimie. 9 A PAN
będzie królem nad całą ziemią. W tym dniu jeden
będzie PAN i jedno jego imię. 10 Cała ziemia zamieni
się w równinę od Geba aż do Rimmon, na południe
od Jerozolimy. Będzie wywyższona i zamieszkana na
swoim miejscu, od Bramy Beniamina aż do miejsca
dawnej bramy i aż do Bramy Narożnej i od Wieży
Chananeela aż do tłoczni królewskich. 11 I będą w niej
mieszkać, a nie będzie już przekleństwem. Jerozolima
będzie zamieszkiwać w pokoju. 12 A taka będzie plaga,
którą PAN dotknie wszystkie narody, które walczyły
przeciwko Jerozolimie: Ich ciała będą się rozkładać,
gdy jeszcze będą stać na nogach, ich oczy będą
gnić w oczodołach i ich język zgnije w ustach. 13
W tym dniu będzie wśród nich wielkie zamieszanie
od PANA, tak że jeden uchwyci rękę drugiego, a
jego ręka podniesie się na rękę swego bliźniego. 14
Juda także będzie walczyć w Jerozolimie, a bogactwa
wszystkich narodów okolicznych będą zgromadzone:
złoto, srebro i szaty w wielkiej ilości. 15 A taka sama
plaga jak tamta dotknie konie, muły, wielbłądy, osły
oraz wszystkie zwierzęta, które będą w tym obozie. 16
Wszyscy pozostali [spośród] wszystkich narodów, które
wyruszyły przeciwko Jerozolimie, będą przychodzić
od roku do roku, by oddawać pokłon Królowi, PANU
zastępów, i obchodzić Święto Namiotów; 17 A jeśli
ktoś spośród rodów ziemi nie pójdzie do Jerozolimy,
by oddawać pokłon Królowi, PANU zastępów, na tego
nie będzie [padać] deszcz. 18 A jeśli ród Egiptu nie
wyruszy i nie przyjdzie, choć na niego deszcz nie
[pada], spadnie jednak [na niego ta] plaga, którą PAN
dotknie narody, które nie przyjdą, by obchodzić Święto
Namiotów. 19 Taka będzie kara dla Egiptu i kara dla
wszystkich narodów, które nie przychodzą na obchody
Święta Namiotów. 20 W tym dniu na dzwoneczkach
koni będzie [taki napis]: Świętość PANU; a kotłów w
domu PANA będzie jak czasz przed ołtarzem. 21 Każdy
kocioł w Jerozolimie i Judzie będzie poświęcony PANU
zastępów. Wszyscy, którzy składają ofiary, przyjdą i
będą je brali, i będą w nich gotowali. W tym dniu nie
będzie już Kananejczyka w domu PANA zastępów.

Malachiasza

1 Brzemię słowa PANA do Izraela przez Malachiasza.
2 Umiłowałem was, mówi PAN, a [wy] mówicie:
W czym nas umiłowałeś? Czy Ezaw nie [był] bratem
Jakuba? – mówi PAN, a jednak umiłowałem Jakuba;
3 A Ezawa znienawidziłem i wydałem jego góry
[na] spustoszenie, a jego dziedzictwo – smokom
na pustkowiu. **4** Choćby Edom powiedział: Staliśmy
się ubodzy, ale wrócimy i odbudujemy spustoszone
[miejsca], to tak mówi PAN zastępów: Niech oni
budują, a ja zburzę; i nazwą ich granicą bezbożności
oraz ludem, na który PAN zapałał gniewem aż na
wieki. **5** Wasze oczy spojrzą i powiecie: PAN będzie
uwielbiony w granicach Izraela. **6** Syn czci ojca, a
sługa swego pana. Jeśli więc jestem ojcem, gdzie jest
moja cześć? Jeśli jestem panem, gdzie [jest] bojaźń
przede mną? – mówi PAN zastępów do was, kapłani,
którzy lekceważycie moje imię. Wy jednak mówicie:
W czym lekceważymy twoje imię? **7** Przynosicie na
mój ołtarz pokarm nieczysty i mówicie: Czym cię
zanieczyściliśmy? [Tym], że mówicie: Stołem PANA
[można] wzgardzić. **8** Gdy bowiem przyprowadzacie
na ofiarę to, co jest ślepe, [czyż] nie jest [to] zła
rzecz? I gdy przyprowadzacie kulawe i chore, [czy to]
nie [jest] zła rzecz? Ofiaruj to twemu namiestnikowi,
zobaczysz, czy będzie mu się podobać. Czy przyjmie
twoją osobę? – mówi PAN zastępów. **9** Dlatego teraz,
proszę, przebłagajcie Boga, aby się zlitował nad nami.
To się dzieje z waszych rąk, czy więc przyjmie waszą
osobę? – mówi PAN zastępów. **10** Kto spośród was
za darmo zamknąłby drzwi albo zapaliłby ogień na
moim ołtarzu? Nie mam w was upodobania, mówi PAN
zastępów, i nie przyjmę ofiary z waszej ręki. **11** Od
wschodu słońca bowiem aż do jego zachodu moje imię
[będzie] wielkie wśród pogan; na każdym miejscu będą
składane mojemu imieniu kadzidło i ofiara czysta. Moje
imię bowiem będzie wielkie wśród narodów, mówi PAN
zastępów. **12** Lecz wy bezcześcicie je, [gdy] mówicie:
Stół PANA [jest] nieczysty; a to, co kładziecie na nim,
jest wzgardzonym pokarmem. **13** Mówicie też: [Jakiż
to] wysiłek! I parskacie na to, co mówi PAN zastępów, i
przynosicie to, co jest rozszarpane, kulawe i chore,
takie ofiary przynosicie. Czy [mam] to przyjąć z waszej
ręki? – mówi PAN. **14** [Niech] będzie przeklęty oszust,
który mając w swej trzodzie samca, ślubuje, a składa
Panu w ofierze to, co jest ułomne. Jestem bowiem
wielkim Królem, mówi PAN zastępów, a moje imię jest
straszne między narodami.

2 Teraz, kapłani, ten rozkaz [dotyczy] was. **2** Jeśli
nie usłuchacie i nie weźmiecie tego do serca, aby
oddać chwałę mojemu imieniu, mówi PAN zastępów,
wtedy ześlę na was przekleństwo i będę przeklinać
wasze błogosławieństwa. I już je przeklęłem, bo nie
bierzecie tego do serca. **3** Oto wam zepsuję wasze
siewy i rzucę wam gnojem w twarz, gnojem waszych
ofiar. I zabiorą was razem z nim. **4** I dowiecie się, że
posłałem do was ten rozkaz, aby moje przymierze było
z Lewim, mówi PAN zastępów. **5** Moje przymierze
z nim było [przymierzem] życia i pokoju; dałem mu
je [z powodu] bojaźni, którą mnie się bał, i ponieważ
przed moim imieniem był zatrwożony. **6** Prawo prawdy
było na jego ustach i nie znaleziono na jego wargach
nieprawości. Chodził ze mną w pokoju i prawości
i wielu odwrócił od nieprawości. **7** Wargi kapłana
bowiem mają strzec poznania i jego ustami [ludzie]
mają pytać o prawo, gdyż on jest posłańcem PANA
zastępów. **8** Ale wy zboczyliście z drogi i byliście
powodem potknięcia o prawo dla wielu, zepsuliście
przymierze Lewiego, mówi PAN zastępów. **9** Dlatego i
ja sprawiłem, że zostaliście wzgardzeni i poniżeni u
wszystkich ludzi, ponieważ nie strzegliście moich dróg
i jesteście stronniczy w [stosowaniu] prawa. **10** Czy
nie mamy wszyscy jednego ojca? Czy nie stworzył
nas jeden Bóg? Czemu [więc] brat zdradza swego
brata, naruszając przymierze naszych ojców? **11** Juda
postępuje zdradliwie, obrzydliwość dzieje się w Izraelu i
Jerozolimie. Juda bowiem zbezcześcił świętość PANA,
którą miał kochać, i pojął za żonę córkę obcego
boga. **12** PAN wykorzeni z namiotów Jakuba tego
człowieka, który to czyni, [zarówno] czuwającego, jak
i odpowiadającego oraz składającego ofiarę PANU
zastępów. **13** A oto kolejna rzecz, którą uczyniliście:
okrywacie ołtarz PANA łzami, płaczem i wołaniem,
tak że już nie patrzy na ofiarę ani już [nie] przyjmuje
chętnie ofiary z waszej ręki. **14** Wy jednak mówicie:
Dlaczego? Dlatego że PAN jest świadkiem między tobą
a żoną twojej młodości, którą zdradziłeś. Ona przecież
[jest] twoją towarzyszką i żoną twego przymierza. **15**
Czy nie uczynił jednej, choć mu jeszcze zostało ducha?
A czemu jedną? [Aby] szukał potomstwa Bożego. Tak
więc strzeżcie swego ducha i niech nikt nie postępuje
zdradliwie z żoną swojej młodości. **16** Mówi bowiem
PAN, Bóg Izraela, że nienawidzi oddalania, gdyż [ten,
kto to robi], okrywa swoim płaszczem okrucieństwo,
mówi PAN zastępów. Tak więc strzeżcie swego ducha
i nie postępujcie zdradliwie. **17** Naprzykrzaliście się
PANU swoimi słowami. A mówicie: W czym [mu] się
naprzykrzaliśmy? [W tym], gdy mówicie: Każdy, kto
czyni zło, podoba się PANU i w takich ma on swe
upodobanie; albo: Gdzież [jest] Bóg sądu?

3 Oto posyłam mego posłańca, który przygotuje
drogę przed moim obliczem. I nagle przybędzie do

swojej świątyni Pan, którego wy szukacie, Posłaniec
przymierza, którego wy pragniecie. Oto przyjdzie, mówi
PAN zastępów. 2 Lecz któż będzie mógł znieść dzień
jego przyjścia? I kto się ostanie, gdy on się ukaże?
[Jest] bowiem jak ogień złotnika i jak mydło foluszników.
3 I zasiądzie jako ten, kto roztapia i oczyszcza srebro:
oczyści synów Lewiego, oczyści ich jak złoto i srebro
i będą składać PANU ofiarę w sprawiedliwości. 4
Wtedy ofiara Judy i Jerozolimy będzie miła PANU, jak
za dawnych dni i jak za lat minionych. 5 I zbliżę się
do was na sąd, i będę rychłym świadkiem przeciwko
czarownikom, przeciwko cudzołożnikom, przeciwko
krzywoprzysięzcom, przeciwko tym, którzy uciskają
najemników przy ich zapłatach oraz wdowy i sieroty
i krzywdzą cudzoziemca, a nie boją się mnie, mówi
PAN zastępów. 6 Gdyż ja, PAN, nie zmieniam się,
dlatego wy, synowie Jakuba, nie zostaliście zniszczeni.
7 Od dni waszych ojców odstępowaliście od moich
ustaw i nie przestrzegaliście [ich]. Zawróćcie do mnie,
a ja zawrócę do was, mówi PAN zastępów. Ale wy
mówicie: Pod jakim względem mamy zawrócić? 8 Czy
człowiek okradnie Boga? Wy jednak mnie okradacie.
Lecz mówicie: Z czego cię okradamy? Z dziesięcin i
ofiar. 9 Jesteście zupełnie przeklęci, ponieważ mnie
okradacie, wy [i] cały wasz naród. 10 Przynieście całą
dziesięcinę do spichlerza, aby żywność była w moim
domu, a doświadczcie mnie teraz w tym, mówi PAN
zastępów, czy wam nie otworzę okien niebios i nie
wyleję na was błogosławieństwa, tak że nie będziecie
mieli gdzie go podziać; 11 I zgromię ze względu na
was tego, który pożera, a nie popsuje wam plonu
ziemi i winorośl nie będzie pozbawiona owocu na
polu, mówi PAN zastępów. 12 I wszystkie narody będą
was nazywać błogosławionymi, bo będziecie ziemią
rozkoszną, mówi PAN zastępów. 13 Zuchwałe są
wasze słowa przeciwko mnie, mówi PAN. Wy jednak
mówicie: Cóż powiedzieliśmy przeciwko tobie? 14
Mówiliście: Na próżno służyć Bogu. Co za pożytek z
tego, że przestrzegaliśmy jego przykazań i chodziliśmy
smutni przed PANEM zastępów? 15 A teraz pysznych
mamy za błogosławionych, ponieważ ci się budują,
którzy czynią niegodziwość, a ci, którzy kuszą Boga,
są wybawieni. 16 Wtedy rozmawiali [o tym] między
sobą ci, którzy się bali PANA. PAN zobaczył [to] i
usłyszał, i napisano księgę wspomnień przed nim [z
powodu] tych, którzy się boją PANA i rozmyślają o jego
imieniu. 17 Oni będą moimi, mówi PAN zastępów, w
dniu, kiedy uczynię ich moją własnością. Zlituję się
nad nimi, jak się lituje ojciec nad swoim synem, który
mu służy. 18 Wtedy zawrócicie i zobaczycie różnicę
między sprawiedliwym i bezbożnym, między tym, który
służy Bogu, [i] tym, który mu nie służy.

4 Oto bowiem nadchodzi dzień palący jak piec, a
wszyscy pyszni i wszyscy czyniący niegodziwie
będą [jak] ściernisko. I spali ich ten nadchodzący
dzień, mówi PAN zastępów, tak że nie pozostawi im ani
korzenia, ani gałązki. 2 Ale dla was, którzy się boicie
mojego imienia, wzejdzie Słońce sprawiedliwości z
uzdrowieniem na swoich skrzydłach; wtedy wyjdziecie
i wyrośniecie jak cielęta z zagrody. 3 I podepczecie
bezbożnych, gdyż będą prochem pod waszymi nogami
w dniu, kiedy to uczynię, mówi PAN zastępów. 4
Pamiętajcie [o] prawie Mojżesza, mego sługi, które
mu nadałem na Horebie dla całego Izraela, oraz [o]
ustawach i sądach. 5 Oto poślę wam Eliasza proroka,
[zanim] przyjdzie [ten] wielki i straszny dzień PANA. 6
On zwróci serca ojców ku synom, a serca synów ku
ich ojcom, abym nie ukarał ziemi przekleństwem, gdy
przyjdę.

NOWY TESTAMENT

Wtedy Jezus powiedział: Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią.
Potem podzielili jego szaty i rzucali [o nie] losy.
Łukasza 23:34

Mateusza

1 Księga rodu Jezusa Chrystusa, syna Dawida, syna
Abrahama. **2** Abraham spłodził Izaaka, a Izaak
spłodził Jakuba, a Jakub spłodził Judę i jego braci.
3 A Juda spłodził z Tamar Faresa i Zarę, a Fares
spłodził Ezroma, a Ezrom spłodził Arama. **4** A Aram
spłodził Aminadaba, a Aminadab spłodził Naasona,
a Naason spłodził Salmona. **5** A Salmon spłodził z
Rachab Booza, a Booz spłodził z Rut Obeda, a Obed
spłodził Jessego. **6** A Jesse spłodził króla Dawida, a
król Dawid spłodził Salomona z tej, która [była żoną]
Uriasza. **7** A Salomon spłodził Roboama, a Roboam
spłodził Abiasza, a Abiasz spłodził Azę. **8** A Aza
spłodził Jozafata, a Jozafat spłodził Jorama, a Joram
spłodził Ozjasza. **9** A Ozjasz spłodził Joatama, a
Joatam spłodził Achaza, a Achaz spłodził Ezechiasza.
10 A Ezechiasz spłodził Manassesa, a Manasses
spłodził Amona, a Amon spłodził Jozjasza. **11** A
Jozjasz spłodził Jechoniasza i jego braci w czasie
uprowadzenia do Babilonu. **12** A po uprowadzeniu
do Babilonu Jechoniasz spłodził Salatiela, a Salatiel
spłodził Zorobabela. **13** A Zorobabel spłodził Abiuda, a
Abiud spłodził Eliakima, a Eliakim spłodził Azora. **14**
A Azor spłodził Sadoka, a Sadok spłodził Achima, a
Achim spłodził Eliuda. **15** A Eliud spłodził Eleazara,
a Eleazar spłodził Matana, a Matan spłodził Jakuba.
16 A Jakub spłodził Józefa, męża Marii, z której
narodził się Jezus, zwany Chrystusem. **17** Tak więc
wszystkich pokoleń od Abrahama aż do Dawida [jest]
czternaście; a od Dawida aż do uprowadzenia do
Babilonu – pokoleń czternaście; a od uprowadzenia
do Babilonu aż do Chrystusa – pokoleń czternaście.
18 A z narodzeniem Jezusa Chrystusa było tak: Gdy
Maria, jego matka, została zaślubiona Józefowi, zanim
się zeszli, okazało się, że jest brzemienna z Ducha
Świętego. **19** Ale Józef, jej mąż, będąc sprawiedliwym
i nie chcąc jej zniesławić, chciał ją potajemnie oddalić.
20 A gdy o tym rozmyślał, oto anioł Pana ukazał mu
się we śnie i powiedział: Józefie, synu Dawida, nie
bój się przyjąć Marii, twojej żony. To bowiem, co się w
niej poczęło, jest z Ducha Świętego. **21** I urodzi syna,
któremu nadasz imię Jezus. On bowiem zbawi swój
lud od jego grzechów. **22** A to wszystko się stało, aby
się wypełniło, co powiedział Pan przez proroka: **23** Oto
dziewica będzie brzemienna i urodzi syna, któremu
nadadzą imię Emmanuel, co się tłumaczy: Bóg z nami.
24 Wtedy Józef, obudziwszy się ze snu, uczynił tak,
jak mu rozkazał anioł Pana, i przyjął swoją żonę. **25**
Ale nie obcował z nią, dopóki nie urodziła swego
pierworodnego syna, któremu nadał imię Jezus.

2 A gdy Jezus urodził się w Betlejem w Judei za
dni króla Heroda, oto mędrcy ze Wschodu przybyli
do Jerozolimy i pytali: **2** Gdzież jest ten król Żydów,
który się urodził? Widzieliśmy bowiem jego gwiazdę na
Wschodzie i przyjechaliśmy, aby oddać mu pokłon. **3**
Gdy król Herod to usłyszał, przeraził się, a z nim cała
Jerozolima. **4** Zebrawszy więc wszystkich naczelnych
kapłanów i nauczycieli ludu, wypytywał ich, gdzie
miał się urodzić Chrystus. **5** A oni mu powiedzieli:
W Betlejem w Judei; bo tak jest napisane przez
proroka: **6** A ty, Betlejem, ziemio Judy, wcale nie
jesteś najmniejsze wśród władców Judei, z ciebie
bowiem wyjdzie władca, który będzie rządził moim
ludem, Izraelem. **7** Wtedy Herod wezwał potajemnie
mędrców i dowiadywał się dokładnie o czas ukazania
się gwiazdy. **8** A posyłając ich do Betlejem, powiedział:
Jedźcie i wypytajcie się dokładnie o to dziecko, a gdy
je znajdziecie, donieście mi, abym i ja pojechał i oddał
mu pokłon. **9** Oni więc, wysłuchawszy króla, odeszli. A
oto gwiazda, którą widzieli na Wschodzie, prowadziła
ich, aż przyszła i zatrzymała się nad [miejscem], gdzie
było dziecko. **10** A gdy zobaczyli gwiazdę, ogromnie się
ucieszyli. **11** Kiedy weszli do domu, zobaczyli dziecko
z Marią, jego matką, i upadłszy, oddali mu pokłon,
potem otworzyli swoje skarby i ofiarowali mu dary:
złoto, kadzidło i mirrę. **12** Lecz będąc ostrzeżeni przez
Boga we śnie, aby nie wracali do Heroda, powrócili do
swojej ziemi inną drogą. **13** A gdy oni odeszli, oto anioł
Pana ukazał się we śnie Józefowi i powiedział: Wstań,
weź dziecko oraz jego matkę i uciekaj do Egiptu,
i zostań tam, aż ci powiem. Herod bowiem będzie
szukał dziecka, aby je zabić. **14** Wstał więc, wziął
w nocy dziecko oraz jego matkę i uciekł do Egiptu.
15 I przebywał tam aż do śmierci Heroda, aby się
wypełniło, co powiedział Pan przez proroka: Z Egiptu
wezwałem mego syna. **16** Wówczas Herod, widząc, że
został oszukany przez mędrców, bardzo się rozgniewał
i kazał zabić wszystkie dzieci, które były w Betlejem
i całej okolicy, w wieku do dwóch lat, stosownie do
czasu, o którym się dokładnie dowiedział od mędrców.
17 Wtedy wypełniło się to, co zostało powiedziane
przez proroka Jeremiasza: **18** Słychać głos w Rama,
lament, płacz i wielkie zawodzenie. Rachel opłakuje
swoje dzieci i nie daje się pocieszyć, bo [już] ich nie
ma. **19** A gdy Herod umarł, oto anioł Pana ukazał się
we śnie Józefowi w Egipcie; **20** I powiedział: Wstań,
weź dziecko oraz jego matkę i idź do ziemi izraelskiej.
Umarli bowiem ci, którzy czyhali na życie dziecka. **21**
Wstał więc, wziął dziecko oraz jego matkę i przybył do
ziemi izraelskiej. **22** Lecz gdy usłyszał, że Archelaus
króluje w Judei w miejsce Heroda, swego ojca, bał się
tam iść. Ale będąc napomniany przez Boga we śnie,

odszedł w strony Galilei. 23 A przyszedłszy, mieszkał
w mieście zwanym Nazaret, aby się wypełniło to, co
zostało powiedziane przez proroków: Będzie nazwany
Nazarejczykiem.

3 W tych dniach przyszedł Jan Chrzciciel, głosząc
na pustyni judzkiej: 2 Pokutujcie, bo przybliżyło
się królestwo niebieskie. 3 To bowiem jest ten, o
którym powiedziano przez proroka Izajasza: Głos
wołającego na pustyni: Przygotujcie drogę Pana,
prostujcie jego ścieżki. 4 A ów Jan miał ubranie z
sierści wielbłądziej i pas skórzany wokół bioder, a
jego pokarmem była szarańcza i miód leśny. 5 Wtedy
przychodziła do niego Jerozolima oraz cała Judea
i cała okolica nad Jordanem. 6 I byli przez niego
chrzczeni w Jordanie, wyznając swoje grzechy. 7 A
gdy zobaczył wielu spośród faryzeuszy i saduceuszy
przychodzących do chrztu, powiedział im: Plemię
żmijowe, któż was ostrzegł, żebyście uciekali przed
nadchodzącym gniewem? 8 Wydajcie więc owoce
godne pokuty; 9 A nie myślcie, że możecie sobie
mówić: Naszym ojcem jest Abraham. Mówię wam
bowiem, że Bóg może i z tych kamieni wzbudzić
dzieci Abrahamowi. 10 Już i siekiera do korzenia
drzew jest przyłożona. Każde więc drzewo, które nie
wydaje dobrego owocu, zostaje wycięte i wrzucone
w ogień. 11 Ja was chrzczę wodą ku pokucie; ten
zaś, który idzie za mną, jest mocniejszy ode mnie;
nie jestem godny nosić mu obuwia. On będzie was
chrzcił Duchem Świętym i ogniem. 12 [Ma] swoje
wiejadło w ręku i wyczyści swoje klepisko, i zgromadzi
swoją pszenicę do spichlerza, a plewy spali w ogniu
nieugaszonym. 13 Wtedy Jezus przyszedł z Galilei nad
Jordan do Jana, aby być przez niego ochrzczonym.
14 Ale Jan powstrzymywał go, mówiąc: Ja potrzebuję
być ochrzczonym przez ciebie, a ty przychodzisz do
mnie? 15 A Jezus mu odpowiedział: Ustąp teraz,
bo godzi się nam wypełnić wszelką sprawiedliwość.
Wtedy mu ustąpił. 16 A gdy Jezus został ochrzczony,
zaraz wyszedł z wody, a oto otworzyły mu się niebiosa
i ujrzał Ducha Bożego zstępującego jak gołębica i
przychodzącego na niego. 17 I rozległ się głos z
nieba: To jest mój umiłowany Syn, w którym mam
upodobanie.

4 Wtedy Jezus został zaprowadzony przez Ducha
na pustynię, aby był kuszony przez diabła. 2 A
po czterdziestu dniach i czterdziestu nocach postu
poczuł głód. 3 Wówczas przystąpił do niego kusiciel i
powiedział: Jeśli jesteś Synem Bożym, powiedz, aby te
kamienie stały się chlebem. 4 A on odpowiedział: Jest
napisane: Nie samym chlebem będzie żył człowiek,
ale każdym słowem pochodzącym z ust Boga. 5
Wtedy diabeł wziął go do miasta świętego i postawił
na szczycie świątyni. 6 I powiedział mu: Jeśli jesteś
Synem Bożym, rzuć się w dół, jest bowiem napisane:
Rozkaże o tobie swoim aniołom i będą cię nosić na
rękach, abyś nie uderzył swojej nogi o kamień. 7 Jezus
mu odpowiedział: Jest też napisane: Nie będziesz
wystawiał na próbę Pana, swego Boga. 8 Znowu
wziął go diabeł na bardzo wysoką górę i pokazał mu
wszystkie królestwa świata oraz ich wspaniałość. 9 I
powiedział do niego: Dam ci to wszystko, jeśli upadniesz
i oddasz mi pokłon. 10 Wtedy Jezus powiedział mu:
Idź precz, szatanie! Jest bowiem napisane: Panu,
swemu Bogu, będziesz oddawał pokłon i tylko jemu
będziesz służył. 11 Wówczas diabeł go opuścił, a oto
aniołowie przystąpili [do niego] i mu służyli. 12 A gdy
Jezus usłyszał, że Jan został wtrącony [do więzienia],
wrócił do Galilei. 13 A opuściwszy Nazaret, przyszedł i
zamieszkał w Kafarnaum, które leży nad morzem, w
granicach Zabulona i Neftalego; 14 Aby się wypełniło,
co zostało powiedziane przez proroka Izajasza: 15
Ziemia Zabulona i ziemia Neftalego, [wzdłuż] drogi
nadmorskiej, za Jordanem, Galilea pogan. 16 Lud,
który siedział w ciemności, ujrzał światłość wielką,
a siedzącym w krainie i cieniu śmierci wzeszła
światłość. 17 Od tego czasu Jezus zaczął głosić i
mówić: Pokutujcie, przybliżyło się bowiem królestwo
niebieskie. 18 A gdy Jezus przechodził nad Morzem
Galilejskim, zobaczył dwóch braci: Szymona, zwanego
Piotrem, i Andrzeja, jego brata, którzy zapuszczali sieć
w morze; byli bowiem rybakami. 19 I powiedział im:
Chodźcie za mną, a uczynię was rybakami ludzi. 20
Oni natychmiast porzucili sieci i poszli za nim. 21 A
gdy poszedł stamtąd dalej, zobaczył innych dwóch
braci, Jakuba, [syna] Zebedeusza, i Jana, jego brata,
jak ze swoim ojcem Zebedeuszem naprawiali w łodzi
swoje sieci. I wezwał ich. 22 A oni natychmiast opuścili
łódź i swego ojca i poszli za nim. 23 I obchodził Jezus
całą Galileę, nauczając w ich synagogach, głosząc
ewangelię królestwa i uzdrawiając wszystkie choroby
i wszelkie dolegliwości wśród ludzi. 24 A wieść o
nim rozeszła się po całej Syrii. I przyprowadzano do
niego wszystkich, którzy się źle czuli, którzy byli nękani
różnymi chorobami i cierpieniami, a także opętanych,
obłąkanych i sparaliżowanych, a on ich uzdrawiał. 25
A szło za nim mnóstwo ludzi z Galilei i Dekapolu,
Jerozolimy, Judei i Zajordania.

5 A [Jezus], widząc tłumy, wszedł na górę, a gdy
usiadł, podeszli do niego jego uczniowie. 2 Wtedy
otworzył usta i nauczał ich: 3 Błogosławieni ubodzy w
duchu, ponieważ do nich należy królestwo niebieskie.
4 Błogosławieni, którzy się smucą, ponieważ oni
będą pocieszeni. 5 Błogosławieni cisi, ponieważ oni

odziedziczą ziemię. 6 Błogosławieni, którzy łakną i
pragną sprawiedliwości, ponieważ oni będą nasyceni.
7 Błogosławieni miłosierni, ponieważ oni dostąpią
miłosierdzia. 8 Błogosławieni czystego serca, ponieważ
oni zobaczą Boga. 9 Błogosławieni czyniący pokój,
ponieważ oni będą nazwani synami Bożymi. 10
Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie z powodu
sprawiedliwości, ponieważ do nich należy królestwo
niebieskie. 11 Błogosławieni jesteście, gdy z mego
powodu będą wam złorzeczyć, prześladować was i
mówić kłamliwie wszystko, co złe, przeciwko wam. 12
Radujcie się i weselcie, ponieważ obfita jest wasza
nagroda w niebie; tak bowiem prześladowali proroków,
którzy [byli] przed wami. 13 Wy jesteście solą ziemi;
lecz jeśli sól zwietrzeje, czym [ją] posolą? Na nic
się już nie przyda, tylko na wyrzucenie i podeptanie
przez ludzi. 14 Wy jesteście światłością świata. Nie
może się ukryć miasto położone na górze. 15 Nie
zapala się świecy i nie stawia jej pod naczyniem,
ale na świeczniku, i świeci wszystkim, którzy [są] w
domu. 16 Tak niech wasza światłość świeci przed
ludźmi, aby widzieli wasze dobre uczynki i chwalili
waszego Ojca, który jest w niebie. 17 Nie sądźcie,
że przyszedłem znieść Prawo albo Proroków. Nie
przyszedłem znieść, ale wypełnić. 18 Zaprawdę bowiem
powiadam wam: Dopóki niebo i ziemia nie przeminą,
ani jedna jota, ani jedna kreska nie przeminie z prawa,
aż wszystko się wypełni. 19 Kto by więc złamał
jedno z tych najmniejszych przykazań i uczyłby tak
ludzi, będzie nazwany najmniejszym w królestwie
niebieskim. A kto by [je] wypełniał i uczył, ten będzie
nazwany wielkim w królestwie niebieskim. 20 Mówię
wam bowiem: Jeśli wasza sprawiedliwość nie będzie
obfitsza niż uczonych w Piśmie i faryzeuszy, żadnym
sposobem nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. 21
Słyszeliście, że powiedziano przodkom: Nie będziesz
zabijał, a kto by zabił, podlega sądowi. 22 Lecz ja wam
mówię: Każdy, kto się gniewa na swego brata bez
przyczyny, podlega sądowi, a kto powie swemu bratu:
Raka, podlega Radzie, a kto powie: Głupcze, podlega
[karze] ognia piekielnego. (Geenna g1067) 23 Jeśli więc
przyniesiesz swój dar na ołtarz i tam przypomnisz
sobie, że twój brat ma coś przeciwko tobie; 24 Zostaw
swój dar tam przed ołtarzem, idź i najpierw pojednaj
się ze swoim bratem, a potem przyjdź i ofiaruj swój
dar. 25 Pogódź się ze swoim przeciwnikiem szybko,
dopóki jesteś z nim w drodze, aby przeciwnik nie
wydał cię sędziemu, a sędzia strażnikowi, i aby nie
wtrącono cię do więzienia. 26 Zaprawdę powiadam ci:
Nie wyjdziesz stamtąd, dopóki nie oddasz ostatniego
grosza. 27 Słyszeliście, że powiedziano przodkom: Nie
będziesz cudzołożył. 28 Lecz ja wam mówię: Każdy,
kto patrzy na kobietę, aby jej pożądać, już popełnił z
nią cudzołóstwo w swoim sercu. 29 Jeśli więc twoje
prawe oko jest ci powodem upadku, wyłup je i odrzuć
od siebie. Pożyteczniej bowiem jest dla ciebie, aby
zginął jeden z twoich członków, niż żeby całe twoje
ciało było wrzucone do ognia piekielnego. (Geenna
g1067) 30 A jeśli twoja prawa ręka jest ci powodem
upadku, odetnij ją i odrzuć od siebie. Pożyteczniej
bowiem jest dla ciebie, aby zginął jeden z twoich
członków, niż żeby całe twoje ciało było wrzucone do
ognia piekielnego. (Geenna g1067) 31 Powiedziano też:
Kto oddala swoją żonę, niech jej da list rozwodowy. 32
Lecz ja wam mówię: Kto oddala swoją żonę – poza
przypadkiem nierządu – prowadzi ją do cudzołóstwa,
a kto żeni się z oddaloną, cudzołoży. 33 Słyszeliście
też, że powiedziano przodkom: Nie będziesz fałszywie
przysięgał, ale dotrzymasz Panu swych przysiąg. 34
Lecz ja wam mówię: Wcale nie przysięgajcie – ani na
niebo, gdyż jest tronem Boga; 35 Ani na ziemię, gdyż
jest podnóżkiem jego stóp, ani na Jerozolimę, gdyż jest
miastem wielkiego króla. 36 Ani na swoją głowę nie
będziesz przysięgał, gdyż nie możesz jednego włosa
uczynić białym albo czarnym. 37 Ale wasza mowa niech
będzie: Tak – tak, nie – nie. A co jest ponadto, pochodzi
od złego. 38 Słyszeliście, że powiedziano: Oko za oko i
ząb za ząb. 39 Lecz ja wam mówię: Nie sprzeciwiajcie
się złemu, ale jeśli ktoś uderzy cię w prawy policzek,
nadstaw mu i drugi. 40 Temu, kto chce się z tobą
procesować i wziąć twoją szatę, zostaw i płaszcz. 41 A
jeśli ktoś cię przymusza, żebyś [szedł] z nim jedną
milę, idź z nim [i] dwie. 42 Temu, kto cię prosi, daj, a
od tego, kto chce od ciebie pożyczyć, nie odwracaj
się. 43 Słyszeliście, że powiedziano: Będziesz miłował
swego bliźniego, a swego nieprzyjaciela będziesz
nienawidził. 44 Lecz ja wam mówię: Miłujcie waszych
nieprzyjaciół, błogosławcie tym, którzy was przeklinają,
dobrze czyńcie tym, którzy was nienawidzą i módlcie
się za tych, którzy wam wyrządzają zło i prześladują
was; 45 Abyście byli synami waszego Ojca, który
[jest] w niebie. On bowiem sprawia, że jego słońce
wschodzi nad złymi i nad dobrymi i deszcz zsyła na
sprawiedliwych i niesprawiedliwych. 46 Jeśli bowiem
miłujecie tych, którzy was miłują, jakąż macie nagrodę?
Czyż i celnicy tego nie czynią? 47 A jeśli tylko waszych
braci pozdrawiacie, cóż szczególnego czynicie? Czyż i
celnicy tak nie czynią? 48 Bądźcie więc doskonali, tak
jak doskonały jest wasz Ojciec, który jest w niebie.

6 Pilnujcie się, abyście waszej jałmużny nie dawali
przed ludźmi [po to], aby was widzieli, inaczej nie
będziecie mieli nagrody u waszego Ojca, który jest
w niebie. 2 Dlatego, gdy dajesz jałmużnę, nie trąb
przed sobą, jak to robią obłudnicy w synagogach i na

ulicach, aby ich ludzie chwalili. Zaprawdę powiadam
wam: Odbierają swoją nagrodę. 3 Ale ty, gdy dajesz
jałmużnę, niech nie wie twoja lewa ręka, co czyni
prawa; 4 Aby twoja jałmużna pozostała w ukryciu, a
twój Ojciec, który widzi w ukryciu, odda ci jawnie. 5 A
gdy się modlisz, nie bądź jak obłudnicy. Oni bowiem
chętnie modlą się, stojąc w synagogach i na rogach
ulic, aby ludzie ich widzieli. Zaprawdę powiadam wam:
Odbierają swoją nagrodę. 6 Ale ty, gdy się modlisz,
wejdź do swego pokoju, zamknij drzwi i módl się
do twego Ojca, który jest w ukryciu, a twój Ojciec,
który widzi w ukryciu, odda ci jawnie. 7 A modląc
się, nie bądźcie wielomówni jak poganie; oni bowiem
sądzą, że ze względu na swoją wielomówność będą
wysłuchani. 8 Nie bądźcie do nich podobni, gdyż wasz
Ojciec wie, czego potrzebujecie, zanim go poprosicie.
9 Wy więc tak się módlcie: Ojcze nasz, który jesteś
w niebie, niech będzie uświęcone twoje imię. 10
Niech przyjdzie twoje królestwo, niech się dzieje twoja
wola na ziemi, tak jak w niebie. 11 Daj nam dzisiaj
naszego powszedniego chleba. 12 I przebacz nam
nasze winy, jak i my przebaczamy tym, którzy przeciw
nam zawinili. 13 I nie wystawiaj nas na pokusę, ale
wybaw nas od złego; twoje bowiem jest królestwo,
moc i chwała na wieki. Amen. 14 Bo jeśli przebaczycie
ludziom ich przewinienia, i wam przebaczy wasz Ojciec
niebieski. 15 Lecz jeśli nie przebaczycie ludziom
ich przewinień, to i wasz Ojciec nie przebaczy wam
waszych przewinień. 16 A gdy pościcie, nie miejcie
twarzy smutnej jak obłudnicy; szpecą bowiem swoje
twarze, aby ludzie widzieli, że poszczą. Zaprawdę
powiadam wam: Odbierają swoją nagrodę. 17 Ale ty,
gdy pościsz, namaść sobie głowę i umyj twarz; 18 Aby
nie ludzie widzieli, że pościsz, lecz twój Ojciec, który
jest w ukryciu; a twój Ojciec, który widzi w ukryciu,
odda ci jawnie. 19 Nie gromadźcie sobie skarbów
na ziemi, gdzie mól i rdza niszczą i gdzie złodzieje
włamują się i kradną; 20 Ale gromadźcie sobie skarby
w niebie, gdzie ani mól, ani rdza nie niszczą i gdzie
złodzieje nie włamują się i nie kradną. 21 Gdzie
bowiem jest wasz skarb, tam będzie i wasze serce.
22 Światłem ciała jest oko. Jeśli więc twoje oko jest
szczere, całe twoje ciało będzie pełne światła. 23 Jeśli
zaś twoje oko jest złe, całe twoje ciało będzie pełne
ciemności. Jeśli więc światło, które jest w tobie, jest
ciemnością, [sama] ciemność jakaż [będzie]? 24 Nikt
nie może dwom panom służyć, gdyż albo jednego
będzie nienawidził, a drugiego będzie miłował, albo
jednego będzie się trzymał, a drugim pogardzi. Nie
możecie służyć Bogu i mamonie. 25 Dlatego mówię
wam: Nie troszczcie się o wasze życie, co będziecie
jeść albo co będziecie pić, ani o wasze ciało, w co
będziecie się ubierać. Czyż życie nie jest czymś więcej
niż pokarm, a ciało niż ubranie? 26 Spójrzcie na ptaki
nieba, że nie sieją ani nie żną, ani nie zbierają do
spichlerzy, a jednak wasz Ojciec niebieski żywi je. Czy
wy nie jesteście o wiele cenniejsi niż one? 27 I któż
z was, martwiąc się, może dodać do swego wzrostu
jeden łokieć? 28 A o ubranie dlaczego się troszczycie?
Przypatrzcie się liliom polnym, jak rosną; nie pracują
ani nie przędą. 29 A mówię wam, że nawet Salomon
w całej swojej chwale nie był [tak] ubrany, jak jedna
z nich. 30 Jeśli więc trawę polną, która dziś jest, a
jutro zostanie wrzucona do pieca, Bóg tak ubiera,
czyż nie tym bardziej was, ludzie małej wiary? 31 Nie
troszczcie się więc, mówiąc: Cóż będziemy jeść? albo:
Co będziemy pić? albo: W co się ubierzemy? 32 Bo
o to wszystko poganie zabiegają. Wie bowiem wasz
Ojciec niebieski, że tego wszystkiego potrzebujecie.
33 Ale szukajcie najpierw królestwa Bożego i jego
sprawiedliwości, a to wszystko będzie wam dodane.
34 Dlatego nie troszczcie się o dzień jutrzejszy, gdyż
dzień jutrzejszy sam się zatroszczy o swoje [potrzeby].
Dosyć ma dzień swego utrapienia.

7 Nie sądźcie, abyście nie byli sądzeni. 2 Jakim
bowiem sądem sądzicie, takim będziecie sądzeni, i
jaką miarą mierzycie, taką będzie wam odmierzone.
3 A czemu widzisz źdźbło w oku swego brata, a na
belkę, która jest w twoim oku, nie zwracasz uwagi?
4 Albo jak możesz mówić swemu bratu: Pozwól, że
wyjmę źdźbło z twego oka, gdy belka jest w twoim oku?
5 Obłudniku, wyjmij najpierw belkę ze swego oka, a
wtedy przejrzysz, aby wyjąć źdźbło z oka twego brata.
6 Nie dawajcie psom tego, co święte, i nie rzucajcie
swoich pereł przed świnie, by ich nie podeptały swymi
nogami i odwróciwszy się, nie rozszarpały was. 7
Proście, a będzie wam dane, szukajcie, a znajdziecie,
pukajcie, a będzie wam otworzone. 8 Każdy bowiem,
kto prosi, otrzymuje, kto szuka, znajduje, a temu,
kto puka, będzie otworzone. 9 I czy jest wśród was
człowiek, który da synowi kamień, gdy ten prosi o
chleb? 10 A gdy prosi o rybę, czy da mu węża? 11
Jeśli więc wy, będąc złymi, umiecie dawać dobre
dary waszym dzieciom, o ileż bardziej wasz Ojciec,
który jest w niebie, da dobre rzeczy tym, którzy go
proszą. 12 Wszystko więc, co chcecie, aby wam
ludzie czynili, i wy im czyńcie. To bowiem jest Prawo i
Prorocy. 13 Wchodźcie przez ciasną bramę. Szeroka
bowiem jest brama i przestronna droga, która prowadzi
na zatracenie, a wielu jest takich, którzy przez nią
wchodzą. 14 Ciasna bowiem jest brama i wąska droga,
która prowadzi do życia, a mało jest takich, którzy ją
znajdują. 15 Strzeżcie się fałszywych proroków, którzy

przychodzą do was w owczej skórze, ale wewnątrz są
drapieżnymi wilkami. 16 Po ich owocach poznacie ich.
Czy zbierają winogrona z cierni albo z ostu figi? 17
Tak każde dobre drzewo wydaje dobre owoce, ale złe
drzewo wydaje złe owoce. 18 Nie może dobre drzewo
wydawać złych owoców ani złe drzewo wydawać
dobrych owoców. 19 Każde drzewo, które nie wydaje
dobrego owocu, zostaje wycięte i wrzucone w ogień.
20 Tak więc po ich owocach poznacie ich. 21 Nie
każdy, kto mi mówi: Panie, Panie, wejdzie do królestwa
niebieskiego, lecz ten, kto wypełnia wolę mojego Ojca,
który jest w niebie. 22 Wielu powie mi tego dnia: Panie,
Panie, czyż nie prorokowaliśmy w twoim imieniu i w
twoim imieniu nie wypędzaliśmy demonów, i w twoim
imieniu nie czyniliśmy wielu cudów? 23 A wtedy im
oświadczę: Nigdy was nie znałem. Odstąpcie ode mnie
wy, którzy czynicie nieprawość. 24 Każdego więc, kto
słucha tych moich słów i wypełnia je, przyrównam
do człowieka mądrego, który zbudował swój dom na
skale. 25 I spadł deszcz, przyszła powódź, zerwały
się wichry i uderzyły w ten dom, ale się nie zawalił,
bo był założony na skale. 26 A każdy, kto słucha tych
moich słów, a nie wypełnia ich, będzie przyrównany
do człowieka głupiego, który zbudował swój dom na
piasku. 27 I spadł deszcz, przyszła powódź, zerwały
się wichry i uderzyły w ten dom, i zawalił się, a jego
upadek był wielki. 28 A gdy Jezus dokończył tych słów,
ludzie zdumiewali się jego nauką. 29 Uczył ich bowiem
jak ten, który ma moc, a nie jak uczeni w Piśmie.

8 A gdy zszedł z góry, poszło za nim mnóstwo ludzi.
2 A oto trędowaty podszedł i oddał mu pokłon,
mówiąc: Panie, jeśli chcesz, możesz mnie oczyścić.
3 Jezus wyciągnął rękę i dotknął go, mówiąc: Chcę,
bądź oczyszczony. I natychmiast został oczyszczony z
trądu. 4 Wtedy Jezus powiedział do niego: Uważaj,
abyś nikomu nie mówił, ale idź, pokaż się kapłanowi
i ofiaruj dar, który nakazał Mojżesz, na świadectwo
[dla] nich. 5 A gdy Jezus wszedł do Kafarnaum,
przyszedł do niego setnik i prosił go: 6 Panie, mój
sługa leży w domu sparaliżowany i bardzo cierpi. 7 I
powiedział mu Jezus: Przyjdę i uzdrowię go. 8 Lecz
setnik odpowiedział: Panie, nie jestem godny, abyś
wszedł pod mój dach, ale powiedz tylko słowo, a mój
sługa będzie uzdrowiony. 9 Bo i ja jestem człowiekiem
podległym władzy i mam pod sobą żołnierzy. Mówię
jednemu: Idź, a idzie; a drugiemu: Chodź tu, a
przychodzi; a memu słudze: Zrób to, a robi. 10 A
gdy Jezus to usłyszał, zdziwił się i powiedział do
tych, którzy szli za nim: Zaprawdę powiadam wam:
Nawet w Izraelu nie znalazłem tak wielkiej wiary. 11 A
mówię wam: Wielu przyjdzie ze wschodu i z zachodu i
zasiądą za stołem z Abrahamem, Izaakiem i Jakubem
w królestwie niebieskim. 12 Lecz synowie królestwa
będą wyrzuceni do ciemności zewnętrznych. Tam
będzie płacz i zgrzytanie zębów. 13 I powiedział Jezus
setnikowi: Idź, a jak uwierzyłeś, tak niech ci się stanie.
I o tej godzinie jego sługa został uzdrowiony. 14 A
gdy Jezus przyszedł do domu Piotra, zobaczył jego
teściową, która leżała w gorączce. 15 Dotknął więc jej
ręki i opuściła ją gorączka. Ona zaś wstała i usługiwała
im. 16 Kiedy nastał wieczór, przyprowadzono do
niego wielu opętanych. A on wypędził duchy słowem i
uzdrowił wszystkich chorych; 17 Aby się wypełniło, co
zostało powiedziane przez proroka Izajasza: On nasze
słabości wziął [na siebie] i nosił nasze choroby. 18
A Jezus, widząc wokół siebie mnóstwo ludzi, kazał
przeprawić się na drugi brzeg. 19 Wtedy podszedł
pewien uczony w Piśmie i powiedział do niego: Mistrzu,
pójdę za tobą, dokądkolwiek pójdziesz. 20 I powiedział
mu Jezus: Lisy mają nory, a ptaki niebieskie – gniazda,
ale Syn Człowieczy nie ma gdzie położyć głowy. 21 A
inny spośród jego uczniów powiedział do niego: Panie,
pozwól mi najpierw pójść i pogrzebać mego ojca. 22
Ale Jezus mu odpowiedział: Pójdź za mną, a umarli
niech grzebią swoich umarłych. 23 Gdy wsiadł do łodzi,
weszli za nim i jego uczniowie. 24 A oto zerwała się na
morzu wielka burza, tak że fale zalewały łódź. On zaś
spał. 25 A jego uczniowie, podszedłszy, obudzili go,
mówiąc: Panie, ratuj nas! Giniemy! 26 I powiedział
do nich: Czemu się boicie, ludzie małej wiary? Potem
wstał, zgromił wichry i morze i nastała wielka cisza. 27 A
ludzie dziwili się i mówili: Cóż to za człowiek, że nawet
wichry i morze są mu posłuszne? 28 Kiedy przeprawił
się na drugą stronę do krainy Gerazeńczyków, zabiegli
mu [drogę] dwaj opętani, którzy wyszli z grobowców,
tak bardzo groźni, że nikt nie mógł przechodzić tą
drogą. 29 I zaczęli krzyczeć: Cóż my mamy z tobą,
Jezusie, Synu Boży? Przyszedłeś tu przed czasem
dręczyć nas? 30 Z dala od nich pasło się wielkie stado
świń. 31 Demony więc prosiły go: Jeśli nas wypędzasz,
pozwól nam wejść w to stado świń. 32 I powiedział im:
Idźcie. A one, wyszedłszy, weszły w to stado świń.
Naraz całe stado ruszyło pędem po urwisku do morza i
zginęło w wodach. 33 A pasterze uciekli i poszedłszy
do miasta, opowiedzieli wszystko, także to, [co się
stało] z opętanymi. 34 Wówczas całe miasto wyszło
Jezusowi na spotkanie, a ujrzawszy go, prosili, aby
odszedł z ich granic.

9 Wtedy wsiadł do łodzi, przeprawił się [na drugi
brzeg] i przybył do swego miasta. 2 A oto przynieśli
mu sparaliżowanego, leżącego na posłaniu. Jezus,
widząc ich wiarę, powiedział do sparaliżowanego:
Ufaj, synu! Twoje grzechy są ci przebaczone. 3 A
niektórzy z uczonych w Piśmie pomyśleli sobie: On

bluźni. 4 Lecz Jezus, znając ich myśli, powiedział:
Dlaczego myślicie złe rzeczy w swoich sercach? 5
Cóż bowiem jest łatwiej powiedzieć: Przebaczone
są twoje grzechy, czy powiedzieć: Wstań i chodź?
6 Ale abyście wiedzieli, że Syn Człowieczy ma na
ziemi moc przebaczać grzechy – wtedy powiedział
do sparaliżowanego: Wstań, weź swoje posłanie i idź
do domu. 7 A on wstał i poszedł do swego domu. 8
Kiedy tłumy to ujrzały, dziwiły się i chwaliły Boga, który
dał ludziom taką moc. 9 A odchodząc stamtąd, Jezus
zobaczył człowieka zwanego Mateuszem, siedzącego
w punkcie celnym. I powiedział do niego: Pójdź za mną.
A on wstał i poszedł za nim. 10 Gdy Jezus siedział
za stołem w [jego] domu, przyszło wielu celników i
grzeszników i usiedli z Jezusem oraz jego uczniami. 11
Widząc to, faryzeusze zapytali jego uczniów: Dlaczego
wasz nauczyciel je z celnikami i grzesznikami? 12 A
gdy Jezus [to] usłyszał, powiedział im: Nie zdrowi, lecz
chorzy potrzebują lekarza. 13 Idźcie więc i nauczcie
się, co [to] znaczy: Miłosierdzia chcę, a nie ofiary. Bo
nie przyszedłem wzywać do pokuty sprawiedliwych,
ale grzeszników. 14 Wtedy przyszli do niego uczniowie
Jana i zapytali: Dlaczego my i faryzeusze często
pościmy, a twoi uczniowie nie poszczą? 15 I powiedział
im Jezus: Czy przyjaciele oblubieńca mogą się smucić,
dopóki jest z nimi oblubieniec? Ale przyjdą dni, gdy
oblubieniec zostanie od nich zabrany, i wtedy będą
pościć. 16 Nikt nie przyszywa łaty z nowego sukna do
starej szaty, bo taka łata ściąga nieco szatę i rozdarcie
staje się gorsze. 17 Ani nie wlewa się młodego wina
do starych bukłaków, bo inaczej bukłaki pękają, a wino
wycieka i bukłaki się psują. Ale młode wino wlewa się
do nowych bukłaków, a wtedy zachowuje się jedno i
drugie. 18 Gdy to do nich mówił, pewien przełożony
synagogi przyszedł, oddał mu pokłon i powiedział:
Moja córka dopiero co umarła, ale przyjdź i połóż na
nią rękę, a ożyje. 19 Wtedy Jezus wstał i wraz ze
swoimi uczniami poszedł za nim. 20 I oto kobieta, która
od dwunastu lat cierpiała na krwotok, podeszła z tyłu i
dotknęła brzegu jego szaty. 21 Mówiła bowiem sobie:
Jeśli tylko dotknę jego szaty, będę uzdrowiona. 22 Ale
Jezus odwrócił się i ujrzawszy ją, powiedział: Ufaj,
córko! Twoja wiara cię uzdrowiła. I od tej chwili kobieta
była zdrowa. 23 A gdy Jezus przyszedł do domu
przełożonego i zobaczył flecistów i ludzi czyniących
zgiełk; 24 Powiedział im: Odejdźcie, bo dziewczynka
nie umarła, tylko śpi. I naśmiewali się z niego. 25
Ale gdy wygnano tych ludzi, wszedł, ujął ją za rękę
i dziewczynka wstała. 26 I wieść o tym rozeszła się
po całej [tamtejszej] ziemi. 27 A gdy Jezus odchodził
stamtąd, szli za nim dwaj ślepi i wołali: Synu Dawida,
zmiłuj się nad nami! 28 Gdy zaś wszedł do domu,
przyszli do niego ślepi. I zapytał ich Jezus: Wierzycie,
że mogę to uczynić? Odpowiedzieli mu: Tak, Panie. 29
Wtedy dotknął ich oczu i powiedział: Według waszej
wiary niech się wam stanie. 30 I otworzyły się ich oczy,
a Jezus przykazał im surowo: Uważajcie, aby nikt się [o
tym] nie dowiedział. 31 Lecz oni, wyszedłszy, rozsławili
go po całej tamtejszej ziemi. 32 A gdy wychodzili,
przyprowadzono do niego niemowę opętanego przez
demona. 33 Kiedy demon został wypędzony, niemy
przemówił. A tłumy dziwiły się i mówiły: Nigdy czegoś
takiego nie widziano w Izraelu. 34 Lecz faryzeusze
mówili: Przez władcę demonów wypędza demony. 35 I
obchodził Jezus wszystkie miasta i wioski, nauczając
w ich synagogach i głosząc ewangelię królestwa,
uzdrawiając wszystkie choroby i wszelkie słabości
wśród ludzi. 36 A widząc [tłumy] ludzi, użalił się nad
nimi, bo byli utrudzeni i rozproszeni jak owce niemające
pasterza. 37 Wtedy powiedział do swoich uczniów:
Żniwo wprawdzie wielkie, ale robotników mało. 38
Proście więc Pana żniwa, aby wysłał robotników na
swoje żniwo.

10 A przywoławszy swoich dwunastu uczniów,
dał im moc nad duchami nieczystymi, aby je
wypędzali i [aby] uzdrawiali wszystkie choroby i
wszelkie słabości. 2 A takie są imiona dwunastu
apostołów: pierwszy Szymon, zwany Piotrem, i jego
brat Andrzej, Jakub, [syn] Zebedeusza, i Jan, jego
brat; 3 Filip i Bartłomiej, Tomasz i celnik Mateusz,
Jakub, syn Alfeusza, i Lebeusz, nazwany Tadeuszem;
4 Szymon Kananejczyk i Judasz Iskariota, ten, który
go zdradził. 5 Tych dwunastu posłał Jezus i nakazał
im: Nie wchodźcie na drogę pogan i nie wstępujcie
do [żadnego] miasta Samarytan. 6 Idźcie raczej do
owiec zaginionych z domu Izraela. 7 A idąc, głoście:
Przybliżyło się królestwo niebieskie. 8 Uzdrawiajcie
chorych, oczyszczajcie trędowatych, wskrzeszajcie
umarłych, wypędzajcie demony. Darmo otrzymaliście,
darmo dawajcie. 9 Nie bierzcie ze sobą do trzosa
złota ani srebra, ani miedzi; 10 Ani torby na drogę, ani
dwóch ubrań, ani obuwia, ani laski. Godny jest bowiem
pracownik swego wyżywienia. 11 A gdy wejdziecie do
jakiegoś miasta albo wioski, dowiedzcie się, kto w nim
jest godny i tam mieszkajcie, dopóki nie odejdziecie.
12 A wchodząc do domu, pozdrówcie go. 13 Jeśli ten
dom jest tego godny, niech zstąpi na niego wasz pokój,
a jeśli nie jest godny, niech wasz pokój powróci do
was. 14 A jeśli ktoś was nie przyjmie i nie usłucha
waszych słów, wychodząc z tego domu albo miasta,
strząśnijcie pył z waszych nóg. 15 Zaprawdę powiadam
wam: Lżej będzie ziemi sodomskiej i gomorskiej w
dzień sądu niż temu miastu. 16 Oto ja was posyłam
jak owce między wilki. Bądźcie więc roztropni jak węże

i niewinni jak gołębice. 17 I strzeżcie się ludzi. Będą
was bowiem wydawać radom i będą was biczować w
swoich synagogach. 18 Także przed namiestników i
przed królów będą was prowadzić z mego powodu, na
świadectwo [przeciwko] nim i poganom. 19 Ale gdy
was wydadzą, nie martwcie się, jak i co macie mówić.
Będzie wam bowiem dane w tej godzinie, co macie
mówić. 20 Bo nie wy mówicie, ale Duch waszego
Ojca mówi w was. 21 I wyda na śmierć brat brata, a
ojciec syna. Dzieci powstaną przeciwko rodzicom i
spowodują ich śmierć. 22 I będziecie znienawidzeni
przez wszystkich z powodu mego imienia. Lecz kto
wytrwa do końca, będzie zbawiony. 23 A gdy będą
was prześladować w tym mieście, uciekajcie do
innego. Zaprawdę powiadam wam, że nie obejdziecie
miast Izraela, aż przyjdzie Syn Człowieczy. 24 Uczeń
nie przewyższa mistrza ani sługa swego pana. 25
Wystarczy uczniowi, że będzie jak jego mistrz, a sługa
jak jego pan. Jeśli gospodarza nazywali Belzebubem, o
ile bardziej [będą] tak [nazywać] jego domowników. 26
Dlatego nie bójcie się ich. Nie ma bowiem nic ukrytego,
co by nie miało być ujawnione, ani nic tajemnego, o
czym by się nie miano dowiedzieć. 27 Co mówię wam
w ciemności, opowiadajcie w świetle, a co słyszycie na
ucho, rozgłaszajcie na dachach. 28 Nie bójcie się tych,
którzy zabijają ciało, lecz nie mogą zabić duszy. Bójcie
się raczej tego, który może i duszę, i ciało zatracić w
piekielnym ogniu. **(Geenna g1067)** 29 Czy nie sprzedają
dwóch wróbli za pieniążek? A [jednak] żaden z nich
nie spadnie na ziemię bez [woli] waszego Ojca. 30
Nawet wszystkie włosy na waszej głowie są policzone.
31 Nie bójcie się więc, jesteście cenniejsi niż wiele
wróbli. 32 Każdego więc, kto mnie wyzna przed ludźmi,
i ja wyznam przed moim Ojcem, który jest w niebie.
33 A tego, kto się mnie wyprze przed ludźmi, i ja się
wyprę przed moim Ojcem, który jest w niebie. 34 Nie
sądźcie, że przyszedłem przynieść pokój na ziemię.
Nie przyszedłem przynieść pokoju, ale miecz. 35 Bo
przyszedłem poróżnić syna z jego ojcem i córkę z
jej matką, a synową z teściową. 36 I nieprzyjaciółmi
człowieka [będą] jego domownicy. 37 Kto miłuje ojca
albo matkę bardziej niż mnie, nie jest mnie godny. I kto
miłuje syna albo córkę bardziej niż mnie, nie jest mnie
godny. 38 Kto nie bierze swego krzyża i nie idzie za
mną, nie jest mnie godny. 39 Kto znajdzie swoje życie,
straci je, a kto straci swoje życie z mego powodu,
znajdzie je. 40 Kto was przyjmuje, mnie przyjmuje, a
kto mnie przyjmuje, przyjmuje tego, który mnie posłał.
41 Kto przyjmuje proroka w imię proroka, otrzyma
nagrodę proroka. Kto przyjmuje sprawiedliwego w imię
sprawiedliwego, otrzyma nagrodę sprawiedliwego. 42
A kto poda jednemu z tych małych choćby kubek
zimnej [wody] w imię ucznia, zaprawdę powiadam
wam, nie straci swojej nagrody.

11 Kiedy Jezus skończył rozkazywać swoim
dwunastu uczniom, odszedł stamtąd, aby nauczać
i głosić w ich miastach. 2 A gdy Jan usłyszał w więzieniu
o czynach Chrystusa, posłał dwóch ze swoich uczniów;
3 Z pytaniem: Czy ty jesteś tym, który ma przyjść, czy
mamy oczekiwać innego? 4 A Jezus odpowiedział im:
Idźcie i oznajmijcie Janowi, co słyszycie i widzicie.
5 Ślepi widzą, chromi chodzą, trędowaci zostają
oczyszczeni, głusi słyszą, umarli zmartwychwstają, a
ubogim opowiadana jest ewangelia. 6 A błogosławiony
jest ten, kto się nie zgorszy z mojego powodu. 7 A gdy
odeszli, Jezus zaczął mówić do tłumów o Janie: Co
wyszliście oglądać na pustyni? Trzcinę kołyszącą się
na wietrze? 8 Ale co wyszliście zobaczyć? Człowieka
ubranego w miękkie szaty? Oto ci, którzy noszą
miękkie szaty, są w domach królewskich. 9 Ale co
wyszliście zobaczyć? Proroka? Owszem, mówię wam,
nawet więcej niż proroka. 10 Bo on jest tym, o którym
jest napisane: Oto ja posyłam mego posłańca przed
twoim obliczem, który przygotuje twoją drogę przed
tobą. 11 Zaprawdę powiadam wam: Nie powstał z
tych, którzy rodzą się z kobiet, większy od Jana
Chrzciciela. Ale ten, kto jest najmniejszy w królestwie
niebieskim, jest większy niż on. 12 A od dni Jana
Chrzciciela aż dotąd królestwo niebieskie doznaje
gwałtu i gwałtownicy je zdobywają. 13 Bo wszyscy
Prorocy i Prawo prorokowali aż do Jana. 14 A jeśli
chcecie [to] przyjąć, on jest Eliaszem, który miał
przyjść. 15 Kto ma uszy do słuchania, niech słucha.
16 Ale do kogo przyrównam to pokolenie? Podobne
jest do dzieci, które siedzą na rynku i wołają na
swoich towarzyszy: 17 Graliśmy wam na flecie, a
nie tańczyliście; śpiewaliśmy pieśni żałobne, a nie
płakaliście. 18 Przyszedł bowiem Jan, nie jadł i nie pił,
a mówią: Ma demona. 19 Przyszedł Syn Człowieczy,
jedząc i pijąc, a mówią: Oto żarłok i pijak, przyjaciel
celników i grzeszników. Lecz usprawiedliwiona jest
mądrość przez swoje dzieci. 20 Wtedy zaczął ganić
miasta, w których działo się najwięcej jego cudów, że
nie pokutowały, [mówiąc]: 21 Biada tobie, Korozain!
Biada tobie, Betsaido! Bo gdyby w Tyrze i Sydonie
działy się te cuda, które się w was dokonały, dawno
by w worze i popiele pokutowały. 22 Ale mówię wam:
Lżej będzie Tyrowi i Sydonowi w dniu sądu niż wam.
23 A ty, Kafarnaum, które jesteś wywyższone aż do
nieba, aż do piekła będziesz strącone. Bo gdyby w
Sodomie działy się cuda, które się w tobie dokonały,
przetrwałaby aż do dziś. **(Hadēs g86)** 24 Ale mówię wam:
Lżej będzie ziemi Sodomy w dzień sądu niż tobie.
25 W tym czasie Jezus powiedział: Wysławiam cię,

Ojcze, Panie nieba i ziemi, że zakryłeś te sprawy przed
mądrymi i roztropnymi, a objawiłeś je niemowlętom. 26
Tak, Ojcze, gdyż tak się tobie upodobało. 27 Wszystko
zostało mi dane od mego Ojca i nikt nie zna Syna,
tylko Ojciec, ani nikt nie zna Ojca, tylko Syn i ten, komu
Syn zechce objawić. 28 Przyjdźcie do mnie wszyscy,
którzy jesteście spracowani i obciążeni, a ja wam dam
odpoczynek. 29 Weźcie na siebie moje jarzmo i uczcie
się ode mnie, że jestem cichy i pokornego serca, a
znajdziecie odpoczynek dla waszych dusz. 30 Moje
jarzmo bowiem jest przyjemne, a moje brzemię lekkie.

12 W tym czasie Jezus przechodził w szabat wśród
zbóż, a jego uczniowie byli głodni i zaczęli
zrywać kłosy, i jeść. 2 Kiedy faryzeusze to zobaczyli,
powiedzieli mu: Oto twoi uczniowie robią to, czego nie
wolno robić w szabat. 3 A on im powiedział: Czy nie
czytaliście, co zrobił Dawid, gdy był głodny, on i ci,
którzy z nim byli? 4 Jak wszedł do domu Bożego i
jadł chleby pokładne, których nie wolno było jeść jemu
ani tym, którzy z nim byli, tylko samym kapłanom? 5
Albo czy nie czytaliście w prawie, że w szabat kapłani
w świątyni naruszają szabat, a są bez winy? 6 Ale
mówię wam, że tu jest [ktoś] większy niż świątynia.
7 A gdybyście wiedzieli, co to znaczy: Miłosierdzia
chcę, a nie ofiary, nie potępialibyście niewinnych. 8
Syn Człowieczy bowiem jest też Panem szabatu. 9
I odszedłszy stamtąd, wszedł do ich synagogi. 10 A
był tam człowiek, który miał uschłą rękę. I chcąc go
oskarżyć, zapytali: Czy wolno uzdrawiać w szabat?
11 A on im odpowiedział: Któż z was, mając jedną
owcę, która w szabat wpadłaby do dołu, nie chwyci jej
i nie wyciągnie? 12 A o ileż ważniejszy jest człowiek
niż owca! Tak więc wolno w szabat dobrze czynić.
13 Wtedy powiedział do tego człowieka: Wyciągnij
rękę. On ją wyciągnął i znowu stała się zdrowa jak
i druga. 14 A faryzeusze, wyszedłszy, naradzali się
przeciwko niemu, w jaki sposób go zgładzić. 15 Lecz
Jezus, poznawszy to, odszedł stamtąd. Poszło za
nim mnóstwo ludzi, a on uzdrowił ich wszystkich.
16 I przykazał im, aby go nie ujawniali; 17 Żeby
się wypełniło, co zostało powiedziane przez proroka
Izajasza, który powiedział: 18 Oto mój sługa, którego
wybrałem, mój umiłowany, w którym moja dusza ma
upodobanie. Złożę na nim mojego Ducha, a on ogłosi
sąd narodom. 19 Nie będzie się spierał ani krzyczał
i nikt nie usłyszy na ulicach jego głosu. 20 Trzciny
nadłamanej nie złamie, a knota tlącego się nie zagasi,
dopóki nie doprowadzi sądu do zwycięstwa. 21 A
w jego imieniu narody będą pokładać nadzieję. 22
Wtedy przyprowadzono do niego opętanego, który
był ślepy i niemy. I uzdrowił go tak, że ten ślepy i
niemy mówił i widział. 23 A wszyscy ludzie, zdumieni,
mówili: Czyż to nie jest syn Dawida? 24 Ale faryzeusze,
usłyszawszy to, powiedzieli: On nie wypędza demonów
inaczej, jak tylko przez Belzebuba, władcę demonów.
25 Lecz Jezus, znając ich myśli, powiedział im: Każde
królestwo podzielone wewnętrznie pustoszeje i żadne
miasto albo dom podzielony wewnętrznie nie przetrwa.
26 A jeśli szatan wypędza szatana, jest podzielony
wewnętrznie. Jakże więc przetrwa jego królestwo?
27 Jeśli ja przez Belzebuba wypędzam demony, to
przez kogo wypędzają wasi synowie? Dlatego oni
będą waszymi sędziami. 28 A jeśli ja wypędzam
demony Duchem Bożym, to przyszło do was królestwo
Boże. 29 Albo jak może ktoś wejść do domu mocarza
i zagrabić jego własność, jeśli najpierw nie zwiąże
mocarza? Dopiero wtedy ograbi jego dom. 30 Kto nie
jest ze mną, jest przeciwko mnie, a kto nie zbiera
ze mną, rozprasza. 31 Dlatego mówię wam: Każdy
grzech i bluźnierstwo będzie ludziom przebaczone,
ale bluźnierstwo przeciwko Duchowi [Świętemu]
nie będzie ludziom przebaczone. 32 I ktokolwiek
powie słowo przeciwko Synowi Człowieczemu, będzie
mu przebaczone, ale kto mówi przeciwko Duchowi
Świętemu, nie będzie mu przebaczone ani w tym
świecie, ani w przyszłym. (aiōn g165) 33 Sprawcie, aby
drzewo było dobre i jego owoc dobry, albo sprawcie,
aby drzewo było złe i jego owoc zły. Po owocu bowiem
poznaje się drzewo. 34 Plemię żmijowe! Jakże możecie
mówić dobre rzeczy, będąc złymi? Gdyż z obfitości
serca mówią usta. 35 Dobry człowiek wydobywa z
dobrego skarbca serca dobre [rzeczy], a zły człowiek
wydobywa ze złego skarbca złe [rzeczy]. 36 Ale
mówię wam, że z każdego bezużytecznego słowa,
które wypowiedzą ludzie, zdadzą sprawę w dzień
sądu. 37 Bo na podstawie twoich słów będziesz
usprawiedliwiony i na podstawie twoich słów będziesz
potępiony. 38 Wtedy niektórzy z uczonych w Piśmie
i z faryzeuszy odpowiedzieli: Nauczycielu, chcemy
widzieć znak od ciebie. 39 A on odpowiedział im:
Pokolenie złe i cudzołożne żąda znaku, ale żaden znak
nie będzie mu dany, oprócz znaku proroka Jonasza.
40 Jak bowiem Jonasz był w brzuchu wieloryba trzy
dni i trzy noce, tak Syn Człowieczy będzie w sercu
ziemi trzy dni i trzy noce. 41 Ludzie z Niniwy staną
na sądzie z tym pokoleniem i potępią je, ponieważ
pokutowali wskutek głoszenia Jonasza, a oto tu [ktoś]
więcej niż Jonasz. 42 Królowa z Południa stanie na
sądzie z tym pokoleniem i potępi je, bo przybyła z
krańców ziemi, aby słuchać mądrości Salomona, a oto
tu [ktoś] więcej niż Salomon. 43 Kiedy nieczysty duch
wychodzi z człowieka, przechadza się po miejscach
bezwodnych, szukając odpoczynku, ale nie znajduje.

44 Wtedy mówi: Wrócę do swego domu, z którego
wyszedłem. A przyszedłszy, zastaje [go] pustym,
zamiecionym i przyozdobionym. 45 Wówczas idzie i
bierze ze sobą siedem innych duchów gorszych niż on
sam i wszedłszy, mieszkają tam. I końcowy stan tego
człowieka staje się gorszy niż początkowy. Tak będzie
i z tym złym pokoleniem. 46 A gdy on jeszcze mówił
do ludzi, jego matka i bracia stanęli przed domem,
chcąc z nim rozmawiać. 47 I powiedział mu ktoś:
Oto twoja matka i twoi bracia stoją przed domem,
chcąc z tobą mówić. 48 Lecz on odpowiedział temu,
który mu to oznajmił: Któż jest moją matką i kto to
są moi bracia? 49 A wyciągnąwszy rękę ku swoim
uczniom, powiedział: Oto moja matka i moi bracia! 50
Kto bowiem wypełnia wolę mojego Ojca, który jest w
niebie, ten jest moim bratem i siostrą, i matką.

13 A tego dnia Jezus wyszedł z domu i usiadł
nad [brzegiem] morza. 2 I zebrały się wokół
niego wielkie tłumy, dlatego wszedł do łodzi i usiadł,
a wszyscy ludzie stali na brzegu. 3 I mówił do nich
wiele w przypowieściach. I powiedział: Oto siewca
wyszedł siać. 4 A gdy siał, niektóre [ziarna] padły
przy drodze, przyleciały ptaki i wydziobały je. 5 Inne
padły na [miejsca] skaliste, gdzie nie miały wiele ziemi.
Zaraz wzeszły, bo ziemia nie była głęboka. 6 Lecz
gdy wzeszło słońce, zostały spalone, a ponieważ nie
miały korzenia, uschły. 7 Inne padły między ciernie,
a ciernie wyrosły i zagłuszyły je. 8 Inne zaś padły
na dobrą ziemię i wydały plon, jedne stokrotny, inne
sześćdziesięciokrotny, a jeszcze inne trzydziestokrotny.
9 Kto ma uszy do słuchania, niech słucha. 10 Wtedy
uczniowie podeszli i zapytali go: Dlaczego mówisz do
nich w przypowieściach? 11 A on odpowiedział im:
Wam dano poznać tajemnice królestwa niebieskiego,
ale im nie jest dane. 12 Kto bowiem ma, temu będzie
dodane i będzie miał w obfitości, ale kto nie ma,
zostanie mu zabrane nawet to, co ma. 13 Dlatego
mówię do nich w przypowieściach, bo patrzą, a nie
widzą, i słuchają, a nie słyszą ani nie rozumieją. 14 I
spełnia się na nich proroctwo Izajasza, które mówi:
Słuchając, będziecie słyszeć, ale nie zrozumiecie i
patrząc, będziecie widzieć, ale nie zobaczycie. 15 Utyło
bowiem serce tego ludu, stępiały ich uszy i zamknęli
swe oczy, żeby przypadkiem oczami nie widzieli
ani uszami [nie] słyszeli, a sercem [nie] zrozumieli
i [nie] nawrócili się, i żebym ich [nie] uzdrowił. 16
Ale błogosławione wasze oczy, bo widzą, i wasze
uszy, bo słyszą. 17 Bo zaprawdę powiadam wam:
Wielu proroków i sprawiedliwych pragnęło widzieć
[to], co [wy] widzicie, ale nie zobaczyli, i słyszeć [to],
co [wy] słyszycie, ale nie usłyszeli. 18 Wysłuchajcie
więc przypowieści o siewcy. 19 Gdy ktoś słucha
słowa o królestwie, a nie rozumie, przychodzi zły i
porywa to, co zostało zasiane w jego sercu. To jest
ten posiany przy drodze. 20 A posiany na [miejscach]
skalistych to ten, który słucha słowa i natychmiast
z radością je przyjmuje. 21 Nie ma jednak w sobie
korzenia, lecz trwa do czasu. Gdy bowiem przychodzi
ucisk albo prześladowanie z powodu słowa, zaraz
się gorszy. 22 A posiany między ciernie to ten, który
słucha słowa, ale troski tego świata i ułuda bogactwa
zagłuszają słowo i staje się [on] bezowocny. (aiōn
g165) 23 A posiany na dobrej ziemi to ten, który
słucha słowa i rozumie je. On też wydaje plon: jeden
stokrotny, inny sześćdziesięciokrotny, a jeszcze inny
trzydziestokrotny. 24 Podał im [też] inną przypowieść:
Królestwo niebieskie podobne jest do człowieka, który
zasiał dobre ziarno na swoim polu. 25 Lecz gdy
ludzie spali, przyszedł jego nieprzyjaciel, nasiał kąkolu
między pszenicę i odszedł. 26 A gdy zboże urosło i
wydało plon, wtedy ukazał się też kąkol. 27 Wówczas
słudzy gospodarza przyszli i zapytali go: Panie, czy
nie posiałeś na swoim polu dobrego ziarna? Skąd
więc ten kąkol? 28 A on im odpowiedział: Nieprzyjaciel
to zrobił. I zapytali go słudzy: Czy chcesz, żebyśmy
poszli i zebrali go? 29 Lecz on odpowiedział: Nie,
żebyście przypadkiem, zbierając kąkol, nie wykorzenili
razem z nim [i] pszenicy. 30 Pozwólcie obydwu
razem rosnąć aż do żniwa, a w czasie żniwa powiem
żniwiarzom: Zbierzcie najpierw kąkol i zwiążcie go
w snopki na spalenie, pszenicę zaś zgromadźcie w
moim spichlerzu. 31 Podał im [też] inną przypowieść:
Królestwo niebieskie podobne jest do ziarna gorczycy,
które człowiek, wziąwszy, zasiał na swoim polu. 32
Jest ono najmniejsze ze wszystkich nasion, ale kiedy
wyrośnie, jest największe ze wszystkich jarzyn i
staje się drzewem, tak że ptaki niebieskie przylatują
i gnieżdżą się w jego gałęziach. 33 Opowiedział
im [jeszcze] inną przypowieść: Królestwo niebieskie
podobne jest do zakwasu, który kobieta wzięła i włożyła
w trzy miary mąki, aż wszystko się zakwasiło. 34 To
wszystko mówił Jezus do tłumu w przypowieściach,
a bez przypowieści nic do nich nie mówił; 35 Aby
się wypełniło, co zostało powiedziane przez proroka:
Otworzę moje usta w przypowieściach, wypowiem
rzeczy ukryte od założenia świata. 36 Wtedy Jezus
odprawił tłum i przyszedł do domu. Podeszli do niego
jego uczniowie i mówili: Wyjaśnij nam przypowieść o
kąkolu na polu. 37 A on odpowiedział im: Tym, który
sieje dobre ziarno, jest Syn Człowieczy. 38 Polem
jest świat, dobrym ziarnem są synowie królestwa,
kąkolem zaś są synowie złego. 39 Nieprzyjacielem,
który go posiał, jest diabeł, żniwem jest koniec świata,
a żniwiarzami są aniołowie. (aiōn g165) 40 Jak więc

zbiera się kąkol i spala w ogniu, tak będzie przy
końcu tego świata. (aiōn g165) 41 Syn Człowieczy pośle
swoich aniołów, a oni zbiorą z jego królestwa wszystkie
zgorszenia i tych, którzy popełniają nieprawość; 42 I
wrzucą ich do pieca ognistego. Tam będzie płacz i
zgrzytanie zębów. 43 Wtedy sprawiedliwi będą jaśnieć
jak słońce w królestwie swego Ojca. Kto ma uszy
do słuchania, niech słucha. 44 Ponownie królestwo
niebieskie jest podobne do skarbu ukrytego w polu,
który człowiek znalazł i ukrył. Uradowany nim poszedł,
sprzedał wszystko, co miał, i kupił to pole. 45 Królestwo
niebieskie podobne jest też do kupca, który szukał
pięknych pereł. 46 A znalazłszy jedną bardzo cenną
perłę, poszedł, sprzedał wszystko, co miał, i kupił
ją. 47 Królestwo niebieskie podobne jest również
do sieci zarzuconej w morze i zagarniającej [ryby]
wszelkiego rodzaju. 48 Gdy się napełniła, [rybacy]
wyciągnęli ją na brzeg, a usiadłszy, dobre [ryby]
wybrali do naczyń, a złe wyrzucili. 49 Tak będzie
przy końcu świata: wyjdą aniołowie i wyłączą złych
spośród sprawiedliwych; (aiōn g165) 50 I wrzucą ich do
pieca ognistego. Tam będzie płacz i zgrzytanie zębów.
51 Jezus ich zapytał: Zrozumieliście to wszystko?
Odpowiedzieli mu: Tak, Panie. 52 A on powiedział
do nich: Dlatego każdy uczony w Piśmie, [który
jest] pouczony o królestwie niebieskim, podobny jest
do gospodarza, który wydobywa ze swego skarbca
nowe i stare rzeczy. 53 Kiedy Jezus dokończył tych
przypowieści, odszedł stamtąd. 54 A przyszedłszy w
swoje rodzinne strony, nauczał ludzi w ich synagodze,
tak że się bardzo zdumiewali i mówili: Skąd on ma
tę mądrość i moc? 55 Czyż to nie jest syn cieśli?
Czyż jego matce nie jest na imię Maria, a jego bracia
[to] Jakub, Józef, Szymon i Juda? 56 A jego siostry,
czyż wszystkie nie są wśród nas? Skąd więc on ma
to wszystko? 57 I byli nim zgorszeni. Lecz Jezus
powiedział do nich: Nigdzie nie jest prorok bez czci,
tylko w swojej ojczyźnie i w swoim domu. 58 I nie
uczynił tam wielu cudów z powodu ich niewiary.

14 W tym czasie tetrarcha Herod usłyszał wieść o
Jezusie. 2 I powiedział swoim sługom: To jest
Jan Chrzciciel. On zmartwychwstał i dlatego cuda
dokonują się przez niego. 3 Herod bowiem schwytał
Jana, związał go i wtrącił do więzienia z powodu
Herodiady, żony swego brata Filipa. 4 Bo Jan mówił
mu: Nie wolno ci jej mieć. 5 I chciał go zabić, ale
bał się ludu, bo uważano go za proroka. 6 A gdy
obchodzono dzień urodzin Heroda, córka Herodiady
tańczyła wśród [gości] i spodobała się Herodowi. 7
Dlatego pod przysięgą obiecał jej dać, o cokolwiek
poprosi. 8 A ona, namówiona przedtem przez swoją
matkę, powiedziała: Daj mi tu na misie głowę Jana
Chrzciciela. 9 I zasmucił się król, ale ze względu
na przysięgę i współbiesiadników kazał [jej] dać. 10
A posławszy [kata], ściął Jana w więzieniu. 11 I
przyniesiono jego głowę na misie, i dano dziewczynie,
a ona zaniosła ją swojej matce. 12 Potem przyszli jego
uczniowie, zabrali ciało i pogrzebali je, a poszedłszy,
powiedzieli [o tym] Jezusowi. 13 A Jezus, usłyszawszy
to, oddalił się stamtąd łodzią na miejsce odludne, [żeby
być] na osobności. Kiedy ludzie o tym usłyszeli, pieszo
poszli za nim z miast. 14 Gdy Jezus wyszedł [z łodzi],
zobaczył wielki tłum, ulitował się nad nimi i uzdrawiał
ich chorych. 15 A gdy nastał wieczór, podeszli do
niego jego uczniowie i powiedzieli: Miejsce to jest
puste, a pora już późna. Odpraw tych ludzi, aby poszli
do wiosek i kupili sobie żywności. 16 Lecz Jezus im
odpowiedział: Nie muszą odchodzić, wy dajcie im jeść.
17 A oni mu powiedzieli: Nie mamy tu nic prócz pięciu
chlebów i dwóch ryb. 18 On powiedział: Przynieście mi
je tutaj. 19 Wtedy nakazał ludziom usiąść na trawie,
wziął te pięć chlebów i dwie ryby, a spojrzawszy w
niebo, pobłogosławił i łamiąc chleby, dawał uczniom, a
uczniowie ludziom. 20 I jedli wszyscy do syta. I zebrali
z pozostałych kawałków dwanaście pełnych koszy. 21
A tych, którzy jedli, było około pięciu tysięcy mężczyzn,
nie licząc kobiet i dzieci. 22 Zaraz też Jezus przymusił
swoich uczniów, aby wsiedli do łodzi i wyprzedzili go
na drugi brzeg, a on tymczasem odprawi tłumy. 23 A
odprawiwszy je, wszedł sam na górę, aby się modlić.
A gdy nastał wieczór, [nadal] był tam sam. 24 Łódź
tymczasem była już na środku morza, miotana przez
fale, bo wiatr był przeciwny. 25 Lecz o czwartej straży
nocnej przyszedł do nich Jezus, idąc po morzu. 26 A
uczniowie, gdy ujrzeli go idącego po morzu, przerazili
się i powiedzieli: [To] zjawa! I krzyknęli ze strachu.
27 Ale Jezus zaraz do nich powiedział: Ufajcie, [to]
ja jestem! Nie bójcie się! 28 Piotr odezwał się do
niego: Panie, jeśli to jesteś ty, każ mi przyjść do
siebie po wodzie. 29 A on powiedział: Przyjdź! I Piotr,
wyszedłszy z łodzi, szedł po wodzie, aby przyjść do
Jezusa. 30 Lecz widząc gwałtowny wiatr, zląkł się, a
gdy zaczął tonąć, krzyknął: Panie, ratuj mnie! 31 Jezus
natychmiast wyciągnął rękę, uchwycił go i powiedział:
Człowieku małej wiary, dlaczego zwątpiłeś? 32 A gdy
wsiedli do łodzi, wiatr się uciszył. 33 Ci zaś, którzy
byli w łodzi, podeszli i oddali mu pokłon, mówiąc:
Naprawdę jesteś Synem Bożym. 34 I przeprawiwszy
się, przybyli do ziemi Genezaret. 35 A ludzie z tamtych
okolic, poznawszy go, rozesłali [wiadomość] po całej
okolicy i przyniesiono do niego wszystkich chorych. 36
I prosili go, aby mogli dotknąć tylko brzegu jego szaty,
a ci, którzy dotknęli, zostali uzdrowieni.

15 Wtedy z Jerozolimy przyszli do Jezusa uczeni
w Piśmie i faryzeusze i zapytali: 2 Czemu twoi
uczniowie postępują wbrew tradycji starszych? Nie
myją bowiem rąk przed jedzeniem chleba. 3 A on
odpowiedział im: Czemu i wy postępujecie wbrew
przykazaniu Bożemu dla waszej tradycji? 4 Bóg
bowiem nakazał: Czcij swego ojca i matkę, oraz: Kto
złorzeczy ojcu albo matce, niech poniesie śmierć. 5 Ale
wy mówicie: Kto by powiedział ojcu albo matce: To, co
powinieneś otrzymać ode mnie jako pomoc, jest darem
[ofiarnym]; 6 I nie uczciłby swego ojca ani matki, [będzie
bez winy]. I tak unieważniliście przykazanie Boże przez
waszą tradycję. 7 Obłudnicy, dobrze prorokował o was
Izajasz: 8 Lud ten przybliża się do mnie swymi ustami i
czci mnie wargami, ale ich serce daleko jest ode mnie.
9 Lecz na próżno mnie czczą, ucząc nauk, [które] są
przykazaniami ludzkimi. 10 Potem przywołał do siebie
tłum i powiedział: Słuchajcie i zrozumiejcie. 11 Nie to, co
wchodzi do ust, kala człowieka, ale co z ust wychodzi,
to kala człowieka. 12 Wtedy podeszli jego uczniowie i
powiedzieli do niego: Wiesz, że faryzeusze zgorszyli
się, gdy usłyszeli te słowa? 13 A on odpowiedział:
Każda roślina, której nie zasadził mój Ojciec niebieski,
będzie wykorzeniona. 14 Zostawcie ich! To są ślepi
przewodnicy ślepych, a jeśli ślepy prowadzi ślepego,
obaj w dół wpadną. 15 Wtedy Piotr powiedział do niego:
Wyjaśnij nam tę przypowieść. 16 Jezus odpowiedział:
Wy też jeszcze jesteście niepojętni? 17 Jeszcze nie
rozumiecie, że wszystko, co wchodzi do ust, idzie do
żołądka i zostaje wydalone do ustępu? 18 Ale to, co z
ust wychodzi, pochodzi z serca i to kala człowieka.
19 Z serca bowiem pochodzą złe myśli, zabójstwa,
cudzołóstwa, nierząd, kradzieże, fałszywe świadectwa,
bluźnierstwa. 20 To właśnie kala człowieka. Lecz
jedzenie nieumytymi rękami nie kala człowieka. 21
Potem Jezus odszedł stamtąd i udał się w okolice Tyru
i Sydonu. 22 A oto kobieta kananejska, wyszedłszy z
tamtych okolic, wołała do niego: Zmiłuj się nade mną,
Panie, Synu Dawida! Moja córka jest ciężko dręczona
przez demona. 23 On jednak nie odpowiedział jej ani
słowa. Wówczas jego uczniowie podeszli i prosili go:
Odpraw ją, bo woła za nami. 24 A on odpowiedział:
Jestem posłany tylko do owiec zaginionych z domu
Izraela. 25 Lecz ona podeszła i oddała mu pokłon,
mówiąc: Panie, pomóż mi! 26 On jednak odpowiedział:
Niedobrze jest brać chleb dzieci i rzucać szczeniętom.
27 A ona powiedziała: Tak, Panie, ale i szczenięta jedzą
okruchy, które spadają ze stołu ich panów. 28 Wtedy
Jezus jej odpowiedział: O kobieto, wielka jest twoja
wiara! Niech ci się stanie, jak chcesz. I od tej chwili
jej córka była zdrowa. 29 A Jezus odszedł stamtąd
i przyszedł nad Morze Galilejskie. Wszedł na górę
i tam usiadł. 30 I przyszły do niego wielkie tłumy,
mając ze sobą chromych, ślepych, niemych, ułomnych
oraz wielu innych. Położyli ich u nóg Jezusa, a on ich
uzdrowił; 31 Tak że tłumy dziwiły się, widząc, że niemi
mówią, ułomni są uzdrowieni, chromi chodzą, a ślepi
widzą. I wielbili Boga Izraela. 32 Lecz Jezus przywołał
swoich uczniów i powiedział: Żal mi tych ludzi, bo już
trzy dni przy mnie trwają i nie mają co jeść. Nie chcę
ich odprawić głodnych, aby przypadkiem nie zasłabli w
drodze. 33 Wtedy jego uczniowie powiedzieli mu: Skąd
na tej pustyni weźmiemy tyle chleba, aby nakarmić
takie mnóstwo ludzi? 34 Zapytał ich Jezus: Ile macie
chlebów? A oni odpowiedzieli: Siedem i kilka rybek.
35 I nakazał ludziom usiąść na ziemi. 36 Potem wziął
te siedem chlebów i ryby, a podziękowawszy, łamał i
dawał swoim uczniom, a uczniowie ludziom. 37 I jedli
wszyscy do syta, a z pozostałych kawałków zebrali
siedem pełnych koszy. 38 Tych zaś, którzy jedli, było
cztery tysiące mężczyzn, nie licząc kobiet i dzieci. 39 A
gdy odprawił ludzi, wsiadł do łodzi i przybył w okolice
Magdali.

16 Podeszli faryzeusze i saduceusze i wystawiając
go na próbę, prosili, aby pokazał im znak z
nieba. 2 A on im odpowiedział: Gdy nastaje wieczór,
mówicie: [Będzie] pogoda, bo niebo się czerwieni.
3 Rano zaś: Dziś [będzie] niepogoda, bo niebo się
czerwieni i jest zachmurzone. Obłudnicy, wygląd
nieba umiecie rozpoznać, a znaków tych czasów nie
możecie? 4 Pokolenie złe i cudzołożne żąda znaku,
ale [żaden] znak nie będzie mu dany oprócz znaku
proroka Jonasza. I opuściwszy ich, odszedł. 5 A
gdy jego uczniowie przeprawili się na drugą stronę
[morza], zapomnieli wziąć chleba. 6 I powiedział im
Jezus: Uważajcie i strzeżcie się zakwasu faryzeuszy
i saduceuszy. 7 A oni rozmawiali między sobą: Nie
wzięliśmy chleba. 8 Gdy Jezus to zauważył, powiedział
im: Ludzie małej wiary, czemu rozmawiacie między
sobą o tym, że nie wzięliście chleba? 9 Jeszcze nie
rozumiecie ani nie pamiętacie tych pięciu chlebów i
pięciu tysięcy [ludzi] oraz ile koszy zebraliście? 10 Ani
tych siedmiu chlebów i czterech tysięcy [ludzi] oraz ile
koszy zebraliście? 11 Jak to jest, że nie rozumiecie, iż
nie o chlebie wam powiedziałem, [mówiąc], abyście się
strzegli zakwasu faryzeuszy i saduceuszy? 12 Wtedy
zrozumieli, że nie mówił, aby się strzegli zakwasu
chlebowego, ale nauki faryzeuszy i saduceuszy. 13 A
gdy Jezus przyszedł w okolice Cezarei Filipowej, pytał
swoich uczniów: Za kogo mnie, Syna Człowieczego,
uważają ludzie? 14 A oni odpowiedzieli: Jedni za
Jana Chrzciciela, inni za Eliasza, a jeszcze inni za
Jeremiasza albo za jednego z proroków. 15 I zapytał
ich: A wy za kogo mnie uważacie? 16 Szymon

Piotr odpowiedział: Ty jesteś Chrystusem, Synem
Boga żywego. 17 Wtedy Jezus powiedział do niego:
Błogosławiony jesteś, Szymonie, synu Jonasza, bo
nie objawiły ci [tego] ciało i krew, ale mój Ojciec, który
jest w niebie. 18 Ja ci też mówię, że ty jesteś Piotr,
a na tej skale zbuduję mój kościół, a bramy piekła
go nie przemogą. (Hadēs g86) 19 I tobie dam klucze
królestwa niebieskiego. Cokolwiek zwiążesz na ziemi,
będzie związane i w niebie, a cokolwiek rozwiążesz
na ziemi, będzie rozwiązane [i] w niebie. 20 Wtedy
przykazał swoim uczniom, aby nikomu nie mówili, że
on, Jezus, jest Chrystusem. 21 I odtąd zaczął Jezus
tłumaczyć swoim uczniom, że musi iść do Jerozolimy i
wiele cierpieć od starszych, od naczelnych kapłanów
i uczonych w Piśmie, i być zabity, a trzeciego dnia
zmartwychwstać. 22 A Piotr, wziąwszy go [na bok],
zaczął go strofować, mówiąc: Zmiłuj się nad sobą,
Panie! Nie przyjdzie to na ciebie. 23 Lecz on odwrócił
się i powiedział do Piotra: Odejdź ode mnie, szatanie!
Jesteś dla mnie zgorszeniem, bo nie pojmujesz tego,
co Boże, ale to, co ludzkie. 24 Wtedy Jezus powiedział
do swoich uczniów: Jeśli ktoś chce pójść za mną,
niech się wyprze samego siebie, weźmie swój krzyż i
idzie za mną. 25 Bo kto chce zachować swoje życie,
straci je, a kto straci swoje życie z mojego powodu,
znajdzie je. 26 Cóż pomoże człowiekowi, choćby cały
świat pozyskał, a na swojej duszy poniósł szkodę?
Albo co da człowiek w zamian za swoją duszę? 27 Syn
Człowieczy przyjdzie bowiem w chwale swego Ojca ze
swoimi aniołami i wtedy odda każdemu według jego
uczynków. 28 Zaprawdę powiadam wam: Są wśród
stojących tutaj tacy, którzy nie zakosztują śmierci, aż
ujrzą Syna Człowieczego przychodzącego w swoim
królestwie.

17 A po sześciu dniach wziął Jezus Piotra, Jakuba
i Jana, jego brata, i wprowadził ich na wysoką
górę, [żeby byli] na osobności. 2 I został przemieniony
przed nimi: jego oblicze zajaśniało jak słońce, a jego
szaty stały się białe jak światło. 3 A oto ukazali się im
Mojżesz i Eliasz, którzy z nim rozmawiali. 4 Wtedy
Piotr powiedział do Jezusa: Panie, dobrze nam tu być.
Jeśli chcesz, postawimy tu trzy namioty: jeden dla
ciebie, jeden dla Mojżesza i jeden dla Eliasza. 5 Kiedy
on jeszcze mówił, oto jasny obłok zacienił ich, a z
obłoku rozległ się głos: To jest mój umiłowany Syn, w
którym mam upodobanie, jego słuchajcie. 6 Uczniowie,
słysząc to, upadli na twarz i bardzo się bali. 7 Wtedy
Jezus podszedł, dotknął ich i powiedział: Wstańcie,
nie bójcie się. 8 Oni zaś, podniósłszy oczy, nikogo
nie widzieli, tylko samego Jezusa. 9 A gdy schodzili z
góry, Jezus im przykazał: Nikomu nie mówcie o tym
widzeniu, aż Syn Człowieczy zmartwychwstanie. 10
I pytali go jego uczniowie: Dlaczego więc uczeni w
Piśmie mówią, że najpierw ma przyjść Eliasz? 11 A
Jezus im odpowiedział: Istotnie, najpierw przyjdzie
Eliasz i wszystko odnowi. 12 Lecz mówię wam, że
Eliasz już przyszedł, jednak nie poznali go, ale zrobili z
nim, co chcieli. Tak i Syn Człowieczy dozna od nich
cierpień. 13 Wtedy uczniowie zrozumieli, że mówił im o
Janie Chrzcicielu. 14 A gdy przyszli do tłumu, podszedł
do niego [pewien] człowiek, upadł przed nim na kolana;
15 I powiedział: Panie, zmiłuj się nad moim synem,
bo jest obłąkanym i bardzo cierpi. Często bowiem
wpada w ogień i często w wodę. 16 Przyprowadziłem
go do twoich uczniów, ale nie mogli go uzdrowić.
17 A Jezus odpowiedział: O pokolenie bez wiary i
przewrotne! Jak długo będę z wami? Jak długo mam
was znosić? Przyprowadźcie mi go tutaj. 18 I zgromił
Jezus tego demona, i wyszedł z niego. Od tej chwili
chłopiec był zdrowy. 19 Wtedy uczniowie, podszedłszy
do Jezusa, zapytali go na osobności: Czemu my nie
mogliśmy go wypędzić? 20 A Jezus im odpowiedział: Z
powodu waszej niewiary. Zaprawdę bowiem powiadam
wam: Jeśli będziecie mieć wiarę jak ziarno gorczycy,
powiecie tej górze: Przenieś się stąd na tamto miejsce,
a przeniesie się. I nic nie będzie dla was niemożliwe.
21 Lecz ten rodzaj nie wychodzi inaczej, jak tylko
przez modlitwę i post. 22 A gdy przebywali w Galilei,
Jezus powiedział do nich: Syn Człowieczy zostanie
wydany w ręce ludzi; 23 I zabiją go, ale trzeciego dnia
zmartwychwstanie. I bardzo się zasmucili. 24 A gdy
przyszli do Kafarnaum, podeszli do Piotra poborcy
podatku i zapytali: Czy wasz nauczyciel nie płaci
podatku? 25 On odpowiedział: Płaci. A gdy wchodził do
domu, uprzedził go Jezus, mówiąc: Jak ci się wydaje,
Szymonie? Od kogo królowie ziemscy pobierają cło
albo podatek? Od swoich synów czy od obcych? 26
Piotr mu odpowiedział: Od obcych. I powiedział mu
Jezus: A więc synowie są wolni. 27 Ale żebyśmy ich nie
zgorszyli, idź nad morze, zarzuć wędkę, weź pierwszą
złowioną rybę i otwórz jej pyszczek, a znajdziesz
statera. Weź go i daj im za mnie i za siebie.

18 W tym czasie podeszli do Jezusa uczniowie,
pytając: Kto jest największy w królestwie
niebieskim? 2 A Jezus, zawoławszy dziecko, postawił
je pośród nich; 3 I powiedział: Zaprawdę powiadam
wam: Jeśli się nie nawrócicie i nie staniecie się jak
dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego. 4 Kto
się więc uniży jak to dziecko, ten jest największy w
królestwie niebieskim. 5 A kto przyjmie jedno takie
dziecko w moje imię, mnie przyjmuje. 6 Kto zaś zgorszy
jednego z tych małych, którzy we mnie wierzą, lepiej
byłoby dla niego, gdyby zawieszono mu u szyi kamień
młyński i utopiono go w morskiej głębinie. 7 Biada

światu z powodu zgorszeń! Muszą bowiem przyjść
zgorszenia, ale biada temu człowiekowi, przez którego
przychodzi zgorszenie! 8 Dlatego jeśli twoja ręka albo
noga jest ci powodem upadku, odetnij ją i odrzuć od
siebie. Lepiej jest dla ciebie wejść do życia chromym
albo ułomnym, niż mając dwie ręce albo dwie nogi,
być wrzuconym do ognia wiecznego. (aiōnios g166) 9
A jeśli twoje oko jest ci powodem upadku, wyłup je
i odrzuć od siebie. Lepiej jest dla ciebie jednookim
wejść do życia, niż mając dwoje oczu, być wrzuconym
do ognia piekielnego. (Geenna g1067) 10 Uważajcie,
abyście nie gardzili żadnym z tych małych. Mówię wam
bowiem, że ich aniołowie w niebie zawsze patrzą na
oblicze mojego Ojca, który jest w niebie. 11 Przyszedł
bowiem Syn Człowieczy, aby zbawić to, co zginęło. 12
Jak wam się wydaje? Gdyby jakiś człowiek miał sto
owiec, a jedna z nich zabłąkałaby się, czyż nie zostawi
tych dziewięćdziesięciu dziewięciu i nie pójdzie w góry
szukać zabłąkanej? 13 A jeśli uda mu się ją znaleźć,
zaprawdę powiadam wam, że cieszy się z niej bardziej
niż z tych dziewięćdziesięciu dziewięciu, które się nie
zabłąkały. 14 Tak też nie jest wolą waszego Ojca, który
jest w niebie, aby zginął jeden z tych małych. 15 Jeśli
twój brat zgrzeszy przeciwko tobie, idź, strofuj go sam
na sam. Jeśli cię usłucha, pozyskałeś twego brata. 16
Jeśli zaś cię nie usłucha, weź ze sobą jeszcze jednego
albo dwóch, aby na podstawie zeznania dwóch albo
trzech świadków oparte było każde słowo. 17 Jeśli ich
nie usłucha, powiedz kościołowi. A jeśli kościoła nie
usłucha, niech będzie dla ciebie jak poganin i celnik.
18 Zaprawdę powiadam wam: Cokolwiek zwiążecie
na ziemi, będzie związane i w niebie. A cokolwiek
rozwiążecie na ziemi, będzie rozwiązane i w niebie.
19 Mówię wam też: Jeśli dwaj z was na ziemi będą
zgodnie prosić o cokolwiek, otrzymają to od mego
Ojca, który jest w niebie. 20 Gdzie bowiem dwaj albo
trzej są zgromadzeni w moje imię, tam jestem pośród
nich. 21 Wtedy Piotr podszedł do niego i zapytał:
Panie, ile razy mam przebaczyć mojemu bratu, gdy
zgrzeszy przeciwko mnie? Czy aż siedem razy? 22 I
odpowiedział mu Jezus: Nie mówię ci, że aż siedem
razy, ale aż siedemdziesiąt siedem razy. 23 Dlatego
królestwo niebieskie podobne jest do króla, który chciał
się rozliczyć ze swymi sługami. 24 A gdy zaczął się
rozliczać, przyprowadzono mu jednego, [który] był mu
winien dziesięć tysięcy talentów. 25 A ponieważ nie
miał [z czego] oddać, jego pan kazał go sprzedać wraz
z żoną, dziećmi i wszystkim, co miał, i spłacić [dług].
26 Wtedy sługa upadł i oddał mu pokłon, mówiąc:
Panie, okaż mi cierpliwość, a wszystko ci oddam. 27
Pan tego sługi, ulitowawszy się [nad nim], uwolnił go
i darował mu dług. 28 Lecz gdy ten sługa wyszedł,
spotkał jednego ze swoich współsług, który był mu
winien sto groszy. Chwycił go i zaczął dusić, mówiąc:
Oddaj, coś winien! 29 Wtedy jego współsługa upadł
mu do nóg i prosił go: Okaż mi cierpliwość, a wszystko
ci oddam. 30 On jednak nie chciał, ale poszedł i
wtrącił go do więzienia, dopóki nie odda długu. 31 A
jego współsludzy, widząc, co się stało, zasmucili się
bardzo i poszedłszy, oznajmili swemu panu wszystko,
co zaszło. 32 Wtedy jego pan wezwał go i powiedział:
Zły sługo, darowałem ci cały ten dług, ponieważ mnie
prosiłeś. 33 Czyż i ty nie powinieneś był zmiłować
się nad swoim współsługą, jak ja zmiłowałem się nad
tobą? 34 I jego pan, rozgniewany, wydał go katom,
dopóki nie odda wszystkiego, co był mu winien. 35 Tak
i wam uczyni mój Ojciec niebieski, jeśli każdy z was
nie przebaczy z serca swemu bratu jego przewinień.

19 A gdy Jezus dokończył tych mów, odszedł z
Galilei i przybył na pogranicze Judei za Jordan.
2 I poszły za nim wielkie tłumy, a on ich tam uzdrowił.
3 Wtedy przyszli do niego faryzeusze, wystawiając go
na próbę i pytając: Czy wolno człowiekowi oddalić
swoją żonę z jakiegokolwiek powodu? 4 A on im
odpowiedział: Nie czytaliście, że ten, który stworzył
[ich] na początku, uczynił ich mężczyzną i kobietą? 5 I
powiedział: Dlatego opuści mężczyzna ojca i matkę
i połączy się ze swoją żoną, i będą dwoje jednym
ciałem. 6 A tak już nie są dwoje, ale jedno ciało.
Co więc Bóg złączył, człowiek niech nie rozłącza. 7
Zapytali go: Dlaczego więc Mojżesz nakazał dać list
rozwodowy i oddalić ją? 8 Odpowiedział im: Z powodu
zatwardziałości waszego serca Mojżesz pozwolił wam
oddalić wasze żony, ale od początku tak nie było.
9 Lecz ja wam mówię: Kto oddala swoją żonę – z
wyjątkiem przypadku nierządu – i żeni się z inną,
cudzołoży, a kto żeni się z oddaloną, cudzołoży. 10
Powiedzieli mu jego uczniowie: Jeśli tak ma się sprawa
mężczyzny z [jego] żoną, to lepiej się nie żenić. 11 A
on im powiedział: Nie wszyscy to pojmują, ale [tylko ci],
którym to jest dane. 12 Są bowiem eunuchowie, którzy
tacy wyszli z łona matki; są też eunuchowie, których
ludzie takimi uczynili; są również eunuchowie, którzy
się sami takimi uczynili dla królestwa niebieskiego. Kto
może pojąć, niech pojmuje. 13 Wtedy przyniesiono
mu dzieci, aby położył na nie ręce i pomodlił się,
ale uczniowie ich gromili. 14 Lecz Jezus powiedział:
Zostawcie dzieci i nie zabraniajcie im przychodzić do
mnie, bo do takich należy królestwo niebieskie. 15
Położył na nie ręce i odszedł stamtąd. 16 A oto pewien
człowiek podszedł i zapytał go: Nauczycielu dobry, co
dobrego mam czynić, aby mieć życie wieczne? (aiōnios
g166) 17 Lecz on mu odpowiedział: Dlaczego nazywasz
mnie dobrym? Nikt nie jest dobry, tylko jeden – Bóg. A

jeśli chcesz wejść do życia, przestrzegaj przykazań.
18 I zapytał go: Których? Jezus odpowiedział: Nie
będziesz zabijał, nie będziesz cudzołożył, nie będziesz
kradł, nie będziesz mówił fałszywego świadectwa;
19 Czcij swego ojca i matkę oraz będziesz miłował
swego bliźniego jak samego siebie. 20 Powiedział
mu młodzieniec: Tego wszystkiego przestrzegałem od
mojej młodości. Czego mi jeszcze brakuje? 21 Jezus
mu odpowiedział: Jeśli chcesz być doskonały, idź,
sprzedaj, co posiadasz, i rozdaj ubogim, a będziesz
miał skarb w niebie. Potem przyjdź i chodź za mną. 22
Kiedy młodzieniec usłyszał te słowa, odszedł smutny,
miał bowiem wiele dóbr. 23 Wtedy Jezus powiedział
swoim uczniom: Zaprawdę powiadam wam, że bogaty
z trudnością wejdzie do królestwa niebieskiego. 24
Mówię wam też: Łatwiej jest wielbłądowi przejść
przez ucho igielne, niż bogatemu wejść do królestwa
Bożego. 25 Gdy jego uczniowie [to] usłyszeli, zdumieli
się bardzo i pytali: Któż więc może być zbawiony?
26 A Jezus, spojrzawszy na nich, powiedział im:
U ludzi to niemożliwe, lecz u Boga wszystko jest
możliwe. 27 Wtedy Piotr odezwał się do niego: Oto
my opuściliśmy wszystko i poszliśmy za tobą. Cóż
[za] to będziemy mieli? 28 A Jezus im powiedział:
Zaprawdę powiadam wam, że przy odrodzeniu, gdy
Syn Człowieczy zasiądzie na tronie swojej chwały, i wy,
którzy poszliście za mną, zasiądziecie na dwunastu
tronach, sądząc dwanaście pokoleń Izraela. 29 I każdy,
kto opuści domy, braci lub siostry, ojca lub matkę,
żonę, dzieci lub pole dla mego imienia, stokroć więcej
otrzyma i odziedziczy życie wieczne. **(aiōnios g166)**
30 A wielu pierwszych będzie ostatnimi, a ostatnich
pierwszymi.

20 Królestwo niebieskie bowiem podobne jest do
gospodarza, który wyszedł wczesnym rankiem,
aby nająć robotników do swojej winnicy. 2 I umówił się
z robotnikami na grosz za dzień i posłał ich do winnicy.
3 A wyszedłszy około godziny trzeciej, zobaczył innych,
którzy stali bezczynnie na rynku; 4 I powiedział do
nich: Idźcie i wy do winnicy, a co będzie słuszne, dam
wam. I poszli. 5 Około godziny szóstej i dziewiątej
wyszedł znowu i zrobił tak samo. 6 Potem wyszedł
około godziny jedenastej i znalazł innych, którzy stali
bez zajęcia, i zapytał ich: Dlaczego tu bezczynnie
stoicie cały dzień? 7 Odpowiedzieli mu: Bo nikt nas
nie najął. I powiedział im: Idźcie i wy do winnicy, a co
będzie słuszne, otrzymacie. 8 A gdy nastał wieczór,
pan winnicy powiedział do swego zarządcy: Zwołaj
robotników i wypłać im należność, zaczynając od
ostatnich aż do pierwszych. 9 Kiedy przyszli ci, którzy
[byli najęci] około godziny jedenastej, każdy z nich
otrzymał po groszu. 10 Gdy przyszli pierwsi, sądzili,
że dostaną więcej, ale również każdy z nich otrzymał
po groszu. 11 A otrzymawszy, szemrali przeciwko
gospodarzowi; 12 Mówiąc: Ci ostatni jedną godzinę
pracowali, a zrównałeś ich z nami, którzy znosiliśmy
ciężar dnia i upał. 13 A on odpowiedział jednemu
z nich: Przyjacielu, nie robię ci krzywdy. Czyż nie
umówiłeś się ze mną na grosz? 14 Weź, co [jest] twoje,
i odejdź. Chcę bowiem temu ostatniemu dać tyle, co
tobie. 15 Czyż z tym, co moje, nie wolno mi robić, co
chcę? Czy twoje oko jest złe dlatego, że ja jestem
dobry? 16 Tak to ostatni będą pierwszymi, a pierwsi
ostatnimi. Wielu bowiem jest wezwanych, ale mało
wybranych. 17 A gdy Jezus szedł do Jerozolimy, w
drodze wziął ze sobą na ubocze dwunastu uczniów i
powiedział do nich: 18 Oto idziemy do Jerozolimy, a
Syn Człowieczy zostanie wydany naczelnym kapłanom
i uczonym w Piśmie, a oni skażą go na śmierć. 19 I
wydadzą go poganom na pośmiewisko, ubiczowanie i
ukrzyżowanie, ale trzeciego dnia zmartwychwstanie.
20 Wtedy podeszła do niego matka synów Zebedeusza
ze swoimi synami, oddając [mu] pokłon i prosząc go o
coś. 21 A on ją zapytał: Czego chcesz? Odpowiedziała
mu: Powiedz, aby ci dwaj moi synowie siedzieli jeden
po twojej prawej, a drugi po lewej stronie w twoim
królestwie. 22 Ale Jezus odpowiedział: Nie wiecie,
o co prosicie. Czy możecie pić kielich, który ja będę
pił, i być ochrzczeni chrztem, którym ja się chrzczę?
Odpowiedzieli mu: Możemy. 23 Wtedy im powiedział:
Mój kielich będziecie pić i chrztem, którym ja się
chrzczę, będziecie ochrzczeni, ale nie do mnie należy
danie miejsca po mojej prawej i lewej stronie, lecz
[będzie dane tym], którym zostało przygotowane przez
mojego Ojca. 24 A gdy owych dziesięciu [to] usłyszało,
oburzyli się na tych dwóch braci. 25 Ale Jezus przywołał
ich [do siebie] i powiedział: Wiecie, że władcy narodów
panują nad nimi, a ci, którzy [są] wielcy, sprawują swą
władzę nad nimi. 26 Lecz nie tak ma być wśród was,
ale kto między wami chce być wielki, niech będzie
waszym sługą. 27 I kto wśród was chce być pierwszy,
niech będzie waszym sługą. 28 Tak jak Syn Człowieczy
nie przyszedł, aby mu służono, ale aby służyć i oddać
swoje życie na okup za wielu. 29 A gdy wychodzili
z Jerycha, szedł za nim wielki tłum. 30 A oto dwaj
ślepi, siedzący przy drodze, usłyszawszy, że Jezus
przechodzi, zawołali: Zmiłuj się nad nami, Panie, Synu
Dawida! 31 Tłum surowo nakazywał im milczeć, lecz
oni tym bardziej wołali: Zmiłuj się nad nami, Panie,
Synu Dawida! 32 Wtedy Jezus zatrzymał się, zawołał
ich i zapytał: Co chcecie, abym dla was zrobił? 33
Odpowiedzieli mu: Panie, aby się otworzyły nasze
oczy. 34 Wtedy Jezus ulitował się [nad nimi], dotknął

ich oczu, a natychmiast odzyskali wzrok i poszli za nim.

21 A gdy się przybliżyli do Jerozolimy i przyszli do Betfage na Górę Oliwną, wtedy Jezus posłał dwóch uczniów; **2** Mówiąc im: Idźcie do wsi, która jest przed wami, a zaraz znajdziecie uwiązaną oślicę i oślątko z nią. Odwiążcie [je] i przyprowadźcie do mnie. **3** A gdyby wam ktoś coś mówił, powiedzcie: Pan ich potrzebuje, a zaraz je puści. **4** To wszystko się stało, aby się wypełniło, co zostało powiedziane przez proroka: **5** Powiedzcie córce Syjonu: Oto twój król przychodzi do ciebie cichy, siedzący na ośle, na oślątku, źrebięciu oślicy. **6** Poszli więc uczniowie i uczynili tak, jak im nakazał Jezus. **7** Przyprowadzili oślicę i oślątko, położyli na nie swoje szaty i posadzili go na nich. **8** A wielki tłum słał swoje szaty na drodze, inni zaś obcinali gałązki z drzew i kładli na drodze. **9** A tłumy, które szły przed nim i za nim, wołały: Hosanna Synowi Dawida! Błogosławiony, który przychodzi w imieniu Pana! Hosanna na wysokościach! **10** Kiedy wjechał do Jerozolimy, poruszyło się całe miasto i pytano: Któż to jest? **11** A tłumy odpowiadały: To jest Jezus, prorok z Nazaretu w Galilei. **12** Wtedy Jezus wszedł do świątyni Boga i wypędził wszystkich sprzedających i kupujących w świątyni; poprzewracał stoły wymieniających pieniądze i stołki sprzedających gołębie. **13** I powiedział im: Jest napisane: Mój dom będzie nazwany domem modlitwy, a wy zrobiliście z niego jaskinię zbójców. **14** Wtedy ślepi i chromi podeszli do niego w świątyni, a on ich uzdrowił. **15** A gdy naczelni kapłani i uczeni w Piśmie zobaczyli cuda, które czynił, i dzieci wołające w świątyni: Hosanna Synowi Dawida, rozgniewali się. **16** I zapytali go: Słyszysz, co one mówią? A Jezus im odpowiedział: Tak. Czy nigdy nie czytaliście: Przez usta niemowląt i ssących przygotowałeś [sobie] chwałę? **17** A opuściwszy ich, wyszedł z miasta do Betanii i tam przenocował. **18** A wracając rano do miasta, poczuł głód. **19** I widząc przy drodze drzewo figowe, podszedł do niego, ale nie znalazł na nim nic oprócz samych liści. I powiedział do niego: Niech się już nigdy nie rodzi z ciebie owoc. I drzewo figowe natychmiast uschło. **(aiōn g165)** **20** A gdy uczniowie to zobaczyli, dziwili się, mówiąc: Jak szybko uschło to drzewo figowe! **21** Wtedy Jezus im odpowiedział: Zaprawdę powiadam wam: Jeśli będziecie mieć wiarę i nie zwątpicie, nie tylko to, [co się stało] z drzewem figowym, uczynicie, ale jeśli i tej górze powiecie: Podnieś się i rzuć się do morza, stanie się [tak]. **22** I wszystko, o cokolwiek poprosicie w modlitwie, wierząc, otrzymacie. **23** A gdy przyszedł do świątyni i nauczał, podeszli do niego naczelni kapłani i starsi ludu, pytając: Jakim prawem to czynisz? I kto dał ci tę władzę? **24** A Jezus im odpowiedział: I ja was spytam o pewną rzecz. Jeśli mi odpowiecie, i ja wam powiem, jakim prawem to czynię. **25** Skąd pochodził chrzest Jana? Z nieba czy od ludzi? A oni zastanawiali się między sobą i mówili: Jeśli powiemy, że z nieba, zapyta nas: Czemu więc mu nie uwierzyliście? **26** Jeśli zaś powiemy, że od ludzi – boimy się tłumu, bo wszyscy uważają Jana za proroka. **27** Odpowiedzieli więc Jezusowi: Nie wiemy. On również im odpowiedział: I ja wam nie powiem, jakim prawem to czynię. **28** Jak wam się wydaje? [Pewien] człowiek miał dwóch synów. Podszedł do pierwszego i powiedział: Synu, idź, pracuj dziś w mojej winnicy. **29** Ale on odpowiedział: Nie chcę. Lecz potem odczuł żal i poszedł. **30** Podszedł do drugiego i powiedział to samo. On zaś odpowiedział: [Idę], panie. Ale nie poszedł. **31** Który z tych dwóch wypełnił wolę ojca? Odpowiedzieli mu: Ten pierwszy. Jezus im powiedział: Zaprawdę powiadam wam, że celnicy i nierządnice wchodzą przed wami do królestwa Bożego. **32** Przyszedł bowiem do was Jan drogą sprawiedliwości, a nie uwierzyliście mu, ale celnicy i nierządnice mu uwierzyli. A wy, chociaż [to] widzieliście, nie odczuliście żalu, aby mu uwierzyć. **33** Posłuchajcie innej przypowieści: Był pewien gospodarz, który założył winnicę. Ogrodził ją płotem, wykopał w niej prasę, zbudował wieżę i wydzierżawił ją rolnikom, i wyjechał. **34** A gdy nadszedł czas [zbiorów], posłał swoje sługi do rolników, aby odebrali plony tej [winnicy]. **35** Lecz rolnicy schwytali jego sługi, jednego pobili, innego zabili, a jeszcze innego ukamienowali. **36** Wtedy posłał inne sługi, więcej niż za pierwszym razem, ale postąpili z nimi tak samo. **37** W końcu posłał do nich swego syna, mówiąc: Uszanują mego syna. **38** Lecz rolnicy, gdy zobaczyli syna, mówili między sobą: To jest dziedzic. Chodźmy, zabijmy go, a posiądziemy jego dziedzictwo. **39** I schwytali go, wyrzucili z winnicy i zabili. **40** Gdy więc przyjdzie pan winnicy, co zrobi z tymi rolnikami? **41** Odpowiedzieli mu: Złych srogo wytraci, a winnicę wydzierżawi innym rolnikom, którzy będą mu oddawać plony we właściwym czasie. **42** Powiedział im Jezus: Czy nigdy nie czytaliście w Pismach: Kamień, który odrzucili budujący, stał się kamieniem węgielnym; Pan to sprawił i jest to cudowne w naszych oczach? **43** Dlatego mówię wam: Królestwo Boże zostanie wam zabrane, a dane narodowi, który wyda jego owoce. **44** A kto upadnie na ten kamień, rozbije się, na kogo zaś [on] upadnie, zmiażdży go. **45** Kiedy naczelni kapłani i faryzeusze usłyszeli jego przypowieści, domyślili się, że o nich mówił. **46** I chcieli go schwytać, ale bali się tłumów, ponieważ uważały go za proroka.

22 A Jezus, odpowiadając, znowu mówił do nich w przypowieściach tymi słowy: **2** Królestwo

niebieskie podobne jest do króla, który wyprawił wesele
swemu synowi. 3 I posłał swe sługi, aby wezwali
zaproszonych na wesele, ale oni nie chcieli przyjść.
4 Ponownie posłał inne sługi, mówiąc: Powiedzcie
zaproszonym: Oto przygotowałem moją ucztę, zabito
moje woły i tuczne zwierzęta i wszystko jest gotowe.
Chodźcie na wesele. 5 Lecz oni zlekceważyli to
i odeszli, jeden na swoje pole, a inny do swego
kupiectwa; 6 A inni schwytali jego sługi, znieważyli
[ich] i zabili. 7 Gdy król to usłyszał, rozgniewał się, a
posławszy swoje wojska, wytracił tych morderców i
spalił ich miasto. 8 Potem powiedział swoim sługom:
Wesele wprawdzie jest gotowe, lecz zaproszeni nie
byli godni. 9 Idźcie więc na rozstaje dróg i zaproście na
wesele wszystkich, których spotkacie. 10 Wtedy słudzy
ci wyszli na drogi i zgromadzili wszystkich, których
spotkali, złych i dobrych. I [sala] weselna napełniła się
gośćmi. 11 A gdy król wszedł, aby zobaczyć gości, ujrzał
tam człowieka, który nie był ubrany w strój weselny. 12
I zapytał go: Przyjacielu, jak tu wszedłeś, nie mając
stroju weselnego? A on zaniemówił. 13 Wtedy król
powiedział sługom: Zwiążcie mu nogi i ręce, weźcie go i
wrzućcie do ciemności zewnętrznych. Tam będzie płacz
i zgrzytanie zębów. 14 Wielu jest bowiem wezwanych,
lecz mało wybranych. 15 Wtedy faryzeusze odeszli i
naradzali się, jak by go usidlić w mowie. 16 I posłali do
niego swoich uczniów [wraz] z herodianami, którzy
powiedzieli: Nauczycielu, wiemy, że jesteś prawdziwy i
drogi Bożej w prawdzie nauczasz, i nie zważasz na
nikogo. Nie oglądasz się bowiem na osobę ludzką. 17
Powiedz nam więc, jak ci się wydaje: Czy wolno płacić
podatek cesarzowi, czy nie? 18 Ale Jezus poznał
ich niegodziwość i powiedział: Czemu wystawiacie
mnie na próbę, obłudnicy? 19 Pokażcie mi monetę
podatkową. I podali mu grosz. 20 A on ich zapytał: Czyj
to wizerunek i napis? 21 Odpowiedzieli mu: Cesarza.
Wtedy powiedział im: Oddajcie więc cesarzowi to, co
należy do cesarza, a Bogu to, co należy do Boga. 22
A gdy to usłyszeli, zdziwili się, zostawili go i odeszli.
23 Tego dnia przyszli do niego saduceusze, którzy
mówią, że nie ma zmartwychwstania, i pytali go: 24
Nauczycielu, Mojżesz powiedział: Jeśli ktoś umrze,
nie mając dzieci, to jego brat ma ożenić się z jego
żoną i wzbudzić potomstwo swemu bratu. 25 Było więc
u nas siedmiu braci. Pierwszy ożenił się i umarł, a
nie mając potomstwa, zostawił żonę swemu bratu. 26
Podobnie drugi i trzeci, aż do siódmego. 27 A w końcu
po wszystkich umarła też ta kobieta. 28 Żoną którego
z tych siedmiu będzie więc przy zmartwychwstaniu?
Gdyż wszyscy ją mieli [za żonę]. 29 A Jezus im
odpowiedział: Błądzicie, nie znając Pisma ani mocy
Boga. 30 Przy zmartwychwstaniu bowiem ani nie będą
się żenić, ani za mąż wychodzić, ale będą jak aniołowie
Boga w niebie. 31 A co do zmartwychwstania umarłych,
czy nie czytaliście, co wam zostało powiedziane przez
Boga: 32 Ja jestem Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka
i Bogiem Jakuba? Bóg nie jest Bogiem umarłych,
ale żywych. 33 A tłumy, słysząc to, zdumiewały się
jego nauką. 34 Lecz gdy faryzeusze usłyszeli, że
zamknął usta saduceuszom, zeszli się razem. 35 I
jeden z nich, znawca prawa, wystawiając go na próbę,
spytał: 36 Nauczycielu, które przykazanie w prawie jest
największe? 37 A Jezus mu odpowiedział: Będziesz
miłował Pana, swego Boga, całym swym sercem,
całą swą duszą i całym swym umysłem. 38 To jest
pierwsze i największe przykazanie. 39 A drugie jest
do niego podobne: Będziesz miłował swego bliźniego
jak samego siebie. 40 Na tych dwóch przykazaniach
opiera się całe Prawo i Prorocy. 41 A gdy faryzeusze
byli zebrani, Jezus ich zapytał: 42 Co sądzicie o
Chrystusie? Czyim jest synem? Odpowiedzieli mu:
Dawida. 43 I powiedział im: Jakże więc Dawid w
Duchu nazywa go Panem, mówiąc: 44 Powiedział Pan
memu Panu: Siądź po mojej prawicy, aż położę twoich
nieprzyjaciół jako podnóżek pod twoje stopy? 45 Jeśli
więc Dawid nazywa go Panem, to jakże może być jego
synem? 46 I nikt nie mógł mu odpowiedzieć ani słowa.
Od tego też dnia nikt nie śmiał go więcej pytać.

23 Wtedy Jezus powiedział do tłumów i do swoich
uczniów: 2 Na katedrze Mojżesza zasiedli uczeni
w Piśmie i faryzeusze. 3 Czyńcie więc i przestrzegajcie
wszystkiego, co nakazują wam przestrzegać, ale
według ich uczynków nie postępujcie. Mówią bowiem,
ale nie czynią. 4 Bo wiążą brzemiona ciężkie i nie
do uniesienia i kładą je na barki ludzi, lecz sami nie
chcą ich ruszyć nawet palcem. 5 A wszystkie swoje
uczynki spełniają, aby ludzie ich widzieli. Poszerzają
swoje filakterie i wydłużają frędzle swoich płaszczy. 6
Kochają też pierwsze miejsca na ucztach i pierwsze
krzesła w synagogach; 7 I pozdrowienia na rynkach, i
aby ludzie nazywali ich: Rabbi, Rabbi! 8 Ale wy nie
nazywajcie się Rabbi. Jeden bowiem jest wasz Mistrz,
Chrystus, a wy wszyscy jesteście braćmi. 9 I nikogo na
ziemi nie nazywajcie waszym ojcem. Jeden bowiem
jest wasz Ojciec, który jest w niebie. 10 Niech też was
nie nazywają mistrzami, gdyż jeden jest wasz Mistrz,
Chrystus. 11 Ale kto z was jest największy, będzie
waszym sługą. 12 Kto się wywyższa, będzie poniżony,
a kto się poniża, będzie wywyższony. 13 Lecz biada
wam, uczeni w Piśmie i faryzeusze, obłudnicy, bo
zamykacie królestwo niebieskie przed ludźmi. Sami
bowiem tam nie wchodzicie ani wchodzącym nie
pozwalacie wejść. 14 Biada wam, uczeni w Piśmie

i faryzeusze, obłudnicy, bo pożeracie domy wdów
i dla pozoru odprawiacie długie modlitwy. Dlatego
otrzymacie surowszy wyrok. 15 Biada wam, uczeni w
Piśmie i faryzeusze, obłudnicy, bo obchodzicie morza i
lądy, aby pozyskać jednego współwyznawcę, a gdy
się nim stanie, czynicie go synem piekła dwa razy
takim jak wy sami. (Geenna g1067) 16 Biada wam,
ślepi przewodnicy, którzy mówicie: Kto przysięga na
świątynię, to nic nie znaczy, ale kto przysięga na złoto
świątyni, jest związany [przysięgą]. 17 Głupi i ślepi!
Cóż bowiem jest ważniejsze: złoto czy świątynia, która
uświęca złoto? 18 A kto przysięga na ołtarz, to nic
nie znaczy, lecz kto przysięga na ofiarę, która jest
na nim, jest związany [przysięgą]. 19 Głupi i ślepi!
Cóż bowiem [jest] ważniejsze: ofiara czy ołtarz, który
uświęca ofiarę? 20 Kto więc przysięga na ołtarz,
przysięga na niego i na to wszystko, co na nim leży.
21 A kto przysięga na świątynię, przysięga na nią i
na tego, który w niej mieszka. 22 I kto przysięga na
niebo, przysięga na tron Boga i na tego, który na nim
zasiada. 23 Biada wam, uczeni w Piśmie i faryzeusze,
obłudnicy, bo dajecie dziesięcinę z mięty, anyżu i
kminku, a opuszczacie [to, co] ważniejsze w prawie:
sąd, miłosierdzie i wiarę. To należało czynić i tamtego
nie zaniedbywać. 24 Ślepi przewodnicy! Przecedzacie
komara, a połykacie wielbłąda. 25 Biada wam, uczeni w
Piśmie i faryzeusze, obłudnicy, bo oczyszczacie kubek
i misę z zewnątrz, a wewnątrz pełne są zdzierstwa
i niepowściągliwości. 26 Ślepy faryzeuszu, oczyść
najpierw wnętrze kubka i misy, aby i to, co jest
na zewnątrz, było czyste. 27 Biada wam, uczeni w
Piśmie i faryzeusze, obłudnicy, bo jesteście podobni
do grobów pobielanych, które z zewnątrz wydają
się piękne, ale wewnątrz pełne są kości umarłych
i wszelkiej nieczystości. 28 Tak i wy na zewnątrz
wydajecie się ludziom sprawiedliwi, ale wewnątrz
jesteście pełni obłudy i nieprawości. 29 Biada wam,
uczeni w Piśmie i faryzeusze, obłudnicy, bo budujecie
grobowce proroków i zdobicie nagrobki sprawiedliwych;
30 I mówicie: Gdybyśmy żyli za dni naszych ojców,
nie bylibyśmy ich wspólnikami w [przelewaniu] krwi
proroków. 31 A tak sami sobie wystawiacie świadectwo,
że jesteście synami tych, którzy pozabijali proroków. 32
I wy dopełnijcie miary waszych ojców! 33 Węże, plemię
żmijowe! Jakże będziecie mogli uniknąć potępienia
ognia piekielnego? (Geenna g1067) 34 Dlatego ja posyłam
do was proroków, mędrców i uczonych w Piśmie.
[Niektórych] z nich zabijecie i ukrzyżujecie, a niektórych
ubiczujecie w waszych synagogach i będziecie ich
prześladować od miasta do miasta; 35 Aby spadła na
was wszelka krew sprawiedliwa przelana na ziemi,
od krwi sprawiedliwego Abla aż do krwi Zachariasza,
syna Barachiasza, którego zabiliście między świątynią
a ołtarzem. 36 Zaprawdę powiadam wam: Spadnie to
wszystko na to pokolenie. 37 Jeruzalem, Jeruzalem,
które zabijasz proroków i kamienujesz tych, którzy są
do ciebie posłani! Ile razy chciałem zgromadzić twoje
dzieci, tak jak kokoszka gromadzi swe kurczęta pod
skrzydła, a nie chcieliście! 38 Oto wasz dom zostanie
wam pusty. 39 Mówię wam bowiem: Odtąd nie ujrzycie
mnie, aż powiecie: Błogosławiony, który przychodzi w
imieniu Pana.

24 A Jezus wyszedł ze świątyni i oddalił się. I
podeszli do niego jego uczniowie, aby pokazać
mu zabudowania świątynne. 2 Lecz Jezus powiedział
do nich: Czyż nie widzicie tego wszystkiego? Zaprawdę
powiadam wam, nie zostanie tu kamień na kamieniu,
który by nie został zwalony. 3 A gdy siedział na
Górze Oliwnej, podeszli do niego uczniowie i pytali
na osobności: Powiedz nam, kiedy się to stanie i
jaki będzie znak twego przyjścia i końca świata?
(aiōn g165) 4 I odpowiedział im Jezus: Uważajcie, aby
was ktoś nie zwiódł. 5 Wielu bowiem przyjdzie pod
moim imieniem, mówiąc: Ja jestem Chrystusem. I
wielu zwiodą. 6 Usłyszycie też o wojnach i pogłoski o
wojnach. Uważajcie, abyście się nie trwożyli. Wszystko
to bowiem musi się stać, ale [to] jeszcze nie koniec.
7 Powstanie bowiem naród przeciwko narodowi i
królestwo przeciwko królestwu i będzie głód, zaraza
i trzęsienia ziemi miejscami. 8 Lecz to wszystko
jest początkiem boleści. 9 Wtedy wydadzą was na
udrękę, będą was zabijać i będziecie znienawidzeni
przez wszystkie narody z powodu mego imienia. 10
A wówczas wielu się zgorszy, będą się wzajemnie
wydawać i jedni drugich nienawidzić. 11 Powstanie
też wielu fałszywych proroków i wielu zwiodą. 12
A ponieważ wzmoże się nieprawość, miłość wielu
oziębnie. 13 Lecz kto wytrwa aż do końca, ten będzie
zbawiony. 14 A ta ewangelia królestwa będzie głoszona
po całym świecie na świadectwo wszystkim narodom.
I wtedy przyjdzie koniec. 15 Gdy więc zobaczycie
obrzydliwość spustoszenia, o której mówił prorok
Daniel, stojącą w miejscu świętym (kto czyta, niech
rozumie); 16 Wtedy ci, którzy [będą] w Judei, niech
uciekają w góry. 17 Kto będzie na dachu, niech nie
schodzi, aby coś zabrać ze swego domu. 18 Kto zaś
będzie w polu, niech nie wraca, aby wziąć swe szaty.
19 A biada brzemiennym i karmiącym w tych dniach!
20 Módlcie się więc, aby wasza ucieczka nie wypadła
w zimie albo w szabat. 21 Wtedy bowiem będzie wielki
ucisk, jakiego nie było od początku świata aż dotąd ani
nigdy nie będzie. 22 A gdyby te dni nie były skrócone,
żadne ciało nie byłoby zbawione. Ale ze względu na
wybranych dni te będą skrócone. 23 Jeśli wtedy ktoś

wam powie: Oto tu jest Chrystus, albo: [Jest] tam – nie
wierzcie. 24 Powstaną bowiem fałszywi Chrystusowie i
fałszywi prorocy i będą czynić wielkie znaki i cuda, żeby
zwieść, o ile można, nawet wybranych. 25 Oto wam
przepowiedziałem. 26 Jeśli więc wam powiedzą: Oto
jest na pustyni – nie wychodźcie; Oto wewnątrz domu
– nie wierzcie. 27 Jak bowiem błyskawica pojawia
się na wschodzie i jest widoczna aż na zachodzie,
tak będzie z przyjściem Syna Człowieczego. 28 Bo
gdzie jest padlina, tam się zgromadzą i orły. 29 A
zaraz po ucisku tych dni słońce się zaćmi i księżyc
nie da swego blasku, gwiazdy będą spadać z nieba
i moce niebieskie zostaną poruszone. 30 Wówczas
ukaże się na niebie znak Syna Człowieczego. Wtedy
będą lamentować wszystkie ludy ziemi i ujrzą Syna
Człowieczego przychodzącego na obłokach niebieskich
z mocą i wielką chwałą. 31 Pośle on swoich aniołów z
potężnym głosem trąby i zgromadzą jego wybranych z
czterech stron świata, od jednego krańca nieba aż do
drugiego. 32 A od drzewa figowego uczcie się przez
podobieństwo: Gdy jego gałąź już staje się miękka i
wypuszcza liście, poznajecie, że lato jest blisko. 33
Tak i wy, gdy ujrzycie to wszystko, wiedzcie, że jest
blisko, u drzwi. 34 Zaprawdę powiadam wam: Nie
przeminie to pokolenie, aż się to wszystko stanie. 35
Niebo i ziemia przeminą, ale moje słowa nie przeminą.
36 Lecz o tym dniu i godzinie nikt nie wie, nawet
aniołowie niebiescy, tylko sam mój Ojciec. 37 A jak
było za dni Noego, tak będzie z przyjściem Syna
Człowieczego. 38 Jak bowiem za tych dni przed
potopem jedli i pili, żenili się i za mąż wydawali aż
do tego dnia, w którym Noe wszedł do arki; 39 I nie
spostrzegli się, aż przyszedł potop i zabrał wszystkich
– tak będzie i z przyjściem Syna Człowieczego. 40
Wtedy dwóch będzie w polu, jeden będzie wzięty, a
drugi zostawiony. 41 Dwie będą mleć na żarnach,
jedna będzie wzięta, a druga zostawiona. 42 Czuwajcie
więc, ponieważ nie wiecie, o której godzinie wasz
Pan przyjdzie. 43 A to wiedzcie, że gdyby gospodarz
wiedział, o jakiej porze ma przyjść złodziej, czuwałby i
nie pozwoliłby włamać się do swego domu. 44 Dlatego
i wy bądźcie gotowi, bo Syn Człowieczy przyjdzie o
godzinie, której się nie spodziewacie. 45 Któż więc jest
sługą wiernym i roztropnym, którego pan ustanowił
nad swoją służbą, aby im dawał pokarm o [właściwej]
porze? 46 Błogosławiony ten sługa, którego pan,
gdy przyjdzie, zastanie tak czyniącego. 47 Zaprawdę
powiadam wam, że ustanowi go nad wszystkimi swymi
dobrami. 48 Lecz jeśli powie ten zły sługa w swoim
sercu: Mój pan zwleka z przyjściem; 49 I zacznie bić
współsługi, jeść i pić z pijakami; 50 Przyjdzie pan tego
sługi w dniu, w którym się nie spodziewa, i o godzinie,
której nie zna. 51 Wtedy odłączy go i wyznaczy mu
dział z obłudnikami. Tam będzie płacz i zgrzytanie
zębów.

25 Wtedy królestwo niebieskie będzie podobne do
dziesięciu dziewic, które wzięły swoje lampy i
wyszły na spotkanie oblubieńca. 2 Pięć z nich było
mądrych, a pięć głupich. 3 Te głupie, wziąwszy swoje
lampy, nie wzięły ze sobą oliwy. 4 Lecz mądre wraz
z lampami zabrały oliwę w naczyniach. 5 A gdy
oblubieniec zwlekał [z przyjściem], wszystkie zmorzył
sen i zasnęły. 6 O północy zaś rozległ się krzyk:
Oblubieniec idzie, wyjdźcie mu na spotkanie! 7 Wtedy
wstały wszystkie te dziewice i przygotowały swoje
lampy. 8 A głupie powiedziały do mądrych: Dajcie nam
ze swej oliwy, bo nasze lampy gasną. 9 I odpowiedziały
mądre: [Nie damy], bo mogłoby i nam, i wam nie
wystarczyć. Idźcie raczej do sprzedawców i kupcie
sobie. 10 A gdy odeszły kupić, nadszedł oblubieniec. Te,
które były gotowe, weszły z nim na wesele i zamknięto
drzwi. 11 Potem przyszły też pozostałe dziewice i
powiedziały: Panie, Panie, otwórz nam! 12 Lecz on
odpowiedział: Zaprawdę powiadam wam, nie znam
was. 13 Czuwajcie więc, bo nie znacie dnia ani godziny,
o której Syn Człowieczy przyjdzie. 14 [Królestwo
niebieskie] bowiem podobne [jest] do człowieka, który
odjeżdżając, zwołał swoje sługi i powierzył im swoje
dobra. 15 Jednemu dał pięć talentów, drugiemu dwa, a
trzeciemu jeden, każdemu według jego zdolności, i
zaraz odjechał. 16 A ten, który otrzymał pięć talentów,
poszedł, obracał nimi i zyskał drugie pięć talentów. 17
Tak samo i ten, który [otrzymał] dwa, zyskał drugie dwa.
18 Ten zaś, który otrzymał jeden, poszedł, wykopał
[dół] w ziemi i ukrył pieniądze swego pana. 19 A po
dłuższym czasie przybył pan tych sług i [zaczął] się
z nimi rozliczać. 20 Wówczas przyszedł ten, który
otrzymał pięć talentów, przyniósł drugie pięć talentów i
powiedział: Panie, powierzyłeś mi pięć talentów, oto
drugie pięć talentów zyskałem. 21 I powiedział mu jego
pan: Dobrze, sługo dobry i wierny! W niewielu rzeczach
byłeś wierny, nad wieloma cię ustanowię. Wejdź do
radości swego pana. 22 Przyszedł i ten, który otrzymał
dwa talenty i powiedział: Panie, powierzyłeś mi dwa
talenty, oto drugie dwa talenty zyskałem. 23 Powiedział
mu jego pan: Dobrze, sługo dobry i wierny! Ponieważ
byłeś wierny w niewielu [rzeczach], nad wieloma cię
ustanowię. Wejdź do radości swego pana. 24 Przyszedł
i ten, który otrzymał jeden talent i powiedział: Panie,
wiedziałem, że jesteś człowiekiem surowym: żniesz,
gdzie nie posiałeś i zbierasz, gdzie nie rozsypałeś.
25 Bojąc się więc, poszedłem i ukryłem twój talent
w ziemi. Oto masz, co twoje. 26 A jego pan mu
odpowiedział: Sługo zły i leniwy! Wiedziałeś, że żnę,

gdzie nie posiałem i zbieram, gdzie nie rozsypałem. 27
Powinieneś więc był dać moje pieniądze bankierom, a
ja po powrocie odebrałbym to, co moje, z zyskiem. 28
Dlatego odbierzcie mu ten talent i dajcie temu, który ma
dziesięć talentów. 29 Każdemu bowiem, kto ma, będzie
dane i będzie miał w obfitości. Temu zaś, kto nie ma,
zostanie zabrane nawet to, co ma. 30 A nieużytecznego
sługę wrzućcie w ciemności zewnętrzne. Tam będzie
płacz i zgrzytanie zębów. 31 Gdy Syn Człowieczy
przyjdzie w swojej chwale i wszyscy święci aniołowie
z nim, wtedy zasiądzie na tronie swojej chwały. 32 I
będą zgromadzone przed nim wszystkie narody, a on
odłączy jedne od drugich, jak pasterz odłącza owce od
kozłów. 33 I postawi owce po swojej prawej, a kozły
po lewej stronie. 34 Wtedy król powie do tych, którzy
[będą] po jego prawej stronie: Przyjdźcie, błogosławieni
mego Ojca, odziedziczcie królestwo przygotowane dla
was od założenia świata. 35 Byłem bowiem głodny, a
daliście mi jeść, byłem spragniony, a daliście mi pić,
byłem obcym, a przyjęliście mnie; 36 Byłem nagi, a
ubraliście mnie, byłem chory, a odwiedziliście mnie,
byłem w więzieniu, a przyszliście do mnie. 37 Wtedy
sprawiedliwi mu odpowiedzą: Panie, kiedy widzieliśmy
cię głodnym i nakarmiliśmy [cię] albo spragnionym
i daliśmy [ci] pić? 38 I kiedy widzieliśmy cię obcym
i przyjęliśmy [cię] albo nagim i ubraliśmy cię? 39
Albo kiedy widzieliśmy cię chorym lub w więzieniu i
przyszliśmy do ciebie? 40 A król im odpowie: Zaprawdę
powiadam wam: To, co uczyniliście jednemu z tych
moich braci najmniejszych, mnie uczyniliście. 41 Potem
powie i do tych, którzy [będą] po lewej stronie: Idźcie
ode mnie, przeklęci, w ogień wieczny, przygotowany
dla diabła i jego aniołów. (aiōnios g166) 42 Byłem bowiem
głodny, a nie daliście mi jeść, byłem spragniony, a nie
daliście mi pić; 43 Byłem obcym, a nie przyjęliście
mnie, byłem nagi, a nie ubraliście mnie, byłem chory
i w więzieniu, a nie odwiedziliście mnie. 44 Wtedy
i oni mu odpowiedzą: Panie, kiedy widzieliśmy cię
głodnym albo spragnionym, albo obcym, albo nagim,
albo chorym, albo w więzieniu, a nie usłużyliśmy tobie?
45 Wówczas im odpowie: Zaprawdę powiadam wam,
czego nie uczyniliście jednemu z tych najmniejszych,
nie uczyniliście i mnie. 46 I pójdą ci na męki wieczne,
sprawiedliwi zaś do życia wiecznego. (aiōnios g166)

26 A gdy Jezus dokończył tych wszystkich mów,
powiedział do swoich uczniów: 2 Wiecie, że za
dwa dni będzie Pascha, a Syn Człowieczy zostanie
wydany na ukrzyżowanie. 3 Wtedy to naczelni
kapłani, uczeni w Piśmie i starsi ludu zebrali się na
dziedzińcu najwyższego kapłana, zwanego Kajfaszem;
4 I naradzali się, jak by podstępnie schwytać i zabić
Jezusa. 5 Lecz mówili: Nie w święto, aby nie wywołać
rozruchu wśród ludu. 6 A gdy Jezus był w Betanii, w
domu Szymona Trędowatego; 7 Przyszła do niego
kobieta, która miała alabastrowe naczynie bardzo
drogiego olejku, i wylała go na jego głowę, gdy siedział
przy stole. 8 Widząc to, jego uczniowie oburzyli
się i powiedzieli: I na cóż to marnotrawstwo? 9
Przecież można było ten olejek drogo sprzedać, a
[pieniądze] rozdać ubogim. 10 Gdy Jezus to zauważył,
powiedział im: Dlaczego sprawiacie przykrość tej
kobiecie? Przecież dobry uczynek spełniła wobec
mnie. 11 Ubogich bowiem zawsze macie u siebie,
ale mnie nie zawsze mieć będziecie. 12 Bo ona,
wylewając ten olejek na moje ciało, zrobiła to, aby
przygotować mnie na mój pogrzeb. 13 Zaprawdę
powiadam wam: Gdziekolwiek po całym świecie będzie
głoszona ta ewangelia, będzie się też opowiadać
na jej pamiątkę to, co zrobiła. 14 Wtedy jeden z
dwunastu, zwany Judaszem Iskariotą, poszedł do
naczelnych kapłanów; 15 I powiedział: Co chcecie
mi dać, a ja wam go wydam. A oni wyznaczyli mu
trzydzieści srebrników. 16 I odtąd szukał sposobności,
aby go wydać. 17 W pierwszy dzień Przaśników
uczniowie podeszli do Jezusa i zapytali go: Gdzie
chcesz, abyśmy przygotowali ci Paschę do spożycia?
18 A on odpowiedział: Idźcie do miasta, do pewnego
[człowieka] i powiedzcie mu: Nauczyciel mówi: Mój
czas jest bliski; u ciebie będę obchodził Paschę z
moimi uczniami. 19 Uczniowie zrobili tak, jak im nakazał
Jezus, i przygotowali Paschę. 20 Kiedy nastał wieczór,
usiadł [za stołem] z dwunastoma. 21 A gdy jedli,
powiedział: Zaprawdę powiadam wam, że jeden z was
mnie wyda. 22 I bardzo zasmuceni zaczęli pytać jeden
po drugim: Czy to ja, Panie? 23 A on odpowiedział:
Ten, który macza ze mną rękę w misie, on mnie wyda.
24 Syn Człowieczy odchodzi, jak jest o nim napisane,
ale biada człowiekowi, przez którego Syn Człowieczy
będzie wydany! Lepiej byłoby dla tego człowieka, aby
się nie urodził. 25 Wtedy Judasz, który go zdradził,
zapytał: Czy to ja, Mistrzu? Odpowiedział mu: Ty
[sam to] powiedziałeś. 26 A gdy jedli, Jezus wziął
chleb, pobłogosławił, połamał i dał uczniom, mówiąc:
Bierzcie, jedzcie, to jest moje ciało. 27 Potem wziął
kielich, złożył dziękczynienie i dał im, mówiąc: Pijcie z
niego wszyscy; 28 To bowiem jest moja krew nowego
testamentu, która wylewa się za wielu na przebaczenie
grzechów. 29 Ale mówię wam: Odtąd nie będę pił
z tego owocu winorośli aż do dnia, gdy go będę pił
z wami nowy w królestwie mego Ojca. 30 A gdy
zaśpiewali hymn, wyszli ku Górze Oliwnej. 31 Wtedy
Jezus powiedział do nich: Wy wszyscy zgorszycie się
z mojego powodu tej nocy. Jest bowiem napisane:
Uderzę pasterza i rozproszą się owce stada. 32 Lecz

gdy zmartwychwstanę, udam się do Galilei przed
wami. 33 A Piotr odezwał się do niego: Choćby się
wszyscy zgorszyli z twojego powodu, ja się nigdy nie
zgorszę. 34 Powiedział mu Jezus: Zaprawdę powiadam
ci, że tej nocy, zanim kogut zapieje, trzy razy się mnie
wyprzesz. 35 Odpowiedział mu Piotr: Choćbym miał z
tobą umrzeć, nie wyprę się ciebie. Podobnie mówili
wszyscy uczniowie. 36 Wtedy Jezus przyszedł z nimi
na miejsce zwane Getsemani i powiedział do uczniów:
Siądźcie tu, a ja tymczasem odejdę tam i będę się
modlił. 37 A wziąwszy ze sobą Piotra i dwóch synów
Zebedeusza, zaczął się smucić i odczuwać udrękę. 38
Wtedy [Jezus] powiedział do nich: Smutna jest moja
dusza aż do śmierci. Zostańcie tu i czuwajcie ze mną.
39 A odszedłszy trochę dalej, upadł na twarz i modlił
się, mówiąc: Mój Ojcze, jeśli to możliwe, niech mnie
ominie ten kielich. Jednak [niech się stanie] nie jak
ja chcę, ale jak ty. 40 Potem przyszedł do uczniów i
zastał ich śpiących, i powiedział do Piotra: Czy nie
mogliście przez jedną godzinę czuwać ze mną? 41
Czuwajcie i módlcie się, abyście nie ulegli pokusie.
Duch wprawdzie jest ochoczy, ale ciało słabe. 42
Znowu, po raz drugi odszedł i modlił się, mówiąc: Mój
Ojcze, jeśli ten kielich nie może mnie minąć, tylko
abym go wypił, niech się stanie twoja wola. 43 A gdy
przyszedł, znowu zastał ich śpiących, bo oczy same
im się zamykały. 44 I zostawiwszy ich, odszedł znowu
i modlił się po raz trzeci tymi samymi słowami. 45
Potem przyszedł do swoich uczniów i powiedział do
nich: Śpijcie jeszcze i odpoczywajcie. Oto nadchodzi
godzina i Syn Człowieczy będzie wydany w ręce
grzeszników. 46 Wstańcie, chodźmy! Oto zbliża się ten,
który mnie wyda. 47 A gdy on jeszcze mówił, nadszedł
Judasz, jeden z dwunastu, a z nim liczny tłum z
mieczami i kijami, od naczelnych kapłanów i starszych
ludu. 48 Ten zaś, który go zdradził, ustalił z nimi znak,
mówiąc: Ten, którego pocałuję, to on. Schwytajcie go.
49 Zaraz też podszedł do Jezusa i powiedział: Witaj,
Mistrzu! I pocałował go. 50 Jezus powiedział do niego:
Przyjacielu, po co przyszedłeś? Wtedy podeszli, rzucili
się na Jezusa i schwytali go. 51 A oto jeden z tych,
[którzy] byli z Jezusem, wyciągnął rękę i dobył miecz,
a uderzywszy sługę najwyższego kapłana, odciął mu
ucho. 52 Wtedy Jezus powiedział do niego: Schowaj
miecz na swoje miejsce. Wszyscy bowiem, którzy za
miecz chwytają, od miecza zginą. 53 Czy sądzisz, że
nie mógłbym teraz prosić mego Ojca, a wystawiłby mi
więcej niż dwanaście legionów aniołów? 54 Ale jakże
wypełniłyby się Pisma, [które mówią], że musi się tak
stać? 55 W tym momencie Jezus powiedział do tłumów:
Wyszliście jak na bandytę z mieczami i kijami, aby mnie
schwytać. Codziennie siadałem z wami, nauczając w
świątyni, a nie schwytaliście mnie. 56 Ale to wszystko
się stało, aby się wypełniły Pisma proroków. Wtedy
wszyscy uczniowie opuścili go i uciekli. 57 A ci,
którzy schwytali Jezusa, zaprowadzili go do Kajfasza,
najwyższego kapłana, gdzie zebrali się uczeni w Piśmie
i starsi. 58 Piotr zaś szedł za nim z daleka aż do
dziedzińca najwyższego kapłana i wszedłszy tam,
siedział ze sługami, aby zobaczyć, jak to się skończy.
59 Tymczasem naczelni kapłani, starsi i cała Rada
szukali fałszywego świadectwa przeciwko Jezusowi,
aby go skazać na śmierć; 60 Lecz nie znaleźli.
I chociaż przychodziło wielu fałszywych świadków,
[jednak niczego] nie znaleźli. A na koniec wystąpili dwaj
fałszywi świadkowie; 61 Mówiąc: On powiedział: Mogę
zburzyć świątynię Bożą i w trzy dni ją odbudować.
62 Wtedy najwyższy kapłan powstał i zapytał go: Nic
nie odpowiadasz? [Cóż znaczy to], co oni przeciwko
tobie zeznają? 63 Lecz Jezus milczał. A najwyższy
kapłan powiedział mu: Zaklinam cię na Boga żywego,
abyś nam powiedział, czy ty jesteś Chrystusem,
Synem Bożym? 64 Odpowiedział mu Jezus: Ty
powiedziałeś. Ale mówię wam: Odtąd ujrzycie Syna
Człowieczego siedzącego po prawicy mocy [Boga] i
przychodzącego na obłokach niebieskich. 65 Wtedy
najwyższy kapłan rozdarł swoje szaty i powiedział:
Zbluźnił! Czyż potrzebujemy jeszcze świadków? Oto
teraz słyszeliście bluźnierstwo. 66 Jak wam się zdaje?
A oni odpowiedzieli: Zasługuje na śmierć. 67 Wówczas
[zaczęli] pluć mu w twarz i bili go pięściami, a inni go
policzkowali; 68 Mówiąc: Prorokuj nam, Chrystusie:
Kto cię uderzył? 69 Piotr zaś siedział na zewnątrz, na
dziedzińcu. Podeszła do niego pewna dziewczyna i
powiedziała: Ty też byłeś z Jezusem z Galilei. 70 Lecz
on wyparł się wobec wszystkich, mówiąc: Nie wiem,
o czym mówisz. 71 A gdy wyszedł do przedsionka,
zobaczyła go inna [dziewczyna] i powiedziała do tych,
którzy tam byli: On też był z Jezusem z Nazaretu.
72 I znowu wyparł się pod przysięgą: Nie znam tego
człowieka. 73 Po chwili ci, którzy tam stali, podeszli i
powiedzieli do Piotra: Na pewno ty też jesteś [jednym]
z nich, bo i twoja mowa cię zdradza. 74 Wtedy zaczął
się zaklinać i przysięgać: Nie znam tego człowieka. I
zaraz zapiał kogut. 75 I przypomniał sobie Piotr słowa
Jezusa, który mu powiedział: Zanim kogut zapieje, trzy
razy się mnie wyprzesz. Wyszedł na zewnątrz i gorzko
zapłakał.

27 A gdy nastał ranek, wszyscy naczelni kapłani
i starsi ludu naradzili się przeciwko Jezusowi,
aby go zabić. 2 Związali go, odprowadzili i wydali
namiestnikowi Poncjuszowi Piłatowi. 3 Wtedy Judasz,
który go wydał, widząc, że został skazany, żałował
[tego] i zwrócił trzydzieści srebrników naczelnym

kapłanom i starszym; 4 Mówiąc: Zgrzeszyłem, wydając
krew niewinną. A oni powiedzieli: Cóż nam do tego?
To twoja sprawa. 5 Wtedy rzucił te srebrniki w świątyni
i oddalił się, a [potem] poszedł i powiesił się. 6 A
naczelni kapłani wzięli srebrniki i mówili: Nie wolno ich
kłaść do skarbca świątynnego, gdyż jest to zapłata za
krew. 7 I naradziwszy się, kupili za nie pole garncarza,
aby grzebać [na nim] cudzoziemców. 8 Dlatego to
pole aż do dziś nazywa się Polem Krwi. 9 Wtedy
się wypełniło, co zostało powiedziane przez proroka
Jeremiasza: I wzięli trzydzieści srebrników, zapłatę [za]
oszacowanego, którego oszacowali synowie Izraela; 10
I dali je za pole garncarza, jak mi nakazał Pan. 11 Jezus
stał przed namiestnikiem. I zapytał go namiestnik:
Czy ty jesteś królem Żydów? Jezus mu odpowiedział:
Ty [sam to] mówisz. 12 A gdy oskarżali go naczelni
kapłani i starsi, nic nie odpowiedział. 13 Wtedy Piłat
zapytał go: Nie słyszysz, jak wiele zeznają przeciwko
tobie? 14 Lecz mu nie odpowiedział na żadne słowo,
tak że namiestnik bardzo się dziwił. 15 A na święto
namiestnik miał zwyczaj wypuszczać ludowi jednego
więźnia, [tego], którego chcieli. 16 Trzymano zaś w tym
czasie osławionego więźnia, zwanego Barabaszem. 17
Gdy więc się zebrali, zapytał ich Piłat: Którego chcecie,
abym wam wypuścił? Barabasza czy Jezusa, zwanego
Chrystusem? 18 Wiedział bowiem, że wydali go z
zawiści. 19 A gdy on siedział na krześle [sędziowskim],
jego żona posłała [wiadomość] do niego: Nie miej nic
do czynienia z tym sprawiedliwym, bo dzisiaj we śnie
wiele wycierpiałam z jego powodu. 20 Tymczasem
naczelni kapłani i starsi namówili tłumy, aby prosiły
o Barabasza, a [domagały się] stracenia Jezusa. 21
Namiestnik zapytał ich: Którego z tych dwóch chcecie,
abym wam wypuścił? A oni odpowiedzieli: Barabasza.
22 Piłat zapytał ich: Cóż więc mam zrobić z Jezusem,
którego nazywają Chrystusem? Odpowiedzieli mu
wszyscy: Niech będzie ukrzyżowany! 23 Namiestnik
zaś zapytał: Cóż właściwie złego uczynił? Lecz oni
jeszcze głośniej wołali: Niech będzie ukrzyżowany! 24
Gdy Piłat zobaczył, że nic nie osiąga, ale [przeciwnie],
zamieszanie staje się większe, wziął wodę i umył
ręce przed tłumem, mówiąc: Nie jestem winny krwi
tego sprawiedliwego. To wasza sprawa. 25 A cały
lud odpowiedział: Krew jego na nas i na nasze
dzieci. 26 Wtedy wypuścił im Barabasza, a Jezusa, po
ubiczowaniu, wydał na ukrzyżowanie. 27 Wówczas
żołnierze namiestnika zaprowadzili Jezusa na ratusz i
zebrali wokół niego cały oddział. 28 A rozebrawszy
go, ubrali go w szkarłatny płaszcz. 29 Upletli koronę
z cierni i włożyli mu na głowę, a w prawą rękę [dali]
trzcinę. I padając przed nim na kolana, naśmiewali
się z niego, mówiąc: Witaj, królu Żydów! 30 A plując
na niego, brali tę trzcinę i bili go po głowie. 31 Kiedy
go wyszydzili, zdjęli z niego płaszcz, ubrali go w jego
szaty i odprowadzili na ukrzyżowanie. 32 A wychodząc,
spotkali człowieka z Cyreny, imieniem Szymon. Tego
przymusili, aby niósł jego krzyż. 33 Gdy przyszli na
miejsce zwane Golgotą, czyli Miejscem Czaszki; 34
Dali mu do picia ocet zmieszany z żółcią. Skosztował,
ale nie chciał pić. 35 A gdy go ukrzyżowali, rozdzielili
jego szaty i rzucali losy, aby się wypełniło, co zostało
powiedziane przez proroka: Rozdzielili między siebie
moje szaty, a o moje ubranie rzucali losy. 36 A siedząc,
tam go pilnowali. 37 I umieścili nad jego głową napis z
podaniem jego winy: To jest Jezus, król Żydów. 38
Ukrzyżowano też z nim dwóch bandytów, jednego po
prawej, a drugiego po lewej stronie. 39 A ci, którzy
przechodzili obok, bluźnili mu, kiwając głowami; 40 I
mówiąc: Ty, który burzysz świątynię i w trzy dni [ją]
odbudowujesz, ratuj samego siebie. Jeśli jesteś Synem
Bożym, zejdź z krzyża. 41 Podobnie naczelni kapłani
z uczonymi w Piśmie i starszymi, naśmiewając się,
mówili: 42 Innych ratował, a samego siebie uratować
nie może. Jeśli jest królem Izraela, niech teraz zejdzie
z krzyża, a uwierzymy mu. 43 Ufał Bogu, niech go teraz
wybawi, jeśli go sobie upodobał. Przecież powiedział:
Jestem Synem Bożym. 44 Tak samo urągali mu
też bandyci, którzy byli z nim ukrzyżowani. 45 A od
godziny szóstej aż do dziewiątej ciemność ogarnęła
całą ziemię. 46 Około godziny dziewiątej Jezus zawołał
donośnym głosem: Eli, Eli, lama sabachthani? To
znaczy: Boże mój, Boże mój, czemu mnie opuściłeś?
47 Wtedy niektórzy z tych, co tam stali, usłyszawszy
to, mówili: On woła Eliasza. 48 I zaraz jeden z nich
podbiegł, wziął gąbkę i napełnił ją octem, a włożywszy
na trzcinę, dał mu pić. 49 Lecz inni mówili: Przestań,
zobaczmy, czy przyjdzie Eliasz, aby go wybawić.
50 Jezus zaś zawołał ponownie donośnym głosem
i oddał ducha. 51 A oto zasłona świątyni rozerwała
się na pół, od góry aż do dołu, ziemia się zatrzęsła i
skały popękały. 52 Grobowce się otworzyły, a wiele
ciał świętych, którzy zasnęli, powstało. 53 I wyszli z
grobów po jego zmartwychwstaniu, weszli do miasta
świętego i ukazali się wielu. 54 Wtedy setnik i ci,
którzy z nim pilnowali Jezusa, widząc trzęsienie ziemi i
to, co się działo, bardzo się zlękli i powiedzieli: On
prawdziwie był Synem Bożym. 55 A było tam wiele
kobiet, które przypatrywały się z daleka. Szły one
za Jezusem od Galilei i usługiwały mu. 56 Wśród
nich były: Maria Magdalena, Maria, matka Jakuba
i Józefa, oraz matka synów Zebedeusza. 57 A gdy
nastał wieczór, przyszedł bogaty człowiek z Arymatei,
imieniem Józef, który też był uczniem Jezusa. 58 Udał
się on do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. Wtedy Piłat

rozkazał, aby [mu] je wydano. 59 A Józef zabrał ciało,
owinął je w czyste płótno; 60 I złożył w swoim nowym
grobowcu, który wykuł w skale. Przed wejście do
grobowca zatoczył wielki kamień i odszedł. 61 A Maria
Magdalena i druga Maria siedziały tam naprzeciw
grobowca. 62 Następnego dnia, [pierwszego] po [dniu]
przygotowania, naczelni kapłani i faryzeusze zebrali
się u Piłata; 63 I oznajmili: Panie, przypomnieliśmy
sobie, że ten zwodziciel powiedział, gdy jeszcze żył:
Po trzech dniach zmartwychwstanę. 64 Rozkaż więc
zabezpieczyć grobowiec aż do trzeciego dnia, by
przypadkiem jego uczniowie nie przyszli w nocy,
nie wykradli go i nie powiedzieli ludowi: Powstał z
martwych. I ostatni błąd będzie gorszy niż pierwszy. 65
Piłat powiedział im: Macie straż. Idźcie, zabezpieczcie,
jak umiecie. 66 Poszli więc i zabezpieczyli grobowiec,
pieczętując kamień i stawiając straż.

28 A gdy skończył się szabat i świtało pierwszego
[dnia] tygodnia, Maria Magdalena i druga Maria
przyszły obejrzeć grób. 2 A oto powstało wielkie
trzęsienie ziemi. Anioł Pana bowiem, zstąpiwszy z
nieba, podszedł, odwalił kamień od wejścia i usiadł
na nim. 3 Jego oblicze było jak błyskawica, a jego
szaty białe jak śnieg. 4 A strażnicy drżeli ze strachu
i stali się jak umarli. 5 Anioł zaś powiedział do
kobiet: Wy się nie bójcie! Wiem bowiem, że szukacie
ukrzyżowanego Jezusa. 6 Nie ma go tu. Powstał
bowiem, jak powiedział. Chodźcie, zobaczcie miejsce,
gdzie leżał Pan. 7 Idźcie szybko i powiedzcie jego
uczniom, że zmartwychwstał i oto udaje się do Galilei
przed wami. Tam go ujrzycie. Oto wam powiedziałem.
8 Odeszły więc szybko od grobu z bojaźnią i z wielką
radością i pobiegły przekazać to jego uczniom. 9 Kiedy
szły przekazać to jego uczniom, nagle Jezus wyszedł
im na spotkanie i powiedział: Witajcie! A one podeszły,
objęły go za nogi i oddały mu pokłon. 10 Wtedy Jezus
powiedział do nich: Nie bójcie się! Idźcie, powiedzcie
moim braciom, aby poszli do Galilei. Tam mnie ujrzą.
11 A gdy one poszły, niektórzy ze straży przyszli do
miasta i oznajmili naczelnym kapłanom wszystko,
co się stało. 12 Ci zaś zebrali się ze starszymi i
naradziwszy się, dali żołnierzom sporo pieniędzy; 13 I
powiedzieli: Mówcie, że jego uczniowie przyszli w nocy
i wykradli go, gdy spaliście. 14 A gdyby to doszło do
namiestnika, my go przekonamy, a wam zapewnimy
bezpieczeństwo. 15 Wzięli więc pieniądze i zrobili, jak
ich pouczono. I rozniosła się ta wieść wśród Żydów, i
trwa aż do dziś. 16 Potem jedenastu uczniów poszło
do Galilei na górę, na którą Jezus im polecił. 17 A gdy
go ujrzeli, oddali mu pokłon. Niektórzy jednak wątpili.
18 Wtedy Jezus podszedł i powiedział do nich: Dana mi
jest wszelka władza na niebie i na ziemi. 19 Idźcie więc
i nauczajcie wszystkie narody, chrzcząc je w imię Ojca
i Syna, i Ducha Świętego; 20 Ucząc je przestrzegać
wszystkiego, co wam przykazałem. A oto ja jestem z
wami przez wszystkie dni aż do końca świata. Amen.
(aiōn g165)

Marka

1 Początek ewangelii Jezusa Chrystusa, Syna
Bożego. **2** Jak jest napisane u Proroków: Oto ja
posyłam mego posłańca przed twoim obliczem, który
przygotuje twoją drogę przed tobą. **3** Głos wołającego
na pustyni: Przygotujcie drogę Pana, prostujcie jego
ścieżki. **4** Jan chrzcił na pustyni i głosił chrzest
pokuty na przebaczenie grzechów. **5** I przychodziła do
niego cała kraina judzka i mieszkańcy Jerozolimy, i
wszyscy byli chrzczeni przez niego w rzece Jordan,
wyznając swoje grzechy. **6** Jan ubierał się w sierść
wielbłądzią i miał skórzany pas wokół swoich bioder,
a jadał szarańczę i miód leśny. **7** I głosił: Idzie za
mną mocniejszy ode mnie, któremu nie jestem godny,
schyliwszy się, rozwiązać rzemyka u jego obuwia. **8** Ja
chrzciłem was wodą, ale on będzie was chrzcił Duchem
Świętym. **9** A w tych dniach przyszedł Jezus z Nazaretu
w Galilei i został ochrzczony przez Jana w Jordanie.
10 A zaraz, wychodząc z wody, ujrzał rozstępujące
się niebiosa i Ducha jak gołębicę zstępującego na
niego. **11** I rozległ się głos z nieba: Ty jesteś moim
umiłowanym Synem, w którym mam upodobanie. **12**
I zaraz Duch zapędził go na pustynię. **13** Był tam
na pustyni czterdzieści dni, będąc kuszony przez
szatana. I przebywał wśród zwierząt, a aniołowie
służyli mu. **14** Lecz potem, gdy Jan został wtrącony
[do więzienia], Jezus przyszedł do Galilei, głosząc
ewangelię królestwa Bożego; **15** I mówiąc: Wypełnił
się czas i przybliżyło się królestwo Boże. Pokutujcie
i wierzcie ewangelii. **16** A przechadzając się nad
Morzem Galilejskim, zobaczył Szymona i Andrzeja,
jego brata, zarzucających sieć w morze; byli bowiem
rybakami. **17** I powiedział do nich Jezus: Pójdźcie
za mną, a sprawię, że staniecie się rybakami ludzi.
18 A [oni] natychmiast zostawili swoje sieci i poszli
za nim. **19** Gdy zaś odszedł stamtąd nieco dalej,
zobaczył Jakuba, syna Zebedeusza, i Jana, jego
brata, którzy w łodzi naprawiali sieci. **20** I zaraz ich
powołał, a oni zostawili swego ojca Zebedeusza w
łodzi z najemnikami i poszli za nim. **21** Potem weszli
do Kafarnaum, a zaraz w szabat [Jezus] wszedł do
synagogi i nauczał. **22** I zdumiewali się jego nauką,
uczył ich bowiem jak ten, który ma moc, a nie jak
uczeni w Piśmie. **23** A w ich synagodze był człowiek
[mający] ducha nieczystego, który zawołał: **24** Ach, cóż
my z tobą mamy, Jezusie z Nazaretu? Przyszedłeś
nas zniszczyć? Wiem, kim jesteś: Świętym Boga. **25** I
zgromił go Jezus: Zamilcz i wyjdź z niego! **26** Wtedy
duch nieczysty szarpnął nim i zawoławszy donośnym
głosem, wyszedł z niego. **27** I zdumieli się wszyscy,
tak że pytali się między sobą: Cóż to jest? Co to za
nowa nauka, że z mocą rozkazuje nawet duchom
nieczystym i są mu posłuszne? **28** I wieść o nim szybko
się rozeszła po całej okolicy wokół Galilei. **29** A zaraz
po wyjściu z synagogi przyszli z Jakubem i Janem do
domu Szymona i Andrzeja. **30** A teściowa Szymona
leżała w gorączce. Od razu też powiedzieli mu o niej.
31 Podszedł więc i podniósł ją, ująwszy za rękę, i
natychmiast opuściła ją gorączka. A ona usługiwała
im. **32** Kiedy nastał wieczór i zaszło słońce, przynosili
do niego wszystkich chorych oraz opętanych. **33** A
całe miasto zgromadziło się przed drzwiami. **34** On zaś
uzdrowił wielu cierpiących na różne choroby i wypędził
wiele demonów, a nie pozwolił demonom mówić, bo
go znały. **35** A wstawszy wczesnym rankiem, przed
świtem, wyszedł i udał się na odludne miejsce, i tam
się modlił. **36** Poszli też za nim Szymon i ci, którzy z
nim byli. **37** A znalazłszy go, powiedzieli mu: Wszyscy
cię szukają. **38** Wtedy im powiedział: Chodźmy do
przyległych miasteczek, abym i tam głosił, bo po to
przyszedłem. **39** I głosił w ich synagogach po całej
Galilei, i wypędzał demony. **40** Wtedy przyszedł do
niego trędowaty, upadł przed nim na kolana i prosił
go: Jeśli chcesz, możesz mnie oczyścić. **41** A Jezus,
zdjęty litością, wyciągnął rękę, dotknął go i powiedział
do niego: Chcę, bądź oczyszczony! **42** Gdy Pan
to powiedział, natychmiast trąd go opuścił i został
oczyszczony. **43** A [Jezus] surowo mu przykazał i
zaraz go odprawił; **44** Mówiąc: Uważaj, abyś nikomu
nic nie mówił, ale idź, pokaż się kapłanowi i ofiaruj
za swoje oczyszczenie to, co nakazał Mojżesz, na
świadectwo dla nich. **45** Lecz on odszedł i zaczął
bardzo to rozpowiadać i rozgłaszać, tak że Jezus nie
mógł już jawnie wejść do miasta, ale przebywał na
zewnątrz, w miejscach odludnych. A [ludzie] zewsząd
schodzili się do niego.

2 A po kilku dniach znowu przyszedł do Kafarnaum i
usłyszano, że jest w domu. **2** I zaraz zeszło się tak
wielu [ludzi], że nie mogli się zmieścić nawet przed
drzwiami. I głosił im słowo [Boże]. **3** Wtedy przyszli do
niego, niosąc sparaliżowanego, a niosło go czterech
[ludzi]. **4** A gdy nie mogli do niego podejść z powodu
tłumu, odkryli dach [nad miejscem], gdzie był [Jezus],
wyłamali go i spuścili na dół posłanie, na którym
leżał sparaliżowany. **5** A Jezus, widząc ich wiarę,
powiedział do sparaliżowanego: Synu, twoje grzechy
są ci przebaczone. **6** A byli tam niektórzy z uczonych w
Piśmie, siedząc i myśląc w swoich sercach: **7** Czemu
on mówi takie bluźnierstwa? Któż może przebaczać
grzechy oprócz samego Boga? **8** A zaraz Jezus,
poznawszy w swym duchu, że tak myśleli, powiedział
do nich: Czemuż tak myślicie w swoich sercach?
9 Cóż jest łatwiej – powiedzieć sparaliżowanemu:

Przebaczone są ci grzechy, czy powiedzieć: Wstań,
weź swoje posłanie i chodź? 10 Ale żebyście wiedzieli,
że Syn Człowieczy ma na ziemi moc przebaczać
grzechy – powiedział do sparaliżowanego: 11 Mówię
ci: Wstań, weź swoje posłanie i idź do domu. 12 A
on natychmiast wstał, wziął swoje posłanie i wyszedł
na oczach wszystkich, tak że wszyscy byli zdumieni i
chwalili Boga, mówiąc: Nigdy nie widzieliśmy czegoś
takiego. 13 I wyszedł znów nad morze. I przychodził
do niego cały lud, a on ich nauczał. 14 A przechodząc,
zobaczył Lewiego, [syna] Alfeusza, siedzącego w
punkcie celnym, i powiedział do niego: Pójdź za
mną. A on wstał i poszedł za nim. 15 Kiedy Jezus
siedział za stołem w jego domu, razem z Jezusem i
jego uczniami siedziało wielu celników i grzeszników.
Było ich bowiem wielu i chodzili za nim. 16 A uczeni
w Piśmie i faryzeusze, widząc, że je z celnikami i
grzesznikami, mówili do jego uczniów: Cóż to [jest], że
on je i pije z celnikami i grzesznikami? 17 A Jezus,
usłyszawszy to, powiedział im: Nie zdrowi, lecz chorzy
potrzebują lekarza. Nie przyszedłem wzywać do pokuty
sprawiedliwych, ale grzeszników. 18 A uczniowie
Jana i faryzeuszy pościli. Przyszli więc i pytali go:
Czemu uczniowie Jana i faryzeuszy poszczą, a twoi
uczniowie nie poszczą? 19 I odpowiedział im Jezus:
Czy przyjaciele oblubieńca mogą pościć, gdy jest z
nimi oblubieniec? Dopóki mają ze sobą oblubieńca,
nie mogą pościć. 20 Lecz przyjdą dni, gdy oblubieniec
zostanie od nich zabrany, a wtedy, w tych dniach, będą
pościć. 21 Nikt nie przyszywa łaty z nowego sukna do
starej szaty, inaczej nowa łata ujmuje [nieco] od starej
[szaty] i rozdarcie staje się gorsze. 22 Nikt też nie
wlewa młodego wina do starych bukłaków, bo inaczej
młode wino rozsadza bukłaki i wino wycieka, a bukłaki
się psują. Lecz nowe wino należy wlewać do nowych
bukłaków. 23 A gdy Jezus szedł w szabat przez zboża,
jego uczniowie zaczęli po drodze zrywać kłosy. 24
Wtedy faryzeusze mówili do niego: Spójrz, czemu
oni robią w szabat to, czego nie wolno [robić]? 25 A
on im odpowiedział: Nigdy nie czytaliście, co zrobił
Dawid, gdy znalazł się w potrzebie i był głodny, on i ci,
którzy z nim byli? 26 Jak wszedł do domu Bożego za
Abiatara, najwyższego kapłana, i jadł chleby pokładne,
których nie wolno było jeść nikomu oprócz kapłanów, i
dał również tym, którzy z nim byli? 27 Powiedział im
także: Szabat został ustanowiony dla człowieka, a nie
człowiek dla szabatu. 28 Dlatego Syn Człowieczy jest
też Panem szabatu.

3 I wszedł znowu do synagogi. A był tam człowiek,
który miał uschłą rękę. 2 I obserwowali go, czy
uzdrowi go w szabat, aby go oskarżyć. 3 Wtedy
powiedział do człowieka, który miał uschłą rękę: Wyjdź
na środek! 4 A do nich powiedział: Czy wolno w szabat
czynić dobrze czy źle? Ocalić życie czy zabić? Lecz
oni milczeli. 5 Wtedy spojrzał po nich z gniewem
i zasmucony zatwardziałością ich serca, powiedział
do tego człowieka: Wyciągnij rękę! Wyciągnął, a
jego ręka znowu stała się zdrowa jak [i] druga. 6
Wówczas faryzeusze wyszli i zaraz odbyli naradę
z herodianami przeciwko niemu, w jaki sposób go
zgładzić. 7 Jezus zaś ze swymi uczniami odszedł
nad morze, a wielkie mnóstwo ludzi szło za nim z
Galilei i Judei; 8 Z Jerozolimy, Idumei i Zajordania.
Również spośród tych, którzy mieszkali w okolicach
Tyru i Sydonu, przyszło do niego mnóstwo ludzi,
słysząc, jak wielkie rzeczy czynił. 9 I nakazał swoim
uczniom, aby zawsze mieli przygotowaną łódkę, ze
względu na tłum, aby nie napierał na niego. 10 Wielu
bowiem uzdrowił, tak że wszyscy, którzy mieli [jakieś]
choroby, cisnęli się do niego, aby go dotknąć. 11 A
duchy nieczyste na jego widok padały przed nim i
wołały: Ty jesteś Synem Bożym! 12 Lecz on surowo im
nakazywał, żeby go nie ujawniały. 13 Potem wszedł
na górę i wezwał do siebie tych, których sam chciał,
a oni przyszli do niego. 14 I ustanowił dwunastu,
aby z nim byli, aby ich wysłać na głoszenie; 15
I aby mieli moc uzdrawiania chorób i wypędzania
demonów. 16 [Ustanowił] Szymona, któremu nadał
imię Piotr; 17 Jakuba, [syna] Zebedeusza, i Jana,
brata Jakuba, którym nadał przydomek Boanerges,
co znaczy: Synowie Gromu; 18 Andrzeja, Filipa,
Bartłomieja, Mateusza, Tomasza, Jakuba, [syna]
Alfeusza, Tadeusza, Szymona Kananejczyka; 19 I
Judasza Iskariotę, który go wydał. 20 Potem przyszli
do domu. I znowu zgromadził się tłum, tak że nie
mogli nawet zjeść chleba. 21 A gdy jego bliscy o tym
usłyszeli, przyszli, aby go pochwycić. Mówili bowiem:
Odszedł od zmysłów. 22 A uczeni w Piśmie, którzy
przyszli z Jerozolimy, mówili: Ma Belzebuba i przez
władcę demonów wypędza demony. 23 I przywoławszy
ich [do siebie], mówił do nich w przypowieściach: Jakże
szatan może wypędzać szatana? 24 Jeśli królestwo jest
podzielone wewnętrznie, to takie królestwo nie może
przetrwać. 25 I jeśli dom jest podzielony wewnętrznie,
to taki dom nie będzie mógł przetrwać. 26 Jeśli
[więc] szatan powstał przeciwko sobie [samemu]
i jest podzielony, nie może przetrwać, ale to jego
koniec. 27 Nikt nie może wejść do domu mocarza
i zagrabić jego własności, jeśli najpierw nie zwiąże
[tego] mocarza; wtedy ograbi jego dom. 28 Zaprawdę
powiadam wam: Wszystkie grzechy i bluźnierstwa,
którymi bluźnią synowie ludzcy, będą im przebaczone.
29 Kto jednak bluźni przeciwko Duchowi Świętemu,
nigdy nie dostąpi przebaczenia, ale podlega [karze]

wiecznego potępienia. **(aiōn g165, aiōnios g166)** **30** Bo
mówili: Ma ducha nieczystego. **31** Wtedy przyszli jego
bracia i matka, a stojąc przed domem, posłali po
niego, wzywając go. **32** A tłum siedział wokół niego. I
powiedzieli mu: Oto twoja matka i twoi bracia [są] przed
domem i szukają cię. **33** Lecz on im odpowiedział: Któż
jest moją matką i moimi braćmi? **34** A spojrzawszy po
tych, którzy siedzieli wokół [niego], powiedział: Oto
moja matka i moi bracia! **35** Kto bowiem wypełnia
wolę Boga, ten jest moim bratem, moją siostrą i [moją]
matką.

4 I znowu zaczął nauczać nad morzem. Zgromadził
się wokół niego wielki tłum, tak że wszedłszy do
łodzi, siedział [w niej] na morzu, a wszyscy ludzie
byli na brzegu. **2** A on nauczał ich wielu rzeczy w
przypowieściach i mówił do nich w swojej nauce: **3**
Słuchajcie! Oto siewca wyszedł siać. **4** A gdy siał,
jedno padło przy drodze, a ptaki niebieskie przyleciały i
wydziobały je. **5** Inne padło na [miejsca] skaliste, gdzie
nie miało wiele ziemi, i szybko wzeszło, bo ziemia
nie była głęboka. **6** A gdy słońce wzeszło, wypaliło
je, a ponieważ nie miało korzenia, uschło. **7** Inne zaś
padło między ciernie, a ciernie wyrosły i zagłuszyły je, i
nie wydało owocu. **8** A inne padło na dobrą ziemię
i wydało bujnie wschodzący i rosnący owoc: jedno
trzydziestokrotny, inne sześćdziesięciokrotny, a jeszcze
inne stokrotny. **9** I mówił im: Kto ma uszy do słuchania,
niech słucha. **10** A gdy był sam, pytali go ci, którzy przy
nim byli z dwunastoma, o tę przypowieść. **11** A on im
odpowiedział: Wam dano poznać tajemnicę królestwa
Bożego. Tym zaś, którzy są na zewnątrz, wszystko
podaje się w przypowieściach; **12** Aby patrząc, patrzyli,
a nie widzieli i słysząc, słyszeli, a nie zrozumieli, by
się czasem nie nawrócili i nie były im przebaczone
grzechy. **13** I powiedział do nich: Nie rozumiecie tej
przypowieści? Jakże więc zrozumiecie wszystkie [inne]
przypowieści? **14** Siewca sieje słowo. **15** A ci przy
drodze są tymi, którym sieje się słowo, ale gdy usłyszą,
zaraz przychodzi szatan i wybiera słowo zasiane w
ich sercach. **16** Podobnie ci, którzy zostali posiani
na miejscach skalistych, są tymi, którzy, gdy usłyszą
słowo, natychmiast je z radością przyjmują; **17** Jednak
nie mają w sobie korzenia, lecz trwają do czasu.
Potem, gdy przychodzi ucisk albo prześladowanie z
powodu słowa, zaraz się gorszą. **18** A ci, którzy zostali
posiani między cierniami, są tymi, którzy słuchają
słowa; **19** Lecz troski tego świata, ułuda bogactwa i
żądze innych rzeczy wchodzą i zagłuszają słowo, i
staje się bezowocne. **(aiōn g165)** **20** Ci zaś, którzy zostali
posiani na dobrej ziemi, są tymi, którzy słuchają słowa,
przyjmują [je] i przynoszą owoc: jedni trzydziestokrotny,
inni sześćdziesięciokrotny, a jeszcze inni stokrotny.
21 Ponadto mówił im: Czy przynosi się świecę, aby
wstawić ją pod naczynie albo pod łóżko? Czy [nie po
to], aby ją postawić na świeczniku? **22** Nie ma bowiem
nic tajemnego, co by nie miało być ujawnione ani nic
ukrytego, co by nie miało wyjść na jaw. **23** Jeśli ktoś
ma uszy do słuchania, niech słucha. **24** I powiedział do
nich: Uważajcie na to, czego słuchacie. Jaką miarą
mierzycie, [taką] będzie wam odmierzone, a wam,
którzy słuchacie, zostanie [jeszcze] dodane. **25** Kto
bowiem ma, będzie mu dodane, a kto nie ma, zostanie
mu zabrane nawet to, co ma. **26** I mówił: Z królestwem
Bożym jest tak, jak gdyby człowiek wrzucił ziarno w
ziemię. **27** Czy śpi, czy wstaje, we dnie i w nocy, ziarno
wschodzi i rośnie, a on nie wie [jak]. **28** Bo ziemia sama
z siebie wydaje plon, najpierw źdźbło, potem kłos, a
potem pełne ziarno w kłosie. **29** A gdy plon dojrzeje,
[on] zaraz zapuszcza sierp, bo nadeszło żniwo. **30**
Powiedział jeszcze: Do czego przyrównamy królestwo
Boże albo jaką przypowieścią je wyrazimy? **31** Jest jak
ziarno gorczycy, które, gdy zostaje wsiane w ziemię,
jest najmniejsze ze wszystkich nasion na ziemi. **32** Lecz
wsiane wyrasta i staje się większe od wszystkich jarzyn,
i wypuszcza wielkie gałęzie, tak że ptaki niebieskie
mogą się gnieździć w jego cieniu. **33** I w wielu takich
przypowieściach mówił im słowo, stosownie do tego,
jak mogli słuchać. **34** A bez przypowieści nie mówił
do nich. Na osobności zaś wykładał wszystko swoim
uczniom. **35** Tego samego dnia, gdy nastał wieczór,
powiedział do nich: Przeprawmy się na drugą stronę.
36 A gdy odprawili tłum, wzięli go ze sobą, tak jak był w
łodzi. Towarzyszyły mu też inne łódki. **37** Wtedy zerwał
się gwałtowny wicher i fale uderzały w łódź, tak że już
się napełniała. **38** A on spał w tyle łodzi na wezgłowiu.
Obudzili go więc i mówili do niego: Nauczycielu, nie
obchodzi cię, że giniemy? **39** Wówczas wstał, zgromił
wiatr i powiedział do morza: Milcz i uspokój się! I ustał
wiatr, i nastała wielka cisza. **40** Wtedy powiedział do
nich: Czemu się tak boicie? Jak [to jest, że] nie macie
wiary? **41** I ogarnął ich wielki strach, i mówili jeden do
drugiego: Kim on jest, że nawet wiatr i morze są mu
posłuszne?

5 I przeprawili się za morze do krainy Gadareńczyków.
2 A gdy on wyszedł z łodzi, zaraz wybiegł mu
[naprzeciw] z grobowców człowiek mający ducha
nieczystego. **3** Mieszkał on w grobowcach i nawet
łańcuchami nikt nie mógł go związać. **4** Często bowiem
był wiązany pętami i łańcuchami, ale rwał łańcuchy i
kruszył pęta, i nikt nie mógł go poskromić. **5** A zawsze,
we dnie i w nocy, przebywał w górach i grobowcach,
krzycząc i tłukąc siebie kamieniami. **6** Gdy więc
zobaczył Jezusa z daleka, przybiegł i oddał mu pokłon;

7 A wołając donośnym głosem, powiedział: Cóż mam
z tobą, Jezusie, Synu Boga najwyższego? Zaklinam
cię na Boga, abyś mnie nie dręczył. 8 Powiedział mu
bowiem: Wyjdź, duchu nieczysty, z tego człowieka! 9 I
zapytał go: Jak ci na imię? A on odpowiedział: Na imię
mi Legion, bo jest nas wielu. 10 I prosił go bardzo,
aby nie wyganiał ich z tej krainy. 11 A pasło się tam
w pobliżu góry wielkie stado świń. 12 I wszystkie te
demony prosiły go: Poślij nas w te świnie, abyśmy
[mogły] w nie wejść. 13 I Jezus zaraz im pozwolił. A
duchy nieczyste, wyszedłszy, weszły w świnie. Wtedy
stado, liczące około dwóch tysięcy, ruszyło pędem po
urwisku do morza i utonęło w nim. 14 Ci zaś, którzy
paśli świnie, uciekli i opowiedzieli [o tym] w mieście
i we wsiach. I wyszli [ludzie], aby zobaczyć, co się
stało. 15 Przyszli więc do Jezusa i zobaczyli tego,
który był opętany, w którym był legion [demonów], jak
siedział ubrany i przy zdrowych zmysłach. I bali się. 16
A ci, którzy to widzieli, opowiedzieli im, co się stało
z opętanym, a [także] o świniach. 17 Wtedy zaczęli
go prosić, aby odszedł z ich granic. 18 A gdy wsiadł
do łodzi, prosił go ten, który był opętany, aby [mógł]
przy nim zostać. 19 Lecz Jezus mu nie pozwolił, ale
powiedział: Idź do domu, do swoich, i opowiedz im, jak
wielkie rzeczy Pan ci uczynił i jak się nad tobą zmiłował.
20 Odszedł więc i zaczął w Dekapolu opowiadać, jak
wielkie rzeczy Jezus mu uczynił. I wszyscy się dziwili.
21 A gdy Jezus przeprawił się z powrotem w łodzi
na drugą stronę, zebrało się wokół niego mnóstwo
ludzi. A [on] był nad morzem. 22 Wtedy przyszedł
jeden z przełożonych synagogi, imieniem Jair, a gdy
go zobaczył, padł mu do nóg. 23 I prosił go usilnie:
Moja córeczka umiera. Przyjdź, połóż na nią ręce,
aby została uzdrowiona, a będzie żyła. 24 I poszedł z
nim. Szło zaś za nim mnóstwo ludzi, którzy na niego
napierali. 25 Wtedy pewna kobieta, która od dwunastu
lat cierpiała na upływ krwi; 26 I wiele wycierpiała od
licznych lekarzy, i wydała wszystko, co miała, a nic
jej nie pomogło, przeciwnie, pogarszało jej się; 27
Usłyszawszy o Jezusie, podeszła w tłumie od tyłu i
dotknęła jego szaty. 28 Mówiła bowiem: Jeśli dotknę
choćby jego szaty, będę zdrowa. 29 I natychmiast ustał
jej upływ krwi, i poczuła w ciele, że została uzdrowiona
ze swojej choroby. 30 A Jezus od razu poznał, że
wyszła z niego moc, odwrócił się do tłumu i zapytał:
Kto dotknął moich szat? 31 Odpowiedzieli mu jego
uczniowie: Widzisz, że tłum na ciebie napiera, a pytasz:
Kto mnie dotknął? 32 I spojrzał wokoło, aby zobaczyć
tę, która to uczyniła. 33 Wtedy kobieta ze strachem
i z drżeniem, wiedząc, co się z nią stało, podeszła,
upadła przed nim i wyznała mu całą prawdę. 34 A on
powiedział do niej: Córko, twoja wiara cię uzdrowiła,
idź w pokoju i bądź uzdrowiona ze swojej choroby. 35
A gdy jeszcze mówił, przyszli ludzie od przełożonego
synagogi i powiedzieli: Twoja córka umarła. Czemu
jeszcze trudzisz Nauczyciela? 36 Ale Jezus, gdy
tylko usłyszał, co mówili, powiedział do przełożonego
synagogi: Nie bój się, tylko wierz! 37 I nie pozwolił iść
za sobą nikomu oprócz Piotra, Jakuba i Jana, brata
Jakuba. 38 A gdy przyszedł do domu przełożonego
synagogi, zobaczył [tam] zamieszanie oraz płaczących
i bardzo zawodzących. 39 Wszedłszy więc, powiedział
do nich: Dlaczego robicie zamieszanie i płaczecie?
Dziewczynka nie umarła, tylko śpi. 40 I naśmiewali
się z niego. Ale on wyrzucił wszystkich, wziął ze
sobą ojca i matkę dziewczynki oraz tych, którzy przy
nim byli, i wszedł tam, gdzie leżała dziewczynka. 41
Ujął dziewczynkę za rękę i powiedział do niej: Talitha
kumi! – co się tłumaczy: Dziewczynko, mówię ci,
wstań! 42 I natychmiast dziewczynka wstała i chodziła,
miała bowiem dwanaście lat. I ogarnęło ich wielkie
zdumienie. 43 Wtedy przykazał im surowo, aby nikt się
o tym nie dowiedział, i polecił, aby dano jej jeść.

6 I wyszedłszy stamtąd, przyszedł w swoje rodzinne
strony, a szli za nim jego uczniowie. 2 A gdy
nadszedł szabat, zaczął nauczać w synagodze. Wielu
zaś, słuchając [go], zdumiewało się i pytało: Skąd
on ma to wszystko? I co to za mądrość, która jest
mu dana, że nawet takie cuda dzieją się przez jego
ręce? 3 Czy to nie jest cieśla, syn Marii, a brat Jakuba,
Józefa, Judy i Szymona? Czyż nie ma tu wśród nas
także jego sióstr? I gorszyli się z jego powodu. 4 Ale
Jezus powiedział do nich: [Nigdzie] nie jest prorok bez
czci, tylko w swojej ojczyźnie, wśród [swoich] krewnych
i w swoim domu. 5 I nie mógł tam uczynić żadnego
cudu oprócz [tego], że uzdrowił niektórych chorych,
kładąc na nich ręce. 6 I dziwił się ich niedowiarstwu.
Potem obchodził okoliczne wioski, nauczając. 7
Wtedy, przywoławszy do siebie dwunastu, zaczął ich
rozsyłać po dwóch. Dał im też moc nad duchami
nieczystymi. 8 I nakazał im, aby oprócz laski nie brali
na drogę niczego: ani torby, ani chleba, ani pieniędzy
w trzosie; 9 Lecz żeby założyli sandały i nie wkładali
dwóch szat. 10 Potem mówił do nich: Gdziekolwiek
wejdziecie do [jakiegoś] domu, zostańcie tam, dopóki
stamtąd nie odejdziecie. 11 A jeśli was ktoś nie
przyjmie i nie usłucha, wyszedłszy stamtąd, strząśnijcie
pył z waszych nóg na świadectwo [przeciwko] nim.
Zaprawdę powiadam wam: Lżej będzie Sodomie i
Gomorze w dzień sądu niż temu miastu. 12 Wtedy
wyszli i głosili, że [ludzie powinni] pokutować. 13 I
wypędzali wiele demonów, i wielu chorych namaszczali
olejkiem, i uzdrawiali. 14 I usłyszał o nim król Herod (bo
jego imię się rozsławiło), i powiedział: Jan Chrzciciel

zmartwychwstał, dlatego cuda dokonują się przez
niego. 15 [A] inni mówili: To Eliasz; jeszcze inni mówili:
To prorok albo [ktoś] jak jeden z proroków. 16 Gdy
Herod o tym usłyszał, powiedział: To Jan, którego
ściąłem. On zmartwychwstał. 17 Sam Herod bowiem
kazał schwytać Jana i wtrącić go do więzienia z
powodu Herodiady, żony swego brata Filipa, gdyż pojął
ją za żonę. 18 Bo Jan mówił Herodowi: Nie wolno ci
mieć żony swego brata. 19 A Herodiada zawzięła się
na niego i chciała go zabić, ale nie mogła. 20 Herod
bowiem obawiał się Jana, wiedząc, że jest człowiekiem
sprawiedliwym i świętym, i miał wzgląd na niego, a
słuchając go, wiele czynił; i chętnie go słuchał. 21 A
gdy nadeszła odpowiednia chwila, Herod, obchodząc
dzień swoich urodzin, wyprawił ucztę dla swoich
dostojników, dowódców wojskowych i znakomitości z
Galilei. 22 Kiedy córka tej Herodiady weszła i tańczyła,
spodobała się Herodowi i współbiesiadnikom. [Wtedy]
król powiedział do dziewczyny: Proś mnie, o co chcesz,
a dam ci. 23 I przysiągł jej: O cokolwiek mnie poprosisz,
dam ci, aż do połowy mego królestwa. 24 Ona więc
wyszła i zapytała swoją matkę: O co mam prosić?
A ta odpowiedziała: O głowę Jana Chrzciciela. 25
Natychmiast też weszła z pośpiechem do króla i
prosiła: Chcę, żebyś mi zaraz dał na misie głowę Jana
Chrzciciela. 26 I zasmucił się król bardzo, jednak ze
względu na przysięgę i współbiesiadników nie chciał
jej odmówić. 27 Król natychmiast posłał kata i rozkazał
przynieść jego głowę. A ten, poszedłszy, ściął go w
więzieniu. 28 Potem przyniósł na misie jego głowę i dał
ją dziewczynie, a dziewczyna dała ją swojej matce. 29
Gdy usłyszeli o tym jego uczniowie, przyszli, zabrali
jego ciało i złożyli w grobie. 30 A apostołowie zebrali
się u Jezusa i opowiedzieli mu wszystko, co czynili i
czego nauczali. 31 I powiedział do nich: Pójdźcie wy na
odludne miejsce i odpocznijcie trochę. Wielu bowiem
przychodziło i odchodziło, tak że nie mieli wolnego
czasu, żeby zjeść. 32 I odpłynęli w łodzi na odludne
miejsce, [żeby być] na osobności. 33 A ludzie widzieli,
że odpływają. Wielu go poznało i zbiegli się tam pieszo
ze wszystkich miast, wyprzedzili ich i zgromadzili się
przy nim. 34 Kiedy Jezus wyszedł, zobaczył mnóstwo
ludzi i ulitował się nad nimi, bo byli jak owce niemające
pasterza. I zaczął nauczać ich wielu rzeczy. 35 A gdy
było już późno, jego uczniowie podeszli do niego i
powiedzieli: Miejsce to jest puste, a pora już późna.
36 Odpraw ich, aby poszli do okolicznych osad i wsi i
kupili sobie chleba, bo nie mają co jeść. 37 Lecz on im
odpowiedział: Wy dajcie im jeść. Zapytali go więc: Czy
mamy pójść i za dwieście groszy kupić chleba, i dać im
jeść? 38 A on im powiedział: Ile macie chleba? Idźcie i
zobaczcie. A oni, dowiedziawszy się, powiedzieli: Pięć
i dwie ryby. 39 Wtedy kazał im posadzić wszystkich w
grupach na zielonej trawie. 40 I usiedli w grupach, po
stu i po pięćdziesięciu. 41 A wziąwszy te pięć chlebów
i dwie ryby, spojrzał w niebo i pobłogosławił. I połamał
te chleby i dawał swoim uczniom, aby kładli przed
nimi. Także te dwie ryby rozdzielił między wszystkich.
42 I jedli wszyscy do syta. 43 I zebrali dwanaście
pełnych koszy kawałków i [resztek] z ryb. 44 A tych,
którzy jedli chleby, było około pięciu tysięcy mężczyzn.
45 I zaraz przymusił swoich uczniów, aby wsiedli do
łodzi i popłynęli przed nim na drugi brzeg w kierunku
Betsaidy, a on tymczasem odprawi ludzi. 46 A gdy
ich odprawił, odszedł na górę, aby się modlić. 47
Kiedy nastał wieczór, łódź znajdowała się na środku
morza, a on [był] sam na lądzie. 48 I widział, że są
zmęczeni wiosłowaniem, bo wiatr mieli przeciwny. I
tak około czwartej straży nocnej przyszedł do nich,
idąc po morzu, i chciał ich wyminąć. 49 Ale oni,
ujrzawszy go chodzącego po morzu, myśleli, że to
zjawa, i krzyknęli. 50 Wszyscy bowiem go widzieli
i przestraszyli się. Ale on zaraz przemówił do nich
tymi słowami: Ufajcie, to ja jestem! Nie bójcie się! 51 I
wszedł do nich do łodzi, i uciszył się wiatr. A oni się
bardzo zdumiewali i dziwili. 52 Nie zrozumieli bowiem
[cudu] z chlebami, gdyż ich serce było odrętwiałe. 53 A
przeprawiwszy się, przypłynęli do ziemi Genezaret i
przybili [do brzegu]. 54 A gdy wyszli z łodzi, [ludzie]
zaraz go poznali; 55 Rozbiegli się po całej tej okolicy i
zaczęli przynosić na posłaniach chorych tam, gdzie,
jak słyszeli, przebywa. 56 A gdziekolwiek wszedł, do
wsi, miast czy osad, kładli chorych na ulicach i prosili
go, aby [mogli] dotknąć choćby brzegu jego szaty. A
wszyscy, którzy go dotknęli, zostali uzdrowieni.

7 Wtedy zgromadzili się wokół niego faryzeusze i
pewni uczeni w Piśmie, którzy przybyli z Jerozolimy.
2 A gdy zobaczyli, że niektórzy z jego uczniów jedzą
chleb nieczystymi, to znaczy nieumytymi rękami, ganili
to. 3 Faryzeusze bowiem i wszyscy Żydzi, trzymając
się tradycji starszych, nie jedzą, jeśli dokładnie nie
umyją rąk. 4 I [po powrocie] z rynku nie jedzą, jeśli się
nie umyją. Jest jeszcze wiele innych zwyczajów, które
przyjęli po to, by je zachowywać, [jak] obmywanie
kubków, dzbanów, naczyń miedzianych i stołów.
5 Zapytali go więc faryzeusze i uczeni w Piśmie:
Dlaczego twoi uczniowie nie postępują według tradycji
starszych, lecz jedzą chleb nieumytymi rękami? 6
Wtedy on im odpowiedział: Dobrze Izajasz prorokował
o was, obłudnikach, jak jest napisane: Ten lud czci
mnie wargami, ale ich serce daleko jest ode mnie.
7 Lecz na próżno mnie czczą, ucząc nauk, które
są nakazami ludzkimi. 8 [Wy] bowiem, opuściwszy
przykazania Boże, trzymacie się tradycji ludzkiej,

obmywania dzbanków i kubków. I wiele innych tym
podobnych rzeczy czynicie. 9 Mówił im też: Całkowicie
znosicie przykazanie Boże, aby zachować swoją
tradycję. 10 Mojżesz bowiem powiedział: Czcij swego
ojca i swoją matkę, oraz: Kto złorzeczy ojcu albo
matce, niech poniesie śmierć. 11 Ale wy mówicie: Jeśli
człowiek powie ojcu albo matce: To, co powinieneś
otrzymać ode mnie jako pomoc, to Korban, to znaczy
dar [przeznaczony na ofiarę] – [będzie bez winy]. 12
I nie pozwalacie mu nic więcej uczynić dla swego
ojca albo matki; 13 Wniwecz obracając słowo Boże
przez waszą tradycję, którą przekazaliście. I wiele
innych tym podobnych rzeczy czynicie. 14 A zwoławszy
wszystkich ludzi, mówił do nich: Słuchajcie mnie
wszyscy i zrozumiejcie. 15 Nie ma nic z zewnątrz, co
wchodząc w człowieka, mogłoby go skalać, ale to, co z
niego wychodzi, to kala człowieka. 16 Jeśli ktoś ma
uszy do słuchania, niech słucha. 17 A gdy [oddalił się]
od ludzi i wszedł do domu, jego uczniowie pytali go [o
tę] przypowieść. 18 Wtedy powiedział im: Czy i wy
jesteście tak bezrozumni? Czyż nie rozumiecie, że
wszystko, co z zewnątrz wchodzi w człowieka, nie
może go skalać? 19 Nie wchodzi bowiem do jego
serca, ale do żołądka i zostaje wydalone do ustępu,
oczyszczając wszystkie pokarmy. 20 I powiedział:
Co wychodzi z człowieka, to kala człowieka. 21 Z
wnętrza bowiem, z serca ludzkiego pochodzą złe
myśli, cudzołóstwa, nierząd, zabójstwa; 22 Kradzieże,
chciwość, niegodziwość, podstęp, wyuzdanie, oko złe,
bluźnierstwo, pycha, głupota. 23 Całe to zło pochodzi z
wnętrza i kala człowieka. 24 Odszedł stamtąd i udał się
w okolice Tyru i Sydonu. A wszedłszy do [pewnego]
domu, nie chciał, aby ktoś [o tym] wiedział. Nie mógł
się jednak ukryć. 25 Usłyszała bowiem o nim kobieta,
której córeczka miała ducha nieczystego, i przyszła, i
upadła mu do nóg. 26 A kobieta ta była Greczynką,
rodem z Syrofenicji, i prosiła go, aby wypędził demona
z jej córki. 27 Ale Jezus jej powiedział: Niech najpierw
nasycą się dzieci, bo niedobrze jest brać chleb dzieci i
rzucać szczeniętom. 28 A ona odpowiedziała mu: Tak,
Panie, lecz i szczenięta jadają pod stołem z okruszyn
dzieci. 29 I powiedział do niej: Ze względu na te słowa
idź, demon wyszedł z twojej córki. 30 A gdy wróciła do
swego domu, spostrzegła, że demon wyszedł, a córka
leżała na łóżku. 31 Kiedy znowu opuścił okolice Tyru i
Sydonu, przyszedł nad Morze Galilejskie przez środek
krainy Dekapolu. 32 I przyprowadzili do niego głuchego,
który miał trudności z mówieniem, i prosili go, aby
położył na niego rękę. 33 Pan, wziąwszy go z tłumu na
bok, włożył palce w jego uszy i splunąwszy, dotknął
jego języka; 34 A spojrzawszy w niebo, westchnął
i powiedział do niego: Effatha, to znaczy: Otwórz
się. 35 Zaraz też otworzyły się jego uszy i rozwiązały
się więzy jego języka, i mówił poprawnie. 36 Wtedy
im nakazał, aby [tego] nikomu nie mówili. Ale im
bardziej im nakazywał, tym bardziej to rozgłaszali. 37 I
niezmiernie się zdumiewali, mówiąc: Dobrze wszystko
uczynił. Sprawia, że głusi słyszą i niemi mówią.

8 A w tych dniach, gdy było [z nim] bardzo wielu
ludzi i nie mieli co jeść, Jezus przywołał swoich
uczniów i powiedział do nich: 2 Żal mi tych ludzi, bo
już trzy dni przy mnie trwają, a nie mają co jeść. 3
A jeśli odprawię ich głodnych do domów, zasłabną
w drodze, bo niektórzy z nich przyszli z daleka. 4
Wtedy jego uczniowie odpowiedzieli mu: Skąd tu na
pustyni będzie ktoś mógł nakarmić ich chlebem? 5 I
zapytał ich: Ile macie chlebów? A oni odpowiedzieli:
Siedem. 6 Wtedy nakazał ludziom usiąść na ziemi. I
wziął te siedem chlebów, a podziękowawszy, łamał
i dawał swoim uczniom, aby kładli przed nimi. I
kładli przed ludźmi. 7 Mieli też kilka rybek, które
pobłogosławiwszy, również kazał kłaść przed ludźmi. 8
Jedli więc do syta, a pozostałych kawałków zebrali
siedem koszy. 9 A tych, którzy jedli, było około
czterech tysięcy. Potem ich odprawił. 10 Zaraz też
wsiadł do łodzi ze swoimi uczniami i przybył w okolice
Dalmanuty. 11 Wtedy nadeszli faryzeusze i zaczęli z nim
rozprawiać, a wystawiając go na próbę, żądali od niego
znaku z nieba. 12 On zaś, westchnąwszy głęboko w
duchu, powiedział: Dlaczego to pokolenie żąda znaku?
Zaprawdę powiadam wam, że żaden znak nie będzie
dany temu pokoleniu. 13 I opuściwszy ich, ponownie
wsiadł do łodzi i przeprawił się na drugą stronę. 14
A uczniowie zapomnieli wziąć chleba i nie mieli ze
sobą w łodzi nic więcej oprócz jednego bochenka. 15
Wtedy przykazał im: Uważajcie i strzeżcie się zakwasu
faryzeuszy i zakwasu Heroda. 16 I rozmawiali między
sobą: [Powiedział tak], bo nie mamy chleba. 17 Jezus,
poznawszy to, powiedział do nich: Czemu rozmawiacie
o tym, że nie macie chleba? Jeszcze nie pojmujecie i
nie rozumiecie? Jeszcze wasze serce jest odrętwiałe?
18 Macie oczy, a nie widzicie, i macie uszy, a nie
słyszycie? I nie pamiętacie? 19 Gdy łamałem tych
pięć chlebów dla pięciu tysięcy ludzi, ile pełnych koszy
kawałków zebraliście? Odpowiedzieli mu: Dwanaście.
20 A gdy łamałem tych siedem [chlebów] dla czterech
tysięcy ludzi, ile pełnych koszy kawałków zebraliście?
A oni odpowiedzieli: Siedem. 21 I zapytał ich: Jakże
więc nie rozumiecie? 22 Potem przyszedł do Betsaidy.
I przyprowadzili do niego ślepego, prosząc go, aby go
dotknął. 23 A ująwszy ślepego za rękę, wyprowadził
go poza miasteczko i plunąwszy na jego oczy, położył
na niego ręce i zapytał, czy coś widzi. 24 A on spojrzał
w górę i powiedział: Widzę chodzących ludzi, jakby

drzewa. 25 Potem znowu położył ręce na jego oczy
i kazał mu spojrzeć w górę. I został uzdrowiony,
tak że nawet z daleka widział wszystkich wyraźnie.
26 I odesłał go do domu, mówiąc: Nie wchodź do
tego miasteczka i nikomu z miasteczka [o tym] nie
mów. 27 Wtedy Jezus poszedł ze swymi uczniami
do wiosek [należących] do Cezarei Filipowej, a w
drodze pytał swoich uczniów: Za kogo mnie ludzie
uważają? 28 A oni mu odpowiedzieli: [Jedni] za Jana
Chrzciciela, inni za Eliasza, a jeszcze inni za jednego
z proroków. 29 Wtedy zapytał ich: A wy za kogo
mnie uważacie? A Piotr mu odpowiedział: Ty jesteś
Chrystusem. 30 I przykazał im, aby nikomu o nim nie
mówili. 31 I zaczął ich nauczać, że Syn Człowieczy
musi wiele cierpieć i zostać odrzucony przez starszych,
naczelnych kapłanów i uczonych w Piśmie, i być zabity,
a po trzech dniach zmartwychwstać. 32 A mówił to
otwarcie. Wtedy Piotr, wziąwszy go na bok, zaczął
go strofować. 33 Lecz on odwrócił się, spojrzał na
swoich uczniów i zgromił Piotra, mówiąc: Odejdź ode
mnie, szatanie, bo nie pojmujesz tego, co Boże, ale to,
co ludzkie. 34 Potem przywołał [do siebie] lud wraz
ze swoimi uczniami i powiedział do nich: Ktokolwiek
chce pójść za mną, niech się zaprze samego siebie,
weźmie swój krzyż i idzie za mną. 35 Bo kto chce
zachować swoje życie, straci je, a kto straci swoje życie
z mojego powodu i dla ewangelii, ten je zachowa. 36
Cóż pomoże człowiekowi, choćby cały świat pozyskał,
a na swojej duszy poniósł szkodę? 37 Albo co da
człowiek w zamian za swoją duszę? 38 Kto się bowiem
wstydzi mnie i moich słów wobec tego pokolenia
cudzołożnego i grzesznego, tego i Syn Człowieczy
będzie się wstydził, gdy przyjdzie w chwale swego
Ojca ze świętymi aniołami.

9 I mówił im: Zaprawdę powiadam wam, że niektórzy
z tych, co tu stoją, nie zakosztują śmierci, aż ujrzą
królestwo Boże przychodzące w mocy. 2 A po sześciu
dniach Jezus wziął [ze sobą] Piotra, Jakuba i Jana i
wprowadził ich samych na wysoką górę, [żeby byli] na
osobności. I przemienił się przed nimi. 3 A jego szaty
stały się lśniące [i] bardzo białe, jak śnieg, jak żaden
folusznik na ziemi nie potrafi wybielić. 4 I ukazał się im
Eliasz z Mojżeszem, którzy rozmawiali z Jezusem. 5
Wtedy Piotr powiedział do Jezusa: Mistrzu, dobrze nam
tu być. Postawmy więc trzy namioty: jeden dla ciebie,
jeden dla Mojżesza i jeden dla Eliasza. 6 Nie wiedział
bowiem, co ma powiedzieć, gdyż byli przestraszeni. 7
I pojawił się obłok, który ich zacienił, a z obłoku rozległ
się głos: To jest mój umiłowany Syn, jego słuchajcie.
8 A nagle, gdy się rozejrzeli, nikogo już nie widzieli
obok siebie, tylko samego Jezusa. 9 A gdy schodzili z
góry, przykazał im, aby nikomu nie mówili o tym, co
widzieli, aż Syn Człowieczy powstanie z martwych. 10
I zachowali te słowa dla siebie, rozprawiając między
sobą, co znaczy powstać z martwych. 11 I pytali go:
Dlaczego uczeni w Piśmie mówią, że najpierw ma
przyjść Eliasz? 12 A on im odpowiedział: Istotnie,
najpierw przyjdzie Eliasz i wszystko odnowi, a jak jest
napisane o Synu Człowieczym, [że musi] wiele cierpieć
i za nic być poczytany. 13 Ale mówię wam, że Eliasz
już przyszedł i zrobili z nim, co chcieli, jak jest o nim
napisane. 14 A przyszedłszy do uczniów, zobaczył
wielki tłum wokół nich oraz uczonych w Piśmie, którzy
rozprawiali z nimi. 15 Wszyscy ludzie, gdy tylko go
zobaczyli, zdumieli się i przybiegłszy, witali go. 16 I
zapytał uczonych w Piśmie: O czym rozprawiacie z
nimi? 17 A jeden z tłumu odpowiedział: Nauczycielu,
przyprowadziłem do ciebie mego syna, który ma ducha
niemego. 18 Ten, gdziekolwiek go chwyci, szarpie nim,
a on się pieni, zgrzyta zębami i schnie. I mówiłem
twoim uczniom, aby go wypędzili, ale nie mogli. 19
A on mu odpowiedział: O pokolenie bez wiary! Jak
długo będę z wami? Jak długo mam was znosić?
Przyprowadźcie go do mnie. 20 I przyprowadzili go
do niego. A gdy tylko go zobaczył, zaraz duch nim
szarpnął, a on upadł na ziemię i tarzał się z pianą na
ustach. 21 Jezus zapytał jego ojca: Od jak dawna mu
się to zdarza? A on odpowiedział: Od dzieciństwa.
22 I często wrzucał go w ogień i w wodę, żeby go
zgubić. Ale jeśli możesz coś [zrobić], zlituj się nad
nami i pomóż nam. 23 Jezus mu powiedział: Jeśli
możesz wierzyć. Wszystko jest możliwe dla tego, kto
wierzy. 24 I natychmiast ojciec tego chłopca zawołał ze
łzami: Wierzę, Panie! Pomóż mojej niewierze! 25 A
Jezus, widząc, że ludzie się zbiegają, zgromił ducha
nieczystego, mówiąc: Duchu niemy i głuchy! Rozkazuję
ci, wyjdź z niego i więcej w niego nie wchodź. 26 Wtedy
[duch] krzyknął i szarpiąc nim gwałtownie, wyszedł. A
chłopiec wyglądał jak martwy, tak że wielu mówiło,
iż umarł. 27 Lecz Jezus ujął go za rękę i podniósł, a
on wstał. 28 A gdy wszedł do domu, jego uczniowie
pytali go na osobności: Czemu my nie mogliśmy go
wypędzić? 29 I odpowiedział im: Ten rodzaj [demonów]
nie wychodzi inaczej, jak tylko przez modlitwę i post. 30
A wyszedłszy stamtąd, przechodzili przez Galileę. On
jednak nie chciał, aby ktoś o tym wiedział. 31 Nauczał
bowiem swoich uczniów i mówił im: Syn Człowieczy
będzie wydany w ręce ludzi i zabiją go, ale gdy będzie
zabity, trzeciego dnia zmartwychwstanie. 32 Oni jednak
nie rozumieli tych słów, a bali się go zapytać. 33 I
przyszedł do Kafarnaum. A gdy był w domu, zapytał
ich: O czym rozmawialiście między sobą w drodze? 34
Lecz oni milczeli. W drodze bowiem rozmawiali między
sobą o tym, kto z nich jest największy. 35 A usiadłszy,

zawołał dwunastu i powiedział im: Jeśli ktoś chce
być pierwszy, niech będzie ostatnim ze wszystkich
i sługą wszystkich. 36 I wziął dziecko, postawił je
pośrodku nich, a wziąwszy je na ręce, powiedział do
nich: 37 Kto przyjmie jedno z takich dzieci w moje
imię, mnie przyjmuje, a kto mnie przyjmie, nie mnie
przyjmuje, ale tego, który mnie posłał. 38 Wtedy Jan
powiedział do niego: Nauczycielu, widzieliśmy kogoś,
kto w twoim imieniu wypędzał demony, a nie chodzi z
nami. Zabranialiśmy mu więc, bo nie chodzi z nami. 39
Ale Jezus powiedział: Nie zabraniajcie mu. Nie ma
bowiem nikogo, kto czyniłby cuda w moim imieniu i
mógł tak łatwo źle o mnie mówić. 40 Bo kto nie jest
przeciwko nam, ten jest z nami. 41 Kto bowiem poda
wam kubek wody w moje imię, [dlatego] że należycie
do Chrystusa, zaprawdę powiadam wam, nie straci
swojej nagrody. 42 A kto zgorszy jednego z tych
małych, którzy we mnie wierzą, o wiele lepiej byłoby
dla niego, gdyby zawieszono mu u szyi kamień młyński
i wrzucono go do morza. 43 Jeśli twoja ręka jest ci
powodem upadku, odetnij ją. Lepiej bowiem jest dla
ciebie ułomnym wejść do życia, niż mając dwie ręce,
pójść do piekła, w ogień nieugaszony; **(Geenna g1067)**
44 Gdzie robak ich nie umiera, a ogień nie gaśnie. 45
A jeśli twoja noga jest ci powodem upadku, odetnij
ją. Lepiej bowiem [jest] dla ciebie chromym wejść
do życia, niż mając dwie nogi, zostać wrzuconym do
piekła, w ogień nieugaszony; **(Geenna g1067)** 46 Gdzie
robak ich nie umiera, a ogień nie gaśnie. 47 Jeśli zaś
twoje oko jest ci powodem upadku, wyłup je. Lepiej
bowiem [jest] dla ciebie jednookim wejść do królestwa
Bożego, niż mając dwoje oczu, zostać wrzuconym do
ognia piekielnego; **(Geenna g1067)** 48 Gdzie robak ich nie
umiera, a ogień nie gaśnie. 49 Każdy bowiem ogniem
będzie posolony i każda ofiara solą będzie posolona.
50 Dobra jest sól. Lecz jeśli sól przestanie być słona,
czymże ją przyprawicie? Miejcie sól w samych sobie i
zachowujcie pokój między sobą.

10 Potem wyruszył stamtąd i przyszedł w granice
Judei przez krainę [leżącą] za Jordanem; i
ponownie zeszli się do niego ludzie, i znowu ich nauczał,
jak miał w zwyczaju. 2 Wtedy faryzeusze podeszli i
pytali go: Czy wolno mężowi oddalić żonę? A [robili to],
wystawiając go na próbę. 3 Lecz on im odpowiedział:
Co wam nakazał Mojżesz? 4 A oni powiedzieli:
Mojżesz pozwolił napisać list rozwodowy i oddalić [ją].
5 Jezus odpowiedział im: Z powodu zatwardziałości
waszego serca napisał wam to przykazanie. 6 Lecz
od początku stworzenia Bóg uczynił ich mężczyzną i
kobietą. 7 Dlatego opuści mężczyzna swego ojca i
matkę i połączy się ze swoją żoną; 8 I będą dwoje
jednym ciałem. A tak już nie są dwoje, ale jedno
ciało. 9 Co więc Bóg złączył, człowiek niech nie
rozłącza. 10 A w domu jego uczniowie znowu go o to
pytali. 11 I powiedział im: Kto oddala swą żonę i żeni
się z inną, cudzołoży wobec niej. 12 A jeśli kobieta
opuści swego męża i wyjdzie za innego, cudzołoży.
13 I przynoszono do niego dzieci, aby ich dotknął,
ale uczniowie gromili tych, którzy je przynosili. 14
Gdy Jezus to zobaczył, oburzył się i powiedział do
nich: Pozwólcie dzieciom przychodzić do mnie i nie
zabraniajcie im. Do takich bowiem należy królestwo
Boże. 15 Zaprawdę powiadam wam: Kto nie przyjmie
królestwa Bożego jak dziecko, nie wejdzie do niego. 16
I brał je na ręce, a kładąc na nie ręce, błogosławił je. 17
A gdy wyruszał w drogę, przybiegł pewien [człowiek],
upadł przed nim na kolana i zapytał: Nauczycielu dobry,
co mam czynić, aby odziedziczyć życie wieczne?
(aiōnios g166) 18 Lecz Jezus mu odpowiedział: Dlaczego
nazywasz mnie dobrym? Nikt nie jest dobry, tylko jeden
– Bóg. 19 Znasz przykazania: Nie będziesz cudzołożył,
nie będziesz zabijał, nie będziesz kradł, nie będziesz
mówił fałszywego świadectwa, nie będziesz oszukiwał,
czcij swego ojca i matkę. 20 A on mu odpowiedział:
Nauczycielu, tego wszystkiego przestrzegałem od
mojej młodości. 21 Wtedy Jezus, spojrzawszy na
niego, umiłował go i powiedział: Jednego ci brakuje.
Idź, sprzedaj wszystko, co masz i rozdaj ubogim, a
będziesz miał skarb w niebie. Potem przyjdź, weź krzyż
i chodź za mną. 22 Lecz on zmartwił się z powodu
tych słów i odszedł smutny, miał bowiem wiele dóbr.
23 A Jezus, spojrzawszy wokoło, powiedział do swoich
uczniów: Jakże trudno tym, którzy mają bogactwa,
wejść do królestwa Bożego! 24 I uczniowie zdumieli się
jego słowami. Lecz Jezus znowu powiedział: Dzieci,
jakże trudno jest tym, którzy ufają bogactwom, wejść do
królestwa Bożego! 25 Łatwiej jest wielbłądowi przejść
przez ucho igielne, niż bogatemu wejść do królestwa
Bożego. 26 A oni tym bardziej się zdumiewali i mówili
między sobą: Któż więc może być zbawiony? 27 A
Jezus, spojrzawszy na nich, powiedział: U ludzi to
niemożliwe, ale nie u Boga. U Boga bowiem wszystko
jest możliwe. 28 Wtedy Piotr zaczął mówić do niego:
Oto my opuściliśmy wszystko i poszliśmy za tobą.
29 A Jezus odpowiedział: Zaprawdę powiadam wam:
Nie ma nikogo, kto by opuścił dom, braci lub siostry,
ojca lub matkę, żonę, dzieci lub pole ze względu
na mnie i na ewangelię; 30 A kto by nie otrzymał
stokrotnie [więcej] teraz, w tym czasie, domów, braci,
sióstr, matek, dzieci i pól, wśród prześladowań, a w
przyszłym świecie życia wiecznego. **(aiōn g165, aiōnios
g166)** 31 Ale wielu pierwszych będzie ostatnimi, a
ostatnich pierwszymi. 32 I byli w drodze, zdążając do
Jerozolimy, a Jezus szedł przed nimi. I zdumiewali

się, a idąc za nim, bali się. On zaś znowu wziął ze
sobą dwunastu i zaczął im mówić o tym, co miało
go spotkać: 33 Oto idziemy do Jerozolimy, a Syn
Człowieczy zostanie wydany naczelnym kapłanom i
uczonym w Piśmie. Oni skażą go na śmierć i wydadzą
poganom. 34 I będą się z niego naśmiewać, ubiczują
go, będą na niego pluć i zabiją go, ale trzeciego dnia
zmartwychwstanie. 35 Wtedy podeszli do niego Jakub
i Jan, synowie Zebedeusza, i powiedzieli: Nauczycielu,
chcemy, żebyś zrobił dla nas to, o co cię poprosimy.
36 A on ich zapytał: Co chcecie, żebym dla was zrobił?
37 Odpowiedzieli mu: Spraw, abyśmy siedzieli jeden po
twojej prawej, a drugi po lewej stronie w twojej chwale.
38 Lecz Jezus im powiedział: Nie wiecie, o co prosicie.
Czy możecie pić kielich, który ja piję, i być ochrzczeni
chrztem, którym ja się chrzczę? 39 Odpowiedzieli mu:
Możemy. A Jezus im powiedział: Istotnie, kielich, który
ja piję, będziecie pić i chrztem, którym ja się chrzczę,
będziecie ochrzczeni. 40 Nie do mnie jednak należy
danie miejsca po mojej prawej albo lewej stronie, ale
[będzie dane] tym, którym zostało przygotowane. 41
A gdy dziesięciu to usłyszało, zaczęli się oburzać na
Jakuba i Jana. 42 Ale Jezus przywołał ich [do siebie] i
powiedział: Wiecie, że ci, którzy uchodzą za władców
narodów, panują nad nimi, a ich wielcy sprawują nad
nimi swą władzę. 43 Lecz nie tak ma być wśród was,
ale kto między wami chce być wielki, [niech] będzie
waszym sługą. 44 A kto z was chce być pierwszy,
[niech] będzie sługą wszystkich. 45 Bo i Syn Człowieczy
nie przyszedł, aby mu służono, ale aby służyć i aby
dać swe życie na okup za wielu. 46 I przyszli do
Jerycha. A gdy on wychodził z Jerycha ze swoimi
uczniami oraz mnóstwem ludzi, ślepy Bartymeusz, syn
Tymeusza, siedział przy drodze, żebrząc. 47 A słysząc,
że to Jezus z Nazaretu, zaczął wołać: Jezusie, Synu
Dawida, zmiłuj się nade mną! 48 I wielu nakazywało
mu milczeć. Lecz on tym głośniej wołał: Synu Dawida,
zmiłuj się nade mną! 49 Wtedy Jezus zatrzymał się i
kazał go zawołać. Zawołali więc ślepego i powiedzieli
do niego: Ufaj! Wstań, woła cię. 50 A on zrzucił swój
płaszcz, wstał i przyszedł do Jezusa. 51 I zapytał
go Jezus: Co chcesz, abym ci uczynił? Ślepiec mu
odpowiedział: Mistrzu, żebym widział. 52 A Jezus mu
powiedział: Idź, twoja wiara cię uzdrowiła. Zaraz też
odzyskał wzrok i szedł drogą za Jezusem.

11 A gdy zbliżyli się do Jerozolimy [i przyszli] do
Betfage i Betanii przy Górze Oliwnej, posłał
dwóch spośród swoich uczniów; 2 I powiedział im:
Idźcie do wsi, która jest przed wami, a zaraz po
wejściu do niej znajdziecie uwiązane oślątko, na
którym nie siedział [jeszcze] nikt z ludzi. Odwiążcie
je i przyprowadźcie. 3 A gdyby ktoś was zapytał:
Co robicie? – powiedzcie, że Pan go potrzebuje i
zaraz je tu przyśle. 4 Poszli więc i znaleźli oślątko
uwiązane u drzwi na dworze, na rozstaju dróg, i
odwiązali je. 5 Wtedy niektórzy ze stojących tam
pytali: Co robicie? Dlaczego odwiązujecie oślątko? 6
A oni odpowiedzieli im tak, jak im nakazał Jezus. I
puścili ich. 7 Przyprowadzili więc oślątko do Jezusa
i włożyli na nie swoje szaty, a on wsiadł na nie. 8
Wielu zaś słało na drodze swoje szaty, a inni obcinali
gałązki z drzew i kładli na drodze. 9 A ci, którzy szli
przed nim i którzy podążali za nim, wołali: Hosanna!
Błogosławiony, który przychodzi w imieniu Pana! 10
Błogosławione królestwo naszego ojca Dawida, które
przychodzi w imieniu Pana! Hosanna na wysokościach!
11 I wjechał Jezus do Jerozolimy i [wszedł] do świątyni,
a gdy obejrzał wszystko i nadszedł już wieczór, wyszedł
z dwunastoma do Betanii. 12 A nazajutrz, gdy wyszli
z Betanii, poczuł głód. 13 I widząc z daleka drzewo
figowe pokryte liśćmi, podszedł, [by zobaczyć], czy
może czegoś na nim nie znajdzie. Lecz gdy się
do niego zbliżył, nie znalazł nic oprócz liści, bo nie
był to czas na figi. 14 Wtedy Jezus powiedział do
niego: Niech już nikt nigdy nie je z ciebie owocu. A
słyszeli to jego uczniowie. (aiōn g165) 15 I przyszli do
Jerozolimy. A gdy Jezus wszedł do świątyni, zaczął
wyganiać sprzedających i kupujących w świątyni oraz
poprzewracał stoły wymieniających pieniądze i stołki
sprzedających gołębie. 16 Nie pozwolił też, żeby ktoś
[jakiekolwiek] naczynie przeniósł przez świątynię. 17
I nauczał ich, mówiąc: Czyż nie jest napisane: Mój
dom będzie nazwany domem modlitwy dla wszystkich
narodów? Lecz wy zrobiliście z niego jaskinię zbójców.
18 A słyszeli to uczeni w Piśmie i naczelni kapłani
i szukali [sposobu], jak by go zgładzić. Bali się go
bowiem, dlatego że cały lud zdumiewał się jego nauką.
19 A gdy nastał wieczór, wyszedł z miasta. 20 A rano,
przechodząc, zobaczyli, że drzewo figowe uschło od
korzeni. 21 Wtedy Piotr przypomniał sobie [o tym] i
powiedział do niego: Mistrzu, drzewo figowe, które
przeklęłeś, uschło. 22 A Jezus odpowiedział im: Miejcie
wiarę w Boga. 23 Bo zaprawdę powiadam wam, że
kto powie tej górze: Podnieś się i rzuć się w morze,
a nie zwątpi w swoim sercu, lecz będzie wierzył, że
stanie się to, co mówi – spełni się mu, cokolwiek
powie. 24 Dlatego mówię wam: O cokolwiek prosicie w
modlitwie, wierzcie, że otrzymacie, a stanie się wam.
25 A gdy stoicie, modląc się, przebaczcie, jeśli macie
coś przeciwko komuś, aby i wasz Ojciec, który jest w
niebie, przebaczył wam wasze przewinienia. 26 Bo
jeśli wy nie przebaczycie, to i wasz Ojciec, który jest w
niebie, nie przebaczy wam waszych przewinień. 27 I
znowu przyszli do Jerozolimy. A gdy się przechadzał po

świątyni, podeszli do niego naczelni kapłani, uczeni w
Piśmie i starsi; 28 I zapytali: Jakim prawem to czynisz?
I kto dał ci władzę, żeby to czynić? 29 Wtedy Jezus
im odpowiedział: Spytam was i ja o pewną rzecz.
Odpowiedzcie mi, a powiem, jakim prawem to czynię.
30 Czy chrzest Jana pochodził z nieba czy od ludzi?
Odpowiedzcie mi. 31 I rozważali [to] między sobą,
mówiąc: Jeśli powiemy, że z nieba, zapyta: Dlaczego
więc mu nie uwierzyliście? 32 A jeśli powiemy, że
od ludzi – boimy się ludu. Wszyscy bowiem uważali
Jana za prawdziwego proroka. 33 Odpowiedzieli więc
Jezusowi: Nie wiemy. Jezus im odpowiedział: I ja wam
nie powiem, jakim prawem to czynię.

12 Wtedy zaczął do nich mówić w przypowieściach:
[Pewien] człowiek założył winnicę, ogrodził ją
płotem, wykopał prasę, zbudował wieżę i wydzierżawił
ją rolnikom, i wyjechał. 2 A gdy nadszedł czas,
posłał do rolników sługę, aby odebrał od nich plony
winnicy. 3 Lecz oni schwytali go, pobili i odesłali
z niczym. 4 I znowu posłał do nich innego sługę,
którego ukamienowali, zranili w głowę i odesłali
znieważonego. 5 Ponownie posłał innego [sługę], lecz
i tego zabili. I wielu innych, z których jednych pobili, a
innych pozabijali. 6 A mając jeszcze jednego, swego
umiłowanego syna, posłał do nich na koniec i jego,
mówiąc: Uszanują mego syna. 7 Ale rolnicy mówili
między sobą: To jest dziedzic. Chodźmy, zabijmy go, a
dziedzictwo będzie nasze. 8 I schwytawszy go, zabili
i wyrzucili z winnicy. 9 Cóż więc zrobi pan winnicy?
Przyjdzie i wytraci tych rolników, a winnicę odda innym.
10 Czy nie czytaliście tych [słów] Pisma: Kamień, który
odrzucili budujący, stał się kamieniem węgielnym; 11
Pan to sprawił i jest to cudowne w naszych oczach? 12
Starali się więc go schwytać, ale bali się ludu. Wiedzieli
bowiem, że przeciwko nim powiedział tę przypowieść.
Zostawili go więc i odeszli. 13 Potem posłali do niego
niektórych z faryzeuszy i herodianów, aby go pochwycili
w mowie. 14 Gdy przyszli, powiedzieli mu: Nauczycielu,
wiemy, że jesteś prawdziwy i nie zważasz na nikogo.
Nie oglądasz się bowiem na osobę ludzką, ale drogi
Bożej w prawdzie uczysz. Czy wolno płacić podatek
cesarzowi, czy nie? Mamy go płacić czy nie płacić? 15
A on poznał ich obłudę i powiedział do nich: Czemu
wystawiacie mnie na próbę? Przynieście mi grosz,
żebym [mógł] go zobaczyć. 16 I przynieśli [mu]. A on ich
zapytał: Czyj to wizerunek i napis? Odpowiedzieli mu:
Cesarza. 17 Wtedy Jezus im powiedział: Oddawajcie
więc cesarzowi to, co [należy do] cesarza, a co
[należy do] Boga – Bogu. I podziwiali go. 18 Potem
przyszli do niego saduceusze, którzy mówią, że nie ma
zmartwychwstania, i pytali go: 19 Nauczycielu, Mojżesz
nam napisał, że jeśli czyjś brat umrze i pozostawi
żonę, a nie pozostawi dzieci, to jego brat ma ożenić
się z jego żoną i wzbudzić potomstwo swemu bratu.
20 Otóż było siedmiu braci. Pierwszy ożenił się i umarł,
nie zostawiwszy potomstwa. 21 Potem ożenił się z
nią drugi i umarł, lecz i ten nie zostawił potomstwa,
tak samo trzeci. 22 I tak pojęło ją siedmiu braci, ale
nie zostawili potomstwa. Na koniec, po wszystkich
umarła i ta kobieta. 23 Przy zmartwychwstaniu więc,
gdy powstaną, którego z nich będzie żoną? Bo siedmiu
miało ją za żonę. 24 Na to Jezus im odpowiedział:
Czyż nie dlatego błądzicie, że nie znacie Pisma ani
mocy Boga? 25 Gdy bowiem zmartwychwstaną, ani
się żenić nie będą, ani za mąż wychodzić, ale będą
jak aniołowie w niebie. 26 A o umarłych, że będą
wskrzeszeni, nie czytaliście w księdze Mojżesza, jak
Bóg do niego z krzaka przemówił: Ja jestem Bogiem
Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba? 27 Bóg
nie jest Bogiem umarłych, ale Bogiem żywych. Wy
więc bardzo błądzicie. 28 Podszedł jeden z uczonych
w Piśmie i słysząc, że ze sobą rozmawiali [oraz]
widząc, że im dobrze odpowiedział, zapytał go: Które
przykazanie jest pierwsze ze wszystkich? 29 A Jezus
mu odpowiedział: Pierwsze przykazanie ze wszystkich
[jest to]: Słuchaj, Izraelu! Pan, nasz Bóg, Pan jest jeden.
30 Będziesz więc miłował Pana, swego Boga, całym
swym sercem, całą swą duszą, całym swym umysłem i
z całej swojej siły. [To jest] pierwsze przykazanie. 31
A drugie [jest do niego] podobne: Będziesz miłował
swego bliźniego jak samego siebie. Nie ma innego
przykazania większego od tych. 32 Wtedy powiedział
mu uczony w Piśmie: Nauczycielu, zaprawdę dobrze
powiedziałeś, że jeden jest Bóg i nie ma innego oprócz
niego. 33 Miłować go całym sercem, całym umysłem,
całą duszą i z całej siły i miłować bliźniego jak samego
siebie znaczy więcej niż wszystkie całopalenia i ofiary.
34 A Jezus, widząc, że mądrze odpowiedział, rzekł do
niego: Niedaleko jesteś od królestwa Bożego. I nikt
nie śmiał go więcej pytać. 35 Nauczając w świątyni,
Jezus zapytał: Jak [to jest], że uczeni w Piśmie mówią,
że Chrystus jest Synem Dawida? 36 Sam Dawid
bowiem powiedział przez Ducha Świętego: Rzekł Pan
memu Panu: Siądź po mojej prawicy, aż położę twoich
nieprzyjaciół jako podnóżek pod twoje stopy. 37 [Skoro]
sam Dawid nazywa go Panem, [to] jak [może] być
jego synem? A wielki tłum chętnie go słuchał. 38
I mówił do nich w swoim nauczaniu: Strzeżcie się
uczonych w Piśmie, którzy lubią chodzić w długich
szatach i lubią pozdrowienia na rynkach; 39 I pierwsze
krzesła w synagogach, i pierwsze miejsca na ucztach.
40 Pożerają oni domy wdów i dla pozoru odprawiają
długie modlitwy. Ci otrzymają surowszy wyrok. 41 A
siedząc naprzeciw skarbony, Jezus przypatrywał się,

jak ludzie wrzucali do niej pieniądze. Wielu bogaczy
wrzucało wiele. 42 Przyszła też pewna uboga wdowa i
wrzuciła dwie drobne monety, czyli kwartnik. 43 Wtedy
zawołał swoich uczniów i powiedział im: Zaprawdę
powiadam wam, że ta uboga wdowa wrzuciła więcej
niż wszyscy, którzy wrzucali do skarbony. 44 Wszyscy
bowiem wrzucali z tego, co im zbywało, ale ona ze
swego ubóstwa wrzuciła wszystko, co miała, całe
swoje utrzymanie.

13 Gdy wychodził ze świątyni, jeden z jego uczniów
powiedział do niego: Nauczycielu, patrz, jakie
kamienie i jakie budowle! 2 A Jezus mu odpowiedział:
Widzisz te wielkie budowle? Nie zostanie kamień
na kamieniu, który by nie został zwalony. 3 A gdy
siedział na Górze Oliwnej, naprzeciwko świątyni,
Piotr, Jakub, Jan i Andrzej pytali go na osobności: 4
Powiedz nam, kiedy się to stanie i jaki będzie znak,
gdy to wszystko będzie się spełniać? 5 A Jezus w
odpowiedzi zaczął im mówić: Uważajcie, aby was
ktoś nie zwiódł. 6 Wielu bowiem przyjdzie pod moim
imieniem, mówiąc: Ja jestem [Chrystusem]. I wielu
zwiodą. 7 Gdy więc usłyszycie o wojnach i pogłoski
o wojnach, nie lękajcie się. To musi się stać, ale
[to] jeszcze nie koniec. 8 Powstanie bowiem naród
przeciwko narodowi i królestwo przeciwko królestwu,
będą też miejscami trzęsienia ziemi, a także głód i
zamęt. To jest początek boleści. 9 Lecz miejcie się na
baczności, bo będą was wydawać sądom i biczować w
synagogach. Staniecie przed namiestnikami i królami z
mojego powodu, na świadectwo przeciwko nim. 10
A ewangelia musi być najpierw głoszona wszystkim
narodom. 11 A gdy będą was prowadzić, żeby was
wydać, nie martwcie się wcześniej, co macie mówić,
ani o tym nie rozmyślajcie, ale mówcie to, co wam
będzie dane w tej godzinie. Nie wy bowiem będziecie
mówić, ale Duch Święty. 12 I wyda na śmierć brat brata,
a ojciec syna. Dzieci powstaną przeciwko rodzicom i
spowodują ich śmierć. 13 I będziecie znienawidzeni
przez wszystkich z powodu mego imienia. Kto jednak
wytrwa do końca, będzie zbawiony. 14 Gdy więc
zobaczycie obrzydliwość spustoszenia, o której mówił
prorok Daniel, stojącą tam, gdzie stać nie powinna
(kto czyta, niech rozumie), wtedy ci, którzy będą w
Judei, niech uciekają w góry; 15 A kto będzie na
dachu, niech nie schodzi ani nie wchodzi do domu,
aby coś z niego zabrać; 16 Kto zaś będzie w polu,
niech nie wraca, aby wziąć swoją szatę. 17 Lecz biada
brzemiennym i karmiącym w tych dniach! 18 Módlcie
się więc, aby wasza ucieczka nie wypadła w zimie. 19
Będą to bowiem dni takiego ucisku, jakiego nie było od
początku stworzenia, którego dokonał Bóg, aż dotąd i
[nigdy] nie będzie. 20 A gdyby Pan nie skrócił tych dni,
żadne ciało nie byłoby zbawione. Lecz ze względu
na wybranych, których [sobie] obrał, skrócił te dni. 21
Jeśli wtedy ktoś wam powie: Oto tu [jest] Chrystus,
albo: Oto tam [jest] – nie wierzcie. 22 Powstaną
bowiem fałszywi Chrystusowie i fałszywi prorocy i
będą czynić znaki i cuda, aby zwieść, o ile można,
nawet wybranych. 23 Wy więc uważajcie. Wszystko
wam przepowiedziałem. 24 Ale w tych dniach, po
tym ucisku, zaćmi się słońce i księżyc nie da swego
blasku; 25 Gwiazdy nieba będą spadać i moce, które
są na niebie, zostaną poruszone. 26 A wtedy ujrzą
Syna Człowieczego przychodzącego w obłokach z
wielką mocą i chwałą. 27 Wówczas pośle swoich
aniołów i zgromadzi swoich wybranych z czterech
stron świata, od krańca ziemi aż do krańca nieba. 28 A
od drzewa figowego uczcie się przez podobieństwo:
Gdy już jego gałąź staje się miękka i wypuszcza liście,
poznajecie, że lato jest blisko. 29 Tak i wy, gdy ujrzycie,
że to się dzieje, wiedzcie, że jest blisko, u drzwi. 30
Zaprawdę powiadam wam: Nie przeminie to pokolenie,
aż się to wszystko stanie. 31 Niebo i ziemia przeminą,
ale moje słowa nie przeminą. 32 Lecz o tym dniu
i godzinie nikt nie wie, ani aniołowie, którzy są w
niebie, ani Syn, tylko Ojciec. 33 Uważajcie, czuwajcie i
módlcie się, bo nie wiecie, kiedy ten czas nadejdzie.
34 [Syn Człowieczy bowiem jest] jak człowiek, który
wyjeżdżając, zostawił swój dom, dał władzę swoim
sługom i każdemu jego pracę, a odźwiernemu nakazał
czuwać. 35 Czuwajcie więc, bo nie wiecie, kiedy pan
domu przyjdzie: wieczorem czy o północy, gdy pieją
koguty czy rano; 36 By przypadkiem, przyszedłszy
niespodziewanie, nie zastał was śpiących. 37 A to, co
wam mówię, mówię wszystkim: Czuwajcie!

14 A po dwóch dniach była Pascha i święto
Przaśników. I naczelni kapłani oraz uczeni
w Piśmie szukali [sposobu], jak by go podstępnie
schwytać i zabić. 2 Lecz mówili: Nie w święto, aby
czasem nie wywołać rozruchów wśród ludu. 3 A
gdy był w Betanii, w domu Szymona Trędowatego,
i siedział przy stole, przyszła kobieta, która miała
alabastrowe naczynie [pełne] bardzo drogiego olejku
nardowego. Rozbiła naczynie i wylała mu olejek na
głowę. 4 Niektórzy oburzyli się i mówili: Po co takie
marnotrawstwo olejku? 5 Przecież można to było
sprzedać drożej niż za trzysta groszy i rozdać [je]
ubogim. I szemrali przeciwko niej. 6 Lecz Jezus
powiedział: Zostawcie ją! Dlaczego sprawiacie jej
przykrość? Dobry uczynek spełniła wobec mnie. 7
Ubogich bowiem zawsze macie u siebie i kiedy
zechcecie, możecie im dobrze czynić. Mnie jednak
nie zawsze będziecie mieć. 8 Ona zrobiła, co mogła.

Zawczasu namaściła moje ciało na pogrzeb. 9
Zaprawdę powiadam wam: Gdziekolwiek po całym
świecie będzie głoszona ta ewangelia, będzie się
również opowiadać na jej pamiątkę to, co zrobiła. 10
Wtedy Judasz Iskariota, jeden z dwunastu, poszedł do
naczelnych kapłanów, aby im go wydać. 11 A gdy oni
to usłyszeli, ucieszyli się i obiecali dać mu pieniądze. I
szukał sposobności, aby go wydać. 12 W pierwszy
dzień Przaśników, gdy zabijano baranka paschalnego,
zapytali go jego uczniowie: Gdzie chcesz, abyśmy
poszli i przygotowali ci Paschę do spożycia? 13 I
posłał dwóch spośród swych uczniów, i powiedział
im: Idźcie do miasta, a spotka się z wami człowiek
niosący dzban wody. Idźcie za nim. 14 Tam zaś,
gdzie wejdzie, powiecie gospodarzowi: Nauczyciel
pyta: Gdzie jest pokój, w którym będę jadł Paschę z
moimi uczniami? 15 A on wam pokaże wielką salę
[na piętrze], urządzoną i przygotowaną. Tam dla nas
[wszystko] przygotujcie. 16 Odeszli więc jego uczniowie
i przyszli do miasta, gdzie znaleźli [wszystko] tak,
jak im powiedział, i przygotowali Paschę. 17 A gdy
nastał wieczór, przyszedł z dwunastoma. 18 Kiedy
siedzieli za stołem i jedli, Jezus powiedział: Zaprawdę
powiadam wam, że jeden z was, jedzący ze mną,
wyda mnie. 19 Wtedy zaczęli się smucić i pytać jeden
po drugim: Czy to ja? a inny: Czy ja? 20 Lecz on im
odpowiedział: Jeden z dwunastu, ten, który ze mną
macza w misie. 21 Syn Człowieczy odchodzi, jak jest
o nim napisane, ale biada temu człowiekowi, przez
którego Syn Człowieczy będzie wydany! Lepiej byłoby
dla tego człowieka, gdyby się nie urodził. 22 A gdy
jedli, Jezus wziął chleb, pobłogosławił, połamał i dał
im, mówiąc: Bierzcie, jedzcie, to jest moje ciało. 23
Potem wziął kielich, złożył dziękczynienie i dał im. I
pili z niego wszyscy. 24 I powiedział im: To jest moja
krew nowego testamentu, która się za wielu wylewa.
25 Zaprawdę powiadam wam: Nie będę więcej pił z
owocu winorośli aż do tego dnia, gdy go będę pił nowy
w królestwie Bożym. 26 A gdy zaśpiewali hymn, wyszli
ku Górze Oliwnej. 27 Potem Jezus im powiedział: Wy
wszyscy zgorszycie się z mojego powodu tej nocy, bo
jest napisane: Uderzę pasterza, a rozproszą się owce.
28 Lecz gdy zmartwychwstanę, udam się do Galilei
przed wami. 29 Ale Piotr mu powiedział: Jeśli nawet
wszyscy się zgorszą, jednak nie ja. 30 I powiedział mu
Jezus: Zaprawdę powiadam ci, że dziś, tej nocy, zanim
kogut dwa razy zapieje, trzy razy się mnie wyprzesz.
31 Ale on tym bardziej zapewniał: Choćbym miał z
tobą i umrzeć, nie wyprę się ciebie. Tak samo mówili
wszyscy. 32 I przyszli na miejsce zwane Getsemani.
Wtedy powiedział do swoich uczniów: Siedźcie tu, ja
tymczasem będę się modlił. 33 Wziąwszy ze sobą
Piotra, Jakuba i Jana, zaczął odczuwać lęk i udrękę. 34
I powiedział do nich: Bardzo smutna jest moja dusza aż
do śmierci. Zostańcie tu i czuwajcie. 35 A odszedłszy
trochę [dalej], upadł na ziemię i modlił się, aby, jeśli to
możliwe, ominęła go ta godzina. 36 I powiedział: Abba,
Ojcze, dla ciebie wszystko jest możliwe, zabierz ode
mnie ten kielich. Jednak [niech się stanie] nie to, co
ja chcę, ale to, co ty. 37 Potem przyszedł i zastał ich
śpiących. I powiedział do Piotra: Szymonie, śpisz? Nie
mogłeś czuwać jednej godziny? 38 Czuwajcie i módlcie
się, abyście nie ulegli pokusie. Duch wprawdzie jest
ochoczy, ale ciało słabe. 39 I odszedłszy znowu,
modlił się tymi samymi słowami. 40 A gdy wrócił,
ponownie zastał ich śpiących, bo oczy same im się
zamykały; i nie wiedzieli, co mu odpowiedzieć. 41 I
przyszedł po raz trzeci, i powiedział im: Śpijcie dalej
i odpoczywajcie! Dosyć! Nadeszła godzina, oto Syn
Człowieczy będzie wydany w ręce grzeszników. 42
Wstańcie, chodźmy! Oto zbliża się ten, który mnie
wydaje. 43 I zaraz, gdy on jeszcze mówił, nadszedł
Judasz, jeden z dwunastu, a z nim wielka zgraja z
mieczami i kijami od naczelnych kapłanów, uczonych
w Piśmie i starszych. 44 A ten, który go zdradził, ustalił
z nimi znak, mówiąc: Ten, którego pocałuję, to on,
schwytajcie go i prowadźcie ostrożnie. 45 Gdy tylko
przyszedł, natychmiast zbliżył się do niego i powiedział:
Mistrzu, Mistrzu! I pocałował go. 46 Wtedy tamci rzucili
się na niego i schwytali go. 47 A jeden z tych, którzy
tam stali, dobył miecz, uderzył sługę najwyższego
kapłana i odciął mu ucho. 48 Jezus zaś powiedział
do nich: Wyszliście jak na bandytę z mieczami i
kijami, aby mnie schwytać. 49 Codziennie bywałem u
was w świątyni, nauczając, a nie schwytaliście mnie.
Ale Pisma [muszą] się wypełnić. 50 Wtedy wszyscy
opuścili go i uciekli. 51 A szedł za nim pewien młody
człowiek mający płótno narzucone na gołe [ciało]. I
pochwycili go młodzieńcy. 52 Ale on zostawił płótno i
nago uciekł od nich. 53 Wtedy przyprowadzili Jezusa
do najwyższego kapłana, gdzie zeszli się wszyscy
naczelni kapłani, starsi i uczeni w Piśmie. 54 Piotr zaś
szedł za nim z daleka aż do dziedzińca najwyższego
kapłana i siedział ze sługami, grzejąc się przy ogniu.
55 Tymczasem naczelni kapłani i cała Rada szukali
świadectwa przeciwko Jezusowi, aby go skazać na
śmierć, ale nie znaleźli. 56 Wielu bowiem fałszywie
świadczyło przeciwko niemu, lecz ich świadectwa nie
były zgodne. 57 Wtedy niektórzy wystąpili i fałszywie
świadczyli przeciwko niemu, mówiąc: 58 Słyszeliśmy,
jak mówił: Zburzę tę świątynię ręką uczynioną, a w trzy
dni zbuduję inną, nie ręką uczynioną. 59 Lecz i tak
ich świadectwo nie było zgodne. 60 Wtedy najwyższy
kapłan, stanąwszy na środku, zapytał Jezusa: Nic nie

odpowiadasz? [Cóż to jest], co oni przeciwko tobie
zeznają? 61 Ale on milczał i nic nie odpowiedział.
Znowu zapytał go najwyższy kapłan: Czy ty jesteś
Chrystusem, Synem Błogosławionego? 62 A Jezus
odpowiedział: Ja jestem. I ujrzycie Syna Człowieczego
siedzącego po prawicy mocy [Boga] i przychodzącego
z obłokami nieba. 63 Wtedy najwyższy kapłan rozdarł
swoje szaty i powiedział: Czyż potrzebujemy jeszcze
świadków? 64 Słyszeliście bluźnierstwo. Jak wam się
zdaje? A oni wszyscy wydali wyrok, że zasługuje na
śmierć. 65 I niektórzy zaczęli pluć na niego, zakrywali
mu twarz, bili go pięściami i mówili: Prorokuj! A
słudzy go policzkowali. 66 Kiedy Piotr był na dole, na
dziedzińcu, przyszła jedna ze służących najwyższego
kapłana. 67 A gdy zobaczyła, że Piotr grzeje się
[przy ogniu], popatrzyła na niego i powiedziała: I ty
byłeś z Jezusem z Nazaretu. 68 Lecz on się wyparł,
mówiąc: Nie wiem i nie rozumiem, o czym mówisz. I
wyszedł na zewnątrz do przedsionka, a kogut zapiał.
69 Wtedy służąca zobaczyła go znowu i zaczęła mówić
do tych, którzy tam stali: To jest [jeden] z nich. 70 A on
ponownie się wyparł. I znowu, po chwili ci, którzy tam
stali, powiedzieli do Piotra: Na pewno jesteś [jednym]
z nich, bo jesteś Galilejczykiem i twoja mowa jest
podobna. 71 Lecz on zaczął się zaklinać i przysięgać:
Nie znam tego człowieka, o którym mówicie. 72 Wtedy
kogut zapiał po raz drugi. I przypomniał sobie Piotr
słowa, które powiedział mu Jezus: Zanim kogut dwa
razy zapieje, trzy razy się mnie wyprzesz. I wyszedłszy,
zapłakał.

15 Wczesnym rankiem naczelni kapłani,
naradziwszy się razem ze starszymi, uczonymi
w Piśmie i całą Radą, związali Jezusa, odprowadzili go
i wydali Piłatowi. 2 A Piłat zapytał go: Czy ty jesteś
królem Żydów? On mu odpowiedział: Ty [sam to]
mówisz. 3 I oskarżali go naczelni kapłani o wiele
rzeczy, ale on nic nie odpowiedział. 4 Wtedy Piłat
znowu go zapytał: Nic nie odpowiadasz? Zobacz,
jak wiele zeznają przeciwko tobie. 5 Jezus jednak
nic nie odpowiedział, tak że Piłat się dziwił. 6 Na
święto miał on zwyczaj wypuszczać im jednego
więźnia, o którego prosili. 7 A był [jeden], zwany
Barabaszem, więziony wraz z buntownikami, którzy
podczas rozruchów popełnili zabójstwo. 8 I tłum zaczął
wołać i prosić, [żeby zrobił] to, co zawsze dla nich
robił. 9 Lecz Piłat im odpowiedział: Chcecie, abym
wam wypuścił króla Żydów? 10 Wiedział bowiem, że
naczelni kapłani wydali go z zawiści. 11 Ale naczelni
kapłani podburzyli tłum, żeby raczej wypuścił im
Barabasza. 12 A Piłat znowu im odpowiedział: Cóż
więc chcecie, abym uczynił [z tym], którego nazywacie
królem Żydów? 13 A oni znowu zawołali: Ukrzyżuj
go! 14 Wtedy Piłat zapytał: Cóż on złego uczynił?
Lecz oni jeszcze głośniej wołali: Ukrzyżuj go! 15 Piłat
więc, chcąc zadowolić tłum, wypuścił im Barabasza, a
Jezusa ubiczował i wydał im na ukrzyżowanie. 16
Żołnierze wprowadzili go do sali, czyli do ratusza, i
zwołali cały oddział. 17 Potem ubrali go w purpurę, a
uplótłszy koronę z cierni, włożyli mu na [głowę]. 18
I zaczęli go pozdrawiać: Witaj, królu Żydów! 19 Bili
go trzciną po głowie i pluli na niego, a upadając na
kolana, oddawali mu pokłon. 20 A gdy go wyszydzili,
zdjęli z niego purpurę, ubrali go w [jego] własne
szaty i wyprowadzili na ukrzyżowanie. 21 I przymusili
przechodzącego obok niejakiego Szymona z Cyreny,
który szedł z pola, ojca Aleksandra i Rufusa, aby niósł
jego krzyż. 22 I przyprowadzili go na miejsce [zwane]
Golgotą, co się tłumaczy: Miejsce Czaszki. 23 Dawali
mu do picia wino z mirrą, ale go nie przyjął. 24 A gdy
go ukrzyżowali, rozdzielili jego szaty, rzucając o nie
losy, [by rozstrzygnąć], co kto ma wziąć. 25 A była
godzina trzecia, gdy go ukrzyżowali. 26 Był też napis z
podaniem jego winy: Król Żydów. 27 I ukrzyżowali z
nim dwóch bandytów, jednego po prawej, a drugiego
po jego lewej stronie. 28 Tak wypełniło się Pismo,
które mówi: Zaliczono go w poczet złoczyńców. 29
A ci, którzy przechodzili obok, bluźnili mu, kiwając
głowami i mówiąc: Ej! Ty, który burzysz świątynię i w
trzy dni [ją] odbudowujesz; 30 Ratuj samego siebie i
zejdź z krzyża! 31 Podobnie naczelni kapłani wraz z
uczonymi w Piśmie, naśmiewając się, mówili między
sobą: Innych ratował, a samego siebie uratować nie
może. 32 Niech Chrystus, król Izraela, zejdzie teraz z
krzyża, żebyśmy ujrzeli i uwierzyli. Urągali mu także ci,
którzy byli z nim ukrzyżowani. 33 A gdy była szósta
godzina, ciemność ogarnęła całą ziemię aż do godziny
dziewiątej. 34 O godzinie dziewiątej Jezus zawołał
donośnym głosem: Eloi, Eloi, lama sabachthani? –
co się tłumaczy: Boże mój, Boże mój, czemu mnie
opuściłeś? 35 A niektórzy ze stojących tam [ludzi],
usłyszawszy to, mówili: Woła Eliasza. 36 Wtedy ktoś
podbiegł, napełnił gąbkę octem i włożywszy na trzcinę,
dał mu pić, mówiąc: Przestańcie, zobaczymy, czy
przyjdzie Eliasz, aby go zdjąć. 37 A Jezus zawołał
donośnym głosem i oddał ducha. 38 I rozerwała się na
pół zasłona świątyni, od góry aż do dołu. 39 A setnik,
który stał naprzeciw, widząc, że tak wołając, oddał
ducha, powiedział: Ten człowiek prawdziwie był Synem
Bożym. 40 Były [tam] też kobiety, które przypatrywały
się z daleka, a wśród nich Maria Magdalena i Maria,
matka Jakuba Mniejszego i Józefa, oraz Salome. 41
One to, gdy jeszcze był w Galilei, chodziły za nim i
usługiwały mu. [Było] też wiele innych, które wraz z
nim przyszły do Jerozolimy. 42 A ponieważ był [dzień]

przygotowania, który jest przed szabatem, i nastał już
wieczór; 43 Przyszedł Józef z Arymatei, ważny członek
Rady, który sam też oczekiwał królestwa Bożego,
śmiało wszedł do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. 44 A
Piłat zdziwił się, że już nie żyje, i zawoławszy setnika,
zapytał go, czy dawno umarł. 45 I upewniony przez
setnika, wydał ciało Józefowi. 46 Ten kupił płótno,
zdjął go, owinął płótnem i złożył w grobowcu, który był
wykuty w skale, a przed wejście do grobowca zatoczył
kamień. 47 A Maria Magdalena i Maria, [matka] Józefa,
patrzyły, gdzie go złożono.

16 A gdy minął szabat, Maria Magdalena, Maria,
[matka] Jakuba, i Salome nakupiły wonności, aby
pójść i namaścić go. 2 Pierwszego dnia po szabacie,
wczesnym rankiem, gdy wzeszło słońce, przyszły
do grobu. 3 I mówiły do siebie: Któż nam odwali
kamień od wejścia do grobowca? 4 (A gdy spojrzały,
zobaczyły, że kamień został odwalony). Był bowiem
bardzo wielki. 5 Gdy weszły do grobowca, ujrzały
młodzieńca siedzącego po prawej stronie, ubranego w
białą szatę, i przestraszyły się. 6 Lecz on powiedział
do nich: Nie bójcie się. Szukacie Jezusa z Nazaretu,
który był ukrzyżowany. Powstał, nie ma [go] tu. Oto
miejsce, gdzie go złożono. 7 Ale idźcie i powiedzcie
jego uczniom i Piotrowi: Udaje się przed wami do
Galilei. Tam go ujrzycie, jak wam powiedział. 8 Wyszły
więc szybko i uciekły od grobu, bo ogarnęły je lęk i
zdumienie. Nikomu też nic nie mówiły, ponieważ się
bały. 9 **(note: The most reliable and earliest manuscripts do
not include Mark 16:9-20.)** A Jezus, gdy zmartwychwstał
wczesnym rankiem pierwszego [dnia] po szabacie,
ukazał się najpierw Marii Magdalenie, z której wypędził
siedem demonów. 10 Ona zaś poszła i opowiedziała
[to] tym, którzy z nim przebywali, pogrążonym w
smutku i płaczącym. 11 A gdy oni usłyszeli, że żyje i że
go widziała, nie wierzyli. 12 Potem ukazał się w innej
postaci dwom z nich, gdy szli na wieś. 13 Oni poszli i
opowiedzieli pozostałym. Lecz i tym nie uwierzyli. 14
Na koniec ukazał się jedenastu, gdy siedzieli za stołem,
i wyrzucał im ich niewiarę i zatwardziałość serca, że
nie wierzyli tym, którzy go widzieli wskrzeszonego.
15 I powiedział do nich: Idźcie na cały świat i głoście
ewangelię wszelkiemu stworzeniu. 16 Kto uwierzy
i ochrzci się, będzie zbawiony, ale kto nie uwierzy,
będzie potępiony. 17 A takie znaki będą towarzyszyć
tym, którzy uwierzą: w moim imieniu będą wypędzać
demony, będą mówić nowymi językami; 18 Będą
brać węże, a choćby wypili coś śmiercionośnego,
nie zaszkodzi im; na chorych będą kłaść ręce, a ci
odzyskają zdrowie. 19 A gdy Pan przestał do nich
mówić, został wzięty do nieba i zasiadł po prawicy
Boga. 20 Oni zaś poszli i głosili wszędzie, a Pan
współdziałał z nimi i potwierdzał [ich] słowa znakami,
które im towarzyszyły. [Amen].

Łukasza

1 Ponieważ wielu podjęło się sporządzić opis tych
wydarzeń, co do których mamy zupełną pewność;
2 Tak jak nam [je] przekazali ci, którzy od początku byli
naocznymi świadkami i sługami słowa; 3 Postanowiłem i
ja, który to wszystko od początku dokładnie wybadałem,
opisać ci [to] po kolei, zacny Teofilu; 4 Abyś nabrał
pewności co do tego, czego cię nauczono. 5 Za
dni Heroda, króla Judei, żył pewien kapłan imieniem
Zachariasz, ze zmiany Abiasza. Miał on za żonę
[jedną] z córek Aarona, której na imię było Elżbieta. 6
Oboje byli sprawiedliwi w oczach Boga, postępując
nienagannie według wszystkich przykazań i nakazów
Pana. 7 Nie mieli jednak dziecka, ponieważ Elżbieta
była niepłodna, i oboje byli w podeszłym wieku. 8 A
gdy pełnił służbę kapłańską przed Bogiem w kolejności
swojej zmiany; 9 Zgodnie ze zwyczajem urzędu
kapłańskiego padł na niego los, aby wejść do świątyni
Pana i palić kadzidło. 10 A cała rzesza ludzi modliła się
na zewnątrz w czasie kadzenia. 11 Wtedy ukazał mu się
anioł Pana stojący po prawej stronie ołtarza kadzenia.
12 I przeraził się Zachariasz na jego widok, i ogarnął go
strach. 13 Lecz anioł powiedział do niego: Nie bój się,
Zachariaszu, bo twoja modlitwa została wysłuchana.
Elżbieta, twoja żona, urodzi ci syna, któremu nadasz
imię Jan. 14 Będzie to dla ciebie radość i wesele; i
wielu będzie się radować z jego narodzin. 15 Będzie
bowiem wielki w oczach Pana. Nie będzie pił wina
ani mocnego napoju i zostanie napełniony Duchem
Świętym już w łonie swojej matki. 16 I wielu z synów
Izraela nawróci do Pana, ich Boga. 17 On bowiem
pójdzie przed nim w duchu i mocy Eliasza, aby zwrócić
serca ojców ku dzieciom, a opornych ku roztropności
sprawiedliwych, aby przygotować Panu lud gotowy. 18 I
powiedział Zachariasz do anioła: Po czym to poznam?
Bo ja jestem stary i moja żona jest w podeszłym wieku.
19 A anioł mu odpowiedział: Ja jestem Gabriel, który
stoi przed Bogiem. Zostałem posłany, aby mówić do
ciebie i przynieść ci tę radosną nowinę. 20 I będziesz
niemy, i nie będziesz mógł mówić aż do dnia, kiedy
się to stanie, dlatego że nie uwierzyłeś moim słowom,
które się wypełnią w swoim czasie. 21 A ludzie czekali
na Zachariasza i dziwili się, że tak długo przebywa w
świątyni. 22 Kiedy wyszedł, nie mógł do nich mówić.
I zrozumieli, że miał widzenie w świątyni, bo dawał
im znaki, i pozostał niemy. 23 A gdy skończyły się
dni jego posługi, wrócił do swego domu. 24 Po tych
dniach Elżbieta, jego żona, poczęła i ukrywała się
przez pięć miesięcy, mówiąc: 25 Tak mi uczynił Pan
w dniach, kiedy wejrzał [na mnie], aby zdjąć moją
hańbę w oczach ludzi. 26 A w szóstym miesiącu Bóg
posłał anioła Gabriela do miasta w Galilei, zwanego
Nazaret; 27 Do dziewicy zaślubionej mężczyźnie,
któremu na imię było Józef, z rodu Dawida; a dziewicy
było na imię Maria. 28 Kiedy anioł przyszedł do
niej, powiedział: Witaj, obdarowana łaską, Pan jest z
tobą. Błogosławiona jesteś między kobietami. 29 Ale
ona, ujrzawszy [go], zlękła się z powodu jego słów i
zastanawiała się, co miałoby znaczyć to pozdrowienie.
30 Wtedy anioł powiedział do niej: Nie bój się, Mario,
znalazłaś bowiem łaskę u Boga. 31 Oto poczniesz w
[swym] łonie i urodzisz syna, któremu nadasz imię
Jezus. 32 Będzie on wielki i będzie nazwany Synem
Najwyższego, a Pan Bóg da mu tron jego ojca Dawida.
33 I będzie królował nad domem Jakuba na wieki,
a jego królestwu nie będzie końca. (aiōn g165) 34
Wtedy Maria powiedziała do anioła: Jak to się stanie,
skoro nie obcowałam z mężczyzną? 35 A anioł jej
odpowiedział: Duch Święty zstąpi na ciebie i moc
Najwyższego zacieni cię. Dlatego też to święte, co
się z ciebie narodzi, będzie nazwane Synem Bożym.
36 A oto Elżbieta, twoja krewna, także poczęła syna
w swojej starości i jest w szóstym miesiącu ta, którą
nazywano niepłodną. 37 Dla Boga bowiem nie ma nic
niemożliwego. 38 I powiedziała Maria: Oto służebnica
Pana, niech mi się stanie według twego słowa. Wtedy
odszedł od niej anioł. 39 W tych dniach Maria wstała i
poszła z pośpiechem w góry do miasta w Judei. 40
Weszła do domu Zachariasza i pozdrowiła Elżbietę. 41
A gdy Elżbieta usłyszała pozdrowienie Marii, poruszyło
się dziecko w jej łonie i Elżbieta została napełniona
Duchem Świętym. 42 I zawołała donośnym głosem:
Błogosławiona jesteś między kobietami i błogosławiony
jest owoc twego łona. 43 A skądże mi to, że matka mego
Pana przyszła do mnie? 44 Gdy bowiem głos twego
pozdrowienia zabrzmiał w moich uszach, poruszyło się
z radości dziecko w moim łonie. 45 A błogosławiona,
która uwierzyła. Spełni się bowiem to, co zostało jej
powiedziane przez Pana. 46 Wtedy Maria powiedziała:
Wielbi moja dusza Pana; 47 I rozradował się mój duch
w Bogu, moim Zbawicielu; 48 Bo wejrzał na uniżenie
swojej służebnicy. Oto bowiem wszystkie pokolenia
będą mnie odtąd nazywać błogosławioną. 49 Bo
uczynił mi wielkie rzeczy ten, który jest mocny, i święte
jest jego imię. 50 A jego miłosierdzie z pokolenia na
pokolenie nad tymi, którzy się go boją. 51 Okazał moc
swoim ramieniem i rozproszył pysznych w myślach
ich serc. 52 Strącił mocarzy z tronów, a wywyższył
pokornych. 53 Głodnych napełnił dobrami, a bogaczy
odprawił z niczym. 54 Ujął się za Izraelem, swym
sługą, pomny na [swoje] miłosierdzie; 55 Jak mówił do
naszych ojców, [do] Abrahama i jego potomstwa na
wieki. (aiōn g165) 56 I została z nią Maria około trzech

miesięcy, a potem wróciła do swego domu. 57 Dla
Elżbiety zaś nadszedł czas porodu i urodziła syna. 58
A gdy jej sąsiedzi i krewni usłyszeli, że Pan okazał jej
swoje wielkie miłosierdzie, cieszyli się razem z nią.
59 A ósmego dnia przyszli, aby obrzezać dziecko, i
[chcieli] nadać mu imię jego ojca, Zachariasza. 60
Ale jego matka powiedziała: Nie tak, lecz będzie się
nazywał Jan. 61 I powiedzieli do niej: Nie ma nikogo
w twoim rodzie, kogo by nazwano tym imieniem. 62
Pytali więc znakami jego ojca, jak chce go nazwać. 63
A on poprosił o tabliczkę i napisał: Jan jest jego imię.
I dziwili się wszyscy. 64 Natychmiast otworzyły się
jego usta i [rozwiązał się] jego język, i mówił, wielbiąc
Boga. 65 I padł strach na wszystkich ich sąsiadów, i
po całej górskiej krainie judzkiej rozgłoszone zostały
wszystkie te słowa. 66 Wszyscy zaś, którzy o tym
słyszeli, brali to sobie do serca i mówili: Cóż to
będzie za dziecko? I była z nim ręka Pańska. 67 A
Zachariasz, jego ojciec, będąc napełniony Duchem
Świętym, prorokował: 68 Błogosławiony niech będzie
Pan, Bóg Izraela, bo nawiedził i odkupił swój lud;
69 I wzbudził nam róg zbawienia w domu Dawida,
swego sługi; 70 Jak mówił przez usta swoich świętych
proroków, którzy byli od wieków; (aiōn g165) 71 [Że nas]
wybawi od naszych nieprzyjaciół i z ręki wszystkich,
którzy nas nienawidzą; 72 Aby okazać miłosierdzie
naszym ojcom i przypomnieć swoje święte przymierze;
73 I przysięgę, którą złożył Abrahamowi, naszemu
ojcu; 74 Że nam da, [abyśmy] mu służyli bez lęku,
wybawieni z ręki naszych nieprzyjaciół; 75 W świętości
i sprawiedliwości przed nim po wszystkie dni naszego
życia. 76 A ty, dziecko, będziesz nazwane prorokiem
Najwyższego, bo pójdziesz przed obliczem Pana, aby
przygotować jego drogi; 77 I żeby jego ludowi dać
poznać zbawienie przez przebaczenie mu grzechów;
78 Dzięki serdecznemu miłosierdziu naszego Boga,
przez które nawiedził nas wschód [słońca] z wysoka;
79 Aby oświecić siedzących w ciemności i w cieniu
śmierci, aby skierować nasze kroki na drogę pokoju. 80
A dziecko rosło i umacniało się w duchu, i przebywało
na pustyniach aż do dnia ukazania się przed Izraelem.

2 A w tych dniach wyszedł dekret cesarza Augusta,
aby spisano cały świat. 2 A ten pierwszy spis odbył
się, gdy Kwiryniusz był namiestnikiem Syrii. 3 Szli więc
wszyscy, aby dać się spisać, każdy do swego miasta.
4 Poszedł też Józef z Galilei, z miasta Nazaret, do
Judei, do miasta Dawida, zwanego Betlejem, ponieważ
pochodził z domu i z rodu Dawida; 5 Aby dać się
spisać z Marią, poślubioną sobie małżonką, która była
brzemienna. 6 A gdy tam byli, nadszedł czas porodu.
7 I urodziła swego pierworodnego syna, owinęła go
w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla
nich miejsca w gospodzie. 8 A byli w tej okolicy
pasterze przebywający w polu i trzymający straż nocną
nad swoim stadem. 9 I oto stanął przy nich anioł
Pana, a chwała Pana zewsząd ich oświeciła. I ogarnął
ich wielki strach. 10 I powiedział do nich anioł: Nie
bójcie się, bo oto zwiastuję wam wielką radość, która
będzie [udziałem] całego ludu. 11 Dziś bowiem w
mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym
jest Chrystus Pan. 12 A to [będzie] dla was znakiem:
Znajdziecie niemowlę owinięte w pieluszki i leżące w
żłobie. 13 I zaraz z aniołem przybyło mnóstwo wojsk
niebieskich chwalących Boga i mówiących: 14 Chwała
na wysokościach Bogu, a na ziemi pokój, wobec ludzi
dobra wola. 15 A gdy aniołowie odeszli od nich do
nieba, pasterze mówili między sobą: Chodźmy aż
do Betlejem i zobaczmy to, co się wydarzyło, a co
Pan nam oznajmił. 16 Spiesząc się więc, przyszli i
znaleźli Marię, Józefa i niemowlę leżące w żłobie. 17 A
ujrzawszy, rozgłosili to, co zostało im powiedziane o tym
dziecku. 18 A wszyscy, którzy słyszeli, dziwili się temu,
co pasterze im mówili. 19 Lecz Maria zachowywała
wszystkie te słowa, rozważając je w swoim sercu. 20 I
wrócili pasterze, wielbiąc i chwaląc Boga za wszystko,
co słyszeli i widzieli, tak jak im zostało powiedziane.
21 A gdy minęło osiem dni i [należało] obrzezać
dziecko, nadano mu imię Jezus, którym nazwał je
anioł, zanim się poczęło w łonie. 22 Gdy też według
Prawa Mojżesza minęły dni jej oczyszczenia, przynieśli
go do Jerozolimy, aby stawić go przed Panem; 23 (Tak
jak jest napisane w Prawie Pana: Każdy mężczyzna
otwierający łono będzie nazywany świętym Panu);
24 I żeby złożyć ofiarę według [tego], co zostało
powiedziane w Prawie Pana, parę synogarlic albo dwa
gołąbki. 25 A był w Jerozolimie człowiek imieniem
Symeon. Ten człowiek był sprawiedliwy i bogobojny,
oczekujący pociechy Izraela, a Duch Święty był nad
nim. 26 I objawił mu Bóg przez Ducha Świętego,
że nie ujrzy śmierci, dopóki nie zobaczy Chrystusa
Pańskiego. 27 Przyszedł on [prowadzony] przez Ducha
[Świętego] do świątyni. A gdy rodzice wnosili dziecko –
Jezusa, aby postąpić z nim według zwyczaju prawa;
28 Wtedy on, wziąwszy go na ręce, chwalił Boga i
mówił: 29 Teraz pozwalasz odejść twemu słudze,
Panie, w pokoju, według twego słowa; 30 Gdyż moje
oczy ujrzały twoje zbawienie; 31 Które przygotowałeś
wobec wszystkich ludzi; 32 Światłość na oświecenie
pogan i chwałę twego ludu, Izraela. 33 A Józef i
jego matka dziwili się temu, co o nim mówiono. 34
I błogosławił im Symeon, i powiedział do Marii, jego
matki: Oto ten położony jest na upadek i na powstanie
wielu w Izraelu, i na znak, przeciwko któremu będą

mówić; 35 (I twoją duszę miecz przeniknie), aby
myśli wielu serc zostały objawione. 36 A była [tam]
prorokini Anna, córka Fanuela, z pokolenia Asera,
która była w bardzo podeszłym wieku, a żyła siedem
lat z mężem od swego dziewictwa. 37 A [była] wdową
[mającą] około osiemdziesięciu czterech lat, która
nie opuszczała świątyni, służąc [Bogu] w postach i
modlitwach dniem i nocą. 38 Ona też, przyszedłszy
w tej właśnie chwili, dziękowała Panu i mówiła o nim
wszystkim, którzy oczekiwali odkupienia w Jerozolimie.
39 A gdy wykonali wszystko według prawa Pana, wrócili
do Galilei, do swego miasta, Nazaretu. 40 Dziecko zaś
rosło i umacniało się w duchu, będąc pełne mądrości,
a łaska Boga była nad nim. 41 A jego rodzice chodzili
co roku do Jerozolimy na święto Paschy. 42 I gdy
miał dwanaście lat, poszli do Jerozolimy, zgodnie ze
zwyczajem tego święta. 43 A gdy minęły te dni i już
wracali, dziecię Jezus zostało w Jerozolimie, ale Józef
i jego matka [o tym] nie wiedzieli. 44 Lecz sądząc, że
jest w towarzystwie podróżnych, przeszli dzień drogi i
szukali go wśród krewnych i znajomych. 45 A gdy go
nie znaleźli, wrócili do Jerozolimy, szukając go. 46 A
po trzech dniach znaleźli go siedzącego w świątyni
wśród nauczycieli, słuchającego i pytającego ich. 47
I wszyscy, którzy go słuchali, zdumiewali się jego
rozumem i odpowiedziami. 48 A [rodzice], ujrzawszy
go, zdziwili się. I powiedziała do niego jego matka:
Synu, dlaczego nam to zrobiłeś? Oto twój ojciec i ja z
bólem [serca] szukaliśmy ciebie. 49 I powiedział do
nich: Czemu mnie szukaliście? Czy nie wiedzieliście,
że muszę być w tym, co należy do mego Ojca? 50
Lecz oni nie zrozumieli tych słów, które im mówił.
51 Wtedy poszedł z nimi i wrócił do Nazaretu, i był
im posłuszny. A jego matka zachowywała wszystkie
te słowa w swoim sercu. 52 A Jezusowi przybywało
mądrości i wzrostu oraz łaski u Boga i u ludzi.

3 A w piętnastym roku panowania cesarza Tyberiusza,
gdy Poncjusz Piłat był namiestnikiem Judei, Herod
tetrarchą Galilei, jego brat Filip tetrarchą Iturei i
ziemi Trachonu, a Lizaniasz tetrarchą Abileny; 2 Za
najwyższych kapłanów Annasza i Kajfasza doszło
słowo Boże do Jana, syna Zachariasza, na pustyni. 3 I
obchodził całą okolicę nad Jordanem, głosząc chrzest
pokuty na przebaczenie grzechów. 4 Jak jest napisane
w księdze słów proroka Izajasza: Głos wołającego
na pustyni: Przygotujcie drogę Pana, prostujcie jego
ścieżki. 5 Każda dolina będzie wypełniona, a każda
góra i pagórek będą obniżone; to, co krzywe, wyprostuje
się, a wyboiste drogi będą gładkie. 6 I ujrzy wszelkie
ciało zbawienie Boże. 7 Mówił więc do tłumów, które
przychodziły, aby ich ochrzcił: Plemię żmijowe, któż was
ostrzegł, żebyście uciekali przed przyszłym gniewem?
8 Wydajcie więc owoce godne pokuty i nie zaczynajcie
sobie wmawiać: Naszym ojcem jest Abraham. Mówię
wam bowiem, że Bóg i z tych kamieni może wzbudzić
dzieci Abrahamowi. 9 A już siekiera do korzenia
drzew jest przyłożona. Każde drzewo, które nie wydaje
dobrego owocu, zostaje wycięte i wrzucone w ogień.
10 I pytali go ludzie: Cóż więc mamy czynić? 11 A
on im odpowiedział: Kto ma dwie szaty, niech da
temu, który nie ma, a kto ma pożywienie, niech uczyni
tak samo. 12 Przyszli też celnicy, aby się ochrzcić, i
pytali go: Nauczycielu, cóż mamy czynić? 13 A on im
odpowiedział: Nie pobierajcie nic więcej ponad to, co
wam wyznaczono. 14 Pytali go też żołnierze: A my co
mamy czynić? I odpowiedział im: Wobec nikogo nie
używajcie przemocy, [nikogo] fałszywie nie oskarżajcie
i poprzestawajcie na waszym żołdzie. 15 A gdy ludzie
trwali w oczekiwaniu i wszyscy myśleli w swych
sercach o Janie, czy może on nie jest Chrystusem; 16
Odpowiedział Jan wszystkim: Ja was chrzczę wodą,
lecz idzie mocniejszy ode mnie, któremu nie jestem
godny rozwiązać rzemyka u jego sandałów. On będzie
was chrzcił Duchem Świętym i ogniem. 17 [Ma] on
swoje wiejadło w ręku i wyczyści swoje klepisko, i
zgromadzi pszenicę do swego spichlerza, ale plewy
spali w ogniu nieugaszonym. 18 A tak głosząc, dawał
ludziom jeszcze wiele innych napomnień. 19 Lecz
tetrarcha Herod, strofowany przez niego z powodu
Herodiady, żony swego brata Filipa, i z powodu
wszystkich złych czynów, których się dopuścił; 20 Dodał
do wszystkiego i to, że wtrącił Jana do więzienia. 21 I
stało się tak, że kiedy wszyscy ludzie byli ochrzczeni,
również Jezus został ochrzczony, a gdy się modlił,
otworzyło się niebo; 22 I zstąpił [na niego] Duch
Święty w kształcie cielesnym jak gołębica, a z nieba
rozległ się głos: Ty jesteś moim umiłowanym Synem,
w tobie mam upodobanie. 23 A Jezus miał około
trzydziestu lat. Był, jak sądzono, synem Józefa, [syna]
Helego; 24 [Syna] Mattata, [syna] Lewiego, [syna]
Melchiego, [syna] Jannaja, [syna] Józefa; 25 [Syna]
Matatiasza, [syna] Amosa, [syna] Nahuma, [syna]
Esliego, [syna] Naggaja; 26 [Syna] Maata, [syna]
Matatiasza, [syna] Semei, [syna] Józefa, [syna] Judy;
27 [Syna] Joanana, [syna] Resy, [syna] Zorobabela,
[syna] Salatiela, [syna] Neriego; 28 [Syna] Melchiego,
[syna] Addiego, [syna] Kosama, [syna] Elmadama,
[syna] Era; 29 [Syna] Jozego, [syna] Eliezera, [syna]
Jorima, [syna] Mattata, [syna] Lewiego; 30 [Syna]
Symeona, [syna] Judy, [syna] Józefa, [syna] Jonana,
[syna] Eliakima; 31 [Syna] Meleasza, [syna] Menny,
[syna] Mattata, [syna] Natana, [syna] Dawida; 32 [Syna]
Jessego, [syna] Obeda, [syna] Booza, [syna] Salmona,
[syna] Naassona; 33 [Syna] Aminadaba, [syna] Arama,

[syna] Esroma, [syna] Faresa, [syna] Judy; **34** [Syna]
Jakuba, [syna] Izaaka, [syna] Abrahama, [syna] Tarego,
[syna] Nachora; **35** [Syna] Serucha, [syna] Ragaua,
[syna] Faleka, [syna] Hebera, [syna] Sali; **36** [Syna]
Kainana, [syna] Arfaksada, [syna] Sema, [syna] Noego,
[syna] Lamecha; **37** [Syna] Matusali, [syna] Enocha,
[syna] Jareta, [syna] Maleleela, [syna] Kainana; **38**
[Syna] Enosa, [syna] Seta, [syna] Adama, [syna] Boga.

4 A Jezus, pełen Ducha Świętego, wrócił znad
Jordanu i został zaprowadzony przez Ducha na
pustynię; **2** I przez czterdzieści dni był kuszony przez
diabła. Nic nie jadł w tych dniach, a gdy minęły, poczuł
głód. **3** I powiedział do niego diabeł: Jeśli jesteś
Synem Bożym, powiedz temu kamieniowi, aby stał się
chlebem. **4** Ale Jezus mu odpowiedział: Jest napisane:
Nie samym chlebem będzie żył człowiek, ale każdym
słowem Bożym. **5** Wtedy wyprowadził go diabeł na
wysoką górę i pokazał mu w jednej chwili wszystkie
królestwa świata. **6** I powiedział do niego diabeł: Dam
ci całą tę potęgę i ich chwałę, bo zostały mi przekazane
i daję je, komu chcę. **7** Jeśli więc oddasz mi pokłon,
wszystko będzie twoje. **8** A Jezus mu odpowiedział:
Idź precz ode mnie, szatanie! Jest bowiem napisane:
Panu, swemu Bogu, będziesz oddawał pokłon i tylko
jemu będziesz służył. **9** Potem zaprowadził go do
Jerozolimy, postawił na szczycie świątyni i powiedział
do niego: Jeśli jesteś Synem Bożym, rzuć się stąd w
dół. **10** Jest bowiem napisane: Rozkaże o tobie swoim
aniołom, aby cię strzegli; **11** I będą cię nosić na rękach,
abyś przypadkiem nie uderzył swojej nogi o kamień. **12**
A Jezus mu odpowiedział: Powiedziano: Nie będziesz
wystawiał na próbę Pana, swego Boga. **13** Kiedy diabeł
skończył całe kuszenie, odstąpił od niego na jakiś czas.
14 Jezus zaś wrócił w mocy Ducha do Galilei, a wieść
o nim rozeszła się po całej okolicy. **15** I nauczał w ich
synagogach, sławiony przez wszystkich. **16** Przyszedł
też do Nazaretu, gdzie się wychował. Według swego
zwyczaju wszedł w dzień szabatu do synagogi i wstał,
aby czytać. **17** I podano mu księgę proroka Izajasza.
Gdy otworzył księgę, znalazł miejsce, gdzie było
napisane: **18** Duch Pana nade mną, ponieważ namaścił
mnie, abym głosił ewangelię ubogim, posłał mnie, abym
uzdrawiał skruszonych w sercu, abym uwięzionym
zwiastował wyzwolenie, a ślepym przejrzenie, abym
uciśnionych wypuścił na wolność; **19** Abym głosił
miłościwy rok Pana. **20** Potem zamknął księgę, oddał
ją słudze i usiadł, a oczy wszystkich w synagodze
były w nim utkwione. **21** I zaczął do nich mówić: Dziś
wypełniły się te [słowa] Pisma w waszych uszach.
22 A wszyscy przyświadczali mu i dziwili się słowom
łaski, które wychodziły z jego ust. I mówili: Czyż
nie jest to syn Józefa? **23** I powiedział do nich: Z
pewnością powiecie mi to przysłowie: Lekarzu, ulecz
samego siebie. To, o czym słyszeliśmy, że wydarzyło
się w Kafarnaum, uczyń i tu, w swojej ojczyźnie. **24** I
powiedział: Zaprawdę powiadam wam: Żaden prorok
nie jest dobrze przyjmowany w swojej ojczyźnie. **25** Ale
mówię wam zgodnie z prawdą, [że] wiele wdów było w
Izraelu za dni Eliasza, gdy niebo było zamknięte przez
trzy lata i sześć miesięcy, tak że wielki głód panował
na całej ziemi; **26** Jednak Eliasz nie został posłany
do żadnej z nich, tylko do pewnej wdowy z Sarepty
Sydońskiej. **27** I wielu było trędowatych w Izraelu za
[czasów] proroka Elizeusza, jednak żaden z nich nie
został oczyszczony, tylko Naaman Syryjczyk. **28** I
wszyscy w synagodze, słysząc to, zapłonęli gniewem;
29 A wstawszy, wypchnęli go z miasta i wyprowadzili
na szczyt góry, na której było zbudowane ich miasto,
aby go z niej zrzucić. **30** Lecz on przeszedł między
nimi i oddalił się. **31** Potem przyszedł do Kafarnaum,
miasta w Galilei, i tam nauczał ich w szabaty. **32** I
zdumiewali się jego nauką, bo przemawiał z mocą. **33**
A był w synagodze człowiek, który miał ducha demona
nieczystego. Zawołał on donośnym głosem: **34** Ach,
cóż my z tobą mamy, Jezusie z Nazaretu? Przyszedłeś
nas zniszczyć? Wiem, kim jesteś: Świętym Boga. **35**
I zgromił go Jezus: Zamilcz i wyjdź z niego! Wtedy
demon rzucił go na środek i wyszedł z niego, nie
wyrządzając mu żadnej krzywdy. **36** A wszystkich
ogarnęło zdumienie i rozmawiali między sobą: Cóż
to za słowo? Bo z władzą i mocą rozkazuje duchom
nieczystym, a one wychodzą. **37** I wieść o nim rozeszła
się wszędzie po okolicznej krainie. **38** Po wyjściu
z synagogi [Jezus] przyszedł do domu Szymona. A
teściowa Szymona miała wysoką gorączkę, więc prosili
go za nią. **39** Wtedy on, stanąwszy nad nią, zgromił
gorączkę, a ta ją opuściła. Zaraz też wstała i usługiwała
im. **40** A gdy słońce zachodziło, wszyscy, którzy mieli
cierpiących na rozmaite choroby, przyprowadzali ich
do niego, a on na każdego z nich kładł ręce i uzdrawiał
ich. **41** Z wielu też wychodziły demony, wołając: Ty
jesteś Chrystusem, Synem Bożym. Ale [on] gromił
[je] i nie pozwalał im mówić. Wiedziały bowiem, że
on jest Chrystusem. **42** Kiedy nastał dzień, wyszedł
i udał się na odludne miejsce. A ludzie go szukali i
przyszli aż do niego, i zatrzymywali go, aby od nich
nie odchodził. **43** Lecz on powiedział do nich: Także
innym miastom muszę głosić królestwo Boże, bo po to
zostałem posłany. **44** I głosił w synagogach w Galilei.

5 Pewnego razu, gdy ludzie cisnęli się do niego,
aby słuchać słowa Bożego, on stał nad jeziorem
Genezaret. **2** I zobaczył dwie łodzie stojące przy
[brzegu] jeziora, a rybacy, wyszedłszy z nich, płukali
sieci. **3** Wsiadł do jednej z tych łodzi, która należała do

Szymona, i poprosił go, aby trochę odpłynął od brzegu.
A usiadłszy, nauczał ludzi z łodzi. 4 Kiedy przestał
mówić, zwrócił się do Szymona: Wypłyń na głębię
i zarzućcie wasze sieci na połów. 5 A Szymon mu
odpowiedział: Mistrzu, przez całą noc pracowaliśmy i
nic nie złowiliśmy, ale na twoje słowo zarzucę sieć. 6 A
gdy to zrobili, zagarnęli wielkie mnóstwo ryb, tak że
sieć im się rwała. 7 Skinęli więc na towarzyszy, którzy
byli w drugiej łodzi, aby przybyli i pomogli im. A oni
przypłynęli i napełnili obie łodzie, tak że się zanurzały.
8 Widząc to, Szymon Piotr przypadł do kolan Jezusa
i powiedział: Odejdź ode mnie, Panie, bo jestem
grzesznym człowiekiem. 9 I jego bowiem, i wszystkich,
którzy z nim byli, ogarnęło zdumienie z [powodu]
połowu ryb, jakiego dokonali. 10 Podobnie też Jakuba i
Jana, synów Zebedeusza, którzy byli towarzyszami
Szymona. I powiedział Jezus do Szymona: Nie bój się,
odtąd będziesz łowił ludzi. 11 A oni, wyciągnąwszy
łódź na brzeg, zostawili wszystko i poszli za nim. 12 A
gdy przebywał w pewnym mieście, [był tam] człowiek
cały pokryty trądem. Kiedy zobaczył Jezusa, upadł
na twarz i prosił go: Panie, jeśli chcesz, możesz mnie
oczyścić. 13 Wtedy Jezus wyciągnął rękę, dotknął go i
powiedział: Chcę, bądź oczyszczony. I natychmiast
trąd go opuścił. 14 Potem przykazał mu, aby nikomu o
tym nie mówił. [I dodał]: Ale idź, pokaż się kapłanowi i
ofiaruj za swoje oczyszczenie, jak nakazał Mojżesz,
na świadectwo dla nich. 15 Lecz wieść o nim jeszcze
bardziej się rozchodziła. I schodziły się wielkie tłumy,
aby go słuchać i aby ich uzdrowił z chorób. 16 A on
odchodził na pustynię i modlił się. 17 Pewnego dnia,
gdy nauczał, siedzieli tam też faryzeusze i nauczyciele
prawa, którzy się zeszli ze wszystkich miasteczek
Galilei, Judei i Jerozolimy. A moc Pana była [obecna],
aby ich uzdrawiać. 18 A oto [jacyś] mężczyźni nieśli
na posłaniu sparaliżowanego. Szukali [sposobu, jak]
go wnieść i położyć przed nim. 19 Gdy jednak z
powodu tłumu nie znaleźli [drogi], którą by go mogli
wnieść, weszli na dach i przez dachówkę spuścili go z
posłaniem w sam środek, przed Jezusa. 20 On, widząc
ich wiarę, powiedział mu: Człowieku, przebaczone ci są
twoje grzechy. 21 Wtedy uczeni w Piśmie i faryzeusze
zaczęli się zastanawiać i mówić: Kim jest ten, który
mówi bluźnierstwa? Któż może przebaczać grzechy
oprócz samego Boga? 22 Ale Jezus, poznawszy
ich myśli, odpowiedział im: Co myślicie w waszych
sercach? 23 Cóż jest łatwiej powiedzieć: Przebaczone
ci są twoje grzechy, czy powiedzieć: Wstań i chodź?
24 Lecz abyście wiedzieli, że Syn Człowieczy ma
na ziemi moc przebaczać grzechy – powiedział do
sparaliżowanego: Mówię ci: Wstań, weź swoje posłanie
i idź do domu. 25 A on natychmiast wstał na ich oczach,
wziął to, na czym leżał, i poszedł do domu, wielbiąc
Boga. 26 Wtedy wszyscy się zdumieli, chwalili Boga
i pełni lęku mówili: Widzieliśmy dziś dziwne rzeczy.
27 Potem wyszedł i zobaczył celnika, imieniem Lewi,
siedzącego w punkcie celnym, i powiedział do niego:
Pójdź za mną. 28 A on zostawił wszystko, wstał i
poszedł za nim. 29 I przygotował mu Lewi wielką ucztę
w swoim domu. A była [tam] wielka grupa celników i
innych, którzy zasiedli z nimi za stołem. 30 A uczeni w
Piśmie i faryzeusze szemrali, mówiąc do jego uczniów:
Dlaczego jecie i pijecie z celnikami i grzesznikami? 31
Jezus zaś im odpowiedział: Nie zdrowi, lecz chorzy
potrzebują lekarza. 32 Nie przyszedłem wzywać do
pokuty sprawiedliwych, ale grzeszników. 33 I zapytali
go: Dlaczego uczniowie Jana często poszczą i modlą
się, podobnie [uczniowie] faryzeuszy, a twoi jedzą i
piją? 34 A on im odpowiedział: Czy możecie sprawić,
żeby przyjaciele oblubieńca pościli, dopóki jest z nimi
oblubieniec? 35 Lecz przyjdą dni, gdy oblubieniec
zostanie od nich zabrany, wtedy, w te dni, będą pościć.
36 Opowiedział im też przypowieść: Nikt nie przyszywa
łaty z nowej szaty do starej, bo inaczej to, co jest
nowe, drze [stare], a do starego nie nadaje się łata
z nowego. 37 I nikt nie wlewa młodego wina do
starych bukłaków, bo inaczej młode wino rozsadzi
bukłaki i samo wycieknie, a bukłaki się popsują. 38 Ale
młode wino należy wlewać do nowych bukłaków i tak
zachowuje się jedno i drugie. 39 Nikt też, kto napił
się starego, nie chce od razu młodego. Mówi bowiem:
Stare jest lepsze.

6 W drugi szabat Jezus szedł przez zboża, a jego
uczniowie zrywali kłosy i jedli, wykruszając je
rękami. 2 Wtedy niektórzy z faryzeuszy mówili do nich:
Dlaczego robicie to, czego nie wolno robić w szabat? 3
A Jezus im odpowiedział: Czy nie czytaliście o tym, co
zrobił Dawid, gdy był głodny, on i ci, którzy z nim byli?
4 Jak wszedł do domu Bożego, wziął chleby pokładne,
których nie wolno było jeść [nikomu] oprócz kapłanów, i
jadł, i dał również tym, którzy z nim byli? 5 I powiedział
im: Syn Człowieczy jest też Panem szabatu. 6 W
inny szabat Jezus wszedł do synagogi i nauczał. A
był tam człowiek, który miał uschłą prawą rękę. 7 I
obserwowali go uczeni w Piśmie i faryzeusze, czy
uzdrowi w szabat, aby znaleźć [powód] do oskarżenia
go. 8 Ale on znał ich myśli i powiedział do człowieka,
który miał uschłą rękę: Podnieś się i stań na środku. A
on podniósł się i stanął. 9 Wtedy Jezus powiedział do
nich: Spytam was o pewną rzecz: Czy wolno w szabaty
czynić dobrze, czy źle? Ocalić życie czy zniszczyć? 10
A spojrzawszy wokoło po wszystkich, powiedział do
tego człowieka: Wyciągnij rękę. A on to zrobił i jego
ręka znowu stała się zdrowa tak jak druga. 11 Ale

oni wpadli we wściekłość i rozmawiali między sobą,
co by zrobić Jezusowi. 12 W tych dniach odszedł na
górę, aby się modlić, i spędził całą noc na modlitwie
do Boga. 13 A gdy nastał dzień, przywołał swych
uczniów i wybrał [z nich] dwunastu, których też nazwał
apostołami: 14 Szymona, którego nazwał Piotrem, i
jego brata Andrzeja, Jakuba i Jana, Filipa i Bartłomieja;
15 Mateusza i Tomasza, Jakuba, [syna] Alfeusza, i
Szymona, zwanego Zelotą; 16 Judasza, [brata] Jakuba,
i Judasza Iskariotę, który stał się zdrajcą. 17 Potem
zszedł z nimi i stanął na równinie. [Była z nim] też
gromada jego uczniów i wielkie mnóstwo ludzi z całej
Judei i Jerozolimy oraz z okolic nadmorskich, z Tyru
i Sydonu, którzy przyszli, aby go słuchać i aby ich
uzdrowił z chorób. 18 Także ci, którzy byli dręczeni
przez duchy nieczyste, zostali uzdrowieni. 19 A wszyscy
ludzie starali się go dotknąć, ponieważ moc wychodziła
z niego i uzdrawiała wszystkich. 20 A on podniósł
oczy na uczniów i mówił: Błogosławieni [jesteście wy],
ubodzy, bo wasze jest królestwo Boże. 21 Błogosławieni
jesteście wy, którzy teraz cierpicie głód, bo będziecie
nasyceni. Błogosławieni jesteście wy, którzy teraz
płaczecie, bo śmiać się będziecie. 22 Błogosławieni
będziecie, gdy ludzie będą was nienawidzić i gdy
was wyłączą [spośród siebie], będą was znieważać
i odrzucą wasze imię jako niecne z powodu Syna
Człowieczego. 23 Radujcie się w tym dniu i weselcie,
bo obfita jest wasza nagroda w niebie. Tak samo
bowiem ich ojcowie postępowali wobec proroków. 24
Lecz biada wam, bogaczom, bo [już] otrzymaliście
waszą pociechę. 25 Biada wam, którzy jesteście
nasyceni, bo będziecie cierpieć głód. Biada wam,
którzy się teraz śmiejecie, bo będziecie się smucić
i płakać. 26 Biada wam, gdy wszyscy ludzie będą
dobrze o was mówić, bo tak ich ojcowie postępowali
wobec fałszywych proroków. 27 Lecz mówię wam,
którzy słuchacie: Miłujcie waszych nieprzyjaciół, dobrze
czyńcie tym, którzy was nienawidzą. 28 Błogosławcie
tym, którzy was przeklinają, módlcie się za tych,
którzy wam wyrządzają zło. 29 Temu, kto cię uderzy
w policzek, nadstaw i drugi, a temu, kto zabiera
ci płaszcz, i szaty nie odmawiaj. 30 Każdemu, kto
cię prosi, daj, a od tego, kto bierze, co twoje, nie
upominaj się [o zwrot]. 31 Jak chcecie, aby ludzie
wam czynili, tak i wy im czyńcie. 32 Jeśli bowiem
miłujecie tych, którzy was miłują, na jaką wdzięczność
zasługujecie? Przecież i grzesznicy miłują tych, którzy
ich miłują. 33 A jeśli dobrze czynicie tym, którzy wam
dobrze czynią, na jaką wdzięczność zasługujecie?
Przecież i grzesznicy postępują tak samo. 34 I jeśli
pożyczacie tym, od których spodziewacie się zwrotu, na
jaką wdzięczność zasługujecie? Przecież i grzesznicy
pożyczają grzesznikom, aby z powrotem odebrać
tyle samo. 35 Ale miłujcie waszych nieprzyjaciół,
czyńcie im dobrze i pożyczajcie, niczego się za to
nie spodziewając, a wielka będzie wasza nagroda
i będziecie synami Najwyższego. On bowiem jest
dobry dla niewdzięcznych i złych. 36 Dlatego bądźcie
miłosierni, jak i wasz Ojciec jest miłosierny. 37 Nie
sądźcie, a nie będziecie sądzeni; nie potępiajcie, a
nie będziecie potępieni; przebaczajcie, a będzie wam
przebaczone. 38 Dawajcie, a będzie wam dane; miarę
dobrą, natłoczoną, utrzęsioną i przelewającą się dadzą
w wasze zanadrze. Jaką bowiem miarą mierzycie,
taką będzie wam odmierzone. 39 I opowiedział im
przypowieść: Czy może ślepy prowadzić ślepego? Czyż
obaj nie wpadną do dołu? 40 Uczeń nie przewyższa
swego mistrza. Lecz doskonały będzie każdy, [kto
będzie] jak jego mistrz. 41 Czemu widzisz źdźbło w
oku swego brata, a na belkę, która jest w twoim oku,
nie zwracasz uwagi? 42 Albo jakże możesz mówić
swemu bratu: Bracie, pozwól, że wyjmę źdźbło, które
jest w twoim oku, gdy sam nie widzisz belki, która jest
w twoim oku? Obłudniku, wyjmij najpierw belkę ze
swego oka, a wtedy przejrzysz, aby wyjąć źdźbło, które
jest w oku twego brata. 43 Nie jest bowiem dobre to
drzewo, które wydaje zły owoc, ani złe to drzewo, które
wydaje dobry owoc. 44 Gdyż każde drzewo poznaje
się po jego owocu. Nie zbiera się bowiem fig z cierni
ani winogron z głogu. 45 Dobry człowiek z dobrego
skarbca swego serca wydobywa dobre rzeczy, a zły
człowiek ze złego skarbca swego serca wydobywa
złe rzeczy. Z obfitości serca bowiem mówią jego usta.
46 Dlaczego więc mówicie do mnie: Panie, Panie, a
nie robicie tego, co mówię? 47 Pokażę wam, do kogo
jest podobny każdy, kto przychodzi do mnie, słucha
moich słów i wypełnia je. 48 Podobny jest do człowieka
budującego dom, który zrobił głęboki wykop i założył
fundament na skale. A gdy przyszła powódź, rzeka
uderzyła w ten dom, ale nie mogła go poruszyć, bo
był założony na skale. 49 Ten zaś, kto słucha, a nie
wypełnia, podobny jest do człowieka, który zbudował
swój dom na ziemi bez fundamentu. Uderzyła w niego
rzeka i natychmiast się zawalił, a upadek tego domu
był wielki.

7 Gdy skończył [mówić] wszystkie te słowa w
obecności ludzi, wszedł do Kafarnaum. 2 A sługa
pewnego setnika, bardzo przez niego ceniony, chorował
i był bliski śmierci. 3 Kiedy [setnik] usłyszał o Jezusie,
posłał do niego starszych spośród Żydów, prosząc,
aby przyszedł i uzdrowił jego sługę. 4 A oni przyszli
do Jezusa i prosili go usilnie: Godny jest, abyś mu to
uczynił. 5 Miłuje bowiem nasz naród i zbudował nam
synagogę. 6 Wtedy Jezus poszedł z nimi. Ale gdy był

[już] niedaleko domu, setnik posłał do niego przyjaciół
ze słowami: Panie, nie trudź się, bo nie jestem godny,
abyś wszedł pod mój dach. 7 Dlatego i samego siebie
nie uważałem za godnego przyjść do ciebie. Lecz
powiedz słowo, a mój sługa zostanie uzdrowiony. 8
Bo i ja jestem człowiekiem podległym władzy i mam
pod sobą żołnierzy, i mówię jednemu: Idź, a idzie, a
drugiemu: Chodź tu, a przychodzi, a mojemu słudze:
Zrób to, a robi. 9 Gdy Jezus to usłyszał, zdziwił się i
odwróciwszy się, powiedział do ludzi, którzy szli za nim:
Mówię wam, nawet w Izraelu nie znalazłem tak wielkiej
wiary. 10 Ci zaś, którzy byli posłani, po powrocie do
domu zastali zdrowym sługę, który chorował. 11 A
nazajutrz udał się do miasta zwanego Nain. I szło z nim
wielu jego uczniów i mnóstwo ludzi. 12 A gdy zbliżył
się do bramy miasta, właśnie wynoszono zmarłego,
jedynego syna matki, która [była] wdową. Towarzyszyło
jej mnóstwo ludzi z miasta. 13 Kiedy Pan ją zobaczył,
ulitował się nad nią i powiedział do niej: Nie płacz. 14
Potem podszedł i dotknął mar, a ci, którzy [je] nieśli,
stanęli. I powiedział: Młodzieńcze, mówię ci, wstań! 15
A ten, który był martwy, usiadł i zaczął mówić. I oddał
go jego matce. 16 Wtedy wszystkich ogarnął strach i
wielbili Boga, mówiąc: Wielki prorok powstał wśród
nas, oraz: Bóg nawiedził swój lud. 17 I rozeszła się ta
wieść o nim po całej Judei i po całej okolicznej krainie.
18 O tym wszystkim oznajmili Janowi jego uczniowie.
19 A [Jan], wezwawszy dwóch spośród swoich uczniów,
posłał ich do Jezusa z zapytaniem: Czy ty jesteś tym,
który ma przyjść, czy mamy oczekiwać innego? 20 A
gdy ci mężczyźni przyszli do niego, powiedzieli: Jan
Chrzciciel przysłał nas do ciebie z zapytaniem: Czy
ty jesteś tym, który ma przyjść, czy mamy oczekiwać
innego? 21 A w tym właśnie czasie wielu uzdrowił
z chorób i dolegliwości i [uwolnił] od złych duchów,
a wielu ślepych obdarzył wzrokiem. 22 Jezus więc
odpowiedział im: Idźcie i oznajmijcie Janowi to, co
widzieliście i słyszeliście: Ślepi widzą, chromi chodzą,
trędowaci zostają oczyszczeni, głusi słyszą, umarli
zmartwychwstają, a ubogim głoszona jest ewangelia.
23 A błogosławiony jest ten, kto się nie zgorszy z
mojego powodu. 24 Gdy zaś posłańcy Jana odeszli,
zaczął mówić do ludzi o Janie: Co wyszliście zobaczyć
na pustyni? Trzcinę kołyszącą się na wietrze? 25
Ale co wyszliście zobaczyć? Człowieka ubranego w
miękkie szaty? Oto ci, którzy [noszą] kosztowne szaty i
żyją w rozkoszach, są w domach królewskich. 26 Ale
co wyszliście zobaczyć? Proroka? Tak, mówię wam,
nawet więcej niż proroka. 27 On jest tym, o którym jest
napisane: Oto posyłam mego posłańca przed twoim
obliczem, który przygotuje twoją drogę przed tobą. 28
Mówię wam bowiem: Nie ma wśród narodzonych z
kobiet większego proroka od Jana Chrzciciela. Lecz
ten, kto jest najmniejszy w królestwie Bożym, jest
większy niż on. 29 Słysząc to, wszyscy ludzie, jak
również celnicy, przyznawali słuszność Bogu, będąc
ochrzczeni chrztem Jana. 30 Ale faryzeusze i znawcy
prawa odrzucili radę Boga sami przeciwko sobie, nie
dając się przez niego ochrzcić. 31 I powiedział Pan: Do
kogo więc przyrównam ludzi tego pokolenia? Do kogo
są podobni? 32 Podobni są do dzieci, które siedzą
na rynku i wołają jedne na drugie: Graliśmy wam na
flecie, a nie tańczyliście, śpiewaliśmy pieśni żałobne, a
nie płakaliście. 33 Przyszedł bowiem Jan Chrzciciel,
nie jadł chleba i nie pił wina, a mówicie: Ma demona.
34 Przyszedł Syn Człowieczy, jedząc i pijąc, a mówicie:
Oto żarłok i pijak, przyjaciel celników i grzeszników. 35
Lecz usprawiedliwiona jest mądrość przez wszystkie
swoje dzieci. 36 I zaprosił go jeden z faryzeuszy na
wspólny posiłek. Wszedł więc do domu faryzeusza
i usiadł [przy stole]. 37 A oto kobieta, grzesznica,
która była w [tym] mieście, dowiedziawszy się, że
siedzi [przy stole] w domu faryzeusza, przyniosła
alabastrowe naczynie olejku; 38 I stanąwszy z tyłu
u jego nóg, płacząc, zaczęła łzami obmywać jego
nogi, wycierała je włosami swojej głowy, całowała i
namaszczała olejkiem. 39 A widząc to, faryzeusz, który
go zaprosił, pomyślał sobie: Gdyby on był prorokiem,
wiedziałby, kim i jaka jest ta kobieta, która go dotyka.
Jest bowiem grzesznicą. 40 A Jezus odezwał się do
niego: Szymonie, mam ci coś do powiedzenia. A on
odrzekł: Powiedz, Nauczycielu. 41 Pewien wierzyciel
miał dwóch dłużników. Jeden był winien pięćset groszy,
a drugi pięćdziesiąt. 42 A gdy nie mieli z czego oddać,
darował obydwóm. Powiedz więc, który z nich będzie
go bardziej miłował? 43 Szymon odpowiedział: Sądzę,
że ten, któremu więcej darował. A on mu powiedział:
Słusznie osądziłeś. 44 I odwróciwszy się do kobiety,
powiedział do Szymona: Widzisz tę kobietę? Wszedłem
do twego domu, a nie podałeś mi wody do nóg, ona
zaś łzami obmyła moje nogi i otarła je swoimi włosami.
45 Nie pocałowałeś mnie, a ona, odkąd wszedłem, nie
przestała całować moich nóg. 46 Nie namaściłeś mi
głowy oliwą, a ona olejkiem namaściła moje nogi. 47
Dlatego mówię ci: Przebaczono jej wiele grzechów,
gdyż bardzo umiłowała. A komu mało przebaczono,
mało miłuje. 48 Do niej zaś powiedział: Twoje grzechy
są przebaczone. 49 Wtedy współbiesiadnicy zaczęli
mówić między sobą: Kim jest ten, który i grzechy
przebacza? 50 I powiedział do kobiety: Twoja wiara cię
zbawiła. Idź w pokoju.

8 Następnie chodził po miastach i po wioskach,
głosząc i opowiadając [ewangelię] królestwa
Bożego. A [było] z nim dwunastu; 2 I kilka kobiet,

które uwolnił od złych duchów i chorób: Maria, zwana
Magdaleną, z której wyszło siedem demonów; 3
Joanna, żona Chuzy, zarządcy [u] Heroda, Zuzanna i
wiele innych, które służyły mu swoimi dobrami. 4 A gdy
zeszło się wielu ludzi i z różnych miast przychodzili do
niego, powiedział w przypowieści: 5 Siewca wyszedł
siać swoje ziarno. A gdy siał, jedno padło przy drodze
i zostało podeptane, a ptaki niebieskie wydziobały
je. 6 Inne padło na skałę, a gdy wzeszło, uschło, bo
nie miało wilgoci. 7 Inne zaś padło między ciernie,
ale ciernie razem z nim wyrosły i zagłuszyły je. 8 A
jeszcze inne padło na dobrą ziemię, a gdy wzrosło,
wydało plon stokrotny. To powiedziawszy, zawołał: Kto
ma uszy do słuchania, niech słucha. 9 I pytali go jego
uczniowie: Co znaczy ta przypowieść? 10 A on im
powiedział: Wam dano poznać tajemnice królestwa
Bożego, ale innym [opowiada się] w przypowieściach,
aby patrząc, nie widzieli i słysząc, nie rozumieli. 11
A takie [jest znaczenie] przypowieści: Ziarnem jest
słowo Boże. 12 Tymi przy drodze są ci, którzy słuchają;
potem przychodzi diabeł i zabiera słowo z ich serca,
aby nie uwierzyli i nie zostali zbawieni. 13 A tymi na
skale [są ci], którzy, gdy usłyszą, z radością przyjmują
słowo. Nie mają jednak korzenia, wierzą do czasu,
a w chwili pokusy odstępują. 14 To zaś, które padło
między ciernie, to są ci, którzy słuchają słowa, ale
odchodzą i przez troski, bogactwa i rozkosze życia
zostają zagłuszeni i nie wydają owocu. 15 Lecz to, które
[padło] na dobrą ziemię, to są ci, którzy szczerym i
dobrym sercem usłyszeli słowo i zachowują je, i wydają
owoc w cierpliwości. 16 Nikt, zapaliwszy świecę, nie
nakrywa jej naczyniem i nie stawia pod łóżkiem, ale na
świeczniku, aby ci, którzy wchodzą, widzieli światło.
17 Nie ma bowiem nic tajemnego, co by nie miało
być ujawnione, ani nic ukrytego, o czym by się nie
dowiedziano i co by nie wyszło na jaw. 18 Uważajcie
więc, jak słuchacie. Kto bowiem ma, temu będzie
dodane, a kto nie ma, zostanie mu zabrane nawet
to, co sądzi, że ma. 19 Wtedy przyszli do niego jego
matka i bracia, ale nie mogli podejść z powodu tłumu.
20 I dano mu znać, mówiąc: Twoja matka i twoi bracia
stoją przed domem i chcą się z tobą widzieć. 21 A
on im odpowiedział: Moją matką i moimi braćmi są
ci, którzy słuchają słowa Bożego i wypełniają je. 22
Pewnego dnia wsiadł do łodzi ze swymi uczniami i
powiedział do nich: Przeprawmy się na drugą stronę
jeziora. I odpłynęli. 23 A gdy płynęli, usnął. I zerwał się
gwałtowny wicher na jeziorze, [i] zalewało [łódź], tak że
byli w niebezpieczeństwie. 24 Podeszli więc i obudzili
go, mówiąc: Mistrzu, mistrzu, giniemy! Wówczas wstał,
zgromił wiatr i wzburzone fale, a one się uspokoiły i
nastała cisza. 25 Wtedy powiedział do nich: Gdzież
jest wasza wiara? A oni, bojąc się, dziwili się i mówili
między sobą: Kim on jest, że nawet wichrom i wodzie
rozkazuje, a są mu posłuszne? 26 I przeprawili się do
krainy Gadareńczyków, która leży naprzeciw Galilei.
27 A gdy wyszedł na ląd, zabiegł mu [drogę] pewien
człowiek z miasta, który od dłuższego czasu miał
demony. Nie nosił ubrania i nie mieszkał w domu, lecz
w grobowcach. 28 Gdy zobaczył Jezusa, krzyknął,
upadł przed nim i zawołał donośnym głosem: Cóż
ja mam z tobą, Jezusie, Synu Boga Najwyższego?
Proszę cię, nie dręcz mnie. 29 Rozkazał bowiem
duchowi nieczystemu, aby wyszedł z tego człowieka.
Bo od dłuższego czasu porywał go, a chociaż wiązano
go łańcuchami i trzymano w pętach, on rwał więzy, a
demon pędził go na pustynię. 30 I zapytał go Jezus: Jak
ci na imię? A on odpowiedział: Legion. Wiele bowiem
demonów weszło w niego. 31 Wtedy prosiły go, aby nie
kazał im odejść [stamtąd] w otchłań. **(Abyssos g12)** 32 A
było tam wielkie stado świń, które pasły się na górze. I
[demony] prosiły go, aby pozwolił im w nie wejść. I
pozwolił im. 33 Wtedy demony wyszły z tego człowieka
i weszły w świnie. I ruszyło to stado pędem po urwisku
do jeziora, i utonęło. 34 A pasterze, widząc, co się
stało, uciekli, a poszedłszy, oznajmili to w mieście
i we wsiach. 35 I wyszli [ludzie], aby zobaczyć, co
zaszło, a przyszedłszy do Jezusa, zastali człowieka,
z którego wyszły demony, ubranego i przy zdrowych
zmysłach, siedzącego u stóp Jezusa. I przestraszyli
się. 36 A ci, którzy [to] widzieli, opowiedzieli im, jak
ten opętany został uzdrowiony. 37 Wówczas cała
ludność okolicznej krainy Gadareńczyków prosiła go,
aby od nich odszedł, gdyż ogarnął ich wielki strach.
Wtedy on wsiadł do łodzi i zawrócił. 38 A człowiek,
z którego wyszły demony, prosił go, aby [mógł] przy
nim zostać. Lecz Jezus odprawił go, mówiąc: 39 Wróć
do swego domu i opowiedz, jak wielkie rzeczy Bóg
ci uczynił. I odszedł, opowiadając po całym mieście,
jak wielkie rzeczy Jezus mu uczynił. 40 A gdy Jezus
wrócił, ludzie przyjęli go [z radością]. Wszyscy bowiem
go oczekiwali. 41 A oto przyszedł człowiek imieniem
Jair, który był przełożonym synagogi. Upadł Jezusowi
do nóg i prosił go, aby wszedł do jego domu. 42 Miał
bowiem córkę jedynaczkę, [mającą] około dwunastu
lat, która umierała. A gdy on szedł, ludzie napierali na
niego. 43 A kobieta, która od dwunastu lat cierpiała
na krwotok i wydała na lekarzy całe [swoje] mienie,
a żaden nie mógł jej uleczyć; 44 Podeszła z tyłu,
dotknęła brzegu jego szaty i natychmiast ustał jej
krwotok. 45 Wtedy Jezus zapytał: Kto mnie dotknął?
A gdy wszyscy się wypierali, Piotr i ci, którzy z nim
[byli], powiedzieli: Mistrzu, ludzie się do ciebie cisną
i tłoczą, a ty pytasz: Kto mnie dotknął? 46 Jezus

jednak powiedział: Ktoś mnie dotknął, bo poczułem, że
moc wyszła ze mnie. 47 Wtedy kobieta, widząc, że
się nie ukryje, z drżeniem podeszła i upadłszy przed
nim, powiedziała wobec wszystkich ludzi, dlaczego
go dotknęła i jak natychmiast została uzdrowiona. 48
On zaś powiedział do niej: Ufaj, córko! Twoja wiara
cię uzdrowiła, idź w pokoju. 49 A gdy on jeszcze to
mówił, przyszedł ktoś z [domu] przełożonego synagogi i
powiedział: Twoja córka umarła, nie trudź Nauczyciela.
50 Ale Jezus, słysząc [to], odezwał się do niego: Nie bój
się, tylko wierz, a będzie uzdrowiona. 51 Gdy przyszedł
do domu, nie pozwolił wejść ze sobą nikomu oprócz
Piotra, Jakuba i Jana oraz ojca i matki dziewczynki.
52 A wszyscy płakali i lamentowali nad nią. Lecz on
powiedział: Nie płaczcie, nie umarła, tylko śpi. 53
I naśmiewali się z niego, wiedząc, że umarła. 54
A on wyrzucił wszystkich, ujął ją za rękę i zawołał:
Dziewczynko, wstań! 55 Wtedy jej duch powrócił i
zaraz wstała, a on polecił, aby dano jej jeść. 56 I
zdumieli się jej rodzice. A on im nakazał, aby nikomu
nie mówili [o tym], co się stało.

9 A [Jezus], przywoławszy swoich dwunastu uczniów,
dał im moc i władzę nad wszystkimi demonami
i [moc], aby uzdrawiali choroby. 2 I rozesłał ich,
żeby głosili królestwo Boże i uzdrawiali chorych. 3
Powiedział też do nich: Nie bierzcie nic na drogę: ani
laski, ani torby, ani chleba, ani pieniędzy i nie miejcie
dwóch szat. 4 A gdy wejdziecie do jakiegoś domu,
tam pozostańcie i stamtąd wychodźcie. 5 A jeśli was
nie przyjmą, wychodząc z tego miasta, strząśnijcie
pył z waszych nóg na świadectwo przeciwko nim. 6
Wyszedłszy więc, obchodzili wszystkie miasteczka,
głosząc ewangelię i uzdrawiając wszędzie. 7 A o
wszystkim, co się przez niego dokonywało, usłyszał
tetrarcha Herod i zaniepokoił się, ponieważ niektórzy
mówili, że Jan zmartwychwstał; 8 Inni zaś, że Eliasz
się pojawił, a jeszcze inni, że zmartwychwstał któryś
z dawnych proroków. 9 A Herod powiedział: Jana
ściąłem. Kim więc jest ten, o którym słyszę takie
rzeczy? I chciał go zobaczyć. 10 Kiedy apostołowie
wrócili, opowiedzieli mu wszystko, co uczynili. A on,
wziąwszy ich ze sobą, odszedł osobno na odludne
miejsce koło miasta zwanego Betsaidą. 11 Gdy ludzie
się o tym dowiedzieli, poszli za nim. On ich przyjął i
mówił im o królestwie Bożym, i uzdrawiał tych, którzy
potrzebowali uzdrowienia. 12 A gdy dzień zaczął się
chylić [ku wieczorowi], podeszło do niego dwunastu,
mówiąc: Odpraw tłum, aby poszli do okolicznych
miasteczek i wsi i znaleźli żywność oraz schronienie,
bo jesteśmy tu na pustkowiu. 13 Ale on powiedział do
nich: Wy dajcie im jeść. A oni odpowiedzieli: Nie mamy
nic więcej oprócz pięciu chlebów i dwóch ryb; chyba
że pójdziemy i kupimy jedzenie dla tych wszystkich
ludzi. 14 Mężczyzn bowiem było około pięciu tysięcy. I
powiedział do swoich uczniów: Rozkażcie im usiąść w
grupach po pięćdziesięciu. 15 Uczynili tak i usadowili
wszystkich. 16 A [on], wziąwszy te pięć chlebów i
dwie ryby, spojrzał w niebo, pobłogosławił je, łamał
i dawał uczniom, aby kładli przed ludźmi. 17 I jedli
wszyscy do syta. A z kawałków, które im pozostały,
zebrano dwanaście koszy. 18 I stało się tak, że
kiedy modlił się na osobności, a byli z nim uczniowie,
zapytał ich: Za kogo mnie ludzie uważają? 19 A oni
odpowiedzieli: Za Jana Chrzciciela, inni za Eliasza,
a jeszcze inni [mówią], że zmartwychwstał któryś z
dawnych proroków. 20 I powiedział do nich: A wy
za kogo mnie uważacie? A Piotr odpowiedział: Za
Chrystusa Bożego. 21 Ale on surowo [ich] napomniał i
nakazał, aby nikomu tego nie mówili. 22 I powiedział:
Syn Człowieczy musi wiele cierpieć i zostać odrzucony
przez starszych, naczelnych kapłanów i uczonych w
Piśmie, i być zabity, a trzeciego dnia zmartwychwstać.
23 Mówił też do wszystkich: Jeśli ktoś chce pójść za
mną, niech się wyprze samego siebie, niech bierze
swój krzyż każdego dnia i idzie za mną. 24 Kto bowiem
chce zachować swoje życie, straci je, a kto straci
swe życie z mojego powodu, ten je zachowa. 25 Bo
cóż pomoże człowiekowi, choćby cały świat pozyskał,
jeśli samego siebie zatraci lub szkodę poniesie? 26
Kto bowiem wstydzi się mnie i moich słów, tego Syn
Człowieczy będzie się wstydził, gdy przyjdzie w chwale
swojej, Ojca i świętych aniołów. 27 Ale zapewniam
was: Niektórzy z tych, co tu stoją, nie zakosztują
śmierci, dopóki nie ujrzą królestwa Bożego. 28 W
jakieś osiem dni po tych mowach wziął ze sobą Piotra,
Jana i Jakuba i wszedł na górę, aby się modlić. 29 A
gdy się modlił, zmienił się wygląd jego oblicza, a jego
szaty [stały się] białe i lśniące. 30 A oto rozmawiało
z nim dwóch mężów. Byli to Mojżesz i Eliasz. 31
Ukazali się oni w chwale i mówili o jego odejściu,
którego miał dokonać w Jerozolimie. 32 A Piotra i
tych, którzy z nim byli, zmógł sen. Gdy się obudzili,
ujrzeli jego chwałę i tych dwóch mężów, którzy z nim
stali. 33 Kiedy oni od niego odeszli, Piotr powiedział
do Jezusa: Mistrzu, dobrze nam tu być. Postawmy
więc trzy namioty: jeden dla ciebie, jeden dla Mojżesza
i jeden dla Eliasza. Nie wiedział bowiem, co mówi.
34 A gdy on to mówił, pojawił się obłok i zacienił ich.
I zlękli się, kiedy oni wchodzili w obłok. 35 I rozległ
się głos z obłoku: To jest mój umiłowany Syn, jego
słuchajcie. 36 Gdy zaś ten głos się rozległ, okazało
się, że Jezus jest sam. A oni milczeli i w tych dniach
nikomu nie mówili nic o tym, co widzieli. 37 Nazajutrz,
gdy zeszli z góry, mnóstwo ludzi wyszło mu naprzeciw.

38 Nagle [jakiś] człowiek z tłumu zawołał: Nauczycielu,
proszę cię, spójrz na mego syna, bo to mój jedynak.
39 I oto duch dopada go, a on nagle krzyczy. Szarpie
nim tak, że się pieni i potłukłszy go, niechętnie od
niego odchodzi. 40 I prosiłem twoich uczniów, aby go
wypędzili, ale nie mogli. 41 Wtedy Jezus odpowiedział:
O pokolenie bez wiary i przewrotne! Jak długo będę z
wami i [jak długo] mam was znosić? Przyprowadź tu
swego syna. 42 A gdy on jeszcze podchodził, powalił
go demon i zaczął nim targać. Lecz Jezus zgromił
ducha nieczystego, uzdrowił chłopca i oddał go jego
ojcu. 43 I zdumieli się wszyscy potęgą Boga. A gdy się
dziwili wszystkiemu, co czynił Jezus, on powiedział do
swoich uczniów: 44 Przyjmijcie te słowa do waszych
uszu, Syn Człowieczy bowiem będzie wydany w ręce
ludzi. 45 Lecz oni nie zrozumieli tych słów i były
one zakryte przed nimi, tak że ich nie pojęli, a bali
się go o nie zapytać. 46 Wszczęła się też między
nimi dyskusja [o tym], kto z nich jest największy. 47
A Jezus, znając [tę] myśl ich serca, wziął dziecko,
postawił je przy sobie; 48 I powiedział do nich: Kto
przyjmie to dziecko w moje imię, mnie przyjmuje, a
kto mnie przyjmie, przyjmuje tego, który mnie posłał.
Kto bowiem jest najmniejszy wśród was wszystkich,
ten będzie wielki. 49 Wtedy odezwał się Jan: Mistrzu,
widzieliśmy kogoś, kto w twoim imieniu wypędzał
demony i zabranialiśmy mu, bo nie chodzi z nami [za
tobą]. 50 I powiedział do niego Jezus: Nie zabraniajcie
[mu], bo kto nie jest przeciwko nam, ten jest z nami.
51 A gdy wypełniły się dni, aby został wzięty w górę,
[mocno] postanowił udać się do Jerozolimy. 52 I wysłał
przed sobą posłańców. [Poszli więc] i weszli do wioski
Samarytan, aby przygotować dla niego [miejsce]. 53
Lecz nie przyjęto go, ponieważ zmierzał do Jerozolimy.
54 A jego uczniowie Jakub i Jan, widząc to, powiedzieli:
Panie, czy chcesz, żebyśmy rozkazali, aby ogień
zstąpił z nieba i pochłonął ich, jak [to] uczynił Eliasz? 55
Lecz [Jezus], odwróciwszy się, zgromił ich i powiedział:
Nie wiecie, jakiego jesteście ducha. 56 Syn Człowieczy
bowiem nie przyszedł zatracać dusz ludzkich, ale
[je] zbawić. I poszli do innej wioski. 57 Kiedy byli w
drodze, ktoś powiedział do niego: Panie, pójdę za tobą,
dokądkolwiek się udasz. 58 Jezus mu odpowiedział:
Lisy mają nory, a ptaki niebieskie – gniazda, ale Syn
Człowieczy nie ma gdzie położyć głowy. 59 Do innego
zaś powiedział: Pójdź za mną! Ale on rzekł: Panie,
pozwól mi najpierw odejść i pogrzebać mego ojca. 60
Lecz Jezus mu odpowiedział: Niech umarli grzebią
swoich umarłych, a ty idź i głoś królestwo Boże. 61
Jeszcze inny powiedział: Pójdę za tobą, Panie, ale
pozwól mi najpierw pożegnać się z tymi, którzy są
w moim domu. 62 Jezus mu odpowiedział: Nikt, kto
przykłada swoją rękę do pługa i ogląda się wstecz, nie
nadaje się do królestwa Bożego.

10 A potem Pan wyznaczył jeszcze innych
siedemdziesięciu i rozesłał ich po dwóch przed
sobą do każdego miasta i miejsca, do którego [sam]
miał przyjść. 2 I mówił im: Żniwo wprawdzie wielkie, ale
robotników mało. Proście więc Pana żniwa, aby wysłał
robotników na swoje żniwo. 3 Idźcie! Oto posyłam
was jak baranki między wilki. 4 Nie noście [ze sobą]
sakiewki ani torby, ani obuwia. Nikogo też w drodze nie
pozdrawiajcie. 5 A gdy wejdziecie do jakiegoś domu,
najpierw mówcie: Pokój temu domowi. 6 Jeśli tam
będzie syn pokoju, wasz pokój spocznie na nim, a jeśli
nie – wróci do was. 7 W tym domu zostańcie, jedząc
i pijąc, co mają. Godny jest bowiem robotnik swojej
zapłaty. Nie przenoście się z domu do domu. 8 A gdy
wejdziecie do jakiegoś miasta i przyjmą was, jedzcie,
co przed wami położą; 9 I uzdrawiajcie chorych, którzy
w nim są, i mówcie im: Przybliżyło się do was królestwo
Boże. 10 A jeśli wejdziecie do jakiegoś miasta, a nie
przyjmą was, wyjdźcie na jego ulice i mówcie: 11
Nawet pył z waszego miasta, który przylgnął do nas,
strząsamy na was. Jednak wiedzcie, że przybliżyło
się do was królestwo Boże. 12 A mówię wam, że w
ten dzień lżej będzie Sodomie niż temu miastu. 13
Biada tobie, Korozain! Biada tobie, Betsaido! Bo gdyby
w Tyrze i Sydonie działy się te cuda, które się u was
dokonały, dawno by pokutowały, siedząc w worze i
popiele. 14 Dlatego Tyrowi i Sydonowi lżej będzie na
sądzie niż wam. 15 A ty, Kafarnaum, które jesteś aż do
nieba wywyższone, aż do piekła będziesz strącone.
(Hadēs g86) 16 Kto was słucha, mnie słucha, a kto
wami gardzi, mną gardzi. Kto zaś mną gardzi, gardzi
tym, który mnie posłał. 17 I siedemdziesięciu wróciło
z radością, mówiąc: Panie, nawet demony nam się
poddają ze względu na twoje imię. 18 Wtedy powiedział
do nich: Widziałem szatana spadającego z nieba jak
błyskawica. 19 Oto daję wam moc stąpania po wężach,
skorpionach i po wszelkiej mocy nieprzyjaciela, a nic
wam nie zaszkodzi. 20 Jednak nie z tego się cieszcie,
że duchy się wam poddają, ale cieszcie się raczej,
że wasze imiona są zapisane w niebie. 21 W tej
godzinie Jezus rozradował się w duchu i powiedział:
Wysławiam cię, Ojcze, Panie nieba i ziemi, że zakryłeś
te sprawy przed mądrymi i roztropnymi, a objawiłeś je
niemowlętom. Tak, Ojcze, bo tak się tobie upodobało.
22 Wszystko zostało mi przekazane od mego Ojca i
nikt nie wie, kim jest Syn, tylko Ojciec, ani kim jest
Ojciec, tylko Syn i ten, komu Syn zechce objawić.
23 Wtedy odwrócił się do uczniów i powiedział [do
nich] na osobności: Błogosławione oczy, które widzą
to, co [wy] widzicie. 24 Bo mówię wam, że wielu

proroków i królów pragnęło widzieć to, co wy widzicie,
a nie zobaczyli, i słyszeć to, co [wy] słyszycie, a nie
usłyszeli. 25 A oto powstał pewien znawca prawa i
wystawiając go na próbę, zapytał: Nauczycielu, co
mam czynić, aby odziedziczyć życie wieczne? (aiōnios
g166) 26 A on powiedział do niego: Co jest napisane w
Prawie? Jak czytasz? 27 A on odpowiedział: Będziesz
miłował Pana, swego Boga, całym swym sercem,
całą swą duszą, z całej swojej siły i całym swym
umysłem, a swego bliźniego jak samego siebie. 28
I powiedział mu: Dobrze odpowiedziałeś. Czyń to, a
będziesz żył. 29 On zaś, chcąc się usprawiedliwić,
powiedział do Jezusa: A kto jest moim bliźnim? 30
Lecz Jezus odpowiedział: Pewien człowiek schodził
z Jerozolimy do Jerycha i wpadł w ręce bandytów,
którzy go obrabowali, poranili i odeszli, zostawiając
na pół umarłego. 31 A przypadkiem szedł tą drogą
pewien kapłan; zobaczył go i ominął. 32 Podobnie i
Lewita, gdy dotarł na to miejsce, podszedł, zobaczył
[go] i ominął. 33 Lecz pewien Samarytanin, będąc
w podróży, zbliżył się do niego. A gdy go zobaczył,
ulitował się nad nim. 34 A podszedłszy, opatrzył mu
rany, zalewając [je] oliwą i winem; potem wsadził go
na swoje zwierzę, zawiózł do gospody i opiekował się
nim. 35 A nazajutrz, odjeżdżając, wyjął dwa grosze,
dał gospodarzowi i powiedział: Opiekuj się nim, a
wszystko, co wydasz ponad to, oddam ci, gdy wrócę.
36 Który z tych trzech, twoim zdaniem, był bliźnim tego,
który wpadł w ręce bandytów? 37 A on odpowiedział:
Ten, który okazał mu miłosierdzie. Wtedy Jezus mu
powiedział: Idź i ty czyń podobnie. 38 A gdy szli, wszedł
do jednej wsi. Tam pewna kobieta, imieniem Marta,
przyjęła go do swego domu. 39 Miała ona siostrę,
zwaną Marią, która usiadła u nóg Jezusa i słuchała
jego słów. 40 Ale Marta krzątała się koło rozmaitych
posług, a podszedłszy, powiedziała: Panie, czy nie
obchodzi cię, że moja siostra zostawiła mnie samą
przy usługiwaniu? Powiedz jej, aby mi pomogła. 41 A
Jezus jej odpowiedział: Marto, Marto, troszczysz się i
martwisz o wiele spraw; 42 Ale jedno jest potrzebne.
Maria wybrała dobrą cząstkę, która nie będzie jej
odebrana.

11 A gdy przebywał w jakimś miejscu na modlitwie
i skończył [ją], jeden z jego uczniów powiedział
do niego: Panie, naucz nas się modlić, tak jak i Jan
nauczył swoich uczniów. 2 I powiedział do nich: Gdy
się modlicie, mówcie: Ojcze nasz, który jesteś w niebie,
niech będzie uświęcone twoje imię. Niech przyjdzie
twoje królestwo. Niech się dzieje twoja wola na ziemi,
tak jak w niebie. 3 Dawaj nam każdego dnia naszego
powszedniego chleba. 4 Przebacz nam nasze grzechy,
bo i my przebaczamy każdemu, kto przeciwko nam
zawinił. I nie wystawiaj nas na pokusę, ale wybaw nas
od złego. 5 I powiedział do nich: Któż z was, mając
przyjaciela, pójdzie do niego o północy i powie mu:
Przyjacielu, pożycz mi trzy chleby; 6 Mój przyjaciel
bowiem przyszedł do mnie z drogi, a nie mam mu co
podać? 7 A on z wewnątrz odpowie: Nie naprzykrzaj
mi się. Drzwi są już zamknięte i moje dzieci są ze
mną w łóżku. Nie mogę wstać i dać ci. 8 Mówię wam:
Chociażby nie wstał i nie dał mu dlatego, że jest jego
przyjacielem, jednak z powodu jego natarczywości
wstanie i da mu, ile potrzebuje. 9 I ja wam mówię:
Proście, a będzie wam dane, szukajcie, a znajdziecie,
pukajcie, a będzie wam otworzone. 10 Każdy bowiem,
kto prosi, otrzymuje, a kto szuka, znajduje, a temu,
kto puka, będzie otworzone. 11 I czy jest wśród was
ojciec, który, gdy syn prosi go o chleb, da mu kamień?
Albo [gdy prosi] o rybę, czy zamiast ryby da mu węża?
12 Albo gdy prosi o jajko, czy da mu skorpiona? 13
Jeśli więc wy, będąc złymi, umiecie dawać dobre
dary waszym dzieciom, o ileż bardziej wasz Ojciec
niebieski da Ducha Świętego tym, którzy go proszą?
14 I wypędzał demona, który był niemy. A gdy demon
wyszedł, niemy przemówił, a ludzie się dziwili. 15
Lecz niektórzy z nich mówili: Przez Belzebuba, władcę
demonów, wypędza demony. 16 Inni zaś, wystawiając
[go] na próbę, żądali od niego znaku z nieba. 17 Ale on,
znając ich myśli, powiedział do nich: Każde królestwo
podzielone wewnętrznie pustoszeje, a dom [skłócony]
sam ze sobą upada. 18 Jeśli i szatan jest wewnętrznie
podzielony, jakże przetrwa jego królestwo? Mówicie
bowiem, że ja przez Belzebuba wypędzam demony.
19 A jeśli ja przez Belzebuba wypędzam demony,
to przez kogo wypędzają wasi synowie? Dlatego
oni będą waszymi sędziami. 20 Ale jeśli ja palcem
Bożym wypędzam demony, to istotnie przyszło do was
królestwo Boże. 21 Gdy uzbrojony mocarz strzeże
swego pałacu, bezpieczne jest jego mienie. 22 Lecz
gdy mocniejszy od niego nadejdzie i zwycięży go,
zabiera całą jego broń, na której polegał, i rozdaje
jego łupy. 23 Kto nie jest ze mną, jest przeciwko
mnie, a kto nie zbiera ze mną, rozprasza. 24 Gdy
duch nieczysty wychodzi z człowieka, przechadza
się po miejscach bezwodnych, szukając odpoczynku,
a gdy nie znajduje, mówi: Wrócę do mego domu,
skąd wyszedłem. 25 A przyszedłszy, zastaje [go]
zamiecionym i przyozdobionym. 26 Wtedy idzie i bierze
ze sobą siedem innych duchów, gorszych niż on sam,
i wszedłszy, mieszkają tam. I końcowy [stan] tego
człowieka staje się gorszy niż pierwszy. 27 A gdy
on to mówił, pewna kobieta spośród zgromadzonych
powiedziała do niego donośnym głosem: Błogosławione
łono, które cię nosiło, i piersi, które ssałeś! 28 On

zaś odpowiedział: Błogosławieni [są] raczej ci, którzy
słuchają słowa Bożego i strzegą go. 29 A gdy ludzie się
gromadzili, zaczął mówić: Pokolenie to jest złe. Żąda
znaku, ale [żaden] znak nie będzie mu dany, oprócz
znaku proroka Jonasza. 30 Jak bowiem Jonasz [był]
znakiem dla mieszkańców Niniwy, tak będzie i Syn
Człowieczy dla tego pokolenia. 31 Królowa z południa
stanie na sądzie z ludźmi tego pokolenia i potępi ich,
bo przybyła z krańców ziemi, aby słuchać mądrości
Salomona, a oto tu [ktoś] więcej niż Salomon. 32
Ludzie z Niniwy staną na sądzie z tym pokoleniem i
potępią je, ponieważ pokutowali na skutek głoszenia
Jonasza, a oto tu [ktoś] więcej niż Jonasz. 33 Nikt
nie zapala świecy i nie stawia jej w ukryciu ani pod
naczyniem, ale na świeczniku, aby ci, którzy wchodzą,
widzieli światło. 34 Światłem ciała jest oko. Jeśli więc
twoje oko jest szczere, to i całe twoje ciało będzie
pełne światła, a jeśli jest złe, to i twoje ciało będzie
pełne ciemności. 35 Uważaj więc, aby światło, które
jest w tobie, nie było ciemnością. 36 Jeśli zatem całe
twoje ciało będzie pełne światła, nie mając [w sobie]
żadnej ciemnej cząstki, całe będzie [tak] pełne światła,
jak gdy świeca oświetla cię swoim blaskiem. 37 Kiedy
to mówił, pewien faryzeusz poprosił go, aby zjadł u
niego obiad. Wszedł więc i usiadł [za stołem]. 38 A
faryzeusz, widząc to, dziwił się, że nie umył się przed
obiadem. 39 Wtedy Pan powiedział do niego: Teraz
wy, faryzeusze, oczyszczacie to, co jest na zewnątrz
kubka i misy, ale to, co jest wewnątrz was, pełne jest
zdzierstwa i nieprawości. 40 Głupcy, czyż ten, który
uczynił to, co jest na zewnątrz, nie uczynił też tego, co
jest wewnątrz? 41 Raczej z tego, co jest wewnątrz,
dawajcie jałmużnę, a wszystko będzie dla was czyste.
42 Ale biada wam, faryzeusze, bo dajecie dziesięcinę
z mięty, ruty i z każdego ziela, lecz opuszczacie
sąd i miłość Boga. To należało czynić i tamtego nie
opuszczać. 43 Biada wam, faryzeusze, bo kochacie
pierwsze miejsca w synagogach i pozdrowienia na
rynkach. 44 Biada wam, uczeni w Piśmie i faryzeusze,
obłudnicy, bo jesteście jak groby, których nie widać, a
ludzie, którzy chodzą po nich, nie wiedzą [o tym]. 45 I
odezwał się jeden ze znawców prawa: Nauczycielu,
mówiąc to, i nas znieważasz. 46 A on powiedział:
I wam, znawcom prawa, biada, bo obciążacie ludzi
brzemionami nie do uniesienia, a sami nawet jednym
palcem tych brzemion nie dotykacie. 47 Biada wam,
bo budujecie grobowce proroków, a wasi ojcowie ich
pozabijali. 48 Doprawdy świadczycie, że pochwalacie
uczynki waszych ojców. Oni bowiem ich pozabijali, a
wy budujecie ich grobowce. 49 Dlatego też mądrość
Boża powiedziała: Poślę do nich proroków i apostołów,
a [niektórych] z nich będą zabijać i prześladować; 50
Aby dopominano się od tego pokolenia krwi wszystkich
proroków, która została przelana od założenia świata;
51 Od krwi Abla aż do krwi Zachariasza, który zginął
między ołtarzem a świątynią. Doprawdy, mówię wam,
dopominać się jej będą od tego pokolenia. 52 Biada
wam, znawcom prawa, bo zabraliście klucz poznania.
Sami nie weszliście i tym, którzy chcieli wejść,
przeszkodziliście. 53 A gdy im to mówił, uczeni w
Piśmie i faryzeusze zaczęli bardzo na niego nastawać
i prowokować go do mówienia o wielu [rzeczach]; 54
Czyhając na niego i próbując wychwycić coś z jego
słów, żeby go oskarżyć.

12 Tymczasem, gdy zgromadziły się wielotysięczne
tłumy, tak że jedni po drugich deptali, zaczął
mówić najpierw do swoich uczniów: Strzeżcie się
zakwasu faryzeuszy, którym jest obłuda. 2 Nie ma
bowiem nic ukrytego, co by nie miało być ujawnione, ani
nic tajemnego, o czym by się nie miano dowiedzieć. 3
Dlatego to, co mówiliście w ciemności, będzie słyszane
w świetle, a to, co szeptaliście do ucha w pokojach,
będzie rozgłaszane na dachach. 4 A mówię wam,
moim przyjaciołom: Nie bójcie się tych, którzy zabijają
ciało, a potem już nic więcej nie mogą zrobić. 5 Ale
pokażę wam, kogo macie się bać. Bójcie się tego,
który, gdy zabije, ma moc wrzucić do ognia piekielnego.
Doprawdy, mówię wam, tego się bójcie. **(Geenna g1067)**
6 Czy nie sprzedają pięciu wróbli za dwa pieniążki? A
jednak żaden z nich nie jest zapomniany w oczach
Boga. 7 Nawet włosy na waszej głowie wszystkie są
policzone. Dlatego nie bójcie się, jesteście cenniejsi
niż wiele wróbli. 8 A mówię wam: Każdego, kto mnie
wyzna przed ludźmi, tego też Syn Człowieczy wyzna
przed aniołami Bożymi. 9 Ale kto się mnie wyprze
przed ludźmi, tego [też] ja się wyprę przed aniołami
Boga. 10 I każdemu, kto powie słowo przeciwko
Synowi Człowieczemu, będzie przebaczone, ale temu,
kto bluźni przeciwko Duchowi Świętemu, nie będzie
przebaczone. 11 A gdy będą was prowadzić do
synagog, przełożonych i władz, nie martwcie się, jak i
co macie odpowiedzieć na swoją obronę lub co macie
mówić. 12 Duch Święty bowiem nauczy was w tej
właśnie godzinie, co macie mówić. 13 I powiedział
mu ktoś z tłumu: Nauczycielu, powiedz memu bratu,
aby podzielił się ze mną spadkiem. 14 Lecz on mu
odpowiedział: Człowieku, któż mnie ustanowił sędzią
albo rozjemcą między wami? 15 Powiedział też do
nich: Uważajcie i strzeżcie się chciwości, gdyż nie od
tego, że ktoś ma obfitość dóbr, zależy jego życie. 16
I opowiedział im przypowieść: Pewnemu bogatemu
człowiekowi pole przyniosło obfity [plon]. 17 I rozważał
w sobie: Cóż mam zrobić, skoro nie mam gdzie
zgromadzić moich plonów? 18 Powiedział więc: Zrobię

tak: zburzę moje spichlerze, a zbuduję większe i
zgromadzę tam wszystkie moje plony i moje dobra.
19 I powiem mojej duszy: Duszo, masz wiele dóbr
złożonych na wiele lat; odpoczywaj, jedz, pij i wesel
się. 20 Ale Bóg mu powiedział: Głupcze, tej nocy
zażądają od ciebie twojej duszy, a to, co przygotowałeś,
czyje będzie? 21 Tak [jest z każdym], kto gromadzi
skarby dla siebie, a nie jest bogaty w Bogu. 22 Potem
powiedział do swoich uczniów: Dlatego mówię wam:
Nie troszczcie się o wasze życie, co będziecie jeść,
ani o ciało, w co będziecie się ubierać. 23 Życie jest
czymś więcej niż pokarm, a ciało niż ubranie. 24
Przypatrzcie się krukom, że nie sieją ani nie żną, nie
mają spiżarni ani spichlerza, a [jednak] Bóg je żywi. O
ileż cenniejsi jesteście wy niż ptaki! 25 I któż z was,
martwiąc się, może dodać do swego wzrostu jeden
łokieć? 26 Jeśli więc najmniejszej rzeczy nie możecie
uczynić, czemu troszczycie się o inne? 27 Przypatrzcie
się liliom, jak rosną: nie pracują ani nie przędą, a
mówię wam, [że] nawet Salomon w całej swojej chwale
nie był tak ubrany, jak jedna z nich. 28 A jeśli trawę,
która dziś jest na polu, a jutro będzie wrzucona do
pieca, Bóg tak ubiera, o ileż bardziej was, ludzie małej
wiary? 29 Nie pytajcie więc, co będziecie jeść lub
co będziecie pić, ani nie martwcie się o to. 30 O to
wszystko bowiem zabiegają narody świata. Lecz wasz
Ojciec wie, że tego potrzebujecie. 31 Szukajcie raczej
królestwa Bożego, a to wszystko będzie wam dodane.
32 Nie bój się, mała trzódko, gdyż upodobało się
waszemu Ojcu dać wam królestwo. 33 Sprzedawajcie,
co posiadacie, i dawajcie jałmużnę. Przygotujcie sobie
sakiewki, które nie starzeją się, skarb w niebie, którego
nie ubywa, gdzie złodziej nie ma dostępu ani mól
nie niszczy. 34 Bo gdzie jest wasz skarb, tam będzie
też wasze serce. 35 Niech będą przepasane wasze
biodra i zapalone lampy. 36 A wy [bądźcie] podobni do
ludzi oczekujących swego pana, aż wróci z wesela,
aby gdy przyjdzie i zapuka, zaraz mu otworzyć. 37
Błogosławieni ci słudzy, których pan, gdy przyjdzie,
zastanie czuwających. Zaprawdę powiadam wam, że
się przepasze i posadzi ich za stołem, a obchodząc,
będzie im usługiwał. 38 Jeśli przyjdzie o drugiej czy o
trzeciej straży i tak [ich] zastanie, błogosławieni są ci
słudzy. 39 A to wiedzcie, że gdyby gospodarz znał
godzinę, o której ma przyjść złodziej, czuwałby i nie
pozwoliłby włamać się do swego domu. 40 Dlatego
i wy bądźcie gotowi, bo Syn Człowieczy przyjdzie o
godzinie, której się nie spodziewacie. 41 Wtedy Piotr
go zapytał: Panie, czy tę przypowieść mówisz do nas,
czy też do wszystkich? 42 A Pan odpowiedział: Któż
więc jest szafarzem wiernym i roztropnym, którego Pan
ustanowi nad swoją służbą, aby we właściwym czasie
wydawał jej wyznaczoną żywność? 43 Błogosławiony
ten sługa, którego pan, gdy przyjdzie, zastanie tak
czyniącego. 44 Zaprawdę powiadam wam, że postawi
go nad wszystkimi swoimi dobrami. 45 Ale jeśli ten
sługa powie w swoim sercu: Mój pan zwleka ze [swoim]
przyjściem, i zacznie bić sługi i służące, jeść, pić i
upijać się; 46 Przyjdzie pan tego sługi w dniu, w którym
się nie spodziewa i o godzinie, której nie zna, i odłączy
go, i wyznaczy mu dział z niewierzącymi. 47 Ten zaś
sługa, który znał wolę swego pana, a nie był gotowy i
nie postąpił według jego woli, otrzyma wielką chłostę.
48 Lecz ten, który [jej] nie znał i uczynił coś godnego
kary, otrzyma małą chłostę. Komu wiele dano, od tego
wiele się będzie wymagać, [a] komu wiele powierzono,
więcej będzie się od niego żądać. 49 Przyszedłem,
aby rzucić ogień na ziemię, i czegóż pragnę, skoro już
zapłonął? 50 Lecz chrztem mam być ochrzczony i jakże
jestem udręczony, aż się [to] dopełni. 51 Czy myślicie,
że przyszedłem dać ziemi pokój? Bynajmniej, mówię
wam, raczej rozłam. 52 Odtąd bowiem w jednym domu
będzie pięciu poróżnionych, trzech przeciwko dwom, a
dwóch przeciwko trzem. 53 Ojciec powstanie przeciwko
synowi, a syn przeciwko ojcu, matka przeciwko córce,
a córka przeciwko matce, teściowa przeciwko synowej,
a synowa przeciwko teściowej. 54 Mówił też do ludu:
Gdy widzicie chmurę pojawiającą się od zachodu,
zaraz mówicie: Nadchodzi ulewny deszcz. I tak jest.
55 A gdy wieje wiatr z południa, mówicie: Będzie
gorąco. I [tak] jest. 56 Obłudnicy, wygląd nieba i ziemi
umiecie rozpoznawać, jakże więc obecnego czasu nie
rozpoznajecie? 57 Dlaczego sami z siebie nie [umiecie]
osądzić, co jest sprawiedliwe? 58 Gdy więc idziesz
ze swoim przeciwnikiem do urzędnika, staraj się w
drodze dojść z nim do zgody, aby cię nie zaciągnął
przed sędziego, a sędzia przekazałby cię strażnikowi,
a strażnik wtrąciłby cię do więzienia. 59 Mówię ci, że
nie wyjdziesz stamtąd, dopóki nie oddasz ostatniego
grosza.

13 W tym samym czasie niektórzy z [tam] obecnych
oznajmili mu o Galilejczykach, których krew Piłat
zmieszał z ich ofiarami. 2 A Jezus im odpowiedział: Czy
myślicie, że ci Galilejczycy byli większymi grzesznikami
niż wszyscy inni Galilejczycy, że to ucierpieli? 3
Bynajmniej, mówię wam, lecz jeśli nie będziecie
pokutować, wszyscy tak samo zginiecie. 4 Albo czy
myślicie, że tych osiemnastu, na których runęła wieża
w Siloam i zabiła ich, było większymi winowajcami
niż wszyscy ludzie mieszkający w Jerozolimie? 5
Bynajmniej, mówię wam, lecz jeśli nie będziecie
pokutować, wszyscy tak samo zginiecie. 6 I opowiedział
[im] taką przypowieść: Pewien [człowiek] miał drzewo
figowe zasadzone w swojej winnicy. Przyszedł i szukał

na nim owocu, lecz nie znalazł. 7 Wtedy powiedział do
rolnika: Oto od trzech lat przychodzę, szukając owocu
na tym drzewie figowym, lecz nie znajduję. Zetnij je,
bo po co ziemię [na darmo] zajmuje? 8 Lecz on mu
odpowiedział: Panie, zostaw je jeszcze na ten rok, aż
je okopię i obłożę nawozem. 9 Może wyda owoc, a
jeśli nie, wtedy je zetniesz. 10 I nauczał w jednej z
synagog w szabat. 11 A była [tam] kobieta, która od
osiemnastu lat miała ducha niemocy i była pochylona,
i w żaden sposób nie mogła się wyprostować. 12 Gdy
Jezus ją zobaczył, przywołał ją do siebie i powiedział:
Kobieto, jesteś uwolniona od swojej choroby. 13 I
położył na nią ręce, a ona natychmiast wyprostowała
się i chwaliła Boga. 14 Wtedy przełożony synagogi,
oburzony tym, że Jezus uzdrowił w szabat, powiedział
do ludzi: Jest sześć dni, w których należy pracować.
W te dni przychodźcie i leczcie się, a nie w dzień
szabatu. 15 Ale Pan mu odpowiedział: Obłudniku, czyż
każdy z was w szabat nie odwiązuje swego wołu albo
osła od żłobu i nie prowadzi, żeby go napoić? 16 A ta
córka Abrahama, którą szatan wiązał już osiemnaście
lat, czyż nie miała być uwolniona od tych więzów
w dzień szabatu? 17 A gdy to mówił, zawstydzili
się wszyscy jego przeciwnicy, a cały lud cieszył się
ze wszystkich chwalebnych czynów dokonywanych
przez niego. 18 Potem [Jezus] powiedział: Do czego
podobne jest królestwo Boże i z czym je porównam?
19 Podobne jest do ziarna gorczycy, które człowiek
wziął i posiał w swoim ogrodzie. Wyrosło i stało się
wielkim drzewem, a ptaki niebieskie gnieździły się
w jego gałęziach. 20 I znowu powiedział: Do czego
przyrównam królestwo Boże? 21 Podobne jest do
zakwasu, który wziąwszy, kobieta włożyła w trzy miary
mąki, aż wszystko się zakwasiło. 22 I nauczał, chodząc
po miastach i wioskach [i] podążając w kierunku
Jerozolimy. 23 I ktoś go zapytał: Panie, czy mało jest
tych, którzy będą zbawieni? On zaś im odpowiedział: 24
Usiłujcie wejść przez ciasną bramę, bo mówię wam, że
wielu będzie chciało wejść, lecz nie będą mogli. 25 Gdy
gospodarz wstanie i zamknie drzwi, zaczniecie stać
na zewnątrz i pukać do drzwi, mówiąc: Panie, Panie,
otwórz nam! A [on] wam odpowie: Nie znam was [i nie
wiem], skąd jesteście. 26 Wtedy zaczniecie mówić:
Jedliśmy i piliśmy z tobą, i nauczałeś na naszych
ulicach. 27 A on powie: Mówię wam, nie znam was [i
nie wiem], skąd jesteście; odstąpcie ode mnie wszyscy,
którzy czynicie nieprawość. 28 Tam będzie płacz i
zgrzytanie zębów, gdy ujrzycie Abrahama, Izaaka,
Jakuba i wszystkich proroków w królestwie Bożym, a
samych siebie wyrzuconych precz. 29 I przyjdą inni ze
wschodu i z zachodu, z północy i z południa, i zasiądą
za stołem w królestwie Bożym. 30 Tak oto są ostatni,
którzy będą pierwszymi, i są pierwsi, którzy będą
ostatnimi. 31 W tym dniu przyszli niektórzy z faryzeuszy
i powiedzieli mu: Wyjdź i odejdź stąd, bo Herod chce
cię zabić. 32 I powiedział im: Idźcie i powiedzcie temu
lisowi: Oto wypędzam demony i uzdrawiam dziś i jutro,
a trzeciego dnia zakończę. 33 Jednak dziś, jutro i
pojutrze muszę przebyć drogę, bo niemożliwe jest,
aby prorok zginął poza Jerozolimą. 34 Jeruzalem,
Jeruzalem, które zabijasz proroków i kamienujesz
tych, którzy są do ciebie posłani. Ile razy chciałem
zgromadzić twoje dzieci, tak jak kokoszka [gromadzi]
swoje kurczęta pod skrzydła, a nie chcieliście! 35 Oto
wasz dom zostanie wam pusty. Zaprawdę powiadam
wam, że nie ujrzycie mnie, aż przyjdzie [czas], gdy
powiecie: Błogosławiony, który przychodzi w imieniu
Pana.

14 I stało się tak, że gdy Jezus wszedł w szabat do
domu pewnego przywódcy faryzeuszy, aby jeść
chleb, oni go obserwowali. 2 A oto był przed nim pewien
człowiek chory na puchlinę. 3 Wtedy Jezus zapytał
znawców prawa i faryzeuszy: Czy wolno uzdrawiać w
szabat? 4 Lecz oni milczeli. [On] zaś ujął go, uzdrowił
i odprawił. 5 I powiedział im: Któż z was, jeśli jego
osioł albo wół wpadnie do studni, nie wyciągnie go
natychmiast w dzień szabatu? 6 I nie mogli mu na to
odpowiedzieć. 7 Gdy zauważył, jak zaproszeni wybierali
pierwsze miejsca, opowiedział im przypowieść: 8 Gdy
ktoś cię zaprosi na wesele, nie siadaj na pierwszym
miejscu, aby czasem ktoś ważniejszy od ciebie nie był
zaproszony przez niego. 9 Wówczas przyjdzie ten,
który ciebie i jego zaprosił, i powie ci: Ustąp temu
miejsca; i wtedy ze wstydem musiałbyś zająć ostatnie
miejsce. 10 Lecz gdy będziesz zaproszony, idź i usiądź
na ostatnim miejscu, a gdy przyjdzie ten, który cię
zaprosił, powie ci: Przyjacielu, przesiądź się wyżej.
Wtedy doznasz czci wobec współbiesiadników. 11
Bo każdy, kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto
się poniża, będzie wywyższony. 12 Powiedział też
do tego, który go zaprosił: Gdy wydajesz obiad albo
kolację, nie zapraszaj swoich przyjaciół ani braci, ani
krewnych, ani bogatych sąsiadów, żeby cię czasem
i oni w zamian nie zaprosili, i miałbyś odpłatę. 13
Lecz gdy wydajesz ucztę, zaproś ubogich, ułomnych,
chromych i ślepych. 14 A będziesz błogosławiony, bo
nie mają ci czym odpłacić, ale otrzymasz odpłatę przy
zmartwychwstaniu sprawiedliwych. 15 Gdy usłyszał
to jeden ze współbiesiadników, powiedział do niego:
Błogosławiony ten, kto będzie jadł chleb w królestwie
Bożym. 16 Wtedy on mu powiedział: Pewien człowiek
wydał wielką ucztę i zaprosił wielu. 17 A gdy nadszedł
czas uczty, posłał swego sługę, żeby powiedział
zaproszonym: Chodźcie, bo już wszystko gotowe. 18

A oni zaczęli się wszyscy jednomyślnie wymawiać.
Pierwszy mu powiedział: Kupiłem pole i muszę iść je
obejrzeć. Proszę cię, uważaj mnie za wytłumaczonego.
19 Drugi zaś powiedział: Kupiłem pięć par wołów
i idę je wypróbować. Proszę cię, uważaj mnie za
wytłumaczonego. 20 A jeszcze inny powiedział: Pojąłem
żonę i dlatego nie mogę przyjść. 21 A gdy sługa
wrócił, oznajmił to swemu panu. Wtedy gospodarz
rozgniewał się i powiedział do swego sługi: Wyjdź
szybko na ulice i zaułki miasta i wprowadź tu ubogich,
ułomnych, chromych i ślepych. 22 I powiedział sługa:
Panie, stało się, jak rozkazałeś, a jeszcze jest miejsce.
23 Wtedy Pan powiedział do sługi: Wyjdź na drogi
i [między] opłotki i przymuszaj do wejścia, aby mój
dom się zapełnił. 24 Mówię wam bowiem, że żaden z
tych ludzi, którzy byli zaproszeni, nie skosztuje mojej
uczty. 25 I szły z nim wielkie tłumy. A on, odwróciwszy
się, powiedział do nich: 26 Jeśli ktoś przychodzi do
mnie, a nie ma w nienawiści swego ojca i matki, żony i
dzieci, braci i sióstr, a nawet swego życia, nie może
być moim uczniem. 27 Kto nie niesie swego krzyża,
a idzie za mną, nie może być moim uczniem. 28
Bo któż z was, chcąc zbudować wieżę, najpierw nie
usiądzie i nie obliczy wydatków, czy mu wystarczy na
ukończenie? 29 Aby czasem, gdyby położył fundament,
a nie mógłby ukończyć, wszyscy, którzy by to widzieli,
nie zaczęli się z niego naśmiewać; 30 Mówiąc: Ten
człowiek zaczął budować, a nie zdołał ukończyć. 31
Albo który król, wyruszając na wojnę z drugim królem,
najpierw nie usiądzie i nie naradzi się, czy w dziesięć
tysięcy może zmierzyć się z tym, który z dwudziestoma
tysiącami nadciąga przeciwko niemu? 32 A jeśli nie,
to gdy tamten jeszcze jest daleko, wysyła poselstwo
i prosi o warunki pokoju. 33 Tak i każdy z was, kto
nie wyrzeknie się wszystkiego, co posiada, nie może
być moim uczniem. 34 Dobra jest sól. Lecz jeśli sól
zwietrzeje, czym się ją przyprawi? 35 Nie nadaje się
ani do ziemi, ani do nawozu; precz się ją wyrzuca. Kto
ma uszy do słuchania, niech słucha.

15 I zbliżali się do niego wszyscy celnicy i grzesznicy,
aby go słuchać. 2 A faryzeusze i uczeni w Piśmie
szemrali, mówiąc: Ten [człowiek] przyjmuje grzeszników
i jada z nimi. 3 I opowiedział im taką przypowieść: 4
Któż z was, gdy ma sto owiec, a zgubi jedną z nich, nie
zostawia dziewięćdziesięciu dziewięciu na pustyni i nie
idzie za zgubioną, aż ją znajdzie? 5 Kiedy ją znajdzie,
wkłada na swoje ramiona i raduje się. 6 A przyszedłszy
do domu, zwołuje przyjaciół i sąsiadów i mówi im:
Cieszcie się ze mną, bo znalazłem moją zgubioną
owcę. 7 Mówię wam, że podobnie w niebie większa
będzie radość z jednego pokutującego grzesznika
niż z dziewięćdziesięciu dziewięciu sprawiedliwych,
którzy nie potrzebują pokuty. 8 Albo która kobieta,
mając dziesięć monet, jeśli zgubi jedną, nie zapala
świecy, nie zamiata domu i nie szuka pilnie, aż [ją]
znajdzie? 9 A znalazłszy, zwołuje przyjaciółki i sąsiadki
i mówi: Cieszcie się ze mną, bo znalazłam monetę,
którą zgubiłam. 10 Podobnie, mówię wam, będzie
radość przed aniołami Boga z jednego pokutującego
grzesznika. 11 Powiedział też: Pewien człowiek miał
dwóch synów. 12 I powiedział młodszy z nich do ojca:
Ojcze, daj mi część majątku, która na mnie przypada.
Podzielił więc majątek między nich. 13 Po kilku dniach
młodszy syn, zabrawszy wszystko, odjechał w dalekie
strony i roztrwonił tam swój majątek, żyjąc rozpustnie.
14 A gdy wszystko wydał, nastał wielki głód w tych
stronach, a on zaczął cierpieć niedostatek. 15 Poszedł
więc i przystał do jednego z obywateli tych stron,
który posłał go na swoje pola, aby pasł świnie. 16 I
pragnął napełnić swój żołądek strąkami, które jadały
świnie, ale nikt mu nie dawał. 17 Wtedy opamiętał
się i powiedział: Iluż to najemników mego ojca ma
pod dostatkiem chleba, a ja z głodu ginę. 18 Wstanę
[więc] i pójdę do mego ojca, i powiem mu: Ojcze,
zgrzeszyłem przeciwko niebu i względem ciebie; 19 I
nie jestem już godny nazywać się twoim synem. Zrób
ze mnie jednego ze swoich najemników. 20 Wtedy
wstał i poszedł do swego ojca. A gdy był jeszcze
daleko, zobaczył go jego ojciec i użalił się [nad nim],
a podbiegłszy, rzucił mu się na szyję i ucałował go.
21 I powiedział do niego syn: Ojcze, zgrzeszyłem
przeciwko niebu i przed tobą; nie jestem już godny
nazywać się twoim synem. 22 Lecz ojciec powiedział
do swoich sług: Przynieście najlepszą szatę i ubierzcie
go; dajcie mu też pierścień na rękę i obuwie na nogi.
23 Przyprowadźcie tłuste cielę i zabijcie; jedzmy i
radujmy się. 24 Ten mój syn bowiem był martwy, a
znowu żyje, zaginął, a został znaleziony. I zaczęli
się weselić. 25 Tymczasem jego starszy syn był na
polu. Gdy wracał i był blisko domu, usłyszał muzykę
i tańce. 26 Zawołał więc jednego ze sług i pytał, co
to [wszystko] znaczy. 27 A on mu odpowiedział: Twój
brat powrócił, a twój ojciec zabił tłuste cielę, ponieważ
odzyskał go zdrowego. 28 Wtedy rozgniewał się i nie
chciał wejść. Jego ojciec jednak wyszedł i namawiał
go. 29 A on odpowiedział ojcu: Oto tyle lat ci służę i
nigdy nie przekroczyłem twego przykazania, jednak
nigdy nie dałeś mi koźlęcia, abym się weselił z moimi
przyjaciółmi. 30 Ale kiedy wrócił ten twój syn, który
roztrwonił twój majątek z nierządnicami, zabiłeś dla
niego tłuste cielę. 31 A on mu odpowiedział: Synu, ty
zawsze jesteś ze mną i wszystkie moje [dobra] należą
do ciebie. 32 Lecz trzeba było weselić się i radować,

że ten twój brat był martwy, a znowu żyje, zaginął, a
został znaleziony.

16 Mówił też do swoich uczniów: Pewien bogaty
człowiek miał szafarza, którego oskarżono przed
nim, że trwoni jego dobra. **2** Zawołał go i powiedział: Cóż
to słyszę o tobie? Zdaj sprawę z twego zarządzania,
bo już więcej nie będziesz mógł zarządzać. **3** Wtedy
szafarz powiedział sobie: Co ja zrobię, skoro mój pan
pozbawia mnie zarządu? Kopać nie mogę, żebrać
się wstydzę. **4** Wiem, co zrobię, żeby [ludzie] przyjęli
mnie do swoich domów, gdy zostanę odsunięty od
zarządzania. **5** Przywołał więc do siebie każdego z
dłużników swego pana i zapytał pierwszego: Ile jesteś
winien memu panu? **6** A on odpowiedział: Sto baryłek
oliwy. I powiedział mu: Weź swój zapis, siadaj szybko i
napisz pięćdziesiąt. **7** Potem zapytał drugiego: A ty
ile jesteś winien? A on mu odpowiedział: Sto korców
pszenicy. I powiedział mu: Weź swój zapis i napisz
osiemdziesiąt. **8** I pochwalił pan niesprawiedliwego
szafarza, że roztropnie postąpił. Bo synowie tego
świata w swoim pokoleniu są roztropniejsi od synów
światłości. **(aiōn g165)** **9** I ja wam mówię: Zyskujcie
sobie przyjaciół mamoną niesprawiedliwości, aby, gdy
ustaniecie, przyjęto was do wiecznych przybytków.
(aiōnios g166) **10** Kto jest wierny w najmniejszym, i
w wielkim jest wierny, a kto w najmniejszym jest
niesprawiedliwy, i w wielkim jest niesprawiedliwy. **11**
Jeśli więc w niesprawiedliwej mamonie nie byliście
wierni, któż wam powierzy to, co prawdziwe? **12**
A jeśli w cudzym nie byliście wierni, któż wam da
wasze [własne]? **13** Żaden sługa nie może dwom
panom służyć, gdyż albo jednego będzie nienawidził, a
drugiego miłował, albo jednego będzie się trzymał, a
drugim wzgardzi. Nie możecie służyć Bogu i mamonie.
14 Słuchali tego wszystkiego również faryzeusze, którzy
byli chciwi, i naśmiewali się z niego. **15** I powiedział
im: Wy sami siebie usprawiedliwiacie przed ludźmi, ale
Bóg zna wasze serca. To bowiem, co ludzie poważają,
obrzydliwością jest w oczach Boga. **16** Prawo i Prorocy
[byli] do Jana. Odtąd jest głoszone królestwo Boże i
każdy się do niego gwałtem wdziera. **17** I łatwiej jest
niebu i ziemi przeminąć, niż przepaść jednej kresce
prawa. **18** Każdy, kto oddala swoją żonę i żeni się z
inną, cudzołoży, a kto żeni się z oddaloną przez męża,
cudzołoży. **19** Był pewien bogaty człowiek, który ubierał
się w purpurę i bisior i wystawnie ucztował każdego
dnia. **20** Był też pewien żebrak, imieniem Łazarz, który
leżał u jego wrót owrzodziały; **21** Pragnął on nasycić
się okruchami, które spadały ze stołu bogacza. Nadto i
psy przychodziły i lizały jego wrzody. **22** I umarł żebrak,
i został zaniesiony przez aniołów na łono Abrahama.
Umarł też bogacz i został pogrzebany. **23** A [będąc] w
piekle i cierpiąc męki, podniósł oczy i ujrzał z daleka
Abrahama i Łazarza na jego łonie. **(Hadēs g86)** **24** Wtedy
zawołał: Ojcze Abrahamie, zmiłuj się nade mną i poślij
Łazarza, aby umoczył koniec swego palca w wodzie i
ochłodził mi język, bo cierpię męki w tym płomieniu. **25**
I powiedział Abraham: Synu, wspomnij, że za życia
odebrałeś swoje dobro, podobnie jak Łazarz zło. A
teraz on doznaje pociechy, a ty cierpisz męki. **26** I
oprócz tego wszystkiego między nami a wami jest
utwierdzona wielka przepaść, aby ci, którzy chcą stąd
przejść do was, nie mogli, ani stamtąd przejść do nas.
27 A on powiedział: Proszę cię więc, ojcze, abyś posłał
[go] do domu mego ojca. **28** Mam bowiem pięciu braci
– niech im da świadectwo, żeby i oni nie przyszli na
to miejsce męki. **29** Lecz Abraham mu powiedział:
Mają Mojżesza i Proroków, niech ich słuchają. **30** A
on odpowiedział: Nie, ojcze Abrahamie, lecz jeśli ktoś
z umarłych przyjdzie do nich, będą pokutować. **31** I
powiedział do niego: Jeśli Mojżesza i Proroków nie
słuchają, to choćby ktoś zmartwychwstał, nie uwierzą.

17 I powiedział do uczniów: Nie jest możliwe, żeby
nie przyszły zgorszenia, lecz biada temu, przez
którego przychodzą! **2** Lepiej byłoby dla niego, gdyby
zawieszono mu u szyi kamień młyński i wrzucono
go do morza, niż żeby miał zgorszyć jednego z tych
małych. **3** Miejcie się na baczności. Jeśli twój brat
zgrzeszy przeciwko tobie, strofuj go, a jeśli żałuje,
przebacz mu. **4** A jeśli siedem razy na dzień zgrzeszy
przeciwko tobie i siedem razy w ciągu dnia zwróci
się do ciebie, mówiąc: Żałuję tego – przebacz mu.
5 I powiedzieli apostołowie do Pana: Dodaj nam
wiary. **6** A Pan odpowiedział: Gdybyście mieli wiarę
jak ziarno gorczycy i powiedzielibyście temu drzewu
morwy: Wyrwij się z korzeniem i przesadź się do
morza, usłuchałoby was. **7** Kto z was, mając sługę,
który orze albo pasie, powie mu, gdy wróci [z pola]:
Chodź i usiądź za stołem? **8** Czy nie powie mu
raczej: Przygotuj mi kolację, przepasz się i usługuj
mi, aż się najem i napiję, a potem i ty będziesz jadł
i pił? **9** Czy dziękuje słudze, że zrobił to, co mu
nakazano? Nie wydaje mi się. **10** Także i wy, gdy
zrobicie wszystko, co wam nakazano, mówcie: Sługami
nieużytecznymi jesteśmy. Zrobiliśmy to, co powinniśmy
byli zrobić. **11** A w drodze do Jerozolimy przechodził
przez pogranicze Samarii i Galilei. **12** Gdy wchodził
do pewnej wioski, wyszło mu naprzeciw dziesięciu
trędowatych mężczyzn, którzy stanęli z daleka. **13** I
donośnym głosem zawołali: Jezusie, Mistrzu, zmiłuj
się nad nami! **14** Kiedy ich zobaczył, powiedział do
nich: Idźcie, pokażcie się kapłanom. A gdy szli, zostali
oczyszczeni. **15** Lecz jeden z nich, widząc, że został
uzdrowiony, wrócił, chwaląc Boga donośnym głosem.

16 I upadł na twarz do jego nóg, dziękując mu. A
był to Samarytanin. 17 Jezus zaś odezwał się: Czyż
nie dziesięciu zostało oczyszczonych? Gdzie [jest]
dziewięciu? 18 Nie znalazł się nikt, kto by wrócił i oddał
chwałę Bogu, tylko ten cudzoziemiec. 19 I powiedział
do niego: Wstań, idź! Twoja wiara cię uzdrowiła.
20 Zapytany zaś przez faryzeuszy, kiedy przyjdzie
królestwo Boże, odpowiedział im: Królestwo Boże
nie przyjdzie dostrzegalnie. 21 I nie powiedzą: Oto
tu, albo: Oto tam [jest]. Królestwo Boże bowiem jest
wewnątrz was. 22 A do uczniów powiedział: Przyjdzie
czas, kiedy będziecie pragnęli zobaczyć jeden z dni
Syna Człowieczego, ale nie zobaczycie. 23 I powiedzą
wam: Oto tu, albo: Oto tam [jest]. Nie chodźcie [tam]
ani nie idźcie [za nimi]. 24 Bo jak błyskawica, gdy
zabłyśnie, świeci od [jednego] krańca nieba aż po
[drugi], tak będzie i z Synem Człowieczym w jego dniu.
25 Ale najpierw musi wiele cierpieć i zostać odrzucony
przez to pokolenie. 26 A jak było za dni Noego, tak
będzie i za dni Syna Człowieczego: 27 Jedli, pili, żenili
się i za mąż wychodziły aż do dnia, w którym Noe
wszedł do arki; i nastał potop, i wszystkich wytracił. 28
Podobnie jak działo się za dni Lota: jedli, pili, kupowali,
sprzedawali, sadzili, budowali; 29 Lecz tego dnia, gdy
Lot wyszedł z Sodomy, spadł z nieba deszcz ognia i
siarki i wszystkich wytracił. 30 Tak też będzie w dniu,
kiedy Syn Człowieczy się objawi. 31 Tego dnia, jeśli
ktoś będzie na dachu, a jego rzeczy w domu, niech nie
schodzi, aby je zabrać, a kto będzie na polu, niech
również nie wraca. 32 Pamiętajcie żonę Lota. 33 Kto
chce zachować swoje życie, straci je, a kto je straci,
zachowa je. 34 Mówię wam: Tej nocy dwóch będzie w
jednym łóżku, jeden będzie wzięty, a drugi zostawiony.
35 Dwie będą mleć razem, jedna będzie wzięta, a
druga zostawiona. 36 Dwaj będą na polu, jeden będzie
wzięty, a drugi zostawiony. 37 I pytali go: Gdzie, Panie?
A on im powiedział: Gdzie jest ciało, tam zgromadzą
się i orły.

18 Opowiedział im też przypowieść [o tym], że
zawsze należy się modlić i nie ustawać; 2
Mówiąc: W pewnym mieście był sędzia, który Boga
się nie bał i z człowiekiem się nie liczył. 3 Była też
w tym mieście wdowa, która przychodziła do niego i
mówiła: Pomścij moją [krzywdę] na moim przeciwniku.
4 On przez długi czas nie chciał, lecz potem powiedział
sobie: Chociaż Boga się nie boję i z człowiekiem
się nie liczę; 5 To jednak, ponieważ naprzykrza mi
się ta wdowa, pomszczę jej [krzywdę], aby już nie
przychodziła i nie zadręczała mnie. 6 I powiedział Pan:
Słuchajcie, co mówi niesprawiedliwy sędzia. 7 A Bóg,
czy nie pomści [krzywdy] swoich wybranych, którzy
wołają do niego we dnie i w nocy, chociaż długo zwleka
w ich [sprawie]? 8 Mówię wam, że szybko pomści ich
[krzywdę]. Lecz czy Syn Człowieczy znajdzie wiarę
na ziemi, gdy przyjdzie? 9 Powiedział też do tych,
którzy ufali sobie, że są sprawiedliwi, a innych mieli
za nic, taką przypowieść: 10 Dwóch ludzi weszło do
świątyni, żeby się modlić, jeden faryzeusz, a drugi
celnik. 11 Faryzeusz stanął i tak się w sobie modlił:
Dziękuję ci, Boże, że nie jestem jak inni ludzie, zdziercy,
niesprawiedliwi, cudzołożnicy albo jak i ten celnik. 12
Poszczę dwa razy w tygodniu, daję dziesięcinę ze
wszystkiego, co mam. 13 A celnik, stojąc z daleka,
nie chciał nawet oczu podnieść ku niebu, ale bił
się w piersi, mówiąc: Boże, bądź miłosierny mnie
grzesznemu. 14 Mówię wam, że raczej ten odszedł do
swego domu usprawiedliwiony, a nie tamten. [Każdy]
bowiem, kto się wywyższa, będzie poniżony, a kto
się poniża, będzie wywyższony. 15 Przynoszono też
do niego niemowlęta, aby je dotknął. Lecz uczniowie,
widząc to, gromili ich. 16 Ale Jezus przywołał ich i
powiedział: Pozwólcie dzieciom przychodzić do mnie i
nie zabraniajcie im. Do takich bowiem należy królestwo
Boże. 17 Zaprawdę powiadam wam: Kto nie przyjmie
królestwa Bożego jak dziecko, nie wejdzie do niego.
18 I zapytał go pewien dostojnik: Nauczycielu dobry,
co mam czynić, aby odziedziczyć życie wieczne?
(aiōnios g166) 19 A Jezus mu odpowiedział: Dlaczego
nazywasz mnie dobrym? Nikt [nie jest] dobry, tylko
jeden – Bóg. 20 Znasz przykazania: Nie cudzołóż, nie
zabijaj, nie kradnij, nie dawaj fałszywego świadectwa,
czcij swego ojca i swoją matkę. 21 A on odpowiedział:
Tego wszystkiego przestrzegałem od młodości. 22
Gdy Jezus to usłyszał, powiedział do niego: Jednego
ci jeszcze brakuje. Sprzedaj wszystko, co masz, i
rozdaj ubogim, a będziesz miał skarb w niebie. Potem
przyjdź i chodź za mną. 23 A on, usłyszawszy to,
ogromnie się zasmucił, bo był bardzo bogaty. 24 Kiedy
Jezus zobaczył go bardzo zasmuconego, powiedział:
Jakże trudno tym, którzy mają pieniądze, wejść do
królestwa Bożego! 25 Łatwiej bowiem jest wielbłądowi
przejść przez ucho igielne, niż bogatemu wejść do
królestwa Bożego. 26 Wtedy ci, którzy to słyszeli,
mówili: Któż więc może być zbawiony? 27 A on
odpowiedział: Co niemożliwe jest u ludzi, możliwe
jest u Boga. 28 Wówczas Piotr powiedział: Oto my
opuściliśmy wszystko i poszliśmy za tobą. 29 On
zaś im odpowiedział: Zaprawdę powiadam wam, że
nie ma nikogo, kto by opuścił dom, rodziców lub
braci, żonę lub dzieci dla królestwa Bożego; 30
I nie otrzymał o wiele więcej w tym czasie, a w
przyszłym świecie życia wiecznego. (aiōn g165, aiōnios
g166) 31 Potem wziął ze sobą dwunastu i powiedział
do nich: Oto idziemy do Jerozolimy i wypełni się

wszystko, co zostało napisane przez proroków o Synu
Człowieczym. 32 Będzie bowiem wydany poganom,
wyśmiany, zelżony i opluty; 33 Ubiczują go i zabiją, ale
trzeciego dnia zmartwychwstanie. 34 Lecz oni nic z
tego nie zrozumieli. Te słowa były przed nimi zakryte
i nie wiedzieli, o czym była mowa. 35 A gdy zbliżał
się do Jerycha, pewien ślepiec siedział przy drodze i
żebrał. 36 A usłyszawszy przechodzący tłum, pytał,
co się dzieje. 37 I powiedziano mu, że przechodzi
Jezus z Nazaretu. 38 Wtedy zawołał: Jezusie, Synu
Dawida, zmiłuj się nade mną! 39 Lecz ci, którzy szli
z przodu, gromili go, aby milczał. On jednak jeszcze
głośniej wołał: Synu Dawida, zmiłuj się nade mną! 40
Wtedy Jezus zatrzymał się i kazał go przyprowadzić
do siebie. A gdy się zbliżył, zapytał go: 41 Co chcesz,
abym ci uczynił? A on odpowiedział: Panie, żebym
przejrzał. 42 Jezus mu powiedział: Przejrzyj, twoja
wiara cię uzdrowiła. 43 Zaraz też odzyskał wzrok i
szedł za nim, wielbiąc Boga. A wszyscy ludzie, widząc
to, oddawali chwałę Bogu.

19 A [Jezus] wszedł do Jerycha i przechodził przez
nie. 2 [Był tam] pewien człowiek, imieniem
Zacheusz, przełożony celników, a był on bogaty. 3
Pragnął on zobaczyć Jezusa, kto to jest, lecz nie
mógł z powodu tłumu, bo był niskiego wzrostu. 4
Pobiegł więc naprzód i wszedł na drzewo sykomory,
aby go zobaczyć, bo miał tamtędy przechodzić. 5 A
gdy Jezus przyszedł na to miejsce, spojrzał w górę,
zobaczył go i powiedział: Zacheuszu, zejdź szybko, bo
dziś muszę zatrzymać się w twoim domu. 6 I zszedł
szybko, i przyjął go z radością. 7 A wszyscy, widząc to,
szemrali: Do człowieka grzesznego przybył w gościnę.
8 Zacheusz zaś stanął i powiedział do Pana: Panie, oto
połowę mojego majątku daję ubogim, a jeśli kogoś w
czymś oszukałem, oddaję poczwórnie. 9 I powiedział
Jezus do niego: Dziś zbawienie przyszło do tego domu,
gdyż i on jest synem Abrahama. 10 Bo Syn Człowieczy
przyszedł, aby szukać i zbawić to, co zginęło. 11
A gdy oni tego słuchali, opowiedział im dodatkowo
przypowieść, dlatego że był blisko Jerozolimy, a oni
myśleli, że wnet ma się objawić królestwo Boże. 12
Mówił więc: Pewien człowiek szlachetnego rodu udał
się do dalekiego kraju, aby objąć królestwo, a potem
wrócić. 13 A przywoławszy dziesięciu swoich sług, dał
im dziesięć grzywien i powiedział do nich: Obracajcie
[nimi], aż wrócę. 14 Lecz jego poddani nienawidzili go
i wysłali za nim poselstwo ze słowami: Nie chcemy,
aby ten [człowiek] królował nad nami. 15 A gdy wrócił
po objęciu królestwa, rozkazał przywołać do siebie
te sługi, którym dał pieniądze, aby się dowiedzieć,
co każdy zyskał, handlując. 16 Wtedy przyszedł
pierwszy i powiedział: Panie, twoja grzywna zyskała
dziesięć grzywien. 17 I powiedział do niego: Dobrze,
sługo dobry, ponieważ byłeś wierny w małym, sprawuj
władzę nad dziesięcioma miastami. 18 Przyszedł też
drugi i powiedział: Panie, twoja grzywna zyskała pięć
grzywien. 19 Również temu powiedział: I ty władaj
pięcioma miastami. 20 A inny przyszedł i powiedział:
Panie, oto twoja grzywna, którą miałem schowaną
w chustce. 21 Bałem się bowiem ciebie, bo jesteś
człowiekiem surowym: bierzesz, czego nie położyłeś, i
żniesz, czego nie posiałeś. 22 Wtedy mu odpowiedział:
Na podstawie twoich słów osądzę cię, zły sługo.
Wiedziałeś, że jestem człowiekiem surowym, który
bierze, czego nie położył, i żnie, czego nie posiał. 23
Dlaczego więc nie dałeś moich pieniędzy do banku,
abym po powrocie odebrał je z zyskiem? 24 Do tych
zaś, którzy stali obok, powiedział: Odbierzcie mu
grzywnę i dajcie temu, który ma dziesięć grzywien. 25
Odpowiedzieli mu: Panie, ma [już] dziesięć grzywien. 26
Zaprawdę powiadam wam, że każdemu, kto ma, będzie
dodane, a temu, kto nie ma, zostanie zabrane nawet
to, co ma. 27 Lecz tych moich nieprzyjaciół, którzy
nie chcieli, abym nad nimi panował, przyprowadźcie
tu i zabijcie na moich oczach. 28 A powiedziawszy
to, ruszył przodem, zmierzając do Jerozolimy. 29 A
gdy przybliżył się do Betfage i Betanii, przy górze
zwanej Oliwną, wysłał dwóch ze swoich uczniów; 30
Mówiąc: Idźcie do wioski, która jest naprzeciwko, a
wchodząc do niej, znajdziecie oślątko uwiązane, na
którym nigdy nie siedział żaden człowiek. Odwiążcie je i
przyprowadźcie. 31 A gdyby was ktoś spytał: Dlaczego
[je] odwiązujecie? tak mu powiecie: Dlatego, że Pan
go potrzebuje. 32 Wtedy odeszli ci, którzy zostali
posłani, i znaleźli [wszystko], jak im powiedział. 33 A
gdy odwiązywali oślątko, zapytali ich jego właściciele:
Dlaczego odwiązujecie oślątko? 34 A oni odpowiedzieli:
Pan go potrzebuje. 35 I przyprowadzili je do Jezusa,
położyli swoje szaty na oślątko i wsadzili [na nie]
Jezusa. 36 Kiedy jechał, słali swoje szaty na drodze.
37 A gdy się już zbliżał do podnóża Góry Oliwnej, całe
mnóstwo uczniów zaczęło radować się i donośnym
głosem chwalić Boga za wszystkie cuda, które widzieli:
38 Mówili: Błogosławiony król, który przychodzi w
imieniu Pana! Pokój w niebie i chwała na wysokościach!
39 Lecz niektórzy faryzeusze spośród tłumu powiedzieli
do niego: Nauczycielu, zgrom swoich uczniów. 40
A on im odpowiedział: Mówię wam, jeśli oni będą
milczeć, wnet kamienie będą wołać. 41 A gdy się
przybliżył i zobaczył miasto, zapłakał nad nim; 42
Mówiąc: O gdybyś i ty poznało, przynajmniej w tym
twoim dniu, co służy twemu pokojowi! Lecz teraz
zakryte jest [to] przed twoimi oczami. 43 Przyjdą
bowiem na ciebie dni, gdy twoi nieprzyjaciele otoczą

cię wałem, oblegną cię i ścisną zewsząd. **44** Zrównają
z ziemią ciebie i twoje dzieci, [które są] w tobie, i
nie zostawią w tobie kamienia na kamieniu, dlatego
żeś nie poznało czasu twego nawiedzenia. **45** A gdy
wszedł do świątyni, zaczął wyganiać tych, którzy w niej
sprzedawali i kupowali; **46** Mówiąc im: Jest napisane:
Mój dom jest domem modlitwy, a wy zrobiliście z niego
jaskinię zbójców. **47** I nauczał każdego dnia w świątyni.
Naczelni kapłani zaś i uczeni w Piśmie oraz przywódcy
ludu szukali [sposobności], aby go zabić; **48** Ale nie
wiedzieli, co mogliby zrobić, bo wszyscy ludzie słuchali
[go] z zapartym tchem.

20 A pewnego [dnia], gdy nauczał ludzi w świątyni
i głosił ewangelię, nadeszli naczelni kapłani i
uczeni w Piśmie wraz ze starszymi; **2** I zapytali go:
Powiedz nam, jakim prawem to czynisz? Albo kim jest
[ten], kto dał ci tę władzę? **3** A on im odpowiedział:
I ja was spytam o jedną rzecz. Powiedzcie mi: **4**
Chrzest Jana pochodził z nieba czy od ludzi? **5**
A oni zastanawiali się między sobą i mówili: Jeśli
powiemy, że z nieba, zapyta: Czemu więc mu nie
uwierzyliście? **6** Jeśli zaś powiemy, że od ludzi,
wszyscy nas ukamienują, bo są przekonani, że Jan
był prorokiem. **7** I odpowiedzieli, że nie wiedzą, skąd
[pochodził]. **8** Wtedy Jezus im powiedział: To i ja wam
nie powiem, jakim prawem to czynię. **9** I zaczął mówić
do ludzi taką przypowieść: Pewien człowiek założył
winnicę, wydzierżawił ją rolnikom i wyjechał na dłuższy
czas. **10** A [we właściwym] czasie posłał sługę do
rolników, aby mu dali [część] plonów winnicy. Lecz
oni go pobili i odesłali z niczym. **11** Ponownie posłał
innego sługę, ale oni i tego pobili, znieważyli i odesłali z
niczym. **12** Posłał jeszcze trzeciego, a oni również jego
poranili i wyrzucili. **13** Wtedy pan winnicy powiedział:
Co [mam] zrobić? Poślę mego umiłowanego syna,
może go uszanują, gdy go zobaczą. **14** Lecz gdy
rolnicy go zobaczyli, naradzali się między sobą i mówili:
To jest dziedzic. Chodźmy, zabijmy go, a dziedzictwo
będzie nasze. **15** I wyrzuciwszy go z winnicy, zabili.
Cóż więc zrobi z nimi pan winnicy? **16** Przyjdzie i
wytraci tych rolników, a winnicę odda innym. Gdy oni to
usłyszeli, powiedzieli: Nie daj Boże! **17** Lecz on spojrzał
na nich i zapytał: Cóż więc znaczy to, co jest napisane:
Kamień, który odrzucili budujący, stał się kamieniem
węgielnym? **18** Każdy, kto upadnie na ten kamień,
roztrzaska się, a na kogo on upadnie, zmiażdży go.
19 W tej właśnie godzinie naczelni kapłani i uczeni
w Piśmie starali się dostać go w swoje ręce, ale
bali się ludu. Zrozumieli bowiem, że przeciwko nim
powiedział tę przypowieść. **20** Obserwowali go więc i
posłali szpiegów, którzy udawali sprawiedliwych, aby
go złapać za słowo, a potem wydać władzy i mocy
namiestnika. **21** I zapytali go: Nauczycielu, wiemy,
że dobrze mówisz i uczysz, i nie masz względu na
osobę, lecz drogi Bożej w prawdzie nauczasz. **22** Czy
wolno nam płacić podatek cesarzowi, czy nie? **23**
Ale on, przejrzawszy ich podstęp, powiedział do nich:
Czemu wystawiacie mnie na próbę? **24** Pokażcie mi
grosz. Czyj nosi wizerunek i napis? I odpowiedzieli:
Cesarza. **25** Wtedy on im powiedział: Oddajcie więc
cesarzowi to, co należy do cesarza, a Bogu to, co
należy do Boga. **26** I nie mogli [go] złapać za słowo w
obecności ludu. Zdziwieni jego odpowiedzią, zamilkli.
27 Wówczas przyszli niektórzy z saduceuszy, którzy
twierdzą, że nie ma zmartwychwstania, i pytali go: **28**
Nauczycielu, Mojżesz nam napisał: Jeśli czyjś brat
umrze, mając żonę, a umrze bezdzietnie, to jego brat
ma pojąć jego żonę i wzbudzić potomstwo swemu
bratu. **29** Było więc siedmiu braci, z których pierwszy
ożenił się i umarł bezdzietnie. **30** I ożenił się z nią
drugi, lecz i ten umarł bezdzietnie. **31** Potem ożenił się
z nią także trzeci, podobnie aż do siódmego, a nie
zostawiwszy dzieci, poumierali. **32** W końcu umarła
też ta kobieta. **33** Żoną którego z nich będzie więc
przy zmartwychwstaniu? Siedmiu bowiem miało ją za
żonę. **34** Wtedy Jezus im odpowiedział: Dzieci tego
świata żenią się i za mąż wychodzą. **(aiōn g165)** **35**
Lecz ci, którzy są [uznani za] godnych dostąpienia
tamtego świata i powstania z martwych, ani się żenić
nie będą, ani za mąż wychodzić. **(aiōn g165)** **36** Nie
mogą bowiem więcej umrzeć, bo są równi aniołom i
będąc dziećmi zmartwychwstania, są dziećmi Bożymi.
37 A że umarli zmartwychwstaną, to i Mojżesz pokazał
przy krzaku, gdy nazywa Pana Bogiem Abrahama,
Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba. **38** Bóg przecież nie
jest [Bogiem] umarłych, lecz żywych, bo dla niego
wszyscy żyją. **39** Wtedy niektórzy z uczonych w Piśmie
odezwali się: Nauczycielu, dobrze powiedziałeś. **40** I
nie śmieli go już o nic pytać. **41** On zaś powiedział do
nich: Jak [to jest], że mówią, iż Chrystus jest synem
Dawida? **42** A sam Dawid mówi w Księdze Psalmów:
Powiedział Pan memu Panu: Siądź po mojej prawicy;
43 Aż położę twoich nieprzyjaciół jako podnóżek pod
twoje stopy. **44** Jeśli więc Dawid nazywa go Panem, to
jakże [może] być jego synem? **45** A gdy wszyscy ludzie
słuchali, powiedział do swoich uczniów: **46** Strzeżcie
się uczonych w Piśmie, którzy lubią chodzić w długich
szatach, kochają pozdrowienia na rynkach, pierwsze
krzesła w synagogach i pierwsze miejsca na ucztach.
47 Pożerają oni domy wdów i dla pozoru odprawiają
długie modlitwy. Ci otrzymają surowszy wyrok.

21 A gdy spojrzał, zobaczył bogaczy wrzucających
swoje ofiary do skarbony. **2** Zobaczył też pewną
ubogą wdowę wrzucającą tam dwie drobne monety.

3 I powiedział: Prawdziwie mówię wam, że ta uboga
wdowa wrzuciła więcej niż wszyscy. 4 Oni wszyscy
bowiem wrzucili do darów Bożych z tego, co im zbywało,
ale ona ze swego niedostatku wrzuciła wszystko,
co miała na utrzymanie. 5 A gdy niektórzy mówili o
świątyni, że jest ozdobiona pięknymi kamieniami i
darami, powiedział: 6 Przyjdą dni, w których z tego, co
widzicie, nie zostanie kamień na kamieniu, który by
nie był zwalony. 7 I zapytali go: Nauczycielu, kiedy to
nastąpi? I jaki będzie znak, gdy się to będzie miało
stać? 8 A on odpowiedział: Uważajcie, abyście nie
zostali zwiedzeni. Wielu bowiem przyjdzie pod moim
imieniem i będą mówić: Ja jestem [Chrystusem], oraz:
Nadchodzi czas. Nie idźcie więc za nimi. 9 Gdy zaś
usłyszycie o wojnach i rozruchach, nie bójcie się. To
bowiem najpierw musi się stać, ale koniec nie [nastąpi]
natychmiast. 10 Wtedy mówił do nich: Powstanie naród
przeciwko narodowi i królestwo przeciwko królestwu.
11 I będą miejscami wielkie trzęsienia ziemi oraz głód i
zaraza, będą także straszne zjawiska i wielkie znaki
z nieba. 12 Lecz przed tym wszystkim podniosą na
was ręce i będą [was] prześladować, wydawać do
synagog i więzień, prowadzić do królów i namiestników
z powodu mego imienia. 13 A to was spotka na
świadectwo. 14 Dlatego postanówcie sobie w sercu,
aby nie obmyślać wcześniej, jak macie odpowiadać.
15 Ja bowiem dam wam usta i mądrość, której nie
będą mogli odeprzeć ani się sprzeciwić wszyscy wasi
przeciwnicy. 16 A wydawać was też będą rodzice i
bracia, krewni i przyjaciele i zabiją niektórych z was.
17 Będziecie znienawidzeni przez wszystkich z powodu
mego imienia. 18 Ale [nawet] włos z waszej głowy nie
zginie. 19 Przez swoją cierpliwość zyskajcie wasze
dusze. 20 A gdy zobaczycie Jerozolimę otoczoną
przez wojska, wtedy wiedzcie, że jej spustoszenie
jest bliskie. 21 Wówczas ci, którzy są w Judei, niech
uciekają w góry, a ci, którzy są wewnątrz [miasta],
niech wyjdą, a ci, którzy są na wsi, niech do niego
nie wchodzą. 22 Będą to bowiem dni pomsty, aby
się wypełniło wszystko, co jest napisane. 23 Lecz
biada brzemiennym i karmiącym w tych dniach! Będzie
bowiem wielki ucisk w tej ziemi i gniew nad tym ludem.
24 I polegną od ostrza miecza, i będą uprowadzeni w
niewolę między wszystkie narody. A Jerozolima będzie
deptana przez pogan, aż wypełnią się czasy pogan. 25 I
będą znaki na słońcu, księżycu i gwiazdach, a na ziemi
trwoga zrozpaczonych narodów, gdy zaszumi morze i
fale. 26 Ludzie będą drętwieć ze strachu w oczekiwaniu
tego, co przyjdzie na cały świat. Poruszą się bowiem
moce niebios. 27 Wtedy ujrzą Syna Człowieczego,
przychodzącego w obłoku z mocą i wielką chwałą.
28 A gdy się to zacznie dziać, spójrzcie [w górę] i
podnieście głowy, gdyż zbliża się wasze odkupienie.
29 I opowiedział im przypowieść: Popatrzcie na drzewo
figowe i na wszystkie drzewa. 30 Gdy widzicie, że
już wypuszczają pąki, sami poznajecie, że lato jest
już blisko. 31 Tak i wy, gdy ujrzycie, że to się dzieje,
wiedzcie, iż blisko jest królestwo Boże. 32 Zaprawdę
powiadam wam, że nie przeminie to pokolenie, aż się
to wszystko stanie. 33 Niebo i ziemia przeminą, ale
moje słowa nie przeminą. 34 Pilnujcie się, aby wasze
serca nie były obciążone obżarstwem, pijaństwem i
troską o to życie, aby ten dzień was nie zaskoczył.
35 Jak sidło bowiem przyjdzie na wszystkich, którzy
mieszkają na powierzchni całej ziemi. 36 Dlatego
czuwajcie, modląc się w każdym czasie, abyście byli
godni uniknąć tego wszystkiego, co ma nadejść, i
stanąć przed Synem Człowieczym. 37 W ciągu dnia
nauczał w świątyni, a w nocy wychodził i przebywał na
górze zwanej Oliwną. 38 Rano zaś wszyscy ludzie
schodzili się do niego, aby go słuchać w świątyni.

22 I zbliżało się święto Przaśników, zwane Paschą.
2 A naczelni kapłani i uczeni w Piśmie szukali
[sposobu], jak by go zabić, ale bali się ludu. 3 Wtedy
szatan wszedł w Judasza, zwanego Iskariotą, który
był z grona dwunastu. 4 Poszedł więc i umówił się z
naczelnymi kapłanami i przełożonymi [świątyni], jak
ma im go wydać. 5 A oni ucieszyli się i umówili się
z nim, że dadzą mu pieniądze. 6 On się zgodził i
szukał sposobności, aby im go wydać z dala od tłumu.
7 I nadszedł dzień Przaśników, w którym należało
zabić baranka paschalnego. 8 Wtedy posłał Piotra
i Jana, mówiąc: Idźcie i przygotujcie nam Paschę,
abyśmy [mogli] jeść. 9 A oni go zapytali: Gdzie chcesz,
abyśmy [ją] przygotowali? 10 On im odpowiedział:
Gdy będziecie wchodzić do miasta, spotka się z wami
człowiek niosący dzban wody. Idźcie za nim do domu,
do którego wejdzie; 11 I powiedzcie gospodarzowi tego
domu: Nauczyciel cię pyta: Gdzie jest pokój, w którym
będę jadł Paschę z moimi uczniami? 12 On wam pokaże
wielką, urządzoną salę [na piętrze]. Tam [wszystko]
przygotujcie. 13 Odeszli więc i znaleźli [wszystko] tak,
jak im powiedział, i przygotowali Paschę. 14 A gdy
nadeszła pora, usiadł za stołem, a z nim dwunastu
apostołów. 15 I powiedział do nich: Gorąco pragnąłem
zjeść tę Paschę z wami, zanim będę cierpiał. 16 Mówię
wam bowiem, że nie będę jej więcej jadł, aż się spełni
w królestwie Bożym. 17 Potem wziął kielich, złożył
dziękczynienie i powiedział: Weźcie go i rozdzielcie
między siebie. 18 Mówię wam bowiem, że nie będę
pił z owocu winorośli, aż przyjdzie królestwo Boże.
19 Wziął też chleb, złożył dziękczynienie, połamał i
dał im, mówiąc: To jest moje ciało, które jest za was
dane. To czyńcie na moją pamiątkę. 20 Podobnie i

kielich, gdy było po wieczerzy, mówiąc: Ten kielich
to nowy testament w mojej krwi, która jest za was
wylana. 21 Lecz oto ręka tego, który mnie wydaje,
jest ze mną na stole. 22 Wprawdzie Syn Człowieczy
odchodzi, jak zostało postanowione, ale biada temu
człowiekowi, przez którego będzie wydany. 23 Wtedy
oni zaczęli się między sobą pytać, który z nich miałby
to zrobić. 24 Wszczął się też między nimi spór o to,
kto z nich ma być uważany za największego. 25 Lecz
on powiedział do nich: Królowie narodów panują nad
nimi, a ci, którzy sprawują nad nimi władzę, nazywani
są dobroczyńcami. 26 Wy zaś tak nie [postępujcie].
Lecz kto jest największy wśród was, niech będzie jak
najmniejszy, a kto jest przełożonym, [niech będzie]
jak ten, kto służy. 27 Któż bowiem jest większy? Ten,
kto siedzi, czy ten, kto służy? Czy nie ten, kto siedzi?
Ale ja jestem pośród was jako ten, kto służy. 28 A
wy jesteście tymi, którzy wytrwali przy mnie w moich
próbach. 29 I ja przekazuję wam królestwo, jak mnie
przekazał mój Ojciec; 30 Abyście jedli i pili za moim
stołem w moim królestwie, i zasiadali na tronach,
sądząc dwanaście pokoleń Izraela. 31 I powiedział
Pan: Szymonie, Szymonie, oto szatan wyprosił, żeby
was przesiać jak pszenicę. 32 Lecz ja prosiłem za tobą,
żeby nie ustała twoja wiara. Ty zaś, gdy się nawrócisz,
utwierdzaj swoich braci. 33 A on mu powiedział: Panie,
z tobą gotów jestem iść i do więzienia, i na śmierć. 34
On rzekł: Mówię ci, Piotrze, nim zapieje dziś kogut,
trzy razy się wyprzesz, że mnie znasz. 35 I powiedział
do nich: Gdy was posyłałem bez sakiewki, bez torby
i bez obuwia, czy brakowało wam czegoś? A oni
odpowiedzieli: Niczego. 36 Wtedy im powiedział: Teraz
jednak, kto ma sakiewkę, niech [ją] weźmie, podobnie i
torbę. A kto nie ma miecza, niech sprzeda swoją szatę
i kupi [go]. 37 Mówię wam bowiem, że jeszcze musi się
wypełnić na mnie to, co jest napisane: Zaliczono go w
poczet złoczyńców. Spełnia się bowiem to, co mnie
[dotyczy]. 38 Oni zaś powiedzieli: Panie, oto tu dwa
miecze. A on im odpowiedział: Wystarczy. 39 Potem
wyszedł i udał się według [swego] zwyczaju na Górę
Oliwną, a szli za nim także jego uczniowie. 40 Kiedy
przyszedł na miejsce, powiedział do nich: Módlcie się,
abyście nie ulegli pokusie. 41 A sam oddalił się od nich
na [odległość] jakby rzutu kamieniem, upadł na kolana
i modlił się: 42 Ojcze, jeśli chcesz, zabierz ode mnie
ten kielich. Jednak nie moja wola, lecz twoja niech się
stanie. 43 Wtedy ukazał mu się anioł z nieba i umacniał
go. 44 I w [śmiertelnym] zmaganiu [jeszcze] gorliwiej
się modlił, a jego pot był jak krople krwi spadające
na ziemię. 45 A gdy wstał od modlitwy i przyszedł
do uczniów, zastał ich śpiących ze smutku. 46 I
powiedział do nich: Czemu śpicie? Wstańcie i módlcie
się, abyście nie ulegli pokusie. 47 Kiedy on jeszcze
mówił, oto [nadszedł] tłum, a jeden z dwunastu, zwany
Judaszem, idąc przodem, zbliżył się do Jezusa, aby
go pocałować. 48 Lecz Jezus mu powiedział: Judaszu,
pocałunkiem wydajesz Syna Człowieczego? 49 A ci,
którzy przy nim byli, widząc, na co się zanosi, zapytali
go: Panie, czy mamy uderzyć mieczem? 50 I jeden z
nich uderzył sługę najwyższego kapłana i odciął mu
prawe ucho. 51 Ale Jezus odezwał się: Pozwólcie
aż dotąd. I dotknąwszy jego ucha, uzdrowił go. 52
Wtedy Jezus powiedział do naczelnych kapłanów,
przełożonych świątyni i starszych, którzy przyszli do
niego: Jak na bandytę wyszliście z mieczami i kijami?
53 Gdy codziennie bywałem z wami w świątyni, nie
podnieśliście na mnie ręki. Lecz to jest wasza godzina
i moc ciemności. 54 Wtedy schwytali go, poprowadzili
i przywiedli do domu najwyższego kapłana. A Piotr
szedł za nim z daleka. 55 Kiedy rozniecili ogień
na środku dziedzińca i usiedli razem, usiadł i Piotr
wśród nich. 56 A pewna służąca, gdy zobaczyła go
siedzącego przy ogniu, uważnie mu się przyjrzała i
powiedziała: On też był z nim. 57 Lecz on zaparł się
go, mówiąc: Kobieto, nie znam go. 58 A po chwili ktoś
inny go zobaczył i powiedział: I ty jesteś [jednym] z
nich. Ale Piotr odrzekł: Człowieku, nie jestem. 59 A
po upływie około jednej godziny ktoś inny stwierdził
[stanowczo]: Na pewno i ten [człowiek] był z nim,
bo też jest Galilejczykiem. 60 Piotr zaś powiedział:
Człowieku, nie wiem, o czym mówisz. I natychmiast,
gdy on jeszcze mówił, zapiał kogut. 61 A Pan odwrócił
się i spojrzał na Piotra. I przypomniał sobie Piotr słowa
Pana, jak mu powiedział: Zanim kogut zapieje, trzy
razy się mnie wyprzesz. 62 I Piotr, wyszedłszy na
zewnątrz, gorzko zapłakał. 63 Tymczasem mężczyźni,
którzy trzymali Jezusa, naśmiewali się z niego i bili
go. 64 A zasłoniwszy mu [oczy], bili go po twarzy i
mówili: Prorokuj, kto cię uderzył. 65 Wiele też innych
bluźnierstw wypowiadali przeciwko niemu. 66 A gdy
nastał dzień, zebrali się starsi ludu, naczelni kapłani i
uczeni w Piśmie i przyprowadzili go przed swoją Radę.
67 I mówili: Jeśli ty jesteś Chrystusem, powiedz nam. I
odpowiedział im: Jeśli wam powiem, nie uwierzycie.
68 A jeśli też [o coś] zapytam, nie odpowiecie mi ani
mnie nie wypuścicie. 69 Odtąd Syn Człowieczy będzie
siedział po prawicy mocy Boga. 70 Wtedy wszyscy
powiedzieli: Więc ty jesteś Synem Bożym? A on im
odpowiedział: Wy [sami] mówicie, że ja jestem. 71 A
oni rzekli: Czyż jeszcze potrzebujemy świadectwa?
Sami przecież słyszeliśmy z jego ust.

23 Wtedy całe to zgromadzenie powstało i
zaprowadzili go do Piłata. 2 I zaczęli go oskarżać,
mówiąc: Zastaliśmy tego [człowieka], jak odwracał

naród i zakazywał płacić podatki cesarzowi, mówiąc, że
on jest Chrystusem, królem. 3 Piłat zapytał go: Czy ty
jesteś królem Żydów? A on mu odpowiedział: Ty [sam
to] mówisz. 4 Wtedy Piłat powiedział do naczelnych
kapłanów i do ludu: Nie znajduję żadnej winy w tym
człowieku. 5 Lecz oni [jeszcze] bardziej nastawali,
mówiąc: Podburza lud, nauczając po całej Judei,
począwszy od Galilei aż dotąd. 6 Kiedy Piłat usłyszał o
Galilei, zapytał, czy człowiek ten jest Galilejczykiem.
7 A gdy się dowiedział, że podlega władzy Heroda,
odesłał go do Heroda, który w tych dniach również
był w Jerozolimie. 8 Na widok Jezusa Herod bardzo
się ucieszył. Od dawna bowiem pragnął go zobaczyć,
ponieważ wiele o nim słyszał i spodziewał się, że
ujrzy jakiś cud przez niego dokonany. 9 I zadawał
mu wiele pytań, lecz on mu nic nie odpowiedział.
10 A naczelni kapłani i uczeni w Piśmie stali [tam] i
gwałtownie go oskarżali. 11 Wtedy Herod ze swymi
żołnierzami wzgardził nim i naśmiewał się z niego,
ubierając go w białą szatę, i odesłał z powrotem do
Piłata. 12 W tym dniu Piłat i Herod stali się przyjaciółmi.
Przedtem bowiem byli sobie wrogami. 13 A Piłat,
zwoławszy naczelnych kapłanów, przełożonych oraz
lud; 14 Powiedział do nich: Przyprowadziliście mi
tego człowieka jako podburzającego lud. Otóż ja
przesłuchałem [go] wobec was i nie znalazłem w
tym człowieku żadnej winy w sprawach, o które go
oskarżacie; 15 Ani też Herod. Odesłałem was bowiem
do niego i nie znalazł w nim nic, co zasługiwałoby
na śmierć. 16 Ubiczuję go więc i wypuszczę. 17
Piłat bowiem miał obowiązek wypuszczać im jednego
[więźnia] na święto. 18 Wtedy wszyscy razem zawołali:
Strać tego [człowieka], a wypuść nam Barabasza! 19
Był on wtrącony do więzienia za jakiś rozruch wywołany
w mieście i za zabójstwo. 20 Wtedy Piłat znowu
przemówił, chcąc wypuścić Jezusa. 21 Oni jednak
wołali: Ukrzyżuj, ukrzyżuj go! 22 A on po raz trzeci
powiedział do nich: Cóż on złego uczynił? Nie znalazłem
w nim nic, co zasługuje na śmierć. Ubiczuję go więc i
wypuszczę. 23 Lecz oni nalegali donośnym głosem,
domagając się, aby go ukrzyżowano. I wzmagały
się głosy ich i naczelnych kapłanów. 24 Piłat więc
zawyrokował, aby stało się według ich żądania. 25
I uwolnił im [tego], o którego prosili, a który został
wtrącony do więzienia za rozruch i zabójstwo. Jezusa
zaś zdał na ich wolę. 26 A gdy go prowadzili, zatrzymali
niejakiego Szymona z Cyreny, który szedł z pola, i
włożyli na niego krzyż, aby [go] niósł za Jezusem.
27 I szło za nim wielkie mnóstwo ludzi i kobiet, które
płakały nad nim i zawodziły. 28 Ale Jezus zwrócił się
do nich i powiedział: Córki Jerozolimy, nie płaczcie
nade mną, ale raczej płaczcie nad sobą i nad waszymi
dziećmi. 29 Oto bowiem idą dni, kiedy będą mówić:
Błogosławione niepłodne, łona, które nie rodziły, i
piersi, które nie karmiły. 30 Wtedy zaczną mówić do
gór: Padnijcie na nas! A do pagórków: Przykryjcie nas!
31 Bo jeśli na zielonym drzewie tak się dzieje, cóż
będzie na suchym? 32 Prowadzono też dwóch innych,
złoczyńców, aby razem z nim zostali straceni. 33 A
gdy przyszli na miejsce zwane [Miejscem] Czaszki,
ukrzyżowali tam jego i złoczyńców, jednego po prawej,
a drugiego po lewej stronie. 34 Wtedy Jezus powiedział:
Ojcze, przebacz im, bo nie wiedzą, co czynią. Potem
podzielili jego szaty i rzucali [o nie] losy. 35 A lud stał i
przypatrywał się, i wraz z przełożonymi naśmiewał się
z niego, mówiąc: Innych ratował, niech ratuje samego
siebie, jeśli on jest Chrystusem, wybranym Boga. 36
Naśmiewali się z niego również żołnierze, podchodząc
i podając mu ocet; 37 I mówili: Jeśli ty jesteś królem
Żydów, ratuj samego siebie. 38 Był też nad nim napis
sporządzony w języku greckim, łacińskim i hebrajskim:
To jest król Żydów. 39 A jeden z tych złoczyńców, którzy
z nim wisieli, urągał mu: Jeśli ty jesteś Chrystusem,
ratuj siebie i nas. 40 Lecz drugi odezwał się, gromiąc
go słowami: I ty się Boga nie boisz, chociaż ponosisz
tę samą karę? 41 My doprawdy – sprawiedliwie, bo
odbieramy należną zapłatę za nasze uczynki, ale on
nic złego nie zrobił. 42 I powiedział do Jezusa: Panie,
wspomnij na mnie, gdy przyjdziesz do swego królestwa.
43 A Jezus mu odpowiedział: Zaprawdę powiadam ci:
Dziś będziesz ze mną w raju. 44 A było około godziny
szóstej i ciemność ogarnęła całą ziemię aż do godziny
dziewiątej. 45 I zaćmiło się słońce, a zasłona świątyni
rozerwała się przez środek. 46 Wtedy Jezus zawołał
donośnym głosem: Ojcze, w twoje ręce powierzam
mego ducha. Gdy to powiedział, skonał. 47 A setnik,
widząc, co się działo, chwalił Boga, mówiąc: Istotnie, to
był sprawiedliwy człowiek. 48 Także i wszyscy ludzie,
którzy zeszli się na to widowisko, gdy zobaczyli, co
się stało, bili się w piersi i zawracali. 49 Wszyscy zaś
jego znajomi stali z daleka, przypatrując się temu,
również kobiety, które przyszły za nim z Galilei. 50 A
był tam człowiek imieniem Józef, który był członkiem
Rady, człowiek dobry i sprawiedliwy. 51 Nie zgadzał
się on z ich uchwałą i czynem. Pochodził z Arymatei,
miasta żydowskiego, i oczekiwał królestwa Bożego. 52
Przyszedł on do Piłata i poprosił o ciało Jezusa. 53
Zdjął je, owinął płótnem i położył w grobowcu wykutym
[w skale], w którym jeszcze nikt nigdy nie był złożony.
54 A był to dzień przygotowania i zbliżał się szabat.
55 Poszły też za nim kobiety, które przybyły z nim z
Galilei. Zobaczyły grobowiec i jak złożono jego ciało.
56 A gdy wróciły, przygotowały wonności i olejki. Lecz
w szabat odpoczywały zgodnie z przykazaniem.

24 Pierwszego [dnia] tygodnia wczesnym rankiem
przyszły do grobu, niosąc wonności, które
przygotowały, a z nimi i inne [kobiety]; **2** I zastały kamień
odwalony od grobowca. **3** A wszedłszy [do środka], nie
znalazły ciała Pana Jezusa. **4** A gdy zakłopotały się z
tego powodu, nagle dwaj mężowie stanęli przy nich w
lśniących szatach. **5** I przestraszone, schyliły twarze ku
ziemi, a [oni] powiedzieli do nich: Dlaczego szukacie
żyjącego wśród umarłych? **6** Nie ma go tu, ale powstał
[z martwych]. Przypomnijcie sobie, jak wam mówił,
gdy był jeszcze w Galilei: **7** Syn Człowieczy musi
być wydany w ręce grzesznych ludzi i ukrzyżowany,
a trzeciego dnia zmartwychwstać. **8** I przypomniały
sobie jego słowa. **9** A wróciwszy od grobu, oznajmiły to
wszystko jedenastu i wszystkim pozostałym. **10** A były
to: Maria Magdalena i Joanna, Maria, [matka] Jakuba,
i inne z nimi, które opowiedziały to apostołom. **11** Lecz
ich słowa wydały im się niczym baśnie i nie uwierzyli
im. **12** Wtedy Piotr wstał i pobiegł do grobu. A gdy
się nachylił, zobaczył płótna leżące osobno i odszedł,
dziwiąc się temu, co się stało. **13** A tego samego dnia
dwaj z nich szli do wioski zwanej Emmaus, która była
[oddalona] o sześćdziesiąt stadiów od Jerozolimy. **14** I
rozmawiali ze sobą o tym wszystkim, co się stało. **15** A
gdy tak rozmawiali i wspólnie się zastanawiali, sam
Jezus przybliżył się i szedł z nimi. **16** Lecz ich oczy
były zakryte, żeby go nie poznali. **17** I zapytał ich: Cóż
to za rozmowy prowadzicie między sobą w drodze?
[Dlaczego] jesteście smutni? **18** A jeden [z nich],
któremu było na imię Kleofas, odpowiedział mu: Czy
jesteś tylko przychodniem w Jerozolimie i nie wiesz,
co się tam w tych dniach stało? **19** I zapytał ich: O
czym? A oni mu odpowiedzieli: O Jezusie z Nazaretu,
który był prorokiem potężnym w czynie i słowie przed
Bogiem i całym ludem; **20** Jak naczelni kapłani i nasi
przywódcy wydali go na śmierć i ukrzyżowali. **21** A my
spodziewaliśmy się, że on odkupi Izraela. Lecz po tym
wszystkim dziś już trzeci dzień, jak to się stało. **22**
Nadto niektóre z naszych kobiet zdumiały nas: były
wcześnie rano przy grobie; **23** A nie znalazłszy jego
ciała, przyszły, mówiąc, że miały widzenie aniołów,
którzy powiedzieli, iż on żyje. **24** Wówczas niektórzy
z naszych poszli do grobu i zastali [wszystko] tak,
jak mówiły kobiety, ale jego nie widzieli. **25** Wtedy
on powiedział do nich: O głupi i serca nieskorego
do wierzenia we wszystko, co powiedzieli prorocy!
26 Czyż Chrystus nie musiał tego wycierpieć i wejść
do swojej chwały? **27** I zaczynając od Mojżesza i
wszystkich proroków, wykładał im, co było o nim
[napisane] we wszystkich Pismach. **28** I zbliżyli się
do wsi, do której szli, a on zachowywał się tak, jakby
miał iść dalej. **29** Lecz oni go przymusili, mówiąc:
Zostań z nami, bo zbliża się wieczór i dzień się już
kończy. Wszedł więc, aby z nimi zostać. **30** A gdy
siedział z nimi [za stołem], wziął chleb, pobłogosławił i
łamiąc, podawał im. **31** Wtedy otworzyły się im oczy
i poznali go, lecz on zniknął im z oczu. **32** I mówili
między sobą: Czy nasze serce nie pałało w nas, gdy
rozmawiał z nami w drodze i otwierał nam Pisma? **33** A
wstawszy o tej godzinie, wrócili do Jerozolimy i zastali
zgromadzonych jedenastu i tych, którzy z nimi [byli].
34 Ci mówili: Pan naprawdę zmartwychwstał i ukazał
się Szymonowi. **35** Oni zaś opowiedzieli, co się stało w
drodze i jak go poznali przy łamaniu chleba. **36** A gdy
to mówili, sam Jezus stanął pośród nich i powiedział
do nich: Pokój wam. **37** A oni się zlękli i przestraszeni
myśleli, że widzą ducha. **38** I zapytał ich: Czemu się
boicie i czemu myśli budzą się w waszych sercach?
39 Popatrzcie na moje ręce i nogi, że to jestem ja.
Dotknijcie mnie i zobaczcie, bo duch nie ma ciała ani
kości, jak widzicie, że ja mam. **40** Kiedy to powiedział,
pokazał im ręce i nogi. **41** Lecz gdy oni z radości
jeszcze nie wierzyli i dziwili się, zapytał ich: Macie tu
coś do jedzenia? **42** I podali mu kawałek pieczonej
ryby i plaster miodu. **43** A on wziął i jadł przy nich. **44**
Potem powiedział do nich: To są słowa, które mówiłem
do was, będąc jeszcze z wami, że musi się wypełnić
wszystko, co jest o mnie napisane w Prawie Mojżesza,
u Proroków i w Psalmach. **45** Wtedy otworzył ich
umysły, żeby rozumieli Pisma. **46** I powiedział im: Tak
jest napisane i tak Chrystus musiał cierpieć, i trzeciego
dnia zmartwychwstać; **47** I w jego imieniu ma być
głoszona pokuta i przebaczenie grzechów wszystkim
narodom, począwszy od Jerozolimy. **48** A wy jesteście
tego świadkami. **49** A oto ja ześlę na was obietnicę
mego Ojca, a wy zostańcie w mieście Jerozolimie,
aż będziecie przyobleczeni mocą z wysoka. **50** I
wyprowadził ich aż do Betanii, a podniósłszy ręce,
błogosławił ich. **51** A gdy ich błogosławił, rozstał się z
nimi i został uniesiony w górę do nieba. **52** A oni oddali
mu pokłon i wrócili do Jerozolimy z wielką radością. **53**
I byli zawsze w świątyni, chwaląc i błogosławiąc Boga.
Amen.

Jana

1 Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga i
Bogiem było Słowo. **2** Ono było na początku u
Boga. **3** Wszystko przez nie się stało, a bez niego
nic się nie stało, co się stało. **4** W nim było życie, a
życie było światłością ludzi. **5** A ta światłość świeci
w ciemności, ale ciemność jej nie ogarnęła. **6** Był
człowiek posłany od Boga, któremu na imię było Jan.
7 Przyszedł on na świadectwo, aby świadczyć o tej
światłości, by wszyscy przez niego uwierzyli. **8** Nie
był on tą światłością, ale [przyszedł], aby świadczyć o
tej światłości. **9** [Ten] był tą prawdziwą światłością,
która oświeca każdego człowieka przychodzącego
na świat. **10** Był na świecie, a świat został przez
niego stworzony, ale świat go nie poznał. **11** Do swej
własności przyszedł, ale swoi go nie przyjęli. **12** Lecz
wszystkim tym, którzy go przyjęli, dał moc, aby się
stali synami Bożymi, [to jest] tym, którzy wierzą w
jego imię; **13** Którzy są narodzeni nie z krwi ani z woli
ciała, ani z woli mężczyzny, ale z Boga. **14** A to Słowo
stało się ciałem i mieszkało wśród nas (i widzieliśmy
jego chwałę, chwałę jako jednorodzonego od Ojca),
pełne łaski i prawdy. **15** Jan świadczył o nim i wołał:
To był ten, o którym mówiłem: Ten, który po mnie
przychodzi, uprzedził mnie, bo wcześniej był niż ja. **16**
A z jego pełni my wszyscy otrzymaliśmy i łaskę za
łaskę. **17** Prawo bowiem zostało dane przez Mojżesza,
[a] łaska i prawda przyszły przez Jezusa Chrystusa.
18 Boga nikt nigdy nie widział. Jednorodzony Syn,
który jest w łonie Ojca, on [nam o nim] opowiedział.
19 A takie jest świadectwo Jana, gdy Żydzi posłali z
Jerozolimy kapłanów i lewitów, aby go zapytali: Kim ty
jesteś? **20** I wyznał, a nie zaprzeczył, ale wyznał: Ja
nie jestem Chrystusem. **21** I pytali go: Kim więc jesteś?
Jesteś Eliaszem? A [on] powiedział: Nie jestem. A [oni]:
Jesteś [tym] prorokiem? I odpowiedział: Nie [jestem].
22 Wtedy go zapytali: Kim jesteś, abyśmy [mogli]
dać odpowiedź tym, którzy nas posłali? Co mówisz
sam o sobie? **23** Odpowiedział: Ja [jestem] głosem
wołającego na pustyni: Prostujcie drogę Pana, jak
powiedział prorok Izajasz. **24** A ci, którzy byli posłani,
byli z faryzeuszy. **25** I zapytali go: Czemu więc chrzcisz,
jeśli nie jesteś Chrystusem ani Eliaszem, ani tym
prorokiem? **26** Odpowiedział im Jan: Ja chrzczę wodą,
ale pośród was stoi ten, którego wy nie znacie. **27** To
jest ten, który przyszedłszy po mnie, uprzedził mnie,
któremu ja nie jestem godny rozwiązać rzemyka u jego
obuwia. **28** Działo się to w Betabarze za Jordanem,
gdzie Jan chrzcił. **29** A nazajutrz Jan zobaczył Jezusa
przychodzącego do niego i powiedział: Oto Baranek
Boży, który gładzi grzech świata. **30** To jest ten, o
którym mówiłem, że idzie za mną człowiek, który mnie
uprzedził, bo wcześniej był niż ja. **31** Ja go nie znałem,
ale przyszedłem, chrzcząc wodą, po to, aby został
objawiony Izraelowi. **32** I świadczył Jan: Widziałem
Ducha zstępującego jak gołębica z nieba i spoczął
na nim. **33** A ja go nie znałem, ale ten, który mnie
posłał, abym chrzcił wodą, powiedział do mnie: Na
kogo ujrzysz Ducha zstępującego i spoczywającego na
nim, to jest ten, który chrzci Duchem Świętym. **34** Ja
[to] widziałem i świadczyłem, że on jest Synem Bożym.
35 Nazajutrz znowu stał [tam] Jan i dwóch z jego
uczniów. **36** A gdy zobaczył Jezusa przechodzącego,
powiedział: Oto Baranek Boży. **37** I słyszeli ci dwaj
uczniowie, jak mówił, i poszli za Jezusem. **38** A Jezus,
odwróciwszy się i ujrzawszy, że idą za nim, zapytał
ich: Czego szukacie? A oni mu odpowiedzieli: Rabbi
– co się tłumaczy: Mistrzu – gdzie mieszkasz? **39**
Powiedział im: Chodźcie i zobaczcie. Poszli więc i
zobaczyli, gdzie mieszka. I zostali z nim tego dnia,
bo było około godziny dziesiątej. **40** [A] Andrzej, brat
Szymona Piotra, był jednym z tych dwóch, którzy [to]
usłyszeli od Jana i poszli za nim. **41** On najpierw
znalazł Szymona, swego brata, i powiedział do niego:
Znaleźliśmy Mesjasza – co się tłumaczy: Chrystusa.
42 I przyprowadził go do Jezusa. A Jezus spojrzał na
niego i powiedział: Ty jesteś Szymon, syn Jonasza.
Ty będziesz nazwany Kefas – co się tłumaczy: Piotr.
43 A nazajutrz Jezus chciał pójść do Galilei. Znalazł
Filipa i powiedział do niego: Pójdź za mną. **44** A Filip
był z Betsaidy, z miasta Andrzeja i Piotra. **45** Filip
znalazł Natanaela i powiedział do niego: Znaleźliśmy
tego, o którym pisał Mojżesz w Prawie, a także
prorocy – Jezusa z Nazaretu, syna Józefa. **46** I
zapytał go Natanael: Czyż z Nazaretu może być coś
dobrego? Filip mu odpowiedział: Chodź i zobacz! **47**
Gdy więc Jezus zobaczył Natanaela zbliżającego się
do niego, powiedział o nim: Oto prawdziwie Izraelita,
w którym nie ma podstępu. **48** Natanael go zapytał:
Skąd mnie znasz? Odpowiedział mu Jezus: Zanim
Filip cię zawołał, gdy byłeś pod drzewem figowym,
widziałem cię. **49** Odpowiedział mu Natanael: Mistrzu,
ty jesteś Synem Bożym, ty jesteś królem Izraela. **50**
Jezus mu odpowiedział: Czy wierzysz dlatego, że ci
powiedziałem: Widziałem cię pod drzewem figowym?
Ujrzysz większe rzeczy niż te. **51** I powiedział do
niego: Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Odtąd
ujrzycie niebo otwarte i aniołów Boga wstępujących i
zstępujących na Syna Człowieczego.

2 A trzeciego dnia odbywało się wesele w Kanie
Galilejskiej i była tam matka Jezusa. **2** Zaproszono
na to wesele także Jezusa i jego uczniów. **3** A
gdy zabrakło wina, matka Jezusa powiedziała do

niego: Nie mają wina. 4 Jezus jej odpowiedział:
Co ja mam z tobą, kobieto? Jeszcze nie nadeszła
moja godzina. 5 Jego matka powiedziała do sług:
Zróbcie wszystko, co wam powie. 6 A było tam sześć
stągwi kamiennych, postawionych według żydowskiego
[zwyczaju] oczyszczenia, mieszczących każda dwa
albo trzy wiadra. 7 Jezus im powiedział: Napełnijcie
te stągwie wodą. I napełnili je aż po brzegi. 8 Wtedy
powiedział do nich: Zaczerpnijcie teraz i zanieście
przełożonemu wesela. I zanieśli. 9 A gdy przełożony
wesela skosztował wody, która stała się winem (a
nie wiedział, skąd pochodziło, lecz słudzy, którzy
zaczerpnęli wody, wiedzieli), zawołał oblubieńca. 10 I
powiedział do niego: Każdy człowiek najpierw podaje
dobre wino, a gdy sobie podpiją, wtedy gorsze. [A] ty
dobre wino zachowałeś aż do tej pory. 11 Taki początek
cudów uczynił Jezus w Kanie Galilejskiej i objawił swoją
chwałę, i uwierzyli w niego jego uczniowie. 12 Potem
on, jego matka, jego bracia i jego uczniowie poszli do
Kafarnaum i mieszkali tam kilka dni. 13 A ponieważ
zbliżała się Pascha żydowska, Jezus poszedł do
Jerozolimy. 14 I zastał w świątyni sprzedających woły,
owce i gołębie oraz tych, którzy siedzieli i wymieniali
pieniądze. 15 A zrobiwszy bicz z powrozków, wypędził
wszystkich ze świątyni, także owce i woły, rozsypał
pieniądze wymieniających i poprzewracał stoły. 16 A do
sprzedających gołębie powiedział: Wynieście to stąd, a
nie róbcie z domu mego Ojca domu kupieckiego. 17 I
przypomnieli sobie jego uczniowie, że jest napisane:
Gorliwość o twój dom zżarła mnie. 18 Wtedy Żydzi
zapytali: Jaki nam znak pokażesz, skoro to czynisz?
19 Odpowiedział im Jezus: Zburzcie tę świątynię, a
w trzy dni ją wzniosę. 20 Wtedy Żydzi powiedzieli:
Czterdzieści sześć lat budowano tę świątynię, a ty ją w
trzy dni wzniesiesz? 21 Ale on mówił o świątyni swego
ciała. 22 Gdy więc zmartwychwstał, jego uczniowie
przypomnieli sobie, że im to powiedział, i uwierzyli
Pismu i słowu, które wypowiedział Jezus. 23 A gdy
był w Jerozolimie podczas Paschy w święto, wielu
uwierzyło w jego imię, widząc cuda, które czynił. 24
Ale Jezus nie powierzał im samego siebie, bo on znał
wszystkich; 25 I nie potrzebował, aby [mu] ktoś dawał
świadectwo o człowieku. On bowiem wiedział, co było
w człowieku.

3 A był pewien człowiek z faryzeuszy, imieniem
Nikodem, dostojnik żydowski. 2 Przyszedł on
do Jezusa w nocy i powiedział: Mistrzu, wiemy, że
przyszedłeś od Boga jako nauczyciel. Nikt bowiem nie
mógłby czynić tych cudów, które ty czynisz, gdyby Bóg
z nim nie był. 3 Odpowiedział mu Jezus: Zaprawdę,
zaprawdę powiadam ci: Jeśli się ktoś nie narodzi na
nowo, nie może ujrzeć królestwa Bożego. 4 Nikodem
zapytał go: Jakże może się człowiek narodzić, będąc
stary? Czy może powtórnie wejść do łona swojej
matki i narodzić się? 5 Jezus odpowiedział: Zaprawdę,
zaprawdę powiadam ci: Jeśli się ktoś nie narodzi
z wody i z Ducha, nie może wejść do królestwa
Bożego. 6 Co się narodziło z ciała, jest ciałem, a co
się narodziło z Ducha, jest duchem. 7 Nie dziw się,
że ci powiedziałem: Musicie się na nowo narodzić.
8 Wiatr wieje, gdzie chce, i słyszysz jego głos, ale
nie wiesz, skąd przychodzi i dokąd zmierza. Tak jest
z każdym, kto się narodził z Ducha. 9 Nikodem go
zapytał: Jakże się to może stać? 10 Odpowiedział
mu Jezus: Ty jesteś nauczycielem w Izraelu, a tego
nie wiesz? 11 Zaprawdę, zaprawdę powiadam ci,
że co wiemy, [to] mówimy, a co widzieliśmy, [o tym]
świadczymy, ale nie przyjmujecie naszego świadectwa.
12 Jeśli nie wierzycie, [gdy] wam mówiłem o ziemskich
sprawach, jakże uwierzycie, jeśli będę wam mówił
o niebieskich? 13 A nikt nie wstąpił do nieba, tylko
ten, który zstąpił z nieba, Syn Człowieczy, który jest w
niebie. 14 A jak Mojżesz wywyższył węża na pustyni,
tak musi być wywyższony Syn Człowieczy; 15 Aby
każdy, kto w niego wierzy, nie zginął, ale miał życie
wieczne. **(aiōnios g166)** 16 Tak bowiem Bóg umiłował
świat, że dał swego jednorodzonego Syna, aby każdy,
kto w niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne.
(aiōnios g166) 17 Bo Bóg nie posłał swego Syna na
świat, aby potępił świat, lecz aby świat był przez niego
zbawiony. 18 Kto wierzy w niego, nie będzie potępiony,
ale kto nie wierzy, już jest potępiony, bo nie uwierzył w
imię jednorodzonego Syna Bożego. 19 A potępienie
polega na tym, że światłość przyszła na świat, lecz
ludzie umiłowali ciemność bardziej niż światłość, bo
ich uczynki były złe. 20 Każdy bowiem, kto źle czyni,
nienawidzi światłości i nie idzie do światłości, aby
jego uczynki nie były zganione. 21 Lecz kto czyni
prawdę, przychodzi do światłości, aby jego uczynki
były jawne, że w Bogu są dokonane. 22 Potem Jezus
przyszedł wraz ze swymi uczniami do Judei i tam
przemieszkiwał z nimi, i chrzcił. 23 Także Jan chrzcił
w Ainon, blisko Salim, bo było tam wiele wody. A
[ludzie] przychodzili i chrzcili się. 24 Jan bowiem
jeszcze nie był wtrącony do więzienia. 25 Wtedy
wszczęła się dyskusja między uczniami Jana i Żydami
o oczyszczaniu. 26 I przyszli do Jana, i powiedzieli mu:
Mistrzu, ten, który był z tobą za Jordanem, o którym
ty dałeś świadectwo, oto on chrzci, a wszyscy idą
do niego. 27 Odpowiedział Jan: Człowiek nie może
otrzymać niczego, jeśli mu nie będzie dane z nieba. 28
Wy sami jesteście mi świadkami, że powiedziałem:
Ja nie jestem Chrystusem, ale jestem posłany przed
nim. 29 Kto ma oblubienicę, ten jest oblubieńcem, a

przyjaciel oblubieńca, który stoi i słucha go, raduje się
niezmiernie z powodu głosu oblubieńca. Dlatego ta
moja radość stała się pełna. 30 On musi wzrastać,
a ja stawać się mniejszym. 31 Kto przyszedł z góry,
jest nad wszystkimi. Kto jest z ziemi, jest ziemski i
mówi ziemskie rzeczy. Ten, który przyszedł z nieba,
jest nad wszystkimi. 32 A świadczy o tym, co widział
i słyszał, ale nikt nie przyjmuje jego świadectwa. 33
Kto przyjmuje jego świadectwo, ten zapieczętował,
że Bóg jest prawdziwy. 34 Ten bowiem, którego Bóg
posłał, mówi słowa Boże, bo Bóg daje [mu] Ducha bez
miary. 35 Ojciec miłuje Syna i wszystko dał w jego
ręce. 36 Kto wierzy w Syna, ma życie wieczne, ale kto
nie wierzy Synowi, nie ujrzy życia, lecz gniew Boży
zostaje na nim. **(aiōnios g166)**

4 A gdy Pan poznał, że faryzeusze usłyszeli, iż Jezus
więcej [ludzi] czynił uczniami i chrzcił niż Jan; 2
(Chociaż sam Jezus nie chrzcił, lecz jego uczniowie);
3 Opuścił Judeę i odszedł znowu do Galilei. 4 A
musiał iść przez Samarię. 5 I przyszedł do miasta w
Samarii, zwanego Sychar, blisko pola, które Jakub dał
swemu synowi Józefowi. 6 A była tam studnia Jakuba.
Jezus więc, zmęczony drogą, usiadł sobie na studni.
A było około godziny szóstej. 7 [I] przyszła kobieta z
Samarii, aby zaczerpnąć wody. Jezus powiedział do
niej: Daj mi pić. 8 Jego uczniowie bowiem poszli do
miasta, aby nakupić żywności. 9 Wtedy Samarytanka
powiedziała do niego: Jakże ty, będąc Żydem, prosisz
mnie, Samarytankę, o coś do picia? Gdyż Żydzi nie
obcują z Samarytanami. 10 Jezus jej odpowiedział:
Gdybyś znała ten dar Boży i [wiedziała], kim jest ten,
który ci mówi: Daj mi pić, ty prosiłabyś go, a dałby ci
wody żywej. 11 I powiedziała do niego kobieta: Panie,
nie masz czym naczerpać, a studnia jest głęboka. Skąd
więc masz tę wodę żywą? 12 Czy ty jesteś większy
niż nasz ojciec Jakub, który nam dał tę studnię i sam
z niej pił, a także jego synowie i jego dobytek? 13
Odpowiedział jej Jezus: Każdy, kto pije tę wodę, znowu
będzie pragnął. 14 Lecz kto by pił wodę, którą ja mu
dam, nigdy nie będzie pragnął, ale woda, którą ja mu
dam, stanie się w nim źródłem wody wytryskującej ku
życiu wiecznemu. **(aiōn g165, aiōnios g166)** 15 Kobieta
powiedziała do niego: Panie, daj mi tej wody, abym
nie pragnęła i nie przychodziła tu czerpać. 16 Jezus
jej powiedział: Idź, zawołaj swego męża i przyjdź tu.
17 Odpowiedziała kobieta: Nie mam męża. Jezus jej
powiedział: Dobrze powiedziałaś: Nie mam męża. 18
Miałaś bowiem pięciu mężów, a [ten], którego masz
teraz, nie jest twoim mężem. Prawdę powiedziałaś.
19 Kobieta mu powiedziała: Panie, widzę, że jesteś
prorokiem. 20 Nasi ojcowie na tej górze czcili [Boga],
a wy mówicie, że w Jerozolimie jest miejsce, gdzie
należy [go] czcić. 21 Jezus powiedział do niej: Kobieto,
wierz mi, że nadchodzi godzina, gdy ani na tej górze,
ani w Jerozolimie nie będziecie czcić Ojca. 22 Wy
czcicie to, czego nie znacie, a my czcimy to, co
znamy, ponieważ zbawienie pochodzi od Żydów. 23
Ale nadchodzi godzina, i teraz jest, gdy prawdziwi
czciciele będą czcić Ojca w duchu i w prawdzie. Bo i
Ojciec szuka takich, którzy będą go czcić. 24 Bóg [jest]
duchem, więc ci, którzy go czczą, powinni go czcić
w duchu i w prawdzie. 25 Kobieta mu powiedziała:
Wiem, że przyjdzie Mesjasz, zwany Chrystusem. Gdy
on przyjdzie, oznajmi nam wszystko. 26 Jezus jej
powiedział: Ja, który mówię z tobą, jestem nim. 27 A
wtem przyszli jego uczniowie i dziwili się, że rozmawia
z kobietą. Nikt jednak nie powiedział: O co się pytasz?
albo: Dlaczego z nią rozmawiasz? 28 I zostawiła
kobieta swoje wiadro, poszła do miasta i powiedziała
ludziom: 29 Chodźcie, zobaczcie człowieka, który
mi powiedział wszystko, co zrobiłam. Czy to nie jest
Chrystus? 30 Wyszli więc z miasta i przyszli do niego.
31 A tymczasem uczniowie prosili go: Mistrzu, jedz. 32
A on im powiedział: Ja mam pokarm do jedzenia, o
którym wy nie wiecie. 33 Uczniowie więc mówili między
sobą: Czy ktoś przyniósł mu jedzenie? 34 Jezus im
powiedział: Moim pokarmem jest wypełniać wolę [tego],
który mnie posłał, i dokonać jego dzieła. 35 Czyż
nie mówicie, że jeszcze cztery miesiące, a przyjdzie
żniwo? Oto mówię wam: Podnieście wasze oczy i
przypatrzcie się polom, że już są białe, [gotowe] do
żniwa. 36 A kto żnie, otrzymuje zapłatę i zbiera owoc na
życie wieczne, aby i ten, kto sieje, i ten, kto żnie, razem
się radowali. **(aiōnios g166)** 37 W tym właśnie prawdziwe
jest przysłowie: Kto inny sieje, a kto inny żnie. 38 Ja
was posłałem żąć to, nad czym nie pracowaliście. Inni
pracowali, a wy weszliście w ich pracę. 39 Wtedy wielu
Samarytan z tego miasta uwierzyło w niego z powodu
opowiadania tej kobiety, która świadczyła: Powiedział
mi wszystko, co zrobiłam. 40 Gdy więc Samarytanie
przyszli do niego, prosili go, aby u nich został. I został
tam przez dwa dni. 41 I o wiele więcej ich uwierzyło
z powodu jego słowa. 42 A [tej] kobiecie mówili:
Wierzymy już nie z powodu twojego opowiadania. Sami
bowiem słyszeliśmy i wiemy, że to jest prawdziwie
Zbawiciel świata, Chrystus. 43 A po dwóch dniach
odszedł stamtąd i poszedł do Galilei. 44 Sam Jezus
bowiem dał świadectwo, że prorok nie doznaje czci
w swojej ojczyźnie. 45 A gdy przyszedł do Galilei,
Galilejczycy przyjęli go, widząc wszystko, co uczynił
w Jerozolimie w święto. Oni bowiem też przyszli na
święto. 46 Wtedy Jezus znowu przyszedł do Kany
Galilejskiej, gdzie przemienił wodę w wino. A był w
Kafarnaum pewien [dworzanin] królewski, którego syn

chorował. 47 Ten, usłyszawszy, że Jezus przyszedł
z Judei do Galilei, udał się do niego i prosił go, aby
przyszedł i uzdrowił jego syna, gdyż był umierający. 48
I powiedział do niego Jezus: Jeśli nie ujrzycie znaków
i cudów, nie uwierzycie. 49 [Dworzanin] królewski
powiedział do niego: Panie, przyjdź, zanim umrze
moje dziecko. 50 Jezus mu powiedział: Idź, twój syn
żyje. I uwierzył ten człowiek słowu, które powiedział
mu Jezus, i poszedł. 51 A gdy już szedł, jego słudzy
wyszli mu naprzeciw i oznajmili: Twoje dziecko żyje.
52 Wtedy zapytał ich o godzinę, w której poczuło się
lepiej. I odpowiedzieli mu: Wczoraj o godzinie siódmej
opuściła go gorączka. 53 Wówczas ojciec poznał, że to
[była] ta godzina, w której Jezus powiedział do niego:
Twój syn żyje. I uwierzył on sam i cały jego dom. 54
To był drugi cud, który Jezus uczynił, przyszedłszy z
Judei do Galilei.

5 Potem było święto żydowskie i Jezus udał się do
Jerozolimy. 2 A jest w Jerozolimie przy Owczej
[Bramie] sadzawka, zwana po hebrajsku Betesda,
mająca pięć ganków. 3 Leżało w nich mnóstwo
niedołężnych, ślepych, chromych i wychudłych, którzy
czekali na poruszenie wody. 4 Anioł bowiem co
pewien czas zstępował do sadzawki i poruszał wodę.
A kto pierwszy wszedł po poruszeniu wody, stawał się
zdrowym, jakąkolwiek chorobą był dotknięty. 5 A był
tam pewien człowiek, który przez trzydzieści osiem
lat był złożony chorobą. 6 Gdy Jezus zobaczył go
leżącego i poznał, że już długi czas choruje, zapytał:
Chcesz być zdrowy? 7 Chory mu odpowiedział: Panie,
nie mam człowieka, który wniósłby mnie do sadzawki,
gdy woda zostaje poruszona. Lecz gdy ja idę, inny
wchodzi przede mną. 8 Jezus mu powiedział: Wstań,
weź swoje posłanie i chodź. 9 I natychmiast człowiek
ten odzyskał zdrowie, wziął swoje posłanie i chodził.
A tego dnia był szabat. 10 Wtedy Żydzi powiedzieli
do uzdrowionego: Jest szabat, nie wolno ci nosić
posłania. 11 Odpowiedział im: Ten, który mnie uzdrowił,
powiedział do mnie: Weź swoje posłanie i chodź. 12
I pytali go: Który człowiek ci powiedział: Weź swoje
posłanie i chodź? 13 A uzdrowiony nie wiedział, kto to
był, bo Jezus odszedł, ponieważ mnóstwo ludzi było
na tym miejscu. 14 Potem Jezus znalazł go w świątyni
i powiedział do niego: Oto wyzdrowiałeś. Nie grzesz
więcej, aby nie przydarzyło ci się coś gorszego. 15
Wtedy człowiek ten odszedł i powiedział Żydom, że to
Jezus go uzdrowił. 16 I dlatego Żydzi prześladowali
Jezusa i szukali [sposobności], aby go zabić, bo uczynił
to w szabat. 17 A Jezus im odpowiedział: Mój Ojciec
działa aż dotąd i ja działam. 18 Dlatego Żydzi tym
bardziej usiłowali go zabić, bo nie tylko łamał szabat,
ale mówił, że Bóg jest jego Ojcem, czyniąc się równym
Bogu. 19 Wtedy Jezus im odpowiedział: Zaprawdę,
zaprawdę powiadam wam: Syn nie może nic czynić
sam od siebie, tylko to, co widzi, że czyni Ojciec. Co
bowiem on czyni, to i Syn czyni tak samo. 20 Bo
Ojciec miłuje Syna i ukazuje mu wszystko, co sam
czyni. I pokaże mu większe dzieła niż te, abyście się
dziwili. 21 Jak bowiem Ojciec wskrzesza umarłych i
ożywia, tak i Syn ożywia tych, których chce. 22 Bo
Ojciec nikogo nie sądzi, lecz cały sąd dał Synowi; 23
Aby wszyscy czcili Syna, jak czczą Ojca. Kto nie czci
Syna, nie czci i Ojca, który go posłał. 24 Zaprawdę,
zaprawdę powiadam wam: Kto słucha mego słowa i
wierzy temu, który mnie posłał, ma życie wieczne i nie
będzie potępiony, ale przeszedł ze śmierci do życia.
(aiōnios g166) 25 Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam:
Nadchodzi godzina, i teraz jest, gdy umarli usłyszą
głos Syna Bożego, a ci, którzy usłyszą, będą żyć.
26 Jak bowiem Ojciec ma życie sam w sobie, tak
dał i Synowi, aby miał życie w samym sobie. 27 I
dał mu władzę wykonywania sądu, bo jest Synem
Człowieczym. 28 Nie dziwcie się temu, bo nadchodzi
godzina, w której wszyscy, którzy są w grobach, usłyszą
jego głos; 29 I ci, którzy dobrze czynili, wyjdą na
zmartwychwstanie [do] życia, ale ci, którzy źle czynili,
na zmartwychwstanie [na] potępienie. 30 Ja sam od
siebie nie mogę nic czynić. Jak słyszę, tak sądzę, a mój
sąd jest sprawiedliwy, bo nie szukam swojej woli, ale
woli tego, który mnie posłał, Ojca. 31 Jeśli ja świadczę
sam o sobie, moje świadectwo nie jest prawdziwe.
32 Jest ktoś inny, kto świadczy o mnie, i wiem, że
świadectwo, które daje o mnie, jest prawdziwe. 33 Wy
posłaliście do Jana, a on dał świadectwo prawdzie. 34
Lecz ja nie przyjmuję świadectwa od człowieka, ale
to mówię, abyście byli zbawieni. 35 On był płonącą i
świecącą lampą, a wy chcieliście do czasu radować
się w jego światłości. 36 Ale ja mam świadectwo
większe niż Jana. Dzieła bowiem, które Ojciec dał
mi do wykonania, te właśnie dzieła, które czynię,
świadczą o mnie, że Ojciec mnie posłał. 37 A Ojciec,
który mnie posłał, on świadczył o mnie. Nigdy nie
słyszeliście jego głosu ani nie widzieliście jego postaci.
38 I nie macie jego słowa trwającego w was, bo temu,
którego on posłał, nie wierzycie. 39 Badajcie Pisma;
sądzicie bowiem, że w nich macie życie wieczne, a
one dają świadectwo o mnie. (aiōnios g166) 40 A jednak
nie chcecie przyjść do mnie, aby mieć życie. 41 Nie
przyjmuję chwały od ludzi. 42 Ale poznałem was, że
nie macie w sobie miłości Boga. 43 Przyszedłem w
imieniu mego Ojca, a nie przyjmujecie mnie. Jeśli ktoś
inny przyjdzie we własnym imieniu, tego przyjmiecie.
44 Jakże możecie wierzyć, skoro przyjmujecie chwałę
jedni od drugich, a nie szukacie chwały, która [jest]

od samego Boga? 45 Nie sądźcie, że ja was będę
oskarżał przed Ojcem. Jest ktoś, kto was oskarża,
Mojżesz, w którym wy pokładacie nadzieję. 46 Bo
gdybyście wierzyli Mojżeszowi, wierzylibyście i mnie,
gdyż on pisał o mnie. 47 Jeśli jednak nie wierzycie
jego pismom, jakże uwierzycie moim słowom?

6 Potem Jezus odszedł za Morze Galilejskie, [czyli]
Tyberiadzkie. 2 A szedł za nim wielki tłum, bo
widzieli cuda, które czynił na chorych. 3 I wszedł
Jezus na górę, i usiadł tam ze swoimi uczniami. 4 A
zbliżała się Pascha, święto żydowskie. 5 Wtedy Jezus,
podniósłszy oczy i ujrzawszy, że mnóstwo ludzi idzie
do niego, zapytał Filipa: Gdzie kupimy chleba, aby
oni [mogli] jeść? 6 Ale mówił [to], wystawiając go na
próbę. Wiedział bowiem, co miał czynić. 7 Filip mu
odpowiedział: Za dwieście groszy nie wystarczy dla
nich chleba, choćby każdy z nich wziął [tylko] trochę. 8
Jeden z jego uczniów, Andrzej, brat Szymona Piotra,
powiedział do niego: 9 Jest tu jeden chłopiec, który ma
pięć chlebów jęczmiennych i dwie rybki. Ale cóż to
jest na tak wielu? 10 Wtedy Jezus powiedział: Każcie
ludziom usiąść. A było dużo trawy na tym miejscu.
Usiedli więc mężczyźni w liczbie około pięciu tysięcy.
11 Wówczas Jezus wziął te chleby i podziękowawszy,
rozdał uczniom, a uczniowie siedzącym. Podobnie i
z tych rybek, ile tylko chcieli. 12 A gdy się nasycili,
powiedział do swoich uczniów: Zbierzcie kawałki, które
zostały, żeby nic nie przepadło. 13 Zebrali więc i
napełnili dwanaście koszy kawałkami, które zostały
z tych pięciu chlebów jęczmiennych po tych, którzy
jedli. 14 A ci ludzie, ujrzawszy cud, który uczynił Jezus,
mówili: To jest prawdziwie ten prorok, który miał przyjść
na świat. 15 Wtedy Jezus, poznawszy, że mieli przyjść i
porwać go, aby go obwołać królem, odszedł znowu sam
jeden na górę. 16 A gdy był wieczór, jego uczniowie
zeszli nad morze; 17 Wsiedli do łodzi i płynęli na drugi
brzeg, do Kafarnaum. Było już ciemno, a Jezus jeszcze
do nich nie przybył. 18 A kiedy powstał wielki wiatr,
morze zaczęło się burzyć. 19 Gdy odpłynęli na około
dwadzieścia pięć lub trzydzieści stadiów, ujrzeli Jezusa
chodzącego po morzu i zbliżającego się do łodzi i
zlękli się. 20 A on powiedział do nich: [To] ja jestem,
nie bójcie się. 21 Wzięli go więc chętnie do łodzi i
natychmiast łódź przypłynęła do ziemi, do której płynęli.
22 Nazajutrz ludzie, którzy byli po drugiej stronie morza,
zobaczyli, że tam nie było innej łodzi, tylko ta jedna, do
której wsiedli jego uczniowie, i że Jezus nie wsiadł do
łodzi ze swoimi uczniami, ale jego uczniowie odpłynęli
sami. 23 (Przypłynęły też inne łodzie z Tyberiady
w pobliże tego miejsca, gdzie jedli chleb, gdy Pan
złożył dziękczynienie.) 24 Gdy więc ludzie zobaczyli,
że tam nie było Jezusa ani jego uczniów, wsiedli i
oni do łodzi i przeprawili się do Kafarnaum, szukając
Jezusa. 25 Kiedy znaleźli go po drugiej stronie morza,
zapytali: Mistrzu, kiedy tu przybyłeś? 26 Jezus im
odpowiedział: Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam:
Szukacie mnie nie dlatego, że widzieliście cuda,
ale dlatego, że jedliście chleb i nasyciliście się. 27
Zabiegajcie nie o pokarm, który ginie, ale o pokarm,
który trwa ku życiu wiecznemu, który wam da Syn
Człowieczy. Jego bowiem zapieczętował Bóg Ojciec.
(aiōnios g166) 28 Wtedy zapytali go: Cóż mamy robić,
abyśmy wykonywali dzieła Boga? 29 Odpowiedział
im Jezus: To jest dzieło Boga, abyście wierzyli w
[tego], którego on posłał. 30 Powiedzieli mu więc: Jaki
znak czynisz, abyśmy widzieli i wierzyli tobie? Cóż
czynisz? 31 Nasi ojcowie jedli mannę na pustyni, jak
jest napisane: Chleb z nieba dał im do jedzenia. 32
Wtedy Jezus im odpowiedział: Zaprawdę, zaprawdę
powiadam wam: Nie Mojżesz dał wam chleb z nieba,
ale mój Ojciec daje wam prawdziwy chleb z nieba.
33 Chlebem Boga bowiem jest ten, który zstępuje z
nieba i daje światu życie. 34 Wtedy powiedzieli do
niego: Panie, dawaj nam zawsze tego chleba. 35 I
odpowiedział im Jezus: Ja jestem chlebem życia. Kto
przychodzi do mnie, nie będzie głodny, a kto wierzy
we mnie, nigdy nie będzie odczuwał pragnienia. 36
Ale wam powiedziałem: Chociaż widzieliście mnie, nie
wierzycie. 37 Wszystko, co mi daje Ojciec, przyjdzie
do mnie, a tego, który przyjdzie do mnie, nie wyrzucę
precz. 38 Zstąpiłem bowiem z nieba nie [po to], żeby
czynić swoją wolę, ale wolę tego, który mnie posłał.
39 A to jest wola Ojca, który mnie posłał, abym nie
stracił nic z tego wszystkiego, co mi dał, ale abym
to wskrzesił [w] dniu ostatecznym. 40 I to jest wola
tego, który mnie posłał, aby każdy, kto widzi Syna i
wierzy w niego, miał życie wieczne, a ja go wskrzeszę
[w] dniu ostatecznym. (aiōnios g166) 41 Wtedy szemrali
Żydzi o nim, bo powiedział: Ja jestem chlebem, który
zstąpił z nieba. 42 I mówili: Czyż to nie jest Jezus, syn
Józefa, którego ojca i matkę znamy? Jakże więc on
może mówić: Zstąpiłem z nieba? 43 Wtedy Jezus im
odpowiedział: Nie szemrajcie między sobą. 44 Nikt
nie może przyjść do mnie, jeśli go nie pociągnie [mój]
Ojciec, który mnie posłał. A ja go wskrzeszę w dniu
ostatecznym. 45 Napisane jest u Proroków: I wszyscy
będą wyuczeni przez Boga. Każdy więc, kto słyszał od
Ojca i nauczył się, przychodzi do mnie. 46 Nie jakby
ktoś widział Ojca, oprócz tego, który jest od Boga;
ten widział Ojca. 47 Zaprawdę, zaprawdę powiadam
wam: Kto wierzy we mnie, ma życie wieczne. (aiōnios
g166) 48 Ja jestem tym chlebem życia. 49 Wasi ojcowie
jedli mannę na pustyni, a poumierali. 50 To jest ten
chleb, który zstępuje z nieba, aby ten, kto go je, nie

umarł. 51 Ja jestem chlebem żywym, który zstąpił z
nieba. Jeśli ktoś będzie jadł z tego chleba, będzie
żył na wieki. A chleb, który ja dam, to moje ciało,
które ja dam za życie świata. (aiōn g165) 52 Żydzi więc
sprzeczali się między sobą i mówili: Jakże on może
dać nam swoje ciało do jedzenia? 53 I powiedział im
Jezus: Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Jeśli
nie będziecie jeść ciała Syna Człowieczego i pić jego
krwi, nie będziecie mieć życia w sobie. 54 Kto je
moje ciało i pije moją krew, ma życie wieczne, a ja
go wskrzeszę w dniu ostatecznym. (aiōnios g166) 55
Moje ciało bowiem prawdziwie jest pokarmem, a moja
krew prawdziwie jest napojem. 56 Kto je moje ciało i
pije moją krew, mieszka we mnie, a ja w nim. 57 Jak
mnie posłał żyjący Ojciec i ja żyję przez Ojca, [tak] kto
mnie spożywa, będzie żył przeze mnie. 58 To jest ten
chleb, który zstąpił z nieba. Nie jak wasi ojcowie jedli
mannę, a pomarli. Kto je ten chleb, będzie żył na wieki.
(aiōn g165) 59 To mówił w synagodze, nauczając w
Kafarnaum. 60 Wielu więc z jego uczniów, słysząc to,
mówiło: Twarda to jest mowa, któż jej może słuchać?
61 Ale Jezus świadomy tego, że jego uczniowie o
tym szemrali, powiedział do nich: To was obraża? 62
Cóż [dopiero], gdybyście ujrzeli Syna Człowieczego
wstępującego tam, gdzie był przedtem? 63 Duch jest
tym, który ożywia, ciało nic nie pomaga. Słowa, które
ja wam mówię, są duchem i są życiem. 64 Lecz są
wśród was tacy, którzy nie wierzą. Jezus wiedział
bowiem od początku, którzy nie wierzyli i kto miał go
zdradzić. 65 I mówił: Dlatego wam powiedziałem, że
nikt nie może przyjść do mnie, jeśli mu to nie jest
dane od mojego Ojca. 66 Od tego czasu wielu jego
uczniów zawróciło i więcej z nim nie chodziło. 67
Wtedy Jezus powiedział do dwunastu: Czy i wy chcecie
odejść? 68 I odpowiedział mu Szymon Piotr: Panie, do
kogo pójdziemy? [Ty] masz słowa życia wiecznego.
(aiōnios g166) 69 A my uwierzyliśmy i poznaliśmy, że ty
jesteś Chrystusem, Synem Boga żywego. 70 Jezus im
odpowiedział: Czy ja nie wybrałem was dwunastu? A
jeden z was jest diabłem. 71 A to mówił o Judaszu
Iskariocie, [synu] Szymona, bo on miał go zdradzić,
będąc jednym z dwunastu.

7 A potem Jezus chodził po Galilei. Nie chciał bowiem
przebywać w Judei, bo Żydzi szukali [sposobności],
aby go zabić. 2 I zbliżało się żydowskie święto
Namiotów. 3 Wtedy jego bracia powiedzieli do niego:
Odejdź stąd i idź do Judei, żeby twoi uczniowie widzieli
dzieła, których dokonujesz. 4 Nikt bowiem nie czyni
nic w ukryciu, jeśli chce być znany. Dlatego ty, jeśli
takie rzeczy czynisz, objaw się światu. 5 Bo nawet
jego bracia nie wierzyli w niego. 6 I powiedział do
nich Jezus: Mój czas jeszcze nie nadszedł, ale wasz
czas zawsze jest w pogotowiu. 7 Świat nie może was
nienawidzić, ale mnie nienawidzi, bo ja świadczę o
nim, że jego uczynki są złe. 8 Wy idźcie na święto, ja
jeszcze nie pójdę na to święto, bo mój czas jeszcze
się nie wypełnił. 9 Powiedziawszy im to, pozostał w
Galilei. 10 A gdy jego bracia poszli, wtedy i on poszedł
na święto, nie jawnie, ale jakby potajemnie. 11 A Żydzi
szukali go podczas święta i mówili: Gdzie on jest? 12 I
wiele szemrało się o nim wśród ludzi, bo jedni mówili:
Jest dobry. A inni mówili: Przeciwnie, zwodzi ludzi.
13 Nikt jednak nie mówił o nim jawnie z obawy przed
Żydami. 14 A gdy już minęła połowa święta, Jezus
wszedł do świątyni i nauczał. 15 I dziwili się Żydzi,
mówiąc: Skąd on zna Pismo, skoro się nie uczył? 16
Odpowiedział im Jezus: Moja nauka nie jest moją, ale
tego, który mnie posłał. 17 Jeśli ktoś chce wypełniać
jego wolę, ten będzie umiał rozeznać, czy ta nauka
jest od Boga, czy ja mówię sam od siebie. 18 Kto
mówi z samego siebie, szuka własnej chwały. Kto zaś
szuka chwały tego, który go posłał, ten jest prawdziwy
i nie ma w nim niesprawiedliwości. 19 Czy Mojżesz
nie dał wam prawa? A żaden z was nie przestrzega
prawa. Dlaczego chcecie mnie zabić? 20 Odpowiedzieli
ludzie: Masz demona. Kto chce cię zabić? 21 Jezus im
odpowiedział: Jeden uczynek spełniłem, a wszyscy
się temu dziwicie. 22 Przecież Mojżesz dał wam
obrzezanie (nie jakoby było od Mojżesza, ale od ojców),
a w szabat obrzezujecie człowieka. 23 Jeśli człowiek
przyjmuje obrzezanie w szabat, aby nie było złamane
Prawo Mojżesza, to [dlaczego] gniewacie się na mnie,
że w szabat całkowicie uzdrowiłem człowieka? 24
Nie sądźcie po pozorach, ale sądźcie sprawiedliwym
sądem. 25 Wtedy niektórzy z mieszkańców Jerozolimy
mówili: Czy to nie jest ten, którego chcą zabić? 26
A oto jawnie przemawia i nic mu nie mówią. Czy
przełożeni rzeczywiście poznali, że to jest prawdziwie
Chrystus? 27 Ale wiemy, skąd on pochodzi, lecz gdy
Chrystus przyjdzie, nikt nie będzie wiedział, skąd jest.
28 Wtedy Jezus, nauczając w świątyni, wołał: I znacie
mnie, i wiecie, skąd jestem. A ja nie przyszedłem sam
od siebie, ale prawdziwy jest ten, który mnie posłał,
którego wy nie znacie. 29 Lecz ja go znam, bo od niego
jestem i on mnie posłał. 30 I usiłowali go schwytać,
ale nikt nie podniósł na niego ręki, bo jeszcze nie
nadeszła jego godzina. 31 A wielu z ludu uwierzyło w
niego i mówiło: Gdy Chrystus przyjdzie, czyż uczyni
więcej cudów, niż on uczynił? 32 Faryzeusze słyszeli,
że tak ludzie o nim szemrali. I faryzeusze i naczelni
kapłani posłali sługi, aby go schwytać. 33 Wtedy
Jezus powiedział im: Jeszcze krótki czas jestem z
wami, potem odejdę do tego, który mnie posłał. 34
Będziecie mnie szukać, ale nie znajdziecie, a gdzie

ja będę, wy przyjść nie możecie. 35 Wówczas Żydzi
mówili między sobą: Dokąd on pójdzie, że go nie
znajdziemy? Czy pójdzie do rozproszonych [wśród]
pogan i będzie nauczał pogan? 36 Cóż to za słowo,
które wypowiedział: Będziecie mnie szukać, ale nie
znajdziecie, a gdzie ja będę, wy przyjść nie możecie?
37 A w ostatnim, wielkim dniu tego święta, Jezus
stanął i wołał: Jeśli ktoś pragnie, niech przyjdzie do
mnie i pije. 38 Kto wierzy we mnie, jak mówi Pismo,
rzeki wody żywej popłyną z jego wnętrza. 39 A to
mówił o Duchu, którego mieli otrzymać wierzący w
niego. Duch Święty bowiem jeszcze nie był [dany],
ponieważ Jezus nie został jeszcze uwielbiony. 40
Wielu więc z tych ludzi, słysząc te słowa, mówiło:
To jest prawdziwie ten prorok. 41 A inni mówili: To
jest Chrystus. Lecz niektórzy mówili: Czyż Chrystus
przyjdzie z Galilei? 42 Czyż Pismo nie mówi, że
Chrystus przyjdzie z potomstwa Dawida i z miasteczka
Betlejem, gdzie mieszkał Dawid? 43 I tak z jego
powodu nastąpił rozłam wśród ludu. 44 I niektórzy z
nich chcieli go schwytać, ale nikt nie podniósł na niego
ręki. 45 Wtedy słudzy wrócili do naczelnych kapłanów i
do faryzeuszy, którzy ich zapytali: Dlaczego go nie
przyprowadziliście? 46 Słudzy odpowiedzieli: Nikt nigdy
nie mówił tak, jak ten człowiek. 47 I odpowiedzieli im
faryzeusze: Czy i wy jesteście zwiedzeni? 48 Czy ktoś
z przełożonych albo z faryzeuszy uwierzył w niego? 49
A to pospólstwo, które nie zna prawa, jest przeklęte.
50 Jeden z nich, Nikodem, ten, który przyszedł w nocy
do niego, powiedział im: 51 Czy nasze prawo potępia
człowieka, zanim go najpierw nie wysłucha i nie zbada,
co czyni? 52 A oni mu odpowiedzieli: Czy i ty jesteś
Galilejczykiem? Zbadaj i zobacz, że [żaden] prorok nie
powstał z Galilei. 53 I poszedł każdy do swego domu.

8 A Jezus poszedł na Górę Oliwną. 2 Potem znowu
wcześnie rano przyszedł do świątyni, a cały lud
zszedł się do niego. I siadłszy, nauczał ich. 3 I
przyprowadzili do niego uczeni w Piśmie i faryzeusze
kobietę przyłapaną na cudzołóstwie, a postawiwszy
ją pośrodku; 4 Powiedzieli do niego: Nauczycielu,
tę kobietę przyłapano na uczynku cudzołóstwa. 5 W
prawie Mojżesz nakazał nam takie kamienować. A ty
co mówisz? 6 A mówili to, wystawiając go na próbę,
aby mogli go oskarżyć. Jezus zaś, schyliwszy się,
pisał palcem po ziemi. 7 A gdy nie przestawali go
pytać, podniósł się i powiedział do nich: Kto z was jest
bez grzechu, niech pierwszy rzuci w nią kamieniem.
8 I znowu schyliwszy się, pisał po ziemi. 9 A gdy
oni to usłyszeli, będąc przekonani przez sumienie,
odchodzili jeden po drugim, począwszy od starszych
aż do ostatnich. Pozostał tylko sam Jezus i ta kobieta
stojąca pośrodku. 10 A Jezus podniósł się i nie widząc
nikogo oprócz tej kobiety, powiedział do niej: Kobieto,
gdzież są ci, którzy cię oskarżali? Nikt cię nie potępił?
11 Ona odpowiedziała: Nikt, Panie. A Jezus powiedział
do niej: I ja ciebie nie potępiam. Idź i już więcej nie
grzesz. 12 Jezus znowu powiedział do nich: Ja jestem
światłością świata. Kto idzie za mną, nie będzie chodził
w ciemności, ale będzie miał światłość życia. 13
Powiedzieli więc do niego faryzeusze: Ty świadczysz
sam o sobie, a twoje świadectwo nie jest prawdziwe.
14 Odpowiedział im Jezus: Chociaż ja świadczę sam
o sobie, [jednak] moje świadectwo jest prawdziwe,
bo wiem, skąd przyszedłem i dokąd idę. Lecz wy nie
wiecie, skąd przyszedłem i dokąd idę. 15 Wy sądzicie
według ciała, ale ja nie sądzę nikogo. 16 A choćbym i
sądził, mój sąd jest prawdziwy, bo nie jestem sam, ale
[jestem] ja i Ojciec, który mnie posłał. 17 A w waszym
Prawie jest napisane, że świadectwo dwóch ludzi jest
prawdziwe. 18 Ja jestem tym, który świadczy sam o
sobie i świadczy o mnie Ojciec, który mnie posłał.
19 Wtedy zapytali go: Gdzie jest twój Ojciec? Jezus
odpowiedział: Nie znacie ani mnie, ani mego Ojca.
Gdybyście mnie znali, znalibyście i mego Ojca. 20 Te
słowa mówił Jezus w skarbcu, nauczając w świątyni,
a nikt go nie schwytał, bo jeszcze nie nadeszła jego
godzina. 21 Wówczas Jezus znowu powiedział do nich:
Ja odchodzę, a wy będziecie mnie szukać i umrzecie w
swoim grzechu. Gdzie ja idę, wy przyjść nie możecie.
22 Wtedy Żydzi mówili: Czyż sam się zabije, skoro
mówi: Gdzie ja idę, wy przyjść nie możecie? 23 I
powiedział do nich: Wy jesteście z niskości, a ja jestem
z wysoka. Wy jesteście z tego świata, ja zaś nie jestem
z tego świata. 24 Dlatego wam powiedziałem, że
umrzecie w swoich grzechach. Bo jeśli nie uwierzycie,
że ja jestem, umrzecie w swoich grzechach. 25 Wtedy
zapytali go: Kim ty jesteś? I odpowiedział im Jezus:
Tym, kim wam od początku mówię. 26 Wiele mam o
was do powiedzenia i do sądzenia. Ale ten, który mnie
posłał, jest prawdziwy, a ja mówię na świecie to, co od
niego słyszałem. 27 Nie zrozumieli jednak, że mówił
im o Ojcu. 28 Dlatego Jezus powiedział do nich: Gdy
wywyższycie Syna Człowieczego, wtedy poznacie, że
ja jestem, a nie czynię nic sam od siebie, ale mówię
to, czego mnie nauczył mój Ojciec. 29 A ten, który
mnie posłał, jest ze mną. Ojciec nie zostawił mnie
samego, bo ja zawsze czynię [to], co mu się podoba.
30 Gdy to mówił, wielu uwierzyło w niego. 31 Wtedy
Jezus mówił do tych Żydów, którzy mu uwierzyli: Jeśli
będziecie trwać w moim słowie, będziecie prawdziwie
moimi uczniami. 32 I poznacie prawdę, a prawda
was wyzwoli. 33 Odpowiedzieli mu: My jesteśmy
potomstwem Abrahama i nigdy nie służyliśmy nikomu.
Jakże [możesz] mówić: Będziecie wolni? 34 Jezus im

odpowiedział: Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam, że każdy, kto popełnia grzech, jest sługą grzechu. **35** A sługa nie mieszka w domu na wieki, [lecz] Syn mieszka na wieki. **(aiōn g165)** **36** Jeśli więc Syn was wyzwoli, będziecie prawdziwie wolni. **37** Wiem, że jesteście potomstwem Abrahama, lecz usiłujecie mnie zabić, bo moje słowo nie znajduje w was miejsca. **38** Ja mówię to, co widziałem u mego Ojca, a wy też robicie to, co widzieliście u waszego ojca. **39** Odpowiedzieli mu: Naszym ojcem jest Abraham. Jezus im powiedział: Gdybyście byli synami Abrahama, spełnialibyście uczynki Abrahama. **40** Lecz teraz usiłujecie mnie zabić, człowieka, który wam mówił prawdę, którą słyszał od Boga. Tego Abraham nie robił. **41** Wy spełniacie uczynki waszego ojca. Wtedy powiedzieli mu: My nie jesteśmy spłodzeni z nierządu. Mamy jednego Ojca – Boga. **42** Jezus im powiedział: Gdyby Bóg był waszym Ojcem, miłowalibyście mnie, gdyż ja od Boga wyszedłem i przyszedłem, a nie przyszedłem sam od siebie, ale on mnie posłał. **43** Dlaczego nie pojmujecie tego, co mówię? Dlatego że nie możecie słuchać mojego słowa. **44** Wy jesteście z [waszego] ojca – diabła i chcecie spełniać pożądliwości waszego ojca. On był mordercą od początku i nie został w prawdzie, bo nie ma w nim prawdy. Gdy mówi kłamstwo, mówi od siebie, bo jest kłamcą i ojcem kłamstwa. **45** A ponieważ ja mówię prawdę, nie wierzycie mi. **46** Któż z was obwini mnie o grzech? Jeśli mówię prawdę, dlaczego mi nie wierzycie? **47** Kto jest z Boga, słucha słów Bożych. Wy dlatego nie słuchacie, że nie jesteście z Boga. **48** Wtedy Żydzi mu odpowiedzieli: Czy nie dobrze mówimy, że jesteś Samarytaninem i masz demona? **49** Jezus odpowiedział: Ja nie mam demona, ale czczę mego Ojca, a wy mnie znieważacie. **50** Ja nie szukam swojej chwały. Jest ktoś, kto szuka i sądzi. **51** Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Jeśli ktoś będzie zachowywał moje słowa, nigdy nie ujrzy śmierci. **(aiōn g165)** **52** Wtedy Żydzi powiedzieli do niego: Teraz wiemy, że masz demona. Abraham umarł i prorocy, a ty mówisz: Jeśli ktoś będzie zachowywał moje słowa, nigdy nie skosztuje śmierci. **(aiōn g165)** **53** Czy ty jesteś większy od naszego ojca Abrahama, który umarł? I prorocy poumierali. Kim ty się czynisz? **54** Jezus odpowiedział: Jeśli ja sam siebie chwalę, moja chwała jest niczym. Mój Ojciec jest [tym], który mnie chwali, o którym wy mówicie, że jest waszym Bogiem. **55** Lecz nie znacie go, a ja go znam. I jeślibym powiedział, że go nie znam, byłbym podobnym do was kłamcą. Ale znam go i zachowuję jego słowa. **56** Abraham, wasz ojciec, z radością pragnął ujrzeć mój dzień. I ujrzał, i radował się. **57** Wówczas Żydzi powiedzieli do niego: Pięćdziesięciu lat jeszcze nie masz, a Abrahama widziałeś? **58** Jezus im odpowiedział: Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Zanim Abraham był, ja jestem. **59** Wtedy porwali kamienie, aby w niego rzucać. Jezus jednak ukrył się i wyszedł ze świątyni, przechodząc między nimi, i tak odszedł.

9 A przechodząc, zobaczył człowieka ślepego od urodzenia. **2** I pytali go jego uczniowie: Mistrzu, kto zgrzeszył, on czy jego rodzice, że się urodził ślepy? **3** Jezus odpowiedział: Ani on nie zgrzeszył, ani jego rodzice, ale [stało się tak], żeby się na nim objawiły dzieła Boga. **4** Ja muszę wykonywać dzieła [tego], który mnie posłał, dopóki jest dzień. Nadchodzi noc, gdy nikt nie będzie mógł działać. **5** Dopóki jestem na świecie, jestem światłością świata. **6** To powiedziawszy, splunął na ziemię, zrobił błoto ze śliny i pomazał tym błotem oczy ślepego. **7** I powiedział do niego: Idź, umyj się w sadzawce Siloam – co się tłumaczy: Posłany. Poszedł więc, umył się i wrócił, widząc. **8** A sąsiedzi i ci, którzy go przedtem widywali ślepego, mówili: Czy to nie jest ten, który siadał i żebrał? **9** Jedni mówili: To on. A inni: Jest do niego podobny. Lecz on mówił: [To] ja jestem. **10** Wtedy zapytali go: Jak zostały otworzone twoje oczy? **11** A on odpowiedział: Człowiek, którego nazywają Jezusem, zrobił błoto, pomazał moje oczy i powiedział do mnie: Idź do sadzawki Siloam i umyj się. Poszedłem więc, umyłem się i przejrzałem. **12** Wtedy zapytali go: Gdzież on jest? Odpowiedział: Nie wiem. **13** Przyprowadzili więc do faryzeuszy tego, który przedtem był ślepy. **14** A [tego dnia], gdy Jezus zrobił błoto i otworzył jego oczy, był szabat. **15** Wówczas również faryzeusze pytali go, w jaki sposób przejrzał. A on im odpowiedział: Nałożył mi błoto na oczy, umyłem się i widzę. **16** Wtedy niektórzy z faryzeuszy powiedzieli: Ten człowiek nie jest z Boga, bo nie przestrzega szabatu. Inni natomiast mówili: Jak może grzeszny człowiek czynić takie cuda? I nastąpił wśród nich rozłam. **17** Zapytali więc znowu ślepego: Co mówisz o nim, skoro otworzył twoje oczy? A on odpowiedział: Jest prorokiem. **18** A Żydzi nie wierzyli, że był ślepy i odzyskał wzrok, aż zawołali rodziców tego, który przejrzał. **19** I pytali ich: Czy to jest wasz syn, o którym mówicie, że się urodził ślepy? Jakże więc teraz widzi? **20** Odpowiedzieli im jego rodzice: Wiemy, że to jest nasz syn i że się urodził ślepy. **21** Lecz jakim [sposobem] teraz widzi, nie wiemy, ani kto otworzył jego oczy, nie wiemy. Ma [swoje] lata, pytajcie go, on sam o sobie powie. **22** Tak mówili jego rodzice, bo bali się Żydów. Żydzi bowiem już postanowili, że każdy, kto wyzna, iż on jest Chrystusem, będzie wyłączony z synagogi. **23** Dlatego jego rodzice powiedzieli: Ma [swoje] lata, jego pytajcie. **24** Wtedy znowu zawołali tego człowieka, który był ślepy i powiedzieli do niego:

Oddaj chwałę Bogu. My wiemy, że ten człowiek jest
grzeszny. 25 A on odpowiedział: Czy jest grzeszny,
nie wiem. To tylko wiem, że byłem ślepy, a teraz
widzę. 26 I zapytali go znowu: Cóż ci uczynił? Jak
otworzył twoje oczy? 27 Odpowiedział im: Już wam
powiedziałem, a nie słuchaliście. Dlaczego jeszcze
chcecie słuchać? Czy i wy chcecie być jego uczniami?
28 Wtedy złorzeczyli mu i powiedzieli: Ty bądź [sobie]
jego uczniem, my zaś jesteśmy uczniami Mojżesza.
29 My wiemy, że Bóg mówił do Mojżesza, lecz skąd
on jest, nie wiemy. 30 Odpowiedział im ten człowiek:
To naprawdę rzecz dziwna, że wy nie wiecie, skąd
jest, a otworzył moje oczy. 31 A wiemy, że Bóg nie
wysłuchuje grzeszników, ale jeśli ktoś jest czcicielem
Boga i wypełnia jego wolę, tego wysłuchuje. 32 Od
wieków nie słyszano, aby ktoś otworzył oczy ślepego
od urodzenia. (aiōn g165) 33 Gdyby on nie był od Boga,
nie mógłby nic uczynić. 34 Odpowiedzieli mu: Urodziłeś
się cały w grzechach i ty nas uczysz? I wypędzili
go precz. 35 A gdy Jezus usłyszał, że go wypędzili,
znalazł go i zapytał: Czy wierzysz w Syna Bożego?
36 A on odpowiedział: A któż to jest, Panie, abym
w niego wierzył? 37 I powiedział do niego Jezus: I
widziałeś go, i ten, który mówi z tobą, jest nim. 38 A on
powiedział: Wierzę, Panie! I oddał mu pokłon. 39 Jezus
mu powiedział: Przyszedłem na ten świat na sąd, aby
ci, którzy nie widzą, widzieli, a ci, którzy widzą, stali się
ślepi. 40 I usłyszeli to niektórzy z faryzeuszy, którzy
z nim byli, i zapytali go: Czy i my jesteśmy ślepi?
41 Jezus im odpowiedział: Gdybyście byli ślepi, nie
mielibyście grzechu, lecz teraz mówicie: Widzimy –
dlatego wasz grzech pozostaje.

10 Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Kto nie
wchodzi do owczarni drzwiami, ale wchodzi inną
drogą, ten jest złodziejem i bandytą. 2 Lecz kto wchodzi
drzwiami, jest pasterzem owiec. 3 Temu odźwierny
otwiera i owce słuchają jego głosu, a on woła swoje
własne owce po imieniu i wyprowadza je. 4 A gdy
wypuści swoje owce, idzie przed nimi, a owce idą
za nim, bo znają jego głos. 5 Ale za obcym nie idą,
lecz uciekają od niego, bo nie znają głosu obcych.
6 Tę przypowieść powiedział im Jezus, lecz oni nie
zrozumieli tego, co im mówił. 7 Wtedy Jezus znowu
powiedział do nich: Zaprawdę, zaprawdę powiadam
wam: Ja jestem drzwiami [dla] owiec. 8 Wszyscy, ilu
ich przede mną przyszło, są złodziejami i bandytami,
ale owce ich nie słuchały. 9 Ja jestem drzwiami.
Jeśli ktoś wejdzie przeze mnie, będzie zbawiony;
wejdzie i wyjdzie, i znajdzie pastwisko. 10 Złodziej
przychodzi tylko [po to], żeby kraść, zabijać i niszczyć.
Ja przyszedłem, aby miały życie i aby miały [je] w
obfitości. 11 Ja jestem dobrym pasterzem. Dobry
pasterz oddaje swoje życie za owce. 12 Lecz najemnik,
który nie jest pasterzem, do którego owce nie należą,
widząc nadchodzącego wilka, opuszcza owce i ucieka,
a wilk porywa i rozprasza owce. 13 Najemnik ucieka,
bo jest najemnikiem i nie troszczy się o owce. 14
Ja jestem dobrym pasterzem i znam moje [owce], a
moje mnie znają. 15 Jak mnie zna Ojciec, i ja znam
Ojca; i oddaję moje życie za owce. 16 A mam także
inne owce, które nie są z tej owczarni. Również te
muszę przyprowadzić i będą słuchać mego głosu, i
będzie jedna owczarnia [i] jeden pasterz. 17 Dlatego
Ojciec mnie miłuje, bo ja oddaję swoje życie, aby je
znowu wziąć. 18 Nikt mi go nie odbiera, ale ja oddaję
je sam z siebie. Mam moc je oddać i mam moc znowu
je wziąć. Ten nakaz otrzymałem od mego Ojca. 19
Wtedy znowu nastąpił rozłam wśród Żydów z powodu
tych słów. 20 I wielu z nich mówiło: Ma demona i
szaleje. Czemu go słuchacie? 21 Inni mówili: To nie są
słowa człowieka mającego demona. Czy demon może
otwierać oczy ślepych? 22 Była wtedy w Jerozolimie
[uroczystość] poświęcenia [świątyni]. A była zima. 23
I przechadzał się Jezus w świątyni, w przedsionku
Salomona. 24 Wtedy Żydzi obstąpili go i zapytali:
Jak długo będziesz nas trzymał [w niepewności]?
Jeśli ty jesteś Chrystusem, powiedz nam otwarcie.
25 Jezus im odpowiedział: Powiedziałem wam, a nie
wierzycie. Dzieła, które wykonuję w imieniu mego
Ojca, one świadczą o mnie. 26 Ale wy nie wierzycie,
bo nie jesteście z moich owiec, jak wam powiedziałem.
27 Moje owce słuchają mego głosu i ja je znam, a
[one] idą za mną. 28 A ja daję im życie wieczne
i nigdy nie zginą ani nikt nie wydrze ich z mojej
ręki. (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Mój Ojciec, który mi
[je] dał, większy jest od wszystkich i nikt nie może
wydrzeć [ich] z ręki mego Ojca. 30 Ja i Ojciec jedno
jesteśmy. 31 Wtedy Żydzi znowu porwali kamienie,
aby go ukamienować. 32 Jezus powiedział do nich:
Ukazałem wam wiele dobrych uczynków od mego
Ojca. Za który z tych uczynków mnie kamienujecie? 33
Odpowiedzieli mu Żydzi: Nie kamienujemy cię za dobry
uczynek, ale za bluźnierstwo, to znaczy, że ty, będąc
człowiekiem, czynisz samego siebie Bogiem. 34 Jezus
im odpowiedział: Czy nie jest napisane w waszym
Prawie: Ja powiedziałem: Jesteście bogami? 35 Jeśli
nazwał bogami tych, do których doszło słowo Boże, a
Pismo nie może być naruszone; 36 [To jakże do mnie],
którego Ojciec uświęcił i posłał na świat, mówicie:
Bluźnisz, bo powiedziałem: Jestem Synem Bożym? 37
Jeśli nie wykonuję dzieł mego Ojca, nie wierzcie mi. 38
A jeśli wykonuję, choćbyście mnie nie wierzyli, wierzcie
uczynkom, abyście poznali i uwierzyli, że Ojciec jest
we mnie, a ja w nim. 39 Znowu więc usiłowali go

schwytać, ale wymknął się im z rąk. 40 I ponownie
odszedł za Jordan, na miejsce, gdzie przedtem Jan
chrzcił, i tam przebywał. 41 A wielu przychodziło do
niego i mówiło: Jan wprawdzie nie uczynił żadnego
cudu, ale wszystko, co Jan o nim powiedział, było
prawdziwe. 42 I wielu tam uwierzyło w niego.

11 A był chory pewien [człowiek], Łazarz z Betanii, z
miasteczka Marii i jej siostry Marty. 2 A to była ta
Maria, która namaściła Pana maścią i wycierała jego
nogi swoimi włosami. Jej to brat, Łazarz, chorował.
3 Siostry więc posłały do niego [wiadomość]: Panie,
oto ten, którego miłujesz, choruje. 4 A gdy Jezus to
usłyszał, powiedział: Ta choroba nie jest na śmierć,
ale na chwałę Bożą, aby przez nią był uwielbiony Syn
Boży. 5 Jezus zaś miłował Martę i jej siostrę, i Łazarza.
6 A gdy usłyszał, że choruje, został jeszcze dwa dni w
miejscu, w którym przebywał. 7 Lecz potem powiedział
do swoich uczniów: Chodźmy znowu do Judei. 8
Uczniowie mu powiedzieli: Mistrzu, Żydzi dopiero co
usiłowali cię ukamienować, a znowu tam idziesz? 9
Jezus odpowiedział: Czyż dzień nie ma dwunastu
godzin? Jeśli ktoś chodzi we dnie, nie potknie się, bo
widzi światłość tego świata. 10 A jeśli ktoś chodzi w
nocy, potknie się, bo nie ma w nim światłości. 11 To
powiedział, a potem dodał: Łazarz, nasz przyjaciel,
śpi, ale idę, aby obudzić go ze snu. 12 Wtedy jego
uczniowie powiedzieli: Panie, jeśli śpi, będzie zdrowy.
13 Ale Jezus mówił o jego śmierci, lecz oni myśleli,
że mówił o zaśnięciu [zwykłym] snem. 14 Wówczas
Jezus powiedział im otwarcie: Łazarz umarł. 15 I ze
względu na was raduję się, że mnie tam nie było,
abyście uwierzyli. Ale chodźmy do niego. 16 Wtedy
Tomasz, zwany Didymos, powiedział do współuczniów:
Chodźmy i my, aby z nim umrzeć. 17 Kiedy Jezus
przyszedł, zastał go już cztery dni leżącego w grobie.
18 A Betania była niedaleko Jerozolimy, [w odległości]
około piętnastu stadiów. 19 A wielu Żydów przyszło do
Marty i Marii, aby je pocieszyć po [stracie] brata. 20
Gdy Marta usłyszała, że Jezus nadchodzi, wybiegła
mu naprzeciw. Ale Maria siedziała w domu. 21 I
powiedziała Marta do Jezusa: Panie, gdybyś tu był,
mój brat by nie umarł. 22 Ale i teraz wiem, że Bóg
da tobie, o cokolwiek go poprosisz. 23 Jezus jej
odpowiedział: Twój brat zmartwychwstanie. 24 Marta
mu powiedziała: Wiem, że zmartwychwstanie przy
zmartwychwstaniu w dniu ostatecznym. 25 I powiedział
do niej Jezus: Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem.
Kto we mnie wierzy, choćby i umarł, będzie żył. 26
A każdy, kto żyje i wierzy we mnie, nigdy nie umrze.
Czy wierzysz w to? (aiōn g165) 27 Odpowiedziała mu:
Tak, Panie. Ja uwierzyłam, że ty jesteś Chrystusem,
Synem Bożym, który miał przyjść na świat. 28 A to
powiedziawszy, poszła i potajemnie zawołała swoją
siostrę Marię, i powiedziała: Jest tu Nauczyciel i woła
cię. 29 Gdy tylko ona to usłyszała, zaraz wstała i
poszła do niego. 30 A Jezus jeszcze nie wszedł do
miasteczka, lecz był na tym miejscu, gdzie Marta
wyszła mu naprzeciw. 31 Wtedy Żydzi, którzy byli z nią
w domu i pocieszali ją, widząc, że Maria szybko wstała
i wyszła, poszli za nią, mówiąc: Idzie do grobu, aby
tam płakać. 32 A gdy Maria przyszła tam, gdzie był
Jezus, ujrzała go, przypadła mu do nóg i powiedziała:
Panie, gdybyś tu był, mój brat by nie umarł. 33 Kiedy
Jezus zobaczył ją płaczącą i płaczących Żydów, którzy
z nią przyszli, rozrzewnił się w duchu i zasmucił się.
34 I zapytał: Gdzie go położyliście? Odpowiedzieli
mu: Panie, chodź i zobacz. 35 I Jezus zapłakał. 36
Wtedy Żydzi powiedzieli: Patrzcie, jak go miłował. 37
A niektórzy z nich mówili: Czyż ten, który otworzył
oczy ślepego, nie mógł sprawić, aby on nie umarł? 38
Jezus zaś [ponownie] się rozrzewnił i przyszedł do
grobu. Była to jaskinia, a u jej [wejścia] był położony
kamień. 39 I powiedział Jezus: Usuńcie ten kamień.
Powiedziała do niego Marta, siostra zmarłego: Panie,
już cuchnie, bo od czterech dni [leży] w grobie. 40
Jezus jej rzekł: Czyż nie powiedziałem ci, że jeśli
uwierzysz, ujrzysz chwałę Bożą? 41 Wtedy usunęli
kamień [z miejsca], gdzie był położony zmarły. Jezus
zaś podniósł oczy w górę i powiedział: Ojcze, dziękuję
ci, że mnie wysłuchałeś. 42 A ja wiedziałem, że mnie
zawsze wysłuchujesz, ale powiedziałem to ze względu
na stojących wokoło ludzi, aby uwierzyli, że ty mnie
posłałeś. 43 Gdy to powiedział, zawołał donośnym
głosem: Łazarzu, wyjdź na zewnątrz! 44 I wyszedł ten,
który umarł, mając ręce i nogi powiązane opaskami, a
twarz obwiązaną chustką. Powiedział do nich Jezus:
Rozwiążcie go i pozwólcie mu odejść. 45 Wielu więc
z Żydów, którzy przyszli do Marii i widzieli to, czego
Jezus dokonał, uwierzyło w niego. 46 Lecz niektórzy z
nich odeszli do faryzeuszy i powiedzieli im, co Jezus
uczynił. 47 Wtedy naczelni kapłani i faryzeusze zebrali
się na naradę i mówili: Co zrobimy? Bo ten człowiek
czyni wiele cudów. 48 Jeśli go tak zostawimy, wszyscy
uwierzą w niego i przyjdą Rzymianie, i zabiorą [nam] to
nasze miejsce i naród. 49 A jeden z nich, Kajfasz, który
był tego roku najwyższym kapłanem, powiedział do
nich: Wy nic nie wiecie; 50 I nie bierzecie pod uwagę,
że pożyteczniej jest dla nas, żeby jeden człowiek umarł
za lud, a żeby cały ten naród nie zginął. 51 A nie mówił
tego sam od siebie, ale będąc tego roku najwyższym
kapłanem, prorokował, że Jezus miał umrzeć za ten
naród; 52 A nie tylko za ten naród, ale też [po to], aby
zgromadzić w jedno rozproszone dzieci Boże. 53 Od
tego więc dnia naradzali się wspólnie [nad tym], aby go

zabić. 54 A Jezus już nie chodził jawnie wśród Żydów,
ale odszedł stamtąd do krainy, która leży w pobliżu
pustyni, do miasta zwanego Efraim, i tam mieszkał ze
swoimi uczniami. 55 A zbliżała się Pascha żydowska. I
wielu z tej okolicy szło do Jerozolimy przed Paschą,
aby się oczyścić. 56 Szukali Jezusa i stojąc w świątyni,
mówili jedni do drugich: Czy myślicie, że nie przyjdzie
na święto? 57 A naczelni kapłani i faryzeusze wydali
nakaz, [aby], jeśli ktoś się dowie, gdzie jest, oznajmił
[to], żeby go [mogli] schwytać.

12 Na sześć dni przed Paschą Jezus przyszedł
do Betanii, gdzie był Łazarz, który umarł, a
którego wskrzesił z martwych. 2 Tam przygotowali
mu wieczerzę, a Marta usługiwała. Łazarz zaś był
jednym z tych, którzy razem z nim siedzieli przy stole.
3 Wówczas Maria, wziąwszy funt bardzo drogiej maści
nardowej, namaściła nogi Jezusa i wytarła je swoimi
włosami, a dom napełnił się wonią [tej] maści. 4
Wtedy jeden z jego uczniów, Judasz Iskariota, [syn]
Szymona, ten, który miał go zdradzić, powiedział: 5
Dlaczego tej maści nie sprzedano za trzysta groszy i
nie rozdano [ich] ubogim? 6 A to mówił nie dlatego, że
troszczył się o ubogich, ale ponieważ był złodziejem
i miał sakiewkę, a nosił to, co [do niej] włożono. 7
Wtedy Jezus powiedział: Zostaw ją; zachowała to na
dzień mego pogrzebu. 8 Ubogich bowiem zawsze
macie u siebie, ale mnie nie zawsze będziecie mieć.
9 Wtedy wielu [Żydów] dowiedziało się, że tam jest;
i przyszli nie tylko z powodu Jezusa, ale także, by
zobaczyć Łazarza, którego wskrzesił z martwych. 10 I
naradzali się naczelni kapłani [nad tym], żeby zabić
również Łazarza; 11 Gdyż z jego powodu wielu spośród
Żydów odstąpiło i uwierzyło w Jezusa. 12 Nazajutrz
mnóstwo ludzi, którzy przyszli na święto, usłyszawszy,
że Jezus idzie do Jerozolimy; 13 Nabrało gałązek
palmowych, wyszło mu naprzeciw i wołało: Hosanna!
Błogosławiony, który przychodzi w imieniu Pana, król
Izraela! 14 A Jezus, znalazłszy oślątko, wsiadł na
nie, jak jest napisane: 15 Nie bój się, córko Syjonu.
Oto twój król przychodzi, siedząc na oślątku. 16 Z
początku jego uczniowie tego nie zrozumieli, ale gdy
Jezus został uwielbiony, wtedy przypomnieli sobie, że
to było o nim napisane i że mu tak uczynili. 17 Dawali
więc świadectwo ludzie, którzy z nim byli, gdy Łazarza
wywołał z grobowca i wskrzesił go z martwych. 18
Dlatego też ludzie wyszli mu naprzeciw, bo usłyszeli,
że on uczynił ten cud. 19 Wtedy faryzeusze mówili
między sobą: Widzicie, że nic nie zdziałacie. Oto świat
poszedł za nim. 20 A wśród tych, którzy przychodzili
[do Jerozolimy], żeby oddać cześć [Bogu] w święto,
byli pewni Grecy. 21 Oni to przyszli do Filipa, który był z
Betsaidy w Galilei, i prosili go: Panie, chcemy zobaczyć
Jezusa. 22 Filip przyszedł i powiedział Andrzejowi, a z
kolei Andrzej i Filip powiedzieli Jezusowi. 23 A Jezus im
odpowiedział: Nadeszła godzina, aby Syn Człowieczy
został uwielbiony. 24 Zaprawdę, zaprawdę powiadam
wam: Jeśli ziarno pszenicy, wpadłszy w ziemię, nie
obumrze, samo zostaje. Jeśli jednak obumrze, wydaje
obfity plon. 25 Kto miłuje swoje życie, utraci je, a kto
nienawidzi swego życia na tym świecie, zachowa je
na życie wieczne. (aiōnios g166) 26 Jeśli ktoś mi służy,
niech idzie za mną, a gdzie ja jestem, tam będzie
i mój sługa. A jeśli ktoś będzie mi służył, uczci go
mój Ojciec. 27 Teraz moja dusza jest zatrwożona. I
cóż powiem? Ojcze, zachowaj mnie od tej godziny?
Przecież dlatego przyszedłem na tę godzinę. 28
Ojcze, uwielbij swoje imię. Wtedy rozległ się głos z
nieba: Uwielbiłem i jeszcze uwielbię. 29 A ludzie,
którzy stali i słyszeli, mówili: Zagrzmiało. A inni mówili:
Anioł do niego przemówił. 30 Jezus odpowiedział:
Ten głos rozległ się nie ze względu na mnie, ale ze
względu na was. 31 Teraz odbywa się sąd tego świata,
teraz władca tego świata będzie wyrzucony precz. 32
A ja, jeśli będę wywyższony nad ziemię, pociągnę
wszystkich do siebie. 33 A mówił to, dając znać, jaką
śmiercią miał umrzeć. 34 Ludzie mu odpowiedzieli:
Dowiedzieliśmy się z prawa, że Chrystus trwa na wieki.
Jakże więc ty [możesz] mówić, że Syn Człowieczy
musi być wywyższony? Któż to jest Syn Człowieczy?
(aiōn g165) 35 Wtedy Jezus powiedział im: Jeszcze
przez krótki czas jest z wami światłość. Chodźcie
więc, dopóki macie światłość, żeby was ciemność
nie ogarnęła. Bo kto chodzi w ciemności, nie wie,
dokąd idzie. 36 Dopóki macie światłość, wierzcie w
światłość, abyście byli synami światłości. Gdy Jezus
to powiedział, odszedł i ukrył się przed nimi. 37 A
choć tak wiele cudów uczynił wobec nich, [jednak]
nie uwierzyli w niego; 38 Aby się wypełniło słowo,
które powiedział prorok Izajasz: Panie, któż uwierzył
naszemu głoszeniu? I komu ramię Pańskie zostało
objawione? 39 Dlatego nie mogli uwierzyć, bo jeszcze
Izajasz powiedział: 40 Zaślepił ich oczy i zatwardził ich
serce, aby oczami nie widzieli i sercem nie zrozumieli,
aby się nie nawrócili, żebym ich nie uzdrowił. 41 To
powiedział Izajasz, gdy widział jego chwałę i mówił o
nim. 42 Jednak i z przełożonych wielu uwierzyło w
niego, ale z powodu faryzeuszy nie wyznawali [go], aby
nie wyłączono ich z synagogi. 43 Umiłowali bowiem
chwałę ludzką bardziej niż chwałę Bożą. 44 A Jezus
wołał: Kto wierzy we mnie, nie we mnie wierzy, ale w
tego, który mnie posłał. 45 I kto mnie widzi, widzi tego,
który mnie posłał. 46 Ja, światłość, przyszedłem na
świat, aby każdy, kto wierzy we mnie, nie pozostał w
ciemności. 47 A jeśli ktoś słucha moich słów, a nie

uwierzy, ja go nie sądzę. Nie przyszedłem bowiem [po
to], żeby sądzić świat, ale żeby zbawić świat. 48 Kto
mną gardzi i nie przyjmuje moich słów, ma kogoś, kto
go sądzi: słowo, które ja mówiłem, ono go osądzi w
dniu ostatecznym. 49 Bo ja nie mówiłem sam od siebie,
ale ten, który mnie posłał, Ojciec, on mi dał nakaz, co
mam powiedzieć i co mówić. 50 I wiem, że jego nakaz
jest życiem wiecznym. Dlatego to, co ja wam mówię,
mówię tak, jak mi powiedział Ojciec. **(aiōnios g166)**

13 A przed świętem Paschy Jezus, wiedząc, że
nadeszła jego godzina, aby przeszedł z tego
świata do Ojca, umiłowawszy swoich, którzy byli na
świecie, umiłował ich aż do końca. 2 A gdy była
wieczerza i diabeł już włożył w serce Judasza, [syna]
Szymona Iskarioty, [zamysł], aby go wydać; 3 Jezus,
wiedząc, że Ojciec dał wszystko w jego ręce i że od
Boga wyszedł, i do Boga idzie; 4 Wstał od wieczerzy i
złożył szaty, a wziąwszy [płócienny] ręcznik, przepasał
się. 5 Potem nalał wody do miednicy i zaczął myć nogi
uczniom, i wycierać ręcznikiem, którym był przepasany.
6 I podszedł do Szymona Piotra, a on powiedział do
niego: Panie, ty chcesz mi umyć nogi? 7 Jezus mu
odpowiedział: Tego, co ja czynię, ty teraz nie rozumiesz,
ale potem zrozumiesz. 8 Piotr mu powiedział: Nigdy
nie będziesz mył moich nóg. Jezus mu odpowiedział:
Jeśli cię nie umyję, nie będziesz miał działu ze mną.
(aiōn g165) 9 Wtedy Szymon Piotr powiedział do niego:
Panie, nie tylko moje nogi, ale i ręce, i głowę. 10
Jezus mu odpowiedział: Kto jest umyty, potrzebuje
umyć tylko nogi, bo cały jest czysty. I wy jesteście
czyści, lecz nie wszyscy. 11 Wiedział bowiem, kto ma
go wydać, dlatego powiedział: Nie wszyscy jesteście
czyści. 12 Gdy więc umył im nogi i wziął swoje szaty,
usiadłszy znowu za stołem, powiedział do nich: Czy
rozumiecie, co wam uczyniłem? 13 Wy nazywacie
mnie Nauczycielem i Panem i dobrze mówicie, bo [nim]
jestem. 14 Jeśli więc ja, Pan i Nauczyciel, umyłem
wam nogi i wy powinniście sobie nawzajem myć nogi.
15 Dałem wam bowiem przykład, abyście i wy czynili
tak, jak ja wam uczyniłem. 16 Zaprawdę, zaprawdę
powiadam wam: Sługa nie jest większy od swego
pana ani posłaniec nie jest większy od tego, który
go posłał. 17 Jeśli to wiecie, będziecie błogosławieni,
gdy tak uczynicie. 18 Nie mówię o was wszystkich.
Ja wiem, których wybrałem, ale żeby się wypełniło
Pismo: Ten, który je ze mną chleb, podniósł przeciwko
mnie swoją piętę. 19 Teraz wam mówię, zanim to
się stanie, abyście, gdy to się stanie, uwierzyli, że ja
jestem. 20 Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Kto
przyjmuje tego, którego ja poślę, mnie przyjmuje, a
kto mnie przyjmuje, przyjmuje tego, który mnie posłał.
21 To powiedziawszy, Jezus wzruszył się w duchu i
oświadczył: Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam, że
jeden z was mnie wyda. 22 Wtedy uczniowie spojrzeli
po sobie, niepewni, o kim to mówił. 23 A jeden z jego
uczniów, ten, którego Jezus miłował, położył się na
piersi Jezusa. 24 Skinął więc na niego Szymon Piotr,
aby się wypytał, kto jest tym, o którym mówił. 25 A on,
położywszy się na piersi Jezusa, zapytał go: Panie, kto
to jest? 26 Jezus odpowiedział: To ten, któremu podam
umoczony kawałek chleba. A umoczywszy kawałek
chleba, dał Judaszowi Iskariocie, [synowi] Szymona.
27 A zaraz po tym kawałku chleba wszedł w niego
szatan. Wtedy Jezus powiedział do niego: Co masz
robić, rób szybko. 28 Żaden jednak z obecnych przy
stole nie zrozumiał, dlaczego mu to powiedział. 29
A ponieważ Judasz miał sakiewkę, niektórzy sądzili,
że Jezus mu powiedział: Nakup, czego nam potrzeba
na święto, albo żeby coś dał ubogim. 30 Wtedy on
wziął ten kawałek chleba i natychmiast wyszedł. A była
noc. 31 A gdy wyszedł, Jezus powiedział: Teraz jest
uwielbiony Syn Człowieczy i Bóg jest w nim uwielbiony.
32 A jeśli Bóg jest w nim uwielbiony, to go też Bóg
uwielbi sam w sobie, i to wkrótce go uwielbi. 33 Dzieci,
jeszcze krótko jestem z wami. Będziecie mnie szukać,
ale jak powiedziałem Żydom: Gdzie ja idę, wy przyjść
nie możecie – [tak] i wam teraz mówię. 34 Daję wam
nowe przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali;
tak jak ja was umiłowałem, abyście i wy wzajemnie
się miłowali. 35 Po tym wszyscy poznają, że jesteście
moimi uczniami, jeśli będziecie się wzajemnie miłować.
36 Zapytał go Szymon Piotr: Panie, dokąd idziesz?
Jezus mu odpowiedział: Dokąd ja idę, [ty] teraz za
mną iść nie możesz, ale potem pójdziesz. 37 [Wtedy]
Piotr powiedział mu: Panie, czemu teraz nie mogę iść
za tobą? Moje życie oddam za ciebie. 38 Jezus mu
odpowiedział: Swoje życie za mnie oddasz? Zaprawdę,
zaprawdę powiadam ci: Zanim kogut zapieje, trzy razy
się mnie wyprzesz.

14 Niech się nie trwoży wasze serce. Wierzycie w
Boga, wierzcie i we mnie. 2 W domu mego Ojca
jest wiele mieszkań. Gdyby tak nie było, powiedziałbym
wam. Idę, aby wam przygotować miejsce. 3 A gdy
odejdę i przygotuję wam miejsce, przyjdę znowu i
wezmę was do siebie, żebyście, gdzie ja jestem, i
wy byli. 4 A dokąd ja idę, wiecie i drogę znacie. 5
Powiedział do niego Tomasz: Panie, nie wiemy, dokąd
idziesz, jakże więc możemy znać drogę? 6 Jezus
mu odpowiedział: Ja jestem drogą, prawdą i życiem.
Nikt nie przychodzi do Ojca jak tylko przeze mnie. 7
Gdybyście mnie znali, znalibyście też mego Ojca. I już
teraz go znacie, i widzieliście go. 8 Powiedział do niego
Filip: Panie, pokaż nam Ojca, a to nam wystarczy. 9

Jezus mu odpowiedział: Tak długo jestem z wami,
a nie poznałeś mnie, Filipie? Kto mnie widzi, widzi i
[mego] Ojca. Jak [możesz] mówić: Pokaż nam Ojca?
10 Nie wierzysz, że ja jestem w Ojcu, a Ojciec we
mnie? Słów, które ja do was mówię, nie mówię od
samego siebie, lecz Ojciec, który mieszka we mnie, on
dokonuje dzieł. 11 Wierzcie mi, że ja jestem w Ojcu,
a Ojciec we mnie. Przynajmniej z powodu samych
dzieł wierzcie mi. 12 Zaprawdę, zaprawdę powiadam
wam: Kto wierzy we mnie, dzieł, których ja dokonuję, i
on będzie dokonywał, i większych od tych dokona,
bo ja odchodzę do mego Ojca. 13 A o cokolwiek
będziecie prosić w moje imię, to uczynię, aby Ojciec
był uwielbiony w Synu. 14 Jeśli o coś będziecie prosić
w moje imię, ja [to] uczynię. 15 Jeśli mnie miłujecie,
zachowujcie moje przykazania. 16 A ja będę prosił
Ojca i da wam innego Pocieszyciela, aby z wami był
na wieki; (aiōn g165) 17 Ducha prawdy, którego świat
nie może przyjąć, bo go nie widzi ani go nie zna. Wy
jednak go znacie, gdyż z wami przebywa i w was
będzie. 18 Nie zostawię was sierotami, przyjdę do
was. 19 Jeszcze krótki czas, a świat nie będzie mnie
już więcej oglądał, lecz wy będziecie mnie oglądać.
Ponieważ ja żyję, wy też będziecie żyć. 20 W tym dniu
poznacie, że ja jestem w moim Ojcu, a wy we mnie i
ja w was. 21 Kto ma moje przykazania i zachowuje
je, ten mnie miłuje. A kto mnie miłuje, będzie go też
miłował mój Ojciec i ja go będę miłował, i objawię
mu samego siebie. 22 Powiedział mu Judasz, ale nie
Iskariota: Panie, cóż [to] jest, że masz się objawić
nam, a nie światu? 23 Jezus mu odpowiedział: Jeśli
ktoś mnie miłuje, będzie zachowywał moje słowo. I mój
Ojciec go umiłuje, i przyjdziemy do niego, i u niego
zamieszkamy. 24 Kto mnie nie miłuje, nie zachowuje
moich słów. A słowo, które słyszycie, nie jest moje, ale
tego, który mnie posłał, Ojca. 25 To wam powiedziałem,
przebywając z wami. 26 Lecz Pocieszyciel, Duch
Święty, którego Ojciec pośle w moim imieniu, on
nauczy was wszystkiego i przypomni wam wszystko,
co wam powiedziałem. 27 Pokój zostawiam wam, mój
pokój daję wam; daję wam nie tak, jak daje świat.
Niech się nie trwoży wasze serce ani się nie lęka.
28 Słyszeliście, że wam powiedziałem: Odchodzę i
znowu przyjdę do was. Gdybyście mnie miłowali,
radowalibyście się, ponieważ powiedziałem: Idę do
Ojca. Mój Ojciec bowiem jest większy niż ja. 29 I teraz
wam powiedziałem, zanim [to] się stanie, żebyście
uwierzyli, gdy [to] się stanie. 30 Już nie będę z wami
wiele mówił, nadchodzi bowiem władca tego świata, a
[on] we mnie nic nie ma. 31 Ale żeby świat poznał,
że miłuję Ojca i jak Ojciec mi nakazał, tak czynię.
Wstańcie, chodźmy stąd.

15 Ja jestem prawdziwą winoroślą, a mój Ojciec
jest winogrodnikiem. 2 Każdą latorośl, która
we mnie nie wydaje owocu, odcina, a każdą, która
wydaje owoc, oczyszcza, aby wydawała obfitszy owoc.
3 Wy już jesteście czyści z powodu słów, które do
was mówiłem. 4 Trwajcie we mnie, a ja w was. Jak
latorośl nie może wydawać owocu sama z siebie,
jeśli nie będzie trwała w winorośli, tak i wy, jeśli nie
będziecie trwać we mnie. 5 Ja jestem winoroślą, a
wy jesteście latoroślami. Kto trwa we mnie, a ja w
nim, ten wydaje obfity owoc, bo beze mnie nic nie
możecie zrobić. 6 Jeśli ktoś nie trwa we mnie, zostanie
wyrzucony precz jak latorośl i uschnie. Takie się zbiera
i wrzuca do ognia, i płoną. 7 Jeśli będziecie trwać
we mnie i moje słowa będą trwać w was, proście,
o cokolwiek chcecie, a spełni się wam. 8 W tym
będzie uwielbiony mój Ojciec, że wydacie obfity owoc; i
będziecie moimi uczniami. 9 Jak mnie umiłował Ojciec,
[tak] i ja was umiłowałem. Trwajcie w mojej miłości.
10 Jeśli zachowacie moje przykazania, będziecie trwać w
mojej miłości, jak i ja zachowałem przykazania mego
Ojca i trwam w jego miłości. 11 To wam powiedziałem,
aby moja radość trwała w was i aby wasza radość
była pełna. 12 To jest moje przykazanie, abyście
się wzajemnie miłowali, jak i ja was umiłowałem. 13
Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś oddaje
swoje życie za swoich przyjaciół. 14 Wy jesteście
moimi przyjaciółmi, jeśli robicie to, co wam przykazuję.
15 Już więcej nie będę nazywał was sługami, bo
sługa nie wie, co robi jego pan. Lecz nazwałem
was przyjaciółmi, bo oznajmiłem wam wszystko, co
słyszałem od mego Ojca. 16 Nie wy mnie wybraliście,
ale ja was wybrałem i przeznaczyłem, abyście wyszli i
wydali owoc, i aby wasz owoc trwał, i aby Ojciec dał
wam to, o cokolwiek poprosicie go w moje imię. 17 To
wam przykazuję, abyście się wzajemnie miłowali. 18
Jeśli świat was nienawidzi, wiedzcie, że znienawidził
mnie wcześniej niż was. 19 Gdybyście byli ze świata,
świat miłowałby to, co jest jego. Ponieważ jednak nie
jesteście ze świata, ale ja was wybrałem ze świata,
dlatego świat was nienawidzi. 20 Przypomnijcie sobie
słowo, które wam powiedziałem: Sługa nie jest większy
od swego pana. Jeśli mnie prześladowali, to i was
będą prześladować. Jeśli moje słowa zachowywali,
to i wasze będą zachowywać. 21 Ale będą wam to
wszystko czynić z powodu mego imienia, bo nie znają
tego, który mnie posłał. 22 Gdybym nie przyszedł i
nie mówił im, nie mieliby grzechu. Teraz jednak nie
mają wytłumaczenia dla swego grzechu. 23 Kto mnie
nienawidzi, nienawidzi też mego Ojca. 24 Gdybym
nie spełniał wśród nich tych uczynków, których nikt
inny nie spełniał, nie mieliby grzechu. Teraz jednak

widzieli i nienawidzili i mnie, i mego Ojca. 25 Ale [to się
stało], żeby się wypełniło słowo, które jest napisane w
ich Prawie: Nienawidzili mnie bez powodu. 26 Gdy
jednak przyjdzie Pocieszyciel, którego ja wam poślę od
Ojca, Duch prawdy, który wychodzi od Ojca, on będzie
świadczył o mnie. 27 Ale i wy będziecie świadczyć, bo
jesteście ze mną od początku.

16 To wam powiedziałem, abyście się nie gorszyli.
2 Będą was wyłączać z synagog; owszem,
nadchodzi godzina, że każdy, kto was zabije, będzie
sądził, że pełni służbę dla Boga. 3 A uczynią wam tak,
bo nie poznali Ojca ani mnie. 4 Ale powiedziałem wam
to, abyście, gdy nadejdzie ta godzina, przypomnieli
sobie, że ja wam to powiedziałem. A nie mówiłem
wam tego na początku, bo byłem z wami. 5 Lecz teraz
idę do tego, który mnie posłał, a żaden z was nie
pyta mnie: Dokąd idziesz? 6 Ale ponieważ wam to
powiedziałem, smutek napełnił wasze serce. 7 Lecz ja
mówię wam prawdę: Pożyteczniej jest dla was, abym
odszedł. Jeśli bowiem nie odejdę, Pocieszyciel do was
nie przyjdzie, a jeśli odejdę, poślę go do was. 8 A gdy
on przyjdzie, będzie przekonywał świat o grzechu, o
sprawiedliwości i o sądzie. 9 O grzechu, mówię, bo nie
uwierzyli we mnie. 10 O sprawiedliwości, bo idę do
mego Ojca i już więcej mnie nie zobaczycie. 11 A o
sądzie, bo władca tego świata już jest osądzony. 12
Mam wam jeszcze wiele do powiedzenia, ale teraz
nie możecie tego znieść. 13 Lecz gdy przyjdzie on,
Duch prawdy, wprowadzi was we wszelką prawdę.
Nie będzie bowiem mówił sam od siebie, ale będzie
mówił to, co usłyszy, i oznajmi wam przyszłe rzeczy.
14 On mnie uwielbi, bo weźmie z mojego i wam
oznajmi. 15 Wszystko, co ma Ojciec, jest moje. Dlatego
powiedziałem, że weźmie z mojego i wam oznajmi. 16
[Jeszcze] krótki czas, a nie zobaczycie mnie, i znowu
krótki czas, a zobaczycie mnie, bo ja idę do Ojca. 17
Wtedy [niektórzy] z jego uczniów mówili między sobą:
Cóż znaczy to, co nam mówi: [Jeszcze] krótki czas, a
nie zobaczycie mnie, i znowu krótki czas, a zobaczycie
mnie? oraz: Ja idę do Ojca? 18 Dlatego mówili: Cóż
znaczy to, co mówi: Krótki czas? Nie rozumiemy,
co mówi. 19 Wówczas Jezus poznał, że chcieli go
pytać i powiedział do nich: Pytacie się między sobą
o to, co powiedziałem: [Jeszcze] krótki czas, a nie
zobaczycie mnie, i znowu krótki czas, a zobaczycie
mnie? 20 Zaprawdę, zaprawdę powiadam wam: Wy
będziecie płakać i zawodzić, a świat będzie się radował.
Będziecie smutni, ale wasz smutek zamieni się w
radość. 21 Kobieta, gdy rodzi, smuci się, bo nadeszła
jej godzina. Gdy jednak urodzi dziecko, już nie pamięta
cierpienia z powodu radości, że człowiek przyszedł
na świat. 22 I wy teraz się smucicie, ale znowu was
zobaczę i wasze serce będzie się radowało, a nikt
nie odbierze wam waszej radości. 23 A tego dnia
nie będziecie mnie o nic pytać. Zaprawdę, zaprawdę
powiadam wam: O cokolwiek poprosicie Ojca w moje
imię, da wam. 24 Dotąd o nic nie prosiliście w moje
imię. Proście, a otrzymacie, aby wasza radość była
pełna. 25 Mówiłem wam o tym w przypowieściach. Ale
nadchodzi godzina, gdy już więcej nie będę mówił wam
w przypowieściach, ale otwarcie oznajmię wam o moim
Ojcu. 26 W tym dniu będziecie prosić w moje imię. Nie
mówię wam, że ja będę prosił Ojca za wami. 27 Sam
bowiem Ojciec was miłuje, bo wy mnie umiłowaliście i
uwierzyliście, że ja wyszedłem od Boga. 28 Wyszedłem
od Ojca i przyszedłem na świat. Znowu opuszczam
świat i idę do Ojca. 29 Jego uczniowie mu powiedzieli:
Oto teraz mówisz otwarcie i nie opowiadasz żadnej
przypowieści. 30 Teraz wiemy, że wszystko wiesz i nie
potrzebujesz, aby cię ktoś pytał. Dlatego wierzymy, że
wyszedłeś od Boga. 31 Jezus im odpowiedział: Teraz
wierzycie? 32 Oto nadchodzi godzina, a nawet już
nadeszła, że rozproszycie się każdy w swoją [stronę],
a mnie zostawicie samego. Ale nie jestem sam, bo
Ojciec jest ze mną. 33 To wam powiedziałem, abyście
mieli pokój we mnie. Na świecie będziecie mieć ucisk,
ale ufajcie, ja zwyciężyłem świat.

17 To powiedziawszy, Jezus podniósł swoje oczy ku
niebu i rzekł: Ojcze, nadeszła godzina. Uwielbij
swego Syna, aby też twój Syn uwielbił ciebie; 2 Jak
mu dałeś władzę nad wszelkim ciałem, aby dał życie
wieczne tym wszystkim, których mu dałeś. (aiōnios g166)
3 A to jest życie wieczne, aby poznali ciebie, jedynego
prawdziwego Boga i tego, którego posłałeś, Jezusa
Chrystusa. (aiōnios g166) 4 Ja uwielbiłem ciebie na ziemi
i dokończyłem dzieła, które mi dałeś do wykonania. 5 A
teraz ty, Ojcze, uwielbij mnie u siebie tą chwałą, którą
miałem u ciebie, zanim powstał świat. 6 Objawiłem
twoje imię ludziom, których mi dałeś ze świata. Twoimi
byli i dałeś mi ich, a oni zachowali twoje słowa. 7 A
teraz poznali, że wszystko, co mi dałeś, pochodzi od
ciebie. 8 Dałem im bowiem słowa, które mi dałeś, a
oni [je] przyjęli i prawdziwie poznali, że wyszedłem od
ciebie, i uwierzyli, że ty mnie posłałeś. 9 Ja proszę
za nimi. Nie proszę za światem, ale za tymi, których
mi dałeś, bo są twoi. 10 I wszystko moje jest twoje, a
twoje jest moje i jestem uwielbiony w nich. 11 A nie
jestem już na świecie, ale oni są na świecie, a ja idę
do ciebie. Ojcze święty, zachowaj w twoim imieniu
tych, których mi dałeś, aby byli jedno jak i my. 12
Gdy byłem z nimi na świecie, ja zachowywałem ich w
twoim imieniu. Strzegłem [tych], których mi dałeś, i

żaden z nich nie zginął prócz syna zatracenia, żeby się
wypełniło Pismo. 13 Ale teraz idę do ciebie i mówię to
na świecie, aby mieli w sobie moją radość w pełni. 14
Ja dałem im twoje słowo, a świat ich znienawidził, bo
nie są ze świata, jak [i] ja nie jestem ze świata. 15 Nie
proszę, abyś zabrał ich ze świata, ale abyś zachował
ich od złego. 16 Nie są ze świata, jak [i] ja nie jestem ze
świata. 17 Uświęć ich w twojej prawdzie. Twoje słowo
jest prawdą. 18 Jak ty posłałeś mnie na świat, [tak] i
ja posłałem ich na świat. 19 A ja za nich uświęcam
samego siebie, aby i oni byli uświęceni w prawdzie. 20
A nie tylko za nimi proszę, lecz i za tymi, którzy przez
ich słowo uwierzą we mnie; 21 Aby wszyscy byli jedno,
jak ty, Ojcze, we mnie, a ja w tobie, aby i oni byli w nas
jedno, aby świat uwierzył, że ty mnie posłałeś. 22 I
dałem im tę chwałę, którą mi dałeś, aby byli jedno, jak
my jesteśmy jedno. 23 Ja w nich, a ty we mnie, aby
byli doskonali w jedno, żeby świat poznał, że ty mnie
posłałeś i że umiłowałeś ich, jak [i] mnie umiłowałeś.
24 Ojcze, chcę, aby ci, których mi dałeś, byli ze mną
tam, gdzie ja jestem, aby oglądali moją chwałę, którą
mi dałeś, ponieważ umiłowałeś mnie przed założeniem
świata. 25 Ojcze sprawiedliwy, świat ciebie nie poznał,
ale ja cię poznałem i oni poznali, że ty mnie posłałeś.
26 Objawiłem im twoje imię i [jeszcze] objawię, aby
miłość, którą mnie umiłowałeś, była w nich i ja w nich.

18 To powiedziawszy, Jezus wyszedł ze swoimi
uczniami za potok Cedron, gdzie był ogród, do
którego wszedł on i jego uczniowie. 2 A Judasz, który
go zdradził, znał to miejsce, bo Jezus często się tam
zbierał ze swoimi uczniami. 3 Judasz więc, wziąwszy
oddział żołnierzy i strażników od naczelnych kapłanów
i faryzeuszy, przyszedł tam z latarniami, pochodniami i
bronią. 4 Wtedy Jezus, wiedząc o wszystkim, co miało
na niego przyjść, wyszedł im [naprzeciw] i zapytał: Kogo
szukacie? 5 Odpowiedzieli mu: Jezusa z Nazaretu.
Jezus powiedział do nich: Ja jestem. A stał z nimi i
Judasz, który go zdradził. 6 Gdy tylko im powiedział: Ja
jestem, cofnęli się i padli na ziemię. 7 Wtedy ich znowu
spytał: Kogo szukacie? A oni odpowiedzieli: Jezusa z
Nazaretu. 8 Jezus odpowiedział: Powiedziałem wam,
że ja jestem. Jeśli więc mnie szukacie, pozwólcie tym
odejść. 9 [Stało się tak], aby się wypełniły słowa, które
powiedział: Nie straciłem żadnego z tych, których mi
dałeś. 10 Wówczas Szymon Piotr, mając miecz, dobył
go, uderzył sługę najwyższego kapłana i odciął mu
prawe ucho. A temu słudze było na imię Malchos.
11 I powiedział Jezus do Piotra: Włóż swój miecz
do pochwy. Czy nie mam pić kielicha, który mi dał
Ojciec? 12 Wtedy oddział żołnierzy i dowódca oraz
strażnicy żydowscy schwytali Jezusa, związali go;
13 I zaprowadzili go najpierw do Annasza, bo był
teściem Kajfasza, który tego roku był najwyższym
kapłanem. 14 To Kajfasz był tym, który doradził Żydom,
że pożyteczniej jest, aby jeden człowiek umarł za lud.
15 A szedł za Jezusem Szymon Piotr i inny uczeń.
Ten uczeń zaś był znany najwyższemu kapłanowi
i wszedł z Jezusem na dziedziniec najwyższego
kapłana. 16 Ale Piotr stał na zewnątrz u drzwi. Wtedy
wyszedł ten drugi uczeń, który był znany najwyższemu
kapłanowi, pomówił z odźwierną i wprowadził Piotra.
17 Wówczas dziewczyna odźwierna zapytała Piotra:
Czy i ty nie jesteś [jednym] z uczniów tego człowieka?
On odpowiedział: Nie jestem. 18 A ponieważ było
zimno, strażnicy i słudzy, rozpaliwszy ogień, stali i grzali
się. Stał też z nimi Piotr i grzał się. 19 Tymczasem
najwyższy kapłan pytał Jezusa o jego uczniów i o jego
naukę. 20 Jezus mu odpowiedział: Ja jawnie mówiłem
światu. Zawsze nauczałem w synagodze i w świątyni,
gdzie zewsząd schodzą się Żydzi, a potajemnie nic
nie mówiłem. 21 Dlaczego mnie pytasz? Zapytaj tych,
którzy słyszeli to, co im mówiłem. Oto oni wiedzą,
co mówiłem. 22 A gdy on to powiedział, jeden ze
sług, który tam stał, wymierzył policzek Jezusowi,
mówiąc: Tak odpowiadasz najwyższemu kapłanowi?
23 Jezus mu odpowiedział: Jeśli źle powiedziałem, daj
świadectwo o złu, a jeśli dobrze, dlaczego mnie bijesz?
24 Bo Annasz odesłał go związanego do Kajfasza,
najwyższego kapłana. 25 A Szymon Piotr stał i grzał się.
I zapytali go: Czy i ty nie jesteś jednym z jego uczniów?
A on się wyparł, mówiąc: Nie jestem. 26 Zapytał go
jeden ze sług najwyższego kapłana, krewny tego,
któremu Piotr odciął ucho: Czyż nie ciebie widziałem z
nim w ogrodzie? 27 Wtedy Piotr znowu się wyparł. I
zaraz zapiał kogut. 28 Od Kajfasza więc zaprowadzili
Jezusa do ratusza; a było rano. Sami jednak nie weszli
do ratusza, aby się nie skalać, lecz żeby [mogli] spożyć
Paschę. 29 Wówczas Piłat wyszedł do nich i zapytał:
Jaką skargę wnosicie przeciwko temu człowiekowi? 30
Odpowiedzieli mu: Gdyby on nie był złoczyńcą, nie
wydalibyśmy go tobie. 31 I powiedział Piłat: Wy go
weźcie i osądźcie według waszego prawa. Żydzi mu
odpowiedzieli: Nam nie wolno nikogo zabijać. 32 [Stało
się tak], aby się wypełniły słowa, które powiedział
Jezus, dając znać, jaką śmiercią miał umrzeć. 33
Wtedy Piłat znowu wszedł do ratusza, wezwał Jezusa i
zapytał go: Czy ty jesteś królem Żydów? 34 Jezus mu
odpowiedział: Czy mówisz to sam od siebie, czy inni
powiedzieli ci o mnie? 35 Piłat odpowiedział: Czy ja
jestem Żydem? Twój naród i naczelni kapłani wydali mi
ciebie. Cóż więc uczyniłeś? 36 Jezus odpowiedział:
Moje królestwo nie jest z tego świata. Gdyby moje
królestwo było z tego świata, to moi słudzy walczyliby,

abym nie został wydany Żydom. Teraz jednak moje
królestwo nie jest stąd. 37 Wtedy Piłat zapytał go:
A więc jesteś królem? Jezus mu odpowiedział: Ty
mówisz, że jestem królem. Ja po to się narodziłem
i po to przyszedłem na świat, aby dać świadectwo
prawdzie. Każdy, kto jest z prawdy, słucha mego głosu.
38 Piłat powiedział do niego: Cóż [to] jest prawda? A to
powiedziawszy, wyszedł znowu do Żydów i powiedział
do nich: Ja nie znajduję w nim żadnej winy. 39 A u
was jest zwyczaj, że na Paschę wypuszczam wam
jednego [więźnia]. Chcecie więc, abym wam wypuścił
króla Żydów? 40 Wówczas wszyscy znowu zawołali:
Nie tego, ale Barabasza! A Barabasz był bandytą.

19 Wtedy Piłat wziął Jezusa i ubiczował [go]. 2 A
żołnierze upletli koronę z cierni, włożyli mu ją na
głowę i ubrali go w purpurowy płaszcz. 3 I mówili: Witaj,
królu Żydów! I policzkowali go. 4 Piłat znowu wyszedł
na zewnątrz i powiedział do nich: Oto wyprowadzam
go do was na zewnątrz, abyście wiedzieli, że nie
znajduję w nim żadnej winy. 5 Wtedy Jezus wyszedł
na zewnątrz w cierniowej koronie i w purpurowym
płaszczu. I powiedział do nich Piłat: Oto człowiek! 6
A gdy naczelni kapłani i [ich] słudzy zobaczyli go,
zawołali: Ukrzyżuj, ukrzyżuj [go]! Piłat powiedział do
nich: Wy go weźcie i ukrzyżujcie, bo ja nie znajduję w
nim żadnej winy. 7 Żydzi mu odpowiedzieli: My mamy
prawo i według naszego prawa powinien umrzeć, bo
czynił siebie Synem Bożym. 8 A gdy Piłat usłyszał
te słowa, [jeszcze] bardziej się zląkł. 9 I wszedł
znowu do ratusza, i zapytał Jezusa: Skąd ty jesteś?
Lecz Jezus nie dał mu odpowiedzi. 10 Wtedy Piłat
powiedział do niego: Nie [chcesz] ze mną rozmawiać?
Nie wiesz, że mam władzę ukrzyżować cię i mam
władzę cię wypuścić? 11 Jezus odpowiedział: Nie
miałbyś żadnej władzy nade mną, gdyby ci [jej] nie
dano z góry. Dlatego ten, który mnie tobie wydał,
ma większy grzech. 12 Odtąd Piłat starał się go
wypuścić. Żydzi jednak wołali: Jeśli go wypuścisz,
nie jesteś przyjacielem cesarza. Każdy, kto się czyni
królem, sprzeciwia się cesarzowi. 13 Gdy więc Piłat
usłyszał te słowa, wyprowadził Jezusa na zewnątrz i
usiadł na krześle sędziowskim, na miejscu zwanym
Litostrotos, a po hebrajsku Gabbata. 14 A był to
dzień przygotowania Paschy, około godziny szóstej. I
powiedział [Piłat] do Żydów: Oto wasz król! 15 Lecz oni
zawołali: Strać, strać! Ukrzyżuj go! Piłat ich zapytał:
Waszego króla [mam] ukrzyżować? Naczelni kapłani
odpowiedzieli: Nie mamy króla poza cesarzem. 16
Wtedy im go wydał, żeby go ukrzyżowano. Wzięli więc
Jezusa i wyprowadzili go. 17 A on, niosąc swój krzyż,
wyszedł na miejsce zwane [Miejscem] Czaszki, a po
hebrajsku Golgotą; 18 Gdzie go ukrzyżowali, a z nim
dwóch innych z obu stron, pośrodku zaś Jezusa. 19
Sporządził też Piłat napis i umieścił na krzyżu. A było
napisane: Jezus z Nazaretu, król Żydów. 20 Napis ten
czytało wielu Żydów, bo miejsce, gdzie ukrzyżowano
Jezusa, było blisko miasta. A było [to] napisane po
hebrajsku, po grecku i po łacinie. 21 Wtedy naczelni
kapłani żydowscy powiedzieli do Piłata: Nie pisz: Król
Żydów, ale że on mówił: Jestem królem Żydów. 22
Piłat odpowiedział: Co napisałem, [to] napisałem. 23 A
gdy żołnierze ukrzyżowali Jezusa, wzięli jego szaty i
podzielili na cztery części, każdemu żołnierzowi część.
[Wzięli] też tunikę, a tunika ta nie była szyta, [ale]
od góry cała tkana. 24 Mówili więc między sobą: Nie
rozcinajmy jej, ale rzućmy losy o to, do kogo ma
należeć; aby się wypełniło Pismo, które mówi: Podzielili
między siebie moje szaty, a o moje ubranie rzucali
losy. To właśnie zrobili żołnierze. 25 A przy krzyżu
Jezusa stały jego matka i siostra jego matki, Maria,
[żona] Kleofasa, i Maria Magdalena. 26 Gdy więc Jezus
zobaczył matkę i ucznia, którego miłował, stojącego
obok, powiedział do swojej matki: Kobieto, oto twój
syn. 27 Potem powiedział do ucznia: Oto twoja matka. I
od tej godziny uczeń [ten] wziął ją do siebie. 28 Potem
Jezus, widząc, że już wszystko się wykonało, aby się
wypełniło Pismo, powiedział: Pragnę. 29 A stało [tam]
naczynie pełne octu. Nasączono więc gąbkę octem,
nałożono ją na hizop i podano mu do ust. 30 A gdy
Jezus skosztował octu, powiedział: Wykonało się. I
schyliwszy głowę, oddał ducha. 31 Wtedy Żydzi, aby
ciała nie zostały na krzyżu na szabat, ponieważ był
dzień przygotowania (bo ten dzień szabatu był wielkim
[dniem]), prosili Piłata, aby połamano im golenie i
zdjęto [ich]. 32 Przyszli więc żołnierze i połamali golenie
pierwszemu i drugiemu, który z nim był ukrzyżowany.
33 Ale gdy przyszli do Jezusa i zobaczyli, że już
umarł, nie łamali mu goleni; 34 Lecz jeden z żołnierzy
przebił włócznią jego bok i natychmiast wypłynęła
krew i woda. 35 A ten, który to widział, świadczył [o
tym], a jego świadectwo jest prawdziwe [i] on wie,
że mówi prawdę, abyście wy wierzyli. 36 Stało się to
bowiem, aby się wypełniło Pismo: [Żadna] jego kość
nie będzie złamana. 37 I znowu [w] innym [miejscu]
Pismo mówi: Ujrzą tego, którego przebili. 38 A potem
Józef z Arymatei, który z obawy przed Żydami był
potajemnie uczniem Jezusa, prosił Piłata, aby [mógł]
zdjąć ciało Jezusa. A Piłat zezwolił. Poszedł więc i
zdjął ciało Jezusa. 39 Przyszedł też Nikodem, który
przedtem przyszedł w nocy do Jezusa, niosąc około
stu funtów mieszaniny mirry i aloesu. 40 Wzięli więc
ciało Jezusa i owinęli je w płótna z tymi wonnościami,
zgodnie z żydowskim zwyczajem grzebania [zmarłych].
41 A na miejscu, gdzie był ukrzyżowany, był ogród, a w

ogrodzie nowy grobowiec, w którym jeszcze nikt nie
był złożony. 42 Tam więc położyli Jezusa z powodu
żydowskiego dnia przygotowania, bo grób był blisko.

20 A pierwszego dnia po szabacie, rano, gdy jeszcze
było ciemno, Maria Magdalena przyszła do grobu
i zobaczyła kamień odwalony od grobowca. 2 Wtedy
pobiegła i przyszła do Szymona Piotra i do drugiego
ucznia, którego Jezus miłował, i powiedziała do nich:
Zabrali Pana z grobu i nie wiemy, gdzie go położyli. 3
Wyszedł więc Piotr i ten drugi uczeń i poszli do grobu.
4 I biegli obaj razem, ale ten drugi uczeń wyprzedził
Piotra i pierwszy przybył do grobu. 5 Kiedy się nachylił,
zobaczył leżące płótna, jednak tam nie wszedł. 6
Przyszedł też Szymon Piotr, idąc za nim. Wszedł do
grobowca i zobaczył leżące płótna; 7 I chustę, która
była na jego głowie, położoną nie z płótnami, ale
zwiniętą osobno na jednym miejscu. 8 Potem wszedł
także ten drugi uczeń, który pierwszy przybył do grobu,
zobaczył i uwierzył. 9 Jeszcze bowiem nie rozumieli
Pisma, że miał zmartwychwstać. 10 Wtedy uczniowie
powrócili do domu. 11 Ale Maria stała na zewnątrz
przed grobem, płacząc. A gdy płakała, nachyliła się do
grobowca; 12 I ujrzała dwóch aniołów w bieli, którzy
siedzieli tam, gdzie było złożone ciało Jezusa, jeden u
głowy, a drugi u nóg. 13 I zapytali ją: Kobieto, czemu
płaczesz? Odpowiedziała im: Bo zabrali mego Pana i
nie wiem, gdzie go położyli. 14 A to powiedziawszy,
odwróciła się i ujrzała stojącego Jezusa, lecz nie
wiedziała, że to Jezus. 15 Jezus ją zapytał: Kobieto,
czemu płaczesz? Kogo szukasz? A ona, sądząc, że to
ogrodnik, odpowiedziała mu: Panie, jeśli ty go wziąłeś,
powiedz mi, gdzie go położyłeś, a ja go zabiorę. 16
Jezus powiedział do niej: Mario! A ona, obróciwszy
się, powiedziała do niego: Rabbuni! – co się tłumaczy:
Nauczycielu. 17 Jezus do niej powiedział: Nie dotykaj
mnie, bo jeszcze nie wstąpiłem do mego Ojca. Ale
idź do moich braci i powiedz im: Wstępuję do mego
Ojca i waszego Ojca, i [do] mego Boga, i waszego
Boga. 18 Przyszła [więc] Maria Magdalena, oznajmiając
uczniom, że widziała Pana i że jej to powiedział. 19 A
gdy był wieczór tego pierwszego dnia po szabacie,
a drzwi były zamknięte tam, gdzie zgromadzili się
uczniowie z obawy przed Żydami, przyszedł Jezus,
stanął pośrodku i powiedział do nich: Pokój wam. 20
A to powiedziawszy, pokazał im swoje ręce i bok. I
uradowali się uczniowie, ujrzawszy Pana. 21 Jezus
znowu powiedział do nich: Pokój wam. Jak Ojciec mnie
posłał, tak i ja was posyłam. 22 A to powiedziawszy,
tchnął [na nich] i powiedział: Weźcie Ducha
Świętego. 23 Komukolwiek przebaczycie grzechy, są
im przebaczone, a komukolwiek zatrzymacie, są im
zatrzymane. 24 A Tomasz, jeden z dwunastu, zwany
Didymos, nie był z nimi, gdy przyszedł Jezus. 25
I powiedzieli mu inni uczniowie: Widzieliśmy Pana.
Lecz on powiedział do nich: Jeśli nie zobaczę na jego
rękach śladów gwoździ i nie włożę mego palca w ślady
gwoździ, i nie włożę mojej ręki w jego bok, nie uwierzę.
26 A po ośmiu dniach jego uczniowie znowu byli w
domu, a Tomasz z nimi. I przyszedł Jezus, gdy drzwi
były zamknięte, stanął pośrodku i powiedział: Pokój
wam. 27 Potem powiedział do Tomasza: Włóż tu swój
palec i obejrzyj moje ręce, wyciągnij swoją rękę i włóż
ją w mój bok, a nie bądź bez wiary, ale wierz. 28 Wtedy
Tomasz mu odpowiedział: Mój Pan i mój Bóg! 29
Jezus mu powiedział: Tomaszu, uwierzyłeś, ponieważ
mnie ujrzałeś. Błogosławieni, którzy nie widzieli, a
uwierzyli. 30 I wiele innych cudów uczynił Jezus na
oczach swoich uczniów, które nie są napisane w tej
księdze. 31 Lecz te są napisane, abyście wierzyli,
że Jezus jest Chrystusem, Synem Bożym, i abyście
wierząc, mieli życie w jego imieniu.

21 Potem Jezus znowu ukazał się uczniom nad
Morzem Tyberiadzkim. A ukazał się tak: 2
Byli razem Szymon Piotr, Tomasz, zwany Didymos,
Natanael, który był z Kany Galilejskiej, synowie
Zebedeusza i dwaj inni z jego uczniów. 3 Szymon Piotr
powiedział do nich: Pójdę łowić ryby. Odpowiedzieli
mu: Pójdziemy i my z tobą. Poszli więc i zaraz wsiedli
do łodzi, ale tej nocy nic nie złowili. 4 A gdy już nastał
ranek, Jezus stanął na brzegu. Uczniowie jednak nie
wiedzieli, że to Jezus. 5 Wtedy Jezus zapytał ich:
Dzieci, czy macie co jeść? Odpowiedzieli mu: Nie
mamy. 6 A on powiedział do nich: Zarzućcie sieć po
prawej stronie łodzi, a znajdziecie. Zarzucili więc i
nie mogli jej wyciągnąć z powodu mnóstwa ryb. 7
Wówczas ten uczeń, którego Jezus miłował, powiedział
do Piotra: To Pan. A Szymon Piotr, usłyszawszy, że
to Pan, przepasał się koszulą (bo był nagi) i rzucił
się w morze. 8 Pozostali uczniowie przypłynęli łodzią
(bo byli niedaleko od brzegu, około dwustu łokci),
ciągnąc sieć z rybami. 9 A gdy wyszli na brzeg,
zobaczyli żarzące się węgle i leżącą na nich rybę
oraz chleb. 10 Jezus do nich powiedział: Przynieście
z tych ryb, które teraz złowiliście. 11 Poszedł więc
Szymon Piotr i wyciągnął na ziemię sieć pełną wielkich
ryb, [których było] sto pięćdziesiąt trzy, a choć było
ich tak wiele, sieć się nie rozdarła. 12 Jezus im
powiedział: Chodźcie, jedzcie. I żaden z uczniów nie
śmiał go pytać: Kim jesteś? Wiedzieli bowiem, że to
Pan. 13 Wtedy Jezus podszedł, wziął chleb i podał im,
podobnie i rybę. 14 To już trzeci raz, [jak] Jezus ukazał
się swoim uczniom po zmartwychwstaniu. 15 A gdy
zjedli, Jezus zapytał Szymona Piotra: Szymonie, [synu]
Jonasza, miłujesz mnie bardziej niż ci? Odpowiedział

mu: Tak, Panie, ty wiesz, że cię miłuję. Powiedział do
niego: Paś moje baranki. **16** Zapytał go znowu, po
raz drugi: Szymonie, [synu] Jonasza, miłujesz mnie?
Odpowiedział mu: Tak, Panie, ty wiesz, że cię miłuję.
Powiedział mu: Paś moje owce. **17** Zapytał go po raz
trzeci: Szymonie, [synu] Jonasza, miłujesz mnie? I
zasmucił się Piotr, że go zapytał po raz trzeci: Miłujesz
mnie? I odpowiedział mu: Panie, ty wszystko wiesz, ty
wiesz, że cię miłuję. Jezus powiedział do niego: Paś
moje owce. **18** Zaprawdę, zaprawdę powiadam ci:
Gdy byłeś młodszy, opasywałeś się i chodziłeś, gdzie
chciałeś. Gdy jednak się zestarzejesz, wyciągniesz
swoje ręce, a inny cię opasze i poprowadzi, dokąd nie
chcesz. **19** Powiedział to, dając znać, jaką śmiercią
miał uwielbić Boga. A to powiedziawszy, rzekł mu:
Pójdź za mną. **20** A Piotr, odwróciwszy się, zobaczył
ucznia, którego Jezus miłował, idącego za nim, który
też przy wieczerzy położył się na jego piersi i zapytał:
Panie, kto jest tym, który cię wyda? **21** Gdy więc Piotr
go zobaczył, zapytał Jezusa: Panie, a co z nim? **22**
Jezus mu odpowiedział: Jeśli chcę, żeby on został,
aż przyjdę, co tobie do tego? Ty pójdź za mną. **23** I
rozeszła się wśród braci wieść, że ten uczeń nie umrze.
Jezus jednak nie powiedział mu, że nie umrze, ale:
Jeśli chcę, aby został, aż przyjdę, co tobie do tego? **24**
To jest ten uczeń, który świadczy o tym i to napisał, a
wiemy, że jego świadectwo jest prawdziwe. **25** Jest też
jeszcze wiele innych [rzeczy], których dokonał Jezus,
które gdyby miały być wszystkie z osobna spisane,
sądzę, że i cały świat nie mógłby pomieścić ksiąg,
które byłyby napisane. Amen.

Dzieje

1 Pierwszą księgę napisałem, Teofilu, o wszystkim,
co Jezus zaczął czynić i [czego] nauczać; **2** Aż do
dnia, w którym został wzięty w górę po tym, jak przez
Ducha Świętego udzielił poleceń apostołom, których
wybrał. **3** Im też po swojej męce objawił się [jako] żywy
w wielu niewątpliwych dowodach, przez czterdzieści
dni ukazując się im i mówiąc o królestwie Bożym. **4** A
gdy byli zebrani razem, nakazał im: Nie odchodźcie
z Jerozolimy, ale oczekujcie obietnicy Ojca, o której
słyszeliście ode mnie. **5** Jan bowiem chrzcił wodą, ale
wy po niewielu dniach będziecie ochrzczeni Duchem
Świętym. **6** Tak więc zebrani pytali go: Panie, czy w
tym czasie przywrócisz królestwo Izraelowi? **7** Lecz on
im odpowiedział: Nie do was należy znać czasy i pory,
które Ojciec ustanowił swoją władzą. **8** Ale przyjmiecie
moc Ducha Świętego, który zstąpi na was, i będziecie
mi świadkami w Jerozolimie, w całej Judei, w Samarii i
aż po krańce ziemi. **9** Kiedy to powiedział, a oni patrzyli,
został uniesiony w górę i obłok zabrał go sprzed ich
oczu. **10** A gdy się wpatrywali w niebo, jak wstępował,
oto stanęli przy nich dwaj mężowie w białych szatach;
11 I powiedzieli: Mężowie z Galilei, dlaczego stoicie,
wpatrując się w niebo? Ten Jezus, który został od was
wzięty w górę do nieba, przyjdzie tak samo, jak go
widzieliście wstępującego do nieba. **12** Wtedy wrócili
do Jerozolimy z góry zwanej Oliwną, która leży blisko
Jerozolimy, w odległości drogi szabatowej. **13** A gdy
przyszli, weszli do sali na górze, gdzie przebywali Piotr
i Jakub, Jan i Andrzej, Filip i Tomasz, Bartłomiej i
Mateusz, Jakub, [syn] Alfeusza, i Szymon Zelota oraz
Juda, [brat] Jakuba. **14** Ci wszyscy trwali jednomyślnie
w modlitwie i prośbach [razem] z kobietami, z Marią,
matką Jezusa, i jego braćmi. **15** W tych dniach Piotr
stanął pośród uczniów (a było zgromadzonych około
stu dwudziestu osób) i powiedział: **16** Mężowie bracia,
musiało się wypełnić [słowo] Pisma, w którym Duch
Święty zapowiedział przez usta Dawida o Judaszu,
który był przewodnikiem tych, którzy schwytali Jezusa.
17 Zaliczał się on bowiem do nas i miał udział w
tym posługiwaniu. **18** On nabył pole za zapłatę za
nieprawość i spadłszy głową w dół, pękł na pół i
wypłynęły wszystkie jego wnętrzności. **19** Rozniosło
się to wśród wszystkich mieszkańców Jerozolimy, tak
że nazwano to pole w ich języku Hakeldamach, to
znaczy: Pole Krwi. **20** Jest bowiem napisane w Księdze
Psalmów: Niech jego dom będzie pusty, niech nikt w
nim nie mieszka; oraz: Jego biskupstwo niech przejmie
inny. **21** Trzeba więc, aby jeden z tych mężczyzn, którzy
z nami byli przez cały czas, kiedy Pan Jezus przebywał
wśród nas; **22** Począwszy od chrztu Jana aż do dnia,
w którym został wzięty od nas w górę, stał się wraz z
nami świadkiem jego zmartwychwstania. **23** I wybrali
dwóch: Józefa, zwanego Barsabą, z przydomkiem
Justus, i Macieja. **24** I tak się modlili: Ty, Panie,
który znasz serca wszystkich, wskaż z tych dwóch
jednego, którego wybrałeś; **25** Aby zajął miejsce w tym
posługiwaniu i apostolstwie, któremu sprzeniewierzył
się Judasz, aby odejść na swoje miejsce. **26** I dali im
losy, a los padł na Macieja. I został przyłączony do
jedenastu apostołów.

2 A gdy nadszedł dzień Pięćdziesiątnicy, wszyscy
byli jednomyślnie na tym samym miejscu. **2** Nagle
powstał odgłos z nieba, jakby uderzenie gwałtownego
wiatru, i wypełnił cały dom, w którym siedzieli. **3** Ukazały
się im rozdzielone języki jakby z ognia, które spoczęły
na każdym z nich. **4** I wszyscy zostali napełnieni
Duchem Świętym, i zaczęli mówić innymi językami,
tak jak im Duch pozwalał mówić. **5** A przebywali w
Jerozolimie Żydzi, mężczyźni pobożni, ze wszystkich
narodów pod niebem. **6** A kiedy powstał ten szum,
zeszło się mnóstwo [ludzi] i zdumieli się, bo każdy z
nich słyszał ich mówiących [w jego] własnym języku. **7**
I pytali się nawzajem zdziwieni i pełni zdumienia: Czy ci
wszyscy, którzy mówią, nie są Galilejczykami? **8** Jak to
jest, że każdy z nas słyszy swój własny język ojczysty?
9 Partowie, Medowie, Elamici i ci, którzy mieszkają w
Mezopotamii, Judei, Kapadocji, w Poncie i Azji; **10** We
Frygii, w Pamfilii, Egipcie i w częściach Libii, które leżą
obok Cyreny, a także przybysze z Rzymu, [zarówno]
Żydzi, [jak] i prozelici; **11** Kreteńczycy i Arabowie –
słyszymy ich głoszących w naszych językach wielkie
dzieła Boże. **12** I zdumiewali się wszyscy, i dziwili,
mówiąc jeden do drugiego: Co to ma znaczyć? **13**
Lecz inni naśmiewali się i mówili: Upili się młodym
winem. **14** Wtedy stanął Piotr z jedenastoma, podniósł
swój głos i przemówił do nich: Mężowie z Judei i
wszyscy, którzy mieszkacie w Jerozolimie, przyjmijcie
do wiadomości i posłuchajcie uważnie moich słów. **15**
Oni bowiem nie są pijani, jak sądzicie, bo jest dopiero
trzecia godzina dnia. **16** Ale to jest to, co zostało
przepowiedziane przez proroka Joela: **17** I stanie się
w ostatecznych dniach – mówi Bóg – że wyleję z
mego Ducha na wszelkie ciało i będą prorokować wasi
synowie i córki, wasi młodzieńcy będą mieć widzenia,
a starcy będą śnić sny. **18** Nawet na moje sługi i
służebnice wyleję w tych dniach z mego Ducha i będą
prorokować. **19** I ukażę cuda na niebie w górze i
znaki na ziemi na dole, krew, ogień i kłęby dymu. **20**
Słońce zamieni się w ciemność, a księżyc w krew,
zanim nadejdzie ten dzień Pański, wielki i okazały.
21 I stanie się, [że] każdy, kto wezwie imienia Pana,
będzie zbawiony. **22** Mężowie izraelscy, słuchajcie

tych słów: Jezusa z Nazaretu, męża potwierdzonego
przez Boga wśród was mocami, cudami i znakami,
których Bóg dokonał przez niego wśród was, o czym
sami wiecie; 23 Wydanego zgodnie z powziętym
postanowieniem Boga oraz tym, co przedtem wiedział,
wzięliście i rękami bezbożników ukrzyżowaliście i
zabiliście. 24 Jego to Bóg wskrzesił, uwolniwszy od
boleści śmierci, bo było niemożliwe, aby ta mogła go
zatrzymać. 25 Dawid bowiem mówi o nim: Patrzyłem
na Pana zawsze przed moim obliczem, bo jest po
[mojej] prawicy, żebym się nie zachwiał. 26 Dlatego
rozweseliło się moje serce i rozradował się mój język,
a także moje ciało będzie spoczywać w nadziei. 27
Nie zostawisz bowiem mojej duszy w piekle i nie dasz
swojemu Świętemu doznać zniszczenia. **(Hadēs g86)** 28
Dałeś mi poznać drogi życia, a twoje oblicze napełni
mnie radością. 29 Mężowie bracia, mogę swobodnie
mówić do was o patriarsze Dawidzie, że umarł i został
pogrzebany, a jego grobowiec znajduje się u nas
aż do dziś. 30 Będąc więc prorokiem i wiedząc, że
Bóg zaręczył mu przysięgą, [iż] z owocu jego bioder,
według ciała, wzbudzi Chrystusa i posadzi na jego
tronie; 31 Przepowiadał [to] i mówił o zmartwychwstaniu
Chrystusa, że jego dusza nie pozostanie w piekle, a
jego ciało nie dozna zniszczenia. **(Hadēs g86)** 32 Tego to
Jezusa wskrzesił Bóg, czego my wszyscy jesteśmy
świadkami. 33 [Będąc] więc wywyższony prawicą Boga,
otrzymał od Ojca obietnicę Ducha Świętego i wylał to,
co wy teraz widzicie i słyszycie. 34 Dawid bowiem nie
wstąpił do nieba, a jednak sam mówi: Powiedział Pan
memu Panu: Siądź po mojej prawicy; 35 Aż położę
twoich nieprzyjaciół jako podnóżek pod twoje stopy.
36 Niech więc cały dom Izraela wie z pewnością, że
tego Jezusa, którego wy ukrzyżowaliście, Bóg uczynił i
Panem, i Chrystusem. 37 A słysząc to, przerazili się do
[głębi] serca i zapytali Piotra i pozostałych apostołów:
Co mamy robić, mężowie bracia? 38 Wtedy Piotr
powiedział do nich: Pokutujcie i niech każdy z was
ochrzci się w imię Jezusa Chrystusa na przebaczenie
grzechów, a otrzymacie dar Ducha Świętego. 39
Obietnica ta bowiem dotyczy was, waszych dzieci i
wszystkich, którzy są daleko, każdego, kogo powoła
Pan, nasz Bóg. 40 W wielu też innych słowach dawał
świadectwo i napominał ich: Ratujcie się od tego
przewrotnego pokolenia. 41 Ci więc, którzy chętnie
przyjęli jego słowa, zostali ochrzczeni. I przyłączyło się
tego dnia około trzech tysięcy dusz. 42 Trwali oni w
nauce apostołów, w społeczności, w łamaniu chleba i
w modlitwach. 43 I strach ogarnął każdą duszę, gdyż
wiele znaków i cudów działo się przez apostołów. 44
A wszyscy, którzy uwierzyli, byli razem i wszystko
mieli wspólne. 45 Sprzedawali posiadłości i dobra i
rozdzielali je wszystkim według potrzeb. 46 Każdego
dnia trwali zgodnie w świątyni, a łamiąc chleb po
domach, przyjmowali pokarm z radością i w prostocie
serca; 47 Chwaląc Boga i ciesząc się przychylnością
wszystkich ludzi. A Pan dodawał kościołowi każdego
dnia tych, którzy mieli być zbawieni.

3 Piotr i Jan weszli razem do świątyni w godzinie
modlitwy, o dziewiątej. 2 A wnoszono [właśnie]
pewnego mężczyznę, chromego od urodzenia, którego
każdego dnia sadzano u bramy świątyni, zwanej Piękną,
żeby wchodzących do świątyni prosił o jałmużnę. 3
Gdy zobaczył Piotra i Jana, jak mieli wejść do świątyni,
prosił ich o jałmużnę. 4 A Piotr, przypatrując mu się
wraz z Janem, powiedział: Spójrz na nas. 5 On więc
spojrzał na nich uważnie, spodziewając się, że coś
od nich otrzyma. 6 Wtedy Piotr powiedział: Nie mam
srebra ani złota, lecz co mam, to ci daję: W imieniu
Jezusa Chrystusa z Nazaretu, wstań i chodź! 7 A
ująwszy go za prawą rękę, podniósł go. I natychmiast
wzmocniły się jego nogi i kostki. 8 A on zerwał się,
wstał i chodził. Wszedł z nimi do świątyni, chodząc,
skacząc i chwaląc Boga. 9 A wszyscy ludzie widzieli
go chodzącego i chwalącego Boga. 10 I rozpoznali w
nim tego [człowieka], który dla jałmużny siadał przy
Pięknej Bramie świątyni, i ogarnęło ich zdumienie i
zachwyt nad tym, co mu się przydarzyło. 11 A gdy ten
chromy, [który został] uzdrowiony, trzymał się Piotra i
Jana, wszyscy ludzie zdumieni zbiegli się do nich w
przedsionku, który zwano Salomonowym. 12 Kiedy Piotr
to zobaczył, przemówił do ludzi: Mężowie izraelscy,
dlaczego się temu dziwicie i dlaczego się nam tak
uważnie przypatrujecie, jakbyśmy własną mocą albo
pobożnością sprawili, że on chodzi? 13 Bóg Abrahama,
Izaaka i Jakuba, Bóg naszych ojców, uwielbił Jezusa,
swego Syna, którego wy wydaliście i wyparliście się
przed Piłatem, gdy postanowił go uwolnić. 14 A wy
wyparliście się Świętego i Sprawiedliwego i prosiliście
o uwolnienie wam mordercy. 15 I zabiliście Dawcę
życia, którego Bóg wskrzesił z martwych, czego my
jesteśmy świadkami. 16 A przez wiarę w jego imię,
temu, którego widzicie i znacie, imię to przywróciło siły.
To wiara, która jest przez niego, dała mu pełne zdrowie
na oczach was wszystkich. 17 Ale teraz, bracia, wiem,
że uczyniliście to z nieświadomości, tak jak wasi
przełożeni. 18 Lecz Bóg w ten sposób wypełnił to, co
przepowiedział przez usta wszystkich swoich proroków,
że jego Chrystus będzie cierpiał. 19 Dlatego pokutujcie
i nawróćcie się, aby wasze grzechy były zgładzone,
gdy nadejdą sprzed oblicza Pana czasy ochłody; 20 I
pośle tego, który był wam głoszony, Jezusa Chrystusa;
21 Którego niebo musi przyjąć aż do czasu odnowienia
wszystkich rzeczy, jak Bóg od wieków przepowiadał

przez usta wszystkich swoich świętych proroków. (aiōn g165) 22 Mojżesz bowiem powiedział do ojców: Proroka
jak ja wzbudzi wam Pan, wasz Bóg, spośród waszych
braci. Jego będziecie słuchać we wszystkim, co wam
powie. 23 I stanie się, że każda dusza, która nie będzie
słuchać tego proroka, będzie wytracona spośród ludu.
24 Przepowiadali te dni także wszyscy prorocy, którzy
przemawiali od [czasów] Samuela i inni po nim. 25
Wy jesteście synami proroków i przymierza, które
Bóg zawarł z naszymi ojcami, mówiąc do Abrahama:
W twoim potomstwie będą błogosławione wszystkie
narody ziemi. 26 Wzbudziwszy swego Syna, Jezusa,
Bóg najpierw posłał go do was, aby wam błogosławił w
odwracaniu się każdego z was od swoich nieprawości.

4 A gdy mówili to do ludzi, nadeszli kapłani, dowódca
straży świątynnej i saduceusze; 2 Oburzeni,
że nauczają ludzi i głoszą w Jezusie powstanie z
martwych. 3 Schwytali ich i wtrącili do więzienia aż
do następnego dnia, bo był już wieczór. 4 A wielu
z tych, którzy słyszeli słowo, uwierzyło. A mężczyzn
było w liczbie około pięciu tysięcy. 5 Nazajutrz zebrali
się w Jerozolimie ich przełożeni, starsi i uczeni w
Piśmie; 6 I Annasz, najwyższy kapłan, i Kajfasz, Jan,
Aleksander i ilu ich było z rodu najwyższych kapłanów.
7 Postawili ich na środku i pytali: Jaką mocą albo w
czyim imieniu to uczyniliście? 8 Wtedy Piotr, pełen
Ducha Świętego, powiedział do nich: Przełożeni ludu i
starsi Izraela; 9 Jeśli my dziś mamy być przesłuchiwani
z powodu dobrodziejstwa [wyświadczonego] choremu
człowiekowi, dzięki czemu został on uzdrowiony; 10
Niech wam wszystkim i całemu ludowi Izraela będzie
wiadomo, że w imieniu Jezusa Chrystusa z Nazaretu,
którego wy ukrzyżowaliście, a którego Bóg wskrzesił z
martwych, przez niego on stoi przed wami zdrowy.
11 On jest tym kamieniem odrzuconym przez was,
budujących, który stał się kamieniem węgielnym. 12 I
nie ma w nikim innym zbawienia. Nie ma bowiem pod
niebem żadnego innego imienia danego ludziom, przez
które moglibyśmy być zbawieni. 13 Gdy zobaczyli
odwagę Piotra i Jana i zrozumieli, że są ludźmi
nieuczonymi i prostymi, dziwili się. Rozpoznali również,
że byli z Jezusem. 14 Widząc też, że stoi z nimi
uzdrowiony człowiek, nie mogli nic przeciwko [temu]
powiedzieć. 15 Rozkazali im więc opuścić Radę i
naradzali się między sobą. 16 Mówili: Co zrobimy z
tymi ludźmi? Bo [to], że dokonali oczywistego cudu,
wiadomo wszystkim mieszkańcom Jerozolimy i nie
możemy temu zaprzeczyć. 17 Lecz żeby się to bardziej
nie rozchodziło wśród ludzi, zabrońmy im pod groźbą
mówić do kogokolwiek w to imię. 18 A przywoławszy
ich, nakazali, aby w ogóle nie mówili ani nie nauczali
w imię Jezusa. 19 Lecz Piotr i Jan odpowiedzieli
im: Rozsądźcie, czy to sprawiedliwe w oczach Boga
bardziej was słuchać niż Boga. 20 My bowiem nie
możemy nie mówić [o tym], co widzieliśmy i słyszeliśmy.
21 A oni zagrozili [im], a nie znajdując żadnej podstawy
do ich ukarania, wypuścili ich ze względu na ludzi, bo
wszyscy chwalili Boga za to, co się stało. 22 Człowiek
bowiem, na którym dokonał się cud uzdrowienia, miał
ponad czterdzieści lat. 23 A gdy ich wypuszczono,
przyszli do swoich i opowiedzieli im wszystko, co
do nich mówili naczelni kapłani i starsi. 24 A gdy
oni [to] usłyszeli, jednomyślnie podnieśli swój głos
do Boga i powiedzieli: Panie, ty [jesteś] Bogiem,
który uczynił niebo, ziemię, morze i wszystko, co w
nich jest; 25 Który przez usta swego sługi Dawida
powiedziałeś: Dlaczego burzą się narody, a ludzie
knują próżne rzeczy? 26 Królowie ziemi powstali i
książęta zebrali się razem przeciw Panu i przeciw
jego Chrystusowi. 27 Rzeczywiście bowiem Herod
i Poncjusz Piłat z poganami i ludem Izraela zebrali
się przeciwko twemu świętemu Synowi, Jezusowi,
którego namaściłeś; 28 Aby uczynić to, co twoja ręka
i twój wyrok przedtem postanowiły, że ma się stać.
29 A teraz, Panie, spójrz na ich groźby i daj twoim
sługom z całą odwagą głosić twoje słowo; 30 Gdy ty
wyciągniesz swoją rękę, aby uzdrawiać i dokonywać
znaków i cudów przez imię twego świętego Syna,
Jezusa. 31 A gdy oni się modlili, zatrzęsło się miejsce,
na którym byli zebrani, i wszyscy zostali napełnieni
Duchem Świętym, i z odwagą głosili słowo Boże. 32
A to mnóstwo wierzących miało [jedno] serce i jedną
duszę. Nikt nie nazywał swoim tego, co posiadał, ale
wszystko mieli wspólne. 33 Apostołowie zaś z wielką
mocą dawali świadectwo o zmartwychwstaniu Pana
Jezusa i wielka łaska była nad nimi wszystkimi. 34 Nie
było też wśród nich nikogo, kto by cierpiał niedostatek,
gdyż ci, którzy mieli pola albo domy, sprzedawali je i
przynosili pieniądze za to, co posprzedawali; 35 I kładli
u stóp apostołów. Rozdzielano [to] każdemu według
potrzeb. 36 Także Józef, nazwany przez apostołów
Barnabą – co się tłumaczy: Syn Pocieszenia – lewita
rodem z Cypru; 37 Sprzedał ziemię, którą posiadał, a
pieniądze przyniósł i położył u stóp apostołów.

5 A pewien człowiek, imieniem Ananiasz, ze swoją
żoną Safirą, sprzedał swą posiadłość; 2 I za wiedzą
swojej żony odłożył [sobie część] pieniędzy, a pewną
część przyniósł i złożył u stóp apostołów. 3 Lecz Piotr
powiedział: Ananiaszu, dlaczego szatan tak napełnił
twoje serce, abyś okłamał Ducha Świętego i odłożył
[sobie] część pieniędzy za ziemię? 4 Czy to, co miałeś,
nie było twoje? A to, co otrzymałeś za sprzedaż, czy
nie pozostawało w twojej mocy? Dlaczego dopuściłeś
to do swego serca? Nie okłamałeś ludzi, lecz Boga. 5

Ananiasz zaś, usłyszawszy te słowa, padł nieżywy.
I wielki strach ogarnął wszystkich, którzy to słyszeli.
6 Młodsi wstali, owinęli go, wynieśli i pogrzebali.
7 A po około trzech godzinach weszła także jego
żona, nie wiedząc, co się stało. 8 I zapytał ją Piotr:
Powiedz mi, czy za tyle sprzedaliście ziemię? A ona
odpowiedziała: Tak, za tyle. 9 Wtedy Piotr powiedział
do niej: Dlaczego się ze sobą zmówiliście, aby wystawić
na próbę Ducha Pańskiego? Oto [są] przed drzwiami
ci, którzy pogrzebali twego męża, i ciebie wyniosą.
10 I natychmiast padła nieżywa u jego stóp. A gdy
młodzieńcy weszli, znaleźli ją martwą. Wynieśli ją
więc i pogrzebali obok męża. 11 I wielki strach
ogarnął cały kościół i wszystkich, którzy to słyszeli.
12 A przez ręce apostołów działo się wiele znaków
i cudów wśród ludu. (I byli wszyscy jednomyślnie
w przedsionku Salomona. 13 I z pozostałych nikt
nie śmiał się do nich przyłączyć, ale ludzie bardzo
ich wychwalali. 14 Przybywało też Panu mnóstwo
wierzących, mężczyzn i kobiet). 15 Tak, że nawet na
ulice wynoszono chorych i kładziono ich na noszach i
posłaniach, aby przynajmniej cień przechodzącego
Piotra padł na niektórych z nich. 16 Schodziło się
też z okolicznych miast do Jerozolimy mnóstwo
[ludzi], przynosząc chorych i dręczonych przez duchy
nieczyste, a wszyscy zostali uzdrowieni. 17 Wtedy
najwyższy kapłan i wszyscy, którzy z nim byli, należący
do stronnictwa saduceuszy, pełni zazdrości, powstali;
18 I schwytali apostołów, których wtrącili do publicznego
więzienia. 19 Lecz anioł Pana w nocy otworzył drzwi
więzienia i wyprowadziwszy ich, powiedział: 20 Idźcie i
wystąpiwszy, mówcie do ludzi w świątyni wszystkie
słowa tego życia. 21 Kiedy [to] usłyszeli, weszli o
świcie do świątyni i nauczali. Tymczasem najwyższy
kapłan i ci, którzy z nim byli, przyszli, zwołali Radę oraz
wszystkich starszych [spośród] synów Izraela i posłali
do więzienia, aby ich przyprowadzono. 22 Lecz gdy
słudzy przyszli i nie znaleźli ich w więzieniu, wrócili i
oznajmili: 23 Wprawdzie zastaliśmy więzienie starannie
zamknięte, a strażników stojących na zewnątrz, przed
drzwiami, po otwarciu jednak nie znaleźliśmy w nim
nikogo. 24 A gdy najwyższy kapłan i dowódca straży
świątynnej oraz naczelni kapłani usłyszeli te słowa,
zastanawiali się, co z tego będzie. 25 Wówczas
nadszedł ktoś i oznajmił im: Ludzie, których wtrąciliście
do więzienia, stoją w świątyni i nauczają lud. 26 Wtedy
dowódca straży poszedł ze sługami i przyprowadził
ich bez użycia siły. Bali się bowiem ludu, żeby ich nie
ukamienowali. 27 Gdy ich przyprowadzili, postawili
ich przed Radą. I zapytał ich najwyższy kapłan: 28
Czy nie zakazaliśmy wam surowo, żebyście w tym
imieniu nie nauczali? A oto napełniliście Jerozolimę
waszą nauką i chcecie na nas ściągnąć krew tego
człowieka. 29 Wtedy Piotr i apostołowie odpowiedzieli:
Bardziej trzeba słuchać Boga niż ludzi. 30 Bóg
naszych ojców wskrzesił Jezusa, którego wy zabiliście,
zawiesiwszy na drzewie. 31 Tego Bóg wywyższył swoją
prawicą, aby był władcą i zbawicielem, aby ludowi
Izraela dać pokutę i przebaczenie grzechów. 32 A
my jesteśmy jego świadkami w tym, a także Duch
Święty, którego Bóg dał tym, którzy są mu posłuszni.
33 A oni, słysząc to, wpadli w gniew i naradzali się
nad tym, jakby ich zabić. 34 Wtedy pewien faryzeusz,
imieniem Gamaliel, nauczyciel prawa, szanowany przez
wszystkich ludzi, powstał na Radzie i nakazał, aby na
chwilę wyprowadzono apostołów; 35 I powiedział do
nich: Mężowie izraelscy, zastanówcie się dobrze, co
zamierzacie zrobić z tymi ludźmi. 36 Niedawno bowiem
wystąpił Teudas, podając się za nie byle kogo, do
którego przyłączyło się około czterystu ludzi. Zabito
go, a wszyscy jego zwolennicy rozproszyli się i ślad po
nich zaginął. 37 Po nim w dniach spisu wystąpił Judasz
Galilejczyk i pociągnął za sobą wielu ludzi. Lecz i on
zginął, a wszyscy jego zwolennicy rozproszyli się. 38
Dlatego teraz mówię wam: Odstąpcie od tych ludzi i
zostawcie ich. Jeśli bowiem ten zamysł czy ta sprawa
pochodzi od ludzi, obróci się wniwecz; 39 Ale jeśli
pochodzi od Boga, nie będziecie mogli tego zniszczyć,
aby się czasem nie okazało, że walczycie z Bogiem. 40
I posłuchali go. A przywoławszy apostołów, ubiczowali
[ich] i zabronili im mówić w imię Jezusa, a potem ich
wypuścili. 41 A oni odchodzili sprzed Rady, ciesząc
się, że stali się godni znosić zniewagę dla imienia
Jezusa. 42 Nie przestawali też codziennie w świątyni i
po domach nauczać i głosić Jezusa Chrystusa.

6 A w tych dniach, gdy liczba uczniów wzrastała,
helleniści zaczęli szemrać przeciwko Żydom, że
zaniedbywano w codziennym posługiwaniu ich wdowy.
2 Wtedy dwunastu, zwoławszy [całe] mnóstwo uczniów,
powiedziało: Nie jest rzeczą słuszną, żebyśmy porzucili
słowo Boże, a obsługiwali stoły. 3 Upatrzcie więc,
bracia, spośród siebie siedmiu mężczyzn, mających
dobre świadectwo, pełnych Ducha Świętego i mądrości,
którym zlecimy tę sprawę. 4 My zaś oddamy się
modlitwie i posłudze słowa. 5 I spodobało się to całej
gromadzie [zebranych]. Wybrali więc Szczepana, męża
pełnego wiary i Ducha Świętego, Filipa, Prochora,
Nikanora, Tymona, Parmenasa i Mikołaja, prozelitę z
Antiochii. 6 Przedstawili ich apostołom, którzy modląc
się, położyli na nich ręce. 7 I rozszerzało się słowo
Boże, i liczba uczniów w Jerozolimie bardzo się
pomnażała; także bardzo wielu kapłanów stawało się
posłusznych wierze. 8 A Szczepan, pełen wiary i
mocy, czynił cuda i wielkie znaki wśród ludzi. 9 Wtedy

niektórzy z synagogi zwanej [synagogą] Libertynów i
Cyrenejczyków, i Aleksandryjczyków oraz tych, którzy
pochodzili z Cylicji i Azji, wystąpili do rozprawy ze
Szczepanem. 10 Lecz nie mogli sprostać mądrości
i duchowi, z którym mówił. 11 Podstawili więc ludzi,
którzy zeznali: Słyszeliśmy, jak mówił bluźnierstwa
przeciwko Mojżeszowi i przeciwko Bogu. 12 I tak
podburzyli lud, starszych i uczonych w Piśmie; a gdy
przybiegli do niego, porwali go i przyprowadzili do
Rady. 13 I podstawili fałszywych świadków, którzy
zeznali: Ten człowiek nie przestaje mówić bluźnierstw
przeciwko temu świętemu miejscu i [przeciwko] prawu.
14 Słyszeliśmy bowiem, jak mówił, że ten Jezus z
Nazaretu zburzy to miejsce i zmieni zwyczaje, które
nam przekazał Mojżesz. 15 A wszyscy, którzy zasiadali
w Radzie, przyglądali mu się uważnie i zobaczyli, że
jego twarz jest jak oblicze anioła.

7 Wtedy najwyższy kapłan zapytał: Czy tak się sprawy
mają? 2 A on odpowiedział: Mężowie bracia i
ojcowie, słuchajcie! Bóg chwały ukazał się naszemu
ojcu Abrahamowi, gdy był w Mezopotamii, zanim
zamieszkał w Charanie. 3 I powiedział do niego: Opuść
swoją ziemię i swoją rodzinę i idź do ziemi, którą
ci wskażę. 4 Wtedy wyszedł z ziemi chaldejskiej i
zamieszkał w Charanie. A stamtąd, gdy umarł jego
ojciec, [Bóg] przeniósł go do tej ziemi, w której wy teraz
mieszkacie. 5 I nie dał mu w niej dziedzictwa nawet na
stopę [jego] nogi. Obiecał tylko, że da ją w posiadanie
jemu i jego potomstwu po nim, gdy [jeszcze] nie miał
dziecka. 6 I tak mu Bóg powiedział: Twoje potomstwo
będzie przebywać w obcej ziemi, wezmą je w niewolę
i będą je uciskać przez czterysta lat. 7 Lecz ten
naród, u którego będzie w niewoli, ja będę sądził –
powiedział Bóg. A potem wyjdą i będą mi służyć na
tym miejscu. 8 I zawarł z nim przymierze obrzezania.
Tak to [Abraham] spłodził Izaaka i obrzezał go ósmego
dnia, a Izaak Jakuba, a Jakub dwunastu patriarchów.
9 A patriarchowie z zawiści sprzedali Józefa do Egiptu.
Lecz Bóg był z nim. 10 I wyrwał go ze wszystkich jego
utrapień, i dał mu łaskę i mądrość w oczach faraona,
króla Egiptu, który ustanowił go przełożonym nad
Egiptem i nad całym swoim domem. 11 Potem nastał
głód i wielka niedola w całej ziemi Egiptu i Kanaan, a
nasi ojcowie nie znajdowali żywności. 12 A gdy Jakub
usłyszał, że w Egipcie jest zboże, wysłał naszych
ojców pierwszy raz. 13 A za drugim [razem] Józef dał
się poznać swoim braciom i faraon dowiedział się o
rodzie Józefa. 14 Potem Józef posłał po swego ojca
Jakuba i całą swoją rodzinę [liczącą] siedemdziesiąt
pięć dusz. 15 Jakub przybył do Egiptu i [tam] umarł
on sam i nasi ojcowie. 16 I zostali przeniesieni do
Sychem i złożeni w grobie, który Abraham kupił za
pieniądze u synów Chamora, [ojca] Sychema. 17 A gdy
zbliżył się czas obietnicy, którą Bóg złożył Abrahamowi,
lud w Egipcie rozrodził się i rozmnożył; 18 Aż nastał
inny król, który nie znał Józefa. 19 Ten, działając
podstępnie wobec naszego narodu, uciskał naszych
ojców tak, że musieli porzucać swoje niemowlęta, żeby
nie zostawały przy życiu. 20 W tym czasie urodził
się Mojżesz, a był miły Bogu i wychowywano go
przez trzy miesiące w domu jego ojca. 21 A gdy go
porzucono, wzięła go córka faraona i wychowała go
jak syna. 22 I wyuczono Mojżesza całej mądrości
egipskiej, i był potężny w słowach i czynach. 23 A gdy
miał czterdzieści lat, przyszło mu na myśl odwiedzić
swych braci, synów Izraela. 24 A kiedy zobaczył, że
jednemu z nich wyrządzano krzywdę, ujął się za nim
i pomścił skrzywdzonego, zabijając Egipcjanina. 25
Sądził bowiem, że jego bracia zrozumieją, że Bóg przez
jego ręce daje im wybawienie. Lecz oni nie zrozumieli.
26 Następnego dnia zjawił się wśród nich, gdy się ze
sobą bili, i próbował ich pogodzić, mówiąc: Ludzie,
jesteście braćmi, dlaczego krzywdzicie jeden drugiego?
27 Lecz ten, który krzywdził bliźniego, odepchnął go,
mówiąc: Kto cię ustanowił wodzem i sędzią nad nami?
28 Czy chcesz mnie zabić, tak jak wczoraj zabiłeś
Egipcjanina? 29 Na te słowa Mojżesz uciekł i był
cudzoziemcem w ziemi Madian, gdzie spłodził dwóch
synów. 30 Po czterdziestu latach ukazał mu się na
pustyni góry Synaj anioł Pana w płomieniu ognia w
krzaku. 31 Kiedy Mojżesz [to] ujrzał, zdziwił się na ten
widok. A gdy podszedł, aby się [temu] przyjrzeć, rozległ
się głos Pana: 32 Ja jestem Bogiem twoich ojców,
Bogiem Abrahama, Bogiem Izaaka i Bogiem Jakuba.
A Mojżesz zadrżał i nie śmiał się przypatrywać. 33
Wtedy Pan powiedział do niego: Zdejmij z nóg obuwie,
bo miejsce, na którym stoisz, jest ziemią świętą. 34
Patrząc, widziałem utrapienie mego ludu, który jest w
Egipcie, i słyszałem jego wzdychanie, i zstąpiłem, żeby
go wybawić. Dlatego teraz chodź, poślę cię do Egiptu.
35 Tego Mojżesza, którego się wyparli, mówiąc: Któż
cię ustanowił wodzem i sędzią? – tego Bóg posłał jako
wodza i wybawiciela przez rękę anioła, który mu się
ukazał w krzaku. 36 On wyprowadził ich, czyniąc cuda
i znaki w ziemi Egiptu, nad Morzem Czerwonym i na
pustyni [przez] czterdzieści lat. 37 To jest ten Mojżesz,
który powiedział synom Izraela: Proroka jak ja wzbudzi
wam Pan, wasz Bóg, spośród waszych braci. Jego
będziecie słuchać. 38 On to był w zgromadzeniu na
pustyni z aniołem, który mówił do niego na górze Synaj
i z naszymi ojcami. On przyjął żywe słowa Boże, aby
nam je przekazać. 39 Lecz nasi ojcowie nie chcieli
mu być posłuszni, ale odepchnęli go i zwrócili swoje
serca ku Egiptowi. 40 Powiedzieli do Aarona: Zrób

nam bogów, którzy będą szli przed nami, bo nie wiemy,
co się stało z tym Mojżeszem, który nas wyprowadził z
ziemi Egiptu. 41 I zrobili cielca w tych dniach, i złożyli
ofiarę temu bożkowi, i cieszyli się dziełami swoich
rąk. 42 Wtedy Bóg odwrócił się [od nich] i oddał ich w
służbę zastępom nieba, jak jest napisane w księdze
proroków: Czy mi składaliście zabite [zwierzęta] i
inne ofiary na pustyni przez czterdzieści lat, domu
Izraela? 43 Raczej obnosiliście namiot Molocha i
gwiazdę waszego boga Remfana, wizerunki, które
sobie zrobiliście, żeby oddawać im cześć. Dlatego
zaprowadzę was poza Babilon. 44 Nasi ojcowie mieli
na pustyni Namiot Świadectwa, jak zarządził ten, który
powiedział Mojżeszowi, aby go uczynił według wzoru,
który widział. 45 Nasi ojcowie z Jozuem wzięli go i
wnieśli do posiadłości pogan, których Bóg wypędził
sprzed oblicza naszych ojców, aż do dni Dawida; 46
Który znalazł łaskę przed Bogiem i prosił, aby mógł
znaleźć przybytek dla Boga Jakuba. 47 Lecz Salomon
zbudował mu dom. 48 Najwyższy jednak nie mieszka
w świątyniach uczynionych ręką, jak mówi prorok:
49 Niebo jest moim tronem, a ziemia podnóżkiem
moich stóp. Jakiż dom mi zbudujecie, mówi Pan,
albo gdzie jest miejsce mego odpoczynku? 50 Czy
tego wszystkiego nie uczyniła moja ręka? 51 [Ludzie]
twardego karku, nieobrzezanego serca i uszu! Wy
zawsze sprzeciwiacie się Duchowi Świętemu. Jak
wasi ojcowie, [tak] i wy! 52 Którego z proroków nie
prześladowali wasi ojcowie? Pozabijali też tych, którzy
przepowiadali przyjście Sprawiedliwego, którego wy
staliście się teraz zdrajcami i mordercami. 53 Wy, którzy
otrzymaliście prawo przez rozporządzenie aniołów,
lecz nie przestrzegaliście [go]. 54 Gdy to usłyszeli,
wpadli w gniew i zgrzytali na niego zębami. 55 A on,
pełen Ducha Świętego, patrzył uważnie w niebo i ujrzał
chwałę Boga i Jezusa stojącego po prawicy Boga.
56 I powiedział: Oto widzę niebiosa otwarte i Syna
Człowieczego stojącego po prawicy Boga. 57 A [oni]
podnieśli wielki krzyk, zatkali sobie uszy i jednomyślnie
się na niego rzucili. 58 Wyrzucili go poza miasto i
kamienowali, a świadkowie złożyli swoje szaty u stóp
młodzieńca zwanego Saulem. 59 Tak kamienowali
Szczepana, modlącego się tymi słowy: Panie Jezu,
przyjmij mojego ducha. 60 A upadłszy na kolana,
zawołał donośnym głosem: Panie, nie poczytaj im tego
za grzech. A gdy to powiedział, zasnął.

8 A Saul zgodził się na zabicie go. W tym czasie
zaczęło się wielkie prześladowanie kościoła w
Jerozolimie i wszyscy oprócz apostołów rozproszyli
się po okolicach Judei i Samarii. 2 Szczepana zaś
pogrzebali bogobojni ludzie i bardzo go opłakiwali. 3
Tymczasem Saul niszczył kościół. Wchodził do domów,
wywlekał mężczyzn i kobiety i wtrącał ich do więzienia.
4 A ci, którzy się rozproszyli, szli wszędzie, głosząc
słowo [Boże]. 5 Filip przybył do miasta Samarii i
głosił im Chrystusa. 6 A lud jednomyślnie przyjmował
to, co mówił Filip, gdy go słyszeli i widzieli cuda,
które czynił. 7 Duchy nieczyste bowiem wychodziły z
donośnym krzykiem z wielu, którzy [je] mieli. Wielu też
sparaliżowanych i ułomnych zostało uzdrowionych.
8 I wielka radość zapanowała w tym mieście. 9 A
pewien człowiek o imieniu Szymon, który wcześniej w
tym mieście zajmował się czarami, mamił lud Samarii,
twierdząc, że jest kimś wielkim. 10 Liczyli się z nim
wszyscy od najmniejszego do największego, mówiąc:
Ten [człowiek] jest tą wielką mocą Boga. 11 A liczyli się z
nim dlatego, że od dłuższego czasu mamił ich [swoimi]
czarami. 12 A gdy uwierzyli Filipowi, który głosił o
królestwie Bożym i o imieniu Jezusa Chrystusa, chrzcili
się zarówno mężczyźni, jak i kobiety. 13 Uwierzył też
sam Szymon, a gdy się ochrzcił, trzymał się Filipa i
zdumiewał się, widząc cuda i wielkie znaki, jakie się
działy. 14 Kiedy apostołowie, którzy byli w Jerozolimie,
usłyszeli, że Samaria przyjęła słowo Boże, wysłali do
nich Piotra i Jana; 15 Którzy przyszli tam i modlili
się za nich, aby otrzymali Ducha Świętego. 16 Na
żadnego z nich bowiem jeszcze nie zstąpił. Byli tylko
ochrzczeni w imię Pana Jezusa. 17 Wtedy kładli na
nich ręce, a oni otrzymywali Ducha Świętego. 18 A gdy
Szymon zobaczył, że Duch Święty był udzielany przez
nakładanie rąk apostołów, przyniósł im pieniądze; 19
Mówiąc: Dajcie i mnie tę moc, aby [ten], na kogo nałożę
ręce, otrzymał Ducha Świętego. 20 I powiedział mu
Piotr: Niech zginą z tobą twoje pieniądze, bo sądziłeś,
że dar Boży można nabyć za pieniądze. 21 Nie masz
w tej sprawie części ani udziału, bo twoje serce nie
jest prawe przed Bogiem. 22 Dlatego pokutuj z tej
twojej nieprawości i proś Boga, a może ci przebaczy
zamysł twego serca. 23 Widzę bowiem, że jesteś
[pogrążony] w goryczy żółci i w więzach nieprawości.
24 Wtedy Szymon odpowiedział: Módlcie się za mnie
do Pana, aby nic z tego, co powiedzieliście, mnie
nie spotkało. 25 A gdy dali świadectwo i opowiedzieli
słowo Pana, udali się w drogę powrotną do Jerozolimy
i głosili ewangelię w wielu wioskach samarytańskich.
26 Lecz anioł Pana powiedział do Filipa: Wstań i idź
na południe, na drogę, która prowadzi z Jerozolimy
do Gazy. Jest to [droga] pustynna. 27 Wstał więc i
poszedł. A oto przyjechał do Jerozolimy oddać cześć
[Bogu] Etiopczyk, eunuch, dostojnik królowej etiopskiej
Kandaki, który zarządzał jej wszystkimi skarbami; 28
I wracał, a siedząc na swoim wozie, czytał proroka
Izajasza. 29 A Duch powiedział do Filipa: Podejdź i
przyłącz się do tego wozu. 30 Kiedy Filip podbiegł,

usłyszał, jak tamten czyta proroka Izajasza, i zapytał:
Rozumiesz, co czytasz? 31 A on odpowiedział: Jak
mogę rozumieć, jeśli mi nikt nie wyjaśni? I zaprosił
Filipa, aby wszedł i przy nim usiadł. 32 A czytał ten
fragment Pisma: Jak owca na rzeź był prowadzony i
jak baranek milczący wobec tego, który go strzyże,
tak on nie otworzył swoich ust. 33 W jego poniżeniu
pozbawiono go sądu, a któż wypowie jego ród? Jego
życie bowiem zostało zabrane z ziemi. 34 I zapytał
eunuch Filipa: Proszę cię, o kim to prorok mówi? Sam
o sobie czy o kimś innym? 35 Wtedy Filip otworzył swe
usta i zaczynając od tego [fragmentu] Pisma, głosił
mu Jezusa. 36 A gdy jechali drogą, przybyli nad jakąś
wodę. Wówczas eunuch powiedział: Oto woda; co stoi
na przeszkodzie, żebym mógł być ochrzczony? 37 I
powiedział Filip: Jeśli wierzysz z całego serca, możesz.
[A on] odpowiedział: Wierzę, że Jezus Chrystus jest
Synem Bożym. 38 Kazał więc zatrzymać wóz. Obaj,
Filip i eunuch, zeszli do wody i ochrzcił go. 39 A gdy
wyszli z wody, Duch Pański porwał Filipa i eunuch go
więcej nie widział, ale jechał swoją drogą, radując się.
40 Filip zaś znalazł się w Azocie, a obchodząc wszystkie
miasta, głosił ewangelię, aż dotarł do Cezarei.

9 A Saul, dysząc jeszcze groźbą i [chęcią] mordu
wobec uczniów Pana, poszedł do najwyższego
kapłana; 2 I prosił go o listy do synagog w Damaszku,
aby [mógł], jeśliby znalazł tam zwolenników tej drogi,
zarówno mężczyzn, jak i kobiety, przyprowadzić ich
związanych do Jerozolimy. 3 A gdy jadąc, zbliżał się
do Damaszku, nagle olśniła go światłość z nieba. 4
Upadł na ziemię i usłyszał głos, który mówił do niego:
Saulu, Saulu, dlaczego mnie prześladujesz? 5 Wtedy
zapytał: Kim jesteś, Panie? A Pan odpowiedział: Ja
jestem Jezus, którego ty prześladujesz. Trudno ci
wierzgać przeciw ościeniowi. 6 A [Saul], drżąc i bojąc
się, powiedział: Panie, co chcesz, abym zrobił? A Pan
do niego: Wstań i idź do miasta, a [tam ci] powiedzą,
co masz robić. 7 A mężczyźni, którzy byli z nim w
drodze, stanęli oniemiali. Słyszeli bowiem głos, lecz
nikogo nie widzieli. 8 I podniósł się Saul z ziemi, a
gdy otworzył oczy, nikogo nie [mógł] widzieć. Wtedy
wzięli go za rękę i zaprowadzili do Damaszku. 9
Trzy dni [nic] nie widział i nie jadł ani nie pił. 10 A w
Damaszku był pewien uczeń, imieniem Ananiasz. I
powiedział do niego Pan w widzeniu: Ananiaszu! A on
odpowiedział: Oto ja, Panie. 11 A Pan [powiedział] do
niego: Wstań i idź na ulicę, którą nazywają Prostą, i
zapytaj w domu Judy o Saula z Tarsu, oto bowiem
się modli. 12 I ujrzał w widzeniu człowieka imieniem
Ananiasz, wchodzącego i kładącego na nim rękę, aby
odzyskał wzrok. 13 Ananiasz zaś odpowiedział: Panie,
słyszałem od wielu, ile złego wyrządził ten człowiek
twoim świętym w Jerozolimie. 14 Tutaj także ma władzę
od najwyższych kapłanów uwięzić wszystkich, którzy
wzywają twego imienia. 15 Lecz Pan powiedział do
niego: Idź, bo on jest moim wybranym naczyniem, aby
zanieść moje imię do pogan, królów i synów Izraela.
16 Ja bowiem pokażę mu, jak wiele musi wycierpieć
dla mego imienia. 17 Wtedy Ananiasz poszedł, wszedł
do domu, położył na nim ręce i powiedział: Saulu,
bracie, Pan mnie posłał – Jezus, który ci się ukazał
w drodze, którą jechałeś – żebyś odzyskał wzrok i
został napełniony Duchem Świętym. 18 I natychmiast
spadły z jego oczu jakby łuski, i zaraz przejrzał, wstał
i został ochrzczony. 19 A gdy zjadł, odzyskał siły. I
Saul przebywał przez kilka dni z uczniami, którzy byli
w Damaszku. 20 I zaraz w synagogach zaczął głosić
Chrystusa, że on jest Synem Bożym. 21 A wszyscy,
którzy go słuchali, ze zdziwieniem pytali: Czy to nie
jest ten, który w Jerozolimie tępił tych, którzy wzywali
tego imienia, i przybył tu po to, aby ich związać i
zaprowadzić do naczelnych kapłanów? 22 A Saul
coraz bardziej się wzmacniał i wprawiał w zakłopotanie
Żydów, którzy mieszkali w Damaszku, dowodząc, że
ten jest Chrystusem. 23 A po upływie wielu dni Żydzi
postanowili go zabić. 24 Saul jednak dowiedział się o
ich zasadzce. A strzegli bram we dnie i w nocy, aby go
zabić. 25 Lecz uczniowie zabrali go w nocy i spuścili w
koszu po sznurze przez mur. 26 A gdy Saul przybył do
Jerozolimy, usiłował przyłączyć się do uczniów, ale
wszyscy się go bali, nie wierząc, że jest uczniem. 27
Lecz Barnaba przyjął go, zaprowadził do apostołów i
opowiedział im, jak [on] w drodze ujrzał Pana, który
mówił do niego, i jak w Damaszku z odwagą głosił w
imieniu Jezusa. 28 I przebywał z nimi w Jerozolimie.
29 Z odwagą też mówił w imieniu Pana Jezusa i
rozprawiał z hellenistami, a oni usiłowali go zabić. 30
Bracia jednak dowiedzieli się o tym, wyprawili go do
Cezarei i odesłali do Tarsu. 31 A tak kościoły w całej
Judei, Galilei i Samarii cieszyły się pokojem, budując
się i żyjąc w bojaźni Pańskiej, i rozrastały się przez
pociechę Ducha Świętego. 32 I stało się, gdy Piotr
odwiedzał wszystkich, że przyszedł też do świętych,
którzy mieszkali w Liddzie. 33 Spotkał tam pewnego
człowieka imieniem Eneasz, który był sparaliżowany i
od ośmiu lat leżał w łóżku. 34 I powiedział mu Piotr:
Eneaszu, Jezus Chrystus cię uzdrawia. Wstań i zaściel
swoje [łóżko]. I natychmiast wstał. 35 A wszyscy
mieszkańcy Liddy i Saronu widzieli go i nawrócili się
do Pana. 36 Mieszkała też w Jafie pewna uczennica o
imieniu Tabita, co znaczy Dorkas. Jej [życie] wypełnione
było dobrymi uczynkami i udzielaniem jałmużny. 37
I stało się w tych dniach, że zachorowała i umarła.
Obmyto ją i położono w sali na piętrze. 38 A ponieważ

Lidda leży blisko Jafy, gdy uczniowie usłyszeli, że jest
tam Piotr, posłali do niego dwóch ludzi, prosząc, aby
nie zwlekał z przyjściem do nich. 39 Wtedy Piotr wstał
i poszedł z nimi, a gdy przyszedł, wprowadzili go do
sali na piętrze. Obstąpiły go wszystkie wdowy, płacząc
i pokazując tuniki i płaszcze, które Dorkas im robiła,
gdy była z nimi. 40 A Piotr wygonił wszystkich, klęknął
i modlił się. Potem zwrócił się do zmarłej i powiedział:
Tabito, wstań! A ona otworzyła oczy i zobaczywszy
Piotra, usiadła. 41 [On] podał jej rękę i podniósł ją, a
zawoławszy świętych i wdowy, pokazał ją żywą. 42
I rozniosło się to po całej Jafie, i wielu uwierzyło w
Pana. 43 Piotr zaś został przez wiele dni w Jafie u
niejakiego Szymona, garbarza.

10 A w Cezarei był pewien człowiek imieniem
Korneliusz, setnik z oddziału zwanego Italskim; 2
Pobożny i bojący się Boga wraz z całym swoim domem.
Dawał on wielkie jałmużny ludowi i zawsze modlił
się do Boga. 3 Około dziewiątej godziny dnia ujrzał
wyraźnie w widzeniu anioła Boga, który przyszedł do
niego i powiedział: Korneliuszu! 4 A on uważnie patrzył
na niego i będąc przestraszonym, zapytał: Co, Panie?
I odpowiedział mu: Twoje modlitwy i jałmużny dotarły
przed oblicze Boga jako przypomnienie. 5 Dlatego
teraz poślij mężczyzn do Jafy i sprowadź Szymona,
zwanego Piotrem. 6 Zatrzymał się on u pewnego
Szymona, garbarza, który ma dom nad morzem. On ci
powie, co masz robić. 7 A gdy anioł, który mówił z
Korneliuszem, odszedł, [ten] zawołał dwóch swoich
sług i pobożnego żołnierza spośród tych, którzy stale
mu posługiwali; 8 I opowiedziawszy im wszystko, posłał
ich do Jafy. 9 A nazajutrz, gdy byli w drodze i zbliżali
się do miasta, około godziny szóstej Piotr wszedł na
dach, aby się modlić. 10 A będąc głodnym, chciał [coś]
zjeść. Gdy zaś przygotowywano [mu posiłek], wpadł w
zachwycenie. 11 Zobaczył otwarte niebo i zstępujący
na niego jakiś przedmiot, podobny do wielkiego płótna,
związany [ze sobą] czterema końcami i spuszczany ku
ziemi. 12 Były w nim wszelkie czworonożne [zwierzęta]
ziemskie, bestie, gady i ptaki nieba. 13 I odezwał się
do niego głos: Wstań, Piotrze, zabijaj i jedz. 14 A
Piotr odpowiedział: Żadną miarą, Panie, bo nigdy nie
jadłem niczego pospolitego lub nieczystego. 15 Wtedy
znowu, po raz drugi dobiegł go głos: Tego, co Bóg
oczyścił, ty nie uważaj za nieczyste. 16 I stało się tak
trzy razy. Wówczas ten przedmiot został z powrotem
wzięty do nieba. 17 A gdy Piotr zastanawiał się, co
ma oznaczać widzenie, które miał, oto mężczyźni
wysłani przez Korneliusza, dopytawszy się o dom
Szymona, stanęli przed bramą; 18 I zawołali, pytając,
czy tam przebywa Szymon, zwany Piotrem. 19 A gdy
Piotr rozmyślał o tym widzeniu, powiedział do niego
Duch: Szukają cię trzej mężczyźni. 20 Dlatego wstań,
zejdź i idź z nimi bez wahania, bo ja ich posłałem.
21 Wtedy Piotr zszedł do mężczyzn, którzy zostali
do niego posłani przez Korneliusza, i powiedział:
Ja jestem tym, którego szukacie. Z jakiego powodu
przyszliście? 22 A oni odpowiedzieli: Setnik Korneliusz,
człowiek sprawiedliwy i bojący się Boga, mający
dobre świadectwo od całego narodu żydowskiego, w
widzeniu otrzymał przez świętego anioła polecenie,
aby cię wezwał do swego domu i wysłuchał twoich
słów. 23 Wtedy zawołał ich do domu i udzielił gościny.
A następnego dnia Piotr wyruszył z nimi i niektórzy
bracia z Jafy towarzyszyli mu. 24 A nazajutrz weszli do
Cezarei. Korneliusz zaś czekał na nich, zwoławszy
swoich krewnych i bliskich przyjaciół. 25 A gdy Piotr
wchodził, Korneliusz wyszedł mu naprzeciw, padł mu
do nóg i oddał [mu] pokłon. 26 Lecz Piotr podniósł
go, mówiąc: Wstań, ja też jestem człowiekiem. 27 A
rozmawiając z nim, wszedł i zastał wielu zebranych.
28 I powiedział do nich: Wiecie, że nie wolno Żydowi
przestawać z cudzoziemcem albo przychodzić do
niego. Lecz Bóg mi pokazał, żebym żadnego człowieka
nie nazywał pospolitym lub nieczystym. 29 Dlatego też,
będąc wezwany, przyszedłem bez sprzeciwu. Pytam
więc: Dlaczego mnie wezwaliście? 30 A Korneliusz
odpowiedział: Cztery dni temu pościłem aż do tej
godziny, a gdy o godzinie dziewiątej modliłem się w
swoim domu, stanął przede mną [pewien] mąż w jasnej
szacie; 31 I powiedział: Korneliuszu, twoja modlitwa
została wysłuchana, a twoje jałmużny dotarły przed
oblicze Boga jako przypomnienie. 32 Dlatego poślij do
Jafy i wezwij Szymona, zwanego Piotrem. Zatrzymał
się on w domu Szymona, garbarza, nad morzem.
Gdy przyjdzie, będzie z tobą mówić. 33 Natychmiast
więc posłałem po ciebie, a ty dobrze zrobiłeś, że
przyszedłeś. A teraz jesteśmy [tu] wszyscy obecni
przed Bogiem, aby słuchać wszystkiego, co ci Bóg
nakazał. 34 Wtedy Piotr otworzył usta i powiedział:
Prawdziwie dostrzegam, że Bóg nie ma względu na
osoby; 35 Ale w każdym narodzie miły jest mu ten,
kto się go boi i czyni to, co sprawiedliwe. 36 [A jeśli
chodzi o] słowo, które posłał synom Izraela, zwiastując
pokój przez Jezusa Chrystusa, który jest Panem
wszystkich; 37 Wy wiecie, co się działo w całej Judei,
począwszy od Galilei, po chrzcie, który głosił Jan; 38
Jak Bóg namaścił Duchem Świętym i mocą Jezusa z
Nazaretu, który chodził, czyniąc dobrze i uzdrawiając
wszystkich opanowanych przez diabła, bo Bóg był z
nim. 39 A my jesteśmy świadkami tego wszystkiego,
co czynił w ziemi judzkiej i w Jerozolimie. Jego to
zabili, zawiesiwszy na drzewie. 40 Jego [też] wskrzesił
Bóg trzeciego dnia i sprawił, żeby się objawił; 41 Nie

całemu ludowi, ale świadkom przedtem wybranym
przez Boga, nam, którzy z nim jedliśmy i piliśmy po
jego zmartwychwstaniu. 42 Nakazał nam też głosić
ludowi i świadczyć, że on jest ustanowionym przez
Boga sędzią żywych i umarłych. 43 Temu wszyscy
prorocy wydają świadectwo, że przez jego imię każdy,
kto w niego wierzy, otrzyma przebaczenie grzechów. 44
A gdy jeszcze Piotr mówił te słowa, Duch Święty zstąpił
na wszystkich słuchających tej mowy. 45 I zdziwili się
ci wierzący pochodzący z obrzezania, którzy przyszli z
Piotrem, że dar Ducha Świętego został wylany także
na pogan. 46 Słyszeli ich bowiem mówiących językami
i wielbiących Boga. Wtedy Piotr się odezwał: 47 Czy
ktoś może odmówić wody, żeby byli ochrzczeni ci,
którzy otrzymali Ducha Świętego jak i my? 48 I nakazał
ochrzcić ich w imię Pana. I prosili go, aby [u nich]
został kilka dni.

11 Apostołowie i bracia, którzy byli w Judei, usłyszeli,
że również poganie przyjęli słowo Boże. 2 A
gdy Piotr przybył do Jerozolimy, spierali się z nim ci,
którzy pochodzili z obrzezania; 3 Mówiąc: Wszedłeś
do ludzi nieobrzezanych i jadłeś z nimi. 4 Wtedy Piotr
zaczął po kolei im wyjaśniać: 5 Będąc w mieście
Jafie, modliłem się i w zachwyceniu miałem widzenie
– jakiś przedmiot zstępujący, jakby wielkie płótno,
za cztery rogi [uwiązane i] spuszczone z nieba, i
dotarło aż do mnie. 6 Wpatrzywszy się w nie uważnie,
przyjrzałem się i zobaczyłem czworonożne [zwierzęta]
ziemskie, bestie, gady i ptaki nieba. 7 I usłyszałem
głos mówiący do mnie: Wstań, Piotrze, zabijaj i jedz.
8 I odpowiedziałem: Żadną miarą, Panie, bo nigdy
niczego pospolitego lub nieczystego nie wziąłem do
ust. 9 Wtedy głos z nieba odezwał się po raz drugi:
Tego, co Bóg oczyścił, nie uważaj za nieczyste. 10
A to się stało trzy razy, po czym to wszystko zostało
wciągnięte z powrotem do nieba. 11 I zaraz trzej
mężczyźni posłani do mnie z Cezarei stanęli przed
domem, w którym byłem. 12 I powiedział mi Duch,
abym z nimi poszedł bez wahania. Szło też ze mną
tych sześciu braci i weszliśmy do domu tego człowieka.
13 On nam opowiedział, jak ujrzał w swoim domu
anioła, który stanął i powiedział do niego: Poślij ludzi
do Jafy i przywołaj Szymona, zwanego Piotrem. 14
On ci powie słowa, przez które będziesz zbawiony,
ty i cały twój dom. 15 A gdy zacząłem mówić, zstąpił
na nich Duch Święty, tak jak na nas na początku. 16
I przypomniałem słowo Pana, gdy powiedział: Jan
chrzcił wodą, ale wy będziecie ochrzczeni Duchem
Świętym. 17 Jeśli więc Bóg dał im ten sam dar co nam,
którzy uwierzyliśmy w Pana Jezusa Chrystusa, kim ja
jestem, abym mógł zabronić Bogu? 18 A usłyszawszy
to, uspokoili się i chwalili Boga, mówiąc: A więc i
poganom dał Bóg pokutę ku życiu. 19 Lecz ci, których
rozproszyło prześladowanie, jakie wybuchło z powodu
Szczepana, dotarli aż do Fenicji, na Cypr i do Antiochii,
nie głosząc słowa [Bożego] nikomu, tylko Żydom. 20
A niektórzy z nich, mężczyźni z Cypru i Cyreny, gdy
przybyli do Antiochii, mówili do hellenistów, głosząc
Pana Jezusa. 21 I była z nimi ręka Pana, a wielka
ich liczba uwierzyła i nawróciła się do Pana. 22 I
wieść o nich dotarła do uszu kościoła, który był w
Jerozolimie. I posłano Barnabę aż do Antiochii. 23 Gdy
tam przybył i ujrzał łaskę Boga, uradował się i zachęcał
wszystkich, aby zgodnie z postanowieniem serca trwali
przy Panu. 24 Był to bowiem mąż dobry, pełen Ducha
Świętego i wiary. I przybyło Panu mnóstwo [ludzi]. 25
Potem Barnaba udał się do Tarsu, aby szukać Saula.
26 A gdy go znalazł, przyprowadził go do Antiochii.
Przez cały rok zbierali się z tym kościołem i nauczali
wielu [ludzi]. W Antiochii też po raz pierwszy uczniów
nazwano chrześcijanami. 27 A w tych dniach przybyli
z Jerozolimy do Antiochii prorocy. 28 I jeden z nich,
imieniem Agabos, powstał i oznajmił przez Ducha,
że w całej ziemi nastanie wielki głód. Nastał on za
cesarza Klaudiusza. 29 Wtedy uczniowie, każdy z nich
według swoich możliwości, postanowili posłać pomoc
do braci, którzy mieszkali w Judei. 30 Tak też zrobili,
posyłając [ją] starszym przez ręce Barnaby i Saula.

12 W tym czasie król Herod zaczął gnębić niektórych
[członków] kościoła. 2 I zabił mieczem Jakuba,
brata Jana. 3 Widząc, że to podobało się Żydom,
postanowił schwytać także Piotra. A były to dni
Przaśników. 4 Kiedy go schwytał, wtrącił go do więzienia
i oddał pod straż szesnastu żołnierzom, zamierzając
po [święcie] Paschy wydać go ludowi. 5 Strzeżono
więc Piotra w więzieniu, a kościół nieustannie modlił
się za niego do Boga. 6 A tej nocy, kiedy Herod miał go
wydać, Piotr spał między dwoma żołnierzami, związany
dwoma łańcuchami, a przed drzwiami strażnicy strzegli
więzienia. 7 Wtedy zjawił się anioł Pana i w więzieniu
zajaśniało światło. Trącił Piotra w bok i obudził go,
mówiąc: Wstań szybko. I opadły łańcuchy z [jego]
rąk. 8 I powiedział do niego anioł: Przepasz się i
włóż sandały. Tak też zrobił. I powiedział mu: Narzuć
płaszcz i chodź za mną. 9 [Piotr] więc wyszedł i udał
się za nim, a nie wiedział, że to, co się działo za
sprawą anioła, działo się naprawdę, lecz sądził, że to
widzenie. 10 A gdy minęli pierwszą i drugą straż, doszli
do żelaznej bramy, która prowadzi do miasta, a ta
sama się przed nimi otworzyła. Kiedy wyszli i przeszli
jedną ulicę, natychmiast anioł odstąpił od niego. 11
Kiedy Piotr doszedł do siebie, powiedział: Teraz wiem
na pewno, że Pan posłał swego anioła i wyrwał mnie z

ręki Heroda i z tego wszystkiego, czego oczekiwał lud
żydowski. 12 Gdy to sobie uświadomił, przyszedł do
domu Marii, matki Jana, którego nazywano Markiem,
gdzie wielu zebrało się na modlitwie. 13 I zapukał
Piotr do drzwi w bramie, i wyszła dziewczyna imieniem
Rode, aby nasłuchiwać: 14 Gdy poznała głos Piotra, z
radości nie otworzyła bramy, lecz pobiegła i oznajmiła,
że Piotr stoi przed bramą. 15 A oni powiedzieli do
niej: Oszalałaś! Jednak ona twierdziła, że tak jest
istotnie. Odpowiedzieli: To jego anioł. 16 Piotr zaś
nie przestał pukać. A gdy otworzyli, zobaczyli go i
zdumieli się. 17 A dawszy im ręką znak, aby zamilkli,
opowiedział im, jak Pan wyprowadził go z więzienia, i
powiedział: Powiadomcie o tym Jakuba i braci. Potem
wyszedł i udał się w inne miejsce. 18 A gdy nastał
dzień, powstało niemałe poruszenie wśród żołnierzy
[z powodu tego], co się stało z Piotrem. 19 Herod
zaś poszukiwał go, a gdy go nie znalazł, przesłuchał
strażników i kazał ich stracić. Potem wyjechał z Judei
do Cezarei i tam mieszkał. 20 A Herod był bardzo
zagniewany na mieszkańców Tyru i Sydonu. Lecz
oni jednomyślnie przyszli do niego, zjednali sobie
Blasta, podkomorzego królewskiego, i prosili o pokój,
ponieważ ich kraj zaopatrywał się w żywność [z ziem]
królewskich. 21 W wyznaczonym dniu Herod ubrany w
szaty królewskie zasiadł na tronie i wygłosił do nich
mowę. 22 A lud wołał: Głos Boga, a nie człowieka!
23 W tej chwili uderzył go anioł Pana, dlatego że
nie oddał chwały Bogu, i wyzionął ducha, stoczony
przez robactwo. 24 A słowo Pana rozrastało się i
rozmnażało. 25 Barnaba zaś i Saul po wykonaniu
posługi wrócili z Jerozolimy, zabierając ze sobą Jana,
którego nazywano Markiem.

13 A w kościele w Antiochii byli pewni prorocy i
nauczyciele: Barnaba, Szymon, zwany Nigrem,
Lucjusz Cyrenejczyk i Manaen, który wychowywał się
z tetrarchą Herodem, i Saul. 2 A gdy jawnie pełnili
służbę Panu i pościli, powiedział [im] Duch Święty:
Odłączcie mi Barnabę i Saula do dzieła, do którego ich
powołałem. 3 Wtedy po poście i modlitwie nałożyli na
nich ręce i wyprawili ich. 4 A oni, posłani przez Ducha
Świętego, przybyli do Seleucji, a stamtąd odpłynęli
na Cypr. 5 Gdy dotarli do Salaminy, głosili słowo
Boże w synagogach żydowskich. Mieli też [ze sobą]
Jana do pomocy. 6 A kiedy przeszli wyspę aż do
Pafos, spotkali tam pewnego czarownika, fałszywego
proroka, Żyda imieniem Bar-Jezus; 7 Który należał
do otoczenia prokonsula Sergiusza Pawła, człowieka
roztropnego. On to, wezwawszy Barnabę i Saula,
pragnął słuchać słowa Bożego. 8 Lecz sprzeciwił się im
Elimas, czarownik – tak bowiem tłumaczy się jego imię
– usiłując odwieść prokonsula od wiary. 9 Wtedy Saul,
[zwany] też Pawłem, napełniony Duchem Świętym,
spojrzał na niego uważnie; 10 I powiedział: O, synu
diabła, pełny wszelkiego podstępu i przewrotności,
nieprzyjacielu wszelkiej sprawiedliwości! Czy nie
przestaniesz wykrzywiać prostych dróg Pana? 11 Oto
teraz ręka Pana na tobie: oślepniesz i nie będziesz
widział słońca przez [pewien] czas. I natychmiast
ogarnęły go mrok i ciemność, i chodząc wkoło, szukał
kogoś, kto by go poprowadził za rękę. 12 Wtedy
prokonsul, widząc, co się stało, uwierzył, zdumiewając
się nauką Pana. 13 A [Paweł] i jego towarzysze opuścili
Pafos i przybyli do Perge w Pamfilii. Jan zaś odłączył
się od nich i wrócił do Jerozolimy. 14 A oni opuścili
Perge, dotarli do Antiochii Pizydyjskiej, a w dzień
szabatu weszli do synagogi i usiedli. 15 Po odczytaniu
Prawa i Proroków przełożeni synagogi posłali do nich
z prośbą: Mężowie bracia, jeśli macie jakieś słowo
zachęty dla ludu, to mówcie. 16 Wtedy Paweł wstał,
dał im ręką znak i powiedział: Mężowie Izraelici i
wy, którzy boicie się Boga, słuchajcie. 17 Bóg tego
ludu Izraela wybrał naszych ojców i wywyższył lud,
gdy był na obczyźnie w ziemi Egiptu i wyprowadził
go z niej wyciągniętym ramieniem. 18 Przez około
czterdzieści lat znosił ich obyczaje na pustyni. 19
A gdy wytępił siedem narodów w ziemi Kanaan,
rozdzielił przez losowanie między nich ich ziemię. 20
A potem przez około czterysta pięćdziesiąt lat dawał
[im] sędziów, aż do proroka Samuela. 21 Później
prosili o króla. I na czterdzieści lat dał im Bóg Saula,
syna Kisza, męża z pokolenia Beniamina. 22 A kiedy
go odrzucił, wzbudził im na króla Dawida, o którym
dał świadectwo w słowach: Znalazłem Dawida, syna
Jessego, męża według mego serca, który wypełni
całą moją wolę. 23 Z jego potomstwa, zgodnie z
obietnicą, Bóg wzbudził Izraelowi Zbawiciela, Jezusa.
24 Przed jego przyjściem Jan głosił chrzest pokuty
całemu ludowi Izraela. 25 A gdy Jan dopełniał [swego]
biegu, powiedział: Za kogo mnie uważacie? Nie jestem
nim. Ale idzie za mną ten, któremu nie jestem godny
rozwiązać obuwia na nogach. 26 Mężowie bracia,
synowie rodu Abrahama i ci z was, którzy boją się
Boga, do was zostało posłane słowo o tym zbawieniu.
27 Mieszkańcy Jerozolimy bowiem i ich przełożeni, nie
znając tego [Jezusa] ani głosów proroków, które są
czytane w każdy szabat, wypełnili je, osądzając go. 28
Chociaż nie znaleźli [w nim] żadnego powodu, żeby
skazać go na śmierć, prosili Piłata, aby go stracił. 29
A gdy wykonali wszystko, co było o nim napisane,
zdjęli go z drzewa i złożyli w grobie. 30 Lecz Bóg
wskrzesił go z martwych. 31 A on przez wiele dni był
widziany przez tych, którzy razem z nim przyszli z
Galilei do Jerozolimy, a [teraz] są jego świadkami przed

ludem. 32 I my głosimy wam [dobrą nowinę] o obietnicy
złożonej ojcom; 33 Że Bóg wypełnił ją wobec nas,
ich dzieci, wskrzeszając Jezusa, jak też jest napisane
w psalmie drugim: Ty jesteś moim Synem, ja ciebie
dziś zrodziłem. 34 A to, że go wskrzesił z martwych,
aby już nigdy nie uległ zniszczeniu, tak wyraził: Dam
wam pewne miłosierdzia Dawida. 35 Dlatego w innym
miejscu mówi: Nie dasz twemu Świętemu doznać
zniszczenia. 36 Dawid bowiem [za] swego pokolenia
służył woli Boga, zasnął i został przyłączony do swoich
ojców, i doznał zniszczenia. 37 Lecz ten, którego
Bóg wskrzesił, nie doznał zniszczenia. 38 Niech więc
będzie wam wiadomo, mężowie bracia, że przez niego
zwiastuje się wam przebaczenie grzechów; 39 I przez
niego każdy, kto uwierzy, jest usprawiedliwiony we
wszystkim, w czym nie mogliście być usprawiedliwieni
przez Prawo Mojżesza. 40 Uważajcie więc, aby nie
spotkało was to, co zostało powiedziane u Proroków:
41 Patrzcie, szydercy, dziwcie się i przepadnijcie, bo ja
za waszych dni dokonuję dzieła, w które nie uwierzycie,
choćby wam ktoś [o nim] opowiedział. 42 A kiedy
wychodzili z synagogi żydowskiej, poganie prosili ich,
aby również w następny szabat głosili im te same
słowa. 43 Kiedy zgromadzenie się rozeszło, wielu
Żydów i pobożnych prozelitów poszło za Pawłem i
Barnabą, którzy w rozmowie radzili im, aby trwali w
łasce Boga. 44 A w następny szabat niemal całe miasto
zebrało się, aby słuchać słowa Bożego. 45 Kiedy
Żydzi zobaczyli tłumy, pełni zawiści sprzeciwiali się
słowom Pawła, występując przeciwko nim i bluźniąc.
46 A Paweł i Barnaba powiedzieli odważnie: Wam
najpierw miało być zwiastowane słowo Boże. Skoro
jednak je odrzucacie i uważacie się za niegodnych
życia wiecznego, zwracamy się do pogan. **(aiōnios g166)**
47 Tak bowiem nakazał nam Pan: Ustanowiłem cię
światłością dla pogan, abyś był zbawieniem aż po
krańce ziemi. 48 Kiedy poganie to usłyszeli, radowali
się i wielbili słowo Pańskie, a uwierzyli wszyscy,
którzy byli przeznaczeni do życia wiecznego. **(aiōnios g166)** 49 I słowo Pańskie rozchodziło się po całej
krainie. 50 A Żydzi podburzali pobożne i poważane
kobiety oraz znaczących [obywateli] miasta, wzniecili
prześladowanie Pawła i Barnaby i wypędzili ich ze
swoich granic. 51 A oni, strząsnąwszy na nich pył ze
swoich nóg, przyszli do Ikonium. 52 Uczniowie zaś byli
pełni radości i Ducha Świętego.

14 W Ikonium również weszli do synagogi żydowskiej
i mówili tak, że uwierzyła wielka liczba Żydów i
Greków. 2 Lecz Żydzi, którzy nie uwierzyli, podburzyli
i rozjątrzyli serca pogan przeciwko braciom. 3 I byli
tam przez długi czas, odważnie mówiąc w Panu,
który dawał świadectwo słowu swojej łaski, sprawiając,
że przez ich ręce dokonywały się znaki i cuda. 4 I
mieszkańcy miasta podzielili się: jedni byli z Żydami,
a drudzy z apostołami. 5 Kiedy jednak wszczął się
rozruch zarówno wśród pogan, jak i Żydów wraz z
przełożonymi, i chcieli ich znieważyć, i ukamienować;
6 Dowiedzieli się o tym i uciekli do miast Likaonii:
do Listry i Derbe oraz w ich okolice; 7 I tam głosili
ewangelię. 8 A w Listrze był pewien człowiek o
bezwładnych nogach, chromy już w łonie swojej matki
i nigdy nie chodził. 9 Słuchał on przemawiającego
Pawła, który przyglądając mu się uważnie i widząc,
że ma wiarę, aby zostać uzdrowionym; 10 Powiedział
donośnym głosem: Stań prosto na nogach! A on
zerwał się i zaczął chodzić. 11 A ludzie, widząc, co
uczynił Paweł, zaczęli wołać po likaońsku: Bogowie
przybrali postać ludzi i zstąpili do nas! 12 I nazwali
Barnabę Jowiszem, a Pawła Merkurym, ponieważ on
był głównym mówcą. 13 Wtedy kapłan [ze świątyni]
Jowisza, która była przed miastem, przyprowadził do
wrót woły i wieńce i razem z ludem chciał złożyć ofiarę.
14 Gdy usłyszeli o tym apostołowie Barnaba i Paweł,
rozdarli swoje szaty i wpadli między tłum, wołając; 15
Ludzie, co robicie? My też jesteśmy ludźmi, podlegamy
tym samym doznaniom co wy. Głosimy wam, abyście
się odwrócili od tych marności do Boga żywego, który
stworzył niebo, ziemię, morze i wszystko, co się w nich
znajduje. 16 Za czasów minionych pozwalał on, aby
wszystkie narody chodziły własnymi drogami. 17 Nie
przestawał jednak dawać o sobie świadectwa, czyniąc
dobrze. Zsyłał nam z nieba deszcz i urodzajne lata,
karmił nas i napełniał radością nasze serca. 18 Tymi
słowami ledwie powstrzymali lud od złożenia im ofiary.
19 Tymczasem z Antiochii i Ikonium nadeszli Żydzi,
którzy namówiwszy lud, ukamienowali Pawła i wywlekli
go za miasto, myśląc, że umarł. 20 Lecz gdy otoczyli go
uczniowie, podniósł się i wrócił do miasta, a nazajutrz
udał się z Barnabą do Derbe. 21 Kiedy głosili ewangelię
temu miastu i pozyskali wielu uczniów, wrócili do Listry,
Ikonium i do Antiochii; 22 Umacniając dusze uczniów i
zachęcając do trwania w wierze, [mówili], że przez
wiele utrapień musimy wejść do królestwa Bożego.
23 A gdy w każdym kościele ustanowili starszych,
modląc się i poszcząc, powierzyli ich Panu, w którego
uwierzyli. 24 Potem przeszli przez Pizydię i przybyli do
Pamfilii. 25 I opowiedziawszy słowo Boże w Perge,
zeszli do Attalii. 26 Stamtąd popłynęli do Antiochii,
gdzie [przedtem] zostali poruczeni łasce Boga do
dzieła, które wykonali. 27 A gdy tam przyszli i zebrali
kościół, opowiedzieli, co Bóg przez nich uczynił i jak
otworzył poganom drzwi wiary. 28 I mieszkali tam dość
długo z uczniami.

15 A niektórzy przybysze z Judei nauczali braci:
Jeśli nie zostaniecie obrzezani według zwyczaju
Mojżesza, nie możecie być zbawieni. **2** Kiedy doszło
do niemałych sporów i zatargów między nimi a
Pawłem i Barnabą, postanowili, że Paweł i Barnaba
oraz jeszcze kilku z nich pójdą w sprawie tego
sporu do apostołów i starszych do Jerozolimy. **3**
Wyprawieni przez kościół, szli przez Fenicję i Samarię,
opowiadając o nawróceniu pogan, czym sprawili wielką
radość wszystkim braciom. **4** A gdy przybyli do
Jerozolimy, zostali przyjęci przez kościół, apostołów
i starszych. I opowiedzieli o wszystkim, czego Bóg
przez nich dokonał. **5** Lecz niektórzy ze stronnictwa
faryzeuszy, którzy uwierzyli, powstali i powiedzieli:
Trzeba ich obrzezać i nakazać, żeby zachowywali
Prawo Mojżesza. **6** Apostołowie i starsi zebrali się
więc, aby rozstrzygnąć tę sprawę. **7** A gdy był wielki
spór [o to], Piotr powstał i powiedział do nich: Mężowie
bracia, wiecie, że Bóg już dawno wybrał [mnie] spośród
was, aby z moich ust poganie usłyszeli słowa ewangelii
i uwierzyli. **8** A Bóg, który zna serca, wydał im
świadectwo, dając im Ducha Świętego, tak samo jak
nam. **9** I nie uczynił [żadnej] różnicy między nami a
nimi, oczyszczając przez wiarę ich serca. **10** Dlaczego
więc teraz wystawiacie Boga na próbę, wkładając
na kark uczniów jarzmo, którego ani nasi ojcowie,
ani my nie mogliśmy udźwignąć? **11** Lecz wierzymy,
że przez łaskę Pana Jezusa Chrystusa będziemy
zbawieni, tak samo i oni. **12** I całe zgromadzenie
umilkło, a [potem] słuchali Barnaby i Pawła, którzy
opowiadali, jak wielkie znaki i cuda Bóg uczynił przez
nich wśród pogan. **13** A gdy i oni umilkli, odezwał się
Jakub: Mężowie bracia, posłuchajcie mnie. **14** Szymon
powiedział, jak najpierw Bóg wejrzał na pogan, aby
[z nich] wybrać lud dla swego imienia. **15** A z tym
się zgadzają słowa proroków, jak jest napisane: **16**
Potem powrócę i odbuduję upadły przybytek Dawida;
odbuduję jego ruiny i wzniosę go; **17** Aby ludzie,
którzy pozostali, szukali Pana, i wszystkie narody, nad
którymi wzywane jest moje imię – mówi Pan, który
to wszystko sprawia. **18** Znane są Bogu od wieków
wszystkie jego sprawy. **(aiōn g165)** **19** Dlatego uważam,
że nie należy czynić trudności tym spośród pogan,
którzy się nawracają do Boga; **20** Ale napisać im, aby
wstrzymywali się od splugawienia bożków, od nierządu,
od tego, co uduszone, i od krwi. **21** Mojżesz bowiem
od dawien dawna ma w każdym mieście takich, którzy
go głoszą, gdyż w synagogach co szabat czytają go.
22 Wtedy apostołowie i starsi wraz z całym kościołem
uznali za słuszne posłać do Antiochii z Pawłem
i Barnabą wybranych spośród siebie ludzi: Judę,
zwanego Barsabą, i Sylasa, przodujących wśród braci.
23 Posłali przez nich [takie pismo]: Apostołowie, starsi i
bracia przesyłają pozdrowienia braciom pochodzącym z
pogan, którzy są w Antiochii, Syrii i Cylicji. **24** Ponieważ
słyszeliśmy, że pewni ludzie wyszli od nas i zaniepokoili
was słowami, i wzburzyli wasze dusze, mówiąc, że
musicie zostać obrzezani i zachowywać prawo, czego
im nie przykazaliśmy; **25** Zgromadzeni jednomyślnie,
postanowiliśmy posłać do was wybranych ludzi wraz z
naszymi umiłowanymi Barnabą i Pawłem; **26** Ludźmi,
którzy poświęcili swe życie dla imienia naszego Pana
Jezusa Chrystusa. **27** Dlatego posłaliśmy Judę i
Sylasa, którzy powtórzą wam ustnie to samo. **28**
Uznał bowiem Duch Święty za słuszne, i my też, nie
nakładać na was żadnego ciężaru oprócz tego, co
konieczne. **29** Wstrzymujcie się od [ofiar] składanych
bożkom, od krwi, od tego, co uduszone, i od nierządu.
Dobrze uczynicie, jeśli będziecie się tego wystrzegać.
Bywajcie zdrowi. **30** Tak więc oni, będąc odprawieni,
przybyli do Antiochii, zwołali zgromadzenie i oddali
list. **31** Gdy [go] przeczytali, uradowali się z tego
pocieszania. **32** A Juda i Sylas, którzy również byli
prorokami, w licznych mowach zachęcali i umacniali
braci. **33** A gdy przebywali [tam] jakiś czas, zostali
odprawieni z [życzeniem] pokoju od braci do apostołów.
34 Lecz upodobało się Sylasowi tam pozostać. **35**
Również Paweł i Barnaba przebywali w Antiochii,
nauczając i głosząc z wieloma innymi słowo Pana. **36**
Po kilku dniach Paweł powiedział do Barnaby: Wróćmy
i odwiedźmy naszych braci we wszystkich miastach,
w których głosiliśmy słowo Pańskie, [aby zobaczyć],
jak się mają. **37** Barnaba chciał również wziąć ze
sobą Jana, zwanego Markiem. **38** Ale Paweł nie chciał
zabrać ze sobą tego, który odszedł od nich w Pamfilii i
nie uczestniczył z nimi w tej pracy. **39** I doszło [między
nimi] do ostrej kłótni, tak że się rozdzielili: Barnaba
wziął ze sobą Marka i popłynął na Cypr; **40** Paweł zaś
wybrał sobie Sylasa i wyruszył, polecony przez braci
łasce Boga. **41** I przechodził Syrię i Cylicję, umacniając
kościoły.

16 Przybył do Derbe i Listry. A oto był tam pewien
uczeń imieniem Tymoteusz, syn pewnej Żydówki,
która uwierzyła, ojca natomiast Greka. **2** Bracia z
Listry i Ikonium dawali o nim [dobre] świadectwo. **3**
Paweł chciał go zabrać ze sobą, więc obrzezał go
ze względu na Żydów, którzy mieszkali w tamtych
stronach. Wszyscy bowiem wiedzieli, że jego ojciec był
Grekiem. **4** A gdy chodzili po miastach, przekazywali
im nakazy ustanowione przez apostołów i starszych
w Jerozolimie, których mieli przestrzegać. **5** I tak
kościoły utwierdzały się w wierze i każdego dnia
wzrastały liczebnie. **6** Gdy przeszli Frygię i krainę

galacką, Duch Święty zabronił im głosić słowo [Boże]
w Azji. 7 Gdy przybyli do Myzji, próbowali pójść do
Bitynii, ale im Duch nie pozwolił. 8 Przeszli więc
Myzję i zeszli do Troady. 9 I w nocy Paweł miał
widzenie: jakiś Macedończyk stał i prosił go: Przepraw
się do Macedonii i pomóż nam! 10 Zaraz po tym
widzeniu staraliśmy się wyruszyć do Macedonii, będąc
tego pewni, że Pan nas powołał, abyśmy im głosili
ewangelię. 11 Odpłynąwszy więc z Troady, zdążaliśmy
wprost do Samotraki, a nazajutrz do Neapolu; 12
Stamtąd zaś do Filippi, [rzymskiej] kolonii i głównego
miasta tej części Macedonii, i zostaliśmy w tym mieście
przez kilka dni. 13 A w dzień szabatu wyszliśmy za
miasto nad rzekę, gdzie zwykle odbywały się modlitwy.
Usiedliśmy i rozmawialiśmy z kobietami, które się
[tam] zeszły. 14 Przysłuchiwała się [temu] też pewna
bogobojna kobieta, imieniem Lidia, z miasta Tiatyry,
sprzedająca purpurę, której to serce otworzył Pan,
aby uważnie słuchała tego, co mówił Paweł. 15 A gdy
została ochrzczona razem ze swoim domem, poprosiła:
Jeśli uznaliście mnie za wierną Panu, wejdźcie do
mojego domu i zamieszkajcie w nim. I wymogła to
na nas. 16 I stało się, gdy szliśmy na modlitwę, że
zabiegła nam [drogę] pewna dziewczyna, która miała
ducha wieszczego i swoimi wróżbami przynosiła wielki
dochód swoim panom. 17 A chodząc za Pawłem i za
nami, wołała: Ci ludzie są sługami Boga Najwyższego i
zwiastują nam drogę zbawienia. 18 A robiła to przez
wiele dni. Lecz Paweł, bolejąc nad tym, odwrócił się
i powiedział do ducha: Rozkazuję ci w imię Jezusa
Chrystusa, abyś z niej wyszedł. I w tej chwili wyszedł.
19 Gdy jej panowie zobaczyli, że przepadła nadzieja
ich zysku, schwytali Pawła i Sylasa, zawlekli ich na
rynek przed władzę; 20 Stawili ich przed pretorami i
powiedzieli: Ci ludzie, którzy są Żydami, sieją zamęt
w naszym mieście. 21 I głoszą zwyczaje, których
nam, jako Rzymianom, nie wolno przyjmować ani
zachowywać. 22 I wystąpił tłum przeciwko nim, a
pretorzy zdarli z nich szaty i kazali wychłostać [ich]
rózgami. 23 Po wymierzeniu wielu razów wtrącili [ich]
do więzienia, przykazując strażnikowi, żeby ich dobrze
pilnował. 24 Otrzymawszy taki rozkaz, wtrącił ich do
wewnętrznego lochu, a ich nogi zakuł w dyby. 25 O
północy Paweł i Sylas modlili się i śpiewem chwalili
Boga, a więźniowie słyszeli ich. 26 Nagle powstało silne
trzęsienie [ziemi], tak że zachwiały się fundamenty
więzienia. I natychmiast otworzyły się wszystkie drzwi
i wszystkim rozwiązały się więzy. 27 A gdy strażnik
więzienia obudził się i zobaczył otwarte drzwi więzienia,
dobył miecz i chciał się zabić, sądząc, że więźniowie
pouciekali. 28 Lecz Paweł zawołał donośnym głosem:
Nie rób sobie nic złego, bo jesteśmy tu wszyscy. 29
Wtedy zażądał światła i wskoczył do środka, a drżąc,
padł [do nóg] Pawła i Sylasa. 30 A wyprowadziwszy
ich z więzienia, powiedział: Panowie, co mam czynić,
abym był zbawiony? 31 A oni odpowiedzieli: Uwierz w
Pana Jezusa Chrystusa, a będziesz zbawiony, ty i twój
dom. 32 I głosili słowo Pańskie jemu i wszystkim jego
domownikom. 33 Tej samej godziny w nocy wziął [ich
ze sobą], obmył ich rany i natychmiast się ochrzcił,
on i wszyscy jego [domownicy]. 34 Wprowadził ich
do swego domu, zastawił [przed nimi] stół i weselił
się, uwierzywszy Bogu z całym swoim domem. 35
Kiedy nastał dzień, pretorzy posłali służbę miejską
ze słowami: Zwolnij tych ludzi. 36 I strażnik więzienia
oznajmił Pawłowi: Pretorzy przysłali [polecenie], żeby
was wypuścić. Teraz więc wyjdźcie i idźcie w pokoju.
37 Lecz Paweł powiedział do nich: Publicznie, bez
sądu biczowali i wtrącili do więzienia nas, obywateli
rzymskich, a teraz potajemnie nas wyrzucają? Nic z
tego! Niech sami przyjdą i wyprowadzą nas. 38 Słudzy
miejscy przekazali te słowa pretorom. A gdy [tamci]
usłyszeli, że są Rzymianami, przestraszyli się. 39
Przyszli, przeprosili ich i wyprowadziwszy, prosili, aby
opuścili miasto. 40 Kiedy wyszli z więzienia, wstąpili do
[domu] Lidii, a gdy zobaczyli się z braćmi, pocieszyli
ich i odeszli.

17 A gdy przeszli Amfipolis i Apolonię, przybyli
do Tesaloniki, gdzie była synagoga żydowska.
2 Wtedy Paweł według [swego] zwyczaju wszedł
do nich i przez trzy szabaty rozprawiał z nimi na
podstawie Pisma; 3 Wyjaśniając i nauczając, że
Chrystus musiał cierpieć i powstać z martwych oraz:
Ten Jezus, którego wam głoszę, jest Chrystusem.
4 I niektórzy z nich uwierzyli i przyłączyli się do
Pawła i Sylasa, również mnóstwo pobożnych Greków i
niemało znamienitych kobiet. 5 Ale ci Żydzi, którzy nie
uwierzyli, zdjęci zazdrością, dobrali sobie niektórych
niegodziwych próżniaków, a kiedy zebrali dużą grupę,
podburzyli miasto. Naszli dom Jazona i szukali ich,
aby wyprowadzić ich przed lud. 6 Gdy jednak ich nie
znaleźli, zaciągnęli Jazona i niektórych braci przed
przełożonych miasta, krzycząc: Oto ci, którzy cały świat
wzburzyli, przyszli [też] tutaj; 7 A Jazon ich przyjął. Oni
wszyscy postępują wbrew dekretom cesarza, mówiąc,
że jest inny król, Jezus. 8 W ten sposób zaniepokoili
lud i przełożonych miasta, którzy to słyszeli. 9 Ale po
wzięciu poręczenia od Jazona i innych wypuścili ich.
10 Zaraz w nocy bracia wysłali Pawła i Sylasa do Berei.
Kiedy tam przybyli, weszli do synagogi żydowskiej.
11 Ci byli szlachetniejsi od tych w Tesalonice, gdyż
przyjęli słowo [Boże] z całą gotowością i codziennie
badali Pisma, czy tak się sprawy mają. 12 Wielu
więc z nich uwierzyło, również niemało wpływowych

greckich kobiet i mężczyzn. 13 A gdy Żydzi z Tesaloniki
dowiedzieli się, że i w Berei Paweł głosi słowo Boże,
przyszli też tam i podburzali lud. 14 Wtedy bracia
natychmiast wysłali Pawła w drogę ku morzu, a Sylas
i Tymoteusz tam zostali. 15 Ci, którzy towarzyszyli
Pawłowi, odprowadzili go aż do Aten i powrócili,
otrzymawszy polecenie dla Sylasa i Tymoteusza, żeby
jak najszybciej przyszli do niego. 16 A gdy Paweł
czekał na nich w Atenach, burzył się w duchu na widok
miasta oddanego bałwochwalstwu. 17 Rozprawiał więc
w synagodze z Żydami i [ludźmi] pobożnymi oraz
codziennie na rynku ze wszystkimi, których spotkał. 18
Wtedy niektórzy z filozofów epikurejskich i stoickich
spierali się z nim. Jedni mówili: Co chce powiedzieć ten
nowinkarz? A inni: Zdaje się, że jest zwiastunem obcych
bogów. Głosił im bowiem Jezusa i zmartwychwstanie.
19 Zabrali go, zaprowadzili na Areopag i zapytali:
Czy możemy się dowiedzieć, co to za nowa nauka,
którą głosisz? 20 Bo przynosisz jakieś rzeczy obce
naszym uszom. Chcemy więc wiedzieć, o co właściwie
chodzi. 21 (A wszyscy Ateńczycy i mieszkający tam
cudzoziemcy nie poświęcali czasu na nic innego, tylko
na opowiadanie lub słuchanie czegoś nowego). 22
Wtedy Paweł stanął pośrodku Areopagu i powiedział:
Mężowie ateńscy, widzę, że pod każdym względem
jesteście nadzwyczaj religijni. 23 Przechadzając się
bowiem i przypatrując waszym świętościom, znalazłem
też ołtarz, na którym było napisane: Nieznanemu Bogu.
Ja głoszę wam tego, którego nie znając, czcicie. 24
Bóg, który stworzył świat i wszystko na nim, ten, który
jest Panem nieba i ziemi, nie mieszka w świątyniach
zbudowanych ręką. 25 Ani nie jest czczony rękoma
ludzkimi tak, [jakby] czegoś potrzebował, ponieważ
sam daje wszystkim życie i oddech, i wszystko. 26 I
z jednej krwi uczynił wszystkie narody ludzkie, żeby
mieszkały na całej powierzchni ziemi, określiwszy
czasy wcześniej wyznaczone i zamierzone granice
ich zamieszkania; 27 Żeby szukali Pana, czy go nie
znajdą po omacku, chociaż nie jest daleko od nikogo z
nas. 28 Bo w nim żyjemy, poruszamy się i jesteśmy,
jak też powiedzieli niektórzy z waszych poetów: I
[my] bowiem jesteśmy z jego rodu. 29 Będąc więc z
rodu Boga, nie powinniśmy sądzić, że Bóstwo jest
podobne do złota, srebra lub kamienia, misternie
wyrzeźbionych według wyobrażenia ludzkiego. 30
Bóg wprawdzie pomijał czasy tej nieświadomości,
teraz [jednak] nakazuje wszędzie wszystkim ludziom
pokutować; 31 Gdyż wyznaczył dzień, w którym będzie
sprawiedliwie sądził cały świat przez człowieka, którego
[do tego] przeznaczył, zapewniając o tym wszystkich
przez wskrzeszenie go z martwych. 32 Gdy usłyszeli
o zmartwychwstaniu, jedni się naśmiewali, a inni
mówili: Posłuchamy cię o tym ponownie. 33 I tak
Paweł wyszedł spośród nich. 34 Lecz niektórzy ludzie
przyłączyli się do niego i uwierzyli. [Był] też wśród nich
Dionizy Areopagita i kobieta imieniem Damaris oraz
inni z nimi.

18 Potem Paweł opuścił Ateny i przybył do Koryntu.
2 Spotkał tam pewnego Żyda, imieniem Akwila,
rodem z Pontu, który niedawno przybył z Italii razem ze
swoją żoną Pryscyllą (ponieważ Klaudiusz zarządził,
żeby wszyscy Żydzi opuścili Rzym), i poszedł do nich; 3
A ponieważ znał to samo rzemiosło, zamieszkał u nich i
pracował. Zajmowali się bowiem wyrobem namiotów. 4
W każdy szabat rozprawiał w synagodze i przekonywał
i Żydów, i Greków. 5 A gdy przyszli z Macedonii Sylas
i Tymoteusz, Paweł był napierany w duchu i świadczył
Żydom, że Jezus jest Chrystusem. 6 Lecz gdy się
sprzeciwiali i bluźnili, otrząsnął szaty i powiedział do
nich: Krew wasza na waszą głowę, ja jestem czysty. Od
tej chwili pójdę do pogan. 7 Odszedł stamtąd i wszedł
do domu pewnego [człowieka], imieniem Justus, który
czcił Boga, a którego dom przylegał do synagogi. 8
A przełożony synagogi, Kryspus, uwierzył w Pana
wraz z całym swoim domem. Także wielu Koryntian,
którzy słuchali, uwierzyło i zostało ochrzczonych. 9
Wtedy w nocy Pan powiedział do Pawła w widzeniu:
Nie bój się, lecz mów i nie milcz; 10 Bo ja jestem z
tobą i nikt się na ciebie nie targnie, aby cię skrzywdzić.
Mam bowiem liczny lud w tym mieście. 11 I mieszkał
tam przez rok i sześć miesięcy, nauczając u nich
słowa Bożego. 12 A gdy Gallio był prokonsulem w
Achai, Żydzi jednomyślnie powstali przeciw Pawłowi i
przyprowadzili go przed sąd; 13 Mówiąc: On namawia
ludzi, aby niezgodnie z prawem czcili Boga. 14 Kiedy
Paweł miał już otworzyć usta, Gallio powiedział do
Żydów: O Żydzi, gdyby się działo bezprawie albo jakaś
niegodziwość, znosiłbym was, jak należy; 15 Lecz
jeśli spór dotyczy słów, imion i waszego prawa, sami
[to] rozpatrzcie. Ja bowiem nie chcę być sędzią w
tych [sprawach]. 16 I wypędził ich z sądu. 17 Wtedy
wszyscy Grecy schwytali Sostenesa, przełożonego
synagogi, i bili go przed sądem, lecz Gallio na to nie
zważał. 18 A Paweł mieszkał tam jeszcze przez wiele
dni, potem pożegnał się z braćmi i popłynął do Syrii, a
z nim Pryscylla i Akwila. W Kenchrach ostrzygł głowę,
bo złożył ślub. 19 Potem przybył do Efezu i tam ich
zostawił. Sam zaś wszedł do synagogi i rozprawiał z
Żydami. 20 A gdy go prosili, żeby u nich pozostał dłużej,
nie zgodził się; 21 Ale żegnając się z nimi, powiedział:
Nadchodzące święto muszę koniecznie obchodzić w
Jerozolimie, lecz jeśli taka będzie wola Boga, wrócę do
was. I odpłynął z Efezu. 22 Po przybyciu do Cezarei
udał się [do Jerozolimy], gdzie pozdrowił kościół, a

potem odszedł do Antiochii. 23 Mieszkał [tam] przez
pewien czas i wyruszył, przemierzając krainę galacką
i Frygię i umacniając wszystkich uczniów. 24 A do
Efezu przybył pewien Żyd, imieniem Apollos, rodem z
Aleksandrii, człowiek wymowny i biegły w Piśmie. 25 Był
on obeznany z drogą Pana, a pałając duchem, mówił
i nauczał starannie o Panu, wiedząc tylko o chrzcie
Jana. 26 Zaczął on odważnie mówić w synagodze.
Gdy go usłyszeli Akwila i Pryscylla, przyjęli go do
siebie i dokładniej wytłumaczyli drogę Boga. 27 Kiedy
chciał udać się do Achai, bracia go zachęcili i napisali
do uczniów, aby go przyjęli. Gdy [tam] przybył, bardzo
pomagał tym, którzy uwierzyli dzięki łasce [Bożej].
28 Dzielnie bowiem przekonywał Żydów, publicznie
dowodząc z Pisma, że Jezus jest Chrystusem.

19 I stało się, że gdy Apollos przebywał w Koryncie,
Paweł obszedł okolice wyżej położone i dotarł
do Efezu. I znalazłszy tam niektórych uczniów; 2
Zapytał ich: Czy otrzymaliście Ducha Świętego, kiedy
uwierzyliście? A oni mu odpowiedzieli: Nawet nie
słyszeliśmy, że jest Duch Święty. 3 Wtedy zapytał ich:
W czym więc byliście ochrzczeni? A oni odpowiedzieli:
W chrzcie Jana. 4 Paweł zaś powiedział: Jan chrzcił
chrztem pokuty, mówiąc ludziom, aby uwierzyli w
tego, który przyjdzie po nim, to znaczy w Jezusa
Chrystusa. 5 Gdy [to] usłyszeli, zostali ochrzczeni w
imię Pana Jezusa. 6 A kiedy Paweł położył na nich
ręce, zstąpił na nich Duch Święty i mówili językami,
i prorokowali. 7 Wszystkich mężczyzn było około
dwunastu. 8 Potem przez trzy miesiące przychodził do
synagogi i odważnie mówił, rozprawiając i przekonując
o królestwie Bożym. 9 Gdy jednak niektórzy się upierali
i nie chcieli uwierzyć, i mówili źle o tej drodze wobec
tłumów, odstąpił od nich, odłączył uczniów i codziennie
rozprawiał w szkole niejakiego Tyrannosa. 10 Działo
się tak przez dwa lata, tak że wszyscy mieszkańcy
Azji usłyszeli słowo Pana Jezusa, zarówno Żydzi, jak i
Grecy. 11 A Bóg dokonywał niezwykłych cudów przez
ręce Pawła; 12 Tak że nawet chustki albo przepaski
z jego ciała kładziono na chorych, a choroby ich
opuszczały i wychodziły z nich złe duchy. 13 A niektórzy
wędrowni żydowscy egzorcyści ważyli się wzywać
imienia Pana Jezusa nad opętanymi przez złe duchy,
mówiąc: Zaklinamy was przez Jezusa, którego głosi
Paweł. 14 Robiło tak siedmiu synów pewnego Żyda,
[imieniem] Skewas, który był naczelnikiem kapłanów.
15 Zły duch im odpowiedział: Znam Jezusa i wiem,
kim jest Paweł, ale wy coście za jedni? 16 I rzucił
się na nich człowiek, w którym był zły duch, powalił i
pokonał ich, tak że nadzy i zranieni wybiegli z tego
domu. 17 Dowiedzieli się o tym wszyscy, zarówno
Żydzi, jak i Grecy, którzy mieszkali w Efezie. A na nich
wszystkich padł strach i było uwielbione imię Pana
Jezusa. 18 Wielu też tych, którzy uwierzyli, przychodziło
i wyznawało, i ujawniało swoje uczynki. 19 I wielu
z tych, którzy się zajmowali sztukami magicznymi,
znosiło księgi i paliło je wobec wszystkich. Obliczono
ich wartość i stwierdzono, [że wynosi] pięćdziesiąt
tysięcy srebrników. 20 Tak potężnie rosło i umacniało
się słowo Pańskie. 21 Po tych wydarzeniach Paweł
postanowił w duchu, że po przejściu Macedonii i
Achai pójdzie do Jerozolimy, mówiąc: Potem, gdy
się tam dostanę, muszę zobaczyć także Rzym. 22
Wysłał więc do Macedonii dwóch z tych, którzy [mu]
służyli, Tymoteusza i Erasta, a sam pozostał jeszcze
przez jakiś czas w Azji. 23 W tym czasie doszło do
niemałych rozruchów z powodu [tej] drogi. 24 Bo
pewien złotnik, imieniem Demetriusz, który wyrabiał
ze srebra świątyńki Diany, zapewniał rzemieślnikom
niemały zarobek. 25 Zebrał ich i innych, zajmujących
się podobnym rzemiosłem, i powiedział: Mężowie,
wiecie, że nasz dobrobyt płynie z tego rzemiosła. 26
Widzicie też i słyszycie, że ten Paweł nie tylko w Efezie,
ale prawie w całej Azji przekonał i odwiódł wielu ludzi,
mówiąc, że nie są bogami [ci], którzy rękami [ludzkimi]
są uczynieni. 27 Należy więc obawiać się nie tylko tego,
że nasze rzemiosło zostanie zlekceważone, ale też że
świątynia wielkiej bogini Diany, czczonej w całej Azji i
w całym świecie, zostanie poczytana za nic i zostanie
zniszczony jej majestat. 28 Gdy [to] usłyszeli, ogarnął
ich gniew i zaczęli krzyczeć: Wielka jest Diana Efeska!
29 I całe miasto napełniło się wrzawą. Porwawszy
Gajusa i Arystarcha, Macedończyków, towarzyszy
podróży Pawła, jednomyślnie ruszyli do teatru. 30
Gdy Paweł chciał wejść między lud, uczniowie mu nie
pozwolili. 31 Również niektórzy dostojnicy Azji, będący
jego przyjaciółmi, posłali do niego z prośbą, aby nie
wchodził do teatru. 32 Tymczasem jedni krzyczeli tak,
a drudzy inaczej. W zgromadzeniu bowiem zapanował
zamęt, a większość z nich nie wiedziała, po co się
zebrali. 33 Z tłumu wyciągnięto Aleksandra, którego
Żydzi wysunęli do przodu. Aleksander dał znak ręką,
bo chciał zdać sprawę ludowi. 34 Gdy jednak poznali,
że jest Żydem, rozległ się jeden krzyk i wszyscy
wołali przez około dwie godziny: Wielka jest Diana
Efeska! 35 Wtedy sekretarz [miejski] uspokoił tłum i
powiedział: Mężowie efescy, kto z ludzi nie wie, że
miasto Efez jest opiekunem świątyni wielkiej bogini
Diany i [jej posągu], który spadł od Jowisza? 36
Skoro nikt temu nie może zaprzeczyć, powinniście
się uspokoić i niczego nie czynić pochopnie. 37
Przyprowadziliście bowiem tych ludzi, którzy nie
są ani świętokradcami, ani też nie bluźnią waszej
bogini. 38 A jeśli Demetriusz i rzemieślnicy, którzy

są z nim, mają coś przeciwko komuś, są [przecież]
sądy, są też prokonsulowie, niech pozywają jedni
drugich. 39 Jeśli zaś chodzi o coś innego, [zostanie] to
rozpatrzone na prawomocnym zebraniu. 40 Grozi nam
bowiem oskarżenie o dzisiejsze rozruchy, bo nie ma
żadnego powodu, którym moglibyśmy wytłumaczyć to
zbiegowisko. 41 Po tych słowach rozwiązał zebranie.

20 A gdy ustały rozruchy, Paweł przywołał uczniów,
pożegnał się [z nimi] i wyruszył do Macedonii. 2
Przeszedł tamte okolice, udzielając wielu napomnień.
Potem przybył do Grecji. 3 Kiedy po trzymiesięcznym
pobycie zamierzał odpłynąć do Syrii, Żydzi urządzili
na niego zasadzkę, więc postanowił powrócić przez
Macedonię. 4 Razem z nim do Azji wyruszyli Sopater
z Berei, z Tesaloniczan Arystarch i Sekundus, i Gajus
z Derbe, i Tymoteusz, a z Azji Tychikus i Trofim. 5
Ci poszli pierwsi i czekali na nas w Troadzie. 6 My
zaś po święcie Przaśników odpłynęliśmy z Filippi i po
pięciu dniach przybyliśmy do nich do Troady, gdzie
spędziliśmy siedem dni. 7 A pierwszego dnia po
szabacie, gdy uczniowie zebrali się na łamanie chleba,
Paweł, który miał nazajutrz odjechać, przemawiał
do nich i przeciągnął mowę aż do północy. 8 A w
sali na piętrze, w której byli zebrani, paliło się wiele
lamp. 9 Pewien młodzieniec, imieniem Eutych, siedział
w oknie pogrążony w głębokim śnie. Kiedy Paweł
długo przemawiał, zmorzony snem spadł z trzeciego
piętra na dół. Gdy go podniesiono, był martwy. 10
Paweł zszedł na dół, przypadł do niego, objął go i
powiedział: Nie bójcie się, bo jest w nim życie. 11
Wrócił na górę, łamał chleb i jadł, a głosił im długo, aż
do świtu. Potem ruszył w drogę. 12 I przyprowadzili
młodzieńca żywego, i byli wielce pocieszeni. 13 My zaś,
wsiadłszy wcześniej na statek, popłynęliśmy do Assos,
skąd mieliśmy zabrać Pawła. Tak bowiem postanowił,
sam chcąc iść pieszo. 14 Kiedy spotkał się z nami
w Assos, zabraliśmy go i przybyliśmy do Mityleny.
15 Odpłynąwszy stamtąd, nazajutrz znaleźliśmy się
naprzeciw Chios, a następnego dnia przypłynęliśmy
do Samos. Przenocowaliśmy w Trogillium, a dzień
później dotarliśmy do Miletu; 16 Gdyż Paweł postanowił
ominąć Efez, żeby nie spędzić czasu w Azji. Spieszył
się bowiem, aby, jeśli to możliwe, być na dzień
Pięćdziesiątnicy w Jerozolimie. 17 Z Miletu posłał do
Efezu, wzywając do siebie starszych kościoła. 18 A gdy
przybyli do niego, powiedział: Wy wiecie, jaki byłem
przez cały czas wśród was od pierwszego dnia, kiedy
przybyłem do Azji; 19 Jak służyłem Panu z całą pokorą
wśród wielu łez i doświadczeń, które mnie spotykały z
[powodu] zasadzek Żydów; 20 Jak nie uchylałem się od
niczego, co pożyteczne, od przemawiania i nauczania
was publicznie i po domach; 21 Oświadczając zarówno
Żydom, jak i Grekom o pokucie wobec Boga i o
wierze w naszego Pana Jezusa Chrystusa. 22 A teraz,
związany w duchu, idę do Jerozolimy, nie wiedząc,
co mnie tam spotka. 23 [Wiem] tylko, że Duch Święty
poświadcza w każdym mieście, iż czekają mnie więzy i
utrapienia. 24 Lecz ja o to nie dbam, a moje życie nie
jest mi tak drogie, bylebym tylko z radością dokończył
mój bieg i posługę, którą otrzymałem od Pana Jezusa,
by dać świadectwo o ewangelii łaski Bożej. 25 A teraz
wiem, że wy wszyscy, wśród których przebywałem,
głosząc królestwo Boże, już więcej nie zobaczycie
mojej twarzy. 26 Dlatego oświadczam wam dzisiaj,
że nie jestem winien niczyjej krwi. 27 Nie uchylałem
się bowiem od zwiastowania wam całej rady Bożej.
28 Uważajcie na samych siebie i na całe stado, w
którym was Duch Święty ustanowił biskupami, abyście
paśli kościół Boga, który on nabył własną krwią. 29
Gdyż wiem, że po moim odejściu wejdą między was
wilki drapieżne, które nie będą oszczędzać stada. 30
Także spośród was samych powstaną ludzie mówiący
[rzeczy] przewrotne, aby pociągnąć za sobą uczniów.
31 Dlatego czuwajcie, pamiętając, że przez trzy lata we
dnie i w nocy nie przestawałem ze łzami napominać
każdego [z was]. 32 A teraz, bracia, polecam was
Bogu i słowu jego łaski, które może zbudować [was]
i dać wam dziedzictwo wśród wszystkich, którzy
są uświęceni. 33 Nie pożądałem srebra, złota ani
szaty niczyjej. 34 Przeciwnie, sami wiecie, że te ręce
służyły [zaspokajaniu] potrzeb moich i tych, którzy
są ze mną. 35 We wszystkim wam pokazałem, że
tak pracując, musimy wspierać słabych i pamiętać
o słowach Pana Jezusa, który powiedział: Bardziej
błogosławioną rzeczą jest dawać niż brać. 36 Po
tych słowach ukląkł i modlił się z nimi wszystkimi. 37
Wtedy wszyscy wybuchnęli wielkim płaczem i rzucając
się Pawłowi na szyję, całowali go; 38 Smucąc się
najbardziej z powodu tych słów, które im powiedział,
że już więcej nie zobaczą jego twarzy. I odprowadzili
go na statek.

21 Po rozstaniu z nimi odpłynęliśmy i prostym
kursem przybyliśmy na Kos, a nazajutrz na
Rodos, stamtąd zaś do Patary. 2 Znalazłszy [tam]
statek, który miał płynąć do Fenicji, wsiedliśmy [na
niego] i odpłynęliśmy. 3 A gdy zobaczyliśmy Cypr,
zostawiliśmy go po lewej stronie, popłynęliśmy do
Syrii i przybyliśmy do Tyru. Tam bowiem miano
wyładować towary ze statku. 4 Odszukawszy uczniów,
pozostaliśmy tam siedem dni, a oni pod wpływem
Ducha mówili Pawłowi, żeby nie szedł do Jerozolimy.
5 Po upływie tych dni odeszliśmy i wyruszyliśmy w
drogę, a wszyscy z żonami i dziećmi odprowadzili nas

za miasto. A uklęknąwszy na wybrzeżu, modliliśmy
się. 6 A gdy pożegnaliśmy się ze sobą, weszliśmy na
statek, a oni wrócili do domu. 7 Pod koniec żeglugi
z Tyru przypłynęliśmy do Ptolemaidy i powitawszy
braci, spędziliśmy u nich jeden dzień. 8 A wyszedłszy
nazajutrz, Paweł i my, jego towarzysze, dotarliśmy do
Cezarei. Weszliśmy do domu Filipa ewangelisty, który
był jednym z siedmiu, i zatrzymaliśmy się u niego. 9 A
miał on cztery córki, dziewice, które prorokowały. 10
Kiedy tam mieszkaliśmy przez wiele dni, przyszedł z
Judei pewien prorok, imieniem Agabos. 11 Przybył
do nas, wziął pas Pawła, związał sobie ręce i nogi i
powiedział: To mówi Duch Święty: Tak Żydzi zwiążą
w Jerozolimie i wydadzą w ręce pogan człowieka,
do którego należy ten pas. 12 Gdy to usłyszeliśmy,
prosiliśmy my i miejscowi [bracia], aby nie szedł do
Jerozolimy. 13 Wtedy Paweł odpowiedział: Co czynicie,
płacząc i rozdzierając mi serce? Ja bowiem dla imienia
Pana Jezusa jestem gotowy nie tylko dać się związać,
ale i umrzeć w Jerozolimie. 14 A gdy nie dał się
przekonać, ustąpiliśmy, mówiąc: Niech się stanie wola
Pana. 15 Po [upływie] tych dni wzięliśmy [swoje] rzeczy
i ruszyliśmy do Jerozolimy. 16 Szli z nami [niektórzy]
uczniowie z Cezarei, prowadząc niejakiego Mnazona
Cypryjczyka, starego ucznia, u którego mieliśmy się
zatrzymać. 17 A gdy przybyliśmy do Jerozolimy, bracia
przyjęli nas z radością. 18 Nazajutrz Paweł poszedł z
nami do Jakuba, gdzie zebrali się wszyscy starsi. 19
Powitawszy ich, opowiedział im szczegółowo, czego
Bóg dokonał wśród pogan przez jego posługę. 20 Gdy
to usłyszeli, chwalili Pana i powiedzieli: Widzisz, bracie,
ile tysięcy Żydów uwierzyło, a wszyscy gorliwie trzymają
się prawa. 21 Lecz o tobie słyszeli, że odwodzisz od
Mojżesza wszystkich Żydów, którzy są wśród pogan,
mówiąc, że nie mają obrzezywać dzieci ani żyć według
[swoich] zwyczajów. 22 Cóż więc czynić? Z pewnością
zejdzie się lud, bo usłyszą, że przybyłeś. 23 Zrób
zatem to, co ci mówimy. Mamy tu czterech mężczyzn,
którzy złożyli ślub. 24 Weź ich ze sobą, poddaj się
wraz z nimi oczyszczeniu i pokryj za nich koszty, aby
mogli ostrzyc głowy. Wtedy wszyscy poznają, że w
tym, co o tobie słyszeli, nie ma nic [z prawdy], ale
że i ty sam postępujesz [porządnie], przestrzegając
prawa. 25 A co do pogan, którzy uwierzyli, napisaliśmy,
postanawiając, aby niczego takiego nie zachowywali,
tylko żeby się wystrzegali tego, co ofiarowane bożkom,
i krwi, i tego, co uduszone, i nierządu. 26 Wtedy
Paweł wziął ze sobą tych mężczyzn, a następnego
dnia poddał się razem z nimi oczyszczeniu i wszedł
do świątyni, zgłaszając wypełnienie dni oczyszczenia,
aż za każdego z nich złożona zostanie ofiara. 27
Kiedy zaś te siedem dni dobiegało końca, zobaczyli
go w świątyni Żydzi z Azji, podburzyli tłum i rzucili się
na niego; 28 Wołając: Mężowie Izraelici, pomóżcie!
To jest człowiek, który wszędzie wszystkich naucza
przeciwko ludowi i prawu, i temu miejscu, a nadto
jeszcze i Greków wprowadził do świątyni i splugawił to
święte miejsce. 29 Przedtem bowiem widzieli z nim w
mieście Trofima z Efezu i sądzili, że Paweł wprowadził
go do świątyni. 30 I poruszyło się całe miasto, i
zbiegł się lud. A schwytawszy Pawła, wyciągnęli go
ze świątyni i natychmiast zamknięto drzwi. 31 A gdy
usiłowali go zabić, dano znać dowódcy oddziału, że
cała Jerozolima jest wzburzona. 32 Natychmiast wziął
żołnierzy i setników i zbiegł do nich [na dół]. A kiedy
zobaczyli dowódcę i żołnierzy, przestali bić Pawła.
33 Wtedy dowódca zbliżył się, zatrzymał go, kazał
związać dwoma łańcuchami i wypytywał, kim jest i
co zrobił. 34 I jedni z tłumu krzyczeli tak, a drudzy
inaczej. A gdy z powodu zgiełku nie mógł dowiedzieć
się niczego pewnego, rozkazał zaprowadzić go do
twierdzy. 35 Kiedy znalazł się na schodach, doszło do
tego, że żołnierze musieli go nieść z powodu naporu
tłumu. 36 Wielki tłum bowiem szedł za nim, wołając:
Zgładź go! 37 A gdy Paweł miał być wprowadzony do
twierdzy, zapytał dowódcę: Czy wolno mi coś do ciebie
powiedzieć? A on odpowiedział: Mówisz po grecku?
38 Czy nie jesteś tym Egipcjaninem, który przed tymi
dniami wzniecił rozruchy i wyprowadził na pustynię
cztery tysiące zabójców? 39 A Paweł powiedział:
Jestem Żydem z Tarsu, obywatelem znacznego miasta
w Cylicji. Dlatego proszę cię, pozwól mi przemówić
do ludu. 40 Gdy pozwolił, Paweł, stojąc na schodach,
dał ręką znak ludowi, a gdy nastała wielka cisza,
przemówił po hebrajsku:

22 Mężowie bracia i ojcowie, słuchajcie mojej obrony,
jaką teraz do was kieruję. 2 Gdy usłyszeli, że
mówił do nich po hebrajsku, jeszcze bardziej się
uciszyli. A on powiedział: 3 Jestem Żydem, urodzonym
w Tarsie w Cylicji, lecz wychowanym w tym mieście, u
stóp Gamaliela, starannie wykształconym w prawie
ojczystym i byłem gorliwym względem Boga jak i
wy wszyscy dzisiaj. 4 Prześladowałem tę drogę aż
na śmierć, wiążąc i wtrącając do więzienia zarówno
mężczyzn, jak i kobiety; 5 Czego mi świadkiem jest
najwyższy kapłan oraz wszyscy starsi. Od nich też
otrzymałem listy do braci i pojechałem do Damaszku,
aby tych, którzy tam byli, przyprowadzić związanych
do Jerozolimy, żeby zostali ukarani. 6 A gdy byłem w
drodze i zbliżałem się do Damaszku około południa,
nagle ogarnęła mnie wielka światłość z nieba. 7 I
upadłem na ziemię, i usłyszałem głos, który mówił do
mnie: Saulu, Saulu, dlaczego mnie prześladujesz? 8 A
ja odpowiedziałem: Kim jesteś, Panie? I powiedział

do mnie: Ja jestem Jezus z Nazaretu, którego ty prześladujesz. 9 A ci, którzy byli ze mną, wprawdzie
widzieli światłość i przestraszyli się, ale głosu tego,
który do mnie mówił, nie słyszeli. 10 Zapytałem:
Co mam robić, Panie? A Pan powiedział do mnie:
Wstań i idź do Damaszku, a tam ci powiedzą
o wszystkim, co postanowiono, abyś uczynił. 11
A ponieważ zaniewidziałem z powodu blasku tej
światłości, przyszedłem do Damaszku prowadzony za
rękę przez tych, którzy byli ze mną. 12 Tam niejaki
Ananiasz, człowiek pobożny według prawa, mający
[dobre] świadectwo u wszystkich Żydów, którzy [tam]
mieszkali; 13 Przyszedł, podszedł do mnie i powiedział:
Bracie Saulu, przejrzyj! I w tej chwili spojrzałem na
niego. 14 A on powiedział: Bóg naszych ojców wybrał
cię, żebyś poznał jego wolę, oglądał Sprawiedliwego
i słuchał głosu z jego ust. 15 Będziesz mu bowiem
wobec wszystkich ludzi świadkiem tego, co widziałeś i
słyszałeś. 16 Dlaczego teraz zwlekasz? Wstań, ochrzcij
się i obmyj swoje grzechy, wzywając imienia Pana. 17
A gdy wróciłem do Jerozolimy i modliłem się w świątyni,
wpadłem w zachwycenie. 18 I widziałem go, jak mówił
do mnie: Pospiesz się i wyjdź szybko z Jerozolimy,
ponieważ nie przyjmą twego świadectwa o mnie. 19 A
ja odpowiedziałem: Panie, oni wiedzą, że wtrącałem do
więzienia i biczowałem w synagogach tych, którzy w
ciebie wierzyli. 20 A kiedy przelewano krew Szczepana,
twojego świadka, ja też byłem przy tym i zgodziłem
się na jego zabicie, i pilnowałem szat tych, którzy go
zabili. 21 I powiedział mi: Idź, bo ja cię poślę daleko,
do pogan. 22 Słuchali go aż do tego słowa, [potem]
podnieśli swój głos, mówiąc: Zgładź z ziemi takiego
[człowieka], bo nie godzi się, żeby żył! 23 A gdy oni
krzyczeli, rozrzucali szaty i ciskali proch w powietrze;
24 Dowódca rozkazał go zaprowadzić do twierdzy i
polecił przesłuchać go z [zastosowaniem] biczowania,
żeby się dowiedzieć, dlaczego tak przeciwko niemu
krzyczano. 25 A gdy go związano, aby go ubiczować,
Paweł powiedział do setnika, który stał obok: Czy
wolno wam biczować Rzymianina i to bez sądu?
26 Kiedy setnik to usłyszał, podszedł do dowódcy i
powiedział mu: Uważaj, co robisz, bo ten człowiek
jest Rzymianinem. 27 Dowódca podszedł i zapytał
go: Powiedz mi, czy ty jesteś Rzymianinem? A on
odpowiedział: Tak. 28 I powiedział dowódca: Ja kupiłem
to obywatelstwo za wielką sumę. Paweł zaś rzekł: A
ja mam [je] od urodzenia. 29 I natychmiast odstąpili
od niego ci, którzy mieli go przesłuchać. Nawet i
dowódca przestraszył się, kiedy się dowiedział, że
jest Rzymianinem, a on kazał go związać. 30 A
nazajutrz, chcąc się dokładnie dowiedzieć, o co Żydzi
go oskarżali, uwolnił go z więzów i rozkazał zebrać
się naczelnym kapłanom i całej Radzie, przyprowadził
Pawła i stawił go przed nimi.

23 Paweł, patrząc uważnie na Radę, powiedział:
Mężowie bracia, aż do dziś żyłem przed Bogiem
z zupełnie czystym sumieniem. 2 Lecz Ananiasz,
najwyższy kapłan, rozkazał tym, którzy przy nim stali,
uderzyć go w twarz. 3 Wtedy Paweł powiedział do
niego: Uderzy cię Bóg, ściano pobielana! Zasiadłeś,
aby mnie sądzić według prawa, a każesz mnie bić
wbrew prawu? 4 Ci zaś, którzy tam stali, powiedzieli:
Złorzeczysz najwyższemu kapłanowi Boga? 5 Paweł
odpowiedział: Nie wiedziałem, bracia, że to najwyższy
kapłan. Jest bowiem napisane: Przełożonemu twego
ludu nie będziesz złorzeczyć. 6 A Paweł, poznawszy,
że jedna część składa się z saduceuszy, a druga z
faryzeuszy, zawołał do Rady: Mężowie bracia, jestem
faryzeuszem, synem faryzeusza. Sądzą mnie [dziś] z
powodu nadziei i zmartwychwstania umarłych. 7 Gdy
to powiedział, powstał spór między faryzeuszami a
saduceuszami i doszło do rozdwojenia wśród gromady
[zebranych]. 8 Saduceusze bowiem mówią, że nie ma
zmartwychwstania ani anioła, ani ducha, a faryzeusze
wyznają jedno i drugie. 9 I wszczął się wielki krzyk,
a uczeni w Piśmie ze stronnictwa faryzeuszy zerwali
się i zaczęli się spierać, mówiąc: Niczego złego nie
znajdujemy w tym człowieku. Jeśli mu coś powiedział
duch albo anioł, to nie walczmy z Bogiem. 10 A gdy
doszło do wielkiego wzburzenia, dowódca, obawiając
się, aby Pawła nie rozszarpali, rozkazał żołnierzom
zejść, wyrwać go spośród nich i zaprowadzić do
twierdzy. 11 A następnej nocy Pan stanął przy nim i
powiedział: Bądź dobrej myśli, Pawle! Tak bowiem, jak
świadczyłeś o mnie w Jerozolimie, musisz świadczyć
również w Rzymie. 12 Kiedy nastał dzień, niektórzy
spośród Żydów zebrali się i zobowiązali się przysięgą,
że nie będą jeść ani pić, dopóki nie zabiją Pawła. 13
A tych, którzy przystąpili do tego sprzysiężenia, było
ponad czterdziestu. 14 Przyszli oni do naczelnych
kapłanów i starszych i powiedzieli: Związaliśmy się
przysięgą, że nie weźmiemy nic do ust, dopóki
nie zabijemy Pawła. 15 Dlatego teraz wy razem z
Radą dajcie znać dowódcy, żeby go jutro do was
przyprowadził pod pozorem dokładniejszego zbadania
jego sprawy, a my jesteśmy gotowi go zabić, zanim
dojdzie. 16 A gdy siostrzeniec Pawła usłyszał o tej
zasadzce, przybył, wszedł do twierdzy i powiadomił
[o tym] Pawła. 17 Wtedy Paweł przywołał jednego z
setników i powiedział: Zaprowadź tego młodzieńca
do dowódcy, bo ma mu coś do powiedzenia. 18
Wziął go więc [ze sobą], zaprowadził go do dowódcy i
powiedział: Więzień Paweł przywołał mnie i poprosił,
abym przyprowadził do ciebie tego młodzieńca, który

ma ci coś do powiedzenia. 19 Dowódca wziął go
za rękę, odszedł z nim na bok i zapytał: O czym to
masz mi powiedzieć? 20 A [on] odpowiedział: Żydzi
postanowili cię prosić, żebyś jutro zaprowadził Pawła
przed Radę pod pozorem dokładniejszego zbadania
jego sprawy. 21 Lecz nie ulegnij ich [namowie], bo
czyha na niego ponad czterdziestu mężczyzn, którzy
związali się przysięgą, że nie będą jeść ani pić,
dopóki go nie zabiją. Są już w pogotowiu, czekając
na twoje pozwolenie. 22 Wtedy dowódca odesłał
młodzieńca, przykazując, aby nikomu nie mówił,
że go o tym powiadomił. 23 Przywoławszy dwóch
setników, powiedział: Przygotujcie do wymarszu do
Cezarei na godzinę trzecią w nocy dwustu żołnierzy,
siedemdziesięciu jeźdźców i dwustu oszczepników.
24 [Kazał] też przygotować zwierzęta juczne, aby
wsadzić [na nie] Pawła i bezpiecznie doprowadzić go
do namiestnika Feliksa. 25 Napisał też list tej treści: 26
Klaudiusz Lizjasz najdostojniejszemu namiestnikowi
Feliksowi przesyła pozdrowienia. 27 Człowieka tego
schwytali Żydzi, a gdy go mieli zabić, nadbiegłem
z oddziałem i uratowałem go, dowiedziawszy się,
że jest Rzymianinem. 28 A chcąc wiedzieć, z jakiej
przyczyny go oskarżają, zaprowadziłem go przed ich
Radę; 29 I stwierdziłem, że oskarżają go o [jakieś]
sporne kwestie dotyczące ich prawa i że nie ma żadnej
winy, dla której zasługiwałby na śmierć lub więzienie.
30 A gdy mi powiedziano o zasadzce, którą na niego
przygotowali Żydzi, natychmiast wysłałem [go] do
ciebie, a jego oskarżycielom nakazałem, żeby przed
tobą stawiali zarzuty wobec niego. Bądź zdrów! 31
Żołnierze zabrali więc Pawła zgodnie z rozkazem i
zaprowadzili go nocą do Antipatris. 32 A nazajutrz
zostawili jeźdźców, aby jechali z nim [dalej], a [sami]
wrócili do twierdzy. 33 Tamci przyjechali do Cezarei,
oddali list namiestnikowi i stawili przed nim Pawła. 34 A
namiestnik po przeczytaniu [listu] zapytał [go], z jakiej
prowincji pochodzi. Kiedy dowiedział się, że z Cylicji;
35 Powiedział: Przesłucham cię, gdy przybędą twoi
oskarżyciele. I rozkazał strzec go w ratuszu Heroda.

24 Po pięciu dniach przybył najwyższy kapłan
Ananiasz wraz ze starszymi i z retorem, niejakim
Tertullosem. Wnieśli oni przed namiestnika [oskarżenie]
przeciwko Pawłowi. 2 A gdy go wezwano, Tertullos
rozpoczął mowę oskarżycielską: Ponieważ dzięki
tobie cieszymy się zupełnym pokojem i dzięki twojej
przezorności nasz naród doświadcza wiele dobrego; 3
Przyznajemy to zawsze i wszędzie, dostojny Feliksie,
z wielką wdzięcznością. 4 Aby cię jednak dłużej nie
zatrzymywać, proszę, abyś nas w swej łaskawości
przez chwilę posłuchał. 5 Stwierdziliśmy, że ten
człowiek jest jak zaraza, wzbudza niepokoje [wśród]
wszystkich Żydów na całym świecie i jest dowódcą
sekty nazarejczyków. 6 Usiłował on też zbezcześcić
świątynię. Schwytaliśmy go więc i chcieliśmy osądzić
według naszego prawa. 7 Lecz dowódca Lizjasz
przybył i wyrwał go przemocą z naszych rąk; 8
Nakazując jego oskarżycielom udać się do ciebie. Gdy
go przesłuchasz, sam będziesz mógł dowiedzieć się
od niego wszystkiego, o co go oskarżamy. 9 Również
Żydzi to potwierdzili, oświadczając, że tak się rzeczy
mają. 10 Kiedy namiestnik dał znak, aby mówił, Paweł
powiedział: Wiedząc, że od wielu lat jesteś sędzią tego
narodu, tym chętniej zdam sprawę z tego, co mnie
dotyczy. 11 Możesz sprawdzić, że nie upłynęło więcej
niż dwanaście dni, odkąd przybyłem do Jerozolimy,
aby wielbić [Boga]. 12 I nie znaleźli mnie w świątyni
rozprawiającego z kimkolwiek ani podburzającego
lud czy to w synagogach, czy w mieście; 13 Ani też
nie mogą dowieść tego, o co mnie oskarżają. 14
Wyznaję jednak przed tobą, że według drogi, którą
[oni] uważają za herezję, służę Bogu [moich] ojców,
wierząc wszystkiemu, co jest napisane w Prawie i
u Proroków; 15 Mając nadzieję w Bogu, że będzie
zmartwychwstanie, którego i oni oczekują, zarówno
sprawiedliwych, jak i niesprawiedliwych. 16 I sam się
usilnie staram, aby zawsze mieć sumienie bez skazy
wobec Boga i ludzi. 17 A po wielu latach przybyłem,
aby złożyć jałmużny i ofiary memu narodowi. 18 Wtedy
pewni Żydzi z Azji spotkali mnie oczyszczonego w
świątyni, bez tłumu i zgiełku. 19 Oni powinni tu stanąć
przed tobą i oskarżać, jeżeli mają coś przeciwko mnie.
20 Albo niech ci [tutaj] sami powiedzą, czy znaleźli we
mnie jakąś nieprawość, gdy stanąłem przed Radą; 21
Chyba jedynie to, że stojąc wśród nich, zawołałem:
Sądzicie mnie dziś z powodu zmartwychwstania
umarłych. 22 Kiedy Feliks to usłyszał, znając dokładniej
tę drogę, odroczył ich [sprawę], mówiąc: Rozpatrzę
waszą sprawę, kiedy tu przyjedzie dowódca Lizjasz. 23
I rozkazał setnikowi pilnować Pawła, zastosować ulgi i
nie zabraniać żadnemu z jego przyjaciół posługiwać
mu czy go odwiedzać. 24 A po kilku dniach przyjechał
Feliks ze swoją żoną Druzyllą, która była Żydówką.
Kazał zawołać Pawła i słuchał go, [jak mówił] o wierze
w Chrystusa. 25 A gdy on rozprawiał o sprawiedliwości,
powściągliwości i przyszłym sądzie, Feliks przestraszył
się i powiedział: Teraz już odejdź. Kiedy znajdę czas,
każę cię zawołać. 26 Spodziewał się przy tym, że
dostanie od Pawła pieniądze za to, że go wypuści,
dlatego też częściej wzywał go [do siebie] na rozmowę.
27 A po dwóch latach następcą Feliksa został Porcjusz
Festus. Feliks, chcąc sobie zjednać życzliwość Żydów,
zostawił Pawła w więzieniu.

25 Kiedy Festus przybył do prowincji, po trzech
dniach udał się z Cezarei do Jerozolimy. **2**
Najwyższy kapłan i znamienici Żydzi wnieśli przed nim
przeciwko Pawłowi skargę i prosili go; **3** Aby okazał im
w jego sprawie przychylność i kazał przyprowadzić go
do Jerozolimy. Przygotowali bowiem zasadzkę, aby go
zabić w drodze. **4** Lecz Festus odpowiedział, że Paweł
znajduje się pod strażą w Cezarei i że on sam wkrótce
[tam] pojedzie. **5** I powiedział: Niech ci z was, którzy
mogą, pojadą ze mną, a jeśli ten człowiek popełnił coś
[złego], niech go oskarżają. **6** A gdy spędził u nich [nie]
więcej niż dziesięć dni, udał się do Cezarei. Nazajutrz
zasiadł na krześle sędziowskim i kazał przyprowadzić
Pawła. **7** Kiedy ten przyszedł, otoczyli [go] Żydzi,
którzy przybyli z Jerozolimy, i wytoczyli przeciwko
Pawłowi wiele ciężkich oskarżeń, których nie mogli
udowodnić. **8** On zaś bronił się: Nie zawiniłem w niczym
ani przeciwko prawu żydowskiemu, ani przeciwko
świątyni, ani przeciwko cesarzowi. **9** Lecz Festus,
chcąc sobie zjednać przychylność Żydów, odpowiedział
Pawłowi: Czy chcesz pojechać do Jerozolimy i tam
być przede mną sądzony w tej sprawie? **10** Wtedy
Paweł powiedział: Stoję przed sądem cesarskim, gdzie
należy mnie sądzić. Żydom nie wyrządziłem żadnej
krzywdy, o czym ty sam dobrze wiesz. **11** Bo jeśli [w
czymś] zawiniłem i popełniłem coś, co zasługuje na
śmierć, nie wzbraniam się umrzeć. Lecz jeśli nie ma
nic w tym, o co mnie oskarżają, nikt nie może mnie im
wydać. Odwołuję się do cesarza. **12** Wtedy Festus
porozumiał się z Radą i odpowiedział: Odwołałeś się do
cesarza? Do cesarza pójdziesz. **13** A po upływie kilku
dni przyjechali do Cezarei król Agryppa i Berenike,
aby powitać Festusa. **14** A kiedy przebywali tam wiele
dni, Festus przedstawił królowi sprawę Pawła, mówiąc:
Feliks pozostawił w więzieniu pewnego człowieka; **15**
Przeciwko któremu, gdy byłem w Jerozolimie, naczelni
kapłani i starsi żydowscy wnieśli skargę, żądając dla
niego wyroku skazującego. **16** Odpowiedziałem im, że
Rzymianie nie mają w zwyczaju wydawać człowieka
na stracenie, zanim oskarżony nie stanie wobec
oskarżycieli i nie będzie miał możliwości odpowiedzieć
na zarzuty. **17** Gdy się tu zebrali, nazajutrz, bez
żadnej zwłoki zasiadłem na krześle sędziowskim i
kazałem przyprowadzić tego człowieka. **18** Stanęli
przeciw niemu jego oskarżyciele, ale nie wnieśli żadnej
skargi z tych, których się spodziewałem. **19** Wiedli
z nim tylko jakieś spory o ich zabobony i o jakiegoś
zmarłego Jezusa, o którym Paweł twierdzi, że żyje. **20**
Będąc niepewnym co do tego sporu, zapytałem, czy
chciałby udać się do Jerozolimy i tam być sądzony
w tych sprawach. **21** Lecz ponieważ Paweł odwołał
się, by go zatrzymać do rozpatrzenia [sprawy przez]
Augusta, rozkazałem go strzec, dopóki go nie odeślę
do cesarza. **22** Wtedy Agryppa powiedział do Festusa:
Ja [również] chciałbym posłuchać tego człowieka. A on
odpowiedział: Jutro go usłyszysz. **23** Gdy nazajutrz
Agryppa i Berenike przybyli z wielką okazałością i
weszli do sali rozpraw z dowódcami i najznakomitszymi
obywatelami miasta, na rozkaz Festusa wprowadzono
Pawła. **24** Po czym Festus przemówił: Królu Agryppo i
wszyscy tu obecni mężowie! Widzicie tego, o którego
mnie prosił cały lud żydowski zarówno w Jerozolimie,
jak i tutaj, wołając, że nie powinien on dłużej żyć.
25 Lecz ja stwierdziłem, że nie popełnił niczego, co
zasługuje na śmierć. A ponieważ on sam odwołał się
do Augusta, postanowiłem go odesłać. **26** Nie mogę
[jednak] o nim napisać [memu] panu nic pewnego.
Dlatego kazałem go stawić przed wami, a zwłaszcza
przed tobą, królu Agryppo, abym po przesłuchaniu miał
co napisać. **27** Bo wydaje mi się nierozsądne posyłać
więźnia bez podania stawianych mu zarzutów.

26 Wtedy Agryppa powiedział do Pawła: Wolno ci
mówić we własnej obronie. Wówczas Paweł,
wyciągnąwszy rękę, zaczął się bronić: **2** Królu Agryppo,
uważam to za szczęście, że mam dziś bronić się
wobec ciebie przed wszystkim, o co mnie oskarżają
Żydzi. **3** Zwłaszcza że jesteś obeznany ze wszystkimi
zwyczajami i sporami, które są między Żydami. Dlatego
proszę cię, żebyś mnie cierpliwie wysłuchał. **4** Wszyscy
Żydzi znają moje życie od młodości, jak je wiodłem od
początku wśród mego narodu w Jerozolimie. **5** Znają
mnie od dawna – gdyby chcieli zaświadczyć – że żyłem
według [zasad] najsurowszego stronnictwa naszej
religii jako faryzeusz. **6** A teraz stoję przed sądem
z powodu nadziei [spełnienia] obietnicy danej ojcom
przez Boga; **7** Której [spełnienia] ma nadzieję doczekać
dwanaście naszych pokoleń, służąc [Bogu] ustawicznie
dniem i nocą. Z powodu tej nadziei, królu Agryppo,
oskarżają mnie Żydzi. **8** Dlaczego uważacie za rzecz
nie do wiary, że Bóg wskrzesza umarłych? **9** Wprawdzie
mnie samemu wydawało się, że powinienem wiele
czynić przeciw imieniu Jezusa z Nazaretu. **10** Tak
też czyniłem w Jerozolimie, gdzie wielu świętych
wtrącałem do więzienia, wziąwszy upoważnienie
od naczelnych kapłanów, a kiedy skazywano ich
na śmierć, głosowałem przeciwko [nim]; **11** A po
wszystkich synagogach często [ich] karząc, zmuszałem
do bluźnierstwa. Występując przeciwko nim z wielką
wściekłością, prześladowałem ich nawet po obcych
miastach. **12** Tak jechałem do Damaszku, mając
upoważnienie i zlecenie od naczelnych kapłanów. **13** W
południe, będąc w drodze, ujrzałem, królu, światłość z
nieba [jaśniejszą] niż słońce, która oświeciła mnie i tych,
którzy jechali ze mną. **14** A gdy wszyscy upadliśmy

na ziemię, usłyszałem głos mówiący do mnie po
hebrajsku: Saulu, Saulu, dlaczego mnie prześladujesz?
Trudno ci przeciw ościeniowi wierzgać. 15 A ja
zapytałem: Kim jesteś, Panie? A on odpowiedział:
Ja jestem Jezus, którego ty prześladujesz. 16 Ale
podnieś się i stań na nogi, bo ukazałem się tobie,
żeby ustanowić cię sługą i świadkiem zarówno tych
rzeczy, które widziałeś, jak i innych, w których ci się
objawię. 17 Wybawię cię od tego ludu i od pogan,
do których cię teraz posyłam; 18 Dla otworzenia ich
oczu, aby odwrócić [ich] od ciemności do światła, od
mocy szatana do Boga, aby otrzymali przebaczenie
grzechów i dziedzictwo między uświęconymi przez
wiarę we mnie. 19 Dlatego też, królu Agryppo, nie
byłem nieposłuszny temu niebieskiemu widzeniu. 20
Ale głosiłem najpierw tym, którzy są w Damaszku, w
Jerozolimie, w całej Judei, i poganom, żeby pokutowali
i nawrócili się do Boga, i spełniali uczynki godne
pokuty. 21 Z tego powodu Żydzi schwytali mnie w
świątyni i chcieli zabić. 22 Ale dzięki pomocy Boga
żyję do dzisiaj, dając świadectwo małym i wielkim,
nic nie mówiąc oprócz tego, co powiedzieli prorocy i
Mojżesz, że nastąpi; 23 Że Chrystus ma cierpieć, jako
pierwszy zmartwychwstać i zwiastować światłość temu
ludowi i poganom. 24 Gdy on to powiedział w [swojej]
obronie, Festus odezwał się donośnym głosem: Jesteś
szalony, Pawle! Wielka uczoność doprowadza cię
do szaleństwa. 25 Ale on odpowiedział: Nie jestem
szalony, dostojny Festusie, ale głoszę słowa prawdy i
rozsądku. 26 Król bowiem, przed którym śmiało mówię,
wie o tych sprawach, gdyż jestem przekonany, że nic z
tych rzeczy nie jest przed nim ukryte, ponieważ nie
działo się to w jakimś zakątku. 27 Czy wierzysz, królu
Agryppo, prorokom? Wiem, że wierzysz. 28 Wtedy
Agryppa powiedział do Pawła: Niemal przekonałeś
mnie, żebym został chrześcijaninem. 29 Ale Paweł
powiedział: Dałby Bóg, abyś i niemal, i całkowicie nie
tylko ty, ale i wszyscy, którzy mnie dziś słuchają, stali
się takimi, jakim ja jestem, z wyjątkiem tych więzów.
30 A gdy to powiedział, wstał król, namiestnik, Berenike
i ci, którzy z nimi zasiadali. 31 Kiedy się oddalili,
rozmawiali między sobą: Ten człowiek nie czyni nic, co
zasługiwałoby na śmierć lub więzienie. 32 Agryppa
zaś powiedział do Festusa: Można by zwolnić tego
człowieka, gdyby nie odwołał się do cesarza.

27 A gdy postanowiono, że mamy płynąć do Italii,
oddano Pawła i innych więźniów setnikowi,
imieniem Juliusz, z oddziału Augusta. 2 Wsiedliśmy
na statek adramyteński, który miał płynąć wzdłuż
wybrzeża Azji, i odbiliśmy [od brzegu]. Był też z nami
Arystarch, Macedończyk z Tesaloniki. 3 Następnego
dnia przypłynęliśmy do Sydonu, gdzie Juliusz, który
życzliwie odnosił się do Pawła, pozwolił [mu] iść do
przyjaciół, aby doznał pokrzepienia. 4 A wyruszywszy
stamtąd, płynęliśmy pod [osłoną] Cypru, dlatego że
wiatry były przeciwne. 5 Przepłynęliśmy morze na
wysokości Cylicji i Pamfilii i przybyliśmy do Miry
w Licji. 6 Tam setnik znalazł statek aleksandryjski
płynący do Italii i umieścił nas na nim. 7 A gdy przez
wiele dni płynęliśmy wolno i dotarliśmy zaledwie na
wysokość Knidos, ponieważ wiatr nam nie pozwalał,
popłynęliśmy wzdłuż Krety obok Salmone. 8 A płynąc
z trudem wzdłuż jej [brzegów], dotarliśmy do pewnego
miejsca zwanego Piękne Porty, blisko którego było
miasto Lasaia. 9 Gdy upłynęło wiele czasu i żegluga
stała się niebezpieczna, bo minął już post, Paweł
[ich] przestrzegał: 10 Panowie, widzę, że żegluga
będzie [związana] z krzywdą i wielką szkodą nie tylko
ładunkowi i statkowi, ale i naszemu życiu. 11 Setnik
jednak bardziej ufał sternikowi i właścicielowi [statku]
niż temu, co mówił Paweł. 12 A ponieważ żaden port nie
nadawał się do przezimowania, większość postanowiła
stamtąd odpłynąć, dostać się jakoś na przezimowanie
do portu Feniks na Krecie, otwartego na południowo-
zachodnią i północno-zachodnią stronę. 13 A gdy
powiał wiatr z południa, sądzili, że zamiar doprowadzą
do skutku, i odbili od brzegu, i popłynęli wzdłuż Krety.
14 Lecz niedługo potem uderzył na nią gwałtowny wiatr,
zwany Eurokludon. 15 Kiedy statek został porwany i nie
mógł stawić czoła wiatrowi, puściliśmy [go z wiatrem] i
pozwoliliśmy się unosić. 16 Gdy płynęliśmy wzdłuż
pewnej wysepki, zwanej Klauda, z trudem zdołaliśmy
uchwycić łódź ratunkową. 17 Po wyciągnięciu jej
przepasali statek, używając [sprzętu] pomocniczego. Z
obawy, żeby nie wpaść na płyciznę, opuścili żagle i
tak ich niosło. 18 Ponieważ miotała nami gwałtowna
burza, nazajutrz wyrzucili [ładunek]. 19 A trzeciego
[dnia] własnymi rękami wyrzuciliśmy osprzęt statku.
20 Lecz kiedy przez wiele dni nie pokazało się ani
słońce, ani gwiazdy, a niemała nawałnica napierała,
znikła już wszelka nadzieja naszego ocalenia. 21 Gdy
[ludzie] już długo nic nie jedli, Paweł stanął pośród
nich i powiedział: Panowie, trzeba było mnie posłuchać
i nie odpływać od Krety, wtedy uniknęlibyście straty
i szkody. 22 Lecz teraz zachęcam was, abyście byli
dobrej myśli, bo nikt z was nie zginie, tylko statek.
23 Tej nocy bowiem stanął przy mnie anioł Boga, do
którego należę i któremu służę; 24 I powiedział: Nie bój
się, Pawle, musisz stanąć przed cesarzem, a oto Bóg
darował ci wszystkich, którzy z tobą płyną. 25 Dlatego
bądźcie dobrej myśli, panowie, bo wierzę Bogu, że
będzie tak, jak mi powiedziano. 26 Musimy jednak
być wyrzuceni na jakąś wyspę. 27 A gdy nadeszła
czternasta noc, a nas rzucało po Adriatyku, około

północy zdawało się żeglarzom, że zbliżają się do
jakiegoś lądu. 28 Wtedy spuścili sondę i stwierdzili
dwadzieścia sążni. Popłynąwszy nieco dalej, znowu
spuścili sondę i stwierdzili piętnaście sążni. 29 Bojąc
się, abyśmy nie wpadli na skały, zrzucili z rufy cztery
kotwice i z upragnieniem oczekiwali świtu. 30 A gdy
żeglarze postanowili uciec ze statku, spuścili łódź
ratunkową pod pozorem zrzucenia kotwic z dziobu
statku; 31 Paweł powiedział do setnika i żołnierzy:
Jeśli ci nie zostaną na statku, nie będziecie mogli
zostać ocaleni. 32 Wtedy żołnierze odcięli liny od łodzi
ratunkowej i pozwolili jej spaść. 33 Kiedy zaczynało
świtać, Paweł zachęcał wszystkich do posiłku: Dziś
[już] czternasty dzień, jak trwacie w oczekiwaniu bez
posiłku, nic nie jedząc. 34 Dlatego proszę was, abyście
się posilili, bo to przyczyni się do waszego ocalenia,
gdyż żadnemu z was włos z głowy nie spadnie. 35
A to powiedziawszy, wziął chleb i podziękował Bogu
wobec wszystkich, a gdy złamał, zaczął jeść. 36 Wtedy
wszyscy nabrali otuchy i posilili się. 37 A nas wszystkich
na statku było dwieście siedemdziesiąt sześć dusz. 38
Kiedy się najedli, odciążyli statek, wyrzucając zboże
do morza. 39 Gdy nastał dzień, nie rozpoznali lądu,
jednak zobaczyli jakąś zatokę o płaskim wybrzeżu,
do którego postanowili, jeśli będzie można, przybić
statkiem. 40 Wyciągnąwszy więc kotwice, puścili się
na morze. Poluzowali wiązania sterowe, nastawili
[przedni] żagiel pod wiatr i zmierzali do brzegu. 41
Wpadli jednak na mieliznę utworzoną między dwoma
prądami i osiedli ze statkiem. Dziób statku się zarył,
ale rufa zaczęła się rozbijać pod naporem fal. 42
Wtedy żołnierze postanowili, że zabiją więźniów, aby
żaden z nich nie odpłynął i nie uciekł. 43 Lecz setnik,
chcąc ocalić Pawła, powstrzymał ich od tego zamiaru.
Potem rozkazał, aby ci, którzy umieją pływać, skoczyli
pierwsi do morza i wyszli na brzeg; 44 Pozostali zaś na
deskach lub częściach statku. I w ten sposób wszyscy
cało wyszli na ląd.

28 Po ocaleniu dowiedzieli się, że ta wyspa nazywa
się Malta. 2 A barbarzyńcy okazali nam niezwykłą
życzliwość. Rozpalili bowiem ognisko i przyjęli nas, bo
padał deszcz i było zimno. 3 A gdy Paweł nazbierał
naręcze chrustu i nałożył na ogień, na skutek gorąca
wypełzła żmija i uczepiła się jego ręki. 4 Kiedy
barbarzyńcy zobaczyli gada wiszącego u jego ręki,
mówili między sobą: Ten człowiek na pewno jest
mordercą, bo choć wyszedł cało z morza, zemsta
nie pozwala mu żyć. 5 Lecz on strząsnął gada w
ogień i nie doznał nic złego. 6 A oni oczekiwali, że
spuchnie albo nagle padnie martwy. Lecz gdy długo
czekali i widzieli, że nic złego mu się nie stało, zmienili
zdanie i mówili, że jest bogiem. 7 W pobliżu tego
miejsca znajdowały się posiadłości naczelnika wyspy,
imieniem Publiusz, który nas przyjął i przez trzy dni po
przyjacielsku gościł. 8 A ojciec Publiusza leżał, bo miał
gorączkę i czerwonkę. Paweł poszedł do niego i modlił
się, a położywszy na nim ręce, uzdrowił go. 9 Po tym
wydarzeniu przychodzili również inni chorzy z wyspy i
byli uzdrawiani. 10 Okazali nam oni wielki szacunek, a
gdy mieliśmy odpływać, dali wszystko, co [nam] było
potrzebne. 11 Po trzech miesiącach odpłynęliśmy na
statku aleksandryjskim z godłem Kastora i Polluksa,
który przezimował na tej wyspie. 12 Przybywszy do
Syrakuz, pozostaliśmy [tam] trzy dni. 13 Stamtąd,
płynąc łukiem, dotarliśmy do Regium. Po upływie
jednego dnia, gdy powiał wiatr południowy, nazajutrz
przypłynęliśmy do Puteoli. 14 Tam spotkaliśmy braci,
którzy nas uprosili, żebyśmy pozostali u nich siedem
dni. I tak udaliśmy się do Rzymu. 15 Tamtejsi bracia,
gdy usłyszeli o nas, wyszli nam naprzeciw aż do
Forum Appiusza i do Trzech Gospód. Kiedy Paweł
ich zobaczył, podziękował Bogu i nabrał otuchy. 16
A gdy przybyliśmy do Rzymu, setnik oddał więźniów
dowódcy wojska, ale Pawłowi pozwolono mieszkać
osobno z żołnierzem, który go pilnował. 17 Po trzech
dniach Paweł zaprosił przywódców żydowskich. Kiedy
się zeszli, powiedział do nich: Mężowie bracia, nic nie
uczyniłem przeciwko ludowi i zwyczajom ojczystym, a
jednak zostałem wydany w Jerozolimie jako więzień w
ręce Rzymian; 18 Którzy po przesłuchaniu chcieli mnie
wypuścić, bo nie było we mnie nic [zasługującego]
na śmierć. 19 Lecz gdy Żydzi się [temu] sprzeciwiali,
musiałem odwołać się do cesarza, nie chcąc jednak
w czymkolwiek oskarżać mego narodu. 20 Dlatego
też zaprosiłem was, aby się z wami zobaczyć i
porozmawiać, bo z powodu nadziei Izraela jestem
związany tym łańcuchem. 21 Lecz oni powiedzieli do
niego: Nie otrzymaliśmy z Judei [żadnych] listów o
tobie ani żaden z przybyłych braci nie oznajmił, ani nie
mówił o tobie nic złego. 22 Pragniemy jednak od ciebie
usłyszeć, co myślisz, bo wiemy o tym stronnictwie, że
wszędzie mówią przeciwko niemu. 23 Wyznaczyli mu
dzień i przyszło wielu do niego do kwatery, a on od rana
do wieczora przytaczał im świadectwa o królestwie
Bożym i przekonywał o Jezusie na podstawie Prawa
Mojżesza i Proroków. 24 I niektórzy uwierzyli temu,
co mówił, a inni nie uwierzyli. 25 Poróżnieni ze sobą
rozeszli się, gdy Paweł powiedział [to] jedno: Słusznie
Duch Święty powiedział przez proroka Izajasza do
naszych ojców: 26 Idź do tego ludu i mów: Słuchając,
będziecie słyszeć, ale nie zrozumiecie, i patrząc,
będziecie widzieć, ale nie zobaczycie. 27 Utyło bowiem
serce tego ludu, stępiały ich uszy i zamknęli swe oczy,
żeby oczami nie widzieli ani uszami nie słyszeli, a

sercem nie zrozumieli i nie nawrócili się, i żebym ich
nie uzdrowił. **28** Niech wam więc będzie wiadome,
że poganom zostało posłane to zbawienie Boże, a
oni będą słuchać. **29** A gdy to powiedział, Żydzi
odeszli, wiodąc ze sobą zacięty spór. **30** Przez całe
dwa lata Paweł mieszkał w wynajętym mieszkaniu i
przyjmował wszystkich, którzy przychodzili do niego;
31 Głosząc królestwo Boże i nauczając tego, co dotyczy
Pana Jezusa Chrystusa, ze wszelką odwagą i bez
przeszkód.

Rzymian

1 Paweł, sługa Jezusa Chrystusa, powołany apostoł,
odłączony do [głoszenia] ewangelii Boga; **2** (Którą
przedtem obiecał przez swoich proroków w Pismach
świętych); **3** O jego Synu, Jezusie Chrystusie, naszym
Panu, który według ciała pochodził z potomstwa
Dawida; **4** A pokazał z mocą, że jest Synem Bożym,
według Ducha świętości, przez zmartwychwstanie;
5 Przez którego otrzymaliśmy łaskę i apostolstwo,
[by przywieść] do posłuszeństwa wierze wszystkie
narody dla jego imienia; **6** Wśród których jesteście i wy,
powołani [przez] Jezusa Chrystusa. **7** Wszystkim, którzy
jesteście w Rzymie, umiłowanym Boga, powołanym
świętym: Łaska wam i pokój od Boga, naszego Ojca, i
Pana Jezusa Chrystusa. **8** Najpierw dziękuję mojemu
Bogu przez Jezusa Chrystusa za was wszystkich,
że wasza wiara słynie na cały świat. **9** Bóg bowiem,
któremu służę w moim duchu w ewangelii jego Syna,
jest mi świadkiem, że nieustannie czynię wzmiankę o
was w moich modlitwach; **10** Zawsze prosząc, żeby
wreszcie kiedyś udało mi się za wolą Bożą odbyć
podróż do was. **11** Pragnę bowiem zobaczyć was,
abym wam mógł udzielić jakiegoś daru duchowego
dla waszego utwierdzenia; **12** To znaczy, abyśmy się
wzajemnie pocieszyli obopólną wiarą, waszą i moją.
13 A nie chcę, abyście i wy, bracia, nie wiedzieli,
że często zamierzałem przybyć do was (ale byłem
dotąd zatrzymywany), abym miał jakiś owoc zarówno
wśród was, jak i wśród innych pogan. **14** Jestem
dłużnikiem zarówno Greków, jak i barbarzyńców,
zarówno mądrych, jak i niemądrych; **15** Tak że na
ile mogę, jestem gotowy i wam, którzy jesteście w
Rzymie, głosić ewangelię. **16** Nie wstydzę się bowiem
ewangelii Chrystusa, ponieważ jest [ona] mocą Boga
ku zbawieniu dla każdego, kto uwierzy, najpierw
Żyda, [potem] i Greka. **17** W niej bowiem objawia się
sprawiedliwość Boga z wiary w wiarę, jak jest napisane:
Sprawiedliwy będzie żył z wiary. **18** Gniew Boży bowiem
objawia się z nieba przeciwko wszelkiej bezbożności i
niesprawiedliwości ludzi, którzy zatrzymują prawdę
w niesprawiedliwości. **19** Ponieważ to, co można
wiedzieć o Bogu, jest dla nich jawne, gdyż Bóg im to
objawił. **20** [To bowiem, co] niewidzialne, to znaczy
jego wieczna moc i bóstwo, są widzialne od stworzenia
świata przez to, co stworzone, po to, aby oni byli bez
wymówki. **(aïdios g126)** **21** Dlatego że poznawszy Boga,
nie chwalili [go] jako Boga ani [mu] nie dziękowali,
lecz znikczemnieli w swoich myślach i zaćmiło się
ich bezrozumne serce. **22** Podając się za mądrych,
zgłupieli; **23** I zamienili chwałę niezniszczalnego Boga
na podobieństwo obrazu zniszczalnego człowieka,
ptaków, czworonożnych [zwierząt] i gadów. **24** Dlatego
też Bóg wydał ich nieczystości przez pożądliwości
ich serc, aby hańbili swoje ciała między sobą. **25**
[Oni to] zamienili prawdę Bożą w kłamstwo i czcili
stworzenie, i służyli [jemu] raczej niż Stwórcy, który
jest błogosławiony na wieki. Amen. **(aiōn g165)** **26**
Dlatego wydał ich Bóg haniebnym namiętnościom,
gdyż nawet ich kobiety zamieniły naturalne współżycie
na przeciwne naturze. **27** Także mężczyźni, opuściwszy
naturalne współżycie z kobietą, zapałali w swej
pożądliwości jedni ku drugim, mężczyzna z mężczyzną,
popełniając haniebne czyny i ponosząc na sobie
samych należną za swój błąd zapłatę. **28** A skoro
im się nie spodobało zachowanie poznania Boga,
wydał ich Bóg [na pastwę] wypaczonego umysłu, aby
robili to, co nie wypada; **29** Będąc napełnieni wszelką
nieprawością, nierządem, przewrotnością, chciwością,
złośliwością; pełni zazdrości, morderstwa, sporu,
podstępu, złych obyczajów; **30** Plotkarze, oszczercy,
nienawidzący Boga, zuchwali, pyszni, chełpliwi,
wynalazcy złych rzeczy, nieposłuszni rodzicom; **31**
Bezrozumni, niedotrzymujący słowa, bez naturalnej
miłości, nieprzejednani [i] bez miłosierdzia. **32** Oni
to, poznawszy wyrok Boga, że ci, którzy robią takie
[rzeczy], są godni śmierci, nie tylko sami je robią, ale
też pochwalają tych, którzy tak postępują.

2 Dlatego jesteś bez wymówki, człowieku, [kimkolwiek
jesteś], który osądzasz. W czym bowiem osądzasz
drugiego, osądzasz samego siebie, ponieważ ty, który
osądzasz drugiego, robisz to samo. **2** Lecz wiemy, że
sąd Boży jest według prawdy przeciwko tym, którzy
robią takie [rzeczy]. **3** Czy myślisz, człowieku, który
osądzasz tych, którzy robią takie [rzeczy], a sam je
robisz, że ty unikniesz sądu Bożego? **4** Czy gardzisz
bogactwem jego dobroci, cierpliwości i nieskwapliwości,
nie wiedząc, że dobroć Boga prowadzi cię do pokuty?
5 Ty jednak przez swoją zatwardziałość i niepokutujące
serce gromadzisz sobie samemu gniew na dzień
gniewu i objawienia sprawiedliwego sądu Boga; **6**
Który odda każdemu według jego uczynków: **7** Tym,
którzy przez wytrwanie w dobrym uczynku szukają
chwały, czci i nieśmiertelności, [odda] życie wieczne;
(aiōnios g166) **8** Natomiast swarliwym i nieposłusznym
prawdzie, lecz posłusznym niesprawiedliwości, [odda]
zapalczywość i gniew. **9** Utrapienie i ucisk [odda]
duszy każdego człowieka, który popełnia zło, najpierw
Żyda, potem i Greka; **10** A chwałę, cześć i pokój
każdemu, kto czyni dobro, najpierw Żydowi, potem
i Grekowi. **11** U Boga bowiem nie ma względu na
osobę. **12** Bo ci, którzy bez prawa zgrzeszyli, bez
prawa też zginą, a ci, którzy w prawie zgrzeszyli,

przez prawo będą sądzeni; 13 (Gdyż nie słuchacze
prawa [są] sprawiedliwi przed Bogiem, ale ci, którzy
wypełniają prawo, będą usprawiedliwieni. 14 Gdy
bowiem poganie, którzy nie mają prawa, z natury
czynią to, co jest w prawie, oni, nie mając prawa, sami
dla siebie są prawem. 15 Oni to ukazują działanie
prawa wpisanego w ich serca, za poświadczeniem
ich sumienia i myśli wzajemnie się oskarżających
lub też usprawiedliwiających); 16 W dniu, w którym
Bóg przez Jezusa Chrystusa będzie sądził skryte
sprawy ludzkie według mojej ewangelii. 17 Oto ty się
nazywasz Żydem, polegasz na prawie, chlubisz się
Bogiem; 18 Znasz [jego] wolę, rozpoznajesz [to, co]
lepsze, będąc pouczony przez prawo; 19 I uważasz
się za przewodnika ślepych, za światłość tych, którzy
są w ciemności; 20 Wychowawcę bezrozumnych,
nauczyciela niemowląt, mając w prawie kształt wiedzy
i prawdy. 21 Ty więc, który uczysz drugiego, samego
siebie nie uczysz? Ty, który głosisz, że nie wolno
kraść, kradniesz? 22 Ty, który mówisz, że nie wolno
cudzołożyć, cudzołożysz? Ty, który się brzydzisz
bożkami, dopuszczasz się świętokradztwa? 23 Ty,
który się chlubisz prawem, przez przekraczanie prawa
znieważasz Boga? 24 Ponieważ z waszego powodu,
jak jest napisane, poganie bluźnią imieniu Boga. 25
Obrzezanie bowiem jest pożyteczne, jeśli wypełniasz
prawo, ale jeśli przekraczasz prawo, twoje obrzezanie
staje się nieobrzezaniem. 26 Jeśli więc nieobrzezany
przestrzega przepisów prawa, czyż jego nieobrzezanie
nie będzie uznane za obrzezanie? 27 I ten, który
jest nieobrzezany z natury, a wypełnia prawo, osądzi
ciebie, który mając literę i obrzezanie, przekraczasz
prawo. 28 Nie ten bowiem jest Żydem, kto jest [Żydem]
na zewnątrz, ani nie to jest obrzezaniem, co jest na
zewnątrz, na ciele; 29 Ale ten jest Żydem, kto jest nim
wewnątrz, i [to jest obrzezanie, co jest] obrzezaniem
serca, w duchu, nie w literze, którego chwała nie
[pochodzi] od ludzi, lecz od Boga.

3 Na czym więc polega wyższość Żyda? Albo jaki
jest pożytek z obrzezania? 2 Wielki pod każdym
względem. Przede wszystkim [ten], że im zostały
powierzone słowa Boże. 3 Cóż bowiem, jeśli niektórzy
nie uwierzyli? Czyż ich niewiara zniweczy wiarę Boga? 4
Nie daj Boże! Przeciwnie, niech Bóg będzie prawdziwy,
a każdy człowiek – kłamcą, jak jest napisane: Abyś
okazał się sprawiedliwy w swoich słowach i żebyś
zwyciężył, gdy będziesz sądzony. 5 Jeśli więc nasza
niesprawiedliwość uwydatnia sprawiedliwość Boga,
cóż powiemy? Czyż niesprawiedliwy [jest] Bóg, który
okazuje gniew? (Mówię po ludzku). 6 Nie daj Boże!
Jak wtedy Bóg mógłby sądzić świat? 7 Jeśli bowiem
prawda Boża przez moje kłamstwo obfitowała ku jego
chwale, czemuż jeszcze i ja jestem sądzony jako
grzesznik? 8 Dlaczego więc nie [mówić] (jak nas
szkalują i jak niektórzy twierdzą, że mówimy): Będziemy
robić złe rzeczy, aby przyszły dobre? Ich potępienie
jest sprawiedliwe. 9 Cóż więc? Czy przewyższamy
ich? Żadną miarą! Ponieważ przedtem dowiedliśmy, że
zarówno Żydzi, jak i Grecy, wszyscy są pod grzechem;
10 Jak jest napisane: Nie ma sprawiedliwego, ani
jednego; 11 Nie ma rozumnego i nie ma [nikogo],
kto by szukał Boga. 12 Wszyscy zboczyli z drogi,
razem stali się nieużyteczni, nie ma [nikogo], kto by
czynił dobro, nie ma ani jednego. 13 Grobem otwartym
jest ich gardło, zdradzają swymi językami, jad żmij
pod ich wargami. 14 Ich usta pełne są przeklinania
i goryczy; 15 Ich nogi są szybkie do rozlewu krwi;
16 Zniszczenie i nędza na ich drogach; 17 A drogi
pokoju nie poznali. 18 Nie ma bojaźni Bożej przed ich
oczami. 19 A wiemy, że wszystko, co mówi prawo,
mówi do tych, którzy są pod prawem, aby wszystkie
usta zostały zamknięte i aby cały świat podlegał
karaniu Boga. 20 Dlatego z uczynków prawa nie będzie
usprawiedliwione żadne ciało w jego oczach, gdyż
przez prawo jest poznanie grzechu. 21 Lecz teraz
bez prawa została objawiona sprawiedliwość Boga,
poświadczona przez prawo i proroków. 22 [Jest to]
sprawiedliwość Boga przez wiarę Jezusa Chrystusa
dla wszystkich i na wszystkich wierzących. Nie ma
bowiem różnicy. 23 Wszyscy bowiem zgrzeszyli i są
pozbawieni chwały Boga; 24 A zostają usprawiedliwieni
darmo, z jego łaski, przez odkupienie, które [jest]
w Jezusie Chrystusie. 25 Jego to Bóg ustanowił
przebłaganiem przez wiarę w jego krew, aby okazać
swoją sprawiedliwość przez odpuszczenie, w swojej
cierpliwości, przedtem popełnionych grzechów; 26 Aby
okazać swoją sprawiedliwość w obecnym czasie po
to, aby on był sprawiedliwym i usprawiedliwiającym
tego, kto wierzy w Jezusa. 27 Gdzież więc jest
[powód do] chluby? Został wykluczony. Przez jakie
prawo? Uczynków? Nie, przez prawo wiary. 28 Tak
więc twierdzimy, że człowiek zostaje usprawiedliwiony
przez wiarę, bez uczynków prawa. 29 Czy Bóg [jest]
jedynie [Bogiem] Żydów? Czy też nie pogan? Istotnie, i
pogan; 30 Ponieważ jeden jest Bóg, który usprawiedliwi
obrzezanych z wiary i nieobrzezanych przez wiarę. 31
Czy więc obalamy prawo przez wiarę? Nie daj Boże!
Przeciwnie, utwierdzamy prawo.

4 Cóż więc powiemy, co zyskał Abraham, nasz
ojciec, według ciała? 2 Jeśli bowiem Abraham
został usprawiedliwiony z uczynków, ma się czym
chlubić, ale nie przed Bogiem. 3 Cóż bowiem
mówi Pismo? Abraham uwierzył Bogu i zostało mu
to poczytane za sprawiedliwość. 4 A temu, kto

pracuje, zapłata nie jest uznana za łaskę, ale za
należność. 5 Temu zaś, kto nie pracuje, lecz wierzy
w tego, który usprawiedliwia bezbożnego, jego wiara
zostaje poczytana za sprawiedliwość. 6 Jak i Dawid
mówi, że błogosławiony jest człowiek, któremu Bóg
przypisze sprawiedliwość bez uczynków, [mówiąc]: 7
Błogosławieni, których nieprawości [są] przebaczone i
których grzechy są zakryte. 8 Błogosławiony człowiek,
któremu Pan nie poczyta grzechu. 9 Czy więc to
błogosławieństwo [dotyczy] tylko obrzezanych, czy też
nieobrzezanych? Mówimy przecież, że wiara została
Abrahamowi poczytana za sprawiedliwość. 10 Jakże
więc została mu poczytana? Gdy był obrzezany czy
przed obrzezaniem? Nie po obrzezaniu, ale przed
obrzezaniem. 11 I przyjął znak obrzezania jako pieczęć
sprawiedliwości wiary, którą miał przed obrzezaniem,
po to, aby był ojcem wszystkich nieobrzezanych
wierzących, aby im też poczytana była sprawiedliwość;
12 I [aby był] ojcem obrzezania, nie tylko tych, którzy
są obrzezani, ale też tych, którzy chodzą śladami wiary
naszego ojca Abrahama, którą miał przed obrzezaniem.
13 Obietnica bowiem, że ma być dziedzicem świata,
[nie została dana] Abrahamowi czy jego potomstwu
przez prawo, ale przez sprawiedliwość wiary. 14
Jeśli bowiem dziedzicami [są] ci, którzy [są] z prawa,
[to] wiara stała się daremna i obietnica obróciła się
wniwecz. 15 Gdyż prawo sprowadza gniew, bo gdzie
nie ma prawa, [tam] nie ma przestępstwa. 16 Tak więc
[dziedzictwo jest] z wiary, aby było z łaski [i] żeby
obietnica była niewzruszona dla całego potomstwa, nie
tylko dla tego, które opiera się na prawie, ale i dla tego,
[które jest] z wiary Abrahama, który jest ojcem nas
wszystkich; 17 (Jak jest napisane: Ustanowiłem cię
ojcem wielu narodów) przed Bogiem, któremu uwierzył,
który ożywia umarłych i przywołuje te [rzeczy], których
nie ma, tak jakby były. 18 [On] to wbrew nadziei, mając
nadzieję, uwierzył, że stanie się ojcem wielu narodów
według tego, [co mu] powiedziano: Takie będzie twoje
potomstwo. 19 A nie będąc słabym w wierze, nie
zważał na swoje już obumarłe ciało – bo miał około stu
lat – ani na obumarłe łono Sary. 20 I nie zachwiał się
z [powodu] niewiary w obietnicę Boga, ale umocnił
się wiarą i oddał chwałę Bogu; 21 Będąc też pewien
tego, że to, co [on] obiecał, ma moc też uczynić. 22
Dlatego zostało mu to poczytane za sprawiedliwość.
23 A nie tylko ze względu na niego samego napisano,
że zostało mu [to] poczytane; 24 Ale i ze względu
na nas, którym ma być poczytane, którzy wierzymy
w tego, który wskrzesił z martwych Jezusa, naszego
Pana; 25 Który został wydany za nasze grzechy i wstał
z martwych dla naszego usprawiedliwienia.

5 Będąc więc usprawiedliwieni przez wiarę, mamy
pokój z Bogiem przez naszego Pana Jezusa
Chrystusa; 2 Dzięki któremu też otrzymaliśmy dostęp
przez wiarę do tej łaski, w której trwamy i chlubimy się
nadzieją chwały Boga. 3 A nie tylko [to], ale chlubimy
się też uciskami, wiedząc, że ucisk wyrabia cierpliwość;
4 A cierpliwość – doświadczenie, doświadczenie zaś –
nadzieję; 5 A nadzieja nie przynosi wstydu, ponieważ
miłość Boga jest rozlana w naszych sercach przez
Ducha Świętego, który został nam dany. 6 Chrystus
bowiem, gdy jeszcze byliśmy słabi, we właściwym
czasie umarł za bezbożnych. 7 Choć rzadko się
zdarza, że ktoś umrze za sprawiedliwego, jednak za
dobrego może ktoś odważyłby się umrzeć. 8 Lecz
Bóg okazuje nam swoją miłość przez to, że gdy
jeszcze byliśmy grzesznikami, Chrystus za nas umarł.
9 Tym bardziej więc teraz, będąc usprawiedliwieni
jego krwią, będziemy przez niego ocaleni od gniewu.
10 Jeśli bowiem, będąc nieprzyjaciółmi, zostaliśmy
pojednani z Bogiem przez śmierć jego Syna, tym
bardziej, będąc pojednani, będziemy ocaleni przez
jego życie. 11 A nie tylko [to], ale też chlubimy się
Bogiem przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, przez
którego teraz otrzymaliśmy pojednanie. 12 Dlatego,
tak jak przez jednego człowieka grzech wszedł na
świat, a przez grzech – śmierć, tak też na wszystkich
ludzi przeszła śmierć, ponieważ wszyscy zgrzeszyli.
13 Grzech bowiem był na świecie aż do [nadania]
prawa, ale grzechu się nie poczytuje, gdy nie ma
prawa. 14 Śmierć jednak królowała od Adama aż
do Mojżesza nawet nad tymi, którzy nie popełnili
grzechu podobnego do przestępstwa Adama, który
jest obrazem tego, który miał przyjść. 15 Lecz z
przestępstwem nie jest tak, jak z darem łaski. Jeśli
bowiem przez przestępstwo jednego wielu umarło, tym
obficiej spłynęła na wielu łaska Boga i dar przez łaskę
jednego człowieka, Jezusa Chrystusa. 16 A z darem
nie jest tak, jak z tym, co przyszło przez jednego,
który zgrzeszył. Wyrok bowiem [jest] z [powodu]
jednego [przestępstwa] ku potępieniu, ale dar łaski z
[powodu] wielu przestępstw ku usprawiedliwieniu. 17
Jeśli bowiem z powodu przestępstwa jednego śmierć
zaczęła królować przez jednego, tym bardziej ci, którzy
przyjmują obfitość tej łaski i dar sprawiedliwości, będą
królować w życiu przez jednego, Jezusa Chrystusa.
18 Tak więc, jak przez przestępstwo jednego na
wszystkich ludzi [spadł wyrok] ku potępieniu, tak
też przez sprawiedliwość jednego na wszystkich
ludzi [spłynął dar] ku usprawiedliwieniu [dającemu]
życie. 19 Jak bowiem przez nieposłuszeństwo jednego
człowieka wielu stało się grzesznikami, tak przez
posłuszeństwo jednego wielu stało się sprawiedliwymi.

20 A prawo wkroczyło po to, aby obfitował grzech. Lecz
gdzie grzech się rozmnożył, tam łaska tym bardziej
obfitowała; 21 Aby, jak grzech królował ku śmierci,
tak też łaska królowała przez sprawiedliwość ku życiu
wiecznemu przez Jezusa Chrystusa, naszego Pana.
(aiōnios g166)

6 Cóż więc powiemy? Czy mamy trwać w grzechu,
aby łaska obfitowała? 2 Nie daj Boże! My, którzy
umarliśmy dla grzechu, jakże możemy jeszcze w
nim żyć? 3 Czyż nie wiecie, że my wszyscy, którzy
zostaliśmy ochrzczeni w Jezusie Chrystusie, w jego
śmierci zostaliśmy ochrzczeni? 4 Zostaliśmy więc
pogrzebani z nim przez chrzest w śmierci, aby jak
Chrystus został wskrzeszony z martwych przez chwałę
Ojca, tak żebyśmy i my postępowali w nowości
życia. 5 Jeśli bowiem zostaliśmy z nim wszczepieni
w podobieństwo jego śmierci, to będziemy też [z
nim wszczepieni] w podobieństwo zmartwychwstania;
6 Wiedząc o tym, że nasz stary człowiek został
ukrzyżowany razem [z nim], aby ciało grzechu zostało
zniszczone, żebyśmy już więcej nie służyli grzechowi.
7 Kto bowiem umarł, został uwolniony od grzechu.
8 Jeśli więc umarliśmy z Chrystusem, wierzymy, że
też z nim będziemy żyć; 9 Wiedząc, że Chrystus,
powstawszy z martwych, więcej nie umiera i śmierć
nad nim więcej nie panuje. 10 To bowiem, że umarł,
raz umarł dla grzechu, a że żyje, żyje dla Boga. 11
Tak i wy uważajcie siebie za martwych dla grzechu,
a żywych dla Boga w Jezusie Chrystusie, naszym
Panu. 12 Niechże więc grzech nie króluje w waszym
śmiertelnym ciele, żebyście [mieli] mu być posłuszni w
jego pożądliwościach. 13 I nie oddawajcie waszych
członków jako oręża niesprawiedliwości grzechowi,
ale oddawajcie samych siebie Bogu jako ożywieni z
martwych i wasze członki jako oręż sprawiedliwości
Bogu. 14 Grzech bowiem nie będzie nad wami panował,
bo nie jesteście pod prawem, lecz pod łaską. 15
Cóż więc? Będziemy grzeszyć, bo nie jesteśmy pod
prawem, ale pod łaską? Nie daj Boże! 16 Czyż
nie wiecie, że komu oddajecie siebie jako słudzy
w posłuszeństwo, komu jesteście posłuszni, [tego]
jesteście sługami: bądź grzechu ku śmierci, bądź
posłuszeństwa ku sprawiedliwości? 17 Ale chwała
Bogu, że gdy byliście sługami grzechu, usłuchaliście
z serca wzoru tej nauki, której się poddaliście; 18
A będąc uwolnieni od grzechu, staliście się sługami
sprawiedliwości. 19 Po ludzku mówię, z powodu
słabości waszego ciała. Jak bowiem oddawaliście
wasze członki na służbę nieczystości i nieprawości, [aby
czynić] nieprawość, tak teraz oddawajcie wasze członki
na służbę sprawiedliwości, abyście byli uświęceni.
20 Dopóki bowiem byliście sługami grzechu, byliście
wolni od sprawiedliwości. 21 Jakiż więc wówczas
mieliście pożytek z tych [rzeczy], których się teraz
wstydzicie? Ich bowiem końcem [jest] śmierć. 22 Lecz
teraz, uwolnieni od grzechu, gdy staliście się sługami
Boga, macie swój pożytek ku uświęceniu, a na końcu
życie wieczne. **(aiōnios g166)** 23 Zapłatą bowiem za
grzech [jest] śmierć, ale darem łaski Boga jest życie
wieczne w Jezusie Chrystusie, naszym Panu. **(aiōnios
g166)**

7 Czyż nie wiecie, bracia (bo mówię do znających
prawo), że prawo panuje nad człowiekiem, dopóki
on żyje? 2 Zamężna kobieta bowiem, dopóki mąż żyje,
jest z nim związana prawem, a jeśli mąż umrze, zostaje
uwolniona od prawa męża. 3 Tak więc, dopóki mąż żyje,
będzie nazywana cudzołożnicą, jeśli zostanie żoną
innego mężczyzny. Jeśli jednak jej mąż umrze, jest
wolna od tego prawa, tak że nie będzie cudzołożnicą,
choćby została żoną innego mężczyzny. 4 Tak i wy,
moi bracia, zostaliście uśmierceni dla prawa przez
ciało Chrystusa, abyście należeli do innego, [to znaczy]
tego, który został wskrzeszony z martwych, abyśmy
przynosili Bogu owoc. 5 Gdy bowiem byliśmy w ciele,
namiętności grzechów, które [się wzniecały] przez
prawo, okazywały swą moc w naszych członkach,
aby przynosić śmierci owoc. 6 Lecz teraz zostaliśmy
uwolnieni od prawa, gdy umarliśmy dla tego, w czym
byliśmy trzymani, abyśmy służyli [Bogu] w nowości
ducha, a nie w starości litery. 7 Cóż więc powiemy?
Że prawo [jest] grzechem? Nie daj Boże! Przeciwnie,
nie poznałem grzechu [jak] tylko przez prawo, bo i o
pożądliwości nie wiedziałbym, gdyby prawo nie mówiło:
Nie będziesz pożądał. 8 Lecz grzech, gdy zyskał
okazję przez przykazanie, wzbudził we mnie wszelką
pożądliwość. Bez prawa bowiem grzech jest martwy.
9 I ja żyłem kiedyś bez prawa, lecz gdy przyszło
przykazanie, grzech ożył, a ja umarłem. 10 I okazało
się, że przykazanie, które [miało być] ku życiu, jest
[mi] ku śmierci. 11 Grzech bowiem, gdy zyskał okazję
przez przykazanie, zwiódł mnie i przez nie [mnie] zabił.
12 A tak prawo [jest] święte i przykazanie [jest] święte,
sprawiedliwe i dobre. 13 Czy więc to, co dobre, stało się
dla mnie śmiercią? Nie daj Boże! Przeciwnie, grzech,
aby okazał się grzechem, sprowadził na mnie śmierć
przez [to, co] dobre, żeby grzech stał się niezmiernie
grzesznym przez przykazanie. 14 Gdyż wiemy, że
prawo jest duchowe, ale ja jestem cielesny, zaprzedany
grzechowi. 15 [Tego] bowiem, co robię, nie pochwalam,
bo nie robię tego, co chcę, ale czego nienawidzę, to
robię. 16 A jeśli robię to, czego nie chcę, zgadzam się
z tym, że prawo [jest] dobre. 17 Teraz więc już nie ja to
robię, ale grzech, który we mnie mieszka. 18 Gdyż

wiem, że we mnie, to jest w moim ciele, nie mieszka
dobro, bo chęć jest we mnie, ale wykonać tego, co
[jest] dobre, nie potrafię. 19 Nie czynię bowiem dobra,
które chcę, ale zło, którego nie chcę, to czynię. 20
A jeśli robię to, czego nie chcę, [już] nie ja to robię,
ale grzech, który we mnie mieszka. 21 Odkrywam
więc [w sobie] to prawo, że gdy chcę czynić dobro,
trzyma się mnie zło. 22 Mam bowiem upodobanie w
prawie Bożym według wewnętrznego człowieka. 23
Lecz widzę inne prawo w moich członkach, walczące z
prawem mego umysłu, które bierze mnie w niewolę
prawa grzechu, które jest w moich członkach. 24
Nędzny ja człowiek! Któż mnie wybawi z tego ciała
śmierci? 25 Dziękuję Bogu przez Jezusa Chrystusa,
naszego Pana. Tak więc ja sam umysłem służę prawu
Bożemu, lecz ciałem prawu grzechu.

8 Dlatego teraz żadnego potępienia nie ma dla
tych, którzy są w Jezusie Chrystusie, [którzy] nie
postępują według ciała, ale według Ducha. 2 Gdyż
prawo Ducha życia, [które jest] w Jezusie Chrystusie,
uwolniło mnie od prawa grzechu i śmierci. 3 Co
bowiem [było] niemożliwe dla prawa, w czym było
[ono] słabe z powodu ciała, Bóg, posławszy swego
Syna w podobieństwie grzesznego ciała i z powodu
grzechu, potępił grzech w ciele; 4 Aby sprawiedliwość
prawa wypełniła się w nas, którzy postępujemy nie
według ciała, ale według Ducha. 5 Ci bowiem, którzy
żyją według ciała, myślą o tym, co cielesne, ale
ci, którzy [żyją] według Ducha, [myślą] o tym, co
duchowe. 6 Gdyż zamysł ciała [to] śmierć, ale zamysł
Ducha [to] życie i pokój; 7 Dlatego, że zamysł ciała
jest nieprzyjacielem Boga, bo nie poddaje się prawu
Bożemu, gdyż i nie może. 8 Ci więc, którzy są w
ciele, nie mogą podobać się Bogu. 9 Lecz wy nie
jesteście w ciele, ale w Duchu, gdyż Duch Boży
mieszka w was. A jeśli ktoś nie ma Ducha Chrystusa,
ten do niego nie należy. 10 Ale jeśli Chrystus jest w
was, to ciało jest martwe z powodu grzechu, a duch
jest żywy z powodu sprawiedliwości. 11 A jeśli Duch
tego, który Jezusa wskrzesił z martwych, mieszka
w was, ten, który wskrzesił Chrystusa z martwych,
ożywi i wasze śmiertelne ciała przez swego Ducha,
który w was mieszka. 12 Tak więc, bracia, jesteśmy
dłużnikami, [ale] nie ciała, abyśmy [mieli] żyć według
ciała. 13 Jeśli bowiem żyjecie według ciała, umrzecie,
ale jeśli Duchem uśmiercacie uczynki ciała, będziecie
żyć. 14 Wszyscy bowiem ci, którzy są prowadzeni
przez Ducha Bożego, są synami Bożymi. 15 Gdyż
nie otrzymaliście ducha niewoli, aby znowu się bać,
ale otrzymaliście Ducha usynowienia, przez którego
wołamy: Abba, Ojcze! 16 Ten to Duch poświadcza
naszemu duchowi, że jesteśmy dziećmi Bożymi.
17 A jeśli dziećmi, [to] i dziedzicami, dziedzicami
Boga, a współdziedzicami Chrystusa, jeśli tylko z
nim cierpimy, abyśmy też z nim byli uwielbieni. 18
Uważam bowiem, że cierpienia teraźniejszego czasu
nie są godne [porównywania z] tą przyszłą chwałą,
która ma się w nas objawić. 19 Stworzenie bowiem z
gorliwym wypatrywaniem oczekuje objawienia synów
Bożych. 20 Gdyż stworzenie jest poddane marności,
nie dobrowolnie, ale z powodu tego, który je poddał, w
nadziei; 21 Że i samo stworzenie będzie uwolnione
z niewoli zniszczenia do chwalebnej wolności dzieci
Bożych. 22 Wiemy bowiem, że całe stworzenie razem
jęczy i razem cierpi w bólach [rodzenia] aż dotąd. 23 A
nie tylko [ono], ale i my, którzy mamy pierwsze plony
Ducha, i my sami w sobie wzdychamy, oczekując
usynowienia, odkupienia naszego ciała. 24 Nadzieją
bowiem jesteśmy zbawieni. A nadzieja, którą się widzi,
nie jest nadzieją, bo jakże ktoś [może] spodziewać
się [tego], co widzi? 25 Ale jeśli spodziewamy się
tego, czego nie widzimy, [to] oczekujemy [tego] z
cierpliwością. 26 Podobnie i Duch dopomaga naszej
słabości. Nie wiemy bowiem, o co powinniśmy się
modlić, jak trzeba, ale sam Duch wstawia się za nami
w niewysłowionych westchnieniach. 27 A ten, który
bada serca, wie, jaki jest zamysł Ducha, ponieważ
według [woli] Boga wstawia się za świętymi. 28
A wiemy, że wszystko współdziała dla dobra tych,
którzy miłują Boga, [to jest] tych, którzy są powołani
według postanowienia [Boga]. 29 Tych bowiem,
których on przedtem znał, [tych] też przeznaczył,
aby stali się podobni do obrazu jego Syna, żeby
on był pierworodny między wieloma braćmi. 30
Tych zaś, których przeznaczył, tych też powołał, a
których powołał, tych też usprawiedliwił, a których
usprawiedliwił, tych też uwielbił. 31 Cóż więc na to
powiemy? Jeśli Bóg za nami, któż przeciwko nam?
32 On, który nawet własnego Syna nie oszczędził,
ale wydał go za nas wszystkich, jakże nie [miałby]
z nim darować nam wszystkiego? 33 Któż będzie
oskarżał wybranych Bożych? Bóg [jest tym], który
usprawiedliwia. 34 Któż potępi? Chrystus jest tym,
który umarł, więcej, zmartwychwstał, który też jest
po prawicy Boga i wstawia się za nami. 35 Któż nas
odłączy od miłości Chrystusa? [Czy] utrapienie, czy
ucisk, czy prześladowanie, czy głód, czy nagość, czy
niebezpieczeństwo, czy miecz? 36 Jak jest napisane: Z
powodu ciebie przez cały dzień nas zabijają, uważają
nas za owce [przeznaczone] na rzeź. 37 Ale w tym
wszystkim całkowicie zwyciężamy przez tego, który
nas umiłował. 38 Jestem bowiem pewien, że ani
śmierć, ani życie, ani aniołowie, ani zwierzchności, ani
moce, ani teraźniejsze, ani przyszłe [rzeczy]; 39 Ani

wysokość, ani głębokość, ani żadne inne stworzenie
nie będzie mogło nas odłączyć od miłości Boga, która
jest w Jezusie Chrystusie, naszym Panu.

9 Mówię prawdę w Chrystusie, nie kłamię, co mi
poświadcza moje sumienie w Duchu Świętym; **2**
Że odczuwam wielki smutek i nieustający ból w moim
sercu. **3** Pragnąłbym bowiem sam być odłączony
od Chrystusa za moich braci, za moich krewnych
według ciała. **4** Są to Izraelici, do których [należy]
usynowienie, chwała, przymierza, nadanie prawa,
służba Boża i obietnice; **5** Do których należą ojcowie
i z których według ciała [pochodzi] Chrystus, który
jest nad wszystkimi, Bóg błogosławiony na wieki.
Amen. **(aiōn g165)** **6** Lecz nie jest możliwe, żeby miało
zawieść słowo Boże. Nie wszyscy bowiem, którzy
pochodzą od Izraela, są Izraelem. **7** Nie wszyscy też
przez to, że są potomstwem Abrahama, są dziećmi,
ale [jest powiedziane]: W Izaaku będzie nazwane
twoje potomstwo. **8** To znaczy, że nie dzieci ciała są
dziećmi Bożymi, lecz dzieci obietnicy są uznane za
potomstwo. **9** Takie bowiem [jest] słowo obietnicy: O
tym właśnie czasie przyjdę, a Sara będzie miała syna.
10 A nie tylko to, ale i Rebeka, gdy poczęła z jednego
[mężczyzny], naszego ojca Izaaka; **11** Gdy [dzieci]
jeszcze się nie urodziły i nie zrobiły nic dobrego ani
złego, aby zgodnie z wybraniem trwało postanowienie
Boga, nie z uczynków, ale z tego, który powołuje; **12**
Powiedziano jej, że starszy będzie służył młodszemu;
13 Jak jest napisane: Jakuba umiłowałem, ale Ezawa
znienawidziłem. **14** Cóż więc powiemy? Czy Bóg jest
niesprawiedliwy? Nie daj Boże! **15** Mówi bowiem do
Mojżesza: Zmiłuję się, nad kim się zmiłuję, a zlituję
się, nad kim się zlituję. **16** A więc nie [zależy to] od
tego, który chce, ani od tego, który zabiega, ale od
Boga, który okazuje miłosierdzie. **17** Pismo bowiem
mówi do faraona: Po to właśnie cię wzbudziłem, aby
okazać na tobie swoją moc i żeby moje imię było
głoszone po całej ziemi. **18** A zatem komu chce,
okazuje miłosierdzie, a kogo chce, czyni zatwardziałym.
19 Ale mi powiesz: Dlaczego więc jeszcze oskarża?
Któż bowiem sprzeciwił się jego woli? **20** Człowieku!
Kimże ty jesteś, że prowadzisz spór z Bogiem? Czy
naczynie gliniane [może] powiedzieć do tego, kto
je ulepił: Dlaczego mnie takim uczyniłeś? **21** Czy
garncarz nie ma władzy [nad] gliną, żeby z tej samej
bryły zrobić jedno naczynie do [użytku] zaszczytnego,
a drugie do niezaszczytnego? **22** A [cóż], jeśli Bóg,
chcąc okazać gniew i dać poznać swoją moc, znosił w
wielkiej cierpliwości naczynia gniewu przygotowane na
zniszczenie; **23** I żeby dać poznać bogactwo swojej
chwały na naczyniach miłosierdzia, które [wcześniej]
przygotował ku chwale; **24** [To znaczy] nas, których
powołał, nie tylko z Żydów, ale i z pogan? **25** Jak
też u Ozeasza mówi: Lud, który nie był mój, nazwę
moim ludem, a tę, która nie była umiłowana, [nazwę]
umiłowaną. **26** I stanie się [tak], że w miejscu, gdzie im
mówiono: Wy nie [jesteście] moim ludem, tam będą
nazwani synami Boga żywego. **27** A Izajasz woła o
Izraelu: Choćby liczba synów Izraela była jak piasek
morski, resztka będzie ocalona. **28** Zakończy bowiem
dzieło i skróci je w sprawiedliwości. Istotnie, skróci Pan
dzieło na ziemi. **29** Jak i przedtem powiedział Izajasz:
Gdyby Pan zastępów nie zostawił nam potomstwa,
stalibyśmy się jak Sodoma i bylibyśmy podobni do
Gomory. **30** Cóż więc powiemy? To, że poganie, którzy
nie szukali sprawiedliwości, dostąpili sprawiedliwości
– sprawiedliwości, która jest z wiary. **31** Izrael zaś,
zabiegając o prawo sprawiedliwości, nie doszedł do
prawa sprawiedliwości. **32** Dlaczego? Ponieważ [o
nie zabiegali] nie z wiary, ale jakby [było] z uczynków
prawa. Potknęli się bowiem o kamień potknięcia; **33** Jak
jest napisane: Oto kładę na Syjonie kamień potknięcia
i skałę zgorszenia, a każdy, kto w niego wierzy, nie
będzie zawstydzony.

10 Bracia, pragnieniem mego serca i modlitwą, którą
zanoszę do Boga za Izrael, jest jego zbawienie.
2 Daję im bowiem świadectwo, że mają gorliwość
dla Boga, ale nie według poznania. **3** Nie znając
bowiem sprawiedliwości Boga, a chcąc ustanowić
własną sprawiedliwość, nie poddali się sprawiedliwości
Boga. **4** Końcem bowiem prawa jest Chrystus ku
sprawiedliwości każdego, kto wierzy. **5** Gdyż Mojżesz
pisze o sprawiedliwości, która [jest] z prawa: Kto te
rzeczy wypełnia, przez nie będzie żył. **6** Sprawiedliwość
zaś, która jest z wiary, tak powiada: Nie mów w
swym sercu: Kto wstąpi do nieba? – to znaczy, [aby]
Chrystusa na dół sprowadzić; **7** Albo: Kto zstąpi do
otchłani? – to znaczy, [aby] Chrystusa od umarłych
wyprowadzić. **(Abyssos g12)** **8** Ale cóż mówi: Blisko
ciebie jest słowo, na twoich ustach i w twoim sercu.
To jest słowo wiary, które głosimy: **9** Jeśli ustami
wyznasz Pana Jezusa i uwierzysz w swoim sercu, że
Bóg wskrzesił go z martwych, będziesz zbawiony. **10**
Sercem bowiem wierzy się ku sprawiedliwości, a ustami
wyznaje się ku zbawieniu. **11** Mówi bowiem Pismo:
Każdy, kto w niego wierzy, nie będzie zawstydzony.
12 Gdyż nie ma różnicy między Żydem a Grekiem;
bo ten sam Pan wszystkich jest bogaty względem
wszystkich, którzy go wzywają. **13** Każdy bowiem,
kto wezwie imienia Pana, będzie zbawiony. **14** Jakże
więc będą wzywać [tego], w którego nie uwierzyli?
A jak uwierzą [w tego], o którym nie słyszeli? A jak
usłyszą bez kaznodziei? **15** Jakże też będą głosić,

jeśli nie zostaną posłani? Jak jest napisane: O jak
piękne są nogi tych, którzy opowiadają pokój, tych,
którzy opowiadają dobre rzeczy! 16 Ale nie wszyscy
byli posłuszni ewangelii. Izajasz bowiem mówi: Panie,
któż uwierzył naszemu głoszeniu? 17 Wiara więc jest
ze słuchania, a słuchanie – przez słowo Boże. 18
Pytam jednak: Czy nie słyszeli? Ależ tak: Po całej
ziemi rozszedł się ich głos i na krańce świata ich
słowa. 19 Pytam jednak: Czy Izrael tego nie poznał?
Mojżesz pierwszy mówi: Ja pobudzę was do zawiści
przez [naród], który nie jest narodem, przez naród
nierozumny wzbudzę w was gniew. 20 A Izajasz śmiało
mówi: Zostałem znaleziony przez tych, którzy mnie nie
szukali, objawiłem się tym, którzy o mnie nie pytali. 21
Lecz do Izraela mówi: Cały dzień wyciągałem moje
ręce do ludu opornego i sprzeciwiającego się.

11 Pytam więc: Czy Bóg odrzucił swój lud? Nie
daj Boże! Ja bowiem [też] jestem Izraelitą, z
potomstwa Abrahama, z pokolenia Beniamina. 2 Bóg
nie odrzucił swego ludu, który przedtem znał. Czyż nie
wiecie, co Pismo mówi o Eliaszu? Jak się skarży przed
Bogiem na Izraela: 3 Panie, pozabijali twoich proroków
i zburzyli twoje ołtarze; tylko ja sam pozostałem i
czyhają na moje życie. 4 Ale cóż mu odpowiada Bóg?
Zostawiłem sobie siedem tysięcy mężów, którzy nie
zgięli kolan przed Baalem. 5 Tak i w obecnym czasie
pozostała resztka według wybrania przez łaskę. 6
A jeśli przez łaskę, to już nie z uczynków, inaczej
łaska już nie byłaby łaską. Jeśli zaś z uczynków,
to już nie jest łaska, inaczej uczynek już nie byłby
uczynkiem. 7 Cóż więc? Czego Izrael szuka, tego nie
osiągnął, ale wybrani osiągnęli, a inni zostali pogrążeni
w zatwardziałości; 8 (Jak jest napisane: Bóg dał im
ducha twardego snu, oczy, aby nie widzieli, i uszy, aby
nie słyszeli) aż do dziś. 9 A Dawid mówi: Niech ich stół
stanie się sidłem i pułapką, zgorszeniem i odpłatą. 10
Niech zaćmią się ich oczy, aby nie widzieli, a ich grzbiet
zawsze pochylaj. 11 Pytam więc: Czy się potknęli, aby
upaść? Nie daj Boże! Ale [raczej] przez ich upadek
zbawienie [doszło] do pogan, aby wzbudzić w nich
zawiść. 12 A jeśli ich upadek jest bogactwem świata, a
ich pomniejszenie bogactwem pogan, o ileż bardziej
ich pełnia? 13 Mówię bowiem do was, pogan. Na ile
jestem apostołem pogan, chlubię się swoją służbą;
14 Może [w ten sposób] wzbudzę zawiść w [tych,
którzy są] moim ciałem i zbawię niektórych z nich. 15
Jeśli bowiem odrzucenie ich stało się pojednaniem
[dla] świata, czym [będzie] przyjęcie [ich], jeśli nie
powstaniem z martwych do życia? 16 Ponieważ jeśli
zaczyn jest święty, [to] i ciasto, a jeśli korzeń jest
święty, [to] i gałęzie. 17 Jeśli zaś niektóre z gałęzi
zostały odłamane, a ty, który byłeś dzikim drzewem
oliwnym, zostałeś wszczepiony zamiast nich i stałeś się
uczestnikiem korzenia i tłustości drzewa oliwnego; 18
Nie wynoś się nad gałęzie. Jeśli jednak się wynosisz,
[wiedz, że] nie ty podtrzymujesz korzeń, lecz korzeń
ciebie. 19 Ale powiesz: Odłamane zostały gałęzie,
abym ja został wszczepiony. 20 Słusznie, z powodu
niewiary zostały odłamane, ty zaś trwasz przez wiarę.
Nie pysznij się, ale się bój. 21 Jeśli bowiem Bóg nie
oszczędził naturalnych gałęzi, wiedz, że i ciebie nie
oszczędzi. 22 Spójrz więc na dobroć i srogość Boga:
srogość dla tych, którzy upadli, a dla ciebie dobroć,
jeśli będziesz trwał w [tej] dobroci. W przeciwnym razie
ty też będziesz wycięty. 23 Lecz i oni, jeśli nie będą
trwali w niewierze, zostaną wszczepieni, gdyż Bóg
ma moc ponownie ich wszczepić. 24 Jeśli bowiem ty
zostałeś wycięty z dzikiego z natury drzewa oliwnego,
a wbrew naturze zostałeś wszczepiony w szlachetne
drzewo oliwne, o ileż bardziej ci, którzy są [gałęziami]
naturalnymi, wszczepieni zostaną w swoje własne
drzewo oliwne! 25 Nie chcę bowiem, bracia, abyście
nie znali tej tajemnicy – żebyście sami siebie nie
uważali za mądrych – że zatwardziałość po części
przyszła na Izrael, dopóki nie wejdzie pełnia pogan. 26
I tak cały Izrael będzie zbawiony, jak jest napisane:
Przyjdzie z Syjonu wybawiciel i odwróci bezbożność od
Jakuba. 27 A to [będzie] moje przymierze z nimi, gdy
zgładzę ich grzechy. 28 Tak więc co do ewangelii są
nieprzyjaciółmi ze względu na was, lecz co do wybrania
są umiłowani ze względu na ojców. 29 Nieodwołalne
są bowiem dary i powołanie Boże. 30 Jak bowiem wy
kiedyś nie wierzyliście Bogu, ale teraz dostąpiliście
miłosierdzia z powodu ich niewiary; 31 Tak i oni teraz
stali się nieposłuszni, aby z powodu miłosierdzia wam
[okazanego] i oni miłosierdzia dostąpili. 32 Bóg bowiem
zamknął ich wszystkich w niewierze, aby się nad
wszystkimi zmiłować. **(eleēsē g1653)** 33 O głębokości
bogactwa zarówno mądrości, jak i poznania Boga!
Jak niezbadane są jego wyroki i niedocieczone jego
drogi! 34 Któż bowiem poznał myśl Pana albo kto był
jego doradcą? 35 Lub kto pierwszy mu coś dał, aby
otrzymać odpłatę? 36 Z niego bowiem, przez niego i w
nim jest wszystko. Jemu chwała na wieki. Amen. **(aiōn
g165)**

12 Proszę więc was, bracia, przez miłosierdzie
Boże, abyście składali wasze ciała jako ofiarę
żywą, świętą, przyjemną Bogu, [to jest] wasza rozumna
służba. 2 A nie dostosowujcie się do tego świata, ale
przemieńcie się przez odnowienie waszego umysłu,
abyście [mogli] rozeznać, co jest dobrą, przyjemną i
doskonałą wolą Boga. **(aiōn g165)** 3 Mówię bowiem przez
łaskę, która mi jest dana, każdemu, kto jest wśród was,
aby nie myślał [o sobie] więcej niż należy, ale żeby

myślał [o sobie] skromnie, stosownie do miary wiary,
jakiej Bóg każdemu udzielił. 4 Jak bowiem w jednym
ciele mamy wiele członków, ale nie wszystkie członki
wykonują tę samą czynność; 5 Tak my, [chociaż] liczni,
jesteśmy jednym ciałem w Chrystusie, ale z osobna
jesteśmy członkami jedni drugich. 6 Mamy więc różne
dary według łaski, która nam jest dana: jeśli [ktoś
ma] dar prorokowania, niech [go używa] stosownie
do miary wiary; 7 Jeśli usługiwania, niech usługuje;
jeśli ktoś naucza, niech [trwa] w nauczaniu; 8 Jeśli
ktoś napomina, to w napominaniu; jeśli ktoś rozdaje,
to w szczerości; jeśli ktoś jest przełożonym, [niech
nim będzie] w pilności; jeśli ktoś okazuje miłosierdzie,
niech to czyni ochoczo. 9 Miłość [niech będzie]
nieobłudna. Brzydźcie się złem, trzymając się tego, co
dobre. 10 Miłujcie się wzajemnie miłością braterską,
wyprzedzając jedni drugich w [okazywaniu] szacunku.
11 W pracy nieleniwi, pałający duchem, służący Panu; 12
Radujący się w nadziei, cierpliwi w ucisku, nieustający
w modlitwie; 13 Wspomagający świętych w potrzebach,
okazujący gościnność. 14 Błogosławcie tych, którzy
was prześladują, błogosławcie, a nie przeklinajcie. 15
Radujcie się z tymi, którzy się radują, a płaczcie z tymi,
którzy płaczą. 16 Bądźcie między sobą jednomyślni.
Nie miejcie [o sobie] wysokiego mniemania, ale się
ku niskim skłaniajcie. Nie uważajcie samych siebie
za mądrych. 17 Nikomu złem za zło nie odpłacajcie;
starajcie się o to, co uczciwe wobec wszystkich ludzi.
18 Jeśli to możliwe, o ile to od was zależy, ze wszystkimi
ludźmi żyjcie w pokoju. 19 Najmilsi, nie mścijcie się
sami, ale pozostawcie miejsce gniewowi. Jest bowiem
napisane: Zemsta [do] mnie [należy], ja odpłacę –
mówi Pan. 20 Jeśli więc twój nieprzyjaciel jest głodny,
nakarm go, jeśli jest spragniony, napój go. Tak bowiem
robiąc, rozżarzone węgle zgarniesz na jego głowę. 21
Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj.

13 Każda dusza niech będzie poddana władzom
zwierzchnim. Nie ma bowiem władzy [innej,
jak] tylko od Boga, a te władze, które są, zostały
ustanowione przez Boga. 2 Tak więc kto się sprzeciwia
władzy, sprzeciwia się postanowieniu Boga. Ci zaś,
którzy się sprzeciwiają, sami na siebie ściągają
potępienie. 3 Przełożeni bowiem nie są postrachem
dla uczynków dobrych, ale złych. A chcesz nie bać się
władzy? Czyń dobrze, a będziesz miał od niej pochwałę.
4 Jest bowiem sługą Boga dla twojego dobra. Ale jeśli
czynisz zło, bój się, bo nie na próżno nosi miecz, gdyż
jest sługą Boga, mszczącym się w gniewie nad tym,
który czyni zło. 5 Dlatego trzeba być poddanym nie
tylko z powodu gniewu, ale i ze względu na sumienie.
6 Z tego też powodu płacicie podatki. Ci bowiem, którzy
tego właśnie ustawicznie pilnują, są sługami Boga.
7 Oddawajcie więc każdemu to, co mu się należy:
komu podatek, [temu] podatek, komu cło, [temu] cło,
komu bojaźń, [temu] bojaźń, komu cześć, [temu] cześć.
8 Nikomu nie bądźcie nic winni oprócz wzajemnej
miłości. Kto bowiem miłuje bliźniego, wypełnił prawo. 9
Gdyż to: Nie będziesz cudzołożył, nie będziesz zabijał,
nie będziesz kradł, nie będziesz fałszywie świadczył,
nie będziesz pożądał i jakiekolwiek inne przykazanie,
w tych słowach się streszcza, mianowicie: Będziesz
miłował swego bliźniego jak samego siebie. 10 Miłość
nie wyrządza zła bliźniemu. Tak więc wypełnieniem
prawa jest miłość. 11 A [czyńcie] to, znając czas,
że już [nadeszła] pora, abyśmy się obudzili ze snu.
Teraz bowiem bliżej nas jest zbawienie, niż kiedy
uwierzyliśmy. 12 Noc przeminęła, a dzień się przybliżył.
Odrzućmy więc uczynki ciemności, a obleczmy się
w zbroję światłości. 13 Postępujmy uczciwie, jak za
dnia, nie w hulankach i pijaństwach, nie w rozwiązłości
i rozpustach, nie w sporach ani w zazdrości. 14
Ale obleczcie się w Pana Jezusa Chrystusa, a nie
troszczcie się o ciało, [by zaspokajać] pożądliwości.

14 A tego, kto jest słaby w wierze, przyjmujcie, [lecz]
nie po to, aby sprzeczać się [wokół] spornych
kwestii. 2 Jeden bowiem wierzy, że może jeść wszystko,
a inny, [będąc] słaby, jada jarzyny. 3 Ten, kto je, niech
nie lekceważy tego, który nie je, a ten, kto nie je, niech
nie potępia tego, który je, bo Bóg go przyjął. 4 Kim
jesteś ty, że sądzisz cudzego sługę? Dla własnego
Pana stoi albo upada. Ostoi się jednak, gdyż Bóg
może go utwierdzić. 5 Jeden bowiem czyni różnicę
między dniem a dniem, a drugi każdy dzień ocenia
[jednakowo]. Każdy niech będzie dobrze upewniony
w swoim zamyśle. 6 Kto przestrzega dnia, dla Pana
przestrzega, a kto nie przestrzega dnia, dla Pana nie
przestrzega. Kto je, dla Pana je, bo dziękuje Bogu, a kto
nie je, dla Pana nie je i dziękuje Bogu. 7 Nikt bowiem
z nas dla siebie nie żyje i nikt dla siebie nie umiera. 8
Bo jeśli żyjemy, dla Pana żyjemy, jeśli umieramy, dla
Pana umieramy. Dlatego czy żyjemy, czy umieramy,
należymy do Pana. 9 Gdyż po to Chrystus umarł,
powstał i ożył, aby panować i [nad] umarłymi, i nad
żywymi. 10 Dlaczego więc ty potępiasz swego brata?
Albo czemu lekceważysz swego brata? Wszyscy
bowiem staniemy przed trybunałem Chrystusa. 11
Jest bowiem napisane: Jak żyję, mówi Pan, ugnie
się przede mną każde kolano i każdy język będzie
wysławiał Boga. 12 Tak więc każdy z nas sam za
siebie zda rachunek Bogu. 13 A tak już nie osądzajmy
jedni drugich, ale raczej uważajcie na to, aby nie
dawać bratu powodu do potknięcia się lub upadku.
14 Wiem i jestem przekonany przez Pana Jezusa, że
nie ma niczego, co by samo w sobie było nieczyste.

Tylko dla tego, kto uważa coś za nieczyste, [to] dla
niego [jest] nieczyste. 15 Lecz jeśli z powodu pokarmu
twój brat jest zasmucony, już nie postępujesz zgodnie
z miłością. Nie zatracaj swoim pokarmem tego, za
którego umarł Chrystus. 16 Niech więc wasze dobro
nie będzie bluźnione. 17 Królestwo Boże bowiem
to nie pokarm i napój, ale sprawiedliwość, pokój i
radość w Duchu Świętym. 18 Kto bowiem w tym służy
Chrystusowi, podoba się Bogu i cieszy się uznaniem u
ludzi. 19 Tak więc dążmy do tego, co [służy] pokojowi
i wzajemnemu zbudowaniu. 20 Z powodu pokarmu
nie niszcz dzieła Bożego. Wszystko wprawdzie jest
czyste, ale [staje się] złe dla człowieka, który je ze
zgorszeniem. 21 Dobrze jest nie jeść mięsa i nie pić
wina ani żadnej [rzeczy], przez którą twój brat się
obraża, gorszy albo słabnie. 22 Masz wiarę? Miej
ją sam u siebie przed Bogiem. Szczęśliwy ten, kto
samego siebie nie potępia [w tym], co uważa za dobre.
23 Lecz kto ma wątpliwości, jeśli je, jest potępiony, bo
nie je z wiary. Wszystko bowiem, co nie jest z wiary,
jest grzechem.

15 A tak my, którzy jesteśmy mocni, powinniśmy
znosić słabości słabych, a nie [szukać tego],
co nam się podoba. 2 Dlatego każdy z nas niech
[szuka tego, co] podoba się bliźniemu, dla dobra, ku
zbudowaniu. 3 Ponieważ [i] Chrystus nie [szukał tego,
co] mu się podobało, ale jak jest napisane: Urągania
urągających tobie spadły na mnie. 4 Wszystko bowiem,
co przedtem napisano, ku naszej nauce napisano,
abyśmy przez cierpliwość i pociechę [z] Pism mieli
nadzieję. 5 A Bóg cierpliwości i pociechy niech
sprawi, abyście byli jednomyślni między sobą na wzór
Jezusa Chrystusa; 6 Abyście jednomyślnie, jednymi
ustami wysławiali Boga, Ojca naszego Pana Jezusa
Chrystusa. 7 Dlatego przyjmujcie siebie nawzajem,
jak i Chrystus przyjął nas do chwały Boga. 8 Mówię
bowiem, że Jezus Chrystus był sługą obrzezania ze
względu na prawdę Bożą, aby potwierdzić obietnice
[dane] ojcom; 9 I aby poganie chwalili Boga za
miłosierdzie, jak jest napisane: Dlatego będę cię
wysławiał między poganami i będę śpiewał twemu
imieniu. 10 I znowu mówi: Weselcie się, poganie, z jego
ludem. 11 I znowu: Chwalcie Pana, wszyscy poganie, i
wysławiajcie go wszyscy ludzie. 12 I znowu Izajasz
mówi: Przyjdzie korzeń Jessego, ten, który powstanie,
aby panować [nad] poganami. W nim poganie będą
pokładać nadzieję. 13 A Bóg nadziei niech was napełni
wszelką radością i pokojem w wierze, abyście obfitowali
w nadzieję przez moc Ducha Świętego. 14 A też ja
sam jestem pewien co do was, moi bracia, że i wy sami
jesteście pełni dobroci, napełnieni wszelkim poznaniem
i możecie jedni drugich napominać. 15 A pisałem
do was, bracia, nieco śmielej, jakby przypominając
wam przez łaskę, która jest mi dana od Boga; 16
Po to, abym był sługą Jezusa Chrystusa dla pogan,
sprawując święte usługiwanie ewangelią Boga, aby
ofiara pogan stała się przyjemna, uświęcona przez
Ducha Świętego. 17 Mam się więc czym chlubić
w Jezusie Chrystusie, w sprawach Bożych. 18 Nie
śmiałbym bowiem mówić tego, czego Chrystus nie
uczyniłby przeze mnie [w przywodzeniu] pogan do
posłuszeństwa przez słowo i uczynek; 19 Przez moc
znaków i cudów, przez moc Ducha Bożego, tak że
[obszar] od Jerozolimy i okolic aż do Ilirii napełniłem
ewangelią Chrystusa. 20 A usiłowałem głosić ewangelię
tam, gdzie imię Chrystusa nie było znane, aby nie
budować na cudzym fundamencie; 21 Ale jak jest
napisane: Ci, którym o nim nie mówiono, zobaczą, a
ci, którzy o nim nie słyszeli, zrozumieją. 22 Dlatego też
często napotykałem przeszkody, tak że nie mogłem
przyjść do was. 23 Lecz teraz nie mam już miejsca [do
pracy] w tych stronach, a pragnąc od wielu lat przyjść
do was; 24 Gdy udam się do Hiszpanii, przyjdę do was.
Spodziewam się bowiem, że idąc tamtędy, zobaczę
was i że wy mnie tam wyprawicie, gdy się już wami
troszeczkę nacieszę. 25 A teraz idę do Jerozolimy, aby
usłużyć świętym. 26 Spodobało się bowiem Macedonii
i Achai wspólnie złożyć się na ubogich świętych, którzy
są w Jerozolimie. 27 Istotnie, spodobało się im, są
też ich dłużnikami. Jeśli bowiem poganie stali się
uczestnikami ich [dóbr] duchowych, powinni im też
usługiwać cielesnymi. 28 Dlatego, gdy to wykonam
i [oddam] im ten zapieczętowany owoc, wstąpię do
was, udając się do Hiszpanii. 29 A wiem, że gdy
przyjdę do was, przyjdę z pełnią błogosławieństwa
ewangelii Chrystusa. 30 A proszę was, bracia, przez
naszego Pana Jezusa Chrystusa i przez miłość Ducha,
abyście razem ze mną walczyli w modlitwach za mnie
do Boga; 31 Abym został wybawiony od tych, którzy
są niewierzący w Judei, i żeby moja posługa, [którą
wykonuję] dla Jerozolimy, została dobrze przyjęta
przez świętych; 32 Abym z radością przyszedł do was
za wolą Boga i doznał pokrzepienia razem z wami.
33 A Bóg pokoju [niech będzie] z wami wszystkimi.
Amen.

16 Polecam wam Febę, naszą siostrę, która jest
służebnicą kościoła w Kenchrach; 2 Abyście
ją przyjęli w Panu, jak przystoi świętym, i pomagali
jej w każdej sprawie, w której by was potrzebowała.
I ona bowiem wspomagała wielu, [także] i mnie
samego. 3 Pozdrówcie Pryscyllę i Akwilę, moich
pomocników w Jezusie Chrystusie; 4 Którzy za
moje życie nadstawiali swojego własnego karku,
którym nie tylko ja sam dziękuję, ale i wszystkie

kościoły pogan; **5** [Pozdrówcie] także kościół, który
jest w ich domu. Pozdrówcie mojego miłego Epeneta,
który jest pierwszym plonem Achai dla Chrystusa.
6 Pozdrówcie Marię, która wiele pracowała dla nas.
7 Pozdrówcie Andronika i Juniasa, moich krewnych
i moich współwięźniów, którzy są poważani wśród
apostołów, którzy też przede mną byli w Chrystusie. **8**
Pozdrówcie Ampliasa, mojego umiłowanego w Panu. **9**
Pozdrówcie Urbana, naszego pomocnika w Chrystusie,
i mojego umiłowanego Stachyna. **10** Pozdrówcie
Apellesa, wypróbowanego w Chrystusie. Pozdrówcie
tych, którzy są z domu Arystobula. **11** Pozdrówcie
Herodiona, mojego krewnego. Pozdrówcie tych, którzy
są z [domu] Narcyza, tych, którzy są w Panu. **12**
Pozdrówcie Tryfenę i Tryfozę, które pracują w Panu.
Pozdrówcie umiłowaną Persydę, która wiele pracowała
w Panu. **13** Pozdrówcie Rufusa, wybranego w Panu,
oraz matkę jego i moją. **14** Pozdrówcie Asynkryta,
Flegonta, Hermasa, Patrobę, Hermesa i braci, którzy
są z nimi. **15** Pozdrówcie Filologa i Julię, Nereusza i
jego siostrę, Olimpasa i wszystkich świętych, którzy
są z nimi. **16** Pozdrówcie jedni drugich pocałunkiem
świętym. Pozdrawiają was kościoły Chrystusa. **17** A
proszę was, bracia, abyście wypatrywali tych, którzy
powodują rozłamy i zgorszenia przeciwko tej nauce,
którą przyjęliście; unikajcie ich. **18** Gdyż tacy nie służą
naszemu Panu Jezusowi Chrystusowi, ale własnemu
brzuchowi, a przez gładkie słowa i pochlebstwo zwodzą
serca prostych [ludzi]. **19** Wasze posłuszeństwo
bowiem stało się znane wszystkim. Dlatego też raduję
się z waszego powodu, ale chcę, abyście byli mądrzy
w tym, co dobre, a prości w tym, co złe. **20** A Bóg
pokoju wkrótce zetrze szatana pod waszymi stopami.
Łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa [niech będzie]
z wami. Amen. **21** Pozdrawia was mój współpracownik
Tymoteusz oraz Lucjusz, Jazon i Sozypater, moi
krewni. **22** Pozdrawiam was w Panu ja, Tercjusz, który
pisałem ten list. **23** Pozdrawia was Gajus, gospodarz
mój i całego kościoła. Pozdrawia was Erastus, szafarz
miejski, i Kwartus, brat. **24** Łaska naszego Pana
Jezusa Chrystusa [niech będzie] z wami wszystkimi.
Amen. **25** A temu, który was może utwierdzić według
mojej ewangelii i głoszenia Jezusa Chrystusa, według
objawienia tajemnicy od wieków okrytej milczeniem;
(aiōnios g166) **26** Lecz teraz objawionej i przez Pisma
proroków według postanowienia wiecznego Boga
oznajmionej wszystkim narodom, [by przywieść je]
do posłuszeństwa wierze; **(aiōnios g166)** **27** [Temu],
jedynemu mądremu Bogu, [niech będzie] chwała przez
Jezusa Chrystusa na wieki. Amen. [List do Rzymian
został napisany z Koryntu, i wysłany przez Febę,
służebnicę kościoła w Kenchrach]. **(aiōn g165)**

I Koryntian

1 Paweł, powołany apostoł Jezusa Chrystusa z woli
Boga, i Sostenes, brat; **2** Do kościoła Bożego
w Koryncie, do uświęconych w Chrystusie Jezusie,
powołanych świętych, ze wszystkimi, którzy w każdym
miejscu wzywają imienia naszego Pana Jezusa
Chrystusa, ich i naszego [Pana]. **3** Łaska wam i pokój
od Boga, naszego Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa. **4**
Zawsze dziękuję mojemu Bogu za was, za łaskę Bożą,
która została wam dana w Chrystusie Jezusie. **5** We
wszystko bowiem jesteście wzbogaceni w nim, we
wszelkie słowo i wszelkie poznanie; **6** Gdyż świadectwo
Chrystusa jest utwierdzone w was; **7** Tak że żadnego
daru nie brakuje wam, którzy oczekujecie objawienia
naszego Pana Jezusa Chrystusa. **8** On też utwierdzi
was aż do końca, abyście byli nienaganni w dniu
naszego Pana Jezusa Chrystusa. **9** Wierny [jest] Bóg,
przez którego zostaliście powołani do społeczności
jego Syna, Jezusa Chrystusa, naszego Pana. **10**
Proszę więc was, bracia, przez imię naszego Pana
Jezusa Chrystusa, żebyście wszyscy to samo mówili
i żeby nie było wśród was rozłamów, ale abyście
byli zespoleni jednakowym umysłem i jednakowym
zdaniem. **11** Doniesiono mi bowiem o was, moi bracia,
przez [domowników] Chloe, że są wśród was spory.
12 Mówię to dlatego, że każdy z was twierdzi: Ja
jestem Pawła, ja Apollosa, ja Kefasa, a ja Chrystusa.
13 Czy Chrystus jest podzielony? Czy Paweł został
za was ukrzyżowany? Czy w imię Pawła zostaliście
ochrzczeni? **14** Dziękuję Bogu, że oprócz Kryspusa i
Gajusa nikogo z was nie ochrzciłem; **15** Aby nikt nie
powiedział, że chrzciłem w swoje imię. **16** Ochrzciłem
też dom Stefanasa. Poza tym nie wiem, czy ochrzciłem
jeszcze kogoś. **17** Bo Chrystus nie posłał mnie, abym
chrzcił, ale abym głosił ewangelię, [i to] nie w mądrości
słowa, aby nie zniweczyć krzyża Chrystusa. **18** Mowa o
krzyżu bowiem jest głupstwem dla tych, którzy giną, ale
dla nas, którzy jesteśmy zbawieni, jest mocą Boga. **19**
Bo jest napisane: Wytracę mądrość mądrych, a rozum
rozumnych obrócę wniwecz. **20** Gdzie [jest] mądry?
Gdzie uczony w Piśmie? Gdzie badacz tego świata?
Czyż Bóg nie obrócił w głupstwo mądrości tego świata?
(aiōn g165) **21** Skoro bowiem w mądrości Bożej świat nie
poznał Boga przez mądrość, upodobało się Bogu przez
głupstwo głoszenia zbawić tych, którzy wierzą. **22** Gdyż
Żydzi domagają się znaków, a Grecy szukają mądrości.
23 My zaś głosimy Chrystusa ukrzyżowanego, [który]
dla Żydów wprawdzie [jest] zgorszeniem, a dla Greków
głupstwem; **24** Lecz dla tych, którzy są powołani,
zarówno dla Żydów, jak i Greków, [głosimy] Chrystusa
– moc Bożą i mądrość Bożą. **25** Głupstwo Boże
bowiem jest mądrzejsze niż ludzie, a słabość Boża jest
mocniejsza niż ludzie. **26** Przypatrzcie się bowiem,
bracia, waszemu powołaniu, że niewielu [jest] mądrych
według ciała, niewielu możnych, niewielu szlachetnie
urodzonych. **27** Ale Bóg wybrał to, co głupie u świata,
aby zawstydzić mądrych, wybrał to, co słabe u świata,
aby zawstydzić mocnych. **28** I [to, co] nieszlachetne
u świata i wzgardzone, wybrał Bóg, a nawet to, co
nie jest, aby to, co jest, obrócić wniwecz; **29** Aby nie
chlubiło się przed nim żadne ciało. **30** Lecz wy z niego
jesteście w Chrystusie Jezusie, który stał się dla nas
mądrością od Boga i sprawiedliwością, i uświęceniem,
i odkupieniem; **31** Aby, jak to jest napisane: Ten, kto
się chlubi, [niech się] chlubi w Panu.

2 I ja, bracia, gdy do was przyszedłem, nie przybyłem
z wzniosłością mowy lub mądrości, głosząc wam
świadectwo Boga. **2** Postanowiłem bowiem nie znać
wśród was niczego innego, jak tylko Jezusa Chrystusa,
i to ukrzyżowanego. **3** I byłem u was w słabości,
w bojaźni i z wielkim drżeniem. **4** A moja mowa
i moje głoszenie nie [opierały się] na powabnych
słowach ludzkiej mądrości, ale na ukazywaniu Ducha i
mocy; **5** Aby wasza wiara nie opierała się na mądrości
ludzkiej, ale na mocy Boga. **6** Głosimy jednak mądrość
wśród doskonałych, ale nie mądrość tego świata ani
władców tego świata, którzy przemijają; **(aiōn g165)**
7 Lecz głosimy mądrość Boga w tajemnicy, zakrytą
[mądrość], którą przed wiekami Bóg przeznaczył ku
naszej chwale; **(aiōn g165)** **8** Której nie poznał żaden
z władców tego świata. Gdyby [ją] bowiem poznali,
nigdy nie ukrzyżowaliby Pana chwały; **(aiōn g165)** **9** Ale
[głosimy], jak jest napisane: Czego oko nie widziało ani
ucho nie słyszało, ani nie wstąpiło do serca człowieka,
to przygotował Bóg tym, którzy go miłują. **10** Nam zaś
Bóg objawił to przez swojego Ducha. Duch bowiem
bada wszystko, nawet głębokości Boga. **11** Bo kto z
ludzi wie, co jest w człowieku oprócz ducha ludzkiego,
który w nim [jest]? Tak samo i tego, co jest w Bogu,
nikt nie zna, oprócz Ducha Bożego. **12** My zaś nie
przyjęliśmy ducha świata, lecz Ducha, który [jest] z
Boga, żebyśmy wiedzieli, które rzeczy są nam od
Boga darowane. **13** A o tym też mówimy nie słowami,
których naucza ludzka mądrość, lecz których naucza
Duch Święty, stosując do duchowych spraw to, co
duchowe. **14** Lecz cielesny człowiek nie pojmuje tych
[rzeczy], które są Ducha Bożego. Są bowiem dla niego
głupstwem i nie może ich poznać, ponieważ rozsądza
się je duchowo. **15** [Człowiek] duchowy zaś rozsądza
wszystko, lecz sam przez nikogo nie jest sądzony.
16 Kto bowiem poznał umysł Pana? Kto go będzie
pouczał? Ale my mamy umysł Chrystusa.

3 I ja, bracia, nie mogłem do was mówić jak do
[ludzi] duchowych, ale jak do cielesnych, jak do
niemowląt w Chrystusie. **2** Karmiłem was mlekiem, a
nie [stałym] pokarmem, bo jeszcze nie mogliście go
[przyjąć], a nawet teraz jeszcze nie możecie; **3** Gdyż
jeszcze jesteście cieleśni. Skoro bowiem [jest] między
wami zazdrość, kłótnie i podziały, to czyż nie jesteście
cieleśni i nie postępujecie na sposób ludzki? **4** Skoro
ktoś mówi: Ja jestem Pawła, a inny: Ja Apollosa,
to czyż nie jesteście cieleśni? **5** Kim bowiem jest
Paweł? Kim Apollos? Tylko sługami, przez których
uwierzyliście, a to tak, jak każdemu dał Pan. **6** Ja
siałem, Apollos podlewał, ale Bóg dał wzrost. **7** Tak
więc ani ten, który sieje, ani ten, który podlewa, nic nie
znaczą, tylko Bóg, który daje wzrost. **8** Ten zaś, który
sieje, i ten, który podlewa, stanowią jedno, a każdy
otrzyma swoją zapłatę stosownie do swojej pracy. **9**
Jesteśmy bowiem współpracownikami Bożymi; wy
jesteście Bożą rolą i Bożą budowlą. **10** Według łaski
Boga, która została mi dana, jak mądry budowniczy
położyłem fundament, a inny na nim buduje. Jednak
każdy niech uważa, jak na nim buduje. **11** Nikt bowiem
nie może położyć innego fundamentu niż ten, który
jest położony, którym jest Jezus Chrystus. **12** A czy
ktoś na tym fundamencie buduje [ze] złota, srebra,
z drogich kamieni, drewna, siana [czy ze] słomy; **13**
Dzieło każdego będzie jawne. Dzień [ten] bowiem to
pokaże, gdyż przez ogień zostanie objawione i ogień
wypróbuje, jakie jest dzieło każdego. **14** Jeśli czyjeś
dzieło budowane na tym [fundamencie] przetrwa, ten
otrzyma zapłatę. **15** Jeśli [zaś] czyjeś dzieło spłonie,
[ten] poniesie szkodę. Lecz on sam będzie zbawiony,
tak jednak, jak przez ogień. **16** Czyż nie wiecie,
że jesteście świątynią Boga i że Duch Boży w was
mieszka? **17** A jeśli ktoś niszczy świątynię Boga, tego
zniszczy Bóg, bo świątynia Boga jest święta, a wy nią
jesteście. **18** Niech nikt nie oszukuje samego siebie.
Jeśli komuś spośród was wydaje się, że jest mądry
na tym świecie, niech się stanie głupim, aby stał się
mądrym. **(aiōn g165)** **19** Mądrość bowiem tego świata
jest głupstwem u Boga. Bo jest napisane: On chwyta
mądrych w ich przebiegłości. **20** I znowu: Pan zna
myśli mądrych [i wie], że są marnością. **21** Niech się
więc nikt nie chlubi ludźmi. Wszystko bowiem jest
wasze: **22** Czy Paweł, czy Apollos, czy Kefas, czy
świat, czy życie, czy śmierć, czy [to, co] teraźniejsze,
czy [to, co] przyszłe – wszystko [jest] wasze; **23** Wy
zaś jesteście Chrystusa, a Chrystus Boga.

4 Niech więc każdy uważa nas za sługi Chrystusa
i szafarzy tajemnic Boga. **2** A od szafarzy wymaga
się, aby każdy [z nich] okazał się wierny. **3** Mnie jednak
najmniej zależy na tym, czy będę przez was sądzony,
czy przez sąd ludzki. Nawet sam siebie nie sądzę.
4 Niczego bowiem w sobie nie dostrzegam, jednak
nie jestem przez to usprawiedliwiony, lecz tym, który
mnie sądzi, jest Pan. **5** Dlatego nie sądźcie przed
czasem, dopóki nie przyjdzie Pan, który oświetli to, co
ukryte w ciemności, i ujawni zamiary serc. Wtedy każdy
otrzyma pochwałę od Boga. **6** To wszystko zaś, bracia,
odniosłem do samego siebie i do Apollosa ze względu
na was, abyście się nauczyli na naszym przykładzie
nie wykraczać ponad to, co jest napisane, żeby jeden
nie pysznił się drugim przeciw innemu. **7** Kto bowiem
czyni cię różnym? Cóż masz, czego byś nie otrzymał?
A jeśli otrzymałeś, to dlaczego się chlubisz, jakbyś
nie otrzymał? **8** Już jesteście nasyceni, już jesteście
bogaci, bez nas królujecie. I obyście królowali, abyśmy
i my z wami królowali. **9** Bo uważam, że Bóg nas,
apostołów, wyznaczył jako ostatnich, jakby na śmierć
skazanych. Staliśmy się bowiem widowiskiem dla
świata, aniołów i ludzi. **10** My jesteśmy głupi dla
Chrystusa, ale wy mądrzy w Chrystusie, my jesteśmy
słabi, ale wy mocni, wy szanowani, a my wzgardzeni.
11 Aż do tej chwili cierpimy głód i pragnienie, jesteśmy
nadzy, policzkowani i tułamy się; **12** I trudzimy się,
pracując własnymi rękami. Gdy nas znieważają –
błogosławimy, gdy nas prześladują – znosimy; **13** Gdy
nam złorzeczą – modlimy się [za nich]. Staliśmy się
jak śmiecie tego świata, [jak] odpadki u wszystkich,
aż do tej chwili. **14** Nie piszę tego po to, aby was
zawstydzić, ale napominam [was] jako moje umiłowane
dzieci. **15** Choćbyście bowiem mieli dziesięć tysięcy
wychowawców w Chrystusie, to jednak nie [macie]
wielu ojców. Ja bowiem przez ewangelię zrodziłem was
w Chrystusie Jezusie. **16** Proszę was więc, bądźcie
moimi naśladowcami. **17** Dlatego to posłałem do was
Tymoteusza, który jest moim umiłowanym synem i
wiernym w Panu. On wam przypomni moje drogi w
Chrystusie, jak nauczam wszędzie, w każdym kościele.
18 A niektórzy wbili się w pychę, jakbym nie miał przyjść
do was. **19** Lecz przyjdę do was wkrótce, jeśli Pan
zechce, i poznam nie słowa pysznych, ale [ich] moc.
20 Królestwo Boże bowiem [przejawia się] nie w słowie,
ale w mocy. **21** Co chcecie? Czy mam przyjść do was
z rózgą, czy z miłością i w duchu łagodności?

5 Słyszy się powszechnie o nierządzie wśród was,
i to takim nierządzie, o jakim nie wspomina się
nawet wśród pogan, że ktoś ma żonę [swego] ojca. **2**
A wy wbiliście się w pychę, zamiast [tak] się smucić,
aby został usunięty spośród was ten, kto się dopuścił
tego czynu. **3** Ja bowiem, nieobecny ciałem, lecz
obecny duchem, już jakbym był obecny, osądziłem
tego, który to uczynił. **4** W imieniu naszego Pana
Jezusa Chrystusa, gdy się zgromadzicie, [wy] i mój

duch, z mocą naszego Pana Jezusa Chrystusa; 5
Wydajcie takiego szatanowi na zatracenie ciała, żeby
duch był zbawiony w dniu Pana Jezusa. 6 Wasze
chlubienie się nie jest dobre. Czyż nie wiecie, że
trochę zakwasu całe ciasto zakwasza? 7 Usuńcie więc
stary zakwas, abyście byli nowym ciastem, jako że
jesteście przaśni. Chrystus bowiem, nasza Pascha,
został ofiarowany za nas. 8 Obchodźmy zatem święto
nie ze starym zakwasem ani z zakwasem złośliwości i
przewrotności, ale w przaśnikach szczerości i prawdy.
9 Napisałem wam w liście, żebyście nie przestawali z
rozpustnikami; 10 Ale nie z rozpustnikami tego świata
w ogóle lub chciwymi, zdziercami czy bałwochwalcami,
[bo] inaczej musielibyście opuścić ten świat. 11 Teraz
jednak napisałem wam, żebyście nie przestawali z
takim, który nazywając się bratem, jest rozpustnikiem,
chciwym, bałwochwalcą, złorzeczącym, pijakiem lub
zdziercą. Z takim nawet nie jadajcie. 12 Po co mi
bowiem sądzić tych, którzy są na zewnątrz? Czy wy nie
sądzicie tych, którzy są wewnątrz? 13 Tych, którzy są
na zewnątrz, osądzi Bóg. Usuńcie więc złego spośród
was samych.

6 Czy ktoś z was, mając sprawę z drugim, śmie
procesować się przed niesprawiedliwymi zamiast
przed świętymi? 2 Czy nie wiecie, że święci będą
sądzić świat? A jeśli świat będzie sądzony przez
was, to czy nie jesteście godni osądzać sprawy
pomniejsze? 3 Czy nie wiecie, że będziemy sądzić
aniołów? A cóż dopiero sprawy doczesne? 4 Jeśli więc
macie do osądzenia sprawy doczesne, ustanawiajcie
sędziami najmniej poważanych w kościele. 5 Mówię to
ku waszemu zawstydzeniu. Czy nie ma wśród was
ani jednego mądrego, który może rozsądzić między
swoimi braćmi? 6 A tymczasem brat z bratem się
procesuje, i to przed niewierzącymi. 7 W ogóle już
to przynosi wam ujmę, że się ze sobą procesujecie.
Czemu raczej krzywdy nie cierpicie? Czemu raczej
szkody nie ponosicie? 8 Przeciwnie, wy krzywdzicie i
wyrządzacie szkodę, i to braciom. 9 Czy nie wiecie, że
niesprawiedliwi nie odziedziczą królestwa Bożego?
Nie łudźcie się: ani rozpustnicy, ani bałwochwalcy,
ani cudzołożnicy, ani zniewieściali, ani mężczyźni
współżyjący ze sobą; 10 Ani złodzieje, ani chciwi, ani
pijacy, ani złorzeczący, ani zdziercy nie odziedziczą
królestwa Bożego. 11 A takimi niektórzy z was byli.
Lecz zostaliście obmyci, lecz zostaliście uświęceni,
lecz zostaliście usprawiedliwieni w imię Pana Jezusa i
przez Ducha naszego Boga. 12 Wszystko mi wolno, ale
nie wszystko jest pożyteczne. Wszystko mi wolno, ale
ja nie dam się niczemu zniewolić. 13 Pokarmy [są] dla
brzucha, a brzuch dla pokarmów. Lecz Bóg zniszczy i
jedno, i drugie. Ciało zaś nie [jest] dla nierządu, ale
dla Pana, a Pan dla ciała. 14 A Bóg i Pana wskrzesił,
i nas wskrzesi swoją mocą. 15 Czyż nie wiecie, że
wasze ciała są członkami Chrystusa? Czy więc wezmę
członki Chrystusa i uczynię je członkami nierządnicy?
Nie daj Boże! 16 Czyż nie wiecie, że ten, kto się łączy z
nierządnicą, jest [z nią] jednym ciałem? Dwoje bowiem,
mówi [on], będą jednym ciałem. 17 Kto zaś się łączy z
Panem, jest [z nim] jednym duchem. 18 Uciekajcie od
nierządu. Wszelki grzech, który człowiek popełnia, jest
poza ciałem. Lecz kto dopuszcza się nierządu, grzeszy
przeciwko własnemu ciału. 19 Czyż nie wiecie, że
wasze ciało jest świątynią Ducha Świętego, [który] jest
w was, a którego macie od Boga, i nie należycie do
samych siebie? 20 Drogo bowiem zostaliście kupieni.
Wysławiajcie więc Boga w waszym ciele i w waszym
duchu, które należą do Boga.

7 Co do spraw, o których mi pisaliście: Dobrze jest
mężczyźnie nie dotykać kobiety. 2 Jednak aby
[uniknąć] nierządu, niech każdy ma swoją żonę i
każda niech ma swojego męża. 3 Niech mąż oddaje
powinność żonie, podobnie i żona mężowi. 4 Żona nie
ma władzy nad własnym ciałem, lecz mąż. Podobnie i
mąż nie ma władzy nad własnym ciałem, lecz żona.
5 Nie okradajcie się [z tego], chyba że za obopólną
zgodą, na pewien czas, aby oddać się postowi i
modlitwie. Potem znów się zejdźcie, żeby was szatan
nie kusił z powodu waszej niepowściągliwości. 6 Lecz
to, co mówię, jest z pozwolenia, a nie z rozkazu. 7
Chciałbym bowiem, aby wszyscy ludzie byli tacy jak
ja, ale każdy ma swój własny dar od Boga, jeden
taki, a drugi inny. 8 A do nieżonatych i wdów mówię:
Dobrze będzie dla nich, jeśli pozostaną jak ja. 9
Lecz jeśli nie mogą się wstrzymać, niech wstąpią w
stan małżeński. Lepiej jest bowiem wstąpić w stan
małżeński, niż płonąć. 10 Tym zaś, którzy trwają w
związku małżeńskim, nakazuję nie ja, lecz Pan: Żona
niech nie odchodzi od męża. 11 Lecz jeśli odeszłaby,
niech pozostanie bez męża albo niech się z mężem
pojedna. Mąż również niech nie oddala żony. 12
Pozostałym zaś mówię ja, a nie Pan: Jeśli któryś z
braci ma żonę niewierzącą, a ta zgadza się z nim
mieszkać, niech jej nie oddala. 13 A [jeśli] jakaś
żona ma męża niewierzącego, a ten zgadza się z
nią mieszkać, niech od niego nie odchodzi. 14 Mąż
niewierzący bowiem jest uświęcony przez żonę, a żona
niewierząca uświęcona jest przez męża. Inaczej wasze
dzieci byłyby nieczyste, teraz zaś są święte. 15 Lecz
jeśli niewierzący chce odejść, niech odejdzie. W takich
[przypadkach] ani brat, ani siostra nie są w niewoli. Bóg
zaś powołał nas do pokoju. 16 Co bowiem wiesz, żono,
czy zbawisz męża? Albo co wiesz, mężu, czy zbawisz

żonę? 17 Jednak niech każdy postępuje tak, jak mu
wyznaczył Bóg, [zgodnie z tym], do czego go powołał
Pan. Tak też zarządzam we wszystkich kościołach.
18 Został ktoś powołany jako obrzezany? Niech się
nie staje [nieobrzezanym]. Został ktoś powołany jako
nieobrzezany? Niech się nie obrzezuje. 19 Obrzezanie
nic nie znaczy i nieobrzezanie nic nie znaczy, tylko
zachowywanie przykazań Boga. 20 Niech każdy
pozostanie w stanie, w jakim został powołany. 21
Zostałeś powołany jako niewolnik? Nie martw się [tym].
Lecz jeśli możesz stać się wolny, to raczej [z tego]
skorzystaj. 22 Ten bowiem, kto został powołany w Panu
jako niewolnik, jest wyzwoleńcem Pana. Podobnie
ten, kto został powołany jako wolny, jest niewolnikiem
Chrystusa. 23 Drogo zostaliście kupieni. Nie bądźcie
niewolnikami ludzi. 24 Niech każdy, bracia, trwa przed
Bogiem w takim stanie, w jakim został powołany. 25 A
co do osób dziewiczych nie mam nakazu Pańskiego,
ale daję [moją] radę jako [ten], któremu Pan dał
miłosierdzie, aby był wiernym. 26 Uważam więc, że to
jest dobre z powodu obecnych utrapień, że dobrze jest
człowiekowi tak pozostać. 27 Jesteś związany z żoną?
Nie szukaj rozłączenia. Jesteś rozwiązany od żony?
Nie szukaj żony. 28 Ale jeśli się ożenisz, nie grzeszysz,
i jeśli dziewica wyjdzie za mąż, nie grzeszy. Tacy
jednak będą mieć utrapienie w ciele, a ja [chciałbym]
wam [tego] oszczędzić. 29 Mówię to, bracia, ponieważ
czas jest krótki. Odtąd ci, którzy mają żony, niech żyją
tak, jakby ich nie mieli; 30 Ci, którzy płaczą, jakby nie
płakali; ci, którzy się radują, jakby się nie radowali;
ci, którzy kupują, jakby nie posiadali; 31 A ci, którzy
używają tego świata, żeby nie nadużywali. Przemija
bowiem postać tego świata. 32 Chcę, żebyście nie
mieli trosk. Nieżonaty troszczy się o sprawy Pana, o
to, jak się przypodobać Panu. 33 Lecz żonaty troszczy
się o sprawy tego świata, o to, jak się przypodobać
żonie. 34 Jest różnica między mężatką a dziewicą.
Niezamężna troszczy się o sprawy Pana, o to, by była
święta i ciałem, i duchem. Mężatka zaś troszczy się o
sprawy tego świata, o to, jak się przypodobać mężowi.
35 Mówię to dla waszego dobra, nie aby zarzucać na
was sidła, ale żebyście godnie i przyzwoicie [stali przy]
Panu, nie dając się rozproszyć. 36 Jeśli ktoś uważa,
że zachowuje się niewłaściwie wobec swojej dziewicy,
gdyby przeszły już jej lata i jest taka potrzeba, niech
czyni, co chce, bo nie grzeszy. Niech wyjdzie za mąż.
37 Lecz jeśli ktoś mocno postanowił w [swym] sercu,
nie mając takiej potrzeby, ale panując nad [własną]
wolą, i osądził w swym sercu, że zachowa swoją
dziewicę, dobrze czyni. 38 Tak więc ten, kto wydaje
[ją] za mąż, dobrze czyni, ale ten, kto nie wydaje [jej]
za mąż, lepiej czyni. 39 Żona jest związana prawem,
dopóki żyje jej mąż. Jeśli mąż umrze, wolno jej wyjść
za kogo chce, byle w Panu. 40 Szczęśliwsza jednak
będzie, jeśli tak pozostanie, zgodnie z moją radą. A
sądzę, że i ja mam Ducha Bożego.

8 Co do ofiar składanych bożkom, to oczywiście
wszyscy posiadamy wiedzę. Wiedza wbija w pychę,
lecz miłość buduje. 2 A jeśli ktoś uważa, że coś wie,
to jeszcze nie wie tak, jak wiedzieć należy. 3 Lecz
jeśli ktoś miłuje Boga, ten jest poznany przez niego. 4
A więc co do [spożywania] pokarmów ofiarowanych
bożkom, wiemy, że bożek na świecie jest niczym i że
nie ma żadnego innego Boga oprócz jednego. 5 Bo
chociaż są tacy, którzy są nazywani bogami, czy to
na niebie, czy na ziemi – bo wielu jest bogów i wielu
panów; 6 To dla nas jest jeden Bóg, Ojciec, z którego
wszystko, a my w nim, i jeden Pan, Jezus Chrystus,
przez którego wszystko, a my przez niego. 7 Lecz nie
wszyscy [mają] tę wiedzę. Niektórzy bowiem aż do tej
pory, mając sumienie co do bożka, spożywają [pokarm]
jako ofiarowany bożkom, a ich sumienie, będąc słabe,
kala się. 8 Pokarm zaś nie zbliża nas do Boga. Jeśli
bowiem jemy, nic nie zyskujemy, a jeśli nie jemy, nic
nie tracimy. 9 Jednak uważajcie, aby przypadkiem
wasza wolność nie stała się dla słabych [powodem]
do zgorszenia. 10 Gdyby bowiem ktoś zobaczył
ciebie, który masz wiedzę, siedzącego [za stołem] w
świątyni bożka, to czy sumienie tego, kto jest słaby,
nie skłoni go do jedzenia pokarmów ofiarowanych
bożkom? 11 I [w ten sposób] twoja wiedza zgubi
słabego brata, za którego umarł Chrystus. 12 Grzesząc
tak przeciwko braciom i raniąc ich słabe sumienie,
grzeszycie przeciwko Chrystusowi. 13 Dlatego, jeśli
pokarm gorszy mego brata, przenigdy nie będę jadł
mięsa, aby nie gorszyć mego brata. **(aiōn g165)**

9 Czy nie jestem apostołem? Czy nie jestem wolny?
Czy nie widziałem Jezusa Chrystusa, naszego
Pana? Czy wy nie jesteście moim dziełem w Panu?
2 Jeśli dla innych nie jestem apostołem, to dla was
[na pewno nim] jestem. Pieczęcią bowiem mego
apostolstwa wy jesteście w Panu. 3 Taka jest moja
obrona przeciwko tym, którzy mnie osądzają. 4 Czy
nie mamy prawa jeść i pić? 5 Czy nie mamy prawa
zabierać [ze sobą] siostry – żony jak inni apostołowie,
bracia Pana i Kefas? 6 Czy [tylko] ja i Barnaba nie
mamy prawa nie pracować? 7 Czy ktoś kiedykolwiek
pełni służbę żołnierską na własny koszt? Czy ktoś
uprawia winnicę, a nie spożywa jej owocu? Albo czy
ktoś pasie stado, a nie spożywa mleka stada? 8 Czy
mówię to tylko na sposób ludzki? Czy nie mówi o
tym także prawo? 9 Jest bowiem napisane w Prawie
Mojżesza: Nie zawiążesz pyska młócącemu wołowi.

Czy o woły Bóg się troszczy? 10 Czy raczej ze względu
na nas [to] mówi? Przecież dla nas jest napisane,
że w nadziei ma orać ten, kto orze, a ten, kto młóci
w nadziei, swojej nadziei ma być uczestnikiem. 11
Jeśli my zasialiśmy wam [dobra] duchowe, [to] cóż
wielkiego, jeśli będziemy żąć wasze [dobra] cielesne?
12 Jeśli inni korzystają z tego prawa w stosunku do was,
czemu raczej nie my? My jednak nie korzystaliśmy z
tego prawa, ale znosimy wszystko, aby nie stwarzać
żadnej przeszkody ewangelii Chrystusa. 13 Czy nie
wiecie, że ci, którzy służą w [tym, co jest] święte, żyją
ze świątyni, a ci, którzy służą przy ołtarzu, mają [w
ofiarach] wspólny udział z ołtarzem? 14 Tak też Pan
postanowił, aby ci, którzy ewangelię głoszą, z ewangelii
żyli. 15 Ale ja nie korzystałem z żadnego z tych praw. I
nie napisałem tego po to, żeby tak się ze mną stało.
Lepiej byłoby mi umrzeć, niż żeby ktoś pozbawił mnie
mojej chluby. 16 Jeśli bowiem głoszę ewangelię, nie
mam się [czym] chlubić, bo nałożono na mnie ten
obowiązek, a biada mi, gdybym ewangelii nie głosił. 17
Jeśli bowiem robię to dobrowolnie, mam nagrodę, jeśli
zaś niedobrowolnie, to [spełniam tylko] powierzone mi
obowiązki szafarza. 18 Jaką więc mam nagrodę? Taką,
że głosząc ewangelię, głoszę ewangelię Chrystusa za
darmo, abym nie nadużywał mojego prawa, [jakie mam]
z ewangelii. 19 Będąc bowiem wolny wobec wszystkich,
samego siebie uczyniłem niewolnikiem wszystkich,
abym więcej [ludzi] pozyskał. 20 I stałem się dla Żydów
jak Żyd, aby Żydów pozyskać, dla tych, którzy są pod
prawem, jakbym [był] pod prawem, aby pozyskać tych,
którzy są pod prawem; 21 Dla tych, którzy są bez
prawa, jakbym był bez prawa – nie będąc bez prawa
Bogu, lecz będąc pod prawem Chrystusowi – aby
pozyskać tych, którzy są bez prawa. 22 Dla słabych
stałem się jak słaby, aby słabych pozyskać. Stałem się
wszystkim dla wszystkich, aby wszelkim sposobem
niektórych zbawić. 23 A robię to dla ewangelii, aby
stać się jej uczestnikiem. 24 Czy nie wiecie, że ci,
którzy biegną w wyścigu, wszyscy wprawdzie biegną,
lecz [tylko] jeden zdobywa nagrodę? Tak biegnijcie,
abyście [ją] otrzymali. 25 Każdy, kto staje do zapasów,
powściąga się we wszystkim. Oni, aby zdobyć koronę
zniszczalną, my zaś niezniszczalną. 26 Ja więc tak
biegnę, nie jakby na oślep, tak walczę, nie jakbym
uderzał w powietrze. 27 Lecz poskramiam swoje ciało i
biorę w niewolę, abym przypadkiem, głosząc innym,
sam nie został odrzucony.

10 Nie chcę, bracia, żebyście nie wiedzieli, że
wszyscy nasi ojcowie byli pod obłokiem i wszyscy
przeszli przez morze; 2 I wszyscy w Mojżesza zostali
ochrzczeni w obłoku i w morzu; 3 Wszyscy też jedli
ten sam pokarm duchowy; 4 I wszyscy pili ten sam
duchowy napój. Pili bowiem ze skały duchowej, która
szła za nimi. A tą skałą był Chrystus. 5 Lecz większości
z nich nie upodobał sobie Bóg. Polegli bowiem na
pustyni. 6 A to stało się dla nas przykładem, żebyśmy
nie pożądali złych rzeczy, jak oni pożądali. 7 Nie
bądźcie więc bałwochwalcami, jak niektórzy z nich, jak
jest napisane: Usiadł lud, aby jeść i pić, i wstali, aby
się bawić. 8 Nie dopuszczajmy się też nierządu, jak
niektórzy z nich się dopuszczali i padło ich jednego
dnia dwadzieścia trzy tysiące; 9 I nie wystawiajmy
na próbę Chrystusa, jak niektórzy z nich wystawiali i
poginęli od wężów; 10 Ani nie szemrajcie, jak niektórzy
z nich szemrali i zostali wytraceni przez niszczyciela. 11
A to wszystko przydarzyło się im dla przykładu i zostało
napisane dla napomnienia nas, których dosięgnął
kres czasów. (aiōn g165) 12 Tak więc kto myśli, że
stoi, niech uważa, aby nie upadł. 13 Nie nawiedziła
was pokusa inna niż ludzka. Lecz Bóg jest wierny
i nie pozwoli, żebyście byli kuszeni ponad [wasze]
siły, ale wraz z pokusą da wyjście, żebyście mogli
[ją] znieść. 14 Dlatego, moi najmilsi, uciekajcie od
bałwochwalstwa. 15 Mówię jak do mądrych. Osądźcie
sami to, co mówię. 16 Kielich błogosławieństwa, który
błogosławimy, czy nie jest wspólnotą krwi Chrystusa?
Chleb, który łamiemy, czy nie jest wspólnotą ciała
Chrystusa? 17 My bowiem, [choć] liczni, jesteśmy
jednym chlebem i jednym ciałem, bo wszyscy jesteśmy
uczestnikami jednego chleba. 18 Przypatrzcie się
Izraelowi według ciała. Czyż ci, którzy jedzą ofiary,
nie są uczestnikami ołtarza? 19 Cóż więc [chcę]
powiedzieć? Że bożek jest czymś albo ofiara składana
bożkom czymś jest? 20 Raczej [chcę powiedzieć],
że to, co poganie ofiarują, demonom ofiarują, a nie
Bogu. A nie chciałbym, żebyście mieli społeczność z
demonami. 21 Nie możecie pić kielicha Pana i kielicha
demonów. Nie możecie być uczestnikami stołu Pana
i stołu demonów. 22 Czy będziemy pobudzali Pana
do zazdrości? Czy jesteśmy mocniejsi od niego? 23
Wszystko mi wolno, ale nie wszystko [jest] pożyteczne.
Wszystko mi wolno, ale nie wszystko buduje. 24 Niech
nikt nie szuka własnego [dobra], lecz [dobra] bliźniego.
25 Wszystko, co sprzedają w jatkach, jedzcie, o nic nie
pytając ze względu na sumienie. 26 Pańska bowiem
jest ziemia i wszystko, co ją napełnia. 27 Jeśli zaprosi
was ktoś z niewierzących, a chcecie iść, jedzcie
wszystko, co przed wami postawią, o nic nie pytając ze
względu na sumienie. 28 Lecz jeśli ktoś wam powie:
To jest ofiarowane bożkom, nie jedzcie ze względu na
tego, który to powiedział, i ze względu na sumienie.
Pańska bowiem jest ziemia i wszystko, co ją napełnia.
29 Ale sumienie, mówię, nie twoje, lecz tego drugiego.
Dlaczego bowiem moja wolność ma być sądzona przez

cudze sumienie? 30 Bo jeśli ja z dziękczynieniem [coś]
spożywam, to czemu mam być spotwarzany za to, za
co dziękuję? 31 Tak więc czy jecie, czy pijecie, czy
cokolwiek [innego] robicie, wszystko róbcie ku chwale
Boga. 32 Nie bądźcie zgorszeniem ani dla Żydów, ani
dla Greków, ani dla kościoła Bożego; 33 Tak jak i ja
się wszystkim we wszystkim podobam, nie szukając
w tym własnej korzyści, ale [korzyści] wielu, aby byli
zbawieni.

11 Bądźcie moimi naśladowcami, jak i ja [jestem
naśladowcą] Chrystusa. 2 A chwalę was, bracia,
[za to], że we wszystkim o mnie pamiętacie i
zachowujecie nauki tak, jak [je] wam przekazałem.
3 Lecz chcę, żebyście wiedzieli, że głową każdego
mężczyzny jest Chrystus, a głową kobiety mężczyzna,
a głową Chrystusa Bóg. 4 Każdy mężczyzna, gdy się
modli albo prorokuje z nakrytą głową, hańbi swoją
głowę. 5 I każda kobieta, gdy się modli albo prorokuje
z nienakrytą głową, hańbi swoją głowę. Bo to jest
jedno i to samo, jakby była ogolona. 6 Jeśli więc
kobieta nie nakrywa [głowy], niech się też strzyże.
A jeśli hańbiące jest dla kobiety być ostrzyżoną lub
ogoloną, niech nakrywa [głowę]. 7 Mężczyzna zaś
nie powinien nakrywać głowy, gdyż jest obrazem i
chwałą Boga. Kobieta zaś jest chwałą mężczyzny. 8 Bo
mężczyzna nie jest z kobiety, lecz kobieta z mężczyzny.
9 Mężczyzna bowiem nie został stworzony dla kobiety,
ale kobieta dla mężczyzny. 10 Dlatego kobieta powinna
mieć na głowie [znak] władzy, ze względu na aniołów.
11 A jednak w Panu ani mężczyzna nie [jest] bez
kobiety, ani kobieta nie jest bez mężczyzny. 12 Jak
bowiem kobieta jest z mężczyzny, tak też mężczyzna
przez kobietę, lecz wszystko jest z Boga. 13 Osądźcie
sami: Czy wypada kobiecie modlić się do Boga bez
nakrycia [głowy]? 14 Czyż sama natura nie uczy was,
że gdy mężczyzna nosi długie włosy, przynosi mu to
wstyd? 15 Ale jeśli kobieta nosi długie włosy, przynosi
jej to chwałę, gdyż włosy zostały jej dane za okrycie.
16 A jeśli ktoś wydaje się być kłótliwy, my takiego
zwyczaju nie mamy, ani kościoły Boże. 17 Mówiąc to,
nie chwalę [was], że się zbieracie nie ku lepszemu,
ale ku gorszemu. 18 Najpierw bowiem słyszę, że gdy
się zbieracie jako kościół, są wśród was podziały, i po
części [temu] wierzę. 19 Bo muszą być między wami
herezje, aby się okazało, którzy są wypróbowani wśród
was. 20 Gdy więc się zbieracie, nie jest to spożywanie
wieczerzy Pańskiej. 21 Każdy bowiem najpierw je
własną wieczerzę i jeden jest głodny, a drugi pijany.
22 Czyż nie macie domów, aby jeść i pić? Albo czy
gardzicie kościołem Bożym i zawstydzacie tych, którzy
[nic] nie mają? Co mam wam powiedzieć? Czy mam
was pochwalić? Za to [was] nie chwalę. 23 Ja bowiem
otrzymałem od Pana to, co wam przekazałem, że
Pan Jezus tej nocy, której został wydany, wziął chleb;
24 A gdy złożył dziękczynienie, połamał i powiedział:
Bierzcie i jedzcie, to jest moje ciało, które za was jest
łamane. Czyńcie to na moją pamiątkę. 25 Podobnie
po wieczerzy [wziął] też kielich, mówiąc: Ten kielich
to nowy testament w mojej krwi. Czyńcie to, ilekroć
będziecie pić, na moją pamiątkę. 26 Ilekroć bowiem
będziecie jedli ten chleb i pili ten kielich, śmierć Pana
zwiastujecie, aż przyjdzie. 27 Dlatego też kto je ten
chleb albo pije ten kielich Pański niegodnie, będzie
winny ciała i krwi Pana. 28 Niech więc człowiek bada
samego siebie i tak niech je z [tego] chleba, i niech
pije z tego kielicha. 29 Kto bowiem je i pije niegodnie,
sąd własny je i pije, nie rozróżniając ciała Pańskiego.
30 Dlatego jest wśród was wielu słabych i chorych, a
niemało też zasnęło. 31 Bo gdybyśmy sami siebie
sądzili, nie bylibyśmy sądzeni. 32 Lecz gdy jesteśmy
sądzeni, przez Pana jesteśmy karceni, abyśmy nie byli
potępieni [wraz] ze światem. 33 Tak więc, moi bracia,
gdy się zbieracie, aby jeść, czekajcie jedni na drugich.
34 A jeśli ktoś jest głodny, niech zje w domu, żebyście
się nie zbierali ku sądowi. Co do pozostałych [spraw],
zarządzę, gdy przyjdę.

12 A co do duchowych [darów], bracia, nie chcę,
żebyście byli w niewiedzy. 2 Wiecie, że
gdy byliście poganami, do niemych bożków, jak
was wiedziono, [daliście się] prowadzić. 3 Dlatego
oznajmiam wam, że nikt, kto mówi przez Ducha
Bożego, nie powie, że Jezus jest przeklęty. Nikt też nie
może powiedzieć, że Jezus jest Panem, jak tylko przez
Ducha Świętego. 4 A różne są dary, lecz ten sam Duch.
5 Różne też są posługi, lecz ten sam Pan. 6 I różne są
działania, lecz ten sam Bóg, który sprawia wszystko we
wszystkich. 7 A każdemu jest dany przejaw Ducha dla
[wspólnego] pożytku. 8 Jednemu bowiem przez Ducha
jest dana mowa mądrości, drugiemu mowa wiedzy
przez tego samego Ducha; 9 Innemu wiara w tym
samym Duchu, innemu dar uzdrawiania w tym samym
Duchu; 10 Innemu [dar] czynienia cudów, innemu
proroctwo, innemu rozróżnianie duchów, innemu różne
[rodzaje] języków, a innemu tłumaczenie języków. 11 A
to wszystko sprawia jeden i ten sam Duch, udzielając
każdemu z osobna, jak chce. 12 Jak bowiem ciało
jest jedno, a członków ma wiele i wszystkie członki
jednego ciała, choć jest ich wiele, są jednym ciałem,
tak i Chrystus. 13 Bo wszyscy przez jednego Ducha
zostaliśmy ochrzczeni w jedno ciało, czy to Żydzi, czy
Grecy, czy niewolnicy, czy wolni, i wszyscy zostaliśmy
napojeni w jednego Ducha. 14 Ciało bowiem nie
jest jednym członkiem, ale wieloma. 15 Gdyby noga

powiedziała: Ponieważ nie jestem ręką, nie należę do
ciała – czy dlatego nie należy do ciała? 16 A gdyby ucho
powiedziało: Ponieważ nie jestem okiem, nie należę
do ciała – czy dlatego nie należy do ciała? 17 Gdyby
całe ciało było okiem, gdzież [byłby] słuch? A gdyby
całe [było] słuchem, gdzież powonienie? 18 Lecz Bóg
umieścił członki w ciele, każdy z nich tak, jak chciał. 19
Gdyby wszystkie były jednym członkiem, gdzież byłoby
ciało? 20 Tymczasem wiele jest członków, lecz jedno
ciało. 21 Nie może więc oko powiedzieć ręce: Nie
potrzebuję ciebie, albo głowa nogom: Nie potrzebuję
was. 22 Przeciwnie, o wiele bardziej potrzebne są te
członki ciała, które wydają się najsłabsze. 23 A te, które
uważamy za mało godne szacunku, tym większym
otaczamy szacunkiem, a nasze wstydliwe [członki]
otrzymują większe poszanowanie. 24 Natomiast nasze
przyzwoite członki tego nie potrzebują. Lecz Bóg tak
ukształtował ciało, że dał [członkowi], któremu brakuje
[czci], więcej szacunku; 25 Aby nie było podziału w
ciele, ale żeby członki jednakowo troszczyły się o siebie
nawzajem. 26 Tak więc, jeśli jeden członek cierpi,
cierpią z nim wszystkie członki, a jeśli jeden członek
doznaje czci, radują się z nim wszystkie członki. 27 Wy
zaś jesteście ciałem Chrystusa, a z osobna członkami.
28 A Bóg ustanowił niektórych w kościele najpierw [jako]
apostołów, potem proroków, po trzecie nauczycieli,
potem cudotwórców, potem dary uzdrawiania, niesienia
pomocy, rządzenia, różne języki. 29 Czy wszyscy są
apostołami? Czy wszyscy prorokami? Czy wszyscy
nauczycielami? Czy wszyscy cudotwórcami? 30 Czy
wszyscy mają dary uzdrawiania? Czy wszyscy mówią
językami? Czy wszyscy tłumaczą? 31 Starajcie się
usilnie o lepsze dary; a ja wam wskażę drogę jeszcze
doskonalszą.

13 Choćbym mówił językami ludzi i aniołów, a
miłości bym nie miał, stałbym się [jak] miedź
brzęcząca albo cymbał brzmiący. 2 I choćbym miał
[dar] prorokowania, i znał wszystkie tajemnice, i
[posiadał] wszelką wiedzę, i choćbym miał pełnię wiary,
tak, żebym góry przenosił, a miłości bym nie miał,
byłbym niczym. 3 I choćbym rozdał na żywność dla
[ubogich] cały swój majątek, i choćbym wydał swoje
ciało na spalenie, a miłości bym nie miał, nic nie
zyskam. 4 Miłość jest cierpliwa, jest życzliwa. Miłość
nie zazdrości, nie przechwala się, nie unosi się pychą;
5 Nie postępuje nieprzyzwoicie, nie szuka swego, nie
jest porywcza, nie myśli [nic] złego; 6 Nie raduje
się z niesprawiedliwości, ale raduje się z prawdy; 7
Wszystko znosi, wszystkiemu wierzy, wszystkiego się
spodziewa, wszystko przetrzyma. 8 Miłość nigdy nie
ustaje. Bo choć są proroctwa, przeminą; choć języki,
ustaną; choć wiedza, obróci się wniwecz. 9 Po części
bowiem poznajemy i po części prorokujemy. 10 Ale
gdy przyjdzie to, co doskonałe, wtedy przeminie to, co
jest cząstkowe. 11 Dopóki byłem dzieckiem, mówiłem
jak dziecko, rozumiałem jak dziecko, myślałem jak
dziecko. Lecz gdy stałem się mężczyzną, zaniechałem
tego, co dziecięce. 12 Teraz bowiem widzimy w
zwierciadle, niewyraźnie, ale wówczas twarzą w twarz.
Teraz poznaję cząstkowo, ale wtedy poznam tak, jak
jestem poznany. 13 A teraz trwają wiara, nadzieja,
miłość, te trzy. Z nich zaś największa jest miłość.

14 Dążcie do miłości, starajcie się usilnie o duchowe
dary, a najbardziej o to, aby prorokować. 2 Ten
bowiem, kto mówi [obcym] językiem, nie mówi ludziom,
ale Bogu, bo nikt go nie rozumie. On zaś w duchu
mówi tajemnice. 3 Ale ten, kto prorokuje, mówi do
ludzi dla zbudowania, zachęcenia i pocieszenia. 4
Kto mówi [obcym] językiem, buduje samego siebie,
ale kto prorokuje, buduje kościół. 5 A chciałbym,
żebyście wszyscy mówili językami, bardziej jednak,
abyście prorokowali. Większy bowiem [jest] ten, kto
prorokuje, niż ten, kto mówi [obcymi] językami, chyba
że tłumaczy, aby kościół był zbudowany. 6 Teraz więc,
bracia, gdybym przyszedł do was, mówiąc [obcymi]
językami, jaki pożytek mielibyście ze mnie, jeślibym
nie mówił do was albo przez objawienie, albo przez
wiedzę, albo przez proroctwo, albo przez naukę? 7
Przecież nawet [przedmioty] martwe, które wydają
dźwięki, jak flet albo cytra, gdyby nie wydawały różnych
dźwięków, jak można byłoby rozpoznać, co się gra
na flecie, a co na cytrze? 8 A gdyby trąba wydawała
niewyraźny głos, kto by się przygotowywał do bitwy? 9
Tak i wy, jeśli nie wypowiecie językiem zrozumiałych
słów, jakże ktoś zrozumie, co się mówi? Na wiatr
bowiem będziecie mówić. 10 Na świecie jest zapewne
mnóstwo różnych głosów i żaden [z nich] nie jest bez
znaczenia. 11 Jeśli więc nie będę rozumiał znaczenia
głosu, będę cudzoziemcem dla tego, kto mówi, a ten,
kto mówi, będzie cudzoziemcem dla mnie. 12 Tak
i wy, ponieważ usilnie zabiegacie o dary duchowe,
starajcie się obfitować w to, co buduje kościół. 13
Dlatego ten, kto mówi [obcym] językiem, niech się
modli, aby mógł tłumaczyć. 14 Jeśli bowiem modlę się
[obcym] językiem, mój duch się modli, ale mój rozum
nie odnosi korzyści. 15 Cóż więc? Będę się modlił
duchem, będę się też modlił i rozumem. Będę śpiewał
duchem, będę też śpiewał i rozumem. 16 Jeśli bowiem
będziesz błogosławił duchem, jakże ktoś spośród
nieuczonych na twoje dziękczynienie odpowie „Amen”,
skoro nie rozumie, co mówisz? 17 Ty wprawdzie
dobrze dziękujesz, ale drugi się nie buduje. 18 Dziękuję
mojemu Bogu, że mówię językami więcej niż wy
wszyscy. 19 Lecz w kościele wolę powiedzieć pięć słów

zrozumiałych, aby i innych nauczyć, niż dziesięć tysięcy
słów [obcym] językiem. 20 Bracia, nie bądźcie dziećmi
w rozumieniu, ale bądźcie dziećmi w złośliwości, a w
rozumieniu bądźcie dojrzali. 21 W Prawie jest napisane:
[Przez ludzi] obcych języków i [przez] usta obcych
będę mówić do tego ludu, ale i tak mnie nie usłuchają,
mówi Pan. 22 Dlatego języki są znakiem nie dla
wierzących, lecz dla niewierzących, proroctwo zaś nie
dla niewierzących, lecz dla wierzących. 23 Jeśli więc
cały kościół zbiera się w jednym miejscu i wszyscy
mówią obcymi językami, a wejdą [tam] nieuczeni albo
niewierzący, czy nie powiedzą, że szalejecie? 24 Ale
jeśli wszyscy prorokują, a wejdzie [jakiś] niewierzący
albo nieuczony, będzie przekonany i osądzony przez
wszystkich; 25 I tak zostaną objawione tajemnice jego
serca, a on upadnie na twarz, odda pokłon Bogu i
wyzna, że prawdziwie Bóg jest w was. 26 Cóż więc,
bracia? Gdy się zbieracie, każdy z was ma psalm,
ma naukę, ma język, ma objawienie, ma tłumaczenie.
Niech to wszystko służy zbudowaniu. 27 Jeśli ktoś
mówi językami, [niech to czyni] dwóch albo najwięcej
trzech, i to po kolei, a jeden niech tłumaczy. 28 A
jeśli nie ma tłumacza, niech milczy w kościele [ten,
kto mówi obcym językiem], a niech mówi [samemu]
sobie i Bogu. 29 Prorocy zaś niech mówią po dwóch
albo trzech, a inni niech rozsądzają. 30 A gdyby
innemu z siedzących zostało coś objawione, pierwszy
niech milczy. 31 Możecie bowiem wszyscy, jeden po
drugim prorokować, aby się wszyscy uczyli i wszyscy
zostali pocieszeni. 32 A duchy proroków są poddane
prorokom. 33 Bóg bowiem nie jest [Bogiem] nieładu,
lecz pokoju, jak we wszystkich kościołach świętych.
34 Niech wasze kobiety milczą w kościołach. Bo nie
pozwala się im mówić, ale mają być poddane, jak też
prawo mówi. 35 A jeśli chcą się czegoś nauczyć, niech
w domu pytają swoich mężów. Hańbą bowiem jest
dla kobiety mówić w kościele. 36 Czy od was wyszło
słowo Boże? Czy tylko do was przyszło? 37 Jeśli ktoś
uważa się za proroka albo [człowieka] duchowego,
niech uzna, że to, co wam piszę, jest nakazem Pana.
38 A jeśli ktoś jest w niewiedzy, niech pozostanie w
niewiedzy. 39 Tak więc, bracia, starajcie się usilnie,
abyście prorokowali, i nie zabraniajcie mówić [obcymi]
językami. 40 Wszystko niech się odbywa godnie i w
[należytym] porządku.

15 A oznajmiam wam, bracia, ewangelię, którą
wam głosiłem, a którą przyjęliście i w której
trwacie; 2 Przez którą też dostępujecie zbawienia, jeśli
pamiętacie to, co wam głosiłem, chyba że uwierzyliście
na próżno. 3 Najpierw bowiem przekazałem wam
to, co i ja otrzymałem, że Chrystus umarł za nasze
grzechy, zgodnie z Pismem; 4 Że został pogrzebany,
że zmartwychwstał trzeciego dnia, zgodnie z Pismem;
5 I że ukazał się Kefasowi, a potem tym dwunastu.
6 Potem ukazał się więcej niż pięciuset braciom
naraz, z których większość żyje aż dotąd, a niektórzy
zasnęli. 7 Potem ukazał się Jakubowi, potem wszystkim
apostołom. 8 A ostatniemu ze wszystkich ukazał
się i mnie, jak poronionemu płodowi. 9 Ja bowiem
jestem najmniejszym z apostołów i nie jestem godny
nazywać się apostołem, bo prześladowałem kościół
Boży. 10 Lecz z łaski Boga jestem tym, czym
jestem, a jego łaska względem mnie nie okazała się
daremna, ale pracowałem więcej od nich wszystkich,
jednak nie ja, lecz łaska Boga, która [jest] ze
mną. 11 Czy więc ja, czy oni, tak głosimy i tak
uwierzyliście. 12 A jeśli się o Chrystusie głosi, że
został wskrzeszony z martwych, jak [mogą] niektórzy
pośród was mówić, że nie ma zmartwychwstania?
13 Jeśli bowiem nie ma zmartwychwstania, to i
Chrystus nie został wskrzeszony. 14 A jeśli Chrystus
nie został wskrzeszony, to daremne [jest] nasze
głoszenie, daremna też wasza wiara. 15 I okazuje
się, że jesteśmy fałszywymi świadkami Boga, bo
świadczyliśmy o Bogu, że wskrzesił Chrystusa, którego
nie wskrzesił, jeśli umarli nie są wskrzeszani. 16 Jeśli
bowiem umarli nie są wskrzeszani, to i Chrystus nie
został wskrzeszony. 17 A jeśli Chrystus nie został
wskrzeszony, daremna [jest] wasza wiara i nadal
jesteście w swoich grzechach. 18 Tak więc i ci, którzy
zasnęli w Chrystusie, poginęli. 19 Jeśli tylko w tym życiu
mamy nadzieję w Chrystusie, jesteśmy ze wszystkich
ludzi najbardziej nieszczęśliwi. 20 Tymczasem jednak
Chrystus został wskrzeszony z martwych i stał się
pierwszym plonem tych, którzy zasnęli. 21 Skoro
bowiem śmierć [przyszła] przez człowieka, przez
człowieka [przyszło] też zmartwychwstanie umarłych.
22 Jak bowiem w Adamie wszyscy umierają, tak też w
Chrystusie wszyscy zostaną ożywieni. 23 Ale każdy w
swojej kolejności, Chrystus jako pierwszy plon, potem
ci, którzy należą do Chrystusa, w [czasie] jego przyjścia.
24 A potem będzie koniec, gdy przekaże królestwo
Bogu i Ojcu, gdy zniszczy wszelką zwierzchność oraz
wszelką władzę i moc. 25 Bo on musi królować, aż
położy wszystkich wrogów pod swoje stopy. 26 A
ostatni wróg, który zostanie zniszczony, to śmierć.
27 Wszystko bowiem poddał pod jego stopy. A gdy
mówi, że wszystko jest [mu] poddane, [jest] jasne,
że oprócz tego, który mu wszystko poddał. 28 Gdy
zaś wszystko zostanie mu poddane, wtedy i sam Syn
będzie poddany temu, który mu poddał wszystko, aby
Bóg był wszystkim we wszystkich. 29 Bo inaczej co
zrobią ci, którzy przyjmują chrzest za zmarłych, jeśli
umarli w ogóle nie są wskrzeszani? Po co przyjmują

chrzest za zmarłych? **30** Po co i my każdej godziny
narażamy się na niebezpieczeństwo? **31** [Zapewniam
was] przez chlubę, którą mam z was w Jezusie
Chrystusie, naszym Panu, że każdego dnia umieram.
32 Jeśli na sposób ludzki walczyłem z bestiami w
Efezie, jaki z tego mam pożytek, jeśli umarli nie są
wskrzeszani? Jedzmy i pijmy, bo jutro pomrzemy. **33**
Nie łudźcie się. Złe rozmowy psują dobre obyczaje.
34 Ocknijcie się ku sprawiedliwości i nie grzeszcie;
niektórzy bowiem nie mają poznania Boga. Mówię to
ku waszemu zawstydzeniu. **35** Lecz powie ktoś: Jak
umarli są wskrzeszani i w jakim ciele przychodzą? **36**
Głupcze! To, co siejesz, nie ożyje, jeśli nie obumrze.
37 I to, co siejesz, to nie ciało, które ma powstać,
ale gołe ziarno, na przykład pszeniczne lub jakieś
inne. **38** Bóg zaś daje mu ciało, jakie chce, a każdemu
z ziaren właściwe jemu ciało. **39** Nie każde ciało
jest jednakowe, ale inne jest ciało ludzi, a inne ciało
zwierząt, inne ryb, a inne ptaków. **40** Są też ciała
niebieskie i ciała ziemskie, lecz inna jest chwała
[ciał] niebieskich, a inna ziemskich. **41** Inna chwała
słońca, inna chwała księżyca, a inna chwała gwiazd.
Gwiazda bowiem od gwiazdy różni się jasnością. **42**
Tak też jest ze zmartwychwstaniem umarłych. Sieje
się [ciało] w zniszczalności, a jest wskrzeszane w
niezniszczalności; **43** Sieje się w niesławie, a jest
wskrzeszane w chwale, sieje się w słabości, a jest
wskrzeszane w mocy; **44** Sieje się ciało cielesne, a
jest wskrzeszane ciało duchowe. Jest ciało cielesne,
jest też ciało duchowe. **45** Tak też jest napisane: Stał
się pierwszy człowiek, Adam, duszą żyjącą, [a] ostatni
Adam duchem ożywiającym. **46** Jednak pierwsze
nie jest to, co duchowe, ale to, co cielesne, potem
duchowe. **47** Pierwszy człowiek z ziemi – ziemski,
drugi człowiek – [sam] Pan z nieba. **48** Jaki jest ten
ziemski, tacy i ziemscy; a jaki jest niebieski, tacy i
niebiescy. **49** A jak nosiliśmy obraz ziemskiego, tak
będziemy nosili obraz niebieskiego. **50** To zaś mówię,
bracia, że ciało i krew nie mogą odziedziczyć królestwa
Bożego ani to, co zniszczalne, nie odziedziczy tego, co
niezniszczalne. **51** Oto oznajmiam wam tajemnicę: Nie
wszyscy zaśniemy, ale wszyscy będziemy przemienieni;
52 W jednej chwili, w mgnieniu oka, na ostatnią trąbę.
Zabrzmi bowiem [trąba], a umarli zostaną wskrzeszeni
niezniszczalni, a my zostaniemy przemienieni. **53**
To bowiem, co zniszczalne, musi przyodziać się w
to, co niezniszczalne, a to, co śmiertelne, przyoblec
się w nieśmiertelność. **54** A gdy to, co zniszczalne,
przyoblecze się w niezniszczalność, a to, co śmiertelne,
przyoblecze się w nieśmiertelność, wtedy wypełni się
to słowo, które [jest] napisane: Połknięta jest śmierć w
zwycięstwie. **55** Gdzież [jest], o śmierci, twoje żądło?
Gdzież jest, o piekło, twoje zwycięstwo? **(Hadēs g86)**
56 Żądłem zaś śmierci [jest] grzech, a siłą grzechu
prawo. **57** Lecz dzięki [niech będą] Bogu, który nam dał
zwycięstwo przez naszego Pana Jezusa Chrystusa.
58 A tak, moi mili bracia, bądźcie stali, niezachwiani,
zawsze obfitujący w dziele Pana, wiedząc, że wasza
praca nie jest daremna w Panu.

16 A co do składki na świętych, to i wy zróbcie tak,
jak zarządziłem w kościołach Galacji. **2** Każdego
pierwszego dnia tygodnia niech każdy z was odkłada u
siebie, stosownie do tego, jak mu się powodzi, aby
nie urządzać składek [dopiero] wtedy, kiedy ja tam
przybędę. **3** A gdy przyjdę, poślę tych, których w
listach uznacie za godnych, aby zanieśli wasz hojny
dar do Jerozolimy. **4** A jeśli będzie właściwe, abym i
ja się udał, pójdą razem ze mną. **5** Przybędę zaś do
was, kiedy przejdę Macedonię. Będę bowiem szedł
przez Macedonię. **6** A być może zatrzymam się u
was lub nawet przezimuję, żebyście mnie wyprawili,
dokądkolwiek wyruszę. **7** Nie chcę bowiem was teraz
widzieć przejazdem, ale mam nadzieję pozostać z
wami przez jakiś czas, jeśli Pan pozwoli. **8** A w Efezie
zostanę aż do Pięćdziesiątnicy. **9** Otworzyły się bowiem
przede mną drzwi wielkie i owocne, a mam wielu
przeciwników. **10** Jeśli zaś przybędzie Tymoteusz,
uważajcie, aby przebywał wśród was bez bojaźni, bo
wykonuje dzieło Pana, jak i ja. **11** Dlatego niech nikt go
nie lekceważy. Lecz wyprawcie go w pokoju, aby dotarł
do mnie, bo czekam na niego z braćmi. **12** A co do
brata Apollosa, to bardzo go prosiłem, aby poszedł do
was z braćmi. Lecz w ogóle nie chciał teraz iść. Pójdzie
jednak w odpowiednim dla niego czasie. **13** Czuwajcie,
trwajcie w wierze, bądźcie mężni, umacniajcie się. **14**
Wszystko, co czynicie, niech [się dzieje] w miłości.
15 A proszę was, bracia ([bo] znacie dom Stefanasa,
że jest pierwszym plonem Achai i że się poświęcili
na służbę świętym); **16** Żebyście byli takim poddani i
każdemu, kto pomaga i pracuje [z nami]. **17** A cieszę
się z przyjścia Stefanasa, Fortunata i Achaika, bo
wypełnili wasz brak. **18** Pokrzepili bowiem mego i
waszego ducha. Szanujcie więc takich. **19** Pozdrawiają
was kościoły Azji. Pozdrawiają was serdecznie w
Panu Akwila i Pryscylla wraz z kościołem, który jest
w ich domu. **20** Pozdrawiają was wszyscy bracia.
Pozdrówcie jedni drugich pocałunkiem świętym. **21**
Pozdrowienie moją, Pawła, ręką. **22** Jeśli ktoś nie
miłuje Pana Jezusa Chrystusa, niech będzie przeklęty.
Maranatha. **23** Łaska Pana Jezusa Chrystusa [niech
będzie] z wami. **24** Miłość moja [niech będzie] z wami
wszystkimi w Chrystusie Jezusie. Amen.

II Koryntian

1 Paweł, z woli Boga apostoł Jezusa Chrystusa, i
Tymoteusz, brat, do kościoła Bożego, który jest w
Koryncie, ze wszystkimi świętymi, którzy są w całej
Achai. 2 Łaska wam i pokój od Boga, naszego Ojca,
i Pana Jezusa Chrystusa. 3 Błogosławiony [niech
będzie] Bóg i Ojciec naszego Pana Jezusa Chrystusa,
Ojciec miłosierdzia i Bóg wszelkiej pociechy; 4 Który
nas pociesza w każdym naszym utrapieniu, abyśmy i
my mogli pocieszać tych, którzy są w jakimkolwiek
ucisku, taką pociechą, jaką sami jesteśmy pocieszani
przez Boga. 5 Jak bowiem w nas obfitują utrapienia
Chrystusa, tak też przez Chrystusa obfituje nasza
pociecha. 6 Jeśli więc doznajemy ucisku – [to] dla
waszego pocieszenia i zbawienia, które sprawia, że
znosicie te same utrapienia, które i my cierpimy; i jeśli
doznajemy pociechy – [to] dla waszego pocieszenia i
zbawienia. 7 A nasza nadzieja co do was [jest] mocna,
bo wiemy, że jak jesteście uczestnikami utrapienia,
tak i pociechy. 8 Nie chcemy bowiem, bracia, abyście
nie wiedzieli o ucisku, który nas spotkał w Azji, że
byliśmy obciążeni ponad miarę [i] ponad siły, tak że
zaczęliśmy wątpić, czy przeżyjemy. 9 Więcej, sami
w sobie mieliśmy wyrok śmierci, abyśmy nie ufali
samym sobie, lecz Bogu, który wskrzesza umarłych.
10 On to wyrwał nas z tak wielkiej śmierci i [jeszcze]
wyrywa. W nim [też] mamy nadzieję, że nadal będzie
wyrywać; 11 Także przy waszej pomocy poprzez
modlitwę za nas, aby dar, który [otrzymaliśmy] dzięki
wielu, stał się dla wielu powodem dziękczynienia za
nas. 12 To bowiem jest naszą chlubą: świadectwo
naszego sumienia, że w prostocie i w szczerości
Bożej, nie w cielesnej mądrości, ale w łasce Boga
postępowaliśmy na świecie, a szczególnie względem
was. 13 Nie piszemy wam [nic] innego, jak tylko to,
co czytacie albo rozumiecie. Spodziewam się zaś,
że też do końca zrozumiecie; 14 Jak już po części
nas zrozumieliście, że jesteśmy waszą chlubą, jak
i wy naszą w dniu Pana Jezusa. 15 Z tą ufnością
chciałem przybyć do was wcześniej, abyście otrzymali
powtórne dobrodziejstwo; 16 A od was udać się do
Macedonii, a z Macedonii znowu przybyć do was i
zostać przez was wyprawionym do Judei. 17 Czy więc
tak postanawiając, postąpiłem lekkomyślnie? Albo [czy]
to, co postanawiam, postanawiam według ciała, aby
było u mnie „tak, tak” i „nie, nie”? 18 Lecz [jak] Bóg jest
wierny, tak nasze słowa do was nie były „tak” i „nie”.
19 Ponieważ Syn Boży, Jezus Chrystus, który wśród
was głoszony był przez nas, [to znaczy] przeze mnie,
Sylwana i Tymoteusza, nie był „tak” i „nie”, lecz było
w nim „tak”. 20 Ile jest bowiem obietnic Boga, w nim
[są] „tak” i w nim [są] „Amen”, ku chwale Boga przez
nas. 21 Tym zaś, który utwierdza nas [razem] z wami
w Chrystusie i który nas namaścił, [jest] Bóg; 22 Który
też zapieczętował nas i dał do naszych serc Ducha
[jako] zadatek. 23 A ja wzywam Boga na świadka mojej
duszy, że aby was oszczędzić, nie przybyłem dotąd
do Koryntu. 24 Nie dlatego, że panujemy nad waszą
wiarą, ale jesteśmy pomocnikami waszej radości; wiarą
bowiem stoicie.

2 A postanowiłem to sobie, aby nie przychodzić do
was znowu w smutku. 2 Jeśli bowiem ja was
zasmucam, to któż może mnie rozweselić, jeśli nie ten,
którego ja zasmucam? 3 A to wam napisałem, abym,
gdy przyjdę, nie doznał smutku od tych, od których
powinienem doznawać radości, będąc pewien co do
was wszystkich, że moja radość jest także waszą
[radością]. 4 Gdyż w wielkim ucisku i utrapieniu serca,
wśród wielu łez pisałem do was nie po to, abyście się
smucili, ale żebyście poznali, jak wielka jest moja miłość
do was. 5 Jeśli więc ktoś spowodował smutek, to nie
mnie zasmucił, ale po części – by nie obciążyć – was
wszystkich. 6 Takiemu wystarczy kara [wymierzona]
przez wielu [z was]. 7 Tak więc przeciwnie, powinniście
mu raczej przebaczyć i pocieszyć [go], aby przypadkiem
zbytni smutek go nie pochłonął. 8 Dlatego proszę was,
abyście potwierdzili [swą] miłość do niego. 9 Po to
też pisałem, aby was wypróbować i się przekonać,
czy we wszystkim jesteście posłuszni. 10 A komu
[wy] coś przebaczacie, [temu] i ja, gdyż i ja, jeśli coś
przebaczyłem temu, któremu przebaczyłem, [zrobiłem
to] ze względu na was wobec Chrystusa; 11 Aby
nas szatan nie podszedł; jego zamysły bowiem nie
są nam nieznane. 12 Gdy zaś przybyłem do Troady,
aby [głosić] ewangelię Chrystusa, a drzwi zostały mi
otwarte w Panu; 13 Nie zaznałem spokoju ducha, [bo]
nie znalazłem Tytusa, mego brata. Rozstawszy się
więc z nimi, wyruszyłem do Macedonii. 14 Lecz dzięki
Bogu, który nam zawsze daje zwycięstwo w Chrystusie
i roznosi przez nas woń swojego poznania w każdym
miejscu. 15 Jesteśmy bowiem dla Boga przyjemną
wonią Chrystusa wśród tych, którzy są zbawieni, i
wśród tych, którzy giną. 16 Dla jednych wonią śmierci
ku śmierci, a dla drugich wonią życia ku życiu. Lecz do
tego któż jest zdatny? 17 Nie jesteśmy bowiem jak
wielu, którzy fałszują słowo Boże, lecz ze szczerości,
jak od Boga mówimy w Chrystusie przed obliczem
Boga.

3 Czy znowu zaczynamy polecać samych siebie?
Albo czy potrzebujemy, jak niektórzy, [listów]
polecających do was albo od was? 2 Naszym listem
wy jesteście, napisanym w naszych sercach, znanym i

czytanym przez wszystkich ludzi. 3 Gdyż wiadomo, że
jesteście listem Chrystusowym sporządzonym przez
nasze posługiwanie, napisanym nie atramentem, lecz
Duchem Boga żywego, nie na tablicach kamiennych,
lecz na żywych tablicach serc. 4 A taką ufność mamy
przez Chrystusa ku Bogu. 5 Nie żebyśmy sami z siebie
byli w stanie pomyśleć coś jakby z samych siebie,
lecz nasza możność jest z Boga. 6 On też uczynił
nas zdolnymi sługami nowego testamentu, nie litery,
ale Ducha; litera bowiem zabija, Duch zaś ożywia.
7 Lecz jeśli posługiwanie śmierci, wyryte literami
na kamieniach, było pełne chwały, tak że synowie
Izraela nie mogli wpatrywać się w oblicze Mojżesza z
powodu chwały jego oblicza, która miała przeminąć;
8 To o ileż bardziej pełne chwały nie miałoby być
posługiwanie Ducha? 9 Jeśli bowiem posługiwanie
potępienia [było] pełne chwały, o ileż bardziej obfituje
w chwałę posługiwanie sprawiedliwości. 10 To bowiem,
co miało chwałę, nie miało chwały w porównaniu z tą
przewyższającą chwałą. 11 Jeśli zaś to, co przemija,
[było] pełne chwały, tym bardziej pełne chwały jest
to, co trwa. 12 Mając więc taką nadzieję, z całą
otwartością mówimy; 13 A nie jak Mojżesz, [który]
kładł sobie na twarz zasłonę, aby synowie Izraela nie
wpatrywali się w koniec tego, co miało przeminąć.
14 Lecz ich umysły zostały zaślepione; aż do dziś
bowiem przy czytaniu Starego Testamentu ta sama
zasłona pozostaje nieodsłonięta, gdyż jest usuwana w
Chrystusie. 15 I aż do dziś, gdy Mojżesz jest czytany,
zasłona leży na ich sercu. 16 Gdy jednak nawrócą się
do Pana, zasłona zostanie zdjęta. 17 Pan zaś jest tym
Duchem, a gdzie jest Duch Pana, tam i wolność. 18
Lecz my wszyscy, którzy z odsłoniętą twarzą patrzymy
na chwałę Pana, [jakby] w zwierciadle, zostajemy
przemienieni w ten sam obraz, z chwały w chwałę, za
sprawą Ducha Pana.

4 Dlatego mając to posługiwanie, tak jak otrzymaliśmy
miłosierdzie, nie zniechęcamy się. 2 Lecz
wyrzekliśmy się ukrytych haniebnych [czynów], nie
postępując podstępnie ani nie fałszując słowa Bożego,
ale przez ujawnianie prawdy polecamy samych siebie
sumieniu każdego człowieka w obliczu Boga. 3 A jeśli
nasza ewangelia jest zakryta, to jest zakryta dla tych,
którzy giną; 4 W których bóg tego świata zaślepił
umysły, w niewierzących, aby nie świeciła im światłość
chwalebnej ewangelii Chrystusa, który jest obrazem
Boga. **(aiōn g165)** 5 Nie głosimy bowiem samych siebie,
lecz Chrystusa Jezusa, [że jest] Panem, a samych
siebie, [że jesteśmy] waszymi sługami dla Jezusa.
6 Ponieważ Bóg, który rozkazał, aby z ciemności
zabłysnęło światło, ten zabłysnął w naszych sercach,
aby zajaśniało [w nas] poznanie chwały Bożej w
obliczu Jezusa Chrystusa. 7 Mamy zaś ten skarb w
naczyniach glinianych, aby wspaniałość tej mocy była
z Boga, a nie z nas. 8 Zewsząd jesteśmy uciskani, lecz
nie przygnębieni, bezradni, lecz nie zrozpaczeni; 9
Prześladowani, lecz nie opuszczeni, powaleni, ale nie
zgładzeni. 10 Nieustannie nosimy w ciele umieranie
Pana Jezusa, aby i życie Jezusa objawiło się w naszym
ciele. 11 Zawsze bowiem my, którzy żyjemy, jesteśmy
wydawani na śmierć z powodu Jezusa, aby i życie
Jezusa objawiło się w naszym śmiertelnym ciele. 12
Tak więc w nas działa śmierć, a w was życie. 13
Mając zaś tego samego ducha wiary, jak jest napisane:
Uwierzyłem i dlatego przemówiłem; my [również]
wierzymy i dlatego mówimy; 14 Wiedząc, że ten,
który wskrzesił Pana Jezusa, przez Jezusa wskrzesi
także nas i postawi razem z wami. 15 Wszystko [to]
bowiem [dzieje się] dla was, żeby obfitująca łaska,
przez dziękczynienie wielu, rozmnożyła się ku chwale
Bożej. 16 Dlatego nie zniechęcamy się, bo chociaż
nasz zewnętrzny człowiek niszczeje, to jednak ten
wewnętrzny odnawia się z dnia na dzień. 17 Ten
bowiem nasz chwilowy i lekki ucisk przynosi nam
przeogromną i wieczną wagę chwały; **(aiōnios g166)** 18
Gdy nie patrzymy na to, co widzialne, lecz na to, co
niewidzialne. To bowiem, co widzialne, jest doczesne,
to zaś, co niewidzialne, jest wieczne. **(aiōnios g166)**

5 Wiemy bowiem, że jeśli zostanie zniszczony ten
namiot naszego ziemskiego mieszkania, to mamy
budowlę od Boga, dom nie ręką uczyniony, wieczny w
niebiosach. **(aiōnios g166)** 2 Dlatego w tym wzdychamy,
pragnąc przyodziać się w nasz dom z nieba; 3 Jeśli
tylko zostaniemy znalezieni odziani, a nie nadzy. 4
Bo my, którzy jesteśmy w tym namiocie, wzdychamy,
obciążeni, ponieważ nie pragniemy być rozebrani, ale
przyodziani, aby to, co śmiertelne, zostało wchłonięte
przez życie. 5 A tym, który nas do tego właśnie
przygotował, [jest] Bóg, który nam też dał Ducha [jako]
zadatek. 6 Tak więc mamy zawsze ufność, wiedząc,
że dopóki mieszkamy w tym ciele, tułamy się z dala od
Pana. 7 (Przez wiarę bowiem kroczymy, a nie przez
widzenie.) 8 Mamy jednak ufność i wolelibyśmy raczej
wyjść z ciała i zamieszkać u Pana. 9 Dlatego też
zabiegamy o to, żeby się jemu podobać, czy mieszkamy
[w ciele], czy [z niego] wychodzimy. 10 Wszyscy
bowiem musimy stanąć przed trybunałem Chrystusa,
aby każdy otrzymał [zapłatę] za to, co [czynił] w ciele,
według tego, co czynił, czy dobro, czy zło. 11 Wiedząc
zatem o tym strachu Pańskim, przekonujemy ludzi;
dla Boga zaś [wszystko] w nas jest jawne; mam też
nadzieję, że i dla waszych sumień [wszystko] w nas
jest jawne. 12 Bo nie polecamy wam ponownie samych

siebie, ale dajemy wam sposobność do chlubienia się
nami, żebyście mieli co [odpowiedzieć] tym, którzy się
chlubią tym, co zewnętrzne, a nie sercem. 13 Jeśli zaś
odchodzimy od zmysłów – dla Boga [odchodzimy],
jeżeli jesteśmy przy zdrowych zmysłach – dla was
[jesteśmy]. 14 Miłość Chrystusa bowiem przymusza
nas, jako tych, którzy uznaliśmy, że skoro jeden umarł
za wszystkich, to wszyscy umarli. 15 A umarł za
wszystkich, aby ci, którzy żyją, już więcej nie żyli
dla siebie, lecz dla tego, który za nich umarł i został
wskrzeszony. 16 Dlatego my odtąd nikogo nie znamy
według ciała, a chociaż znaliśmy Chrystusa według
ciała, to teraz już [więcej] go [takim] nie znamy. 17
Tak więc jeśli ktoś [jest] w Chrystusie, nowym [jest]
stworzeniem; [to, co] stare, przeminęło, oto wszystko
stało się nowe. 18 A wszystko to [jest] z Boga, który nas
pojednał ze sobą przez Jezusa Chrystusa i dał nam
służbę pojednania. 19 Bóg bowiem był w Chrystusie,
jednając świat z samym sobą, nie poczytując ludziom
ich grzechów, i nam powierzył to słowo pojednania. 20
Tak więc w miejsce Chrystusa sprawujemy poselstwo,
tak jakby Bóg upominał [was] przez nas. W miejsce
Chrystusa prosimy: Pojednajcie się z Bogiem. 21 [On]
bowiem tego, który nie znał grzechu, za nas grzechem
uczynił, abyśmy w nim stali się sprawiedliwością Bożą.

6 Jako [jego] współpracownicy napominamy was,
abyście nie przyjmowali łaski Bożej na próżno. 2
(Mówi bowiem [Bóg]: W czasie pomyślnym wysłuchałem
cię, a w dniu zbawienia przyszedłem ci z pomocą. Oto
teraz czas pomyślny, oto teraz dzień zbawienia.) 3 Nie
dając nikomu żadnego [powodu] do zgorszenia, aby
[nasza] posługa nie była zhańbiona; 4 Ale we wszystkim
okazujemy się sługami Boga, w wielkiej cierpliwości,
w uciskach, w niedostatkach, w utrapieniach; 5
W chłostach, w więzieniach, podczas rozruchów, w
trudach, w nocnych czuwaniach, w postach; 6 Przez
czystość i poznanie, przez wytrwałość i życzliwość,
przez Ducha Świętego i nieobłudną miłość; 7 Przez
słowo prawdy i moc Boga, przez oręż sprawiedliwości
na prawo i na lewo; 8 Przez chwałę i pohańbienie,
przez złą i dobrą sławę; jakby zwodziciele, a jednak
prawdomówni; 9 Jakby nieznani, jednak [dobrze]
znani, jakby umierający, a oto żyjemy, jakby karani, ale
nie zabici; 10 Jakby smutni, jednak zawsze radośni,
jakby ubodzy, jednak wielu ubogacający, jakby nic nie
mający, jednak wszystko posiadający. 11 Nasze usta
otworzyły się przed wami, Koryntianie, nasze serce
się rozszerzyło. 12 Nie jest wam ciasno w nas, lecz
w waszym wnętrzu jest ciasno; 13 Odwzajemniając
się więc [nam] – jak do moich dzieci mówię –
rozszerzcie się i wy. 14 Nie wprzęgajcie się w nierówne
jarzmo z niewierzącymi. Cóż bowiem wspólnego ma
sprawiedliwość z niesprawiedliwością? Albo jaka jest
wspólnota między światłem a ciemnością? 15 Albo
jaka zgoda Chrystusa z Belialem, albo co za dział
wierzącego z niewierzącym? 16 A co za porozumienie
między świątynią Boga a bożkami? Wy bowiem
jesteście świątynią Boga żywego, tak jak mówi Bóg:
Będę w nich mieszkał i będę się przechadzał w nich, i
będę ich Bogiem, a oni będą moim ludem. 17 Dlatego
wyjdźcie spośród nich i odłączcie się, mówi Pan, i
nieczystego nie dotykajcie, a ja was przyjmę. 18 I będę
wam Ojcem, a wy będziecie mi synami i córkami –
mówi Pan Wszechmogący.

7 Mając więc te obietnice, najmilsi, oczyśćmy się
z wszelkiego brudu ciała i ducha, dopełniając
uświęcenia w bojaźni Bożej. 2 Przyjmijcie nas; nikogo
nie skrzywdziliśmy, nikogo nie zepsuliśmy, nikogo
nie wykorzystaliśmy. 3 Nie mówię [tego], aby was
potępiać; wcześniej bowiem powiedziałem, że jesteście
w naszych sercach na wspólną śmierć i wspólne
życie. 4 Mam wielką swobodę w mówieniu do was,
bardzo się wami chlubię, jestem pełen pociechy,
obfituję w radość w każdym naszym ucisku. 5 Kiedy
bowiem przybyliśmy do Macedonii, nasze ciało nie
zaznało żadnego odpoczynku, ale zewsząd [byliśmy]
uciśnieni: na zewnątrz walki, a wewnątrz obawy. 6
Lecz Bóg, który pociesza uniżonych, pocieszył nas
przez przybycie Tytusa. 7 A nie tylko przez jego
przybycie, ale też przez pociechę, jakiej doznał wśród
was, gdy opowiedział nam o waszej tęsknocie, o
waszym płaczu, o waszej gorliwości względem mnie,
tak że uradowałem się jeszcze bardziej. 8 Choć
bowiem zasmuciłem was listem, nie żałuję [tego], a
mimo że żałowałem (bo widzę, że ten list zasmucił
was, chociaż tylko na chwilę); 9 [To] teraz się raduję,
nie dlatego, że byliście zasmuceni, ale że byliście
zasmuceni ku pokucie. Zostaliście bowiem zasmuceni
według Boga, żebyście w niczym nie ponieśli szkody
przez nas. 10 Bo smutek, [który jest] według Boga,
przynosi pokutę ku zbawieniu, czego nikt nie żałuje;
lecz smutek [według] świata przynosi śmierć. 11 To
bowiem, że byliście zasmuceni według Boga, jakąż
wielką wzbudziło w was pilność, jakie uniewinnianie
się, jakie oburzenie, jaką bojaźń, jaką tęsknotę, jaką
gorliwość, jakie wymierzenie kary! We wszystkim
okazaliście się czyści w tej sprawie. 12 Dlatego chociaż
pisałem do was, nie [pisałem] z powodu tego, który
wyrządził krzywdę, ani z powodu tego, który krzywdy
doznał, lecz aby okazać nasze zatroskanie o was
przed Bogiem. 13 Tak więc zostaliśmy pocieszeni
waszą pociechą. A jeszcze bardziej uradowaliśmy się
radością Tytusa, bo jego duch został pokrzepiony przez
was wszystkich. 14 Bo jeśli w czymś chlubiłem się

wami przed nim, nie zostałem zawstydzony. Lecz tak,
jak mówiliśmy wam wszystko zgodnie z prawdą, tak też
nasza chluba przed Tytusem okazała się prawdziwa.
15 A jego serce jeszcze bardziej [skłania się] ku wam,
gdy wspomina posłuszeństwo was wszystkich [i] to,
jak przyjęliście go z bojaźnią i drżeniem. 16 Raduję się
więc, że we wszystkim mogę wam ufać.

8 A oznajmiamy wam, bracia, o łasce Bożej, która jest
dana kościołom Macedonii; 2 Iż w ciężkiej próbie
ucisku ich obfita radość i skrajne ubóstwo obfitowały
bogactwem ich ofiarności. 3 Zaświadczam bowiem,
[że] według możliwości, a nawet ponad możliwość
okazali gotowość; 4 Z wielkim naleganiem prosząc
nas, abyśmy przyjęli ten dar i ich udział w służbie na
rzecz świętych. 5 A [postąpili] nie [tylko] tak, jak się
spodziewaliśmy, ale samych siebie najpierw oddali
Panu, a [potem] nam za wolą Boga. 6 [Tak], że
poprosiliśmy Tytusa, aby tak jak wcześniej zaczął,
tak też dokończył u was tego dzieła łaski. 7 Jak więc
obfitujecie we wszystko, w wiarę, w mowę, w poznanie,
we wszelką pilność i w miłość waszą do nas, tak i w tym
dziele łaski obfitujcie. 8 Nie mówię [tego] jako rozkaz,
lecz abym przez zapał innych wypróbował szczerość
waszej miłości. 9 Znacie bowiem łaskę naszego Pana
Jezusa Chrystusa, że będąc bogatym, dla was stał się
ubogim, abyście wy zostali ubogaceni jego ubóstwem.
10 A w tej [sprawie] daję [wam] swoją radę, gdyż jest to
pożyteczne dla was, którzy nie tylko zaczęliście [to]
robić, ale już ubiegłego roku wykazaliście chęć. 11
Teraz więc to, co [zaczęliście] robić, dokończcie, aby
tak, jak była gotowość w chęciach, tak też [aby było]
wykonanie z tego, co macie. 12 Jeśli bowiem najpierw
jest gotowość, jest przyjmowana według tego, co kto
ma, a nie według tego, czego nie ma. 13 Nie [chodzi]
bowiem o to, żeby innym ulżyć, a was obciążyć; 14
Lecz o równość, aby teraz wasza obfitość [usłużyła]
ich niedostatkowi, aby też ich obfitość waszemu
niedostatkowi [usłużyła], tak żeby była równość; 15
Jak jest napisane: Kto wiele [nazbierał], nie miał za
wiele, a kto mało [nazbierał], nie miał za mało. 16 Lecz
Bogu [niech będą] dzięki, który wszczepił taką troskę
o was w serce Tytusa; 17 Że przyjął tę zachętę, a
będąc bardziej gorliwym, dobrowolnie wybrał się do
was. 18 Posłaliśmy razem z nim brata, którego sława
w ewangelii rozchodzi się po wszystkich kościołach.
19 A nie tylko [to], ale [też] został wybrany przez
kościoły na towarzysza naszej podróży w tym dziele
łaski, którym służymy ku chwale samego Pana i ku
[okazaniu] waszej gotowości; 20 Wystrzegając się
tego, aby nas ktoś nie ganił z powodu tego hojnego
daru, którym służymy; 21 Starając się o to, co uczciwe,
nie tylko przed Panem, ale też przed ludźmi. 22
A posłaliśmy z nimi naszego brata, którego pilność
wielokrotnie wypróbowaliśmy w wielu sprawach, a który
teraz jest o wiele bardziej pilny, ponieważ [ma] do was
wielkie zaufanie. 23 A jeśli [chodzi] o Tytusa, jest [on]
moim towarzyszem i współpracownikiem wśród was,
[jeśli] zaś [chodzi] o naszych braci, są wysłannikami
kościołów [i] chwałą Chrystusa. 24 Okażcie im więc
przed kościołami dowód waszej miłości i naszej chluby
z was.

9 Lecz o posłudze na rzecz świętych nie ma potrzeby,
abym wam pisał. 2 Znam bowiem waszą gotowość,
z powodu której wobec Macedończyków chlubię się
wami, że Achaja jest gotowa od zeszłego roku, i wasza
gorliwość pobudziła wielu. 3 Ale posłałem braci, żeby
nasza chluba z was nie okazała się pod tym względem
próżna, abyście, jak mówiłem, byli przygotowani;
4 I abyśmy, jeśli przypadkiem przybyliby ze mną
Macedończycy i zastali was nieprzygotowanymi, nie
byli zawstydzeni my – żeby nie powiedzieć: wy – za
tak śmiałe przechwalanie się. 5 Uważałem więc za
konieczne zachęcić braci, aby wcześniej udali się
do was i zawczasu przygotowali przedtem obiecany
wasz hojny dar, aby był gotowy jako [wyraz] hojności,
a nie skąpstwa. 6 Lecz [mówię]: Kto skąpo sieje,
skąpo też żąć będzie, a kto sieje obficie, obficie też
żąć będzie. 7 Każdy jak postanowił w swym sercu,
[tak niech zrobi], nie z żalem ani z przymusu, gdyż
radosnego dawcę Bóg miłuje. 8 A Bóg ma moc
udzielić wam obficie wszelkiej łaski, abyście, mając
zawsze wszystkiego pod dostatkiem, obfitowali we
wszelki dobry uczynek; 9 Jak jest napisane: Rozrzucił,
dał ubogim, jego sprawiedliwość trwa na wieki. (aiōn
g165) 10 A ten, który daje ziarno siewcy, niech i wam
da chleba do jedzenia, i wasze ziarno rozmnoży, i
zwiększy plon waszej sprawiedliwości; 11 [Abyście]
byli wzbogaceni we wszystko ku wszelkiej hojności,
która sprawia, że z naszego powodu składane jest
dziękczynienie Bogu. 12 Posługiwanie bowiem w tej
służbie nie tylko zaspokaja niedostatki świętych, ale
też obfituje w liczne dziękczynienia składane Bogu. 13
Gdyż przez doświadczenie tej posługi chwalą Boga za
to, że jesteście posłuszni wyznawanej przez siebie
ewangelii Chrystusa i hojni w udzielaniu im i wszystkim
[innym]; 14 A modląc się za was, tęsknią za wami z
powodu obfitującej w was łaski Bożej. 15 Bogu [niech
będą] dzięki za jego niewypowiedziany dar.

10 A ja sam, Paweł, proszę was przez łagodność
i życzliwość Chrystusa, [ja], który, gdy jestem
obecny wśród was, jestem pokorny w waszych oczach,
lecz gdy jestem nieobecny, jestem śmiały wobec was.

2 A proszę, żebym będąc obecny, nie musiał być śmiały
tą pewnością siebie, którą zamierzam być śmiały wobec
niektórych, którzy sądzą, że postępujemy według ciała.
3 Chociaż bowiem w ciele żyjemy, nie walczymy według
ciała; 4 (Gdyż oręż naszej walki nie jest cielesny, ale
z Boga, i ma moc burzenia twierdz warownych); 5
Obalamy rozumowania i wszelką wyniosłość, która
powstaje przeciwko poznaniu Boga, i zniewalamy
wszelką myśl do posłuszeństwa Chrystusowi; 6 Gotowi
do ukarania wszelkiego nieposłuszeństwa, kiedy wasze
posłuszeństwo będzie całkowite. 7 Czy patrzycie
[tylko] na to, co jest przed oczami? Jeśli ktoś jest
przekonany, że należy do Chrystusa, to niech też
weźmie pod uwagę, że jak on należy do Chrystusa, tak
do Chrystusa [należymy] i my. 8 Choćbym się bowiem
jeszcze bardziej chełpił z naszej władzy, którą dał nam
Pan ku zbudowaniu, a nie ku waszej zgubie, nie będę
zawstydzony; 9 Aby się nie wydawało, że chcę was
straszyć listami. 10 [Mówią] bowiem: Listy ważkie są i
mocne, ale gdy się zjawia osobiście, [jest] słaby, a [jego]
mowa godna pogardy. 11 Kto tak [sądzi], niech wie, że
jakimi jesteśmy w słowach listów, będąc nieobecni,
takimi też [będziemy] w czynie, gdy będziemy obecni.
12 Nie śmiemy bowiem zaliczać siebie do niektórych
ani porównywać się z niektórymi, którzy polecają sami
siebie. Nie mają bowiem rozumu, gdyż mierzą się
własną miarą i porównują się sami ze sobą. 13 Lecz
my nie będziemy się chlubili ponad miarę, ale według
miary zasad, które Bóg nam wymierzył, miary, która
sięgnęła aż do was. 14 Nie przekraczamy bowiem
ponad miarę samych siebie, jakbyśmy nie dotarli aż
do was, bo przyszliśmy aż i do was z ewangelią
Chrystusa. 15 I nie chlubimy się ponad miarę z pracy
innych, ale mamy nadzieję, że gdy wzrośnie w was
wasza wiara, i my wzrośniemy obficie wśród was
zgodnie z naszymi zasadami; 16 Żeby głosić ewangelię
poza waszymi granicami, nie chlubiąc się na cudzym
obszarze tym, czego [już inni] dokonali. 17 Kto więc
się chlubi, w Panu niech się chlubi. 18 Nie ten bowiem,
kto sam siebie poleca, jest wypróbowany, lecz ten,
kogo poleca Pan.

11 O, gdybyście mogli trochę znieść moje głupstwo!
Doprawdy znoście mnie. 2 Jestem bowiem
zazdrosny o was Bożą zazdrością; zaślubiłem was
bowiem jednemu mężowi, aby przedstawić was
Chrystusowi jako czystą dziewicę. 3 Lecz boję się, by
czasem, tak jak wąż swoją przebiegłością oszukał
Ewę, tak też wasze umysły [nie zostały] skażone [i nie
odstąpiły] od prostoty, która jest w Chrystusie. 4 Gdyby
bowiem przyszedł ktoś i głosił innego Jezusa, którego
my nie głosiliśmy, albo gdybyście przyjęli innego
ducha, którego nie otrzymaliście, albo inną ewangelię,
której nie przyjęliście, znosilibyście [go] z łatwością. 5
A uważam, że w niczym nie ustępowałem tym wielkim
apostołom. 6 Bo chociaż jestem prostakiem w mowie,
to jednak nie w poznaniu; lecz staliśmy się jawni
wobec was we wszystkim, pod każdym względem.
7 Czyż popełniłem grzech, uniżając samego siebie,
abyście wy byli wywyższeni, że za darmo głosiłem
wam ewangelię Bożą? 8 Ograbiłem inne kościoły,
biorąc od nich zapłatę, aby wam służyć. 9 A gdy byłem
u was i znalazłem się w potrzebie, nikomu nie byłem
ciężarem; mój niedostatek bowiem uzupełnili bracia,
którzy przybyli z Macedonii. Pilnowałem się, aby w
niczym nie być dla was ciężarem, i nadal będę się
pilnował. 10 Jak prawda Chrystusa jest we mnie, tak
tej chluby nikt mi nie odbierze w granicach Achai. 11
Dlaczego? [Czy] dlatego, że was nie miłuję? Bóg [to]
wie. 12 Co zaś czynię, nadal będę czynił, aby pozbawić
okazji tych, którzy jej szukają, aby w tym, z czego się
chlubią, okazali się takimi jak my. 13 Tacy bowiem są
fałszywymi apostołami, podstępnymi pracownikami,
którzy przybierają postać apostołów Chrystusa. 14 I
nic dziwnego, sam bowiem szatan przybiera postać
anioła światłości. 15 Nic więc wielkiego, jeśli i jego
słudzy przybierają postać sług sprawiedliwości. Koniec
ich [jednak] będzie według ich uczynków. 16 Mówię
znowu: Niech nikt nie uważa mnie za głupiego; a
jeśli już tak, to przyjmijcie mnie jako głupiego, abym
i ja mógł się trochę pochlubić. 17 Co mówię, nie
mówię według Pana, ale jakby w głupocie, w tym
śmiałym przechwalaniu się. 18 Skoro wielu chlubi
się według ciała, i ja będę się chlubił. 19 Chętnie
przecież znosicie głupich, sami będąc mądrymi. 20
Znosicie bowiem, gdy ktoś was bierze w niewolę, gdy
ktoś was objada, gdy ktoś was wyzyskuje, gdy ktoś
wynosi się [ponad was], gdy was ktoś policzkuje. 21
Mówię o hańbie, jakbyśmy byli słabi; lecz w czym ktoś
jest śmiały – mówię jak głupi – ja też jestem śmiały.
22 Są Hebrajczykami? Ja także. Są Izraelitami? Ja
także. Są potomstwem Abrahama? Ja także. 23 Są
sługami Chrystusa? Mówię jak głupi: Ja [jeszcze]
bardziej; w pracach więcej, w chłostach nad miarę, w
więzieniach częściej, w [niebezpieczeństwie] śmierci
wielokroć. 24 Od Żydów pięciokrotnie otrzymałem
czterdzieści razów bez jednego. 25 Trzy razy byłem
bity rózgami, raz kamienowany, trzy razy rozbił się ze
mną okręt, dzień i noc spędziłem w głębinie morskiej.
26 Często w podróżach, w niebezpieczeństwach
na rzekach, w niebezpieczeństwach od
bandytów, w niebezpieczeństwach od
[własnego] narodu, w niebezpieczeństwach
od pogan, w niebezpieczeństwach w

mieście, w niebezpieczeństwach na pustyni,
w niebezpieczeństwach na morzu, w
niebezpieczeństwach wśród fałszywych braci; 27
W trudzie i znoju, często w czuwaniu, w głodzie i
pragnieniu, często w postach, w zimnie i nagości;
28 A poza tymi sprawami zewnętrznymi, w tym, co
mi codziennie ciąży, w trosce o wszystkie kościoły.
29 Któż jest słaby, żebym i ja nie był słaby? Któż
się gorszy, żebym i ja nie płonął? 30 Jeśli mam się
chlubić, będę się chlubić z moich słabości. 31 Bóg i
Ojciec naszego Pana Jezusa Chrystusa, który jest
błogosławiony na wieki, wie, że nie kłamię. (aiōn g165)
32 W Damaszku namiestnik króla Aretasa otoczył
strażą miasto Damasceńczyków, chcąc mnie schwytać;
33 Ale przez okno spuszczono mnie w koszu przez
mur i uszedłem jego rąk.

12 Wprawdzie nie jest dla mnie pożyteczne chlubić
się, to jednak przejdę do widzeń i objawień
Pańskich. 2 Znam człowieka w Chrystusie, który przed
czternastu laty – czy w ciele, nie wiem, czy poza
ciałem, nie wiem, Bóg wie – został porwany aż do
trzeciego nieba. 3 I znam takiego człowieka – czy w
ciele, czy poza ciałem, nie wiem, Bóg wie; 4 Który
został porwany do raju i słyszał niewypowiedziane
słowa, których człowiekowi nie wolno mówić. 5 Z
takiego [człowieka] będę się chlubić, a z samego
siebie nie będę się chlubił, chyba że z moich słabości.
6 Gdybym bowiem chciał się chlubić, nie byłbym
głupi, bo powiedziałbym prawdę. Powstrzymuję się
jednak, aby ktoś nie myślał o mnie ponad to, jakim
mnie widzi albo co ode mnie słyszy. 7 A żebym
zbytnio nie wynosił się ogromem objawień, dany mi
został cierń dla ciała, wysłannik szatana, aby mnie
policzkował, żebym się ponad miarę nie wynosił. 8
Dlatego trzy razy prosiłem Pana, aby [on] odstąpił
ode mnie. 9 Lecz powiedział mi: Wystarczy ci moja
łaska. Moja moc bowiem doskonali się w słabości.
Najchętniej więc będę się chlubił z moich słabości,
aby zamieszkała we mnie moc Chrystusa. 10 Dlatego
mam upodobanie w słabościach, w zniewagach, w
niedostatkach, w prześladowaniach, w uciskach ze
względu na Chrystusa; gdy bowiem jestem słaby,
wtedy jestem mocny. 11 Stałem się głupi, chlubiąc
się; wy mnie [do tego] zmusiliście. Ja bowiem przez
was powinienem być polecany, ponieważ nie byłem
mniejszy niż ci wielcy apostołowie, chociaż jestem
niczym. 12 Jednak znaki apostoła okazały się wśród
was we wszelkiej cierpliwości, w znakach, cudach
i [przejawach] mocy. 13 W czym bowiem jesteście
gorsi od innych kościołów, jeśli nie w tym tylko, że ja
sam nie byłem dla was ciężarem? Wybaczcie mi tę
krzywdę. 14 Oto po raz trzeci jestem gotów przybyć
do was i nie będę dla was ciężarem. Nie szukam
bowiem tego, co wasze, ale was [samych], ponieważ
nie dzieci rodzicom powinny gromadzić skarby, ale
rodzice dzieciom. 15 Lecz ja bardzo chętnie poniosę
wydatki i samego siebie wydam za wasze dusze,
chociaż im bardziej was miłuję, tym mniej jestem [przez
was] miłowany. 16 Ale niech i tak będzie; nie byłem dla
was ciężarem, ale będąc przebiegły, zdobyłem was
podstępem. 17 Czy wyzyskałem was przez kogoś z
tych, których do was posłałem? 18 Uprosiłem Tytusa i
wysłałem z nim brata. Czy Tytus was wyzyskał? Czy
nie postępowaliśmy w tym samym duchu? Czy nie
[kroczyliśmy] tymi samymi śladami? 19 Znowu sądzicie,
że się przed wami usprawiedliwiamy? W obliczu Boga
w Chrystusie mówimy, a to wszystko, najmilsi, dla
waszego zbudowania. 20 Obawiam się bowiem, żebym
przypadkiem, gdy przyjdę, nie zastał was takimi, jakimi
nie chciałbym [was zastać], i żebyście wy nie zastali
mnie takim, jakim nie chcielibyście; żeby przypadkiem
[nie było wśród was] sporów, zazdrości, gniewu, kłótni,
obmów, szemrania, wynoszenia się i zamieszań; 21
Żeby, gdy znowu przyjdę, mój Bóg nie poniżył mnie
wobec was i musiałbym opłakiwać wielu tych, którzy
przedtem grzeszyli i nie pokutowali z nieczystości,
nierządu i rozpusty, których się dopuścili.

13 Oto teraz po raz trzeci idę do was. Na podstawie
zeznania dwóch albo trzech świadków oparte
będzie każde słowo. 2 Powiedziałem poprzednio
i znowu mówię, jako obecny za drugim razem, a
nieobecny teraz, piszę tym, którzy przedtem grzeszyli,
i wszystkim innym, że jeśli znowu przybędę, nie
oszczędzę [nikogo]; 3 Skoro szukacie dowodu na
to, że przeze mnie przemawia Chrystus, który nie
jest słaby względem was, lecz jest mocny w was. 4
Chociaż bowiem został ukrzyżowany wskutek słabości,
to jednak żyje z mocy Boga. I my także w nim jesteśmy
słabi, ale będziemy żyć z nim z mocy Boga względem
was. 5 Badajcie samych siebie, czy jesteście w
wierze, samych siebie doświadczajcie. Czy nie wiecie
o samych sobie, że Jezus Chrystus jest w was? Chyba
że zostaliście odrzuceni. 6 Mam jednak nadzieję, że
poznacie, iż my nie jesteśmy odrzuceni. 7 I modlę
się do Boga, abyście nie czynili nic złego, nie po to,
abyśmy my okazali się wypróbowani, ale abyście wy
czynili to, co dobre, choćbyśmy byli jak odrzuceni. 8 Nie
możemy bowiem nic [uczynić] przeciwko prawdzie, lecz
dla prawdy. 9 Cieszymy się bowiem, gdy my jesteśmy
słabi, a wy mocni; i tego też życzymy, abyście wy
byli doskonali. 10 Dlatego piszę to, będąc nieobecny,
abym będąc obecny, nie musiał postępować surowo
według mocy, którą mi dał Pan ku zbudowaniu, a
nie ku niszczeniu. 11 Na koniec, bracia, miejcie się

dobrze; bądźcie doskonali, pokrzepiajcie się, bądźcie
jednomyślni, żyjcie w pokoju, a Bóg miłości i pokoju
będzie z wami. **12** Pozdrówcie się nawzajem świętym
pocałunkiem. **13** Pozdrawiają was wszyscy święci.
14 Łaska Pana Jezusa Chrystusa, miłość Boga i
wspólnota Ducha Świętego [niech będzie] z wami
wszystkimi. Amen.

Galacjan

1 Paweł, apostoł nie od ludzi ani przez człowieka,
ale przez Jezusa Chrystusa i Boga Ojca, który go
wskrzesił z martwych; **2** I wszyscy bracia, którzy są
ze mną, do kościołów Galacji: **3** Łaska wam i pokój
od Boga Ojca i naszego Pana Jezusa Chrystusa; **4**
Który wydał samego siebie za nasze grzechy, aby
nas wyrwać z obecnego złego świata według woli
Boga i Ojca naszego; **(aiōn g165)** **5** Któremu chwała
na wieki wieków. Amen. **(aiōn g165)** **6** Dziwię się, że
tak szybko dajecie się odwieść od tego, który was
powołał ku łasce Chrystusa, do innej ewangelii; **7**
Która nie jest inną; są tylko pewni [ludzie], którzy was
niepokoją i chcą wypaczyć ewangelię Chrystusa. **8**
Lecz choćbyśmy nawet my albo anioł z nieba głosił
wam ewangelię [inną] od tej, którą wam głosiliśmy,
niech będzie przeklęty. **9** Jak powiedzieliśmy przedtem,
tak i teraz znowu mówię: Gdyby wam ktoś głosił
ewangelię [inną] od tej, którą przyjęliście, niech będzie
przeklęty. **10** Czy teraz bowiem chcę pozyskać ludzi,
czy Boga? Albo czy staram się przypodobać ludziom?
Gdybym nadal ludziom chciał się przypodobać, nie
byłbym sługą Chrystusa. **11** A oznajmiam wam, bracia,
że głoszona przeze mnie ewangelia nie jest według
człowieka. **12** Nie otrzymałem jej bowiem ani nie
nauczyłem się jej od człowieka, ale przez objawienie
Jezusa Chrystusa. **13** Słyszeliście bowiem o moim
dawniejszym postępowaniu w judaizmie, że ponad
miarę prześladowałem kościół Boży i niszczyłem go; **14**
I wyprzedzałem w judaizmie wielu moich rówieśników z
mojego narodu, będąc bardzo gorliwym zwolennikiem
moich ojczystych tradycji. **15** Lecz gdy upodobało
się Bogu, który mnie odłączył w łonie mojej matki i
powołał swoją łaską; **16** Aby objawić swego Syna
we mnie, abym głosił go wśród pogan, natychmiast,
nie radząc się ciała i krwi; **17** Ani nie udając się do
Jerozolimy, do tych, którzy przede mną byli apostołami,
poszedłem do Arabii, po czym znowu wróciłem do
Damaszku. **18** Potem, trzy lata później, udałem się
do Jerozolimy, aby zobaczyć się z Piotrem, u którego
przebywałem piętnaście dni. **19** A spośród apostołów
nie widziałem żadnego innego poza Jakubem, bratem
Pana. **20** [Oświadczam] przed Bogiem, że w tym, co
do was piszę, nie kłamię. **21** Potem udałem się w
okolice Syrii i Cylicji; **22** A nie byłem osobiście znany
kościołom Judei, które są w Chrystusie. **23** Słyszeli
tylko: ten, który kiedyś nas prześladował, teraz głosi
wiarę, którą przedtem niszczył. **24** I chwalili Boga z
mojego powodu.

2 Potem, po czternastu latach, udałem się ponownie
do Jerozolimy wraz z Barnabą, wziąwszy ze
sobą także Tytusa. **2** A udałem się [tam] zgodnie
z objawieniem i przedstawiłem im ewangelię, którą
głoszę wśród pogan, osobno zaś tym, którzy cieszą
się uznaniem, aby [się] czasem nie [okazało], że
biegnę albo biegłem na próżno. **3** Lecz nawet Tytusa,
który był ze mną, nie zmuszono do obrzezania, mimo
że był Grekiem; **4** A [to] z powodu wprowadzonych
fałszywych braci, którzy się wkradli, aby wyszpiegować
naszą wolność, jaką mamy w Chrystusie Jezusie, aby
nas zniewolić. **5** Nie ustąpiliśmy im ani na chwilę i
nie poddaliśmy się, aby pozostała wśród was prawda
ewangelii. **6** A co do cieszących się uznaniem –
jakimi kiedyś byli, jest dla mnie bez znaczenia, Bóg
[bowiem] nie ma względu na osobę – ci więc, którzy
cieszą się uznaniem, nic [mi] nie narzucili. **7** Wręcz
przeciwnie, gdy widzieli, że została mi powierzona
ewangelia [wśród] nieobrzezanych, jak Piotrowi [wśród]
obrzezanych; **8** (Ten bowiem, który działał skutecznie
przez Piotra w [sprawowaniu] apostolstwa [wśród]
obrzezanych, skutecznie działał i we mnie wśród
pogan); **9** I gdy poznali daną mi łaskę, Jakub, Kefas i
Jan, którzy są uważani za filary, podali mnie i Barnabie
prawicę na [znak] wspólnoty, abyśmy my [poszli] do
pogan, a oni do obrzezanych. **10** Bylebyśmy tylko
pamiętali o ubogich, co też gorliwie starałem się czynić.
11 A gdy Piotr przybył do Antiochii, sprzeciwiłem
mu się w twarz, bo był godny nagany. **12** Zanim
bowiem przyszli niektórzy od Jakuba, jadał razem z
poganami. Gdy zaś oni przyszli, odsunął się i odłączył,
obawiając się tych, którzy byli z obrzezania. **13** A
razem z nim obłudnie postępowali i inni Żydzi, tak że i
Barnaba dał się wciągnąć w tę ich obłudę. **14** Lecz
gdy zobaczyłem, że nie postępują zgodnie z prawdą
ewangelii, powiedziałem Piotrowi wobec wszystkich:
Jeśli ty, będąc Żydem, żyjesz po pogańsku, a nie
po żydowsku, czemu przymuszasz pogan, aby żyli
po żydowsku? **15** My, [którzy jesteśmy] Żydami z
urodzenia, a nie grzesznikami z pogan; **16** Wiedząc, że
człowiek nie jest usprawiedliwiony z uczynków prawa,
ale przez wiarę w Jezusa Chrystusa, i my uwierzyliśmy
w Jezusa Chrystusa, abyśmy byli usprawiedliwieni z
wiary Chrystusa, a nie z uczynków prawa, dlatego
że z uczynków prawa nie będzie usprawiedliwione
żadne ciało. **17** A jeśli [my], szukając usprawiedliwienia
w Chrystusie, sami okazaliśmy się grzesznikami, to
czy Chrystus [jest] sługą grzechu? Nie daj Boże!
18 Jeśli bowiem na nowo buduję to, co zburzyłem,
samego siebie czynię przestępcą. **19** Bo ja przez
prawo umarłem dla prawa, abym żył dla Boga. **20** Z
Chrystusem jestem ukrzyżowany: żyję, ale już nie ja,

lecz żyje we mnie Chrystus. A to, że teraz żyję w ciele,
żyję w wierze Syna Bożego, który mnie umiłował i
wydał za mnie samego siebie. 21 Nie odrzucam łaski
Boga. Jeśli bowiem przez prawo jest sprawiedliwość,
to Chrystus umarł na próżno.

3 O głupi Galaci! Któż was omamił, abyście nie byli
posłuszni prawdzie, [was], przed których oczami
został wymalowany Jezus Chrystus i wśród których
został ukrzyżowany? 2 Tego tylko chciałbym się od was
dowiedzieć: Czy przez uczynki prawa otrzymaliście
Ducha, czy przez słuchanie wiary? 3 Tak głupi
jesteście? Rozpoczęliście duchem, a teraz kończycie
ciałem? 4 Tak wiele cierpieliście na próżno, jeśli
rzeczywiście na próżno? 5 Ten więc, który udziela
wam Ducha i czyni cuda wśród was, [czyni to]
przez uczynki prawa czy przez słuchanie wiary? 6
Tak jak Abraham uwierzył Bogu i zostało mu [to]
poczytane za sprawiedliwość. 7 Wiedzcie zatem, że
ci, którzy są z wiary, ci są synami Abrahama. 8 A
Pismo, które przewidziało, że Bóg z wiary będzie
usprawiedliwiał pogan, wcześniej ogłosiło [ewangelię]
Abrahamowi: W tobie będą błogosławione wszystkie
narody. 9 Tak więc ci, którzy są z wiary, dostępują
błogosławieństwa wraz z wierzącym Abrahamem. 10
Na wszystkich bowiem, którzy są z uczynków prawa,
ciąży przekleństwo, bo jest napisane: Przeklęty każdy,
kto nie wytrwa w wypełnianiu wszystkiego, co jest
napisane w księdze Prawa. 11 A że przez prawo nikt
nie jest usprawiedliwiony przed Bogiem, jest oczywiste,
bo: Sprawiedliwy będzie żył z wiary. 12 Prawo zaś
nie jest z wiary, lecz: Człowiek, który je wypełnia,
przez nie będzie żył. 13 Chrystus odkupił nas z
przekleństwa prawa, stając się za nas przekleństwem
(bo jest napisane: Przeklęty każdy, kto wisi na drzewie);
14 Aby błogosławieństwo Abrahama w Chrystusie
Jezusie przeszło na pogan [i] abyśmy przez wiarę
otrzymali obietnicę Ducha. 15 Bracia, mówię po ludzku:
Przecież nawet zatwierdzonego testamentu człowieka
nikt nie obala ani [do niego nic] nie dodaje. 16 Otóż
Abrahamowi i jego potomkowi zostały dane obietnice.
Nie mówi: I jego potomkom, jak o wielu, ale jak o
jednym: I twemu potomkowi, którym jest Chrystus. 17
To zaś mówię: Przymierza zatwierdzonego przedtem
przez Boga względem Chrystusa nie znosi prawo,
które powstało czterysta trzydzieści lat później, tak
aby unieważnić obietnicę. 18 Jeśli bowiem dziedzictwo
[jest] z prawa, to już nie z obietnicy. Lecz Bóg darował
[je] Abrahamowi przez obietnicę. 19 Po co więc prawo?
Zostało dodane z powodu przestępstw, aż do przyjścia
potomka, któremu złożono obietnicę, ustanowione
przez aniołów ręką pośrednika. 20 Lecz pośrednik nie
jest dla jednego, ale Bóg jest jeden. 21 Czy więc prawo
jest przeciwko obietnicom Boga? Nie daj Boże! Gdyby
bowiem zostało dane prawo, które mogłoby ożywiać,
sprawiedliwość rzeczywiście byłaby z prawa. 22 Lecz
Pismo zamknęło wszystko pod grzech, aby obietnica z
wiary Jezusa Chrystusa została dana wierzącym. 23
Zanim zaś przyszła wiara, byliśmy poddani pod straż
prawa i trzymani w zamknięciu [aż] do tej wiary, która
potem miała być objawiona. 24 Tak więc prawo było
naszym pedagogiem do Chrystusa, abyśmy z wiary
byli usprawiedliwieni. 25 Lecz gdy przyszła wiara, już
nie jesteśmy pod pedagogiem. 26 Wszyscy bowiem
jesteście synami Bożymi przez wiarę w Chrystusa
Jezusa. 27 Bo wszyscy, którzy zostaliście ochrzczeni
w Chrystusie, przyodzialiście się w Chrystusa. 28 Nie
ma Żyda ani Greka, nie ma niewolnika ani wolnego,
nie ma mężczyzny ani kobiety; wszyscy bowiem jedno
jesteście w Chrystusie Jezusie. 29 A jeśli należycie
do Chrystusa, to jesteście potomstwem Abrahama, a
zgodnie z obietnicą – dziedzicami.

4 Mówię więc: Dopóki dziedzic jest dzieckiem,
niczym się nie różni od sługi, chociaż jest panem
wszystkiego. 2 Lecz jest poddany opiekunom i
zarządcom aż do czasu wyznaczonego przez ojca. 3
Podobnie i my, gdy byliśmy dziećmi, byliśmy w niewoli
żywiołów tego świata. 4 Lecz gdy nadeszła pełnia
czasu, Bóg posłał swego Syna, zrodzonego z kobiety,
zrodzonego pod prawem; 5 Aby wykupił tych, którzy
[byli] pod prawem, abyśmy dostąpili usynowienia. 6 A
ponieważ jesteście synami, Bóg posłał do waszych
serc Ducha swego Syna, wołającego: Abba, Ojcze!
7 Tak więc już nie jesteś sługą, ale synem, a jeśli
synem, [to] i dziedzicem Bożym przez Chrystusa. 8
Wprawdzie dawniej, gdy nie znaliście Boga, służyliście
tym, którzy z natury nie są bogami. 9 Ale teraz, gdy
poznaliście Boga, a raczej gdy zostaliście przez Boga
poznani, jakże możecie ponownie wracać do słabych i
nędznych żywiołów, którym ponownie chcecie służyć?
10 Zachowujecie dni i miesiące, pory i lata. 11 Boję
się o was, czy przypadkiem na próżno nie trudziłem
się nad wami. 12 Bracia, proszę was, bądźcie tacy
jak ja, gdyż i ja [jestem] taki jak wy. W niczym mnie
nie skrzywdziliście. 13 Wiecie przecież, że pierwszy
raz głosiłem wam ewangelię w słabości ciała. 14 A
mojej cielesnej próby nie lekceważyliście sobie ani
nie wzgardziliście, ale przyjęliście mnie jak anioła
Boga, jak [samego] Chrystusa Jezusa. 15 Gdzież
więc się podziało to wasze błogosławieństwo? Daję
wam bowiem świadectwo, że gdyby to było możliwe,
wyłupilibyście sobie oczy i dali je mnie. 16 Czy mówiąc
wam prawdę, stałem się waszym nieprzyjacielem?
17 Gorliwie o was zabiegają niedobrze, lecz chcą
was odłączyć, abyście o nich zabiegali. 18 A zawsze

jest dobrze zabiegać gorliwie o to, co dobre, a nie
tylko wtedy, gdy jestem obecny wśród was. **19** Moje
dzieci, które znowu w bólach rodzę, aż Chrystus w
was się ukształtuje; **20** Chciałbym teraz być wśród was
i zmienić swój głos, ponieważ jestem zaniepokojony
o was. **21** Powiedzcie mi, wy, którzy chcecie być
pod prawem, czy nie słuchacie, [co mówi] prawo? **22**
Napisane jest bowiem, że Abraham miał dwóch synów,
jednego z niewolnicy, a drugiego z wolnej. **23** Lecz ten
z niewolnicy urodził się według ciała, ten zaś z wolnej
– według obietnicy. **24** Ma to znaczenie alegoryczne:
te [kobiety] oznaczają dwa przymierza: jedno z góry
Synaj, które rodzi w niewolę – jest nim Hagar. **25** Hagar
bowiem to góra Synaj w Arabii, a odpowiada ona
dzisiejszemu Jeruzalem, bo jest ono w niewoli wraz ze
swoimi dziećmi. **26** Natomiast Jeruzalem, które jest w
górze, jest wolne i ono jest matką nas wszystkich. **27**
Napisane jest bowiem: Raduj się, niepłodna, która nie
rodzisz, wykrzyknij i zawołaj, która nie znasz bólów
porodowych, bo ta opuszczona ma więcej dzieci niż ta,
która ma męża. **28** My więc, bracia, jak Izaak jesteśmy
dziećmi obietnicy. **29** Lecz jak kiedyś ten, który urodził
się według ciała, prześladował tego, który urodził się
według Ducha, tak [dzieje się] i teraz. **30** Co jednak
mówi Pismo? Wypędź niewolnicę i jej syna. Nie będzie
bowiem syn niewolnicy dziedziczył z synem wolnej. **31**
Tak więc, bracia, nie jesteśmy dziećmi niewolnicy, ale
wolnej.

5 Trwajcie więc w tej wolności, którą nas Chrystus
wyzwolił, i nie poddawajcie się na nowo pod jarzmo
niewoli. **2** Oto ja, Paweł, mówię wam, że jeśli dacie
się obrzezać, Chrystus na nic wam się nie przyda.
3 A oświadczam raz jeszcze każdemu człowiekowi,
który daje się obrzezać, że jest zobowiązany wypełnić
całe prawo. **4** Pozbawiliście się Chrystusa wszyscy,
którzy usprawiedliwiacie się przez prawo; wypadliście
z łaski. **5** My bowiem przez Ducha oczekujemy nadziei
sprawiedliwości z wiary. **6** Bo w Chrystusie Jezusie
ani obrzezanie nic nie znaczy, ani nieobrzezanie, ale
wiara, która działa przez miłość. **7** Biegliście dobrze.
Któż wam przeszkodził, abyście nie byli posłuszni
prawdzie? **8** Namawianie to nie pochodzi od tego,
który was powołuje. **9** Trochę zakwasu całe ciasto
zakwasza. **10** Mam co do was przekonanie w Panu, że
nie będziecie innego zdania. A ten, kto was niepokoi,
zostanie osądzony, kimkolwiek by był. **11** A ja, bracia,
jeśli nadal obrzezanie głoszę, to dlaczego jeszcze
cierpię prześladowanie? Przecież wtedy zniesione
byłoby zgorszenie krzyża. **12** Bodajby byli odcięci ci,
którzy was niepokoją. **13** Bo wy, bracia, zostaliście
powołani do wolności, tylko pod pozorem tej wolności
nie [pobłażajcie] ciału, ale z miłości służcie jedni
drugim. **14** Całe bowiem prawo wypełnia się w tym
jednym słowie, mianowicie: Będziesz miłował swego
bliźniego jak samego siebie. **15** Lecz jeśli wzajemnie się
kąsacie i pożeracie, uważajcie, abyście się wzajemnie
nie zjedli. **16** Mówię więc: Postępujcie w Duchu, a nie
spełnicie pożądania ciała. **17** Ciało bowiem pożąda na
przekór Duchowi, a Duch na przekór ciału; są one sobie
przeciwne, tak że nie możecie czynić tego, co chcecie.
18 Lecz jeśli jesteście prowadzeni przez Ducha, nie
jesteście pod prawem. **19** A znane są uczynki ciała,
którymi są: cudzołóstwo, nierząd, nieczystość, rozpusta;
20 Bałwochwalstwo, czary, nienawiść, niezgoda, zawiść,
gniew, spory, kłótnie, herezje; **21** Zazdrość, zabójstwa,
pijaństwo, hulanki i tym podobne; o nich wam mówię,
jak już przedtem powiedziałem, że ci, którzy takie
rzeczy czynią, królestwa Bożego nie odziedziczą.
22 Owocem zaś Ducha jest miłość, radość, pokój,
cierpliwość, życzliwość, dobroć, wiara; **23** Łagodność,
powściągliwość. Przeciwko takim nie ma prawa. **24** A
ci, którzy należą do Chrystusa, ukrzyżowali [swoje]
ciało wraz z namiętnościami i pożądliwościami. **25**
Jeśli żyjemy w Duchu, w Duchu też postępujmy. **26** Nie
bądźmy żądni próżnej chwały, jedni drugich drażniąc,
jedni drugim zazdroszcząc.

6 Bracia, jeśli przydarzy się komuś jakiś upadek, wy,
którzy jesteście duchowi, poprawiajcie takiego w
duchu łagodności, uważając [każdy] na samego siebie,
abyś i ty nie był kuszony. **2** Jedni drugich brzemiona
noście, a tak wypełniajcie prawo Chrystusa. **3** Jeśli
bowiem ktoś uważa, że jest czymś, będąc niczym,
ten zwodzi samego siebie. **4** Każdy zaś niech bada
swoje własne czyny, a wtedy będzie mieć [powód do]
chluby w samym sobie, a nie w kimś innym. **5** Każdy
bowiem poniesie swoje własne brzemię. **6** A ten, kto
jest nauczany słowa, niech udziela ze wszystkich dóbr
temu, który go naucza. **7** Nie łudźcie się, Bóg nie da się
z siebie naśmiewać. Co bowiem człowiek sieje, to też
żąć będzie. **8** Bo kto sieje dla swego ciała, z ciała żąć
będzie zniszczenie. Kto zaś sieje dla Ducha, z Ducha
żąć będzie życie wieczne. **(aiōnios g166)** **9** A w czynieniu
dobra nie bądźmy znużeni, bo w swoim czasie żąć
będziemy, jeśli nie ustaniemy. **10** Dlatego więc, dopóki
mamy czas, czyńmy dobrze wszystkim, a zwłaszcza
domownikom wiary. **11** Widzicie, jaki długi list napisałem
do was własnoręcznie. **12** Ci wszyscy, którzy chcą się
podobać według ciała, przymuszają was do obrzezania,
aby tylko nie cierpieć prześladowania z powodu krzyża
Chrystusa. **13** Ci bowiem, którzy są obrzezani, sami
nie zachowują prawa, ale chcą, abyście wy dali się
obrzezać, żeby się chlubić waszym ciałem. **14** Co do
mnie, nie daj Boże, abym się miał chlubić [z czegoś

innego], jak tylko z krzyża naszego Pana Jezusa
Chrystusa, przez którego świat jest ukrzyżowany dla
mnie, a ja dla świata. **15** W Chrystusie Jezusie bowiem
ani obrzezanie nic nie znaczy, ani nieobrzezanie, ale
nowe stworzenie. **16** A na tych wszystkich, którzy będą
postępować według tej zasady, [niech przyjdzie] pokój
i miłosierdzie, i na Izraela Bożego. **17** Odtąd niech mi
nikt nie sprawia przykrości. Ja bowiem na swoim ciele
noszę piętna Pana Jezusa. **18** Łaska naszego Pana
Jezusa Chrystusa [niech będzie] z waszym duchem,
bracia. Amen.

Efezjan

1 Paweł, apostoł Jezusa Chrystusa z woli Boga, do
świętych, którzy są w Efezie, i wiernych w Chrystusie
Jezusie. **2** Łaska wam i pokój od Boga, naszego
Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa. **3** Błogosławiony
niech będzie Bóg i Ojciec naszego Pana Jezusa
Chrystusa, który pobłogosławił nas wszelkim duchowym
błogosławieństwem w [miejscach] niebiańskich w
Chrystusie. **4** Jak nas wybrał w nim przed założeniem
świata, abyśmy byli święci i nienaganni przed jego
obliczem w miłości. **5** Przeznaczył nas dla siebie,
ku usynowieniu przez Jezusa Chrystusa, według
upodobania swojej woli; **6** Dla uwielbienia chwały swojej
łaski, którą obdarzył nas w umiłowanym; **7** W którym
mamy odkupienie przez jego krew, przebaczenie
grzechów, według bogactwa jego łaski; **8** Którą nam
hojnie okazał we wszelkiej mądrości i roztropności;
9 Oznajmiając nam tajemnicę swojej woli, według
swego upodobania, które sam w sobie postanowił; **10**
Aby w zarządzeniu pełni czasów wszystko zebrał w
jedno w Chrystusie, i to, co w niebiosach, i to, co na
ziemi. **11** W nim, [mówię], w którym też dostąpiliśmy
udziału, przeznaczeni według postanowienia tego,
który dokonuje wszystkiego według rady swojej woli; **12**
Abyśmy istnieli dla uwielbienia jego chwały, [my], którzy
wcześniej położyliśmy nadzieję w Chrystusie. **13** W nim
i wy [położyliście nadzieję], kiedy usłyszeliście słowo
prawdy, ewangelię waszego zbawienia, w nim też, gdy
uwierzyliście, zostaliście zapieczętowani obiecanym
Duchem Świętym; **14** Który jest zadatkiem naszego
dziedzictwa, aż nastąpi odkupienie nabytej własności,
dla uwielbienia jego chwały. **15** Dlatego i ja, gdy
usłyszałem o waszej wierze w Pana Jezusa i o miłości
względem wszystkich świętych; **16** Nie przestaję
dziękować za was, czyniąc o was wzmiankę w moich
modlitwach; **17** [Prosząc], aby Bóg naszego Pana
Jezusa Chrystusa, Ojciec chwały, dał wam Ducha
mądrości i objawienia w poznaniu jego [samego];
18 Ażeby oświecił oczy waszego umysłu, abyście
wiedzieli, czym jest nadzieja jego powołania, czym jest
bogactwo chwały jego dziedzictwa w świętych; **19** I
czym jest przemożna wielkość jego mocy wobec nas,
którzy wierzymy, według działania potęgi jego siły. **20**
Okazał ją w Chrystusie, gdy go wskrzesił z martwych i
posadził po swojej prawicy w [miejscach] niebiańskich;
21 Wysoko ponad wszelką zwierzchnością i władzą,
mocą, panowaniem i [ponad] wszelkim imieniem
wypowiadanym nie tylko w tym świecie, ale i w
przyszłym. **(aiōn g165)** **22** I wszystko poddał pod jego
stopy, a jego samego dał jako głowę ponad wszystkim
kościołowi; **23** Który jest jego ciałem [i] pełnią tego,
który wszystko we wszystkich napełnia.

2 I was [ożywił], którzy byliście umarli w upadkach i
w grzechach; **2** W których niegdyś postępowaliście
według zwyczaju tego świata [i] według władcy, który
rządzi w powietrzu, ducha, który teraz działa w synach
nieposłuszeństwa. **(aiōn g165)** **3** Wśród nich i my
wszyscy żyliśmy niegdyś w pożądliwościach naszego
ciała, czyniąc to, co się podobało ciału i myślom, i
byliśmy z natury dziećmi gniewu, jak i inni. **4** Lecz
Bóg, który jest bogaty w miłosierdzie, z powodu swojej
wielkiej miłości, którą nas umiłował; **5** I [to wtedy],
gdy byliśmy umarli w grzechach, ożywił nas razem
z Chrystusem, [gdyż] łaską jesteście zbawieni; **6** I
razem z nim wskrzesił, i razem z nim posadził w
[miejscach] niebiańskich w Chrystusie Jezusie; **7** Aby
okazać w przyszłych wiekach przemożne bogactwo
[swojej] łaski przez swoją dobroć względem nas
w Chrystusie Jezusie. **(aiōn g165)** **8** Łaską bowiem
jesteście zbawieni przez wiarę, i to nie [jest] z was,
jest to dar Boga. **9** Nie z uczynków, aby nikt się nie
chlubił. **10** Jesteśmy bowiem jego dziełem, stworzeni
w Chrystusie Jezusie do dobrych uczynków, które Bóg
wcześniej przygotował, abyśmy w nich postępowali.
11 Dlatego pamiętajcie, że wy, niegdyś poganie w
ciele, zwani nieobrzezaniem przez tych, których zwano
obrzezaniem dokonanym ręką na ciele; **12** Byliście
w tamtym czasie bez Chrystusa, obcy względem
społeczności Izraela i obcy przymierzom obietnicy,
niemający nadziei i bez Boga na świecie. **13** Lecz
teraz w Chrystusie Jezusie wy, którzy niegdyś byliście
daleko, staliście się bliscy przez krew Chrystusa. **14**
On bowiem jest naszym pokojem, [on], który z obydwu
uczynił jedno i zburzył stojący pośrodku mur, który był
przegrodą; **15** Znosząc przez swoje ciało nieprzyjaźń,
prawo przykazań [wyrażone] w przepisach, aby z
dwóch stworzyć w samym sobie jednego nowego
człowieka, czyniąc pokój; **16** I [aby] pojednać z Bogiem
obydwu w jednym ciele przez krzyż, zgładziwszy przez
niego nieprzyjaźń. **17** A gdy przyszedł, zwiastował
pokój wam, którzy byliście daleko, i [tym], którzy
byli bliscy. **18** Przez niego bowiem my, obie strony,
mamy przystęp w jednym Duchu do Ojca. **19** A więc
nie jesteście już więcej obcymi i przybyszami, ale
współobywatelami ze świętymi i domownikami Boga;
20 Zbudowani na fundamencie apostołów i proroków,
gdzie kamieniem węgielnym jest sam Jezus Chrystus;
21 Na którym cała budowla razem zespolona rośnie w
świętą świątynię w Panu; **22** Na którym i wy razem się
budujecie, aby być mieszkaniem Boga przez Ducha.

3 Dlatego ja, Paweł, więzień Chrystusa Jezusa dla
was, pogan; **2** Jeśli tylko słyszeliście o udzieleniu
łaski Boga, która jest mi dana dla was; **3** Że przez
objawienie została mi oznajmiona tajemnica, jak to
wam przedtem krótko napisałem. **4** Dlatego czytając
[to], możecie zrozumieć moje poznanie tajemnicy
Chrystusa; **5** Która w innych wiekach nie była
znana synom ludzkim, jak teraz została objawiona
jego świętym apostołom i prorokom przez Ducha;
6 [Mianowicie], że poganie są współdziedzicami i
[członkami] tego samego ciała, i współuczestnikami
jego obietnicy w Chrystusie przez ewangelię. **7**
Stałem się jej sługą według daru łaski Boga danej mi
przez działanie jego mocy. **8** Mnie, najmniejszemu ze
wszystkich świętych, została dana ta łaska, abym wśród
pogan głosił te niezgłębione bogactwa Chrystusa; **9**
I żebym ujawnił wszystkim, jaka jest wspólnota tej
tajemnicy ukrytej od wieków w Bogu, który wszystko
stworzył przez Jezusa Chrystusa; **(aiōn g165)** **10** Aby
teraz wieloraka mądrość Boga poprzez kościół stała
się jawna zwierzchnościom i władzom w [miejscach]
niebiańskich; **11** Zgodnie z wiecznym postanowieniem,
które powziął w Chrystusie Jezusie, naszym Panu.
(aiōn g165) **12** W nim mamy śmiałość i przystęp z
ufnością przez wiarę jego. **13** Proszę zatem, abyście
nie zniechęcali się z powodu moich utrapień, [jakie
znoszę] dla was, bo to one są waszą chwałą. **14**
Dlatego zginam swoje kolana przed Ojcem naszego
Pana Jezusa Chrystusa; **15** Od którego cała rodzina
na niebie i na ziemi bierze swoją nazwę; **16** Aby
według bogactwa swej chwały sprawił, żeby wasz
wewnętrzny człowiek był utwierdzony mocą przez
jego Ducha; **17** Aby Chrystus przez wiarę mieszkał w
waszych sercach, [abyście] zakorzenieni i ugruntowani
w miłości; **18** Mogli pojąć wraz ze wszystkimi świętymi,
jaka jest szerokość, długość, głębokość i wysokość; **19**
I poznać miłość Chrystusa, która przewyższa wszelkie
poznanie, abyście zostali napełnieni całą pełnią Boga.
20 Temu zaś, który według mocy działającej w nas
może uczynić o wiele obficiej ponad to wszystko, o
co prosimy albo o czym myślimy; **21** Jemu [niech
będzie] chwała w kościele przez Chrystusa Jezusa po
wszystkie pokolenia na wieki wieków. Amen. **(aiōn g165)**

4 Proszę więc was ja, więzień w Panu, abyście
postępowali w sposób godny powołania, do jakiego
zostaliście wezwani; **2** Z całą pokorą, łagodnością
i z cierpliwością, znosząc jedni drugich w miłości;
3 Starając się zachować jedność Ducha w więzi
pokoju. **4** Jedno [jest] ciało i jeden Duch, jak
też zostaliście powołani w jednej nadziei waszego
powołania. **5** Jeden Pan, jedna wiara, jeden chrzest;
6 Jeden Bóg i Ojciec wszystkich, który jest ponad
wszystkimi, przez wszystkich i w was wszystkich.
7 A każdemu z nas została dana łaska według
miary daru Chrystusa. **8** Dlatego [Pismo] mówi:
Wstąpiwszy na wysokość, poprowadził pojmanych
jeńców i dał ludziom dary. **9** Lecz to, [że] wstąpił,
cóż oznacza, jeśli nie to, że najpierw zstąpił do
niższych regionów ziemi? **10** Ten, który zstąpił, jest i
tym, który wstąpił wysoko ponad wszystkie niebiosa,
aby napełnić wszystko. **11** I on ustanowił jednych
apostołami, drugich prorokami, innych ewangelistami,
a jeszcze innych pasterzami i nauczycielami; **12** Dla
przysposobienia świętych, dla dzieła posługiwania,
dla budowania ciała Chrystusa; **13** Aż dojdziemy
wszyscy do jedności wiary i poznania Syna Bożego,
do człowieka doskonałego, do miary dojrzałości pełni
Chrystusa; **14** Abyśmy już nie byli dziećmi miotanymi i
unoszonymi każdym powiewem nauki przez oszustwo
ludzkie i przez podstęp [prowadzący] na manowce
błędu. **15** Lecz będąc szczerymi w miłości, wzrastajmy
we wszystkim w tego, który jest głową – w Chrystusa.
16 Z niego całe ciało harmonijnie złożone i zespolone
we wszystkich stawach, dzięki działaniu każdego
członka, stosownie do jego miary, przyczynia sobie
wzrostu dla budowania samego siebie w miłości. **17**
To więc mówię i zaświadczam w Panu, abyście [już]
więcej nie postępowali tak, jak postępują inni poganie
w próżności ich umysłu; **18** Mając przyćmiony rozum,
obcy dla życia Bożego z powodu niewiedzy, która w
nich jest, z powodu zatwardziałości ich serca. **19** Oni,
stawszy się nieczuli, oddali się rozpuście, dopuszczając
się wszelkiej nieczystości z zachłannością. **20** Lecz
wy nie tak nauczyliście się Chrystusa; **21** Jeśli
tylko słyszeliście go i byliście pouczeni przez niego,
zgodnie z prawdą, jaka jest w Jezusie; **22** Że – co
się tyczy poprzedniego postępowania – powinniście
zrzucić [z siebie] starego człowieka, który ulega
zepsuciu przez zwodnicze żądze; **23** I odnowić się
w duchu waszego umysłu; **24** I przyoblec się w
nowego człowieka, który jest stworzony według Boga
w sprawiedliwości i w prawdziwej świętości. **25** Dlatego
odrzuciwszy kłamstwo, niech każdy mówi prawdę
swojemu bliźniemu, bo jesteśmy członkami jedni
drugich. **26** Gniewajcie się, lecz nie grzeszcie; niech
nad waszym gniewem nie zachodzi słońce. **27** Nie
dawajcie miejsca diabłu. **28** Kto kradł, niech więcej nie
kradnie, ale raczej niech pracuje, czyniąc własnymi
rękami to, co jest dobre, aby miał [z czego] udzielać
potrzebującemu. **29** Żadne plugawe słowo niech
nie wychodzi z waszych ust, lecz tylko dobre, dla
zbudowania, aby przynosiło łaskę słuchającym. **30**
I nie zasmucajcie Bożego Ducha Świętego, którym
jesteście zapieczętowani na dzień odkupienia. **31**

Wszelka gorycz i zapalczywość, gniew, wrzask i
złorzeczenie niech zostaną usunięte spośród was
wraz ze wszelką złośliwością. 32 Bądźcie dla siebie
nawzajem życzliwi, miłosierni, przebaczając sobie, jak
i wam Bóg przebaczył w Chrystusie.

5 Bądźcie więc naśladowcami Boga jako umiłowane
dzieci; 2 I postępujcie w miłości, jak i Chrystus
umiłował nas i wydał samego [siebie za nas] jako
dar i ofiarę Bogu na miłą woń. 3 A nierząd i wszelka
nieczystość albo chciwość niech nie będą nawet
wśród was wspominane, jak przystoi świętym; 4
Także sprośność, niedorzeczne gadanie i nieprzyzwoite
żarty, ale raczej dziękczynienie. 5 Bo wiecie o tym,
że żaden rozpustnik ani nieczysty, ani chciwiec, to
znaczy bałwochwalca, nie ma dziedzictwa w królestwie
Chrystusa i Boga. 6 Niech was nikt nie zwodzi próżnymi
słowami, bo z powodu tych rzeczy przychodzi gniew
Boga na synów nieposłuszeństwa. 7 Nie bądźcie
więc ich wspólnikami. 8 Byliście bowiem niegdyś
ciemnością, lecz teraz jesteście światłością w Panu.
Postępujcie jak dzieci światłości; 9 (Bo owoc Ducha
[jest] we wszelkiej dobroci, sprawiedliwości i prawdzie).
10 Badając to, co podoba się Panu; 11 I nie miejcie
nic wspólnego z bezowocnymi uczynkami ciemności,
ale je raczej strofujcie. 12 O tym bowiem, co się u
nich po kryjomu dzieje, wstyd nawet mówić. 13 A
wszystko to, gdy jest strofowane, przez światło staje się
jawne; to wszystko bowiem, co ujawnia, jest światłem.
14 Dlatego [Pismo] mówi: Obudź się, który śpisz, i
powstań z martwych, a zajaśnieje ci Chrystus. 15
Uważajcie więc, żebyście postępowali rozważnie, nie
jak niemądrzy, ale jak mądrzy; 16 Odkupując czas, bo
dni są złe. 17 Dlatego nie bądźcie nierozumnymi, ale
rozumiejcie, jaka jest wola Pana. 18 A nie upijajcie
się winem, w którym jest rozwiązłość, ale bądźcie
napełnieni Duchem; 19 Rozmawiając z sobą przez
psalmy, hymny i pieśni duchowe, śpiewając i grając
Panu w swoim sercu; 20 Dziękując zawsze za wszystko
Bogu i Ojcu w imię naszego Pana Jezusa Chrystusa;
21 Będąc poddani sobie nawzajem w bojaźni Boga.
22 Żony, bądźcie poddane swoim mężom jak Panu.
23 Bo mąż jest głową żony, jak i Chrystus głową
kościoła, jest on też Zbawicielem ciała. 24 Jak więc
kościół poddany jest Chrystusowi, tak też żony swoim
mężom we wszystkim. 25 Mężowie, miłujcie swoje
żony, jak i Chrystus umiłował kościół i wydał za niego
samego siebie; 26 Aby go uświęcić, oczyściwszy
obmyciem wodą przez słowo; 27 By stawić przed sobą
kościół chwalebny, niemający skazy ani zmarszczki, ani
czegoś podobnego, lecz żeby był święty i nienaganny.
28 Tak też mężowie powinni miłować swoje żony jak
własne ciało. Kto miłuje swoją żonę, samego siebie
miłuje. 29 Nikt bowiem nigdy nie miał w nienawiści
swego ciała, ale je żywi i pielęgnuje, jak i Pan kościół.
30 Gdyż jesteśmy członkami jego ciała, z ciała jego i z
kości jego. 31 Dlatego opuści człowiek swego ojca
i matkę i połączy się ze swoją żoną, i będą dwoje
jednym ciałem. 32 Tajemnica to wielka, lecz ja mówię
w [odniesieniu do] Chrystusa i kościoła. 33 Niech więc
każdy z was z osobna miłuje swoją żonę jak samego
siebie, a żona niech poważa [swego] męża.

6 Dzieci, bądźcie posłuszne waszym rodzicom w
Panu, bo jest to sprawiedliwe. 2 Czcij swego ojca i
matkę – jest to pierwsze przykazanie z obietnicą; 3
Aby ci się dobrze powodziło i abyś długo żył na ziemi.
4 A [wy], ojcowie, nie pobudzajcie do gniewu waszych
dzieci, lecz wychowujcie je w karności i w napominaniu
Pana. 5 Słudzy, z bojaźnią i z drżeniem bądźcie
posłuszni panom według ciała, w prostocie serca, jak
Chrystusowi; 6 Nie służąc dla oka, jak [ci], którzy
chcą podobać się ludziom, lecz jak słudzy Chrystusa,
czyniąc wolę Boga z serca; 7 Służąc z życzliwością,
tak jak Panu, a nie ludziom; 8 Wiedząc, że każdy, kto
uczyni [coś] dobrego, to też otrzyma od Pana, czy
niewolnik, czy wolny. 9 A wy, panowie, tak samo wobec
nich postępujcie, porzucając groźby, wiedząc, że i wy
sami macie Pana w niebie, a u niego nie ma względu
na osoby. 10 W końcu, moi bracia, umacniajcie się w
Panu i w potędze jego mocy. 11 Przywdziejcie pełną
zbroję Bożą, abyście mogli się ostać wobec zasadzek
diabła. 12 Nie toczymy bowiem walki przeciw krwi i
ciału, ale przeciw zwierzchnościom, przeciw władzom,
przeciw rządcom ciemności tego świata, przeciw
duchowemu złu na wyżynach niebieskich. (aiōn g165)
13 Dlatego weźcie pełną zbroję Bożą, abyście mogli
przeciwstawić się w dzień zły, a wykonawszy wszystko,
ostać się. 14 Stańcie więc, przepasawszy wasze biodra
prawdą, przywdziawszy pancerz sprawiedliwości; 15
I obuwszy nogi w gotowość ewangelii pokoju. 16 A
przede wszystkim weźcie tarczę wiary, którą będziecie
mogli zgasić wszystkie ogniste strzały złego. 17 Weźcie
też hełm zbawienia i miecz Ducha, którym jest słowo
Boże; 18 We wszelkiej modlitwie i prośbie modląc się
w każdym czasie w Duchu, czuwając nad tym z całą
wytrwałością i [z] prośbą za wszystkich świętych; 19
I za mnie, aby była mi dana mowa, bym z odwagą
otworzył moje usta do oznajmienia tajemnicy ewangelii;
20 Dla której sprawuję poselstwo w łańcuchach, abym
o niej odważnie mówił, tak jak powinienem mówić. 21
Żebyście zaś wiedzieli i wy, co się ze mną dzieje [i] co
robię, wszystko oznajmi wam Tychik, miły brat i wierny
sługa w Panu; 22 Którego posłałem do was właśnie
po to, abyście poznali nasze sprawy i [aby] pocieszył

wasze serca. **23** Pokój braciom i miłość wraz z wiarą
od Boga Ojca i Pana Jezusa Chrystusa. **24** Łaska
[niech będzie] ze wszystkimi, którzy miłują naszego
Pana Jezusa Chrystusa w szczerości. Amen.

Filipian

1 Paweł i Tymoteusz, słudzy Jezusa Chrystusa, do
wszystkich świętych w Chrystusie Jezusie, którzy są
w Filippi, wraz z biskupami i diakonami. **2** Łaska wam i
pokój od Boga, naszego Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa.
3 Dziękuję memu Bogu, ilekroć was wspominam; **4**
Zawsze w każdej mojej modlitwie prosząc z radością
za was wszystkich; **5** Za wasz współudział w ewangelii
od pierwszego dnia aż do chwili obecnej; **6** Będąc tego
pewien, że [ten], który rozpoczął w was dobre dzieło,
dokończy [go] do dnia Jezusa Chrystusa. **7** Słuszne
jest, abym tak myślał o was wszystkich, dlatego
że mam was w moim sercu, bo w moim więzieniu,
jak i w obronie i utwierdzaniu ewangelii wszyscy
jesteście ze mną uczestnikami łaski. **8** Bóg bowiem
jest mi świadkiem, jak tęsknię do was wszystkich
najgłębszymi uczuciami Jezusa Chrystusa. **9** I o to się
modlę, aby wasza miłość coraz bardziej obfitowała
w poznanie i we wszelkie zrozumienie; **10** Abyście
mogli rozpoznać to, co lepsze, żebyście byli szczerzy
i bez zarzutu na dzień Chrystusa; **11** Napełnieni
owocami sprawiedliwości, które [przynosicie] przez
Jezusa Chrystusa ku chwale i czci Boga. **12** A chcę,
bracia, abyście wiedzieli, że to, co mnie spotkało,
spowodowało jeszcze większe rozkrzewienie ewangelii;
13 Tak że moje więzy z powodu Chrystusa stały się
znane w całym pałacu i u wszystkich innych. **14** A
wielu braci w Panu nabrało otuchy z powodu moich
więzów i z większą odwagą, bez lęku zaczęło głosić
słowo. **15** Niektórzy wprawdzie z zazdrości i sporu,
inni zaś z dobrej woli głoszą Chrystusa. **16** Jedni
ze sporu głoszą Chrystusa nieszczerze, sądząc, że
dodadzą ucisku moim więzom; **17** Inni zaś z miłości,
wiedząc, że jestem przeznaczony do obrony ewangelii.
18 Cóż więc? Mimo wszystko każdym sposobem, czy
obłudnie, czy szczerze, Chrystus jest głoszony. Z tego
się raduję i będę się radował. **19** Wiem bowiem, że
to doprowadzi do mojego zbawienia dzięki waszej
modlitwie i pomocy Ducha Jezusa Chrystusa; **20**
Zgodnie z moim gorliwym oczekiwaniem i nadzieją, że
w niczym nie będę zawstydzony, lecz z całą odwagą,
jak zawsze, [tak] i teraz, uwielbiony będzie Chrystus
w moim ciele, czy to przez życie, czy przez śmierć.
21 Dla mnie bowiem życie [to] Chrystus, a śmierć to
zysk. **22** Lecz jeśli życie w ciele jest dla mnie owocem
mojej pracy, to nie wiem, co mam wybrać. **23** Jedno
i drugie bowiem mnie naciska: chcę odejść i być z
Chrystusem, bo [to] o wiele lepsze; **24** Lecz pozostać
w ciele jest bardziej potrzebne ze względu na was.
25 A będąc tego pewien, wiem, że pozostanę i będę
z wami wszystkimi dla waszego rozwoju i radości
wiary; **26** Aby obfitowała wasza chluba w Chrystusie
Jezusie ze mnie, gdy znowu przybędę do was. **27** Tylko
postępujcie jak przystoi na ewangelię Chrystusa, abym
czy przyjdę i zobaczę was, czy nie przyjdę, słyszał
o was, że trwacie w jednym duchu, jednomyślnie
walcząc o wiarę ewangelii; **28** I w niczym nie dając
się zastraszyć przeciwnikom. Dla nich jest to dowód
zguby, a dla was zbawienia, i to od Boga. **29** Gdyż
wam dla Chrystusa dane jest nie tylko w niego wierzyć,
ale też dla niego cierpieć; **30** Staczając tę samą walkę,
którą widzieliście we mnie, i o [której] słyszycie, że
teraz we mnie [się toczy].

2 Jeśli więc [jest] jakieś pocieszenie w Chrystusie, jeśli
jakaś pociecha miłości, jeśli jakaś wspólnota Ducha,
jeśli jakieś współczucie i miłosierdzie; **2** Dopełnijcie
mojej radości, bądźcie tej samej myśli, mając tę samą
miłość, [będąc] zgodni i jednomyślni; **3** Nie czyńcie
nic z kłótliwości ani z próżnej chwały, lecz w pokorze
uważajcie jedni drugich za wyższych od siebie. **4**
Niech każdy dba nie [tylko] o to, co jego, ale i o to,
co innych. **5** Niech będzie w was takie nastawienie
umysłu, jakie też [było] w Chrystusie Jezusie; **6** Który,
będąc w postaci Boga, nie uważał bycia równym Bogu
za grabież; **7** Lecz ogołocił samego siebie, przyjmując
postać sługi i stając się podobny do ludzi; **8** A z
postawy uznany za człowieka, uniżył samego siebie i
był posłuszny aż do śmierci, i to śmierci krzyżowej. **9**
Dlatego też Bóg wielce go wywyższył i darował mu
imię, które jest ponad wszelkie imię; **10** Aby na imię
Jezusa zginało się wszelkie kolano na niebie, na ziemi
i pod ziemią. **11** I [aby] wszelki język wyznawał, że
Jezus Chrystus jest Panem ku chwale Boga Ojca.
12 Dlatego, moi umiłowani, tak jak zawsze byliście
posłuszni, nie tylko w mojej obecności, ale jeszcze
bardziej teraz, pod moją nieobecność, z bojaźnią i
drżeniem wykonujcie swoje zbawienie. **13** Bóg bowiem
sprawia w was i chęć, i wykonanie według [jego]
upodobania. **14** Wszystko czyńcie bez szemrania i
sporów; **15** Abyście byli nienagannymi i niewinnymi
dziećmi Bożymi, bez zarzutu pośród narodu złego i
przewrotnego, wśród którego świecicie jak światła na
świecie; **16** Zachowując słowo życia, abym mógł się
chlubić w dniu Chrystusa, że nie na próżno biegłem i
nie na próżno pracowałem. **17** Lecz choćbym został
złożony na ofiarę i w posłudze waszej wiary, raduję się
i cieszę z wami wszystkimi. **18** Z tego i wy radujcie
się i cieszcie ze mną. **19** A mam nadzieję w Panu
Jezusie, że wkrótce poślę do was Tymoteusza, abym
został pocieszony, dowiedziawszy się, co się u was
dzieje. **20** Nie mam bowiem nikogo o równych [jemu]
myślach, który by się szczerze troszczył o wasze
sprawy. **21** Bo wszyscy szukają swego, a nie tego,

co jest Jezusa Chrystusa. 22 Wiecie zaś, że on jest
wypróbowany, gdyż jak syn z ojcem, tak on wraz ze
mną służył w ewangelii. 23 Mam więc nadzieję, że
poślę go do was, gdy tylko zobaczę, co dalej ze mną
będzie. 24 A mam ufność w Panu, że i sam wkrótce do
was przybędę. 25 Uznałem też za konieczne posłać
do was Epafrodyta, mego brata, współpracownika i
współbojownika, a waszego wysłannika i sługę w moich
potrzebach; 26 Ponieważ tęsknił za wami wszystkimi i
bardzo się smucił, gdyż słyszeliście, że zachorował.
27 Rzeczywiście bowiem chorował tak, że był bliski
śmierci. Lecz Bóg zmiłował się nad nim, a nie tylko nad
nim, ale i nade mną, abym nie doznawał smutku za
smutkiem. 28 Dlatego tym pilniej posłałem go, abyście
widząc go znowu, ucieszyli się, a ja żebym doznawał
mniej smutku. 29 Przyjmijcie go więc w Panu z całą
radością i miejcie takich w poszanowaniu; 30 Ponieważ
dla sprawy Chrystusa bliski był śmierci, narażając
swoje życie, aby dopełnić to, czego brakowało w
waszej posłudze wobec mnie.

3 W końcu, moi bracia, radujcie się w Panu. Pisać
do was o tym samym mnie nie męczy, a dla was
[jest] bezpieczne. 2 Strzeżcie się psów, strzeżcie się
złych pracowników, strzeżcie się obrzezywaczy. 3
My bowiem jesteśmy obrzezaniem, którzy w duchu
służymy Bogu i chlubimy się w Chrystusie Jezusie, a
nie pokładamy ufności w ciele. 4 Chociaż i ja mógłbym
pokładać ufność w ciele. Jeśli ktoś inny uważa, że
może pokładać ufność w ciele, bardziej ja: 5 Obrzezany
ósmego dnia, z rodu Izraela, z pokolenia Beniamina,
Hebrajczyk z Hebrajczyków, co do prawa – faryzeusz;
6 Co do gorliwości – prześladowca kościoła, co do
sprawiedliwości opartej na prawie – nienaganny. 7 Lecz
to, co było dla mnie zyskiem, ze względu na Chrystusa
uznałem za stratę. 8 Owszem, wszystko uznaję za
stratę dla znakomitości poznania Chrystusa Jezusa,
mojego Pana, dla którego wszystko utraciłem i uznaję
to za gnój, aby zyskać Chrystusa; 9 I znaleźć się w
nim, nie mając własnej sprawiedliwości, tej, która jest z
prawa, ale tę, która jest przez wiarę Chrystusa, [to jest]
sprawiedliwość z Boga przez wiarę; 10 Żeby poznać
jego i moc jego zmartwychwstania oraz [swój] udział w
jego cierpieniach, upodabniając się do jego śmierci;
11 Abym jakimkolwiek sposobem dostąpił powstania
z martwych. 12 Nie żebym [to] już osiągnął albo już
był doskonały, ale dążę, aby pochwycić to, do czego
też zostałem pochwycony przez Chrystusa Jezusa.
13 Bracia, ja o sobie nie myślę, że już pochwyciłem.
Lecz jedno [czynię]: zapominając o tym, co za mną, a
zdążając do tego, co przede mną; 14 Biegnę do mety,
do nagrody powołania Bożego, które jest z góry w
Chrystusie Jezusie. 15 Ilu więc [nas] jest doskonałych,
tak myślmy. A jeśli o czymś inaczej myślicie, i to wam
Bóg objawi. 16 Jednak [w tym], do czego doszliśmy,
postępujmy według jednej miary i to samo myślmy. 17
Bądźcie, bracia, [wszyscy] razem moimi naśladowcami
i przypatrujcie się tym, którzy postępują według wzoru,
jaki w nas macie. 18 Wielu bowiem, o których wam
często mówiłem, postępuje [inaczej], a teraz nawet z
płaczem mówię, że są wrogami krzyża Chrystusa. 19
Ich końcem [jest] zatracenie, ich Bogiem jest brzuch,
a ich chwała jest w hańbie; myślą oni o tym, co
ziemskie. 20 Nasza zaś ojczyzna jest w niebie, skąd
też oczekujemy Zbawiciela, Pana Jezusa Chrystusa.
21 On przemieni nasze podłe ciało, aby było podobne
do jego chwalebnego ciała, zgodnie ze skuteczną
mocą, którą też może poddać sobie wszystko.

4 Dlatego, moi bracia umiłowani i utęsknieni, moja
radości i korono, tak trwajcie w Panu, [moi]
umiłowani. 2 Proszę Ewodię i proszę Syntychę, aby
były jednomyślne w Panu. 3 Proszę też i ciebie,
wierny towarzyszu, pomagaj tym, które razem ze
mną pracowały w ewangelii, wraz z Klemensem i z
innymi moimi współpracownikami, których imiona [są]
w księdze życia. 4 Radujcie się zawsze w Panu; mówię
ponownie, radujcie się. 5 Niech wasza skromność
będzie znana wszystkim ludziom. Pan [jest] blisko.
6 Nie troszczcie się o nic, ale we wszystkim przez
modlitwę i prośbę z dziękczynieniem niech wasze
pragnienia będą znane Bogu. 7 A pokój Boży, który
przewyższa wszelkie zrozumienie, będzie strzegł
waszych serc i myśli w Chrystusie Jezusie. 8 W końcu,
bracia, co prawdziwe, co uczciwe, co sprawiedliwe, co
czyste, co miłe, co chwalebne, jeśli jest jakaś cnota i
jakaś chwała – o tym myślcie. 9 Czyńcie to, czego
się też nauczyliście, co przyjęliście, co słyszeliście i
widzieliście we mnie, a Bóg pokoju będzie z wami. 10
Uradowałem się bardzo w Panu, że teraz zakwitło na
nowo wasze staranie o mnie, bo staraliście się o to, lecz
nie mieliście sposobności. 11 Nie mówię tego z powodu
niedostatku, bo nauczyłem się poprzestawać na tym,
co mam. 12 Umiem uniżać się, umiem też obfitować.
Wszędzie i we wszystkim jestem wyćwiczony: [umiem]
być syty i cierpieć głód, obfitować i znosić niedostatek.
13 Wszystko mogę w Chrystusie, który mnie umacnia.
14 Jednak dobrze uczyniliście, uczestnicząc w moim
ucisku. 15 A wy, Filipianie, wiecie, że na początku
ewangelii, gdy opuściłem Macedonię, żaden kościół
nie uczestniczył ze mną w dawaniu i braniu, tylko wy
sami. 16 Bo nawet do Tesaloniki raz i drugi posłaliście,
czego mi było potrzeba. 17 Nie żebym pragnął daru,
ale pragnę owocu, który by wzrastał na wasze konto.
18 Gdyż mam wszystko, i to w obfitości, jestem w
pełni [zaopatrzony], otrzymawszy od Epafrodyta to, co

[zostało posłane] przez was, woń dobrego zapachu,
ofiarę przyjemną i podobającą się Bogu. **19** Lecz mój
Bóg zaspokoi wszelką waszą potrzebę według swego
bogactwa w chwale, w Chrystusie Jezusie. **20** A Bogu i
Ojcu naszemu [niech będzie] chwała na wieki wieków.
Amen. **(aiōn g165)** **21** Pozdrówcie każdego świętego w
Chrystusie Jezusie. Pozdrawiają was bracia, którzy
są ze mną. **22** Pozdrawiają was wszyscy święci,
szczególnie zaś ci z domu cesarskiego. **23** Łaska
naszego Pana Jezusa Chrystusa [niech będzie] z wami
wszystkimi. Amen.

Kolosan

1 Paweł, apostoł Jezusa Chrystusa z woli Boga, i
Tymoteusz, brat; 2 Do świętych i wiernych braci
w Chrystusie Jezusie, którzy są w Kolosach. Łaska
wam i pokój od Boga, naszego Ojca, i od Pana Jezusa
Chrystusa. 3 Dziękujemy Bogu i Ojcu naszego Pana
Jezusa Chrystusa, nieustannie modląc się za was;
4 Odkąd usłyszeliśmy o waszej wierze w Chrystusa
Jezusa i o miłości względem wszystkich świętych; 5 Z
powodu nadziei odłożonej dla was w niebie. O niej
to przedtem słyszeliście w słowie prawdy ewangelii;
6 Która dotarła do was, jak i na cały świat, i wydaje
owoc, tak jak u was od dnia, w którym usłyszeliście
i poznaliście łaskę Boga w prawdzie; 7 Jak też
nauczyliście się od naszego umiłowanego współsługi
Epafrasa, który jest wiernym sługą Chrystusa dla was;
8 Który też oznajmił nam waszą miłość w Duchu. 9
Dlatego i my od tego dnia, w którym [to] usłyszeliśmy,
nie przestajemy za was się modlić i prosić, abyście byli
napełnieni poznaniem jego woli we wszelkiej mądrości
i duchowym zrozumieniu; 10 Abyście postępowali
w sposób godny Pana, by podobać [mu] się we
wszystkim, w każdym dobrym uczynku wydając owoc i
wzrastając w poznawaniu Boga; 11 Umocnieni wszelką
mocą według jego chwalebnej potęgi, ku wszelkiej
cierpliwości i wytrwałości z radością; 12 Dziękując
Ojcu, który nas uzdolnił do uczestnictwa w dziedzictwie
świętych w światłości; 13 Który nas wyrwał z mocy
ciemności i przeniósł do królestwa swego umiłowanego
Syna; 14 W którym mamy odkupienie przez jego krew,
przebaczenie grzechów. 15 On jest obrazem Boga
niewidzialnego [i] pierworodnym wszelkiego stworzenia.
16 Przez niego bowiem wszystko zostało stworzone,
to, co w niebie i [to, co] na ziemi, [to, co] widzialne
i [co] niewidzialne, czy trony, czy panowania, czy
zwierzchności, czy władze. Wszystko przez niego i dla
niego zostało stworzone. 17 On jest przed wszystkim i
wszystko istnieje dzięki niemu. 18 On też jest głową
ciała – kościoła; on jest początkiem [i] pierworodnym z
umarłych, aby we wszystkim był pierwszy; 19 Ponieważ
upodobał sobie [Ojciec], aby w nim zamieszkała cała
pełnia; 20 I żeby przez niego pojednał wszystko ze
sobą, czyniąc pokój przez krew jego krzyża; przez
niego, [mówię], to, co jest na ziemi, jak i to, co jest
w niebie. 21 I was, którzy kiedyś byliście obcymi i
wrogami umysłem w niegodziwych uczynkach, teraz
pojednał; 22 W jego doczesnym ciele przez śmierć,
aby was przedstawić [jako] świętych, nieskalanych i
nienagannych przed swoim obliczem; 23 Jeśli tylko
trwacie w wierze, ugruntowani i utwierdzeni, niedający
się odwieść od nadziei ewangelii, którą usłyszeliście,
a która jest głoszona wszelkiemu stworzeniu pod
niebem, której ja, Paweł, stałem się sługą; 24 Teraz
raduję się w swoich cierpieniach dla was i tego, czego
z udręk Chrystusa brakuje w moim ciele, dopełniam dla
jego ciała, którym jest kościół. 25 Jego sługą stałem
się zgodnie z zarządzeniem Boga, danym mi dla was,
abym wypełnił słowo Boże; 26 Tajemnicę, która była
ukryta od wieków i pokoleń, ale teraz została objawiona
jego świętym; (aiōn g165) 27 Którym Bóg zechciał
oznajmić, jakie jest wśród pogan bogactwo chwały tej
tajemnicy, którą jest Chrystus w was, nadzieja chwały.
28 Jego to głosimy, napominając każdego człowieka i
nauczając każdego człowieka we wszelkiej mądrości,
aby każdego człowieka przedstawić doskonałym w
Chrystusie Jezusie. 29 Nad tym też się trudzę, walcząc
według jego mocy, która potężnie działa we mnie.

2 Chcę bowiem, abyście wiedzieli, jak wielką walkę
toczę o was, o tych, którzy są w Laodycei, i o
tych wszystkich, którzy nie widzieli mego oblicza
w ciele; 2 Aby ich serca były pocieszone, będąc
zespolone w miłości, a to ku wszelkiemu bogactwu
zupełnej pewności zrozumienia, ku poznaniu tajemnicy
Boga, Ojca i Chrystusa; 3 W którym są ukryte
wszystkie skarby mądrości i poznania. 4 A mówię
to, aby was nikt nie zwodził podstępnymi słowami.
5 Choć bowiem ciałem jestem nieobecny, to jednak
duchem jestem z wami i raduję się, widząc wasz
porządek i stałość waszej wiary w Chrystusa. 6 Jak
więc przyjęliście Pana Jezusa Chrystusa, tak w nim
postępujcie; 7 Zakorzenieni i zbudowani na nim, i
utwierdzeni w wierze, jak was nauczono, obfitując w
niej z dziękczynieniem. 8 Uważajcie, żeby was ktoś
nie obrócił na [własną] korzyść przez filozofię i próżne
oszustwo, oparte na ludzkiej tradycji, na żywiołach
świata, a nie na Chrystusie. 9 Gdyż w nim mieszka
cieleśnie cała pełnia Bóstwa. 10 I jesteście dopełnieni w
nim, który jest głową wszelkiej zwierzchności i władzy;
11 W nim też zostaliście obrzezani obrzezaniem nie
ręką uczynionym, lecz obrzezaniem Chrystusa, przez
zrzucenie grzesznego ciała doczesnego; 12 Pogrzebani
z nim w chrzcie, w którym też razem z nim zostaliście
wskrzeszeni przez wiarę, która jest działaniem Boga,
który go wskrzesił z martwych. 13 I was, gdy byliście
umarłymi w grzechach i w nieobrzezaniu waszego
ciała, razem z nim ożywił, przebaczając wam wszystkie
grzechy; 14 Wymazał obciążający nas wykaz [zawarty]
w przepisach, który był przeciwko nam, i usunął
go z drogi, przybiwszy do krzyża; 15 I rozbroiwszy
zwierzchności i władze, jawnie wystawił je na pokaz,
gdy przez niego odniósł triumf nad nimi. 16 Niech więc
nikt was nie osądza z powodu jedzenia lub picia, co
do święta, nowiu księżyca lub szabatów. 17 Są to

cienie rzeczy przyszłych, ciało zaś jest Chrystusa. 18
Niech nikt, kto ma upodobanie w poniżaniu siebie i
kulcie aniołów, nie pozbawia was nagrody, wdając się
w to, czego nie widział, i pyszniąc się bezpodstawnie
cielesnym sposobem myślenia; 19 A nie trzyma się
głowy, z której całe ciało, odżywiane i wespół zespolone
przez stawy i ścięgna, rośnie wzrostem Bożym. 20
Jeśli więc umarliście z Chrystusem dla żywiołów tego
świata, to dlaczego – jakbyście jeszcze żyli dla świata
– poddajecie się nakazom: 21 Nie dotykaj, nie kosztuj,
nie ruszaj; 22 (To wszystko niszczeje przez używanie),
według przykazań i nauk ludzkich? 23 Mają one pozór
mądrości w religijności według własnego upodobania,
w poniżaniu siebie i nieoszczędzaniu ciała, jednak nie
mają żadnej wartości, służą tylko do nasycenia ciała.

3 Jeśli więc razem z Chrystusem powstaliście [z
martwych], szukajcie tego, co w górze, gdzie
Chrystus zasiada po prawicy Boga. 2 Myślcie o tym,
co w górze, nie o tym, co na ziemi. 3 Umarliście
bowiem i wasze życie jest ukryte z Chrystusem w
Bogu. 4 Lecz gdy się Chrystus, nasze życie, ukaże,
wtedy i wy razem z nim ukażecie się w chwale. 5
Umartwiajcie więc wasze członki, które są na ziemi:
nierząd, nieczystość, namiętność, złe żądze i chciwość,
która jest bałwochwalstwem; 6 Z powodu których
przychodzi gniew Boży na synów nieposłuszeństwa.
7 I wy niegdyś tak postępowaliście, gdy żyliście w
nich. 8 Lecz teraz i wy odrzućcie to wszystko: gniew,
zapalczywość, złośliwość, bluźnierstwo i nieprzyzwoite
słowa z waszych ust. 9 Nie okłamujcie się wzajemnie,
skoro zrzuciliście [z siebie] starego człowieka z jego
uczynkami; 10 A przyodzialiście się w nowego, który się
odnawia w poznaniu na obraz tego, który go stworzył.
11 Gdzie nie ma Greka ani Żyda, obrzezanego ani
nieobrzezanego, cudzoziemca ani Scyty, niewolnika
ani wolnego, ale wszystkim i we wszystkich Chrystus.
12 Tak więc jako wybrani Boga, święci i umiłowani,
przyodziejcie się w serdeczne miłosierdzie, dobroć,
pokorę, łagodność, cierpliwość; 13 Znosząc jedni
drugich i przebaczając sobie nawzajem, jeśli ktoś ma
skargę przeciw drugiemu: jak i Chrystus przebaczył
wam, tak i wy. 14 A nade wszystko [przyodziejcie
się] w miłość, która jest więzią doskonałości. 15
A pokój Boży niech rządzi w waszych sercach, do
którego też jesteście powołani w jednym ciele. Bądźcie
też wdzięczni. 16 Słowo Chrystusa niech mieszka
w was obficie ze wszelką mądrością, nauczajcie i
napominajcie się wzajemnie przez psalmy, hymny i
pieśni duchowe, z wdzięcznością śpiewając w waszych
sercach Panu. 17 A wszystko, co czynicie w słowie lub
w uczynku, wszystko [czyńcie] w imię Pana Jezusa,
dziękując Bogu i Ojcu przez niego. 18 Żony, bądźcie
poddane swym mężom, jak przystoi w Panu. 19
Mężowie, miłujcie [wasze] żony i nie bądźcie surowi
wobec nich. 20 Dzieci, bądźcie posłuszne rodzicom we
wszystkim, to bowiem podoba się Panu. 21 Ojcowie,
nie pobudzajcie do gniewu waszych dzieci, aby nie
upadały na duchu. 22 Słudzy, bądźcie posłuszni we
wszystkim ziemskim panom, nie służąc dla oka, jak ci,
którzy chcą się podobać ludziom, lecz w szczerości
serca, bojąc się Boga. 23 A wszystko, co czynicie,
z serca czyńcie, jak dla Pana, a nie dla ludzi; 24
Wiedząc, że od Pana otrzymacie dziedzictwo [jako]
zapłatę, gdyż służycie Panu Chrystusowi. 25 A ten, kto
wyrządza krzywdę, otrzyma zapłatę za krzywdę, a [u
Boga] nie ma względu na osobę.

4 Panowie, obchodźcie się ze sługami sprawiedliwie
i słusznie, wiedząc, że i wy macie Pana w
niebie. 2 Trwajcie w modlitwie, czuwając na niej z
dziękczynieniem; 3 Modląc się jednocześnie i za
nas, aby Bóg otworzył nam drzwi słowa, żebyśmy
mówili o tajemnicy Chrystusa, z powodu której też
jestem więziony; 4 Abym ją objawił i mówił tak, jak
powinienem. 5 Postępujcie mądrze wobec tych, którzy
są z zewnątrz, odkupując czas. 6 Wasza mowa
niech zawsze [będzie] miła, zaprawiona solą, abyście
wiedzieli, jak należy każdemu odpowiedzieć. 7 O
wszystkim, co się ze mną dzieje, opowie wam Tychik,
umiłowany brat, wierny sługa i współsługa w Panu. 8
Posłałem go do was właśnie po to, aby się dowiedział,
co się u was dzieje i pocieszył wasze serca; 9 Wraz
z Onezymem, wiernym i umiłowanym bratem, który
pochodzi spośród was. Oni oznajmią wam wszystko,
co [się] tutaj [dzieje]. 10 Pozdrawia was Arystarch,
mój współwięzień, i Marek, siostrzeniec Barnaby
(co do którego otrzymaliście polecenie: Przyjmijcie
go, jeśli do was przybędzie); 11 I Jezus, zwany
Justusem, którzy są z obrzezania. Ci są moimi jedynymi
współpracownikami dla królestwa Bożego, którzy stali
się dla mnie pociechą. 12 Pozdrawia was Epafras,
który pochodzi spośród was, sługa Chrystusa, zawsze
o to walczący za was w modlitwach, abyście byli
doskonali i zupełni we wszelkiej woli Boga. 13 Wydaję
mu bowiem świadectwo, że gorliwie troszczy się o
was i [o] tych, którzy są w Laodycei i Hierapolis. 14
Pozdrawia was Łukasz, umiłowany lekarz, i Demas. 15
Pozdrówcie braci w Laodycei i Nimfasa oraz kościół,
który jest w jego domu. 16 A gdy ten list zostanie
u was przeczytany, dopilnujcie, aby przeczytano go
także w kościele w Laodycei, a wy abyście przeczytali
ten z Laodycei. 17 Powiedzcie też Archipowi: Uważaj,
abyś wypełnił posługę, którą przyjąłeś w Panu. 18
Pozdrowienie moją, Pawła, ręką. Pamiętajcie o moich
więzach. Łaska [niech będzie] z wami. Amen.

I Tesaloniczan

1 Paweł, Sylwan i Tymoteusz do kościoła
Tesaloniczan, [który jest] w Bogu Ojcu i Panu Jezusie
Chrystusie. Łaska wam i pokój od Boga, naszego
Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa. **2** Zawsze dziękujemy
Bogu za was wszystkich, czyniąc wzmiankę o was
w naszych modlitwach; **3** Nieustannie wspominając
wasze dzieło wiary i trud miłości, i wytrwałość w
nadziei w naszym Panu Jezusie Chrystusie, przed
Bogiem i naszym Ojcem; **4** Wiedząc, umiłowani bracia,
że zostaliście wybrani przez Boga; **5** Gdyż nasza
ewangelia nie doszła was tylko w słowie, ale także w
mocy i w Duchu Świętym, i w pełnym przekonaniu.
Wiecie bowiem, jacy byliśmy dla was, [przebywając]
wśród was. **6** A wy staliście się naśladowcami naszymi
i Pana, przyjmując słowo pośród wielkiego ucisku,
z radością Ducha Świętego; **7** Tak że staliście się
wzorem dla wszystkich wierzących w Macedonii i
Achai. **8** Od was bowiem słowo Pańskie rozbrzmiewało
nie tylko w Macedonii i Achai, ale też wasza wiara
w Boga rozkrzewiła się w każdym miejscu, tak że
nie trzeba nam mówić czegokolwiek; **9** Ponieważ oni
sami opowiadają o nas, jakie było nasze przybycie do
was i jak nawróciliście się od bożków do Boga, aby
służyć żywemu i prawdziwemu Bogu; **10** I oczekiwać
z niebios jego Syna, którego wskrzesił z martwych,
Jezusa, który nas wyrwał od nadchodzącego gniewu.

2 Sami bowiem wiecie, bracia, że nasze przybycie do
was nie było daremne; **2** Lecz chociaż przedtem,
jak wiecie, doznaliśmy cierpień i byliśmy znieważeni w
Filippi, [to jednak] odważyliśmy się w naszym Bogu,
by wśród wielu zmagań głosić wam ewangelię Boga.
3 Nasze pouczenie bowiem nie [wzięło się] z błędu
ani z nieczystości, ani z podstępu; **4** Lecz jak przez
Boga zostaliśmy uznani za godnych powierzenia nam
ewangelii, tak [ją] głosimy, nie aby podobać się ludziom,
ale Bogu, który bada nasze serca. **5** Nigdy bowiem nie
posługiwaliśmy się pochlebstwem w mowie, jak wiecie,
ani nie kierowaliśmy się ukrytą chciwością, Bóg jest
świadkiem; **6** Ani nie szukaliśmy chwały u ludzi, ani u
was, ani u innych, mogąc być dla was ciężarem jako
apostołowie Chrystusa; **7** Byliśmy jednak wśród was
łagodni jak karmicielka troszcząca się o swoje dzieci.
8 Darzyliśmy was taką życzliwością, że gotowi byliśmy
użyczyć wam nie tylko ewangelii Boga, ale i naszych
dusz, bo staliście się nam drodzy. **9** Pamiętacie
przecież, bracia, naszą pracę i trud. Pracując bowiem
dniem i nocą, aby nie obciążyć nikogo z was, głosiliśmy
wam ewangelię Boga. **10** Wy i Bóg jesteście świadkami,
że zachowywaliśmy się w świętości, w sprawiedliwości
i nienagannie [pośród] was, którzy wierzycie. **11**
Wiecie bowiem, że każdego z was, jak ojciec swoje
dzieci, zachęcaliśmy i pocieszaliśmy, i zaklinaliśmy;
12 Abyście postępowali w sposób godny Boga, który
was powołał do swego królestwa i chwały. **13** Dlatego
też nieustannie dziękujemy Bogu, że gdy przyjęliście
słowo Boże, które słyszeliście od nas, przyjęliście
[je] nie jako słowo ludzkie, ale – jak jest naprawdę –
[jako] słowo Boże, które też w was, którzy wierzycie,
skutecznie działa. **14** Wy bowiem, bracia, staliście się
naśladowcami kościołów Bożych, które są w Judei w
Chrystusie Jezusie, bo wy to samo wycierpieliście od
swoich rodaków, co i oni od Żydów; **15** Którzy zabili
i Pana Jezusa, i swoich własnych proroków, i nas
prześladowali; a nie podobają się Bogu i sprzeciwiają
się wszystkim ludziom. **16** Zabraniają nam zwiastować
poganom, żeby [ci] nie byli zbawieni, aby zawsze
dopełniali [miary] swoich grzechów; nadszedł bowiem
na nich ostateczny gniew. **17** My zaś, bracia, rozłączeni
z wami na krótko ciałem, ale nie sercem, z tym
większym pragnieniem staraliśmy się was zobaczyć.
18 Dlatego chcieliśmy przybyć do was, zwłaszcza ja,
Paweł, raz i drugi, ale przeszkodził nam szatan. **19** Co
bowiem [jest] naszą nadzieją, radością albo koroną
chluby? Czy nie wy [nią jesteście] przed naszym
Panem Jezusem Chrystusem w [czasie] jego przyjścia?
20 Wy bowiem jesteście naszą chwałą i radością.

3 Dlatego nie mogąc [tego] dłużej znosić,
postanowiliśmy sami pozostać w Atenach; **2**
A Tymoteusza, naszego brata, sługę Boga i
współpracownika w ewangelii Chrystusa posłaliśmy,
aby was utwierdził i dodał wam otuchy w wierze; **3**
Aby nikt się nie zachwiał wśród tych utrapień. Sami
przecież wiecie, że do tego zostaliśmy wyznaczeni. **4**
Gdy bowiem byliśmy u was, zapowiadaliśmy wam, że
będziemy cierpieć ucisk, co się też stało, jak wiecie. **5**
Dlatego i ja, nie mogąc tego dłużej znosić, posłałem
[go], aby rozeznał się w waszej wierze, czy was
kusiciel czasem nie kusił, a nasza praca nie okazała
się daremna. **6** Teraz zaś Tymoteusz wrócił od was do
nas i zwiastował nam radosną wieść o waszej wierze i
miłości, i [o tym], że nas zawsze dobrze wspominacie,
pragnąc nas widzieć, podobnie jak my was. **7** Dlatego
dzięki wam, bracia, zostaliśmy pocieszeni przez waszą
wiarę we wszelkim naszym ucisku i potrzebie. **8** Teraz
bowiem żyjemy, jeśli wy trwacie w Panu. **9** Jakie więc
dziękczynienie możemy złożyć Bogu za was, za całą
radość, jakiej z powodu was doznajemy przed naszym
Bogiem; **10** Gdy w nocy i we dnie bardzo gorliwie
modlimy się, abyśmy mogli zobaczyć was osobiście i
uzupełnić braki waszej wiary? **11** A sam Bóg i nasz
Ojciec i nasz Pan Jezus Chrystus niech utoruje naszą

drogę do was. 12 Pan zaś niech sprawi, że będziecie
wzrastać i obfitować w miłość do siebie nawzajem i do
wszystkich, [taką], jaką i my [mamy] do was; 13 Aby
wasze serca zostały utwierdzone [jako] nienaganne w
świętości wobec naszego Boga i Ojca na przyjście
naszego Pana Jezusa Chrystusa wraz ze wszystkimi
jego świętymi.

4 Ponadto, bracia, prosimy was i zachęcamy przez
Pana Jezusa, abyście – według otrzymanego
od nas [pouczenia o tym], jak należy postępować i
podobać się Bogu – coraz bardziej [w tym] obfitowali.
2 Wiecie przecież, jakie nakazy daliśmy wam przez
Pana Jezusa. 3 Taka jest bowiem wola Boga, wasze
uświęcenie, żebyście powstrzymywali się od nierządu;
4 Aby każdy z was umiał utrzymać swoje naczynie
w świętości i poszanowaniu; 5 Nie w namiętności
żądzy jak poganie, którzy nie znają Boga; 6 I aby nikt
nie wykorzystywał i nie oszukiwał w [żadnej] sprawie
swego brata, bo Pan jest mścicielem tego wszystkiego,
jak wam to przedtem mówiliśmy i zaświadczaliśmy.
7 Bóg bowiem nie powołał nas do nieczystości, ale
do świętości. 8 A więc kto to odrzuca, odrzuca nie
człowieka, lecz Boga, który nam też dał swego Ducha
Świętego. 9 A o miłości braterskiej nie ma potrzeby
wam pisać, bo sami zostaliście pouczeni przez Boga,
aby się wzajemnie miłować. 10 Czynicie to przecież
względem wszystkich braci w całej Macedonii; ale
zachęcamy was, bracia, żebyście coraz bardziej [w
nią] obfitowali; 11 I gorliwie starali się żyć spokojnie,
dbać o swoje sprawy i pracować własnymi rękami, jak
wam nakazaliśmy; 12 Abyście uczciwie postępowali
wobec tych, którzy są na zewnątrz, i w niczym nie
mieli niedostatku. 13 A nie chcę, bracia, abyście byli
w niewiedzy co do tych, którzy zasnęli, abyście się
nie smucili jak inni, którzy nie mają nadziei. 14 Jeśli
bowiem wierzymy, że Jezus umarł i zmartwychwstał, to
też tych, którzy zasnęli w Jezusie, Bóg przyprowadzi
wraz z nim. 15 Bo to wam mówimy przez słowo Pana,
że my, którzy pozostaniemy żywi do przyjścia Pana,
nie wyprzedzimy tych, którzy zasnęli. 16 Gdyż sam
Pan z okrzykiem, z głosem archanioła i [dźwiękiem]
trąby Bożej zstąpi z nieba, a zmarli w Chrystusie
powstaną pierwsi. 17 Potem my, którzy pozostaniemy
żywi, razem z nimi będziemy porwani w obłoki, w
powietrze, na spotkanie Pana, i tak zawsze będziemy
z Panem. 18 Dlatego pocieszajcie się wzajemnie tymi
słowami.

5 A o czasach i porach, bracia, nie potrzebujecie, aby
wam pisano. 2 Sami bowiem dokładnie wiecie, że
dzień Pana przyjdzie jak złodziej w nocy. 3 Bo gdy
będą mówić: Pokój i bezpieczeństwo – wtedy przyjdzie
na nich nagła zguba, jak bóle na kobietę brzemienną, i
nie ujdą. 4 Lecz wy, bracia, nie jesteście w ciemności,
aby ten dzień zaskoczył was jak złodziej. 5 Wy wszyscy
jesteście synami światłości i synami dnia. Nie jesteśmy
[synami] nocy ani ciemności. 6 Nie śpijmy więc jak
inni, ale czuwajmy i bądźmy trzeźwi. 7 Ci bowiem,
którzy śpią, w nocy śpią, a ci, którzy się upijają, w nocy
się upijają. 8 My zaś, którzy należymy do dnia, bądźmy
trzeźwi, przywdziawszy pancerz wiary i miłości oraz
hełm nadziei zbawienia. 9 Gdyż Bóg nie przeznaczył
nas na gniew, lecz abyśmy otrzymali zbawienie przez
naszego Pana Jezusa Chrystusa; 10 Który umarł za
nas, abyśmy, czy czuwamy, czy śpimy, razem z nim
żyli. 11 Dlatego zachęcajcie jedni drugich i budujcie
się wzajemnie, jak to zresztą czynicie. 12 I prosimy
was, bracia, abyście darzyli uznaniem tych, którzy
pracują wśród was, którzy są waszymi przełożonymi w
Panu i was napominają; 13 Ze względu na ich pracę
darzcie ich jak najgorętszą miłością. Zachowujcie pokój
między sobą. 14 Prosimy was też, bracia, napominajcie
niekarnych, pocieszajcie bojaźliwych, podtrzymujcie
słabych, bądźcie cierpliwi dla wszystkich. 15 Uważajcie,
aby nikt nikomu nie odpłacał złem za zło, ale zawsze
dążcie do tego, co dobre dla siebie nawzajem i dla
wszystkich. 16 Zawsze się radujcie. 17 Nieustannie się
módlcie. 18 Za wszystko dziękujcie. Taka jest bowiem
wola Boga w Chrystusie Jezusie względem was. 19
Ducha nie gaście. 20 Proroctw nie lekceważcie. 21
Wszystko badajcie, a trzymajcie się tego, co dobre.
22 Od wszelkiego pozoru zła powstrzymujcie się. 23
A sam Bóg pokoju niech was w pełni uświęci, a cały
wasz duch, dusza i ciało niech będą zachowane bez
zarzutu na przyjście naszego Pana Jezusa Chrystusa.
24 Wierny jest ten, który was powołuje; on też tego
dokona. 25 Bracia, módlcie się za nas. 26 Pozdrówcie
wszystkich braci świętym pocałunkiem. 27 Zaklinam
was na Pana, aby ten list został przeczytany wszystkim
świętym braciom. 28 Łaska naszego Pana Jezusa
Chrystusa [niech będzie] z wami. Amen.

II Tesaloniczan

1 Paweł, Sylwan i Tymoteusz do kościoła
Tesaloniczan, [który jest] w Bogu, naszym Ojcu,
i Panu Jezusie Chrystusie. **2** Łaska wam i pokój od
Boga, naszego Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa. **3**
Bracia, powinniśmy zawsze dziękować Bogu za was,
co jest rzeczą słuszną, bo bardzo wzrasta wasza wiara
i u każdego z was pomnaża się wzajemna miłość;
4 Tak że i my sami chlubimy się wami w kościołach
Bożych z [powodu] waszej cierpliwości i wiary we
wszystkich waszych prześladowaniach i uciskach,
które znosicie. **5** [Są one] dowodem sprawiedliwego
sądu Boga, abyście byli uznani za godnych królestwa
Bożego, za które też cierpicie. **6** Ponieważ jest [rzeczą]
sprawiedliwą u Boga, żeby odpłacić uciskiem tym,
którzy was uciskają; **7** A wam, uciśnionym, [dać]
odpoczynek wraz z nami, gdy z nieba objawi się Pan
Jezus z aniołami swojej mocy; **8** W ogniu płomienistym
wywierając zemstę na tych, którzy Boga nie znają
i nie są posłuszni ewangelii naszego Pana Jezusa
Chrystusa. **9** Poniosą oni karę, wieczne zatracenie od
oblicza Pana i od chwały jego mocy; **(aiōnios g166)** **10**
Gdy przyjdzie, aby był uwielbiony w swoich świętych i
podziwiany w tym dniu przez wszystkich wierzących,
ponieważ wśród was uwierzono naszemu świadectwu.
11 Dlatego też nieustannie modlimy się za was, aby
nasz Bóg uznał was za godnych tego powołania i
wypełnił wszelkie upodobanie [swojej] dobroci i dzieła
wiary w mocy; **12** Aby imię naszego Pana Jezusa
Chrystusa zostało uwielbione w was, a wy w nim,
według łaski naszego Boga i Pana Jezusa Chrystusa.

2 Prosimy was, bracia, przez [wzgląd na] przyjście
naszego Pana Jezusa Chrystusa i nasze
zgromadzenie się przy nim; **2** Abyście nie tak łatwo
dali się zachwiać w [waszym] umyśle i zatrwożyć
się ani przez ducha, ani przez mowę, ani przez list
rzekomo przez nas [pisany], jakoby [już] nadchodził
dzień Chrystusa. **3** Niech was nikt w żaden sposób nie
zwodzi. [Ten dzień] bowiem nie [nadejdzie], dopóki
najpierw nie przyjdzie odstępstwo i nie objawi się
człowiek grzechu, syn zatracenia; **4** Który się sprzeciwia
i wynosi ponad wszystko, co się nazywa Bogiem lub
co jest przedmiotem czci, tak że zasiądzie w świątyni
Boga jako Bóg, podając się za Boga. **5** Czy nie
pamiętacie, że jeszcze będąc u was, mówiłem o tym?
6 A teraz wiecie, co przeszkadza, tak że się objawi w
swoim czasie. **7** Tajemnica nieprawości bowiem już
działa. Tylko że ten, który teraz przeszkadza, [będzie
przeszkadzał], aż zostanie usunięty z drogi. **8** Wówczas
pojawi się ów niegodziwiec, którego Pan zabije duchem
swoich ust i zniszczy blaskiem swego przyjścia. **9**
[Niegodziwiec] przyjdzie za sprawą szatana, z całą
mocą, wśród znaków i fałszywych cudów; **10** Wśród
wszelkiego zwodzenia nieprawości wobec tych, którzy
giną, ponieważ nie przyjęli miłości prawdy, by zostali
zbawieni. **11** Dlatego Bóg zsyła im silne omamienie, tak
że uwierzą kłamstwu; **12** Aby zostali osądzeni wszyscy,
którzy nie uwierzyli prawdzie, ale upodobali sobie
niesprawiedliwość. **13** Lecz my nieustannie powinniśmy
dziękować Bogu za was, bracia umiłowani przez
Pana, że Bóg od początku wybrał was do zbawienia
przez uświęcenie Ducha i wiarę w prawdę. **14** Do
tego powołał was przez naszą ewangelię, abyście
dostąpili chwały naszego Pana Jezusa Chrystusa. **15**
Dlatego, bracia, stójcie [niewzruszenie] i trzymajcie się
przekazanych nauk, o których zostaliście pouczeni czy
to przez mowę, czy przez nasz list. **16** A sam nasz Pan
Jezus Chrystus i Bóg, nasz Ojciec, który nas umiłował
i dał wieczną pociechę i dobrą nadzieję przez łaskę;
(aiōnios g166) **17** Niech pocieszy wasze serca i utwierdzi
was w każdym dobrym słowie i uczynku.

3 Na koniec, bracia, módlcie się za nas, aby słowo
Pana szerzyło się i rozsławiało jak i u was; **2**
I abyśmy byli wybawieni od przewrotnych i złych
ludzi; nie wszyscy bowiem mają wiarę. **3** Lecz wierny
jest Pan, który was utwierdzi i będzie strzec od
złego. **4** Co do was, mamy ufność w Panu, że to,
co nakazujemy, czynicie i będziecie czynić. **5** Pan
zaś niech skieruje wasze serca ku miłości Bożej i ku
cierpliwemu oczekiwaniu Chrystusa. **6** A nakazujemy
wam, bracia, w imię naszego Pana Jezusa Chrystusa,
abyście stronili od każdego brata, który postępuje
nieporządnie, a nie według przekazanych nauk, które
otrzymał od nas. **7** Sami bowiem wiecie, jak należy
nas naśladować, ponieważ nie żyliśmy wśród was
nieporządnie; **8** Ani u nikogo nie jedliśmy chleba
za darmo, ale pracowaliśmy w trudzie i zmęczeniu
we dnie i w nocy, aby dla nikogo z was nie być
ciężarem. **9** Nie jakobyśmy nie mieli do [tego] prawa,
lecz żeby dać wam samych siebie za przykład do
naśladowania. **10** Gdy bowiem byliśmy u was, to
nakazaliśmy wam: Kto nie chce pracować, niech
[też] nie je. **11** Bo słyszymy, że niektórzy wśród
was postępują nieporządnie, wcale nie pracują, lecz
zajmują się niepotrzebnymi rzeczami. **12** Dlatego
nakazujemy [im] i napominamy przez naszego Pana
Jezusa Chrystusa, aby spokojnie pracując, własny
chleb jedli. **13** Wy zaś, bracia, nie bądźcie znużeni w
czynieniu dobra. **14** Jeśli ktoś nie posłucha naszych
słów [zawartych] w [tym] liście, to zwróćcie na niego
uwagę i nie przestawajcie z nim, aby się zawstydził.
15 Nie uważajcie [go] jednak za nieprzyjaciela, lecz

napominajcie jak brata. **16** A sam Pan pokoju niech
was obdarza pokojem zawsze [i] na wszelki sposób.
Pan [niech będzie] z wami wszystkimi. **17** Pozdrowienie
moją, Pawła, ręką; jest ono znakiem w każdym liście;
tak piszę. **18** Łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa
[niech będzie] z wami wszystkimi. Amen.

I Tymoteusza

1 Paweł, apostoł Jezusa Chrystusa według nakazu
Boga, naszego Zbawiciela, i Pana Jezusa
Chrystusa, który jest naszą nadzieją; **2** Do Tymoteusza,
[mego] własnego syna w wierze. Łaska, miłosierdzie i
pokój od Boga, naszego Ojca, i Chrystusa Jezusa,
naszego Pana. **3** Jak cię prosiłem, gdy wybierałem
się do Macedonii, byś pozostał w Efezie, [tak teraz
proszę], abyś nakazał niektórym, żeby inaczej nie
nauczali; **4** I nie zajmowali się baśniami i niekończącymi
się rodowodami, które wywołują raczej spory niż
zbudowanie Boże, które [oparte jest] na wierze. **5**
Końcem zaś przykazania jest miłość [płynąca] z
czystego serca, z prawego sumienia i wiary nieobłudnej;
6 Od czego niektórzy odstąpili i zwrócili się ku czczej
gadaninie; **7** Chcąc być nauczycielami prawa, nie
rozumiejąc ani tego, co mówią, ani tego, co stanowczo
twierdzą. **8** Wiemy zaś, że prawo jest dobre, jeśli ktoś
je właściwie stosuje. **9** Rozumiemy, że prawo nie jest
ustanowione dla sprawiedliwego, ale dla nieprawych
i nieposłusznych, dla bezbożnych i grzeszników,
dla niegodziwych i nieczystych, dla ojcobójców,
matkobójców i morderców; **10** Dla rozpustników,
mężczyzn współżyjących ze sobą, handlarzy ludźmi,
dla kłamców, krzywoprzysięzców i dla wszystkiego,
co [jest] przeciwne zdrowej nauce; **11** Zgodnie z
chwalebną ewangelią błogosławionego Boga, którą mi
powierzono. **12** Dziękuję więc temu, który mnie umocnił,
Chrystusowi Jezusowi, naszemu Panu, że uznał mnie
za wiernego, przeznaczając [mnie] do posługi; **13**
[Mnie], który przedtem byłem bluźniercą, prześladowcą
i gnębicielem, ale dostąpiłem miłosierdzia, bo czyniłem
to nieświadomie, w niewierze. **14** A łaska naszego
Pana stała się bardzo obfita wraz z wiarą i miłością,
[która jest] w Chrystusie Jezusie. **15** Wiarygodne to
słowa i godne całkowitego przyjęcia, że Chrystus Jezus
przyszedł na świat, aby zbawić grzeszników, z których
ja jestem pierwszy. **16** Lecz dostąpiłem miłosierdzia po
to, aby we mnie pierwszym Jezus Chrystus okazał
wszelką cierpliwość jako przykład dla tych, którzy mają
w niego uwierzyć ku życiu wiecznemu. **(aiōnios g166)** **17**
A Królowi wieków, nieśmiertelnemu, niewidzialnemu,
jedynemu mądremu Bogu [niech będzie] cześć i
chwała na wieki wieków. Amen. **(aiōn g165)** **18** Ten
nakaz daję tobie, synu Tymoteuszu, według wcześniej
wygłoszonych o tobie proroctw, abyś toczył zgodnie z
nimi dobry bój; **19** Mając wiarę i czyste sumienie, które
niektórzy odrzucili i stali się rozbitkami w wierze. **20** Do
nich należą Hymenajos i Aleksander, których oddałem
szatanowi, aby nauczyli się nie bluźnić.

2 Zachęcam więc przede wszystkim, aby zanoszone
były prośby, modlitwy, wstawiennictwa i
dziękczynienia za wszystkich ludzi; **2** Za królów i
za wszystkich sprawujących władzę, abyśmy mogli
prowadzić życie ciche i spokojne, z całą pobożnością
i uczciwością. **3** Jest to bowiem [rzecz] dobra i
miła w oczach Boga, naszego Zbawiciela; **4** Który
chce, aby wszyscy ludzie zostali zbawieni i doszli do
poznania prawdy. **5** Jeden bowiem jest Bóg, jeden
też pośrednik między Bogiem a ludźmi, człowiek
Chrystus Jezus; **6** Który wydał samego siebie na
okup za wszystkich, [na] świadectwo we właściwym
czasie. **7** Ze względu na nie zostałem ustanowiony
kaznodzieją i apostołem – mówię prawdę w Chrystusie,
nie kłamię – nauczycielem pogan w wierze i prawdzie.
8 Chcę więc, aby mężczyźni modlili się na każdym
miejscu, podnosząc ręce czyste, bez gniewu i sporu.
9 Podobnie też kobiety niech się zdobią ubiorem
przyzwoitym, ze wstydliwością i umiarem, nie z
zaplatanymi włosami albo złotem, albo perłami, albo
kosztownymi strojami; **10** Lecz dobrymi uczynkami, jak
przystoi kobietom, które uznają się za pobożne. **11**
Kobieta niech się uczy w cichości, w pełnej uległości.
12 Nie pozwalam zaś kobiecie nauczać ani mieć
władzy nad mężczyzną, lecz aby trwała w cichości.
13 Bo Adam został stworzony najpierw, potem Ewa.
14 I nie Adam został zwiedziony, lecz kobieta, gdy
została zwiedziona, popadła w przestępstwo. **15** Lecz
będzie zbawiona przez rodzenie dzieci, jeśli zostaną w
wierze, miłości i świętości z umiarem.

3 Wiarygodne to słowa: Jeśli ktoś pragnie biskupstwa,
pragnie dobrej pracy. **2** Biskup więc ma być
nienaganny, mąż jednej żony, czujny, trzeźwy,
przyzwoity, gościnny, zdolny do nauczania; **3**
Nieoddający się piciu wina, nieskłonny do bicia,
niełakomy na brudny zysk, ale opanowany, niekłótliwy,
niechciwy; **4** Dobrze rządzący własnym domem,
trzymający dzieci w posłuszeństwie i wszelkim
szacunku; **5** Jeśli bowiem ktoś nie umie rządzić
własnym domem, jakże będzie mógł troszczyć się o
kościół Boży? **6** Nie nowicjusz, żeby nie wbił się w
pychę i nie wpadł w potępienie diabelskie. **7** Musi
też mieć dobre świadectwo od tych, którzy są na
zewnątrz, żeby nie [ściągał na siebie] hańby i nie wpadł
w sidła diabła. **8** Diakoni także [mają być] poważni,
niedwulicowi, nienadużywający wina, niełakomi na
brudny zysk; **9** Zachowujący tajemnicę wiary w czystym
sumieniu. **10** I niech będą najpierw wypróbowani, a
potem niech służą, jeśli są nienaganni. **11** [Ich] żony
także [niech będą] poważne, nierzucające oszczerstw,
trzeźwe, wierne we wszystkim. **12** Diakoni niech
będą mężami jednej żony, rządzący dobrze dziećmi i

własnymi domami. 13 Ci bowiem, którzy dobrze pełnią
służbę, zyskują sobie zaszczytny stopień i wielką
śmiałość w wierze, która jest w Chrystusie Jezusie. 14
Piszę ci to, mając nadzieję, że wkrótce przybędę do
ciebie. 15 A gdybym się opóźniał, [piszę, abyś] wiedział,
jak należy postępować w domu Bożym, który jest
kościołem Boga żywego, filarem i podporą prawdy. 16
A bez wątpienia wielka jest tajemnica pobożności: Bóg
objawiony został w ciele, usprawiedliwiony w Duchu,
widziany był przez anioły, głoszony był poganom,
uwierzono mu na świecie, wzięty został w górę do
chwały.

4 A Duch otwarcie mówi, że w czasach ostatecznych
niektórzy odstąpią od wiary, dając posłuch
zwodniczym duchom i naukom demonów; 2 Mówiąc
kłamstwo w obłudzie, mając napiętnowane sumienie;
3 Zabraniając wstępować w związki małżeńskie,
[nakazując] powstrzymywać się od pokarmów, które
Bóg stworzył, aby je przyjmowali z dziękczynieniem
wierzący i ci, którzy poznali prawdę. 4 Wszelkie
bowiem stworzenie Boże jest dobre i nie należy
odrzucać niczego, co się przyjmuje z dziękczynieniem.
5 Uświęcone bowiem zostaje przez słowo Boże i
modlitwę. 6 Przedkładając to braciom, będziesz dobrym
sługą Chrystusa Jezusa, wykarmionym słowami wiary i
dobrej nauki, za którą poszedłeś. 7 Odrzucaj natomiast
pospolite i babskie baśnie. Sam zaś ćwicz się w
pobożności. 8 Ćwiczenie cielesne bowiem przynosi
niewiele pożytku, lecz pobożność do wszystkiego jest
przydatna, gdyż zawiera obietnicę życia obecnego i
przyszłego. 9 Wiarygodne to słowa i godne całkowitego
przyjęcia. 10 Dlatego pracujemy i jesteśmy lżeni,
że pokładamy nadzieję w Bogu żywym, który jest
Zbawicielem wszystkich ludzi, zwłaszcza wierzących.
11 To nakazuj i [tego] nauczaj. 12 Niech nikt nie
lekceważy twego młodego wieku; lecz bądź dla
wierzących przykładem w mowie, w postępowaniu, w
miłości, w duchu, w wierze, w czystości. 13 Dopóki nie
przyjdę, pilnuj czytania, zachęcania [i] nauki. 14 Nie
zaniedbuj daru, który jest w tobie, który został ci dany
przez proroctwo wraz z nałożeniem rąk starszych. 15
O tym rozmyślaj, temu się oddawaj, aby twoje postępy
były widoczne dla wszystkich. 16 Pilnuj samego siebie i
nauki, trwaj w tych [rzeczach], bo to czyniąc, i samego
siebie zbawisz, i tych, którzy cię słuchają.

5 Starszego [człowieka] nie strofuj, lecz nakłaniaj jak
ojca, młodszych – jak braci; 2 Starsze kobiety – jak
matki, młodsze – jak siostry, z całą czystością. 3 Okazuj
szacunek wdowom, które rzeczywiście [są] wdowami.
4 Jeśli zaś jakaś wdowa ma dzieci lub wnuki, niech się
one najpierw uczą być pobożnymi względem własnego
domu i odwzajemniać się rodzicom; jest to bowiem
[rzecz] dobra i miła w oczach Boga. 5 Ta zaś, która
rzeczywiście jest wdową i [jest] osamotniona, pokłada
nadzieję w Bogu i trwa w prośbach i modlitwach we
dnie i w nocy. 6 Lecz ta, która oddaje się rozkoszom,
jest martwa, chociaż żyje. 7 To więc nakazuj, żeby były
nienaganne. 8 A jeśli ktoś nie dba o swoich, a zwłaszcza
o domowników, ten wyparł się wiary i gorszy jest od
niewierzącego. 9 Do wdów niech będzie zaliczona
taka, która nie ma mniej niż sześćdziesiąt lat, była
żoną jednego męża; 10 Znana z dobrych uczynków,
jeśli wychowała dzieci, jeśli udzielała gościny, jeśli
obmywała nogi świętym, jeśli wspomagała strapionych,
jeśli wykonywała każdy dobry uczynek. 11 Natomiast
młodszych wdów [do nich] nie zaliczaj, bo gdy rozkosze
odwodzą je od Chrystusa, chcą wyjść za mąż; 12
Ściągając na siebie potępienie, ponieważ odrzuciły
pierwszą wiarę. 13 Co więcej, uczą się bezczynności,
chodząc od domu do domu, i nie tylko [są] bezczynne,
lecz też gadatliwe, wścibskie, mówiące to, co nie
wypada. 14 Chcę więc, żeby młodsze wychodziły za
mąż, rodziły dzieci, zajmowały się [domem], nie dawały
przeciwnikowi żadnego powodu do obmowy. 15 Już
bowiem niektóre odwróciły się [i poszły] za szatanem.
16 [A] jeśli jakiś wierzący lub wierząca ma [w rodzinie]
wdowy, niech im pomaga, aby kościół nie był obciążony
i mógł przyjść z pomocą tym, które rzeczywiście
są wdowami. 17 Starsi, którzy dobrze przewodzą,
niech będą uważani za godnych podwójnej czci, [a]
zwłaszcza ci, którzy pracują w słowie i w nauce. 18
Mówi bowiem Pismo: Młócącemu wołowi nie zawiążesz
pyska, oraz: Godny jest robotnik swojej zapłaty. 19 Nie
przyjmuj oskarżenia przeciwko starszemu, chyba że na
podstawie [zeznania] dwóch albo trzech świadków. 20
A tych, którzy grzeszą, strofuj w obecności wszystkich,
aby i inni się bali. 21 Zaklinam [cię] wobec Boga i Pana
Jezusa Chrystusa, i wybranych aniołów, abyś tego
przestrzegał, nie mając względu na osoby, nie kierując
się stronniczością. 22 Rąk na nikogo pospiesznie nie
wkładaj ani nie bądź uczestnikiem cudzych grzechów.
Siebie samego zachowaj czystym. 23 [Samej] wody
już nie pij, ale używaj trochę wina ze względu na twój
żołądek i częste niedomagania. 24 Grzechy niektórych
ludzi są jawne, [jeszcze] zanim zostaną osądzone, a
za niektórymi idą w ślad. 25 Podobnie dobre uczynki
są jawne, a te, które nie są, pozostać w ukryciu nie
mogą.

6 Wszyscy słudzy, którzy są pod jarzmem, niech
uważają swych panów [za] godnych wszelkiej czci,
aby nie bluźniono imieniu Boga i nauce. 2 A ci, którzy
mają panów wierzących, niech [ich] nie lekceważą
dlatego, że są braćmi, ale tym bardziej niech [im]

służą, bo są wiernymi i umiłowanymi, uczestnikami
dobrodziejstwa. Tego nauczaj i [do tego] zachęcaj. **3**
Jeśli ktoś inaczej naucza i nie trzyma się zdrowych
słów naszego Pana Jezusa Chrystusa i nauki zgodnej
z pobożnością; **4** [Ten] jest nadęty i nic nie wie, lecz ma
chorobliwą skłonność do dociekań i sporów o słowa, z
których rodzą się zawiść, spory, złorzeczenia, złośliwe
podejrzenia; **5** Przewrotne spory ludzi o wypaczonym
umyśle, pozbawionych prawdy, [którzy] uważają, że
pobożność jest zyskiem [cielesnym]. Strońcie od
takich. **6** Wielkim zaś zyskiem jest pobożność wraz
z poprzestawaniem na tym, co się ma. **7** Niczego
bowiem nie przynieśliśmy na ten świat, z pewnością
też niczego wynieść nie możemy. **8** Mając natomiast
jedzenie i ubranie, poprzestawajmy na tym. **9** A
ci, którzy chcą być bogaci, wpadają w pokusy i w
sidła oraz w wiele głupich i szkodliwych pożądliwości,
które pogrążają ludzi w zgubie i zatraceniu. **10**
Korzeniem bowiem wszelkiego zła jest miłość do
pieniędzy; niektórzy, pragnąc ich, zboczyli z [drogi]
wiary i poprzebijali się wieloma boleściami. **11** Ty
zaś, człowieku Boży, uciekaj od tego wszystkiego,
a podążaj za sprawiedliwością, pobożnością, wiarą,
miłością, cierpliwością, łagodnością. **12** Staczaj dobrą
walkę wiary, uchwyć się życia wiecznego, do którego
też zostałeś powołany i o którym złożyłeś dobre
wyznanie wobec wielu świadków. **(aiōnios g166)** **13**
Nakazuję ci przed Bogiem, który ożywia wszystko,
i przed Chrystusem Jezusem, który złożył dobre
wyznanie przed Poncjuszem Piłatem; **14** Abyś zachował
to przykazanie bez skazy i bez zarzutu aż do
objawienia się naszego Pana Jezusa Chrystusa; **15**
Które we właściwym czasie ukaże błogosławiony i
jedyny Władca, Król królów i Pan panów; **16** Jedyny
mający nieśmiertelność [i] mieszkający w światłości
niedostępnej, którego żaden z ludzi nie widział ani
widzieć nie może; jemu [niech będzie] cześć i moc
wieczna. Amen. **(aiōnios g166)** **17** Bogaczom tego świata
nakazuj, aby się nie wynosili i nie pokładali nadziei w
niepewnym bogactwie, lecz w Bogu żywym, który nam
wszystkiego obficie udziela, abyśmy z tego korzystali.
(aiōn g165) **18** Niech [innym] dobrze czynią, bogacą się
w dobre uczynki, chętnie dają i dzielą się [z innymi];
19 Gromadząc sobie skarby [jako] dobry fundament
na przyszłość, aby uchwycić się życia wiecznego. **20**
Tymoteuszu, strzeż [tego], co ci powierzono, unikaj
pospolitej, czczej gadaniny i sprzecznych twierdzeń
rzekomej wiedzy; **21** Którą się niektórzy szczycąc,
pobłądzili w wierze. Łaska [niech będzie] z tobą. Amen.

II Tymoteusza

1 Paweł, apostoł Jezusa Chrystusa z woli Boga,
zgodnie z obietnicą życia, [które jest] w Chrystusie
Jezusie; **2** Do Tymoteusza, umiłowanego syna. Łaska,
miłosierdzie i pokój od Boga Ojca i Chrystusa Jezusa,
naszego Pana. **3** Dziękuję Bogu, któremu jak moi
przodkowie służę z czystym sumieniem, że nieustannie
ciebie wspominam w swoich modlitwach, w nocy i we
dnie; **4** Wspominając twoje łzy, pragnę cię zobaczyć,
aby napełnić się radością; **5** Pamiętając nieobłudną
wiarę, która jest w tobie, a która najpierw mieszkała
w twojej babce Lois i w twojej matce Eunice, jestem
też pewien, że i w tobie [mieszka]. **6** Z tego powodu
przypominam ci, abyś rozniecił dar Boży, który jest
w tobie przez nałożenie moich rąk. **7** Nie dał nam
bowiem Bóg ducha bojaźni, lecz mocy i miłości, i
zdrowego umysłu. **8** Nie wstydź się więc świadectwa
naszego Pana ani mnie, jego więźnia, lecz weź udział
w cierpieniach dla ewangelii według mocy Boga; **9**
Który nas zbawił i powołał świętym powołaniem nie
na podstawie naszych uczynków, ale na podstawie
swojego postanowienia i łaski, która została nam dana
w Chrystusie Jezusie przed wiecznymi czasy. **(aiōnios g166)** **10** A obecnie została objawiona przez pojawienie
się naszego Zbawiciela, Jezusa Chrystusa, który
zniszczył śmierć, a życie i nieśmiertelność wydobył
na jaw przez ewangelię; **11** Dla której zostałem
ustanowiony kaznodzieją, apostołem i nauczycielem
pogan. **12** Z tego też powodu znoszę te cierpienia,
ale się nie wstydzę, gdyż wiem, komu uwierzyłem, i
jestem pewien, że on ma moc zachować to, co jemu
powierzyłem, [aż] do owego dnia. **13** Trzymaj się wzoru
zdrowych słów, które ode mnie usłyszałeś, w wierze i
miłości, która jest w Chrystusie Jezusie. **14** Strzeż tego
dobrego, które powierzył ci Duch Święty, który w nas
mieszka. **15** Wiesz o tym, że odwrócili się ode mnie
wszyscy, którzy są w Azji, do których należą Figelos i
Hermogenes. **16** Niech Pan okaże swoje miłosierdzie
domowi Onezyfora, bo mnie często pokrzepiał i mojego
łańcucha się nie wstydził; **17** Lecz gdy był w Rzymie,
usilnie mnie szukał i odnalazł. **18** Niech mu Pan da,
aby w owym dniu znalazł miłosierdzie u Pana. A jak
wiele usług oddał [mi] w Efezie, ty sam dobrze wiesz.

2 Ty więc, mój synu, wzmacniaj się w łasce, która jest
w Chrystusie Jezusie. **2** A co słyszałeś ode mnie
wobec wielu świadków, to powierz wiernym ludziom,
którzy będą zdolni nauczać także innych. **3** Dlatego
znoś trudy jak dobry żołnierz Jezusa Chrystusa. **4** Nikt,
kto pełni służbę żołnierską, nie wikła się w sprawy
tego życia, aby podobać się temu, który go powołał
na żołnierza. **5** Również jeśli ktoś staje do zapasów,
nie otrzymuje korony, jeżeli nie walczy prawidłowo. **6**
Rolnik, który pracuje, jako pierwszy powinien korzystać
z plonów. **7** Rozważ, co mówię, a niech Pan ci da
zrozumienie we wszystkim. **8** Pamiętaj, że Jezus
Chrystus, potomek Dawida, powstał z martwych według
mojej ewangelii; **9** Dla której znoszę cierpienia jak
złoczyńca, aż do więzów, ale słowo Boże nie jest
związane. **10** Dlatego wszystko znoszę przez wzgląd
na wybranych, aby i oni dostąpili zbawienia, które
jest w Chrystusie Jezusie wraz z wieczną chwałą.
(aiōnios g166) **11** Wiarygodne to słowa. Jeśli bowiem
z nim umarliśmy, z nim też będziemy żyć. **12** Jeśli
cierpimy, z nim też będziemy królować, jeśli się go
wyprzemy, i on się nas wyprze. **13** Jeśli jesteśmy
niewierni, on pozostaje wierny, bo samego siebie
wyprzeć się nie może. **14** To wszystko przypominaj,
zaklinając [ich] przed Panem, aby się nie wdawali w
spory o słowa, bo to niczemu nie służy, tylko [prowadzi]
do zguby słuchaczy. **15** Staraj się, abyś stanął przed
Bogiem jako wypróbowany pracownik, który nie ma
się czego wstydzić [i] który dobrze rozkłada słowo
prawdy. **16** Unikaj zaś pospolitej, czczej gadaniny,
bo prowadzi ona do [coraz] większej bezbożności.
17 A ich mowa szerzy się jak gangrena. Do nich
należą Hymenajos i Filetos; **18** Którzy pobłądzili w
[sprawie] prawdy, mówiąc, że zmartwychwstanie już
nastąpiło, i wywracają wiarę niektórych. **19** Mimo
to fundament Boży stoi niewzruszony, mając taką
pieczęć: Zna Pan tych, którzy należą do niego, oraz:
Niech odstąpi od nieprawości każdy, kto wzywa imienia
Chrystusa. **20** W wielkim zaś domu znajdują się nie
tylko naczynia złote i srebrne, lecz także drewniane i
gliniane, niektóre do [użytku] zaszczytnego, a inne do
niezaszczytnego. **21** Jeśli więc ktoś oczyści samego
siebie z tego [wszystkiego], będzie naczyniem do
[użytku] zaszczytnego, uświęconym i użytecznym dla
Pana, przygotowanym do każdego dobrego czynu. **22**
Uciekaj też od młodzieńczych pożądliwości, a zabiegaj
o sprawiedliwość, wiarę, miłość, pokój wraz z tymi,
którzy wzywają Pana z czystego serca. **23** Unikaj zaś
głupich i niedouczonych rozmów, wiedząc, że rodzą
kłótnie. **24** A sługa Pana nie powinien wdawać się w
kłótnie, lecz ma być uprzejmy względem wszystkich,
zdolny do nauczania, cierpliwie znoszący złych; **25**
Łagodnie nauczający tych, którzy się sprzeciwiają;
może kiedyś Bóg da im pokutę, aby uznali prawdę;
26 Oprzytomnieli i [wyrwali się] z sideł diabła, przez
którego zostali schwytani do pełnienia jego woli.

3 A to wiedz, że w ostatecznych dniach nastaną trudne
czasy. **2** Ludzie bowiem będą samolubni, chciwi,
chełpliwi, pyszni, bluźniący, nieposłuszni rodzicom,

niewdzięczni, bezbożni; 3 Bez naturalnej miłości,
niedotrzymujący słowa, oszczercy, niepowściągliwi,
okrutni, niemiłujący dobrych; 4 Zdrajcy, porywczy,
nadęci, miłujący bardziej rozkosze niż Boga; 5
Przybierający pozór pobożności, ale wyrzekający się
jej mocy. Takich ludzi unikaj. 6 Z takich bowiem
są ci, którzy wkradają się do domów i usidlają
naiwne kobietki obciążone grzechami, wiedzione przez
rozmaite pożądliwości; 7 Które zawsze się uczą, a
nigdy nie mogą dojść do poznania prawdy. 8 Jak
Jannes i Jambres sprzeciwiali się Mojżeszowi, tak też
oni sprzeciwiają się prawdzie, ludzie o wypaczonym
umyśle, odrzuceni jeśli chodzi o wiarę. 9 Lecz daleko
nie zajdą, bo ich głupota będzie jawna dla wszystkich,
jak to się stało i z tamtymi. 10 Ale ty pojąłeś moją
naukę, sposób życia, dążenia, wiarę, wytrwałość,
miłość i cierpliwość; 11 Prześladowania, cierpienia,
które mnie spotkały w Antiochii, w Ikonium [i] Listrze
– prześladowania, które zniosłem, a ze wszystkich
wyrwał mnie Pan. 12 Tak i wszyscy, którzy chcą żyć
pobożnie w Chrystusie Jezusie, będą prześladowani.
13 Lecz ludzie źli i zwodziciele [coraz bardziej] będą
brnąć w zło, błądząc i [innych] wprowadzając w błąd.
14 Ty zaś trwaj w tym, czego się nauczyłeś i co ci
powierzono, wiedząc, od kogo się tego nauczyłeś;
15 I ponieważ od dziecka znasz Pisma święte, które
cię mogą uczynić mądrym ku zbawieniu przez wiarę,
która jest w Chrystusie Jezusie. 16 Całe Pismo [jest]
natchnione przez Boga i pożyteczne do nauki, do
strofowania, do poprawiania, do wychowywania w
sprawiedliwości; 17 Aby człowiek Boży był doskonały,
do wszelkiego dobrego dzieła w pełni przygotowany.

4 Zaklinam [cię] więc przed Bogiem i Panem Jezusem
Chrystusem, który będzie sądził żywych i umarłych
w [czasie] swego przyjścia i swego królestwa; 2
Głoś słowo [Boże], nalegaj w porę [i] nie w porę,
upominaj, strofuj i zachęcaj ze wszelką cierpliwością i
nauką. 3 Przyjdzie bowiem czas, gdy zdrowej nauki
nie zniosą, ale zgromadzą sobie nauczycieli według
swoich pożądliwości, ponieważ ich uszy świerzbią. 4 I
odwrócą uszy od prawdy, a zwrócą się ku baśniom. 5
Lecz ty bądź czujny we wszystkim, znoś cierpienia,
wykonuj dzieło ewangelisty, w pełni dowódź swojej
służby. 6 Ja bowiem już mam być złożony w ofierze,
a czas mojego odejścia nadchodzi. 7 Dobrą walkę
stoczyłem, bieg ukończyłem, wiarę zachowałem. 8
Odtąd odłożona jest dla mnie korona sprawiedliwości,
którą mi w owym dniu da Pan, sędzia sprawiedliwy,
a nie tylko mnie, ale i wszystkim, którzy umiłowali
jego przyjście. 9 Postaraj się przybyć do mnie szybko.
10 Demas bowiem mnie opuścił, umiłowawszy ten
świat, i udał się do Tesaloniki, Krescens do Galacji,
Tytus do Dalmacji; (aiōn g165) 11 Tylko Łukasz jest ze
mną. Weź Marka i przyprowadź ze sobą, bo jest mi
bardzo przydatny do służby. 12 Tychika zaś posłałem
do Efezu. 13 Płaszcz, który zostawiłem w Troadzie u
Karposa, przynieś ze sobą, gdy przyjdziesz, a także
księgi, zwłaszcza pergaminy. 14 Aleksander, ludwisarz,
wyrządził mi wiele zła; niech mu Pan odda według jego
uczynków. 15 I ty się go strzeż, bo bardzo sprzeciwiał
się naszym słowom. 16 Podczas pierwszej mojej
obrony nikt przy mnie nie stanął, lecz wszyscy mnie
opuścili. Niech im to nie będzie policzone. 17 Lecz Pan
stanął przy mnie i umocnił mnie, aby głoszenie było
przeze mnie całkowicie utwierdzone, [aby] usłyszeli je
wszyscy poganie; i zostałem wyrwany z paszczy lwa.
18 Wyrwie mnie też Pan ze wszelkiego złego uczynku i
zachowa dla swojego królestwa niebieskiego. Jemu
chwała na wieki wieków. Amen. (aiōn g165) 19 Pozdrów
Pryskę i Akwilę oraz dom Onezyfora. 20 Erast pozostał
w Koryncie, a Trofima zostawiłem chorego w Milecie.
21 Postaraj się przybyć przed zimą. Pozdrawia cię
Eubulos, Pudens, Linus, Klaudia i wszyscy bracia. 22
Pan Jezus Chrystus [niech będzie] z twoim duchem.
Łaska [niech będzie] z wami. Amen.

Tytusa

1 Paweł, sługa Boga i apostoł Jezusa Chrystusa
według wiary wybranych Bożych i poznania prawdy,
która [jest] zgodna z pobożnością; **2** W nadziei życia
wiecznego, które obiecał przed dawnymi wiekami ten,
który nie kłamie, Bóg; **(aiōnios g166)** **3** I we właściwym
czasie objawił swoje słowo przez głoszenie, które
zostało mi powierzone zgodnie z nakazem Boga,
naszego Zbawiciela; **4** Do Tytusa, [mego] własnego
syna we wspólnej wierze. Łaska, miłosierdzie i pokój
od Boga Ojca i Pana Jezusa Chrystusa, naszego
Zbawiciela. **5** Zostawiłem cię na Krecie w tym celu,
abyś uporządkował to, co tam [jeszcze] zostało [do
zrobienia], i ustanowił w każdym mieście starszych, jak
ci nakazałem; **6** Jeśli ktoś jest nienaganny, mąż jednej
żony, mający dzieci wierne, nieobwiniane o hulaszcze
życie lub niekarność. **7** Biskup bowiem, jako szafarz
Boży, ma być nienaganny, niesamowolny, nieskory
do gniewu, nieoddający się piciu wina, nieskłonny
do bicia, niegoniący za brudnym zyskiem; **8** Lecz
gościnny, miłujący dobro, roztropny, sprawiedliwy,
święty, powściągliwy; **9** Trzymający się wiernego słowa,
zgodnego z nauką, aby też mógł przez zdrową naukę
napominać i przekonywać tych, którzy się sprzeciwiają.
10 Jest bowiem wielu niekarnych, oddających się
czczej gadaninie i zwodzicieli, zwłaszcza wśród
obrzezanych. **11** Im trzeba zamknąć usta, gdyż
całe domy wywracają, nauczając, czego nie należy,
dla brudnego zysku. **12** Jeden z nich, ich własny
prorok, powiedział: Kreteńczycy to zawsze kłamcy,
złe bestie, brzuchy leniwe. **13** Świadectwo to jest
prawdziwe. Dlatego karć ich surowo, aby byli zdrowi w
wierze; **14** I nie zajmowali się żydowskimi baśniami
i przykazaniami ludzi odwracających się od prawdy.
15 Dla czystych wszystko jest czyste, natomiast dla
skalanych i niewierzących nie ma nic czystego, lecz
skalany jest zarówno ich umysł, jak i sumienie. **16**
Twierdzą, że znają Boga, ale [swymi] uczynkami [temu]
przeczą, budząc obrzydzenie, będąc nieposłusznymi i
niezdolnymi do wszelkiego dobrego uczynku.

2 Ty zaś mów to, co jest zgodne ze zdrową nauką.
2 Starsi [mężczyźni] niech będą trzeźwi, poważni,
roztropni, zdrowi w wierze, w miłości, w cierpliwości.
3 Podobnie starsze kobiety niech zachowują się w
sposób godny świętych, niech nie oczerniają, nie
nadużywają wina, uczą tego, co dobre. **4** Niech
uczą młodsze [kobiety] rozsądku, [jak] mają kochać
swoich mężów i dzieci; **5** Żeby [były] roztropne, czyste,
żeby zajmowały się domem, były dobre, posłuszne
swoim mężom, aby nie bluźniono słowu Bożemu.
6 Młodzieńców także napominaj, aby byli trzeźwi.
7 We wszystkim stawiaj samego siebie za wzór
dobrych uczynków. W nauczaniu [okazuj] prawość,
powagę; **8** Słowa zdrowe, nienaganne, aby ten,
kto się sprzeciwia, był zawstydzony, nie mając o
was nic złego do powiedzenia. **9** Sługi [nauczaj],
aby byli poddani swoim panom i we wszystkim się
[im] podobali, nie sprzeciwiając się; **10** [Niczego]
sobie nie przywłaszczając, ale we wszystkim okazując
doskonałą wierność, aby we wszystkim zdobili naukę
Boga, naszego Zbawiciela. **11** Objawiła się bowiem
łaska Boga, niosąca zbawienie wszystkim ludziom; **12**
Pouczająca nas, abyśmy wyrzekłszy się bezbożności
i światowych pożądliwości, trzeźwo, sprawiedliwie i
pobożnie żyli na tym świecie; **(aiōn g165)** **13** Oczekując
błogosławionej nadziei i chwalebnego objawienia
się wielkiego Boga i Zbawiciela naszego, Jezusa
Chrystusa; **14** Który wydał samego siebie za nas,
aby nas wykupić od wszelkiej nieprawości i oczyścić
sobie lud na własność, gorliwy w spełnianiu dobrych
uczynków. **15** To mów, [do tego] zachęcaj i strofuj z
całą powagą; niech nikt tobą nie gardzi.

3 Przypominaj im, aby zwierzchnościom i władzom
byli poddani i posłuszni, gotowi do każdego
dobrego uczynku; **2** Nikomu nie ubliżali, nie byli
kłótliwi, [ale] uprzejmi, okazujący wszelką łagodność
wobec wszystkich ludzi. **3** Niegdyś bowiem i my
byliśmy głupi, oporni, błądzący, służący rozmaitym
pożądliwościom i rozkoszom, żyjący w złośliwości
i zazdrości, znienawidzeni i nienawidzący jedni
drugich. **4** Lecz gdy się objawiła dobroć i miłość
Boga, naszego Zbawiciela, względem ludzi; **5** Nie
z uczynków sprawiedliwości, które my spełniliśmy,
ale według swego miłosierdzia zbawił nas przez
obmycie odrodzenia i odnowienie Ducha Świętego; **6**
Którego wylał na nas obficie przez Jezusa Chrystusa,
naszego Zbawiciela; **7** Abyśmy, usprawiedliwieni jego
łaską, stali się dziedzicami zgodnie z nadzieją życia
wiecznego. **(aiōnios g166)** **8** Wiarygodne to słowo i
chcę, abyś o tym zapewniał, żeby ci, którzy uwierzyli
Bogu, zabiegali o celowanie w dobrych uczynkach.
Jest to dobre i pożyteczne dla ludzi. **9** Unikaj zaś
głupich dociekań, rodowodów, sporów i kłótni o prawo;
są bowiem nieużyteczne i próżne. **10** Heretyka po
pierwszym i drugim upomnieniu unikaj; **11** Wiedząc,
że taki [człowiek] jest przewrotny i grzeszy, i sam
siebie osądza. **12** Gdy poślę do ciebie Artemasa lub
Tychika, staraj się przybyć do mnie do Nikopolis, bo
tam postanowiłem spędzić zimę. **13** Zenasa, uczonego
w prawie, i Apollosa starannie wypraw, aby im niczego
nie brakowało. **14** A niech i nasi uczą się przodować w

dobrych uczynkach, gdzie tego potrzeba, żeby nie byli
bezowocni. **15** Pozdrawiają cię wszyscy, którzy są ze
mną. Pozdrów tych, którzy nas miłują w wierze. Łaska
[niech będzie] z wami wszystkimi. Amen.

Filemona

1 Paweł, więzień Chrystusa Jezusa, i Tymoteusz,
brat, do umiłowanego Filemona, naszego
współpracownika; 2 Do [naszej] umiłowanej Apfii,
do Archipa, naszego współbojownika i do kościoła,
który jest w twoim domu. 3 Łaska wam i pokój od
Boga, naszego Ojca, i Pana Jezusa Chrystusa. 4
Dziękuję mojemu Bogu, zawsze wzmiankę czyniąc o
tobie w moich modlitwach; 5 Słysząc o twojej miłości i
wierze, którą masz względem Pana Jezusa i względem
wszystkich świętych; 6 [Modlę się], aby udzielenie
twojej wiary doprowadziło do poznania wszelkiego
dobra, które jest w was przez Chrystusa Jezusa. 7
Mamy bowiem wielką radość i pociechę z powodu
twojej miłości, bracie, gdyż przez ciebie serca świętych
zostały pokrzepione. 8 Dlatego, chociaż mogę śmiało w
Chrystusie nakazać ci, co należy [czynić]; 9 To [jednak]
ze względu na miłość raczej proszę, będąc tym, kim
jestem – Pawłem, starcem, a teraz i więźniem Jezusa
Chrystusa; 10 Proszę cię za moim synem, Onezymem,
którego zrodziłem w moich więzach; 11 Który niegdyś
był dla ciebie nieużyteczny, ale teraz dla ciebie i dla
mnie jest bardzo użyteczny. 12 Jego odsyłam, przyjmij
go więc jak moje serce. 13 Zamierzałem go przy sobie
zatrzymać, aby zamiast ciebie posługiwał mi w więzach
ewangelii. 14 Lecz bez twojej zgody nie chciałem
nic czynić, aby twój dobry [uczynek] nie był jakby z
przymusu, ale z własnej woli. 15 Może bowiem dlatego
oddalił się na chwilę [od ciebie], abyś go odzyskał na
zawsze; (aiōnios g166) 16 Już nie jako sługę, lecz więcej
niż sługę, [jako] brata umiłowanego, zwłaszcza dla
mnie, a tym bardziej dla ciebie, i w ciele, i w Panu.
17 Jeżeli więc masz mnie za przyjaciela, przyjmij go
jak mnie. 18 A jeśli wyrządził ci jakąś szkodę albo
[jest] ci coś winien, policz to na mój rachunek. 19
Ja, Paweł, napisałem własnoręcznie, ja zapłacę, by
nie mówić już o tym, że jesteś mi winien samego
siebie. 20 Tak, bracie, niech ja dzięki tobie doznam
radości w Panu, pokrzep moje serce w Panu. 21
Napisałem ci, będąc pewny twego posłuszeństwa,
wiedząc, że uczynisz nawet więcej, niż mówię. 22
A zarazem przygotuj mi też gościnę; mam bowiem
ufność, że dzięki waszym modlitwom będę wam
oddany. 23 Pozdrawiają cię Epafras, mój współwięzień
w Chrystusie Jezusie; 24 Marek, Arystarch, Demas,
Łukasz – moi współpracownicy. 25 Łaska naszego
Pana Jezusa Chrystusa [niech będzie] z waszym
duchem. Amen.

Hebrajczyków

1 Bóg, który wielokrotnie i na różne sposoby
przemawiał niegdyś do ojców przez proroków;
2 W tych ostatecznych dniach przemówił do nas
przez [swego] Syna, którego ustanowił dziedzicem
wszystkiego, przez którego też stworzył światy; **(aiōn**
g165) **3** Który, będąc blaskiem [jego] chwały i wyrazem
jego istoty i podtrzymując wszystko słowem swojej
mocy, dokonawszy oczyszczenia z naszych grzechów
przez samego siebie, zasiadł po prawicy Majestatu na
wysokościach; **4** I stał się o tyle wyższy od aniołów,
o ile znamienitsze od nich odziedziczył imię. **5** Do
którego bowiem z aniołów powiedział kiedykolwiek:
Ty jesteś moim Synem, ja ciebie dziś zrodziłem? I
znowu: Ja będę mu Ojcem, a on będzie mi Synem? **6** I
znowu, gdy wprowadza pierworodnego na świat, mówi:
Niech mu oddają pokłon wszyscy aniołowie Boga. **7** O
aniołach zaś mówi: On czyni swoich aniołów duchami,
a swoje sługi płomieniami ognia. **8** Lecz do Syna
[mówi]: Twój tron, o Boże, na wieki wieków, berłem
sprawiedliwości [jest] berło twego królestwa. **(aiōn**
g165) **9** Umiłowałeś sprawiedliwość, a znienawidziłeś
nieprawość, dlatego namaścił cię, o Boże, twój Bóg
olejkiem radości bardziej niż twoich towarzyszy. **10**
Oraz: Ty, Panie, na początku założyłeś [fundamenty]
ziemi, a niebiosa są dziełem twoich rąk. **11** One
przeminą, ale ty zostaniesz i wszystkie jak szata się
zestarzeją; **12** I jak płaszcz je zwiniesz, i zostaną
odmienione. Ty zaś jesteś ten sam, a twoje lata się nie
skończą. **13** Do którego też z aniołów kiedykolwiek
powiedział: Siądź po mojej prawicy, aż położę twoich
nieprzyjaciół jako podnóżek pod twoje stopy? **14** Czy
nie są oni wszyscy duchami służebnymi, posyłanymi,
by służyć tym, którzy mają odziedziczyć zbawienie?

2 Dlatego musimy tym bardziej trzymać się tego,
co słyszeliśmy, aby nam [to] czasem nie
uciekło. **2** Bo jeśli słowo wypowiedziane przez
aniołów było niewzruszone, a wszelkie wykroczenie
i nieposłuszeństwo otrzymało sprawiedliwą odpłatę;
3 Jakże my ujdziemy, jeśli zaniedbamy tak wielkie
zbawienie, które było głoszone na początku przez
Pana, a potwierdzone nam przez tych, którzy [go]
słyszeli? **4** [Którym] i Bóg dał świadectwo przez znaki,
cuda i różnorakie moce oraz [przez] udzielanie Ducha
Świętego według swojej woli. **5** Nie aniołom bowiem
poddał przyszły świat, o którym mówimy. **6** Ktoś to
gdzieś stwierdził, gdy powiedział: Czym jest człowiek,
że o nim pamiętasz, albo syn człowieczy, że troszczysz
się o niego? **7** Uczyniłeś go niewiele mniejszym od
aniołów, chwałą i czcią ukoronowałeś go i ustanowiłeś
go nad uczynkami twoich rąk. **8** Wszystko poddałeś
pod jego stopy. A skoro poddał mu wszystko, nie
pozostawił niczego, co nie byłoby mu poddane. Lecz
teraz jeszcze nie widzimy, aby wszystko było mu
poddane. **9** Ale widzimy Jezusa, który stał się niewiele
mniejszy od aniołów, ukoronowanego chwałą i czcią
za cierpienia śmierci, aby z łaski Boga zakosztował
śmierci za wszystkich. **10** Wypadało bowiem temu, dla
którego [jest] wszystko i przez którego jest wszystko,
aby, doprowadzając wielu synów do chwały, wodza
ich zbawienia uczynił doskonałym przez cierpienie. **11**
Zarówno bowiem ten, który uświęca, jak i uświęceni, z
jednego są wszyscy. Z tego powodu nie wstydzi się
nazywać ich braćmi; **12** Mówiąc: Oznajmię twoje imię
moim braciom, pośród zgromadzenia będę ci śpiewał.
13 I znowu: Będę pokładał w nim ufność. I znowu:
Oto ja i dzieci, które dał mi Bóg. **14** Ponieważ zaś
dzieci są uczestnikami ciała i krwi, i on także stał się
ich uczestnikiem, aby przez śmierć zniszczyć tego,
który miał władzę nad śmiercią, to jest diabła; **15** I aby
wyzwolić tych, którzy z powodu lęku przed śmiercią
przez całe życie podlegali niewoli. **16** Bo zaprawdę
nie przyjął [natury] aniołów, ale potomstwo Abrahama.
17 Dlatego musiał we wszystkim upodobnić się do
braci, aby stał się miłosiernym i wiernym najwyższym
kapłanem wobec Boga dla przebłagania za grzechy
ludu. **18** A że sam cierpiał, będąc kuszony, może
dopomóc tym, którzy są w pokusach.

3 Dlatego, bracia święci, uczestnicy niebieskiego
powołania, zwróćcie uwagę na Apostoła i
Najwyższego Kapłana naszego wyznania, Chrystusa
Jezusa; **2** Wiernego temu, który go ustanowił, podobnie
jak Mojżesz [był] w całym jego domu. **3** Tym większej
bowiem chwały jest on godzien od Mojżesza, im
większą cześć od domu ma jego budowniczy. **4** Bo
każdy dom jest przez kogoś zbudowany, lecz tym, który
wszystko zbudował, jest Bóg. **5** I Mojżesz wprawdzie był
wierny w całym jego domu jako sługa, na świadectwo
tego, co potem miało być powiedziane; **6** Lecz Chrystus
jako syn panuje nad swoim domem. Jego domem
my jesteśmy, jeśli tylko ufność i chwalebną nadzieję
aż do końca niewzruszenie zachowamy. **7** Dlatego,
jak mówi Duch Święty: Dzisiaj, jeśli usłyszycie jego
głos; **8** Nie zatwardzajcie waszych serc jak podczas
rozdrażnienia, w dniu próby na pustyni; **9** Gdzie mnie
wystawiali na próbę wasi ojcowie [i] doświadczali, i
oglądali moje dzieła przez czterdzieści lat. **10** Dlatego
się rozgniewałem na to pokolenie i powiedziałem:
Oni zawsze błądzą sercem i nie poznali moich dróg;
11 Toteż przysiągłem w moim gniewie, że nie wejdą
do mojego odpoczynku. **12** Uważajcie, bracia, żeby
nie było czasem w kimś z was przewrotnego serca

niewiary, które by odstępowało od Boga żywego; 13
Lecz zachęcajcie się wzajemnie każdego dnia, dopóki
nazywa się „Dzisiaj”, aby nikt z was nie popadł w
zatwardziałość przez oszustwo grzechu. 14 Staliśmy
się bowiem uczestnikami Chrystusa, jeśli tylko nasze
pierwotne przeświadczenie aż do końca niewzruszenie
zachowamy. 15 Dopóki jest powiedziane: Dzisiaj,
jeśli usłyszycie jego głos, nie zatwardzajcie waszych
serc jak w dniu rozdrażnienia. 16 Niektórzy bowiem,
usłyszawszy, rozdrażnili [Pana], ale nie wszyscy [z
tych], którzy wyszli z Egiptu pod wodzą Mojżesza.
17 A na kogo gniewał się przez czterdzieści lat? Czy
nie na tych, którzy zgrzeszyli, a których ciała legły na
pustyni? 18 A którym przysiągł, że nie wejdą do jego
odpoczynku, jeśli nie tym, którzy byli nieposłuszni? 19
Widzimy więc, że nie mogli wejść z powodu niewiary.

4 Bójmy się więc, gdy jeszcze trwa obietnica wejścia
do jego odpoczynku, aby czasem się nie okazało,
że ktoś z was [jej] nie osiągnął. 2 I nam bowiem
głoszono ewangelię jak i tamtym. Lecz tamtym nie
pomogło słowo, które słyszeli, gdyż nie było powiązane
z wiarą tych, którzy [je] słyszeli. 3 Bo do odpoczynku
wchodzimy my, którzy uwierzyliśmy, jak powiedział:
Dlatego przysiągłem w moim gniewie, że nie wejdą do
mojego odpoczynku, choć [jego] dzieła były dokonane
od założenia świata. 4 Powiedział bowiem w pewnym
miejscu o siódmym dniu tak: I odpoczął Bóg siódmego
dnia od wszystkich swoich dzieł. 5 A tutaj znowu: Nie
wejdą do mego odpoczynku. 6 Ponieważ więc jest tak,
że niektórzy mają wejść do niego, a ci, którym najpierw
głoszono, nie weszli z powodu niewiary; 7 Znowu
wyznacza pewien dzień, mówiąc przez Dawida po tak
długim czasie „Dzisiaj”, jak to zostało powiedziane:
Dzisiaj, jeśli usłyszycie jego głos, nie zatwardzajcie
waszych serc. 8 Gdyby bowiem Jozue zapewnił im
odpoczynek, [Bóg] nie mówiłby potem o innym dniu. 9
A tak zostaje [jeszcze] odpoczynek dla ludu Bożego.
10 Kto bowiem wszedł do jego odpoczynku, on także
odpoczął od swoich czynów, tak jak Bóg od swoich.
11 Starajmy się więc wejść do owego odpoczynku,
aby nikt nie wpadł w ten sam przykład niewiary. 12
Słowo Boże bowiem jest żywe i skuteczne, ostrzejsze
niż wszelki miecz obosieczny, przenikające aż do
rozdzielenia duszy i ducha, stawów i szpiku, [zdolne]
rozsądzić myśli i zamiary serca. 13 [Żadne] stworzenie
nie ukryje się przed nim, przeciwnie, wszystko jest
obnażone i odkryte przed oczami tego, któremu musimy
zdać sprawę. 14 Mając więc wielkiego najwyższego
kapłana, który przeszedł przez niebiosa, Jezusa, Syna
Bożego, trzymajmy się [naszego] wyznania. 15 Nie
mamy bowiem najwyższego kapłana, który by nie mógł
współczuć naszym słabościom, lecz kuszonego we
wszystkim podobnie jak [my], ale bez grzechu. 16
Przystąpmy więc z ufnością do tronu łaski, abyśmy
dostąpili miłosierdzia i znaleźli łaskę ku pomocy w
stosownej chwili.

5 Każdy bowiem najwyższy kapłan wzięty spośród
ludzi, dla ludzi jest ustanowiony w [sprawach]
odnoszących się do Boga, aby składał dary i ofiary
za grzechy; 2 Który może współczuć nieświadomym i
błądzącym, gdyż sam podlega słabościom. 3 I z tego
powodu powinien, jak za lud, tak i za samego siebie
składać ofiary za grzechy. 4 A nikt sam sobie nie
bierze tej godności, tylko [ten], który zostaje powołany
przez Boga, tak jak Aaron. 5 Podobnie i Chrystus nie
sam siebie okrył chwałą, aby stać się najwyższym
kapłanem, ale ten, który powiedział do niego: Ty jesteś
moim Synem, ja ciebie dziś zrodziłem. 6 Tak jak i w
innym [miejscu] mówi: Ty jesteś kapłanem na wieki
według porządku Melchizedeka. **(aiōn g165)** 7 On za dni
swego ciała zanosił z głośnym wołaniem i ze łzami
modlitwy i usilne prośby do tego, który mógł go wybawić
od śmierci, i został wysłuchany z powodu [swojej]
bogobojności. 8 Chociaż był Synem, nauczył się
posłuszeństwa przez to, co wycierpiał. 9 A uczyniony
doskonałym, stał się sprawcą wiecznego zbawienia
dla wszystkich, którzy są mu posłuszni; **(aiōnios g166)**
10 Nazwany przez Boga najwyższym kapłanem według
porządku Melchizedeka. 11 Wiele mamy o nim do
powiedzenia, a trudno wam to wyjaśnić, ponieważ
staliście się ociężali w słuchaniu. 12 Chociaż bowiem ze
względu na czas powinniście być nauczycielami, znowu
potrzebujecie, żeby was ktoś uczył początkowych
zasad słów Bożych, i staliście się [ludźmi, którzy]
potrzebują mleka, a nie stałego pokarmu. 13 Każdy
bowiem, kto żywi się tylko mlekiem, jest niewprawny
w słowie sprawiedliwości, bo jest niemowlęciem. 14
Natomiast pokarm stały jest dla dorosłych, którzy przez
praktykę mają zmysły wyćwiczone do rozróżniania
dobra i zła.

6 Dlatego zostawmy podstawowe nauki o Chrystusie
i przejdźmy do tego, co doskonałe, nie zakładając
ponownie fundamentu, [którym jest] pokuta od
martwych uczynków i wiara w Boga; 2 Nauka o chrztach
i nakładaniu rąk, o zmartwychwstaniu umarłych i sądzie
wiecznym. **(aiōnios g166)** 3 I to uczynimy, jeśli Bóg
pozwoli. 4 Niemożliwe jest bowiem, żeby tych, którzy
raz zostali oświeceni i zakosztowali daru niebieskiego, i
stali się uczestnikami Ducha Świętego; 5 Zakosztowali
też dobrego słowa Bożego i mocy przyszłego wieku;
(aiōn g165) 6 A odpadli – ponownie odnowić ku pokucie,
gdyż sami sobie znowu krzyżują Syna Bożego i
wystawiają go na hańbę. 7 Ziemia bowiem, która

pije deszcz często na nią spadający i rodzi rośliny
użyteczne dla tych, którzy ją uprawiają, otrzymuje
błogosławieństwo od Boga. 8 Lecz ta, która wydaje
ciernie i osty, jest odrzucona i bliska przekleństwa, a
jej końcem [jest] spalenie. 9 Ale chociaż tak mówimy,
umiłowani, jesteśmy co do was przekonani o czymś
lepszym i towarzyszącym zbawieniu. 10 Bóg bowiem
nie jest niesprawiedliwy, aby miał zapomnieć o waszym
dziele i trudzie miłości, którą okazaliście dla jego
imienia, gdy służyliście świętym i [nadal] służycie. 11
Pragniemy zaś, aby każdy z was okazywał tę samą
gorliwość, żebyście [mieli] pełnię nadziei aż do końca;
12 Abyście nie byli ociężali, ale naśladowali tych, którzy
przez wiarę i cierpliwość dziedziczą obietnice. 13
Gdy bowiem Bóg dał obietnicę Abrahamowi, a nie
miał nikogo większego, na kogo mógłby przysiąc,
przysiągł na siebie samego; 14 Mówiąc: Zaprawdę,
błogosławiąc, błogosławić ci będę i rozmnażając,
rozmnożę cię. 15 A ponieważ tak cierpliwie czekał,
dostąpił [spełnienia] obietnicy. 16 Ludzie bowiem
przysięgają na kogoś większego, a przysięga dla
potwierdzenia jest zakończeniem wszystkich sporów
między nimi. 17 Dlatego też Bóg, chcąc dobitniej
okazać dziedzicom obietnicy niezmienność swojego
postanowienia, poręczył ją przysięgą; 18 Abyśmy przez
dwie niezmienne rzeczy, w których jest niemożliwe,
aby Bóg kłamał, mieli silną pociechę, [my], którzy
uciekliśmy, by pochwycić się zaoferowanej nam nadziei;
19 Którą mamy jako kotwicę duszy, bezpieczną i
niewzruszoną, sięgającą poza zasłonę; 20 Gdzie
[jako] poprzednik wszedł dla nas Jezus, stawszy się
najwyższym kapłanem na wieki według porządku
Melchizedeka. (aiōn g165)

7 Ten bowiem Melchizedek, król Salemu, kapłan Boga
najwyższego, wyszedł na spotkanie Abrahama
wracającego po rozgromieniu królów i pobłogosławił
go. 2 Jemu też Abraham wydzielił dziesięcinę ze
wszystkiego. Jest [on] najpierw, według tłumaczenia,
królem sprawiedliwości, potem też królem Salemu,
co znaczy król pokoju. 3 Bez ojca, bez matki, bez
rodowodu, niemający ani początku dni, ani końca
życia, ale upodobniony do Syna Bożego, pozostaje
kapłanem na zawsze. 4 Rozważcie więc, jak wielki [był]
ten, któremu sam patriarcha Abraham dał dziesięcinę
z łupu. 5 Wprawdzie ci z synów Lewiego, którzy
otrzymują urząd kapłański, mają nakaz zgodnie z
prawem pobierać dziesięcinę od ludu, to jest od swoich
braci, chociaż wywodzą się z lędźwi Abrahama; 6
Lecz ten, który nie wywodził się z ich rodu, otrzymał
dziesięcinę od Abrahama i pobłogosławił temu, który
miał obietnice. 7 A jest to rzecz bezsporna, że
mniejszy otrzymuje błogosławieństwo od większego. 8
Ponadto tu biorą dziesięciny ludzie, którzy umierają,
tam zaś [ten], o którym zaświadczono, że żyje.
9 I jeśli tak można powiedzieć, także Lewi, który
otrzymuje dziesięciny, dał dziesięcinę w Abrahamie. 10
Był bowiem jeszcze w lędźwiach [swego] ojca, gdy
Melchizedek wyszedł mu na spotkanie. 11 Gdyby więc
doskonałość była [osiągalna] przez kapłaństwo lewickie
– gdyż lud otrzymał prawo oparte na nim – to jaka
byłaby jeszcze potrzeba, aby pojawił się inny kapłan
według porządku Melchizedeka, a nie był mianowany
według porządku Aarona? 12 A skoro zmienia się
kapłaństwo, musi też nastąpić zmiana prawa. 13 Ten
zaś, o którym się to mówi, należał do innego pokolenia,
z którego nikt nie służył przy ołtarzu. 14 Wiadomo
bowiem, że nasz Pan pochodził z pokolenia Judy, o
którym to pokoleniu odnośnie kapłaństwa Mojżesz
nic nie mówi. 15 Jest to jeszcze bardziej oczywiste,
skoro na podobieństwo Melchizedeka pojawia się inny
kapłan; 16 Który stał się [nim] nie według cielesnego
przykazania prawa, ale według mocy niezniszczalnego
życia. 17 Tak bowiem świadczy: Ty jesteś kapłanem
na wieki według porządku Melchizedeka. (aiōn g165)
18 Zostało więc zniesione poprzednie przykazanie z
powodu jego słabości i nieużyteczności. 19 Prawo
bowiem nie uczyniło niczego doskonałym, ale [na
jego miejsce] została wprowadzona lepsza nadzieja,
przez którą zbliżamy się [do] Boga. 20 A [stało
się] to nie bez złożenia przysięgi. 21 Tamci bowiem
zostali kapłanami bez przysięgi, ten zaś na podstawie
przysięgi tego, który powiedział do niego: Przysiągł
Pan i nie będzie żałował: Ty jesteś kapłanem na
wieki według porządku Melchizedeka; (aiōn g165) 22
O tyle też Jezus stał się poręczycielem lepszego
przymierza. 23 A wprawdzie tamtych kapłanów było
wielu, gdyż śmierć nie pozwoliła im trwać na zawsze.
24 Ten zaś, ponieważ trwa na wieki, ma kapłaństwo
nieprzemijające. (aiōn g165) 25 Dlatego też całkowicie
może zbawić tych, którzy przez niego przychodzą do
Boga, bo zawsze żyje, aby wstawiać się za nimi. 26
Takiego to przystało nam mieć najwyższego kapłana:
świętego, niewinnego, nieskalanego, oddzielonego
od grzeszników i wywyższonego ponad niebiosa; 27
Który nie musi codziennie, jak tamci najwyżsi kapłani,
składać ofiar najpierw za własne grzechy, a potem za
[grzechy] ludu. Uczynił to bowiem raz, ofiarując samego
siebie. 28 Prawo bowiem ustanawiało najwyższymi
kapłanami ludzi, którzy podlegają słabościom, słowo
zaś przysięgi, która nastąpiła po prawie, [ustanowiło]
Syna doskonałego na wieki. (aiōn g165)

8 A [oto] podsumowanie tego, co mówimy: mamy
takiego najwyższego kapłana, który zasiadł po
prawicy tronu Majestatu w niebiosach. 2 Jest on sługą

świątyni i prawdziwego przybytku zbudowanego przez
Pana, a nie człowieka. 3 Każdy bowiem najwyższy
kapłan jest ustanawiany do składania darów i ofiar.
Dlatego było konieczne, żeby i ten miał co ofiarować.
4 Gdyby zaś był na ziemi, nie byłby kapłanem, gdyż są
tu inni kapłani, którzy ofiarują dary zgodnie z prawem.
5 Służą oni obrazowi i cieniowi tego, co niebiańskie,
jak Bóg powiedział Mojżeszowi, gdy miał zbudować
przybytek: Uważaj – powiedział – abyś uczynił wszystko
według wzoru, który ci został ukazany na górze. 6
Teraz zaś [nasz kapłan] o tyle znakomitszą otrzymał
służbę, o ile jest pośrednikiem lepszego przymierza,
które zostało oparte na lepszych obietnicach. 7 Gdyby
bowiem to pierwsze było nienaganne, to nie szukano
by miejsca na drugie. 8 Tymczasem, ganiąc ich, mówi:
Oto nadchodzą dni, mówi Pan, gdy zawrę z domem
Izraela i z domem Judy nowe przymierze. 9 Nie takie
przymierze, jakie zawarłem z ich ojcami w dniu, gdy
ująłem ich za rękę, aby ich wyprowadzić z ziemi Egiptu.
Ponieważ oni nie wytrwali w moim przymierzu, ja też
przestałem o nich dbać, mówi Pan. 10 Takie zaś jest
przymierze, które zawrę z domem Izraela po tych
dniach, mówi Pan: Dam moje prawa w ich umysły
i wypiszę je na ich sercach. I będę im Bogiem, a
oni będą mi ludem. 11 I nikt nie będzie uczył swego
bliźniego ani nikt swego brata, mówiąc: Poznaj Pana,
bo wszyscy będą mnie znali, od najmniejszego aż do
największego z nich. 12 Będę bowiem łaskawy dla ich
występków, a ich grzechów i nieprawości więcej nie
wspomnę. 13 A gdy mówi „nowe”, uznaje pierwsze
za przedawnione; a to, co się przedawnia i starzeje,
bliskie jest zaniku.

9 Wprawdzie i pierwsze [przymierze] miało przepisy
[o] służbie [Bożej] oraz ziemską świątynię. 2 Został
bowiem zbudowany przybytek, w którego pierwszej
[części], zwanej [Miejscem] Świętym, znajdował się
świecznik, stół i chleby pokładne. 3 Za drugą
zaś zasłoną był przybytek, który zwano Miejscem
Najświętszym. 4 Posiadało ono złotą kadzielnicę i
arkę przymierza całą pokrytą złotem, w której [było]
złote naczynie z manną, laska Aarona, która zakwitła,
i tablice przymierza. 5 Nad arką były cherubiny
chwały, które zacieniały przebłagalnię. Nie ma teraz
potrzeby szczegółowo o tym wszystkim mówić. 6 A
odkąd zostało to tak urządzone, do pierwszej [części]
przybytku zawsze wchodzą kapłani pełniący służbę
[Bożą]; 7 Do drugiej zaś raz w roku tylko sam najwyższy
kapłan, [i to] nie bez krwi, którą ofiaruje za siebie i
za grzechy niewiedzy ludu. 8 W ten sposób Duch
Święty pokazuje, że jeszcze nie została objawiona
droga [do] Miejsca Najświętszego, dopóki jeszcze
stał pierwszy przybytek. 9 Był on obrazem na tamten
czas, a składano w nim dary i ofiary, które nie mogły
uczynić doskonałym w sumieniu tego, który pełnił
służbę Bożą; 10 [Która polegała] tylko na pokarmach,
napojach i różnych obmyciach, i przepisach cielesnych
nałożonych aż do czasu naprawy. 11 Lecz Chrystus,
gdy przyszedł jako najwyższy kapłan dóbr przyszłych,
przez większy i doskonalszy przybytek, nieuczyniony
ręką, to jest nienależący do tego budynku; 12 Ani
nie przez krew kozłów i cieląt, ale przez własną krew
wszedł raz do Miejsca Najświętszego, zdobywszy
wieczne odkupienie. (aiōnios g166) 13 Jeśli bowiem krew
wołów i kozłów oraz popiół z jałówki, którymi skrapia
się nieczystych, uświęca aż do oczyszczenia ciała; 14
To o ileż bardziej krew Chrystusa, który przez Ducha
wiecznego ofiarował Bogu samego siebie bez skazy,
oczyści wasze sumienie z martwych uczynków, by
służyć Bogu żywemu? (aiōnios g166) 15 I dlatego jest
pośrednikiem nowego testamentu, ażeby przez śmierć
poniesioną dla odkupienia występków, popełnionych
za pierwszego testamentu, ci, którzy zostali powołani,
otrzymali obietnicę wiecznego dziedzictwa. (aiōnios
g166) 16 Gdzie bowiem [jest] testament, tam musi
nastąpić śmierć tego, który go sporządził. 17 Testament
przecież nabiera mocy po śmierci, gdyż nie jest ważny,
dopóki żyje ten, kto sporządził testament. 18 Dlatego i
pierwszy [testament] nie był zapoczątkowany bez krwi.
19 Gdy bowiem Mojżesz ogłosił całemu ludowi każde
przykazanie zgodnie z prawem, wziął krew cieląt i
kozłów z wodą, wełną szkarłatną i hizopem i pokropił
zarówno samą księgę, jak i cały lud; 20 Mówiąc: To
jest krew przymierza, które Bóg dla was ustanowił.
21 Podobnie też pokropił krwią przybytek i wszystkie
naczynia przeznaczone do służby [Bożej]. 22 I prawie
wszystko jest oczyszczane krwią zgodnie z prawem, a
bez przelania krwi nie ma przebaczenia [grzechów].
23 Było więc konieczne, aby obrazy rzeczy, które są
w niebie, były oczyszczone w ten sposób, same zaś
[rzeczy] niebiańskie – lepszymi ofiarami od tamtych. 24
Chrystus bowiem wszedł nie do świątyni zbudowanej
ręką, która była odbiciem prawdziwej, ale do samego
nieba, aby teraz stawać dla nas przed obliczem Boga;
25 I nie po to, żeby często ofiarować samego siebie jak
najwyższy kapłan, który wchodzi co roku do Miejsca
Najświętszego z cudzą krwią; 26 Bo inaczej musiałby
cierpieć wiele razy od początku świata. Lecz teraz na
końcu wieków pojawił się raz dla zgładzenia grzechu
przez ofiarowanie samego siebie. (aiōn g165) 27 A jak
jest postanowione ludziom raz umrzeć, a potem sąd;
28 Tak też Chrystus raz ofiarowany na zgładzenie
grzechów wielu, drugi raz ukaże się bez grzechu tym,
którzy go oczekują dla zbawienia.

10 Prawo bowiem, zawierając cień przyszłych dóbr,
a nie sam obraz rzeczy, nie może nigdy przez te
same ofiary, które co roku są nieustannie składane,
uczynić doskonałymi tych, którzy przychodzą. **2** W
przeciwnym razie przestano by je składać, dlatego
że składający [je], raz oczyszczeni, nie mieliby już
żadnych grzechów na sumieniu. **3** A jednak przez
te [ofiary] każdego roku odbywa się przypominanie
grzechów. **4** Niemożliwe jest bowiem, aby krew wołów
i kozłów gładziła grzechy. **5** Dlatego przychodząc
na świat, mówi: Ofiary ani daru nie chciałeś, ale
przygotowałeś mi ciało. **6** Całopalenia i ofiary za grzech
nie podobały się tobie. **7** Wtedy powiedziałem: Oto
przychodzę – na początku księgi jest napisane o mnie
– abym spełniał twoją wolę, o Boże. **8** Powiedziawszy
wyżej: Ofiar, darów, całopaleń i [ofiar] za grzech nie
chciałeś i nie podobały się tobie, choć składa się
je zgodnie z prawem; **9** Następnie powiedział: Oto
przychodzę, abym spełniał twoją wolę, o Boże. Znosi
pierwsze, aby ustanowić drugie. **10** Za sprawą tej
woli jesteśmy uświęceni przez ofiarę ciała Jezusa
Chrystusa raz [na zawsze]. **11** A każdy kapłan staje
codziennie do wykonywania służby Bożej, wiele razy
składając te same ofiary, które nigdy nie mogą zgładzić
grzechów. **12** Lecz ten, gdy złożył jedną ofiarę za
grzechy na zawsze, zasiadł po prawicy Boga; **13**
Oczekując odtąd, aż jego nieprzyjaciele będą położeni
jako podnóżek pod jego stopy. **14** Jedną bowiem
ofiarą uczynił doskonałymi na zawsze tych, którzy są
uświęceni. **15** A poświadcza nam to także Duch Święty.
Bo powiedziawszy najpierw: **16** Takie jest przymierze,
które zawrę z nimi po tych dniach, mówi Pan: Włożę
moje prawa w ich serca i wypiszę je na ich umysłach;
17 [Potem dodaje]: A ich grzechów i nieprawości więcej
nie wspomnę. **18** Gdzie zaś jest ich odpuszczenie,
tam nie [potrzeba] już ofiary za grzech. **19** Mając
więc, bracia, śmiałość, aby przez krew Jezusa wejść
do Najświętszego Miejsca; **20** Drogą nową i żywą,
którą zapoczątkował dla nas przez zasłonę, to jest
przez swoje ciało; **21** I [mając] wielkiego kapłana nad
domem Bożym; **22** Zbliżmy się ze szczerym sercem,
w pełni wiary, mając serca oczyszczone od złego
sumienia i ciało obmyte czystą wodą. **23** Trzymajmy
wyznanie nadziei niechwiejące się, bo wierny jest ten,
który obiecał. **24** I okazujmy staranie jedni o drugich,
by pobudzać się do miłości i dobrych uczynków; **25**
Nie opuszczając naszego wspólnego zgromadzenia,
jak to niektórzy mają w zwyczaju, ale zachęcając się
[nawzajem], i to tym [bardziej], im bardziej widzicie,
że zbliża się ten dzień. **26** Jeśli bowiem dobrowolnie
grzeszymy po otrzymaniu poznania prawdy, to nie
pozostaje już ofiara za grzechy; **27** Lecz jakieś
straszliwe oczekiwanie sądu i żar ognia, który strawić
ma przeciwników. **28** Kto gardził Prawem Mojżesza,
ponosił śmierć bez miłosierdzia na podstawie zeznania
dwóch albo trzech [świadków]. **29** Jak wam się wydaje,
na ileż surowszą karę zasługuje ten, kto by podeptał
Syna Bożego i zbezcześcił krew przymierza, przez
którą został uświęcony, i znieważył Ducha łaski? **30**
Znamy bowiem tego, który powiedział: Zemsta [do]
mnie [należy], ja odpłacę, mówi Pan. I znowu: Pan
będzie sądzić swój lud. **31** Straszna to rzecz wpaść w
ręce Boga żywego. **32** Przypomnijcie sobie dawne dni,
kiedy to po oświeceniu znosiliście wielkie zmagania
z cierpieniem; **33** Czy to gdy byliście publicznie
wystawieni na pośmiewisko i prześladowania, czy też
gdy staliście się uczestnikami [w cierpieniach] tych, z
którymi się tak obchodzono. **34** Cierpieliście bowiem ze
mną w moich więzach i przyjęliście z radością grabież
waszego mienia, wiedząc, że macie w sobie lepszą i
trwałą majętność w niebie. **35** Nie odrzucajcie więc
waszej ufności, która ma wielką zapłatę. **36** Potrzeba
wam bowiem cierpliwości, abyście wypełniając wolę
Boga, dostąpili [spełnienia] obietnicy. **37** Bo jeszcze
tylko bardzo krótka chwila, a przyjdzie ten, który ma
przyjść, i nie będzie zwlekał. **38** A sprawiedliwy będzie
żył z wiary, lecz jeśli się [ktoś] cofnie, moja dusza
nie będzie miała w nim upodobania. **39** My zaś nie
jesteśmy z tych, którzy się wycofują ku zatraceniu, ale
z tych, którzy wierzą ku zbawieniu duszy.

11 A wiara jest podstawą tego, czego się
spodziewamy, [i] dowodem tego, czego nie
widzimy. **2** Przez nią bowiem przodkowie otrzymali
[chlubne] świadectwo. **3** Przez wiarę rozumiemy, że
światy zostały ukształtowane słowem Boga, tak że to,
co widzimy, nie powstało z tego, co widzialne. **(aiōn
g165)** **4** Przez wiarę Abel złożył Bogu ofiarę lepszą
niż Kain, dzięki czemu otrzymał świadectwo, że jest
sprawiedliwy, bo Bóg zaświadczył o jego darach. Przez
nią też, choć umarł, jeszcze mówi. **5** Przez wiarę
Henoch został przeniesiony, aby nie oglądał śmierci,
i nie znaleziono go, ponieważ Bóg go przeniósł.
Zanim bowiem został przeniesiony, miał świadectwo,
że podobał się Bogu. **6** Bez wiary zaś nie można
podobać się [Bogu], bo ten, kto przychodzi do Boga,
musi wierzyć, że [on] jest i że nagradza tych, którzy go
szukają. **7** Przez wiarę Noe, ostrzeżony przez Boga o
tym, czego jeszcze nie widziano, kierowany bojaźnią
zbudował arkę, aby ocalić swój dom. Przez nią też
potępił świat i stał się dziedzicem sprawiedliwości,
która jest z wiary. **8** Przez wiarę Abraham, gdy został
wezwany, aby pójść na miejsce, które miał wziąć w
dziedzictwo, usłuchał i wyszedł, nie wiedząc, dokąd
idzie. **9** Przez wiarę przebywał w ziemi obiecanej

jak w obcej, mieszkając w namiotach z Izaakiem i
Jakubem, współdziedzicami tej samej obietnicy. 10
Oczekiwał bowiem miasta mającego fundamenty,
którego budowniczym i twórcą jest Bóg. 11 Przez
wiarę także [sama] Sara, mimo podeszłego wieku,
otrzymała moc poczęcia potomstwa i urodziła, gdyż
za wiernego uznała tego, który obiecał. 12 Dlatego
z jednego [człowieka], i to obumarłego, zrodziło się
[potomstwo] tak liczne, jak gwiazdy niebieskie i jak
niezliczony piasek na brzegu morza. 13 Wszyscy
oni umarli w wierze, nie otrzymawszy [spełnienia]
obietnic, ale z daleka je ujrzeli, cieszyli się nimi i
witali je, i wyznawali, że są obcymi i pielgrzymami
na ziemi. 14 Ci bowiem, którzy tak mówią, wyraźnie
okazują, że szukają ojczyzny. 15 Gdyby przecież
wspominali tę, z której wyszli, mieliby sposobność
powrócić. 16 [Teraz] jednak pragną lepszej, to jest
niebiańskiej. Dlatego Bóg nie wstydzi się być nazywany
ich Bogiem, bo przygotował dla nich miasto. 17
Przez wiarę Abraham, wystawiony na próbę, ofiarował
Izaaka. On, który otrzymał obietnicę, złożył w ofierze
jednorodzonego [syna]; 18 On, któremu powiedziano:
W Izaaku będzie nazwane twoje potomstwo; 19 Uważał,
że Bóg może nawet wskrzesić z martwych, skąd go
też otrzymał na podobieństwo [zmartwychwstania].
20 Przez wiarę Izaak pobłogosławił Jakuba i Ezawa
odnośnie tego, co miało nastąpić. 21 Przez wiarę
Jakub, umierając, pobłogosławił każdego z synów
Józefa i pokłonił się, wsparty o wierzchołek swojej
laski. 22 Przez wiarę Józef, umierając, wspomniał o
wyjściu synów Izraela i wydał polecenie co do swoich
kości. 23 Przez wiarę Mojżesz po urodzeniu przez
trzy miesiące był ukrywany przez swoich rodziców,
ponieważ widzieli, że dziecko jest urodziwe, i nie
ulękli się rozkazu króla. 24 Przez wiarę Mojżesz, gdy
dorósł, odmówił nazywania się synem córki faraona; 25
Wybierając raczej cierpieć uciski z ludem Bożym, niż
mieć doczesną rozkosz z grzechu. 26 Uważał zniewagi
[znoszone dla] Chrystusa za większe bogactwo niż
skarby Egiptu, bo wypatrywał zapłaty. 27 Przez wiarę
opuścił Egipt, nie lękając się gniewu króla, bo wytrwał,
tak jakby widział Niewidzialnego. 28 Przez wiarę
obchodził Paschę i pokropienie krwią, aby nie dotknął
ich ten, który niszczył pierworodne. 29 Przez wiarę
przeszli przez Morze Czerwone jak po suchej [ziemi],
a gdy Egipcjanie próbowali to uczynić, potonęli. 30
Przez wiarę upadły mury Jerycha, gdy je okrążano
przez siedem dni. 31 Przez wiarę nierządnica Rachab
nie zginęła razem z niewierzącymi, gdyż w pokoju
przyjęła szpiegów. 32 I co jeszcze mam powiedzieć?
Nie wystarczyłoby mi bowiem czasu, gdybym miał
opowiadać o Gedeonie, Baraku, Samsonie, Jeftem,
Dawidzie, Samuelu i o prorokach; 33 Którzy przez wiarę
pokonali królestwa, czynili sprawiedliwość, dostąpili
[spełnienia] obietnic, zamknęli paszcze lwom; 34
Zgasili moc ognia, uniknęli ostrza miecza, umocnieni
powstawali z niemocy, stali się dzielni na wojnie, zmusili
do ucieczki obce wojska. 35 Kobiety odzyskały swoich
zmarłych przez wskrzeszenie. Inni zaś byli torturowani,
nie przyjąwszy uwolnienia, aby dostąpić lepszego
zmartwychwstania. 36 Jeszcze inni doświadczyli
szyderstw i biczowania, ponadto kajdan i więzienia.
37 Byli kamienowani, przerzynani piłą, doświadczani,
zabijani mieczem, tułali się w owczych i kozich skórach,
cierpieli niedostatek, ucisk, utrapienie; 38 (Których
świat nie był godny). Błąkali się po pustyniach i górach,
po jaskiniach i rozpadlinach ziemi. 39 A ci wszyscy,
[choć] zyskali [chlubne] świadectwo dzięki wierze,
nie dostąpili [spełnienia] obietnicy; 40 Ponieważ Bóg
przewidział dla nas coś lepszego, aby oni nie stali się
doskonali bez nas.

12 Skoro i my mamy wokół siebie tak wielką chmurę
świadków, zrzućmy z siebie wszelki ciężar i
grzech, który nas tak łatwo osacza, w cierpliwości
biegnijmy w wyznaczonym nam wyścigu; 2 Patrząc
na Jezusa, twórcę i dokończyciela wiary, który z
powodu przygotowanej mu radości wycierpiał krzyż,
nie zważając na hańbę, i zasiadł po prawicy tronu
Boga. 3 Pomyślcie więc o tym, który zniósł tak
wielki sprzeciw wobec siebie ze strony grzeszników,
abyście nie zniechęcali się w waszych umysłach i nie
ustawali. 4 Jeszcze nie stawialiście oporu aż do krwi,
walcząc przeciwko grzechowi; 5 I zapomnieliście o
napomnieniu, które jest kierowane do was jako synów:
Mój synu, nie lekceważ karania Pana i nie zniechęcaj
się, gdy on cię napomina. 6 Kogo bowiem Pan miłuje,
tego karze, a chłoszcze każdego, którego za syna
przyjmuje. 7 Jeśli znosicie karanie, Bóg obchodzi się z
wami jak z synami. Jaki to bowiem syn, którego ojciec
nie karze? 8 A jeśli jesteście bez karania, którego
wszyscy są uczestnikami, wtedy jesteście bękartami, a
nie synami. 9 Poza tym nasi cieleśni ojcowie nas karali,
a szanowaliśmy ich. Czyż nie tym bardziej powinniśmy
poddać się Ojcu duchów, abyśmy żyli? 10 Tamci
bowiem karali nas przez krótki czas według swego
uznania. Ten zaś [czyni to] dla [naszego] dobra, abyśmy
byli uczestnikami jego świętości. 11 A żadne karanie
w danej chwili nie wydaje się radosne, ale smutne.
Potem jednak przynosi błogi owoc sprawiedliwości tym,
którzy przez nie byli ćwiczeni. 12 Dlatego wyprostujcie
opadłe ręce i omdlałe kolana. 13 Prostujcie ścieżki
dla waszych stóp, aby to, co chrome, nie zeszło z
drogi, ale raczej zostało uzdrowione. 14 Dążcie do
pokoju ze wszystkimi i do świętości, bez której nikt

nie ujrzy Pana. 15 Uważajcie, żeby nikt nie pozbawił
się łaski Boga, żeby jakiś korzeń goryczy, wyrastając,
nie wyrządził szkody i aby przez niego nie skalało
się wielu; 16 Żeby nie było żadnego rozpustnika lub
bezbożnika jak Ezaw, który za jedną potrawę sprzedał
swoje pierworodztwo. 17 Wiecie przecież, że potem,
gdy chciał odziedziczyć błogosławieństwo, został
odrzucony. Nie znalazł bowiem miejsca na pokutę,
choć ze łzami jej szukał. 18 Bo nie podeszliście do
góry, która da się dotknąć i płonącej ogniem, do mroku,
ciemności i burzy; 19 Ani do dźwięku trąby i [takiego]
głosu słów, że ci, którzy go słyszeli, prosili, aby już do
nich nie mówiono; 20 (Nie mogli bowiem znieść tego
rozkazu: Gdyby nawet zwierzę dotknęło góry, będzie
ukamienowane lub przebite strzałą. 21 A tak straszne
było to zjawisko, [że] Mojżesz powiedział: Jestem
przerażony i drżę;) 22 Lecz podeszliście do góry Syjon
i do miasta Boga żywego, [do] niebiańskiego Jeruzalem
i do niezliczonej rzeszy aniołów; 23 Na powszechne
zebranie, do zgromadzenia pierworodnych, którzy są
zapisani w niebie, [do] Boga, sędziego wszystkich, [do]
duchów sprawiedliwych uczynionych doskonałymi; 24 I
do pośrednika nowego przymierza, Jezusa, do krwi,
którą się kropi, a która mówi lepsze rzeczy niż [krew]
Abla. 25 Uważajcie, abyście nie odtrącili tego, który
przemawia. Jeśli bowiem tamci nie uniknęli [kary],
odtrąciwszy tego, który na ziemi mówił, tym bardziej
my, jeśli odwrócimy się od tego, który [przemawia] z
nieba; 26 Którego głos wstrząsnął wówczas ziemią, a
teraz obiecuje, mówiąc: Jeszcze raz wstrząsnę nie
tylko ziemią, ale i niebem. 27 A słowa „jeszcze raz”
ukazują usunięcie tego, co się chwieje, jako tego, co
stworzone, aby pozostało to, co się nie chwieje. 28
Dlatego otrzymując królestwo niezachwiane, miejmy
łaskę, przez którą [możemy] służyć Bogu tak, jak mu
się to podoba, z czcią i bojaźnią. 29 Nasz Bóg bowiem
jest ogniem trawiącym.

13 Niech trwa braterska miłość. 2 Nie zapominajcie
o gościnności, gdyż przez nią niektórzy, nie
wiedząc, aniołów gościli. 3 Pamiętajcie o więźniach,
jakbyście byli razem z nimi więzieni, o uciskanych, jako
ci, którzy też jesteście w ciele. 4 Małżeństwo jest godne
czci u wszystkich i łoże nieskalane. Rozpustników zaś
i cudzołożników osądzi Bóg. 5 [Wasze] postępowanie
niech będzie wolne od chciwości, poprzestawajcie
na tym, co macie. Sam bowiem powiedział: Nie
porzucę cię ani nie opuszczę. 6 Śmiało więc możemy
mówić: Pan jest moim pomocnikiem, nie będę się lękał
tego, co może mi uczynić człowiek. 7 Pamiętajcie o
swoich przywódcach, którzy głosili wam słowo Boże, i
rozważając koniec ich życia, naśladujcie [ich] wiarę.
8 Jezus Chrystus wczoraj i dziś, ten sam i na wieki.
(aiōn g165) 9 Nie dajcie się zwieść rozmaitym i obcym
naukom. Dobrze jest bowiem umacniać serce łaską, a
nie pokarmami, co nie przyniosły pożytku tym, którzy
się nimi zajmowali. 10 Mamy ołtarz, z którego nie mają
prawa spożywać ci, którzy służą przybytkowi. 11 Ciała
bowiem tych zwierząt, których krew najwyższy kapłan
wnosi do Najświętszego Miejsca za grzech, są spalane
za obozem. 12 Dlatego i Jezus, aby uświęcić lud własną
krwią, cierpiał poza bramą. 13 Wyjdźmy więc do niego
poza obóz, biorąc na siebie jego pohańbienie. 14 Nie
mamy tu bowiem miasta trwałego, lecz tego przyszłego
szukamy. 15 Przez niego więc nieustannie składajmy
Bogu ofiarę chwały, to jest owoc warg, które wyznają
jego imię. 16 Nie zapominajcie też o dobroczynności i
udzieleniu [dóbr], takie bowiem ofiary podobają się
Bogu. 17 Bądźcie posłuszni waszym przywódcom i
bądźcie im ulegli, ponieważ oni czuwają nad waszymi
duszami jako ci, którzy muszą zdać [z tego] sprawę.
Niech to czynią z radością, a nie ze wzdychaniem,
bo to nie [byłoby] dla was korzystne. 18 Módlcie się
za nas. Ufamy bowiem, że mamy czyste sumienie,
[gdyż] chcemy we wszystkim dobrze postępować.
19 A tym bardziej proszę was, abyście to czynili,
abym jak najszybciej został wam przywrócony. 20 A
Bóg pokoju, który przez krew wiecznego przymierza
wyprowadził spośród umarłych wielkiego pasterza
owiec, naszego Pana Jezusa; **(aiōnios g166)** 21 Niech
was uczyni doskonałymi w każdym dobrym uczynku,
abyście spełniali jego wolę, dokonując w was tego, co
miłe w jego oczach, przez Jezusa Chrystusa, któremu
chwała na wieki wieków. Amen. **(aiōn g165)** 22 A proszę
was, bracia, przyjmijcie to słowo zachęty, bo krótki [list]
do was napisałem. 23 Wiedzcie, że brat Tymoteusz
został uwolniony. Jeśli niedługo przybędzie, wraz z
nim was zobaczę. 24 Pozdrówcie wszystkich waszych
przywódców i wszystkich świętych. Pozdrawiają was
[bracia], którzy są z Italii. 25 Łaska [niech będzie] z
wami wszystkimi. Amen.

Jakuba

1 Jakub, sługa Boga i Pana Jezusa Chrystusa, [przesyła] pozdrowienia dwunastu pokoleniom, które
są w rozproszeniu. **2** Poczytujcie to sobie za największą
radość, moi bracia, gdy rozmaite próby przechodzicie;
3 Wiedząc, że doświadczenie waszej wiary wyrabia
cierpliwość. **4** Cierpliwość zaś niech dopełni swego
dzieła, abyście byli doskonali i zupełni, niemający
żadnych braków. **5** A jeśli komuś z was brakuje
mądrości, niech prosi Boga, który daje wszystkim
obficie i bez wypominania, a będzie mu dana. **6** Ale
niech prosi z wiarą, bez powątpiewania. Kto bowiem
wątpi, podobny jest do fali morskiej pędzonej przez
wiatr i miotanej [tu i tam]. **7** Człowiek taki niech nie
myśli, że coś otrzyma od Pana. **8** Człowiek umysłu
dwoistego [jest] niestały we wszystkich swoich drogach.
9 Niech ubogi brat chlubi się ze swojego wywyższenia;
10 A bogaty ze swego poniżenia, bo przeminie jak
kwiat trawy. **11** [Jak] bowiem wzeszło palące słońce,
wysuszyło trawę, a kwiat jej opadł i zginęło piękno
jego wyglądu, tak też bogaty zmarnieje na swoich
drogach. **12** Błogosławiony człowiek, który znosi próbę,
bo gdy zostanie wypróbowany, otrzyma koronę życia,
którą obiecał Pan tym, którzy go miłują. **13** Niech nikt,
gdy jest kuszony, nie mówi: Jestem kuszony przez
Boga. Bóg bowiem nie może być kuszony do złego
ani sam nikogo nie kusi. **14** Lecz każdy jest kuszony
przez własną pożądliwość, która go pociąga i nęci. **15**
Następnie pożądliwość, gdy pocznie, rodzi grzech, a
grzech, gdy będzie wykonany, rodzi śmierć. **16** Nie
błądźcie, moi umiłowani bracia! **17** Wszelki dar dobry i
wszelki dar doskonały pochodzi z góry i zstępuje od
Ojca światłości, u którego nie ma zmiany ani cienia
zmienności. **18** Ze swojej woli zrodził nas słowem
prawdy, abyśmy byli jakby pierwocinami jego stworzeń.
19 Tak więc, moi umiłowani bracia, niech każdy człowiek
będzie skory do słuchania, nieskory do mówienia [i]
nieskory do gniewu. **20** Gniew bowiem człowieka nie
wykonuje sprawiedliwości Bożej. **21** Odrzućcie więc
wszelką plugawość oraz bezmiar zła i z łagodnością
przyjmijcie zaszczepione [w was] słowo, które może
zbawić wasze dusze. **22** Bądźcie więc wykonawcami
słowa, a nie tylko słuchaczami, oszukującymi samych
siebie. **23** Jeśli bowiem ktoś jest słuchaczem słowa,
a nie wykonawcą, podobny jest do człowieka, który
przygląda się w lustrze swemu naturalnemu obliczu.
24 Bo przyjrzał się sobie, odszedł i zaraz zapomniał,
jakim był. **25** Lecz kto wpatruje się w doskonałe
prawo wolności i trwa [w nim], nie jest słuchaczem,
który zapomina, lecz wykonawcą dzieła, ten będzie
błogosławiony w swoim działaniu. **26** Jeśli ktoś wśród
was sądzi, że jest pobożny, a nie powściąga swego
języka, lecz oszukuje swe serce, tego pobożność jest
próżna. **27** Czysta i nieskalana pobożność u Boga
i Ojca polega na tym, aby przychodzić z pomocą
sierotom i wdowom w ich utrapieniu [i] zachować
samego siebie nieskażonym przez świat.

2 Bracia moi, niech wiara naszego Pana Jezusa
Chrystusa, [Pana] chwały, będzie wolna od względu
na osobę. **2** Gdyby bowiem na wasze zgromadzenie
przyszedł człowiek ze złotym pierścieniem i we
wspaniałej szacie i przyszedłby też ubogi w nędznym
stroju; **3** A wy zwrócicie oczy na tego, który ma
wspaniałą szatę i powiecie: Ty usiądź tu w zaszczytnym
miejscu, do ubogiego zaś powiecie: Ty stań tam lub
usiądź tu u mego podnóżka; **4** To czy nie czynicie
różnicy między sobą i nie stajecie się sędziami o
przewrotnych myślach? **5** Posłuchajcie, moi umiłowani
bracia: Czyż Bóg nie wybrał ubogich tego świata, [aby
byli] bogatymi w wierze i dziedzicami królestwa, które
obiecał tym, którzy go miłują? **6** Lecz wy wzgardziliście
ubogim. Czyż to nie bogaci was uciskają i nie oni ciągną
was do sądów? **7** Czyż nie oni bluźnią zaszczytnemu
imieniu, od którego jesteście nazwani? **8** A jeśli
wypełniacie królewskie prawo zgodnie z Pismem:
Będziesz miłował swego bliźniego jak samego siebie,
dobrze czynicie. **9** Lecz jeśli macie wzgląd na osobę,
popełniacie grzech [i] jesteście osądzeni przez prawo
jako przestępcy. **10** Kto bowiem przestrzega całego
prawa, a przekroczy jedno [przykazanie], staje się
winnym wszystkich. **11** Bo [ten], który powiedział: Nie
będziesz cudzołożył, powiedział też: Nie będziesz
zabijał. Jeżeli więc nie cudzołożysz, ale zabijasz, jesteś
przestępcą prawa. **12** Tak mówcie i tak czyńcie, jak
ci, którzy mają być sądzeni przez prawo wolności. **13**
Sąd bowiem bez miłosierdzia [odbędzie się] nad tym,
który nie czynił miłosierdzia, a miłosierdzie chlubi się
przeciwko sądowi. **14** Jaki z tego pożytek, moi bracia,
jeśli ktoś mówi, że ma wiarę, a nie ma uczynków? Czy
wiara może go zbawić? **15** Gdyby brat albo siostra nie
mieli się w co ubrać i brakowałoby im codziennego
pożywienia; **16** A ktoś z was powiedziałby im: Idźcie
w pokoju, ogrzejcie się i najedzcie, a nie dalibyście
im tego, czego potrzebuje ciało, jaki z tego pożytek?
17 Tak i wiara, jeśli nie ma uczynków, martwa jest
sama w sobie. **18** Lecz ktoś może powiedzieć: Ty
masz wiarę, a ja mam uczynki; pokaż mi swoją wiarę
bez twoich uczynków, a ja ci pokażę swoją wiarę
z moich uczynków. **19** Ty wierzysz, że jest jeden
Bóg, i dobrze czynisz. Demony także wierzą i drżą.
20 Czy chcesz się przekonać, marny człowieku, że
wiara bez uczynków jest martwa? **21** Czy Abraham,
nasz ojciec, nie został usprawiedliwiony z uczynków,

gdy ofiarował Izaaka, swego syna, na ołtarzu? 22
Widzisz, że wiara współdziałała z jego uczynkami
i przez uczynki wiara stała się doskonała. 23 I tak
wypełniło się Pismo, które mówi: Uwierzył Abraham
Bogu i poczytano mu to za sprawiedliwość, i został
nazwany przyjacielem Boga. 24 Widzicie więc, że
człowiek zostaje usprawiedliwiony z uczynków, a nie
tylko z wiary. 25 Podobnie i nierządnica Rachab, czy
nie z uczynków została usprawiedliwiona, gdy przyjęła
wysłanników i wypuściła [ich] inną drogą? 26 Jak
bowiem ciało bez ducha jest martwe, tak i wiara bez
uczynków jest martwa.

3 Niech niewielu z was zostaje nauczycielami, moi
bracia, gdyż wiecie, że czeka nas surowszy sąd. 2
Wszyscy bowiem w wielu [sprawach] upadamy. Jeśli
ktoś nie upada w mowie, jest człowiekiem doskonałym,
który też może utrzymać na wodzy całe ciało. 3 Oto
koniom wkładamy wędzidła do pysków, aby były nam
posłuszne, i kierujemy całym ich ciałem. 4 Podobnie
i statki, choć są tak wielkie i pędzone gwałtownymi
wichrami, jednak za pomocą niewielkiego steru są
kierowane tam, dokąd chce sternik. 5 Tak też język
jest małym organem, lecz bardzo się przechwala.
Jakże wielki las zapala mały ogień! 6 Język też
[jest] ogniem i światem nieprawości. Język jest tak
ułożony wśród naszych członków, że kala całe ciało
i rozpala bieg życia, i jest zapalony przez ogień
piekielny. **(Geenna g1067)** 7 Wszelki bowiem rodzaj
dzikich zwierząt, ptaków, gadów i morskich [stworzeń]
można ujarzmić i zostaje ujarzmiony przez człowieka.
8 Natomiast nikt z ludzi nie może ujarzmić języka.
Jest to nieokiełznane zło, pełne śmiercionośnego jadu.
9 Nim błogosławimy Boga i Ojca i nim przeklinamy
ludzi stworzonych na podobieństwo Boga. 10 Z tych
samych ust wychodzi błogosławieństwo i przekleństwo.
Tak być nie powinno, moi bracia. 11 Czy źródło z tej
samej szczeliny tryska [wodą] słodką i gorzką? 12 Czy
może, moi bracia, drzewo figowe rodzić oliwki albo
winorośl figi? Tak też żadne źródło nie może wydać
słonej i słodkiej wody. 13 Kto wśród was jest mądry
i rozumny? Niech pokaże dobrym postępowaniem
swoje uczynki z łagodnością [właściwą] mądrości. 14
Jeśli jednak macie w waszym sercu gorzką zazdrość
i kłótliwość, to nie przechwalajcie się i nie kłamcie
wbrew prawdzie. 15 Nie jest to mądrość zstępująca z
góry, lecz ziemska, zmysłowa, diabelska. 16 Gdzie
bowiem jest zazdrość i kłótliwość, tam [też] niepokój i
wszelki zły czyn. 17 Mądrość zaś, która [jest] z góry,
jest przede wszystkim czysta, następnie pokojowo
usposobiona, łagodna, ustępliwa, pełna miłosierdzia i
dobrych owoców, bezstronna i nieobłudna. 18 A owoc
sprawiedliwości jest siany w pokoju przez tych, którzy
czynią pokój.

4 Skąd wojny i walki wśród was? Czy nie z waszych
żądz, które toczą bój w waszych członkach? 2
Pożądacie, a nie macie, zabijacie i zazdrościcie, a
nie możecie osiągnąć. Toczycie wojny i walki, a nie
macie, bo nie prosicie. 3 Prosicie, a nie otrzymujecie,
dlatego że źle prosicie, chcąc tym zaspokoić wasze
żądze. 4 Cudzołożnicy i cudzołożnice, czy nie wiecie,
że przyjaźń ze światem jest nieprzyjaźnią z Bogiem?
Jeśli więc ktoś chce być przyjacielem świata, staje się
nieprzyjacielem Boga. 5 Czy sądzicie, że na próżno
Pismo mówi: Duch, który w nas mieszka, zazdrośnie
pożąda? 6 Większą zaś daje łaskę, bo mówi: Bóg
sprzeciwia się pysznym, a pokornym daje łaskę. 7
Poddajcie się więc Bogu, przeciwstawcie się diabłu, a
ucieknie od was. 8 Zbliżcie się do Boga, a on zbliży się
do was. Obmyjcie ręce, grzesznicy, i oczyśćcie serca,
ludzie umysłu dwoistego. 9 Ubolewajcie, smućcie się i
płaczcie. Wasz śmiech niech się obróci w smutek, a
radość w przygnębienie. 10 Uniżcie się przed Panem,
a on was wywyższy. 11 Nie obmawiajcie jedni drugich,
bracia. Kto obmawia brata i osądza brata, obmawia
prawo i osądza prawo. Jeśli zaś osądzasz prawo, nie
jesteś wykonawcą prawa, lecz sędzią. 12 Jeden jest
prawodawca, który ma moc zbawić i zatracić. A ty kim
jesteś, że osądzasz drugiego? 13 A teraz wy, którzy
mówicie: Dziś albo jutro udamy się do tego miasta i
zatrzymamy się tam przez rok, będziemy handlować i
osiągniemy zyski; 14 Wy, którzy nie wiecie, co jutro
[będzie]. Bo czymże jest wasze życie? Doprawdy jest
parą, która pojawia się na krótko, a potem znika. 15
Zamiast tego powinniście mówić: Jeżeli Pan zechce
i będziemy żyli, zrobimy to lub owo. 16 Teraz zaś
przechwalacie się w waszej pysze. Wszelkie takie
przechwalanie się jest złe. 17 Kto więc umie dobrze
czynić, a nie czyni, popełnia grzech.

5 A teraz wy, bogacze, płaczcie, zawodząc nad
nieszczęściami, które na was przyjdą. 2 Wasze
bogactwo zgniło, a wasze szaty zjadły mole. 3
Wasze złoto i srebro zardzewiało, a ich rdza będzie
świadczyła przeciwko wam i strawi wasze ciała jak
ogień. Nagromadziliście skarby na ostatnie dni. 4 Oto
zapłata robotników, którzy żęli wasze pola, zatrzymana
przez was, krzyczy, a krzyk żniwiarzy doszedł do uszu
Pana zastępów. 5 Żyliście w rozkoszach i zbytku na
ziemi, utuczyliście wasze serca jak na dzień rzezi. 6
Skazaliście i zabiliście sprawiedliwego, a on nie stawia
wam oporu. 7 Bądźcie więc cierpliwi, bracia, aż do
przyjścia Pana. Oto rolnik cierpliwie czeka na cenny
plon ziemi, dopóki nie spadnie deszcz wczesny i późny.

8 Bądźcie i wy cierpliwi [i] umacniajcie swoje serca, bo
przyjście Pana jest bliskie. 9 Bracia, nie narzekajcie
jedni na drugich, abyście nie zostali osądzeni. Oto
sędzia stoi przed drzwiami. 10 Weźcie za przykład, moi
bracia, utrapienia i cierpliwość proroków, którzy mówili
w imieniu Pana. 11 Oto za błogosławionych uważamy
tych, którzy wytrwali. Słyszeliście o cierpliwości Hioba i
widzieliście koniec [przygotowany przez] Pana, że Pan
jest pełen litości i miłosierdzia. 12 A przede wszystkim,
moi bracia, nie przysięgajcie ani na niebo, ani na
ziemię, ani nie [składajcie] żadnej innej przysięgi.
Lecz niech wasze „tak” będzie „tak”, a „nie” niech
będzie „nie”, abyście nie byli sądzeni. 13 Cierpi
ktoś wśród was? Niech się modli. Raduje się ktoś?
Niech śpiewa. 14 Choruje ktoś wśród was? Niech
przywoła starszych kościoła i niech się modlą nad
nim, namaszczając go olejem w imię Pana. 15 A
modlitwa wiary uzdrowi chorego i Pan go podźwignie.
Jeśli zaś popełnił grzechy, będą mu przebaczone.
16 Wyznawajcie sobie nawzajem upadki i módlcie
się jedni za drugich, abyście byli uzdrowieni. Wiele
może usilna modlitwa sprawiedliwego. 17 Eliasz był
człowiekiem podlegającym tym samym doznaniom co
my i modlił się gorliwie, żeby nie padał deszcz, i nie
spadł deszcz na ziemię przez trzy lata i sześć miesięcy.
18 Potem znowu się modlił i niebo spuściło deszcz, i
ziemia wydała swój plon. 19 Bracia, jeśli ktoś z was
zejdzie z drogi prawdy, a ktoś go nawróci; 20 Niech
wie, że kto nawróci grzesznika z jego błędnej drogi,
wybawi duszę od śmierci i zakryje mnóstwo grzechów.

I Piotra

1 Piotr, apostoł Jezusa Chrystusa, do wychodźców
rozproszonych w Poncie, Galacji, Kapadocji, Azji i
Bitynii; 2 Wybranych według uprzedniej wiedzy Boga
Ojca, przez uświęcenie Ducha dla posłuszeństwa
i pokropienia krwią Jezusa Chrystusa. Łaska i
pokój niech się wam pomnożą. 3 Błogosławiony
[niech będzie] Bóg i Ojciec naszego Pana Jezusa
Chrystusa, który według swego wielkiego miłosierdzia
zrodził nas na nowo do żywej nadziei przez
wskrzeszenie Jezusa Chrystusa z martwych; 4
Do dziedzictwa niezniszczalnego i nieskalanego, i
niewiędnącego, zachowanego w niebie dla was; 5
Którzy jesteście strzeżeni mocą Boga przez wiarę
ku zbawieniu, przygotowanemu do objawienia się w
czasie ostatecznym. 6 Z tego się radujecie, choć
teraz na krótko, jeśli trzeba, zasmuceni [jesteście]
z powodu rozmaitych prób; 7 Aby doświadczenie
waszej wiary, o wiele cenniejszej od zniszczalnego
złota, które jednak próbuje się w ogniu, okazało
się ku chwale, czci i sławie przy objawieniu Jezusa
Chrystusa; 8 A choć go nie widzieliście, miłujecie;
i w niego, choć teraz go nie widzicie, wierzycie; i
cieszycie się radością niewysłowioną i pełną chwały; 9
Otrzymując koniec waszej wiary – zbawienie dusz. 10
O to zbawienie wywiadywali się i badali je prorocy,
którzy prorokowali o przeznaczonej dla was łasce. 11
Badali oni, na jaką i jakiego [rodzaju] porę wskazywał
Duch Chrystusa, który [był] w nich, przepowiadając
cierpienia, które [miały przyjść] na Chrystusa i mającą
potem nastąpić chwałę. 12 Zostało im objawione, że
nie im samym, lecz nam służyły sprawy wam teraz
zwiastowane przez tych, którzy wam głosili ewangelię
przez Ducha Świętego zesłanego z nieba. W te sprawy
pragną wejrzeć aniołowie. 13 Dlatego przepaszcie
biodra waszego umysłu i bądźcie trzeźwi, pokładając
doskonałą nadzieję w łasce, która będzie wam dana
przy objawieniu Jezusa Chrystusa. 14 Jak posłuszne
dzieci nie ulegajcie pożądliwościom, jakie władały
wami wcześniej, w czasie waszej nieświadomości;
15 Lecz jak ten, który was powołał, jest święty,
tak i wy bądźcie świętymi we wszelkim [waszym]
postępowaniu; 16 Gdyż jest napisane: Świętymi
bądźcie, bo ja jestem święty. 17 A jeżeli Ojcem
nazywacie tego, który bez względu na osobę sądzi
każdego według uczynków, spędzajcie czas waszego
pielgrzymowania w bojaźni; 18 Wiedząc, że nie [tym, co]
zniszczalne, srebrem lub złotem, zostaliście wykupieni
z waszego marnego postępowania przekazanego przez
ojców; 19 Lecz drogą krwią Chrystusa jako baranka
niewinnego i nieskalanego; 20 Przeznaczonego do tego
przed założeniem świata, a objawionego w czasach
ostatecznych ze względu na was. 21 Wy przez niego
uwierzyliście w Boga, który go wskrzesił z martwych i
dał mu chwałę, aby wasza wiara i nadzieja były w Bogu.
22 Skoro oczyściliście swoje dusze, będąc posłuszni
prawdzie przez Ducha ku nieobłudnej braterskiej
miłości, czystym sercem jedni drugich gorąco miłujcie;
23 Będąc odrodzeni nie z nasienia zniszczalnego, ale z
niezniszczalnego, przez słowo Boże, które jest żywe i
trwa na wieki. (aiōn g165) 24 Gdyż wszelkie ciało jest jak
trawa, a wszelka chwała człowieka jak kwiat trawy.
Trawa uschła, a jej kwiat opadł; 25 Lecz słowo Pana
trwa na wieki. A jest to słowo, które zostało wam
zwiastowane. (aiōn g165)

2 Odrzucając więc wszelką złośliwość, wszelki
podstęp i obłudę, zazdrość i wszelkie obmowy; 2 Jak
nowo narodzone niemowlęta pragnijcie czystego mleka
słowa [Bożego], abyście dzięki niemu rośli; 3 Jeśli tylko
zakosztowaliście, że Pan jest dobry. 4 Zbliżając się do
niego, do kamienia żywego, odrzuconego wprawdzie
przez ludzi, ale przez Boga wybranego i drogocennego;
5 I wy sami, jak żywe kamienie, jesteście budowani w
duchowy dom, [stanowicie] święte kapłaństwo, aby
składać duchowe ofiary, przyjemne Bogu przez Jezusa
Chrystusa. 6 Dlatego mówi Pismo: Oto kładę na
Syjonie kamień węgielny, wybrany, drogocenny, a kto w
niego wierzy, nie będzie zawstydzony. 7 Dla was więc,
którzy wierzycie, [jest] on cenny, dla nieposłusznych
zaś ten kamień, który odrzucili budujący, stał się
kamieniem węgielnym; 8 Kamieniem potknięcia i
skałą zgorszenia dla tych, którzy nie wierząc, potykają
się o słowo, na co też są przeznaczeni. 9 Lecz wy
[jesteście] rodem wybranym, królewskim kapłaństwem,
narodem świętym, ludem nabytym, abyście rozgłaszali
cnoty tego, który was powołał z ciemności do swej
cudownej światłości; 10 Wy, którzy kiedyś nie [byliście]
ludem, teraz jesteście ludem Bożym, wy, którzy
[kiedyś] nie dostąpiliście miłosierdzia, teraz miłosierdzia
dostąpiliście. 11 Umiłowani, proszę [was], abyście
jak obcy i goście powstrzymywali się od cielesnych
pożądliwości, które walczą przeciwko duszy. 12
Postępujcie wśród pogan nienagannie, aby ci, którzy
oczerniają was jako złoczyńców, przypatrując się
[waszym] dobrym uczynkom, chwalili Boga w dniu
nawiedzenia. 13 Bądźcie więc poddani każdej ludzkiej
władzy ze względu na Pana: czy to królowi jako
najwyżej postawionemu; 14 Czy to namiestnikom
jako przez niego posłanym dla karania złoczyńców
i udzielania pochwały tym, którzy dobrze czynią. 15
Taka bowiem jest wola Boga, abyście dobrze czyniąc,
zamknęli usta niewiedzy głupich ludzi; 16 Jak [ludzie]
wolni, ale nie jak [ci], którzy używają wolności jako

zasłony dla zła, lecz jak słudzy Boga. 17 Wszystkich
szanujcie, braci miłujcie, Boga się bójcie, króla czcijcie.
18 Słudzy, z całą bojaźnią bądźcie poddani panom,
nie tylko dobrym i łagodnym, ale też przykrym. 19 To
bowiem podoba się [Bogu], jeśli ktoś znosi smutki ze
względu na sumienie wobec Boga, cierpiąc niewinnie.
20 Bo cóż to za chwała, jeśli grzesząc, cierpliwie
znosicie, choćby was i pięściami bito? Lecz jeśli dobrze
czynicie i znosicie cierpienia, to podoba się Bogu. 21
Do tego bowiem jesteście powołani, bo i Chrystus
cierpiał za nas, zostawiając nam przykład, abyście
szli w jego ślady; 22 Który grzechu nie popełnił, a
w jego ustach nie znaleziono podstępu; 23 Który,
gdy mu złorzeczono, nie odpowiadał złorzeczeniem,
gdy cierpiał, nie groził, ale powierzył [sprawę] temu,
który sądzi sprawiedliwie. 24 On nasze grzechy na
swoim ciele poniósł na drzewo, abyśmy obumarłszy
grzechom, żyli dla sprawiedliwości; przez jego rany
zostaliście uzdrowieni. 25 Byliście bowiem jak zbłąkane
owce, lecz teraz nawróciliście się do Pasterza i Biskupa
waszych dusz.

3 Podobnie żony, [bądźcie] poddane swoim mężom,
aby nawet ci, którzy nie wierzą słowu, przez
postępowanie żon zostali pozyskani bez słowa; 2
Widząc wasze czyste, [pełne] bojaźni postępowanie. 3
Niech waszą ozdobą nie będzie to, co zewnętrzne:
zaplatanie włosów, obłożenie się złotem lub strojenie
w szaty; 4 Lecz ukryty, wewnętrzny człowiek w
niezniszczalnej [ozdobie] łagodności i spokoju ducha,
który jest cenny w oczach Boga. 5 Tak bowiem niegdyś
przyozdabiały się święte kobiety, pokładające nadzieję
w Bogu, będąc poddane swoim mężom. 6 Tak też Sara
była posłuszna Abrahamowi, nazywając go panem.
Jej córkami jesteście wy, jeśli tylko dobrze czynicie
i nie dajecie się niczym zastraszyć. 7 Podobnie
wy, mężowie, żyjcie z nimi umiejętnie, okazując [im]
szacunek jako słabszemu naczyniu kobiecemu i jako
tym, które współdziedziczą łaskę życia, aby wasze
modlitwy nie doznały przeszkód. 8 Na koniec zaś
wszyscy [bądźcie] jednomyślni, współczujący, miłujący
braci, miłosierni [i] uprzejmi. 9 Nie oddawajcie złem za
zło ani obelgą za obelgę. Przeciwnie, błogosławcie,
gdyż wiecie, że do tego zostaliście powołani, abyście
odziedziczyli błogosławieństwo. 10 Kto bowiem chce
miłować życie i oglądać dni dobre, niech powstrzyma
język od zła, a usta od podstępnej mowy. 11 Niech
odwróci się od zła i czyni dobro, niech szuka pokoju
i dąży do niego. 12 Oczy Pana bowiem [zwrócone
są] na sprawiedliwych, a jego uszy ku ich prośbom,
lecz oblicze Pana przeciwko tym, którzy źle czynią. 13
Kto wyrządzi wam zło, jeśli będziecie naśladowcami
dobra? 14 Ale jeśli nawet cierpicie dla sprawiedliwości,
błogosławieni [jesteście]. Nie bójcie się ich gróźb ani się
nie lękajcie. 15 Lecz Pana Boga uświęcajcie w waszych
sercach i [bądźcie] zawsze gotowi udzielić odpowiedzi
każdemu, kto domaga się od was uzasadnienia waszej
nadziei, z łagodnością i bojaźnią. 16 Miejcie czyste
sumienie, aby za to, że mówią o was źle, jak o
złoczyńcach, zostali zawstydzeni ci, którzy zniesławiają
wasze dobre postępowanie w Chrystusie. 17 Lepiej
bowiem – jeśli taka jest wola Boga – cierpieć, czyniąc
dobrze, aniżeli czyniąc źle. 18 Gdyż i Chrystus raz za
grzechy cierpiał, sprawiedliwy za niesprawiedliwych,
aby nas przyprowadzić do Boga; uśmiercony w ciele,
lecz ożywiony Duchem; 19 W którym poszedł i
głosił też duchom będącym w więzieniu; 20 Niegdyś
nieposłusznym, gdy za dni Noego raz oczekiwała
Boża cierpliwość, kiedy budowano arkę, w której
niewiele, to jest osiem dusz, zostało uratowanych przez
wodę. 21 Teraz [też] chrzest, będąc tego odbiciem,
zbawia nas – nie [jest] usunięciem cielesnego brudu,
ale odpowiedzią czystego sumienia wobec Boga –
przez zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa; 22 Który,
poszedłszy do nieba, jest po prawicy Boga, a zostali
mu poddani aniołowie, zwierzchności i moce.

4 Skoro więc Chrystus cierpiał za nas w ciele, wy
również uzbrójcie się tą samą myślą, że ten, kto
cierpiał w ciele, zaprzestał grzechu; 2 Aby żyć resztę
czasu w ciele [już] nie dla ludzkich pożądliwości,
lecz dla woli Boga. 3 Wystarczy nam bowiem, że
w minionym okresie życia spełnialiśmy zachcianki
pogan, żyjąc w rozpuście, pożądliwościach, pijaństwie,
biesiadach, pijatykach i niegodziwym bałwochwalstwie.
4 Dlatego dziwią się, że nie nurzacie się z nimi w
tym samym zalewie rozpusty, [i] źle [o was] mówią.
5 Zdadzą oni sprawę temu, który gotowy jest sądzić
żywych i umarłych. 6 Dlatego bowiem i umarłym
głoszono ewangelię, aby byli sądzeni według ludzi
w ciele, ale żyli według Boga w duchu. 7 Zbliża
się zaś koniec wszystkiego. Bądźcie więc trzeźwi
i czujni w modlitwie. 8 Przede wszystkim miejcie
gorliwą miłość jedni dla drugich, bo miłość zakrywa
mnóstwo grzechów. 9 [Bądźcie] dla siebie gościnni
bez szemrania. 10 Jako dobrzy szafarze różnorakiej
łaski Bożej usługujcie sobie nawzajem tym darem,
jaki każdy otrzymał. 11 Jeśli ktoś przemawia, [niech
mówi] jak wyroki Boga, jeśli ktoś usługuje, [niech to
czyni] z mocy, której Bóg udziela, aby we wszystkim
był uwielbiony Bóg przez Jezusa Chrystusa. Jemu
chwała i panowanie na wieki wieków. Amen. (aiōn
g165) 12 Umiłowani, nie dziwcie się temu ogniowi,
który na was przychodzi, aby was doświadczyć, jakby
was coś niezwykłego spotkało; 13 Lecz radujcie się z
tego, że jesteście uczestnikami cierpień Chrystusa,

abyście i podczas objawienia jego chwały cieszyli
się i weselili. 14 Jeśli was znieważają z powodu
imienia Chrystusa, błogosławieni [jesteście], gdyż
[Duch] chwały, Duch Boży spoczywa na was, [który]
przez nich jest bluźniony, ale przez was jest uwielbiony.
15 Nikt z was niech nie cierpi jednak jako morderca
albo złodziej, albo złoczyńca, albo jako [człowiek],
który się wtrąca do cudzych spraw. 16 Lecz jeśli [cierpi]
jako chrześcijanin, niech się nie wstydzi, niech raczej
chwali Boga z tego powodu. 17 Nadszedł bowiem
czas, aby sąd rozpoczął się od domu Bożego, a jeśli
[rozpoczyna się] od nas, to jaki będzie koniec tych,
którzy są nieposłuszni ewangelii Bożej? 18 A ponieważ
sprawiedliwy z trudnością będzie zbawiony, gdzie się
znajdzie bezbożny i grzesznik? 19 Tak więc ci, którzy
cierpią zgodnie z wolą Boga, niech powierzają swoje
dusze [jemu] jako wiernemu Stwórcy, dobrze czyniąc.

5 Starszych, którzy są wśród was, proszę, jako
również starszy i świadek cierpień Chrystusa oraz
uczestnik chwały, która ma się objawić: 2 Paście
stado Boga, które jest wśród was, doglądając go
nie z przymusu, ale dobrowolnie, nie dla brudnego
zysku, ale z ochotą; 3 I nie jak ci, którzy panują nad
dziedzictwem [Pana], lecz jako wzór dla stada. 4 A gdy
się objawi Najwyższy Pasterz, otrzymacie niewiędnącą
koronę chwały. 5 Podobnie młodsi, bądźcie poddani
starszym. Wszyscy zaś wobec siebie bądźcie poddani.
Przyobleczcie się w pokorę, gdyż Bóg pysznym się
sprzeciwia, a pokornym łaskę daje. 6 Uniżcie się
więc pod potężną ręką Boga, aby was wywyższył
w [odpowiednim] czasie. 7 Wszystkie wasze troski
przerzućcie na niego, gdyż on troszczy się o was. 8
Bądźcie trzeźwi, czuwajcie, bo wasz przeciwnik, diabeł,
jak lew ryczący krąży, szukając, kogo by pożreć. 9
Przeciwstawiajcie się mu, mocni w wierze, wiedząc,
że te same cierpienia są udziałem waszych braci na
świecie. 10 A Bóg wszelkiej łaski, ten, który nas powołał
do swojej wiecznej chwały w Chrystusie Jezusie, po
krótkotrwałych cierpieniach waszych niech uczyni was
doskonałymi, utwierdzi, umocni i ugruntuje. **(aiōnios g166)** 11 Jemu chwała i moc na wieki wieków. Amen.
(aiōn g165) 12 Przez Sylwana, wiernego wam brata, jak
sądzę, napisałem krótko, napominając i świadcząc,
że to jest prawdziwa łaska Boga, w której trwacie.
13 Pozdrawia was [kościół] w Babilonie, razem z
wami wybrany, i Marek, mój syn. 14 Pozdrówcie się
nawzajem pocałunkiem miłości. Pokój wam wszystkim,
którzy jesteście w Chrystusie Jezusie. Amen.

II Piotra

1 Szymon Piotr, sługa i apostoł Jezusa Chrystusa,
do tych, którzy otrzymali wiarę równie cenną
jak nasza, dzięki sprawiedliwości naszego Boga
i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa. **2** Łaska i pokój
niech się wam pomnożą przez poznanie Boga i
Jezusa, naszego Pana; **3** Jako że jego Boska moc
obdarzyła nas wszystkim, co potrzebne do życia i
pobożności, przez poznanie tego, który nas powołał
do chwały i cnoty. **4** Przez to zostały nam dane
bardzo wielkie i cenne obietnice, abyście przez nie
stali się uczestnikami Boskiej natury, uniknąwszy
zepsucia, które wskutek pożądliwości jest na świecie.
5 Dlatego też, dokładając wszelkich starań, dodajcie do
waszej wiary cnotę, do cnoty poznanie; **6** Do poznania
powściągliwość, do powściągliwości cierpliwość, do
cierpliwości pobożność; **7** Do pobożności braterską
życzliwość, a do życzliwości braterskiej miłość. **8**
Gdy bowiem będą one w was, i to w obfitości, to
nie uczynią was bezczynnymi ani bezowocnymi w
poznawaniu naszego Pana Jezusa Chrystusa. **9** Kto
zaś ich nie ma, jest ślepy, krótkowzroczny i zapomniał,
że został oczyszczony ze swoich dawnych grzechów.
10 Dlatego, bracia, tym bardziej starajcie się umocnić
wasze powołanie i wybranie. To bowiem czyniąc, nigdy
się nie potkniecie. **11** W ten sposób hojnie będzie
wam dane wejście do wiecznego królestwa naszego
Pana i Zbawiciela, Jezusa Chrystusa. **(aiōnios g166)** **12**
Dlatego nie zaniedbam zawsze wam o tych sprawach
przypominać, chociaż je znacie i utwierdzeni jesteście
w obecnej prawdzie. **13** Uważam bowiem za słuszne,
dopóki jestem w tym namiocie, pobudzać was przez
przypominanie; **14** Wiedząc, że bliskie jest zwinięcie
mojego namiotu, jak mi to też objawił nasz Pan Jezus
Chrystus. **15** Dołożę jednak starań, abyście po moim
odejściu zawsze mieli to w pamięci. **16** Gdyż daliśmy
wam poznać moc i przyjście naszego Pana Jezusa
Chrystusa, nie podążając za zręcznie wymyślonymi
baśniami, ale jako naoczni świadkowie jego wielkości.
17 Otrzymał on bowiem od Boga Ojca cześć i chwałę,
gdy doszedł go taki głos od wspaniałej chwały: To jest
mój umiłowany Syn, w którym mam upodobanie. **18** I
słyszeliśmy ten głos dochodzący z nieba, gdy byliśmy
z nim na świętej górze. **19** Mamy też mocniejsze słowo
prorockie, a wy dobrze czynicie, trzymając się go
jak lampy, która świeci w ciemnym miejscu, dopóki
dzień nie zaświta i jutrzenka nie wzejdzie w waszych
sercach; **20** To przede wszystkim wiedząc, że żadne
proroctwo Pisma nie podlega własnemu wykładowi.
21 Nie z ludzkiej bowiem woli przyniesione zostało
kiedyś proroctwo, ale święci Boży ludzie przemawiali
prowadzeni przez Ducha Świętego.

2 Byli też fałszywi prorocy wśród ludu, jak i wśród
was będą fałszywi nauczyciele, którzy potajemnie
wprowadzą herezje zatracenia, wypierając się Pana,
który ich odkupił, i sprowadzą na siebie rychłą zgubę.
2 Wielu zaś podąży za ich zgubną [drogą], a droga
prawdy z ich powodu będzie bluźniona. **3** I z chciwości
będą wami kupczyć przez zmyślone opowieści. Ich
sąd od dawna nie zwleka, a ich zatracenie nie śpi.
4 Jeśli bowiem Bóg nie oszczędził aniołów, którzy
zgrzeszyli, ale strąciwszy ich do piekła, wydał więzom
ciemności, aby byli zachowani na sąd; **(Tartaroō g5020)**
5 Także dawnego świata nie oszczędził, ale zbawił
jako ósmego Noego, kaznodzieję sprawiedliwości,
gdy zesłał potop na świat bezbożnych; **6** I miasta
Sodomę i Gomorę, obracając w popiół, skazał na
potępienie, stawiając je jako przykład dla tych, którzy
żyją bezbożnie; **7** A sprawiedliwego Lota, udręczonego
rozpustnym postępowaniem bezbożników, wyrwał;
8 (Ten sprawiedliwy bowiem, mieszkając wśród
nich, patrząc i słuchając, trapił dzień po dniu swą
sprawiedliwą duszę [ich] bezbożnymi uczynkami);
9 Umie Pan pobożnych wyrwać z pokusy, a
niesprawiedliwych zachować na dzień sądu, aby byli
ukarani; **10** Przede wszystkim zaś tych, którzy podążają
za ciałem w nieczystej żądzy i pogardzają władzą.
Zuchwali i samowolni, nie boją się bluźnić przeciwko
przełożonym. **11** Tymczasem aniołowie, więksi siłą
i mocą, nie wnoszą przeciwko nim przed Pana
bluźnierczego oskarżenia. **12** Ale ci, jak nierozumne
zwierzęta, z natury przeznaczone na schwytanie i
zagładę, bluźnią przeciwko temu, czego nie znają,
toteż zginą w swoim zepsuciu; **13** I otrzymają zapłatę
za niesprawiedliwość, skoro uważają za przyjemność
hulanie za dnia. Zakały i plugawcy, upajają się swymi
oszustwami, gdy z wami ucztują. **14** Mając oczy
pełne cudzołóstwa i nieprzestające grzeszyć, zwabiają
dusze niestałe. Serce mają wyćwiczone w chciwości,
synowie przekleństwa. **15** Opuścili [oni] prostą drogę i
zbłądzili, podążając drogą Balaama, [syna] Bosora,
który umiłował zapłatę za niesprawiedliwość; **16** Został
jednak skarcony za swoją nieprawość: niema juczna
[oślica], przemówiwszy ludzkim głosem, powstrzymała
szaleństwo proroka. **17** Oni są źródłami bez wody,
obłokami pędzonymi przez wicher, dla których mroki
ciemności zachowane są na wieki. **(questioned)** **18**
Mówiąc bowiem [słowa] wyniosłe i puste, zwabiają
żądzami ciała i rozpustą tych, którzy prawdziwie uciekli
od żyjących w błędzie. **19** Wolność im obiecują, a
sami są niewolnikami zepsucia. Przez co bowiem jest
ktoś pokonany, przez to też jest zniewolony. **20** Bo

jeśli uciekli [oni] od plugastw świata przez poznanie
Pana i Zbawiciela Jezusa Chrystusa, a potem znowu
się w nie wikłają i zostają pokonani, to ich ostateczny
[stan] jest gorszy niż pierwszy. 21 Lepiej bowiem
byłoby dla nich nie poznać drogi sprawiedliwości,
aniżeli poznawszy ją, odwrócić się od przekazanego
im świętego przykazania. 22 Ale przydarzyło się im
[zgodnie z] prawdziwym przysłowiem: Pies wrócił do
swoich wymiocin, a świnia umyta do tarzania się w
błocie.

3 Umiłowani, piszę do was już ten drugi list. W nich
przez przypominanie pobudzam wasz czysty umysł;
2 Abyście pamiętali słowa wcześniej wypowiedziane
przez świętych proroków oraz przykazanie od nas,
którzy jesteśmy apostołami Pana i Zbawiciela. 3 Przede
wszystkim to wiedzcie, że w ostatecznych dniach
przyjdą szydercy, którzy będą postępować według
swoich własnych pożądliwości; 4 I będą mówili: Co z
obietnicą jego przyjścia? Bo odkąd zasnęli ojcowie,
wszystko tak trwa, [jak] od początku stworzenia. 5
Tego bowiem umyślnie nie chcą wiedzieć, że niebiosa
były od dawna i ziemia z wody, i w wodzie stanęła
przez słowo Boże; 6 Przez które ówczesny świat,
zalany wodą, zginął. 7 A obecne niebiosa i ziemia
przez to samo słowo są utrzymane i zachowane dla
ognia na dzień sądu i zatracenia bezbożnych ludzi.
8 Ale niech to jedno, umiłowani, nie będzie przed
wami zakryte, że jeden dzień u Pana [jest] jak tysiąc
lat, a tysiąc lat jak jeden dzień. 9 Nie zwleka Pan
ze [spełnieniem] obietnicy, jak niektórzy uważają, że
zwleka, ale okazuje względem nas cierpliwość, nie
chcąc, aby ktokolwiek zginął, lecz aby wszyscy doszli
do pokuty. 10 A jak złodziej w nocy przyjdzie dzień
Pana, w którym niebiosa [z wielkim] hukiem przeminą,
żywioły rozpalone ogniem stopią się, a ziemia i dzieła,
które są na niej, spłoną. 11 Skoro to wszystko ma się
rozpłynąć, to jakimi wy powinniście być w świętym
postępowaniu i pobożności; 12 Oczekując i spiesząc
się na przyjście dnia Boga, w którym płonące niebiosa
rozpuszczą się, a rozpalone żywioły się roztopią.
13 Lecz my, zgodnie z jego obietnicą, oczekujemy
nowych niebios i nowej ziemi, w których mieszka
sprawiedliwość. 14 Dlatego, umiłowani, oczekując tego,
starajcie się, abyście zostali przez niego znalezieni bez
skazy i nienaganni, w pokoju; 15 A cierpliwość naszego
Pana uważajcie za zbawienie, jak i nasz umiłowany
brat Paweł według danej mu mądrości pisał do was;
16 Jak też mówi o tym we wszystkich listach. Są w nich
pewne [rzeczy] trudne do zrozumienia, które, podobnie
jak inne Pisma, ludzie niedouczeni i nieutwierdzeni
przekręcają ku swemu własnemu zatraceniu. 17 Wy
zatem, umiłowani, wiedząc o tym wcześniej, miejcie
się na baczności, abyście nie byli zwiedzeni przez
błąd bezbożników [i] nie wypadli z waszej stałości. 18
Wzrastajcie zaś w łasce i poznaniu naszego Pana i
Zbawiciela, Jezusa Chrystusa. Jemu chwała i teraz, i
na wieczne czasy. Amen. (aiōn g165)

I Jana

1 To, co było od początku, co słyszeliśmy, co
widzieliśmy na własne oczy, na co patrzyliśmy i
[czego] dotykały nasze ręce, o Słowie życia; **2** (Bo życie
zostało objawione, a my [je] widzieliśmy i świadczymy
[o nim], i zwiastujemy wam to życie wieczne, które było
u Ojca, a nam zostało objawione). **(aiōnios g166)** **3** To, co
widzieliśmy i słyszeliśmy, to wam zwiastujemy, abyście
i wy mieli z nami społeczność, a nasza społeczność
to [społeczność] z Ojcem i z jego Synem, Jezusem
Chrystusem. **4** A piszemy to wam, aby wasza radość
była pełna. **5** Przesłanie zaś, które słyszeliśmy od niego
i wam zwiastujemy, jest takie: Bóg jest światłością i nie
ma w nim żadnej ciemności. **6** Jeśli mówimy, że mamy
z nim społeczność, a chodzimy w ciemności, kłamiemy
i nie czynimy prawdy. **7** A jeśli chodzimy w światłości,
tak jak on jest w światłości, mamy społeczność między
sobą, a krew Jezusa Chrystusa, jego Syna, oczyszcza
nas z wszelkiego grzechu. **8** Jeśli mówimy, że nie
mamy grzechu, sami siebie zwodzimy i nie ma w nas
prawdy. **9** Jeśli wyznajemy nasze grzechy, Bóg jest
wierny i sprawiedliwy, aby nam przebaczyć grzechy i
oczyścić nas z wszelkiej nieprawości. **10** Jeśli mówimy,
że nie zgrzeszyliśmy, robimy z niego kłamcę i nie ma
w nas jego słowa.

2 Moje dzieci, piszę wam to, abyście nie grzeszyli.
Jeśli jednak ktoś zgrzeszy, mamy orędownika u
Ojca, Jezusa Chrystusa sprawiedliwego. **2** I on jest
przebłaganiem za nasze grzechy, a nie tylko za nasze,
lecz także [za grzechy] całego świata. **3** A po tym
poznajemy, że go znamy, jeśli zachowujemy jego
przykazania. **4** Kto mówi: Znam go, a nie zachowuje
jego przykazań, jest kłamcą i nie ma w nim prawdy.
5 Lecz kto zachowuje jego słowo, w nim prawdziwie
wypełniła się miłość Boga. Po tym poznajemy, że w nim
jesteśmy. **6** Kto mówi, że w nim trwa, powinien sam
postępować tak, jak on postępował. **7** Bracia, nie piszę
wam nowego przykazania, ale przykazanie stare, które
mieliście od początku. Tym starym przykazaniem jest
słowo, które słyszeliście od początku. **8** Zarazem piszę
wam nowe przykazanie, które jest prawdziwe w nim
i w was, ponieważ ciemność przemija, a prawdziwa
światłość już świeci. **9** Kto mówi, że jest w światłości, a
nienawidzi swego brata, dotąd jeszcze jest w ciemności.
10 Kto miłuje swego brata, trwa w światłości i nie ma w
nim powodu do upadku. **11** Lecz kto nienawidzi swego
brata, jest w ciemności i chodzi w ciemności, i nie wie,
dokąd idzie, bo ciemność zaślepiła jego oczy. **12** Piszę
do was, dzieci, bo zostały wam przebaczone grzechy
ze względu na jego imię. **13** Piszę do was, ojcowie, bo
poznaliście tego, który jest od początku. Piszę do was,
młodzieńcy, bo zwyciężyliście złego. Piszę do was,
dzieci, bo poznałyście Ojca. **14** Napisałem do was,
ojcowie, bo poznaliście tego, który jest od początku.
Napisałem do was, młodzieńcy, bo jesteście mocni i
słowo Boże w was mieszka, i zwyciężyliście złego.
15 Nie miłujcie świata ani tego, co jest na świecie.
Jeśli ktoś miłuje świat, nie ma w nim miłości Ojca. **16**
Wszystko bowiem, co jest na świecie – pożądliwość
ciała, pożądliwość oczu i pycha życia – nie pochodzi
od Ojca, ale od świata. **17** A świat przemija wraz ze
swoją pożądliwością, ale kto wypełnia wolę Boga, trwa
na wieki. **(aiōn g165)** **18** Dzieci, to [już] ostatnia godzina i
jak słyszeliście, że antychryst ma przyjść, tak teraz
pojawiło się wielu antychrystów. Stąd wiemy, że jest
[już] ostatnia godzina. **19** Wyszli spośród nas, ale nie
byli z nas. Gdyby bowiem byli z nas, zostaliby z nami.
Lecz [wyszli spośród nas], aby się okazało, że nie
wszyscy są z nas. **20** Ale wy macie namaszczenie od
Świętego i wiecie wszystko. **21** Napisałem do was nie
[dlatego], że nie znaliście prawdy, ale dlatego, że ją
znacie i że żadne kłamstwo nie wywodzi się z prawdy.
22 Któż jest kłamcą? Czy nie ten, kto zaprzecza, że
Jezus jest Chrystusem? Ten jest antychrystem, który
wypiera się Ojca i Syna. **23** Każdy, kto wypiera się
Syna, nie ma i Ojca. Kto zaś wyznaje Syna, ma i
Ojca. **24** [To] więc, co słyszeliście od początku, niech
w was pozostanie. Jeśli pozostanie w was to, co
słyszeliście od początku, to i wy pozostaniecie w
Synu i w Ojcu. **25** A to jest obietnica, którą on nam
dał – życie wieczne. **(aiōnios g166)** **26** To [wszystko]
wam napisałem o tych, którzy was zwodzą. **27** Ale to
namaszczenie, które otrzymaliście od niego, pozostaje
w was i nie potrzebujecie, aby was ktoś uczył. Lecz jak
to namaszczenie uczy was o wszystkim, a jest ono
prawdziwe i nie jest kłamstwem i jak was nauczyło, [tak]
w nim pozostaniecie. **28** A teraz, dzieci, pozostańcie w
nim, abyśmy, gdy się ukaże, mieli ufność i nie zostali
zawstydzeni przez niego w [czasie] jego przyjścia. **29**
Jeżeli wiecie, że on jest sprawiedliwy, wiedzcie [też], że
każdy, kto czyni sprawiedliwość, z niego się narodził.

3 Patrzcie, jaką miłością obdarzył nas Ojciec, że
zostaliśmy nazwani dziećmi Bożymi. Dlatego świat
nas nie zna, bo jego nie zna. **2** Umiłowani, teraz
jesteśmy dziećmi Bożymi, ale jeszcze się nie objawiło,
czym będziemy. Wiemy jednak, że gdy [on] się objawi,
będziemy podobni do niego, gdyż ujrzymy go takim,
jakim jest. **3** A każdy, kto pokłada w nim tę nadzieję,
oczyszcza się, jak i on jest czysty. **4** Każdy, kto popełnia
grzech, przekracza też prawo, ponieważ grzech jest
przekroczeniem prawa. **5** A wiecie, że on się objawił,

aby zgładzić nasze grzechy, a w nim nie ma grzechu.
6 Każdy [więc], kto w nim trwa, nie grzeszy. Każdy, kto
grzeszy, nie widział go ani go nie poznał. 7 Dzieci,
niech was nikt nie zwodzi. Kto czyni sprawiedliwość,
jest sprawiedliwy, tak jak [i] on jest sprawiedliwy. 8 Kto
popełnia grzech, jest z diabła, gdyż diabeł od początku
grzeszy. Po to objawił się Syn Boży, aby zniszczyć
dzieła diabła. 9 Każdy, kto się narodził z Boga, nie
popełnia grzechu, bo jego nasienie w nim pozostaje i
nie może grzeszyć, gdyż narodził się z Boga. 10 Po
tym poznaje się dzieci Boże i dzieci diabła: Każdy,
kto nie czyni sprawiedliwości, nie jest z Boga, [jak] i
ten, kto nie miłuje swego brata. 11 To jest przesłanie,
które słyszeliście od początku, że mamy się wzajemnie
miłować. 12 Nie jak Kain, [który] pochodził od złego
i zabił swego brata. A dlaczego go zabił? Bo jego
uczynki były złe, a jego brata sprawiedliwe. 13 Nie
dziwcie się, moi bracia, jeśli świat was nienawidzi.
14 My wiemy, że przeszliśmy ze śmierci do życia,
bo miłujemy braci. Kto nie miłuje brata, pozostaje
w śmierci. 15 Każdy, kto nienawidzi swego brata,
jest mordercą, a wiecie, że żaden morderca nie ma
życia wiecznego zostającego w sobie. **(aiōnios g166)**
16 Po tym poznaliśmy miłość [Boga], że on oddał za
nas swoje życie. My również powinniśmy oddawać
życie za braci. 17 A kto miałby majętność tego świata
i widziałby swego brata w potrzebie, a zamknąłby
przed nim swoje serce, jakże może mieszkać w nim
miłość Boga? 18 Moje dzieci, nie miłujmy słowem ani
językiem, ale uczynkiem i prawdą. 19 Po tym poznamy,
że jesteśmy z prawdy i uspokoimy przed nim nasze
serca. 20 Bo jeśli nasze serce nas potępia, Bóg jest
większy niż nasze serce i wie wszystko. 21 Umiłowani,
jeśli nasze serce nas nie potępia, mamy ufność ku
Bogu; 22 I o cokolwiek prosimy, otrzymujemy od niego,
bo zachowujemy jego przykazania i robimy to, co
miłe w jego oczach. 23 A to jest jego przykazanie,
abyśmy wierzyli w imię jego Syna, Jezusa Chrystusa,
i miłowali się wzajemnie, jak nam przykazał. 24 Bo
kto zachowuje jego przykazania, mieszka w nim, a
on w nim. A wiemy, że w nas mieszka, przez Ducha,
którego nam dał.

4 Umiłowani, nie wierzcie każdemu duchowi, ale
badajcie duchy, czy są z Boga, gdyż wielu
fałszywych proroków wyszło na świat. 2 Po tym
poznacie Ducha Bożego: każdy duch, który wyznaje,
że Jezus Chrystus przyszedł w ciele, jest z Boga. 3
Każdy zaś duch, który nie wyznaje, że Jezus Chrystus
przyszedł w ciele, nie jest z Boga. Jest to [duch]
antychrysta, o którym słyszeliście, że nadchodzi i już
teraz jest na świecie. 4 Dzieci, wy jesteście z Boga i
zwyciężyliście ich, ponieważ ten, który [jest] w was,
jest większy niż [ten, który] jest na świecie. 5 Oni są
ze świata, dlatego mówią o świecie, a świat ich słucha.
6 My jesteśmy z Boga. Kto zna Boga, słucha nas, kto
nie jest z Boga, nie słucha nas. Po tym poznajemy
ducha prawdy i ducha błędu. 7 Umiłowani, miłujmy się
wzajemnie, gdyż miłość jest z Boga i każdy, kto miłuje,
narodził się z Boga i zna Boga. 8 Kto nie miłuje, nie
zna Boga, gdyż Bóg jest miłością. 9 Przez to objawiła
się miłość Boga ku nam, że Bóg posłał na świat swego
jednorodzonego Syna, abyśmy żyli przez niego. 10
Na tym polega miłość, że nie my umiłowaliśmy Boga,
ale że on nas umiłował i posłał swego Syna, [aby
był] przebłaganiem za nasze grzechy. 11 Umiłowani,
jeśli Bóg tak nas umiłował, to i my powinniśmy się
wzajemnie miłować. 12 Boga nikt nigdy nie widział, [ale]
jeśli miłujemy się wzajemnie, Bóg w nas mieszka, a
jego miłość jest w nas doskonała. 13 Po tym poznajemy,
że w nim mieszkamy, a on w nas, że dał nam ze
swego Ducha. 14 My zaś widzieliśmy i świadczymy,
że Ojciec posłał Syna, aby był Zbawicielem świata.
15 Każdy, kto wyzna, że Jezus jest Synem Bożym, w
tym mieszka Bóg, a on w Bogu. 16 My poznaliśmy i
uwierzyliśmy w miłość, którą ma Bóg do nas. Bóg jest
miłością, a kto trwa w miłości, mieszka w Bogu, a Bóg
w nim. 17 W tym jest doskonała miłość w nas, abyśmy
mieli ufność w dniu sądu, że jaki on jest, tacy i my
jesteśmy na tym świecie. 18 W miłości nie ma lęku, ale
doskonała miłość usuwa lęk, bo lęk przynosi udrękę,
[a] kto się boi, nie jest doskonały w miłości. 19 My go
miłujemy, ponieważ on pierwszy nas umiłował. 20 Jeśli
ktoś mówi: Miłuję Boga, a nienawidzi swego brata, jest
kłamcą. Kto bowiem nie miłuje swego brata, którego
widzi, jak może miłować Boga, którego nie widzi? 21 A
takie przykazanie mamy od niego, aby ten, kto miłuje
Boga, miłował też swego brata.

5 Każdy, kto wierzy, że Jezus jest Chrystusem,
narodził się z Boga, a każdy, kto miłuje tego, który
zrodził, miłuje też tego, który się z niego narodził.
2 Po tym poznajemy, że miłujemy dzieci Boże, gdy
miłujemy Boga i zachowujemy jego przykazania. 3
Na tym bowiem polega miłość Boga, że zachowujemy
jego przykazania, a jego przykazania nie są ciężkie. 4
Bo wszystko, co się narodziło z Boga, zwycięża świat.
A tym zwycięstwem, które zwyciężyło świat, jest nasza
wiara. 5 Kto zwycięża świat, jeśli nie ten, kto wierzy,
że Jezus jest Synem Bożym? 6 To jest ten, który
przyszedł przez wodę i krew, Jezus Chrystus, nie tylko
w wodzie, ale w wodzie i we krwi; a Duch jest tym,
który świadczy, bo Duch jest prawdą. 7 Trzej bowiem
świadczą w niebie: Ojciec, Słowo i Duch Święty, a
ci trzej jedno są. 8 A trzej świadczą na ziemi: Duch,
woda i krew, a ci trzej są zgodni. 9 Jeśli przyjmujemy

świadectwo ludzi, to świadectwo Boga jest większe.
To bowiem jest świadectwo Boga, które dał o swoim
Synu. **10** Kto wierzy w Syna Bożego, ma świadectwo
w sobie. Kto nie wierzy Bogu, zrobił z niego kłamcę,
bo nie uwierzył świadectwu, które Bóg dał o swoim
Synu. **11** A [to] świadectwo jest takie, że Bóg dał nam
życie wieczne, a to życie jest w jego Synu. **(aiōnios g166)**
12 Kto ma Syna, ma życie, kto nie ma Syna
Bożego, nie ma życia. **13** To napisałem wam, którzy
wierzycie w imię Syna Bożego, abyście wiedzieli, że
macie życie wieczne i abyście wierzyli w imię Syna
Bożego. **(aiōnios g166)** **14** Taka zaś jest ufność, którą
mamy do niego, że jeśli o coś prosimy zgodnie z
jego wolą, wysłuchuje nas. **15** A jeśli wiemy, że nas
wysłuchuje, o cokolwiek prosimy, [wtedy] wiemy, że
otrzymujemy to, o co go prosiliśmy. **16** Jeśli ktoś widzi
swego brata, który popełnia grzech nie na śmierć,
niech się [za niego] modli, a Bóg da mu życie, [to
jest] tym, którzy popełniają grzech nie na śmierć. Jest
grzech na śmierć. Nie mówię, aby [ktoś] modlił się za
to. **17** Wszelka niesprawiedliwość jest grzechem, jest
jednak grzech nie na śmierć. **18** Wiemy, że każdy, kto
się narodził z Boga, nie grzeszy, ale kto się narodził z
Boga, zachowuje samego siebie, a zły go nie dotyka.
19 Wiemy, że jesteśmy z Boga, a cały świat tkwi w
niegodziwości. **20** A wiemy, że Syn Boży przyszedł i
dał nam rozum, abyśmy poznali prawdziwego Boga, i
jesteśmy w tym prawdziwym, [to jest] w jego Synu,
Jezusie Chrystusie. On jest prawdziwym Bogiem i
życiem wiecznym. **(aiōnios g166)** **21** Dzieci, wystrzegajcie
się bożków. Amen.

II Jana

1 Starszy do wybranej pani i do jej dzieci, które
miłuję w prawdzie, a nie tylko ja, ale i wszyscy,
którzy poznali prawdę; 2 Ze względu na prawdę, która
pozostaje w nas i będzie z nami na wieki. (aiōn g165) 3
Łaska, miłosierdzie [i] pokój od Boga Ojca i od Pana
Jezusa Chrystusa, Syna Ojca, niech będzie z wami
w prawdzie i miłości. 4 Ucieszyłem się bardzo, że
wśród twoich dzieci znalazłem [takie], które postępują
w prawdzie, jak otrzymaliśmy przykazanie od Ojca.
5 A teraz proszę cię, pani, nie piszę ci jako nowe
przykazanie, ale jako to, które mieliśmy od początku,
abyśmy się wzajemnie miłowali. 6 A na tym polega
miłość, żebyśmy postępowali według jego przykazań. A
przykazanie jest takie, jak słyszeliście od początku, że
macie według niego postępować. 7 Gdyż pojawiło się
na świecie wielu zwodzicieli, którzy nie uznają, że Jezus
Chrystus przyszedł w ciele. Taki jest zwodzicielem i
antychrystem. 8 Miejcie się na baczności, żebyśmy
nie stracili tego, nad czym pracowaliśmy, ale żebyśmy
otrzymali pełną zapłatę. 9 Każdy, kto wykracza poza
naukę Chrystusa, a nie pozostaje w niej, ten nie ma
Boga. Kto pozostaje w nauce Chrystusa, ten ma i
Ojca, i Syna. 10 Jeśli ktoś przychodzi do was i nie
przynosi tej nauki, nie przyjmujcie go do domu ani go
nie pozdrawiajcie. 11 Kto bowiem takiego pozdrawia,
staje się uczestnikiem jego złych uczynków. 12 Mam
wam wiele do napisania, ale nie chcę posługiwać się
papierem i atramentem. Mam jednak nadzieję, że
przybędę do was i porozmawiam [z wami] osobiście,
aby nasza radość była pełna. 13 Pozdrawiają cię dzieci
twojej wybranej siostry. Amen.

III Jana

1 Starszy do umiłowanego Gajusa, którego miłuję w
prawdzie. **2** Umiłowany, pragnę przede wszystkim,
aby ci się dobrze powodziło i abyś był zdrowy, tak jak
dobrze się powodzi twojej duszy. **3** Uradowałem się
bowiem bardzo, gdy przyszli bracia i dali świadectwo
o prawdzie w tobie, jak postępujesz w prawdzie.
4 Nie ma dla mnie większej radości od tej, gdy
słyszę, że moje dzieci postępują w prawdzie. **5**
Umiłowany, wiernie wykonujesz wszystko, co robisz
dla braci oraz dla obcych. **6** Dali oni świadectwo
przed kościołem o twojej miłości. Dobrze też zrobisz,
jeśli ich wyprawisz, jak przystoi przed Bogiem. **7**
Wyruszyli bowiem dla jego imienia, nie biorąc niczego
od pogan. **8** Powinniśmy więc takich przyjmować,
abyśmy się stali współpracownikami dla prawdy. **9**
Napisałem do kościoła, lecz Diotrefes, który chce być
pierwszym wśród nich, nie przyjmuje nas. **10** Dlatego,
jeśli przybędę, przypomnę jego uczynki, których się
dopuszcza, gdy nas obmawia złośliwymi słowami. A
nie poprzestając na tym, sam braci nie przyjmuje, a
nawet zabrania tym, którzy chcą ich [przyjąć], i wyrzuca
ich z kościoła. **11** Umiłowany, nie naśladuj tego, co złe,
lecz to, co dobre. Kto czyni dobrze, jest z Boga, kto zaś
czyni źle, nie widział Boga. **12** Demetriuszowi wystawili
[dobre] świadectwo wszyscy, nawet sama prawda.
My również dajemy [o nim] świadectwo, a wiecie, że
nasze świadectwo jest prawdziwe. **13** Wiele miałem do
napisania, ale nie chcę posługiwać się atramentem
i piórem. **14** Mam bowiem nadzieję, że zobaczę cię
wkrótce, a [wtedy] porozmawiamy osobiście. Pokój
tobie. Pozdrawiają cię przyjaciele. [Ty też] pozdrów
przyjaciół imiennie.

Judy

1 Juda, sługa Jezusa Chrystusa, a brat Jakuba,
do uświęconych przez Boga Ojca, zachowanych
w Jezusie Chrystusie i powołanych: 2 Miłosierdzie,
pokój i miłość niech się wam pomnożą. 3 Umiłowani,
podejmując usilne starania, aby pisać wam o wspólnym
zbawieniu, uznałem za konieczne napisać do was i
zachęcić do walki o wiarę raz przekazaną świętym.
4 Wkradli się bowiem pewni ludzie, od dawna
przeznaczeni na to potępienie, bezbożni, którzy łaskę
naszego Boga zamieniają na rozpustę i wypierają
się jedynego Pana Boga i naszego Pana Jezusa
Chrystusa. 5 Chcę więc wam przypomnieć, chociaż
już kiedyś o tym wiedzieliście, że Pan, który wybawił
lud z ziemi Egiptu, potem wytracił tych, którzy nie
uwierzyli. 6 Także aniołów, którzy nie zachowali swego
pierwotnego stanu, lecz opuścili własne mieszkanie,
zatrzymał w wiecznych pętach w ciemnościach na
sąd wielkiego dnia. (aïdios g126) 7 Tak samo Sodoma
i Gomora oraz okoliczne miasta, które w podobny
sposób jak i one oddały się nierządowi i podążały
za cudzym ciałem, służą za przykład, ponosząc karę
wiecznego ognia. (aiōnios g166) 8 Podobnie ci [ludzie]
rojący sny plugawią ciało, gardzą panowaniem i bluźnią
przełożonym. 9 Lecz archanioł Michał, rozprawiając
z diabłem, spierał się o ciało Mojżesza, nie ośmielił
się wypowiedzieć [przeciwko niemu] bluźnierczego
oskarżenia, ale powiedział: Niech cię Pan zgromi. 10 Ci
zaś bluźnią przeciwko temu, czego nie znają, a to, co
znają w sposób naturalny, jak bezrozumne zwierzęta,
w tym psują samych siebie. 11 Biada im, bo poszli
drogą Kaina, udali się za błędem Baalama dla zapłaty
i zginęli w buncie Korego. 12 Oni są zakałami na
waszych ucztach braterskich, którzy z wami bez bojaźni
ucztują, pasąc samych siebie. Są to bezwodne chmury
wiatrami unoszone; drzewa zwiędłe, bez owoców,
dwukrotnie obumarłe i wykorzenione; 13 Rozhukane
fale morskie wypluwające swoją hańbę; błąkające
się gwiazdy, dla których mroki ciemności zachowane
są na wieki. (aiōn g165) 14 O nich też prorokował
Henoch, siódmy po Adamie, mówiąc: Oto idzie Pan z
tysiącami swoich świętych; 15 Aby dokonać sądu nad
wszystkimi i ukarać wszystkich bezbożników spośród
nich za wszystkie ich bezbożne czyny, których się
bezbożnie dopuścili, i za wszystkie ostre [słowa], które
wypowiadali przeciwko niemu bezbożni grzesznicy. 16
Oni to zawsze szemrają, narzekają, postępują według
swoich pożądliwości. Ich usta wypowiadają zuchwałe
[słowa] i schlebiają ludziom dla korzyści. 17 Wy zaś,
umiłowani, pamiętajcie słowa wcześniej wypowiedziane
przez apostołów naszego Pana Jezusa Chrystusa;
18 Gdy mówili do was, że w czasach ostatecznych
pojawią się szydercy, postępujący według własnych
bezbożnych pożądliwości. 19 Oni są tymi, którzy sami
się odłączają, zmysłowi, niemający Ducha. 20 Wy
jednak, umiłowani, budując samych siebie na waszej
najświętszej wierze, modląc się w Duchu Świętym; 21
Zachowajcie samych siebie w miłości Boga, oczekując
miłosierdzia naszego Pana Jezusa Chrystusa ku życiu
wiecznemu. (aiōnios g166) 22 I rozróżniając, nad jednymi
zmiłujcie się; 23 Innych zaś ratujcie przez strach,
wyrywając ich z ognia, mając w nienawiści nawet szatę,
która została skalana przez ciało. 24 A temu, który
może was ustrzec od upadku i z radością przedstawić
jako nienagannych przed obliczem swojej chwały; 25
Jedynemu mądremu Bogu, naszemu Zbawicielowi,
[niech będzie] chwała i majestat, moc i władza, teraz i
po wszystkie wieki. Amen. (aiōn g165)

Objawienie

1 Objawienie Jezusa Chrystusa, które dał mu Bóg,
aby ukazać swoim sługom to, co ma się stać
wkrótce, a [on to] ukazał i posłał przez swojego anioła
swemu słudze Janowi; **2** Który poświadczył słowo
Boże i świadectwo Jezusa Chrystusa, i wszystko, co
widział. **3** Błogosławiony ten, kto czyta, i [ci], którzy
słuchają słów tego proroctwa i zachowują to, co w nim
jest napisane, bo czas jest bliski. **4** Jan do siedmiu
kościołów, które są w Azji. Łaska wam i pokój od
tego, który jest i który był, i który ma przyjść, i od
siedmiu Duchów, które są przed jego tronem; **5** I od
Jezusa Chrystusa, [który jest] wiernym świadkiem i
pierworodnym z umarłych, i władcą królów ziemi. Temu,
który nas umiłował i obmył nas z naszych grzechów
swoją krwią; **6** I uczynił nas królami i kapłanami dla
Boga, swego Ojca, jemu chwała i moc na wieki wieków.
Amen. **(aiōn g165)** **7** Oto przychodzi z obłokami i ujrzy
go wszelkie oko, także ci, którzy go przebili. I będą
lamentować przed nim wszystkie plemiona ziemi. Tak,
amen. **8** Ja jestem Alfa i Omega, początek i koniec,
mówi Pan, który jest i który był, i który ma przyjść,
Wszechmogący. **9** Ja, Jan, który też [jestem] waszym
bratem i współuczestnikiem w ucisku i królestwie oraz
w cierpliwości Jezusa Chrystusa, byłem na wyspie
zwanej Patmos z powodu słowa Bożego i świadectwa
Jezusa Chrystusa. **10** Znalazłem się w zachwyceniu
Ducha w dniu Pańskim i usłyszałem za sobą głos
potężny jakby trąby; **11** Który mówił: Ja jestem Alfa
i Omega, pierwszy i ostatni. Co widzisz, napisz w
księdze i poślij do siedmiu kościołów, które są w
Azji: do Efezu, Smyrny, Pergamonu, Tiatyry, Sardes,
Filadelfii i Laodycei. **12** I odwróciłem się, aby zobaczyć,
co to za głos mówił do mnie. A gdy się odwróciłem,
zobaczyłem siedem złotych świeczników; **13** A pośród
tych siedmiu świeczników [kogoś] podobnego do Syna
Człowieczego, ubranego w długą szatę i przepasanego
na piersi złotym pasem. **14** Jego głowa i włosy [były]
białe jak biała wełna, jak śnieg, a jego oczy jak płomień
ognia. **15** Jego stopy podobne do mosiądzu, jakby w
piecu rozżarzonego, a jego głos jak szum wielu wód.
16 W swej prawej ręce miał siedem gwiazd, a z jego ust
wychodził ostry miecz obosieczny. Jego oblicze [było]
jak słońce, [gdy] świeci w [pełni] swej mocy. **17** Gdy go
zobaczyłem, padłem do jego stóp jak martwy i położył
na mnie swą prawą rękę, mówiąc mi: Nie bój się! Ja
jestem pierwszy i ostatni; **18** I żyjący, a byłem umarły. A
oto żyję na wieki wieków i mam klucze piekła i śmierci.
(aiōn g165, Hadēs g86) **19** Napisz to, co widziałeś, i co
jest, i co ma się stać potem. **20** Tajemnica siedmiu
gwiazd, które widziałeś w mojej prawej ręce i siedmiu
złotych świeczników [jest taka]: siedem gwiazd to
aniołowie siedmiu kościołów, a siedem świeczników,
które widziałeś, to siedem kościołów.

2 Do anioła kościoła w Efezie napisz: To mówi
[ten], który trzyma siedem gwiazd w swojej prawej
ręce, który się przechadza wśród siedmiu złotych
świeczników: **2** Znam twoje uczynki, twoją pracę i twoją
cierpliwość i [wiem], że nie możesz znieść złych i że
poddałeś próbie tych, którzy nazywają się apostołami, a
nimi nie są, i stwierdziłeś, że są kłamcami. **3** Wytrwałeś
też i masz cierpliwość, i pracowałeś dla mego imienia,
a nie ustałeś. **4** Ale mam [nieco] przeciw tobie – że
porzuciłeś twoją pierwszą miłość. **5** Pamiętaj więc,
skąd spadłeś, i pokutuj, i spełniaj pierwsze uczynki. A
jeśli nie, przyjdę do ciebie szybko i ruszę twój świecznik
z jego miejsca, jeśli nie będziesz pokutował. **6** Ale
masz tę [zaletę], że nienawidzisz uczynków nikolaitów,
których i ja nienawidzę. **7** Kto ma uszy, niech słucha,
co Duch mówi do kościołów: Temu, kto zwycięży,
dam jeść z drzewa życia, które jest pośrodku raju
Boga. **8** A do anioła kościoła w Smyrnie napisz: To
mówi pierwszy i ostatni, który był umarły, a ożył: **9**
Znam twoje uczynki, ucisk i ubóstwo – lecz jesteś
bogaty – i bluźnierstwo tych, którzy mówią, że są
Żydami, a nimi nie są, ale są synagogą szatana. **10**
Nic się nie bój tego, co masz cierpieć. Oto diabeł
wtrąci [niektórych] z was do więzienia, abyście byli
doświadczeni, i będziecie znosić ucisk przez dziesięć
dni. Bądź wierny aż do śmierci, a dam ci koronę
życia. **11** Kto ma uszy, niech słucha, co Duch mówi do
kościołów: Ten, kto zwycięży, nie dozna szkody od
drugiej śmierci. **12** A do anioła kościoła w Pergamonie
napisz: To mówi ten, który ma ostry miecz obosieczny.
13 Znam twoje uczynki i [wiem], gdzie mieszkasz –
[tam], gdzie jest tron szatana – a trzymasz się mojego
imienia i nie wyparłeś się mojej wiary nawet w dniach,
gdy Antypas, mój wierny świadek, został zabity u
was, tam, gdzie mieszka szatan. **14** Ale mam nieco
przeciwko tobie – że masz tam takich, którzy trzymają
się nauki Balaama, który uczył Balaka, jak doprowadzić
do upadku synów Izraela, żeby jedli ofiary składane
bożkom i uprawiali nierząd. **15** Podobnie masz i tych,
którzy trzymają się nauki nikolaitów, czego nienawidzę.
16 Pokutuj! A jeśli nie, przyjdę do ciebie szybko i będę
walczył z nimi mieczem moich ust. **17** Kto ma uszy,
niech słucha, co Duch mówi do kościołów: Temu, kto
zwycięży, dam jeść z manny ukrytej i dam mu kamyk
biały, a na kamyku wypisane nowe imię, którego nikt
nie zna oprócz tego, który je otrzymuje. **18** A do anioła
kościoła w Tiatyrze napisz: To mówi Syn Boży, który
ma oczy jak płomień ognia, a jego stopy podobne są
do mosiądzu: **19** Znam twoje uczynki i miłość, i służbę,

i wiarę, i twoją cierpliwość, i twoje uczynki, i [wiem],
że ostatnich rzeczy jest więcej niż pierwszych. 20 Ale
mam nieco przeciwko tobie – że kobiecie Jezabel,
która nazywa siebie prorokinią, pozwalasz nauczać
i zwodzić moje sługi, żeby uprawiali nierząd i jedli
ofiary składane bożkom. 21 I dałem jej czas, aby
pokutowała ze swego nierządu, ale nie pokutowała. 22
Oto rzucę ją na łoże, a tych, którzy z nią cudzołożą,
w ucisk wielki, jeśli nie będą pokutować ze swoich
uczynków; 23 A jej dzieci porażę śmiercią. I poznają
wszystkie kościoły, że ja jestem tym, który bada nerki
i serca. I oddam każdemu z was według waszych
uczynków. 24 Wam zaś i pozostałym w Tiatyrze, którzy
nie mają tej nauki i którzy nie poznali – jak mówią
– głębin szatana, oświadczam: Nie nałożę na was
innego brzemienia. 25 Trzymajcie się jednak tego, co
macie, aż przyjdę. 26 Temu, kto zwycięży i zachowa
aż do końca moje uczynki, dam władzę nad narodami.
27 I będzie rządził nimi laską żelazną, jak naczynia
gliniane będą skruszeni, jak i ja otrzymałem od mego
Ojca. 28 I dam mu gwiazdę poranną. 29 Kto ma uszy,
niech słucha, co Duch mówi do kościołów.

3 A do anioła kościoła w Sardes napisz: To mówi ten,
który ma siedem Duchów Boga i siedem gwiazd:
Znam twoje uczynki, że masz imię, [które mówi], że
żyjesz, ale jesteś martwy. 2 Bądź czujny i utwierdź,
co pozostało, a co bliskie jest śmierci. Nie uznałem
bowiem twoich uczynków za doskonałe przed Bogiem.
3 Pamiętaj zatem, jak otrzymałeś i usłyszałeś, i strzeż
[tego], i pokutuj. Jeśli więc czuwać nie będziesz,
przyjdę do ciebie jak złodziej, a nie będziesz wiedział,
o której godzinie przyjdę do ciebie. 4 Lecz [masz] kilka
osób w Sardes, które nie splamiły swoich szat. Będą
chodzić ze mną [w] białych [szatach], bo są godni.
5 Kto zwycięży, będzie ubrany w białe szaty i nie
wymażę jego imienia z księgi życia, lecz wyznam jego
imię przed moim Ojcem i przed jego aniołami. 6 Kto
ma uszy, niech słucha, co Duch mówi do kościołów.
7 A do anioła kościoła w Filadelfii napisz: To mówi
Święty, Prawdziwy, ten, który ma klucz Dawida, ten,
który otwiera i nikt nie zamknie, zamyka i nikt nie
otworzy. 8 Znam twoje uczynki. Oto postawiłem przed
tobą otwarte drzwi, których nikt nie może zamknąć, bo
[choć] masz niewielką moc, jednak zachowałeś moje
słowo i nie wyparłeś się mego imienia. 9 Oto dam ci
[ludzi] z synagogi szatana, którzy mówią, że są Żydami,
a [nimi] nie są, lecz kłamią. Oto sprawię, że przyjdą
i pokłonią się przed twoimi nogami, i poznają, że ja
ciebie umiłowałem. 10 Ponieważ zachowałeś słowo
mojej cierpliwości, ja też zachowam cię od godziny
próby, która przyjdzie na cały świat, aby doświadczyć
mieszkańców ziemi. 11 Oto przyjdę wkrótce, trzymaj to,
co masz, aby nikt nie wziął twojej korony. 12 Tego, kto
zwycięży, uczynię filarem w świątyni mojego Boga i już
nie wyjdzie na zewnątrz. Napiszę też na nim imię mego
Boga i nazwę miasta mego Boga, nowego Jeruzalem,
które zstępuje z nieba od mego Boga, i moje nowe
imię. 13 Kto ma uszy, niech słucha, co Duch mówi do
kościołów. 14 A do anioła kościoła w Laodycei napisz:
To mówi Amen, świadek wierny i prawdziwy, początek
stworzenia Bożego: 15 Znam twoje uczynki: nie jesteś
ani zimny, ani gorący. Obyś był zimny albo gorący. 16
A tak, ponieważ jesteś letni i ani zimny, ani gorący,
wypluję cię z moich ust. 17 Mówisz bowiem: Jestem
bogaty i wzbogaciłem się, i niczego nie potrzebuję,
a nie wiesz, że jesteś nędzny i pożałowania godny,
biedny, ślepy i nagi. 18 Radzę ci kupić u mnie złota
w ogniu wypróbowanego, abyś się wzbogacił, i białe
szaty, abyś się ubrał i żeby nie ujawniła się hańba
twojej nagości, a swoje oczy namaść maścią, abyś
widział. 19 Ja wszystkich, których miłuję, strofuję i
karcę. Bądź więc gorliwy i pokutuj. 20 Oto stoję u drzwi
i pukam. Jeśli ktoś usłyszy mój głos i otworzy drzwi,
wejdę do niego i spożyję z nim wieczerzę, a on ze
mną. 21 Temu, kto zwycięży, dam zasiąść ze mną na
moim tronie, jak i ja zwyciężyłem i zasiadłem z moim
Ojcem na jego tronie. 22 Kto ma uszy, niech słucha, co
Duch mówi do kościołów.

4 Potem zobaczyłem, a oto drzwi [były] otwarte w
niebie, a pierwszy głos, który słyszałem, jakby trąby
mówiącej do mnie, powiedział: Wstąp tutaj, a pokażę
ci, co się ma stać potem. 2 I zaraz znalazłem się w
zachwyceniu ducha. A oto w niebie stał tron, a na tronie
[ktoś] siedział. 3 A ten, który siedział, podobny był z
wyglądu do kamienia jaspisowego i karneolowego,
a dokoła tronu była tęcza podobna z wyglądu do
szmaragdu. 4 Wokoło tronu [były] dwadzieścia cztery
trony. Na tronach widziałem siedzących dwudziestu
czterech starszych, ubranych w białe szaty, a na ich
głowach złote korony. 5 Z tronu wychodziły błyskawice,
gromy i głosy, a przed tronem paliło się siedem
ognistych pochodni, które są siedmioma Duchami
Boga. 6 Przed tronem było też morze szklane podobne
do kryształu. A pośrodku tronu i wokoło tronu były
cztery stworzenia pełne oczu z przodu i z tyłu. 7
Pierwsze stworzenie podobne było do lwa, drugie
stworzenie podobne do cielca, trzecie stworzenie miało
twarz jakby ludzką, a czwarte stworzenie podobne
[było] do lecącego orła. 8 Każde zaś z tych czterech
stworzeń miało po sześć skrzydeł dokoła, a wewnątrz
były pełne oczu. I bez odpoczynku, dniem i nocą mówią:
Święty, święty, święty, Pan Bóg Wszechmogący, ten,
który był i który jest, i który ma przyjść. 9 A gdy

stworzenia oddawały chwałę i cześć, i dziękczynienie
zasiadającemu na tronie, żyjącemu na wieki wieków;
(aiōn g165) 10 Upadło dwudziestu czterech starszych
przed zasiadającym na tronie i oddało pokłon żyjącemu
na wieki wieków, i rzucało swoje korony przed tronem,
mówiąc: (aiōn g165) 11 Godzien jesteś, Panie, wziąć
chwałę i cześć, i moc, ponieważ ty stworzyłeś wszystko
i z twojej woli trwa i zostało stworzone.

5 I zobaczyłem w prawej ręce zasiadającego na
tronie księgę zapisaną wewnątrz i na zewnątrz,
opieczętowaną siedmioma pieczęciami. 2 I zobaczyłem
potężnego anioła wołającego donośnym głosem: Kto
jest godny otworzyć księgę i złamać jej pieczęcie?
3 Ale nikt w niebie ani na ziemi, ani pod ziemią nie
mógł otworzyć księgi ani do niej zajrzeć. 4 I bardzo
płakałem, że nie znalazł się nikt godny, aby otworzyć
i czytać księgę, i do niej zajrzeć. 5 Wtedy jeden ze
starszych powiedział do mnie: Nie płacz! Oto zwyciężył
lew z pokolenia Judy, korzeń Dawida, aby otworzyć
księgę i złamać siedem jej pieczęci. 6 I zobaczyłem, a
oto między tronem i czterema stworzeniami, i między
starszymi stał Baranek jakby zabity, który miał siedem
rogów i siedmioro oczu, które są siedmioma Duchami
Boga posłanymi na całą ziemię. 7 [Wtedy] on podszedł
i wziął księgę z prawej ręki zasiadającego na tronie. 8
A gdy wziął księgę, cztery stworzenia i dwudziestu
czterech starszych upadło przed Barankiem, a każdy z
nich miał harfę i złote czasze pełne wonności, którymi
są modlitwy świętych. 9 I śpiewali nową pieśń: Godzien
jesteś wziąć księgę i otworzyć jej pieczęcie, ponieważ
zostałeś zabity i odkupiłeś nas dla Boga przez swoją
krew z każdego plemienia, języka, ludu i narodu. 10 I
uczyniłeś nas dla naszego Boga królami i kapłanami,
i będziemy królować na ziemi. 11 Zobaczyłem też i
usłyszałem głos wielu aniołów dokoła tronu i stworzeń,
i starszych, a liczba ich wynosiła dziesięć tysięcy
razy dziesięć tysięcy i tysiące tysięcy; 12 Mówiących
donośnym głosem: Godzien jest Baranek zabity wziąć
moc i bogactwo, i mądrość, i siłę, i cześć, i chwałę,
i błogosławieństwo. 13 A wszelkie stworzenie, które
jest w niebie i na ziemi, i pod ziemią, i w morzu,
i wszystko, co w nich jest, słyszałem, jak mówiło:
Zasiadającemu na tronie i Barankowi błogosławieństwo
i cześć, i chwała, i moc na wieki wieków. (aiōn g165)
14 A cztery stworzenia mówiły: Amen. A dwudziestu
czterech starszych upadło i oddało pokłon żyjącemu
na wieki wieków.

6 I zobaczyłem, gdy Baranek otworzył pierwszą z
pieczęci, i usłyszałem pierwsze z czterech stworzeń
mówiące jakby głosem gromu: Chodź i zobacz. 2 I
zobaczyłem, a oto biały koń, ten zaś, który na nim
siedział, miał łuk. I dano mu koronę, i wyruszył [jako]
zwycięzca, żeby zwyciężać. 3 A gdy otworzył drugą
pieczęć, usłyszałem drugie stworzenie mówiące: Chodź
i zobacz. 4 I wyszedł inny koń, rudy, a temu, który
na nim siedział, pozwolono odebrać ziemi pokój, aby
ludzie zabijali się nawzajem. I dano mu wielki miecz.
5 A gdy otworzył trzecią pieczęć, usłyszałem trzecie
stworzenie mówiące: Chodź i zobacz. I zobaczyłem, a
oto koń czarny, ten zaś, który na nim siedział, miał w
swojej ręce wagę. 6 I usłyszałem głos pośród czterech
stworzeń mówiący: Miara pszenicy za grosz i trzy miary
jęczmienia za grosz. A nie krzywdź oliwy i wina. 7 A gdy
otworzył czwartą pieczęć, usłyszałem głos czwartego
stworzenia mówiący: Chodź i zobacz. 8 I zobaczyłem,
oto koń płowy, a temu, który na nim siedział, było na
imię Śmierć, a Piekło szło za nim. I dano im władzę
nad czwartą częścią ziemi, aby zabijali mieczem i
głodem, i zarazą, i przez zwierzęta ziemi. (Hadēs g86) 9
A gdy otworzył piątą pieczęć, widziałem pod ołtarzem
dusze zabitych z powodu słowa Bożego i świadectwa,
które złożyli. 10 I wołały donośnym głosem: Jak długo
[jeszcze], Panie święty i prawdziwy, nie będziesz sądził
i nie pomścisz naszej krwi na mieszkańcach ziemi? 11
I dano każdemu [z nich] białą szatę, i powiedziano
im, aby odpoczywali jeszcze przez krótki czas, aż
dopełni się [liczba] ich współsług i braci, którzy mają
zostać zabici jak i oni. 12 I zobaczyłem, gdy otworzył
szóstą pieczęć, a oto nastąpiło wielkie trzęsienie ziemi
i słońce stało się czarne jak włosiany wór, a księżyc
stał się jak krew. 13 Gwiazdy niebieskie spadły na
ziemię, podobnie jak drzewo figowe zrzuca niedojrzałe
figi, gdy potrząśnie nim gwałtowny wiatr. 14 I niebo
ustąpiło jak zwój zrolowany, a każda góra i wyspa
ruszyły się ze swoich miejsc. 15 A królowie ziemscy
i możnowładcy, i bogacze, i wodzowie, i mocarze, i
każdy niewolnik, i każdy wolny ukryli się w jaskiniach i
skałach górskich. 16 I mówili do gór i skał: Padnijcie
na nas i zakryjcie nas przed obliczem zasiadającego
na tronie i przed gniewem Baranka; 17 Bo nadszedł
wielki dzień jego gniewu. I któż może się ostać?

7 Potem zobaczyłem czterech aniołów stojących
na czterech krańcach ziemi, trzymających cztery
wiatry ziemi, aby wiatr nie wiał na ziemię ani na
morze, ani na żadne drzewo. 2 I zobaczyłem innego
anioła wstępującego od wschodu słońca, który miał
pieczęć Boga żywego i zawołał donośnym głosem
do czterech aniołów, którym pozwolono wyrządzać
szkodę ziemi i morzu: 3 Nie wyrządzajcie szkody ziemi
ani morzu, ani drzewom, dopóki nie opieczętujemy
sług naszego Boga na ich czołach. 4 I usłyszałem
liczbę opieczętowanych: sto czterdzieści cztery
tysiące opieczętowanych ze wszystkich pokoleń

synów Izraela: 5 Z pokolenia Judy dwanaście tysięcy
opieczętowanych, z pokolenia Rubena dwanaście
tysięcy opieczętowanych, z pokolenia Gada dwanaście
tysięcy opieczętowanych; 6 Z pokolenia Asera
dwanaście tysięcy opieczętowanych, z pokolenia
Neftalego dwanaście tysięcy opieczętowanych,
z pokolenia Manassesa dwanaście tysięcy
opieczętowanych; 7 Z pokolenia Symeona dwanaście
tysięcy opieczętowanych, z pokolenia Lewiego
dwanaście tysięcy opieczętowanych, z pokolenia
Issachara dwanaście tysięcy opieczętowanych;
8 Z pokolenia Zabulona dwanaście tysięcy
opieczętowanych, z pokolenia Józefa dwanaście
tysięcy opieczętowanych, z pokolenia Beniamina
dwanaście tysięcy opieczętowanych. 9 Potem
zobaczyłem, a oto wielki tłum, którego nikt nie mógł
policzyć, z każdego narodu, plemienia, ludu i języka,
który stał przed tronem i przed Barankiem ubrani
w białe szaty, a palmy w ich rękach. 10 I wołali
donośnym głosem: Zbawienie należy do naszego Boga
zasiadającego na tronie i do Baranka. 11 A wszyscy
aniołowie stali dokoła tronu i starszych, i czterech
stworzeń, i upadli przed tronem na twarze, i oddali
pokłon Bogu; 12 Mówiąc: Amen. Błogosławieństwo i
chwała, i mądrość, i dziękczynienie, i cześć, i moc,
i siła naszemu Bogu na wieki wieków. Amen. **(aiōn g165)**
13 A jeden ze starszych odezwał się do mnie
tymi słowy: Kim są ci, którzy są ubrani w białe szaty
i skąd przybyli? 14 Odpowiedziałem mu: Panie, ty
wiesz. I powiedział do mnie: To są ci, którzy przyszli z
wielkiego ucisku i wyprali swoje szaty, i wybielili je we
krwi Baranka. 15 Dlatego są przed tronem Boga i służą
mu we dnie i w nocy w jego świątyni, a zasiadający na
tronie osłoni ich [sobą] jak namiotem. 16 Nie zaznają
już głodu ani pragnienia, nie porazi ich słońce ani
żaden upał; 17 Ponieważ Baranek, który jest pośrodku
tronu, będzie ich pasł i poprowadzi ich do żywych
źródeł wód, i otrze Bóg wszelką łzę z ich oczu.

8 A gdy otworzył siódmą pieczęć, nastała w niebie
cisza na około pół godziny. 2 I zobaczyłem siedmiu
aniołów, którzy stoją przed Bogiem. I dano im siedem
trąb. 3 I przyszedł inny anioł, i stanął przy ołtarzu,
mając złotą kadzielnicę. Dano mu wiele kadzideł,
aby [je] ofiarował z modlitwami wszystkich świętych
na złotym ołtarzu, który jest przed tronem. 4 I dym
kadzideł z modlitwami świętych wzniósł się z ręki anioła
przed Bogiem. 5 Anioł zaś wziął kadzielnicę, napełnił
ją ogniem z ołtarza i zrzucił na ziemię. I nastąpiły głosy
i gromy, i błyskawice, i trzęsienie ziemi. 6 A siedmiu
aniołów, którzy mieli siedem trąb, przygotowało się,
aby zatrąbić. 7 I zatrąbił pierwszy anioł, i powstały grad
i ogień zmieszane z krwią, i zrzucono je na ziemię. I
spłonęła trzecia część drzew, spłonęła też cała zielona
trawa. 8 I zatrąbił drugi anioł, i jakby wielka góra
płonąca ogniem została wrzucona w morze, i trzecia
część morza zamieniła się w krew. 9 I zginęła w morzu
trzecia część żywych stworzeń, i trzecia część statków
uległa zniszczeniu. 10 I zatrąbił trzeci anioł, i spadła z
nieba wielka gwiazda, płonąca jak pochodnia, i spadła
na trzecią część rzek i na źródła wód. 11 A imię
gwiazdy brzmi Piołun. I trzecia część wód zamieniła
się w piołun, i wielu ludzi umarło od tych wód, bo stały
się gorzkie. 12 I zatrąbił czwarty anioł, i rażona została
trzecia część słońca i trzecia część księżyca, i trzecia
część gwiazd, tak że zaćmiła się trzecia ich część
i dzień przez jedną trzecią swoją część nie jaśniał,
podobnie i noc. 13 I zobaczyłem, i usłyszałem jednego
anioła lecącego środkiem nieba, który mówił donośnym
głosem: Biada, biada, biada mieszkańcom ziemi z
powodu pozostałych głosów trąb trzech aniołów, którzy
mają zatrąbić.

9 I zatrąbił piąty anioł, i zobaczyłem gwiazdę, która
spadła z nieba na ziemię i dano jej klucz do studni
otchłani. **(Abyssos g12)** 2 I otworzyła studnię otchłani, i
wzbił się dym ze studni, jakby dym wielkiego pieca, a
słońce i powietrze zaćmiły się od dymu studni. **(Abyssos
g12)** 3 A z dymu wyszła szarańcza na ziemię i dano jej
moc, jaką mają skorpiony ziemskie. 4 I powiedziano
jej, żeby nie wyrządzała szkody trawie na ziemi ani
niczemu zielonemu, ani żadnemu drzewu, lecz tylko
samym ludziom, którzy nie mają pieczęci Boga na
czołach. 5 I dano jej nakaz, aby ich nie zabijały,
lecz dręczyły przez pięć miesięcy. A ich cierpienia
[były] jak cierpienia zadane przez skorpiona, gdy ukąsi
człowieka. 6 I w owe dni ludzie będą szukać śmierci,
lecz jej nie znajdą, i będą chcieli umrzeć, ale śmierć od
nich ucieknie. 7 A szarańcza z wyglądu była podobna
do koni przygotowanych do boju, na ich głowach
jakby korony podobne do złota, a ich twarze jakby
twarze ludzkie. 8 I miały włosy jakby włosy kobiece,
a ich zęby były jak u lwów. 9 Miały też pancerze
jakby z żelaza, a szum ich skrzydeł jakby odgłos
wielokonnych rydwanów pędzących do boju. 10 I miały
ogony podobne do skorpionów, a żądła były w ich
ogonach. I [dano] im moc wyrządzania ludziom szkody
przez pięć miesięcy. 11 Mają nad sobą króla, anioła
otchłani, którego imię po hebrajsku brzmi Abaddon,
a po grecku Apollyon. **(Abyssos g12)** 12 Jedno „biada”
minęło, a oto jeszcze dwa „biada” potem nadchodzą.
13 I zatrąbił szósty anioł, i usłyszałem jeden głos
od czterech rogów złotego ołtarza, który jest przed
Bogiem; 14 Mówiący do szóstego anioła, który miał
trąbę: Uwolnij czterech aniołów związanych nad wielką
rzeką Eufrat. 15 I zostali uwolnieni czterej aniołowie,

przygotowani na godzinę, na dzień, na miesiąc i na
rok, aby zabić trzecią część ludzi. 16 A liczba wojsk
konnych [wynosiła] dwieście milionów, bo usłyszałem
ich liczbę. 17 I tak zobaczyłem w widzeniu konie
i tych, którzy na nich siedzieli, mających pancerze
[barwy] ognia, hiacyntu i siarki. A głowy koni były jak
głowy lwów, a z ich pysków wychodził ogień, dym i
siarka. 18 A od tych trzech [plag] została zabita trzecia
część ludzi, od ognia, dymu i siarki, które wychodziły
z ich pysków. 19 Moc bowiem tych koni jest w ich
pyskach i w ogonach, bo ich ogony są podobne do
węży, które mają głowy i nimi wyrządzają szkody. 20
A pozostali ludzie, którzy nie zostali zabici przez te
plagi, nie pokutowali od uczynków swoich rąk, tak
by nie oddawać pokłonu demonom i bożkom złotym,
srebrnym, miedzianym, kamiennym i drewnianym, które
nie mogą ani widzieć, ani słyszeć, ani chodzić. 21 I nie
pokutowali od swoich morderstw ani od swoich czarów,
ani od swego nierządu, ani od swoich kradzieży.

10 I zobaczyłem innego potężnego anioła,
zstępującego z nieba, ubranego w obłok, nad
jego głową była tęcza, jego twarz jak słońce, a jego
nogi jak słupy ognia. 2 W swojej ręce miał otwartą
książeczkę. I postawił prawą nogę na morzu, a lewą na
ziemi. 3 I zawołał donośnym głosem, tak jak ryczy lew.
A gdy zawołał, siedem gromów odezwało się swoimi
głosami. 4 A gdy siedem gromów przemówiło swoimi
głosami, zabrałem się do pisania, lecz usłyszałem
głos z nieba, który mówił do mnie: Zapieczętuj [to],
co mówiło siedem gromów, i nie pisz tego. 5 A anioł,
którego widziałem stojącego na morzu i na ziemi,
podniósł swoją rękę ku niebu; 6 I przysiągł na tego,
który żyje na wieki wieków, który stworzył niebo i to, co
w nim jest, i ziemię i to, co na niej, i morze, i to, co w
nim, że czasu już nie będzie; **(aiōn g165)** 7 Lecz w dniach
głosu siódmego anioła, gdy zacznie trąbić, dokona
się tajemnica Boga, jak to oznajmił swoim sługom,
prorokom. 8 A głos, który usłyszałem z nieba, znowu
przemówił do mnie: Idź, weź tę otwartą książeczkę,
która jest w ręce anioła stojącego na morzu i na ziemi.
9 Podszedłem więc do anioła i powiedziałem mu: Daj
mi tę książeczkę. I powiedział do mnie: Weź ją i zjedz,
a spowoduje gorycz w twoim brzuchu, lecz w twoich
ustach będzie słodka jak miód. 10 I wziąłem książeczkę
z ręki anioła i zjadłem ją, a była w moich ustach słodka
jak miód. Lecz gdy ją zjadłem, mój brzuch napełnił
się goryczą. 11 I powiedział do mnie: Musisz znowu
prorokować przed wieloma ludami, narodami, językami
i królami.

11 I dano mi trzcinę podobną do pręta. I stanął
anioł, mówiąc: Wstań i zmierz świątynię Boga
i ołtarz oraz tych, którzy w niej oddają pokłon. 2
Lecz dziedziniec zewnętrzny świątyni wyłącz i nie
mierz go, gdyż został dany poganom. I będą deptać
święte miasto przez czterdzieści dwa miesiące. 3 I
dam [władzę] dwóm moim świadkom, którzy będą
prorokować przez tysiąc dwieście sześćdziesiąt dni
ubrani w wory. 4 Oni są dwoma drzewami oliwnymi i
dwoma świecznikami, które stoją przed Bogiem ziemi.
5 A gdy ktoś chce ich skrzywdzić, ogień wychodzi z ich
ust i pożera ich wrogów. Jeśli więc ktoś chciałby ich
skrzywdzić, w ten sposób musi być zabity. 6 Oni mają
władzę zamknąć niebo, aby nie padał deszcz za dni
ich prorokowania, i mają władzę nad wodami, aby je
zamieniać w krew i porazić ziemię wszelkimi plagami,
ilekroć zechcą. 7 A gdy dopełnią swojego świadectwa,
bestia, która wychodzi z otchłani, stoczy z nimi walkę i
zwycięży ich, i zabije ich. **(Abyssos g12)** 8 A ich zwłoki
[będą leżeć] na ulicy wielkiego miasta, które duchowo
nazywa się Sodomą i Egiptem, gdzie też nasz Pan
został ukrzyżowany. 9 I [wielu] spośród ludów, plemion,
języków i narodów będzie patrzeć na ich zwłoki przez
trzy i pół dnia i nie pozwolą złożyć ich zwłok do grobu.
10 A mieszkańcy ziemi będą się cieszyć i radować z ich
powodu. I będą sobie nawzajem posyłać podarunki,
bo ci dwaj prorocy dręczyli mieszkańców ziemi. 11
A po trzech i pół dnia duch życia od Boga wszedł w
nich i stanęli na nogach, a wielki strach padł na tych,
którzy na nich patrzyli. 12 Potem usłyszeli donośny
głos z nieba mówiący: Wstąp tutaj. I wstąpili do nieba
w obłoku, a ich nieprzyjaciele patrzyli na nich. 13 W tej
godzinie nastąpiło wielkie trzęsienie ziemi i zawaliła
się dziesiąta część miasta, i zginęło w trzęsieniu ziemi
siedem tysięcy ludzi, a pozostali przerazili się i oddali
chwałę Bogu nieba. 14 Minęło drugie „biada”, a oto
nadchodzi szybko trzecie „biada”. 15 I zatrąbił siódmy
anioł, i odezwały się donośne głosy w niebie mówiące:
Królestwa świata stały się [królestwami] naszego Pana
i jego Chrystusa i będzie królować na wieki wieków.
(aiōn g165) 16 A dwudziestu czterech starszych, którzy
siedzą przed Bogiem na swoich tronach, upadło na
twarze i oddało Bogu pokłon; 17 Mówiąc: Dziękujemy
tobie, Panie Boże Wszechmogący, który jesteś i który
byłeś, i który masz przyjść, że wziąłeś swą potężną
moc i objąłeś królestwo. 18 I rozgniewały się narody,
i nadszedł twój gniew i czas osądzenia umarłych, i
oddania zapłaty twoim sługom prorokom i świętym oraz
tym, którzy się boją twego imienia, małym i wielkim,
i zniszczenia tych, którzy niszczą ziemię. 19 Potem
otworzyła się świątynia Boga w niebie i arka jego
przymierza ukazała się w jego świątyni, i nastąpiły
błyskawice, głosy, grzmoty, trzęsienia ziemi i wielki
grad.

12 I ukazał się wielki cud na niebie: Kobieta ubrana
w słońce i księżyc pod jej nogami, a na jej głowie
korona z dwunastu gwiazd. 2 A była brzemienna i
krzyczała w bólach porodowych i w mękach rodzenia.
3 I ukazał się inny cud na niebie: Oto wielki rudy
smok mający siedem głów i dziesięć rogów, a na jego
głowach siedem koron. 4 A jego ogon wlókł trzecią
część gwiazd nieba i zrzucił je na ziemię. I stanął smok
przed kobietą, która [właśnie] miała urodzić, aby gdy
tylko urodzi, pożreć jej dziecko. 5 I urodziła syna –
mężczyznę, który będzie rządził wszystkimi narodami
laską żelazną. I porwane zostało jej dziecko do Boga i
do jego tronu; 6 A kobieta uciekła na pustynię, gdzie ma
miejsce przygotowane przez Boga, aby ją tam żywiono
przez tysiąc dwieście sześćdziesiąt dni. 7 I nastąpiła
walka w niebie. Michał i jego aniołowie walczyli ze
smokiem. I walczył smok i jego aniołowie; 8 Ale nie
zwyciężyli i nie było już dla nich miejsca w niebie.
9 I zrzucony został wielki smok, wąż starodawny,
zwany diabłem i szatanem, zwodzący cały świat. Został
zrzucony na ziemię, z nim też zrzuceni zostali jego
aniołowie. 10 I usłyszałem donośny głos mówiący
w niebie: Teraz nastało zbawienie, moc i królestwo
naszego Boga, i władza jego Chrystusa, bo został
zrzucony oskarżyciel naszych braci, który dniem i
nocą oskarżał ich przed naszym Bogiem. 11 Ale oni
zwyciężyli go przez krew Baranka i przez słowo swego
świadectwa i nie umiłowali swojego życia – aż do
śmierci. 12 Dlatego radujcie się niebiosa i wy, ich
mieszkańcy. Biada [mieszkańcom] ziemi i morza, bo
zszedł do was diabeł pałający wielkim gniewem, gdyż
wie, że ma niewiele czasu. 13 A gdy smok zobaczył,
że został zrzucony na ziemię, zaczął prześladować
kobietę, która urodziła mężczyznę. 14 I dano kobiecie
dwa skrzydła wielkiego orła, aby poleciała na pustynię,
na swoje miejsce, gdzie jest żywiona przez czas i czasy,
i połowę czasu, z dala od węża. 15 I wyrzucił wąż ze
swojej paszczy za kobietą wodę jak rzekę, aby ją rzeka
porwała. 16 Lecz ziemia przyszła kobiecie z pomocą
i otworzyła ziemia swą gardziel, i pochłonęła rzekę,
którą smok wyrzucił ze swojej paszczy. 17 I rozgniewał
się smok na kobietę, i odszedł, aby walczyć z resztą
jej potomstwa, z tymi, którzy zachowują przykazania
Boga i mają świadectwo Jezusa Chrystusa.

13 I stanąłem na piasku morza. I zobaczyłem bestię
wychodzącą z morza, mającą siedem głów i
dziesięć rogów, a na jej rogach było dziesięć koron,
a na jej głowach imię bluźnierstwa. 2 A bestia, którą
widziałem, podobna była do pantery, a jej łapy jak
u niedźwiedzia, a jej paszcza jak paszcza lwa. I
dał jej smok swoją moc, swój tron i wielką władzę.
3 I zobaczyłem jedną z jej głów jakby śmiertelnie
zranioną, lecz jej śmiertelna rana została uleczona.
I cała ziemia zdziwiła się, i [poszła] za bestią. 4 I
oddali pokłon smokowi, który dał władzę bestii. Oddali
też pokłon bestii, mówiąc: Któż [jest] podobny do
bestii? Któż z nią może walczyć? 5 I dano jej paszczę
mówiącą rzeczy wielkie i bluźnierstwa. Dano jej też
moc, aby działała przez czterdzieści dwa miesiące.
6 I otworzyła swoją paszczę, by bluźnić przeciwko
Bogu, by bluźnić jego imieniu, jego przybytkowi i tym,
którzy mieszkają w niebie. 7 Pozwolono jej też walczyć
ze świętymi i zwyciężać ich. I dano jej władzę nad
każdym plemieniem, językiem i narodem. 8 Wszyscy
mieszkańcy ziemi oddadzą jej pokłon, ci, których
imiona nie są zapisane w księdze życia Baranka
zabitego od założenia świata. 9 [Jeśli] ktoś ma uszy,
niech słucha! 10 Jeśli ktoś do niewoli bierze, do niewoli
pójdzie, jeśli ktoś zabija mieczem, mieczem musi
zostać zabity. Tu jest cierpliwość i wiara świętych.
11 Potem zobaczyłem inną bestię wychodzącą z ziemi,
a miała dwa rogi podobne do Baranka, ale mówiła
jak smok. 12 I całą władzę pierwszej bestii sprawuje
na jej oczach, i sprawia, że ziemia i jej mieszkańcy
oddają pokłon pierwszej bestii, której śmiertelna rana
została wyleczona. 13 I czyni wielkie cuda, sprawiając,
że nawet ogień zstępuje z nieba na ziemię na oczach
ludzi. 14 I zwodzi mieszkańców ziemi przez cuda,
które jej pozwolono czynić przed bestią, mówiąc
mieszkańcom ziemi, aby sporządzili wizerunek bestii,
która miała ranę od miecza, ale ożyła. 15 I pozwolono
jej tchnąć ducha w wizerunek bestii, tak żeby przemówił
wizerunek bestii i sprawił, że ci, którzy nie oddali
pokłonu wizerunkowi bestii, zostali zabici. 16 I sprawia,
aby wszyscy, mali i wielcy, bogaci i biedni, wolni i
niewolnicy, przyjęli znamię na prawą rękę lub na czoło;
17 I aby nikt nie mógł kupić ani sprzedać, tylko ten, kto
ma znamię, imię bestii lub liczbę jej imienia. 18 Tu jest
mądrość. Kto ma rozum, niech obliczy liczbę bestii,
gdyż jest to liczba człowieka. A liczba jej: sześćset
sześćdziesiąt sześć.

14 I zobaczyłem, a oto Baranek stał na górze Syjon,
a z nim sto czterdzieści cztery tysiące tych,
którzy mieli imię jego Ojca wypisane na czołach. 2
I usłyszałem z nieba głos jakby głos wielu wód i
jakby głos wielkiego gromu. I słyszałem głos harfiarzy
grających na swoich harfach. 3 I śpiewali jakby nową
pieśń przed tronem i przed czterema stworzeniami, i
przed starszymi. A nikt się tej pieśni nie mógł nauczyć
oprócz stu czterdziestu czterech tysięcy, którzy zostali
wykupieni z ziemi. 4 Są to ci, którzy nie skalali
się z kobietami, są bowiem dziewiczy. To ci, którzy
podążają za Barankiem, dokądkolwiek idzie. Oni zostali

wykupieni spośród ludzi, aby byli pierwocinami dla
Boga i dla Baranka; 5 A w ich ustach nie znaleziono
podstępu. Są bowiem bez skazy przed tronem Boga. 6
I zobaczyłem innego anioła lecącego środkiem nieba,
który miał ewangelię wieczną, aby ją zwiastować
mieszkańcom ziemi, wszystkim narodom, plemionom,
językom i ludom; (aiōnios g166) 7 Mówiącego donośnym
głosem: Bójcie się Boga i oddajcie mu chwałę, bo
przyszła godzina jego sądu. Oddajcie pokłon temu,
który stworzył niebo i ziemię, morze i źródła wód. 8 A
za nim szedł inny anioł i mówił: Upadł, upadł Babilon,
wielkie miasto, bo winem gniewu swego nierządu
napoiło wszystkie narody. 9 A po nich przyszedł
trzeci anioł i donośnym głosem mówił: Jeśli ktoś odda
pokłon bestii i jej wizerunkowi i przyjmie znamię na
czoło lub na rękę; 10 Ten również będzie pił z wina
zapalczywości Boga, nierozcieńczonego, nalanego
do kielicha jego gniewu, i będzie męczony w ogniu
i siarce przed świętymi aniołami i przed Barankiem.
11 A dym ich męki wznosi się na wieki wieków i nie
zaznają odpoczynku we dnie i w nocy ci, którzy oddają
pokłon bestii i jej wizerunkowi, i ten, kto przyjmuje
znamię jej imienia. (aiōn g165) 12 Tu jest cierpliwość
świętych, tu są ci, którzy zachowują przykazania Boga
i wiarę Jezusa. 13 I usłyszałem głos z nieba, który
mówił do mnie: Napisz: Błogosławieni [są] umarli,
którzy odtąd umierają w Panu, tak, mówi Duch, aby
odpoczęli od swoich prac, a ich uczynki idą za nimi. 14
I zobaczyłem, a oto biały obłok, a na obłoku siedział
[ktoś] podobny do Syna Człowieczego, który miał na
głowie złotą koronę, a w ręku ostry sierp. 15 A inny
anioł wyszedł ze świątyni, wołając donośnym głosem
do tego, który siedział na obłoku: Zapuść swój sierp
i żnij, gdyż nadeszła dla ciebie pora, abyś żął, bo
dojrzało żniwo ziemi. 16 Wtedy rzucił ten, który siedział
na obłoku, swój sierp na ziemię i ziemia została zżęta.
17 I inny anioł wyszedł ze świątyni, która jest w niebie,
mając także ostry sierp. 18 Potem od ołtarza wyszedł
inny anioł, który miał władzę nad ogniem i zawołał
donośnym głosem do tego, który miał ostry sierp:
Zapuść swój ostry sierp i zbierz grona winorośli ziemi,
bo dojrzały jej winne grona. 19 I rzucił anioł swój
ostry sierp na ziemię, i zebrał [grona] winorośli ziemi,
i wrzucił [je] do wielkiej tłoczni gniewu Boga. 20 I
udeptano tłocznię poza miastem, a z tłoczni wypłynęła
krew aż po wędzidła koni, na tysiąc sześćset stadiów.

15 Potem zobaczyłem inny znak na niebie, wielki
i zadziwiający: siedmiu aniołów, którzy mieli
siedem plag ostatecznych, bo przez nie dopełnił się
gniew Boga. 2 I zobaczyłem jakby morze szklane
zmieszane z ogniem i tych, którzy odnieśli zwycięstwo
nad bestią, nad jej wizerunkiem, nad jej znamieniem i
nad liczbą jej imienia, stojących nad szklanym morzem,
mających harfy Boga. 3 I śpiewali pieśń Mojżesza, sługi
Boga, i pieśń Baranka: Wielkie i zadziwiające są twoje
dzieła, Panie Boże Wszechmogący. Sprawiedliwe i
prawdziwe są twoje drogi, o Królu świętych; 4 Któż by
się nie bał ciebie, Panie, i nie uwielbił twego imienia?
Bo ty jedynie jesteś święty, bo wszystkie narody przyjdą
i oddadzą tobie pokłon, bo objawiły się twoje wyroki. 5
Potem zobaczyłem, a oto została otwarta świątynia
Przybytku Świadectwa w niebie. 6 I wyszło ze świątyni
siedmiu aniołów mających siedem plag, ubranych w
czysty, lśniący len i przepasanych na piersi złotymi
pasami. 7 A jedno z czterech stworzeń dało siedmiu
aniołom siedem złotych czasz pełnych gniewu Boga,
który żyje na wieki wieków. (aiōn g165) 8 I napełniła się
świątynia dymem od chwały Boga i jego mocy. I nikt
nie mógł wejść do świątyni, dopóki nie dopełniło się
siedem plag siedmiu aniołów.

16 I usłyszałem donośny głos ze świątyni mówiący
do siedmiu aniołów: Idźcie i wylejcie siedem
czasz gniewu Boga na ziemię. 2 I poszedł pierwszy, i
wylał swoją czaszę na ziemię. I pojawiły się bolesne i
złośliwe wrzody na ludziach, którzy mieli znamię bestii,
i na tych, którzy oddali pokłon jej wizerunkowi. 3 A
drugi anioł wylał swoją czaszę na morze i stało się
ono jak krew zmarłego. I każda dusza żywa umarła w
morzu. 4 A trzeci anioł wylał swoją czaszę na rzeki i
źródła wód i przemieniły się w krew. 5 I usłyszałem
anioła wód mówiącego: Sprawiedliwy jesteś, Panie,
który jesteś i który byłeś, i święty, że tak osądziłeś.
6 Ponieważ wylali krew świętych i proroków, dałeś
im również krew do picia, bo [na to] zasłużyli. 7 I
usłyszałem, jak inny mówił od ołtarza: Tak, Panie Boże
Wszechmogący, prawdziwe i sprawiedliwe są twoje
wyroki. 8 A czwarty anioł wylał swoją czaszę na słońce
i pozwolono mu przypalać ludzi ogniem. 9 I ludzie
zostali popaleni wielkim żarem, i bluźnili imieniu Boga,
który ma władzę nad tymi plagami, a nie pokutowali,
aby oddać mu chwałę. 10 A piąty anioł wylał swoją
czaszę na tron bestii i jej królestwo pogrążyło się w
ciemności, a [ludzie] gryźli z bólu języki. 11 I bluźnili
Bogu nieba z powodu swoich bólów i wrzodów, lecz
nie pokutowali ze swoich czynów. 12 A szósty anioł
wylał swoją czaszę na wielką rzekę Eufrat. I wyschła
jej woda, aby została przygotowana droga dla królów
ze Wschodu. 13 I zobaczyłem trzy duchy nieczyste
jakby żaby, które [wychodziły] z paszczy smoka i z
paszczy bestii, i z ust fałszywego proroka. 14 A są
to duchy demonów, które czynią cuda i wychodzą
do królów ziemi i na cały świat, aby ich zgromadzić
na wojnę w wielki dzień Boga Wszechmogącego.
15 Oto przychodzę jak złodziej. Błogosławiony, kto

czuwa i strzeże swoich szat, aby nie chodził nago
i aby nie widziano jego hańby. 16 I zgromadził ich
na miejsce zwane po hebrajsku Armageddon. 17 A
siódmy anioł wylał swoją czaszę w powietrze. I ze
świątyni nieba, od tronu rozległ się donośny głos, który
powiedział: Stało się! 18 I nastąpiły głosy i gromy, i
błyskawice, i nastało wielkie trzęsienie ziemi, jakiego
nie było, odkąd człowiek jest na ziemi, tak potężne
[było] to trzęsienie ziemi. 19 A wielkie miasto rozpadło
się na trzy części i runęły miasta narodów. I został
wspomniany przed Bogiem wielki Babilon, aby dać mu
kielich wina zapalczywości swego gniewu. 20 Pierzchły
wszystkie wyspy i gór już nie znaleziono. 21 I spadł z
nieba na ludzi wielki grad [o wadze] około jednego
talentu. A ludzie bluźnili Bogu z powodu plagi gradu,
bo plaga ta była bardzo wielka.

17 I przyszedł jeden z siedmiu aniołów, którzy mieli
siedem czasz, i odezwał się do mnie, mówiąc
mi: Chodź, pokażę ci sąd nad wielką nierządnicą,
która siedzi nad wieloma wodami; 2 Z którą nierząd
uprawiali królowie ziemi, a mieszkańcy ziemi upili się
winem jej nierządu. 3 I zaniósł mnie w duchu na
pustynię. I zobaczyłem kobietę siedzącą na szkarłatnej
bestii pełnej imion bluźnierstwa, mającej siedem głów i
dziesięć rogów. 4 A kobieta była ubrana w purpurę i
szkarłat i przyozdobiona złotem, drogimi kamieniami
i perłami. Miała w swej ręce złoty kielich pełen
obrzydliwości i nieczystości swego nierządu. 5 A na jej
czole wypisane było imię: Tajemnica, wielki Babilon,
matka nierządnic i obrzydliwości ziemi. 6 I zobaczyłem
kobietę pijaną krwią świętych i krwią męczenników
Jezusa. A gdy ją zobaczyłem, zdumiałem się bardzo.
7 I powiedział do mnie anioł: Czemu się zdumiałeś? Ja
ci wyjaśnię tajemnicę kobiety i bestii, która ją nosi, a
która ma siedem głów i dziesięć rogów. 8 Bestia, którą
widziałeś, była, a nie ma jej i ma wyjść z otchłani,
i iść na zatracenie. I zdziwią się mieszkańcy ziemi,
których imiona nie są zapisane w księdze życia od
założenia świata, widząc bestię, która była i nie ma
jej, a jednak jest. **(Abyssos g12)** 9 Tu jest rozum, który
ma mądrość. Siedem głów to siedem gór, na których
siedzi kobieta. 10 I królów jest siedmiu – pięciu upadło,
jeden jest, inny jeszcze nie przyszedł, a gdy przyjdzie,
ma pozostać na krótko. 11 A bestia, która była, a
nie ma jej, ona sama jest ósmym, a jest spośród
siedmiu i idzie na zatracenie. 12 A dziesięć rogów,
które widziałeś, to dziesięciu królów, którzy jeszcze nie
objęli królestwa, ale wezmą władzę jak królowie na
jedną godzinę wraz z bestią. 13 Mają oni jeden zamysł,
a swoją moc i władzę oddadzą bestii. 14 Oni będą
walczyć z Barankiem, a Baranek ich zwycięży, bo jest
Panem panów i Królem królów, a [ci], którzy są z nim,
są powołani, wybrani i wierni. 15 I powiedział do mnie:
Wody, które widziałeś, nad którymi siedzi nierządnica,
to ludy, tłumy, narody i języki. 16 A dziesięć rogów,
które widziałeś na bestii – oni znienawidzą nierządnicę
i sprawią, że będzie spustoszona i naga i będą jeść jej
ciało, i spalą ją w ogniu. 17 Bóg bowiem włożył im do
serc, aby wykonali jego wolę, i to jednomyślnie, i oddali
swoje królestwo bestii, aż wypełnią się słowa Boga. 18
A kobieta, którą zobaczyłeś, to wielkie miasto, które
króluje nad królami ziemi.

18 Potem zobaczyłem innego anioła zstępującego
z nieba, mającego wielką władzę, i zajaśniała
ziemia od jego chwały. 2 I zawołał potężnie donośnym
głosem: Upadł, upadł wielki Babilon, [metropolia]. Stała
się mieszkaniem demonów, schronieniem wszelkiego
ducha nieczystego i schronieniem wszelkiego ptactwa
nieczystego i znienawidzonego. 3 Gdyż wszystkie
narody piły wino zapalczywości jej nierządu, a królowie
ziemi uprawiali z nią nierząd i kupcy ziemi wzbogacili
się na jej wielkim przepychu. 4 I usłyszałem inny
głos z nieba, który mówił: Wyjdźcie z niej, mój ludu,
abyście nie byli uczestnikami jej grzechów i aby was
nie dotknęły jej plagi. 5 Jej grzechy bowiem dosięgły
aż do nieba i wspomniał Bóg na jej nieprawości. 6
Odpłaćcie jej, jak i ona odpłacała wam, i oddajcie
jej w dwójnasób według jej uczynków. Do kielicha,
w który [wam] nalewała, nalejcie jej w dwójnasób.
7 Ile sama się rozsławiła i pławiła się w przepychu,
tyle zadajcie jej udręki i smutku, bo mówi w swoim
sercu: Zasiadam [jak] królowa, nie jestem wdową i nie
zaznam smutku. 8 Dlatego w jednym dniu przyjdą [na
nią] jej plagi, śmierć, smutek i głód i zostanie spalona
ogniem, bo mocny jest Pan Bóg, który ją osądzi. 9
I będą płakać, i lamentować nad nią królowie ziemi,
którzy uprawiali z nią nierząd i pławili się w przepychu,
gdy zobaczą dym jej pożaru. 10 Stojąc z daleka z
powodu strachu przed jej męką, powiedzą: Biada,
biada [tobie], wielkie miasto, Babilonie, metropolio
potężna, bo w jednej godzinie nadszedł twój sąd! 11 A
kupcy ziemi będą płakać i lamentować nad nią, bo
już nikt nie będzie kupował ich towaru; 12 Towaru
złota, srebra, drogich kamieni, pereł, bisioru, purpury,
jedwabiu, szkarłatu, wszelkiego drewna tujowego,
wszelkich przedmiotów z kości słoniowej, wszelkich
przedmiotów z najkosztowniejszego drewna, brązu,
żelaza i marmuru; 13 Cynamonu i wonności, olejku i
kadzidła, wina i oliwy, najczystszej mąki i pszenicy,
bydła i owiec, koni i wozów, niewolników i dusz
ludzkich. 14 Owoce, których pożądała twoja dusza,
opuściły ciebie i wszystko, co tłuste i świetne, opuściło
ciebie i już nigdy tego nie znajdziesz. 15 Ci, którzy tym
handlowali i wzbogacili się na niej, będą stać z daleka z

powodu strachu przed jej męką, płacząc i lamentując w
słowach: 16 Biada, biada [tobie], wielkie miasto, ubrane
w bisior, purpurę i szkarłat, przyozdobione złotem,
drogimi kamieniami i perłami; 17 Bo w jednej godzinie
przepadło tak wielkie bogactwo; a każdy sternik i
całe rzesze pływających na okrętach, i marynarze, i
wszyscy, którzy pracują na morzu, stanęli z daleka; 18
I wołali, widząc dym jego pożaru: Które [miasto jest]
podobne do tego wielkiego miasta? 19 I sypali proch
na swoje głowy, i wołali, płacząc i lamentując: Biada,
biada [tobie], wielkie miasto, w którym, dzięki jego
dostatkowi, wzbogacili się wszyscy, którzy mieli statki
na morzu, bo w jednej godzinie zostało spustoszone.
20 Raduj się nad nim niebo oraz święci apostołowie
i prorocy, bo Bóg pomścił na nim waszą [krzywdę].
21 A jeden potężny anioł podniósł kamień, wielki jak
[kamień] młyński, i wrzucił go do morza, mówiąc: Tak
gwałtownie będzie zrzucony Babilon, wielkie miasto,
i już go nie znajdą. 22 I głosu harfiarzy, śpiewaków,
flecistów i trębaczy nie będzie już słychać w tobie, i
żaden rzemieślnik jakiegokolwiek rzemiosła już się nie
znajdzie w tobie, i odgłosu kamienia młyńskiego już się
w tobie nie usłyszy. 23 I światło lampy nie zabłyśnie
już w tobie, i głosu oblubieńca i oblubienicy nie będzie
już słychać w tobie, bo twoi kupcy byli możnowładcami
ziemi, bo twoimi czarami zostały zwiedzione wszystkie
narody. 24 W nim też znaleziono krew proroków i
świętych, i wszystkich zabitych na ziemi.

19 Potem usłyszałem donośny głos wielkiego tłumu
ludzi w niebie, który mówił: Alleluja! Zbawienie
i chwała, i cześć, i moc Panu, naszemu Bogu. 2
Bo jego wyroki są prawdziwe i sprawiedliwe, gdyż
osądził wielką nierządnicę, która skaziła ziemię swoim
nierządem, i pomścił krew swoich sług z jej ręki. 3 I
powtórnie powiedzieli: Alleluja! A jej dym wznosi się na
wieki wieków. (aiōn g165) 4 I upadło dwudziestu czterech
starszych i cztery stworzenia, i oddali pokłon Bogu
zasiadającemu na tronie, mówiąc: Amen! Alleluja! 5 A
od tronu rozległ się głos, który mówił: Chwalcie naszego
Boga wszyscy jego słudzy i ci, którzy się go boicie, i
mali, i wielcy. 6 I usłyszałem jakby głos wielkiego tłumu
i jakby głos wielu wód, i jakby głos potężnych gromów
mówiących: Alleluja, bo objął królestwo Pan Bóg
Wszechmogący. 7 Cieszmy się i radujmy, i oddajmy mu
chwałę, bo nadeszło wesele Baranka, a jego małżonka
się przygotowała. 8 I dano jej ubrać się w bisior
czysty i lśniący, bo bisior to sprawiedliwość świętych.
9 I powiedział mi: Napisz: Błogosławieni, którzy są
wezwani na ucztę weselną Baranka. I powiedział mi:
To są prawdziwe słowa Boga. 10 I upadłem mu do nóg,
aby oddać mu pokłon, lecz powiedział mi: Nie rób tego,
bo jestem sługą razem z tobą i twoimi braćmi, którzy
mają świadectwo Jezusa. Bogu oddaj pokłon, bowiem
świadectwem Jezusa jest duch proroctwa. 11 Potem
zobaczyłem niebo otwarte, a oto koń biały, a ten, który
na nim siedział, nazywa się Wiernym i Prawdziwym i w
sprawiedliwości sądzi i walczy. 12 Jego oczy [były] jak
płomień ognia, a na jego głowie [było] wiele koron. I
miał wypisane imię, którego nikt nie zna, tylko on sam.
13 Ubrany [był] w szatę zmoczoną we krwi, a jego imię
brzmi: Słowo Boże. 14 A wojska w niebie podążały
za nim na białych koniach, ubrane w bisior biały i
czysty. 15 A z jego ust wychodził ostry miecz, aby nim
pobił narody. On bowiem będzie rządził nimi laską
żelazną i on wyciska w tłoczni wino zapalczywości i
gniewu Boga Wszechmogącego. 16 A na szacie i na
biodrze ma wypisane imię: Król królów i Pan panów.
17 I zobaczyłem jednego anioła stojącego w słońcu.
I zawołał donośnym głosem do wszystkich ptaków
latających środkiem nieba: Chodźcie, zgromadźcie się
na ucztę wielkiego Boga; 18 Aby jeść ciała królów,
ciała wodzów i ciała mocarzy, ciała koni i ich jeźdźców,
i ciała wszystkich: wolnych i niewolników, małych i
wielkich. 19 I zobaczyłem bestię i królów ziemi, i ich
wojska zgromadzone, by stoczyć bitwę z tym, który
siedzi na koniu, i z jego wojskiem. 20 I schwytana
została bestia, a z nią fałszywy prorok, który czynił
przed nią cuda, jakimi zwiódł tych, którzy przyjęli
znamię bestii i oddawali pokłon jej wizerunkowi. Oboje
zostali żywcem wrzuceni do jeziora ognia, płonącego
siarką. (Limnē Pyr g3041 g4442) 21 Pozostali zaś zostali
zabici mieczem wychodzącym z ust tego, który siedział
na koniu. I wszystkie ptaki najadły się ich ciałami.

20 I zobaczyłem anioła zstępującego z nieba,
mającego klucz do otchłani i wielki łańcuch w ręce.
(Abyssos g12) 2 I chwycił smoka, węża starodawnego,
którym jest diabeł i szatan, i związał go na tysiąc lat. 3
I wrzucił go do otchłani, zamknął go i opieczętował,
aby już nie zwodził narodów, aż się dopełni tysiąc
lat. A potem musi być wypuszczony na krótki czas.
(Abyssos g12) 4 Zobaczyłem też trony i zasiedli na
nich, i dano im władzę sądzenia. I [zobaczyłem] dusze
ściętych z powodu świadectwa Jezusa i z powodu
słowa Bożego oraz tych, którzy nie oddali pokłonu
bestii ani jej wizerunkowi i nie przyjęli jej znamienia
na czoło ani na rękę. I ożyli, i królowali z Chrystusem
tysiąc lat. 5 A inni z umarłych nie ożyli, aż się dopełniło
tysiąc lat. To jest pierwsze zmartwychwstanie. 6
Błogosławiony i święty ten, kto ma udział w pierwszym
zmartwychwstaniu. Nad nimi druga śmierć nie ma
władzy, lecz będą kapłanami Boga i Chrystusa i będą z
nim królować tysiąc lat. 7 A gdy się skończy tysiąc lat,
szatan zostanie wypuszczony ze swego więzienia. 8 I
wyjdzie, aby zwieść narody z czterech krańców ziemi,

Goga i Magoga, by zgromadzić je do bitwy. A ich liczba
[jest] jak piasek morski. 9 I wyszli na szerokość ziemi,
otoczyli obóz świętych i miasto umiłowane. Zstąpił
jednak ogień od Boga z nieba i pochłonął ich. 10 A
diabeł, który ich zwodził, został wrzucony do jeziora
ognia i siarki, gdzie [jest] bestia i fałszywy prorok. I
będą męczeni we dnie i w nocy na wieki wieków. **(aiōn
g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** 11 I zobaczyłem wielki biały
tron i zasiadającego na nim, sprzed którego oblicza
uciekła ziemia i niebo, i nie znaleziono dla nich miejsca.
12 I zobaczyłem umarłych, wielkich i małych, stojących
przed Bogiem, i otwarto księgi. Otwarto też inną księgę,
[księgę] życia. I osądzeni zostali umarli według tego,
co było napisane w księgach, [to znaczy] według ich
uczynków. 13 I wydało morze umarłych, którzy w nim
byli, również śmierć i piekło wydały umarłych, którzy
w nich byli. I zostali osądzeni, każdy według swoich
uczynków. **(Hadēs g86)** 14 A śmierć i piekło zostały
wrzucone do jeziora ognia. To jest druga śmierć. **(Hadēs
g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** 15 I jeśli się ktoś nie znalazł
zapisany w księdze życia, został wrzucony do jeziora
ognia. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Potem zobaczyłem nowe niebo i nową ziemię.
Pierwsze niebo bowiem i pierwsza ziemia
przeminęły i nie było już morza. 2 A ja, Jan, zobaczyłem
święte miasto, nowe Jeruzalem, zstępujące z nieba od
Boga, przygotowane jak oblubienica przyozdobiona
dla swego męża. 3 I usłyszałem donośny głos z nieba:
Oto przybytek Boga [jest] z ludźmi i będzie mieszkał
z nimi. Oni będą jego ludem, a sam Bóg będzie z
nimi i [będzie] ich Bogiem. 4 I otrze Bóg wszelką
łzę z ich oczu, i śmierci już nie będzie ani smutku,
ani krzyku, ani bólu nie będzie, bo pierwsze rzeczy
przeminęły. 5 A zasiadający na tronie powiedział:
Oto wszystko czynię nowe. I powiedział do mnie:
Napisz, bo te słowa są wiarygodne i prawdziwe. 6 I
powiedział do mnie: Stało się. Ja jestem Alfa i Omega,
początek i koniec. Ja spragnionemu dam darmo
ze źródła wody życia. 7 Kto zwycięży, odziedziczy
wszystko i będę dla niego Bogiem, a on będzie dla
mnie synem. 8 Ale bojaźliwi, niewierzący, obrzydliwi,
mordercy, rozpustnicy, czarownicy, bałwochwalcy i
wszyscy kłamcy [będą mieli] udział w jeziorze płonącym
ogniem i siarką. To jest druga śmierć. **(Limnē Pyr g3041
g4442)** 9 I przyszedł do mnie jeden z siedmiu aniołów,
którzy mieli siedem czasz napełnionych siedmioma
ostatecznymi plagami, i odezwał się do mnie, mówiąc:
Chodź tutaj, pokażę ci oblubienicę, małżonkę Baranka.
10 I przeniósł mnie w duchu na górę wielką i wysoką, i
pokazał mi wielkie miasto, święte Jeruzalem, zstępujące
z nieba od Boga; 11 Mające chwałę Boga. Jego
blask podobny [był] do drogocennego kamienia, jakby
jaspisu, przezroczystego jak kryształ. 12 Miało ono
wielki i wysoki mur, miało dwanaście bram, a na
bramach dwunastu aniołów i wypisane imiona, które
są [imionami] dwunastu pokoleń synów Izraela. 13
Od wschodu trzy bramy, od północy trzy bramy, od
południa trzy bramy i od zachodu trzy bramy. 14 A
mur miasta miał dwanaście fundamentów, a na nich
dwanaście imion dwunastu apostołów Baranka. 15 A
ten, który rozmawiał ze mną, miał złotą trzcinę, aby
zmierzyć miasto, jego bramy i jego mur. 16 Miasto ma
kształt czworoboku, a jego długość jest taka sama jak i
szerokość. I wymierzył miasto trzciną na dwanaście
tysięcy stadiów. Jego długość, szerokość i wysokość
są równe. 17 I wymierzył jego mur na sto czterdzieści
cztery łokcie [według] miary człowieka, która jest
[miarą] anioła. 18 Jego mur jest zbudowany z jaspisu,
miasto zaś ze szczerego złota podobnego do czystego
szkła. 19 Fundamenty muru miasta ozdobione [były]
wszelkimi drogimi kamieniami. Pierwszy fundament
to jaspis, drugi – szafir, trzeci – chalcedon, czwarty
– szmaragd; 20 Piąty – sardoniks, szósty – karneol,
siódmy – chryzolit, ósmy – beryl, dziewiąty – topaz,
dziesiąty – chryzopraz, jedenasty – hiacynt, dwunasty
– ametyst. 21 A dwanaście bram [to] dwanaście pereł.
Każda brama była z jednej perły. A rynek miasta
to szczere złoto, jak przezroczyste szkło. 22 Lecz
świątyni w nim nie widziałem, bo jego świątynią jest
Pan Bóg Wszechmogący oraz Baranek. 23 A miasto
nie potrzebuje słońca ani księżyca, aby świeciły w nim,
bo oświetla je chwała Boga, a jego lampą jest Baranek.
24 Narody, które będą zbawione, będą chodziły w
jego świetle, a królowie ziemi wniosą do niego swoją
chwałę i cześć. 25 W dzień jego bramy nie będą
zamknięte, bo nocy tam nie będzie. 26 I wniosą do
niego chwałę i cześć narodów. 27 I nie wejdzie do niego
nic nieczystego ani ten, kto popełnia obrzydliwość i
kłamstwo, tylko ci, którzy są zapisani w księdze życia
Baranka.

22 I pokazał mi czystą rzekę wody życia, przejrzystą
jak kryształ, wypływającą z tronu Boga i Baranka.
2 A pośrodku rynku miasta, po obu stronach rzeki, [było]
drzewo życia przynoszące owoc dwunastu rodzajów,
wydające swój owoc co miesiąc. A liście drzewa [służą]
do uzdrawiania narodów. 3 I nie będzie już żadnego
przekleństwa. Lecz będzie w nim tron Boga i Baranka,
a jego słudzy będą mu służyć. 4 I będą oglądać jego
oblicze, a jego imię [będzie] na ich czołach. 5 I nocy
tam nie będzie, i nie będzie im potrzeba lampy ani
światła słońca, bo Pan Bóg będzie im świecił i będą
królować na wieki wieków. **(aiōn g165)** 6 I powiedział

do mnie: Te słowa są wiarygodne i prawdziwe, a
Pan, Bóg świętych proroków, posłał swego anioła, aby
pokazać swym sługom, co ma się stać wkrótce. 7 Oto
przyjdę wkrótce: Błogosławiony, który zachowuje słowa
proroctwa tej księgi. 8 A ja, Jan, widziałem to wszystko
i słyszałem. A gdy usłyszałem i zobaczyłem, upadłem
do nóg anioła, który mi to pokazywał, aby oddać mu
pokłon. 9 Lecz powiedział do mnie: Nie rób [tego],
bo jestem sługą z tobą i twoimi braćmi prorokami, i z
tymi, którzy zachowują słowa tej księgi. Bogu oddaj
pokłon. 10 Potem powiedział do mnie: Nie pieczętuj
słów proroctwa tej księgi, bo czas jest bliski. 11 Kto
krzywdzi, niech nadal wyrządza krzywdę, kto plugawy,
niech się nadal plugawi, kto sprawiedliwy, niech nadal
będzie sprawiedliwy, a kto święty, niech się nadal
uświęca. 12 A oto przyjdę wkrótce, a moja zapłata [jest]
ze mną, aby oddać każdemu według jego uczynków.
13 Ja jestem Alfa i Omega, początek i koniec, pierwszy
i ostatni. 14 Błogosławieni, którzy wypełniają jego
przykazania, aby mieli prawo do drzewa życia i aby
weszli przez bramy do miasta. 15 Na zewnątrz zaś [są]
psy, czarownicy, rozpustnicy, mordercy, bałwochwalcy
i każdy, kto miłuje i czyni kłamstwo. 16 Ja, Jezus,
posłałem mojego anioła, aby wam świadczył o tym w
kościołach. Ja jestem korzeniem i potomkiem Dawida,
jasną gwiazdą poranną. 17 A Duch i oblubienica
mówią: Przyjdź! A kto słyszy, niech powie: Przyjdź! A
kto pragnie, niech przyjdzie, a kto chce, niech darmo
weźmie wodę życia. 18 Oświadczam zaś każdemu,
kto słucha słów proroctwa tej księgi: Jeśli ktoś dołoży
[coś] do tego, dołoży mu też Bóg plag opisanych w
tej księdze; 19 A jeśli ktoś odejmie [coś] ze słów
księgi tego proroctwa, odejmie też Bóg jego dział z
księgi życia i ze świętego miasta, i z [rzeczy], które
są opisane w tej księdze. 20 [Tak] mówi ten, który
zaświadcza o tym: Zaprawdę, przyjdę wkrótce. Amen!
O tak, przyjdź, Panie Jezu! 21 Łaska naszego Pana
Jezusa Chrystusa [niech będzie] z wami wszystkimi.
Amen.

A ja, Jan, zobaczyłem święte miasto, nowe Jeruzalem, zstępujące z nieba od Boga, przygotowane jak oblubienica przyozdobiona dla swego męża. I usłyszałem donośny głos z nieba: Oto przybytek Boga [jest] z ludźmi i będzie mieszkał z nimi. Oni będą jego ludem, a sam Bóg będzie z nimi i [będzie] ich Bogiem.

Objawienie 21:2-3

Przewodnik dla Czytelników

Polskie at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Słownik

Polskie at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12
Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:
Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126
Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:
Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165
Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:
A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166
Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:
From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653
Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:
To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Słownik +

AionianBible.org/Bibles/Polish---Polish-Updated-Gdansk/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Łukasza 8:31
Rzymian 10:7
Objawienie 9:1
Objawienie 9:2
Objawienie 9:11
Objawienie 11:7
Objawienie 17:8
Objawienie 20:1
Objawienie 20:3

aïdios

Rzymian 1:20
Judy 1:6

aiōn

Mateusza 12:32
Mateusza 13:22
Mateusza 13:39
Mateusza 13:40
Mateusza 13:49
Mateusza 21:19
Mateusza 24:3
Mateusza 28:20
Marka 3:29
Marka 4:19
Marka 10:30
Marka 11:14
Łukasza 1:33
Łukasza 1:55
Łukasza 1:70
Łukasza 16:8
Łukasza 18:30
Łukasza 20:34
Łukasza 20:35
Jana 4:14
Jana 6:51
Jana 6:58
Jana 8:35
Jana 8:51
Jana 8:52
Jana 9:32
Jana 10:28
Jana 11:26
Jana 12:34
Jana 13:8
Jana 14:16
Dzieje 3:21
Dzieje 15:18
Rzymian 1:25
Rzymian 9:5
Rzymian 11:36
Rzymian 12:2
Rzymian 16:27
I Koryntian 1:20
I Koryntian 2:6
I Koryntian 2:7
I Koryntian 2:8
I Koryntian 3:18
I Koryntian 8:13
I Koryntian 10:11
II Koryntian 4:4
II Koryntian 9:9
II Koryntian 11:31
Galacjan 1:4
Galacjan 1:5
Efezjan 1:21
Efezjan 2:2
Efezjan 2:7
Efezjan 3:9
Efezjan 3:11
Efezjan 3:21
Efezjan 6:12
Filipian 4:20
Kolosan 1:26
I Tymoteusza 1:17
I Tymoteusza 6:17
II Tymoteusza 4:10
II Tymoteusza 4:18
Tytusa 2:12
Hebrajczyków 1:2
Hebrajczyków 1:8
Hebrajczyków 5:6
Hebrajczyków 6:5
Hebrajczyków 6:20
Hebrajczyków 7:17
Hebrajczyków 7:21
Hebrajczyków 7:24
Hebrajczyków 7:28
Hebrajczyków 9:26
Hebrajczyków 11:3
Hebrajczyków 13:8
Hebrajczyków 13:21
I Piotra 1:23
I Piotra 1:25
I Piotra 4:11
I Piotra 5:11
II Piotra 3:18
I Jana 2:17
II Jana 1:2
Judy 1:13
Judy 1:25
Objawienie 1:6
Objawienie 1:18
Objawienie 4:9
Objawienie 4:10
Objawienie 5:13
Objawienie 7:12
Objawienie 10:6
Objawienie 11:15
Objawienie 14:11
Objawienie 15:7
Objawienie 19:3
Objawienie 20:10
Objawienie 22:5

aiōnios

Mateusza 18:8
Mateusza 19:16
Mateusza 19:29
Mateusza 25:41
Mateusza 25:46
Marka 3:29
Marka 10:17
Marka 10:30
Łukasza 10:25
Łukasza 16:9
Łukasza 18:18
Łukasza 18:30
Jana 3:15
Jana 3:16
Jana 3:36
Jana 4:14
Jana 4:36
Jana 5:24
Jana 5:39
Jana 6:27
Jana 6:40
Jana 6:47
Jana 6:54
Jana 6:68

Jana 10:28
Jana 12:25
Jana 12:50
Jana 17:2
Jana 17:3
Dzieje 13:46
Dzieje 13:48
Rzymian 2:7
Rzymian 5:21
Rzymian 6:22
Rzymian 6:23
Rzymian 16:25
Rzymian 16:26
II Koryntian 4:17
II Koryntian 4:18
II Koryntian 5:1
Galacjan 6:8
II Tesaloniczan 1:9
II Tesaloniczan 2:16
I Tymoteusza 1:16
I Tymoteusza 6:12
I Tymoteusza 6:16
II Tymoteusza 1:9
II Tymoteusza 2:10
Tytusa 1:2
Tytusa 3:7
Filemona 1:15
Hebrajczyków 5:9
Hebrajczyków 6:2
Hebrajczyków 9:12
Hebrajczyków 9:14
Hebrajczyków 9:15
Hebrajczyków 13:20
I Piotra 5:10
II Piotra 1:11
I Jana 1:2
I Jana 2:25
I Jana 3:15
I Jana 5:11
I Jana 5:13
I Jana 5:20
Judy 1:7
Judy 1:21
Objawienie 14:6

eleēsē

Rzymian 11:32

Geenna

Mateusza 5:22
Mateusza 5:29
Mateusza 5:30
Mateusza 10:28
Mateusza 18:9
Mateusza 23:15
Mateusza 23:33
Marka 9:43
Marka 9:45
Marka 9:47
Łukasza 12:5
Jakuba 3:6

Hadēs

Mateusza 11:23
Mateusza 16:18
Łukasza 10:15
Łukasza 16:23
Dzieje 2:27
Dzieje 2:31
I Koryntian 15:55
Objawienie 1:18
Objawienie 6:8
Objawienie 20:13
Objawienie 20:14

Limnē Pyr

Objawienie 19:20
Objawienie 20:10
Objawienie 20:14
Objawienie 20:15
Objawienie 21:8

Sheol

Rodzaju 37:35
Rodzaju 42:38
Rodzaju 44:29
Rodzaju 44:31
Liczb 16:30
Liczb 16:33
Powtórzonego 32:22
I Samuela 2:6
II Samuela 22:6
I Królewska 2:6
I Królewska 2:9
Hioba 7:9
Hioba 11:8
Hioba 14:13
Hioba 17:13
Hioba 17:16
Hioba 21:13
Hioba 24:19
Hioba 26:6
Psalmów 6:5
Psalmów 9:17
Psalmów 16:10
Psalmów 18:5
Psalmów 30:3
Psalmów 31:17
Psalmów 49:14
Psalmów 49:15
Psalmów 55:15
Psalmów 86:13
Psalmów 88:3
Psalmów 89:48
Psalmów 116:3
Psalmów 139:8
Psalmów 141:7
Przysłów 1:12
Przysłów 5:5
Przysłów 7:27
Przysłów 9:18
Przysłów 15:11
Przysłów 15:24
Przysłów 23:14
Przysłów 27:20
Przysłów 30:16
Kaznodziei 9:10
Pieśń nad Pieśniami 8:6
Izajasza 5:14
Izajasza 7:11
Izajasza 14:9
Izajasza 14:11
Izajasza 14:15
Izajasza 28:15
Izajasza 28:18
Izajasza 38:10
Izajasza 38:18
Izajasza 57:9
Ezechiela 31:15
Ezechiela 31:16
Ezechiela 31:17
Ezechiela 32:21
Ezechiela 32:27
Ozeasza 13:14
Amosa 9:2
Jonasza 2:2
Habakuka 2:5

Tartaroō

II Piotra 2:4

Questioned

Izajasza 30:33
II Piotra 2:17

Przez wiarę Abraham, gdy został wezwany, aby pójść na miejsce, które miał wziąć w dziedzictwo, usłuchał i wyszedł, nie wiedząc, dokąd idzie. - Hebrajczyków 11:8

A stało się tak, że gdy faraon wypuścił lud, Bóg nie prowadził go drogą przez ziemię Filistynów, chociaż była bliższa. Bóg bowiem powiedział: Żeby lud na widok wojny nie żałował i nie wrócił do Egiptu. - Wyjścia 13:17

Bo i Syn Człowieczy nie przyszedł, aby mu służono, ale aby służyć i aby dać swe życie na okup za wielu. - Marka 10:45

Paweł, sługa Jezusa Chrystusa, powołany apostoł, odłączony do [głoszenia] ewangelii Boga; - Rzymian 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we?			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful?			Romans 5:12-19	
Where are we?			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy		Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we?			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

<table>
<tr><td colspan="4">Fallen</td><td>Glory</td></tr>
<tr><td>Fall to sin
No Law</td><td>Moses' Law
1500 B.C.</td><td>Christ
33 A.D.</td><td>Church Age
Kingdom Age</td><td>New Heavens
and Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">1 Timothy 6:16
Living in unapproachable light</td><td rowspan="7">Acts 3:21
Philippians 2:11
Revelation 20:3

God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City</td></tr>
<tr><td colspan="2">John 8:58
Pre-incarnate</td><td>John 1:14
Incarnate</td><td>Luke 23:43
Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="2">Psalm 139:7
Everywhere</td><td colspan="2">John 14:17
Living in believers</td></tr>
<tr><td colspan="4">Ephesians 2:1-5
Serving the Savior or Satan on Earth</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:22
Blessed in Paradise</td></tr>
<tr><td colspan="4">Luke 16:23, Revelation 20:5,13
Punished in Hades until the final judgment</td></tr>
<tr><td colspan="4">Hebrews 1:14
Serving mankind at God's command</td></tr>
<tr><td colspan="4">2 Peter 2:4, Jude 6
Imprisoned in Tartarus</td><td rowspan="4">Matthew 25:41
Revelation 20:10

Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels</td></tr>
<tr><td rowspan="3" colspan="3">1 Peter 5:8, Revelation 12:10

Rebelling against Christ
Accusing mankind</td><td>Revelation 20:13
Thalaasa</td></tr>
<tr><td>Revelation 19:20
Lake of Fire</td></tr>
<tr><td>Revelation 20:2
Abyss</td></tr>
</table>

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Przeznaczenie

Polskie at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, chrzcząc je w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego; - Mateusza 28:19